РУССКО-ТЕЛУГУ СЛОВАРЬ

రష్యన్-తెలుగు నిఘంటువు

Phani

Rs 70 P 00

РУССКО-ТЕЛУГУ СЛОВАРЬ

రష్యన్-తెలుగు నిఘంటువు

స్వెత్లానా ద్జేనిట్

రష్యన్-తెలుగు నిఘంటువు

28,000 పదాలు

ఎడిటర్
నిడమర్తి ఉమారాజేశ్వరరావు

''రష్యన్ భాష'' ప్రచురణాలయం
మాస్కో
1988

С. Я. ДЗЕНИТ

РУССКО-ТЕЛУГУ СЛОВАРЬ

28 000 слов

Под редакцией
НИДАМАРТИ УМА РАДЖЕШВАРА РАО

МОСКВА
«РУССКИЙ ЯЗЫК»
1988

ББК 81.2-4
Д 43

Рецензенты: З. Н. Петруничева,
Нидамарти Малликарджуна Рао

С. Я. Дзенит

Д 43 Русско-телугу словарь: 28 000 слов/Под ред. Нидамарти Ума Раджешвара Рао. — М.: Рус. яз., 1988. — 776 с.

ISBN 5-200-00271-0

Словарь содержит 28 тыс. слов современного русского литературного языка, включая бытовую и общественно-политическую лексику, а также наиболее употребительную научно-техническую терминологию. В словарных статьях подробно разработаны значения русских слов и их оттенков, приводятся устойчивые словосочетания, пословицы, поговорки, идиомы.

Предназначается для переводчиков, преподавателей, студентов, научных и практических работников. Словарем могут пользоваться также индийцы, изучающие русский язык.

Д $\frac{4602020000-308}{015(01)-88}$ 2—88 **ББК 81.2-4**

ISBN 5-200-00271-0

© Издательство «Русский язык», 1988

ПРЕДИСЛОВИЕ

«Русско-телугу словарь» издается в Советском Союзе впервые и является парным к «Телугу-русскому словарю», вышедшему в 1972 г. в издательстве «Советская Энциклопедия».

Телугу (язык народа андхра) принадлежит к дравидийской группе языков, распространен в юго-восточной части Индии, в штате Андхра-Прадеш. На телугу говорит около 60 миллионов человек, это третий по числу говорящих в Индии язык. Отдельные группы, говорящие на телугу, живут на Цейлоне, в Малайзии, в Африке и Австралии.

Лексикографические работы — толковые и двуязычные словари телугу, в основном, были созданы в середине XIX в. Англичанин Ч. Ф. Браун составил англо-телугу (1852 г.) и телугу-английский (1855 г.) словари. В 1853 г. П. Санкаранараяна составил англо-телугу словарь. Эти словари переиздаются до сих пор и до недавнего времени были единственными справочными пособиями при переводе на телугу. В 70-е годы нашего столетия вышло несколько англо-телугу словарей — карманные словари для учащихся школ и колледжей. Наиболее значительная работа в этой области — издание в 1978 г. Академией языка телугу большого англо-телугу словаря, над которым работала оруппа лингвистов под руководством профессора Дж. Н. Редди. Этот словарь является переводом краткого Оксфордского словаря.

Существует несколько фундаментальных толковых словарей языка телугу. Среди них заслуживают особого внимания словарь М. Венкатасастри «Сабдардха дипика» (1956 г.), Б. Ситарамачарьюлу «Сабда ратнакараму» (1885 г.), который переиздавался неоднократно (последнее издание в 1969 г.), многотомное незавершенное издание «Вавилла нигхантуву» (1949 г.) и др.

По мере развития экономических, научных и культурных связей между СССР и Индией в штате Андхра-Прадеш, как и во всей Индии, растет интерес к Советскому Союзу, его культуре, литературе и русскому языку. Штат Андхра-Прадеш стал побратимом Советской Армении. На телугу переводятся лучшие произведения русской и советской художественной литературы, советская общественно-политическая и научно-популярная литература. В университетах и ряде общественных и культурных учреждений Андхры ведется преподавание русского языка. Из Андхра-Прадеш в СССР регулярно приезжают группы туристов.

В Советском Союзе также проявляется значительный интерес к общественной и культурной жизни Андхры, ее языку и литературе. За последние 30 лет на русский язык были переведены произведения таких выдающихся писателей Андхры, как Гуразада Аппарао, К. Кутумба Рао, Шри Шри, Чалама, Гопичанда, Тилака, Буччибабу и др. В Институте востоковедения АН СССР ведется исследовательская работа по языку и литературе телугу, опубликован ряд монографий: «Литература телугу», «Современная проза телугу», «Гуразада Аппарао» и др. В Ленинградском университете преподается язык телугу. Московское радио ведет ежедневные передачи на этом языке.

В издательствах «Прогресс» и «Радуга» вышли в свет труды В. И. Ленина на телугу, издаются произведения русских и советских писателей — Л. Толстого, А. Пушкина, Ф. Достоев-

ского, И. Тургенева, А. Чехова, М. Горького, М. Шолохова, Ч. Айтматова, Б. Васильева, В. Быкова, разнообразная литература для детей, а издательство «Мир» публикует советскую научно-популярную литературу на языке телугу.

Настоящий «Русско-телугу словарь» является справочным пособием для перевода на язык телугу газетно-журнальных текстов, художественной, общественно-политической и научно-популярной литературы.

Словарь предназначен для тех, кто изучает язык телугу, для преподавателей, переводчиков, практических работников, а также для широкого круга индологов.

Словарь также предназначается для андхра, изучающих русский язык и читающих как художественную, так и общественно-политическую и другую литературу на русском языке.

Словарь содержит 28 тыс. слов современного русского литературного языка — наиболее употребительную общественно-политическую, научно-техническую и бытовую лексику. В словарь включены идиоматические и устойчивые словосочетания, пословицы и поговорки. Заглавные слова, как правило, иллюстрируются примерами, помогающими читателю понять их смысл во фразе. В качестве приложения к словарю дан список географических названий.

Работа по составлению словаря заняла около 10 лет. Лексикографический материал для его составления был накоплен в процессе работы над переводами, многолетней росписью художественной, общественно-политической и другой литературы. Широко использовались и разнообразные лексикографические источники.

До недавнего времени в языке телугу существовало исторически сложившееся различие между языком классически-литературным и разговорным. Литературный язык был сильно санскритизирован, имел отличные от разговорного языка грамматические формы. Современная литература — романы, рассказы, стихи, газеты и журналы издаются на разговорном языке. В настоящем словаре все слова и примеры даются только в нормах современного разговорного языка.

При переводе на язык телугу автор стремился найти наиболее точный эквивалент и, по возможности, отразить наиболее употребительную лексику, фразеологию и особенности грамматического строя языка телугу. В случае отсутствия точного эквивалента перевод сопровождается пояснением в квадратных скобках. Особое внимание было обращено на управление глаголов телугу, чтобы пользующийся словарем знал, в каком падеже или с каким послелогом следует поставить слова, зависящие от глагола.

Успеху работы по составлению словаря способствовала практическая помощь аспирантов и студентов из штата Андхра-Прадеш, обучающихся в СССР. У них были проверены фразеологические выражения и идиомы, а также правильность перевода реалий.

Автор считает своим долгом сказать, что всегда будет с глубокой благодарностью помнить о большом вкладе в создание «Русско-телугу словаря» покойного Кондепуди Лакшминараяна. К. Лакшминараяна начинал вместе с автором работу над словарем в качестве специального научного редактора, но в связи с отъездом на родину не смог ее завершить.

Автор выражает глубокую благодарность Нидамарти Ума Раджешвара Рао, который продолжил работу, начатую К. Лакшминараяной, и помогал автору ценными советами.

Настоящий словарь является первым опытом создания русско-телугу словаря и поэтому, очевидно, не лишен недостатков. Автор будет признателен за все замечания и пожелания, которые просит направлять по адресу: 103012, Москва, Старопанский пер., д. 1/5, издательство «Русский язык».

С. Дзенит

ముందుమాట

రష్యన్-తెలుగు నిఘంటువు సోవియట్ యూనియన్‌లో మొట్టమొదటిసారిగా ప్రచురించబడుతోంది. 1972లో "సోవియట్ విజ్ఞాన సర్వస్వ" ప్రచురణాలయంలో ప్రచురించబడిన తెలుగు-రష్యన్ నిఘంటువుకి ఇది జంట.

తెలుగు (ఆంధ్రులు మాట్లాడే భాష) ద్రవిడ భాషల గ్రూపుకి చెందినది. ఆంధ్రప్రదేశ్—భారతదేశపు ఆగ్నేయ ప్రాంతంలో—ఈ భాష వాడుకలో వుంది. దాదాపు ఆరు కోట్ల మంది మాట్లాడే తెలుగు భాష సంఖ్య రీత్యా భారతదేశంలో మూడో స్థానం ఆక్రమిస్తోంది. అలాగే తెలుగు భాషలో మాట్లాడేవారు సిలోన్, మలేషియా, ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియాలలో కూడా ఉన్నారు.

తెలుగులో నిఘంటు రచనా కృషికి దీర్ఘ చరిత్ర ఉంది. ద్విభాషా తెలుగు నిఘంటువులు ప్రధానంగా 19వ శతాబ్దపు మధ్య కాలంలో కూర్చబడ్డాయి. ఆంగ్లేయుడు సి. పి. బ్రౌన్ 1857లో ఇంగ్లీషు-తెలుగు నిఘంటువుని, 1855లో తెలుగు-ఇంగ్లీషు నిఘంటువుని తయారుచేశాడు. 1853లో పి. శంకరనారాయణ ఇంగ్లీషు-తెలుగు నిఘంటువుని రూపొందించాడు. ఈ నిఘంటువులు ఈనాటి దాకా పునర్ముద్రణకి వస్తున్నాయి. ఇటీవలిదాకా కూడా తెలుగు భాషలోకి చేయబడే అనువాదాలకి ఆధార ప్రాయమైన సమాచారాన్ని అందజేసే నిఘంటువులు అవే. 1970 దశకంలో కొన్ని ఇంగ్లీషు-తెలుగు నిఘంటువులు, స్కూలు, కాలేజి విద్యార్థులకి పాకెట్ డిక్షనరీలు వెలువడ్డాయి. ఈ రంగంలో జరిగిన కృషిలో ముఖ్యంగా పేర్కొనాల్సింది తెలుగు అకాడెమీ వారు 1978లో ప్రచురించిన పెద్ద ఇంగ్లీషు-తెలుగు నిఘంటువు. ఆ నిఘంటువును తయారుచేయడంలో భాషావేత్తల బృందం ప్రొఫెసర్ జి. ఎన్. రెడ్డి ఆధ్వర్యంలో కృషిచేసింది. సంక్షిప్త ఆక్స్‌ఫర్డ్ నిఘంటువుని అనువదించగా వచ్చిందే ఈ నిఘంటువు.

అలాగే శబ్దార్థాలనిచ్చే మౌలికమైన నిఘంటువులూ తెలుగు భాషలో ఉన్నాయి. వాటిలో ముఖ్యంగా పేర్కొనదగినవి ఎమ్. వెంకటశాస్త్రిగారి "శబ్దార్థ దీపిక" (1956), బి. సీతారామాచార్యులుగారి "శబ్ద రత్నాకరము" (1885), పలు సంపుటాల అసంపూర్ణ ప్రచురణ "వావిళ్ల నిఘంటువు" (1949) మొదలైనవి. వీటిలో "శబ్దరత్నాకరము" ఎన్నో సార్లు పునర్ముద్రణకి వచ్చింది. ఆఖరిసారి 1969లో ముద్రించబడింది.

సోవియట్ యూనియన్, భారతదేశాల మధ్య ఆర్థిక, శాస్త్రీయ, సాంస్కృతిక సంబంధాలు అభివృద్ధిచెందుతూన్న కొద్దీ భారతదేశపు అన్ని రాష్ట్రాల్లో మాదిరిగానే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కూడా సోవియట్ యూనియన్ సంస్కృతి, కళలపట్ల, భాషపట్ల ఆసక్తి పెరుగుతోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ సోవియట్ యూనియన్‌లోని సోవియట్ ఆర్మేనియాకి సోదర రాష్ట్రమైంది. సోవియట్, రష్యన్ రచయితల నవలలు, కథలు, సోవియట్ సాంఘిక-రాజకీయ అలాగే పాప్యులర్ సైన్స్ సాహిత్యం తెలుగులోకి అనువదించబడుతున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విశ్వవిద్యాలయాల్లోనూ, అలాగే ఎన్నో సాంఘిక, సాంస్కృతిక కేంద్రాల్లోనూ రష్యన్ భాషను నేర్పుతున్నారు. ఆంధ్రనుంచి తరచుగా టూరిస్టు బృందాలు సోవియట్ యూనియన్‌లో పర్యటిస్తున్నాయి.

సోవియట్ యూనియన్‌లో కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంఘిక, సాంస్కృతిక జీవితంపట్ల, తెలుగు భాషా సాహిత్యాలపట్ల ఎంతో ఆసక్తిని కనబరుస్తున్నారు. గత 30 సంవత్సరాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రముఖ రచయితలైన గురజాడ, కుటుంబరావు, శ్రీశ్రీ, చలం, గోపీచంద్, తిలక్, బుచ్చిబాబు మొదలైనవారి రచనలు రష్యన్ భాషలోకి అనువదించబడ్డాయి.

సోవియట్ యూనియన్ అకాడెమీ ఆఫ్ సైన్సెస్‌కి చెందిన ప్రాచ్య సమస్యల పరిశోధనా సంస్థలో తెలుగు భాష, సాహిత్యాల గురించి పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయి. "తెలుగు సాహిత్యం", "ఆధునిక తెలుగు వచనం", "గురజాడ అప్పారావు" మొదలైన పరిశోధనా వ్యాసాలు ప్రచురింపబడ్డాయి. లెనిన్‌గ్రాడ్ విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగు భాష బోధించబడింది. అలాగే మాస్కోనుండి రోజూ తెలుగులో రేడియో ప్రసారాలు జరుగుతున్నాయి.

"ప్రగతి", "రాదుగ" ప్రచురణాలయాల్లో వి. ఐ. లెనిన్ రచనలు, సాంఘిక శాస్త్రాలకి సంబంధించిన పుస్తకాలు ప్రచురించబడ్డాయి. రష్యన్, సోవియట్ రచయితలు — ఎల్. టాల్‌స్టాయ్, ఎ. పుష్కిన్, ఎఫ్. దొస్తొయేవ్‌స్కీ, ఇ. తుర్గేనెవ్, ఎ. చేహొవ్, ఎమ్. గోర్కీ, ఎమ్. షొలొహొవ్, సి. ఐత్‌మాతొవ్, బి. వసీల్యెవ్, వి. బీకొవ్ మొదలైనవారి రచనలు, చిన్నపిల్లల

సాహిత్యం ప్రచురింపబడుతున్నాయి. ''మీర్'' ప్రచురణాలయంలో సోవియట్ పాప్యులర్ సైన్స్ సాహిత్యం తెలుగు భాషలో ప్రచురించబడుతోంది.

దిన, వార పత్రికలు చదివి అనువదించేటప్పుడు, నవలలు, కథలు, సాంఘిక-రాజకీయ, పాప్యులర్ సైన్స్ సాహిత్యాలని తెలుగులోకి అనువదించేటప్పుడు ప్రస్తుత ''రష్యన్-తెలుగు'' నిఘంటువు తోడ్పడుతుంది.

తెలుగు భాషని నేర్చుకునేవారికి, భాషని బోధిస్తున్నవారికి, అనువాదకులకి, ఈ భాషలో కృషిచేస్తున్నవారికి, అలాగే ఇండాలజిస్టులకి ఈ నిఘంటువు ఉపయోగపడుతుంది.

అలాగే రష్యన్ భాషని నేర్చుకుంటున్న, నవలలనూ కథలనూ, సాంఘిక-రాజకీయ, ఇతర సాహిత్యాలనీ రష్యన్ భాషలో చదువుతున్న తెలుగువారికి కూడా ఈ నిఘంటువు ఉపయోగపడుతుంది.

ఈ నిఘంటువులో ఆధునిక రష్యన్ సాహిత్యపు పదాలు, బాగా వాడుకలోవున్న సాంఘిక-రాజకీయ, శాస్త్రీయ-సాంకేతిక, రోజువారీ పదాలు దాదాపు 28,000 ఉన్నాయి. అయితే ఈ నిఘంటువు సాపేక్షంగా చిన్నదైనందువల్ల రష్యన్ భాష ఎంత సుసంపన్నమైనదో పూర్తిగా చూపించే అవకాశం లేకపోయింది. నిఘంటువులో నుడికారాలు, వాడుకలోవున్న పదబంధాలు, సామెతలు, నానుడులు ఇవ్వబడ్డాయి. దాదాపు అన్ని ప్రధాన పదాలు సోదాహరణంగా వివరించబడ్డాయి. వాటి మూలంగా వాక్యంలో పదాల అర్థం ఏమిటో పాఠకుడికి తేలిగ్గా తెలుస్తుంది. నిఘంటువుకి అనుబంధంగా భౌగోళిక పేర్ల సూచిక ఇవ్వబడింది.

ఈ నిఘంటువు రచనా కృషి 10 సంవత్సరాలు సాగింది. నిఘంటు కూర్పుకి అవసరమైన పదాలను అనువాద కృషి క్రమంలో సేకరించాం. అలాగే తెలుగు నవలలు, కథలనుంచి, సాంఘిక-రాజకీయ తదితర సాహిత్యాలనుంచి సంవత్సరాల తరబడి సేకరించిన పదజాలాన్ని కూడా ఉపయోగించుకున్నాను.

గత కొద్ది సంవత్సరాల దాకా తెలుగులో గ్రాంథిక భాషకి, వ్యావహారిక భాషకి మధ్య అగాధం ఉంటూ వచ్చింది. గ్రాంథిక భాషలో సంస్కృత పదజాలం ఎక్కువగా ఉండేది. అలాగే వ్యాకరణ శాస్త్ర రీత్యా కూడా గ్రాంథికం, వ్యావహారికానికి భిన్నంగా ఉండేది. ఆధునిక సాహిత్యం — నవలలు, కథలు, కవితలు, పత్రికలు, దినపత్రికలు వ్యావహారిక భాషలో ముద్రించబడుతున్నాయి. ఈ నిఘంటువులో అన్ని పదాలు, వాటికి ఇవ్వబడిన ఉదాహరణలు ఈరోజున వాడుకలోవున్న వ్యావహార భాషలోనే ఉన్నాయి.

నిఘంటువులో రష్యన్ పదాలను తెలుగులోకి అనువాదం చేసేటప్పుడు సాధ్యమైనంత వరకు కచ్చితంగా సరిపోయే పదాలను, బాగా వాడుకలోవున్న పదాలను, పదబంధాలను ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం జరిగింది. అనువాదంలో కచ్చితంగా సరిపోయే పదం దొరకనప్పుడు బ్రాకెట్లలో వివరణ ఇవ్వబడింది. రష్యన్ తెలుగు భాషలలో క్రియకు సంబంధించిన నామవాచకాన్ని ఏ విభక్తిలో వాడాలో సూచికలు ఉన్నాయి.

ఈ నిఘంటువు రచనలో సోవియట్ యూనియన్‌లో చదువుకుంటున్న తెలుగు విద్యార్థుల, రిసెర్చి స్కాలర్ల సహాయం ఎంతగానో తోడ్పడింది. పదబంధాలు, నుడికారాలు, రష్యన్ భాషలోనే వుండే పదాల అనువాదాల కచ్చితత్వాల విషయంలో వారి అభిప్రాయాలు కూడా లెక్కలోకి తీసుకున్నాను.

రష్యన్-తెలుగు నిఘంటువు రూపకల్పనలో ఎంతగానో తోడ్పడిన కీర్తిశేషులు శ్రీ కొండేపూడి లక్ష్మీనారాయణగారు ఎప్పటికీ తన స్మృతిలో ఉండిపోతారని తెలియచెప్పడం రచయిత్రి తన విధిగా భావిస్తోంది. శ్రీ కె. లక్ష్మీనారాయణగారు ఈ పుస్తక రచయిత్రితో ఈ నిఘంటువుకు ఎడిటర్‌గా పనిమొదలెట్టారు. కాని ఆయన స్వదేశానికి వెళ్లిపోవడం మూలంగా ఈ నిఘంటువు పనిని పూర్తిచేయలేకపోయారు.

ఈ బృహత్ కార్యాన్ని కొనసాగించి పూర్తిచేయడంలో నాతో సహకరించిన శ్రీ నిడమర్తి ఉమారాజేశ్వరరావుగారికి నా ప్రగాఢ కృతజ్ఞతలు.

రష్యన్-తెలుగు నిఘంటువు తయారీలో ఇది తొలి ప్రయత్నం. కాబట్టి సహజంగానే పొరపాట్లు ఉండవచ్చు.

СССР, 103012, Москва, Старопанский пер., д. 1/5, издательство «Русский язык» చిరునామాకి మీరు పంపే సలహాలనూ, సద్విమర్శలనూ కృతజ్ఞతతో స్వీకరిస్తాను.

స్వెత్లానా ద్జేనిట్

ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКИЕ ИСТОЧНИКИ

ఈ నిఘంటు రచనలో ఉపయోగింపబడిన పుస్తకాలు

1. **Словарь** русского языка. В 4-х тт. (АН СССР — Ин-т русского языка). Изд. 2-е, испр. и доп. М., «Русский язык», 1981—1984

2. Ожегов С. И. Словарь русского языка. Под ред. Н. Ю. Шведовой. Изд. 13-е, испр. М., «Русский язык», 1981

3. Дзенит С.Я., Гуров Н.В., Петруничева З.Н. Телугу-русский словарь. М., «Сов. Энциклопедия», 1972

4. Sabda Ratnákaramu, A Dictionary of the Telugu Language, Madras, 1958

5. శబ్దార్థ దీపిక తెలుగు నిఘంటువు, హైదరాబాదు, 1956

6. [illegible] ఇంగ్లీషు-తెలుగు నిఘంటువు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి, హైదరాబాద్, 1974

7. పదబంధ పారిజాతము, హైద్రాబాదు, 1959–1961

8. ఇంగ్లీష్-తెలుగు నిఘంటువు, తెలుగు అకాడమి, హైదరాబాద్, 1978

9. An English-Telugu Dictionary by P. Sankaranarayana, Madras, 1956

10. తెలుగు నిఘంటువు [విద్యార్థుల కొరకు], ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి, హైదరాబాదు, 1973

11. తెలుగు సామెతలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి, హైదరాబాదు, 1959

12. Provisional List of Technical Terms, Telugu Akademy, Hyderabad, 1973

13. పారిభాషి పదకోశం, Glossary of Parliamentary Leagal and Administrative Terms (with Telugu Equivalents), హైదరాబాదు, 1963

14. సాంకేతిక పదకోశం, సంకలనకర్త కొండేపూడి లక్ష్మీనారాయణ, విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, విజయవాడ, 1971

15. సమాన వ్యతిరేకార్థ పదనిఘంటువు (Dictionary of Synonims and Antonyms) ఇంగ్లీషు-తెలుగు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి, హైదరాబాదు, 1973

О ПОСТРОЕНИИ СЛОВАРЯ

Слова расположены в алфавитном порядке.

Заглавное слово дается полужирным шрифтом, а иллюстративный материал — светлым. Пометы и пояснения набраны светлым курсивом.

В примерах заглавное слово не повторяется (кроме слов, состоящих из одной или двух букв), а заменяется тильдой (~). Например:

жир *м* ...; ры́бий ~ ...

капитули́ровать *несов. и сов.* ...; ~ перед тру́дностями ...

Если слово встречается в статье в измененном виде, то тильда заменяет только его неизменяемую часть, которая отделяется от изменяемой части слова параллельками (||). Например:

единовре́менн||ый ...; ~ое посо́бие ...

Если русское слово употребляется преимущественно (или исключительно) в определенном сочетании или не имеет соответствующего эквивалента в языке телугу, то после него ставится двоеточие и приводится это сочетание или пример, иллюстрирующий употребление этого русского слова. Например:

корота́ть, скорота́ть (*вн.*): ~ вре́мя ...

фи́бра *ж*: все́ми ~ми души́ ...

После заглавного слова следует грамматическая помета (*м*, *ж*, *с*, *мн.*, *нареч.*, *мест.*, *союз* и т.п.).

Омонимы даются отдельными словарными статьями и обозначаются светлыми римскими цифрами. Например:

лук I *м бот.* ...

лук II *м* (*оружие*) ...

Различные значения одного и того же слова разделяются полужирными арабскими цифрами с точкой. Следующие за цифрой пометы или пояснения в скобках указывают, какое именно из значений в данном случае имеется в виду. Например:

материа́л *м* ... **2.** (*ткань*) ... **3.** (*данные, сведения*) ...

ходи́ть *несов.* ... **2.** (в *пр.*; *носить*) ... **3.** (*куда-л.*) ... **4.** (*о поездах, пароходах*) ... **5.** (*о часах*) ...

После слова телугу могут следовать пояснения на русском языке курсивом в скобках, ограничивающие или уточняющие значение слова телугу. Например:

лома́ть, слома́ть (*вн.*) ... **3.** (*уничтожать, разрушать*) కూల్చివేయు (*сносить*); నశింపజేయు (*разрушать*) ...

При переводе словосочетаний взаимозаменяемые синонимы телугу даются в круглых скобках. Например:

контра́кт *м* ...; заключа́ть ~ ఒప్పందం చేసుకొను (కుదుర్చుకొను)...

Слово или словосочетание, исключение которых из выражения не меняет его смысла, дается в квадратных скобках. Например:

душ||а́ *ж* ... 5. *разг.* (*человек*) తల; на ду́шу [населе́ния] తలసరి...

В части телугу в квадратных скобках даются также поясняющие слова и описательные переводы. Например:

борщ *м* బోర్ష్ [రష్యన్ కేబేజి సూప్]

Иллюстративный и фразеологический материал дается при соответствующем значении слова. Идиоматические выражения, пословицы и поговорки, а также словосочетания, не подходящие ни к одному из значений, даются в конце словарной статьи за ромбом (◇). Например:

соба́к||а *ж* కుక్క ◇ ~а на се́не గాటిలో కుక్క...

Отдельные значения словосочетаний и идиоматических выражений могут быть разделены буквами со скобками. Например:

раз I *м* ... ◇ ... в са́мый ~ *разг.* а) (*вовремя*) సకాలంలో б) (*впору*) సరిగ్గా [సరిపోవు]

При именах существительных, имеющих два рода, указываются оба. Например:

неря́ха *м и ж* ...

Если существительное употребляется только во множественном числе, то при нем стоит помета *мн.* и далее следует перевод. Если же имя существительное чаще употребляется во множественном числе, но имеет также формы единственного числа, то оно дается во множественном числе, а форма единственного числа указывается в скобках. Например:

брю́ки *мн.* ...

усы́ *мн.* (*ед.* ус *м*) ...

Имена прилагательные пометой *прил.* не сопровождаются.

Субстантивированные имена прилагательные даются в одной статье с исходными. Например:

больно́й 1. ... 2. *в знач. сущ. м* ...

Все разряды имен числительных сопровождаются лишь пометой *числ.*, однако при собирательных числительных дается дополнительно помета *собир.*

Глаголы даются преимущественно видовыми парами. За исходную форму принимается форма несовершенного вида, а глагол совершенного вида образует отсылочную статью. Например:

погиба́ть, поги́бнуть ...

поги́бнуть *сов. см.* погиба́ть

При совпадении форм совершенного и несовершенного видов при глаголе ставятся обе видовые пометы. Например:

ампути́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ...

Если глагол для разных значений имеет разные формы совершенного вида, то эти формы приводятся при соответствующих значениях глагола. Например:

хвата́||ть 1. *сов.* схвати́ть ... 2. *сов.* хвати́ть ...

Если одно из значений глагола не имеет совершенного вида, то при этом значении ставится помета *тк. несов.* Например:

нараста́||ть, нарасти́ ... **3.** *тк. несов.* (*увеличиваться в размерах, силе, объёме*)...

При русских глаголах и глаголах телугу даются сведения об их управлении. Если при глаголе телугу существительное должно быть в винительном падеже, то управление не указывается; все другие падежи и послелоги даются в круглых скобках. Например:

наряжа́ть, наряди́ть (*вн.*) (కి) చక్కని దుస్తులు వేయు (తొడుగు)

Расшифровка общепринятых сокращений дается после грамматической пометы в круглых скобках прямым светлым шрифтом с ударением. Например:

партбюро́ *с нескл.* (парти́йное бюро́) ...

хозрасчёт *м* (хозя́йственный расчёт) ...

На всех русских словах, кроме курсивных, ставится знак ударения. В курсивных словах оно ставится лишь тогда, когда возможно разночтение (*ру́ки — руки́* и т. п.).

Если односложное заглавное слово в статье употребляется в косвенном падеже с соответствующим окончанием без ударения, то в этом случае ударение падает на первый слог. Например:

фланг *м* ...; атакова́ть с ~а ...

Буква «ё» всегда обозначается и ударение на ней не ставится.

నిఘంటువు రచనా విధాన వివరణ

ఈ నిఘంటువులో పదాలు అకారాదిగా ఉన్నాయి. ప్రధాన పదం బోల్డ్ టైప్‌లో, ఉదాహరణలు మామూలు టైప్‌లో, వివరణలు ఇటాలిక్స్‌లో ఉన్నాయి.

ఉదాహరణల్లో ప్రధాన పదానికి బదులు (అది ఒక్క లేదా రెండు అక్షరాలతో కూడివుంటే తప్ప) ~ గుర్తు ఉంది. ఉదా:

жир *м* ...; рыбий ~ ...

капитули́ровать *несов. и сов.* ...; ~ перед тру́дностями ...

ప్రధాన పదం రూపం మారిపోతే, ఉదాహరణల్లో ~ గుర్తు దాని మారని భాగాన్ని మాత్రమే సూచిస్తుంది. అది మారే భాగం నుంచి || గుర్తుతో వేరుచేయబడింది. ఉదా:

единовре́менн||ый ...; ~ое посо́бие ...

రష్యన్ పదానికి సరియైన తెలుగు అనువాదం లేకపోతే, లేదా అది ప్రత్యేక వాడుక కలిగివుంటే ఆ రష్యన్ పదం ఉదాహరణ ద్వారా వివరించబడింది. ఉదా:

корота́ть, скорота́ть (*вн.*): ~ вре́мя ...

фи́бра *ж*: все́ми ~ми душй ...

ప్రధాన పదానికి వ్యాకరణానికి సంబంధించిన వివరణలు ఉన్నాయి (*м*, *ж*, *с*, *мн.*, *нареч.*, *мест.*, *союз* и т.п.). అంటే, ఆ పదం లింగం, వచనం, అది ఏ భాషా భాగానికి చెందినది, వగైరా.

సమరూపాలు వేరు పదాలుగా ఇవ్వబడ్డాయి, ప్రతిదానికీ రోమన్ సంఖ్య వుంది. ఉదా:

лук I *м бот.* ...

лук II *м* (*оружие*) ...

ఒక పదం వేర్వేరు అర్థాలు బోల్డ్ టైప్ అరబిక్ సంఖ్యల ద్వారా వేరుచేయబడ్డాయి. బ్రాకెట్స్‌లో ఆ అర్థానికి సంబంధించిన వివరాలు ఉన్నాయి. ఉదా:

материа́л *м* ... **2.** (*ткань*) ... **3.** (*данные, сведения*) ...

ходи́ть *несов.* ... **2.** (в *пр.*; *носить*) ... **3.** (*куда-л.*) ... **4.** (*о поездах, пароходах*) ... **5.** (*о часах*) ...

తెలుగు అనువాద పదం తర్వాత రష్యన్‌లో వివరాలు ఉండవచ్చు, అవి తెలుగు అర్థాన్ని వివరిస్తాయి. ఉదా:

лома́ть, слома́ть (*вн.*) ... **3.** (*уничтожать, разрушать*) కూల్చివేయు (*сносить*); నశింపజేయు (*разрушать*) ...

ఉదాహరణలోని వాక్యంలో ఒక మాటకు పర్యాయపదం ఉంటే అది బ్రాకెట్స్‌లో ఇవ్వబడింది. ఉదా:

контра́кт *м* ...; заключа́ть ~ ఒప్పందం చేసుకొను (కుదుర్చుకొను)...

ఒక పదబంధంలో అక్షరం లేక పదం మినహాయించబడినప్పుడు ఆ పదబంధం అర్థం మారకపోతే ఆ అక్షరం లేక పదం బ్రాకెట్స్‌లో ఇవ్వబడింది. ఉదా:

душ||а́ *ж* ... **5.** *разг.* (*человек*) తల; на ду́шу [населе́ния] తలసరి...

అదే విధంగా తెలుగు భాగంలో రష్యన్ పదాల అర్థ వివరణ స్క్వేర్ బ్రాకెట్లలో యివ్వబడింది. ఉదా:

борщ *м* బోర్ష్ [రష్యన్ కేబేజి సూప్]

ఉదాహరణలు, నుడికారాలు పదానికి సంబంధించిన అర్థంకింద ఇవ్వబడ్డాయి. ఆ పదానికి ఏ ప్రత్యేక అర్థంతో సంబంధంలేని నుడికారాలు ◇ గుర్తు కింద ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదా:

собáка *ж* కుక్క ◇ ~ на сéне గాటిలో కుక్క

ఒక నుడికారం రెండు అర్థాల్లో ఉపయోగింపబడిన సందర్భాల్లో అవి а), б) కింద వేరుచేయబడ్డాయి. ఉదా:

раз I *м* ... ◇ в сáмый ~ *разг.* а) (*вовремя*) సకాలంలో б) (*впору*) సరిగ్గా [సరిపోవు]

ఒక నామవాచకం రెండు లింగాల్లో ఉపయోగించబడినప్పుడు రెండు లింగాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదా:

неря́ха *м и ж* ...

ఒక నామవాచకం బహువచనంలో మాత్రమే వాడుకలో ఉంటే దానికి *мн.* వివరణ ఇవ్వబడింది. ఒక నామవాచకం తరచుగా బహువచనం రూపంలో వాడుకలో ఉండి దానికి ఏక వచనం కూడా ఉంటే, ఏక వచనం ఇవ్వబడింది. ఉదా:

брю́ки *мн.* పాంట్లు
усы́ *мн.* (*ед.* ус *м*) మీసాలు

విశేషణాలకు *прил.* అనే వ్యాకరణ సూచన ఇవ్వలేదు.

విశేషణాలకు సంబంధించిన సమరూప నామవాచకాలు ఆ విశేషణాల కింద ఉన్నాయి. ఉదా:

большо́й 1. ... **2.** *в знач. сущ. м* ...

వేర్వేరు సంఖ్యావాచకాలకి *числ.* వివరణ ఇవ్వబడింది కాని, సాముదాయక సంఖ్యావాచకాలకి *собир.* అనే వివరణ ఉంది.

క్రియకి సర్వత్రా పూర్ణ క్రియ జతగా ఇవ్వబడింది. విడిగా పూర్ణ క్రియ ప్రధాన పదంగా ఉంటే అనువాదం అపూర్ణ క్రియా రూపం కింద చూడాలి. ఉదా:

погиба́ть, поги́бнуть ...
поги́бнуть *сов. см.* погиба́ть

రష్యన్‌లో అపూర్ణ, పూర్ణ క్రియా రూపాలు ఒకటే అయితే రెండు క్రియా రూపాల వివరణలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదా:

ампути́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ...

ఒక క్రియకి విభిన్న అర్థాల్లో పూర్ణ, అపూర్ణ క్రియా రూపాలు విభిన్నంగా వుంటే, అవి ఆయా అర్థాల కింద ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదా:

хвата́ть 1. *сов.* схвати́ть ... **2.** *сов.* хвати́ть ...

క్రియ అర్థాల్లో ఒకదానికి పూర్ణ క్రియా రూపం వాడుకలో లేకపోతే, ఆ అర్థానికి *тк. несов.* అనే వివరణ వుంది. ఉదా:

нараста́||ть, нарасти́ ... **3.** *тк. несов.* (*увеличиваться в размерах, объёме, силе*) ...

రష్యన్ క్రియలకి (అలాగే తెలుగు అనువాదాలకి) సంబంధించిన నామవాచకాలను ఏ విభక్తిలో వాడుకోవాలో బ్రాకెట్స్‌లో సూచనలు ఉన్నాయి. ఉదా:

наряжа́ть, наряди́ть (*вн.*) (కి) చక్కని దుస్తులు వేయు (తొడుగు)

వాడుకలో వున్న సంక్షిప్తపదాల పూర్తి పదాలు బ్రాకెట్స్‌లో ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదా:

партбюро́ *с нескл.* (парти́йное бюро́) ...
хозрасчёт *м* (хозя́йственный расчёт) ...

అన్ని రష్యన్ పదాలకు (ఇటాలిక్స్‌లో వున్న వాటికి తప్ప) ఒత్తు గుర్తు (ʹ) సూచించబడింది. ఇటాలిక్స్‌లో వున్న వాటికి అపార్థం రాకుండా ఆ గుర్తు సూచించబడింది. ఉదా: *ру́ки — руки́* వగైరా. ఒక్క అచ్చు కలిగిన రష్యన్ పదాలు విభక్తులు మారినప్పుడు ఇంకొక అచ్చు వస్తే ఒత్తు ఎప్పుడూ మొదటి అచ్చుమీద ఉంటుంది. ఉదా:

фланг *м* ...; атакова́ть с ~а ...

«ё» అక్షరంమీద ఎప్పుడూ ఒత్తు ఉంటుంది.

СПИСОК УСЛОВНЫХ СОКРАЩЕНИЙ

సంజ్ఞా వివరణం

ав. — авиация విమానయానం
анат. — анатомия శరీరనిర్మాణ శాస్త్రం
археол. — археология పురావస్తు శాస్త్రం
архит. — архитектура వాస్తు శిల్పం
астр. — астрономия ఖగోళశాస్త్రం
безл. — безличная форма పురుషరహిత [క్రియా] రూపం
биол. — биология జీవశాస్త్రం
бот. — ботаника వృక్షశాస్త్రం
бран. — бранное слово, выражение దూషణ పదం, తిట్టు
букв. — буквально శాబ్దికార్థం
бухг. — бухгалтерия జమాకర్చులకి సంబంధించిన
в. — век శతాబ్దం
вводн. сл. — вводное слово కుండలీకృత పదం
вежл. — форма вежливости మర్యాదపూర్వకమైన
в знач. — в значении అర్థంలో
в знач. вводн. сл. — в значении вводного слова కుండలీకృతార్థం
в знач. сказ. — в значении сказуемого విధేయార్థం
в знач. сущ. — в значении существительного నామవాచకం
вн. — винительный падеж కర్మార్థక విభక్తి
воен. — военное дело మిలిటరీ
вопр. — вопросительное местоимение, вопросительная частица ప్రశ్నార్థక సర్వనామం (ప్రత్యయం)
воскл. — восклицание, восклицательная форма, восклицательная частица ఆశ్చర్యార్థకం, ఆశ్చర్యార్థక ప్రత్యయం
вр. — время కాలం
в разн. знач. — в разных значениях భిన్నార్థాల్లో
высок. — высокий стиль ఆడంబర శైలి
г. — 1) год సంవత్సరం 2) город నగరం
гг. — годы సంవత్సరాలు
геогр. — география భూగోళశాస్త్రం
геол. — геология భూవిజ్ఞానశాస్త్రం
гл. — глагол, глагольный క్రియ, క్రియా
гл. обр. — главным образом ప్రధానంగా
гос-во — государство రాజ్యం
грам. — грамматика, грамматический వ్యాకరణం, వ్యాకరణానికి సంబంధించిన
груб. — грубое слово, выражение మోటు మాట
деепр. — деепричастие అసమాపక క్రియా రూపం
дип. — дипломатия దౌత్య వ్యవహారం
доп. — дополнение కర్మ
др. — другой, другие తదితర, తదితరులు
дт. — дательный падеж సంప్రదానార్థక విభక్తి
ед. — единственное число ఏకవచనం
ж — женский род స్త్రీలింగం
ж.-д. — железнодорожный транспорт రైల్వే రవాణా
жив. — живопись చిత్ర కళ
звукоподр. — звукоподражательное слово ధ్వన్యనుకరణ
зоол. — зоология జంతుశాస్త్రం
им. — именительный падеж ప్రథమా విభక్తి
инф. — инфинитив ధాత్వర్థక రూపం
и пр. — и прочее వగైరా, లాంటివి, వగైరాలు
ирон. — в ироническом смысле, иронический వ్యంగ్యార్థకం
иск. — искусство కళ
ист. — история చరిత్ర
и т.п. — и тому подобное మొదలైనవి
карт. — термин карточной игры పేకాట
кино — кинематография సినిమా
книжн. — книжный стиль గ్రాంథికం
косв. — косвенный падеж ద్వితీయా విభక్తి
косм. — космонавтика కాస్మనాటిక్స్
кратк. — краткая форма హ్రస్వ రూపం
к-рый (*-ая, -ое*) — который (-ая, -ое) ఎవరు, ఎవడు (ఎవతె, ఏది)

кто-л. — кто-либо ఒకరు, ఎవరైనా
кул. — кулинария పాకశాస్త్రం
-л. — либо అయినా
л. — лицо (глагола, местоимения) పురుష
ласк. — ласкательная форма ముద్దుమాట
лингв. — лингвистика భాషా శాస్త్రం
лит. — литература, литературоведение సాహిత్యం
м — мужской род పుంలింగం
мат. — математика గణితశాస్త్రం
мед. — медицина వైద్యశాస్త్రం
межд. — междометие ఆవేశార్థకం
мест. — местоимение సర్వనామం
миф. — мифология పురాణం
мм — миллиметр మిల్లీమీటరు
мн. — множественное число బహువచనం
мор. — морской термин సముద్ర సంబంధమైన పదం
муз. — музыка సంగీతం
напр. — например ఉదాహరణకు
нареч. — наречие క్రియా విశేషణం
наст. — настоящее время వర్తమాన కాలం
неизм. — неизменяемый [రూపం] మారని
нескл. — несклоняемое слово అవ్యయమైన పదం
несов. — несовершенный вид глагола అపూర్ణ క్రియా రూపం
о-в(а) — остров(а) ద్వీపం, ద్వీపాలు
оз. — озеро సరస్సు
опред. — определенный నిర్దిష్ట[మైన]
относ. — относительное местоимение సంబంధ బోధక సర్వనామం
отриц. — отрицание, отрицательный వ్యతిరేకార్థకం
офиц. — официальный термин, официальное выражение అధికారిక పదం
п-ов — полуостров ద్వీపకల్పం
перев. — переводится అనువదింపబడుతుంది
перен. — переносно, в переносном значении ఉపమానార్థం
повел. — повелительное наклонение ఆజ్ఞార్థకం
погов. — поговорка సామెత
полигр. — полиграфия అచ్చు పరిశ్రమ
полит. — политический термин రాజకీయ పదం
полит. эк. — политическая экономия అర్థశాస్త్రం
посл. — пословица నానుడి, సామెత
поясн. — пояснительный союз వివరణాత్మక సముచ్చయం
пр. — предложный падеж ఉపసర్గీయ విభక్తి
предлож. — предложение వాక్యం
презр. — презрительно తృణీకార భావంతో
присоед. — присоединительный союз అనుసంధ సముచ్చయం
притяж. — притяжательное местоимение సంబంధబోధక సర్వనామం
прич. — причастие, причастный క్రియా ప్రత్యయం (విశేషణం)
против. — противительный союз వ్యతిరేక సముచ్చయం
прош. — прошедшее время భూతకాలం
прям. — в прямом значении శబ్దార్థం
психол. — психология మనోవిజ్ఞానశాస్త్రం
р. — река నది
радио — радиоэлектроника, радиотехника రేడియో ఎలక్ట్రానిక్స్, రేడియో
разг. — разговорное слово, выражение వ్యావహారిక పదం
разд. — разделительный союз విభాజక సముచ్చయం
рд. — родительный падеж సంబంధబోధక విభక్తి
рел. — религия మతం
сказ. — сказуемое విధేయం, ఆఖ్యాతం
см. — смотри చూడు
собир. — собирательное существительное, собирательно సముదాయ వాచకం, సమూహార్థం
сов. — совершенный вид глагола క్రియాజన్య విశేషణం
соед. — соединительный союз సంయోజక సముచ్చయం
сокр. — сокращение, сокращенно సంక్షిప్త రూపం
сосл. — сослагательное наклонение సంభావనార్థకం
сочет. — сочетание పదబంధం
спорт. — физкультура и спорт స్పోర్ట్సు
спец. — специальный термин ప్రత్యేక (సాంకేతిక) పదం
сравн. — сравнительная степень తరప్రత్యయార్థకం
ст. — степень ప్రత్యయార్థకం
страд. — страдательный залог కర్మణ్యర్థకం
суф. — суффикс ప్రత్యయం
сущ. — имя существительное నామవాచకం
с.-х. — сельское хозяйство, сельскохозяйственный వ్యవసాయ[ం], వ్యవసాయపు
тв. — творительный падеж తృతీయా విభక్తి
театр. — театральный термин నాటకశాలకు సంబంధించిన మాట

тех. — техника సాంకేతిక (జ్ఞానం)
тж. — также కూడా
т.е. — то есть అంటే
тк. — только మాత్రమే
указ. — указательное местоимение నిర్దేశ సర్వనామం
уменьш. — уменьшительная форма అల్పార్థకం
употр. — употребляется వాడుక[లో వుంది]
усил. — усилительная форма, усилительный ఏవార్థకం
уст. — устаревшее слово, выражение వాడుకలో లేని (వ్యవహారచ్యుతమైన) పదం
уступ. — уступительная форма, уступительный союз వైకల్పిక సముచ్చయం
утв. — утвердительная частица అంగీకారపూర్వక ప్రత్యయం
ф. — форма రూపం
физ. — физика భౌతికశాస్త్రం
физиол. — физиология శరీరశాస్త్రం
филос. — философия, философский తత్వశాస్త్రం, తత్వశాస్త్రపు
фин. — финансовый термин ఫైనాన్సుకు సంబంధించిన పదం
фольк. — фольклор జానపద కళలు
фото — фотография ఫొటోగ్రఫీ
хим. — химия రసాయనశాస్త్రం
ч. — число వచనం
числ. — имя числительное సంఖ్యావాచకం
что-л. — что-либо దేనినైనా, ఏదో ఒకటి
эк. — экономика అర్థశాస్త్రం
эл. — электротехника ఎలెక్ట్రికల్ ఇంజనీరింగ్
юр. — юридический термин, юриспруденция న్యాయశాస్త్రం

РУССКИЙ АЛФАВИТ

రష్యన్ అక్షరమాల

Печатные буквы అచ్చు అక్షరాలు	Рукописные буквы లిఖిత (రాత) అక్షరాలు	Печатные буквы అచ్చు అక్షరాలు	Рукописные буквы లిఖిత (రాత) అక్షరాలు
Аа	*Аа*	Рр	*Рр*
Бб	*Бб*	Сс	*Сс*
Вв	*Вв*	Тт	*Тт*
Гг	*Гг*	Уу	*Уу*
Дд	*Дд*	Фф	*Фф*
Ее, Ёё	*Ее, Ёё*	Хх	*Хх*
Жж	*Жж*	Цц	*Цц*
Зз	*Зз*	Чч	*Чч*
Ии	*Ии*	Шш	*Шш*
Йй	*Йй*	Щщ	*Щщ*
Кк	*Кк*	Ъъ	*Ъъ*
Лл	*Лл*	Ыы	*Ыы*
Мм	*Мм*	Ьь	*Ьь*
Нн	*Нн*	Ээ	*Ээ*
Оо	*Оо*	Юю	*Юю*
Пп	*Пп*	Яя	*Яя*

А

а I *союз* 1. *против.* కాని, మాత్రం; он поéхал, а я остáлся дóма అతను వెళ్లిపోయాడు, నేను మాత్రం ఇంట్లో వుండిపోయాను; пиши́ перóм, а не карандашóм కలంతో రాయి, కాని పెన్సిల్‌తో రాయకు; не дéсять, а двáдцать పది కాదు, ఇరవై; я егó ви́дел, а он меня́ нет నేను అతన్ని చూశాను, అతను మాత్రం నన్ను చూడలేదు 2. *присоед. часто не переводится*: на горé дом, а под горóй ручéй కొండమీద ఇల్లూ, కొండకింద యేరూ; он зáнят, а потомý не придёт к вам అతనికి పని వుంది, అందుచేతనే మీదగ్గరకు రాడు ◇ а вот и он! అతనే వచ్చాడు!; а вы кудá? మరి, మీరు ఎక్కడికి వెళ్తున్నారు?; а то а) *союз*: спеши́, а то опоздáешь త్వరపడు లేకపోతే సకాలంలో చేరలేవు; éсли бы э́то бы́ло так, а то всё наоборóт ఇలా అయితే, కాని ఇది అందుకు విరుద్ధంగా వుంది б) *в знач. частицы разг.*: пойдёте? — А то что ж, пойдý! వెళ్తారా? — ఎందుకు వెళ్లను, వెళ్తాను!

а II *частица разг.* 1. *вопр.*: почемý ты не отвечáешь, а? నీకు మాటలు రావా, ఏమిటి? 2. *усил.*: мáльчик, а мáльчик! ఏమ్, అబ్బాయ్!

а III *межд.* రా; а, так э́то бы́ли вы! ఓ, మీరా!

абажýр *м* లాంపు షేడు

абзáц *м в разн. знач.* పేరాగ్రాపు

абитуриéнт *м* పరీక్షితుడు

абонéнт *м* చందాదారుడు; ~ библиотéки లైబ్రరీ చందాదారుడు; ~ телефóнной сéти టెలిఫోన్ చందాదారుడు

аборигéн *м* ఆదివాసి

абóрт *м* గర్భవిచ్ఛిత్తి, గర్భస్రావం; дéлать ~ గర్భస్రావం చేయించుకొను

абрикóс *м* 1. (*дерево*) ఆప్రికాట్ చెట్టు 2. (*плод*) ఆప్రికాట్

абсолюти́зм *м* నిరంకుశత్వం, నిరంకుశాధికారం

абсолю́тно *нареч.* బొత్తిగా

абсолю́тн||ый 1. (*безусловный*) పరమ, అఖండ 2. (*полный*) పూర్తి, వట్టి; ~ый покóй పూర్తి విశ్రాంతి; ~ое большинствó పూర్తి (తిరుగులేని) మెజారిటీ; ~ое невéжество వట్టి అజ్ఞానం ◇ ~ая монáрхия నిరంకుశ రాజరికం

абстрáктн||ый అభౌతిక, అమూర్త, అనిర్దిష్ట; ~ое искýсство అమూర్త కళ; ~ое поня́тие అనిర్దిష్ట భావం

абсýрд *м* అసందర్భత, అసంబద్ధత, అసంగతం

абсýрдность *ж* అసందర్భత

абсýрдный అసందర్భమైన, అసంగతమైన, అసంబద్ధమైన (*бессмысленный*); విపరీతమైన (*нелепый*)

авангáрд *м* (*передовая, ведущая часть*) అగ్రగామి దళం, అగ్రశ్రేణి; быть в ~е движéния ఉద్యమం అగ్రశ్రేణిలో (అగ్రగామి దళంగా) వుండు

авангáрдный (*передовой*) అగ్రగామి

авáнс *м* అడ్వాన్సు; выдавáть ~ అడ్వాన్సు ఇచ్చు

авансцéна *ж* రంగస్థలి ముందుభాగం

авантю́ра *ж* దుస్సాహసం, దుష్కృత్యం

авантюри́зм *м* దుస్సాహసవాదం, దుస్సాహసం

авантюри́ст *м* దుస్సాహసికుడు, సాహసోపజీవి, దుందుడుకువాది

авантюристи́ческ||ий దుస్సాహసిక, దుస్సాహసికమైన, సాహసోపేతమైన, దుందుడుకు; ~ая поли́тика దుస్సాహసిక (సాహసోపేతమైన) విధానం

авари́йн||ый: ~ый вы́ход అవాంతర పరిస్థితిలో బయటికి దారి; ~ое состоя́ние ప్రమాదకర[మైన] పరిస్థితి

авáри||я *ж* చెడిపోవడం (*поломка*); [రైలు, కారు] ప్రమాదం, [విమానం] కూలిపోవడం (*крушение*); потерпéть ~ю ప్రమాదం జరుగు; కూలిపోవు (*о самолёте*)

áвгуст *м* ఆగస్టు

áвгустовский ఆగస్టు; ~ нóмер (*журнала, газеты*) ఆగస్టు సంచిక

авиабáза *ж* విమాన స్థావరం

авиабóмба *ж* విమాన బాంబు

авиакомпáния *ж* ఎయిర్‌లైన్, విమాన యాన సంస్థ

авиаконстру́ктор *м* విమానాల డిజైనర్

авиали́ния *ж* విమాన మార్గం

авиано́сец *м* విమాన వాహక నౌక

авиапо́чт||а *ж* ఎయిర్ మెయిల్, విమాన టపా; посыла́ть ~ой ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా పంపించు

авиатра́нспорт *м* విమాన రవాణా

авиацио́нн||ый విమాన, వైమానిక; ~ый заво́д విమాన ఫ్యాక్టరీ; ~ая промы́шленность విమాన పరిశ్రమలు; ~ая шко́ла వైమానిక స్కూల్

авиа́ция *ж* విమాన యానం; вое́нная ~ విమాన సైనిక దళం; гражда́нская ~ పౌర విమాన యానం

аво́сь *частица разг.* బహుశా ◇ на ~ అదృష్టం కలిసి రావచ్చునన్న ఆశతో; де́лать на ~ దేవునిమీద భారంవేసి చేయు

австрали́ец *м* ఆస్ట్రేలియన్, ఆస్ట్రేలియా దేశస్థుడు

австрали́йский ఆస్ట్రేలియన్

австри́ец *м* ఆస్ట్రియా దేశస్తుడు

австри́йский ఆస్ట్రియన్

авто- I *в сложн.* (*автомоби́льный*) మోటారు

авто- II *в сложн.* (*само-*, *со́бственный*) స్వయం, స్వ

автобиографи́ческий స్వీయచరిత్ర

автобиогра́фия *ж* స్వీయచరిత్ర, ఆత్మకథ

авто́бус *м* బస్సు

авто́граф *м* (*по́дпись*) సంతకం; ста́вить ~ సంతకం చేయు (పెట్టు)

автозаво́д *м* [మోటారు] కార్ల ఫ్యాక్టరీ (కర్మాగారం)

автомагистра́ль *ж* మోటారు రహదారి

автома́т *м* **1.** (*аппара́т*) స్వయంచలన యంత్రం; телефо́н-~ పబ్లిక్ టెలిఫోన్ **2.** (*ору́жие*) మెషిన్ గన్, మరతుపాకి

автоматиза́ция *ж* స్వయంచలనం, స్వయంచలనీకరణ

автома́тика *ж* స్వయంచలన వ్యవస్థ

автомати́чески *нареч.* **1.** (*с по́мощью механи́зма*) స్వయంచలితంగా **2.** (*непроизво́льно*) తనంతట తనే, యాంత్రికంగా

автомати́ческий **1.** స్వయంచలిత, స్వయంచలన **2.** (*непроизво́льный*) తనంతట తనే, వాటంతట అవి

автомаши́на *ж см.* автомоби́ль

автомоби́ль *м*: легково́й ~ కారు; грузово́й ~ లారీ, ట్రక్కు

автомоби́льный కారు, మోటారుకారు

автоно́мия *ж* స్వపరిపాలనం

автоно́мн||ый స్వపరిపాలన, స్వయంపాలితమైన; ~ая о́бласть స్వపరిపాలన ప్రాంతం

автопортре́т *м* స్వీయ రూప చిత్రం

а́втор *м* కర్త; ~ кни́ги గ్రంథకర్త; ~ письма́ ఈ ఉత్తరం రాసినవాడు

авторите́т *м* **1.** [పేరు] ప్రతిష్ఠ; по́льзоваться ~ом పేరు[ప్రతిష్ఠలు] మోయు; по́льзоваться ~ом у кого́-л. ఒకరి గౌరవం పొందు; теря́ть ~ పేరూ ప్రతిష్ఠ కోల్పోవు **2.** (*о челове́ке*) ప్రామాణికుడు; он ~ в о́бласти литерату́ры ఆయన సాహిత్యంలో ప్రామాణికుడు

авторите́тн||ый అధికారయుత; ~ый учёный పేరు ప్రతిష్ఠలుగల శాస్త్రవేత్త; ~ое мне́ние వేదవాక్కు; ~ые круги́ అధిష్ఠాన (అధికారయుతమైన) వర్గాలు

а́вторск||ий: ~ий гонора́р గ్రంథకర్త ప్రతిఫలం; ~ое пра́во కాపీ రైటు

авторучка *ж* పెన్ను, కలం

автостра́да *ж* మోటారు రహదారి

автотра́нспорт *м* మోటారు రవాణా

аге́нт *м* ఏజెంటు

аге́нтство *с* ఏజెన్సీ; Аге́нтство печа́ти Но́вости నోవొస్తి వార్తా సంస్థ

агенту́ра *ж собир.* గూఢచార్లు

агита́тор *м* ఆందోళనకారుడు, ప్రచారకుడు

агитацио́нный ఆందోళనా, ప్రచార

агита́ция *ж* ఆందోళన, ఆందోళనం, ప్రచారం; предвы́борная ~ ఎన్నిక ప్రచార ఉద్యమం

агити́ровать, сагити́ровать (за *вн.*) ప్రచారం (ఆందోళన) చేయు; ~ за кого́-л. ఒకరి కోసం (తరఫున) ప్రచారం చేయు

агитпу́нкт *м* ప్రచార కేంద్రం

агностици́зм *м филос.* అజ్ఞేయతావాదం

аго́ни||я *ж* మరణయాతన, వ్యథ, వేదన; быть в ~и మరణయాతన స్థితిలో ఉండు

агра́рн||ый వ్యావసాయిక, వ్యవసాయ; ~ая рефо́рма భూసంస్కరణ; ~ая страна́ వ్యవసాయ దేశం

агрега́т *м* యంత్రం

агресси́вн||ый దురాక్రమణ, దౌర్జన్యశీల; ~ая поли́тика దురాక్రమణ విధానం; ~ые де́йствия దౌర్జన్యశీల చర్యలు

агре́сси||я *ж* దురాక్రమణ; соверша́ть ~ю దురాక్రమణ చేయు

агре́ссор *м* దురాక్రమణదారు, దురాక్రమణపరుడు

агробиоло́гия *ж* అగ్రోబయాలజీ, వ్యవసాయ జీవశాస్త్రం

агроно́м *м* వ్యవసాయ నిపుణుడు

агрономи́ческий వ్యావసాయిక, వ్యవసాయ

агроно́мия *ж* వ్యవసాయం

агропро́м *м* (агропромышленный ко́мплекс) వ్యావసాయిక పారిశ్రామిక కాంప్లెక్స్

агропромы́шленный వ్యావసాయిక పారిశ్రామిక

агроте́хника *ж* వ్యవసాయ సాంకేతిక విజ్ఞానం

агрохи́мия *ж* వ్యవసాయిక రసాయనశాస్త్రం

ад *м прям., перен.* నరకం, అధోలోకం

адапта́ция *ж биол.* అలవాటు పడడం, సరిపెట్టుకోవడం

адвока́т *м юр.* అడ్వొకేటు, ప్లీడరు, వకీలు

адвокату́р||а *ж* **1.** (*деятельность*): занима́ться~ой బారిస్టరు వృత్తిలో ఉండు **2.** *собир.* బారిస్టర్లు

администрати́вн||ый మేనేజింగ్; ~ый аппара́т మేనేజింగ్ యంత్రాంగం; ~ое взыска́ние మేనేజిమెంటు నుంచి మందలింపు; ~ые ме́ры మేనేజిమెంటు చర్యలు ◇ ~ое деле́ние పరిపాలన విభాగం; в ~ом поря́дке మేనేజిమెంటు ఆర్డరు ప్రకారం, యాజమాన్యపు ఆదేశం ప్రకారం

администра́тор *м* మేనేజరు

администра́ция *ж* **1.** (*орган*) పరిపాలక (నిర్వాహక) వర్గం, మేనేజిమెంట్ **2.** *собир.* మేనేజిమెంటువాళ్ళు

адмира́л *м* అడ్మిరల్, నౌకాదళ అధిపతి

а́дрес *м* **1.** అడ్రెసు, చిరునామా **2.** (*поздравительный, приветственный*) అభినందన (స్వాగత) పత్రం

адреса́т *м* చిరునామాదారు

а́дресн||ый అడ్రెసు; ~ая кни́га అడ్రెసు డైరెక్టరీ

адресова́ть *несов. и сов.* (*вн. дт.*) (పేర, కు) రాయు, పంపు

а́дск||ий *разг.* **1.** (*ужасный, невыносимый*) చచ్చేటంత; ~ий труд చచ్చేటంత పని **2.** (*очень сильный*) విపరీతమైన, వల్లమాలిన; ~ая боль విపరీతమైన నొప్పి; ~ое терпе́ние వల్లమాలిన ఓర్పు

адъюта́нт *м* అడ్జుటెంటు

аза́рт *м* ఉద్రేకం; входи́ть в ~ ఉద్రేకపడు, ఉద్రిక్తుడగు

аза́ртн||ый: ~ый челове́к జూదరి, జూదగాడు; ~ая игра́ జూదం

а́збука *ж* **1.** (*алфавит*) వర్ణమాల, అక్షరాలు, అక్షరమాల **2.** *перен.* (*азы, основы*) ఓనమాలు ◇ ~ Мо́рзе మోర్స్ కోడ్

а́збучн||ый: ~ая и́стина స్వతస్సిద్ధమైన (నిర్వివాదమైన) సత్యం

азербайджа́нец *м* అజెర్బైజానియన్, అజెర్బైజాన్ దేశస్థుడు

азербайджа́нский అజెర్బైజానియన్

азиа́тск||ий ఆసియన్; ~е стра́ны ఆసియా దేశాలు

азо́т *м* నైట్రోజన్, నత్రజని

азо́тный నైట్రిక్

азы́ *мн. разг.* (*основы, начала*) ఓనమాలు

а́ист *м* కొంగ

айва́ *ж* **1.** (*дерево*) మారేడు చెట్టు **2.** (*плод*) మారేడు కాయ

а́йсберг *м* మంచు కొండ (బండ)

акаде́мик *м* **1.** (*член академии*) అకాడమీ సభ్యుడు **2.** (*звание*) అకడమీషియన్

акаде́мия *ж* **1.** అకాడమీ, పరిషత్తు; ~ нау́к శాస్త్ర విజ్ఞాన అకాడమీ; Акаде́мия медици́нских нау́к వైద్య శాస్త్ర అకాడమీ **2.** (*высшее учебное заведение*) కళాశాల; Вое́нно-медици́нская ~ సైనిక వైద్య కళాశాల

ака́ция *ж* కసివింద చెట్టు

аквала́нг *м* ఆక్వలంగ్

аквалангист *м* ఆక్వలంగిస్టు

акваре́ль *ж* **1.** (*краска*) నీటిరంగు **2.** (*картина*) నీటిరంగుల చిత్రం

аква́риум *м* **1.** (*сосуд*) ఆక్వేరియం **2.** (*учреждение*) జలాశయం

акклиматиза́ция *ж* వాతావరణానికి అలవాటుపడడం (సరిపెట్టుకోవడం)

акклиматизи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) వాతావరణానికి సరిపెట్టు కొనేటట్టు చేయు

акклиматизи́роваться *несов. и сов.* వాతావరణానికి అలవాటుపడు (సరిపెట్టుకొను)

аккомпанеме́нт *м* పక్కవాద్యం; под ~ [ఏదైనా] పక్కవాద్యంతో

аккомпаниа́тор *м* పక్కవాద్యగాడు

аккомпани́ровать *несов.* (*дт.*) తాళం (పక్కవాద్యం) వాయించు; ~ кому́-л. на роя́ле ఒకరికి పక్కవాద్యంగా పియానో వాయించు

акко́рд *м* అకార్డ్

аккордео́н *м* అకార్డియన్

аккредитова́ть *несов. и сов. дип.* (*вн.*) (కి) అధికారమిచ్చు

аккумуля́тор *м* బాటరీ, అక్యూములేటర్

аккура́тно *нареч.* **1.** (*точно*) కచ్చితంగా, హెచ్చు తగ్గులు లేకుండా **2.** (*опрятно*) నీటుగా, చక్కగా **3.** (*тщательно*) సాంగోపాంగంగా

аккура́тность *ж* **1.** (*точность*) కచ్చితత్వం,

తప్పులు లేకుండుట 2. (*опрятность*) నీటుదనం, చక్కదనం 3. (*тщательность*) సంపూర్ణత్వం, సాంగోపాంగత

аккура́тный 1. (*точный*) కచ్చితమైన, సరియైన, హెచ్చు తగ్గులు లేని 2. (*опрятный*) నీటు అయిన, చక్కని 3. (*тщательный*) సమగ్రమైన, సాంగోపాంగమైన

акроба́т *м* అక్రొబాట్

акробати́ческий అక్రొబాటిక్

акселера́ция *ж* త్వరణం, ఆక్సెలరేషన్

аксио́ма *ж* 1. ధర్మం, సిద్ధాంతం, నిబంధన 2. *перен.*: э́то ~ అది స్వయం వ్యక్తమైనది (సిద్ధం)

акт *м* 1. (*поступок, действие*) చర్య, కార్యం 2. (*документ*) చట్టం, బిల్లు, పత్రం; обвини́тельный ~ నేరారోపణ పత్రం 3. *театр.* అంకం

актёр *м* నటకుడు, నటుడు

акти́в *м* *собир.* చురుకైన సభ్యులు (కార్యకర్తలు); парти́йный ~ ప్రముఖ పార్టీ కార్యకర్తలు

активизи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) క్రియాశీలం చేయు; ~ рабо́ту పని త్వరపరచు

активизи́роваться *несов. и сов.* చురుకు అగు, క్రియాశీలమగు

активи́ст *м* చురుకైన (క్రియాశీలుడైన) కార్యకర్త

акти́вно *нареч.* క్రియాశీలంగా, చురుకుగా

акти́вность *ж* క్రియాశీలత, చురుకు[తనం]

акти́вный క్రియాశీల, చురుకైన

а́ктовый: ~ зал [అసెంబ్లీ] హాలు

актри́са *ж* నటి, నటీమణి

актуа́льность *ж* ఆవశ్యకత, జరూరుతనం

актуа́льн||ый అత్యంత సామయికమైన, జరూరు; ~ая пробле́ма అత్యంత సామయికమైన సమస్య

аку́ла *ж* సొర

аку́стика *ж* 1. (*наука*) ధ్వనిశాస్త్రం 2. (*слышимость*) శ్రవణసుఖం

акусти́чески||й: ~й аппара́т ధ్వని [శాస్త్రీయ] పరికరం; ~е усло́вия శ్రవణసుఖ స్థితి

акушёр *м* మంత్రసాని పని చేసేవాడు

акуше́рка *ж* మంత్రసాని

акуше́рство *с* మంతరం, మంత్రసానితనం, ఆబ్స్టెట్రిక్స్

акце́нт *м* 1. (*ударение*) ఒత్తు 2. (*произношение*) ఉచ్చారణ, యాస; говори́ть с иностра́нным ~ом విదేశీ యాసతో మాట్లాడు ◇ де́лать ~ на чём-л. దేనినైనా నొక్కిచెప్పు

акценти́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) నొక్కిచెప్పు

акционе́р *м* స్టాక్ (షేర్) హోల్డరు, వాటాదారు

акционе́рн||ый జాయింట్ స్టాక్; ~ый капита́л జాయింట్ స్టాక్ పెట్టుబడి; ~ое о́бщество జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీ

а́кци||я I *ж* (*ценная бумага*) షేరు, వాటా; ~и повыша́ются а) షేర్ల విలువ పెరుగుతోంది б) *перен.* అవకాశాలు పెరుగుతాయి ◇ его́ ~и па́дают అతని అవకాశాలు సన్నగిలుతాయి

а́кция II *ж* (*действие*) కార్యాచరణ చర్య

алба́нец *м* ఆల్బేనియా దేశస్తుడు, ఆల్బేనియన్

алба́нский ఆల్బేనియన్

а́лгебра *ж* ఆల్జీబ్రా, బీజగణితం, బీజగణిత శాస్త్రం

але́ть *несов.* 1. (*становиться алым*) ఎర్రపడు, ఎర్రబారు, ఎరుపెక్కు 2. (*виднеться*) [ఎర్ర పువ్వులు] కనపడు

алжи́рец *м* ఆల్జీరియా దేశస్తుడు

алжи́рский ఆల్జీరియన్

а́либи *с нескл.* అలిబీ; устана́вливать чьё-л. ~ ఒకరి అలిబీ నిరూపించు

алиме́нты *мн.* మనోవర్తి; плати́ть ~ మనోవర్తి చెల్లించు

алкоголи́зм *м* తాగుబోతుతనం

алкого́лик *м* తాగుబోతు

алкого́ль *м* మద్యపానం, మద్యం

алкого́льный మద్యపానీయ; ~ напи́ток మద్యపానీయం

Алла́х *м* అల్లా

аллегори́ческий ఆలంకారిక, రూపకాలంకారయుత

аллего́рия *ж* దృష్టాంతం, రూపకాలంకారం

алле́я *ж* చెట్లబారుల మధ్యదారి

алло́ *межд.* హలో

алма́з *м* వజ్రం

алма́зный వజ్ర

алта́рь *м* దైవపీఠం, బలిపీఠం

алфави́т *м* అక్షరాలు, వర్ణమాల; по ~у అక్షర క్రమంలో

алфави́тн||ый: ~ый поря́док వర్ణ క్రమం, అక్షర క్రమం; в ~ом поря́дке అక్షరక్రమంలో; ~ый спи́сок అక్షరక్రమంలో వున్న జాబితా

а́лчность *ж* దురాశ, పేరాశ, ప్రలోభం

а́лчный దురాశ, ఆబ

а́лый ఎర్రని, అరుణ

альбино́с *м* వివర్ణం (*животное*); వివర్ణుడు (*человек*)

альбо́м *м* ఆల్బం

альмана́х *м* సంకలనం

альпини́зм *м* పర్వతారోహణం

альпини́ст *м* పర్వతారోహకుడు

альтернати́ва *ж* ప్రత్యామ్నాయం

алюми́ниевый అల్యూమినియమ్

алюми́ний *м* అల్యూమినియం

аляпова́тый మోటైన (*грубо сделанный*); గాడీగా వున్న (*грубый, некрасивый*)

амба́р *м* గిడ్డంగి; గాదె, ధాన్యపు కొట్టు, ధాన్యాగారం (*тк. для зерна*)

амби́ци||я *ж* అతిశయం, గర్వం ◇ ударя́ться в ~ю *разг.* అతిశయం ప్రదర్శించు

амбразу́ра *ж воен.* జేవురు గండి

амбулато́рия *ж* ఔట్ పేషెంట్ చికిత్సాలయం

амбулато́рный ఔట్ పేషెంట్; ~ больно́й ఔట్ పేషెంటు; ~ приём ఔట్ పేషెంట్ చికిత్స

амёба *ж* అమీబా, పారమేసియం

америка́нец *м* అమెరికన్, అమెరికా దేశస్తుడు

америка́нский అమెరికన్

амети́ст *м* అమెటిస్టు [మణి]

аммиа́к *м хим.* నవాసారం

амнисти́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) క్షమాదానం ఇచ్చు (చేయు)

амни́стия *ж* క్షమాదానం; всео́бщая ~ సాధారణ క్షమాదానం, సర్వాపరాధ క్షమ

амора́льный అవినీతికర[మైన], నీతిబాహ్య

амортиза́ция *ж* 1. *эк.* తరుగుదల, అరుగుదల 2. *тех.* కమాను

ампе́р *м эл.* ఆంపియర్, ఏంపియర్

амперме́тр *м* అమ్మీటర్

амплиту́да *ж физ.* విస్తీర్ణం, కోణాంకం; ~ колеба́ния కంపన (డోలన) పరిమితి

амплуа́ *с нескл.* పాత్ర

а́мпула *ж* ఆంప్యూల్

ампута́ция *ж* అవయవచ్ఛేదం

ампути́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) అవయవచ్ఛేదం చేయు, తెగగొట్టు

амуле́т *м* రక్షరేకు, రక్ష, తాయెత్తు

амуни́ция *ж* మందుగుండు (యుద్ధ) సామగ్రి

амфи́бия *ж* 1. *зоол.* ఆంఫీబియా, ఉభయజీవి, ఉభయచరం 2. (*автомобиль*) ఆంఫీబియా [కారు]

ана́лиз *м* 1. (*разбор*) పరిశోధన, విశ్లేషణం, పరిశీలన 2. (*определение состава*) పరీక్ష; ~ кро́ви బ్లడ్ టెస్ట్, రక్త పరీక్ష; ~ [граммати́ческого] предложе́ния వాక్య విభజన

анализи́ровать *несов. и сов.* (*сов. тж.* проанализи́ровать; *вн.*) పరిశీలించు, విశ్లేషించు

аналити́ческий వైశ్లేషిక, విశ్లేషణాత్మకమైన; ~ ме́тод విశ్లేషణ విధానం (పద్ధతి); ~ ум సూక్ష్మ (విశ్లేషణాత్మకమైన) బుద్ధి

аналоги́чный సమానమైన, సదృశమైన; ~ слу́чай అలాంటి సంఘటన

анало́гия *ж* పోలిక, సాదృశ్యం, సామ్యం

анана́с *м* 1. (*растение*) అనాస మొక్క 2. (*плод*) అనాస

анархи́зм *м* అరాజకత్వం, అరాజకవాదం

анархи́ст *м* అరాజకవాది

анархи́ческий 1. అరాజకవాద 2. (*безвластный*) అరాజక

анархи́чный అవ్యవస్థ

ана́рхия *ж* 1. (*безвластие*) అరాజకం 2. (*стихийность*) అవ్యవస్థ

ана́том *м* శరీర వ్యవచ్ఛేద శాస్త్రజ్ఞుడు, అనాటమిస్టు

анатоми́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) అంగ విచ్ఛేదం చేయు

анатоми́ческий శరీర నిర్మాణ

анато́мия *ж* శరీర [నిర్మాణ] శాస్త్రం

анга́р *м* విమానాల షెడ్డు

а́нгел *м рел.* దేవదూత, దేవత

а́нгельский దివ్య[మైన], దేవతలాంటి ◇ ~ хара́ктер *разг.* దేవతలాంటి స్వభావం

анги́на *ж* అరిమి

англи́йский ఇంగ్లీషు, ఆంగ్లము

англича́нин *м* ఇంగ్లీషువాడు, ఆంగ్లేయుడు

анекдо́т *м* ముచ్చట, పొడికథ, వృత్తాంతం

анекдоти́ческий *см.* анекдоти́чный

анекдоти́чный తమాషా (*похожий на анекдот*); విచిత్ర[మైన] (*маловероятный*); ~ слу́чай తమాషా సంఘటన

анестези́я *ж мед.* అనెస్తీసియా, నిశ్చేతనకరణి

анке́т||а *ж* ఫారం; заполня́ть ~у ఫారం నింపు

анке́тны||й: ~е да́нные జీవిత వివరాలు (విశేషాలు)

аннекси́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ఆక్రమించు, కలుపుకొను

анне́ксия *ж* ఆక్రమణ, కలుపుకోవడం; ~ страны́ దేశాక్రమణ

аннота́ция *ж* సారాంశం, సంగ్రహం

аннoти́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) వివరించు, వ్యాఖ్యానించు, టీక రాయు

аннули́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) రద్దు చేయు (పరచు)

ано́д *м физ.* ఆనోడ్, ధనధ్రువం

анома́лия *ж* విపరీతం, వైపరీత్యం, విరుద్ధం

анони́м *м* (*о человеке*) ఆకాశరామన్న, అనామధేయుడు

анони́мн||ый ఆకాశరామన్న, పేరులేని, అనామధేయమైన; ~ое письмо́ ఆకాశరామన్న ఉత్తరం

ано́нс *м* ప్రకటన, చాటింపు, నోటీసు

анса́мбль *м* బృందం; ~ пе́сни и пля́ски పాట, నాట్య బృందం

антагони́зм *м* వైరుధ్యం, శత్రుత్వం; кла́ссовый ~ వర్గ వైరుధ్యం (శత్రుత్వం)

антагонисти́чески||й వైరుధ్య; ~е кла́ссы శత్రుత్వపూరిత వర్గాలు; ~е противоре́чия శత్రుత్వ పూరిత వైరుధ్యాలు

антаркти́ческий అంటార్క్టిక్, దక్షిణ ధృవ ప్రాంతానికి చెందిన

анте́нна *ж* ఏరియల్

анти- *в сложн.* వ్యతిరేక, విరుద్ధ[మైన]

антибио́тик *м* ఆంటీబయోటిక్

антиво́енный యుద్ధవ్యతిరేక

антиге́н *м биол.* యాంటిజను

антидемократи́ческий ప్రజాతంత్ర విరుద్ధ, ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక

антиимпериалисти́ческий సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక

антиква́р *м* పురావస్తు నిపుణుడు (కోవిదుడు)

антиква́рн||ый: ~ый магази́н పురావస్తువుల (అరుదైన వస్తువులు దొరికే) షాపు; ~ая вещь పురాతన వస్తువు

антимаркси́стский మార్క్సిస్టు వ్యతిరేక

антимилитаристи́ческий సైనికతత్వ వ్యతిరేక

антинаро́дный ప్రజా వ్యతిరేక

антинау́чный శాస్త్రీయ విరుద్ధమైన

антиобще́ственный సంఘ వ్యతిరేక; ~ посту́пок సంఘ వ్యతిరేక ప్రవర్తన (చర్య)

антипарти́йный పార్టీ వ్యతిరేక

антипа́ти||я *ж* అయిష్టత; испы́тывать ~ю к кому́-л. ఒకరంటే (ఒకరి పట్ల) అయిష్టత కలిగివుండు

антирелигио́зный మత వ్యతిరేక

антисанита́рный అపరిశుభ్ర[మైన], అనారోగ్యకరమైన

антисемити́зм *м* యూదు వ్యతిరేకత

антисеми́тский యూదు వ్యతిరేక

антисепти́ческий యాంటిసెప్టిక్, క్రిమిహర, క్రిమి సంహారక

антисове́тский సోవియట్ వ్యతిరేక

антите́зис *м* ప్రతియోగి విరుద్ధం, వికల్పం

антифаши́ст *м* ఫాసిస్టు వ్యతిరేకి

антифаши́стский ఫాసిస్టు వ్యతిరేక

антихудо́жественный కళాత్మకం కాని, మోటైన

антицикло́н *м* అధిక పీడన వాయుగుండం, ప్రతి చక్రవాతం

анти́чность *ж* పురాతన (గ్రీకు, రోమన్) సంస్కృతి

анти́чный 1. (*древнегреческий, древнеримский*) పురాతన గ్రీకు రోమన్ 2. (*классически правильный*) పురాతన (ప్రాచీన) [కాలానికి చెందిన]

анто́ним *м лингв.* వ్యతిరేక పదం, విరుద్ధార్థకము

антра́кт *м* (*перерыв*) విరామం

антрепренёр *м* [నటుని] కార్యదర్శి (మేనేజరు)

антрополо́гия *ж* మానవశాస్త్రం

анфа́с *нареч.* నిండుముఖ; фотогра́фия, сде́ланная ~ నిండు ముఖ చిత్రం; фотографи́роваться ~ నిండు ముఖ చిత్రం తీయించు (చేయించు)

аншла́г *м* హౌస్ ఫుల్ నోటీసు

ао́рта *ж анат.* బృహద్ధమని, మహాధమని, ప్రధాన ధమని

апати́чный నిస్తేజమైన, ఉదాసీన; ~ челове́к ఉదాసీనుడు

апа́тия *ж* ఉదాసీనత, నిస్తేజం

апелли́ровать *несов. и сов.* 1. *юр.* అప్పీలు చేసుకొను; ~ в Верхо́вный суд సుప్రీమ్ కోర్టుకు అప్పీలు చేసుకొను 2. (к *дт.*; *обращаться за поддержкой*) (కు) విజ్ఞప్తి చేసుకొను

апелля́ци||я *ж* 1. *юр.* అప్పీలు; отклоня́ть ~ю అప్పీలును తిరస్కరించు; подава́ть ~ю అప్పీలు చేసుకొను (సమర్పించు) 2. (*обращение за поддержкой*) (కు) విజ్ఞప్తి

апельси́н *м* 1. (*дерево*) ఆరంజి, నారింజ చెట్టు 2. (*плод*) నారింజ పండు

апельси́нный *см.* апельси́новый

апельси́новый నారింజ

аплоди́ровать *несов.* (*дт.*) చప్పట్లు కొట్టు; бу́рно ~ హర్షధ్వానం చేయు

аплодисме́нты *мн.* చప్పట్లు, కరతాళధ్వనులు; продолжи́тельные ~ సుదీర్ఘ కరతాళధ్వనులు

апло́мб *м* గర్వం; с ~ом గర్వంతో

АПН (Аге́нтство печа́ти Но́вости) నోవొస్తి వార్తా సంస్థ

апоге́||й *м* 1. *астр.* అత్యున్నత దూరం, అత్యుచ్ఛ స్థానం 2. *перен.* పరాకాష్ట; в ~е сла́вы కీర్తి పరాకాష్టలో

аполити́чный రాజకీయాతీతమైన, రాజకీయాలకు దూరమైన

апологе́т *м* స్తోత్ర పాఠకుడు, సమర్థించేవాడు

апоплекси́ческий: ~ уда́р *мед.* పక్షవాతం

апостро́ф *м* అపాస్ట్రఫీ

аппара́т *м* **1.** యంత్రం; фотографи́ческий ~ కెమేరా **2.** (*совокупность учреждений*) యంత్రాంగం; госуда́рственный ~ రాజ్య (ప్రభుత్వ) యంత్రాంగం **3.** (*штат*) సిబ్బంది

аппарату́ра *ж собир.* [యంత్ర] సామగ్రి, ఉపకరణాలు, యంత్రావళి

аппендици́т *м мед.* అపెండిసైటిస్

аппети́т *м* **1.** ఆకలి, క్షుత్తు; теря́ть ~ మందగించు; у меня́ пропа́л ~ నాకు ఆకలి చచ్చిపోయింది **2.** *перен.* వాంఛ, కోర్కె

аппети́тный (*о пище*) ఆకలిని పుట్టించే

апре́ль *м* ఏప్రిల్

апре́льский ఏప్రిల్

апте́ка *ж* మందుల అంగడి (షాపు)

апте́карь *м* మందుల అంగడివాడు, మందులమ్మేవాడు

апте́чка *ж* **1.** (*набор лекарств*) మందులు **2.** (*шкафчик*) మందుల పెట్టె

ара́б *м* అరబ్, అరేబియన్

ара́бски||й అరబ్, అరేబియన్ ◇ ~е ци́фры అరేబియన్ అంకెలు

ара́хис *м* **1.** (*растение*) వేరుసెనగ [మొక్క] **2.** *собир.* (*плоды*) వేరుసెనగ [కాయలు, గింజలు]

арби́тр *м* **1.** పెద్దమనిషి, మధ్యవర్తి, మధ్యస్థుడు **2.** *спорт.* రిఫరీ

арбитра́ж *м* మధ్యవర్తిత్వం, మధ్యవర్తి తీర్పు, మధ్యస్థం; మధ్యవర్తి తీర్పరి సంస్థ (*учреждение*)

арбитра́жный: ~ суд మధ్యవర్తి తీర్పరి సంస్థ

арбу́з *м* పుచ్చకాయ

аргенти́нец *м* అర్జెంటీనా దేశస్థుడు

аргенти́нский అర్జెంటైన్

аргуме́нт *м* తర్కం, వాదం, హేతువు

аргумента́ция *ж* **1.** (*действие*) తర్కించడం, వాదించడం **2.** (*аргументы*) తర్కం, వాదం

аргументи́рованный హేతుబద్ధమైన, సబబైన

аргументи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) వాదించు, తర్కించు

аре́на *ж прям., перен.* రంగం, రంగస్థలం; полити́ческая ~ రాజకీయ రంగం; циркова́я ~ సర్కస్ రంగం

аре́нд||а *ж* కౌలు (*земли́*); అద్దె (*до́ма*); плати́ть ~у కౌలు (అద్దె) చెల్లించు; сдава́ть в ~у కౌలుకు (అద్దెకు) ఇచ్చు

аренда́тор *м* కౌలుదారు[డు]

аре́ндн||ый: ~ый догово́р కౌలు (*на землю*); అద్దె ఒప్పందం (*на дом*); ~ая пла́та కౌలు చెల్లింపు (*за землю*); అద్దె (*за дом*)

арендова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) కౌలుకు తీసుకొను (*землю*); అద్దెకు తీసుకొను (*дом*)

аре́ст *м* **1.** అరెస్టు; находи́ться под ~ом నిర్బంధించబడు, అరెస్టు చేయబడు; брать под ~ అరెస్టు చేయు, నిర్బంధించు **2.** *юр.* (*на имущество*) జప్తు; накла́дывать ~ на иму́щество ఆస్తిని జప్తు చేయు

ареста́нт *м уст.* ఖైదీ, బందీ

аресто́ванный *м* ఖైదీ, బందీ

арестова́ть *сов. см.* аресто́вывать

аресто́вывать, арестова́ть (*вн.*) **1.** అరెస్టు చేయు, నిర్బంధించు **2.** (*накладывать арест*) జప్తు చేయు

аристокра́т *м* ప్రభువు, మహాకులీనుడు, అభిజాత్యుడు

аристократи́ческий **1.** (*об обществе и т.п.*) ప్రభువర్గానికి (ప్రభుమండలికి) చెందిన **2.** (*изысканный*) అభిజాత్యపు, కులీన

аристокра́тия *ж* **1.** (*сословие*) ప్రభుమండలి, ప్రభు వర్గము, ప్రభువులు **2.** *перен.*: рабо́чая ~ కార్మిక అగ్రవర్గం

арифме́тика *ж* అంకగణితం, అంకగణితశాస్త్రం, లెక్క

арифмети́ческ||ий అంకగణిత; ~ая зада́ча గణిత సమస్య, లెక్క; ~ое де́йствие సూత్రం

а́рия *ж* పాట

а́рка *ж* ఆర్చి, కమాను; триумфа́льная ~ విజయ సూచక కమాను

арка́н *м* రజ్జు, ఉచ్చుతాడు

аркти́ческий ఆర్కిటిక్ [ప్రాంత], ఉత్తర ధృవ ప్రాంత

арме́йский సైనిక, సైన్యానికి చెందిన

а́рмия *ж* సేన; సైన్యం (*тж. перен.*); Сове́тская А́рмия సోవియట్ సైన్యం; Кра́сная А́рмия *ист.* ఎర్ర సైన్యం, రెడార్మీ

армяни́н *м* ఆర్మీనియన్

армя́нский ఆర్మీనియన్

арома́т *м* సుగంధం, సువాసన, పరిమళం; издава́ть ~ సువాసన వేయు

арома́тный పరిమళమైన, సుగంధమైన, ఘుమఘుమ

а́рочный: ~ мост ఆర్చిబిడ్జి, కమాను వంతెన

арсена́л *м воен.* ఆయుధశాల, ఆయుధాగారం

артезиа́нский: ~ коло́дец ఆర్టీజియన్ బావి, పాతాళగంగ

арте́ль *ж* సహకార సంఘం, కార్మిక బృందం

артериа́льный ధమనీయ

арте́рия *ж анат.* నాడి, ధమని

артиллери́йский శతఘ్ని, ఫిరంగి

артиллери́ст *м* ఫిరంగి (శతఘ్ని) సైనికుడు

артилле́рия *ж* ఫిరంగి (శతఘ్ని) దళం, శతఘ్నులు

арти́ст *м* 1. కళాకారుడు, నటుడు, వేషగాడు; ~ бале́та బాలే నటుడు; о́перный ~ ఒపెరా నటుడు 2. *разг.* (*мастер своего дела*) ఆరితేరినవాడు

артисти́ческий 1. నటీనటుల 2. (*искусный*) ఆరితేరిన

арти́стка *ж* నటి, ఆటకత్తె, వేషకత్తె; ~ бале́та బాలే నటి, నర్తకి; ~ кино́ చలనచిత్ర నటి

а́рфа *ж* హార్ప్

архаи́зм *м* పాతమాట

архаи́ческий పాత

архео́лог *м* పురావస్తు శాస్త్రజ్ఞుడు, పురావస్తు శాస్త్రవేత్త

археологи́ческ||ий పురావస్తు శాస్త్రానికి సంబంధించిన; ~ая экспеди́ция పురావస్తు శాస్త్రీయ పరిశోధన యాత్ర; ~ие раско́пки పురావస్తు తవ్వకాలు

археоло́гия *ж* పురావస్తు శాస్త్రం

архи́в *м* 1. (*учреждение и отдел*) పురా పత్రాలయం, ప్రాచీన పత్ర భాండారం 2. (*документы*) పాత పత్రాలు

архипела́г *м* ద్వీపసమూహం

архите́ктор *м* నిర్మాత, వాస్తుశిల్పి

архитекту́ра *ж* 1. (*зодчество*) వాస్తుకళ, వాస్తు శాస్త్రం 2. (*стиль*) వాస్తుకళా శైలి (రీతి)

архитекту́рный: ~ па́мятник వాస్తుకళా చిహ్నం

ары́к *м* [సాగునీటి] కాలువ, చింక

аске́т *м* సన్యాసి, ఋషి, వైరాగి

аскети́зм *м* సన్యాసం, వైరాగ్యం, తపస్సు

аскети́ческий వైరాగ్యపు, ఐహిక సుఖాలపై విరక్తిగల, సన్యాసిగా ఉండే

аспе́кт *м* దృక్పథం, పార్శ్వం

аспира́нт *м* పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్

аспиранту́ра *ж* పోస్టుగ్రాడ్యుయేషన్

ассамбле́я *ж* అసెంబ్లీ, సభ; Генера́льная Ассамбле́я Организа́ции Объединённых На́ций ఐక్య రాజ్య సమితి సాధారణ అసెంబ్లీ

ассигнова́ние *с* (*сумма*) కేటాయింపులు

ассигнова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) కేటాయించు

ассимили́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. (*уподоблять*) సదృశం (సమం) చేయు, విలీనీకరించు 2. *биол.* జీర్ణంచేసుకొను

ассимили́роваться *несов. и сов.* 1. (*уподобляться*) సమానమగు, విలీనీకరించుకొను 2. *биол.* జీర్ణం చేసుకొను

ассимиля́ция *ж* 1. (*действие*) సమానపరచడం, విలీనీకరణం 2. (*состояние*) విలీనీకరించుకోవడం 3. *биол.* జీర్ణంచేసుకోవడం

ассисте́нт *м* (*помощник*) అసిస్టెంట్, సహాయకుడు

ассисти́ровать *несов.* (*дт.*) (కు) సహాయంచేయు, తోడ్పడు

ассортиме́нт *м* రకాలు; большо́й ~ това́ров సరుకుల వైవిధ్యం, రకరకాల (నానా విధమైన) సరుకులు

ассоциа́ция *ж* 1. (*объединение*) సమాఖ్య, సంఘం, అసోసియేషన్ 2. *психол.* సంబంధం

ассоции́роваться *несов. и сов.* (с *тв.*; *в представлении*) (తో) ముడిపెట్టబడు

а́стма *ж мед.* ఆస్త్మా, ఉబ్బసం

астрона́вт *м* ఆస్ట్రోనాట్

астроно́м *м* ఖగోళశాస్త్రజ్ఞుడు, ఖగోళశాస్త్రవేత్త

астрономи́чески||й ఖగోళశాస్త్ర, ఖగోళశాస్త్రానికి సంబంధించిన ◇ ~е ци́фры ఊహాతీతమైన అంకెలు

астроно́мия *ж* ఖగోళశాస్త్రం

асфа́льт *м* ఆస్ఫాల్ట్

асфальти́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ఆస్ఫాల్టు అంటించు (వేయు)

асфа́льтов||ый ఆస్ఫాల్ట్; ~ая доро́га ఆస్ఫాల్ట్ రోడ్డు

ата́ка *ж* దాడి

атакова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) (పై) దాడిచేయు

атама́н *м* (*главарь*) నాయకుడు

атеи́зм *м* నాస్తికవాదం, నాస్తికత్వం, నిరీశ్వరవాదం

атеи́ст *м* నాస్తికుడు

ателье́ *с нескл.* 1. (*фотографа, художника*) స్టూడియో 2. (*бытовое*) షాపు; ~ бытово́го обслу́живания చిల్లర మరమ్మతు షాపు; обувно́е ~ జోళ్ల మరమ్మతు షాపు; ~ мод టైలర్స్ షాపు

а́тлас *м геогр.* అట్లాస్, దేశపటముల పుస్తకం

атла́с *м* అతలసు, సాటిన్

атле́т *м* ఎథలెటిక్ క్రీడాకారుడు

атле́тика *ж* ఎథలెటిక్స్; лёгкая ~ లైట్ ఎథలెటిక్స్; тяжёлая ~ హెవీ ఎథలెటిక్స్

атлети́ческ||ий దృఢగాత్రుడైన, బలిష్ఠుడైన; ~ое телосложе́ние కండలు తిరిగిన శరీరం

атмосфéра *ж* 1. (*газообразная оболочка*) వాతావరణం, అట్మాస్ఫియర్ 2. *перен.* వాతావరణం; дрýжеская ~ స్నేహపూరితమైన వాతావరణం

атмосфéрн||ый వాతావరణ; ~ое давлéние వాయు పీడనం; ~ые осáдки а) (*дождь*) వర్షం б) (*снег*) మంచు [పడడం]

áтом *м* పరమాణువు

áтомн||ый పరమాణు, అణు, అటం; ~ый вес పరమాణు భారం; ~ое орýжие అణుశస్త్రం, అణ్వస్త్రం; ~ое ядрó అణుకేంద్రం

атрибýт *м* *филос.* విలక్షణ గుణం, గుణలక్షణం, ధర్మం

атташé *м* *нескл.* అటాచీ

аттестáт *м* యోగ్యతా పత్రం, సర్టిఫికెట్; ~ зрéлости మెట్రిక్ స్కూలు సర్టిఫికెట్

аттестáция *ж* యోగ్యత పరిశీలన

аудитóрия *ж* 1. (*помещение*) ఆడిటోరియం, లెక్చర్ హాలు 2. *собир.* సభవారు, వినువారు, శ్రోతలు

аукциóн *м* ఏలం, వేలంపాట; продáжа с ~а వేలం అమ్మకం (పాట); продавáть с ~а వేలం వేయు

афгáнец *м* ఆఫ్ఘనియన్, ఆఫ్ఘన్ దేశస్థుడు

афгáнский ఆఫ్ఘన్

афéра *ж* దగా, మోసం, వంచన

аферúст *м* కేటుమారి, మోసగాడు

афúш||а *ж* ప్రకటన [పత్రం]; расклéивать ~и ప్రకటన పత్రాలు అతికించు (అంటించు)

афишúровать *несов. и сов.* (*вн.*) చాటుకొను

афорúзм *м* నీతివచనం, సుభాషితం, సూక్తి

африкáнец *м* ఆఫ్రికన్, ఆఫ్రికా దేశస్థుడు

африкáнский ఆఫ్రికన్, ఆఫ్రికాదేశపు

ах *межд.* అబ్బా! (*выражает удивление*); అమ్మో! (*выражает боль, сожаление*); అయ్యో! (*выражает сожаление*)

áхать, áхнуть *разг.* అయ్యో అను

áхнуть *сов. см.* áхать

аэродинáмика *ж* వాయుచలన (వాయుగతి, విమానగతి) శాస్త్రం

аэродрóм *м* విమానాశ్రయం

аэроклýб *м* వైమానిక క్లబ్బు

аэроплáн *м* *уст.* విమానం

аэропóрт *м* విమానాశ్రయం

аэростáт *м* గాలి గుమ్మటం

аэросъёмка *ж* *см.* аэрофотосъёмка

аэрофотосъёмка *ж* విమానం (అంతరిక్షం) నుంచి ఫోటోలు తీయడం

Б

б *частица см.* бы

бáба *ж* 1. *разг.* (*жена*) ఆలు, పెళ్లాం 2. *разг.* (*женщина*) ముసలమ్మ, అవ్వ 3. *ирон.* (*о мужчине*) ఆడంగి ◇ снéжная ~ మంచు మనిషి

бáбка *ж* *разг. см.* бáбушка ◇ повивáльная ~ *уст.* మంత్రసాని

бáбочка *ж* సీతాకోకచిలుక

бáбушка *ж* 1. అమ్మమ్మ, అవ్వ, మాతామహి (*со стороны матери*); బామ్మ, నాయనమ్మ, పితామహి (*со стороны отца*) 2. *разг.* (*старуха*) ముసలమ్మ, ముసలిది

багáж *м* సామాను, లగేజీ; сдавáть вéщи в ~ సామాను బుకింగు చేయు

багáжник *м* డిక్కీ

багáжный సామాను; ~ вагóн గుడ్సు బోగి (బండి)

багóр *м* కొంకికర్ర, కొల

багровéть, побагровéть ఎర్రబడు, ఎర్రవారు; ~ от гнéва కళ్లెర్రజేయు

багрóвый ఎర్ర

бадминтóн *м* బ్యాడ్మింటన్

бáз||а *ж* 1. (*основа*) ఆధారం, ప్రాతిపదిక, అడుగు మట్టం; на ~е чегó-л. దేని ఆధారంమీద అయినా; материáльно-технúческая ~а పదార్థిక-సాంకేతిక పునాది 2. (*опорный пункт*) స్థావరం; воéнная ~а సైనిక స్థావరం; турúстская ~а టూరిస్టు (వినోదపర్యాటక) మకాం, టూరిస్టు కాంపు

базáр *м* 1. బజారు, మార్కెట్టు 2. *перен. разг.* అల్లరి, గోల; устрáивать ~ గోల (అల్లరి) చేయు

базáрн||ый బజారు; ~ый день సంత రోజు; ~ая плóщадь బజారు

базúроваться *несов.* (на *пр.*; *основываться*) (మీద) ఆధారపడు

бáзис *м* పునాది, ప్రాతిపదిక

байдáрка *ж* దోనె

бáйка *ж* (*ткань*) కంబళి గుడ్డ

бáйков||ый: ~ое одеяло కంబళి

бак *м* (*сосуд*) గంగాళం, అండా

бакалéйны||й: ~й магазúн కిరాణా దుకాణం; ~е товáры కిరాణా సరుకులు

бакалéя *ж* *собир.* కిరాణా సరుకులు

бакенбáрды *мн.* బుగ్గమీసాలు

баклажа́н *м (растение и плод)* వంకాయ

баклу́ши: бить ~ *разг.* గోళ్లు గిల్లుకొంటూ కూర్చొను (ఉండిపోవు)

бактерио́лог *м* సూక్ష్మక్రిమి శాస్త్రజ్ఞుడు (శాస్త్రవేత్త), బాక్టీరియాలజిస్టు

бактериологи́ческ||ий జీవాణు; ~ое ору́жие జీవాణ్వస్త్రం, బాక్టీరియలాజికల్ (విషక్రిమి) ఆయుధం

бактериоло́гия *ж* జీవాణు (సూక్ష్మక్రిమి) శాస్త్రం, బాక్టీరియాలజీ

бакте́рия *ж* జీవాణువు, సూక్ష్మక్రిమి, బాక్టీరియా

бал *м* డాన్సింగు పార్టీ

балала́йка *ж* బలలైకా (జంత్ర వాద్యం)

бала́нс *м фин.* ఖాతానిల్వ, తారతమ్యం; подводи́ть ~ ఖాతానిల్వ తేల్చు, జమా ఖర్చులు లెక్కకట్టు (సరిపరచు)

балери́на *ж* నాట్యకత్తె, బాలే నృత్యకారిణి

бале́т *м* బాలే, నృత్యనాటకం

бале́тный బాలే, నృత్య

ба́лка I *ж (брус)* దూలం, వాసం, కమ్మి

ба́лка II *ж (овраг)* కనుమ, లోవ

балко́н *м в разн. знач.* బాల్కనీ

балл *м* 1. తీవ్రత పాయింట్; землетрясе́ние в 6 ~ов భూకంప తీవ్రత 6 పాయింట్లు 2. *(отметка)* మార్కు

балла́да *ж* పాటకథ, కవితావిశేషం

балла́ст *м* 1. *(груз)* బరువు 2. *перен.* భారం

балло́н *м* బెలూన్

баллоти́ровать *несов. (вн.)* ఓటు వేయు (చేయు)

баллоти́роваться *несов.* ఎన్నికకు నిలబడు

баллотиро́вка *ж* ఓటు వేయడం (చేయడం)

бало́ванный *разг.* గారాబు, ముద్దుల

балова́ть *несов. (вн.)* 1. *(потворствовать)* గారాబంగా చూచు 2. *(тв.; доставлять удовольствие)* సంతోషపెట్టు

балова́ться *несов. разг.* పెంకెచేష్టలు (గోల) చేయు; не балу́йся! అల్లరి చేయకు!

ба́ловень *м разг.* సర్వప్రియుడు, అందరికీ ఇష్టుడు ◇ ~ судьбы́ అదృష్టవంతుడు

баловство́ *с* 1. *(шалость)* పెంకెచేష్టలు 2. *(потворство)* గారం

бальза́м *м* 1. పరిమళద్రవ్య తైలం 2. *перен.* ఉపశాంతి, ఓదార్పు, ఉపశమనకారి

бальзами́ровать, забальзами́ровать, набальзами́ровать *(вн.)* శవాన్ని పరిమళద్రవ్యాలతో నింపు, తైలపక్వం చేయు

бамбу́к *м* వెదురు

бана́льн||ый చప్ప[ని]; ~ая мысль చప్పని భావం

бана́н *м* 1. *(растение)* అరటి చెట్టు 2. *(плод)* అరటి కాయ (పండు)

ба́нда *ж* ముఠా, దొంగల గుంపు

бандеро́ль *ж* పోస్టు పార్సెల్; посыла́ть ~ю పోస్టు పార్సెల్ పంపు

банди́т *м* బందిపోటు (దోపిడి) దొంగ, దోపిడిగాడు

банди́тизм *м* బందిపోటుతనం

банк *м* బాంకు; госуда́рственный ~ స్టేట్ (ప్రభుత్వ) బాంకు

ба́нк||а *ж* 1. సీసా *(стеклянная)*; డబ్బా *(жестяная)* 2.: ~и *мн. мед.* గాజు బుడ్లు; ста́вить ~и кому́-л. ఒకరికి గాజు బుడ్లు కరిపించు

банке́т *м* విందు, డిన్నరు

банки́р *м* బాంకర్

банкно́ты *мн.* (*ед.* банкно́т *м*) బాంక్‌నోట్లు

ба́нковский బాంకి, బాంకు

банкро́т *м* దివాలాకోరు, దివాలా ఎత్తినవాడు; объявля́ть кого́-л. ~ом ఒకరు ఐ. పి. పెట్టు

банкро́тство *с* దివాలా, దివాళా, దివాలాకోరుతనం

бант *м* దూముడి

ба́ня *ж* స్నాన గృహం, స్నానాల ఇల్లు

бараба́н *м* 1. డోలు, ఢంకా; бить в ~ ఢంకా బజాయించు (కొట్టు) 2. *тех.* పీపా

бараба́нить *несов.* 1. ఢంకా కొట్టు 2. *(часто стучать)* కొట్టు, తట్టు; ~ в дверь తలుపు కొట్టు (తట్టు); ~ па́льцами వేళ్లు తాటించు

бараба́нн||ый: ~ый бой ఢంకా కొట్టు; ~ая перепо́нка *анат.* కర్ణభేరి, గూబ

бараба́нщик *м* డోలు (ఢంకా) కొట్టేవాడు

бара́к *м* బారకాసు

бара́н *м* గొర్రె, పొట్టేలు

бара́ний 1. గొర్రె; ~ тулу́п గొర్రె బొచ్చు కోటు 2. *(из баранины)* మటన్

бара́нина *ж* గొర్రె మాంసం

бара́нка *ж* 1. *(булочное изделие)* చేగోడి 2. *перен. разг. (руль)* చక్రం

барахло́ *с собир. разг. (хлам)* చరాస్తి, పనికి మాలిన పాత సామాన్లు

бара́хтаться *несов.* కొట్టుమిట్టాడు

ба́ржа́ *ж* పెద్దపడవ

ба́рин *м* 1. (*помещик*) భూస్వామి 2. (*хозяин, господин*) యజమాని

барито́н *м* (*голос*) బరిటోన్, మధ్యమ స్వరం

бароќамера *ж* అధి పీడన గది

баро́метр *м* [వాయు] భారమితి

баррика́да *ж* మార్గావరోధం, బారికేడ్, కొట్టగడ

ба́рство *с* 1. *собир.* ఆభిజాత్యం 2. (*высокомерие*) అహంకారం, దంభం

барсу́к *м* బాడ్జి

ба́рхат *м* ముఖమలు

ба́рхатный 1. (*из бархата*) ముఖమలు 2. (*подобный бархату*) ముఖమలు లాంటి

ба́рщина *ж ист.* కట్టు బానిసత్వం, వెట్టి చాకిరి, కార్వె

ба́рыня *ж* 1. (*помещица*) భూస్వామి భార్య 2. (*хозяйка, госпожа*) యజమానురాలు

бары́ш *м разг.* లాభం

ба́рышня *ж уст.* యువతి

барье́р *м* 1. *спорт.* అడ్డు [కంచె]; брать ~ హర్డిల్ దాటు 2. *прям., перен.* (*преграда*) అవరోధం, ఆటంకం

бас *м* (*голос*) మంద్రస్వరం

баскетбо́л *м* బాస్కెట్‌బాల్

баскетболи́ст *м* బాస్కెట్‌బాల్ ఆటగాడు

баскетбо́льн||ый: ~ая кома́нда బాస్కెట్‌బాల్ జట్టు

баснопи́сец *м* నీతికథ రచయిత

басносло́вный నమ్మశక్యంగాని, అనూహ్యమైన, ఊహాతీతమైన

ба́сня *ж* (*рассказ*) కట్టుకథ, నీతికథ

бассе́йн *м* కొలను; пла́вательный ~ ఈత కొలను, స్విమ్మింగ్ పూల్ ◇ ~ реки́ బేసిన్, నదీ ప్రాంతం; у́гольный ~ బొగ్గు గనుల ప్రాంతం (క్షేత్రం)

бастова́ть *несов.* సమ్మె చేయు

батальо́н *м* దళం, పటాలం

батальо́нный దళ, పటాల

батаре́я *ж* 1. *воен.* దళం; зени́тная ~ విమాన విధ్వంసక శతఘ్ని దళం 2. *эл.* బ్యాటరీ ◇ ~ парово́го отопле́ния రేడియేటరు

бати́ст *м* సన్నని వస్త్రం, రవిసెల్లా

бати́стовый సన్నని వస్త్ర

бато́н *м* (*хлеб*) పొడుగాటి బ్రెడ్డు

батра́к *м* వ్యవసాయ కూలి, పాలేరు

батра́чить *несов.* వ్యవసాయ కూలీగా పనిచేయు

бахва́литься *несов. разг.* (*тв.*) (గురించి) గొప్పలు చెప్పుకొను, గప్పాలు కొట్టుకొను

бахва́льство *с разг.* గప్పాలు, గొప్పలు, డంబాలు

бахрома́ *ж* జాలరు

бахча́ *ж* కర్బూజా చేను (పొలం)

баци́лла *ж* జీవాణువు, బాసిల్

башма́к *м* పాదరక్ష, బూటు ◇ быть под башмако́м у кого́-л. *разг.* ఒకరి పిడికిటిలో (చెప్పు చేతలలో) ఉండు

ба́шня *ж* గోపురం; телевизио́нная ~ టెలివిజన్ టవర్

баю́кать *несов.* (*вн.*) (కి) జోల పాడు, నిద్రపుచ్చు, జోకొట్టు

бая́н *м* అకార్డియన్

бая́нист *м* అకార్డియన్ వాద్యగాడు

бди́тельность *ж* అప్రమత్తత, జాగరూకత; проявля́ть ~ జాగరూకత వహించు

бди́тельный అప్రమత్త, జాగరూకతగల; ~ челове́к అప్రమత్తుడు, జాగరూకుడు

бег *м* 1. (*действие*) పరుగు, పరుగెత్తడం 2. *спорт.* పరుగు పందెం

бега́ *мн.* గుర్రపు పందెం

бе́гать *несов.* పరుగెత్తు, పురకలు వేయు; ~ туда́-сюда́ ఇటూ అటూ పరుగెత్తు

бегемо́т *м* నీటిగుర్రం

бегле́ц *м* పారిపోయేవాడు, యెగిరిపోయేవాడు, పారుబోతు

бе́гло *нареч.* 1. (*свободно*) ధారాళంగా 2. (*поверхностно*) పైపైన; ~ просма́тривать кни́гу పుస్తకాన్ని పైపైన చూచు

бе́глый 1. (*убежавший*) పారిపోయిన 2. (*свободный*) ధారాళమైన 3. (*поверхностный*) పైపై; ~ взгляд పైపై చూపు (పరిశీలన) ◇ ~ ого́нь *воен.* చెదురు కాల్పులు

бегов||о́й పందెపు; ~а́я доро́жка పందెపు మార్గం (తోవ); ~а́я ло́шадь పందెపు గుర్రం

бего́м *нареч.* పరుగున

беготн||я́ *ж разг.* అటూ ఇటూ పరిగెట్టడం (పరుగెట్టు); быть весь день в ~е́ రోజంతా పరుగులు పెట్టు

бе́гство *с* 1. (*побег*) తప్పిపోవడం 2. (*уход, отступление*) పారిపోవడం, పలాయనం; обраща́ть кого́-либо в ~ ఒకరిని పారదోలు, తరిమివేయు; обраща́ться в ~ పలాయనం చిత్తగించు

бегу́н *м спорт.* పరుగెత్తేవాడు, పరుగు పందెపు క్రీడాకారుడు

бед||á *ж* ఆపత్తి, ఆపద; попадáть в ~ý ఆపదలో పడు; что у тебя́ за ~á? నీకేం కష్టం? ◇ ~á не прихóдит однá *погов.* కష్టాలు ఒంటరిగా రావు; не ~á! ఫరవాలేదు; на моЮ ~ý నా కర్మకాలి, నా దురదృష్టం కొద్దీ

беднéть, обеднéть బీదవాడై (పేదవాడై) పోవు, బీదవాడగు, పేదవడు

бéдно *нареч.* (*в нужде*) బీదరికంలో బతుకు

бéдност||ь *ж* 1. దారిద్ర్యం, పేదరికం, బీదతనం, లేమిడి; прозябáть в ~и కటిక నిరుపేదలుగా బతుకు 2. *перен.* (*скудость*) నీరసం, నిస్సారం, లేమిడి

беднотá *ж собир.* బీదవాళ్లు, పేదలు, దరిద్రులు

бéдный 1. పేద, బీద 2. *перен.* (*скудный*) పేలవమైన 3. (*несчастный*) పాపం

бедня́га *м, ж разг.* పాపం

бедня́к *м* 1. పేదవాడు, లేనివాడు, బీదవాడు, బికారి 2. (*крестьянин*) పేద (బీద) రైతు

бедня́цкий పేద (బీద) రైతు

бедрó *с* తుంటి (*часть таза*); ఊరువు, తొడ (*часть ноги*); కాలు (*животного*)

бéдственн||ый అపాయకరమైన, ఆపత్కరమైన, దౌర్భాగ్యమైన; ~ое положéние దౌర్భాగ్యమైన (ఆపత్కరమైన, కటకట) పరిస్థితి; он нахóдится в ~ом положéнии అతడెంతో ఆపదలో ఉన్నాడు

бéдствие *с* విపత్తు, అపాయం, ఉపద్రవం, ఆపద, దౌర్భాగ్యం; терпéть ~ ప్రమాదానికి గురి అగు

бéдствовать *несов.* లేమిడిలో (కటిక దారిద్ర్యంలో) బతుకు

беж||áть *несов.* 1. పరుగులు (ఉరుకులు) పెట్టు, పరుగెత్తు 2. *перен.* (*о времени*) పరుగు; врéмя ~ит కాలం పరుగెత్తుతోంది 3. *перен.* (*течь, литься*) పారు; కారు (*тж. о крови*) 4. (*о дороге, тропинке*) పోవు 5. *разг.* (*при кипячении*) పొంగు 6. *тж. сов.* (*спасаться бегством*) పలాయనం చిత్తగించు; తప్పించుకొను (*совершать побег*); ~áть из тюрьмы́ జైలునుంచి తప్పించుకొను

бéженец *м* శరణార్థుడు, శరణాగతుడు, కాందిశీకుడు

без *предлог* (*рд.*) *в разн. знач.* లేక, లేకుండా, కుండా; ~ них అవే లేకపోతే; я не могý э́того сдéлать ~ егó пóмощи అతని సహాయం లేకుండా ఇది నావల్ల (నాచేత) కాదు; ~ пяти́ минýт четы́ре నాల్గింటికి ఐదు నిమిషాలు తక్కువ; ~ исключéния మినహా లేక (లేకుండా); ~ ýстали అలసట ఎరగకుండా, శ్రమ ఎరగకుండా; ~ отры́ва от произвóдства ఉద్యోగాలు వదలిపెట్టకుండా

безалáберность *ж разг.* క్రమరాహిత్యం

безалáберн||ый *разг.* క్రమంలేని, నిర్లక్ష్యపు; ~ый человéк నిర్లక్ష్యపు (తక్కిడిబిక్కిడి) మనిషి; ~ая рабóта క్రమంలేని (క్రమరహితమైన) పని

безалкогóльный కూల్; ~ напи́ток కూల్ డ్రింక్

безапелляциóнный ఖండితమైన, కుండ పగలకొట్టినట్టున్న

безáтомн||ый: ~ая зóна అణ్వాయుధ రహిత మండలం

безбилéтный టిక్కెట్టులేని; ~ пассажи́р టిక్కెట్టు లేని ప్రయాణికుడు, టిక్కెట్టు లేకుండా ప్రయాణం చేసేవాడు

безбóжник *м* (*атеист*) నాస్తికుడు

безболéзненно *нареч.* 1. నొప్పిలేకుండా, నొప్పి పెట్టకుండా 2. *перен.* నిరాటంకంగా, నల్లేరుమీద బండిలా; проходи́ть ~ సులభంగా తేలిపోవు

безболéзненный 1. నొప్పిలేని, బాధారహితమైన, బాధ లేని 2. *перен.* సంకటం లేని, నిరాటంకమైన

безборóдый గడ్డంలేని

безбрáчие *с* బ్రహ్మచర్యం

безбрéжный అంచులేని; అంతులేని, అనంతమైన (*тж. перен.*)

безвéстный 1. తెలియని, ఊరూ పేరూలేని 2. (*не пользующийся известностью*) అప్రసిద్ధమైన

безвéтренн||ый: ~ая погóда గాలిలేని వాతావరణం

безвкýсица *ж* మంచి అభిరుచి లేకపోవడం

безвкýсн||ый 1. రుచిలేని, చప్పటి, చప్ప[ని] 2. (*не отвечающий требованиям хорошего вкуса*) వీలూ చాలూ లేని, అందం చందం లేని; ~ое плáтье వీలూ చాలూ (అందం చందం) లేని డ్రెస్సు

безвлáстие *с* అరాజకం, అనాయకం

безвóдный నీరు లేని, జలరహితమైన, నిర్జల

безвозврáтный తిరుగులేని

безвоздýшн||ый గాలిలేని, వాయు రహితమైన, శూన్య; ~ое пространство శూన్య ప్రదేశం

безвозмéздно *нареч.* ఉచితంగా, నష్టపరిహారం లేకుండా

безвозмéздн||ый ఉచిత, నష్టపరిహారంలేని; ~ый труд శ్రమదానం; ~ое пóльзование ఉచిత అనుభవం (ఉపయోగం)

безвóлие *с* మనో దౌర్బల్యం, బలహీన సంకల్పం

безвóльный వెన్నెముక లేని; ~ человéк దుర్బల మనస్కుడు

безвре́дн||ый నిరపాయకరమైన, నిరపాయమైన, నిరుపద్రవమైన; ~ое сре́дство నిరుపద్రవమైన మందు

безвре́менно *нареч.* అకాలంగా

безвре́менн||ый అకాల; ~ая кончи́на అకాల మరణం

безвы́ездно *нареч.* [ఊరు నుంచి] కదలకుండా, [ఊరు] విడిచిపెట్టకుండా; он живёт здесь ~ мно́го лет ఇన్నాళ్లూ ఆ ఊర్లోనే ఉన్నాడు

безвы́ходн||ый నిరాశాజనకమైన, దిక్కు తోచని; ~ое положе́ние మార్గాంతరం (గత్యంతరం) లేని స్థితి, దిక్కు తోచని (దీనావస్థ అయోమయ) పరిస్థితి

безголо́вый 1. తల లేని, శిరస్సు లేని 2. *перен. разг.* (*глупый*) బుద్ధిలేని

безголо́сый మంచి గాత్రం లేని

безгра́мотно *нареч.* 1. తప్పులతో నిండిన 2. నేర్పు లేకుండా; ~ вы́полненная рабо́та నేర్పు లేకుండా చేసిన పని

безгра́мотность *ж* 1. నిరక్షరాస్యత 2. *перен.* అవిద్య, అజ్ఞానం; полити́ческая ~ రాజకీయ అజ్ఞానం

безгра́мотн||ый 1. నిరక్షరాస్య, చదువులేని 2. (*содержащий ошибки*): ~ое письмо́ ఆ ఉత్తరం నిండా అన్నీ తప్పులే 3. *перен.* (*невежественный*) జ్ఞానం లేని

безграни́чн||ый 1. అవధులులేని, అంచులేని 2. *перен.* (*чрезмерный*) అపార, అమితమైన, వల్లమాలిన; ~ая любо́вь అమిత ప్రేమ; ~ое дове́рие అంతులేని విశ్వాసం; ~ые возмо́жности అపారమైన అవకాశాలు

безгре́шный పాపం చేయని, పాపికాని

безда́рность *ж* 1. (*отсутствие таланта*) ప్రతిభ లేకపోవడం 2. *разг.* (*о человеке*) ప్రతిభ లేనివాడు

безда́рный ప్రతిభ లేని, ప్రకాశవంతం కాని

безде́йствие *с* నిష్క్రియత, క్రియారాహిత్యం

безде́йствовать *несов.* ఏమీ చేయకపోవడం (*о человеке*); పని చేయడం లేదు (*о машине, аппарате*)

безделу́шка *ж* అలంకరణ వస్తువు, ఆభరణం

безде́лье *с* నిర్వ్యాపారత్వం, సోమరితనం, పనిపాటలు లేమి

безде́льник *м разг.* సోమరి[పోతు], పనిపాటలు చేయనివాడు

безде́льничать *несов.* సోమరిగా ఉండు, పనిపాటలు చేయకుండా కాలక్షేపం చేయు

безде́нежье *с* డబ్బు కొరత, ధనాభావం, ధన లోపం

безде́тность *ж* సంతతిలేక (బిడ్డలులేక) పోవడం

безде́тный పిల్లలు లేని, నిస్సంతు అయిన, నిర్వంశమైన; ~ челове́к నిస్సంతువు

безде́ятельность *ж* పనిరాహిత్యం, నిష్క్రియాపరత్వం

безде́ятельный క్రియారహిత, నిష్క్రియాపర; ~ челове́к నిష్క్రియాపరుడు

бе́здна *ж* 1. అగాధం, పాతాళం 2. *перен. разг.* బోలెడు; у него́ ~ дел అతనికి బోలెడు పని వుంది

бездоказа́тельный నిరాధారమైన, రుజువు చేయలేని

бездо́мн||ый ఇల్లూ వాకిలీ లేని, దిక్కుమాలిన; ~ый бродя́га దేశద్రిమ్మరి; ~ая соба́ка దిక్కుమాలిన కుక్క

бездо́нн||ый అడుగందని, అగాధమైన; ~ая про́пасть పాతాళం

бездоро́жье *с* 1. మంచి రోడ్లు లేకపోవడం, దారీ తెన్నూ లేకపోవడం (*отсутствие хороших дорог*); అధ్వాన్నపు రోడ్లు (*плохие дороги*) 2. (*распутица*) ప్రయాణయోగ్యం కాని రోడ్లు

безду́шный 1. (*бессердечный*) కఠినమైన, కనికరం లేని, నిర్దయుడైన 2. (*лишённый живого чувства*) ఉత్సాహంలేని

бездыха́нный ప్రాణంలేని, నిర్జీవమైన

безжа́лостный నిర్దయాత్మకమైన, కనికరం (జాలినాలి) లేని, కరుణలేని

безжи́зненный 1. (*мёртвый*) ప్రాణంలేని, నిర్జీవమైన, అచేతనమైన 2. *перен.* (*застывший, невыразительный*) కళా కాంతీ లేని; ~ взгляд నిర్జీవమైన (కళా కాంతీ లేని) చూపు

беззабо́тн||ый 1. (*беспечный*) బేఫర్వా 2. (*праздный*) నిశ్చింతైన, [ఏ] బరువు బాధ్యతలు లేని; ~ая жизнь ఏ బరువూ, బాధ్యతా లేని జీవితం 3. (*выражающий беззаботность*) చింతలేని, నిశ్చింత అయిన; ~ый смех నిశ్చింత అయిన నవ్వు

беззаве́тно *нареч.* నిస్వార్థంగా; ~ люби́ть నిస్వార్థంగా ప్రేమించు; ~ служи́ть ఒళ్లు దాచుకోకుండా సేవ చేయు

беззаве́тн||ый నిస్వార్థ; ~ая пре́данность నిస్వార్థ విధేయత, పూర్తి (సంపూర్ణ) అంకితభావం

беззако́ние *с* 1. (*отсутствие законности*) న్యాయరాహిత్యం, అక్రమం 2. (*поступок*) దుర్మార్గం, అన్యాయం, దుర్నయం; соверша́ть ~ అన్యాయం (అక్రమమైన పని) చేయు

беззако́нный దుర్మార్గమైన, అన్యాయమైన, అక్రమమైన

беззасте́нчивость *ж* సిగ్గు లేమి

беззасте́нчив||ый నీతినియమాలు లేని, సిగ్గుమాలిన, సిగ్గులేని; ~ый лгун సిగ్గుమాలిన అబద్ధాలకోరు; ~ая ложь సిగ్గుమాలిన అబద్ధం

беззащи́тный దిక్కుమాలిన, దిక్కులేని, నిరాశ్రయంగా వుండే

беззвёздный నక్షత్రాలు లేని, నక్షత్ర శూన్యమైన

беззву́чно *нареч.* శబ్దం చేయకుండా, చప్పుడు లేకుండా, నిశ్శబ్దంగా

беззву́чный శబ్దంలేని, చప్పుడులేని

безземе́льный భూమిలేని

беззу́б||ый 1. పండ్లులేని, బోసి, తొస్సి 2. *перен.* బలహీనమైన; ~ая кри́тика పసలేని విమర్శన

безли́чный 1. (*лишённый своеобразия*) వ్యక్తిత్వం లేని 2. *грам.*: ~ глаго́л పురుషరహిత క్రియా రూపం

безлу́нный వెన్నెలలేని, చంద్రుడులేని

безлю́дный నిర్జనమైన, నిర్మానుష్యమైన

безме́н *м* తీగ ((స్ప్రింగు) త్రాసు

безме́рно *нареч.* అపారంగా, అమితంగా; я ~ сча́стлив అమిత ఆనందం పొందాను

безме́рный మితిమీరిన, అపార, అమితమైన

безмо́зглый *разг.* బుద్ధిలేని, తలకాయలేని, బుర్రలేని

безмо́лвие *с* మౌనం, అవాక్కు (*молчание*); నిశ్శబ్దం (*тж. тишина*)

безмо́лвный అవాక్కు (*молчаливый*); నిశ్శబ్దమైన (*тж. тихий*)

безмо́лвствовать *несов.* మౌనం వహించు, నోరు కదపకపోవు

безмяте́жный ప్రశాంతమైన, నెమ్మది అయిన; ~ сон కలతలేని నిద్ర

безнадёжность *ж* నిరాశా నిస్పృహలు

безнадёжн||ый నిరాశాజనకమైన, నిరాశయైన; బతికే ఆశలేదు (*о больном*); ~ое положе́ние ఆశలేని స్థితి

безнака́занно *нареч.* శిక్షలేక; тебе́ э́то ~ не пройдёт దాని వల్ల నీకు శాస్తి జరుగుతుంది

безнака́занный శిక్ష లేని; ~ посту́пок శిక్ష లేని పని (చర్య)

безнали́чн||ый: ~ый расчёт చెల్లింపు పత్రం; по ~ому расчёту చెల్లింపు పత్రం ప్రకారం (బట్టి)

безно́гий కాళ్ళు లేని; ఒంటి కాలి (*одноногий*)

безнра́вственность *ж* అవినీతి, దుర్నీతి; పోకిరితనం (*распущенность*)

безнра́вственн||ый అవినీతికరమైన, దుర్నీతిపరుడైన, పోకిరి; అవినీతిపరుడైన (*о человеке*); ~ое поведе́ние పోకిరి నడత, అవినీతికరమైన ప్రవర్తన

безоби́дный హానిలేని, హానిరహితమైన

безо́блачн||ый 1. మబ్బులేని 2. *перен.* ప్రశాంతమైన, శాంతమైన, నిర్మలమైన; ~ое сча́стье నిర్మలమైన ఆనందం

безобра́зие *с* 1. (*уродство*) వికారం, విరూపం, కురూపం 2. (*поступок*) అ[తి]క్రమం, దుష్టచర్య ◇ [како́е] ~! *разг.* ఏమిటి ఈ గొడవ!

безобра́зничать *несов. разг.* దుష్ట చేష్టలు చేయు, పోకిరిగా ప్రవర్తించు

безобра́зный 1. (*уродливый*) వికటమైన, వికారమైన, కురూపమైన 2. (*возмутительный*) ఘోరమైన, దారుణమైన; ~ посту́пок దారుణమైన ప్రవర్తన, ఘోరమైన పని

безоговоро́чно *нареч.* భేషరతుగా, కిమ్మనకుండా; ~ подчиня́ться నోరెత్తకుండా (ఊఁ, ఆఁ అనకుండా, కిమ్మనకుండా) లోబడు

безоговоро́чный బేషరతు

безопа́сно *в знач. сказ.*: здесь ~ ఇక్కడ సురక్షితంగా ఉంటుంది

безопа́сност||ь *ж* భద్రత; о́рганы госуда́рственной ~и ప్రభుత్వ భద్రతా సంస్థలు; систе́ма коллекти́вной ~и సమిష్టి భద్రతా వ్యవస్థ

безопа́сн||ый సురక్షితమైన (*не грозящий опасностью*); నిరపాయకరమైన, నిరుపద్రవకరమైన (*безвредный*); ~ое ме́сто సురక్షితంగా వుండే చోటు; быть в ~ом ме́сте సురక్షితంగా ఉండు ◇ ~ая бри́тва సేఫ్టీ రేజర్

безору́жный నిరాయుధుడైన (*тж. перен.*); రక్షణలేని (*тк. перен.*)

безоснова́тельный నిరాధారమైన

безостано́вочный ఎడతెగని, నిరంతరమైన

безотве́тственность *ж* బాధ్యతారాహిత్యం

безотве́тственный 1. బాధ్యతలేని (*не несущий ответственности*); బాధ్యతారహితుడైన, అలక్ష్యస్వభావంగల (*не сознающий ответственности*) 2. (*о поступке*) బాధ్యతారహితమైన

безотка́зно *нареч. разг.* (*без перебоев*) నిరంతరాయంగా, నమ్మకంగా

безотка́зный *разг.* 1. (*действующий без перебоев*) నమ్మదగిన, విశ్వసనీయమైన 2. *разг.* (*о человеке*) ఎప్పుడూ లేదనని

безотлага́тельно *нареч.* వాయిదా వేయకుండా, జరూరుగా

безотлага́тельный జరూరైన, తొందరైన, అగత్యమైన

безотра́дны||й ఆశాభావంలేని, దిక్కుమాలిన, పాడైన; ~е перспекти́вы అవకాశంలేని (అంధకారబంధురమైన) భవిష్యత్తు

безотчётный 1. (*бессознательный*) అకారణ, కారణం తెలియని 2. (*бесконтрольный*) అడ్డూ అదుపూ లేని

безоши́бочный అభ్రాంతమైన, తప్పు లేని (*без ошибок*); నిర్దోషమైన, శుద్ధ[మైన] (*правильный*); సరియైన, కచ్చితమైన (*точный*)

безрабо́тица *ж* నిరుద్యోగం

безрабо́тный 1. పని (ఉద్యోగం) లేని 2. *в знач. сущ. м* నిరుద్యోగి

безра́достный సంతోషరహితమైన

безразде́льно *нареч.* ఏకచ్ఛత్రంగా

безразде́льн||ый అవిభాజ్య, యేకచ్ఛత్ర; ~ое госпо́дство యేకచ్ఛత్ర ఆధిపత్యం

безразли́чие *с* అలక్ష్యం, నిర్లక్ష్యం; проявля́ть ~ నిర్లక్ష్యం వహించు

безразли́чно *нареч.* 1. నిర్లక్ష్యంగా; относи́ться к кому́-л. ~ ఒకరిని ఉపేక్షించు 2. *в знач. сказ.*: ему́ э́то ~ ఈ విషయంలో అతను నిర్లక్ష్యం వహిస్తున్నాడు

безразли́чный నిర్లిప్తమైన, నిర్లక్ష్యమైన

безрассу́дн||ый అవివేకమైన, బుద్ధిలేని; э́то ~о ఇది సాహసమైన పని

безрассу́дство *с* 1. గుడ్డి వ్యామోహం, మతిలేనితనం 2. (*поступок*) మతిలేని పని

безрезульта́тно *нареч.* నిష్ఫలంగా, విఫలంగా

безрезульта́тный నిష్ఫలమైన, విఫలమైన

безро́дный (*не имеющий родных*) బంధువులు (చుట్టాలు) లేని

безро́потно *нареч.* కిమ్మనకుండా, వినయవిధేయతలతో, వినయంగా

безро́потн||ый వినయవిధేయతలుగల, నమ్రతగల, సాధువైన; ~ый челове́к వినయవిధేయతలుగలవాడు; ~ое подчине́ние వినయవిధేయతలు

безрука́вка *ж* చేతులులేని జాకెట్టు

безру́кий 1. చేతులులేని; చేయిలేని (*без одной руки*); ~ челове́к చేయిలేనివాడు, చేతులులేనివాడు, విహస్తుడు 2. *перен. разг.* వికారమైన; ты како́й-то ~ నీకు ఏ పనీ చేత కాదు

безры́бье *с*: на ~ и рак ры́ба *погов.* ≅ చెట్టు లేని చోట ఆముదపు చెట్టే మహా వృక్షం

безубы́точный నష్టంలేని

безуда́рный *лингв.* ఒత్తిపలకని

безу́держный పట్టరాని, ఆగని, అడ్డూ అదుపూ లేని

безукори́зненн||ый నిరాక్షేపణీయమైన, నిష్కళంకమైన; ~ая рабо́та అనింద్యమైన (నిరాక్షేపణీయమైన) పని

безу́мец *м* 1. *уст.* (*сумасшедший*) పిచ్చివాడు, వెర్రివాడు 2. (*безрассудный человек*) బుద్ధిలేనివాడు, వెర్రివాడు, దుస్సాహసికుడు

безу́мие *с* 1. (*сумасшествие*) పిచ్చితనం, వెర్రితనం, ఉన్మాదం 2. (*безрассудство*) అవివేకం, మూర్ఖసాహసం, సాహసం

безу́мный 1. *уст.* (*сумасшедший*) పిచ్చి [అయిన], మతిపోయిన 2. (*безрассудный*) అవివేకమైన 3. *разг.* (*очень сильный*) విపరీత

безу́мство *с см.* безу́мие

безупре́чн||ый నిష్కళంకమైన, నిరాక్షేపణీయమైన; ~ая репута́ция నిరాక్షేపణీయమైన పేరుప్రతిష్ఠలు; на ~ом ру́сском языке́ నిర్దుష్టమైన రష్యన్ భాషలో

безусло́вно *нареч.* 1. (*безоговорочно*) బేషరతుగా, అసందిగ్ధంగా 2. (*несомненно*) నిస్సందేహంగా, రూఢిగా 3. *в знач. вводн. сл.* దానిలో సందేహం ఏమీలేదు, తప్పకుండా, నిస్సందేహంగా; он, ~, придёт అతను తప్పకుండా వస్తాడు

безусло́вный 1. ఒత్తి, శుద్ధ (*абсолютный*); అసందిగ్ధమైన (*безоговорочный*) 2. (*несомненный*) నిస్సందేహమైన

безуспе́шный విఫలమైన, నిష్ఫలమైన, వ్యర్థమైన

безуте́шн||ый ఓదార్పులేని, ఆరని, తీరని; ~ое го́ре ఆరని (తీరని) దుఃఖం

безуча́стный ఉదాసీనమైన, ఉపేక్షగల, ఉపేక్ష అయిన; ~ взгляд ఉదాసీనమైన చూపు; ~ челове́к ఉదాసీనుడు

безъя́дерн||ый: ~ая зо́на అణ్వాయుధరహిత మండలం

безыде́йность *ж* భావాలూ, ఉద్దేశ్యాలూ లేకపోవడం

безыде́йный భావాలూ, ఉద్దేశ్యాలూ లేని

безымя́нный 1. (*не имеющий имени, названия*) పేరు లేని 2. (*анонимный*) ఆకాశరామన్న, అనామధేయమైన

безыску́сный నిష్కపటమైన, సరళమైన

безыску́сственный సరళమైన, సాధువైన, నిష్కపటమైన

безысхо́дн||ый తీరని; మార్గాంతరంలేని (*безвыходный*); ~ая тоска́ తీరని బాధ

беле́ть, побеле́ть 1. వెలిసిపోవు 2. *тк. несов.* (*виднеться*) తెల్లగా కనపడు

белизна́ *ж* తెలుపు, వెలి, శ్వేత

бели́ла *мн.* (*краска*) తెల్లరంగు

бели́ть, побели́ть (*вн.*) వెల్ల (సున్నం) వేయు, సున్నం కొట్టు, అలుకు

бе́лка *ж* ఉడుత

белко́вый *биол., хим.* అల్బుమినస్, ప్రోటీన్

беллетри́стика *ж* 1. ఫిక్షన్, కథలు నవలలు 2. *разг.* (*лёгкое чтение*) చౌకబారు సాహిత్యం

белогвардéец *м ист.* వైట్‌గార్డు

белóк *м* 1. *биол., хим.* ఆల్బుమిన్, ప్రోటీన్ 2. (*глáза*) తెల్లగుడ్డు 3. (*яйцá*) తెల్లసొన

белокрóвие *с мед.* ల్యుకేమియా [వ్యాధి]

белокýры||й: ~й юноша తెల్ల జుట్టు అబ్బాయి; ~е вóлосы తెల్లని జుట్టు

белорýс *м* బైలోరష్యన్

белорýсский బైలోరష్యన్

белоснéжный పాలలాగ

бéл||ый తెల్ల[ని] ◇ ~ый хлеб వైట్ బ్రెడ్; ~ая ворóна తెల్ల కాకి; ~ые стихи́ వచన కవిత; средь ~а дня *разг.* పట్టపగలే

бельги́ец *м* బెల్జియన్

бельги́йский బెల్జియన్

бельё *с собир.*: ни́жнее ~ అండర్‌వేర్, లోదుస్తులు, బట్టలు; постéльное ~ పడక బట్టలు

бельмó *с* జాలకం, పువ్వు ◇ как ~ на глазý *разг.* కంటిలో నలక, కంటగింపు

бельэтáж *м* 1. (*дóма*) మొదటి అంతస్తు 2. *театр.* [థియేటర్‌లో] బాల్కనీ

бенгáлец *м* బెంగాలీ

бенгáльский బెంగాలీ

бензи́н *м* పెట్రోలియమ్, పెట్రోల్

бензи́новый పెట్రోల్; ~ мотóр పెట్రోల్ ఇంజన్

бензозапрáвочн||ый: ~ая колóнка *см.* бензоколóнка

бензоколóнка *ж* పెట్రోల్ పంపు

бензохрани́лище *с* పెట్రోల్ టాంకు

бéрег *м* 1. ఒడ్డు, గట్టు (*реки́*); కోస్తా, తీరం (*мóря*) 2. (*сýша*) తీరం

берегов||óй తీర[ప్రాంతం]; ~áя ли́ния తీరం; ~ы́е укреплéния *воен.* తీర రక్షణ నిర్మాణం

береди́ть, разбереди́ть (*вн.*) 1. రేగు 2. *перен.* పచ్చి చేయు

бережли́вость *ж* మితవ్యయం, పొదుపు, వ్యయ కర్తనం

бережли́вый పొదుపరి [అయిన]; ~ человéк పొదుపరి

бéрежно *нареч.* జాగ్రత్తగా (*осторóжно*); భద్రంగా (*забóтливо*); ~ сохраня́ть భద్రంగా వుంచు; ~ относи́ться జాగ్రత్తగా చూచు

бéрежн||ый: ~ое отношéние к комý-л. ఒకరిపట్ల శ్రద్ధా వైఖరి

берёза *ж* బర్చి [చెట్టు]

берёзов||ый బర్చి; ~ый сок బర్చి ద్రవం; ~ая рóща బర్చి అడవి

берéменн||ая 1. గర్భిణి, గర్భిణిగా (కడుపుతో, చూలుతో) వున్న; онá ~а ఆమె గర్భిణి 2. *в знач. сущ. ж* గర్భిణీ స్త్రీ, చూలాలు

берéменност||ь *ж* గర్భం, కడుపు; онá на трéтьем мéсяце ~и ఆమె మూడో నెల గర్భిణితో వుంది, ఆమెకు మూడో నెల గర్భిణి

берéт *м* బెరెట్

берéчь *несов.* (*вн.*) 1. (*храни́ть*) కాచు, కాపాడు, కాపాడుకొను 2. (*трáтить расчётливо*) జాగరూకతతో ఉపయోగించు, పొదుపు చేయు 3. జాగ్రత్తగా చూచు, పదిల పరచు (*забóтиться*); [సం]రక్షించు (*оберегáть*); ~ своё здорóвье ఆరోగ్యం జాగ్రత్తగా చూచుకొను

берéчься *несов.* జాగ్రత్తపడు; береги́сь! జాగ్రత్త!; ~ простýды జలుబు చేయకుండా జాగ్రత్తపడు

берлóга *ж* గుహ, బిలం, దాగేస్థలం

бесéд||а *ж* 1. సంభాషణ; задушéвная ~а ముచ్చట 2. (*сообщéние, лéкция*) చర్చ; ప్రసంగం (*по рáдио*); проводи́ть ~у సంభాషించు

бесéдка *ж* పొదరిల్లు, నికుంజం, లతాగృహం

бесéдовать, побесéдовать (с *тв.*) (తో) మాట్లాడు, సంభాషించు, ముచ్చటలాడు

беси́ть, взбеси́ть (*вн.*) (కి) చెడ్డకోపం (ఆగ్రహం) కలిగించు, (ని) మండి పడేటట్టు చేయు

беси́ться, взбеси́ться 1. (కు) పిచ్చి ఎక్కు 2. *разг.* (*быть в крáйнем раздражéнии*) మండిపడు, ఆగ్రహించు; он взбеси́лся అతనికి బుర్ర చెడింది, అతను మండిపడ్డాడు

бесклáссов||ый వర్గరహితమైన, వర్గాలులేని; ~ое óбщество వర్గరహిత[మైన] సమాజం

бескомпроми́ссный రాజీలేని

бесконéчно *нареч.* 1. (*беспредéльно*) అనంతంగా, అంతు (అంతం) లేకుండా 2. (*чрезвычáйно*) అతి, చాలా; я вам ~ благодáрен నేను మీకు చాలా కృతజ్ఞుణ్ణి

бесконéчност||ь *ж* అపరిమితత్వం, అనంతం, అపారత ◇ до ~и సుదీర్ఘంగా

бесконéчн||ый 1. అనంతమైన, అంతంలేని (*беспредéльный*); అంతు లేని (*без начáла и концá*) 2. (*чрезвычáйно продолжи́тельный*) అంతంలేని, అపారమైన, తీరని 3. *разг.* (*непрекращáющийся*) తీరని, మానని; ~ые жáлобы ఎడతెగని (అంతూపొంతూ లేని) ఫిర్యాదులు 4. (*чрезвычáйный*) అపార ◇ ~ая дробь *мат.* ఆవృత్తి దశాంశం

бесконтро́льно *нареч.* అదుపూ ఆజ్ఞా లేకుండా, అడ్డూ అదుపూ లేకుండా

бесконтро́льный అదుపూ ఆజ్ఞాలేని, అడ్డూ అదుపూలేని

бескоры́стие *с* నిస్వార్థత, పక్షపాతరాహిత్యం

бескоры́стно *нареч.* నిస్వార్థంగా

бескоры́стный నిస్వార్థమైన; నిస్వార్థపరుడైన (*о человеке*)

бескра́йни||й అపారమైన, అమిత విశాలమైన, మేరలేని; ~е просто́ры అపారమైన విస్తీర్ణాలు

бескри́зисный సంక్షోభరహిత, సంక్షోభాలు ఎరగని

бескро́вн||ый 1. రక్తహీనమైన, పాలిపోయిన; ~ое лицо́ రక్తహీనమైన ముఖం 2. (*без кровопролития*) రక్తరహిత; ~ая револю́ция రక్తపాతరహిత విప్లవం

бесноватьса *несов.* మండిపడు, క్రోధావేశపడు, ఉన్మత్త ప్రలాపం చేయు

беспа́лый వేలులేని; వేళ్లులేని (*без всех пальцев*)

беспа́мятство *с* స్పృహ లేకపోవడం, సొమ్మసిలడం; впасть в ~ స్పృహతప్పి పోవు, సొమ్మసిలు

беспарти́йный 1. నాన్‌పార్టీ, పార్టీయేతర 2. *в знач. сущ. м* నాన్‌పార్టీవాడు, ఏ పార్టీతో ప్రమేయం లేనివాడు

беспа́спортный పాస్‌పోర్టులేని

бесперебо́йный యెడతెగని, క్రమంతప్పని, క్రమంతప్పకుండా

беспереса́дочный సరాసరి; ~ полёт సరాసరి ప్రయాణం

бесперспекти́вный అవకాశాలు లేని

беспе́чность *ж* అశ్రద్ధ, అజాగ్రత్త, నిశ్చింత

беспе́чн||ый నిశ్చింత అయిన; అశ్రద్ధగా (అజాగ్రతగా) ఉండే (*тж. о виде и т. п.*); ~ая жизнь నిశ్చింత (చీకూ చింతా లేని) జీవితం

беспла́новость *ж* ప్రణాళిక లేకపోవడం

беспла́новый ప్రణాళికా రహిత

беспла́тно *нареч.* ఉచితంగా

беспла́тн||ый ఉచిత[మైన]; ~ый биле́т ఫ్రీ టిక్కెట్టు; ~ое образова́ние ఉచిత విద్య

беспло́дие *с* 1. (*женщины*) గొడ్డుతనం, గొడ్డు మోతుతనం 2. (*почвы*) ఊసరత్వం, నిస్సారత్వం

беспло́дность *ж* 1. *см.* беспло́дие 2. *перен.* (*безрезультатность*) ఫలించకపోవడం, నిష్ఫలత్వం

беспло́дн||ый 1. గొడ్డైన; ~ая же́нщина గొడ్రాలు 2. (*неплодородный*) చవిటి, ఊసర, నిస్సార; ~ая земля́ పండని (ఊసర) భూమి (క్షేత్రం), చవిటి నేల 3. *перен.* (*безрезультатный*) శుష్క, నిష్ఫల, వృథా; ~ые мечты́ నిష్ఫలమైన ఆశలు; ~ые уси́лия వృథా (విఫల) ప్రయత్నాలు

бесповоро́тн||ый ఖండితమైన, తిరుగులేని; ~ое реше́ние ఖండితమైన (తిరుగులేని) నిర్ణయం

беспо́добный *разг.* అపూర్వమైన, అద్వితీయమైన, సాటిలేని

беспозвоно́чн||ый అకశేరుక; ~ое живо́тное అకశేరుకం

беспоко́ить *несов.* (*вн.*) 1. (*нарушать покой, мешать*) కలత (బాధ) పెట్టు, బాధించు 2. (*волновать*) ఆందోళన పరచు, కలచు, చీకాకు పెట్టు (పరచు)

беспоко́||иться *несов.* 1. (о *пр.*; *волноваться*) (గురించి) ఆందోళనపడు, కంగారుపడు, దిగులుపడు 2. (*утруждать себя*) శ్రమపడు, ప్రయాసపడు; не ~йтесь శ్రమపడకండి, ప్రయాసపడకండి

беспоко́йн||ый 1. (*нарушающий покой*) అల్లరి 2. (*тревожный*) ఆందోళనపడుతున్న, ఆందోళితుడైన, దిగులు (కంగారు) పడుతున్న (*о человеке*); ఆందోళిత (*о взгляде*) ◇ ~ое мо́ре కల్లోల సముద్రం

беспоко́йство *с* 1. (*тревога*) ఆందోళన, దిగులు, చింత; вызыва́ть ~ у кого́-л. ఒకరిలో ఆందోళన కలిగించు 2. (*заботы, хлопоты*) శ్రమ; причиня́ть ~ кому́-л. ఒకరిని శ్రమపెట్టు, ఒకరికి శ్రమ కలిగించు

бесполе́зно *в знач. сказ.* ప్రయోజనం ఏమీలేదు; ~ разгова́ривать с ним అతనితో మాట్లాడి ప్రయోజనం ఏమీలేదు

бесполе́зн||ый నిష్ఫలమైన, వృథా, వమ్ము, పనికిమాలిన; станови́ться ~ым వమ్ము (సుడి) పోవు

беспо́мощность *ж* దిక్కుమాలినతనం, అశక్తత, నిస్సహాయత

беспо́мощный అశక్తుడైన, నిస్సహాయుడైన, దిక్కులేని (*слабый*); చేతకాని (*неспособный справиться своими силами*)

беспоря́д||ок *м* 1. అక్రమం, చిందరవందర, అవ్యవస్థ స్థితి; приводи́ть в ~ок తారుమారు చేయు; приходи́ть в ~ок తారుమారగు 2.: ~ки *мн.* (*массовые волнения*) దొమ్మి, అల్లరి, కలవరం, అశాంతి; устра́ивать ~ки అల్లరి చేయు

беспоря́дочно *нареч.* 1. (*в беспорядке*) క్రమం లేకుండా 2.: (*бессистемно*) చిందరవందరగా

беспоря́дочный 1. (*лишённый порядка*) అక్రమంగా వున్న, తారుమారుగా వున్న, అకటావికటమైన 2.

(*бессистемный*) క్రమరహిత 3. (*о человеке*) తప్పుడు, క్రమవిరుద్ధుడైన

беспоса́дочный: ~ полёт నాన్‌స్టాప్ ఫ్లైట్, సరాసరి ప్రయాణం

беспо́чвенн||ый నిరాధారమైన, నిష్కారణమైన, అకారణమైన; ~ое обвине́ние నిష్కారణమైన నింద; ~ые мечта́ния పగటి కల; ~ые слу́хи తలాతోకాలేని పుకార్లు

беспо́шлинн||ый సుంకంలేని, కస్టమ్స్ డ్యూటీ ఫ్రీ; ~ая торго́вля సుంకంలేని (కస్టమ్స్ డ్యూటీ ఫ్రీ) వర్తకం

беспоща́дно *нареч.* నిర్దాక్షిణ్యంగా, క్రూరంగా, కనికరం లేకుండా

беспоща́дность *ж* నిర్దాక్షిణ్యత, దయాదాక్షిణ్యాలు లేకపోవడం, క్రూరత్వం

беспоща́дный నిర్దాక్షిణ్యమైన, కరుణలేని, కనికరంలేని, క్రూరమైన

беспра́вие *с* (*отсутствие прав*) హక్కులు లేకపోవడం, హక్కుల లోపం

беспра́вный హక్కులులేని, దిక్కుమాలిన

беспреде́льный 1. (*бескрайний*) అంతూపొంతూ లేని, అనంతమైన 2. (*чрезмерный*) అతి

беспрекосло́вно *нареч.* బదులు ఒక్క మాటా చెప్పకుండా

беспрекосло́вн||ый బదులు ఒక్క మాట కూడా చెప్పని; ~ое повинове́ние సంపూర్ణ (నిర్వివాదమైన) విధేయత

беспрепя́тственно *нареч.* ఆటంకం లేకుండా, సాఫీగా, నిరాటంకంగా

беспрепя́тственный ఆటంకంలేని, నిరాటంకమైన

беспреры́вно *нареч.* నిరంతరంగా, అనవరతంగా

беспреры́вный యెడతెరపి (విరామం) లేకుండా, నిరంతరమైన

беспрецеде́нт||ный అపూర్వమైన, కనివినియెరుగని, అనిదంపూర్వమైన; его́ посту́пок ~ен ఇట్లా ఎవరూ చేసినదిలేదు

беспри́быльный లాభంలేని, నిష్ఫలమైన, నిరర్థకమైన

беспризо́рник *м* అనాథుడు, ఇల్లూ వాకిలీ లేని బిడ్డ

беспризо́рность *ж* బిడ్డల అనాథత్వం

беспризо́рный 1. (*о ребёнке*) ఎవరికీ పట్టని [బిడ్డ] 2. *в знач. сущ. м* అనాథుడు, ఇల్లూ వాకిలీలేని బిడ్డ

бесприме́рный సాటిలేని, అసమానమైన, అసదృశమైన

беспринци́пность *ж* సూత్రరాహిత్యం (*отсутствие принципов, убеждений*); అవినీతి, నీతినియమాలు లేకపోవడం, నీతిరాహిత్యం (*аморальность*)

беспринци́пный అవినీతిపరుడైన, దుర్నీతిపరుడైన (*о человеке*); నీతిలేని, అవినీతికరమైన (*о поступке*); సూత్రరహితమైన, నీతిమాలిన (*о решении*)

беспристра́стность *ж* నిష్పక్షపాతం, సమదృష్టి, నిష్పాక్షికం

беспристра́стн||ый నిష్పాక్షికమైన, నిష్పక్షపాతమైన; ~ый челове́к సమవర్తి, నిష్పక్షపాతి; ~ое отноше́ние నిష్పక్షపాతమైన వైఖరి

беспричи́нно *нареч.* కారణం లేకుండా, నిరాధారంగా, అకారణంగా

беспричи́нный కారణంలేని, నిరాధారమైన, అకారణ

беспробу́дны||й గాఢ, మొద్దు; спать ~м сном గాఢంగా (మొద్దు) నిద్రపోవు ◇ ~й пья́ница పచ్చి తాగుబోతు

беспро́волочный వైర్‌లెస్; ~ телегра́ф వైర్‌లెస్ టెలిగ్రాఫ్

беспро́игрышн||ый: ~ая лотере́я అందరికీ లాభించే లాటరీ; ~ое де́ло నష్టంలేని వ్యాపారం

беспросве́тн||ый: ~ая нужда́ కటిక దారిద్ర్యం; ~ая тьма కటిక చీకటి; ~ое бу́дущее ఆశలేని (అంధకార) భవిష్యత్తు

беспроце́нтный వడ్డీలేని; ~ заём వడ్డీలేని ఋణం

беспу́тный 1. (*бестолковый*) తెలివిలేని 2. (*развратный*) పోకిరి, కొంటె

беспу́тство *с* పోకిరితనం, కొంటెతనం, లాంపట్యం

бессвя́зный అసంగతమైన, అసందర్భమైన

бессеме́йный కుటుంబంలేని, ఒంటరిగా వుండే

бессерде́чие *с* నిర్దయాత్మకత

бессерде́чность *ж см.* бессерде́чие

бессерде́чный నిర్దయాత్మకమైన, కఠిన హృదయంగల

бесси́лие *с* 1. (*слабость*) నీరసం, దౌర్బల్యం, బలహీనత 2. (*неспособность что-л. сделать*) అశక్తత, చేతకానితనం, అసాధ్యత

бесси́льный 1. (*слабый*) అశక్తుడైన, దుర్బలుడైన, బలహీనుడైన 2. (*неспособный что-л. сделать*) అప్రయోజకమైన; ~ гнев అప్రయోజకమైన కోపం

бессисте́мность *ж* అక్రమం, క్రమరహితం

бессисте́мный అక్రమమైన, క్రమరహితమైన

бессла́вие *с* అపకీర్తి, అపఖ్యాతి

бессла́вн||ый అపకీర్తికరమైన, కుఖ్యాత, అప్రతిష్ఠాకరమైన; ~ая смерть అప్రతిష్ఠాకరమైన మరణం

бессле́дно *нареч.* ఆకృతి జాడ లేకుండా; ~ исчеза́ть అదృశ్యమగు, కనపడకుండా పోవు

бессловесн||ый 1. మాట్లాడకుండా; ~ая тварь,

~ое живóтное నోరులేని జీవం (జీవి) 2. (*безропотный*) బదులు (ఎదురు) మాట చెప్పని, నోరెత్తని

бессмéнный మార్పులేని, ఎప్పుడూ (సదా) వుండే

бессмéртие *с* అమరత్వం, నిత్యత్వం, అమృతం

бессмéртн||ый చావులేని; మరణంలేని, అమర (*тж. перен.*); ~ая слáва శాశ్వత (అజరామరమైన) కీర్తి

бессмы́сленно *нареч.* 1. అర్థరహితంగా, అర్థంపర్థం లేకుండా 2. *в знач. сказ.* ప్రయోజనం లేదు; ~ дéлать э́то ఇది చేసి ప్రయోజనం ఏమీలేదు

бессмы́сленный 1. అర్థరహిత[మైన], అర్థంపర్థం లేని 2. (*бесполезный, нелепый*) అసంగతమైన, పనికి మాలిన 3. (*глупый*) అవివేకమైన, తెలివిలేని, బుద్ధిలేని

бессмы́слица *ж разг.* అవివేకం, అర్థరహితమైన మాట

бессóвестн||ый నీతిమాలిన (*нечестный*); వంచక బుద్ధిగల (*наглый*); ~ое заявлéние వంచక బుద్ధిగల మాట (ప్రకటన)

бессодержáтельный అర్థరహితమైన, నిస్సారమైన; ~ разговóр బాతాఖానీ, ఊసుపోక కబుర్లు

бессознáтельн||ый 1. అపస్మార[క]మైన; ~ое состоя́ние మైకం; быть в ~ом состоя́нии అపస్మార స్థితిలో వుండు, ఒళ్లు తెలియకుండా పడివుండు, స్పృహలేక ఉండు 2. (*безотчётный, невольный*) అనుద్దేశపూర్వక మైన, తెలియక; ~ый постýпок తెలియక చేసిన పని

бессóнница *ж* నిద్రలేమి

бессóнн||ый నిద్రలేని; он провёл ~ую ночь అతను రాత్రి అంతా నిద్రపోలేదు, అతనికి రాత్రి అంతా నిద్ర పట్టలేదు

бесспóрно *нареч.* 1. నిర్వివాదంగా, నిరాక్షేపణీయంగా 2. *в знач. вводн. сл.* నిస్సందేహంగా

бесспóрн||ый నిర్వివాదమైన, సందేహాతీతమైన; ~ая и́стина నిర్వివాదమైన సత్యం

бессрóчн||ый కాలపరిమితి లేని, శాశ్వత; ~ый пáспорт శాశ్వత (పెర్మనెంట్) పాస్‌పోర్టు; ~ое пóльзование శాశ్వత అనుభవం

бесстрáстный నిర్లిప్తమైన (*равнодушный*); విరక్తిగల (*невозмутимый*)

бесстрáшие *с* నిర్భయం, ధైర్యం

бесстрáшный నిర్భయమైన, ధైర్యమైన, వెరపిడి; ~ герóй అభీకుడు

бессты́дник *м разг.* సిగ్గుమాలినవాడు

бессты́дница *ж разг.* సిగ్గుమాలినది

бессты́дно *нареч.* సిగ్గు లేకుండా, సిగ్గుమాలి

бессты́дн||ый సిగ్గుమాలిన, పోకిరి; ~ый человéк బండ, పోకిరి మనిషి; ~ое поведéние సిగ్గుమాలిన ప్రవర్తన

бессты́дство *с* సిగ్గుమాలినతనం

бессчётн||ый అసంఖ్యాక, లెక్కలేని, అమితమైన; ~ое коли́чество మితిలేని (అమిత) పరిమాణం

бестáктность *ж* 1. (*отсутствие такта*) అమర్యాద 2. (*поступок*) అమర్యాదకరమైన పని

бестáктный అమర్యాదకరమైన; ~ человéк అమర్యాదస్థుడు

бестолкóвый 1. అవివేకమైన, మందబుద్ధి; ~ человéк మందబుద్ధి 2. (*бессвязный, невразумительный*) అర్థంపర్థం లేని

бесфóрменный ఆకారం లేని, వికార[మైన], అమూర్త[మైన]

бесхарáктерность *ж* వెన్నెముకలేమి, మనోదౌర్బల్యం

бесхарáктерный వెన్నెముక లేని

бесхи́тростный 1. (*простодушный*) అమాయక, భోళా, భోళా 2. (*простой, незамысловатый*) సరళ

бесхозя́йственность *ж* అమితవ్యయం, దుబారా

бесхозя́йственн||ый దుబారా; ~ый человéк దుబారా మనిషి; ~ое ведéние дел అమితవ్యయ మేనేజిమెంటు

бесцвéтный 1. రంగులేని 2. *перен.* చప్పని, చప్పగా వుండే

бесцéльный లక్ష్య రహితమైన, అప్రయోజనకరమైన

бесцéнный అమూల్య[మైన]

бесцéнок *м*: покупáть за ~ చిల్లిగవ్వకు కొను; продавáть за ~ చిల్లిగవ్వకు అమ్ము

бесцеремóнно *нареч.* సిగ్గుయెగ్గులు లేకుండా

бесцеремóнность *ж* సిగ్గూ ఎగ్గూ లేకపోవడం

бесцеремóнный అమర్యాదపరుడైన (*о человеке*); సిగ్గూ ఎగ్గూ లేని (*о поступке, тоне*)

бесчеловéчность *ж* అమానుషత్వం, క్రూరత్వం, పాశవికత

бесчеловéчный అమానుషమైన, క్రూరమైన పాశవిక

бесчéстить, обесчéстить (*вн.*) అవమానపరచు, అవమానించు, అప్రతిష్ఠ (అపఖ్యాతి) పాల్జేయు

бесчéстный అవినీతిపరుడైన, నీతినియమాలు లేని, దుష్ట; ~ постýпок దుష్ట పని; ~ человéк అవినీతిపరుడు

бесчéстье *с* అవమానం, అపకీర్తి, అపఖ్యాతి, అప్రతిష్ఠ

бесчи́нство *с* అత్యాచారాలు దుర్నీతి, దుర్మార్గం

бесчи́нствовать *несов.* దుర్మార్గాలు (అత్యాచారాలు) చేయు

бесчи́сленн||ый అసంఖ్యాకమైన, అనేకమైన, అమిత

మైన, లెక్కలేని; ~ое мнóжество లక్షోపలక్షలు, కోటాన కోట్లు

бесчýвственность *ж* 1. (*отсутствие способности чувствовать*) అగోచరత్వం, అతీంద్రియత్వం, వివశత 2. (*равнодушие*) నిర్లిప్తత, నిశ్చింత భావం 3. (*жестокость*) కరుణ లేమి, నిష్కరుణ

бесчýвственн||ый 1. అగోచరమైన, అతీంద్రియమైన, అవిదితమైన; быть в ~ом состоя́нии స్మృతిలేక (స్మారకం తప్పి) వుండు 2. (*равнодушный*) నిర్లిప్తమైన, నిర్లిప్తుడైన 3. (*жестокий*) కఠినమైన, క్రూరమైన, నిర్దయాత్మకమైన

бесшýмно *нареч.* చడీచప్పుడూ లేకుండా, నిశ్శబ్దంగా, సన్నకసన్న

бесшýмный నిశ్శబ్దమైన, నిశ్శబ్దంగా వున్న, చడీ చప్పుడూ లేని

бетóн *м* కాంక్రీటు

бетони́ровать *несов. и сов.* (*сов. тж.* забетони́ровать; *вн.*) (కి, మీద) కాంక్రీటు వేయు

бетóнн||ый కాంక్రీట్; ~ый завóд కాంక్రీట్ తయారు చేసే కార్ఖానా; ~ая плитá కాంక్రీటు దూలం

бечёвка *ж* తాడు

бéшенство *с* 1. (*болезнь*) వెర్రితనం, మదం, హైడ్రోఫోబియా (*человека*); రాబిస్ [వ్యాధి] (*животного*) 2. *перен.* (*неистовство*) వెర్రికోపం, ఆవేశం, ఉన్మాదం; он пришёл в ~ అతనికి ఒళ్ళు మండింది, కోపంతో అతనికి మతిపోయింది

бéшен||ый 1. (*взбесившийся*) వెర్రి 2. *перен.* (*неистовый*) ప్రచండమైన ◇ ~ая скóрость మితి మీరిన (ప్రాణాంతకమైన) వేగం; ~ые дéньги తేరగా వచ్చిన డబ్బు; ~ые цéны *разг.* చుక్కలంటే ధరలు

библиóграф *м* గ్రంథసూచీ రచనా నిపుణుడు, గ్రంథ సూచీకర్త

библиографи́ческ||ий గ్రంథసూచీ; ~ий указáтель గ్రంథసూచి[క] ◇ ~ая рéдкость అరుదైనది

библиогрáфия *ж* 1. (*наука*) గ్రంథసూచి [శాస్త్రం] 2. (*перечень книг*) గ్రంథసూచి

библиотéка *ж* గ్రంథాలయం, లైబ్రరీ

библиотéкарь *м* గ్రంథాలయోద్యోగి, లైబ్రేరియన్

библиотéчн||ый: ~ая кни́га లైబ్రరీ పుస్తకం

Би́блия *ж* బైబిల్

бивáк *м* గుడారాలు, శిబిరం

би́вни *мн.* (*ед.* би́вень *м*) గజ దంతాలు, కొమ్ములు

бивуáк *м см.* бивáк

бидóн *м* కాన్; ~ для молокá పాల కాన్

биéние *с*: ~ пýльса నాడి కొట్టుకోవడం; ~ сéрдца హృదయ స్పందనం, గుండె [ధనధన] కొట్టుకోవడం

билéт *м* 1. టికెట్టు; все ~ы прóданы టికెట్లు అయిపోయాయి 2. (*удостоверение*) కార్డు; парти́йный ~ పార్టీ సభ్యత్వ కార్డు; профсою́зный ~ ట్రేడ్ యూనియన్ కార్డు ◇ бáнковский ~ బాంక్‌నోటు; экзаменациóнный ~ పరీక్షా (ప్రశ్న) పత్రం

билетёр *м* టికెట్టు తనిఖీ చేసేవాడు

билéтн||ый: ~ая кáсса టికెట్టు (బుకింగ్) ఆఫీసు

бильярд *м* బిలియర్డ్స్

бинóкль *м* బైనాక్యులర్

бинт *м* గాయపు కట్టు

бинтовáть, забинтовáть (*вн.*) కట్టు కట్టు

биóграф *м* జీవిత చరిత్ర రాసేవాడు

биографи́ческий జీవిత చరిత్రకు సంబంధించిన

биогрáфия *ж* జీవిత చరిత్ర (కథ)

биóлог *м* జీవశాస్త్రవేత్త, జీవశాస్త్రజ్ఞుడు, బయాలజిస్టు

биологи́ческий బయలాజికల్, జీవశాస్త్ర సంబంధమైన

биолóгия *ж* జీవశాస్త్రం, బయాలజీ

биосфéра *ж* జీవలోకం

биофи́зика *ж* బయోఫిజిక్స్, జీవభౌతికశాస్త్రం

биохи́мия *ж* జీవ రసాయనశాస్త్రం, బయోకెమిస్ట్రీ

би́ржа *ж* స్టాక్ ఎక్స్చేంజి; товáрная ~ సరుకుల ఎక్స్చేంజి కార్యాలయం ◇ ~ трудá లేబరు ఎక్స్చేంజి

бирмáнец *м* బర్మా మనిషి, బర్మావాడు, బర్మాదేశస్తుడు

бирмáнский బర్మా

бис *межд.* వన్స్ మోర్; మళ్ళీ పాడండి (*певцу*); మళ్ళీ వాయించండి (*актёру*); петь на ~ మళ్ళీ పాడు

би́сер *м собир.* పూసలు, గుళ్ళు ◇ метáть ~ перед сви́ньями ≅కోతికి ముత్యాల దండ ఇవ్వడం

биссектри́са *ж мат.* సమద్విభాగి, ద్విభాజకం, ద్విఖండన రేఖ

би́тв||а *ж* యుద్ధం, సంగ్రామం, యుద్ధపోరాటం; пóле ~ы యుద్ధభూమి, రణరంగం

биткóм *нареч. разг.* నిండా, కిక్కిరిసి ఉన్న; ~ наби́тый [బాగా] కిక్కిరిసి ఉన్న

би́тый పగిలిన, పగలగొట్టిన ◇ ~ час గంట సేపే

бить 1. *тк. несов.* (по *дт.*, в *вн.*; *ударять*) కొట్టు, దెబ్బ తీయు, తన్ను, ఉతుకు; ~ в ладóши చప్పట్లు కొట్టు; ~ себя́ в грудь రొమ్ములు బాదుకొను 2. *сов.* поби́ть (*вн.*; *избивать*) బాదు, కొట్టు, మోదు, దెబ్బలు కొట్టు 3. *сов.* поби́ть (*вн.*; *наносить поражение*) ఓడించు, ఓడగొట్టు, పరాజితం చేయు 4. *тк. несов.* (*вн.*; *убивать*) చంపు 5. *сов.* по-

бить (*разбивать*) పగలకొట్టు 6. *сов.* пробить (*вн. и без доп.*; *о часах и т. п.*) కొట్టు; часы бьют семь గడియారం ఏడు కొట్టుతోంది; пробило десять часов పదిగంటలు కొట్టింది; ~ тревогу а) అపాయ సూచన చేయు б) *перен.* ఆందోళన పెట్టు 7. *тк. несов.* (*вытекать струёй*) స్రవించు (*о нефти*); бьёт ключ నీటి బుగ్గ పైకి లేస్తోంది 8. *тк. несов.* (в *вн.*): ~ в барабан డప్పు వాయించు (కొట్టు); ~ в колокол గంట కొట్టు 9. *тк. несов.* (*стрелять*) కాల్చు; ~ из пушки ఫిరంగి కాల్చు (పేల్చు)

биться *несов.* 1. (с *тв.*; *сражаться*) (తో, మీద) యుద్ధం చేయు, ఒకరు ఒకరితో పోరాడు (పోట్లాడుకొను) 2. (о *вн.*; *удараться*) (కి) తగిలి (కొట్టుకుని) దెబ్బ తగులు (తిను) 3. (*метаться*) కొట్టుమిట్లాడు 4. (*пульсировать*) కొట్టుకొను; сердце бьётся గుండె కొట్టుకొంటుంది 5. *перен.* కొట్టుమిట్లాడు, సతమతం అగు, కుస్తీ పట్టు; ~ над чем-л. దేనితోనైనా కొట్టుమిట్లాడు (సతమతం అగు, కుస్తీ పట్టు) 6. (*иметь способность разбиваться*) పగిలేది

бич *м* 1. (*плеть*) కొరడా, జాటి, ఝాడి, కమ్చి 2. *перен.* ఉపద్రవం, పీడనం, కీడు

благ||о I *с* 1. బాగు, మంచి; క్షేమం, సంక్షేమం (*благополучие*); శ్రేయస్సు (*счастье*); для ~а народа ప్రజల శ్రేయస్సు కొరకు, ప్రజల శ్రేయస్సుకై; высшее ~о మహా భాగ్యం 2.: ~а *мн.* భాగ్యం, ఐశ్వర్యం; желаю вам всех благ శుభాకాంక్షలు; ни за какие ~а ఏమైనా సరే

благо II *союз разг.* కనుక, అందున; ~ он согласился అతను సమ్మతించినందున

благовидны||й న్యాయమైన; под ~м предлогом న్యాయమైన (న్యాయంగా తోచే) సాకుతో

благоволить *несов.* (к *дт.*) ఆదరించు, అనుగ్రహించు, కటాక్షించు

благовоспитанный మర్యాదస్తుడైన

благодарить, поблагодарить (*вн.*) కృతజ్ఞత (ధన్యవాదాలు) తెలుపు, కృతజ్ఞతలు అర్పించు

благодарность *ж* కృతజ్ఞత (*тж. официальная*); огромная ~ అనేక వందనాలు; выносить (объявлять) ~ కృతజ్ఞతలు తెలియజేయు; выражать ~ кому-л. ఒకరిపట్ల (ఒకరికి) కృతజ్ఞత వ్యక్తంచేయు (తెలుపు)

благодарн||ый 1.: мы вам очень ~ы మేము చాలా కృతజ్ఞులము 2. *перен.* సంతృప్తిదాయకమైన; ~ая работа సంతృప్తిదాయకమైన పని

благодаря *предлог* (*дт.*) పుణ్యమా అని, వలన; ~ вашей деятельности మీ కార్యకలాపాల పుణ్యమా అని

благодетель *м уст.* దాత, ధర్మాత్ముడు

благодеяние *с высок.* సత్కర్మ, మంచిపని

благодушие *с* ప్రసన్నం, సంతోషం (*радость*); ప్రశాంతం, సౌమ్యం (*спокойствие*)

благожелательно *нареч.* సౌజన్యంగా, సౌశీల్యంగా

благожелательность *ж* సౌశీల్యం, సౌజన్యం, పరహితం

благожелательный సరాగమైన; ~ человек పరహితుడు; ~ отзыв అనుకూలమైన విమర్శ; он благожелателен ко мне నాపట్ల అతను సుముఖుడు

благозвучие *с* శ్రావ్యత, మాధుర్యం, మధురిమ

благозвучный శ్రావ్యమైన, మధురమైన

благ||ой I *уст.* మంచి; ~ие намерения మంచి ఉద్దేశం, సత్సంకల్పం

благ||ой II: кричать ~им матом *разг.* పిచ్చిగా అరచు, పెడబొబ్బలు పెట్టు

благонадёжность *ж* విశ్వాసపాత్రత

благонадёжный నమ్మదగిన

благонамеренный *уст.* విధేయమైన

благополучие *с* [సం]క్షేమం, శ్రేయస్సు, సౌభాగ్యం

благополучно *нареч.* క్షేమంగా, కులాసాగా; సురక్షితంగా (*без происшествий*)

благополучн||ый సురక్షితమైన, క్షేమమైన; ~ый конец సుఖాంతం ◇ ~ая семья సుఖమయ కుటుంబం

благоприятн||ый 1. ఉచితమైన, సముచితమైన; ~ый момент తగిన అవకాశం; ~ая погода సానుకూలమైన (మంచి) వాతావరణం 2. చక్కటి, సానుకూల, శుభ[కర]మైన (*хороший*); అనుకూలమైన (*одобрительный*); ~ый ответ అనుకూలమైన జవాబు; ~ый отзыв అనుకూలమైన సమీక్ష

благоприятствова||ть *несов.* (*дт.*) (కి) అనుకూలంగా వుండు, తోడ్పడు; обстоятельства ~ли этому దానికి పరిస్థితులు సరిపడ్డాయి (అనుకూలంగా ఉన్నాయి)

благоразумие *с* వివేకవంతం, వివేకం (*рассудительность*); జాగ్రత్త (*осторожность*)

благоразумный వివేకమైన, వివేకవంతమైన, సబబైన

благородн||ый 1. ఉదాత్తమైన (*возвышенный*); ఉదారమైన (*великодушный*); ~ый поступок ఘనచర్య; ~ый человек ఉదారుడు; ~ая цель ఉదాత్తమైన లక్ష్యం 2. (*родовитый*) కులీనుడైన, ఉన్నత వంశానికి చెందిన; он ~ого происхождения అతను కులీనుడు (గొప్ప వంశస్థుడు) ◇ ~ый металл రాజలోహం

благородство *с* (*высокие нравственные качества*) ఔన్నత్యం, ఔదార్యం

благоскло́нность *ж* అనుకూలత, అభిమానం; заслужи́ть (сниска́ть) чьё-л. ~ ఒకరి అభిమానాన్ని చూరగొను; проявля́ть ~ అభిమానించు

благоскло́нны||й అనుకూలమైన, దయార్ద్ర; быть ~м к кому́-л. ఒకరిని చల్లగా చూచు, ఒకరిపట్ల సుముఖంగా వుండు

благослови́ть *сов. см.* благословля́ть

благословля́ть, благослови́ть (*вн.*) 1. (*желать счастья*) అనుగ్రహించు, ఆశీర్వదించు 2. *уст.* (*воздавать благодарность*) కృతజ్ఞతలు తెలుపు

благосостоя́ние *с* భాగ్యం, శ్రేయస్సు, సంక్షేమం; материа́льное ~ наро́да ప్రజా పాదార్థిక శ్రేయస్సు

благотвори́тельность *ж* ధర్మం, దానధర్మాలు

благотвори́тельн||ый: ~ый фонд ధర్మ నిధి; ~ая де́ятельность ధర్మ కార్యకలాపాలు

благотво́рный సానుకూలమైన, అనుకూలమైన

благоустро́енный సౌకర్యాలు గల; ~ дом అన్ని సౌకర్యాలు గల గృహం (ఇల్లు)

благоустро́йство *с* సౌకర్యాలు (కావలసిన ఏర్పాట్లు) సమకూర్చడం

благоуха́ние *с* పరిమళం, సువాసన

благоуха́ть *несов.* పరిమళించు, సువాసన కొట్టు

блаже́нств||о *с* ఆహ్లాదం, పరమ సుఖం, పరమానందం; быть на верху́ ~а పరమానంద భరితుడై వుండు

блаже́нствовать *несов.* పరమానంద భరితుడగు

блажь *ж разг.* పిచ్చి, చాపల్యం, వెర్రి ఆలోచన

бланк *м* దరఖాస్తు ఫారం; заполня́ть ~ దరఖాస్తు ఫారం నింపు

бледне́ть, побледне́ть *прям.*, *перен.* తెల్లబారు, తెల్లగా (వెలవెల, పాలి, పేలవమై) పోవు

бле́дность *ж прям.*, *перен.* వెలవెల, తెలుపు, వివర్ణం

бле́дный 1. (*о лице*) వెలవెలబోయిన 2. మసక[మసక] (*неяркий*); మకమకలాడే (*тусклый*); ~ свет луны́ గుడ్డివెన్నెల 3. *перен.* వివర్ణమైన, నిస్సారమైన

блёклый 1. (*увядший*) వాడిపోయిన, వాడిన, వాడుపట్టిన 2. (*неяркий*) మసకమసక, మకమకలాడే

блёкнуть, поблёкнуть (*тускнеть*) మసకబారు, కగ్గిపోవు

блеск *м* 1. నిగనిగ, తళతళ, మిలమిల, ప్రకాశం; ~ мо́лнии రవరవ, ధగధగ; ~ со́лнца సూర్య ప్రభ 2. *перен.* (*великолепие*) పటాటోపం, ప్రకాశం, ఔజ్వల్యం 3. *перен.* (*яркое проявление*) ఉజ్వలత్వం; ~ тала́нта ప్రతిభా ఉజ్వలత్వం

блесну́||ть *сов.* 1. *см.* блесте́ть 2. *перен.* మెరియు; у меня́ ~ла мысль నా మనస్సులో ఆలోచన మెరిసింది (తళుక్కుమంది)

блесте́ть, блесну́ть 1. తళతళలాడు, నిగనిగలాడు, మిలమిలలాడు, ప్రకాశించు; తళుక్కుమను (*о молнии*) 2. *перен.* (*тв.*): он не бле́щет умо́м అతను ప్రతిభాశాలి కాడు

блестя́щ||ий 1. (*сверкающий*) దేదీప్యమానమైన, ప్రకాశవంతమైన, నిగనిగలాడే, ప్రజ్వలితమైన 2. *перен.* ఉజ్వలమైన; ~ий ум ఉజ్వలమైన తెలివితేటలు; ~ая побе́да మహోజ్వలమైన (ఉజ్వలమైన) విజయం; ~ая репута́ция స్వచ్ఛమైన పేరుప్రతిష్ఠలు

бле́яние *с* "మే, మే" అరుపు

бле́ять *несов.* "మే, మే" అని అరుచు

ближа́йш||ий 1. *превосх. ст. к* бли́зкий: ~ий магази́н ప్రక్కనే వున్న షాపు; ~ие ро́дственники దగ్గరి చుట్టాలు; в ~ем бу́дущем సమీప భవిష్యత్తులో; в ~ие дни వచ్చే కొద్ది రోజులలో 2. (*первоочередной*) తక్షణ; ~ая зада́ча తక్షణ కర్తవ్యం

бли́же 1. *сравн. ст. к* бли́зкий కొంచెం దగ్గర 2. *сравн. ст. к* бли́зко సన్నిహితంగా ◇ ~ к де́лу! అసలు విషయానికి రా (రండి)!

бли́жний *см.* бли́зкий 1

близ *предлог* (*рд.*) దగ్గర, సమీపంగా, పక్కన

бли́зит||ься *несов.* దగ్గరపడు, సమీపించు; ~ся о́сень శరదృతువు దగ్గరపడుతోంది; вре́мя ~ся к десяти́ పది గంటలు కావస్తోంది

бли́зк||ий 1. (*по расстоянию*) (కి) దగ్గరవున్న, సమీపంలో నున్న 2. (*по времени*) దగ్గరపడుతున్న, సమీపిస్తున్న, ఆసన్నమౌతున్న; ~ая разлу́ка ఆసన్నమౌతున్న వీడ్కోలు; рассве́т бли́зок సూర్యోదయం కాబోతున్నది 3. (*об отношениях*) దగ్గర, ఆప్త, సన్నిహిత; ~ий друг ఆప్త (సన్నిహిత) మిత్రుడు; ~ий ро́дственник ఆప్త బంధువు; ~ие отноше́ния సన్నిహిత సంబంధం 4. (*похожий*) సన్నిహిత [పోలికలు కలిగి వున్న]; ~ие взгля́ды సన్నిహిత అభిప్రాయాలు; ~ий по содержа́нию విషయవస్తువులో సన్నిహితమైన పోలికలు వున్న 5.: ~ие *в знач. сущ. мн.* (*родственники*) కావలసినవారు, చుట్టాలు

бли́зко *нареч.* 1. దగ్గర; он живёт ~ అతను దగ్గర నివసిస్తున్నాడు, అతని ఇల్లు దగ్గరనే ఉంది 2. *разг.* (*хорошо*) సన్నిహిత, బాగా, దగ్గర; ~ познако́миться с ке́м-л. ఒకరితో సన్నిహిత (బాగా, దగ్గరగా) పరిచయం చేసుకొను 3. *в знач. сказ.* (*по расстоянию*) దగ్గర; до до́ма ~ ఇల్లు చాలా దగ్గర వుంది 4. *в знач. сказ.*

(*по времени*) దగ్గరగా, సమీపంలో వుంది; до утра́ ~ ఉదయం దగ్గర పడుతోంది

близлежа́щий దగ్గర (పక్కనే) వున్న

близнецы́ *мн.* (*ед.* близне́ц *м*) కవలలు, అమడ పిల్లలు, అమడలు; бра́тья-~ తమ్ముదోయి, కవల సోదరులు

близору́ки||й *прям.*, *перен.* హ్రస్వదృష్టిగల; ~й челове́к హ్రస్వదృష్టి కలవాడు; ~е глаза́ హ్రస్వదృష్టి

близору́кость *ж прям.*, *перен.* హ్రస్వదృష్టి

бли́зость *ж* 1. (*по расстоянию*) దగ్గరతనం, సామీప్యం, చేరిక 2. (*по времени*) సామీప్యం 3. (*тесная связь*) అన్యోన్యత, చనువు 4. (*сходство*) సాన్నిహిత్యం, పోలిక

блик *м* పొడ

блин *м* పాన్‌కేక్, అట్టు

блинда́ж *м* [రక్షణ] నేలమాళిగ

блиста́ть *несов. см.* блесте́ть

блок I *м тех.* కప్పి, గిలక

блок II *м полит.* పొత్తు, కూటమి; ~ коммуни́стов и беспарти́йных కమ్యూనిస్టు పార్టీవాళ్ల, పార్టీయేతరుల పొత్తు

блока́д||а *ж* దిగ్బంధం; экономи́ческая ~а ఆర్థిక దిగ్బంధం (ప్రతిబంధం, ముట్టడి); прорыва́ть ~у దిగ్బంధాన్ని విచ్ఛిన్నం చేయు

блоки́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) దిగ్బంధం చేయు, ముట్టడించు, అరికట్టు

блоки́роваться *несов. и сов.* (с *тв.*; *вступать в блок*) (తో) చేతులు కలుపు, సర్దుబాటు చేసుకొను, పొత్తు పెట్టుకొను

блокно́т *м* నోట్‌బుక్కు

блонди́н *м* పట్టుకుచ్చులాంటి జుట్టుగలవాడు

блонди́нка *ж* పట్టుకుచ్చులాంటి జుట్టుగల వనిత (స్త్రీ)

блоха́ *ж* తుళ్ళు పురుగు

блужда́||ть *несов.* 1. (దారి వెతుకుతూ) తిరుగు, తిరుగుతూ ఉండు 2. *перен.* తిరుగు, భ్రమించు, పరిభ్రమించు; мы́сли ~ли далеко́ ఆలోచనలు ఎక్కడో పరిభ్రమిస్తూ (తిరుగుతూ) ఉన్నాయి

блу́зка *ж* బ్లౌజ్, రవిక

блю́дечко *с уменьш. к* блю́дце

блю́до *с* 1. (*большая тарелка*) పెద్ద పళ్లెం; సానిక (*глиняное*); కంచం (*металлическое*) 2. (*кушанье*) అన్నం, తిండి, వంటకం; пе́рвое ~ మొదటి ఐటం

блю́дце *с* సాసర్

блюсти́, соблюсти́ (*вн.*) పాటించు, పట్టించుకొను (*соблюдать*); పరిరక్షించు, కాపాడు (*оберегать*); ~ поря́док క్రమం (వ్యవస్థ) పాటించు; ~ чьи-л. интере́сы ఒకరి ప్రయోజనాలను పరిరక్షించు

блюсти́тель *м ирон.* పరిరక్షకుడు; ~ поря́дка శాంతిభద్రతల పరిరక్షకుడు

бля́ха *ж* బిళ్ల

боб *м* 1.: ~ы́ *мн.* (*растение*) చిక్కుడు పాదు 2. చిక్కుడు కాయ (*стручок*); చిక్కుడు గింజ (*семя*)

бобёр *м* (*мех*) బీవరు [బొచ్చు]

бобо́вые *мн. бот.* అపరాలు

бобр *м* బీవరు

бобро́вый బీవరు

бог *м* దేవుడు, భగవంతుడు, దైవం, పరమేశ్వరుడు

богате́ть, разбогате́ть ధనవంతుడు (భగవంతుడు) అగు, ఐశ్వర్యం (సంపద) పెంచు, సుసంపన్నమగు

бога́тств||о *с* 1. ఐశ్వర్యం, సంపద 2. (*роскошь, великолепие*) విలాసం, భోగం, భోగభాగ్యాలు 3.: ~а *мн.* (*совокупность материальных ценностей*) సంపదలు; приро́дные ~а ప్రకృతి సంపదలు 4. (*обилие*) సంపద; ~о кра́сок వర్ణసంపద

бога́т||ый 1. (*состоятельный*) ధనిక, ధనవంతుడైన, భాగ్యవంతుడైన (*о человеке*); ధనవంతమైన, భాగ్యవంతమైన (*о стране и т.п.*) 2. (*обладающий чем-л. в большом количестве*) పుష్టిగల, సుసంపన్నమైన; ~ый витами́нами విటమిన్లు పుష్టిగల 3. (*пышный, роскошный*) ఉజ్జ్వలమైన, శోభాయమానమైన 4. (*обильный*) సమృద్ధి అయిన, సుసంపన్నమైన; ~ый урожа́й సుసంపన్నమైన పంట 5. *в знач. сущ. м* ధనికుడు, భాగ్యవంతుడు, ధనస్వామి ◇ чем ~ы, тем и ра́ды మాకు వున్నదంతా పంచుకుందాం

богаты́рь *м* 1. భీమబలుడు 2. *перен.* అభినవ భీముడు, దృఢగాత్రుడు, బలిష్ఠుడు

бога́ч *м* భాగ్యవంతుడు, ఐశ్వర్యవంతుడు, ధనవంతుడు

боги́ня *ж* దేవత, దేవి

богосло́вие *с* మత సిద్ధాంతం, వేదాంత (వైదిక) శాస్త్రం

богослуже́ние *с* [దైవ]పూజ, దైవారాధన, దైవ ప్రార్థన; соверша́ть ~ పూజ చేయు

боготвори́ть *несов.* (*вн.*) పూజించు, అతి ప్రేమాదరాలతో చూచు, ఆరాధించు

бода́ть *несов.* (*вн.*) కుమ్ము, కొమ్ములతో పొడుచు

бода́||ться *несов.* పోట్ల (పొడిచే) స్వభావం కలిగివుండు; на́ша коро́ва ~ется మాది పోట్లావు

бодли́в||ый పొడిచే; ~ая коро́ва పోట్లావు

бодри́ть *несов.* (*вн.*) (కి) శక్తి కలిగించు (కలిగ జేయు), సత్తువ కలిగించు (కలగజేయు)

бóдрость *ж* ఉల్లాసం, ఉత్సాహం; ~ дýха ధైర్యం, పరాక్రమం

бóдрствовать *несов.* మేలుకొని వుండు, జాగారం చేయు

бóдрый ఉత్సాహవంతమైన, హుషారుగా వున్న; ~ человéк ఉత్సాహవంతుడు

боев||óй 1. యుద్ధ; ~óй корáбль యుద్ధ నౌక; ~óй патрóн గుండు తూటా; ~óй порядок మోహరింపు; ~óй самолёт యుద్ధ విమానం; ~áя подготóвка సైనిక శిక్షణ; приводи́ть в ~ýю готóвность [సాయుధ బలాలను] పోరాటానికి (యుద్ధానికి) సిద్ధంచేయు **2.** (*воинственный*) సమరశీల, పోరాటోత్సాహం కలిగిన

боеготóвность *ж* సమర (పోరాట) సన్నద్ధత

боеприпáс||ы *мн.* మందుగుండు సామగ్రి, ఆయుధాలు; склад ~ов ఆయుధశాల, ఆయుధాల గిడ్డంగి, ఆయుధాగారం

боеспосóбность *ж* పోరాటపటిమ, పోరాట [శక్తి] సామర్థ్యాలు

боеспосóбный పోరాట శక్తిసామర్థ్యాలు కలిగిన

боéц *м* **1.** (*воин*) యోధుడు **2.** (*рядовой*) సైనికుడు

бой *м* **1.** యుద్ధం, పోరాటం; воздýшный ~ వైమానిక పోరాటం; идти́ в ~ పోరాటంలోకి వెళ్ళు **2.** (*борьба*) పోరాటం, పోటీ, మల్ల యుద్ధం; ~ быкóв వృషభ యుద్ధం **3.**: ~ часóв గడియారం కొట్టు; часы́ с бóем గంటలు కొట్టే గడియారం **4.** *собир.* (*разбитая посуда*) పెంకులు, ముక్కలు ◇ брать чтó-л. с бóю а) *воен.* దాడి చేసి పట్టుకొను б) *перен.* ఒక్క ప్రయత్నంలో పట్టుకొను (వశం చేసుకొను)

бóйк||ий 1. (*смелый*) చురుకైన, హుషారైన **2.** (*живой, быстрый*) హుషారైన, జోరైన; ~ая речь వడిగా మాట్లాడే ధోరణి **3.** (*оживлённый*): ~ая торгóвля చురుకైన వ్యాపారం; ~ая ýлица సందడిగా ఉండే (సందడైన) వీధి

бойкóт *м* బహిష్కరణ, బహిష్కారం

бойкоти́ровать *несов.* (*вн.*) బహిష్కరించు

бойни́ца *ж* కన్నం, రంధ్రం

бóйня *ж* **1.** (*скотобойня*) సూన, కటికవాని అంగడి, పశువులను కోసే స్థలం **2.** *перен.* (*массовое убийство людей*) హత్యాకాండ

бок *м* **1.** (*туловища*) పక్క; лежáть на ~ý ఒడ్డిగిలు **2.** (*предмета*) అంక, పక్క, పార్శ్వం, భాగం ◇ бóк ó ~ పక్కపక్కనే [వుండు] భుజం భుజం కలిపి; под ~ом *разг.* పక్కనే వుండు

бокáл *м* గ్లాసు ◇ поднимáть ~ за чьё-л. здорóвье ఒకరి ఆరోగ్యం కోసం టోస్టు చెప్పు

боков||óй పక్క; ~óй кармáн పక్క జేబు; ~áя ýлица పక్క వీధి

бóком *нареч.* [ఒక] పక్క, అడ్డంగా; протискиваться в дверь ~ పక్కకు తిరిగి ద్వారం గుండా తోసుకొని పోవు; повёртываться ~ పక్కకు తిరుగు ◇ выходи́ть ~ *разг.* నష్టంగా పరిణమించు

бокс *м* *спорт.* బాక్సింగ్, ముష్టి యుద్ధం

боксёр *м* బాక్సర్, మల్లుడు, ముష్టి యుద్ధం చేసేవాడు

болвáн *м* *бран.* జడుడు, దద్దమ్మ

болвáнка *ж* *тех.* **1.** (*слиток металла*) దుక్క ఇనుము **2.** (*заготовка*) కొయ్య దుంగ

болгáрин *м* బల్గేరియన్

болгáрский బల్గేరియన్

бóлее 1. *см.* бóльше **2.** (*для образования сравн. ст.*): ~ тщáтельно మరింత జాగ్రత్తగా ◇ ~ тогó, тем ~ పైపెచ్చు, అంతేకాక; ~ чем достáточно ఇబ్బడి ముబ్బడిగా, పుష్కలంగా; всё ~ అధికాధికంగా; всё ~ и ~ అంతకంతకు (రానురాను) ఎక్కువగా; не ~ чегó-л. దేనికైనా మించకుండా

болéзненн||ый 1. (*нездоровый*) తెగులుగొంటు, నొప్పిగుంటి, రోగిష్టి **2.** *перен.* అమిత; ~ое самолю́бие అమిత ఆత్మ గౌరవం **3.** (*причиняющий боль*) నొప్పిస్తున్న, నొప్పిగా వుండే, బాధకమైన

болезнетвóрны||й రోగకారక, రోగకరమైన; ~е микрóбы రోగకారకమైన మైక్రోబ్‌లు

болéзнь *ж* రోగం, జబ్బు, వ్యాధి; చీడ (*тк. животных и растений*); дéтская ~ బాలారిష్టం ◇ ~ рóста పెరుగుదల కష్టాలు

болéльщик *м* *разг.* *спорт.* క్రీడాభిమాని

болéть I *несов.* **1.** అస్వస్థంగు, అస్వస్థులుగా వుండు, జబ్బుపడు; он болéет гри́ппом అతనికి ఫ్లూ వచ్చింది, అతను ఫ్లూతో మంచం పట్టాడు **2.** *перен.* (за *вн.*, о *пр.*; *беспокоиться, переживать*) (గురించి) ఆందోళనపడు, దిగులుపడు **3.** *разг.* *спорт.* (за *вн.*) క్రీడాభిమానిగా వుండు, క్రీడాభిమాని అయి వుండు; ~ за свою комáнду తన జట్టు అభిమానిగా వుండు

бол||éть II *несов.* (*испытывать боль*) నొచ్చు; у меня́ ~и́т головá నాకు తల నొస్తున్నది; у меня́ ~éло всё тéло నా ఒళ్లంతా నొప్పులు పెట్టింది

болеутоля́ющ||ий: ~ее срéдство ఉపశమనకర ఔషధం

болóтистый చితచితలాడే, చిత్తడిగా (బురదగా) వుండే

болóтн||ый చిత్తడి నేల; ~ая водá చిత్తడి నీరు ◇ ~ый газ మీథేన్ [గాస్]

болóто *с* చిత్తడి నేల, ఊబి

болт *м* 1. (స్క్రూ) మేకు, బోల్టు 2. (*для запирания*) గడియ

болта́ть I *несов. разг.* 1. (*вн.*; *взбалтывать*) కదిలించు, కలియపెట్టు 2. (*тв.*; *махать*) ఆడించు

болта́ть II *несов. разг.* 1. (*вн. и без доп.*) వదరు; వాగు; ~ вздор (глу́пости) ప్రేలు, వాగు, తలా తోకా లేకుండా మాట్లాడు 2. (*бегло говорить на иностранном языке*) ధారాళంగా మాట్లాడు

болта́ться *несов. разг.* 1. (*свисая, качаться*) వేలాడు, వ్రేలు, తూగు 2. (*слоняться*) సోమరిగా తిరుగు 3. (*о жидкости в сосуде*) కదలాడు 4. (*об одежде*) వ్రేలు

болтли́вость *ж* వదరుబోతుతనం, వాచాలత[త్వం]

болтли́вый వదరుబోతైన, అధికంగా మాట్లాడే; он ~ челове́к అతడు వదరుబోతు (అతిగా మాట్లాడేవాడు)

болтовня́ *ж разг.* వాపోక, ప్రలాపం

болту́н *м разг.* వదరుబోతు, వాచాలుడు

болту́нья *ж разг.* మాటగత్తె, వాచాలురాలు

боль *ж* నొప్పి, బాధ, సలుపు (*физическая*); బాధ, వేదన (*нравственная*); головна́я ~ తలనొప్పి; зубна́я ~ పళ్లనొప్పి, పంటినొప్పి; о́страя ~ పెద్ద (తీవ్రమైన, విపరీతమైన) నొప్పి, మంట; испы́тывать ~ కక్కసపడు, బాధపడు, సళుపరించు; причиня́ть ~ кому́-л. ఒకరిని నొప్పించు (బాధపెట్టు)

больни́ц||а *ж* ఆస్పత్రి; ложи́ться в ~у ఆస్పత్రి[లో] చేర్చుకొను; класть (помеща́ть) в ~у ఆస్పత్రిలో చేర్చు (చేర్పించు); выпи́сывать из ~ы ఆస్పత్రినుంచి విడుదల చేయు (బయటికి పంపు); выпи́сываться из ~ы ఆస్పత్రినుంచి విడుదల అగు (బయటికి వచ్చు)

больни́чный ఆస్పత్రి; ~ режи́м ఆస్పత్రి రొటీను ◇ ~ лист (листо́к) అస్వస్థత సర్టిఫికెట్, సిక్ లిస్ట్

бо́льно *нареч.* 1. తీవ్రంగా; ~ ударя́ть తీవ్రమైన దెబ్బ కొట్టు; ~ ушиба́ться తీవ్రమైన దెబ్బ తగిలించుకొను 2. *безл. в знач. сказ.* నొప్పిగా; мне ~ నాకు నొప్పిగా ఉంది ◇ де́лать ~ кому́-л. ఒకరికి నొప్పి కలిగించు, ఒకరిని నొప్పింపజేయు, బాధపెట్టు

больн||о́й 1. జబ్బు, రోగిష్టి; он ~о́й челове́к అతను రోగిష్టి (జబ్బు) మనిషి; у него́ ~о́е се́рдце అతనికి గుండె జబ్బు 2. *в знач. сущ. м* రోగి ◇ ~а́я эконо́мика అస్తవ్యస్త ఆర్థిక వ్యవస్థ; ~о́е воображе́ние అమిత ఊహాభ్రమణం; ~о́й вопро́с జరూరు సమస్య, బాధ కలిగించే విషయం

бо́льше 1. *сравн. ст. к* большо́й కంటె (కన్నా, కన్న) పెద్ద (*о размере*); కంటె (కన్నా) బరువు ఎక్కువ (*о весе*); కంటె (కన్నా) దూరం ఎక్కువ (*о расстоянии*); э́тот дом ~ того́ ఈ ఇంటి కంటె (కన్నా) ఆ ఇల్లు పెద్దది 2. *сравн. ст. к* мно́го మించి, (కు) పైగా, (పై) చిలుకుగా 3. *нареч.* (*рд.*; *для обозначения превышения указанного количества*) (కు) మించి; ~ рубля́ రూబులుకి మించి; ~ со́тни వందకు పైగా, వందపై చిలుకుగా; не пил ~ одно́й ча́шки ఒక కప్పు మించి తాగలేదు 4. *нареч.* (*впредь, уже*):~ не ఇప్పుడు, ఇక; он здесь ~ не живёт అతను ఇక్కడ ఇప్పుడు నివసించడం లేదు; он туда́ ~ не пойдёт అతను అక్కడికి ఇక వెళ్లడు ◇ ~ всего́ అన్నింటి కంటె మించి; всё ~ అంతకంతకు ఎక్కువగా; как мо́жно ~ సాధ్యమైనంత ఎక్కువగా; не ~, чем... మించ కుండా

большеви́зм *м ист.* బోల్షివిజం

большеви́к *м ист.* బోల్షివిక్కు

большеви́стский *ист.* బోల్షివిక్, బోల్షివిక్కుల

бо́льш||ий (*сравн. ст. к* большо́й) పెద్ద, అత్యధిక; ~ая часть అత్యధిక భాగం ◇ ~ей ча́стью, по ~ей ча́сти ముఖ్యంగా, చాలావరకు, బహుతరంగా; са́мое ~ее మహా అయితే

большинств||о́ *с* చాలా; మెజారిటీ, అధిక సంఖ్యాక [వర్గం], అధిక సంఖ్యాకులు (*о людях*); ~о́ голосо́в అధిక సంఖ్యాక ఓట్లు; незначи́тельным ~о́м голосо́в స్వల్ప మెజారిటీ వోట్లతో; в ~е́ слу́чаев చాలా సందర్భాలలో

больш||о́й 1. పెద్ద; ~о́й дом పెద్ద ఇల్లు; ~о́й разме́р పెద్ద సైజు; ~а́я семья́ పెద్ద కుటుంబం, గంపెడు సంసారం; ~о́е коли́чество అధిక సంఖ్య; в ~о́м коли́честве పుష్కలంగా, పెక్కు, ఎక్కువగా 2. (*значительный*) గొప్ప, అపార, బృహత్తరమైన; ~о́й уро́н అపార నష్టం; ~о́й успе́х గొప్ప (ఘన) విజయం; придава́ть ~о́е значе́ние чему́-л. దేనికైనా విశేష ప్రాముఖ్యం ఇచ్చు; с ~и́м трудо́м ఎంతో కష్టంతో ◇ ~а́я бу́ква పెద్ద అక్షరం; ~и́е наде́жды గంపెడు ఆశ

боля́чка *ж* పుండు, వ్రణం

бо́мб||а *ж* బాంబు; а́томная ~а అణుబాంబు; водоро́дная ~а హైడ్రోజన్ బాంబు; ~а заме́дленного де́йствия టైమ్ బాంబు; сбра́сывать ~ы బాంబులు వేయు

бомбардирова́ть *несов.* (*вн.*) (పై, మీద) బాంబులు వేయు (*сбрасывать бомбы*); బాంబుదాడి (బొంబార్డుమెంటు) చేయు (*из орудий*)

бомбардиро́вка *ж* బాంబింగు (*с воздуха*); బొంబార్డుమెంటు, బాంబుదాడి (*из орудий*)

бомбардиро́вщик *м* (*самолёт*) బాంబులు వేసే విమానం

бомбёжка *ж разг.* బాంబింగ్, బాంబుదాడి

бомби́ть *несов.* (*вн.*) (పై, మీద) బాంబులు వేయు, బాంబుదాడి చేయు

бомбоубе́жище *с* [విమాన దాడి] రక్షణ ఆశ్రయం, షెల్టరు

бор *м* (*лес*) [దేవదారు చెట్ల] అడవి

бор||е́ц *м* **1.** [పోరాట] యోధుడు; ~е́ц за свобо́ду స్వాతంత్ర్య యోధుడు; ~цы́ за мир శాంతి కాముకులు, శాంతి యోధులు **2.** *спорт.* మల్లుడు, జెట్టి

бормота́ть *несов.* (*вн. и без доп.*) గొణుగు, గొణుక్కొను, సణుగు

бо́рн||ый బోరిక్; ~ая кислота́ బోరిక్ ఆమ్లం (యాసిడ్)

борода́ *ж* గడ్డం

борода́вка *ж* పులిపిరి [కాయ]

борода́тый గడ్డంగల

борозда́ *ж* **1.** (*на почве*) [నాగటి]చాలు **2.** *перен.* (*морщина*) ముడత

борозд||и́ть *несов.* (*вн.*) **1.** (*почву*) (లో) చాలు వేయు (కొట్టు) **2.**: корабли́ ~я́т моря́ ఓడలు సముద్రాలను చీల్చుకుంటూ పోతున్నాయి; морщи́ны ~я́т лицо́ ముఖమంతా ముడతలున్నాయి (ముడతలు పడ్డాయి, చారలు పడ్డాయి)

борона́ *ж* గుంటక, నొల్ల, నాగలి

борони́ть *несов.* (*вн.*) గుంటక పాయు (తోలు), నొల్లు

боронова́ние *с* గుంటక పాయడం, నొల్లడం

боронова́ть *несов. см.* борони́ть

боро́ться *несов.* **1.** (с *тв.*; *стараться осилить*) (తో) కుస్తీపట్టు, మల్లడించు, (తో, మీద) పోరాడు, పోరాటం చేయు **2.** (с *тв.*, про́тив *рд.*; *стараться преодолеть*) (వ్యతిరేకంగా) పోరాటం చేయు, (ని) వ్యతిరేకించు; ~ с предрассу́дками దురభిప్రాయాలను వ్యతిరేకించు **3.** (за *вн.*; *отстаивать, добиваться*) (కోసం) కృషి చేయు; ~ за мир శాంతి కోసం కృషి చేయు

борт *м* తట్టు; పక్క (*тк. грузовика*); брать на́ ~ корабля́ ఓడ ఎక్కించు; поднима́ться на́ ~ корабля́ ~ ఓడ ఎక్కు; за ~о́м నీటిలో; на ~у́ ఓడమీద

бортмеха́ник *м* [విమాన] మెకానిక్కు

бортпроводни́ца *ж* ఎయిర్ హోస్టెస్

борщ *м* బోర్ష్ [రష్యన్ కేబేజి సూప్]

борьб||а́ *ж* **1.** పోరాటం, సంఘర్షణ; ~а́ мне́ний అభిప్రాయ వైరుధ్యం; ~а́ противополо́жностей వైరుధ్యాల ఘర్షణ; ~а́ про́тив *кого-л.*, *чего-л.* (తో, మీద, వ్యతిరేకంగా) పోరాటం; кла́ссовая ~а́ వర్గ పోరాటం; вести́ ~у́ పోరాటం చేయు (సాగు) **2.** *спорт.* కుస్తీ, మల్లయుద్ధం, రెస్లింగ్; во́льная ~а́ ఫ్రీస్టైల్ రెస్లింగ్

босико́м *нареч.* వట్టి కాళ్లతో, చెప్పులు లేకుండా

босо́й వట్టి కాళ్లతో వున్న (*о человеке*); చెప్పులు లేక (*о ноге*); на бо́су но́гу దిస పాదాలకు

босоно́жки *мн.* (*ед.* босоно́жка *ж*) చెప్పులు

бося́к *м* ద్రిమ్మరి

бота́ник *м* వృక్షశాస్త్రవేత్త, వృక్షశాస్త్రజ్ఞుడు

бота́ника *ж* వృక్షశాస్త్రం

ботани́ческий వృక్షశాస్త్ర; ~ сад వృక్షశాస్త్ర తోట, ఉద్యానవనం, బొటానికల్ గార్డెన్

ботва́ *ж* ఆకులు

боти́нки *мн.* (*ед.* боти́нок *м*) బూట్లు

бо́цман *м* తండేలు

бо́чка *ж* పీపా

бочо́нок *м* చిన్న పీపా

боязли́во *нареч.* బెరుకు బెరుకుగా

боязли́вость *ж* పిరికితనం, సంకోచం, జంకు

боязли́вый పిరికియైన, భయస్థుడైన; ~ челове́к భయభీతుడు, భీరువు

бо́язно *безл. в знач. сказ. разг.*: мне ~ остава́ться в до́ме одно́й ఇంట్లో ఒంటరిగా ఉండాలంటే నాకు భయం

боя́зн||ь *ж* భయం; из ~и భయం మూలంగా

боя́ться *несов.* (*рд. или инф.*) భయపడు, అదిరిపోవు, బెదిరిపోవు; я бою́сь соба́к నాకు కుక్కలు అంటే భయం; я бою́сь простуди́ться నాకు జలుబు వస్తుందంటే భయం; он бои́тся моро́за అతను చలి భరించలేడు

бра *с нескл.* గోడ దీపం

брава́да *ж* గర్వం, బడాయి, దంభం

брави́ровать *несов.* (*тв.*) దంభ నిర్లక్ష్యం ప్రదర్శించు; ~ опа́сностью ప్రమాదంపట్ల నిర్లక్ష్యం ప్రదర్శించు

бра́во *межд.* బలే, భేష్, సెభాష్

бра́вый ధైర్యంగల, సాహసంగల

бразды́ *мн.*: ~ правле́ния అధికారం

брази́лец *м* బ్రెజీలియన్, బ్రెజీల్ దేశస్థుడు

брази́льский బ్రెజీలియన్

брак I *м* పెండ్లి, వివాహం; вступáть в ~ పెండ్లి చేసుకొను, పెండ్లియాడు; состоя́ть в ~е వివాహితుడగు

брак II *м* **1.** (*недоброкачественные изделия*) పనికిరానిది, రద్దు **2.** (*изъян*) లోపం

бракóванный చెడిపోయిన, లోపభూయిష్టమైన

браковáть, забраковáть (*вн.*) లోపభూయిష్టమని తోసిపుచ్చు

бракодéл *м* అరకొర పనివాడు

браконьéр *м* దొంగవేటకాడు, దొంగతనంగా వేటాడేవాడు

браконьéрство *с* నేరపరమైన (చట్టవ్యతిరేకమైన) వేట

бракоразвóдный: ~ процéсс విడాకుల కేసు

бракосочетáние *с* పెండ్లి, వివాహం

бранúть *несов.* (*вн.*) తిట్టు, చీవాట్లు పెట్టు, కసురు

бранúться *несов.* **1.** (с *тв.* и *без доп.*; *ссориться*) (తో) పోట్లాడు **2.** (*ругаться*) తిట్టుకొను, దూషించు

брáнн||ый I తిట్టే, దూషించే; ~ые словá తిట్లు

брáнн||ый II *высок.* యుద్ధ; ~ая слáва సైనిక కీర్తి; ~ое пóле యుద్ధ భూమి

брань I *ж* (*ругань*) తిట్టాట, తిట్లు

бран||ь II *ж высок.*: [пасть] на пóле ~и యుద్ధంలో [నేలకొరుగు]

браслéт *м* చేతిగాజు, కంకణం

брасс *м спорт.* బ్రెస్ట్‌స్ట్రోక్

брат *м* **1.** సోదరుడు, తోబుట్టు, తోడబుట్టినవాడు, సహోదరుడు; млáдший ~ తమ్ముడు; стáрший ~ అన్న **2.** (*обращение*) అన్నా, అన్నయ్యా ◇ на ~а *разг.* తలకు

братáние *с* సౌభ్రాతృత్వం

братáться, побратáться (с *тв.*) (తో) సౌభ్రాతృత్వం నెరపు

братоубúйственн||ый భ్రాతృ హత్యాత్మక; ~ая войнá భ్రాతృ (సోదర) హత్యాత్మక యుద్ధం

брáтск||ий **1.** సోదర; ~ая любóвь సోదర (భ్రాతృ) ప్రేమ **2.** (*дружеский*) సోదర, సౌహార్ద, సోదరభావ పూర్వకమైన; ~ие стрáны సోదర (మిత్ర) దేశాలు

брáтство *с* సౌభ్రాతృత్వం; ~ нарóдов ప్రజల సౌభ్రాతృత్వం; ~ социалистúческих стран సోషలిస్టు దేశాల సోదర కుటుంబం

брать, взять (*вн.*) **1.** తీసుకొను, పట్టుకొను; అందుకొను (*у когó-л.*); ~ когó-л. зá руку ఒకరి చేయి పట్టుకొను **2.** (*уносить, уводить, увозить*) తీసుకు వెళ్లు; ~ когó-л. с собóй в кинó ఒకరిని తనతో సినిమాకు తీసుకువెళ్లు **3.** (*принимать*) పెట్టుకొను; ~ поручéние తాను పని తీసుకొను; ~ ребёнка на воспитáние బిడ్డను దత్తు చేసుకొను; ~ на рабóту పనిలో పెట్టుకొను (చేర్చుకొను); ~ на себя́ ответственность తన మీద బాధ్యత పెట్టుకొను, తాను బాధ్యత స్వీకరించు **4.** (*получать*) తీసుకొను; కొను (*покупать*); ~ кни́ги в библиотéке గ్రంథాలయంనుండి పుస్తకాలు తీసుకొను; ~ такси́ టాక్సీ తీసుకొను; ~ хлеб в бýлочной బ్రెడ్ షాపులో బ్రెడ్ కొను; ~ в долг అప్పు పుచ్చుకొను **5.** (*взимать*) తీసుకొను; ~ налóг పన్ను తీసుకొను; ~ штраф జరిమానా వేయు; ~ по рублю́ за вход ప్రవేశ రుసుం ఒక్క రూబుల్ చొప్పున తీసుకొను **6.** (*завладевать*) చేబట్టు; ~ власть в свои́ рýки అధికారాన్ని చేబట్టు (వశం చేసుకొను, హస్తగతం చేసుకొను, స్వాధీనం చేసుకొను) **7.** *перен.* (*овладевать, охватывать*) ఆవరించు, ఆవహించు; егó берёт отчáяние అతన్ని నిరాశ ఆవరిస్తోంది; страх егó не берёт అతను భయం ఎరుగడు **8.** (*преодолевать*): ~ барьéр హర్డిల్ దాటు **9.** (*поглощать*) పట్టు; э́то [дéло] берёт мнóго врéмени దానికి చాలా కాలం పట్టుతుంది ◇ ~ курс దిశలో పయనించసాగు; ~ началó ఉద్భవించు; ~ себя́ в рýки తమాయించుకొను; ~ слóво (*для выступления*) వేదిక ఎక్కు; ~ под контрóль అదుపులో పెట్టు; ~ с когó-л. слóво ఒకరి నుంచి ప్రమాణం తీసుకొను, ఒకరి చేత ప్రమాణం చేయించుకొను; ~ что-л. под сомнéние దేనినైనా శంకించు (సందేహించు)

брáться, взя́ться **1.** (за *вн.*) పట్టుకొను; ~ зá руки చేయి చేయి పట్టుకొను **2.** (за *вн.*; *приниматься*) (కి) పూనుకొను, (ని) మొదలుపెట్టు; ~ за рабóту పనికి పూనుకొను, పని మొదలుపెట్టు **3.** (+ *инф.*; *обязываться сделать*) (కి) పూనుకొను **4.** *разг.* (*возникать*) జరుగు, వచ్చు; откýда у негó берётся стóлько сил? అతనికి అంత శక్తి ఎక్కడినుండి వస్తోంది?; откýда что берётся! అంత పని ఎలా చేశాడు?, ఇది ఎలా జరిగింది? ◇ ~ за ум బుద్ధి తెచ్చుకొను

брáчный వైవాహిక, పెండ్లి; ~ союз సంసార సంబంధాలు

бревéнчатый: ~ дом దుంగలతో కట్టిన ఇల్లు, మాను గృహం

бревнó *с* [దుంగ] దూలం, దుక్క, మొద్దు

бред *м* **1.** పలవరింత, కలవరింత, సంధి మాటలాడడం; быть в ~ý సంధిలో (తెలివి తప్పిన స్థితిలో) వుండు **2.** *перен. разг.* (*несуразица*) ప్రలాపన

брéдит||ь *несов.* **1.** కలవరించు, సంధి మాటలాడు,

పలవరించు 2. *перен. разг.* (*тв.*) (మీద) పిచ్చి పట్టు కొను; онá ~ теáтром ఆమెకు నాటకరంగం మీద పిచ్చి పట్టుకున్నది

бредов||óй 1. తబ్బిబ్బు, వెర్రి, ఉన్మత్త; ~óе состоя́ние ఉన్మత్తత, ఉన్మత్త స్థితి 2. *перен.* (*нелéпый*) పిచ్చి; ~ые идéи పిచ్చి భావాలు

брéзга||ть, побрéзгать (*тв.*) 1. (పట్ల, అంటే) చీదరగొను, చీదరపడు, అసహ్యించుకొను 2. *перен.* (*гнушáться*) వెనుదీయు; он не ~ет никаки́ми мéтодами ఎంత దారుణమైన పద్ధతులకైనా వెనుదీయడు

брезгли́вость *ж* అసహ్యం, చీదర

брезгли́в||ый అసహ్యపడే; ~ое чу́вство к чему́-л. దేనిపట్ల అయినా అసహ్యం

брезéнт *м* టార్పాలిన్

брезéнтовый టార్పాలిన్

брéзжить *несов.* 1. (*слáбо свети́ться*) మిణుకు మిణుకుమను 2. *безл.* (*светáть*) తెల్లవారు, తెల్లపారు

брéм||я *с* భారం; ~я забóт బాధ్యతల భారం; возлагáть тяжёлое ~я на когó-л. ఒకరిపై భారం మోపు (ఎత్తు) ◇ разрешáться от ~ени బిడ్డను కను

брéнн||ый *уст.* నశ్వరమైన; అశాశ్వతమైన (*смéртный*); క్షణభంగురమైన (*преходя́щий*); నమ్మరాని, నిలకడలేని (*непрóчный*); тéло ~о శరీరం నశ్వరం ◇ ~ые остáнки భౌతిక కాయం, మృత దేహం

бренчáть *несов.* 1. (*тв.*; *звенéть*) గలగలలాడు, ఘల్లుఘల్లుమను; ~ ключáми తాళంగుత్తి గలగలలాడు 2. *разг.* (на *пр.*) మీటు, ~ на гитáре గిటార్ మీటు

брести́ *несов.* కాళ్లీడ్చుకొను, మెల్లగా వెళ్ల (నడుచు)

бретéлька *ж* పట్టీ, భుజదట్టీ

брешь *ж* గండి, కనుమ ◇ пробивáть ~ в чём-л. దేనిలోనైనా గండి కొట్టు

брéющий: ~ полёт *ав.* కిందుగా ఎగురడం

бригáда *ж* 1. దళం, జట్టు, బృందం; ~ коммунисти́ческого трудá కమ్యూనిస్టు శ్రమ దళం 2. *воен.* దళం, బ్రిగేడు

бригади́р *м* దళ నాయకుడు

бригáдный దళ; ~ мéтод దళ పద్ధతి; ~ план దళ ప్రణాళిక

брикéт *м* బ్రికెట్, బిళ్ల

бриллиáнт *м* వజ్రం, డైమండ్

бриллиáнтовый వజ్రం, డైమండ్

бритáнский బ్రిటిష్

бри́тва *ж* మంగలి కత్తి; безопáсная ~ సేఫ్టీరేజర్

бри́твенны||й: ~й прибóр షేవింగ్ సెట్; ~е принадлéжности షేవింగ్ సామగ్రి (వస్తువులు)

бри́тый క్షౌరం చేసిన (చేయబడిన) (*о головé*); గొరగ బడ్డ (*тж. о лицé*); బోడి (*о человéке*)

брить, побри́ть (*вн.*) క్షౌరం చేయు (*гóлову — о парикмáхере*); గడ్డం గీయు (*лицó — о парикмáхере*); క్షౌరం చేయించుకొను (*гóлову — у парикмáхера*)

бритьё *с* క్షౌరం, తలపని, గడ్డం గీయడం

бри́ться, побри́ться క్షౌరం చేసుకొను, గొరుగుకొను; క్షౌరం చేయించుకొను, గడ్డం గీయించుకొను (*у парикмáхера*)

бровь *ж* కనుబొమ, కనుబొమ్మ ◇ не в ~, а в глаз ఏనుగు కుంభస్థలంమీద కొట్టినట్లు

брод *м* పాటిరేవు, ఏరులో తక్కువ లోతుగా వుండే స్థలం, ఏరును నడిచిదాట వీలైన స్థలం

броди́ть I *несов.* తిరుగు, తిరుగాడు, పరిభ్రమించు; ~ в потёмках *прям.*, *перен.* చీకటిలో తిరుగాడు

броди́ть II *несов.* (*подвергáться брожéнию*) పులిసిపొంగు

бродя́га *м и ж* దేశద్రిమ్మరి, త్రిప్పరి

бродя́жничать *несов.* ద్రిమ్మరు

бродя́жничество *с* దేశద్రిమ్మరితనం

бродя́ч||ий సంచార; ~ая жизнь సంచార జీవితం

брожéние *с* 1. పులియుట, పొంగు 2. *перен.* ఆందోళన, అల్లరి; ~ умóв మానసిక కల్లోలం

бром *м хим.*, *мед.* బ్రోమిన్

бронеавтомоби́ль *м* సాయుధ (కవచ) శకటం

бронебóйный కవచ విచ్ఛేదక; ~ снаря́д కవచ విచ్ఛేదక ఫిరంగి గుండు

броневи́к *м см.* бронеавтомоби́ль

бронепóезд *м* కవచ రైలు

бронетáнков||ый కవచ టాంకు, ~ые войскá కవచ టాంకు దళాలు

бронетранспортёр *м* కవచ శకటం

брóнза *ж* 1. (*сплав*) కంచు, కాంస్యం 2. *собир.* కంచు వస్తువులు

брóнзов||ый 1. కంచు, కాంస్య; ~ая медáль కాంస్య పతకం 2. (*о цвéте*) కంచు [రంగు], పండు టాకుల ◇ ~ый век కాంస్య (కంచు) యుగం

брони́ровать *несов. и сов.* (*сов. тж.* заброни́ровать; *вн.*; *закрепля́ть*) రిజర్వు చేయు, నిలిపి పెట్టు, కేటాయించు

бронировáть *несов. и сов.* (*сов. тж.* забронировáть; *вн.*; *покрывáть бронёй*) కవచంతోకప్పు

брóнхи *мн.* (*ед.* бронх *м*) శ్వాసనాళాలు, ఊపిరితిత్తుల గొట్టం

бронхиáльн||ый: ~ая áстма బ్రాంఖియల్ ఆస్త్మా, ఉబ్బసం

бронхи́т *м* బ్రాంఖైటిస్

брóня *ж* రిజర్వేషన్, కేటాయింపు

броня́ *ж* కవచం

бросáть, брóсить **1.** (*вн., тв.*) విసరు, విసరి కొట్టు; ~ кáмнем (кáмень) రాయి విసరు; ~ мяч బంతి విసరు (వేయు); ~ нá пол నేలమీద పడవేయు **2.** (*вн.; класть небрежно или не на место*) పార వేయు **3.** (*вн.; покидать*) వదలించుకొను; లేచిపోవు (*семью*) **4.** (*вн.* + *инф.; прекращать*) మానివేయు; ~ кури́ть సిగరెట్లు కాల్చడం మానివేయు; ~ рабóту పనిచేయడం మానివేయు **5.** (*вн.; посылать*) గుప్పించు; ~ войскá в бой సైన్యాలను యుద్ధంలోకి గుప్పించు **6.** *безл.*: егó брóсило в жар అతని ఒళ్లు మండింది (*от гнева и т.п.*); егó бросáет то в жар, то в хóлод అతని ఒళ్లు సలసలకాగి చల్లబడిపోతోంది ◇ ~ дéньги на вéтер డబ్బు దుబారా చేయు; ~ орýжие ఆయుధం పారవేయు; ~ в тюрьмý జైలులో తోయు; брось! *разг.* మానేయ్!, కట్టిపెట్టు!

бросáться, брóситься **1.** *тк. несов.* (*тв.*) (ఒకరు మరొకరిమీద దేనినైనా) విసురుకొను **2.** *тк. несов. перен. разг.* (*тв.*) అలక్ష్యం చేయు; ~ людьми́ మనుష్యులను (అంగబలం) దుబారా చేయు **3.** (*устремляться*) దూసుకొనివెళ్లు; ~ на пóмощь సాయం చేయడానికి ఆతురపడు; онá брóсилась за ним అతనివెంట దూసుకుని వెళ్లింది **4.** (на *вн.; нападать*) (మీద) పోయిపడు, విరుచుకుపడు; (మీదికి) వచ్చు; ~ на врагá శత్రువుమీద పోయిపడు (విరుచుకుపడు); собáка брóсилась на меня́ కుక్క నామీదకు వచ్చింది **5.** (*прыгать, устремляться вниз*) దుముకు, దూకు; ~ в вóду నీళ్లలో దుముకు; ~ с мостá బ్రిడ్జిమీదనుంచి దూకు **6.** (*опускаться*) పడు; ~ на ди́ван సోఫామీద బోర్లపడు ◇ ~ в глазá комý-л. ఒకరికి కొట్టవచ్చినట్టు కనపడు; ~ деньгáми *разг.* డబ్బు గుప్పు (వృథా చేయు); кровь брóсилась емý в лицó అతని రక్తం ముఖానికి ఎగదట్టింది; అతని కళ్లు కోపంతో ఎర్రబడ్డాయి (జేవురించాయి) (*от гнева*)

брóсить *сов. см.* бросáть

брóситься *сов. см.* бросáться 3—6

брóский *разг.* కన్నుకు కొట్టవచ్చినట్లు కనిపించే, కంటికి నదరుగా కనిపించే

брóсовый *разг.* పనికిమాలిన, పారవేయదగిన

бросóк *м* **1.** (*бросание*) విసరి **2.** (*быстрое движение*) డింకి, డింకీ

брóшка *ж см.* брошь

брошь *ж* బ్రూచ్ (గొనుకు తగిలించుకునే అలంకారం)

брошю́ра *ж* [చిన్న] పుస్తకం

брус *м* దుంగ, దూలం ◇ параллéльные брýсья *спорт.* పేరలల్ బార్స్

брусóк *м* **1.** పాళం, నక్కు **2.** (*точильный камень*) పదునుపెట్టే (సానపెట్టే) రాయి

брýствер *м воен.* [కందకపు] పిట్టగోడ, అడ్డుదిమ్మ

брýтто: вес ~ మొత్తం బరువు, వెరసి తూకం, మొత్తం తూనిక

бры́згать, бры́знуть **1.** (*тв.*) చల్లు, చిలకరించు, చిమ్ము, గుప్పు; ~ слюнóй తూపొడుచు **2.** (*разлетаться каплями*) జల్లు **3.** *тк. несов.*: ~ бельё బట్టలమీద నీళ్లు చల్లు (చిలకరించు)

бры́згаться *несов.* **1.** *см.* бры́згать 1 **2.** (*брызгать друг в друга*) (ఒకరిమీద ఒకరు) నీళ్లు చల్లుకొను, చిమ్ముకొను

бры́зги *мн.* చినుకులు, తుంపరలు, శీకరాలు

бры́знуть *сов.* **1.** *см.* бры́згать 1, 2 **2.** (*внезапно политься*) ఝరీలుమని వచ్చు, ఎగజిమ్ము, ధారగా చిమ్ము; తొలుకు (*о слезах*)

брыкáть *несов. разг.* (*вн.*) తన్ను

брыкáться *несов. разг.* తన్నుకొను

бры́нза *ж* [గొర్రె పాలతో చేసిన] జున్ను

брюзгá *м, ж* సణిగేవాడు, గొణిగేవాడు, అసంతృప్తిపడేవాడు (*о мужчине*); గొణిగేది, సణిగేది (*о женщине*)

брюзжáть *несов.* గొణుగు, సణుగు

брю́ки *мн.* పాంట్లు, పంట్లాం

брюнéт *м* నల్లజుట్టు[గల]వాడు

брюнéтка *ж* నల్లజుట్టు[గల] ఆవిడ

брю́хо *с* **1.** (*животного*) పొట్ట **2.** *разг.* (*человека*) పొట్ట, బొజ్జ, బొర్ర; набивáть ~ కడుపు (పొట్ట) నిండా తిను, కడుపుబ్బ తిను **3.** *разг.* (*большой живот человека*) పెద్ద పొట్ట, బాన కడుపు

брюшн||óй పొట్ట, కడుపు [సంబంధమైన], ఉదర [సంబంధమైన], అబ్డామినల్; ~áя пóлость ఉదర కుహరం

бряцáть *несов.* **1.** (*о металлических предметах*) గణగణమని (గలగలమని) ధ్వని చేయు **2.** (*тв.; металлическими предметами*) గడగడమని ధ్వని చేయు, టకటకలాడించు ◇ ~ орýжием ఆయుధాలను టకటకలాడించు, బెదిరించు

бу́бен *м* డోలు, ఢంకా

бубенцы́ *мн.* గంటలు

бу́блик *м* బాబ్లిక్ (వలయ రూపంలో వుండే రొట్టె)

бубни́ть *несов. разг.* (*вн. и без доп.*) అదే పనిగా చెప్పసాగు

бугóр *м* తిన్నె

бугри́стый 1. (*о местности*) తిన్నెగల, ఉబ్బెత్తు 2. (*шишковатый*) ఉబుకులుగల

будди́зм *м* బౌద్ధము

будди́йский బౌద్ధ; ~ храм బౌద్ధ దేవాలయం

будди́ст *м* బౌద్ధుడు

бу́дет! *в знач. нареч. разг.* (*довольно*) చాలు!; ~ тебé плáкать! ఊరుకో!

буди́льник *м* అలారం గడియారం (టైంపీసు)

буди́ть (*вн.*) 1. *сов.* разбуди́ть [ని(ద]లేపు, మేల్కొల్పు; разбуди́те меня́ в семь часóв నన్ను ఏడు గంటలకు లేపండి 2. *сов.* пробуди́ть *перен.* మేల్కొల్పు

бу́дка *ж* అర, కొట్టు; сторожевáя ~ పహరా కొట్టు; телефóнная ~ టెలిఫోన్ బూత్

бу́дни *мн.* 1. (*рабочие дни*) పని దినాలు 2. *перен.* (*повседневная жизнь*) రోజువారీ దినాలు; трудовы́е ~ రోజువారీ పని దినాలు 3. *перен.* (*безрадостная жизнь*) నిస్తేజమైన జీవితం

бу́дний: ~ день పని దినం

бу́дничн||ый 1.: ~ый день పని దినం 2. (*для будней*) మామూలు; ~ое плáтье సాదా (సాధారణ) దుస్తులు 3. *перен.* (*обыденный*) నిత్య జీవితపు, రోజువారీ; ~ые делá రోజువారీ పనులు 4. *перен.* (*скучный, однообразный*) నిస్తేజమైన

будорáжить, взбудорáжить (*вн.*; *волновать*) ఆందోళన (కలత) పెట్టు, ఉద్రేకపరచు

бу́дто 1. *союз* (*словно*) అట్టు, అట్లు; у вас такóй вид, ~ вы не пóняли మీరు అర్థంచేసుకొన్నట్లు లేదు, మీరు అర్థంచేసుకోనట్లు ఉన్నారు 2. *союз* (*с оттенком неуверенности*) అట; говоря́т, ~ онá получи́ла пéрвую прéмию ఆమె ఉన్నత బహుమతి పొందిందట 3. *частица разг.*: [как] ~ бы అట, అట్లు, అనిపిస్తుంది; он ~ бы уéхал అతను వెళ్లిపోయాడట; он ~ бы бóлен అతనికి జబ్బు చేసినట్లుంది 4. *частица разг.* (*разве*) ఏమో; ~ ты э́того не знал? నీకు దాన్ని గురించి తెలీదేమో?

бу́дуще||е *с* భవితవ్యం, భవిష్యత్తు; в ~м ఇక మీదట, ఇంకముందు, ముందర, ముందు; в ближáйшем ~м సమీప భవిష్యత్తులో

бу́дущ||ий 1. భావి, రాబోయే; ~ее óбщество భావి సమాజం 2. (*следующий*) వచ్చే, ముందు; ~ий год వచ్చే సంవత్సరం; для ~их поколéний ముందు తరాల వారికి 3.: ~ее *в знач. сущ.* *с* భవిష్యత్తు; в ~ем భవిష్యత్తులో ◇ ~ее врéмя *грам.* భవిష్యత్కాలం

бу́дущность *ж в разн. знач.* భవిష్యత్తు, ముందు గతి

буженúна *ж* ఉడికిన పంది మాంసం

бу́йвол *м* ఎనుబోతు, దున్నపోతు

бу́йволица *ж* గేదె, ఎనుము

бу́йный 1. (*о человеке*) అదుపులేని 2. *перен.* (*пылкий, страстный*) ఆవేశపరుడైన 3. (*о растительности*) దట్టంగా (ఒత్తుగా) పెరుగుతున్న

бу́йство *с* వెర్రి ఆవేశం, విలయతాండవం

бу́йствовать *несов.* రెచ్చిపడు, చెలరేగు

букáшка *ж* చిన్న పురుగు (కీటకం)

бу́кв||а *ж* అక్కరం, అక్షరం ◇ ~а в ~у అక్షరాలా, ముక్కకి ముక్క, ముక్కస్య

буквáльн||ый 1. ముక్కకి ముక్క, మక్కికి మక్కి; ~ый перевóд ముక్కకి ముక్క (మక్కికి మక్కి, మాటకు మాట) అనువాదం 2. (*точный, прямой*) శాబ్దిక; в ~ом смы́сле [слóва] శాబ్దికార్థం, అక్షరాలా

буквáрь *м* ప్రథమ పాఠ్యపుస్తకం

бу́квенн||ый అక్షరాలలో; ~ое обозначéние అక్షర సంకేతం

букéт *м* (*тж.* ~ цветóв) పువ్వుల (పూల) బంతి, గుత్తి

букини́ст *м* పాత పుస్తకాలు అమ్మేవాడు (విక్రేత)

букинисти́ческ||ий: ~ий магази́н పాత పుస్తకాల షాపు; ~ая кни́га అపురూప గ్రంథం

букси́ровать *несов.* (*вн.*) లాగు, ఈడ్చు; ~ лóдку పడవను లాగు

буксовáть *несов.* జారు

булáвка *ж* పిన్, గుండుసూది; англи́йская ~ పిన్నీసు

булáвочн||ый: ~ая головка సూదిమొన; с ~ую голóвку సూదిమొన అంత చిన్న

бу́лка *ж* రొట్టె, బన్ను

бу́лочная *ж* రొట్టెల (బ్రెడ్) షాపు, బ్రెడ్డు దుకాణం

булы́жник *м* మొరుం

булы́жн||ый: ~ая мостовáя మొరుంతో వేసిన రోడ్డు

бульвáр *м* చెట్ల రహదారి (రోడ్డు)

бульва́рный: ~ рома́н చౌకబారు నవల

бульдо́зер *м* బుల్‌డోజర్

бульо́н *м* బ్రాత్, చారు

бума́г||а *ж* 1. కాగితం; фотографи́ческая ~а ఫొటో కాగితం 2. (*документ*) పత్రం, కాగితం; ~и а) *разг.* (*личные документы*) పత్రాలు б) (*рукописи и т.п.*) పత్రాలు, కాగితాలు ◇ остава́ться то́лько на ~е [అమలు జరగకుండా] కాగితంమీద మాత్రమే ఉండు; це́нные ~и షేర్లు

бума́жка *ж* (*клочок бумаги*) కాగితపు ముక్క

бума́жник *м* పర్సు, చేతిసంచి

бума́жн||ый I 1.: ~ая фа́брика కాగితం తయారు చేసే ఫాక్టరీ 2. (*из бумаги*) కాగితం, కాగితపు; ~ый змей గాలిపటం ◇ ~ая волоки́та రెడ్ టేపు

бума́жн||ый II *текст.* పత్తి, దూది, నూలు; ~ая ткань నూలు గుడ్డ

бумазе́я *ж* నూలు ఫ్లానెల్

бунт *м* పితూరీ తిరుగుబాటు

бунтова́ть *несов.* తిరుగుబాటు చేయు

бунтовщи́к *м* తిరుగుబాటుదారు

бур *м* *тех.* బరమా, తొరపణం

бура́вить, пробура́вить (*вн.*) (కి) బెజ్జం వేయు, (ని) తొలుచు

бура́н *м* మంచు తుపాను (తుఫాను)

буре́ние *с* తొలచడం, బెజ్జం వేయడం, డ్రిల్లింగ్; ~ скважи́ны బావి డ్రిల్లింగ్

буржуа́ *м* *нескл.* బూర్జువా, బూర్జువావాడు

буржуази́я *ж* బూర్జువాజీ, బూర్జువావర్గం

буржуа́зно-демократи́ческий బూర్జువా ప్రజాస్వామిక, బూర్జువా ప్రజాస్వామ్య, బూర్జువా ప్రజాతంత్ర

буржуа́зный బూర్జువా, బూర్జువావర్గపు

буржу́й *м* *разг.* *презр.* *см.* буржуа́

бури́льн||ый: ~ая маши́на డ్రిల్లింగ్ యంత్రం

бури́ть, пробури́ть (*вн.*) తొలుచు, డ్రిల్ [చేయు]

бурла́к *м* *уст.* పడవను లాగే వాడు

бурла́чить *несов.* పడవలు లాగు

бурли́т||ь *несов.* 1. కళపెళ కాగు, కుతకుత ఉడుకు (*о кипящей воде*); కుతకుతలాడు (*о реке, лаве*) 2. *перен.* అట్టుడికిపోవు; толпа́ ~ జనం అట్టుడికిపోతారు

бу́рн||ый 1. (*о погоде*) సంక్షుభిత; ~ая ночь తుపాను రాత్రి 2. (*стремительный*) కల్లోల, ప్రకోపించిన, ప్రచండ; ~ый пото́к కల్లోల వాహిని 3. *перен.* (*беспокойный*) కల్లోలిత; ~ое вре́мя కల్లోలిత సమయం 4. *перен.* (*неистовый*) ప్రచండ, దద్దరిల్లే, తీవ్ర; ~ая де́ятельность తీవ్ర కృషి; ~ые аплодисме́нты పెల్లుబికిన (ప్రచండ, దద్దరిల్లే) కరతాళధ్వనులు 5. (*стремительно развивающийся*) వేగవంతమైన; ~ый рост పెరుగుదల (అభివృద్ధి)

буров||о́й: ~а́я вы́шка డెరిక్; ~а́я маши́на బోరింగు యంత్రం; ~а́я скважи́на గొట్టపు బావి

бу́рый ఎర్ర ◇ ~ медве́дь ఎర్ర ఎలుగుబంటి; ~ у́голь లిగ్నైట్

бурья́н *м* *собир.* కలుపు మొక్కలు

бу́ря *ж* 1. తుపాను, తుఫాను 2. *перен.*: ~ аплодисме́нтов ప్రచండ కరతాళధ్వనులు

бу́сина *ж* పూస

бу́синка *ж* *см.* бу́сина

бу́сы *мн.* పూసల దండ

бутафо́рия *ж* నకిలీ వస్తువులు (*в театре*); నకిలీ, డమ్మీ (*в витрине*)

бутафо́рски||й 1. *театр.*: ~е предме́ты నకిలీ వస్తువులు 2. *перен.* (*поддельный*) కృత్రిమ, నకిలీ

бутербро́д *м* సాండ్‌విచ్; ~ с ма́слом వెన్న పూసిన బ్రెడ్ ముక్క; ~ с колбасо́й సాసేజితో బ్రెడ్ ముక్క

буто́н *м* మొగ్గ, ముకురం

буты́лка *ж* సీసా

буты́лочн||ый: ~ый цвет ఆకుపచ్చ రంగు; ~ое стекло́ సీసా గాజు

буты́ль *ж* పెద్ద సీసా

бу́фер *м* *тех.* బఫర్

бу́ферн||ый: ~ое госуда́рство బఫర్ (శత్రుమధ్య) రాజ్యం

буфе́т *м* 1. (*шкаф*) బీరువా 2. (*закусочная*) ఫలాహార (అల్పాహార) శాల

буфе́тчик *м* అల్పాహార శాలలో పనిచేసేవాడు

буфе́тчица *ж* అల్పాహార శాలలో పనిచేసే స్త్రీ

буха́нка *ж* (*тж.* ~ хле́ба) బ్రెడ్డు [తుంట]

бу́хать, бу́хнуть *разг.* 1. గర్జించు (*о пушке*); మోగు (*о колоколе*) 2. (*вн.* и *без доп.*; *бросать, ронять*) దభాలున పారేయు, పారవేయు, (నేలకు) విసిరి కొట్టు 3. *перен.* (*вн.* и *без доп.*; *необдуманно говорить*) హఠాత్తుగా (అనాలోచితంగా) వాగు

бухга́лтер *м* అక్కౌంటెంట్, లెక్కలు (జమాఖర్చులు) రాసేవాడు; гла́вный ~ అక్కౌంటెంట్ జనరల్

бухгалте́рия *ж* 1. (*счетоводство*) జమాకర్చులు (లెక్కలు) రాయడం 2. (*отдел*) అక్కౌంట్స్ విభాగం, ఎక్కౌంటెంటు ఆఫీసు

бухга́лтерск||ий: ~ий учёт చితా ఆవర్జాలు, అక్కౌంట్స్; ~ие кни́ги ఖాతా పుస్తకాలు

бу́хнуть I *сов. см.* бу́хать

бу́хнуть II *несов.* (*разбуха́ть*) వాచు, ఉబ్బు

бу́хта *ж* (*зали́в*) సముద్రశాఖ, అఖాతం

бушева́ть *несов.* 1. ఉద్ధృతంగా వీగు (*о ве́тре, мо́ре, пла́мени*); ఉద్ధృతంగా పొంగు (*тк. о мо́ре*) 2. *перен. разг.* (*бу́йствовать*) గోలచేయు, రచ్చచేయు

буя́н *м* రౌడీ, అల్లరికోరు, జగడగొండి

буя́нить *несов.* కలహం (రచ్చ, అల్లరి) చేయు

бы *частица* 1. (*для выраже́ния предположи́тельной возмо́жности*) కలుగు; я бы мог сде́лать э́ту рабо́ту నేను ఈ పని చేయగలననుకుంటాను 2. (*для выраже́ния усло́вно-предположи́тельной возмо́жности*) *передаётся усло́вным деепр.*+ *прич. и́мя*: е́сли бы я знал об э́том, я прие́хал бы దాన్ని గురించి నాకు తెలిసి ఉంటే నేను వచ్చి ఉండేవాణ్ణి; е́сли бы она́ была́ там, она́ обяза́тельно сказа́ла бы ему́ ఆమె అక్కడ ఉంటే తప్పని సరిగా అతనితో చెప్పి ఉండేది 3. (*для выраже́ния пожела́ния*): он бы хоте́л, что́бы вы написа́ли ему́ మీరు తనకి రాయాలని అతను కోరుతున్నాడు; я бы ещё пое́л నాకు ఇంకా కొద్దిగా తినాలని ఉంది; ему́ сле́довало бы роди́ться сто лет наза́д వంద సంవత్సరాల్రకితం జన్మించి ఉంటే బాగుండేది 4. (*для выраже́ния ве́жливого предложе́ния*): вы бы отдохну́ли మీరు కొంచెం విశ్రాంతి తీసుకుంటే మంచిది; сходи́ть бы тебе́ к врачу́ నువ్వు డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్తే మంచిది 5. (*с отрица́нием для выраже́ния опасе́ния*) *передаётся инф.* + కుండా ఉంటే బాగుండును (ధన్యులం): не упа́сть бы జారిపడకుండా ఉంటే బాగుండును (ధన్యులం) ◇ как бы ни... ఎంత... వున్నా; как бы мне ни хоте́лось спать, я не могу́ засну́ть в авто́бусе నాకు ఎంత నిద్రగా వున్నా బస్సులో నిద్రపట్టదు

быва́ло *вводн. сл. разг. передаётся прич. и́менем неопр. ви́да*: ~, он люби́л петь అతనికి పాటలు పాడడం అంటే ఇష్టంగా ఉండేది; ~, он ча́сто приходи́л к нам మమ్మల్ని చూడడానికి తరచుగా వస్తూ ఉండేవాడు

быва́л||ый *разг.* 1. (*о́пытный*) అనుభవంగల, లోకి కుడైన 2. (*привы́чный*) మామూలు; для меня́ э́то де́ло ~ое నాకు ఇది మామూలు పని

быва́||ть *несов.* 1. సంభవించు, కలుగు, తటస్థించు, జరుగు, ఉండు; э́то иногда́ ~ет ఇలాంటి సందర్భాలు ఉంటాయి; собра́ния ~ют раз в ме́сяц సమావేశాలు నెలకి ఒక సారి జరుగుతాయి 2. (*посеща́ть*): ~ть у кого́-л. ఒకరిని చూడడానికి వస్తూ ఉండు; он ~ет у нас ка́ждую неде́лю అతను నా దగ్గరకు ప్రతి వారమూ వస్తూ ఉంటాడు; он ча́сто ~ет в кино́ అతను తరచుగా సినిమాకు వెళ్తూ ఉంటాడు 3. (*находи́ться*) ఉండు; он ре́дко ~ет до́ма అతను తరచుగా ఇంట్లో ఉండడు; вечера́ми он всегда́ ~ет до́ма సాయంకాలం అతను ఎప్పుడూ ఇంట్లో ఉంటాడు ◇ у него́ всегда́ ~ют де́ньги అతను ఎప్పుడూ డబ్బున్నవాడే, అతనిదగ్గర ఎప్పుడూ డబ్బు ఉంటుంది; как ни в чём не ~ло ఏమీ జరగకుండానే, ఏమీ జరగనట్టే

бы́вший మాజీ

бык *м* ఎద్దు, వృషభం ◇ здоро́в как ~ ఏనుగంత (గుర్రమంత) బలవంతుడు

были́на *ж* రష్యన్ పూర్వగాథ

бы́ло *частица*: он чуть ~ не упа́л అతను పడిపోయి ఉండేవాడు; я чуть ~ не забы́л నేను దాదాపుగా మరచిపోయాను; я чуть ~ не сказа́ла ему́ అతనితో చెప్పి ఉండేదాన్ని, కాని చెప్పలేదు; он ~ стал засыпа́ть అతనికి నిద్ర పట్టీ పట్టక; его́ чуть ~ не уби́ло అతను చావు తప్పించుకున్నాడు, అతను చచ్చే స్థితిలో ఉండేవాడు; он чуть ~ не ушёл అతను వెళ్లబోతున్నాడు

был||о́й 1. గడిచిన; в ~ы́е времена́ గడిచిన (వెనుకటి) రోజుల్లో; ~о́е сча́стье గడిచిపోయిన సుఖం 2.: ~о́е *в знач. сущ. с* గడిచిన రోజులు, గత దినాలు

быль *ж* (*факт*) వాస్తవం, యథార్థంగా (వాస్తవంగా) జరిగినది

былье́ *с*: ~м поросло́ చాలా పాతది, ఎప్పుడో విస్మరించబడినది

бы́стро *нареч.* వేగంగా, త్వరగా, తొందరగా, చప్పున, గబగబ; говори́ть ~ గబగబ మాట్లాడు; идти́ ~ వడిగా వెళ్లు, త్వరత్వరగా నడుచు; ~ наклоня́ться చటుక్కున వంగు; ~ поверну́ться గిరుక్కున తిరుగు; ~ рабо́тать త్వరత్వరగా (చకచకా) పనిచేయు; ~ устава́ть త్వరగా అలిసిపోవు

быстрота́ *ж* 1. (*больша́я ско́рость*) హుటాహుటి, శరవేగం, వడి 2. (*ско́рость*) వేగం; ~ враще́ния పరిభ్రమణ వేగం

бы́стр||ый 1. వేగమైన, శీఘ్ర, సత్వర; ~ая езда́ శీఘ్ర ప్రయాణం; ~ое враще́ние వేగమైన భ్రమణం; ~ое тече́ние శీఘ్ర ప్రవాహం 2. (*происходя́щий*

в краткий промежуток времени) సత్వర, చురుకైన; ~ый взгляд చురుకైన చూపు; ~ый рост సత్వర వృద్ధి

быт *м* 1. (*уклад жизни*) జీవిత (జీవన) పద్ధతులు (విధానం) 2. (*повседневная жизнь*) నిత్య జీవితం

бытие́ *с* 1. *филос.* ఉనికి, అస్తిత్వం 2. (*материальные условия жизни общества*) స్థితి; обще́ственное ~ సామాజిక స్థితి; ~ определя́ет созна́ние సామాజిక స్థితి సామాజిక చైతన్యాన్ని నిర్ణయిస్తుంది

бы́тность *ж*: в его́ ~ в го́роде అతను పట్టణంలో ఉన్నప్పుడు; в мою́ ~ студе́нтом నా విద్యార్థి దశలో, నేను చదువుకునే రోజుల్లో

быт||ова́ть *несов.* [వాడుకలో] ఉండు; ~у́ет мне́ние అభిప్రాయం ఉంది

бытов||о́й: ~о́й рома́н నిత్యజీవితాన్ని వర్ణించే నవల; ~о́е обслу́живание దైనందిన సేవలు; ~о́е явле́ние నిత్య జీవిత విషయం; ~ы́е удо́бства నిత్య జీవిత సౌకర్యాలు; ~ы́е усло́вия జీవితపు పరిస్థితులు

быть *несов.* 1. ఉండు, కలుగు; у него́ бы́ло че́тверо дете́й ఆయనకి నలుగురు పిల్లలున్నారు; у него́ есть э́та кни́га అతనిదగ్గర ఈ పుస్తకం వుంది; ра́ньше не́ было желе́зных доро́г పూర్వము రైళ్ళు లేవు 2. (*находиться, присутствовать*) ఉండు; ~ до́ма ఇంట్లో ఉండు; вчера́ вас не́ было до́ма నిన్న మీరు [ఇంట్లో] లేరు 3. (*происходить, случаться*) జరుగు, అగు; откры́тие конфере́нции бу́дет за́втра మహాసభలు రేపు ప్రారంభమౌతాయి, మహాసభ ప్రారంభం రేపు; вчера́ был ли́вень నిన్న గాలివాన వచ్చింది (సంభవించింది) 4. (*в знач. связки*) ఉండు; её оте́ц был учи́телем ఆమె తండ్రి పంతులుగా ఉండేవాడు 5. (*для образования страд. залога*) అగు; го́род был разру́шен నగరం నాశనమైంది 6. (*для образования будущего времени*): я не бу́ду есть తినను; я не бу́ду с ним разгова́ривать అతనితో మాట్లాడను ◇ ~ в состоя́нии что́-л. сде́лать దేనినైనా చేయగలుగు; я был не в состоя́нии туда́ пойти́ అక్కడికి వెళ్ళలేకపోయాను; он был не в состоя́нии написа́ть అతను రాయలేకపోయాడు; была́ не была́! *разг.* ఏమైనా సరే; ~ (будь) по-ва́шему! మీ ఇష్టం వచ్చినట్టే కానీయండి; так и ~ పోనీ; как ~? ఏమి చేయాలి?

бюдже́т *м* బడ్జెట్; госуда́рственный ~ ప్రభుత్వ బడ్జెట్

бюллете́нь *м* 1. (*официальное сообщение*) వైద్య ప్రకటన 2. (*избирательный*) ఓటు కాగితం, బాలెట్ పత్రం 3. (*периодическое издание*) బులెటిన్ 4. *разг.* (*больничный лист*) అనారోగ్య సర్టిఫికెట్, సిక్ లిస్టు

бюро́ I *с нескл.* 1. (*руководящая часть некоторых органов*) బ్యూరో; ~ райко́ма డిస్ట్రిక్ట్ కమిటీ బ్యూరో 2. (*заседание*) సమావేశం 3. (*учреждение*) కార్యాలయం, శాఖ; констру́кторское ~ డిజైన్ ఆఫీసు; ~ ремо́нта телефо́нов టెలిఫోన్ మరమ్మతు కార్యాలయం

бюро́ II *с нескл.* (*стол*) రాతబల్ల

бюрокра́т *м* బురాక్రట్

бюрократи́зм *м* రెడ్‌టేపు, అధికారిక జాప్యం

бюрократи́ческий బురాక్రటిక్; ~ аппара́т బురాక్రటిక్ యంత్రాంగం

бюст *м* 1. (*скульптура*) అర్ధాకృతి ప్రతిమ, బస్టు 2. (*женская грудь*) రొమ్ము

бюстга́льтер *м* బ్రాసియర్, బాడీ

В

в, во *предлог* 1. (*вн., пр.; при обозначении места и направления*) కు, లో; లోకి, లోపల; класть бума́ги в я́щик కాగితాలు పెట్టెలో పెట్టు; письмо́ лежи́т в я́щике стола́ ఉత్తరం డెస్కులో వుంది; входи́ть в дом ఇంట్లోకి (ఇంటిలోపలకి) వెళ్ళు (వచ్చు); сади́ться в ваго́н రైలు ఎక్కు; он роди́лся в Ленингра́де అతడు లెనిన్‌గ్రాడ్‌లో జన్మించాడు; учи́ться в шко́ле స్కూలులో చదువు; смотре́ть в окно́ కిటికీలోనుంచి చూచు (*наружу*); కిటికీగుండా లోపలికి చూచు (*внутрь*); прибыва́ть в Москву́ మాస్కోకు వచ్చు, మాస్కో[కు] చేరు; прибы́тие в Де́ли ఢిల్లీ రాక 2. (*вн., пр.; при обозначении момента или срока*) కు, లో; в три часа́ మూడు గంటలకు; в по́лдень మధ్యాహ్నం; в про́шлом году́ గత సంవత్సరంలో, కిందటి సంవత్సరంలో; в январе́ జనవరిలో; в мете́ль మంచు తుపానులో; в дождь వాన కురిసేటప్పుడు; в воскресе́нье ఆదివారంనాడు; в де́тстве చిన్నతనంలో 3. (*вн. при указании длительности*) లో, కి; 60 киломе́тров в час గంటకు 60 కిలోమీటర్లు; он сде́лает э́ту рабо́ту в три дня మూడు రోజుల్లో ఈ పని చేస్తాడు; два ра́за в неде́лю వారానికి రెండు సార్లు 4. (*вн.; при обозначении разме-*

ра, веса и т.п.): **высотóй в три мéтра** మూడు మీటర్ల ఎత్తుగల; **вéсом в 5 килогрáммов** 5 కిలోల బరువుగల **5.** (*вн.*; *при сравнении*): **в три рáза мéньше** మూడింతలు తక్కువ **6.** (*пр.*; *при указании расстояния*) కి; **в трёх километрах от дóма** ఇంటికి మూడు కిలోమీటర్ల దూరం **7.** (*пр.*; *для обозначения состояния*) లో; **в опáсности** ప్రమాదంలో; **и в рáдости и в гóре** సుఖదుఃఖాలలో; **быть в ссóре с кéм-л.** ఒకరితో సత్సంబంధాలు లేక పోవు **8.** (*вн.*; *при переходе в другое состояние*): **превращáться в пар** ఆవిరిగా మారు, ఆవిరి అగు (అయిపోవు) **9.** (*вн.*; *в качестве*) గా, అర్థం; **в нагрáду** బహుమానంగా; **в знак дрýжбы** స్నేహ చిహ్నంగా, స్నేహార్థం **10.** (*вн.*; *при указании на качество, свойство*): **ткань в полóску** చారల గుడ్డ; **бумáга в линéйку** రూళ్ల కాగితం; **дом в три этажá** మూడు అంతస్తుల ఇల్లు **11.** (*вн.*; *при обозначении предмета, места и т.п., куда направлено действие*) పై, మీద; **удáрить в грудь** రొమ్ముమీద కొట్టు; **целовáть в щёку** బుగ్గని (బుగ్గపై) ముద్దుపెట్టుకొను; **стучáть в дверь** తలుపు తట్టు **12.** (*вн.*; *при указании на одежду*): **ходи́ть в пальтó** కోటు తొడుగుకొను (వేసుకొను) **13.** (*пр.*; *при указании на вид или форму*): **поэ́ма в прóзе** వచన కావ్యం; **зóлото в сли́тках** దుక్కు బంగారం

вагóн *м* పెట్టె, బోగీ, కోచ్; **железнодорóжный ~** రైలు పెట్టె; **жёсткий ~** చెక్క సీట్లు గల రైలు పెట్టె; **мя́гкий ~** మెత్తని సీట్లు గల రైలుపెట్టె; **почтóвый ~** మెయిల్ వాన్, తపాల బోగీ; **трамвáйный ~** ట్రామ్‌బండి; **~-ресторáн** భోజనాల బోగీ, రెస్టారెంట్ కార్

вагонéтка *ж* ట్రాలీ

вагоновожáтый *м* ట్రామ్ డ్రైవరు

вагоноремóнтный: ~ завóд బోగీలు మరమ్మతు చేసే కర్మాగారం

вагоностроительный: ~ завóд రైలు బోగీలు నిర్మించే (ఉత్పత్తి చేసే) కర్మాగారం

вáжничать *несов. разг.* పొగరుగా వుండు, అహంభావం ప్రదర్శించు

вáжно 1. *нареч.* దర్పంగా, డాబుసరిగా, అహంభావంగా **2.** *в знач. сказ.* ముఖ్యం, ప్రాముఖ్యంగలది; **чрезвычáйно ~** అత్యంత ముఖ్యం; **э́то не ~** దాంట్లో ప్రాముఖ్యం ఏమీ లేదు; **э́то ~ знать** దాన్ని తెలుసుకోవడం ముఖ్యం

вáжность *ж* **1.** (*значение*) ప్రాముఖ్యత, ప్రాముఖ్యం, ప్రాధాన్యం **2.** (*надменность*) అహంభావం, దర్పం

вáжн||ый 1. (*значительный*) ప్రముఖమైన, ముఖ్య[మైన]; **~ое замечáние** ఒక ముఖ్య గమనిక **2.** (*надменный*) అహంభావంగల, దర్పంగా వున్న

вáза *ж* వాజా

вазели́н *м* వాసెలైన్

вакáнсия *ж* ఖాళీ[గా వున్న] వుద్యోగం, వేకెన్సీ

вакáнтн||ый ఖాళీగా వున్న; **есть однó ~ое мéсто** ఒక ఉద్యోగం ఖాళీగా వుంది

вáкуум *м* శూన్యం, శూన్యత, వాక్యూమ్

вакци́на *ж* వాక్సిన్

вал I *м* **1.** (*насыпь*) కట్ట, అడ్డకట్ట; **крепостнóй ~** ప్రాకారం **2.** (*волна*) పెద్ద తరంగం (అల, కెరటం), ఉప్పెన, ఉల్లోలం

вал II *м тех.* ఇరుసు

вáленки *мн.* (*ед.* **вáленок** *м*) ఫెల్ట్ బూట్లు

валéнтность *ж хим.* సంయోజకత, సంయోజకనీయత, వేలెన్సీ

вáлик *м* **1.** *тех.* రోలర్, సిలిండర్ **2.** (*диванный*) (సోఫామీద) బాలీసు

вали́ть I, **свали́ть** (*вн.*) **1.** (*сов. тж.* **повали́ть**) కిందికి పడదోయు, నేలకు పడదోయు; కూలదోయు (*опрокидывать*); **~ дерéвья** చెట్లు కూలగొట్టు (నరికి పడదోయు) **2.** *разг.* (*беспорядочно складывать*) కుప్పలుగా పడగొట్టు; **~ всё в однý кýчу** *прям., перен.* కలగాపులగం చేయు, అంతా ఒక గుట్టలో కుక్కు **3.** *перен. разг.*: **~ винý на когó-л.** ఒకరి పైన (మీద) నింద తోయు; **~ всё на други́х** [నిందలన్నీ, తప్పులనీ, బాధ్యతలనీ] ఇతరులమీద తోయు (మోపు, నెట్టు)

вали́т||ь II *несов.* గుంపులు గుంపులుగా (ప్రవాహం మాదిరిగా) వచ్చు; **дым ~ из трубы́** పొగగొట్టంనుంచి పొగ మేఘాలు వెలువడుతున్నాయి; **снег ~** మంచు దట్టంగా (విపరీతంగా) పడుతోంది

вали́ться, повали́ться, свали́ться కూలపడు ◇ **~ с ног от устáлости** నిస్త్రాణతో కూలపడు

валовóй *эк.* మొత్తం; **~ дохóд** మొత్తం ఆదాయం, రాబడి

валýн *м* గుండ్రని రాయి, గుండ్రాయి

вальс *м* వాల్ట్స్ (ఒక నృత్యం, ఒక సంగీతం)

валю́та *ж* ద్రవ్యం; **золотáя ~** బంగారపు ద్రవ్యం; **инострáнная ~** విదేశీ ద్రవ్యం

валю́тный ద్రవ్య; ~ кри́зис ద్రవ్య సంక్షోభం; ~ курс మారకపు రేట్లు

валя́ть, свалять (*вн.*) 1. *тк. несов.* (*катать*) దొర్లించు 2. (*войлок и т.п.*) ఉన్ని, పేను

валя́ться *несов.* 1. (*кататься*) దొర్లు 2. *разг.* (*лежать, бездельничая*) సోమరిగా పడుకొనివుండు; దొర్లుతూ వుండు 3. *разг.* (*о вещах*) చిందరవందరగా పడివుండు

вам *мест. дт. от* вы మీకు; к ~ మీదగ్గర

ва́ми *мест. тв. от* вы మీచేత, మీద్వారా; пе́ред ~ а) (*напр. стоять*) మీ ముందు (ఎదురుగా) б) (*напр. извиняться*) మీపట్ల; с ~ మీతో

ва́нн||а *ж* 1. (*сосуд*) బాత్ టబ్, స్నానపు తొట్టి 2. (*мытьё или лечебная процедура*) స్నానం; принима́ть ~у స్నానం చేయు ◇ принима́ть со́лнечную ~у ఆతప స్నానం చేయు

ва́нная *ж* బాత్ రూమ్, స్నానాల గది

вар *м* (*смола*) కీలు, తారు

ва́рвар *м* 1. *ист.* బర్బరుడు, ఆటవికుడు 2. (*жестокий человек*) బార్బేరియన్, పాశవికుడు

ва́рварский 1. (*нецивилизованный*) ఆటవిక, అనాగరిక 2. (*некультурный*) ఆటవిక, అనాగరిక 3. (*бесчеловечный, жестокий*) అమానుషమైన, పాశవిక

ва́рварство *с* ఆటవికత్వం

ва́режки *мн.* (*ед.* ва́режка *ж*) చేతి తొడుగులు, మిట్టెన్లు

варён||ый ఉడికిన; ~ый рис అన్నం; ~ое мя́со ఉడికిన మాంసం

варе́нье *с* జామ్

вариа́нт *м* రూపాంతరం; ~ те́кста పాఠాంతరం, కొత్త పాఠం

вариа́ция *ж* రూపాంతరీకరణ

вари́ть, свари́ть (*вн.*) 1. వంట చేసుకొను, వండుకొను, ఉడకబెట్టు; ~ обе́д భోజనం వండుకొను; ~ суп సూపు తయారు చేయు (చేసుకొను); ~ карто́фель బంగాళదుంపలు ఉడకబెట్టు 2. (*изготовлять плавлением, кипячением*) కాచు; ~ клей జిగురు కాచు 3. *тех.* కరిగించు; ~ сталь ఉక్కు కరిగించు

вари́ться, свари́ться ఉడికిల్లు, కాగు, ఉడుకు ◇ ~ в со́бственном соку́ పిష్టపేషణం చేయు

ва́рка *ж* (*пищи*) వంట, వంట చేసుకోవడం

варьи́ровать *несов.* (*вн.*) మార్పులు చేసుకొను, రూపం మార్చు, రూపాంతరీకరించు

вас *мест. рд., вн., пр. от* вы మిమ్మల్ని; для ~ మీకోసం; о ~ మిమ్మల్ని గురించి

васса́л *м* 1. *ист.* సామంతుడు 2. *перен.* భృత్యుడు, పరాధీనుడు

васса́льн||ый సామంత; ~ая зави́симость సామంతం; ~ая страна́ సామంత దేశం

ва́т||а *ж* దూది; కాటన్ (*тк. мед.*); пальто́ на ~е లోపల దూది పెట్టి కుట్టిన కోటు

вата́га *ж разг.* గుంపు; ~ ребя́т పిల్లల గుంపు

ватерли́ния *ж мор.* ఓడ మట్టం గుర్తు

ватерпа́с *м* నీటి మట్టం

ва́тн||ый దూది; ~ое одея́ло బొంత, లోపల దూది పెట్టి కుట్టిన బొంత (రొజాయి)

ватт *м эл.* వాట్

ва́фля *ж* వాఫెర్, వాఫెల్

ва́хт||а *ж мор.* కావలి; стоя́ть на ~е కాపలా ఉండు

ва́хтенный 1. [నౌకమీద] కాపలా; ~ офице́р కావలి (కాపలా) ఆఫీసరు 2. *в знач. сущ. м* కావలి వాడు, కాపలావాడు ◇ ~ журна́л ఓడ రిపోర్టు పుస్తకం

вахтёр *м* కావలివాడు

ваш *мест. м притяж.*; **ва́ша** *ж*, **ва́ше** *с*, **ва́ши** *мн.* 1. మీ; తమ (*вежл.*); ~ дом మీ (తమ) ఇల్లు; భవదీయుడు (*в письме*) 2.: ~е *в знач. сущ. с разг.* మీది; э́то ~е? ఇది మీదా? 3.: ~и *в знач. сущ. мн. разг.* (*родные*) మీ వాళ్ళు (చుట్టాలు)

ва́ша *мест. ж см.* ваш

ва́ше *мест. с см.* ваш

ва́ши *мест. мн. см.* ваш

ва́яние *с* శిల్పం, శిల్ప కళ (విద్య)

ва́ятель *м* శిల్పి

ва́ять, изва́ять (*вн.*) శిల్పం (విగ్రహం) చెక్కు

вбега́ть, вбежа́ть లోపలికి పరుగెత్తు; లోపలికి పరుగున వచ్చు (*тк. сов.*)

вбежа́ть *сов. см.* вбега́ть

вбива́ть, вбить (*вн.*) దిగగొట్టు; ~ гвоздь в сте́ну గోడలో చీలను కొట్టు, మేకును దిగగొట్టు ◇ ~ кому́-л что́-л. в го́лову *разг.* ఒకరి చెవినిల్లు కట్టుకు చెప్పు; я не могу́ вбить ему́ э́то в го́лову *разг.* నేను యెంత చెప్పినా అతని చెవికెక్కలేదు

вбира́ть, вобра́ть (*вн.*) పీల్చు, శోషించు ◇ ~ в себя́ స్వాయత్తం (జీర్ణం) చేసుకొను

вбить *сов. см.* вбива́ть

вблизи́ 1. *нареч.* దగ్గరగా; ~ разда́лся крик దగ్గరగా కేక వినపడింది; рассма́тривать ~ దగ్గరకు

తీసుకొని పరిశీలించు, దగ్గరనుంచి పరిశీలించు 2. *предлог* (*рд.*) సమీపాన (సమీపంలో, దగ్గరగా) వున్న; ~ го́рода నగరానికి సమీపాన వున్న, నగరం దగ్గరగా వున్న

вбок *нареч.* పక్కకు

вброд *нареч.*: переходи́ть ре́ку ~ నదిని నడకన దాటించు (దాటు)

вва́ливаться, ввали́ться 1. (*становиться впалым*) [కండ్లు] గుంటపడు (*о глазах*); [బుగ్గలు] సొట్టలు పడు (*о щеках*) 2. *разг.* (в *вн.*; *входить*) లోపలికి విరుచుకుపడు (చొరబడు)

ввали́ться *сов. см.* вва́ливаться

введе́ние *с* 1. ప్రవేశం, ప్రవేశపెట్టడం, తేవడం; ~ всео́бщего обуче́ния సార్వత్రిక విద్యా విధానం ప్రవేశపెట్టడం; ~ чрезвыча́йного положе́ния అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటన 2. (*вступление, предисловие*) ఉపోద్ఘాతము, పీఠిక, ముందుమాట 3. (*отдел науки*) ప్రవేశిక; ~ в языкозна́ние భాషాశాస్త్రానికి ప్రవేశిక

ввезти́ *сов. см.* ввози́ть

ввек *нареч. разг.* ఎన్నడూ; ~ э́того не забу́ду దీన్ని గురించి ఎన్నడూ మరచిపోను, నేను బతికి ఉన్నంత కాలం దీన్ని మరచిపోను

вверга́ть, вве́ргнуть (*вн.* в *вн.*): ~ кого́-л. в отча́яние ఒకరిని నిరాశలో ముంచివేయు, ఒకరికి నిరాశ కలిగించు

вве́ргнуть *сов. см.* вверга́ть

вве́рить *сов. см.* вверя́ть

вверну́ть *сов. см.* ввёртывать

ввёртывать, вверну́ть (*вн.*) మరబిగించు

вверх *нареч.* 1. పైకి; подбро́сить мяч ~ బంతి ఎగరవేయు; поднима́ться ~ по ле́стнице మెట్లు ఎక్కు; подня́ть ~ పైకి ఎక్కించు 2. (*к истоку*) ఎగువకు; ~ по реке́ నది ఎగువకు

вверху́ *нареч.* పైన, మీద, పైభాగాన

вверя́ть, вве́рить (*вн. дт.*) అధీనం (పరం) చేయు, అప్పగించు, అప్పగింత పెట్టు; ~ кому́-л. та́йну ఒకరిని నమ్మి రహస్యం చెప్పు

ввести́ *сов. см.* вводи́ть

ввиду́ *предлог* (*рд.*) దృష్ట్యా; ~ угро́зы войны́ యుద్ధ ప్రమాదం దృష్ట్యా; ~ того́, что గనుక, కారణంగా

ввинти́ть *сов. см.* вви́нчивать

вви́нчивать, ввинти́ть (*вн.*) మరబిగించు

вводи́ть, ввести́ (*вн.*) 1. (в *вн.*; *заставлять войти*) (లోకి, లోపలికి) నడిపించు, ప్రవేశించు, తీసుకువచ్చు; ~ кого́-л. в ко́мнату ఒకరిని గదిలోపలికి నడిపించు (తీసుకువచ్చు); ~ войска́ в страну́ దేశంలోకి సైన్యాలను తీసుకువచ్చు (ప్రవేశపెట్టు) 2. (в *вн.*; *вовлекать*) కలిగించు; ~ кого́-л. в заблужде́ние ఒకరిని భ్రమపరచు (భ్రమింపజేయు); ~ кого́-л. в расхо́ды ఒకరికి ఖర్చు కలిగించు 3. (*учреждать*) ప్రవేశపెట్టు, ప్రవేశించు, ప్రకటించు; ~ чрезвыча́йное положе́ние అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటించు ◇ ~ в де́йствие అమలులో పెట్టు, అమలుపరచు; ~ в курс де́ла వ్యవహారాలు తెలుపు; ~ в употребле́ние వాడుకలోకి తెచ్చు

вво́дн||ый 1. పీఠికగా వుండే; ~ая статья́ పీఠిక, తొలి పలుకు, ముందుమాట 2. *грам.* ~ое предложе́ние కుండలీకృత వాక్యం; ~ое сло́во కుండలీకృత పదం

ввоз *м* 1. దిగుమతి 2. (*товары*) దిగుమతులు

ввози́ть, ввезти́ (*вн.*) దిగుమతి చేయు

ввозн||ый: ~ая по́шлина దిగుమతి సుంకం; ~ые това́ры దిగుమతి చేసిన (చేయబడిన) సరుకులు

вво́лю *нареч. разг. см.* вдо́воль

ввысь *нареч. см.* вверх

ввяза́ться *сов. см.* ввя́зываться

ввя́зываться, ввяза́ться *разг.* (в *вн.*) (కు) తలపడు, తగులుకొను; (లో) చిక్కుకొను, చిక్కుపడు; ~ в э́то де́ло ఈ సంగతిలో (విషయంలో) చిక్కుకొను; ~ в ссо́ру సంఘర్షణకు తలపడు, సంఘర్షణలో చిక్కుకొను

вглубь *нареч.* లోతుకు; он нырну́л ~ మునిగి నిండా లోతుకు పోయాడు

вгляде́ться *сов. см.* вгля́дываться

вгля́дываться, вгляде́ться (в *вн.*) సూక్ష్మ దృష్టితో చూచు, (లో) తొంగిచూచు; ~ в темноту́ చీకటిలో కళ్లు చించుకొని చూచు

вгоня́ть, вогна́ть (*вн.* в *вн.*) *разг.* 1. (*вбивать*) దిగగొట్టు; ~ гвоздь в сте́ну గోడలో మేకును దిగగొట్టు 2. *перен.* పడేటట్లు చేయు; ~ кого́-л. в кра́ску ఒకరిని సిగ్గుపడేటట్లు చేయు; ~ кого́-л. в тоску́ ఒకరికి బెంగ (విసుగు) కలిగించు

вдава́ться, вда́ться (в *вн.*) (లో) చొచ్చుకొని (ఉండు) వచ్చు; здесь мо́ре далеко́ вдаётся в су́шу ఇక్కడ సముద్రం భూమిలోకి దూరంగా చొచ్చుకొని వచ్చింది

вдави́ть *сов. см.* вда́вливать

вда́вливать, вдави́ть (*вн.* в *вн.*) లోపలికి (లోతుగా) అణచు, నెట్టు

вдалеке́ *нареч. см.* вдали́

вдали́ *нареч.* దూరంగా, ఎడంగా; ~ от ро́дины స్వదేశంనుంచి దూరంగా (ఎడంగా)

вдаль *нареч.* దూరంలోకి; смотре́ть ~ దూరంలోకి చూచు

вда́ться *сов. см.* вдава́ться

вдвига́ть, вдви́нуть (*вн.* в *вн.*) లోపలికి జరుగు (తోయు)

вдви́нуть *сов. см.* вдвига́ть

вдво́е *нареч.* రెండంతలు, రెట్టిగా, రెట్టింపుగా; ~ бо́льше రెట్టింపు, రెండింతలు; ~ ме́ньше రెండింతలు తక్కువ; увели́чивать ~ రెండింతలు పెంచు; скла́дывать ~ సగానికి మడుచు

вдвоём *нареч.* ఇద్దరు; мы ~ మేము ఇద్దరము; они́ ~ వారు ఇద్దరు

вдвойне́ *нареч.* రెట్టింపు; плати́ть ~ రెట్టింపు చెల్లించు; э́то ~ ва́жно ఇది ప్రత్యేకించి ముఖ్యం

вдева́ть, вдеть (*вн.* в *вн.*) గుచ్చు; ~ ни́тку в иго́лку సూదిలో దారాన్ని గుచ్చు, సూదిలో దారం ఎక్కించు

вде́сятеро *нареч.* పదింతలు, పది రెట్లు

вдеть *сов. см.* вдева́ть

вдоба́вок *нареч. разг.* దీనికి తోడు, అంతే గాక

вдова́ *ж* వితంతువు, విధవ, తలచెడిన స్త్రీ ◇ соло́менная ~ మగడు తనవద్ద లేని స్త్రీ

вдове́ц *м* విధురుడు, అపత్నీకుడు

вдо́воль *нареч. разг.* 1. నిండా, తృప్తిగా, బాగా; нае́сться ~ తృప్తిగా (కడుపు నిండా) తిను; вы́спаться ~ బాగా నిద్రపోవు 2. *в знач. сказ.* సమృద్ధిగా (కొల్లలుగా, బోలెడు) ఉండు; у нас всего́ ~ మాకు అన్నీ కొల్లలుగా (సమృద్ధిగా, బోలెడు) వున్నాయి

вдого́нку *нареч.* వెంట, వెంబడే, వెనక; бежа́ть за ке́м-л. ~ ఒకరి వెంట పరుగెత్తు; крича́ть ~ వెనకనుంచి కేకవేయు (అరుచు); посыла́ть письмо́ ~ వెనక ఉత్తరం పంపు

вдоль 1. *нареч.* నిడివికి; разреза́ть ткань ~ గుడ్డను నిడివికి కత్తిరించు 2. *предлог* (*рд.*) వెంబడే; идти́ ~ бе́рега мо́ря తీరం వెంబడే వెళ్లు; ~ бе́рега реки́ ఒడ్డు వెంబడిన ◇ ~ и поперёк а) (*во всех направлениях*) సర్వత్రా, నాలుగు తట్టులా (వెరగులా) б) (*досконально*) సమగ్రంగా, కూలంకషంగా

вдох *м* ఊపిరి; де́лать глубо́кий ~ బాగా ఊపిరి తీయు

вдохнове́ние *с* ఆవేశం, ఉత్తేజం; поэти́ческое ~ కవితావేశం

вдохнове́нн||ый ఉత్తేజకరమైన; ~ый поэ́т ఉత్తేజితుడైన కవి; ~ая поэ́ма ఉత్తేజకరమైన కావ్యం

вдохнови́тель *м* ఉత్తేజకుడు, ఉత్తేజకారి

вдохнови́ть *сов. см.* вдохновля́ть

вдохновля́ть, вдохнови́ть (*вн.*) ఉత్తేజపరచు; ~ на по́двиг వీరకృత్యానికి (వీరకృత్యం చేసేటట్టు) ఉత్తేజపరచు

вдохну́ть *сов.* 1. *см.* вдыха́ть 2. *перен.* (*вн.* в *вн.*) కలిగించు; ~ жизнь в кого́-л. ఒకరిలో నూతన జీవం పోయు; ~ в кого́-л. му́жество ఒకరికి ధైర్య సాహసాలు కలిగించు

вдре́безги *нареч.* ముక్కముక్కలుగా, తునాతునకలుగా; разбива́ть что́-л. ~ దేనినైనా ముక్కముక్కలుగా పగలగొట్టు

вдруг *нареч.* 1. (*неожиданно*) హఠాత్తుగా, చటుక్కున, అకస్మాత్తుగా 2. *в знач. частицы разг.* (*что если*): а ~ он не придёт? అతను రాక పోతే?; ~ он ей ска́жет? అతను ఆమెతో చెప్తే?

вду́маться *сов. см.* вду́мываться

вду́мываться, вду́маться (в *вн.*) (గురించి) తలపోసుకొను, యోచించు, పర్యాలోచన చేయు

вдыха́ние *с* గాలి పీల్పు

вдыха́ть, вдохну́ть (*вн.*) పీల్చు; ~ арома́т ఆఘ్రాణించు; ~ све́жий во́здух స్వచ్ఛమైన (తాజా) గాలి పీల్చు

вегетариа́нец *м* శాకాహారి, వెజిటేరియన్

вегетариа́нск||ий శాకాహార; ~ая пи́ща శాకాహార భోజనం

ве́да||ть *несов.* 1. (*тв.*; *заведовать*) నిర్వహించు, వ్యవహరించు 2. *уст.* (*вн.*; *знать*) తెలుసు; он не ~ет об э́том అతనికి దాన్ని గురించి తెలియదు

ве́дени||е *с*: э́то в его́ ~и ఇది అతని చేతిలోని పని

веде́ние *с* నిర్వహణ; ~ де́ла పని నిర్వహణ; ~ заседа́ния సభకు అధ్యక్షత వహించడం

ве́дом||о: с моего́ ~а నాకు తెలిసే; без моего́ ~а నాకు తెలియకుండా

ве́домост||ь *ж* 1. (*список*) జాబితా, రిజిస్టరు 2.: ~и *мн.* (*периодическое издание*) దస్తావేజు, పత్రిక

ве́домство *с* శాఖ, డిపార్ట్‌మెంటు

ведро́ *с* చేద, బాల్చీ

веду́щ||ий 1. (*головной*) నడిపే 2. (*главный*) ప్రధాన, ముఖ్యమైన; ~ие о́трасли промы́шленности

ప్రధాన (ముఖ్యమైన) పరిశ్రమలు (పారిశ్రామిక శాఖలు); ~ая роль ప్రధాన పాత్ర

ведь 1. *частица* కద, గదా, సరికదా; ~ это всем извéстно ఇది అందరికీ తెలిసినది, కదా; ~ этого не случи́лось ఇది జరగలేదు, కదా 2. *союз* కనుక; не спорь с ним, ~ он прав అతను చెప్పిందే నిజం, అతనితో వాదించకు

вéдьма *ж* మంత్రకత్తె, మంత్రాలమారిది

вéер *м* విసనకర్ర

вéжливо *нареч.* వినయంగా, మర్యాదగా

вéжливость *ж* మర్యాద, మన్నన

вéжлив||ый మర్యాదగల (*о человеке*); మర్యాదపూర్వకమైన, మర్యాదకరమైన (*о вопросе, обращении*); быть ~ым మన్ననగా (మర్యాదగా) వ్యవహరించు

вездé *нареч.* ప్రతి చోటా, అన్ని చోట్లా, సర్వత్రా, ఎక్కడైనా

вездесу́щий సర్వవ్యాపకమైన, సర్వాంతర్యామి

вездехóд *м* క్రాస్ కంట్రీ వెహికిల్

везéние *с* అదృష్టం, సౌభాగ్యం

везти́ I *несов. см.* вози́ть

везти́ II, повезти́ *безл. разг.*: емý везёт అతనికి అదృష్టం కలిసివస్తోంది, అతను అదృష్టవంతుడు; емý не везёт అతనికి అదృష్టం లేదు!, అతని కర్మ బాగు లేదు!; как мне повезлó! నాకు ఎంత అదృష్టం!

век *м* 1. (*столетие*) శతాబ్దం, శతాబ్ది 2. (*эпоха*) యుగం, శకం; кáменный ~ రాతి యుగం; срéдние ~á మధ్య యుగాలు; మధ్య శకాలు 3. (*жизнь*) జీవితం, జీవితకాలం 4. *в знач. нареч. разг.* (*длительное время*) యుగాల తరబడి, చాలా కాలం; ~ не забу́ду జీవితమంతా (జీవితాంతం) మరచిపోను; мы ~ не ви́делись మనం కలుసుకుని చాలా కాలమైంది ◇ во вéки ~óв యుగయుగాలుగా, తరతరాలుగా; в кóи-то ~и ఎప్పుడో ఒకసారి; на ~и вéчные ఎల్లకాలం, శాశ్వతంగా; пáмять бýдет жить в ~áх స్మృతి యుగాల తరబడి నిలుస్తుంది

вéко *с* కనురెప్ప

веков||óй పురాతన, చిరకాల, తరతరాల, యుగయుగాల; ~óй дуб పురాతన ఓక్ వృక్షం; ~áя мечтá తరతరాలుగా వుంటున్న కల

вéксел||ь *м* ప్రామిసరీ నోటు, బిల్; плати́ть по ~ю బిల్ చెల్లించు

велéни||е *с* పిలుపు, ఆదేశం; ~е врéмени కాల ఆదేశం, కాలం పిలుపు; по ~ю сéрдца అంతరాత్మ ఆదేశం ప్రకారం

велé||ть *несов. и сов.* చెప్పు; он ~л мне прийти́ నన్ను రమ్మన్నాడు; онá ~ла емý сдéлать эту рабóту ఆ పని చేయమని చెప్పింది

великáн *м* భీమకాయుడు, మహాకాయుడు

вели́к||ий 1. మహా, మహత్తర, గొప్ప, అగ్ర; Вели́кая Октя́брьская социалисти́ческая революция అక్టోబరు సోషలిస్టు మహా విప్లవం, మహత్తర అక్టోబరు సోషలిస్టు విప్లవం; ~ое откры́тие గొప్ప అన్వేషణ (ఆవిష్కరణ) 2. *тк. кратк. ф.* (*слишком большой*): это пальтó мне великó ఈ కోటు నాకు పెద్దదిగా (లూజుగా) ఉంది 3. (*гениальный*) మహనీయుడైన, మహోన్నతుడైన

великодержáвный అగ్ర జాతి; ~ шовини́зм అగ్ర జాతి దురహంకారవాదం (దురహంకారం)

великоду́шие *с* ఔదార్యం, ఉదారత

великоду́шный ఔదార్యమైన, ఉదారమైన; ~ постýпок ఉదారమైన ధర్మం; ~ человéк ఉదారుడు, ఔదార్యంగల మనిషి

великолéпие *с* శోభ, వైభవం

великолéпный 1. (*роскошный, пышный*) శోభ, బ్రహ్మాండమైన, ఆడంబరమైన, కన్నుల పండుగగా వున్న 2. *разг.* (*очень хороший*) శ్రేష్ఠమైన, ఉన్నతమైన; ~ рабóтник శ్రేష్ఠమైన కార్మికుడు (ఉద్యోగి)

величáйш||ий మహోన్నతమైన, మహోత్తమమైన; మహోన్నతుడైన (*о человеке*); дéло ~ей вáжности మహోత్తమమైన పని (ఆశయం); ~ее зло మహా (అపారమైన) కీడు

вели́чественн||ый వైభవోపేతమైన, ఔన్నత్యంగల; ~ое зрéлище వైభోవపేతమైన దృశ్యం

вели́чество *с*: егó ~ రాజుగారు, ఘనత వహించిన ప్రభువు; вáше ~ మహాప్రభూ, మహారాజ రాజశ్రీ

вели́чи||е *с* ఔన్నత్యం, వైభవం, ఉదీర్ణత; во всём своём ~и తన సమస్త వైభవంలో

величин||á *ж* 1. ప్రమాణం; кáмень большóй ~ы́ ఎంతో పెద్ద రాయి 2. *мат.*: отрицáтельная ~á రుణరాశి, రుణాంకం; постоя́нная ~á స్థిరాంకం

велогóнка *ж* సైకిలు పందెం

велогóнщик *м* సైకిలు పందెగాడు

велосипéд *м* సైకిలు, బైసికిలు; éздить на ~е సైకిలు తొక్కు

велосипеди́ст *м* సైకిలు తొక్కేవాడు, సైక్లిస్టు

велосипéдный సైకిలు; ~ спорт సైకిల్ క్రీడ

велотрéк *м* సైకిల్ ట్రాక్

вельве́т *м* కార్డ్యురాయ్

ве́на *ж анат.* సిర, మలిన రక్తనాళం

венге́рский హంగేరియన్

венгр *м* హంగేరియన్ [దేశస్థుడు]

Вене́ра *ж* 1. *астр.* శుక్రుడు 2. (*богиня*) సౌందర్య దేవత

венери́ческ||ий: ~ая боле́знь సుఖ వ్యాధి

вене́ц *м* 1. *уст. см.* вено́к 2. (*корона*) మకుటం, కిరీటం 3. (*ореол*) కిరీటం

ве́нзель *м* మోనోగ్రామ్

ве́ник *м* చీపురు [కట్ట], పొరక

вено́к *м* దండ, మాలిక

вентиля́тор *м* వెంటిలేటర్

вентиля́ция *ж* 1. (*действие*) గాలికి తెరిపిగా చేయడం 2. (*система*) ధారాళంగా గాలి ప్రసరింపజేసే ఏర్పాట్లు (సాధనం)

ве́р||а *ж* 1. నమ్మకం, విశ్వాసం; ~а в побе́ду విజయంలో విశ్వాసం; вселя́ть ~у в кого́-л. ఒకరికి విశ్వాసాన్ని కలిగించు 2. (*религия*) మతం; христиа́нская ~а క్రిస్టియన్ (క్రైస్తవ) మతం ◇ принима́ть на ~у మాట నమ్ము

вера́нда *ж* వసారా, వరండా

верблю́д *м* ఒంటె

верблю́ж||ий: ~ья шерсть ఒంటె ఉన్ని

вербова́ть, завербова́ть (*вн.*) రిక్రూట్ చేయు

вербо́вка *ж* రిక్రూటింగ్, సిబ్బంది భర్తీ

верёвка *ж* తాడు

верёвочн||ый తాడు; ~ая ле́стница తాడు నిచ్చెన

верени́ца *ж* వరుస, బారు

вери́тельн||ый: ~ые гра́моты *дип.* నియామక పత్రాలు

ве́рить, пове́рить 1. (*дт.*, в *вн.*) (లో, పట్ల) నమ్మకం (విశ్వాసం) కలిగివుండు; ~ в побе́ду విజయంలో (విజయంపట్ల) విశ్వాసం కలిగివుండు; я в э́то не ве́рю దానిలో నాకు నమ్మకం [కలగ] లేదు 2.(*быть религиозным*) భగవంతునిలో విశ్వాసం కలిగివుండు, భగవంతుని విశ్వసించు 3. (*дт.*; *доверять*) విశ్వసించు, నమ్ము

ве́рит||ься *несов. безл.*: мне не ~ся, что... ...అని (అట్టు) నేను నమ్మను (అనుకోను)

вермише́ль *ж* సేమియా, సేమ్యా

верне́е 1. *сравн. ст. к* ве́рный: нет ~ челове́ка అతను మిక్కిలి విధేయుడు 2. *сравн. ст. к* ве́рно మరింత సరిగా 3. *в знач. вводн. сл.* ఖచ్చితంగా చెప్పాలంటే

ве́рно *нареч.* 1. (*преданно*) విధేయంగా, భక్తివిశ్వాసంతో 2. (*правильно*) ఖచ్చితంగా, సరిగా; ~ скопи́ровать ఖచ్చితంగా (సరిగా) కాపీ చేయు; ~ петь సరిగా [పాట] పాడు 3. *в знач. вводн. сл.* (*вероятно*) బహుశా; он, ~, не придёт అతడు బహుశా రాడు, అతడు రాడనిపిస్తోంది; он, ~, уже́ ушёл అతడు వెళ్లిపోయాడేమో 4. *безл. в знач. сказ.*: э́то ~ ఇది నిజం

ве́рность *ж* 1. (*преданность*) విధేయత, విధేయతా విశ్వాసాలు, భక్తి విశ్వాసాలు 2. (*истинность*) నిజం, వాస్తవం, తప్పులేకుండా (సరిగా) ఉండడం; ~ э́того утвержде́ния ఈ ఉద్ఘాటన సరిదనం

верну́ть *сов.* (*вн.*) తిరిగి ఇచ్చు; ~ долг అప్పు తీర్చు[కొను]

верну́ться *сов.* తిరిగి వచ్చు

ве́рн||ый 1. విధేయ; ~ый друг విధేయ మిత్రుడు; ~ый челове́к విధేయుడు; быть ~ым кля́тве ప్రమాణానికి కట్టుబడు 2. (*правильный*) సరియైన; ~ый отве́т సరియైన సమాధానం 3. (*несомненный*) రూఢమైన, నిస్సందేహమైన 4. (*надёжный*) విశ్వసనీయమైన, నమ్మదగిన; ~ое сре́дство నమ్మదగిన సాధనం

ве́рования *мн.* (*ед.* ве́рование *с*) మత విశ్వాసాలు

вероисповеда́ни||е *с* మతం; свобо́да ~я మత స్వాతంత్ర్యం

вероло́мн||ый విద్రోహకర, ద్రోహపూరితమైన, ద్రోహియైన; ~ый челове́к ద్రోహి; ~ое нападе́ние ద్రోహపూరితమైన దాడి

вероло́мство *с* విశ్వాసఘాతుకం

вероя́тно *вводн. сл.* బహుశా, కాబోలు; он, ~, уже́ здесь అతను వచ్చాడని అనుకుంటాను, అతను వచ్చి ఉంటాడు

вероя́тност||ь *ж* సంభావ్యత ◇ тео́рия ~ей *мат.* సంభావ్యతా సిద్ధాంతం; по всей ~и *инф.* + వచ్చు; по всей ~и, он прие́дет в январе́ అతను జనవరిలో రావచ్చు

вероя́тный సాధ్యమైన, ప్రాయికమైన; вполне́ ~ слу́чай ఇది ప్రాయికం

ве́рсия *ж* కథనం

верста́к *м* వడ్రంగి (టర్నరు) బల్ల

верте́ть *несов.* 1. (*вн.*, *тв.*) తిప్పు; ~ что́-л. в рука́х *разг.* దేనినైనా చేతుల్లో తిప్పు; ~ голово́й తల అటు ఇటు తిప్పు[కొను] 2. *перен. разг.* (*тв.*; *командовать*) వేలిమీద తిప్పు; она́ им ве́ртит, как хо́чет ఆమె అతనిని తన వేలిమీద తిప్పుతోంది

вертéться *несов.* 1. (*вращаться*) చుట్టు తిరుగు, పరిభ్రమించు; вертя́щееся крéсло తిరుగుడు కుర్చీ, రివాల్వింగ్ ఛైర్ 2. (*беспокойно поворачиваться*) ముళ్లమీద కూర్చున్నట్లు ఉండు ◇ разговóр вéртится вокрýг однóй тéмы సంభాషణ ఒకే విషయంమీద చుట్టు తిరుగుతోంది; ~ под ногáми అడ్డంగా వుండు, ఇబ్బంది కలిగించు; ~ на кóнчике языкá నోట్లో ఆడుతూ వుండు

вертикáль *ж* నిట్రం, ఊర్ధ్వం, నిలువు

вертикáльно *нареч.* నిట్రంగా, ఊర్ధ్వంగా; ~ вверх ఊర్ధ్వ ముఖంగా

вертикáльн||ый నిట్రమైన, ఊర్ధ్వ, నిటారు; ~ая ли́ния ఊర్ధ్వ రేఖ

вертолёт *м* హెలికాప్టర్

вéрующий *м* ఆస్తికుడు, మతస్థుడు, మత విశ్వాసం గలవాడు

верфь *ж* డాకు, నౌకా నిర్మాణ కేంద్రం

верх *м* 1. (*верхняя часть*) పైభాగం; в ~ý страни́цы పేజి పైభాగాన 2. (*верхняя часть дома*) మేడ 3. *перен.* (*высшая степень*) పరమ; ~ несправедли́вости పరమ అన్యాయం 4.: ~и́, ~á *мн. разг.* (*руководящие круги*) పై వర్గాలు; совещáние в ~áх అగ్ర వర్గాల సమావేశం ◇ одéрживать (брать) ~ над кéм-л. ఒకరి పైచేయిగా వుండు; егó мнéние взя́ло ~ అతని అభిప్రాయం పైచేయిగా వుంది, అతని అభిప్రాయానిది పైచేయి

вéрхн||ий 1. పై, మీది, శిరో; ~ий этáж ఆఖరి అంతస్తు; ~яя часть ఎగువ (పై, శిరో) భాగం 2.: ~ее течéние реки́ నది ఎగువ ప్రవాహం 3. (*об одежде*) ఉత్తరీయం, పై దుస్తులు

верхóвный ఉన్నత, సుప్రీమ్; ~ главнокомáндующий సర్వసేనాధిపతి, కమాండర్ ఇన్ ఛీఫ్; ~ суд సుప్రీమ్ కోర్టు

верхов||óй 1. స్వారీ; ~áя ездá గుర్రపు స్వారీ; ~áя лóшадь స్వారీ గుర్రం 2. *в знач. сущ. м* స్వారీచేసేవాడు

верхóвье *с*: ~ реки́ నది ఎగువ భాగం, ఎగుదల

верхóм *нареч.*: éздить ~ స్వారీచేయు; сидéть ~ పంగటించి కూర్చొను

верхýшка *ж* 1. కొన, శిరం; ~ дéрева చెట్టు కొన, వృక్షాగ్రం 2. *перен. разг.* పైవర్గాలు, అగ్ర వర్గాలు

верши́на *ж прям., перен.* శిఖరం; ~ горы́ పర్వత శిఖరం; ~ слáвы కీర్తి (ప్రసిద్ధి) శిఖరం ◇ ~ углá *мат.* అగ్రం, శీర్షం

вес I *м* 1. బరువు, భారం; ~ом в два килогрáмма రెండు కిలోగ్రాముల బరువు 2. *перен.* ఘనత్వం, ప్రాముఖ్యత, ప్రబలం; человéк, имéющий большóй ~ ప్రముఖుడు, గొప్పవాడు ◇ полулёгкий ~ *спорт.* మిడిల్ లైట్ వెయిట్

вес II *м*: на ~ý వేలాడవేయబడ్డ, వేలాడకట్టబడ్డ, వేలాడదీయబడ్డ

весели́ть, развесели́ть (*вн.*) ఆనందపరచు, ఉల్లాస పరచు, సంతోషపెట్టు; (కి) వేడుక కలిగించు

весели́ться *несов.* ఉల్లాసంగా కాలక్షేపం చేయు, ఖుషీ చేసుకొను

вéсело *нареч.* 1. హుషారుగా, మంచి ఉత్సాహంతో, సరదాగా 2. *безл. в знач. сказ.*: мне ~ నాకు మంచి హుషారుగా వుంది; там бы́ло ~ అక్కడ సరదాగా వుంది

весёл||ый 1. ఉల్లాస, విలాస; ~ый человéк విలాస పురుషుడు (పరుడు), ఉల్లాసపరుడు; ~ое лицó ముచ్చటైన ముఖం; ~ое настроéние ఉల్లాస మనోస్థితి 2. (*вызывающий веселье*) ఆనందకరమైన, సంతోషం కలిగించే, ఉల్లాసకరమైన

весéлье *с* 1. (*настроение*) సంతోషం, ఆనందం 2. (*развлечение*) విలాసం, ఉల్లాసం, వినోదం

весельчáк *м разг.* సంతోష స్వాంతుడు, ఆనందమయుడు, నవ్వులబండి

весéнн||ий వసంత [కాలపు]; ~яя погóда వసంత వాతావరణం; ~ие кани́кулы వసంత కాలపు సెలవులు

вéс||ить *несов.* తూగు; скóлько ~ит э́та посы́лка? ఈ పార్సెల్ బరువు ఎంత?, ఈ పార్సెల్ ఎంత తూగుతోంది?; э́ти фрýкты ~ят пять килогрáммов ఈ పండ్లు అయిదు కిలోగ్రాములు తూగుతున్నాయి

вéск||ий బలమైన, గట్టి, ఘనమైన; ~ий дóвод ఘనమైన (గట్టి) వాదన; ~ое доказáтельство బలమైన (గట్టి) రుజువు

весло́ *с* తెడ్డు

весна́ *ж* వసంతం, వసంత రుతువు

веснóй *нареч.* వసంతంలో, వసంత కాలంలో (రుతువులో)

веснýшки *мн.* (*ед.* веснýшка *ж*) చిన్న మచ్చలు

весовóй తూకం ప్రకారం [అమ్మే]

весóмый (*ощутимый, значимый*) గణనీయమైన

вести́ *несов.* 1. (*вн.*) నడిపించు, తీసుకుపోవు (తీసుక వెళ్లు); ~ вперёд ముందుకు తీసుకుపోవు (తీసుకవెళ్లు); ~ с собóй తనతోపాటు తీసుకవెళ్లు (తీసుకుపోవు) 2. (*вн.*; *управлять*) నడిపించు; ~ самолёт విమానాన్ని

నడిపించు 3. (*вн.*; *руководить*) నడిపించు, నిర్వహించు; ~ кружóк ఒక బృందం నిర్వహించు; ~ урóк పాఠం చెప్పు; ~ собрáние సభకి అధ్యక్షత వహించు 4. (*служить путём*) పోవు; దారి తీయు (*тж. перен.*); э́та дорóга ведёт в гóрод ఈ దారి పట్టణానికి (పట్టణంలోకి) పోతున్నది (తీసుకుపోతున్నది); э́то ведёт к кри́зису ఇది సంక్షోభానికి దారితీస్తున్నది ◇ ~ бесéду (разговóр) సంభాషించు, సంభాషణ జరుపు; ~ лёгкую жизнь సుఖజీవనం చేయు; ~ начáло от чегó-л. ఏదో ఒకదాని నుంచి పుట్టు (ఉత్పన్నమగు, ఆరంభమగు); ~ пропагáнду ప్రచారం చేయు

вестибуля́рный: ~ аппарáт *анат.* కర్ణ (దేహళియ) కుహరం

вестибю́ль *м* [కింద] హాలు

вéстник *м* దూత, వార్తావహుడు

весть *ж* వార్త ◇ пропáсть бéз вести జాడ లేకుండా [తప్పి]పోవు, కనిపించకపోవు

весы́ *мн.* త్రాసు, తక్కెడ (*безмен*); నారాచి (*ювелирные*)

весь *мест. м*, вся *ж*, всё *с*, все *мн.* 1. అంతా, యావత్తు, సకల, సర్వ, మొత్తం, సమస్త; ~ год సంవత్సరం పొడవునా; ~ день రోజంతా; на ~ мир ప్రపంచ వ్యాప్త; вся власть సర్వాధికారమూ, అధికారమంతా; вся странá సర్వదేశమూ; по всей странé దేశవ్యాపితంగా; все лю́ди యావన్మంది ప్రజానీకం, ప్రజలందరూ; все си́лы యావచ్ఛక్తి; все стрáны అన్ని (సకల) దేశాలు 2.: всё *в знач. сущ. с* సర్వస్వం, అంతా; он сдéлал всё, что мог అతను చేయగలిగినదంతా చేశాడు; он потеря́л всё సర్వస్వమూ పోగొట్టుకొన్నాడు; он ест всё, что попадётся ఏది పడితే అది తింటాడు; он читáет всё, что попадётся అడ్డమైనవన్నీ చదువుతాడు 3.: все *в знач. сущ. мн.* అందరూ (*о людях*); అన్ని (*о животных и предметах*) ◇ во всю мочь శక్తి అంతటితో; все и вся అంతా, సర్వత్రా; всё равнó не скажу́ ససేమిరా (చచ్చినా) చెప్పను

весьмá *нареч.* మిక్కిలి, చాలా, బాగా

ветви́стый శాఖోపశాఖలుగా వున్న

ветвь *ж* 1. కొమ్మ, శాఖ 2. *перен.* (*отрасль*) శాఖ

вéтер *м* గాలి, వాయువు, పవనం; встрéчный ~ ఎదురు గాలి; прони́зывающий ~ ఈదర గాలి; си́льный ~ గాలి దుమారం ◇ бросáть словá на ~ మాటలు గాలికి వదలివేయు

ветерáн *м* 1. (*опытный воин*) యుద్ధంలో కాకలు తీరిన యోధుడు, కాకలు తీరిన యుద్ధవీరుడు 2. *перен.*: ~ пáртии చిరకాలం పార్టీ సేవచేసిన సభ్యుడు; ~ трудá శ్రమయోధుడు

ветеринáр *м* పశు (పశువుల) వైద్యుడు, పశువుల డాక్టరు, వెటర్నరీ డాక్టరు

ветеринáрия *ж* పశు వైద్యశాస్త్రం

ветерóк *м* మంద మారుతం, పిల్లగాలి

вéтка *ж* 1. కొమ్మ, శాఖ; слóманная ~ విరిగిన కొమ్మ, తుంట 2. *ж.-д.* శాఖ

вéто *с нескл.* వీటో; прáво ~ వీటో హక్కు; наложи́ть ~ వీటో చేయు

вéтреный 1. గాలిగా వుండే, గాలి వీచే 2. *перен.* (*легкомысленный*) ఆషా మాషీ, చిల్లరమల్లర (*о человеке*); అవివేకమైన (*о поведении и т.п.*)

ветрян||óй గాలి; ~áя мéльница గాలి మిల్లు, విండ్ మిల్

вéтхий 1. శిథిల (*о здании*); బాగా పాడైపోయిన, అరిగిపోయిన, జీర్ణమైన (*об одежде*) 2. (*о человеке*) శుష్కించిపోయిన

ветчинá *ж* హామ్

ветшáть, обветшáть శిథిలమగు, జీర్ణమగు

вéх||а *ж* 1. గట్టు, సరిహద్దు 2. *перен.* దశలు; ~и истóрии చారిత్రక దశలు

вéчер *м* 1. సాయంత్రం, సాయంకాలం (*ранний*); రాత్రి (*поздний*); по вечерáм సాయంకాలంవేళ; к ~у రాత్రికల్లా 2. (*собрание*) సమావేశం, సభ; ~ пáмяти когó-л. ఒకరి సంస్మరణ సభ; литератýрный ~ సాహిత్య సమావేశం

вечéрн||ий రాత్రి, సాయంకాలపు; ~яя шкóла సాయంకాల పాఠశాల ◇ ~ее плáтье విందు గౌను

вéчером *нареч.* సాయంత్రం, సాయంకాలం, రాత్రి; сегóдня ~ ఈ వేళ సాయంకాలం, ఈ రాత్రి; зáвтра ~ రేపు సాయంకాలం; пóздно ~ పొద్దు పోయాక

вéчно *нареч.* 1. (*бесконечно*) శాశ్వతంగా 2. *разг.* (*постоянно*) నిత్యం[గా], నిరంతరం[గా], ఎప్పుడూ

вечнозелён||ый సతతహరిత; ~ое растéние సతత హరిత వృక్షం

вéчность *ж* 1. నిత్యం, శాశ్వతం 2. *разг.* (*долгое время*) యుగాలు, వెయ్యేండ్లు, లక్షయేండ్లు

вéчн||ый 1. (*бесконечный*; *тж. филос.*) శాశ్వతమైన 2. (*никогда не прекращающийся*) నిత్యమైన, శాశ్వతమైన ◇ ~ая пáмять комý-л. ఒకరి చిరస్మరణ, ఒకరి స్మృతి శాశ్వతంగా ఉంటుంది; ~ое перó ఫౌంటెన్ పెన్

ве́шалка *ж* 1. చిలక్కొయ్య, హేంగరు; కోటు స్టాండు (*стоячая*) 2. *разг.* (*помещение*) క్లోక్ రూమ్ 3. (*петля*) కొక్కెం

ве́шать I, пове́сить (*вн.*) 1. వేలాడదీయు, తగిలించు (*ковёр, картину*); తగిలించు (*пальто*) 2. (*казнить*) ఉరితీయు

ве́шать II, све́шать (*вн.*) తూచు

ве́шаться, пове́ситься ఉరిపోసుకొని చనిపోవు, ఉరివేసుకొను ◇ ~ кому́-л. на ше́ю *разг.* ఒకరి వెంటపడు, వెంటాడు

веща́ние *с радио* [రేడియో] ప్రసారం

веща́ть *несов. радио* ప్రసరించు, ప్రసారం చేయు

веще́ственн||ый వస్తు; ~ое доказа́тельство వస్తు సాక్ష్యం

вещество́ *с* ద్రవ్యం, పదార్థం

вещь *ж* 1. వస్తువు 2.: ве́щи *мн.* సామగ్రి; సామాను (*тк. багаж*) 3. (*произведение*) సరుకు, [కళా] కృతి 4. *разг.* (*явление, факт*) విషయం ◇ э́то в поря́дке веще́й ఇది మామూలు, ఇవి మామూలు విషయాలు

ве́ялка *ж* తూరుపెత్తే (తూర్పారబట్టే) యంత్రం; చేట (*ручная*)

ве́яни||е *с* 1. (*дуновение*) పిల్ల గాలి విసరు 2. *перен.* (*направление*) ధోరణి, పోబడి, ఆశాభావాలు; но́вые ~я కొత్త ఆశాభావాలు (ధోరణులు)

ве́ять *несов.* 1. (*о ветре*) వీచు, కొట్టు 2. (*развеваться*) ఎగురవేయు, రెపరెపలాడు 3. (*вн.*; *зерно*) తూర్పెత్తు

взад *нареч. разг.*: ~ и вперёд అటు ఇటు

взаи́мность *ж* అన్యోన్యత

взаи́мн||ый పరస్పర; ~ое дове́рие పరస్పర విశ్వాసం; ~ые услу́ги ఇచ్చిపుచ్చుకోళ్లు

взаимовы́годн||ый: ~ое сотру́дничество పరస్పర లాభదాయక[మైన] సహకారం

взаимоде́йствие *с* పరస్పర ప్రతివర్తన [చర్య] (*взаимная связь, обусловленность*); సమీకృత చర్య, సమన్వయం (*согласованность действий*)

взаимоде́йствовать *несов.* ప్రతిస్పందించు, ప్రతివర్తించు (*взаимно влиять*); సమన్వయపరచు (*действовать согласованно*)

взаимообусло́вленность *ж* పరస్పర ఆధారం

взаимоотноше́ние *с* సంబంధం

взаимопо́мощ||ь *ж* [పరస్పర] సహకారం, పరస్పర సహాయం; догово́р о ~и సహకార ఒప్పందం; Сове́т Экономи́ческой Взаимопо́мощи పరస్పర ఆర్థిక సహాయ సమితి

взаимопонима́ние *с* పరస్పర అవగాహన (సదవగాహన)

взаимосвя́зь *ж* సహసంబంధం, అంతస్సంబంధం

взаймы́ *нареч.*: брать ~ అప్పు తీసుకొను (పుచ్చుకొను) (*деньги*); అరువు తీసుకొను (*вещь*); дава́ть ~ అప్పు పెట్టు (*деньги*); అరువు ఇచ్చు (*вещь*); кни́га, взя́тая ~ ఎరువు పుస్తకం

взаме́н *нареч. и предлог* (*рд.*) బదులు, మారుగా, ప్రత్యామ్నాయ; ~ э́той кни́ги да́йте мне другу́ю ఈ పుస్తకం (పుస్తకానికి) బదులు మరొక పుస్తకం ఇవ్వండి; предоставля́ть ~ друго́е жильё ప్రత్యామ్నాయ గృహవసతి కల్పించు (చూపించు); возьми́ э́то ~ దీనికి బదులు ఇది తీసుకో

взаперти́ *нареч.* ఏకాంతంగా; сиде́ть ~ ఏకాంత వాసం గడుపు; держа́ть кого́-л. ~ ఏకాంతంగా (ఒకరి కంట పడకుండా) ఉంచు, ఒకరిని గదిలో మూసి ఉంచు

взба́лтывать, взболта́ть (*вн.*) కదిలించు, కలుచు, కదుపు

взбега́ть, взбежа́ть పైకి పరుగెత్తు; ~ по ле́стнице మేడ మెట్ల మీదుగా పరుగెత్తు

взбежа́ть *сов. см.* взбега́ть

взбеси́ть(ся) *сов. см.* беси́ть(ся)

взбива́ть, взбить (*вн.*) 1. (*делать пышным*) కుదుపు (*подушку*); రేపుకొను (*волосы*) 2. (*вспенивать*) చిలుకు, గిలక్కొట్టు

взбира́ться, взобра́ться ఎక్కు; ~ на́ гору కొండ[మీదికి] ఎక్కు; ~ на де́рево చెట్టుమీదికి ఎక్కు; ~ по ле́стнице మెట్లు ఎక్కు; взобра́ться на стол బల్ల[మీదికి] ఎక్కు

взбить *сов. см.* взбива́ть

взболта́ть *сов. см.* взба́лтывать

взбрести́ *сов.*: ~ в го́лову (на ум) *разг.* (కి) తోచు, స్ఫురించు

взбудора́жить *сов. см.* будора́жить

взбунтова́ться *сов.* (మీద, వ్యతిరేకంగా) తిరుగుబాటు చేయు

взбу́чк||а *ж разг.* తిట్లు, చీవాట్లు; зада́ть хоро́шую ~у బాగా తిట్టు (చీవాట్లు) పెట్టు, నాలుగు తగిలించు, దెబ్బలు కొట్టు

взва́ливать, взвали́ть (на *вн.*) (మీద) 1. ఎత్తి [భుజాన, వీపు మీద] వేసుకొను 2. *перен. разг.*: ~ вину́ నింద వేయు (మోపు); ~ рабо́ту పని [భారం] మోపు

взвали́ть *сов. см.* взва́ливать

взве́сить *сов. см.* взве́шивать

взве́шивать, взве́сить (*вн.*) 1. (*определять вес*) తూచు, తూనిక వేయు, బరువు చూచు 2. *перен.* పర్యాలోచించు, బాగా అంచనావేయు; ~ все «за» и «про́тив» అనుకూల ప్రతికూల విషయాలను (సంగతులను) పర్యాలోచించు (అంచనా వేయు)

взвива́ться, взви́ться పైకి ఎగరవేయు (*о птице*); [జండా] ఎగరవేయు (*о флаге*)

взви́згивать, взви́згнуть కిచకిచ మను, కిచకిచలాడు

взви́згнуть *сов. см.* взви́згивать

взвинти́ть *сов. см.* взви́нчивать

взви́нченный ఆందోళిత, ఉద్రేకపడిన, కలవరపడిన, కలత చెందిన

взви́нчивать, взвинти́ть *разг.* (*вн.*): ~ це́ны ధరలను పెంచు; ~ кому́-л. не́рвы ఒకరిని ఉద్రేకపరచు; ~ себе́ не́рвы తనను తాను ఉద్రేకపరచుకొను

взви́ться *сов. см.* взвива́ться

взвод *м воен.* ప్లటూన్, దళం

взволно́ванно *нареч.* ఆందోళనగా, ఆందోళన (కంగారు, ఉద్రేకం)పడుతూ

взволно́ванный ఆందోళిత, కంగారుపడిన, ఉద్రేకం (కలత) చెందిన

взволнова́ть(ся) *сов. см.* волнова́ть(ся)

взгляд *м* 1. చూపు, దృష్టి; хму́рый ~ ధుమధుమ చూపు; броса́ть ~ на кого́-л. (что́-л.) ఒకరిమీద (దేనిమీద) అయినా చూపు విసురు, దృష్టి సారించు 2. (*точка зрения*) దృక్పథం, అభిప్రాయం; расхожде́ние во ~ах అభిప్రాయభేదాలు, భేదాభిప్రాయాలు ◇ на мой ~ నా అభిప్రాయంలో; на пе́рвый ~ మొదట చూడగానే (చూడడానికి, చూపుకు); с пе́рвого ~а మొదటి చూపులోనే, చూసీ చూడగానే; косо́й ~ క్రీగంటి చూపు

взгля́дывать, взгляну́ть (на *вн.*) (మీద) దృష్టి సారించు, చూపు విసురు

взгляну́ть *сов. см.* взгля́дывать

взгрустну́||ться *сов. безл. разг.*: ему́ ~лось అతను వ్యాకులపడ్డాడు (వ్యసనపడ్డాడు, విషణ్ణుడయ్యాడు)

вздор *м разг.* బుద్ధిలేని (అర్థంలేని) మాట

вздо́рный 1. (*нелепый*) అసంగతమైన, అసందర్భమైన 2. *разг.* (*сварливый*) జగడగొండియైన, కలహ స్వభావంగల, కలహప్రియుడైన

вздорожа́ние *с* ధరల పెంపు (పెరుగుదల)

вздох *м* ఊపిరి, శ్వాసం; глубо́кий ~ దీర్ఘ శ్వాసం, ఊరుపు, నిట్టూర్పు ◇ до после́днего ~а కొన ఊపిరి దాకా

вздохну́ть *сов. см.* вздыха́ть 1

вздра́гивать, вздро́гнуть అదిరిపడు; ఉలికిపడు, తుళ్ళిపడు (*от испуга*)

вздремну́ть *сов. разг.* కునుకు [తీయు]

вздро́гнуть *сов. см.* вздра́гивать

вздува́ть I, вздуть (*вн.*) 1. (*поднимать — о ветре*) లేవగొట్టు, ఎగరగొట్టు 2. *перен. разг.* (*цены*) హెచ్చించు, పెంచు

вздува́ть II, вздуть *разг.* (*вн.*) (*избивать*) దేహశుద్ధి చేయు, బాదు

вздува́ться, взду́ться 1. (*распухать*) వాచు, ఉబ్బు 2. *перен. разг.* (*о ценах*) హెచ్చు

взду́ма||ться *сов. безл. разг.* తోచు; что э́то ему́ ~лось? అది అతనికి ఎందుకు తోచింది?; как ему́ ~ется అతనికి ఇష్టంవచ్చినట్లు; ему́ ~лось пойти́ в кино́ సినిమాకు వెళ్లాలని అతనికి తోచింది

вздуть I, II *сов. см.* вздува́ть I, II

взду́ться *сов. см.* вздува́ться

вздыма́ть *несов.* (*вн.*): ~ во́лны అలలు రేపు; ~ пыль ధూళి (దుమ్ము) రేపు

вздыма́ться *несов.* [అలలు] పొంగి వచ్చు (*о волнах*); [రొమ్ము] ఎగసి ఎగసిపడు (*о груди*)

вздыха́ть, вздохну́ть 1. నిట్టూర్పు విడుచు; глубоко́ ~ బాగా ఊపిరి తీయు; ~ с облегче́нием అమ్మయ్యా అని ఊపిరి విడుచు 2. *тк. несов.* (о, по *пр.*; *тосковать*) (దేనినైనా, తలచుకొని) నిట్టూర్పు, (ఒకరి కోసం) పరితపించు, బెంగగొను (బెంగ పెట్టుకొను)

взима́ть *несов.* (*вн.*) వసూలు చేయు; ~ нало́ги పన్నులు వసూలు చేయు; ~ пла́ту за что́-л. దేనికైనా రుసుము వసూలు చేయు

взира́ть *несов.* (на *вн.*) (మీద, వైపు) చూచు

взла́мывать, взлома́ть (*вн.*) పగలకొట్టు, పగలకొట్టి తెరచు, అగల్చు

взлёт *м* పైకి లేవడం (ఎగరడం) (*птицы*); పైకి లేవడం (*самолёта*)

взлета́ть, взлете́ть పైకి ఎగురు, పైకి లేచు, లేచు ◇ ~ на во́здух పేలిపోవు

взлете́ть *сов. см.* взлета́ть

взлётн||ый: ~ая доро́жка (полоса́) రన్‌వే

взлом *м* పగలగొట్టడం, కన్నం వేయడం; кра́жа со взло́мом [తలుపు] పగలగొట్టి దొంగిలించడం (దొంగతనం చేయడం)

взлома́ть *сов. см.* взла́мывать

взмах *м* ఒక్కసారి [చేతులు] పైకి ఎత్తడం

взмáхивать, взмахнýть (*тв.*) ఆడించు, పైకి ఎత్తు

взмахнýть *сов. см.* взмáхивать

взмóрье *с* కోస్తా, సముద్ర తీరం (*побережье*); సముద్రపు ఒడ్డు (*море у берега*)

взнос *м* చెల్లింపు, రుసుము, కిస్తీ; ежемéсячный ~ నెలసరి వాయిదా చెల్లింపు; члéнский ~ ఫీజు, రుసుము, లెవీ

взобрáться *сов. см.* взбирáться

взойти́ *сов. см.* всходи́ть

взор *м* చూపు, దృష్టి; устремля́ть ~ на чтó-л. దేని మీద (వైపు) అయినా చూపు సారించు

взорвáть(ся) *сов. см.* взрывáть(ся)

взрасти́ть *сов. см.* взрáщивать

взрáщивать, взрасти́ть (*вн.*) పెంచు

взрóсл||ый 1. వయస్కుడైన; он ~ый అతను వయస్కుడు; ~ое населéние వయస్కులు; ~ые мужчи́ны и жéнщины వయోజనులైన పురుషులు, స్త్రీలు **2.** *в знач. сущ. м* వయస్కుడు, పెద్దవాడు

взрыв *м* **1.** పేలుడు, పగులు; ~ áтомной бóмбы అణుబాంబు పేలుడు; производи́ть ~ పేల్చు **2.** (*разрушение*) పేల్చివేత; ~ завóда ఫాక్టరీ పేల్చివేత **3.** *перен.*: ~ аплодисмéнтов పెద్ద కరతాళధ్వనులు; ~ негодовáния ఆగ్రహావేశాలు, కట్టలు తెంచుకోవడం; ~ смéха పకపక నవ్వులు, పకాలున నవ్వుట

взрывáтель *м тех.* పేల్చే వత్తి

взрывáть, взорвáть (*вн.*) ప్రేలుచు, పేల్చు, పేల్చివేయు, బద్దలుచేయు

взрывáться, взорвáться *разг.* పేలు, పేలిపోవు

взрывн||óй పేలుడు, పేలే; ~áя волнá విస్ఫోటన తరంగం

взры́вчат||ый పేలుడు; ~ое веществó పేలుడు పదార్థం

взъерóшенный *разг.* చింపిరిగా వున్న, విరబోసికొని వున్న

взъерóшить *сов. см.* ерóшить

взывáть *несов.* (к *дт.*) (కి) విజ్ఞప్తి చేయు, పిలుపు యిచ్చు; ~ к чемý-л. దేనికోసమైనా విజ్ఞప్తి చేయు (పిలుపు ఇచ్చు); ~ к комý-л. ఒకరికి విజ్ఞప్తి చేయు (పిలుపు ఇచ్చు); ~ о пóмощи రక్షించమని అరుచు (మొరపెట్టు)

взыскáние *с* **1.** (*взимание*) [వసూలు] చేయడం, తిరిగి రాబట్టుకోవడం **2.** (*наказание*) శిక్ష, శాస్తి; మందలింపు (*выговор*); налагáть ~ శిక్ష వేయు (విధించు)

взыскáтельн||ый ఒళ్లు దాచుకోని; быть ~ым к себé и други́м ఒళ్లు దాచుకోక పోవడం, ఇతరులని ఒళ్లు దాచుకోనివ్వక పోవడం

взыскáть *сов. см.* взы́скивать

взы́скивать, взыскáть **1.** (*вн.* с *рд.*) చెల్లించేటట్లు చేయు, చెల్లు పెట్టించుకొను; ~ долги́ с когó-л. ఒకరిచేత అప్పులు చెల్లు పెట్టించుకొను **2.** (с *рд.* *и без доп.*; *подвергать наказанию*) శిక్షించు

взя́тие *с* స్వాధీనం, హస్తగతం చేయడం

взя́тк||а *ж* లంచం; брать ~у లంచం తీసుకొను (పుచ్చుకొను, తిను); давáть ~у లంచం ఇచ్చు

взя́точник *м* లంచగొండి

взя́точничество *с* లంచగొండితనం

взять(ся) *сов. см.* брáть(ся)

вибрáция *ж* కంపనం

вибри́ровать *несов.* కంపించు

вид I *м* **1.** బాహ్య స్వరూపం; బయట రూపం (*облик*); на ~ он здорóв ఆరోగ్యంగా ఉన్నాడు, ఆరోగ్యంగా కనిపిస్తున్నాడు; у неё был серьёзный ~ ఆమె గంభీరంగా అగుపడింది; с учёным ~ом మహా పండిత భంగిమతో; у э́той вéщи нóвый ~ అది కొత్త దానిలా కనిపిస్తుంది **2.** (*состояние*) స్థితి; кни́га в хорóшем ~е ఈ పుస్తకం మంచి స్థితిలో వుంది; вещь в испрáвном ~е అది పనిచేసే స్థితిలో వుంది; вещь в неиспрáвном ~е అది పని చేయని స్థితిలో వుంది **3.** (*пейзаж, перспектива*) దృశ్యం; краси́вый ~ అందమైన దృశ్యం; ~ нá мóре సముద్ర దృశ్యం; ~ спéреди ముందు (ఎదుటి) దృశ్యం; откры́тка с ~ом Москвы́ మాస్కో దృశ్యం పోస్టు కార్డు **4.**: ~ы *мн. перен.* (*предположения, планы*) అవకాశాలు; ~ы на хорóший урожáй మంచి పంటకు అవకాశాలు; ~ы на бýдущее భవిష్యదవకాశాలు, ఆశలు ◇ скрывáться и́з виду (из ~а) కను దృష్టికి మించిపోవు, అగపడక పోవు, అదృశ్యమగు; в ~е *чего-л.* ఆకారంగల, రూపం గల; имéть в ~ý а) (*учитывать*) దృష్టిలో (మనస్సులో) పెట్టుకొను, దృష్టిలో ఉంచుకొను б) (*подразумевать*) ఉద్దేశం; что вы имéете в ~ý? మీ ఉద్దేశమేమిటి? в) (*иметь намерение*) ఉద్దేశించు; упускáть и́з виду (из ~у) ఉపేక్షించు; э́того нельзя́ упускáть и́з виду దీన్ని ఉపేక్ష చేయకూడదు, ఇది ఉపేక్షచేయ దగినది కాదు; под ~ом వేషంతో; под ~ом крестья́нина రైతు వేషంతో; ни под каки́м ~ом [не

сде́лаю] ససేమిరా [చేయను]; он де́лает ~, что ему́ ве́село తను ఉల్లాసంగా ఉన్నట్టు నటిస్తున్నాడు; не подава́ть ~у చలించకుండా ఉండు, తొట్రుపడకుండా వుండు; поста́вить кому́-л. на ~ ఒకరిని మందలించు (చీవాట్లు పెట్టు)

вид II *м* 1. రకం, విధం; ~ ору́жия ఆయుధపు రకం; ~ иску́сства కళా రూపం; 2. *биол.* జాతి 3. *грам.* క్రియాజన్య విశేషణం

ви́деть, уви́деть 1. *тк. несов.* చూచు; хорошо́ ~ బాగా చూడగలుగు 2. (*вн.*; *воспринимать зрением*) చూచు 3. (*вн.*; *испытывать*) చూచు, అనుభవించు; он мно́го[е] ви́дел на своём веку́ అతను చాలా చూశాడు (అనుభవించాడు)

ви́д||еться, уви́деться (с *тв.* и *без доп.*) కలుసుకొను; мы ре́дко ~имся మేము అరుదుగా కలుసుకుంటున్నాం

ви́димо *вводн. сл.* అట్టు (అట్లు) ఉండు; он, ~, был о́чень за́нят అతనికి తొందరపని ఉన్నట్టుంది; ~, моё письмо́ не дошло́ నా ఉత్తరం చేరినట్లు లేదు

ви́димо-неви́димо *нареч. разг.* కోలెడు, అసంఖ్యాకం

ви́димост||ь *ж* 1. దృగ్గోచరత్వం, దృశ్యత్వం, ప్రత్యక్షత; по́ле ~и కండ్లకు అగుపడే, కనుచూపు మేర; плоха́я ~ь [దారి]సరిగా కనిపించడం లేదు; ~ь 500 ме́тров కనబడే దూరం 500 మీటర్లు 2. (*кажущееся подобие*) బూటకం, మాయ; э́то то́лько ~ь ఇది వట్టి మాయ; для ~и పైకి ◇ по всей ~и లా (అని) అనిపించు

ви́дим||ый 1. (*доступный зрению*) దృష్టమైన, దృగ్గోచర, అగుపడే 2. (*явный*) స్పష్టమైన, ప్రత్యక్ష; без ~ой причи́ны ఏ స్పష్టమైన కారణం లేకుండా

видне́||ться *несов.* కనపడు; вдали́ ~ются го́ры దూరంలో పర్వతాలు కనపడతాయి

ви́дно 1. *безл. в знач. сказ.* కనిపించు; мне хорошо́ ~ నాకు బాగా కనిపిస్తుంది; несмотря́ на су́мерки бы́ло ещё хорошо́ ~ చీకటి పడినప్పటికీ స్పష్టంగా కనిపిస్తూ వుంది; его́ давно́ не ~ చాలా కాలంనుంచి అతను కనిపించడం లేదు; по всему́ ~, что... స్పష్టం... అనే (అనేది) 2. *вводн. сл. разг.* అట్టు, అట్లు; он, ~, заболе́л అతనికి జబ్బు చేసినట్టుంది

ви́дный 1. కనపడే; дом ви́ден и́здали ఇల్లు చాలా దూరంనుంచి కనపడుతుంది 2. *перен.* (*выдающийся*) ప్రసిద్ధి పొందిన, ప్రసిద్ధి కెక్కిన, ప్రసిద్ధ; ~ де́ятель ప్రముఖుడు; ~ учёный ప్రసిద్ధ (ప్రసిద్ధి పొందిన) శాస్త్రజ్ఞుడు

видов||о́й *биол.* జాతికి సంబంధించిన; ~ы́е разли́чия జాతికి సంబంధించిన భేదాలు

видоизмене́ние *с* 1. (*действие*) రూపాంతరీకరణం 2. (*разновидность*) రూపాంతరం

ви́з||а *ж* 1. (*разрешение*) వీసా; получа́ть ~у వీసా పొందు 2. (*пометка на документе*) ఆమోదం, సంతకం; получа́ть ~у дире́ктора డైరెక్టరు ఆమోదం పొందు

визг *м* కిచకిచ (కిలకిల) ధ్వని, కీచుకీచు, కుయ్‌కుయ్

визгли́вый: ~ го́лос కీచు గొంతు

визжа́ть *несов.* కుయ్‌కుయ్ లాడు (*о собаке*); కీచుకీచుమను (*о свинье*); కేక వేయు, కుయ్యోమొర్రో మను (*о человеке*); కీచుకీచు శబ్దం చేయు (*о тормозах и т.п.*)

визи́т *м* సందర్శన; పర్యటన (*тк. поездка*); официа́льный ~ అధికార పర్యటన; отве́тный ~ బదులు (మారు) పర్యటన (సందర్శన); наноси́ть ~ సందర్శించు

визи́тн||ый: ~ая ка́рточка విజిటింగ్ కార్డు

ви́лка *ж* 1. (*столовая*) ఫోర్కు 2. *тех.* ఎలెక్ట్రిక్ ప్లగ్

ви́л||ы *мн.* పంగటి కర్ర ◇ [э́то ещё] ~ами на (по) воде́ пи́сано *погов.* ≅ ఇది అగమ్యగోచరంగా వుంది

вильну́ть *сов. см.* виля́ть 1, 2

виля́ть, вильну́ть 1.: ~ хвосто́м తోకను ఆడించు 2. *разг.* (*идти зигзагами*) తూగాడుతూ (మెలికలుగా) నడుచు 3. *тк. несов. перен. разг.* (*уклоняться от прямого ответа*) బుకాయించు

вин||а́ *ж* 1. తప్పు, నేరం, దోషం; э́то моя́ ~а́ తప్పు నాది; ста́вить что́-л. в ~у́ кому́-л. ఒకరిమీద నేరం ఆరోపించు; его́ ~а́ дока́зана అతని నేరం రుజువైంది; признава́ть свою́ ~у́ తన తప్పును ఒప్పుకొను 2. *тк. ед.* (*причина*) మూలం[గా], కారణం; э́тому ~о́ю దీనికి కారణం, దీని మూలంగా ◇ по ~е́ кого́-л. ఒకరి వల్ల

винегре́т *м* రష్యన్ సాలడ్ (కూరగాయ ముక్కలు కలిపి, నూనె వేసిన వంటకం)

вини́тельный: ~ паде́ж *грам.* కర్మార్థక విభక్తి

вини́ть *несов.* (*вн.* в *пр.*) ఆక్షేపించు, ఆరోపించు,

(మీద) తప్పు (నింద) మోపు; ~ себя́ తనను తాను నిందించుకొను, [విషయంలో] ఆత్మాధిక్షేపణ చేసుకొను

вино́ *с* వైను, సారాయి

винова́т||ый 1.: я ~ తప్పు నాది; они́ ~ы తప్పు వాళ్లది; он не ~ ఇది అతని తప్పు కాదు, అతను నిర్దోషి **2.** (*выражающий сознание вины*) తప్పు చేసినట్లు కనపడే; говори́ть ~ым то́ном నేరం ఒప్పుకునే స్వరంతో మాట్లాడు ◇ ~! క్షమించండి!

вино́вник *м* అపరాధి, నేరస్థుడు ◇ [он] ~ торжества́ [అతను] విందుకి (ఉత్సవానికి) ముఖ్యుడు

вино́вность *ж* దోషం, నేరం; его́ ~ была́ дока́зана అతని దోషం (నేరం) రుజువైంది

вино́вны||й 1. దోషి; признава́ть кого́-л. ~м ఒకరిని దోషి అని చెప్పు; признава́ть себя́ ~м తనను తాను దోషి అని ఒప్పుకొను **2.** *в знач. сущ. м* నేరస్థుడు, అపరాధి, దోషి

виногра́д *м* **1.** (*растение*) ద్రాక్ష తీగ **2.** *собир.* (*плоды*) ద్రాక్ష [పండ్లు]

виногра́дник *м* ద్రాక్ష తోట

виногра́дный ద్రాక్ష; ~ сок ద్రాక్ష రసం (జ్యూస్)

винт *м* **1.** [మర]చుట్టు **2.** (*лопастный*) ప్రొపెల్లర్, ప్రచోదకం

ви́нтик *м уменьш. к* винт 1

винто́вка *ж* తుపాకి, రైఫిల్

винтов||о́й తిరుగుడు, సుళ్లుగల, సుడి; ~а́я ле́стница సుడి (సుళ్లు తిరిగే) మెట్లు; ~а́я наре́зка ద్రూవ్లు

виолончели́ст *м* వయొలిన్ సోలోయిస్ట్

виолонче́ль *ж* వయొలిన్ సోలో

виртуо́з *м* ఆరితేరినవాడు, చేయితిరిగినవాడు

виртуо́зный ఆరితేరిన, చేయి తిరిగిన

ви́рус *м* వైరస్

ви́русн||ый వైరస్; ~ое заболева́ние వైరస్ (వైరస్ కారణంగా వచ్చిన) వ్యాధి

ви́селица *ж* ఉరిమాను, ఉరికొయ్య, ఉరికంబం

висе́ть *несов.* వేలాడవేయబడు, వేలాడు, వేలాడకట్టబడు ◇ ~ в во́здухе అపరిష్కృతంగా ఉండు

виско́за *ж* కృత్రిమ సిల్కు

висо́к *м* కణత

високо́сный: ~ год లీప్ సంవత్సరం

вися́ч||ий వేలాడే, వేలాడవేయబడే, లంబితమైన; ~ий мост లంబమాన వంతెన; ~ая ла́мпа వేలాడే లాంపు

витами́н *м* విటమిన్

вита́ть *несов.* [పైన] ఎగురు, విహరించు ◇ ~ в облака́х మబ్బులో ఉండు, ఆకాశంలో విహరించు (బతుకు)

витиева́тый ఆలంకారిక

вит||о́й: ~а́я ле́стница సుడి (సుళ్లు తిరిగే) మెట్లు

вито́к *м* **1.** (*оборот спирали*) చుట్టు **2.** *косм.* ప్రదక్షిణం

витри́на *ж* **1.** (*в магазине*) షోకేసు **2.** (*в музее и т.п.*) ప్రదర్శన అలమర

вить *сов. см.* свить

ви́ться *несов.* **1.** (*о волосах*) చుట్టలు పడు, ఉంగరాలు తిరుగు **2.** (*о растениях*) మెలిపడు, అల్లుకొను **3.** (*о реке, дороге*) వంకరటింకరగా పడు **4.** (*о пыли*) సుడిపడు

вихо́р *м* నిక్కబొడిచిన జుట్టు; у него́ во́лосы торча́т вихра́ми అతని జుట్టు చింపిరిగా వుంది

вихрь *м* సుడిగాలి; сне́жный ~ మంచు తుపాను

вице-адмира́л *м* వైస్ అడ్మిరల్

вице-президе́нт *м* ఉపాధ్యక్షుడు, వైస్ ప్రెసిడెంటు; ఉపరాష్ట్రపతి (*в Индии*)

вишнёвый 1. చెర్రీ; ~ сад చెర్రీ తోట **2.** (*о цвете*) చెర్రీ రంగు

ви́шня *ж* **1.** (*растение*) చెర్రీ చెట్టు **2.** (*плод*) చెర్రీ పండు

вкати́ть *сов. см.* вка́тывать

вка́тывать, вкати́ть (*вн.*) లోపలికి దొలుపు (దొర్లించు)

вклад *м* **1.** (*сумма*) డిపాజిట్, వాటా, పెట్టుబడి **2.** *перен.* సేవ, తోడ్పాటు, చేర్పు; ~ в нау́ку విజ్ఞాన శాస్త్రానికి తోడ్పాటు (చేర్పు)

вкла́дчик *м* డిపాజిటరు

вкла́дывать, вложи́ть (*вн.* в *вн.*) **1.** (లో) పెట్టు, వేయు, బిడాయించు; ~ письмо́ в конве́рт కవరులో జాబు పెట్టు (వేయు) **2.** *перен.* (లో) కృషి చేయు, శ్రమపడు; он вложи́л в э́то де́ло мно́го труда́ ఈ విషయంలో చాలా కృషి చేశాడు (శ్రమపడ్డాడు) **3.** (*деньги*) (లో) పెట్టు, ఉంచు

вкле́ивать, вкле́ить (*вн.*) అంటించు; అంటించివేయు (*сов.*)

вкле́ить *сов. см.* вкле́ивать

включа́ть, включи́ть (*вн.*) **1.** (в *вн.*) (లో) చేర్చు, కలుపు; ~ в спи́сок జాబితాలో చేర్చు (కలుపు) **2.** *тк. несов.* (в *вн.*; *охватывать*) (లో) ఇమిడి వుండు **3.** (*приводить в действие*) స్విచ్ ఆన్ చేయు;

~ рáдио రేడియో స్విచ్ ఆన్ చేయు; ~ станóк యంత్రం స్విచ్ ఆన్ చేయు

включáться, включи́ться 1. (в *вн.*) (లో) చేరు, (కి) పూనుకొను; ~ в борьбý за мир శాంతి పోరాటంలో చేరు; ~ в рабóту పనికి పూనుకొను 2. (*начинать действовать*) స్విచ్ ఆన్ అయి వుండు

включáя *предлог* (*вн.*) (తో) సహా

включéние *с* 1. (*в состав, число*) చేర్పు, ప్రవేశ పెట్టడం, చేరుట 2. (*приведение в действие*) స్విచ్ ఆన్ చేయడం

включи́тельно *нареч.*: с 15-го по 20-е ~ 15నుండి 20వరకూ; по 13-ю страни́цу ~ 13వ పేజీవరకూ

включи́ть *сов. см.* включáть 1 *и* 3

включи́ться *сов. см.* включáться

вколáчивать, вколоти́ть *разг.* (*вн.*) (లో) దిగ గొట్టు

вколоти́ть *сов. см.* вколáчивать

вконéц *нареч. разг.* పూర్తిగా

вкóпанный: останови́ться как ~ మ్రాన్పడి (స్థాణువులా) నిలబడి పోవు

вкось *нареч.* వంకరగా

вкрáдчивый లయలుగా వ్యవహరించే (*о человеке*); బుజ్జగించే, లాలించే (*о голосе, манерах*)

вкрá||дываться, вкрáсться 1. (*проникать тайком*) తెలియకుండా వచ్చు, దొంగతనంగా ప్రవేశించు (చొరబడు) 2. (*попадать по недосмотру*) దొర్లు; ~лась оши́бка పొరపాటు దొర్లింది ◇ ~дываться в довéрие к комý-л. ఎలాగో ఒకరి విశ్వాసాన్ని చూరగొను

вкрáсться *сов. см.* вкрáдываться

вкрáтце *нареч.* క్లుప్తంగా, స్థూలంగా

вкривь *нареч. разг.* వంకరగా ◇ ~ и вкось а) (*беспорядочно*) వంకరటింకరగా б) (*искажённо*) వక్రంగా

вкрутýю *нареч.*: яйцó ~ హార్డ్ బాయిల్డ్ గుడ్డు

вкус *м* 1. రుచి, చవి; гóрький на ~ చేదైన, చేదు; прóбовать на ~ రుచి చూచు; приходи́ться по ~у *прям., перен.* (కి) నచ్చు; емý э́то не по ~у అతనికి ఇది గిట్టదు (నచ్చదు) 2. (*чувство прекрасного*) అభిరుచి, రసం, రసజ్ఞత; человéк с хорóшим ~ом రసికుడు, మంచి అభిరుచులు కలిగినవాడు 3. (*склонность*) అభిరుచి, ఇష్టం ◇ входи́ть во ~ ఇష్టపడు

вкýсно *нареч.*: ~ готóвить బాగా వండు; ~ поéсть మంచి (రుచికరమైన) తిండి తిను; как ~! చాలా బాగుంది (రుచిగా వుంది)!

вкýсн||ый: ~ая пи́ща తిండి బాగుంది (రుచిగా ఉంది); ~ое блю́до భోజనం బాగుంది

влáга *ж* నీరు, నీళ్ళు (*вода, жидкость*); తడి, చెమ్మ, ఈమిరి (*сырость*)

владéлец *м* స్వామి, యజమాని

владéни||е *с* 1. (*обладание*) స్వామ్యం, యాజమాన్యం, అధీనం 2. (*умение обращаться с чем-л.*) ఆరితేరిన చేయి 3. *уст.* (*собственность*) ఆస్తి, ప్రాపర్టీ; земéльные ~я భూస్వామ్యం, ఎస్టేట్లు; колониáльные ~я వలసలు, వలస దేశాలు

владé||ть *несов.* (*тв.*) 1. ఉండు; ~ть имýществом (కి) ఆస్తి ఉంది 2. (*держать в своей власти, управлять*) అధీనంలో ఉంచుకొను, పరిపాలించు 3. *перен.* వశం చేసుకొను, ఆకట్టుకొను; ~ть умáми మనస్సులను వశం చేసుకొను 4. (*уметь пользоваться, знать*) వచ్చు; он ~ет инострáнными языкáми అతనికి విదేశ భాషలు వచ్చు ◇ ~ть собóй తనను తాను అదుపులో ఉంచుకొను, తమాయించుకొను; не ~ть собóй ఒళ్ళు మరచు (మైమరచు)

влады́ка *м высок.* రాజు, మహారాజు

влады́чество *с* పరిపాలనం

влáжность *ж* తడి, చెమ్మ, తేమ

влáжный తడి, తడుపు, నానుడు; ~ кли́мат తడి (అత్యధిక వర్షపాత) వాతావరణం

влáмываться, вломи́ться (в *вн.*) (లోపలికి) చొరబడు, చొరబారు

влáствовать *несов.* (над *тв.* и *без доп.*) పరిపాలించు, పాలనసాగు

властели́н *м* రాజు, మహారాజు

влáстный దాష్టికమైన (*о человеке*); ఆజ్ఞాపూర్వక (*о тоне и т.п.*)

властолюби́вый అధికారకాంక్ష

власт||ь *ж* 1. అధికారం, ఆధిపత్యం; верхóвная ~ь ఉన్నత అధికారం (ఆధిపత్యం), సార్వభౌమాధికారం; госудáрственная ~ь రాజ్యాధికారం; Совéтская ~ь సోవియట్ అధికారం; захвáтывать ~ь అధికారం స్వాధీనం (వశం, హస్తగతం) చేసుకొను; находи́ться у ~и అధికారంలో వుండు; приходи́ть к ~и అధికారంలోకి వచ్చు 2. (*правительство*) ప్రభుత్వం 3.: ~и *мн.* (*администрация*) పరిపాలన; мéстные ~и స్థానిక పరిపాలన (అధికారులు) 4. (*право распо-*

ряжаться) హక్కు, అధికారం; ~ь родителей తల్లితం డ్రుల అధికారం (హక్కు) ◇ это в моéй ~и ఇది నా చేతుల్లో వుంది; это не в моéй ~и ఇది నా చేతుల్లో (అధీనంలో) లేదు

влéво *нареч.* వామ దిశకు, ఎడమకు, ఎడమ వైపుకు (*куда*); ఎడమ వైపున (పక్కన) (*где*)

влезá||ть, влезть 1. (на *вн.*) పైకి (మీదికి) ఎక్కు; ~ть на дéрево చెట్టు [మీదికి] ఎక్కు 2. (в *вн.*; *проникать*) చొరబడు ~ть в окнó కిటికీలో (నుంచి) చొరబడు 3. *разг.* (в *вн.*; *умещаться*) సరిపోవు; кни́ги не ~ют в портфéль పుస్తకాలు సంచిలో పట్టవు ◇ ~ть в долги́ అప్పులలో మునుగు

влезть *сов. см.* влезáть

влет||áть, влетéть 1. (в *вн.*) (లోపలికి) ఎగిరివచ్చు; пти́ца ~éла в кóмнату పక్షి లోపలికి ఎగిరివచ్చింది; пти́ца ~éла в окнó పక్షి కిటికీ గుండా ఎగిరివచ్చింది 2. *разг.* (в *вн.*; *быстро вбегать*) (లో) దూసుకుపోవు 3. *безл. разг.* (*дт.*; *доставаться*) చీవాట్లు తిను; емý ~éло అతను చీవాట్లు తిన్నాడు

влетéть *сов. см.* влетáть

влечéние *с* (పట్ల) అభిలాష, అపేక్ష, వ్యామోహం

влечь *несов.* (*вн.*) అభిలాష కలిగివుండు; егó влечёт мýзыка అతను సంగీత అభిలాష కలిగినవాడు, అతను సంగీతమంటే చెవి కోసుకుంటాడు

влива́ние *с мед.* ఇంజెక్షను; дéлать ~ (కి) ఇంజెక్షను ఎక్కించు (చేయు)

влива́ть, влить (*вн.* в *вн.*) 1. (*тж. рд.*; *жидкость*) [నూరి] పోయు 2. *перен.*: ~ бóдрость (కి) ధైర్యం కలిగించు; ~ си́лы (కి) శక్తినిచ్చు 3. *перен.* (*включать в состав*) (లో) చేర్చు

влива́ться, вли́ться 1. (*втекать*) (లో) పడు 2. *перен.* (*включаться*) (లో) చేరు[కొను]

вли́ть(ся) *сов. см.* влива́ть(ся)

влия́ние *с* ప్రభావం, పలుకుబడి; быть под ~м когó-л. ఒకరి ప్రభావంకింద వుండు, ఒకరిచేత ప్రభావితుడై వుండు; окáзывать ~ на когó-л. ఒకరిని ప్రభావితం చేయు; пóльзоваться бóльшим ~м గొప్ప పలుకుబడి కలుగు

влия́тельн||ый పలుకుబడిగల, పలుకుబడి వున్న, ప్రభావం గల; ~ое лицó ప్రముఖుడు

влия́ть, повлия́ть (на *вн.*) ప్రభావితం చేయు, (మీద) ప్రభావం కలిగించు

ВЛКСМ (Всесою́зный Лéнинский Коммунисти́ческий Сою́з Молодёжи) అఖిల యూనియన్ యువజన కమ్యూనిస్టు లీగు, సోవియట్ యూనియన్ లెనినిస్టు యువజన కమ్యూనిస్టు సంఘం

вложéние *с* 1. (*действие*) పెట్టడం, వేయడం 2. (*сумма*) పెట్టుబడి 3. (*то, что помещено внутрь*) లోపల ఉన్నది

вложи́ть *сов. см.* вкла́дывать

вломи́ться *сов. см.* вла́мываться

влюби́ться *сов. см.* влюбля́ться

влюблённы||й 1.: быть ~м ప్రేమించు, (పట్ల) ప్రేమ కలిగివుండు 2.: ~е *в знач. сущ. мн.* ప్రేమికులు

влюбля́ться, влюби́ться (в *вн.*) ప్రేమించు, మోహించు

вмени́ть *сов. см.* вменя́ть

вменя́емы||й స్థిరబుద్ధిగల; признавáть когó-л. ~м ఒకరిని స్థిరమనస్కుడుగా ప్రకటించు

вменя́ть, вмени́ть (*вн.*): ~ комý-л. в заслýгу ఒకరికి అర్హత (యోగ్యత) కలిగించు; ~ комý-л. в винý ఒకరిమీద నింద వేయు (ఆరోపించు, మోపు); ~ комý-л. в обя́занность ఒకరిపై బాధ్యత మోపు

вмéсте *нареч.* కలిసి, కలిసిమెలిసి, కలిసికట్టుగా; мы дéлаем э́ту рабóту ~ మేము కలిసి (కలిసిమెలిసి, అంతా కలిసికట్టుగా) ఈ పని చేస్తున్నాం ◇ ~ с тем అదే సమయంలో, దీనికి తోడుగా

вмести́мост||ь *ж* వైశాల్యం; ~ь зáла హాలు వైశాల్యం; сýдно большóй ~и బాగా విశాలమైన ఓడ, మంచి ఇమిడికగల ఓడ

вмести́тельный విశాలమైన

вмести́ть *сов. см.* вмещáть 2

вмести́ться *сов. см.* вмещáться

вмéсто *предлог* (*рд.*) బదులు[గా], (కి) మారుగా; я подежýрю ~ тебя́ నీ బదులు (నీకు మారుగా) నేను డ్యూటీ చేస్తాను; ~ э́той кни́ги дáйте другýю ఈ పుస్తకానికి బదులు[గా] (మారుగా) మరొకటి ఇవ్వండి; ~ э́того దాని స్థానే

вмешáтельство *с* జోక్యం; вооружённое ~ సైనిక జోక్యం

вмешáться *сов. см.* вмéшиваться

вмéшиваться, вмешáться (в *вн.*) (లో) జోక్యం చేసుకొను, కలుగజేసుకొను, వేలు పెట్టు (దూర్చు); (ఒకరి) జోలికి పోవు (వచ్చు); ~ в чужи́е делá ఇతరుల వ్యవహారాల్లో కలుగజేసుకొను (తల దూర్చు, వేలు పెట్టు)

вмещá||ть, вмести́ть (*вн.*) 1. *тк. несов.* పట్టు; э́тот зал ~ет три ты́сячи человéк ఈ

హాలులో మూడు వేలమంది పట్టుతారు 2. (*умещать в себе*) ఇమిడివుండు

вмещá||ться, вмести́ться (в *вн.*) పట్టు, ఇముడు; все кни́ги ~ются в шкаф అల్మారలో పుస్తకాలన్నీ పడతాయి

вмиг *нареч.* ఒక క్షణంలో

вмя́тина *ж* సొట్ట, చొట్ట

внаём *нареч.*: брать ~ అద్దెకు తీసుకొను; сдава́ть ~ అద్దెకి ఇచ్చు

внаймы́ *нареч. см.* внаём

внача́ле *нареч.* మొట్టమొదట, మొదట్లో

вне *предлог* (*рд.*) 1. (*за пределами*) బైట, వెలుపల, అతీతంగా; ~ го́рода ఊరు బైట; он ~ опа́сности అతను ప్రమాదంనుంచి బయటపడ్డాడు 2. (*минуя что-л., помимо чего-л.*) లేకుండా; ~ ко́нкурса పరీక్ష లేకుండా; ~ о́череди వంతు తప్పించి, క్యూలో నిలబడకుండా; мате́рия существу́ет ~ созна́ния పదార్థం చైతన్యానికి అతీతంగా వుంది ◇ ~ сомне́ния సందేహం లేకుండా, నిస్సందేహం[గా]; он ~ зако́на చట్ట బహిష్కృతుడు; объявля́ть кого́-л. ~ зако́на ఒకరిని చట్ట బహిష్కృతునిగా ప్రకటించు; он ~ себя́ అతను ఒళ్ళు మరచిపోయాడు

внебра́чный: ~ ребёнок అక్రమ సంతానం, వివాహం లేకుండా పుట్టిన బిడ్డ

внедре́ние *с* ప్రవేశపెట్టడం; ~ но́вой те́хники కొత్త సాంకేతిక సాధనాలను ప్రవేశపెట్టడం

внедри́ть(ся) *сов. см.* внедря́ть(ся)

внедря́ть, внедри́ть (*вн.* в *вн.*) (లో) ప్రవేశపెట్టు

внедря́ться, внедри́ться తిష్ఠవేయు

внеза́пно *нареч.* అకస్మాత్తుగా, ఆకస్మికంగా, తటాలున

внеза́пный అకస్మాత్తైన, ఆకస్మికమైన, తటాలున జరిగే, హఠాత్తుగా

внеочередно́й అత్యవసర, అసాధారణ; ~ съезд అత్యవసర (అసాధారణ) మహాసభ

внепарла́ментский పార్లమెంటరీయేతర

внепла́новый ప్రణాళికను పైగా (మించి)

внесе́ние *с* చేర్చడం; ~ измене́ний సవరణలు చేయడం

внести́ *сов. см.* вноси́ть

внешко́льн||ый పాఠశాలేతర, స్కూలు అనంతర; ~ая рабо́та с детьми́ పిల్లల మధ్య పాఠశాలేతర పని (స్కూలు అనంతర కార్యకలాపాలు)

вне́шне *нареч.* పై చూపులకి; измени́ться ~ పై చూపులకి [ఒకరిలో] మార్పు వచ్చింది

внешнеполити́ческий విదేశ; ~ курс విదేశ (విదేశాంగ) విధానం

вне́шн||ий 1. బాహ్య, వెలుపల; ~ий вид బాహ్య రూపం, ఆకారం; ~ий осмо́тр బాహ్య పరిశీలన; ~яя среда́ పరిసరావరణ, పరిసరాలు 2. (*выражающийся наружно; показной*) పైకి కనిపించే 3. (*иностранный*) విదేశ, విదేశీ; ~ий ры́нок విదేశీ మార్కెట్ (మార్కెట్టు); ~яя торго́вля విదేశ వర్తకం, విదేశీ వాణిజ్యం

вне́шность *ж* వాలకం; челове́к с привлека́тельной ~ю ఆకర్షణీయమైన (ఆనందమైన) మనిషి

внешта́тный సిబ్బంది యేతర

вниз *нареч.* 1. కిందికి, దిగువకు; спуска́ться ~ దిగు 2. (*тж.* ~ по реке́) నది దిగువకు

внизу́ *нареч.* 1. కింద, దిగువ 2. *в знач. предлога* (*рд.*) కింద; ~ до́ма ఇంటి కింద భాగంలో

вника́ть, вни́кнуть (в *вн.*) లోతుగా చూచు, లోతుగా (గాఢంగా) పరిశీలించు; ~ в суть де́ла విషయాన్ని గాఢంగా పరిశీలించు

вни́кнуть *сов. см.* вника́ть

внима́ни||е *с* 1. శ్రద్ధ, దృష్టి; сосредото́чивать ~е на чём-л. దేనిమీదనైనా శ్రద్ధాసక్తులు (దృష్టిని) కేంద్రీకరించు; отвлека́ть чьё-л. ~е ఒకరి దృష్టి మళ్లించు; обраща́ть чьё-л. ~е на [пробле́му] [సమస్యను] ఒకరి దృష్టికి తీసుకువచ్చు (తెచ్చు) 2. (*забота*) శ్రద్ధ, ఆదరం, ఆదరణ; проявля́ть ~е к кому́-л. ఒకరిపట్ల శ్రద్ధ చూపించు (వహించు); относи́ться с ~ем к кому́-л. ఒకరికి శ్రద్ధను అర్పించు ◇ принима́ть что́-л. во ~е దేన్నైనా దృష్టిలో పెట్టుకొను; не принима́ть что́-л. во ~е దేనినైనా పట్టించుకోకుండా తృణీకరించు; обраща́ть ~е на что́-л. దేనిపట్ల అయినా శ్రద్ధ చూపించు, దేన్ని లక్ష్యం చేయు; не обраща́ть ~я на что́-л. దేనినైనా అలక్ష్యం చేయు; не обраща́й ~я! పట్టించుకోకు!

внима́тельно *нареч.* శ్రద్ధతో, శ్రద్ధగా, నిశితంగా, జాగ్రత్తగా; ~ смотре́ть నిశితంగా చూచు; ~ следи́ть за че́м-л. దేనినైనా సన్నిహితంగా (జాగ్రత్తగా, శ్రద్ధగా) గమనించు; ~ слу́шать చెవి ఒగ్గి విను

внима́тельный 1. నిశితమైన; ~ взгляд నిశితమైన చూపు 2. (*забо́тливый, чу́ткий*) దయాపరుడైన; ~ челове́к శ్రద్ధాళువు

вничью́ *нареч.* డ్రా; ока́нчиваться ~ డ్రాగా ముగియు; игра́ зако́нчилась ~ ఆట డ్రా అయింది, ఆట డ్రాగా ముగిసింది

вновь *нареч.* 1. (*снова*) మళ్ళీ 2. (*недавно*) ఇటీవల; ~ прибы́вший ఇటీవల వచ్చిన[వాడు]; ~ назна́ченный ఇటీవల (కొత్తగా) నియమింపబడిన[వాడు]

вноси́ть, внести́ (*вн.*) 1. (*внутрь*) లోపలికి తీసుకు వచ్చు 2. (*включать*) (లో) చేర్చు; ~ измене́ния మార్పులు చేయు; ~ попра́вки సవరణలు చేయు; ~ в спи́сок జాబితాలో చేర్చు 3. (*платить*) చెల్లించు; ~ 20 рубле́й 20 రూబుళ్లు వేయు (చెల్లించు) 4. (*вызывать*) తెచ్చిపెట్టు; ~ беспоря́док గందరగోళం పెట్టు (తెచ్చి పెట్టు) ◇ ~ законопрое́кт బిల్లు ప్రతిపాదించు; ~ предложе́ние ప్రతిపాదన చేయు; ~ удобре́ния ఎరువులు జల్లు (వేయు)

внук *м* మనుమడు, పౌత్రుడు (*от сына*); దౌహిత్రుడు (*от дочери*)

вну́тренне *нареч.* లోలోపల

вну́тренн||ий 1. లోపల, మధ్య; ~ий двор మధ్య ఆవరణ; ~яя пове́рхность లోపల ఉపరితలం 2. *перен.* (*составляющий суть чего-л.*) ఆంతర్, ఆంతరిక, అంతర్గత; ~яя приро́да веще́й వస్తువుల అంతర్గత స్వభావం; ~яя связь అంతస్సంబంధం, ఆంతరిక సంబంధం 3. (*относящийся к психике*) ఆంతరిక, మానసిక; ~ий го́лос అంతర్వాణి; ~ий мир челове́ка మనిషి ఆంతరిక ప్రపంచం 4. (*внутригосударственный*) ఆంతరంగిక, దేశాంగ, దేశీయ; ~ий ры́нок దేశీయ మార్కెట్; ~яя поли́тика ఆంతరంగిక విధానం; мини́стр ~их дел హోంమంత్రి, ఆంతరంగిక (దేశ) వ్యవహారాల మంత్రి, దేశాంగ మంత్రి ◇ ~ие боле́зни ఆంతరిక వ్యాధులు; для ~его употребле́ния (*о лекарстве*) లోపలికి తీసుకునే [మందు]

вну́тренност||ь *ж* 1. అంతర్భాగం, లోపలి భాగం, అంతర్గతం 2.: ~и *мн. анат.* ఆంత్రం; ప్రేగులు (*кишки*)

внутри́ *нареч. и предлог* (*рд.*) లోపల; снару́жи и ~ బైటా లోపలా, ఇంటా బైటా; ~ страны́ స్వదేశంలో

внутрь *нареч. и предлог* (*рд.*) లోపలికి; входи́ть ~ до́ма ఇంట్లోకి (ఇంటి లోపలికి) వెళ్ళు (వచ్చు); загля́дывать ~ లోపలికి తొంగిచూచు

вну́чка *ж* మనుమరాలు, పౌత్రి (*от сына*); దౌహిత్రి (*от дочери*)

внуша́ть, внуши́ть (*вн. дт.*) 1. (కి) నచ్చచెప్పు (*убеждать*); (కి) బోధించు (*заставлять усваивать*) 2. (*вызывать какое-л. чувство*) కలుగజేయు, (లో) పుట్టించు, (కి) ఎక్కించు, ప్రేరేపించు; ~ уваже́ние గౌరవం పుట్టించు (కలుగజేయు); ~ уве́ренность ధైర్యం ఎక్కించు; ~ опасе́ния సందేహాలు కలుగజేయు (పుట్టించు)

внуше́ние *с* 1. (*мыслей, чувств*) కలుగజేయడం, కలిగించడం 2. (*гипноз*) మైకం 3. (*наставление*) బోధన; де́лать ~ кому́-л. ఒకరికి బోధించు

внуши́тельный 1. మనోజ్ఞమైన, మనసునునాటే, గంభీరమైన (*о виде, внешности*); భావోత్పాదకమైన (*о тоне*) 2. *разг.* (*по величине*) గురుతరమైన, పెద్ద

внуши́ть *сов. см.* внуша́ть

вня́тн||ый స్పష్టమైన; ~ый отве́т స్పష్టమైన సమాధానం; ~ое произноше́ние స్పష్టమైన ఉచ్చారణ

во *предлог см.* в

вобра́ть *сов. см.* вбира́ть

вовлека́ть, вовле́чь (*вн.* в *вн.*) (లోకి) ఆకర్షించు, (కు) తీసుకువచ్చు; (లో) ముంచు, ఇరికించు (*во что-л. плохое*)

вовле́чь *сов. см.* вовлека́ть

во́время *нареч.* సకాలంలో, సరిగా వేళకు; приходи́ть не ~ తగని సమయంలో వచ్చు, అకాలంలో వచ్చు

во́все *нареч. разг. см.* совсе́м

вовсю́ *нареч. разг.* సర్వశక్తితో, శక్తివంచన లేకుండా

во-вторы́х *вводн. сл.* రెండవది

вогна́ть *сов. см.* вгоня́ть

во́гнут||ый లోవంపుగల, పుటీయ, పుటాకార; ~ая ли́нза పుటాకారపు అద్దం; ~ое зе́ркало పుటీయ దర్పణం

вод||а́ *ж* 1. నీరు, నీళ్ళు; горя́чая ~а́ వేన్నీళ్ళు 2.: во́ды *мн.* (*водные пространства*) జలం; территориа́льные во́ды ప్రాంతీయ జలాలు 3. *перен. разг.* (*о чем-л. бессодержательном*): в кни́ге мно́го ~ы́ పుస్తకంలో చెత్త చాలా వుంది ◇ как ры́ба в ~е́ నీటిలోని చేపలాగ సునాయాసంగా (సులువుగా); выводи́ть на чи́стую во́ду బయట పెట్టు; толо́чь во́ду в сту́пе ఊక దంచు; выходи́ть сухи́м из ~ы́ చెక్కుచెదరకుండా (బురద అంటకుండా) బయటపడు; молча́ть, сло́вно ~ы́ в рот набра́л బెల్లం కొట్టిన రాయిలాగ మాట్లాడదు

води́тель *м* డ్రైవరు; ~ авто́буса బస్సు డ్రైవరు

води́тельство *с*: под ~м кого́-л. ఒకరి నాయకత్వం కింద, ఒకరి నాయకత్వాన

води́ть *несов. см.* вести́

води́ться *несов.* 1. ఉండు; в реке́ во́дится ры́ба నదిలో చేపలు ఉన్నాయి 2. *разг.* (*с тв.*; *дружить*) (కు) జత వుండు; я с тобо́й не вожу́сь

నీకు, నాకు జత లేదు ◇ как вóдится *разг.* మామూలు, మామూలే

вóдка *ж* వోద్కా (రష్యన్ సారాయి)

вóдн||ый నీటి, జల; ~ый тра́нспорт జల (నౌకా) రవాణా; ~ые пути́ జల మార్గాలు; ~ое пóло వాటర్ పోలో; ~ое простра́нство జల విస్తరణ

водобоя́знь *ж мед.* జలోన్మాదం

водоворóт *м* 1. సుడిగుండం, జలావర్తం 2. *перен.* సుడిగుండం; в ~е собы́тий ఘటనల సుడిగుండంలో

водоём *м* సరస్సు (*озеро и т.п.*); తటాకం, చెరువు (*искусственный*)

водоизмеще́ние *с* మొత్తం బరువు [మోయగల]; сýдно ~м в 5000 тонн 5 000 టన్నుల మొత్తం బరువు ఓడ

водока́чка *ж* నీటి పంపు, పంపు స్టేషన్

водола́з *м* డైవరు

водола́зный డైవరు; ~ костю́м డైవరు డ్రెస్ (సూట్)

водонапóрн||ый: ~ая ба́шня వాటర్ టవర్

водонепроница́емый నీరు చొరని, తడవని

водопа́д *м* జలపాతం

водопла́вающ||ий: ~ая пти́ца నీటి పక్షి, జలవిహంగం

водопрово́д *м* నీటి సప్లయ్ గొట్టాలు

водопрово́дн||ый: ~ая сеть నీటి సప్లై గొట్టాలు; ~ая трубá నీటి గొట్టం

водорóд *м* హైడ్రోజన్, ఉదజని

водорóдный హైడ్రోజన్

вóдоросль *ж* నీటి మొక్క, సముద్రపు పాచి

водоснабже́ние *с* నీటి (నీరు) సరఫరా

водостóчн||ый: ~ая кана́ва మురికి కాలువ; ~ая трубá మురికి గొట్టం

водохрани́лище *с* రిజర్వాయర్, జలాశయం

водружа́ть, водрузи́ть (*вн.*) ఎగరవేయు, నిలబెట్టు; ~ флаг జండాను ఎగరవేయు

водрузи́ть *сов. см.* водружа́ть

водяни́ст||ый 1. (*жидкий*) నీళ్ళమయంగా ఉండే 2. (*бесцветный*) వివర్ణమైన; ~ые глазá మసక కళ్ళు

водян||óй I నీటి, జల; ~áя ка́пля నీటి బిందువు; ~áя ме́льница జలయంత్రం; ~áя турби́на వాటర్ టర్బైన్; ~óе расте́ние నీటి మొక్క

водянóй II *м фольк.* నీటి దెయ్యం

воева́ть *несов.* 1. (с *тв.*; *вести войну*) (మీద, తో) యుద్ధం చేయు 2. (*принимать участие в войне*) యుద్ధంలో పాల్గొను 3. *перен.* (с *тв.*; *бороться*) (తో, వ్యతిరేకంగా) పోరాడు, పోరాటం చేయు; ~с дурны́ми привы́чками దురాచారాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడు

воеди́но *нареч.* సమైక్యంగా, కలిపి; собира́ть ~ సమీకరించు (కూడదీయు)

военача́льник *м* సేనాధిపతి

военизáция *ж* సైనికీకరణ

военизи́рованный సైనికీకరణ, సాయుధ

военизи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. (*приспособлять к военным условиям*) సైనికీకరించు 2. (*обучать военному делу*) సైనిక శిక్షణ ఇచ్చు

военкомáт *м* (вое́нный комиссариа́т) మిలిటరీ మంత్రిత్వ శాఖ

вое́нно-воздýшн||ый: ~ая акаде́мия ఎయిర్ ఫోర్స్ అకాడమీ; ~ые си́лы సైనిక విమాన బలాలు (దళాలు)

вое́нно-инжене́рный మిలిటరీ ఇంజనీరింగు

вое́нно-морск||óй: ~ие си́лы నౌకా సైనిక దళాలు, నౌకాసేన

военнообя́занный *м* రిజర్వు సైనికుడు

военнопле́нный *м* యుద్ధ ఖైది (ఖైదీ)

военнослýжащий *м* సైనికోద్యోగి, ఆఫీసరు

вое́нно-экономи́ческий: ~ потенциа́л సైనిక ఆర్థిక పాటవం

вое́нн||ый 1. మిలిటరీ, సైనిక, యుద్ధ; ~ый потенциа́л సైనిక పాటవం; ~ая акаде́мия మిలిటరీ కాలేజి; ~ая промы́шленность సైనిక సామగ్రి పరిశ్రమ; ~ое положе́ние సైనిక శాసనం 2. *в знач. сущ. м* సైనికుడు, ఆఫీసరు

вое́нщина *ж собир.* సైనిక ముఠా

вожáк *м* 1. (*проводник*) మార్గదర్శకుడు, మార్గం చూపేవాడు 2. (*в стае*) పెద్ద 3. (*руководитель*) నాయకుడు

вожáтый *м* (*пионерского отряда*) పయనీర్ దళ నాయకుడు

вожде́ние *с* డ్రైవింగు (*автомобиля*); నడుపు (*судна*)

вождь *м* (*руководитель*) నాయకుడు, అధినేత 2. (*племени*) పెద్ద, నాయకుడు

вóжжи *мн.* (*ед.* вожжá *ж*) కళ్ళెం, వాగె, వాగ

воз *м* 1. బండి 2. (*количество груза*) బండెడు; ~ се́на బండెడు గడ్డి

возбуди́мый ఇట్టే, సులభంగా ఉద్రేకపడే (రేగే)

возбуди́тель *м биол.* అంకురం, మూలం; ~ бо-

ле́зни వ్యాధి మూలం; ви́рус— ~ гри́ппа వైరస్ ఫ్లూ జ్వరానికి అంకురం

возбуди́ть(ся) *сов. см.* возбужда́ть(ся)

возбужда́ть, возбуди́ть (*вн.*) 1. ప్రేరేపించు, కలిగించు, రేపు; ~ аппети́т ఆకలిని కలిగించు (ఉవ్విళ్ళూరు, ఊరించు); ~ любопы́тство ఉత్సుకతను (కుతూహలం) కలిగించు, ఉత్సుకత ప్రేరేపించు 2. (*предлага́ть на обсужде́ние*) లేవనెత్తు, లేవదీయు; ~ вопро́с సమస్యను లేవనెత్తు; ~ суде́бное де́ло కోర్టులో కేసు పెట్టు 3. (*волнова́ть*) కలవర పెట్టు (పరచు), ఆందోళన పెట్టు

возбужда́||ться, возбуди́ться 1.: ~ется аппети́т ఆకలి వేస్తుంది, నోరు ఊరుతుంది 2. (*волнова́ться*) ఉద్రేకపడు; он легко́ ~ется అతను ఇట్టే ఉద్రేకపడుతాడు

возбужда́ющ||ий ప్రేరేపకమైన; ~ее сре́дство ప్రేరేపణ కలిగించే మందు

возбужде́ние *с* (*состоя́ние*) ఉద్రేకం, ఉద్వేగం, ప్రేరేపణ; приходи́ть в ~ ఉద్రేకపడు, ఉద్వేగం చెందు

возведе́ние *с*: ~ в сте́пень *мат.* ఘాతం (ఘాతానికి) పెంచడం; ~ на престо́л అభిషేకం

возведённый (*сооружённый*) నిర్మితమైన, స్థాపితమైన

возвели́чивать, возвели́чить (*вн.*) స్తోత్రం చేయు, కీర్తించు, పొగడు

возвели́чить *сов. см.* возвели́чивать

возвести́ *сов. см.* возводи́ть

возвести́ть *сов. см.* возвеща́ть

возвеща́ть, возвести́ть (*вн.*, *о пр.*) ప్రకటించు, ఉద్ఘాటించు

возводи́ть, возвести́ (*вн.*) 1. (*сооружа́ть*) కట్టు, వేయు, స్థాపించు 2. *мат.*: ~ в тре́тью сте́пень మూడో ఘాతాంకానికి పెంచు ◇ ~ клевету́ на кого́-л. ఒకరిని కొడిమెలాడు; ~ обвине́ние на кого́-л. ఒకరి మీద (పై) నింద (అభాండం, అభియోగం) వేయు, నింద మోపు

возвра́т *м* 1. (*де́йствие*) తిరిగి ఇవ్వడం 2. (*прие́зд и́ли прихо́д обра́тно*) తిరిగి రాక, పునరాగమనం 3. (*возобновле́ние чего́-л.*) పునరారంభం, మళ్ళీ మొదలుపెట్టడం

возврати́ть(ся) *сов. см.* возвраща́ть(ся)

возвра́тн||ый 1. *мед.* పునరావృత్త; ~ый тиф పునరావృత్త టైఫస్ 2. *грам.* ఆత్మార్థక; ~ое местоиме́ние ఆత్మార్థక (నిజవాచక) సర్వనామం

возвраща́ть, возврати́ть (*вн.*) 1. (*отдава́ть обра́тно*) తిరిగి ఇచ్చు, నివర్తించు; తీర్చు (*долг*) 2. (*обрета́ть вновь*) పొందు, రాబట్టు; ~ зре́ние దృష్టిని పొందు; ~ здоро́вье ఆరోగ్యాన్ని పొందు 3. (*заставля́ть верну́ться*) తిరిగి వచ్చేటట్టు చేయు ◇ ~ к жи́зни పునర్జీవితుని చేయు

возвраща́ться, возврати́ться తిరిగి వచ్చు, మడగు, మరలు; ~ домо́й ఇంటికి [తిరిగి] వచ్చు ◇ ~ к пре́жней те́ме ఆ విషయాన్ని మళ్ళీ ప్రస్తావించు

возвраще́ние *с см.* возвра́т

возвы́сить *сов. см.* возвыша́ть

возвы́ситься *сов. см.* возвыша́ться 1

возвыша́ть, возвы́сить (*вн.*) గొప్ప చేయు; ~ над други́ми అందరికంటె గొప్ప చేయు ◇ ~ го́лос పెద్ద గొంతుతో మాట్లాడు, గొంతు పెంచు

возвыша́ться, возвы́ситься 1. (*достига́ть бо́лее высо́кого положе́ния, значе́ния*) ఘనతను (ఉన్నతి) పొందు, మహా గొప్పవాడు అగు 2. *тк. несов.* (*вы́ситься над чем-л.*) ఉన్నతంగా నిలుచు (నిలబడు)

возвыше́ние *с* 1. (*возвы́шенная ме́стность*) ఉన్నత స్థలం, యెత్తు, తిప్ప 2. (*помо́ст*) పీఠం

возвы́шенность *ж* 1. (*высо́кая ме́стность*) యెత్తు, తిప్ప 2. *перен.* (*благоро́дство*) ఔన్నత్యం

возвы́шенный 1. (*о ме́сте*) యెత్తైన 2. *перен.* (*благоро́дный*) ఉన్నత, ఔన్నత్యంతో కూడిన, ఉదాత్తమైన

возгла́вить *сов. см.* возглавля́ть

возглавля́||ть, возгла́вить (*вн.*) (కి) నాయకత్వం (అధ్యక్షత) వహించు; он ~ет делега́цию ప్రతినిధి వర్గానికి ఆయన నాయకుడు

во́зглас *м* కేక; приве́тственные ~ы జయఘోష, జయధ్వని, జయధ్వానాలు

возгорди́ться *сов.* (*тв.*) (అని) నిక్కు, కావరించు, (తో) కళ్ళు నెత్తికెక్కు

воздава́ть, возда́ть (*вн.*): ~ по́чести (కి) అగ్రతాంబూలం ఇచ్చు; ~ до́лжное, ~ по заслу́гам ప్రతికి ప్రతి చేయు, యోగ్యతకు తగిన ప్రతిఫలం ముట్టచెప్పు (ఇచ్చు)

возда́ть *сов. см.* воздава́ть

воздвига́ть, воздви́гнуть (*вн.*) కట్టు, నిర్మించు, స్థాపించు; కట్టివేయు (*тк. сов.*); ~ па́мятник స్మారక చిహ్నాన్ని నిర్మించు (స్థాపించు)

воздви́гнуть *сов. см.* воздвига́ть

возде́йствие *с* ప్రభావం, తాకిడి; под ~м తాకిడితో, ప్రభావంవల్ల; ока́зывать ~ ప్రభావితం చేయు, ప్రభావం నెరపు

возде́йствовать *несов. и сов.* (на *вн.*) ప్రభావం నెరపు, ప్రభావితం చేయు, (మీద) ప్రభావం పడు

возде́лать *сов. см.* возде́лывать

возде́лывать, возде́лать (*вн.*) 1. సాగుచేయు; ~ зе́млю భూమిని సాగుచేయు 2. (*выращивать*) పైరు వేయు; ~ рис వరి పైరు సాగుచేయు

воздержа́вшийся *м* (*при голосовании*) వోటింగులో తటస్థంగా ఉండేవాడు

воздержа́ться *сов. см.* возде́рживаться

возде́рживаться, воздержа́ться (от *рд.*) చేయకుండా ఉండు; ~ от пи́щи (еды́) తిండి తినకుండా ఉండు

во́здух *м* గాలి, వాయు ◇ на [откры́том] ~е బయట; выходи́ть на ~ బయటికి వెళ్ళు (వచ్చు)

воздухоплава́ние *с* ఎయిరోనాటిక్స్

возду́шно-деса́нтн||ый: ~ые войска́ విమానం నుంచి దించే దళాలు

возду́шн||ый 1. గాలి; ~ый шар గాలి బుడగ; ~ое простра́нство గగన తల 2. *ав.* విమాన, వైమానిక; ~ый флот వైమానిక దళం; ~ое сообще́ние విమాన సర్వీసు (లైను); ~ые си́лы వైమానిక దళం (బలగాలు) 3. *перен.* (*лёгкий*) గాలిలా

воззва́ние *с* విజ్ఞప్తి, పిలుపు

воззре́ние *с* దృక్పథం

вози́ть *несов.* (*вн.*) తీసుకువెళ్ళు; తోలు (*в повозке*)

вози́ться *несов.* 1. (*копошиться, ворочаться*) అటు ఇటు దొర్లు, కొట్టుకొను 2. (*резвиться*) అల్లరిగా ఆడు, అల్లరి (రచ్చ) చేయు 3. *разг.* (*медленно делать*) నత్తనడకలా (చాలా సేపు) చేయు; что ты там так до́лго во́зишься? అంత సేపు ఏమ్ చేస్తున్నావ్?, ఆ పనికి అంత సేపా? 4. *разг.* (с *тв.*; *уделять много внимания*) (విషయంలో) నానా ప్రయాస పడు, (కోసం) చాలా సమయం వినియోగించు

возлага́ть, возложи́ть (*вн.* на *вн.*) 1. (*класть*) పెట్టు, ఉంచు; ~ вено́к పూలదండ పెట్టు (ఉంచు) 2. (*поручать*) అప్పగించు, పురమాయించు, పెట్టు; ~ обя́занности на кого́-л. ఒకరిపై బాధ్యతలు పెట్టు (ఉంచు), ఒకరికి [ఆ] పనులు పురమాయించు; ~ кома́ндование ఆధిపత్యం అప్పగించు ◇ ~ наде́жды ఆశలు పెట్టుకొను; ~ отве́тственность на кого́-л. (ఒకరిమీద) బాధ్యత పెట్టు

во́зле *нареч. и предлог* (*рд.*) పక్కన, దగ్గర

возложи́ть *сов. см.* возлага́ть

возлю́бленный 1. *уст.* ప్రియతమమైన 2. *в знач. сущ. м* ప్రియుడు, అంటుకాడు

возме́здие *с* శాస్తి, ప్రతీకారం; заслу́женное (справедли́вое) ~ తగిన శిక్ష (ప్రాయశ్చిత్తం)

возмести́ть *сов. см.* возмеща́ть

возмеща́ть, возмести́ть (*вн.*) పరిహారం (ప్రతిఫలం) చెల్లించు, భర్తీ చేయు; ~ убы́тки నష్టపరిహారం చెల్లించు (భరించు)

возмеще́ние *с* నష్టపరిహారం, ప్రతిఫలం, భర్తీ

возмо́жно *нареч.* 1. సాధ్యమైనంత; ~ скоре́е (быстре́е) సాధ్యమైనంత త్వరగా 2. *безл. в знач. сказ.* కావచ్చు, సాధ్యం; о́чень ~ పూర్తి అవకాశం వుంది; о́чень ~, что он написа́л э́то అతను దాన్ని రాశాడేమో (బహుశా రాసి వుంటాడు); ско́лько ~ సాధ్యమైన మట్టుకు, సాధ్యమైనంతవరకు; е́сли ~ వీలుంటే, ఒకవేళ 3. *в знач. вводн. сл.* బహుశా, కాబోలు

возмо́жност||ь *ж* 1. (*допустимость, осуществимость*) సంభావ్యత, సాధ్యత, వీలు 2. (*удобный случай*) అవకాశం; предоставля́ть ~ь అవకాశం ఇచ్చు; когда́ предста́вится ~ь అవకాశం దొరికినప్పుడు; име́ть ~ь сде́лать что́-л. దేనినైనా చేయడానికి అవకాశం లభించు; благоприя́тная ~ь సదవకాశం 3.: ~и *мн.* అవకాశాలు (*ресурсы*); శక్తిసామర్థ్యాలు (*способности*); материа́льные ~и భౌతిక అవకాశాలు; произво́дственные ~и ఉత్పత్తి అవకాశాలు; ли́чные ~и స్వశక్తి ◇ нет никако́й ~и చాలా వీలులేదు; по ~и సాధ్యం అయినంతవరకు, వీలునుబట్టి

возмо́жн||ый 1. (*вероятный*) కాబోయే, సంభావ్యమైన, సుసాధ్య 2. (*осуществимый*) సాధ్యమైన, సాధనీయమైన, ప్రాయికమైన; де́лать всё ~ое చేతనైనంత (సాధ్యమైనంత) చేయు

возмужа́ть *сов. см.* мужа́ть

возмути́тельно *нареч.* 1. అతి ఘోరంగా; ~ вести́ себя́ ఘోరంగా (అవమానకరంగా) ప్రవర్తించు 2. *безл. в знач. сказ.*: э́то ~! ఇది ఘోరంగా వుంది

возмути́тельный ఘోరమైన, అవమానకరమైన, అసహ్యకరమైన

возмути́ть(ся) *сов. см.* возмуща́ть(ся)

возмуща́ть, возмути́ть (*вн.*) ఆగ్రహించు, కోపించు, మండించు, రక్తాన్ని ఉడుకెత్తించు

возмуща́ться, возмути́ться ఆగ్రహం చెందు, ఆగ్రహపడు, కోపోద్రిక్తుడగు

возмущéние *с* ఆగ్రహం, కోపోద్రేకం; вызывáть ~ в кóм-л. ఒకరికి ఆగ్రహం కలిగించు

вознаградúть *сов. см.* вознаграждáть

вознаграждáть, вознаградúть (*вн.*) బహూకరించు, (కి) ప్రతిఫలం ఇచ్చు, ప్రతికి ప్రతి చేయు; ~ когó-л. за труд ఒకరికి పనికి ప్రతిఫలం ఇచ్చు

вознаграждéние *с* ప్రతిఫలం; పారితోషికం, భృతి (*тк. денежное*)

возненавúдеть *сов.* (*вн.*) (పట్ల) ద్వేషం (అసహ్యం) కలుగు

возникáть, возникнуть ఆవిర్భవించు, ఉద్భవించు, అవతరించు, పుట్టు; ముందుకు వచ్చు, ఉదయించు, ఉత్పన్నం అగు, తలెత్తు (*о вопросе, проблеме*); у меня́ возни́кло подозрéние నాకు సందేహం కలిగింది, నాకు అనుమానం వచ్చింది

возникновéние *с* ఉద్భవం, పుట్టుక, ఆవిర్భావం

возни́кнуть *сов. см.* возникáть

возни́ца *м* బండివాడు

возн||я́ *ж разг.* **1.** రచ్చ, గడబిడ, అల్లరి; дéти подня́ли ~ю పిల్లలు గడబిడ (అల్లరి) చేశారు **2.** (*хлопоты*) శ్రమ, గడబిడలు, తొందర

возобнови́ть *сов. см.* возобновля́ть

возобновлéние *с* పునరుద్ధరణ, పునఃప్రారంభం; ~ переговóров సంప్రతింపుల పునరుద్ధరణ

возобновля́ть, возобнови́ть (*вн.*) పునరుద్ధరించు, పునఃప్రారంభించు, మళ్లీ ఆరంభించు (మొదలుపెట్టు); ~ рабóту పని మళ్లీ ఆరంభించు; ~ знакóмство పరిచయం పునరుద్ధరించు

возражá||ть, возрази́ть ఆక్షేపించు, ఆక్షేపణ చేయు (*быть против*); అడ్డు చెప్పు (*перечить*); я не ~ю నాకు అభ్యంతరం ఏమీ లేదు

возражéние *с* ఆక్షేపణ, అభ్యంతరం

возрази́ть *сов. см.* возражáть

вóзраст *м* వయసు; они́ одногó ~а వాళ్లకి ఒకే వయసు, వాళ్లు సమాన వయస్కులు; в ~е пяти́ лет అయిదు ఏళ్లప్పుడు; ю́ный ~ లేతదనం

возрастáние *с* పెరుగుదల, ప్రవర్ధనం, ఆధిక్యం, వృద్ధి

возрастá||ть, возрасти́ అధికమగు, పెరుగు, హెచ్చు అగు (*тк. несов.*); పెరిగి పోవు (*тк. сов.*); цéны ~ют ధరలు పెరుగుతున్నాయి; ~ет чу́вство отвéтственности బాధ్యత పెంపొందుతుంది (పెరుగుతుంది)

возрасти́ *сов. см.* возрастáть

возрастн||óй వయో, వయః; ~ы́е ограничéния వయో పరిమితులు

возроди́ть(ся) *сов. см.* возрождáть(ся)

возрождáть, возроди́ть (*вн.*) పునరుజ్జీవించు

возрождáться, возроди́ться పునరుజ్జీవింపబడు, పునర్భవించు

возрождéние *с* పునరుజ్జీవనం, పునరుద్ధరణ, పునర్వికాసం; ~ промы́шленности పారిశ్రామిక పునరుద్ధరణ; эпóха Возрождéния పునర్వికాస యుగం

вóин *м* సైనికుడు, యోధుడు

вóинск||ий **1.** సైనిక, మిలిటరీ; всеóбщая ~ая обя́занность సార్వత్రిక సైనిక కొలువు; ~ое подразделéние సైనిక దళం **2.** (*подобающий воину*) సైనిక; ~ий долг సైనిక విధి

вои́нственный పోరాటపు, సమరశీల; ~ вид పోరాటపు వాలకం

вои́нствующий సమరశీల, కజ్జాకోరు; ~ материали́зм సమరశీల భౌతికవాదం

вой *м* **1.** అరపు, కూత, ఊళ (*животного*); బుస్సు బుస్సు (*ветра*) **2.** *разг.* (*плач*) ప్రలాపం, మొర

вóйлок *м* ఫెల్టు

войн||á *ж* యుద్ధం, సంగ్రామం; граждáнская ~á అంతర్యుద్ధం; освободи́тельная ~á విముక్తి యుద్ధం (సంగ్రామం); ~á за незави́симость స్వాతంత్ర్య యుద్ధం; вести́ ~у́ యుద్ధం సాగించు; на ~é యుద్ధంలో; объявля́ть ~у́ యుద్ధం ప్రకటించు ◇ «холóдная ~á» ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం

войскá *мн.* (*ед.* вóйско *с*) సైన్యాలు, దళాలు; сухопу́тные ~ కాల్బల సైన్యాలు (దళాలు)

войти́ *сов. см.* входи́ть

вокáльн||ый గాత్ర; ~ая му́зыка గాత్ర సంగీతం

вокзáл *м* స్టేషన్; железнодорóжный ~ రైల్వే స్టేషన్; морскóй ~ రేవు

вокру́г *нареч. и предлог* (*рд.*) చుట్టు, చుట్టూ; осмáтриваться ~ చుట్టూరా (కలియ) చూచు; ~ ничегó не ви́дно చుట్టూరా ఏమీ కనపడదు; ~ свéта ప్రపంచం (భూమి) చుట్టూ

вол *м* ఎద్దు

волды́рь *м* పొక్కు, బొబ్బ

волевóй (*обладающий твёрдой волей*) దృఢ సంకల్పంగల, దిటవు[గల]

волейбóл *м* వాలీబాల్; игрáть в ~ వాలీబాల్ ఆడు

волейболи́ст *м* వాలీబాల్ ఆటగాడు

вóлей-невóлей *нареч.* [ఒకరికి] ఇష్టమున్నా లేకున్నా

волк *м* తోడేలు ◇ смотре́ть ~ом ధుమధుమలాడు; ~ в ове́чьей шку́ре మేక తోలు కప్పుకున్న తోడేలు, మేక వన్నె పులి; ско́лько ~а не корми́ — всё в лес смо́трит *посл.* ≅ పాలు పోసి పెంచినా పాము కరవక మానదు; с ~ами жить — по-во́лчьи выть *посл.* ≅ కుక్క వేషం వేస్తే, మొరగకుండా వల్లకాదు

волна́ *ж* 1. అల, కెరటం; తరంగం (*тж. физ.*); больша́я ~ ఉప్పెన; звукова́я ~ ధ్వని తరంగం; морска́я ~ సముద్రపు అల (తరంగం); светова́я ~ కాంతి తరంగం 2. *перен.* వెల్లువ; ~ проте́ста నిరసన వెల్లువ

волне́ни||е *с* 1. (*движение волн*) అలలు అధికంగా వుండడం 2. *перен.* (*беспокойство, возбуждение*) ఆందోళన, ఉద్విగ్నత 3.: ~я *мн. перен.* (*выражение недовольства*) ఆందోళన, నిరసన, అల్లర్లు, కల్లోలం, సంచలనం; религио́зные ~я మత కల్లోలాలు

волнова́ть, взволнова́ть (*вн.*) 1. (*воду*) కెలకెల జేయు 2. *перен.* (*беспокоить*) కలతపెట్టు, ఆందోళన పెట్టు, కలచివేయు

волнова́ться, взволнова́ться 1. (*о воде*) అలలుగా వుండు 2. *перен.* కలతపడు, ఆందోళనపడు, దిగులుపడు (*беспокоиться*); ఉద్విగ్నంగా వుండు (*нервничать*)

волнообра́зн||ый: ~ое движе́ние తరంగ చలనం, అలలు అలలుగా కదలడం

волоки́та *ж* రెడ్ టేప్, అధికార జాప్యం

волокно́ *с* నార, నూలు; иску́сственное ~ కృత్రిమ నార (నూలు)

во́лос *м* వెంట్రుక; బొచ్చు, రోమం (*животного*); ~ы జుట్టు (*на голове*); రోమం (*на теле*) ◇ ко́нский ~ గుర్రపుతోక వెంట్రుకలు; ~ы стано́вятся ды́бом గగురుపాటు, గగురు పొడుచు, పులకరించు; ни на́ волос రవంత

волоса́тый రోమమూలుగల, వెంట్రుకలుగల, రోమశమైన

волос||о́к *м* 1. *уменьш. к* во́лос చిరు వెంట్రుక 2. *тех.* తంతువు ◇ висе́ть на ~ке́ కొనప్రాణంతో వుండు, వెంట్రుకవాసిలో వుండు; быть на ~о́к (~ке́) от сме́рти వెంట్రుకవాసిలో మృత్యువాతనుండి తప్పుకొను

волочи́ть *несов.* (*вн.*) ఈడ్చు, లాగు ◇ е́ле но́ги ~ కాళ్లీడ్చుకొంటూ

во́лчий తోడేలు ◇ ~ аппети́т మహా ఆకలి

волчи́ха *ж разг. см.* волчи́ца

волчи́ца *ж* [ఆడ] తోడేలు

волч||о́к *м* (*игрушка*) బొంగరం ◇ верте́ться ~ко́м బొంగరంలా తిరుగు

волчо́нок *м* తోడేలు పిల్ల

волше́бник *м* మాంత్రికుడు, మంత్రగాడు, ఇంద్రజాలికుడు

волше́бница *ж* మంత్రకత్తె

волше́бный 1. (*чудодейственный*) ఇంద్రజాల, మాంత్రిక 2. *перен.* అద్భుతమైన, ఆహ్లాదభరితమైన, మోహింపజేసే

волшебство́ *с* (*колдовство*) ఇంద్రజాలం

вольго́тн||ый *разг.* స్వేచ్ఛా, బరువు బాధ్యతలు లేని; ~ая жизнь స్వేచ్ఛా (బరువు బాధ్యతలు లేని) జీవితం

волье́р *м* [జంతువుల లేక పక్షులకోసం] కంచె వున్న ఆవరణ

во́льничать *несов. разг.* 1. (*своевольничать*) ఇష్టమైనట్టు చేయు 2. (*фамильярничать*) చనువు తీసుకొను

во́льно *нареч.* 1. (*свободно, беспрепятственно*) స్వేచ్ఛగా 2. ఇష్టం వచ్చినట్టుగా; обраща́ться с чем-л. ~ దేనితోనైనా ఇష్టం వచ్చినట్టుగా మార్చు 3.: ~! (*команда*) స్టాండ్ ఎట్ ఈజ్! ◇ ~ и́ли нево́льно [ఒకరికి] ఇష్టమున్నా లేకున్నా

вольнолюби́вый స్వేచ్ఛాయుతమైన

вольнонаёмный (*штатский*) సివిలియన్

во́льност||ь *ж* 1. *уст.* (*свобода*) స్వేచ్ఛ, స్వతంత్రం 2. (*несдержанность; развязность*) చనువు; позволя́ть себе́ ~и చనువుగా ప్రవర్తించు

во́льн||ый 1. (*свободный*) స్వతంత్ర, స్వేచ్ఛాయుత 2. (*несдержанный; развязный*) చనువు ◇ ~ый перево́д స్వేచ్ఛానువాదం; на ~ом во́здухе బయట, స్వచ్ఛమైన గాలిలో; он во́лен так поступа́ть ఇలా చేయడానికి అతనికి స్వేచ్ఛ వుంది

вольт *м эл.* వోల్ట్

вольтме́тр *м эл.* వోల్ట్‌మీటర్

волюнтари́зм *м* ఐచ్ఛికవాదం, ఐచ్ఛికవాద ధోరణి

во́л||я *ж* 1. సంకల్పం; си́льная ~я వజ్ర (బలమైన మనో) సంకల్పం; си́ла ~и మనోబలం 2. (*стремление*) దృఢ సంకల్పం, పట్టుదల; ~я к побе́де విజయం సాధించాలన్న దృఢ సంకల్పం (పట్టుదల) 3. (*желание, требование*) అభీష్టం, ఇచ్ఛ, సంకల్పం; ~я наро́да ప్రజల సంకల్పం; лю́ди до́брой ~и సద్భావం గలవారు; по свое́й ~е మనఃపూర్తిగా, స్వేచ్ఛగా 4. (*свобода*) స్వేచ్ఛ; выпуска́ть на ~ю విడుదల చేయు ◇ дава́ть ~ю кому́-л. అదుపు సడలించు; по до́брой ~е ఇచ్ఛాపూర్వకంగా, ఇష్టపూర్వకంగా

вон I *нареч. разг.* 1. బయటికి, నుంచి; выходи́ть ~ బయటికి వెళ్ళిపోవు 2. *в знач. межд.*: ~ [отсю́да]! [ఇక్కడినుంచి] పో ◇ из рук ~ пло́хо అధ్వాన్నంగా; из ря́да ~ выходя́щий అసాధారణ

вон II *частица разг.* ఇదిగో, అదిగో; ~ он пошёл ఇదిగో యిప్పుడే వెళ్ళిపోయాడు ◇ во́н [оно] что! అదీ సంగతి!

вонза́ть, вонзи́ть (*вн.* в *вн.*) (లో) పొడుచు, గుచ్చు, తోయు (*тк. несов.*); (లో) పొడిచివేయు, తోసివేయు (*тк. сов.*)

вонза́ться, вонзи́ться (в *вн.*) (కి) గుచ్చుకొను

вонзи́ть(ся) *сов. см.* вонза́ть(ся)

вонь *ж разг.* కంపు, దుర్గంధం, నీచు వాసన, గబ్బు

воню́чий *разг.* కంపు కొట్టే, దుర్గంధమైన

воня́ть *несов. разг.* కంపు (గబ్బు) కొట్టు; ~ ту́хлой ры́бой కుళ్ళిపోయిన చేప కంపు కొట్టు

вообража́емый ఊహించిన, కల్పితమైన

вообража́ть, вообрази́ть (*вн.*) ఊహించు, తలచు, వితర్కించు ◇ мно́го ~ о себе́ తన్ను గురించి అతిగా తలపోయు (భావించు), స్వాతిశయం ప్రదర్శించు

воображе́ние *с* కల్పన, ఊహ, భ్రమ; име́ть бога́тое ~ గొప్ప కల్పనాశక్తి గలుగు

вообрази́ть *сов. см.* вообража́ть

вообще́ *нареч.* 1. (*в общем*) సాధారణంగా, దరహం మీద 2. *разг.* (*всегда*) సాధారణంగా, మామూలుగా, ఎప్పుడూ; он ~ тако́й అతను మామూలుగా (ఎప్పుడూ) అట్లాగే ఉన్నాడు 3. (*совсем не*) అసలు; он ~ не придёт అతను అసలు రాడు ◇ ~ говоря́ అన్నట్లు

воодушеви́ть(ся) *сов. см.* воодушевля́ть(ся)

воодушевле́ние *с* ఉత్సాహం, ఉత్తేజం

воодушевлённый ఉత్తేజపరచిన, ఉత్తేజితుడైన

воодушевля́ть, воодушеви́ть (*вн.*) ఉత్తేజపరచు, ఉత్తేజితుడ్ని చేయు, (కి) ఉత్తేజం కలిగించు

воодушевля́ться, воодушеви́ться (తో, చేత) ఉత్తేజితుడగు, ఉత్తేజం కలుగు, ఉత్తేజపూరితుడగు

вооружа́ть, вооружи́ть (*вн.*) 1. సాయుధం చేయు 2. *перен.* (*тв.*; *снабжать*) సాయుధం చేయు, సమకూర్చు; ~ но́вой те́хникой కొత్త సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని సమకూర్చు; ~ кого́-л. зна́ниями ఒకరికి జ్ఞానాన్ని సమకూర్చు 3. *перен.* (про́тив *вн.*) (వ్యతిరేకంగా) పుల్లలుపెట్టు, పురిగొల్పు, దుర్బోధలు చేయు

вооружа́ться, вооружи́ться 1. సాయుధం చేసుకొను, సాయుధమగు 2. *перен.* (*тв.*; *запасаться*) (తో) సాయుధం చేసుకొను, ఆయుధం సమకూర్చుకొను, సాయుధుడగు

вооруже́ние *с* 1. (*действие*) సాయుధం చేసుకోవడం 2. (*оружие*) ఆయుధాలు, అస్త్రాలు

вооружённ||ый సాయుధ; ~ое восста́ние సాయుధ తిరుగుబాటు; ~ые си́лы సాయుధ బలాలు

вооружи́ть(ся) *сов. см.* вооружа́ть(ся)

воо́чию *нареч.* కళ్ళారా, సాక్షీభూతంగా (*своими глазами*); కొట్టవచ్చినట్లు (*наглядно*)

во-пе́рвых *вводн. сл.* మొదటిది

вопи́ть *несов. разг.* అరుచు, బొబ్బలు (గోల) పెట్టు

вопию́щ||ий: ~ая несправедли́вость దారుణమైన (మానహీనమైన) అన్యాయం; глас ~его в пусты́не అరణ్యరోదన

воплоти́ть(ся) *сов. см.* воплоща́ть(ся)

воплоща́ть, воплоти́ть (*вн.*) అవతారమెత్తు, మూర్తీభవించు ◇ ~ в жизнь వాస్తవం చేయు

воплоща́ться, воплоти́ться (в *пр.*) వాస్తవం అగు, కార్యరూపం దాల్చు

воплоще́ние *с* 1. (*действие*) అవతారం; వాస్తవం కావడం (*в мечтах, планах*) 2. (*в вещественных образах, формах*) మూర్తీభవించడం, పాత్ర పోషణ 3. (*средоточие*) మూర్తి, మూర్తిత్వం, మారు రూపం; ~ справедли́вости న్యాయ మూర్తి (మూర్తిత్వం); она́ ~ скро́мности ఆమె నమ్రతకు మూర్తి ప్రతిమూర్తి (మారురూపం), ఆమె మూర్తి దాల్చిన నమ్రత

вопль *м* కేక, అరుపు, బొబ్బ

вопреки́ *предлог* (*дт.*) విరుద్ధంగా; ~ здра́вому смы́слу వివేక విరుద్ధంగా; ~ чьему́-л. сове́ту ఒకరి సలహాకు విరుద్ధంగా; ~ правилам నియమాలకు విరుద్ధంగా, నియమాలను లక్ష్య పెట్టని

вопро́с *м* 1. ప్రశ్న; задава́ть ~ы ప్రశ్నలు వేయు, ప్రశ్నించు 2. (*проблема*) సమస్య; национа́льный ~ జాతీయ సమస్య; ста́вить (поднима́ть) ~ సమస్యను లేవనెత్తు 3. (*дело, обстоятельство*) విషయం, సంగతి, సమస్య; ли́чный ~ సొంత విషయం; ~ вре́мени దానికి కొంత కాలం పడుతుంది ◇ ~ жи́зни и сме́рти జీవన్మరణ సమస్య

вопроси́тельный ప్రశ్నార్థక[మైన]; ~ взгляд ప్రశ్నార్థక చూపు; ~ знак *грам.* ప్రశ్నార్థక గుర్తు

вор *м* దొంగ; карма́нный ~ జేబు దొంగ ◇ на ~е ша́пка гори́т *посл.* ≅ గుమ్మడికాయ దొంగంటే బుజాలు తడుముకొను

ворва́ться *сов. см.* врыва́ться

воробе́й *м* పిచ్చుక, పిచ్చిక

ворóванный దొంగిలించిన, దొంగతనం చేసిన, కాజేసిన

воровáть *несов.* (*вн.*) దొంగిలించు, దొంగతనం చేయు, కాజేయు, ఎత్తుకెళ్ళు

ворóвка *ж* ఆడదొంగ

воровск||óй: ~óй жаргóн దొంగల భాష; ~áя шáйка దొంగల ముఠా

воровствó *с* దొంగతనం, దొంగపని, అపహారం

вóрон *м* బొంతకాకి

ворóна *ж* కాకి

ворóнка *ж* **1.** (*для переливания*) గరాటు **2.** (*от разрыва*) బిలం

ворон||óй నల్ల; ~áя лóшадь నల్ల గుర్రం

вóрот I *м* (*воротник*) కాలరు

вóрот II *м тех.* నేమి, గిలక, గిరక

ворóта *мн.* **1.** గేటు, ద్వారం; గవను (*крепости*) **2.** *спорт.* గోలు; стоя́ть в ~х గోలులో నిలబడు, గోలు కాయు

воротúть *несов.*: ~ нос *разг.* ముఖం ముడుచు కొను, పరాఙ్ముఖత చూపు, పెడ ముఖం పెట్టు

воротúться *сов. разг. см.* возвращáться

воротнúк *м* కాలరు

воротничóк *м* కాలరు

вóрох *м* **1.** (*куча, груда*) పోగు, కుప్ప, తెప్ప **2.** *перен. разг.* బోలెడు; ~ новостéй బోలెడు విశేషాలు

ворóчать *несов.* **1.** (*вн.*) కదిలించు (*двигать*); తిప్పు, దొర్లించు (*переворачивать*) **2.** *разг.* (*тв.*) వ్యవహరించు; ~ делáми పెద్ద వ్యాపారం నడుపు; ~ миллиóнами లక్షలతో వ్యాపారం చేయు, లక్షలతో వ్యవహరించు

ворóчаться *несов. разг.* కదలు, తిరుగు (*шевелиться*); దొర్లు (*вертеться*); ~ с бóку нá бок పొర్లుతూ తిప్పలు పడు, అటూ ఇటూ దొర్లు; పక్క మారు (*в постели*)

ворошúть, разворошúть (*вн.*) **1.** కదిలించు, ఆడించు; ~ сéно ఎండిన గడ్డిని తిరగవేయు **2.** *перен.* (*вспоминать*) ప్రస్తావించు, జ్ఞప్తికి తెచ్చు[కొను]

ворс *м* కుచ్చు వెంట్రుక

ворчáние *с* **1.** (*человека*) గొణుగు **2.** (*животного*) గుర్రుమనుట

ворчáть *несов.* (на *вн.*) (మీద) **1.** (*о человеке*) గొణుగు, గొణుక్కొను, సణుగు **2.** (*о животном*) గుర్రుమను

ворчлúвый గొణిగే; ~ человéк గొణిగేవాడు

восвоя́си *нареч. разг.*: отправля́ться ~ ఇంటికి వెళ్ళు

восемнáдцат||ый *числ.* పద్దెనిమిదవ, అష్టాదశ; ~ое мáрта మార్చి పద్దెనిమిదవ తేదీన; емý пошёл ~ый год అతనికి పదిహేడు నిండాయి

восемнáдцать *числ.* పద్దెనిమిది; емý ~ лет అతని వయస్సు పద్దెనిమిది

вóсемь *числ.* ఎనిమిది, అష్టకం; ~ человéк ఎన మందుగురు, ఎనిమిదిమంది; в ~ раз бóльше ఎనిమిదింతలు పెద్దది (ఎక్కువ)

вóсемьдесят *числ.* ఎనభై, ఎనుబది; ~ человéк ఎనభైమంది

восемьсóт *числ.* ఎనిమిది వందలు; ~ человéк ఎనిమిది వందలమంది

вóсемью: ~ дéсять — вóсемьдесят ఎనిమిది పదులు ఎనభై

воск *м* సిక్థం, సిక్థకం, మదనం (*пчелиный*); మైనం (*минеральный*)

воскли́кнуть *сов. см.* восклицáть

восклицáние *с* కేక

восклицáтельный ఆశ్చర్యార్థక[మైన]; ~ знак *грам.* ఆశ్చర్యార్థక చిహ్నం (గుర్తు)

восклицáть, воскли́кнуть ఆశ్చర్యం వెల్లడించు (వెలిబుచ్చు)

восков||óй మైనపు; ~áя свечá మైనపు వత్తి

воскресáть, воскрéснуть *прям., перен.* పునరుజ్జీవితుడగు, పునరుత్థానం చెందు

воскресéнье *с* ఆదివారం; в ~ ఆదివారం నాడు

воскреси́ть *сов. см.* воскрешáть

воскрéсник *м* ఆదివారంనాడు ఐచ్ఛికంగా పని చేయడం, ఆదివారం నాటి శ్రమదానం

воскрéснуть *сов. см.* воскресáть

воскрéсный ఆదివారం; ~ день ఆదివారం రోజు (నాడు)

воскрешáть, воскреси́ть *прям., перен.* (*вн.*) పునరుజ్జీవింపజేయు, (కి) ప్రాణం పోయు ◇ ~ в пáмяти జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొను

воскрешéние *с прям., перен.* పునరుజ్జీవనం, పునరుత్థానం

воспалéние *с* వాపు; కందుట (*покраснение*); ~ лёгких న్యుమోనియా

воспалённый **1.** ఎర్రబారిన, కందిన **2.** (*возбуждённый*) ఉద్రిక్తమైన

воспали́тельный: ~ процéсс వాపు క్రమం

воспали́ться *сов. см.* воспаля́ться

воспаля́ться, воспали́ться వాచు; కందు (*покраснеть*)

воспева́ть, воспе́ть (*вн.*) [కావ్యంలో, పాటలలో] స్తుతించు (స్తోత్రం చేయు)

воспе́ть *сов. см.* воспева́ть

воспита́ние *с* 1. (*действие*) పెంచడం, పెంపకం, తీర్చిదిద్దడం, పెంపు; физи́ческое ~ శారీరక శిక్షణ 2. (*навыки поведения*) విద్యాభివృద్ధి, విద్యాబోధన; хоро́шее ~ సరసత

воспи́танник *м* 1. (*приёмыш*) దత్తుడు, పెంపుడు బిడ్డ 2. (*учебного заведения*) శిష్యుడు, విద్యార్థి

воспи́танница *ж* 1. (*приёмная дочь*) దత్త పుత్రిక, పెంపుడు కూతురు 2. (*учебного заведения*) శిష్యురాలు, విద్యార్థిని

воспи́танный మర్యాదగల; ~ челове́к సరసుడు

воспита́тель *м* గురువు, టీచరు

воспита́тельн||ый: ~ая рабо́та [మనిషిని] తీర్చిదిద్దే పనులు; ~ое значе́ние బోధనాత్మక లక్షణం (ప్రాముఖ్యం); ~ые ме́ры శిక్షణాత్మక చర్యలు

воспита́ть *сов. см.* воспи́тывать

воспи́тывать, воспита́ть (*вн.*) 1. (*растить, дав образование*) పెంచి పోషించు, పెంచు 2. (*формировать воспитанием*) అభివృద్ధి చేయు, తీర్చిదిద్దు 3. (*прививать, внушать*) పెంచు, పెంపొందించు; ~ любо́вь к ро́дине మాతృదేశంపట్ల ప్రేమకలిగించు

воспламени́ться *сов. см.* воспламеня́ться

воспламеня́ться, воспламени́ться *несов.* 1. అంటుకొను, తగులుకొను, రగులుకొను 2. *перен.* (*тв.*) (తో) ఉత్తేజపరచబడు

воспо́льзоваться *сов. см.* по́льзоваться 1, 2

воспомина́ни||е *с* 1. జ్ఞాపకం, సంస్మరణ, స్మృతి 2.: ~я *мн. лит.* స్మృతులు, సంస్మరణలు

воспрепя́тствовать *сов. см.* препя́тствовать

воспрети́ть *сов. см.* воспреща́ть

воспрещ||а́ть, воспрети́ть (*вн. или инф.*) నిషేధించు, ఆంక్ష పెట్టు; ~а́ть кому́-л. де́лать что́-л. ఏదైనా చేయరాదని ఒకరిని నిషేధించు (ఒకరిపై ఆంక్ష విధించు); вход ~ён లోపలికి రాకూడదు, ప్రవేశం నిషేధం

воспреща́||ться *несов.* నిషేధింపబడు, నిషేధం; кури́ть ~ется [సిగరెట్టు] కాల్చడం నిషిద్ధం

восприи́мчивость *ж* సులభంగా మనస్సుకు పట్టించుకునే శక్తి

восприи́мчивый లోనయే; ~ к влия́нию ప్రభావానికి లోనయ్యే; ~ к боле́зни రోగానికి లోనయ్యే

воспринима́ть, восприня́ть (*вн.*) గ్రహించు, తెలుసుకొను, అర్థం చేసుకొను; ~ непра́вильно అపార్థం చేసుకొను

восприня́ть *сов. см.* воспринима́ть

восприя́тие *с психол.*, *филос.* గోచరత్వం, అనుభూతి

воспроизведе́ние *с* 1. (*создание вновь*) పునరుత్పత్తి 2. (*копирование*) నకలు తీయడం

воспроизвести́ *сов. см.* воспроизводи́ть

воспроизводи́ть, воспроизвести́ (*вн.*) 1. (*создавать вновь*) పునరుత్పత్తి చేయు 2. (*копировать*) నకలు తీయు

воспроизво́дство *с эк.* పునరుత్పత్తి; просто́е ~ సరళ పునరుత్పత్తి; расши́ренное ~ విస్తృత పునరుత్పత్తి

воспроти́виться *сов. см.* проти́виться

воспря́нуть *сов.*: ~ ду́хом ధైర్యం పుంజుకొను

воссоедине́ние *с* పునరేకీకరణ, పునస్సంధానం, మళ్ళీ కలవడం

воссоедини́ть(ся) *сов. см.* воссоединя́ть(ся)

воссоединя́ть, воссоедини́ть (*вн.*) ఐక్యం చేయు

воссоединя́ться, воссоедини́ться ఐక్యమగు

воссоздава́ть, воссозда́ть (*вн.*) 1. (*восстанавливать*) పునర్నిర్మించు 2.: ~ в па́мяти జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొను

воссозда́ть *сов. см.* воссоздава́ть

восстава́ть, восста́ть తిరుగుబాటు చేయు ◇ ~ про́тив чего́-л. దేనికైనా వ్యతిరేకంగా ఎదురు తిరుగు, దేనిమీదనైనా తిరుగుబాటు చేయు

восстана́вливать, восстанови́ть 1. పునర్నిర్మించు; పునరుద్ధరించు, పునఃస్థాపించు, పునరావాసించు (*возобновлять*); ~ разру́шенный го́род నగరాన్ని పునర్నిర్మించు; ~ зре́ние దృష్టి మెరుగు చేయు 2. *перен.* (*воспроизводить в памяти*) గుర్తు చేసుకొను 3.: ~ кого́-л. в до́лжности ఒకరిని తిరిగి పదవిలో పెట్టు; ~ кого́-л. в права́х ఒకరి హక్కులు పునరుద్ధరించు 4. (про́тив *вн.*; *враждебно настраивать*) (మీదికి) రెచ్చగొట్టు, పురిగొల్పు, దుర్బోధలు చేయు; ~ про́тив себя́ తనకు శత్రువును చేసుకొను

восстан||а́вливаться, восстанови́ться బాగుపడు, మెరుగు అగు; его́ си́лы ~ови́лись అతనికి మళ్ళీ బలం వచ్చింది, అతను బలం పుంజుకొన్నాడు; в го́роде ~ови́лась норма́льная жизнь నగరంలో మామూలు జీవితం పునరుద్ధరింపబడింది

восста́ние *с* తిరుగుబాటు; поднима́ть ~ తిరుగుబాటు చేయు

восстанови́тельный: ~ пери́од పునరుద్ధరణ దశ

восстанови́ть(ся) *сов. см.* восстана́вливать (-ся)

восстановле́ние *с* 1. పునరుద్ధరణ, పునఃస్థాపన, పునర్నిర్మాణం; ~ промы́шленности పరిశ్రమ పునరుద్ధరణ; ~ репута́ции పునరావాసం 2.: ~ в права́х హక్కుల పునరుద్ధరణ

восста́ть *сов. см.* восстава́ть

восто́к *м* తూర్పు, ప్రాచ్యం

востокове́д *м* ప్రాచ్య సమస్యల శాస్త్రవేత్త (నిపుణుడు)

востокове́дение *с* ప్రాచ్య సమస్యల అధ్యయనం

восто́рг *м* మహా ఆనందం, మహోత్సాహం, ఆనంద పారవశ్యం, ఉప్పొంగడం; быть в ~е от чего́-л. దేని నైనా చూసి ఆనందపరవశుడగు; приводи́ть кого́-л. в ~ ఒకరిని ఆనందపరవశుడిని చేయు; приходи́ть в ~ ఆనందపరవశుడగు

восторга́ться *несов.* (*тв.*) (తో) ఆనందం చెందు, ఆనందభరితుడగు, ఆనందపరవశుడగు, ఉప్పొంగు

восто́рженность *ж* 1. (*состояние*) ఆనందపార వశ్యం 2. (*склонность к восторгу*) తేలికగా ఆనంద పరవశుడయ్యే స్వభావం

восто́рженный 1. (*склонный к восторгу*) తేలి కగా ఆనందపరవశుడయ్యే, ఆనందభరితుడయ్యే 2. (*выражающий восторг*) ఆనందభరితమైన; ~ взгляд ఆనందభరితమైన చూపు

восторжествова́ть *сов.* (над *тв.*) (మీద) జయం పొందు

восто́чн||ый 1. తూర్పు; ~ый ве́тер తూర్పు గాలి; в ~ом направле́нии తూర్పున 2. (*о стране, культуре и т.п.*) ప్రాచ్య; ~ый язы́к ప్రాచ్య భాష; ~ая страна́ ప్రాగ్దేశం

востре́бовани||е *с*: до ~я వచ్చి తీసుకునే దాకా అట్టే వుంచే టపా

восхвале́ние *с* శ్లాఘన, స్తోత్రం, స్తుతి

восхвали́ть *сов. см.* восхваля́ть

восхваля́ть, восхвали́ть (*вн.*) స్తోత్రాలు వల్లించు, స్తోత్రం చేయు, శ్లాఘించు

восхити́тельный మనోజ్ఞమైన, రమ్యమైన, మధు రమైన; సువాసనగల (*о запахе*); రుచియైన (*о вкусе*)

восхити́ть(ся) *сов. см.* восхища́ть(ся)

восхища́ть, восхити́ть (*вн.*) (తో) ఉప్పొంగింప చేయు, ముగ్ధుని చేయు

восхища́ться, восхити́ться (*тв.*) (చూసి) ఉప్పొంగు, ముగ్ధుడగు; ముగ్ధుడై పోవు (*тк. сов.*); ~ чем-л. దేనినైనా చూసి ముగ్ధుడగు (ఉప్పొంగిపోవు)

восхище́ние *с* మెచ్చుకోలు, మెప్పుకోలు; приводи́ть в ~ ఉప్పొంగింప చేయు, ముగ్ధుని చేయు; приходи́ть в ~ మెచ్చుకొను, ముగ్ధుడగు

восхо́д *м* ఉదయం, పొద్దు పొడుపు; ~ со́лнца సూర్యోదయం, పొద్దు పొడుపు; на ~е [со́лнца] పొద్దు పొడిచిన వేళ

восходи́ть *несов.* 1. *см.* всходи́ть 1, 2; 2. (к *дт.*; *иметь своим началом*): э́то восхо́дит к XV ве́ку దాని మూలం 15వ శతాబ్దిలో వుంది

восхожде́ние *с* ఆరోహణం; ~ на́ гору పర్వతా రోహణం

восьмёрка *ж* (*цифра*) ఎనిమిది

восьмидеся́т||ый *числ.* ఎనభైయవ, ఎనుబదవ; ~ые го́ды ఎనభైలు

восьмиле́тний 1. (*о периоде, сроке*) ఎనిమిదేళ్ల; ~ пери́од ఎనిమిదేళ్ల వ్యవధి 2. (*о возрасте*) ఎనిమి దేళ్ల; ~ ребёнок ఎనిమిదేళ్ల బిడ్డ

восьмисо́тый ఎనిమిది వందలవ

восьмиуго́льник *м мат.* అష్టభుజి, అష్టకోణాకృతి

восьмо́й *числ.* ఎనిమిదవ, ఎనిమిదో, అష్టమ

вот *частица* 1. *указ.* ఇదిగో; ~ наш дом ఇదిగో (ఇది) మా ఇల్లు; ~ там అదిగో, అక్కడ; ~ он идёт ఇదిగో వస్తున్నాడు 2. *усил.*: ~ ви́дите! చూశారా!; ~ э́та-то кни́га мне и нужна́ నాకు కావలసినది సరిగ్గా ఈ పుస్తకమే; ~ послу́шайте, что говоря́т వాళ్లు చెప్పున్నది వినండి; ~ пре́лесть! ఎంత అద్భుతంగా వుంది! 3. *в знач. связки при именном сказ.*: благополу́чие всех — вот на́ша цель అందరి క్షేమం — అదే మన లక్ష్యం ◇ ~ и всё అంతే; ~ ещё! *разг.* ఇంకేమిటి?, అట్లాగా?; ~ тебе́ [и] на́!, ~ так та́к! *разг.* ఇదేమిటి?, ఏమిటిది?

вот-вот *нареч. разг.*: он ~ до́лжен прийти́ అతను ఏ నిమిషాన అయినా రావచ్చు

воткну́ть *сов. см.* втыка́ть

во́тум *м* ప్రకటన; ~ дове́рия విశ్వాస ప్రకటన; ~ недове́рия అవిశ్వాస ప్రకటన

воцари́ться *сов. см.* воцаря́ться

воцар||я́ться, воцари́ться: ~и́лся поря́док శాంతి భద్రతలు ఏర్పడ్డాయి; ~и́лась тишина́ నిశ్శబ్దం ఆవరించింది

вошь *ж* పేను

вою́ющи||й యుద్ధమగ్న; ~е стра́ны యుద్ధమగ్న దేశాలు

впада́ть, впасть 1. *тк. несов.* (*о реке*) పడు; ~ в мо́ре సముద్రంలో పడు 2. *перен.*: ~ в де́тство వృద్ధాప్యంచేత [ఒకరి] బుద్ధి మందగించి వుండు; ~ в заду́мчивость పర్యాలోచనలో మునిగిపోవు; ~ в нищету́ దారిద్ర్యంలో మునిగిపోవు; ~ в отча́яние నిరాశ చెందు; ~ в оши́бку పొరపడు

впа́дина *ж* 1. గుంట, బొంద; глазна́я ~ *анат.* కనుగుంట 2. *геогр.* పల్లం

впа́лы||й: ~е глаза́ గుంటకండ్లు; ~е щёки చప్పి దవడలు

впасть *сов.* 1. *см.* впада́ть 2; 2. (*ввалиться*) (కళ్లు) గుంటలు పడు; (చప్పి) దవడలు పడు (*о щеках*)

впервы́е *нареч.* తొలిసారిగా, మొట్టమొదట [సారిగా]

вперёд *нареч.* 1. ముందుకు; взад и ~ ఇటూ అటూ; выходи́ть ~ ముందుకు వచ్చు; продвига́ться ~ పురోగమించు 2. *разг.* (*платить и т.п.*) ముందు 3. *в знач. межд.* ముందుకు! ◇ часы́ иду́т ~ గడియారం వేగంగా నడుస్తుంది

впереди́ 1. *нареч.* ముందు, ఎదురుగా; идти́ ~ ముందు నడుచు 2. *нареч.* (*в будущем*) ఇక ముందు (ముందట), ఇతోధికంగా; у меня́ ещё мно́го вре́мени ~ ఇంకా చాలా కాలముంది 3. *предлог* (*рд.*) ముందు; он идёт ~ меня́ అతను నా[కంటె] ముందు నడుస్తున్నాడు

впечатле́ни||е *с* ముద్ర, అనుభవాలు; производи́ть ~е на кого́-л. ఒకరి మీద ముద్రవేయు, ఒకరి మనస్సులో నాటుకుపోవు; ~я де́тства చిన్ననాటి అనుభవాలు; дели́ться ~ями అనుభవాలను గురించి చెప్పు

впечатли́тельный సున్నితమైన, మెత్తని మనస్సు గల

впечатля́ющий మనసుకు తగిలే, మనసుకు నాటే, మనో హరమైన

впива́ться, впи́ться (в *вн.*): ~ зуба́ми కరిచి పట్టు; ~ когтя́ми గోళ్లతో గుచ్చు; колю́чка впила́сь в ру́ку ముల్లు చేతిలో గుచ్చుకొంది

вписа́ть *сов. см.* впи́сывать

впи́сывать, вписа́ть (*вн.*) 1. చేర్చుకొను, రాసుకొను 2. *мат.* గీయు

впита́ть(ся) *сов. см.* впи́тывать(ся)

впи́тывать, впита́ть (*вн.*) 1. లోగొను, శోషించు, నానుచు, పీల్చు[కొను] 2. *перен.* గ్రహించు

впи́тываться, впита́ться పీల్చుకొనబడు, ఇంకు, ఇంకిపోవు

впи́ться *сов. см.* впива́ться

впи́хивать, впихну́ть *разг.* (*вн.* в *вн.*) (లోకి) తోయు, గెంటు; తోసుకుపోవు, తోసివేయు (*тк. сов.*)

впихну́ть *сов. см.* впи́хивать

вплавь *нареч.*: переправля́ться ~ ఈది (ఈత గొట్టి) దాటు

вплотну́ю *нареч.* నొక్కుకుని (*плотно, тесно*); ఒత్తుకుని (*близко, касаясь*); стоя́ть ~ నొక్కుకుని నిలబడు; класть ~ ఒత్తుగా పెట్టు ◇ принима́ться за что́-л. ~ దేనికైనా దీక్షతో పూనుకొను

вплоть: ~ до (*о времени*) దాక, వరకూ; ~ до мельча́йших подро́бностей అతి సూక్ష్మ వివరాల వరకూ

вполго́лоса *нареч.* మెల్లగా; говори́ть ~ మెల్లగా మాట్లాడు

вполза́ть, вползти́ 1. (*внутрь*) లోపలికి ప్రాకు 2. (*наверх*) పైకి ప్రాకు

вползти́ *сов. см.* вполза́ть

вполне́ *нареч.* అంత, పూర్తిగా; ~ доста́точно చాలు; э́то не ~ ве́рно ఇది అంత సరి కాదు; я ~ согла́сен с ва́ми మీతో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను

вполови́ну *нареч. разг.* సగం; ~ бо́льше సగానికి సగం అధికం; ~ ме́ньше [సగానికి] సగం తక్కువ

впопа́д *нареч. разг.* అంతమట్టుకే; отвеча́ть ~ అంతమట్టుకే జవాబు చెప్పు

впопыха́х *нареч.* తొందర తొందరగా, హడావిడిగా

впо́ру *нареч. разг.* సరిపోవు; э́то пальто́ мне ~ ఈ కోటు నాకు సరిపోతుంది (అమరుతుంది)

впосле́дствии *нареч.* తదనంతరం, తదనంతర కాలంలో, తరువాత, తదుపరి

впотьма́х *нареч.* చీకటిలో

впра́ве *в знач. сказ.* హక్కు కలుగు

впра́во *нареч.* కుడి వైపుకు (*куда*); కుడి పక్కన (*где*); ~ от меня́ నా కుడి పక్కన

впредь *нареч.* ఇక ముందు, ఇక నుంచి; ~ э́того не де́лай ఇక ముందు ఇలాంటి పని చేయకూడదు

вприпры́жку *нареч.* గంతులు వేస్తూ; бежа́ть ~ గంతులు వేస్తూ పరుగెత్తు

впро́голодь *нареч.* ఆకలితో, అర్ధాకలితో; жить ~ అర్ధాకలితో బతుకు; пита́ться ~ అర్ధాకలిగా తిను

впрок *нареч.*: откла́дывать ~ నిలవచేయు; идти́ кому́-л. ~ *разг.* ఒకరికి మేలు చేయు

впроса́к *нареч. разг.*: попада́ть ~ పప్పులో కాలు వేయు

впро́чем *союз* 1. కాని, అప్పటికీ 2. *в знач. вводн. сл.*: ~, поступа́й как хо́чешь అన్నట్లు, నీకు ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయ్

впры́гивать, впры́гнуть పైకి దూకు (*на что-л.*); లోకి దూకు, ఎగిరి దూకు (*внутрь чего-л.*)

впры́гнуть *сов. см.* впры́гивать

впры́скивание *с* ఇంజెక్షన్

впры́скивать, впры́снуть (*вн.*) ఇంజెక్షన్ చేయు; ~ кому́-л. ка́мфору ఒకరికి కాంఫర్ ఇంజెక్షన్ చేయు

впры́снуть *сов. см.* впры́скивать

впряга́ть, впрячь (*вн.* в *вн.*) కట్టు; ~ ло́шадь в теле́гу గుర్రాన్ని బండికి కట్టు (పూన్చు)

впрячь *сов. см.* впряга́ть

впуска́ть, впусти́ть (*вн.*) లోపలికి పోనిచ్చు; ~ в ко́мнату గది లోపలికి పోనిచ్చు

впусти́ть *сов. см.* впуска́ть

впусту́ю *нареч.* వ్యర్థంగా, వ్యర్థం, నిష్ఫలం; рабо́тать ~ వ్యర్థంగా పని చేయు; э́та рабо́та [сде́лана] ~ ఈ పని వ్యర్థం

впу́тать(ся) *сов. см.* впу́тывать(ся)

впу́тывать, впу́тать *разг.* (*вн.* в *вн.*; *вовлекать*) (లో) ఇరికించు

впу́тываться, впу́таться *разг.* (в *вн.*; *вмешиваться*) (లో) చిక్కుకొను, ఇరుక్కొను

впятеро́м *нареч.* ఐదుగురు కలిసి; они́ рабо́тали ~ ఐదుగురు కలిసి పని చేశారు

враг *м* శత్రువు; వ్యతిరేకి (*принципиальный противник*); кла́ссовый ~ వర్గ శత్రువు; ~ куре́ния సిగరెట్లు కాల్చడానికి వ్యతిరేకి

вражд||а́ *ж* శత్రుత్వం, విరోధం, వైమనస్యం; пита́ть ~у́ శత్రుత్వ వైఖరి కలిగివుండు

вражде́бно *нареч.* శత్రుభావంతో; относи́ться ~ పగబట్టు, పగగొను, సూడుకొను, సూడుపట్టు

вражде́бность *ж* వ్యతిరేకత, వైరుధ్యం, విరోధభావం

вражде́бн||ый 1. (*недружелюбный*) ద్వేషపూరితమైన, శత్రుభావంగల **2.** (*вражеский*) శత్రు, విరోధ; ~е элеме́нты శత్రు శక్తులు

враждова́ть *несов.* (с *тв.*) (పట్ల) శత్రు వైఖరి వహించు, (తో) పోట్లాడు

вра́жеский శత్రు

вразре́з *нареч.* విరుద్ధంగా; ~ с ва́шим мне́нием మీ అభిప్రాయానికి విరుద్ధంగా; идти́ ~ с че́м-л. దేనినైనా వ్యతిరేకించు

вразуми́тельный అర్థమయ్యే, స్పష్టమైన

вразуми́ть *сов. см.* вразумля́ть

вразум||ля́ть, вразуми́ть (*вн.*) ఒప్పించు, నమ్మేటట్టు చేయు; его́ ниче́м не ~и́шь అతనిని ఒప్పించడం అసాధ్యం, అతను ఒప్పుకొనేటట్టు చేయడం సాధ్యం కాదు

враньё *с разг.* అబద్ధం

врасплóх *нареч.* అకస్మాత్తుగా, హఠాత్తుగా, ఏమరుపాటుగా; заставáть (захвáтывать) когó-л. ~ ఒకరిని ఏమరించు (విభ్రాంతుని చేయు); быть застúгнутым ~ ఏమరిల్లు

врассыпнýю *нареч.*: побежáть (брóситься) ~ తొడిబడు, చెల్లాచెదరుగా పారిపోవు

вратáрь *м* గోల్ కీపర్

врать, соврáть *разг.* అబద్ధాలాడు, బొంకులాడు, బొంకు

врач *м* వైద్యుడు, డాక్టరు; дéтский ~ పిల్లల వైద్యుడు; зубнóй ~ దంత వైద్యుడు; звать врачá డాక్టరుని పిలిపించు (రమ్మను); идтú к врачý డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్లు

врачéбн||ый వైద్య; ~ый осмóтр వైద్య పరీక్ష; ~ая пóмощь వైద్య సహాయం; ~ая прáктика వైద్యం

вращáтельн||ый: ~ое движéние భ్రమణ చలనం, విఘూర్ణనం

вращáть *несов.* (*вн.*) తిప్పు, చుట్టు, తిరుగు

вращáться *несов.* **1.** సుడివడు, దొర్లు, పరివర్తించు; ~ вокрýг భ్రమించు, ప్రదక్షిణలు చేయు, తిరుగు **2.** *перен.* (*часто бывать в каком-л. обществе*) తిరుగుతూ ఉండు

вращéние *с* ప్రదక్షిణ, భ్రమణం, పరిభ్రమణం; ~ Землú భూభ్రమణం

вред *м* హాని, చెరుపు, అనర్థం, నష్టం; причинúть ~ комý-л. ఒకరికి చెరుపు చేయు, ఒకరికి హాని కలిగించు; от э́того мнóго ~á దానివల్ల అనేక అనర్థాలు; какóй от э́того ~? అందువల్ల యేమి చెరుపు?

вредúтель *м с.-х.* తెగులు, చీడపురుగు

вредúт||ь, навредúть, повредúть (*дт.*) (కి) హాని కలిగించు; ~ь здорóвью ఆరోగ్యానికి హాని కలిగించు, ఆరోగ్యానికి చెరుపు చేయు; э́то ~ интерéсам óбщества సమాజ ప్రయోజనాలకు ఇది హానికరము

врéдно *в знач. сказ.* హానికరం, హానికరంగా వుంది; курúть ~ పొగ తాగడం హానికరం; э́то ~ для егó здорóвья ఇది అతని ఆరోగ్యానికి హానికరం (హానికరంగా వుంది)

врéдн||ый హానికరమైన, ఘాతుకమైన; ~ая привы́чка చెడ్డ అలవాటు

врéзаться *сов. см.* врезáться

врезáться, врéзаться (в *вн.*) **1.** (లో) మెరకబట్టు, కూరుకుపోవు, చొచ్చుకుపోవు **2.** *перен.* గాఢంగా నాటుకుపోవు; ~ в пáмять మనస్సులో నాటుకుపోవు

временáми *нареч. разг.* అప్పుడప్పుడు, అడపాతడపా

вре́менно *нареч.* తాత్కాలికంగా; ~ исполня́ющий обя́занности секретаря́ తాత్కాలిక కార్యదర్శి

вре́менн||ый తాత్కాలిక; ~ое прави́тельство తాత్కాలిక ప్రభుత్వం

вре́м||я *с* 1. కాలం (*тж. филос.*); వ్యవధి, సమయం, సేపు; благоприя́тное ~я పుణ్య (యథా) కాలం; до́лгое ~я ఎన్నాళ్ళు; ме́стное ~я స్థానిక కాలం; не́которое ~я కొంత సేపు; неподходя́щее ~я అనర్థ కాలం; свобо́дное ~я తీరిక; ~я идёт бы́стро కాలం వేగంగా గడుస్తోంది; проводи́ть ~я కాలక్షేపం చేయు; тра́тить ~я కాలం వృథా చేయు; в на́ше ~я మన కాలంలో, ఈ నాడు; в то ~я అంతలో, అదే సమయంలో; за э́то ~я ఈ మధ్యలో; в тече́ние дли́тельного ~ени ఎన్నాళ్ళనుంచి; до како́го ~ени? ఎంతదాకా?; с незапа́мятных времён అనాదినుంచి; ско́лько ~ени? టైమ్ ఎంత (ఎంతైంది)? 2. (*пора, отрезок дня, года и т.д.*) పూట, వేళ, కాలం, ఋతువు; дождли́вое ~я వర్షా కాలం; ночно́е ~я రాత్రి పూట; в вече́рнее ~я సాయంకాల [వేళ] 3. *грам.* కాలం; настоя́щее ~я వర్తమాన కాలం ◇ ~я от ~ени అడపాదడపా, అప్పుడప్పుడు, ఉండీ ఉండీ; в после́днее ~я ఇటీవలి; всё ~я ఎప్పుడూ; на ~я కొంత కాలం; в то ~я как... ...ఉండగా

времяпрепровожде́ние *с* కాలక్షేపం

вро́де 1. *предлог* (*рд.*) వంటి, రీతిగా, లాగా; что-то ~ хи́жины గుడిసె వంటి 2. *частица разг.* అట, అట్టు; он ~ постаре́л అతను ముసలివాడయినట్టు వ్నాడు; мне ~ ле́гче ста́ло నాకు నయంగా ఉన్నట్టుంది

врождённы||й సహజ[మైన], పుట్టు; ~е спосо́бности సహజమైన (పుట్టు) సామర్థ్యాలు

врозь *нареч.* విడిగా, వేరుగా; жить ~ విడిగా (వేరుగా) వుండు (బతుకు)

врун *м разг.* అబద్ధికుడు, బొల్లుమారి, కల్లరి

вруча́ть, вручи́ть (*вн.*) అందించు (*письмо*); సమర్పించు, అర్పించు (*грамоту, награду*); ప్రదానం చేయు, సత్కరించు (*награду*)

вруче́ние *с* సమర్పణ, సత్కారం, ప్రదానం; ~ награ́д అవార్డుల ప్రదానోత్సవ సభ

вручи́ть *сов. см.* вруча́ть

вручну́ю *нареч.* చేతితో; сде́лано ~ చేతితో తయారుచేసినది

врыва́ться, ворва́ться (లోపలికి) చొరబడు, దడాలున వచ్చు

вря́д ли *частица* అనుకోను; ~ он придёт అతడు వస్తాడనుకోను

вса́дник *м* రౌతు, అశ్వికుడు

вса́сывать, всоса́ть (*вн.*) 1. పీల్చు 2. (*поглощать, впитывать*) పీల్చు, ఇంకు; ఇంకిపోవు (*тк. сов.*)

все *мест. мн. см.* весь 1, 3

всё I *мест. с см.* весь 1, 2

всё II *нареч. разг.* 1. (*всегда*) ఎప్పుడూ, ఎల్లప్పుడూ 2. (*до сих пор; тж.* ~ ещё) ఇంకా; он ~ ещё живёт здесь అతను ఇంకా ఇక్కడ ఉన్నాడు 3. (*только*): ~ из-за вас అంతా మీ మూలంగానే 4. *в знач. частицы*: ~ бо́лее и бо́лее అంతకంతకు ఎక్కువగా, అధికాధికంగా; ~ же ఐనప్పటికీ 5. *в знач. союза* (*всё-таки*): как он ни стара́ется, ~ ничего́ не выхо́дит అతను ఎంత ప్రయత్నించినా లాభం ఏమీ లేదు ◇ [и] ~ же ఏమైనా

всегда́ *нареч.* ఎప్పుడూ, ఎల్లప్పుడూ, నిత్యము; как ~ ఎప్పటిలాగా

всегда́шн||ий ఎప్పటి, మామూలు; э́то его́ ~яя мане́ра ఇది అతని అలవాటు

всего́ 1. *нареч.* (*итого*) మొత్తం 2. *частица* (*лишь*) కేవలం, మాత్రమే; ~ [лишь] две мину́ты రెండే రెండు నిమిషాలు; он ста́рше меня́ ~ на два го́да అతను నాకంటె రెండేళ్ళు మాత్రమే పెద్దవాడు ◇ ~-на́всего అంత మాత్రమే, ఇంతంత; то́лько и ~ అంతే

всезна́ющий సర్వజ్ఞుడైన

вселе́нная *ж* విశ్వం, జగం, జగత్తు

всели́ть(ся) *сов. см.* вселя́ть(ся)

вселя́ть, всели́ть (*вн.* в *вн*) 1. ప్రవేశపెట్టు, దించు; ~ кого́-л. в но́вую кварти́ру ఒకరిని కొత్త వాటాలో దించు, ఒకరిని కొత్త వాటాలో ప్రవేశపెట్టు 2. *перен.* (*внушать*) రేకెత్తించు, (కి) కలిగించు; ~ уве́ренность в кого́-л. ఒకరిలో విశ్వాసం రేకెత్తించు, ఒకరికి విశ్వాసం కలిగించు

вселя́ться, всели́ться (в *вн.*) 1. (లో) దిగు, ప్రవేశించు; ~ в но́вую кварти́ру కొత్త వాటాలో దిగు (ప్రవేశించు) 2. *перен.* కలుగు; в меня́ всели́лась наде́жда నాకు ఆశ పుట్టింది (కలిగింది)

всеме́рно *нареч.* సంపూర్ణంగా, సమగ్రంగా; ~ соде́йствовать సంపూర్ణంగా సహాయం చేయు

всеме́рн||ый సంపూర్ణ, సమగ్ర; ~ая по́мощь సంపూర్ణ సహాయం

всеми́рн||ый ప్రపంచ; ~ый конгре́сс ప్రపంచ

మహాసభ; Всеми́рный Сове́т Ми́ра ప్రపంచ శాంతి సమితి

всемогу́щий సర్వశక్తిగల, సర్వసమర్థమైన; ~ челове́к సర్వశక్తిమంతుడు

всенаро́дн||ый యావత్ప్రజా, యావన్మంది; ~ое госуда́рство యావత్ప్రజా రాజ్యం; ~ая со́бственность యావత్ప్రజా ఆస్తి; ~ое торжество́ దేశ వ్యాప్త[మైన] (జాతివ్యాప్తమైన) మహోత్సవం

всео́бщ||ий సార్వత్రిక, సాధారణ, విశ్వ; ~ая забасто́вка సార్వత్రిక (సాధారణ) సమ్మె; ~ая пе́репись населе́ния సార్వత్రిక జనాభా లెక్కలు; ~ее избира́тельное пра́во సార్వత్రిక ఎన్నిక హక్కు; ~ее беспла́тное образова́ние సార్వజనీన ఉచిత విద్య

всеобъе́млющ||ий సమగ్ర, సర్వతోముఖమైన; ~ая програ́мма సమగ్ర కార్యక్రమం

всеросси́йский అఖిల రష్యా

всерьёз *нареч.* సీరియస్‌గా; принима́ть что́-л. ~ దేనినైనా సీరియస్‌గా తీసుకొను

всеси́льный సర్వశక్తివంతమైన

всесою́зный అఖిల యూనియన్, అఖిల దేశ; ~ съезд అఖిల యూనియన్ మహాసభ

всесторо́нне *нареч.* కూలంకషంగా, సర్వతోముఖంగా

всесторо́нн||ий సర్వతోముఖ[మైన], బహుముఖ; ~яя по́мощь బహుముఖ సాయం; ~ее разви́тие సర్వతోముఖాభివృద్ధి

всё-таки *союз* అయినప్పటికీ, ఏమైనా; а ~ он прав అయినప్పటికీ (ఏమైనా) అతను చెప్పినది నిజమే

всеуслы́шание *с*: во ~ బహిరంగంగా, బిగ్గరగా

всецéло *нареч.* పూర్తిగా, సంపూర్ణంగా

вска́кивать, вскочи́ть 1. (на *вн.*) (పైకి) దుముకు, ఎగిరి దూకు 2. (*быстро вставать*) చటుక్కున లేచినిలబడు, ఎగిరి లేచు; ~ с посте́ли పక్కమీద నుంచి ఎగిరి లేచు 3. *разг.* (*о прыще и т.п.*) ఉబ్బు, వచ్చు, పొక్కించు

вска́пывать, вскопа́ть (*вн.*) తవ్వు, తవ్వివేయు

вскара́бкаться *сов. см.* кара́бкаться

вска́рмливать, вскорми́ть (*вн.*) పెంపు, పెంచు; ~ гру́дью కుడుపు, సాకు

вскипа́ть, вскипе́ть 1. పొంగు, పొంగిపోవు 2. *перен.* కోపంతో మండు, ఎగిరిపోవు, మండిపోవు

вскипе́ть *сов. см.* вскипа́ть

вскипяти́ть *сов. см.* кипяти́ть

всклоко́ченн||ый చింపిరి; ~ые во́лосы చింపిరి జుట్టు

всколыхну́||ть *сов.* (*вн.*) చెలరేగు; э́ти собы́тия ~ли всю страну́ ఈ ఘటనలు దేశమంతటా చెలరేగాయి

вскользь *нареч.* ప్రసంగవశాత్తు; упомяну́ть ~ ప్రసంగవశాత్తు చెప్పు (ప్రస్తావించు)

вскопа́ть *сов. см.* вска́пывать

вско́ре *нареч.* త్వరలో, కొంచెం సేపు తరువాత; కొన్నాళ్లలో (*через несколько дней*); ~ он пришёл అతను కొంచెం సేపు తరువాత వచ్చాడు; ~ по́сле войны́ యుద్ధం అయిపోయిన కొద్ది రోజుల తరువాత

вскорми́ть *сов. см.* вска́рмливать

вскочи́ть *сов. см.* вска́кивать

вскри́кивать, вскри́кнуть కేకవేయు

вскрыва́ть, вскрыть (*вн.*) 1. విప్పు, తెరుచు; ~ письмо́ కవరు విప్పు (తెరుచు) 2. *перен.* వెల్లడించు, బహిర్గతం చేయు, బట్టబయలు చేయు; ~ недоста́тки లోపాలను వెల్లడించు (బహిర్గతం చేయు) 3. *мед.* కోయు; శవ పరీక్ష చేయు (*труп*)

вскрыва́ться, вскры́ться 1. (*о нарыве*) చితుకు, పగులు, విరుగు 2. (*о реке*) పగులు 3. *перен.* వెల్లడి అగు, బయటపడు, బహిర్గతం చేయబడు

вскры́тие *с* 1. (*распечатывание*) విప్పడం, తెరవడం 2. *перен.* వెల్లడి, బహిర్గతం చేయడం 3. *мед.* కోయడం ◇ ~ реки́ నదిలో మంచు పగలడం

вскры́ть(ся) *сов. см.* вскрыва́ть(ся)

вслед *предлог*: ~ за వెనువెంటనే; идти́ ~ за ке́м-л. ఒకరి వెంట వెళ్లు (పడు), ఒకరిని వెంబడించు; смотре́ть ~ кому́-л. ఒకరి వెంట చూచు

вслéдствие *предлог* (*рд.*) (దాని) కారణంగా, వల్ల; అందున, అందువల్ల, తత్ఫలితంగా, తద్వారా

вслепу́ю *нареч. разг.* 1. (*не видя*) గుడ్డిగా 2. *перен.* గుడ్డిగా; де́йствовать ~ గుడ్డెద్దు చేలోపడ్డట్టుగా చేయు

вслух *нареч.* పెద్దగా, పైకి; ду́мать ~ పైకి అనుకొను; чита́ть ~ బిగ్గరగా చదువు, పెద్దగా చదివివినిపించు

вслу́шаться *сов. см.* вслу́шиваться

вслу́шиваться, вслу́шаться (в *вн.*) శ్రద్ధగా ఆలకించు, చెవియొగ్గి విను

всма́триваться, всмотре́ться (в *вн.*) పరికించు (సూక్ష్మదృష్టితో) చూచు

всмотре́ться *сов. см.* всма́триваться

всмя́тку *нареч.*: яйцо́ ~ హాఫ్ బాయిల్డ్ ఎగ్గు, సగం ఉడకబెట్టిన గుడ్డు

всóвывать, всýнуть (*вн.* в *вн.*) (లో) దోపు [కొను]; ~ рýку в кармáн జేబులో చేయి దోపు (పెట్టుకొను)

всосáть *сов. см.* всáсывать

вспахáть *сов. см.* вспáхивать *и* пахáть

вспáхивать, вспахáть (*вн.*) దున్ను, దమ్ము చేయు

вспáшка *ж* దుక్కి

всплеск *м* తుళ్లిన ధ్వని

вплёскивать, всплеснýть [పిళ్లు] తుళ్లు ◇ ~ рукáми ముక్కు మీద వేలు వేసుకొను

всплеснýть *сов. см.* всплёскивать

всплывáть, всплыть 1. పైకి వచ్చు, తేలు 2. *перен.* తేలు, బయటపడు

всплыть *сов. см.* всплывáть

всполошúть *сов. разг.* (*вн.*) కలవరపెట్టు

всполошúться *сов. разг.* కలవరపడు

вспоминáть, вспóмнить (*вн.*, о *пр.*) జ్ఞాపకం (జ్ఞప్తికి) తెచ్చు, జ్ఞాపకం చేసుకొను (పెట్టుకొను), (గురించి) తలచు, స్మరించు

вспоминáться, вспóмниться జ్ఞాపకం (గుర్తుకు) వచ్చు, స్ఫురించు

вспóмнить(ся) *сов. см.* вспоминáть(ся)

вспомогáтельный సహాయక; ~ отря́д సహాయక దళం, ఉపబలం; ~ глагóл *грам.* సహాయ క్రియ, ఉపక్రియ

вспотéть *сов. см.* потéть 1

вспры́гивать, вспры́гнуть (на *вн.*) మీద ఎగిరి దూకు

вспры́гнуть *сов. см.* вспры́гивать

вспýгивать, вспугнýть (*вн.*) బెదరగొట్టు

вспугнýть *сов. см.* вспýгивать

вспухáть, вспýхнуть ఉబ్బు, ఉబ్బిపోవు, వాచు

вспýхнуть *сов. см.* вспухáть

вспылúть *сов. разг.* రేగు, మండిపడు

вспы́льчивый ముక్కోప; ~ харáктер ముక్కోప స్వభావం; ~ человéк ముక్కోపి, శ్రీఘ్రకోపి, మంటమారి

вспы́хивать, вспы́хнуть 1. అంటుకొను, రగులుకొను, భగ్గుమను (*о пожаре*); మెరియు, తళుక్కుమను (*о молнии*) 2. *перен.* (*возникать*) ప్రజ్వరిల్లు 3. *перен.* (*приходить в возбуждение*) రేగు, ఉద్రిక్తపడు

вспы́хнуть *сов. см.* вспы́хивать

вспы́шка *ж* 1. మెరుపు, తళుకు; ~ мóлнии తళుకు మని మెరవడం, మెరుపు తీగ 2. *перен.* (*внезапное сильное проявление*) భగ్గుమనుట; ~ гнéва క్రోధాతిరేకం; ~ рáдости సంతోషాతిరేకం; ~ эпидéмии అంటు వ్యాధి చెలరేగడం

вспять *нареч.* వెనక్కు, వెనక్కి

вставáть, встать 1. లేచు (*тж. перен.*); నిద్ర లేచు (*проснувшись, подниматься*); ~ с мéста లేచినిలబడు; ~ на защúту Рóдины మాతృదేశాన్ని రక్షించడానికి లేచు 2. (*всходить*) ఉదయించు; сóлнце встаёт సూర్యుడు ఉదయిస్తున్నాడు, పొద్దుపొడుస్తుంది 3. *перен.* (перед *тв.*; *возникать*) తలెత్తు, ఉదయించు; перед нáми встаю́т нóвые трýдности మన ముందు కొత్త ఇబ్బందులు తలెత్తుతాయి, మనం కొత్త ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది 4. *разг.* (*останавливаться*) ఆగిపోవు; мои́ часы́ встáли నా గడియారం ఆగిపోయింది ◇ ~ на колéни మోకరిల్లు; ~ на *какóй-л.* путь దారి పట్టు; ~ на чью-л. стóрону ఒకరి పక్షం వహించు, ఒకరి పక్షాన నిలబడు

встáвить *сов. см.* вставля́ть

встáвка *ж* 1. (*действие*) చేర్చడం, పెట్టడం; పొదగడం (*в оправу*) 2. (*то, что вставлено*) చేర్పు, చేర్చినది

вставля́ть, встáвить (*вн.*) పెట్టు, ఎక్కించు, పొదుగు; ~ зýбы పళ్లు కట్టించుకొను; ~ в рáму చట్రంలో ఎక్కించు; ~ стёкла అద్దాలు వేయు (అమర్చు)

встать *сов. см.* вставáть

встревóжить *сов. см.* тревóжить 1

встревóжиться *сов. см.* тревóжиться

встрёпанный *разг.* చింపిరి

встрéтить(ся) *сов. см.* встречáть(ся)

встрéча *ж* 1. సమావేశం, అభిసరణ 2. (*приём*) స్వాగతం; тёплая ~ హృదయపూర్వక స్వాగతం 3. *спорт.* ఆట పోటీ ◇ ~ Нóвого гóда కొత్త సంవత్సరాది విందు

встречáть, встрéтить (*вн.*) 1. కలుసుకొను; ఎదుర్కొను (*тж. перен.*); ~ дрýга స్నేహితుని కలుసుకొను; ~ трýдности కష్టాలను ఎదుర్కొను 2. (*принимать, приветствовать*) (కు) స్వాగతం ఇచ్చు, (చెప్పు, పలుకు); ~ радýшный приём హృదయపూర్వక స్వాగతం పొందు 3.: ~ аплодисмéнтами కరతాళధ్వనులతో స్వాగతం ఇచ్చు; ~ огнём కాల్పులతో ఎదుర్కొను 4. (*получать*) లభించు, పొందు; ~ сочýвствие (కు) సానుభూతి లభించు (పొందు, చూరగొను)

встречá||ться, встрéтиться 1. (с *тв.*) కలుసుకొను, కలియు; ఎదురుపడు (*тж. нечаянно*); я встрé-

тилась с ним на доро́ге అతను నాకు దారిలో ఎదురు పడ్డాడు; они́ встре́тились వాళ్ళు కలుసుకున్నారు 2. *перен.* (с *тв.*) ఎదుర్కొను; я встре́тился с больши́ми тру́дностями చాలా కష్టాలను ఎదుర్కొన్నాను 3. (*попадаться*) తటస్థపడు, దొరుకు; э́ти расте́ния ~ются на ю́ге ఈ మొక్కలు దక్షిణాదిన దొరుకుతాయి (వుంటాయి); мне не приходи́лось ~ться с таки́м слу́чаем ఇలాంటి కేసు నాకు తటస్థపడలేదు 4. *спорт.* ఆడు, పోటీ పడు

встре́чный 1. ఎదురు; ~ ве́тер ఎదురుగాలి; ~ иск *юр.* ఎదురు వ్యాజ్యం; ~ по́езд ఎదుటివైపునుంచి వస్తున్న రైలు 2. *в знач. сущ. м* ఎదురుగా వచ్చే వాడు, ఎదురైనవాడు ◇ ~ и попере́чный ఎదురైన వాడికల్లా

встря́хивать, встряхну́ть (*вн.*) 1. కదిలించు, ఆడించు (*приподнимая, трясти*); దులిపివేయు (*вытрясать пыль*) 2. *перен.* ఉత్తేజపరచు, ఉత్సాహ పరచు

встряхну́ть *сов. см.* встря́хивать

вступа́ть, вступи́ть (в *вн.*) 1. (లో) అడుగు పెట్టు, ప్రవేశించు; войска́ вступи́ли в го́род సైన్యం నగరంలో ప్రవేశించింది 2. (*становиться членом*) (లో) చేరు; ~ в па́ртию పార్టీలో చేరు 3. (*начинать*) ఆరంభించు, (లోకి) దిగు; ~ в борьбу́ పోరాటంలోకి (పోరాట రంగంలోకి) దిగు; ~ в перегово́ры సంప్రతింపులు ఆరంభించు; ~ в разгово́р సంభాషణలోకి దిగు ◇ ~ в брак పెండ్లి చేసుకొను, పెండ్లాడు; ~ в до́лжность పదవి స్వీకరించు; ~ в си́лу చెల్లుతూ వుండు, అమలులోకి వచ్చు; ~ в строй (కర్మాగారం) పని ఆరంభించు; ~ на престо́л సింహాసనం ఎక్కు (అధిష్ఠించు); ~ на како́й-л. путь దారి పట్టు, పంథా అవలంబించు, పంథాని చేపట్టు

вступа́ться, вступи́ться (за *вн.*) రక్షించు, కాపాడు, (కోసం) నిలబడు

вступи́тельный 1. (*вво́дный*) అవతారికగా (పీఠికగా, పరిచయ సూచకంగా) వుండే 2. (*связанный с вступлением*) ప్రవేశ; ~ взнос ప్రవేశ రుసుం; ~ экза́мен ప్రవేశ పరీక్ష

вступи́ть(ся) *сов. см.* вступа́ть(ся)

вступле́ние *с* 1. (*действие*) ప్రవేశించడం, ప్రవేశం, ఆరంభం; ~ на [госуда́рственный] пост పదవీ స్వీకారం 2. (*введение, предисловие*) పీఠిక, ముందు మాట, తొలి పలుకు

всу́нуть *сов. см.* всо́вывать

всхли́пнуть *сов. см.* всхли́пывать

всхли́пывать, всхли́пнуть వెక్కి వెక్కి ఏడ్చు

всходи́ть, взойти́ 1. (на *вн.*) (మీద, మీదికి) ఎక్కు; ~ на́ гору కొండ మీదికి (పై) ఎక్కు, పర్వత ఆరోహించు; ~ на трибу́ну ప్లాట్‌ఫారమ్ మీద ఎక్కు 2. (*о небесных светилах*) ఉదయించు, పొడుచు 3. (*прорастать*) మొలుచు, చిగురుపెట్టు, అంకురించు

всю́ду *нареч.* అంతటా, అన్ని చోట్లా; он иска́л ~ నలు ముఖాలా వెతికాడు

вся *мест. ж см.* весь I

вся́к||ий *мест.* 1. ప్రతి; ~ий раз ప్రతి సారి; во ~ое вре́мя ఎప్పుడైనా; во ~ом ме́сте ప్రతి చోటా, ఎక్కడైనా 2. (*разный*) రకరకాల, నానా; ~ие това́ры రకరకాల (నానా) సరుకులు; ~ие подозре́ния లేనిపోని అనుమానాలు 3. (*какой бы то ни было*) ఏ మాత్రం; без ~ой жа́лости ఏ మాత్రం జాలి లేకుండా; без ~ого сомне́ния సందేహం ఏమీ లేకుండా 4. *в знач. сущ. м* (*любой человек*) ప్రతి ఒకరూ, ఎవరైనా 5.: ~ое *в знач. сущ. с* ప్రతిదీ, ఏదైనా ◇ во ~ом слу́чае ఏమైనా, на ~ий слу́чай అవసరమైతే, అవసరపడితే

вся́чески *нареч. разг.* అన్ని విధాలా, సర్వధా

вся́чина *ж*: вся́кая ~ *разг.* రకరకాల వస్తువులు

вта́йне *нареч.* రహస్యంగా

вта́лкивать, втолкну́ть (*вн.* в *вн.*) (లో) తోయు, దోపు, దూర్చు

вта́скивать, втащи́ть (*вн.*) లోపలికి లాగు (*внутрь*); పైకి లాగు (*наверх*)

втащи́ть *сов. см.* вта́скивать

втере́ть *сов. см.* втира́ть

втира́ть, втере́ть (*вн.*) రుద్దు, రాయు, పులుము ◇ ~ очки́ кому́-л. *разг.* ఒకరి కండ్లలో దుమ్ము చల్లు (కొట్టు)

вти́скивать, вти́снуть (*вн.* в *вн.*) (లో) కుక్కు

вти́скиваться, вти́снуться (в *вн.*) (లో) ఇరుకు [కొను]

вти́снуть(ся) *сов. см.* вти́скивать(ся)

втихомо́лку *нареч. разг.* లోలోపల; ~ пла́кать లోలోపల ఏడ్చు; смея́ться ~ లోలోపల నవ్వు

втолкну́ть *сов. см.* вта́лкивать

вторга́ться, вто́ргнуться (в *вн.*) (లో) చొరబడు, చొరబారు, (మీద) దాడి చేయు

вто́ргнуться *сов. см.* вторга́ться

вторже́ние *с* చొరబాటు, ఆక్రాంతి

втóрить *несов.* (*дт.*) 1. వల్లించు 2. *перен.* (కి) వంత పాడు

вторúчно *нареч.* రెండవ సారి

вторúчн||ый 1. (*повторный*) రెండవ, మళ్ళీ [చేసిన, చెప్పిన] 2. (*второстепенный*) ద్వితీయ, సెకండరీ; ~ые половы́е прúзнаки ఉపలైంగిక లక్షణాలు

втóрник *м* మంగళవారం; во ~ మంగళవారం

втор||óй 1. *числ.* రెండవ, రెండో, ద్వితీయ; ~óй нóмер రెండవ నంబరు; ~óй час ఒకటి దాటింది; ~áя половúна (*недели, года и т.п.*) పరార్ధం, ఉత్తర భాగం; ~óе мáрта మార్చి రెండవ తేదీ; половúна ~óго ఒకటిన్నర 2. (*второстепенный*) అప్రధానమైన, ద్వితీయ; ~áя прéмия ద్వితీయ బహుమతి 3.:~óе *в знач. сущ. с* (*блюдо*) రెండవ కోర్సు ◇ из ~ы́х рук ఇంకొకరినుంచి; покупáть из ~ы́х рук ఇంకొకరి దగ్గరనుంచి కొను; узнавáть из ~ы́х рук ఇంకొకరినుంచి తెలుసుకొను

второпя́х *нареч.* తొందర తొందరగా, ఆతురంగా, హడావడిగా

второсóртный రెండో తరమైన (రకమైన)

второстепéнный ఉప, ద్వితీయమైన, అప్రధానమైన; ~ персонáж ఉపనాయకుడు

в-трéтьих *вводн. сл.* మూడవది

втрóе *нареч.* మూడింతలు; ~ сложúть మూడు భాగాలుగా మడచు; увелúчивать ~ మూడింతలు చేయు, మునుమడించు; уменьшáть ~ మూడింతలు తగ్గు

втроём *нареч.* ముగ్గురు కలిసి; мы ~ మేము ముగ్గురం [కలిసి]; онú ~ వాళ్లు ముగ్గురు [కలిసి]

втýлка *ж* 1. *тех.* పెండిక 2. (*затычка*) ప్లగ్, బిరడ, గసిక

втыкáть, воткнýть (*вн.* в *вн.*) దిగగొట్టు (*палку и т.п.*); గుచ్చు (*булавку и т.п.*); నాటు (*растение в землю*)

втя́гивать, втянýть (*вн.*) 1. లాగు, యీడ్చు (*внутрь, во что-л.* లోపలికి); లాగు, లాగి ఎక్కించు (*наверх, что-л.* పైకి) 2. (*вбирать в себя*) పీల్చు 3. *перен. разг.* (в *вн.*; *вовлекать*) ఆకర్షించు, లాగు

втя́гиваться, втянýться (в *вн.*) 1. (*вовлекаться*) (లో) ఆకర్షింప చేయబడు, లాగబడు 2. *перен.* (*привыкать*) (కు) అలవాటుపడు

втянýть(ся) *сов. см.* втя́гивать(ся)

вуáль *ж* వీల్, మేలి ముసుగు

вуз *м* (вы́сшее учéбное заведéние) ఉన్నత విద్యా సంస్థ, ఇన్‌స్టిట్యూట్, కాలేజీ

вулкáн *м* అగ్నిపర్వతం

вульгаризáция *ж* వికృతి, అపభ్రంశం

вульгаризúровать *несов. и сов.* (*вн.*) అపభ్రంశం చేయు, వక్రీకరించు

вульгарúзм *м лингв.* అపశబ్దం

вульгáрный 1. మొరటు; ~ человéк అసభ్యమైన వాడు, అసభ్యుడు 2. (*упрощённый, искажённый*) అపభ్రంశ, వికృత; ~ материалúзм అపభ్రంశ (వికృత) భౌతికవాదం

вход *м* 1. (*действие*) ప్రవేశం; ~ бесплáтный ఉచిత ప్రవేశం; ~ воспрещён లోపలికి పోకూడదు 2. (*место*) ద్వారం, వాకిలి; глáвный ~ ముఖద్వారం, నివేశం, ప్రవేశం; парáдный ~ తలవాకిలి, ముంగిలివాకిలి

входúть, войтú (в *вн.*) 1. లోపలికి వచ్చు, అడుగు పెట్టు, ఆవేశించు, ప్రవేశించు; входúте! లోపలికి రండి!; ~ в кóмнату [గది] లోపలికి వచ్చు; разрешúте емý войтú అతనిని లోపలకు రానివ్వండి 2. (*вмещаться*) పట్టు; все вéщи не вхóдят в чемодáн సామాను అంతా సూట్ కేసులో పట్టదు 3. (లో) చేరు, సభ్యుడు అగు (*включаться в состав, быть членом*); భాగంగా వుండు (*быть составной частью*); он вошёл в состáв прáвительства అతను ప్రభుత్వ సభ్యుడు అయ్యాడు, అతను ప్రభుత్వంలో చేరాడు; кислорóд вхóдит в состáв воды́ ఆక్సిజన్ నీటిలో ఒక భాగం 4. (в *вн.*; *вникать*) పరిశీలించు; ~ в суть дéла విషయ సారాంశాన్ని పరిశీలించు; ~ в детáли వివరంగా పరిశీలించు ◇ ~ в поговóрку సామెతగా మారు; ~ в сúлу అమలులోకి వచ్చు; ~ с предложéнием ప్రతిపాదనను ముందుకు తీసుకుని వచ్చు, ప్రతిపాదన చేయు

входн||óй ప్రవేశ; ~óй билéт ప్రవేశ టికెట్టు; ~áя дверь ప్రవేశ ద్వారం; ~áя плáта ప్రవేశ రుసుం

вцепúться *сов. см.* вцепля́ться

вцепля́ться, вцепúться (в *вн.*) పట్టుకొను; ~ в вóлосы సిగపట్లు పట్టుకొను

ВЦСПС (Всесою́зный Центрáльный Совéт Профессионáльных Сою́зов) అఖిల యూనియన్ ట్రేడ్‌యూనియన్ల కేంద్ర సమితి

вчерá *нареч.* నిన్న; ~ вéчером నిన్న సాయంత్రం (రాత్రి); ~ днём నిన్న మధ్యాహ్నం

вчерáшний నిన్నటి

вчернé *нареч.* చిత్తుగా; ~ напúсанная статья́ చిత్తుగా రాసిన వ్యాసం

вчéтверо *нареч.* నాలుగింతలు; увели́чивать ~ నాలుగింతలు (నాలుగు రెట్లు) చేయు

вчетверóм *нареч.* నలుగురు కలిసి; мы ~ మేము నలుగురం [కలిసి]; вы ~ మీరు నలుగురు [కలిసి]

в-четвёртых *вводн. сл.* నాల్గవది

вширь *нареч.* వెడల్పుగా, వెడల్పులో విశాలంగా

въезд *м* **1.** (*действие*): ~ запрещён కారుకు ప్రవేశం లేదు **2.** (*место*) కార్లకు దారి

въездн||óй ప్రవేశ; ~áя ви́за ఎంట్రెన్స్ వీసా

въезжáть, въéхать (*вн.*) **1.** వచ్చు, ప్రవేశించు; ~ во двор దొడ్డిలోకి వచ్చు; ~ на мост వంతెన మీదకు వెళ్ళ (వచ్చు) **2.** (в *вн.*; *поселяться*) (లో) దిగు; ~ в квартиру వాటాలో దిగు (ప్రవేశించు) **3.** (на *вн.*; *подниматься*) పైకి వెళ్ళ, పైకి పోవు

въéхать *сов. см.* въезжáть

вы *мест.* మీరు; తమరు (*вежл. уст.*)

выбáлтывать, вы́болтать *разг.* (*вн.*) వెలికక్కు; ~ секрéт రహస్యం వెలికక్కు

выбегáть, вы́бежать బయటికి పరుగెత్తు, పరుగున వచ్చు

вы́бежать *сов. см.* выбегáть

выбивáть, вы́бить (*вн.*) **1.** కొట్టు, పడగొట్టు; ~ окнó అద్దాన్ని పగలగొట్టు **2.** (*с боем вытеснять*) వెళ్లగొట్టు, తరిమిగొట్టు; ~ врагá из гóрода శత్రువు సైన్యాన్ని పట్టణంనుంచి వెళ్లగొట్టు (తరిమిగొట్టు) **3.** *разг.*: ~ ковёр తివాచి దుమ్ము దులుపు; ~ пыль దుమ్ము దులుపు ◇ ~ когó-л. из колей ఒకరి జీవిత విధానానికి విఘాతం కలుగు

выбивáться, вы́биться: ~ в лю́ди జీవితంలో పైకి వచ్చు (చొరబడు); ~ из сил బాగా అలసిపోవు, బలం వుడుగు

выбирáть, вы́брать **1.** (*что-л. нужное*) ఎంపిక చేయు (చేసుకొను);~ кни́гу పుస్తకం ఎంపిక చేసుకొను; ~ профéссию వృత్తి ఎంపిక చేసుకొను **2.** (*голосованием*) ఎన్నుకొను ◇ вы́брать врéмя, чтóбы... (కి) తీరిక చేసుకొను

выбирáться, вы́браться **1.** (*с трудом выходить, выезжать*) కష్టంగాపై (కష్టంమీద) బయటికి వచ్చు **2.** *разг.* (*находить время*) తీరిక చేసుకొను; он, наконéц, вы́брался в теáтр థియేటర్ వెళ్లడానికి తీరిక చేసుకున్నాడు

вы́бить(ся) *сов. см.* выбивáть(ся)

вы́боина *ж* గుంట, సొట్ట, గంటు

вы́болтать *сов. см.* выбáлтывать

вы́бор *м* **1.** (*действие*) ఎంపిక, ఏర్పి ఎత్తడం; дéлать ~ ఎంపిక చేసుకొను; оставля́ю э́то на ваш ~ మీకు ఎట్లా ఇష్టమో అట్లా చేయండి **2.** (*то, из чего можно выбрать*): большóй ~ товáров చాలా రకాల సరకులు (వస్తువులు); у меня́ нет ~а నాకు ప్రత్యామ్నాయం (గత్యంతరం, వేరే విధి) లేదు ◇ на ~ ఏరుకొని

вы́борн||ый ఎన్నుకోబడే, ఎన్నికైన; ~ая дóлжность ఎన్నుకోబడే పదవి; ~ая кампáния ఎన్నికలు

вы́боры *мн.* ఎన్నికలు; всеóбщие ~ సార్వత్రిక ఎన్నికలు; проводи́ть ~ ఎన్నికలు జరుపు

выбрáсывать, вы́бросить (*вн.*) **1.** విసరివేయు, పారవేయు; ~ чтó-л. из окнá ఏదైనా కిటికీలోనుంచి పారవేయు **2.** *перен. разг.* (*выпускать, исключать*) కొట్టివేయు, ఎత్తివేయు; ~ главу́ из ромáна నవలలో ఒక ప్రకరణం కొట్టివేయు (ఎత్తివేయు) ◇ ~ дéньги డబ్బు పారవేయు (పోయు); ~ из головы́ какýю-л. мысль చింత వదలిపెట్టు, చింత మాను; ~ когó-л. на у́лицу а) (*выселять*) ఒకరిని లేవగొట్టు б) (*лишать работы*) ఒకరిని బర్తరఫ్ చేయు, ఒకరిని గెంటి వేయు; ~ флаг జండా ఎగరవేయు

выбрáсываться, вы́броситься బైటికి దూకు; ~ из окнá కిటికీలోనుంచి బైటికి దూకు; ~ с парашю́том పారఛూట్‌తో దూకు

вы́брать(ся) *сов. см.* выбирáть(ся)

выбривáть, вы́брить (*вн.*) గడ్డం చేయించుకొను (*о парикмахере*)

вы́брить *сов. см.* выбривáть

вы́бросить(ся) *сов. см.* выбрáсывать(ся)

выбывáть, вы́быть వెళ్లిపోవు (*уезжать*); విడిచి పెట్టు (*оставлять службу, занятие и т.п.*); విరమించుకొను (*из соревнования, борьбы*); адресáт вы́был చిరునామాదారు వూరు విడిచిపోయాడు ◇~ из стрóя శ్రేణి (పని)నుంచి తప్పుకొను; ~ из игры́ ఆటనుంచి తప్పుకొను

вы́быть *сов. см.* выбывáть

вывáливать, вы́валить (*вн.*) బయటికి పారవేయు (విసరివేయు)

вывáливаться, вы́валиться బయటికి పడు, కిందపడు

вы́валить(ся) *сов. см.* вывáливать(ся)

вы́валять *сов.* (*вн.*): ~ чтó-л. в грязи́ దేనినైనా బురదలో యీడ్చుకొని పోవు

вы́валяться *сов. разг.*: ~ в грязи́ బురదకొట్టుకొని వుండు; ~ в снегу́ మంచు కొట్టుకొని వుండు

вы́ведать *сов. см.* выве́дывать

выве́дывать, вы́ведать *разг.* (*вн.*) కనుక్కొను, భేదించు, బైటికి తీయు (లాగు); ~ секре́т у кого́-л. ఒకరినుంచి రహస్యాన్ని బైటికి తీయు (లాగు)

вы́везти *сов. см.* вывози́ть 1

вы́вернуть(ся) *сов. см.* вывёртывать(ся)

вывёртывать, вы́вернуть (*вн.*) **1.** (*вывинчивать*) ఊడదిప్పు, ఊడదీయు **2.** *разг.* (*вывихивать*) కీలు తప్పించు; ~ ру́ки кому́-л. ఒకరి పెడరెక్కలు విరుచు **3.** (*переворачивать внутренней стороной*) తిరగవేయు; ~ рука́в చొక్కాచేతిని తిరగవేయు

вывёртываться, вы́вернуться *разг.* **1.** (*вывинчиваться*) ఊడు, ఊడివచ్చు **2.** (*вывихиваться*) విరిగిపోవు **3.** (*перевёртываться внутренней стороной наружу*) తిరగవేయబడు **4.** (*высвобождаться*) తప్పుకొను, తప్పించుకొను **5.** *перен.* (*из трудного положения*) తప్పుకొను, బయటపడు

вы́весить *сов. см.* выве́шивать

вы́веск||а *ж* **1.** సైన్ బోర్డు **2.** *перен.* ముసుగు; под ~ой ముసుగులో, మరుగున

вы́вести(сь) *сов. см.* выводи́ть(ся)

выве́шивать, вы́весить (*вн.*) **1.**: ~ объявле́ние నోటీసు అంటించు; ~ фла́ги జెండాలు ఎగరవేయు **2.** (*для просушки и т.п.*) వేలాడదీయు; ~ бельё బట్టలు ఆరవేయు

вы́винтить(ся) *сов. см.* выви́нчивать(ся)

выви́нчивать, вы́винтить (*вн.*) ఊడదీయు, ఊడదిప్పు

выви́нчиваться, вы́винтиться ఊడు, ఊడివచ్చు

вы́вих *м* కీలు తప్పడం (తొలిగిపోవడం)

вы́вихнуть *сов.* (*вн.*) కీలు తప్పించు; ~ ру́ку చేతి కీలు తప్పించు

вы́вод *м* **1.** (*удаление*) ఉపసంహారం; ~ войск సైన్యాల ఉపసంహారం (నిష్క్రమణం) **2.** (*умозаключение*) నిర్ధారణ, నిర్ణయం, పర్యవసానం; де́лать ~ నిర్ణయం (నిర్ధారణ) చేసుకొను, నిర్ధారణ చేయు; приходи́ть к ~у నిర్ణయానికి (నిర్ధారణకు) వచ్చు

выводи́ть, вы́вести (*вн.*) **1.** బయటికి తీసుకవెళ్లు; ~ кого́-л. из ко́мнаты ఒకరిని గదినుంచి వెళ్లగొట్టు, బయటికి తీసుకవెళ్లు; ~ войска́ సైన్యాలు ఉపసంహరించు **2.** (*из состава*) తొలగించు, తీసివేయు **3.** (*делать вывод*) నిర్ణయం చేసుకొను, నిర్ధారణ చేయు **4.** (*птенцов*) పొదుగు **5.** (*выращивать*) పెంచు; ~ но́вые сорта́ зерна́ కొత్త ధాన్యపు వంగడాలను రూపొందించు **6.** (*уничтожать*) నాశపరచు, నిర్మూలించు (*вредителей, сорняки*); తొలగించు, నిర్మూలించు (*пятна*) **7.** (*старательно рисовать*) జాగ్రత్తగా గీయు (రాయు) ◊ ~ кого́-л. из себя́ ఒకరికి ఆవేశం (ఆగ్రహం, కోపం) కలిగించు, ఒకరిని కలవర పెట్టు; ~ кого́-л. из терпе́ния ఒకరి ఓపిక పోయేలా చేయు, ఒకరి ప్రాణం విసిగించు

выводи́ться, вы́вестись **1.** (*переводиться, переставать существовать*) అయిపోవు, నిండుకొను **2.** (*выходить из употребления*) వాడుకలో లేకుండా పోవు **3.** (*исчезать*) అయిపోవు, తొలగించబడు **4.** (*о птенцах*) గుడ్డులోంచి వచ్చు

вы́водок *м* సంతానం

вы́воз *м* **1.** (*действие*) ఎత్తివేయడం, తీసివేయడం **2.** (*экспорт*) ఎగుమతి

вывози́ть, вы́везти (*вн.*) **1.** తీసుకుపోవు, తీసుకువెళ్లు; ~ дете́й за́ город పిల్లలను పట్టణం వెలుపలకి తీసుకువెళ్లు **2.** *тк. несов.* (*экспортировать*) ఎగుమతి చేయు

вывора́чивать *несов. разг. см.* вывёртывать

выга́дывать, вы́гадать (*вн.*) (వల్ల) లాభపడు (*получать выгоду*); పొదుపు చేయు (*сберегать*); ~ вре́мя టైమ్ కలిసి వచ్చు; е́сли поéдешь на авто́бусе, вы́гадаешь пять мину́т బస్సుమీద వెళ్తే అయిదు నిమిషాలు కలిసి వస్తాయి

вы́гиб *м* వంపు

выгиба́ть, вы́гнуть (*вн.*) వంచు, వంపుగా చేయు; ~ спи́ну (*о животном*) వీపు వంపుగా చేయు

вы́гладить *сов. см.* гла́дить I

вы́глаженный ఇస్త్రీ చేసిన

вы́глядеть *несов.* కనిపించు, కనపడు, ఉండు; ~ пло́хо [మనిషిలో] కళకాంతులు లేవు; ~ хорошо́ బాగానే కనపడు (కనిపించు); она́ вы́глядит весёлой ఆమె ఉల్లాసంగా కనిపిస్తోంది

выгля́дыва||ть, вы́глянуть **1.** తొంగి చూచు; ~ть из окна́ కిటికీలోనుంచి తొంగి చూచు **2.** (*показываться*) కనపడు, బయటకు వచ్చు; со́лнце ~ет из-за туч మేఘం మధ్య సూర్యుడు కనపడుతున్నాడు (బయటికి వస్తున్నాడు)

вы́глянуть *сов. см.* выгля́дывать

вы́гнать *сов. см.* выгоня́ть

вы́гнуть *сов. см.* выгиба́ть

выгова́ривать, вы́говорить **1.** (*вн.*; *произносить*) పలుకు, ఉచ్చరించు **2.** *тк. несов. разг.* (*дт.*;

делать выговор) మందలించు, చీవాట్లు పెట్టు; (కి) బుద్ధిచెప్పు

вы́говор *м* 1. (*произношение*) ఉచ్చారణ, పలుకుబడి 2. (*порицание*) చీవాట్లు, ఆక్షేపణ, మందలింపు; стро́гий ~ గట్టి మందలింపు; де́лать ~ кому́-л. ఒకరిని మందలించు (చీవాట్లు పెట్టు)

вы́говорить *сов. см.* выгова́ривать 1

вы́года *ж* 1. (*прибыль*) లాభం, ఫల్రపదం, రాబడి 2. (*польза*) ప్రయోజనం, మేలు, లాభం; ли́чная ~ స్వార్థం, స్వప్రయోజనం, స్వంతం; наибо́льшая ~ పరార్థం; э́то даёт мно́го вы́год ఇది చాలా ప్రయోజనకరంగా వుంది

вы́годно *нареч.* 1. లాభదాయకంగా, ప్రయోజనకరంగా 2. *в знач. сказ.* (*приносит выгоду, доход*) లాభదాయకం 3. *в знач. сказ.* (*даёт преимущества*) అనుకూలం

вы́годн||ый 1. లాభసాటి, లాభకరమైన, ప్రయోజనకరమైన; ~ое де́ло లాభసాటి (లాభకరమైన) వ్యాపారం; быть ~ым లాభకరంగా వుండు 2. (*дающий преимущества, благоприятный*) అనుకూలమైన, ప్రయోజనకరమైన; ~ое впечатле́ние మంచి అభిప్రాయం; представля́ть что́-л. в ~ом све́те దేని గురించి ఐనా మంచిగా చెప్పు; производи́ть ~ое впечатле́ние на кого́-л. ఒకరికి మంచి (అనుకూలమైన) అభిప్రాయం కలిగించు

вы́гон *м* (*пастбище*) పచ్చిక బయలు, మేత పొలం

выгоня́ть, вы́гнать (*вн.*) 1. తరిమివేయు, వెళ్లగొట్టు, పారదోలు, గెంటు, పోనాడు; ~ кого́-л. из до́ма ఒకరిని ఇంటినుంచి వెళ్లగొట్టు (గెంటు, పోనాడు) 2. *разг.* (*увольнять, исключать*) తొలగించు, బహిష్కరించు, బర్తరఫ్ చేయు; ~ кого́-л. из па́ртии ఒకరిని పార్టీనుంచి తొలగించు (బహిష్కరించు); ~ кого́-л. из шко́лы ఒకరిని స్కూలునుంచి వెళ్లగొట్టు (తోసివేయు); ~ кого́-л. с рабо́ты ఒకరిని పనినుంచి బర్తరఫ్ చేయు

выгора́живать, вы́городить (*вн.*) 1. (*отделять загородкой*) కంచె వేయు (కట్టు) 2. *перен. разг.* (*вн.*) సమర్థించు

выгора́ть, вы́гореть 1. (*сгорать*) తగులబడిపోవు, భస్మీపటలమగు 2. (*выцветать*) వాడిపోవు, కసుగందు, వివర్ణమగు; пла́тье вы́горело ఆ దుస్తు రంగు పోయింది (వెలిసింది)

вы́гореть *сов. см.* выгора́ть

вы́городить *сов. см.* выгора́живать

вы́гравировать *сов. см.* гравирова́ть

выгружа́ть, вы́грузить (*вн.*) దించు; అన్‌లోడ్ (*с корабля, из вагона*); ~ бага́ж సామాను దించు

выгружа́ться, вы́грузиться దిగు

вы́грузить(ся) *сов. см.* выгружа́ть(ся)

вы́грузка *ж* (*действие*) దించడం (*от* выгружа́ть); దిగడం (*от* выгружа́ться)

выгрыза́ть, вы́грызть (*вн.*) కొరికివేయు

вы́грызть *сов. см.* выгрыза́ть

выдава́ть, вы́дать (*вн.*) 1. ఇచ్చు; పంచిపెట్టు, పంచివేయు; ~ зарпла́ту జీతం ఇచ్చు (చెల్లించు); ~ о́рдер на аре́ст అరెస్టు వారెంటు జారీచేయు; ~ паёк రేషను ఇచ్చు (పంచిపెట్టు); ~ удостовере́ние పత్రం ఇచ్చు 2. (*разоблачать*) బయటపెట్టు, బహిర్గతం చేయు; ~ себя́ తన్ను తాను బయటపెట్టుకొను ◇ ~ за́муж [కూతురుకు] పెళ్లిచేయు; ~ за́муж за до́ктора [కూతురును] డాక్టరుకి ఇచ్చి పెళ్లిచేయు; ~ себя́ за кого́-л. ఒకరి వలె నటించు; он выдава́л своего́ знако́мого за ро́дственника తన పరిచితుడు తన బంధువు అని చెప్పాడు

выдава́ться, вы́даться 1. (*выступать*) ముందరికి (బయటికి తోసుకుని) వచ్చు 2. *тк. несов.* (*отличаться*) మించిపోవు; ~ свои́ми спосо́бностями తన శక్తిసామర్థ్యాలవల్ల ఇతరులను మించు (మించిపోవు) 3. *разг.* (*случаться, оказываться*): е́сли вы́дастся слу́чай అవకాశం దొరికినప్పుడు; у меня́ вы́далось не́сколько свобо́дных часо́в నాకు కొద్ది గంటలు తీరిక దొరికింది

вы́давить *сов. см.* выда́вливать

выда́вливать, вы́давить (*вн.*) 1. పిండు, పిడుచు, పితుకు; ~ прыщ మొటిమను పిండు 2. *перен. разг.*: ~ слезу́ కండ్లలో నీళ్లు తెచ్చుకొను, కంట నీరు పెట్టు; ~ улы́бку బలవంతాన నవ్వు 3. (*выламывать*) పగలగొట్టు

вы́дать *сов. см.* выдава́ть

вы́даться *сов. см.* выдава́ться 1, 3

вы́дача *ж* అప్పగింత; పంపకం (*раздача*); ~ зарпла́ты వేతన చెల్లింపు ◇ ~ престу́пника నేరస్తుణ్ణి పట్టియివ్వడం (అప్పగించడం)

выдаю́щ||ийся అద్వితీయమైన, మిన్న; ~ийся де́ятель అగ్రగణ్యుడు; ~аяся ли́чность అద్వితీయుడు, మహోన్నతుడు, మహాభాగ్యుడు; ~аяся побе́да అగ్రగణ్య (అద్వితీయ) విజయం

выдвига́ть, вы́двинуть (*вн.*) 1. లాగు; ~ я́щик

столá బల్ల సొరుగు లాగు 2. *перен.* (*представлять, объявлять*) ముందుకు తెచ్చు, లేవనెత్తు, యెదుట బెట్టు; ~ кандидатýру అభ్యర్థిని నియమించు (నామినేట్ చేయు); ~ обвинéние నేరారోపణ (నిందారోపణ) చేయు; ~ предложéние ప్రతిపాదించు 3. *перен.* (*на более ответственную работу*) పై పదవిలో పెట్టు, ప్రమోట్ చేయు

выдвигá||ться, вы́двинуться 1. ముందుకు వచ్చు (*перемещаться вперёд*); ముక్కొను (*выдаваться*) 2. *перен.* (*достигать более высокого положения*) పై పదవిలోకి పోవు 3. *тк. несов.* (*быть выдвижным*) లాగవచ్చు, లాగబడు; ящик не ~ется సొరుగు తెలిగ్గా రాదు

выдвижéние *с* 1. నామినేషన్ (*кандидатуры*); ముందుకు తేవడం (*цели, задачи и т.п.*) 2. *перен.* (*по службе*) ప్రమోషన్

выдвижнóй లాగే; ~ ящик లాగే సొరుగు

вы́двинуть *сов. см.* выдвигáть

вы́двинуться *сов. см.* выдвигáться 1, 2

вы́дворить *сов. см.* выдворя́ть

выдворя́ть, вы́дворить (*вн.*) వెళ్లగొట్టు

вы́делать *сов. см.* выдéлывать 2

выделéни||е *с* 1. (*действие*) కేటాయింపు (*средств*); వేరుపడడం (*отделение, обособление*) 2.: ~я *мн. физиол.* స్రావం; гнóйные ~я చీము పట్టడం ◇ шрифтовóе ~е వక్కాణింపు

вы́делить(ся) *сов. см.* выделя́ть(ся)

вы́делка *ж* 1. (*производство*) పదును చేయడం; ~ кóжи తోలు పదును చేయడం 2. (*качество*) తయారీ; хорóшая ~ మంచి తయారీ

выдéлывать, вы́делать (*вн.*) 1. *тк. несов.* (*производить*) తయారు చేయు, ఉత్పత్తి చేయు 2. (*специально обрабатывать*) పదును చేయు; ~кóжу తోలు పదును చేయు 3. *тк. несов. разг.* (*вытворять*) [చేష్టలు] చేయు

выделя́ть, вы́делить (*вн.*) 1. వేరు చేయు (*обособлять*); కేటాయించు (*предназначать*); ~ срéдства на чтó-л. దేనికోసమైనా నిధులు కేటాయించు 2. (*отличать, отмечать*) నొక్కిచెప్పు, వక్కాణించు; ఎత్తి చూపు (*заслуги*) 3. *физиол.* విసర్జించు, స్రవించు

выделя́ться, вы́делиться 1. (*обособляться*) వేరుపడు, వేరుపోవు 2. (*тв.*; *отличаться*) (లో) మించిపోవు; ~ си́лой బలంలో అందరినీ (అందరికంటె) మించిపోవు; ~ спосóбностями శక్తిసామర్థ్యాలు చూపు 3. *физиол.* పైకి స్రవించు, కారు; выделя́ется пот చెమట కారుతోంది

выдёргивать, вы́дернуть (*вн.*) పీకు, పీకివేయు, తీసివేయు; ~ зуб పంటిని పీకు (తీసివేయు)

вы́держанность *ж* 1. స్థిరత, స్థిరత్వం, నిలకడ; идéйная ~ సైద్ధాంతిక స్థిరత్వం 2. (*выдержка*) నిలకడ, నిబ్బరం

вы́держанный 1. (*последовательный*) స్థిరమైన, సుసంగతమైన 2. (*умеющий владеть собой*) నిబ్బరమైన

вы́держать *сов. см.* выдéрживать

выдéрживать, вы́держать (*вн.*) 1. (కు) నిలదట్టుకొను, తట్టు[కొను]; ~ испытáние врéменем కాలపు పరీక్షకు ఆగు (నిలుచు), పరీక్షలో నెగ్గు; мотóр не вы́держит యంత్రం నిలవదు (నిలదట్టుకోదు) 2. (*переносить, терпеть*) తట్టుకొను, సహించు, (కు) తట్టుకొను, (లో) నిగ్గుతేలు, నిగ్గుదేరు; ~ пы́тки చిత్రహింసలను సహించు, చిత్రహింసలకు తట్టుకొను 3. *разг.* (*сдерживаться*) అణచుకొను; он не мог вы́держать и заплáкал [బాధను] అణచుకోలేక ఏడ్చాడు 4.: ~ экзáмен పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడగు, పరీక్ష ప్యాసు అగు 5. (*соблюдать*) నిలుపు, (కు) కట్టుబడివుండు; ~ задáнные размéры కావలసిన పరిమాణం నిలుపు ◇ ~ нéсколько изда́ний అనేక ముద్రణలు పొందు; ~ роль తన పాత్రను నిలుపుకొను; ~ харáктер గట్టిగా నిలబడు; не ~ кри́тики విమర్శనకు నిలవదు

вы́держк||а I *ж* 1. (*самообладание*) నిలకడ, ధీమా, ఆత్మనిగ్రహం; имéть ~у నిలదట్టుకొని వుండు 2. *фото* ఎక్స్‌పోజర్

вы́держка II *ж* (*отрывок*) ఉల్లేఖన[ం], ఉటంకం

вы́дернуть *сов. см.* выдёргивать

выдирáть, вы́драть *разг.* (*вн.*; *с силой вырывать*) పెరికివేయు, తీసివేయు, పీకివేయు

вы́дох *м* శ్వాస (వూపిరి) విడవడం, నిశ్వాసం

вы́дохнуть(ся) *сов. см.* выдыхáть(ся)

вы́дра *ж* నీటికుక్క (*животное*); నీటికుక్క బొచ్చు (*мех*)

вы́драть I *сов. см.* выдирáть

вы́драть II *сов. разг.* (*вн.*; *выпороть*) కొట్టు, (కు) దేహశుద్ధి చేయు

вы́дрессировать *сов. см.* дрессировáть

вы́дубить *сов. см.* дуби́ть

вы́думать *сов. см.* выдýмывать

вы́думка *ж* 1. *разг.* (*изобретательность*) యుక్తి, ఉపాయం, కిటుకు 2. (*затея*) ఆలోచన, ఎత్తు 3. (*вымысел*) అభూత కల్పన, పరికల్పన

выду́мывать, вы́думать (*вн.*) 1. (*изобретать*) కల్పించు, అల్లు 2. (*фантазировать*) అభూత కల్పన చేయు (లాడు), కథలు కట్టు (పుట్టించు)

выдыха́ть, вы́дохнуть (*вн.*) ఊపిరి విడుచు, నిశ్వసించు

выдыха́ться, вы́дохнуться 1. (*терять запах*) హరించిపోవు, పోవు 2. *перен. разг.* అలిసిపోవు; ఖాళీ అయిపోవు (*о писателе и т.п.*)

выеда́ть, вы́есть (*вн.*; *чем-л. едким*) తినివేయు, హరించు

вы́езд *м* 1. (*действие*) వెళ్లిపోవడం, పోక 2. (*место*) వెలుపలికి పోయే దారి (చోటు)

выезжа́ть, вы́ехать 1. వదలిపోవు; ~ из го́рода నగరాన్ని వదలిపోవు (వదలుకొను); ~ из кварти́ры వాటా ఖాళీ చేయు 2. (*появляться*) ప్రత్యక్షమగు, వచ్చు; из-за угла́ вы́ехала маши́на కొనవెనుకనుంచి కారు ప్రత్యక్షమైంది

вы́емка *ж* 1. (*действие*) తీసివేయడం 2. (*углубление*) బొంద, బొక్క

вы́есть *сов. см.* выеда́ть

вы́ехать *сов. см.* выезжа́ть

вы́жать *сов. см.* выжима́ть

вы́ждать *сов. см.* выжида́ть

вы́жечь *сов. см.* выжига́ть

вы́жженн||ый దగ్ధం చేసిన, కాలిన, దహించబడ్డ; ~ая земля́ దగ్ధం చేసిన (దగ్ధమైన) భూమి

выжива́ть I, **вы́жить** 1. (*оставаться в живых*) బతికి బట్టకట్టు 2. *разг.* (*жить, быть*) బతుకు, బతికి ఉండు

выжива́ть II, **вы́жить** *разг.* (*вн.*; *выгонять, принуждать покинуть*) వెళ్లగొట్టు, పొదోలు, వుండడానికి వీలులేకుండా చేయు

выжига́ть, вы́жечь (*вн.*; *уничтожать огнём*) కాల్చు, కమలించు, దగ్ధం చేయు ◇ ~ клеймо́ на чём-л. దేనికైనా వాత (కాల్చు) వేయు

выжида́тельн||ый వేచి చూసే; ~ая пози́ция వేచి చూద్దాం అనే వైఖరి, వేచి చూసే విధానం

выжида́ть, вы́ждать (*вн.*) (కోసం) వేచి చూచు, కాచి కూర్చొను; ~ удо́бного слу́чая తగిన అవకాశం కోసం వేచి చూచు

выжима́ть, вы́жать (*вн.*) 1. పిడుచు, పిండు; ~ бельё బట్టలు పిడుచు (పిండు); ~ лимо́н నిమ్మకాయ పిండు 2. *перен.* (*извлекать результат*) సాధించు 3. *спорт.* నొక్కు

вы́жить I, II *сов. см.* выжива́ть I, II

вы́звать *сов. см.* вызыва́ть

выздора́вливать, вы́здороветь కోలుకొను, తేరుకొను, స్వస్థత చెందు (కుదురు), స్వస్థుడగు; он уже́ вы́здоровел అతనికి ఒళ్లు కుదిరింది, అతను స్వస్థుడయ్యాడు

выздора́вливающий *м* తేరుకునేవాడు, కోలుకునేవాడు, స్వస్థత చెందేవాడు

вы́здороветь *сов. см.* выздора́вливать

выздоровле́ние *с* స్వస్థం (నయం) కావడం, స్వస్థత చెందడం

вы́зов *м* 1. పిలుపు, పిలవడం, రమ్మనడం; సమను (*в суд*) 2. (*на бой, спор и т.п.*) సవాలు; броса́ть ~ సవాలు చేయు; принима́ть ~ సవాలును అంగీకరించు

вы́зубрить *сов. см.* зубри́ть

вызыва́ть, вы́звать (*вн.*) 1. పిలిపించు, రమ్మను, రప్పించు; ~ врача́ డాక్టరుని పిలిపించు (రమ్మను); ~ в суд కోర్టుకు పిలిపించు (రప్పించు); ~ к доске́ బ్లాక్‌బోర్డు దగ్గరకు రమ్మను 2. (на *вн.*; *на бой, спор и т.п.*) (కి) సవాలు చేయు; ~ на соревнова́ние పోటీకి సవాలు చేయు 3. (*возбуждать*) కలిగించు, పుట్టించు, లేవనెత్తు, చెలరేగు; ~ дрожь అల్లారుచు; ~ отвраще́ние к чему́-л. దేనిపట్ల అయినా అసహ్యం పుట్టించు; ~ проте́ст నిరసన కలిగించు; ~ рво́ту (చేత) కక్కించు (వాంతి చేయించు); ~ сомне́ние సందేహం లేవనెత్తు (పుట్టించు)

вы́играть *сов. см.* выи́грывать

выи́грывать, вы́играть 1. (*вн.*) గెలుచు; ~ бой పోరాటంలో విజయం (జయం) పొందు; ~ де́ло *юр.* వ్యాజ్యం గెలుచు; ~ па́ртию в ша́хматы చదరంగం ఆటలో గెలుచు; ~ в лотере́е లాటరీలో గెలుచు 2. (*получать выгоду*) లాభపడు; ~ от сниже́ния цен ధరల తగ్గుదలవల్ల లాభపడు ◇ ~ вре́мя టైం కలిసి వచ్చు

вы́игрыш *м* 1. (*выигранное*) బహుమానం, బహుమతి 2. (*выгода*) లాభం 3. (*успех, победа*) జయం, విజయం, గెలుపు

вы́игрышн||ый: ~ое положе́ние లాభసాటి పరిస్థితి

вы́искать *сов. см.* выи́скивать

выи́скивать, вы́искать (*вн.*) కనిపెట్టి (జాగ్రత్తగా) చూచు

вы́йти *сов.* 1. *см.* выходи́ть 1—8 *и* 10 2. (из *рд.*; *произойти*) (నుంచి) వచ్చు; он вы́шел из рабо́чих కార్మిక కుటుంబంనుంచి వచ్చాడు

выка́лывать, **вы́колоть** (*вн.*) పెరుకు, పీకివేయు, తీసివేయు, పొడుచు ◇ темно́, хоть глаз вы́коли కటిక చీకటి, కళ్లు పొడుచుకున్నా కనిపించనంత చీకటి

выка́пывать, **вы́копать** (*вн.*) 1. తవ్వు 2. (*извлекать*) తవ్వి ఎత్తు (తీయు)

вы́карабкаться *сов. см.* выкара́бкиваться

выкара́бкиваться, **вы́карабкаться** *разг.* (из *рд.*) (నుంచి) బయటపడు, బయటికి వచ్చు ◇ ~ из боле́зни వ్యాధినుంచి బయటపడు

выка́рмливать, **вы́кормить** (*вн.*) పెంచు, పెంచి పోషించు; ~ гру́дью చను పాలిచ్చి పెంచు, కుడుపు

вы́катить(ся) *сов. см.* выка́тывать(ся)

выка́тывать, **вы́катить** (*вн.*) బయటికి దొర్లించు ◇ ~ глаза́ *разг.* కళ్లు విప్పార్చు (పెద్దవి చేయు)

выка́тываться, **вы́катиться** బయటికి దొర్లు

вы́качать *сов. см.* выка́чивать

выка́чивать, **вы́качать** (*вн.*) 1. తోడివేయు 2. *перен.* లాగు; ~ при́были లాభాలు లాగు (గుంజు)

выки́дывать, **вы́кинуть** 1. (*вн.*) పారవేయు 2. *разг.* (*преждевременно рожать*) కడుపు పోవు (దిగు), గర్భస్రావమగు

вы́кидыш *м* గర్భస్రావం

вы́кинуть *сов. см.* выки́дывать

выкла́дывать, **вы́ложить** (*вн.*) 1. బయటికి తీసి పెట్టు; పరుచు (*товар на прилавок*) 2. *перен. разг.* (*откровенно высказывать*) మనస్సు విప్పు (విచ్చు) 3. (*выстилать*) పరచు, వేయు; ~ пол пли́тками నేల పలకలు వేయు 4. (*сооружать из камня и т.п.*) కట్టు

выключа́тель *м* స్విచ్

выключа́ть, **вы́ключить** (*вн.*) ఆర్పు; ఆర్పివేయు (*свет*); ఆపు, ఆపివేయు (*воду, мотор, механизм*); ~ ра́дио రేడియో కట్టివేయు (ఆపివేయు)

выключе́ние *с* ఆర్పివేయడం, ఆపివేయడం, కట్టివేయడం

вы́ключить *сов. см.* выключа́ть

вы́ковать *сов. см.* выко́вывать

выко́вывать, **вы́ковать** (*вн.*) 1. పోతపోయు, రూపుదిద్దు 2. *перен.* తీర్చిదిద్దు; ~ хара́ктер స్వభావాన్ని తీర్చిదిద్దు

выкола́чивать, **вы́колотить** (*вн.*) 1. (*ударами извлекать*) కొట్టి పైకి తీయు 2. (*колотя, очищать*) దుమ్ము దులుపు; ~ ковёр తివాసి దులుపు

вы́колотить *сов. см.* выкола́чивать

вы́колоть *сов. см.* выка́лывать

вы́копать *сов. см.* выка́пывать

вы́кормить *сов. см.* выка́рмливать

выкра́ивать, **вы́кроить** (*вн.*) 1. కత్తిరించు 2. *перен. разг.* మిగుల్చుకొను; ~ вре́мя తీరిక చేసుకొను; ~ де́ньги డబ్బు మిగుల్చుకొను

вы́красить *сов. см.* кра́сить 1

вы́крик *м* కేక

выкри́кивать, **вы́крикнуть** (*вн. и без доп.*) కేక వేయు; ~ ло́зунги నినాదాలు చేయు

вы́крикнуть *сов. см.* выкри́кивать

вы́кроить *сов. см.* выкра́ивать

вы́кройк||а *ж* నమూనా; снима́ть ~у నమూనా తీసుకొను

вы́крутить *сов. см.* выкру́чивать

выкру́чивать, **вы́крутить** *разг.* (*вн.*) 1. (*вывинчивать*) ఊడదివ్వు, ఊడదీయు 2. (*отжимать*) పిండు ◇ ~ ру́ки кому́-л. ఒకరి రెక్కలు విరుచు

вы́куп *м* 1. (*действие*) విడిపించడం; ~ веще́й వస్తువు కుదువ విడిపించడం 2. (*плата*) నష్టపరిహారం, విముక్తి; కట్నం, తప్పు (*за невесту*)

вы́купать(ся) *сов. см.* купа́ть(ся)

выкупа́ть, **вы́купить** (*вн.*) విడిపించు, నష్టపరిహారం చెల్లించు; కట్నం చెల్లించు (*невесту*)

вы́купаться *сов. см.* купа́ться

вы́купить *сов. см.* выкупа́ть

выку́ривать, **вы́курить** (*вн.*) 1. (సిగరెట్టు) కాల్చు 2. (*выгонять дымом*) పోవడానికి పొగవేయు, ఊదర బెట్టు; ~ комаро́в దోమలు పోవడానికి పొగవేయు (ధూపం వేయు)

вы́курить *сов. см.* выку́ривать

вы́лазка *ж* 1. (*враждебный выпад*) దాడి 2. (*прогулка*) షికారు, వినోదయాత్ర

вылеза́ть, **вы́лезти** 1. బయటికి వచ్చు, బయటపడు; ~ на́ берег ఒడ్డుకు వచ్చు 2. *разг.* (из *рд.*; *выходить из транспорта*) దిగు 3. *разг.* (*высовываться*) కనపడు 4. (*о волосах, шерсти*) రాలిపోవు

вы́лезти *сов. см.* вылеза́ть

вы́лепить *сов. см.* лепи́ть 1

вы́лет *м* బయలుదేరు; вре́мя ~а బయలుదేరే కాలం

вылета́ть, вы́лететь 1. (నుంచి) ఎగిరిపోవు (*о птице, бабочке и т.п.*); బయలుదేరి వెళ్ళు (*о самолёте*) 2. *перен. разг.* (*вываливаться*) కిందికి పడు (*вниз*); బయటికి పడు (*наружу*) 3. *перен.* (*стремительно выходить, выезжать*) దూసుకుని వచ్చు 4. *перен. разг.* (*быть выгнанным*) వెళ్ళగొట్టబడు ◇ у меня́ э́то вы́летело из головы́ దాన్ని గురించి అసలు (పూర్తిగా) మరచిపోయాను

вы́лететь *сов. см.* вылета́ть

выле́чивать, вы́лечить (*вн.*) మాన్పు, స్వస్థం (నయం) చేయు

выле́чиваться, вы́лечиться స్వస్థ చెందు, కోలుకొను, నయంచేసుకొను; он вы́лечился от туберкулёза క్షయనుంచి కోలుకున్నాడు

вы́лечить(ся) *сов. см.* выле́чивать(ся)

вылива́ть, вы́лить (*вн.*) 1. (из *рд.*) (నుంచి) పారబోయు, ఒలకబోయు, కుమ్మరించు 2. *тех.* పోతపోయు

вылива́ться, вы́литься 1. (из *рд.*) (నుంచి) పారు, కారు, కారిపోవు 2. *перен.* (в *вн.*) రూపొందాల్చు; неизве́стно, во что э́то вы́льется ఇది ఎలా ముగుస్తుందో తెలియదు

вы́линять *сов. см.* линя́ть 2

вы́литый: он ~ оте́ц *разг.* అతడు అచ్చం తన తండ్రి పోలిక

вы́лить(ся) *сов. см.* вылива́ть(ся)

вы́ложить *сов. см.* выкла́дывать

вы́лупиться *сов. см.* вылупля́ться

вылупля́ться, вы́лупиться గుడ్డులోనుంచి బయటికి వచ్చు

вы́мазать *сов.* (*вн.*) 1. (*покрыть краской и т.п.*) అలుకు, చమురు పూయు 2. *разг.* (*тв.*; *испачкать*) మురికి చేయు, మైల చేయు, మాపు

вы́мазаться *сов. см.* ма́заться 3

выма́ливать, вы́молить (*вн.*) అర్థించు, దేవురించు

выма́нивать, вы́манить *разг.* (*вн.*) 1. (*заставлять выйти*) బయటికి రప్పించు 2. (*получать обманом*) ఒకరిని బుజ్జగించి [దేనినైనా] పొందు (తీసుకొను)

вы́манить *сов. см.* выма́нивать

выма́тываться, вы́мотаться *разг.* అలసిపోవు, నిస్త్రాణ చెందు

выма́чивать, вы́мочить (*вн.* в *пр.*) (లో) 1. (*делать мокрым*) తడియబెట్టు 2. (*подвергать мочению*) నానబెట్టు, తడియబెట్టు

выме́нивать, вы́менять (*вн.* на *вн.*) ఒకదానిని మరొకదానికి మార్చుకొను, ఒకదానికి బదులు మరొకటి తీసుకొను

вы́менять *сов. см.* выме́нивать

вы́мереть *сов. см.* вымира́ть

вымерза́ть, вы́мерзнуть చలివల్ల నశించిపోవు (చచ్చిపోవు, నాశనం అగు)

вы́мерзнуть *сов. см.* вымерза́ть

вы́мести *сов. см.* вымета́ть

вы́местить *сов. см.* вымеща́ть

вымета́ть, вы́мести (*вн.*) వూడ్చివేయు, తుడిచిపెట్టు, తుడిచివేయు

вымеща́ть, вы́местить (*вн.* на *пр.*) (ఒకరిపై) కసితీర్చుకొను, పగతీర్చుకొను

вымира́ть, вы́мереть 1. గతించు, అంతరించిపోవు, నశించిపోవు 2. (*пустеть*) నిర్జనమగు, నిర్మానుష్యమగు

вымога́тель *м* [డబ్బు] గుంజేవాడు (అడిగేవాడు)

вымога́тельство *с* [డబ్బు] గుంజడం (అడగడం)

вымога́ть *несов.* (*вн.*) [డబ్బు] ఇమ్మని బెదిరించు, గుంజుకొను (*у кого-л.* ఒకరిని, ఒకరినుంచి); ~ взя́тку у кого́-л. ఒకరినుంచి లంచం అడుగు

вымока́ть, вы́мокнуть తడిసిపోవు, తడియు, నాను

вы́мокнуть *сов. см.* вымока́ть

вы́молвить *сов.* (*вн.*) పలుకు, నోరు ఎత్తు; не в си́лах ~ ни сло́ва నోరు ఎత్తకపోవు; не ~ ни сло́ва నోరు కట్టువడు

вы́молить *сов. см.* выма́ливать

вы́мостить *сов. см.* мости́ть

вы́мотаться *сов. см.* выма́тываться

вы́мочить *сов. см.* выма́чивать

вы́мпел *м* 1. జెండా, పతాకం 2. (*сбрасываемый с самолёта*) [ప్రతికలను, ఆదేశాలను విమానంనుంచి జారవిడిచే] గొట్టం

вы́мысел *м* [కల్పనా]కథ; కట్టుకథ (*ложь*)

вы́мыть(ся) *сов. см.* мы́ть(ся)

вы́мышленн||ый కల్పిత, స్వకపోలకల్పిత; ~ое и́мя మారుపేరు, ప్రతి నామం

вы́мя *с* పొదుగు, ఊధం

вына́шивать, вы́носить (*вн.*) 1. (*ребёнка*) గర్భం ధరించు, కడుపుతో ఉండు 2. *перен.* [ఆలోచనను, ఆశను] పెంచుకొను

вы́нести *сов. см.* выноси́ть

вынима́ть, вы́нуть (*вн.* из *рд.*) (నుంచి) [పైకి] తీసుకొను

вы́носить *сов. см.* вына́шивать

выноси́ть, вы́нести (*вн.*) 1. (из *рд.*) బయటికి తీసుకొను 2. (*предлагать*) ముందుకు తీసుకొనివచ్చు; ~ на обсужде́ние చర్చకు తీసుకొనివచ్చు 3. (*терпеть*) తట్టుకొను, భరించు, సహించు ◇ ~ благода́рность ప్రశంసించు, (కి) కృతజ్ఞత తెలుపు; ~ впечатле́ние అభిప్రాయం ఏర్పడు; ~ на свои́х плеча́х తన భుజాలమీద మోయు

выно́сливость *ж* సహనశక్తి, ఓర్పు, ఓరిమి

выно́сливый సహనశక్తిగల; అలసట ఎరుగని (*неутомимый*)

вы́нудить *сов. см.* вынужда́ть

вынужда́ть, вы́нудить (*вн.*) బలవంతంగా చేయించు; ~ кого́-л. сде́лать что́-л. ఒకరిచేత ఒక పని బలవంతంగా చేయించు; ~ кого́-л. написа́ть ఒకరిచే బలవంతంగా రాయించు

вы́нужденн||ый: ~ая поса́дка *ав.* ఎమర్జెన్సీ లాండింగు; ~ое молча́ние గత్యంతరంలేని మౌనం

вы́нуть *сов. см.* вынима́ть

выны́ривать, вы́нырнуть 1. పైకి తేలు, బయటికి తేలు 2. *перен. разг.* తేలు

вы́нырнуть *сов. см.* выны́ривать

вы́пад *м* 1. *спорт.* తోసుకొని రావడం 2. *перен.* దాడి

выпада́ть, вы́пасть 1. కిందికి జారు; ~ из рук చేతుల్లోంచి కిందికి జారు 2. (*о волосах, зубах*) రాలి పోవు, ఊడిపోవు; у него́ вы́пал зуб అతని పన్ను ఊడి పోయింది 3. (*об осадках*) కురియు, పడు 4. (*эт.*; *доставаться*) (కు) లభించు, కలుగు; мне вы́пала честь నాకు గౌరవం లభించింది; ему́ вы́пало сча́стье అతనికి అదృష్టం కలిగింది 5. (*случаться*) ఉండు; день вы́пал хоро́ший రోజు బాగానే వుంది

выпаде́ние *с* 1. రాలిపోవడం (*волос, ресниц*); ఊడి పోవడం (*зубов*) 2. (*осадков*) [వర్ష] పాతం, పడడం

выпа́лывать, вы́полоть (*вн.*) కలుపు తీయు; ~ гря́дку మడినుంచి కలుపు తీయు

выпа́ривать, вы́парить (*вн.*) ఇగరగొట్టు, బాష్పీభవనం చేయు

вы́парить *сов. см.* выпа́ривать

вы́пасть *сов. см.* выпада́ть

вы́пачкать(ся) *сов. см.* па́чкать(ся)

выпива́||ть, вы́пить 1. (*вн., рд.*) తాగు; вы́пить стака́н ча́ю ఒక గ్లాసు టీ తాగు 2. *тк. несов. разг.* (*употреблять спиртное*) తాగు; он ~л అతను తాగేవాడు

вы́пивка *ж разг.* 1. (*попойка*) కలిసి తాగడం 2. (*напитки*) పానీయాలు

вы́писать(ся) *сов. см.* выпи́сывать(ся)

вы́писка *ж* 1. *разг.* (*действие*) ఎత్తి రాయడం (*цитат и т.п.*); విడిచిపెట్టడం, ఇంటికి పంపడం (*из больницы*); చందా కట్టడం (*газет, журналов*) 2. (*цитата*) ఉల్లేఖన[ం]

выпи́сывать, вы́писать (*вн.*) 1. (*напр. цитату*) ఎత్తి రాయు 2. (*тщательно писать*) [అక్షరాలు] దిద్దు 3. (*квитанцию, ордер*) రాయు 4. (*заказывать*) చందా కట్టు; ~ газе́ту పత్రికకు చందా కట్టు ◇ ~ из больни́цы ఆస్పత్రినుంచి విడిచి (వదలి) పెట్టు, ఇంటికి పంపించు

выпи́сываться, вы́писаться: ~ из больни́цы ఆస్పత్రినుంచి ఇంటికి వచ్చు

вы́пить *сов. см.* выпива́ть 1 *и* пить

вы́плавить *сов. см.* выплавля́ть

вы́плавка *ж* ముద్దకొలిమి పని, కరిగించడం; ~ ста́ли ఉక్కు కరిగించడం

выплавля́ть, вы́плавить (*вн.*) కరుగు

вы́плата *ж* చెల్లింపు; ~ до́лга అప్పు తీర్చుకోవడం, ఋణ మోక్షం, బాకీ తీర్చడం; ~ зарпла́ты వేతన చెల్లింపు

вы́платить *сов. см.* выпла́чивать

выпла́чивать, вы́платить (*вн.*) 1. చెల్లించు; ~ зарпла́ту వేతనం (జీతం) చెల్లించు 2. (*уплачивать долг*) తీర్చు; ~ долг అప్పు తీర్చు

выплёвывать, вы́плюнуть (*вн.*) ఉమ్మి వేయు, ఉమియు

выплыва́ть, вы́плыть పైకి తేలు (తేలివచ్చు, వచ్చు)

вы́плыть *сов. см.* выплыва́ть

вы́плюнуть *сов. см.* выплёвывать

выполза́ть, вы́ползти (из *рд.*) (నుంచి) పైకి పాకు (*тк. несов.*); పైకి పాకివచ్చు (*тк. сов.*)

вы́ползти *сов. см.* выполза́ть

выполне́ние *с* నెరవేర్చడం, నిర్వహణ, అమలు[జరపడం], పరిపూర్తి; ~ до́лга విధి నిర్వహణ; ~ обеща́ния వాగ్దానం అమలు పరచడం; ~ пла́на నెరవేర్చడం; ~ рабо́ты పని పరిపూర్తి

вы́полнить *сов. см.* выполня́ть

выполня́ть, вы́полнить (*вн.*) నెరవేర్చు, పూర్తి చేయు (*тк. сов.*; *осуществлять*); నిర్వహించు, నిర్వర్తించు (*долг, задание*); తీర్చు (*требование*); తీర్చు

కొను (*желание*); ~ план ప్రణాళికను నెరవేర్చు; он вы́полнил рабо́ту అతను పని పూర్తిచేశాడు

вы́полоскать *сов.* (*вн.*; *бельё*) నీళ్లలో జాడించు

вы́полоть *сов. см.* выпа́лывать *и* поло́ть

вы́пороть *сов. см.* поро́ть I

вы́потрошить *сов. см.* потроши́ть

вы́править(ся) *сов. см.* выправля́ть(ся)

выправля́ть, вы́править (*вн.*) 1. (*выпрямлять*) తిన్నన చేయు, వంకర తీర్చు 2. (*исправлять*) బాగు (సరి) చేయు

выправля́ться, вы́правиться 1. (*выпрямляться*) తిన్నన అగు 2. (*исправляться*) బాగుపడు, మెరుగవు, మెరుగుపడు

выпра́шивать, вы́просить (*вн.*, *рд.*) అర్థించు; దేవురించు; ~ у кого́-л. что́-л. దేనికోసమైనా ఒకరిని అర్థించు (దేవురించు)

выпрова́живать, вы́проводить *разг.* (*вн.*) పంపించివేయు, వదలించుకొను

вы́проводить *сов. см.* выпрова́живать

вы́просить *сов. см.* выпра́шивать

выпры́гивать, вы́прыгнуть (నుంచి) దూకు

вы́прыгнуть *сов. см.* выпры́гивать

выпряга́ть, вы́прячь (*вн.*) కళ్లెం తీసివేయు (విడిచివేయు)

вы́прямить(ся) *сов. см.* выпрямля́ть(ся)

выпрямле́ние *с* తిన్నన చేయడం ◇ ~ то́ка *эл.* రెక్టిఫికేషన్

выпрямля́ть, вы́прямить (*вн.*): ~ про́волоку తీగెను తిన్నన చేయు; ~ спи́ну వీపు నిగుడించు; ~ ток *эл.* రెక్టిఫై చేయు

выпрямля́ться, вы́прямиться తిన్నగా (నిటారుగా) నిలబడు (కూర్చొను)

вы́прячь *сов. см.* выпряга́ть

вы́пуклость *ж* 1. (*свойство*) కుంభాకారం 2. (*выпуклое место*) ఉబ్బు

вы́пукл||ый ఉబ్బుగా వుండే, ఉబుకుగా వుండే, కుంభాకార; ~ые глаза́ మిడి గుడ్లు; ~ый лоб మిట్ట నుదురు; ~ое стекло́ కుంభాకార అద్దం (దర్పణం)

вы́пуск *м* 1. (*действие*) ఉత్పత్తి (*продукции*); విడుదల, ప్రచురణ (*книг, газет*); విడుదల (*кинокартины*); జారీ చేయడం (*денег, акций, указа*) 2. (*группа учащихся*) పట్టభద్రులైనవారు 3. (*номер*) సంచిక (*газеты, журнала*); ముద్రణ (*книги, брошюры*); у́тренний ~ газе́ты ఉదయపు సంచిక

выпуска́ть, вы́пустить (*вн.*) 1. (*давать выйти*) వదలిపెట్టు, వదిలేయు 2. (*освобождать*) విడిచిపెట్టు, విడుచు 3. (*из учебного заведения*) పట్టభద్రులను తయారు చేయు 4. (*производить*) ఉత్పత్తి చేయు (*продукцию*); విడుదల చేయు (*кинокартину*) 5. (*деньги, акции*) జారీ చేయు 6. (*издавать*) ప్రచురించు, వెలువరించు, వెలువడు; ~ кни́гу పుస్తకం వెలువరించు; ~ ука́з ఉత్తరువు జారీ చేయు 7. (*исключать, выкидывать*) ఎత్తివేయు, కొట్టివేయు, తీసివేయు 8. (*делать длиннее*) పొడుగుగా చేయు

выпускни́к *м* కడపటి సంవత్సరపు విద్యార్థి (*учащийся*); పట్టభద్రుడు (*окончивший учебное заведение*)

выпускно́й: ~ класс చివరి క్లాసు (తరగతి); ~ экза́мен ఫైనల్ పరీక్ష

вы́пустить *сов. см.* выпуска́ть

вы́путаться *сов. см.* выпу́тываться

выпу́тываться, вы́путаться *прям.*, *перен.* (из *рд.*) (నుంచి) బయటపడు

вы́пучить *сов.* (*вн.*): ~ глаза́ *разг.* పార (తేరి) చూచు

вы́пытать *сов. см.* выпы́тывать

выпы́тывать, вы́пытать *разг.* (*вн.* у *рд.*) (చేత, నుంచి) చెప్పించు, రాబట్టు

выраба́тывать, вы́работать (*вн.*) 1. (*производить*) ఉత్పత్తి (తయారు) చేయు 2. (*создавать*) రూపొందించు 3. (*развивать, воспитывать*) తీర్చిదిద్దు 4. (*зарабатывать*) సంపాదించు

вы́работать *сов. см.* выраба́тывать

вы́работк||а *ж* 1. ఉత్పత్తి, ఉత్పాదితం; дневна́я ~а దినసరి ఉత్పాదితం 2. *разг.* (*отделка, качество*) తయారీ; вещь хоро́шей ~и మేలైన వస్తువు 3. *горн.* ఉత్పత్తి

выра́внивать, вы́ровнять (*вн.*) 1. చదును (సమము) చేయు (*делать ровным*); నునుపు చేయు (*делать гладким*) 2. (*выпрямлять*) తిన్నగా చేయు

выра́вниваться, вы́ровняться 1. చదును (సమము) అగు (*становиться ровным*); నున్నగా అగు (*становиться гладким*) 2. (*выпрямляться*) తిన్ననగు 3. *перен.* (*становиться лучше*) బాగుపడు

выража́ть, вы́разить (*вн.*) 1. వ్యక్తంచేయు, తెలుపు, అర్పించు; ~ благода́рность кому́-л. ఒకరికి (ఒకరిపట్ల) కృతజ్ఞత వ్యక్తంచేయు, ఒకరికి కృత

జ్ఞతాభివందనాలర్పించు, ఒకరికి కృతజ్ఞత తెలుపు; ~ несогла́сие అసమ్మతి తెలుపు; ~ одобре́ние హర్షామోదాలను వెల్లడించు; ~ соболе́знование [శద్ధాంజలి](శ్రద్ధాంజలి) అర్పించు 2. *тк. несов.* (*обозначать*) సంకేతించు; ~ це́ны в рубля́х ధరలు రూబుళ్లలో ఇవ్వబడ్డాయి

выража́||ться, вы́разиться 1. వ్యక్తంచేయబడు, వ్యక్తమగు; на его́ лице́ ~ется удивле́ние అతని ముఖంలో ఆశ్చర్యం వ్యక్తమౌతోంది (ప్రకటితమౌతోంది); его́ хара́ктер ~ется в посту́пках అతని స్వభావం ప్రవర్తనలో వ్యక్తమౌతుంది 2. (*высказываться*) [మాటల్లో] చెప్పు; неуда́чно ~ться బాగా చెప్పకపోవు 3. (*обозначаться*) ఉండు, అగు; расхо́ды ~ются в рубля́х ఖర్చులు రూబుళ్లలో ఉన్నాయి; расхо́ды вы́разились в су́мме 10 ты́сяч рубле́й ఖర్చులు 10 వేల రూబుళ్లు అయాయి 4. *тк. несов. разг.* (*ругаться*) తిట్టు

выраже́ние *с* 1. (*действие*) వ్యక్తంచేయడం, తెలపడం 2. (*внешний вид*) భావం, వైఖరి; ~ глаз చూపులో భావం; ~ лица́ ముఖ భంగిమ 3. (*внешнее проявление*) వ్యక్తపరచడం, అభివ్యక్తి, ప్రదర్శన; ~ противоре́чий వైరుధ్యాల ప్రదర్శన 4. (*высказывание*) నుడికారం, పరిభాష, ఉక్తి; о́бразное ~ నుడికారం ◇ чита́ть с ~м భావయుక్తంగా చదువు

вырази́тель *м* వ్యక్తంచేసేవాడు; ~ интере́сов ప్రయోజనాలను వ్యక్తంచేసేవాడు (సమర్థించేవాడు)

вырази́тельность *ж* భావప్రకాశకం (*лица*); రసం (*музыки, искусства*); భావయుక్తత (*чтения*)

вырази́тельный భావప్రకాశకమైన, భావగర్భితమైన; ~ взгляд భావపూరితమైన చూపు

вы́разить *сов. см.* выража́ть 1

вы́разиться *сов. см.* выража́ться 1—3

выраста́||ть, вы́расти 1. (*становиться большим или взрослым*) పెరుగు, పెరిగి పెద్దదగు 2. (из *рд.*): ~ть из пла́тья బట్టలు చిన్నవై పోవు 3. (*увеличиваться*) పెరుగు, హెచ్చు (వృద్ధి) అగు; ~ют дохо́ды населе́ния జనాభా ఆదాయాలు పెరుగుతున్నాయి 4. *перен.* (в *вн.*; *превращаться*) అగు; ~ть в большо́го учёного ప్రఖ్యాత శాస్త్రజ్ఞుడు అగు ◇ вы́рос го́род పట్టణం వెలిసింది; ~ть в чьих-л. глаза́х ఒకరి దృష్టిలో తన అంతస్తు పెంచుకొను

вы́расти *сов. см.* выраста́ть

вы́растить *сов. см.* выра́щивать

выра́щивать, вы́растить (*вн.*) పెంచు; మొలిపించు, పండించు (*урожай*) ◇ ~ ка́дры కార్యకర్తలను తర్ఫీదుచేయు (తీర్చిదిద్దు)

вы́рвать *сов. см.* вырыва́ть I

вы́рваться *сов. см.* вырыва́ться

вы́резать *сов. см.* выреза́ть и ре́зать 4

выреза́ть, вы́резать (*вн.*) 1.: ~ о́пухоль కంతి కోసివేయు; ~ карти́нку из кни́ги పుస్తకంనుంచి బొమ్మ కత్తిరించు; ~ что́-л. из бума́ги కాగితాన్ని కత్తిరించి దేనినైనా చేయు 2. (*гравировать*) చెక్కు 3. (*убивать*) సంహరించు, పశుప్రాయంగా చంపు

вы́резка *ж* 1. (*действие*) కత్తిరించడం 2. (*то, что вырезано*) కత్తిరింపు

вы́рисоваться *сов. см.* вырисо́вываться

вырисо́вываться, вы́рисоваться కనపడు, అగుపడు; బయటపడు (*выявляться*)

вы́ровнять(ся) *сов. см.* выра́внивать(ся)

вы́родиться *сов. см.* вырожда́ться

вырожда́ться, вы́родиться 1. క్షీణించు, హీనమైపోవు 2. *перен.* (*мельчать, приходить в упадок*) క్షీణించు, నాశనమగు

вырожде́ние *с* 1. క్షీణత, హీనత్వం 2. *перен.* క్షీణత, క్షీణదశ

вы́ронить *сов.* (*вн.*) జారవిడుచు, జారవిడిచిపెట్టు, పడనిచ్చు; ~ ва́зу из рук చేతులనుంచి వాజును జారవిడిచిపెట్టు

выруба́ть, вы́рубить (*вн.*) 1. (*деревья*) నరికివేయు 2. (*высекать*) చెక్కు

вы́рубить *сов. см.* выруба́ть

вы́рубка *ж* 1. (*действие*) నరికివేత 2. (*место*) చెట్లు నరికేసిన స్థలం

вы́ругать *сов. см.* руга́ть

вы́ругаться *сов.* [ఒక] తిట్టు తిట్టు

выруча́ть, вы́ручить (*вн.*) 1. (ఒకరికి) సహాయపడు; ~ кого́-л. из беды́ ఒకరికి చిక్కులలోనుంచి బయటపడేందుకు సహాయపడు 2. (*получать прибыль*) లాభపడు, లాభం పొందు (రాబట్టుకొను); ~ пять рубле́й ఐదు రూబుళ్లు లాభం రాబట్టుకొను

вы́ручить *сов. см.* выруча́ть

вы́ручк||а *ж* 1. సహాయం, సాయం; приходи́ть на ~у кому́-л. ఒకరికి సహాయం చేయు 2. (*прибыль*) లాభం

вырыва́ть I, вы́рвать (*вн.*) 1. పెరుకు, పెకలించు; పీకివేయు, పెకలించివేయు *сов.*; ~ зуб పంటిని తీసివేయు (పెరుకు); ~ страни́цу పేజి చింపివేయు; ~ что́-л. из рук ఒకరి చేతుల్లోనుంచి దేనినైనా గుంజుకొను 2.

перен. బలవంతాన చెప్పించు; ~ признáние బలవంతంగా ఒప్పించు, బలవంతాన చెప్పించు; ~ секрéт బలవంతంగా రహస్యం చెప్పించు

вырывáть II, вы́рыть (*вн.*) **1.** తవ్వు; ~ котловáн под фундáмент పునాదిని తవ్వు **2.** (*извлекать*) తవ్వి తీయు

вырывáться, вы́рваться **1.** (*освобождаться*) తప్పించుకొను; త ప్పించుకొని పారిపోవు (*из плена, тюрьмы*) **2.** (*о дыме, паре*) పైకివచ్చు **3.** (*о чувствах, словах*) జారివచ్చు

вы́рыть *сов. см.* вырывáть II

вы́садить(ся) *сов. см.* высáживать(ся)

вы́садка *ж* **1.** (*действие*) దిగడం (*от* высáживаться; దింపడం (*от* высáживать); ~ войск సైన్యం దింపడం **2.** (*растений*) నాటడం

высáживать, вы́садить (*вн.*) **1.** దింపు **2.** (*растения*) నాటు

высáживаться, вы́садиться దిగు; ~ нá берег ఒడ్డుపైన దిగు

высáсывать, вы́сосать (*вн.*) **1.** పీల్చివేయు, చీకు **2.** *перен.* పిండు

вы́свободить *сов. см.* высвобождáть

высвобождáть, вы́свободить (*вн.*) **1.** బయటికి తీయు (లాగు); వదిలిపెట్టు, వదిలివేయు (*из сети*); వదలు (*отпускать*) **2.** (*для использования*) విడుదల చేయు; ~ рабóчих కార్మికులను విడుదల చేయు

высевáть, вы́сеять (*вн.*) విత్తులు జల్లు

выселéние *с* ఖాళీ చేయించు; (నుంచి) బయటికి తోయడం, వెళ్లగొట్టడం

вы́селить *сов. см.* выселя́ть

выселя́ть, вы́селить (*вн.*) ఖాళీ చేయించు; (నుంచి) వెళ్లగొట్టు, బయటికి తోయు

вы́сечь *сов. см.* высекáть *и* сечь 1

вы́сеять *сов. см.* высевáть

вы́сидеть *сов. см.* выси́живать

выси́живать, вы́сидеть **1.** *разг.* వుండు, నిలుచు; вы́сидеть дóма три дня మూడు రోజులు ఇంట్లో (ఇంటివద్ద) ఉండు **2.** (*вн.; птенцов*) గ్రుడ్లను పొదుగు

вы́ситься *несов.* ఎత్తుగా వుండు, ఆకాశాన్ని అంటు; семь бáшен вы́сятся над гóродом నగరంలోకెల్లా ఎత్తైన ఏడు గోపురాలు ఆకాశాన్ని తాకుతున్నాయి (అంటుతున్నాయి)

вы́сказать(ся) *сов. см.* выскáзывать(ся)

выскáзывание *с* (*мнение, суждение*) అభిప్రాయం, భావం వెల్లడించడం

выскáзывать, вы́сказать (*вн.*) చెప్పు, వెలిబుచ్చు; ~ своё мнéние తన అభిప్రాయం చెప్పు (వెలిబుచ్చు); ~ пожелáние సూచించు

выскáзываться, вы́сказаться చెప్పు, మాట్లాడు; ~ о кóм-л. ఒకరి గురించి చెప్పు (మాట్లాడు); ~ за чтó-л. దేనినైనా సమర్థించు (బలపరచు); ~ прóтив когó-л. ఒకరిని వ్యతిరేకించు

выскáкивать, вы́скочить **1.** దూకు, దుముకు; ~ из маши́ны కారులోనుంచి దుముకు; ~ из окнá కిటికీలోనుంచి దూకు **2.** (*поспешно появляться откуда-л.*) చటుక్కున వచ్చు (దూకు); зáяц вы́скочил из кустóв చెవులపిల్లి చటుక్కున పొదలనుంచి వచ్చింది (దూకింది) **3.** *разг.* (*выпадать*) కిందికి పడు; ~ из кармáна జేబులోనుంచి కిందికి పడు ◇ ~ из головы́ у когó-л. *разг.* ఒకరి గుర్తులేకుండా పోవు

выскáльзывать, вы́скользнуть **1.** జారిపడు, బెసుకు (*из рук*) **2.** *перен.* (*незаметно уходить*) తప్పించుకొను

вы́скользнуть *сов. см.* выскáльзывать

вы́скочить *сов. см.* выскáкивать

вы́скочка *м и ж* ఉన్నత పదవిలో దూరినవాడు

вы́слать *сов. см.* высылáть

вы́следить *сов. см.* выслéживать

выслéживать, вы́следить (*вн.*) జాడ తీయు, జాడలు పట్టు

вы́слуг||**а** *ж*: за ~у лет దీర్ఘకాల సేవకుగాను

выслу́живаться, вы́служиться (перед *тв.*) (ఒకరిదగ్గర) ఇచ్చకాలాడు

вы́служиться *сов. см.* выслу́живаться

вы́слушать *сов. см.* выслу́шивать

выслу́шивать, вы́слушать (*вн.*) **1.** విను **2.** *мед.* స్టెతస్కోప్‌తో పరీక్షించు

высмáтривать, вы́смотреть (*вн.*) **1.** (*выискивать*) వెతుకు, విచారించు **2.** *разг.* (*рассматривать*) జాగ్రత్తగా (సూక్ష్మంగా) చూచు

высмéивать, вы́смеять (*вн.*) అపహాస్యం (హేళనం) చేయు, వెక్కిరించు

вы́смеять *сов. см.* высмéивать

вы́сморкаться *сов. см.* сморкáться

вы́смотреть *сов. см.* высмáтривать

высóвывать, вы́сунуть (*вн.*) బయటకు పెట్టు; ~ язы́к నాలుక బయటకు పెట్టు

высóвываться, вы́сунуться బయటకు తల నిగుడించు; ~ из окнá కిటికీలోనుంచి బయటికి తల నిక్కబొడుచు

высóк||ий 1. ఎత్తైన, పొడుగైన, పొడుగాటి; ~ий дом ఎత్తైన ఇల్లు; ~ий человéк పొడుగైనవాడు; ~ое дéрево ఎత్తైన (పొడుగైన) చెట్టు **2.** (*большой, значительный*) అధిక; ~ая температýра పెద్ద జ్వరం; ~ое [атмосфéрное] давлéние అధిక పీడన; ~ие цéны అధిక ధరలు **3.** (*хороший*) ఉన్నత, మేలి, మేలు; ~ое кáчество మేలి రకం, ఉన్నత నాణ్యం **4.** (*возвышенный*) ఉదాత్త, ఉన్నత; ~ий стиль ఆడంబర శైలి; ~ая цель ఉదాత్త లక్ష్యం **5.** (*почётный, важный*) గొప్ప, ఘన[మైన]; ~ая наградá ఉన్నత అవార్డు **6.** (*о звуках*) ఉచ్చ; ~ий гóлос ఉచ్చ స్వరం

высокó *нареч.* ఎత్తున, ఎత్తుగా; поднимáть ~ ఎగబట్టు

высоковóльтн||ый హై వోల్టేజ్; ~ая мáчта విద్యుత్ టవర్; ли́ния ~ой передáчи హై వోల్టేజ్ లైను

высокоидéйный ఉన్నత భావాలుగల

высококáчественный ఉన్నత నాణ్యంగల

высококвалифици́рованный ఉన్నత నైపుణ్యం గల, ఆరితేరిన

высокомéрие *с* ఔద్ధత్యం, గర్వం, డాంబికం, పొగరు, మిట్టిపాటు

высокомéрный గర్వంగల, పొగరు పట్టిన; ~ человéк నిక్కబోతు, టెక్కువాడు, డాంబికుడు

высокообразóванный విద్యావంతుడు

высокопáрн||ый ఆటోపమైన; ~ая речь ప్రౌఢవాగ్ధోరణి

высокопостáвленн||ый ప్రముఖ; ~ое лицó ప్రముఖుడు, ప్రముఖ వ్యక్తి

высокорáзвит||ый బాగా అభివృద్ధి చెందిన; ~ая странá బాగా అభివృద్ధి చెందిన దేశం

высокосóртный మేలు (మేలి) రకం

высокоурожáйный అధిక పంటలు ఇచ్చే

вы́сосать *сов. см.* высáсывать

высот||á *ж* **1.** ఎత్తు; ~á дóма ఇంటి ఎత్తు; ~á над ýровнем мóря సముద్ర మట్టానికి (సముద్రమట్టంమీద) ఎత్తు; ~á полёта ఎగిరే ఎత్తు; летéть на небольшóй ~é అతి తక్కువ ఎత్తులో ఎగురు; ~óй в три мéтра మూడు మీటర్ల ఎత్తుగల **2.** (*возвышенность*) కొండ, దిబ్బ, ఉన్నత స్థానం **3.** (*величина, уровень*) స్థాయి; ~á давлéния పీడన [స్థాయి] **4.** *мат.* ఎత్తు

высóтн||ый: ~ое здáние బహు అంతస్తుల భవనం

вы́сохнуть *сов. см.* высыхáть

вы́спаться *сов. см.* высыпáться II

выспрáшивать, вы́спросить *разг.* (*вн.*) విచారించు, అడుగు, సమాచారం బయటికి లాగు

вы́спросить *сов. см.* выспрáшивать

вы́ставить *сов. см.* выставля́ть

вы́ставка *ж* ప్రదర్శన, ఎగ్జిబిషన్

выставля́ть, вы́ставить (*вн.*) **1.** (*наружу*) బైట పెట్టు **2.** *разг.* (*выгонять*) వెళ్లగొట్టు; ~ когó-л. из кóмнаты ఒకరిని బయటకు పంపించు, గది నుంచి వెళ్లగొట్టు **3.** (*выдвигать вперёд*) ముందుకు జరుపు (జాపు); ~ нóгу కాలు ముందుకు జాపు **4.** (*предлагать*) ప్రతిపాదించు, ప్రతిపాదన చేయు (ముందుకు తెచ్చు); ~ кандидáтов అభ్యర్థులను నియమించు (నామినేట్ చేయు); ~ предложéние ప్రతిపాదన ముందుకు తెచ్చు **5.** (*для обозрения*) ప్రదర్శించు, తెరచు, బయట పెట్టు **6.** (*проставлять*) రాసిపెట్టుకొను, రాసుకొను; ~ ци́фры అంకెలు వేయు **7.** (*охрану и т.п.*) [కాపలావారిని] నియమించు, నిలబెట్టు **8.** *разг.* (*изображать*) వర్ణించు, చిత్రించు, ప్రదర్శించు; ~ когó-л. герóем ఒకరిని వీరుడుగా చిత్రించు (ప్రదర్శించు)

вы́ставочный: ~ зал ప్రదర్శన శాల

выстáивать, вы́стоять **1.** (*вн.*) నిలుచు, నిలబడు, నిలిచి ఉండు; ~ два часá в óчереди రెండు గంటల సేపు క్యూలో నిలబడు **2.** (*не разваливаться*) నిలుచు; э́то здáние вы́стоит ещё мнóго лет ఈ ఇల్లు ఇంకా చాలా ఏళ్లు నిలుస్తుంది **3.** (*выдерживать*) (కు) నిలుచు[కొను], (కు) తట్టుకొను, సహించు; вы́стоять бýрю తుపానుకు తట్టుకొను

вы́стирать *сов. см.* стирáть II

вы́стоять *сов. см.* выстáивать

вы́страдать *сов.* **1.** (*много страдать*) చాలా బాధపడు (నష్టకష్టాలు అనుభవించు) **2.** (*вн.*; *достичь страданиями*) చాలా బాధపడి సాధించు (పొందు)

выстрáивать, вы́строить (*вн.*; *располагать*) [వరుసలుగా, శ్రేణులుగా] నిలుపు, నిలబెట్టు

выстрáиваться, вы́строиться (*становиться в строй*) బారులు తీరు

вы́стрел *м* కాల్పు; ружéйный ~ తుపాకి కాల్పు

вы́стрелить *сов.* కాల్పు కాల్చు (పేల్చు); ~ из ружья́ తుపాకి కాల్చు

вы́строить *сов. см.* выстрáивать *и* стрóить

вы́строиться *сов. см.* выстрáиваться

вы́ступ *м* ఉబికి వున్న (ముందరికి పొడుచుకొని వచ్చిన) భాగం

выступа́ть, вы́ступить 1. (*выходить вперёд*) ముందుకు వచ్చు 2. (*отправляться*) బయలుదేరు, తరలివెళ్ళు 3. (*проступать*): у него́ пот вы́ступил на лбу́ అతని నుదురు చెమ్మగిలి వుంది, అతని నుదురు చెమటలు పట్టింది; слёзы вы́ступили на глаза́х కన్నీళ్ళు తిరిగాయి 4. (*публично*): ~ в печа́ти పత్రికలో రాయు; ~ за что́-л. దేనికైనా అనుకూలంగా చెప్పు; ~ на собра́нии సభలో ప్రసంగించు (మాట్లాడు); ~ на сце́не ప్రదర్శన ఇచ్చు, నటించు; ~ по ра́дио రేడియోలో ప్రసంగించు; ~ про́тив чего́-л. దేనినైనా వ్యతిరేకించు; ~ с ле́кцией ఉపన్యాసం ఇచ్చు, ఉపన్యసించు; ~ с ре́чью ప్రసంగించు 5. *тк. несов.* (*выдаваться вперёд*) ఉబుకు, ముందుకు వచ్చు 6. *тк. несов.* (*важно шагать*) నిక్కుతూ (అతి గర్వంగా) నడుచు

вы́ступить *сов. см.* выступа́ть 1—4

выступле́ние *с* 1. ఉద్యమం, కార్యాచరణ; ~ масс ప్రజా కార్యాచరణ (ఉద్యమం) 2. (*отправление*) బయలుదేరడం 3. (*на сцене*) ప్రదర్శన; కచేరీ (*певца, музыканта*) 4. (*речь*) ఉపన్యాసం, ప్రసంగం

вы́сунуть(ся) *сов. см.* высо́вывать(ся)

вы́сушить(ся) *сов. см.* суши́ть(ся)

вы́считать *сов. см.* высчи́тывать

высчи́тывать, вы́считать (*вн.*) లెక్క పెట్టు, గణించు

вы́сш||ий 1. (*превосх. ст. к* высо́кий 2—5) అత్యున్నత; ~ий при́нцип అత్యున్నత సూత్రం; ~ее ка́чество అత్యున్నత నాణ్యం; достига́ть ~ей то́чки తారా స్థాయికి చేరు, పరాకాష్ఠనందుకొను 2. (*самый главный, руководящий*) సర్వ, సుప్రీం, అత్యున్నత; ~ий о́рган госуда́рственной вла́сти ప్రభుత్వ సుప్రీం పరిపాలనా సంస్థ, అత్యున్నత అధికార సంస్థ; ~ее кома́ндование సర్వాధిపత్యం ◇ ~ая матема́тика ఉన్నత గణితశాస్త్రం; в ~ей сте́пени మిక్కిలి, అమితంగా, చాలా; ~ее образова́ние ఉన్నత విద్య; ~ее уче́бное заведе́ние ఉన్నత విద్యా సంస్థ, ఇన్‌స్టిట్యూట్, కాలేజీ

высыла́ть, вы́слать (*вн.*) 1. (*посылать*) పంపించు 2. (*удалять*) (నుంచి) వెళ్లగొట్టు, బహిష్కరించు; ~ вон బయటికి పంపించు (వెళ్లగొట్టు); ~ из страны́ దేశంనుంచి బహిష్కరించు

вы́сылка *ж* 1. (*отправка*) పంపు, పంపించడం 2. (*по распоряжению*) వెళ్లగొట్టడం, బహిష్కారం, బహిష్కరించడం; ~ из страны́ దేశంనుంచి వెళ్లగొట్టడం (బహిష్కారం)

вы́сыпать *сов. см.* высыпа́ть

высыпа́ть, вы́сыпать (*вн.*) 1. కుమ్మరించు, దిమ్మరించు 2. (*о сыпи*) పోయు; у него́ вы́сыпала сыпь అతనికి దద్దుర్లు పోశాయి; у него́ на лице́ вы́сыпала сыпь అతని ముఖమంతా పేలింది 3. *разг.* (*появляться во множестве*) గుంపు గుంపుగా వచ్చు

вы́сыпаться *сов. см.* высыпа́ться I

высыпа́ться I, **вы́сыпаться** (*вываливаться*) చింది (ఒలికి) పోవు

высыпа́ться II, **вы́спаться** బాగా నిద్రపోవు

высыха́ть, вы́сохнуть 1. ఆరిపోవు, ఆరు, ఒరుగు, వాడుబట్టు 2. (*вянуть*) ఎండిపోవు, వాడిపోవు, హరించు 3. *перен. разг.* (*худеть*) శుష్కించు

высь *ж* ఆకాశపు ఎత్తు

выта́лкивать, вы́толкать, вы́толкнуть (*вн.*) నెట్టివేయు, గెంటివేయు; ~ из ко́мнаты గదినుంచి [బయటికి] గెంటి వేయు

выта́птывать, вы́топтать (*вн.*) కాళ్లతో తొక్కి పాడుచేయు, కలదొక్కు

вы́таращить *сов. см.* тара́щить

выта́скивать, вы́тащить (*вн.*) 1. పైకి (బయటకు) లాగు, వెలికి తీయు, పీకివేయు; ~ ло́дку на́ берег పడవను ఒడ్డుపైకి లాగు; ~ гвоздь из стены́ గోడనుంచి మేకును తీసివేయు (పీకివేయు) 2. *разг.* (*красть*) కాజేయు, గుంజుకొను

вы́тащить *сов. см.* выта́скивать

вытворя́ть *несов. разг.* (*вн.*): ~ глу́пости తెలివితక్కువ పనులు చేయు

вытека́||ть, вы́течь 1. ఒలుకబోయు, ఒలుకు, కారు, కుమ్మరిలు; ఊరు (*сочиться*) 2. *тк. несов.* (из *рд.*; *о реке, ручье*) (నుండి) ప్రవహించు 3. *тк. несов. перен.* తేలు; отсю́да ~ет, что... ఈ విషయాన్ని బట్టి తేలేదేమిటంటే...

вы́тереть(ся) *сов. см.* вытира́ть(ся)

вы́теснить *сов. см.* вытесня́ть

вытесня́||ть, вы́теснить (*вн.*) తోసివేయు; но́вое ~ет ста́рое కొత్తదనం పాతదానిని తోసివేస్తున్నది

вы́течь *сов. см.* вытека́ть 1

вытира́ть, вы́тереть (*вн.*) తుడుచు[కొను]; ~ ру́ки చేతులు తుడుచుకొను; ~ посу́ду ప్లేట్లు, చెంచాలు తుడుచు

вытира́ться, вы́тереться 1. తుడుచుకొను 2. *разг.* (*изнашиваться*) పాతగిలు

вы́толкать *сов. см.* выта́лкивать

вы́толкнуть *сов. см.* выта́лкивать

вы́топтать *сов. см.* выта́птывать

вы́травить *сов. см.* вытравля́ть

вытравля́ть, вы́травить (*вн.*) 1. (*выводить*) తొలగించు; ~ пя́тна మరకలను తొలగించు 2. *перен.* *разг.* (*искоренять*) నిర్మూలించు, తుడిచివేయు; ~ из па́мяти స్మృతినుంచి తుడిచివేయు 3. (*рисунок, узор*) ఎచ్చింగ్ చేయు

вы́требовать *сов.* (*вн.*) కోరి పొందు (సాధించు)

вытряса́ть, вы́трясти (*вн.*) 1.: ~ пыль దులుపు, దులిపివేయు 2. (*тряся, очищать*) దులుపు; ~ ковёр తివాసీ దులుపు

вы́трясти *сов. см.* вытряса́ть

вытря́хивать, вы́тряхнуть (*вн.*) దులుపు, దులిపి వేయు; పడనిచ్చు (*нечаянно*)

вы́тряхнуть *сов. см.* вытря́хивать

выть *несов.* కూయు, అరచు, కూపెట్టు; బుస్సు బుస్సుమను (*о ветре*)

вытя́гивать, вы́тянуть (*вн.*) 1. (*растягивать*) పొడుగు చేయు, సాగగొట్టు, లాగించు 2. (*распрямлять*) తిన్నగా చేయు; చాచు, చాపు (*руку, ногу*) 3. *разг.* (*извлекать*) [బయటకు] తీయు, చేర్చు 4. *разг.* (*выдерживать, осиливать*) కష్టంమీద చేయు (సాధించు)

вытя́гиваться, вы́тянуться 1. (*растягиваться*) సాగు, సాగిపోవు; рези́нка растяну́лась రబ్బరు సాగిపోయింది 2. (*ложиться*) చాచుకొని పడుకొను 3. *разг.* (*выпрямляться*) నిక్కి (నిటారుగా) నిలుచు 4. *разг.* (*вырастать*) పెరిగిపోవు

вы́тяжка *ж* 1. (*действие*) తొలగించడం 2. *хим.* నిర్యాసం, కషాయం

вы́тянуть(ся) *сов. см.* вытя́гивать(ся)

вы́удить *сов. см.* выу́живать

выу́живать, вы́удить (*вн.*) 1. పట్టు; ~ ры́бу చేపను పట్టు 2. *перен.* *разг.* బైటికి తీయు; ~ секре́т *у кого-л.* ఒకరినుంచి రహస్యాన్ని బైటికి తీయు, నోటి మాటలు లాగు

выу́чивать, вы́учить (*вн.*) 1. (*что-л.*) నేర్చు [కొను]; ~ наизу́сть కంఠస్థం (ముఖస్థం) చేయు 2. (*кого-л.*) (కి) నేర్పించు, నేర్పు; ~ кого́-л. иностра́нному языку́ ఒకరికి విదేశ భాష నేర్పించు, ఒకరికి విదేశ భాషను నేర్పు

выу́чиваться, вы́учиться (*дт. или инф.*) నేర్చుకొను; ~ чита́ть చదువు (చదవడం) నేర్చుకొను; ~ иностра́нному языку́ విదేశ భాష నేర్చుకొను

вы́учить(ся) *сов. см.* выу́чивать(ся)

вы́хватить *сов. см.* выхва́тывать

выхва́тывать, вы́хватить (*вн.*) 1. గుంజుకొను, లాగుకొను; ~ что́-л. из рук у кого́-л. ఒకరి చేతినుంచి గుంజుకొను 2. (*вытаскивать*) లాగు; ~ кинжа́л కత్తి లాగు

выхлопн||о́й *тех.*: ~а́я труба́ శోషణ నాళం (గొట్టం); ~ы́е га́зы శోషణ వాయువులు

вы́ход *м* 1. (*действие*) వైదొలగడం, నిష్క్రమణ (*из организации*); ఉపసంహరణ (*из войны*); విడుదల (*книги, кинокартины*); ~ из соста́ва прави́тельства ప్రభుత్వంనుంచి రాజీనామా చేయు; ~ на сце́ну స్టేజిమీదికి రావడం 2. (*место*) బయటికి దారి 3. *перен.* (*из каких-л. обстоятельств*) గత్యంతరం, బయటపడే మార్గం; ~ из затрудни́тельного положе́ния చిక్కులోనుంచి బయటపడడం

выходи́ть, вы́йти 1. (из *рд.*; *откуда-л.*) (నుంచి) బయటికి వచ్చు (వెళ్ళు); దిగు (*из транспорта*); ~ из до́ма ఇంటినుంచి బయటికి వచ్చు; ~ из по́езда ట్రైన్ దిగు; он не выхо́дит и́з дому అతను ఇల్లు కదలడు 2. *перен.* (из *рд.*; *покидать*) (నుంచి) నిష్క్రమించు, ఉపసంహరించు[కొను], వైదొలగు; (కు) రాజీనామా చేయు 3. (*куда-л.*) బయలుదేరు, వెళ్ళు; ~ на охо́ту వేటకు వెళ్ళు (బయలుదేరు); ~ на прогу́лку షికారు వెళ్ళు; ~ на рабо́ту పని ప్రారంభించు; ~ на у́лицу బయటికి వెళ్ళు (వచ్చు); он вы́шел అతను బయటికి వెళ్ళాడు 4. *перен.* (из *рд.*; *из какого-л. положения, состояния*) బయటపడు; ~ из затрудне́ния ఇబ్బందినుంచి (చిక్కునుంచి) బయటపడు 5. (*быть изданным*) అచ్చు అవు, వెలువడు; кни́га выхо́дит в э́том году́ [ఈ] పుస్తకం ఈ సంవత్సరంలో వెలువడుతోంది 6. (из *рд.*; *получаться*) వచ్చు, అవు; из него́ вы́йдет хоро́ший врач అతను మంచి డాక్టరు అవుతాడు (తయారవుతాడు); ничего́ из э́того не вы́йдет దానివల్ల ఏమీ రాదు, దానివల్ల అయేదీ పెట్టేదీ ఏమీలేదు; из э́того материа́ла пла́тья не вы́йдет ఈ గుడ్డ ఫ్రాకుకు సరిపోదు 7. (*происходить, случаться*) పరిణమించు, ఉత్పన్నమగు; вы́шло совсе́м ина́че అది మరోలా పరిణమించింది 8. (*расходоваться*) ఖర్చు అగు,

అయిపోవు; у меня́ вы́шли все де́ньги నా డబ్బు అంతా ఖర్చైంది (అయిపోయింది, చెల్లింది) 9. *тк. несов.* (на *вн.*; *быть обращённым*) (ఎదురుగా, కి) వుండు; о́кна выхо́дят на юг కిటికీలు దక్షిణపు వేపుకి ఉన్నాయి ◇ ~ победи́телем విజయం పొందు, గెలుచు; ~ за́муж పెళ్లి చేసుకొను (అగు), పెళ్లాడు; ~ в отста́вку (కు) రాజీనామా చేయు; ~ из берего́в ఉప్పొంగు; ~ из дове́рия విశ్వాసం కోల్పోవు (పోగొట్టుకొను); ~ из себя́ మతినిస్థిమితం కోల్పోవు; ~ на пе́нсию రిటైర్ అగు; э́то не выхо́дит у меня́ из головы́ అది నేను మరువలేను; вре́мя вы́шло టైమ్ అయిపోయింది

вы́ходка *ж* పిచ్చి చేష్ట[లు], కుచేష్ట, కొంటెతనం, కొంటెచేష్ట

выходн||о́й 1.: ~а́я дверь బయటికి వెళ్లే దారి 2. (*пра́здничный*) ముస్తాబు; ~о́й костю́м ముస్తాబు సూటు ◇ ~о́й день సెలవు, శెలవు; я сего́дня ~о́й ఈ రోజు నాకు సెలవు

вы́царапать *сов. см.* выцара́пывать

выцара́пывать, вы́царапать (*вн.*) 1. పీకి (పెరికి) వేయు; ~ глаза́ కళ్లు పీకివేయు 2. *перен. разг.* (*с трудом достава́ть*) కష్టంతో సంపాదించు (పొందు) 3. (*изобража́ть чем-л. острым*) గీసి (గీకి) వేయు

вы́цвести *сов. см.* выцвета́ть

выцвета́ть, вы́цвести వర్ణం తప్పు, వివర్ణమగు, పాలిపోవు

вычёркивать, вы́черкнуть (*вн.*) కొట్టివేయు, చెరిపివేయు; ~ кого́-л. из спи́ска జాబితానుంచి ఒకరి పేరు కొట్టివేయు (చెరిపివేయు) ◇ ~ что́-л. из па́мяти దేనినైనా జ్ఞాపకంనుంచి చెరిపివేయు (తుడిచివేయు)

вы́черкнуть *сов. см.* вычёркивать

вы́черпать *сов. см.* вычёрпывать

вычёрпывать, вы́черпнуть (*вн.*): ~ во́ду నీళ్లు బయటికి తోడు

вы́честь *сов. см.* вычита́ть

вы́чет *м* 1. (*де́йствие*) వ్యవకలనం, తీసివేత 2. (*уде́ржанная су́мма*) తగ్గించిన మొత్తం ◇ за ~ом తగ్గితే; за ~ом нало́га оста́нется 100 рубле́й పన్ను తగ్గితే 100 రూబుళ్లు మిగులుతాయి

вычисле́ние *с* లెక్క, గణన, పరికర్మం

вычисли́тельн||ый: ~ый центр కంప్యూటర్ కేంద్రం; ~ая маши́на కంప్యూటర్

вы́числить *сов. см.* вычисля́ть

вычисля́ть, вы́числить (*вн.*) లెక్క పెట్టు (చేయు), లెక్కించు, గణించు

вы́чистить *сов. см.* вычища́ть

вычита́емое *с мат.* వ్యవకలనం, తీసివేయబడిన సంఖ్య

вычита́ни||е *с мат.* తీసివేత; знак ~я తీసివేత గుర్తు

вы́читать *сов. см.* вычи́тывать

вычита́ть, вы́честь (*вн.*) 1. *мат.* తీసివేయు, తక్కువ చేయు 2. (*уде́рживать*) తగ్గించు, తీసివేయు, మినహాయించు; ~ из зарпла́ты జీతంనుంచి తగ్గించు (తీసివేయు)

вычи́тывать, вы́читать *разг.* (*вн.*) చదివి తెలుసుకొను; он вы́читал э́то в газе́те దీన్ని గురించి పత్రికలో చదివి తెలుసుకున్నాడు

вычища́ть, вы́чистить (*вн.*) శుభ్రం (ప్రక్షాళన) చేయు

вы́чурный ఆడంబరమైన

вышвы́ривать, вы́швырнуть *разг.* (*вн.*) 1. విసిరికొట్టు, గిరవాటేయు 2. *перен.* గెంటివేయు, గొట్టు

вы́швырнуть *сов. см.* вышвы́ривать

вы́ше 1. *сравн. ст. к* высо́кий: он ~ меня́ అతను నాకంటె పొడుగైనవాడు, అతను నాకంటె పొడుగు (పొడుగరి); э́тот дом ~ ఈ ఇల్లు మరింత ఎత్తైనది 2. *нареч.* (*сверх чего-л.*) ఎక్కువ; де́ти от семи́ лет и ~ ఏడు ఏళ్లపైబడిన పిల్లలు 3. *предлог* (*рд.*; *за преде́лами*) మించి; температу́ра ~ нуля́ శీతోష్ణం జీరోకి పైన వుంది; э́то ~ мои́х сил ఇది నా శక్తికి మించిన పని ◇ как ска́зано ~ పైవిధంగా చెప్పినది (చెప్పినట్టుగా)

вышеизло́женны||й పైన వివరించబడినది (చెప్పినది); в соотве́тствии с ~м పైమేరకు

вышена́званный పైది, పైన పేర్కొనబడినది

вышестоя́щий ఉన్నత, పైన; ~ о́рган ఉన్నత (పై అధికార) సంస్థ

вышеука́занный *см.* вышена́званный

вышеупомя́нутый *см.* вышена́званный

вышиба́ть, вы́шибить *разг.* (*вн.*) 1. పగలగొట్టు; ~ дверь తలుపు పగలగొట్టు 2. *перен.* (*прогоня́ть*) వెళ్లగొట్టు

вы́шибить *сов. см.* вышиба́ть

вышива́ние *с* (*де́йствие*) బుటాలు వేయడం

вышива́нье *с* (*вещь*) బుటా పని

вышивáть, вы́шить (*вн.*) బుటాలు వేయు

вы́шивка *ж* 1. (*действие*) బుటా పని 2. (*узор*) బుటా, కసీదా

вышин||á *ж* 1. (*высота*) ఎత్తు; ~óй в сто мéтров వంద మీటర్ల ఎత్తు[గల] 2. (*высь*) ఎత్తు, ఆకాశం; орёл парúт в ~é రాబందు ఆకాశంలో ఎత్తుగా ఎగురుతోంది

вы́шить *сов. см.* вышивáть

вы́шка *ж* గోపురం, అట్టడి, అట్టాలకం; сторожевáя ~ కాపలావాడి గోపురం

вы́явить(ся) *сов. см.* выявля́ть(ся)

выявлéние *с* వెల్లడించడం, బయటపెట్టడం; ~ недостáтков లోపాలను బయటపెట్టడం

выявля́ть, вы́явить (*вн.*) 1. వ్యక్తంచేయు, వెల్లడించు; ~ свои́ спосóбности తన శక్తిసామర్థ్యాలు వ్యక్తంచేయు (వెల్లడించు) 2. (*вскрывать*) బయటపెట్టు, వెలికి తీయు; ~ недостáтки లోపాలను బయటపెట్టు

выявля́ться, вы́явиться బయటపడు, వ్యక్తంచేయబడు, వ్యక్తమవుతూ వచ్చు, తేలు

выяснéние *с* కనుక్కోవడం, కనిపెట్టడం, తెలుసుకోవడం

вы́яснить(ся) *сов. см.* выясня́ть(ся)

выясня́ть, вы́яснить (*вн.*) (*узнавать*) కనుక్కొను, తేల్చుకొను, తెలుసుకొను; బయటపెట్టు (*обнаруживать*)

выясня́ться, вы́ясниться తేలు, వెల్లడి అగు, బట్టబయలగు; вы́яснилось, что... ...అని తేలింది

вьетнáмец *м* వియత్నాం దేశస్థుడు

вьетнáмский వియత్నామీస్

вью́га *ж* మంచు తుపాను

вьюк *м* మూత

вью́чн||ый: ~ая лóшадь బరువు మోసే గుర్రం

вью́щийся 1. (*о растениях*) తీగ [మొక్క], వల్లరి, వల్లి 2. (*о волосах*) ఉంగరాల జుట్టు

вя́жущ||ий ఒగరు, వగరు; ~ее веществó ఒగరైన ద్రవ్యం

вязáльн||ый అల్లిక; ~ый крючóк కొంకి సూది; ~ая спи́ца అల్లిక సూది

вязáние *с* 1. (*действие*) అల్లిక 2. (*вещь*) అల్లిక వస్త్రం

вязáть, связáть (*вн.*) 1. (*связывать*) కట్టు, ముడివేయు 2. (*крючком, спицами*) అల్లుకొను

вязáться *несов.* (с *тв.*) (తో) పొసగు, అనుగుణంగా వుండు

вя́зкий 1. బంక, బంకయైన, జిగురుకొన్న, స్నిగ్ధమైన; పిచ్ఛిలమైన (*липкий*); జిగటైన, పిసపిసలాడే (*тягучий*) 2. (*топкий*) బురదగా వున్న

вя́знуть *несов.* దిగబడు; нóги вя́знут в грязи́ కాళ్లు బురదలో దిగబడతాయి

вя́лен||ый వరుగు; ~ая ры́ба వరుగు చేప; ~ое мя́со వరుగు మాంసం

вя́лить, провя́лить (*вн.*) వరుగు (ఎండ) పెట్టు, వరుగు చేయు

вя́лость *ж* మాంద్యం, జడ్డుతనం, మందకొడితనం (*состояние*); సడలిపోవుట (*мышц*)

вя́л||ый 1. (*увядший*) వాడిపోయిన 2. *перен.*: ~ый человéк ఉత్సాహరహితుడు; ~ые мы́шцы సడలిపోయిన కండరాలు

вя́нуть, завя́нуть ఎండిపోవు, వడలు ◇ у́ши вя́нут *разг.* అది వినడానికి రోత (అసహ్యం కలిగిస్తుంది)

Г

гáвань *ж* [ఓడ]రేవు; входи́ть в ~ రేవులో ప్రవేశించు, రేవులోకి వచ్చు

гад *м* 1: ~ы *мн. зоол.* సరీసృపాలు 2. *перен. презр.* నీచుడు

гадáлка *ж* సోదెమ్మ

гадáние *с* 1. (*действие*) సోదె, శకునం, జోస్యం 2. (*предположение*) ఉజ్జాయింపు, ఊహ

гадáть, погадáть 1. (*предсказывать*) జోస్యం (ఎరుక, సోదె) చెప్పు 2. *тк. несов.* (о *пр.*; *предполагать*) ఊహించు, ఉజ్జాయించు, పోల్చుకొను; ~ о чём-л. దేనిమీదనైనా అంచనా వేయు, దేన్ని గురించైనా పోల్చుకొను

гáдить, нагáдить 1. (*о животных, птицах*) మాపివేయు, మురికి చేయు 2. *разг.* (*дт.*; *вредить*) (మీద) కుయుక్తి పన్ను

гáдк||ий నీచమైన, దుష్ట, దూష్యమైన; ~ая погóда పాపిష్ఠి వాతావరణం; ~ие лю́ди దుష్టులు, నీచులు

гадли́вость *ж* అసహ్యత, చీదర, హేయభావం

гадли́в||ый అసహ్యకరమైన; вызывáть ~ое чу́вство అసహ్యాన్ని కలిగించు (పుట్టించు)

гáдост||ь *ж разг.* రోత, చెత్త; он съел какýю-то ~ь అతను ఏదో చెత్త తినేశాడు; говори́ть ~и రోత మాటలు (విషయాలు) చెప్పు; дéлать ~и రోత పని చేయు

гадю́ка *ж зоол.* గడ్డి పాము, మడినాగు

газ *м* **1.** వాయువు; приро́дный ~ సహజ వాయువు; слезоточи́вый ~ బాష్ప వాయువు **2.**: ~ы *мн.* (*в кишечнике*) వాయువులు

газе́та *ж* [వార్తా] పత్రిక; вече́рняя ~ సాయంకాలపు పత్రిక; ежедне́вная ~ దినపత్రిక; у́тренняя ~ ఉదయం పత్రిక ◇ стенна́я ~ గోడ వార్తా పత్రిక

газе́тн||ый పత్రికా; ~ая бума́га అచ్చు కాగితం, న్యూస్‌ప్రింట్; ~ая статья́ పత్రికా వ్యాసం; ~ое сообще́ние పత్రికా వార్త

газе́тчик *м* **1.** *уст.* పత్రికలు అమ్మేవాడు **2.** *разг.* (*сотрудник газеты*) పాత్రికేయుడు

газиро́ванн||ый: ~ая вода́ సోడావాటర్, సోడా పానీయం

газифика́ция *ж* గ్యాసు సౌకర్యం కల్పించడం (లభింప జేయడం)

газифици́ровать *несов.* *и* *сов.* (*вн.*) గ్యాసు సౌకర్యం కల్పించు

га́зов||ый గ్యాస్; ~ая плита́ గ్యాస్ స్టౌ (పొయ్యి)

газогенера́тор *м тех.* గ్యాస్ జనరేటర్ (ఉత్పాదన యంత్రం)

газо́н *м* పచ్చిక బయలు, శాద్వలం

газообра́зный వాయు [రూప]

газопрово́д *м* గ్యాస్ గొట్టం (పైపులైను)

газоубе́жище *с* గ్యాస్‌ప్రూఫ్ షెల్టర్

газохрани́лище *с* గ్యాస్‌హోల్డర్

га́йка *ж* స్క్రూనట్

гала́ктика *ж астр.* నక్షత్ర సమూహం (కూటమి)

галантере́йны||й: ~й магази́н ఫ్యాన్సీ షాపు, చిల్లర సామాన్ల దుకాణం; ~е това́ры చిల్లర సామాన్లు (సరుకులు)

галантере́я *ж собир.* చిల్లర సామాన్లు

гала́нтный మర్యాదగల

галере́я *ж* వసారా, గ్యాలరీ ◇ карти́нная ~ చిత్ర [ప్రదర్శన]శాల

галёрка *ж разг.* **1.** (*места́*) [థియేటరు] గ్యాలరీ **2.** (*публика*) గ్యాలరీ జనం

га́лка *ж* కాకి

галлюцина́ция *ж* భ్రమ, మతి విభ్రమం

гало́п *м тк. ед.* దౌడు, దాట్లువేసి పరుగెత్తుట; поднима́ть ло́шадь в ~ గుర్రాన్ని దౌడు తీయించు

гало́пом *нареч.* **1.** దౌడు; мча́ться ~ దౌడు తీయు **2.** *перен.* తొందర తొందరగా, అతివేగంగా

га́лочк||а *ж разг.* గుర్తు; помеча́ть ~ой что́-л. దేనికైనా గుర్తు పెట్టు

гало́ши *мн.* (*ед.* гало́ша *ж*) [బూట్లపై] రబ్బరు తొడుగులు

га́лстук *м* [నెక్]టై; завя́зывать ~ టైని కట్టు

галу́н *м* జరీ; обшива́ть галуно́м జరీ (సరిగ) వేయు

гальваниза́ция *ж* గాల్వనైజేషన్

гальванизи́ровать *несов.* *и* *сов.* (*вн.*) గాల్వనైజ్ చేయు

гальвано́метр *м* గాల్వనోమిటర్

га́лька *ж* గులకరాయి, సన్న (స్ఫటికపు) రాయి; గులక రాళ్ళు (*собир.*)

гам *м* రొద, అల్లరి, గోలగోల; поднима́ть ~ రొద చేయు

гама́к *м* [చిక్కపు] ఉయ్యాల, ప్రేంఖ

га́мма *ж* *муз.* స్వరక్రమం, స్వరగ్రాహం, సరళి, శ్రేణి

га́мма-лучи́ *мн.* *физ.* గామా కిరణాలు

гангре́на *ж* గాంగ్రీన్

га́нгстер *м* ఖూనీకోరు, దుండగీడు

гара́ж *м* గారేజ్

гаранти́йн||ый: ~ый ремо́нт గ్యారంటీ కాలంలో చేసే మరమ్మతు; ~ый срок గ్యారంటీ కాలం; ~ое письмо́ హామీ పత్రం

гаранти́ровать *несов.* *и* *сов.* (*вн.*) **1.** హామీ కల్పించు; ~ безопа́сность సెక్యూరిటీకి (భద్రతకి)హామీ కల్పించు **2.** (от *рд.*; *ограждать*, *защищать*) (నుంచి) హామీ కల్పించు

гара́нти||я *ж* హామీ; ~я на́ год ఒక సంవత్సరం గ్యారంటీ గల (వున్న); дава́ть ~ю హామీ ఇచ్చు; получа́ть ~ю హామీ పుచ్చుకొను; без ~и హామీ ఇవ్వకుండా (లేకుండా); с ~ей గ్యారంటీ ఉన్న

гардеро́б *м* **1.** (*шкаф*) అల్మారా, బీరువా **2.** (*помещение*) క్లోక్ రూమ్ **3.** (*одежда*) బట్టలు, దుస్తులు

гардеро́бщик *м* క్లోక్ రూమ్ పనివాడు

гарди́на *ж* తెర

гаре́м *м* అంతఃపురం

гармо́ника *ж* అకార్డియన్

гармони́ровать *несов.* (с *тв.*) (కు) సరిపడు, పొసగు

гармони́ст *м* అకార్డియన్ వాయించేవాడు (వాద్యగాడు)

гармони́ческий *см.* гармони́чный

гармони́чн||ый **1.** (*благозвучный*) శ్రావ్యమైన

2. (*соразме́рный*) సమరసమైన, పొందిక వుండే; ~ое разви́тие సమరసమైన (సర్వతోముఖమైన) అభివృద్ధి

гармо́ния *ж* 1. (*благозву́чие*) శ్రావ్యత 2. (*соразме́рность*) సామరస్యం, పొందిక, ఒద్దిక

гармо́нь *ж разг. см.* гармо́ника

гарнизо́н *м* గ్యారిసన్, [నగరపు] సైనిక దళం

гарниту́р *м* సెట్; ме́бельный ~ ఫర్నిచర్ సెట్

гарпу́н *м* ఈటె, పంట్రకోల

гарь *ж*: за́пах га́ри మాడుతున్న (కాలుతున్న) వాసన; па́хнуть ~ю మాడుతున్న వాసన కొట్టు

гаси́ть, загаси́ть, погаси́ть (*вн.*) 1. ఆర్పు, ఆర్పించు, చల్లార్చు (*пла́мя*); ఆర్పివేయు (*электри́чество*) 2. *перен.* (*подавля́ть*) అణచు, చల్లార్చు ◇ ~ долги́ అప్పులు తీర్చు; ~ почто́вую ма́рку స్టాంపు (తపాలబిళ్ల) మీద ముద్రవేయు

га́сн||уть, пога́снуть 1. ఆరు, చల్లారు; пла́мя ~ет నిప్పు ఆరిపోతుంది, మంటలు చల్లారుతున్నాయి; звёзды ~ут నక్షత్రాలు చల్లారుతున్నాయి 2. *перен.* (*исчеза́ть*) మసుగు, అణగు, క్షీణించు; наде́жда ~ет ఆశలు క్షీణించుతున్నాయి (అణగారి పోతున్నాయి)

гастролёр *м* పర్యాటక ప్రదర్శకుడు

гастро́ли *мн.* (*ед.* гастро́ль *ж*) [కళాకారుల] పర్యటన; выезжа́ть на ~ ప్రదర్శన పర్యటనకు వెళ్లు

гастроли́ровать *несов.* ప్రదర్శనలిస్తూ పర్యటించు

гастроно́м *м* (*магази́н*) సూపర్ బజార్, ఆహార పదార్థాల మార్కెట్

гастрономи́чески||й: ~е това́ры తిండి పదార్థాలు

гастроно́мия *ж* (*проду́кты*) తిండి పదార్థాలు

гауптва́хт||а *ж* క్వార్టర్ గార్డ్; сажа́ть на ~у నిర్బంధించు

гаши́ш *м* కంజం, మాదకం, గంజాయి

гвалт *м разг.* గోల, గోలగోల, కోలాహలం; поднима́ть ~ గోలచేయు

гварде́ец *м* గార్డ్స్‌మన్, గార్డ్స్‌దళ సైనికుడు

гварде́йск||ий గార్డ్స్; ~ая часть గార్డ్స్ దళం; ~ое зна́мя గార్డ్స్ జెండా

гва́рдия *ж* గార్డ్స్ దళాలు ◇ Кра́сная ~ *ист.* రెడ్ గార్డ్స్

гвозди́ка I *ж* (*цвето́к*) లవంగం పువ్వు, శ్రీపుష్పం

гвозди́ка II *ж собир.* (*пря́ность*) లవంగం

гвоздь *м* మేకు, చీల; забива́ть ~ మేకు కొట్టు ◇ ~ пробле́мы కీలక విషయం; ~ сезо́на ఆ కాలపు గొప్ప విజయం, కీలకాంశం

где *нареч.* 1. *вопр.* ఎక్కడ, ఏడి, ఏదీ; ~ кни́га? పుస్తకం ఏదీ (ఎక్కడ వుంది)?; ~ он? అతను ఏడి (ఎక్కడ ఉన్నాడు)?; ~ он живёт? అతడు ఎక్కడ?, అతనిది ఏ వూరు?; ~ он сейча́с? అతను ఇప్పుడు ఎక్కడ ఉన్నాడో? 2. *относ. перево́дится прич. прош. вр. или лекси́чески*: го́род, ~ я роди́лся నేను పుట్టిన ఊరు; ~ попа́ло ఎక్కడోక్కడ

где́-либо *нареч.* ఎక్కడైనా, ఎక్కడనో, ఎక్కడో ఒకచోట

где́-нибудь *нареч. см.* где́-либо

где́-то *нареч.* ఎక్కడో, ఎక్కడనో; ~ в друго́м ме́сте ఎక్కడో మరోక చోటులో; ~ здесь ఇక్కడే ఎక్కడో

гегемо́н *м* నాయకుడు, నాయకత్వం వహించేది

гегемо́ния *ж* ఆధిపత్యం, నాయకత్వం; ~ пролетариа́та శ్రామికవర్గ నాయకత్వం

ге́йзер *м* గీజరు

гекта́р *м* హెక్టార్

гекто́граф *м* హెక్టోగ్రాఫు

ге́лий *м хим.* హీలియం

гемоглоби́н *м* హెమోగ్లోబిన్, రక్తగోళకం

генеалоги́ческ||ий: ~ое де́рево వంశవృక్షం, వంశావళి

генеало́гия *ж* ఇలువరుస, వంశానుచరిత్ర, వంశావళి

гене́зис *м* మూలం, పుట్టుక

генера́л *м* జనరల్, సైనికాధికారి

генера́л-губерна́тор *м* గవర్నర్ జనరల్

генерали́тет *м собир.* జనరల్స్

генера́л-лейтена́нт *м* లెఫ్టినెంట్ జనరల్

генера́л-майо́р *м* మేజర్ జనరల్

генера́л-полко́вник *м* కంనల్ జనరల్

генера́льн||ый 1. (*гла́вный*) ప్రధాన; ~ый дире́ктор జనరల్ మేనేజర్; ~ый ко́нсул కాన్సల్ జనరల్; ~ый прокуро́р ప్రాక్యురేటర్ జనరల్; ~ый секрета́рь ప్రధాన కార్యదర్శి; ~ая ли́ния సాధారణ పంథా 2. (*о́бщий*) సాధారణ; ~ый план సాధారణ పథకం

генера́тор *м* జనరేటర్

гене́тика *ж* జెనెటిక్స్, జనుశ్శాస్త్రం, జీవోత్పత్తి శాస్త్రం

генети́ческий జెనెటిక్, జనన సంబంధమైన; ~ ме́тод జనన వైఖరి

гениа́льность *ж* ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ

гениа́льн||ый ప్రతిభావంతమైన, ప్రతిభాయుత; ~ый челове́к ప్రతిభాశాలి; ~ое творе́ние (*о кни́ге*) ప్రతిభావంతమైన రచన

ге́ний *м* 1. (*творческая способность*) ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ 2. (*человек*) ప్రతిభాశాలి, ప్రజ్ఞావంతుడు

геноци́д *м* సామూహిక మారణకాండ (జన నిర్మూలన)

ге́ны *мн.* (*ед.* ген *м*) *биол.* జెన్‌లు, జన్యువులు

гео́граф *м* భూగోళశాస్త్రజ్ఞుడు

географи́ческ||ий భౌగోళిక, నైసర్గిక; ~ая ка́рта భౌగోళిక (భూగోళ) పటం; ~ая среда́ భౌగోళిక పరిసరాలు; ~ое положе́ние భౌగోళిక (నైసర్గిక) స్వరూపం

геогра́фия *ж* భూగోళశాస్త్రం; физи́ческая ~ నైసర్గిక భూగోళశాస్త్రం; экономи́ческая ~ ఆర్థిక భూగోళశాస్త్రం

геоде́зия *ж* భూపరిమాణశాస్త్రం

гео́лог *м* భూగర్భ (భూవిజ్ఞాన) శాస్త్రజ్ఞుడు, జియాలజిస్టు

геологи́ческ||ий భౌమ; ~ий пери́од భౌమ యుగం; ~ое строе́ние భౌమ నిర్మాణం; ~ие изыска́ния భౌమ (భూగర్భ) అన్వేషణ (సర్వే)

геоло́гия *ж* భూవిజ్ఞాన (భూగర్భ) శాస్త్రం

геологоразве́дочн||ый: ~ая экспеди́ция భూగర్భ అన్వేషణ (సర్వే)

геометри́ческий జ్యామితీయ, క్షేత్రగణితం, రేఖాగణితం

геоме́трия *ж* జ్యామితిశాస్త్రం, క్షేత్రగణితం, రేఖాగణితం

геофи́зика *ж* భూభౌతికశాస్త్రం

геофизи́ческий భూభౌతిక

гепа́рд *м* చిరుతపులి, సివంగి

герб *м* లాంఛనం; госуда́рственный ~ రాజ్య చిహ్నం (ముద్ర)

ге́рбов||ый రాజ్య, అధికార, స్టాంపు; ~ая бума́га స్టాంపు కాగితం; ~ая ма́рка కోర్టు ఫీజు స్టాంపు; ~ая печа́ть అధికార (రాజ్య) ముద్ర ◇ ~ый сбор రెవిన్యూ స్టాంపు

геркуле́с *м* 1. (*очень сильный человек*) బలవంతుడు, భీమబలుడు 2. (*овсяная крупа*) ఓట్స్ అటుకులు

герма́нски||й జర్మన్ ◇ ~е языки́ జర్మనిక్ భాషలు

гермети́ческ||ий వాయు దిగ్బంధం చేసిన, గాలి చొరబడని; ~ая каби́на గాలి చొరబడని గది; ~ая заку́порка గాలి చొరబడకుండా మూయబడడం

гермети́чный *см.* гермети́ческий

герои́зм *м* వీరత్వం, పరాక్రమం, శౌర్యపరాక్రమాలు

герои́ня *ж* 1. పరాక్రమశాలి అయిన వనిత, వీరవనిత 2. (*книги, фильма и т.п*) కథా నాయిక

герои́чески *нареч.* వీరోచితంగా, పరాక్రమయుతంగా, పరాక్రమవంతంగా

герои́ческ||ий వీర, వీరోచిత[మైన], పరాక్రమవంతమైన; ~ий посту́пок వీరోచిత కృత్యం; ~ое вре́мя వీర యుగం

геро́||й *м* 1. వీరుడు; пасть сме́ртью ~я వీర మరణం చెందు 2. (*книги, фильма и т.п.*) కథానాయకుడు ◇ Геро́й Сове́тского Сою́за సోవియట్ యూనియన్ వీరుడు (వీర బిరుదాంకితుడు); Геро́й Социалисти́ческого Труда́ సోషలిస్టు శ్రమ వీరుడు (వీర బిరుదాంకితుడు)

геро́йский *см.* герои́ческий

геро́йство *с* వీరత్వం, పరాక్రమం, శూరత్వం

ги́бел||ь *ж* నాశం, వినాశం ◇ быть на краю́ ~и ప్రాణాపాయ స్థితిలో వుండు

ги́бельн||ый వినాశకరమైన, హానికరమైన; ~ая поли́тика వినాశకరమైన (హానికరమైన) విధానం; ~ые после́дствия వినాశకర ఫలితాలు

ги́бк||ий 1. వంగునట్టి, వంగెడు, నమ్యమైన; ~ое те́ло వంగునట్టి శరీరం; ~ая про́волока వంగే తీగ 2. *перен.* పట్టువిడుపులుగల, వెసులుబాటుతో కూడిన; ~ая поли́тика పట్టువిడుపులుగల (వెసులుబాటుతో కూడిన) విధానం

ги́бкость *ж* 1. వంగేగుణం, మార్దవం, నమ్యత 2. *перен.* వెసులుబాటు

ги́бл||ый *разг.*: ~ое де́ло దిక్కుమాలిన (హానికరమైన) పని; ~ое ме́сто హానికరమైన స్థలం (చోటు)

ги́бнут||ь *несов.* నశించు, నాశనం చెందు; చచ్చు, నేల కొరుగు (*на поле боя*); цветы́ ~ от моро́за చలితో పువ్వులు నశించిపోతాయి

гибри́д *м* హైబ్రిడ్, సంకరం

гибридиза́ция *ж* సంకరణం, హైబ్రిడ్ జాతిని అభివృద్ధిచేయడం

гига́нт *м* అతి (మహా) కాయుడు ◇ заво́д-~ బ్రహ్మాండమైన ఫాక్టరీ; ~ мы́сли గొప్ప ఆలోచనాపరుడు

гига́нтски||й 1. (*по размеру*) బ్రహ్మాండమైన 2. (*исключительный, чрезвычайный*) అత్యున్నతమైన, బ్రహ్మాండమైన; ~й труд బ్రహ్మాండమైన కృషి ◇ ~ми шага́ми పెద్ద అంగలు వేస్తూ, పెద్ద అంగలమీద

гигие́на *ж* ఆరోగ్య విజ్ఞానం (శాస్త్రం), పారిశుధ్యం; ли́чная ~ వ్యక్తిగత శరీర పారిశుధ్యం

гигиени́чески||й ఆరోగ్య (పారిశుధ్య) సంబంధమైన; ~е мероприя́тия పారిశుధ్య కార్యక్రమం

гигиени́чный *см.* гигиени́ческий

гид *м* మార్గదర్శి, మార్గదర్శకుడు, గైడు

гидравли́ческий హైడ్రాలిక్, ద్రవచాలిత, ద్రవప్రేరిత; ~ пресс హైడ్రాలిక్ ప్రెస్, ద్రవచాలిత నొక్కు యంత్రం

гидрометеороло́гия *ж* హైడ్రోమెటియోరోలొజి

гидрометеоце́нтр *м* వాతావరణ పరిశోధనా కేంద్రం

гидропла́н *м* హైడ్రోప్లేన్

гидросамолёт *м см.* гидропла́н

гидроста́нция *ж* జలవిద్యుత్ కేంద్రం

гидроэлектроста́нция *ж см.* гидроста́нция

гие́на *ж* సివంగి, దుమ్ములగొండి

ги́льза *ж* 1. (*заряда*) తూటా, తోటా 2. (*папиросы*) ముతక కాగితం

гимн *м* 1. గీతం; госуда́рственный ~ జాతీయ గీతం 2. (*хвалебный*) కీర్తన, స్తోత్రం

гимна́ст *м* జిమ్నాస్టు, కసరత్తు చేసేవాడు

гимнастёрка *ж* మిలిటరీ షర్టు (చొక్కా)

гимна́стик||а *ж* వ్యాయామాలు, జిమ్నాస్టిక్స్; лече́бная ~а వ్యాయామ చికిత్స; занима́ться ~ой వ్యాయామం చేయు

гимнасти́ческий||й వ్యాయామ; ~й зал మల్లశాల, వ్యాయామశాల; ~е упражне́ния వ్యాయామాలు

гинеко́лог *м* గైనకాలజిస్టు, స్త్రీలవ్యాధుల నిపుణుడు

гинекологи́ческий||й గైనకాలజికల్; ~е боле́зни గైనకాలజికల్ (స్త్రీ) వ్యాధులు

гинеколо́гия *ж* గైనకాలజీ, స్త్రీవ్యాధి శాస్త్రం

гипе́рбола *ж лит.* అతిశయోక్తి

гипертони́я *ж* అధిక రక్తపు పోటు; బి. పి. (*разг.*)

гипно́з *м* 1. (*состояние*) సమ్మోహితం; быть под ~ом సమ్మోహిత స్థితిలో వుండు 2. (*усыпление внушением*) సమ్మోహన విద్య, హిప్నోసిస్; лечи́ть ~ом సమ్మోహన (వశ్యసుప్తితో) చికిత్స చేయు

гипнотизёр *м* హిప్నాటిస్టు, మెస్మరిస్టు

гипнотизи́ровать, загипнотизи́ровать (*вн.*) సమ్మోహితుడిని చేయు, హిప్నాటైజ్ చేయు

гипноти́ческий: ~ сон సమ్మోహిత స్థితి

гипо́теза *ж* ఊహ, పరికల్పన, సూత్రీకరణ

гиппопота́м *м см.* бегемо́т

гипс *м* 1. (*вещество*) ప్లాస్టర్ ఆఫ్ పారిస్ 2. *мед.* ప్లాస్టర్ [కట్టు]; накла́дывать ~ ప్లాస్టర్ వేయు

ги́псов||ый: ~ая повя́зка గోదంతి (ప్లాస్టర్ ఆఫ్ పారిస్) కట్టు; ~ая статуэ́тка ప్లాస్టర్ ఆఫ్ పారిస్ విగ్రహం

гирля́нда *ж* దండ, మాలిక, హారం; ~ из ла́мпочек దీపాల తోరణం; ~ из цвето́в పువ్వుల దండ, పూలహారం

ги́ря *ж* 1. (*весов, часов*) గుండు 2. *спорт.* ముద్గరం

гита́ра *ж* గిటార్

гитари́ст *м* గిటార్ వాయించేవాడు

глав||а́ I 1. *ж уст. см.* голова́ 1; 2. *м и ж* (*руководитель*) అధినేత, నాయకుడు *м*; అధినేత, నాయకురాలు *ж*; ~а́ прави́тельства ప్రభుత్వాధినేత, ప్రభుత్వ నాయకుడు; ~а́ семьи́ కుటుంబ పెద్ద, కుటుంబి; ~а́ учрежде́ния ఆఫీసుకు అధికారి 3. *ж* (*купол*) గోపురశిఖరం ◇ идти́ во ~е́ నాయకత్వాన వుండు, అగ్రభాగాన (అగ్రేసరత్వాన) ఉండు; сиде́ть во ~е́ стола́ ముఖ్య స్థానమందు కూర్చొను; стоя́ть во ~е́ (*руководить*) (కి) నాయకత్వం వహించు

глава́ II *ж* (*раздел*) అధ్యాయం, ప్రకరణం

глава́рь *ж* నాయకుడు

главе́нство *с* అగ్రస్థానం, ఆధిపత్యం, ప్రాధాన్యత

главе́нствовать *несов.* (в *пр.*) (కి) ఆధిపత్యం వహించు; (над *тв.*) (లో) ఆధిపత్యం కలుగు

главнокома́ндующий *м* సేనాధిపతి, కమాండర్ ఇన్ చీఫ్

гла́вн||ый 1. ముఖ్య[మైన], ప్రధాన, మౌలికమైన; ~ый го́род ప్రధాన నగరం, ముఖ్య పట్టణం; ~ый почта́мт కేంద్ర తపాలా ఆఫీసు; ~ая зада́ча మౌలిక (ప్రధాన) కర్తవ్యం; ~ая причи́на ప్రధాన కారణం 2. (*старший по положению*) ప్రధాన, ముఖ్య; ~ый инжене́р చీఫ్ ఇంజనీరు; ~ый мини́стр [шта́та] ముఖ్య మంత్రి; ~ый реда́ктор ప్రధాన సంపాదకుడు 3.: ~ое *в знач. сущ. с* ముఖ్యమైన విషయం; ~ое в том, что... ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే... 4. *в знач. вводн. сл.*: а ~ое, он приле́жен ముఖ్యమైనది ఏమిటంటే, అతడు చాలా పట్టుదలగల వాడు

глаго́л *м грам.* క్రియ

глаго́льн||ый క్రియా; ~ая фо́рма క్రియా రూపం

гла́дить (*вн.*) 1. *сов.* вы́гладить, погла́дить (*утюжить*) ఇస్త్రీ చేయు 2. *сов.* погла́дить (*ласкать*) నిమురు, తడువు; ~ кого́-л. по голове́ ఒకరి తల నిమురు

гла́дк||ий 1. చదునైన, సమమైన (*ровный*); నున్న, నున్నని (*тж. о волосах, коже*); నునుపరి (*полированный*); నునుపైన (*о бумаге*) 2. *перен.* సాఫైన, సరళమైన, స్పష్టమైన ◇ ~ая ткань సాదా గుడ్డ

гла́дко *нареч.* 1. నున్నగా; его́ во́лосы бы́ли причёсаны ~ అతని జుట్టు నున్నగా దువ్వివుంది 2. *перен.* సాఫీగా, చక్కగా; ~ говори́ть ధారాళంగా (నట్టులు లేకుండా) మాట్లాడు; всё прошло́ ~ అంతా సవ్యంగా సాగిపోయింది (జరిగింది)

гладь I *ж* (*ровная поверхность*) (అద్దంలాంటి) నునుపు ◇ тишь да ~ శాంతి సామరస్యాలు

гладь II *ж* (*вышивка*) శాటిన్ కుట్టు

глаз *м* **1.** కన్ను, నేత్రం, చక్షువు; поднимáть ~á కన్నెత్తు, కన్నెత్తి చూచు **2.** (*взгляд*) చూపు **3.** (*зрение*) చూపు; вéрный ~ నిశితమైన చూపు; óстрый ~ తీక్ష్ణమైన కన్ను, చురుకైన చూపు; плохúе ~á బలహీనమైన చూపు; пóртить ~á చూపు పాడు చేయు ◇ в ~áх когó-л. ఒకరి దృష్టిలో; за ~á а) (*заочно*) చాటున б) (*с избытком*) బోలెడు; на ~ చూచి [అంచనా వేయు]; на ~áх у когó-л. ఒకరి కండ్ల ఎదుట; с глáзу на ~ ఏకాంతంగా [మాట్లాడు]; дурнóй ~ దృష్టి దోషం; у меня́ ~á разбежáлись నా కళ్లు చెదిరిపోయాయి; дéлать большúе ~á ఆశ్చర్యపడు; закрывáть ~á на чтó-л. దేనికైనా కండ్లు మూసుకొని వూరక వుండు; открывáть ~á комý-л. на чтó-л. దేన్ని గురించైనా ఒకరి కండ్లు విప్పు (తెరచు); проглядéть ~á ఎదురు తెన్నులు చూస్తూ వుండు; хоть ~ вы́коли కన్ను పొడుచుకున్నా కనిపించని చీకటి; కటిక చీకటి, చిమ్మ చీకటి; смотрéть смéрти в ~á ప్రాణగండంలో వుండు; смотрéть во все ~á తేరిపార చూచు; идтú кудá ~á глядя́т చూపు ఎటు పోతే అటు పోవు; на ~á не попадáться комý-л. ఒకరి కండ్ల పడకుండా వుండు; наскóлько хватáет ~ కను చూపు మేరకు; не вéрить своúм ~áм తన కండ్లను నమ్మకపోవు; не моргнýть ~ом తడువుకోకుండా; не смыкáя глаз కళ్లు మూసుకోకుండా; за ним нýжен ~ да ~ అతనిమీద కన్నేసి వుంచాలి (వుండాలి); с глаз долóй — из сéрдца вон *посл.* కనుమరుగైతే మరచిపోతాం

глазнúца *ж* కనుగుంట

глазн||óй: ~óй врач కంటి వైద్యుడు; ~áя болéзнь కంటి వ్యాధి; ~áя больнúца కన్ను ఆస్పత్రి

глазóк *м в разн. знач.* కన్ను; ~ для наблюдéния కన్ను ◇ на ~ చూచి [అంచనా వేయు]

глазомéр *м* నిశితమైన చూపు; у негó хорóший ~ అతనిది నిశితమైన చూపు; у негó плохóй ~ అతనికి నిశితమైన చూపు లేదు

глазýнья *ж* కోడిగుడ్డు వేపుడు, వేయించిన కోడిగుడ్లు

глáнды *мн.* (*ед.* глáнда *ж*) టాన్సిల్స్

гласúт||ь *несов.* చెప్పు, తెలుపు, తెలియజేయు; закóн ~ చట్టంలో ఇలా వుంది (చెప్తుంది)

глáсно *нареч.* బహిరంగంగా, బాహాటంగా

глáсност||ь *ж* బహిరంగం, బాహాటం, గ్లాస్నొస్త్; предавáть ~и నలుగురికీ వెల్లడించు, బహిరంగ పరచు

глáсн||ый I *лингв.* అచ్చు; ~ый звук అచ్చు; ~ая бýква అచ్చు అక్షరం

глáсный II (*открытый, публичный*) బహిరంగ, బాహాటమైన

глашáтай *м* **1.** *ист.* దూత **2.** *перен. высок.* (*провозвестник*) చాటించేవాడు

глéтчер *м см.* леднúк

глúна *ж* బంకమట్టి, బంకమన్ను, జంబాలం

глúнист||ый బంక; ~ая пóчва బంకమట్టి

глúнян||ый మట్టితో చేసిన (తయారైన); ~ый горшóк కుండ, ఆలకి, చట్టి; ~ая посýда మట్టి పాత్రలు

глúссер *м* గ్లైడర్, మోటరుబోటు

глист *м* క్రిమి, పురుగు, పాము

глицерúн *м* గ్లిసరిన్

глобáльн||ый గ్లోబల్, ప్రపంచ в ~ом масштáбе ప్రపంచ స్థాయిలో

глóбус *м* గ్లోబు

глодáть *несов. прям., перен.* (*вн.*) కొరుకు, కొరుక్కు తిను; егó глóжет тоскá అతని మనస్సును బెంగ కొరుకుతోంది

глотáть, глотнýть (*вн.*) [దిగ]మింగు ◇ ~ слёзы ఏడుపు దిగమింగు

глóтк||а *ж* **1.** *анат.* కుత్తుక, కంఠనాళం **2.** *разг.* (*горло*) గొంతు ◇ драть ~у *груб.* అరచు; заткнýть комý-л. ~у *груб.* ఒకరి నోరు మూయించు; кричáть во всю ~у *разг.* అతి పెద్దగా అరచు, గొంతు చించుకొని అరచు

глотнýть *сов. см.* глотáть

глот||óк *м* **1.** (*действие*) గుటక; однúм ~кóм గుటుక్కున, ఒక గుటకలో **2.** (*количество*) గుక్కెడు, ఒక గుక్క, గుటక; ~óк воды́ ఒక గుక్క నీళ్లు, గుక్కెడు నీళ్లు; пить мáленькими ~кáми కొంచెం కొంచెంగా తాగు, సేవించు

глóхнуть *несов.* **1.** *сов.* оглóхнуть చెవిటివాడగు, చెవుడు వచ్చు; он оглóх అతనికి చెవుడు వచ్చింది **2.** *сов.* заглóхнуть (*слабеть, затихать*) అణగి (తగ్గి) పోవు **3.** *сов.* заглóхнуть (*о моторе*) ఆగి పోవు

глýбже *сравн. ст. к* глубóкий *и* глубокó

глубин||á *ж* **1.** లోతు; ~á по колéно మోకాలి బంటి (మోకాళ్లవరకు) లోతు; ~óй в пять мéтров ఐదు మీటర్ల లోతుగల; на ~é дéсять мéтров పది మీటర్ల లోతున; исслéдование морскúх глубúн

సముద్ర గర్భ పరిశోధన; измеря́ть ~у́ లోతు చూచు (తెలుసుకొను) 2. (*место внутри, в середине чего-л.*) నట్టనడి; в ~е́ ко́мнаты గది అవలి కొసన; в ~е́ ле́са నట్టడవిలో 3. *перен.* గంభీరత, ప్రగాఢత; ~а́ ана́лиза విశ్లేషణయొక్క ప్రగాఢత; ~а́ чувств అనుభూతియొక్క ప్రగాఢత ◇ в ~е́ души́ హృదంతరాళంలో; до ~ы́ души́ హృదయపూర్వకంగా

глуби́нн||ый: ~ый райо́н దూర (మారుమూల) ప్రాంతం; ~ая бо́мба పాతాళంలో ప్రయోగించే బాంబు

глубо́к||ий 1. లోతైన; ~ий снег కాళ్ళు దిగబడే మంచు; ~ая ра́на బలమైన గాయం; ~ая река́ లోతైన నది; ~ая таре́лка సూప్ పళ్లెం; ~ое буре́ние లోతైన తవ్వకం 2. *перен.* గాఢ; ~ая симпа́тия గాఢాభిమానం; ~ое изуче́ние గాఢ అధ్యయనం ◇ ~ий вдох పెద్ద ఊపిరి, దీర్ఘ శ్వాసం; ~ий сон మంచి (గాఢ) నిద్ర; ~ий стари́к చాలా ముసలివాడు; ~ий тра́ур ప్రగాఢ సంతాపం; ~ая дре́вность అతి పురాతన కాలం; ~ое молча́ние గాఢ మౌనం; ~ие ко́рни లోతుగా పారిన వేళ్ళు; ~ой зимо́й నడిశీతా కాలంలో; дожи́ть до ~ой ста́рости చాలా కాలం బతుకు; до ~ой но́чи రాత్రి పొద్దుపోయిన దాకా

глубоко́ *нареч.* 1. లోతుగా; ~ ныря́ть మునిగి నిండా లోతుకు వెళ్ళు; засо́вывать ру́ку ~ в отве́рстие బొక్కలో చేతిని నిండా లోనికి దూర్చు 2. *перен.* గాఢంగా, ప్రగాఢంగా (*основательно*); మహా, చాలా (*очень*); ~ заду́маться ఆలోచనలో మునిగిపోవు; ~ изуча́ть గాఢంగా అధ్యయనం చేయు; ~ страда́ть మహా బాధపడు; ~ укорени́вшийся లోతుగా వేళ్ళు పారిన; я ~ опеча́лен నేను చాలా విచారిస్తున్నాను 3. *в знач. сказ.* లోతు[గా వుంది]; здесь ~ ఇక్కడ చాలా లోతు[గా వుంది] ◇ ~ вздыха́ть నిట్టూర్చు

глубокомы́сленн||ый 1. (*полный глубоких мыслей*) భావపూరితమైన 2. (*сосредоточенный*) గంభీర; с ~ым ви́дом గంభీర వైఖరితో

глубокомы́слие *с* గంభీరత, గాంభీర్యం

глубокоуважа́емый (*обращение*) అయ్యా, గారు; ~ това́рищ Петро́в గౌరవనీయమైన కామ్రేడ్ పెత్రోవ్‌గారు

глубоча́йший *превосх. ст. к* глубо́кий

глубь *ж см.* глубина́ 1, 2

глуми́ться *несов.* (над *тв.*) అపహాస్యం (యెగతాళి) చేయు, వెక్కిరించు

глумле́ние *с* అపహాస్యం, వెక్కిరింపు, అవమాన పరచడం

глупе́ть, поглупе́ть తెలివి తప్పు, బుద్ధిహీనుడగు, మూఢుడగు

глупе́ц *м* మతిలేనివాడు, మూఢుడు, మందబుద్ధి

глупи́ть *несов. разг.* పిచ్చి పని చేయు; не глупи́! పిచ్చి పనులు వద్దు!

глу́по *нареч.* **1.:** поступа́ть ~ తెలివితక్కువ పని చేయు 2. *в знач. сказ.*: э́то ~ ఇది తెలివితక్కువ (అవివేకం)

глу́пост||ь *ж* 1. (*свойство*) అవివేకం, మూఢత్వం, మడ్డితనం 2. *разг.* తెలివిమాలిన పని (*поступок*); తెలివి తక్కువ మాటలు (*слова*); болта́ть ~и అర్థంలేని మాటలు వాగు; не де́лай ~ей తెలివితక్కువ పనులు చేయకు, మతిలేని పని చేయకు

глу́п||ый 1. (*умственно ограниченный*) తెలివి తక్కువ, తెలివిమాలిన, మూర్ఖుడైన 2. *разг.* (*несведущий — о молодых существах*) తెలివిలేని, అమాయికపు; ~ый щено́к అమాయికపు కుక్కపిల్ల 3. *в знач. сущ. м* తెలివిపరుడివే *м*, పిచ్చినాగమ్మా, నీ తలకాయ *ж* 4. (*лишённый разумной содержательности*) తెలివి మాలిన; ~ая шу́тка తెలివిమాలిన హాస్యం ◇ он то́же не глупе́е её ≅ ఆమెకంటె వీడు ఏమీ తక్కువ తిన లేదు; попада́ть в ~ое положе́ние గడ్డి తిను

глух||о́й 1. (*лишённый слуха*) చెవుడు, చెవిటి 2. *в знач. сущ. м* చెవిటివాడు, బధిరుడు 3. *перен.*: остава́ться ~и́м к чему́-л. ఏదో ఒకటి పెడచెవిని పెట్టు 4. (*приглушённый, неясный*) అస్పష్టమైన; ~о́й го́лос కఠోర కంఠస్వరం; ~о́й звук అస్పష్టమైన ధ్వని 5. *перен.* (*смутный*) అస్పష్టమైన 6. (*отдалённый*) మూల; ~а́я дере́вня మారుమూల గ్రామం 7. (*пустынный, тихий*) నిర్జనమైన; ~о́й переу́лок నిర్జనమైన సందు ◇ ~о́й забо́р పట్టి ప్రహరీగోడ; ~а́я стена́ ద్వారాలు కిటికీలులేని గోడ; ~о́й лес దట్టమైన అడవి; ~о́й звук *лингв.* శ్వాస హల్లు; ~а́я ночь చిమ్మచీకటి రాత్రి

глухонемо́й 1. చెవిటిమూగ 2. *в знач. сущ. м* చెవిటిమూగవాడు

глухота́ *ж* చెవుడు, బధిరత్వం

глуши́тель *м тех.* సైలెన్సర్

глуши́ть *несов.* (*вн.*) 1. అణుచు; ~ зву́ки ధ్వనులు అణుచు 2. (*мешать росту*) పెరుగుదల నిరోధించు అణుచు 3. *перен.* (*подавлять*) అణుచు; ~ инициати́ву చొరవను అణుచు ◇ ~ мото́р ఇంజనును ఆపివేయు

глушь *ж* **1.:** лесна́я ~ కారడవి; ~ са́да దట్టమైన తోట 2. (*захолустье*) మూల కొన, మారుమూల

глы́ба *ж* బండ, చట్టు; ~ льда మంచుబండ; ка́менная ~ రాతిబండ

глюко́за *ж* గ్లూకోజ్, ద్రాక్షచక్కెర

гляде́ть, погляде́ть 1. (в, на *вн.*) చూచు; ~ на кого́-л. ఒకరి వైపు (కేసి) చూచు; ~ из окна́ на у́лицу కిటికీలోనుంచి బయటికి చూచు; ~ широко́ раскры́тыми глаза́ми తేరిపార చూచు 2. (в, на *вн.*; *быть обращённым в какую-л. сторону*) వైపుకి ఉండు, ఎదురుగా ఉండు 3. *разг.* (за *тв.*; *присматривать*) చూసుకొను; ~ за ке́м-л. ఒకరిని జాగ్రత్తగా చూసుకొను; ~ за поря́дком సరిగా వుందో లేదో చూచు, సరిగ్గా వుండేలా చూచు, శాంతి భద్రతలు చూచు (కాపాడు) ◇ ~ в о́ба *разг.* అప్రమత్తతతో (జాగ్రత్తగా) వుండు; ~ сквозь па́льцы నిర్లక్ష్యం చేయు; он того́ и гляди́ упадёт అతడు పడిపోయేటట్టు ఉన్నాడు; на́ ночь гля́дя ఇంత రాత్రివేళ

гляде́ться, погляде́ться: ~ в зе́ркало చూసుకొను

гля́нец *м* నునుపు, మెరుగు, తళుకుబెళుకులు; наводи́ть ~ *прям.*, *перен.* మెరుగుపెట్టు

гля́нуть *сов. разг.* (на *вн.*) (వైపు) ఒక చూపు చూచు, చూపు విసురు

глянцеви́тый *см.* гля́нцевый

гля́нцев||ый నున్నటి, నునుపైన; ~ая бума́га నునుపైన (గ్లేజు, నున్నటి) కాగితం

гнать, погна́ть (*вн.*) 1. తోలు, తరుము; ~ ста́до మందను తోలు; ве́тер го́нит ту́чи గాలి మేఘాలను తోలుతోంది 2. (*понуждать к быстрому движению*) తొందరపెట్టు, తొందరగా నడుపు; ~ автомаши́ну కారు తొందరగా నడుపు (తోలు); ~ ло́шадь గుర్రాన్ని తొందరగా పరుగెత్తించు 3. (*преследовать зверя*) తరుము 4. (*выгонять*) వెళ్లగొట్టు, తరిమివేయు 5. (*добывать перегонкой*) బట్టీపట్టు, స్వేదన క్రియ జరుపు; ~ спирт సారా బట్టీపట్టు

гна́ться, погна́ться (за *тв.*) 1. వెంట తరుము, వెంబడించు; соба́ка го́нится за во́лком కుక్క తోడేలును వెంట తరుముతున్నది 2. *разг.* (*стремиться к чему-л.*) కోరు, (కోసం) ప్రయత్నించు; ~ за деньга́ми ధనంకోసం ప్రయత్నించు; ~ за мо́дой ఫేషనబుల్‌గా ఉండడానికి ప్రయత్నించు; ~ за сла́вой ప్రఖ్యాతి కోరు

гнев *м* కోపం, కోపావేశం, ఆగ్రహం, దురాగ్రహం; вспы́шка ~а కోపావేశం; быть в ~е కోపంగా వుండు, ఆగ్రహించు; смени́ть ~ на ми́лость జాలి తలచు (తలచి క్షమించు)

гне́вно *нареч.* కోపంగా, కోపంతో, కొరకొర

гне́вный కోపంగా వున్న, క్రుద్ధ, ఉగ్రమైన

гнезди́ться *несов.* 1. (*о птицах*) గూడు కట్టుకొను 2. *перен.* (*корениться*) స్థిరపడి (వేరూని, వేరుపారి) వుండు

гнездо́ *с прям.*, *перен.* గూడు; пти́чье ~ పక్షి గూడు; воровско́е ~ బందిపోటుదొంగ గూడు

гнёт *м* 1. (*тяжесть, груз*) బరువు 2. (*угнетение*) పీడనం, ఒత్తిడి; находи́ться под ~ом పీడనం (ఒత్తిడి) కింద వుండు

гнету́щ||ий పీడించే, బాధాకరమైన; ~ее впечатле́ние బాధాకరమైన అనుభూతి; ~ее настрое́ние అతివేదన, మనోవేదన, మానసిక బాధ

гние́ние *с* కుళ్లుట, పుచ్చిపోవడం

гнил||о́й 1. కుళ్లిన, పుచ్చిన, పుప్పి; ~о́й оре́х పుప్పి (పుచ్చిన) విత్తు; ~о́е де́рево కుళ్లిన చెట్టు; ~ы́е зу́бы పుప్పి పళ్లు 2. *перен.* (*порченый*) కుళ్లి (చెడి) పోయిన ◇ ~а́я пого́да రొచ్చు వాతావరణం

гниль *ж* కుళ్లి (చెడి) పోయినది

гнить, сгнить కుళ్లి (పుచ్చి) పోవు

гнои́ть, сгнои́ть (*вн.*) కుళ్లపెట్టు ◇ ~ в тюрьме́ జైలులో మగ్గబెట్టు

гнои́ться *несов.* చీము పట్టు (పోయు)

гной *м* చీము, రసి

гнойни́к *м* పుండు, వ్రణం

гно́йн||ый చీముపట్టిన; ~ая ра́на చీముపట్టిన గాయం

гносеологи́ческий జ్ఞాన (ప్రజ్ఞాన) సిద్ధాంత

гносеоло́гия *ж* జ్ఞాన (ప్రజ్ఞాన) సిద్ధాంతం

гнуса́вить *несов.* ముక్కుతో మాట్లాడు, నంగు

гнуса́вый ముక్కుతో మాట్లాడే, నంగి; ~ го́лос ముక్కు (నంగి) మాట

гну́сность *ж* అతి దుష్ట చర్య

гну́сн||ый దుష్ట; ~ый посту́пок దుష్ట చర్య; ~ые слова́ దుష్ట పదాలు

гнуть *несов.* (*вн.*) 1. వంచు, మడచు; ве́тер гнёт дере́вья గాలి చెట్లను వంచుతున్నది 2. *разг.* (к *дт.*; *клонить*): ~ своё తను పట్టినకుందేటికి మూడే కాళ్లు అను; куда́ вы гнёте? మీ ఉద్దేశమేమిటి? ◇ ~ спи́ну (горб) నడుం (వీపు) విరుచుకొను; ~ ше́ю (спи́ну) пе́ред ке́м-л. ఒకరికి లొంగి వుండు

гну́ться *несов.* 1. వంగు, మడగు, వాలు, ఒరగు 2. (*обладать гибкостью*) వంగే గుణం కలిగివుండు

гнуша́||ться, погнуша́ться (*тв., рд. или инф.*) (పైన) చీదరపడు, (మీద, పట్ల) హేయపడు, చీదరించుకొను; он не ~ется никаки́ми сре́дствами అతను ఏ పద్ధతులకైనా ఒడబడతాడు

го́вор *м* **1.** (*звуки разговора*) మాటలు, కంఠస్వరం **2.** (*манера произношения*) ఉచ్చారణ **3.** (*разновидность диалекта*) డైలెక్ట్, మాండలికం

говор||и́ть, сказа́ть 1. *тк. несов.* మాట్లాడు; ~и́ть по-ру́сски రష్యన్ మాట్లాడు; ребёнок ещё не уме́ет ~и́ть బిడ్డకు ఇంకా మాటలు రావు **2.** (*разговаривать*) మాట్లాడు; ~и́ть по телефо́ну టెలిఫోన్‌లో మాట్లాడు; кто ~и́т? మీరు ఎవరండి? **3.** (*вн., о пр.; сообщать; высказывать мнение*) మాట్లాడు, చెప్పు, అను; ~и́ть пра́вду సత్యం (నిజం) చెప్పు; ~и́ть речь ప్రసంగించు, ప్రసంగం చేయు, ఉపన్యసించు; ~и́ть о поли́тике రాజకీయాలను గురించి మాట్లాడు (చెప్పు); ~и́ть по секре́ту చెవిలో చెప్పు; пыта́ться ~и́ть నోరు ఎత్తు **4.** *тк. несов.* (*с тв.; беседовать*) మాట్లాడు, ముచ్చటించు, సంభాషించు; ~и́ть с дру́гом స్నేహితునితో మాట్లాడు **5.** *тк. несов.* (*о пр.; свидетельствовать*) చెప్పు; э́то ~и́т в его́ по́льзу ఇది అతనికి అనుకూలం; э́то ~и́т о том, что... ఇది... గురించి చెబుతోంది ◇ ~и́т Москва́ ఇది మాస్కో రేడియో; ~я́т, что он прие́хал అతడు వస్తాడట; легко́ ~и́ть చెప్పడం తేలికే; фа́кты ~я́т са́ми за себя́ వాస్తవాలే తెలుపుతాయి (వెల్లడిస్తాయి); э́то ~и́т само́ за себя́ ఇది స్వయం విదితమే; ина́че ~я́ మరోలా (మరొక విధంగా) చెప్పాలంటే; коро́че ~я́ క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే; по пра́вде ~я́ నిజం చెప్పాలంటే

говори́т||ься *несов.* చెప్పబడు; в кни́ге ~ся పుస్తకంలో చెప్పబడుతోంది ◇ как ~ся అన్నట్టు, అన్నట్లు

говорли́вый వదరుబోతైన; ~ челове́к వదరుబోతు, వాగుడు పిట్ట

говя́дина *ж* బీఫ్, గోమాంసం, గొడ్డుమాంసం

говя́ж||ий గో; ~ье са́ло గోవు కొవ్వు; ~ьи котле́ты గో మాంసపు కట్లెట్లు

гогота́ть *несов.* **1.** (*о гусях*) క్లక్-క్లక్ మను, అరచు **2.** *разг.* (*хохотать*) పకపక నవ్వు

год *ж* **1.** ఏడు, సంవత్సరం, వర్షం, సాలు; ~ тому́ наза́д ఒక సంవత్సరం క్రితం; бюдже́тный ~ ఆర్థిక సంవత్సరం; отчётный ~ సమీక్షిస్తున్న (నివేదిక) సంవత్సరం; позапро́шлый ~ ముందటేడు; теку́щий ~ ఈ ఏడు; хозя́йственный ~ ఆర్థిక సంవత్సరం; времена́ ~а రుతువులు; в бу́дущем ~у́ వచ్చే సంవత్సరంలో (ఏడు); в наступа́ющем ~у́ రాబోయే సంవత్సరంలో; в про́шлом ~у́ గత (పోయిన) సంవత్సరంలో, నిరుడు; раз в ~ ఏటా (సంవత్సరానికి) ఒక మాటు; че́рез ~ ఒక సంవత్సరంలో (సంవత్సరం తరువాత); кото́рый ему́ ~? అతని వయస్సు?; ему́ два ~а వాడికి రెండేళ్ళు నిండాయి; ему́ пошёл пя́тый ~ వాడికి ఐదో ఏడు **2.:** ~ы *мн.* (*период времени*) కాలం; де́тские ~ы చిన్నతనం; в ста́рые ~ы పాత కాలంలో, పోయిన (గడచిన) కాలంలో **3.:** ~ы *мн.* (*возраст*) వయస్సు; в мои́ ~ы నా వయస్సులో; не по ~а́м వయస్సు మించిన; он в ~а́х అతను ముసలి వాడైనాడు, అతను వయస్సు పెరిగినవాడు (నిండినవాడు); с ~а́ми వయస్సు నిండిన (పెరిగిన) కొద్దీ ◇ кру́глый ~ సంవత్సరం (ఏడాది) పొడుగునా, ఏడాది అంతా; Но́вый ~ నూతన సంవత్సరాది; ఉగాది (*по лунному календарю*); с Но́вым ~ом! నూతన సంవత్సరాది శుభాకాంక్షలు!; ~ от го́да ఆ ఏటి కా యేడు; из го́да в ~ ఏటేటా, ప్రతి ఏడూ; бе́з году неде́ля కొద్ది రోజులు మాత్రమే

года́ми *нареч.* ఏళ్ల తరబడి

годи́т||ься *несов.* (для *рд.*) **1.** పనికి వచ్చు, (కి) తగు, పొసగు; э́та бума́га ~ся ఈ కాగితం పనికి వస్తుంది **2.** (*быть впору*) సరిపోవు, అమరు; э́то пальто́ мне не ~ся ఈ కోటు నాకు సరిపోదు (అమరదు); э́та шля́па мне ~ся ఈ టోపీ నాకు సరిపోతుంది (అమరుతుంది) ◇ никуда́ не ~ся ఏమీ పనికి రాదు

годи́чн||ый 1. సంవత్సర, సాంవత్సరిక, వార్షిక; ~ый компле́кт газе́т ఒక సంవత్సరపు పత్రికలు; ~ый срок ఒక సంవత్సర కాలం **2.** (*бывающий раз в год*) వార్షిక, సాలీనా; ~ый отчёт వార్షిక (సాంవత్సరిక) నివేదిక; ~ое собра́ние వార్షిక సభ

го́дность *ж* అనువు, అర్హత, తగియుండుట, యుక్తత

го́дный తగిన, అర్హమైన; చెల్లు, పనికివచ్చే (*о билете, документе*); ~ для еды́ తిన తగిన, భోజనార్హమైన; ~ для питья́ పేయమైన; ~ к вое́нной слу́жбе సైనిక సేవకు అర్హుడైన; ни на что́ не ~ దేనికీ (ఎందుకూ) పనికి రాదు

годова́лый ఒక ఏడాది; ~ ребёнок ఒక ఏడాది బిడ్డ

годов||о́й 1. (*за год*) వార్షిక, సాలుసరి; ~а́я температу́ра వార్షిక టెంపరేచర్ **2.** (*на год*) వార్షిక; ~о́й план వార్షిక ప్రణాళిక

годовщи́на *ж* వార్షికోత్సవం, స్మారకోత్సవం, జయంతి (*со дня рождения*); వర్ధంతి (*со дня смерти*); ~ Вели́кой Октя́брьской социалисти́ческой револю́ции అక్టోబరు సోషలిస్టు మహా విప్లవ వార్షికోత్సవం; деся́тая ~ со дня сме́рти పదవ వర్ధంతి

гол *м* గోలు; забива́ть ~ గోలు కొట్టు (వేయు)

го́лень *ж* ముంగాలు

голов||а́ *ж* 1. తల, తలకాయ; у него́ боли́т ~а́ అతనికి తల నొప్పి వచ్చింది; у него́ кру́жится ~а́ అతనికి కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి; с непокры́той ~о́й తలమీద ఏమీ లేకుండా 2. (*единица счёта скота*): сто голо́в ове́ц ఒక వంద గొర్రెలు 3. *перен.* (*ум, рассудок*) బుద్ధి, మనస్సు; све́тлая ~а́ తెలివైనవాడు, బుద్ధిశాలి; вот э́то ~а́! తెలివిగల బుర్ర! 4. *разг.* (*руководитель*) అధికారి, అధిపతి 5. *перен.* (*передняя часть*) ముందు భాగం; ~а́ коло́нны ఊరేగింపు ముందు భాగం ◇ ~а́ сыру జున్ను ముద్ద (అచ్చు); горя́чая ~а́ తొందరపాటు మనిషి, ఉద్రేకి; в пе́рвую го́лову ప్రప్రథమంగా; на све́жую го́лову తాజా బుద్ధితో; очертя́ го́лову వెనకా ముందూ యోచించక (ఆలోచించక); че́рез го́лову кого́-л. ఒకరిని తప్పించి; бежа́ть сломя́ го́лову పులి తరుముకు వస్తున్నట్లు పరుగెత్తు; быть на́ голову вы́ше кого́-л. ఒకరి తల దన్ను; вали́ть с больно́й ~ы́ на здоро́вую తన తప్పు ఇంకొకరిమీద మోపు; вбить себе́ в го́лову బుర్రలోకి ఎక్కించుకొను; вскружи́ть кому́-л. го́лову ఒకరి తల తిప్పు; выдава́ть себя́ с ~о́й పూర్తిగా బైటపడు; вы́кинуть из ~ы́ మనస్సునుంచి తోలివేయు; дава́ть го́лову на отсече́ние ప్రాణం ఒడ్డు; де́лать что́-л. на свою́ го́лову *разг.* నష్టం కలిగించుకొను (చేసుకొను); забира́ть что́-л. в го́лову *разг.* ఏదైనా తలకి ఎక్కించుకొను; осма́тривать кого́-л. с ~ы́ до ног ఒకరిని యెగాదిగా (నిలువెల్లా) చూచు; ве́шать го́лову కుంగిపోవు, నిరాశచెందు; теря́ть го́лову ఒళ్ళు మరచిపోవు; ударя́ть в го́лову తలకెక్కు; у меня́ ~а́ идёт кру́гом నా తల తిరిగిపోతోంది; э́то не выхо́дит у меня́ из ~ы́ నేను దానిని నా మనస్సునుంచి తొలగించడంలేదు; э́то никогда́ не приходи́ло мне в го́лову ఇది నాకు తోచలేదు; вооружён с ~ы́ до ног ఆపాదమస్తకం (తల మునకగా) సాయుధమై వుండు

голова́стик *м зоол.* చిరుకప్ప, తల(తోక) కప్ప

голове́шка *ж* కొరివి, కొరవి, కడకొరవి

голо́вка *ж* 1. *уменьш. к* голова́ 2. (*булавки и т.п.*) తల; ~ гвоздя́ మేకుతల 3. (*лука, чеснока*) గడ్డ; ~ лу́ка ఉల్లిగడ్డ

головн||о́й 1. తల; ~а́я боль తలనొప్పి ~о́й мозг మెదడు 2. (*передний*) అగ్ర; ~о́й отря́д అగ్రదళం 3. (*руководящий, главный*) ప్రధాన; ~о́е предприя́тие [ఒక] పరిశ్రమలో ప్రధాన సంస్థ

головня́ *ж см.* голове́шка

головокруже́ние *с* తలతిప్పడం, కండ్లు తిరగడం, తల తిప్పు; чу́вствовать (испы́тывать) ~ కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి, తల తిరుగుతోంది

головокружи́тельн||ый 1. కండ్లు (కళ్ళు) తిరిగే; ~ая высота́ కండ్లు గిరగిర తిరిగేటంత ఎత్తు 2. *перен.*: ~ый успе́х తలతిరిగే విజయం

головоло́мка *ж* పజిల్, కిటుకు

головомо́йк||а *ж разг.* చీవాట్లు పెట్టడం; задава́ть кому́-л. ~у ఒకరిని చీవాట్లు పెట్టు; получа́ть ~у చీవాట్లు తిను

головоре́з *м разг.* 1. (*сорвиголова*) సాహసికుడు, తెంపరి 2. (*бандит, хулиган*) కసాయివాడు

го́лод *м* 1. ఆకలి[మంట], క్షుద్బాధ; испы́тывать ~ ఆకలిగొను, ఆకలితో మాడు; утоля́ть ~ ఆకలి తీర్చుకొను 2. (*длительное недоедание*) ఆకలి; умере́ть с ~у ఆకలితో చచ్చు 3. (*народное бедствие*) కరువు, క్షామం, దుర్భిక్షం 4. *перен.* (*недостаток*) కరువు, కొరత; валю́тный ~ ద్రవ్య కరువు; кни́жный ~ పుస్తకాల కొరత (అభావం)

голода́ть *несов.* 1. ఆకలితో మాడు, క్షుద్బాధకి గురి అగు 2. (*воздерживаться от пищи*) పస్తుండు, ఉపవాసం చేయు; నిరశన వ్రతం పూను (*в знак протеста*)

голода́ющий 1. క్షుధార్త, ఆకలితో మాడుతున్న 2. *в знач. сущ. м* క్షుధార్తుడు, క్షుత్పీడితుడు

голо́дн||ый 1. ఆకలిగొన్న; ~ый челове́к ఆకలిగొన్న (క్షుత్పీడిత) మనిషి; я го́лоден నాకు ఆకలి వేసింది 2. (*вызванный голодом*): ~ая смерть ఆకలి చావు; умира́ть ~ой сме́ртью పస్తులతో చచ్చిపోవు 3. (*неурожайный*): ~ый год కరువు సంవత్సరం; ~ый край కరువు (గొడ్డు పోయిన, పంటలు పండని) ప్రాంతం

голодо́вк||а *ж* 1. నిరాహార దీక్ష, ఉపవాసం; объявля́ть ~у నిరాహార దీక్ష ప్రకటించు 2. *разг. см.* го́лод 2

гололёд *м разг. см.* гололе́дица

гололе́дица *ж* గడ్డమంచుతో కప్పిన జారుడు నేల; на доро́ге ~ రోడ్డు జారుడుగా వుంది

го́лос *м* 1. కంఠం, కంఠస్వరం, గొంతు, గొంతుక; గాత్రం (*певца*); теря́ть ~ గొంతు కోల్పోవు 2. *муз.* గానం, గాత్రం; на́ два ~а జంట గాత్రం 3. *перен.* (*мнение*) అభిప్రాయం; ~ наро́да ప్రజాభిప్రాయం 4. (*на выборах и т.п*) ఓటు; голоса́ избира́телей ఓట్లు; голоса́ за и про́тив అనుకూలంగా ప్రతికూలంగా వచ్చిన ఓట్లు; пра́во ~а ఓటు హక్కు; совеща́тельный ~ సలహా (మాట్లాడే) హక్కు; отдава́ть голоса́ за кого́-л. ఒకరికి ఓటు చేయు ◇ петь (говори́ть) с чужо́го ~а ఇతరులు పాడిన పాట పాడు, ఇతరుల మాటలు వల్లించు; быть в ~е గాత్రం ఒడుపులో వుండు; поднима́ть ~ в защи́ту чего́-л. దేని రక్షణకైనా గొంతెత్తు; в оди́н ~ ముక్త కంఠంతో, ఏక గ్రీవంగా

голосло́вно *нареч.* రుజువులేనిదిగా, నిరాధారంగా

голосло́вн||ый రుజువులేని, నిరాధార; ~ое обвине́ние అపనింద, నిరాధార (రుజువులేని) ఆరోపణ (ఆక్షేపణ)

голосова́ни||е *с* ఓటింగు, పోలింగు; откры́тое ~е చేతులు ఎత్తే ఓటింగు; прямо́е ~е ప్రత్యక్ష ఓటింగు; та́йное ~е రహస్య ఓటింగు; возде́рживаться от ~я ఓటింగులో పాల్గొనడం లేదు; проводи́ть ~е ఓటింగు జరుపు; ста́вить на ~е ఓటుకు (వోటింగుకు) పెట్టు

голосова́ть, проголосова́ть 1. (за *вн.*) (కి) ఓటు చేయు; పోలింగులో పాల్గొను (*участвовать в выборах*); ~ за кандида́та అభ్యర్థికి ఓటు చేయు (ఇచ్చు); ~ за чьё-л. предложе́ние ఒకరి ప్రతిపాదనకు ఓటు చేయు 2. (*вн.*; *ставить на голосование*) ఓటుకి పెట్టు

голосов||о́й స్వర, గాత్ర; ~ы́е свя́зки *анат.* స్వరతంతువులు

голубо́й నీలి

го́лубь *м* పావురం ◇ ~ ми́ра శాంతి పావురం

го́л||ый 1. (*не имеющий покрова, нагой*) నగ్న[మైన], దిగంబరమైన, బట్టలులేని; ~ая ше́я బోసి మెడ 2. (*лишённый растительности*) బోడి, దిసగా వున్న; ~ые дере́вья బోడి చెట్లు 3. (*ничем не покрытый*) వట్టి, ఉత్తి; ~ые сте́ны ఉత్తి (బోసి) గోడలు; на ~ом полу́ వట్టి నేలమీద [పడుకొను] ◇ ~ая и́стина శుద్ధ నిజం; ~ые ци́фры గొడ్డు అంకెలు; брать ~ыми рука́ми ఖాళీ చేతులతో పట్టుకొను

гомеопа́т *м* హోమియోపతీ వైద్యుడు

гомеопати́ческ||ий హోమియోపతీ; ~ая апте́ка హోమియోపతీ మందుల అంగడి; ~ие сре́дства హోమియోపతీ మందులు

гомеопа́тия *ж* హోమియోపతీ

го́мон *м* గోల, గడబిడ

гонг *м* ఘంట, పెద్దగంట

гоне́ни||е *с* దమనకాండ, వేధింపు; ~я на кого́-л. ఒకరిపై వేధింపు; подверга́ть ~ю వేధించు; подверга́ться ~ям దమనకాండలకు (వేధింపులకు) గురి అగు

гоне́ц *м* దూత

го́нк||а *ж* 1. *разг.* (*спешка*) ఆతురత, ఆతురం 2.: ~и *мн. спорт.* పందెం; автомоби́льные ~и కారు పందెం ◇ ~а вооруже́ний ఆయుధాల పోటీ (పరుగు పందెం)

го́нор *м* దురహంకారం, గర్వం, పొగరు

гонора́р *м* పారితోషికం, ఫీజు; получа́ть ~ за что́-л. దేనికైనా పారితోషికం పొందు

го́ночный పందెపు; ~ автомоби́ль పందెపు కారు; ~ велосипе́д పందెపు సైకిలు

гонча́р *м* కుమ్మరి[వాడు], కుంభకారుడు

гонча́рн||ый కుమ్మరి; ~ый круг కుమ్మరి సారె (చక్రం); ~ое произво́дство కుమ్మరి పని; ~ые изде́лия కుండలు

го́нщик *м спорт.* మోటరు పందెగాడు

гоня́ть *несов.* 1. *см.* гнать 1—4; 2. *разг.* (*посылать*) తోలు; ~ кого́- л. с поруче́нием ఒకరిని పనిమీద తోలు ◇ ~ ло́дыря *разг.* ఊరక ప్రొద్దు పుచ్చు, వృథా కాలక్షేపం చేయు

гоня́ться *несов. см.* гна́ться

гор||а́ *ж* 1. కొండ, పర్వతం; поднима́ться на́ гору కొండ మీదికి ఎక్కు; идти́ по́д гору కొండనుంచి దిగు; в ~а́х పర్వతాల్లో 2. *перен. разг.* (*куча, груда*) కుప్ప, పోగు; ~а́ я́щиков పెట్టెల కుప్ప ◇ быть не за ~а́ми ఎంతో దూరం లేదు; идти́ в го́ру వర్ధిల్లు; стоя́ть за кого́-л. ~о́й ఒకరిని యావచ్ఛక్తితో సమర్థించు (కాపాడు); у меня́ ~а́ с плеч свали́лась మనోభారం తొలగిపోయింది

гора́здо *нареч.* మరీ, ఎంతమాత్రమూ, చాలా; ~ лу́чше చాలా (ఎంతో) మెరుగు; он ~ сильне́е тебя́ నీ కంటే ఎంతో బలవంతుడు

горб *м* గూను (*у человека*); మూపురం (*у животного*) ◇ свои́м ~о́м నడుం కట్టి [సాధించు], కష్టపడి [సాధించు]

горба́т||ый 1. గూనుగల (*о человеке*); మూపరంగల (*о животном*) 2. (*с горбинкой*) వంగిన; ~ый нос

వంగిన ముక్కు 3. *в знач. сущ.* *м* గూనివాడు ◇ ~ого моги́ла испра́вит *погов.* కట్టె వంక పొయ్యి తీరుస్తుంది

го́рбить, сго́рбить (*вн.*) వంగు; ~ спи́ну వీపువంగు

го́рбиться, сго́рбиться వీపు వంగు, గూనుపోవు, గూనుగిల్లు

горбу́н *м* గూనివాడు, కుబ్జుడు

горбу́нья *ж* గూనిది, కుబ్జ

горделйв||ый గర్వంగల; ~ая оса́нка రాజఠీవి

горди́ться *несов.* 1. (*тв.*) (గురించి, కి) గర్వపడు, గర్వించు; ~ успе́хами విజయాలకు గర్వించు 2. *разг.* (*быть высокомерным*) గర్వించు, పొంగిపోవు, అహంకారం చూపు

го́рдо *нареч.* గర్వంగా

го́рдость *ж* 1. [ఆత్మ]గర్వం; национа́льная ~ జాతీయ గర్వం 2. (*чувство удовлетворения*) గర్వం; испы́тывать ~ గర్వపడు 3. (*высокомерие*) గర్వం, ఎగసిపాటు, మిడిసిపాటు 4. (*то, чем гордятся*) గర్వకారణం; он ~ институ́та అతను మా ఇన్స్టిట్యూట్‌కి గర్వకారణం

го́рд||ый 1. గర్వపడుతున్న 2. (*высокомерный*) మిడిమేలపు; быть ~ым ఎగసిపడు

го́р||е *с* 1. దిగులు, దుఃఖం; заболе́ть с ~я దిగులు వల్ల జబ్బు చేయు 2. (*несчастье, беда*) దుఃఖం, దుర్ఘటన, విషాద సంఘటన; причиня́ть кому́-л. ~е ఒకరిని దుఃఖ పెట్టు; сде́лать что́-л. на своё ~е తన దురదృష్టం కొద్దీ చేసిన పని; случи́лось большо́е ~е పెద్ద దుర్ఘటన జరిగింది; уби́тый ~ем దుఃఖంతో కుంగిపోయిన, దుఃఖ భార హృదయుడైన ◇ помо́чь ~ю ఒకరి దుఃఖ సమయంలో సాయం చేయు; ему́ и ~я ма́ло అతనికి చీమకుట్టినట్లైనా వుండదు, అతడేమీ పట్టించుకోడు, [ఎవరు ఏమైపోతే] అతనికేం

горева́ть *несов.* 1. (*испытывать душевное страдание*) దుఃఖపడు, వ్యసనపడు, విచారపడు 2. (*о пр.; сожалеть*) (గురించి) విచారించు

горе́лка *ж* బర్నర్; га́зовая ~ గ్యాస్ పొయ్యి బర్నర్

горе́лый కాలిన

горемы́ка *м и ж разг.* పాపం

горемы́чный *разг.* దిక్కుమాలిన, దీనమైన, దౌర్భాగ్యమైన

горе́ние *с* 1. కాలడం, మండడం, దాహం 2. *перен.* ఉజ్జ్వలనం

го́рестн||ый దుఃఖకరమైన, విచారకరమైన, విషాదకరమైన, విషాదభరితమైన; ~ый расска́з బాధామయమైన గాథ; ~ая улы́бка విషాదకరమైన నవ్వు; ~ое изве́стие విచారకరమైన వార్త; ~ые мину́ты విషాదభరితమైన క్షణాలు

гор||е́ть, сгоре́ть 1. కాలు, తగలబడు, మండు, దగ్ధమగు; дом ~и́т ఇల్లు కాలుతోంది (తగలబడుతోంది); ~и́м! (*возглас при пожаре*) మండిపోతోంది (తగలబడిపోతోంది)! 2. *разг.* (*топиться*) మండు; пе́чка ~и́т పొయ్యి మండుతోంది 3. *тк. несов.* (*давать свет*) వెలుగు; ла́мпа ~и́т దీపం వెలుగుతోంది 4. *тк. несов.* (*быть в жару*) ఒళ్ళు కాలిపోవు (సెగలు వచ్చు) 5. *тк. несов.* (*краснеть*) ఎర్రబారు, కనకనలాడు; у него́ лицо́ ~и́т అతని ముఖం ఎర్రబారింది 6. *тк. несов.* (*сверкать*) ప్రకాశించు, మెరయు, వెలుగు; глаза́ ~я́т కళ్ళు మెరుస్తున్నాయి ◇ ~е́ть не́навистью ద్వేషంతో మండిపోవు; ~е́ть жела́нием сде́лать что́-л. ఏదో పని చేయాలని తపించు (తపించిపోవు); ~е́ть на рабо́те పని అంటే ప్రాణం విడుచు; не ~и́т! *разг.* దాన్ని గురించి తొందరేమీ లేదు

го́рец *м* పర్వత ప్రాంత నివాసి, పార్వతేయుడు

го́речь *ж* 1. చేదు; ~ во рту́ నోరు చేదుగా వుంది 2. (*тяжёлое чувство*) తీవ్రత; ~ оби́ды బాధ తీవ్రత

горизо́нт *м* 1. దిగ్మండలం, దిఙ్మండలం, క్షితిజం; за ~ом దిగ్మండలం అవతల; на ~е దిగ్మండలంలో 2. *перен.* (*круг знаний, интересов*) [జ్ఞాన] దిగ్మండలం; челове́к с широ́ким ~ом విస్తార జ్ఞానంగల మనిషి 3.: ~ы *мн. перен.* (*круг действий, возможностей*) రంగం; открыва́ть но́вые ~ы కొత్త రంగాలు ఆవిష్కరించు

горизонта́ль *ж* క్షితిజ సమాంతర రేఖ

горизонта́льно *нареч.* క్షితిజ సమాంతరంగా

горизонта́льн||ый క్షితిజ, నిమ్నతల; ~ая ли́ния క్షితిజ సమాంతర రేఖ

гори́лла *ж* గొరిల్లా

гори́стый కొండలమయమైన, పర్వతపు, పర్వతమయమైన

горко́м *м* (городско́й комите́т) నగర కమిటీ

го́рл||о *с* 1. గొంతు, గొంతుక, కంఠం; боле́зни ~а గొంతు జబ్బులు 2. (*сосуда*) సీసా పీక ◇ дыха́тельное ~о *анат.* గొంతు పీక, శ్వాసనాళం; быть за́нятым по ~о *разг.* తల మునకగా (మునిగే) పని వుంది; быть сы́тым по ~о че́м-л. *разг.* దేనితోనైనా కడుపు (గుండె) నిండిపోవు; драть ~о, крича́ть

во всё ~о *разг.* గొంతు చించుకుని అరచు; пристава́ть с ножо́м к ~у к кому́-л. *разг.* ఒకరిని పీడించు; промочи́ть ~о *разг.* కంఠం తడుపుకొను, తాగు; стать попере́к ~а кому́-л. *разг.* ఒకరికి కంటకం నూదిరిగా వుండు; схвати́ть за ~о గొంతు (పీక) పట్టుకొను; слова́ застря́ли у него́ в ~е మాటలు గొంతు పెకల లేదు

го́рлышко *с уменьш. к* го́рло

гормо́н *м* హార్మోన్

горн I *м*: кузне́чный ~ కొలిమి

горн II *м муз.* [తూ తూ] బాకా

горни́ст *м* బాకా వూదేవాడు

го́рничная *ж* పనిమనిషి; పరిచారిక (*в гостинице*)

горнолы́жный: ~ спорт మౌంటెన్ స్కీయింగ్ క్రీడ

горнопромы́шленный గని పరిశ్రమ

горнорабо́чий *м* గని కార్మికుడు

го́рн||ый 1. పర్వత[పు], కొండ; ~ая верши́на పర్వత శిఖరం; ~ая цепь పర్వతమాల, పర్వతశ్రేణి 2. (*гори́стый*) పర్వత; ~ая страна́ పర్వత దేశం 3. గని; ~ый инжене́р గని ఇంజనీరు; ~ая промы́шленность గని పరిశ్రమ ◇ ~ые лы́жи మౌంటెన్ స్కీలు

горня́к *м см.* горнорабо́чий

го́род *м* నగరం, పట్టణం, పట్నం; гла́вный ~ ముఖ్య పట్టణం ◇ за́ городом నగరం అవతల; пое́хать за́ город ఊరి బయటకు వెళ్ళు

городско́й నగర; ~ сове́т నగర కౌన్సిల్

горожа́нин *м* నగర (పట్న) వాసి

горо́х *м* 1. (*растение*) బటానీమొక్క 2. *собир.* (*семена*) బటానీ గింజలు ◇ как об сте́ну ~ *разг.* వృధా అగు; при царе́ Горо́хе *шутл.* తాతల నాటి, తాతముత్తాతల కాలంలో

горо́хов||ый బటానీ; ~ый суп బటానీ సూప్ (చారు) ◇ чу́чело ~ое, шут ~ый *разг.* దిష్టి బొమ్మ, వెర్రిబొమ్మ

горо́шек *м*: души́стый ~ *бот.* తీపి బటానీ; зелёный ~ పచ్చి బటానీ; ткань в ~ చుక్కల గుడ్డ

горо́шина *ж* 1. (*семя гороха*) బటానీ గింజ 2. (*крапинка*) చుక్క

горсове́т *м* (городско́й Сове́т наро́дных депута́тов) ప్రజా ప్రతినిధుల నగర కౌన్సిల్

горсть *ж* 1. పిడికిలి, పుడిసెడు 2. (*количество*) పిడికెడు

горта́нь *ж* స్వరపేటిక

горчи́т||ь *несов.* చేదు రుచిగలుగు; ма́сло ~ వెన్న చేదుగా వుంది

горчи́ца *ж* (*приправа*) ఆవ

горчи́чник *м* ఆవ పట్టీ; ста́вить ~и ఆవపట్టీలు వేయు

горчи́чница *ж* ఆవ పాత్ర

горше́чник *м* కుమ్మరివాడు

горшо́к *м* కుండ, కుండీ, కడవ ◇ ночно́й ~ మూత్ర పాత్ర (కుండ)

го́рьк||ий 1. చేదు, తిక్త; ~ий вкус చేదు రుచి, చేదుగా వుండు; ~ое лека́рство చేదు మందు 2. *перен.* (*горестный*) చేదు; ~ий уро́к చేదు గుణపాఠం, తిక్తానుభవం; ~ая у́часть చేదు విధి (భవిష్యత్తు) ◇ ~ая и́стина చేదు నిజం; ~ие слёзы దుఃఖాశ్రువులు

го́рько *нареч.* 1.: ~ пла́кать వెక్కివెక్కి ఏడ్చు 2. *безл. в знач. сказ.*: во рту́ ~ నాలుక (నోరు) చేదుగా వుంది

горю́чее *с* ఇంధనం

горю́ч||ий I కాలునట్టి, దాహశీల, దహనశీల, మండే; ~ая смесь జ్వలనశీల మిశ్రమం

горю́чи||й II: ~е слёзы దుఃఖాశ్రువులు; пла́кать ~ми слеза́ми వెక్కివెక్కి ఏడ్చు

горя́ч||ий 1. వేడి; ~ая пи́ща వేడి అన్నం (భోజనం); о́чень ~ий వేడివేడి; станови́ться ~им వేడెక్కు 2. *перен.* (*пылкий, страстный*) ఉత్సుకమైన, ప్రతప్తమైన, మనఃపూర్వకమైన; ~ий приём మనఃపూర్వకమైన స్వాగతం; ~ий сторо́нник మనఃపూర్వకమైన సమర్థకుడు; ~ая любо́вь అతిమోహం, వ్యామోహం; ~ее жела́ние ఉగ్రమైన (మనఃపూర్వకమైన) కోరిక; ~ее сочу́вствие హృదయపూర్వక సానుభూతి ◇ ~ий челове́к కోపిష్ఠి, ముంగోపి, ముక్కోపి; ~ее вре́мя ఉద్రేకపూరితమైన కాలం; ~ие дни ఊపిరి సలపని రోజులు

горячи́ть, разгорячи́ть (*вн.*; *возбужда́ть*) ఉద్రేకపరచు, కోపగించు

горячи́ться *несов.* ఉద్రేకపడు, కోపపడు

горя́чк||а *ж разг.* 1. *уст.* (*лихорадка*) జ్వరం; роди́льная ~а సూతిక జ్వరం 2. *перен.* (*спешка*) ఆతురత ◇ поро́ть ~у ఆతురపడు

горя́чность *ж* 1. (*пылкость*) మనఃపూర్వకత 2. (*вспыльчивость*) ముక్కోపం

горячо́ *нареч.* 1. వేడిగా 2. *перен.* మనఃపూర్వకంగా; ~ приве́тствовать మనఃపూర్వకంగా స్వాగతమిచ్చు

госба́нк *м* (госуда́рственный банк) స్టేట్ బాంక్

госбезопа́сност||ь *ж*: о́рганы ~и ప్రభుత్వ భద్రతా సంస్థలు

го́спиталь *м* ఆస్పత్రి

Госпла́н *м* (Госуда́рственный пла́новый комите́т СССР) స్టేట్ ప్లానింగ్ కమిటీ, ప్రభుత్వ ప్రణాళిక కమిషన్

господи́н *м* 1. (*обраще́ние*) బాబూ, అయ్యా; శ్రీ (*при фами́лии*) 2. (*челове́к, принадлежа́щий к привилегиро́ванному кла́ссу*) పెద్దమనిషి 3. (*хозя́ин*) యజమాని, అధిపతి; он ~ положе́ния అతను పైచేయిలో ఉన్నాడు, అతనిది పైచేయిగా ఉంది ◇ сам себе́ ~ సర్వ స్వ తంత్రుడు

госпо́дство *с* యాజమాన్యం, పెత్తనం, ఆధిపత్యం (*власть*); ప్రాబల్యం (*преоблада́ние*); мирово́е ~ ప్రపంచ పెత్తనం; полити́ческое ~ రాజకీయ పెత్తనం

госпо́дств||овать *несов.* 1. (над *тв.*; *властвовать*) పరిపాలించు, రాజ్యం చేయు, (మీద) ప్రాబల్యం పొందు, ప్రబలంగా (ప్రబలమై) వుండు; ~ на мо́ре సముద్రంమీద ప్రాబల్యం పొందు 2. (*преоблада́ть*) ప్రబలంగా (ప్రబలమై) వుండు; в карти́не ~уют све́тлые тона́ చిత్రంలో లేత రంగులు ప్రబలంగా ఉన్నాయి

госпо́дствующ||ий 1. (*име́ющий власть*) అధికార, పాలక; ~ие кла́ссы పాలకవర్గాలు 2. (*преоблада́ющий*) ప్రాబల్యం కలిగివున్న, ప్రబలమైన; ~ее мне́ние ప్రబలమైన అభిప్రాయం; ~ие ве́тры సర్వసామాన్యంగా వీచే గాలులు (వాయువులు)

госпожа́ *ж* 1. (*обраще́ние*) అమ్మా; శ్రీమతి (*при фами́лии*) 2. (*же́нщина, принадлежа́щая к привилегиро́ванному кла́ссу*) దొరసాని 3. (*хозя́йка*) గృహిణి, యజమానురాలు

гостеприи́мн||ый అతిథిసత్కారం చేసే, ఆతిథ్యమిచ్చే; ~ые лю́ди అతిథేయులైన ప్రజలు

гостеприи́мство *с* అతిథి సత్కారం, ఆతిథ్యం; ока́зывать кому́-л. ~ ఒకరికి ఆతిథ్యం ఇచ్చు (సత్కరించు)

гости́ная *ж* హాలు

гости́ница *ж* హోటలు

гости́ть, погости́ть చుట్టం చూపుగా వచ్చి వుండు (వుండిపోవు); ~ у кого́-л. ఒకరి ఇంటికి చుట్టం చూపుగా వచ్చి ఉండిపోవు

гость *м* అతిథి, ఆగంతకుడు, అభ్యాగతుడు; высо́кий ~ ఘనమైన అతిథి; почётный ~ గౌరవనీయమైన (పూజ్యమైన) అతిథి; быть в гостя́х у кого́-л. ఒకరిని సందర్శించు (చూడడానికి వచ్చు); идти́ в го́сти సందర్శించు; приглаша́ть госте́й అతిథులను ఆహ్వానించు; принима́ть госте́й ఆతిథ్యం ఇచ్చు

го́стья *ж* అతిథి

госуда́рственность *ж* రాజ్యత్వం

госуда́рственн||ый రాజ్య, ప్రభుత్వ; ~ый долг ప్రభుత్వ రుణం; ~ый контро́ль ప్రభుత్వ అజమాయిషీ; ~ый се́ктор эконо́мики ప్రభుత్వ రంగం; ~ый строй రాజ్య వ్యవస్థ; ~ый язы́к అధికార భాష; ~ая власть రాజ్యాధికారం; ~ая изме́на దేశ ద్రోహం

госуда́рство *с* రాజ్యం, దేశం, రాజ్యాంగయంత్రం; социалисти́ческое ~ సోషలిస్టు రాజ్యం; буржуа́зное ~ బూర్జువా రాజ్యాంగయంత్రం (రాజ్యం); зави́симое ~ పరాధీన రాజ్యం; незави́симое ~ స్వతంత్ర రాజ్యం; нейтра́льное ~ తటస్థ రాజ్యం

гото́вить, пригото́вить (*вн.*) 1. సిద్ధం (సన్నాహం) చేయు; తయారు చేయు (*тж. выполня́ть*); ~ уро́ки హోంవర్కు చేయు 2. (*воспи́тывать, обуча́ть*) తర్ఫీదు చేయు; ~ ка́дры కేడర్లను తర్ఫీదు చేయు 3. (*тж. без доп.*; *стря́пать*) వంట చేసుకొను (చేయు); ~ обе́д మధ్యాహ్నం వంట చేయు; она́ хорошо́ гото́вит ఆమె వంట బాగా చేస్తుంది ◇ ~ переворо́т కుట్ర పన్ను

гото́виться, пригото́виться 1. (к *дт.* или *инф.*) (కి) సన్నాహాలు చేసుకొను, సిద్ధపడు; ~ к войне́ యుద్ధానికి సన్నాహాలు చేసుకొను; ~ к экза́менам పరీక్షకు కూర్చొను 2. *тк. несов.* (*надвига́ться, назрева́ть*) (కి) సన్నాహాలు చేయబడు

гото́вност||ь *ж* 1. (*подгото́вленность*) [సం] సిద్ధత; ~ь к перегово́рам చర్చలకు సంసిద్ధత; ~ь самолёта к полёту ప్రయాణానికి విమాన సంసిద్ధత; в боево́й ~и పోరాటానికి (యుద్ధానికి) సిద్ధంగా వుండు 2. (*согла́сие, жела́ние сде́лать что-л.*) ఇష్టం, సుముఖత; выража́ть ~ь сде́лать что́-л. దేనినైనా చేసేందుకు ఇష్టం వ్యక్తంచేయు, దేనికైనా సుముఖత వ్యక్తంచేయు

гото́в||ый 1. (*подгото́вившийся*; *скло́нный*) (కి, కోసం) సిద్ధంగా వున్న, కార్యోన్ముఖుడైన; мы ~ы к экза́менам మేము పరీక్షకు సిద్ధంగా వున్నాం; он ~ на всё దేనికైనా అతడు సంసిద్ధుడే; она́ ~а запла́кать ఆమెకు ఏడుపు వస్తోంది; я ~ вас вы́слушать మీరు చెప్పేది వినడానికి నేను సిద్ధమే 2. (*го́дный к употребле́нию*) సిద్ధంగా వున్న; обе́д ~

భోజనం సిద్ధంగా వుంది ◇ ~ое пла́тье రెడీమేడ్ దుస్తు; жить на всём ~ом సమస్తము (అన్నీ) అమరిన జీవితం గడుపు, వడ్డించిన విస్తరిలాంటి జీవితం గడుపు

грабёж *м* కొల్ల, లూటీ, బందిపోటు దొంగతనం

граби́тель *м* దొంగ, బందిపోటు దొంగ

граби́тельск||ий కొల్ల, దోపిడీ, పరభక్షణాత్మకమైన; ~ая война́ కొల్ల (దోపిడీ) యుద్ధం

гра́бить, огра́бить (*вн.*) దోపిడిచేయు, దోచు, కొల్ల గొట్టు, లూటీ చేయు

гра́бли *мн.* ఆటగొర్రు, పాలగొర్రు, పండ్లమాను

гравёр *м* చిత్తరువు చెక్కేవాడు, చెక్కడం పనివాడు

гра́вий *м* గులకరాళ్ళు, కంకర, చింపిరాళ్ళు

гравирова́ть, вы́гравировать (*вн. и без доп.*) చెక్కు, మలచు; ~ по мета́ллу లోహంమీద చెక్కు (చెక్కడపు పని చేయు)

гравиро́вка *ж* చెక్కడపు పని

гравю́ра *ж* చెక్కడపు పని (వస్తువు); ~ на де́реве దారుశిల్పం; ~ на мета́лле లోహంమీద చెక్కడపు పని

град *м* 1. వడగండ్ల వాన 2. *перен.* వర్షం; ~ пуль గుళ్ల వర్షం

града́ция *ж* క్రమం, శ్రేణీస్థాపనం

гра́дус *м* 1. *мат.* కోణాంశం; у́гол в шестьдеся́т ~ов కోణాంశం 60 2. *физ.* డిగ్రీ; де́сять ~ов моро́за ఉష్ణోగ్రత సున్నాకు పది డిగ్రీలు తక్కువ; ско́лько ~ов сего́дня? ఈవేళ ఉష్ణోగ్రత ఎంత? ◇ ~ долготы́ *геогр.* దేశాంతరాంశం; ~ широты́ *геогр.* అక్షభాగం, అక్షాంశం; быть под ~ом *разг.* తాగి మత్తెక్కి వుండు, తాగిన మత్తులో (మైకంలో) వుండు

гра́дусник *м* ఉష్ణమాపకం, థర్మామీటర్

граждани́н *м* పౌరుడు; ~ Сове́тского Сою́за సోవియట్ యూనియన్ పౌరుడు

гражда́нск||ий 1. (*относя́щийся к правово́му положе́нию*) పౌర, సివిల్; ~ий иск సివిల్ దావా; ~ое пра́во సివిల్ లా; ~ие свобо́ды పౌర స్వేచ్ఛలు 2. (*сво́йственный граждани́ну*) పౌర 3. (*невое́нный*) పౌర; ~ое пла́тье పౌర దుస్తులు ◇ ~ий брак వ్యావహారిక (సివిల్) వివాహం

гражда́нств||о *с* పౌరసత్వం; двойно́е ~о ద్వంద్వ (రెండు దేశాల) పౌరసత్వం; принима́ть ~о పౌరసత్వం స్వీకరించు ◇ получа́ть права́ ~а అమలులో వుండు, అమలులోకి వచ్చు

грамза́пись *ж* రికార్డు చేయడం, రికార్డింగు

грамм *м* గ్రాము

граммати́ческ||ий వ్యాకరణ; ~ая оши́бка వ్యాకరణ దోషం; ~ие пра́вила వ్యాకరణ సూత్రాలు

гра́мот||а *ж* 1. చదవడం రాయడం; учи́ться ~е చదవనూ రాయనూ నేర్చుకొను 2. (*докуме́нт*) పత్రం; вери́тельные ~ы *дип.* నియామక పత్రాలు; почётная ~а గౌరవ పత్రం

гра́мотно *нареч.* 1. నిర్దుష్టంగా, తప్పులు లేకుండా; писа́ть ~ తప్పులు లేకుండా (నిర్దుష్టంగా) రాయు 2. (*уме́ло*) నేర్పుగా

гра́мотность *ж* 1. (*уме́ние чита́ть и писа́ть*) అక్షరాస్యత, రాతకోతలు 2. (*отсу́тствие граммати́ческих оши́бок*) తప్పులు లేమి (లేకపోవడం)

гра́мотный 1. (*уме́ющий чита́ть и писа́ть*) చదవడం రాయడం వచ్చినవాడైన, అక్షరాస్యుడైన 2. (*зна́ющий*) యథోచిత జ్ఞానంగల, ప్రావీణ్యంగల; он ~ инжене́р అతడు ప్రవీణుడైన (ప్రావీణ్యంగల) ఇంజనీరు 3. (*вы́полненный без оши́бок*) దోషాలులేని, నేర్పైన

грана́т I *м* 1. (*де́рево*) దానిమ్మ (దాడిమ) చెట్టు 2. (*плод*) దానిమ్మ (దాడిమ) కాయ

грана́т II *м мин.* గార్నెట్

грана́та *ж* గ్రెనేడు; ручна́я ~а చేతి బాంబు (గ్రెనేడు)

грандио́зный బృహత్తర, బ్రహ్మాండమైన; ~ ми́тинг బ్రహ్మాండమైన బహిరంగ సభ; ~ план బృహత్తర పథకం (ప్రణాళిక)

гранён||ый: ~ый стака́н దళసరి గాజు గ్లాసు; ~ое стекло́ కట్ గ్లాస్, నగిషీగ్లాసు

грани́т *м* గ్రానైట్, నల్లరాయి

грани́тн||ый గ్రానైట్; ~ая глы́ба గ్రానైట్ (రాతి) బండ

грани́ц||а *ж* 1. సరిహద్దు, పొలిమేర, ఎల్ల; госуда́рственная ~а రాజ్య (దేశ) సరిహద్దు; наруша́ть ~у సరిహద్దును ఉల్లంఘించు 2. *перен.* (*преде́л*) సరిహద్దు, పరిమితి, పరిధి, మితి; перейти́ все ~ы అమితంగా వుండు, మితిమీరిపోవు; он не зна́ет грани́ц అతను పరిమితులు ఎరగడు ◇ за ~у విదేశాలకు; за ~ей విదేశాలలో; из-за ~ы విదేశాలనుంచి

грани́чит||ь *несов.* (с *тв.*) 1. (కు) సరిహద్దు దేశంగా వుండు; అనుకొను; Сове́тский Сою́з ~ с По́льшей సోవియట్ యూనియన్‌కు పోలెండు సరిహద్దు దేశం; А́ндхра-Пра́деш на ю́ге ~ с Тамилна́ду దక్షిణాన తమిళనాడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు ఎల్లగా వుంది 2. *перен.* సమానంగా వుండు; э́то ~ с безу́мием

ఇది పిచ్చితో సమానం; это ~ с преда́тельством ఇది ద్రోహానికి సమానం

гран||ь *ж* 1. (*граница*) అంచు, కొన, కొస, మలుపు; на ~и войны́ యుద్ధపు అంచులో; на ~и двух веко́в శతాబ్ది మలుపులో; быть на ~и жи́зни и сме́рти కొన (కొన) ప్రాణంతో ఉండు, చావు బతుకుల మధ్యలో ఉండు 2. (*плоскость*) పక్క, పార్శ్వం; పట్టె, ముఖం (*драгоценного камня*)

графа́ *ж* 1. (*столбик, колонка*) కాలమ్ 2. (*анкеты и т.п.*) అంశం

гра́фик I *м* 1. (*диаграмма*) రేఖాచిత్రం 2. (*план работы*) కాల పట్టిక, టైమ్ టేబుల్; рабо́тать по ~у టైమ్ టేబుల్ ప్రకారం పనిచేయు

гра́фик II *м* (*художник*) చిత్రలేఖనకారుడు

гра́фика *ж* 1. (*вид искусства*) చిత్రలేఖనం 2. *собир.* చిత్రలేఖన కళాఖండాలు

графи́т *м* 1. *мин.* గ్రాఫైట్ 2. (*в карандаше*) సీసం

графи́ческий చిత్రలేఖన (*об искусстве*); రేఖాచిత్ర (*об изображении*)

грацио́зно *нареч.* హొంకంగా, సొగసుగా; дви́гаться ~ హంసలా నడుచు

грацио́зность *ж* హొంకాయింపు, సొగసుతనం

грацио́зный సొగసైన, లలిత

гра́ция *ж* హొంకం, సొగసు

грач *м* రూక్‌పక్షి

гребёнк||а *ж* దువ్వెన ◇ стричь всех под одну́ ~у అందర్నీ ఒకే గాటను కట్టు

гре́бень *м* 1. దువ్వెన; ча́стый ~ సన్న పళ్ల దువ్వెన 2. (*вершина*) శిఖరం; ~ волны́ తరంగ శిఖరం; ~ го́рной це́пи పర్వత శిఖరం 3. (*птицы*) జుట్టు, సిగదండ, చూళిక

гребешо́к *м см.* гре́бень 1 *и* 3

гре́бля *ж* తెడ్లు వేయడం

гребно́й తెడ్ల; ~ спорт తెడ్ల క్రీడ

грёза *ж* కల, పగటికల, స్వప్నం

гре́зить *несов.* (గురించి) కలలు గను; ~ наяву́ పగటి కలలు గను

гре́зиться, пригре́зиться అనిపించు

грек *м* గ్రీక్ దేశస్థుడు

грем||е́ть, прогреме́ть 1. గర్జించు; ~и́т гром ఉరుముతోంది 2. (*тв.*; *производить грохот чем-л.*) గలగలలాడించు, మోత చేయు; ~е́ть посу́дой పాత్రలు గలగలలాడించు 3. *перен.* మార్మోగు; его́ и́мя ~и́т на весь мир ఆయన పేరు ప్రపంచమంతా మార్మోగుతోంది

грему́чий: ~ газ పేలుడు గ్యాస్ (వాయువు)

грести́ *несов.* 1. (*вёслами*) తెడ్లు వేయు 2. (*вн.*; *граблями*) పోగు చేయు

греть *несов.* 1. (*давать тепло*) వేడినిచ్చు; пе́чка пло́хо гре́ет పొయ్యి చాలా కొద్ది వేడినిస్తుంది; в ма́рте со́лнце уже́ гре́ет మార్చి నెలకే సూర్య కిరణాలు వేడెక్కుతాయి (వేడిగా ఉన్నాయి) 2. (*вн.*; *подогревать*) వెచ్చబెట్టు, వెచ్చ (వేడి) చేయు 3. (*об одежде*) వెచ్చగా వుండు; э́то пальто́ хорошо́ гре́ет ఈ కోటు వెచ్చగా వుంటుంది ◇ ~ ру́ки на чём-л. *разг.* దేనివల్లనైనా లాభపడు (లాభం పొందు)

гре́ться *несов.* 1. (*согревать себя*) [శరీరం] వెచ్చబరచుకొను 2. (*нагреваться*) వేడెక్కు

грех *м* పాపం, తప్పు, తప్పిదం ◇ как на ~ *разг.* దురదృష్టవశాత్తూ; не́чего ~а́ таи́ть *разг.* అనే చెప్పాలి, అనడం కాదు గాని; с ~о́м попола́м *разг.* ఎలాగో (కష్టంగా) [చేయగల్గు]

гре́цкий: ~ оре́х అక్రోటు చెట్టు (*дерево*) అక్రోటు (*плод*)

гре́ческий గ్రీక్

гречи́ха *ж* బక్‌వీట్ మొలక

гре́чнев||ый బక్‌వీట్; ~ая ка́ша బక్‌వీట్ జావ

греши́ть 1. *сов.* согреши́ть *рел.* పాపం (తప్పు) చేయు 2. *сов.* погреши́ть (про́тив *рд.*; *противоречить*): ~ про́тив и́стины సత్యానికి విరుద్ధంగా మాట్లాడు (చెప్పు); ~ про́тив пра́вил నియమాలను ఉల్లంఘించు

гре́шник *м* పాపి[ష్ఠుడు], పాపాత్ముడు, దోషకారి

гре́шница *ж* పతిత

гре́шн||ый పాపిష్ఠ; ~ая жизнь పాపిష్ఠ జీవితం; ~ые мы́сли పాపిష్ఠ ఆలోచనలు

гриб *м* కుక్కగొడుగు, పుట్టకొక్కు; собира́ть ~ы́ కుక్కగొడుగులు ఏరుకొను

грибно́й: ~ суп కుక్కగొడుగుల (పుట్టకొక్కుల) సూపు

грибо́к *м биол.* శిలీంధ్రం, ఫంగస్

гри́ва *ж* జూలు, కేశం

гри́венник *м разг.* పది కోపెక్కుల నాణెం

грим *м* మేకప్; накла́дывать ~ మేకప్ వేసుకొను (వేసుకొను)

грима́с||а *ж* ముఖవికృతి; де́лать ~ы ముఖం వికృతం చేయు (ముడుచుకొను, చిట్లించు)

грима́сничать *несов.* కొక్కిరించు, ముఖం చిట్లించు

гримёр *м* మేకప్ చేసేవాడు (మన్)

гримирова́ть *несов.* (*вн.*) 1. (కి) మేకప్ చేయు (వేయు) 2. (*тв.*; *придавать внешность*) (కి) మారువేషం వేయు; ~ кого́-л. крестья́нином ఒకరికి రైతు మారువేషం వేయు

гримирова́ться, загримирова́ться మేకప్ వేసుకొను (వేసుకొను); (*тв.*) మారువేషం వేసుకొను

гри́фель *м* సీసం

гри́фельн||ый: ~ая доска́ బలపపు (బలపపు రాయి) పలక

гроб *м* శవపేటిక ◇ вгоня́ть кого́-л. в ~ *разг.* ఒకరి ప్రాణం తీయు; до ~а ఆమరణాంతం, జీవితాంతం

гробни́ца *ж* సమాధి[మందిరం], గోరీ

гробов||о́й: ~а́я тишина́ శ్మశాన నిశ్శబ్దం; ~о́е молча́ние గాఢ మౌనం

гробовщи́к *м* శవపేటికలను చేసేవాడు

гроза́ *ж* గాలివాన, [మెరుపు] తుఫాను

гроздь *ж* గుత్తి, గెల; ~ бана́нов అరటి గెల; ~ виногра́да ద్రాక్ష గెల (గుత్తి)

грози́т||ь *несов.* 1. (*угрожать*) బెదిరించు, బెదిరింపులు చేయు; ~ь войно́й యుద్ధం ప్రారంభిస్తామని బెదిరించు (బెదిరింపులు చేయు) 2. (*дт. тв.*; *делать угрожающий жест*) బెదిరించు, జడిపించు, ఝళిపించు; ~ь кому́-л. кулако́м ఒకరికి పిడికిలి చూపి బెదిరించు; ~ь кому́-л. па́льцем ఒకరిని వేలుతో జడిపించు (ఝళిపించు); ~ь кому́-л. револьве́ром ఒకరిని పిస్టల్‌తో బెదిరించు 3. (*тв.*; *заключать в себе угрозу, опасность*) ప్రమాదం వుంది; дом ~ обва́лом ఇల్లు కూలిపోయే ప్రమాదం వుంది 4. (*дт.*; *предстоять — о чём-л. плохом*) ప్రమాదంలో పడవచ్చు, (కి) గురి అయే ప్రమాదం వుంది; ему́ ~ опа́сность అతను ప్రమాదంలో పడవచ్చు; ему́ ~ смерть అతను మరణ ప్రమాదంలో ఉన్నాడు

гро́зн||ый 1. (*выражающий угрозу*) బెదిరించే, బెదిరింపు[గా వున్న], ప్రమాదంగా వున్న; ~ый взгляд బెదిరింపు చూపు 2. (*устрашающий*) భయంకరమైన; ~ое ору́жие భయంకరమైన ఆయుధం; ~ая опа́сность తీవ్రమైన ప్రమాదం

грозов||о́й: ~ы́е облака́ వాన మేఘాలు

гром *м* 1. ఉరుము, గర్జనం; греми́т ~ ఉరుము గర్జిస్తుంది 2. (*грохот*) పెద్ద ధ్వని; ~ аплодисме́нтов పెద్ద కరతాళధ్వనులు; ~ пу́шек ఫిరంగి గర్జనం ◇ как ~ среди́ я́сного не́ба మబ్బులేని ఆకాశంలో పిడుగులాగ

грома́д||а *ж*: ~а до́ма బ్రహ్మాండమైన భవనం; ~ы гор బ్రహ్మాండమైన పర్వతాలు; ~а книг పుస్తకాల దొంతర

грома́дн||ый బ్రహ్మాండమైన (*по размеру*); ప్రచండమైన, అపారమైన, బృహత్తర (*по значению*); ~ая зада́ча బృహత్తర (ప్రచండమైన) కర్తవ్యం; ~ое влия́ние ప్రచండమైన (అపారమైన) ప్రభావం

громи́ть, разгроми́ть (*вн.*) 1. (*разрушать, разорять*) కొల్లగొట్టు; ~ магази́ны షాపులను కొల్లగొట్టు 2. (*разбивать*) తుత్తునియలు (చిత్తు) చేయు, మట్టిపాల్జేయు, తుడిచిపెట్టు; ~ врага́ శత్రువులను మట్టిపాల్జేయు (తుడిచిపెట్టు, తుత్తునియలు చేయు) 3. *перен. разг.* (*обличать*) ఖండించు, తుడిచిపెట్టు, చిత్తు చేయు

гро́мк||ий 1. బిగ్గర; ~ий хо́хот పకపక నవ్వు; говори́ть ~им го́лосом బిగ్గరగా (గట్టిగా) మాట్లాడు 2. *перен.* ఘన, సుప్రసిద్ధ; ~ий успе́х ఘన (గొప్ప) విజయం; ~ое де́ло ప్రసిద్ధ (రచ్చ) కెక్కిన కేసు; ~ое и́мя ప్రసిద్ధి చెందిన పేరు ◇ ~ие фра́зы పదగుంభనం, శబ్దాడంబరం

гро́мко *нареч.* బిగ్గరగా, గట్టిగా, పెద్దగా

громкоговори́тель *м* లౌడ్‌స్పీకర్

громогла́сно *нареч.* సరభసమైన (బిగ్గర) స్వరంలో

громогла́сный చాలా (మిక్కిలి) బిగ్గర

громозди́ть *несов.* (*вн.*) కుప్పకుప్పలుగా పెట్టు, కుప్ప వేయు, పోగులు పెట్టు

громо́здкий పెద్ద

громоотво́д *м* విద్యుద్గ్రాహిణి

гро́мче *сравн. ст. от* гро́мкий *и* гро́мко మరింత బిగ్గరగా

громыха́ть *несов. разг.* గర్జించు; ఉరుము (*о громе*); గుడుగుడుమను, గడగడమను (*издавать сильный шум*)

гроссме́йстер *м шахм.* గ్రాండ్ మాస్టరు

грот *м* గుహ

гроте́ск *м* అతిశయోక్తి, వైపరీత్యం

гроте́скный అతిశయ, విపరీత, విడ్డూర

гро́хать, гро́хнуть *разг.* 1. (*вн.*) దభాలున పడవేయు 2. (*издавать грохот*) గభీలున శబ్దం చేయు; గర్జించు (*об орудии*)

гро́хнуть *сов. см.* гро́хать

гро́хнуться *сов. разг.* దభాలున కూలు (కూలిపడు); ~ с ле́стницы మెట్లమీదనుంచి దభాలున కూలిపడు

гро́хот *м* గభీలుమని ధ్వని, బోరు; గర్జన, ఉరుము (*грома, орудийный*); с ~ом బోరున, హోరున

грохота́ние *с* గఖిలుమని ధ్వని, ఉరుము

грохота́ть, прогрохота́ть ఉరుము, గర్జించు

грош *м*: не име́ть ни ~а́ *разг.* ఒక్క పైస కూడా లేకపోవు; э́то ло́маного ~а́ не сто́ит *разг.* దానికి చిల్లిగవ్వ (చిల్ల పెంకు) విలువ లేదు; купи́ть за ~и́ *разг.* చిల్లిగవ్వకు కొను; я ему́ ни на ~ не ве́рю *разг.* నేను అతన్ని రవంతైనా నమ్మను; он меня́ ни в ~ не ста́вит *разг.* అతను నన్ను రవంతైనా లక్ష్యపెట్టడు

грошо́в||ый 1. (*дешёвый*) చాలా చౌక, చిల్లపెంకు 2. *перен.* (*незначительный*, *мелочный*) చిల్లర; ~ые расчёты చిల్లర లెక్కలు

грубе́ть 1. *сов.* загрубе́ть (*становиться жёстким*) గట్టిపడు, మొండిపారు, మొండితేరు 2. *сов.* огрубе́ть (*о человеке*) మొతుకై పోవు, మోటు అగు

груби́ть, нагруби́ть (*дт.*) (ఒకరిని) కసరు, (ఒకరితో) మొరటుగా (కరుకుగా) మాట్లాడు

грубия́н *м* మోటువాడు, మొరటు మనిషి

гру́бо *нареч.* 1. (*начерно*) చిత్తుగా, రఫ్‌గా 2. (*неучтиво*) మొరటుగా

гру́бость *ж* 1. మొరటుతనం, మోటుతనం, కరకుతనం 2. (*невежливость*) అమర్యాద పని (చర్య) 3. (*грубое выражение*) మోటు మాట, తిట్టు, అశ్లీలం

гру́б||ый 1. (*недостаточно культурный*, *неделикатный*) మొరటు, మోటు; ~ый челове́к మోటు (మొరటు) మనిషి; ~ое сло́во మోటు (మొరటు) మాట 2. (*недостаточно обработанный*) మోటు, మడ్డి, ముతక; ~ая пи́ща మోటు (మడ్డి) అన్నం; ~ая ткань మోటు (ముతక) వస్త్రం (గుడ్డ) 3. (*жёсткий*, *шероховатый*) మోటు, బిరుసు; ~ая ко́жа మోటు చర్మం; ~ые во́лосы బిరుసు వెంట్రుకలు 4. (*резкий*) బ్రొ, గట్టి; ~ый го́лос బ్రొ (గట్టి) గొంతు 5. (*недопустимый*) మొరటు, దారుణ; ~ая клевета́ పచ్చి నింద; ~ая оши́бка పెద్ద (ఘోరమైన) తప్పు; ~ое вмеша́тельство మొరటు జోక్యం; ~ое наруше́ние మొరటు (దారుణ) ఉల్లంఘన

гру́да *ж* కుప్ప, పోగు; ~ разва́лин శిథిలాలు; лежа́ть ~ми గుట్టలు గుట్టలుగా పడివుండు, కుప్పలు తెప్పలుగా పడివుండు

грудн||о́й 1. రొమ్ము; ~а́я кле́тка ఎదురు రొమ్ము 2.: ~о́й во́зраст పాలు తాగే వయస్సు; ~о́е молоко́ చనుపాలు, చనుబాలు ◇ ~о́й го́лос మంద్ర స్వరం

груд||ь *ж* 1. రొమ్ము, గుండె, ఉరము; прижима́ть к ~и́ గుండెకు హత్తుకొను 2. (*женская*) చన్ను, రొమ్ము, గుబ్బ; корми́ть ~ью (కి) చనుపాలిచ్చు; отнима́ть ребёнка от ~и́ బిడ్డకు చనుబాలు మాన్పించు (ఇవ్వడం మాను) ◇ стоя́ть ~ью за кого́-л. *высок.* ఒకరిని యావచ్ఛక్తితో కాపాడు (రక్షించు)

груз *м* 1. *тк. ед.* (*тяжесть*) బరువు, మోత 2. (*товары, предназначенные для перевозки*) సామగ్రి, గుడ్సు

грузи́н *м* జార్జియన్

грузи́нский జార్జియన్

грузи́ть 1. *сов.* загрузи́ть, нагрузи́ть (*вн.*, *тв.*) లోడ్ చేయు, నింపు, ఎక్కించు; ~ самолёт по́чтой విమానంలో మెయిల్ లోడ్ చేయు, విమానం మెయిల్‌తో నింపు 2. *сов.* погрузи́ть (*вн.*; *помещать груз куда-л.*) ఎక్కించు, లోడ్; ~ това́р в ваго́ны వాగన్లలో సరుకులు ఎక్కించు

грузи́ться, погрузи́ться ఎక్కు

гру́зн||ый లావుపాటి, లావాటి, లావుగా వున్న; ~ая похо́дка బరువైన (భారమైన) నడక

грузови́к *м* ట్రక్కు, లారీ

грузово́||й: ~е су́дно సరుకు (రవాణా) నౌక (ఓడ)

грузооборо́т *м* సరుకు రవాణా

грузоподъёмность *ж* పరిమాణం, బరువు మోసే శక్తి

гру́зчик *м* పోర్టరు, బరువులు మోసేవాడు; порто́вый ~ హమాలీ, రేవు కూలీ

грунт *м* 1. (*почва*) మట్టి, నేల 2. (*дно реки, моря*) అడుగు; песча́ный ~ ఇసుక అడుగు 3. *жив.* మొదటి రంగు పూత, ఆరువు

грунтова́ть, загрунтова́ть (*вн.*) (మీద) మొదటి రంగు పూయు

грунтов||о́й: ~а́я доро́га మట్టి రోడ్డు; ~ы́е во́ды భూమి కింది పొరల్లోని జలాలు

гру́ппа *ж* గుంపు, గ్రూపు, బృందం; ~ встреча́ющих స్వాగతం చెప్పేవారు; ~ дере́вьев చెట్ల తోపు; ~ острово́в దీవుల సమూహం, ద్వీప సముదాయం ◇ ~ кро́ви రక్తవర్గం, రుధిరవర్గం, బ్లడ్ గ్రూపు

группирова́ть, сгруппирова́ть (*вн.*) గ్రూపుగా చేర్చు

группирова́ться, сгруппирова́ться గ్రూపుగా చేరు (కూడు)

группиро́вка *ж* 1. (*действие*) గ్రూపింగు 2. గ్రూపు

группово́й: ~ полёт *ав.* విమానాల సామూహిక విన్యాసం

грусти́ть *несов.* విచారించు, బెంగపడు, బెంగపెట్టుకొను; ~ о ко́м-л. (по кому́-л.) ఒకరిని గురించి విచారించు (బెంగపడు, బెంగపెట్టుకొను)

гру́стно *нареч.* 1. బెంగగా, వ్యాకులంగా, విచారంగా 2. *безл. в знач. сказ.*: мне ~ నాకు బెంగగా వుంది, నేను బెంగపెట్టుకున్నాను

гру́стн||ый విచారకరమైన, వ్యాకులమైన; ~ый взгляд వ్యాకులమైన (విచారంతో నిండిన) చూపు; ~ое настрое́ние మనస్సు అంతా వ్యాకులంగా వుంది

грусть *ж* బెంగ, విచారం, వ్యాకులం

гру́ша *ж* 1. (*дерево*) పియర్ (బేరి) చెట్టు 2. (*плод*) పియర్ (బేరి) పండు

гру́шев||ый పియర్, బేరి; ~ое де́рево పియర్ (బేరి) చెట్టు

гры́жа *ж* హెర్నియా

грызня́ *ж разг.* 1. (*драка между животными*) కుమ్ములాట 2. *перен.* జగడం, కలహం, కుమ్ములాట

грыз||ть *несов.* (*вн.*) 1. కొరుకు; ~ть кость ఎముక ముక్కను కొరుకు; ~ть оре́хи గింజలను కొరుకు (తిను) 2. *перен.* వేధించు, పీడించు; его́ ~ёт со́весть పాపభీతి అతన్ని వేధిస్తోంది; меня́ ~у́т сомне́ния సందేహాలు నన్ను వేధిస్తున్నాయి

грызу́н *м* రోడెంట్, చర్వకం, మూషికం

гряда́ *ж* శ్రేణి; ~ гор పర్వత శ్రేణి

гря́дка *ж* మడి, పాదు

гряду́щ||ий 1. ముంచుకు వస్తున్న, రాబోయే, వచ్చే; ~ая опа́сность ముంచుకు వస్తున్న ప్రమాదం; ~ие поколе́ния వచ్చే (రాబోవు) తరాలు 2.: ~ее *в знач. сущ. с* భవిష్యత్తు ◇ на сон ~ий నిద్రపోయే ముందు

грязев||о́й: ~о́й исто́чник ఖనిజ బురద (అడుసు) బుగ్గ; принима́ть ~ы́е ва́нны మృత్తికా స్నానం చేయు

грязелече́бница *ж* ఒండ్రు మట్టి చికిత్సాలయం (వైద్యాలయం)

грязелече́ние *с* ఒండ్రు మట్టి చికిత్స (వైద్యం)

грязни́ть, загрязни́ть (*вн.*) 1. మురికి (రోత, మకిలి) చేయు, మాపు 2. *перен.* (*порочить*) బదనాం చేయు, అపఖ్యాతి పాలుచేయు, (కి) కళంకం తెచ్చిపెట్టు

грязни́ться, загрязни́ться] మురికి అగు, మాసిపోవు

гря́зн||ый 1. బురదగా వుండే; ~ая доро́га బురదగా వుండే రోడ్డు 2. (*запачканный*) ఎడ్డి, మడ్డి (*о человеке*); మురికైన, రోతగా వుండే (*о предмете*); ~ая посу́да ఎంగిలి పాత్రలు, అంట్లు; ~ое бельё మురికి (మాసిన) బట్టలు; ~ое лицо́ మురికిగా వున్న ముఖం; ~ые ру́ки మురికి చేతులు 3. (*аморальный, гнусный*) క్షుద్రమైన, నీచమైన; ~ое де́ло క్షుద్రమైన పని, నీచమైన వ్యవహారం

грязь *ж* 1. బురద, రొంపి, అడుసు నేల; на дворе́ ~ బయట చితచితలాడుతోంది, బయట బురదగా వుంది 2. (*сор*) చెంట 3.: гря́зи *мн.* (*лечебные*) బురద, అడుసు ◇ смеша́ть кого́-л. с ~ю ఒకరిని అప్రతిష్ఠ పాల్జేయు, ఒకరికి అప్రతిష్ఠ కలిగించు; не уда́рить в ~ лицо́м [స్థాయికి] తగకుండా (తీసిపోకుండా) వుండు

гря́ну||ть *сов.* 1.: ~л вы́стрел తుపాకి ధమ్మని పేలింది; ~л гром ఉరుము గర్జించింది; ~ла му́зыка సంగీతం మోగింది 2. *перен.* (*разразиться*) ప్రజ్వరిల్లు; ~ла война́ యుద్ధం ప్రజ్వరిల్లింది

губа́ *ж* పెదవి; ве́рхняя ~ పైపెదవి; ни́жняя ~ కింది పెదవి, అధరం ◇ за́ячья ~ మొర్రి పెదవి; надува́ть гу́бы కోపం వచ్చు, చిన్న పుచ్చుకొను; у него́ гу́ба не ду́ра *разг.* తనకేది మేలో అతనికి తెలుసు

губерна́тор *м* గవర్నర్

губе́рния *ж ист.* గుబేర్నియా, రాష్ట్రం

губи́тельный హానికరమైన, వినాశకరమైన; ~ для здоро́вья ఆరోగ్యానికి హానికరమైన

губи́ть, погуби́ть (*вн.*) 1. నాశనం చేయు; ~ здоро́вье ఆరోగ్యాన్ని నాశనం చేయు; ~ расте́ния చెట్లను నాశనం చేయు, చెట్లను చంపివేయు 2. *перен.* (*зря тратить*) వృథా చేయు (చేసుకొను); ~ вре́мя కాలం వృథా చేసుకొను 3. *перен.* (*делать несчастным*) నాశనం చేయు; ~ чью-л. жизнь ఒకరి జీవితం నాశనం చేయు

гу́бк||а *ж* స్పాంజి; мы́ться ~ой స్పాంజితో ఒళ్లు తోముకొను

губн||о́й 1. పెదవి; ~а́я пома́да లిప్‌స్టిక్ 2. *лингв.* ఓష్ఠ్య; ~о́й звук ఓష్ఠ్య శబ్దం

гу́бчатый స్పాంజిలాంటి

гугу́: ни ~! *разг.* [దాన్ని గురించి] నోరు మెదపకుండా వుండు, నోరు మెదప వద్దు

гуде́ние *с* ఝుంకారం

гуде́ть, прогуде́ть ఝుంకారం చేయు

гуд||о́к *м* కూత; дава́ть ~о́к కూత కూయించు; по ~ку́ కూత కూయగానే

гужево́й: ~ тра́нспорт బండి రవాణా

гул *м* రొద

гу́лкий *в разн. знач.* ప్రతిధ్వనించే, మారుమోగే

гуля́нье *с* 1. (*прогулка*) షికారు చేయడం 2.

(*празднество*) ఉత్సవం, విహారం; наро́дное ~ ప్రజా ఉత్సవం

гуля́ть *несов.* 1. షికారు చేయు; ~ по у́лицам వీధుల్లో తిరుగు 2. *разг.* (*не работать*) పని చేయకుండా వుండు (తిరుగు) 3. *разг.* (*кутить*) ఉల్లాసపడు, విహరించు

гумани́зм *м* మానవతావాదం

гумани́ст *м* మానవతావాది, దయాపరుడు

гуманисти́ческ||ий మానవతా[వాద], మానవీయ; ~е при́нципы మానవతా సూత్రాలు

гуманита́рн||ый మానవ శాస్త్రానికి చెందిన; ~е нау́ки మానవ శాస్త్రాలు

гума́нность *ж* మానవీయత, మానవకారుణ్యం, మానవత్వం

гума́нный దయాపరుడైన, దయామయుడైన (*о человеке*); మానవతా పూర్ణమైన, మానవతాయుతమైన (*о поступке и т.п.*)

гумно́ *с* 1. (*сарай для сжатого хлеба*) ధాన్యపు కొట్టు, గాదె 2. (*площадка для молотьбы*) కళ్ళం

гурт *м* మంద, సుడుము

гурто́м *нареч. разг.* 1. (*оптом*) టోకున 2. (*гурьбой*) గుంపుగా

гурьб||а́ *ж разг.* 1. గుంపు 2.: ~о́й *в знач. нареч.* గుంపుగా

гуса́р *м* హుస్సార్

гу́сеница *ж* 1. *зоол.* గొంగళి (కంబళి) పురుగు 2. *тех.* కేటర్‌పిల్లర్

гу́сеничный: ~ тра́ктор కేటర్‌పిల్లర్ ట్రాక్టర్

гуси́н||ый పెద్దబాతు; ~ое са́ло పెద్దబాతు కొవ్వు ◇ ~ая ко́жа కంటకం, ఒడలి గగురుపాటు

густе́||ть *несов.* దట్టమగు; చిక్కపడు (*о жидкостях*); лес ~ет అడవి దట్టం అవుతుంది; тума́н ~ет పొగమంచు దట్టమవుతోంది

густо́||й 1. దట్టమైన; ~о́й лес దట్టమైన అడవి 2. (*не жидкий*) చిక్కని; ~о́й суп చిక్కని సూపు 3. (*плотный*) దట్టమైన, చిక్కని; ~о́й тума́н దట్టమైన (చిక్కని) పొగమంచు ◇ ~о́е населе́ние చిక్కని (సాంద్రమైన) జనాభా

густонаселённый సాంద్ర జనాభాగల

густота́ *ж* 1. (*частота*) దట్టం 2. (*плотность*) సాంద్రత, దళసరి, చిక్కదనం

гусь *м* పెద్దబాతు

гусько́м *нареч.* ఒకడి వెంట ఒకడు, చీమల బారు వలె

гутали́н *м* బూట్ పాలిష్

гу́щ||а *ж* మష్టు, గసి; кофе́йная ~а కాఫీ మడ్డి ◇ в ~е ле́са అడవి మధ్యలో; в ~е толпы́ గుంపు మధ్యలో

Д

да I *частица* 1. *утв.* ఔను, ఊఁ; ты посла́л письмо́? — Да [, посла́л] ఉత్తరం పంపించావా? — ఔను [పంపించాను]; э́то твоя́ кни́га? — Да ఈ పుస్తకం నీదా? — ఔను (ఊఁ) 2. *вопр.* కదా?, కదూ?, నిజమా?; он придёт, да? అతను వస్తాడు, కదూ? 3. (*разве?, неужели?*): вы зна́ете, он жени́лся! — Да? А я не знал మీకు తెలుసా, అతనికి పెళ్లి అయింది? – నిజమా? నాకు తెలీదే 4. *усил.*: да не мо́жет быть! నిజమా?; да нет у меня́ де́нег! నిజంగానే నాకు డబ్బు లేదు; да отста́нь! నన్ను వదిలేయ్! 5. (*пусть*): да бу́дет так! అల్లాగే అగుగాక!; да живёт он мно́гие го́ды! అతనికి దీర్ఘాయువు కలుగుగాక!; да здра́вствует! వర్ధిల్లాలి!

да II *союз* 1. *соед.*: он да я అతనూ, నేనూ; дождь да ве́тер వానా, గాలి 2. *присоед.*: он ста́рый, да ещё и больно́й అతను ముసలివాడు, అశక్తుడు కూడా 3. *против.* (*однако*) కాని; он пошёл бы, да у него́ нет вре́мени అతను వెళ్లివుండేవాడు, కాని అతనికి తీరిక లేదు ◇ она́ пла́чет, да и то́лько ఆమె ఏడుస్తోంది, దానికి నేనేమీ చేయలేను; чудеса́, да и то́лько! ఇది మాత్రం వింతగా వుంది!

дава́ть, дать 1. (*вн.*; *вручать*) ఇచ్చు, ఇవ్వు; ~ есть అన్నం పెట్టు; ~ кни́гу పుస్తకం ఇచ్చు; да́йте мне ваш каранда́ш నాకు మీ పెన్సిల్ ఇవ్వండి 2. (*вн.*; *устраивать*) చేయు, ఇచ్చు; ~ конце́рт ప్రదర్శన ఇచ్చు; ~ обе́д విందు చేయు 3. (*вн.*) *в сочет. с рядом сущ. имеет знач. действия*: ~ и́мя పేరు పెట్టు; ~ отве́т సమాధానం ఇచ్చు (చెప్పు); ~ сло́во మాట ఇచ్చు; ~ сраже́ние యుద్ధం చేయు; ~ уро́к పాఠం చెప్పు 4. (*вн.*; *сообщать*) చెప్పు, ఇచ్చు; ~ а́дрес అడ్రెను ఇచ్చు (చెప్పు) 5. (*вн.*; *предоставлять*) కల్పించు; ~ права́ హక్కులు కల్పించు (ఇచ్చు); ~ рабо́ту పనిలో పెట్టు 6. (*дт.* + *инф.*; *предоставлять возможность*) ఇచ్చు; ఇవ్వు (*позволять*); ~ вы́ступить మాట్లాడనిచ్చు; ~ себя́ успоко́ить భరవసా పొందు; да́йте мне поду́мать

నన్ను ఆలోచించ నీయండి; ему́ не да́ли говори́ть అతన్ని మాట్లాడ నివ్వలేదు 7. (*вн.*; *приноси́ть*): ~ припло́д ఈను; ~ урожа́й పండు 8. *повел.* (дава́й, дава́йте) *разг.*: дава́йте чита́ть кни́гу పుస్తకం చదువుదాం, రండి ◇ ~ во́лю слеза́м కన్నీటికి కట్టలు తెగినట్లు యేడ్చు; ~ доро́гу దారి ఇచ్చు; ~ знать తెలియజేయు; ~ нача́ло чему́-л. దేనికైనా కారణభూతమగు; ~ поня́ть సూచించు; не ~ в оби́ду кого́-л. ఒకరిని కాపాడు (సమర్థించు); ско́лько лет вы ему́ дади́те? అతని వయస్సెంతని మీరనుకుంటున్నారు?; я тебе́ дам! నీ పని చెప్తాను (పడతాను)!

дава́ться *несов.* (*дт.*) (కు) వచ్చు, పట్టుబడు; ему́ хорошо́ даю́тся иностра́нные языки́ అతనికి విదేశీ భాషలు తేలికగా వస్తాయి; мне не даётся фо́рма расска́за నాకు కథానిక స్వరూపం పూర్తిగా పట్టుబడలేదు

дави́ть *несов.* 1. (на *вн.*; *нажима́ть*) (మీద) ఒత్తు; плита́ да́вит на основа́ние పలక పీఠంమీద ఒత్తుతుంది 2. (*вн.*; *выжима́ть*) పిండు, పిడుచు; ~ сок из фру́ктов పండ్లను పిడుచు (పిండు) 3. (*вн.*; *расплю́щивать*) నలుచు, మట్టు 4. *перен.* (*вн.*; *притесня́ть*) పీడించు, అణుచు, ఒత్తు 5. (*вн.*; *сбива́я с ног, кале́чить*) (ఒకరి) మీదుగా పోవు ◇ воротни́к да́вит ше́ю కాలరు బిగువుగా వుంది; боти́нок да́вит బూటు బిగువుగా వుంది; у меня́ да́вит в груди́ గుండెలో భారంగా వుంది

дави́ться, подави́ться (*тв.*) ఉక్కిరిబిక్కిరి అగు; ~ ко́стью ఎముక ముక్క యిరుక్కొని ఉక్కిరిబిక్కిరి అగు ◇ ~ от сме́ха నవ్వుతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అగు

да́вка *ж* తొక్కిసలాట; в трамва́е ~ ట్రామ్‌లో తొక్కిసలాట (జనం కిక్కిరిసివున్నారు)

давле́ние *с* 1. పీడన, ఒత్తిడి; атмосфе́рное ~ వాతావరణ (వాయు) పీడన; высо́кое кровяно́е ~ రక్తపు పోటు 2. *перен.* ఒత్తిడి, పెత్తనం; ока́зывать ~ на кого́-л. ఒకరిపై ఒత్తిడి తెచ్చు; под ~м обще́ственного мне́ния ప్రజాభిప్రాయపు ఒత్తిడి వల్ల (మూలంగా)

да́вн||ий 1. గత, పాత [కాలపు], గతించిన కాలపు; в ~ие времена́ గతించిన కాలంలో; с ~их пор చాలా సేపునుంచి 2. (*существу́ющий изда́вна*) చిరకాల; ~яя дру́жба చిరకాల స్నేహం; ~яя мечта́ చిరకాల వాంఛ

давни́шний *разг. см.* да́вний

давно́ *нареч. в разн. знач.* చాలా కాలమైంది; ~ пора́ సమయం మించిపోయింది; я его́ ~ не ви́дел అతన్ని చూసి చాలా కాలమైంది

да́вность *ж* 1. చాలా కాలం కిందటిది; ~ собы́тия చాలా కాలం కిందటి సంఘటన 2. (*дли́тельность*) చిరకాలం; ~ дру́жбы చిరకాల స్నేహం ◇ теря́ть си́лу за ~ю лет చాల కాలం గడిచిన మూలంగా చెల్లుబడి పోగొట్టుకొను

да́лее *нареч. см.* да́льше ◇ и так ~ వగైరా, మొదలగు, మొదలైన; не ~ как вчера́ నిన్ననే; ~ — бо́лее *см.* да́льше — бо́льше

да́же *частица усил.* సహితం, మాత్రం, కూడా; он ~ чита́ть не уме́ет అతనికి చదవడం సైతం రాదు; така́я мысль ему́ ~ в го́лову не приходи́ла ఈ ఆలోచన అతనికి తోచనే లేదు; ~ письма́ тебе́ не написа́л నీకు ఉత్తరం అయినా రాయలేదు

далёк||ий 1. (*о расстоя́нии*) దూర; ~ий шум దూరంనుంచి వినబడే రొద; ~ое путеше́ствие దూర ప్రయాణం 2. (*о вре́мени*) సుదూర; ~ое бу́дущее సుదూర భవిష్యత్తు 3. *перен.* (*чу́ждый*): ~ий от и́стины ఇది ఎంత మాత్రం సత్యం కాని [విషయం]; ~ий от жи́зни జీవితంనుంచి దూరంగా వుండే; они́ ~ие друг дру́гу лю́ди వాళ్ల మధ్య పొందూ పోలికా లేదు 4. *разг.*: он не о́чень ~ий челове́к అతడంత తెలివిగలవాడు కాదు

далеко́ *нареч.* 1. దూరంగా, చాలా దూరం; ~ ли до го́рода? నగరానికి ఎంత దూరం?; он живёт ~ అతను దూరాన నివసిస్తున్నాడు; он пое́хал ~ అతను దూరంగా వెళ్లాడు 2. *в знач. сказ.* దూరం; до до́ма ещё ~ ఇంటికి ఇంకా చాలా దూరం; до э́того ещё ~ ఇంకా చాలా రోజులు (కాలం) పడుతుంది ◇ ~ за а) (*спустя́ мно́го вре́мени*) చాలా కాలం [అయిన] తరువాత; ~ за́ полночь నిశరాత్రివేళ б) (*мно́го бо́льше*): ему́ ~ за со́рок అతనికి నలభై మళ్లింది; он ~ не дура́к అతను ఎంత మాత్రం తెలివితక్కువవాడు కాదు; он ~ пойдёт అతను పైకి వెళ్తాడు; я ~ не уве́рен నాకు సరిగా తెలియదు

даль *ж* దూరం; э́то така́я ~ ఇది చాలా దూరం

дальневосто́чный దూరప్రాచ్య

дальне́йш||ий ఇతోధిక, తరువాతి; ~ее разви́тие ఇతోధిక అభివృద్ధి; в свое́й ~ей рабо́те తన తరువాతి పనిలో ◇ в ~ем а) (*в бу́дущем*) తరువాత, ఇక ముందు б) (*ни́же, да́лее*) కింద, దిగువ

да́льн||ий 1. (*о расстоя́нии*) దూర[మైన], సుదూర; ~ий путь దూర ప్రయాణం; ~ий райо́н మారు మూల (జిల్లా); ~ее пла́вание దీర్ఘ యానం;

поезд ~его следования దూరం పోయే రైలు 2. (*о родстве*) దూరపు; ~ий родственник దూరపు బంధువు ◇ без ~их слов *разг.* మరేమీ గొడవ లేకుండా, ఎక్కువ మాట్లాడకుండా

дальнобойн||ый: ~ое орудие దూరగామి ఫిరంగి

дальновидность *ж* దూరదృష్టి, విచక్షణ

дальновидн||ый దూరదృష్టిగల; ~ый человек ముందు చూపుగల వ్యక్తి; ~ая политика దూరదృష్టి గల విధానం

дальнозоркий దూరదృష్టిగల

дальность *ж* దూరం; ~ полёта విమానం పోయే దూరం; ~ стрельбы కాల్చే దూరం; за ~ю расстояния ఎక్కువ దూరం మూలంగా

дальше 1. *сравн. ст. к* далёкий *и* далеко [కంటె] ఎక్కువ దూరం; ~ всех అన్నిటికంటె దూరంగా; всё ~ и ~ ఉత్తరోత్తరా 2. *нареч.* (*затем*) ఇంకా, పైన, మరి; ~ он заявил, что... అతను ఇంకా ఇలా అన్నాడు; что делать ~? ఇక (ఆ పైన) చేయవలసినది యేమిటి? 3. *нареч.* (*продолжая начатое*) తరువాత ◇ ~ — больше *разг.* కాలం గడిచేకొద్దీ మితిమీరి; ~ некуда *разг.* ఇది మితిమీరి పోయింది

дама *ж* 1. దొరసాని, లేడీ 2. *карт.* రాణి

дамба *ж* అడ్డకట్ట, ఆనకట్ట, కట్టు

дамск||ий ఆడవాళ్ల, లేడీస్; ~ий портной ఆడవాళ్ల దుస్తుల టైలర్; ~ие часы లేడీస్ వాచి

данн||ые *мн.* 1. (*сведения*) దత్తాంశాలు, వాస్తవాలు, వివరాలు; цифровые ~ые అంకెలు; по имеющимся ~ым లభించిన సమాచారం ప్రకారం 2. (*задатки*) శక్తిసామర్థ్యాలు, ప్రతిభ; у него есть все ~ые стать хорошим артистом అతనికి మంచి నటుడు కాగల శక్తిసామర్థ్యాలు ఉన్నాయి 3. (*основания*) కారణాలు, ఆధారాలు, యోగ్యతలు

данн||ый ఈ, ప్రస్తుత; в ~ый момент ఈ తరుణంలో, ప్రస్తుత సమయంలో; в ~ом случае ఈ సందర్భంలో

дань *ж* 1. *ист.* కప్పం; облагать ~ю (కి) కప్పం విధించు 2. *перен.*: отдавать ~ уважения кому-л. ఒకరికి శ్రద్ధాంజలి అర్పించు (ఘటించు), ఒకరిని సన్మానించు 3. *перен.* (*уступка*) పాటించడం; ~ моде ఫేషన్ పాటించడం

дар *м* 1. (*подарок*) బహుమానం, బహూకరణ, దానం; приносить в ~ బహుమానంగా ఇచ్చు 2. (*талант*) ప్రతిభ, శక్తిసామర్థ్యాలు, దాక్షిణ్యం ◇ ~ речи వాక్పటిమ

дарвинизм *м* డార్విన్ సిద్ధాంతం

дарить, подарить (*вн. дт.*) (కి) [బహుమానంగా] ఇచ్చు, బహూకరించు; దయచేయు (*жаловать*); ~ подарок బహుమతి ఇచ్చు

дармоед *м разг.* సాపాటురాముడు, పరాన్న భోజి(భుక్కు)

дарование *с* 1. ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ; природное ~ జన్మతహ ప్రతిభ 2. (*о талантливом человеке*) ప్రతిభాశాలి, ప్రతిభావంతుడు

даровать *несов. и сов. высок.* (*вн.*) దయ (ప్రదానం) చేయు; ~ прощение кому-л. ఒకరికి క్షమాపణ ప్రదానం చేయు; ~ кому-л. жизнь ఒకరికి ప్రాణదానం చేయు; ~ кому-л. свободу ఒకరికి స్వాతంత్ర్యం ప్రదానం చేయు

даровитый ప్రతిభావంతుడైన, శక్తిసామర్థ్యాలు గల

даровой ఉచిత[మైన], పుణ్య

даром *нареч.* 1. (*бесплатно*) ఉచితంగా, ఊరికే, పుణ్యానికి 2. (*напрасно*) వృథా; ~ тратить время కాలం వృథా చేయు 3. *разг.* (*дёшево*) ఉచితంగా ◇ ~ что *разг.* అయినప్పటికీ; урок не прошёл для них ~ ఈ గుణపాఠం వారికి వ్యర్థం కాదు; это ему ~ не пройдёт అతను దానికి తగిన శిక్షననుభవిస్తాడు

дарственная *ж юр.* దాన శాసనం

дат||а *ж* తేది, తేదీ; памятная ~а స్మారక తేదీ; ставить ~у తేదీ వేయు

дательный: ~ падеж *грам.* సంప్రదానార్థక (చతుర్థి) విభక్తి

датировать *несов. и сов.* (*вн.*) (మీద) తేదీ వేయు; ~ письмо августом ఉత్తరంమీద ఆగస్టు నెల వేయు

датский డేనిష్; ~ язык డేనిష్ భాష

датчанин *м* డెన్మార్క్ దేశస్థుడు

дать *сов. см.* давать 1—8

дач||а *ж* (*загородный дом*) బంగళా, వేసవి ఇల్లు; жить на ~е పట్టణం వెలుపల నివసించు; снимать ~у బంగళా అద్దెకు తీసుకొను

дачник *м* వేసవిలో పట్టణం వెలుపల నివసించేవాడు, ఇల్లు అద్దెకు తీసుకునేవాడు

дачн||ый: ~ый поезд సబర్బన్ ట్రెయిన్; ~ая мебель వేసవి ఇంటి ఫర్నిచర్; ~ая местность పట్టణం వెలుపలి ప్రదేశం

два *числ. м и с* రెండు; ~ человека ఇద్దరు, ఇరువురు; ~ с половиной రెండున్నర; в двух местах రెండు చోటుల్లో (చోట్లా); каждые ~ дня రోజు విడిచి రోజు, ప్రతి రెండు రోజులకీ [ఒక సారి];

в ~ páза бóльше а) (*по размеру*) రెట్టింపు పెద్దవి, రెండింతలు б) (*по количеству*) రెట్టింపు ఎక్కువ; в ~ páза мéньше а) (*по размеру*) అరవాసి (సగం) చిన్నది б) (*по количеству*) అరవాసి (సగం) తక్కువ ◇ в двух шагáх రెండు అంగలు[లో]

двадцатилéтие *с* 1. (*срок*) ఇరవై సంవత్సరాల కాలం 2. (*годовщина*) ద్విదశ వార్షికోత్సవం; ద్విదశ వర్ధంతి (*со дня смерти*)

двадцатилéтний 1. (*о сроке*) ఇరవై సంవత్సరాల [కాలం] 2. (*о возрасте*) ఇరవై ఏళ్ల

двадцáт||ый *числ.* ఇరవైయవ; ~ый нóмер నం. 20; ~ая страни́ца 20వ (ఇరవైయవ) పుట; ~ого ию́ня జూన్ 20వ [తేదీన]; ~ая часть ఇరవయ్యో వంతు (భాగం)

двáдцать *числ.* ఇరవై, ఇరువది; ~ оди́н ఇరవై ఒకటి; ~ два ఇరవై రెండు; ~ рублéй ఇరవై రూబుళ్లు (రూ 20); ~ человéк ఇరవై మంది

двáжды *нареч.* రెండు సార్లు (మార్లు), ఇనుమారు; ~ два — четы́ре రెండు రెళ్లు నాలుగు; ~ семь — четы́рнадцать రెండేళ్లు పద్నాలుగు; он ~ Герóй Совéтского Союза ఆయన ఇనుమార్లు సోవియట్ యూనియన్ వీర బిరుదాంకితుడు ◇ я́сно как ~ два [— четы́ре] అరటిపండు ఒలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు

две *числ. ж см.* два

двенáдцат||ый *числ.* పన్నెండవ, పండ్రెండవ; ~ая страни́ца పన్నెండవ పుట; ужé ~ый час పదకొండు దాటింది

двенáдцать *числ.* పన్నెండు, పండ్రెండు, ఈరారు; ~ предмéтов ద్వాదశకం

дверн||óй తలుపు; ~óй замóк తలుపు తాళం; ~áя ру́чка తలుపు హాండిల్

двер||ь *ж* తలుపు, ద్వారం; в ~я́х ద్వారంలో ◇ ломи́ться в откры́тую ~ь తెలిసినదానినే తెలియజెప్ప బోవు; поли́тика откры́тых ~éй సమాన అవకాశా లిచ్చే విధానం; при закры́тых ~я́х జనాంతికంగా

двéсти *числ.* రెండు వందలు, ఇన్నూరు; ~ рублéй రెండు వందల రూబుళ్లు; ~ человéк రెండు వం దల మంది

дви́гатель *м* 1. ఇంజన్, యంత్రం; ~ вну́треннего сгорáния అంతర్దహన యంత్రం; реакти́вный ~ జెట్ ఇంజన్ (యంత్రం) 2. *перен.* చోదక శక్తి; ~ прогрéсса పురోగతియొక్క (పురోగమన) చోదక శక్తి

дви́гать, дви́нуть 1. (*вн.*; *перемещать*) జరుపు 2. (*тв.*; *шевелить*) ఆడించు, కదలు, కదలించు, మెదలించు; ~ пáльцами వేళ్లు ఆడించు 3. *перен.* (*вн.*; *содействовать развитию*) నడుపు, ముందుకు తీసుకువెళ్లు; ~ наýку విజ్ఞానశాస్త్రాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్లు

дви́гаться, дви́нуться 1. (*перемещаться*) జరుగు, గమించు; ~ вперёд పురోగమించు, ముందుకు వెళ్లు (సాగు) 2. *разг.* (*отправляться*) కదలు 3. (*шевелиться*) కదలు, కదలాడు ◇ ~ по слу́жбе ప్రమోటు అగు, పైకి పోవు

движéни||е *с* 1. కదలిక; вращáтельное ~е తిప్పడం; колебáтельное ~е కదలాడడం; приводи́ть в ~е కదలించు; приходи́ть в ~е కదలనారంభించు 2. *филос.* చలనం; нет матéрии без ~я и ~я без матéрии చలనం లేకుండా పదార్థం లేదు, పదార్థం లేకుండా చలనం లేదు 3. (*перемещение в пространстве*) చలనం, గమనం, గతి; ~е планéт గ్రహాల చలనం (గతి) 4. (*изменение положения тела*) కదలిక; సంజ్ఞ, చేష్ట (*жест*); ~е руки́ చేయి కదలిక; лежáть без ~я కదల మెదలకుండా పడుకొని వుండు 5. (*действие транспорта*) రాకపోకలు, ట్రాఫిక్; прáвила у́личного ~я రాకపోకల (ట్రాఫిక్) రూల్సు; трамвáйное ~е ట్రామ్ సర్వీస్ 6. (*общественное*) ఉద్యమం; ~е за мир శాంతి ఉద్యమం; антивоéнное ~е యుద్ధవ్యతిరేక ఉద్యమం; жéнское ~е మహిళా ఉద్యమం; междунарóдное коммунисти́ческое и рабóчее ~е అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు, కార్మిక ఉద్యమం; молодёжное ~е యువజన ఉద్యమం

дви́жимость *ж* చరాస్తి

дви́жимый (తో, చేత) ఉత్తేజితుడైన

дви́жущ||ий: ~ие си́лы చోదక శక్తులు

дви́нуть(ся) *сов. см.* дви́гать(ся)

двóе *числ.* ఇద్దరు (*о людях*); రెండు (*о предметах*); пó двое ఇద్దరిద్దరు, ఇద్దరేసి ◇ на свои́х [на] двои́х *разг.* నడిచివెళ్లు

двоевлáстие *с* ద్వంద్వాధికారం

двоетóчие *с* కోలన్ [మార్కు (గుర్తు)]

двои́т||ься *несов.*: у меня́ в глазáх ~ся నాకు రెండు కనిపిస్తున్నాయి

двóйк||а *ж* 1. (*цифра*) రెండు 2. (*отметка*) అతి తక్కువ మార్కు (మార్కులు); он получи́л ~у అతనికి అతి తక్కువ మార్కులు వచ్చాయి 3. *карт.* రెండు

двойни́к *м* అచ్చంగా ఒకరిలా వుండే మనిషి, ప్రతి రూపం; чéй-л. ~ ఒకరి[కి] ప్రతిరూపం

двойн||óй 1. (*из двух подобных частей, предметов*) జంట, జోడు, జమిలి; ~óе дно మారు (రెండో, రహస్య) అర; у неё ~óй подборóдок దాని గడ్డం ముడతలు పడుతున్నది 2. (*удвоенный*) రెట్టింపు, ఇబ్బడి; ~óй расхóд రెట్టింపు (ఇబ్బడి) ఖర్చు; ~áя вы́года అధిక ఫలం (లాభం) 3. (*двуличный*) ద్విజిహ్వుడైన, మోసపు, కపటమైన; он ведёт ~у́ю игру́ అతడు ఇరుపక్షాలవైపు వహిస్తాడు, అతడు రెండావుల దూడ

двóйня *ж* కవలు, అమడలు

двóйственность *ж* 1. (*противоречивость*) పరస్పర వైరుధ్యం, ద్వంద్వ వైఖరి 2. (*двуличность*) మోసం, కాపట్యం

двóйственный 1. (*противоречивый*) పరస్పర విరుద్ధమైన, ద్విముఖ 2. (*двуличный*) మోసపు, కపటపు

двор I *м* 1. (*при доме*) పెరడు, ఆవరణ 2. (*крестьянское хозяйство*) క్షేత్రం ◇ монéтный ~ టంకసాల; на ~é тепло́ బైట వెచ్చగా వుంది; не ко ~у́ *разг.* [పరిజనం] ఇష్టం చూరగొనలేకపోవు

двор II *м* (*королевский и т.п.*) కొలువు, రాజ పరిజనం

дворéц *м* రాజభవనం, రాజగృహం, రాజసౌధం ◇ Дворéц пионéров పయనీర్ల భవనం (పాలెస్); Дворéц спóрта క్రీడా భవనం; Дворéц съéздов మహాసభల భవనం, పాలెస్ ఆఫ్ కాంగ్రెస్

двóрник *м* వీధులు తుడిచేవాడు

дворня́га *ж* సంకర జాతి కుక్క

дворня́жка *ж см.* дворня́га

дворцóв||ый రాజభవనపు; ~ая плóщадь రాజభవనపు ప్రాంగణం ◇ ~ый переворóт రాజకుట్ర

дворяни́н *м* కులీనుడు, ప్రభువు

дворя́нск||ий కులీన; ~ое сослóвие కులీన వర్గం

дворя́нство *с* 1. (*звáние дворянина*) కులీన హోదా 2. (*сослóвие*) కులీన (ప్రభు) వర్గం

двою́родн||ый: ~ый брат తల్లి సోదరుని కొడుకు, మేనబావ (*по матери*); భ్రాతీయుడు, దాయాది (*по отцу*); ~ая сестра́ తల్లి సోదరుని కూతురు (*по матери*); భ్రాతీయురాలు, దాయాదురాలు (*по отцу*)

двоя́кий ద్వంద్వ స్వభావంగల; ~ смысл ద్వంద్వార్థం

двоя́ко *нареч.* రెండు విధాల

двугóрбый: ~ верблю́д రెండు మూపురాలుగల ఒంటె

двузна́чн||ый రెండు అంకెలుగల; ~ое числó రెండు అంకెలుగల సంఖ్య

двукра́тн||ый 1. (*произведённый два раза*) రెండు సార్లు, డబుల్; ~ый чемпиóн రెండు సార్లు ఛాంపియన్ అయిన వాడు, డబుల్ ఛాంపియన్ 2. (*удвоенный*) రెట్టింపు, రెండింతలు; плати́ть в ~ом разме́ре రెండింతలు చెల్లించు

двули́чный ద్విముఖ, మోసపు; ~ человéк మోసగాడు, రెండు నాల్కల మనిషి, ద్వియవాది

двуру́шник *м* విద్రోహి, ద్రోహి

двуру́шнический ద్రోహపూరితమైన

двуру́шничество *с* మోసం, కపటం, ద్రోహం

двусмы́сленность *ж* 1. (*свóйство*) సందిగ్ధత; ~ поведéния సందిగ్ధ ప్రవర్తన 2. (*неприличное выражéние*) బూతు

двусмы́сленн||ый 1. (*имéющий двоякий смысл*) సందిగ్ధ, రెండర్థాలుగల; ~ое толковáние సందిగ్ధ వ్యాఖ్యానం 2. (*неприличный*) బూతైన

двуспа́льн||ый: ~ая кровáть జంట పడక

двуствóлка *ж* డబుల్ బారెల్ తుపాకి

двусторóнн||ий 1.: ~яя ткань రెండు పక్కలా డిజైన్ ఉన్న గుడ్డ; ~ее воспалéние лёгких డబుల్ న్యుమోనియా; ~ее движéние ద్వి మార్గ ట్రాఫిక్ 2. (*обою́дный*) ద్విపక్ష, ద్వైపాక్షిక; ~ие переговóры ద్విపక్ష చర్చలు, ద్వైపాక్షిక సంప్రతింపులు

двухгоди́чный రెండేళ్ల; ~ курс обучéния రెండేళ్ల విద్యాభ్యాసం

двухгодова́лый రెండేళ్ల

двухднéвный రెండు రోజుల

двухколéйн||ый: ~ая желéзная дорóга జంట రైలు మార్గం

двухколёсный రెండు చక్రాలుగల, ద్విచక్ర; ~ велосипéд బైసికిల్

двухкра́тный *см.* двукра́тный

двухлéтний రెండేళ్ల

двухмéстн||ый రెండు సీట్ల; ~ый автомоби́ль రెండు సీట్ల కారు, ఇద్దరు కూర్చునే కారు; ~ая каби́на రెండు పడకల గది; ~ое купé రెండు పడకల (సీట్ల) రైలు పెట్టె

двухмéсячный 1. (*о срóке*) రెండు నెలల (మాసాల), ద్వై మాసిక 2. (*о вóзрасте*) రెండు నెలల (మాసాల)

двухмотóрный రెండు ఇంజన్లుగల

двухпала́тный రెండు సభల, ద్విసభా; ~ парлáмент రెండు సభల పార్లమెంటు, ద్విసభా పార్లమెంటు

двухсмéнный రెండు షిఫ్టుల

двухсотлéтие *с* 1. (*срок*) ఇన్నూరు 2. (*годов-*

щина) ఇన్నూరు (ద్విశత) వార్షికోత్సవాలు; ఇన్నూరు (ద్విశత) వర్ధంతి (*со дня смерти*)

двухто́мный రెండు సంపుటులలో (సంపుటాలలో)

двухцве́тный ద్వివర్ణ, రెండు రంగుల

двухчасово́й 1. రెండు గంటల సేపు (పాటు) 2. *разг.* (*назначенный на два часа*) రెండు గంటల [కు]; ~ по́езд రెండు గంటల రైలు, రెండు గంటలకు వచ్చే (పోయే) రైలు

двухэта́жный రెండంతస్తుల

двухъязы́чный 1. (*пользующийся двумя языками*) ద్విభాషా భాషి 2. (*составленный на двух языках*) ద్విభాషా; ~ слова́рь ద్విభాషా నిఘంటువు

дебати́ровать *несов.* (*вн.*, о *пр.*) చర్చించు, వాదించు

деба́ты *мн.* చర్చలు, వాదోపవాదాలు, వాగ్వాదాలు

де́бет *м бухг.* డెబిట్, ఖర్చు పద్దు

де́бри *мн.* 1. (*густой лес*) దట్టమైన అడవి, కారడవి 2. *перен.* పద్మవ్యూహం, దట్టమైన అడవి; ~ нау́ки విజ్ఞానశాస్త్ర పద్మవ్యూహం (దట్టమైన అడవి)

дебю́т *м* 1. (*артиста*) మొదటి రంగ ప్రవేశం 2. (*начало какой-л. деятельности*) ప్రారంభం, ప్రవేశం

дебюта́нт *м* ప్రారంభకుడు

дебюти́ровать *несов. и сов.* 1. (*об артисте*) మొదటి ప్రదర్శనమిచ్చు, మొదటి రంగ ప్రవేశం చేయు 2. (*впервые выступать на каком-л. поприще*) మొదటి రంగ ప్రవేశం చేయు, ప్రారంభించు

девальва́ция *ж* మూల్యహీనీకరణ, విలువ తరుగుదల (పడిపోవడం)

дева́||ть, деть (*вн.*) *разг.* 1. పెట్టు; куда́ он ~л мою́ кни́гу? నా పుస్తకం ఎక్కడ పెట్టాడు? 2. (*расходовать, использовать*) (తో) చేయు; он не зна́ет, куда́ ~ть свои́ де́ньги తన డబ్బుతో ఏం చేయాలో అతనికి తెలియదు

дева́||ться, де́ться: куда́ ~лось моё письмо́? నా ఉత్తరం ఏమైంది?; куда́ он де́лся? అతను ఏమయ్యాడు?; он не знал, куда́ де́ться от ску́ки విసుగుతో తను ఏమి చేయాలో అతనికి తెలియదు

деви́з *м* సూత్రం, నినాదం; под ~ом సూత్రంతో, నినాదంతో

деви́ца *ж уст. см.* де́вушка

деви́ческий *см.* де́вичий

де́вич||ий పడుచు; ~ьи ли́ца పడుచు ముఖాలు ◇ ~ья фами́лия పుట్టింటి పేరు

де́вочка *ж* అమ్మాయి, పాప, పిల్ల, బాలిక; నా బంగారు తల్లి (*ласковое обращение*)

де́вственница *ж* కన్య[పడుచు]

де́вственность *ж* కన్యాత్వం

де́вственный కన్య ◇ ~ лес ఎవరూ అడుగు పెట్టని అడవి

де́вушка *ж* అమ్మాయి, యువతి, పిల్ల

девяно́сто *числ.* తొంబది, తొంభై; ~ оди́н తొంభై ఒకటి; ~ рубле́й తొంబది (తొంభై) రూబుళ్లు; ~ челове́к తొంభై మంది

девяностоле́тие *с* 1. (*срок*) తొంభై సంవత్సరాలు 2. (*годовщина*) తొంభైయవ వార్షికోత్సవం; తొంభైయవ వర్ధంతి (*со дня смерти*)

девяностоле́тний 1. (*о сроке*) తొంభై సంవత్సరాల 2. (*о возрасте*) తొంభై ఏళ్ల వయస్సు[గల]

девяно́ст||ый *числ.* తొంబదవ; ~ый но́мер తొంభయ్యవ నంబరు, నంబరు తొంభై; ~ые го́ды తొంభై దశకపు సంవత్సరాలు

де́вятеро *числ. собир.*: ~ бра́тьев తొమ్మండుగురు (తొమ్మిది మంది) అన్నదమ్ములు; ~ су́ток తొమ్మిది రోజులు (రాత్రింబవళ్లు)

девятиле́тний 1. (*о сроке*) తొమ్మిది సంవత్సరాల 2. (*о возрасте*) తొమ్మిదేళ్ల వయస్సు[గల]

девятисо́тый *числ.* తొమ్మిది వందలవ, తొమ్మన్నూటవ

девя́тка *ж* 1. (*цифра*) తొమ్మిది, నవకం 2. *карт.* తొమ్మిది

девятна́дцатый *числ.* పంధొమ్మిదవ

девятна́дцать *числ.* పంధొమ్మిది; ~ челове́к పంధొమ్మిది మంది

девя́т||ый *числ.* తొమ్మిదవ; ~ый час ఎనిమిది దాటింది; ~ая страни́ца తొమ్మిదవ పుట; ~ая часть తొమ్మిదింట ఒక భాగం, తొమ్మిదవ వంతు; ~ое ию́ля జూలై తొమ్మిదవ తేదీన; в ~ом часу́ ఎనిమిది తరువాత

де́вять *числ.* తొమ్మిది; ~ деся́тых పదింట తొమ్మిది వంతులు; ~ челове́к తొమ్మిది మంది

девятьсо́т *числ.* తొమ్మిది వందలు, తొమ్మన్నూరు

де́вятью *нареч.*: ~ пять — со́рок пять తొమ్మిది అయిదులు నలభై ఐదు

дегаза́ция *ж* కాలుష్య నిర్మూలన

дегенера́т *м* బుద్ధిహీనుడు

дегенера́ция *ж* క్షీణదశ, హీన (పతన) స్థితి

дегенери́ровать *несов. и сов.* క్షీణించు, పతనమై పోవు

дёготь *м* తారు

деградáция *ж* అధోగతి, క్షీణించడం, పతనావస్థ

деградúровать *несов. и сов.* న్యూనత (పతనం) చెందు, క్షీణించు

дед *м* 1. తల్లితండ్రి, మాతామహుడు (*со стороны матери*); తాత, తాతయ్య, తండ్రి తండ్రి, పితామహుడు (*со стороны отца*) 2. *разг.* (*старик*) తాత ◇ ~-морóз క్రిస్మస్ తాత

дедýкция *ж* నిగమనం, వినిగమనం, అనుమేయం

дéдушка *м см.* дед 1

деепричáстие *с грам.* అసమాపక క్రియ, క్రియా విశేషణం

дежýрить *несов.* 1. డ్యూటీలో వుండు 2. (*неотлучно находиться*) కనిపెట్టి చూచు, కనిపెట్టుకొని వుండు; ~ у постéли больнóго రోగి మంచం పక్కనే కనిపెట్టుకొని వుండు

дежýрн||ый 1. డ్యూటీలో వున్న; ~ый врач డ్యూటీలో వున్న డాక్టరు; ~ая аптéка ఎక్కువ కాలం తెరిచి వుండే మందుల షాపు 2. *в знач. сущ. м* డ్యూటీలో వున్నవాడు; ~ый по стáнции అసిస్టెంటు స్టేషన్ మాస్టరు

дежýрство *с* డ్యూటీ, పహరా; сегóдня егó ~ ఈ రోజు అతను డ్యూటీలో (పహరాలో) వున్నాడు

дезертúр *м* 1. పారిపోయిన (పలాయిత) సైనికుడు, పారుబోతు 2. *перен.* (నుంచి) జారిపోయినవాడు

дезертúровать *несов. и сов.* 1. సైన్యంనుంచి పారిపోవు (పలాయనం చేయు) 2. *перен.* (నుంచి) జారిపోవు

дезертúрство *с* 1. సైన్యంనుంచి పారిపోవడం 2. *перен.* (నుంచి) జారిపోవడం

дезинфéкция *ж* క్రిమినంహరణ, డిజిన్ఫెక్షన్

дезинфицúровать *несов. и сов.* (*вн.*) క్రిమిసంహరణ (డిజిన్ఫెక్ట్) చేయు

дезинфицúрующ||ий: ~ее срéдство డిజిన్ఫెక్టెంట్

дезинформáция *ж* తప్పు సమాచారం

дезинформúровать *несов. и сов.* (*вн.*) (కి) తప్పు సమాచారం చెప్పు (ఇచ్చు)

дезорганизáтор *м* పనిని చెడగొట్టేవాడు (ఛిన్నాభిన్నం చేసేవాడు)

дезорганизáци||я *ж* [పనిని] ఛిన్నాభిన్నం, అకటా వికటం, అస్తవ్యస్తం; вносúть ~ю во чтó-л. దేనినైనా అస్తవ్యస్తం చేయు

дезорганизовáть *несов. и сов.* (*вн.*) [పనిని] ఛిన్నాభిన్నం (భంగం) చేయు (చెడగొట్టు)

дезориентáция *ж* దృష్టిని (వైఖరిని) పెడమార్గానికి మళ్లించడం

дезориентúровать *несов. и сов.* (*вн.*) దృష్టిని (వైఖరిని) మార్చు, పెడమార్గానికి మళ్లించు

дéйственн||ый శక్తివంతమైన; ~ая мéра శక్తివంతమైన (గట్టి) చర్య; ~ое срéдство శక్తివంతమైన సాధనం; బాగా పని చేసే మందు, మంచి మందు (*о лекарстве*)

дéйстви||е *с* 1. (*деятельность*) కార్యాచరణ; óбраз ~я విధం, రీతి, తీరు; престýпные ~я దురాచారం; руковóдство к ~ю కార్యాచరణకు మార్గదర్శి; предоставлять комý-л. свобóду ~й ఒకరికి ఇష్టం వచ్చినట్టు చేసే స్వేచ్ఛనిచ్చు 2.: ~я *мн.* (*поступки, поведение*) చర్యలు, యత్నాలు; насúльственные ~я దౌర్జన్య చర్యలు 3. (*работа*) పని చేయించు; приводúть машúну в ~е యంత్రాన్ని కదలించు (పని చేయించు) 4. (*применение закона, договора и т.п.*) అమలు; вводúть в ~е అమలులో[కి] పెట్టు 5. (*влияние*) ప్రభావం; окáзывать ~е ప్రభావితం చేయు, (మీద) ప్రభావం కలిగించు, ప్రభావం వేయు 6. (*события*) సంఘటనలు; мéсто ~я రంగస్థలం; ~е происхóдит в Москвé రంగస్థలం మాస్కో 7. *лит., театр.* అంకం, రంగం; пьéса в трёх ~ях మూడు అంకాల నాటకం ◇ воéнные ~я యుద్ధ చర్యలు; чéтыре ~я арифмéтики అంకగణిత చతుస్సూత్రాలు

действúтельно *нареч.* 1. నిజంగా; у меня́ ~ нет врéмени నాకు నిజంగా తీరిక లేదు 2. *в знач. вводн. сл.* సుమీ, నిజమే

действúтельност||ь *ж* వాస్తవికత, యథార్థత ◇ в ~и వాస్తవంగా, యథార్థంగా,

действúтельн||ый 1. నిజ[మైన], వాస్తవ[మైన], యథార్థమైన (*реальный*); అసలు, అచ్చమైన (*подлинный*); э́то ~ый слýчай ఇది వాస్తవం; ~ое положéние вещéй నిజస్థితి, వాస్తవస్థితి 2. (*действующий*) చెల్లు; э́тот докумéнт действúтелен нá три мéсяца ఈ పత్రం మూడు నెలలవరకూ చెల్లుతుంది ◇ ~ая воéнная слýжба సైనిక (సైన్యపు) కొలువు; ~ый член Акадéмии наýк విజ్ఞానశాస్త్ర అకాడెమీ సభ్యుడు

дéйств||овать, подéйствовать 1. *тк. несов.* (*совершать действия, поступать*) ప్రవర్తించు, వ్యవహరించు; ~овать соглáсно прикáзу ఆజ్ఞ ప్రకారం చేయు 2. *тк. несов.* (*работать*) ఆడు, పని

చేయు; мотóр ~ует испрáвно ఇంజన్ సరిగా పని చేస్తున్నది; механи́зм ~ует యంత్రం ఆడుతున్నది 3. *тк. несов.* (*иметь силу—о законе и т.п.*) అమలులో వుండు 4. (*оказывать действие*) ప్రభావితం చేయు; (మీద) ప్రభావం కలిగించు; ~овать успокóительно ఉపశమనం కలిగించు; ~овать на нéрвы (ఒకరికి) చికాకు కలిగించు; лекáрство ужé ~ует మందు ఇప్పటికే పనిచేస్తోంది

дéйствующ||ий 1. పనిచేస్తున్న, ఆడే; ~ая модéль ఆడే నమూనా; ~ее предприя́тие పనిచేస్తున్న [పారి శ్రామిక] సంస్థ 2. (*о законе и т.п.*) అమలులో వున్న 3. *лит.*: ~ее лицó పాత్ర ◇ ~ий вулкáн రగులుతున్న అగ్ని పర్వతం; ~ая áрмия రంగంలోని (యుద్ధం చేస్తున్న) సైన్యం

декáбрь *м* డిసెంబరు

декáбрьский డిసెంబరు; ~ нóмер журнáла పత్రిక డిసెంబరు సంచిక

декáда *ж* పది రోజుల కాలం, దశ ◇ ~ литератýры и искýсства సాహిత్య, కళా దశ దినోత్సవాలు

декáн *м* డీన్

деканáт *м* డీన్ కార్యాలయం (ఆఫీసు)

декламáция *ж* కవితా గానం

деклами́ровать, продеклами́ровать (*вн.*) కవితా గానం చేయు

декларати́вн||ый భారీ, ధారాళమైన; ~ое заявлéние ప్రకటన; ~ые обещáния భారీ వాగ్దానాలు

декларáция *ж* ప్రకటన పత్రం, విజ్ఞప్తి

деклари́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ప్రకటించు, విజ్ఞప్తి చేయు

деклассúрованн||ый వర్గభ్రష్ట; ~ые элемéнты వర్గభ్రష్టులైన శక్తులు

декорати́вн||ый అలంకార; ~ое искýсство అలంకారపు కళ; ~ое растéние అలంకారపు మొక్క

декорáция *ж театр.* సీనరీ

декрéт *м* ఉత్తరువు, శాసనం; ~ о землé భూమి గురించిన శాసనం; ~ о ми́ре శాంతి గురించిన శాసనం

дéланн||ый తెచ్చిపెట్టుకున్న, కపటపు; ~ая улы́бка తెచ్చిపెట్టుకున్న [చిరు]నవ్వు

дéла||ть, сдéлать (*вн.*) *в разн. знач.* చేయు, చేసుకొను, తయారు చేయు; ~ть бумáгу కాగితం తయారు చేయు; ~ть зло దుష్కచర్య చేయు; ~ть оши́бку పొరపాటు చేయు; ~ть покýпки కొనుగోలు చేయు; ~ть рабóту పని చేయు; ~ть по-своéму ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయు; ~ть когó-л. счастли́вым ఒకరిని సుఖపెట్టు, ఒకరికి సంతోషానందాలు కలిగించు; колесó ~ет 100 оборóтов в минýту చక్రం నిమిషానికి 100 సార్లు పరిభ్రమిస్తుంది; не знать, что ~ть ఏమీ తోచడం లేదు; пусть себé ~ет, как знáет అతనికి (అతన్ని, తన) ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయనీయ్; что мне ~ть? నేను ఏం చేయాలి? ◇ ~ть вид నటించు; ~ть нéчего *в знач. вводн. сл.* ఏం చెయ్యగలం!, చేసేదేముంది?; э́то ~ет ему́ честь ఇది అతనికి పరపతిని (గౌరవాన్ని) పెంచుతుంది

дéла||ться, сдéлаться 1. (*становиться*) పడు, చేయు; ~ется хóлодно చల్లబడుతోంది, చలివేస్తోంది 2. (*происходить*) జరుగు, సంభవించు; что здесь ~ется? ఇక్కడ ఏం జరుగుతోంది?; что такóе с ним ~ется? అతనికి ఏం జరుగుతోంది? ◇ что ему́ сдéлается! *разг.* అతనికి ఏం జరగదు!

делегáт *м* ప్రతినిధి

делегáция *ж* ప్రతినిధివర్గం

делёж *м разг.* పంపకం, పంపిణీ

делёжка *ж разг. см.* делёж

делéни||е *с* 1. (*действие*) పంపకం, విభాగాలు చేయు 2. (*на измерительной шкале*) డిగ్రీ గుర్తు 3. *мат.* భాజకం; знак ~я భాజకపు గుర్తు

делéц *м* వ్యాపారి

деликатéс *м* అరుదైన భోజనం (పండు, వంటకం)

деликáтность *ж* మృదు స్వభావం

деликáтн||ый 1. మృదు; ~ый человéк మృదు స్వభావి; ~ое обращéние మృదు ప్రవర్తన (వైఖరి) 2. (*щекотливый*) సున్నితమైన; ~ый вопрóс సున్నితమైన విషయం

дели́мое *с мат.* విభాజ్యం, భాజ్యం, హార్యం

дели́мост||ь *ж* 1. విభాజ్యత; ~ь клéтки కణ విభాజ్యత 2. *мат.*: при́знаки ~и విభాజ్యత గుణాలు

дели́тель *м мат.* భాజకం; óбщий наибóльший ~ గరిష్ఠ సామాన్య భాజకం

дели́ть, подели́ть, раздели́ть (*вн.*) 1. విభజించు, భాగించు (*на части*); పంచుకొను, పాలు పుచ్చుకొను, పంచి పాళ్ళు వేయు (*распределять*); ~ пополáм రెండు భాగాలుగా చేయు 2. *сов.* раздели́ть (с *тв.*) ఒకరితో పంచుకొను 3. *сов.* раздели́ть *перен.* (*переживать вместе*) పాలుపంచుకొను, పాలు అనుభవించు; ~ с кéм-л. гóре и рáдость ఒకరి సుఖ దుఃఖాల్లో పాలుపంచుకొను (పాలు అనుభవించు) 4. *сов.* раздели́ть *мат.* భాగించు, పాలు యిచ్చు; двáдцать ~ нá пять ఇరవైని ఐదుతో భాగించు ◇ ~ шкýру

неубитого медведя *погов.* ≅ కడుపులో బిడ్డ కడుపులోనే ఉండగా కొడుకు పేరు సోమలింగం, ఆలీలేదు చూలూ లేదు కొడుకు పేరు సోమలింగం

делиться, поделиться, разделиться **1.** భేదించు, విభజించబడు, చీలిపోవు; в детском саду дети делятся на группы కిండెర్‌గార్టెన్‌లో పిల్లలు గ్రూపులుగా విభజింపబడుతున్నారు **2.** *сов.* поделиться (*тв.* с *тв.*) *прям., перен.* పంచుకొను, చెప్పు; ~ мыслями మనస్సులో వున్నది చెప్పు, మనస్సు విప్పు; ~ опытом అనుభవం పంచుకొను; ~ секретом రహస్యాన్ని చెప్పుకొను; ~ с кем-л. хлебом ఒకరితో రొట్టె ముక్కను పంచుకొను **3.** *сов.* разделиться *мат.* భాగించబడు; десять делится на два పదిని రెండుతో భాగించవచ్చు

дел||о *с* **1.** పని, ఉద్యోగం, వ్యవహారం, వ్యాపారం; защищать ~о мира శాంతి ఆశయాన్ని బలపరచు; приниматься за ~о పనికి పూనుకొను; он занят ~ом అతను పని చేసుకుంటున్నాడు, అతను పనిలో మునిగి వున్నాడు; сидеть без ~а పనిపాటులేకుండా కూర్చొను **2.** (*круг ведения*) విషయం, సంగతి, వ్యవహారం; государственное ~о ప్రభుత్వ వ్యవహారం; это его ~о ఇది అతని సంగతి (వ్యవహారం); это не моё ~о అది నా పని కాదు; вмешиваться в чужие дела ఇతర్ల వ్యవహారాల్లో వేలు దూర్చు (పెట్టు), ఇతర్ల జోలికి పోవు; приводить свои дела в порядок తన వ్యవహారాలు సర్దుకొను **3.** (*деловая надобность*) పని, విషయం; приходить по ~у పనిమీద వచ్చు; по личному ~у సొంత విషయం (పని) మీద **4.** (*поступок*) చేత, కార్యం, కృత్యం, పని; доброе ~о మంచి పని; дурное ~о దుశ్చర్య, చెడ్డ పని **5.** (*область знаний*): военное ~о మిలిటరీ శిక్షణ; горное ~о గని పరిశ్రమ **6.** *юр.* కేసు; возбуждать ~о против кого-л. ఒకరి మీద కేసు పెట్టు; по ~у కేసులో **7.** (*собрание официальных документов*) రికార్డు; личные дела служащих సిబ్బంది రికార్డులు **8.** *разг.* (*положение вещей, обстоятельства*) విషయం, సంగతి; быть в курсе ~а విషయాన్ని తెలిసి ఉండు; в связи с некоторыми делами కొన్ని విషయాల సందర్భంగా; как дела? విశేషాలు ఏమిటి?; как обстоит ~о с твоим приездом? నువ్వు రావడం మాట ఏమిటి? ◇ ~о идёт на лад వ్యవహారం (పని) దారికి వస్తోంది; ~о в шляпе *разг.* ఒడిలో పడు (పడినట్టే); ~о не в этом ఇది కాదు సంగతి; в чём ~о? ఏమిటి సంగతి?; на ~е వాస్తవానికి, నిజానికి; первым ~ом మొట్టమొదట; то и ~о మాటిమాటికీ (*часто*); నిరంతరంగా, నిరంతరాయంగా (*беспрерывно*); в том-то и ~о, что... విషయం ఏమిటంటే, సంగతంతా ఏమిటంటే; иметь ~о с кем-л. ఒకరితో వ్యవహరించు; не хочу иметь с тобой никаких дел నీకు ఒక సలామ్; на самом ~е నిజానికి, వాస్తవంగా; пускать в ~о వినియోగించు; это совсем другое (иное) ~о ఇది వేరొక విషయం

деловитость *ж* వ్యవహారసరళి

деловитый వ్యవహారసరళి

делов||ой 1. (*связанный с делом, работой, службой*) వ్యాపార, వ్యవహారసరళి; ~ая поездка వ్యవహార (వ్యాపార) పర్యటన; ~ое сотрудничество వ్యవహారసరళి సహకారం; ~ые круги వ్యాపార వర్గాలు **2.** (*опытный в делах*) వ్యాపారానుభవంగల; ~ой человек వ్యాపారానుభవంగలవాడు, వ్యవహార దక్షుడు

делопроизводство *с* గుమాస్తా పని, డిస్పాచింగ్ పని

дельн||ый 1. (*опытный, деловой*) వ్యవహార; ~ый человек వ్యవహర్త **2.** (*практически полезный*) వ్యావహారిక, వివేకవంతమైన; ~ое предложение వ్యావహారిక (వివేకవంతమైన, ఆచరణ యోగ్యమైన) సూచన

дельта *ж* (*реки*) డెల్టా

дельфин *м* డాల్ఫిన్

демагог *м* ఊకదంపుడుగాడు, వాగాడంబరుడు

демагогический వాగాడంబర

демагогия *ж* ఊకదంపుడు, వాగార్భాటం

демаркационн||ый: ~ая линия విభజన రేఖ

демилитаризация *ж* నిస్సైనికీకరణ, నిరాయుధీకరణ

демилитаризовать *несов. и сов.* (*вн.*) నిస్సైనికీకరణ మొనర్చు, నిరాయుధీకరించు

демисезонн||ый: ~ое пальто తేలిక కోటు

демобилизация *ж* సైన్యంనుంచి విడుదల (నియోజనం)

демобилизованный *в знач. сущ. м* సైన్యం నుంచి విడుదలచేయబడినవాడు (నియోజితుడు)

демобилизовать *несов. и сов.* (*вн.*) సైన్యంనుంచి విడుదల (నియోజనం) చేయు

демобилизоваться *несов. и сов.* సైన్యం నుంచి విడుదల (నియోజనం) చేయబడు

демография *ж* జనాభాశాస్త్రం

демократ *м* **1.** (*сторонник демократии*) ప్రజాస్వామ్యవాది **2.** (*член демократической партии*) డెమోక్రట్, డెమోక్రటిక్ పార్టీ సభ్యుడు

демократизация *ж* ప్రజాస్వామ్యకరణ, ప్రజాతంత్రీకరణ

демократи́зм *м* ప్రజాస్వామ్యవాదం, ప్రజాతంత్రవాదం

демократи́ческий ప్రజాస్వామిక, ప్రజాస్వామ్య, ప్రజాతంత్ర; ~ строй ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ

демокра́тия *ж* ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజాతంత్రం; социалисти́ческая ~ సోషలిస్టు ప్రజాస్వామ్యం; буржуа́зная ~ బూర్జువా ప్రజాస్వామ్యం

де́мон *м* భూతం, పిశాచం

демонстра́нт *м* ప్రదర్శకుడు, ప్రదర్శనలో (ఊరేగింపులో) పాల్గొనేవాడు

демонстрати́вно *нареч.* బాహాటంగా

демонстрати́вный బహిరంగమైన, బహిఃప్రకటిత, బాహ్యప్రకటిత

демонстра́ци||я *ж в разн. знач.* ప్రదర్శన; ఊరేగింపు (*шествие*); ~я мод ఫేషన్ ప్రదర్శన; ~я проте́ста నిరసన ప్రదర్శన; ~я фи́льма ఫిలిం ప్రదర్శన; пра́здничная ~я ఉత్సవ ప్రదర్శన; проводи́ть ~ю ప్రదర్శన జరుపు

демонстри́ровать *несов. и сов.* 1. (*принимать участие в демонстрации*) ప్రదర్శనలో పాల్గొను 2. (*вн.*; *показывать*) ప్రదర్శించు; చూపించు (*фильм*); ~ свою́ си́лу తన శక్తిని ప్రదర్శించు

демонта́ж *м* ఊడదీయడం

демонти́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ఊడదీయు

деморализа́ция *ж* 1. (*упадок нравственности*) అవినీతి పెరుగుట (పెరవడం) 2. (*упадок боевого духа*) మనోదౌర్బల్యం, ధైర్యం పోగొట్టుట (కోల్పోవుట)

деморализова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) 1. (*разлагать нравственно*) అవినీతి పరులుగా చేయు, దుర్నీతి పాలుచేయు 2. (*армию и т.п.*) ధైర్యం కోల్పోయేటట్లు చేయు

де́мпинг *м* డంపింగ్, [మార్కెట్టు] సరుకులతో ముంచెత్తడం

де́нежн||ый 1. డబ్బు, ధన; ~ый взнос చెల్లింపు, వాయిదా; ~ый курс మారకం; ~ый перево́д మనియార్డర్; ~ый штраф జరిమానా; ~ая по́мощь ధన సహాయం; ~ое обраще́ние డబ్బు చలామణీ; ~ые сбереже́ния సేవింగ్స్, దాచుకున్న (పొదుపు చేసిన) ధనం 2. *разг.* (*богатый*) ధనవంతుడైన, డబ్బుగల; ~ый челове́к ధనవంతుడు, డబ్బుగల మనిషి ◇ ~ый мешо́к డబ్బు సంచి

день *м* 1. రోజు, నాడు, దినం; వారం (*недели*); День Незави́симости స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం; ~ рожде́ния పుట్టిన రోజు, జన్మదినం; День Побе́ды విజయ దినోత్సవం; вчера́шний ~ నిన్న; выходно́й ~, ~ о́тдыха సెలవు రోజు; за́втрашний ~ రేపు; ка́ждый ~ ప్రతి రోజూ, రోజూ; сле́дующий ~ మరు నాడు, మర్నాడు; торже́ственный (пра́здничный) ~ పర్వదినం; че́рез ~ దినం విడిచి దినం; како́й сего́дня ~? ఇవాళ ఏం వారం? 2. (*дневное время*) పగలు, పట్టపగలు, పగటి వేళ 3.: дни *мн.* (*время, период*) రోజులు, దినాలు; дни ю́ности పడుచుదనపు రోజులు, యౌవనపు దినాలు; тяжёлые дни గడ్డు రోజులు ◇ ~-деньско́й *разг.* రోజంతా; де́нь ото дня́ నానాటికీ; до́брый ~! నమస్తే!; изо дня́ в де́нь ఆరోజు కారోజు, ఆనాటి కానాడు; тре́тьего дня మొన్న; со дня́ на́ ~ ఏరోజైనా; среди́ (средь) бе́ла дня *разг.* పట్టపగలే; на дня́х а) (*о прошлом*) నిన్న మొన్న б) (*о будущем*) రేపట మర్నాట

де́ньги *мн.* డబ్బు, ధనం, సొమ్ము (*капитал*); бума́жные ~ కాగితపు డబ్బు; ме́лкие ~ చిల్లర; металли́ческие ~ నగదు; вкла́дывать ~ а) (*в какое-л. предприятие*) (లో) ధనం (డబ్బు) పెట్టు б) (*в сберкассу*) (లో) వేయు; жить на свои́ ~ తన డబ్బుతో బతుకు ◇ ни за каки́е ~ ఏమిచ్చినా; он не при деньга́х *разг.* అతని దగ్గర డబ్బు ఏమీ లేదు; он всегда́ при деньга́х *разг.* అతని దగ్గర ఎప్పుడూ డబ్బు ఉంటుంది

департа́мент *м* మంత్రిత్వ శాఖ

депе́ша *ж* తంతి, డిస్పాచ్

депо́ *с нескл.* షెడ్డు, డిపో; паровóзное ~ రైలు షెడ్డు (డిపో); трамва́йное ~ ట్రామ్ షెడ్డు (డిపో)

депре́ссия *ж* 1. *мед.* నిరుత్సాహం 2. *эк.* మాంద్యం

депута́т *м* 1. (*выборное лицо*) ప్రతినిధి, డెప్యూటీ 2. (*член выборного государственного учреждения*) సభ్యుడు, డెప్యూటీ; ~ Верхо́вного Сове́та సుప్రీం సోవియట్ సభ్యుడు; пала́та ~ов ప్రతినిధుల సభ

депута́тск||ий ప్రతినిధి; ~е полномо́чия ప్రతినిధి అధికారం

дёрга||ть, дёрнуть 1. (*вн.*; *тянуть*) లాగు, గుంజు; он ~ет меня́ за рука́в అతను నా చొక్కా చేయి లాగుతున్నాడు 2. *тк. несов. разг.* (*выдёргивать*) తీసివేయు; ~ть зуб పన్ను తీసివేయు 3. *перен. разг.* (*мешать, беспокоить*) తొందర పెట్టు, బాధించు, వేధించు

дёргаться, дёрнуться అదరు, వణకు

дереве́нский 1. గ్రామ, గ్రామీణ, గ్రామసీమ; ~ дом గ్రామీణ ఇల్లు 2. (*живущий в деревне*) గ్రామ, పల్లెటూరి; ~ жи́тель గ్రామవాసి, పల్లెటూరి మనిషి

3. (*характерный для деревни*) గ్రామీణ, గ్రామీణ జీవితం

дерéвня *ж* గ్రామం, పల్లె, పల్లెటూరు ◇ Олимпи́йская ~ ఒలింపిక్ గ్రామం

дéрево *с* 1. (*растение*) చెట్టు, వృక్షం; ли́ственное ~ ఆకులున్న చెట్టు; плодóвое ~ పండు చెట్టు; хвóйное ~ సూదియాకుల చెట్టు 2. (*материал*) చెక్క, కొయ్య, మాను; крáсное ~ చేవమాను, మహాగని, విరుగుడు చేవ

деревообрабáтывающ||ий కలప (కొయ్య) సామగ్రి; ~ая промы́шленность కలప (కొయ్య) సామగ్రి పరిశ్రమ

деревя́нн||ый చెక్కతో చేసిన, కొయ్య; ~ый дом కొయ్య ఇల్లు; ~ая лóжка కొయ్య చెంచా

деревя́шка *ж* (*кусок дерева*) కొయ్య (చెక్క) ముక్క

держáв||а *ж* రాజ్యం; Совéтская ~а సోవియట్ రాజ్యం (దేశం); вели́кие ~ы అగ్ర రాజ్యాలు

держáтель *м*: ~ áкций షేర్‌హోల్డరు, వాటాదారు

держáть *несов.* (*вн.*) 1. పట్టుకొను; ~ в рукé చేతిలో పట్టుకొను; ~ когó-л. зá руку ఒకరి చేయి పట్టుకొను; крéпко ~ బిగియబట్టు; держи́! పట్టుకో! 2. (*служить опорой*) (కు) ప్రాపుగా వుండు; бáлки дéржат кры́шу దూలాలు కప్పుకు ప్రాపుగా వున్నాయి 3. (*препятствовать движению*) బందు చేయు, ఆపు 4. (*в каком-л. состоянии, положении*): ~ дверь откры́той తలుపు తెరచి ఉంచు; ~ рýку вы́тянутой చేయి చాపి ఉంచు; ~ в готóвности సిద్ధంగా ఉంచు [కొను]; ~ в заключéнии బంధించు; ~ в кýрсе дéла వ్యవహారాలు తెలియజేసి వుండు; ~ в невéдении తెలియకుండా [పెట్టుకుని] ఉంచు; ~ в пленý ఖైదీగా నిర్బంధించు; ~ в подчинéнии అణచు; ~ в тáйне రహస్యంగా ఉంచు (అట్టే పెట్టు); 5. (*иметь, владеть*) పెట్టుకొను, పెట్టుకొని వుండు; ~ магази́н అంగడి పెట్టుకొని వుండు; ~ слугý నౌకరును పెట్టుకొను; ~ собáку కుక్కను పెట్టుకొను 6. (*хранить*) పెట్టివుంచు; ~ дéньги в шкатýлке డబ్బు పెట్టెలో పెట్టివుంచు ◇ ~ курс పంథాను చేపట్టు; ~ пари́ పందెం పెట్టు (వేయు); ~ речь ప్రసంగించు; ~ слóво ఆడిన మాట తప్పకపోవు, మాటమీద నిలబడు; ~ себя́ в рукáх తనను తాను అదుపులో పెట్టుకొను; ~ ýхо востро́ *разг.* జాగ్రత్తగా (హెచ్చరికగా) వుండు; ~ чью-л. стóрону ఒకరి పక్షం వహించు

держáться *несов.* 1. (за *вн.*) పట్టుకొని వుండు, పట్టుకొను; ~ за верёвку తాడు పట్టుకొని వుండు; держи́сь за меня́ నన్ను పట్టుకో 2. (*быть укреплённым*) ఆను; кры́ша дéржится на столбáх పైకప్పు స్తంభాలమీద ఆనుతుంది; пýговица едвá дéржится గుండీ సగం ఊడివుంది (ఊడి వేలాడుతోంది) 3. (*находиться где-л., в каком-л. положении, состоянии*): ~ бли́зко к бéрегу ఒడ్డుకు దగ్గరగా వుండు; ~ вмéсте కలిసిమెలిసి వుండు; ~ в сторонé от когó-л. ఒకరి జోలికి రాకపోవు; ~ на водé తేలియాడు, తేలిపోవు, తేలు 4. (*вести себя*) ప్రవర్తించు; умéние ~ మర్యాద ఎరుగు 5. (*не сдаваться*) నిలుచు, నిలబడు; стóйко ~ ధైర్యంగా నిలుచు (నిలబడు) 6. (*сохраняться*) నిలుచు, ఉండు; э́та крáска дéржится дóлго ఈ రంగు ఎక్కువ కాలం నిలుస్తుంది 7. (*рд.; придерживаться*) చేపట్టు; ~ прáвил రూల్సు చేపట్టు; ~ стáрой тéмы పాత విషయాన్ని చేపట్టు ◇ тепéрь держи́сь! *разг.* ఉండు!

дерзáть, дерзнýть 1. *тк. несов.* (*действовать решительно*) తెగించు, తెంపుసేయు 2. *уст.* (*осмеливаться*) తెగబడు, సాహసించు

дерзи́ть *несов. разг.* మాటకి మాట చెప్పు

дéрзкий 1. (*непочтительный*) అమర్యాదకరమైన 2. (*смелый*) తెంపరి, సాహస; ~ налёт సాహసిక దాడి

дерзнýть *сов. см.* дерзáть 2

дéрзост||ь *ж* 1. అమర్యాద; говори́ть ~и అమర్యాదకరంగా మాట్లాడు 2. (*смелость*) సాహసం

дёрн *м* పచ్చికపెళ్ల

дёрнуть *сов. см.* дёргать 1 *и* 3

дёрнуться *сов. см.* дёргаться

десáнт *м* 1. (*высадка войск*) [సైన్యం] దించడం 2. (*войска*) దించబడే దళం [దళాలు]; воздýшный ~ విమానంనుంచి దించబడే దళం; морскóй ~ నౌకనుంచి దించబడే దళం; высáживать ~ సైనిక దళాన్ని దించు

десáнтн||ый దించబడే; ~е войскá దించబడే దళాలు (సైన్యాలు)

десéрт *м* డిసెర్ట్ (డిన్నరు తరువాత తినే పండ్లు లేక మిఠాయిలు)

деснá *ж* పంటి ఇగురు (చిగురు)

дéспот *м* 1. *ист.* నిరంకుశాధికారి 2. *перен.* (*самодур, тиран*) దాష్టీక వ్యక్తి, నిరంకుశ వ్యక్తి

деспоти́зм *м* నిరంకుశత్వం

деспоти́ческий *прям., перен.* నిరంకుశ

деспоти́чный నిరంకుశ, దాష్టీక స్వభావంగల

десятибóрье *с спорт.* పది క్రీడల పోటీలు

десятидне́вный పది రోజుల, దశదిన

десятикра́тный పదిరెట్లు

десятиле́тие *с* 1. (*срок*) దశాబ్ది, దశాబ్దం, దశకం 2. (*годовщина*): ~ [со дня] основа́ния దశవార్షికోత్సవం, దశాబ్దవార్షికోత్సవం; ~ со дня сме́рти దశాబ్ది వర్ధంతి, దశ వర్ధంతి

десятиле́тка *ж разг.* పది తరగతుల స్కూలు

десятиле́тний పది సంవత్సరాల (యేళ్ల)

десяти́чн||ый దశాంశ; ~ая дробь దశాంశ భిన్నం

деся́тка *ж* 1. (*цифра*) పది, దశకం 2. *разг.* (*десятирублёвка*) పది రూబుళ్ల నోటు

деся́т||ок *м* పది, దశకం; ~ок яиц పది గుడ్లు; ~ки ты́сяч పది వందలాది ◇ ему́ пя́тый ~ок అతని వయస్సు నలభై దాటింది (పైబడింది); он не ро́бкого ~ка *разг.* అతను పిరికివాడు ఏమీ కాదు (కాడు)

деся́т||ый *числ.* పదవ, పదో; ~ая страни́ца పదవ పుట; ~ая часть (లో) పదింట ఒక భాగం, పదో వంతు ◇ с пя́того на ~ое ఒక క్రమం లేకుండా; э́то де́ло ~ое *разг.* ఇది ఎంత మాత్రం ముఖ్యం కాదు

де́сять *числ.* పది; ~ челове́к పదిమంది

де́сятью *нареч.*: ~ де́сять పది పదులు

детализа́ци||я *ж* వివరాలు విపులీకరించడం; прое́кт тре́бует ~и ఆ ప్రాజెక్టుకు వివరాలు కావాలి

детализи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) సవివరంగా (సవిస్తరంగా) చెప్పు (విస్తరించు)

дета́л||ь *ж* 1. (*подробность*) సూక్ష్మ[మైన] విషయం, వివరం; не вдава́ться (входи́ть) в ~и విస్తరంగా (సవివరంగా) చెప్పకుండా 2. (*часть машины*) విభాగం

дета́льн||ый సూక్ష్మమైన, సవివరమైన; ~ая инстру́кция సవివరమైన సూచనలు

детвора́ *ж собир. разг.* పిల్లలు, బాలబాలికలు

детдо́м *м* (де́тский дом) పిల్లల గృహం, అనాధ శరణాలయం

детекти́в *м* 1. (*сыщик*) డిటెక్టివ్, అపరాధపరిశోధకుడు 2. (*произведение*) డిటెక్టివ్ [కథ (నవల)], అపరాధపరిశోధక నవల

детекти́вный డిటెక్టివ్; ~ расска́з డిటెక్టివ్ కథ; ~ фильм డిటెక్టివ్ ఫిల్మ్

детёныш *м* కూన, పిల్ల

де́ти *мн.* పిల్లలు, బిడ్డలు; సంతానం (*потомство*); у него́ че́тверо дете́й అతనికి నలుగురు పిల్లలు; расска́з для дете́й పిల్లల కథ

де́тище *с* (*творение*) కృషి, సృజన

детона́ция *ж* డెటొనేషన్

деторожде́ние *с* పిల్లను కనడం

детса́д *м* (де́тский сад) కిండర్‌గార్టెన్

де́тск||ий 1. పిల్లల, శైశవ, శిశు; ~ий врач పిల్లల డాక్టరు; శిశువైద్యుడు; ~ий труд పిల్లల శ్రమ; ~ие кни́ги పిల్లల పుస్తకాలు; ~ий дом అనాధశరణాలయం 2. (*состоящий из детей*) బాలబాలికల; ~ие гру́ппы బాలబాలికల జట్లు 3. (*свойственный ребёнку*) పిల్ల; ~ий ле́пет ఉంగుంగ; ~ие прока́зы పిల్లల చేష్టలు 4. *перен.* పిల్ల ◇ ~ое ме́сто *анат.* మావి

де́тство *с* బాల్యం, చిన్నతనం, పిన్నతనం

де́ть(ся) *сов. см.* дева́ть(ся)

де-фа́кто *нареч.* వాస్తవంగా

дефе́кт *м* లోపం, దోషం, లొసుగు; ~ ре́чи తొస్సి, తొస్సి [మాట]; име́ть ~ లోపించు; име́ть мно́го ~ов లోపభూయిష్ఠంగా వుండు

дефекти́вный హీన, లోపభూయిష్ఠమైన; ~ ребёнок బుద్ధిహీనుడు

дефе́ктный లోపభూయిష్ఠమైన, లోపంగల

дефици́т *м* 1. *эк.* లోటు; бюдже́тный ~ బడ్జెట్ లోటు 2. (*нехватка*) కొరత, తక్కువ, అరుదు 3. (*что-л. дефицитное*) కొరతగా ఉండడం

дефици́тн||ый 1. *эк.* లోటుగల 2. (*не имеющийся в достаточном количестве*) కొరతగా (అరుదుగా) వున్న; ~ый това́р అరుదు (అరుదైన) సరుకు; ~ое сырьё అరుదైన ముడి పదార్థం

деформа́ция *ж* వికారం, కురూపం, అందవికారం

деформи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) వికారం (అంద వికారం, కురూపం) చేయు

деформи́роваться *несов. и сов.* వికారమగు, అంద వికారమగు, కురూపమగు

децииме́тр *м* డెసీమీటరు

дешеве́ть, подешеве́ть చవుక అగు, ధరతగ్గు

дешеви́зна *ж* తక్కువ ధరలు

дешёвк||а *ж разг.* 1. (*низкая цена*) చవుక; покупа́ть по ~е చిల్లిగవ్వకు కొను 2. (*очень дешёвая вещь*) నాసిరకం వస్తువు

дёшево *нареч.* చవుకగా

дешёв||ый 1. చవుక, చౌక; ~ый това́р చవుక సరుకు; купи́ть что-л. по ~ой цене́ దేనినైనా చౌకగా కొను 2. *перен.* చౌకబారు; ~ый успе́х చౌకబారు విజయం

де-ю́ре *нареч.* పేరుకు మాత్రం, నామకః, లాంఛన ప్రాయంగా

деяние *с высок.* కార్యం, కృత్యం

деятель *м* కార్యకర్త; -వేత్త, -జ్ఞుడు; ~ искусств కళాకారుడు; ~ науки శాస్త్రజ్ఞుడు, శాస్త్రవేత్త; государственный ~ రాజనీతిజ్ఞుడు; общественный ~ ప్రజా (పౌర) ప్రముఖుడు; партийный ~ పార్టీకార్యకర్త; политический ~ రాజకీయవేత్త, రాజకీయ కార్యకర్త

деятельност||ь *ж* 1. కార్యకలాపాలు, పని; многогранная ~ь సర్వతోముఖ సేవ; общественная ~ь సాంఘిక కార్యకలాపాలు; сфера ~и కార్యరంగం; развивать бурную ~ь చురుకుగా కార్యాచరణ సాగు 2. (*работа каких-л. органов, действие сил природы*) క్రియ; ~ь воды జల క్రియ; ~ь сердца గుండె పని (క్రియ)

деятельн||ый క్రియాశీల, చురుకైన; ~ый человек క్రియాశీలి; ~ая натура క్రియాశీల స్వభావం; принимать ~ое участие చురుకుగా పాల్గొను

джаз *м* 1. (*оркестр*) జాజ్ బాండు 2. (*музыка*) జాజ్

джем *м* జామ్

джемпер *м* పుల్ ఓవర్

джентльмен *м* పెద్దమనిషి

джентльменск||ий పెద్దమనిషి ◇ ~ое соглашение పెద్దమనుషుల ఒప్పందం

джунгли *мн.* చిట్టడవి, అరణ్యం

джут *м* జనపనార జనుము, జూట్

диабет *м мед.* అతిమూత్ర వ్యాధి, డయాబెటిస్

диагноз *м* రోగ నిర్ధారణ (నిర్ణయం); ставить ~ రోగం నిర్ణయించు, రోగ నిర్ణయం చేయు

диагональ||ь *ж геом.* ఐమూల రేఖ, వికర్ణం ◇ по ~и ఐమూలగా

диаграмма *ж* రేఖాచిత్రం

диалект *м* మాండలిక (ప్రాంతీయ) భాష

диалектика *ж филос.* 1. (*учение*) గతితార్కిక వాదం; материалистическая ~ భౌతికవాద గతితార్కిక వాదం 2. (*процесс развития*) గతితర్కం

диалектический *филос.* గతితార్కిక

диалог *м* సంభాషణ

диаметр *м* వ్యాసం, అడ్డకొలత

диаметрально *нареч.*: ~ противоположный పూర్తిగా విరుద్ధంగా (భిన్నంగా)

диапазон *м* 1. *муз.* శృతి, పరిధి 2. *перен.* పరిధి; ~ знаний జ్ఞాన పరిధి

диапозитив *м* [ప్రక్షేపి] స్లైడు

диафрагма *ж* 1. *анат.* విభాజకం, ఉదరవితానం 2. *фото* రంధ్రం, ద్వారం, అపర్చర్

диван *м* సోఫా

диверсант *м* విధ్వంసకుడు, విచ్ఛిన్నకారుడు

диверси||я *ж* విధ్వంసం, విచ్ఛిన్నం; совершать ~ю విధ్వంసం (విచ్ఛిన్నం) చేయు, విధ్వంసక చర్యలకు పూనుకొను

дивиденд *м* డివిడెండ్

дивизия *ж* డివిజన్; танковая ~ టాంకు డివిజన్

дивиться, подивиться *разг.* (*дт.*, на *вн.*) ఆశ్చర్యపడు, అబ్బురపడు; дивлюсь твоему терпению నీ ఓర్పును చూసి ఆశ్చర్యపడుతున్నాను

дивный బ్రహ్మాండమైన, మనోజ్ఞమైన, రమ్యమైన

диво *с разг.* వింత, తమాషా, అద్భుతం ◇ на ~ అద్భుతంగా

диет||а *ж* డయట్, పత్యం; молочная ~а పాల డయట్; сажать на ~у పత్యం విధించు; соблюдать ~у డయట్ (పత్యం) పాటించు

диетическ||ий డయటిక్, పత్య; ~ая пища పత్య భోజనం; ~ая столовая పత్య భోజనశాల

дизель *м* డీసెల్ [ఇంజన్]

дизентерия *ж* [రక్త]గ్రహణి, డిసెంట్రీ

дикарь *м* 1. (*первобытный человек*) ఆది[మ]వాసి, అడవి మనిషి, ఆటవికుడు 2. *перен. разг.* (*застенчивый человек*) పిరికివాడు, పిరికి పంద

дик||ий 1. (*первобытный*) అడవి, ఆటవిక; ~ие племена ఆటవిక తెగలు 2. (*некультивированный, неприручённый*) అడవి, ఆటవిక, వన్య; ~ий виноград అడవి ద్రాక్ష; ~ий плод పిచ్చి పండు; ~ая местность ఎడారి; ~ое растение వన్య వృక్షం; ~ие звери వన్య మృగాలు (జంతువులు) 3. *перен.* (*необузданный*) ఆటవిక; ~ий нрав ఆటవిక స్వభావం; ~ие страсти ఆటవిక ఆవేశాలు 4. *перен. разг.* (*очень сильный*) వెర్రి, మహా; ~ие вопли వెర్రి అరుపులు; приходить в ~ий восторг మహా ఆనందం కలుగు 5. *перен. разг.* (*нелепый*) విచిత్రమైన, వింత, విపరీతమైన; ~ий поступок విపరీతమైన ప్రవర్తన 6. *перен.* (*застенчивый*) పిరికి

дико *нареч.* వెర్రిగా; ~ кричать వెర్రి కేకలు వేయు

дикобраз *м зоол.* సలుగు, సెలపంది, ఏదుపంది

дикорастущий వన్యజాతి, అడవి

дикость *ж* 1. (*необузданность, грубость*) క్రౌర్యం, మొరటుతనం, మోటుతనం 2. *перен. разг.* (*нелепость*) మూఢత్వం 3. *перен.* (*застенчивость*) పిరికితనం

диктáнт *м* డిక్టేషన్

диктáт *м* పెత్తందారీ వైఖరి, పెత్తనం

диктáтор *м* నిరంకుశాధికారి

диктáторск||ий నిరంకుశ; ~ая власть నిరంకుశాధికారం, నిరంకుశాధికార వ్యవస్థ

диктатýр||а *ж* నిరంకుశత్వం, నియంతృత్వం; ~а пролетариáта శ్రామికవర్గ నియంతృత్వం; воéнная ~а సైనిక నియంతృత్వం; устанáвливать ~у నియంతృత్వం స్థాపించు (నెలకొల్పు)

диктовáть, продиктовáть (*вн.*) 1. చెప్పి రాయించు 2. (*предписывать*) ఆజ్ఞాపించు, పెత్తనం చేయు (చలాయించు); ~ свою вóлю комý-л. ఒకరి మీద పెత్తనం చలాయించు

диктóвк||а *ж* 1. (*действие*) చెప్పి రాయించడం; писáть под чью-л. ~у ఒకరు చెప్తే రాయు 2. *разг. см.* диктáнт

ди́ктор *м* అనౌన్సర్

ди́кция *ж* ఉచ్చారణ; хорóшая ~ చక్కని ఉచ్చారణ

дилéмм||а *ж* సందిగ్ధత, చిక్కు; вот какáя ~а చిక్కు ఇది; стоя́ть пéред ~ой చిక్కును ఎదుర్కొను

дилетáнт *м* ఔత్సాహికుడు

дилетáнтск||ий మిడిమిడి, అరకొర; ~ие знáния అరకొర (మిడిమిడి) జ్ఞానం

динами́зм *м* చలనశీలత

динáмика *ж* 1. (*отдел механики*) డైనమిక్స్, చలనశాస్త్రం 2. (*ход развития*) పరిణామాలు

динами́т *м* డైనమైట్

динами́ческий గతిగల, క్రియాశీలమైన, చలనాత్మకంగా వున్న

динами́чный *см.* динами́ческий

динáстия *ж* వంశం

диплóм *м* 1. డిప్లొమా, డిగ్రీ, యోగ్యతాపత్రం 2. *разг.* (*дипломная работа*) డిప్లొమా కోసం సమర్పించిన పత్రం

дипломáт *м* దౌత్య నిపుణుడు, దౌత్యతంత్రజ్ఞుడు, దౌత్య వ్యవహర్త, డిప్లొమాట్

дипломати́чески||й 1. దౌత్య; ~й кóрпус దౌత్య కోర్ (దళం); ~е отношéния దౌత్య సంబంధాలు 2. *перен.* లౌక్య, లౌక్యంగా

дипломати́чный *см.* дипломати́ческий 2

дипломáтия *ж* 1. దౌత్య విధానం (నీతి) 2. *перен. разг.* దౌత్యం

дипломи́рованный అర్హతగల

директи́в||а *ж* ఆదేశం; ~ы съéзда మహాసభ ఆదేశాలు

директи́вн||ый మార్గదర్శక, ఆదేశక; ~ые укáзания ఆదేశాలు

дирéктор *м* డైరెక్టరు, మేనేజరు; ~ шкóлы స్కూలు హెడ్ మాస్టరు

дирéкция *ж* 1. మేనేజిమెంటు 2. (*помещение*) డైరెక్టరు కార్యాలయం

дирижáбль *м* గాలిగుమ్మటం, బెలూన్

дирижёр *м* [ఆర్కెస్ట్రా] కండక్టర్, నిర్వాహకుడు

дирижи́ровать *несов.* (*тв.*) [ఆర్కెస్ట్రా] నిర్వహించు, నడిపించు

диск *м* 1.: ~ луны́ చంద్ర మండలం (బింబం); ~ сóлнца సూర్యుని బింబం; ~ телефóна [టెలిఫోను] డిస్క్ 2. *спорт.* డిస్కస్; метáть ~ డిస్కస్‌ను విసురు

дисквалификáция *ж* అర్హతను తొలగించడం (కోల్పోవడం)

дисквалифици́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) అర్హతను తొలగించు

дисквалифици́роваться *несов. и сов.* అర్హతను (సమర్థతను) కోల్పోవు

дискредитáция *ж* అప్రతిష్ఠ (అపఖ్యాతి) పాలుచేయుట

дискредити́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) అప్రతిష్ఠ (అపఖ్యాతి) పాలుచేయు

дискриминациóнн||ый వివక్షతా; ~ая поли́тика వివక్షతా విధానం

дискриминáция *ж* వివక్ష[త]; рáсовая ~ జాతి వివక్షత

дискримини́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) [జాతి] వివక్ష[త] చూపు (అమలు జరపు)

дискуссиóнн||ый 1. చర్చా; в ~ом поря́дке చర్చా క్రమంలో 2. (*спорный, сомнительный*) వివాదాస్పదమైన; ~ая статья́ వివాదాస్పదమైన వ్యాసం; ~ое решéние వివాదాస్పదమైన నిర్ణయం

дискýссия *ж* చర్చ, తర్జనభర్జన, వాగ్వాదం

дискути́ровать *несов. и сов.* (*вн., о пр.*) చర్చించు, (గురించి) వాదించు, (గురించి) తర్జనభర్జన జరుపు

дислокáция *ж воен.* మోహరింపు

диспансéр *м* ప్రత్యేక వైద్యశాల

диспéтчер *м* కంట్రోలర్, డిస్పాచర్

диспéтчерск||ий 1. డిస్పాచర్; ~ий пункт డిస్పాచర్ కార్యాలయం 2.: ~ая *в знач. сущ. ж* డిస్పాచర్ కార్యాలయం (ఆఫీసు)

диспропо́рция *ж* అసమతూకం, అసమానత్వం

ди́спут *м* చర్చ, తర్జనభర్జన, వివాదం

диссерта́ция *ж* థీసిస్, సిద్ధాంత వ్యాసం; до́кторская ~ డాక్టరేట్ థీసిస్; кандида́тская ~ కాండిడేట్ థీసిస్

диссона́нс *м* 1. *муз.* స్వరపొందిక లేమి, శ్రుతికలవకపోవడం 2. *перен.* వైపరీత్యం, పొందిక లేమి

дистанцио́нн||ый డిస్టెన్స్, దూరంనుంచి; ~ое управле́ние డిస్టెన్స్ కంట్రోల్, దూరంనుంచి కంట్రోల్ చేయడం

диста́нци||я *ж* దూరం, ఎడం; сохраня́ть ~ю [కొంత] దూరంలో (ఎడంగా) వుండు

дистиллиро́ванн||ый డిస్టిల్డ్, స్వేద[న]; ~ая вода́ డిస్టిల్డ్ వాటర్, స్వేదన (అతి పరిశుద్ధ) జలం

дистилли́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) (తో) స్వేదన క్రియ జరుపు, డిస్టిల్ చేయు

дистилля́ция *ж* స్వేదనం, స్వేదనక్రియ

дисципли́на I *ж* క్రమశిక్షణ

дисципли́на II *ж* (*учебный предмет*) పాఠ్యాంశం, సబ్జెక్టు

дисциплина́рн||ый: ~ое взыска́ние క్రమశిక్షణ విషయంలో మందలింపు; ~ые ме́ры క్రమశిక్షణ చర్యలు

дисциплини́рованный క్రమశిక్షణాయుతమైన; ~ челове́к క్రమశిక్షణ కలిగినవాడు (పాటించేవాడు)

дисциплини́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) (లో) క్రమశిక్షణ పెంచు

дитя́ *с* బిడ్డ, పాప, శిశువు ◇ ~ приро́ды కల్లాకపటం లేనివాడు (ఎరుగనివాడు)

дифтери́т *м разг. см.* дифтери́я

дифтери́я *ж мед.* డిఫ్తీరియా

дифто́нг *м лингв.* సంధిస్వరం

дифференциа́льн||ый *мат.* అవకలన; ~ое исчисле́ние అవకలన గణితం ◇ ~ая ре́нта తారతమ్యపు కౌలు (శిస్తు)

дифференциа́ция *ж* వేరు చేయడం, విభజన; ~ произво́дства ఉత్పత్తిలో విభజన

дифференци́рованный ప్రత్యేక; ~ подхо́д ప్రత్యేక వైఖరి

дифференци́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) వేరు చేయు

дича́ть, одича́ть 1. మచ్చిక కాకపోవు (*о живо́тных*); అడవిగా మారు (*о растениях*) 2. *перен.* (*становиться застенчивым*) పిరికి (సిగ్గరి) అగు, బిడియస్తుడగు

дичи́ться *несов. разг.* (*рд. и без доп.*) బిడియపడు

дичь *ж* 1. *собир.* వేట పక్షులు (*птицы*); వన్య మృగాలు (*звери*) 2. (*мясо*) వేట పక్షుల (జంతువుల) మాంసం 3. *разг.* (*глушь*) నిర్జన ప్రదేశం, మారుమూల 4. *разг.* (*нелепость, чепуха*) చెత్త

длин||а́ *ж* 1. పొడవు; ~а́ у́лицы వీధి పొడవు; ~о́й в де́сять сантиме́тров పది సెంటీమీటర్ల పొడవుగల; по ~е́, в ~у́ పొడవు 2. (*продолжительность*) దైర్ఘ్యం; ~а́ рабо́чего дня పని గంటలు, పని రోజు దైర్ఘ్యం

дли́нны||й 1. పొడుగాటి 2. (*продолжительный*) దీర్ఘ, సుదీర్ఘ; ~й докла́д సుదీర్ఘ నివేదిక ◇ гна́ться за ~м рублём డబ్బు వ్యామోహం కలిగివుండు

дли́тельность *ж* దైర్ఘ్యం, దీర్ఘత; ~ рабо́чего дня పని గంటలు, పనిదినపు (రోజు) దైర్ఘ్యం

дли́тельн||ый దీర్ఘ; ~ая боле́знь దీర్ఘ రోగం

дли́ться, продли́ться సాగు, జరుగు, మన్ను

для *предлог* (*рд.*) *в разн. знач.* కోసం, కొరకు; ~ кого́? ఎవరికోసం?; ~ того́, что́бы అందుకు, ఎందుకు; ~ чего́? దేని కోసం?; ~ сда́чи экза́мена పరీక్ష నిమిత్తం; не́ ~ чего అనవసరంగా; ваго́н ~ куря́щих సిగరెట్లు కాల్చేవారికి (కాల్చేవారి కోసం) పెట్టె; вре́дно ~ здоро́вья ఆరోగ్యానికి హానికరంగా వుంది; кни́га ~ дете́й పిల్లల [కోసం] పుస్తకం; он прие́хал ~ изуче́ния ру́сского языка́ రష్యన్ భాష నేర్చుకోడానికి వచ్చాడు

дневни́к *м* 1. డైరీ; вести́ ~ డైరీ రాయు 2. (*школьный*) స్కూలు డైరీ

дневн||о́й 1.: при ~о́м све́те పట్టపగటి వెలుతురులో; ~о́е вре́мя పట్టపగలు 2. (*происходящий днём*) పగటి, పగటిపూట, పగటివేళ; ~а́я сме́на పగటిపూట షిఫ్టు; ~а́я температу́ра పగటి ఉష్ణోగ్రత 3. (*приходящийся на один день*) రోజు, దిన; ~о́й за́работок రోజు కూలి, దిన వేతనం

днём *нареч.* పగటిపూట, మధ్యాహ్నం; ~ и но́чью రాత్రింబగళ్లు, అహోరాత్రులు; сего́дня ~ ఈ రోజు మధ్యాహ్నం (పగటి వేళ)

дно *с* అడుగు; морско́е ~ సముద్రపు అడుగు; ~ буты́лки సీసా అడుగు; на дне అడుగున ◇ вверх ~м తలకిందు, అతలాకుతలం, కింద మీదు; золото́е ~ బంగారపు గని; пить до дна తాగి ఖాళీ చేయు;

пойти́ на ~ మునిగిపోవు; пуска́ть на ~ ముంచు, ముంచివేయు

до I *предлог* (*рд.*) 1. (*при указании границы какого-л. расстояния*) కు; от Москвы́ до Ленингра́да మాస్కోనుంచి లెనిన్‌గ్రాడ్‌కు 2. (*при указании меры, величины чего-л.*) దాకా; юбка до коле́н మోకాలుదాకా [వుండే] స్కర్టు 3. (*при указании временно́го предела*) కు, వరకు, అప్పటికి, దాకా, లోగా; до двадца́того а́вгуста ఆగస్టు 20 లోగా; до настоя́щего вре́мени ఇప్పటికి దాకా; с утра́ до ве́чера ప్రొద్దుటినుంచి రాత్రివరకు 4. (*прежде, раньше*) [అంతకు] ముందు, మునుపు, పూర్వం; до войны́ యుద్ధానికి పూర్వం (ముందు); до на́шей э́ры క్రీస్తు పూర్వం; до шести́ часо́в ఆరు గంటల వరకు 5. (*приблизительно*) దాకా; жара́ до тридцати́ гра́дусов ఉష్ణోగ్రత ముప్పై డిగ్రీల దాకా 6. (*при указании степени действия, состояния*): де́ло дошло́ до дра́ки దెబ్బలాట దాకా వచ్చింది; крича́ть до хрипоты́ గొంతు చించుకుని అరచు 7. (*при указании предмета, лица, на к-рое направлено действие*): дотяну́ться до стола́ టేబుల్ అందుకొను ◇ до сих по́р а) (*о времени*) అంతకు ముందు, ఇప్పటివరకు, ఇంతవరకు б) (*о месте*) ఇప్పటివరకు; де́ти до семи́ лет ఏడేళ్ల లోపు పిల్లలు; мне нет де́ла до э́того దాన్ని గురించి నేను పట్టించుకోను, ఇది నాకేం లెక్క; мне сейча́с не до того́ ఇప్పుడు దాన్ని గురించి పట్టించుకోవడం లేదు; от вре́мени до вре́мени అప్పుడప్పుడు; что до меня́ నా మట్టుకు నేను, నావరకు, నావంతుకు

до II *муз.* C, స [సంగీత స్వరం]

доба́вить *сов. см.* добавля́ть

доба́вка *ж разг.* చేర్పు, పెచ్చు

добавле́ние *с* 1. (*действие*) కూర్చడం, చేర్చడం 2. (*то, что добавлено*) చేర్పు; అనుబంధం (*в книге*); в ~ к тому́, что он сказа́л అతను ముందు చెప్పినది కాకుండా, అతను ముందు చెప్పినదానికి అదనంగా

добавля́ть, доба́вить (*вн., рд.*) కలుపు, జోడించు, చేర్పు, చేర్పించు; ~ три рубля́ ఇంకా మూడు రూబుళ్లు ఇచ్చు; к кни́ге доба́вили две главы́ పుస్తకానికి రెండు ప్రకరణాలు చేర్చారు; он доба́вил две ло́жки са́хару అతను ఇంకా రెండు చెంచాలు పంచదార వేశాడు; к напи́санному он доба́вил две строки́ రాసినదానికి ఇంకా రెండు పంక్తులు కలిపాడు (చేర్చాడు)

добе||га́ть, добежа́ть (до *рд.*) (వరకు) పరుగెత్తుతూ వెళ్ళు, పరుగెత్తుతూ వచ్చు (చేరు); он ~жа́л во́время సరియైన క్షణానికి పరుగెత్తుతూ (పరుగెత్తుకు) వచ్చాడు (చేరాడు)

добежа́ть *сов. см.* добега́ть

добела́ *нареч.* 1. (*до белизны*) తెల్లగా [చేయు] 2.: раскалённый ~ ఎర్రగా కాలిన

добива́ть, доби́ть (*вн.*) చంపివేయు, తుదముట్టించు

добива́ться, доби́ться (*рд.*) కష్టపడి సాధించు, (కోసం) కృషి చేయు, ప్రయత్నించు; ~ ме́ста ఉద్యోగం కోసం ప్రయత్నించు; ~ своего́ తన లక్ష్యం సాధించు; ~ успе́ха విజయాన్ని సాధించు

добира́ться, добра́ться (до *рд.*) చేరు[కొను]; ~ до́ дому ఇల్లు చేరు[కొను] ◇ я ещё доберу́сь до тебя́! ఉండు నీ పని పడతాను!

доби́ть(ся) *сов. см.* добива́ть(ся)

до́блестн||ый *высок.* వీరోచితమైన, పరాక్రమవంతమైన, శౌర్యోపేతమైన; వీరోచితమైన (*самоотверженный*); ~ый челове́к వీరుడు; ~ые войска́ వీరోచితమైన (శౌర్యోపేతమైన) సైన్యాలు; ~ый труд వీరోచితమైన కృషి (పని)

до́блесть *ж* వీరత్వం, శౌర్యం, పరాక్రమం

добра́ться *сов. см.* добира́ться

добреда́ть, добрести́ (до *рд.*) నడిచి వెళ్లి చేరుకొను, కాళ్ళు ఈడ్చుకుంటూ చేరుకొను

добрести́ *сов. см.* добреда́ть

добре́ть, подобре́ть దయాళువగు

добр||о́ *с* 1. మంచి[తనం]; ~о́ и зло మంచి చెడులు, శుభాశుభాలు; ~о́ торжеству́ет над злом చెడు మీద మంచి జయిస్తుంది; де́лать кому́-л. ~о́ ఒకరికి మేలు చేయు; жела́ть кому́-л. ~а́ ఒకరి క్షేమాన్ని కాంక్షించు, ఒకరు క్షేమంగా ఉండాలని కాంక్షించు 2. (*добрый поступок*) మంచి పని 3. *собир. разг.* (*имущество*) ఆస్తి; наро́дное ~о́ ప్రజా ఆస్తి ◇ э́то не к ~у́ ఇది ఒక చెడ్డ శకునం; нет ху́да без ~а́ *посл.* ప్రతి చెడులోనూ ఒక మంచి కూడా వుంటుంది

доброво́л||ец *м* వలంటీరు; отря́д ~ьцев వలంటీర్ల దళం

доброво́льно *нареч.* ఇచ్ఛికంగా, తనంతట తాను, స్వచ్ఛందంగా

доброво́льн||ый ఐచ్ఛిక; ~ый сою́з ఐచ్ఛిక కలయిక; на ~ых нача́лах ఐచ్ఛికంగా

доброде́тель *ж* పుణ్యం, సజ్జనత్వం, సుగుణం

доброде́тельный పుణ్య; ~ челове́к పుణ్యవంతుడు, సజ్జనుడు

доброду́шие *с* సౌహార్దం, సత్స్వభావం

доброду́шный సత్స్వభావపూరితమైన; ~ челове́к సదయహృదయుడు, సాధువు

доброжела́тель *м* శ్రేయోభిలాషి

доброжела́тельность *ж* సౌహార్దత, హితం

доброжела́тельный హితమైన, సుముఖంగా వున్న, సౌహార్ద; ~ челове́к శ్రేయోభిలాషి, సౌహార్దపూరితుడు

доброка́чественн||ый 1. మంచి నాణ్యంగల; ~ая рабо́та మంచి నాణ్యమైన పని; ~ые проду́кты నాణ్యంగల ఆహారపదార్థాలు **2.** *мед.* ప్రాణాంతకము కాని

добросерде́чность *ж* సౌహార్దత, సహృదయత

добросерде́чный సౌహార్ద, సహృదయుడైన

добросо́вестность *ж* నిజాయితీ, త్రికరణశుద్ధి

добросо́вестный నిజాయితీపరుడైన (*о человеке*); నిజాయితీతో కూడిన (*об отношении к работе*)

добрососе́дск||ий స్నేహ, సౌహార్ద; ~ие отноше́ния ఇరుగుపొరుగు సత్సంబంధాలు

доброт||а́ *ж* ఆదరం, అనుగ్రహం, దయ, మంచితనం, సౌమ్యత; проявля́ть ~у́ к кому́-л. ఒకరిని అనుగ్రహించు, ఒకరిపట్ల ఆదరం చూపించు, ఒకరిపై దయ చూపించు

до́бр||ый 1. దయగల, సాధువు, మెత్తని మనస్సుగల (*о человеке*); హార్దిక[మైన] (*об отношении*); దయార్ద్ర[మైన] (*о взгляде*) **2.** (*благоприятный; хороший*) శుభ; ~ый знак శుభ సూచన; ~ый сове́т హితోపదేశం, హితబోధ; ~ые ве́сти శుభ వార్తలు **3.** (*близкий*) మంచి, సన్నిహిత; ~ые знако́мые మంచి (చక్కని) స్నేహితులు **4.** (*хороший, отличный*) మంచి, చక్కటి; пожела́ть ~ого здоро́вья మంచి (చక్కటి) ఆరోగ్యం ఆకాంక్షించు ◇ ~ый ма́лый మంచివాడు; ~ая па́мять ఆర్ద్రమైన స్మృతులు; ~ое и́мя పేరుప్రతిష్ఠలు, మంచి పేరు; бу́дьте добры́ దయచేసి; всего́ ~ого సెలవు

добуди́ться *сов.* (*вн.*) కష్టంమీద లేపగలుగు

добыва́ние *с* సంపాదించడం; ఉపార్జించడం (*средств к жизни*)

добыва́ть, добы́ть *несов. и сов.* (*вн.*) **1.** సంపాదించు, పొందు **2.** (*извлекать из недр*) తవ్వి (వెలికి) తీయు

добыва́ющ||ий: ~ая промы́шленность గని (వెలికితీత) పరిశ్రమలు

добы́ть *сов. см.* добыва́ть

добы́ча *ж* **1.** (*действие*) తవ్వకం, వెలికితీత; ~ не́фти నూనె తవ్వకం **2.** (*то, что захвачено, отнято*) కొల్ల సొమ్ము; вое́нная ~ యుద్ధపు కొల్ల సొమ్ము **3.** (*предмет ловли, охоты*) వేట **4.** (*добытое из недр земли*) తవ్వి (వెలికి) తీసినది

довезти́ *сов. см.* довози́ть

дове́ренност||ь *ж* నియోగ పత్రం, ముక్త్యారునామా; выдава́ть кому́-л. ~ь ఒకరికి ముక్త్యారునామా ఇచ్చు; получа́ть что́-л. по ~и ఏదో ఒకటి ముక్త్యారునామా ద్వారా పొందు

дове́ренн||ый: ~ое лицо́ ఆంతరంగికుడు

дове́ри||е *с* విశ్వాసం, నమ్మకం; ~е избира́телей ఓటర్ల విశ్వాసం; входи́ть в ~е к кому́-л. ఒకరి విశ్వాసం చూరగొను; заслу́живать ~е నమ్మదగి వుండు; обма́нывать чьё-л. ~е ఒకరికి నమ్మక ద్రోహం చేయు; ока́зывать кому́-л. ~е ఒకరిమీద విశ్వాసం చూపు; опра́вдывать ~е తనపై ఉంచిన విశ్వాసాన్ని సార్థకం చేయు; пита́ть ~е к кому́-л. ఒకరిమీద విశ్వాసం కలుగు; по́льзоваться чьи́м-л. ~ем ఒకరి విశ్వాసం పొందు; теря́ть чьё-л. ~е ఒకరి విశ్వాసాన్ని పోగొట్టుకొను (కోల్పోవు)

довери́тельны||й: ~м то́ном ఆంతరంగిక స్వరంలో (ధోరణిలో)

дове́рить *сов. см.* доверя́ть I

дове́риться *сов. см.* доверя́ться

до́верху *нареч.* అంచువరకు (*наливать, насыпать*); పైదాకా (*застёгивать*); застегну́ть ~ పైదాకా (మెడదాకా) గుండీలు పెట్టుకొను

дове́рчивость *ж* తేలికగా నమ్మే గుణం

дове́рчивый తేలికగా విశ్వసించే (నమ్మే); ~ взгляд విశ్వాసం తొణికిసలాడే చూపు; ~ челове́к తేలికగా విశ్వసించేవాడు (నమ్మేసేవాడు)

доверше́ние *с*: в ~ всего́ అన్నిటికీతోడు

доверя́ть, дове́рить *несов. и сов.* **1.** (*дт. вн., дт. + инф.*) ఒప్పగించు, పురమాయించు, అప్పచెప్పు; ~ дете́й кому́-л. ఒకరికి పిల్లలను అప్పచెప్పు; ~ кому́-л. сде́лать что́-л. ఒక పని ఒకరికి పురమాయించు (అప్పగించు) **2.** *тк. несов.* (*дт.; верить*) (ఒకరిని) నమ్ము, (లో) విశ్వాసం కలుగు (పెట్టుకొను), (ఒకరిని) విశ్వసించు; ~ дру́гу స్నేహితుణ్ని నమ్ము

доверя́ться, дове́риться (*дт.*) (కి) మనస్సు విప్పు

дове́сок *м* పడికట్టు

довести́ *сов. см.* доводи́ть

довести́сь *сов. см.* доводи́ться 1

до́вод *м* వాదం, వాదన, వితర్కం, హేతువు; ~ы за и про́тив వాగ్వాదాలు; неопровержи́мый ~ తిరుగు లేని వాదం; приводи́ть ~ы в по́льзу чего́-л. దేనికైనా అనుకూలంగా వాదించు

доводи́ть, довести́ (*вн.*) 1. నడిపించి తీసుకువెళ్లు, నడిపించుకుని వెళ్లు; ~ кого́-л. до до́ма ఒకరిని ఇంటికి సాగనంపు (చేర్చు, నడిపించుకు వెళ్లు), ఇంటి దగ్గర దిగ పెట్టు 2. (*достигать какого-л. предела*): ~ до конца́ చివరికంటా (పూర్తి) చేయు; ~ до ма́ксимума గరిష్ఠ స్థాయికి పెంచు; ~ вы́пуск проду́кции до... ఉత్పత్తిని ...వరకు పెంచు ◇ ~ до отча́яния నిరాశ కలిగించు; ~ кого́-л. до беды́ ఒకరిని చిక్కుల్లో పడవేయు; ~ до све́дения తెలియజేయు; ~ до созна́ния స్పష్టపరచు; తలకెక్కేలా చెప్పు (*разг.*)

доводи́‖ться, довести́сь 1. *безл. разг.* (*дт. или инф.*) తటస్థించు, (కి) అవకాశం దొరకు (లభించు, కలుగు); мне ~лось быва́ть там నేను అక్కడ ఉండడం తటస్థించింది, నాకు అక్కడ ఉండే అవకాశం దొరికింది (లభించింది, కలిగింది); мне ~лось с ним встреча́ться నాకు అతన్ని కలుసుకునే అవకాశం దొరికింది, నేను అతన్ని కలుసుకోవడం తటస్థించింది 2. *тк. несов.* (*дт. тв.*; *о родстве*): он дово́дится мне дя́дей అతను నా మేనమామ

довое́нный యుద్ధానికి పూర్వపు (పూర్వం వున్న); ~ у́ровень యుద్ధానికి పూర్వపు స్థాయి

довози́ть, довезти́ (*вн.* до *рд.*) (వరకు) తీసుకు వెళ్లు

дово́льно *нареч.* 1. (*удовлетворённо*) సంతృప్తితో, సంతోషంగా 2. (*достаточно*) సరిపోవు, సరిపోయే 3. *безл. в знач. сказ.* (*хватит*) చాలు; ~ разгова́ривать చర్చలు చాలు; с меня́ ~ ఇక చాలు 4. (*до некоторой степени*): ~ бы́стро అతి వేగంగా; ~ хорошо́ ఫరవాలేదు, ఓ మోస్తరుగా

дово́льн‖ый 1. (*испытывающий удовлетворение*) తృప్తమైన, సంతృప్తిపడ్డ; он дово́лен свое́й рабо́той తన పనితో (ఉద్యోగంతో) సంతృప్తిపడుతున్నాడు 2. (*выражающий удовлетворение*) సంతుష్టి చెందిన; ~ый вид సంతుష్టి చెందినట్టు కనపడు; ~ое лицо́ సంతుష్టి చెందిన ముఖం

дово́льств‖о *с* 1 (*удовлетворение*) సంతృప్తి, పరితోషం, పరితుష్టి 2. (*зажиточность*) [సౌ]భాగ్యం, కలిమి; жить в ~е సౌభాగ్యంతో బ్రతుకు

дово́льствоваться *несов.* (*тв.*) (తో) తృప్తిపడు, సంతృప్తిపడు, సర్దుకొను; ~ ма́лым వున్నదానితో సంతృప్తి చెందు (పడు)

довы́боры *мн.* ఉప ఎన్నికలు

догада́ться *сов. см.* дога́дываться

дога́дк‖а *ж* ఊహ, అనుమానం; стро́ить ~и అనుకొను; теря́ться в ~ах అనుమానాలతో కొట్టుమిట్టాడు

дога́дливость *ж* సూక్ష్మ (కుశాగ్ర) బుద్ధి

дога́дливый కుశాగ్రబుద్ధిగల, తీక్ష్ణబుద్ధిగల; ~ челове́к కుశాగ్రబుద్ధిగలవాడు

дога́дываться, догада́ться ఊహించు, అనుమానించు; ~ о чём-л. దేని గురించైనా అనుమానించు; он не догада́лся, в чём де́ло సంగతేమిటో అతనికి అంతు పట్టలేదు

до́гма *ж* పిడివాద సూత్రం

догмати́зм *м* పిడివాదం

догма́тик *м* పిడివాది

догмати́ческ‖ий 1. పిడివాద; ~ое мышле́ние పిడివాద ఆలోచనా ధోరణి 2. (*категорический*) నిర్వివాద; ~ий тон నిర్వివాద ధోరణి (స్వరం)

догна́ть *сов. см.* догоня́ть

догова́рива‖ть, договори́ть (*вн.*) [అంతా] చెప్పు; он чего́-то не ~ет అతను ఒక విషయం చెప్పకుండా దాచి వుంచుతాడు

догова́риваться, договори́ться (о *пр.*) నిర్ణయించు[కొను]; ~ о встре́че కలుసుకునే టైమ్ నిర్ణయించు

догово́р *м* ఒప్పందం, సంధి, ఒడంబడిక; коллекти́вный ~ సమిష్టి ఒప్పందం; ми́рный ~ శాంతి సంధి; заключа́ть ~ సంధి చేసుకొను, ఒప్పందం కుదుర్చుకొను; стра́ны[-уча́стницы] Варша́вского Догово́ра వార్సా సంధి రాజ్యాలు (దేశాలు)

договорённост‖ь *ж* అంగీకారం, ఒప్పందం; достига́ть ~и అంగీకారానికి వచ్చు; по ~и అంగీకారం మేరకు (ప్రకారం)

договори́ть(ся) *сов. см.* догова́ривать(ся)

догово́рн‖ый ఒప్పందం, ఒడంబడికకు సంబంధించిన; ~е обяза́тельства ఒడంబడికకు సంబంధించిన విధులు; на ~х нача́лах ఒడంబడిక (ఒప్పందం) ప్రాతిపదికమీద

догола́ *нареч.* నగ్న, దిగంబర; раздева́ться ~ వివస్త్రుడగు, దిగంబరుడగు

догоня́ть, догна́ть *прям.*, *перен.* (*вн.*) అందుకొను; ~ по́езд రైలు అందుకొను; ~ кого́-л. по матема́тике గణితంలో ఒకరితో సమానమగు, గణితంలో

ఒకరిని అందుకొను; ~ и перегоня́ть అందుకొని మించిపోవు

догор||а́ть, догоре́ть పూర్తిగా కాలిపోవు, మండి ఆరిపోవు; свеча́ ~е́ла కొవ్వొత్తి పూర్తిగా కాలిపోయింది (మండి ఆరిపోయింది)

догоре́ть *сов. см.* догора́ть

доде́лать *сов. см.* доде́лывать

доде́лывать, доде́лать (*вн.*) పూర్తిచేయు

доду́маться *сов. см.* доду́мываться

доду́мываться, доду́маться (до *рд.*) తోచు, తట్టు

доеда́ть, дое́сть (*вн.*) తినివేయు, తినేయు

доезжа́ть, дое́хать (до *рд.*) చేరు[కొను]

дое́ние *с* పిండడం, పాలు పిదకడం

дое́сть *сов. см.* доеда́ть

дое́хать *сов. см.* доезжа́ть

дожда́ться *сов. см.* дожида́ться

дождев||о́й వాన, వర్షపు; ~о́й червь వాన పాము; ~а́я вода́ వాన (వర్షపు) నీరు; ~а́я ту́ча తొలి మొగులు

дождли́в||ый వాన, వర్ష; ~ый день వర్షపు రోజు; ~ая пого́да వర్ష వాతావరణం; ~ое ле́то ఎక్కువ వర్షాలు పడే వేసవి, వర్షాలతో కూడిన వేసవి

дождь *м* వాన, వృష్టి; వర్షం (*тж. перен.*); морося́щий ~ జల్లు, చినుకు; продолжи́тельный ~ ముసురు; проливно́й ~ గాలివాన, ధారాపాతం; идёт ~ వాన కురుస్తూంది; ~ льёт как из ведра́ వర్షం కుంభ వృష్టిగా కురుస్తూంది, వర్షం కుండపోతగా పడుతూంది; ~ цвето́в పుష్ప వర్షం, పూలవాన

дожив||а́ть, дожи́ть (до *рд.*) వరకు (బతుకు; ~а́ть до глубо́кой ста́рости పండు ముసలి (బతుకు, ముసలితనం వచ్చేవరకు బతుకు; он не ~ёт до э́того అప్పటివరకు (అంతకాలం) బతకడు ◇ ~а́ть свой век చివరి రోజులు గడుపు; до чего́ он до́жил! అత నికి ఏ గతి పట్టింది!

дожида́||ться, дожда́ться (*рд.*) (కు, కోసం) ఎదురు చూస్తూ వుండు, వేచి వుండు; ~ться отве́та జాబుకోసం ఎదురు చూస్తూ వుండు; ~ться по́езда రైలుకోసం వేచి వుండు; не ~ясь конца́ представле́ния (ప్రదర్శన చివరివరకు (పూర్తి అయేవరకు) ఉండక పోవు; он дожда́лся, наконе́ц, письма́ ఉత్తరంకోసం ఎదురు చూడగా చూడగా చిట్టచివరకు వచ్చింది; дожди́тесь меня́ నాకోసం వేచి ఉండండి

дожи́ть *сов. см.* дожива́ть

до́за *ж* మోతాదు; смерте́льная ~ (ప్రాణాంతకమైన మోతాదు

дозва́ниваться, дозвони́ться (до *вн.*; *по телефону*) (ఒకరు) టెలిఫోన్ మీద దొరకు

дозво́ленный అనుమతించిన, ఆమోదించిన; ~ зако́ном చట్టబద్ధమైన

дозвони́ться *сов. см.* дозва́ниваться

дози́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) మోతాదు ఇచ్చు (నిర్ణయించు, చేయు)

дозо́р *м* గస్తీ, కాపలా; быть в ~е కాపలా కాయు, గస్తీ తిరుగు

дозо́рн||ый 1. గస్తీ; ~ая вы́шка గస్తీ గోపురం 2. *в знач. сущ. м* గస్తీవాడు, కాపలావాడు

дозрева́ть, дозре́ть పరిపక్వమగు

дозре́ть *сов. см.* дозрева́ть

доигра́ть *сов. см.* дои́грывать

дои́грывать, доигра́ть (*вн.*) చివరిదాకా వాయించు, వాయించడం పూర్తి చేయు

до́йльный పాలు పిండే; ~ аппара́т పాలు పిండే యంత్రం

доиска́ться *сов. см.* дои́скиваться

дои́скиваться, доиска́ться *разг.* (*рд.*) 1. (*упорно искать*) వెతుకు; వెతికి వెతికి కనిపెట్టు (*сов.*) 2. (*разузнавать*) కనుగొను; వెతికి వెతికి కనుగొను (*сов.*)

доистори́ческий చరిత్ర పూర్వ

дои́ть, подои́ть (*вн.*) పితుకు, పిండు, పాలు తీయు

до́ит||ься *несов.* పాలు యిచ్చు; коро́ва ~ся пло́хо ఈ ఆవు తక్కువ పాలు ఇస్తుంది

до́йка *ж* పాలు పితకడం (పిండడం)

до́йн||ый పయ; ~ая коза́ పయస్విని; ~ая коро́ва పాడి ఆవు

дойти́ *сов. см.* доходи́ть

док *м* డాక్ (ఓడలు మరమ్మతు చేసే రేవు); ста́вить су́дно в ~ ఓడను మరమ్మతు చేసే రేవున నిలుపు

доказа́тельный నిరూపించే, నిదర్శనాత్మక

доказа́тельство *с* నిరూపణ, వాదన (*довод*); రుజువు, నిదర్శనం (*подтверждение*); приводи́ть ~ నిరూపించు, నిదర్శన మిచ్చు; веще́ственное ~ *юр.* వస్తు సాక్ష్యం

доказа́ть *сов. см.* дока́зывать

дока́зывать, доказа́ть (*вн.*) నిరూపించు, రుజువు చేయు; ~ правоту́ సరియైనదని నిరూపించు; ~ свою́ невино́вность తాను నిర్దోషి అని రుజువుచేసుకొను; они́ дока́зывали, что... ...అని వారు వాదించారు ◇ ~ теоре́му *мат.* ఉపపాదించు

дока́нчивать, доко́нчить (*вн.*) పూర్తి చేయు

докапиталисти́ческий పెట్టుబడిదారీ పూర్వ

до́кер *м* డాకర్

докла́д *м* **1.** ఉపన్యాసం, నివేదిక, ప్రసంగం; де́лать ~ ఉపన్యాసం (నివేదిక) ఇచ్చు **2.** (*официальное сообщение руководителю*) నివేదిక, రిపోర్టు

докладн||о́й: ~а́я запи́ска మెమొరాండం, జ్ఞాపక పత్రం

докла́дчик *м* నివేదిక ఇచ్చేవాడు

докла́дывать, доложи́ть **1.** (*вн.*, о *пр.*) (గురించి) నివేదించు, తెలియజేయు; ~ о результа́тах вы́боров ఎన్నికల ఫలితాల గురించి నివేదించు (తెలియ జేయు) **2.** (о *пр.*; *о посетителе*) (గురించి) తెలుపు, చెప్పు

докла́ссов||ый వర్గపూర్వ; ~ое о́бщество వర్గ పూర్వ సమాజం

докона́||ть *сов. разг.* (*вн.*) (ఒకరి) పని అయిపోవు; э́то его́ ~ло దానితో అతని పని అయిపోయింది (ముగి సింది)

доко́нчить *сов. см.* дока́нчивать

докрасна́ *нареч.*: раскалённый ~ ఎర్రగా (ఎర్ర బడేదాకా) కాలిన

докрича́||ться *сов.* **1.** *разг.* (*рд.*, до *рд.*) వినే దాకా అరుచు; наконе́ц я его́ ~лся చివరకి అతను నా కేకలు విన్నాడు **2.** (до *рд.*; *до какого-л. состояния*): ~ться до хрипоты́ గొంతు బొంగురు పోయేలా (పోయేటట్టు) అరుచు

до́ктор *м* **1.** *разг.* (*врач*) డాక్టరు, వైద్యుడు **2.** (*учёная степень*) డాక్టరు; ~ нау́к డాక్టర్ ఆఫ్ సైన్స్

доктри́на *ж* సిద్ధాంతం; вое́нная ~ సైనిక సిద్ధాంతం; полити́ческая ~ రాజకీయ సిద్ధాంతం

докуме́нт *м* **1.** పత్రం, కాగితం; истори́ческий ~ చరిత్రాత్మక పత్రం **2.** (*удостоверение личности*) గుర్తు పత్రం

документа́льн||ый: ~ый фильм డాక్యుమెంటరీ; ~ые да́нные సమాచారం; ~ые доказа́тельства లిఖిత పూర్వకమైన రుజువులు

доку́ривать, докури́ть (*вн.*) [సిగరెట్టు] కాల్చడం పూర్తిచేయు, [సిగరెట్టు] పూర్తిగా కాల్చివేయు

докури́ть *сов. см.* доку́ривать

долби́ть *несов.* (*вн.*) **1.** [కన్నం] పొడుచు, తొలుచు, వేయు; ~ ло́дку దుంగ తొలిచి దోనె చేయు **2.** *разг.* (*повторять*) పదేపదే చెప్పు

долг *м* **1.** (*обязанность*) బాధ్యత, విధి, [విధ్యుక్త] ధర్మం; гражда́нский ~ పౌర ధర్మం (విధి); свяще́нный ~ విధ్యుక్త (పవిత్ర) ధర్మం; чу́вство ~а కర్తవ్యతా (బాధ్యతా) భావం; счита́ть что-л. свои́м ~ом తన ధర్మంగా భావించు (పరిగణించు) **2.** (*взятое взаймы*) అప్పు, రుణం, బాకీ; ~и́ అప్పుసొప్పులు; отдава́ть ~ అప్పు (రుణం, బాకీ) తీర్చు; брать что-л. в ~ దేని నైనా అప్పు తీసుకొను (పుచ్చుకొను) ◇ быть в ~у́ *перед кем-л.* ఒకరికి రుణపడు; отдава́ть после́дний ~ ఒకరికి శ్రద్ధాంజలి సమర్పించు (ఘటించు)

до́лг||ий **1.** చిర, దీర్ఘ, బహు కాల; ~ий путь సుదీర్ఘ ప్రయాణం; ~ая жизнь చిర (దీర్ఘ) జీవితం; на ~ий срок చాలా కాలంవరకు **2.** *лингв.* దీర్ఘ; ~ий гла́сный దీర్ఘాచ్చు, దీర్ఘం

до́лго *нареч.* చాలా సేపు; ~ ждать చాలా సేపు వేచి వుండు; как ~ его́ нет! ఎంత సేపటికీ రాలేదు!; как ~ я до́лжен ждать? నేను ఎంత వేచి వుండాలి?

долгове́чный **1.** (*способный долго жить*) దీర్ఘాయుష్మంతుడైన **2.** (*прочный*) ఎక్కువ (దీర్ఘ) కాలం మన్నే

долговре́менн||ый దీర్ఘకాల, చిరస్థాయి; ~ая разлу́ка దీర్ఘకాలపు ఎడబాటు

долгожда́нный దీర్ఘ కాలంగా ఎదురుచూసిన, చిరకాల వాంఛితమైన

долгожи́тель *м* చిరంజీవి, ఆయుష్మంతుడు

долгоигра́ющ||ий: ~ая пласти́нка దీర్ఘకాలం (ఎక్కువ కాలం) తిరిగే రికార్డు

долголе́тие *с* దీర్ఘాయువు, దీర్ఘ ఆయుర్దాయం

долголе́тн||ий చిరకాల, చాల సంవత్సరాల; ~ий труд చిరకాల (చాల సంవత్సరాల) కృషి (పని); ~яя дру́жба చిరకాల స్నేహం

долгосро́чный దీర్ఘ కాలిక; ~ догово́р చిరస్థాయి (దీర్ఘకాలిక) ఒప్పందం; ~ заём దీర్ఘ కాలిక రుణం

долгота́ *ж* **1.** (*продолжительность*) దీర్ఘత, దైర్ఘ్యత **2.** *геогр.* తులాంశ రేఖ

долета́||ть, долете́ть (до *рд.*) **1.** చేరు **2.** విన పడు, వినిపించు, చేరు (*о звуке*); వచ్చు (*о запахе*); с у́лицы ~ют зву́ки му́зыки వీధిలోనుంచి సంగీత ధ్వనులు వినిపిస్తున్నాయి

долете́ть *сов. см.* долета́ть

до́лжен *в знач. сказ.* **1.** (*обязан*) *передаётся суф.* -ఆలి; он ~ э́то сде́лать అతను దీన్ని చేయాలి; я ~ уйти́ నేను వెళ్ళాలి **2.** (*для выражения предположения*) *передаётся инф.* + వలసి వుంది; он ~ прие́хать ве́чером అతను సాయంకాలం రావలసి

వుంది; собрáние должнó состоя́ться в 4 часá సమావేశం 4 గంటలకు జరగవలసి వుంది 3. (дт.; *обязан уплатить*) (కి) బాకీ వుండు, రుణపడు; он ~ мне 10 рублéй అతను నాకు పది రూబుళ్లు రుణపడ్డాడు (బాకీ వున్నాడు) ◇ должнó быть బహుశా; он, должнó быть, ушёл అతను వెళ్లిపోయి వుండాలి; должнó быть, он не придёт బహుశా అతను రాడు

должни́к *м* రుణస్థుడు, రుణగ్రహీత ◇ я ваш ~ నేను మీకు రుణపడుతున్నాను (రుణపడి వున్నాను)

должностн||óй: ~óе лицó అధికారి; ~óе преступлéние అధికార దుర్వినియోగం

дóлжность *ж* పదవి, ఉద్యోగం

дóлжн||ый తగిన; ~ым óбразом తగినట్లు, తగు విధంగా, యథోచితంగా; с ~ым внимáнием తగిన (ఉచిత) శ్రద్ధతో; на ~ой высотé తగిన స్థాయి[లో]

доли́на *ж* లోయ, మైదానం

дóллар *м* డాలర్

доложи́ть *сов. см.* доклáдывать

долóй *нареч. разг.*: ~ войнý! యుద్ధం నశించాలి!; шáпки ~! టోపీలు తీయండి!; с глаз ~! ఇక్కడ నుంచి పో!

долотó *с* వులి, చీరణం, సేనం

дóлька *ж* తొన (*мандарина, апельсина*); పాయ (*чеснока*)

дóл||я *ж* 1. (*часть*) భాగం, పాలు, వంతు; рáвные ~и సమాన భాగాలు, మెయి పాలు; вноси́ть свою́ ~ю తన వంతు కలిపివేయు; в какýю-то ~ю секýнды లిప్త కాలంలో 2. (*судьба*) కర్మ, కర్మం; тяжёлая ~я కర్మ కాలు; вы́пасть комý-л. на ~ю ఒకరి కర్మ కాలు ◇ входи́ть в ~ю с кéм-л. ఒకరితో భాగస్వామి అగు; льви́ная ~я ఎక్కువ పాలు (భాగం)

дом *м* 1. (*здание*) ఇల్లు, భవనం, మేడ 2. (*жильё, домашний очаг*) గృహం, వాసం, నివాసం; у меня́ нет ~а నాకు ఇల్లూ వాకిలీ లేదు; отправля́ться по ~áм ఇంటింటికీ వెళ్ళు; тосковáть по ~у ఇంటి బెంగ చెందు (పడు) 3. (*хозя́йство*) ఇల్లు, ఇంటి పనులు; онá ведёт весь ~ ఆమె గృహాన్ని నిర్వహిస్తోంది; онá хлопóчет по ~у ఆమె ఇంటి పనులతో తీరిక లేకుండా వుంది ◇ ~ культýры సాంస్కృతిక మందిరం; дéтский ~ అనాథుల గృహం, అనాథశరణాలయం; на ~ý ఇంటి వద్ద (దగ్గర)

дóма *нареч.* ఇంట్లో, ఇంటివద్ద; егó нет ~ అతను ఇంట్లో లేడు; он ~ అతను ఇంట్లో ఉన్నాడు; быть как ~ సుఖంగా వుండు ◇ у негó не все ~ *разг.* పిడు గుబులు మనిషి

домáшн||ий 1. ఇంటి, గృహ, రెసిడెన్స్, రెసిడెన్షియల్; ~ий áдрес ఇంటి అడ్రెసు; ~ий телефóн రెసిడెన్షియల్ (ఇంటి) టెలిఫోన్; ~ее задáние హోమ్ వర్క్; ~ее хозя́йство గృహ నిర్వహణ 2. (*семéйный*) కుటుంబ; ~ий врач కుటుంబ వైద్యుడు; по ~им обстоя́тельствам ఇంటి వ్యవహారాలవల్ల 3. (*приготовленный дома*) ఇంట్లో (స్వయంగా) చేసిన; ~ий пирóг ఇంట్లో (స్వయంగా) చేసిన కేకు 4. (*приручённый*) పెంపుడు; ~ие живóтные పెంపుడు జంతువులు 5.: ~ие *в знач. сущ. мн.* మా వాళ్లు ◇ ~ий арéст గృహ నిర్బంధం

дóменн||ый: ~ая печь బ్లాస్ట్ ఫర్నేస్

дóмик *м* చిన్న ఇల్లు, గుడిసె, కుటీరం

доминиóн *м* డొమినియన్, అధినివేశ రాజ్యం

домини́ровать *несов.* ప్రబలమై (ప్రాబల్యం కలిగి, ప్రబలంగా) వుండు

доминó *с нескл.* (*игра*) డామినో

дóмна *ж* బ్లాస్ట్ ఫర్నేస్

домовладéлец *м* ఇంటి యజమాని

домогáться *несов.* (*рд.*) వేడుకొను, (దేనికోసం అయినా) ఆశపడు, యత్నించు

домóй *нареч.* ఇంటికి (*в свой дом*); స్వదేశానికి (*на родину*)

домоуправлéние *с* గృహ నిర్వహణ కార్యాలయం

домохозя́йка *ж* గృహిణి, ఇల్లాలు

домрабóтница *ж* పనిమనిషి

дóмысел *м* ఊహాపోహలు, కల్పితం

донесéние *с* మిలిటరీ వార్త, సమాచారం, వర్తమానం

донести́ I, II *сов. см.* доноси́ть I, II

донести́сь *сов. см.* доноси́ться

дóнизу *нареч.* అడుగువరకు, అడుగుదాకా; свéрху ~ ఎగాదిగా, పైనుంచి కిందవరకు, అంతా

донимáть, доня́ть *разг.* (*вн.*) వేధించు, బాధించు, పీడించు; ~ прóсьбами ప్రార్థనలతో వేధించు

дóнор *м* రక్తదాత (*дающий кровь*); అవయవాన్ని దానం చేసే వ్యక్తి (*дающий орган*)

дóнорство *с* రక్త దానం, రక్తదాన ఉద్యమం

донóс *м* రిపోర్టు; дéлать ~ на когó-л. ఒకరికి వ్యతిరేకంగా రిపోర్టు చేయు

доноси́ть I, донести́ (*вн.*; *до какого-л. места*) మోసుకుని వచ్చు, తెచ్చి పెట్టు

доноси́ть II, донести́ 1. (о *пр.*; *сообщать*) తెలియజేయు 2. (на *вн.*; *делать донос*) రిపోర్టు

చేయు; ~ на кого́-л. ఒకరికి వ్యతిరేకంగా రిపోర్టు చేయు

доноси́||ться, донести́сь వినబడు (*о звуке*); వచ్చు (*о запахе*); из сосе́дней ко́мнаты ~лся шум పక్క గదినుంచి రొద (మోత) వినబడింది

доно́счик *м* కొండెకాడు

доня́ть *сов. см.* донима́ть

допива́ть, допи́ть (*вн.*) మొత్తం తాగివేయు

дописа́ть *сов. см.* допи́сывать

допи́сывать, дописа́ть (*вн.*) 1. (*заканчивать писать*) రాయడం పూర్తి చేయు 2. (*писать дополнительно*) (లో) కొన్ని మాటలు (పంక్తులు) కలుపు (చేర్చు)

допи́ть *сов. см.* допива́ть

допла́та *ж* (*сумма*) అదనపు చెల్లింపు

доплати́ть *сов. см.* допла́чивать

доплатн||о́й: ~о́е письмо́ రుణ ఉత్తరం

допла́чивать, доплати́ть (*вн. и без. доп.*) అదనంగా చెల్లించు (*платить дополнительно*); మిగిలినది చెల్లించు (*вносить остающуюся часть платы*)

доплыва́ть, доплы́ть (до *рд.*) ఈదుకొని చేరు; ~ до бе́рега ఈదుకొని ఒడ్డు చేరు

доплы́ть *сов. см.* доплыва́ть

дополне́ние *с* 1. (*то, что дополняет*) అనుబంధం 2. *грам.* కర్మ; ко́свенное ~ పరోక్ష కర్మ; прямо́е ~ ప్రత్యక్ష కర్మ ◇ в ~ к чему́-л. దేనికైనా అదనంగా, అనుబంధంగా

дополни́тельно *нареч.* అధికంగా, మీదుమిక్కిలి, అదనంగా

дополни́тельн||ый 1. (*добавочный*) అదనపు; ~ый по́езд అదనపు రైలు; ~ая подпи́ска అదనపు చందా; ~ые вы́боры ఉప ఎన్నికలు 2. *грам.*: ~ое прида́точное предложе́ние ఆబ్జెక్ట్ క్లాజు

допо́лнить *сов. см.* дополня́ть

дополня́ть, допо́лнить (*вн.*) 1. (*прибавлять*) పూర్తి చేయు 2. (*кого-л.*) వివరాలు చేర్చు, (కు) కొన్ని మాటలు కలుపు, జోడించు ◇ ~ друг дру́га ఒకరి లోపాలు భర్తీ చేయు

допра́шивать, допроси́ть (*вн.*) 1. (*производить допрос*) ప్రశ్నించు 2. *тк. несов.* (*расспрашивать*) వివరాలు అడుగు

допризы́вник *м* సైన్యంలో చేరే వయస్సు రాని యువకుడు

допро́с *м* ప్రశ్నించుట, పరీక్ష; перекрёстный ~ క్రాసు పరీక్ష, అడ్డు సవాలు

допроси́ть *сов. см.* допра́шивать 1

до́пуск *м* ప్రవేశం (*на вход*); అనుమతి, ప్రవేశ అనుమతి (*разрешение*)

допуска́ть, допусти́ть 1. రానిచ్చు; ~ к кому́-л. ఒకరి దగ్గరకు రానిచ్చు; ~ куда́-л. లోపలికి రానిచ్చు 2. (*разрешать*) అనుమతించు, అనుమతి ఇచ్చు; ~ к рабо́те పని ప్రారంభించడానికి అనుమతించు; ~ к экза́менам పరీక్షకు కూర్చోడానికి అనుమతించు 3.: ~ оплo̲шность పప్పులో కాలు వేయు; нельзя́ ~ э́той оши́бки తప్పిపోనివ్వకూడదు 4. (*предполагать*) అనుకొను, ఒప్పుకొను; я допуска́ю, что он прав అతను చెప్పినది నిజమే అని ఒప్పుకుంటున్నాను

допусти́мый ఆమోదించదగిన, ఒప్పుకోదగిన (*позволительный*); సాధ్యమైన (*возможный*)

допусти́ть *сов. см.* допуска́ть

допуще́ние *с* 1. (*действие*) అనుకోవడం, ఒప్పుకోవడం 2. (*разрешение*) అనుమతి 3. (*предположение, гипотеза*) ఊహ

допыта́ться *сов. см.* допы́тываться

допы́тываться, допыта́ться *разг.* కనుక్కోడానికి (తెలుసుకోడానికి) ప్రయత్నించు

до́пьяна *нареч. разг.*: напи́ться ~ చిత్తుగా తాగు; напои́ть ~ చిత్తుగా తాగించు

дораста́ть, дорасти́ (до *рд.*) 1. దాకా పెరుగు; де́рево доросло́ до кры́ши చెట్టు ఇంటికప్పు దాకా పెరిగింది 2. (*достигать какого-л. возраста*) నిండు; он доро́с до 16 лет అతనికి 16 ఏళ్లు నిండాయి 3. *перен.* పరిణతి చెందు; он ещё не доро́с до э́того అతను ఇంకా అంత పరిణతి చెందలేదు

дорасти́ *сов. см.* дораста́ть

дореволюцио́нный విప్లవ పూర్వ

доро́г||а *ж* 1. దారి, మార్గం, బాట, తోవ, రోడ్డు; шоссе́йная ~а హై[వే] రోడ్డు; выходи́ть на ~у దారిపడు; прокла́дывать ~у బాట వేయు 2. (*путь следования*) దారి, మార్గం, బాట, పంథా, పథం; дава́ть кому́-л. ~у ఒకరికి దారి ఇచ్చు; прегражда́ть кому́-л. ~у ఒకరి దారికట్టు; сбива́ться с ~и దారి తప్పిపోవు; свёртывать с ~и దారి మళ్లు; по ~е దారిలో 3. (*путешествие*) ప్రయాణం, పయనం; отправля́ться в ~у పయనించు 4. *перен.* (*средство к достижению чего-л.*) దారి, బాట, పంథా ◇ желе́зная ~а రైల్వే (రైలు) మార్గం; идти́ свое́й

~ой తన సొంత పంథా అనుసరించు, తన దారి పట్టు; мне с ва́ми по ~е మనది ఒకటే దారి; мне с ни́ми не по ~е మన దారులు వేరు; перебежа́ть кому́-л. ~у ఒకరిని వెనక్కి నెట్టి ముందుకు వెళ్లు

до́рого *нареч.* చాలా ఖరీదు, ఖరీదుగా, ప్రియంగా; о́чень ~ చాలా ఖరీదుగా (ప్రియంగా); э́то сто́ит ~ ఇది చాలా ఖరీదు ◇ он за э́то ~ запла́тит దానికి (అందుకు) తగిన శాస్తి అనుభవిస్తాడు; я бы ~ дал, что́бы узна́ть э́то దీన్ని తెలుసుకునేందుకు నేను ఏమైనా (ఎంతైనా) ఇచ్చివుండేవాడిని

дорогови́зна *ж* అధిక (విపరీత) ధరలు; ~ жи́зни అధిక జీవన వ్యయం; ~ проду́ктов ఆహార పదార్థాల అధిక ధరలు

доро́гой *нареч.* దారిలో, ప్రయాణ సమయంలో

дорог||о́й 1. ఖరీదైన, ఖరీదుగా; по ~о́й цене́ ఖరీదుగా **2.** (*стоящий больших усилий, жертв*) ఖరీదైన, ప్రియమైన; ~а́я побе́да ఖరీదైన (ప్రియమైన) విజయం **3.** *перен.* (*такой, к-рым дорожат*) ప్రియమైన, విలువైన; е́сли тебе́ ~а́ жизнь నీకు ప్రాణంమీద తీపి వుంటే

доро́дный లావైన, స్థూలమైన; ~ челове́к లావు పాటి మనిషి

дорожа́||ть, подорожа́ть ధరలు పెరుగు; жизнь ~ет జీవన వ్యయం పెరుగుతోంది, ధరలు పెరుగుతున్నాయి

дорожи́ть *несов.* (*тв.*) విలువైనదిగా ఎంచు, (కు) విలువనిచ్చు; ~ вре́менем కాలానికి విలువనిచ్చు, కాలం విలువైనదిగా ఎంచు; ~ чьим-л. мне́нием ఒకరి అభిప్రాయం విలువైనదిగా ఎంచు

доро́жка *ж* **1.** (*узкая дорога, тропинка*) తోవ, తెన్ను; лесна́я ~ అడవిలో తెన్ను **2.** (*половик*) తివాచీ

доро́жн||ый 1. దారి, మార్గం, రోడ్డు; ~ый знак ట్రాఫిక్ సంకేతం; ~ое строи́тельство దారి నిర్మాణం **2.** (*связанный с поездкой*) ప్రయాణ; ~ый костю́м ప్రయాణ దుస్తులు; ~ые впечатле́ния ప్రయాణ అనుభవాలు; ~ые знако́мые ప్రయాణ పరిచితులు; ~ые расхо́ды ప్రయాణ ఖర్చులు

доса́да *ж* **1.**: меня́ берёт ~ నాకు కించగా వుంది; నేను కించపడుతున్నాను **2.** *в знач. сказ. разг.*: кака́я (така́я) ~! అయ్యో పాపం!

досади́ть *сов. см.* досажда́ть

доса́дно *безл. в знач. сказ.*: как ~! పాపం!; ~ сознава́ть свою́ беспо́мощность తన అశక్తతను ఒప్పుకోవలసిరావడం దురదృష్టం; ~, что опозда́ли దురదృష్టవశాత్తూ ఆలస్యమైంది

доса́дн||ый దురదృష్టకరమైన; ~ое недоразуме́ние దురదృష్టకరమైన అపార్థం

доса́довать *несов.* (на *вн.* и *без доп.*) (గురించి, వల్ల) చికాకు (చిడిముడి) పడు, చీదర చెందు

досажда́ть, досади́ть (*дт.*) (ఒకరిని) వేధించు, బాధించు, రాచిరంపాన పెట్టు

доск||а́ *ж* పలక ◇ ~а́ объявле́ний నోటీసు బోర్డు; ~а́ почёта గౌరవ బోర్డు; мемориа́льная ~а́ స్మారక ఫలకం; ша́хматная ~а́ చెస్ బోర్డు, చదరంగం బల్ల; до гробово́й ~и́ ఆమరణాంతం; прочита́ть кни́гу от ~и́ до ~и́ పుస్తకం ఈ చివర నుంచి ఆ చివరకు చదువు, పుస్తకం ఆద్యంతం చదువు; ста́вить кого́-л. на одну́ до́ску с ке́м-л. ఇద్దరినీ ఒకే గాటను కట్టు, వీడికీ వాడికీ సాపత్యం తెచ్చు

доскона́льно *нареч.* సమగ్రంగా, క్షుణ్ణంగా, కూలంకషంగా; изуча́ть вопро́с ~ విషయాన్ని క్షుణ్ణంగా (కూలంకషంగా) పరిశీలించు

доскона́льный క్షుణ్ణమైన, సమగ్రమైన, కూలంకషమైన

досло́вно *нареч.* మక్కీకిమక్కీగా; переводи́ть ~ మక్కీకిమక్కీగా అనువదించు

досло́вный మక్కీకిమక్కీ

дослу́шать *сов.* (*вн.*): ~ что́-л. [до конца́] దేనినైనా చివరివరకు (అంతా) విను; ~ что́-л. до полови́ны దేనినైనా సగమే విను

досма́тривать, досмотре́ть (*вн.*): ~ что́-л. [до конца́] దేనినైనా అంతంవరకు (చివరివరకు) చూచు; ~ что́-л. до середи́ны దేనినైనా సగంవరకు చూచు

досмо́тр *м*: тамо́женный ~ కస్టమ్స్ పరీక్ష

досмотре́ть *сов. см.* досма́тривать

доспева́ть, доспе́ть పరిపక్వమగు

доспе́ть *сов. см.* доспева́ть

досро́чно *нареч.* నిర్ణీత కాలానికి ముందుగా

досро́чный నిర్ణీత కాలానికి ముందు

достава́ть, доста́ть **1.** (*вн.*) తీసివేయు (*извлекать*); తీసుకొను (*брать*); ~ что́-л. из карма́на జేబునుంచి ఏదో ఒకటి తీసివేయు; ~ что́-л. с по́лки అరనుంచి ఏదో ఒకటి తీసుకొను **2.** (*вн.*; *приобретать, получать*) దొరుకు, తప్పించు; ~ биле́ты в кино́ సినిమాకు టికెట్లు దొరుకు; сейча́с э́ту кни́гу не доста́ть ఇప్పుడు ఈ పుస్తకం దొరకదు (లభ్యం కావడం లేదు) **3.** (до *рд.*, *рд.*; *касаться*) అందుకొను;

~ до дна అడుగంటు (అడుగు అందుకొను); ~ рукóй [до] земли́ నేల అందుకొను

доставáться, достáться (*дт.*): ~ по наслéдству వారసత్వంగా వచ్చు; ~ при вы́игрыше లాటరీలో (పందెంలో) లభించు; ~ при дележé పంపకంలో పొందు (లభించు); емý достáлось выступáть пéрвым అతను మొదట మాట్లాడవలసివుంది; мне достáнется за опоздáние *разг.* ఆలస్యం చేసినందుకు నాకు చీవాట్లు తప్పవు; емý достáлось от мáтери *разг.* వాడికి అమ్మ [పెట్టాల్సినవి] నాలుగూ పెట్టింది

достáвить *сов. см.* доставля́ть

достáвк||а *ж* తెచ్చియివ్వడం, అందజేత, బట్వాడా; с ~ой нá дом ఇంటికి తెచ్చియివ్వడం

доставля́ть, достáвить (*вн.*) **1.** చేర్చు, అందించు, తీసుకువెళ్ళు, తెచ్చి యిచ్చు; ~ вéщи на вокзáл సామాన్లు రైల్వే స్టేషన్‌కు చేర్చు (తీసుకువెళ్ళు); ~ газéты పత్రికలు అందించు; ~ в больни́цу ఆస్పత్రిలో చేర్పించు (చేర్చు) **2.** (*давать, предоставлять*) (కి) కలిగించు **3.** (*причинять, вызывать*) పెట్టు, (కి) కలిగించు; ~ комý-л. беспокóйство ఒకరిని శ్రమ పెట్టు

достáт||ок *м*: жить в ~ке సంపన్నంగా జీవించు, సౌభాగ్యంగా వుండు

достáточно *нареч.* **1.** కణీసియంగా, బాగా; ~ горя́чий తగినంత వేడిగా **2.** *безл. в знач. сказ.*: ~ бы́ло поговори́ть с ним пять минýт, чтóбы поня́ть... అర్థంచేసుకోడానికి అతనితో ఐదు నిమిషాలు మాట్లాడితే చాలు; э́того вполнé ~ ఇది చాలు (సరిపోతుంది)

достáточн||ый **1.** తగినంత, సరిపడ; ~ое коли́чество తగినంత (సరిపడ) మొత్తం **2.** (*вескúй*) తగినన్ని, తగినంత; ~ые основáния తగినన్ని ఆధారాలు

достáть(ся) *сов. см.* доставáть(ся)

достигáть, дости́гнуть, дости́чь (*рд.*) **1.** చేరు; ~ бéрега ఒడ్డు చేరు; ~ верши́ны శిఖరం చేరు **2.** (*доживать*) ఉండు; ~ глубóкой стáрости చాలా పెద్ద వయస్సు దాకా బతుకు **3.** (*какого-л. предела*) చెందు, అందుకొను; ~ вы́сшей тóчки పరాకాష్ఠ చెందు; ~ высóкого ýровня разви́тия అభివృద్ధిలో ఉన్నత స్థాయి పొందు; ~ зрéлости పరిపక్వం చెందు (పొందు); ~ полóвой зрéлости సమర్తాడు, యుక్తవయస్సువచ్చు (*о юноше*); రజస్వల అగు (*о девушке*) **4.** (*приобретать своими усилиями*) సాధించు; ~ побéды విజయం సాధించు; ~ цéли లక్ష్యం సాధించు

дости́гнуть *сов. см.* достигáть

достижéние *с* **1.** (*действие*) సముపార్జన, సాధన; ~ совершеннолéтия యుక్తవయస్సు (*о юноше*); సమర్త, రజస్వల (*о девушке*); ~ цéли లక్ష్యం సాధించడం; ~ экономи́ческой незави́симости ఆర్థిక స్వాతంత్ర్య సముపార్జన (సాధన) **2.** (*успех*) విజయం, కృతార్థత

достижи́мый సాధ్యమైన, అధిగమ్యమైన; легкó ~ సుగమమైన

дости́чь *сов. см.* достигáть

достовéрность *ж* రూఢం, ప్రామాణికత

достовéрн||ый రూఢమైన, ప్రామాణికమైన; из ~ого истóчника విశ్వసనీయమైన మూలంనుంచి

достóинств||о *с* **1.** (*положительное качество*) సద్గుణం, యోగ్యత, ఘనత **2.** (*уважение к себе*) ఆత్మగౌరవం; чýвство сóбственного ~а ఆత్మగౌరవం; имéть чýвство сóбственного ~а ఆత్మగౌరవం కలిగివుండు **3.** (*стоимость, ценность*) విలువ; облигáция ~ом в 20 рублéй 20 రూబుల్ల విలువ గల బాండ్ (ప్రభుత్వ రుణపత్రం) ◇ оцéнивать когó-л. по ~у ఒకరిని అతని యోగ్యతను (అర్హతను) బట్టి అంచనా వేయు

достóйно *нареч.* తగినట్టుగా, ఘనంగా; ~ вести́ себя́ తగినవిధంగా (తగినట్టుగా) ప్రవర్తించు; ~ встрéтить когó-л. ఒకరికి ఘనమైన స్వాగతం ఇచ్చు

достóйн||ый **1.** తగిన, వలసిన; ~ый внимáния శ్రద్ధ చూపదగిన; ~ый осуждéния గర్హనీయమైన, గర్హించతగిన; ~ый подражáния ప్రశంసనీయమైన, ఆదర్శప్రాయమైన; ~ый упоминáния పేర్కొనదగిన; э́то ~о сожалéния ఇది దురదృష్టం **2.** (*заслуженный, справедливый*) తగిన; ~ое наказáние తగిన శిక్ష **3.** (*соответствующий*) తగు; ~ый кандидáт అర్హతకలిగిన అభ్యర్థి; он достóин её ఆమెకు అతడు తగిన జోడీ **4.** (*почтенный*) యోగ్యమైన; ~ый человéк అర్హుడు, యోగ్యమైనవాడు

достопримечáтельност||ь *ж* ప్రసిద్ధ (దర్శనీయ) స్థలం; осмáтривать ~и దర్శనీయ స్థలాలు చూచు

достопримечáтельный ప్రసిద్ధ

достоя́ние *с* సంపద, భాగ్యం, ఆస్తి; нарóдное ~ ప్రజా సంపద

дóступ *м* **1.** (*проход*) ప్రవేశ మార్గం **2.** (*возможность входа, посещения*) ప్రవేశానుమతి; имéть ~ к чемý-л. దేనికైనా ప్రవేశావకాశం కలుగు **3.** (*воз-*

можность проникновения) లోపలికి రావడం; ~ вóздуха закры́т వాయువు లోపలకు రాకుండా అరికట్టబడింది

досту́пн||ый 1. సుగమమైన; тропá, ~ая тóлько для пешехóдов పాదచారులకు మాత్రమే సుగమమైన దారి 2. (*подходящий для многих*): ~ые товáры అందరికీ అందుబాటులో వుండే సరుకులు (వస్తువులు); ~ые цéны సరసమైన ధరలు; музéи ~ы для всех మ్యూజియంలు అందరికీ అందుబాటులో వున్నాయి 3. (*доходчивый*) సులువు, తేటతెల్లమైన, ప్రజానురంజకమైన

досу́г *м* తీరిక [సమయం]; на ~е తీరిక వున్నప్పుడు

дóсуха *нареч.*: вытирáть ~ బాగా (తడిలేకుండా) తుడుచు

дóсыта *нареч.*: есть (наедáться) ~ కడుపు నిండా తిను

досю́да *нареч. разг.* ఇంతవరకు, ఇక్కడి దాకా; дочитáть ~ ఇక్కడి దాకా చదువు

досягáемост||ь *ж* అందుబాటు; быть в предéлах ~и అందుబాటులో వుండు

досягáемый *книжн.* అందుబాటులో, సాధ్యమైన

дотáция *ж* సబ్సిడీ, సహాయక ధనం

дотлá *нареч.*: разоря́ть ~ కొంప తీసివేయు; сгорáть ~ బూడిదై పోవు, పరశురామ ప్రీతియగు; сжигáть ~ బూడిదగా చేయు

дотрáгиваться, дотрóнуться (до *рд.*) తట్టు, తాకు, స్పృశించు

дотрóнуться *сов. см.* дотрáгиваться

дотýда *нареч. разг.* అంతదాకా, అక్కడవరకు

дотя́гиваться, дотяну́ться (до *рд.*) అందుకొను

дотяну́ться *сов. см.* дотя́гиваться

дóхлый చచ్చిన [జంతువు]

дóхнуть *несов.* చచ్చిపోవు (జంతువులను గురించి)

дохóд *м* ఆదాయం, రాబడి, లాభం; годовóй ~ వార్షిక ఆదాయం; национáльный ~ జాతీయాదాయం; чи́стый ~ నికర లాభం; приноси́ть ~ లాభం తెచ్చు, లాభకరంగా వుండు

доходи́ть, дойти́ (до *рд.*) 1. (*тж. без доп.*) చేరు, అందు (*достигать*); వచ్చు, నడచి వెళ్లు (*пешком*); доходи́ть дó дому ఇంటిని చేరు[కొను]; не доходя́ до мéста గమ్య స్థానం చేరేముందు (చేరకుండానే); письмó не дошлó ఉత్తరం అందలేదు (చేరలేదు) 2. (*доноситься, достигать*) వచ్చు, చేరు, తాకు (*о запахе*); వినపడు (*о звуке*) 3. (*становиться известным*) (కు) తెలిసిపోవు; э́та нóвость дошлá до них ఈ వార్త వాళ్లకి తెలిసిపోయింది 4. (до *рд.*; *достигать какого-л. предела, уровня*) పెరుగు, చేరు; морóзы доходи́ли до —20° చలి మైనస్ 20 డిగ్రీలకి వెళ్లింది 5. (*становиться понятным, вызывать отклик*): вопрóс не дошёл до неё ప్రశ్న ఆమెకు తట్టనేలేదు; игрá не дохóдит до зри́теля నాటకం ప్రేక్షకులను కదిలించడం లేదు 6. *перен.* (*достигать какого-л. состояния*): ~ до бéшенства కోపంతో రెచ్చిపోవు; ~ до истощéния [ఆకలితో] శోషిల్లు; ~ до слёз కన్నీరు పెట్టు 7. (*сохраняться*) నిలిచివుండు; до нас дошли́ пáмятники дрéвней культýры ప్రాచీన సంస్కృతి చిహ్నాలు యీనాటి దాకా నిలిచివున్నాయి ◇ ~ до дéла చేతలకు వచ్చు; рýки не дохóдят до э́того అందుకు వ్యవధి లేదు

дохóдный (*прибыльный*) లాభదాయకమైన, లాభకరమైన

дохóдчивый తేటతెల్లమైన

доцéнт *м* అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరు

дóчиста *нареч.* 1. (*до чистоты*) బాగా శుభ్ర, పదేలాగా 2. *перен. разг.* పూర్తిగా, శుభ్రంగా; обокрáсть ~ పూర్తిగా దోచుకొను; съесть всё ~ శుభ్రంగా తిను

дочитáть *сов. см.* дочи́тывать

дочи́тывать, дочитáть (*вн.*) ముగియు (*кончать чтение*); చదివివేయు (*читать до какого-л. предела*); ~ до концá పూర్తిగా చదివివేయు; ~ до середи́ны సగంవరకు చదువు

дóчка *ж разг. см.* дочь

дочь *ж* కూతురు, కుమార్తె, పుత్రిక; моя́ ~ మా అమ్మాయి (కూతురు)

дошкóльник *м* స్కూలు వయస్సు రాని పిల్లాడు

дощáтый చెక్కలతో (పలకలతో) చేయబడిన

дощéчка *ж уменьш. к* доскá

доя́рка *ж* పాలు పిండే స్త్రీ, గొల్లభామ

драгоцéнность *ж* 1. (*ювели́рное издéлие*) నగ, మణి, రత్నం, మాణిక్యం 2. (*предмет высокого качества*) రత్నం, సంపద

драгоцéнн||ый 1. (*очень ценный, дорогой*) అమూల్యమైన, ప్రియమైన 2. *перен.* అమూల్య[మైన]; ~ое врéмя అమూల్యమైన కాలం; ~ые материáлы అమూల్యమైన వస్తువులు

дразни́ть *несов.* (*вн.*) 1. ఉడికించు (*тж. называть обидным словом*); ఏడ్పించు (*злить*); ~ со-

баку కుక్కను వేధించు 2. (*возбуждать, разжигать*) రేకెత్తించు, పుట్టించు; ~ аппетит ఆకలి పుట్టించు; ~ любопытство ఉత్సుకతను రేకెత్తించు

драка *ж* పోట్లాట, దెబ్బలాట, కొట్లాట

дракон *м* భయంకర సరీసృపం

драма *ж* 1. నాటక[ం] 2. *перен.* దుర్ఘటన, దారుణం

драматизм *м* (*напряжённость, трудность*) నాటకీయత

драматическ||ий 1. నాటక; ~ое искусство నాటక కళ 2. *перен.* ఉద్రిక్త; ~ий конец నాటకీయ అంతం (ముగింపు)

драматург *м* నాటకకర్త, నాటక రచయిత

драматургическ||ий నాటక; ~ое искусство నాటక కళ; ~ое произведение నాటక రచన

драматургия *ж* 1. (*искусство*) నాటక కళ 2. *собир.* నాటక సాహిత్యం; ~ Шекспира షేక్స్పియర్ నాటకాలు; греческая ~ గ్రీకు నాటక సాహిత్యం

драп *м* దళసరి గుడ్డ

драповый దళసరి గుడ్డతో [చేసిన]

драпировка *ж* (*занавеска*) తెర

драть *несов. разг.* (*вн.*) 1. (*рвать на части*) చించు, చింపు 2. (*сечь*) కొట్టు, బాదు, చితకబాదు 3. (*дёргать*): ~ за уши చెవి మెలిపెట్టు; ~ за волосы జుట్టు పీకు 4. (*раздражать*) మంట పుట్టించు; перец дерёт горло మిరియాలు గొంతులో మంట పుట్టిస్తాయి ◇ ~ шкуру (три шкуры) с кого-л. ఒకరిని తోలుచు (దోచు)

драться *несов.* 1. (*бить друг друга*) (ఒకరితో) కొట్లాడు, పోట్లాడు, తలపడు 2. (с *тв.*; *сражаться, воевать*) పోరాడు, పోరాటం చేయు 3. *перен.* (за *вн.*; *бороться*) (కోసం) పోరాడు, పోరాటం చేయు

драчун *м разг.* జగడగొండి, జగడాలమారి

дребезжать *несов.* టకటక కొట్టుకొను (*о стекле*); గురగురలాడు (*о голосе*)

древесина *ж* కలప

древесн||ый: ~ый спирт కొయ్యనుంచి తీసిన ఆల్కహాల్; ~ый уголь అంగారం, [నల్ల] బొగ్గు; ~ая кора చెట్టు బెరడు (పట్ట)

древко *с*: ~ знамени జెండా కొయ్య

древн||ий 1. ప్రాచీన, పురాతనమైన, పురాణ, చిరకాలీనమైన; ~ий обычай పురాతన ఆచారం; ~яя история పురాతన చరిత్ర; ~яя рукопись ప్రాచీన (పురాతన) రాతప్రతి 2. (*очень старый*) అతి వృద్ధుడు ◇ ~ие языки లాటిన్, గ్రీకు భాషలు

древност||ь *ж* 1. (*далёкое прошлое*) పూర్వ కాలం, ప్రాచీన కాలం; события, относящиеся к ~и పురావృత్తాంతం 2.: ~и *мн.* (*памятники прошлого*) పురావస్తువులు

дрезина *ж* ట్రాలీ

дрейф *м* కొట్టుకొని పోవడం

дрейфовать *несов.* కొట్టుకొని పోవు

дрейфующ||ий కొట్టుకుని పోయే; ~ая станция కొట్టుకుని పోయే కేంద్రం (స్థావరం)

дремать *несов.* కునుకు, కునికి [పాట్లు] పడు, తూగు ◇ не ~ జాగ్రత్తగా (హెచ్చరికగా) వుండు

дремота *ж* కునికిపాటు, నిద్రమంపు, కూరుకు

дремучий: ~ лес దట్టమైన అడవి

дрессированный వినతమైన, వినీత[మైన], తర్ఫీదు చేయబడిన; ~ тигр వినీత (తర్ఫీదు చేయబడిన) పులి

дрессировать, выдрессировать (*вн.*) మప్పు, తర్ఫీదు చేయు

дрессировка *ж* తర్ఫీదు

дрессировщик *м* శిక్షకుడు, తర్ఫీదు చేసేవాడు

дробить, раздробить (*вн.*) 1. నుగ్గు చేయు, పొడిచేయు, నలుచు 2. *перен.* వికేంద్రీకరించడం; ~ силы శక్తులను వికేంద్రీకరించడం

дробиться, раздробиться 1. పొడిచేయబడు, నలచబడు, నుగ్గు చేయబడు 2. *перен.* వికేంద్రీకరింపబడు

дробление *с* 1. (*действие*) విరుపు, పొడిచేయడం, నుగ్గుచేయడం 2. *перен.* వికేంద్రీకరించడం

дробн||ый 1. (*разделённый на части*) విభజిత 2. (*частый и мелкий*): ~ый стук дождя వాన చిటచిట [శబ్దం] 3. *мат.* భిన్న; ~ое число భిన్నాంకం

дробь *ж* 1. *собир.* సీసపు గుండ్లు 2. (*частые прерывистые звуки*) టకటక శబ్దం; барабанная ~ ఢమఢమ శబ్దం 3. *мат.* భిన్నం

дрова *мн.* వంటచెరకు, కట్టెలు

дровосек *м* కట్టెలు నరకువాడు (కొట్టువాడు)

дрогнуть I, продрогнуть (*зябнуть*) వణకు

дрогн||уть II *сов.* 1. కంపించు; его голос ~ул గొంతు కంపించింది; её сердце ~уло ఆమె గుండె నీరైపోయింది 2. (*прийти в замешательство*) తడబడు, వూగిసలాడు, తటపటాయించు; войска ~ули సైన్యాలు తడబడ్డాయి (తటపటాయించాయి) ◇ у него рука не ~ет это сделать ఆ పని చేయడానికి అతడు సంకోచించడు (తటపటాయించడు)

дрожа́ть *несов.* **1.** కంపించు, జలదరించు (*содрогаться, колебаться*); వణుకు (*трястись*); ~ от стра́ха భయంతో వణుకు; ~ от хо́лода చలితో వణుకు (గడగడలాడు, గజగజలాడు); го́лос дрожи́т గొంతు (స్వరం) కంపించుతోంది (రాలుపడుతోంది) **2.** *перен. разг.* (за *вн.*, над *тв.*; *заботиться, оберегать*) ఆందోళనపడు; ~ за дете́й పిల్లలను గురించి ఆందోళనపడు **3.** *перен.* (перед *тв.*; *бояться*) భయపడు ◇ ~ над ка́ждой копе́йкой *разг.* ఖర్చు చేసే ప్రతి పైసకూ వెనుదీయు

дрожа́щий వణుకుతున్న, కంపించే, కంపితమైన

дро́жжи *мн.* యీస్టు

дрожь *ж* వణకు, వణకడం (*от холода, страха*); కంపనం (*го́лоса*)

друг I *м* మిత్రుడు, స్నేహితుడు, నేస్తం, దోస్తు; бли́зкий ~ ఆప్తుడు, ఆప్త మిత్రుడు; ~ де́тства బాల్య మిత్రుడు

друг II: ~ за дру́гом ఒకడొకడుగా, ఒకరొకరుగా; ~ про́тив дру́га ముఖా ముఖి; быть знако́мым ~ с дру́гом పరస్పరం (ఒకరు ఒకరితో) పరిచయమై వుండు; ока́зывать по́мощь ~ дру́гу పరస్పర సహాయం చేయు; уважа́ть ~ дру́га పరస్పరం గౌరవించుకొను; они́ посмотре́ли ~ на дру́га ఒకరు మరొకరిని చూసుకొన్నారు

друг||о́й 1. (*иной*) వేరొక, భిన్న, అపర, పర; ~о́го тако́го нет ఇటువంటిది మరొకటి లేదు; в ~о́й ситуа́ции భిన్న పరిస్థితుల్లో; в ~о́м ме́сте వేరొక చోట, ఇతరత్రా; кто́-то ~о́й వేరొకడు; приде́рживаться ~о́го мне́ния భిన్న అభిప్రాయం కలిగి వుండు **2.** (*не этот, не данный*) ఇంకో, మరొక; ~о́й каранда́ш ఇంకో (మరొక) పెన్సిలు; выходи́ть в ~у́ю ко́мнату ఇంకో గదిలోకి వెళ్ళు **3.** (*противоположный*) అవతల, అటు; на ~о́м берегу́ అవతలి ఒడ్డున; на ~о́й стороне́ అటు పక్కన **4.** (*второй, следующий*) మరు; в ~о́й раз మరోసారి; на ~о́й день మరునటి నాడు, మర్నాడు; оди́н за ~и́м ఒకడొకడుగా **5.**: ~и́е *в знач. сущ. мн.* తదితరులు; и ~и́е ప్రభృతులు (*о людях*); ఇతర, తదితర (*о предметах*); и тот и ~о́й ఇద్దరూ (*о людях*); రెండూ (*о предметах*); ни то́т ни ~о́й వీడు కాని, వాడు కాని (*о людях*); ఇది కాని, అది కాని (*о предметах*) **6.** *в знач. сущ. м* మరొకడు; ~а́я మరొకామె *ж*; ~и́е పరాయివాళ్ళు *мн.*; ~о́й бы э́то сде́лал వేరొకడు (మరొకడు) యిది చేసి వుండేవాడు ◇ э́то совсе́м ~о́е де́ло ఇది వేరే మాట

дру́жб||а *ж* స్నేహం, మైత్రి; అన్యోన్యత; ~а наро́дов ప్రజల మైత్రి; быть в ~е с ке́м-л. ఒకరితో స్నేహితులుగా (స్నేహంగా) వుండు; заводи́ть (завя́зывать) ~у с ке́м-л. ఒకరితో స్నేహం చేయు (కుదుర్చుకొను), చెలిమి చేయు

дружелю́бие *с* సహృదయత, సౌహృదం, సౌహార్దం, మిత్రభావం

дружелю́бно *нареч.* దోస్తీగా, స్నేహపూర్వకంగా

дружелю́бный స్నేహశీలం, సౌహార్దపూరిత; ~ взгляд మిత్రభావం చూపు; ~ челове́к స్నేహశీలి

дру́жески *нареч.* స్నేహశీలిగా, దోస్తీగా, స్నేహపూర్వకంగా

дру́жеск||ий స్నేహపూరితమైన, సౌహార్దపూరితమైన; ~ий визи́т మైత్రీ పర్యటన; ~ая услу́га స్నేహపూరిత సహాయం; быть в ~их отноше́ниях స్నేహితులుగా వుండు

дру́жественн||ый మిత్ర, మైత్రీ; ~ая держа́ва మిత్ర దేశం

дружи́ть *несов.* (с *тв.* *и без доп.*) (ఒకరితో) స్నేహితులుగా వుండు; они́ дру́жат వాళ్ళు స్నేహితులు

дру́жно *нареч.* **1.** (*в дружбе*) అన్యోన్యంగా; они́ живу́т ~ వాళ్ళు అన్యోన్యంగా జీవిస్తున్నారు **2.** ఒక్కుమ్మడిగా (*вместе, одновременно*); ఏకగ్రీవంగా (*единодушно*)

дру́жн||ый 1. అన్యోన్యతగల, అన్యోన్యమైన; ~ая семья́ అన్యోన్యమైన (సామరస్యం గల) కుటుంబం **2.** (*происходящий одновременно, согласованно*) ఉమ్మడి, ఒక్కుమ్మడి; ~ый смех ఒక్కుమ్మడి నవ్వు; ~ые аплодисме́нты ఒక్కుమ్మడిగా చేసిన కరతాళధ్వనులు; ~ыми уси́лиями ఉమ్మడి (ముమ్మర) కృషిచేత

дря́зги *мн. разг.* జగడాలు

дрянн||о́й *разг.* (*плохой, скверный*) అధ్వాన్నమైన; ~о́й челове́к దౌర్భాగ్యుడు, దుష్టుడు; стои́т ~а́я пого́да వాతావరణం అధ్వాన్నంగా వుంది

дрянь *ж* **1.** *собир.* (*что-л. негодное, ненужное*) పనికిమాలిన సామాను **2.** *в знач. сказ.*: де́ло ~ పని (వ్యవహారం) పాడుగా వుంది; пого́да ~ వాతావరణం అధ్వాన్నంగా వుంది; челове́к он ~ అతను దుష్టుడు (నీచుడు)

дря́хлый 1. దుర్బలమైన, వార్ధకమైన, ముది **2.** *перен.* (*старый, ветхий*) పాత, చిరిగిపోయిన

дуали́зм *м* *филос.* ద్వంద్వ వాదం, ద్వైతం

дуб *м* **1.** (*дерево*) ఓక్‌చెట్టు **2.** (*материал*) ఓక్

дуби́на *ж* 1. దుడ్డుకర్ర, కర్ర, లాఠీ 2. *перен. бран.* (*тупой человек*) మొద్దువాడు, పెద్దమ్మ

дуби́нка *ж* (*полицейская*) లాఠీ

дуби́ть, вы́дубить (*вн.*) పదును చేయు

дублёр *м* బదులుగా వున్నవాడు; ప్రత్యామ్నాయ వ్యోమగామి (*космонавт*); డూప్ నటుడు (*актёр*)

дублика́т *м* నకలు, జతయగు

дубли́ровать *несов.* (*вн.*) అదే పని చేయు; ~ актёра [ఒక నటుని] గొంతు డబ్ చేయు; ~ фильм ఫిలిం డబ్ చేయు

дубо́в||ый 1. ఓక్; ~ая ро́ща ఓక్ అడవి 2. (*сделанный из дуба*) ఓక్‌తో చేసిన

дуг||а́ *ж* 1. (*часть упряжи*) మూపురం 2. *мат.* చాపం; име́ть фо́рму ~и́ వంపు రూపంగల ◇ согну́ть в ~у́ అణచివేయు

дугообра́зный వంపు ఆకారం గల

ду́дка *ж* వాసెగ్రోలు, పిల్లనగ్రోవి, వేణువు

ду́ло *с* [తుపాకి గొట్టపు, పిస్తోలు] నోరు

ду́м||а *ж* 1. *высок.* ఆలోచన, పర్యాలోచన, ధ్యానం; ду́мать ~у తలపోసుకొను, చింతించు 2. *ист.* డూమ; Госуда́рственная ~а స్టేట్ డూమ

ду́ма||ть, поду́мать 1. (*о пр.*, над *тв.*; *размышлять*) (గురించి) ఆలోచించు, పర్యాలోచించు, తల పోసుకొంటూ వుండు, యోచించు 2. *тк. несов.* (*полагать*) అనుకొను, తలచు, భావించు, నమ్ము; как ты ~ешь? నువ్వు ఏమంటావు?; я ~ю, он прие́дет за́втра రేపు వస్తాడని అనుకుంటున్నాను; я ~ю, что у вас всё в поря́дке మీరు క్షేమంగా ఉన్నారని తలుస్తాను 3. (+ *инф.*; *намереваться*) యోచించు, అనుకొను; я ~ю за́втра пое́хать туда́ రేపు అక్కడికి పోవాలని అనుకుంటున్నాను ◇ он мно́го о себе́ ~ет అతనికి స్వాతిశయం ఎక్కువ; не до́лго ~я జంకు గొంకు లేకుండా; кто бы мог поду́мать! ఎవరు అనుకుని వుంటారు!

дунове́ни||е *с*: ~е ве́тра మంద మారుతం; ни ~я ветерка́ రవంత గాలైనా లేదు

ду́нуть *сов. см.* дуть

дупли́ст||ый తొర్ర, బోలు; ~ое де́рево తొర్ర (బోలు) చెట్టు

дупло́ *с* బొంగు, తొర్ర, బోలు

ду́ра *ж* వాజమ్మ

дура́к *м* మందుడు, మూర్ఖుడు, జడుడు, పెద్దమ్మ, గాలిగాడు ◇ валя́ть дурака́ *разг.* а) (*лодырничать*) పనికి పోతురాజులా వుండు б) (*притворяться дураком*) పిచ్చివాడుగా నటించు; остава́ться в дурака́х *разг.* బోల్తాపడు; оставля́ть кого́-л. в дурака́х బోల్తా కొట్టించు

дура́чить, одура́чить *разг.* (*вн.*; *обманывать*) గడ్డి తినిపించు, మోసం చేయు, పిచ్చివాణ్ని చేయు

дура́читься *несов. разг.* పిచ్చి పనులు చేయు (*делать глупости*); పరిహాస్యం చేయు, హాస్యం ఆడు (*шутить*); పిచ్చి చేష్టలు చేయు (*озорничать*)

дурма́н *м* (*одурманивающее средство*) మాదక ద్రవ్యం

дурма́нить, одурма́нить (*вн.*) సొమ్మసిల్ల చేయు

дурне́ть, подурне́ть సొగసు గోల్పోవు

ду́рно *нареч.* 1.: ~ вести́ себя́ అసభ్యంగా ప్రవర్తించు; ~ обраща́ться с ке́м-л. ఒకరిని నిరాదరించు (హింసించు, బాగా చూసుకోకపోవు); ~ почу́вствовать себя́ వాంతి వచ్చేటట్లుండు, నిస్త్రాణగా వుండు 2. *безл. в знач. сказ.*: мне ~ నాకు తల తిరుగుతూంది (*кружится голова*); నాకు వాంతి వచ్చేటట్లుంది (*тошнит*)

дурн||о́й *в разн. знач.* చెడ్డ, దుష్ట; ~о́й вкус చెడు అభిరుచి; ~о́й за́пах కంపు; ~о́й посту́пок దుశ్చర్య; ~о́й хара́ктер దుష్ప్రకృతి; ~о́й челове́к దుష్టుడు, హీనుడు, నీచుడు; ~а́я привы́чка దురాచారం, దురభ్యాసం; ~а́я черта́ దుర్గుణం; ~о́е влия́ние దుష్ప్రభావం; ~о́е настрое́ние చిరచిర; ~о́е поведе́ние దుష్ప్రవర్తన; ~о́е предзнаменова́ние దుర్నిమిత్తం, అశుభం, అపశకునం; ~ы́е мане́ры పోకిళ్ళు; дава́ть ~ы́е сове́ты ఎగదోయు

дурнот||а́ *ж* సొమ్మసిల్లిన స్థితి; чу́вствовать ~у́ వాంతి వస్తున్నట్లుండు

ду́ты||й 1. గుల్లగా (బోలుగా) వున్న 2. *перен.* అతిశయోక్తిగా చెప్పబడిన (*преувеличенный*); బూటకపు (*фальшивый*); ~е ци́фры బూటకపు అంకెలు

дуть, поду́ть 1. (*о ветре*) వీచు, కొట్టు 2. *безл.*: здесь ду́ет ఇక్కడ గాలి వీస్తోంది; от окна́ ду́ет కిటికీలోనుంచి గాలి వస్తోంది 3. (*ртом*) ఊదు; ~ на чай టీ ఊదుకొను

ду́ться *несов.* (на *вн.* и *без доп.*; *обижаться*) చిరచిరలాడు, (మీద) కోపంగా వుండు, కోపపడు

дух *м* 1. *тк. ед.* (*внутреннее состояние, моральная сила*) మనస్సు, గుండె దిటవు; си́ла ~а దిటవు గుండె; споко́йствие ~а మనశ్శాంతి; собира́ться с ~ом ధైర్యం కూడగట్టుకొను 2. *тк. ед. перен.* (*отличительная особенность, суть*) సరళి; ~

вре́мени కాలపు సరళి; ~ и бу́ква зако́на శాసన తాత్పర్యం 3. *тк. ед. разг.* (*дыхание*) ఊపిరి; ~ захва́тывает ఊపిరి ఆడటం లేదు; переводи́ть ~ ఊపిరి తీసుకొను (పీల్చుకొను) 4. *миф.* భూతం; злой ~ బ్రహ్మరాక్షసుడు ◇ во весь ~, что есть ~у అతివేగంగా; в то́м же ~е అదే మాదిరిగా (సరళిలో); одни́м ~ом ఏక బిగువున; быть не в ~е చిరచిర లాడు, ముఱముఱలాడు; испуска́ть ~ ప్రాణం విడుచు; о нём ни слу́ху ни ~у అతని జాడ జవాబు లేదు; что́бы ~у твоего́ здесь не́ было! *разг.* ఇక్కడ మరెన్నడూ అడుగు పెట్టకు!; э́то не в моём ~е ఇటు వంటిది నాకు నచ్చదు, ఇది నా అభిరుచికి తగినట్టుగా లేదు

духи́ *мн.* సెంటు

духове́нство *с собир.* మతగురువులు, పురోహితులు, మతగురువుల వర్గం

духо́вка *ж* పొయ్యి, ఓవెన్

духо́вн||ый 1. ఆధ్యాత్మిక, బౌద్ధిక; ~ая бли́зость భావాత్మక సాన్నిహిత్యం; ~ая жизнь ఆధ్యాత్మిక (బౌద్ధిక) జీవితం; ~ые запро́сы ఆధ్యాత్మిక (బౌద్ధిక) ఆసక్తులు **2.** (*связанный с религией*) మత సంబంధమైన; అలౌకిక (*не светский*); ~ое лицо́ పాదరి; ~ое учи́лище మత సంబంధమైన పాఠశాల ◇ ~ое завеща́ние *уст.* మరణశాసనం, వీలునామా

духово́й ఊదు; ~ инструме́нт ఊదు వాద్యం

духота́ *ж* **1.** (*спёртый воздух*) ఉక్క **2.** (*знойный воздух*) మల్లడి

душ *м* షవర్ బాత్; принима́ть ~ షవర్ బాత్ చేయు

душ||а́ *ж* **1.** *филос., рел.* ఆత్మ **2.** (*внутренний мир человека*) అంతరాత్మ, మానసిక ప్రపంచం **3.** (*характер человека*) స్వభావం; до́брая ~а́ సహృదయుడు **4.** (*чувство, воодушевление*) ఉత్సాహం; говори́ть с ~о́й ఉత్సాహంగా మాట్లాడు **5.** *разг.* (*человек*) తల; на ду́шу [населе́ния] తలసరి; круго́м не́ было ни ~и́ చుట్టు పక్కల పిట్ట కనపడ లేదు, మనిషి వాసన లేదు **6.** *перен.* (*вдохновитель*) గుండెకాయ; он ~а́ о́бщества అతను మా సంఘానికి గుండెకాయ ◇ для ~и́ *разг.* సంతోషం కోసం; от [всей] ~и́ మనస్ఫూర్తిగా, సర్వాత్మనా; ~о́й и те́лом మనస్ఫూర్తిగా; говори́ть по ~а́м దాపరికం లేకుండా మాట్లాడుకొను; открыва́ть ду́шу кому́-л. ఒకరి ఎదుట (దగ్గర) మనస్సు విప్పు; она́ в нём ~и́ не ча́ет అతనంటే ఆమెకు ప్రాణం; ско́лько твое́й ~е́ уго́дно మనసార, తనివి తీర; он не име́ет ни гроша́ за ~о́й వాడి పేర దమ్మిడీ లేదు; у меня́ ~а́ ухо́дит в пя́тки నా తల ప్రాణం తోకకు వస్తుంది; у меня́ нехорошо́ на ~е́ నా మనస్సు తిన్నగా లేదు; э́то мне по ~е́ ఇది నాకు ఇష్టం; э́то мне не по ~е́ ఇదంటే నాకు నచ్చదు (గిట్టదు)

душевнобольн||о́й *м* పిచ్చివాడు; больни́ца для ~ы́х పిచ్చి ఆస్పత్రి

душе́вн||ый 1. మనస్సు; ~ое состоя́ние మనో స్థితి; ~ое споко́йствие మనశ్శాంతి; ~ое страда́ние మనస్సులో బాధ (దిగులు) **2.** (*искренний, откровенный*) హృదయపూర్వక, మనస్ఫూర్తి; ~ый разгово́р దాపరికం (అరమరికలు) లేకుండా సంభాషణ **3.** (*добрый, чуткий*) దయాళువు ◇ ~ое расстро́йство (заболева́ние) మనో భ్రమణం

душераздира́ющий: ~ крик హృదయవిదారకమైన కేక

души́стый సువాసనగల

души́ть I, задуши́ть *прям., перен.* (*вн.*) గొంతు పిసుకు (నులుము); ~ свобо́ду స్వతంత్రాన్ని అణచు

души́ть II, надуши́ть (*вн.*; *духами*) సెంటు రాయు (పూయు)

души́ться, надуши́ться సెంటు రాసుకొను

ду́шно *в знач. сказ.* **1.** (*где-л.*) ఉక్కగా వుండు; сего́дня ~ ఈ రోజు ఉక్కగా వుంది **2.** (*кому-л.*): мне ~ నేను ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్నాను

ду́шный ఉక్కిరిబిక్కిరి[గా వున్న]

дуэ́л||ь *ж* ద్వంద్వ యుద్ధం; вызыва́ть на ~ь ద్వంద్వ యుద్ధానికి సవాలు చేయు; дра́ться на ~и ద్వంద్వ యుద్ధం చేయు

дуэ́т *м* డ్యూయెట్, జంటగానం; петь ~ом డ్యూయెట్ పాడు

ды́бом *нареч.*: у меня́ во́лосы вста́ли ~ నాకు గగుర్పాటు కలిగింది, నాకు గరు పారింది

дыбы́: встава́ть на ~ ముందరి కాళ్ళ పైకెత్తు

дым *м* పొగ ◇ нет ~а без огня́ *погов.* నిప్పు లేనిదే పొగ రాదు, కారణం లేక కార్యం జరగదు

дыми́ть *несов.* పొగ లేచు

дыми́ться *несов.* పొగవేయు

ды́мно *в знач. сказ.*: здесь ~ ఇక్కడ పొగ దట్టంగా వుంది

ды́мный పొగతో నిండిన

дымов||о́й చిమ్నీ, పొగ; ~а́я заве́са పొగ మరుగు; ~а́я раке́та పొగ బాణం

дымохо́д *м* పొగ గొట్టం

ды́мчатый ధూమలమైన, ధూమమైన

ды́ня *ж* (*плод*) కర్బూజా

дыра́ *ж* 1. రంధ్రం, కన్నం, తొర్ర, తొలి (*отверстие*); చిరుగు, చింపి (*прореха*) 2. *перен. разг.* (*глухое место*) దిక్కుమాలిన స్థలం

ды́рка *ж* రంధ్రం, కన్నం

дыря́вый చినిగిన (*рваный*); పగిలిన (*о крыше, ведре и т.п.*)

дыха́ни||е *с* శ్వసనం, శ్వాసం, ఊపిరి; затруднённое ~е రొజుట, రొప్పుట; иску́сственное ~е కల్పిత శ్వాసం; де́лать иску́сственное ~е కల్పిత శ్వాసం ఇచ్చు; сде́рживать ~е ఊపిరి పట్టు, గుక్కపట్టు; затаи́в ~е ఊపిరి బిగపట్టుకొని ◇ второ́е ~е కొత్త ఊపిరి; до после́днего ~я చివరి (కడపటి) శ్వాసదాకా

дыха́тельны||й శ్వాస; ~е о́рганы శ్వాసాంగాలు

дыша́ть *несов.* ఊపిరి తీయు; глубоко́ ~ గాఢంగా ఊపిరి పీల్చు; тяжело́ ~ గసపెట్టు, ఆపసోపాలు పడు, రొజు, రొప్పు ◇ е́ле (чуть) ~, ~ на ла́дан కొన వూపిరితో వుండు

дья́вол *м* దయ్యం, పిశాచం

дья́вольск||ий *разг.* (*необычайно сильный*) దయ్యంవంటి, చచ్చినంత; ~ий хо́лод చచ్చినంత చలి; ~ое терпе́ние చచ్చినంత (దయ్యంవంటి) ఓపిక

дю́жина *ж* డజన్, పన్నెండు, ద్వాదశకం ◇ чёртова ~ పదమూడు

дю́ны *мн.* (*ед.* дю́на *ж*) ఇసుక దిబ్బలు

дя́дя *м* మామ, పినతండ్రి (*брат отца*); మేన మామ (*брат матери*)

дя́тел *м* చిరుతపక్షి

Е

е́внух *м* కొజ్జా, నపుంసకుడు

евре́й *м* యూదు

евре́йский యూదు

европе́ец *м* యూరపియన్

европе́йски||й యూరపియన్; ~е стра́ны యూరపియన్ దేశాలు

е́герь *м* ఫారెస్టరు

еги́петский ఈజిప్టు

египтя́нин *м* ఈజిప్షియన్

его́ *мест.* 1. *рд. от* он *и* оно́ ఆయన, అతని, వాని (*о людях*); దాని (*о животных и неодушевлённых предметах*); ~ кни́га ఆయన (అతని, వాని) పుస్తకం; ~ филиа́лы దాని శాఖలు 2. *вн. от* он *и* оно́ ఆయనను, అతన్ని, వానిని (*о людях*); దాన్ని (*о животных и неодушевлённых предметах*)

еда́ *ж* 1. (*действие*) భోజనం; во вре́мя еды́ భోజనం చేసేటప్పుడు; по́сле еды́ భోజనం తరువాత; пе́ред едо́й భోజనానికి ముందు 2. (*пища*) అన్నం, తిండి, ఆహారం

едва́ 1. *нареч.* (*только что*): ему́ ~ ми́нуло де́сять лет వాడికి పదియేళ్లు నిండాయో లేదో 2. *союз* (*лишь только*): ~ он пришёл, как зазвони́л телефо́н అతను వచ్చాడో లేదో టెలిఫోన్ మోగింది; ~ придя́ к вла́сти అధికారంలోకి వచ్చీరాగానే 3. *нареч.* (*чуть, только немного*): ~ слы́шно వినపడీ వినపడనట్లు; он ~ взгляну́л на меня́ అతడు నాకేసి చూసీ చూడనట్టున్నాడు; он ~ жив అతను కొనప్రాణంతో వున్నాడు; он ~ зна́ет англи́йский అతనికి ఇంగ్లీషు తెలుసుననరాదు; ~ не упа́л అతను పడిపోయేటట్లు వున్నాడు 4. *нареч.* (*с трудом*): он ~ избежа́л опа́сности అతను కొద్దిలో ప్రమాదం తప్పించుకొన్నాడు; он ~ подня́л э́то అతను దాన్ని కష్టంమీద ఎత్తాడు; он ~ хо́дит అతను కష్టంమీద నడుస్తున్నాడు, అతనికి నడవడం కష్టం; э́того ~ хвата́ет ఇది బొటాబొటీగా సరిపోతుంది, ఇది చాలీచాలకుండా వుంది ◇ их ~ ли мо́жно назва́ть иностра́нцами వాళ్లను విదేశీయులనడం కష్టం

едине́ние *с* ఐక్యం, సమైక్యత, ఏకత్వం, ఐక్యత

едини́ц||а *ж* 1. (*цифра*) ఒకటి; три ~ы మూడు ఒకట్లు; уменьша́ть на ~у ఒకటి తీసివేయు 2. (*тж.* ~а измере́ния) యూనిట్; де́нежная ~а డబ్బు యూనిట్ 3. (*плохая отметка*) తక్కువ మార్కులు; он получи́л ~у по исто́рии చరిత్రలో అతనికి తక్కువ మార్కులు వచ్చాయి 4.: ~ы *мн.* (*немногие*) కొద్ది (తక్కువ) మంది; то́лько ~ы తక్కువ మంది మాత్రమే, కొద్దిమంది మాత్రమే

едини́чны||й 1. ఏకం (*единственный*); అరుదైన (*редко встречающийся*) 2. (*отдельный*) విడి, వ్యష్టి; ~е фа́кты విడి వాస్తవాలు

единобо́рство *с* ద్వంద్వయుద్ధం, ఒంటరిగా (బాహాబాహీ) చేసే పోరాటం, ఏకాంగి పోరు; вступа́ть в ~ с ке́м-л. ఒకరితో ఒంటరిగా తలపడు, ఒకరితో ద్వంద్వ యుద్ధం చేయు

единобра́чие *с* ఏక వివాహ పద్ధతి (వ్యవస్థ)

единовла́стие *с* ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యం

единовре́менн||ый ఏక; ~ое посо́бие ఎక్స్‌గ్రేషియా, ఒక్క సారి ఇచ్చే ధనసహాయం

единогла́сие *с* ఏకాభిప్రాయం (*согла́сие, единоду́шие*); ఏకగ్రీవత, ఏకవాక్యత (*при голосова́нии*)

единогла́сно *нареч.* ఏకగ్రీవంగా; при́нято ~ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించబడింది

единогла́сн||ый 1. ఉమ్మడి, ఏక; ~ое мне́ние ఏకాభిప్రాయం 2. (*при́нятый единогла́сно*) ఏకగ్రీవమైన; ~ое реше́ние ఏకగ్రీవంగా ఆమోదింపబడిన తీర్మానం

единоду́шие *с* ఏకగ్రీవత, ఐక్యకంఠం

единоду́шно *нареч.* ఏకగ్రీవంగా, ఐక్యకంఠంగా

единоду́шный ఏకగ్రీవమైన, ఏకవాక్యమైన, ఏకమనస్కులైన

единоли́чник *м* వ్యష్టి వ్యవసాయదారు (రైతు)

единоли́чно *нареч.* ఒంటరిగా, వ్యక్తిగతంగా; ~ реша́ть ఒంటరిగా నిర్ణయించు

единоли́чн||ый 1. ఒంటరి, వ్యక్తిగత; ~ое мне́ние వ్యక్తిగత అభిప్రాయం; ~ое реше́ние ఒంటరి నిర్ణయం 2.: ~ое крестья́нское хозя́йство వ్యష్టిగత రైతు క్షేత్రం

единомы́слие *с* ఏకాభిప్రాయం, ఏకమనస్తత్వం

единомы́шленник *м* 1. అవే (ఒకే) మాదిరి భావాలు గలవాడు 2. (*соо́бщник*) దుర్మార్గానికి సహాయపడ్డవాడు, తోడుదొంగ

единонача́лие *с* ఏకవ్యక్తి మేనేజిమెంటు (పాలన)

единообра́зие *с* ఒకే విధమైనది, ఏకరూపంగలది

единообра́зный ఒకే విధమైన, ఏకరూప[మైన]

еди́нственно *нареч.* 1. ఏకైక, ఒకేఒకటి, ఒకేఒక; ~ возмо́жный спо́соб సాధ్యమైన ఒకేఒక మార్గం 2. *в знач. части́цы* (*то́лько*) ఊరకే, మాత్రం

еди́нственн||ый ఒక్క, ఒకేఒక, ఒక్కడే, ఏకైక; ~ый сын ఒక్కడే కొడుకు; ~ая дочь ఒకతే కూతురు; ~ая наде́жда ఏకైక ఆశ; ~ая причи́на ఒకేఒక కారణం; ~ое сре́дство ఒకేఒక (ఏకైక) మార్గం ◇ ~ое число́ *грам.* ఏక వచనం

еди́нство *с в разн. знач.* ఐక్యత, సమైక్యత, ఏకత్వం; ~ взгля́дов అభిప్రాయాల ఏకత్వం; ~ де́йствий కార్యాచరణ ఐక్యత; ~ интере́сов ప్రయోజనాల సమైక్యత; ~ па́ртии పార్టీ సమైక్యత; ~ противополо́жностей వైరుధ్యాల ఏకత్వం; ~ тео́рии и пра́ктики సిద్ధాంతాచరణల ఏకత్వం

еди́н||ый 1. (*оди́н*) ఒక్క; ни ~ой души́ ఒక్క పిట్ట [కనపడలేదు]; ни ~ой оши́бки ఒక్క పొరపాటు కూడా లేదు 2. (*це́льный, неразделённый*) ఏకాండమైన, అవిభాజ్య; ~ый фронт ఐక్య సంఘటన; ~ая госуда́рственная систе́ма ఏకీకృత రాజ్య ఆర్థిక వ్యవస్థ; ~ое це́лое ఏకాండం 3. (*о́бщий*) ఏక; ~ый национа́льный язы́к ఏక జాతీయ భాష; ~ое мне́ние ఏకాభిప్రాయం

е́дк||ий 1. *хим.* క్షార; ~ое вещество́ క్షారం 2. (*раздража́ющий*) తీక్ష్ణమైన, ఘాటైన; ~ий за́пах ఘాటైన వాసన 3. *перен.* (*язви́тельный*) తీక్ష్ణమైన, కారమైన, కరుకు; ~ая усме́шка ఎగతాళి నవ్వు

едо́к *м*: плохо́й ~ *разг.* మితభుకు; в семье́ семь едоко́в కుటుంబంలో ఏడు నోళ్లు ఉన్నాయి; на едока́ ప్రతి నోటికీ

её *мест.* 1. *рд. от* она́ దాని, ఆమె 2. *вн. от* она́ దాన్ని, ఆమెను

ёж *м* ముళ్లపంది, ఏదుపంది

ежего́дник *м* సాంవత్సరిక (వార్షిక) [పత్రిక]

ежего́дно *нареч.* వార్షికంగా, ప్రతి సంవత్సరమూ

ежего́дный వార్షిక, యేటా, సాలీనా

ежедне́вно *нареч.* రోజూ, దైనందిన, ప్రతి దినమూ

ежедне́вный 1. దిన, అహరహ 2. (*обы́чный*) రోజువారీ

ежеме́сячник *м* మాస [పత్రిక]

ежеме́сячный మాస, నెలసరి; ~ взнос నెలసరి వాయిదా

ежемину́тно *нареч.* 1. ప్రతి నిమిషమూ, నిమిష నిమిషానికీ 2. (*постоя́нно*) నిరంతరం[గా]

ежемину́тный 1. ప్రతి నిమిషం [వచ్చే], అనుక్షణ 2. (*постоя́нный*) నిరంతరమైన, విడువని

еженеде́льник *м* వార [పత్రిక]

еженеде́льно *нареч.* ప్రతి వారమూ, వారంవారం

еженеде́льн||ый వార, వారాంతపు; ~й журна́л వారపత్రిక; ~е дни о́тдыха వారాంతపు విశ్రాంతి రోజులు

ежеча́сно *нареч.* 1. గంటగంటకీ 2. (*постоя́нно*) నిరంతరం[గా], నిరంతరాయంగా

ежеча́сный 1. ప్రతి గంటా 2. (*постоя́нный*) నిరంతరమైన

ёжиться *несов.* కుదించుకొను

ежо́вы||й: держа́ть кого́-л. в ~х рукави́цах ఒకరిని అదుపులో ఉంచు (పెట్టు)

езд||а́ *ж* తిరగడం; ప్రయాణం (*в автомоби́ле, пое́зде и т.п.*); ~а́ верхо́м స్వారీచేయడం ◇ в трёх часа́х ~ы́ మూడు గంటల ప్రయాణం

éздить *несов.* తిరుగు, వెళ్లు, ప్రయాణం చేయు, పర్యటించు; ~ зá город ఊరు బయటికి వెళ్లు; ~ на велосипéде సైకిలు తొక్కు; он éздит на рабóту в автóбусе అతను ఆఫీసుకి బస్సులో వెళ్తాడు; он чáсто éздит за границу అతను తరచుగా విదేశాలు పర్యటిస్తాడు; он лю́бит ~ по нóвым местáм కొత్త చోట్లు తిరగడం అతనికి మహా ఇష్టం; онá не лю́бит ~ в пóезде ట్రైన్ ప్రయాణం అంటే ఆమెకు ఇష్టం లేదు (నచ్చదు)

ездóк *м* రౌతు

ей *мест. дт. от* онá ఆమెకు, దానికి

ей-бóгу *межд. разг.* నిజంగా!; ~, я не знáю నిజంగా, నాకు తెలియదు

ёкать, ёкнуть *разг.* గతుక్కుమను; у меня́ сéрдце ёкнуло నా గుండె గతుక్కుమంది

ёкнуть *сов. см.* ёкать

éле *нареч.* **1.** (*слегка, едва*): ~ слы́шно వినపడీ వినపడనట్లు; быть ~ живы́м కొనప్రాణంతో వుండు; егó ~ ви́дно కనబడీ కనబడనట్టు ఉన్నాడు **2.** (*с трудом*) కష్టంమీద; он ~ плёлся అతను కాళ్లీడ్చుకుంటూ (కష్టంమీద) నడిచాడు; пóезд дви́гался ~-éле రైలు నత్తనడక నడిచినట్టు వెళ్లింది (కదిలింది), రైలు నత్తనడకలో కదిలింది

ёлк||а *ж* **1.** *см.* ель **2.** (*украшенная*) నూతన సంవత్సరాది వృక్షం **3.** (*праздник*) నూతన సంవత్సరాది విందు; приглашáть гостéй на ~у నూతన సంవత్సరాదికి అతిథులను ఆహ్వానించు

елóвый **1.** ఫర్ చెట్టు; ~ лес ఫర్ అడవి **2.** (*сделанный из ели*) ఫర్ కలపతో చేసిన

ёлочны||й: ~е украшéния ఫర్ చెట్టు అలంకరణలు, నూతన సంవత్సరాది వృక్షం అలంకరణలు

ель *ж* ఫర్ చెట్టు

ёмк||ий విశాలమైన, పెద్ద; ~ая сýмка పెద్ద సంచి

ёмкост||ь *ж* కొలత; ~ь сосýда పాత్ర కొలత (పరిమాణం); мéра ~и కొలమానం, పరిమాణపు కొలత

емý *мест. дт. от* он *и* онó ఆయనకు, అతనికి, వాడికి (*о людях*); దానికి (*о животных*)

епи́скоп *м* బిషప్

éресь *ж* **1.** *рел.* పాషండం, సంప్రదాయ వ్యతిరేక మతం **2.** *разг.* (*чепуха*) అసంబద్ధం; говори́ть ~ అర్థంలేకుండా (అసంబద్ధంగా) మాట్లాడు

ерети́к *м рел.* పాషండుడు, మత భ్రష్టుడు

ёрзать *несов. разг.* ముళ్లమీద ఉన్నట్లు (కూర్చున్నట్టు) ఉండు

ерóшить, взъерóшить *разг.* (*вн.*) రేపుకొను; ~ вóлосы జుట్టు రేపుకొను

ерунд||á *ж разг.* **1.** (*вздор*) అర్థంపర్థం లేని పని, అసంబద్ధం; говори́ть ~ý అర్థంపర్థం లేకుండా మాట్లాడు **2.** (*пустяки*) చెత్త, చిన్న విషయం; сýщая ~á! పిల్లల ఆట; ~á! చెత్త! (*о смысле*); అదేం ఉంది! (*о ране и т.п.*)

éсли *союз* **1.** ఒకవేళ, యెడల, పక్షంలో; ~ он придёт ఒకవేళ అతను వస్తే; ~ он бýдет свобóден అతనికి తీరిక ఉంటే; ~ не хóчешь, [то] не приходи́ నీకు ఇష్టం లేకపోతే రానక్కరలేదు; ~ тóлько అలా అయితే **2.** (*в сочет. с частицей «бы»*): ~ бы я знал, я не сдéлал бы э́того నాకు తెలిసి వుంటే నేను ఆ పని చేసి ఉండేవాణ్ణి కాదు; ~ бы я был на вáшем мéсте నేను మీరై వుంటే; ~ бы он был жив! అతను జీవించి ఉండి ఉంటే! ◇ что, ~ он узнáет? అతనికి తెలిస్తే ఏం?; ~ мне не изменя́ет пáмять నాకు జ్ఞాపకం ఉన్నంతవరకు, నా జ్ఞాపకం సరైనదైతే; дáже ~ он придёт అతను వచ్చినా కూడా

естéственно *нареч.* **1.** స్వభావసిద్ధంగా; вести́ себя́ ~ సహజంగా ప్రవర్తించు **2.** *в знач. вводн. сл.* సహజంగా, సహజమే

естéственн||ый **1.** సహజ, ప్రకృతి; ~ые богáтства సహజ వనరులు; ~ые наýки ప్రకృతి శాస్త్రాలు **2.** (*обусловленный законами природы*) సహజ, ప్రకృతి, ప్రాకృతిక; ~ая смерть సహజ మరణం **3.** (*натуральный*) స్వతఃసిద్ధమైన, సహజ; ~ый цвет лицá స్వతఃసిద్ధమైన (సహజసిద్ధమైన) ఛాయ **4.** (*нормальный, обычный*) సహజ, స్వభావసిద్ధమైన; ~ый ход собы́тий ఘటనల సహజ గతిక్రమం; ~ое противорéчие స్వతఃసిద్ధమైన వైరుధ్యం

естествознáние *с* ప్రకృతిశాస్త్రం

естествоиспытáтель *м* ప్రకృతిశాస్త్రవేత్త, ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞుడు

есть I, съесть (*вн.*) **1.** భోజనం (భోం) చేయు, తిను; ~ без разбóра కాయకసర్లు తిను; ~ до отвáла కడుపు నిండా తిను; ~ с удовóльствием సావకాశంగా తిను; он не ест мя́са అతను మాంసం తినడు; я хочý ~, мне хóчется ~ నాకు ఆకలి వేసింది **2.** *тк. несов.* (*разрушать*) తినివేయు; ржáвчина ест желéзо తుప్పు (క్షారం) ఇనుమును తినివేస్తుంది **3.** *тк. несов.* (*раздражать*): дым ест глазá పొగకి కళ్లు మండుతాయి

есть II **1.** *наст. вр. от* быть **2.** (*имеется*)

ఉంది (*для ед.*); ఉన్నాయి, ఉన్నారు (*для мн.*); у меня́ ~ э́та кни́га ఈ పుస్తకం నాదగ్గర వుంది; у неё ~ брат ఆమెకు తమ్ముడు ఉన్నాడు

есть III *межд. воен.* చిత్తం!; ~, това́рищ генера́л! చిత్తం, కామ్రేడ్ జనరల్!

ефре́йтор *м* లాన్స్ కార్పొరల్

е́хать *несов. в разн. знач.* వెళ్ళు; ~ парохо́дом (на парохо́де) ఓడలో వెళ్ళు; ~ на велосипе́де సైకిలు తొక్కు; он е́дет в И́ндию అతను భారత దేశానికి వెళ్తున్నాడు

ехи́дничать, съехи́дничать *разг.* ఎత్తిపొడుచు

ехи́дный ఎత్తిపొడిచే; ~ челове́к ఎత్తిపొడిచేవాడు

ещё *нареч.* 1. (*дополни́тельно*) మరో; ~ пять книг మరో ఐదు పుస్తకాలు; сде́лай ~ раз మరో సారి చేయి 2. (*до сих пор, пока*) ఇంకా; он ~ спит అతను ఇంకా నిద్రపోతున్నాడు; она́ ~ не пришла́ ఆమె ఇంకా రాలేదు 3. (*уже*): ~ и́здали చాలా దూరంలో ఉండగానే; ~ в 1920 г. 1920లోనే; ~ при жи́зни ఆయన బతికి వున్నప్పుడే; э́то бы́ло ~ вчера́ ఇది నిన్ననే జరిగింది, ఇది నిన్నటి సంగతే 4. (*при сравн. ст.*) ఇంకా మరింత; ~ бо́льше మరింత ఎక్కువగా; ста́ло ~ холодне́е చలి ఇంకా ఎక్కువైంది 5. *в знач. части́цы*: что ~ там? ఇప్పుడేమిటి?, ఇంకేమిటి? ◇ ~ бы! *разг.* (*коне́чно*) తప్పకుండా!; вот ~! *разг.* తీసుకోను! (*не возьму*); రాను! (*не пойду*); всё ~ ఇప్పటి వరకు

е́ю *мест. тв. от* она́ ఆమెచే[త], దానిచే[త]

Ж

жа́ба *ж зоол.* గోదురు (బోదురు) కప్ప

жа́бры *мн.* మొప్పలు

жа́воронок *м* భరద్వాజ పక్షి, భరద్వాజం

жа́днича||ть, пожа́дничать లోభించు, (ఒక విషయంలో) పిసినిగొట్టుగా ఉండు, (కోసం) దురాశపడు; не ~й! లోభించ వద్దు!

жа́дно *нареч. в разн. знач.* ఆతురంగా, ఆత్రంగా, ఆత్రుతగా, ఆబతో; ~ есть ఆబతో తిను; ~ пить గడగడ తాగు; ~ слу́шать ఒళ్లంతా చెవులు చేసుకుని విను; ~ чита́ть ఆబగా (ఆత్రుతగా) చదువు

жа́дность *ж* 1. దురాశ, అత్యాశ, ఆబ, ఆతురత; есть с ~ю ఆబతో తిను; пить с ~ю గడగడ తాగు 2. (*ску́пость*) కక్కుర్తి, పిసినారితనం

жа́дный 1. ఆతురుడైన; ~ к зна́ниям జ్ఞానాతురుడు 2. (*скупо́й*) పిసినారి; ~ челове́к పిసినారివాడు

жа́жд||а *ж* 1. [దప్పి] దాహం, తర్షం; мучи́тельная ~а విదాహం; испы́тывать ~у దాహమగు, దాహం వేయు, దప్పిగొను; утоля́ть ~у దాహం తీర్చుకొను 2. *перен.* ఆశ, కోరిక, దాహం, తృష్ణ; ~а зна́ний జ్ఞానంకోసం ఆశ, జ్ఞాన తృష్ణ

жа́ждать *несов.* 1. దాహం వేయు 2. *перен.* (*рд. или инф.*) (కోసం) ఆశపడు, ఆశించు, ఆతురతతో కోరు; ~ ми́ра శాంతికోసం పరితపించు, శాంతిని కాంక్షించు

жа́ждущий 1. దాహం వేసే 2. *перен.* ఇచ్ఛకలిగిన, కోరే; ~ жи́зни జీవించాలని కోరేవాడు, జీవితేచ్ఛ ఉన్నవాడు; ~ сла́вы కీర్తికాముడు

жаке́т *м* జాకెట్టు, చోళీ

жале́||ть, пожале́ть 1. (*вн.*; *испы́тывать жа́лость*) జాలిపడు, కనికరించు, కరుణించు, ఒకరిమీద దయ ఉంచు (చూపించు) 2. (*вн., рд.*; *бере́чь*) డబ్బుకు; ~ть вре́мя కాలాన్ని వినియోగించడంలో లోభపడు; ~ть де́ньги డబ్బుకు చింతించు (వెనకాడు); не ~ть де́нег డబ్బుకి వెనకాడకపోవు (జంకకపోవు); не ~я сил శక్తి వంచన లేకుండా 3. (*о пр.*; *сожале́ть*) (గురించి, అందుకు) విచారించు; ~ю, что не купи́л э́ту кни́гу ఈ పుస్తకం కొనుక్కోనందుకు విచారిస్తున్నాను; я ~ю, что не уви́дел его́ పాపం, అతన్ని చూడలేదు

жа́лить, ужа́лить (*вн.*) కరుచు (*о змее́*); కుట్టు (*о насеко́мых*)

жа́лк||ий 1. వ్యసనం పుట్టించే, జాలి కలిగించే; ~ий челове́к దౌర్భాగ్యుడు 2. (*незначи́тельный*): ~ий результа́т ఫలితం శూన్యం; ~ая роль దౌర్భాగ్యమైన పాత్ర; ~ие гроши́ చిల్లిగవ్వ 3. (*презре́нный*) నీచమైన; ~ий трус నీచమైన పిరికివాడు

жа́лко *нареч.* 1. దీనంగా, జాలిగా; ~ улыба́ться జాలి కలిగించేలా[గ] నవ్వు; вы́глядеть ~ దీనంగా కనపడు 2. *в знач. сказ.*: мне его́ ~ до слёз పాపం, అతన్ని చూస్తే నాకు యేడుపు వస్తుంది; мне его́ ~ అతనిపట్ల నాకు విచారంగా వుంది, అతని విషయంలో విచారిస్తున్నాను

жа́ло *с* కొండి, కుట్టు (*скорпио́на*); ముల్లు (*осы́, пчелы́*)

жа́лоб||а *ж* 1. (*сетова́ние*) శోకం, విలాపం, మొత్తుకోళ్లు 2. (*заявле́ние*) ఫిర్యాదు; подава́ть ~у ఫిర్యాదు చేయు

жа́лобно *нареч.* జాలి కలిగించే

жа́лобн||ый దుఃఖకరమైన, దుఃఖపూరితమైన; ~ый стон జాలి కలిగించే మూలుగు ◇ ~ая кни́га ఫిర్యాదుల పుస్తకం

жа́лованье *с* జీతం, వేతనం

жа́ловаться, пожа́ловаться (на *вн.*) 1.: ~ кому́-л. на что́-л. ఒకరికి దేన్ని గురించి అయినా బాధ వెళ్లబోసుకొను; ~ на головну́ю боль తల నొప్పిగా వుందని చెప్పు; на что вы жа́луетесь? (*вопрос к больному*) మీ బాధ ఏమిటి? 2. (*подавать жалобу*) ఫిర్యాదు చేయు; ~ в суд на кого́-л. ఒకరిమీద కోర్టులో ఫిర్యాదు చేయు

жа́лостливый 1. కనికరంగల, దయగల, జాలి [పడే]; ~ взгляд జాలి చూపు 2. *см.* жа́лобный

жа́лост||ь *ж* జాలి, కనికరం, దయ; из ~и దయతో, జాలితో; испы́тывать ~ь కనికరించు ◇ кака́я ~ь! ఎంత అన్యాయం!, పాపం!

жаль *безл. в знач. сказ.* 1. విచారంగా వుంది; о́чень ~ చాలా విచారంగా వుంది; мне ~ её ఆమెను గురించి నేను జాలిపడుతున్నాను 2. (*о нежелании тратить, отдавать*) డబ్బు ఖర్చు పెట్టేందుకు వెనకాడు; ~ тра́тить вре́мя కాలం వృథా చేయడం ఇష్టంలేదు 3. (*о чувстве горечи, сожаления*): ~, е́сли он не придёт అతను రాకపోతే అది విచారకరం; ему́ ~, что... ...నందుకు విచారిస్తున్నాడు

жанда́рм *м* జండార్మ్, పోలీసు

жандарме́рия *ж* జండార్మెరీ, పోలీసు శాఖ (దళం)

жанр *м* [సాహిత్య] రూపం; комеди́йный ~ హాస్య నాటక రూపం; лири́ческий ~ ప్రేమ కవితా రూపం

жар *м* 1. (*зной*) ఎండలు, వేడి, వేడి గాడ్పులు 2. (*повышенная температура*) జ్వరం; ~ спал జ్వరం తగ్గింది; быть в ~у́ జ్వరం కాయు; у него́ си́льный ~ అతనికి తాపం (సన్నిపాతం) 3. (*душевный подъём*) మహావేశం, ఆవేశం, ఉత్తేజం; с ~ом принима́ться за де́ло పనికి ఉత్తేజంతో (ఆవేశంతో) పూనుకొను; говори́ть с ~ом ఆవేశంతో మాట్లాడు ◇ чужи́ми рука́ми ~ загреба́ть ఇతరుల చేతులతో నిప్పుల్లోనుంచి జీడిపిక్కలు తీయించు

жара́ *ж* ఎండలు, ఉష్ణం, వేడిమి; стои́т ~ ఎండలు మండిపోతున్నాయి

жарго́н *м* వృత్తి మాండలికం (యాస)

жа́рен||ый వేపుడు, వేచిన, వేపబడిన; ~ое мя́со వేపుడు మాంసం

жа́рить, изжа́рить, пожа́рить (*вн.*) వేయించు, వేపు

жа́рит||ься, изжа́риться వేగు, వేగించబడు; мя́со ~ся మాంసం వేగుతూంది ◇ ~ься на со́лнце *разг.* ఆతప స్నానం చేయు

жа́рк||ий 1. ఎండ, వేడి; ~ий кли́мат ఉష్ణ వాతావరణం; ~ая пого́да ఎండా కాలం 2. *перен.* (*пылкий, страстный*) గాఢ; ~ий поцелу́й గాఢ చుంబనం; ~ие объя́тия గాఢాశ్లేషం 3. *перен.* (*бурный*) తీవ్ర[మైన], ఉగ్రమైన; ~ий спор తీవ్ర చర్చలు (వాదోపవాదాలు) ◇ ~ие стра́ны ఉష్ణ దేశాలు

жа́рко *нареч.* 1. వేడిగా [వుంది]; ~ све́тит со́лнце ఎండలు కాస్తున్నాయి 2. *безл. в знач. сказ.*: мне ~ నాకు ఉక్కగా (వేడిగా) వుంది; сего́дня ~ ఈవేళ ఉక్కగా వుంది

жарко́е *с* వేపుడు మాంసం

жаро́вня *ж* అంగారి[క], మూకుడు, పెనం, బాణలి

жаропонижа́ющ||ий: ~ее сре́дство జ్వరహరమైన (జ్వరం తగ్గించే) మందు

жасми́н *м* మల్లె [చెట్టు, పువ్వు]

жа́тв||а *ж* 1. (*уборка хлебов*) పంటకోత 2. (*время уборки хлебов*) కోత కాలం 3. (*урожай*) కోసిన పంట, ఫలం

жать I *несов.* 1. (*вн.*) నొక్కు; ~ ру́ку కరచాలనం చేయు 2. (*быть тесным*) బిగుతుగా వుండు, కరుచు; боти́нки жмут బూట్లు కరుస్తున్నాయి (బిగుతుగా ఉన్నాయి) 3. (*вн.*; *выдавливать*) పిండు; ~ сок из лимо́на నిమ్మ రసం పిండు, నిమ్మకాయ పిండు

жать II, сжать *с.-х.* (*вн.*) కోయు

жа́ться *несов.* 1. (к *дт.*; *прижиматься*) (ఒకరి) దగ్గరకు జరుగు (వచ్చు) 2. *перен. разг.* (*скупиться*) పిసినిగొట్టుగా ప్రవర్తించు

жва́чка *ж* 1. (*действие*) నెమరువేయడం 2. (*пережёвываемая пища*) నెమరు

жва́чн||ый: ~ое живо́тное నెమరువేసే జంతువు

жгу́ч||ий 1. మండే; ~ее со́лнце మండే ఎండ 2. *перен.*: ~ая боль తీవ్రమైన నొప్పి; ~ая не́нависть భీషణమైన ద్వేషం; ~ие слёзы వేడి కన్నీరు ◇ ~ий вопро́с జరూరు సమస్య

ждать *несов.* 1. (*вн.*, *рд.*) (కోసం) కనిపెట్టుకొని వుండు, ఎదురు [వేచి] చూచు, వేచివుండు; ~ по́езда రైలు కోసం వేచివుండు, రైలు కోసం ఎదురుచూచు; ~ прихо́да госте́й అతిథుల రాక కోసం ఎదురు చూస్తూ వుండు; ~ о́чень до́лго పడిగాపులు కాచు 2. (*рд.*; *надеяться*) (కోసం) ఆశించు, ఆశపడు; ~ спа-

се́ния మోక్షం ఆశించు 3. (*вн.*; *предстоять*) జరగ బోవు, రాబోవు; его́ ждёт возме́здие అతనికి శాస్తి జరగబోతోంది; его́ ждёт сла́ва అతనికి కీర్తి రాబో తోంది; что ждёт меня́? నా గతి యేమిటి?

же I *союз против.* మాత్రం, మట్టుకు; ты отдохни́, я же почита́ю నువ్వు విశ్రాంతి తీసుకో, నేను మాత్రం కాస్త చదువుతాను; они́ уезжа́ют, она́ же остаётся వారు వెళ్లిపోతారు, ఆమె మాత్రం నిలిచిపోతుంది

же II *частица* 1. *усил.* రా; говори́те же! మాట్లాడండిరా!; пойдём же! రారా!, పోదాంరా!; почему́ вы ему́ не ве́рите? Он же врач! ఆయనను ఎందుకు నమ్మరు, ఏమైనా ఆయన డాక్టరు; что же мне де́лать? ఇక నేనేం చేసేది? 2. (*для указания тождества*) యే; в тот же день ఆ రోజునే; అదే రోజున; здесь же ఇక్కడనే; тако́й же అలాంటిదే

жёваный 1. నలిపివేసిన; ~ хлеб నలిపివేసిన బ్రెడ్డు ముక్క 2. *перен. разг.* (*измятый*) నలిపివేసిన, నలిగిపోయిన

жева́ть *несов.* (*вн.*) నములు, నమలు

жезл *м* (*регулировщика*) కర్ర, దండం

жела́ни||е *с* కోరిక, కోర్కె, వాంఛ, ముచ్చట; давни́шнее ~е చిరకాల వాంఛ; си́льное ~е ఉబలాటం, అభిలాష, ఆకాంక్ష; испы́тывать ~е అపేక్షించు, కోరు; по моему́ ~ю నా ఇష్టపూర్వకంగా, ఐచ్ఛికంగా; про́тив чьего́-л. ~я ఒకరి కోరికకు ప్రతికూలంగా (వ్యతిరేకంగా); при всём ~и ఎంత వాంఛించినా (మోజుపడినా)

жела́нный 1. ఆకాంక్షితమైన, కోరిన; ~ гость కోరిన (ఎదురుచూసిన) అతిథి 2. (*милый, дорогой*) ప్రియమైన

жела́тельно *безл. в знач. сказ.* వాంఛనీయం, మంచిది; ~, что́бы впредь э́того не́ было ముందు ఇలాంటిది చేయకూడదు

жела́тельн||ый కోరదగిన, హితమైన, వాంఛనీయమైన; ва́ше прису́тствие о́чень ~о మీరు వస్తే మంచిది, మీరు రావడం వాంఛనీయం ◇ ~ое наклоне́ние *грам.* ఇచ్ఛార్థకం

жела́||ть, пожела́ть 1. (*вн., рд.*; *хотеть*) కోరు, ఆశపడు; ఆశించు, ఆకాంక్షించు; ~ть невозмо́жного అందని పళ్లకు అర్రులు చాచు; он ~ет с тобо́й познако́миться నీతో పరిచయం చేసుకోగోరుతున్నాడు; он ~ет, что́бы ты пришёл నీవు రావాలని కోరుతున్నాడు 2. (*дт.*; *выражать пожелание*) ఆశించు, కోరు, ఆకాంక్షించు; ~ю вам бо́льших успе́хов మీరు ఘన విజయాలు సాధించాలని కోరుతున్నాను; ~ю вам сча́стья మీ ఇల్లు చల్లగా ఉండుగాక ◇ э́то оставля́ет ~ть лу́чшего మెరుగుపరచవలసినది ఎంతో వుంది

жела́ющие *в знач. сущ. мн.* కావాలనుకున్న వాళ్లు, ఇష్టపడేవాళ్లు; все ~ мо́гут прийти́ ఇష్టపడే వారందరూ రావచ్చు; все ~ получи́ли биле́ты కావాలనుకున్న వారందరికీ టికెట్లు దొరికాయి

желе́ *с нескл.* జెల్లి

железа́ *ж* గ్రంథి; лимфати́ческие же́лезы శోష రస గ్రంథులు

железнодоро́жник *м* రైల్వే కార్మికుడు (పనివాడు, మన్)

железнодоро́жн||ый రైలు, రైల్వే; ~ый биле́т రైలు టికెట్టు; ~ая ли́ния రైలు మార్గం, రైల్వే లైను

желе́зн||ый ఇనుప, ఆయస; ~ая руда́ ముడి ఇనుము, ముతక లోహం ◇ ~ая во́ля వజ్ర సంకల్పం; ~ая дисципли́на ఉక్కు క్రమశిక్షణ; ~ое здоро́вье గట్టి ఆరోగ్యం; ~ый век ఇనుప (అయో) యుగం; ~ый за́навес ఇనుప తెర

желе́зо *с* ఇనుము, అయస్సు

железобето́н *м* రీఇన్‌ఫోర్స్డ్ కాంక్రీట్

железобето́нн||ый రీఇన్‌ఫోర్స్డ్ కాంక్రీట్; ~е сооруже́ния రీఇన్‌ఫోర్స్డ్ కాంక్రీట్ నిర్మాణాలు

жёлоб *м* బోదె[యు]

желте́ть, пожелте́ть 1. (*становиться жёлтым*) పసుపు అగు 2. *тк. несов.* (*виднеться*) పసుపు కనిపించు

желтизна́ *ж* పసుపు, పీతం, పసిమి

желто́к *м* పసుపు సొన

жёлт||ый పసుపు ◇ ~ая пре́сса చౌకబారు (అసభ్యపు) పత్రికలు

желу́док *м* కడుపు, జీర్ణాశయం, జీర్ణకోశం, ఉదరం

желу́дочн||ый జఠర; ~ый сок జఠర రసం, జఠరాగ్ని; ~ое заболева́ние జఠర (జీర్ణకోశ) సంబంధమైన వ్యాధి

жёлудь *м* ఓక్ వృక్షపు కాయ

жёлчный 1. పిత్త; ~ пузы́рь పిత్తాశయం 2. *перен.* ముక్కోపి, చిరాకు

жёлчь *ж* పైత్య రసం

жема́нн||ый వయ్యారి, వగలమారి, కులుకులాడే; она́ о́чень ~а ఆమె మహా వయ్యారి, కులుకులాడి

жема́нство *с* వయ్యారం

же́мчуг *м* ముత్యం; нить ~а ముత్యాల పేట (దండ)

жемчу́жина *ж* 1. ముత్యం, ముక్త; ఆణి ముత్యం 2. *перен.* మణిపూస, ఆణిముత్యం

жемчу́жн||ый ముత్య; ~ое ожере́лье ముత్యాల సరాలు, శౌక్తికం

жена́ *ж* భార్య, పెండ్లాము, సతీమణి; ва́ша ~ మీ ఆవిడ (శ్రీమతి, సతీమణి), ఇంటియావిడ; зако́нная ~ కట్టుకొన్న భార్య

жена́т||ый పెండ్లి అయిన, పెండ్లాడిన; ~ый челове́к వివాహితుడు, పెండ్లి అయిన వాడు, సంసారి; ты ~? నీకు పెండ్లయిందా?; вы ~ы? మీరు వివాహితులా?; я не ~ నాకు పెండ్లి కాలేదు

жени́ть *несов. и сов.* (*вн.*; *сов. тж.* пожени́ть) పెండ్లి చేయు; он жени́л его́ на свое́й до́чери తన కూతురిని అతనికి ఇచ్చి పెండ్లి చేయించాడు

жени́тьба *ж* వివాహం, పెండ్లి

жени́ться *несов. и сов.* (*сов. тж.* пожени́ться) (ఒకరిని) పెళ్లి చేసుకొను, పెండ్లాడు, (ఒకరికి) పెండ్లి అగు

жени́х *м* పెళ్లి (పెండ్లి) కొడుకు

же́нск||ий *в разн. знач.* ఆడవాళ్ల, స్త్రీ, మహిళా; ~ий пра́здник మహిళా దినోత్సవం; ~ий труд స్త్రీ శ్రమ; ~ий хара́ктер స్త్రీ స్వభావం; ~ая парикма́херская ఆడవాళ్ల మంగలి షాపు; ~ая шко́ла ఆడపిల్లల స్కూలు; ~ое любопы́тство ఆడవాళ్ల ఉత్సుకత; ~ие боле́зни స్త్రీ వ్యాధులు

же́нственность *ж* సౌకుమార్యం

же́нственный సుకుమార

же́нщина *ж* స్త్రీ, మహిళ, ఆడది, వనిత, ఆడ మనిషి; молода́я ~ యువతి

жердь *ж* దండెకర్ర, కొయ్య

жеребёнок *м* గుర్రపు పిల్ల

жеребе́ц *м* మగగుర్రం

жеребьёвк||а *ж* చీట్లు వేయడం; производи́ть ~у చీట్లు వేయు

жерло́ *с*: ~ пу́шки ఫిరంగి నోరు (మూతి)

жёрнов *м* తిరుగలి, గుండ్రాయి, విసరురాయి

же́ртв||а *ж* 1. (*божеству*) బలి [పశువు] 2. *перен.* త్యాగం; больши́е ~ы చాలా నష్టాలు (త్యాగాలు); цено́й больши́х ~ అపార త్యాగాలు చేసి, పెద్ద త్యాగాలతో; приноси́ть в ~у బలి పెట్టు; приноси́ть себя́ в ~у బలి చేసుకొను 3. (*о пострадавшем*) బలి, బాధితుడు; ~ы агре́ссии దురాక్రమణ బాధితులు; челове́ческие ~ы ప్రాణనష్టం; де́лать свое́й ~ой తన బలిగా చేసుకొను; станови́ться ~ой чего́-л. దేనికైనా ఆహుతి అయిపోవు; станови́ться ~ой кого́-л. ఒకరికి బలి అగు ◇ пасть ~ой బలి అయి నేలకొరుగు

же́ртвовать, поже́ртвовать 1. (*вн.*; *приноси́ть в дар*) దానమిచ్చు 2. (*тв.*; *не щади́ть, поступа́ться*) త్యాగం చేయు, త్యజించు, బలి చేసుకొను; ~ всем సర్వం త్యాగం చేయు; ~ жи́знью ప్రాణ త్యాగం (దేహపరిత్యాగం) చేయు; ~ собо́й తన్ను త్యాగం చేసుకొను, ఆత్మత్యాగం (ఆత్మ పరిత్యాగం) చేసుకొను, ఆత్మాహుతి చేయు

жест *м* సైగ, సంజ్ఞ, అభినయం ◇ благоро́дный ~ మోహర్బానీ

жестикули́ровать *несов.* అభినయించు, నర్తించు

жестикуля́ция *ж* అభినయం, నర్తనం, అంగహారం

жёстк||ий 1. గట్టి, కర్కశమైన, బిరుసు, ముదురు; ~ое мя́со ముదురు (గట్టి) మాంసం; ~ие во́лосы బిరుసు వెంట్రుకలు 2. *перен.* కఠిన; ~ая дисципли́на కఠిన క్రమశిక్షణ; ~ие усло́вия కఠిన షరతులు ◇ ~ий курс దృఢమైన (కఠినమైన) విధానం; ~ая вода́ కఠిన జలం

жесто́к||ий 1. క్రూరమైన, పాశవిక; ~ий челове́к క్రూరుడు; ~ое обраще́ние క్రూర ప్రవర్తన 2. *перен.* తీవ్ర, ఉగ్ర; ~ий бой తీవ్ర (ఉగ్ర) పోరాటం; ~ий моро́з తీవ్రమైన (ఎముకలు కొరికే) చలి; ~ая эксплуата́ция పాశవిక దోపిడి; ~ое сопротивле́ние గట్టి ప్రతిఘటన

жесто́ко *нареч.* 1. క్రూరంగా, పాశవికంగా, నిర్దాక్షిణ్యంగా 2. *перен.* దారుణంగా, తీవ్రంగా; ~ ошиба́ться దారుణంగా పొరపాటుపడు

жестокосе́рдие *с* కఠిన హృదయం

жестокосе́рдный క్రూర (కఠిన) హృదయంగల; ~ челове́к రాతి గుండెవాడు, దయాశూన్యుడు, నిర్ఘృణుడు

жесто́кость *ж* క్రౌర్యం, క్రూరత్వం, ఘాతు

жесть *ж* తగరం, సత్తు

жестя́нка *ж* 1. (*банка*) టిన్ 2. *разг.* (*кусок жести*) తగరపు రేకు

жестян||о́й తగరపు; ~а́я ба́нка తగరపు డబ్బా

жето́н *м* టోకెన్

жечь, сжечь (*вн.*) 1. తగలబెట్టు, కాల్చు, దహించు; ~ дрова́ వంటచెరకు కాల్చు 2. *перен.* మంట పెట్టు; со́лнце жжёт лицо́ ఎండకు ముఖం కాల్తుంది; пе́рец жжёт మిరియం మంట పెడుతుంది

жже́ние *с* మంట, చిమచిమ; испы́тывать ~ మంటలు పట్టుకొను, చిమచిమయను, చిమచిమలాడు

живи́тельн||ый జీవ; ~ая си́ла జీవశక్తి

жи́во *нареч.* 1. (*ярко*) కొట్టవచ్చినట్లు, స్పష్టంగా 2. (*остро, сильно*) తీక్ష్ణంగా, వాడిగా; ~ ощуща́ть స్పష్టంగా అనుభూతి చెందు 3. *разг.* (*быстро*) తొందరగా, సత్వరమే; ~! తొందరగా!; ~ умыва́ться! తొందరగా కడుక్కో!

жив||о́й 1. జీవ, సజీవ; ~а́я мате́рия సజీవ పదార్థం; ~а́я приро́да సజీవ ప్రకృతి; ~о́е существо́ జీవి; జీవుడు (*человек*); его́ роди́тели ещё жи́вы అతని తల్లితండ్రులు బతికే ఉన్నారు; пока́ бу́ду жив నేను బతికే కాలమంతా; как ~о́й ప్రాణప్రతిష్ఠ; остава́ться в ~ы́х ఏదో విధంగా బతికి బయటపడు 2. (*подвижный, энергичный*) చురుకైన, చలాకీ; ~о́й ребёнок చురుకైన పిల్ల 3. (*деятельный, интенсивно проявляющийся*) తీక్ష్ణమైన, తీవ్రమైన; с ~ы́м интере́сом తీక్ష్ణమైన (తీవ్రమైన) ఆసక్తితో ◇ ни жив ни мёртв కాళ్లూ చేతులూ ఆడ లేదు; ваш сын жив-здоро́в *разг.* మీ వాడు దుక్కలా వున్నాడు; про́шлое жи́во в моёй па́мяти గతం నా మనస్సులో సజీవంగా వుంది

живопи́сец *м* చిత్రకారుడు, వర్ణచిత్రకారుడు

живопи́сный 1. సుందరమైన, మనోహరమైన 2. (*яркий, образный*) మనోహరమైన, సజీవమైన

жи́вопись *ж* 1. (*вид искусства*) చిత్తరువు, వర్ణచిత్రలేఖనం 2. *собир.* [వర్ణ]చిత్రాలు

жи́вость *ж* 1. (*проворство, подвижность*) చురుకుతనం, చలాకీతనం 2. (*выразительность*) కళ్లకు కట్టినట్లుండేది, జీవం ఉట్టిపడేది; ~ изложе́ния కళ్లకు కట్టినట్లుండే (జీవం ఉట్టిపడే) వర్ణన 3. (*оживлённость*) ఉల్లాసం 4. (*ясность, отчётливость*) సజీవం; ~ воспомина́ний స్మృతులు సజీవంగా (పచ్చగా) ఉండడం

живо́т *м* కడుపు, పొట్ట

животво́рный జీవదాయకమైన, ఆయుర్వర్ధక, ఆయుష్కర

животново́д *м* పశు సంవర్తకుడు

животново́дство *с* పశు సంవర్ధన (పోషణ, పెంపకం)

животново́дческ||ий పశు ప్రజనన (పోషణ); ~ое хозя́йство పశు ప్రజనన (సంవర్ధన, పోషణ) క్షేత్రం

живо́тное *с* జంతువు, మృగం, పశువు; водяно́е ~ నీరాటం, జలచరం; вью́чное ~ మోత జంతువు; дома́шнее ~ పెంపుడు జంతువు; хи́щное ~ వన్య మృగం

живо́тный 1. జంతు 2. *перен.* క్రూరమైన, పాశవికమైన; ~ страх దారుణమైన భయం

животрепе́щущий జరూరు, అత్యావశ్యకమైన; ~ вопро́с అత్యావశ్యక (ప్రాణతుల్యమైన, జరూరు) సమస్య

живу́честь *ж* సజీవత్వం, మొండి ప్రాణంగలది, జీవనోపయోగ్యత

живу́чи||й 1. ప్రాణాధారమైన, జీవాధారమైన 2. *перен.* మొండిగా కొనసాగే; ~е тради́ции మొండిగా కొనసాగే ఆచారాలు

живьём *нареч. разг.* సజీవంగా

жи́дк||ий 1. ద్రవ; ~ие тела́ ద్రవ పదార్థాలు 2. (*водянистый*) పలుచటి, పలుచని; ~ое молоко́ పలుచని (పల్చని) పాలు 3. (*редкий*) పల్చని; ~ие во́лосы పల్చని జుట్టు

жи́дкость *ж* ద్రవం

жи́жа *ж*: гря́зная ~ బురద నీళ్లు; наво́зная ~ పేడనీళ్లు, పేణ్నీళ్లు

жи́зненный 1. జీవన, జీవిత; ~ о́пыт జీవిత అనుభవం; ~ путь జీవన (జీవిత) యాత్ర; ~ у́ровень జీవన ప్రమాణం 2. (*важный для жизни*) జీవనోపాధి, ఆవశ్యకమైన, ప్రాణావశ్యకమైన, ప్రాణతుల్యమైన; ~ вопро́с ఆవశ్యకమైన సమస్య

жизнеописа́ние *с* జీవిత కథ

жизнера́достность *ж* ఉల్లాసం

жизнера́достный ఉల్లాసమైన, ఉల్లాసకరమైన

жизнеспосо́бный జీవశక్తి కలిగిన, జీవ సామర్థ్యం కలిగిన

жизнеутвержда́ющий ఆశావాద, ఉత్తేజం కలిగించే, ఆశాపూరితమైన

жизн||ь *ж* 1. (*форма движения материи*) జీవితం, జీవం 2. (*физиологическое существование*) బతుకు, జీవితం, జీవనం, ప్రాణం; продолжи́тельность ~и జీవిత కాలం, ఆయుర్దాయం; сре́дства к ~и బతుకు తెరువు జీవనాధారాలు; зараба́тывать на ~ь జీవిక సంపాదించుకొను; сохраня́ть кому́-л. ~ь ఒకరి ప్రాణం దక్కించు 3. (*период существования*) జీవితం, బతుకు; расска́зывать о свое́й ~и తన జీవితాన్ని గురించి చెప్పు; жела́ю вам до́лгой счастли́вой ~и మీకు దీర్ఘాయుర్దాయాన్ని ఆకాంక్షిస్తున్నాను 4. (*образ существования*) జీవితం, జీవనం; усло́вия ~и జీవన (జీవిత) పరిస్థితులు; бродя́чая ~ь సంచార జీవితం; повседне́вная ~ь దైనందిన జీవితం; семе́йная ~ь కుటుంబ జీవితం 5. (*деятельность*) కార్యకలాపాలు, సేవ; обще́ственная ~ь పౌరసేవ 6. (*реальная действительность*)

жీవితం; проводи́ть в ~ь అమలులో పెట్టు (పరచు) ◇ ме́жду ~ью и сме́ртью చావు బతుకుల మధ్య [వుండు]; не на ~ь, а на́ смерть ప్రాణమున్నంత వరకు, ఊపిరి ఉన్నంతవరకు; отда́ть ~ь за что́-л. దేనికోసమైనా ప్రాణం (ప్రాణాన్ని) ఒడ్డు (వెచ్చించు)

жи́ла *ж* 1. *разг.* కండరబంధనం (*сухожилие*); సిర, మలిన రక్తనాళం (*кровеносный сосуд*) 2. *геол.* చారిక, పార; золотоно́сная ~ బంగారు చారిక

жиле́т *м* వెయిస్ట్‌కోటు

жиле́ц *м* నివాసి, అద్దెవాడు ◇ он не ~ [на бе́лом све́те] *разг.* అతను యీ ప్రపంచంలో వుండ తగడు

жили́ще *с* గృహం, కొంపగోడి, గృహవసతి, ఇల్లువాకిలి

жили́щн||ый గృహవసతి; ~е усло́вия గృహవసతి పరిస్థితులు

жи́лка *ж* 1. చిన్న రక్తనాళం 2. *бот.* (*тж.* ~ листа́) సిర 3. *перен.* ధోరణి; поэти́ческая ~ కవితా ధోరణి

жил||о́й 1. నివాస; ~о́й дом నివాస గృహం; ~а́я ко́мната గది 2. (*обитаемый*) జనం ఉన్న, నివాస

жиль||ё *с* గృహవసతి, కాపురం; неприго́дный для ~я́ నివాసానికి తగని

жир *м* కొవ్వు; живо́тный ~ జంతువుల కొవ్వు

жира́ф *м* పొడలలొట్టియ, జిరాఫీ

жире́ть, разжире́ть లావు అగు (*о человеке*); కొవ్వు ఎక్కు, లావెక్కు, పోతరించు, బలియు (*о животном*)

жи́рн||ый 1. *прям.*, *перен.* కొవ్వుగల; ~ая земля́ కండగల (సారవంతమైన) భూమి; ~ая пи́ща పుష్టి అయిన తిండి; ~ое мя́со కొవ్వుగల మాంసం 2. (*грязный или получившийся от жира*) జిడ్డు; ~ое пятно́ జిడ్డు మరక; ~ые во́лосы జిడ్డు జుట్టు; ~ые ру́ки జిడ్డు చేతులు 3. (*ожиревший*) బలిసిన, లావైన; ~ый челове́к బలిసిన మనిషి 4. (*о линии, черте*) దళసరి గీత

жите́йск||ий: ~ая му́дрость వివేచన జ్ఞానం; ~ие дела́ మామూలు (జీవన) వ్యవహారాలు

жи́тель *ж* వాసి, నివాసి, వాస్తవ్యుడు; ~ Москвы́ మాస్కో వాసి; ~ о́строва ద్వీపి; городско́й ~ పట్టణ వాసి; коренно́й ~ ఆదివాసి; ме́стный ~ దేశస్తుడు; се́льский ~ జానపదుడు

жи́тельств||о *с* *офиц.* నివాసం, కాపురం ఉండే స్థలం; име́ть ме́сто постоя́нного ~а స్థిరంగా నివసించు; он име́ет ме́сто псстоя́нного ~а в Мадра́се అతని స్థిరనివాసం మద్రాసు; меня́ть ме́сто ~а నివాస స్థలం మార్చు, మకాం మార్చు

жи́тница *ж* (*хлебородная область*) ధాన్యాగారం

жить *несов.* 1. బతుకు, మను; ~ о́чень до́лго దీర్ఘకాలం బతుకు 2. (*вести какой-л. образ жизни*) జీవించు; ~ дру́жно కలిసిమెలిసిపోవు; ~ по́лной жи́знью నిండుగా జీవించు; ~ скро́мно నమ్రంగా జీవించు (బతుకు), నిరాడంబరంగా జీవించు; ~ в нищете́ పేదరికంలో (దరిద్రంలో, లేమిడిలో) జీవించు (బతుకు); ~ на чужо́й счёт ఒకరి సొమ్ము తిను 3. (*обитать*) నివసించు, ఉండు (*о животных и людях*); కాపురంచేయు, కాపురముండు (*тк. о людях*)

жи́ться *несов. безл. разг.*: нам хорошо́ живётся మేము మంచి స్థితిలోనే వున్నాం (బతుకుతున్నాం); как вам живётся? జీవితం ఎలా వుంది?, కులాసాగా ఉన్నారా?

жму́рить *несов.* (*вн.*): ~ глаза́ కళ్ళు చిట్లించుకొను

жму́риться *несов.* కళ్ళు చిట్లించుకొను

жму́рки *мн.* కన్ను మూసే గంత, కన్ను కట్టు, దాగుడుమూతలు; игра́ть в ~ దాగుడుమూతలు ఆడు

жмы́хи *мн.* పిట్టు

жне́йка *ж* [పంట] కోత యంత్రం

жнец *м* [పంట] కోసేవాడు

жоке́й *м* జాకీ

жонглёр *м* గారడివాడు

жонгли́ровать *несов.* *прям.*, *перен.* (*тв. и без доп.*) (తో) గారడి చేయు; ~ слова́ми మాటల [తో] గారడి చేయు

жре́бий *м* 1. అదృష్టం, యోగం; броса́ть ~ చీట్లు వేయు 2. *перен.* విధి, కర్మం

жрец *м* పూజారి, పురోహితుడు

жужжа́ние *с* ఝుంకారం, గుంజ

жужжа́ть *несов.* జుమ్మను, ఝుంకరించు

жук *м* పురుగు; ма́йский ~ కుమ్మరిపురుగు; наво́зный ~ పేడపురుగు, అద్దెపురుగు

жу́лик *м* దొంగ, ముచ్చు; మోసగాడు, మోసకారి (*мошенник*)

жу́льничать *несов.* *разг.* మోసపుచ్చు, వంచించు

жу́льническ||ий: ~ая проде́лка మోసం

жу́льничество *с* మోసం

жура́вль *м* 1. (*птица*) వాలుకొంగ, బకం 2. (*у колодца*) కొక్కెర, కొక్కెరాయి

журна́л *м* 1. పత్రిక, మేగజీన్; двухнеде́льный ~ పక్షపత్రిక; ежеме́сячный ~ మాసపత్రిక; ежене-

де́льный ~ వారపత్రిక; литерату́рный ~ సాహిత్య పత్రిక 2.: ва́хтенный ~ ఓడ పుస్తకం; кла́ссный ~ హాజరుపట్టీ; заноси́ть в ~ పుస్తకంలో నమోదు చేయు

журнали́ст *м* పాత్రికేయుడు, పత్రికా రచయిత, జర్నలిస్టు

журнали́стика *ж* జర్నలిస్టు సాహిత్యం, జర్నలిస్టు వృత్తి

журнали́стски||й జర్నలిస్టు; в ~х круга́х జర్నలిస్టు వర్గాలలో

журна́льный మేగజీన్

журча́ние *с* జలజల, గలగల

журча́ть *несов.* జలజలమని (గలగలమని) పారు

жу́тк||ий భయంకరమైన, ఘోరమైన, భీకరమైన; ~ое преступле́ние ఘోరమైన నేరం

жу́тко 1. *нареч.* భీకరంగా 2. *безл. в знач. сказ.*: мне ~ నేను భయభ్రాంతుడనయ్యాను

жуть *ж разг.* భీతి; его́ ~ берёт అతను భయభ్రాంతుడయ్యాడు

жюри́ *с нескл.* జూరీ, నిర్ణేతలు; న్యాయ నిర్ణేతల సంఘం; быть в соста́ве ~ జూరీ సభ్యులలో ఉండు

З

за *предлог* I (*вн., тв.*) 1. (*по ту сто́рону, вне, позади*): уе́хать за́ го́род ఊరు బయటికి వెళ్ళు; жить за́ го́родом పట్టణం వెలుపల నివసించు; поста́вьте за шкаф అలమర వెనక పెట్టండి; стоя́ть за шка́фом అలమర వెనక ఉండు 2. (*о́коло, во́зле, вокру́г*) వద్ద, దగ్గర; сади́ться за стол టేబుల్ దగ్గర కూర్చొను; сиде́ть за столо́м టేబుల్ వద్ద కూర్చు 3. (*при обозначении занятия и орудия занятия*): принима́ться за еду́ భోజనం చేయడం మొదలు పెట్టు; молча́ть за едо́й భోజనం చేసినప్పుడు మౌనం వహించు; принима́ться за рабо́ту పనికి పూనుకొను; сиде́ть за рабо́той పనికి కూర్చొను 4. (*обозначает направленность действия на лицо или предмет*) కోసం, గురించి *или не переводится*; борьба́ за мир శాంతి [కోసం] పోరాటం; беспоко́иться за дете́й పిల్లలను గురించి ఆందోళనపడు; наблюда́ть за детьми́ పిల్లమీద ఒక కన్నేసి ఉంచు; следи́ть за чистото́й శుభ్రంగా ఉండేలా చూసుకొను 5. (*обозначает отношения, связанные с замужеством*): вы́йти за́муж за инжене́ра ఇంజనీరును పెళ్లి చేసుకొను; быть за́мужем за инжене́ром ఆమె ఇంజనీరు భార్య 6. (*по причине, вследствие*) కారణంగా, మూలంగా, వల్ల, అందున; за отсу́тствием вре́мени తగిన వ్యవధి లేనందున; награжда́ть кого́-л. за хоро́шую рабо́ту మంచి కృషి చేసినందుకు బహూకరించు II (*вн.*) 1. (*указывает на объект, к-рый охватывают, к-рого касаются*): брать кого́-л. за́ руку ఒకరి చేయి పట్టుకొను 2. (*свыше какого-л. предела*): бесе́да зашла́ за́ по́лночь అర్ధరాత్రి దాటిన తరువాత కూడా సంభాషణ సాగింది; ему́ за со́рок అతను యాభైయవ పడిలో పడ్డాడు; моро́з за три́дцать гра́дусов మైనస్ ముప్పై డిగ్రీలకి పైబడి చలి 3. (*на расстоянии*) నుంచి, లో; за 20 киломе́тров отсю́да ఇక్కడినుంచి 20 కిలోమీటర్లకు పైగా 4. (*до какого-л. временного или пространственного предела*) కి; за́ пять дней до сро́ка నిర్ణీత వ్యవధికి ఐదు రోజుల ముందు 5. (*в течение какого-л. срока*): за мину́ту నిమిషానికి, నిమిషంలో; за час గంటకి, గంటలోపల; за́работок за́ год సాలుసరి వేతనం; сде́лано за неде́лю వారం రోజుల్లో చేయబడినది 6. (*вместо, в качестве*): принима́ть за образе́ц నమూనాగా తీసుకొను; приня́ть кого́-л. за своего́ знако́мого ఒకరిని తన పరిచితుడిగా పొరబడు; я за тебя́ всё сде́лаю నేను నీ బదులు మొత్తం అంతా చేస్తాను; распи́сываться за кого́-л. ఒకరి తరఫున సంతకం పెట్టు; рабо́тать за гла́вного инжене́ра ఛీఫ్ ఇంజనీరుగా పని చేయు 7. (*в возмещение, в обмен*) కి; купи́ть за 10 рубле́й 10 రూబుళ్లకు కొను; рабо́тать за пла́ту వేతనానికి పని చేయు; плати́ть за рабо́ту పనికోసం (పనికి) (డబ్బు) చెల్లించు 8. (*ради, во имя, в пользу*) కి, కోసం; голосова́ть за кого́-л. ఒకరికి [అనుకూలంగా] ఓటు చేయు; сража́ться за ро́дину మాతృదేశం కోసం పోరాడు III (*тв.*) 1. (*непосредственно после, следом*) తరువాత; за дождя́ми наступи́ла жара́ వర్షాల తరువాత ఎండలు మొదలయ్యాయి; идёт ме́сяц за ме́сяцем, год за го́дом నెలలకి నెలలు, ఏళ్లకి ఏళ్ళు గడిచిపోతున్నాయి; чита́ть кни́гу за кни́гой పుస్తకం తరువాత పుస్తకం చదువు 2. (*при обозначении занятия, дела*): проводи́ть ве́чер за чте́нием చదువుతూ సాయంకాలం గడుపు (కాలక్షేపం చేయు) 3. (*во время*) అప్పుడు; поговори́ть за обе́дом భోజనం చేసినప్పుడు మాట్లాడు 4. (*указывает на цель действия*) కోసం;

идти́ за водо́й నీళ్ల కోసం వెళ్ళు; посыла́ть за до́ктором డాక్టరు కోసం పంపించు; я пришёл за кни́гой పుస్తకం కోసం వచ్చాను 5. (*указывает на лицо или предмет, от к-рого зависит что-л., к-рому принадлежит что-л.*): де́ло за деньга́ми ఇప్పుడు డబ్బు కావాలి; за тобо́й долг నువ్వు బాకీ ఉన్నావు; о́чередь за тобо́й ఇప్పుడు [మాట్లాడడం, చేయడం] నీ వంతు ◇ кто за? *разг.* ఎవరు అనుకూలం?; взве́сить все за и про́тив *разг.* లాభ నష్టాలు బేరీజు వేయు; в э́том де́ле есть свои́ за и про́тив ఈ విషయంలో అనుకూలమైన ప్రతికూలమైన అంశాలు ఉన్నాయి

заба́ва *ж* సరదా, తమాషా, విలాసం, వినోదం; де́тская ~ పిల్లల ఆట (సరదా)

забавля́ть *несов.* (*вн.*) వినోదం కలుగజేయు, ఉల్లాస పరచు

забавля́ться *несов.* సరదాగా ఆడుకొను (че́м-л. దేనితోనైనా)

заба́вно *нареч.* 1. తమాషాగా, చిత్రంగా 2. *в знач. сказ.* తమాషాగా వుంది; мне ~ నాకు తమాషాగా వుంది

заба́вный తమాషా అయిన, చిత్రమైన; ~ слу́чай చిత్రమైన (తమాషా అయిన) ఘటన

забаллоти́ровать *сов.* (*вн.*) ప్రతికూలంగా ఓటు చేయు

забальзами́ровать *сов. см.* бальзами́ровать

забастова́||ть *сов.* సమ్మె చేయు; рабо́чие ~ли కార్మికులు కట్టు కట్టారు, కార్మికులు సమ్మె చేశారు

забасто́вк||а *ж* సమ్మె; всео́бщая ~а సాధారణ సమ్మె; сидя́чая ~а ధర్నా; сбъявля́ть ~у సమ్మె చేయు; прекраща́ть ~у సమ్మె విరమించు

забасто́вщик *м* సమ్మెదారుడు

забве́ни||е *с* 1. *высок.* మరుపు, విస్మృతి; предава́ть ~ю విస్మరించు 2. (*пренебрежение*) నిర్లక్ష్యం చేయడం; ~е своего́ до́лга తన విధిని నిర్లక్ష్యం చేయడం

забе́г *м спорт.* పరుగు పందెం; ~ на 1000 ме́тров 1000 మీటర్ల పరుగు పందెం

забега́ть, забежа́ть 1. *разг.* (*заходить мимоходом, на короткое время*): ~ в магази́н [దారిలో] షాపులో దూరు; ~ к кому́-л. ఒకరి [ఇంటికి] వెళ్లివచ్చు, ఒకరిని చూడడానికి వెళ్ళు 2. (*убегать далеко*) దూరంగా పరుగెత్తు ◇ ~ вперёд ముందుగానే చేయు (చెప్పు)

забежа́ть *сов. см.* забега́ть

забере́менеть *сов.* గర్భవతి అగు

забеспоко́иться *сов.* ఆందోళన (చికాకు) పడసాగు

забетони́ровать *сов. см.* бетони́ровать

забива́ть, заби́ть (*вн.*) 1. (*вбивать*) కొట్టు, దిగగొట్టు 2. (*заделывать*) బిగించు, బిగించి వేయు, మూసివేయు; ~ до́сками చెక్కలతో బిగించు 3. (*убивать животных*) చావకొట్టు 4. *спорт.* కొట్టు; ~ гол గోలు కొట్టు 5. (*тв.*; *заполнять*) పూడ్చు; ~ ще́ли че́м-л. దేనితోనైనా సందులు పూడ్చు 6. (*засорять*) మూసివేయు; грязь заби́ла трубу́ మురికి గొట్టం మూసివేసింది 7. *разг.* (*превосходить*) (లో) పైచేయి అగు, మించిపోవు ◇ ~ кому́-л. го́лову *разг.* ఒకరి బుర్ర (తల)లోకి ఎక్కించు; фонта́н заби́л నీటిజలం విరజిమ్మింది

забива́||ться, заби́ться 1. *разг.* దాగుకొను; ~ться в у́гол ఓ మూల దాగుకొను 2. (*проникать, попадать*) దూరు; снег ~ется в боти́нки బూట్లలో మంచు దూరుతోంది 3. (*засоряться*) మూసుకుపోవు; труба́ заби́лась песко́м గొట్టం ఇసుకతో మూసుకుపోయింది

забинтова́ть *сов. см.* бинтова́ть

забира́||ть I, забра́ть (*вн.*) 1. తీసుకొను, పట్టుకొను 2. (*брать с собой*) తీసుకువెళ్ళు; ~ть с собо́й сы́на в кино́ సినిమాకు [తనతో] కొడుకుని తీసుకువెళ్ళు 3. *разг.* స్వాధీనం చేసుకొను, స్వాధీనపరచుకొను; అరెస్టు చేయు (*арестовывать*); ~ть власть в стране́ దేశంలో అధికారాన్ని స్వాధీనం చేసుకొను; ~ть в плен బందీ చేయు 4. *перен. разг.* (*овладевать мыслями, чувствами*) ఆవహించు, వేయు; страх ~ет భయం ఆవహిస్తోంది (వేస్తోంది) ◇ забра́ть си́лу *разг.* ప్రాబల్యం (పలుకుబడి) పొందు; ~ть в ру́ки అదుపులో పెట్టు[కొను]

забира́ть II, забра́ть (*вн.*; *заделывать*) బిగించు; ~ окно́ до́сками కిటికీలు చెక్కలతో బిగించు

забира́ться, забра́ться 1. [పైకి] ఎక్కు (*вверх*); లోపలికి దూరు (*внутрь*); ~ на де́рево చెట్టు ఎక్కు; ~ на стол టేబుల్ ఎక్కు 2. (*проникать тайком*) (లో) దూరు 3. *разг.* (*уходить или уезжать далеко*) దూరంగా వెళ్లిపోవు

заби́тый కృంగిపోయిన, పీడిత, దిక్కుమాలిన

заби́ть(ся) *сов. см.* забива́ть(ся)

забия́ка *м и ж разг.* జగడగొండి, జగడాల మారి

заблаговре́менно *нареч.* ముందుగానే

заблагорассу́дит||ься *сов. безл.*: он де́лает, что ему́ ~ся అతను [తన] ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తాడు

заблестéть *сов.* (*стать блестящим*) తళతళ లాడు, నిగనిగలాడు

заблуди́ться *сов.* దారి తప్పిపోవు

заблуждá||ться *несов.* భ్రమపడు, పొరపాటు పడు; вы ~етесь на э́тот счёт దాన్ని గురించి మీరు పొర పడుతున్నారు

заблуждéни||е *с* **1.** భ్రమ, విభ్రమ, పొరపాటు **2.** (*ошибочное мнение*) తప్పుడు అభిప్రాయం; быть в ~и పొరపాటుపడు (భ్రమపడు); вводи́ть кого́-л. в ~е ఒకరిని భ్రమపరచు (భ్రమపెట్టు)

забодáть *сов.* (*вн.*) కుమ్ము, కొమ్ములతో పొడుచు

забóй *м горн.* గని

забóйщик *м* గని కార్మికుడు

заболевáние *с* జబ్బు, రోగం, వ్యాధి; кóжное ~ చర్మ రోగం (వ్యాధి); нéрвное ~ సన్నిపాతం; профессионáльное ~ వృత్తి వల్ల వచ్చే జబ్బు; тяжёлое ~ తీవ్రమైన వ్యాధి

заболевáть I, заболéть **1.** (*тв.*) (తో) జబ్బు పడు; ~ гри́ппом ఫ్లూతో జబ్బుపడు **2.** *разг.* (*увлекáться*) (లో) విశేషాసక్తి చూపు

забол||евáть II, заболéть (*начать болеть*) నొప్పి వచ్చు; у негó ~éла головá అతనికి తలనొప్పి వచ్చింది; у негó ~éло гóрло అతనికి గొంతు నొప్పి, అతని గొంతు పుండు పడింది

заболéть I, II *сов. см.* заболевáть I, II

заболóченн||ый: ~ая земля́ ఊబి ప్రదేశం, బాడవ ప్రదేశం (భూమి)

забóр *м* కంచె, ఆవేష్టనం, కట్టవ

забóт||а *ж* **1.** చింత, శ్రద్ధ; ~а о блáге нарóда ప్రజల శ్రేయస్సు పట్ల శ్రద్ధ **2.** (*внимание*) శ్రద్ధాసక్తులు, శ్రద్ధ; проявля́ть ~у శ్రద్ధాసక్తులు చూపించు, శ్రద్ధ తీసుకొను **3.**: ~ы *мн.* (*хлопоты*) పనులు; ~ы по хозя́йству ఇంటి పనులు ◇ без забóт నిశ్చింతగా

забóтит||ь *несов.* (*вн.*) (గురించి) ఆందోళన చెందు; э́то егó óчень ~ దీనిని గురించి అతను చాలా ఆందోళన చెందుతున్నాడు; э́то егó мáло ~ అది అతనికి పట్టనే పట్టదు

забóтиться, позабóтиться (о *пр.*) శ్రద్ధ తీసుకొను, చూసుకొను; ~ о свои́х дéтях పిల్లల బాగోగులు చూసుకొను; ~ о своём здорóвье తన ఆరోగ్యాన్ని జాగ్రత్తగా చూసుకొను; я позабóчусь о том, чтóбы вам отвéтили మీకు జవాబు వచ్చేటట్టు చూస్తాను

забóтливо *нареч.* శ్రద్ధగా, ఆపేక్షగా

забóтливость *ж* ప్రేమాభిమానాలు, బాగోగులు చూసుకోవడం

забóтлив||ый బాగోగులు చూసుకునే, శ్రద్ధాళువైన; ~ый друг ఆపేక్షగల మిత్రుడు; ~ый сын శ్రద్ధాళువైన కొడుకు; ~ая мать పిల్లలను ఆప్యాయంతో చూసే తల్లి

забраковáть *сов. см.* браковáть

забрáсывать I, забросáть (*вн.*, *тв.*) (తో) నింపు (*заполнять*); విసిరివేయు (*закидывать*); ~ гранáтами (మీద) గుళ్లు వర్షించు (కురిపించు); ~ камня́ми (మీద) రాళ్లు విసిరివేయు; ~ цветáми పువ్వులు కురిపించు; ~ я́му землёй గుంట మట్టితో నింపు ◇ ~ вопрóсами ప్రశ్నల వర్షం కురిపించు

забрáсывать II, забрóсить (*вн.*) **1.** (*бросать*) వేయు; ~ мяч на кры́шу బంతిని ఇంటి కప్పు మీదికి విసిరివేయు; ~ нéвод వల వేయు **2.** *перен. разг.* (*доставлять*) తీసుకొని వచ్చు **3.** *перен.* (*переставать заниматься чем-л.*) మానేయు; ~ заня́тия చదువు మానివేయు

забрáть I, II *сов. см.* забирáть I, II

забрáться *сов. см.* забирáться

заброни́ровать *сов. см.* брони́ровать

забронировáть *сов. см.* бронировáть

забросáть *сов. см.* забрáсывать I

забрóсить *сов. см.* забрáсывать II

забрóшенн||ый అలక్ష్యం చేయబడిన, ఉపేక్షించబడిన; ~ый ребёнок అలక్ష్యం చేయబడిన బిడ్డ; ~ый сад కలుపు పెరిగిన తోట; ~ая шáхта పాడుబడ్డ గని

забры́зга||ть *сов.* (*вн.*) చిమ్ము, చిందించు; онá ~ла плáтье гря́зью ఆమె బట్టలమీద బురద చిందింది

забры́зга||ться *сов.* తుళ్లు, చిందు; я ~лся гря́зью నామీద మురికి చిందింది

забывáть, забы́ть **1.** (*вн.*, о *пр.*) (గురించి) మరచు, మరచిపోవు, విస్మరించు; забу́дь об э́том అది మరచిపో; не забу́дь позвони́ть [టెలి]ఫోన్ చేయడం మరచిపోకు [సుమా]; я забы́л егó и́мя అతని పేరు మరచి పోయాను **2.** (*вн.*; *случайно оставлять*) వదలి వేయు (పెట్టు, పోవు); я забы́л письмó дóма ఆ ఉత్తరం ఇంటివద్ద వదలివేశాను (మరచిపోయాను)

забывá||ться, забы́ться **1.** (*впадать в дремоту*) కునికిపడు, తూగిపడు **2.** (*отвлекаться от действительности*) మైమరచు, మరచిపోవు; ~ться в мечтáх కలలలో మైమరచు **3.** (*терять контроль над собой*) మైమరచు **4.** (*не сохраняться в па-*

мяти) మరచిపోవు, జ్ఞాపకం ఉండదు; без прáктики инострáнный язы́к бы́стро ~ется సాధనం లేకపోతే విదేశీ భాష తొందరగా మరచిపోతాం

забы́вчивость *ж* మరపు, పరధ్యానం, మతిమరుపు

забы́вчивый జ్ఞాపకశక్తి లేని, పరధ్యానంగా వున్న, మతిమరుపు స్వభావం కలిగిన

забы́т||ый 1. (*не сохранившийся в памяти*) విస్మరింపబడిన **2.** (*оставленный*) పోగొట్టుకున్న, పోయిన; ~ые вéщи పోగొట్టుకున్న వస్తువులు

забы́ть *сов. см.* забывáть

забытьё *с* **1.** (*беспамятство*) స్పృహతప్పడం; впадáть в ~ స్పృహ తప్పు **2.** (*дремота*) కునుకు **3.** (*глубокая задумчивость*) పరధ్యానం

забы́ться *сов. см.* забывáться

завáл *м* అవరోధం; снéжный ~ హిమ అవరోధం

завáли||вать, завали́ть (*вн.*) **1.** నింపు, నింపివేయు, పూడ్చు; ~вать я́му пескóм గుంటను ఇసుకతో పూడ్చు **2.** (*покрывать*) కప్పు, కప్పివేయు; дорóгу завали́ло снéгом రోడ్డు మంచుతో కప్పివేయబడింది **3.** (*загромождать*) మూసివేయు; прохóд завали́ли мешкáми దారిని బస్తాలతో మూసివేశారు; ~вать когó-л. пи́сьмами *разг.* ఒకరిమీద ఉత్తరాలు కురిపించు, ఒకరిని ఉత్తరాలతో ముంచెత్తు; ~ когó-л. рабóтой *разг.* ఒకరిని ఎక్కువ పనితో ముంచివేయు, ఒకరి నెత్తిన ఎక్కువ పని వేయు

завáливаться, завали́ться **1.** వెనక పడిపోవు; кни́га завали́лась за дивáн పుస్తకం సోఫా వెనక పడిపోయింది **2.** *разг.* (*обрушиваться*) కూలిపోవు; дом завали́лся ఇల్లు కూలిపోయింది **3.** *разг.* (*ложиться*) కూలబడు, పడుకొను; ~ спать పడుకొను

завали́ть(ся) *сов. см.* завáливать(ся)

завáривать, завари́ть (*вн.*): ~ чай టీ చేసుకొను

завари́ть *сов. см.* завáривать

заведéние *с* సంస్థ; учéбное ~ విద్యా సంస్థ

завéдовать *несов.* (*тв.*) [మేనేజిమెంటు] నిర్వహించు, డైరెక్టరుగా వుండు

завéдомо *нареч.* ఉద్దేశపూర్వకంగా, కావాలని; давáть ~ невéрные свéдения ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సమాచారం ఇచ్చు

завéдом||ый పచ్చి, పరమ; ~ый негодя́й పరమ నీచుడు; ~ая ложь పచ్చి అబద్ధం

завéдующий *м* మేనేజరు, అధిపతి; ~ канцеля́рией హెడ్ (పెద్ద) గుమాస్తా; ~ редáкцией డిపార్ట్‌మెంటు అధిపతి

завезти́ *сов. см.* завози́ть

завербовáть *сов. см.* вербовáть

заверéние *с* నమ్మకంగా (స్థిరంగా) చెప్పడం; ~ в прéданности విధేయుడుగా ఉంటానని చెప్పడం

завéрить *сов. см.* заверя́ть

заверну́ть(ся) *сов. см.* завёртывать(ся)

завертéть *сов.* (*вн.*; *начать вертеть*) తిప్పనారంభించు

завертéться I *сов. разг.* (*захлопотаться*) తీరిక (విరామం) లేకుండా పనిలో మునిగివుండు

завертéться II *сов.* (*начать вертеться*) తిప్పసాగు (మొదలుపెట్టు)

завёртывать, заверну́ть **1.** (*вн.*) చుట్టబెట్టు; ~ чтó-л. в бумáгу దేనినైనా కాగితంలో చుట్టబెట్టు **2.** (*поворачивать*) తిప్పుకొను, తిరుగు, మళ్లించు; ~ налéво ఎడమకు తిప్పుకొను (తిరుగు) **3.** *разг.* (*заходить куда-л.*) వెళ్లివచ్చు; заверну́ть к прия́телю స్నేహితుని ఇంటికి వెళ్లివచ్చు **4.** (*вн.*; *завинчивать*) బిగించు; ~ кран కొళాయి బిగించు **5.** (*вн.*; *загибать*) పైకి చుట్టు, పైకి మడుచు; ~ рукавá చొక్కా చేతులు పైకి మడుచు

завёртываться, заверну́ться **1.** (*закутываться*) చుట్టూ కప్పివేయు **2.** (*загибаться*) మడతపడు, ముడతపడు

заверша́ть, заверши́ть (*вн.*) పూర్తి చేయు (చేసుకొను), నెరవేర్చు, ముగించు

заверша́ться, заверши́ться పూర్తి చేయబడు, ముగియు; ~ успéшно ఫలించు

заверша́ющий తుది, చివరి, అంతిమ; ~ этáп తుది (చివరి, ఆఖరి) దశ

завершéни||е *с* పరిపూర్తి, [పరి]సమాప్తి, ముగింపు; успéшное ~е సాఫల్యం; приходи́ть к ~ю ముగింపుకి వచ్చు

заверши́ть(ся) *сов. см.* заверша́ть(ся)

заверя́||ть, завéрить (*вн.*) **1.** నమ్మించు, స్థిరంగా చెప్పు; я ~ю вас, что э́то бу́дет сдéлано అది చేయించేది ఖాయం; ~ть когó-л. в чём-л. ఒకరికి దేనిలోనైనా నమ్మకం కలిగించు **2.** (*удостоверять*) ధ్రువపరచు, ధృవీకరించు; ~ть пóдпись సంతకాన్ని ధృవీకరించు

завéс||а *ж*: дымовáя ~а ధూమావరణం, పొగ తెర; приподнимáть ~у ముసుగు తీసివేయు, తెరతొలగించు

завéсить *сов. см.* завéшивать

завести́(сь) *сов. см.* заводи́ть(ся)

завéт *м* ఆదేశం; по ~ам Лéнина లెనిన్ ఆదేశాల మేరకు

завéтн||ый 1. (*сокровенный*) చిర[కాల]; ~ая мечтá చిర[కాల] వాంఛ 2. (*особенно ценимый*) [అత్యంత] ప్రియమైన 3. (*секретный*) రహస్య, మరుగు పరచబడిన

завéшивать, завéсить (*вн.*) తెర వేయు, మూసి వేయు; ~ óкна కిటికీ తెర వేయు; ~ стéны картúнами గోడలు చిత్రాలతో నింపివేయు

завещáние *с* వీలునామా, మరణ శాసనం; дéлать ~ వీలునామా రాయు

завещá||ть *несов. и сов.* 1. (*вн. дт.*; *оставлять в наследство*) వీలునామా ద్వారా యిచ్చు (సంక్రమింప చేయు) 2. (*дт.* + *инф.*; *выражать предсмертную волю*) (కి) తుది ఆదేశం ఇచ్చు; учёный ~л продолжáть дéло своúм ученикáм శాస్త్రవేత్త ఆ ఆశయాన్ని తన శిష్యులు కొనసాగించాలని ఆదేశించాడు

завзя́тый *разг.* స్థిరపడిన, మారని; ~ театрáл థియేటర్లపట్ల విశేషాభిమానం కలవాడు

завивáть, завúть (*вн.*) నొక్కులు దిద్దు; ~ вóлосы [జుట్టు] నొక్కులు దిద్దు

завивáться, завúться 1. (*виться*) ఉంగరాలు తిరుగు 2. (*делать причёску*) నొక్కులు దిద్దు[కొను]

завúвка *ж* 1. (*действие*) నొక్కులు దిద్దడం 2. (*причёска*) నొక్కుల జుట్టు; хорóшая ~ మంచి నొక్కుల జుట్టు

завúдно *безл. в знач. сказ.*: емý ~ అతను ఈర్ష్య (అసూయ) పడుతున్నాడు

завúдный మంచి; ~ женúх మంచి పెళ్లి కొడుకు

завúд||овать, позавúдовать (*дт.*) ఈర్ష్యపడు, అసూయపడు; ~овать чужúм успéхам ఇతరుల విజయాలు చూసి ఈర్ష్యపడు (అసూయ చెందు); я емý не ~ую అతనికి పట్టిన గతి నాకు వద్దు

завинтúть(ся) *сов. см.* завúнчивать(ся)

завúнчивать, завинтúть (*вн.*) బిగించు

завúнчиваться, завинтúться బిగించబడు

завúс||еть *несов.* (от *рд.*) (మీద, పై) ఆధార పడు; ~еть от ры́нка మార్కెట్‌పై ఆధారపడు; э́то от меня́ не ~ит ఇది నామీద ఆధారపడదు

завúсимост||ь *ж* 1. పరాధీనత, పారతంత్ర్యం, పరతంత్రత, లోకువ; колониáльная ~ь వలస పారతంత్ర్యం; крепостнáя ~ь *ист.* భూదాస్యం; попадáть в ~ь పారతంత్ర్యంలో పడు 2. (*обусловленность*) ఆధారపడడం; ~ь цен от спрóса ధరలు గిరాకీ మీద ఆధారపడడం ◇ в ~и от обстоя́тельств పరిస్థితులను బట్టి

завúсим||ый అధీన, పరాధీన; ~ый человéк ఆశ్రితుడు; ~ое положéние పరాధీన పరిస్థితి; колониáльные и ~ые стрáны వలస, పరాధీన దేశాలు; дéлать ~ым పరాధీనం చేయు

завúстливый కుళ్లుమోతు, ఈర్ష్య; ~ взгляд ఈర్ష్య చూపు; ~ харáктер కుళ్లుమోతు స్వభావం; ~ человéк కుళ్లుపోతు

завúстник *м* కుళ్లుపోతు

зáвисть *ж* అసూయ, ఈర్ష్య, కుళ్లుమోతుతనం, కడుపుమంట; возбуждáть ~ в кóм-л. ఒకరిలో అసూయ రేకెత్తించు, ఒకరికి అసూయ కలిగించు

завит||óй: ~ы́е вóлосы నొక్కులు, నొక్కుల జుట్టు

завитóк *м* ముంగురు, గిరజా

завúть(ся) *сов. см.* завивáть(ся)

завкóм *м* (заводскóй комитéт) ఫాక్టరీ ట్రేడ్ యూనియన్ కమిటీ

завладевáть, завладéть (*тв.*) స్వాధీనం (వశం) చేసుకొను, చిక్కబట్టు ◇ ~ внимáнием దృష్టిని ఆకట్టుకొను

завладéть *сов. см.* завладевáть

завлекáть, завлéчь (*вн.*) 1. ఆశ చూపి ఆకర్షించు, ఎర చూపు, ఆశ చూపి వంచించు 2. *перен.* తమికొలుపు

завлéчь *сов. см.* завлекáть

завóд *м* ఫాక్టరీ, కర్మాగారం, మిల్లు; автомобúльный ~ మోటారు కారు ఫాక్టరీ; воéнный ~ మిలిటరీ (ఆయుధాల) ఫాక్టరీ ◇ кóнный ~ గుర్రాల పెంపక క్షేత్రం (కేంద్రం)

заводúть, завестú (*вн.*) 1. (*куда-л.*) ఎక్కడికైనా తీసుకెళ్లు 2. (*приобретать*) సంపాదించు, తెచ్చుకొను, కొను; ~ друзéй స్నేహితులను సంపాదించు; ~ привы́чку అలవాటు పడు; ~ собáку కుక్కను సంపాదించు 3. (*устанавливать*) ప్రవేశపెట్టు; ~ нóвые поря́дки కొత్త రూల్సు ప్రవేశపెట్టు 4. (*начинать*) పెట్టుకొను, ప్రారంభించు; ~ дéло కేసు నమోదు చేయు; ~ спор చర్చలు పెట్టుకొను 5. (*приводить в движение*) పెట్టు; ~ патефóн గ్రామఫోన్ పెట్టు; ~ мотóр [కారు] ఇంజను స్టార్టు చేయు; ~ часы́ వాచి తిప్పు

заводúться, завестúсь 1. (*появляться*) వచ్చి పడు; చేరు, పట్టు (*о живóтных, насекóмых*); в дóме завелúсь мы́ши ఇంట్లో ఎలుకలు చేరాయి; у негó завелúсь дéньги అతనికి డబ్బు వచ్చిపడింది 2. *разг.* (*устанавливаться*) అమలులోకి వచ్చు; заве-

лись нóвые порядки కొత్త రూల్సు అమలులోకి వచ్చాయి 3. (*начинать действовать*) కీ ఇవ్వబడు (*о часах*); పని చేయ నారంభించు (*о моторе и т.п.*)

заводн||óй కీ యిచ్చే; ~áя игрýшка కీ యిస్తే ఆడే ఆటబొమ్మ

заводоуправлéние *с* ఫాక్టరీ మేనేజిమెంటు

заводск||óй ఫాక్టరీ; ~áя столóвая ఫాక్టరీ భోజన శాల; ~ие корпусá ఫాక్టరీకి చెందిన భవనాలు

завоевáни||е *с* 1. (*действие*) ఆక్రమించుకోవడం, వశం (స్వాధీనం) చేసుకోవడం 2. (*достижение*) విజయాలు, దిగ్విజయాలు; ~я наýки విజ్ఞానశాస్త్రపు విజయాలు

завоевáтель *м* ఆక్రమణదారు

завоевáтельны||й దురాక్రమణ[శీల]; ~е вóйны దురాక్రమణ[శీల] యుద్ధాలు

завоевáть *сов. см.* завоёвывать

завоёвывать, завоевáть (*вн.*) 1. వశం చేసుకొను 2. *перен.* (*добиваться*) విజయం సాధించు, పొందు, గెలుచు; ~ авторитéт ప్రతిష్ఠను పొందు; ~ довéрие విశ్వాసాన్ని చూరగొను; ~ одобрéние మెప్పు పొందు; ~ прéвое мéсто *спорт.* మొదటి స్థానం పొందు (గెలుచుకొను); ~ чьи́-л. сердцá కొందరి హృదయాలు చూరగొను

завози́ть, завезти́ (*вн.*) 1. (*по пути*) [దారిలో] తీసుకువచ్చు 2. (*привозить издалека*) [దూరం నుంచి] తీసుకువచ్చు, సరఫరా చేయు 3. *разг.* (*доставлять*) దింపు, దింపివేయు

заволáкивать, заволóчь (*вн.*) కమ్మివేయు; тýчи заволокли́ нéбо మేఘాలు ఆకాశాన్ని కమ్మేశాయి

заволáкиваться, заволóчься కమ్ముకు పోవు, మబ్బు పట్టు, ముబ్బుకొను; ~ ды́мом పొగతో కమ్ముకు పోవు (నిండిపోవు); нéбо заволоклóсь тýчами ఆకాశం మబ్బు పట్టింది

заволновáться *сов.* 1. (*о поверхности воды*) కదలనారంభించు 2. *перен.* (*начать беспокоиться*) ఆందోళన (దిగులు) పడనారంభించు

заволóчь(ся) *сов. см.* заволáкивать(ся)

заворáчивать *несов. разг.* 1. *см.* завёртывать 2. *см.* ворóчать 2

завсегдáтай *м* రోజూ వతనుగా ఖాతాదారు

зáвтра *нареч.* 1. రేపు; ~ вéчером రేపు సాయం కాలం; ~ ýтром రేపు ఉదయం 2. *в знач. сущ. с нескл.* రేపు; оставáться до ~ రేపటివరకు ఉండు; сдéлать распоряжéния на ~ రేపటికి ఏర్పాటు చేయు ◇ до ~! రేపటివరకు సెలవు!

зáвтрак *м* టిఫిన్, ఉదయపు భోజనం; вкýсный ~ మంచి టిఫిన్; на ~ ఉదయాహారంలో

зáвтракать, позáвтракать టిఫిన్ తిను, ఉదయపు భోజనం చేయు

зáвтрашн||ий రేపటి; с ~его дня రేపటినుంచి

завуали́ровать *сов.* (*вн.*) ముసుగు కప్పు, మరుగు పరచు; ~ фáкты వాస్తవాలను మరుగుపరచు

завывáние *с* అరపు, మొరుగు, కూత; ~ вéтра గాలికూత

завывáть *несов.* అరచు (*о животных*); కూతలు పెట్టు (*о ветре*)

завы́сить *сов. см.* завышáть

завы́ть *сов.* అరవ (మొరగ) నారంభించు

завышáть, завы́сить (*вн.*) ఎక్కువ [చేసి] చెప్పు; ~ расхóды ఖర్చులు ఎక్కువ చేసి చెప్పు

завязáть(ся) *сов. см.* завя́зывать(ся)

завя́зка *ж* 1. కట్టు (కట్టే) తాడు 2. (*начало*) ప్రారంభం 3. *лит.* నాంది

завя́з||нуть చిక్కుకొను, దిగబడు; маши́на ~ла в грязи́ కారు బురదలో దిగబడింది (చిక్కుకొంది)

завя́зывать, завязáть (*вн.*) 1. (*узлом*) ముడుచుకొను, ముడివేయు, ముడివెట్టు; ~ боти́нки *разг.* బూట్లు కట్టుకొను 2. (*обвязывать*) కట్టు, చుట్టు; ~ глазá కన్నులకు (కళ్లకు) గంతలు కట్టు; ~ пáлец (*бинтом*) వేలికి కట్టు కట్టు 3. (в *вн.*; *упаковывать*) ముడుచుకొను; ~ чтó-л. в салфéтку ఏదైనా నాప్కిన్‌లో చుట్టబెట్టు 4. (*начинать*) కుదుర్చుకొను; ~ дрýжбу స్నేహం కుదుర్చు[కొను]; ~ разговóр సంభాషణ ప్రారంభించు

завя́зываться, завязáться 1. (*узлом*) ముడివేయబడు 2. (*начинаться*) కుదురు; завязáлась дрýжба స్నేహం కుదిరింది; завязáлась перепи́ска ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు మొదలయాయి 3. (*о плоде*) పిందె వేయు

зáвязь *ж бот.* [పువ్వులోని] బీజకోశం

завя́нуть *сов. см.* вя́нуть

загадáть *сов. см.* загáдывать

загáдк||а *ж* 1. పొడుపు కథ; загáдывать ~у పొడుపు కథ పొడుచు (చెప్పు); разгáдывать ~у పొడుపు కథను విప్పు (వూహించు) 2. *перен.* చిక్కు సమస్య ((ప్రశ్న)); ~а прирóды ప్రకృతి [మన ముందుంచుతున్న] చిక్కు సమస్య ◇ говори́ть ~ами గూఢార్థంతో మాట్లాడు

загáдочный గూఢమైన

загáдывать, загадáть 1. (*вн.*): ~ загáдку комý-л. ఒకరికి పొడుపు కథ పొడుచు **2.** (*вн.*; *задумывать*) ఊహించు; ~ числó ఒక సంఖ్యను ఊహించు **3.** *разг.* (*предполагать*) పథకాలు వేయు; ~ вперёд ముందే (జరగబోవుదానిని) వూహించు

загáр *м* కమలిన రంగు

загасúть *сов. см.* гасúть 1

загибáть, загнýть (*вн.*) పైకి మడచు (*вверх*); కిందికి మడచు (*вниз*); మడచు (*сгибать*); ~ пáлец వేలు మడచు; ~ страницу పేజిని మడచు (మడత పెట్టు)

загибáться, загнýться పైకి మడతబడు (*вверх*); కిందికి మడతబడు (*вниз*)

загипнотизúровать *сов. см.* гипнотизúровать

заглáвие *с* శీర్షిక; под ~м శీర్షిక కింద

заглáвн||ый: ~ый лист టైటిల్ పేజి, ముఖ చిత్రం; ~ая бýква కాపిటల్ లెటర్, పెద్ద అక్షరం; ~ая роль ప్రధాన పాత్ర

заглáдить *сов. см.* заглáживать

заглáживать, заглáдить (*вн.*) **1.** సాపు చేయు; ~ утюгóм ఇస్త్రీ పెట్టితో సాపు చేయు **2.** *перен.* (*исправлять*) సర్దుబాటు చేయు (చేసుకొను), సరిదిద్దుకొను, చక్కదిద్దు; ~ свою винý తాను ఒకరికి జరిగిన అన్యాయం సరిచేయు, తాను చేసిన తప్పు సరిదిద్దుకొను

заглóхнуть *сов. см.* глóхнуть 2, 3

заглуш||áть, заглушúть (*вн.*) **1.** కమ్మివేయు, అణచివేయు; вой вéтра ~áет голосá людéй వాయు గర్జన మనుషుల మాటలను కమ్మి వేస్తుంది (అణచి వేస్తుంది) **2.** *разг.* (*прекращать работу*) ఆపి వేయు; водúтель ~úл мотóр డ్రైవరు ఇంజను ఆపేశాడు **3.** *перен.* అణచు, ఉపశమించు, తగ్గించు; ~áть боль బాధను (నొప్పిని) తగ్గించు (అణచు); ~áть душéвную боль మనోబాధకి ఉపశమం కలిగించు

заглушúть *сов. см.* заглушáть

загляде́ться *сов. см.* заглядываться

заглядывать, заглянýть **1.** [తొంగి] చూచు; ~ в oкнó కిటికీలోకి తొంగి చూచు **2.** *перен.* చూచు; ~ в словáрь నిఘంటువు చూచు; он не заглядывал в кнúгу అతను పుస్తకం తెరవలేదు **3.** *разг.* (*заходить ненадолго*) [చూడడానికి] వెళ్లివచ్చు; ~ в магазúн షాపుకి వెళ్లివచ్చు; ~ к приятелю స్నేహితుని చూడడానికి వెళ్లివచ్చు ◇ ~ вперёд ముందుగా గ్రహించు, ముందు ఊహించు

заглядываться, загляде́ться *разг.* (на *вн.*) తదేకంగా చూచు, చూస్తూ పరవశమగు

заглянýть *сов. см.* заглядывать

загнáть *сов. см.* загонять

загнивáние *с* **1.** కుళ్లిపోవడం **2.** *перен.* క్షీణత, కుళ్లిపోవడం

загнивáть, загнúть **1.** కుళ్లు, కుళ్లిపోవు **2.** *перен.* క్షీణించు, కుళ్లిపోవు

загнúть *сов. см.* загнивáть

загнýть(ся) *сов. см.* загибáть(ся)

заговáривать I *несов.* (с *тв.*; *пытаться начать разговор*) (తో) మాట్లాడబోవు, మాట్లాడ ప్రయత్నించు

заговáривать II, заговорúть (*вн.*; *воздействовать заговором*) మంత్రం చెప్పు (పెట్టు); ~ зýбы పళ్ల నొప్పికి మంత్రం పెట్టు

зáговор I *м* కుట్ర; устрáивать ~ కుట్ర చేయు; учáствовать в ~е కుట్రలో పాల్గొను

зáговор II *м* (*заклинание*) మంత్రం

заговорúть I *сов.* (*начать говорить*) మాట్లాడనారంభించు

заговорúть II *сов. см.* заговáривать II

заговóрщик *м* కుట్రదారు

заголóв||ок *м* శీర్షిక; под ~ком శీర్షికతో

загóн *м* (*для скота*) బందెల దొడ్డి, కొట్టం

загонять, загнáть (*вн.*) **1.** (*заставлять войти*) లోపలికి తోలు (తరుము) **2.** *разг.* (*вбивать*) దిగగొట్టు **3.** (*утомлять*) అలయింపజేయు, అలిసిపోయేలా పని చేయించు

загорáживать, загородúть (*вн.*) **1.** (*обносить забором*) చుట్టూ కంచె వేయు **2.** (*заслонять*) (కి) అడ్డంగా వుండు; ~ свет వెలుతురుకి అడ్డంగా వుండు **3.** (*преграждать*) (కి) అడ్డం పెట్టు; ~ дорóгу దారి మూసి వేయు, (దేనికైనా) దారికి అడ్డం పెట్టు

загорáживаться, загородúться **1.** (*отгораживаться*) కంచె వేయు **2.** (*заслоняться*) (కి) అడ్డం పెట్టుకొను

загорáть, загорéть ఎండలో మాడు, సూర్య రశ్మికి దేహాన్ని గురి చేయు

загор||áться, загорéться **1.** (*зажигаться*) తగులబడి పోవు, నిప్పంటుకొను (*о пламени*); లైటు వెలుగు (*о свете, электричестве*) **2.** మెరయు; её глазá ~éлись от рáдости ఆమె కళ్లు సంతోషంతో మెరిశాయి **3.** *перен.* (*тв. и без доп.*; *каким-л. сильным чувством*) తహతహలాడు; ~áться стрáстью к

кому́-л. ఒకరిపట్ల వ్యామోహితుడగు; ~а́ться жела́нием сде́лать что́-л. దేనినైనా చేయాలని తహతహలాడు 4. *перен.* (*возникать*) రేగు; ~е́лся спор చర్చ రేగింది

загоре́лый ఎండకు కమిలిన

загоре́ть(ся) *сов. см.* загора́ть(ся)

загороди́ть(ся) *сов. см.* загора́живать(ся)

загоро́дка *ж разг.* 1. (*ограда*) చుట్టు కంచె, బందె 2. (*перегородка*) అడ్డం

за́городн||ый పట్టణం వెలుపలి; ~ый дом పట్టణం వెలుపలి గృహం; ~ая прогу́лка ఊరు బయట షికారు

загота́вливать, загото́вить (*вн.*) 1. (*готовить заранее*) ముందే సిద్ధం చేసుకొను 2. (*запасать*) నిలవ చేయు, సేకరించి పెట్టుకొను

заготови́тельны||й సేకరణ; ~й пункт సేకరణ కేంద్రం; ~е це́ны సేకరణ ధరలు

загото́вить *сов. см.* загота́вливать

загото́вка *ж* 1. (*действие*) సేకరణ; ~ хле́ба ధాన్య సేకరణ 2. (*полупродукт*) సగం తయారీ వస్తువు

заготовля́ть *несов. см.* загота́вливать

загради́ть *сов. см.* загражда́ть

загражда́ть, загради́ть (*вн.*) అడ్డగించు, అవరోధించు; అడ్డం పెట్టు

загражде́ние *с* అవరోధం, ప్రతిబంధకం; про́волочное ~ తీగలతో నిర్మించిన అవరోధం

заграни́ца *ж разг.* విదేశాలు, దేశాంతరం

заграни́чный విదేశీ; ~ па́спорт [విదేశాలకు పోయేందుకు] పాస్‌పోర్టు

загреба́ть, загрести́ *разг.* (*вн.*) పోగుచేయు; ~ гра́блями పండ్లకోలతో పోగుచేయు ◇ ~ де́ньги రెండు చేతులతో డబ్బు పోగుచేసుకొను

загрести́ *сов. см.* загреба́ть

загримирова́ться *сов. см.* гримирова́ться

загро́бн||ый *рел.*: ~ый мир పరలోకం; ~ая жизнь పరలోక జీవితం; ~ый го́лос పరలోక (అధిలోక) వాణి

загроможда́ть, загромозди́ть (*вн.*) (తో) నింపివేయు

загромозди́ть *сов. см.* загроможда́ть

загрубе́ть *сов. см.* грубе́ть 1

загружа́ть, загрузи́ть (*вн.*) 1. ఎక్కించు; ~ маши́ну дрова́ми వంట చెరుకు లారీలో ఎక్కించు 2. (*работой, делом*) ఎక్కువ పని చేయించు; он о́чень загру́жен рабо́той అతనికి తల మునక[లు]గా పని వుంది; ~ предприя́тие на по́лную мощь సంస్థను పూర్తి సామర్థ్యంతో నడిపించు (పని చేయించు)

загрузи́ть *сов. см.* загружа́ть *и* грузи́ть 1

загру́зка *ж* 1. (*действие*) (దేనితోనైనా) నింపడం, సరుకులు ఎక్కించడం 2. (*загруженность работой*) పని భారం, ఎక్కువ పని

загрунтова́ть *сов. см.* грунтова́ть

загрусти́ть *сов.* బెంగ (దిగులు) పడనారంభించు

загры́з||ть *сов.* (*вн.*) 1. కొరికి చంపు; соба́ка ~ла ко́шку కుక్క పిల్లిని కొరికి చంపేసింది 2. *перен. разг.* కొరికివేయు, వేధించు; его́ ~ла со́весть అతన్ని అంతరాత్మ వేధించింది

загрязне́ние *с* 1. (*действие*) కలుషితం (కాలుష్యం) చేయడం; ~ окружа́ющей среды́ వాతావరణ పరిసరాల కాలుష్యం 2. (*состояние*) కాలుష్యం

загрязни́ть(ся) *сов. см.* загрязня́ть(ся) *и* грязни́ть(ся)

загрязня́ть, загрязни́ть (*вн.*) కలుషితం చేయు, కలుషితపరచు, మలినపరచు; ~ атмосфе́ру వాతావరణాన్ని కలుషితపరచు (కలుషితం చేయు)

загрязня́ться, загрязни́ться కలుషితమగు; మురికి అగు (*об одежде*)

загс *м* (отде́л за́писи а́ктов гражда́нского состоя́ния) సివిల్ రిజిస్ట్రారు ఆఫీసు (కార్యాలయం)

зад *м* 1. వెనుక భాగం; ~ до́ма ఇంటి వెనుక భాగం 2. (*часть туловища*) పిరుదు, పృష్ఠభాగం; поверну́ться к кому́-л. ~ом ఒకరికి పెడముఖం పెట్టు

зада́бривать, задо́брить (*вн.*) అనునయించు, లాలించు, కానుక ఇచ్చి మంచి చేసుకొను

задава́ть, зада́ть 1. (*вн.*) ఇచ్చు, అప్పగించు; ~ уро́к кому́-л. ఒకరికి పాఠం ఇచ్చు; что тебе́ за́дано на за́втра? రేపటికి నీకేం పాఠం వుంది? 2. *разг.* (*вн.*; *устраивать*) చేయు; ~ пир విందు చేయు; ~ сва́дьбу పెళ్లి చేయు 3. *с.-х.* (*вн.*, *рд.*; *давать*) పెట్టు ◇ ~ вопро́с ప్రశ్న వేయు; я тебе́ зада́м! *разг.* చూడు నిన్నేం చేస్తానో!

задава́ться I, зада́ться (*тв.*): ~ це́лью నిశ్చయించుకొను, లక్ష్యాన్ని చేపట్టు, లక్ష్యం పెట్టుకొను

задава́ться II *несов. разг.* (*важничать*) కళ్లు నెత్తికి ఎక్కు, కళ్లు తలకెక్కు

задави́||ть *сов.* (*вн.*) 1. పారలిపారు, (మీదకి) ఎక్కేయు; авто́бус ~л соба́ку బస్సు కుక్క మీదకి ఎక్కేసింది 2. *разг.* (*задушить*) [ఒకరి] గొంతు నులుము 3. *перен.* అణచివేయు

зада́ни||е *с* పని; కర్తవ్యం; అభ్యాసక్రియ (*учебное*); дома́шнее ~е ఇంటి పని, హోమ్ వర్కు; пла́новое ~е ప్రణాళికా లక్ష్యం; по ~ю ఆదేశాల (ఆజ్ఞ) ప్రకారం

зада́тки *мн.* (*склонности*) మొగ్గు, అభిరుచులు; дурны́е ~ చెడు అభిరుచులు; хоро́шие ~ మంచి అభిరుచులు

зада́ток *м* బజానా, జట్టీ

зада́ть *сов. см.* задава́ть

зада́ться *сов. см.* задава́ться I

зада́ч||а *ж* 1. కర్తవ్యం; లక్ష్యం (*цель*); выполня́ть ~у కర్తవ్యం నిర్వహించు; ста́вить ~у перед ке́м-л. ఒకరి ముందు కర్తవ్యం[గా] పెట్టు, ఒకరి ముందు లక్ష్యం పెట్టు 2. *мат.* సమస్య, లెక్క; реша́ть ~у లెక్క చేయు

зада́чник *м* లెక్కల పుస్తకం

задвига́ть, задви́нуть (*вн.*) 1. తోయు; ~ под крова́ть మంచం కిందకి తోయు; ~ за шкаф బీరువా వెనక తోయు 2. (*закрывать*) మూయు

задви́жк||а *ж* కొండి, గొండె, గొళ్లెం; закрыва́ть на ~у తలుపు గొళ్లెం వేయు (పెట్టు)

задви́нуть *сов. см.* задвига́ть

задева́ть, заде́ть 1. (*вн.*, за *вн.*) తట్టుకొను, ఒరసికొని పోవు (*касаться*); తగులుకొను, (కు) చిక్కుకొను (*зацепляться*); он заде́л за гвоздь అతను మేకుకు తగిలాడు, అతని [చొక్కా] మేకుకు చిక్కుకుంది; пу́ля его́ не заде́ла తుపాకి గుండు అతనికి తగలలేదు 2. *перен.* (*вн.*; *возбуждать, волновать*) రేకెత్తించు; ~ чьё-л. любопы́тство ఒకరి ఉత్సుకతను రేకెత్తించు 3. *перен.* (*вн.*; *обижать, оскорблять*) అవమానపరచు; ~ чьё-л. самолю́бие ఒకరి మనస్సు గాయపరచు, ఒకరి ఆత్మగౌరవాన్ని కించపరచు ◇ ~ кого́-л. за живо́е ఒకరి మనస్సుని సూటిగా తాకు

заде́лать *сов. см.* заде́лывать

заде́лывать, заде́лать (*вн.*) బిగించు; ~ о́кна కిటికీలు బిగించు

задёргивать, задёрнуть (*вн.*): ~ занаве́ску (што́ру) తెర వేయు (మూయు)

задержа́ть(ся) *сов. см.* заде́рживать(ся)

заде́рживать, задержа́ть (*вн.*) 1. (*останавливать*) ఆపు, నిలుపు, బందు చేయు 2. (*мешать*) అరికట్టు; ~ разви́тие అభివృద్ధిని అరికట్టు 3. (*не выдавать вовремя*) తొక్కిపట్టు; ~ зарпла́ту జీతం బిగబట్టు 4. (*арестовывать*) నిర్బంధించు, అరెస్టు చేయు 5. (*замедлять, прекращать на время*): ~ дыха́ние ఊపిరి బిగించు

заде́рживаться, задержа́ться 1. ఆగు, ఉండు; я задержу́сь здесь на неде́лю నేనిక్కడ ఇంకా ఒక వారం రోజులు ఉండిపోతాను 2. (*останавливаться*) ఆపు; он задержа́лся у две́ри ద్వారం వద్ద [కొంత సేపు] ఆగాడు 3. (*опаздывать*) ఆలసించు, నట్టు కొట్టు, జాగు చేయు 4. (с *тв.*; *медлить с чем-л.*) జాప్యం చేయు; он задержа́лся с отъе́здом వెళ్లడానికి జాప్యం చేశాడు; он задержа́лся с рабо́той అతను పని జాప్యం చేశాడు

заде́ржк||а *ж* 1. (*остановка*) ఆక, నిలిపివేత 2. (*промедление*) నట్టు, జాగు, జాప్యం; без ~и వెను వెంటనే

задёрнуть *сов. см.* задёргивать

заде́ть *сов. см.* задева́ть

задира́ть, задра́ть (*вн.*) 1. *разг.* ఎత్తు; పైకి లాగు (*платье и т.п.*); ~ го́лову తల ఎత్తు (ఎగుర వేయు) 2. (*загрызать*) చంపు, పొట్టన బెట్టుకొను 3. *тк. несов. разг.* (*дразнить*) వెక్కిరించు

задира́ться, задра́ться *разг.* పైకి మడతబడు

за́дн||ий వెనక, వెనుక; ~ий двор పెరడు; ~яя часть పృష్ఠం; ~ее колесо́ వెనక చక్రం; ~ие но́ги వెనక కాళ్లు ◇ ~ий план *жив.* [చిత్రం] పూర్వ రంగం; ~ий ход బాక్ చెయ్యడం; кре́пок ~им умо́м *разг.* చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకొన్నట్టు, ఇల్లు అంటుకున్నాక బావి తవ్వినట్టు; быть без ~их ног *разг.* ఒళ్లు తూలిపోవు; поме́тить ~им число́м వెనుకటి తేదీ వేయు; ходи́ть на ~их ла́пках пе́ред ке́м-л. ఒకరికి అడుగులకు మడుగులొత్తు

задо́брить *сов. см.* зада́бривать

задо́лго *нареч.* చాలా (ఎంతో) ముందుగా; ~ до нача́ла ఆరంభానికి చాలా ముందుగా

задолжа́||ть *сов. разг.* (*вн.* и *без доп.*) (కి) అప్పుపడు, రుణపడు, బాకీ ఉండు (పడు); я ему́ ~л 10 рубле́й నేను అతనికి 10 రూబుళ్లు బాకీ ఉన్నాను (పడ్డాను)

задо́лженность *ж* బకాయి, బాకీ, అప్పులు; погаша́ть ~ అప్పులు తీర్చు (చెల్లుబెట్టు), బాకీ (బకాయి) తీర్చు

за́дом *нареч.* వెనక్కి తిరిగి; сиде́ть, поверну́вшись ~ వెనక్కి తిరిగి కూర్చొను; дви́гаться ~ వెనక్కి వెనక్కి వెళ్లు (నడుచు)

задо́р *м* ఉత్సాహం

задо́рный ఉత్సాహవంతమైన, ఉత్సాహపూరితమైన

задохну́ться *сов. см.* задыха́ться

задрáть *сов. см.* задирáть 1, 2

задрáться *сов. см.* задирáться

задремáть *сов. см.* дремáть

задрожáть *сов.* వణక నారంభించు

задувáть, задýть (*вн.*; *гасить*) వూది ఆర్పు, వూదివేయు

задýмать(ся) *сов. см.* задýмывать(ся)

задýмчивость *ж* ఆలోచనల్లో మునిగివుండడం (విహరించడం)

задýмчивый ఆలోచనా పూరితమైన, ఆలోచనల్లో మునిగివుండే; ~ взгляд ఆలోచనా పూరితమైన నేత్రాలు (చూపు); ~ человéк ఆలోచనా పూరితుడైన వ్యక్తి

задýм||ывать, задýмать **1.** (*вн.* + *инф.*; *намереваться сделать*) *переводится суф.* ఆలి + అనుకొను: я ~ал поéхать в Ленингрáд లెనిన్‌గ్రాడ్‌కు వెళ్లాలని అనుకున్నాను; éсли всё пойдёт, как ~ано అన్నీ అనుకున్నట్లు జరిగిపోతే **2.** (*загадывать*) అనుకొను, ఊహించు; ~ать числó ఒక సంఖ్యను అనుకొను (తలుచుకొను)

задýмыва||ться, задýматься **1.** (над *тв.*, о *пр.*) (గురించి) ఆలోచించు, చింతించు, తలపెట్టు, తలపోయు; ~ться о бýдущем భవిష్యత్తును గురించి తలపెట్టు (ఆలోచించు) **2.** (*впадать в задумчивость*) పర్యాలోచించు, తలపోయు, ఆలోచనల్లో మునిగిపోవు **3.** (*колебаться*) ముందువెనకలు చూచు; не ~ясь సంకోచించక, వెనుదీయక, ముందువెనుకలు ఆలోచించక

задýть I *сов. см.* задувáть I

задýть II *сов. разг.* (*начать дуть*) వీచ సాగు (నారంభించు)

задушéвн||ый: ~ый гóлос మృదువైన కంఠధ్వని; ~ый друг ఆప్త మిత్రుడు; ~ая бесéда సహృదయ పూర్వక భేటీ

задушúть *сов. см.* душúть I

задыхáться, задохнýться **1.** (от *рд.*) ఉక్కిరి బిక్కిరి అగు (*от недостатка воздуха*); ఒగర్చు (*от бéга, ходьбы*); గద్గదికమగు (*от волнения*); ~ от гнéва కోపంతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అగు **2.** *перен.* ఉక్కిరిబిక్కిరి అగు; ~ под гнётом పెత్తనంకింద ఉక్కిరి బిక్కిరి అగు **3.** (*умирать от удушья*) ఉక్కిరిబిక్కిరి అయి చచ్చిపోవు, ఊపిరి సలపక చచ్చిపోవు

заéзд *м* **1.** *спорт.* రౌండు **2.** (*приезд*) రాక; сегóдня в санатóрии ~ ఈ రోజు శానిటోరియంకి కొత్తవాళ్ళు వచ్చే రోజు

заезжáть, заéхать **1.** వచ్చు, దారిలో ఆగు, సందర్శించు; ~ к брáту సోదరుని ఇంటిదగ్గర ఆగు **2.** (за *тв.*) ఒకరిని తీసుకునివెళ్లు **3.** (в *вн.*; *въезжать*) (కి) వచ్చు; ~ во двор దొడ్లోకి వచ్చు **4.** (*подъезжать*) చేరు, వచ్చు; ~ слéва ఎడమవైపు నుంచి చేరు **5.** (за *вн.*; *сворачивать*) (కు) వెళ్లిపోవు; ~ за дом ఇంటి వెనుకకు వెళ్లిపోవు

заём *м* ఋణం, అప్పు; государственный ~ ప్రభుత్వ ఋణం; дéлать ~ అప్పు (ఋణం) పుచ్చుకొను (తీసుకొను, చేయు); предоставлять ~ (కి) ఋణం ఇచ్చు

заéхать *сов. см.* заезжáть

зажáть *сов. см.* зажимáть

зажéчь(ся) *сов. см.* зажигáть(ся)

зажи||вáть, зажúть మాను, ఆరు; рáна ~вáет мéдленно గాయం మెల్లిగా ఆరుతున్నది (మానుతున్నది); рáна ~лá గాయం మానింది

зáживо *нареч.* నిలువుగా, సజీవంగా; ~ погребённый నిలువుగా పాతిన, సజీవంగా పూడ్చిపెట్టిన; ~ сгорéть సజీవంగా దహనమగు

зажигáлка *ж* **1.** (*прибор*) లైటర్ **2.** *разг.* (*бомба*) మంట బాంబు

зажигáтельн||ый 1. మంట, మండే; ~ая бóмба మంట బాంబు **2.** *перен.* ఉత్తేజకరమైన; ~ая речь ఉత్తేజకరమైన ప్రసంగం

зажигáть, зажéчь (*вн.*) **1.** తగులబెట్టు, రాజబెట్టు (*поджигать*); వెలుగు, వెలిగించు (*включать свет*); ~ сигарéту ముట్టించు; ~ спичку అగ్గిపెట్టు **2.** *перен.* ఉత్తేజపరచు, రగిలించు

зажигáться, зажéчься **1.** రగులుకొను, తగులు, అంటుకొను, రాజుకొను; అంటుకొను (*о спичке*); వెలుగు (*об электрическом свете*) **2.** *перен.* ఉత్తేజితమగు, ఉత్తేజం కలుగు, తేజోవంతమగు

зажúм *м* **1.** (*действие*) అణచివేత, అణచుట; ~ крúтики విమర్శను అణచుట **2.** (*приспособление*) బందు

зажимáть, зажáть (*вн.*) **1.** బిగించు, నొక్కు, గట్టిగా పట్టుకొను; ~ в кулакé పిడికిట్లో నొక్కు **2.** (*плотно закрывать*) మూసుకొను; ~ нос ముక్కు మూసుకొను; ~ ýши చెవులు మూసుకొను **3.** *перен. разг.* అణచు; ~ инициатúву చొరవను అణచు; ~ крúтику విమర్శను అణచు ◇ ~ комý-л. рот ఒకరి నోరు మూయించు

зажúточно *нареч.*: жить ~ సంపన్న జీవితం గడుపు, సంపన్నంగా వుండు

зажúточный సంపన్న

зажи́ть I *сов. см.* заживáть

зажи́ть II *сов.* (*начать жить*) జీవించ నారం భించు (సాగు); ~ по-нóвому నూతన జీవితాన్ని ఆరం భించు (సాగించు); ~ семéйной жи́знью కుటుంబం కుదుర్చుకొను, కాపురమేర్పరచుకొను, సాంసారిక జీవితం ఏర్పరచుకొను

зажмýривать, зажмýрить (*вн.*): ~ глазá కళ్లు మూసుకొను

зажмýриваться, зажмýриться కళ్లు మూసుకొను

зажмýрить(ся) *сов. см.* зажмýривать(ся)

зазвáть *сов. см.* зазывáть

зазвенéть *сов.* మోగింపబడు, మోగింపసాగు

зазвони́||ть *сов.* మోగు, మోగింపసాగు; ~л телефóн టెలిఫోన్ మోగింది

зазвучáть *сов.* ధ్వనించ (మోగ, ప్రతిధ్వనించ) నారం భించు

зазевáться *сов. разг.* పరధ్యానంగా వుండు

зазеленé||ть *сов.*: лугá ~ли పచ్చిక బయళ్లు గడ్డితో నిండిపోయాయి; вдали́ ~ла рóща దూరంలో ఆకుపచ్చగా అడవి కనిపించింది

зазнавáться, зазнáться *разг.* గర్వాన్ని ప్రదర్శించు, కళ్లు తలకు (నెత్తికి) ఎక్కు

зазнáйство *с разг.* అహంభావం, గర్వం

зазнáться *сов. см.* зазнавáться

зазрéни||е *с*: без ~я сóвести జంకుగొంకు (సిగ్గు) లేకుండా

зазýбривать, зазубри́ть (*вн.*) కంఠస్థం చేయు, గుడ్డిగా వల్లెవేయు

зазубри́ть *сов. см.* зазýбривать

зазывáть, зазвáть *разг.* (*вн.*) రమ్మని పట్టుపట్టు

заигрá||ть *сов.* వాయించ నారంభించు; оркéстр ~л ఆర్కెస్ట్రా బృందం వాయించ నారంభించింది; он ~л на гитáре అతను గిటార్ వాయించ నారంభించాడు

заи́грывать *несов. разг.* (с *тв.*) 1. (*кокетничать*) (తో) హేళలాడు, సరసాలాడు 2. (*заискивать*) (తో) ఇచ్చకములాడు

зáика *м и ж* నత్తివాడు *м*, నత్తిది *ж*

заикá||ться, заикнýться 1. *тк. несов.* నత్తు, రాలుపడు 2. *разг.* (о *пр.*; *намекать*) ప్రస్తావించు, సూచించు; он и не ~лся об э́том అతను దాన్ని గురించి ఒక్క మాట కూడా చెప్పలేదు

заикнýться *сов. см.* заикáться 2

заи́мствование *с* 1. (*действие*) ఆదానం, అరువు 2. (*то, что заимствовано*) ఆదాన, అరువు తెచ్చుకున్నది

заи́мствованн||ый అరువు తెచ్చుకున్న, ఎరువు తీసుకున్న; ~ое слóво అరువు తెచ్చుకున్న మాట, ఎరువు తీసుకున్న పదం

заи́мствовать *несов. и сов.* (*сов. тж.* позаи́мствовать; *вн.*) అరువు (బదులు) తెచ్చుకొను, ఎరువు తీసుకొను; ~ óпыт అనుభవాన్ని బదులు తెచ్చుకొను

заинтересóванность *ж* ఆసక్తి, పక్షపాతం, శ్రద్ధ; ప్రేరణ (*стимул*); ~ в рабóте పని యెడల ఆసక్తి (శ్రద్ధాసక్తి); материáльная ~ భౌతిక (పాదార్థిక) ప్రేరణ

заинтересóванны||й 1. (*проявляющий внимание, интерес*) ఆసక్తిగల 2. (*в чём-л.*) (కు) సంబంధించిన; ~е стóроны సంబంధించిన వారు

заинтересовáть(ся) *сов. см.* заинтересóвывать (-ся)

заинтересóвывать, заинтересовáть (*вн. тв.*) (తో) రంజింపజేయు, (లో) ఆసక్తి కలిగించు; (తో) ప్రోత్సహించు (*стимулировать*)

заинтересóвываться, заинтересовáться (*тв.*) (మీద) ఆసక్తి కలుగు (ఏర్పడు, చూపు), కన్నుపడు, దృష్టిపడు

заинтриговáть *сов. см.* интриговáть 2

заи́скивать *несов.* (перед *тв.*) (ఒకరి యెదుట) ఇచ్చకములాడు, సముదాయించు

заи́скивающий ఇచ్చకాలమారి; ~ взгляд ఇచ్చకాలమారి చూపు

зайти́ *сов. см.* заходи́ть

зайчи́ха *ж* ఆడకుందేలు

закабали́ть *сов. см.* закабаля́ть

закабаля́ть, закабали́ть (*вн.*) బానిసగా చేయు

закады́чный *разг.*: ~ друг ప్రాణస్నేహితుడు, ఆప్త మిత్రుడు

закáз *м* ఆర్డరు, ఆదేశం, పురమాయింపు; по ~у ఆధ్వర్యాన, ఆదేశం మేరకు

заказáть *сов. см.* закáзывать

заказнó||й: ~е письмó రిజిస్టరు ఉత్తరం

закáзчик *м и ж* ఖాతాదారు, క్లయంటు

закáзывать, заказáть (*вн.*): ~ билéт టికెట్టు బుక్ (రిజర్వు) చేయు; ~ кни́гу в библиотéке లైబ్రరీలో పుస్తకం ఆర్డరు చేయు; ~ плáтье в ателье́ దుస్తు (ఫ్రాకు) పురమాయించు (ఆర్డరు చేయు)

закáл *м см.* закáлка ◇ человéк стáрого ~а కాకలు తీరిన మనిషి

закалённый *прям., перен.* కాకలు తీరిన; రాటు దేలిన (*тк. перен.*)

закали́ть(ся) *сов. см.* закаля́ть(ся)

зака́лка *ж* 1. *тех.* రాటు దేలడం 2. *перен.* (*воспитание выносливости*) [శరీరాన్ని] రాటు దేలడం 3. *перен.* (*выносливость*) కాకలు తీరడం, గట్టితనం దిట్టతనం

зака́лывать, заколо́ть (*вн.*) 1. (*убивать*) పొడిచి చంపు 2. (*скреплять*) అతికించు, అంటించు

закаля́ть, закали́ть (*вн.*) 1. *тех.* రాటు దేల్చు 2. *перен.* కాకలు తీర్చు, నిగ్గు దేల్చు; [శరీరాన్ని] రాటు దేల్చు (*физически*); ~ во́лю సంకల్పాన్ని దృఢపరచు

закаля́ться, закали́ться 1. *тех.* రాటు దేలు, పదును ఎక్కు 2. *перен.* కాకలు తీరు, నిగ్గు దేలు

зака́нчивать, зако́нчить (*вн.*) పూర్తిచేయు, ముగించు; ~ обуче́ние చదువు (విద్యాధ్యయనం) పూర్తి చేయు, పట్టభద్రుడగు; ~ рабо́ту పని పూర్తిచేయు; ~ разгово́р భేటీ (సంభాషణ) ముగించు; ~ ремо́нт మరమ్మతు పూర్తిచేయు

зака́нчиваться, зако́нчиться 1. పూర్తి అగు, ముగియు, సరిపడు, పోవు, అగు 2. *тк. несов.* (*тв.*) (తో) ముగియు

зака́па||ть I *сов.* [చినుకులు] పడనారంభించు; дождь ~л చినుకులు మొదలయ్యాయి (పడనారంభించాయి)

зака́па||ть II *сов.* (*вн.*; *испачкать*) మరకలు చేయు (చేసుకొను); она́ ~ла себе́ пла́тье ఆమె తన దుస్తులు మరకలు చేసుకుంది

зака́пывать, закопа́ть (*вн.*) 1. (*в землю*) పూడ్చు, పూడ్చివేయు, పాతిపెట్టు 2. (*заполнять землёй*) నింపు, పూడ్చివేయు; ~ я́му గుంట మట్టితో నింపు (పూడ్చివేయు)

зака́т *м* 1. (*солнца*) సూర్యాస్తమయం 2. *перен.* అవసానం, క్షీణత; на ~е жи́зни జీవిత అవసాన దశలో, జీవితపు క్షీణ దశలో

заката́ть *сов. см.* зака́тывать I

закати́ть *сов. см.* зака́тывать II

закати́ться *сов. см.* зака́тываться

зака́тывать I, заката́ть (*вн.*) 1. (в *вн.*; *заворачивать*) (లో) చుట్టు 2. *разг.* (*засучивать*) పైకి మడుచు; ~ рукава́ [చొక్కా] చేతులు పైకి మడుచు

зака́тывать II, закати́ть (*вн.*) (లో, వెనుక, కింద) దొర్లించు ◇ ~ глаза́ గుడ్లు (కళ్లు) తేలవేయు; ~ исте́рику *разг.* పిచ్చి (వెర్రి) కేకలు వేయు; ~ пир విందు చేయు; ~ сканда́л రభసచేయు

зака́тываться, закати́ться 1. (*куда-л.*) (వెనుక, కింద) దొర్లు 2. (*о светилах*) అస్తమించు; со́лнце закати́лось సూర్యుడు అస్తమించాడు

зака́шлять *сов.* దగ్గ నారంభించు

зака́шляться *сов.* పొలబారి దగ్గు

закида́ть *сов. см.* заки́дывать I

заки́дывать I, закида́ть (*вн. тв.*) 1. (*заполнять*) (తో) నింపు, పూడ్చివేయు 2. *перен.* కురిపించు; ~ кого́-л. вопро́сами ఒకరిపైన ప్రశ్నల [వర్షం] కురిపించు, ఒకరిని ప్రశ్నలతో ముంచెత్తు

заки́дывать II, заки́нуть 1. *см.* забра́сывать II 1; 2.: ~ го́лову తల పైకెత్తు (వెనక్కి వాల్చు); ~ но́гу на́ ногу కాలు మీద కాలు వేసుకొను

заки́нуть *сов. см.* заки́дывать II

закип||а́ть, закипе́ть 1. పొంగు (తెర్లు, కుతకుత లాడ) నారంభించు 2. *перен.* ముమ్మరంగా (జోరుగా) సాగు; рабо́та ~е́ла పని ముమ్మరంగా (జోరుగా) సాగు తోంది

закипе́ть *сов. см.* закипа́ть

закиса́ть, заки́снуть పుల్లపడు, పులుపెక్కు

заки́снуть *сов. см.* закиса́ть

за́кись *ж хим.* ఆక్సైడు; ~ желе́за ఫెర్రస్ ఆక్సైడు; ~ азо́та నైట్రస్ ఆక్సైడు

закла́д *м разг. см.* зало́г I 1, 2 ◇ би́ться об ~ పందెం ఒడ్డు (కట్టు), జూదమాడు

закла́дка *ж* 1. (*действие*) పునాది వేయడం, శంకుస్థాపన 2. (*в книге*) ప్రజ్ఞా పత్రిక, బుక్ మార్క్

закладна́я *ж* తనఖా (భోగ్య) పత్రం

закла́дывать, заложи́ть (*вн.*) 1. వేయు, వేసుకొను; заложи́ть ру́ки в карма́ны చేతులు జేబుల్లో వేసుకొను; ~ ру́ки за́ спину చేతులు వెనక్కి పెట్టుకొను 2. (*заполнять*) నింపు; పేర్చు (*загромождать*); ~ стол кни́гами బల్లమీద పుస్తకాలు పేర్చు, పుస్తకాలతో టేబుల్ నింపు 3. (*начинать постройку*) పునాది రాయి వేయు, శంకుస్థాపన చేయు 4. *перен.* (*давать начало*): ~ осно́ву ప్రాతిపదిక వేయు 5. (*отдавать в залог*) కుదువపెట్టు, రోయిదు, తాకట్టు పెట్టు 6. *безл. разг.*: мне заложи́ло у́ши నాకు చెవులు దిబ్బళ్లుపడ్డాయి ◇ ~ лошаде́й గుర్రాలను పూన్చు; ~ страни́цу పుటలో గుర్తు పెట్టు, బుక్ మార్క్ పెట్టు

закле́ивать, закле́ить (*вн.*) అంటించు

закле́ить *сов. см.* закле́ивать

заклейми́ть *сов. см.* клейми́ть

заклёпка *ж* ఉట్టిచీల, తాపటపు చీల

заклина́ние *с* 1. (*действие*) మంత్రం, అభిచారం 2. (*мольба, просьба*) ప్రార్థన

заклина́тель *м* మాంత్రికుడు; ~ змей పాములవాడు

заклина́ть *несов.* (*вн.*) 1. అభిమంత్రించు 2. (*умолять*) (ఒకరిని, చేయమని) ప్రార్థించు, అర్థించు

заключа́ть, заключи́ть 1. (*вн.*) నిర్బంధించు; ~ кого́-л. в тюрьму́ ఒకరిని ఖైదు (బందీ) చేయు, జైలులో పెట్టు 2. (*вн. тв.; заканчивать*) ముగించు; ~ речь призы́вом ప్రసంగాన్ని విజ్ఞప్తితో ముగించు 3. (*делать вывод*) నిర్ధారణ చేయు; из ва́ших слов я заключа́ю, что... మీ మాటలను బట్టి... అని నేను నిర్ధారణ చేసుకుంటున్నాను 4. (*вн.; договор и т.п.*) కుదుర్చుకొను, చేసుకొను; ~ мир శాంతి సంధి చేసుకొను (కుదుర్చుకొను); ~ пари́ పందెం పెట్టుకొను; ~ соглаше́ние ఒప్పందం చేసుకొను 5. *тк. несов.* (*вн.; содержать*) ఉండు; письмо́ заключа́ло в себе́ не́сколько строк ఉత్తరంలో కొన్ని పంక్తులు ఉన్నాయి ◇ ~ в ско́бки బ్రాకెట్లలో పెట్టు

заключа́||ться *несов.* 1. (в *пр.; находиться*) (లో) ఉండు 2. (в *пр.; состоять*) కలిగివుండు, అయివుండు; де́ло ~ется в том, что... విషయం (సంగతి) ఏమిటంటే...; зада́ча ~ется в том, чтобы... కర్తవ్యం ఏమిటంటే...; в э́той фра́зе ~ется весь смысл статьи́ వ్యాస సారాంశమంతా ఈ వాక్యంలో వుంది 3. (*тв.; заканчиваться*) (తో) ముగియు

заключе́ни||е *с* 1. చేసుకోవడం, కుదుర్చుకోవడం; ~е догово́ра ఒప్పందం చేసుకోవడం; ~е ми́ра శాంతి సంధి చేసుకోవడం (కుదుర్చుకోవడం) 2. (*лишение свободы*) నిర్బంధం; ~е в тюрьму́ జైలులో పెట్టడం; ~е под стра́жу అరెస్టు చేయడం, నిర్బంధం; отбыва́ть ~е శిక్ష కాలం గడుపు; пригова́ривать к тюре́мному ~ю జైలు శిక్ష విధించు 3. (*вывод*) నిర్ధారణ, నిర్ణయం, తీర్మానం; обвини́тельное ~е నేరారోపణ పత్రం; приходи́ть к ~ю నిర్ణయం చేసుకొను, నిర్ణయించు, నిర్ధారణకి వచ్చు 4. (*конец чего-л.*) ముగింపు ◇ в ~е ముగింపులో, అంతంలో

заключённый *м* ఖైదీ

заключи́тельн||ый ముగింపు, కడపటి, తుది; ~ый докуме́нт తుది పత్రం; ~ый конце́рт కడపటి (అంత్య) కచ్చేరు (ప్రదర్శన); ~ое заседа́ние ముగింపు సమావేశం

заключи́ть *сов. см.* заключа́ть 1—4

закля́тый బద్ధ; ~ враг బద్ధ (గర్భ) శత్రువు

закова́ть *сов. см.* зако́вывать

зако́вывать, закова́ть (*вн.*): ~ кого́-л. в кандалы́ ఒకరికి శృంఖలాలు (సంకెళ్ళు) వేయు

закола́чивать *несов. см.* забива́ть 2

заколдо́ванный మంత్రితుడైన, మంత్రముగ్ధుడైన ◇ ~ круг విషవలయం

заколдова́ть *сов. см.* заколдо́вывать

заколдо́вывать, заколдова́ть (*вн.*) మంత్రించు

зако́лка *ж* జుట్టు క్లిప్పు

заколо́ть *сов. см.* зака́лывать

зако́н *м* 1. శాసనం, చట్టం; свод ~ов శాసనావళి; статья́ ~а చట్ట నిబంధన, ఆర్టికల్; наруша́ть ~ చట్టం ఉల్లంఘించు; объявля́ть вне ~а చట్టం బహిష్కృతుని చేయు, చట్ట బహిష్కృతునిగా ప్రకటించు 2. (*правило, обычай*) నియమం; ~ ве́жливости మర్యాద (సభ్యతా) నియమం 3. (*объективный*) నియమం, సూత్రం; ~ сохране́ния эне́ргии శక్తి నిత్యత్వ సూత్రం; ~ы обще́ственного разви́тия సమాజ అభివృద్ధి నియమాలు; ~ы приро́ды ప్రకృతి నియమాలు

зако́нность *ж* న్యాయబద్ధత, న్యాయసమ్మతం, చట్ట సమ్మతం; соблюда́ть ~ చట్టాన్ని పాటించు; социалисти́ческая ~ సోషలిస్టు న్యాయబద్ధత (న్యాయ సమ్మతం)

зако́нн||ый 1. చట్టబద్ధమైన, చట్టరీత్యా, న్యాయ సమ్మతమైన, శాస్త్రోక్తమైన; ~ый насле́дник చట్టరీత్యా వారసుడు; ~ое пра́во న్యాయసమ్మతమైన హక్కు 2. (*справедливый*) సకారణమైన, న్యాయమైన; ~ая го́рдость సకారణమైన గర్వభావం

законода́тельн||ый లెజిస్లేటివ్, శాసన; ~ая власть శాసనాధికారం

законода́тельство *с* శాసనావళి, చట్టాలు; శాసన నిర్మాణం (*издание законов*); трудово́е ~ కార్మిక శాసనాలు

закономе́рность *ж* నియమం, నియమబద్ధత; истори́ческая ~ చరిత్రాత్మక నియమం

закономе́рный నియమబద్ధ, సహజమైన

законопрое́кт *м* బిల్లు, ముసాయిదా చట్టం

законсерви́ровать *сов. см.* консерви́ровать

законспекти́ровать *сов. см.* конспекти́ровать

зако́нченность *ж* పరిణతి, సమగ్రత

зако́нченн||ый 1. సంపూర్ణమైన, పరిపూరితమైన, సమగ్రమైన; ~ая мысль సమగ్రమైన భావం; ~ое образова́ние సమగ్ర[మైన] విద్య 2. (*достигший*

соверше́нства) ఆరితేరిన, పరిపూర్ణ; ~ый **ма́стер** ఆరితేరినవాడు; ~ый худо́жник పరిపూర్ణ చిత్రకారుడు

зако́нчить *сов. см.* зака́нчивать

зако́нчиться *сов. см.* зака́нчиваться 1

закопа́ть *сов. см.* зака́пывать

закопте́лый పొగబారిన, మసిబారిన

закопти́ть *сов. см.* копти́ть 2

закопти́ться *сов.* పొగబారు, మసిబారు

закопчённый పొగబారిన, మసిబారిన

закорене́л||ый 1. స్థిరపడిన, వేర్లు పాతుకున్న; ~е предрассу́дки వేర్లు పాతుకున్న దురభిమానాలు (దురభిప్రాయాలు) 2. (*неисправи́мый*) కరడు గట్టిన, మారని; ~й престу́пник కరడు గట్టిన నేరస్తుడు

закосне́лый *см.* закорене́лый

закостене́ть *сов. см.* костене́ть

закоу́лок *м* 1. (*глухо́й переу́лок*) సందు, గొంది 2. *разг.* (*уголо́к*) కొన, మారుమూల

закочене́вший (చలికి) బిగుసుకుపోయిన, మొద్దుబారిన

закочене́лый *см.* закочене́вший

закочене́ть *сов. см.* кочене́ть

закра́дыва||ться, закра́сться పుట్టు, తలెత్తు; ~ется сомне́ние నా మనస్సులో అనుమానం తలెత్తుతోంది; страх ~ется в ду́шу భయం గుండెను పీడిస్తోంది

закра́сить *сов. см.* закра́шивать

закра́сться *сов. см.* закра́дываться

закра́шивать, закра́сить (*вн.*) (కి) [రంగు] పూయు, పూసివేయు

закрепи́ть *сов. см.* закрепля́ть

закрепля́ть, закрепи́ть (*вн.*) 1. కట్టు (*привя́зывать*); [మేకు దిగకొట్టి] బిగించు (*приби́вать*); అంటబెట్టు, అంటించు (*прикле́ивать, прицепля́ть*) 2. *перен.* స్థిరపరచు, పటిష్ఠపరచు, దృఢతరం చేయు; ~ успе́хи విజయాలను పటిష్ఠపరచు (దృఢతరం చేయు) 3. (за *тв.*; *утвержда́ть за кем-л.*) కేటాయించు, నియమించు; ~ дом за учрежде́нием సంస్థకోసం భవనాన్ని కేటాయించు; ~ за собо́й ме́сто తన కోసం స్థానం ప్రత్యేకించుకొను 4. *фо́то* ఫిక్స్ చేయు, స్థిరపరచు ◇ желу́док закрепи́ло అతనికి మలబద్ధకం వుంది

закрепля́ющ||ий: ~ее сре́дство *мед.* విరేచనాలు కట్టించే మందు

закрепости́ть *сов. см.* закрепоща́ть

закрепоща́ть, закрепости́ть (*вн.*) బానిసను (దాసుని) చేయు

закрепоще́ние *с* బానిసగా (దాసునిగా) చేయడం

закрича́ть *сов.* కేక వేయనారంభించు, అరవ నారంభించు

закро́йщик *м* దర్జీ

за́кром *м* గిడ్డంగి, ధాన్యాగారం, నిల్వ

закругле́ние *с* 1. (*де́йствие*) వక్ర రేఖ గీయు 2. (*ме́сто*) వంపు

закруглённый వక్రంగా (వంపుగా) వున్న

закружи́||ться *сов.*: у меня́ ~лась голова́ నా కళ్లు తిరిగాయి, నా తల తిరిగింది

закрути́ть *сов. см.* закру́чивать

закру́чивать, закрути́ть (*вн.*) 1. అల్లు, పెన వేయు, మెలిపెట్టు; ~ усы́ మీసాలు మెలిపెట్టు 2. *разг.* (*зави́нчивать*) బిగించు

закрыва́ть, **закры́ть** (*вн.*) 1. మూయు, మూసివేయు; ~ чемода́н సూట్‌కేసు మూయు (మూసివేయు); ~ шкаф బీరువా మూయు (మూసివేయు) 2. (*покрыва́ть*) కప్పు[కొను]; ~ го́лову платко́м తల మీద రుమాలు వేసుకొను; ~ кого́-л. одея́лом ఒకరిని రజాయితో కప్పు 3. (*скла́дывать, смыка́ть*) మూయు, మూసుకొను; ~ глаза́ కళ్లు మూసుకొను; ~ зонт గొడుగు ముడుచు; ~ кни́гу పుస్తకం మూయు (మూసివేయు) 4. (*притворя́ть, запира́ть*) మూయు, మూసివేయు; ~ окно́ కిటికీ మూయు (మూసివేయు); ~ дверь తలుపు మూయు; ~ дверь на ключ తలుపుకు తాళం వేయు 5. (*прекраща́ть де́йствие*) మూయు, కట్టు, కట్టివేయు; ~ вход ఎన్‌ట్రెన్స్ (ప్రవేశ ద్వారం) మూయు; ~ газ గాస్ కట్టు (కట్టివేయు) 6. (*прерыва́ть де́ятельность*) ముగించు, మూసివేయు; ~ собра́ние సమావేశం ముగించు; ~ фа́брику ఫాక్టరీని మూసివేయు

закрыва́ться, закры́ться 1. తాళం వుంది 2. (*тв.*; *покрыва́ться*) కప్పుకొను; ~ одея́лом రజాయి కప్పుకొను 3. (*скла́дываться, смыка́ться*) మూయబడు; зонт закры́лся గొడుగు ముడవబడింది 4. (*затворя́ться*) మూయబడు; дверь закры́лась తలుపు మూయబడింది 5. (*запира́ться*) మూసుకొను; он закры́лся в ко́мнате అతను గదిలో బిడాయించుకుని కూర్చున్నాడు 6. (*прекраща́ть де́ятельность*) ముగించబడు, మూయబడు, మూసివేయబడు; вы́ставка закры́лась ప్రదర్శన ముగించబడింది (మూసివేయబడింది); магази́н закры́лся షాపు మూసివేయబడింది

закры́ти||е *с* ముగింపు; మూసివేయడం (*прекращение работы*); ~е **вы́ставки** ప్రదర్శన ముగింపు; вре́мя ~я магази́нов షాపులు మూసివేసే వేళ

закры́т||ый 1. మూయబడిన, మూసివేయబడిన (*крышкой, на замок*) **2.** (*крытый*) కప్పున్న; ~ая маши́на కప్పున్న (లిమొజీన్) కారు **3.** (*недоступный для посторонних*) రహస్య, ఏకాంత, జనాంతిక; ~ое заседа́ние రహస్య (ఏకాంత, జనాంతిక) సమావేశం ◇ ~ое голосова́ние రహస్య ఓటింగు

закры́ть(ся) *сов. см.* закрыва́ть(ся)

закули́сн||ый: ~ые **перегово́ры** రహస్య సంప్రతింపులు

закупа́ть, закупи́ть (*вн.*) కొను; కొనిపెట్టుకొను, నిల్వచేయు (*впрок*)

закупи́ть *сов. см.* закупа́ть

заку́пка *ж* కొనుగోలు

заку́поривать, заку́порить (*вн.*) (కి) బిరడా పెట్టు, బిరడాతో సీసా మూయు

заку́порить *сов. см.* заку́поривать

заку́порка *ж* **1.** (*действие*) బిరడా పెట్టడం (బిగించడం) **2.** *мед.* రక్తం గడ్డకట్టిపోవడం

заку́почн||ый: ~ая цена́ కొనుగోలు (సేకరణ) ధర

заку́ривать, закури́ть: ~ сигаре́ту సిగరెట్టు ముట్టించు (కాల్చు)

закури́ть *сов.* **1.** *см.* заку́ривать **2.** (*стать курильщиком*) పొగ తాగనారంభించు, సిగరెట్లు కాల్చ నారంభించు

закуси́ть I, II *сов. см.* заку́сывать I, II

заку́ска *ж* పలహారం, అల్పాహారం, నాస్తా; холо́дная ~ చల్లని పలహారం

заку́сочная *ж* అల్పాహార శాల, హోటల్

заку́сывать I, закуси́ть **1.** (*есть немного, наскоро*) తేలిగ్గా తిను, పలహారం తీసుకొను, అల్పాహారం తిను **2.** (*вн. тв.*; *заедать*) [ఏదో] అనుపానం పుచ్చుకొను (తీసుకొను)

заку́сывать II, закуси́ть (*вн.*; *прикусывать*) కొరుక్కొను; ~ губу́ పెదవి కొరుక్కొను

заку́тать(ся) *сов. см.* заку́тывать(ся)

заку́тывать, заку́тать (*вн.*) కప్పు (*в одеяло и т.п.*); వేడి దుస్తులు వేయు (*тепло одевать*)

заку́тываться, заку́таться (తో) కప్పుకొను

зал *м* హాలు; ~ ожида́ния వెయిటింగ్ హాలు; спорти́вный ~ క్రీడల హాలు; чита́льный ~ పఠనశాల

залата́ть *сов. см.* лата́ть

зала́ять *сов.* అరవ సాగు (నారంభించు), భౌభౌమని (మొరుగ) నారంభించు

залега́ние *с геол.* నిక్షేపం, స్తరం; ~ у́гля́ బొగ్గు స్తరం (నిక్షేపం)

залега́||ть *несов. геол.* నిక్షిప్తమై వుండు; у́гольный пласт ~ет на большо́й глубине́ బొగ్గు నిక్షేపం చాలా లోతుగా వుంది

заледене́лый 1. మంచుతో కప్పబడివున్న 2. (*закоченевший*) [చలికి] బిగుసుకుపోయిన

заледене́ть *сов.* **1.** గడ్డకట్టి పోవు, మంచుతో కప్పబడిపోవు **2.** (*закоченеть*) [చలికి] బిగుసుకుపోవు

залежа́лый *разг.* చెడిపోయిన, పాత; ~ това́р పాత సరుకు

залежа́ться *сов. см.* залёживаться

залёживаться, залежа́ться **1.** చాలా కాలంగా పడివుండు (*о человеке*); అమ్మకం లేక పడివుండు, అమ్ముడు పోక వుండు (*о товаре*) **2.** (*портиться*) చెడిపోవు

за́лежны||й: ~е зе́мли బీడు భూములు (నేలలు)

за́леж||ь *ж* నిక్షేపం; ~и у́гля́ బొగ్గు నిక్షేపాలు

залеза́ть, зале́зть **1.** (на *вн.*) [మీద, పైకి] ఎక్కు; ~ на де́рево చెట్టు [మీదికి] ఎక్కు; ~ на кры́шу ఇంటికప్పు [మీదికి] ఎక్కు **2.** *разг.* (в *вн.*; *проникать тайком*) (లోపలికి) దూరు; ~ в дом ఇంట్లో దొంగచాటుగా దూరు (ప్రవేశించు); ~ в карма́н జేబు కొట్టు ◇ ~ в долги́ అప్పుల పాలగు

зале́зть *сов. см.* залеза́ть

залет||а́ть, залете́ть **1.** (*влетать*) లోపలికి ఎగిరి వచ్చు; пти́ца ~е́ла в ко́мнату ఒక పక్షి లోపలికి (గదిలోపలికి) ఎగిరివచ్చింది **2.** (за *вн.*; *летя, оказываться где-л.*) అవతలికి వెళ్ళిపోవు; самолёт ~е́л за Поля́рный круг విమానం ధృవప్రాంతం అవతలికి వెళ్ళిపోయింది, విమానం ధృవప్రాంతం దాటి పోయింది

залете́ть *сов. см.* залета́ть

зале́чивать, залечи́ть (*вн.*) మాన్పు; ~ ра́ны గాయాలు మాన్పు

залечи́ть *сов. см.* зале́чивать

зали́в *м* అఖాతం

залива́ть, зали́ть (*вн.*) **1.** ముంచెత్తు; река́ залила́ луга́ నది పచ్చిక బయళ్ళని నీటితో ముంచెత్తింది **2.** *перен.* (*заполнять*) ముంచెత్తు; ~ све́том కాంతితో ముంచెత్తు **3.** (*пачкать*) ఒలకబోయు; ~ стол черни́лами బల్ల మీద సిరా ఒలకబోయు **4.** (*тушить*)

[సీటిత్] ఆర్పు; ~ костёр మంట ఆర్పు 5. (*покрывать*) వేయు, పోయు; ~ дорóгу асфáльтом రోడ్డుపై అస్ఫాల్ట్ వేయు 6. (*наливать*) నింపు; ~ бак టాంకు నింపు; ~ бензúн పెట్రోల్ నింపు

заливáться, залúться (*тв.*): ~ пéсней కేరిం తలు కొట్టు (పెట్టు); ~ слезáми కన్నీరుమున్నీరుగా ఏడ్చు; ~ смéхом కడుపుబ్బ నవ్వు

заливн||óй 1.: ~óй луг తడి పచ్చికబయలు 2. *кул.* ఆస్పిక్; ~áя рыба ఆస్పిక్ చేప

залúть(ся) *сов. см.* заливáть(ся)

залóг I *м* 1. హామీ, కుదువ, తాకట్టు; брать в ~ కుదువ పెట్టుకొను; отдавáть под ~ కుదువ పెట్టు; отпускáть когó-л. под ~ ఒకరిని జామీనుమీద విడుదల చేయు, ఒకరిని బెయిల్‌మీద విడిచిపెట్టు 2. *перен.* చిహ్నం; ~ побéды విజయానికి చిహ్నం; в ~ дрýжбы స్నేహచిహ్నంగా, స్నేహార్థం

залóг II *м грам.*: действúтельный ~ కర్తరి ప్రయోగం; страдáтельный ~ కర్మణి ప్రయోగం

залóгов||ый: ~ая квитáнция తాకట్టు రశీదు

заложúть *сов. см.* заклáдывать

залóжник *м* హామీ బంది (ఖైదీ), కుదువ బంది; брать когó-л. ~ом ఒకరిని హామీ ఖైదీగా పట్టుకొను

залп *м* ప్రేలుడు; пýшечный ~ ఫిరంగి ప్రేలుడు; давáть ~ ఫిరంగి కాల్చు (ప్రేల్చు)

зáлпом *нареч. разг.* ఒక్క గుటకలో, ఒక్క గుక్కలో; вы́пить ~ ఒక్క గుటకలో తాగు; прочитáть ~ ఏక బిగిన చదువు; сказáть ~ ఒక్క గుక్కలో చెప్పు

замáзать(ся) *сов. см.* замáзывать(ся)

замáзка *ж* (*вещество*) లప్పం

замáзывать, замáзать (*вн.*) 1. (*закрашивать*) [రంగు] వేయు, పూసివేయు, [రంగు] పులుము 2. (*залеплять*) [లప్పం] వేయు; ~ óкна нá зиму చలికి కిటికీలు మూసి (బిగించి) వేయు 3. (*пачкать*) (తో) మురికి చేయు, మాపు, పూసుకొను; замáзать лицó варéньем జాం మూతి నిండా పూసుకొను 4. *перен. разг.* (*скрывать*) మరుగు[పరచు]; ~ недостáтки в рабóте పని లోపాలను మరుగుపరచు; ~ противорéчия వైరుధ్యాలను మరుగుపరచు

замáзываться, замáзаться మురికి అగు, మాసిపోవు, పూసుకొను

замáлчивание *с* మూసిపెట్టడం, తొక్కిపట్టడం; ~ фáктов వాస్తవాలను తొక్కిపట్టడం

замáлчивать, замолчáть (*вн.*) మూసిపెట్టు, తొక్కిపట్టు; ~ фáкты వాస్తవాలను తొక్కిపట్టు

замáнивать, заманúть (*вн.*) ఆశ (ఎర) చూపి ఆకర్షించు (వంచించు); ~ когó-л. в ловýшку ఒకరికి ఎర చూపి బోనులోకి ఆకర్షించు

заманúть *сов. см.* замáнивать

замáнчивый ఆకర్షణీయమైన, వ్యామోహపరచే, మనస్సును ఆకర్షించే

замарáть(ся) *сов. см.* марáть(ся)

замариновáть *сов. см.* мариновáть 1

замаскировáть(ся) *сов. см.* замаскирóвывать (-ся) *и* маскировáть(ся)

замаскирóвывать, замаскировáть (*вн.*) మూసిపెట్టు, మరుగుపరచు

замаскирóвываться, замаскировáться మరుగుపరచుకొను

замáтывать, замотáть (*вн.*) 1. (*наматывать*) చుట్టేయు 2. (*тв.*; *обматывать*) (తో) చుట్టబెట్టు

замáтываться, замотáться 1. (на *вн.*; *наматываться*) చుట్టబెట్టబడు 2. (*тв.*, в *вн.*) (తో) కట్టుకొను 3. *разг.* (*утомляться*) అలసిపోవు

замахáть (*тв.*) (తో) ఆడించ నారంభించు

замáхиваться, замахнýться (*тв.* на *вн.*) జళిపించు; ~ на ребёнка పిల్లవాణ్ణి జళిపించు; ~ на когó-л. [рукóй] ఒకరిపై చెయ్యి ఎత్తు

замахнýться *сов. см.* замáхиваться

замáчивать, замочúть (*вн.*) 1. తడుపు[కొను]; замочúть нóги కాళ్ళు తడుపుకొను 2. (*подвергать мочению*) నానబెట్టు; ~ бельё బట్టలు నానబెట్టు

замáшк||а *ж* నడత, అలవాటు; дурны́е ~и చెడు అలవాట్లు, దుర్నడత

замедлéни||е *с* 1.: ~е движéния వేగం తగ్గుట 2. *уст.* (*задержка*) ఆలస్యం, జాప్యం; без ~я ఆలస్యం లేకుండా, వెంటనే, అనాలస్యంగా

замéдленн||ый మందగిస్తున్న, మందమైన, జాప్యమైన, నెమ్మదిగా సాగే; ~ые движéния మందమైన కదలికలు; бóмба ~ого дéйствия టైమ్ బాంబు

замéдлить *сов. см.* замедлять

замедлять, замéдлить (*вн.*) 1. (*уменьшать скорость*) [వేగం] తగ్గించు, మందగింప చేయు 2. (*задерживать*) ఆలస్యం (జాగు, విలంబం) చేయు; не замéдлить с отвéтом ఆలస్యం చేయకుండా వెంటనే జవాబు ఇచ్చు

замéна *ж* 1. (*действие*) బదులుగా (మారుగా) పెట్టడం, బదులుగా వుంచడం, ఒకరి (ఒకదాని)

స్థానంలో మరొకరిని (మరొకదానిని) ఉంచడం 2. (*заменяющее лицо или предмет*) బదులుగా (మారుగా, ప్రతిగా) వుంచబడినవాడు (వుంచబడినది)

заменим||ый మార్చగలిగే, మార్చ వీలైన; ~ая дета́ль మార్చవీలైన భాగం

замени́тель *м* బదులు, ప్రతి, మారు

замени́ть *сов. см.* заменя́ть

замен||я́ть, замени́ть (*вн.*) 1. (*тв.*) (కి) బదులు పెట్టు (తెచ్చిపెట్టు, వుంచు); ~я́ть одну́ дета́ль друго́й ఒక భాగం బదులు మరొకదాన్ని పెట్టు (వుంచు) 2. (*занимать место*) (గా) వుండు, అగు; ~я́ть кому́-л. мать ఒకరికి [మారు] తల్లిగా వుండు (అగు); не́кому его́ ~и́ть అతని స్థానాన్ని భర్తీ చేసేవాడు మరొకడు లేడు; кни́ги ~я́ли ему́ друзе́й అతని మిత్రులు పుస్తకాలే

замере́ть *сов. см.* замира́ть

замерза́ни||е *с* ఘనీభవనం, గడ్డకట్టడం; то́чка ~я *физ.* ఘనీభవన బిందువు (స్థానం), ఘనీభవనాంకం

замерза́||ть, замёрзнуть 1. పేరుకొను, గడ్డకట్టు, ఘనీభవించు; вода́ ~ет при 0° నీరు సున్నా డిగ్రీ ఉష్ణోగ్రతవద్ద గడ్డకట్టుతుంది 2. (*покрываться льдом*) మంచుతో కప్పబడు; окно́ замёрзло కిటికీ మంచుతో కప్పబడింది 3. (*умирать от холода*) చలికి ప్రాణం కోల్పోవు 4. *разг.* (*зябнуть*) చలి వేయు; я ~ю నాకు చలి వేస్తోంది

замёрзнуть *сов. см.* замерза́ть *и* мёрзнуть

за́мертво *нареч.*: па́дать ~ నేలకూలు (*о раненом*); అలసిసోలిపోవు (*от усталости*); స్పృహకోల్పోవు (*без сознания*)

замеси́ть *сов. см.* заме́шивать I

замести́ *сов.* замета́ть

замести́тел||ь *м в разн. знач.* డిప్యూటీ; ~ь дире́ктора తాత్కాలిక (డిప్యూటీ) డైరెక్టరు; ~ь мини́стра иностра́нных дел డిప్యూటీ విదేశాంగ మంత్రి; ~ь председа́теля ఉపాధ్యక్షుడు; назнача́ть ~ем డిప్యూటీగా నియమించు

замести́ть *сов. см.* замеща́ть 1

замета́ть, замести́ (*вн.*) 1. తుడిచిపెట్టు, తుడిచి వేయు, ఊడ్చివేయు 2. (*заносить*) కప్పబడు; доро́гу замело́ сне́гом దారి మంచుతో కప్పబడింది; ~ следы́ *прям.*, *перен.* జాడలు తుడిచివేయు (మాపు చేయు)

заме́тить *сов. см.* замеча́ть

заме́тк||а *ж* 1. (*знак*) గుర్తు 2. (*краткая запись*) గమనిక; путевы́е ~и యాత్రా విశేషాల నోట్సు 3. (*в печати*) సంక్షిప్త వార్త, చిన్న వ్యాసం ◇ брать что-л. на ~у దేనినైనా దృష్టిలో ఉంచుకొను

заме́тны||й 1. కండ్లకు కనిపించే, గమనీయమైన 2. (*видный, известный*) ప్రసిద్ధికెక్కిన, ప్రముఖ; он стал ~м челове́ком అతను ప్రముఖ (ప్రసిద్ధ) వ్యక్తి అయ్యాడు

замеча́ние *с* 1. (*высказывание*) గమనిక, వ్యాఖ్య 2. (*выговор*) చీవాటు, మందలింపు; де́лать кому́-л. ~ ఒకరిని మందలించు

замеча́тельно *нареч.* బాగా ఉంది; как ~, что... ఎంత బాగుందంటే...; э́то ~! ఎంతో బాగుంది!

замеча́тельный 1. అద్భుతమైన, ఘనమైన 2. (*заслуживающий внимания*) ప్రశంసనీయమైన, గమనీయమైన, గమనించదగిన, గమనార్హమైన

замеча́ть, заме́тить 1. (*вн.*) కనుగొను, గుర్తించు (*примечать*); గమనించు (*тж. обращать внимание*); ~ в толпе́ знако́мого గుంపులో పరిచయస్తుని గుర్తించు (కనుగొను, గమనించు); не ~ గుర్తించక (గమనించక) పోవు 2. (*вн.*; *помечать*) గుర్తు పెట్టుకొను, గుర్తించు 3. (*вн.*; *запоминать*) జ్ఞాపకం ఉంచుకొను (చేసుకొను) 4. (*говорить*) గమనించు, వ్యాఖ్యానించు

замечта́ться *сов.* కలల్లో (పరధ్యానంలో) మునిగిపోవు, పరధ్యానంలో పడు (పడిపోవు)

замеша́тельств||о *с* గంద్రగోళం, తబ్బిబ్బు, గజిబిజి; вноси́ть ~о గందరగోళం కలిగించు 2. (*смущение, растерянность*) కంగారు, కలవరం, కళవళపాటు; быть в ~е తికమకపడు; приходи́ть в ~о కంగారు పడు; приводи́ть кого́-л. в ~о ఒకరిని కంగారు పెట్టు

замеша́ть *сов. см.* заме́шивать II

заме́шивать I, замеси́ть (*вн.*) పిసుకు

заме́шивать II, замеша́ть (*вн.*; *вовлекать*) [ఒక పనిలో] చిక్కుల్లో పెట్టు (ఇరికించు)

заме́шка||ться *сов. разг.* పని గందరగోళంలో పడు; он ~лся [с дела́ми] и опозда́л на по́езд పని గందరగోళంలో పడి రైలుకి ఆలస్యం చేశాడు

замеща́ть, замести́ть (*вн.*) 1. (*тв.*) (కి) బదులు పెట్టు (వుంచు) 2. *тк. несов.* (*временно исполнять обязанности*) ఒకరి స్థానంలో బాధ్యతలు (విధులు) నిర్వహించు

замеще́ние *с* బదులు; ~ вака́нтной до́лжности ఖాళీ ఉద్యోగం (స్థానం) భర్తీ

зами́нк||а *ж разг.* చిక్కు, తగులాటం, ఇబ్బంది, తకరారు; без ~и ఏ చిక్కూ (ఇబ్బంది) లేకుండా, సాఫీగా

замира́ть, замере́ть 1. కదలక మెదలక నిలిచిపోవు (ఉండిపోవు); он за́мер от у́жаса అతను భయంతో బిగుసుకుపోయాడు; у него́ се́рдце за́мерло అతని గుండె గతుక్కుమంది 2. *перен.* (*прекращаться*) స్తంభించిపోవు; жизнь в го́роде замерла́ ఊళ్లో జీవితం స్తంభించిపోయింది 3. *перен.* (*затихать*) క్రమశః (క్రమేణా) తగ్గిపోవు

за́мкнутость *ж* 1. (*обособленность*) ఏకాకితనం 2. (*необщительность*) మితభాషిత్వం, మౌన స్వభావం

за́мкнут||ый 1. ఏకాకి; вести́ ~ый о́браз жи́зни ఏకాంతంగా జీవించు 2. (*необщительный*) [పరులకు] మనస్సు విప్పిమాట్లాడని; ~ый челове́к మనస్సు విప్పిమాట్లాడనివాడు ◇ ~ая крива́я సంవృత వక్రం

замкну́ть(ся) *сов. см.* замыка́ть(ся)

за́м||ок *м* రాజప్రాసాదం, రాజభవనం ◇ стро́ить возду́шные ~ки గాలి మేడలు కట్టు, ఆకాశ హర్మ్యాలు నిర్మించు

замо́к *м* తాళం, బీగం; вися́чий ~ వేలాడే తాళం; ~ с секре́том చిక్కు తాళం; запира́ть на ~ (కి) తాళం వేయు ◇ держа́ть под замко́м (на замке́) తాళం వేసి ఉంచు

замо́лвить *сов. разг.*: ~ сло́во (слове́чко) за кого́-л. ఒకరిని గురించి ఓ [మంచి] మాట చెప్పు

замолка́ть, замо́лкнуть 1. మాట్లాడడం మాను, మౌనం దాల్చు, మూగనోము పట్టు; పాడడం మాను (*перестава́ть петь*); разгово́р замо́лк సంభాషణ నిలిచిపోయింది 2. (*прекращать стрельбу*) కాల్పులు ఆగు (నిలిచిపోవు) 3. (*прекращаться, переставать звучать*) ఆగు, నిలిచిపోవు

замо́лкнуть *сов. см.* замолка́ть

замолч||а́ть I *сов. см.* замолка́ть 1, 2; ~и́! ఊరుకో!, నోరు ముయ్!, వాగకు!

замолча́ть II *сов. см.* зама́лчивать

замора́живание *с* 1. శీతలీకరణ, ఫ్రీజ్ చేయడం 2. *перен.* స్తంభన; ~ цен ధరల స్తంభన

замора́живать, заморо́зить (*вн.*) 1. శీతలీకరించు, శీతలీకరణ మొనర్చు, ఫ్రీజ్ చేయు 2. *перен.* స్తంభింప జేయు; ~ за́работную пла́ту వేతనను స్తంభింప జేయు

заморо́зить *сов. см.* замора́живать

за́морозки *мн.* (*ед.* за́морозок *м*) తొలి చలి

замота́ть(ся) *сов. см.* зама́тывать(ся)

замочи́ть *сов. см.* зама́чивать

замо́чн||ый: ~ая сква́жина తాళం చెవి రంధ్రం

за́муж *нареч.*: выдава́ть ~ за кого́-л. ఒకరికి పెళ్లి చేయు; выходи́ть ~ за кого́-л. ఒకరిని పెళ్లాడు (పెళ్లి చేసుకొను)

за́мужем *нареч.*: быть ~ за ке́м-л. ఫలానా [అతని] భార్య [అగు]; она́ ~ ఆమె వివాహితురాలు

заму́жество *с* వివాహం, పెండ్లి (*вступление в брак*); కుటుంబ (వైవాహిక) జీవితం (*пребывание в браке*)

заму́жняя వివాహితురాలు, వివాహిత, ముత్తయిదువ, సుమంగళి

замурова́ть *сов. см.* замуро́вывать

замуро́вывать, замурова́ть (*вн.*) పాతిపెట్టు (*клад и т.п.*); గోడలో పదిలపరచు (*урну*); ~ за́живо సజీవ సమాధి చేయు

замути́ть *сов. см.* мути́ть 1, 2

замути́ться *сов. см.* мути́ться 1

заму́чить *сов.* (*вн.*) 1. *см.* му́чить 2. (*до смерти*) చిత్రహింస పెట్టి చంపు

заму́чить(ся) *сов. см.* му́чить(ся)

за́мша *ж* స్వ్యాడె (పట్టుకుచ్చులా మెత్తగా వుండే పల్చటితోలు)

за́мшевый స్వ్యాడె, స్వ్యాడెతో చేసిన

замыка́ние *с*: коро́ткое ~ *эл.* షార్టు సర్క్యూటు

замыка́ть, замкну́ть (*вн.*) 1. *разг.* (*запирать*) (కి) తాళం వేయు 2. (*соединять концы*) సంవృతం చేయు ◇ ~ коло́нну చివరి భాగంలో ఉండు

замыка́ться, замкну́ться 1. *разг.* మూయబడు; замо́к замкну́лся తాళం మూయబడింది 2. (*смыкаться*) క్లోజ్ చేయబడు; цепь замкну́лась సర్క్యూట్ క్లోజ్ చేయబడింది 3. *перен.* (*обособляться*) (కి) పరిమితమగు, ముభావంగా వుండు; ~ в себе́ అంతర్ముఖుడగు; ~ в семье́ కుటుంబానికి పరిమితమగు ◇ круг замкну́лся లింకులన్నీ దొరికాయి

за́мысел *м* 1. (*намерение*) ఉద్దేశం 2. (*идея произведения*) విషయాంశం

замы́слить *сов. см.* замышля́ть

замыслова́тый క్లిష్టమైన, సంక్లిష్ట (*сложный*); చిక్కుగొక్కురుగా వున్న (*о рисунке, подписи*)

замышля́ть, замы́слить (*вн. или инф.*) (గురించి, కి) పథకం వేయు, ఆలోచించు, పన్నాగం పన్ను; ~ побе́г తప్పిపోవడానికి పన్నాగం పన్ను

замя́ть *сов. разг.* (*вн.*): ~ разгово́р సంభాషణాంశాన్ని మార్చివేయు (దాటవేయు); ~ сканда́л పరువు నష్టపు పనిని (అపకీర్తి పనిని) కప్పిపెట్టు

замя́ться *сов. разг.* [కంగారువల్ల] అవాక్కగు, గతుక్కుమను

за́навес *м* తెర, కర్టెన్; опуска́ть ~ తెర దించు; поднима́ть ~ తెర ఎత్తు

занаве́сить *сов. см.* занаве́шивать

занаве́ск||а *ж* తెర; задёргивать ~у తెర వేయు

занаве́шивать, занаве́сить (*вн.*) (కి) తెర వేయు, (తో) కప్పు; ~ окно́ కిటికీ[కి] తెర వేయు

занемо́||чь *сов. разг.* (కి) సుస్తీ చేయు, జబ్బుపడు, అస్వస్థుడగు; он ~г అతనికి సుస్తీ చేసింది, అతను అస్వస్థుడయాడు

занести́(сь) *сов. см.* заноси́ть(ся)

занижа́ть, зани́зить (*вн.*) తగ్గించు, తక్కువ చెప్పు; ~ но́рмы вы́работки ఉత్పాదక రేట్లు తగ్గించు; ~ тре́бования డిమాండ్లు తగ్గించు

зани́зить *сов. см.* занижа́ть

занима́тельный వినోదకరమైన, ఆసక్తికరమైన, ఆసక్తిదాయకమైన

занима́ть I, заня́ть (*вн., рд.*) (ఒకరి దగ్గర నుంచి) అప్పు తీసుకొను (*деньги*); అరువు తీసుకొను (తెచ్చుకొను) (*вещи*)

занима́||ть II, заня́ть (*вн.*) **1.** నిండిపోవు, ఆక్రమించు; карти́ны ~ют все сте́ны గోడలన్నీ చిత్రాలతో నిండిపోయాయి; кни́ги за́няли мно́го ме́ста పుస్తకాలు చాలా స్థలం ఆక్రమించాయి; рабо́та заняла́ весь день ఆ పని పూర్తిచేయడానికి రోజంతా పట్టింది **2.** (*помещаться, располагаться*) ప్రవేశించు, కలిగివుండు; ~ть го́род నగరంలో ప్రవేశించు; ~ть две ко́мнаты రెండు గదులు కలిగివుండు **3.** (*должность, положение*) నిర్వహించు; ~ть вака́нсию ఖాళీ ఉద్యోగం భార్తీ చేయు; ~ть ме́сто секретаря́ సెక్రటరీ ఉద్యోగం నిర్వహించు; ~ть пост мини́стра మంత్రి పదవిలో వుండు, మంత్రి పదవి నిర్వహించు; ~ть пе́рвое ме́сто మొదటి స్థానం పొందు **4.** *перен.* (*интересовать*) ఆసక్తి వుంది; его́ ~ла мысль о пое́здке в И́ндию ఇండియా పర్యటనపట్ల అతనికి ఆసక్తి వుంది **5.** (*развлекать*) వినోదపరచు, కాలక్షేపం చేయించు; ~ть че́м-л. дете́й పిల్లలను వినోదపరచు, పిల్లలని దేనితోనైనా కాలక్షేపం చేయించు; ~ть кого́-л. разгово́ром ఒకరిని సంభాషణలో పెట్టు ◇ дух за́няло ఊపిరి ఆడలేదు

занима́||ться I, заня́ться (*тв.*) **1.** (*делать что-л. в определённый момент*) చేయు; ~ться ремо́нтом మరమ్మతు చేయు; ~ться убо́ркой кварти́ры ఇల్లు శుభ్రం చేయు (చేసుకొను) **2.** *тк. несов.* (*иметь что-л. предметом занятий*) (లో) నిమగ్నమగు, పాల్గొను; ~ться поли́тикой రాజకీయాల్లో పాల్గొను; он ~ется спо́ртом క్రీడలో పాల్గొంటున్నాడు; ~ться хозя́йством గృహ బాధ్యతలు చూసుకొను (నిర్వహించు) **3.** *тк. сов.* (*приступить*) (లో) ప్రవేశించు, నిమగ్నమగు, (కి) పూనుకొను; заня́ться поли́тикой రాజకీయాల్లో ప్రవేశించు; заня́ться спо́ртом ఆటలు మొదలుపెట్టు **4.** *тк. несов.* (*работать в какой-л. области*) అభ్యసించు, చదువుకొను; ~ться медици́ной వైద్యశాస్త్రం చదువుకొను (అభ్యసించు) **5.** (*помогать в занятиях*) (కి) సాయపడు; ~ться с ке́м-л. рисова́нием ఒకరికి డ్రాయింగు చెప్పు, ఒకరికి డ్రాయింగులో సాయపడు; ~ться с ке́м-л. фи́зикой ఒకరికి భౌతికశాస్త్రంలో సాయపడు **5.** (*сосредоточивать интерес*) చూసుకొను, పరిశీలించు; ~ться собо́й సొంత (తన) గొడవ చూసుకొను; ~ться *каким-л.* вопро́сом ఒక సమస్యను పరిశీలించు (చేపట్టు); ~ться дела́ми పనులు చూసుకొను; заче́м ~ться э́тим? ఈ పని చేయడం ఎందుకు?

занима́ться II, заня́ться **1.** (*загораться*) అంటుకొను, రగులు **2.** (*о заре*) తెలతెలవారు

за́ново *нареч.* తిరిగి, మళ్లీ, మరల, సరికొత్తగా

зано́за *ж* కట్టెపేడు, ముల్లు

занози́||ть *сов.* (*вн.*) [కట్టెపేడు] గుచ్చుకొను; он ~л себе́ ру́ку అతని చేతిలో కట్టెపేడు గుచ్చుకొంది

зано́с *м*: сне́жные ~ы హిమావరోధం

заноси́ть, занести́ (*вн.*) **1.** తీసుకువచ్చు, తెచ్చు; ~ инфе́кцию ఇన్ఫెక్షన్ తెచ్చు (కలిగించు) **2.** (*приносить по пути, мимоходом*) తీసుకువచ్చు, పట్టుకువచ్చు **3.** (*записывать*) రాసుకొను; ~ в спи́сок జాబితాలో చేర్చు; ~ в протоко́л మినిట్స్‌లో నమోదు చేయు **4.** (*поднимать*): ~ ру́ку చెయ్యెత్తు, చేయి చాచు[కొను] **5.** (*заметать*) కప్పబడు; доро́гу занесло́ сне́гом రోడ్డు మంచుతో కప్పబడింది ◇ маши́ну зано́сит కారు పక్కకు జారుతోంది

заноси́ться, занести́сь *разг.* కళ్లు తలకెక్కు (నెత్తిమీద కెక్కు)

зано́счивость *ж* తలబిరుసు, గర్వాతిశయం

зано́счивый గర్విష్ఠ, అహంకారపూరిత, తలబిరుసు

заночева́ть *сов.* రాత్రి గడుపు, రాత్రికి వుండిపోవు

занумерова́ть *сов. см.* занумеро́вывать

занумеро́вывать, занумерова́ть (*вн.*) (కి) నంబర్లు వేయు

заняти||е *с* 1. (*действие*) పదవి స్వీకరణ (*должности*); ఆక్రమణ (*территории*) 2. పని, ఉద్యోగం (*работа*); పనిపాటులు, కాలక్షేపం (*времяпрепровождение*); వృత్తి (*ремесло*); род ~й పనులు, వృత్తులు 3.: ~я *мн.* (*учёба*) చదువులు

занятный *разг.* వినోదకరమైన, మనోల్లాసకరమైన

занятóй బిజీగా వున్న

зáнятость *ж* ఉద్యోగం; пóлная ~ పూర్తి కాల ఉద్యోగం

зáнят||ый బిజీగా వున్న; я [óчень] ~ నేను బిజీగా వున్నాను; мéсто ~о స్థలం ఖాళీ లేదు; телефóн ~ ఫోన్ ఎంగేజ్ అయివుంది

занять I, II *сов. см.* занимáть I, II

заняться I *сов. см.* занимáться I 1, 3, 5 *и* 6

заняться II *сов. см.* занимáться II

заоднó *нареч.* 1. కలిసికట్టుగా; дéйствовать ~ с кéм-л. ఒకరితో కలిసికట్టుగా వ్యవహరించు 2. *в знач. сказ.* [ఒకరితో] చేతులు కలిపి వుండు; мы с ним ~ అతనితో చేతులు కలిపాము 3. *разг.* (*попутно*) తోపాటు, పనిలో పనిగా; дéлать чтó-л. ~ *с чем-л.* దేనినైనా పనిలో పనిగా చేయు

заокеáнский సముద్రాంతర

заострённый కోసైన, సూదియైన, కూచి

заострить *сов. см.* заострять

заострять, заострить (*вн.*) 1. తీడు, సూదిగా చేయు 2. *перен.* నొక్కిచెప్పు; ~ вопрóс సమస్యను నొక్కిచెప్పు ◇ ~ внимáние на чём-л. ఏదో ఒక దానిమీద ఒకరి దృష్టిని కేంద్రీకరింపచేయు, దేనిమీదకైనా ఒకరి దృష్టిని మళ్లించు (తిప్పు)

заóчник *м* కరెస్పాండెన్సు కోర్సు చదివే విద్యార్థి

заóчно *нареч.* 1. పరోక్షంలో; пригова́ривать когó-л. ~ ఒకరి పరోక్షంలో తీర్పు చెప్పు 2. (*об обучении*) కరెస్పాండెన్స్ ద్వారా

заóчн||ый: ~ый приговóр పరోక్షంలో చెప్పబడిన తీర్పు; ~ое обучéние కరెస్పాండెన్స్ ద్వారా విద్యాభ్యాసం; ~ые кýрсы కరెస్పాండెన్స్ తరగతులు

зáпад *м* 1. (*страна света*; *направление*) పడమర, పశ్చిమం; к ~у от чегó-л. దేనికైనా పశ్చిమాన; на ~е పశ్చిమాన, పడమటి దిక్కున 2.: Зáпад (*западные страны*) పాశ్చాత్య (పశ్చిమ) దేశాలు

западáть, запáсть గుంటలు పడు (*о глазах*); సొట్టలు పడు (*о щеках*) ◇ ~ комý-л. в дýшу ఒకరికి మనో ముద్రితమగు

западноевропéйский పశ్చిమ యూరోపియన్

зáпадн||ый పడమటి, పశ్చిమ, పాశ్చాత్య; ~й вéтер పడమటి గాలి; ~е держáвы పాశ్చాత్య దేశాలు

западн||я́ *ж* బోను, వల; стáвить ~ю బోను పెట్టు, వల పన్ను ◇ заманить когó-л. в ~ю ఒకరిని వలలో చిక్కించుకొను (వేసుకొను); попадáть в ~ю బోనులో చిక్కుకొను (పడు)

запáздывать, запоздáть 1. ఆలస్యం చేయు 2. (с *тв. или инф.*; *делать позже, чем надо*) జాగు చేయు, ఆలస్యం చేయు

запáивать, запаять (*вн.*) అతుకు [వేయు], అతికించు

запаковáть *сов. см.* запакóвывать

запакóвывать, запаковáть (*вн.*) సర్దు, చుట్టబెట్టు (*завёртывать*); ప్యాకింగు చేయు (*упаковывать*)

запáл *м* 1. *тех.* వత్తి, ఫ్యూజు 2. *перен. разг.* ఉత్సాహం, ఉత్తేజం

запáльчивость *ж* ముక్కోపం

запáльчивый ముక్కోపియైన, ఉద్రిక్త స్వభావియైన

запáс *м* నిల్వ, నిల్వలు, వనరులు; ~ы продýктов ఆహార పదార్థాల నిల్వలు; дéлать ~ы чегó-л. దేనినైనా నిల్వ చేయు; ~ы нéфти నూనె వనరులు ◇ имéть чтó-л. про ~ దేనినైనా వెనకేసుకొను; в ~е నిల్వలో వున్న

запасáть, запасти́ (*вн.*, *рд.*) నిల్వ చేయు; ~ мукý (мукú) పిండి నిల్వ చేయు

запасáться, запасти́сь (*тв.*) నిల్వ చేసుకొను; ~ едóй ఆహారం నిల్వ చేసుకొను; ~ терпéнием ఓర్పుగా వుండు

запáсливый కంజాయింపైన; ~ человéк కంజాయింపైనవాడు

запасн||óй స్పేర్, విడి; ~óй игрóк ఎక్స్‌ట్రా ప్లేయరు; ~ые чáсти విడి భాగాలు

запáсный *см.* запаснóй; ~ вы́ход ఎమర్జెన్సీ ద్వారం

запасти́(сь) *сов. см.* запасáть(ся)

запáсть *сов. см.* западáть

зáпах *м* వాసన, సువాసన (*приятный*); కంపు (*неприятный*); чýвствовать ~ వాసన పసికట్టు

запахáть *сов. см.* запáхивать

запáхивать, запахáть (*вн.*) దున్ను; ~ пóле పొలం దున్ను

запáхиваться, запахнýться మూసుకొను, వేసుకొను

запа́х||нуть *сов.* వాసన వేయ నారంభించు; ~ло цвета́ми పువ్వుల వాసన వేసింది

запахну́ться *сов. см.* запа́хиваться

запа́чкать(ся) *сов. см.* па́чкать(ся)

запая́ть *сов. см.* запа́ивать

запева́ла *м и ж* ప్రధాన గాయకుడు (*мужчина*); ప్రధాన గాయకురాలు (*женщина*)

запева́ть *несов.* (*начинать песню*) పాట నారంభించు

запека́ться, запе́чься 1. (*о крови*) [రక్తం] గడ్డ కట్టు[కొను] 2. (*о губах*) బిగుసుకొను, బిగియు

запелена́ть *сов. см.* пелена́ть

запере́ть(ся) *сов. см.* запира́ть(ся)

запе́ть *сов.* పాడడం ప్రారంభించు, పాట నారంభించు

запеча́тать *сов. см.* запеча́тывать

запечатлева́ть, запечатле́ть (*вн.*) ముద్రింప జేయు, నాటించు; ~ что́-л. в па́мяти ఏదైనా మన స్సులో నాటించు, మనస్సు మీద (పై) ముద్రింపజేయు

запечатлева́ться, запечатле́ться గాఢంగా ముద్ర వేయు (ముద్రవేయబడు, ముద్రపడు, నాటుకొను); ~ у кого́-л. в па́мяти ఒకరి మనస్సులో గాఢంగా నాటు కొను (నాటుకుపోవు), మనస్సుపై ముద్రవేయు

запечатле́ть(ся) *сов. см.* запечатлева́ть(ся)

запеча́тывать, запеча́тать (*вн.*) 1. (*печатью*) సీలు వేయు 2. (*заклеивать*) అతికించు, మూయు

запе́чься *сов. см.* запека́ться

запива́ть I, запи́ть (*вн. тв.*): ~ лека́рство [водо́й] [మందు వేసుకొని] మంచినీరు తాగు; ~ еду́ водо́й తిండి తిని మంచినీరు తాగు

запива́ть II, запи́ть *разг.* (*начать пьянствовать*) తాగ నారంభించు, తాగడానికి పూనుకొను

запина́ться, запну́ться 1. (*спотыкаться*) ఊకొట్టు 2. *перен.* నిర్వాక్కగు, ఠక్కున ఆగిపోవు

запира́ть, запере́ть (*вн.*) 1. (కీ) తాళం వేయు; ~ дверь на ключ తలుపుకు గొళ్లెం వేయు; ~ что́-л. на задви́жку దేనికైనా బీగం వేయు 2. (*закрывать где-л.*) మూయు, మూసివేయు, [పెట్టి] తాళం వేయు; ~ де́ньги в я́щик డబ్బు పెట్టెలో పెట్టి తాళం వేయు; ~ ребёнка в ко́мнате బిడ్డను గదిలో ఉంచి గొళ్లెం పెట్టు

запира́ться, запере́ться 1. మూసివేసుకొను, తలుపు బిడాయించుకొను; ~ в ко́мнате గదిలో మూసివేసుకొను 2. (*закрываться на замок*) మూసివేయబడు; дверь заперла́сь తలుపు మూసుకుంది 3. *разг.* (*не сознаваться*) బుకాయించు

записа́ть(ся) *сов. см.* запи́сывать(ся)

запи́ск||а *ж* 1. చీటి, లేఖ 2. (*официальная*): докладна́я ~а లేఖ 3.: ~и *мн.* (*наблюдения, воспоминания*) స్మృతి లేఖలు; путевы́е ~и యాత్రానుభవాల విశేషాలు (నోట్సు) 4.: ~и *мн.* (*название научных изданий*) బులెటిన్

записн||о́й: ~а́я кни́жка నోట్ బుక్

запи́сывать, записа́ть (*вн.*) 1. రాసుకొను; ~ а́дрес అడ్రెసు రాసుకొను 2. (*на плёнку*) [టేపుపై] రికార్డు చేయు; ~ му́зыку на магнитофо́н సంగీతం టేపుపై రికార్డు చేయు 3. (*включать*) చేర్చు, నమోదు చేయు; ~ кого́-л. в спи́сок ఒకరిని (ఒకరిపేరు) జాబితాలో చేర్చు; ~ кого́-л. на приём к врачу́ ఒక రికి డాక్టరుతో [ఫలానా టైమ్‌కి] కలుసుకొనే ఏర్పాటు చేయు; ~ ребёнка в шко́лу బిడ్డను స్కూలులో చేర్పించు

запи́сываться, записа́ться 1. తన పేరును జాబి తాలో చేర్చుకొను; ~ на приём к врачу́ డాక్టరుని కలిసేందుకు టైమ్ నిర్ణయం చేసుకొను 2. (*вступать*) చేరు, పేరు నమోదు చేయించుకొను; ~ доброво́льцем వలంటీరుగా చేరు

за́пись *ж* 1. (*действие*) రాయడం, రాసుకోవడం 2. (*записанное*) నమోదు, రాసివుంచబడినది, రికార్డు

запи́ть I, II *сов. см.* запива́ть I, II

запиха́ть *сов. см.* запи́хивать

запи́хивать, запиха́ть, запихну́ть *разг.* (*вн.*) తోసుకు (గెంటుకు, నెట్టుకు) వెళ్లు

запихну́ть *сов. см.* запи́хивать

запла́канн||ый ఏడుపుతో కందగడ్డగా మారిన; ~ое лицо́ ఏడుపుతో కందగడ్డగా మారిన ముఖం; ~ые глаза́ ఏడుపుతో ఎర్రబారిన కళ్లు

запла́кать *сов.* ఏడ్చు మొదలుపెట్టు, ఏడ్వ నారంభించు

заплани́ровать *сов. см.* плани́ровать I

запла́т||а *ж* మాసిక, అతుకు; ста́вить ~у మాసిక (అతుకు) వేయు

заплати́ть *сов. см.* плати́ть

запле́сневелый బూజుపట్టిన

запле́сневеть *сов. см.* пле́сневеть

заплести́ *сов. см.* заплета́ть

заплета́ть, заплести́ (*вн.*) వేయు, అల్లు; ~ ко́су జడ వేయు

заплета́||ться *несов. разг.*: у него́ но́ги

~ются అతని కాళ్ళు తడబడుతున్నాయి; у него́ язы́к ~ется అతని మాటలు తడబడుతున్నాయి

запломбирова́ть *сов. см.* запломбиро́вывать *и* пломбирова́ть

запломбиро́вывать, запломбирова́ть (*вн.*) **1.**: ~ зуб పంటి తొర్రను నింపివేయించు **2.** (*запечатывать*) సీలు వేయు

заплута́ться *сов. разг.* దారి తప్పు (తప్పిపోవు)

заплы́в *м спорт.* ఈత పందెం

заплыва́ть I, заплы́ть ఈదుకొని వెళ్ళు; (పడవమీద) దూరంగా వెళ్ళు (*на лодке*); ~ далеко́ от бе́рега ఒడ్డుకి చాలా దూరంగా ఈది వెళ్ళు

заплыва́ть II, заплы́ть (*тв.*): ~ жи́ром చాలా లావెక్కు (ఊరిపోవు, ఊబదేరు)

заплы́ть I, II *сов. см.* заплыва́ть I, II

запну́ться *сов. см.* запина́ться

запове́дник *м* అటవీ రక్షిత ప్రాంతం

за́поведь *ж* **1.** *рел.* ధర్మ సూత్రం (నియమం) **2.** *высок.* (*предписание*) సూత్రం, ఆదేశం

заподо́зрить (*вн.*) **1.** (в *пр.*) (ఒకరు దేనినైనా చేసినట్టు) అనుమానించు; ~ кого́-л. в кра́же ఒకరు దొంగతనం చేసినట్టు అనుమానించు **2.** అనుమానించు; ~ обма́н మోసం అనుమానించు

запо́ем *нареч. разг.*: пить ~ అతిగా (తెగ) తాగు; чита́ть ~ ఆబగా (అత్యంతంగా) చదువు

запозда́л||ый ఆలస్యమైన, కాలాతీతమైన; ~ый гость ఆలస్యంగా వచ్చిన అతిథి; ~ая по́мощь తరుణం దాటి పోయాక చేసిన సహాయం; ~ое разви́тие వెనుకబాటుతనం

запозда́ние *с* ఆలస్యం; по́езд при́был с ~м రైలు ఆలస్యంగా వచ్చింది

запозда́ть *сов. см.* запа́здывать

заполз||а́ть, заползти́ లోపలికి పాకు, దేకు; змея́ ~ла́ в ко́мнату పాము గది లోపలికి పాకింది

заползти́ *сов. см.* заполза́ть

запо́лнить *сов. см.* заполня́ть

заполня́ть, запо́лнить (*вн.*) **1.** (*наполнять*) నింపు, నించు, పూరించు; (తో) నిండిపోవు (*о людях*); зри́тели запо́лнили зал ప్రేక్షకులు హాలులో క్రిక్కిరిసి పోయారు **2.** (*вносить сведения*) పూర్తి చేయు; ~ анке́ту దరఖాస్తు (ఫారమ్) పూర్తి చేయు

запомина́ть, запо́мнить (*вн.*) జ్ఞాపకం చేసుకొను (పెట్టుకొను, ఉంచుకొను), మనస్సు కెక్కించుకొను; кре́пко ~ గట్టిగా మనస్సు కెక్కించుకొను, హృదయస్థం చేయు; ~ наизу́сть కంఠస్థం చేయు

запомина́ться, запо́мниться జ్ఞాపకముండి పోవు, మనస్సులో ఉండిపోవు; э́тот день запо́мнился мне на всю жизнь ఆ నాటి స్మృతి జీవితకాలమంతా నా మనస్సులో ఉండిపోయింది

запо́мнить(ся) *сов. см.* запомина́ть(ся)

за́понка *ж* కఫ్‌లింకు, కఫ్

запо́р I *м* తాళం (*замок*); బిగం (*засов*); дверь на ~е తలుపుకు తాళం వెయ్యబడింది

запо́р II *м мед.* మలబద్ధకం

запотева́ть, запоте́ть మసకబారు

запоте́ть *сов. см.* запотева́ть и поте́ть 2

заправи́ла *м и ж разг.* బాస్, [ముఠా] నాయకుడు (పెద్ద)

запра́вить *сов. см.* заправля́ть 1—3

запра́виться *сов. см.* заправля́ться

заправля́ть, запра́вить **1.** (*вн.*; *засовывать*) దోపుకొను; ~ руба́шку в брю́ки షర్టు పాంటులో టక్ చేసుకొను **2.** (*вн. тв.*; *класть приправу*) (లో) వేయు; ~ карто́шку ма́слом బంగాళాదుంపల్లో వెన్న వేయు **3.** (*вн.*; *машину*) [కారులో] పెట్రోలు పోయించు[కొను], నింపు[కొను]; ~ маши́ну горю́чим కారుని పెట్రోల్‌తో నింపు **4.** *тк. несов. разг.* (*тв.*; *руководить*) నాయకత్వం వహించు, నిర్వహించు, అజమాయిషీ చేయు; ~ все́ми дела́ми వ్యవహారాలన్నీ నిర్వహించు

заправля́ться, запра́виться: ~ горю́чим [కారుని] పెట్రోల్ నింపుకొను

запра́вочн||ый: ~ая коло́нка (ста́нция) పెట్రోలు బంకు

запра́шивать, запроси́ть **1.** (*вн.*, *рд.*) (గురించి) వాకబు చేయు, [సమాచారాన్ని] అడుగు; ~ чьё-л. мне́ние ఒకరి అభిప్రాయం అడిగి తెలుసుకొను **2.** (*вн.*; *за товар и т.п.*) అడుగు; ~ сли́шком высо́кую це́ну విపరీతమైన ధర అడుగు; ~ за вещь 100 рубле́й సరుకుకు (వస్తువుకు) 100 రూబుళ్ళు అడుగు

запре́т *м* నిషేధం; быть под ~ом నిషేధింపబడు; накла́дывать ~ на что́-л. దేనిమీదనైనా నిషేధం పెట్టు

запрети́ть *сов. см.* запреща́ть

запре́тн||ый నిషిద్ధ[మైన]; ~ая зо́на నిషిద్ధ ప్రాంతం

запреща́ть, запрети́ть (*вн.*) నిషేధించు

запреще́ние *с* నిషేధం; ~ а́томного ору́жия అణ్వాయుధాల నిషేధం

запрещённый నిషిద్ధమైన, నిషిద్ధం; ~ приём *спорт.* ఇది నిషిద్ధం

запроекти́ровать *сов. см.* проекти́ровать 2

запро́с *м* **1.** వాకబు; де́лать ~ వాకబు చేయు; посыла́ть ~ в министе́рство మంత్రిత్వ శాఖకు అభ్యర్థన చేసుకొను (దరఖాస్తు చేయు) **2.**: ~ы *мн.* (*потребности*) డిమాండ్లు, అవసరాలు, గిరాకీ; ~ы молодёжи యువతరం అవసరాలు (డిమాండ్లు)

запроси́ть *сов. см.* запра́шивать

за́просто *нареч. разг.*: приходи́те ко мне ~ ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు నా దగ్గరకు రండి; он разгова́ривал с ним ~ అతను ఆయనతో చనువుగా (అరమరిక లేకుండా) మాట్లాడాడు

запру́да *ж* **1.** (*плотина*) ఆనకట్ట, కత్తవ **2.** (*водоём*) కుంట, చెరువు

запруди́ть *сов. см.* запру́живать *и* пруди́ть

запру́живать, запруди́ть (*вн.*) **1.** (కి) గట్టువేసి నీరు నిలుపు **2.** *перен. разг.* (లో) మూగు, బిలబిలలాడు; толпа́ запруди́ла у́лицу జనం వీధిలో మూగారు (బిలబిలలాడుతూ వచ్చారు)

запры́гать *сов.* గంతులేయ నారంభించు; ~ от ра́дости సంతోషాతిరేకంతో గంతులెయ్య నారంభించు

запряга́ть, запря́чь (*вн.*) కట్టు; ~ ло́шадь в пово́зку బండికి గుర్రాన్ని కట్టు ◇ ~ в рабо́ту *разг.* నడుమెత్తకుండా పని చేయించు

запря́тать *сов. разг.*: ~ кого́-л. в тюрьму́ ఒకరిని జైలులో పెట్టు (కుక్కు)

запря́чь *сов. см.* запряга́ть

запу́ганный భయకంపితుడైన, భయభీతుడైన

запуга́ть *сов. см.* запу́гивать

запу́гивание *с* బెదిరింపు, అదలుపు

запу́гивать, запуга́ть (*вн.*) బెదరగొట్టు, బెదిరించు, భీతాహం కలిగించు, అదరగొట్టు

за́пуск *м* **1.** (*ракеты и т.п.*) ప్రయోగం **2.** (*приведение в действие*) స్టార్టు [చేయడం]

запуска́ть I, запусти́ть (*вн.*) **1.** *разг.* (*тв.* в *вн.*; *бросать*) (మీద) విసరు **2.** (*заставлять взлететь*) ప్రయోగించు; ~ спу́тник స్పుత్నిక్‌ను ప్రయోగించు **3.** (*приводить в действие*) స్టార్టు చేయు; ~ мото́р మోటరును స్టార్టు చేయు **4.** *разг.* (в *вн.*; *засовывать*) తోసుకొను; ~ ру́ку в карма́н చేయి జేబులో పెట్టుకొను (దోపుకొను)

запуска́ть II, запусти́ть (*вн.*) నిర్లక్ష్యం (అశ్రద్ధ) చేయు; ~ хозя́йство ఇంటి పనులు నిర్లక్ష్యం (అశ్రద్ధ) చేయు ◇ ~ боле́знь వ్యాధిని నిర్లక్ష్యం చేసి ముదరబెట్టుకొను

запусте́ние *с* శైథిల్యం, దిక్కుమాలిన స్థితి

запусти́ть I, II *сов. см.* запуска́ть I, II

запу́танный **1.** (*спутанный*) మెలిపడిన, చిక్కుపడిన, పేనబడిన **2.** *перен.* జటిలమైన, క్లిష్టమైన, చిక్కు

запу́тать(ся) *сов. см.* запу́тывать(ся)

запу́тывать, запу́тать (*вн.*) **1.** చిక్కుపడవేయు; ~ ни́тки దారాలను చిక్కుపడవేయు **2.** *перен.* గందరగోళపరచు, జటిలం (తిక్కిడిబిక్కిడి) చేయు; ~ де́ло వ్యవహారాన్ని గందరగోళపరచు (జటిలం చేయు)

запу́т||ываться, запу́таться **1.** చిక్కుపడు; ни́тки ~ались దారాలు చిక్కుపడ్డాయి **2.** (в *пр.*) (లో) చిక్కుకొను; пти́ца ~алась в сетя́х పక్షి వలలో చిక్కుకొంది **3.** *разг.* (в *пр.*) (లో) చిక్కుకొను; ~аться в долга́х అప్పులలో చిక్కుకొను **4.** *разг.* (*сбиваться*) గందరగోళపడు

запу́щенн||ый నిర్లక్ష్యం చేయబడిన; ~ый сад పోషణ లేని తోట ◇ ~ая боле́знь ముదరబెట్టిన వ్యాధి

запыла́ть *сов. прям., перен.* మండు, భగ్గుమను, మండిపడు

запыли́ться *сов. см.* пыли́ться

запыха́ться *сов.* బిగ్గరగా రోజు, రొప్పు, పెద్దగా బుసకొట్టు (రొప్పు, రోజు)

запя́стье *с анат.* గుత్తి, మణికట్టు, రిస్టు

запята́я *ж* కామా

запятна́ть *сов. см.* пятна́ть

зараб||а́тывать, зарабо́тать (*вн.*) సంపాదించు, సంపాదించు, ఆర్జించు; ско́лько вы ~а́тываете? మీరు ఎంత సంపాదిస్తారు?, మీ జీతం ఎంత? ◇ ~о́тать вы́говор *ирон.* చీవాట్లు తిను

зарабо́тать I *сов. см.* зараба́тывать

зарабо́та||ть II *сов.* (*начать работать*) పని ప్రారంభించు; мото́р ~л మోటరు స్టార్టు అయింది

за́работн||ый: ~ая пла́та వేతనం, కూలి, జీతం; реа́льная ~ая пла́та నిజవేతనం

за́работок *м* వేతనం, జీతం, ఆర్జన, సంపాదన; лёгкий ~ కష్టపడకుండా (అప్పనంగా, తేరగా) వచ్చిన డబ్బు; побо́чный ~ అదనపు పనికి వచ్చిన డబ్బు

заража́ть, зарази́ть (*вн.*) (కు) అంటించు, సోక జేయు (*кого́-л.*); కలుషితం చేయు (*что-л.*); ~ во́ду నీటిని కలుషితం చేయు; он зарази́л меня́ гри́ппом

అతను నాకు ఫ్లూ అంటించాడు (సోకజేశాడు) ◇ ~ своим весельем తన సంతోషాతిరేకంతో ఎదుటివాణ్ణి కూడా ఆకృష్టుని చేయు, తన సంతోషంలో ఎదుటివాన్ని కూడా ముంచెత్తు

заражаться, заразиться (*тв.*) 1. అంటుకొను, అంటుపడు, తగులు, సోకు; он заразился от меня гриппом నా వల్ల (నుంచి) అతనికి ఫ్లూ తగిలింది (సోకింది) 2. *перен.* ప్రభావితుడగు; она заразилась общей радостью అందరి సంతోషాతిరేకంతో ప్రభావితురాలైంది

заражение *с* అంటుకోవడం, సోకడం; ~ крови రక్త దోషం, రక్తం విషాక్తమగుట

заражённ||ый కలుషితమైన, కలుషిత; ~ая местность కలుషిత ప్రాంతం (ప్రదేశం)

зараза *ж* అంటు వ్యాధి (జాడ్యం)

заразительный సోకే; ~ смех సోకే నవ్వు

заразить(ся) *сов. см.* заражать(ся)

заразн||ый 1. అంటు, సోకే; ~ая болезнь అంటు వ్యాధి 2. (*о человеке, животном*) అంటు వ్యాధి కలిగిన

заранее *нареч.* ముందు, ముందర, మున్ను; ముందుగా (*заблаговременно*); благодарить ~ ముందుగానే కృతజ్ఞత చెప్పుకొను; ~ обдуманный పూర్వాలోచిత

зарастать, зарасти 1. (*тв. и без доп.*) పెరుగు; тропа заросла травой తోవ జీబురుగా పెరిగింది 2. *разг.* (*заживать*) మాను, నయమగు

зарасти *сов. см.* зарастать

зарваться *сов. см.* зарываться II

зардеться *сов.* [సిగ్గుతో] ఎర్రబడు; కందు అరుణరంజితమగు (*о заре*); ~ от смущения సిగ్గుతో మొఖం ఎర్రబారు

зарево *с* వెలుగు; ~ пожара అగ్ని ప్రమాదపు వెలుగు

зарегистрировать(ся) *сов. см.* регистрировать(ся)

зарезать *сов. см.* резать 3

зарезаться *сов. разг.* తన పీక కోసికొను (తెగవేసుకొను), తన పీకను ఉత్తరించుకొను

зарекаться, заречься *разг.*: он зарёкся курить చచ్చినా సిగరెట్టు కాల్చను అన్నాడు

зарекомендовать *сов.* (*вн.*): ~ себя с хорошей стороны మంచి పేరు సంపాదించుకొను (తెచ్చుకొను); ~ себя хорошим работником మంచి పనివానిగా రుజువుచేసుకొను (నిరూపించుకొను)

заречься *сов. см.* зарекаться

заржаветь *сов. см.* ржаветь

заржавленный తుప్పు పట్టిన

зарисовать *сов. см.* зарисовывать

зарисовка *ж* 1. (*действие*) రేఖా చిత్రం చిత్రించు 2. (*рисунок*) రేఖా చిత్రం, స్కెచ్

зарисовывать, зарисовать (*вн.*) చిత్రించు, రేఖా చిత్రం వేయు

зарница *ж* అరుణ రేఖలు

зародить(ся) *сов. см.* зарождать(ся)

зародыш *м* 1. *биол.* పిండం, బీజం 2. *перен.* బీజం ◇ в ~е ఆదిలోనే; подавлять желание в ~е కోరికను ఆదిలోనే అణచివేయు (తుంచివేయు)

зарождать, зародить (*вн.*) కలుగజేయు, కలిగించు, పుట్టించు, రేకెత్తించు; ~ надежду ఆశను పుట్టించు (రేకెత్తించు)

зарождаться, зародиться 1. పుట్టు 2. *перен.* ఆవిర్భవించు, ఉద్భవించు; зародились сомнения సందేహాలు ఉత్పన్నమయాయి

зарождение *с* ఆవిర్భావం, ఉద్భవం

зарок *м* ప్రమాణం, శపథం; давать ~ не курить ఇక పొగ తాగనని ప్రమాణం (శపథం) చేయు, ఇక పొగ తాగనని ఒట్టు పెట్టుకొను

заронить *сов.* (*вн.*) కలిగించు, పుట్టించు, రేకెత్తించు; ~ подозрение అనుమానం కలిగించు; ~ сомнение సందేహం కలిగించు

заросль *ж* నికుంజం, పొదరిల్లు

зарплата *ж разг.* (заработная плата) వేతనం, జీతం

заруб||ать, зарубить (*вн.*) 1. (*убивать*) (గొడ్డలితో) తెగటార్చు, కొట్టి చంపు 2. (*делать зарубку*) గంటు (గాటు) పెట్టు (నరుకు) ◇ ~ить себе на носу *разг.* గట్టిగా జ్ఞాపకం ఉంచుకొను, బాగా గుర్తుంచుకొను

зарубежны||й విదేశ, విదేశీ, పరదేశ; ~е гости విదేశీ అతిథులు; ~е страны విదేశాలు

зарубить *сов. см.* зарубать

зарубка *ж* (*метка*) గంటు, గాటు, నరుకు

зарубцеваться *сов. см.* зарубцовываться

зарубцовываться, зарубцеваться మాను, మానిపోవు; рана зарубцевалась గాయం మానింది (మానిపోయింది)

зарумянить(ся) *сов. см.* румяниться 1 *и* 3

заручаться, заручиться (*тв.*) చేకూర్చు, ముందుగా సమకూర్చు[కొను]; ~ поддержкой ముందుగా సహాయం సమకూర్చుకొను

заручи́ться *сов. см.* заруча́ться

зарыва́ть, зары́ть (*вн.*) పూడ్చు, పూడ్చిపెట్టు, పాతిపెట్టు, భూస్థాపితం చేయు ◇ ~ тала́нт в зе́млю తన ప్రజ్ఞాప్రాభవాలను వృథా చేయు

зарыва́ться I, зары́ться (в *вн.*) గుంట చేసి దాగుకొను; ~ в песо́к తనను తాను ఇసుకతో కప్పివేసుకొను

зарыва́ться II, зарва́ться *разг.* మితిమీరి ప్రవర్తించు

зарыда́ть *сов.* ఏడ్వ నారంభించు

зары́ть *сов. см.* зарыва́ть

зары́ться *сов. см.* зарыва́ться I

зарыча́ть *сов.* అరవ నారంభించు, గర్జించ నారంభించు

зар||я́ *ж* **1.** ఉష, ఉషస్సు, వేకువ, తెల్లవారకట్ల సూర్యోదయం (*утренняя*); సాయంసంధ్యారుణకాంతి (*вечерняя*); ~я́ занима́ется తెలతెలవారుతోంది (తెల్లవారుతోంది); на [у́тренней] ~е́ సూర్యోదయవేళ **2.** *перен.* ఆది, ఆరంభం; на ~е́ жи́зни జీవితారంభంలోనే ◇ от ~и́ до ~и́ а) (*с утра до ночи*) పొద్దు పొడిచినప్పటినుంచి పొద్దు గూకిందాకా (క్రుంగినదాకా) б) (*всю ночь*) రాత్రి అంతా క్రుంగినదాకా

заря́д *м* **1.** (*в патроне, снаряде*) చార్జ్ **2.** *физ.* ఆవేశం, చార్జ్; электри́ческий ~ విద్యుదావేశం

заряди́ть I *сов. см.* заряжа́ть

заряди́ть II *сов. разг.* (*вн. или инф.*) అదే పనిగా చేయు (*делать одно и то же*); పాడిందే పాడు, అదే పనిగా చెప్పు (*говорить одно и то же*); ఎడతెరిపి లేకుండా, విరామం లేకుండా (*о дожде и т.п.*)

заря́дк||а *ж* **1.** (*оружия*) చార్జి చేయడం **2.** *эл.* ఆవేశితం చేయడం **3.** *спорт.* వ్యాయామాలు; де́лать ~у వ్యాయామం (వ్యాయామాలు) చేయు

заряжа́ть, заряди́ть (*вн.*) **1.** (*оружие*) చార్జి చేయు (పెట్టు), దట్టించు **2.** *эл.* ఆవేశితం (చార్జి) చేయు, నింపు, పెట్టు; ~ батаре́ю బ్యాటరీ చార్జి (ఆవేశితం) చేయు ◇ ~ огнетуши́тель నిప్పును ఆర్పే తొట్టెని నింపు; ~ фотоаппара́т కెమెరాలో ఫిల్ము నింపు (పెట్టు)

заря́женный, заряжённый **1.** (*об оружии*) చార్జి చేయబడిన **2.** *эл.* ఆవేశితం చేయబడిన

заса́д||а *ж* మాటు; сиде́ть в ~е మాటున పొంచి వుండు; устра́ивать ~у మాటు వేయు

засади́ть *сов. см.* заса́живать

заса́живать, засади́ть (*вн.*) **1.** [మొక్కలు] [నాటి] నింపు; ~ у́лицу дере́вьями వీధిని చెట్లతో నింపు **2.** *разг.* (*принудительно помещать*) (లో) పెట్టు, నిర్బంధించు; ~ в тюрьму́ జైలులో పెట్టు **3.** *разг.* (за *вн.*; *заставлять заниматься*): ~ кого́-л. за рабо́ту ఒకరిని పనికి కూర్చోబెట్టు; ~ кого́-л. за учёбу ఒకరిని చదివించు **4.** *разг.* (*глубоко втыкать*) దిగగొట్టు

заса́ливать I, заса́лить (*вн.*) మురికి (మడ్డి) చేయు

заса́ливать II, засоли́ть (*вн.*) ఉప్పులో ఊరవేయు; ~ о́вощи ఊరగాయలు పెట్టు

заса́лить *сов. см.* заса́ливать I

заса́харенны||й చక్కెరతో గుచ్చెత్తిన; ~е фру́кты చక్కెరతో గుచ్చెత్తిన పళ్లు

засверка́ть *сов.* మినుకుమినుకుమని ప్రకాశించ నారంభించు, మెరవ నారంభించు

за́светло *нареч.* చీకటి (రాత్రి) పడే ముందు

засвиде́тельствовать *сов.* (*вн.*) సాక్ష్య మిచ్చు, ధృవీకరించు, రూఢి చేయు; ~ по́дпись సంతకం ధృవీకరించు ◇ ~ почте́ние గౌరవభావం తెలియజేయు (వ్యక్తం చేయు)

засева́ть, засе́ять (*вн.*) విత్తులు వేయు (చల్లు); ~ по́ле ро́жью పొలంలో రై విత్తులు వేయు

заседа́ние *с* సమావేశం, సభ

заседа́тель *м* అసెస్సరు; наро́дный ~ ప్రజా అసెస్సరు

заседа́ть *несов.* సభకు హాజరగు, సమావేశమగు, సమావేశంలో పాల్గొను

засека́ть, засе́чь (*вн.*) **1.** (*делать зарубку*) (మీద) గంటు చేయు (పెట్టు) **2.** (*наносить на план*) [పటంలో] గుర్తు పెట్టు ◇ ~ вре́мя టైమును గుర్తు పెట్టుకొను

засекре́тить *сов. см.* засекре́чивать

засекре́чивать, засекре́тить (*вн.*) రహస్యంగా చేయు

заселе́ние *с*: ~ до́ма ఇంట్లోకి ప్రవేశించడం; ~ кра́я ఏదో ఒక ప్రాంతంలో జనావాసం ఏర్పరచడం

заселённый జనావాసితమైన; гу́сто ~ అధిక జనసాంద్రత కలిగిన

засели́ть *сов. см.* заселя́ть

заселя́ть, засели́ть (*вн.*) వలస వెళ్లి స్థిరపడు (*местность, страну*); [ఇంట్లో] ప్రవేశించు (*дом*)

засе́сть *сов.* **1.** (*надолго расположиться*): ~ до́ма ఇంట్లో ఉండిపోవు **2.** (за *вн. или инф.*; *приняться*) (కు) పూనుకొను; ~ за кни́ги చదువుకు

పూనుకొను; ~ за рабо́ту పనికి పూనుకొను 3. (*укрепи́ться*) తిష్ఠవేయు, పాతుకొని వుండు, బైఠాయించు; враги́ засе́ли в кре́пости శత్రువులు దుర్గంలో బైఠాయించారు (పాతుకొని వున్నారు) 4. (в *тв.*; *застря́ть*) ఇరుక్కొను; గుచ్చుకొను (*о зано́зе*); пу́ля засе́ла у него́ в плече́ గుండు అతని భుజంలో ఇరుక్కొంది

засе́чь *сов. см.* засека́ть

засе́ять *сов. см.* засева́ть

засиде́ться *сов. см.* заси́живаться

заси́живаться, засиде́ться చాలా సేపు ఉండిపోవు (కూర్చొను); ~ в гостя́х అతిథిగా వచ్చి చాలా సేపు ఉండిపోవు; ~ до по́здней но́чи రాత్రి పొద్దుపోయే దాకా కూర్చొను (పని చేయు, వగైరా)

заси́лье *с* పెత్తందారీతనం, పెత్తనం, దాష్టీకం

засия́ть *сов.* ప్రకాశించ (మెరియ) నారంభించు

заскирдова́ть *сов. см.* скирдова́ть

заскрежета́ть *сов.*: ~ зуба́ми పళ్లు నూరు (పటపట కొరుకు)

заскрипе́ть *сов.* కిర్రుమన నారంభించు

заскуча́ть *сов.* 1. (*начать скучать*) విసుగు పుట్ట నారంభించు 2. (по *дт.*, о *пр.*; *начать томиться*) (పై, మీద) బెంగపెట్టుకొను, బెంగపడ నారంభించు; ~ по до́му ఇంటి మీద బెంగపెట్టుకొను

засла́ть *сов. см.* засыла́ть

засло́н *м* 1. (*преграда*) అడ్డంకి 2. *воен.* రక్షణ కల్పించే దళం

заслони́ть(ся) *сов. см.* заслоня́ть(ся)

засло́нка *ж* 1. (*печная*) డాంపర్ 2. (*для закрывания отверстий*) మూత

заслоня́ть, заслони́ть (*вн.*) అడ్డుగా వుండు, అడ్డం పెట్టు; ~ от ве́тра గాలి తగలకుండా అడ్డుగా వుండు; ~ свет кому́-л. వెలుతురుకి అడ్డం[గా] వుండు (నిలబడు, కూర్చొను), ఒకరికి వెలుతురు రాకుండా అడ్డం నిలబడు (కూర్చొను)

заслоня́ться, заслони́ться అడ్డం పెట్టుకొను; ~ руко́й от со́лнца ఎండకి చేయి అడ్డం పెట్టుకొను

заслу́г||а *ж* అర్హత, యోగ్యత; име́ть больши́е ~и пе́ред страно́й తన దేశానికి గొప్ప సేవ చేయు; в э́том его́ огро́мная ~а అతని ఘనత అంతా ఇందులో వుంది; за выдаю́щиеся ~и గొప్ప సేవ చేసినందుకు ◇ нака́зывать по ~ам [ఒకరికి] తగిన శాస్తి చేయు, శిక్షవేయు; он был вознаграждён по ~ам అతని యోగ్యతకు (సేవకు) తగిన బహుమానం పొందాడు

заслу́женный 1. (*справедливый*) న్యాయమైన, తగిన; ~ упрёк పడాల్సిన చీవాట్లు; ~ успе́х [కృషికి] తగిన విజయం 2. (*имеющий заслуги*) యోగ్యతగల; ~ де́ятель иску́сств గుర్తింపు (మన్నన) పొందిన కళాకారుడు; ~ челове́к యోగ్యుడు

заслу́жива||ть, заслужи́ть (*вн.*): он заслужи́л хоро́шую репута́цию అతను మంచి పేరు తెచ్చుకున్నాడు; э́та информа́ция ~ет дове́рия ఈ సమాచారం నమ్మదగినది; заслужи́ть чьё-л. дове́рие ఒకరి విశ్వాసాన్ని చూరగొను

заслужи́ть *сов. см.* заслу́живать

заслу́шать(ся) *сов. см.* заслу́шивать(ся)

заслу́шивать, заслу́шать (*вн.*) విను; ~ отчёт నివేదిక విను

заслу́шиваться, заслу́шаться (*тв.*) ఒళ్లు మరచి విను, తన్మయత్వంతో విను, తన్మయుడై విను, చెవులు రిక్కించి (దోరపెట్టుకొని) విను

засма́триваться, засмотре́ться (на *вн.*) తదేకంగా చూచు, తల్లీనుడై చూచు

засмея́ться *сов.* నవ్వ నారంభించు

засмотре́ться *сов. см.* засма́триваться

засну́ть *сов. см.* засыпа́ть I

засо́в *м* గడియ, గొళ్లెం, బిగం; запира́ть дверь на ~ తలుపు[కు] గడియ (గొళ్లెం) వేయు (పెట్టు)

засо́вывать, засу́нуть (*вн.*) పెట్టుకొను; ~ ру́ки в карма́ны చేతులు జేబులో పెట్టుకొను

засоли́ть *сов. см.* заса́ливать II

засоре́ние *с* అడ్డం; ~ трубы́ గొట్టానికి అడ్డం పడడం ◇ ~ желу́дка *мед.* అజీర్ణం, అగ్నిమాంద్యం

засори́ть(ся) *сов. см.* засоря́ть(ся)

засоря́ть, засори́ть (*вн.*) 1. మురికి (గలీజా) చేయు (*загрязнять*); మూయు, (కి) అడ్డం పెట్టు (*закупоривать*); ~ трубу́ గొట్టానికి అడ్డం పెట్టు, గొట్టం మూయు 2. *перен.* [చెత్త వస్తువులతో] నింపు (*вещами*); పొల్లు మాటలు ఉపయోగించు (*словами*)

засоря́ться, засори́ться [అడ్డం పడి] మూసుకు పోవు ◇ желу́док засори́лся అజీర్ణంగా వుంది

засо́хнуть *сов. см.* засыха́ть

засо́хший ఎండిన; ~ лист ఎండిన ఆకు, ఎండుటాకు

за́спанный నిద్రమత్తుగా వుండే; у него́ ~ вид అతను నిద్రమబ్బుగా వున్నాడు, అతను నిద్రపోతులా కనిపిస్తున్నాడు

заспа́ться *сов. разг.* కుంభకర్ణునిలా (అతిగా, అధికంగా) నిద్రపోవు

заста́ва *ж* 1. *ист.* గస్తీ, చౌకీ 2. *воен.* గస్తీదళం; пограни́чная ~ సరిహద్దు గస్తీదళం

застава́ть, заста́ть (*вн.*) దొరకు, పట్టుకొను; ~ кого́-л. враспло́х ఏమరుపాటులో ఉండగా ఒకరిని విభ్రాంత పరచు; ~ кого́-л. на ме́сте преступле́ния ఒకరిని నేరం చేస్తూండగా పట్టుకొను, దొంగను కన్నంలో పట్టుకొను; не ~ до́ма ఇంట్లో దొరకకపోవు; я заста́л его́ до́ма అతను ఇంట్లో దొరికాడు

заста́вить I, II *сов. см.* заставля́ть I, II

заставля́ть I, заста́вить (*вн.*) 1. (తో) నింపు; ~ ко́мнату ме́белью గదిని ఫర్నిచర్‌తో నింపు 2. (*загораживать*) (కి) అడ్డంగా పెట్టు, (తో) మూసివేయు; ~ дверь шка́фом తలుపుకి అడ్డంగా బీరువా పెట్టు

заставля́ть II, заста́вить (*вн.* + *инф.*) బలాత్కరించు, నిర్బంధించు, బలవంతం చేయు; *тж. передаётся кауз. гл. или суф.* పెట్టు + చేయు; ~ говори́ть చెప్పించు; ~ де́лать что́-л. ఏదైనా చేయించు; ~ предпринима́ть что́-л. దేనికైనా పూనుకొనేటట్టు చేయు; ~ чита́ть చదివించు

заста́ть *сов. см.* застава́ть

застёгивать, застегну́ть (*вн.*) గుండీలు తగిలించు (పెట్టు) (*на ком-л.*); గుండీలు తగిలించుకొను (పెట్టుకొను) (*на себе*)

застёгиваться, застегну́ться గుండీలు (కొక్కెలు) తగిలించుకొను (పెట్టుకొను)

застегну́ть(ся) *сов. см.* застёгивать(ся)

застёжка *ж* కొలికి, కొక్కె (*крючок*); గుండీ (*пуговица*); జిప్ (*молния*)

застекли́ть *сов. см.* застекля́ть

застекля́ть, застекли́ть (*вн.*) (కి) అద్దం (అద్దాలు) వేయు (బిగించు)

засте́нок *м* నరక యాతనలు (చిత్ర హింసలు) పెట్టే (కొట్టు)

засте́нчивость *ж* బిడియం, సిగ్గు[పాటు]

засте́нчивый బిడియంగల, సిగ్గుగల; ~ челове́к సిగ్గరి, బిడియస్తుడు

застига́ть, засти́гнуть, засти́чь (*вн.*) పట్టుకొను; ~ кого́-л. на ме́сте преступле́ния ఒకరిని నేరం చేస్తూండగా పట్టుకొను, దొంగను కన్నంలో పట్టుకొను; ~ кого́-л. враспло́х ఒకరిని విభ్రాంతపరచు; ఏమరుపాటుగా ఉండగా ఒకరిమీద పడు (*нападать*); нас засти́гла гроза́ మేము తుపానులో చిక్కుకున్నాం

засти́гнуть *сов. см.* застига́ть

застила́ть, застла́ть (*вн.*) 1. పరచు[కొను], వేయు; ~ пол ковро́м నేలమీద తివాచీ పరచు; ~ посте́ль పక్క పరచుకొను (సర్దుకొను) 2. (*заволакивать*) కమ్ము[కొను]; облака́ застила́ют не́бо మబ్బులు కమ్ము; слёзы застила́ют глаза́ కళ్లలో నీళ్లు కమ్ముకుంటున్నాయి

засти́чь *сов. см.* застига́ть

застла́ть *сов. см.* застила́ть

засто́й *м* మందగింపు, మాంద్యం, నిస్తబ్దత, స్తబ్దత; ~ в промы́шленности పరిశ్రమలో మందగింపు

застона́ть *сов.* మూల్గ నారంభించు

засто́поривать, засто́порить (*вн.*) ఆపు, అడ్డగించు, స్తంభింపజేయు, అటకాయించు

засто́півати

засто́пориваться, засто́пориться ఆపుచేయబడు, అడ్డగింపబడు

засто́порить(ся) *сов. см.* засто́поривать(ся)

застра́ивать, застро́ить (*вн.*) నింపివేయు; райо́н застро́или за́ два го́да రెండేళ్లలో ప్రదేశం నిర్మించారు (భవనాలతో నింపివేశారు)

застрахова́ть(ся) *сов. см.* страхова́ть(ся)

застрахо́вывать(ся) *несов. см.* страхова́ть (-ся)

застрева́||ть, застря́ть ఇరుక్కొను, దిగబడు; колёса ~ют в грязи́ చక్రాలు బురదలో యిరుక్కున్నాయి ◇ слова́ застря́ли у него́ в го́рле గొంతులో మాటలు బిగిసిపోయాయి, మాటలు గొంతు పెగిలి బయటికి రాలేదు

застрели́ть *сов.* (*вн.*) కాల్చి చంపు

застрели́ться *сов.* తనను తాను కాల్చుకొను (కాల్చి చంపుకొను)

застро́ить *сов. см.* застра́ивать

застро́йка *ж* నిర్మాణం, నిర్మాణ క్రమం

застря́ть *сов. см.* застрева́ть

застуди́ть(ся) *сов. см.* засту́живать(ся)

засту́живать, застуди́ть *разг.* (*вн.*) 1. (*помещение*) చల్లబరచు 2. (*кого-л.*) [బిడ్డను] చలికి గురి చేయు

засту́живаться, застуди́ться *разг.* చలి దెబ్బ తగులు

за́ступ *м* పెంగ[పార], సలిక

заступа́ться, заступи́ться (за *вн.*) [పరి]రక్షించు, సమర్థించు, ఒకరి పక్షం వహించు

заступи́ться *сов. см.* заступа́ться

засту́пник *м* సమర్థకుడు, సమర్థించేవాడు

засту́пничество *с* పరిరక్షణ, సమర్థన

застывáть, застыть 1. (*густеть*) చిక్కబడు, గట్టిపడు 2. *разг.* (*превращаться в лёд*) గడ్డకట్టు 3. *разг.* (*зябнуть*) చలితో బిగిసిపోవు 4. *перен.* (*замирать*) నిశ్చేష్టితుడగు, దిగ్భ్రాంతుడగు, మ్రాన్పడు; ~ от удивлéния సంభ్రమాశ్చర్యాలతో (ఆశ్చర్యసంభ్రమాలతో) నిశ్చేష్టితుడగు (దిగ్భ్రాంతుడగు); ~ от ýжаса భయంతో మ్రాన్పడు (నిశ్చేష్టితుడగు) ◇ кровь застыла у меня́ в жи́лах [భయాతిరేకంతో] నా రక్తం గడ్డకట్టిపోయింది

засты́ть *сов. см.* застывáть

засýнуть *сов. см.* засóвывать

зáсуха *ж* అనావృష్టి, వర్షాభావం, వరపు

засýчивать, засучи́ть (*вн.*) పైకి మడుచు; ~ рукавá చొక్కా చేతులు పైకి మడుచు

засучи́ть *сов. см.* засýчивать

засýшивать, засуши́ть (*вн.*) ఆరబెట్టు, ఎండబెట్టు

засуши́ть *сов. см.* засýшивать

засýшливый వర్షాభావ; ~ райóн వర్షాభావ (నిర్జల) ప్రాంతం; ~ сезóн వర్షాభావ (వర్షరహిత) ఋతువు

засылáть, заслáть (*вн.*) 1. పంపించు; ~ письмó не по áдресу లేఖ (ఉత్తరం) తప్పు అడ్రెసుకి పంపించు 2. (*посылать с тайной целью*) పంపించు; ~ диверсáнта గూఢచారిని పంపించు (చొప్పించు)

засы́пать *сов. см.* засыпáть II

засыпáть I, заснýть నిద్రపట్టు, నిద్రపోవు

засыпáть II, засы́пать (*вн.*) 1. (*заполнять*) నింపు, పూడ్చు 2. (*покрывать*) కప్పు; дорóжка засы́пана ли́стьями తోవ ఆకులతో కప్పబడింది 3. *перен.* వర్షం కురిపించు; ~ когó-л. вопрóсами ఒకరిమీద ప్రశ్నల వర్షం కురిపించు; его́ засы́пали приглашéниями అతనికి కుప్పతెప్పలుగా ఆహ్వానాలు వచ్చాయి 4. (*насыпать*) పోయు, వేయు; ~ зернó в амбáр ధాన్యాగారంలో ధాన్యం పోయు (నింపు)

засы́паться I, II *сов. см.* засыпáться I, II

засыпáться I, засы́паться 1. దూరు, పడు; песóк засы́пался в тýфли బూట్లలో యిసుక దూరింది (పడింది) 2. (*покрываться, наполняться*) కప్పివేయబడు, [లో, కింద] కూరుకుపోవు; ~ до краёв అంచు దాకా కప్పివేయబడు

засыпáться II, засы́паться *разг.* 1. (*на экзамене*) ఫెయిల్ అగు 2. (*попадаться*) [దొంగ కన్నంలో] పట్టుబడు

засыхáть, засóхнуть 1. (*высыхать*) ఎండిపోవు 2. (*вянуть*) వాడు, వాడిపోవు

затаённ||ый రహస్య[మైన] (*скрываемый*); దిగమింగిన, అణచుకున్న, లోలోపల (*сдерживаемый*); ~ый гнев దిగమింగిన కోపం; ~ая злóба ఆరని కోపం, రాజుకొంటున్న (రగులుకొంటున్న) కోపం; ~ое желáние లోలోపల (అంతరాంతరాల్లో వున్న) కోర్కె

затáивать, затаи́ть (*вн.*) పెట్టుకొను; ~ дыхáние ఊపిరి ఉగ్గబట్టు (బిగబట్టు); ~ оби́ду на когó-л. ఒకరిమీద కోపం పెట్టుకొను; затаи́в дыхáние బిగబట్టిన ఊపిరితో

затаи́ть *сов. см.* затáивать

затáпливать I, затопи́ть (*вн.*): ~ печь (пéчку) పొయ్యి [మంట] రాజేయు

затáпливать II *несов. см.* затопля́ть II

затáптывать, затоптáть (*вн.*) [కాళ్లతో] తొక్కు, అణగతొక్కు

затáсканн||ый *разг.* 1. (*заношенный*) చీకిపోయిన, పాతగిలిపోయిన 2. *перен*, చప్పబడిపోయిన; ~ое выражéние వాడివాడి చప్పబడిపోయిన (పేలవమయిన) పదబంధం

затаскáть *сов. см.* затáскивать I

затáскивать I, затаскáть *разг.* (*вн.*) 1. (*занашивать*) చీకిపోగొట్టు 2. *перен.* పేలవంగా చేయు

затáскивать II, затащи́ть (*вн.*) 1. పైకి మోసుకువెళ్లు, ఈడ్చు, లాగు (*наверх*); లోపలికి మోసుకువెళ్లు, ఈడ్చు, లాగు (*внутрь*) 2. (*утаскивать*) తీసుకువెళ్లి మరో చోట పడవేయు 3. *перен. разг.* లాక్కెళ్లు; ~ в кинó సినిమాకు లాక్కెళ్లు; ~ к себé домóй తన ఇంటికి లాక్కెళ్లు

затáчивать, заточи́ть (*вн.*) వాడిచేయు, సాన పట్టు, సూదిగా చెక్కు

затащи́ть *сов. см.* затáскивать II

затвердевáть, затвердéть గడ్డకట్టు, ఘనీభవించు, పేరుకొను

затвердéть *сов. см.* затвердевáть

затверди́ть *сов.* (*вн.*; *заучить*) కంఠతాపట్టు, కంఠస్థం చేయు, కంఠోపాఠంగా నేర్చుకొను

затвóр *м* (*у оружия*) బోల్టు

затвори́ть *сов. см.* затворя́ть

затворя́ть, затвори́ть (*вн.*) మూయు, బిడాయించు, బందు చేయు; మూసివేయు (*тк. сов.*)

затевáть, затéять *разг.* (*вн.* или *инф.*) (కు)పూనుకొను (*предпринимать*); ప్రారంభించు, మొదలుపెట్టు (*начинать*); ~ дрáку పోట్లాట ప్రారం

ధించు; ~ поéздку ప్రయాణమగు, ప్రయాణం గురించి ఆలోచించు; ~ спор వాగ్వాదం మొదలుపెట్టు

затéйливый చమత్కారమైన (*замысловатый*); క్లిష్టమైన (*мудрёный*)

затек||áть, затéчь **1.** (లో) కారు, ప్రవహించు, చొచ్చు; водá ~áет в кóмнату నీరు గది లోపలికి కారుతోంది **2.** (*опухать*) వాచు, వాయు **3.** (*неметь*) తిమ్మిరెక్కు, మొద్దుపారు; у меня́ ~лá ногá నా కాలు తిమ్మిరెక్కింది (మొద్దుపారింది)

затéм *нареч.* **1.** (*потом*) **తరువాత,** అటు **తర్వాత,** **తదనంతరం,** తదుపరి, పిమ్మట **2.** (*для этого*) అందుకు ◇ ~, чтóбы... అందుకుగాను...

зáтемно *нареч. разг.* **1.** (*до рассвета*) తెల్లవారక ముందు **2.** (*когда стемнеет*) సూర్యాస్తమయానంతరం, చీకటి పడ్డాక

затеря́ть *сов. разг.* (*вн.*) పోగొట్టు[కొను], పారవేసుకొను, ఎక్కడైనా పెట్టి మరచిపోవు

затеря́ться *сов.* **1.** *разг.* (*потеряться*) **పోవు,** పోగొట్టుకొను **2.** *перен.* మాయమగు, అదృశ్యమగు; ~ в толпé గుంపులో మాయమగు

затéчь *сов. см.* затекáть

затéя *ж* **1.** (*замысел*) పని, వ్యవహారం; безýмная ~ అవివేకమైన పని **2.** (*забава*) వినోదం, **తమాషా**

затéять *сов. см.* затевáть

затихá||ть, затúхнуть **1.** (*умолкать*) [శబ్దం] మణగు, **తగ్గు,** మందగించు **2.** (*переставать слышаться*) అంతరించిపోవు, గాలిలో కలిసిపోవు, సన్నగిలు; шагú ~ют అడుగుల చప్పుడు సన్నగిలుతోంది **3.** *перен.* **తగ్గు,** ఆగు; вéтер ~ет గాలి **తగ్గు**తోంది; гнев ~ет కోపం **తగ్గు**తోంది

затúхнуть *сов. см.* затихáть

затúшье *с* **1.** (*безветрие*) గాలి విడాయింపు (లేమి), వాయు బంధనం **2.** (*тишина*) నిశ్శబ్దం **3.** *перен.* స్తబ్దత, మాంద్యం, మందగింపు

заткнýть *сов. см.* затыкáть

затмéние *с* గ్రహణం; ~ Луны́ చంద్ర గ్రహణం; ~ Сóлнца సూర్య గ్రహణం; пóлное ~ పూర్ణ గ్రహణం

затó *союз* అయితేనేం; хоть вы и заплатúли большúе дéньги, ~ получúли хорóшую вещь డబ్బు ఎక్కువ పెట్టేనేం మంచి వస్తువు దొరికిందిగా

затовáривание *с* పేరుకుపోయిన సరుకు నిల్వ, సరుకులతో ముంచెత్తడం; ~ ры́нка మార్కెట్టు సరుకులతో ముంచెత్తడం

затовáривать, затовáрить (*вн.*) సరుకులతో ముంచెత్తు (నింపివేయు)

затовáрить *сов. см.* затовáривать

затолкáть *сов. разг.* (*вн.* в *вн.*; *запихнуть*) (లో) తోయు, దోపు

затолкнýть *сов. см.* затолкáть

затонýть *сов.* మునిగిపోవు

затопúть I *сов. см.* затáпливать I

затопúть II *сов. см.* затопля́ть II

затопля́ть I *несов. см.* затáпливать I

затоп||ля́ть II, затопúть (*вн.*) **1.** జలమయమగు, నీట ముంచు, వరదలో ముంచెత్తు; водá ~úла дерéвню గ్రామం జలమయమైంది **2.** (*потоплять*) ముంచు, ముంచివేయు

затоптáть *сов. см.* затáптывать

затóр *м прям., перен.* ఆటంకం

затормозúть *сов. см.* тормозúть

заточáть, заточúть *уст.* (*вн.*): ~ когó-л. в тюрьмý ఒకరిని జైలులో పెట్టు (కుక్కు)

заточéние *с* **1.** (*действие*) జైలులో పెట్టడం **2.** (*пребывание в тюрьме*) జైలులో ఉండడం

заточúть I *сов. см.* заточáть

заточúть II *сов. см.* затáчивать

затрáгивать, затрóнуть (*вн.*) **1.** ప్రస్తావించు, తడుము; ~ вопрóс సమస్యను ప్రస్తావించు, విషయాన్ని **తడుము** **2.** (*задевать, наносить ущерб*) దెబ్బ **తీయు;** ~ чьё-л. самолю́бие ఒకరి **ఆత్మగౌరవాన్ని** దెబ్బ తీయు; ~ чужúе интерéсы ఇతరుల ప్రయోజనాలను దెబ్బ తీయు

затрáт||а *ж* **1.** (*действие*) వినియోగం, ఖర్చు పెట్టడం; ~а электроэнéргии విద్యుచ్ఛక్తి వినియోగం **2.**: ~ы *мн.* (*расходы*) ఖర్చు, వ్యయం; ~ы на содержáние పోషణ (నిర్వహణ) ఖర్చులు

затрáтить *сов. см.* затрáчивать

затрáчивать, затрáтить (*вн.*) ఖర్చు (వ్యయం) చేయు, వ్యయమొనర్చు; ~ сúлы శక్తి వ్యయమొనర్చు; на э́то затрáчено сто рублéй దానికి వంద రూబుళ్లు వ్యయమైంది

затрéбовать *сов.* (*вн.*) కోరు; ~ отвéт సమాధానం ఇవ్వమని (రాయమని) కోరు

затрóнуть *сов. см.* затрáгивать

затруднéни||е *с* **1.** అష్టకష్టాలు, ఇబ్బంది, శ్రమ; без осóбых ~й చెప్పుకోదగ్గ శ్రమ లేకుండా; создавáть ~я కష్టాలు కల్పించు, ఇబ్బందిలో పెట్టు **2.** (*трудное положение*) ఇబ్బంది, చిక్కు; испы́ты-

вать ~я చిక్కుల్లో తగులుకొను, ఒడుదొడుకులు కలుగు, ఇబ్బందుల్లో చిక్కుకొను; де́нежные (материа́льные) ~я ఆర్థిక యిబ్బంది; быть в ~и ఇబ్బందిలో పడు

затрудни́тельн||ый: попада́ть в ~ое положе́ние చిక్కులో తగులుకొను (పడు), ఇబ్బందుల్లో చిక్కుకొను, చిక్కుబడు

затрудни́ть(ся) *сов. см.* затрудня́ть(ся)

затрудн||я́ть, затрудни́ть (*вн.*) **1.** (*обременя́ть*) (ఒకరికి) ఇబ్బంది కలిగించు, (ఒకరిని) ఇబ్బంది (శ్రమ) పెట్టు; е́сли вас не ~и́т మీకు ఇబ్బంది కాకపోతే **2.** (*делать трудным, тяжёлым*) క్లిష్టపరచు, [పరిస్థితిని] మరింత క్లిష్టమొనర్చు (జటిలం చేయు)

затрудня́||ться, затрудни́ться: я ~юсь вам сказа́ть సరిగ్గా చెప్పలేను, నాకు కచ్చితంగా తెలియదు

затупи́ть(ся) *сов. см.* затупля́ть(ся)

затупля́ть, затупи́ть (*вн.*) మొద్దు (మొద్దుబార) చేయు, మొద్దుపరచు

затупля́ться, затупи́ться మొద్దుపారు, మొద్దు అగు

затушева́ть *сов. см.* затушёвывать

затушёвывать, затушева́ть (*вн.*) మరుగుపరచు

за́тхлость *ж* బూజు, గోలు కంపు

за́тхл||ый **1.** ఉత్కృష్టమైన, మగ్గ పట్టిన **2.** *перен.* నిస్తేజమైన; ~ая среда́ నిస్తేజమైన పరిసరాలు

затыка́ть, заткну́ть (*вн.*) **1.** మూసుకొను, మూసివేయు, పెట్టు; ~ буты́лку про́бкой సీసాకు బిరడా పెట్టు; ~ че́м-л. отве́рстие దేనితోనైనా రంధ్రం మూసివేయు; ~ у́ши చెవులు మూసుకొను **2.** *разг.* (*засовывать*) దోపు[కొను] ◇ ~ за́ по́яс *разг.* మించు, మించిపోవు; ~ рот кому́-л. *разг.* ఒకరి నోరు మూయించు

заты́лок *м* పెడతల, మెడ

заты́чка *ж разг.* గట్టు, బిరడా, బిరడ, మూత

затя́гива||ть, затяну́ть (*вн.*) **1.** వేయు, బిగించు; ~ть у́зел ముడి వేయు (బిగించు) **2.** (*обволакивать, покрывать*) అలుముకొను, కమ్మివేయు; не́бо ~ют ту́чи మబ్బులు అలుముకొంటున్నాయి (కమ్మివేస్తున్నాయి) **3.** (*засасывать*) (లో) లాగు **4.** *перен.* (*вовлекать*) (ఒకరిని) వ్యవహారంలోకి లాగు (ఇరికించు) **5.** (*задерживать*) ఆలస్యం (జాగు) చేయు ◇ ра́ну затяну́ло గాయం మానుపట్టింది

затя́гиваться, затяну́ться **1.** బిగియు; у́зел затяну́лся ముడి బిగిసింది **2.** (*тв.*; *затягивать себя*) (తో) బిగించుకొను, బిగదీసుకొను; ~ ремнём బెల్టుతో నడుం బిగించుకొను **3.** (*тв.*; *обволакиваться*) అలుముకొనబడు, కమ్మబడు **4.** (*задерживаться*) దీర్ఘకాలం కొనసాగు; собра́ние затяну́лось సమావేశం చాలా సేపు కొనసాగింది **5.** (*при курении*) దమ్ము పీల్చు

затя́жка *ж* **1.** (*действие*) జాప్యం, దీర్ఘ కాలం కొనసాగడం **2.** (*при курении*) దమ్ము పీల్చడం

затяжн||о́й దీర్ఘ; ~о́й дождь ఎడతెగని వర్షం; ~а́я боле́знь దీర్ఘ రోగం

затяну́ть(ся) *сов. см.* затя́гивать(ся)

зау́мный ఓ పట్టాన అర్థం కాని, దుర్గ్రాహ్యమైన, దురవగాహ్యమైన

зауны́вный విషాదకరమైన, వ్యసనదాయకమైన, దుఃఖాంధకారమయమైన

заупря́миться *сов.* పెంకెతనం చేయు, మంకుగా వుండు

заура́дный సామాన్య, సాదా, మామూలు; ~ челове́к సామాన్య ప్రజ్ఞగలవాడు

зау́чивать, заучи́ть (*вн.*) కంఠతాపట్టు, బట్టీపట్టు, నోటికి నేర్చుకొను; ~ уро́к పాఠం కంఠతాపట్టు (బట్టీ పట్టు)

заучи́ть *сов. см.* зау́чивать

зафикси́ровать *сов. см.* фикси́ровать

заха́живать *несов. разг. см.* заходи́ть I

захва́ливать, захвали́ть *разг.* (*вн.*) పొగడ్తలతో ముంచెత్తు, ములగచెట్టు ఎక్కించు

захвали́ть *сов. см.* захва́ливать

захва́т *м*: ~ вла́сти అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకోవడం; ~ престу́пников నేరస్థుల పట్టివేత; ~ террито́рии దురాక్రమణ, ఆక్రమణ

захвати́ть *сов. см.* захва́тывать

захва́тническ||ий దురాక్రమణ; ~ая войнá దురాక్రమణ యుద్ధం; ~ая поли́тика దురాక్రమణ విధానం

захва́тчик *м* దురాక్రమణదారు

захва́тывать, захвати́ть (*вн.*) **1.** (*хватать, схватывать*) పట్టుకొను **2.** (*силой овладевать*) ఆక్రమించు (*территорию*); హస్తగతం చేసుకొను, స్వాధీనం చేసుకొను (*власть, землю и т.п.*); ~ пле́нных బందీలను పట్టుకొను **3.** (*брать с собой*) తనతో తీసుకెళ్లు (*уносить*); తనతో తీసుకువచ్చు (*приносить*) **4.** *перен.* (*увлекать*) రంజింపచేయు, తన్మయుణ్ణి చేయు, (కు) రక్తికట్టు; кни́га захвати́ла

его́ ఆ పుస్తకం అతన్ని ఎంతగానో తన్మయుణ్ణి (రంజింప) చేసింది; пье́са захвати́ла зри́телей నాటకం ప్రేక్షకులకు రక్తికట్టింది 5. *разг.* (*заставать*) పట్టుకొను; ~ на ме́сте преступле́ния నేరం చేస్తూండగా పట్టుకొను, దొంగని కన్నంలో పట్టుకొను 6. *разг.* (*вовремя принимать меры*) అరికట్టు; во́время ~ боле́знь వ్యాధిని సకాలంలో అరికట్టు

захва́тывающий రక్తికట్టించే, రంజింపచేసే, ఆకట్టుకునే

захвора́||ть *сов. разг.* జబ్బు పడు, అస్వస్థుడగు; он ~л అతనికి జబ్బు చేసింది, అతను జబ్బు పడ్డాడు

захире́ть *сов. см.* хире́ть

захлебну́ться *сов. см.* захлёбываться

захлёбываться, захлебну́ться 1. ఉక్కిరిబిక్కిరగు, ఊపిరి సలపకపోవు; ~ водо́й నీళ్లతో ఉక్కిరిబిక్కిరగు 2. (от *рд.*; *от сильного чувства*) (తో) ఉక్కిరిబిక్కిరగు, ఉప్పొంగిపోవు; ~ от ра́дости ఆనందాతిరేకంతో ఉక్కిరిబిక్కిరగు (ఉప్పొంగిపోవు) 3. *перен.* (*терпеть неудачу*) విఫలమగు; ата́ка захлебну́лась దాడి విఫలమైంది

захлестну́ть *сов. см.* захлёстывать

захлёстывать, захлестну́ть (*вн.*) 1. (*о петле, верёвке*) బిగించు 2. (*о волнах*) ముంచెత్తు 3. *перен.* (*о чувствах*): его́ захлестну́ла ра́дость ఆనందంతో ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యాడు

захло́пнуть(ся) *сов. см.* захло́пывать(ся)

захло́пывать, захло́пнуть (*вн.*) దభాలుమని [మూసి]వేయు; ~ дверь తలుపు దభాలున (దడాలున) వేయు

захло́пываться, захло́пнуться దభాలుమని పడిపోవు (మూసుకుపోవు)

захо́д *м* 1. (*куда-л.*) రాక, ఆగమనం; ~ в га́вань రేవులోకి రాక (ఆగమనం) 2. (*небесного светила*): ~ со́лнца అస్తమానం, అస్తమయం

заходи́ть, зайти́ 1. (*наведываться, посещать*) చూడడానికి వెళ్లు; ~ к дру́гу స్నేహితుని చూడడానికి వెళ్లు; ~ в магази́н [దారిలో] షాపుకి వెళ్లివచ్చు 2. (за *тв.*) (కోసం) [దారిలో, పనిలో పని] వెళ్లు; ~ за хле́бом పనిలో పని బ్రెడ్డుకోసం వెళ్లు; ~ за ребёнком దారిలో బిడ్డను తీసుకురావడానికి వెళ్లు 3. (*входить*) వచ్చు; ~ в ко́мнату గదిలోకి (లోపలికి) వచ్చు 4. (*идя, попадать, оказываться*) వెళ్లు, పోవు, వచ్చు; ~ далеко́ в лес అడవిలో మరీ దూరం వెళ్లు; куда́ мы зашли́? మనం ఎక్కడికి వచ్చాం?; он зашёл в незнако́мую часть го́рода అతను తనకి నగరంలో అపరిచిత ప్రాంతానికి వచ్చాడు 5. (за *вн.*; *сворачивать*) మళ్లు, తిరుగు; ~ за́ угол మలుపు తిరుగు 6. (*приходить со стороны*) వచ్చు; ~ с ты́ла వెనుక పాటున వచ్చు; ~ с фла́нга పక్కనుంచి వచ్చు 7. (*о небесных светилах*) అస్తమించు ◇ речь зашла́ о... ...సంభాషణ ...పైకి మళ్లింది; ~ сли́шком далеко́ చాలా దూరం వెళ్లు, మితిమీరి[న] పనిచేయు, మితిమీరి[న రీతిగా] ప్రవర్తించు

захолу́стье *с* మారుమూల

захоте́ть(ся) *сов. см.* хоте́ть(ся)

захохота́ть *сов. разг.* పకపక నవ్వు, పగలబడి నవ్వనారంభించు (మొదలుపెట్టు)

захуда́лый 1. (*обедневший*) పేద, బికారి 2. *разг.* (*незначительный*) అల్ప

зацвести́ *сов.* పుయ్యు (పూయు) నారంభించు

зацепи́ть(ся) *сов. см.* зацепля́ть(ся)

зацепля́ть, зацепи́ть (*вн.*) 1. (*цеплять, прикреплять*) పట్టుకొను, చిక్కించుకొను 2. (*случайно задевать*) తగులుకొను; ~ рукаво́м за гвоздь [నా] చొక్కా మేకుకు తగులుకుంది

зацепля́ться, зацепи́ться (за *вн.*) 1. చిక్కుకొను, తగులుకొను 2. *разг.* (*хвататься*) పట్టుకొను

зача́тие *с* కడుపు అవడం

зача́т||ок *м* 1. పిండం, బీజం 2.: ~ки *мн. перен.* బీజాలు, తొలి అంకురాలు

зача́точн||ый అంకుర, బీజ; ~ая фо́рма అంకుర (బీజ) రూపం

зача́хнуть *сов. см.* ча́хнуть

заче́м *нареч.* 1. (*для чего*) దేనికి, దేనికోసం 2. *разг.* (*почему*) ఎందుకు

заче́м-то *нареч.* ఎందుకో ఒకందుకు, దేనికో (ఎందుకో) ఒకదానికి

зачёркивать, зачеркну́ть (*вн.*) కొట్టివేయు

зачеркну́ть *сов. см.* зачёркивать

зачерпну́ть *сов. см.* заче́рпывать

заче́рпывать, зачерпну́ть (*вн.*, *рд.*) తీయు; ~ ладо́нью అరచేతితో తీయు; ~ ча́шкой కప్పుతో తీయు

зачерстве́лый 1. గట్టిపడిపోయిన, నిలవ వున్న, చవిచచ్చిన; ~ хлеб నిలవ బ్రెడ్డు 2. *перен.* కఠిన మనస్కుడైన, అనార్ద్ర హృదయుడైన

зачерстве́ть *сов. см.* черстве́ть 1

зачеса́ть *сов. см.* зачёсывать

заче́сть *сов. см.* зачи́тывать II

зачéсться *сов. см.* зачи́тываться I

зачёсывать, зачесáть (*вн.*) దువ్వు

зачёт *м* పరీక్ష, టెస్టు; сдавáть ~ పరీక్షకు కూర్చొను; сдать ~ పరీక్ష ప్యాసు అగు, పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడగు

зачётн||ый పరీక్ష; ~ая кни́жка రికార్డు పుస్తకం; ~ая рабóта రికార్డు పని; ~ая сéссия పరీక్షలు, పరీక్ష కాలం

зачинáтель *м* మూలపురుషుడు, మార్గదర్శి, ఆరంభకుడు

зачи́нщик *м* మొదలుపెట్టినవాడు

зачислéние *с*: ~ в штат ఉద్యోగంలో పెట్టుకోవడం, సిబ్బందిలో చేర్చుకోవడం

зачи́слить *сов. см.* зачисля́ть

зачисля́ть, зачи́слить (*вн.*) **1.** చేర్చు, చేర్చుకొను; ~ когó-л. на рабóту ఒకరిని ఉద్యోగంలో (పనిలో) పెట్టుకొను; ~ когó-л. в университéт ఒకరికి విశ్వవిద్యాలయంలో సీటు ఇచ్చు; ~ когó-л. в штат ఒకరిని సిబ్బందిలో చేర్చుకొను (చేర్చు, చేర్పించు) **2.** *бухг.* [జమ] కట్టు, చేర్చు; ~ на текýщий счёт ఖాతాకి జమ కట్టు

зачитáть *сов. см.* зачи́тывать I

зачитáться *сов. см.* зачи́тываться

зачи́тывать I, зачитáть (*вн.*; *читать вслух*) చదివివినిపించు

зачи́тывать II, зачéсть (*вн.*) **1.** (*учитывать*) చెల్లు పెట్టు (పెట్టుకొను); ~ 100 рублéй в уплáту дóлга బాకీకి గాను 100 రూబుళ్లు చెల్లు పెట్టు; ~ что-л. себé в заслýгу దేనికైనా తనకి ఘనత ఆపాదించుకొను **2.** (*признавать выполненным*) ఆమోదించు; ~ курсовýю рабóту పరీక్షా వ్యాసం ఆమోదించు

зачи́тываться I, зачéсться (*дт.*) (ఒకరికి) చదవబడు, చదివివినిపించబడు

зачи́тываться II, зачитáться ఎగగా చదువు

зашагáть *сов.* నడవ సాగు (నారంభించు)

зашатáться *сов.* తూల (ఆడ, ఊగ) నారంభించు

зашевели́ть *сов.* (*тв.*) కదిలించు, ఆడించు; ~ рукóй చేయి కదిలించు (ఆడించు)

зашевели́ться *сов.* కదలు, కదల నారంభించు

зашептáть *сов.* గుసగుసలాడ నారంభించు

зашивáть, заши́ть (*вн.*) **1.** (*чинить*) కుట్టు; కుట్టివేయు (*тк. сов.*) **2.** (в *вн.*; *паковать*) కట్టి మూసివేయు; ~ посы́лку в ткань పార్సిల్ గుడ్డలో కట్టి మూసివేయు

заши́ть *сов. см.* зашивáть

зашнуровáть *сов. см.* зашнурóвывать

зашнурóвывать, зашнуровáть (*вн.*) కట్టు; కట్టివేయు (*тк. сов.*)

заштóпать *сов.* (*вн.*) రఫ్ఫు తీయు, మరమ్మతు చేయు

заштриховáть *сов. см.* штриховáть

заштукатýривать, заштукатýрить (*вн.*) గిలాబా (ప్లాస్టరింగు) చేయు

заштукатýрить *сов. см.* заштукатýривать

зашумéть *сов.* రొద చేయనారంభించు

защи́т||а *ж* **1.** (*действие*) రక్షణ, పరిరక్షణ, సంరక్షణ; ~а демократи́ческих прав ప్రజాతంత్ర హక్కుల పరిరక్షణ; ~а отéчества మాతృదేశ రక్షణ (పరిరక్షణ) **2.** (*то, что защищает*) రక్షణ; искáть ~ы у когó-л. ఒకరి శరణు వేడుకొను; брать под ~у వెనకేసుకు వచ్చు; в ~у ఒకరిని బలపరుస్తూ [మాట్లాడు]; под ~ой (ఒకరి) శరణ్యంకింద (రక్షణలో); в цéлях ~ы (దేనికైనా, ఒకరి) రక్షణార్థం **3.** *юр.* ఉత్తరవాదం, డిఫెన్సు; свидéтель ~ы ఉత్తర సాక్షి **4.** *спорт.* [బ్యాక్] డిఫెన్సు ◇ ~а диссертáции పరిశోధక వ్యాసపు సమర్థన, థీసిస్ డిఫెన్సు

защити́ть *сов. см.* защищáть I

защити́ться *сов. см.* защищáться

защи́тник *м* **1.** రక్షకుడు, పరిరక్షకుడు, సంరక్షకుడు **2.** *юр.* వకీలు, లాయరు, ప్లీడరు, ఉత్తరవాది **3.** *спорт.* ఫుల్‌బ్యాక్

защи́тн||ый: ~ая окрáска *зоол.* రక్షక వర్ణం (వర్ణధారణ); ~ые очки́ కూలింగ్ గ్లాసులు (*от солнца*); కళ్లకి రక్షణ నిచ్చే కళ్లజోడు (*для сварщиков, металлургов*)

защищáть, защити́ть (*вн.*) **1.** [పరి]రక్షించు, సంరక్షించు, వెనుకేసుకు వచ్చు, కాపాడు; ~ интерéсы ప్రయోజనాలను కాపాడు; ~ рóдину మాతృదేశాన్ని రక్షించు; ~ тóчку зрéния అభిప్రాయాన్ని సమర్థించు **2.** *тк. несов.* *юр.*: ~ когó-л. в судé కోర్టులో ఒకరి తరఫున వాదించు ◇ ~ диссертáцию పరిశోధక వ్యాసం సమర్థించు, థీసిస్ డిఫెన్స్ చేయు

защищáться, защити́ться [తనను తాను] రక్షించుకొను, ఆత్మరక్షణ చేసుకొను

защищённый రక్షిత, రక్షితమైన, సురక్షితమైన

заяви́ть *сов. см.* заявля́ть

зая́вк||а *ж* (*требование*) ఆర్డరు; дéлать ~у на что-л. దేనికోసమైనా ఆర్డరిచ్చు

заявлéние *с* **1.** (*сообщение*) ప్రకటన, ఉద్ఘాటన, వెల్లడి, వ్యాఖ్య; дéлать ~ ప్రకటన చేయు (వెల్లడించు)

2. (*письменная просьба*) దరఖాస్తు, అప్లికేషను; подавáть ~ దరఖాస్తు (అప్లికేషన్) పెట్టుకొను

заявля́ть, заяви́ть (*вн.*, о *пр.*) (అని, గురించి) ప్రకటించు, ప్రకటన చేయు, ఉద్ఘాటించు, ఉద్ఘోషించు; ~ протéст నిరసన ప్రకటించు (తెలుపు), అభ్యంతరం చెప్పు; ~ о своём желáнии కోరు, తన కోరిక ప్రకటించు (వెల్లడించు); ~ свои́ правá తనకు హక్కుంది అని వాదించు

зая́длый *разг.* అలవాటుపడిన; ~ игрóк జూదరి

зáяц *м* కుందేలు, చెవులపిల్లి

звáние *с* టైటిల్, హోదా, బిరుదు; вóинское ~ సైనిక హోదా; почётное ~ గౌరవ బిరుదు; учёное ~ శాస్త్రీయ రంగంలో హోదా; ~ Герóя Социалисти́ческого Трудá సోషలిస్టు శ్రమ వీర బిరుదు; ~ чемпиóна ми́ра ప్రపంచ ఛాంపియన్‌షిప్ టైటిల్

звáный 1. (*приглашённый*) ఆహ్వానితమైన; ~ гость ఆహ్వానితుడైన అతిథి 2.: ~ вéчер విందు (పార్టీ); ~ обéд విందు

звать, позвáть (*вн.*) 1. పిలుచు; ~ когó-л. на пóмощь ఒకరి సహాయంకోసం అరచు (కేకలేయు), రమ్మను; тебя́ мáма зовёт నిన్ను అమ్మ రమ్మంటోంది 2. (*приглашать*) పిలుచు, ఆహ్వానించు, రప్పించు; ~ когó-л. в гóсти ఒకరిని పిలుచు (ఆహ్వానించు); ~ когó-л. в теáтр ఒకరిని థియేటర్‌కు ఆహ్వానించు (పిలుచు) 3. *тк. несов.* (*тв.*; *называть*): как Вас зову́т? మీ పేరు?, మీ పేరేమిటి?; егó зову́т Петрóм అతని పేరు ప్యోత్ర్

звездá *ж в разн. знач.* నక్షత్రం, చుక్క, తార; пáдающая ~ రాలిపోతున్న నక్షత్రం; звёзды кинó సినీ తారలు; óрден Крáсной Звезды́ ఎర్ర నక్షత్రం బిరుదు (బిరుదం)

звёздн||ый 1. నక్షత్ర; ~ая кáрта నక్షత్ర పటం; ~ая систéма నక్షత్ర మండలం 2. (*со множеством звёзд*) నక్షత్ర సంశోభితమైన, చుక్కలు నిండిన, తారా, నక్షత్రఖచిత; ~ая ночь జ్యోతిష్మతి, నక్షత్ర సంశోభితమైన రాత్రి; ~ое нéбо నక్షత్రఖచితమైన ఆకాశం

звен||éть *несов.* 1. (*издавать металлический звук*) ఘల్లుఘల్లుమను, గలగలలాడు 2. (*тв.*) గలగలలాడించు ◇ у негó ~и́т в ушáх అతని చెవులు గింగురుమంటున్నాయి

звенó *с* 1. (*цепи*) లంకె, లింకు, కొక్కెం 2. *перен.* (*часть чего-л.*) సెక్షన్, భాగం 3. (*организационная единица, группа*) గ్రూపు, దళం, బృందం

звеньевóй *м* దళ (బృంద) నాయకుడు

звери́н||ый 1. జంతు[వు]; ~ая шку́ра జంతువు బొచ్చు, జంతు చర్మం 2. *перен. см.* звéрский 2

звéрск||ий 1. (*жестокий*) పాశవిక, ఆటవిక; ~ое уби́йство చిత్రవధ; ~ие пы́тки పాశవిక (ఆటవిక) చిత్రహింసలు 2. *разг.* (*очень сильный*) విపరీతమైన, వెర్రి; ~ий аппети́т విపరీతమైన (వెర్రి) ఆకలి; ~ий хóлод విపరీతమైన (వెర్రి) చలి

звéрство *с* 1. (*жестокость*) పాశవికత 2. (*жестокий поступок*) ఘాతుకం, చిత్రవధ, దుర్మార్గం

звéрствовать *несов.* పాశవికంగా ప్రవర్తించు, ఘాతుకాలు చేయు

зверь *м* 1. జంతువు, వన్యమృగం 2. *перен.* పశువు, నరపశువు

звон *м* మోత, ఖంగుఖంగు; ~ бубенцóв ఘల్లు ఘల్లు, గలగలధ్వని; колокóльный ~, ~ кóлокола ఢాంకారం, ఘంటారావం

звон||и́ть, позвони́ть 1. (*производить звон*) మోగించు, గలగలమని శబ్దం చేయు; ~и́ть в кóлокол గంట కొట్టు (మోగించు); ~ят! ఎవడో బెల్లు కొడుతున్నాడు 2. (*издавать звон*) మోగు; буди́льник ~и́т అలారం గడియారం మోగుతోంది; телефóн ~и́т టెలిఫోన్ మోగుతోంది 3. (*дт.*; *по телефону*) ఫోను చేయు; ~и́ть комý-л. ఒకరికి ఫోను చేయు

звóнк||ий ఖంగుమనే, ఖంగున మోగే; ~ий гóлос ఖంగున మోగే స్వరం; ~ий смех గలగలమని (ఖంగుమనే) నవ్వు ◇ ~ий соглáсный *лингв.* నాదాత్మక హల్లు (వ్యంజనం); ~ая монéта రొఖ్ఖం, నగదు, నాణాలు

звонóк *м* 1. (*прибор*) గంట, బెల్లు; электри́ческий ~ ఎలెక్ట్రిక్ బెల్లు; двернóй ~ డోర్ బెల్లు 2. (*звук*) గంట మోత; телефóнный ~ ఫోను కాలు; я услы́шал телефóнный ~ ఫోను మోగడం విన్నాను

звук *м* రవం, ధ్వానం, చప్పుడు; శబ్దం, ధ్వని (*тж. лингв.*); ~ шагóв అడుగుల చప్పుడు; глáсный ~ అచ్చు

звуков||óй శబ్ద, ధ్వని; ~óй фильм టాకీ (శబ్ద) చిత్రం; ~áя волнá *физ.* ధ్వని తరంగం

звукозáпись *ж* సౌండ్ రికార్డింగు

звуконепроницáемый ధ్వని చొరరాని, శబ్దాభేద్యమైన

звукоперáтор *м* సౌండు రికార్డిస్టు

звукоподражáние *с* అనుకరణం, ధ్వన్యనుకరణం

звукоусили́тель *м* ఆంప్లిఫైయర్

звучáние *с* ధ్వననం

звуч||áть, прозвучáть 1. (*издавать звуки*) ధ్వనించు, [మారు]మోగు 2. (*раздаваться, слышаться*) వినబడు 3. (*обнаруживаться*) వెల్లడవు, వెల్లడి చేయు; в егó гóлосе ~и́т тоскá అతని కంఠస్వరం బాధను (దిగులును) వెల్లడిచేస్తోంది, అతని కంఠస్వరంలో బాధ వెల్లడవుతోంది ◇ ~áть в ушáх చెవుల్లో మారు మోగు

звýчный కంచు గంటవంటి, కంచులాంటి; ~ гóлос కంచులాంటి స్వరం

звя́кать, звя́кнуть టింగుటింగుమను, గణగణమను, ఝణఝణాత్కారం చేయు

звя́кнуть *сов. см.* звя́кать

здáние *с* ఇల్లు, భవనం

здесь *нареч.* ఇక్కడ, ఇచ్చట, ఇట, ఈడ; ~ и там అక్కడక్కడ; кто ~? ఎవరూ?

здéшни||й స్థానిక, ఈ ప్రాంతానికి చెందిన; ~й жи́тель స్థానికుడు; он не ~й అతను పరాయివాడు; ~е услóвия స్థానిక పరిస్థితులు

здорóваться, поздорóваться నమస్కరించు, పలకరించు; ~ с кéм-л. зá руку ఒకరితో కరచాలనం చేయు

здóрово *нареч. разг.* 1. చాలా, మహా; емý ~ повезлó అతనికి గొప్ప అదృష్టం కలిసివచ్చింది 2. (*хорошо*) బాగా; мы ~ порабóтали మేము బాగా పనిచేశాం

здорóво I *межд. разг.* (*приветствие*) హలో!, నమస్తే!

здорóво II *в знач. сказ.* (*полезно для здоровья*) ఆరోగ్యకరంగా

здорóв||ый 1. ఆరోగ్యవంతమైన, ఆరోగ్యంగా వుండే; ~ый ребёнок ఆరోగ్యవంతమైన బిడ్డ; совершéнно ~ый పూర్తి[గా] ఆరోగ్యంగా వున్న; имéть ~ый вид ఆరోగ్యవంతంగా కనిపించు 2. (*полезный для здоровья*) ఆరోగ్యకరమైన; ~ый клúмат ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణం; ~ая пи́ща ఆరోగ్యకరమైన తిండి 3. *перен.* ఆరోగ్యకరమైన; ~ая кри́тика ఆరోగ్యకరమైన విమర్శ 4. *разг.* మహాకాయుడైన (*о человеке*); బ్రహ్మాండమైన (*о предмете*) ◇ бýдьте здорóвы! а) (*при прощании*) వస్తాను!, ఉంటాను!, సెలవు! б) (*при чиханье*) చిరంజీవ దీర్ఘాయుష్మ; в ~ом тéле ~ый дух *посл.* ఆరోగ్యకరమైన శరీరం గలవాడు ఆరోగ్యకరమైన మనస్సు గలవాడు

здорóвь||е *с* ఆరోగ్యం; крéпкое ~е మంచి ఆరోగ్యం; слáбое ~е నాసి ఆరోగ్యం; состоя́ние ~я ఆరోగ్యస్థితి; по состоя́нию ~я అనారోగ్యకారణంగా; как вáше ~е? మీ ఆరోగ్యం ఎలా వుంది?; за вáше ~е (*тост*) మీ ఆరోగ్యంకోసం

здрáвница *ж* ఆరోగ్య కేంద్రం, శానిటోరియం

здрáво *нареч.* హేతుబద్ధంగా, సబబుగా; ~ рассуждáть సబబుగా (హేతుబద్ధంగా) వాదించు

здравомы́слящий స్థిరబుద్ధిగల, లోకజ్ఞానం కలిగిన; ~ человéк బుద్ధిమంతుడు, లోకజ్ఞానం కలిగినవాడు

здравоохранéни||е *с* ప్రజారోగ్య రక్షణ; мини́стр ~я ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి

здрáвств||овать *несов.* బాగుపడు, కులాసాగా వుండు, వర్ధిల్లు ◇ ~уй[те]! నమస్తే!, నమస్కారమండి!; да ~ует! చిరస్థాయి అగుగాక!, వర్ధిల్లాలి!, వర్ధిల్లు గాక!

здрáв||ый వివేకము గల, వివేకవంతమైన, వివేకమైన; ~ый смысл వివేచనజ్ఞానం, లోకజ్ఞానం; быть в ~ом умé తెలివిలో (స్పృహలోనే, మనస్స్వాస్థ్యం కలిగి) వుండు, చిత్త స్వాస్థ్యం కలిగి వుండు

зéбра *ж* జీబ్రా, కంచరగాడిద

зевá||ть 1. *сов.* зевнýть ఆవులించు; ~ть от скýки విసుగుతో ఆవులించు 2. *тк. несов. разг.* (*глазеть*) నోరు తెరచి చూచు 3. *сов.* зевнýть, прозевáть *разг.* (*вн.*; *упускать*) చేజార విడుచుకొను, పోగొట్టుకొను, దాటపెట్టుకొను; не ~й! హుషారోరేయ్!

зевнýть *сов. см.* зевáть 1 *и* 3

зевóк *м* ఆవులింత

зевóта *ж* ఆవులింత

зеленé||ть, позеленéть 1. పచ్చబడు, చిగుర్చు; поля́ ~ют చేలు పచ్చగా వున్నాయి 2. *тк. несов.* (*виднеться*) పచ్చగా ఉన్నట్టు కనపడు (కనిపించు); вдали́ чтó-то ~ло దూరంలో ఏదో ఒకటి పచ్చగా ఉన్నట్టు కనబడింది

зелён||ый 1. ఆకుపచ్చ; ~ый цвет ఆకుపచ్చ రంగు 2. (*неспелый*) పచ్చి ◇ давáть ~ую ýлицу ముందు మార్గాన్ని నిరాటంకం చేయు

зéлень *ж* 1. *собир.* గడ్డి (*трава*); ఆకులు (*листва*); మొక్కలు (*растения*) 2. *собир.* (*овощи*) కూరగాయలు, పచ్చికూరలు, శాకాలు 3. (*цвет*) ఆకుపచ్చ రంగు, పసిరిక

земéльн||ый భూ, భూమి; ~ый учáсток కమతం, క్షేత్రం; ~ая сóбственность భూస్వామ్యం

землевладéлец *м* భూస్వామి, జమీందారు, భూఖామందు

земледéлец *м* వ్యవసాయదారు, రైతు, కర్షకుడు

земледéлие *с* వ్యవసాయం, సేద్యం, సాగు

земледéльческий వ్యవసాయ, వ్యావసాయిక

землекóп *м* తవ్వేవాడు

землетрясе́ние *с* భూకంపం

землечерпа́лка *ж* డ్రెడ్జర్, తవ్వోడ

земл||я́ *ж* 1. *астр.* భూగోళం, భూతలం; Земля́ дви́жется вокру́г Со́лнца భూగోళం సూర్యుడి చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేస్తుంది 2. (*суша*) భూమి, భూఖండం, భూతలం; ступи́ть на зе́млю భూతలంమీద అడుగు పెట్టు 3. (*почва*) భూమి, మట్టి, నేల, పృథ్వి; неороша́емая ~я́ నీటి సౌకర్యం (పారుదల) లేని భూమి, నీటి వనరులులేని భూమి; ороша́емая ~я́ సాగు (నీటివనరు లున్న) భూమి; па́хотная ~я́ సాగు (సేద్యపు) భూమి 4. *высок.* (*страна*) దేశం; родна́я ~я́ మా దేశం, స్వదేశం; Сове́тская ~я́ సోవియట్ దేశం (భూమి) 5. (*угодья, территория*) భూమి, భూములు, గడ్డ; колхо́зная ~я́ సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్ర భూములు; переде́л ~и́ భూమి పునఃపంపకం (పునర్విభజన)

земля́к *м* స్వదేశస్తుడు (*соотечественник*); తోటి గ్రామస్తుడు (*житель того же села*); ~и́ *мн.* ఒకే ఊరివాళ్లు (*жители одного города, села*); он мой ~ అతను నా తోటిగ్రామస్తుడు, అతనూ నేనూ ఒకే ఊరివాళ్లం

земляни́ка *ж* 1. (*растение*) స్ట్రాబెర్రీ మొక్క 2. (*ягода*) స్ట్రాబెర్రీ పండు

земля́нка *ж* నేలమాళిగ

землян||о́й మట్టి, భూ; ~ы́е рабо́ты మట్టిపనులు ◇ ~о́й оре́х వేరు శనగ

земново́дные *мн. зоол.* ఆంఫీబియా, ఉభయజీవులు

земн||о́й భూ; ~о́й шар భూగోళం; ~о́е притяже́ние భూ గురుత్వాకర్షణ

зени́т *м* 1. *астр.* నడినెత్తి, నడిమింట 2. *перен.* పరాకాష్ట; в ~е сла́вы కీర్తి శిఖరస్థాయి వందుకున్న సమయంలో

зени́тн||ый *воен.* విమాన విధ్వంసక; ~ое ору́дие విమాన విధ్వంసక ఫిరంగి

зени́тчик *м* విమాన విధ్వంసక ఫిరంగి [దళ] సైనికుడు

зени́ц||а *ж*: бере́чь как ~у о́ка కంటిపాపలా కాపాడుకొను

зе́ркало *с* అద్దం, దర్పణం; смотре́ться в ~ అద్దంలో చూసుకొను

зерка́льн||ый 1. అద్దాలతో చేసిన, అద్దాల; ~ый шкаф అద్దాల బీరువా 2. *перен.* నున్న, నున్నని; ~ая пове́рхность నున్నని ఉపరితలం

зерни́ст||ый అణువుల (రేణువుల) వంటి ◇ ~ая икра́ సాఫ్ట్ కెవియర్

зерно́ *с* 1. విత్తు, బీజం, విత్తనం, గింజ; ко́фе в зёрнах కాఫీ గింజలు (విత్తులు) 2. *собир.* (*семена хлебных злаков*) తిండి గింజలు, ధాన్యం, ఆహార ధాన్యాలు ◇ ~ и́стины నిజలేశం

зернов||о́й: ~ы́е культу́ры ఆహార ధాన్యాలు, తిండి గింజలు

зерноубо́рочный: ~ комба́йн నూర్పిడి యంత్రం

зернохрани́лище *с* గాదె, ధాన్యాగారం

зигза́г *м* జిగ్‌జాగ్, వంకరటింకర

зим||а́ *ж* చలి (శీతా) కాలం; про́шлой ~о́й పోయిన (గత) చలి (శీతా) కాలంలో

зи́мн||ий శీతా (చలి) కాలపు; ~ий спорт శీతా కాలపు క్రీడలు; ~яя оде́жда వెచ్చని (చలి కాలపు) దుస్తులు

зимова́ть, перезимова́ть చలికాలం గడుపు

зимо́й *нареч.* చలి (శీతా) కాలంలో

зия́||ть *несов.* తెరచి (తెరుచుకొని) వుండు; ра́на ~ет గాయం తెరుచుకొని వుంది; пе́ред на́ми ~ла бе́здна మన ముందర అగాధం నోరు తెరుచుకొని వుంది

злак *м* గింజ, విత్తు, కాయధాన్యం; хле́бные ~и ధాన్యాలు

злить, разозли́ть (*вн.*) (కి) కోపం కలిగించు (పుట్టించు); వేధించు, ఏడిపించు, (కి) చిర్రెత్తించు (*дразни́ть*)

зли́ться, разозли́ться కోపపడు, కళ్లు ఎర్రచేయు; ~ на кого́-л. ఒకరిమీద కోపపడు

зло I *с* 1. *тк. ед.* హాని, కీడు, చెడు; причиня́ть кому́-л. ~ ఒకరికి హాని (కీడు) కలిగించు, ఒకరిని గడ్డి తినిపించు (కరిపించు) 2. (*беда, несчастье*) కీడు, అరిష్టం 3. *тк. ед. разг.* (*досада, гнев*) కోపం; его́ ~ берёт అతనికి కోపం వస్తుంది ◇ ко́рень зла కీడుకు మూలకారణం; из двух зол выбира́ют ме́ньшее రెండు అరిష్టాలలో తక్కువ అరిష్టం ఏరుకొంటారు

зло II *нареч.*: ~ подшути́ть над ке́м-л. ఒకరిపై కిలాడీ పరిహాసం చేయు; посмотре́ть ~ на кого́-л. ఒకరికేసి విషపు చూపు చూచు; говори́ть ~ కోపంగా మాట్లాడు

зло́б||а *ж* కోపం, ద్వేషం, వైరం ◇ на ~у дня తాజా ఘటన మేరకు

зло́бный ద్వేషపూరితమైన; ~ взгляд ద్వేషపూరితమైన చూపు; ~ челове́к అక్కసుగలవాడు, దుర్బుద్ధి

злободне́вный జరూరు; ~ вопро́с జరూరు సమస్య

зло́бствовать *несов.* ఒకరిపట్ల ఈర్ష్య (ద్వేషం) కలిగించు (పెంచు)

злове́щ||ий అపశకునప్రాయమైన, కీడును సూచించే, భయంకరమైన; ~ее предзнаменова́ние చెడ్డ శకునం

зловóние *с* కంపు, దుర్గంధం, గబ్బు

злодéй *м* దుండగుడు, దుర్మార్గుడు, దుష్టుడు

злодéйский దుర్మార్గమైన, ఘాతుకమైన, నీచమైన

злодéйство *с см.* злодеяние

злодея́ние *с* ఘాతుకం, ఘోరకృత్యం, దారుణకృత్యం; совершáть ~ ఘాతుకం చేయు

злой 1. విషబుద్ధిగల, దుష్ట; ~ человéк విష బుద్ధి, దుష్టుడు, కోపిష్టి 2. (*выражающий злобу*) [వి]ద్వేషపూరితమైన; ~ взгляд ద్వేషపూరితమైన చూపు 3. (*вызванный, проникнутый злобой*) దుష్ట; ~ ýмысел దుర్బోధన, దుష్ట చింతన 4. (*свирепый*) కాట్ల; злáя собáка కాట్ల కుక్క 5. *разг.* (*сильный*) తీవ్ర[మైన]; ~ морóз తీవ్రమైన చలి 6. *разг.* (*едкий*) ఘాటుగా వున్న; злáя горчи́ца ఘాటుగా వున్న ఆవ 7. *перен.* (*язвительный*) ఘాటుగా వున్న 8. *в знач. сказ.*: я зол на негó అతనిమీద నాకు కోపం వచ్చింది, అతనిమీద నేను కోపపడుతున్నాను

злокáчественн||ый *мед.* విషపు, మెలిగ్నంట్; ~ая óпухоль మెలిగ్నంట్ ట్యూమర్

злонамéренный దుర్బుద్ధితో కూడిన, దురుద్దేశపూరిత, దుష్టబుద్ధిగల

злопáмятный పగపట్టిన, మిక్కిలి పగగల, ద్వేష పూరిత

злополýчный దౌర్భాగ్యమైన, దురదృష్టవంతమైన, నష్టదాయకమైన (*о дне*); నష్టజాతకుడైన, దురదృష్టవం తుడైన, దౌర్భాగ్యమైన (*о человеке*)

зло́радно *нареч.* ద్వేషపూరితంగా, ద్వేషంగా; ~ рáдоваться సంతోషంతో చంకలు కొట్టుకొను

зло́радный ద్వేషజనిత, ద్వేషపూరితమైన; ~ смех ద్వేషజనితమైన నవ్వు

зло́радство *с* విద్వేషం, అపకారబుద్ధి

зло́радствовать *несов.* (ఇతరుల కష్టంపట్ల) చంకలు కట్టుకొను, ఉబ్బితబ్బిబ్బగు

злослóвие *с* గాలికబుర్లు

злослóвить *несов.* చెవులు కొరుకు (కొరుక్కొను), గాలికబుర్లు చెప్పు

злóстн||ый 1. ద్వేషబుద్ధితో కూడిన, అపకారబుద్ధితో కూడిన; ~ая клеветá ద్వేషబుద్ధితో కూడిన నీలాపనిం దలు (అభాండాలు) 2. (*сознательно недобросовестный, закоренелый*) పరమ, మొండి; ~ый неплатéльщик మొండిగా చెల్లింపులు ఎగవేసేవాడు; ~ый хулигáн పరమ (మొండి) రౌడీ

злость *ж* కోపం, కావేషం, చిరుబురు, కోపాతి రేకం; егó ~ берёт అతనికి చిర్రెత్తుతుంది, అతనికి కోపం వస్తుంది (కలిగిస్తుంది)

злоумы́шленник *м* దుష్క్రియాపరుడు

злоупотреби́ть *сов. см.* злоупотреблять

злоупотреблéние *с* దుర్వినియోగం, దురుపయోగం; ~ влáстью దుష్పరిపాలన; ~ довéрием విశ్వాస దుర్వినియోగం; ~ служéбным положéнием పదవీ (అధికార) దుర్వినియోగం

злоупотребля́ть, злоупотреби́ть (*тв.*) దుర్విని యోగం (దురుపయోగం) చేయు, దుర్వినియోగించు; ~ влáстью అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసుకొను; ~ чьим-л. довéрием ఒకరి విశ్వాసాన్ని దుర్వినియోగించు

змеи́н||ый పాము; ~ый укýс పాము కాటు; ~ая кóжа పాము చర్మం

змей *м* 1. *миф.* నాగుడు, నాగు, నాగుపాము 2. (*бумажный*) గాలిపటం

змея́ *ж* పాము, సర్పం; ядови́тая ~ విషసర్పం, విషంగల పాము

знак *м* 1. *в разн. знач.* గుర్తు; ~ делéния భాగహారపు గుర్తు; ~ рáвенства సమానము గుర్తు; восклицáтельный ~ ఆశ్చర్యార్థకపు గుర్తు; фабри́чный ~ ట్రేడు మార్కు; ~и отли́чия హోదాలు తెలిపే గుర్తులు 2. (*признак*) చిహ్నం, సూచన, శకునం; дурнóй ~ అపశకునం; хорóший ~ శుభ శకునం 3. (*жест, движение*) సైగ, సంజ్ఞ; дéлать ~ సైగ చేయు ◇ дéнежный ~ నోటు, కరెన్సీ నోటు; в ~ дрýжбы స్నేహ సూచకంగా, స్నేహార్థం, స్నేహ పుర స్సరంగా; в ~ соглáсия అంగీకరించినట్టు, అంగీకార సూచకంగా

знакóмить, познакóмить (*вн.*) 1. (*с кем-л.*) (తో) పరిచయం చేయు 2. (*с чем-л.*) చూపించు, తెలియ జేయు; ~ с гóродом నగరాన్ని చూపించు; ~ с проблéмой సమస్యను గురించి తెలియజేయు

знакóмиться, познакóмиться (с *тв.*) 1. (*с кем-л.*) (తో) పరిచయం చేసుకొను (కలిగించుకొను) 2. (*с чем-л.*) తెలుసుకొను; తిలకించు (*посещать*); ~ с вы́ставкой ప్రదర్శనను తిలకించు (దర్శించు, సందర్శించు)

знакóмство *с* 1. పరిచయం; заводи́ть (завя́зывать) ~ с кéм-л. ఒకరితో పరిచయం కలిగించు (కుదుర్చు); поддéрживать ~ с кéм-л. ఒకరితో స్నేహ సంబం ధాలు నిలుపుకొను (కొనసాగించు) 2. (*круг знакомых*) పరిచితులు 3. (*наличие знаний*) పరిచయం; ~ с чéм-л. దేనితోనైనా పరిచయం

знакóм||ый 1. తెలిసిన, పరిచితమైన; ~ая пéсня

తెలిసిన పాట 2. (*состоящий в знакомстве*) (తో) పరిచయం ఉంది; быть ~ым с ке́м-л. ఒకరితో పరిచయం ఉంది; я с ним ~ అతనితో నాకు పరిచయం ఉంది; э́то всем хорошо́ ~о ఇది అందరికీ తెలియనే తెలుసు; его́ лицо́ мне ~о అతని ముఖం నాకు పరిచితమైనది 3. *в знач. сущ. м* పరిచయస్తుడు, బాగా తెలిసిన మనిషి

знамена́тель *м мат.* హారం, హార సంఖ్య; о́бщий ~ సమ (సర్వ) హారం

знамена́тельн||ый గొప్ప ప్రాముఖ్యం గల; ~ая да́та గొప్ప రోజు; ~ое собы́тие గొప్ప ప్రాముఖ్యం గల ఘటన

знамени́тость *ж* 1. (*прославленность*) ఖ్యాతి; ప్రఖ్యాతి 2. (*человек*) ప్రసిద్ధుడు

знамени́тый ప్రసిద్ధ, సుప్రసిద్ధ, ప్రసిద్ధి కెక్కిన, ప్రఖ్యాత; ~ челове́к ప్రసిద్ధుడు

знаменова́ть *несов.* (*вн.*) సూచించు, వ్యక్తీకరించు

зна́м||я *с* పతాకం, జెండా, ధ్వజం ◇ под ~енем పతాకం కింద

зна́ни||е *с* 1. జ్ఞానం, విజ్ఞానం; ва́жная о́бласть ~я ముఖ్యమైన జ్ఞాన రంగం 2. (*совокупность сведений, познаний в какой-л. области*) జ్ఞానం, పరిజ్ఞానం, నైపుణ్యం; ~е предме́та విషయంలో బాగా ప్రవేశం; глубо́кие ~я ప్రగాఢ పరిజ్ఞానం; приобрета́ть ~я జ్ఞానం సంపాదించు; недоста́ток ~й జ్ఞానాభావం; со ~ем де́ла నైపుణ్యంతో, నేర్పుగా

зна́тный 1. (*знаменитый*) ప్రఖ్యాత, సుప్రసిద్ధ 2. *уст.* (*принадлежащий к знати*) కులీన; ~ челове́к కులీనుడు

знат||о́к *м* పండితుడు, కోవిదుడు; ~о́к иску́сства కళా కోవిదుడు; ~о́к литерату́ры సాహిత్య పండితుడు; быть ~ко́м своего́ де́ла తన వృత్తిలో; కోవిదుడు (ప్రవీణుడు, బాగా నైపుణ్యం కలిగి వుండు), స్వీయ వృత్తి పారంగతుడు; с ви́дом ~ока́ తెలిసినట్లు ధీమా ప్రదర్శించు

знать I *несов.* 1. (*вн., о пр.*) (గురించి) తెలుసుకొను, తెలియు, ఎరిగియుండు; он зна́ет об э́том де́ле ఈ విషయాన్ని గురించి అతనికి తెలుసు; я не зна́ю, где он అతడు ఎక్కడున్నాడో నాకు తెలియదు; ~ как свои́ пять па́льцев బాగా (పూర్తిగా) తెలుసు 2. (*вн.; обладать знаниями в чём-л.*) (కు) వచ్చు, తెలుసు, (కు, లో) ప్రవేశం (పరిచయం) ఉంది; он зна́ет ру́сский язы́к అతనికి రష్యన్ భాష వచ్చు (తెలుసు); она́ хорошо́ зна́ет литерату́ру ఆమెకు సాహిత్యంలో మంచి అభినివేశం (ప్రవేశం, పరిచయం) వుంది 3. (*вн.; быть знакомым с кем-л.*) ఎరుగు; ~ кого́-л. в лицо́ ఒకరి ముఖం ఎరుగు; я давно́ его́ зна́ю నేను అతన్ని చాలా కాలంగా (కాలంనుంచి) ఎరుగుదును ◇ кто его́ зна́ет *разг.* దేవుడికి (భగవంతుడికి) తెలియాలి

знать II *ж* కులీనవర్గం, ప్రభువులు

зна́харь *м* మంత్రగాడు, భూతవైద్యుడు

значе́ни||е *с* 1. (*смысл*) అర్థం; перено́сное ~е భావార్థం; прямо́е ~е శబ్దార్థం 2. (*важность*) ప్రాముఖ్యం, ప్రాముఖ్యత, ప్రాధాన్యం; реша́ющее ~е నిర్ణాయక పాత్ర; име́ть большо́е ~е ప్రాధాన్యత వహించు; не име́ть ~я ప్రాముఖ్యం లేకపోవడం; придава́ть ~е ప్రాముఖ్యం ఇచ్చు

зна́чит *вводн. сл.* అంటే, అన్న మాట; ~, уезжа́ешь? వెళ్తున్నావు అన్న మాట; ~, че́рез два дня прие́дут అంటే, రెండు రోజుల్లో వస్తారు

значи́тельность *ж* (*значимость*) ప్రాధాన్యత, ప్రాముఖ్యం, గణనీయత

значи́тельн||ый 1. (*большой*) గొప్ప, పెద్ద, గణనీయమైన 2. (*важный*) గమనార్హమైన, చెప్పుకోదగిన, గణనీయమైన; ~ая роль గణనీయమైన పాత్ర 3. (*выразительный*) భావగర్భితమైన; ~ый взгляд భావగర్భితమైన చూపు

зна́чит||ь *несов.* (*вн.*): что э́то ~? దాని అర్థం ఏమిటి?, అంటే?; ~ ли э́то, что ...? ...అని దాని అర్థమా?; э́то что́-нибудь да ~ దాంట్లో ఏదో వుంది; э́то ничего́ не ~ దాంట్లో (దానికి ప్రాముఖ్యం) ఏమీ లేదు

зна́читься *несов.* వుండు కనపడు; ~ в спи́ске జాబితాలో వుండు (కనపడు)

значо́к *м* 1. (*нагрудный*) బ్యాడ్జి 2. (*пометка*) గుర్తు

зна́ющий పాండిత్యంగల, విద్వత్తుగల; ~ челове́к పండితుడు, ప్రవీణుడు, అనుభవపరుడు

зноби́т||ь *несов. безл.*: меня́ ~ నాకు పులకరించినట్లుగా వుంది

зной *м* మండే ఎండలు

зно́йный ఎండలు మండే, నిప్పులు చెరిగే; ~ ве́тер ~ వడగాడ్పులు; ~ день గాడుపు (ఎండలు వుండే, ఎండ నిప్పులు చెరిగే) రోజు

зоб *м* 1. (*у птицы*) అన్నకోశం, అన్నాశయం 2. *мед.* గళగండం

зов *м* పిలుపు; откли́кнуться на ~ పిలుపుకు ప్రతిస్పందించు; по пе́рвому ~у మొదటి పిలుపుకు, వెనువెంటనే

зо́дчество *с* శిల్పశాస్త్రం, వాస్తుశాస్త్రం

зо́дчий *м* శిల్పి

зола́ *ж* బూడిద, భస్మం

золо́вка *ж* ఆడబడుచు

золоти́ст||ый పసిమి, పసిడి, బంగారువన్నె, బంగారు రంగు; ~е во́лосы బంగారువన్నె జుట్టు

зо́лото *с* బంగారు, బంగారం; чи́стое ~ మేలిమి (పదారువన్నెల) బంగారం; накладно́е ~ బంగారు మలామా (పూత) ◇ не всё то ~, что блести́т *посл.* మెరిసేదంతా బంగారం కాదు

золот||о́й 1. బంగారు, బంగారం, స్వర్ణ; ~о́й запа́с బంగారపు నిల్వలు; ~а́я валю́та బంగారపు కరెన్సీ; ~ы́е де́ньги బంగారు డబ్బు; ~ы́е при́иски బంగారు గనులు 2. (*из золота*) బంగారు; ~о́е кольцо́ బంగారు ఉంగరం 3. *в знач. сущ. м* బంగారు నాణెం ◇ ~о́й век స్వర్ణ యుగం; ~о́й юбиле́й స్వర్ణోత్సవం; ~а́я сва́дьба పెళ్లి స్వర్ణోత్సవం; ~ы́х дел ма́стер *уст.* బంగారం పనివాడు, కంసాలివాడు

золочёный బంగారు మలాం చేయబడిన

зо́н||а *ж* మండలం; ~а вое́нных де́йствий సైనిక చర్యలు జరుగుతున్న ప్రాంతం, సైనిక చర్యల మండలం; ~ы влия́ния పలుకుబడి ప్రాంతాలు; нейтра́льная ~а తటస్థ ప్రాంతం; пограни́чная ~а సరిహద్దు మండలం

зонди́ровать, позонди́ровать (*вн.*) శోధించు, పరీక్షించు ◇ ~ по́чву పరిస్థితిని పరీక్షించు

зонт *м см.* зо́нтик

зо́нтик *м* గొడుగు

зоо́лог *м* జంతుశాస్త్రవేత్త

зоологи́ческий: ~ музе́й జంతుశాస్త్ర ప్రదర్శనశాల; ~ сад జూలాజికల్ పార్కు

зооло́гия *ж* జంతుశాస్త్రం

зоопа́рк *м* జూ, జూలాజికల్ పార్కు

зооте́хник *м* పశుపోషణరంగంలో ప్రవీణుడు

зо́ркий 1. తీక్ష్ణమైన చూపుగల, నిశిత దృష్టిగల; ~ глаз తీక్ష్ణమైన చూపు 2. *перен.* అప్రమత్తమైన

зо́ркость *ж* వివేచన, దూరదృష్టి

зрачо́к *м* కంటిపాప

зре́лище *с* 1. దృష్టి, దృశ్యం; прекра́сное ~ కన్నుల పండుగ 2. (*представление*) ప్రదర్శన

зре́лост||ь *ж* 1. (*спелость*) [పరి]పక్వత 2. (*зрелый возраст*) పరిణతి; యౌవనప్రాయం, ప్రౌఢిమ; полова́я ~ь ఈడేరడం (*женщины*); యవ్వనం (*мужчины*) ◇ аттеста́т ~и స్కూలు సర్టిఫికెట్

зре́л||ый 1. (*спелый*) పక్వమైన, పరిపక్వమైన, పండిన; ~ое я́блоко పండిన (పక్వమైన) ఆపిలు 2. *перен.* పరిణత; ~ый во́зраст పరిణత వయస్సు; ~ая мысль పరిణత భావం

зре́ни||е *с* [కంటి]చూపు; о́строе (хоро́шее) ~е తీక్ష్ణమైన చూపు, నిశిత దృష్టి; теря́ть ~е కంటి చూపు పోవు; по́ле ~я దృష్టి పథం; находи́ться в по́ле ~я కను చూపు మేరలో (కను చూపు దూరంలో) వుండు ◇ то́чка ~я అభిప్రాయం, దృక్పథం; с то́чки ~я кого́-л. ఒకరి దృష్ట్యా

зреть *несов.* పరిపక్వమగు, పండు, ముగ్గు, మాగు

зри́тель *м* ప్రేక్షకుడు

зри́тельн||ый: ~ый нерв దృష్టి (నేత్ర) నాడి; ~ая па́мять దర్శన జ్ఞాపకశక్తి

зря *нареч. разг.* ఊరకే, వృథా[గా], దుబారా; ~ тра́тить де́ньги డబ్బు వృథా (దుబారా) చేయు; он пришёл сюда́ ~ అతను వృథాగా యిక్కడికొచ్చాడు

зря́чий చూడగల, చూపుగల

зуб *м* 1. పన్ను, దంతం; ~ му́дрости జ్ఞాన దంతం; коренно́й ~ దౌడ పన్ను, దంతం; моло́чный ~ పాల పన్ను; вставны́е ~ы కట్టుడు (పెట్టుడు) పళ్లు; вырыва́ть ~ పన్ను తీసేయు (పీకి వేయు); у ребёнка проре́зались ~ы బిడ్డకు పళ్లు వచ్చాయి 2. (*зубец*) పన్ను; ~ья пилы́ రంపం పళ్లు ◇ име́ть ~ про́тив кого́-л. *разг.* ఒకరిపట్ల మాత్సర్యం వహించు, ఒకరిపట్ల గుర్రు ఏర్పరచుకొను; вооружённый до ~о́в ఆపాద మస్తకం (నఖశిఖ పర్యంతం) ఆయుధుడు

зуба́стый *разг.* 1. పొడవళ్లుగల 2. *перен.* నోటి దురుసుగల

зубн||о́й 1. పంటి, దంత; ~о́й врач దంత వైద్యుడు; ~а́я боль పంటినొప్పి; ~а́я па́ста టూత్ పేస్టు; ~а́я щётка టూత్‌బ్రష్ 2.: ~о́й согла́сный *лингв.* దంత్య హల్లు

зубочи́стка *ж* పళ్లు కుట్టుకునే పుల్ల

зубр *м* అరోక్స్

зубри́ть, вы́зубрить *разг.* (*вн.*) బట్టీ పట్టు, కంఠస్థంచేయు; ~ уро́ки పాఠాలు బట్టీ పట్టు (వల్లె వేయు)

зубча́т||ый: ~ое колесо́ పళ్ల చక్రం, గేరు

зуд *м* 1. కండూతి, తీట, దురద 2. *перен.* కండూతి

зы́бк||ий 1. పిరికి, అస్థిర; ~ая по́чва పిరికినేల 2. *перен.* అస్థిర; ~ое положе́ние అస్థిర పరిస్థితి

зыбь *ж* చిన్న (చిరు) అల

зы́чный బిగ్గరైన, మిక్కిలి బిగ్గరైన; ~ го́лос పెద్ద గొంతు, బిగ్గరైన (ఉచ్చ) స్వరం

зя́бну||ть *несов.*: я ~ నాకు చలిగా వుంది, నాకు చలికుదుపు వచ్చింది

зябь *ж* ఆకురాలు కాలంలో సేద్యం చెయ్యబడే పొలం (భూమి)

зять *м* 1. (*муж дочери*) అల్లుడు 2. (*муж сестры*) బావ, బావమరది

И

и I *союз* 1. *соед.* а) (*при соединении однородных членов предложения, а тж. двух слов, выражающих единое целое*) *передаётся удлинением конечной гласной, частицей* నూ *или объединением двух слов*: оте́ц и сын తండ్రీ, కొడుకూ; мы встре́тимся за́втра и послеза́втра రేపూ, ఎల్లుండీ కలుసుకుంటాం; заво́ды и фа́брики మిల్లులూ, ఫాక్టరీలూ; он уме́ет чита́ть и писа́ть అతనికి చదవనూ రాయనూ వచ్చు; э́то заявле́ние поддержа́ли И́ндия, Югосла́вия и Шри-Ла́нка ఈ ప్రకటనను ఇండియా, యుగోస్లావియా, శ్రీలంకా బలపరిచాయి; и мужчи́ны, и же́нщины, и де́ти పురుషులూ, స్త్రీలూ, పిల్లలూ б) (*в сложносочинённом предложении и при однородных членах предложения, выражающих временну́ю последовательность*) *передаётся деепр. оборотом*: они́ стоя́ли и жда́ли వాళ్ళు నిలబడి, ఎదురు చూస్తూ ఉన్నారు; он прочита́л кни́гу и верну́л её в библиоте́ку అతను పుస్తకం చదివి లైబ్రరీకి తిరిగి ఇచ్చేశాడు 2. (*в начале предложения эпического, повествовательного характера*) *передаётся лексически*: и наста́ло у́тро చివరికి పొద్దు పొడిచింది; и гря́нул бой చివరికి యుద్ధం మొదలైంది 3. (*в начале восклицательных, вопросительных и повествовательных предложений, усиливающих выразительность*) *передаётся лексически*: и как мно́го он сде́лал! మరి, అతను బోలెడు చేశాడు!; и в э́том слу́чае ఈ సందర్భంలో కూడా 4. *уступ. не переводится*: и рад бы помо́чь, да не могу́ నేను సంతోషంగా సహాయం చేసివుండేవాణ్ణి, కాని అది నాకు చేత కాదు

и II *частица усил.*: не могу́ и поду́мать об э́том దాన్ని గురించి నేను ఊహించను కూడా లేను; не́чего и говори́ть వేరే చెప్పనక్కరలేదు

и́бо *союз* ఎందుచేత[న]ంటే, ఎందుకంటే, కనుక

игла́ *ж* 1. సూది, ముల్లు; вяза́льная ~ అల్లిక సూది (సలాకం); патефо́нная ~ గ్రామఫోన్ ముల్లు; шве́йная ~ మిషన్ సూది 2. (*у животных*) ముల్లు, సెల 3. (*у растений*) ముల్లు, కంటకం

игнори́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. (*умышленно не замечать*) ఉపేక్షించు, తూటాయించు 2. (*пренебрегать*) నిర్లక్ష్యం (అలక్ష్యం) చేయు

и́го *с* పెత్తనం, బానిసత్వం, బంధనం; освобожда́ться от и́га పెత్తనం (బానిసత్వం) నుంచి విముక్తమగు (విముక్తి సాధించు); сбра́сывать ~ పెత్తనాన్ని వదలించుకొను

иго́лка *ж см.* игла́ ◇ сиде́ть как на ~х ముళ్లమీద ఉన్నట్లుండు

иго́лочк||а *ж уменьш. к* игла́ ◇ оде́тый с ~и సరికొత్త దుస్తులు ధరించేవాడు; костю́м с ~и సరికొత్త సూటు

игра́ *ж в разн. знач.* ఆట; ~ в домино́ డొమినో ఆట; ~ в мяч బంతి ఆట; ~ в ша́хматы చదరంగపు ఆట; ~ кра́сок వర్ణ విలసనం; ~ на сце́не నర్తన, నాట్యం; ~ на музыка́льном инструме́нте వాయించడం; риско́ванная ~ జూదం, దండగమారి పని ◇ ~ воображе́ния విడ్డూరపుటాలోచన; ~ приро́ды ప్రకృతి వైపరీత్యం; ~ слов పదక్రీడ, ప్రాసక్రీడ; ~ слу́чая అదృష్టం; Олимпи́йские и́гры ఒలింపిక్ ఆటలు, ఒలింపిక్స్; ~ не сто́ит свеч ప్రయోజనరహితమైన పని, గోదావరి ఈత, లంకమేత

игра́||ть, сыгра́ть 1. ఆడు, ఆటలాడు; ~ть в аза́ртные и́гры జూదం ఆడు; ~ть в футбо́л ఫుట్‌బాల్ ఆడు; де́ти ~ют на у́лице పిల్లలు బైట ఆడుకుంటున్నారు 2. (на *пр.*; *на музыкальном иструменте*) వాయించు; ~ть на роя́ле పియానో వాయించు 3. (*выступать на сцене*) నటించు, ప్రదర్శన ఇచ్చు 4. (*вн.*; *исполнять*) వేషం వేయు [ఒకరి పాత్ర] పోషించు, పోషణ చేయు; ~ть роль старика́ ముసలివాని పాత్ర పోషణ చేయు, ముసలివానిగా నటించు 5. (*тк. несов.* (*переливаться, сверкать*) మెరియు, మిలమిలలాడు 6. *тк. несов. перен.* (*тв.*; *вертеть*) (తో) ఆడు ◇ ~ть ва́жную роль గొప్ప పాత్ర వహించు; ~ть жи́знью ప్రాణంతో చెలగాటమాడు; ~ть на́ руку

комý-л. ఒకరికి లబ్ధి (లాభం) కలిగించు; ~ть на нéрвах у когó-л. *разг.* ఒకరికి చిరాకు (విసుగు) తెప్పించు

игрáючи *нареч. разг.* ఆడుతూ పాడుతూ, లీలగా, అవలీలగా

игрúвый 1. (*шаловливый, резвый*) గంతులేస్తూ ఉండే, తుళ్లుతూ ఉండే, ఉల్లాసమైన **2.** (*весёлый, шутливый*) ఉల్లాసమైన, హుషారైన **3.** (*двусмысленный*) సందిగ్ధమైన

игрóк *м* ఆటగాడు; జూదగాడు (*в азартные игры*); ~ в кáрты పేకాటగాడు

игрýшечн||ый 1. ఆట, బొమ్మ; ~ая лошáдка ఆట (బొమ్మ) గుర్రం; ~ое ружьё ఆట (బొమ్మ) తుపాకి **2.** (*очень маленький*) బుల్లి; ~ый дóмик బుల్లి యిల్లు

игрýш||ка *ж* [ఆట] బొమ్మ; магазúн ~ек బొమ్మల షాపు (కొట్టు) ◇ э́то не ~ка (~ки)! అది ఆటలేమీ కాదు; быть ~кой в чьúх-л. рукáх ఒకరి చేతుల్లో కీలుబొమ్మగా వుండు

идеáл *м* **1.** (*высшая цель*) ఉదాత్తమైన లక్ష్యం **2.** (*совершенный образец*) ఆదర్శం, ప్రతీక; ~ доброты́ దయధర్మాల ఆదర్శం; ~ красоты́ అందానికి ప్రతీక

идеализáция *ж* ఆదర్శీకరణ, ఆదర్శలక్షణాల ఆపాదన

идеализúровать *несов.* и *сов.* (*вн.*) ఆదర్శీకరించు, (కి) ఆదర్శమైన లక్షణాలను ఆపాదించు

идеалúзм *м филос.* భావవాదం

идеалúст *м* **1.** *филос.* భావవాది **2.** (*тот, кто склонен к идеализации*) వాస్తవికతని ఆదర్శీకరించేవాడు

идеалистúческ||ий 1. *филос.* భావవాద; ~ая филосóфия భావవాద తత్వశాస్త్రం **2.** (*свойственный идеалистическому мечтанию*) ఆదర్శపూరితమైన

идеáльн||ый *разг.* ఆదర్శవంతమైన; ~ый рабóтник ఆదర్శవంతమైన పనివాడు; ~ая погóда సానుకూలమైన వాతావరణం

идéйность *ж* సైద్ధాంతిక (భావజాలాత్మక) ఆదర్శాలు, నైతిక సారం; высóкая ~ искýсства కళయొక్క ఉన్నత సైద్ధాంతిక (భావజాలాత్మక) ఆదర్శాలు, కళయొక్క ఉన్నత నైతిక సారం

идéйн||ый 1. (*идеологичекий*) సైద్ధాంతిక, భావజాల; ~ая борьбá సైద్ధాంతిక (భావజాల) పోరాటం **2.** (*выражающий основную идею, мысль*) సారాంశం; ~ое содержáние ромáна నవల సారాంశం, నవల్లో భావం **3.** (*проникнутый передовыми идеями*) భావపూరితమైన, భావభరితమైన; ~ое искýсство భావపూరితమైన (భావభరితమైన) కళ

идентúчность *ж* సారూప్యత

идентúчный సారూప్యమైన, ఏకరూపమైన, ఒకటే

идеóлог *м* సిద్ధాంతవేత్త

идеологúческий సైద్ధాంతిక, భావజాల, భావజాలాత్మక

идеолóгия *ж* భావజాలం, సిద్ధాంతం

идé||я *ж* **1.** *филос.* భావం; ~я добрá దయధర్మాల భావం **2.** (*основная мысль произведения*) భావం, సారాంశం; ~я ромáна నవల భావం (సారాంశం) **3.** (*замысел*) ఆలోచన; у меня́ возникла ~я నాకు ఒక ఆలోచన తట్టింది; он пóдал мне ~ю написáть э́тот ромáн ఈ నవలను రాయమని అతను సూచించాడు; он пóдал мне ~ю поéхать в Ленингрáд లెనిన్‌గ్రాడ్ వెళ్లమని చెప్పింది అతను

идúллия *ж* ప్రశాంత (సంతోషమయమైన) జీవితం

идиóма *ж лингв.* నుడికారం, నానుడి

идиоматúческ||ий: ~ое выражéние *лингв.* నుడికారం

идиóт *м* **1.** (*слабоумный*) పిచ్చివాడు, జడ్డివాడు, జడుడు, శుంఠ **2.** *разг. бран.* (*глупец*) జడ్డివెధవ, మూర్ఖుడు, పిచ్చివాడు

идиотúзм *м* **1.** *мед.* జడ్డితనం, బుద్ధిమాంద్యం **2.** *разг.* (*глупость*) అవివేకం

идиóтский 1. *мед.* పిచ్చి, జడ్డి **2.** *разг.* (*глупый*) పిచ్చి, బుద్ధిమాలిన

и́дол *м* **1.** (*статуя*) విగ్రహం, పూజా ప్రతిమ **2.** *перен.* (*предмет поклонения*) ఆరాధ్య వ్యక్తి, పూజ్యుడు

идтú *несов.* **1.** వెళ్లు; ~ на рабóту ఆఫీసుకు (ఫాక్టరీకి) వెళ్లు **2.** (*двигаться, перемещаться*) వెళ్లు; парохóд идёт по рекé ఓడ నదిలో వెళ్తుంది; пóезд идёт мéдленно రైలు మెల్లగా కదులుతుంది; лёд идёт по рекé మంచు గడ్డలు నదిలో తేలుతున్నాయి **3.** (*отправляться*) బయలుదేరు, వెళ్లు; ~ гуля́ть షికారుకి వెళ్లు; ~ на войнý యుద్ధానికి బయలుదేరు; пóезд идёт в пять часóв вéчера రైలు సాయంకాలం అయిదు గంటలకు బయలుదేరుతుంది **4.** (*пролегать*) పోవు; дорóга идёт лéсом దారి అడవి గుండా పోతుంది **5.** (*выделяться, исходить*) వచ్చు (*о дыме*); వేయు, వచ్చు (*о запахе*); కారు (*о крови*); из трубы́ идёт дым చిమ్నీనుంచి పొగ వస్తోంది; от э́тих цветóв идёт

прия́тный за́пах ఈ పువ్వులు సువాసన వేస్తున్నాయి, ఈ పువ్వులనుంచి సువాసన వస్తోంది; из ра́ны идёт кровь గాయం[నుంచి] నెత్తురు కారుతోంది 6. (в, на *вн.*; *становиться кем-л., поступать куда-л.*) ప్రవేశించు, చేరు; ~ в лётчики వైమానికుడు అగు; ~ в университе́т విశ్వవిద్యాలయంలో ప్రవేశించు (చేరు); ~ на вое́нную слу́жбу సైన్యంలో చేరు 7. *перен.* (*надвигаться, наступать*) వచ్చు; идёт весна́ వసంతం వస్తోంది; сон не идёт నిద్ర పట్టడం లేదు 8. (*о механизмах*) పని చేయు; часы́ иду́т хорошо́ గడియారం బాగా పని చేస్తోంది 9. (*об осадках*) పడు, కురియు; идёт дождь వర్షం పడుతోంది, వాన కురుస్తోంది; идёт снег మంచు పడుతోంది 10. (*протекать, проходить*) వెళ్ళు, సాగు; вре́мя идёт бы́стро కాలం త్వరగా గడుస్తోంది; жизнь идёт ску́чно జీవితం విసుగ్గా సాగుతోంది 11. (*длиться*) గడుచు; идёт 1988 год 1988వ సంవత్సరం గడుస్తోంది; идёт втора́я неде́ля моего́ о́тпуска నా సెలవులో ఒక వారం గడిచిపోయింది; ему́ идёт деся́тый год వాడికి పదో ఏడు వచ్చింది 12. (*происходить*) జరుగు; иду́т перегово́ры సంప్రతింపులు జరుగుతున్నాయి; сейча́с идёт совеща́ние ఇప్పుడు సమావేశం జరుగుతున్నది 13. (*о спектакле, фильме*) వుండు; сего́дня идёт "Га́млет" ఈ రాత్రి ''హామ్లెట్'' నాటకం వుంది; у нас в клу́бе ежедне́вно иду́т два фи́льма మా క్లబ్బులో రోజూ రెండు ఫిల్ములు ఉంటాయి 14. (на, в *вн.*; *использоваться*) (కి) ఉపయోగపడు; сталь идёт на изготовле́ние инструме́нтов పరికరాలు తయారుచేయడానికి ఉక్కు ఉపయోగపడుతుంది; ~ в де́ло ఉపయోగపడు, పనికి వచ్చు 15. (*требоваться*) కావాలి; на э́то пла́тье идёт пять ме́тров тка́ни ఈ ఫ్రాకు కుట్టడానికి అయిదు మీటర్ల గుడ్డ కావాలి 16. (*дт.*, к *дт.*; *быть к лицу*) (కి) బాగా వుండు, నప్పు; костю́м вам идёт సూటు మీకు బాగా వుంది (నప్పింది) 17. (*совершаться, развиваться*) జరుగు, సాగు; дела́ иду́т хорошо́ వ్యవహారాలు బాగా సాగుతున్నాయి (జరుగుతున్నాయి) 18. (*следовать к какой-л. цели*) పయనించు; ~ к коммуни́зму కమ్యూనిజానికి పయనించు; ~ к наме́ченной це́ли నిర్ణీత లక్ష్యం దిశగా పయనించు 19. (*доставляться*) చేరు; пи́сьма из Москвы́ в Ленингра́д иду́т два дня ఉత్తరాలు మాస్కోనుంచి లెనిన్‌గ్రాడ్ చేరడానికి రెండు రోజులు పట్టుతుంది 20. (на *вн.*; *соглашаться*) అనుమతించు, ఒప్పుకొను; సంసిద్ధుడగు (*быть готовым*); ~ на чьи́-л. усло́вия ఒకరి షరతులకు ఒప్పుకొను; ~ на смерть ప్రాణాలు ధారపోయడానికి సంసిద్ధుడగు; ~ на уло́вки జిత్తులకు దిగజారు ◇ идёт! *разг.* అలాగే!, సరే!; ~ вперёд పురోగమించు; ~ на всё అన్నిటికీ తెగించు; ~ в ата́ку దాడి చేయు; ~ в о́тпуск సెలవు తీసుకొను (పెట్టుకొను); ~ за ке́м-л. ఒకరి వెంట వెళ్ళు; ~ ко дну́ మునిగి పోవు; ~ на по́льзу మేలు చేయు; ~ на поса́дку *ав.* దిగు; ~ на преступле́ние నేరం చేయడానికి వెనకాడు; ~ по како́му-л. пути́ మార్గంలో పయనించు; ~ про́тив кого́-л. ఒకరిని ఎదిరించు; не ~ в счёт లెక్కలోకి తీసుకోకపోవు; речь (де́ло) идёт о... ...అనే సమస్య; речь идёт о его́ жи́зни ఇది అతని జీవన్మరణ సమస్య

иерархи́ческ||ий అధికార నిశ్రేణి సంబంధమైన; ~ая ле́стница అధికార నిశ్రేణి, తరతమ శ్రేణి

иера́рхия *ж* అధికార నిశ్రేణి, తరతమ శ్రేణి

иеро́глиф *м* అక్షర చిత్రం, హైరోగ్లిఫ్; кита́йские ~ы చైనీస్ చిత్రలిపి (హైరోగ్లిఫ్‌లు)

иждиве́н||ец *м* ఆధారపడినవాడు, ఆశ్రితుడు, పోషితుడు; у меня́ шесть ~цев నామీద ఆధారపడిన వాళ్ళు ఆర్గురున్నారు, నా పోషణలో ఆర్గురున్నారు

иждиве́ни||е *с*: брать кого́-л. на своё ~е ఒకరిని పోషించు; быть (состоя́ть) на чьём-л. ~и ఒకరిపై ఆధారపడి వుండు

из, изо *предлог* (*рд.*) 1. (*откуда-л.*) నుంచి, లోనుంచి; из Москвы́ మాస్కోనుంచి; из окна́ కిటికీలోనుంచి; вынима́ть из карма́на జేబులోనుంచి తీయు; выходи́ть из до́ма బయటికి వచ్చు; узнава́ть из газе́т పత్రికలనుంచి తెలుసుకొను 2. (*при обозначении части целого*) లో; лу́чший из всех అందరిలో అత్యుత్తముడు (*о человеке*); అన్నిటిలో అత్యుత్తమమైనది (*о предмете, явлении*); оди́н из нас మనలో ఒకరు; оди́н из ста నూరుమందిలో (నూటికి) ఒకడు; ни оди́н из ста నూరుమందికి ఒక్కరు కూడా కాదు 3. (*при обозначении материала*) తో *или атрибутивная форма сущ.*: дом из кирпича́ ఇటుకతో కట్టిన ఇల్లు; сала́т из капу́сты కాబేజి సాలడ్; [сде́ланный] из ста́ли ఉక్కుతో తయారుచేసిన; из э́того куска́ де́рева ఈ కొయ్య ముక్కతో 4. (*по причине*) తో, కారణంగా, మూలంగా; из благода́рности కృతజ్ఞతతో; из не́нависти ద్వేషం మూలంగా; из стра́ха భయంతో, భయం మూలంగా 5. (*о происхождении*) నుంచి, వెందు; из Сиби́ри సైబీరియా నుంచి; он из крестья́н అతను రైతులకు చెందినవాడు

6. (*при указании на составляющие*) *переводится атрибутивной конструкцией*: букéт из роз గులాబి పూల గుత్తి, రోజా పుష్ప గుచ్ఛం 7. (*при обозначении лица, предмета и т.п., к-рые дают какой-л. результат*) నుంచి; из жёлудя вы́рос дуб ఓక్‌గింజనుంచి ఓక్‌చెట్టు పెరిగింది; из мáленькой дерéвни вы́рос гóрод చిన్న గ్రామంనుంచి పెద్ద పట్టణం పెరిగింది

изба́ *ж* గుడిసె, పాక, పూరిల్లు

избави́тель *м* రక్షకుడు (*спаситель*); విముక్తం చేసే వాడు (*освободитель*)

изба́вить(ся) *сов. см.* избавля́ть(ся)

избавлéние *с* రక్షణ (*спасение*); విముక్తి, విమోచన, ముక్తి, ఉద్ధరణ (*освобождение*)

избавля́ть, изба́вить (*вн.* от *рд.*) (నుంచి) కాపాడు, రక్షించు (*спасать*); విముక్తి (విమోచన) చేయు, ఉద్ధరించు (*освобождать*); ~ от и́га పెత్తనంనుంచి విముక్తి చేయు; ~ от смéрти మృత్యువునుంచి (మృత్యుముఖంనుంచి) కాపాడు; ~ когó-л. от хлопóт ఒకరికి బెడద లేకుండా చేయు, ఒకరికి బెడద వదలించు

избавля́ться, изба́виться (от *рд.*) తప్పించుకొను, వదలించుకొను; ~ от опáсности ప్రమాదం తప్పించుకొను; ~ от привы́чки అలవాటు వదలించుకొను

избалóванный పెంకె, చెడగొట్టబడిన; ~ ребёнок పెంకెపిల్లవాడు, చెడగొట్టబడిన పిల్లవాడు; ~ человéк గోము చేయబడిన మనిషి, భోగలాలసుడు, ఒళ్లొంచని మనిషి

избалова́ть(ся) *сов. см.* избалóвывать(ся)

избалóвывать, избалова́ть (*вн.*) [గోము చేసి] పాడు చేయు

избалóвываться, избалова́ться చెడిపోవు, గోము చేత పాడుచేయబడు

избегá||ть, избéгнуть, избежа́ть (*вн.*) 1. *тк. несов.* (*сторониться*) తప్పించుకొను, మానుకొను, వర్జించు; ~ть людéй జనానికి ముఖం చాటు చేయు; он ~ет встрéчи со мной నన్ను తప్పించుకొని తిరుగుతున్నాడు 2. (*избавляться*) తప్పించుకొను, తప్పుకొను; ~ть наказáния శిక్షను తప్పించుకొను; ~ть оши́бок పొరపాట్లు రాకుండా చూచు (చూసుకొను); избежа́ть смéрти [వెంట్రుకవాసిలో] మృత్యువాతనుంచి తప్పుకొను; ~ть удáра దెబ్బ తప్పించుకొను

избéгнуть *сов. см.* избегáть 2

избежáние *с*: во ~ чегó-л. దేనినైనా నివారించడానికి

избежа́ть *сов. см.* избегáть 2

избива́ть, изби́ть (*вн.*) చావ (చితక) బాదు (మొత్తు), నిర్దాక్షిణ్యంగా మోదు; దేహశుద్ధి చేయు

избиéние *с* 1. (*нанесение побоев*) తాడనం, దేహశుద్ధి, బాదడం 2. (*уничтожение*) ఊచకోత, హత్యాకాండ, మూకుమ్మడి హత్య

избирáтел||ь *м* ఓటరు; спи́сок ~ей ఓటర్ల జాబితా; ~и *мн.* నియోజక వర్గం

избирáтельн||ый ఎన్నిక; ~ый бюллетéнь బేలట్ పేపరు; ~ая систéма ఎన్నిక విధానం (వ్యవస్థ)

избирáть, избрáть (*вн.*) 1. (*отдавать предпочтение*) ఎంచుకొను, ఎంపిక చేయు 2. (*на выборах*) ఎన్నుకొను; все грáждане СССР, дости́гшие восемнáдцати лет, имéют прáво ~ и быть и́збранными సోవియట్ యూనియన్‌లో పద్దెనిమిది ఏళ్లు నిండిన పౌరులందరికీ ఎన్నుకునే ఎన్నుకోబడే హక్కు వుంది

изби́т||ый 1. కొట్టబడిన, మొత్తబడిన, హతమైన; ~ый человéк హతుడు 2. (*общеизвестный*) జీర్ణ, చప్పబడిపోయిన, శిథిల; ~ая фрáза జీర్ణ పదబంధం

изби́ть *сов. см.* избивáть

избрáние *с* 1. (*предпочтение*) ఎంపిక, 2. (*выборы*) ఎన్నిక

избрáнник *м* ఎన్నుకోబడినవాడు; ~ нарóда ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధి, ప్రజా ప్రతినిధి

и́збранн||ый 1. (*выбранный*) ఎన్నుకోబడిన, ఎంచుకోబడిన; ~й путь ఎంచుకోబడిన మార్గం 2. (*о произведениях*) ఏరిన, సంకలిత, ఎంపిక చేసిన; ~е сочинéния ఏరిన (సంకలిత) రచనలు 3. (*самый лучший*) అత్యుత్తమమైన 4.: ~е *в знач. сущ. мн.* అగ్రగణ్యులు

избрáть *сов. см.* избирáть

избы́т||ок *м* 1. (*излишек*) మిగులు; ~ок хлéба ధాన్యం మిగులు 2. (*обилие, полнота*) అతి[రేకం], ఎక్కువ, బోలెడు; от ~ка чувств అతి ఆవేశంతో; в ~ке, с избы́тком బోలెడు

избы́точный అధికం, అదనపు, ఇబ్బడి ముబ్బడిగా వుండే

изваяние *с* [దారు]శిల్పం

изваять *сов. см.* ваять

извéдать *сов. см.* извéдывать

извéдывать, извéдать (*вн.*) అనుభవించు, తెలుసుకొను, తెలియ వచ్చు; ~ счáстье ఆనందం అనుభవించు

и́зверг *м* కిరాతుడు

извергáть, извéргнуть (*вн.*) కక్కు, వెళ్లగక్కు; ~ лáву లావాను ఎగజిమ్ము (కక్కు) ◇ ~ угрóзы బెదిరించు

изверга́ться, изве́ргнуться తెలిగక్కు, ఎగజిమ్ము, బద్దలగు

изве́ргнуть(ся) *сов. см.* изверга́ть(ся)

изверже́ние *с*: ~ вулка́на అగ్ని పర్వతం బద్దల వడం (ఎగజిమ్మడం)

изве́риться *сов.* (в *пр.*) (పట్ల, మీద) విశ్వాసం కోల్పోవు

извести́ *сов. см.* изводи́ть

изве́сти||е *с* 1. వార్త, వర్తమానం, కబురు; хоро́шее ~е మేలి (శుభ) వార్త (వర్తమానం) 2.: ~я *мн.* (*название некоторых периодических изданий*) బులెటిన్, దస్తావేజు ◇ после́дние ~я తాజా వార్తలు

извести́сь *сов. см.* изводи́ться

извести́ть *сов. см.* извеща́ть

извёстка *ж разг. см.* и́звесть

известко́вый: ~ раство́р సున్నం, సున్నపు నీరు

изве́стно 1. *безл. в знач. сказ.*: ста́ло ~ తెలిసింది, తెలిసిపోయింది, తెలియవచ్చింది; наско́лько мне ~ నాకు తెలిసినంతవరకు 2. *в знач. вводн. сл. разг.* అన్నట్టు ◇ как ~ తెలిసినట్టు

изве́стность *ж* 1. ప్రసిద్ధి, ప్రఖ్యాతి, ప్రశస్తి, పేరు ప్రఖ్యాతులు; всеми́рная ~ లోకప్రసిద్ధి, ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి; по́льзоваться ~ю ప్రఖ్యాతి కలుగు; приноси́ть ~ పేరు తెచ్చు; приобрета́ть ~ ప్రసిద్ధి పొందు (చెందు), ప్రసిద్ధికెక్కు, ప్రఖ్యాతి చెందు 2. *разг.* (*изеестный, знаменитый человек*) ప్రసిద్ధుడు (*о мужчине*); ప్రసిద్ధురాలు (*о женщине*) ◇ ста́вить кого́-л. в ~ ఒకరికి తెలియజేయు (తెలియపరచు)

изве́стн||ый 1. తెలిసిన, సుపరిచిత; всем ~ый факт అందరికీ తెలిసిన సంగతి, సుపరిచిత విషయం; мне э́то изве́стно ఇది నాకు తెలుసు; мне ~ы его́ взгля́ды అతని అభిప్రాయాలు నాకు తెలుసు 2. (*знаменитый*) ప్రసిద్ధి చెందిన (కెక్కిన), ప్రఖ్యాత, సుప్రసిద్ధ, పేరుకెక్కిన; ~ый писа́тель సుప్రసిద్ధ (ప్రఖ్యాత, విఖ్యాత) రచయిత 3. (*определённый*) నిశ్చిత[మైన], నిర్దిష్ట; ~ое вре́мя నిశ్చిత కాలం; ~ое число́ నిర్దిష్ట సంఖ్య; в ~ых слу́чаях కొన్ని సందర్భాల్లో; до ~ой сте́пени కొంతవరకు; встреча́ться с ~ыми тру́дностями కొన్ని ఇబ్బందులను ఎదుర్కొను

известня́к *м* సున్నపు రాయి

и́звесть *ж* సున్నం; гашёная ~ కాల్చిన సున్నపు రాయి; хло́рная ~ కాల్షియం క్లోరైడు, బ్లీచింగ్ పౌడరు

изве́чн||ый చిరకాల; ~ые ча́яния చిరకాల వాంఛలు

извеща́||ть, извести́ть (*вн.* о *пр.*) (కి, గురించి) తెలియజేయు, తెలుపు; с приско́рбием ~ем తెలియజేయడానికి చింతిస్తున్నాం; я извести́л его́, что оте́ц приезжа́ет за́втра నాన్నగారు రేపు వస్తారని అతనికి తెలిపాను

извеще́ние *с* 1. (*известие*) వార్త, వర్తమానం, కబురు; ప్రకటన, గమనిక (*в газете*) 2. (*повестка*) సమన్లు, వారంటు

извива́||ться *несов.* 1. చుట్ట చుట్టుకొను; మెలికలు తిరుగు, తన్నుకలాడు (*о змее́ и т.п.*); ~ться от бо́ли బాధతో మెలికలు తిరుగు 2. (*о реке, дороге и т.п.*) వంకరటింకర్లు తిరుగు; река́ ~ется నది వంకర టింకరగా ప్రవహిస్తుంది

изви́лин||а *ж* వంకర, వంపు, చుట్టు; ~ы доро́ги దారి వంకరటింకర్లు; ~ы мо́зга *анат.* మెదడులోని ముడతలు

изви́лист||ый వంకర, వక్ర, అడ్డదిడ్డ; ~ая доро́га వంకర దారి

извине́ни||е *с* 1. మన్నింపు, క్షమాపణ; проси́ть ~я у кого́-л. ఒకరిని మన్నించమని (క్షమించమని) కోరు (అర్థించు), ఒకరి క్షమాపణ వేడుకొను; прошу́ ~я క్షమించండి, మన్నించండి, క్షమించాలి 2. (*основание для оправдания*) క్షమించదగిన విషయం

извини́тельный 1. (*просительный*) మన్నించదగిన, క్షమార్హమైన 2. (*содержащий просьбу о прощении*) క్షమాపణపూర్వకమైన

извини́ть(ся) *сов. см.* извиня́ть(ся)

извин||я́ть, извини́ть (*вн.*) క్షమించు, మన్నించు; э́то мо́жно ~и́ть దాన్ని క్షమించవచ్చు, అది క్షమార్హమైనది; ~и́те! క్షమించండి, మన్నించండి

извиня́ться, извини́ться క్షమాపణ చెప్పుకొను; ~ перед ке́м-л. ఒకరికి క్షమాపణ చెప్పుకొను

извлека́ть, извле́чь (*вн.* из *рд.*) 1. (నుంచి) వెలికి తీయు, పైకి తీసుకువచ్చు; ~ пу́лю из те́ла శరీరంనుంచి గుండు వెలికి తీయు 2. (*выделять*) తీయు ◇ ~ вы́году из чего́-л. దేనితోనైనా ఏదో ఒకటిదాని ద్వారా లాభపడు, లబ్ధి పొందు; ~ уро́к గుణపాఠం నేర్చుకొను; ~ квадра́тный ко́рень *мат.* ఘన మూలం కనుగొను

извлече́ние *с* 1. (*вынимание*) పైకి తీసుకురావడం, లాగడం 2. (*выделение*) తీయడం, వెరకడం 3. (*выдержка*) ఉల్లేఖన ◇ ~ квадра́тного ко́рня *мат.* ఘన మూలం కనుక్కోవడం

извле́чь *сов. см.* извлека́ть

извне́ *нареч.* బయటనుంచి, బయటి; давле́ние ~ బయటి ఒత్తిడి

изводи́ть, известѝ *разг.* (*вн.*) 1. (*тратить*) వాడేయు, అరగతీయు; ఖర్చుపెట్టు, వ్యయపరచు (*деньги*); ~ де́ньги на пустяки́ చిల్లరమల్లర వాటికి డబ్బు ఖర్చుపెట్టు 2. (*уничтожать*) నిర్మూలించు, తుదముట్టించు, నాశనం చేయు; ~ леса́ అడవులను నిర్మూలించు 3. (*мучить*) బాధపెట్టు, ఏడిపించు, వేధించు; ~ всех капри́зами పేచీ పెడుతూ అందరినీ బాధపెట్టు (వేధించు)

изводи́ться, известѝсь *разг.* (తో) కుంగిపోవు, మనస్సు పాడుచేసుకొను; ~ от тоски́ బెంగతో (వ్యసనంతో) కుంగిపోవు, బెంగతో (వ్యసనంతో) మనస్సు పాడుచేసుకొను; он совсе́м изведся అతనికి తలచీదరగా వుంది

изво́зчик *м* 1. (*кучер*) బండివాడు 2. (*экипаж*) బండి; е́хать на ~е బండిలో వెళ్లు

изво́л||ить *несов.* 1. *уст.* కోరు, కావాలను; чего́ ~ите? ఏం కావాలండీ? 2.: ~ьте అండి, దయచేసి; ~ьте вы́йти దయచేసి బయటికి పొండి; ~ьте сде́лать э́то к за́втрашнему дню దయచేసి రేపటికి దీన్ని పూర్తిచేయండి

извора́чиваться *несов.* 1. చటుక్కున తప్పించుకొను (తిరుగు) 2. *перен. разг.* బుకాయించు, సాకులు చెప్పు

изворо́тливый గడుసు; ~ челове́к గడసరి

изврати́ть *сов. см.* извраща́ть

извраща́ть, изврати́ть (*вн.*) 1. వక్రీకరించు, అపభ్రంశ మొనర్చు, వక్రభాష్యం చెప్పు; ~ смысл слов వక్రభాష్యం చెప్పు, వక్రవ్యాఖ్యానం చేయు; ~ фа́кты వాస్తవాలు వక్రీకరించు 2. (*портить*) పాడు చేయు

извраще́ние *с* 1. (*искажение*) వక్రభాష్యం, వక్రవ్యాఖ్యానం 2. (*отклонение от нормы*) వైపరీత్యం

извращённый 1. (*искажённый*) వక్రీకరించబడిన 2. (*ненормальный*) విడ్డూరమైన, విపరీతమైన; у него́ ~ вкус అతనికి విడ్డూరమైన అభిరుచులున్నాయి

изга́дить *сов. разг.* (*вн.*) 1. (*испачкать*) మురికి (రోత) చేయు 2. *перен.* (*испортить*) పాడు చేయు

изги́б *м* వంపు; తిరుగుడు, మలుపు, మెలి, వంకర (*реки́, дороги*)

изгиба́ть, изогну́ть (*вн.*) వంచు

изгиба́ться, изогну́ться వంగు

изгла́дить(ся) *сов. см.* изгла́живать(ся)

изгла́живать, изгла́дить (*вн.*): ~ впечатле́ние о чём-л. దేన్ని గురించి అయినా అభిప్రాయాన్ని సరిదిద్దుకొను; ~ из па́мяти స్మృతి పథంనుంచి చెరిపివేయు

изгла́живаться, изгла́диться పోగొట్టు, చెరిపివేయబడు; ~ из па́мяти స్మృతి పథంనుంచి చెరిపివేయబడు

изгна́ни||е *с* 1. (*действие*) బహిష్కరణ, బహిష్కారం 2. (*ссылка*) ప్రవాసం; жить в ~и ప్రవాసంలో జీవించు (బతుకు), ప్రవాసిగా జీవించు

изгна́нник *м* దేశభ్రష్టుడు, ప్రవాసి, బహిష్కృతుడు

изгна́ть *сов. см.* изгоня́ть

изголо́вье *с* తలాపి దిక్కు; в ~ తలాపివైపున; стоя́ть в ~ తలాపి దిక్కున నిలబడు

изголода́ться *сов.* 1. క్షుద్బాధితుడగు, తపించు 2. *перен.* (по *дт.*) తపించు, తహతహలాడు; ~ по кни́гам పుస్తకాలకోసం తహతహలాడు

изгоня́ть, изгна́ть (*вн.*) పారదోలు, గెంటివేయు, తోలు, వెళ్లగొట్టు, (కి) ఉద్వాసన చెప్పు (*выгонять*); బహిష్కరించు (*высылать*)

и́згородь *ж* కంచె ◇ жива́я ~ అలవ, కోరడి, కంచెకోట

изготовля́ть, изгото́вить (*вн.*) తయారు (ఉత్పత్తి) చేయు

изготовля́ться, изгото́виться 1. *тк. несов.* (*производиться*) తయారు (ఉత్పత్తి) చేయబడు 2. *воен., спорт.* సిద్ధం అగు, తయారగు; ~ к оборо́не రక్షణకోసం సిద్ధం అగు

изгото́вить *сов. см.* изгота́вливать

изгото́виться *сов. см.* изгота́вливаться 2

изготовле́ни||е *с* తయారీ, తయారు చేయడం; ~е обору́дования సామగ్రి తయారు చేయడం; спо́соб ~я తయారీ పద్ధతి

изготовля́ть *несов. см.* изгота́вливать

изготовля́ться *несов. см.* изгота́вливаться

издава́ть I, изда́ть (*вн.*) 1. (*книги, журналы*) ప్రచురించు, వెలువరించు, అచ్చువేయు 2. (*указ, распоряжение*) జారీ చేయు; ~ зако́н శాసనం జారీ చేయు

издава́ть II, изда́ть (*вн.*): ~ за́пах వాసన కొట్టు; ~ звук ధ్వని కలిగించు, ధ్వని చేయు; ~ крик కేక వేయు; కేరింత కొట్టు (*о птице*)

и́здавна *нареч.* అనాది (చిరకాలం) నుంచి

издалека́ *нареч.* దూరంనుంచి; ~ доноси́лись зву́ки దూరంనుంచి ధ్వనులు వినబడ్డాయి; я уви́дел

его́ ~ నేను అతన్ని దూరంనుంచి చూశాను, అతను నాకు దూరాన కనపడ్డాడు ◇ начина́ть ~ ఎక్కడో (విషయాంతరాలతో) మొదలుపెట్టు

и́здали *нареч. см.* издалека́

изда́ние *с* 1. (*действие*) అచ్చు వేయడం, ప్రచురించడం (*книги, журнала*); జారీ (విడుదల) చేయడం (*указа, закона*) 2. (*то, что издано*) ప్రచురణ, కూర్పు, ముద్రణ; второ́е ~ రెండవ ముద్రణ; дешёвое ~ చౌక ప్రచురణ; периоди́ческое ~ పత్రిక

изда́тель *м* ప్రకాశకుడు, ప్రచురణకర్త; ~ газе́ты పత్రికా ప్రచురణకర్త

изда́тельство *с* ప్రచురణాలయం

изда́ть I, II *сов. см.* издава́ть I, II

издева́тельский ఎగతాళి (హేళన) చేసినట్టు, వెక్కిరించినట్టు

издева́тельство *с* 1. (*действие*) వెక్కిరింపు, అపహాస్యం పాలుచేయడం, అవమాన పరచడం 2. ఎగతాళి, హేళన (*злая насмешка*); అవమానం, అపహాస్యం, వెక్కిరింపు (*оскорбительный поступок*); ~ над челове́ком మానవుని అపహాస్యం పాలుచేయు

издева́ться *несов.* (над *тв.*) వెక్కిరించు, ఎగతాళి చేయు, అపహాస్యం పాలుచేయు, అవమానించు

издёвк||а *ж разг.* అపహాస్యం, ఎగతాళి; говори́ть с ~ой ఎగతాళిగా (వేళాకోళంగా) అను

изде́ли||е *с* 1. (*выделка, производство*) తయారీ; вещь куста́рного ~я చేతి తయారీ [వస్తువు] 2. (*продукт труда*) వస్తువు, ఉత్పత్తి, సరుకు; ~е из те́ста పిండి వంట; гли́няные ~я కుండలు, మట్టి పింగాణీ; конди́терские ~я మిఠాయిలు; куста́рные ~я చేతి తయారీ వస్తువులు; промы́шленные ~я పారిశ్రామిక వస్తువులు (సరుకులు)

издёргать *сов. разг.* (*вн.*; *измучить*) వేధించు

издёргаться *сов. разг.* (*измучиться*) వేధింపబడు

издержа́ть(ся) *сов. см.* изде́рживать(ся)

изде́рживать, издержа́ть (*вн.*) ఖర్చుపెట్టు, వ్యయమొనర్చు

изде́рживаться, издержа́ться *разг.* ఉన్నదంతా ఖర్చుపెట్టు

изде́ржки *мн.* (*ед.* изде́ржка *ж*) ఖర్చులు; ~ произво́дства ఉత్పత్తి ఖర్చులు; суде́бные ~ కోర్టు ఖర్చులు

издо́хнуть *сов. см.* издыха́ть

издыха́ни||е *с*: до после́днего ~я తుది శ్వాస విడిచేదాకా; при после́днем ~и మృత్యు ఘడియలో

издыха́ть, издо́хнуть చచ్చిపోవు

изжа́рить(ся) *сов. см.* жа́рить(ся)

изжива́ть, изжи́ть (*вн.*) అధిగమించు, తొలగించు, నిర్మూలించు; ~ недоста́тки లోపాలను అధిగమించు (నిర్మూలించు) ◇ изжи́ть себя́ కాలం తీరు, కాలదోషం పట్టు

изжи́ть *сов. см.* изжива́ть

изжо́га *ж* కడుపులో మంట

из-за *предлог* (*рд.*) 1. నుంచి, వెనకనుంచి, దగ్గరనుంచి; ~ грани́цы విదేశాల నుంచి; ~ до́ма ఇంటి వెనకనుంచి; встава́ть ~ стола́ టేబుల్ దగ్గరనుంచి లేచు 2. (*по причине; по вине*) వల్ల, కారణంగా, మూలంగా, అందున; ~ дождя́ వర్షం కురిసినందున (కురిసిన మూలంగా); ~ меня́ నా వల్ల, నా మూలంగా; ~ неосторо́жности అజాగ్రత్త కారణంగా; ~ чего́? ఎందుకు?; ~ шу́ма రొద వల్ల; ~ э́того అందుకని, దాని మూలంగా 3. (*ради*) మూలంగా; жени́ться ~ де́нег డబ్బుకోసం పెళ్లిచేసుకొను; я пришёл ~ тебя́ నీ మూలంగా (కోసం) వచ్చాను

излага́ть, изложи́ть (*вн.*) తెలియజేయు, వివరించు; ~ про́сьбу అభ్యర్థించు; ~ свою́ то́чку зре́ния తన అభిప్రాయం వివరించు

излече́ние *с* 1. (*лечение*) చికిత్స [చేయడం], కుదర్చడం 2. (*выздоровление*) కుదరడం, స్వస్థత చేకూరడం, నయం కావడం

излёчивать, излечи́ть (*вн.*) 1. కుదుర్చు, స్వస్థపరచు, నయం చేయు; ~ от боле́зни రోగాన్ని నయం చేయు, రోగాన్ని కుదుర్చు 2. *перен.* [రోగాన్ని] కుదుర్చు, నయం చేయు; ~ от тоски́ బెంగ రోగాన్ని కుదుర్చు

излёчива||ться, излечи́ться 1. (от *рд.*) (నుంచి) స్వస్థత చెందు, కోలుకొను; కుదుటపడు, స్వస్థుడగు 2. *тк. несов.* (*поддаваться лечению*) కుదర్చబడగలుగు; туберкулёз ~ется క్షయ కుదర్చబడగల వ్యాధి 3. *перен.* (от *рд.*) నుంచి పూర్తిగా విముక్తుడగు

излечи́мый కుదిరే, కుదర్చబడగల

излечи́ть *сов. см.* излёчивать

излечи́ться *сов. см.* излёчиваться 1 *и* 3

излива́ть, изли́ть: ~ ду́шу дру́гу మిత్రునివద్ద హృదయభారం దించుకొను; ~ зло́бу కసి తీర్చుకొను; ~ своё го́ре кому́-л. ఒకరికి తన బాధను చెప్పు, ఒకరికి తన గోడు వెళ్లబోసుకొను

излива́ться *несов.*: ~ в похвала́х кому́-л. ఒకరిపై పొగడ్తలు కురిపించు, ఒకరిని తెగ పొగడు, ఒకరికి కాకా పట్టు; ~ перед ке́м-л. в жа́лобах ఒకరికి

తన కష్టాలు వెలిబుచ్చు, ఒకరి దగ్గర తన కష్టాలను వెళ్ల గక్కు[కొను]

излить *сов. см.* изливать

излиш||ек *м в разн. знач.* మిగులు, పెచ్చు; ~ек веса పెచ్చు, ఎక్కువ బరువు; ~ек воды в почве నేలలో హెచ్చు (పెచ్చు) నీళ్లు; ~ки земли మిగులు (అదనపు) భూములు; ~ки сельскохозяйственной продукции వ్యవసాయ ఉత్పత్తి మిగులు; продавать ~ки хлеба государству మిగులు ధాన్యాన్ని ప్రభుత్వానికి అమ్ము

излишество *с* విషయ లోలత, అతి వ్యసనం; всякое ~ вредно అతి సర్వత్ర వర్జయేత్

излишне *нареч.* 1. (*чрезмерно*) అతిగా, అమితంగా 2. (*не нужно*) అనవసరంగా

излишн||ий 1. (*чрезмерный*) అతి, మితిమీరిన మిక్కుటమైన; ~яя щедрость అతి దానం 2. (*ненужный*) అనవసరమైన

изловить *сов.* పట్టుకొను

изложени||е *с* 1. (*действие*) వివరణ; ~е событий ఘటనల వివరణ; краткое ~е సమీక్ష; в его ~и అతని మాటల్లో (కథనం ప్రకారం) 2. (*письменный пересказ*) కథనం

изложить *сов. см.* излагать

изломанный 1. (*сломанный*) పగిలిన, విడిపోయిన 2. (*непрямой*) వంకర

излуча||ть *несов.* (*вн.*) ప్రకాశించు, ప్రసరించు; ~ть свет దీపించు; ~ть тепло వేడి ప్రసరించు; его глаза ~ют радость అతని కళ్లు సంతోషానందాలతో ప్రదీప్తమౌతున్నాయి (ప్రకాశిస్తున్నాయి)

излучаться *несов.* ప్రకాశింపబడు, ప్రసరింపబడు

излучение *с* వికిరణం, ప్రకాశించడం, ఉద్యోతనం; радиоактивное ~ రేడియోధార్మిక వికిరణం

излучина *ж* వంక[ర]; ~ реки ఏటి వంకర

излюбленный ఇష్టమైన, అభిమానపాత్రమైన; ~ приём అభిమాన పాత్రమైన (ఇష్టమైన) వాగ్ధోరణి

измазать *сов.* 1. *см.* мазать 2; 2. (*вн.*; *истратить на смазку*) పూసేసుకొను

измазаться *сов.* (*тв.*; *испачкаться*) (తో) మురికి చేసుకొను

изматывать, измотать *разг.* (*вн.*) ప్రయాస పెట్టు, నిస్త్రాణ కలిగించు, అలసట కలుగచేయు

изматываться, измотаться *разг.* ప్రయాసపడు, నలిగిపోవు, వేసరిక (నిస్త్రాణ) చెందు

измельчать I *сов. см.* мельчать

измельчать II, измельчить (*вн.*) ముక్కముక్కలుగా చేయు (*на части*); పొడిచేయు (*толочь*)

измельчить *сов. см.* измельчать II

измена *ж* 1. ద్రోహం; ~ родине దేశద్రోహం; ~ рабочему классу కార్మికవర్గానికి ద్రోహం 2. (*нарушение верности*) (కి) ద్రోహం (అన్యాయం) చేయు

изменени||е *с* 1. (*действие*) మార్పు చెందడం, సవరించడం 2. (*поправка*) మార్పు, సవరణ; ~е плана ప్రణాళిక సవరణ (మార్పు); вносить ~я మార్పులు తీసుకువచ్చు, సవరణలు చేయు

изменить I, II *сов. см.* изменять I, II

измениться *сов. см.* изменяться

изменник *м* ద్రోహి; ~ родины దేశద్రోహి, పెద్ద ద్రోహి, విద్రోహి

изменница *ж* విద్రోహి

изменчивость *ж* 1. మారుదల, మారెడు గుణం, అస్థిరత 2. *биол.* మారెడు గుణం

изменчив||ый మారే, చంచల, అస్థిర; ~ая погода మారే వాతావరణం

изменяемый మారెడు, మార్పు చెందునట్టి; చల (*тк. мат.*)

изменять I, изменить (*вн.*) మార్పు[కొను], సంస్కరించు; ~ курс корабля ఓడ మార్గాన్ని మార్చు; ~ привычки అలవాట్లు మార్చుకొను; ~ своё мнение о ком-л. ఒకరి గురించి తన అభిప్రాయాన్ని మార్చుకొను; ~ систему образования విద్యా విధానాన్ని సంస్కరించు

измен||ять II, изменить (*дт.*) 1. (కి) ద్రోహం (విద్రోహం) చేయు; ~ять делу ఆశయానికి ద్రోహం చేయు; ~ять присяге ప్రమాణాన్ని ఉల్లంఘించు (తప్పు); ~ять родине దేశద్రోహం చేయు 2. (*нарушать верность*) నమ్మక ద్రోహం చేయు; ~ять мужу వ్యభిచరించు ◇ если память мне не ~яет నాకు గుర్తున్నంతవరకు; память ему ~яет అతనికి సరిగ్గా జ్ఞాపకం లేకపోవు; силы ~яют ему అతని శక్తి ఉడిగిపోతోంది; счастье ему ~ило అతని అదృష్టం వక్రించింది, అదృష్టం (విధి) అతనికి ప్రతికూలంగా వుంది

изменяться, измениться మారిపోవు, మారు[పడు]; ~ к лучшему బాగుపడు, మంచిగా మారు, మెరుగగు; ~ к худшему విషమించు ◇ ~ в лице ముఖం దిగాలుగా పెట్టు

измерение *с* 1. (*действие*) కొలత, కొలవడం, చూడడం; ~ температуры ఉష్ణోగ్రత చూడడం; ~

глубины́ లోతు చూడడం (కొలవడం) 2. *мат.* పరిమాణం

измери́мый కొలవగల

измери́тель *м тех.* కొలత పరికరం; ~ ско́рости వేగ సూచి

измери́тельный: ~ инструме́нт మాపకం; ~ прибо́р కొలత పరికరం

изме́рить *сов. см.* измеря́ть

измеря́ть, изме́рить (*вн.*) కొలుచు; ~ глубину́ లోతు చూచు (కొలుచు); ~ длину́ стола́ బల్ల పొడుగు కొలుచు; ~ температу́ру టెంపరేచరు చూచు ◇ ~ кого́-л. взгля́дом ఒకరిని ఎగాదిగా (నిలువెల్లా) చూచు, ఒకరిని ఆపాదమస్తకం పరిశీలనగా చూచు

измождённый చిక్కిపోయిన, బక్కచిక్కిన, కృశించిన (*истощённый*); క్షీణించిపోయిన, నీరసించిపోయిన, శుష్కించిన (*изнурённый*); у него́ ~ вид అతను బక్కచిక్కినట్లు (నీరసపడినట్లు, శుష్కించిపోయినట్లు) కనిపిస్తున్నాడు

и́зморозь *ж* తుషారం, మంచుతుంపర; ~ на окне́ కిటికీ అద్దాలమీద పేరుకున్న మంచు

и́зморось *ж* జల్లు; осе́нняя ~ ఆకురాలు కాలపు జల్లు

измота́ть(ся) *сов. см.* изма́тывать(ся)

изму́ченный డీలాపడిన, శుష్కించిపోయిన (*о лице, виде*); కృంగిపోయిన, నిస్త్రాణ చెందిన (*о человеке*); у него́ ~ вид అతను శుష్కించిపోయినట్లు (డీలాపడినట్లు) కనిపిస్తాడు; он изму́чен боле́знью జబ్బుతో కృంగి (డీలాపడి) పోయాడు

изму́чить(ся) *сов. см.* му́чить(ся)

измыва́ться *несов. разг.* (над *тв.*) అవమానించు, వెక్కిరించు

измы́слить *сов. см.* измышля́ть

измышле́ние *с* కట్టుకథ, కల్పన కథ, [అంతూ పంతూ లేని] ఊహాగానం (*выдумка*); అబద్ధం (*ложь*)

измышля́ть, измы́слить (*вн.*) కల్పించు, సృష్టించు

измя́тый నలిగిన, నలిగిపోయిన

изна́нка *ж* 1. లోపలి పక్క; ~ тка́ни గుడ్డ (వస్త్రపు) లోపలి పక్క 2. *перен.* చీకటి పార్శ్వం; ~ жи́зни జీవితంలోని చీకటి పార్శ్వం

изнаси́лование *с* మానభంగం

изнаси́ловать *сов. см.* наси́ловать

изна́шивать, износи́ть (*вн.*) అరగదీయు, చీకిపోవునట్లు చేయు; ~ что́-л. до дыр దేనినైనా చీకిపోయేదాకా వాడు (తొడుగు)

изна́шива||ться, износи́ться 1. అరిగిపోవు, చిరిగిపోవు; చీకిపోవు (*протира́ться*); э́ти сапоги́ бы́стро ~ются ఈ బూట్లు తొందరగా అరిగిపోతాయి 2. *перен. разг.* డొక్కువడు, పాతగిల్లు

изне́женность *ж* సున్నితత్వం, బలహీనత

изне́женный సున్నితమైన, బలహీనమైన; ~ ребёнок సున్నితమైన బిడ్డ

изнемога́ть, изнемо́чь శోషిల్లు, సొమ్మసిల్లు, డస్సిపోవు, నిస్త్రాణ చెందు; ~ от жа́жды దప్పికతో డస్సిపోవు (శోషిల్లు, సొమ్మసిల్లిపోవు); ~ от уста́лости అలసటతో సొమ్మసిల్లిపోవు (శోషిల్లు)

изнеможе́ни||е *с* నిస్త్రాణ, అలయిక, శోష; рабо́тать до ~я నిస్త్రాణ కలిగేదాకా పనిచేయు, శోష వచ్చేదాకా పనిచేయు; устава́ть до ~я నిస్త్రాణ చెందు

изнемо́чь *сов. см.* изнемога́ть

изно́с *м* అరుగు, అరుగుదల, తరుగుదల; ~ обору́дования యంత్రసామగ్రి తరుగుదల (అరుగుదల); э́тому пальто́ нет ~у (~а) *разг.* ఈ కోటు చీకడం చిరగడం అంటూ ఉండదు

износи́ть(ся) *сов. см.* изна́шивать(ся)

изно́шенн||ый చినిగిన, జీర్ణ[మైన], పాత, చీకిన; ~ое пла́тье చినిగిన ఫ్రాకు

изнуре́ние *с см.* изнеможе́ние

изнурённый నలిగి (డస్సి) పోయిన (*о виде, лице*); సొమ్మసిల్లిపోయిన (*о человеке*); ~ го́лодом и хо́лодом ఆకలితో, చలితో సొమ్మసిల్లిపోయిన

изнури́тельн||ый నిస్త్రాణ కలిగించే, డస్సిపోవునట్లు చేసే, సొమ్మసిల్ల చేసే; ~ый труд నిస్త్రాణ కలిగించే శ్రమ; ~ая боле́знь నిస్త్రాణ కలిగించే వ్యాధి

изнури́ть *сов. см.* изнуря́ть

изнуря́ть, изнури́ть (*вн.*) నిస్త్రాణ కలిగించు (చెందునట్టు చేయు), సొమ్మసిల్ల చేయు

изнутри́ *нареч.* లోపల[నుంచి]; дверь заперта́ ~ తలుపు లోపల వేసివుంది

изныва́ть, изны́ть 1. (*томи́ться*) బెంగ పెట్టుకొను, శుష్కించు, తపించు; се́рдце моё изны́ло నా మనస్సు బెంగతో నిండింది, నేను బెంగపెట్టుకున్నాను 2. (*изнемога́ть*): ~ от жа́жды దాహంతో తపించు; ~ от жары́ వేడిగాడ్పుకి నిస్త్రాణ చెందు; ~ от ску́ки పనిపాటులు లేకుండా తపించు, విసుగుతో చస్తూ ఉండు

изны́ть *сов. см.* изныва́ть

изо *предлог см.* из; ~ всех сил యావచ్ఛక్తితో, శాయశక్తులా; ~ дня в день ఏ రోజుకా రోజు

изоби́ли||е *с* సమృద్ధి, పుష్కలం, పౌష్కల్యం; ~е

продуктов ఆహార పదార్థాల సమృద్ధి (సుభిక్షం); быть в ~и తెప్పలదేలు, కుప్పతెప్పలుగా (కుప్పనగూరగా, అధికంగా) వుండు

изобил||овать *несов.* (*тв.*) (తో) నిండు, నిండి వుండు, కుప్పవడు; река́ ~ует ры́бой నది చేపలతో నిండి వుంది

изоби́льный అధికంగా వున్న, సమృద్ధమైన, కొల్లలుగా వున్న

изоблича́ть, изобличи́ть (*вн.*) 1. బయటపెట్టు, బట్టబయలు (బహిర్గతం) చేయు, గుట్టుకడుగు; ~ кого́-л. во лжи ఒకడి అబద్ధాలకోరుతనాన్ని బయటపెట్టు 2. *тк. несов.* (*обнаруживать*) బయటపెట్టు, బయలుపరచు, వెల్లడించు, బహిర్గతం చేయు

изобличе́ние *с* బయటపెట్టడం, బహిర్గతం (బట్టబయలు) చేయడం

изобличи́ть *сов. см.* изоблича́ть 1

изобража́ть, изобрази́ть (*вн.*) 1. (*воспроизводить, передавать*) చిత్రించు, వర్ణించు 2. (*являться изображением*) చిత్రించు 3. (*на сцене*) నటించు; ~ молоду́ю же́нщину యువతిగా నటించు 4. (*копировать*) అనుకరించు 5. *тк. несов. разг.*: ~ из себя́ у́мника మహా తెలివైనవానిగా నటించు; ~ из себя́ учёного శాస్త్రజ్ఞునిగా చలామణీ అగు

изобра||жа́ться, изобрази́ться కనిపించు, కనపడు, వ్యక్తమగు, ద్యోతకమగు; в его́ глаза́х ~зи́лся страх అతని కళ్లలో భయం కనపడింది (ద్యోతకమైంది, వ్యక్తమైంది)

изображе́ние *с* 1. (*действие*) చిత్రణ, ప్రతిమ, వర్ణన; ~ действи́тельности వాస్తవికత చిత్రణ 2. చిత్రం, చిత్రపటం (*рисунок, картина, фотография*); శిల్పం (*скульптура*); ка́менное ~ రాతి (శిలా) శిల్పం 3. (*отражение*) ప్రతిబింబం, ప్రతికృతి, రూపం; ~ в зе́ркале అద్దంలో ప్రతిబింబం (రూపం)

изобрази́тельны||й: ~е иску́сства కళలు, చిత్రకళలు; ~е сре́дства చిత్రించే సాధనాలు (పద్ధతులు)

изобрази́ть *сов. см.* изобража́ть 1, 3 *и* 4

изобрази́ться *сов. см.* изобража́ться

изобрести́ *сов. см.* изобрета́ть

изобрета́тель *м* కనుగొన్నవాడు, ఆవిష్కర్త, ఆవిష్కరణ కర్త; ~ ра́дио రేడియో ఆవిష్కర్త (కనుగొన్నవాడు)

изобрета́тельность *ж* సృజనశీలత, బుద్ధిసూక్ష్మత, యుక్తి, కల్పనా శక్తి

изобрета́тельный సూక్ష్మ బుద్ధిగల, కల్పనా శక్తిగల, యుక్తివంతమైన; ~ челове́к యుక్తివంతుడు, యుక్తిపరుడు

изобрета́ть, изобрести́ (*вн.*) ఆవిష్కరించు, కనుగొను

изобрете́ние *с* ఆవిష్కరణ, కొత్త కల్పన; ~ ра́дио రేడియో ఆవిష్కరణ

изо́гнутый వక్ర, వంకరటింకర (*о линии*); వంపు తిరిగిన, కొంకి (*о дороге, палке*)

изогну́ть(ся) *сов. см.* изгиба́ть(ся)

изо́дранный చినిగిన

изодра́ть *сов. разг.* (*вн.*) చించు, చీల్చు

изодра́ться *сов. разг.* చినిగిపోవు, చీలికలు వాలికలగు

изойти́ *сов. см.* исходи́ть III

изолга́ться *сов.* పచ్చి (అదే పనిగా) అబద్ధాలు ఆడు

изоли́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. ఏకాకిని చేయు (*обособлять*); వేరు చేయు (*отделять*); ~ больно́го от здоро́вых రోగిని ఆరోగ్యవంతులనుంచి దూరంగా (వేరే) ఉంచు; ~ страну́ దేశాన్ని ఏకాకిని చేయు 2. *тех.* ఇన్సులేట్ చేయు

изоли́роваться *несов. и сов.* ఏకాకి అయిపోవు, వేరు చేసుకొను

изоля́тор *м* 1. *тех.* ఇన్సులేషన్, ఇన్సులేటర్ 2. (*в больнице*) ఐసొలేషన్ (వేరే) వార్డు

изоляцио́нный ఇన్సులేషన్

изоля́ция *ж* 1. (*действие*) ఏకాకిని (వేరు) చేయడం 2. (*состояние*) ఏకాకితనం 3. *тех.* ఇన్సులేషన్

изорва́ть *сов. см.* рвать I 3

изото́п *м физ.* ఐసొటోపు

изощрённ||ый నాజూకైన, సున్నితమైన (*о вкусе*); చిత్ర[విచిత్ర] (*о пытке*); ~ые пы́тки చిత్రహింసలు

изощри́ться *сов. см.* изощря́ться 1

изощря́ться, изощри́ться 1. (*достигать тонкости, виртуозности*) రాటు దేలు 2. *тк. несов.* శక్తికొద్దీ ప్రయత్నించు, నానా తంటాలూ పడు; ~ в остроу́мии చతురోక్తులాడటానికి శక్తికొద్దీ ప్రయత్నించు

из-под *предлог* (*рд.*) 1. కిందనుంచి; ~ стола́ టేబులు కిందనుంచి 2. (*для, от*): буты́лка ~ молока́ పాల సీసా; коро́бка ~ конфе́т స్వీట్సు పెట్టె 3. (*из района, города*) దగ్గరనుంచి; ~ Москвы́ మాస్కో దగ్గరనుంచి

изразе́ц *м* గ్లేజ్డ్ టైల్

изразцо́в||ый గ్లేజ్డ్ టైల్స్ కలిపించిన (అతికించిన); ~ая печь గ్లేజ్డ్ టైల్స్ అతికించిన పొయ్యి

израсхо́довать *сов. см.* расхо́довать

и́зредка *нареч.* 1. (*иногда*) అప్పుడప్పుడు, ఒక్కొక్కప్పుడు, అరుదుగా; ~ заходи́ть к кому́-л. అప్పుడప్పుడు ఒకరిని వెళ్లి చూచు 2. (*кое-где*) అక్కడక్కడ

изре́за||ть *сов.* (*вн.*) 1. ముక్కముక్కలుగా కత్తిరించు (*ножницами*); ముక్కముక్కలుగా కోయు (*ножом*) 2. (*нанести много порезов*) [కత్తితో పొడిచి, బ్లేడుతో కోసి] గాయపరచు, కత్తితో అనేక పోట్లు పొడుచు 3. *перен.* ఖండించు; бу́хты ~ли берега́ తీరం సముద్ర శాఖలచేత ఖండింపబడింది

изре́заться *сов. разг.* [కత్తితో] గాయాలు చేసుకొను

изрека́ть, изре́чь (*вн.*) ఉద్ఘాటించు, ఉద్ఘోషించు, ప్రవచించు

изрече́ние *с* లోకోక్తి, నానుడి

изре́чь *сов. см.* изрека́ть

изрешети́ть *сов.* (*вн.*) [తూటాలతో] తూట్లు పొడుచు

изруби́ть *сов.* (*вн.*) 1. కోయు; ~ что́-л. на куски́ ముక్కముక్కలుగా కోయు 2. (*рубя, убить*) (తో) పొడిచి చంపు

изруга́ть *сов. разг.* (*вн.*) తిట్టు, దూషించు

изрыга́ть, изрыгну́ть (*вн.*) (*пищу*) కక్కు, కక్కించు ◇ ~ прокля́тия తిట్లు (దూషణలు) వెళ్లకక్కు

изрыгну́ть *сов. см.* изрыга́ть

изры́ть *сов.* (*вн.*) [అంతా] తవ్వివేయు; ~ всю у́лицу వీధి అంతా తవ్వివేయు

изря́дно *нареч. разг.* బాగా, పీక మొయ్య, తెగ; ~ пьян తెగ (పీక మొయ్య) తాగిన; ~ уста́лый బాగా అలసిపోయిన

изря́дн||ый *разг.* గణనీయమైన, చాలా, పెద్ద; ~ое коли́чество గణనీయమైన (పెద్ద) మొత్తం; ~ое расстоя́ние చాలా (గణనీయమైన) దూరం

изуве́р *м* 1. భక్త్యున్మాది, ఉన్మత్త భక్తిగలవాడు, మూఢ భక్తుడు 2. *перен.* (*изверг*) మహాక్రూరుడు, కిరాతకుడు

изуве́рский మహా క్రూర[మైన]; ~ посту́пок మహా క్రూర చర్య

изуве́рство *с* మహా క్రూరత్వం

изуве́ченный వికలమైన

изуве́чивать, изуве́чить (*вн.*) వికలాంగుని చేయు (*о человеке*); తుక్కుతుక్కు చేయు (*о предметах*)

изуве́чить *сов. см.* изуве́чивать

изуми́тельн||ый అద్భుతమైన (*красивый*); ఆశ్చర్యకరమైన (*очень хороший*); ~ый го́лос అద్భుతమైన గొంతు; ~ая па́мять ఆశ్చర్యకరమైన (అద్భుతమైన) జ్ఞాపక శక్తి

изуми́ть(ся) *сов. см.* изумля́ть(ся)

изумле́ние *с* ఆశ్చర్యం, దిగ్భ్రాంతి, విభ్రాంతి; выража́ть ~ ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేయు; приходи́ть в ~ ఆశ్చర్యపడు; смотре́ть с ~м ఆశ్చర్యంతో చూచు

изумлённый ఆశ్చర్యపడిన, ప్రమాన్పడిన; విభ్రాంతుడైన, దిగ్భ్రాంతుడైన (*тк. о мужчине*)

изумля́ть, изуми́ть (*вн.*) ఆశ్చర్య (విభ్రాంతి) పరచు, (కి) ఆశ్చర్యం కలిగించు

изумля́ться, изуми́ться ఆశ్చర్యపడు, విభ్రాంతి చెందు; విభ్రాంతుడగు, దిగ్భ్రాంతుడగు (*тк. о мужчине*)

изумру́д *м* పచ్చ, పులుగు రాయి, మరకతం

изумру́дн||ый 1. పచ్చల; ~ые ко́пи పచ్చల గనులు; ~ое кольцо́ పచ్చ[ల] (పచ్చపొదిగిన) ఉంగరం 2. (*о цвете*) గరుడపచ్చ రంగు; ~ые ли́стья గరుడపచ్చ రంగు ఆకులు

изуро́дованный వికలాంగుడైన (*о человеке*); తుక్కుతుక్కైన (*о предмете*)

изуро́довать *сов. см.* уро́довать

изуча́ть, изучи́ть (*вн.*) 1. అభ్యసించు, అధ్యయనం చేయు, నేర్చుకొను, చదువుకొను; ~ ру́сский язы́к రష్యన్ భాష నేర్చుకొను; ~ матема́тику గణితశాస్త్రం నేర్చుకొను 2. (*исследовать*) పరిశీలించు, పరిశోధించు; ~ исто́рию вопро́са సమస్యను పరిశీలించు 3. (*обследовать, осматривать*) పరిశీలించు; ~ ме́стность ప్రదేశాన్ని పరిశీలించు 4. (*наблюдая, понимать*) పరిశీలించు; ~ чей-л. хара́ктер ఒకరి స్వభావాన్ని పరిశీలించు

изуче́ние *с* 1. అధ్యయనం, అభ్యసనం, అభ్యాసం 2. (*исследование*) పరిశోధన, పరిశీలన 3. (*обследование*) పరిశీలన

изучи́ть *сов. см.* изуча́ть

изъе́здить *сов. разг.*: ~ весь свет ప్రపంచమంతా పర్యటించు

изъяви́тельн||ый: ~ое наклоне́ние *грам.* నిశ్చయార్థకం

изъяви́ть *сов. см.* изъявля́ть

изъявля́ть, изъяви́ть (*вн.*) తెలుపు, తెలియజేయు, వ్యక్తం చేయు, వెలిబుచ్చు; ~ жела́ние కోరిక తెలియజేయు; ~ согла́сие ఒప్పుకొను, సమ్మతించు, ఆమోదం తెలుపు

изъя́н *м* లొసుగు, లోపం; без ~а లోపరహితమైన, లోపం లేకుండా; с ~ом లోపంతో, లోపంగల

изъясни́ться *сов. см.* изъясня́ться 1

изъясня́ться, изъясни́ться 1. (*излагать свою мысль*) వివరించు 2. *тк. несов.* (*говорить*) మాట్లాడు; ~ на те́лугу తెలుగులో మాట్లాడు

изъя́ти||е *с* 1. (*действие*) తీసివేయడం, ఉపసంహారణ; స్వాధీనం (*конфискация*); ~е из прода́жи అమ్మకుండా ఉపసంహారణ; ~е це́нностей విలువైన వస్తువుల స్వాధీనం 2. (*исключение*) మినహాయింపు; без ~я మినహాయింపు లేకుండా

изъя́ть *сов. см.* изыма́ть

изыма́ть, изъя́ть (*вн.*) 1. ఉపసంహరించు; ~ из прода́жи అమ్మకుండా ఉపసంహరించు 2. (*конфисковать*) స్వాధీనం చేయు

изыска́ни||е *с* 1. (*действие*) సమకూర్చుకోవడం; ~е средств ధనం సమకూర్చుకోవడం 2.: ~я *мн.* (*исследование*) సర్వే, అన్వేషణ, పరిశోధన; геологи́ческие ~я భూగర్భ పరిశోధన (సర్వే, అన్వేషణ)

изы́сканность *ж* సంస్కారంతో కూడిన, నాజూకు [తనం]

изы́сканны||й సంస్కారవంతమైన, నాజూకైన; ~й вкус సంస్కారవంతమైన అభిరుచి; ~й костю́м నాజూకైన సూటు; ~е мане́ры సంస్కారవంతమైన నడవడిక

изыска́ть *сов. см.* изы́скивать

изы́скивать, изыска́ть (*вн.*) సమకూర్చుకొను; ~ сре́дства డబ్బు సమకూర్చుకొను

изю́м *м* కిస్మిస్

изя́щество *с* సొంపు, సొగసు, లాలిత్యం, సౌకుమార్యం

изя́щный సొంపైన, సొగసైన, లలితమైన, సుకుమారమైన

ика́ть, икну́ть ఎక్కు, వెక్కు

икну́ть *сов. см.* ика́ть

ико́на *ж* దేవతా ప్రతిమ (పటం)

ико́та *ж* ఎక్కిలి, వెక్కిలి

икра́ I *ж* 1. (*рыбья*) చేపగుడ్లు; కెవియర్ (*продукт*) 2. (*кушанье*) పేస్టు, గుజ్జు; баклажа́нная ~ వంకాయ పేస్టు (గుజ్జు)

икра́ II *ж* (*ноги́*) పిక్క, జంఘ

ил *м* ఒండ్రు

и́ли *союз* 1. *разд.* లే, గాని... గాని; приду́ ~ в понеде́льник, ~ в сре́ду సోమవారంగాని బుధవారం గాని వస్తాను, సోమవారమైనా బుధవారమైనా వస్తాను; тепе́рь ~ никогда́ ఇప్పుడు లేకపోతే ఎన్నడూ [ఉండదు, జరగదు] 2. *присоед.* గాని; на дне рек, озёр ~ море́й నది అడుగునగానీ, సరస్సు అడుగునగానీ, సముద్రాల అడుగునగానీ 3. *против.* లేకపోతే; молчи́, ~ ты поги́б ఊరుకో, లేకపోతే నీ ప్రాణానికి ముప్పు 4. *поясн.* అనగా, అంటే; земново́дные, ~ амфи́бии ఆంఫిబియా, అంటే ఉభయచరాలు 5. *вопр. разг.* ఏమిటి; ~ ты не зна́ешь? నీకు తెలియదా ఏమిటి?, నీకు తెలియనట్టు!

и́ласт||ый ఒండ్రుతో నిండిన; ~ая по́чва ఒండ్రు నేల

иллюзиони́ст *м* గారడీవాడు, ఐంద్రజాలికుడు, కనుకట్టు చేసేవాడు

иллю́зи||я *ж* భ్రమ, మాయ, జాలం, కనుకట్టు; пита́ть ~и భ్రమలు కలుగు, భ్రమపడు, భ్రమగొను; предава́ться ~ям కలలు గను; создава́ть ~и భ్రమలను కల్పించు

иллюмина́тор *м* కిటికీ

иллюмина́ция *ж* [విద్యుత్] దీపాలంకరణ

иллюмини́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) దీపాలంకరణ చేయు

иллюстрати́вный ఉదాహరణపూర్వకమైన, సోపపత్తికమైన; ~ материа́л ఉదాహరణపూర్వకమైన సమాచారం; ~ ме́тод ఉదాహరణపూర్వకమైన పద్ధతి

иллюстра́ция *ж* 1. *см.* иллюстри́рование 2. (*рисунок*) చిత్రం, బొమ్మ; кни́га с ~ми చిత్రాలతో కూడిన పుస్తకం 3. (*пример*) దృష్టాంతం, ఉదాహరణ, నిదర్శనం; э́то ~ к на́шему разгово́ру మన సంభాషణకు ఇది దృష్టాంతం (నిదర్శనం)

иллюстри́рование *с* దృష్టాంతాలు (ఉదాహరణలు) ఇవ్వడం, నిదర్శనాలు చూపించడం; ~ кни́ги పుస్తకానికి బొమ్మలు (చిత్రాలు) వేయడం

иллюстри́рованный సచిత్ర; ~ журна́л సచిత్ర పత్రిక

иллюстри́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. (కు) బొమ్మలు (చిత్రాలు) వేయు; ~ журна́л పత్రికకు చిత్రాలు సమకూర్చు, పత్రికకు ఫొటోలు చేర్చు 2. (*сов. тж.* проиллюстри́ровать) *перен.*: ~ докла́д цита́тами నివేదికకు ఉల్లేఖనలు ఇచ్చు; ~ свою́ мысль приме́ром తన ఆలోచనను ఉదాహరణతో వివరించు

им *мест.* 1. *дт. от* они́ వారికి, వాళ్లకు; я отда́л им кни́гу వాళ్లకి పుస్తకం ఇచ్చేశాను 2. *тв. от* он అతనిచేత; э́то напи́сано им ఇది అతనిచేత రాయబడింది

имби́рь *м* అల్లం; сухо́й ~ శొంఠి, సొంటి

име́ние *с* (*поместье*) ఎస్టేటు, జమీ

имени́ны *мн.* పేరుబెట్టి జరుపుకునే రోజు

именительный: ~ падеж *грам.* ప్రథమా విభక్తి, కర్తృ కారకం

именитый *разг.* (*знаменитый*) ప్రసిద్ధికెక్కిన, ప్రసిద్ధ, పేరొందిన

именно *частица* 1. (*как раз*) సరిగ్గా; యే (*эмфатическая частица*); ~ он అతనే, ఆయనే; ~ сейчас సరిగ్గా ఇప్పుడే; ~ в пять часов ఐదు గంటలకే; ~ для того, чтобы... అందుకనే; я прошу ~ об этом నేను అడిగినది సరిగ్గా అదే 2. *в знач. союза* (*перед перечислением*) అనగా, అంటే; в саду росли разные фруктовые деревья, а ~: яблони, вишни, сливы и груши పండ్ల తోటలో రకరకాల పండ్లచెట్లు ఉన్నాయి, అనగా: ఆపిల్ చెట్లు, చెర్రీ చెట్లు, ప్లమ్ చెట్లు, పేర్ చెట్లు 3. *разг.* (*да*) అట్లాగే

именн||ой పేర; ~ой пропуск ఫలానా వ్యక్తి పేర (నామ సూచిత) పాసు; ~ой указатель పేర్ల సూచి; ~ые часы పేరు చెక్కిన వాచి ◇ ~ой список పేర్ల పట్టీ

именовать *несов.* (*вн.*) అను, (కి) పేరు పెట్టు, సంబోధించు

именоваться *несов.* (*тв.*) పేరుగల, అనబడు

иметь *несов.* (*вн.*) *в разн. знач.*: ~ дело с фирмами వ్యాపార సంస్థలతో వ్యవహరించు; ~ деньги డబ్బు కలిగి ఉండు; ~ друзей మిత్రుల [కలిగి]వుండు; ~ значение ప్రాముఖ్యం కలుగు; ~ мужество признать ошибки పొరపాట్లు ఒప్పుకొనే ధైర్యం కలిగిఉండు; дом имеет два этажа రెండు అంతస్థుల ఇల్లు; стол имеет круглую форму టేబుల్ గుండ్రని ఆకారం కలిగినది ◇ ничего не ~ против అభ్యంతరం ఏమీ లేకపోవు

име||ться *несов.* ఉండు, దొరుకు; в библиотеке ~ются новые книги గ్రంథాలయంలో కొత్త పుస్తకాలు ఉన్నాయి; этих товаров не ~ется в наличии ఈ సరుకులు దొరకవు (లేవు)

ими *мест. тв. от* они వాళ్లచేత; письмо написано ~ ఈ ఉత్తరం వాళ్లచేత రాయబడింది, ఈ ఉత్తరం వాళ్లు రాసినది

имитатор *м* అనుకరణ చేసేవాడు, ఇమిటేటరు, విడంబకుడు

имитация *ж* 1. (*действие*) అనుకరణ, అనుకృతి, విడంబన 2. (*подделка*) నకిలీ, ఇమిటేషన్; ~ мрамора నకిలీ పాల రాయి

имитировать *несов.* (*вн.*) 1. (*подражать*) అనుకరించు, విడంబించు 2. (*подделывать*) నకలు చేయు

иммигрант *м* వలసవచ్చినవాడు

иммиграция *ж* వలస, వలస రావడం

иммигрировать *несов. и сов.* వలసవచ్చు

иммунитет *м* 1. ప్రతిరక్షణ, ఇమ్యూనిటీ 2. *юр.* రక్షణ

иммунный ఇమ్యూన్

император *м* చక్రవర్తి, సామ్రాట్టు

императрица *ж* చక్రవర్తిని, సామ్రాజ్ఞి

империализм *м* సామ్రాజ్యవాదం

империалист *м* సామ్రాజ్యవాది

империалистическ||ий సామ్రాజ్యవాద; ~е противоречия సామ్రాజ్యవాద వైరుధ్యాలు; ~е страны సామ్రాజ్యవాద దేశాలు

империя *ж* సామ్రాజ్యం

импонир||овать *несов.* (*дт.*) (కి) నచ్చు; он ~ует мне అతను నా మనస్సుకు నచ్చినవాడు

импорт *м* దిగుమతి; ~ товаров సరుకుల దిగుమతి

импортёр *м* దిగుమతి చేసేవాడు; దిగుమతి చేసే దేశం (*страна*)

импортировать *несов. и сов.* (*вн.*) దిగుమతి చేయు

импортны||й 1. దిగుమతి 2. (*ввезённый*) దిగుమతి చేయబడిన, విదేశీ; ~е товары విదేశీ (దిగుమతి చేయబడిన) సరుకులు

импрессионизм *м* ఇంప్రెషనిజం

импрессионист *м* ఇంప్రెషనిస్టు

импровизатор *м* నాట్యావధాని (*актёр*); ఆశుకవి (*поэт*); సద్యో వాయిద్యకారుడు (*музыкант*)

импровизация *ж* నాట్యావధానం (*драматическая*); ఆశుకవిత్వం (*поэтическая*); సద్యో వాయిద్యం (*музыкальная*)

импровизировать *несов.* (*вн. и без доп.*) నాట్యావధానం చేయు (*об актёре*); ఆశుకవిత చెప్పు (*о поэте*); సద్యోసంగీతం వాయించు (*о музыканте*)

импульс *м* ఊపు, ప్రేరణ, తోపు, ప్రచోదన; ~ к творчеству సృజనాత్మక కృషికి ప్రేరణ (ప్రచోదన, ఊపు)

имущество *с* 1. ఆస్తి; государственное ~ ప్రభుత్వ ఆస్తి; движимое ~ చరాస్తి; недвижимое ~ స్థిరాస్తి 2. *разг.* (*пожитки*) సామాను

имущ||ий 1. ఆస్తిపరుడైన, డబ్బుగల; ~й класс ఆస్తిపర వర్గం 2.: ~е *в знач. сущ. мн.* ఆస్తిపరులు, డబ్బు గలవాళ్లు ◇ власть ~е అధికారంలో వున్నవారు

имя *с* 1. పేరు; давать ~ ребёнку బిడ్డకి నామకరణం చేయు, బిడ్డకి పేరు పెట్టు; как ваше ~?

మీ పేరేమిటి?, మీపేరు? 2. (*фамилия*) ఇంటి పేరు 3. (*репутация*) పేరు ప్రతిష్ఠలు; до́брое ~ మంచి పేరు, పేరుప్రతిష్ఠలు; позо́рить ~ అప్రతిష్ఠ పాలు జేయు; теря́ть до́брое ~ పేరుప్రతిష్ఠలు కోల్పోవు, అప్రతిష్ఠ పాలగు 4. *грам.*: ~ прилага́тельное విశేషణం; ~ существи́тельное నామం, నామవాచకం; ~ числи́тельное సంఖ్యావాచకం ◇ заво́д и́мени В. И. Ле́нина వి. ఐ. లెనిన్ పేరు గల ఫాక్టరీ; во ~ чего́-л. ఏదైనా పేరిట; от и́мени кого́-л. ఒకరి తరపున; письмо́ на ~ Петро́ва పెత్రోవ్ పేర రాసిన ఉత్తరం; заявле́ние на ~ дире́ктора డైరెక్టరు పేర దరఖాస్తు

инакомы́слящий విభిన్న ఆలోచనా రీతిగల, వేరు విధంగా ఆలోచించే

и́на́че 1. *нареч.* భిన్నంగా, వేరే విధంగా; на́до э́то сде́лать ~ అది వేరే విధంగా చేయాలి 2. *союз разг.* లేకపోతే; спеши́те, ~ вы опозда́ете త్వరపడండి లేకపోతే ఆలస్యమవుతారు (ఆలస్యం అవుతుంది) ◇ ~ говоря́ మరో విధంగా చెప్పాలంటే, ఇంకోలా చెప్పాలంటే; так и́ли ~ ఏదో విధంగా; не ~, как он э́то сде́лал *разг.* ఈ పని చేసినది అతనే, ఈ పని అతనే చేసి వుండి వుంటాడు

инвали́д *м* వికలాంగుడు, అవిటివాడు, అంగవికలుడు; ~ войны́ యుద్ధంలో అంగవికలుడైనవాడు, యుద్ధం మూలంగా అశక్తుడైనవాడు; ~ труда́ అంగవికలుడైన కార్మికుడు

инвали́дност||ь *ж* అంగవైకల్యం, వైకల్యం; пе́нсия по ~и అంగవికలురకు (క్షతగాత్రులకు, అశక్తులకు) ఇచ్చే పెన్షన్

инвали́дн||ый: ~ая коля́ска అంగవికలుర చక్రాల బండి

инвентариза́ция *ж* 1. (*составле́ние о́писи*) వస్తువుల జాబితా తయారు చేయడం 2. (*прове́рка нали́чия*) వస్తువుల[ను] తనిఖీ [చేయడం]

инвентаризи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. (*составля́ть о́пись*) వస్తువుల జాబితా తయారు చేయు 2. (*проверя́ть нали́чие*) వున్న వస్తువులను తనిఖీ చేయు

инвента́рный వస్తువుల (సరుకుల) జాబితా (పట్టీ); ~ но́мер వస్తువుల జాబితాలోని సంఖ్య

инвента́рь *м* 1. ఉపకరణాలు, పరికరాలు; сельскохозя́йственный ~ వ్యవసాయ పరికరాలు 2. (*о́пись*) జాబితా; составля́ть ~ జాబితా రాయు ◇ живо́й ~ పశువులు; мёртвый ~ [వ్యవసాయ] పరికరాలు

инде́ец *м* అమెరికన్ ఇండియన్

инде́йка *ж* సీమ (టర్కీ) కోడి

и́ндекс *м* 1. (*указа́тель, спи́сок*) సూచి, సూచిక 2. *мат.* సూచిక ◇ почто́вый ~ పిన్ కోడ్

индиа́нка *ж* భారతీయ స్త్రీ, భారతనారి, భారత మహిళ

индиви́д *м см.* индиви́дуум

индивидуализа́ция *ж* వ్యష్టీకరణ, వైయక్తీకరణ

индивидуализи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) వైయక్తీకరించు, వ్యష్టీకరించు

индивидуали́зм *м* వ్యష్టివాదం, వ్యష్టితత్వం, ఒంటెత్తువాదం

индивидуали́ст *м* వ్యష్టివాది, ఒంటెత్తువాది

индивидуа́льность *ж* 1. (*совоку́пность хара́ктерных черт*) వ్యక్తిత్వం 2. (*ли́чность*) వ్యక్తి

индивидуа́льн||ый 1. వ్యక్తిగత, విలక్షణ; ~ые осо́бенности ка́ждого челове́ка ప్రతి మనిషి వ్యక్తిగత లక్షణాలు, ప్రతి వ్యక్తి విలక్షణ గుణాలు 2. (*единоли́чный*) వ్యక్తిగత, సొంత; ~ое хозя́йство వ్యక్తిగత (సొంత) క్షేత్రం; ~ая трудова́я де́ятельность వ్యక్తిగత శ్రమ 3. (*осо́бый*) విడి, వ్యష్టి; ~ый план వ్యష్టి ప్రణాళిక; ~ый подхо́д వ్యష్టి పద్ధతి; в ~ом поря́дке వైయక్తికంగా ◇ ~ый слу́чай వ్యష్టి (విడి) సందర్భం

индиви́дуум *м* 1. (*осо́бь*) విడి జీవి 2. (*ли́чность*) వ్యక్తి

инди́го *с нескл.* ఇండిగో, నీలి రంగు

инди́ец *м* భారతీయుడు

инди́йски||й భారతీయ, ఇండియన్; ~е языки́ భారతీయ భాషలు

индиффере́нтный ఉదాసీనమైన, నిర్లక్ష్యమైన, పట్టించుకొనని

индоевропе́йский ఇండోయూరపియన్

индо́лог *м* ఇండాలజిస్టు, భారతీయ విజ్ఞానాధ్యయనవేత్త

индоло́гия *ж* ఇండాలజీ, భారతీయ విజ్ఞానాధ్యయనం

индонези́ец *м* ఇండొనీషియా దేశస్తుడు, ఇండొనీషియన్

индуи́зм *м* హిందూ మతం

индуи́стский హిందూ మత

инду́кция *ж* 1. *психол.* నిగమానోపపత్తి 2. *физ.* ప్రేరణ

инду́с *м* హిందువు

инду́сский హిందూ, హిందూ మతానికి చెందిన, హిందూ మతపరమైన

индустриализа́ция *ж* పారిశ్రామికీకరణ[ం]

индустриализи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) పారిశ్రామికవంతం (పారిశ్రామికం) చేయు

индустриа́льн||ый పారిశ్రామిక; ~ая страна́ పారిశ్రామిక దేశం

индустри́я *ж* పరిశ్రమలు; лёгкая ~ లఘు పరిశ్రమలు; тяжёлая ~ భారీ పరిశ్రమలు

индю́к *м* సీమ కోడిపుంజు టర్కీ

индю́шка *ж разг. см.* инде́йка

и́ней *м* హిమం, మంచు తుషారం

ине́ртность *ж* ఉదాసీనత, జడత్వం, గతిహీనత

ине́ртный ఉదాసీనమైన, జడ; ~ челове́к ఉదాసీనుడు ◇ ~ газ జడ వాయువు

ине́рци||я *ж* 1. *физ.* జడత్వం, ఇనర్షియా 2. *перен. см.* ине́ртность ◇ по ~и యాంత్రికంగా

инжене́р *м* ఇంజనీరు; гла́вный ~ ప్రధాన ఇంజనీరు; го́рный ~ గని ఇంజనీరు

инжене́рный ఇంజనీరింగ్

инжи́р *м* 1. (*дерево*) అత్తి చెట్టు 2. (*плод*) అత్తి పండు

инициа́лы *мн.* పొడి అక్షరాలు

инициати́в||а *ж* చొరవలు; ми́рные ~ы శాంతికోసం తీసుకున్న చొరవలు; проявля́ть ~у చొరవ తీసుకొను; по ~е చొరవతో

инициати́вн||ый 1. చొరవగల; ~ая гру́ппа ప్రారంభక బృందం 2. (*предприимчивый*) చొరవగల

инициа́тор *м* ప్రవర్తకుడు, ప్రారంభకుడు

инко́гнито 1. *нареч.* తాను ఫలానా వాడు అని ఇతరులకు తెలియకుండా, ప్రచ్ఛన్నంగా 2. *м и с нескл.* అజ్ఞాతవాసం

инкримини́ровать *несов. и сов.* (*вн. дт.*) (మీద) నేరం ఆరోపించు, తప్పు మోపు

инкруста́ция *ж* పొదగడం

инкрусти́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) పొదుగు

инкуба́тор *м* కోళ్ల పెంపకపు శాల, ఇంక్యుబేటర్

инкубацио́нн||ый 1. *мед.* పక్వమయే దశ; ~ый пери́од పక్వమయే దశ, ఇన్‌క్యుబేషన్ 2. *с.-х.* కోళ్ల పెంపకపు; ~ая устано́вка కోళ్ల పెంపకపు పరికరం (ఉపకరణం)

инове́рец *м уст.* అన్య మతస్తుడు

иногда́ *нареч.* అప్పుడప్పుడు, అడపాదడపా, ఒక్కొక్కసారి

иногоро́дний పరాయి పట్టణంవాడైన

ино́й 1. భిన్న, మరో; ина́я фо́рма భిన్న రూపం; ины́ми слова́ми మరో విధంగా చెప్పాలంటే 2. (*некоторый*) కొన్ని; в ины́х слу́чаях కొన్ని సందర్భాల్లో 3. *в знач. сущ. м* కొందరు; ины́е здесь, а ины́е там కొందరు ఇక్కడ, మరికొందరు అక్కడ ◇ ~ раз *разг.* ఒకొక్కప్పుడు, ఒకోసారి; не кто ~, как... అతను తప్ప, మరొకడు కాదు; не что ино́е, как... ఇది తప్ప, వేరు (వేరొకటి) కాదు

иносказа́ние *с* అన్యాపదేశం

иносказа́тельный అన్యాపదేశ

иностра́нец *м* విదేశీయుడు, పరదేశీయుడు, పరాయివాడు

иностра́нн||ый విదేశ, దేశాంతర, పరదేశ, విదేశీ; ~ые языки́ విదేశ భాషలు

иноязы́чн||ый 1. (*говорящий на ином языке*) వేరు భాష మాట్లాడే 2. (*относящийся к иному языку*) పరాయి భాషకు చెందిన; ~ые слова́ పరాయి భాషా పదాలు

инсектици́ды *мн.* (*ед.* инсектици́д *м*) క్రిమిసంహారిణులు, క్రిమిసంహారకాలు

инсинуа́ция *ж книжн.* దూషణ, కొండెం, చాడీ

инспекти́ровать *несов.* (*вн.*) తనిఖీ చేయు, పర్యవేక్షించు

инспе́ктор *м* ఇన్‌స్పెక్టర్

инспе́кторск||ий ఇన్‌స్పెక్షన్; ~ая прове́рка ఇన్‌స్పెక్షన్, పర్యవేక్షణ

инспе́кция *ж* 1. (*действие*) ఇన్‌స్పెక్షన్, తనిఖీ, పర్యవేక్షణ 2. (*учреждение*) తనిఖీ కార్యాలయం

инспири́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) *в разн. знач.* ఉసిగొల్పు, పురికొల్పు, రెచ్చగొట్టు, ఎక్కవేయు

инста́нция *ж* అధికార సంస్థ; вы́сшая ~ అత్యున్నతాధికార (పై అధికార) సంస్థ; ни́зшая ~ నిమ్న అధికార సంస్థ; де́ло пошло́ по ~м వ్యవహారం అధికార సంస్థల నిశ్రేణికి వెళ్లింది

инсти́нкт *м* 1. *биол.* సహజేంగితజ్ఞానం, అంతర్బుద్ధి, సహజప్రేరణ; самосохране́ния ఆత్మరక్షణపూర్వక సహజేంగితజ్ఞానం (సహజప్రేరణ) 2. (*чутьё*) సహజజ్ఞానం, సహజేంగితజ్ఞానం, అంతఃప్రవృత్తి

инстинкти́вно *нареч.* యాంత్రికంగా

инстинкти́вн||ый 1. *биол.* సహజజ్ఞానప్రేరిత 2. (*непроизвольный*) యాంత్రిక; ~ое движе́ние యాంత్రిక కదలిక

институ́т *м* 1. ఇన్‌స్టిట్యూట్, కాలేజీ, విద్యాలయం; медици́нский ~ మెడికల్ కాలేజీ, వైద్యకళాశాల; педагоги́ческий ~ బోధనా [శిక్షణ] ఇన్‌స్టిట్యూట్ (విద్యాలయం) 2. (*научное учреждение*) [పరిశోధన] సంస్థ 3. *юр.* వ్యవస్థ; ~ бра́ка వివాహ వ్యవస్థ

инструктáж *м* 1. (*действие*) ఆదేశాలు ఇవ్వడం 2. (*инструкции*) ఆదేశాలు

инструктúровать *несов. и сов.* (*вн.*) ఆదేశించు, శిక్షణ ఇచ్చు

инстрýктор *м* 1. సూచనలు ఇచ్చే పర్యవేక్షకుడు; ~ райкóма డిస్ట్రిక్ట్ పార్టీ కమిటీ సూచనలు ఇచ్చే పర్యవేక్షకుడు 2. (*учитель, тренер*) శిక్షకుడు, ఇన్‌స్ట్రక్టర్

инстрýкци||я *ж* నిబంధనా నియమాలు; соглáсно ~и నిబంధనా నియమాల ప్రకారం

инструмéнт *м* 1. పరికరం, ఉపకరణం, పనిముట్టు; плóтничий ~ ఒరచుబద్ద; хирургúческий ~ శస్త్రం 2. *собир.* పరికరాలు ◇ музыкáльный ~ వాద్యం; духовы́е ~ы తూర్యాలు

инструментáльн||ый 1. *тех.* పరికరాల; ~ая сталь పరికరాల తయారీ ఉక్కు; ~ое произвóдство పరికరాల ఉత్పత్తి 2. *муз.* వాద్య; ~ая мýзыка వాద్య సంగీతం

инструментáльщик *м* పరికరాలు తయారు చేసేవాడు

инсýльт *м мед.* మెదడు రక్తస్రావం

инсценúровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. నాటక రూపంగా రాయు, నాటకీకరించు; సినిమా స్క్రిప్టు రాయు (*для кино*) 2. *перен.* నటించు

инсценирóвка *ж* 1. (*действие*) నాటక ప్రదర్శన, నాటకీకరణ 2. *перен.* కపటం, వంచన 3. (*пьеса*) నాటకం

интегрáльн||ый *мат.* అనుకలన, సమాకలన; ~ое исчислéние అనుకలన (సమాకలన) గణితం

интегрáция *ж полит.* ఏకీకరణ; экономúческая ~ социалистúческих стран సోషలిస్టు దేశాల ఆర్థిక ఏకీకరణ

интеллéкт *м* బుద్ధి, తెలివి, వివేకం

интеллектуáльны||й బౌద్ధిక, మేధాపరమైన; ~й труд బౌద్ధిక కృషి; ~е запрóсы బౌద్ధిక అవసరాలు

интеллигéнт *м* మేధావి, మేధావంతుడు, బుద్ధిశాలి

интеллигéнтн||ый: ~ый человéк బౌద్ధికంగా సుసంస్కృతుడైన వ్యక్తి; ~ая семья́ మేధావుల (సంస్కారవంతమైన) కుటుంబం

интеллигéнция *ж* 1. (*социальная прослойка*) మేధావివర్గం 2. *собир.* మేధావులు

интендáнт *м* కమిస్సరీ

интенсúвность *ж в разн. знач.* తీవ్రత, తీక్ష్ణత; ~ свéта ప్రకాశ తీక్ష్ణత; ~ трудá శ్రమ తీవ్రత

интенсúвн||ый 1. తీవ్ర, తీక్ష్ణ, ముమ్మర; ~ый труд తీవ్ర (అధిక) శ్రమ; ~ое движéние поездóв రైళ్ల ముమ్మరమైన రాకపోకలు 2. (*дающий высокую производительность*) సాంద్ర; ~ая систéма сéльского хозя́йства సాంద్ర వ్యవసాయ పద్ధతి 3. (*яркий*) తీక్ష్ణ; ~ая окрáска ముదురు వర్ణం, గాఢమైన (సాంద్రమైన) రంగు

интенсификáция *ж* తీవ్రత; ~ трудá శ్రమ తీవ్రత

интервáл *м* 1. (*расстояние*) మధ్య దూరం, ఎడం 2. (*перерыв, промежуток времени*) విరామం, లోగడ, కాలవ్యవధి, మధ్య కాలం; с ~ами విరామాలతో, మధ్య మధ్య, విరామ వ్యవధులలో; автóбусы хóдят с ~ами в 5 минýт 5 నిమిషాల తేడాలో (విరామ వ్యవధులలో) బస్సులు వస్తాయి

интервéнт *м* జోక్యందారు

интервéнция *ж* జోక్యం

интервью́ *с нескл.* ఇంటర్వ్యూ, ఇష్టాగోష్ఠి; брать ~ ఇంటర్వ్యూ చేయు, ఇష్టాగోష్ఠి జరుపు; давáть ~ ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చు

интервьюúровать *несов. и сов.* (*вн.*) ఇంటర్వ్యూ చేయు

интерéс *м* 1. ఆసక్తి, శ్రద్ధాసక్తులు, అభిలాష; проявля́ть ~ к чемý-л. దేనిమీదనైనా (దేనిలోనైనా) ఆసక్తి [కలిగి]వుండు, దేనిపట్లనైనా శ్రద్ధాసక్తులు కలుగు 2.: ~ы *мн.* (*содержание мыслей, забот*) ఆసక్తులు, శ్రద్ధాసక్తులు; бýдничные ~ы రోజువారీ శ్రద్ధాసక్తులు, బౌద్ధిక (మేధాపరమైన) ఆసక్తులు 3.: ~ы *мн.* (*благо, польза*) ప్రయోజనాలు; защищáть ~ы нарóда ప్రజా ప్రయోజనాలను కాపాడు; в государственных ~ах దేశ ప్రయోజనాలకు అనువైనదిగా; э́то в вáших ~ах ఇది మీకు మేలైనది ◇ какóй емý ~? *разг.* దీనివల్ల అతనికేం లాభం?

интерéсно *нареч.* 1. ఆసక్తికరంగా; он расскáзывает óчень ~ అతను ఆసక్తికరంగా చెబుతాడు 2. *в знач. сказ.* ఆసక్తి ఉంది; э́то мне ~ దానిమీద నాకు ఆసక్తి వుంది ◇ ~ знать అని, అబ్బా; ~ знать, скóлько емý лет అతని వయస్సు ఎంత అయి ఉంటుందబ్బా?; ~ знать, он придёт úли нет అతను వస్తాడా అని

интерéсн||ый 1. ఆసక్తిజనకమైన, ఆసక్తిదాయకమైన; ~ая кнúга ఆసక్తిదాయకమైన పుస్తకం 2. *разг.* (*красивый*): ~ый мужчúна అందగాడు; ~ая жéнщина ఆకర్షణీయమైన స్త్రీ

интерес||овáть *несов.* (*вн.*) (పట్ల, లో, మీద) ఆసక్తి కలుగు (ఉండు); меня́ э́то не ~ýет దానిమీద నాకు ఆసక్తి లేదు

интересова́ться, поинтересова́ться (*тв.*) పట్టు, (లో, మీద) ఆసక్తి కలుగు (ఉండు, చూపు), అభిలాష చూపు, చెవికోసుకొను

интерна́т *м* (*учебное заведение*) బోర్డింగు స్కూలు, వసతి పాఠశాల

Интернациона́л *м* 1. అంతర్జాతీయ సంఘం, ఇంటర్నేషనల్ 2. (*гимн*) అంతర్జాతీయ గీతం (గేయం)

интернационали́зм *м* అంతర్జాతీయత, అంతర్జాతీయ వాదం

интернационали́ст *м* అంతర్జాతీయవాది

интернациона́льны||й అంతర్జాతీయ; ~й долг అంతర్జాతీయ విధి; ~е свя́зи అంతర్జాతీయ సంబంధాలు

интерни́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) నిర్బంధం చేయు

интерпрета́ция *ж* వ్యాఖ్య, అర్థ వివరణ, విశదీకరణ

интерпрети́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) వ్యాఖ్యానించు, వివరించు, (కి) అర్థం విశదీకరించు

инти́мность *ж* చనువు, సాన్నిహిత్యం

инти́мны||й 1. (*глубоко личный*) ప్రైవేట్, ఆంతరంగిక; ~й разгово́р ఆంతరంగిక సంభాషణ 2. (*близкий, задушевный*) సన్నిహిత, చనువైన; ~е отноше́ния సన్నిహిత సంబంధాలు

интона́ция *ж* 1. (*тон, манера речи*) మూర్ఛన, స్వర వైవిధ్యం 2. *лингв.* తానకల్పన

интри́га *ж* 1. (*козни*) గూడుపుఠాణీ, కుతంత్రం, దుష్టపన్నాగం 2. *лит.* ప్లాటు

интрига́н *м* గూడుపుఠాణీ చేసేవాడు, కుట్రదారు

интригова́ть, заинтригова́ть 1. *тк. несов.* (про́тив *рд.*; *вести интриги*) (కి, మీద) గూడుపుఠాణీ చేయు (జరుపు), కుట్ర పన్ను 2. (*вн.*; *возбуждать любопытство*) (లో) ఉత్సుకత రేకెత్తించు, (కి) ఆసక్తి కలిగించు

интуити́вно *нареч.* సహజజ్ఞానంవల్ల, సహజస్ఫురణ వల్ల, అంతర్ జ్ఞానంవల్ల

интуи́ция *ж* సహజజ్ఞానం, అంతర్ జ్ఞానం

инфа́ркт *м мед.* ఇన్‌ఫ్రాక్షన్

инфекцио́нн||ый 1. అంటు; ~ое заболева́ние అంటు వ్యాధి 2. (*для заразных больных*) అంటు వ్యాధుల; ~ая больни́ца అంటు వ్యాధుల ఆస్పత్రి

инфе́кция *ж* అంటు, అంటు వ్యాధి

инфинити́в *м грам.* [క్రియయొక్క] ధాత్వర్థకం, ధాత్వర్థక రూపం

инфля́ция *ж* ద్రవ్యోల్బణం

информацио́нн||ый సమాచార; ~ый центр సమాచార కేంద్రం; ~ое сообще́ние సమాచారం

информа́ци||я *ж* సమాచారం; дава́ть ~ю సమాచారాన్ని (వర్తమానాన్ని) అందజేయు; получа́ть ~ю సమాచారాన్ని అందుకొను

информбюро́ *с нескл.* (информацио́нное бюро́) సమాచార శాఖ (కేంద్రం)

информи́ровать *несов. и сов.* (*сов. тж.* проинформи́ровать) (*вн.*) తెలుపు, తెలియజేయు; ~ кого́-л. о чём-л. ఒకరికి దేన్ని గురించైనా తెలుపు (తెలియజేయు)

инфракра́сны||й *физ.* పరశ్శోణ, పరారుణ, ఇన్‌ఫ్రా రెడ్; ~е лучи́ పరశ్శోణ (పరారుణ) కిరణాలు

инциде́нт *м* ఘటన, సంఘటన; пограни́чный ~ సరిహద్దు ఘటన (ఘర్షణ)

инъе́кци||я *ж мед.* ఇంజెక్షన్; де́лать ~ю ఇంజెక్షన్ చేయు (ఎక్కించు)

ио́н *м физ.* అయాన్

ипподро́м *м* గుర్రపు పందేల కేంద్రం (క్రీడాంగణం)

ира́кский ఇరాకీ

ира́нец *м* ఇరానియన్, ఇరాన్ దేశస్థుడు

ира́нски||й ఇరానియన్; ~е языки́ ఇరానియన్ భాషలు

ирла́ндец *м* ఐరిష్ దేశీయుడు

ирла́ндский ఐరిష్; ~ язы́к ఐరిష్ భాష

иронизи́ровать *несов.* (над *тв.*) (గురించి) పరిహాసంగా (వ్యంగ్యపూరకంగా) మాట్లాడు

ирони́ческ||ий పరిహాసాత్మకమైన, పరిహాస పూర్వకమైన, వ్యంగ్యమైన; ~ий взгляд పరిహాస పూర్వకమైన చూపు; ~ий смех పరిహాసం, పరిహాస పూర్వకమైన నవ్వు; ~ое замеча́ние పరిహాస పూర్వకమైన మాట

иро́ния *ж* పరిహాసం, వ్యంగ్యం ◇ ~ судьбы́ విధి విలాసం

ирригацио́нн||ый ఇరిగేషన్, నీటిపారుదల; ~ая систе́ма నీటిపారుదల వ్యవస్థ

ирригáция *ж* ఇరిగేషన్, నీటిపారుదల

иск *м юр.* దావా, కేసు; встре́чный ~ కౌంటర్ దావా; возбужда́ть ~ про́тив кого́-л. ఒకరిపై దావా వేయు (కేసు పెట్టు); предъявля́ть ~ దావా వేయు

искажа́ть, искази́ть (*вн.*) 1. (*переиначивать*) వికృతపరచు, వక్రీకరించు, అపభ్రంశ మొనర్చు, (కి) వక్రభాష్యం చెప్పు 2. (*сильно изменять*) వికృతం చేసుకొను; ~ лицо́ ముఖం వికృతం చేసుకొను

искажа́ться, искази́ться 1. వికృతపరచబడు, వక్రీ

కరింపబడు, అపభ్రంశ మొనర్చబడు 2. (*о лице*) మెలితిరుగు; лицó исказилось ముఖం చిట్లించబడింది (మెలితిరిగింది)

искажéние *с* 1. (*переиначивание*) వికృతి, వక్రీకరణ, అపభ్రంశం; ~ истины ఆభాసం, వాస్తవ వక్రీకరణ; ~ смысла వికృతార్థం 2. (*обезображивание*) విరూపకరణం, వికారం 3. (*неправильность, ошибка*) పొరపాటు

искажённ||ый 1. వికృత, అపభ్రంశ; ~ый смысл слов మాటల వక్రీకృతార్థాలు 2. (*о лице*) మెలితిప్పబడిన, చిట్లించిన; ~ое лицó మెలితిప్పబడిన (చిట్లించిన) ముఖం

исказить(ся) *сов. см.* искажáть(ся)

искалéченн||ый 1. (*изувеченный*) వికలంచేయబడిన, పంగులమైన 2. (*испорченный*) ఛిన్నా భిన్నం చేయబడిన, విరూపమొనర్చబడిన 3. *перен.* శిథిలమొనర్చబడిన; ~ая жизнь శిథిలమొనర్చబడిన జీవితం

искалéчить *сов. см.* калéчить

искалéчиться *сов. разг.* అంగవికలుడగు

искáние *с* వెతకడం, అన్వేషించడం; ~ нóвых путéй కొత్త మార్గాలను అన్వేషించడం

искáтель *м* అన్వేషకుడు, అన్వేషి ◇ ~ приключéний సాహసికుడు

искáть *несов.* 1. (*вн.*) (కోసం, కొరకు) వెతుకు, వెదుకు, చూచు, అన్వేషించు; ~ вы́ход а) బయటకి ద్వారం వెతుకు б) *перен.* బయట పడే మార్గం చూచు; ~ кни́гу పుస్తకం కొరకు వెదుకు; ~ когó-л. ఒకరి కోసం చూచు 2. (*вн., рд.; стараться получить*) (కోసం) ప్రయత్నించు, చూచు; ~ защи́ты అండగోను; ~ рабóту పనికోసం ప్రయత్నించు; ~ убéжища శరణుకోసం ప్రయత్నించు, ఆశ్రయించు

исключá||ть, исключи́ть (*вн.* из *рд.*) 1. తీసివేయు, కొట్టివేయు, మినహాయించు; ~ть из спи́ска జాబితానుంచి తీసివేయు (కొట్టివేయు) 2. (*из организации, школы и т.п.*) బహిష్కరించు, తొలగించు; ~ть из пáртии పార్టీనుంచి బహిష్కరించు (తొలగించు); ~ть из шкóлы స్కూలునుంచి తొలగించు (బహిష్కరించు) 3. (*не допускать, устранять*) పరిహరించు; взаи́мно ~ друг дрýга పరస్పరం మినహాయించుకొను (పరిహరించుకొను); он не ~ет такóй возмóжности ఇలాంటి అవకాశం కాదనడు; такáя возмóжность исключенá ఇలాంటి అవకాశం సాధ్యం కాదు

исключá||ться *несов.*: это ~ется ఇది సాధ్యం కాదు; это не исключенó ఇది అసాధ్యం కాదు

исключáя *предлог* (*рд., вн.*) మినహాయించి; все, ~ одногó ఒకడు తప్ప (మినహాయించి) అందరూ; ~ слу́чаи, когдá ... అలాంటి సందర్భాలు మినహాయించి; ~ присýтствующих ఇక్కడ ఉన్నవారిని అటుంచి (మినహాయించి)

исключéни||е *с* 1. (*действие*) బహిష్కరణ, తీసివేయడం, తొలగించడం; ~е когó-л. из спи́ска ఒకరి పేరు జాబితానుంచి తొలగించడం; ~е ученикá из шкóлы స్కూలునుంచి విద్యార్థి బహిష్కరణ 2. (*отступление от правил*) మినహాయింపు; без ~я మినహాయింపు లేకుండా; в ви́де ~я మినహాయింపుగా, మామూలుకు భిన్నంగా ◇ за ~ем మినహాయింపుతో

исключи́тельно *нареч.* చాలా, మహా, ఎంతో; ~ вáжное дéло అతి(మిక్కిలి) ముఖ్యమైన పని; ~ интерéсный доклáд చాలా ఆసక్తికరమైన నివేదిక; ~ неблагоприя́тные услóвия కర్కశమైన ప్రతికూల పరిస్థితులు 2. *в знач. частицы* (*только*) మాత్రమే, కేవలం, ప్రత్యేకంగా; я занимáюсь ~ рýсским языкóм నేను రష్యన్ భాష మాత్రమే నేర్చుకొంటున్నాను

исключи́тельность *ж* 1. (*особенность, своеобразие*) అసాధారణత, ప్రత్యేకత 2. (*обособленность*) ప్రత్యేకత

исключи́тельн||ый 1. అసాధారణ; ~ый закóн అసాధారణ చట్టం 2. (*не распространяющийся на всех*) ప్రత్యేక; ~ые правá ప్రత్యేక హక్కులు 3. (*необыкновенный*) అపూర్వమైన, అద్వితీయమైన; ~ый слу́чай అపూర్వమైన సంఘటన; ~ые спосóбности అద్వితీయమైన శక్తిసామర్థ్యాలు 4. *разг.* (*превосходный*) అద్వితీయమైన, అద్భుతమైన; издéлия ~ого кáчества అద్వితీయమైన నాణ్యతగల వస్తువులు

исключи́ть *сов. см.* исключáть

исковéркать *сов. см.* ковéркать

исколеси́||ть *сов. разг.* (*вн.*) తిరుగు; он ~л весь гóрод నగరమంతా తిరిగాడు

исколоти́ть *сов. разг.* (*вн.*) పాశవికంగా (చితకప తక) బాదు, చావచితక కొట్టు

искóм||ый 1. వెతికే, అన్వేషిత 2. *мат.*: ~ое числó అజ్ఞాతరాశి

искóнн||ый స్వతస్సిద్ధమైన, సహజమైన (*извечный*); స్థిర, ఆది (*коренной*); ~ый обитáтель స్థిరనివాసి, ఆదివాసి; ~ая рýсская чертá రష్యన్ స్వభావానికి స్వతస్సిద్ధమైనది (సహజమైనది)

ископáем||ый 1. శిలాజం, శిలీభూత; полéзные

~ые ఖనిజాలు 2. *геол.*: ~ое живо́тное శిలాజ జంతువు

искорене́ние *с* నిర్మూలనం, దుంపనాశనం, ఉన్మూలనం

искорени́ть *сов. см.* искореня́ть

искореня́ть, искорени́ть (*вн.*) నిర్మూలించు

и́скоса *нареч.* ఓర; гляде́ть ~ ఓర కంట (క్రీగంట) చూచు

и́скр||а *ж* 1. మిణుకు, అగ్నికణం, నిప్పురవ్వ 2. *перен.* మెరుపు; ~а наде́жды ఆశారేఖ, ఆశాకిరణం; после́дняя ~а жи́зни జీవితపు కొనమెరుపు ◇ у него́ ~ы из глаз посы́пались [దెబ్బతో] అతనికి దేవేంద్ర లోకం కనిపించింది, అతని కళ్లు గిరిగిరాలు తిరిగాయి

и́скренне *нареч.* మనఃపూర్వకంగా, మనస్ఫూర్తిగా, మనసార

и́скренн||ий మనఃపూర్వక, నిష్కపటమైన, మనసార; ~ий челове́к నిష్కపటి అయిన మనిషి, కాపట్యంలేని వాడు; ~яя благода́рность మనఃపూర్వక కృతజ్ఞత

и́скренность *ж* మనస్ఫూర్తి, చిత్తశుద్ధి, నిష్కాపట్యం

искриви́ть(ся) *сов. см.* искривля́ть(ся)

искривле́ние *с* 1. (*де́йствие*) వంచడం 2. (*ме́сто*) వక్రత, వంకర; ~ позвоно́чника వెన్నెముక వక్రత (వంకర) 3. *перен.* కౌటిల్యం; ~ полити́ческой ли́нии రాజకీయ విధానంలో కౌటిల్యం

искривлённый కొంకర్లు పోయిన, వక్రమైన, వంకరైన; ~ позвоно́чник వక్రమైన వెన్నెముక

искривля́ть, искриви́ть (*вн.*) వంచు, వంకర తిప్పు

искривля́ться, искриви́ться కొంకర్లు (వంకర్లు) పోవు, ఈచపడు; его́ лицо́ искриви́лось от бо́ли నొప్పితో అతని ముఖం మెలి (మెలికలు) తిరిగింది

искри́||ться *несов.* 1. మిణుకుమిణుకుమను, మిలమిల లాడు; снег блести́т и ~тся మంచు మిలమిలలాడుతోంది 2. (*тв.*; *о глаза́х, взгля́де*) కళకళలాడు; глаза́ ~лись ра́достью కళ్లు సంతోషంతో కళకళలాడాయి

искромса́ть *сов. см.* кромса́ть

искупа́ть I *сов. см.* купа́ть

искупа́ть II, искупи́ть (*вн.*) ప్రాయశ్చిత్తం ద్వారా పరిహారం కలుగజేయు; పరిహరించు (*тж. возмеща́ть*); ~ вину́ తప్పును పరిహరించు, తప్పుకి పరిహారం చెల్లించు

искупа́ться *сов. см.* купа́ться

искупи́ть *сов. см.* искупа́ть II

искупле́ние *с* 1. (*вины́ и т.п.*) ప్రాయశ్చిత్తం, అపచిత; ~ вины́ తప్పుకి ప్రాయశ్చిత్తం 2. (*распла́та*) పరిహారం

искуса́ть *сов.* (*вн.*) తీవ్రంగా కరుచు

иску́сник *м разг.* ఆరితేరినవాడు, నెరవాది; నేర్పరి

иску́сн||ый 1. (*о челове́ке*) నేర్పరి, ఆరితేరిన, ప్రావీణ్యంగల, ప్రౌఢ, పేశలమైన; ~ый ма́стер ఆరితేరిన వాడు 2. (*о рабо́те*) ఆరితేరిన; ~ая рабо́та ఆరితేరిన పని

иску́сственно *нареч.* 1. కృతకంగా 2. (*притво́рно*) తెచ్చిపెట్టుకున్నట్టు

иску́сственн||ый 1. కృతక[మైన], కృత్రిమమైన; ~ый глаз కృతక నేత్రం, గాజు కన్ను; ~ый шёлк కృత్రిమమైన పట్టు; ~ое дыха́ние కృతకమైన శ్వసనం; ~ые зу́бы కృత్రిమ దంతాలు, కట్టుడు పళ్లు; ~ые спу́тники Земли́ కృత్రిమ ఉపగ్రహాలు; ~ые цветы́ కృతకమైన పువ్వులు 2. (*неи́скренний*) బలవంతపు (తెచ్చిపెట్టుకున్న) నవ్వు

иску́сств||о *с* 1. కళ; произведе́ние ~а కళాఖండం 2. (*уме́ние*) ప్రావీణ్యం, ప్రావీణ్యత, నైపుణ్యం, కుశలత

искусствове́д *м* కళావేత్త

искусствове́дение *с* కళాభ్యసనం, కళాధ్యయనం

искуша́ть *несов.* (*вн.*) ప్రేరేపించు, వ్యామోహపరచు, మరులుకొలుపు, ఊరించు ◇ ~ судьбу́ ప్రాణానికి తెగించు

искуше́ние *с* (*собла́зн*) ప్రేరేపణ, వ్యామోహం, దుర్బోధ, ప్రలోభం; вводи́ть кого́-л. в ~ ఒకరిని ప్రలోభం పాలుచేయు

искушённый ఆరితేరిన, ప్రావీణ్యంగల; ~ в поли́тике రాజనీతికుశలుడైన, రాజకీయాల్లో కుశలుడైన

исла́м *м* ఇస్లాం, మహమ్మదీయ మతం

испа́нец *м* స్పెయిన్ దేశస్థుడు

испа́нский స్పానిష్; ~ язы́к స్పానిష్ భాష

испаре́ни||е *с* 1. (*де́йствие*) ఆవిరి అవడం, బాష్పీకరణ, బాష్పీభవనం 2.: ~я *мн.* (*испаря́ющееся вещество́*) పొగలు, ఆవిర్లు

испа́рина *ж* స్వేదం, చెమట

испари́ть(ся) *сов. см.* испаря́ть(ся)

испаря́ть, испари́ть (*вн.*) ఇగిరించు, ఆవిరి అయిపోవునట్లు చేయు

испаря́ться, испари́ться 1. (*обраща́ться в пар*) ఇగిరిపోవు, ఆవిరి అయిపోవు, ఆవిరి అగు, పరిశోషించు 2. *перен. разг.* అదృశ్యమగు, మాయమగు

испепели́ть *сов. см.* испепеля́ть

испепеля́ть, испепели́ть (*вн.*) భస్మం చేయు, భస్మాసురహస్తం ప్రయోగించు

испéчь *сов. см.* печь II

испéчься *сов. см.* пéчься I

исписáть(ся) *сов. см.* испи́сывать(ся)

испи́сывать, исписáть (*вн.*) 1. రాతతో నింపు (నింపివేయు); исписáть страни́цу పుట నిండా రాయు 2. *разг.* (*расходовать*) వెచ్చించివేయు, వాడివేయు; ~ мнóго бумáги బోలెడు కాగితం వాడివేయు; ~ весь карандáш పెన్సిల్ వాడివేయు (అరగ దీసివేయు)

испи́сываться, исписáться 1. అయిపోవు 2. *перен. разг.*: писáтель исписáлся రచయిత సృజనా (రచనా) శక్తి సన్నగిల్లింది

испитóй *разг.* కండ్లు లోతుకు పోయిన, కళ్ళు గుంటలు పట్టిన, బుగ్గలు పీక్కు పోయిన

исповéдовать *несов.* (*вн.*) 1. *тж. сов.* (*подвергать исповеди*) మనస్సు విప్పి చెప్పుకొన్నది విను 2. (*религию, учение и т.п.*) అనుసరించు; ~ ислáм ఇస్లాం మతాన్ని అనుసరించు; ~ христиáнство క్రిష్టియన్ మతాన్ని అనుసరించు

исповéдоваться *несов. и сов. рел.* మనస్సు విప్పి చెప్పుకొను, వెళ్లబోసుకొను

и́споведь *ж* వెల్లడింత, వెళ్లబోసుకోవడం, (తో) మనస్సు విప్పి చెప్పుకోవడం

исподлóбья *нареч.*: смотрéть ~ చిరచిరలాడు, చిరచిర (అనుమానంగా) చూచు

исподтишкá *нареч. разг.* గుప్తంగా, లోపాయికారీగా; дéйствовать ~ లోపాయికారీ పద్ధతిలో వ్యవహరించు; смея́ться ~ లోలోపల నవ్వు, పళ్లసందున నవ్వు

испокóн: ~ вéку (векóв) అనాదినుంచీ

исполи́н *м* అతి (మహా) కాయుడు

исполи́нск||ий 1. భీమ, మహా; ~ая фигýра భీముడు, భీమ (మహా) కాయుడు 2. (*исключительный по размеру*) బ్రహ్మాండమైన; ~ие плáны బ్రహ్మాండమైన పథకాలు

исполкóм *м* (исполни́тельный комитéт) కార్య నిర్వాహక వర్గం

исполнéни||е *с* 1. నెరవేర్చడం, సఫలం కావడం, సఫలీకృతం చేసుకోవడం (*осуществление*); నిర్వహణ, నిర్వర్తించడం, పాలించడం (*выполнение*); ~е дóлга విధి నిర్వహణ; ~е желáний కాంక్షలు సఫలం కావడం; ~е прикáза ఆజ్ఞ నిర్వర్తించడం (పాలించడం, నిర్వహించడం); вернýться к ~ю своих обя́занностей తన బాధ్యతలను కొనసాగించు; при ~и [служéбных] обя́занностей విధి నిర్వహణలో ఉండగా, డ్యూటీలో ఉండగా 2.: ~е пéсни పాట పాడడం; ~е рóли పాత్ర పోషణ, పాత్ర ధరించడం; ~е тáнца నృత్యం చేయడం

исполни́м||ый సాధ్యం; вáше желáние вполнé ~о మీ కాంక్ష సులభ సాధ్యం

исполни́тель *м* 1. నిర్వాహకుడు 2. పాత్రధారి, నటుడు (*актёр*); గాయకుడు (*певец*); నర్తకుడు (*танцор*); వాయిద్యకాడు (*музыкант*) ◇ судéбный ~ అమీనా, అమల్దారు

исполни́тельность *ж* ఆజ్ఞానువర్తనం

исполни́тельн||ый 1. నిర్వాహక, కార్యనిర్వాహక; ~ый óрган కార్యనిర్వాహక వర్గం; ~ая власть కార్యనిర్వాహక అధికారం 2. (*старательный*) పాటుపడే, శ్రద్ధగా పాటుబడే, ఆజ్ఞానువర్తి ◇ ~ый лист రిట్, కోర్టు ఆర్డరు

испóлнить *сов. см.* исполня́ть

испóлниться *сов. см.* исполня́ться 1—3

исполня́ть, испóлнить (*вн.*) 1. అమలు చేయు, నిర్వహించు, నెరవేర్చు; ~ обещáние వాగ్దానం అమలు చేయు; ~ обя́занности когó-л. а) ఒకరి విధి నిర్వహించు б) (*заменять*) ఒకరి బదులుగా విధి నిర్వహించు; бýдет испóлнено! చిత్తం!; ~ поручéние ఒప్పగించిన పని నిర్వర్తించు; ~ прикáз ఆజ్ఞ నిర్వర్తించు; ~ рабóту పనిచేయు; ~ свой долг తన విధి నిర్వహించు, తన ధర్మం పాటించు; ~ чьё-л. желáние ఒకరి కోరిక తీర్చు (నెరవేర్చు, సఫలం చేయు); ~ чью-л. прóсьбу ఒకరి అభ్యర్థన చెల్లించు 2. (*воспроизводить*) ధరించు, పోషించు, ప్రదర్శించు, అభినయించు (*роль*); వాయించు (*музыкальное произведение*); పాడు (*песню*); నృత్యం చేయు (*танец*); ~ гимн జాతీయ గీతం ఆలాపించు; ~ симфóнию స్వరమేళ చేయు

исполня́||ться, испóлниться 1. (*осуществляться*) నిజమగు, సఫలీకృతమొనర్చబడు (*о мечте*); తీర్చు (*о просьбе*) 2. (*о времени*) అగు, అయిపోవు; испóлнилось два гóда с тех пор, как он уéхал అతను వెళ్లిపోయి రెండేళ్లు అయింది 3. (*о возрасте*) నిండు; емý испóлнилось три гóда వాడికి మూడేళ్లు నిండాయి; тебé ещё не испóлнилось тридцатú лет నీకు ముప్పై ఏళ్లు నిండలేదు; ~ется сто лет со дня рождéния శతజయంతి జరుగుతుంది 4. *тк. несов.* (*воспроизводиться*) నటించబడు (*о пьесе*); వాయింపబడు (*о музыкальном произведении*)

исполня́ющий: ~ обя́занности ఆక్టింగ్, డిప్యూటీ; ~ обя́занности дирéктора ఆక్టింగ్ డైరెక్టరు; ~ обя́занности мини́стра డిప్యూటీ మంత్రి

испóльзование *с* వినియోగం, ఉపయోగపరచడం,

вéчь; ~ áтомной энéргии в мúрных цéлях శాంతియుత ప్రయోజనాలకు అణుశక్తి వినియోగం; ~ совремéнной тéхники ఆధునిక సాంకేతిక జ్ఞాన వినియోగం

испóльзованн||ый వినియోగింపబడిన, వెచ్చింపబడిన, వ్యర్థపు; ~ая водá వ్యర్థపు నీరు; быть ~ым ఖర్చు అగు

испóльзовать *несов. и сов.* (*вн.*) వినియోగించు [కొను], ఉపయోగించు, సద్వినియోగపరచు, ఉపయోగ పెట్టు, వెచ్చించు; ~ áтомную энéргию в мúрных цéлях అణుశక్తిని శాంతియుత ప్రయోజనాలకు వినియోగించు; ~ свобóдное врéмя తీరిక[కాలాన్ని] సద్వినియోగం చేసుకొను; ~ инженéра по специáльности ఇంజనీరుని అతని వృత్తినిబట్టి సద్వినియోగం చేసుకొను; ~ слýчай అవకాశం తీసుకొను

испóртить(ся) *сов. см.* пóртить(ся)

испóрченн||ый 1. చెడిపోయిన, పాడైపోయిన (*поломанный*); కుళ్లిన, చెడిపోయిన (*о продуктах*); ~ый замóк చెడిపోయిన తాళం; ~ые зýбы పుప్పి (పాడైపోయిన) పళ్లు; ~ые отношéния విషమించిన సంబంధాలు; ~ые фрýкты కుళ్లిన పండ్లు 2. (*распущенный*) పాడైన, విపరీత; ~ый ребёнок పాడైన బిడ్డ; ~ый человéк భ్రష్టుడు, భ్రష్టాచారి

исправúтельно-трудов||óй: ~ые рабóты సంస్కరణాత్మక శ్రమ

исправúтельн||ый: ~ое заведéние బాలనేరస్తుల గృహం, రిఫర్మేటరీ

испрáвить(ся) *сов. см.* исправля́ть(ся)

исправлéни||е *с* 1. (*действие*) మరమ్మతు (*починка*); చక్కబెట్టడం 2. (*недостатков, ошибок*) సరిదిద్దుపాటు 3. (*поправка*) దిద్దు, సవరణ; вносúть ~я సవరణలు చేయు

исправля́ть, испрáвить (*вн.*) 1. (*чинить*) చక్క (బాగు) చేయు, చక్కపరచు, చక్కదిద్దు 2. (*ошибки, недостатки*) [సరి] దిద్దు, తీర్చిదిద్దు, సర్దుకొను, సవరించు; ~ харáктер స్వభావాన్ని తీర్చిదిద్దు

исправля́ться, испрáвиться బాగుపడు; సుష్ఠుపడు, బుద్ధి తెచ్చుకొను (*о человеке*)

испрáвност||ь *ж* పని చేయడం; в ~и పని చేస్తుంది

испрáвный 1. పనిచేసే స్థితిలో 2. (*старательный*) నిక్కచ్చి; ~ рабóтник నిక్కచ్చి మనిషి

испражнéни||е *с* 1. (*действие*) మల విసర్జన 2.: ~я *мн.* (*экскременты*) మలం

испражнúться *сов. см.* испражня́ться

испражня́ться, испражнúться మలం విసర్జించు

испрóбовать *сов.*: ~ все срéдства а) (*медицинские*) అన్ని మందులూ వాడు б) (*морального воздействия*) సామ దాన భేద దండోపాయాలు ప్రయోగించు

испýг *м* భయం, అదిరిపాటు, బెదురు; в ~е, с ~у భయోత్పాతంలో

испýганно *нареч.* భయంతో, బెదురుగా, అదిరిపాటుగా

испýганный 1. భయకంపితుడైన, భయచకితుడైన, భయనిర్విణ్ణుడైన 2. (*выражающий испуг*) భయపూరితమైన

испугáть(ся) *сов. см.* пугáть(ся)

испускáть, испустúть (*вн.*): ~ зáпах వాసన కొట్టు; ~ крик కేక వేయు; ~ лучú కిరణాలు ప్రసరించు; ~ послéдний вздох ప్రాణం (తుదిశ్వాస) విడుచు

испустúть *сов. см.* испускáть

испытáни||е *с* 1. పరీక్ష; ~е машúны యంత్ర పరీక్ష; я́дерные ~я అణు పరీక్ష; выдéрживать ~е పరీక్షకు తట్టుకొని నిలబడు; подвергáть ~ю పరీక్షకు పెట్టు 2.: ~я *мн.* (*экзамены*) పరీక్షలు; приёмные ~я ప్రవేశ పరీక్షలు 3. (*несчастье, невзгода*) పరీక్ష; переносúть тяжёлое ~е కఠిన పరీక్ష అనుభవించు

испы́танн||ый పరీక్షకు ఆగిన; ~ый врéменем కాల పరీక్షకు ఆగిన (నిలబడిన); ~ое срéдство చిట్కా, మంచి ఉపాయం

испытáтель *м* పరీక్షకుడు; лётчик-~ టెస్టు పైలట్

испытáтельный ప్రొబేషన్, ప్రయోగాత్మక; ~ полёт *ав.* ప్రయోగాత్మక (టెస్టు) యానం; ~ срок ప్రొబేషన్ కాలం

испытáть *сов. см.* испы́тывать

испытýющий: ~ взгляд శోధించే చూపు

испы́тывать, испытáть (*вн.*) 1. పరీక్షించు; ~ нóвую машúну కొత్త కారు పరీక్షించు; ~ самолёт విమానాన్ని టెస్ట్ చేయు; ~ свои сúлы తన తాహతును పరీక్షించుకొను; ~ чьё-л. терпéние ఒకరి ఓర్పును పరీక్షకు గురిచేయు 2. (*переживать, ощущать*) అనుభవించు, చెందు, పొందు, పడు; ~ рáдость సంతోషపడు, సంతోషం పొందు; ~ страх భయపడు; ~ чтó-л. на себé దేనినైనా స్వయంగా అనుభవించు; ~ недостáток в деньгáх డబ్బు కొరత అగు, ధనలోపం ఏర్పడు (అగు); ~ недостáток в рабóчей сúле కార్మికుల కొరత ఏర్పడు (కలుగు)

исслéдование *с* 1. పరిశీలన, పరిశోధన; అన్వేషణ

(*изыскание*); ~ Арктики ఆర్కిటిక్ మండలం అన్వేషణ; ~ косми́ческого простра́нства అంతరిక్ష అన్వేషణ; ~ кро́ви రక్త పరీక్ష[లు] 2. (*осмотр*) పరీక్ష, తనిఖీ; ~ больно́го రోగి పరీక్ష 3. (*научный труд*) విమర్శన, పరిశోధన రచన

иссле́дователь *м* పరిశోధకుడు, అన్వేషకుడు, జిజ్ఞాసువు

иссле́довательск||ий పరిశోధనా; ~ий институ́т పరిశోధనా (పరిశోధక) సంస్థ; ~ая рабо́та పరిశోధనా కృషి

иссле́довать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. పరిశీలించు, పరిశోధించు; ~ зако́ны приро́ды ప్రకృతి నియమాలను పరిశీలించు (అధ్యయనం చేయు); ~ пробле́му సమస్యను పరిశీలించు 2. (*осматривать, обследовать*) పరీక్షించు, పరికించు; ~ ме́стность స్థానాన్ని (ప్రదేశాన్ని) పరీక్షించు (చూచు); ~ страну́ దేశాన్ని అన్వేషించు

и́сстари *нареч.* అనాదినుంచి; ~ ведётся ఇది పాత ఆచారం, ఇది పురాతనాచారం

исступле́ние *с* ఉన్మత్తత; приходи́ть в ~ ఉన్మత్తుడగు

исступлённый 1. (*крайне возбуждённый*) ఉద్రిక్తమైన 2. (*необузданный*) ఉన్మత్త, మైమరచి పోయే, ఒళ్లెరగని; ~ восто́рг ఉన్మత్తానందం, ఆనంద తన్మయత్వం, ఒళ్లెరగని ఆనందం; ~ гнев వెర్రి (పిచ్చి) కోపం

иссуша́ть, иссуши́ть (*вн.*) 1. ఎండబెట్టు, ఆరబెట్టు 2. *перен.* హరించివేయు

иссуши́ть *сов. см.* иссуша́ть

иссяка́ть, исся́кнуть 1. (*высыхать*) ఇంకి (ఇరిగి) పోవు 2. *перен.* (*исчерпываться*) అయిపోవు, సన్నగిల్లు, తరిగిపోవు; запа́сы исся́кли నిల్వలు అయిపోయాయి (తరిగిపోయాయి); терпе́ние его́ исся́кло అతని ఓర్పు సన్నగిల్లింది (నిండుకుంది); энтузиа́зм исся́к ఉత్సాహం సన్నగిల్లింది

исся́кнуть *сов. см.* иссяка́ть

истек||а́ть, истéчь గతించు, అంతమైపోవు; вре́мя ~а́ет కాలం గడచిపోతోంది; вре́мя ~ло́, срок истёк కాలం అంతమైంది, గడువు అయిపోయింది

исте́кш||ий గడిచిన, పోయిన; в ~ем году́ పోయిన సంవత్సరంలో; за ~ее вре́мя గడిచిన కాలంలో

исте́рзанн||ый (*измученный*) కృంగిన, కృంగిపోయిన; ~ая душа́ కృంగిపోయిన మనస్సు

истерза́||ть *сов.* (*вн.*) 1. (*изранить*) క్షతగాత్రుని చేయు 2. (*измучить*) కృంగచేయు, క్షోభపెట్టు, మనస్సు పాడుచేయు; меня́ ~ли сомне́ния అనుమానాలతో నా మనస్సు విలవిలలాడింది

истерза́ться *сов.* మనస్సు పాడు చేసుకొను, దిగులు చెందు

исте́рик||а *ж* మూర్ఛ, కాకి సొమ్మ, ఫిట్సు; впада́ть в ~у మూర్ఛ పోవు

истери́ческ||ий 1. మూర్ఛ; ~ий припа́док మూర్ఛ, ఫిట్సు 2. (*страдающий истерией*) ఉన్మత్తావేశంగల; ~ая же́нщина ఉన్మత్తావేశంగల స్త్రీ

истери́я *ж мед.* అపస్మారం, హిస్టీరియా, మూర్ఛ, ఈడ్పురోగం ◇ вое́нная ~ యుద్ధోన్మాదం

исте́ц *м юр.* ఫిర్యాది దావాదారు, దావావేసేవాడు

истече́ни||е *с*: по ~и сро́ка కాలదోషం పట్టిన తరువాత, గడువు అయిపోయిన తరువాత

истéчь *сов. см.* истека́ть

и́стин||а *ж* సత్యం (*тж. филос.*); నిజం, నిజానిజాలు; абсолю́тная ~а పరమ సత్యం; объекти́вная ~а వస్తుపర సత్యం; относи́тельная ~а సాపేక్ష సత్యం; в э́том есть до́ля ~ы దానిలో రవ్వంత సత్యం వుంది, దానిలో నిజలేశం వుంది ◇ изби́тая ~а లోకరూఢి (స్వయంసిద్ధ) సత్యం; свята́я ~а పవిత్ర సత్యం

и́стинн||ый 1. నిజ[మైన], యథార్థ, వాస్తవ, సిసలైన; ~ый смысл నిజార్థం; ~ый хара́ктер నిజ స్వరూపం; ~ая причи́на నిజమైన కారణం; ~ое зна́ние నిజమైన (సిసలైన) జ్ఞానం; ~ое положе́ние веще́й యథార్థ (నిజమైన) పరిస్థితి 2. (*настоящий, несомненный*) నిజమైన; ~ый друг నిజమైన మిత్రుడు

истлева́ть, истле́ть 1. (*сгнивать*) చీకిపోవు 2. (*сгорать*) బూడిద అగు

истле́ть *сов. см.* истлева́ть

исто́к *м* 1.: ~ реки́ నదీ మూలం, నదియొక్క ఉత్పత్తి స్థానం 2. *перен.* ప్రారంభం, మూలం

истолкова́ние *с* 1. (*действие*) వ్యాఖ్యానించడం, విశదీకరించడం 2. (*объяснение*) వ్యాఖ్య, భాష్యం; непра́вильное ~ వికృతార్థం, వికృత (తప్పుడు) వ్యాఖ్య (భాష్యం)

истолкова́ть *сов. см.* истолко́вывать

истолко́вывать, истолкова́ть (*вн.*) వ్యాఖ్యానించు, విశదీకరించు

истоло́чь *сов. см.* толо́чь

исто́ма *ж* బడలిక, ఆయాసం

истоми́ть *сов.* (*вн.*) వేసరిల (అలియ) జేయు

истоми́ться *сов.* వేసారు, సొలిపోవు, అలిసిపోవు; ~ в

ожидáнии чегó-л. దేనికోసమైనా నిరీక్షణతో విసిగి వేసారి పోవు; ~ от жáжды దప్పికతో సొమ్మసిల్లు

истопи́ть *сов.* *(вн.)* పొయ్యి రాజేయు

истопни́к *м* స్టోకరు, బొగ్గ సేవాడు

истóрик *м* చిత్రకారుడు

истори́ческ||ий *в разн. знач.* చరిత్ర, చారిత్రక, చరిత్రాత్మక[మైన]; ~ий процéсс చారిత్రక క్రమం; ~ий ромáн చారిత్రక నవల; ~ий факт చారిత్రక ఘటన; ~ая дáта చరిత్ర దినం, చరిత్రాత్మకమైన రోజు; ~ая наýка చరిత్ర శాస్త్రం; ~ое исслéдование చారిత్రక పరిశోధన; ~ое лицó చరిత్రాత్మక (చరిత్రకు సంబంధించిన) వ్యక్తి; ~ое решéние చరిత్రాత్మక నిర్ణయం; ~ое собы́тие చారిత్రక ప్రాముఖ్యంగల ఘటన

истóри||я *ж* 1. చరిత్ర; ~я общéственного развúтия సామాజిక అభివృద్ధి చరిత్ర; всеми́рная ~я ప్రపంచ చరిత్ర 2. *(совокупность фактов)* చరిత్ర, కథ; ~я егó жи́зни అతని జీవిత కథ 3. *(рассказ)* కథ 4. *разг.* *(происшествие, случай)* సంఘటన; неприя́тная ~я దుస్సంఘటన; попадáть в ~ю చిత్రమైన పరిస్థితిలో చిక్కుకొను; с ним случи́лась забáвная ~я అతని విషయంలో ఒక తమాషా ఘటన జరిగింది

истосковáться *сов.* *разг.* (по *дт.*): ~ без родны́х и знакóмых బంధువులూ, పరిచితులూ లేక చాలా బెంగపెట్టుకొను; ~ по роднóму крáю స్వదేశం (స్వప్రాంతం) గురించి తపనపడు (బెంగపెట్టుకొను)

истóчник *м* 1. ఊట, చలమ; నీటిబుగ్గ *(родник)*; минерáльный ~ మినరల్ నీటిబుగ్గ 2. *перен.* మూలం, మూలాధారం; ~ существовáния జీవన మూలాధారం, జీవనోపాధి; ~и сырья́ ముడిపదార్థాల నిధులు (మూలాధారాలు); из достовéрных ~ов నమ్మదగిన ఆధారాలనుంచి ◇ рабóта напи́сана по ~ам మూలాధారాల సాయంతో కూర్చిన రచన

истощáть, истощи́ть *(вн.)* 1. గాసిల జేయు, వేసరిలజేయు; ~ зéмлю భూమిని పేదవడ (నిస్సారం) జేయు; ~ органи́зм శరీరాన్ని బడల (గాసిల) జేయు 2. *(исчерпывать)* వాడివేయు, ఖర్చుపెట్టివేయు, ఖాళీ చేయు; ~ ресýрсы నిధులను వాడివేయు (ఖాళీచేయు); ~ чьё-л. терпéние ఒకరి ఓర్పు హరించు (నశింప జేయు)

истощá||ться, истощи́ться 1. (*о почве*) శుష్కించు, నిస్సారమగు 2. *перен.* *(иссякать)* అడుగంటు, తెగబారు, కరగు; у меня́ терпéние ~ется నా ఓపిక నశిస్తోంది (అడుగంటుతోంది)

истощéние *с* 1. *(изнурение)* నిస్త్రాణ, డీలు, శోష 2. *(потеря плодородия)* నిస్సారం 3. *(уменьшение, исчезновение)* అయిపోవడం, ఒట్టిపోవడం

истощённый 1. నిస్త్రాణ చెందిన, శోషించిన, డీలాపడిన; [имéть] ~ вид నిస్త్రాణగా కనపడు; ~ человéк అర్భకుడు 2. (*о почве*) నిస్సారమైన

истощи́ть(ся) *сов. см.* истощáть(ся)

истрáтить(ся) *сов. см.* трáтить(ся)

истреби́тель *м* *(самолёт)* డిస్ట్రాయర్, విధ్వంసక విమానం

истреби́тельн||ый 1. విధ్వంసక, వినాశకర; ~ая войнá వినాశకర యుద్ధం 2. *ав.* విధ్వంసక, పోరాట

истреби́ть *сов. см.* истребля́ть

истреблéние *с* నాశ[న]ం, హతమార్చడం, సంహారం, ఘాతం

истребля́ть, истреби́ть *(вн.)* నశింప (నాశనం) చేయు, హతమార్చు

истрепáть *сов. см.* трепáть 2

истрепá||ться *сов. разг.*: вéщи ~лись బట్టలు చినిగి (చిరిగి) పోయాయి; кни́га ~лась పుస్తకం చినిగి పోయింది

истукáн *м* *(изваяние)* విగ్రహం, పూజా ప్రతిమ ◇ стоя́ть как ~ *разг.* а) *(совершенно неподвижно)* కొయ్యబారి (కొరడుబారి) పోవు б) *(ничего не понимая)* తికమకై పోవు

и́стый నిజమైన, సిసలైన, అచ్చమైన; ~ охóтник సిసలైన (అచ్చమైన) వేటగాడు

истязáни||е *с* 1. *(действие)* హింస, చిత్రహింస 2.: ~я *мн.* *(мучения)* హింసలు

истязáтель *м* హింసకుడు

истязáть *несов.* *(вн.)* హింసించు, చిత్రహింసలు పెట్టు

исхóд *м* 1. *(способ разрешить затруднение)* మార్గం, దారి 2. *(результат)* ఫలితం, పర్యవసానం; ~ бóя యుద్ధ ఫలితం; ~ соревновáния పోటీ ఫలితం 3. *(окончание, конец)* అంతం, సమాప్తి, ముగింపు; день на ~е పొద్దువాలిపోతోంది ◇ быть на ~е ఉడిగి పోవు, సన్నగిలిపోవు (*о силах*); నిండుకొను (*о запасах*)

исходи́||ть I *сов.* *(вн.)* అంతటా తిరుగు; я ~л весь гóрод పట్టణమంతా కలతిరిగాను

исхо||ди́ть II *несов.* 1. (от *рд.*, из *рд.*; *происходить, иметь своим источником*) (నుంచి, దగ్గరనుంచి) వచ్చు; свéдения исхóдят из вéрных

источников సమాచారం విశ్వసనీయమైన ఆధారంనుంచి వచ్చింది 2. (из *рд.*; *основываться*) (దేనినుంచి అయినా) బయల్దేరు, (పై, మీద) ఆధారపడు; я ~жу из того́, что... నేను దేనిపైన (ఏ అంశంపైన) ఆధారపడి చెప్తున్నానంటే...; ~дя́ из э́того కనుక, అందుచేత, కాగా

исходи́ть III, изойти́ (*тв.*): ~ кро́вью రక్తస్రావంతో చనిపోవు; ~ слеза́ми హృదయ విదారకంగా విలపించు

исхо́дн||ый ప్రారంభక; ~ый пункт ప్రారంభక అంశం; ~ое положе́ние విషయానికి నాంది, ప్రతిపాదనకు నాంది (మూలం)

исхуда́лый చిక్కిపోయిన, అపుష్టమైన, సారపు

исхуда́ть *сов.* చిక్కిపోవు

исцара́пать *сов.* (*вн.*) రక్కు

исцара́паться *сов.* గీరుకొను

исцеле́ние *с* (*выздоровление*) కోలుకోవడం, స్వస్థత చెందడం

исцели́ть(ся) *сов. см.* исцеля́ть(ся)

исцеля́ть, исцели́ть (*вн.*) కుదుర్చు, నయం చేయు, స్వస్థపరచు

исцеля́ться, исцели́ться నయమగు స్వస్థత చెందు, రోగవిముక్తుడగు

исчеза́||ть, исче́знуть 1. అంతరించి (అంతర్ధానమై) పోవు, మాయమైపోవు, గాలికి కొట్టుకుపోవు, గాలిలో కలిసిపోవు; э́тот вид живо́тного ~ет ఈ జంతు జాతి అంతరించిపోతోంది; боль исче́зла నొప్పి మాయమైపోయింది; страх исче́з భయం మాయమైపోయింది; тума́н ~ет పొగ గాలిలో కలిసిపోతోంది 2. (*скрываться из виду, из поля зрения*) మాయమగు, అదృశ్యమగు; ~ть в толпе́ గుంపులో కలిసిపోవు అదృశ్యమగు

исчезнове́ние *с* మాయం, మటుమాయం, అదృశ్యమవడం

исче́знуть *сов. см.* изчеза́ть

исче́рпать *сов. см.* исче́рпывать

исче́рпывать, исче́рпать (*вн.*) 1. ఖర్చు (జాడా) చేయు; ~ все возмо́жности అన్ని ప్రయత్నాలూ చేసి వేయు; ~ сре́дства డబ్బు ఖర్చుచేయు; вре́мя исче́рпано వ్యవధి అయిపోయింది, కాలం వ్యయమైంది 2. (*доводить до конца, разрешать*) పరిష్కరించు, పూర్తి అగు; вопро́с исче́рпан సమస్య పరిష్కరింపబడింది; програ́мма исче́рпана కార్యక్రమం పూర్తి అయింది

исче́рпывающ||ий సమగ్ర (*полный*); సవివర' వివరణతో కూడిన (*подробный*); ~ее доказа́тельство సమగ్ర (వివరణతో కూడిన) నిరూపణ; ~ие све́дения సమగ్ర సమాచారం

исчисле́ние *с* 1. సంఖ్యానం, గణన[ం] 2. *мат.* కలన గణితం

исчи́слить *сов. см.* исчисля́ть

исчисля́ть, исчи́слить (*вн.*) గణించు, లెక్క వేయు

исчисля́||ться *несов.* లెక్కవేయబడు, చేరుకొను; убы́тки ~ются десятью́ ты́сячами рубле́й నష్టాలు పది వేల రూబుళ్లకు చేరుకున్నాయి

ита́к *союз* ఈవిధంగా; ~, вопро́с решён ఈవిధంగా విషయం పరిష్కారమైంది

италья́нец *м* ఇటాలియన్, ఇటలీ దేశస్తుడు

италья́нский ఇటాలియన్; ~ язы́к ఇటాలియన్ భాష

и т. д. (и так да́лее) వగైరా, ఇత్యాది, మొదలైనవి

ито́г *м* 1. మొత్తం, బేరీజు, వెరసి; подводи́ть ~ బేరీజు వేయు, సంగ్రహించు 2. (*результат*) ఫలితం; ~ многоле́тнего труда́ చాలా సంవత్సరాల కృషి ఫలితం ◇ в ~е ఫలితంగా

итого́ *нареч.* మొత్తం, వెరసి, మొత్తంమీద; ~ де́сять рубле́й మొత్తంమీద (వెరసి) పది రూబుళ్లు

и т. п. (и тому́ подо́бное) వగైరా, మొదలైనవి, ఇత్యాదులు

их *мест.* 1. *рд. от* они́ వారి, వాళ్ల (*о людях*); వాటి (*о животных и предметах*) 2. *вн. от* они́ వారిని, వాళ్లని (*о людях*); వాటిని (*о животных и предметах*) 3. *притяж.* వారి, వాళ్ల; их кни́ги వారి (వాళ్ల) పుస్తకాలు; э́то их кни́ги ఈ పుస్తకాలు వాళ్లవి; на́ша ко́мната ме́ньше, чем их మా గది వాళ్ల దానికంటె చిన్నది

ихтио́лог *м* ఇక్తియోలజిస్టు, మత్స్య శాస్త్రజ్ఞుడు

ихтиоло́гия *ж* ఇక్తియోలజీ, మత్స్య శాస్త్రం

иша́к *м* గాడిద, గర్దభం

ище́йка *ж* 1. జాగిలం 2. *перен. презр.* (*сыщик*) పోలీసు జాగిలం

ию́л||ь *м* జూలై; в ~е జూలైలో

ию́льский జూలై; ~ день జూలై రోజు

ию́н||ь *м* జూన్; в ~е జూన్‌లో

ию́ньский జూన్; ~ день జూన్ రోజు

йод *м* అయొడీను; настóйка ~а టింక్చర్ అయొడీన్

йóт||а *ж* లేశం, రవంత, పిసరంత; ни на ~у పిసరంత కూడా లేదు; положéние ни на ~у не изменилось పరిస్థితులు పిసరంత కూడా మారలేదు

К

к, ко *предлог* (*дт.*) **1.** (*при обозначении направления, приближения*) కు, దగ్గర[కు]; к юго-востóку ఆగ్నేయ దిశకు (దిశగా); к немý пришёл друг అతని దగ్గరకు మిత్రుడొకడు వచ్చాడు; письмó к дрýгу మిత్రునికి రాసిన ఉత్తరం; идти́ к врачý డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళు; направля́ться к рекé నది దగ్గరకు వెళ్ళు **2.** (*при обозначении соприкосновения*) కు; прибивáть таблúчку к двéри తలుపుకు ప్లేటు తగిలించు; прислоня́ться к стенé గోడకు ఆనుకొను; приставáть к бéрегу ఒడ్డు చేరుకొను **3.** (*при обозначении добавления, присоединения*) కు, లో; прибавля́ть три к пяти́ అయిదుకు మూడు కలుపు; прибавля́ть к раствóру вóду ద్రావణానికి నీళ్ళ కలుపు; примыкáть к какóй-л. пáртии ఒక పక్షానికి (పార్టీకి) అనుబంధించి వుండు; присоединя́ться к чьемý-л. мнéнию ఒకరి అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకొను **4.** (*при указании срока*) కు, కల్లా; к десяти́ часáм పది గంటలకు, పదింటికి; к концý мéсяца నెల ఆఖరికల్లా, నెలాఖరుకు; к пéрвому января́ జనవరి ఒకటవ తేదీకి (ఒకటికి); к утрý ఉదయానికి **5.** (*при обращении*) కు; к грáжданам పౌరులకు; обращáться к комý-л. ఒకరికి దరఖాస్తు చేయు, ఒకరిని ప్రార్థించు **6.** (*при обозначении побуждения, мотива действия*) కు; готóвиться к экзáменам పరీక్షకు కూర్చొను; стреми́ться к знáниям జ్ఞానం ఆకాంక్షించు **7.** (*при указании на назначение*) కి, కొరకు, కోసం; к зáвтраку ఉదయం భోజనం కోసం; к обéду డిన్నరుకి; пýговицы к плáтью ఫ్రాకుకి గుండీలు; подáрок ко дню рождéния జన్మదిన కానుక; к столéтию со дня рождéния శతజయంతికి, శతజయంతిని పురస్కరించుకుని **8.** (*по отношению к*) పట్ల; любóвь к рóдине మాతృదేశం పట్ల ప్రేమ; он добр к ней అతను ఆమెపట్ల ఆదరాభిమానాలు (ప్రేమాభిమానాలు) చూపుతాడు; питáть нéнависть к комý-л. ఒకరిపట్ల ద్వేషం కలుగు **9.** (*в наречных сочетаниях*): лицóм к лицý ముఖా ముఖి; плечóм к плечý భుజం భుజం కలిపి ◇ к всеóбщему удивлéнию అందరికి ఆశ్చర్యం కలిగేలాగ (కలిగించేలా); к моемý стыдý నాకు యిది సిగ్గు కలిగించే విషయం; к несчáстью దురదృష్టవశాత్తూ; к примéру ఉదాహరణకు; к слóву అన్నట్టు, మాట వరుసకు; к сожалéнию దురదృష్టవశాత్తూ; к счáстью అదృష్టవశాత్తూ; к томý же దీనికితోడు, అదేకాక; к чемý он э́то сказáл? అతను దాన్ని ఎందుకు (దేనికోసం) చెప్పాడు?; э́то к лýчшему ఇది మేలు[కోసం], ఇది మంచిది (మంచికోసం); э́то ни к чемý ఇది లాభం లేదు; ఇది నిష్ప్రయోజనం

кабал||á *ж* కట్టుబానిస వ్యవస్థ, దాస్యం; быть в ~é у когó-л. ఒకరి దాస్యంలో వుండు, ఒకరికి కట్టుబడి వుండు

кабáльн||ый: ~ый договóр బంధించే ఒప్పందం; ~ая зави́симость దాస్యం; ~ые услóвия కట్టివేసే షరతులు

кабáн *м* **1.** (*дикая свинья*) అడవి పంది, ఏకలం, ఏకలీడు **2.** (*самец домашней свиньи*) పోతు పంది, పోత్రి

кабачóк *м* (*плод*) సొరకాయ

кáбель *м* కేబుల్, తంతి; телегрáфный ~ టెలిగ్రాఫ్ కేబుల్ (తంతి); телефóнный ~ టెలిఫోన్ కేబుల్; подвóдный ~ జలాంతర్గత కేబుల్ (తంతి)

каби́на *ж* అర, గది; ~ грузовикá లారీ డ్రైవరు అర; ~ ли́фта లిఫ్టు అర; ~ самолёта విమానపు అర (కాబిన్); ~ телефóна-автомáта టెలిఫోన్ బూత్; ~ для голосовáния వోటు వేసే బూత్; душевáя ~ షవర్ [స్నానం చేసే] గది

кабинéт *м* **1.** కచేరీ గది, ఆఫీసు; ~ дирéктора డైరెక్టరు ఆఫీసు గది; рабóчий ~ అధ్యయన (కచేరీ) గది; физи́ческий ~ ఫిజిక్సు గది; хирурги́ческий ~ సర్జరీ గది **2.** (*правительство*) మండలి; ~ министрóв మంత్రి మండలి

каблýк *м* మడమ; высóкий ~ ఎత్తు మడమ ◇ быть под каблукóм у когó-л. *разг.* ఒకరి పిడికిట్లో వుండు

кавалéр I *м* **1.** (*в танцах*) [డాన్సు] పార్ట్నరు **2.** *разг.* (*поклонник*) అభిమాని

кавалéр II *м* (*награждённый орденом*) గ్రహీత; ~ трёх орденóв మూడు బిరుదుల గ్రహీత

кавалери́йский అశ్విక

кавалери́ст *м* అశ్వికుడు

кавале́рия *ж* అశ్విక దళం (సైన్యం), తురంగ (హయ) బలం

ка́верз||а *ж разг.* తక్కిడిబిక్కిడి, మోసం; устра́ивать ~у кому́-л. ఒకరిని తక్కిడిబిక్కిడి (మోసం) చేయు

ка́верзный *разг.* 1. యక్ష; ~ вопро́с యక్ష ప్రశ్న 2. (*коварный*) కుటిల; ~ челове́к కుటిలుడు

кавка́зец *м* కకేషియన్ [వాడు]

кавка́зский కకేషియన్; Кавка́зский хребе́т కకేషియన్ పర్వత శ్రేణి

кавы́чк||и *мн.* (*ед.* кавы́чка *ж*) కొటేషన్ గుర్తులు (మార్కులు); ста́вить ~и కొటేషన్ గుర్తులు పెట్టు ◇ в ~ах *ирон.* కొటేషన్ మార్కుల్లో

ка́дка *ж* పీపా, తొట్టె

кадр *м* దృశ్యం, ఫొటో

ка́дровый: ~ офице́р కెరియర్ ఆఫీసరు; ~ рабо́чий అనుభవంగల (నియత, దీర్ఘ కాలంగా పనిచేసే) కార్మికుడు

ка́др||ы *мн.* 1. సిబ్బంది, కార్యకర్తలు, కేడర్లు; парти́йные ~ы పార్టీ కార్యకర్తలు (కేడర్లు); подбо́р ~ов సిబ్బంది ఎంపిక [చేయడం]; отде́л ~ов సిబ్బంది విభాగం 2. *воен.* సైన్య విభాగం (సిబ్బంది)

каду́шка *ж* చిన్న పీపా, తొట్టె

кады́к *м* గొంతు ముడి, కంఠ మణి

каёмка *ж* పేటంచు

каждодне́вный రోజువారీ, దిన, దైనందిన

ка́жд||ый *мест.* 1. ప్రతి; ~ый день ప్రతి రోజు, రోజూ; ~ый раз ప్రతి సారి, ప్రతి మారు; ~ый челове́к ప్రతివాడు; ~ые два дня ప్రతి రెండు రోజులకూ, రోజు విడిచి రోజు; ~ую ночь అనురాత్రము; в ~ый дом ఇంటింటికీ 2. *в знач. сущ. м* ప్రతివాడు, ప్రతి ఒకడు; э́то ~ому поня́тно ఇది ఎవరికైనా అర్థమవుతుంది; от ~ого по спосо́бностям, ~ому по труду́ ప్రతి ఒకరినుంచీ అతని సామర్థ్యాన్నిబట్టి, ప్రతి ఒకరికీ అతని పనినిబట్టి; ~ому (*о людях*) తలా, తల ఒక్కంటికి ◇ на ~ом шагу́ అడుగడుగున, అడుగడుగునకు

ка́жется *см.* каза́ться 3

ка́жущийся అనిపించే, కనిపించే

каза́к *м* కోసక్

каза́лось *см.* каза́ться 4

каза́рма *ж* బారకాసు

каза́ться, показа́ться 1. (*тв.; выглядеть*) అగపడు, కనిపించు; он ка́жется моло́же свои́х лет తన వయస్సుకంటె చిన్నవాడుగా కనిపిస్తాడు; он ка́жется у́мным తెలివైనవాడు అనిపిస్తున్నాడు; она́ ка́жется ребёнком ఆమె చిన్న పాపలాగా కనిపిస్తుంది; э́то мо́жет показа́ться стра́нным ఇది విచిత్రంగా కనిపించవచ్చు (తోచవచ్చు), ఇది మీకు విచిత్రం అనిపించవచ్చు 2. *безл.* (*дт.; представляться*) అనుకొను; мне ка́жется, что он пришёл అతను వచ్చాడని అనుకున్నాను 3. ка́жется *в знач. вводн. сл.*: он, ка́жется, уже́ прие́хал అతను వచ్చాడట; я, ка́жется, не опозда́ла నేను ఆలస్యం కాలేదనుకుంటున్నాను; ка́жется, бу́дет дождь వర్షం వచ్చేటట్లుగా వుంది 4. каза́лось *в знач. вводн. сл.*: каза́лось, он вот-во́т упадёт అతను పడతాడని అనిపించేది; каза́лось бы ఉన్నట్టు అనిపించు; каза́лось бы, э́то о́чень легко́ [сде́лать] ఇది సులువుగా ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది

каза́х *м* కజాహ్‌వాడు

каза́хский కజాహ్; ~ язы́к కజాహ్ భాష

каза́цк||ий కోసక్; ~ая са́бля కోసక్ కత్తి

каза́ч||ий కోసక్; ~ья стани́ца కోసక్ గ్రామం

казема́т *м* జైలు సెల్, జైలు (ఖైదు) కొట్టు (ఖానా)

казённ||ый 1. *уст.* ప్రభుత్వ; ~ое иму́щество ప్రభుత్వ ఆస్తి; на ~ый счёт ప్రభుత్వ (ఆఫీసు) ఖర్చుతో (ఖర్చుమీద) 2. *перен.* (*бюрократический*) బ్యూరాక్రటిక్

казна́ *ж* ఖజానా, భాండారం; госуда́рственная ~ ప్రభుత్వ ఖజానా

казначе́й *м* కోశాధికారి

казначе́йство *с* ఖజానా, భాండారం

казни́ть *несов. и сов.* (*вн.*) ఉరితీయు (*вешать*); కాల్చివేయు (*расстреливать*)

казнь *ж*: сме́ртная ~ మరణశిక్ష, ప్రాణదండన; пригова́ривать к сме́ртной ка́зни మరణశిక్ష విధించు

кайма́ *ж* అంచు

как 1. *нареч. вопр.* ఎలా, ఎలాగు; ఏమిటి (*о названии, имени*); ~ вас зову́т?, ~ ва́ше и́мя? మీ పేరేమిటి?, మీ పేరు?; ~ ва́ше здоро́вье? మీ ఆరోగ్యం ఎలా వుంది?; ~ вы пожива́ете? మీరు కులాసాగా ఉన్నారా?; ~ же э́то произошло́? ఇది ఎలా జరిగింది?; ~ он э́то сде́лал? అతను దాన్ని ఎలాగు చేశాడు?; ~ называ́ется э́тот го́род? ఇది ఏ ఊరు?; ~ мне добра́ться до це́нтра го́рода? నేను పట్టణ సెంటర్‌కు ఎలా వెళ్లాలి?, పట్టణం సెంటరుకు దారి ఏది? 2. *нареч. опред.* (*в воскл. предложениях*): ~ жаль! అయ్యో పాపం!; ~ краси́во! ఎంత బాగుంది!; ~ вам не сты́дно! మీకు సిగ్గు వేయడం లేదూ! 3. *нареч. относ.* ఎంత, అంత; е́сли бы вы зна́ли, ~ он уста́л! అతనికి ఎంత అలసట వచ్చిందో మీకు

తెలిసి వుంటే 4. *нареч. образа действия* అలా[గు]; вот ~ э́то на́до де́лать ఇది అలాగే చేయాలి 5. *нареч. времени*: когда́ ты пойдёшь в кино́? — Как ко́нчу рабо́ту నువ్వు సినిమాకు ఎప్పుడు వెళ్తావు? — పని పూర్తి చేశాక వెళ్తాను 6. *частица* ఏమిటి; ~, ра́зве уже́ двена́дцать? ఏమిటి, అప్పుడే పన్నెండు గంటలైందే? 7. *союз сравн.* అట్టు, అట్లు, లాగా, వలె, లాంటి, బాపతు; ~ всегда́ మామూలుగా, ఎప్పటిలాగా; ~ и ра́ньше మునుపటి లాగా; бе́лый ~ полотно́ పాలలా[గ] తెల్లగా వుంది (*букв.* как молоко́); он поступи́л, ~ вы сказа́ли మీరు చెప్పినట్లు అతను చేశాడు; тако́й писа́тель, ~ он అతని లాంటి (బాపతు) రచయిత 8. *союз* (*в качестве*) గా; ~ врач я сове́тую вам е́хать на юг మీరు దక్షిణానికి వెళ్లాలని నేను డాక్టరుగా మీకు సలహా ఇస్తున్నాను (చెబుతున్నాను) 9. *союз*: ~ не (*кроме*) తప్ప; кто же э́то сде́ласт, ~ не вы? మీరు తప్ప ఇది ఎవరు చేస్తారు? 10. *союз* (*когда*) గానే, అప్పుడు, అక; ~ ко́нчу рабо́ту, так и приду́ పని పూర్తి చేశాక వస్తాను; ~ уви́дишь его́, переда́й приве́т అతన్ని చూసినప్పుడు (కలుసుకుంటే) అడిగినట్టు చెప్పండి; ~ то́лько он пришёл అతను రాగానే 11. *союз* (*в составе сложных союзов*): в то вре́мя ~ అప్పుడు; по́сле того́, ~ అనంతరం, తరువాత; по́сле того́, ~ мы прие́хали в Москву́ మేము మాస్కోకు వచ్చిన తరువాత, మాస్కోకు మా రాక అనంతరం; с тех пор ~ అప్పటినుంచి 12. *союз* (*что*): я ви́дел, ~ она́ пришла́ ఆమె రావడం నేను చూశాను ◇ ~ бу́дто నట్టు; де́лайте вид, ~ бу́дто вы ничего́ не зна́ете మీకు ఏమీ తెలియనట్టు (ఎరగనట్టుగా) నటించండి; ~ бы то ни́ было ఎలాగైతే అలా కానీయండి, [ఏది] ఏమైనాసరే; ~ вдруг అకస్మాత్తుగా; ~ ви́дно అనిపిస్తోంది, కనిపిస్తోంది; ~ знать ఎవరికి తెలుసు; ~ когда́ ఖచ్చితంగా చెప్పలేం; ~ мо́жно скоре́е వీలైనంత సాధ్యమైనంత త్వరగా; ~ наприме́р ఉదాహరణకు; ~ раз а) (*точно, именно*) సరిగ్గా б) (*впору, в самый раз*) సరిపోవు; ~ сказа́ть ఏదైనా జరగవచ్చు (కావచ్చు); ~..., так и... కూడా; ~ а́рмия, так и флот సైన్యమూ, నౌకా దళాలూ కూడా; бою́сь, ~ бы он не заблуди́лся అతను దారి తప్పవచ్చు

ка́к-либо *нареч. см.* ка́к-нибудь 1

ка́к-нибудь *нареч.* 1. (*тем или иным способом*) ఏదో విధంగా; нам на́до ~ добра́ться домо́й ఏదో విధంగా ఇంటికి చేరాలి (చేరుకోవాలి) 2. *разг.* (*небрежно*) ఎలా పడితే అలా; он всё де́лает ~ అతను అన్నిటినీ ఎలా పడితే అలా చేస్తాడు 3. *разг.* (*когда-нибудь*) ఎప్పుడో ఒకప్పుడు, ఒకసారి; заходи́те к нам ~ ఎప్పుడో ఒకసారి మాదగ్గర[కు] రండి

како́в *мест.* 1. *вопр.* ఏమిటి?; ~ он собо́й? అతను ఎలా వున్నాడు (అనిపిస్తాడు)?; каковы́ результа́ты? ఫలితాలు ఏమిటి? 2. *опред.* ఇది, ఇవి; вот каково́ положе́ние పరిస్థితి ఇది (ఇలా వుంది) 3. *относ.* ఎలా; я не зна́ю, ~ э́тот челове́к మనిషి ఎలా వున్నాడో (వున్నదీ) నాకు తెలియదు

каково́ *нареч. разг.*: ~ мне э́то слы́шать? ఇది వినడానికి నాకు ఎలా వుందనుకున్నారు?

как||о́й *мест.* 1. *вопр.* ఏ, ఏది; ~о́е сего́дня число́? ఈ వేళ ఏ తేదీ?; ~у́ю кни́гу ты чита́ешь? నీవు ఏ పుస్తకం చదువుతున్నావు?; ~а́я из э́тих книг вам бо́льше нра́вится? ఈ పుస్తకాలలో మీకు ఏది ఇష్టం? 2. *опред.* ఎంత; ~о́й краси́вый го́род! ఎంత అందమైన నగరం!; ~о́й он сообрази́тельный! ఎంత తెలివైనవాడు!; вот ~о́й слу́чай అలాంటి [సం]ఘటన 3. *относ.* అలాంటి (*подобный*); страх, ~о́го он никогда́ не испы́тывал అలాంటి భయం అతని కెన్నడూ కలగలేదు; у него́ нет таки́х книг, ~и́е вам нужны́ మీకు కావలసిన పుస్తకాలు అతని దగ్గర లేవు ◇ ~о́й [бы] ни ఏదైనా, ఏ; ~у́ю бы кни́гу он ни взял అతను ఏదైనా (ఏ) పుస్తకం తీసుకున్నా; ~о́й хоти́те (хо́чешь) మీకు (నీకు) ఇష్టమైన దేదైనా, ఏదైనా

како́й-либо *мест. см.* како́й-нибудь 1

как||о́й-нибудь *мест.* 1. (*тот или иной*) ఏదైనా, ఏదో ఒక; дай ~у́ю-нибудь кни́гу ఏదో ఒక పుస్తకం నాకియ్యి 2. *разг.* (*не более*) ఒక; ~и́е-нибудь два́дцать рубле́й [ఒక] ఇరవై రూబుళ్ళు మాత్రమే; в ~и́х-нибудь десяти́ киломе́трах ఒక పది కిలోమీటర్ల దూరం; он сде́лал э́то в ~и́е-нибудь два-три дня అతను ఈ పని [కేవలం] రెండు మూడు రోజుల్లోనే పూర్తి చేశాడు

како́й-то *мест.* 1. (*неизвестно какой*) ఎవడో ఒకడు, ఎవరో ఒకరు (*о человеке*); ఏదో ఒక (*о предметах*); видне́ется ~ предме́т ఏదో ఒక వస్తువు కనపడుతోంది; вас спра́шивает ~ челове́к ఎవరో ఒకరు మీకోసం అడుగుతున్నారు 2. *см.* како́й-нибудь 2 ◇ в ~ ме́ре కొంతవరకు

ка́к-то *нареч.* 1. (*каким-то образом*) ఏదో విధంగా, ఎలాగైతేనేం, ఎలాగైనా; он ~ суме́л ула́дить де́ло ఏదో విధంగా ఈ వ్యవహారం సవరించుకోగలిగాడు

2. *разг.* (*однажды*) ఒకొక్కప్పుడు, ఒకో (ఒక) సారి; ~ он сказáл ఒక సారి అతను చెప్పాడు 3. *разг.* (*в какой-то мере*) ఎలాగైనా, ఎలాగో ఒక లాగా; это ~ стрáнно ఇది ఎలాగైనా చిత్రంగా వుంది 4. (*неизвестно как*) ఎలాగో; посмотрю, ~ он вы́йдет из положéния ఈ పరిస్థితినుంచి ఎలాగో బయటపడేటట్టు చూస్తాను 5. *в знач. союза* (*при перечислении*) అంటే, అనగా

кáктус *м* నాగదాళి (ముళ్లజెముడు) మొక్క

кал *м* మలము, విరేచనం

каламбýр *м* శ్లేష

каланчá *ж* కావలా గోపురం; пожáрная ~ అగ్ని ప్రమాద కావలా గోపురం

калейдоскóп *м* కెలీడోస్కోపు; ~ собы́тий ఘటనల కెలీడోస్కోపు

калéк||а *м и ж* వికలాంగుడు, అవిటివాడు, అంగహీనుడు *м*, వికలాంగి *ж*; дéлать когó-л. ~ой ఒకరిని వికలాంగుని చేయు

календáрный కాలెండరు, పంచాంగ; ~ мéсяц కాలెండరు నెల; ~ план కాలెండరు పథకం

календáрь *м* 1. కాలెండరు; настóльный ~ టేబుల్ కాలెండరు; отрывнóй ~ ఏ రోజు కారోజు చించే కాలెండరు 2. (*способ счисления*) పంచాంగం; григориáнский ~ గ్రిగోరియన్ పంచాంగం; реформа календаря́ పంచాంగపు సంస్కరణం

калéчить, искалéчить (*вн.*) 1. వికలాంగుని (మొండి) చేయు 2. *перен.* చెడగొట్టు, పాడుచేయు; он искалéчил мою́ жизнь అతను నా జీవితం పాడు (భ్రష్టు) చేశాడు

калúбр *м* కాలిబర్; пу́шка ~а 122 *мм* 122 మి.మీ. శతఘ్ని (గన్ను)

кáлий *м хим.* పొటాషియమ్

калúтка *ж* చిన్నగేటు

калорúйность *ж* కెలోరిఫిక్ విలువ

калорúйн||ый కేలరీలు పుష్కలంగా వున్న, పౌష్టికాహార, బలవర్ధక; ~ая пи́ща కేలరీలు పుష్కలంగా వున్న ఆహారం, పౌష్టికాహారం, బలవర్ధక ఆహారం

калóрия *ж* కేలరీ

калóши *мн.* (*ед.* калóша *ж*) *см.* галóши

кáлька *ж* (*бумага*) ట్రేసింగ్ కాగితం

калькулúровать, скалькули́ровать (*вн.*) గణించు, లెక్కపెట్టు

калькуля́ция *ж* గణన, లెక్కపెట్టడం

кальсóны *мн.* లాగు, ఇజారు

кáльций *м хим.* కాల్షియమ్

каменéть, окаменéть 1. శిలయైపోవు 2. *перен.* మ్రాన్పడు, కొయ్యబారిపోవు, కల్లువడు

камени́ст||ый రాతి; ~ая пóчва రాతి నేల

каменноýгольн||ый బొగ్గు; ~ый бассéйн బొగ్గు క్షేత్రం; ~ая шáхта బొగ్గు గని

кáменн||ый 1. రాతి, కలు; ~ый дом రాతి ఇల్లు; ~ая стенá రాతి గోడ 2. *перен.* నిర్జీవ; ~ое лицó నిర్జీవ (కళా విహీనమైన) ముఖం ◇ ~ый ýголь నేల (రాతి) బొగ్గు; ~ая соль గాజు ఉప్పు, రాతి ఉప్పు; ~ое сéрдце రాతి గుండె

каменолóмня *ж* రాళ్లగని, క్వారీ

каменотёс *м* రాతిపనివాడు, కాసేడు, కాసెవాడు

кáменщик *м* తాపీపనివాడు, లేపకుడు

кáм||ень *м* 1. రాయి, శిల, కల్లు; дорóга, вымощенная ~нем రాళ్లతో వేయబడిన రోడ్డు; драгоцéнный ~ень రత్నం 2. *мед.* రాయి ◇ не остáвить ~ня на ~не నేలమట్టం చేయు; у негó ~ень лежи́т нá сéрдце అతని హృదయం ఎంతో భారంగా వుంది, అతని గుండె బరువుగా వుంది; под лежáчий ~ень водá не течёт *посл.* ≅ తల్లి అయినా ఏడవనిదే పాలివ్వదు

кáмера *ж* 1. గది, కొట్టు; ~ хранéния క్లోక్ రూమ్, సామాను కొట్టు; дезинфекциóнная ~ డిజిన్ఫెక్షన్ వార్డు 2. (*в тюрьме*) ఖైదు; одинóчная ~ విడి (ఏకాంత) ఖైదు 3. *тех.* పేటి; ~ сгорáния కంబశ్చన్ చేంబరు, దహన పేటిక 4. (*шины, мяча и т. п.*) [కారు] ట్యూబు; గాలి తిత్తి (*мяча*)

кáмерн||ый: ~ый концéрт సంగీత కచేరి, సంగీత సభ; ~ая мýзыка చేంబర్ సంగీతం

камúн *м* పొయ్యి, అంతిక

камóрка *ж* చిన్న గది

кампáния *ж* 1. *воен.* [సైనిక] దండయాత్ర 2. *полит.* ఉద్యమం; избирáтельная ~ ఎన్నికల ప్రచారోద్యమం ◇ посевнáя ~ విత్తులు జల్లే పనులు (రుతువు, తరుణం)

камуфля́ж *м воен.* కామొఫ్లేజ్, మరుగుపరచడం

камфарá *ж* కప్పురం; కర్పూరం (*тж. мед.*)

камы́ш *м* జొరు, కాండ్ర, రెల్లు

канáва *ж* కందకం, అఖాతం, కాలువ, ఖాతక

канáдец *м* కెనేడియన్, కెనడా దేశస్థుడు

канáдский కెనేడియన్

канáл *м* 1. కాలువ; морскóй ~ సముద్రపు కాలువ; оросúтельный ~ సాగునీటి కాలువ 2. *тех.*: ~ стволá తుపాకి నాడి (గొట్టపు రంధ్రం) 3. *перен.* మార్గం; дипломатúческие ~ы దౌత్య మార్గాలు ◇ мочеис-

пуска́тельный ~ *анат.* మూత్ర స్రోతస్సు (మార్గం)

канализацио́нн||ый మురికి నీళ్ల, మురుగు నీటి; ~ая систе́ма మురుగు నీటి పారుదల వ్యవస్థ (ఏర్పాట్లు); ~ая труба́ మురుగు నీటి గొట్టం

канализа́ция *ж* మురుగు నీటి పారుదల సౌకర్యం, డ్రెయినేజి సౌకర్యం

канаре́йка *ж* కేనరీ పక్షి

кана́т *м* తాడు, పడం, మోకు; стально́й ~ ఉక్కు మోకు (తాడు); ходи́ть по ~у తాటిమీద నడుచు

канатохо́дец *м* తాటిమీద నడిచేవాడు

канва́ *ж* 1. (*для вышивания*) కేన్వాస్ గుడ్డ 2. *перен.* ఆధారం, పన్నుగడ; ~ рома́на నవల పన్నుగడ (ఆధారం)

кандалы́ *мн.* సంకెళ్లు, బేడీలు, శృంఖలాలు; зако́вывать кого́-л. в ~ ఒకరికి సంకెళ్లు వేయు (తగిలించు)

кандида́т *м* 1. అభ్యర్థి, ప్రత్యర్థి; ~ в депута́ты అభ్యర్థి; ~ в чле́ны КПСС సి.పి.ఎస్.యు. కాండిడేట్ సభ్యుడు; ~ в чле́ны Политбюро́ ЦК КПСС సి.పి.ఎస్.యు. కేంద్ర కమిటీ పొలిట్‌బ్యూరో ప్రత్యామ్నాయ సభ్యుడు 2. (*учёная сте́пень*) కాండిడేట్ ఆఫ్ సైన్స్, పిహెచ్.డి.

кандида́тский కాండిడేట్, పిహెచ్. డి., డాక్టరేట్; ~ экза́мен కాండిడేట్ ఆఫ్ సైన్స్ పరీక్ష

кандидату́р||а *ж* అభ్యర్థి, అభ్యర్థిత్వం; выдвига́ть чью-л. ~у అభ్యర్థిని నియమించు (నామినేట్ చేయు); снима́ть свою́ ~у తన అభ్యర్థిత్వాన్ని ఉపసంహరించుకొను

кани́кулы *мн.* సెలవు[లు]; ле́тние ~ వేసవి సెలవు[లు] (సెలవలు)

каникуля́рн||ый సెలవు; ~ое вре́мя సెలవు రోజులు

кани́стра *ж* డబ్బా

канона́да *ж* ఫిరంగి మోత (గర్జన)

канонизи́ровать *несов. и сов. книжн.* (*вн.*) ఆదర్శీకరించు

кант *м* అంచు

кану́н *м прям., перен.* ప్రాంగణం; ~ Но́вого го́да నూతన సంవత్సరాది ముంగిలి ((ప్రాంగణం); ~ револю́ции విప్లవ ప్రాంగణం

ка́ну||ть *сов.*: ~ть в ве́чность విస్మరింపబడు; он как в во́ду ~л ఏపుజాడ లేకుండా అదృశ్యమై పోయాడు

канцеля́рия *ж* ఆఫీసు, కార్యాలయం, కచేరి

канцеля́рски||й స్టేషనరీ; ~е принадле́жности స్టేషనరీ (రాత) సాధనాలు ◇ ~й слог లాంఛనగతమైన శైలి

канцероге́нны||й: ~е вещества́ *мед.* కాన్సరోజెనిక్ (కేన్సరు కారక) పదార్థాలు

ка́нцлер *м* ఛాంసెలర్

ка́па||ть, ка́пнуть 1. (*па́дать ка́плями*) చుక్కలుగా పడు, బొట్లుబొట్లుగా కారు (పడు); дождь ~ет వర్షం బొట్లుబొట్లుగా పడుతున్నది; слёзы ~ют కన్నీళ్లు కారుతున్నాయి 2. (*вн.*; *лить по ка́пле*) చుక్కచుక్కలుగా పోయు, ఒలక పోసుకొను, చిందించుకొను 3. (*пролива́ть*) ఒలకపోయు; не ~й молоко́ на пла́тье! నీ బట్టలమీద పాలు [ఒలక]పోసుకోకు

ка́пельк||а *ж* 1. బిందు 2. *перен. разг.* కొంచెం [కొంచెం], రవంత, లేశం, పిసరంత; име́йте ~у терпе́ния కొంచెం ఓపికగా (ఓపికతో) వుండండి, కొంచెం ఓపిక పట్టండి ◇ ни ~и не бою́сь నాకు పిసరంత కూడా భయం లేదు

капилля́р *м анат.* కేశనాళిక

капита́л *м* 1. పెట్టుబడి; основно́й ~ మూల పెట్టుబడి; переме́нный ~ అస్థిర పెట్టుబడి; постоя́нный ~ స్థిర పెట్టుబడి; промы́шленный ~ పారిశ్రామిక పెట్టుబడి; торго́вый ~ వాణిజ్య పెట్టుబడి; фина́нсовый ~ ఫైనాన్స్ పెట్టుబడి 2. *разг.* (*де́ньги*) ధనం, పెట్టుబడి ◇ стра́ны ~а పెట్టుబడిదారీ దేశాలు

капитали́зм *м* పెట్టుబడిదారీ విధానం (వ్యవస్థ)

капитали́ст *м* పెట్టుబడిదారు[డు]

капиталисти́ческ||ий పెట్టుబడిదారీ; ~ий строй పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ; ~ий спо́соб произво́дства పెట్టుబడిదారీ విధానం (ఉత్పత్తి విధానం, ఉత్పత్తి వ్యవస్థ); ~ое о́бщество పెట్టుబడిదారీ సమాజం; ~ие стра́ны పెట్టుబడిదారీ దేశాలు

капиталовложе́ни||е *с* పెట్టుబడి, పెట్టబడిన మదుపు; ~я పెట్టుబడులు

капита́льн||ый 1. పెద్ద, భారీ; ~ое зда́ние పెద్ద భవనం 2. *перен.* మౌలిక[మైన], మూల; ~ый труд మౌలికమైన (మూల) రచన ◇ ~ая стена́ పెద్ద గోడ; ~ое строи́тельство పరిశ్రమాదుల (భారీ స్థాయి) నిర్మాణం; ~ые вложе́ния పెట్టుబడులు, పెట్టబడిన మదుపు

капита́н *м в разн. знач.* కెప్టెన్; ~ футбо́льной кома́нды ఫుట్బాల్ జట్టు కెప్టెన్ (నాయకుడు)

капитули́ровать *несов. и сов.* 1. లోబడు, లోబడి పోవు 2. *перен.* (దేనికైనా) లోబడు, (ముందు) వెనుదీయు; ~ перед тру́дностями కష్టాలకు లోబడు (లొంగు), కష్టాల ముందు వెనుదీయు

капитуля́ция *ж* 1. లొంగుబాటు, అస్త్రసన్యాసం; безоговоро́чная ~ బేషరతు లొంగుబాటు 2. *перен.*

లొంగుబాటు, పరిత్యాగం; ~ перед трýдностями కష్టాలకు లొంగుబాటు

капкáн *м* ఉచ్చు, బోను; попадáться в ~ ఉచ్చులో (బోనులో) పడు (చిక్కుకొను)

кáпл||я *ж* 1. బొట్టు, బిందువు, చుక్క, తుంపర; ~я росы́ తుషార బిందువు; по ~е బొట్టుబొట్టుగా 2.: ~и *мн.* (*лекарство*) [మందు] చుక్కలు; ~и от кáшля దగ్గుమందు చుక్కలు 3. *перен. разг.* (*очень малое количество*) పిసరంత, రవంత, లేశం; ни ~и పిసరంత కూడా [లేదు] ◇ быть похóжим как две ~и воды́ అచ్చుగుద్దినట్లు ఉండు, అచ్చం ఒకలాగే ఉండు; లవకుశులు లాగ ఉన్నారు (*о близнецах*); ~я в мóре సముద్రంలో కాకిరెట్ట

кáпнуть *сов. см.* кáпать

капóт *м тех.* బానెట్

капри́з *м* 1. (*причуда*) విభ్రమం, పేచీ, చాపల్యం, చపల చిత్తం; ~ы పోకిళ్లు 2. *перен.*: ~ы мóды ఫేషన్‌లలో చాపల్యాలు; ~ы судьбы́ విధి విలాసాలు

капри́зничать *несов.* పేచీపెట్టు

капри́зн||ый 1. పేచీ, అడ్డదిడ్డపు; ~ый человéк పేచీకోరు, అడ్డదిడ్డపు మనిషి 2. *перен.* అస్థిర; ~ая погóда అస్థిర (చంచల) వాతావరణం

кáпсула *ж* కేప్స్యూల్

капу́ста *ж* కేబేజి; цветнáя ~ కాలీఫ్లవర్

капюшóн *м* [తల]ముసుగు; плащ с ~ом తలముసుగు వున్న రెయిన్‌కోటు ◇ ~ кóбры స్పటం, పాము పడగ

кáра *ж* శిక్ష, శాస్తి

караби́н *м* తుపాకి

карáбкаться, вскарáбкаться ఎగబాకు, కష్టం మీద ఎక్కు

каравáй *м* గుండ్ర బ్రెడ్డు

каравáн *м* 1. బిడారు; ~ верблю́дов ఒంటెల బిడారు 2. ~ судóв నౌకల (ఓడల) వరుస

карáкулев||ый గొర్రెబొచ్చు; ~ая шáпка గొర్రెబొచ్చు టోపీ

карáкуль *м* గొర్రెబొచ్చు

карамéль *ж собир.* పంచదార గుళిక

карандáш *м* పెన్సిల్; хими́ческий ~ సిరాపెన్సిల్; цветнóй ~ రంగు పెన్సిల్

каранти́н *м* 1. (*изоляция*) క్వారంటైన్; срок ~а క్వారంటైన్ కాలం; выдéрживать в ~е క్వారంటైన్‌లో ఉంచు 2. (*пункт санитарного осмотра*) క్వారంటైన్

каранти́нный క్వారంటైన్; ~ кóрпус క్వారంటైన్ బ్లాక్

карапу́з *м разг. шутл.* బుచ్చిగాడు, బుజ్జిగాడు

карáсь *м* క్రుసియన్ [చేప]

карáт *м* వన్నె; брилли́ант в два ~а రెండు వన్నెల వజ్రం

карáтель *м* శిక్షా దళ సైనికుడు

карáтельн||ый శిక్షాత్మక; ~ая экспеди́ция శిక్షాత్మక దండయాత్ర

карáть, покарáть (*вн.*) శిక్షించు, శాసించు

карау́л *м* 1. పహరా, చౌకీ; сменя́ть ~ పహరా మారు 2. (*несение охраны*) కావలి, కాపలా; нести́ ~, быть в ~е కావలిలో ఉండు, కావలి కాచు; заступáть в ~ కాపలా డ్యూటీలోకి వచ్చు ◇ ~! *разг.* రక్షించండి!; почётный ~ గౌరవ వందనం

карау́лить *несов.* (*вн.*) 1. (*сторожить*) కాపలా కాచు, కాపాడు, కాపలా డ్యూటిలో ఉండు 2. *разг.* (*подстерегать*) (కోసం) కనిపెట్టుకొని వుండు, (కోసం) వేచివుండు

карау́льн||ый 1.: ~ая слу́жба గార్డ్ డ్యూటీ, కాపలా పని; ~ое помещéние ఠాణా 2. *в знач. сущ. м* కాపలావాడు

карбу́нкул *м мед.* రాజవ్రణం, రాచకురుపు

кардинáл *м* కార్డినల్ (రోమన్ కేథలిక్ మతాధికారి)

кардинáльный మౌలిక, ప్రధాన; ~ вопрóс మౌలిక (ప్రధాన) సమస్య

кардиогрáмма *ж* కార్డియోగ్రాం

кардиолóгия *ж* కార్డియాలజీ

карéта *ж* బండి ◇ ~ скóрой пóмощи ఆంబ్యులెన్స్

кáриес *м мед.* పుచ్చు (పుప్పి) పన్ను

кáр||ий గోధుమ వర్ణపు (రంగు); ~ие глазá తేనె కళ్లు

карикату́ра *ж* 1. వ్యంగ్య చిత్రం, కార్టూన్ 2. *перен.* దిష్టి బొమ్మ

карикатури́ст *м* వ్యంగ్య చిత్రకారుడు, కార్టూనిస్టు

карикату́рн||ый 1. కార్టూన్; ~ый стиль కార్టూన్ ఫక్కీ (శైలి) 2. *перен.* హాస్యమైన, వ్యంగ్య; представля́ть когó-л. в ~ом ви́де ఒకరిని హాస్యంగా చిత్రించు (వర్ణించు)

каркáс *м* చట్టం; ~ здáния భవన చట్టం

кáркать, кáркнуть 1. (*о вороне*) కావుమని అరచు 2. *перен.* శకున పక్షిలా మాట్లాడు

кáркнуть *сов. см.* кáркать

кáрлик *м* మరుగుజ్జు, వామనుడు

кáрликовы||й 1. మరుగుజ్జు; ~й рост సగటు ఎత్తు

కంటె తక్కువ ఎత్తు 2. *перен.* పొట్టి, కురుచ, గిటక; ~е дерéвья పొట్టి (గిటక) చెట్లు

кармáн *м* 1. జేబు; боковóй ~ పక్క జేబు 2. (*в портфеле и т. п.*) అర, ఒర ◇ э́то бьёт по ~у *разг.* ఇదిజేబు కత్తిరిస్తోంది; держи́ ~ ши́ре! *разг.* అదేం కుదరదు; набивáть ~ *разг.* జేబు నింపుకొను; э́то мне не по ~у *разг.* ఇది నాకు అందుబాటులో లేదు

кармáнник *м разг.* జేబు దొంగ

кармáнны||й: ~й словáрь చిన్న నిఘంటువు; ~е часы́ జేబు గడియారం (వాచీ); ~е дéньги చేతి ఖర్చుకు డబ్బు

карнавáл *м* కార్నివాల్, మారువేషాల ఉత్సవం, తిరునాళ్ళు, తిరణాల

карни́з *м* 1. *архит.* పటికం, ఇంటి చూరు, చెలిచె 2. (*для штор*) [తెరలు వేలాడదీయడానికి] కడ్డీ (కర్ర)

карп *м* బేడిసమీను

кáрт||а *ж* 1. *геогр.* పటం; ~а полушáрий ప్రపంచ పటం, морскáя ~а సముద్ర పటం 2. (*игральная*) ఆట్టు, చీట్లపేక, పేకముక్క; игрáть в ~ы పేకముక్కలు (పేకాట) ఆడు; раскрывáть свои́ ~ы а) ముక్కలు చూపించు (పరచు) б) *перен.* తన లక్ష్యాలను వెల్లడించు (బయటపెట్టు); смешáть [чьи́-л.] ~ы а) ముక్కలు కలిపివేయు б) *перен.* ఒకరి పథకాలు భగ్నం చేయు ◇ стáвить чтó-л. на ~у దేనినైనా ఒడ్డు (పణం పెట్టు)

картáвить *несов.* [కొన్ని శబ్దాల] ఉచ్చారణ లోపంగా మాట్లాడు

картáвый [కొన్ని శబ్దాల] ఉచ్చారణ లోపం గలవాడు

картёжник *м разг.* పేకాటగాడు

картёжн||ый *разг.* చీట్లపేక, పేకాట; ~ая игрá పేకాట

картéль *м* కార్టెల్ (ఉత్పత్తిదారుల సమ్మేళనం)

карти́н||а *ж* 1. *прям.*, *перен.* చిత్రం, దృశ్యం; ~а, напи́санная мáсляными крáсками [తైల]వర్ణ చిత్రం; писáть ~у చిత్రం చిత్రించు (గీయు); рисовáть грýстную ~у విచారకరమైన చిత్రం చిత్రించు 2. *разг.* (*кинофильм*) [చలన]చిత్రం; снимáть ~у చిత్రం తీయు 3. (*часть акта*) రంగం 4. (*состояние, положение*) సన్నివేశం, పరిస్థితి; ~а яснá పరిస్థితి స్పష్టంగా వుంది

карти́нка *ж* 1. చిన్న చిత్రం 2. *разг.* (*иллюстрация в книге*) బొమ్మ, చిత్రం; кни́га с ~ми బొమ్మలు గల (బొమ్మలున్న) పుస్తకం, సచిత్ర గ్రంథం

карти́нный చిత్ర, చిత్రాల

картóграф *м* [దేశ] పటాలు గీసేవాడు

картогрáфия *ж* [దేశ] పట చిత్రలేఖన శాస్త్రం

картóн *м* దళసరి అట్ట

картóнка *ж* (*коробка*) అట్ట పెట్టె

картóнн||ый అట్ట, అట్టల, దళసరి అట్ట; ~ая корóбка అట్ట పెట్టె

картотéка *ж* కార్డ్ ఇండెక్స్

картóфель *м* బంగాళదుంపలు

картóфельн||ый బంగాళదుంప; ~ый суп బంగాళదుంపల సూపు; ~ая мукá బంగాళదుంపల పిండి; ~ая шелухá బంగాళదుంపల తోళ్ళు

кáрточка *ж* 1. కార్డు; визи́тная ~ విజిటింగ్ కార్డు; продовóльственная ~ రేషనింగ్ (రేషన్) కార్డు; члéнская ~ సభ్యత్వ కార్డు 2. *разг.* (*фотографическая*) ఫోటో ◇ почтóвая ~ పోస్టు కార్డు

кáрточн||ый పేక; ~ый стол పేకాట (పేకముక్కల ఆట) బల్ల; ~ая игрá పేకాట, పేకముక్కల ఆట; ~ый дóмик పేకమేడ; ~ая систéма రేషనింగ్ వ్యవస్థ (పద్ధతి)

картóшка *ж разг. см.* картóфель

картýз *м* టోపీ

карусéль *ж* రంగులరాట్నం, చక్రకోల

кáрцер *м* శిక్ష కొట్టు, దండన కొట్టు

карьéр I *м* (*аллюр*) దౌడు

карьéр II *м* [రాళ్ళ]గని; песчáный ~ ఇసుక గని

карьéр||а *ж* 1. పైకి పోవడం; дéлать ~у వృత్తిలో (పదవిలో) పైకి పోవు; бы́стро сдéлать ~у త్వరగా ప్రమోషన్ సాధించు (పొందు) 2. (*род занятий*) వృత్తి; артисти́ческая ~ а నాటక వృత్తి; наýчная ~а విజ్ఞాన శాస్త్ర వృత్తి (జీవిక)

карьери́зм *м* పదవీ వ్యామోహం, అధికార పదవి కావాలని కోరడం

карьери́ст *м* స్వప్రయోజనపరుడు, పదవీ వ్యామోహపరుడు

касáни||е *с* స్పర్శ, తగులుదల ◇ тóчка ~я *мат.* స్పర్శ బిందువు

касáтельная *ж мат.* స్పర్శ రేఖ, టాంజెంట్

касáтельно *предлог* (*рд.*) గురించిన, విషయమైన, (కి) సంబంధించిన

касáтельство *с* సంబంధం; имéть ~ к чемý-л. దేనికైనా (దేనితోనైనా) సంబంధం కలిగి వుండు, దేనికైనా సంబంధించు

касá||ться, коснýться (*рд.*) 1. (*дотрагиваться*) తట్టు, తగులు, ముట్టుకొను, స్పృశించు 2. *перен.*

(*затрагивать, упоминать*) ప్రస్తావించు, వ్యాఖ్యానించు; ~ться вопрóса సమస్యను ప్రస్తావించు 3. *перен.* (*иметь отношение*) (కి) సంబంధించు; рáзве меня́ э́то ~ется? ఇది నాకేం పట్టింది?; те, когó э́то ~ется దానికి సంబంధించినవారు; э́то вас не ~ется ఈ సంగతి మీకవసరంలేదు (మీకనవసరం) ◇ что ~ется అంటే; дéло ~ется... విషయం ఏమిటంటే...

кáска *ж* హెల్మెట్

каскáд *м* (*водопад*) జలపాతం

кáсс||а *ж* 1. పెట్టె; несгорáемая ~а ఇనప పెట్టె 2. నగదు గణక యంత్రం, కాష్ బాక్స్ (*аппарат*); ఆఫీసు (*помещение*); железнодорóжная ~а బుకింగ్ ఆఫీసు; театрáльная ~а బాక్స్ ఆఫీసు; платить в ~у కాషియర్‌కు [డబ్బు] చెల్లించు 3. (*учреждение*): сберегáтельная ~а సేవింగ్స్ బాంక్ 4. (*денежная наличность*) ధనం, డబ్బు; кассир сдал ~у కాషియర్ జమ కట్టాడు 5. *полигр.* కేసు ◇ ~а взаимопомóщи పరస్పర సహాయక నిధి

кассациóнн||ый *юр.* అప్పీలు; ~ый суд అప్పీలు కోర్టు; ~ая жáлоба అప్పీలు

кассáци||я *ж разг.* అప్పీలు; подавáть ~ю అప్పీలు చేయు

кассéта *ж* కాసెట్; магнитофóнная ~ టేప్ రికార్డర్ కాసెట్

кассир *м* కాషియర్

кассирша *ж разг.* లేడీ కాషియర్

кáссов||ый *ж*: ~ый аппарáт నగదు గణక యంత్రం; ~ая книга కాష్ బుక్; నగదు లెక్క పుస్తకం

кáста *ж* 1. కులం; ~ брáхманов బ్రాహ్మణ కులం 2. *перен.* తెగ

кáстовы||й కుల; ~е предрассýдки కుల దురభిప్రాయాలు (దురభిమానాలు)

кастóрка *ж разг.* ఆముదం

кастóров||ый: ~ое мáсло ఆముదం [నూనె]

кастрировать *несов. и сов.* (*вн.*) విత్తులు కొట్టు, కచ్చికొట్టు, మగతనం (పుంస్త్వం) పోగొట్టు

кастрю́ля *ж* పాత్ర

катализáтор *м хим.* ఉత్ప్రేరకం

каталóг *м* కేటలాగు, పట్టీ; ~ вы́ставки ప్రదర్శన కేటలాగు; ~ книг పుస్తకాల కేటలాగు

катáние *с*: ~ верхóм స్వారీ చేయడం; ~ на велосипéде సైకిలు తొక్కడం; ~ на конькáх స్కేటింగు; ~ на лóдке పడవ ప్రయాణం (షికారు)

кáтанье *с*: не мытьём, так ~м *разг.* ≅ అందితే జుట్టు లేకపోతే కాళ్లు

катарáкта *ж мед.* కేటరాక్ట్

катастрóфа *ж* 1. ప్రమాదం; авиациóнная ~ విమాన ప్రమాదం; железнодорóжная ~ రైలు ప్రమాదం 2. (*потрясение*) వినాశనం, విపత్తు; экономическая ~ ఆర్థిక వినాశనం

катастрофическ||ий వినాశకరమైన, విపత్కర; ~ое положéние వినాశకరమైన (విపత్కర) పరిస్థితి; ~ие послéдствия వినాశకరమైన ఫలితాలు

катáть *несов.* (*вн.*) 1. దొర్లించు 2. (*возить на чём-л.*) తిప్పు, షికారుకు తీసుకొని వెళ్లు; ~ когó-л. на автомобиле ఒకరిని కారులో తిప్పు (షికారుకు తీసుకొని వెళ్లు) 3: ~ бельё బట్టలు ప్రెస్ చేయు 4. *тех.* రోల్ చేయు

катáться *несов.* 1. దొర్లు 2. (*ездить на чём-л.*): ~ в (на) автомобиле కారులో వెళ్లు (తిరుగు); ~ верхóм స్వారీ చేయు; ~ на велосипéде సైకిలు తొక్కు; ~ на конькáх స్కేటింగు చేయు; ~ на лóдке పడవ షికారు చేయు; ~ на лы́жах స్కీ చేయు ◇ ~ сó смеху *разг.* పకాలున (పకపకా, పక్కున) నవ్వు

катафáлк *м* శవయాన శకటం

категорически *нареч.* నిర్ద్వంద్వంగా, ఖండితంగా

категорическ||ий నిర్ద్వంద్వ (*не допускающий возражений*); ఖండితమైన (*решительный*); ~ий отвéт నిర్ద్వంద్వ సమాధానం; ~ий откáз ఖండితమైన నిరాకరణ; ~ое трéбование నిర్ద్వంద్వ డిమాండు

категóри||я *ж* 1. *филос.* భావాభివర్గం, ధాతువు; ~я врéмени సమయం భావాభివర్గం 2. (*разряд, группа*) రకం, తరగతి; ~я населéния జనాభా తరగతి; пéрвой ~и ఉన్నత శ్రేణి (రకం)

кáтер *м* బోటు, పడవ; сторожевóй ~ గస్తీ పడవ (నౌక); торпéдный ~ మోటారు టార్పెడో బోటు

катить *несов.* 1. (*вн.*) దొలుపు, దొర్లించు, తిప్పు; ~ бóчку పీపాను దొర్లించు; ~ дéтскую коля́ску పెరాంబులేటరు తోసుకెళ్లు (తిప్పు) 2. *разг.* (*о средствах передвижения*) వెళ్లు; маши́на кáтит కారు వెళ్తోంది

катиться *несов.* 1. దొర్లు; бóчка кáтится పీపా దొర్లుతోంది; ~ пóд гору కొండ [దొర్లుతూ] దిగు; ~ с горы́ కొండమీదనుంచి దొర్లు 2. (*скатываться*) ఉరలు, డొల్లు 3. (*течь, струиться*) కారు; слёзы кáтятся కన్నీళ్లు కారుతున్నాయి 4. (*о средствах передвижения*) వెళ్లు, పరుగిడు; маши́на кáтится కారు వెళ్తోంది (పరుగిడుతోంది)

като́д *м эл.* రుణధ్రువం, కేథోడ్

като́к *м* 1. స్కేటింగ్ రింగు 2. *тех.* రోడ్డు రోలర్

като́лик *м* కేథలిక్ మతస్థుడు

католици́зм *м* కేథలిక్ మతం

католи́ческий కేథలిక్; ~ обря́д కేథలిక్ కర్మకాండ; ~ свяще́нник కేథలిక్ మతగురువు

католи́чество *с* కేథలిక్ మతవిశ్వాసం

ка́торг||а *ж* 1. దండనశ్రమ, కఠిన నరకం; отправля́ть кого́-л. на ~у ఒకరిని దండనశ్రమకు (కఠిన నరకానికి) పంపించు 2. *перен.* ఎముకలు విరిచే (విరిగే) శ్రమ

ка́торжник *м* దండనశ్రమ చేసేవాడు

ка́торжны||й 1.: ~е рабо́ты దండనశ్రమ 2. *перен.* కఠినమైన; ~й труд ఎముకలు విరిచే (విరిగే) శ్రమ

кату́шка *ж* 1. కండె; ~ ни́ток దారపు కండె 2. *эл.*, *радио* [తీగ]చుట్ట

каучу́к *м* రబ్బరు; натура́льный ~ సహజ రబ్బరు; синтети́ческий ~ కృత్రిమ (కృతక) రబ్బరు

каучу́ковый రబ్బరు; ~ая планта́ция రబ్బరు తోట; ~ая подо́шва రబ్బరు మట్టు

каучуконо́сы *мн.* (*ед.* каучуконо́с *м*) రబ్బరు చెట్లు

кафе́ *с нескл.* కెఫే, కాఫీ హోటల్

ка́федра *ж* 1. (*для лектора, оратора*) వేదిక 2. (*в высшем учебном заведении*) [విద్యా సంస్థలో] పీఠం

ка́фель *м* గ్లేజ్డ్ టైల్, నున్నని పెంకు

ка́фельный నున్నని పెంకుతో కట్టిన (కప్పబడిన)

кафете́рий *м* కాఫీశాల

кача́лка *ж* వూగే కుర్చీ

кача́ние *с* 1. (*раскачивание*) ఊగులాట, డోలన 2. (*насосом*) పంపింగు

кача́||ть *несов.* 1. (*вн.*) ఊపు, ఊగించు; ~ть колыбе́ль ఉయ్యాలను ఊపు; ~ть ребёнка (*на руках*) పిల్లను చేతనెత్తుకొని ఊపు; ве́тер ~ет дере́вья గాలి చెట్లను వూపుతోంది; ло́дку ~ет పడవ వూగుతోంది 2. *безл.* (*пошатываться*) ఊగు, ఊగిపోవు; его́ ~ет от уста́лости అతను అలసటతో వూగిపోతున్నాడు 3. (*тв.*) ఆడించు; ~ть голово́й తల ఆడించు; ~ть ного́й కాలు ఆడించు 4. (*вн.; насосом*) పంపు చేయు, తోడు

кача́||ться *несов.* 1. ఊగు, ఊగాడు; ~ться на каче́лях ఉయ్యాలమీద వూగు; зуб ~ется పన్ను ఆడుతోంది (కదలుతోంది, ఊగుతోంది) 2. (*пошатываться*) తూలు, సొక్కు, సోలిపడు

каче́ли *мн.* ఉయ్యాల

ка́чественн||ый 1. గుణాత్మక[మైన]; ~ый ана́лиз గుణాత్మక విశ్లేషణ[ం]; ~ое измене́ние గుణాత్మకమైన మార్పు 2. (*высокого качества*) నాణ్యత గల

ка́честв||о *с* 1. (*признак, свойство*) గుణం, లక్షణం, విశేషణం, పాడి; облада́ющий каки́м-л. ~ом సుగుణం గల 2. (*степень ценности*) నాణ్యం, నాణ్యత, రకం; высо́кое ~о ఉన్నత నాణ్యం; ни́зкое ~о నాసిరకం; това́ры вы́сшего ~а ఉన్నత (శ్రేష్ఠమైన) నాణ్యంగల సరుకులు 3. *филос.* గుణం; перехо́д коли́чества в ~о పరిమాణం గుణంగా మార్పు చెందు ◇ в ~е గా; в ~е посо́бия అలవెన్సుగా; в ~е ро́дственника బంధువుగా

ка́чк||а *ж* వూగుట; не переноси́ть ~и ఓడ ఊపుకి కడుపులో తిప్పు వచ్చు

ка́ш||а *ж* జావ; ри́совая ~а నూకల (బియ్యం) జావ ◇ завари́ть ~у *разг.* గొడవ రేపు; расхлёбывать ~у *разг.* వ్యవహారాలు సర్దుకొను; с ним ~и не сва́ришь *разг.* అతనితో మీకేమీ లాభం లేదు

кашева́р *м* వంటచేసేవాడు

ка́шель *м* దగ్గు

ка́шлять *несов.* దగ్గు, దగ్గుగా వుండు

кашне́ *с нескл.* మఫ్లరు, స్కార్ఫ్

кашта́н *м* 1. (*дерево*) చెస్ట్‌నట్ చెట్టు 2. (*плод*) చెస్ట్‌నట్ గింజ (కాయ)

кашта́новы||й 1. చెస్ట్‌నట్; ~й лист చెస్ట్‌నట్ ఆకు 2.: ~й цвет చెస్ట్‌నట్ రంగు; ~е во́лосы చెస్ట్‌నట్ రంగు జుట్టు

каю́та *ж* [ఓడ] గది

ка́яться, пока́яться 1. (в *пр.; признаваться*) పశ్చాత్తాప (అనుతాప) పడు, (దేనినైనా) ఒప్పుకొను 2. (*сожалеть*) విచారించు, [జరిగిపోయిన దాన్ని గురించి] చింతించు

квадра́т *м* 1. (*фигура*) చదరం, నలుచదరం, చతురం 2. *мат.* వర్గం; возводи́ть в ~ రెండు ఘాతాంకానికి పెంచు

квадра́тны||й 1. చదరపు; ~й стол చదరపు బల్ల 2. *мат.* వర్గ; ~й ко́рень వర్గమూలం ◇ ~й метр చదరపు మీటర్; ~е ско́бки చదరపు బ్రాకెట్లు

ква́канье *с* బెకబెక అరపు

ква́кать *несов.* బెకబెకలాడు

квалифика́ци||я *ж* 1. అర్హత, నైపుణ్యం; повыша́ть свою́ ~ю నైపుణ్యం పెంపొందించుకొను (పెంచుకొను) 2. (*профессия*) వృత్తి; приобрета́ть ~ю వృత్తి శిక్షణ పొందు

квалифици́рованный నైపుణ్యంగల, నిపుణ[మైన],

మశిక్షిత; ~ рабочий నిపుణ (సుశిక్షిత) కార్మికుడు; ~ труд నిపుణ శ్రమ

квалифици́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) పరిగణించు, జమకట్టు; ~ что́-л. как преступле́ние దేనినైనా నేరంకింద జమకట్టు

кварта́л *м* 1. (*часть города*) పేట 2. (*четверть года*) త్రైమాసం

кварта́льный: ~ отчёт త్రైమాసిక నివేదిక

кварти́ра *ж* వాటా

квартира́нт *м* అద్దె నివాసి, అద్దెకి తీసుకున్నవాడు

кварти́рн||ый: ~ая пла́та అద్దె

квартиросъёмщик *м* గృహ వాసి, ఇంటిని అద్దెకు తీసుకునేవాడు

кварц *м* క్వార్ట్జ్, స్ఫటికపురాయి, శిలాస్ఫటికం

квас *м* క్వాస్ (రష్యన్ పానీయం)

ква́сить *несов.* (*вн.*) ఊరబెట్టు; ~ капу́сту కేబేజీని ఊరబెట్టు

ква́шен||ый పులిసిన; ~ая капу́ста పులిసిన కేబేజీ

кве́рху *нареч.* పైకి

квита́нция *ж* చీటి, రసీదు, రిసీట్; бага́жная ~ లగేజి టికెట్ (రశీదు); почто́вая ~ పోస్టల్ రశీదు

кви́ты *в знач. сказ. разг.*: мы с ва́ми ~ మీకూ మాకూ చెల్లు, మీకూ మాకు రామ్ రామ్

кво́рум *м* కోరం; нет ~а కోరం లేదు

кво́та *ж эк.* కోటా

кедр *м* దేవదారువు, దేవదారి

кедро́вы||й దేవదారు; ~е оре́хи దేవదారు గింజలు

ке́ды *мн.* కేన్వాస్ బూట్లు

кекс *м* ప్లమ్‌కేక్

ке́лья *ж* [మఠంలో] గది

кем *мест. тв. от* кто ఎవరిచేత

кенгуру́ *м нескл.* కంగరూ

ке́пка *ж* టోపీ

кера́мика *ж* 1. *собир.* సిరమిక్స్ 2. (*материал*) పింగాణీ [పని]

керами́ческ||ий సిరమిక్; ~ая пли́тка సిరమిక్ (పింగాణీ) పెంకు

кероси́н *м* కిరసనాయిలు, కిరోసిన్

кероси́нка *ж* ఆయిల్ (కిరోసిన్) స్టౌ

кероси́нов||ый కిరోసిన్; ~ая ла́мпа కిరోసిన్ దీపం (లాంతరు)

ке́та *ж* సాల్మన్

ке́тов||ый: ~ая икра́ రెడ్ కెవియర్

кефи́р *м* కెఫీర్, యోగుర్ట్

киберне́тика *ж* సైబర్నెటిక్స్

киби́тка *ж* 1. (*повозка*) బండి 2. (*жилище кочевников*) గుడిసె

кива́ть, кивну́ть 1. (*тв. и без доп.*) పంకించు; తల ఊపు (పంకించు) (*в знак согласия*) 2. (на *вн.*; *указывать движением головы*) (కి) సైగ చేయు

кивну́ть *сов. см.* кива́ть

кивóк *м* తలవూపు

кида́ть, ки́нуть (*вн., тв.*) విసురు, విసిరికొట్టు; పడవేయు, పారవేయు (*на пол, на землю*); ~ камня́ми в кого́-л. ఒకరిమీద రాళ్లు విసురు ◇ ~ взгляд на кого́-л. (что́-л.) ఒకరివైపు చూపు విసురు; ~ тень на кого́-л. ఒకరిమీద అపనింద వేయు

кида́ться, ки́нуться 1. *тк. несов.* (*тв.*) విసురు, విసరికొట్టు; ~ камня́ми రాళ్లు విసురు 2. (*устремляться*) విసురుగా (దూసుకు, తోసుకొని) పోవు; ~ к вы́ходу వెలుపలి (బయటి) దారికి దూసుకు పోవు; ~ кому́-л. на ше́ю పరుగున వెళ్లి ఒకరి మెడను వాటేసుకొను 3. (на *вн.*; *нападать*) (మీద) విరుచుకుపడు 4. (*прыгать куда-л.*) దూకు; ~ в во́ду నీటిలో దూకు

кий *м* [బిలియర్డ్స్ ఆటలో] పొడుగాటి కర్ర

кило́ *с нескл. разг. см.* килогра́мм

килова́тт *м эл.* కిలోవాట్

килова́тт-час *м эл.* కిలోవాట్ గంట

килогра́мм *м* కిలోగ్రాం

киломе́тр *м* కిలోమీటర్

киль *м мор.* [ఓడకింద] వెన్ను దూలం

ки́лька *ж* స్ప్రాట్

кинемато́граф *м* 1. (*киноискусство*) చలనచిత్ర కళ 2. *уст. см.* кинотеа́тр

кинематогра́фия *ж* 1. (*искусство*) చలనచిత్ర కళ 2. (*промышленность*) చలనచిత్ర (సినిమా) పరిశ్రమ

кинжа́л *м* పొనకత్తి, బాకు, చురకత్తి; наноси́ть уда́р ~ом బాకుతో పొడుచు

кино́ *с нескл.* 1. (*кинематография*) సినీ కళ; рабо́тники ~ సినీ కార్యకర్తలు 2. *разг.* (*кинофильм*) సినిమా, చలనచిత్రం; смотре́ть ~ సినిమా చూచు 3. *разг.* (*кинотеатр*) సినిమా థియేటర్; пойти́ в ~ సినిమాకు వెళ్లు

киноактёр *м* సినీ (సినిమా) నటుడు

киноактри́са *ж* సినీ (సినిమా) నటి

киноаппара́т *м* సినీకెమేరా

киноарти́ст *м* సినీ (సినిమా) నటుడు; ~ы సినీ (సినిమా) నటీనటులు

киноарти́стка *ж* సినిమా (సినీ) నటి

киножурна́л *м* న్యూస్ రీల్సు, వార్తా చలనచిత్రం

киноза́л *м* (సినిమా) హాలు

кинозвезда́ *ж* సినీ (సినిమా) తార

киноиску́сство *с* చలనచిత్ర కళ

кинока́мера *ж* *см.* киноаппара́т

кинокарти́на *ж* చలనచిత్రం, సినిమా

кинокоме́дия *ж* హాస్య (సుఖాంత) చలనచిత్రం

киноле́нта *ж* ఫిల్మ్, ఫిలిం

киномеха́ник *м* ప్రొజెక్షనిస్టు, చలనచిత్ర ప్రసారకుడు

кинооперáтор *м* కెమేరామన్

кинопередви́жка *ж* పోర్టబుల్ (తేలిక అయిన) ఫిల్మ్ ప్రొజెక్టర్

киноплёнка *ж* ఫిల్మ్

кинопрокáт *м* ఫిల్మ్ (చలనచిత్ర) ప్రదర్శన

кинопромы́шленность *ж* ఫిల్మ్ (చలనచిత్ర, సినిమా) పరిశ్రమ

кинорежиссёр *м* చిత్రదర్శకుడు, సినీదర్శకుడు

киносеа́нс *м* సినిమా ఆట

киносту́дия *ж* ఫిల్మ్ స్టూడియోస్

киносцена́рий *м* ఫిల్మ్ స్క్రిప్టు, సినిమా కథ, సినేరియో

киносъёмка *ж* షూటింగు

кинотеа́тр *м* సినిమా [థియేటర్]

кинофестива́ль *м* చలనచిత్రోత్సవం

кинофи́льм *м* సినిమా, చలనచిత్రం; документа́льный ~ న్యూస్ రీల్, వార్తా చిత్రం, డాక్యుమెంటరీ; мультипликацио́нный ~ కార్టూన్ ఫిల్మ్ (చిత్రం); худо́жественный ~ కథా [చలన]చిత్రం; цветно́й ~ రంగుల ఫిల్మ్

кинохро́ника *ж* న్యూస్ రీళ్లు, డాక్యుమెంటరీ

ки́нуть *сов.* (*вн.*) **1.** *см.* кида́ть **2.** *разг.* (*покинуть*) విడిచిపెట్టు

ки́нуться *сов.* *см.* кида́ться 2, 3

кио́ск *м* బడ్డీ; газе́тный ~ పత్రికల బడ్డీ; кни́жный ~ పుస్తకాల బడ్డీ

киоскёр *м* బడ్డీ మనిషి

ки́па *ж* కుప్ప, దొంతర; బొత్తి, దొంతి (*мера*); ~ бума́ги కాగితాల కుప్ప (దొంతి); ~ хло́пка పత్తి కుప్ప

кипари́с *м* సైప్రెస్

кипе́ни||е *с* ఉడకడం, మరగుట ◇ то́чка ~я *физ.* మరిగే ఉష్ణోగ్రత

кип||е́ть *несов.* **1.** మరగు, ఉడుకు, కాగు; вода́ ~и́т నీళ్లు కాగుతాయి, నీరు మరుగుతుంది (కాగుతుంది) **2.** (*бурлить, пениться*) కళపెళలాడు, పొంగు; река́ ~и́т во вре́мя наводне́ния వరదలో నది పొంగుతుంది **3.** *перен.* (*протекать стремительно, бурно*) మిక్కిలి వడిగా, అతి జోరుగా; рабо́та ~и́т పని మిక్కిలి వడిగా జరుగుతోంది, పని అతి జోరుగా జరుగుతోంది **4.** *перен.* (*тв. и без доп.*; *быть охваченным каким-л. чувством*) (తో) ఉడికిపోవు; ~е́ть гне́вом కోపంతో ఉడికిపోవు

кипу́ч||ий పొంగులువారే, ఉరకలు వేసే; ~ая де́ятельность పొంగులువారే (ఉరకలు వేసే) కార్యకలాపాలు; ~ая жизнь పొంగులువారే జీవితం

кипяти́льник *м* బాయిలర్

кипяти́ть, вскипяти́ть (*вн.*) కాగు, కాచివేయు, ఉడకబెట్టు, మరగబెట్టు

кипяти́т||ься **1.** మరుగు, మరగబెట్టబడు, ఉడుకు; вода́ ~ся నీళ్లు మరగబెట్టబడతాయి **2.** *перен.* *разг.* ఉద్రేకపడు

кипято́к *м* మరిగే నీళ్లు

кипячён||ый మరిగిన, ఉడికిన; ~ая вода́ మరిగిన నీళ్లు

кирги́з *м* కిర్గిజ్[వాడు]

кирги́зский కిర్గిజ్; ~ язы́к కిర్గిజ్ భాష

кирка́ *ж* గడ్డపార, కొంగుద్దలి

кирпи́ч *м* ఇటుక, ఇటిక

кирпи́чн||ый ఇటిక, ఇటుక; ~ый заво́д ఇటుకల కర్మాగారం (ఫాక్టరీ); ~ое зда́ние ఇటిక ఇల్లు

кисе́ль *м* కిస్సెల్ (తియ్య జావ)

кисе́т *м* పొగాకు సంచి

кисборо́д *м* ఆక్సిజన్, ఆమ్లజని, ప్రాణవాయువు

кислоро́дный ఆక్సిజన్, ఆమ్లజని, ఆమ్లజనక

кислота́ *ж* **1.** (*кислый вкус*) పులుపు, పుల్లదనం, ఆమ్లత **2.** *хим.* ఆమ్లం; се́рная ~ సల్ఫ్యూరిక్ ఆమ్లం; соля́ная ~ హైడ్రోక్లోరిక్ ఆమ్లం; у́ксусная ~ ఎసిటిక్ ఆమ్లం

ки́сл||ый **1.** పుల్ల[ని], పులి; ~ые щи పుల్లని (ఊరబెట్టిన) కేబేజి చారు; ~ые я́блоки పుల్లని ఆపిల్సు **2.** (*закисший, прокисший*) పులుపెక్కిన, పులిసిపోయిన; ~ая капу́ста పుల్లని (ఊరబెట్టిన) కేబేజి; ~ое молоко́ పులిసిపోయిన పాలు **3.** *перен.* *разг.* చిరచిరలాడే; ~ое лицо́ చిరచిరలాడే ముఖం

ки́снуть *несов.* **1.** పులుపెక్కు, పులిసిపోవు **2.** *перен.* *разг.* జావకారి పోవు, దిగులు పడు

ки́сточка *ж* [చిన్న] కుంచె, తునిక; ~ для бритья́ షేవింగ్ బ్రష్, క్షౌరపు కుంచె

кисть *ж* 1. (*часть руки*) చేయి 2. (*гроздь*) గుత్తు, గుత్తి; виногра́дная ~ ద్రాక్ష గుత్తి 3. (*украшение*) జల్లి, కుచ్చు; шаль с кистя́ми కుచ్చుల శాలువా 4. (*художника, маляра*) తూలి, తూలిక, కుంచె; маля́рная ~ సున్నం వేసే కుచ్చి

кит *м* తిమింగిలం

кита́ец *м* చైనావాడు

кита́йский చైనీస్, చీన; ~ наро́д చైనీయులు; ~ язы́к చైనా భాష

ки́тель *м* ట్యూనిక్, సైనిక జాకెట్

китобо́ец *м* తిమింగిలాల వేట ఓడ

китобо́й *м* 1. (*работающий на китобойном промысле*) తిమింగిలాల వేటకాడు 2. *см.* китобо́ец

китобо́йн||ый: ~ый про́мысел తిమింగిలాల వేట, తిమింగిలాలను పట్టే పరిశ్రమ; ~ое су́дно తిమింగిలాల వేట ఓడ

кито́вый తిమింగిలం; ~ жир బ్లబ్బర్, తిమింగిలం కొవ్వు; ~ ус వేల్ బోన్

кичи́ться *несов.* (*тв.*) (గురించి) గర్వించు, గర్వపడు

кичли́вость *ж* గర్వం, దురహంకారం

кичли́вый గర్వియైన, దురహంకారి అయిన

киш||е́ть *несов.* 1. మయంగా (మయమై) వుండు; на у́лицах ~и́т наро́д వీధులు జన మయంగా వున్నాయి, వీధులు జనంతో కిక్కిరిసి వున్నాయి 2. (*тв.*) ముసురుకొను; во́здух ~и́т мошкаро́й గాలిలో కీటకాలు ముసురుకొని వున్నాయి; у́лицы ~а́т наро́дом వీధులు తండోపతం డాలుగా వచ్చే జనంతో నిండివున్నాయి

кише́чник *м анат.* పేగులు, ఆంత్రములు

кише́чны||й ఆంత్ర, పేగులకు సంబంధించిన; ~е заболева́ния పేగులకు సంబంధించిన జబ్బులు, ఆంత్ర వ్యాధులు

кишк||а́ *ж* 1. *анат.* పేగు, ఆంత్రం; двенадцатипе́рстная ~а́ ఆంత్ర మూలం, ప్రథమాంత్రం; пряма́я ~а́ రెక్టమ్; слепа́я ~а́ గుడ్డి పేగు; то́лстая ~а́ పెద్ద పేగు; то́нкие ~и́ చిన్న పేగులు; 2. *разг.* (*шланг*) హోస్, పైపు, నీటిని చిమ్మే రబ్బరు గొట్టం; пожа́рная ~а́ నీటితో మంటల నార్పే రబ్బరు గొట్టం

кишмя́ *нареч.*: ~ кише́ть *разг.* ముసురుకొను, మయంగా (మయమై) వుండు

клавиату́ра *ж в разн. знач.* కీ బోర్డ్; ~ пи́шущей маши́нки టైపురైటర్ కీ బోర్డ్; ~ роя́ля పియానో కీ బోర్డ్

кла́виша *ж в разн. знач.* మెట్టు; ~ пи́шущей маши́нки టైపురైటరు మెట్టు; ~ роя́ля పియానో మెట్టు

клад *м* 1. నిక్షేపం, పాతర, పూడుపు; находи́ть ~ నిక్షేపాన్ని (పాతరను, పూడుపును) కనుగొను 2. *перен. разг.* బండారం, నిధి

кла́дбище *с* శ్మశానం, శ్మశానవాటిక

кла́дка *ж* కట్టడం, పని; ка́менная ~ రాపీపని; кирпи́чная ~ ఇటుక పని (కట్టడం)

кладова́я *ж* స్టోర్ రూమ్, కొట్టు (సామాను) గది

кладовщи́к *м* స్టోర్ కీపర్

кладь *ж собир.* సామాను, మూటలు

кла́ня||ться, поклони́ться (*дт.*) 1. వందకరించు, (కి) తల వంచు (ఆడించు); ~ться в по́яс వంగి నమస్కరించు; ни́зко ~ться ప్రణమిల్లు 2. (*передавать привет*) అడిగినట్లు చెప్పు, (కి) నమస్కారాలు చెప్పు (తెలియజేయు); ~йся всем друзья́м మిత్రు లందరినీ అడిగినట్లు చెప్పు 3. *перен. разг.* (перед *тв.*; *униженно просить*) (కి) విన్నవించు

кла́пан *м* 1. *тех., анат.* కవాటం; పిధానం (*тк. тех.*); предохрани́тельный ~ రక్షణ కవాటం; серде́чный ~ ద్వికపర్ది కవాటం 2. (*кармана*) రెక్క

кларне́т *м* క్లారినెట్

класс *м* 1. వర్గం, తరగతి; рабо́чий ~ కార్మిక వర్గం; ~ капитали́стов పెట్టుబడిదారీ వర్గం; ~ иму́щих ధనిక వర్గం; сре́дний ~ మధ్య తరగతి; борьба́ ~ов వర్గ పోరాటం 2. (*разряд, тип*) తరగతి, రకం; каю́та второ́го ~а రెండో తరగతి ఓడ [లో] గది 3. (*в школе*) తరగతి, ఫారం

кла́ссик *м* ఆరితేరిన రచయిత, అత్యుత్తమ రచయిత; ~ миро́вой литерату́ры ప్రపంచ సాహిత్యంలో అత్యు త్తమ రచయిత

кла́ссика *ж собир.* అత్యుత్తమ (ప్రామాణిక) సాహిత్యం (*литература*); శాస్త్రీయ (ప్రామాణిక) సంగీతం (*музыка*)

классифика́ция *ж* వర్గీకరణ

классифици́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) వర్గీకరించు, తరం వారీగా ఏర్పరచు

класси́ческ||ий 1. ప్రామాణిక; ~ая му́зыка ప్రామాణిక (శాస్త్రీయ) సంగీతం; ~ое произведе́ние ప్రామాణిక గ్రంథం (రచన) 2. (*о чертах лица, формах тела*) దేవతా; ~ая красота́ దేవతా సౌందర్యం 3. (*античный*) ప్రాచీన గ్రీకు (*древнегреческий*); ప్రాచీన రోమన్ (*древнеримский*); ~ие языки́ ప్రాచీన గ్రీకు, లాటిన్ భాషలు 4. *перен. разг.* (*характерный, типичный*) లాక్షణిక; ~ий приме́р లాక్షణిక ఉదాహరణ

кла́ссн||ый: ~ая доска́ బ్లాక్ బోర్డ్; ~ая ко́мната తరగతి (పాఠం, బడిలో) గది

кла́ссов||ый వర్గ; ~ое о́бщество వర్గ సమాజం; ~ые противоре́чия వర్గ వైరుధ్యాలు

класть, положи́ть (*вн.*) 1. పెట్టు, వుంచు; ~ бельё в чемода́н బట్టలు సూట్‌కేసులో పెట్టు; ~ кого́-л. в больни́цу ఒకరిని ఆస్పత్రిలో చేర్చు; ~ тру́бку (*телефона*) రిసీవర్ పెట్టు; ~ на ме́сто దానిని దాని స్థానంలో వుంచు 2. (*накладывать*) పెట్టు, వేయు; ~ рис в таре́лку ప్లేటులో అన్నం పెట్టు; ~ са́хар в чай టీలో పంచదార వేయు (వేసుకొను) 3. *тк. несов.* (*строить, сооружать*) కట్టు, వేయు; ~ сте́ну గోడ కట్టు; ~ фунда́мент పునాది వేయు ◇ ~ зу́бы на по́лку *разг.* కడుపు మాడ్చుకొను, పొట్ట బిగించుకొను; ~ я́йца గ్రుడ్లు పెట్టు

клева́ть, клю́нуть 1. (*о птице*) పొడుచుకుని ఏరుకు తిను 2. (*о рыбе*) ఎరను మింగు ◇ ~ но́сом *разг.* కునికిపాట్లు పడు, కునుకు

клевет||а́ *ж* అపనింద, నెపం, నిరాపనింద; возводи́ть ~у́ на кого́-л. ఒకరిమీద నెపం (అపనింద) పెట్టు (వేయు)

клевета́ть, наклевета́ть (на *вн. и без доп.*) (మీద) అపదూరు (పుల్లలు, ఆరడి) పెట్టు, అపనింద వేయు, (పై) దుమ్మెత్తి పోయు

клеветни́к *м* ఒరుదలకాడు, చాడీకోరు, కొండెగాడు

клеветни́ческ||ий నిందా[పూర్వక], అపనిందాకర; ~ая камп́ания నిందా ప్రచారం

клеёнка *ж* మైనపు గుడ్డ (*скатерть*); మైనపు కాగితం (*для компресса*)

кле́ить, скле́ить (*вн.*) అంటించు, పేస్ట్ వేయు

кле́ит||ься *несов.* అంటుకొను, అంటుకుపోవు ◇ рабо́та не ~ся *разг.* పని ఎంత మాత్రం సాగడంలేదు

клей *м* బంక

кле́йкий జిగటగల, అంటుకొనే

клейме́ние *с* వాత (ముద్ర) వేయడం

клеймёный వాత (ముద్ర) వేయబడిన

клейми́ть, заклейми́ть (*вн.*) 1. (మీద) వాత పెట్టు, ముద్ర వేయు 2. *перен.* ఖండించు

клеймо́ *с* 1. వాత, ముద్ర, అంకం; фабри́чное ~ ట్రేడ్ మార్క్ 2. *перен.*: позо́рное ~, ~ позо́ра మాయని మచ్చ, కళంకం

кле́йстер *м* సర్వీను

клён *м* మేపిల్ చెట్టు

клепа́ть *несов. тех.* (*вн.*) తాచు, తాపటం చేయు

клёпка *ж тех.* తాచడం, తాపటం చేయడం

клётк||а I *ж* 1. పంజరం, బోను; сажа́ть в ~у పంజరంలో పెట్టు 2. (*на бумаге, материи и т. п.*) గడి; тетра́дь в ~у గళ్ల నోట్ బుక్(పుస్తకం); ткань в ~у గళ్ల గుడ్డ

клётка II *биол.* [జీవ]కణం

клёточн||ый *биол.* [జీవ]కణ; ~ое строе́ние కణ నిర్మాణం

клетча́тка *ж бот.* కణజాలం

клётчат||ый గళ్లగల; ~ая мате́рия గళ్లగళ్ల గుడ్డ

клешня́ *ж* డెక్క

клещ *м* కొణుజు, కొణుసు, పిడుజు

кле́щи *мн. тех.* పటకారు, చిమటా

клие́нт *м* 1. *юр.* క్లయింటు, కక్షిదారు 2. (*постоянный покупатель и т. п.*) ఖాతాదారుడు

клиенту́ра *ж собир.* 1. *юр.* క్లయింట్లు, ఖాతాదారులు 2. (*постоянные покупатели и т. п.*) ఖాతాదారులు

кли́зм||а *ж* ఎనిమా; ста́вить ~у кому́-л. ఒకరికి ఎనిమా చేయు

кли́ка *ж* ముఠా

кли́кать, кли́кнуть *разг.* (*вн.*; *громко звать*) పిలుచు, కేకవేయు

кли́кнуть *сов. см.* кли́кать

кли́мат *м* 1. వాతావరణం, శీతోష్ణం; жа́ркий ~ ఉష్ణ (వేడి) వాతావరణం 2. *перен. разг.* వాతావరణం

климати́ческ||ий వాతావరణ, శీతోష్ణ; ~е усло́вия వాతావరణ పరిస్థితులు, శీతోష్ణ స్థితులు

клин *м* 1. కోణాకారపు (కొయ్య) ముక్క; вбива́ть ~ కొయ్య ముక్కను దిగగొట్టు 2. (*кусок ткани*) క్రాస్ ముక్క ◇ боро́дка ~ом కోణాకారపు (సూది) గెడ్డం

кли́ника *ж* క్లినిక్, ఆస్పత్రి

клини́ческ||ий క్లినిక్, సంపూర్ణ వైద్య; ~ое иссле́дование క్లినిక్ (సంపూర్ణ వైద్య) పరీక్ష

кли́нопись *ж* శరాకార (కీల) లిపి

клич *м* పిలుపు; боево́й ~ కూచి; побе́дный ~ జయ ఘోష; призы́вный ~ పిలుపు, విజ్ఞప్తి; кли́кнуть ~ పిలుపు ఇచ్చు

кли́чка *ж* 1. (*животного*) పేరు 2. (*прозвище человека*) మారుపేరు, ఎగతాళి పేరు

клок *м* 1. పుంజీడు, పిడికెడు; ~ воло́с పుంజీడు (పిడికెడు) జుట్టు; ~ ше́рсти పిడికెడు బొచ్చు 2. (*об-*

рывок, кусок) ముక్క; разрывать в клочья ముక్క ముక్కలుగా చీల్చు, చీలికలు చేయు

клокотать *несов.* 1. (*о жидкости*) బుడగలు వచ్చు, బుడగలుగా లేచు 2. *перен.* పొంగు, కుతకుతలాడు, ఉడికిపోవు

клонить *несов.* (*вн.*) 1. (*пригибать*) వంచు; ветер клонит деревья గాలి చెట్లను వంచుతున్నది 2. (к *дт.*; *направлять*) ఉద్దేశించు, వైపు తిప్పు; ~ разговор к чему-л. సంభాషణను దేని వైపునా తిప్పు; к чему он клонит? అతని ఉద్దేశం ఏమిటి? ◇ его клонит ко сну అతను కునుకుతున్నాడు

клониться *несов.* వంగు ◇ дело клонится к развязке వ్యవహారం ఒక కొలిక్కి వస్తోంది, వ్యవహారం ముదురుతోంది; день клонится к вечеру పొద్దు వాలుతోంది

клоп *м* నల్లి

клоун *м* హాస్యగాడు, బఫూన్

клочок *м* చిన్న ముక్క; ~ бумаги కాగితం ముక్క; ~ земли చిన్న కమతం

клуб I *м* క్లబ్బు; спортивный ~ క్రీడా క్లబ్బు

клуб II *м*: ~ы дыма పొగ మేఘాలు (సుళ్లు); ~ы пыли దుమ్ము సుడులు

клубень *м* దుంప

клуби||ться *несов.* సుడులు తిరుగు; дым ~лся из трубы పొగ చిమ్నీ (పొగగొట్టం) నుంచి పొగలు సుడులు తిరుగుతూ వచ్చాయి; пыль ~тся దుమ్ము సుడులు తిరుగుతోంది

клубника *ж* 1. (*растение*) స్ట్రాబెర్రీ మొక్క 2. *собир.* (*ягоды*) స్ట్రాబెర్రీ పండ్లు

клубничн||ый స్ట్రాబెర్రీ; ~ое варенье స్ట్రాబెర్రీ జామ్

клубок *м* 1. కండె; ~ шерсти ఉన్ని దారపు కండె 2. *перен.* చిక్కు; ~ противоречий వైరుధ్యాల పుట్ట

клумба *ж* పూల మడి (పాన్పు)

клык *м* కోర (*у животного*); దంతం (*у человека*)

клюв *м* పక్షిముక్కు

клюква *ж* 1. (*растение*) క్రాన్‌బెర్రీ మొక్క 2. *собир.* (*ягоды*) క్రాన్‌బెర్రీ పండ్లు

клюнуть *сов.* *см.* клевать

ключ I *м* తాళం[చెవి]; запирать на ~ తాళం వేయు ◇ ~ к разгадке కీలకం, కిటుకు, చిట్కా; ~ к сердцу кого-л. ఒకరి హృదయపు కీలకం; гаечный ~ స్పానర్

ключ II *м* (*источник*) నీటిబుగ్గ, జల, ఊట; бить ~ом а) (*о жидкости*) పొంగు, కళపెళలాడు б) *перен.* ముమ్మరంగా సాగు (*о работе*); హుషారుగా సాగు (*о жизни*)

ключев||ой I కీలక; ~ая позиция కీలక స్థావరం; ~ая проблема కీలక సమస్య

ключев||ой II (*родниковый*) ఊట, నీటిబుగ్గ; ~ая вода ఊట జలం, బుగ్గ నీరు

ключица *ж* *анат.* కంఠాస్థి ఎముక, జత్రువు, మెడ కొంకులు

клюшка *ж* *спорт.* హాకీ కర్ర

клякс||а *ж* సిరా మచ్చ (మరక); сажать ~у సిరా మచ్చ పెట్టు, సిరా మరక చేయు

клянчить *несов.* *разг.* (*вн.*) (కోసం) ప్రార్థించు, బతిమాలుకొను, వేడుకొను

кляп *м* వాకట్టు, నోటికట్టు; засовывать ~ в рот నోరు కట్టివేయు, నోటిలో ఏదైనా కుక్కు

клясть *несов.* (*вн.*) తిట్టు, శపించు, దూషించు

клясться, поклясться (в *пр.* *или* *инф.*) ఒట్టు పెట్టుకొను, దీక్ష పట్టు, శపథం చేయు; ~ кому-л. в верности ఒకరిపట్ల విశ్వాస శపథం చేయు

клятв||а *ж* ప్రమాణం, ప్రతిజ్ఞ, ఒట్టు, శపథం; брать ~у с кого-л. ఒకరిచేత ప్రమాణం చేయించు; давать ~у ఒట్టు పెట్టుకొను, ప్రమాణం చేయు (తీసుకొను); нарушать ~у ప్రమాణం ఉల్లంఘించు (భగ్నం చేయు)

клятвенн||ый ప్రమాణం చేసిన; давать ~ое обещание ప్రమాణం చేయు

кляуза *ж* అపనింద, అబద్ధం

кляузник *м* పితూరీలు చెప్పేవాడు, అపనిందలు వేసేవాడు

кляузничать *несов.* *разг.* అపనిందలు వేయు, పితూరీలు (చాడీలు) చెప్పు

кляча *ж* డొక్కు (పనికి మాలిన) గుర్రం

книга *ж* పుస్తకం, గ్రంథం ◇ домовая ~ రిజిస్టరు; справочная ~ రిఫరెన్సు పుస్తకం; телефонная ~ టెలిఫోన్ డైరెక్టరీ

книгопечатание *с* పుస్తకాల ముద్రణ (అచ్చు వేయడం)

книгохранилище *с* గ్రంథాలయం (గ్రంథ) భాండారం

книжка *ж* *разг.* *см.* книга; записная ~ నోటు బుక్కు; сберегательная ~ సేవింగ్స్ బాంకు పుస్తకం; трудовая ~ సర్వీసు రికార్డు; чековая ~ చెక్ పుస్తకం

книжны||й 1. పుస్తకాల; ~й магазин పుస్తకాల షాపు 2. (*отвлечённый*) పుస్తక, గ్రంథమాత్ర; ~е знания గ్రంథమాత్ర జ్ఞానం

книзу *нареч.* కిందికి

кно́пк||а *ж* 1. (*канцелярская*) డ్రాయింగ్ పిన్ 2. *эл.* బటన్; ~а звонка́ [బెల్] బటన్ 3. (*застёжка*) ప్రెస్ బటన్, నొక్కుడు గుండీ ◇ нажима́ть на все ~и *разг.* అందరి పలుకుబడిని (అన్ని అవకాశాలను) ఉపయోగించుకొను

кнут *м* కొరడా, కశం; бить ~о́м కొరడాతో కొట్టు

княги́ня *ж* రాజకుమారి

кня́жество *с* సంస్థానం

князь *м* రాజా, యువరాజా

ко *предлог см.* к

коалицио́нн||ый మిశ్రమ, సంకీర్ణ; ~ое прави́тельство మిశ్రమ (సంకీర్ణ) ప్రభుత్వం

коали́ция *ж* మిశ్రమ వర్గం, మండలి

ко́бальт *м хим.* కోబాల్ట్

кобе́ль *м* మగకుక్క

ко́бра *ж* నాగుపాము, త్రాచుపాము

кобура́ *ж* [పిస్తోలు] ఒర

кобы́ла *ж* ఆడగుర్రం, హరి

ко́ваный 1. (*изготовленный ковкой*): ~ меч సాగకొట్టి చేసిన కత్తి 2. (*обитый железом*): ~ сунду́к ఇనుప అంచులుగల పెట్టె

кова́рн||ый కపటపు, కపటమైన, మోస[మైన]; ~ый челове́к కపటి, మోసకారి, కుత్సితుడు; ~ая улы́бка మోసమైన (కపటపు) చిరునవ్వు

кова́рство *с* కొంటెతనం, మోసం, తక్కిడి, విశ్వాస ఘాతుకం

кова́ть *несов.* (*вн.*) 1. సాగకొట్టు; ~ желе́зо ఇనుమును సాగకొట్టు 2. (*подковывать*) (కి) నాళ్లు (నాడాలు) వేయు ◇ куй желе́зо, пока́ горячо́ *погов.* ఎండ కాసినప్పుడే మాసూలు చేసుకో

ковёр *м* తివాసీ, రత్నకంబళి

кове́ркать, искове́ркать *прям.*, *перен.* (*вн.*) చిత్రవధ చేయు, పాడు చేయు; ~ жизнь [ఒకరి] జీవితాన్ని పాడు చేయు; ~ язы́к భాషను చిత్రవధ (ఖూనీ) చేయు

ко́вка *ж* 1. కమ్మరి పని (*ручная*); రూపమివ్వడం (*механическим молотом, прессом*) 2. (*лошадей*) నాళ్లు (నాడాలు) వేయడం, లాడాలు వేయడం

ко́вкий మెత్తని, మృదువైన

ко́врик *м* చిన్న తివాచీ

ковш *м* (*сосуд*) గంటె, అబక, డోకి

ко́вшик *м* చిన్న గంటె (అబక, డోకి)

ковыля́ть *несов. разг.* కుంటుకుని (కుంటి కుంటి) నడుచు; చిట్టాడు (*о ребёнке*)

ковыря́ть *несов. разг.* (*вн.*, в *пр.*) పొడుచు, దొలుచు; ~ в зуба́х పండ్లు కుట్టుకొను; ~ зе́млю నేల దొలుచు; ~ сте́ну గోడను పొడుచు

ковыря́ться *несов. разг. см.* копа́ться

когда́ 1. *нареч. вопр.* ఎప్పుడు; ~ он придёт? అతను ఎప్పుడు వస్తాడు? 2. *нареч. относ.* అప్పుడప్పుడు, ఎప్పుడు; он ждал, ~ его́ позову́т తనను ఎప్పుడు పిలుస్తారా అని వేచివున్నాడు 3. *нареч. неопр. разг.* అప్పుడు, ఒకొక్కప్పుడు; он рабо́тает ~ у́тром, ~ ве́чером అతను అప్పుడప్పుడు (ఒకొక్కప్పుడు) ఉదయం, అప్పుడప్పుడు సాయంకాలం పనిచేస్తాడు 4. *союз* (*временно́й*) అప్పుడు, తరువాత, గా; он уе́дет, ~ ко́нчит рабо́ту పని పూర్తి చేసినప్పుడు (చేసిన తరువాత) వెళ్లి పోతాడు; он меня́ встре́тил, ~ шёл домо́й ఇంటికి వెళ్తూ నన్ను కలుసుకున్నాడు; он засну́л, ~ чита́л పుస్తకం చదువుతూండగా నిద్రపోయాడు ◇ ~ как *разг.* ఓ రోజు విందు, ఓ రోజు మందులా వుంది (*о самочу́вствии*); ఓ రోజు బాగుంటే, ఓ రోజు మందంగా వుంటుంది (*о погоде*)

когда́-либо *нареч. см.* когда́-нибудь

когда́-нибудь *нареч.* ఒకొక్కప్పుడు, ఒకోసారి, ఎప్పుడైనా; бы́ли ли вы ~ в э́той стране́? మీరు ఆ దేశంలో ఎప్పుడైనా ఉన్నారా?; ви́дели вы его́ ~? మీరు అతన్ని ఎప్పుడైనా చూశారా?; мо́жет и уви́димся ~ మనం ఎప్పుడైనా కలుసుకోవచ్చు

когда́-то *нареч.* 1. (*в прошлом*) ఒకప్పుడు, ఒకసారి; ~ он был здесь అతను ఇక్కడ ఒకప్పుడు ఉండేవాడు 2. (*в бу́дущем*) మళ్లీ; ~ мы ещё прие́дем ఎప్పుడోమళ్లీ వస్తాం; ~ ещё уви́димся ఎప్పుడోమళ్లీ కలుసుకుంటాం

кого́ *мест. рд. от* кто ఎవరి, ఎవరిని; ~ здесь нет? ఎవరు లేరు?, ఎవరు రాలేదు?; ~ вы и́щете? ఎవరికోసం చూస్తున్నారు?

ко́г||оть *м* గోరు ◇ показа́ть свои́ ~ти కోరలు (గోళ్లు) చూపు; попада́ть к кому́-л. в ~ти ఒకరి కోరల్లో చిక్కుకొను

код *м* సంకేతం; телегра́фный ~ టెలిగ్రాఫ్ సంకేతం

ко́декс *м юр.* స్మృతి, కోడ్; гражда́нский ~ పౌర స్మృతి, సివిల్ కోడ్; уголо́вный ~ శిక్షాస్మృతి, పీనల్ కోడ్

кое-где́ *нареч.* అక్కడక్కడ

кое-ка́к *нареч.* 1. (*небре́жно*) అట్టిట్టు, అడ్డదిడ్డంగా, ఎలాగో ఒక లాగ; он де́лает всё ~ అతను ప్రతిదీ అడ్డదిడ్డంగా చేస్తాడు; одева́ться ~ అడ్డదిడ్డంగా

దుస్తులు వేసుకొను (ధరించు) 2. (*с трудом*) కష్టంమీద, ఎలాగో

кое-как||о́й *мест.* ఏదో ఒక, కొంత, కొన్ని; ~о́й материа́л у меня́ есть నాదగ్గర కొంత సమాచారం వుంది; ~и́е вопро́сы కొన్ని సమస్యలు

кое-когда́ *нареч.* అప్పుడప్పుడు, అడపాదడపా

кое-кто́ *мест.* కొందరు

кое-куда́ *нареч.* ఒక చోటుకి; мне на́до ~ съе́здить నాకు ఒక చోటుకి వెళ్లవలసి వుంది, నేను ఒక చోటుకి వెళ్లాల్సివుంది

кое-что́ *мест.* ఏదో, ఏదో కొంచెం, కొద్ది; мне ну́жно ~ купи́ть నేను ఏదో కొనాలి; он ~ сде́лал అతను ఏదో కొంచెం చేశాడు

ко́ж||а *ж* 1. చర్మం; ~а лица́ ముఖ చర్మం; змеи́ная ~а కుబుసం, కుపసం 2. (*материал*) తోలు, చర్మం 3. *разг.* (*кожура*) చెక్కు, తొక్క, త్వక్కు ◇ из ~и вон лезть *разг.* నానా తంటాలు పడు; ~а да ко́сти *разг.* ఎముకల పోగు

ко́жанка *ж разг.* తోలు కోటు

ко́жан||ый తోలు; ~ая су́мка తోలు సంచి

коже́венн||ый టానింగ్, తోళ్లు పదును చేసే; ~ый заво́д టానరీ, టానింగ్ ఫాక్టరీ; ~ая промы́шленность టానింగ్ పరిశ్రమ

коже́вник *м* చర్మకారుడు

ко́жица *ж* 1. (*тонкая кожа*) సన్న చర్మం, చర్మపు పొర 2. (*кожура*) పెచ్చు, తొక్క; ~ я́блока ఆపిల్ పెచ్చు (తొక్క)

ко́жн||ый చర్మ; ~ый покро́в చర్మం; ~ая боле́знь చర్మ వ్యాధి

кожур||а́ *ж* పెచ్చు, తోలు; снима́ть ~у́ పెచ్చు తీయు, తోలు ఒలుచు

коза́ *ж* [ఆడ]మేక

коз||ёл *м* మేకపోతు ◇ ~ёл отпуще́ния బలిపశువు, బలిమేక; от него́ как от ~ла́ молока́ *погов.* అతను ఎందుకూ పనికి రాడు; пусти́ть ~ла́ в огоро́д *посл.* గొర్రెలకు తోడేలును కాపలా పెట్టినట్టు

ко́з||ий మేక; ~ья шку́ра మేక తోలు (బొచ్చు); ~ье молоко́ మేక పాలు

козлёнок *м* మేక పిల్ల

козли́н||ый మేక ◇ ~ая боро́дка పిల్లి గెడ్డం

ко́злы *мн.* 1. (*экипажа*) డిక్కీ 2. (*подставка*) బల్ల

ко́зни *мн.* కుట్ర పన్నాగాలు, కుట్రలు, కుతంత్రాలు; стро́ить ~ про́тив кого́-л. ఒకరికి వ్యతిరేకంగా కుతంత్రాలు పన్ను

козырёк *м* అంచు; брать под ~ శాల్యూట్ చేయు

козырн||о́й ట్రంపు, తురుపు; ~а́я ка́рта తురుపు ముక్క

козырну́ть I, II *сов. см.* козыря́ть I, II

ко́зыр||ь *м прям., перен.* తురుపు; ходи́ть с ~я తురుపు వేయు; пуска́ть в ход после́дний ~ь ఆఖరి తురుపు ముక్కను ఉపయోగించు

козыря́ть I, козырну́ть *разг.* 1. *карт.* తురుపు వేయు 2. *перен.* (*тв.*; *хвастаться*) డంబంచూపు, (గురించి) డంబాలు చెప్పుకొను

козыря́ть II, козырну́ть *разг.* (*отдавать честь*) (కి) శాల్యూట్ చేయు

кой *мест. уст.*: ни в ко́ем слу́чае не де́лай э́того చచ్చినా దాన్ని చేయకూడదు; ни в ко́ем слу́чае не говори́ с ним ఏం జరిగినా అతనితో మాట్లాడకు

ко́йка *ж* మంచం; подвесна́я ~ ఉయ్యాల మంచం; больни́чная ~ [ఆస్పత్రిలో] మంచం, పడక, బెడ్డు

коке́тка *ж* చిన్నెలాడి, వగలాడి

коке́тлив||ый: ~ый взгляд హొయలు; ~ая де́вушка వగలమారి; ~ая же́нщина చిన్నెలాడి, వగలాడి

коке́тничать *несов.* మురిపించు, సరసాలాడు, వగలు చూపు; ~ с ке́м-л. ఒకరిని మురిపించు

коке́тство *с* మురిపెం, చిట్టకం, సరసం

коклю́ш *м* కక్కు వాయి (దగ్గు), కోరింత దగ్గు

ко́кон *м* కోశం, పిసిని కాయ

коко́с *м* 1. (*дерево*) కొబ్బరి చెట్టు 2. (*плод*) కొబ్బరి కాయ

коко́сов||ый కొబ్బరి; ~ый оре́х కొబ్బరి కాయ; ~ая па́льма కొబ్బరి చెట్టు

кокс *м* కోక్

кол *м* 1. (*мн.* ко́лья; *заострённый шест*) కర్ర, రాట, చిల్లకోల 2. *разг.* (*мн.* колы́; *оценка*) అతి తక్కువ మార్కు ◇ сажа́ть на́ ~ శూలంమీద కూర్చోబెట్టి చంపు; у него́ ни ~а́ ни двора́ *разг.* అతనికి ఇల్లూ వాకిలీ లేదు

ко́лба *ж* ఫ్లాస్క్, గాజు కుప్పె

колбаса́ *ж* సాసేజి (తయారైన మాంసపు వంటకం)

колдова́ть *несов.* మంత్రించు, [తూతూ] మంత్రం పెట్టు

колдовство́ *с* మంత్ర విద్య, చిల్లంగి

колду́н *м* మంత్రకాడు, మాంత్రికుడు, చిల్లంగివాడు

колду́нья *ж* మంత్రకత్తె

колеба́ни||е *с* 1. (*действие*) కంపనం, ప్రకంపనం,

అవలంబనం (*маятника и т. п.*); ఊగుట (*веток*) 2. (*изменчивость*) యెగుడు దిగుడులు; ~е цен ధరల యెగుడు దిగుడులు 3. (*нерешительность*) జంకుగొంకులు, సంకోచం, సంశయం; без ~й జంకూగొంకూ లేకుండా

колеба́ть, поколеба́ть (*вн.*) 1. కదలించు, [ప్ర]కంపించు, ఊపు, ఆడించు; ве́тер коле́блет ве́тви дере́вьев గాలి చెట్ల కొమ్మలను వూపుతోంది (ఆడిస్తోంది) 2. *перен.* కదలించు దొలుచు; ~ обще́ственные усто́и సామాజిక పునాదిని కదలించు (దొలుచు)

колеба́ться *несов.* 1. (*раскачиваться*) కదలు, అల్లాడు, ప్రకంపించు, వూగిసలాడు 2. (*меняться*) హెచ్చు తగ్గలగు, హెచ్చుతూ తగ్గుతూ వుండు; це́ны коле́блются ధరలు హెచ్చుతూ తగ్గుతూ వున్నాయి 3. (*терять устойчивость*) ఊగిసలాడు 4. *тк. несов.* (*быть в нерешительности*) తటపటాయించు, సంశయించు, జంకు, ఊగిసలాడు

коле́нка *ж разг.* మోకాలు

коле́нн||ый *анат.*: ~ый суста́в జాను సంధి; ~ая ча́шечка జాను ఫలకం, మోకాలి చిప్ప

коле́н||о *с* 1. (*мн.* ~и) మోకాలు, జానువు; преклоня́ть ~и ముట్టికాళ్లు వేసుకొను; станови́ться на ~и మోకరించు; стоя́ть на ~ях మోకాళ్లమీద కూర్చొను; по ~о మోకాలిబంటి 2.: ~и *мн.* (*часть ног*) ఒళ్లు; посади́ть кого́-л. на ~и ఒకరిని ఒళ్లో పెట్టుకొను; сиде́ть на ~ях ఒళ్లో కూర్చొను 3. *бот.* (*мн.* коле́нья) గ్రంథి, గంటు 4. *тех.* (*мн.* коле́нья) కణుపులు; ~о трубы́ ట్యూబు కణుపులు 5. (*мн.* ~а; *поколение*) తరం; ро́дственники до пя́того ~а అయిదు తరాల బంధువులు, అయిదు తరాలు దాటిన బంధువులు ◇ ста́вить кого́-л. на ~и ఒకరిని ఓడించు (మోకరింప చేయు)

колеси́ть *несов. разг.* తిరుగుతూ వుండు; ~ по всему́ све́ту ప్రపంచమంతా తిరుగుతూ వుండు

колесни́ца *ж* శకటం, రథం, తేరు

колёсный 1. చక్రపు; ~ скрип చక్రపు కిర్రు ధ్వని 2. (*на колёсах*) చక్రాల; ~ экипа́ж చక్రాల బండి

колесо́ *с* చక్రం, కన్ను, కల; запасно́е ~ స్పేర్ వీల్; ме́льничное ~ శాణ చక్రం; рулево́е ~ స్టీరింగ్ చక్రం ◇ ~ исто́рии చరిత్ర చక్రం; ~ форту́ны అదృష్ట చక్రం

коле||я́ *ж* 1. (*от колёс*) బండి చక్రపు జాడ (మార్గం), బండి గాడి 2. *ж.-д.* రైలు పట్టాలు; у́зкая ~я́ నేరో గేజ్; широ́кая ~я́ బ్రాడ్ గేజ్ ◇ входи́ть в ~ю́ స్థిరపడు, స్థిమితపడు; выбива́ться из ~и́ పట్టాలు (గాడి) తప్పు

ко́лики *мн.* (*ед.* ко́лика *ж*) శూల నొప్పులు; ~ в животе́ కడుపు (శూల) నొప్పి

коли́чественн||ый పరిమాణ, పరిమాణాత్మక; ~ый ана́лиз పరిమాణ పరిశీలన; ~ый рост పరిమాణాత్మక వృద్ధి; ~ое числи́тельное *грам.* [ప్రాథమిక] సంఖ్యా వాచకం

коли́честв||о *с* పరిమాణం (*тж. филос.*); большо́е ~о బోలెడు; небольшо́е ~о కొద్ది, అల్పం, కొంచెం; о́бщее ~о మొత్తం, వెరసి; перехо́д ~а в ка́чество పరిమాణం గుణంగా మార్పు చెందు

ко́лкий 1. వాడియైన, సూదిగా వున్న, ముల్లుగల 2. *перен.* ఎత్తిపొడుపు, కరకు, గుచ్చుకునే

ко́лкост||ь *ж* ఎత్తిపొడుపు మాటలు, ఎత్తిపొడుపు; говори́ть ~и ఎత్తిపొడుపు మాటలు అను

колле́га *м и ж книжн.* సహోద్యోగి, సహవ్రతుడు

коллегиа́льн||ый సమష్టి; ~ое руково́дство సమష్టి (సమష్టి ప్రాతిపదికపై) నాయకత్వం

колле́гия *ж* 1. (*орган*) సమష్టి సంస్థ (బోర్డు); суде́йская ~ జడ్జీల బెంచి 2. (*объединение*) సంఘం; ~ адвока́тов బారిస్టర్ల (న్యాయవాదుల) సంఘం

колле́дж *м* కాలేజీ, కళాశాల

коллекти́в *м*: ~ заво́да ఫాక్టరీ కార్మిక సముదాయం (సిబ్బంది); ~ учрежде́ния ఆఫీసు సిబ్బంది; нау́чный ~ విజ్ఞానశాస్త్ర సంస్థ సిబ్బంది; трудово́й ~ సమష్టి శ్రామిక బృందం

коллективиза́ция *ж* సమష్టీకరణ; ~ се́льского хозя́йства వ్యవసాయ సమష్టీకరణ

коллективизи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) సమష్టీకరించు

коллективи́зм *м* సమష్టితత్వం, సమష్టివాదం, సమష్టి విధానం

коллекти́вно *нареч.* సమష్టిగా

коллекти́вн||ый సమష్టి; ~ый труд సమష్టి శ్రమ; ~ое хозя́йство సమష్టి క్షేత్రం

коллекционе́р *м* కలెక్టర్, సేకరించేవాడు

коллекциони́ровать *несов.* (*вн.*) సేకరించు

колле́кция *ж* సేకరం, సేకరణ, సంకలనం

коло́да I *ж* (*бревно*) మొద్దు

коло́да II *ж карт.* [పేక] దొంతర (దొంతి)

коло́дец *м* బావి, నూయి; నుయ్యి (*небольшой*)

коло́дка *ж* 1. (*сапожная*) [బొంద] కొయ్య 2. (*орденская*) బిరుదు రిబ్బన్

коло́дки *мн.* (*оковы*) గొడియ, బండకొయ్య

ко́локол *м* గంట; бить в ~ గంట కొట్టు

колоко́льный గంట, ఘంటా; ~ звон గంట మోత, ఘంటా నాదం

колоко́льня *ж* గంట గోపురం

колоко́льчик *м* 1. మువ్వ, గజ్జె, చిరు గంట 2. *бот.* గంటెన పువ్వు

колониали́зм *м* వలసవాదం

колониа́льн||ый వలస[వాద]; ~ый гнёт వలసవాద పెత్తనం, వలస పీడన; ~ый вопро́с వలస సమస్య; ~ая поли́тика వలస[వాద] విధానం; ~ые стра́ны వలస దేశాలు; ~ые това́ры *уст.* వలసదేశాల సరుకులు

колониза́тор *м* 1. వలసవాది, వలసకారుడు 2. (*колони́ст*) వలస వచ్చినవాడు

колониза́ция *ж* 1. వలసకరణ 2. (*заселе́ние пустую́щих земе́ль*) వలస స్థాపన

колонизи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. వలస చేయు 2. (*заселя́ть колони́стами*) వలస స్థాపన చేయు, నివాసమేర్పరచుకొను

колони́ст *м* వలసవచ్చినవాడు, వలస పోయి స్థిరపడినవాడు

коло́ния *ж* 1. వలస దేశం 2. (*поселе́ние*) సెటిల్‌మెంటు, బస్తీ, జనావాసం

коло́нка *ж* 1. (*сто́лбец*) కాలమ్ 2. (*водопрово́дное устро́йство*) నీరు (నీటి) పంపు 3. (*нагрева́тельная — в ва́нной*) బాయిలరు, హీటరు ◇ бензи́новая ~ పెట్రోల్ పంపు

коло́нна *ж* 1. *архит.* కూచం, స్తంభం, కంబం 2. (*строй*) శ్రేణి; ~ грузовико́в లారీల శ్రేణి; ~ демонстра́нтов ప్రదర్శకుల శ్రేణి (పంక్తి)

коло́нный స్తంభాల; ~ зал స్తంభాల హాలు

колори́т *м* 1. రంగు కూర్పు 2. *перен.* వర్ణం; ме́стный ~ స్థానిక వర్ణం

колори́тн||ый 1. సుందరమైన, మనోహరమైన; ~ый пейза́ж సుందరమైన ప్రకృతి దృశ్యం 2. *перен.* విలక్షణమైన, వర్ణనాత్మకమైన; ~ый язы́к వర్ణనాత్మకమైన భాష; ~ая ли́чность విలక్షణమైన వ్యక్తి

ко́лос *м* కంకి, కంకె

колоси́ться *несов.* కంకులు వేయు

коло́сс *м* హిమనగ సదృశం ◇ ~ на гли́няных нога́х వేళ్లు పాతుకోని మహావృక్షం

колосса́льный బ్రహ్మాండమైన

колоти́ть, поколоти́ть 1. (по *дт.*, в *вн.*; *ударя́ть, стуча́ть*) కొట్టు; తట్టు (*в дверь*) 2. *разг.* (*вн.*; *наноси́ть побо́и*) కొట్టు, బాదు 3. *разг.* (*вн.*; *разбива́ть*) పగులగొట్టు; ~ посу́ду పళ్లాలూ గిన్నెలూ పగలగొట్టు

колоти́ться *несов. разг.* 1. (*ударя́ться*) (కి) కొట్టుకొను, తగులుకొను 2. (*о се́рдце*) కొట్టుకొను

ко́лот||ый I: ~ая ра́на కత్తి గాయం

ко́лотый II: ~ са́хар పటిక బెల్లం, కలకండ

коло́ть I, кольну́ть 1. (*вн.*; *вонза́ть*) పొడుచు, ఎక్కించు 2. *перен. безл.*: у меня́ ко́лет в боку́ నా పార్శ్వంలో కుట్టు పడింది; у меня́ ко́лет се́рдце గుండెలో పోట్లు వస్తున్నాయి 3. *тк. несов.* (*вн.*; *ре́зать скот*) కోయు, చంపు, వధించు

коло́ть II *несов.* (*вн.*) నరకు; ~ дрова́ వంట చెరకు నరకు; ~ оре́хи గింజలు పగులగొట్టు

коло́ться I *несов.* (*быть ко́лким*) వాడిగా వుండు, గుచ్చుకొను

коло́ться II *несов.* పగులు, పగులగొట్టబడు, చీలిపోవు (*расщепля́ться*); ముక్కముక్కలగు (*раздробля́ться*)

колпа́к *м* 1. టోపి, తోపి 2. (*покры́шка*) మూత

колу́н *м* పొట్టి గొడ్డలి

колхо́з *м* సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రం

колхо́зник *м* సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్ర రైతు

колхо́зн||ый సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రానికి చెందిన, సమష్టి క్షేత్ర; ~ый строй సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్ర వ్యవస్థ; ~ая со́бственность సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్ర ఆస్తి; ~ое крестья́нство సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్ర రైతాంగం; ~ые поля́ సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రానికి చెందిన పొలాలు, సమష్టి క్షేత్ర పొలాలు

колча́н *м* శరాశ్రయం, అమ్ముల పొది

колыбе́ль *ж* 1. లాలి, ఉయ్యాల 2. *перен. высок.* పురిటి గడ్డ; Ленингра́д — ~ револю́ции లెనిన్‌గ్రాడ్ విప్లవపు పురిటి గడ్డ

колыбе́льн||ый: ~ая пе́сня జోలపాట, లాలిపాట

колыха́ть, колыхну́ть (*вн.*) ఆడించు, ఊపు

колыха́ться, колыхну́ться ఆడు, ఊగు; రెపరెపలాడు (*о фла́ге*)

колыхну́ть(ся) *сов. см.* колыха́ть(ся)

ко́лышек *м* గూటం, సీల, గసిక

кольну́ть *сов. см.* коло́ть I 1, 2

кольцева́ние *с* రింగు విధానం; ~ птиц పక్షులకు రింగులు చుట్టడం (వేయడం)

кольцева́ть *несов.* (*вн.*) (కు) రింగు చుట్టు (వేయు); ~ птиц పక్షులకు రింగులు చుట్టు (వేయు)

кольцев||о́й చుట్టు, వర్తులాకార; ~а́я доро́га రింగు (చుట్టు) రోడ్డు

кольцо́ *с* 1. ఉంగరం; обруча́льное ~ పెళ్లి

ఉంగరం; ~ для ключéй తాళం చెవుల రింగు 2. (*то, что имеет форму окружности*): кóльца дыма పొగ రింగులు (సుడులు); трамвáйное ~ ట్రామ్ లైన్ చివర ◇ ~ блокáды దిగ్బంధ (ముట్టడి) వలయం

кольчýга *ж* యుద్ధ కవచం, భండన వర్మము

колю́ч||ий 1. ముళ్ల; ~ий кустáрник ముళ్ల పొదలు; ~ая прóволока ముళ్ల తీగ 2. (*способный колоть*) వాడియైన, గుచ్చుకునే; ~ая бородá గుచ్చుకునే గడ్డం 3. *перен. разг.* (*язвительный*) గుచ్చుకునే, తీక్ష్ణమైన, కంటకమైన; ~ий взгляд కంటకమైన (తీక్ష్ణమైన, గుచ్చుకునే) చూపు; ~ее замечáние ఎత్తిపొడుపు వ్యాఖ్య (మాట)

колю́чка *ж* ముల్లు, కంటకం

коля́ска *ж* 1. (*экипаж*) బండి 2.: дéтская ~ పెరాంబులేటర్, పిల్లల తోపుడు బండి 3. (*мотоцикла*) సైడ్‌కార్

ком I *м* ముద్ద, పిండం, బెడ్డ; кóмья грязи మట్టి ముద్దలు; кóмья землú బెడ్డలు ◇ пéрвый блин кóмом *погов.* ≅ ఒకటి రెండు చెడగొడితే గాని వైద్యుడు కాడు

ком II *мест. пр. от* кто ఎవరిని గురించి

комáнд||а *ж* 1. (*приказ*) ఆజ్ఞ; отдавáть ~у ఆజ్ఞాపించు; по ~е ఆజ్ఞ ప్రకారం (మేరకు) 2. (*командование*) నాయకత్వం; под ~ой когó-л. ఒకరి నాయకత్వం కింద, ఒకరి నాయకత్వాన 3. (*отряд*) దళం; пожáрная ~а అగ్నిమాపక దళం; спасáтельная ~а సహాయక దళం 4. (*экипаж судна*) నావికా సిబ్బంది 5. *спорт.* జట్టు, టీమ్ ◇ как по ~е అంతా ఒకటిగా

командúр *м* నాయకుడు, కమాండర్; ~ корабля́ కెప్టెన్; ~ полкá రెజిమెంటు కమాండర్

командирóванный *м* పనిమీద వచ్చే (వెళ్లే) వాడు

командировáть *несов. и сов.* (*вн.*) పనిమీద పంపు

командирóвк||а *ж* పని టూర్; наýчная ~а రీసెర్చి టూర్; быть в ~е పనిమీద ఉండు (వచ్చు, వెళ్లు); éхать в ~у పనిమీద వెళ్లు

командирóвочн||ый: ~ое удостоверéние పని వివరణ పత్రం; ~ые дéньги ప్రయాణపు అలవెన్సు

комáндны||й 1. *воен.*: ~й пункт కమాండ్ స్థానం (పోస్ట్); ~й состáв కమాండర్లు 2. *перен.* కీలక; ~е высóты కీలక స్థావరాలు

комáндование *с* 1. (*действие*) నాయకత్వం వహించు 2. *собир.* కమాండర్లు, ఆఫీసర్లు

комáндовать *несов.* 1. (*произносить слова команды*) ఆజ్ఞాపించు, ఆజ్ఞలనిచ్చు 2. (*тв.*; *быть командиром*) (కు) నాయకత్వం వహించు; ~ полкóм రెజిమెంటుకు నాయకత్వం వహించు 3. *перен. разг.* (*тв.*, над *тв. и без доп.*) పాలించు, శాసించు; он лю́бит ~ అతను ప్రజలను శాసించే ధోరణి గలవాడు, అతను శాసించే స్వభావం గలవాడు

комáндующий *м* కమాండర్; ~ áрмией సేనాధిపతి; ~ флóтом నౌకా దళ సర్వసేనాధిపతి

комáр *м* దోమ ◇ ~ нóса (нóсу) не подтóчит *разг.* అన్నీ తు.చ. తప్పకుండా [చేసినది], పక్కాగా

комбáйн *м* కోతయంత్రం

комбáйнер *м* కోతయంత్రం ఆపరేటరు

комбинáт *м* పరిశ్రమాదులు; ýгольный ~ గని పరిశ్రమాదులు ◇ ~ бытовóго обслýживания పౌర సేవా కేంద్రం; учéбный ~ విద్యా కేంద్రం

комбинáция *ж* 1. సంయోగం, సంయోజనం; ~ звýков శబ్ద సంయోగం, ధ్వని సంయోజనం; ~ цифр సంఖ్యా సంయోగం 2. (*сложный замысел*) పన్నాగాలు; 3. *спорт.* కాంబినేషన్ 4. (*женское бельё*) [స్త్రీలు ధరించే] లో ఉడుపు

комбинезóн *м* లాగు చొక్కా కలిసిన దుస్తు

комбинúровать, скомбинúровать 1. (*вн.*; *сочетать, соединять*) [అంశాలను] సంయోగించు, కలుపు, మేళవించు 2. *тк. несов. разг.* (*строить сложные замыслы*) పన్నాగాలు పన్ను

комедúйный హాస్య; ~ актёр హాస్య నటుడు

комéди||я *ж* 1. *лит.* హాస్య (సుఖాంత) నాటకం 2. *перен.* (*забавное происшествие*) ప్రహసనం ◇ разыгрывать (ломáть) ~ю *разг.* దొంగనాటకం ఆడు

комендáнт *м* 1. *воен.* కమాండెంట్, అధిపతి; ~ крéпости దుర్గాధిపతి 2. (*управляющий*) సూపరింటెండెంట్; ~ общежúтия హాస్టల్ సూపరింటెండెంట్

комендáнтский కమాండెంట్; ~ патрýль కమాండెంట్ గస్తీ ◇ ~ час కర్ఫ్యూ; вводúть ~ час కర్ఫ్యూ విధించు; отменя́ть ~ час కర్ఫ్యూ తొలగించు (ఎత్తివేయు)

комендатýра *ж* కమాండెంట్ కార్యాలయం

комéта *ж* తోక చుక్క, ధూమకేతువు

кóмик *м* (*актёр*) హాస్య నటుడు

комиссáр *м* కమిస్సార్; воéнный ~ а) *ист.* రాజకీయ నాయకుడు б) (*в военном комиссариате*) కమిస్సార్; нарóдный ~ *ист.* ప్రజా కమిస్సార్, ప్రజా మంత్రి; Совéт Нарóдных Комиссáров *ист.* ప్రజా కమిస్సార్ల మండలి

комиссариа́т *м*: вое́нный ~ మిలిటరీ కమిస్సారియట్ (మిలిటరీ మంత్రిత్వ శాఖ)

комиссионе́р *м* జట్టీకాడు, దళారి, దలాలి

комиссио́нн||ый 1. కమిషన్, సెకండ్ హాండ్; ~й магази́н సెకండ్ హాండ్ షాపు, కమిషన్ దుకాణం; ~е това́ры కమిషన్ సరుకులు 2.: ~е *в знач. сущ. мн.* (*деньги*) తీరువ, కమిషను రుసుము

коми́сси||я *ж* 1. కమిటీ; ~я по разоруже́нию నిరాయుధీకరణ కమిటీ; избира́тельная ~я ఎన్నికల కమిటీ; пла́новая ~я ప్రణాళికా సంఘం (కమిటీ); сле́дственная ~я విచారణ కమిటీ 2. (*поручение, связанное с куплей и продажей*) కమిషన్; пла́та за ~ю రుసుము

комите́т *м* సంఘం, వర్గం, సమితి, కమిటీ; исполни́тельный ~ నిర్వాహక వర్గం; Центра́льный Комите́т Коммунисти́ческой па́ртии Сове́тского Сою́за సోవియట్ యూనియన్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ కేంద్ర కమిటీ

коми́ческий 1. హాస్య; ~ актёр హాస్య నటుడు 2. *см.* коми́чный

ко́мкать, ско́мкать (*вн.*) 1. నలుపు; ~ бума́гу కాగితాన్ని నలుపు 2. *разг.* కంగాపుగా చేయు, గుచ్చెత్తు

коммента́ри||й *м* 1. (*толкование к тексту*) వ్యాఖ్య; дава́ть ~й వ్యాఖ్యానించు 2.: ~и *мн.* (*замечания*) భాష్యాలు

комментáтор *м* వ్యాఖ్యాత, భాష్యకారుడు; спорти́вный ~ క్రీడా వ్యాఖ్యాత

комменти́ровать *несов. и сов.* (*сов. тж.* прокомменти́ровать; *вн.*) వ్యాఖ్యానించు, (కి) భాష్యం చెప్పు

комме́рция *ж* వాణిజ్యం, వ్యాపారం, వర్తకం

комме́рчески||й వాణిజ్య, వ్యాపార; ~е опера́ции వ్యాపార లావాదేవీలు

комму́на *ж* కమ్యూన్; сельскохозя́йственная ~ వ్యవసాయ సహకార సంఘం, వ్యవసాయ కమ్యూన్ ◇ Пари́жская ~ *ист.* పారిస్ కమ్యూన్

коммуна́льн||ый పౌర, మునిసిపల్; ~ая кварти́ра ఉమ్మడి వాటా; ~ое хозя́йство పౌరసేవా ఏర్పాట్లు, మునిసిపల్ వ్యవస్థ; ~ые услу́ги పౌర సేవలు

коммуна́р *м* 1. *ист.* కమ్యూనార్డు 2. (*член коммуны*) కమ్యూన్ (సంఘం) సభ్యుడు

коммуни́зм *м* కమ్యూనిజం; нау́чный ~ శాస్త్రీయ కమ్యూనిజం

коммуника́ция *ж* 1. (*путь сообщения*) రవాణా సాధనాలు (సంబంధాలు) 2. (*общение*) సంసర్గం

коммуни́ст *м* కమ్యూనిస్టు, కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యుడు

коммунисти́ческ||ий కమ్యూనిస్టు; ~ая па́ртия కమ్యూనిస్టు పార్టీ; ~ое о́бщество కమ్యూనిస్టు సమాజం; ~ое отноше́ние к труду́ పనిపట్ల కమ్యూనిస్టు వైఖరి

коммута́тор *м* 1. *эл.* స్విచ్ బోర్డు 2. (*телефонный*) టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజి స్టేషన్

коммюнике́ *с нескл.* [అధికార] ప్రకటన; совме́стное ~ ఉమ్మడి (సంయుక్త) ప్రకటన

ко́мната *ж* గది ◇ ~ ма́тери и ребёнка మాతా శిశువుల గది, తల్లీ పిల్లల గది; ~ о́тдыха విశ్రాంతి గది (శాల); ва́нная ~ స్నానాల గది, బాత్ రూమ్

ко́мнатн||ый ఇంటి [లోపల]; ~ое расте́ние ఇంటిలోపల పెరిగే మొక్క

комо́д *м* సొరుగుల పెట్టె

комо́к *м* ముద్ద; сва́ливаться в ~ తుట్టె గట్టు ◇ у него́ ~ застря́л в го́рле, у него́ ~ подступи́л к го́рлу అతని గొంతులో ముద్ద కట్టింది, అతనికి దుగ్గుత్తిక పడింది

компа́ктн||ый సాంద్రమైన, గట్టి (*плотный*); ఇమిడిక అయిన (*малогабаритный*); ~ое обору́дование ఇమిడిక అయిన పరికరాలు

компа́ни||я *ж* 1. బృందం, తోడు, జట్టు; составля́ть кому́-л. ~ю ఒకరికి తోడు వచ్చు, ఒకరికి తోడుగా ఉండు 2. (*предприятие*) కంపెనీ, సంఘం ◇ за ~ю తోడుకోసం, తోడుగా; води́ть ~ю с ке́м-л. *разг.* ఒకరితో స్నేహం చేయు

компаньо́н *м* 1. తోడి ప్రయాణికుడు 2. (*в предприятии*) భాగస్వామి, సహచరుడు

компа́ртия *ж* (коммунисти́ческая па́ртия) కమ్యూనిస్టు పార్టీ

ко́мпас *м* దిక్సూచి; идти́ по ~у దిక్సూచి ననుసరించి పోవు (వెళ్ళు)

компенса́ци||я *ж* నష్టపరిహారం, భర్తీ, చెల్లు; без ~и నష్టపరిహారం లేకుండా

компенси́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. భర్తీ చేయు; ~ убы́тки నష్టాలను భర్తీ చేయు 2. (*уравновешивать*) సరిచేయు, గిట్టుబాటు చేయు

компете́нтность *ж* 1. (*осведомлённость*) సమర్థత 2. (*правомочие*) అధికారం

компете́нтн||ый 1. సమర్థుడైన; తెలిసిన (*осведомлённый*); ~ый специали́ст సమర్థుడైన నిపుణుడు; ~ое мне́ние సమర్థమైన అభిప్రాయం 2. (*полномочный*) అధికారిక; ~ая коми́ссия అధికారిక కమిషన్ (కమిటీ)

компете́нци||я *ж* 1. (*осведомлённость в чём-л.*) కరతలామలకం; му́зыка — его́ ~я సంగీతం అతనికి కరతలామలకం 2. (*круг полномочий*) అధికారం; входи́ть в чью-л. ~ю ఒకరి అధికారంలో వుండు; э́то вне мое́й ~и అది నా అధికారంలో లేదు, అది నా అధికారంకిందికి రాదు

компили́ровать *несов.* (*вн.*) పోగుచేయు, సంగ్రహించు

компиля́ция *ж* 1. (*действие*) పోగుచేయడం 2. (*работа*) సంగ్రహం

ко́мплекс *м* సముదాయం, కాంప్లెక్స్; агропромы́шленный ~ వ్యావసాయిక పారిశ్రామిక కాంప్లెక్స్; вое́нно-промы́шленный ~ సైనిక పారిశ్రామిక కాంప్లెక్స్; ~ гимнасти́ческих упражне́ний వ్యాయామాల కాంప్లెక్స్; архитекту́рный ~ భవనాల (వాస్తు శిల్ప) సముదాయం; спорти́вный ~ స్పోర్ట్స్ కాంప్లెక్స్; территориа́льно-произво́дственный ~ ప్రాంతీయ సంశ్లిష్ట ఉత్పాదక సంస్థలు, ప్రాంతీయ ఉత్పాదక సముదాయం ◇ ~ неполноце́нности న్యూనతా భావం

ко́мплексн||ый సంశ్లిష్ట, సమగ్ర; ~ая механиза́ция సమగ్ర యాంత్రికీకరణ; ~ая програ́мма సంశ్లిష్ట కార్యక్రమం

компле́кт *м* జత, సెట్టు; ~ посте́льного белья́ పక్క బట్టల సెట్టు; годово́й ~ газе́т పత్రిక వార్షిక సెట్టు

комплектова́ть *несов.* (*вн.*) సేకరించు, కూడబెట్టు; ~ библиоте́ку గ్రంథాలు సేకరించు; ~ шта́ты సిబ్బందిని భర్తీ చేయు

компле́кция *ж* అంగనిర్మాణం

комплиме́нт *м* ప్రశంస; де́лать ~ ప్రశంసించు, స్తుతించు

компози́тор *м* స్వరకల్పనవేత్త, సంగీతకర్త, స్వరకర్త

компози́ция *ж* కూర్పు, సంవిధానం; ~ рома́на నవలా సంవిధానం

компоне́нт *м* అనుఘటకం, భాగం; దినుసు (*лекарства*)

компости́ровать, прокомпости́ровать (*вн.*): ~ биле́т టిక్కెట్టు పంచ్ చేయు (చిల్లుపొడుచు)

компо́т *м* 1. కంపోట్, కాచిన పండ్ల రసం 2. (*сухие фрукты*) ఎండిన పండ్లు

компре́сс *м* కంప్రెస్; согрева́ющий ~ కంప్రెస్; ста́вить ~ на что-л. దేనిమీదనైనా కంప్రెస్ వేయు

компре́ссор *м* కంప్రెసర్

компромети́ровать, скомпромети́ровать (*вн.*) పేరుప్రతిష్ఠలు పాడుచేయు, పేరు అప్రతిష్ఠ పాలుచేయు; ~ себя́ в чьи́х-л. глаза́х ఒకరి దృష్టిలో తన పేరుప్రతిష్ఠలు పాడుచేసుకొను (చెడగొట్టుకొను)

компроми́сс *м* రాజీ; идти́ на ~ రాజీపడు

компроми́ссн||ый రాజీ; ~ое реше́ние రాజీ ఒప్పందం

компью́тер *м* కంప్యూటర్

комсомо́л *м* (Коммунисти́ческий Сою́з Молодёжи) కొమ్సొమోల్, యువజన కమ్యూనిస్టు లీగు

комсомо́лец *м* యువజన కమ్యూనిస్టు లీగు సభ్యుడు

комсомо́лка *ж* యువజన కమ్యూనిస్టు లీగు సభ్యురాలు

комсоста́в *м* (кома́ндный соста́в) కమాండర్లు, నాయక ఆఫీసర్లు

кому́ *мест. дт. от* кто ఎవరికి, ఎవడికి; ~ ты о́тдал кни́гу? పుస్తకం ఎవరికి (ఎవడికి) ఇచ్చావ్?

комфо́рт *м* సౌకర్యాలు, హాయి

комфорта́бельн||ый సౌకర్యాలు వున్న, హాయిగా వున్న; ~ая кварти́ра అన్ని సౌకర్యాలూ గల వాటా

конве́йер *м* కన్వేయర్; рабо́тать на ~е కన్వేయర్ దగ్గర పనిచేయు

конве́нция *ж* ఒప్పందం

конве́рт *м* కవరు

конвои́р *м* కాపలావాడు

конвои́ровать *несов.* (*вн.*) కాపలాగా వెళ్లు

конво́||й *м* కాపలా బలగం (దళం); под ~ем కాపలాకింద

конву́льсия *ж* సంధిదోషం, ఈడుపు

конгломера́т *м книжн.* సమవాయం, సమూహం, కదంబకం

конгре́сс *м* 1. (*законодательный орган*) కాంగ్రెస్; Конгре́сс США అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల కాంగ్రెస్ 2. (*съезд*) కాంగ్రెస్, మహాసభ; междунаро́дный ~ хиру́ргов సర్జన్ల అంతర్జాతీయ కాంగ్రెస్ (మహాసభ) ◇ Инди́йский национа́льный ~ (*партия*) భారత జాతీయ కాంగ్రెస్

конденса́тор *м эл.* కండెన్సర్

конденса́ция *ж* 1. (*накопление*) సాంద్రీకరణ; ~ электроэне́ргии విద్యుచ్ఛక్తి సాంద్రీకరణ 2. (*превращение в жидкое состояние*) కండెన్సేషన్

конденси́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. (*накоплять*) సాంద్రీకరించు, సంగ్రహించు; ~ электроэне́ргию విద్యుచ్ఛక్తి సాంద్రీకరించు 2. (*превращать в жидкое состояние*) ద్రవముగా మార్చు

конди́тер *м* మిఠాయిలు (పిండివంటలు) చేసేవాడు

кондитерск||ий: ~ий магазин మిఠాయిల అంగడి (దుకాణం); ~ая фабрика మిఠాయిల ఫాక్టరీ; ~ие изделия మిఠాయిలు

кондуктор *м* కండక్టరు

коневод *м* గుర్రాలను పెంచేవాడు, అశ్వ సంవర్ధకుడు

коневодство *с* గుర్రాల పెంపకం, అశ్వ పోషణ

конёк I *м* **1.** (*на крыше*) నడికప్పు, వెన్ను **2.** *перен. разг.* అభిమానపాత్రమైన (ఇష్టమైన) విషయం

конёк II *м см.* коньки

кон||ец *м* **1.** కొన, కొన, మొన; ~ец ножа చాకు కొన; обломить ~ец палки కర్ర కొన విరుగు **2.** (*предел, граница в пространстве*) చివర, మొగ, అంతం; ~ец дороги దారి చివర; ~ец пути ప్రయాణ అంతం; ~ец улицы వీధి మొగ **3.** (*последний момент или период*) ఆఖరు, చివర; ~ец года ఏడాది చివర; ~ец дня రోజు ఆఖరు; ~ец месяца నెల ఆఖరు; в ~це ноября నవంబరు ఆఖరిలో **4.** (*завершение, окончание*) అంతం, సమాప్తి, సమాప్తం, ముగింపు; ~ец книги పుస్తకం ముగింపు; ~ец обеда డిన్నరు ముగింపు; ~ец фильма ఫిల్మ్ సమాప్తం; счастливый ~ец సుఖాంతం, శుభాంతం; доводить работу до ~ца పని పూర్తిచేయు **5.** *перен.* (*смерть*) మరణం **6.** *разг.* (*расстояние*): билет в один ~ец ఒక వైపు టికెట్టు; билет в оба ~ца తిరుగు (రానూ పోనూ) టికెట్టు; расстояние в оба ~ца 10 километров రానూ పోనూ దూరం 10 కిలోమీటర్లు ◇ без ~ца అస్తమానమూ, నిరంతరమూ; в ~це ~цов చిట్టచివరకు, ఆఖరికి; на худой ~ец *разг.* కనీసం; этому нет ~ца దానికి అంతు లేదు; во всех ~цах земли ప్రపంచం నలుమూలలా; со всех ~цов నలుమూలలనుంచీ; положить ~ец чему-л. దేనికైనా అంతమొందించు (చిత్తుచేయు, తుదముట్టించు)

конечно 1. *вводн. сл.* నిజమే; ~, это сложная проблема ఇది క్లిష్టమైన సమస్య నిజమే **2.** *частица* తప్పనిసరిగా, తప్పకుండా, ముమ్మాటికీ; вы любите музыку? — Конечно! మీకు సంగీతమంటే ఇష్టమా? — బాగాను (చాలాను)!; вы придёте? — Конечно! మీరు వస్తారా? — తప్పకుండా (తప్పనిసరిగా)!

конечности *мн.* (*ед.* конечность *ж*) కాలుసేతులు, కాళ్లూ చేతులూ; верхние ~ చేతులు; нижние ~ కాళ్లు

конечн||ый 1. కడపటి, చివరి; ~ая станция కడపటి (చివరి) స్టేషన్ **2.** (*окончательный, завершающий*) పరమ (చరమ); ~ая цель పరమ (చరమ) లక్ష్యం ◇ в ~ом счёте మొత్తంమీద, కట్టకడపట, అంతిమ విశ్లేషణలో

конический శంక్వాకార, శాంకవీయ

конкретизация *ж* నిర్దిష్ట నిర్వచనం, నిర్దిష్టీకరణ

конкретизировать *несов. и сов.* (*вн.*) నిర్దిష్టపరచు

конкретно *нареч.* నిర్దిష్టంగా

конкретный నిర్దిష్ట

конкурент *м* పోటీదారు

конкуренци||я *ж* పోటీ; свободная ~я స్వేచ్ఛాయుత పోటీ; выдерживать ~ю పోటీకి తట్టుకొని నిలబడు ◇ вне ~и సాటిలేని, సాటిలేనిది; этот товар вне ~и ఈ సరుకు సాటిలేనిది

конкурировать *несов.* (с *тв.*) (తో) పోటీపడు

конкурс *м* పోటీ; объявлять ~ а) (*на лучшую пьесу, роман и т. п.*) పోటీ ప్రకటించు б) (*на замещение должности*) ఖాళీ ఉన్నట్లు ప్రకటించు; подавать работу на ~ పోటీకి దరఖాస్తు పెట్టు ◇ вне ~а а) (*без экзамена*) ప్రవేశ పరీక్ష లేకుండా б) (*вне конкуренции*) సాటిలేనిది

конкурсный పోటీ; ~ экзамен ప్రవేశ (పోటీ) పరీక్ష

конница *ж* అశ్విక దళం

конн||ый 1. అశ్విక; ~ый отряд అశ్విక దళం; ~ая армия అశ్విక సైన్యం **2.** (*связанный с ездой на конях*): ~ый спорт గుర్రపు స్వారీ క్రీడ

конопатить *несов.* (*вн.*) మాటు పెట్టు, దూది కూరు; ~ избу ఇంట్లో సందులు మాటు పెట్టు; ~ щели సందులో మాటు పెట్టు

конопля *ж* గంజాయి మొక్క, భంగు, జనుము

коноплян||ый జనప, గంజాయి; ~ое масло గంజాయి (జనప) నూనె; ~ое семя జనప (గంజాయి) గింజ

консервативн||ый కన్సర్వేటివ్; ~ая партия కన్సర్వేటివ్ పార్టీ; ~ые взгляды ఛాందస దృక్పథాలు

консерватизм *м* యథాతథవాదం, సంప్రదాయపరత్వం, పూర్వాచార పరాయణత్వం

консерватор *м* **1.** యథాతథవాది **2.** (*член консервативной партии*) కన్సర్వేటివ్ పార్టీ సభ్యుడు

консерватория *ж* సంగీత విద్యాలయం

консервирование *с* [డబ్బాల (సీసాలలో)] పళ్లూ, కూరలూ నిల్వ చేయడం

консервированн||ый డబ్బా; ~ое мясо డబ్బా మాంసం; ~ые фрукты డబ్బా పళ్లు

консервировать *несов. и сов.* (*сов. тж.* за-

консерви́ровать; *вн.*) 1. డబ్బాలలో నిల్వ చేయు 2. (*приостанавливать деятельность*) నిలుపు (ఆపు) చేయు; ~ предприя́тие సంస్థను నిలుపు చేయు

консе́рвн||ый: ~ый заво́д డబ్బాల్లో నిల్వ చేసే కర్మాగారం; ~ый нож డబ్బా (కాన్) ఓపెనర్; ~ая ба́нка డబ్బా, కాన్; ~ая промы́шленность కానింగ్ పరిశ్రమ

консе́рвы *мн.*: ры́бные ~ డబ్బా చేపలు; фрукто́вые ~ డబ్బా పళ్లు

конси́лиум *м* డాక్టర్ల సమాలోచనలు

ко́нский గుర్రపు; ~ во́лос గుర్రపు వెంట్రుకలు

консолида́ция *ж* స్థిరపరచడం, సంఘటితం చేయడం, సమీకరణ

консолиди́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) సంఘటితం చేయు, సమీకరించు

консп́ект *м* సారాంశం, సారసంగ్రహం

конспекти́ровать, законспекти́ровать (*вн.*) ముఖ్యాంశాలు రాసుకొను

конспирати́вн||ый రహస్య; ~ая кварти́ра రహస్య నిలయం, గుప్త గృహం

конспира́тор *м* కుట్రదారు

конспира́ция *ж* రహస్య వర్తనం

констата́ция *ж* [వాస్తవం] చెప్పు

констати́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) చెప్పు, ధృవీకరించు; ~ смерть మరణాన్ని ధృవీకరించు; ~ факт వాస్తవాన్ని చెప్పు

конституцио́нн||ый రాజ్యాంగబద్ధమైన; ~ая мона́рхия రాజ్యాంగబద్ధమైన రాచరికం

конститу́ция *ж* 1. (*основной закон*) రాజ్యాంగం, రాజ్యాంగ చట్టం 2. (*телосложение*) శరీర ఆకృతి

конструи́ровать, сконструи́ровать (*вн.*) నిర్మించు, డిజైన్ చేయు

конструкти́вн||ый 1. నిర్మాణ; ~ые осо́бенности зда́ния భవన నిర్మాణ లక్షణాలు (విశిష్టతలు) 2. (*плодотворный*) నిర్మాణాత్మకమైన; ~ое предложе́ние నిర్మాణాత్మకమైన ప్రతిపాదన

констру́ктор *м* [ఇంజనీరింగ్] డిజైనరు

констру́кторск||ий: ~ое бюро́ డిజైన్ ఆఫీసు

констру́кци||я *ж* 1. డిజైన్, నమూనా; ~я моста́ వంతెన డిజైన్ (నమూనా) 2. (*сооружение*) నిర్మాణం; железобето́нные ~и రీయిన్‌ఫోర్స్‌డ్ కాంక్రీట్ చట్రాలు ◇ синтакси́ческая ~я *грам.* వాక్య [భాగపు] నిర్మాణం

ко́нсул *м* కాన్సుల్; генера́льный ~ కాన్సుల్ జనరల్

ко́нсульский కాన్సులర్

ко́нсульство *с* కాన్సులేట్

консульта́нт *м* సలహాదారు[డు]

консультати́вный సలహా; ~ сове́т సలహా సమితి

консульта́ци||я *ж* 1. సలహా; дава́ть ~ю సలహా ఇచ్చు; получа́ть ~ю సలహా పొందు 2. (*учреждение*) సలహా కార్యాలయం; де́тская ~я పిల్లల ఆరోగ్య సలహా (పరీక్ష) కేంద్రం; же́нская ~я మహిళా ఆరోగ్య సలహా కేంద్రం; юриди́ческая ~я న్యాయ సలహా కార్యాలయం

консульти́ровать, проконсульти́ровать (*вн.*) (కి) సలహా ఇచ్చు

консульти́роваться, проконсульти́роваться (с *тв.*) సలహా పొందు, (తో) సమాలోచనలు జరుపు, సంప్రతించు

конта́кт *м* 1. స్పర్శ (*соприкосновение*); సంపర్కం, సంసర్గం, సంబంధం (*общение*); ~ с больны́м రోగితో సంపర్కం; быть в ~е с ке́м-л. ఒకరితో సంబంధం కలిగివుండు; не име́ть ~а సంబంధం లేకపోవు; рабо́тать в те́сном ~е సన్నిహిత సంబంధం కలిగిపనిచేయు; нала́живать ~ы సంబంధాలు ఏర్పరచుకొను 2. *тех.* కాంటాక్ట్

конте́йнер *м* కంటెయినర్

конте́кст *м* సందర్భం; в э́том ~е ఈ సందర్భంలో

континге́нт *м* సిబ్బంది

контине́нт *м* భూమండలం, భూఖండం

континента́льный భూఖండపు; ~ кли́мат శీతల వాతావరణం

конто́ра *ж* కార్యాలయం, ఆఫీసు, కచేరీ

конто́рск||ий ఆఫీసు; ~ий слу́жащий ఆఫీసు ఉద్యోగి; ~ая кни́га రిజిస్టరు

контраба́нд||а *ж* 1. దొంగ వ్యాపారం, స్మగ్లింగ్; занима́ться ~ой స్మగ్లింగ్ (దొంగ వ్యాపారం) చేయు 2. *собир.* (*товар*) స్మగుల్డ్ (దొంగతనంగా రవాణా చేయబడిన) సరుకులు ◇ ~ой దొంగచాటుగా, గుప్తంగా

контрабанди́ст *м* దొంగ వ్యాపారస్తుడు

контраба́ндный దొంగ వ్యాపార, స్మగుల్డ్; ~ това́р స్మగుల్డ్ (దొంగతనంగా రవాణా చేయబడిన) సరుకులు

контр-адмира́л *м* రియర్ అడ్మిరల్

контра́кт *м* ఒప్పందం, కంట్రాక్టు; заключа́ть ~ ఒప్పందం చేసుకొను (కుదుర్చుకొను); подпи́сывать ~ ఒప్పందం మీద సంతకం చేయు; расторга́ть ~ ఒప్పందం రద్దుచేయు

контра́ст *м* వ్యత్యాసం, అంతరం, వైరుధ్యం; по ~у с че́м-л. ఒకదానికి విరుద్ధంగా

контра́стный వ్యత్యాసవంతమైన; ~ цвет వ్యత్యాసవంతమైన రంగు

контрата́ка *ж* ఎదురుదాడి

контратакова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) (మీద) ఎదురుదాడి చేయు

контрибу́ци||я *ж* కప్పం, అరి; налага́ть ~ю అరి (కప్పం) విధించు; плати́ть ~ю అరి పెట్టు

контрме́ра *ж* ప్రతిచర్య, ప్రతివిధానం

контрнаступле́ние *с* ఎదురుదాడి; переходи́ть в ~ ఎదురుదాడి ఆరంభించు

контролёр *м* తనిఖీ చేసేవాడు; железнодоро́жный ~ టికెట్ తనిఖీ చేసేవాడు, టికెట్ కలెక్టర్

контроли́ровать, проконтроли́ровать (*вн.*) అజమాయిషీ (తనిఖీ, కంట్రోలు) చేయు, తనిఖీ నిర్వహించు

контро́л||ь *м* అజమాయిషీ, తనిఖీ, అదుపు; ~ь над вооруже́нием ఆయుధీకరణ అజమాయిషీ; о́рганы наро́дного ~я ప్రజా అజమాయిషీ సంస్థలు; под ~ем кого́-л. ఒకరి అజమాయిషీ (తనిఖీ) కింద; брать под ~ь అదుపులో పెట్టు; держа́ть под ~ем అదుపులోకి తీసుకొను; теря́ть ~ь над че́м-л. దేనిమీద అయినా పట్టు కోల్పోవు

контро́льн||ый కంట్రోల్, నియంత్రణ; ~ый пост చెక్ పోస్టు; ~ая коми́ссия కంట్రోల్ కమిటీ; ~ая рабо́та (*в школе*) క్లాసు పరీక్ష; ~ые ци́фры ప్రణాళిక గణాంకాలు

контрпредложе́ние *с* ఎదురు (పోటీ) ప్రతిపాదన (సూచన)

контрразве́дка *ж* ప్రతిగూఢచారి [వ్యవస్థ]

контрреволюционе́р *м* విప్లవ ప్రతిఘాతకుడు (ప్రతిఘాతి)

контрреволюцио́нный విప్లవ ప్రతిఘాత

контрреволю́ция *ж* విప్లవ ప్రతిఘాతం

контруда́р *м* ఎదురుదెబ్బ, తిరుగుదెబ్బ; наноси́ть ~ తిరుగుదెబ్బ కొట్టు

конту́женный షెల్‌షాక్ తిన్న

конту́зить *сов.* (*вн.*) షెల్‌షాక్ తగులు

конту́зия *ж* షెల్‌షాక్

ко́нтур *м* రేఖాకృతి, ఆకారరేఖ

ко́нтурн||ый రేఖా; ~ый рису́нок రేఖా చిత్రం ◇ ~ая ка́рта రేఖా చిత్ర పటం

конура́ *ж* కుక్క గూడు

ко́нус *м* శంకు[వు], కూచి, కోను

конусообра́зный శంక్వాకార[ంగల], కూచియైన

конфедера́ция *ж* సమాఖ్య

конферансье́ *м нескл.* ప్రయోక్త

конфере́нция *ж* మహాసభలు, కాన్ఫరెన్సు, సమావేశం, సదస్సు

конфе́та *ж* చాక్లెటు

конфе́тн||ый: ~ая коро́бка చాక్లెట్ పాకెట్టు

конфиденциа́льно *нареч.* ఆంతరంగికంగా, రహస్యంగా, లోపాయికారీగా

конфиденциа́льный రహస్య, ఆంతరంగిక[మైన], లోపాయికారీ

конфиска́ция *ж* స్వాధీనం, జప్తు, జప్తీ

конфискова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) స్వాధీనం చేసుకొను, జప్తు (జప్తీ) చేయు

конфли́кт *м* ఘర్షణ, సంఘర్షణ, తగాదా; вое́нный ~ సైనిక సంఘర్షణ (తగాదా); вступа́ть с ке́м-л. в ~ ఒకరితో తగాదా పడు

конфли́ктн||ый వివాదగ్రస్త; ~ое де́ло వివాదగ్రస్తమైన వ్యవహారం ◇ ~ая коми́ссия వివాద పరిష్కార కమిటీ

конфо́рка *ж* బర్నరు

конфронта́ция *ж* పరస్పరం తలపడడం, ఎదిరింపు, మోహరింపు

конфу́з *м* ఇరకాటం

конфу́зить, сконфу́зить (*вн.*) సిగ్గుపరచు, ఇరకాటంలో (ఇరుకున) పెట్టు

конфу́зиться, сконфу́зиться సిగ్గుపడు, ఇరుకులో (ఇరకాటంలో) పడు

конфу́зливый సిగ్గుగల; ~ челове́к సిగ్గరి

концентрацио́нный: ~ ла́герь కాన్సెంట్రేషన్ క్యాంపు

концентра́ция *ж* 1. (*действие*) సాంద్రీకరణ, కేంద్రీకరణ; ~ во́йск సైన్యాల కేంద్రీకరణ; ~ капита́ла పెట్టుబడి సాంద్రీకరణ 2. *хим.* [ద్రావణ] గాఢత, సాంద్రత

концентри́рованный 1. సాంద్రీకరణ 2. *хим.* గాఢ, సాంద్ర

концентри́ровать, сконцентри́ровать (*вн.*) సాంద్రీకరించు, కేంద్రీకరించు, కూడగట్టు; ~ внима́ние దృష్టిని కేంద్రీకరించు; ~ капита́л పెట్టుబడి సాంద్రీకరించు; ~ си́лы శక్తులను కూడగట్టు (కేంద్రీకరించు)

концентри́роваться, сконцентри́роваться కేంద్రీకృతమగు, సాంద్రీకృతమగు

конце́пция *ж* భావన, భావం

конце́рн *м* కన్సర్న్, సంస్థ

конце́рт *м* కాన్సర్ట్, కచేరి

концéртн||ый కాన్సర్ట్, కళా కార్యక్రమపు; ~ый зал కాన్సర్ట్ హాలు; ~ая прогрáмма కాన్సర్ట్ కార్యక్రమం (ప్రోగ్రాం)

концéсси||я *ж* 1. (*договор*) లీజు; полúтика ~й లీజు (కౌలుదారీ) విధానం; получáть ~ю на чтó-л. దేనికైనా కౌలు (లీజు) పొందు 2. (*предприятие*) కన్సెషన్, కౌలుకు ఇచ్చిన ప్రభుత్వ సంస్థ

концлáгерь *м* (концентрациóнный лáгерь) కాన్సెంట్రేషన్ క్యాంపు

кончáть, кóнчить (*вн.*) 1. పూర్తి (అంతం) చేయు; ~ жáтву మాసూలు పూర్తి చేయు; ~ рабóту పని పూర్తి చేయు 2. (*тв.*; *завершать*) ముగించు, ముగియు; ~ речь привéтствием ప్రసంగాన్ని అభివందనలతో ముగించు 3. (*завершать обучение*) పట్టభద్రుడగు, పూర్తి చేయు; он кóнчил университéт విశ్వవిద్యాలయ విద్య పూర్తి చేశాడు, విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రుడయాడు 4. (с *тв.*; *прекращать*) అంతం చేయు; ~ войнý యుద్ధాన్ని అంతం చేయు ◇ кóнчить жизнь ఆత్మ హత్య చేసుకొను

кончá||ться, кóнчиться 1. ముగిసిపోవు; అంతమైపోవు (*о времени, сроке*); дождь кóнчился వాన ఆగి పోయింది; запáсы ~ются నిల్వలు అయిపోవస్తున్నాయి; собрáние ~ется సమావేశం ముగియబోతోంది; срок ~ется సమయం (వ్యవధి) అంతమైపోతున్నది 2. (*тв.*; *завершаться*) అంతమైపోవు, ముగియు; ~ться ничéм తుస్సుమని పోవు; э́тим всё и кóнчилось దానితో ఇది అంతమైంది; э́тим дéло не кóнчилось ఈ వ్యవహారం యింతటితో ముగియలేదు 3. (*умирать*) కన్ను మూయు, మరణించు, కాలధర్మం చెందు

кóнчен||ый *разг.*: э́то дéло ~ое ఈ సంగతి తేలిపోయింది (ఇంతటితో సరి); он человéк ~ый ఇంక వీడు బాగుపడడు

кóнчик *м* కొన, కొస, చివర; на ~ах пáльцев మునివేళ్లపై

кончúна *ж* కన్ను మూత, మృతి, మరణం; безврéменная ~ అకాల మరణం (మృతి)

кóнчить(ся) *сов. см.* кончáть(ся)

конъюнктýра *ж* పరిస్థితి; политúческая ~ రాజకీయ పరిస్థితి

конь *м* 1. గుర్రం; садúться на коня́ గుర్రమెక్కు 2. *шахм.*, *спорт.* గుర్రం ◇ дарёному коню́ в зýбы не смóтрят *погов.* ≅ బహుమతిగా లభించిన దానికి వంకలు పెట్టబోకు (పెట్టకూడదు)

коньк||ú *мн.* (*ед.* конёк *м*) స్కేట్స్; катáться на ~áх స్కేటింగు చేయు

конькобéжец *м* స్కేటర్, స్కేటింగు చేసేవాడు

конькобéжны||й: ~й спорт స్కేటింగు; ~е соревновáния స్కేటింగు పోటీ

конья́к *м* కొన్యాక్, బ్రాందీ

кóнюх *м* గుర్రపువాడు

конюшня *ж* గుర్రపు (అశ్వ) శాల, గుర్రాల కొట్టం

кооператúв *м* 1. సహకార సంఘం; жилúщный ~ గృహ సహకార సంఘం; сельскохозя́йственный ~ వ్యవసాయ సహకార సంఘం 2. *разг.* (*магазин*) సహకార అంగడి (కొట్టు)

кооператúвн||ый సహకార; ~ая торгóвля సహకార వాణిజ్యం

кооперáция *ж* 1. (*форма организации труда*) సహకారం 2. (*объединение*) సహకార సంఘం; потребúтельская ~ వినిమయదారుల సహకార సంఘం

кооперúрование *с* సహకారం

кооперúровать *несов. и сов.* (*вн.*) సహకార సంఘాలలో సంఘటిత పరచు

кооперúроваться *несов. и сов.* సహకార సంఘాలలో సంఘటితమగు

кооптúровать *несов. и сов.* (*вн.*) కో-ఆప్టు చేసుకొను

координациóнный: ~ комитéт సమన్వయ సంఘం

координáция *ж* సమన్వయం

координúрованн||ый సమన్వయ[పూర్వక]; ~ое развúтие సమన్వయపూర్వక అభివృద్ధి; ~ые дéйствия సమన్వయ కృషి

координúровать *несов. и сов.* (*вн.*) సమన్వయం చేయు

копáть *несов.* (*вн.*) 1. తవ్వు, తిరగవేయు; ~ зéмлю మట్టి తిరగవేయు 2. (*рыть*) తవ్వు; ~ я́му గుంట తవ్వు 3. (*выкапывать*) తవ్వి యెత్తు (తీయు); ~ картóфель బంగాళాదుంపలు తవ్వి తీయు

копáться *несов.* 1. (в *пр.*; *рыться*) తిరగదోడు 2. *перен.*: ~ в душé అనుభూతులను తిరగదోడు 3. *разг.* (в *пр.*; *искать, перебирая*) (లో) వెతుకు, వెదుకు, గాలించు, శోధించు; ~ в бумáгах కాగితాలలో వెదుకు (గాలించు) 4. *разг.* (с *тв. и без доп.*; *медлительно делать*) జాగు చేయు, మెల్లగా చేయు

копéйк||а *ж* కోపెక్కు; монéта в три ~и మూడు కోపెక్కుల నాణెం ◇ без ~и పైస కూడా లేకుండా, చిల్లిగవ్వ లేకుండా; трáтить всё до ~и ఉన్నదంతా ఖర్చు పెట్టు

ко́пи *мн. уст.* గనులు; каменноуго́льные ~ బొగ్గు గనులు; соляны́е ~ ఉప్పు గనులు

копи́лка *ж* డబ్బు పెట్టె, హుండీ

копи́рк||а *ж разг.* కార్బన్ పేపరు; писа́ть под ~у కార్బన్ పేపరుతో కాపీలు తీయు

копирова́льн||ый: ~ый аппара́т నకలు యంత్రం; ~ая бума́га కార్బన్ పేపరు

копи́рование *с* **1.** (*снятие копии*) నకలు తీయడం (రాయడం) **2.** (*подражание*) అనుకరణ

копи́ровать, скопи́ровать (*вн.*) **1.** నకలు తీయు (రాయు), కాపీ చేయు; ~ карти́ну చిత్రాన్ని కాపీ చేయు, చిత్రపు కాపీ చేయు **2.** (*подражать*) అనుసరించు, అనుకరించు

копиро́вка *ж разг. см.* копи́рование 1

копиро́вщик *м* కాపీయిస్టు

копи́ть *несов.* (*вн.*) **1.** మిగుల్చు, దాచిపెట్టు; ~ де́ньги డబ్బు మిగుల్చు (దాచిపెట్టు) **2.** *перен.* కూడబెట్టు; ~ зна́ния జ్ఞానాన్ని కూడబెట్టు

копи́ться *несов.* పోగుపడు

ко́пи||я *ж* **1.** నకలు; ~я карти́ны చిత్రంయొక్క ప్రతికృతి (నకలు); снима́ть ~ю నకలు తీయు (రాయు) **2.** *разг. перен.* పోలిక; ма́льчик — ~я своего́ отца́ ఆ అబ్బాయి సరిగా తన నాన్నకి నకలు (ప్రతిరూపం), ఆ కుర్రాడు తన నాన్న నోట్లోంచి ఊడిపడ్డట్టున్నాడు

копна́ *ж* కుప్ప, వామి; ~ се́на గడ్డి కుప్ప ◇ ~ воло́с ఒత్తు జుట్టు

ко́поть *ж* పొగమసి, కరధూపం; покрыва́ться ~ю మసి పారు

копоши́ться *несов.* **1.** (*о насекомых, зверях*) బిలబిలలాడు **2.** *разг.* (*о человеке*) జాగు (తాత్సారం) చేయు

ко́пра *ж* కురిడీ, కొబ్బరి

копти́т||ь, закопти́ть **1.** *тк. несов.* మసిబారు, మసకబారు; ла́мпа ~ లాంతరు (దీపం) మసిబారుతోంది **2.** (*вн.*; *мясо, рыбу и т. п.*) తంపటపెట్టు, కాల్చు ◇ не́бо ~ь జీవితం వృథా చేయు

копчён||ый తంపటపెట్టిన, కాల్చిన; ~ая колбаса́ తంపటపెట్టిన (కాల్చిన) సాసేజ్

копы́то *с* డెక్క; лошади́ное ~ రింఖ, గుర్రపు డెక్క

копьё *с* ఈటె, బల్లెం, బరిసె; мета́ть ~ ఈటె విసురు

кора́ *ж* **1.** (*дерева*) బెరడు, పట్ట **2.** (*верхний отвердевший слой*) చెక్క, పైపొర, పెంకు; ~ грязи మురికి పొర, చెత్త పొర ◇ ~ головно́го мо́зга *анат.* కార్టెక్స్; земна́я ~ *геол.* భూ పటలం

корабе́льн||ый నౌకా, ఓడ; ~ый ма́стер ఓడ నిర్మాణ కార్మికుడు; ~ая ма́чта ఓడ స్తంభం, కూపకం

кораблевожде́ние *с* నౌకాయాన శాస్త్రం

кораблекруше́ние *с* నౌకా భంగం, ఓడ మునక; терпе́ть ~ నౌక భంగమగు, ఓడ మునిగిపోవు

кораблестрое́ние *с* ఓడ[ల] (నౌకా) నిర్మాణం

кора́бль *м* **1.** ఓడ, నౌక; вое́нный ~ యుద్ధ నౌక; сади́ться на ~ ఓడ ఎక్కు **2.** (*летательный аппарат*) నౌక; косми́ческий ~ రోదసీ నౌక ◇ сжечь свои́ корабли́ యేరు దాటి తెప్ప తగలవేయు

кора́лл *м* ప్రవాళం, పవడం, పగడం

кора́ллов||ый **1.** ప్రవాళ, పగడాల; ~ый о́стров ప్రవాళ (పగడాల) దీవి; ~ый риф ప్రవాళ భిత్తిక, ప్రవాళ శిల; ~ое ожере́лье పగడాల దండ **2.** (*о цвете*) పగడం రంగు, పగడపు వన్నె; ~ые гу́бы పగడపు వన్నె పెదవులు

Кора́н *м* ఖురాను

коре́ец *м* కొరియా దేశస్థుడు

коре́йский కొరియన్; ~ язы́к కొరియన్ భాష

корена́стый దిట్టమైన, దుబ్బ [మనిషి], బొండాం లాంటి

корени́т||ься (в *пр.*) **1.** (*иметь причиной*) కారణమగు, మూలం; оши́бка ~ся в ... తప్పుకు కారణం ...లో వుంది, తప్పుకు ... మూలం **2.** (*глубоко таиться*) లోతుగా వేళ్లు పాతుకొను

коренн||о́й **1.** (*исконный*) ఆదిమ; ~о́е населе́ние ఆదిమ నివాసులు **2.** (*существенный*) మౌలికమైన, సమూలమైన; ~о́й вопро́с మౌలిక సమస్య; ~ы́е преобразова́ния సమూలమైన రూపాంతరీకరణలు, మౌలికమైన పరివర్తనలు ◇ ~ы́м о́бразом సమూలంగా

ко́р||ень *м* **1.** వేరు, పాదం, మూలం; ~ень де́рева చెట్టు వేరు (మూలం, మొదలు); ~ень зу́ба దంత మూలం **2.** *перен.* వేరు, మూలం, కారణం; ~ень зла కీడుకు మూలం; име́ть глубо́кие ~ни లోతుగా వేరూనుకొను, లోతుకు వేళ్లూనిన ఆధారం **3.** *грам.* ధాతువు **4.** *мат.* మూలం; знак ~ня వర్గమూలం, కరణీ చిహ్నం; квадра́тный ~ень వర్గమూలం; извлека́ть ~ень మూలం కనుగొను ◇ в ~не సమూలంగా, మౌలికంగా; в ~не пресека́ть సమూలంగా అరికట్టు; вырыва́ть с ~нем మూల మట్టంగా నిర్మూలించు (తొలగించు; изменя́ть в ~не సమూలంగా మార్చివేయు; смотре́ть в ~ень чего́-л. దేనినైనా లోతుగా పరిశీలించు; э́то в ~не непра́вильно ఇది భొత్తిగా తప్పు

корешо́к *м* 1. (*корень*) మూలిక 2. (*переплёта*) వెన్ను 3. (*квитанции*) కౌంటర్ ఫాయిలు, నకలు కాగితం

корзи́на *ж* బుట్ట, గంప, గూడ; పుటి (*для цветов*); по́лная ~ грибо́в గంపెడు కుక్కగొడుగులు

корзи́нка *ж см.* корзи́на; ~ для бума́г చిత్తు కాగితాల బుట్ట

коридо́р *м* నడవ, వసారా

кори́ть *несов. разг.* (*вн.*; *упрекать*) చివాట్లు పెట్టు

корифе́й *м высок.* ప్రముఖుడు; ~ нау́ки విజ్ఞాన శాస్త్ర ప్రముఖుడు

кори́чневый కాషాయ, కపిశ, ఇటుక (తుప్పు) [రంగు]; ~ цвет కాషాయ రంగు

ко́рк||а *ж* 1. చెక్క, పైపొర, పెంకు; ~а хле́ба బ్రెడ్డు పెచ్చు 2. (*кожура*) ఒలి, తొక్క, తోలు; апельси́новая ~а నారింజ తొక్క ◇ прочита́ть от ~и до ~и [పుస్తకం] ఆద్యంతం చదువు

корм *м* మేత, కవణం, దాణా, గాణం; задава́ть ~ మేత (దాణా) పెట్టు

корм||а́ *ж* ఓడ వెనక భాగం; за ~о́й ఓడ వెనక నీళ్లలో

корми́лец *м* పోషకుడు

корми́лица *ж* మాతృక, పాలదాది, ఉపమాత

корми́л||о *с*: стоя́ть у ~а вла́сти *книжн.* నాయకత్వం వహించు

корми́ть, накорми́ть, покорми́ть (*вн.*) 1. తినిపించు, (కి) తిండిపెట్టు, (కి) భోజనం పెట్టు; ~ обе́дом భోజనం పెట్టు; ~ скот на убо́й ప్రోదిసేయు, పిక్కబలిసేలా మేపు; в э́той столо́вой хорошо́ ко́рмят ఈ భోజనశాలలో మంచి తిండి పెడతారు 2. (*детёныша, ребёнка своим молоком*) పాలు కుడుపు 3. *тк. несов. перен.* (*содержать*) పోషించు; ~ всю семью́ కుటుంబమంతా పోషించు ◇ ~ обеща́ниями *разг.* వాగ్దానాలతో కడుపు నింపు

корми́ться *несов.* 1. మేత మేయు 2. (*тв.*; *добывать средства к жизни*) పోషించుకొను; ~ уро́ками ట్యూషన్ ద్వారా బతుకు (బతుకు గడుపు)

кормле́ние *с* (కి) తిండి పెట్టడం; ~ живо́тного మేత పెట్టడం; ~ гру́дью పాలు కుడపడం

кормово́й I *мор.* ఓడ వెనక భాగం; ~ ве́тер వాలు గాలి

кормов||о́й II పశుగ్రాసం, మేత; ~а́я ба́за పశుగ్రాసపు నిల్వలు; ~ы́е культу́ры పశుగ్రాసపు పంటలు; ~ы́е тра́вы పశుగ్రాసం

корму́шка *ж* మేత గాడి (తొట్టె)

ко́рмчий *м* 1. సరంగు 2. *перен. высок.* కర్ణధారుడు, కర్ణధారి

корнев||о́й 1. వేరు; ~а́я систе́ма де́рева చెట్టు వేళ్లు 2. *грам.* ధాతు; ~о́е сло́во ధాతుపదం

корнепло́ды *мн.* (*ед.* корнепло́д *м*) దుంపలు, గడ్డలు

коро́бит||ь, покоро́бить (*вн.*) 1. (*делать кривым*) సొట్టపడ (విరూపం) చేయు 2. *перен. разг.* (కి) అసహ్యం కలిగించు; меня́ ~ от его́ слов అతని మాటలు నాకు అసహ్యం కలిగిస్తున్నాయి

коро́биться, покоро́биться సొట్ట పడు

коро́бка *ж* 1. పెట్టె; ~ конфе́т స్వీట్స్ పెట్టె; ~ спи́чек అగ్గిపెట్టె 2. (*остов здания*) ఇంటి చట్రం ◇ черепна́я ~ *анат.* పుర్రె

коробо́к *м* పెట్టె; спи́чечный ~ అగ్గిపెట్టె

коро́ва *ж* ఆవు

коро́в||ий గో; ~ий наво́з గోమయం; ~ье ма́сло వెన్న; ~ье молоко́ గోక్షీరం

коро́вник *м* పశువుల శాల

короле́ва *ж в разн. знач.* రాణి

короле́вский రాజ; ~ дворе́ц రాజ భవనం

короле́вство *с* రాజ్యం

коро́ль *м в разн. знач.* రాజు

коромы́сло *с* 1. కావడి 2. (*у весов*) త్రాసుగోల ◇ дым ~м *разг.* కోలాహలం

коро́н||а *ж* 1. కిరీటం 2. *перен.* (*власть монарха*) మకుటం; лиша́ть ~ы సింహాసనచ్యుతుని చేయు 3. *астр.*: со́лнечная ~а సూర్య పరివేషం

корона́рн||ый *мед.*: ~ые сосу́ды హృదయకోశ నాళాలు

корона́ция *ж* పట్టాభిషేకం

коро́нк||а *ж* పంటి తొడుగు; золота́я ~а బంగారపు తొడుగు; ста́вить ~у [పంటికి] తొడుగు పెట్టించుకొను (అమర్చించుకొను)

коронова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) (కి) పట్టం కట్టు, పట్టాభిషిక్తుని చేయు

корота́ть, скорота́ть (*вн.*): ~ вре́мя *разг.* కాలక్షేపం చేయు (పెట్టుకొను)

коро́тк||ий 1. దగ్గరి, కురుచ, హ్రస్వ, పొట్టి; ~ий путь దగ్గరి మార్గం, దగ్గర (అడ్డ) దోవ; ~ое пла́тье పొట్టి గౌను; пла́тье ей ко́ротко ఆ గౌను ఆమెకు పొట్టిది 2. (*по времени*) కొంచెం, కొద్ది; в ~ий срок కొద్ది కాలంలో 3. (*изложенный сжато*)

క్లుప్తమైన 4. *перен.* (*близкий, дружественный*): ~ое знакомство సన్నిహిత పరిచయం ◇ ~ая волна́ *радио* షార్ట్ వేవ్; ~ая па́мять జ్ఞాపక శక్తి తక్కువ; ру́ки ко́ротки! *разг.* [నీ] తాతలు దిగి రావాలి!

ко́ротко *нареч.* 1. పొట్టిగా, కురుచగా; ~ подстри́женный పొట్టిగా (కురుచగా) కత్తిరించిన 2. (*кратко, сжато*) క్లుప్తంగా; расска́зывать ~ క్లుప్తంగా చెప్పు 3. (*близко*) సన్నిహితంగా, చనవుగా; я ~ знако́м с ним నాకు అతను సన్నిహితంగా (బాగా) తెలుసు ◇ ~ говоря́ క్లుప్తంగా, (సంక్షిప్తంగా) చెప్పాలంటే; ~ и я́сно ముక్తసరిగా, టూకీగా

коротково́лновый *радио* షార్ట్‌వేవ్

короткометра́жный: ~ фильм సంక్షిప్త చిత్రం

коро́че *сравн. ст. к* коро́ткий *и* ко́ротко

корпе́ть *несов. разг.* (над *тв.*) కుస్తీ (తలపట్లు) పట్టు; ~ над кни́гами పుస్తకాలతో కుస్తీపట్టు

корпора́ция *ж* కార్పొరేషన్

ко́рпус *м* 1. (*мн.* ~ы; *туловище*) శరీరం 2. (*мн.* корпуса́; *остов*) చట్రం; ~ корабля́ నౌక చట్రం 3. (*мн.* корпуса́; *здание*) బ్లాక్ 4. (*мн.* корпуса́ *воен.*) కోర్, సైనిక దళం

корректи́ровать *несов.* (*вн.*) [సరి]దిద్దు

корре́ктность *ж* మర్యాద

корре́ктный మర్యాదగల

корре́ктор *м* ప్రూఫ్ రీడర్

корректу́р||а *ж* 1. (*исправление ошибок*) ప్రూఫ్‌లు దిద్దడం 2. (*оттиск*) ప్రూఫ్‌లు; пра́вить ~у ప్రూఫ్‌లు (అచ్చుతప్పులు) దిద్దు

корреспонде́нт *м* 1. (*тот, кто ведёт переписку с кем-л.*) ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపేవాడు, లేఖలు రాసేవాడు 2. (*газеты, журнала, радио*) విలేకరి; ~ газе́ты పత్రికా విలేకరి; специа́льный ~ ప్రత్యేక విలేకరి

корреспонде́нция *ж* 1. (*переписка*) ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు 2. *собир.* టపా, తపాలు, పోస్టు; заказна́я ~ రిజిస్టర్డ్ పోస్టు 3. (*сообщение в печати*) వార్తా విశేషం

корро́зия *ж* క్షయం

корру́пция *ж* అవినీతి, లంచగొండితనం

корсе́т *м* పట్టీ; ортопеди́ческий ~ ఆర్థోపెడిక్ పట్టీ

корт *м*: те́ннисный ~ టెన్నిస్ కోర్టు

ко́рточк||и *мн.*: сиде́ть на ~ах పాదాలమీద కూర్చొను

корчева́ть *несов.* (*вн.*) నిర్మూలించు, వేరుతో తీసివేయు, నిర్మూలం చేయు

ко́рчит||ь, ско́рчить (*вн.*) 1. *безл.* (*сводить судорогами*) గిజగిజ, గిలగిల; его́ ~ от бо́ли అతను బాధతో గిలగిల కొట్టుకుంటున్నాడు, అతను బాధతో చుమ్మలు చుట్టుకుపోతున్నాడు 2. *разг. тк. несов.* (*прикидываться кем-л.*) నటించు; ~ь из себя́ дурака́ మూర్ఖునిగా నటించు; ~ь из себя́ у́мника చాలా తెలివైనవాడన్నట్లు నటించు ◇ ~ь ро́жи (грима́сы) *разг.* వెక్కిరించు

ко́рчиться, ско́рчиться: ~ в су́дорогах (конву́льсиях) గిజగిజ (గిలగిల) కొట్టుకొను, గిజగిజలాడు; ~ от бо́ли నొప్పితో (బాధతో) గిజగిజలాడు

ко́ршун *м* గద్ద, శ్యేనం, గృధ్రం

коры́стн||ый స్వార్థ; ~ые це́ли స్వార్థ ప్రయోజనాలు

корыстолюби́вый స్వార్థపర; ~ челове́к స్వార్థపరుడు

корыстолю́бие *с* స్వార్థం, స్వార్థపరత్వం, స్వార్థ ప్రయోజనం

коры́сть *ж* 1. (*выгода, польза*) ప్రయోజనం, లాభం 2. *см.* корыстолю́бие

коры́т||о *с* తొట్టె ◇ остава́ться у разби́того ~а ఉన్నదంతా ఊడ్చి పెట్టుకుపోవు

корь *ж* అమ్మవారు, ఆట్లమ్మ

коря́вый 1. గరుకుగా వున్న, గరుకైన 2. *перен. разг.* (*о почерке*) వంకర టింకర, కొక్కిరి బిక్కిరి

коря́га *ж* మెలితిరిగిన కర్ర

коса́ I *ж* జడ, వేణి; заплета́ть ко́су జడ వేయు (అల్లు); ко́сы, уло́женные в у́зел జడముడి, కొప్పు

коса́ II *ж с.-х.* కొడవలి ◇ нашла́ ~ на ка́мень *погов.* మొండికి మొండి

коса́ III *ж геогр.* అగ్రం, స్పిట్

коса́рь *м* (*косец*) కొడవలితో కోసేవాడు, కోత కూలీ

ко́свенно *нареч.* పరోక్షంగా

ко́свенны||й పరోక్ష; ~й намёк అన్యాపదేశం; ~е ули́ки పరోక్ష సాక్ష్యం; ~м путём పరోక్షంగా ◇ ~й паде́ж *грам.* ద్వితీయా విభక్తి

коси́лка *ж* [గడ్డి] కోత యంత్రం

ко́синус *м мат.* కోసైన్, కోజ్య, కోటిజ్యానాన్

коси́||ть I, скоси́ть (*вн.*) 1. కోయు 2. *перен.* ఊడ్చి (తుడిచి) పెట్టు, పొట్టన పెట్టుకొను, పడక పట్టించు; эпиде́мия ~ла всех подря́д అంటువ్యాధ్యం

ప్రతిఒక్కడినీ పడకపట్టించింది, అంటుజాడ్యం మొత్తం అందర్నీ పొట్టన బెట్టుకుంది

косить II *несов.* (*быть косоглазым*) మెల్లకన్ను కలిగి వుండు

коситься, покоситься 1. ఓరగా (క్రీగంట) చూచు 2. *перен.* అనుమానంగా చూచు

косматый 1. (*с длинной густой шерстью*) ఎలుగుబంటి [లాంటి] జట్టుగల 2. (*всклокоченный*) చింపిరి జుట్టుగల, రుప్పతలగల

косметика *ж* 1. కాస్మెటిక్స్ వాడకం 2. *собир.* సౌందర్య పోషక పరిమళ ద్రవ్యాలు

косметическ||ий కాస్మెటిక్, సౌందర్య పోషక; ~ий кабинет సౌందర్య ప్రవర్ధక కేంద్రం; ~ое средство కాస్మెటిక్

космическ||ий అంతరిక్ష; ~ий корабль రోదసీ (వ్యోమ) నౌక; ~ий полёт అంతరిక్ష ప్రయాణం; ~ая ракета అంతరిక్ష రాకెట్టు; ~ое пространство అంతరిక్షం, విశ్వాంతరాళం

космодром *м* కాస్మొడ్రోమ్

космонавт *м* వ్యోమగామి, రోదసీ ప్రయాణికుడు, అంతరిక్ష యాత్రికుడు

космонавтика *ж* కాస్మనాటిక్స్, అంతరిక్ష యాన శాస్త్రం

космополит *м* కాస్మపొలిటన్

космополитизм *м* కాస్మపొలిటనిజం

космополитический కాస్మపొలిటన్, జాతి అతీత

космос *м* అంతరిక్షం, రోదసి; исследование ~а రోదసీ పరిశోధన; полёт в ~ రోదసి (అంతరిక్ష) ప్రయాణం, రోదసీ యాత్ర

косность *ж* జడత్వం

косноязычие *с* ధారాళంగా మాట్లాడలేనితనం, నాలుక ఆడకపోవడం

косноязычный ధారాళంగా మాట్లాడలేని, నాలుక ఆడని (తిరగని) (*о человеке*); నంగినంగి మాటలు (భాష) (*о речи*)

коснуться *сов. см.* касаться

косный జడ; ~ человек జడుడు

косо *нареч.* 1. ఏటవాలుగా (*не отвесно*); వంకరగా (*под углом*) 2. *перен.* అనుమానంగా

косоглазие *с* మెల్ల, మెల్లచూపు, గిల్లచూపు

косоглаз||ый మెల్లకంటి; ~ый мужчина మెల్లకంటి వాడు; ~ая женщина మెల్లకంటిది

косогор *м* [కొండ] వాలు

кос||ой 1. కోసు, ఓర, ఏటవాలైన; ~ой дождь ఏటవాలుగా వర్షం [కురుస్తుంది]; ~ой луч ఏటవాలు కిరణం; ~ая черта వాలు రేఖ 2. (*покосившийся*) ఒరిగిన; ~ой забор ఒరిగిన కంచె 3. (*косоглазый*) మెల్ల[కంటి] 4. *в знач. сущ. м разг.* మెల్లకంటివాడు ◇ ~ой угол *мат.* వాలు కోణం

косолапый 1. దొడ్డి కాళ్ళుగల[వాడు] 2. *перен. разг.* చేతకాని, ఏబ్రాసి

костенеть, закостенеть 1. (*от холода*) బిగిసిపోవు 2. (*от страха и т. п.*) మొద్దుబారు, కొరడుబారు

костёр *м* చలిమంట; разводить ~ చలిమంట వేయు ◇ пионерский ~ చలిమంట చుట్టూ యువ పయనీర్ల ప్రదర్శన

костист||ый 1. (*с крепкими широкими костями*) దృఢకాయుడు 2. (*с множеством мелких костей*) ముళ్ల, ముళ్లెక్కువగా వున్న; ~ая рыба ముళ్ల చేప

костлявый 1. (*с выступающими костями*) దృఢకాయుడు 2. *см.* костистый 2

костн||ый ఎముక, అస్థిగత; ~й туберкулёз ఎముక ట్యుబెర్క్యులోసిస్, అస్థిగత క్షయవ్యాధి; ~е заболевания అస్థిగత వ్యాధులు ◇ ~й мозг *анат.* అస్థిసారం, మజ్జ

косточк||а *ж* 1. చిన్న ఎముక 2. (*плода*) గింజ, టెంక, పిక్క ◇ перемывать ~и кому-л. *разг.* ఒకరిని తూర్పారబట్టు, ఒకరిని ఈకకి ఈక తోకకి తోక పీకు, ఒకరిని కడిగి ఎండవేయు

костыль *м* 1. చంకకర్ర, ఆనుకర్ర; ходить на костылях చంకకర్ర ఆసరాతో నడచు 2. (*большой гвоздь*) పెద్ద మేకు

кост||ь *ж* 1. ఎముక, అస్థి; грудная ~ь ఛాతీ ఎముక, ఉరోస్థి; бедренная ~ь తుంటి ఎముక; рыбья ~ь చేప ముల్లు; перелом ~и ఎముక విరుగుట, అస్థి భంగం 2. (*игральная*) పాచిక; играть в ~и పాచికలాడు ◇ язык без ~ей *разг.* నోటికి ఏమి వస్తే అది మాట్లాడు; продрогнуть до ~ей చలి ఎముకలు కొరికేసింది

костюм *м* 1. దుస్తులు, డ్రెస్సు; вечерний ~ ఈవెనింగ్ డ్రెస్సు; купальный ~ బేతింగ్ సూటు; маскарадный ~ మారువేషం; национальный ~ జాతీయ దుస్తులు 2. (*верхнее платье*) సూటు

костюмированный: ~ бал చిత్రవిచిత్ర వేషాల వినోద కాలక్షేపం

костяк *м* 1. (*скелет*) అస్థిపంజరం, వెన్నెముక 2. *перен.* నిగ్గు

костяной 1. ఎముక; దంత (*из слоновой кости*);

~ нож దంతపు చాకు 2. (*добываемый из костей*) ఎముకల

косу́ля *ж зоол.* జింక

косы́нка *ж* తలరుమాలు

косьба́ *ж* లవనం, కోయడం, కోత

кося́к I *м* (*двери, окна́*) నిలువు పట్టె

кося́к II *м* (*рыбы*) [చేపల] గుంపు

кот *м* పోతు (మగ) పిల్లి

котанге́нс *м мат.* కోటాంజెంట్

котёл *м* 1. ఆండా, గాబు, కాగు 2. *тех.* బాయిలరు; паровóй ~ నీళ్ల బాయిలరు

котело́к *м* 1. (*посуда*) పాత్ర; గిన్నె (*тж. солдатский*) 2. (*головной убор*) టోపీ, బౌలరు హాట్

коте́льная *ж* బాయిలరు గది

котёнок *м* పిల్లిపిల్ల, పిల్లికూన

ко́тик *м* 1. *зоол.* (*тж.* морскóй ~) సముద్రపు నీటి ఎలుగు 2. (*мех*) సముద్రపు నీటి ఎలుగు బొచ్చు

коти́роваться *несов. прям., перен.* పరిగణింప బడు, మన్నింపబడు; высокó ~ ఉన్నతంగా పరిగణింప బడు

котле́та *ж* కట్లెట్; отбивнáя ~ కట్లెట్ చాప్

котлова́н *м* పునాది స్థలం, గొయ్యి

котлови́на *ж* లోయ, అఖాతం

кото́мка *ж уст.* సంచి

кото́р||ый *мест.* 1. *вопр.* ఎవరు, ఎవడు; ~ый из них? వారిలో ఎవరు (ఎవడు)?; ~ый тебé год? నీ వయస్సు ఎంత?; ~ый час? టైమెంత?; в ~ом часý? ఎన్ని గంటలకు?; ~ый раз? ఎన్ని సార్లు? 2. *неопр.*: ~ый день పదేపదే [రోజూ]; ~ый раз я говорю́ тебé э́то ఇది నీకు లక్ష సార్లు చెప్పాను 3. *относ.*: ребёнок, ~ый идёт в шкóлу బడికి వెళ్లు తున్న పిల్లాడు; дéвочка, ~ая принеслá письмó ఉత్తరం తీసుకువచ్చిన పాప; э́то дом, в ~ом я роди́лся నా పుట్టిల్లు ఇదే; кни́га, ~ая лежи́т на столé బల్లమీద ఉన్న పుస్తకం; словá, ~ые он говори́т అతను చెప్పేది

кото́рый-нибудь *мест. см.* какóй-нибудь

котте́дж *м* బంగళా, కాటేజి

ко́фе *м нескл.* కాఫీ; ~ в зёрнах కాఫీ గింజలు; ~ с молокóм పాలు కలిపిన కాఫీ; раствори́мый ~ ఇన్‌స్టెంట్ కాఫీ; вари́ть ~ కాఫీ కాచు (తయారు చేయు)

кофева́рка *ж* కాఫీ పాత్ర

кофеи́н *м* కెఫీన్

кофе́йник *м* కాఫీ పాత్ర

кофе́йн||ый 1. కాఫీ; ~ое дéрево కాఫీ మొక్క 2. (*о цвете*) కాఫీ పొడి [రంగు]

ко́фта *ж* జాకెట్టు

ко́фточка *ж* బ్లౌజు, రవిక

коча́н *м*: ~ капýсты కాబేజీ పువ్వు

кочева́ть *несов.* 1. సంచరించు, సంచార జీవితం గడుపు; వలస పోవు (*о животных*) 2. *перен. разг.* తిరుగుతూ ఉండు

коче́вник *м* సంచారి, దేశదిమ్మరి; ~и సంచార తెగలు

кочево́й సంచార; вести́ ~ óбраз жи́зни సంచార జీవితం గడుపు (బతుకు)

коче́вье *с* (*стоянка*) బస

кочега́р *м* ఫైర్‌మన్, ఇంజన్‌లో బొగ్గు వేసేవాడు

кочега́рка *ж* ఫర్నేసుగూడు

кочене́ть, закоченéть, окоченéть 1. చలికి బిగ్గర బిగియు (బిగిసిపోవు) 2. (*о трупе*) నిట్టనిలుగు

кочерга́ *ж* పోకరు, కడ్డీ

кочеры́жка *ж* కేబేజీ కాడ

ко́чка *ж* గడ్డి దుబ్బు

коша́чий *в разн. знач.* పిల్లి, పిల్లి లాంటి

кошелёк *м* [మనీ]పర్సు, డబ్బు సంచి

ко́шк||а *ж* 1. పిల్లి 2.: ~и *мн. тех.* కాలి క్లాంపులు ◇ жить как ~а с собáкой *разг.* నిప్పుకూ నీళ్లకూ ఉండే స్నేహం; у негó ~и скребýт на сéрдце *разг.* అతను మనో వ్యాధితో కృంగిపోతున్నాడు, అతను ఆందోళన పడుతున్నాడు

кошма́ *ж* రొజాయి, జంపఖానా

кошма́р *м* 1. (*тяжёлый сон*) పీడకల 2. (*что-л. ужасное*) ఘోరం, దారుణం

кошма́рный 1.: ~ сон పీడకల 2. *разг.* (*отвратительный*) ఘోరమైన

кощу́нственный దూషణపూర్వకమైన, అవమానకర మైన

кощу́нство *с* 1. *рел.* దైవ దూషణ 2. (*оскорбление*) అవమానం

кощу́нствовать *несов.* 1. *рел.* దైవ దూషణ చేయు 2. (*оскорблять*) అవమాన పరచు

коэффицие́нт *м* గుణకం, గుణాంకం

КПСС (Коммунисти́ческая пáртия Совéтского Сою́за) సి.పి.యస్.యూ. (సోవియట్ యూనియన్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ)

краб *м* పీత, ఎండ్రకాయ

кра́ден||ый 1. దొంగ, దొంగిలించిన 2.: ~ое *в знач. сущ.* с దొంగిలించినది

краеуго́льный *книжн.*: ~ вопро́с కీలక (మౌలిక) సమస్య; ~ ка́мень పునాది రాయి, మూల స్తంభం

кра́ешек *м разг. см.* край 1

кра́ж||а *ж* దొంగతనం, చోరీ, అపహరణం; соверша́ть ~у దొంగతనం చేయు, దొంగిలించు, అపహరించు

край *м* 1. చివర, అంచు; ~ стола́ బల్ల చివర; на краю́ доро́ги రోడ్డు వార; на краю́ ле́са అడవి చివర; наполня́ть до краёв అంచువరకు నిండు; ли́ться че́рез ~ అంచుపైకి పొంగిపోవు, పొర్లిపారు, పొర్లు 2. దేశం, ప్రదేశం (*страна*); ప్రాంతం, సీమ (*о́бласть, ме́стность*); краси́вый ~ అందమైన (మనోహరమైన) ప్రదేశం; родно́й ~ స్వదేశం, మాతృదేశం; в чужи́х края́х దేశాంతరాలలో 3. (*администрати́вно-территориа́льная едини́ца*) ప్రాంతం ◇ на краю́ про́пасти అఘాతపు టంచున; на краю́ све́та ప్రపంచపుటంచులో

кра́йне *нареч.* అత్యంత, మహా, ఎంతో; ~ необходи́мо అత్యవసరంగా, ఆవశ్యకంగా; ~ ре́дко మహా (బహు, మిక్కిలి) అరుదుగా; ~ сожале́ю నేను చాలా విచారిస్తున్నాను; ~ нужда́ться в чём-л. ఏదైనా ప్రాణావసరమగు

кра́йн||ий 1. చివరి, కడపటి, ఆఖరి; ~ий дом చిట్టచివరి ఇల్లు 2. (*преде́льный*) తుది; ~ий срок తుది వ్యవధి 3. (*исключи́тельный, чрезвыча́йный*) అతి, మిక్కిలి, పరమ; ~яя необходи́мость ఆవశ్యకత; ввиду́ ~ей необходи́мости చాలా (ఎంతో, బాగా, అతి) అవసరమైనందువల్ల; ~яя нужда́ కటిక (గర్భ) దారిద్ర్యం; ~ие ме́ры అతి (తీవ్ర) చర్యలు ◇ в ~ем слу́чае కనీస పక్షంలో; Кра́йний Се́вер ఆర్కిటిక్

кра́йност||ь *ж* విపరీతం, వైపరీత్యం, అతి; переходи́ть из одно́й ~и в другу́ю అతివృష్టి అనావృష్టిగా ప్రవర్తించు, ఒక కొసనుంచి మరొక కొసకి వెళ్ళు ◇ впада́ть (вдава́ться) в ~ь అతిగా (విపరీతంగా) ప్రవర్తించు

кран I *м* ట్యాప్, కుళాయి, పంపు; водопрово́дный ~ నీళ్ల ట్యాప్ (కుళాయి)

кран II *м* (*подъёмный*) క్రేను

кранов́щик *м* క్రేను డ్రైవరు (ఆపరేటరు)

кра́па||ть *несов.* జల్లు; дождь ~ет వర్షం జల్లు పడుతోంది

крапи́ва *ж* దూలగొండి, దురదగొండి

кра́пина *ж* మచ్చ, చుక్క

кра́пинка *ж см.* кра́пина

краса́вец *м* అందగాడు, రూపసి

краса́вица *ж* అందకత్తె, సుందరి

краси́во *нареч.* చక్కగా, అందంగా, ఇంపుగా

краси́в||ый *в разн. знач.* సుందరమైన, సొగసుగా వున్న, మనోహరమైన; ~ый го́род సుందరమైన నగరం; ~ый мужчи́на అందగాడు; ~ый посту́пок చక్కని ప్రవర్తన; ~ая же́нщина అందగత్తె, సుందరి, సింగారి; ~ая оде́жда ఇంపు సొంపైన బట్టలు; ~ая похо́дка సొగసైన నడక; ~ое ме́сто మనోహరమైన ప్రదేశం

краси́льщик *м* రంగరి, డైయర్

краси́тель *м* రంగు

кра́сит||ь, вы́красить, окра́сить (*вн.*) 1. రంగు (చాయ) వేయు, డై; ~ь гу́бы పెదవులకు రంగు వేయు; ~ь мате́рию в кра́сный цвет గుడ్డకు ఎర్ర రంగు వేయు 2. *тк. несов.* (*украша́ть*) అలంకరించు, సింగారించు; улы́бка ~ челове́ка మనిషికి చిరునవ్వే సింగారం

кра́си||ться *несов.* 1. రంగు వేయబడు; э́та мате́рия хорошо́ ~тся ఈ గుడ్డకి రంగు బాగా అంటుతుంది 2. (*па́чкать кра́ской*) రంగు అంటుకొను 3. (*по́льзоваться косме́тикой*) కాస్మెటిక్స్ ఉపయోగించు, సింగారించుకొను; [జుట్టుకు] రంగు వేయు (*кра́сить во́лосы*)

кра́с||ка I *ж* 1. రంగు; కజ్జలం (*для век и ресни́ц*); акваре́льная ~ка నీటి రంగు, వాటర్ కలర్; ма́сляная ~ка ఆయిల్ పెయింటు; писа́ть ~ками వర్ణచిత్రం చిత్రించు 2. *обы́чно мн.* (*тон, цвет*) చాయలు, రంగులు; осе́нние ~ки ఆకురాలు ఋతువు చాయలు, ఆకురాలు కాలపు వన్నెలు 3. *перен.* (*вырази́тельные сре́дства*) వర్ణం; не жале́ть ~ок అతిశయంగా వర్ణించి చెప్పు; опи́сывать я́ркими ~ками ఉజ్వల వర్ణాల్లో చిత్రించు 4. (*румя́нец*) ముఖం ఎర్ర బారడం; ~ка бро́силась ей в лицо́ ముఖం ఎర్ర బారింది

кра́ск||а II *ж разг.* రంజనం, రంగు వేయడం; отдава́ть в ~у రంగు వేయించు

красне́||ть, покрасне́ть 1. ఎర్రబడు, ఎర్రగా కందు, ఎర్రబారు; ру́ки ~ют от хо́лода చలివల్ల చేతులు ఎర్రగా కందుతాయి (ఎర్రబడుతాయి); я́годы ~ют పండ్లు ఎర్రబడుతున్నాయి 2. చెక్కిళ్ళు ఎర్రబడు (*от стыда́, смуще́ния*); కళ్ళు చింత నిప్పుల్లా ఎర్రనగు (*от зло́сти*) 3. *тк. несов. перен.* (*стыди́ться*) సిగ్గుపడు; ~ть за своё поведе́ние తన ప్రవర్తన

గురించి సిగ్గుపడు 4. *тк. несов.* (*виднеться*): что-то ~ет вдали́ దూరంలో ఏదో ఎర్రగా కనపడుతూంది

красноарме́ец *м уст.* ఎర్రసైనికుడు, రెడ్ ఆర్మీ సైనికుడు

красноарме́йск||ий *уст.*: ~ие отря́ды ఎర్ర సైనిక దళం

красногварде́ец *м ист.* రెడ్‌గార్డు

красногварде́йский *ист.*: ~ отря́д రెడ్ గార్డు దళం

краснознамённый ఎర్ర జెండా బిరుదు బహూకరింప బడిన (గ్రహీత)

красноречи́в||ый 1. వాగ్మి, వక్త, వాగ్ధాటిగల; ~ый челове́к మాటకారి 2. *перен.* (*выразительный*) భావభరిత; ~ый взгляд భావభరితమైన చూపు 3. *перен.* (*убедительный*) నమ్మించే, తిరుగులేని; ~ое доказа́тельство తిరుగులేని రుజువు

красноре́чие *с* వక్తృత్వం, వాగ్ధాటి

краснота́ *ж* ఎర్రదనం, ఎరుపు; ~ в го́рле గొంతులో ఎరుపు; ~ на ко́же చర్మంపై ఎరుపు

краснофло́тец *м уст.* ఎర్ర నౌకా దళ నావికుడు

краснощёкий ఎర్ర బుగ్గలు గల, ఎర్ర బుగ్గల

кра́сн||ый ఎర్ర, అరుణ; ~ое зна́мя ఎర్ర జెండా, అరుణ పతాక ◇ ~ая строка́ ఇండెంటు చేసిన పంక్తి; писа́ть с ~ой строки́ కొత్త పేరా మొదలుపెట్టు; ~ое вино́ రెడ్ వైన్; проходи́ть ~ой ни́тью че́рез что-л. దేనిలోనైనా పూసల్లో దారంలా వుండు; для ~ого словца́ *разг.* శుష్క వాక్చాతుర్య ప్రదర్శన కోసం

красова́ться *несов.* 1. (*выделяться красотой*) అందంలో అందరినీ తలదన్ను 2. *разг.* (*быть на виду*) కనపడు 3. (*выставлять себя напоказ*) డంబించు, డంబము (పటాటోపం) ప్రదర్శించు

красота́ *ж* 1. సౌందర్యం, ఇంపు సొంపు, అందం, రామణీయకత; ~ лица́ సుముఖత 2.: красо́ты *мн.* (*красивые места*) సౌందర్యం, రామణీయకత; красо́ты приро́ды ప్రకృతి రామణీయకత (సౌందర్యం)

красо́тка *ж разг.* అందకత్తె, చక్కని చుక్క, సౌందర్య రాశి

кра́сочн||ый 1. (*яркий*) నానా వర్ణ సంశోభితమైన 2. *перен.* భావగర్భితమైన, అర్థవంతమైన; ~ый приме́р అర్థవంతమైన ఉదాహరణ; ~ое описа́ние కళ్లకు కట్టేలా చేసే వర్ణన

красть, укра́сть (*вн.*) దొంగిలించు, ఎత్తుకుని పోవు, కైంకర్యం (కా) జేయు, అపహరించు; జేబుకొట్టు (*из карма́на*)

кра́сться *несов.* పిల్లిలా వెళ్లు (వచ్చు)

кра́сящ||ий: ~ее вещество́ రంగు పదార్థం

кра́тер *м* అగ్ని పర్వత, బిలం; лу́нный ~ చంద్ర బిలం

кра́тк||ий 1. హ్రస్వ, కొద్ది రోజుల; ~ий визи́т కొద్ది రోజుల పర్యటన; ~ая речь హ్రస్వ ప్రసంగం 2. (*изложенный сжато*) సంక్షిప్త, క్లుప్తమైన, స్థూల, సంగ్రహ; ~ий обзо́р సమీక్ష; ~ая биогра́фия సంక్షిప్త (సంగ్రహ) జీవిత చరిత్ర ◇ ~ий гла́сный *лингв.* హ్రస్వాచ్చు; ~ий слог హ్రస్వం

кра́тко *нареч.* క్లుప్తంగా, టూకీగా

кратковре́менный స్వల్ప కాలిక[మైన], కొద్ది రోజుల

краткосро́чн||ый స్వల్ప కాలిక; ~ый о́тпуск స్వల్ప కాలిక సెలవు; ~ая ссу́да స్వల్ప కాలిక వాయిదా రుణం

кра́ткость *ж* క్లుప్తత, హ్రస్వత

кра́тн||ый *мат.* 1. విభాజ్య 2.: ~ое *в знач. сущ. с* గుణిజం

кратча́йш||ий *превосх. ст. от* кра́ткий మిక్కిలి శీఘ్రమైన; ~ее расстоя́ние మిక్కిలి శీఘ్రమైన దూరం

крах *м* 1. దివాళా, దివాలా 2. *перен.* ఓటమి, పతనం; терпе́ть ~ ఓటమి చెందు, పతనమగు

крахма́л *м* పిండి పదార్థం, స్టార్చి, గంజి

крахма́лить, накрахма́лить (*вн.*) [బట్టలకు] గంజి పెట్టు

крахма́льный 1. స్టార్చి 2. (*накрахмаленный*) గంజి పెట్టిన; ~ воротничо́к గంజి పెట్టిన కాలరు

кра́шение *с* రంజనం, రంగు వేయడం, డైయింగ్

кра́шеный రంగు వేయబడిన, డై చేయబడిన

кре́дит *м бух.* జమ; де́бет и ~ ఖర్చు, జమ

креди́т *м* పరపతి, ఖాతా, రుణం; предоставля́ть кому́-л. ~ ఒకరికి అప్పు (రుణం) ఇచ్చు; покупа́ть в ~ ఖాతామీద (పరపతిమీద) కొను

креди́тный రుణ, పరపతి; ~ банк రుణ (పరపతి) బ్యాంక్ ◇ ~ биле́т *уст.* బ్యాంక్‌నోటు

кредитова́ние *с* రుణమివ్వడం

кредитова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) రుణమిచ్చు

кредито́р *м* రుణదాత

кредитоспосо́бность *ж* రుణ తీర్మాన సామర్థ్యం, అప్పు తీర్చగలిగి వుండడం

кредитоспосо́бный రుణ తీర్మాన సామర్థ్యం కలిగిన, అప్పులు తీర్చగల

кре́до *с нескл.* విశ్వాసం, కార్యక్రమం

кре́йсер *м* యుద్ధ నౌక, క్రూయిజర్

крейси́ровать *несов.* (*совершать рейсы*) [ఒక రేవునుంచి మరో రేవుకి] రాకపోకలు సాగించు

крем *м* 1. (*кондитерский, косметический*) క్రీము; ~ для бритья́ షేవింగ్ క్రీము 2. (*сапожная мазь*) బూట్ పాలిష్

крема́торий *м* దహన మందిరం

крема́ция *ж* అగ్నిక్రియ, దహనం, నిర్దహనం

креме́нь *м* 1. ఫ్లింట్, చెకుముకి రాయి 2. *перен. разг.* వజ్ర హృదయం

кремлёвск||ий క్రెమ్లిన్; ~ая ба́шня క్రెమ్లిన్ గోపురం; ~ая стена́ క్రెమ్లిన్ గోడ

кремль *м* దుర్గం, క్రెమ్లిన్; Моско́вский Кремль మాస్కో క్రెమ్లిన్

кре́мний *м хим.* సిలికాన్

кремни́стый రాతి

кре́мовый 1. క్రీముతో తయారు చేసిన (*из крема*); క్రీముతో (*с кремом*) 2. (*о цвете*) మీగడ రంగు [గల]

крен *м* 1. పక్కకు ఒరగడం 2. *перен.* మలుపు, మొగ్గు

кре́ндель *м* మెలిక కేకు (పిండి వంటకం)

крени́ть, накрени́ть (*вн.*) పక్కకు ఒరగచేయు

крени́ться, накрени́ться పక్కకు ఒరుగు

крепдеши́н *м* క్రేప్‌సిల్కు

крепи́ть *несов.* (*вн.*) 1. (*прикреплять, соединять*) బిగించు, ముడివేయు, గట్టిగా కట్టు 2. *горн.* పోటు (పోటీ) పెట్టు 3. *перен.* స్థిరపరచు, బలపరచు; ~ дру́жбу మైత్రిని బలపరచు (పటిష్ఠం చేయు); ~ оборо́ну страны́ దేశ రక్షణను స్థిరపరచు

крепи́ться *несов.* [కన్నీళ్ళు] ఆపుకొను (*чтобы не заплакать*); ఉగ్గబట్టుకొను (*чтобы не засмеяться*); ధైర్యం చిక్కబట్టుకొను (*мужаться*)

кре́пк||ий 1. గట్టి, దృఢమైన; ~ая верёвка గట్టి తాడు 2. (*выносливый, здоровый*) దృఢమైన, బలమైన; ~ий мужчи́на దృఢగాత్రుడు, ఆరోగ్యవంతుడు; ~ий органи́зм దేహదారుఢ్యం; ~ое здоро́вье మంచి (సౌష్ఠవమైన) ఆరోగ్యం 3. *перен.* (*надёжный, неизменный*) స్థిరమైన, గట్టి, దృఢ; ~ая ве́ра గట్టి (దృఢ) విశ్వాసం; ~ая дру́жба స్థిర (దృఢ) మైత్రి 4. (*сильный*) తీవ్రమైన; ~ий ве́тер పెనుగాలి; ~ий моро́з తీవ్రమైన చలి 5. (*насыщенный*) చిక్కని; ~ий ко́фе చిక్కని (స్ట్రాంగ్) కాఫీ; ~ий чай చిక్కని (స్ట్రాంగ్) టీ ◇ ~ий сон గాఢ నిద్ర; ~ая хва́тка గట్టి పట్టు; ~ое словцо́ *разг.* దురుసు మాట

кре́пко *нареч.* 1. గట్టిగా, బిగుతుగా; ~ держа́ться గట్టిగా పట్టుకొను; ~ завя́зывать గట్టిగా (బిగుతుగా) కట్టు (ముడుచు); ~ обнима́ть గట్టిగా కౌగిలించుకొను; ~ целова́ть ఆప్యాయంగా ముద్దుపెట్టుకొను 2. *разг.* (*очень сильно*) ఎంతో, గాఢంగా; ~ заду́маться గాఢంగా ఆలోచించు; పర్యాలోచనలో మునిగిపోవు; ~ люби́ть ఎంతో (గాఢంగా) ప్రేమించు

крепле́ние *с* 1. (*действие*) బిగించడం, స్థిరపరచడం 2. *горн.* పోటీ, బోటు 3. (*у лыж*) బైండింగు

кре́пнуть, окре́пнуть స్థిరపడు, బలపడు, నెలకొను

крепостни́ческий: ~ строй భూదాస్య వ్యవస్థ (విధానం), ఫ్యూడలిజం

крепостни́чество *с* భూదాస్యం

крепостно́й I 1. భూదాస్య, కట్టు బానిస; ~ труд కట్టు బానిస శ్రమ 2. *в знач. сущ. м* భూదాసుడు

крепостн||о́й II దుర్గ; ~о́й вал దుర్గపు మట్టి గోడ; ~ы́е укрепле́ния దుర్గపు రక్షణ వలయం

кре́пость I *ж* (*укреплённый пункт*) దుర్గం, కోట ప్రాకారం, గడీ

кре́пость II *ж* 1. (*прочность*) స్థిరత్వం, గట్టితనం 2. (*насыщенность*) సాంద్రత, గాఢత

крепча́||ть *несов.* తీవ్రతరమగు, తీవ్రమగు; ве́тер ~ет గాలి మరింత తీవ్రమౌతోంది; моро́з ~ет చలి తీవ్ర[తర]మౌతోంది

кре́пче 1. *сравн. ст. к* кре́пкий మరింత గట్టి (దృఢమైన) 2. *сравн. ст. к* кре́пко మరింత గట్టిగా (తీవ్రంగా)

кре́сло *с* పడకకుర్చీ, వాలుకుర్చీ; తిరుగుడుకుర్చీ (*вращающееся*)

крест *м* 1. *в разн. знач.* సిలువ, క్రాసు; вышива́ть ~о́м క్రాసు కుట్టు ఎంబ్రాయిడరీ చేయు 2. *тк. ед. перен.* కర్మం; нести́ свой ~ దుఃఖభారం మోయు; тяжёлый ~ దారుణ కర్మ ◇ Кра́сный Крест రెడ్ క్రాస్; ~-на́крест క్రాస్‌గా పెట్టు; ста́вить ~ на ко́м-л. (чём-л.) ఒకరి (ఒక) విషయంలో వృథా ప్రయాస అని మానివేయు

крести́ть (*вн.*) 1. *сов.* окрести́ть (*совершать обряд крещения*) జ్ఞానస్నానం చేయించు 2. *сов.* окрести́ть (*обращать в христианство*) క్రీస్తు మతంలో చేర్చు 3. *сов.* перекрести́ть సిలువ గుర్తు వేయు

крести́ться 1. *сов.* окрести́ться (*принимать христианство*) క్రీస్తు మతం స్వీకరించు 2. *сов.* перекрести́ться సిలువ గుర్తు వేసుకొను

крестóвый: ~ похóд *ист.* మత దండయాత్ర, క్రూసేడ్

крестонóсец *м ист.* మతదండ యాత్రికుడు, క్రూసేడర్, మత దండయాత్రలో పాల్గొన్నవాడు

крестья́нин *м* రైతు, కర్షకుడు

крестья́нка *ж* రైతు స్త్రీ, కర్షక స్త్రీ

крестья́нский కర్షక, రైతు

крестья́нство *с собир.* రైతాంగం, రైతులు

кретúн *м* శుంఠ, జడుడు, మందబుద్ధి

крещéние *с рел.* (*обряд*) జ్ఞానస్నానం చేయించడం, జ్ఞానస్నానోత్సవం ◇ боевóе ~ యుద్ధంలో తొలి అనుభవం

крещёный (*приня́вший христиа́нство*) క్రీస్తు మతం స్వీకరించిన

кривизнá *ж* వంకర, వంపు, వక్రత

криви́ть, покриви́ть, скриви́ть (*вн.*) వంకరచేయు; ముడుచుకొను (*рот, гу́бы*); ~ каблуки́ బూట్ల హీల్సు (మడమలు) ఒక పక్కకు అరిగి పోయినట్టు నడుచు ◇ ~ душóй మభ్యపుచ్చు, మభ్యపెట్టు, కుటిలంగా ప్రవర్తించు

криви́ться, покриви́ться, скриви́ться వక్రమగు, ఒరుగు (*станови́ться кривы́м*); ముడుచుకొను, చిట్లించు (*о лицé*)

кривля́ться *несов.* కోతిచేష్టలు చేయు; ముఖం విక్షేపించు (*грима́сничать*); డాబుగా నటించు (*мане́рничать*)

крив||óй 1. వక్ర, వంకర, వంకరటింకర; ~áя ли́ния వక్ర రేఖ 2. *разг.* (*одногла́зый*) ఒంటి కంటి (కన్ను గల), ఏకాక్షి 3.: ~áя *в знач. сущ. ж мат.* మెలిక ◇ ~áя улы́бка వెక్కిరింపు నవ్వు; ~óе зéркало వక్రీకరణ దర్పణం

кривонóгий దొడ్డి కాళ్ల

кривотóлки *мн.* దుర్వ్యాఖ్యానాలు, అభాండాలు, నీలా పనిందలు

кри́зис *м* 1. సంక్షోభం; полити́ческий ~ రాజకీయ సంక్షోభం; экономи́ческий ~ ఆర్థిక సంక్షోభం 2. (*недостáток, нехвáтка чегó-л.*) కొరత; жили́щный ~ గృహవసతి కొరత

крик *м* కేక, అరుపు; కూత (*живóтного*); ~ о пóмощи సహాయంకోసం కేక, ఆర్తనాదం; поднимáть ~ బొబ్బలు పెట్టు ◇ ~ души́ హృదయార్తి, హృదయావేదన; послéдний ~ мóды *разг.* లేటెస్టు (అత్యాధునికమైన) ఫేషను

кри́кет *м* క్రికెట్

крикли́в||ый 1. చీటికీ మాటికీ అరుస్తూ వుండే; ఏడ్పుగొట్టు (*о ребёнке*) 2. (*рéзкий, пронзи́тельный*) కర్కశమైన 3. *перен. разг.* ఆడంబర, ఆర్భాటపు; ~ая реклáма ఆర్భాటపు ప్రచారం

кри́кнуть *сов. см.* кричáть

крику́н *м разг.* అస్తమానం అతిగా గొంతు చించుకుని మాట్లాడేవాడు, చీటికీ మాటికీ అరుస్తూండేవాడు; ఏడ్పుగొట్టు (*о ребёнке*)

кримина́лист *м* క్రిమినల్ నిపుణుడు, నేరపరిశోధకుడు

кримина́листика *ж* క్రిమినాలజీ, నేరపరిశోధన శాస్త్రం

кримина́льный క్రిమినల్, నేరపరిశోధన

кри́нка *ж* కుండ

кристáлл *м* స్ఫటికం, పటిక

кристалли́ческ||ий: ~ое состоя́ние స్ఫటిక స్థితి (దశ)

кристáльный 1. (*прозрáчный*) స్ఫటిక స్వచ్ఛమైన 2. *перен.* (*безупрéчный*) నిష్కళంక, దోషరహిత; ~ человéк నిష్కళంకుడు, దోషరహితుడు

критéри||й *м* గీటురాయి, కొలబద్ద, ప్రమాణం; ~й и́стины సత్యానికి గీటురాయి; служи́ть ~ем [для] чегó-л. దేనికైనా గీటురాయిగా వుండు

кри́тик *м* విమర్శకుడు; литерату́рный ~ సాహిత్య విమర్శకుడు

кри́тик||а *ж* 1. విమర్శ, విమర్శనం, పరిశీలన; ~а и самокри́тика విమర్శ, ఆత్మవిమర్శ; здорóвая ~а ఆరోగ్యకరమైన విమర్శ; подвергáть ~е విమర్శించు, పరిశీలించు 2. *разг.* (*отрицáтельное суждéние*) విమర్శ, ఖండన ◇ ни́же вся́кой ~и విమర్శార్హం కాని; не вы́держивать [никакóй] ~и దానికి విమర్శార్హత లేదు

критикáн *м разг.* రంధ్రాన్వేషి, తప్పులెంచువాడు

критиковáть *несов.* (*вн.*) విమర్శించు, ఖండించు

крити́ческ||ий I 1. విమర్శనాత్మక; ~ая статья́ పరిశీలన వ్యాసం; ~ие замечáния విమర్శనాత్మక వ్యాఖ్యలు 2. (*спосóбный относи́ться крити́чески*) విమర్శనాత్మకమైన; ~ий ум విమర్శనాత్మకమైన బుద్ధి

крити́ческ||ий II 1. ఒడిదుడుకు; ~ий вóзраст ఒడిదుడుకు వయస్సు 2. (*опáсный, тяжёлый*) సంక్షోభ, సంక్షుభిత; ~ий момéнт సంక్షుభిత సమయం; ~ое положéние దీనావస్థ, జీవన్మరణావస్థ

кричáть, кри́кнуть 1. అరచు, కేకవేయు; కూత కూయు (*о пти́це*); బొబ్బలు పెట్టు (*грóмко плáкать*); ~ от бóли బాధతో అరచు 2. *разг.* (*вн.*; *грóмко звать*) ఒకరిని రమ్మని కేకవేయు 3. (на

вн.; *громко бранить*) (ఒకరిమీద) అరుచు, కేకలేయు (ఒకరిని) గదమాయించు

кричáщий *см.* криклúвый 3

кров *м* ఆశ్రయం; лишённый ~а నిరాశ్రయుడు; оставáться без ~а నిరాశ్రయుడగు, ఆశ్రయం కోల్పోవు; предоставля́ть ~ комý-л. ఒకరికి నిలువనీడ కల్పించు

кровáв||ый 1. రక్త, రక్తపు; ~ый понóс రక్తవిరేచనం; ~ое пятнó రక్తపు మరక **2.** (*кровопролитный*) రక్తసిక్త[మైన], రక్తపంకిల, రక్తప్లావిత; ~ая бúтва రక్తప్లావిత యుద్ధం **3.** (*о цвете*) శోణితమైన ◇ ~ые слёзы రక్తకన్నీరు, రక్తాశ్రువులు

кровáть *ж* పడక, మంచం; двуспáльная ~ డబుల్ బెడ్డు; дéтская ~ పిల్లల మంచం; раскладнáя ~ మడత మంచం

крóвельн||ый పైకప్పు; ~ое желéзо ఇంటి పైకప్పు ఇనుపరేకు

крóвельщик *м* ఇంటి పైకప్పు వేసేవాడు

кровенóсн||ый: ~ый сосýд రక్త నాళం; ~ая систéма రక్త ప్రసార వ్యవస్థ

крóвл||я *ж* [పై]కప్పు ◇ жить под однóй ~ей ఒకే ఇంట్లో (చూరుకింద) వుండు

крóвн||ый 1. రక్త; ~ое родствó రక్త సంబంధం; ~ые рóдственники రక్త బంధువులు **2.** *перен.* ప్రాణతుల్యమైన, ప్రాణప్రదమైన; ~ые интерéсы ప్రాణతుల్యమైన ప్రయోజనాలు ◇ ~ый враг బద్ధ శత్రువు; ~ая месть రక్త పగ; ~ая обúда హృదయాఘాతక (మనస్సును గాయపరచే) కోపం; ~ые дéньги కష్టార్జితమైన డబ్బు

кровожáдность *ж* మహాక్రౌర్యం, రక్తపిపాస, రక్తదాహం

кровожáдный రక్తపిపాసి అయిన, అతి క్రూరమైన, రక్తదాహంగల

кровоизлия́ние *с* రక్తస్రావం, హెమరేజ్; ~ в мозг మెదడులో రక్తస్రావం

кровообращéние *с* రక్తప్రసరణ

кровоостанáвливающ||ий: ~ее срéдство రక్తస్రావాన్ని నిలిపే (కట్టే) మందు

кровопúйца *м и ж* రక్తపాయి; జలగలాంటివాడు (*о мужчине*); రక్తప (*о женщине*)

кровоподтёк *м* కదుం, లోగాయం

кровопролúтие *с* రక్తపాతం

кровопролúтный రక్తపాతమైన, రక్తపంకిల, రక్తప్లావిత; ~ бой రక్తప్లావిత (రక్తం ఏరులై పారిన) యుద్ధం

кровотечéние *с* రక్తస్రావం; ~ из носу ముక్కునుంచి రక్తస్రావం

кровоточúвый రక్తసిక్తమైన

кровоточúт||ь *несов.* రక్తం (నెత్తురు) కారు; рáна ~ గాయంనుంచి రక్తం కారుతున్నది

кровохáрканье *с* రక్తం కక్కడం

кровь *ж* రక్తం, నెత్తురు; истекáть ~ю రక్తం అధికంగా కోల్పోవు; определя́ть грýппу крóви రక్త వర్గం పరీక్షించు; переливáть ~ రక్తం ఎక్కించు ◇ ~ брóсилась емý в гóлову అతని ముఖం రక్తరంజితమైంది, అతని కళ్లు ఎర్రబడ్డాయి (జేవురించాయి); глазá, налúтые ~ю కళ్లు చింత నిప్పులా ఎర్రగా వుంటాయి; в ~, дó крови రక్తం కొల్లలయే లాగా (దాకా); э́то у негó в кровú అది అతని స్వభావం (వంశంలోనే వుంది); ~ с молокóм а) (*о лице*) ఆరోగ్యంతో మిసమిసలాడే (కళకళలాడే ముఖం) б) (*о человеке*) ఆరోగ్యంతో కళకళలాడే మనిషి; до послéдней кáпли крóви తుది రక్తపు బొట్టు దాకా; пóртить комý-л. ~ ఒకరిని వేధించు; пóртить себé ~ మనస్సు పాడుచేసుకొను

кровян||óй రక్త; ~óе давлéние బ్లడ్ ప్రెషర్, రక్తపు పోటు; ~ы́е шáрики *физиол.* రక్త కణాలు

кроúть, скроúть (*вн.*) కత్తిరించు

крóйка *ж* బట్టలు కత్తిరించడం

крокодúл *м* మొసలి

крокодúлов||ый మొసలి చర్మంతో తయారు చేసిన; ~ая кóжа మొసలి చర్మం

крóлик *м* కుందేలు

кролиководство *с* కుందేళ్ల పెంపకం

крóличий కుందేటి; ~ мех కుందేటి బొచ్చు

крóме *предлог* **1.** (*исключая*) తప్ప; ~ меня́ నేను తప్ప; ~ негó все пришлú అతను తప్ప అందరూ వచ్చారు **2.** (*вдобавок*) కాక; ~ них пришлó ещё шесть человéк వాళ్లు కాక ఇంకా ఆరుగురు వచ్చారు ◇ ~ тогó అంతేకాక, అంతేకాకుండా, దీనికితోడు; ~ шýток *разг.* హాస్యాన్ని పక్కకు పెడితే

кромéшн||ый *разг.*: ~ый ад నరకం; ~ая тьма కటిక (కారు) చీకటి

крóмка *ж в разн. знач.* అంచు; ~ льда మంచుగడ్డ అంచు

кромсáть, искромсáть *разг.* (*вн.*) చింపు, కత్తిరించి పాడుచేయు

крóна *ж* (*дерева*) కొమ్మలు రెమ్మలు

кропотлúв||ый 1. (*усердный, старательный*) పట్టుదల, శ్రద్ధగా (కష్టించి) పని చేసే, కూలంకష

మైన 2. (*требующий усердия*) శ్రమకరమైన, కష్టభూయిష్టమైన, శ్రమతో కూడిన; ~ая работа కష్టభూయిష్టమైన పని

кросс *м* పరుగు పందెం

кроссворд *м* క్రాస్‌వర్డ్ పజిల్, గళ్ల నుడికట్టు

крот *м* మోల్

кро́тк||ий సౌమ్యమైన, సాత్విక; ~ий хара́ктер సౌమ్య స్వభావం; ~ий челове́к సౌమ్యుడు, సాత్వికుడు; ~ая же́нщина సౌమ్యురాలు, సాత్వికురాలు

кро́тость *ж* సాత్వికం, సౌమ్యత, శాలీనత

кро́хотн||ый *разг.* బుల్లి, బుచ్చి, పిసరంత, ~ый ребёнок బుల్లి (చిన్నారి) పిల్ల; ~ая ды́рочка పిసరంత రంధ్రం

кро́шечный *разг. см.* кро́хотный

кроши́ть, накроши́ть (*вн.*) నలగ్గొట్టు, నురు మాడు, నురుము, రాచు; కొట్టు (*мелко резать*)

кроши́ться *несов.* పొడిపొడి అయిపోవు

кро́шк||а 1. *ж* తుంపు, పిసరు; хле́бные ~и బ్రెడ్డు తుంపులు 2. *м и ж разг.* (*малютка*) చిన్నారి, బుల్లి, చిట్టితల్లి ◇ ни ~и కొంచెం (పిసరంత, రవ్వంత) కూడా [లేదు]

круг *м* 1. *мат.* వృత్తం, సున్నా; пло́щадь ~а వృత్త వైశాల్యం 2. (*окружность*) వర్తులం; движе́ние по ~у వర్తుల భ్రమణం 3. (*предмет, имеющий форму круга*) చక్రం; спаса́тельный ~ లైఫ్ రింగ్ 4. (*область*) రంగం; ~ заня́тий కార్యరంగం; ~ интере́сов ఆసక్తులు; широ́кий ~ вопро́сов అనేక (పలు) సమస్యలు 5. (*группа людей*): ~ знако́мых పరిచయస్తులు (స్నేహితులు); в семе́йном ~у́ కుటుంబ సభ్యులతో 6.: ~и́ *мн.* (*общественные группировки*) వర్గాలు, రంగాలు, విభాగాలు; официа́льные ~и́ అధికార వర్గాలు; пра́вящие ~и́ పరిపాలన (పాలక) వర్గాలు (విభాగాలు); широ́кие обще́ственные ~и́ విస్తృత ప్రజా విభాగాలు ◇ на ~ *разг.* సగటున

круглогоди́чн||ый ఏటి పొడవునా; ~ая рабо́та ఏటి పొడవునా జరిగే (చేసే) పని

круглогодово́й *см.* круглогоди́чный

круглоли́цый గుండ్రని ముఖం కలిగిన

кру́гл||ый 1. ఉండ్ర [మైన], గుండ్ర[ని], వ్రటువు; ~ый стол గుండ్రని బల్ల 2. (*целый, весь*) పొడవునా; ~ые су́тки రాత్రింబగళ్లు, అహర్నిశలు 3. (*полный, совершенный*) వట్టి, శుద్ధ, పరమ; ~ый дура́к వట్టి (పరమ) మూర్ఖుడు; ~ый неве́жда శుద్ధ అజ్ఞాని; он ~ый сирота́ వాడు శుద్ధ అనాథుడు, వాడికి తల్లి గానీ తండ్రిగానీ లేరు ◇ ~ая су́мма పెద్ద మొత్తం (ముల్లె); ~ые ци́фры సమీప పూర్ణాంకాలు

кругов||о́й చక్ర, వర్తులాకార; ~а́я оборо́на *воен.* చుట్టూ (నలుమూలలా) రక్షణ; ~о́е движе́ние చక్రగతి, వర్తులాకార చలనం

круговоро́т *м* వర్తుల (చక్ర) క్రమం; в ~е собы́тий ఘటనల వేగక్రమంలో

кругозо́р *м* 1. (*обозримое пространство*) కనబడే ప్రదేశం, కనుచూపు మేర 2. *перен.* దృక్పథం; полити́ческий ~ రాజకీయ దృక్పథం; челове́к с у́зким ~ом సంకుచిత దృక్పథం కలిగినవాడు; челове́к с широ́ким ~ом విశాల దృక్పథం కలిగినవాడు

круго́м *нареч.* 1. చుట్టూ, చుట్టు పక్కల (*вокруг*); చుట్టూ (*со всех сторон*); ~ бы́ло темно́ చుట్టూ చీకటిగా వుంది; ~ мно́го лесо́в చుట్టు పక్కల చాలా అడవులు; огляде́ться ~ కలయ చూచు 2. *перен. разг.* (*полностью*) పూర్తిగా; вы ~ винова́ты అది పూర్తిగా మీ తప్పు, మీరే నిందించుకోవాలి; он ~ в долга́х అతనికి తల మునకలుగా అప్పులున్నాయి

кругооборо́т *м* వర్తులాకార చలనం

кругосве́тн||ый ప్రపంచం చుట్టూ; ~ое путеше́ствие ప్రపంచం చుట్టూ పర్యటన; соверша́ть ~ое путеше́ствие ప్రపంచం చుట్టబెట్టు, ప్రపంచ పర్యటన చేయు

кружевн||о́й లేసు; ~а́я наки́дка లేసు కప్పు

кру́жево *с* లేసు

кружи́ть *несов.* 1. (*вн.*; *вращать, вертеть*) తిప్పు 2. *см.* кружи́ться 2; 3. (*блуждать*) తిరుగుతూ ఉండు; ~ по го́роду నగరంలో తిరుగుతూ ఉండు

кружи́ться *несов.* 1. (*вращаться, вертеться*) తిరుగు, గిరగిర తిరుగు 2. (*о птице, самолёте*) తిరుగు; సుడి తిరుగు (*о снеге, пыли*) ◇ у меня́ кру́жится голова́ నా కళ్లు తిరుగుతున్నాయి

кру́жка *ж* మగ్గు

кружо́к *м* 1. చిన్న చక్రం 2. (*группа людей*) బృందం, గ్రూపు; драмати́ческий ~ నాట్య గ్రూపు (బృందం), నాటక బృందం

крупа́ *ж* 1. ధాన్యం; гре́чневая ~ బక్‌వీట్ 2. *перен.* (*снег*) మంచు పలుకు

крупи́нка *ж* 1. గింజ 2. (*мельчайшая частица*) నెరసు, పిసరు; ~ зо́лота బంగారపు తునక

крупи́ц||а *ж см.* крупи́нка 2 ◇ ни ~ы пра́вды పిసరంత (ఇసుమంత) కూడా నిజం కాదు

кру́пно *нареч.*: ~ наре́зать పెద్ద ముక్కలుగా కోయు; писа́ть ~ పెద్ద అక్షరాలలో రాయు; ~ поговори́ть с ке́м-л. ఒకరితో కఠాండిగా మాట్లాడు

крупнобло́чн||ый: ~ое строи́тельство పెద్ద సిమెంటు బ్లాకుల[తో] నిర్మాణం

крупнокали́берный పెద్ద కాలిబర్

крупнопане́льн||ый: ~ое строи́тельство పెద్ద పలకల[తో] నిర్మాణం

кру́пн||ый 1. పెద్ద; ~ый песо́к గండ్ర ఇసుక; ~ый по́черк లావికాయలం తేసే అక్షరాల దస్తూరీ; ~ые ка́пли పెద్ద చుక్కలు 2. (*большой по величине*) పెద్ద, బడా, భారీ; ~ая промы́шленность పెద్ద (భారీ) పరిశ్రమలు; ~ое произво́дство భారీ ఉత్పత్తి; ~ая су́мма పెద్ద మొత్తం; ~ые капитали́сты బడా పెట్టుబడిదారులు 3. (*большой, значительный*) గొప్ప, గణనీయమైన; ~ый успе́х గొప్ప (ఘన) విజయం; ~ый учёный గొప్ప [విజ్ఞాన]శాస్త్రజ్ఞుడు; ~ая неприя́тность గొప్ప ఇబ్బంది, దుస్సంఘటన; ~ые собы́тия గొప్ప (గణనీయమైన) సంఘటనలు 4. (*рослый*) పొడుగరి, ఎత్తైన, పొడవైన ◇ ~ый разгово́р కఠినమైన మందలింపు; ~ые де́ньги పెద్ద నోట్లు; ~ым пла́ном *кино, фото* క్లోజప్; снима́ть ~ым пла́ном క్లోజప్ [ఫొటో] తీసుకొను; ~ым ша́гом పెద్ద అంగలలో

крутизна́ *ж* నిట్టటం, ఒరకం, ఏటవాలు

крути́ть *несов.* (*вн.*) 1. తిప్పు; ~ колесо́ చక్రం తిప్పు; ~ педа́ли తొక్కు 2. *сов.* скрути́ть (*свивать*) మెలిపెట్టు, మెలితిప్పు, పురిపెట్టు, చుట్టు; ~ папиро́су సిగరెట్టు చుట్టుకొను; ~ усы́ మీసాలు మెలి పెట్టు (మెలివేయు)

крути́ться *несов.* 1. తిరుగు, పరిభ్రమించు, ప్రదక్షిణం చేయు 2. (*о снеге, пыли*) సుడి తిరుగు 3. *перен. разг.* తిరుగుతూ ఉండు; она́ всё вре́мя кру́тится в на́шем до́ме ఆమె ఎప్పుడూ మా ఇంట్లో తిరుగుతూ ఉంటుంది

кру́то *нареч.* 1. (*почти отвесно*) నిట్టటంగా, ఒరకంగా 2. (*внезапно*) ఆకస్మికంగా, అకస్మాత్తుగా; గిర్రున (*резко*); ~ поверну́ть గిర్రున తిరుగు 3. (*сурово*) కఠినంగా; ~ распра́виться с ке́м-л. ఒకరిని కఠినంగా దండించు

крут||о́й 1. (*почти отвесный*) నిట్టటంగా వున్న; ~о́й бе́рег నిట్టటంగా వున్న ఒడ్డు 2. (*внезапный*) ఆకస్మిక; గిర్రున (*резкий*); ~о́й перело́м, ~а́я переме́на తీవ్ర మార్పు (మలుపు); де́лать ~о́й поворо́т గిర్రున తిరుగు 3. (*суровый*) కఠినమైన; ~о́й нрав కఠిన (రూక్ష) స్వభావం; ~ые ме́ры కఠినమైన చర్యలు ◇ ~а́я ка́ша చిక్కని జావ; ~о́е яйцо́ హార్డ్ బాయిల్డ్ ఎగ్గు, ఎక్కువ ఉడకబెట్టిన కోడిగుడ్డు; ~о́й кипято́к సలసలమరిగే (సలసలలాడుతున్న) నీరు

кру́ча *ж* నిట్టటు, నిట్టటం, నిటారు

круче́ние *с* పురి, మెలిదిప్పడం

кручёный పురిపెట్టబడిన, మెలిదిప్పబడిన

круше́ние *с* 1. ప్రమాదం; ~ корабля́ నౌకా భంగం, ఓడ మునక; ~ по́езда రైలు ప్రమాదం; потерпе́ть ~ నౌక భంగమగు (*о судне*); రైలు ప్రమాదం జరుగు (*о поезде*) 2. *перен.* భగ్నం; ~ наде́жд ఆశా భగ్నం; ~ пла́нов పథకాలు భగ్నమవడం

круши́ть *несов.* (*вн.*) చితుకగొట్టు, చిదుపు, నాశనం (భగ్నం) చేయు

крыжо́вник *м* గూస్‌బెర్రీ

крыла́т||ый రెక్కలుగల ◇ ~ые слова́ నానుడులు, నోళ్లలో నానే మాటలు

крыло́ *с* 1. రెక్క; ~ ветряно́й ме́льницы గాలి మర రెక్క; ~ самолёта విమానపు రెక్క 2. (*покрышка над колесом*) మడ్‌గార్డు 3. (*пристройка, флигель*) విభాగం 4. (*группировка*) పక్షం, విభాగం

кры́лышко *с* [చిన్న] రెక్క ◇ брать кого́-л. под своё ~ ఒకరిని తన రక్షణలోకి (రక్షణకిందకి) తీసుకొను; под ~м роди́телей తలిదండ్రుల సంరక్షణలో

крыльцо́ *с* పోర్చి

кры́нка *ж см.* кри́нка

кры́са *ж* ఎలుక, మూషికం

крыси́н||ый ఎలుక; ~ый яд ఎలుక మందు; ~ая нора́ ఎలుక కన్నం

крысоло́вка *ж* ఎలుకల బోను

кры́тый పైకప్పు కలిగి[వున్న]; ~ стадио́н ఇన్‌డోర్ (పైకప్పున్న) స్టేడియం

крыть *несов.* (*вн.*) 1. పైకప్పు వేయు; ~ черепи́цей పెంకు వేయు 2. *карт.* వేయు; ~ ко́зырем తురుపు వేయు 3. *разг.* (*ругать*) తిట్టు, దూషించు

кры́ться *несов.*: здесь что́-то кро́ется దాని వెనుక ఏదో వుంది; в его́ слова́х кро́ется угро́за అతని మాటల్లో బెదిరింపులు గర్భితమై వున్నాయి

кры́ш||а *ж* [పై]కప్పు; соло́менная ~а గడ్డి కప్పు; черепи́чная ~а పెంకుటి కప్పు ◇ жить под одно́й ~ей ఒకే చూరుకింద వుండు; име́ть ~у над голово́й తల దాచుకునే చోటు [కలిగి] వుండు

крышка *ж* కప్పు; మూత (*посуды*) ◇ тут емý и ~! *разг.* దానితో వాడి (అతని) పని ముగిసింది

крюк *м* 1. కొక్కెం, కొక్కి 2. (*запор*) గడియ; запирáть дверь на ~ గడియ వేయు 3. *разг.* (*лишнее расстояние*) తిరుగుడు మార్గం, చుట్టు దోవ; дéлать ~ తిరుగుడు మార్గాన వెళ్ళు, చుట్టు దోవలో వెళ్ళు

крючковáтый కొక్కెంలాంటి; ~ нос చిలుక ముక్కు

крючóк *м* 1. చిన్న కొక్కెం (కొక్కి) 2.: вязáльный ~ కొంకి సూది; рыболóвный ~ గాలం; ~ на одéжде బట్టల కొక్కెం

кряж *м* 1. (*горный*) పర్వత శ్రేణి 2. (*чурбан*) కొయ్య దుంగ, కర్ర మొద్దు

крякать, крякнуть 1. క్లక్క్లక్‌మను, క్వాక్వా అను 2. *разг.* (*о человеке*) ఏస అను

крякнуть *сов. см.* крякать

кряхтéть *несов. разг.* ఆయాసంతో రొప్పు

кстáти *нареч.* 1. సందర్భోచితంగా, సమయోచితంగా, సకాలంలో; дéньги пришлú ~ డబ్బు అదునుకు అందింది; замечáние сдéлано ~ సందర్భోచితంగా చెప్పిన మాట, టంకపు పొడిలా అతికే మాట 2. (*заодно*) దానితోబాటు, పనిలో పనిగా; поéду в гóрод и ~ зайдý к своúм друзьям నేను పట్నానికి వెళ్ళినప్పుడు పనిలో పనిగా నా స్నేహితుల యిళ్లకు వెళ్తాను 3. *в знач. вводн. сл.* అన్నట్టు, ప్రసంగవశాత్తూ; ~ сказáть అన్నట్టు

кто *мест.* 1. *вопр.*, *относ.* ఎవడు, ఎవరు; ~ там? ఎవరూ?; ~ это? అతను ఎవడు?; ~ из вас? మీలో ఎవరు?; ~ не рабóтает, тот не ест పనిచేయని వాడికి తిండిలేదు; я не знáю, ~ это сдéлал ఇది చేసేది ఎవడో తెలియదు, ఇది ఎవరు చేసేదీ తెలియదు 2. *разг. неопр.* ఎవరైనా, ఎవడైనా; не пойдёт ли ~ со мной в кинó? నాతో పాటు సినిమాకు ఎవరైనా వస్తారా? 3. (*при сопоставлении*): ~ ждал пúсем, ~ газéт కొందరు ఉత్తరాలకోసం, కొందరు పత్రికలకోసం ఎదురుచూస్తూ ఉన్నారు

ктó-либо *мест.* ఎవడైనా, ఎవరైనా; ~ из вас мóжет это сдéлать మీలో ఎవరైనా ఒకరు ఈ పని చేయవచ్చు

ктó-нибудь *мест.* ఎవడైనా, ఎవరైనా; ~ приходúл ко мне? నాకోసం ఎవరైనా వచ్చారా?

ктó-то *мест.* ఒకడు, ఒకడెవడో, ఒకరెవరో; ~ вошёл в кóмнату ఒకరెవరో లోపలికి వచ్చారు

куб I *м* 1. (*фигура*) ఘనం 2. *разг.* (*кубический метр*) ఘన మీటరు 3. *мат.* ఘనం, ఘనఫలం; возводúть [числó] в ~ మూడు ఘాతాంశకమునకు పెంచు

куб II *м* (*котёл*) బాయిలర్; перегóнный ~ బట్టీ

кýбарем *нареч. разг.*: катúться ~ తలకిందులుగా దొర్లు

кýбик *м* 1. చిన్న ఘనం 2. (игрушка) బొమ్మ (ఆట) యిటుక; игрáть в ~и బొమ్మరిల్లు కట్టు

кубúнец *м* క్యూబా దేశస్థుడు

кубúнский క్యూబన్

кубúческий ఘన; ~ кóрень *мат.* ఘన మూలం; ~ метр ఘన మీటరు

кýбок *м* 1. (*чаша*) గిన్నె, కప్పు 2. (*приз*) కప్పు; переходящий ~ రేస్ కప్పు

кубомéтр *м* (кубúческий метр) ఘన మీటరు

кувшúн *м* కూజా, జగ్గు; ~ для молокá పాల జగ్గు

кувыркáться *несов.* మొగ్గ వేయు, పల్టీలు కొట్టు

кувыркóм *нареч. разг.*: летéть ~ తలకిందులుగా పడు; всё пошлó ~ అంతా తలకిందులైంది

кудá *нареч.* 1. *вопр.* ఎక్కడ, ఎక్కడికి; ~ ты идёшь? ఎక్కడికెళ్తున్నావ్?; ~ он дéлся? అతను ఏడి (ఎక్కడ)? 2. *разг. вопр.* (*зачем*) ఎందుకు మరి?; ~ стóлько дéнег? అంత డబ్బు ఎందుకు మరి? 3. *относ. передаётся прич.*: всюду, ~ мы приезжáли మేము వెళ్లిన అన్ని చోట్లలో; гóрод, ~ он уéхал అతను వెళ్లిన నగరం ◇ ~ бóльше చాలా ఎక్కువ; ~ лýчше మరింత మేలుగా; ~ ни глянь, ~ ни кинь глáзом *разг.* ఎటు చూసినా; ~ бы ни ఎక్కడైనా; ~ там! *разг.* లాభం లేదు!; хоть ~! *разг.* చాలా బాగుంది!

кудá-либо *нареч. см.* кудá-нибудь

кудá-нибудь *нареч.* ఎక్కడైనా సరే, ఎక్కడికైనా సరే

кудá-то *нареч.* ఎక్కడో; я положúл книгу ~ నేనా పుస్తకం ఎక్కడో పెట్టాను

кудáхтать *несов.* కెక్‌కెక్‌మను

кýдри *мн.* జుట్టు ఉంగరాలు, జులపాలు

кудрявǀǀый ఉంగరాల జుట్టు[గల]; ~ый человéк ఉంగరాల జుట్టు మనిషి; ~ая головá ఉంగరాల జుట్టు తల

кузнéц *м* కమ్మరి, కమ్మరివాడు, లోహకారుడు, లోహకారి

кузнéчик *м* మిడుత, గొల్లభామ

кузнéчнǀǀый: ~ый горн కొలిమి; ~ый мóлот

సమ్మెట, ఘనం; ~ое дéло కమ్మరం; ~ые мехи́ కొలిమి తిత్తులు

кýзница *ж* ముద్ద కొలిమి

кýзов *м* బాడీ (*машины*); బండి (*экипажа*)

кукарéкать *несов.* కొక్కొరోకో మను

кýкл||а *ж* 1. (*игрушка*) బొమ్మ, ఆట బొమ్మ; игрáть в ~ы బొమ్మలాట ఆడు 2. *театр.* తోలు బొమ్మ, కీలు బొమ్మ 3. *перен.* (*марионетка*) కీలు బొమ్మ

куковáть *несов.* కూకూమను

кýколка *ж* 1. చిన్న బొమ్మ 2. *зоол.* కోశం, పిసిని కాయ, ప్యూపా

кýкольник *м* కీలు బొమ్మలు ఆడించేవాడు (*актёр*); కీలు బొమ్మల థియేటర్ దర్శకుడు (*режиссёр*)

кýкольный: ~ теáтр పపెట్ థియేటర్

кукурýза *ж* 1. (*растение*) జొన్న మొక్క 2. *собир.* మొక్క జొన్న

кукурýзн||ый [మొక్క] జొన్న; ~ый почáток కండె; ~ая мукá మొక్క జొన్న పిండి

кукýшка *ж* కోయిల, కోవెల, కోకిల

кулáк I *м* గుప్పిడి, గుప్పిలి, పిడికిలి, ముష్టి; сжимáть ~ పిడికిలించు, పిడికిలి బిగించు; удáр кулакóм పిడిగుద్దు; ударя́ть кулакóм గుద్దు

кулáк II *м* (*богатый крестьянин*) కులాక్, ధనవంతుడైన రైతు

кулáцк||ий: ~ое хозя́йство కులాక్ వ్యవసాయ క్షేత్రం; ~ие элемéнты కులాక్ అంశాలు

кулáчество *с собир.* కులాక్కుల వర్గం

кулёк *м* కాగితపు సంచి

кýли *м нескл.* కూలివాడు, కూలీ

кулинáр *м* వంటవాడు, పాకశాస్త్ర ప్రవీణుడు

кулинáри||я *ж* పాకశాస్త్రం; кни́га по ~и వంటల పుస్తకం

кулинáрн||ый: ~ая кни́га వంటల పుస్తకం; ~ое искýсство పాకశాస్త్రం; ~ые издéлия వంటలు, తిను బండారాలు

кули́с||ы *мн.* (*ед.* кули́са *ж*) *театр.* [పక్క] తెర, యవనిక; за ~ами *прям.*, *перен.* తెరవెనక

кули́ч *м* ఈస్టరు పండుగనాటి కేకు

кулуáрный లాబీ

кулуáр||ы *мн.*: в ~ах అభిజ్ఞ వర్గాలలో, లాబీలో

куль *м* సంచి

кульминациóнн||ый: ~ый момéнт పరాకాష్ఠ, ఉచ్చ స్థాయి; достигáть ~ого момéнта ఉచ్చ స్థాయికి చేరుకొను, పరాకాష్ఠ (అత్యుచ్చ స్థాయిని) అందుకొను

кульминáция *ж* పరాకాష్ఠ, ఉచ్చ (అత్యుచ్చ) స్థాయి

культ *м* 1. *рел.* పూజానుష్ఠానం, పూజా పద్ధతి; служи́тели ~а పూజారులు 2. *перен.* పూజ; ~ ли́чности వ్యక్తి పూజ

культиви́ровать *несов.* (*вн.*) 1. (*разводить, выращивать*) పెంచు 2. *перен.* అభివృద్ధి చేయు (పరచు), పెంపొందించు

культмáссов||ый: ~ая рабóта ప్రజల మధ్య సాంస్కృతిక కార్యకలాపాలు (కృషి)

культтовáры *мн.* వినోద సాంస్కృతిక సరుకులు (వస్తువులు)

культýр||а *ж* 1. సంస్కృతి; истóрия ~ы సంస్కృతి చరిత్ర; мини́стр ~ы సాంస్కృతిక వ్యవహార శాఖా మంత్రి 2. (*культурность*) సంస్కారం; высóкая ~а ఉన్నత సంస్కారం 3. *с.-х.* పైరు, పంటలు; зерновы́е ~ы ధాన్యపు పంటలు; кормовы́е ~ы పశుగ్రాసపు పంటలు; техни́ческие ~ы వ్యాపార పంటలు, పైరు

культýрно-бытов||óй: ~óе обслýживание సాంస్కృతిక నిత్యసేవా సౌకర్యాలు; ~ы́е учреждéния పౌరసేవా (నిత్యసేవా) సంస్థలు; предмéты ~óго назначéния వినోద గృహోపయోగ వస్తువులు

культýрно-воспитáтельный *см.* культýрно-просвети́тельный

культýрно-мáссовый *см.* культмáссовый

культýрно-просвети́тельн||ый సాంస్కృతిక, విద్యా; ~ая рабóта సాంస్కృతిక (విద్యా) కృషి (కార్యకలాపాలు)

культýрность *ж* సంస్కారం, సాంస్కృతిక స్థాయి

культýрн||ый 1. సాంస్కృతిక; ~ый ýровень సాంస్కృతిక స్థాయి; ~ые потрéбности సాంస్కృతికావసరాలు; ~ые свя́зи సాంస్కృతిక సంబంధాలు 2. (*образованный, воспитанный*) సంస్కారవంతుడైన; ~ый человéк సంస్కారవంతుడు, విద్యావంతుడు 3. *с.-х.* పెంచిన; ~ые растéния పెంచిన మొక్కలు

куми́р *м* సర్వజనాదరణ పాత్రుడు, ఆరాధ్యుడు; стать чьи́м-л. ~ом ఒకరికి ఆరాధ్యుడగు

кумовствó *с разг.* బంధు ప్రీతి, ఆశ్రిత పక్షపాతం

кумы́с *м* కుమీస్ (పులియబెట్టిన గుర్రపు పాలు)

купáльник *м* బేతింగ్ సూటు

купáльный: ~ костю́м బేతింగ్ సూటు

купáльня *ж* స్నానాల షెడ్డు

купáние *с* 1. (*действие*) (ఒకరి చేత) స్నానం చేయించడం 2. (*место*) స్నానం చేయడం; морскóе ~ సముద్రంలో స్నానం చేయడం

купа́ть, вы́купать, искупа́ть (*вн.*) (ఒకరిచేత) స్నానం చేయించు, (ఒకరికి) నీళ్లు పోయు

купа́ться, вы́купаться, искупа́ться స్నానం చేయు ◇ ~ в зо́лоте బంగారంలో ఓలలాడు

купе́ *с нескл.* పెట్టె

купе́ц *м* వర్తకుడు

купе́ческий వర్తక, వాణిజ్య

купе́чество *с* వర్తకులు, వాణిజ్యవర్గం

купи́рованный: ~ ваго́н స్లీపరు కోచి (పెట్టె)

купи́ть *сов. см.* покупа́ть

купле́т *м* పాటచరణం

ку́пля *ж* కొనుగోలు; ~-прода́жа కొనుగోలు అమ్మకాలు, క్రయ విక్రయాలు

ку́пол *м прям., перен.* గుమ్మటం; ~ парашю́та పేరచ్యూట్ గుమ్మటం; ~ це́ркви చర్చి గుమ్మటం

куполообра́зный గుమ్మటంలాంటి, గుమ్మటాకారంగల

купоро́с *м* విట్రియల్; желе́зный ~ అన్న భేది; ме́дный ~ మైలుతుత్తం

кура́нты *мн.*: Кремлёвские ~ క్రెమ్లిన్ గంటలు

курга́н *м* [సమాధి] దిబ్బ

куре́ние *с* (*действие*) పొగ తాగడం, సిగరెట్లు కాల్చడం

кури́льщик *м* పొగ తాగేవాడు, సిగరెట్లు (చుట్టలు) కాల్చేవాడు; ~ о́пиума నల్లమందు భాయి

кури́н||ый కోడి; ~ое яйцо́ కోడి గుడ్డు ◇ ~ая слепота́ *мед.* రేచీకటి

кури́тельн||ый: ~ый таба́к పొగాకు; ~ая ко́мната సిగరెట్లు కాల్చుకునే గది, పొగ తాగడానికి గది

кури́ть *несов.* (*вн. и без доп.*) పొగ తాగు, సిగరెట్లు (చుట్ట) కాల్చు (తాగు); ~ тру́бку పైపు కాల్చు ◇ ~ фимиа́м *книжн.* పొగడు, శ్లాఘించు, స్తుతించు

кури́ться *несов.* 1. అంటుకొను, కాలు; сигаре́та не ку́рится సిగరెట్టు అంటుకోడం (కాలడం) లేదు 2. (*дымиться*) పొగగక్కు

ку́рица *ж* 1. (*домашняя птица*) కోడిపెట్ట 2. *см.* куря́тина ◇ ку́рам на́ смех *разг.* నవ్వులాట పని (చేష్ట); у него́ де́нег ку́ры не клюю́т *разг.* అతను డబ్బులో మునిగి తేలుతున్నాడు

курно́сый 1. చప్పిడి [ముక్కు] 2. (*о человеке*) చప్పిడి ముక్కుగల

куро́к *м* తుపాకి గుర్రం, ట్రిగ్గరు; взводи́ть ~ ట్రిగ్గరు (తుపాకి గుర్రం) వెనక్కి లాగు; спуска́ть ~ ట్రిగ్గరు నొక్కు (లాగు)

куропа́тка *ж* అడవి కోడి

куро́рт *м* ఆరోగ్య కేంద్రం

курс I *м* 1. *прям., перен.* పంథా, దారి; брать ~ на се́вер ఉత్తరపు దారి పట్టు (పయనించు); взять ~ на разоруже́ние నిరాయుధీకరణను చేపట్టు; меня́ть ~ దారినుంచి మళ్లించు 2. *эк.* మారకపు (మారకం) రేటు; ~ зо́лота బంగారు మారకపు విలువ; по ~у మారకపు రేటు ప్రకారం ◇ быть в ку́рсе де́ла వ్యవహారాలు తెలిసి ఉండు; держа́ть кого́-л. в ~е ఒకరికి వ్యవహార పరిస్థితి (వ్యవహారాలు) ఎప్పటికప్పుడు తెలియజేస్తూ ఉండు

курс II *м* 1. కోర్సు; ~ лече́ния వైద్య కాల పరిమితి; око́нчить ~ в университе́те విశ్వవిద్యాలయంలో పట్టభద్రుడగు (ఉత్తీర్ణుడగు) 2. (*год обучения*) విద్యా సంవత్సరం; студе́нт второ́го ~а రెండో సంవత్సరం విద్యార్థి; он на тре́тьем ~е అతను మూడో సంవత్సరపు విద్యార్థి 3.: ~ы *мн.* (*учебное заведение*) తరగతులు; ~ы машино́писи టైప్‌రైటింగ్ తరగతులు; ~ы усоверше́нствования учителе́й ఉపాధ్యాయులకు పునశ్చరణ తరగతులు 4. (*изложение научной дисциплины*): ~ исто́рии చరిత్రలో లెక్చర్లు; ~ ле́кций లెక్చర్లు

курса́нт *м* 1. విద్యార్థి 2. (*военного училища*) మిలిటరీ విద్యార్థి

курси́в *м полигр.* ఇటాలిక్స్; печа́тать ~ом ఇటాలిక్స్‌లో అచ్చువేయు

курси́вный ఇటాలిక్స్

курси́ровать *несов.* [మధ్య] రాకపోకలు సాగించు

ку́ртка *ж* జాకెట్

курча́вый *см.* кудря́вый

курьёз *м* తమాషా, విచిత్రం

курьёзный తమాషా అయిన, వింతైన, విచిత్రమైన

курье́р *м* హర్కారా, కొరియర్ ◇ дипломати́ческий ~ దౌత్య వార్తాహరుడు

курье́рский: ~ по́езд ఎక్స్‌ప్రెస్ రైళ్లు

куря́тина *ж* కోడి మాంసం

куря́тник *м* కోళ్లదొడ్డి, కోళ్లగూడు

куря́щи||й 1. పొగ తాగే 2. *в знач. сущ. м* పొగ తాగేవాడు; ваго́н для ~х సిగరెట్లు కాల్చే (పొగ తాగే) వాళ్లకి కోచ్ (పెట్టె)

куса́||ть *несов.* (*вн.*) 1. కొరుకు; కాటుపెట్టు (*жалить*); ~ть гу́бы పెదవులు కొరుక్కొను; ~ть хлеб బ్రెడ్డు కొరుకు; комары́ ~ют దోమలు కాటేస్తున్నాయి (కుడుతున్నాయి) 2. (*отрезать щипцами*) కత్తిరించు; ~ть про́волоку తీగను కత్తిరించు ◇ ~ть-

[себе́] ло́кти చే[యి] జారిపోయినదాన్ని గురించి విచారించు

куса́||ться *несов.* **1.** కొరుకు, కరుచు; కుట్టు, కాటేయు (*жалить*); му́хи ~ются ఈగలు కుడుతు న్నాయి; соба́ка ~ется కుక్క కరుస్తుంది (కాటేస్తుంది) **2.** *разг.* (*раздражать кожу*) గుచ్చుకొను, కొరుకు; моро́з ~ется చలి కొరుకుతోంది, (కొరికేస్తోంది); сви́тер ~ется స్వెట్టరు గుచ్చుకుంటోంది

куса́чки *мн.* కటింగ్ ప్లయర్స్, పటకారు

кусково́й బిళ్ల, చక్కి; ~ са́хар బిళ్ల (చక్కి) పంచదార

кусо́к *м* **1.** ముక్క, బిళ్ల; తుంట, తునక (*осколок*); ~ мы́ла సబ్బు బిళ్ల; ~ мя́са మాంసం ముక్క; ~ са́хара పంచదార ముక్క (బిళ్ల); ~ хле́ба బ్రెడ్డు ముక్క; разбива́ть на куски́ ముక్కలు ముక్కలుగా పగలగొట్టు **2.** (*часть чего-то*) భాగం; ~ жи́зни జీవితపు భాగం; ~ земли́ భూభాగం ◇ ~ в го́рло не идёт డొక్క పట్టింది; зараба́тывать на ~ хле́ба *разг.* తిండికి సరిపడ సంపాదించుకొను

кусо́ч||ек *м* చిన్న ముక్క, రవంత, పిసరు; ~ки తుత్తునియలు

куст *м* పొద, దుబ్బు, తుప్ప

куста́рник *м* **1.** *см.* куст **2.** *собир.* పొదలు, గుబుర్లు, తుప్పలు

куста́рн||ый 1. చేతిపని; ~ая промы́шленность చేతి (గృహ) పరిశ్రమ[లు]; ~ые изде́лия చేతిపని వస్తువులు **2.** *перен.* (*примитивный*) ఆదిమ, ప్రాథమిక

куста́рщина *ж* *разг.* *пренебр.* ఆదిమ పద్ధతి ప్రకారం చేసిన పని, చేతిపని

куста́рь *м* చేతిపనివాడు

ку́тать *несов.* (*вн.*) **1.** చుట్టబెట్టు, కప్పు **2.** (*слишком тепло одевать*) వెచ్చని దుస్తులు తొడుగు

ку́таться *несов.* **1.** కప్పుకొను; ~ в плато́к శాలువా కప్పుకొను (ముసుగేసుకొను) **2.** (*слишком тепло одеваться*) వెచ్చని దుస్తులు వేసుకొను; она́ лю́бит ~ వెచ్చని దుస్తులు వేసుకోడం ఆమెకు అలవాటు

кутёж *м* తాగితందనాలాడడం

кути́ть *несов.* తాగితందనాలాడు

куха́рка *ж* వంటలక్క, వంటమనిషి, వంటకత్తె

ку́хня *ж* **1.** వంట గది; వంటిల్లు (*отдельное помещение*) **2.** (*кушанья*) వంటకాలు; ру́сская ~ రష్యన్ వంటకాలు

ку́хонный వంటింటి; ~ стол వంటింటి టేబుల్ (బల్ల)

ку́цый 1.: ~ пиджа́к పొట్టి కోటు; ~ хвост కురచ (పొట్టి) తోక **2.** *перен.* *ирон.* అరకొర

ку́ч||а *ж* **1.** కుప్ప, గుట్ట; ~а песка́ ఇసుక కుప్ప; скла́дывать (сва́ливать) в ~у కుప్పగా పేర్చు, గుబురు కొను **2.** *перен.* *разг.* (*множество*) కొల్లలుగా, బోలెడు, చాలా; ~а новосте́й కొల్లలుగా (బోలెడు) వార్తలు ◇ вали́ть всё в одну́ ~у అంతా ఒక గంపలో కుక్కు

ку́чер *м* బండివాడు, డ్రైవరు

куша́к *м* పట్కా, పటకా, నడికట్టు

ку́шанье *с* తినుబండారం, వంటకం

ку́ша||ть, поку́шать, ску́шать (*вн.*) తిను; ~йте, пожа́луйста! తినండి; ~йте пиро́г కేకు తీసుకోండి

куше́тка *ж* పాన్పు, మంచం

кюве́т *м* గాడి

Л

лабиа́льный *лингв.* ఓష్ఠ్య; ~ звук ఓష్ఠ్య శబ్దం

лабири́нт *м* **1.** పద్మ వ్యూహం **2.** *перен.* పద్మ వ్యూహం

лабора́нт *м* ప్రయోగశాలలో పనిచేసేవాడు, లేబరేటరీ అసిస్టెంటు (అసిస్టెంటు)

лабора́нтка *ж* ప్రయోగశాలలో పనిచేసే ఆమె

лаборато́рия *ж* పరిశోధనశాల, ప్రయోగశాల, లేబరేటరీ

ла́ва *ж* లావా, శిలాద్రవం

лави́на *ж* **1.** (*масса снега*) హిమానీ పాతం **2.** *перен.* వర్షం, వరద; ~ бума́г కాగితాల వరద; ~ вопро́сов ప్రశ్నల వర్షం

лави́ровать *несов.* **1.** దిక్కు అటు యిటు మార్చు, నడవడి (పోకడ) మార్చు **2.** *перен.* ఎటు వీలైతే అటు చేయు, నేర్పుతో వ్యవహరించు

ла́вка I *ж* (*скамья*) బెంచి

ла́вка II *ж* (*магазин*) దుకాణం, కొట్టు, అంగడి, షాపు

ла́вочник *м* *уст.* దుకాణదారు, అంగడివాడు

лавр *м* *бот.* కరివేప ◇ пожина́ть ~ы కీర్తిప్రతిష్ఠలు పొందు

ла́вро́вый కరివేప; лавро́вый лист కరివేపాకు; лавро́вый вено́к జయమాల

ла́гер||ь *м* శిబిరం, మకాం; тури́стский ~ь వినోద యాత్రికుల శిబిరం; располага́ться ~ем మకాం చేయు ◇ ~ь ми́ра శాంతి శిబిరం; пионе́рский ~ь పయనీర్ వేసవి శిబిరం

лагу́на *ж* లాగూన్, మడుగు

лад *м* 1. *разг.* (*мир, согласие*) సమ్మతి, అన్యోన్యత, సామరస్యం; **жить в ~у с ке́м-л.** ఒకరితో అన్యోన్యంగా (సామరస్యంతో) జీవించు 2. (*способ*) పద్ధతి, తీరు, విధం; **на друго́й ~** వేరే (మరో) విధంగా; **на но́вый ~** కొత్త పద్ధతిలో 3. *муз.* మెట్టు ◇ **идти́ на ~** మెరుగు అగు (పడు)

ла́дан *м* ధూపం, సాంబ్రాణి

ла́д||ить *несов.* (с *тв.*) (తో) అన్యోన్యంగా మెలుగు; **они́ не ~ят** వాళ్లకు ఒకరితో ఒకరికి సరిపడడం లేదు; **с ним тру́дно ~ить** అతనితో వేగడం (మెలగడం) కష్టం

ла́дит||ься *несов.* బాగు[గా] సాగు; **де́ло не ~ся** పని బాగు[గా] (సరిగా) సాగడంలేదు

ла́дно *частица разг.* సరే, అలాగే, పోనీ

ла́дный *разг.* 1. (*хорошо сложённый*) పొందికైన ఆకారంగల 2. (*согласованный*) సమన్వయింపబడే (పరచబడే), సమన్వయింపబడిన

ладо́н||ь *ж* అరచేయి ◇ **быть ви́дным как на ~и** చాలా దూరం స్పష్టంగా కనబడు

ладо́ши *мн.*: **хло́пать (бить) в ~** చప్పట్లు కొట్టు (చరచు)

ладья́ *ж шахм.* ఏనుగు

лазаре́т *м* ఆసుపత్రి, ఆస్పత్రి

ла́зать *несов. см.* **ла́зить**

лазе́йка *ж* 1. కన్నం, చిల్లు, బెజ్జం 2. *перен.* వంక, సందు

ла́зить *несов.* 1. (на *вн.*, по *дт.*) ఎక్కు; **~ по дере́вьям** చెట్లు ఎక్కు 2. (в *вн.*; *внутрь*) [లోపలికి] దూరు

лазу́рный నీలి, ఆకాశపు రంగు

лай *м* మొరుగు; **соба́чий ~** కుక్క మొరుగు

ла́йка I *ж* (*собака*) ఎస్కిమో (ఉత్తర ప్రాంతపు) కుక్క

ла́йка II *ж* (*кожа*) మెత్తని తోలు

ла́йков||ый: **~ые перча́тки** మెత్తని తోలుతో చేయబడిన గ్లవ్సు

ла́йнер *м* పెద్ద నౌక (*судно*); విమానం (*самолёт*)

лак *м* వార్నీషు; **покрыва́ть ~ом** వార్నీషు వేయు (పూయు)

лака́||ть *несов.* (*вн.*) తాగు; **ко́шка ~ет молоко́** పిల్లి పాలు తాగుతోంది

лаке́й *м* 1. నౌకరు, బంట్రోతు 2. *перен.* గులాము, బంటు

лаке́йск||ий పాదాక్రాంతుడులాంటి; **~ая душа́** సేవక లక్షణంగలవాడు, దాస్యప్రవృత్తిగలవాడు

лакиро́ванн||ый వార్నీషు వేయబడిన; **~ая шкату́лка** బెచ్చిన పెట్టె; **~ые ту́фли** లక్కతో చేసిన షూస్

лакирова́ть *несов.* (*вн.*) 1. వార్నీషు వేయు 2. *перен.* లోపాలను కప్పివేసి గొప్పగా చిత్రించు

лакиро́вка *ж* 1. వార్నీషు వేయడం 2. *перен.* లోపాలను కప్పివేసి గొప్పగా చిత్రించడం; **~ действи́тельности** వాస్తవాన్ని కప్పిపుచ్చడం (మరుగుపరచడం), మసిపూసి మారేడు కాయచేయడం

ла́кмусов||ый: **~ая бума́га** లిట్మస్ కాగితం

ла́ков||ый 1. వార్నీషు 2. (*лакированный*) లక్క వేయబడిన, లక్కతో చేసిన; **~е ту́фли** లక్కతో చేసిన షూస్

ла́комиться, пола́комиться (*тв.*) [రుచికరమైన వంటకం] తిను, [ఇష్టమైనదాన్ని] తిను

ла́комств||о *с* 1.: **~а** *мн.* (*сладости*) మిఠాయిలు 2. (*вкусная пища, лакомое блюдо*) రుచికరమైన తిండి

ла́комый రుచిగల, రుచికరమైన ◇ **~ кусо́к (кусо́чек)** లాభదాయకమైనది, ఇష్టమైనది

лакони́чный ముక్తసరి అయిన, సూత్రప్రాయమైన

ла́ма I *ж зоол.* లామా

ла́ма II *м* (*буддийский монах*) లామా, టిబెట్టులోని బౌద్ధ సన్యాసి

ла́мпа *ж* దీపం, దీపిక, లాంతరు; **кероси́новая ~** కిరసనాయిలు దీపం; **насто́льная ~** టేబులుమీద పెట్టుకొనే దీపం, టేబుల్ లైటు; **электри́ческая ~** ఎలెక్ట్రిక్ లాంపు

ла́мпочка *ж* (*электрическая*) బల్బు

ландша́фт *м* 1. (*пейзаж*) ప్రకృతి దృశ్యం 2. (*картина*) ప్రకృతి దృశ్యపు చిత్రం

ла́ндыш *м* లిల్లీ ఆఫ్ ది వాలీ [పువ్వు]

лань *ж* జింక, [సీమ] దుప్పి

ла́п||а *ж* పంజా, జంతు పాదం ◇ **вы́рваться из чьих-л. лап** ఒకరి పంజాలనుంచి తప్పించుకొను; **попада́ть в ~ы к кому́-л.** *разг.* ఒకరి పంజాల్లో (పట్టులో) చిక్కుకొను, వలలో పడు

лапша́ *ж* సేమ్యా

ларёк *м* కొట్టు, అంగడి, బడ్డీ

ларе́ц *м* విలువైన వస్తువులు పెట్టుకొనే చిన్న బరిణె (బరణి)

ла́ска I *ж* లాలన, ముద్దు, గోము; матери́нская ~ తల్లి ఆప్యాయత (లాలన)

ла́ска II *ж зоол.* వీసెల్స్ (చిన్నబొచ్చు జంతువు)

ласка́ть *несов.* (*вн.*) 1. లాలించు, ముద్దాడు, ముద్దు చేయు, గోము చేయు 2. *перен.* చెవులకు విందుగా వుండు (*слух*); కనులకు యింపుగా వుండు (*взор*)

ласка́ться *несов.* (к *дт.* и *без доп.*) (ఒకరి దగ్గర) గారాలు కుడుచు

ла́сково *нареч.* ఆప్యాయంగా, ప్రేమగా

ла́сковый ఆప్యాయమైన, వాత్సల్యపూర్వకమైన, అనురాగంగల; ~ взгляд ఆప్యాయమైన చూపు; ~ челове́к వత్సలుడు

ла́стик *м разг.* రబ్బరు

ла́сточка *ж* మంగల పిట్ట

лата́ть, залата́ть *разг.* (*вн.*) (మీద) అతుకు వేయు

латви́йск||ий లాత్వియాకు చెందిన, లాత్వియన్; ~ое иску́сство లాత్వియన్ కళ

лати́нский లాటిన్; ~ язы́к లాటిన్ భాష

лату́нь *ж* ఇత్తడి, ఆరకూటం, పిత్తలం

ла́ты *мн.* కవచం, వర్మం

латы́нь *ж разг.* లాటిన్ భాష

латы́ш *м* లాత్వియన్

латы́шский లాత్వియన్; ~ язы́к లాత్వియన్ భాష

лауреа́т *м* బహుమతి గ్రహీత (పొందినవాడు); ~ Ле́нинской пре́мии లెనిన్ బహుమతి గ్రహీత; ~ Но́белевской пре́мии నోబెల్ బహుమతి విజేత (గ్రహీత)

лачу́га *ж* గుడిసె, పాక

ла́ять *несов.* మొరుగు, భౌభౌమను

лгать, налга́ть, солга́ть అబద్ధమాడు, బొంకు, కల్లలాడు

лгун *м* అబద్ధాలకోరు, అబద్ధాలాడేవాడు, దబ్బరకాడు

лебеди́н||ый 1. హంస; ~ая ста́я హంసల గుంపు; ~ые пе́рья హంస ఈకలు 2. *перен.* హంసలాంటి; ~ая ше́я కొంగ మెడ ◇ ~ая пе́сня హంస (చరమ) గీతి

лебёдка *ж тех.* బరువులు ఎత్తే యంత్రం

ле́бедь *м* హంస

лебя́жий హంస; ~ пух హంస తూలిక

лев *м* సింహం

левизна́ *ж полит.* అతివాదం, వామపక్షవాదం

левша́ *м* и *ж* ఎడమచేతితో పనిచేసేవాడు, పుర్రచేతి వాటము వాడు, వామహస్తుడు *м*, పుర్రచేతి వాటపుది *ж*

ле́в||ый 1. ఎడమ; ~ая рука́ ఎడమ చేయి; ~ая сторона́ ఎడమ వంక, దాపల; с ~ой стороны́ ఎడమ చేతివైపునుంచి 2. *полит.* అతివాద, వామపక్ష; ~ое крыло́ అతివాద విభాగం, వామపక్షం ◇ ~ая сторона́ (*материи*) తిరగేసిన పక్క

легализа́ция *ж* చట్టబద్ధం చేయడం (చేసుకోవడం)

легализи́ровать *несов.* и *сов.* *см.* легализова́ть

легализова́ть *несов.* и *сов.* (*вн.*) చట్టబద్ధం చేయు

лега́льн||ый చట్టబద్ధమైన; перейти́ на ~ое положе́ние బహిరంగంగా వచ్చు

леге́нда *ж* 1. పురాణం, ఇతిహాసం, గాథ 2. *перен.* (*вымысел*) కల్పనా కథ, కట్టుకథ

легенда́рный పురాణాలకు సంబంధించిన, గాథా చరిత; ~ геро́й గాథాచరిత వీరుడు

легио́н *м* సైనిక దళం, దండు; иностра́нный ~ విదేశీయుల దళం

лёгк||ий 1. తేలికైన; అనాయాసమైన 2. (*нетрудный*) సులభమైన; ~ая рабо́та సులభమైన పని 3. (*незначительный*) చిన్న, అల్ప, లఘు

легко́ *нареч.* తేలిగ్గా, సులభంగా, అనాయాసంగా, ఆడుతూ పాడుతూ; о́чень ~ మంచి నీళ్ళ ప్రాయం; э́то ~ сде́лать ఇది చేయడం తేలిక ◇ ~ сказа́ть! *разг.* చెప్పడం తేలికే!

легкоатле́т *м* అథ్లెట్, వ్యాయామ క్రీడాకారుడు

легкове́рие *с* తేలిగ్గా నమ్మే స్వభావం

легкове́рный తేలిగ్గా నమ్మే

легкове́сный 1. తేలికైన, లఘు 2. *перен.* తేలిక; ~ до́вод తేలికైన వాదం

легково́й: ~ автомоби́ль కారు

легковоспламеня́ющийся తేలిగ్గా మండే, జ్వలనశీల

лёгкое *с анат.* ఊపిరితిత్తి, శ్వాసకోశం; воспале́ние лёгких న్యుమోనియా [వ్యాధి]

легкомы́сленный చులుకనైన; అలక్ష్య పూరితమైన, నిర్లక్ష్యమైన (*тж. о челове́ке*)

легкомы́слие *с* చులకన (తేలిక) భావం

лёгкость *ж* 1. తేలికదనం 2. (*несложность*) సులభత, సునాయాసం, సులువు

ле́гче 1. *сравн. ст.* к лёгкий и легко́ మరింత తేలిక[గా], మరింత సులభమైన; ~ сказа́ть, чем сде́лать చెప్పడం తేలిక, చేయడం కష్టం 2. *безл.* в *знач. сказ.* నయం; больно́му ~ రోగికి నయమైంది

лёд *м* మంచుగడ్డ, ఐసు; река́ покры́лась льдом నది మంచుగడ్డతో కప్పబడిపోయింది ◇ лома́ть (раз-

бивать) ~ ముందడుగు వేయు, ప్రారంభించు, మొదలు పెట్టు

ледене́||ть *несов.* 1. (*покрываться льдом*) గడ్డకట్టు, పేరుకుపోవు 2. (*стынуть, замерзать*) చలికి బిగుసుకుపోవు (మొద్దుబారు) ◇ кровь ~ет в жи́лах రక్తం పేరుకు (గడ్డకట్టుకు) పోతోంది

ледене́ц *м* పటిక బెల్లం, కండచక్కెర

ле́дник *м* ఐసును భద్రపరచే బీరువా (*шкаф*); ఐసును భద్రపరచే కొట్టు (*помещение*)

ледни́к *м* హిమానీనది

леднико́в||ый హిమ; ~ое о́зеро హిమ సరస్సు

ледоко́л *м* హిమవిచ్ఛేదిని

ледохо́д *м* మంచుగడ్డల ప్రవాహం, హిమ స్రావం

ледян||о́й 1. మంచుగడ్డ; ~а́я гли́ба మంచుగడ్డ 2. (*очень холодный*) చాల చల్లని, అతి చల్లని; ~о́й ве́тер ఈదర గాలి

лежа́лый పాతబడిన, పాత

леж||а́ть *несов.* 1. పడుకొను; ~а́ть в посте́ли పడుకొని ఉండు; ~а́ть на животе́ బోర్ల పడుకొను; ~а́ть на спине́ వెల్లకిల పడుకొని వుండు 2. (*находиться*) ఉండు; ~а́ть на столе́ టేబుల్‌మీద ఉండు; кни́га ~и́т в портфе́ле పుస్తకం సంచిలో ఉంది 3. (*находиться на чьей-л. обязанности*) ఉండు; э́та обя́занность ~и́т на нём ఈ బాధ్యత అతనిది (అతనిపైన వుంది); отве́тственность за э́то ~и́т на нём దీని బాధ్యత అతనిది, దీనికి సంబంధించిన బాధ్యత అతనిపై వుంది ◇ душа́ не ~и́т к чему́-л. దేనికైనా మనస్సు యిష్టపడడంలేదు; путь ~и́т на юг ఈ దారి దక్షిణానికి తీసుకువెడుతుంది

лежа́ч||ий పడుకునే, పడుకున్న ◇ в ~ем положе́нии పడుకున్న

ле́звие *с* 1. (*острый край*) కత్తి అంచు (వాదర) 2. (*для безопасной бритвы*) బ్లేడు

лезть *несов.* 1. (в, на *вн.*) ఎక్కు (*взбираться*); దిగు, దిగివచ్చు (*спускаться*); ~ на де́рево చెట్టు ఎక్కు 2. (в *вн.*; *внутрь*) దూరు; ~ в окно́ కిటికీలో దూరు 3. *разг.* (в *вн.*; *вмешиваться*) జోక్యం కలుగజేసుకొను; ~ не в своё де́ло ఇతరుల వ్యవహారాలలో తలదూర్చు; ~ в дра́ку దెబ్బలాటకు దిగు; ~ в карма́н జేబులో చేయి పెట్టుకొను (దూర్చు) 4. *разг.* (к *дт.*; *надоедать*) వేధించు, బాధించు 5. (*о волосах*) ఊడిపోవు 6. *разг.* (*быть впору*) సరిపోవు, కుదురు; боти́нки не ле́зут на́ ногу బూట్లు కాలికి సరిపోవడం లేదు ◇ не ~ за сло́вом в карма́н మాటకు మాట బదులు చెప్పు (అప్పగించు), హాజరు జవాబు చెప్పు; не ~ в го́рло మొహం (ముఖం) మొత్తు

лейбори́ст *м* లేబరిస్టు, లేబరు పార్టీ సభ్యుడు

лейбори́стский లేబరు [పార్టీకి చెందిన]

ле́йка *ж* వాటర్ కాన్, నీటి జారీ

лейкоци́т *м* *физиол.* ల్యూకోసైట్, [రక్తంలో వుండే] తెల్ల కణం, శ్వేత రక్త కణం

лейтена́нт *м* లెఫ్టినెంటు; мла́дший ~ జూనియర్ లెఫ్టినెంటు; ста́рший ~ సీనియర్ లెఫ్టినెంటు

лейтмоти́в *м* 1. *муз.* ప్రధాన రాగం 2. *перен.* ప్రధాన కథావస్తువు, కీలక అంశం

лека́рственны||й ఔషధ, ఓషధ; ~е расте́ния ఓషధులు

лека́рство *с* మందు, ఔషధద్రవ్యం, ఔషధం; дава́ть ~ మందు పెట్టు; принима́ть ~ మందు వేసుకొను (పుచ్చుకొను), ఔషధం సేవించు

ле́карь *м* *уст.* వైద్యుడు, డాక్టరు

ле́ксика *ж* శబ్ద జాలం

лексикогра́фия *ж* నిఘంటు రచన (నిర్మాణశాస్త్రం)

лексиколо́гия *ж* శబ్దార్థ, పదాంశ శాస్త్రం

ле́ктор *м* ఉపన్యాసకుడు, అధ్యాపకుడు, లెక్చరర్

лекто́рий *м* 1. (*учреждение*) లెక్చర్లు ఏర్పాటు చేయు శాఖ 2. (*помещение*) లెక్చరు హాలు

ле́кци||я *ж* ఉపన్యాసం, ప్రసంగం, లెక్చరు; ~я по исто́рии చరిత్రపై (గురించి) లెక్చరు; чита́ть ~ю ప్రసంగించు, ఉపన్యసించు; посеща́ть ~и లెక్చర్లకి హాజరు అగు

леле́ять *несов.* (*вн.*) (గురించి, విషయంలో) ఆదరించు, ఓము, శ్రద్ధ తీసుకొను ◇ ~ наде́жду ఆశ పెంచుకొను

ле́мех *м* *с.-х.* [నాగలి] కర్రు, నాగేటి కర్రు, సీరాంగం

лён *м* 1. (*растение*) జనప మొక్క, అగిసె 2. (*волокно*) జనపనార, ఎల్లగిసెనార

лени́вец *м* (*человек*) సోమరిపోతు

лени́во *нареч.* బద్ధకంగా

лени́в||ый 1. సోమరి, బద్ధకంగల 2. (*вялый, медлительный*) బద్ధక[మైన]; ~ая похо́дка బద్ధకంగా నడవడం

ленини́зм *м* లెనినిజం

ле́нинский లెనినిస్టు; Ле́нинская пре́мия లెనిన్ బహుమతి; ле́нинское уче́ние లెనినిస్టు సిద్ధాంతం

лени́ться *несов.* (+ *инф.* *или без доп.*) బద్ధకించు, ఒళ్లువంచకపోవు

ле́нта *ж* 1. రిబ్బను 2. *тех.* టేపు; изоляцио́нная

~ ఐసోలేటర్ రేపు ◇ пулемётная ~ తూటాగుండ్ల బెల్టు

лентя́й *м* సోమరిపోతు, తొండ

лентя́йка *ж* సోమరి స్త్రీ

лентя́йничать *несов. разг.* బద్ధకించు, సోమరితనం మరుగు, ఒళ్లు వంచకపోవు

лень *ж* **1.** సోమరితనం, బద్ధకం **2.** *в знач. сказ. разг.*: ему́ ~ э́то сде́лать అతనికి ఈ పని చెయ్యా లంటే బద్ధకం

леопа́рд *м* చిరుతపులి

лепесто́к *м* పుష్ప దళం, పువ్వురేకు

ле́пет *м* **1.** వచ్చీరాని మాటలు; తొక్కు పల్కులు (మాటలు) (*ребёнка*) **2.** *перен.*: ~ волн అలల మర్మర ధ్వని

лепета́ть, пролепета́ть (*вн. и без доп.*) ప్రేలు, తొక్కు పల్కులు పల్కు; బిలిబిలి మాటలు ఆడు (*о детях*)

лепёшка *ж* **1.** (*из теста*) దిబ్బరొట్టె, అట్టు, ఇడ్డెన **2.** (*лекарственная*) మందు బిళ్ళ

лепи́ть (*вн.*) **1.** *сов.* вы́лепить (*какое-л. изображение*) తయారుచేయు, ఆకారము దిద్దు **2.** *сов.* слепи́ть (*сооружать*) కట్టు; ла́сточка ле́пит гнездо́ మంగలి పిట్ట గూడు కట్టుతోంది **3.** *разг. сов.* налепи́ть (*приклеивать*) అంటించు

лепрозо́рий *м* కుష్ఠురోగుల వైద్యశాల

ле́пт||а *ж* [శక్తికొలది] వంతు; вноси́ть свою́ ~у во что́-л. దేనిలోనైనా తన వంతు [శక్తి కొలది] చేయు

лес *м* **1.** అడవి; большо́й ~ అరణ్య, వన్య; ли́ственный ~ ఆకుల (గుబురు) చెట్ల అడవి; сме́шанный ~ కలగలుపు అడవి; хво́йный ~ సూది ఆకుల చెట్ల అడవి **2.** (*материал*) కలప ◇ ~ ру́бят — ще́пки летя́т *посл.* పిండి రుబ్బకుండా అట్టు వేయలేం; кто в ~, кто по дрова́ *посл.* ఒకడు ఏటికి లాగితే ఇంకొకడు కోటికి లాగుతున్నాడు

леса́ I *мн.* (*строительные*) సారువ, పరవంజా

леса́ II *ж* (*леска*) చేపల గాలంతాడు

леси́ст||ый అడవులతో నిండిన; ~ая ме́стность అడవులతో నిండిన ప్రదేశం

ле́ска *ж см.* леса́ II

лесни́к *м* అడవి కాపరి, అటవీ రక్షకుడు, ఫారెస్ట్‌గార్డ్

лесни́чество *с* **1.** (*участок*) అడవి పెంపక క్షేత్రం **2.** (*учреждение*) అడవి పెంపక కార్యాలయం

лесни́чий *м* అడవి కాపరి, అటవీ రక్షకుడు, ఫారెస్ట్ గార్డ్

лесн||о́й అడవి; కలప (*о материале*); ~а́я промы́шленность కలప పరిశ్రమ; ~ы́е бога́тства అటవీ సంపద

лесово́д *м* అడవులు పెంచేవాడు, అడవి నిపుణుడు

лесово́дство *с в разн. знач.* అడవి పెంపకం, అటవీ సంవర్ధన

лесозаво́д *м* కలప కోసే మిల్లు

лесозаготовки *мн.* (*ед.* лесозаготовка *ж*) కలప కోసే స్థలం

лесозащи́тн||ый అడవి కవచపు; ~ая полоса́ అడవి కవచపు వరుస

лесоматериа́лы *мн.* (*ед.* лесоматериа́л *м*) కలప

лесонасажде́ни||е *с* **1.** (*действие*) అడవులు నాటడం **2.**: ~я *мн.* అడవులు

лесообраба́тывающ||ий: ~ая промы́шленность కలప పరిశ్రమ

лесопи́лка *ж разг.* (*завод*) రంపం మిల్లు

лесопи́льный: ~ заво́д రంపం మిల్లు

лесору́б *м* కట్టెలు నరికేవాడు, కలపకొట్టేవాడు

ле́стниц||а *ж* మెట్లు, నిచ్చెన; верёвочная ~а తాటి నిచ్చెన; винтова́я ~а తిరుగుడు మెట్లు; пожа́рная ~а అగ్నిమాపక నిచ్చెన; поднима́ться по ~е మెట్లు ఎక్కు; спуска́ться по ~е మెట్లు దిగు

ле́стн||ый **1.** పొగిడే, ప్రశంసించే; ~ый о́тзыв ప్రశంసాభిప్రాయం **2.** (*удовлетворяющий самолюбие*) ప్రశంసాత్మక; ~ое предложе́ние ప్రశంసాత్మక ప్రతిపాదన

лесть *ж* ముఖస్తుతి, పొగడ్త, అచ్చిక బుచ్చికలు, కైవారం

лёт *м*: на лету́ ఎగిరే ◇ лови́ть что́-л. на лету́ కుశాగ్రబుద్ధిగల, అందిస్తే అల్లుకు (అల్లుకుని) పోవు

лета́ *мн.* **1.** (*годы*) సంవత్సరాలు, ఏళ్లు; мно́го лет тому́ наза́д చాలా సంవత్సరాల (ఏళ్ల) క్రితం; в тече́ние мно́гих лет చాలా సంవత్సరాలుగా **2.** (*возраст*): ско́лько тебе́ лет? నీ వయస్సెంత?; они́ одни́х лет వాళ్లు సమ వయస్కులు ◇ в ~х వయస్సు వచ్చినవాడు, పెద్దవాడు

лета́ть *несов.* ఎగురు, విహరించు; ~ на самолёте విమానాన్ని నడుపు (*о лётчике*); విమానంలో ప్రయాణం చేయు (*о пассажире*)

лете́ть, полете́ть **1.** ఎగురు; పయనించు (*о самолёте*); пти́ца лети́т పక్షి ఎగురుతోంది **2.** *разг.* (*падать*) పడు; ~ ку́барем తలకిందులుగా పడు **3.** *перен.*: вре́мя лети́т కాలం రెక్కలమీద ఎగురుతోంది, కాలం

పరుగిడుతోంది ◇ ~ стрелóй బాణంలాగ దూసుకుపోవు

лéтни||й వేసవి[కాలపు]; ~й день వేసవి దినం; ~е канúкулы వేసవి సెలవులు

лётн||ый 1. ఎగరటానికి వీలయిన; ~ая погóда ఎగరటానికి వీలయిన వాతావరణం 2. *ав.* వైమానిక; ~ая шкóла వైమానిక పాఠశాల

лéто *с* వేసవి; бýдущим ~м వచ్చే వేసవిలో; э́тим ~м ఈ వేసవిలో

лéтом *нареч.* వేసవిలో

лéтопись *ж* లిఖిత చరిత్ర, పురావృత్తం

летосчислéние *с* శకం

летýчий 1. ఎగిరే, విహంగ 2. *хим.* సులభంగా ఆవిరి అయిపోయే (హరించిపోయే)

лётчик *м* వైమానికుడు; ~-испытáтель టెస్ట్ పైలట్; ~-истребúтель ఫైటర్ విమాన పైలట్; ~-космонáвт కాస్మొనాట్ పైలట్

лечéбница *ж* ఆసుపత్రి, నర్సింగ్ హోమ్, వైద్యశాల

лечéбн||ый వైద్య సంబంధమైన, వైద్య; ~ая мазь ఆయింట్‌మెంట్; ~ое учреждéние చికిత్సాలయం

лечéни||е *с* వైద్యం, చికిత్స; спóсоб ~я వైద్య విధానం, చికిత్స పద్ధతి; получáть ~е చికిత్స పొందు

лечúть *несов.* (*вн.*) చికిత్స (వైద్యం) చేయు; ~ зýбы పంటి (దంత) చికిత్స చేయించుకొను (పొందు)

лечúться *несов.* చికిత్స పొందు (చేయించుకొను), వైద్యం చేయించుకొను; ~ от чегó-л. ఏదైనా జబ్బుకి చికిత్స పొందు

лечь *сов. см.* ложúться

лещ *м* పొలస చేప

лженаýка *ж* కుహనా శాస్త్రం

лженаýчный కుహనా శాస్త్ర

лжесвидéтель *м юр.* తప్పుడు (కూట, అబద్ధ) సాక్షి

лжесвидéтельство *с юр.* తప్పుడు (కూట, అబద్ధపు) సాక్ష్యం

лжеучéние *с* తప్పుడు సూత్రం (సిద్ధాంతం)

лжец *м* అబద్ధాలాడేవాడు, కల్లరి, అబద్ధాలకోరు

лжúв||ый 1. (*о человеке*) కపటమైన, మోసం చేసే 2. (*выражающий неискренность*) కపటమైన; ~ая улы́бка కపటమైన చిరునవ్వు 3. (*содержащий ложь*) అబద్ధమైన; ~ые показáния అబద్ధమైన సాక్ష్యం

ли 1. *частица*: возмóжно ли? సాధ్యమా?, సాధ్యమవుతుందా?; не пойдём ли мы погулять? మనం షికారుకు పోదామా?; там ли он? అతడు అక్కడ ఉన్నాడో లేడో?; вряд ли э́то так అలా అయి ఉండదు 2. *союз. присоед.*: онá не знáет, пришёл ли он అతను వచ్చాడో లేదో ఆమెకు తెలియదు 3. *союз. разд.*: жив ли, нет ли? అతను బతికి ఉన్నాడో లేడో?

лиáна *ж* లత, లవలి

либерáл *м* 1. ఉదారవాది, లిబరల్ 2. (*член либеральной партии*) లిబరల్ పార్టీకి చెందినవాడు 3. *разг.* దాతృత్వ స్వభావం గల మనిషి

либерали́зм *м* 1. *полит.* ఉదారవాదం, లిబరలిజం 2. (*излишняя терпимость*) దాతృత్వం

либерáльный 1. *полит.* ఉదారమైన, లిబరల్ 2. (*излишне терпимый*) దాతృత్వంగల

ли́бо *союз разд.* కాని... కాని; ~ оди́н, ~ другóй అది కాని, ఇది కాని; ఈ రెండింట్లో ఏదో ఒకటి (*о предметах*); వీడు కాని, వాడు కాని (*о людях мужского пола*); ~ сегóдня, ~ зáвтра ఈ రోజు కాని, రేపు కాని; ఇవాళ గాని, రేపు గాని; ఇవాళో, రేపో

либрéтто *с нескл.* కథావస్తువు

ли́вень *м* కుండపోత, కుంభవృష్టి, భారీ వర్షం

ли́га *ж* సమితి, సంఘం, లీగు ◇ Ли́га Нáций *ист.* నానా జాతి సమితి

ли́дер *м* 1. నాయకుడు, ముఖ్యుడు, అగ్రేసరుడు 2. *спорт.* నేత

лиди́ровать *несов. и сов.* పైచేయిగా వుండు

лизáть, **лизнýть** (*вн.*) నాకు

лизнýть *сов. см.* лизáть

ликвидáция *ж* 1. (*прекращение деятельности*) ముగింపు, సమాప్తి, రద్దు 2. (*уничтожение*) తొలగింపు, తొలగించడం, నిర్మూలన; ~ неграмотности నిరక్షరాస్యత నిర్మూలన

ликвиди́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. (*прекращать деятельность*) ముగించు, రద్దుచేయు 2. (*уничтожать*) తొలగించు, నిర్మూలించు

ликёр *м* లిక్కర్, సారాయి

ликовáние *с* ఆనందాతిరేకం, సంతోషాతిరేకం, విజయానందం

ликовáть *несов.* [ఆనందంతో] ఉప్పొంగు, [జయం పొంది] సంతోషించు, మురియు

лилипýт *м* మరుగుజ్జు

ли́лия *ж* లిల్లీ, కలువ

лилóвый ఊదారంగు[గల]

лимáн *м* ఉప్పుటేరు

лими́т *м* పరిమితి, పరిమితం

лимити́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) పరిమితం చేయు

лимóн *м* 1. (*дерево*) నిమ్మ చెట్టు 2. (*плод*) నిమ్మకాయ

лимона́д *м* నిమ్మరసం కలిపిన పానీయం, లెమనేడ్

ли́мфа *ж физиол.* లింపు

лимфати́ческий *физиол.* లింపుకు సంబంధించిన, లింపు

лингви́ст *м* భాషాశాస్త్రజ్ఞుడు

лингви́стика *ж* భాషాశాస్త్రం

лине́йка *ж* 1. (*черта*) గీత, రేఖ 2. (*планка*, కొలత (స్కేలు) బద్ద, రూలరు 3. (*шеренга*) శ్రేణి, బారు ◇ пионе́рская ~ యువ పయనీర్ కవాతు (సమావేశం)

лине́йн||ый *мат.* దైర్ఘ్య, నిడివి, లీనియర్; ~ые ме́ры దైర్ఘ్య (లీనియర్) కొలతలు

ли́нза *ж* కటకం, తాలం, ముకురం

ли́ния *ж* 1. (*черта*) గీత, రేఖ 2. (*воображаемая черта*) రేఖ; ~ горизо́нта క్షితిజ రేఖ 3. (*черта, определяющая границу*) రేఖ; берегова́я ~ తీర రేఖ 4. (*ряд*) శ్రేణి, వరుస; ~ домо́в ఇళ్ల బారు (వరుస), గృహ (భవన) శ్రేణి; ~ оборо́ны పరిరక్షణ శ్రేణి 5. (*путь*) మార్గం, రూట్; авто́бусная ~ [illegible]ట్; возду́шная ~ విమాన మార్గం; ~ свя́зи కమ్యూనికేషన్ 6. *перен.* విధానం, పంథా; ~ поведе́ния విధానం; генера́льная ~ సాధారణ పంథా

лино́ван||ый రూళ్ళ; ~ая бума́га రూళ్ళ కాగితం

линова́ть, налинова́ть (*вн.*) రూళ్లు గీయు (వేయు)

лино́леум *м* లినోలియం

линчева́ть *несов. и сов.* (*вн.*) న్యాయవిచారణ లేకుండా చంపు

ли́нька *ж* [ఈకలు, బొచ్చు] రాల్చుకోవడం (*птиц, животных*); కుబుసం విడవడం (*змей*)

линя́лый *разг.* (*выцветший*) వాడిపోయిన, రంగు వెలిసిపోయిన

линя́ть 1. *сов.* полиня́ть (*о материи*) రంగు మాసిపోవు, తగ్గు, వెలిసిపోవు, వాడిపోవు 2. *сов.* вы́линять బొచ్చు (వెంట్రుకలు) రాలిపోవు (*о животных*); ఈకలు రాలిపోవు (*о птицах*); కుబుసం విడుచు (*о змеях*)

ли́па *ж* లైమ్ చెట్టు

ли́пкий జిగురైన, అంటుకొనే

ли́пнуть *несов.* (к *дт.*) (కు) అతుకుకొను, అంటుకుపోవు

ли́рика *ж тк. ед.* 1. (*вид поэзии*) భావగీతాలు 2. (*лирические произведения*) భావకవిత్వం; ~ Пу́шкина పుష్కిన్ భావకవిత్వం 3. *перен. разг.* లాలిత్యం, లాలిత్య భరితం

лири́ческ||ий: ~ое стихотворе́ние భావగేయం, భావగీతం

лиса́ *ж* 1. నక్క 2. (*мех*) నక్క బొచ్చు; черно-бу́рая ~ నల్లనక్క బొచ్చు

лисёнок *м* నక్క పిల్ల

лиси́ца *ж см.* лиса́

лист *м* 1. (*мн.* ли́стья *и* листы́) *бот.* దళం, రేకు; сухо́й ~ ఎండుటాకు 2. (*мн.* листы́) కాగితం (*бумаги*); లోహపు రేకు (*металла*)

листа́ть *несов.* (*вн.*) తిరగవేయు

листва́ *ж собир.* దళాలు, ఆకులు

ли́ственн||ый: ~ое де́рево ఆకులున్న చెట్టు; ~ый лес గుబురు (ఆకుల) చెట్ల అడవి

листо́вка *ж* కరపత్రం

листово́||й: ~е желе́зо ఇనుప పలక (రేకు)

листопа́д *м* ఆకులు రాలుట (రాలిపోవుట)

лите́йный లోహాలు కరిగించి పోతపోసే; ~ цех లోహాలు కరిగించి పోతపోసే ఫాక్టరీ, ఫౌండ్రీ

лите́йщик *м* లోహాలు కరిగించి పోతపోసేవాడు

литера́тор *м* రచయిత, సాహితీపరుడు, సాహిత్యకారుడు

литерату́ра *ж* సాహిత్యం, సారస్వతం; полити́ческая ~ రాజకీయ సాహిత్యం; специа́льная ~ ప్రత్యేక (విజ్ఞానశాస్త్రానికి సంబంధించిన) సాహిత్యం; худо́жественная ~ కల్పనా (కాల్పనిక) సాహిత్యం

литерату́рный 1. సాహిత్య, సాహిత్యపర 2. (*соответствующий нормам литературного языка*) సాహిత్య, ప్రామాణిక; ~ стиль సాహిత్య శైలి

литературове́д *м* సాహిత్యవేత్త

литературове́дение *с* సాహిత్య విమర్శ, సాహిత్య చరిత్ర

лито́вец *м* లిథువేనియాకు చెందినవాడు, లిథువేనియన్

лито́вский లిథువేనియన్; ~ язы́к లిథువేనియన్ భాష

литогра́фия *ж* 1. (*оттиск*) లిథోగ్రాఫ్ 2. (*печатание*) లిథోగ్రాఫీ

лит||о́й పోత[పోసిన]; ~о́е изде́лие పోత (పోతపోసిన) వస్తువు; ~а́я сталь పోత ఉక్కు

литр *м* లీటరు

лить *несов.* 1. (*вн.*; *заставлять течь*) పోయు, పోసుకొను, కురిపించు 2. *разг.* (*сильно течь*) ధారాళంగా ప్రవహించు 3. *тех.* (*вн.*) పోతపోయు ◇ ~ слёзы కన్నీళ్లు కార్చు

литьё *с* 1. (*действие*) పోతపోయడం 2. *собир.* (*изделия*) పోత (పోతపోసిన) వస్తువులు

ли́ться *несов.* పారు, ప్రవహించు, కారు, స్రవించు

лифт *м* లిఫ్టు; поднима́ться на ~е లిఫ్టులో పైకి వెళ్ళు; спуска́ться на ~е లిఫ్టులో కిందికి దిగు

лифтёр *м* లిఫ్టుమన్

ли́фчик *м* బాడీ

лиха́чество *с* సాహసికత, తెంపరితనం

ли́хо *нареч. разг.* **1.** (*храбро*) సాహసంగా, సాహసంతో **2.** (*бойко*) చురుకుగా **3.** (*ловко, искусно*) మంచి చలాకీగా; ~ отпля́сывать మంచి చలాకీగా నృత్యం చేయు

лихо́й *разг.* **1.** (*храбрый*) ధైర్యంగల, సాహసంగల **2.** (*быстрый*) వేగవంతమైన **3.** (*ловкий*) నేర్పరి, ఆరితేరిన

лихора́дит||ь *несов. безл.*: меня́ ~ నాకు పులకరం (జ్వరం) తగిలింది

лихора́дка *ж* **1.** జ్వరం; жёлтая ~ కుంభ కామెర్ల జ్వరం **2.** *перен.* జ్వరం; золота́я ~ బంగారం ఉన్మాదం

лихора́дочн||ый **1.** జ్వర; ~ое состоя́ние జ్వర లక్షణం, జ్వరస్థితి **2.** *перен.* ఉన్మత్తమైన; ~ый взгляд జ్వరోన్మత్తమైన చూపు; ~ая де́ятельность ఉద్రిక్త కార్యకలాపాలు

лицев||о́й **1.** ముఖ; ~о́й нерв ముఖ నాడి **2.** (*наружный*) సీదా; ~а́я сторона́ мате́рии గుడ్డ సీదా[వైపు] ◇ ~о́й счёт *бухг.* స్వంత (పేర వున్న) ఖాతా

лицеме́р *м* కపటి, వంచకుడు, నాలిముచ్చు

лицеме́рие *с* కపటం, కృత్రిమబుద్ధి, కుటిలత, కాపట్యం, వంచన

лицеме́рить *несов.* కపటంగా ప్రవర్తించు, అత్త చస్తే కోడలు యేడ్చినట్టు

лицеме́рный కపటమైన, మాయ [అయిన]

лице́нзия *ж эк.* లైసెన్సు

лиц||о́ *с* **1.** ముఖం **2.** *перен.* (*отличительные черты*) లక్షణాలు **3.** (*человек*) వ్యక్తి; ва́жное ~о́ ముఖ్యవ్యక్తి, ప్రముఖుడు; де́йствующее ~о́ *театр.* పాత్ర (ధారి); дове́ренное ~о́ నమ్మకస్తుడు; должностно́е ~о́ అధికారి; ча́стное ~о́ వ్యక్తి **4.** (*лицевая сторона*) సీదా [వైపు] **5.** *грам.* పురుష; пе́рвое ~о́ ఉత్తమ పురుషం; второ́е ~о́ మధ్యమ పురుష; тре́тье ~о́ ప్రథమ పురుష ◇ быть к ~у́ кому́-л. ఒకరికి తగినట్టు (బాగా) ఉండు; встреча́ться ~о́м к ~у́ с опа́сностью ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొను; говори́ть что́-л. кому́-л. в ~о́ ఏదైనా ఒకరికి (ఒకరి ముఖాన) ముఖంమీద చెప్పు, నిర్మొగమాటంగా చెప్పు; знать кого́-л. в ~о́ ముఖ పరిచయం కలిగి ఉండు; исчеза́ть с ~а́ земли́ భూతలంమీదనుంచి అంతర్ధానమగు (మాయమగు, అదృశ్యమగు); на одно́ ~о́ ఒకే విధంగా; от ~а́ кого́-л. ఒకరి తరఫున; перед ~о́м сме́рти చావుకు సిద్ధంగా

личи́н||а *ж* వేషం, ముసుగు; под ~ой дру́жбы స్నేహం వేషంలో (ముసుగులో)

личи́нка *ж зоол.* లార్వా

ли́чно *нареч.* వ్యక్తిగతంగా, స్వంతంగా; ~ написа́ть స్వంతంగా రాయు; я ~ не возража́ю వ్యక్తిగతంగా (నామట్టుకు) నాకు అభ్యంతరం లేదు

ли́чность *ж* **1.** (*индивидуальность*) వ్యక్తిత్వం **2.** (*человек*) వ్యక్తి; подозри́тельная ~ అనుమానాస్పదమైన వ్యక్తి

ли́чн||ый **1.** వ్యక్తిగత, సొంత; ~ая со́бственность వ్యక్తిగత ఆస్తి **2.** (*предназначенный для какого-л. отдельного лица*) ప్రైవేటు; ~ый секрета́рь ప్రైవేటు సెక్రటరీ; ~ая охра́на అంగరక్షకులు **3.** (*принадлежащий личности*): ~ые права́ гражда́н పౌరులకి వున్న వ్యక్తిగత హక్కులు; ~ая неприкоснове́нность వ్యక్తి అనుల్లంఘనీయత **4.** (*касающийся какого-л. отдельного лица*) వ్యక్తిగత, స్వంత, సొంత; ~ая жизнь వ్యక్తిగత జీవితం; ~ое де́ло వ్యక్తిగత (స్వంత, సొంత) వ్యవహారం **5.** (*осуществляемый данным лицом*) వ్యక్తిగత, సొంత; ~ое прису́тствие సొంత హాజరు **6.** (*проявляемый данным лицом*) వ్యక్తిగత; ~ая заинтересо́ванность в чём-л. దేనిలోనైనా వ్యక్తిగత ప్రయోజనాసక్తులు; ~ая симпа́тия к кому́-л. ఒకరిపట్ల వ్యక్తిగత ఇష్టం **7.** *грам.* పురుషవాచక; ~ое местоиме́ние పురుషవాచక సర్వనామం ◇ ~ый соста́в సిబ్బంది; ~ое де́ло (*документы*) వ్యక్తిగత రికార్డు

лиша́ть, лиши́ть (*вн.*, *рд.*) లేకుండా చేయు; ~ насле́дства వారసత్వం లేకుండా చేయు; ~ пра́ва హక్కు లేకుండా చేయు; ~ свобо́ды ఖైదులో (జైలులో) పెట్టు; ~ средств существова́ния కడుపుమీద కొట్టు; ~ са́мого необходи́мого నిప్పూనీళ్ళు పుట్టవు ◇ ~ сло́ва మాట్లాడే హక్కు లేకుండా చేయు, మాట్లాడకుండా చేయు; ~ себя́ жи́зни ఆత్మహత్య చేసుకొను

лиша́ться, лиши́ться (*рд.*) కోల్పోవు, పోగొట్టుకొను; ~ дове́рия నమ్మకం కోల్పోవు ◇ ~ да́ра ре́чи అవాక్కయి పోవు; ~ слу́ха మూగపోవు

лише́ни||е *с* **1.** (*действие*) విహీనం, వి నత; ~е гражда́нских прав పౌరహక్కుల లోపం, (ఒకరికి)

పౌరహక్కులు లేకుండా చేయడం; ~е свобóды జైలులో పెట్టడం, నిర్బంధించడం 2.: ~я *мн.* (*нужда*) లేమిడి; терпéть ~я లేమిడి అనుభవించు

лиши́ть(ся) *сов. см.* лиша́ть(ся)

ли́шн||ий 1. (*избыточный*) మిగులు; ~ие дéньги మిగులు (అమితమైన) డబ్బు 2. (*ненужный*) అవాంఛిత; ~ий человéк అవాంఛిత వ్యక్తి 3. (*добавочный*) అదనపు, ఎక్కువైన ◇ три ты́сячи с ~им మూడు వేలకుపైగా (మించి); бýдет не ~им అనవసరం కాదు; позволя́ть себé ~ее మితిమీరి ప్రవర్తించు

лишь 1. *частица* (*только*) కేవలం, మాత్రం; у меня́ ~ одна́ забóта నాకున్నది కేవలం ఒక్కటే చింత, నాకు మాత్రం ఒకటే చింత; мы придём ~ в пять часóв మేము ఐదు గంటలకు మాత్రమే వస్తాం; он вы́шел ~ на́ две минýты అతను రెండే రెండు నిమిషాలు విడిచి బయటకు వెళ్లాడు 2. *союз* (*едва*) వెంటనే, తక్షణమే; ~ тóлько అప్పుడే; ~ он вошёл, зазвони́л телефóн అతను లోపలికి వచ్చాడో లేదో (వచ్చిన వెంటనే) టెలిఫోన్ మోగింది ◇ ~ бы [тóлько] అయితే బాగుండును [మంచిది]; ~ бы он приéхал అతను వస్తే బాగుండును; ~ бы не опозда́ть ఆలస్యం కాకుంటే బాగుండును

лоб *м* నుదురు, లలాటం, నొసలు

лов *м* [చేపల] వేట, [చేపలను] పట్టడం

ловéц *м* జాలరి, బెస్త, బెస్తవాడు (*рыбак*); వేటగాడు (*охотник*)

лови́ть, пойма́ть (*вн.*) 1. పట్టు; ~ ры́бу చేపలు పట్టు 2. *перен.* (*уличать*) వెల్లడిచేయు, బహిరంగపరచు ◇ ~ слýчай అవకాశం ఉపయోగించుకొను; ~ ры́бу в мýтной водé ఇతరుల కష్టాలను ఉపయోగించుకొను, ఇల్లు కాలుతూ ఉంటే పేలాలు ఏరుకొను; ~ чей-л. взгляд ఒకరి దృష్టిలో పడేందుకు ప్రయత్నించు

лóвкий 1. నేర్పుగల, ఆరితేరిన; ~ наéздник నేర్పుగల (ఆరితేరిన) రౌతు 2. (*сообразительный, изворотливый*) చతురమైన, చాతుర్యంగల; ~ человéк చతురుడు

лóвкость *ж* 1. నేర్పరిదనం, నేర్పు, నిపుణత 2. (*изворотливость*) లాఘవం ◇ ~ рук ఇంద్రజాలం, హస్తలాఘవం

лóвля *ж* వేట; ~ птиц పక్షుల వేట; ры́бная ~ చేపల వేట, చేపలు పట్టడం

ловýшк||а *ж прям., перен.* వల, బోను; попада́ть в ~у వలలో (బోనులో) పడు (చిక్కుకొను)

логари́фм *м мат.* లఘుగణనం, సంవర్గమానం

логарифми́ческ||ий *мат.*: ~ая линéйка సంవర్గమాన (స్లైడ్) రూల్; ~ая табли́ца సంవర్గమానవ పట్టీలు, లఘుగణక సారణి

лóгика *ж* 1. (*наука*) తర్కశాస్త్రం, లాజిక్ 2. (*ход рассуждений*) తర్కం 3. (*внутренняя закономерность*) తర్కం

логи́чески *нареч.* తార్కికంగా; ~ мы́слить తార్కికంగా ఆలోచించు

логи́ческ||ий 1. తర్కశాస్త్రానుసారమైన, తార్కిక; ~е категóрии తర్కశాస్త్ర భావాభివర్గాలు 2. (*закономерный*) తర్కబద్ధ

логи́чный తర్కశాస్త్రానుసార, తర్కబద్ధ; ~ дóвод తర్కబద్ధ వాదం; ~ постýпок తర్కబద్ధమైన చర్య

лóговище *с* గుహ

лóгово *с см.* лóговище

лóдка *ж* పడవ, నావ ◇ подвóдная ~ జలాంతర్గామి

лóдочн||ый: ~ая ста́нция బోట్ హౌస్

лоды́жка *ж* కాలి చీలమండ

лóдырничать *несов. разг.* సోమరిగా కాలం గడుపు, పనిచేయకుండా (పని లేకుండా) ఉండు

лóдырь *м разг.* సోమరి[పోతు]

лóжа *ж театр.* (థియేటరులో) బాక్స్

ложби́на *ж* పల్లపు స్థానం

лóже *с уст.* మంచం, పాన్పు

ложи́ться, лечь పడు, పడుకొను ◇ ~ спать పడుకొను; ~ в больни́цу ఆస్పత్రిలో చేరు; ~ в оснóву పునాదిగా (ఆధారమై) వుండు; на меня́ легла́ отвéтственность [ఈ] బాధ్యత నామీద పడింది

лóжк||а *ж* చెంచా, స్పూను; разлива́тельная ~а గరిటె; столóвая ~а చెంచా; ча́йная ~а టీ స్పూను ◇ ~а дёгтя в бóчке мёда *погов.* కుండెడు పాలలో ఒక ఉప్పు గల్లు (రాయి); чéрез час по ча́йной ~е *погов.* కొంచెం కొంచెంగా, అతి మెల్లగా

лóжн||ый 1. బూటకమైన, బూటకపు; ~ая кля́тва అప్రమాణం; ~ые свéдения బూటకపు సమాచారం 2. (*ошибочный, неправильный*) తప్పుడు, కల్ల; ~ые вы́воды తప్పుడు నిర్ధారణలు 3. (*вызванный предрассудками*) తప్పుడు; ~ый стыд తప్పుడు సిగ్గు

ложь *ж* అబద్ధం, అబద్ధాలు, తక్కిడి, బొంకు

лоза́ *ж*: виногра́дная ~ ద్రాక్ష తీగ (లత)

лóзунг *м* 1. నినాదం; выдвига́ть ~ నినాదాన్ని ఇచ్చు 2. (*плакат*) బంటింగ్, పోస్టరు

локализа́ция *ж* పరిమితం చేయడం, పరిమితమవడం

локализова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) పరిమితం చేయు, ప్రాంతీయం చేయు

локализова́ться *несов. и сов.* పరిమితం (ప్రాంతీయం) చేయబడు

лока́льн||ый ప్రాంతీయ[మైన], స్థానిక[మైన]; ~ая война́ స్థానిక యుద్ధం

лока́тор *м* లొకేటర్

лока́ут *м* బంద్, లాక్-అవుట్

локомоти́в *м* రైల్వే ఇంజను

ло́кон *м* జుట్టు ఉంగరం, ముంగురు, వెంట్రుకల కుచ్చు

ло́коть *м* మోచేయి

лом I *м* (*орудие*) గడ్డపార, గుద్దలి

лом II *м собир.* ముక్కలు; металли́ческий ~ లోహపు (ఇనుప) ముక్కలు

ло́ман||ый పగిలిన ◇ ~ый язы́к వచ్చీరాని భాష; ~ая ли́ния తెగిన గీత (రేఖ)

лома́ть, полома́ть, слома́ть (*вн.*) 1. విరగగొట్టు, పగలగొట్టు; ~ сук కొమ్మను విరగగొట్టు 2. (*повреждать, приводить в негодность*) పగులు, పగలగొట్టు, పాడు చేయు; ~ игру́шку ఆటబొమ్మను పగలగొట్టు (పాడు చేయు); ~ ру́ку చేతిని విరుచు 3. (*уничтожать, разрушать*) కూల్చివేయు (*сносить*); నశింప చేయు (*разрушать*) 4. *перен.* నిర్మూలించు, నశింప చేయు; ~ тради́ции సంప్రదాయాలను నిర్మూలించు ◇ ~ го́лову над че́м-л. దేనిమీదనైనా తల బద్దలు చేసుకొను, బుర్ర బద్దలు కొట్టుకొను

лома́ться, полома́ться, слома́ться 1. పగిలిపోవు, పగులబారు, విరుగు 2. (*приходить в негодность*) పాడైపోవు 3. *тк. несов.* (*кривляться*) మూతి విరుచు, దేనికైనా అంగీకరించడంలో చిక్కులు తెచ్చిపెట్టు

ломба́рд *м* తాకట్టుకొట్టు; закла́дывать в ~ తాకట్టు పెట్టు

ломи́ть *несов. безл.*: у него́ ло́мит но́ги అతని కాళ్ళు నొప్పాయి

ломи́ться *несов.* 1. (*быть переполненным, гнуться под тяжестью*) నిండి వుండు, కిరికిరలాడు 2. *разг.* (*идти напролом*) విరుచుకొను, తోసుకొని వెళ్ళు; ~ в дверь తలుపులో విరుచుకొను

ло́мкий పెళుసు

ломо́та *ж* నొప్పి

ломо́ть *м* ముక్క; ~ хле́ба రొట్టె ముక్క

ло́мтик *м* కోసిన ముక్క, బద్ద

ло́н||о *с*: на ~е приро́ды ప్రకృతి ఒడిలో

ло́пасть *ж* రెక్క; ~ винта́ ప్రొపెల్లర్ రెక్క

лопа́та *ж* పార

лопа́тка *ж* 1. [చిన్న] పార 2. *анат.* రెక్క ఎముక, అంసఫలకం

ло́па||ться *несов.* 1. పగులు, చీలు, చితుకు, పటీలు మను 2. (*о почках*) అంకురించు 3. *перен. разг.* దివాళా తీయు ◇ его́ терпе́ние ~ется *разг.* అతని ఓర్పు నిండుకొంటోంది (నశిస్తోంది)

ло́пну||ть *сов.* 1. పగిలిపోవు; струна́ ~ла తీగె తెగిపోయింది 2. (*о почках*) చీలిపోవు, అంకురించు 3. *перен. разг.* దివాళా తీయు ◇ ~ть от за́вისти *разг.* ఈర్ష్యతో ఉడికిపోవు (మండిపడు); ~ть как мы́льный пузы́рь నీటిబుడగ లాగా పగులు (బద్దలగు); его́ терпе́ние ~ло *разг.* అతని ఓర్పు అయిపోయింది; чуть не ~ть со́ смеху *разг.* పొట్ట చెక్కలయేలాగ నవ్వు

лопота́ть *несов. разг.* జిలిబిలిగా మాట్లాడు

лоск *м* 1. (*глянец*) మెరుగులు 2. *перен.* నాగరికత

лоску́т *м* చింపిరి గుడ్డ, గుడ్డ ముక్క (పేలిక)

лосн||и́ться *несов.* మెరియు, నున్నగా వుండు; జిడ్డుగా వుండు (*об одежде*); во́лосы ~я́тся తలజిడ్డు కారుతోంది

лососи́на *ж* సాల్మన్ చేప మాంసం

лосо́сь *м* సాల్మన్ చేప

лось *м* ఎల్క్, పెద్ద జింక

лот *м мор.* లెడ్, నీటి లోతు పరీక్షించే పరికరం

лотере́йный లాటరీ; ~ биле́т లాటరీ టికెట్టు

лотере́||я *ж* లాటరీ; выи́грывать в ~ю లాటరీలో గెలుపు పొందు, లాటరీ గెలుచు; разы́грывать в ~ю లాటరీ కట్టు

лото́ *с нескл.* పాచికల ఆట

лото́к *м* 1. (*прилавок*) అమ్మే బల్ల, స్టాండు 2. (*жёлоб*) చూరు గొట్టం

ло́тос *м* కమలం, పద్మం, తామర పువ్వు

лото́чник *м* చిల్లర సరుకులు అమ్మేవాడు, వీధుల వెంట తిరిగి అమ్మేవాడు

лоха́нь *ж* తొట్టె

лохма́титься *несов. разг.* చింపిరి అగు

лохма́тый చింపిరి

лохмо́тья *мн.* చింపిరి బట్టలు

ло́цман *м мор.* ఓడ నడిపేవాడు, ఆరకాటి

лошади́н||ый 1. గుర్రపు, అశ్వ; ~ый хвост గుర్రపు తోక 2. (*такой, как у лошади*) గుర్రం లాంటి, గుర్రం మాదిరి; ~ое лицо́ గుర్రం లాంటి ముఖం

◇ ~ая дóза పెద్ద మోతాదు; ~ое здорóвье ఏనుగు ఆరోగ్యం, [వాడిది] వ్రజకాయం

лóшадь *ж* గుర్రం, అశ్వం

лощён||ый 1. నునుపు, నున్నని, నునుపైన; ~ая бумáга నునుపైన కాగితం 2. *перен.* సభ్యతతో కూడిన, సంస్కారవంత

лощúна *ж* లోయ, లొద్ది, లోవ

лоя́льность *ж* విశ్వాసం, విధేయత

лоя́льный విశ్వాసంగల, భక్తిగల, విధేయమైన

лубóк *м* 1. చౌకబారు కళా ఖండం 2. *мед.* బద్ద కట్టు; наклáдывать ~ на чтó-л. దేనిమీదనైనా (దేనికైనా) బద్దకట్టు కట్టు

луг *м* పచ్చిక[మైదానం], పచ్చికబయలు, పచ్చికబీడు

луди́льщик *м* శౌల్పికుడు, కంచరి, మాట్లు వేసేవాడు

луди́ть *несов.* (*вн.*) తగరం పూయు, తగరం (కళాయి) వేయు

лу́ж||а *ж* మడుగు, నీటిమడుగు, గుంట ◇ сесть в ~у *разг.* గోతిలో పడు

лужáйка *ж* పచ్చికబయలు, లాన్

лук I *м бот.* ఉల్లి; зелёный ~ ఉల్లికోళ్లు; рéпчатый ~ ఉల్లి పాయ (గడ్డ)

лук II *м* (*оружие*) విల్లు, ధనుస్సు, బాణాసనం, చాపం; натя́гивать ~ విల్లును వంచు

лукáвить, слукáвить గడసరిగా (గడుసుగా) దాట వేయు, తంత్రము (జిత్తులు) చేయు

лукáвость *ж* గడసరితనం

лукáвство *с* గడసరితనం

лукáвый 1. (*хитрый*) తంత్రంగల, కపటబుద్ధియైన 2. (*игривый*) గడుసరి; ~ взгляд గడుసరి చూపు

лу́ковица *ж* 1. *бот.* గడ్డ, ఉండ, దుంప 2. (*головка лука*) ఉల్లి గడ్డ

лунá *ж* చంద్రుడు, నెల, చందమామ; пóлная ~ పూర్ణ చంద్రుడు, పున్నమి, పౌర్ణమి

лунáтик *м* నిద్రలో నడిచేవాడు

лу́нка *ж* 1. (*углубление*) గొల్లం 2. (*отверстие во льду*) మంచుగడ్డలో కన్నం

лу́нн||ый చాంద్రమానపు, చంద్ర; ~ый календáрь చంద్ర మానం; ~ый мéсяц చంద్ర మాసం; ~ый свет వెన్నెల, చంద్రిక; половúна ~ого мéсяца పక్షం ◇ ~ый кáмень చంద్ర కాంతం, తెగ చెలి రాయి, నెలరాయి

луноxóд *м* లునొహోద్

лу́па *ж* భూతద్దం, భూతదర్పణం

лупи́ть I, отлупи́ть (*вн.*; *бить*) కొట్టు, బాదు, తోలు ఒలుచు

лупи́ть II, облупи́ть (*вн.*) ఒలుచు

лупи́ться, облупи́ться 1. (*шелушиться*) పెచ్చులు రేగు 2. (*обсыпаться*) ఊడు, ఊడిపోవు

луч *м* కిరణం; ~ сóлнца సూర్య కిరణం, భామం ◇ ~ надéжды రవంత ఆశ; косми́ческие ~ и́ *физ.* కాస్మిక్ కిరణాలు; рентгéновские ~и́ *физ.* ఎక్స్‌రేలు

лучев||óй 1. వికిరణ 2. (*расходящийся радиусами*) చీలిన ◇ ~áя болéзнь రేడియేషన్ వ్యాధి; ~áя терапи́я రేడియేషన్ చికిత్స

лучезáрный ప్రకాశవంతమైన, కాంతివంతమైన, ఉజ్జ్వలమైన

лучи́сты||й మెరిసే నక్షత్రాలు; ~е глазá మెరిసే (కాంతివంతమైన) కళ్లు

лу́чше 1. *сравн. ст. к* хорóший: ~ всех అన్నిటి కంటె మంచిది, అత్యుత్తమమైనది (*о предмете*); అందరికంటె మంచివాడు, ఉత్తముడు (*о человеке*) 2. *сравн. ст. к* хорошó మేలైన, ఉత్తమమైన 3. *в знач. сказ.* (*о состоянии больного*): больнóму сегóдня ~ ఈనాడు రోగి నయంగా ఉన్నాడు, ఈ రోజు రోగికి మెరుగ్గా వుంది 4. *в знач. частицы* మంచిది, మేలు; ~ остáться здесь ఇక్కడ ఉండడం మేలు; ~ не спрáшивай об э́том అడగకుండా వుండటం మంచిది; емý ~ уйти́ అతను వెళ్లడం మంచిది ◇ тем ~ మేలే, మంచిదే; ~ сказáть చెప్పడం మంచిది; как мóжно ~ ఒకరి శక్తిసామర్థ్యాల మేరకు, ఒకరి శక్తికొలది

лу́чш||ий 1. *сравн. ст. к* хорóший మేలైన, ఉత్తమమైన 2. *превосх. ст. к* хорóший ఉత్తమమైనది (*о предмете*); ఉత్తముడు (*о человеке*); мой ~ий друг నా ఉత్తమ మిత్రుడు 3.: ~ее *в знач. сущ. с* ఉత్తమమైనది, శ్రేష్ఠమైనది; за неимéнием ~его ఇంతకంటె మేలైనది లేనందున ◇ к ~ему మేలుకోసం; всегó ~его! శుభమస్తు

лущи́ть *несов.* (*вн.*): ~ сéмечки (орéхи) గింజలు కొరుకు

лы́ж||и *мн.* (*ед.* лы́жа *ж*) స్కీ; ходи́ть на ~ах స్కీ చేయు

лы́жник *м* స్కీ చేసేవాడు, స్కీయర్

лы́жн||ый స్కీ; ~ый спорт స్కీయింగ్; ~ая бáза స్కీ కేంద్రం

лысéть, облысéть, полысéть [సగం, పాక్షికంగా] బట్టతల అగు

лы́сина *ж* [కొంతమేర] బట్టతల

лы́сый బట్టతలగల; ~ челове́к బట్టతలవాడు, ఖర్వాటుడు

львёнок *м* సింహపు కూన

льви́н||ый సింహపు; ~ый рёв సింహగర్జనం; ~ая шку́ра సింహపు తోలు

льви́ца *ж* సివంగి

льго́та *ж* రాయితీ; по́льзоваться ~ми రాయితీలు అనుభవించు

льго́тн||ый అనుకూల, సానుకూల, తగ్గింపు; на ~ых усло́виях అనుకూల (సానుకూల) షరతులమీద; по ~ой цене́ తగ్గింపు ధరకు

льди́на *ж* మంచుగడ్డ (ముక్క, దిబ్బ)

льново́дство *с* జనపనార పెంపకం

льнопряди́льн||ый: ~ая фа́брика నార (జనప నార) నేత ఫాక్టరీ

льнян||о́й నార, అగిసె, ఎల్లగిసె; ~а́я ткань నార బట్ట; ~о́е ма́сло అగిసెగింజల నూనె, (అగిసె) నూనె

льстец *м* ఇచ్చగొండి, ఇచ్చకాలమారి

льсти́в||ый మెచ్చుకోలు; ~ый челове́к మెచ్చుకోలు మనిషి; ~ая улы́бка మెచ్చుకోలు నవ్వు

льстить, польсти́ть (*дт.*) 1. పొగడు, ఉబ్బించు, స్తుతించు, ముఖస్తుతి చేయు, మెచ్చుకొను 2. (*доставля́ть удовлетворе́ние*) (కి) సంతృప్తి కలిగించు; ~ самолю́бию ఆత్మతృప్తి కలిగించు

любе́зничать *несов. разг.* (с *тв.*) మెచ్చుకోలు మాటలు చెప్పు

любе́зность *ж* 1. (*сво́йство*) మర్యాద 2. (*любе́зная услу́га*) ఉపకారం

любе́зны||й మర్యాద, సరసతగల, సుస్వభావంగల, సౌజన్యంగల; ~й отве́т సరసమైన (మర్యాద అయిన) జవాబు; ~й челове́к సరసుడు ◇ бу́дьте ~ దయచేసి

люби́мец *м* ప్రియమైనది; ఇష్టమైనది, ఇష్టుడు, ప్రియుడు, ప్రీతిపాత్రుడు (*тк. о челове́ке*)

люби́мчик *м разг.* అభిమాని, ఇష్టుడు, ప్రియుడు, ప్రీతిపాత్రుడు

люби́м||ый 1. *в разн. знач.* ప్రియమైన, ఇష్టమైన, అభిమాన; ~ый ребёнок ముద్దు బిడ్డ; ~ая кни́га ఇష్టమైన (ప్రియమైన) పుస్తకం, అభిమాన గ్రంథం; ~ое ку́шанье ప్రియమైన (ఇష్టమైన) వంటకం 2. *в знач. сущ. м* ప్రియుడు

люби́тель *м* 1. అభిమాని; ~ литерату́ры సాహితీ ప్రియుడు; ~ му́зыки సంగీతాభిమాని; он ~ поку́шать అతనికి తిండి అంటే మహా యిష్టం 2. (*непрофессиона́л*) ఔత్సాహికుడు; актёр-~ ఔత్సాహిక నటుడు; музыка́нт-~ ఔత్సాహిక సంగీత వాద్యగాడు

люби́тельский ఔత్సాహిక, అమెచ్యూర్; ~ спекта́кль ఔత్సాహిక ప్రదర్శన

люби́ть *несов.* (*вн.*) 1. ప్రేమించు, ముచ్చటపడు; я люблю́ её నేను ఆమెను ప్రేమిస్తున్నాను, ఆమెమీద నాకు ప్రేమ; она́ о́чень лю́бит своего́ сы́на ఆమెకి తన కొడుకు అంటే ప్రాణం 2. (*чу́вствовать скло́нность*) (అంటే) ఇష్టపడు; я о́чень люблю́ му́зыку సంగీతం అంటే నాకు చాల ఇష్టం, నేను సంగీతమంటే చెవికోసుకుంటాను; она́ лю́бит литерату́ру ఆమెకు సాహిత్యమంటే అభిలాష

лю́бо *безл. в знач. сказ. разг.*: ~ смотре́ть కన్నుల పండుగ; ~-до́рого కన్నులకు పండుగలాగా

любова́ться, полюбова́ться (*тв.*, на *вн.*) (చూసి) మెచ్చుకొను; ~ приро́дой ప్రకృతి దృశ్యాన్ని చూసి మెచ్చుకొను (ఆనందించు)

любо́вник *м* ప్రియుడు, అంటుకాడు

любо́вница *ж* ప్రియురాలు, ప్రేయసి, అంటుకత్తె

любо́вно *нареч.* ఆప్యాయంగా

любо́вн||ый 1. ప్రేమ, కామంగల, మోహంతో కూడిన; ~ый взгляд కామంగల (మోహంతో కూడిన) చూపు; ~ое письмо́ ప్రేమ లేఖ 2. (*внима́тельный*) ప్రేమ; ~ое отноше́ние ప్రేమాభిమానం, ప్రేమానురాగం

любо́вь *ж* 1. ప్రేమ, ఆపేక్ష, ఆప్యాయం; ~ к ро́дине దేశభక్తి, మాతృ భూమిపై ప్రేమ; матери́нская ~ తల్లి ప్రేమ, కడుపు తీపి 2. (*чу́вство привя́занности к лицу́ друго́го по́ла*) ప్రేమ, ఆపేక్ష, కామం 3. (*интере́с, влече́ние*) ప్రేమ

любозна́тельность *ж* బుభుత్స, జిజ్ఞాస, కుతూహలం

любозна́тельный కుతూహల, జిజ్ఞాస కనపరచే

любо́||й 1. ఎవరైనా (*о челове́ке*); ఏదైనా, ఎటువంటిదైనా (*о предме́те*); в ~е вре́мя ఎప్పుడైనా సరే, ఎప్పుడంటే అప్పుడు 2. *в знач. сущ. м* ప్రతి ఒకడూ; э́то мо́жет сде́лать ~й ఈ పని ఎవరైనా చేయగలరు

любопы́тно *безл. в знач. сказ.*: мне ~ бы́ло узна́ть, чем э́то ко́нчится ఆ పని ఎలా ముగుస్తుందా అని కుతూహలంగా ఎదురు చూశాను

любопы́тный 1. (*любозна́тельный*) ఉత్సుకతగల (*о челове́ке*); కుతూహలంగల (*о взгля́де и т. п*) 2. (*интере́сный*) ఆసక్తికరమైన, ఆసక్తిదాయకమైన

любопы́тство *с* ఉత్సుకత; కుతూహలం, కౌతుకం (*любозна́тельность*)

любопы́тствовать *несов.* జిజ్ఞాస కనపరచు

лю́бящ||ий అనురక్త; ~ий сын అనురక్త పుత్రుడు; ~ая же́нщина కామిని

лю́ди *мн.* జనం, జనులు, మనుషులు, ప్రజానీకం, లోకం; ста́рые ~ ముసలివారు; бо́льшая часть люде́й ప్రజలలో అధిక భాగం, మనుషులలో చాలామంది ◇ ~ до́брой во́ли సహృదయులు; вы́йти в ~ పైకి వచ్చు

лю́дн||ый జనంతో నిండిన; ~ая у́лица జనంతో నిండిన (కిక్కిరిసిన) వీధి

людое́д *м* నరమాంస భక్షకుడు

людое́дство *с* నరమాంస భక్షకత్వం

людско́й మనుష్య సంబంధమైన, మానవ, నర; ~ род మానవజాతి, నరజాతి

люк *м*: ~ на па́лубе ఓడ డెక్కు ద్వారం; ~ на сце́не హాచెట్ డోర్

люкс *м* డీలక్స్; каю́та-~ డీలక్స్ గది

лю́лька *ж* ఉయ్యాల, డోల

лю́стра *ж* లస్టరు, కొమ్మల దీపపు సెమ్మె, దీపాల గుత్తి

лю́тость *ж* క్రూరత్వం, క్రౌర్యం, ఉద్దండత

лю́т||ый 1. క్రూర, ఉగ్రుడైన; ~ый враг ఉగ్రుడైన శత్రువు 2. *перен.* (*мучи́тельный, тя́жкий*) దారుణ; ~ая смерть దారుణ మరణం 3. (*о́чень си́льный*) ఉగ్ర, ఉద్దండమైన, దారుణ; ~ый моро́з దారుణమైన చలి; ~ая не́нависть పరమ విద్వేషం; ~ая стихи́я ఉద్దండమైన ప్రకృతి శక్తులు

ля *с нескл. муз.* A, లా [సంగీత స్వరం]

ляга́ть, лягну́ть (*вн.*) తన్ను

ляга́ться *несов.* తన్ను, (కి) తన్నడం అలవాటు వుండు

лягну́ть *сов. см.* ляга́ть

лягу́шка *ж* కప్ప

ля́жка *ж разг.* తొడ, ఊరువు

лязг *м* గణగణమను ధ్వని

ля́згать, ля́згнуть గణగణమని ధ్వనించు, గణగణమను; ~ зуба́ми పళ్ళు చలికి కటకటమను (వణకు)

ля́згнуть *сов. см.* ля́згать

ля́мк||а *ж* పట్టీ, దట్టీ ◇ тяну́ть ~у *разг.* కష్టమైన కూలి పనిచేయు, బరువులు మోయు

ля́сы: точи́ть ~ *разг.* కాకమ్మ కథలు చెప్పు, వాగు, ప్రేలు

М

мавзоле́й *м* మసోలియం, సమాధి, మందిరం; Мавзоле́й В. И. Ле́нина వి. ఇ. లెనిన్ మసోలియం

маг *м* (*чароде́й*) మాంత్రికుడు, ఇంద్రజాలికుడు

магази́н *м* 1. షాపు, దుకాణం, అంగడి; ~ гото́вого пла́тья రెడీమేడ్ బట్టల షాపు; ~ самообслу́живания స్వయంసేవా షాపు 2. (*для патро́нов*) తూటాల మేగజైన్

магистра́л||ь *ж* 1. హైరోడ్డు, రాజమార్గం, రాచబాట; во́дные ~и ప్రధాన నీటి మార్గాలు; железнодоро́жная ~ь ప్రధాన రైలు మార్గం 2. *тех.* మెయిను, గొట్టం; га́зовая ~ь గ్యాస్ మెయిను, ప్రధాన గ్యాస్ గొట్టం; электри́ческая ~ь ప్రధాన విద్యుత్ సరఫరా మార్గం

маги́ческ||ий గారడి, మాయ, మ్యాజిక్ ◇ ока́зывать ~ое де́йствие మ్యాజిక్‌లాగా పనిచేయు

ма́гия *ж* ఇంద్రజాలం, మ్యాజిక్

магна́т *м* గొప్ప వంశస్థుడు, ప్రభువు; фина́нсовый ~ ఫైనాన్స్ ప్రభువు

магне́зия *ж* మెగ్నీష, మెగ్నీషియా, మహోగ్నీష

магнети́зм *м физ.* అయస్కాంత శక్తి; земно́й ~ భూ అయస్కాంతత్వం

магнети́ческ||ий అయస్కాంతపు; ~ая си́ла అయస్కాంత శక్తి

ма́гниев||ый మెగ్నీషియం; ~ая вспы́шка మెగ్నీషియం ఫ్లాష్

ма́гний *м хим.* మెగ్నీషియం

магни́т *м* అయస్కాంతం, సూదంటు రాయి

магни́тн||ый అయస్కాంత[పు]; ~ая стре́лка అయస్కాంత సూచిక; ~ое по́ле *физ.* అయస్కాంత క్షేత్రం

магнитофо́н *м* టేప్ రికార్డరు

ма́зать (*вн.*) 1. *сов.* нама́зать (*тв.*) పూయు, రాయు; ~ хлеб ма́слом బ్రెడ్డుకు వెన్న రాయు 2. *сов.* изма́зать *разг.* (*тв.*; *па́чкать*) మరక (మురికి) చేయు, మురికి పులుము 3. *сов.* нама́зать *разг.* (*пло́хо рисова́ть*) రంగులు పులుము 4. *сов.* прома́зать *разг.* (*де́лать прома́хи*) గురి తప్పు

ма́заться 1. *сов.* нама́заться పూసుకొను, రాసుకొను, పులుముకొను; ~ вазели́ном వాజలీన్ పూసుకొను (రాసుకొను) 2. *сов.* нама́заться *разг.* (*кра́сить бро́ви, гу́бы, лицо́*) [కనుబొమ్మలకు, పెదవులకు] రంగులు పులుముకొను 3. *сов.* вы́мазаться (*па́чкать себя́*) మరక (మురికి) చేసుకొను (పులుముకొను) 4. *тк. несов. разг.*: стена́ ма́жется గోడ రంగు అంటుకొంటుంది

мазу́т *м* తారు

мазь *ж* 1. (*лека́рство*) ఆయింట్‌మెంటు, తైలం,

లేపనం 2. (*смазочное вещество*) గ్రీజు; колёсная ~ చక్రాల గ్రీజు; сапóжная ~ బూట్ పాలిష్ ◇ дéло на мазú *разг.* పని (వ్యవహారం) బాగా సాగుతోంది

май *м* మే నెల ◇ Пéрвое мáя మేడే, మే దినోత్సవం

мáйка *ж* బనియను, బనీను

майóр *м* మేజరు

мáйск||ий 1. మే నెల[కు సంబంధించిన]; ~ий день మే నెలలో రోజు 2. (*первомайский*) మేడే; ~ая демонстрáция మేడే కవాతు (పెరేడు)

мак *м* 1. (*растение*) గసగసాల చెట్టు (మొక్క) 2. *собир.* (*семена*) గసగసాలు

макарóны *мн.* సేమ్యా, మకరోని

макáть *несов.* (*вн.*) ముంచు

макéт *м* నమూనా

мáклер *м* దళారి, దలారి

мáковый గసగసాల వంటి

максимализм *м* గరిష్ఠవాదం

максимáльн||ый అత్యధికమైన, గరిష్ఠ; ~ая скóрость అత్యధిక వేగం

мáксимум *м* 1. గరిష్ఠ 2. *в знач. нареч.* మహా అయితే; э́то стóит ~ 50 рублéй ఇది మహా అయితే 50 రూబుళ్ళు ఉంటుంది

макулатýра *ж тк. ед.* 1. పాత (పాడైపోయిన) కాగితం, చిత్తు కాగితాలు 2. *перен.* చెత్త (పనికిమాలిన) రచన

макýшка *ж* 1. కొన, చివర, శిఖరం, అగ్రం 2. (*головы*) బొడల, కొంకి, నడినెత్తి

малайзúец *м* మలేషియా దేశస్థుడు

малайзúйский మలేషియన్

малéйш||ий *превосх. ст. к* мáлый I 1 అతి చిన్న, సూక్ష్మమైన, లేశం, కనీసమైన; не имéть ни ~его поня́тия లేశ మాత్రంగా (కించిత్తు) కూడా తెలియకపోవడం

малёк *м* చేప పిల్ల

мáленьк||ий 1. చిన్న, స్వల్ప; ~ий дом చిన్న ఇల్లు; óчень ~ий అతి సూక్ష్మమైన (స్వల్పమైన) 2. (*незначи́тельный*) చిన్న, స్వల్ప; ~ий человéк అల్పుడు; ~ая неприя́тность చిన్న (స్వల్ప) ఇబ్బంది 3. (*малолéтний*) చిన్న, చిట్టి, చిన్నారి; ~ий ребёнок చిన్న బిడ్డ, చిన్నారి పిల్లాడు

мали́на *ж* 1. (*растение*) రాస్ప్‌బెర్రీ మొక్క 2. *собир.* (*ягоды*) రాస్ప్‌బెర్రీ పండ్లు

мали́нник *м* రాస్ప్‌బెర్రీ పొదలు

мали́нов||ый 1. రాస్ప్‌బెర్రీ; ~ое варéнье రాస్ప్‌బెర్రీ జామ్ 2. (*о цвéте*) కెంపువన్నె, ఎరుపు, రక్తవర్ణం, ముంకెనరంగు

мáло *нареч.* 1. కొంచెం, తక్కువ, కొద్దిగా, స్వల్పం; он ~ знáет అతనికి కొద్దిగా తెలుసు; ~ свобóдного врéмени (కొంచెం) తీరిక తక్కువ 2. (*недостáточно*) సరిపడనంత, చాలనంత; э́того ~ ఇది సరిపోదు (చాలదు) 3. *в знач. сказ.*: ~ обещáть, нáдо выполня́ть свои обещáния వాగ్దానం చేయగానే సరిపోదు, దాన్ని నిలబెట్టుకోవాలి ◇ ~ кто э́то знáет ఇది చాలా కొద్ది మందికే తెలుసు; мы ~ что мóжем измени́ть ఈ విషయంలో మేము చెయ్యగలిగినది బహు తక్కువ; ~ ли что! *разг.* అంటే ఏం?; ~ тогó что... *разг. перевóдится отглагóльным сущ.* + కాకుండా (కాక), అంతే కాకుండా; ~ тогó что он пришёл сам, он привёл ещё и товáрищей అతను రావడమే కాకుండా, తన స్నేహితులను కూడా తీసుకువచ్చాడు; им и гóря ~ *разг.* వాళ్ళు దేనినీ లెక్కచేయరు

маловáжный అప్రధానమైన, అముఖ్యమైన

маловероя́тный అసంభావ్యమైన

маловóдный 1. (*о вóдных истóчниках*) తక్కువ నీరుగల 2. (*о мéстности*) కరువు ప్రాంతం

маловразуми́тельный అర్థంపర్థంలేని, తలాతోకాలేని

малогрáмотный 1. చదువులేని, డొక్కశుద్ధిలేని; ~ человéк చదువులేనివాడు; డొక్కశుద్ధిలేనివాడు 2. (*непрáвильно сдéланный*) భాషా జ్ఞానంలేని (*о докумéнте и т. п.*); నేర్పులేని (*о рабóте*); ~ чертёж నేర్పులేని (చేయి తిరగని) రేఖాచిత్రం

малодýшие *с* పిరికితనం, అధైర్యం

малодýшный పిరికియైన, అధైర్య; ~ постýпок అధైర్య ప్రవర్తన (చర్య); ~ человéк పిరికివాడు

малозамéтный 1. అస్పష్టమైన 2. (*ничéм не выделя́ющийся*) అముఖ్యమైన, అతి సామాన్యమైన

малоземéльный స్వల్ప (కొద్దిపాటి) భూమిగల

малознакóмый అపరిచితమైన, కొంచెం పరిచయం కలిగిన; ~ человéк అపరిచితుడు

малознáчащий అప్రముఖమైన, అముఖ్యమైన, కొంచెం (స్వల్ప, అల్ప) ప్రాముఖ్యంగల

малозначи́тельный *см.* малознáчащий

малоизвéстный కొంచెం (కొద్దిమందికి మాత్రమే) తెలిసిన

малоимýщий పేద, బీద, నిరుపేద; ~ крестья́нин బీద (నిరుపేద) రైతు

малоисслéдованный చాలా తక్కువ పరిశీలించిన

малокали́берн||ый చిన్న [కాలిబర్] రంధ్రంగల; ~ая винто́вка చిన్న కాలిబర్ తుపాకి

малокалори́йн||ый తక్కువ కేలరీల, పుష్టిలేని; ~ая пи́ща తక్కువ కేలరీలుగల (పుష్టిలేని) ఆహారం

малокро́вие *с* రక్త హీనత (శూన్యత)

малокро́вный క్షీణరక్త, రక్త శూన్యమైన

малоле́тний పసి, లేత, బాల్య, బాల; ~ престу́пник బాల నేరస్థుడు

малолитра́жный: ~ автомоби́ль చిన్న కారు

малолю́дный తక్కువ జనసమ్మర్దంగల, పల్చని జనాభాగల (*малонаселённый*); తక్కువ జనం తిరిగే (*об улице и т. п.*)

мало-ма́льски *нареч. разг.* కనీసం, అతికొద్ది, అత్యల్ప

маломо́щный 1. *см.* малоси́льный 1; 2. (*бедный*) బీద, పేద 3. (*небольшой мощности*) తక్కువ శక్తిగల; ~ дви́гатель తక్కువ శక్తిగల ఇంజను

малонадёжный నమ్మదగని

малонаселённый తక్కువ జనాభాగల, తక్కువమంది నివసించే

малообеспе́ченн||ый తక్కువ సంపాదనగల; ~ая семья́ తక్కువ (అంతంతమాత్రపు) సంపాదనగల కుటుంబం

малообразо́ванный తక్కువ విద్యాభ్యాసంగల (విద్యాస్థాయిగల)

малообщи́тельный కలుపుగోలుతనంలేని, కలుపుగోలు కాని

мало-пома́лу *нареч. разг.* కొంచెం కొంచెం, ఇంచుకించుక (*понемногу*); క్రమక్రమంగా బలబల, రాగారాగా (*постепенно*)

малопродукти́вный 1. (*о труде*) ఫలవంతం కాని, తక్కువ సామర్థ్యం గల 2. *с.-х.* తక్కువ దిగుబడి ఉండే

малора́звитый 1. (*отсталый*) వెనుకబడిన 2. (*недостаточно образованный*) విద్యాగంధంలేని, విద్యలేని, చదువురాని

малоро́слый గిడసబారిన, పొట్టి

малосеме́йный చిన్న కుటుంబంగల (సంసారంగల)

малоси́льный 1. (*слабый*) బలహీనమైన, సత్తువలేని, అశక్తుడైన 2. *см.* маломо́щный 3

малосодержа́тельный చప్పని, నిస్సారమైన

малосозна́тельный తక్కువ (హీన) చైతన్యంగల

малосо́льны||й కొత్తగా ఉప్పులో వూరవేసిన; ~е огурцы́ కొత్తగా ఉప్పులో వూరవేసిన దోసకాయలు

ма́лость *ж разг.* 1. (*незначительное количество*) కొంచెం, స్వల్పం, పిసరు; оста́лась са́мая ~ ఒక్క పిసరు మిగిలింది 2. (*мелочь, пустяк*) అల్ప (తృణప్రాయమైన) విషయం 3. *в знач. нареч.* లేశం

малотира́жный తక్కువ ప్రతులుగల (ప్రాచుర్యంగల)

малоубеди́тельный ఒప్పించని, ఒప్పదగని, నమ్మదగినవిగా కనిపించని

малоупотреби́тельный ఎక్కువగా వాడుకలో లేని

малоце́нный తక్కువ విలువగల, అంత విలువైనది కాని

малочи́сленн||ый అల్ప సంఖ్యాక, తక్కువైన, చాలని; ~ое пле́мя తక్కువ మందిగల తెగ

ма́л||ый I 1. చిన్న (*по величине*); స్వల్పం, తక్కువ (*по количеству*); его́ зна́ния сли́шком малы́ అతని జ్ఞానం అతి స్వల్పం (తక్కువ) 2. *тк. кратк. ф.* (*об одежде, обуви*) బిగువుగా (బిగుతుగా) వుండే, చిన్నదిగా వుండే; э́та руба́шка мне мала́ ఈ చొక్కా నాకు బిగుతుగా వుంది 3: ~ое *в знач. сущ. с* స్వల్పం; дово́льствоваться ~ым స్వల్పంతో సంతృప్తిపడు ◇ от ~а до вели́ка చిన్నలూ పెద్దలూ, ఆబాలగోపాలం; с ~ых лет చిన్నతనంనుండి; мал, да уда́л చిన్నవాడైనా సాహసవంతుడు

ма́лый II *м разг.* (*юноша, подросток*) కుర్రాడు, పిల్లాడు ◇ сла́вный ~ మంచి (చక్కని) కుర్రాడు (వాడు)

малы́ш *м разг.* చిన్నారి, చిట్టివాడు, పసికందు; బంగారు తండ్రి (*ласк.*)

ма́льчик *м* పిల్లాడు, అబ్బాయి, బాబు, కుర్రాడు, బాలుడు ◇ ~ с па́льчик అంగుష్ఠ మాత్రుడు

мальчи́шеский 1. కుర్రాడి, బాలుడి; ~ го́лос కుర్రాడి (బాలుడి) కంఠస్వరం 2. *перен.* కుర్ర, కుర్రతనపు, పిల్లతనపు; ~ посту́пок కుర్రతనపు ప్రవర్తన

мальчи́шество *с* కుర్రతనం

мальчи́шка *м разг. см.* ма́льчик

мальчуга́н *м разг.* చిన్న పిల్లవాడు

малю́сенький *разг.* చిన్న, బుల్లి

маля́р *м* వెల్లవేసేవాడు, సున్నంవేసేవాడు

маляри́йный: ~ кома́р మలేరియా దోమ

маляри́я *ж* మలేరియా

маля́рны||й వెల్లవేసే; ~е рабо́ты వెల్లవేసే పనులు

ма́ма *ж* అమ్మ

мама́ша *ж разг.* 1. *см.* ма́ма 2. (*обращение к пожилой женщине*) అమ్మ[గారు]

ма́менькин *разг.*: ~ сыно́к తల్లికి గారాల బిడ్డడు

ма́монт *м* మామత్, మహాగజం

ма́монтовый మామత్

мандари́н *м* 1. (*дерево*) కమలా [చెట్టు] 2. (*плод*) కమలా [పండు]

манда́т *м* మేండేట్

манда́тн||ый మేండేట్, అర్హతల; ~ая комиссия మేండేట్ (అర్హతల) కమిషన్ (కమిటీ)

мандоли́на *ж* మేండలిన్ [సంగీత వాద్యం]

манёвр *м* 1. *воен.* విన్యాసం 2.: ~ы *мн. воен.* (*тактические занятия*) [మిలిటరీ] విన్యాసాలు 3. *перен.* ఎత్తుగడ 4.: ~ы *мн. ж.-д.* మళ్లింపు, [రైలు] మరలింపు

маневри́ровать *несов.* 1. *воен.* విన్యాసాలు జరుపు 2. *перен.* యుక్తులు పన్ను, ఎత్తులు వేయు 3. *ж.-д.* [రైలు] మార్చు, మరలించు

мане́ж *м* 1. (*для верховой езды*) గుర్రపు సవారీ స్థలం 2. (*арена цирка*) సర్కసు రింగు (వలయం)

манеке́н *м* దర్జీవాని నమూనా బొమ్మ (*портного*); మనెకిన్ (*в витрине*)

манеке́нщик *м* మోడల్ (దుస్తులు వేసుకుని ప్రదర్శించేవాడు)

манеке́нщица *ж* మోడల్ (దుస్తులు వేసుకుని ప్రదర్శించే ఆమె)

мане́р *м разг.* పద్ధతి, విధం, తీరు; на ~ పద్ధతిలో, తీరులో; каки́м ~ом? ఏ విధంగా?

мане́р||а *ж* 1. విధం, రీతి, పద్ధతి; у ка́ждого своя́ ~а ప్రతివాడికీ తన పద్ధతులు (రీతులు) ఉంటాయి 2.: ~ы *мн.* (*формы поведения*) నడత, నడవడి; у него́ хоро́шие ~ы అతనిది మంచి నడత (నడవడి)

манже́та *ж* కఫ్

маникю́р *м* గోటి (గోళ్ల) అలంకరణ

маникю́рша *ж* గోటి అలంకరణ పనికత్తె

манипули́ровать *несов.* (*тв.*) (దేనితోనైనా) వ్యవహరించు, పనిచేయు

манипуля́ция *ж* 1. (*сложный приём*) మెలితిరిగిన పని 2. *перен.* కుంభకోణం, దుర్వినియోగం

мани́ть, помани́ть (*вн.*) 1. (*звать*) రమ్మని [చేతితో] సంజ్ఞ చేయు 2. *тк. несов. перен.* (*привлекать*) ఆకర్షించు

манифе́ст *м* ప్రణాళిక; Манифе́ст Коммунисти́ческой па́ртии కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రణాళిక

манифеста́ция *ж* ప్రదర్శన

ма́ния *ж* 1. *мед.* ఉన్మాదం, భ్రాంతి, వెర్రి; ~ вели́чия గొప్పతనపు వెర్రి; ~ пресле́дования వెంటాడుతున్నారన్న భ్రాంతి 2. *перен.* వెర్రి, వ్యసనం, వ్యామోహం

манки́ровать *несов. и сов.* (*тв.*; *пренебрегать*) నిర్లక్ష్యం (అలక్ష్యం) చేయు; ~ свои́ми обя́занностями తన బాధ్యతలు నిర్లక్ష్యం (అలక్ష్యం) చేయు

ма́нн||ый: ~ая ка́ша గోధుమ రవ్వ జావ (అంబలి); ~ая крупа́ గోధుమ రవ్వ

мано́метр *м* మానోమీటర్, పీడనాంతర మాపకం, వాయు మాపి

манса́рда *ж* మిద్దె

ма́нтия *ж* గౌను; суде́йская ~ జడ్జీ గౌను

манускри́пт *м книжн.* రాతప్రతి

мануфакту́ра *ж* 1. (*форма производства*) కార్ఖానా వ్యవస్థ 2. *тк. ед. уст.* (*ткани*) గుడ్డ, వస్త్రం

манья́к *м* వెర్రివాడు, ఉన్మాది

маня́щий ఆకర్షించే

мара́зм *м* పరాకు; ста́рческий ~ వృద్ధాప్యపు పరాకు

мара́л *м зоол.* సైబీరియా కణుజు (దుప్పి)

мара́ть, замара́ть *разг.* (*вн.*) 1. (*пачкать*) మాపు, మురికి చేయు 2. *перен.* పాలుచేయు; ~ чью-л. репута́цию ఒకరి పేరుప్రతిష్ఠలను అప్రతిష్ఠ పాలుచేయు ◇ ~ бума́гу *разг.* కాగితం వృథాచేయు

мара́ться, замара́ться, измара́ться *разг.* 1. మురికి చేసుకొను 2. *перен.* నీచమైన వ్యవహారంలోకి దిగు, పాడుపనికి పూనుకొను; не сто́ит ~ из-за э́того దీనికోసం కక్కుర్తి పడి లాభం లేదు

марафо́нский: ~ бег *спорт.* మేరథాన్ పరుగు పందెం, దూరపు నడక పరుగు పందెం

ма́рганец *м хим.* మాంగనీస్

ма́рганцев||ый మాంగనీస్; ~ая руда́ ముడి మాంగనీస్

маргари́н *м* మార్గరీన్

ма́рево *с* 1. (*мираж*) ఎండమావులు, మరీచిక, మృగతృష్ణ 2. (*дымка, туман*) మసక మసకగా ఉండటం

мари́над *м* ఊరబెట్టే ద్రవం

марино́ванный ఊరబెట్టిన

маринова́ть, замаринова́ть (*вн.*) 1. (*продукты*) ఊరబెట్టు 2. *тк. несов. перен. разг.* ఆలస్యం (జాప్యం, కాలయాపన) చేయు

марионе́тка *ж прям., перен.* కీలుబొమ్మ

марионе́точн||ый: ~ое прави́тельство కీలుబొమ్మ ప్రభుత్వం

ма́рк||а *ж* 1. (*почтовая*) తపాలా బిళ్ళ, స్టాంపు; накле́ивать ~у స్టాంపు అంటించు 2. (*знак, клеймо*) గుర్తు; торго́вая ~а ట్రేడ్ మార్కు 3. (*сорт, тип изделия*) రకం, తరం; но́вая ~а ста́ли కొత్త రకం ఉక్కు

ма́рк||ий: ~ое пла́тье తొందరగా మాసిపోయే దుస్తు

маркирова́ть *несов. и сов.* (*вн.*; *ставить клеймо*) గుర్తు ముద్రించు, గుర్తులు వేయు

маркиро́вка *ж* 1. (*действие*) ముద్రవేయడం 2. (*клеймо*) గుర్తు, [ట్రేడ్]మార్కు

маркси́зм *м* మార్క్సిజం

маркси́зм-ленини́зм *м* మార్క్సిజం-లెనినిజం

маркси́ст *м* మార్క్సిస్టు

маркси́стск||ий మార్క్సిస్టు; ~ое уче́ние మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతం (బోధన, ఉపదేశాలు)

маркси́стско-ле́нинский మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు

ма́рлевый గాజు

ма́рля *ж* గాజు గుడ్డ

мармела́д *м* మార్మలేడ్

мародёр *м* కొల్లగొట్టేవాడు

мародёрство *с* కొల్లగొట్టడం

мародёрствовать *несов.* కొల్లగొట్టు

Марс *м астр.* అంగారక గ్రహం, అంగారకుడు

март *м* మార్చి

марте́новск||ий: ~ая печь బహిరంగ కొలిమి; ~ая сталь మార్టిన్ ఉక్కు

ма́ртовский మార్చి; ~ день మార్చి రోజు

марты́шка *ж* కోతి

марш I *м* 1. *воен.* మార్చ్, కవాతు, పాదయాత్ర; форси́рованный ~ సైనిక పాదయాత్ర; проходи́ть торже́ственным ~ем సైనిక కవాతు చేయు 2. *муз.* మార్చ్

марш II *м* (*часть лестницы*) సోపానం

марш III *межд.* 1. (*команда*) మార్చ్! 2. *разг.* (*приказание уйти*) పో!; ~ отсю́да! ఇక్కడనుంచి పో!, బయటకు పో!

ма́ршал *м* మార్షల్, సేనాధిపతి; Ма́ршал Сове́тского Сою́за సోవియట్ యూనియన్ మార్షల్; ~ авиа́ции ఎయిర్ ఫోర్స్ మార్షల్, వైమానిక దళ మార్షల్

марширова́ть *несов.* మార్చ్ చేయు

марширо́вка *ж* మార్చింగు, డ్రిల్లు

маршру́т *м* యాత్రా (ప్రయాణ) మార్గం, రూటు

маршру́тн||ый: ~ое такси́ ఒకే మార్గంలో తిరిగే టాక్సీ

ма́ск||а *ж* 1. మాస్కు; ги́псовая ~а ప్లాస్టిక్ మాస్కు 2. *перен.* పోజు; носи́ть ~у వేరే మనిషిగా నటించు; срыва́ть ~у с кого́-л. ఒకరి ముసుగు తొలగించు

маскара́д *м* 1. (*бал*) చిత్ర వేషాల పార్టీ 2. *перен.* ముసుగు

маскара́дный: ~ костю́м ఫాన్సీ డ్రెస్సు, విచిత్ర వేషం

маскирова́ть, замаскирова́ть (*вн.*) 1. మరుగు పెట్టు, మరుగుపరచు, కప్పిపుచ్చు; ~ лову́шку బోనుని కప్పిపెట్టు; ~ ору́дие ఫిరంగిని మరుగుపెట్టు 2. *перен.* మరుగుపరచు, దాచివేయు, మూయు

маскирова́ться, замаскирова́ться 1. మరుగుపరచుకొను, వేషం వేయు, కప్పుకొను 2. *перен.* నటించు

маскиро́вка *ж* 1. (*действие от* маскирова́ть) మరుగుపెట్టడం, మరుగుపరచడం, కప్పిపెట్టడం 2. (*действие от* маскирова́ться) మరుగుపరచుకోవడం, వేషం వేయడం 3. *перен.* నటించడం

маскиро́вочный *воен.* మరుగు, కప్పు

маслёнка *ж* 1. (*посуда*) వెన్న గిన్నె, నేతి గినె 2. *тех.* ఆయిల్ కేన్

масли́на *ж* 1. (*дерево*) ఆలివ్ [చెట్టు] 2. (*плод*) ఆలివ్ [కాయ]

ма́сл||о *с* వెన్న, నెయ్యి, తైలం (*сливочное*); నూనె, చమురు, వనస్పతి (*растительное, минеральное*); маши́нное ~о యింజను ఆయిలు; подсо́лнечное ~о సన్‌ఫ్లవర్ ఆయిల్, సఫోలా; сма́зочное ~о కందెన; сбива́ть ~о తరుచు ◇ де́ло идёт как по ~у *разг.* పని సాఫీగా జరుగుతోంది; подлива́ть ~а в ого́нь అగ్నికి ఆజ్యం పోయు

маслобо́йный: ~ заво́д వెన్న తరచే మిల్లు

маслоде́лие *с* వెన్న (నూనె) తయారు చేయడం, మథనం

маслоде́льн||ый: ~ое произво́дство వెన్న (నూనె) తయారీ

маслени́стый 1. (*содержащий масло*) నూనెతో కూడిన 2. (*лоснящийся*) జిడ్డుగల, జిడ్డు, స్నిగ్ధ

ма́слян||ый నూనె; ~ое пятно́ నూనె మరక

ма́сс||а *ж* 1. (*вещество*) ద్రవ్యరాశి; сырко́вая ~а తీపి పెరుగుడు 2. *физ.* రాశి 3. *разг.* (*большое количество*) [పెద్ద] మొత్తం, రాశి; ~а книг పుస్తకాల రాశి; ~а люде́й జన సమూహం, ప్రజా సముదాయం 4.: ~ы *мн.* (*народ*) ప్రజాకోటి, ప్రజా బాహుళ్యం; широ́кие ~ы трудя́щихся శ్రామిక ప్రజలు, ప్రజా బాహుళ్యం

масса́ж *м* మర్దన

массажи́ст *м* మర్దన చేసేవాడు, ఒళ్లుపట్టువాడు, సంవాహకుడు

массив *м*: горный ~ పర్వతాలు, పర్వత సమూహం; лесной ~ అడవులు

массивн||ый స్థూలమైన, లావైన, పెద్ద; ~ый стол పెద్ద టేబుల్; ~ый человек స్థూలకాయుడు; ~ое здание పెద్ద యిల్లు (భవనం)

массировать *несов. и сов.* (*вн.*) మర్దన చేయు, ఒళ్లు పట్టు (పిసుకు)

массов||ый 1. ప్రజా; ~ый митинг బహిరంగ సభ; ~ое движение ప్రజా ఉద్యమం 2. (*производимый в больших количествах*) భారీ; ~ое производство భారీ ఉత్పత్తి ◇ ~ый читатель సామాన్య పాఠకుడు; товары ~ого потребления రోజువారీ వాడకం (అవసర) సరుకులు

мастер *м* 1. (*на производстве*) మేస్త్రీ, ఫోర్మన్ 2. (*ремесленник*) నిపుణుడు; оружейный ~ ఆయుధాలు తయారుచేసేవాడు (నిపుణుడు) 3. (*большой специалист своего дела*) నిపుణుడు, ప్రవీణుడు, నేర్పరి, ఆరితేరినవాడు; ~ высоких урожаев విస్తారమైన (పుష్కలమైన, సమృద్ధిగా) పంటలు పండించడంలో నేర్పరి; ~ спорта ఆరితేరిన క్రీడాకారుడు ◇ ~ на все руки చాలా రకాల పనులు చేయగలవాడు

мастерить, смастерить *разг.* (*вн.*) తయారుచేయు

мастерица *ж в разн. знач.* ప్రవీణురాలు; ~ готовить వంటలో ఆరితేరినది [ఆరితేరిన ఆమె]

мастерская *ж* 1. వర్క్‌షాపు; механическая ~ మెకానికల్ వర్క్‌షాపు; переплётная ~ పుస్తకాల బైండింగు షాపు; пошивочная ~ కుట్టుపని షాపు 2. (*художника, скульптора*) స్టూడియో

мастерство *с* 1. (*ремесло*) ప్రావీణ్యం 2. (*искусство, умение*) ప్రావీణ్యం, నేర్పరితనం; актёрское ~ నటనా ప్రావీణ్యం

мастика *ж* (*для полов*) ఫ్లోర్ పాలిష్

маститый వయస్సు వచ్చిన, వయస్సు ముదిరిన (*преклонных лет*); పూజ్యుడైన, గౌరవనీయుడైన, గౌరవించదగిన (*уважаемый*); ~ старец పూజ్యుడైన వృద్ధుడు

масть *ж* 1. (*окрас*) వర్ణం, రంగు 2. *карт.* రంగు

масштаб *м* 1. స్కేలు, ప్రమాణం; карта крупного ~а పెద్ద స్కేలు పటం 2. *перен.* ప్రాముఖ్యత, ప్రాధాన్యత, పరిమాణం; учёный мирового ~а ప్రపంచ ప్రాముఖ్యతగల శాస్త్రజ్ఞుడు

мат I *м шахм.* ఆటకట్టు; шах и ~ షా, రాజు; объявлять ~ తోసిరాజు ఆటకట్టు అని చెప్పు

мат II *м* (*циновка*) చాప

математик *м* గణితశాస్త్రజ్ఞుడు

математика *ж* గణితశాస్త్రం

математический గణితశాస్త్ర; ~ факультет గణితశాస్త్ర విభాగం

материал *м* 1. స్థూలద్రవ్యం, పదార్థం, వస్తువు, సామగ్రి; смазочный ~ కందెన పదార్థం; строительный ~ కట్టడపు వస్తువు (సామగ్రి), నిర్మాణ సామగ్రి; ~ для исследования పరిశోధనకు అవసరమైన సామగ్రి 2. *перен.* (*данные, сведения*) సమాచారం, సామగ్రి 3. (*ткань*) గుడ్డ, వస్త్రం

материализм *м филос.* భౌతికవాదం; диалектический ~ గతితార్కిక భౌతికవాదం; исторический ~ చారిత్రక భౌతికవాదం

материалист *м филос.* భౌతికవాది

материалистический *филос.* భౌతికవాద

материальность *ж* పదార్థికత, భౌతికత, భౌతికత్వం; ~ мира ప్రపంచపు భౌతికత

материальн||ый 1. *филос.* పదార్థిక, భౌతిక; ~ая жизнь భౌతిక జీవితం 2. (*имущественный, денежный*) ఆర్థిక; ~ая заинтересованность పదార్థిక ఆసక్తి; ~ое положение ఆర్థిక స్థితి

материк *м* భూఖండం, ఖండం

материковый భూఖండ ప్రాంతపు సంబంధమైన

материнск||ий మాతృ, తల్లి; ~ая любовь మాతృ ప్రేమ, తల్లిప్రేమ; ~ое молоко తల్లిపాలు

материнств||о *с* మాతృత్వం; охрана ~а и младенчества మాతా శిశు సంరక్షణ, మాతా శిశువుల సంరక్షణ

материя *ж* 1. *филос., физ.* పదార్థం 2. *разг.* (*ткань*) బట్ట, గుడ్డ, వస్త్రం

матерчатый నేత బట్టల

матёрый 1. (*сильный, крепкий*) దృఢమైన, బలమైన, కరుకైన 2. *перен.* (*закоренелый*) స్థిరమైన, మారని, మొండి; ~ преступник మారని (మొండి) నేరస్థుడు

матка *ж* 1. (*самка*) ఆడ 2. *анат.* గర్భం, గర్భాశయం

матов||ый మసకగా వున్న; ~ое стекло మసకబారిన గ్లాసు

матрас *м* పరుపు; волосяной ~ గుర్రపు జూలుతో నింపిన పరుపు; пружинный ~ స్ప్రింగు పరుపు

матрац *м см.* матрас

матриархат *м* మాతృస్వామిక వ్యవస్థ [సామాజిక నిర్మాణ రూపం]

матрица *ж полигр.* మోల్డ్, అచ్చు

матрóс *м* నావికుడు

матрóска *ж* (*блуза матроса*) నావికుని చొక్కా

матрóсск||ий నావికుల; ~**ий отря́д** నావికా దళం; ~**ая фóрма** నావికుల యూనిఫారం

матч *м* ఆట, పోటీ, మ్యాచ్; **футбóльный** ~ ఫుట్‌బాల్ ఆట (మ్యాచ్); **шáхматный** ~ చదరంగపు ఆట (మ్యాచ్)

мать *ж* తల్లి, మాత, అమ్మ; **многодéтная** ~ ఎక్కువమంది పిల్లల తల్లి; ~ **семéйства** కుటుంబిని; **Рóдина**-~ దేశమాత ◇ ~**-геройня** అధిక సంతాన వంతురాలు, వీర మాత; ~**-одинóчка** అవివాహిత మాత

мах *м в разн. знач.* అల్లార్చడం, ఊపు; ~ **крылóм** రెక్క అల్లార్చడం; ~ **ногóй** కాలు ఊపు ◇ **одни́м** ~**ом** *разг.* ఒక్క దెబ్బతో; **дать** ~**у** *разг.* అవకాశం పోగొట్టుకొను, పొరపాటు చేయు

махáть, махну́ть (*тв.*) ఊపు, ఊచు, ఆడించు; ~ **кры́льями** రెక్కలు ఆడించు; ~ **рукóй** చేతిని ఊచు; ~ **комý-л. рукóй** ఒకరివైపు చేయి ఊపు; ~ **хвостóм** తోక ఆడించు

махинáция *ж* కుట్ర, తంత్రం, పన్నుగడ, కుంభకోణం

махну́ть *сов.* 1. *см.* махáть 2. *разг.* (*броситься, прыгнуть*) దుముకు; ~ **чéрез забóр** కంచెమీదుగా దుముకు 3. *разг.* (*отправиться*) వెళ్లు ◇ ~ **рукóй на когó-л.** ఒకరి మీద ఆశ వదలుకొను, లాభం లేదని వదలిపెట్టు

маховúк *м тех.* ఫ్లైవీల్, నమచాలన చక్రం

махов||óй: ~**óе колесó** *см.* маховúк; ~**óе перó** *зоол.* రెక్క ఈక

махóрка *ж* నాటు (చౌకబారు, చెత్త) పొగాకు

махрóв||ый 1.: ~**ая ткань** టర్కిష్ గుడ్డ; ~**ое полотéнце** టర్కిష్ టవల్ 2. *перен.* (*отъявленный*) పచ్చి, పరమ; ~**ый негодя́й** పరమ నీచుడు; ~**ый реакционéр** పచ్చి అభివృద్ధి నిరోధకుడు

мáчеха *ж* సవతి (మారుటి, మారు) తల్లి

мáчта *ж* ఓడ స్తంభం, కూపకం

маши́н||а *ж* 1. యంత్రం (*тж. перен.*); ఇంజను, మిషను; **паровáя** ~**а** ఆవిరి యంత్రం; **убóрочная** ~**а** కోత (పంటకోసే) యంత్రం; **швéйная** ~**а** కుట్టు మిషను 2. (*автомобиль*) కారు; **грузовáя** ~**а** లారీ; **вести́** ~**у** కారు నడుపు; **éхать на** ~**е** కారులో వెళ్లు ◇ **госудáрственная** ~**а** రాజ్యాంగ యంత్రం

машинáльно *нареч.* అప్రయత్నంగా, యాంత్రికంగా

машинáльный యాంత్రిక, అప్రయత్న పూర్వక

машинизáция *ж* యాంత్రీకృతం చేయడం, యాంత్రీకరణ

машинизи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) యాంత్రీకృతం (యాంత్రీకరణం) చేయు

машини́ст *м* 1. (*рабочий, управляющий машиной*) ఆపరేటరు, డ్రైవరు 2. *ж.-д.* రైలు ఇంజను డ్రైవరు

машини́стка *ж* టైపిస్టు

маши́нк||а *ж* 1. *уменьш. к* маши́на 1; 2.: ~**а для стри́жки волóс** జుట్టు కత్తిరించే మిషను 3. *разг.* (*пишущая*) టైపు మిషను; **писáть на** ~**е** టైపుచేయు

маши́нно-трáкторн||ый: ~**ая стáнция** *ист.* మెషీన్ ట్రాక్టరు స్టేషన్ (కేంద్రం)

маши́нн||ый యంత్ర, ఇంజను; ~**ое оборýдование** యంత్రాలు; ~**ое отделéние** ఇంజను గది; ~**ое произвóдство** యంత్రోత్పత్తి

машиностроéние *с* యంత్ర నిర్మాణం, ఇంజనీరింగ్; **лёгкое** ~ లఘు యంత్ర పరిశ్రమ; **тяжёлое** ~ భారీ యంత్ర పరిశ్రమ, భారీ ఇంజనీరింగ్

машинострóитель *м* యంత్రాలు తయారు చేసేవాడు, యంత్ర నిర్మాత

машинострóительный: ~ **завóд** ఇంజనీరింగ్ ఫాక్టరీ, యంత్ర నిర్మాణ కర్మాగారం

мая́к *м* 1. లైట్‌హౌస్, సముద్రతీర దీపస్తంభం 2. *перен.* కరదీపిక, మార్గదర్శి

мáятник *м* ఆందోళకం, పెండ్యులం, లోలకం

мая́чить *несов. разг.* దూరంగా కనపడు

мгла *ж* పొగ, దుమ్ము, మసక; **предрассвéтная** ~ ప్రాతఃసంధ్య, ప్రాతస్సంధ్య

мгли́стый పొగకమ్మియున్న, మబ్బుగా (మసకగా) వున్న

мгновéние *с* లిప్త, క్షణం, చిటిక ◇ **в тó же** ~ అదే క్షణంలో, సరిగ్గా అప్పుడే

мгновéнно *нареч.* తక్షణమే

мгновéнн||ый తక్షణ; ~**ая реáкция** తక్షణ ప్రతిస్పందన; ~**ая смерть** తక్షణ మృతి

мéбель *ж собир.* ఫర్నిచరు; **мя́гкая** ~ మెత్తని ఫర్నిచరు; **плетёная** ~ పేము ఫర్నిచరు

мéбельный ఫర్నిచరు; ~ **магази́н** ఫర్నిచరు షాపు

мéбельщик *м* ఫర్నిచరు తయారు చేసేవాడు

меблировáть *несов. и сов.* (*вн.*) ఫర్నిచరుతో నమకూర్చు (సిద్ధపరచు)

меблирóвка *ж* 1. (*действие*) ఫర్నిచరుతో సిద్ధం చేయడం 2. *собир.* ఫర్నిచరు, గృహోపకరణాలు

мегафóн *м* మెగఫోన్, ధ్వనిప్రవర్ధిని

мёд *м* తేనె

медалист *м* పతకం పొందినవాడు, పతక గ్రహీత, మెడలిస్టు

медал||ь *ж* పతకం ◇ **оборо́тная сторона́ ~и** మరో పార్శ్వం

медальо́н *м* లాకెట్, బిళ్ల

медве́дица *ж* ఆడ ఎలుగుబంటి ◇ Больша́я Медве́дица *астр.* సప్తర్షి మండలం, బృహదృక్షం; Ма́лая Медве́дица *астр.* లఘు ఋక్షం

медве́дь *м* ఎలుగుబంటి, ఎలుగుగొడ్డు; **бе́лый ~** ధ్రువపు (తెల్ల) ఎలుగుబంటి

медвежа́тина *ж* ఎలుగుబంటి మాంసం

медве́ж||ий ఎలుగుబంటి; **~ья берло́га** ఎలుగుబంటి గుహ ◇ ~ья услу́га అపకారం, హాని, కీడు

медвежо́нок *м* ఎలుగుబంటి పిల్ల

ме́дик *м* వైద్యుడు

медикаме́нты *мн.* (*ед.* медикаме́нт *м*) మందులు, ఔషధాలు

медици́на *ж* వైద్యశాస్త్రం; суде́бная ~ న్యాయ సంబంధ వైద్యశాస్త్రం, నేర పరిశోధక వైద్యశాస్త్రం

медици́нск||ий వైద్యశాస్త్ర; ~ий осмо́тр వైద్య పరీక్ష; ~ий пункт డిస్పెన్సరీ; ~ая по́мощь వైద్య సహాయం; ~ое обслу́живание వైద్య సౌకర్యాలు ◇ ~ая сестра́ నర్సు

ме́дленно *нареч.* మెల్లగా, బద్ధకంగా, నెమ్మదిగా, తాపీగా

ме́дленн||ый మెల్లని, నెమ్మదైన; ~ая ходьба́ పెండ్లి నడక ◇ на ~ом огне́ మందాగ్నిపై

медли́тельность *ж* మందం, మెల్లన, బద్ధకం, నిదానం

медли́тельны||й బద్ధకమైన, మందకొడియైన, మెల్లని; ~й челове́к సోమరి, మందకొడి; ~е движе́ния మెల్లని కదలికలు

ме́дл||ить *несов.* జాగు (ఆలస్యం, జాప్యం) చేయు; ~ить с отъе́здом వెళ్లడం ఆలస్యం చేయు; не ~я ни мину́ты ఒక్క క్షణం కూడా ఆలస్యం చేయకుండా

ме́дн||ый 1. తామ్ర, కంచర, రాగి; ~ая посу́да రాగి పాత్రలు; ~ые де́ньги రాగి నాణాలు **2.** (*о цвете*) రాగి రంగు ◇ ~ый век రాగి యుగం

медо́вый తేనె; ~ пря́ник తేనె రొట్టె

медосмо́тр *м* (медици́нский осмо́тр) వైద్య పరీక్ష

медоточи́вый *уст.* శ్రావ్యమైన, మధురమైన

медперсона́л *м* (медици́нский персона́л) వైద్య సిబ్బంది

медпу́нкт *м* (медици́нский пункт) చికిత్సాలయం, వైద్యసహాయక కేంద్రం

медрабо́тник *м* (медици́нский рабо́тник) వైద్య రంగంలో పనిచేసేవాడు, వైద్యోద్యోగి

медсестра́ *ж* (медици́нская сестра́) నర్సు

меду́за *ж* నీటికాయ, మెడూసా

медь *ж* **1.** తామ్రం, రాగి **2.** *собир. разг.* (*ме́дные де́ньги*) రాగి నాణాలు

медя́к *м разг.* రాగి నాణెం

меж *см.* ме́жду

межа́ *ж* సరిహద్దు, ఎల్ల

междоме́тие *с грам.* ఆశ్చర్యార్థకం

междоусо́бица *ж* అంతఃకలహం

междоусо́бн||ый: ~ая война́ అంతఃకలహం, అంతర్యుద్ధం

ме́жду *предлог в разн. знач.* (*тв.*) మధ్య, నడుమ; ~ друзья́ми స్నేహితుల మధ్య; ~ пятью́ и шестью́ [часа́ми] అయిదు, ఆరు గంటల మధ్య; ~ собо́й వారిలో; ~ стено́й и шка́фом గోడ, బీరువాల మధ్య; доро́га ~ Москво́й и Ленингра́дом మాస్కో, లెనిన్‌గ్రాడ్‌ల మధ్య రోడ్డు; дру́жба ~ наро́дами ప్రజల మధ్య మైత్రి; распределя́ть ~ ке́м-л. ఒకరి మధ్య పంచు ◇ ~ про́чим *вводн. сл.* ప్రసంగవశాత్తూ, అన్నట్లు, సందర్భవశాత్తు; ~ тем ఇంతలో; ~ тем как ఆ సమయంలో, ఇలా ఉండగా

междугоро́дный నగరాల మధ్య; ~ разгово́р లాంగ్ డిస్టెన్స్ కాల్; ~ телефо́н ట్రంకు టెలిఫోను

междунаро́дны||й అంతర్జాతీయ, ప్రపంచ; ~е свя́зи అంతర్జాతీయ సంబంధాలు; Междунаро́дный же́нский день అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం

межево́й: ~ знак సరిహద్దు గుర్తు

межкла́ссовый వర్గాల మధ్య

межконтинента́льн||ый ఖండాంతర; ~ая баллисти́ческая раке́та ఖండాంతర రాకెట్టు

межнациона́льны||й జాతుల మధ్య; ~е свя́зи జాతుల మధ్య సంబంధాలు

межплане́тн||ый అంతర్గ్రహ; ~ое простра́нство అంతర్గ్రహ ప్రదేశం; ~ые полёты అంతర్గ్రహ యాత్రలు

мексика́нец *м* మెక్సికో దేశస్థుడు (వాడు)

мексика́нский మెక్సికో; ~ та́нец మెక్సికో నృత్యం

мел *м* సుద్ద, సున్నం, వెల్లసున్నం; సీమసున్నం (*для побелки*)

меланхо́лик *м* వ్యాకులస్వభావం గలవాడు

меланхоли́ческий వ్యాకులస్వభావంగల

меланхо́лия *ж* వ్యాకులమనస్థితి

меле́ть, обмеле́ть [కాలువ (నది)] లోతు తగ్గిపోవు

мелиорати́вны||й: ~е рабо́ты భూమిని బాగుచేసే పద్ధతులు

мелиора́ция *ж* భూమిని బాగుచేయడం, సాగుకు యోగ్యం చేయడం

ме́лк||ий 1. చిన్న; ~**ий дождь** వానజల్లు, సోన; ~**ий песо́к** సన్న యిసుక 2. (*небольшой по величине*) చిన్న, స్వల్ప[మైన]; ~**ие оре́хи** చిన్న గింజలు; ~**ий шрифт** చిన్న అచ్చు (ముద్రణ) 3. (*экономически маломощный*) చిన్న, పెటీ, సన్నకారు; ~**ий крестья́нин** చిన్న (సన్నకారు) రైతు; ~**ий со́бственник** చిన్న యజమాని; ~**ая буржуази́я** పెటీబూర్జువావర్గం 4. (*несущественный*) చిల్లర, చిన్న; ~**ий вопро́с** చిన్న (చిల్లర) సమస్య; ~**ие неприя́тности** చిల్లర దిగులు 5. *перен.* (*ничтожный*) చిన్నచిన్న, చిల్లర; ~**ие интере́сы** చిల్లర కోరికలు 6. (*неглубокий*) లోతులేని; ~**ая река́** లోతులేని నది; ~**ая таре́лка** మెరక ప్లేటు ◇ ~**ая кра́жа** చిన్న దొంగతనం; ~**ие расхо́ды** చిల్లర ఖర్చులు

ме́лко *нареч.* 1. చిన్నగా, మెత్తగా, ముక్కముక్కలుగా; ~ **кроши́ть** మెత్తగా పొడిచేయు 2. *безл. в знач. сказ.* (*неглубоко*) లోతు కాదు, లోతుగా లేదు; **здесь** ~ ఇక్కడ ఎక్కువ లోతు[గా] లేదు

мелкобуржуа́зный పెటీబూర్జువా

мелково́дный లోతులేని, తక్కువ నీరు గల

мелково́дье *с* నీటిలో లోతులేని చోటు, మెరక, మిట్ట

мелкозерни́стый *с.-х.* చిన్న గింజలు గల

мелкокали́берный *см.* малокали́берный

мелколе́сье *с* చిన్న అడవి, చిన్న చెట్లు గల అడవి

мелкосо́бственническ||ий 1. సన్నకారు (కొద్దిపాటి) ఆస్తిగల; ~**е элеме́нты** సన్నకారు ఆస్తిపరులు (ఆస్తిగల శక్తులు) 2. (*выражающий интересы мелких собственников*) సన్నకారు ఆస్తిపరుల; ~**е тенде́нции** సన్నకారు ఆస్తిపరుల ధోరణులు

мелов||о́й సున్నపు; ~**ы́е го́ры** సున్నపు కొండలు

мелоди́чный శ్రావ్యమైన, సుశ్రావ్యమైన, శ్రవణానందకరమైన

мело́дия *ж* రాగం

мелодра́ма *ж* (*жанр*) మెలోడ్రామా

ме́лочность *ж* కసినపు (అల్ప) బుద్ధి

ме́лочный 1.: ~ **челове́к** చిల్లర విషయాలను పట్టించుకునేవాడు 2. (*мелкий*) చిల్లర, స్వల్పమైన; ~ **интере́с** చిల్లర

ме́лочь *ж* 1. *собир.* (*мелкие вещи*) చిల్లర వస్తువులు 2. *собир.* (*мелкие деньги*) చిల్లర 3. *перен.* (*пустяк*) అల్ప (తృణప్రాయ) విషయం

мел||ь *ж* మెరక, లోతులేని చోటు; **сесть на** ~**ь** а) మెరక పట్టు б) *перен. разг.* చిక్కులో పడు; **снять су́дно с** ~**и** పడవను నీటిలోకి తోయు ◇ **посади́ть кого́-л. на** ~**ь** ఒకరిని చిక్కులో పెట్టు

мелька́ть, мелькну́ть (*появляться*) మిణుకు మిణుకు మను; మెరియు (*о мыслях*)

мелькну́ть *сов. см.* мелька́ть

ме́льком *нареч.* హడావిడిలో, స్వల్పకాలం; **я ви́дел его́ то́лько** ~ నేను హడావిడిలో అతన్ని చూశాను ◇ **слы́шать** ~ యథాలాపంగా విను

ме́льник *м* మిల్లర్, మిల్లు యజమాని (*владелец мельницы*); మిల్లులో పనిచేసేవాడు (*работник на мельнице*)

ме́льниц||а *ж* మిల్లు, యంత్రం, తిరగలి, తిరుగల్లు; **ветряна́я** ~**а** గాలి మిల్లు, వాయు యంత్రం; **водяна́я** ~**а** నీటి మిల్లు, జల యంత్రం ◇ **кофе́йная** ~**а** కాఫీ మిల్లు; **лить во́ду на чью-л.** ~**у** ఒకరికి ఉపయోగపడు, ఒకరికి వినియోగపడు

мельхио́р *м* జర్మన్ సిల్వర్

мельча́йш||ий *превосх. ст. к* ме́лкий అతి సూక్ష్మ; **в** ~**х подро́бностях** అతి సూక్ష్మ వివరాలలో

мельча́ть, измельча́ть 1. (*становиться меньше*) చిన్నదగు 2. *перен.* భ్రష్టమగు, క్షీణించు

ме́льче *сравн. ст. к* ме́лкий 1. (*о величине*) [కంటె] చిన్న, సూక్ష్మ 2. (*о глубине*) [కంటె] మెరక, లోతులేని, లోతు తక్కువ

мелюзга́ *ж собир. разг.* 1. చిన్నారి పాపలు, చిట్టి పాపలు 2. *перен.* అల్ప జీవులు

мембра́на *ж* పొర

мемора́ндум *м* మెమొరాండం, విజ్ఞాపన పత్రం

мемориа́л *м архит.* మెమోరియల్, స్మారక కట్టడం, స్మారక చిహ్నం

мемориа́льный స్మారక చిహ్నం

мемуа́ры *мн.* జీవిత స్మృతులు

ме́на *ж* మార్పిడి, మారకం

ме́нее 1. *уст. сравн. ст. к* ма́лый [కంటె] చిన్నదైన 2. *сравн. ст. к* ма́ло [కంటె] తక్కువ; ~ **всего́ уда́чный** అంతకంటె తక్కువ అనుకూలమైన; ~ **ста рубле́й** వంద రూబుళ్లకంటె తక్కువ; **не** ~ 200 **страни́ц** 200 పేజీలకు తగ్గకుండా; **не** ~ **ва́жное** అంత

కంటె తక్కువ ముఖ్యం కాదు 3. (*служит для образования сравн. ст.*) తక్కువ; ~ красив తక్కువ అందమైన ◇ **более или ~** ఇంచు మించు; **ни более [и] ни ~ как...** ఎక్కువా తక్కువా కాని, బొటాబొటిగా

мензурка *ж* కొలవడానికి ఉపయోగించే గ్లాసు, మందు తాగడానికి ఉపయోగించే చిన్న గ్లాసు, కొలపాత్ర

менингит *м мед.* మెనింజైటిస్

менов||ой మారకపు; **~ая стоимость** మారకపు విలువ; **~ая торговля** మారకపు వ్యాపారం

менструация *ж* ముట్టు, రుతువు, మెన్సెస్

ментол *м* మెంథాలు

меньше 1. *сравн. ст. к* маленький [కంటె] చిన్నది; **этот дом ~ того** ఈ యిల్లు దాని కంటె (కన్న) చిన్నది **2.** *сравн. ст. к* мало [కంటె] తక్కువ; **~ всего** అతి చిన్న; **гораздо ~** చాల తక్కువ; **как можно ~** సాధ్యమైనంత చిన్నది (తక్కువ); **не ~** తగ్గకుండా

меньшевизм *м ист.* మెన్షెవిజం

меньшевик *м ист.* మెన్షెవిక్కు

меньшевистский *ист.* మెన్షెవిస్టు

меньш||ий 1. *сравн. ст. к* малый *и* маленький తక్కువ; **с ~ей разницей** తక్కువ తేడాతో **2.** *превосх. ст. к* малый *и* маленький అతి చిన్న (తక్కువ); **~ая часть** అతి తక్కువ (చిన్న) భాగం **3.** *разг.* (*младший*) అన్నిటికంటె చిన్న ◇ **по ~ей мере** *в знач. вводн. сл.* కనీసం, కనీస పక్షంలో; **самое ~ее** కనీసం

меньшинств||о *с* అల్ప సంఖ్యాక వర్గం, మైనారిటీ; **~о голосов** తక్కువ (అల్ప సంఖ్య) వోట్లు; **ничтожное ~о** అత్యల్ప సంఖ్యాక వర్గం, మైనారిటీ వర్గం; **быть в ~е** అల్ప సంఖ్యాక వర్గంలో ఉండు, మైనారిటీలో ఉండు

меню *с нескл.* **1.** (*подбор кушаний*) వంటకాల రకాలు **2.** (*листок*) వంటకాల జాబితా

меня *мест. рд. и вн. от* я: **~ не будет дома** నేను ఇంట్లో ఉండను; **он позвал ~** నన్ను పిలిపించాడు

менять *несов. в разн. знач.* (*вн.*) మార్చు; **~ бельё** బట్టలు మార్చుకొను; **~ деньги** డబ్బు మార్చు; **~ квартиру** ఇల్లు మార్చు; **~ направление** దిక్కును మార్చు; **~ скорость** వేగాన్ని మార్చు; **~ убеждения** అభిప్రాయాలు (దృక్పథాలు, నమ్మకాలు) మార్చుకొను; **это не меняет дела** ఇది ఉన్న పరిస్థితిని మార్చడం లేదు, దీనివల్ల పరిస్థితిలో మార్పేమీ లేదు

меня||ться *несов.* **1.** (*тв.*; *обмениваться*) మార్చుకొను; **~ться марками** తపాలా బిళ్ళలు మార్చుకొను **2.** (*сменять друг друга*) మారు; **часовые ~ются через четыре часа** ప్రతి నాలుగు గంటలకూ పహరావాళ్ళు మారుతూంటారు **3.** (*изменяться*) మారు, మార్పులు వచ్చు, మార్పులకు లోనై ఉండు; **~ться к лучшему** మంచికి మారు; **времена ~ются** కాలం మారుతూ ఉంటుంది ◇ **~ться в лице** ముఖాకృతి (ముఖవైఖరి) మార్చుకొను, ముఖ కవళికలు మారు

мер||а *ж* **1.** కొలత, కొలమానం; **~а веса** తూకం, బరువుల కొలమానం; **~а длины** పొడుగు (నిడివి) కొలత; **~а объёма** ఘన పరిమాణపు కొలత; **~а площади** చదరపు కొలత; **~а стоимости** విలువ కొలమానం; **~а труда** శ్రమ కొలమానం, ప్రమాణం **2.** (*предел*) హద్దు, పరిమితి; **всему есть ~а** ప్రతిదానికీ హద్దులుంటాయి, ప్రతిదానికీ పరిమితి ఉంటుంది; **не знать ~ы** హద్దులు (పరిమితులు) తెలియకపోవు **3.** (*средство*) చర్య; **~ы предосторожности** ముందు జాగ్రత్తలు; **принимать ~ы** చర్యలు తీసుకొను ◇ **высшая ~а наказания** *юр.* మరణ శిక్ష; **в ~у** (*столько, сколько нужно*) అవసరమైనంత; **не в ~у, сверх ~ы** మించి, మితిమీరి; **в ~у своих возможностей** తన ఉడతా భక్తితో; **по ~е возможности** సాధ్యమైనంతవరకు; **по крайней ~е** కనీసం

мерещит||ься, †померещиться *разг.* (*дт.*) కనిపించు, అనిపించు; **ему ~ся, что...** అతనికి అలా అనిపిస్తుంది; **он мне ~ся** అతను నాకు (అలా) అనిపిస్తున్నాడు

мерзавец *м* నీచుడు, అధముడు

мерзк||ий 1. నీచ[మైన]; **~ий поступок** నీచ కార్యం; నీచమైన పని **2.** (*очень плохой*) మురికి; **~ая погода** మురికి (అసహ్యమైన, అధ్వాన) వాతావరణం

мерзлота *ж* చలివల్ల గడ్డకట్టుకొని పోయిన భూమి (నేల); **вечная ~** చలివల్ల ఎల్లకాలం గడ్డకట్టుకొనిపోయి ఉండే భూమి (నేల)

мёрзлый (*промёрзший*) చలివల్ల (చలికి) పేరుకుపోయిన (గడ్డకట్టిన)

мёрзнуть, замёрзнуть **1.** మంచులా గడ్డకట్టుకొనిపోవు **2.** (*зябнуть*) (ఒకరికి) చలివేయు, చలిగా వుండు

мерзость *ж* **1.** (*свойство*) అతి దుర్మార్గం **2.** (*что-либо отвратительное*) అసహ్యం, దౌష్ట్యం, హేయత

меридиан *м геогр.* మధ్యాహ్న రేఖ

мерило *с* (*критерий*) గీటు రాయి, ప్రమాణ సూత్రం

мерин *м* విత్తులు కొట్టిన (బుడ్డ కొట్టిన) గుర్రం

мерить (*вн.*) **1.** *сов.* смерить కొలుచు; **~ на глаз** చూపులతో కొలుచు **2.** *сов.* померить (*примерять*) తొడుక్కొని చూచు ◇ **~ на свой аршин** తన

కుంచంతో ఇతరుల గింజలు కొలుచు, తన ప్రమాణంతో యితరులను లెఖ్ఖ కట్టు

мéриться, помéриться (*тв. с тв.*) కొలుచుకొను, తేల్చుకొను; ~ с кéм-л. рóстом ఒకరితో ఎత్తు కొలుచుకొను; ~ с кéм-л. сúлами ఒకరితో బలాబలాలు తేల్చుకొను

мéрк||а *ж* కొలమానం, కొలత, కొలతబద్ద; снимáть ~у కొలత తీసుకొను; шить плáтье по ~е కొలతను బట్టి దుస్తులు కుట్టు

меркантúльный (*своекорыстный*) స్వప్రయోజనపర, స్వార్థ పరాయణ, స్వార్థపర

мéркнуть, помéркнуть *прям., перен.* క్షీణించు, తగ్గి[పోవు], మాసిపోవు

Меркýрий *м астр.* బుధుడు

мéрны||й 1. కొలత, కొలవబడిన; ~м шáгом కొలత అడుగులతో **2.** (*служащий для измерения*) కొలతబద్ద

мероприя́тие *с* ఏర్పాటు; проводúть ~ [ఏదైనా] ఏర్పాటు చేయు

мéртвенность *ж* నిర్జీవత, కళాహీనత, కళా కాంతులు లేకపోవడం

мéртвенн||ый నిర్జీవ; ~ая блéдность బాగా పాలిపోయిన (వివర్ణమైపోయిన), కళా కాంతులు లేని

мертвéть, омертвéть (*затекать, неметь*) తిమ్మిరెక్కు, మొద్దుబారు

мертвéц *м* శవం, మృతకళేబరం, పీనుగు

мертвéцки *нареч.*: ~ пьян *разг.* చెడతాగిన, ఒళ్లు తెలియనట్టు (తెలియనంతగా) తాగిన

мертвечúна *ж собир.* చనిపోయిన జంతు మాంసం

мертворождённый 1. చచ్చి పుట్టిన, ప్రాణం లేకుండా పుట్టిన **2.** *перен.* నిరర్థకమైన, పుట్టీపుట్టనట్టుగా వుండే

мёртв||ый 1. చచ్చిన, చచ్చిపోయిన, మృతిచెందిన; ~ый человéк చచ్చిపోయిన మనిషి; ~ое тéло శవం, భౌతిక కాయం, మృత శరీరం **2.** *перен.* నిర్జీవ; ~ый гóрод నిర్జీవ నగరం; ~ые глазá నిర్జీవ నయనాలు ◇ ~ый сезóн నిస్తబ్ధ ఋతువు; ~ый час విశ్రాంతి; ~ый язы́к మృత భాష; ~ая тишинá అమిత (అతి, పరమ) నిశ్శబ్దం; ~ая пéтля *ав.* లూపు

мерцáние *с* మినుకు మినుకు మనడం

мерцáть *несов.* మినుకు మినుకు మంటూ (మను)

мéсиво *с* మిశ్రమం

месúть *несов.* (*вн.*) పిసుకు (*тесто*); మర్దించు (*глину*) ◇ ~ грязь *разг.* బురదలో యీడ్చుకుంటూ నడచు

местáми *нареч.* అక్కడక్కడ, అక్కడా అక్కడా

местéчко I *с уменьш. к* мéсто 1, 3 *и* 4 ◇ тёпленькое (тёплое) ~ కడుపులో చల్ల కదలని ఉద్యోగం

местéчко II *с* (*населённый пункт*) చిన్న వూరు (పట్టణం)

мести́ *несов.* **1.** *сов.* подмести́ (*вн.*) ఊడ్చు, తుడుచు; ~ пол నేల ఊడ్చు (తుడుచు) **2.**: метéль метёт మంచు తుపాను వీస్తోంది

мéстность *ж* ప్రదేశం, ప్రాంతం; гóрная ~ పర్వత ప్రదేశం; сéльская ~ గ్రామ సీమ

мéстн||ый 1. స్థానిక; ~ый жи́тель స్థానిక [ని]వాసి; ~ая промы́шленность స్థానిక పరిశ్రమలు **2.** (*не общий*) స్థానిక[మైన]; ~ое воспалéние స్థానికమైన వాపు; ~ое поврехдéние స్థానికమైన లోపం

мéст||о *с* **1.** స్థలం, స్థానం, చోటు; ~о назначéния గమ్య స్థానం; ~о погребéния ఖనన భూమి, సమాధి, ఘాట్; рабóчее ~о పనిచోటు; давáть ~о చోటు చేయు; занимáть пéрвое ~о (*в соревновании*) ప్రథమ స్థానం గెలుచు; класть на ~о దేని చోటులో (స్థానంలో) దాన్ని ఉంచు (పెట్టు); с ~а на ~о ఇక్కడినుంచి అక్కడికీ, అక్కడినుంచి ఇక్కడికీ **2.** (*в театре, поезде и т. п.*) సీటు; сидя́чее ~о కూర్చునే సీటు; ~о в больнúце పడక, బెడ్డు **3.** (*местность*) చోట; глухóе ~о నిర్జన ప్రదేశం, మారు మూల చోటు (ప్రదేశం) **4.** (*должность*) స్థానం, ఉద్యోగం; получáть ~о స్థానం పొందు, ఉద్యోగం దొరకు **5.** (*часть текста*) చోటు, ఫలానా చోట **6.** (*багаж*) సామాను ◇ на вáшем ~е మీ స్థానంలో, మీ బదులు; слáбое ~о బలహీనత; не к ~у అప్రస్తుతం; ни с ~а! కదలకు!; заставáть на ~е преступлéния నేరం చేస్తూండగా పట్టుకొను, కన్నంలో దొంగను పట్టుకొను; знать своё ~о తన స్థానం (అంతరం) తెలుసుకొను; имéть ~о తటస్థించు, సంభవించు; не находúть себé ~а ఏమీ తోచలేదు, ఏమీ తోచని స్థితిలో ఉండు; ставúть когó-л. на ~о ఎవరి స్థానంలో వారిని ఉంచు; убивáть на ~е అక్కడి కక్కడే చంపు

местожúтельство *с* రెసిడెన్సు, నివాసం, బస

местоимéние *с грам.* సర్వ నామం; вопросúтельное ~ ప్రశ్నవాచక సర్వ నామం; лúчное ~ పురుషబోధక సర్వ నామం; относúтельное ~ సంబంధ బోధక సర్వ నామం; указáтельное ~ నిర్దేశకసర్వనామం

местонахождéние *с* పత్తా, స్థల నిర్దేశం, ఉండే స్థలం (చోటు)

местоположéние *с* చోట, చోటు

местопребыва́ние *с* బస, పత్తా, నివాసం

месторасположе́ние *с см.* местонахожде́ние

месторожде́ние *с* నిక్షేపం, నిక్షిప్తం, గర్భప్రదేశం; ~ не́фти నూనె (చమురు) క్షేత్రం; ~ у́гля బొగ్గు నిక్షేపం

мест||ь *ж* పగ, కసి, ప్రత్యపకారం, ప్రతీకారం; жа́жда ~и ప్రతీకార వాంఛ

ме́сяц *м* 1. నెల, మాసం; ~ тому́ наза́д ఒక నెల క్రితం (కిందట); бу́дущий ~ వచ్చే నెల; ка́ждый ~ ప్రతీ నెల; про́шлый ~ గత నెల; теку́щий ~ ఈ నెల; в ма́рте ~е మార్చి నెలలో (మాసంలో) 2. (*луна*) చంద్రుడు, చందమామ; молодо́й ~ అమావాస్య ◇ медо́вый ~ మధుమాసం

месяца́ми *нареч.* నెలల తరబడి

ме́сячник *м* మాసోత్సవం; ~ сове́тско-инди́йской дру́жбы సోవియట్ భారత మైత్రీమాసోత్సవం

ме́сячный మాస, నెల; ~ окла́д నెల జీతం; ~ о́тпуск నెల సెలవు

мета́лл *м* లోహం; благоро́дные ~ы రాజలోహాలు; цветны́е ~ы అయసేతర (నాన్-ఫెర్రస్) లోహాలు

металли́ст *м* లోహపు పనివాడు

металли́чески||й లోహపు; ~е изде́лия లోహపు వస్తువులు

маталлоло́м *м* తుక్కు లోహం

металлообраба́тывающ||ий లోహకార; ~ая промы́шленность లోహకార పరిశ్రమ

металлоплави́льный లోహం కరిగించే ఫర్నేస్ (కొలిమి)

металлопрока́тный: ~ заво́д లోహాల రోలింగ్ ఫాక్టరీ, లోహపు రేకులు (కమ్మీలు) తయారు చేసే ఫాక్టరీ

металлоре́жущий: ~ стано́к లోహకోత యంత్ర పరికరం, లేతు

металлу́рг *м* లోహోత్పత్తిదారు, లోహశుద్ధి పనివాడు

металлурги́ческ||ий లోహ[శుద్ధి]; ~ий заво́д లోహశుద్ధి కర్మాగారం; ~ая промы́шленность లోహ పరిశ్రమ

металлу́рги́я *ж* లోహశుద్ధి; цветна́я ~ అయసేతర లోహ పరిశ్రమ; чёрная ~ ఇనుము ఉక్కు పరిశ్రమ

метаморфо́за *ж* రూపాంతరీకరణం, మారురూపం

мета́н *м* మీథేన్

мета́ние *с* విసరడం; ~ ди́ска *спорт.* డిస్కస్‌ను విసరడం ◇ ~ икры́ గుడ్లు పెట్టడం

мета́тельн||ый విసిరే, క్షిపణి; ~ое ору́жие విసిరే ఆయుధం

мета́ть, метну́ть (*вн.*) విసురు; ~ диск *спорт.* డిస్కస్‌ను విసురు ◇ ~ гро́мы и мо́лнии క్రోధావేశ పడు, మండిపడు; ~ жре́бий చీట్లు వేయు; ~ икру́ గుడ్లు పెట్టు

мета́ться *несов.* అటూ ఇటూ పరుగులెత్తు; ~ в посте́ли మంచంమీద అటూ ఇటూ దొర్లు (పొర్లు)

метафи́зик *м* అధిభౌతికవాది

метафи́зика *ж* అధిభౌతికవాదం

метафизи́ческий అధిభౌతికవాద

мета́фора *ж лит.* రూపకం, ఉత్ప్రేక్షాలంకారం, రూపకాలంకారం

метафори́ческий రూపకాలంకారిక

мете́лица *ж разг. см.* мете́ль

метёлка *ж см.* метла́

мете́ль *ж* మంచు తుపాను

метео́р *м* ఉల్క

метеори́т *м* విచ్ఛిన్న ఉల్క

метеоро́лог *м* వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు (శాస్త్రవేత్త, పరిశోధకుడు)

метеорологи́ческ||ий వాతావరణానికి సంబంధించిన; ~ая ка́рта వాతావరణానికి సంబంధించిన పటం, వాతావరణ పటం; ~ая ста́нция వాతావరణశాస్త్ర (వాతావరణ పరిశోధన) కేంద్రం; ~ие усло́вия వాతావరణ పరిస్థితులు

метеороло́гия *ж* వాతావరణ శాస్త్రం

мети́ловый: ~ спирт వుడ్ స్పిరిట్

мети́с *м* సంకర (మిశ్ర) జాతివాడు

ме́тить I, **наме́тить, поме́тить** (*вн.*; *ставить метки*) గుర్తు పెట్టు

ме́тит||ь II *несов.* 1. (в *вн.*; *целиться*) గురి (లక్ష్యం) పెట్టు 2. *разг.*: он ~ в генера́лы అతను జనరల్ కావాలని వాంఛిస్తున్నాడు (అపేక్షిస్తున్నాడు)

ме́титься *несов. см.* ме́тить II 1

ме́тка *ж* గుర్తు

ме́тк||ий 1. గురికాడు (*о человеке*); నిశిత, తీక్ష్ణ, వాడి (*о глазе*); గురితప్పని (*о пуле, ударе*); గురితప్పని (*о выстреле*) 2. *перен.* యుక్తమైన, సముచితమైన; ~ое замеча́ние యుక్తమైన (సముచితమైన) గమనిక

ме́ткость *ж* 1. (*выстрела и т. п.*) గురితప్పకుండడం, కచ్చితం; ~ гла́за వాడి చూపు 2. *перен.* సముచితత్వం, యుక్తత; ~ замеча́ния గమనిక సముచితత్వం

метла́ *ж* చీపురుకట్ట ◇ но́вая ~ чи́сто метёт *посл.* కొత్త ఒక వింత పాత ఒక రోత

метну́ть *сов. см.* мета́ть

ме́тод *м* 1. (*способ познания*) పద్ధతి; диалек-

ти́ческий ~ గతితార్కికవాద పద్ధతి 2. (*способ действия*) పద్ధతి, రీతి, విధానం; ~ лече́ния చికిత్సా పద్ధతి (విధానం); ~ рабо́ты పనిచేసే పద్ధతి

мето́дика *ж* పద్ధతులు; ~ преподава́ния иностра́нных языко́в విదేశ భాషా బోధనా పద్ధతులు

методи́ческ||ий 1. బోధన (పరిశీలన) పద్ధతికి సంబంధించిన; ~ое посо́бие బోధన పద్ధతికి సంబంధించిన గ్రంథం 2. (*последовательный*) క్రమబద్ధమైన, క్రమానుసారమైన

методологи́ческий వైధానిక, పరిశీలనా పద్ధతి

метр *м* 1. మీటరు; длино́й в ~ ఒక మీటరు పొడుగు 2. (*линейка, лента*) కొలతబద్ద, కొలబద్ద

метра́ж *м* 1. (*длина*) పొడవు 2. (*площадь*) వైశాల్యం

ме́трика *ж* (*свидетельство о рождении*) జనన (బర్త్) సర్టిఫికెటు

метри́ческ||ий I: ~ая систе́ма мер మెట్రిక్ (దశాంశ) పద్ధతి

метри́ческ||ий II: ~ая кни́га జనన, మరణ, వివాహాల రిజిస్టరు

метро́ *с нескл. см.* метрополите́н

метрополите́н *м* మెట్రో, భూగర్భ రైల్వే

метропо́лия *ж* సామ్రాజ్య దేశం

мех I *м* 1. *тк. ед.* (*шерсть*) బొచ్చు 2. (*мн.* ~а́; *шкура*) తోలు 3. (*мн.* ~и́; *для вина*) సారా (తోలు) తిత్తి

мех II *м см.* мехи́

механиза́тор *м* వ్యవసాయక యంత్రాల ఆపరేటరు

механиза́ция *ж* యాంత్రికీకరణ

механизи́рованн||ый యాంత్రికృత[మైన]; ~ое се́льское хозя́йство యాంత్రికృత వ్యవసాయం; ~ые войска́ మోటారు సైనిక దళాలు

механизи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) యాంత్రీకృతం (యాంత్రీకరణం) చేయు

механи́зм *м* 1. మెకానిజం (*внутреннее устройство машины*); యంత్రం, యాంత్రిక సాధనం (*машина*); подъёмный ~ ఎత్తే యంత్రం; часово́й ~ గడియారపు బిస 2. *перен.* యంత్రాంగం; госуда́рственный ~ రాజ్య యంత్రాంగం

меха́ник *м* మెకానిక్, మెకానికల్ ఇంజనీరు

меха́ника *ж* యంత్రశాస్త్రం, యాంత్రిక శాస్త్రం, యంత్రగతిశాస్త్రం; прикладна́я ~ వినియుక్త (అనుష్ఠిత) యంత్రశాస్త్రం; теорети́ческая ~ సైద్ధాంతిక యంత్ర శాస్త్రం

механисти́ческий యాంత్రిక

механи́чески *нареч.* (*машинально*) యాంత్రికంగా, యంత్రంలాగా, అప్రయత్నంగా

механи́ческ||ий 1. యాంత్రిక; ~ая обрабо́тка యాంత్రిక తయారీ; ~ое обору́дование యంత్రాలు 2. (*машинальный*) యాంత్రిక, అప్రయత్న; ~ие движе́ния యాంత్రిక చలనాలు, అప్రయత్న కదలికలు

мехи́ *мн.* (*ед.* мех *м*; *кузнечные*) కొలిమి తిత్తులు

мехово́||й బొచ్చు, ఫర్; ~й воротни́к బొచ్చు (ఫర్) కాలరు; ~е пальто́ బొచ్చు ఓవర్‌కోటు, ఫర్ కోటు

меч *м* ఖడ్గం, కత్తి

ме́ченый గుర్తు వేయబడిన (పెట్టిన); ~ а́том *физ.* గుర్తు పెట్టిన అణువు

мече́ть *ж* మసీదు

мечт||а́ *ж* స్వప్నం, ఆశ, కల; несбы́точная ~а́ వ్యర్థమయిన (వృథా) కల, గాలికల; предава́ться ~а́м [పగటి] కలలు గను; э́то то́лько ~ы́ ఇది కల మాత్రమే; его́ ~а́ сбыла́сь అతని ఆశ (కల) నెరవేరింది (నిజమైంది)

мечта́ни||е *с см.* мечта́; пусты́е ~я వ్యర్థమైన (వృథా, పగటి) కలలు, శుష్క స్వప్నాలు

мечта́тель *м* స్వాప్నికుడు

мечта́тельность *ж* భ్రమాశీలత, స్వప్నశీలత, స్వాప్నిక స్వభావం

мечта́тельный 1. స్వప్నమయ, భ్రమాశీల 2. (*полный мечты*) పూర్తిగా భ్రమలతో నిండిన

мечта́||ть *несов.* కలలు గను, ఆశపడు; ఉవ్విళ్ళూరు (*сильно желать*); ~ть о чём-л. దేన్ని గురించైనా కలలు గను, దేనినైనా చేయాలని అనుకొను (కలలు గను); он ~ет стать меха́ником అతడు మెకానిక్ కావాలని ఆశపడుతున్నాడు

мешани́на *ж разг.* గందరగోళం, కలగూరగంప, కలగాపులగం

меша́||ть I, помеша́ть (*дт.*) ఆటంకపరచు, అడ్డగించు, అరికట్టు, అడ్డుపెట్టు (*препятствовать*); ఇబ్బంది పెట్టు, శ్రమ పెట్టు (*беспокоить*); я вам не ~ю? నేను మిమ్మల్ని ఏమీ కలతపెట్టడం లేదు కదా?, నేను మీ పని పాడుచేయడం లేదు కదా?; что нам ~ет уе́хать? మమ్మల్ని ఏదీ ఆపలేదు? ◇ не ~ет..., не ~ло бы сде́лать э́то *разг.* అది చేయడం మంచిది

меша́ть II, помеша́ть (*вн.*) 1. (*размешивать*) కలియబెట్టు, కదిలించు 2. *тк. несов.* (*смешивать*)

కలుపు; ~ ка́рты పేక ముక్కలు కలుపు; ~ кра́ски రంగులు కలుపు

меша́ться *несов. разг.* 1. (*быть помехой*) అడ్డం పడు 2. (в *вн.*; *вмешиваться*) (లో) జోక్యం కలిగించుకొను, జోలికి వచ్చు, (కి) అభ్యంతరం పెట్టు; ~ в чужи́е дела́ ఇతరుల పనులలో జోక్యం కలిగించుకొను

ме́шкать, проме́шкать ఆలస్యం (జాగు) చేయు; ~ с отъе́здом పోవడంలో (పోకలో) ఆలస్యం చేయు

мешкова́тый 1. (*об одежде*) వదులుగా వేలాడే 2. (*о человеке*) వికారమైన

мешкови́на *ж* గోనెగుడ్డ, నారపట్ట

меш||о́к *м* సంచి; вещево́й ~о́к సామాను సంచి ◇ ~ки́ под глаза́ми *разг.* కను పొట్టల వాపు (ఉబ్బు); пла́тье сиди́т ~ко́м దుస్తు వదులుగా ఉంది

мещани́н *м* 1. మధ్య తరగతివాడు 2. *перен.* అల్ప బుద్ధి, సంకుచిత మనస్కుడు, కూపస్థమండూక మనస్తత్వం గలవాడు

меща́нка *ж* 1. మధ్య తరగతి స్త్రీ 2. *перен.* అల్ప బుద్ధి, సంకుచిత మనస్కురాలు

меща́нск||ий 1.: ~ое сосло́вие మధ్య తరగతి 2. *перен.* అల్పబుద్ధి, సంకుచిత మనస్సుగల; ~ий предрассу́док అల్పబుద్ధి దురభిప్రాయం (దురభిమానం)

меща́нство *с* 1. (*сословие*) మధ్య తరగతి వర్గం 2. *перен.* అల్పబుద్ధి తత్వం, సంకుచిత మనస్కత, కూపస్థ మండూక మనస్తత్వం

миг *м* క్షణం, ఘడియ, కనురెప్ప (లిప్త) పాటు ◇ в оди́н ~ ఒక్క క్షణంలో, కనురెప్ప పాటులో

мига́||ть, мигну́ть 1. కనురెప్ప వాల్చు; не ~я రెప్ప వాల్చకుండా 2. (*дт.*; *подавать знак глазами*) (కి) కండ్లతో సంజ్ఞచేయు, కన్ను గీటు (కొట్టు), కనుసైగ చేయు 3. *перен. разг.* (*мерцать*) మిణుకు మిణుకు మను, మినుకు మినుకు మను, మిణకరించు, చీకిరించు

мигну́ть *сов. см.* мига́ть

ми́гом *нареч. разг.* ఒక్క క్షణంలో, చివ్వున

мигра́ция *ж* వలస, వలసపోవడం

мигре́нь *ж* తలనొప్పి

мигри́ровать *несов.* వలసపోవు

мизантро́п *м* మానవ ద్వేషి

мизе́рный అతి స్వల్పమైన

мизи́нец *м* చిటికెన (చిటికిన) వేలు

микро́б *м* మైక్రోబ్, సూక్ష్మ జీవి, సూక్ష్మ క్రిమి

микробиоло́гия *ж* సూక్ష్మజీవ శాస్త్రం, మైక్రో బయాలజీ

микрокли́мат *м* మైక్రో (సూక్ష్మ పరిసర) వాతావరణం

микро́н *м* మైక్రాన్

микроорганизм *м* అతి సూక్ష్మ జీవి, మైక్రో ఆర్గానిజం

микропо́рист||ый: ~ая рези́на సూక్ష్మ రంధ్రాలున్న రబ్బరు

микроско́п *м* సూక్ష్మదర్శిని; рассма́тривать под ~ом సూక్ష్మదర్శినితో పరిశీలించు

микроскопи́ческий 1. సూక్ష్మదర్శిని సహాయంతో చేసిన; ~ ана́лиз సూక్ష్మదర్శిని సహాయంతో చేసిన పరిశీలన 2. (*видимый только в микроскоп, чрезвычайно маленький*) అతి సూక్ష్మమైన

микрофо́н *м* మైక్రోఫోను; говори́ть в ~ మైకులో మాట్లాడు; говори́ть перед ~ом మైకుముందు మాట్లాడు

микроэлеме́нты *мн.* (*ед.* микроэлеме́нт *м*) సూక్ష్మమైన పదార్థాలు, అతి సూక్ష్మ మూల ద్రవ్యాలు

миксту́ра *ж* మిక్శ్చర్, మిశ్రమౌషధం; ~ от ка́шля దగ్గు మందు

милитариза́ция *ж* సైనికీకరణ

милитаризи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) సైనికీకరించు

милитари́зм *м* సైనికతత్వం, సైనికీకరణవాదం

милитари́ст *м* సైనికీకరణవాది, సైనికవాది

милитаристи́ческ||ий సైనికీకరణ సంబంధమైన, సైనికవాద; ~ая поли́тика సైనికవాద (సైనికీకరణ) విధానం

милитари́стский *см.* милитаристи́ческий

милиционе́р *м* పోలీసువాడు, మిలీషియావాడు

мили́ция *ж* 1. పోలీసు, మిలీషియా 2. *собир.* పోలీసువాళ్లు, మిలీషియావాళ్లు

миллиа́рд *м* వంద కోట్లు, శతకోటి

миллиарде́р *м* కోటీశ్వరుడు

миллигра́мм *м* మిల్లిగ్రాం

миллиме́тр *м* మిల్లిమీటరు

миллио́н *м* పదిలక్షలు, మిలియన్; со́тни ~ов люде́й కోటానుకోట్ల ప్రజలు

миллионе́р *м* లక్షాధికారి, కోటీశ్వరుడు

миллио́нный 1. *числ.* మిలియనులో ఒక వంతు, పది లక్షల వంతు 2. (*оцениваемый в миллион*) లక్షల విలువ చేసే; ~ дохо́д లక్షల ఆదాయం

ми́ло *нареч.* చక్కగా

милови́дный సొగసైన, చక్కనైన

милосе́рдие *с* కనికరం, కరుణ, దయ

милосе́рдный కనికరంగల, కరుణార్ద్రమైన, కారుణ్య

మైన, దయగల; ~ постýпок కారుణ్యమైన (కనికరంగల) చర్య; ~ человéк కనికరంగల (దయగల) మనిషి

ми́лостивый *уст.* కరుణగల, దయాదాక్షిణ్యాలుగల; ~ взгляд చల్లని చూపు ◇ ~ госудáрь మహాశయా

ми́лостын||я *ж* భిక్షం, దానం, బిచ్చం; подавáть ~ю ముష్టి పెట్టు (వేయు), బిచ్చమిచ్చు; проси́ть ~ю భిక్షమెత్తు, బిచ్చం (ముష్టి) ఎత్తుకొను

ми́лост||ь *ж* 1. *(благодеяние)* ధర్మం, ప్రసాదం; вели́кая ~ь మహా ప్రసాదం; окáзывать ~ь комý-либо ఒకరికి ధర్మం చేయు 2. *уст.* *(пощада, помилование)* దయాధర్మాలు 3. *(благосклонность)* ఆదరం, దాతృత్వం, ధర్మం, ఈవి; быть в ~и у когó-л. ఒకరి ఆదరం కింద వుండు; зави́сеть от ~и когó-л. ఒకరి దయాదాక్షిణ్యాంపై ఆధారపడు ◇ сдавáться на ~ь победи́теля శత్రు దయాధర్మాలకు లోనగు; вáша ~ь *уст.* దేవరా; ~и прóсим! సుస్వాగతం, దయచేసి రండి!; по ~и когó-л. *ирон.* ఒకరి ధర్మం చేతనైనా

ми́лый 1. *(хороший)* మంచి, సొగసుగా వున్న, చక్కని 2. *в знач. сущ. м* బంగారు (చిట్టి) తండ్రీ

ми́ля *ж* మైలు; морскáя ~ సముద్రపు [కొలతలో] మైలు, నావిక మైలు

мим *м* మూగాభినయ నటుడు

ми́мика *ж* హావం, హావభావాలు

мими́ческий మూగ సంజ్ఞ, మూగాభినయ

ми́мо I *нареч.* 1. *(не останавливаясь)* దాటి; проходи́ть ~ దాటిపోవు 2. *(не попадая)* గురి తప్పి; бить ~ గురి తప్పు 3. *(минуя)* పక్కన II *предлог (рд.)* 1. *(около, возле)* పక్కగా; проходи́ть ~ магази́на షాపు పక్కనుంచి దాటిపోవు 2. *(не попадая)*: бить ~ цéли గురి తప్పు

мимоéздом *нареч. разг.* దారిలో

мимóза *ж* లజ్జాళువు

мимолётный క్షణికమైన, క్షణభంగురమైన; ~ взгляд క్షణభంగురమైన (క్షణికమైన, వేగమైన) చూపు

мимохóдом *нареч.* 1. *(по пути)* దారిలో, వెళ్తూండగా 2. *(между прочим)* అన్నట్టు, సందర్భవశాత్తూ, ప్రస్తావవశాన

ми́н||а I *ж воен.* 1. మందుపాతర; ~а замéдленного дéйствия టైమ్ మందుపాతర; подвóдная ~а నీటిలో తేలే మందుపాతర; взрывáть ~у మందుపాతర పేల్చు 2. *(снаряд миномёта)* మిస్సైల్

ми́н||а II *ж* *(выражение лица)* ముఖాకృతి, ముఖభంగిమ; дéлать ки́слую ~у ముఖం చిట్లించుకొను

минарéт *м* మసీదు శిఖరం (గోపురం)

минда́лина *ж* 1. బాదంకాయ 2. *анат.* టాన్సిల్

минда́ль *м* 1. *(дерево)* బాదం [చెట్టు] 2. *собир.* *(плоды)* బాదం కాయలు

минда́льн||ый బాదం[కాయ]; ~ый зáпах బాదం వాసన; ~ое печéнье బాదం బిస్కట్లు

минёр *м* మైనరు, మందుపాతరలు పెట్టేవాడు (నాటేవాడు)

минерáл *м* ఖనిజం

минералóгия *ж* ఖనిజశాస్త్రం

минерáльн||ый ఖనిజ; ~ая водá ఖనిజ జలం; ~ые удобрéния ఖనిజ ఎరువులు

миниатю́ра *ж* 1. *(рисунок)* చిరు చిత్రం 2. *(небольшое произведение)* చిన్న రచన

миниатю́рный మిక్కిలి చిన్నదైన, చిరు

минимáльно *нареч.* అతి తక్కువగా, కనీసం, కనిష్ఠం

минимáльн||ый అతి తక్కువ (తక్కువైన), కనీస [మైన]; ~ый срок కనీసమైన వ్యవధి; ~ая зарплáта కనీస వేతనం; ~ое коли́чество అతి తక్కువ పరిమాణం

ми́нимум *м* 1. అతి తక్కువ, కనీస సంఖ్య; доводи́ть до ~а కనీస స్థాయికి (సంఖ్యకు) తీసుకువచ్చు 2. *(совокупность самого необходимого)* కనీసం, కనిష్ఠం 3. *в знач. нареч.* *(самое меньшее)* కనీసం; э́то стóит ~ пять рублéй ఇది కనీసం ఐదు రూబుళ్ల అవుతుంది ◇ прожи́точный ~ బతకడానికి అవసరమైన కనీసాదాయం

мини́рование *с* మందుపాతరలు నాటడం (పెట్టడం)

мини́рованный: ~ учáсток మందుపాతరలు ఉన్న ప్రదేశం

мини́ровать *несов. и сов.* *(вн.)* మందుపాతరలు నాటు (పెట్టు)

министéрский మంత్రి[త్వ]; ~ пост మంత్రి పదవి

министéрство *с* మంత్రిత్వం, మంత్రిత్వ (మంత్రి) శాఖ, మంత్రివర్గం; ~ инострáнных дел విదేశాంగ మంత్రిత్వ శాఖ; ~ сéльского хозя́йства వ్యవసాయ మంత్రిత్వ శాఖ

мини́стр *м* మంత్రి

ми́нн||ый మందుపాతర; ~ое пóле మందుపాతరలు ఉన్న ప్రదేశం (ప్రాంతం)

минова́||ть *сов.* 1. *тж. несов.* *(вн.; проезжать, проходить мимо)* దాటు, దాటి వెళ్లు 2. *(рд.; избежать)* తప్పు, తప్పించుకొను; емý не ~ть наказáния అతనికి శిక్ష తప్పదు, అతను శిక్ష తప్పించుకోలేదు 3. *(окончиться)* [అయి]పోవు, గతించిపోవు, గడచిపోవు,

గడుచు; зима́ ~ла శీతాకాలం [అయి]పోయింది; опа́сность ~ла ప్రమాదం గతించిపోయింది (గడచిపోయింది, దాటిపోయింది) ◇ чему́ быть, того́ не ~ть *посл.* జరిగేది జరుగుతుంది, జరిగేదేదో జరిగితీరుతుంది

миноиска́тель *м* మైన్ డిటెక్టర్, మందుపాతరలను కనిపెట్టే సాధనం

миномёт *м* మోర్టర్

миноно́сец *м* టార్పెడో నౌక; эска́дренный ~ డిస్ట్రాయర్

мину́вш||ий 1. గత, పోయిన; ~ее вре́мя గడిచిన (గత) కాలం; ~ие дни గడిచిపోయిన (గతించిన) రోజులు; ~ей зимо́й గత (పోయిన) శీతాకాలం **2.**: ~ее *в знач. сущ. с* గడిచిపోయిన రోజులు

ми́нус *м* **1.** *(знак)* ఋణ సంజ్ఞ, మైనస్ గుర్తు **2.** *неизм. (для указания на вычитание)* మైనస్, ఋణం; пять ~ три ఐదు మైనస్ మూడు **3.** *(ниже нуля — о температуре)* మైనస్ **4.** *перен. разг. (недостаток)* లోపం

мину́т||а *ж* **1.** నిమిషం, నిముషం, క్షణం; без пятна́дцати ~ два పావు తక్కువ రెండు గంటలు; де́сять ~ тре́тьего రెండు గంటల పది నిమిషాలు **2.** *(единица измерения углов и дуг)* వంతు, అంశం; 60°40′ восто́чной долготы́ తూర్పు రేఖాంశంలో 60 డిగ్రీల 40 అంశాలు (వంతులు) ◇ в да́нную ~у ప్రస్తుతం, ప్రస్తుతానికి, ఇప్పుడు; с ~ы на ~у ఏ క్షణంలోనైనా; подожди́те ~у *разг.* ఒక నిమిషం ఉండండి; сию́ ~у తక్షణమే, ఇప్పుడే; в после́днюю ~у చివరిక్షణంలో

мину́тн||ый 1.: ~ая стре́лка నిమిషం ముల్లు **2.** ఒక నిమిష కాలం వుండే *(длящийся минуту)*; క్షణిక, క్షణభంగురమైన *(кратковременный)*; క్షణభంగుర, అస్థిర, క్షణిక *(преходящий)*; ~ый успе́х క్షణిక (అస్థిర) విజయం; ~ая встре́ча స్వల్పకాలిక సమావేశం; ~ая ра́дость క్షణభంగురమైన ఆనందం; ~ое молча́ние క్షణిక మౌనం (నిశ్శబ్దం) ◇ э́то ~ое де́ло ఇది క్షణిక (స్వల్ప కాలిక) వ్యవహారం

мину́ть *сов.* **1.** *см.* минова́ть 1 *и* 3; **2.** *(исполниться)*: ему́ ми́нуло три́дцать лет అతనికి ముప్పై దాటింది; ему́ ско́ро ми́нет два́дцать лет అతనికి త్వరలోనే ఇరవై ఏళ్లు నిండుతాయి

мир I *м в разн. знач.* ప్రపంచం; జగత్తు, విశ్వం *(вселенная)*; లోకం, జగత్తు *(круг людей)*; анти́чный ~ ప్రాచీన (పురాతన) ప్రపంచం; живо́тный ~ జంతు ప్రపంచం (జగత్తు); литерату́рный ~ సాహిత్య ప్రపంచం (జగత్తు); расти́тельный ~ వనస్పతి (వృక్ష) జగత్తు, వృక్ష ప్రపంచం; театра́льный ~ నాటకరంగ ప్రపంచం; чита́тельский ~ పాఠకుల (పాఠక) లోకం, పాఠక ప్రపంచం; во всём ~е ప్రపంచ మంతటిలో ◇ по́ ~у пойти́ బికారి అగు, భిక్షుకుడగు

мир II *м* శాంతి; శాంతం *(покой)*; про́чный ~ సుస్థిర శాంతి; борьба́ за ~ శాంతి పరిరక్షణకు పోరాటం; оплóт ~а శాంతి దుర్గం; жить в ~е శాంతంగా జీవించు (బతుకు); заключа́ть ~ శాంతి సంధి చేసుకొను ◇ отпуска́ть кого́-л. с ~ом శాంతంగా వుండనిచ్చు

мира́ж *м* మృగతృష్ణ, ఎండమావులు, మరీచిక

мири́ть, помири́ть *(вн. с тв.)* (ఒకరిని ఒకరితో) సమాధాన పరచు

мири́ться (с *тв.*) **1.** *сов.* помири́ться *(прекращать вражду)* (ఒకరితో) సమాధానపడు **2.** *сов.* примири́ться *(терпимо относиться)* (దేనితోనైనా) సరిపుచ్చుకొను, దేనినైనా సహించు; ~ с положе́нием పరిస్థితులతో సరిపుచ్చుకొను, పరిస్థితులను సహించు

ми́рно *нареч.* శాంతియుతంగా, ప్రశాంతంగా; ~ разгова́ривать ప్రశాంతంగా (శాంతంగా) మాట్లాడు; жить ~ ప్రశాంతంగా (క్షేమంగా, శాంతంగా) జీవించు; он настро́ен ~ అతను ప్రశాంతంగా వున్నాడు

ми́рн||ый 1. శాంతియుత; ~ая поли́тика శాంతియుత విధానం; ~ое сосуществова́ние శాంతియుత సహజీవనం **2.** *(миролюбивый)* శాంత[మైన], ప్రశాంత; ~ый разгово́р ప్రశాంత సంభాషణ; ~ый хара́ктер ప్రశాంత స్వభావం; ~ый челове́к శాంతమైన మనిషి, శాంత పురుషుడు

мировоззре́ние *с* మానవతా దృష్టి, ప్రపంచ దృక్పథం

миров||о́й ప్రపంచ; ~о́й реко́рд ప్రపంచ రికార్డు; ~о́й ры́нок ప్రపంచ మార్కెటు; ~а́я война́ ప్రపంచ యుద్ధం; ~о́е простра́нство విశ్వాంతరాళం

мирозда́ние *с книжн.* విశ్వం, జగత్తు

миролюби́в||ый శాంతికాముక; ~ая поли́тика శాంతియుత (శాంతికాముక) విధానం; ~ые си́лы ми́ра ప్రపంచంలోని శాంతికాముకులు (శాంతికాముక శక్తులు)

миролю́бие *с* శాంతికాముకత

мирско́й *уст. (не духовный)* లౌకిక, ఐహిక

ми́ска *ж* గిన్నె; супова́я ~ సూపు (చారు) గిన్నె

ми́ссия *ж* **1.** *(поручение)* రాయబారం, కార్యం; тяжёлая ~ కష్టమైన కార్యం **2.** *(предназначение)* కర్తవ్యం, విధి; высо́кая ~ поэ́та కవి ఉన్నత కర్తవ్యం **3.** *(дипломатическое представительство)* దౌత్య రాయబార వర్గం **4.** *(дипломатическая делегация)*

రాయబారం; вое́нная ~ సైనిక రాయబారం; торго́вая ~ వాణిజ్య రాయబారం

ми́стик *м* మాయావాది, మార్మికవాది

ми́стика *ж* మాయావాదం, మార్మికవాదం

мистифика́тор *м* మాయచేసేవాడు

мистифика́ция *ж* మాయచేయడం

мистифици́ровать *несов. и сов. (вн.)* మాయ చేయు

мистици́зм *м* మాయావాదం, మార్మికవాదం

мисти́ческий మాయ (మాయా), మార్మిక

ми́тинг *м* [బహిరంగ] సభ

миф *м* **1.** పురాణం **2.** *перен.* కట్టుకథ

мифи́ческ||ий **1.** పురాణ **2.** *перен. разг.* కల్పిత; ~ая ли́чность కల్పిత వ్యక్తి

мифологи́ческий పురాణ, పౌరాణిక

мифоло́гия *ж (совокупность мифов)* పురాణాలు, పురాణ గాథలు

ми́чман *м мор.* వారంట్ ఆఫీసరు

мише́нь *ж* **1.** గురి, లక్ష్యం **2.** *перен.* లక్ష్యం

мишура́ *ж* కాకిబంగారం, ముచ్చిబంగారం

младе́нец *м* పసిబిడ్డ, బిడ్డ, శిశువు, పసిపాప; груд- но́й ~ చంటిబిడ్డ

младе́нческий బిడ్డ, పిల్ల, శైశవ; ~ ле́пет పసిబిడ్డ తొక్కు పల్కులు, జిలిబిలి మాటలు

младе́нчество *с* శిశుత్వం, శైశవం

мла́дш||ий **1.** *(по возрасту)* చిన్న; కడగొట్టు, కడసారపు *(самый молодой)*; ~ая сестра́ చెల్లెలు **2.** *(по положению)* జూనియర్, కింది; ~ий кома́ндный соста́в నాన్ కమిషన్డ్ ఆఫీసర్లు (సైనికాధికార్లు); ~ий нау́чный сотру́дник జూనియర్ పరిశోధకుడు

млекопита́ющие *мн.* (*ед.* млекопита́ющее *с*) *зоол.* సస్తనములు

мле́чный: Мле́чный Путь *астр.* ఆకాశగంగ, నక్షత్ర వీథి, పాల పుంత

мне *мест.* **1.** *дт. от* я: ко ~ నాదగ్గర, నాకు **2.** *пр. от* я: обо ~ నన్ను గురించి

мне́ни||е *с* అభిప్రాయం, భావం, తలపు; обще́ственное ~е ప్రజాభిప్రాయం; обме́н ~ями పరస్పర సమాలోచనలు; выска́зывать своё ~е తన అభిప్రాయం వెలిబుచ్చు (వ్యక్తం చేయు); име́ть своё ~е సొంత అభిప్రాయం కలిగివుండు; разделя́ть чьё-л. ~е ఒకరి అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకొను, ఒకరి అభిప్రాయంతో ఏకీభవించు; он сли́шком высо́кого ~я о себе́ తనను గురించి అతనికి చాలా గొప్ప అభిప్రాయం, అతనికి మిడిసిపాటు ఎక్కువ; по моему́ ~ю నా అభిప్రాయంలో

мни́м||ый **1.** కల్పిత, మనః కల్పిత, ఊహాత్మక, భ్రమాజనితమైన; ~ая величина́ *мат.* కల్పిత విలువ; ~ые экономи́ческие вы́годы భ్రమాజనితములైన ఆర్థిక లాభాలు **2.** *(притворный)* కపట, దొంగ, కుహనా; ~ый больно́й దొంగ జబ్బుగలవాడు, జబ్బు నటించేవాడు

мни́тельность *ж* అనుమాన మనస్తత్వం; అపనమ్మకం *(недоверчивость)*

мни́тел||ьный అనుమాన మనస్తత్వం గల; он о́чень ~ен అతడు పరమ అనుమానస్తుడు

мнить *несов. уст.* భావించు ◇ сли́шком мно́го о себе́ ~ తనను [గురించి] మిడిసిపాటు ఎక్కువ

мно́гие *мн.* **1.** చాలా, అనేక; ~ стра́ны చాలా (అనేక) దేశాలు; во мно́гих отноше́ниях చాలా విషయాలలో **2.** *в знач. сущ. мн.* పలువురు; ~ из них వాళ్లలో చాలామంది

мно́го *нареч.* **1.** చాలా, ఎక్కువ, బోలెడు, పలు; ~ дете́й చాలామంది (గంపెడు) పిల్లలు; ~ книг చాలా (అనేక) పుస్తకాలు; ~ рабо́ты పని బోలెడంత (చాలా ఎక్కువ) వుంది; ~ раз చాలా (ఎక్కువ) మార్లు (సార్లు); ~ разгова́ривать ఎక్కువగా మాట్లాడు; у него́ ~ де́нег అతని దగ్గర డబ్బు మూలుగుతూ వుంది **2.** *разг. (при сравн.; гораздо)* మరింత; ~ лу́чше మరింత మేలుగా; ~ спосо́бнее మరింత ఎక్కువ శక్తిసామర్థ్యాలు గల[వాడు] ◇ ~ ты зна́ешь! *разг.* నీ మొహం

многобо́рье *с спорт.* కొన్ని రకాల క్రీడల పోటీ

многобра́чие *с* బహు భార్యాత్వం

многовеко́в||ой వందల సంవత్సరా లనాటి; ~а́я исто́рия శతాబ్దాల (వందల సంవత్సరాల) చరిత్ర; ~а́я мечта́ అనాదిగా వున్న కల

многово́дный జలమయమైన, జలమయమై వుండే

многогра́нник *м мат.* బహుతలాలు గలది, బహుముఖి

многогра́нн||ый **1.** బహుతలాల **2.** *перен.* బహుముఖ; ~ая де́ятельность బహుముఖ కార్యకలాపాలు

многоде́тн||ый: ~ая мать బహు సంతానవతి; ~ая семья́ బహు సంతాన సంసారం

мно́гое *с* చాలా; я уже́ ~ сде́лал [నేను చాలా చేశాను

многожёнство *с* బహు భార్యాత్వం

многозначи́тельный **1.** *(имеющий большое значение)* చాలా ముఖ్యమైన (ప్రాముఖ్యం గల) **2.** *(выразительный)* మనఃపూర్వకమైన; ~ взгляд మనఃపూర్వకమైన చూపు

многозна́чн||ый **1.** *мат.* బహు సంఖ్యలు గల; **~ое**

число́ బహు సంఖ్య 2. *лингв.* బహుముఖార్థము గల, బహుళార్థక

многокра́тно *нареч.* అనేక సార్లు (మార్లు), పదేపదే

многоле́тний 1. దీర్ఘ కాల, అనేక సంవత్సరాల (సంవత్సరాలుగా); ~ о́пыт దీర్ఘ కాల అనుభవం 2. *бот.* చాలా సంవత్సరాలుండే మొక్క

многоли́кий 1. పయోముఖ, బహుముఖ 2. (*многообра́зный*) బహుముఖ

многолю́дный జన సమ్మర్దమైన, జనంతో నిండి వున్న

многомиллио́нный కోటిబల సంపన్న, కోటి మంది వున్న

многонациона́льн||ый బహు జాతీయ, బహుళ జాతి; ~ое госуда́рство బహు జాతీయ రాజ్యం

многообеща́ющий ఆశాజనకమైన

многообра́зие *с* వైవిధ్యం, నానాత్వం, నానా రూపం; ~ живо́тного ми́ра జంతు ప్రపంచ వైవిధ్యం; ~ жи́зни జీవిత వైవిధ్యం

многообра́зн||ый బహు రకాల, బహు ముఖ; ~ая действи́тельность బహు ముఖ వాస్తవికత

многоотраслево́||й శాఖోపశాఖలుగా వున్న, బహుశాఖా యుత; ~е хозя́йство బహుశాఖాయుత ఆర్థిక వ్యవస్థ

многопарти́йн||ый బహు[ళ] పార్టీల; ~ая систе́ма బహు[ళ] పార్టీల వ్యవస్థ

многосеме́йный పెద్ద కుటుంబం (సంసారం)గల

многосери́йный సీరియల్

многосло́вие *с* వాగుడు, వదరుబోతుతనం

многосло́вный వదరుబోతు, అతిగా మాట్లాడే

многосло́жный బహ్వక్షరిక, అనేకాక్షర

многосло́йный అనేక పొరల, బహు దొంతరల

многосторо́нн||ий 1. *мат.* బహుభుజ, బహుతలల 2.: ~ий догово́р బహుపక్ష (బహుముఖ) సంధి (ఒడంబడిక, ఒప్పందం); ~ие отноше́ния బహుపక్ష సంబంధాలు 3. *перен.* బహుముఖ; ~яя де́ятельность బహుముఖ కార్యకలాపాలు

многоступе́нчат||ый అనేక దశలు (అంచెలు) గల; ~ая ракéта అంచెల రాకెట్టు

многотира́жка *ж разг.* ఫ్యాక్టరీ వార్తా పత్రిక

многотира́жный బహుళ ప్రాచుర్యంగల

многото́мный బహు సంపుటాల

многото́чие *с* చుక్కలు

многоуважа́емый గౌరవనీయుడైన

многоуго́льник *м* బహుభుజం, బహుభుజి

многоуго́льный బహుకోణ, బహుభుజ

многоцве́тный బహువర్ణ, అనేక రంగుల

многочи́сленность *ж* బహుత్వం, నానాత్వం, అనేకత్వం, అసంఖ్యాకం

многочи́сленный 1. అసంఖ్యాక, అనేక, బహు 2. (*име́ющийся в большо́м коли́честве*) పెక్కు, ముక్కోటి, అధిక, అనేక

многоэта́жный చాల (బహు, అనేక) అంతస్తుల

многоязы́чн||ый 1. అనేక భాషల; ~ое населе́ние అనేక భాషల ప్రజలు 2. (*соста́вленный на не́скольких языка́х*) బహుభాషా; ~ый слова́рь బహుభాషా నిఘంటువు

мно́жественн||ый: ~ое число́ *грам.* బహు వచనం

мно́жество *с* అనేకం, ఎక్కువ, కుప్పలు తెప్పలు, బహుత్వం; ~ люде́й తండోపతండాల మనుషులు

мно́жимое *с мат.* గుణ్యం, గుణింపబడు సంఖ్య

мно́житель *м мат.* గుణకం, గుణించే సంఖ్య

мно́жить, **помно́жить**, **умно́жить** (*вн.*) 1. *мат.* గుణించు, హెచ్చించు, హెచ్చవేయు 2. *сов. тк.* умно́жить (*увели́чивать*) అధికం చేయు, హెచ్చించు, వృద్ధి చేయు, పెంచు

мной *мест. тв. от* я నాచేత

мно́ю *мест. см.* мной

мобилизацио́нный సమీకరించే: ~ план సమీకరించే పథకం

мобилиза́ция *ж* 1. (*призы́в в а́рмию*) లావణం చేయడం, రిక్రూటింగ్, సమీకరణ 2. (*перево́д вооружённых сил в боеву́ю гото́вность*) సమీకరణ

мобилизова́ть *несов. и сов.* (*вн.*): ~ а́рмию సైన్యంలోకి లావణం చేయు, సైన్యాలను సమీకరించు, సైన్యంలో రిక్రూట్ చేయు; ~ ресу́рсы వనరులు కూడగట్టు; ~ свои́ си́лы స్వశక్తులను సమీకరించుకొను (కూడగట్టు)

моби́льность *ж* చలన (గమన) శీలత

моги́л||а *ж* సమాధి, గోరీ, [శవాన్ని పూడ్చే] గొయ్యి; бра́тская ~а సామాన్య (ఉమ్మడి) సమాధి ◇ своди́ть кого́-л. в ~у ఒకరి అంతు చూచు

моги́льн||ый సమాధి, గోరీ; ~ый холм సమాధి దిబ్బ; ~ая плита́ సమాధి రాయి (శిల)

моги́льщик *м* 1. శవాన్ని పూడ్చేందుకు గొయ్యి త్వవ్వేవాడు 2. *перен.* నాశనం చేసేవాడు, వినాశకారి

могу́чий శక్తివంతమైన, బలమైన, బలీయమైన; ~ челове́к శక్తిశాలి, బలవంతుడు, భీమబలుడు

могу́щественный శక్తివంతమైన, బలమైన

могу́щество *с* శక్తి, బలం, సత్తువ

мо́д||а *ж* **1.** ఫేషను, స్టైలు, షోకు; входи́ть в ~у ఫేషన్ అగు; выходи́ть из ~ы ఫేషన్‌నుండి పోవు, పాత ఫేషనై పోవు; быть оде́тым по после́дней ~е అధునాతన ఫేషనులో బట్టలు వేసుకొను; гна́ться за ~ой ఫేషన్లకోసం తహతహపడు, షోకులకోసం తాప్రతయపడు **2.** *разг.* *(привычка)* ఆచారం, రీతి, పద్ధతి

моделиро́вание *с* ఆకారం దిద్దుట, నమూనా తయారీ (తయారు చేయడం), ప్రతికృతి చేయడం, రూపొందించడం

моделиро́вать *несов.* *и* *сов.* *(вн.)* మోడల్ (నమూనా తయారు, ప్రతికృతి తయారు) చేయు

моде́ль *ж* **1.** *(образец)* మాదిరి, మేలుబంతి, నమూనా; ప్రతిరూపం *(тж. уменьшенное воспроизведение)*; ~ самолёта విమానం నమూనా, విమాన ప్రతిరూపం **2.** *(марка)* మోడల్, తరగతి; но́вая ~ автомоби́ля కారు కొత్త మోడల్

моделье́р *м* నమూనాలు (ప్రతిరూపాలు తయారు) చేసేవాడు

моде́льный *(об обуви, одежде)* షోకైన

модерниза́ция *ж* ఆధునికీకరణ, నవీనకరణ; ~ обору́дования సామగ్రిని ఆధునీకరించడం

модернизи́ровать *несов.* *и* *сов.* *(вн.)* ఆధునీకరించు, నవీకరించు, నవీనీకరించు; ~ произво́дство ఉత్పత్తిని ఆధునీకరించు (ఆధునికం చేయు)

модерни́зм *м* మోడర్నిజం, ఆధునికత

модерни́стск||ий ఆధునిక, మోడర్నిస్టిక్; ~ое иску́сство ఆధునిక (మోడర్నిస్టిక్) కళ

модифика́ция *ж книжн.* **1.** *(действие)* మార్పు, దిద్దుబాటు, సవరణ **2.** *(разновидность чего-л.)* రూపాంతరం

модифици́ровать *несов.* *и* *сов.* *книжн.* *(вн.)* మార్చు, దిద్దు, సవరించు, సవరణ (రూపాంతరాలు) చేయు, రూపాంతరీకరించు

мо́дник *м* *разг.* సోగ్గాడు

мо́дница *ж* *разг.* సోకుకత్తె, షోకులాడి, ఫేషనబుల్ మహిళ

мо́дн||ый **1.** షోకిలా,, షోకైన; ~ая пе́сенка షోకైన పాట; ~ая причёска షోకైన కేశ శృంగారం, సొగసైన కేశాలంకరణ **2.** *(о человеке)* షోకైన, శృంగారించుకున్న

моё *мест.* *с* *см.* мой 2

мо́жно *безл.* *в знач.* *сказ.* **1.** *(возможно)* సాధ్యం, వచ్చు; ~ сде́лать лу́чше ఇంతకంటే బాగా చేయవచ్చు (సాధ్యం) **2.** *(разрешается)* వచ్చు; мне ~ войти́? నేను లోపలికి రావచ్చునా?; здесь ~ кури́ть? ఇక్కడ సిగరెట్లు కాల్చవచ్చునా?, ఇక్కడ పొగతాగవచ్చునా? ◇ как ~! సాధ్యం కాదు, వల్ల కాదు, అసాధ్యం; как ~ скоре́е సాధ్యమైనంత తొందరగా

мозг *м* **1.** మెదడు; спинно́й ~ వెన్నెముక, వెన్నుపాము **2.** *(костный)* మూలుగు ◇ до ~а косте́й *разг.* ఆమూలం, పూర్తిగా, కడవెళ్ళ; шевели́ть ~а́ми *разг.* మెదడు (బుర్ర) ఉపయోగించు

мозгов||о́й **1.** మెదడు, మస్తిష్క; ~а́я де́ятельность మెదడు కార్యకలాపం; ~а́я оболо́чка మెదడు పొర **2.** *(содержащий костный мозг)* మూలుగు ఉన్న

мозжечо́к *м* *анат.* చిన్న మెదడు

мозо́лист||ый కాయలు కాసిన, పనిచేయడం వలన గట్టిబడిన; ~ая рука́ పనిచేయడం వలన కాయలు కాసిన చేయి

мозо́лить, намозо́лить *(вн.)*: ~ глаза́ кому́-л. *разг.* ఒకరి కంటిలో నలక అగు

мозо́ль *ж* [ఆని]కాయ

мои́ *мест.* *мн.* *см.* мой 1 *и* 3

мой *мест.* *м* *притяж.*; моя́ *ж*, моё *с*, мои́ *мн.* **1.** నా; ~ дом నా ఇల్లు; ~ оте́ц మా తండ్రి; по моему́ мне́нию నా అభిప్రాయంలో; мои́ кни́ги నా పుస్తకాలు; э́та кни́га ста́ла мое́й ఈ పుస్తకం నా సొంతమై పోయింది. **2.**: моё *в знач.* *сущ.* *с* *разг.* *(то, что принадлежит мне)* నాది; не тронь моего́ నాది ముట్టుకోవద్దు **3.**: мои́ *в знач.* *сущ.* *мн.* *разг.* *(родные)* నావాళ్ళు

мо́йка *ж* **1.** *(действие)* కడగడం **2.** *(для мытья посуды)* బేసిను

мо́кнуть *несов.* తడిసిపోవు, నానిపోవు; ~ под дождём వర్షంలో (వానలో) తడిసిపోవు (నానిపోవు)

мокро́та *ж* కఫం, శ్లేష్మం, కళ్లి

мо́крый తడి, తడిగా (చెమ్మగా) వున్న

мол *м* ఆనకట్ట, అడ్డకట్ట

молва́ *ж* పుకారు, వదంతి, గాలిమాట; о нём идёт дурна́я ~ అతన్ని గురించి చెడు పుకారు ఉంది, అతన్ని గురించి చెడ్డగా చెప్పుకుంటున్నారు

молдава́нин *м* మల్దావియన్

молда́вский మల్దావియన్; ~ язы́к మల్దావియన్ భాష

моле́кула *ж* అణువు

молекуля́рный అణు; ~ вес అణు భారం, కణభారం

моли́тв||а *ж* పూజ, ప్రార్థన; నమాజు *(мусульманская)*; чита́ть ~у ప్రార్థించు, ప్రార్థన చేయు; నమాజు చేయు *(о мусульманине)*

моли́твенник *м* ప్రార్థన పుస్తకం, జపగ్రంథం

молúть *несов. высок.* *(вн.)* ప్రార్థించు, వేడు, వేడుకొను, అర్థించు; ~ когó-л. о пóмощи ఒకరిని సహాయం చేయమని ప్రార్థించు

молúться, помолúться **1.** *(дт.)* ప్రార్థించు; ~ бóгу దేవుని ప్రార్థించు **2.** *перен. разг.* (на *вн.*; *боготворить*) పూజించు, ఆరాధించు

моллю́ск *м* మలస్క్, మృదు శరీర ప్రాణి

молниенóсно *нареч.* లిప్తపాటు (రెప్పపాటు) సమయంలో

молниенóсн||ый మెరుపు[వంటి], ఆకస్మిక; ~ый удáр ఆకస్మికంగా కొట్టిన దెబ్బ; ~ая войнá మెరుపు యుద్ధం

мóлния *ж* **1.** మెరుపు, పిడుగు; сверкáет ~ మెరుపు మెరుస్తోంది **2.** *уст.* *(телеграмма)* ఎక్స్‌ప్రెస్ టెలిగ్రాం **3.** *(застёжка)* జిప్, జిప్పర్

молодёжн||ый యువ, యువజన; ~ая организáция యువజన సంఘం

молодёжь *ж собир.* యువకులు, యువజనం, యువతరం

молодéть, помолодéть పిన్న వయస్కుడగు *(о мужчине);* పిన్న వయస్కురాలగు *(о женщине)*

молодéц *м* **1.** బలమైన (శక్తివంతమైన) యువకుడు **2.** *в знач. сказ. разг.* *(выражение похвалы)* భళీ, భలే, భేష్

молодúть *несов.* *(вн.)* ఉన్న వయస్సు కంటె తక్కువగా కనబడునట్లు చేయు

молодня́к *м* **1.** *собир.* *(молодые животные)* జంతువుల పిల్లలు (కూనలు, కిశోరాలు); లేగ దూడలు *(о скоте);* పిల్ల పక్షులు *(о птицах)* **2.** *(молодой лес)* లేత అడవి

молодожёны *мн.* (*ед.* молодожён *м*) నవ (నూతన, కొత్త) దంపతులు

молод||óй **1.** *(юный)* యువ, చిన్న, పడుచు; ~óй человéк а) యువకుడు, బాలుడు, వయసువాడు, పడుచువాడు, కుర్రవాడు б) *(обращение)* ఏమండోయ్!; ~áя дéвушка యువతి, పడుచు; ~óе поколéние యువతరం **2.** *(недавно появившийся)* కొత్త, నూతన; ~óй картóфель లేత బంగాళా దుంపలు **3.**: ~ые *в знач. сущ. мн.* *(молодожёны)* నవ (నూతన, కొత్త) దంపతులు

мóлодост||ь *ж* యౌవనం, తారుణ్యం, పడుచుతనం; рáнняя ~ь పడుచుతనం ◇ не пéрвой ~и తొలి యౌవనపు పొంగులు లేని

молóдчик *м разг. презр.* నీచుడు, రౌడీ

молодчúна *м и ж разг. см.* молодéц 2

моложáво *нареч.*: ~ вы́глядеть ఉన్న వయస్సు కన్న తక్కువగా కనబడు; పిన్న వయస్కుడుగా కనబడు

моложáвый యౌవనం గల, యౌవనపు

молокó *с* పాలు; парнóе ~ గుమ్మ పాలు; сгущённое ~ గడ్డపాలు; снятóе ~ మీగడ తీసిన పాలు; сухóе ~ పిండి పాలు, పాల పొడి; топлёное ~ కాచిన పాలు, కాగిన పాలు; цéльное ~ మీగడ తీయని పాలు ◇ всосáть с ~м мáтери ఉగ్గుపాలతో అలవడు; у негó ~ на губáх не обсóхло *разг.* వాడింకా పాల బుగ్గలవాడు

молокосóс *м разг. пренебр.* పాల కూచి, కుర్రవెధవ

мóлот *м* **1.** సుత్తి, సమ్మెట; паровóй ~ ఆవిరి సమ్మెట **2.** *спорт.* సుత్తి; метáть ~ సుత్తి విసురు ◇ быть мéжду ~ом и наковáльней ముందుకు వెడితే నుయ్యి వెనుకకు వెడితే గొయ్యి [అన్నట్లు వుండు]

молотúлка *ж* నూర్పిడి యంత్రం

молотúльщик *м* నూర్చేవాడు

молотúть *несов.* *(вн.)* **1.** నూర్చు, దంచు, మేదించు, మర్దించు **2.** *разг.* *(колотить)* బాదు, దేహ శుద్ధి చేయు; ~ в дверь తలుపు బాదు; ~ по столу́ టేబుల్‌మీద బాదు

молотобóец *м* కమ్మరి, సుత్తితో కొట్టేవాడు

молот||óк *м* సుత్తి ◇ пойтú с ~кá వేలంవేసి అమ్మబడు; продавáть с ~кá వేలం వేసి అమ్ము, వేలానికి పెట్టు

мóлотый దంచిన, పిండిచేయబడిన, పొడిచేయబడిన

молóть, смолóть *(вн.)* **1.** (తిరుగలిలో) విసురు, పిండిచేయు, పొడిచేయు, రుబ్బు, నూరు **2.** *разг.* *(болтать)* అర్థంపర్థం లేకుండా మాట్లాడు, నిరర్థక భాషణ చేయు; ~ вздор చెత్త మాట్లాడు

молотьбá *ж* **1.** *(действие)* నూరుపు, నూర్పిడి **2.** *(время)* నూర్పిడి (పంట నూర్పిడి, పంటలు నూర్చే) కాలం

молóчник *м* *(сосуд)* పాల గిన్నె

молóчница *ж* పాలు అమ్మే స్త్రీ, పాలమ్మి, గొల్లమ్మి

молóчн||ый **1.** పాడి, పాలిచ్చే; ~ый скот పాడి పశువులు; ~ая корóва పాడి ఆవు, పాలిచ్చే ఆవు **2.** *(производящий молоко)* పాలు ఉత్పత్తి చేసే; ~ая фéрма పాల క్షేత్రం (కేంద్రం), పాడి క్షేత్రం, పాల ఉత్పత్తి క్షేత్రం (కేంద్రం) **3.** *(из молока)* పాలతో, పాలనుంచి; ~ая кáша పాల గ్రూయెల్ (జావ); ~ое блю́до పాల వంటకం; ~ые продýкты పాడి సరుకులు **4.** *(цвета молока)* పాల వర్ణం **5.**: ~ая *в знач. сущ. ж* *(магазин)* పాల అంగడి ◇ ~ый брат తనను పెంచిన

దాదిచేతనే పెంచబడిన వాడు; ~ые зу́бы పాల పండ్లు (పళ్లు)

мóлча *нареч.* 1. మౌనంగా, ఒక్క మాట కూడా చెప్పకుండా, నోరెత్తకుండా 2. *перен.* (*безропотно*) నోరెత్తకుండా

молчали́вость *ж* మౌనం, మితభాషిత్వం

молчали́в||ый 1. మితభాషి, నోరువాయిలేని; ~ый человéк నోరువాయిలేనివాడు 2. *перен.* (*безмолвный*) ముభావంగా ఉండే, మౌనంగా ఉండే 3. (*осуществляемый без слов*) మౌన; ~ое соглáсие మౌన అంగీకారం

молчáние *с* మౌనం; нарушáть ~ నిశ్శబ్దత (మౌనం) భంగం చేయు; храни́ть ~ నిశ్శబ్దంగా (మౌనంగా) ఉండు, ఊరకుండు ◇ ~ — знак соглáсия మౌనమే అంగీకారం; обходи́ть чтó-л. ~м దేనినైనా మౌనంగా (మెదలకుండా) తప్పించుకొను

молч||áть *несов. в разн. знач.* ఊరుకొను, నోరు నొక్కుకొను, నోరు మెదపకుండు, మౌనం వహించు; ~áть о чём-л దేనినైనా గురించి ఊరుకొను (మౌనం వహించు); ~и́! నోరు ముయ్యి!

молчкóм *нареч. разг. см.* мóлча 1

моль *ж* చిమ్మట, చిమట, మాత్

мольбá *ж* వేడుకోలు, అభియాచన, బతిమాలు

момéнт *м* 1. క్షణం, నిముషం; в тóт же ~ అదే క్షణంలో, ఆ క్షణంలో 2. (*время, период*) సమయం, తరుణం, తరి; в решáющий ~ నిర్ణాయక సమయంలో; в удóбный ~ సరైన సమయంలో, అనుకూల తరుణంలో (తరిలో) ◇ в дáнный ~ ఇప్పుడే, ఈ సమయంలో, ఈ క్షణమే; в [оди́н] ~ ఒక క్షణంలో, తక్షణమే

моментáльно *нареч.* ఆపళంగా, తక్షణమే, వెంటనే

моментáльный తక్షణమైన, తక్షణం; ~ сни́мок క్షణ చిత్రం, స్నాప్ షాట్

монáрх *м* రాజు, చక్రవర్తి

монархи́зм *м* రాచరికవాదం

монархи́ст *м* రాజరికవాది

монархи́ческ||ий రాజరిక[వాద]; ~ое госудáрство రాజరిక రాజ్యం

монáрхия *ж* రాజరికం

монасты́рск||ий మఠ, ఆశ్రమ; ~ие зéмли మఠానికి చెందిన భూములు, ఆశ్రమ భూములు

монасты́рь *м* మఠం, ఆశ్రమం; жéнский ~ సన్యాసినుల మఠం; мужскóй ~ సన్యాసుల మఠం

монáх *м* సన్యాసి, భిక్షువు, ముని

монáхиня *ж* సన్యాసిని, తపస్విని, సన్యాసం పుచ్చుకొన్న స్త్రీ

монáшество *с* 1. (*монашеская жизнь*) సన్యాసం 2. *собир.* (*монахи*) సన్యాసులు

монгóл *м* మంగోలియన్, మంగోలియా దేశస్థుడు

монгóльский మంగోలియన్; ~ язы́к మంగోలియన్ భాష

монéт||а *ж* నాణెం ◇ размéнная ~а చిల్లర; плати́ть тóй же ~ой ఎవడి గడ్డి వాడికే పెట్టు; принимáть за чи́стую ~у తెల్లనివన్నీ పాలని నమ్ము

монéтный ధన, ద్రవ్య

мони́зм *м филос.* అద్వైతం, మోనిజం

моногáмия *ж книжн.* ఏక పత్నీత్వం, ఏక భర్తృత్వం

моногрáфия *ж* [ఏక విషయక] రచన

моноли́т *м* (*цельная глыба*) ఏక శిల (రాయి)

моноли́тный *прям., перен.* ఏక శిలా (ఖండ), ఏక శిలాత్మక

монолóг *м* ఏక పాత్రాభినయం, స్వగతం

монополизáция *ж* గుత్త చేయడం, గుత్తకరణ, గుత్తగొనడం

монополизи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) గుత్త చేయు, గుత్తకొను

монополи́ст *м* గుత్త పెత్తందారు (పెట్టుబడిదారు, వ్యాపారి)

монополисти́ческий గుత్తాధికార; ~ капитали́зм గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానం

монопóлия *ж* 1. గుత్త హక్కు, గుత్తాధిపత్యం; госудáрственная ~ внéшней торгóвли విదేశీ వ్యాపార గుత్తాధిపత్యం 2. (*крупное капиталистическое объединение*) గుత్త సంస్థ

монoти́п *м полигр.* మోనోటైప్

монотóнн||ый 1. ఏకరీతి, ఏకస్వన, విసుగెత్తించే; ~ый гóлос విసుగెత్తించే కంఠం 2. (*однообразный*) ఏకరీతి, విసుగెత్తించే, గానుగలాంటి, ఒకే మాదిరిగా వున్న; ~ая жизнь ఒకే రీతిగా వున్న జీవితం, గానుగ ఎద్దు జీవితం

монтáж *м* 1. (*сборка и установка*) కూర్చడం, అమర్చడం 2. (*подбор*) పొంకించడం, అమర్పు

монтáжник *м* అమర్చేవాడు, పొంకించేవాడు, ఫిట్టర్

монтáжны||й అమర్చే, పొందిక చేసే, పొంకించే; ~е рабóты అమర్చే పనులు

монтёр *м* 1. *см.* монтáжник 2. (*электромонтёр*) ఎలక్ట్రీషియన్

монти́ровать, смонти́ровать (*вн.*) అమర్చు, పొందిక చేయు, పొంకించు, కూర్చు

монумéнт *м* స్మారక చిహ్నం

монумента́льн||ый 1. గొప్ప, పెద్ద, మహత్తర; ~ое зда́ние మహా ప్రాసాదం (భవనం) 2. *(глубокий, основательный)* ప్రగాఢ; ~ое иссле́дование ప్రగాఢ పరిశీలన

мор *м уст.* మారి, తెగులు

мора́ль *ж* 1. నీతి 2. *(вывод)* నీతి; ~ ба́сни నీతి కథలోని నీతి 3. *разг.* *(нравоучение)* నీతి, ధర్మ; чита́ть кому́-л. ~ ఒకరికి నీతులు (ధర్మ పన్నాలు) చెప్పు

мора́льн||ый 1. నీతి, ధర్మశీల; ~ый при́нцип నీతి (ధర్మ) సూత్రం 2. *(высоконравственный)* నీతివంత మైన, సుశీల; ~ый челове́к నీతిమంతుడు, సుశీలుడు 3. *(внутренний, душевный)* ఆంతరిక, ఆత్మిక; ~ая подде́ржка నైతిక సహాయం; ~ое удовлетворе́ние ఆత్మిక తృప్తి

морг *м* మార్గు, శవ గృహం

мо́рда *ж* 1. ముట్టె, మోర 2. *разг. груб.* *(лицо)* మూతి, మోర

мо́ре *с прям., перен.* సముద్రం; ~ огня́ దీపాల సందోహం; в ~ సముద్రంలో; в откры́том ~ నడి సముద్రంలో; выходи́ть в ~ నడి సముద్రంలో ప్రవేశించు, నడి సముద్రంలోకి వెళ్ళు

морепла́вание *с* సముద్ర యానం, నౌకా యాత్ర (యానం)

морепла́ватель *м* సముద్ర యాత్రికుడు, కళాసి, నావికుడు

морехо́дность *ж* సముద్ర యాత్రకు తగిన స్థితి

мореходн||ый: ~ое учи́лище నావికుల స్కూలు, నావికా పాఠశాల

морехо́дство *с уст. см.* морепла́вание

морж *м* వాల్రస్ జంతువు, నీటి గుర్రం

мори́ть *несов.* *(вн.)* నిర్మూలం చేయు, నిర్మూలించు; ~ крыс ఎలుకలను నిర్మూలించు ◇ ~ го́лодом ఆకలి పాల్జేయు, తిండి పెట్టకుండా మాడ్చు

морко́вный ఎర్ర ముల్లంగి, గాజర గడ్డ, కేరట్; ~ сок ఎర్ర ముల్లంగి రసం

морко́вь *ж* ఎర్ర ముల్లంగి, కేరట్

моро́женое *с* ఐస్క్రీమ్

моро́жен||ый గడ్డకట్టుకొనిపోయిన; ~ое мя́со ఫ్రీజ చేసిన మాంసం

моро́з *м* చలి, శీతలం; де́сять гра́дусов ~а పది డిగ్రీల శీతలం; ско́ро насту́пят ~ы తొందర్లో చలి [కాలం] వస్తుంది ◇ меня́ ~ по ко́же подира́ет (дерёт) *разг.* а) *(от холода)* నాకు వణుకు వస్తోంది, నాకు వణుకు పుడుతోంది б) *(от ужаса)* నాకు గగుర్పాటు కలుగుతోంది, నాకు గగురు పొడుస్తోంది

моро́зит||ь *несов.* 1. *(вн.; замораживать)* ఫ్రీజు చేయు 2. *безл.* *(о погоде)*: ~ చలి వేస్తోంది, చలిగా వుంది

моро́зн||ый అతిశీతల, చలిగా ఉన్న; ~ая пого́да చలిగా వుంది

морозосто́йкий చలికి తట్టుకోగల

морозоусто́йчивый *см.* морозосто́йкий

мороси́т||ь *несов.* చినుకులు (తుంపర, సన్నటి జల్లు) పడు; дождь ~ చినుకులు పడుతున్నాయి, తుంపర పడు తోంది

моро́чить *несов.* *разг.* *(вн.; тж.* ~ го́лову *дт.)* మోసగించు, వంచించు, వెర్రి వెంగళప్పను చేయు, మోసం చేయు, మోసగించు

морск||о́й 1. సాగర, సముద్రపు; ~о́й песо́к సముద్రపు యిసుక; ~о́й порт ఓడ రేవు; ~а́я грани́ца సముద్రపు ఎల్ల (సరిహద్దు); ~о́е путеше́ствие సముద్రపు యానం 2. *(связанный с мореплаванием)* నౌకా, నావికా; ~о́й офице́р నౌకా దళ ఆఫీసరు, నౌకాధిపతి; ~о́й флот నౌకా బలగం; ~а́я держа́ва నౌకాబలం గల దేశం; ~о́е учи́лище నావికుల స్కూలు, నావికా పాఠశాల ◇ ~о́й волк ఆరితేరిన (గడితేరిన) నావికుడు; ~а́я боле́знь ఓడలో వచ్చే కడుపుతిప్పు

морфе́ма *ж лингв.* పదాంశం

мо́рфий *м* అభిని, మోర్ఫిన్

морфологи́ческий పదనిర్మాణ

морфоло́гия *ж грам.* పదనిర్మాణ శాస్త్రం

морщи́на *ж* ముడుత; మడత *(тж. складка)*

морщи́нистый ముడుతలు పడిన

морщи́нк||а *ж уменьш.* к морщи́на; ~и у глаз కళ్లకింది ముడుతలు

мо́рщить, намо́рщить, смо́рщить *(вн.)* ముడుతలు పడునట్లు చేయు; ~ лоб నుదురు (నొసలు) చిట్లించు; ~ лицо́ ముఖం చిట్లించు

мо́рщиться, намо́рщиться, смо́рщиться ముడుతలు పడు

моря́к *м* నావికుడు; вое́нный ~ సైనిక నావికుడు, నౌకా సైనికుడు

мост *м* బ్రిడ్జి, వంతెన, వారధి; ~ че́рез Во́лгу వోల్గాపై (వోల్గా మీదుగా) వంతెన; железнодоро́жный ~ రైల్వే బ్రిడ్జి (వంతెన); подвесно́й ~ వేలాడే (వేలు) వంతెన; подъёмный ~ ఎత్తివేయబడే బ్రిడ్జి (వంతెన); понто́нный ~ బల్లకట్టు (పడవలతో కట్టిన)

వంతెన; разводнóй ~ [ఓపెనింగ్] బ్రిడ్జి, ఎత్తివేయబడే వంతెన

мóстик *м уменьш. к* мост ◇ капитáнский ~ కెప్టెన్ వంతెన

мостúть, вы́мостить *(вн.)*: ~ у́лицу кáмнем రోడ్డు రాళ్లతో వేయు, రాళ్లు పరచి దోవ చేయు

мостовáя *ж* రోడ్డు

мот *м* దుర్వ్యయం చేసేవాడు, దూబరా మనిషి

мотáть I **1.** *(вн.; наматывать)* చుట్టు **2.** *разг.* *(тв.; качать)* ఊపు, కుదుపు, ఆడించు; ~ головóй తలాడించు, తల వూపు ◇ ~ [себé] на ус *разг.* పరికించు

мотáть II, промотáть *разг.* *(вн.)* *(нерасчётливо тратить)* దుర్వ్యయం (అనవసర ఖర్చులు, దూబరా ఖర్చులు) చేయు

мотáться *несов. разг.* **1.** *(качаться)* వేలాడు, ఊగు **2.** *(проводить время в беготне, хлопотах)* అటు ఇటు తిరుగుతూ ఉండు (పరుగులెత్తు)

motúв *м* **1.** *(причина, основание)* కారణం, మూలం, హేతువు **2.** *(довод)* కారణం, ఉద్దేశం **3.** *муз.* రాగం

мотивúровать *несов. и сов.* *(вн.)* (కి) కారణాలు చెప్పు (చూపు)

мотивирóвка *ж* **1.** *(действие)* తగిన కారణం **2.** *(доводы)* కారణాలు, ఉద్దేశాలు

мотнýть *сов. см.* мотáть I 2

мотовствó *с* అతివ్యయం, దుబారా, దుర్వ్యయం

мотогóнки *мн.* మోటర్ సైకిల్ పందెం

мотогóнщик *м* మోటర్ సైకిల్ పందెగాడు

мотóк *м* పిడికండె; ~ ни́ток దారపు చుట్ట, నూలు కండె

мотóр *м* మోటారు, ఇంజను

моторизáция *ж воен.* మోటారు కార్లు సమకూర్చుట

моторизóванны||й *воен.* మోటార్లు సమకూర్చబడిన; ~е войскá మోటారు శకట సమన్విత దళం, మోటారు సైనిక దళం

моторúст *м* మోటారు మెకానిక్

motóрн||ый I మోటారు; ~ый вагóн మోటారు బండి; ~ая лóдка మోటారు బోటు (పడవ)

мотóрны||й II *физиол.* చలన; ~е рефлéксы చలన ప్రతిఫల చర్యలు, ప్రతివర్తనలు

моторóллер *м* స్కూటర్

мотоцúкл *м* మోటారు సైకిలు

мотоциклúст *м* మోటారు సైకిలు నడిపేవాడు

моты́га *ж* తొల్లిక

мотылёк *м* శలభం, చిమ్మట పురుగు

мох *м* ప్రాకుడు, పాచి, నాచు

мохнáт||ый **1.** బొచ్చు; ~ая собáка బొచ్చు కుక్క **2.** *(с длинным ворсом)* బొచ్చు; ~ая ткань బొచ్చు గుడ్డ ◇ ~ое полотéнце *разг.* టర్కిష్ టవల్

мочá *ж* ఉచ్చ, మూత్రం

мочáлка *ж* [ఒళ్ళు తోముకొనుటకుపయోగించే] పీచు, బీర పీచు

мочевóй: ~ пузы́рь *анат.* మూత్రాశయం, మూత్రకోశం

мочегóнн||ый: ~ое срéдство మూత్ర వర్ధకం

мочеиспускáние *с* ఉచ్చ పోయడం, మేహనం, మూత్ర విసర్జన

мочеиспускáтельный: ~ канáл *анат.* మూత్ర మార్గం

мочёный తడిసిన, నానబెట్టిన, నానబెట్టబడిన

мочúть *несов.* *(вн.)* **1.** *(делать мокрым)* తడుపు **2.** *(вымачивать)* నానబెట్టు

мочúться, помочúться *(испускать мочу)* ఉచ్చపోయు, మూత్రం విసర్జించు

мóчка *ж* *(часть уха)* చెవితమ్మె, కర్ణలత

мочь I, смочь **1.** *(инф.; быть в состоянии, иметь возможность делать что-л.)* కలుగు; я могý читáть по-рýсски రష్యన్‌లో చదవగలను; я могý прийтú зáвтра రేపు రాగలుగుతాను; онú не моглú прийтú сегóдня వాళ్లు ఈ వేళ రాలేకపోయారు **2.** *(инф.; обозначает вероятность действия)* వచ్చు; вы мóжете опоздáть, éсли не вы́йдете сейчáс మీరు ఇప్పుడే బయలుదేరకపోతే ఆలస్యం కావచ్చు **3.**: мóжет *в знач. вводн. сл. разг.* కాబోలు, కామోసు, ఉండవచ్చు; вы, мóжет, зайдёте чáю попúть? రండి, ఓ కప్పు టీ తీసుకుందాం ◇ не мóжет быть! అది నిజమై ఉండదు!

мочь II *ж разг.*: бежáть изо всéй мóчи ప్రాణంకోసం పరుగెత్తు, బతికి బయటపడేందుకు పరుగెత్తు; кричáть во всю ~ గొంతు చించుకుని అరచు

мошéнник *м* మోసగాడు, మాయలమారి, వంచకుడు

мошéнничать, смошéнничать మోసం చేయు, మోసగించు

мошéннический దగాకోరు

мошéнничество *с* మోసం, కాపట్యం, వంచన, వంచకత్వం, కుంభకోణం

мóшка *ж* సన్నదోమ, కొత్తిమెర పురుగు, చీకటి ఈగ, నుసుమ

мошкарá *ж собир.* సన్నదోమల (నుసుమల) గుంపు

мошн||á *ж* **1.** *уст. (кошелёк)* పర్సు **2.** *перен. разг. (деньги)* డబ్బు ◇ **набивáть ~ý** ధనికుడగు

мощёный రాళ్లు పరచబడిన

мóщи *мн.* అస్థికలు ◇ **живы́е ~** నడిచే కంకాళం

мóщност||ь *ж* **1.** *(могущество)* శక్తి, సత్తువ, పాటవం **2.** *тех.* శక్తి, సామర్థ్యం; **~ь двúгателя** ఇంజను శక్తి (సామర్థ్యం); **рабóтать на пóлную ~ь** పూర్తి సామర్థ్యంతో పనిచేయు **3.: ~и** *(производственные объекты)* ఫాక్టరీలు, యంత్రాలు

мóщн||ый **1.** *(физически)* దిట్టమైన, బలమైన; **~ый организ́м** బలమైన (దిట్టమైన) శరీరం; **~ый человéк** భీమకాయుడు, భీమబలుడు **2.** *(большой по силе, степени, величине)* బలమైన; **~ый гóлос** గంగురుమనే స్వరం, కంచు కంఠం; **~ая оборонúтельная позúция** బలమైన రక్షణ స్థావరం **3.** *(массивный, толстый)* మందమైన, పెద్ద; **~ый пласт угля́** మందమైన బొగ్గు పొర **4.** *тех.* శక్తివంతమైన; **~ый мотóр** శక్తివంతమైన ఇంజన్

мощь *ж* శక్తి, పాటవం, బలం; **воéнная ~** సైనిక పాటవం; **индустриáльная ~** పారిశ్రామిక శక్తి (పాటవం)

моя́ *мест. ж см.* **мой 1**

мрак *м* **1.** చిమ్మ చీకటి, తమస్సు; **во ~е нóчи** చీకటి మాటున **2.** *перен.* అంధకారం ◇ **э́ти собы́тия покры́ты ~ом неизвéстности** ఈ ఘటనలు మరుగున పడిపోయాయి

мракобéс *м* మొండి అభివృద్ధి నిరోధకుడు

мракобéсие *с* మొండి అభివృద్ధి నిరోధకత్వం

мрáмор *м* చలువ రాయి, పాల రాయి

мрáморн||ый **1.** చలువ రాతి, పాల రాతి; **~ая плитá** చలువ రాయి **2.** *перен.* పాల రాయిలా నున్నగా ఉన్న

мрачнéть, помрачнéть **1.** *(темнеть)* చీకటిపడు, ముసురుకొను **2.** *(становиться угрюмым)* [ముఖం] ముడుచుకొను (చిట్లించుకొను), [ముఖం] మాడిపోవు, మ్లాన మగు

мрáчность *ж* **1.** *(темнота)* చీకటి **2.** *(угрюмость)* మనోవ్యాకులత; **~ мы́слей** చింతాక్రాంతమైన మనస్సు

мрáчн||ый **1.** *(тёмный)* కారు చీకటి [రాత్రి] **2.** *(угрюмый)* వ్యాకులమైన; **~ое настроéние** చింతాక్రాంతమైన మనస్సు (హృదయం) **3.** *перен. (тяжёлый, беспросветный)* గడ్డు; **~ые временá** గడ్డు రోజులు

мстúтель *м* పగతీర్చుకొనేవాడు, కక్షసాధించేవాడు, కసితీర్చుకునేవాడు

мстúтельность *ж* పగతీర్చుకొనే స్వభావం, కక్షసాధించే (కసితీర్చుకునే) స్వభావం

мстúтельный పగ పట్టే, కసిబూనే, పగబూనే

мстить, отомстúть *(дт.* за *вн.)* (చావుకు, ఒకరిపై) తీర్చుకొను, పగ సాధించు; **~ врагý** శత్రువుపై (మీద) పగ తీర్చుకొను

мудренó *разг.*: **не ~, что... ...** అంటే (అందులో) ఆశ్చర్యం ఏమీ లేదు

мудрён||ый *разг.* **1.** కష్టమైన, దుర్లభమైన, చిక్కైన; **~ое дéло** కష్టమైన పని **2.** *(странный)* వింతైన, వింత, క్లిష్టమైన; **~ый человéк** వింత మనిషి; **~ый язы́к** క్లిష్టమైన భాష; **~ые словá** డొంక తిరుగుడు మాటలు; **нет ничéго ~ого в том, что... ...**అనడం వింత ఏమీ కాదు, ఇది వింతైన దేమీ కాదు, ఇందులో వింత ఏమీ లేదు

мудрéц *м* విజ్ఞుడు, జ్ఞాని, వివేకి

мудрúть *несов. разг.* **1.** *(усложнять)* చిక్కు (క్లిష్టం, జటిలం) చేయు **2.** *(хитрить)* జిత్తులు వేయు, తంత్రం పన్ను

мýдрость *ж* విజ్ఞత, జ్ఞానం, వివేకం

мýдр||ый **1.** *(о человеке)* జ్ఞానంగల, వివేకంగల; **~ый человéк** జ్ఞాని, వివేకవంతుడు **2.** *(основанный на глубоком понимании)* వివేకవంతమైన, విజ్ఞతగల; **~ая полúтика** వివేకవంతమైన (విజ్ఞతగల) విధానం

муж *м* భర్త, మొగుడు, పెనిమిటి, మనువు ◇ **госудáрственный ~** ప్రభుత్వాధికారి; **~ú наýки** శాస్త్రజ్ఞులు

мужáть, возмужáть కాకలు తీరు *(в борьбе, войне);* పెద్దవాడగు *(становиться взрослым)*

мужáться *несов.* ధైర్యం కలిగివుండు (తెచ్చుకొను)

мýжественно *нареч.* ధైర్యంగా

мýжественный ధైర్యంగల, నిర్భయమైన, సాహసవంతు డైన, మగసిరి; **~ вид** మగసిరి కనిపించే వాడు; **~ харáктер** ధైర్య స్వభావంగల

мýжество *с* ధైర్యం, సాహసం, నిర్భయం, శౌర్యం; **проявля́ть ~** ధైర్యం (సాహసం) చూపు, ధైర్యం ప్రదర్శించు

мужúк *м* **1.** *уст. (крестьянин)* రైతు **2.** *разг. (мужчина)* మనిషి, వాడు; **он ýмный ~** అతడు (వాడు) తెలివైన మనిషి **3.** *разг. (муж)* భర్త, మగడు

мужск||óй **1.** మొగ, మగ[వాళ్ల]; **~óй портнóй** మగవాళ్ల బట్టలు కుట్టేవాడు; **~óе плáтье** మగవాళ్ల

దుస్తులు 2. (*как у мужчины*) పురుష, పురుషోచితమైన; ~áя похóдка పురుషోచితమైన నడక ◇ ~óй пол а) *биол.* పుంలింగం б) *собир. разг.* (*мужчины*) మగవారు, పురుషులు; ~áя рабóта మగవాళ్లు చేసే పని; ~óе населéние పురుషులు, పురుష జనాభా

мужчи́на *м* పురుషుడు, మగవాడు

мýза *ж* 1. *миф.* కవితా దేవి 2. *перен.* (*творческое вдохновение*) కవితోత్తేజం

музéй *м* వస్తు ప్రదర్శనశాల, మ్యూజియం

музéйн||ый వస్తుప్రదర్శనశాల, మ్యూజియం; ~ый зал వస్తుప్రదర్శనశాల హాలు, మ్యూజియం హాలు ◇ ~ая рéдкость అపురూపమైనది

мýзык||а *ж* సంగీతం, గానం ◇ класть стихи́ на ~у పాటకు స్వరం కూర్చు, స్వర కల్పన చేయు

музыкáльность *ж* 1. సంగీతప్రజ్ఞ, సంగీత ప్రతిభ (సామర్థ్యం) 2. (*мелодичность*) శ్రావ్యత

музыкáльный 1. సంగీత; ~ вéчер సంగీత కచేరీ 2. (*мелодичный*) శ్రావ్యమైన, చెవులకు ఇంపైన ◇ ~ человéк సంగీత ప్రతిభగలవాడు

музыкáнт *м* సంగీతకారుడు, గాయకుడు

музыковéд *м* గాంధర్వ (సంగీత) విద్వాంసుడు, సంగీతవేత్త

мýк||а *ж* బాధ, వేదన, యాతన; ~и гóлода ఆకలి బాధలు; предсмéртные ~и మరణ యాతన

мукá *ж* పిండి; пшени́чная ~ గోధుమ పిండి; ржанáя ~ రై పిండి

мукомóльн||ый: ~ая промы́шленность పిండి పరిశ్రమ

мул *м* కంచర గాడిద, వేష్ట్రం, వేసడం

мулáт *м* ములాటో, సంకరజాతివాడు

муллá *м* ముల్లా

мультипликáтор *м* కార్టూన్ చలన చిత్రకారుడు

мультипликациóнный: ~ фильм కార్టూన్ చిత్రం (ఫిలిం)

мультипликáция *ж* కార్టూన్ బొమ్మల, కార్టూన్ చలన చిత్రం తయారీ

мýмия *ж* మమ్మీ, పీనుగు

мунди́р *м* యూనిఫారం ◇ картóфель в ~е తొక్కలతో సహా కాల్చిన (ఉడక బెట్టిన) బంగాళాదుంపలు

мундштýк *м* 1. (*курительный*) సిగరెట్ హోల్డరు 2. (*музыкального инструмента*) పీక 3. (*удила*) కళ్లెం

муниципалитéт *м* మునిసిపాలిటీ

муниципáльный మునిసిపల్

муравéй *м* చీమ

муравéйник *м* చీమల పుట్ట

муравьи́н||ый చీమల; ~ая кýча చీమల పుట్ట; ~ые я́йца చీమల గుడ్లు

мурáшки *мн.*: у меня́ ~ по спинé бéгают ఒళ్లు జలదరిస్తుంది (పులకరిస్తుంది)

мурлы́канье *с* గురగురమనుట

мурлы́кать *несов.* 1. గురగురలాడు 2. *перен. разг.* (*вн. и без доп.*) కూనిరాగం తీయు

мýскул *м* కండరం; развивáть ~ы కండరాల్ని (కండలు) పెంచు

мускулатýра *ж* కండరాలు

мýскули́стый కండపుష్టిగల, కండబలంగల, కండగల

мýскус *м* కస్తూరి, అండజ, మృగనాభి

мýсор *м* పెంట, చెత్త, తుక్కు, కసవు

мýсорить, намýсорить పెంట (చెత్త) చేయు, తుక్కు వేయు

мýсорн||ый పెంట, చెత్త, తుక్కు; ~ый я́щик చెత్త డబ్బా; ~ая корзи́на చెత్త బుట్ట; ~ая кýча పెంట కుప్ప

мусоропровóд *м* చెత్త గొట్టం

мусульмáнин *м* ముసల్మాను, మహమ్మదీయుడు

мусульмáнск||ий ముస్లిమ్; ~ая рели́гия మహమ్మదీయ (ఇస్లాం) మతం

мусульмáнство *с* ఇస్లాం

мутáция *ж биол.* ఉత్పరివర్తన, మార్పు

мути́т||ь (*вн.*) 1. *сов.* замути́ть (*делать мутным*) కెలకలు చేయు 2. *перен. сов.* помути́ть *и* замути́ть (*делать неясным, смутным*) కలవర పరచు 3. *перен.* (*возбуждать, настраивать против*) పురికొలుపు, ప్రేరేపించు, రేపు, రెచ్చగొట్టు 4. *безл. разг.* (*тошнить*) కడుపులో దేవు; меня́ ~ నా కడుపులో దేవుతోంది

мути́ться 1. *сов.* замути́ться (*о жидкости*) మడ్డి అగు; మసకబారు (*о стекле*) 2. *сов.* помути́ться (*о сознании*) స్పృహ కోల్పోవు (తప్పు)

мутнéть, помутнéть మడ్డి అగు; మసకబారు (*о стекле, глазах и т. п.*)

мýтный 1. (*непрозрачный*) మడ్డి అయిన, మకిలిగా వున్న 2. (*о глазах, взгляде*) మసక

муть *ж* 1. (*в жидкости*) మడ్డి, కల్మషం 2. *перен.* మసక (*мгла*); మబ్బు (*туман*)

мýх||а *ж* ఈగ ◇ он и ~и не оби́дит అతడు

చీమకు కూడా హాని చేయదు; дéлать из ~и слонá గోరంతలు కొండంతలు చేయు; какáя ~а тебя́ укуси́ла? *разг.* నీకేమయింది?

мухомóр *м* టోడ్‌స్టూల్

мучéние *с* బాధ, వ్యథ, యాతన; однó ~ с ним వాడితో ఒకటే బాధ

мýченик *м* శాపగ్రస్తుడు, బాధపడేవాడు

мучи́тель *м* కంటకుడు, హింసకుడు, బాధించేవాడు, చిత్రహింసలు పెట్టేవాడు

мучи́тельный కష్టమైన, బాధాకరమైన

мýчит||ь, замýчить, измýчить *(вн.)* పీడించు, బాధించు, వేధించు; ~ь когó-л. подозрéниями ఒకరిని అనుమానాలతో వేధించు; меня́ ~ жáжда నాకు చాలా దాహం వేస్తోంది; меня́ ~ гóлод నాకు ఆకలి వేస్తోంది

мýчиться, замýчиться, измýчиться 1. *(страдать)* బాధపడు, నొప్పితో బాధపడు, ఆకలితో మాడు (నకనకలాడు) 2. *разг.* (с, над *тв.; испытывать затруднения)* (చేత, వల్ల) కష్టపడు, బడలిక చెందు

мучн||óй 1. పిండి; ~ы́е издéлия పిండి వంట[కా]లు 2.: ~óе *в знач. сущ. с* పిండి వంటకం, పిండి వంట

мýшка I *ж* 1. *уменьш. к* мýха 2. *(на лице)* బొట్టు, చుక్క

мýшка II *ж (прицельная)* తుపాకి ముందరి గురి బొడిపె

муштрá *ж* కవాతు, వల్లెవేయించడం

муштровáть *несов. (вн.)* (చేత) కవాతు చేయించు; (చేత) వల్లెవేయించు

мчать *несов.* 1. *(вн.; быстро везти, нести)* అతి వేగంగా [తీసుకు]వెళ్లు 2. *разг. см.* мчáться

мчáт||ься *несов.* 1. దూసుకొని వెళ్లు 2. *перен. (о времени)* పరుగిడు; гóды ~ся ఏళ్లు పరుగిడుతున్నాయి

мши́стый 1. నాచు పెరిగిన, పాచిపట్టిన 2. *(похожий на мох)* నాచు వంటి

мщéние *с* ప్రతీకారం, కక్ష, కసి

мы *мест.* మనం *(включая тех, к кому обращаются)*; మేము *(исключая тех, к кому обращаются)*; мы с вáми మనం; у нас мнóго рабóты మనకు చాలా పని ఉంది; он говори́т о нас అతను మనల్ని గురించి చెబుతున్నాడు; мы с брáтом మేము సోద రునితో కలసి; он довóлен нáми అతను మన (మా) పనితో సంతృప్తిపడతాడు; нам дáли óтпуск మాకు సెలవు ఇచ్చారు

мы́лить, намы́лить *(вн.)* సబ్బుతో రుద్దుకొను, (కి) సబ్బు పట్టించు; ~ гóлову తల సబ్బుతో రుద్దుకొను; ~ рýки చేతులకు సబ్బు పట్టించు

мы́литься, намы́литься 1. *(мылить себя)* [ఒంటిని] సబ్బుతో రుద్దుకొను 2. *(о мыле)* నురుగు వచ్చే [సబ్బు]

мы́лкий నురుగు వచ్చే

мы́л||о *с* 1. సబ్బు, సోపు; жи́дкое ~о ద్రవరూప సబ్బు; туалéтное ~о టాయిలెట్ సబ్బు; хозя́йственное ~о బట్టల సబ్బు 2. *(пена пота у лошади)* చెమట, నురుగు; лóшадь вся в ~е గుర్రం నురుగులు కక్కుతోంది

мыловарéние *с* సబ్బులు తయారు చేయడం

мыловáренный: ~ завóд సబ్బు ఫ్యాక్టరీ

мы́льница *ж* సబ్బు పెట్టె (పెట్టె)

мы́льн||ый 1. సబ్బు; ~ая пéна సబ్బు నురుగు 2. *(намыленный)* సబ్బు, సబ్బు పట్టించుకున్న; ~ые рýки సబ్బు చేతులు

мыс *м геогр.* అగ్రం

мы́сленно *нареч.* మనస్సులో, మానసికంగా

мы́слим||ый సాధ్యమైన *(возмóжный)*; తలంప దగిన, భావింప దగిన *(какóй тóлько мóжно себé представить)* ◇ ~ое ли [э́то] дéло? *разг.* ఇది సాధ్యమైన పనేనా?, ఇది సాధ్యమేనా?

мысли́тель *м* చింతనాపరుడు, మేధావి, ఆలోచనాపరుడు

мысли́тельны||й: ~е спосóбности అవగాహన (ఆలోచన) శక్తి

мы́слит||ь *несов.* 1. ఆలోచించు, యోచించు; ~ь логи́чески తార్కికంగా ఆలోచించు 2. *(вн.; представлять)* తలంచు, అనుకొను; как вы себé э́то ~е? మీరు దీన్ని గురించి ఏమనుకొంటున్నారు?

мысл||ь *ж* 1. [మనో]భావం, ఆలోచన, ఊహ, తలపు; блестя́щая ~ь ఉజ్వలమైన ఆలోచన; внезáпная ~ь ఆకస్మిక భావం; основнáя ~ь మూల భావం 2.: ~и *мн. (взгля́ды, убеждéния)* అభిప్రాయం, భావం; óбраз ~ей ఆలోచనా విధానం; расходи́ться в ~ях అభిప్రాయంతో భేదించు ◇ зáдняя ~ь పరమోద్దేశం, ఆంతరంగిక ఉద్దేశం

мы́слящий యోచించే; ~ человéк యోచనాశీలి

мыть, вы́мыть, помы́ть *(вн.)* కడుగు, తోము, శుభ్రపరచు, కడిగి శుభ్రం చేయు; ~ пол ఇల్లు కడుగు

мытьё *с* కడగడం, శుభ్రపరచడం, తోమడం

мы́ться, вы́мыться, помы́ться కడుగుకొను, స్నానం చేయు

мычáние *с* అంబా అనడం

мыча́ть *несов.* 1. అంబా అను 2. *перен. разг.* గొణుగు

мышело́вка *ж* ఎలుక బోను

мы́шечн||ый కండర; ~ая акти́вность కండర క్రియాశీలత

мыши́н||ый చుంచు, ఎలుక; ~ая нора́ చుంచు (ఎలుక) కన్నం ◇ ~ая возня́ గడబిడ, రచ్చ

мы́шка I *ж уменьш. к* мышь

мы́шк||а II *ж*: нести́ под ~ой చంకన పెట్టుకుని తీసుకెళ్ళు

мышле́ние *с* సమాలోచన, ఆలోచన; абстра́ктное ~ అనిర్దిష్ట ఆలోచన (సమాలోచన)

мы́шца *ж* కండరం

мышь *ж* చుంచు, ఎలుక ◇ лету́чая ~ గబ్బిలం

мышья́к *м хим.* తాలం, పాషాణం, ఆర్సెనిక్

мя́гк||ий 1. మెత్తని; ~ий хлеб తాజా బ్రెడ్డు; ~ое кре́сло మెత్తని పడకకుర్చీ; ~ие во́лосы మెత్తని జుట్టు 2. (*прия́тный*) మృదువైన; ~ий го́лос మృదువైన కంఠం; ~ий свет చల్లని కాంతి, సన్నపాటి వెలుతురు 3. (*нестро́гий, до́брый*) మెత్తని, కారుణ్యపూరిత; ~ий хара́ктер మెత్తని స్వభావం, కారుణ్యం గల హృదయం 4. (*тёплый*) వెచ్చటి; ~ий кли́мат వెచ్చటి వాతావరణం ◇ ~ий ваго́н మెత్తని సీట్లుగల రైలు పెట్టె; ~ий знак సాఫ్ట్ సైన్; ~ая вода́ మంచి నీరు

мя́гко *нареч.* ◇ ~ выража́ясь *в знач. вводн. сл.* మృదువుగా (సౌమ్యంగా) చెప్పాలంటే; ~ сте́лет, да жёстко спать *посл.* ≅ మాట తీపి, మనస్సు విషం

мягкосерде́чие *с* కారుణ్యం, మార్దవం, కనికరం

мягкосерде́чный దయమైన, కనికరంగల, మెత్తని మనస్సుగల

мя́гкость *ж* 1. మెత్తదనం, కారుణ్యం 2. *перен.* నయం, కోమలత్వం

мягкоте́лый (*слабохара́ктерный*) మనోనిబ్బరం లేని; ~ челове́к దుర్బల మనస్కుడు

мяки́н||а *ж* పొట్టు, పొల్లు, ఊక ◇ на ~е не проведёшь ఊక జల్లి ముసలి పక్షిని పట్టలేం, అనుభవం గలవాడు తేలికగా వలలో పడడు

мя́коть *ж* 1. (*мя́гкая часть те́ла*) మాంసం, కండ 2. *разг.* (*мя́со без косте́й*) ఎముకలేని మాంసం 3. (*пло́дов, я́год*) గుంజు, గుజ్జు

мя́млить, промя́млить *разг.* (*говори́ть невня́тно*) గొణుగు, నీళ్ళు నములు, నములుతూ చెప్పు

мяси́стый 1. (*с больши́м коли́чеством мя́са*) కండగల 2. (*о пло́дах*) గుజురుగల, గుజ్జుగల

мясни́к *м* కసాయి, కొటికుడు, మాంసికుడు

мясн||о́й మాంసపు; ~о́й магази́н మాంసాహారపు షాపు; ~а́я пи́ща మాంసపు ఆహారం; ~ы́е консе́рвы డబ్బాలో పెట్టిన మాంసం

мя́со *с* మాంసం; консерви́рованное ~ డబ్బాలో పెట్టిన మాంసం ◇ пу́шечное ~ ఫిరంగి మేత (గ్రాసం); вырыва́ть пу́говицу с ~м *разг.* గుడ్డతో సహా గుండీ పీకు

мясору́бка *ж* క్రైమా కొట్టే యంత్రం

мяте́ж *м* తిరుగుబాటు, పితూరి; поднима́ть ~ తిరుగుబాటు లేవదీయు (చేయు)

мяте́жник *м* తిరుగుబాటుదారు

мяте́жный (*прича́стный к мятежу́*) తిరుగుబాటు

мя́тн||ый పుదీన; ~ые конфе́ты పిప్పరమెంట్లు

мя́т||ый 1. (*разда́вленный*) నలిగిన, నలగగొట్టబడిన 2. (*негла́дкий; скомканный*) నలిగిన, నలిచిన ◇ ~ое лицо́ *разг.* నలిగిన ముఖం, ముడతలు పడిన ముఖం

мять, смять (*вн.*) 1. (*дави́ть*) నలుచు 2. (*ко́мкать*) నలిపివేయు, నలుచు

мя́ться I, смя́ться (*ко́мкаться*) నలిగిపోవు

мя́ться II *несов. разг.* (*проявля́ть нереши́тельность*) సంకోచించు, తటపటాయించు

мяу́канье *с* మ్యావ్ అనుట

мяу́кать *несов.* మ్యావ్ మను (అను)

мяч *м* బంతి; футбо́льный ~ ఫుట్‌బాల్, కాలిబంతి; игра́ть в ~ బంతి ఆడు

Н

на I *предлог* I. (*вн., пр.*) 1. (*све́рху, на пове́рхности или на пове́рхность*) మీద, పై, పైన, కు; класть кни́гу на стол పుస్తకం టేబుల్‌మీద ఉంచు (పెట్టు); кни́га на столе́ పుస్తకం టేబుల్‌మీద ఉంది; накле́ивать ма́рку на конве́рт కవరుమీద (కవరుకి) స్టాంపు అంటించు; сади́ться на дива́н సోఫామీద కూర్చొను; сиде́ть на сту́ле కుర్చీలో కూర్చొను; на стене́ గోడమీద; ве́шать на́ стену గోడకు (గోడమీద) తగిలించు; надева́ть пальто́ на ребёнка బిడ్డకి కోటు తొడుగు 2. (*при обозначе́нии ме́ста, о́бласти и́ли вре́мени де́ятельности, а та́кже объе́кта де́йствия*) మీద, లో; на рабо́те ఆఫీసులో (ఫాక్టరీలో); идти́ на рабо́ту ఆఫీసుకి వెళ్ళు; на уро́ке литерату́ры సాహిత్యం క్లాసులో; го́род на Во́лге

వోల్గా నది ఒడ్డున (తీరం) నగరం; на бортý самолёта విమానంలో; на бортý парохóда ఓడమీద; на нéбе ఆకాశంలో (ఆకాశంమీద); пойдý в óтпуск на бýдущей недéле వచ్చే వారంలో సెలవు తీసుకుంటాను; отложи́ть óтпуск на недéлю ఒక వారంరోజులు సెలవు వాయిదా వేయు; останáвливать взгляд на собесéднике ఎదుటివాడిమీద దృష్టి నిలుపు; посмотрéть на собесéдника ఎదుటివాడికేసి చూచు; быть на собрáнии సభకు హాజరగు; выноси́ть вопрóс на собрáние సమస్యను సభ నిర్ణయానికి పెట్టు 3. *(при обозначении предметов, являющихся орудием действия, частью устройства, способом выражения чего-л.)*: жакéт на подклáдке లైనింగ్ వున్న జాకెట్టు (కోటు); постáвить жакéт на подклáдку జాకెట్టుకు లైనింగ్ వేయించు; кни́га на англи́йском языкé ఇంగ్లీషులో పుస్తకం; переводи́ть на англи́йский язы́к ఇంగ్లీషులోకి అనువదించు; игрáть на роя́ле పియానో వాయించు; запирáть на замóк తాళంవేయు; застёгивать на пýговицу గుండీ పెట్టుకొను 4. *(при обозначении лиц, организаций, на к-рые что-либо возлагается)* పై, మీద; на нём лежи́т обя́занность ఈ బాధ్యత అతనిపై వుంది, ఈ బాధ్యత అతనిది; возложи́ть отвéтственность на когó-л. ఒకరిమీద (ఒకరిపై) బాధ్యత మోపు II. *(вн.)* 1. *(при обозначении срока)*: запáс нá зиму శీతాకాలానికి నిల్వ; план нá год ఏడాది (ఏకవర్ష, వార్షిక) ప్రణాళిక; опоздáть на час ఒక గంట సేపు ఆలస్యం చేయు; отложи́ть на зáвтра రేపటివరకు వాయిదా వేయు; на два дня రెండు రోజులకు; на полгóда рáньше ఆరు నెలలు ముందుగా 2. *(при обозначении меры, количества, предела)*: купи́ть книг на сто рублéй వంద రూబుళ్ల పుస్తకాలు కొను; обéд на пять человéк ఐదుగురికి డిన్నర్; на метр бóльше ఒక్క మీటరు ఎక్కువ; увели́чиваться на двáдцать процéнтов ఇరవై శాతం హెచ్చింపబడు; слáва на весь мир ప్రపంచ వ్యాపిత కీర్తి 3. *(при указании цели, назначения)* కోసం, కు *или не переводится*: креди́ты на ремóнт మరమ్మతుకోసం పరపతి; лес на пострóйку నిర్మాణంకోసం కలప; совéтский человéк имéет прáво на труд, на образовáние, на óтдых సోవియట్ మానవుడికి పనిచేసే హక్కు, విద్య పొందే హక్కు, విశ్రాంతి పొందే హక్కు వుంది; учи́ться на инженéра *разг.* ఇంజనీరింగు కోర్సు చదువు; идти́ на трениро́вку క్రీడా శిక్షణకు వెళ్లు 4. *(при указании образа действия, состояния)*: вéрить нá слово మాట నమ్ము; на голóдный желýдок ఖాళీ కడుపున, పరగడుపున 5. *(при умножении и делении)*: пять умнóжить нá три ఐదును మూడుతో గుణించు; 20 раздели́ть на 4 20ని 4చేత భాగించు 6. *(при обозначении направления движения)* కు, వద్దకు; пóезд на Москвý మాస్కోకు వెళ్లే రైలు; éхать на востóк తూర్పుకు వెళ్లు 7. *(для)* కు; по кни́ге на кáждого తలకు (ప్రతి ఒకరికి) ఒక్క పుస్తకం 8. *(при указании на сходство)* కి; он похóж на отцá అతనికి తండ్రి పోలిక వుంది III. *(пр.)* 1. *(во время)*: на летý ఎగిరే; на всём скакý గుర్రం దౌడు తీస్తూ ఉండగా 2. *(при помощи чего-л., с чем-л.)*: жáрить на мáсле నూనెతో వేయించు; лекáрство на трáвах మూలికలతో తయారు చేసిన మందు 3. *(при обозначении средств передвижения)* లో; на пóезде రైల్లో; на автóбусе బస్సులో; катáться на лы́жах స్కీయింగు చేయు 4. *(при повторении сущ. указывает на большое количество) разг.*: дырá на дырé అన్నీ తూట్లే (చిరుగులే); оши́бка на оши́бке నవాలక్ష తప్పులు ◊ жить на свои́ дéньги తను సంపాయిస్తున్న డబ్బుమీద (డబ్బుతో) బతుకు; на мои́х глазáх నా కళ్ల ముందర; на мою́ бедý నా దురదృష్టవశాత్తూ; глухóй на однó ýхо ఒక చెవికి చెముడు; на словáх и на дéле మాటల్లో, చేతల్లో; на сáмом дéле నిజానికి; на э́том услóвии ఈ షరతుమీద; бег на сто мéтров వంద మీటర్ల పరుగు పందెం; продавáть на мéтры మీటర్ల చొప్పున అమ్ము; на э́тот раз ఈ సారి

на II *частица в знач. сказ. разг.*: нá кни́гу, отнеси́ на мéсто ఇదిగో, ఈ పుస్తకం దాని చోట్లో పెట్టుకో; вот тебé и нá! ఇదేమిటి?

набáвить *сов. см.* набавля́ть

набáвка *ж* 1. *(действие)* కూడిక, కలపడం 2. *(набавленная сумма)* అదనం; ~ к зарплáте జీతానికి (వేతనానికి) అదనం

набавля́ть, набáвить, надбáвить *(вн.)* పెంచు, హెచ్చించు, హెచ్చు (ఎక్కువ) చేయు; ~ пять рублéй [ధర] ఐదు రూబుళ్లు పెంచు (హెచ్చు చేయు); ~ цéну ధర పెంచు (ఎక్కువ చేయు, హెచ్చించు)

набалдáшник *м* పిడి, గుబ్బ

набальзами́ровать *сов. см.* бальзами́ровать

набáт *м* గంట; бить в ~ а) గంట కొట్టు, హెచ్చరిక గంట మోగించు б) *перен.* హెచ్చరించు

набе́г *м* దాడి, దోపిడికొరకు దేశంపై పడు; совершáть ~ దాడి చేయు

набегáть, набежáть 1. (на *вн.*; *наталкиваться с разбега*) ఢీకొను 2. వీచు, వీయు (*о ветре*); లేచు (*о волне*); కమ్మివేయు (*о тучах*) 3. *разг.* (*сбегаться*) పరుగెత్తుతూ వచ్చు, కూడు, పోగుపడు; набежáло мнóго нарóду జనం చాలామంది పోగుపడ్డారు 4. *разг.* (*натекать*) [నీరు] మడుగు అగు

набе́гаться *сов.* *разг.* పరుగులెత్తి (తనివి తీరా పరుగెత్తి) అలసిపోవు

набежáть *сов.* *см.* набегáть

набекрéнь *нареч.* *разг.*: надевáть шáпку ~ టోపీ ఓరగా పెట్టుకొను

нáбело *нареч.*: переписывать чтó-л. ~ దేనికైనా శుద్ధప్రతి రాయు

нáбережная *ж* 1. (*укреплённый берег*) ఎంబాంక్‌మెంటు, గట్టు 2. (*улица*) ఎంబాంక్‌మెంటు

набивáть, набúть (*вн.*) 1. నింపు, కుక్కు, కూరు; ~ трýбку పైపు నింపు; ~ чемодáн సూట్‌కేసు దిట్టంగా కుక్కేయు (కూరు) 2. *разг.* (*тв.*) కిక్కిరిసి వుండు; кóмната набúта нарóдом గదిలో జనం కిక్కిరిసి వున్నారు 3. *тех.* అద్దు, అద్దించు ◇ ~ рýку на чём-л. *разг.* దేనిలోనైనా ఆరితేరినవాడు అగు, దేనిలోనైనా ఆరితేరు (చేయి తిరుగు); ~ себé цéну *разг.* తన పేరుప్రతిష్ఠలను ఇనుమడింప చేసుకొను

набивáться, набúться 1. (*скапливаться*) గుమికూడు, కిక్కిరియు, ఇరుక్కొను 2. (*проникать*) చేరుకొను, పేరుకొను; в щéли набúлось мнóго грязи సందుల్లో చాలా బురద చేరుకొంది 3. *разг.* (*навязываться*) రుద్దు; ~ в друзья́ [ఇతరులపై] తన మైత్రిని రుద్దు, ఒకరి[తో] స్నేహం చేయ (కలుపుకొన) చూచు

набúвка *ж* 1. (*наполнение*) నింపడం, కూరడం 2. (*то, чем набито*) ఫిల్లర్

набивнóй అద్దిన, అద్దకం; ~ сúтец అద్దిన (అద్దకం) కాలికో

набирáть, набрáть (*вн.*) 1. (*рд.*) కూడబెట్టు, పోగుచేయు; набрáть грибóв పుట్ట [కుక్క] గొడుగులను పోగుచేయు 2. (*рд.*; *производить набор*) చేర్చుకొను, రిక్రూట్ చేయు; పనిలోకి తీసుకొను (*на работу*) 3. *полигр.* కంపోజ్ చేయు, కూర్చు ◇ ~ высотý ఎత్తుకు చేరు; ~ в рот воды́ నోరు ఎత్తకుండా వుండు; ~ нóмер телефóна టెలిఫోన్ డయల్ చేయు; ~ сúлу జవాన్ని (బలాన్ని, జవసత్వాలను) పుంజుకొను; ~ скóрость వడిగొను, వేగం పుంజుకొను

набирáться, набрáться (*рд.*) కూడు, పోగవు (*о людях*); పోగుపడు (*о предметах*); చేరు, నిలుచు (*о веществе*); набралóсь мнóго вещéй సామాన్లు ఎక్కువగా పోగుపడ్డాయి; набралóсь мнóго воды́ చాలా నీళ్లు చేరాయి (నిలిచాయి) ◇ ~ сил జవం (శక్తి) పుంజుకొను; ~ умá *разг.* తేరుకొను, వివేకవంతుడగు, తెలివి తెచ్చుకొను; ~ хрáбрости *разг.* ధైర్యం కలుగు (పొందు), తెంపుసేయు

набúть(ся) *сов.* *см.* набивáть(ся)

наблюдáтель *м* సాక్షి, పర్యవేక్షకుడు

наблюдáтельность *ж* శ్రద్ధతోకూడిన (నిశితమైన) చూపు

наблюдáтельный 1. (*о человеке*) శ్రద్ధాభరితమైన చూపుగల 2. (*служащий для наблюдения*) పర్యవేక్షక, అజమాయిషీ; ~ пункт పర్యవేక్షక స్థానం

наблюдáть *несов.* 1. (*вн.*, за *тв.*; *рассматривать*) చూస్తూ వుండిపోవు, కనిపెట్టు, విలోకించు 2. (*вн.*; *изучать*) పర్యవేక్షించు; ~ жизнь живóтных జంతువుల జీవితాన్ని పర్యవేక్షించు 3. (за *тв.*; *осуществлять надзор*) అజమాయిషీ వహించు (చేయు); ~ за выполнéнием задáния కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించేలా అజమాయిషీ వహించు (చేయు); ~ за ребёнком పిల్లను చూచు

наблюдá||ться *несов.* కనబడు; ~ется рéзкое изменéние температýры ఉష్ణోగ్రతలో తీవ్రమైన మార్పు కనబడుతోంది

наблюдéние *с* 1. (*созерцание*) అవేక్షణ 2. (*исследование*) పర్యవేక్షణ 3. (*надзор*) అజమాయిషీ; быть под ~м అజమాయిషీ కింద వుండు; держáть под ~м అజమాయిషీ కింద వుంచు 4. (*то, что замечено*) చూసిన (గమనించిన, అధ్యయనం చేసిన) విషయాలు

нáбожность *ж* దైవభక్తి, ధర్మనిరతి

нáбожный దైవభక్తిపరుడైన; ~ человéк దైవభక్తిపరుడు, నిష్ఠాపరుడు

нáбок *нареч.* పక్కకు; надевáть шля́пу ~ టోపీని ఒక పక్కకు ఓరగా పెట్టుకొను

наболéвший: ~ вопрóс జరూరు సమస్య

набóр *м* 1. (*приём*) చేర్చుకోవడం; ~ рабóчих కార్మికులను పనిలో చేర్చుకోవడం; ~ учáщихся విద్యార్థులను చేర్చుకోవడం 2. (*комплект*) సెట్టు; ~ инструмéнтов పరికరాల సెట్టు; ~ карандашéй పెన్సిళ్ల సెట్టు 3. *полигр.* కూర్పు ◇ ~ слов గజిబిజిగా పేర్చిన మాటలు

набóрщик *м* అచ్చు కూర్పు పనివాడు, కంపోజిటర్

набрáсывать I, набросáть (*вн.*) **1.** (*рд.*; *нагромождать*) కుప్పవేయు, దొంతిపెట్టు **2.** (*делать набросок*) రేఖాచిత్రం గీయు; ~ план పథకం చిత్తు తయారు చేయు

набрáсывать II, набрóсить (*вн.*; *небрежно накидывать*) వేయు, వేసుకొను; ~ платóк на плéчи భుజాలమీద శాలువను వేసుకొను

набрáсываться, набрóситься (на *вн.*) **1.** పైబడు, దాడిచేయు; ~ друг на дрýга ఒకరు ఒకరిపై పడు, ఒకరిపై ఒకరు దాడిచేయు **2.** *разг.* (*с жадностью приниматься за что-л.*) పై బడు; ~ на едý తిండిపైన పడు ◇ ~ [с брáнью] на когó-л. *разг.* ఒకరిమీద విరుచుకు[ని] పడు

набрáть(ся) *сов. см.* набирáть(ся)

набредáть, набрести́ (на *вн.*) తటస్థపడు, తగులు; читáя эту кни́гу, я набрёл на интерéсную мысль ఈ పుస్తకం చదువుతూ ఉంటే ఆసక్తికరమైన భావం నాకు తగిలింది (తటస్థపడింది)

набрести́ *сов. см.* набредáть

набросáть *сов. см.* набрáсывать I

набрóсить *сов. см.* набрáсывать II

набрóситься *сов. см.* набрáсываться

набрóсок *м* **1.** (*рисунок*) రేఖా చిత్రం **2.** (*черновик*) చిత్తు పాఠం

набухáть, набýхнуть **1.** (*о почках*) తొడుగు **2.** (*раздаваться от сырости*) ఉబ్బు, ఉబుకు

набýхнуть *сов. см.* набухáть

навáливать, навали́ть (*вн.*) **1.** (*рд.* на *вн.*; *класть*) (మీద) కుప్పవేయు, పోగుపెట్టు **2.** *перен. разг.* (на *вн.*; *поручать, возлагать*) (మీద) మోపు, వేయు **3.** (*рд.*; *бросать в беспорядке*) గలిబిలిగా పేర్చు **4.** *разг. безл.* (*рд.*; *о снеге*) పేరుకొను, కుప్పపడు

навáливаться, навали́ться **1.** (на *вн.*; *налегать*) బరువంతా [ఒకరిమీద] మోపు **2.** *перен. разг.*: ~ на едý ఆత్రంగా (ఆబతో) తిను

навали́ть(ся) *сов. см.* навáливать(ся)

навáр *м* పేరుకొన్న కొవ్వు

навáристый: ~ бульóн చిక్కని బ్రాత్; ~ суп కొవ్వు పేరుకొన్న (తేలిన) సూపు

навевá||ть, навéять (*вн.*) **1.** వీచు; вéтер ~ет прохлáду గాలి చల్లగా (హాయిగా) వీస్తోంది **2.** *перен.* కలిగించు; эта мýзыка ~ет грусть ఈ సంగీతం విచారం కలిగిస్తోంది

навéдаться *сов. см.* навéдываться

наведéние *с*: ~ порядка చక్కబెట్టడం; ~ спрáвок వాకబు చేయడం

навéдываться, навéдаться *разг.* [చూడడానికి] వచ్చు, [సం]దర్శించు; ~ к дрýгу స్నేహితుని దర్శించు (చూడడానికి వచ్చు)

навéк[и] *нареч.* శాశ్వతంగా

навéрно[е] *нареч.* **1.** *уст.* (*точно*) నిస్సందేహంగా, నిశ్చయంగా, తప్పనిసరిగా **2.** *в знач. вводн. сл.* (*вероятно*) బహుశా, కాబోలు; он, ~, не придёт అతను రాడు కాబోలు, అతను బహుశా రాకపోవచ్చు

наверну́ть(ся) *сов. см.* навёртывать(ся)

наверняка́ *нареч. разг.* **1.** (*несомненно*) తప్పనిసరిగా, తప్పకుండా; знать ~ కచ్చితంగా తెలియు; он ~ придёт అతను తప్పనిసరిగా (తప్పకుండా) వస్తాడు **2.** (*с верным расчётом*) నమ్మకం వున్నపుడే (కుదిరినప్పుడే); он дéйствует тóлько ~ నమ్మకం కుదిరినప్పుడే చేస్తాడు

наверстáть *сов. см.* навёрстывать

навёрстывать, наверстáть (*вн.*) భర్తీ చేయు; ~ упýщенное врéмя నష్టపడిన కాలాన్ని భర్తీ చేయు

навёртывать, наверну́ть (*вн.*; *наматывать*) చుట్టివేయు

навёртыва||ться, наверну́ться: на глазá ~ются слёзы కన్నీరు ఉబికి (తెరలి) వస్తోంది, కన్నీళ్లు తిరుగుతున్నాయి

навéрх *нареч. в разн. знач.* పైకి; всплывáть ~ పైకి తేలిపోవు; класть ~ పైన పెట్టు; смотрéть ~ పైకి చూచు

наверхý *нареч.* **1.** (*в верхней части*) పై భాగంలో **2.** (*в верхнем этаже*) పై [అంతస్థులో], పైన, ఎగువన **3.** (*на поверхности*) పైన **4.** *перен. разг.* (*в вышестоящей инстанции*) ఉన్నత (పై) సంస్థలో

навéс *м* షెడ్డు, పాక, గుడారం

навеселé *нареч. разг.* తాగి

навéсить *сов. см.* навéшивать

навести́ *сов. см.* наводи́ть

навести́ть *сов. см.* навещáть

навéчно *нареч.* శాశ్వతంగా

навéшивать, навéсить (*вн.*) **1.** తగిలించు, వేలాడదీయు; ~ замóк తాళం వేయు **2.** (*дверь и т. п.*) అమర్చు; ~ дверь తలుపు అమర్చు

навещáть, навестúть *(вн.)* దర్శించు, చూడడానికి వచ్చు; ~ больнóго రోగిని సందర్శించు

навéять *сов. см.* навевáть

нáвзничь *нареч.* వెల్లకిల; пáдать ~ వెల్లకిల పడు

навзры́д *нареч.*: плáкать ~ వెక్కివెక్కి ఏడ్చు

навигáтор *м* నావికుడు, నౌకాయాత్రికుడు

навигациóнный నౌకాయాన; ~ перúод నౌకాయాన కాలం

навигáция *ж* 1. *(судоходство)* నౌకాయానం 2. *(период судоходства)* నౌకాయాన కాలం 3. *(наука)* నౌకాయాన శాస్త్రం

навинтúть *сов. см.* навúнчивать

навúнчивать, навинтúть *(вн.)* బిగించు

нависáть, навúснуть 1. (на *вн.*; *свешиваться*) వేలాడుతూ వుండు 2. (над *тв.*; *располагаться низко*) కమ్ము *(о тучах)*; వాలు *(о скале)* 3. *перен.* (над *тв.*) ప్రమాదంలో వుండు, (కి) ముప్పు ఎదురగు; над нúми навúсла опáсность వాళ్ళు ప్రమాదంలో వున్నారు, వాళ్ళకి ముప్పు ఎదురవుతోంది, వాళ్ళు ముప్పులో పడ్డారు

навúснуть *сов. см.* нависáть

навлекáть, навлéчь *(вн. на вн.)* తెచ్చు[కొను], కలిగించు[కొను]; ~ на себя́ опáсность తనమీదకు ముప్పు తెచ్చుకొను; ~ на себя́ подозрéние తనమీద అనుమానం కలిగించుకొను

навлéчь *сов. см.* навлекáть

наводúть, навестú *(вн.)* 1. (на *вн.*): ~ на след జాడ చెప్పు (తెలుపు) 2. *перен.* (на *вн.*; *на мысль, догадку и т. п.*) అనిపించు, తోచు; э́то навóдит меня́ на мысль, что он не читáл э́ту кнúгу అతను ఈ పుస్తకం చదవలేదని నాకు అనిపిస్తోంది (తోస్తోంది) 3. *перен.* *(вызывать)* (కి) పుట్టించు, కలిగించు; ~ скýку విసుగు కలిగించు; ~ страх భయం కలిగించు 4. తిప్పు *(направлять)*; (కి) గురిచేయు *(нацеливать)*; ~ бинóкль на когó-л. ఒకరి వైపు (కేసి) బైనాక్యులర్‌ను తిప్పు; ~ орýдие ఫిరంగిని గురి చేయు ◇ ~ крúтику విమర్శించు; ~ мост వంతెనను (బ్రిడ్జిని) నిర్మించు (కట్టు); ~ поря́док చక్కదిద్దు, చక్కబెట్టు; ~ спрáвки వాకబు చేయు; ~ чистотý శుభ్రం చేయు

навóдка *ж* 1.: ~ мостá బ్రిడ్జి (వంతెన) కట్టడం (నిర్మాణం) 2. *воен.* గురిపెట్టడం

наводнéние *с* వరద, ముంపు

наводнúть *сов. см.* наводня́ть

наводня́ть, наводнúть *(вн. тв.)* ముంచు, ముంచెత్తు, ముంచివేయు; ~ ры́нок дешёвыми товáрами చౌక సరుకులతో మార్కెట్టును ముంచివేయు

навóдчик *м воен.* ఫిరంగి గురిపెట్టేవాడు

наводя́щий: ~ вопрóс జవాబు స్ఫురింపచేసే ప్రశ్న

навóз *м* గోమయం, రేణం, పేడ

нáволочка *ж* తలగడ (దిండు) గలీబు

навострúть *сов. разг.* *(вн.)*: ~ лы́жи పలాయనం చిత్తగించు, పరుగులు దీయు, పరుగు లంకించుకొను

наврáть *сов. разг.* 1. *см.* врать; 2. *(ошибиться)* పొరపాటు చేయు; ~ в вычислéниях లెక్కల్లో పొరపాటు చేయు

навредúть *сов. см.* вредúть

навря́д [ли] *нареч. разг. см.* вря́д ли

навсегдá *нареч.* చిరకాలంగా, శాశ్వతంగా, ఎప్పటికీ

навстрéчу *нареч.*: ~ éхала машúна ఒక కారు ఎదురుగా వస్తూ వుంది; идтú ~ пожелáниям когó-либо ఒకరి కోర్కె తీర్చు; идтú ~ комý-л. а) ఒకరి ఎదురుగా వచ్చు (వెళ్ళు) б) *перен.* ఒకరి కోరికకు సమ్మతించు, ఒకరి కోరికను మన్నించు; попадáться ~ комý-либо ఒకరికి ఎదురగు

нáвык *м* నైపుణ్యం *(умение)*; అనుభవం *(опыт, знания)*; произвóдственные ~и పని (చేసే) నైపుణ్యం; приобретáть ~ నైపుణ్యం పొందు (అభ్యసించు)

навы́кат[е] *нареч.*: глазá ~ ఉబ్బుగా వున్న కళ్ళు

навы́лет *нареч.* గుండా; он рáнен ~ అతని శరీరంగుండా గుండు దూసుకుపోయింది; пýля прошлá ~ గుండు [చేతి] గుండా దూసుకు వెళ్ళింది

навы́тяжку *нареч.*: стоя́ть ~ నిటారుగా నిలబడు

навью́чивать, навью́чить *(вн.)* మోపు బరువులు వేయు, బరువు ఎక్కించు *(на когó-л.)*

навью́чить *сов. см.* навью́чивать

навязáть I *сов. см.* навя́зывать

навязáть II, навя́знуть అంటుకొను, తగులుకొను ◇ э́то у меня́ в зубáх навя́зло *разг.* దానితో నేను విసుగెత్తి పోయాను

навязáться *сов. см.* навя́зываться

навя́знуть *сов. см.* навязáть II

навя́зчив||ый 1. జిడ్డులా పట్టుకునే (వదలని); ~ый человéк ఆముదపు జిడ్డు 2. *(неотступный)* విడువని, వదలని; ~ая идéя పిచ్చి (వదలని) ఆలోచన, మొండి భావం

навя́зывать, навязáть *(вн.)* 1. *(привязывать)* అంటగట్టు 2. *перен.* *(дт.; заставлять принять)*

రుద్దు; ~ соглашéние комý-л. ఒకరిమీద ఒప్పందం రుద్దు

навя́зываться, навяза́ться *разг.* బలవంతంగా వెళ్ళు; ~ в гóсти к комý-л. ఒకరిదగ్గరకి బలవంతంగా వెళ్లి కూర్చొను, ఒకరి నెత్తిన కూర్చొను

нага́дить *сов. см.* га́дить

нага́йка *ж* కొరడా

нага́н *м* పిస్టల్

нагиба́ть, нагнýть *(вн.)* వంచు, వంగదీయు; ~ гóлову తల వంచు

нагиба́ться, нагнýться [ముందుకు] వంగు; ~ за чéм-л. దేనికోసమైనా (దేనినైనా ఎత్తుకోడానికి) [ముందుకు] వంగు

нагишóм *нареч. разг.* నగ్నంగా

нагле́ть, обнагле́ть సిగ్గు మాలు (విడుచు)

нагле́ц *м* సిగ్గుమాలినవాడు, లజ్జాహీనుడు

на́гло *нареч.* సిగ్గుమాలి, నిర్లజ్జగా, రోసుబడితనంగా

на́глость *ж* 1. *(бесстыдство)* సిగ్గుమాలినతనం, రోసుబడితనం; имéть ~ сказа́ть чтó-л. దేనినైనా సిగ్గు శరములేక చెప్పు 2. సిగ్గుమాలిన పని *(наглый поступок)*; సిగ్గుమాలిన మాటలు *(наглые слова)*

на́глухо *нареч.:* заде́лывать дверь ~ గోడకట్టి ద్వారం మూసివేయు; застёгиваться ~ అన్ని గుండీలు బిగించుకొను (పెట్టుకొను)

на́гл||ый సిగ్గుమాలిన, మొరటు; ~ый вид మొరటు వైఖరి; ~ый человéк సిగ్గుమాలినవాడు; ~ая ложь సిగ్గుమాలిన (పచ్చి) అబద్ధం; ~ое вмеша́тельство మొరటు జోక్యం

нагляде́ться *сов. см.* насмотре́ться

нагля́дн||ый 1.: ~ое обучéние దృశ్య బోధనా పద్ధతి; ~ые посóбия దృశ్య సాధనాలు 2. *(убедительный, очевидный)* కొట్టవచ్చినట్టు, కన్నులకు కట్టినట్లు; ~ый примéр తెలివిడి; ~ое доказа́тельство ప్రత్యక్షమైన రుజువు

нагна́ть *сов. см.* нагоня́ть

нагнести́ *сов. см.* нагнета́ть

нагнета́ть, нагнести́ *(вн.)* ఎక్కించు; ~ вóздух గాలి ఎక్కించు ◇ ~ давлéние పీడనం హెచ్చించు

нагноéние *с* 1. చీము పట్టడం 2. *(гнойник)* పుండు, కురుపు

нагнои́ться *сов.* చీము పట్టు

нагнýть(ся) *сов. см.* нагиба́ть(ся)

нагова́ривать, наговори́ть 1. *(вн., рд.; говорить, сообщать много чего-л.)* ఎక్కువగా మాట్లాడు, వాగు; наговори́ть глýпостей చెత్త వాగు 2. *разг.* (на *вн.; клеветать*) (మీద) అంటకట్టు, అపనిందలు వేయు, (ని) దూషించు 3. *(вн.; при звукозаписи)* రికార్డు చేయు (చేసుకొను), ఒకరిచేత రికార్డు చేయించు [కొను]

наговóр *м разг. (клевета)* అపనింద, దూషణ

наговори́ть *сов. см.* нагова́ривать

наговори́ться *сов.* తనివితీరా మాట్లాడు; они́ не мóгут ~ ఎంత మాట్లాడినా వాళ్లకి తనివి తీరదు

наг||óй 1. నగ్న, దిగంబర 2. *перен.* బోడి, బోసి; ~ие дерéвья బోడి (బోసి) చెట్లు

на́голó *нареч.* 1. (наголó): с мечóм ~ దూసిన కత్తితో (ఖడ్గంతో) 2. (на́голо): стричь ~ జుట్టు అంట కత్తెర వేయు

на́голову *нареч.:* разби́ть ~ తుత్తునియలు చేయు

нагоня́й *м разг.* గద్దింపు, చీవాట్లు; дава́ть ~ బుద్ధి చెప్పు; получа́ть ~ చీవాట్లు తిను

нагоня́ть, нагна́ть *(вн.)* 1. *(догонять)* తరిమి పట్టుకొను, అందుకొను 2. *(навёрстывать)* భర్తీ చేయు (చేసుకొను); ~ упýщенное врéмя వృథా అయిన కాలాన్ని భర్తీ చేసుకొను 3. *перен. разг.* (на *вн.*) (కి) కలిగించు; ~ сон на когó-л. ఒకరికి నిద్ర కలిగించు; ~ страх на когó-л. ఒకరికి భయం కలిగించు; ~ тоскý విసుగు కలిగించు, విసుగెత్తు

нагóрье *с* పర్వత ప్రాంతం

нагота́ *ж* నగ్నత, దిసమొల, దిగంబరత

нагота́вливать, наготóвить *разг. (вн., рд.)* 1. *(запасать)* నిల్వ చేయు 2. *(стряпать)* ఎక్కువ వండు

наготóве *нареч.* సిద్ధంగా; быть ~ సిద్ధంగా వుండు; держа́ть ~ సిద్ధంగా వుంచుకొను

наготóвить *сов. см.* нагота́вливать

награ́бить *сов. (вн., рд.)* కొల్లగొట్టి పోగేసుకొను

награ́бленное *с* కొల్లకొట్టినది, దోచుకొన్నది

награ́да *ж* పారితోషికం *(вознаграждение)*; బహుమతి, బహూకరణ *(денежная или знак отличия)*; సత్కారం *(знак отличия)*

награди́ть *сов. см.* награжда́ть

награжда́ть, награди́ть *(вн. тв.)* 1. బహూకరించు, (తో) సత్కరించు; ~ когó-л. óрденом ఒకరికి బిరుదు బహూకరించు, ఒకరిని బిరుదుతో సత్కరించు 2. *перен.:* прирóда награди́ла егó спосóбностями ప్రకృతి అతనికి ప్రతిభని ప్రసాదించింది

награждéние *с (действие)* బహూకరించడం, బహుమతి ఇవ్వడం

нагрева́ние *с* ఉష్ణోగ్రత హెచ్చించడం, వెచ్చబెట్టడం

нагрева́ть, нагре́ть *(вн.)* **1.** వెచ్చబెట్టు, వెచ్చబరచు, ఉష్ణోగ్రత హెచ్చించు; ~ **ко́мнату** గదిని వెచ్చబరచు **2.** *перен. разг.* మోసం చేయు, మోసగించి కాజేయు

нагрева́ться, нагре́ться వేడెక్కు

нагре́ть(ся) *сов. см.* нагрева́ть(ся)

нагроможда́ть, нагромозди́ть *(вн., рд.; сваливать кучей)* పేర్చు, పోగుచేయు, జమచేయు

нагроможда́ться, нагромозди́ться జమచేయబడు, పోగుపడు

нагроможде́ние *с* **1.** *(действие)* గుప్పించడం **2.** *(груда)* పేర్పు, కుప్ప

нагромозди́ть(ся) *сов. см.* нагроможда́ть(ся)

нагруби́ть *сов. см.* груби́ть

нагру́дный: ~ знак బాడ్జి

нагружа́ть, нагрузи́ть *(вн.)* **1.** *(тв.)* బరువెక్కించు, సామాను ఎక్కించు; ~ маши́ну дрова́ми లారీలో వంటచెరుకు ఎక్కించు **2.** *(помещать)* ఎక్కించు, లోడ్ చేయు; ~ ве́щи на маши́ну సామాన్లు లారీలో ఎక్కించు **3.** *перен. (тв.; возлагать)* మోపు

нагрузи́ть *сов. см.* нагружа́ть *и* грузи́ть 1

нагру́зк||а *ж* **1.** *(действие)* ఎక్కించడం **2.** *(груз)* బరువు **3.** *(количество работы)*: маши́на рабо́тает с по́лной ~ой యంత్రం పూర్తి శక్తితో పనిచేస్తోంది; он рабо́тает с по́лной ~ой అతనికి చేతినిండా పని వుంది

нагря́нуть *сов.* తలవనితలంపుగా (అనుకోకుండా) వచ్చు

над *предлог (тв.)* **1.** *(поверх, выше)* పై, పైన, మీద; ~ у́ровнем мо́ря సముద్ర మట్టానికి పైన; висе́ть ~ столо́м టేబుల్‌పైన వేలాడి వుండు; самолёт кру́жит ~ го́родом విమానం ఊరిపై తిరుగుతూ వుంది **2.** *(указывает на объект действия)* పై, మీద; власть ~ ке́м-л. ఒకరిపై పెత్తనం; побе́да ~ враго́м శత్రువుమీద విజయం; побе́да но́вого ~ ста́рым పాతదానిపై కొత్తదాని విజయం; заду́мываться ~ жи́знью జీవితం గురించి తలపోయు; лома́ть го́лову ~ че́м-л. దేని గురించి అయినా తలపోయు (తలబద్దలు చేసుకొను); сжа́литься ~ ке́м-л. ఒకరిపట్ల కారుణ్యం (జాలి) చూపించు; смея́ться ~ ке́м-л. ఒకరిని చూసి నవ్వు

надава́ть *сов. разг. (вн., рд.)* ఎక్కువ ఇచ్చు (పురమాయించు); ~ кому́-л. поруче́ний ఒకరికి ఎక్కువ పని పురమాయించు; ~ обеща́ний చాలా (బోలెడన్ని) వాగ్దానాలు చేయు

надави́ть *сов. см.* нада́вливать

нада́вливать, надави́ть *(вн.)* **1.** (на *вн.; нажимать)* నొక్కు, ఒత్తు **2.** *(рд.; выдавливать)* పిండు; ~ со́ку రసం పిండు

нада́ивать, надои́ть *(вн., рд.)* [పాలు] పితుకు, పిండు; ~ 200 ли́тров молока́ в день రోజుకి 200 లీటర్ల పాలు పితుకు

надба́вить *сов. см.* набавля́ть

надба́вка *ж см.* наба́вка

надбавля́ть *несов. см.* набавля́ть

надвига́ть, надви́нуть *(вн.)* లాగుకొను; ~ шля́пу на глаза́ టోపీని కళ్లమీదికి లాగుకొను

надвига́||ться, надви́нуться **1.** *(приближаться)* అలుముకొను, వచ్చు; толпа́ ~ется మూక ముందుకు వస్తోంది; ту́чи ~ются నల్లమబ్బులు అలుముకుంటున్నాయి **2.** *перен.* సమీపించు, ఆసన్నమగు, వచ్చు; ~ется кри́зис సంక్షోభం వస్తోంది; ~ется ночь చీకటి పడుతోంది; ~ется опа́сность ప్రమాదం (ముప్పు) ఆసన్నమౌతోంది

надви́нуть(ся) *сов. см.* надвига́ть(ся)

на́двое *нареч.* రెండుగా

надвяза́ть *сов. см.* надвя́зывать

надвя́зывать, надвяза́ть *(вн.)* **1.** *(что-л. вязаное)* పొడుగు అల్లు **2.** *(верёвку и т. п.)* ఇంకొక ముక్క కలుపు (కలిపికట్టు)

надгро́бн||ый: ~ый па́мятник సమాధి[పై] శిలా ఫలకం; ~ая на́дпись సమాధి శిలా ఫలకంమీది పదాలు

надева́ть, наде́ть *(вн.) в разн. знач.* వేయు, వేసుకొను; తొడుగు, తొడుక్కొను *(тк. одежду, обувь)*; ~ очки́ సులోచనాలు (కళ్లద్దాలు) పెట్టుకొను; ~ пальто́ కోటు వేసుకొను; ~ прима́нку ఎరను వేయు; ~ шля́пу టోపీ పెట్టుకొను

наде́жд||а *ж* ఆశ, కల; возлага́ть ~ы на кого́-либо ఒకరిమీద ఆశలు పెట్టుకొను; пита́ть ~ы కలలు గను; нет никако́й ~ы లేశం (పిసరంత) ఆశ కూడా లేదు; подаю́щий ~ы ఆశాజనకమైన; по́лный ~ గంపెడాశ; теря́ть ~у ఆశ వదలుకొను; положе́ние не внуша́ет ~ы పరిస్థితి ఏమంత ఆశాజనకంగా లేదు

надёжность *ж* 1. *(верность)* విశ్వాసం, విశ్వసనీయత **2.** *(прочность)* భద్రత

надёжн||ый **1.** *(внушающий доверие)* విశ్వసనీయమైన, నమ్మదగిన; ~ый челове́к విశ్వసనీయమైన (నమ్మదగిన) వ్యక్తి **2.** *(прочный)* భద్రమైన, సురక్షితమైన, నిరపాయకరమైన; ~ое убе́жище భద్రమైన (సురక్షిత

మైన) ఆశ్రయం; в ~ом мéсте సురక్షితమైన చోట (చోటులో)

надéл *м (участок земли)* కమతం

надéлать *сов. (вн., рд.)* 1. *(сделать в каком-либо количестве)* తయారు చేయు 2. *(причинить)* కలిగించు, పెట్టు; ~ неприя́тностей ఇబ్బందులు కలిగించు (పెట్టు); ~ хлопóт శ్రమపెట్టు 3. *(сделать что-л. плохое)* చేయు; ~ глу́постей తెలివిమాలిన పనులు చేయు; ~ мнóго шу́му అల్లరి చేయు; ~ оши́бок చాలా పొరపాట్లు చేయు; что я надéлал! నేను ఏం పని చేశానోయ్!

надели́ть *сов. см.* наделя́ть

наделя́ть, надели́ть *(вн. тв.)* పంచు, విభజించి యిచ్చు, వంతులు వేయు, విభాగించు, కేటాయించు *(предоставлять как долю);* (కి) ఇచ్చు *(давать);* ~ полномóчиями అధికారమిచ్చు

надéть *сов. см.* надевáть

надé||яться *несов.* 1. ఆశపడు, ఆశ పెట్టుకొను, అపేక్షించు; я ~юсь, что он придёт అతను వస్తాడని ఆశిస్తున్నాను 2. (на *вн.; полагаться)* (మీద) నమ్మకం పెట్టుకొను, నమ్ముకొని (విశ్వసించి) వుండు; я на негó ~юсь నేను అతనిమీద నమ్మకం పెట్టుకుంటున్నాను, నేను అతన్ని నమ్ముకొని వున్నాను

надзéмный నేలమీది, భూమిమీది

надзирáтель *м* ఓవర్సీర్, సూపర్వైజర్; тюрéмный ~ ప్రధాన వార్డర్, జైలర్

надзóр *м* 1. తనిఖీ, పర్యవేక్షణ; быть под ~ом నిఘా (నిగరానీ) కింద ఉండు; осуществля́ть ~ తనిఖీ చేయు, పర్యవేక్షించు 2. *(орган)* ఇన్‌స్పెక్షన్; санитáрный ~ పారిశుధ్య తనిఖీ, శానిటరీ ఇన్‌స్పెక్షన్

надкуси́ть *сов. см.* надку́сывать

надку́сывать, надкуси́ть *(вн.)* కొరుకు; ~ я́блоко ఆపిల్ కొరుకు

надлáмывать, надломи́ть *(вн.)* 1. విరుచు, పగుల గొట్టు, పగుల్చు, విరగగొట్టు 2. *перен.* శక్తి ఉడుగు

надлáмываться, надломи́ться 1. చిట్లు, చిట్లిపోవు, విరుగు, విరిగిపోవు 2. *перен.* శక్తి ఉడిగిపోవు

надлеж||áть *безл.:* емý ~и́т яви́ться అతను హాజరవాలి; э́то ~и́т сдéлать сегóдня ఈ పని ఈ వేళే చేయాలి; э́то ~áло бы сдéлать ఈ పని చేయ వలసినది

надлежáщи||й తగిన, ఉచితమైన, యుక్తమైన; ~м óбразом తగినట్లు, యుక్తంగా, సరిగా; в ~й срок తగిన సమయానికి, సరైన సమయంలో; принимáть ~е мéры సరైన (తగిన) చర్యలు తీసుకొను

надлóм *м* 1. *(трещина)* పగులు, చీలు, చీలిక 2. *перен.* మనస్సు వికలమవడం (కలతచెందడం)

надломи́ть(ся) *сов. см.* надлáмывать(ся)

надмéнно *нареч.* గర్వంగా, గీరగా

надмéнность *ж* గర్వం, గీర, అహంకారం, టెక్కు, మిడిసిపాటు

надмéнны||й గర్వంగల, గీరగల, అహంకారపూరిత, టెక్కుగల; ~й взгляд గర్వపు (అహంకారపు) చూపు; ~й человéк గర్వి, అహంకారి, పొగరుబోతు; быть ~м మిడిసిపడు, నిర్రసీలుగు, విర్రవీగు

нáдо I *безл. в знач. сказ.* 1. *(инф.; следует)*-ఆలి; мне ~ идти́ నేను వెళ్ళాలి 2. *(о потребности)* అవసరం; мне ~ два килогрáмма сáхару నాకు రెండు కిలోల చక్కెర కావాలి; что тебé здесь ~? నీకిక్కడ ఏం పనిరా? ◇ так емý и ~ *разг.* వాడికి అలాగే అవాలి (జరగాలి)

надо II *предлог см.* над; ~ мнóй నామీద, నాపైన

нáдобност||ь *ж* ఆవశ్యకత, అవసరం, అక్కర; в слу́чае ~и అవసరమైనప్పుడు, అవసరమైతే; имéть ~ь в чём-л. ఏదైనా అవసరమగు, దేనికైనా అవసరం కలుగు

надоедáть, надоéсть *(дт.)* బోరు కొట్టు, విసుగెత్తించు, విరక్తి కలుగు; мне э́то надоéло అది నాకు బోరు కొట్టింది, అది నాకు విసుగెత్తించింది; ~ комý-л. прóсьбами ఒకరిని అవీ ఇవీ అడిగి వేధించు

надоéдливый విసుగుపుట్టించే; ~ моти́в విసుగుపుట్టించే రాగం; ~ человéк జిడ్డు మనిషి, కంటకుడు, పీడాకారుడు

надоéсть *сов. см.* надоедáть

надои́ть *сов. см.* надáивать

надóлго *нареч.* చాలా సేపువరకు, చాలా కాలం పాటు; ~ запóмниться, ~ сохрани́ться в пáмяти చిరాంకితమై పోవు, చిరస్థాయిగా నిల్చిపోవు; он уéхал ~ అతను చాలా కాలం పాటు (వరకు) రాడు

надóмник *м* కుటీర (గృహ) శ్రామికుడు

надорвáть *сов. см.* надрывáть

надорвáться *сов.* 1. *см.* надрывáться 1; 2. *(повредить себе внутренние органы)* కూలిపోవు 3. *перен.* *(потерять душевные силы)* మానసిక శక్తి ఉడిగిపోవు

надписáть *сов. см.* надпи́сывать

надпи́сывать, надписáть *(вн.)* (మీద, పై)

రాయు; ~ конвéрт కవరుమీద అడ్రసు రాయు, కవరుపై చిరునామా రాయు

нáдпись *ж* రాత; శాసనం *(древняя)*; ~ на кнúге పుస్తకంమీద రాత

надрéз *м (надрезанное место)* కోత, నరుకు

надрéзать *сов. см.* надрезáть

надрезáть, надрéзать *(вн.)* కోయు, గీచు

надругáтельство *с* దౌర్జన్యం, ఘాతుకం, అవమానం; ~ над кéм-л. ఒకరిపై దౌర్జన్యం (ఘాతుకం)

надругáться *сов.* (над *тв.*) (పై) దౌర్జన్యం చేయు, (ఒకరిని) అవమానపరచు, అవమానించు

надры́в *м* 1. *(надорванное место)* [చిన్న] చిరుగు 2. *перен.* మనోవేదన, పరితాపం, తీవ్రమైన బాధ; он говорúл с ~ом అతను మనోవేదనతో మాట్లాడాడు

надрывáть, надорвáть *(вн.)* 1. చింపు 2. *перен.* *(повреждать)* ధారవోయు, ఉడుగు; ~ гóлос గొంతు చించుకొను; ~ здорóвье ఆరోగ్యాన్ని ధారవోయు (పాడు చేసుకొను); ~ сúлы శక్తి ఉడుగు, శక్తులన్నీ ధారవోయు ◇ ~ живóт сó смеху *разг.* డొక్కలు (పొట్ట, కడుపు) చెక్కలయ్యేటట్టు (పగిలేటట్టు) నవ్వు

надрывáться, надорвáться 1. *(слегка разрываться)* కొద్దిగా చిరిగి పోవు; мешóк надорвáлся బస్తా కొద్దిగా చిరిగిపోయింది 2. *тк. несов. перен. разг.* *(стараться изо всех сил)* ఆయాసపడు, శాయశక్తులా ప్రయత్నించు; ~ на рабóте నడుం విరిగేటట్టు పని చేయు, పనిలో ఎముకలు విరుచుకొను

надсмóтрщик *м* ఓవర్సీర్, సూపర్వైజర్; тюрéмный ~ జైలు వార్డర్, జైలర్

надстрáивать, надстрóить *(вн.)* (కి) అంతస్తులు వేయు

надстрóить *сов. см.* надстрáивать

надстрóйка *ж* 1. *(действие)* అంతస్తులు వేయడం 2. *(то, что надстроено)* అంతస్తు 3. *филос.* ఉపరి నిర్మాణం

надувáтельство *с разг.* మోసం, వంచన, కపటోపాయం, దగా

надувáть, надýть *(вн.)* 1. ఊదు, ఉబ్బించు; ~ мяч బంతిని ఊదు (గాలితో నింపు) 2. *разг.* *(обманывать)* మోసపుచ్చు, మోసం చేయు, మోసగించు, వంచించు

надувáться, надýться 1. ఊదు 2. *перен. разг.* *(обижаться)* కోపగించు, కోపపడు, చిన్నపుచ్చుకొను

надувн||óй గాలి; ~áя лóдка గాలి ఊదే పడవ

надýманный కల్పిత; ~ сюжéт కల్పిత కథ

надýма||ть *сов. разг.* *(инф.)* తలచుకొను, నిర్ణయించుకొను; он ~л поéхать в Ленингрáд లెనిన్‌గ్రాడ్‌కు వెళ్లదలచుకున్నాడు, లెనిన్‌గ్రాడ్‌కు వెళ్లాలని (వెళ్లడానికి) నిర్ణయించుకున్నాడు

надýтый 1. *(наполненный воздухом)* గాలితో నింపబడిన, గాలి ఊదిన 2. *разг.* *(надменный)* గర్వంగల, అహంకారంగల, మిడిసిపడే 3. *разг.* *(обиженный)* కోపం వచ్చిన

надýть(ся) *сов. см.* надувáть(ся)

надушúть *сов. см.* душúть II

надушúться *сов. см.* душúться

наедáться, наéсться *(тв. и без доп.)* కడుపు నిండా తిను, తనివి తీరా తిను, కడుపారా తిను

наединé *нареч.* ఏకాంతంగా, రహస్యంగా, గుప్తంగా

наéздник *м* రౌతు, సాది, అశ్వికుడు

наезжáть, наéхать (на *вн.*) ఢీకొను, తగులుకొను, గుద్దుకొను; машúна наéхала на дéрево కారు చెట్టును ఢీకొంది

наём *м* 1. *(приём)* కూలి, బాడుగ; по нáйму కూలికి 2. *(аренда)* అద్దె, బాడుగ

наёмник *м* 1. *(солдат)* కిరాయి సైనికుడు 2. *(наймит)* తొత్తు

наёмный *в разн. знач.* కూలి; ~ рабóчий వేతన కార్మికుడు, కూలివాడు (పనివాడు); ~ труд కూలి పని, వేతన శ్రమ; ~ убúйца గూండా (కిరాయి) హంతకుడు

наéсться *сов. см.* наедáться

наéхать *сов. см.* наезжáть

нажáловаться *сов. см.* жáловаться

нажáрить *сов.* (*вн.*, *рд.*) వేయించు, కాల్చు; ~ блинóв అట్లు కాల్చు (వేయు)

нажáть *сов. см.* нажимáть

наждáк *м* మెరుగు (కురువిందశిల) పొడి

наждáчн||ый: ~ая бумáга మెరుగు (గరుకు) కాగితం

нажúва *ж* లాభం

наживáть, нажúть (*вн.*) 1. సంపాదించు, పొందు, ఆర్జించు; ~ капитáл పెట్టుబడి సంపాదించు (ఆర్జించు); ~ трудóм కష్టంచేసి ఆర్జించు 2. *перен. разг.* అంటించుకొను, తగిలించుకొను; ~ врагóв శత్రువులను చేసుకొను (కొనితెచ్చుకొను); ~ тяжёлую болéзнь పెద్ద జబ్బు తెచ్చుకొను

наживáться, нажúться (на *пр. и без доп.*) (వల్ల) లాభపడు, ధనవంతుడగు

нажи́вка *ж* ఎర

нажи́м *м* 1. అదుముడు, ఒత్తిడి, నొక్కుట 2. *перен.* ఒత్తిడి, పలుకుబడి, ఉపయోగం; под ~ом ఒత్తిడి మూలంగా (వల్ల)

нажима́ть, нажа́ть (на *вн.*) 1. ఒత్తు, నొక్కు, అదుము 2. *перен. разг.* ఒత్తిడి పెట్టు ◇ ~ на все пружи́ны *разг.* సర్వ ప్రయత్నాలు చేయు

нажи́ть(ся) *сов. см.* нажива́ть(ся)

наза́втра *нареч. разг.* మర్నాడు, మరునటి నాడు

наза́д *нареч.* 1. (*в обратном направлении*) వెనుకకు; идти́ ~ వెనుకకు వెళ్లు 2. (*в направлении к задней стороне*) వెనుకకు; огля́дываться ~ వెనుకకు చూచు 3. (*обратно*) వెనుకకు, తిరిగి; брать ~ వెనుకకు (తిరిగి) తీసుకొను 4. (*прежде, раньше; тж.* тому́ ~) క్రితం, కిందట, వెనుకటి, ముందు, మునుపు; год тому́ ~ సంవత్సరం క్రితం (వెనుక)

назва́ние *с* పేరు, నామం; శీర్షిక (*произведения, статьи*); ~ ме́ста స్థలం (ప్రాంతం) పేరు; ~ статьи́ వ్యాసం పేరు (శీర్షిక); под ~м శీర్షికతో, పేరుతో

назва́ть *сов. см.* называ́ть

назва́||ться *сов.* 1. (*тв; присвоить себе имя, звание и т. п.*) పిలవబడు, చెప్పుకొను; ~ться до́ктором డాక్టరు నని చెప్పుకొను; он ~лся ревизо́ром అతను ఇన్‌స్పెక్టరునని చెప్పుకున్నాడు 2. (*сообщить своё имя*) పేరు చెప్పు (చెప్పుకొను, అని చెప్పుకొను)

назе́мны||й భూ, భూతల, నేలమీది; ~й тра́нспорт నేలమీది రవాణా; ~е войска́ భూ బలాలు, భూతల సైన్యాలు

назида́ние *с* ఉపదేశం, బోధన, బుద్ధిచెప్పడం, ఉద్బోధన; в ~ кому́-л. ఒకరికి బుద్ధి చెప్పేందుకు [గాను]

назида́тельный: ~ тон జ్ఞానవర్ధకమైన వైఖరి

назло́ *нареч.*: де́лать что́-л. ~ кому́-л. బుద్ధిపూర్వకంగా ఒకరికి కోపం కలిగించే పని చేయు

назнача́||ть, назна́чить (*вн.*) 1. నిర్ణయించు, నిశ్చయించు, స్థిరపరచు; ~ть день రోజు (దినం) నిశ్చయించు 2. (*на должность*) నియమించు; ~ть посло́м దౌత్య ప్రతినిధిగా నియమించు; его́ ~ют гла́вным инжене́ром అతన్ని ఛీఫ్ ఇంజనీర్‌గా నియమించుతున్నారు 3. (*предписывать*) నిర్ణయించు; ~ть лече́ние చికిత్స నిర్ణయించు, మందు ఇచ్చు

назначе́ни||е *с* 1. నిర్ణయం, నిశ్చయం; ~е сро́ка గడువు నిర్ణయం 2. (*на должность*) నియమించడం 3. (*лечебное*) వైద్య సలహా 4. (*функция*): испо́льзовать кого́-л. по ~ю పని నెరవేర్చేందుకు ఒకరిని వినియోగించు; отвеча́ть своему́ ~ю ఉద్దేశం నెరవేర్చు

назна́чить *сов. см.* назнача́ть

назо́йлив||ый పీడించే, పట్టుకుని వదలని; ~ый челове́к పీడించేవాడు; ~ая мысль పీడించే (వదలని) ఆలోచన

назрева́||ть, назре́ть *прям., перен.* పండు, పక్వమగు, పక్వానికి వచ్చు; ~ет кри́зис సంక్షోభం వస్తున్నది (పరిపక్వం చెందుతోంది); ~ет необходи́мость ఆవశ్యకత వస్తుంది; назре́л вопро́с సమస్య జరూరుగా వుంది

назре́ть *сов. см.* назрева́ть

называ́ть, назва́ть (*вн.*) 1. (కి) పేరు పెట్టు; ~ сы́на Ива́ном కొడుక్కు ఇవాన్ అని పేరు పెట్టు 2. (*определять каким-л. словом*) అను; де́вочку нельзя́ назва́ть краси́вой పిల్ల అందకత్తె అనలేం 3. (*произносить имя, название*) చెప్పు, పిలుచు; ~ кого́-л. по и́мени ఒకరిని పేరుతో పిలుచు; назови́те столи́цы сою́зных респу́блик రిపబ్లిక్కుల రాజధానులను చెప్పండి 4. (*сообщать, объявлять*) చెప్పు, తెలియజేయు; ~ день опера́ции ఆపరేషన్ తేదీ తెలియజేయు ◇ ~ ве́щи свои́ми имена́ми ఉన్నది ఉన్నట్టుగా చెప్పు

называ́||ться *несов.* పేరు కలిగి వుండు, అనబడు; как ~ется э́тот го́род? ఈ ఊరు పేరు ఏమిటి?, ఈ ఊరిని ఏమంటారు?

наибо́лее *нареч.* 1. (*более всего, особенно*) ప్రత్యేకించి 2. (*служит для образования превосх. ст.*) అత్యంత, అతి, మిక్కిలి; ~ краси́вый అతి (మిక్కిలి) అందమైన; ~ удо́бный మిక్కిలి (అత్యంత) అనుకూలమైన (వీలైన)

наибо́льш||ий: ~ая часть అత్యంత ఎక్కువ భాగం

наи́вность *ж* నిష్కపటం, నిష్కాపట్యం, అమాయకత్వం

наи́вный అమాయక; ~ челове́к బోళా మనిషి, అభము శుభము తెలియనివాడు, నిష్కపటి

наивы́сший అత్యున్నత, అత్యుచ్చ

наи́гранный తెచ్చిపెట్టుకున్న

наигра́ться *сов.* తనివి తీరా ఆడు

наизна́нку *нареч.* తారుమారుగా, తిరగాబోర్లాగా, ఉల్టాసీదాగా, తిరగమరగలుగా; вывора́чивать ~ తారుమారు (తిరగమరగ, తిరగాబోర్లా) చేయు; надева́ть

рубáшку ~ చొక్కాను తిరగమరగ్గా వేసుకొను (తొడుగుకొను)

наизýсть *нареч.* కంఠతా, కంఠోపాఠంగా, కంఠోక్తిగా, కంఠస్థంగా, ముఖస్థంగా; заýчивать ~ కంఠోక్తిగా నేర్చుకొను; знать ~ నోటికి వచ్చు, అప్పజెప్పగలుగు

наилýчш||ий ఉత్తమ, అత్యుత్తమ; ~ий спóсоб ఉత్తమ విధం (పద్ధతి); всегó ~его అత్యుత్తమంగా; дéлать ~им óбразом అత్యుత్తమమైన విధంగా (పద్ధతిలో) చేయు

наимéнее *нареч.* కనీసం, అతిస్వల్పం, అన్నిటికన్న (మిక్కిలి) తక్కువ; ~ интерéсный అన్నిటికన్న (మిక్కిలి) తక్కువ ఆసక్తికరమైన

наименовáние *с см.* назвáние

наимéньший అతిస్వల్ప, కనీస

наискосóк *нареч. разг. см.* нáискось

нáискось *нареч.* ఏటవాలుగా

наихýдший *превосх. ст. к* плохóй హీనమైన, అతి చెడ్డ

найтú I, II *сов. см.* находúть I, II

найтúсь *сов. см.* находúться 1, 2

накáз *м* 1. *уст.* (*прикáз*) ఆజ్ఞ 2. (*перечень требований*) ఆదేశాలు; ~ отцá పితృ వాక్యం

наказáни||е *с* శిక్ష, దండం, దండనం, శాస్తి; заслýженное ~е తగిన శాస్తి; сурóвое ~е దమం; телéсное ~е బడిత బాజా, దేహదండన; в ~е శిక్షగా; понестú ~е, подвергáться ~ю శిక్షితుడగు, శిక్షింపబడు ◇ что за ~е! *разг.* ఏమిటీ పీడ!

наказáть I, II *сов. см.* накáзывать I, II

наказýемый *юр.* శిక్షార్హమైన, శిక్షింపతగిన

накáзывать I, наказáть (*вн.*) 1. (*подвергать наказанию*) శిక్షించు, శిక్ష విధించు 2. *разг.* (*вводить в убыток*) నష్టం కలిగించు, ఖర్చు పెట్టించు; он сам себя наказáл అతడు తనని తానే శిక్షించుకున్నాడు

накáзыва||ть II, наказáть *уст.* (*дт.*) ఆదేశించు, ఆజ్ఞ ఇచ్చు, చేయాలని (చేయమని) చెప్పు; мать ~ла емý не выходúть из дóма ఇల్లు కదలకూడదని వాడితో అమ్మ చెప్పింది; он наказáл сдéлать всю рабóту к слéдующему днЮ మరునాటికల్లా ఈ పని అంతా చేయాలని చెప్పాడు

накáл *м* 1. (*свечение*) జ్వలించడం, మండటం 2. *перен.* ఉద్విగ్నత, ఉగ్రత; ~ борьбы పోరాటపు ఉద్విగ్నత (ఉగ్రత)

накалённ||ый 1. కాలిన; ~ый добелá తెల్లగా కాలిన; ~ый докраснá ఎర్రగా కాలిన 2. *перен.* ఉద్రిక్తమైన; ~ая атмосфéра ఉద్రిక్తత, ఉద్రిక్త పరిస్థితి (వాతావరణం); ~ая междунарóдная обстанóвка ఉద్రిక్తకరమైన అంతర్జాతీయ పరిస్థితి

накáливать, накалúть (*вн.*) 1. కాల్చు; ~ докраснá ఎర్రగా కాల్చు 2. *перен.* బాగా వేడెక్కించు

накáливаться, накалúться కాగు, వేడెక్కు

накалúть(ся) *сов. см.* накáливать(ся)

накалять(ся) *несов. см.* накáливать(ся)

наканýне 1. *нареч.* క్రితం రోజు, ఒక రోజు ముందు; ~ вéчером గత (క్రితం) రాత్రి, ఒక రాత్రి ముందు 2. *предлог* (*рд.*) ముందు, ప్రాంగణంలో; ~ револЮции విప్లవానికి ముందు, విప్లవ ప్రాంగణంలో

накáпать *сов.* (*вн., рд.*) 1. వేయు; ~ лекáрства в стакáн గ్లాసులో మందు వేయు (పోయు) 2. (*тв.; запачкать*) చిందబోయు, ఒలకబోయు (పోసుకొను); ~ винóм на плáтье గౌనుమీద వైన్ ఒలకబోసుకొను (చిందబోయు)

накáпливать, накопúть (*вн., рд.*) 1. పోగు చేయు, సంచయనం చేయు, దాచు, కూడబెట్టు; ~ дéнег డబ్బు పోగు చేయు (కూడబెట్టు, సంచయనం చేయు, దాచు) 2. *перен.* సమకూర్చుకొను, పొందు; ~ знáния జ్ఞానాన్ని పొందు (సమకూర్చుకొను, కూడబెట్టు); ~ óпыт అనుభవాన్ని సమకూర్చుకొను (గడించు)

накáпливаться, накопúться పోగుపడు, కూడబెట్టు, సంచితమగు

накачáть *сов. см.* накáчивать

накáчивать, накачáть (*вн.*) నింపు (*газ*); పంపుచేయు (*водy*)

накúдывать I, накидáть (*вн.*) 1. (*рд.*) పేర్చు, కుప్పవేయు, దొంతి పెట్టు 2. (*наполнять*) నింపు, నింపివేయు

накúдывать II, накúнуть (*вн.*) 1. (*надевать*) వేసుకొను, వేయు, కప్పుకొను 2. *разг.* (*добавлять*) ధర హెచ్చించు (పెంచు); ~ два рубля [ధర] రెండు రూబుళ్లు హెచ్చించు (పెంచు)

накúдываться, накúнуться (на *вн.; нападать*) (పై) బడు, విరుచుకుని పడు ◇ ~ на едý *разг.* తిండిమీదికి ఉరుకు

накúнуть(ся) *сов. см.* накúдывать(ся)

накипáть, накипéть తెట్టె ఏర్పడు (*о пене, накипи*); మస్టు (మడ్డి) ఏర్పడు (*об осадке*)

накипéть *сов. см.* накипáть

на́кипь *ж* పెచ్చు, తేట, తెట్టె (*пе́на*); మస్టు (*оса́док*)

накла́дно *в знач. сказ. разг.*: э́то бу́дет ему́ о́чень ~ ఇది అతడు చెల్లించలేడు, ఇది అతని శక్తికి (తాహతుకు) మించినది, ఇది అతనికి నష్టకరంగా వుంటుంది; э́то ему́ не бу́дет ~ ఇది అతని శక్తికి మించినది కాదు, ఇది అతడు చెల్లించగలడు

накла́дывать, наложи́ть (*вн.*) 1. (*класть све́рху*) పెట్టు, పేర్చు 2. (*покрыва́ть сло́ем*) పూయు, వేయు; ~ кра́ску రంగు పూయు 3. (*кла́дя, наполня́ть*) నింపు; ~ корзи́ну я́блок బుట్టను ఆపిల్స్‌తో నింపు 4. (*рд.; класть в како́м-л. коли́честве*) ఎక్కించు, పెట్టు, ఉంచు; ~ ве́щи на грузови́к సామాన్లు లారీలో ఎక్కించు ◇ ~ аре́ст నిర్బంధించు; ~ печа́ть సీలు వేయు; ~ повя́зку బాండేజి కట్టు; ~ резолю́цию నోట్ రాయు; ~ штраф జరిమానా వేయు (విధించు)

наклевета́ть *сов. см.* клевета́ть

накле́ивать, накле́ить (*вн.*) అంటించు; ~ ма́рку స్టాంపు అంటించు

накле́ить *сов. см.* накле́ивать

накле́йка *ж* 1. (*де́йствие*) అంటించడం 2. (*ярлы́к, этике́тка*) లేబుల్

накли́кать *сов. разг.* (*вн.*): ~ беду́ కొరవితో తల గోక్కున్నట్లు

накло́н *м* 1. (*де́йствие*) వంగడం 2. (*накло́нное положе́ние*) ఒరపాటు, ఒడ్డగెడవు, ఏటవాలు 3. (*пока́тая пове́рхность*) ఒరపాటు, ఏటవాలు, వాలు

наклоне́ние *с грам.* అర్థకం; изъяви́тельное ~ నిశ్చయార్థకం; повели́тельное ~ ఆజ్ఞార్థకం

наклони́ть(ся) *сов. см.* наклоня́ть(ся)

накло́нно *нареч.* ఏటవాలుగా, ఒరగా; ста́вить ~ ఒరగా పెట్టు

накло́нност||ь *ж* 1. (*скло́нность, влече́ние*) అభిలాష, ఉన్ముఖత, మక్కువ; ~ь к литерату́ре సాహిత్యాభిలాష 2.: ~и *мн.* (*привы́чки*) అలవాట్లు; дурны́е ~и చెడ్డ అలవాట్లు

накло́нн||ый ఏటవాలుగా వున్న, ఒరిగిన; ~ая пло́скость ఏటవాలు

наклоня́ть, наклони́ть (*вн.*) వంచు; ~ ве́тку కొమ్మను వంచు; ~ го́лову తల వాల్చు (వంచు)

наклоня́ться, наклони́ться ముందుకు వంగు, మొగ్గు (*вперёд*); ఒడ్డగిలు (*в сто́рону*)

накова́льня *ж* దాకలి, దాయి, దాగలి [పట్టెడ

нако́жн||ый చర్మ; ~ая сыпь పొక్కులు

наконе́ц *нареч.* చివరకు, ఎట్టకేలకు

наконе́чник *м* ములుకు (*стрелы́*); మూత (*каранда́ша, ру́чки*)

накопи́ть(ся) *сов. см.* нака́пливать(ся)

накопле́ни||е *с* 1. సంచయనం; ~е капита́ла పెట్టుబడి సంచయనం 2. *перен.* గడించడం; ~е о́пыта అనుభవం గడించడం 3.: ~я *мн.* (*сбереже́ния*) సేవింగ్స్

накопля́ть(ся) *несов. см.* нака́пливать(ся)

накорми́ть *сов. см.* корми́ть 1, 2

накра́пыва||ть *несов.* చల్లు, జల్లు పడు; ~ет дождь వర్షపు జల్లుపడుతోంది

накрахма́лить *сов. см.* крахма́лить

накрени́ть(ся) *сов. см.* крени́ть(ся) *и* накреня́ть(ся)

накреня́ть, накрени́ть (*вн.*) వంచు, వాల్చు

накреня́ться, накрени́ться వంగు, వాలు

на́крепко *нареч.* 1. (*про́чно*) బిగుతుగా, గట్టిగా 2. *разг.* (*о́чень си́льно*) గట్టిగా

на́крест *нареч.* అడ్డంగా

накрича́ть *сов.* (на *вн.*) (మీద) కేకలు వేయు

накроши́ть *сов. см.* кроши́ть

накрыва́ть, накры́ть (*вн*) 1. కప్పు 2. *перен. разг.* (*лови́ть*) పట్టుకొను; ~ на ме́сте преступле́ния నేరం చేస్తుండగా పట్టుకొను ◇ ~ [на] стол భోజనం బల్ల అమర్చు

накрыва́ться, накры́ться (*тв.*) కప్పుకొను, వేసుకొను

накры́ть(ся) *сов. см.* накрыва́ть(ся)

накуп||а́ть, накупи́ть (*вн., рд.*) చాలా కొను; он ~и́л мно́го книг అతడు చాలా పుస్తకాలు కొన్నాడు

накупи́ть *сов. см.* накупа́ть

накури́||ть *сов.*: в ко́мнате ~ли సిగరెట్టు పొగతో గది నిండిపోయింది

налага́ть, наложи́ть (*вн.*): ~ аре́ст на иму́щество ఆస్తిని జప్తు చేయు; ~ запре́т నిషేధించు; ~ штраф (కి) జరిమానా విధించు

нала́дить(ся) *сов. см.* нала́живать(ся)

нала́живать, нала́дить (*вн.*) 1. సరిచేయు; ~ стано́к లేతుని సరిచేయు 2. (*создава́ть, организо́вывать*) నెలకొల్పు, చక్కదిద్దు, సమకూర్చు;

~ делá పనులు సక్రమంగా జరిగేటట్టు చేయు, పనులు చక్కదిద్దు; ~ междунарóдное сотрýдничество అంతర్జాతీయ సహకారం సమకూర్చు (నెలకొల్పు)

налáжива||ться, налáдиться 1. (*идти на лад*) చక్కబడు; делá ~ются వ్యవహారాలు చక్కబడుతున్నాయి 2. (*устанавливаться*) నెలకొల్పబడు

налгáть *сов. см.* лгать

налéво *нареч.* ఎడమ వైపుకు (*в левую сторону*); ఎడమన (*на левой стороне*); ~ от меня́ నా ఎడమ పక్కన (వైపున)

налегáть, налéчь (на *вн.*) 1. (*надавливать*) నొక్కు 2. *перен. разг.*: ~ на едý ఎక్కువగా తిను; ~ на рабóту ఎక్కువ పని చేయు ◇ ~ на вёсла తెడ్లు వేయు

налегкé *нареч.* 1. సామాను లేకుండా (*без багажа*); తక్కువ సామానుతో (*с небольшим багажом*) 2. (*в лёгкой одежде*) తేలిక దుస్తులతో

налезáть, налéзть *разг.* (*об обуви, одежде*) సరిపోవు, కుదురు, తగివుండు, అమరు

налéзть *сов. см.* налезáть

налепи́ть *сов. см.* налепля́ть *и* лепи́ть 3

налепля́ть, налепи́ть *разг.* (*вн.*) అంటించు, అతికించు; ~ мáрку на конвéрт కవరుకి (కవరుమీద) స్టాంపు అంటించు

налёт *м* 1. *воен.* దాడి; воздýшный ~ వైమానిక (విమాన) దాడి 2. (*грабёж*) దోపిడి, కొల్లగొట్టడం 3. (*тонкий слой*) పలుచని పొర, పైపూత, మలామా; ~ ржáвчины పలుచని తుప్పు పొర

налет||áть I, налетéть 1. (*об урагане, буре и т. п.*) వచ్చు, వీచు; ~éл вéтер గాలి వీచింది (వచ్చింది) 2. (*прилетать в большом количестве*) ఎగిరి వచ్చు 3. (на *вн.*; *наталкиваться*) కొట్టుకొను, ఢీకొను 4. (на *вн.*; *нападать*) విరుచుకు పడు, పైబడు

налетá||ть II *сов.* (*вн.*): лётчик ~л мнóго часóв వైమానికుడు (పైలట్) చాలా గంటలు ఎగిరాడు

налетéть *сов. см.* налетáть I

налётчик *м* దోపిడి (బందిపోటు) దొంగ, కొల్లగొట్టేవాడు, దోచుకునేవాడు

налéчь *сов. см.* налегáть

наливáть, нали́ть (*вн.*, *рд.*) 1. (*наполнять*) నింపు; ~ стакáн воды́ నీళ్లతో గ్లాసు నింపు 2. (*вливать*) పోయు, పోసుకొను; ~ вóду в стакáн గ్లాసులో నీళ్లు పోయు (పోసుకొను) 3. (*проливать*) ఒలకబోయు, చిందబోయు, రాల్చు, కురిపించు

наливá||ться, нали́ться 1. (*натекать*) పోయబడు; водá ~ется в стакáн నీరు గ్లాసులో పోయబడుతోంది 2. (*тв.*; *наполняться*) నింపబడు 3. (*созревать*) పండు, పరిపక్వమగు, ముదురు ◇ ~ться крóвью (*о глазах*) కళ్లు ఎర్రబడ్డాయి

налиновáть *сов. см.* линовáть

налипáть, нали́пнуть (на *вн.*) (కి, మీద) అంటుకొను

нали́пнуть *сов. см.* налипáть

нали́ть(ся) *сов. см.* наливáть(ся)

налицó *нареч. в знач. сказ.* ఉండు (*присутствовать*); కలిగి ఉండు (*иметься*); доказáтельство ~ రుజువులు స్పష్టంగా ఉన్నాయి

нали́чи||е *с* ఉండడం, దొరకడం, లభ్యత; при ~и товáра సరుకులు ఉంటే; быть в ~и ఉండు

нали́чность *ж* 1. *см.* нали́чие 2. రొక్కం, నగదు (*деньги*); ఉన్న సరుకులు (*товары*)

нали́чны||й 1. ఉన్న, కలిగి ఉన్న; ~е дéньги రొక్కం, నగదు 2.: ~е *в знач. сущ. мн.* రొక్కం, నగదు; плати́ть ~ми నగదు (రొక్కం) చెల్లించు; получáть ~ми నగదు (రొక్కం) పొందు ◇ за ~й расчёт నగదుకి, రొక్కానికి

наловчи́||ться *сов. разг.* నేర్పరియగు, చేయి తిరుగు, నేర్పు సంపాదించు; он бы́стро ~лся э́то дéлать ఆ పని చేయడంలో అతడు ఇట్టే నేర్పు సంపాదించాడు

налóг *м* పన్ను; кóсвенный ~ పరోక్షపు పన్ను; прямóй ~ ప్రత్యక్షపు పన్ను; сбор ~ов పన్నులు (శిస్తు) వసూలు చేయడం

налóгов||ый పన్ను; ~ый инспéктор టాక్స్ (పన్నుల) ఇన్‌స్పెక్టరు; ~ое брéмя పన్నుల భారం

налогоплатéльщик *м* పన్నులు కట్టేవాడు, సుంకం చెల్లించేవాడు

налóженны||й: ~м платежóм అందజేసినప్పుడు (అప్పగింతపై) డబ్బు చెల్లించు

наложи́ть *сов. см.* наклáдывать *и* налагáть

нам *мест. дт. от* мы మాకు, మనకు

намáзать *сов. см.* намáзывать *и* мáзать 1 *и* 3

намáзаться *сов. см.* намáзываться *и* мáзаться 1, 2

намáзывать, намáзать (*вн. тв.*) రుద్దు, రాయు, పూయు; ~ хлеб мáслом రొట్టెకు వెన్న రాయు

намáзываться, намáзаться (*тв.*) రాసుకొను, పూసుకొను, పాముకొను

намáтывать, намотáть (*вн.*) చుట్టు ◇ ~ [себé] на ус *разг.* గుర్తుంచుకొను, జ్ఞాపకం పెట్టుకొను

намáчивать, намочи́ть 1. (*вн.; делать мокрым*) తడుపు, తడిచేయు 2. *тк. сов. разг.* (*сделать лужу, налить*) మడుగు కట్టు, ఒలక పోయు 3. (*вн., рд.; приготовить мочением*) నానబెట్టు

намёк *м* సూచన, సౌంజ్ఞ, హెచ్చరిక; говори́ть ~ами సూచన ప్రాయంగా చెప్పు

намекá||ть, намекну́ть 1. (*говорить намёками*) సూచించు, సౌంజ్ఞ చేయు, హెచ్చరించు, సూచన ప్రాయంగా చెప్పు 2. (на *вн.; иметь в виду*) ఉద్దేశించు; вы на меня́ ~ете? మీ ఉద్దేశం నేను అనా?

намекну́ть *сов. см.* намекáть

намерева́ться *несов.* (*инф.*) తలచు, అనుకొను, నిశ్చయించుకొను

намéрен *в знач. сказ.* అనుకొను; что ты ~ дéлать сегóдня вéчером? నీవు ఈ రోజు సాయంకాలం ఏం చేయాలనుకొంటున్నావు?; я не ~ э́того дéлать నేను ఈ పని చేయాలనుకోవడం లేదు

намéрени||е *с* తలంపు, ఉద్దేశం, నిశ్చయం, సంకల్పం; без вся́кого ~я ఉద్దేశ (ఆలోచనా) రహితంగా, ఏ ఉద్దేశం లేకుండా; с дóбрым ~ем సత్సంకల్పంతో, మంచి ఉద్దేశంతో (బుద్ధితో); с зарáнее обдýманным ~ем ఉద్దేశ (ఆలోచనా, బుద్ధి) పూర్వకంగా, కావాలని

намéренно *нареч.* ఉద్దేశపూర్వకంగా, తెలిసి చేసిన; ~ дéлать что-л. ఏదో ఒకటి చేయాలనే ఉద్దేశంతో చేయు

намéтить I *сов. см.* намечáть I *и* мéтить I

намéтить II *сов. см.* намечáть II

намéтиться *сов. см.* намечáться I

намечáть I, намéтить (*вн.*) 1. (*делать метку*) గుర్తు[లు] పెట్టు 2. (*обозначать контуры*) ఆకారం గీయు

намечáть II, намéтить (*вн. или инф.*) పథకం వేయు, ఏర్పాట్లు చేయు; ~ день отъéзда ప్రయాణానికి బయలుదేరే రోజు[ను] స్థిరపరచు (నిర్ణయించు); ~ поéздку ప్రయాణానికి పథకం వేయు, ప్రయాణానికి ఏర్పాట్లు చేయు

намечáться I, намéтиться 1. (*слегка обозначаться*) ఆకారం కనబడు (చిత్రించబడు) 2. *перен.* నిర్ణయించబడు

намечáться II *несов.* (*предполагаться*) నిర్ణయించబడు, స్థిరపడు

нáми *мест. тв. от* мы మాచేత, మనచేత, మావల్ల, మనవల్ల

намнóго *нареч.* చాలా; он ~ стáрше меня́ అతను (వాడు) నాకంటె చాలా పెద్దవాడు; ~ умéньшить చాలా తగ్గించు

намозóлить *сов. см.* мозóлить

намокáть, намóкнуть తడియు

намóкнуть *сов. см.* намокáть

намóрдник *м* మూతికి కట్టే చిక్కం, నోటి కట్టు

намóрщить(ся) *сов. см.* мóрщить(ся)

намотáть *сов. см.* намáтывать

намóтка *ж* (*действие*) చుట్టడం

намочи́ть *сов. см.* намáчивать

намýсорить *сов. см.* мýсорить

намýчиться *сов. разг.* చాలా కష్టాలు పడు (అనుభవించు); ~ с кéм-л. ఒకరితో (ఒకరి మూలంగా, ఒకరివల్ల) కష్టాలు పడు

намы́ливать, намы́лить (*вн.*) సబ్బుతో రుద్దు

намы́ливаться, намы́литься సబ్బుతో రుద్దుకొను

намы́лить *сов. см.* намы́ливать *и* мы́лить

намы́литься *сов. см.* намы́ливаться *и* мы́литься I

нанести́ *сов. см.* наноси́ть II

нанизáть *сов. см.* нани́зывать

нани́зывать, нанизáть (*вн., рд.*) [దారంలో పూసలు] గుచ్చు

нанимáтель *м* 1. (*рабочей силы*) పని (ఉద్యోగం) యిచ్చేవాడు, నౌకరీలో (పనిలో) పెట్టుకునేవాడు, యజమాని 2. (*напр. квартиры*) అద్దెకు (బాడుగకు) ఉండేవాడు, కౌలుదారు

нанимáть, наня́ть (*вн.*) 1. (*рабочую силу*) కూలీలను (కార్మికులను) పెట్టుకొను 2. (*напр. квартиру*) అద్దెకు తీసుకొను

нанимáться, наня́ться ఉద్యోగానికి (పనికి) దరఖాస్తు పెట్టు

нáново *нареч. разг.* కొత్తగా, మరల, తిరిగి, మళ్లీ

наноси́ть I *сов.* (*вн., рд.*) తెచ్చు; ~ дров కట్టెలు తెచ్చు

наноси́ть II, нанести́ (*вн.*) 1. (*рд.; наваливать*) తెచ్చు; вéтер нанёс мнóго снéгу గాలి చాలా మంచును కొట్టుకొని వచ్చింది 2. (*покрывать*

слоем) పలుచగా (పలుచని పొరగా) పూయు; ~ лак వార్నిషు పూయు 3. (*обозначать, отмечать*) గుర్తు చేయు (పెట్టు); ~ на карту పటంమీద గుర్తు చేయు 4.: ~ вред చెరుపు చేయు (పెట్టు); ~ удар దెబ్బ తీయు (కొట్టు); ~ ущéрб నష్టం కలిగించు

нанять(ся) *сов. см.* нанимáть(ся)

наобещáть *сов. разг.* (*вн., рд.*) చాలా వాగ్దానాలు చేయు

наоборóт *нареч.* 1. (*иначе*) తద్భిన్నంగా, వేరే (మరో) విధంగా, మరోలా[గ]; он дéлает всё ~ వాడు ఏదీ చెప్పినట్లు చెయ్యడు, వాడు ప్రతిదీ భిన్నంగా చేస్తాడు 2. *в знач. вводн. сл.* (*напротив*) తద్భిన్నంగా, తద్వ్యతిరేకంగా, ఇందుకు భిన్నంగా

наобýм *нареч. разг.* ఆలోచించకుండా, గుడ్డిగా

наотрéз *нареч.*: откáзывать ~ గట్టిగా (ఖండితంగా) నిరాకరించు

нападáть, напáсть (на *вн.*) 1. పైబడు, పైన పడు, దండెత్తు, దాడిచేయు; ~ врасплóх అకస్మాత్తుగా పైబడు 2. (*охватывать*) వేయు, కలుగు; на меня́ напáл страх నాకు భయం వేస్తోంది 3. (*обнаруживать, наталкиваться*) ఎదురుపడు, తటస్థపడు, దొరుకు; ~ на след ఆచూకీని పసికట్టు; ~ на хорóшую кни́гу మంచి పుస్తకం దొరికింది (కనబడింది)

нападéние *с* 1. దాడి, దురాక్రమణ; воздýшное ~ వైమానిక (విమాన) దాడి; воорyжённое ~ సైనిక దురాక్రమణ; отражáть ~ దాడిని తిప్పికొట్టు 2. *спорт.* ఫార్వర్డులు, అగ్రశ్రేణి

напáдки *мн.* దాడులు

напáлм *м* నాపాం, జిగట పెట్రోలు

напáлмов||ый నాపాం; ~ая бóмба నాపాం బాంబు

напáсть I *сов. см.* нападáть

напáсть II *ж разг.* (*несчастье*) దురదృష్టం, విపత్తు, ఆపద

напáчкать *сов.* మురికి చేయు, మాపు

напéв *м* రాగం, శ్రుతి

напевáть, напéть (*вн.*) 1. పాడు; напéть пéсню పాట పాడు 2. *тк. несов.* (*тж. без доп.; петь вполголоса*) సన్నగా పాడు 3. (*для звукозаписи*) పాడు; ~ пéсню на [грам]пласти́нку పాటను రికార్డు చేయించు

напéвный [సు]శ్రావ్యమైన, శ్రవణానందకరమైన

наперебóй *нареч.* అడ్డుపడు; говори́ть ~ ఒకరి మాటకి ఒకరు అడ్డుపడుతూ మాట్లాడు

наперевéс *нареч.*: брать ружьё ~ తుపాకీ వాటంగా పట్టుకొను

наперегóнки *нареч.*: бéгать ~ పరుగు పందాలు వేసుకొను, ఒకరితో ఒకరు పోటీపడి పరుగెత్తు

наперёд *нареч. разг.* (*заранее*) ముందుగానే ◇ зáдом ~ ముందుది వెనక, వెనకది ముందు [వేసుకొను]

наперекóр *нареч. и предлог* (*дт.*) వ్యతిరేకంగా, ధిక్కరించి; ~ судьбé విధిని ధిక్కరించి; дéйствовать ~ ధిక్కరించి పనిచేయు, (కి) వ్యతిరేకంగా పనిచేయు

наперерéз *нареч. и предлог* (*дт.*): бежáть ~ అడ్డంగా పరుగెత్తు

наперéть *сов. см.* напирáть 1

наперечёт *нареч.* 1.: я знáю их всех ~ ప్రతి ఒక్కణ్ణీ నేను ఎరుగుదును, వారిలో ప్రతి ఒక్కడూ నాకు తెలుసు 2. *в знач. сказ.*: таки́е лю́ди ~ అటువంటి వాళ్ళు చాలా కొద్దిమందే, అటువంటి వాళ్లను వేళ్లమీద లెక్కించవచ్చు (లెక్కపెట్టవచ్చు)

напёрсток *м* అంగుళి త్రాణం, కుడుక

напéть *сов. см.* напевáть 1 *и* 3

напечáтать *сов. см.* печáтать

напивáться, напи́ться 1. (*вн. и без доп.; утолять жажду*) కడుపార (తృప్తిగా, కడుపు నిండా) తాగు 2. (*допьяна*) ఒళ్ళు తెలియకుండా (తెలియనంతగా) తాగు, చెడ (తెగ, తప్ప) తాగు, చిత్తుగా తాగు

напи́льник *м* ఆకురాయి; обрабáтывать ~ом ఆకురాయితో పదును పెట్టు

напирáть, наперéть *разг.* (на *вн.*) 1. (*надвигаться, нажимать*) ఒత్తు, నొక్కు 2. *тк. несов.* (*теснить*) ఒత్తిడి (బలవంతం, నిర్బంధం) చేయు 3. *тк. несов.* (*делать упор*) నొక్కిచెప్పు

написáние *с* 1. (*действие*) రాయడం 2. (*изображение на письме*) వర్ణక్రమం

написáть *сов. см.* писáть 1—3

напи́т||ок *м* పానీయం; прохлади́тельные ~ки సాఫ్ట్ డ్రింక్స్; спиртны́е ~ки మద్య పానీయాలు

напи́ться *сов. см.* напивáться

напихáть *сов. см.* напи́хивать

напи́хивать, напихáть *разг.* (*вн.*) 1. (*наполнять*) నింపు 2. (*рд.; запихивать внутрь*) కూరు, కుక్కు, కుక్కేయు

напи́чкать *сов. см.* пи́чкать

напла́ка||ть *сов. разг.*: кот ~л చెప్పవలసిందేమీ లేదు, అతి స్వల్పం

наплевáть *сов. см.* плевáть

наплы́в *м*: ~ тури́стов వినోద యాత్రికులు

బోలెడు మంది రావడం; ~чувств అనుభూతులు ముంచెత్తడం

наповáл *нареч.*: убивáть ~ ఉన్నవాడిని (ఉన్నదానిని) చంపు (చంపివేయు)

наподóбие *предлог (рд.)* వలె, వంటి, పోలిన, మాదిరిగా

напои́ть *сов. см.* пои́ть

напокáз *нареч.*: выставля́ть ~ ఆట్టహాసంగా (డాంబికంగా) ప్రదర్శించు

наполнéние *с* నింపడం, భర్తీ చేయడం

напóлнить(ся) *сов. см.* наполня́ть(ся)

наполня́||ть, напóлнить *прям., перен. (вн. тв.)* నింపు, నిండించు, నింపుకొను; ~ть корзи́ну я́блоками బుట్టను ఆపిల్‌తో నింపు; рáдость ~ет сéрдце హృదయం సంతోషంతో నిండుతోంది

наполня́ться, напóлниться *(тв.)* (తో) నిండి పోవు, నింపబడు

наполови́ну *нареч.* సగం

напоминáни||е *с* 1. *(дéйствие)* గుర్తు (జ్ఞాపకం) చేయడం, ప్రస్తావించడం, ప్రత్యేకించి చెప్పడం; при ~и о чём-л. దేని గురించి అయినా గుర్తు (జ్ఞాపకం) చేయడంతో 2. *(извещение)* జ్ఞాపకం, స్మృతి, జ్ఞాపిక

напоминá||ть, напóмнить 1. (о *пр.*) గుర్తు (జ్ఞాపకం) చేయు, జ్ఞప్తికి తెచ్చు; ~ть комý-л. о чём-л. ఒకరికి దేనినైనా జ్ఞాపకంచేయు (జ్ఞప్తికి తెచ్చు); напóмним, что э́то случи́лось год назáд ఇది ఒక సంవత్సరం క్రితం జరిగిందని గుర్తు చేయాలి; э́то ~ет о моём визи́те в Москвý ఇది నా మాస్కో పర్యటనను జ్ఞప్తికి తెస్తోంది 2. *тк. несов. (вн.; имéть схóдство)* పోలు, పోలిక కలిగివుండు; он ~ет свою мать అతనికీ అతని తల్లికీ చాలా పోలికలు ఉన్నాయి, అతడు అచ్చం తన తల్లిలాగ ఉంటాడు

напóмнить *сов. см.* напоминáть 1

напóр *м в разн. знач.* ఒత్తిడి, పీడనం; ~ вéтра గాలి ఒత్తిడి, వాయు పీడనం; ~ воды́ నీటి ఒత్తిడి, జల పీడనం; под ~ом вóйск సైనిక ఒత్తిడితో

напорóться *сов. разг.* (на *вн.*) 1. *(на что-л. острое)* గుచ్చుకొను 2. *перен. (неожи́данно встрéтить)* హఠాత్తుగా కలుసుకొను, తలపడు, ఎదుర్కొను

напослéдок *нареч. разг.* ఆఖరులో, అంతంలో, చివరకు, చివరన

напрáвить(ся) *сов. см.* направля́ть(ся)

направлéние *с* 1. దిక్కు, దిశ, వైపు; зáпадное ~ పశ్చిమ దిశ 2. *перен. (путь развития)* పోకడ, ధోరణి; ~ поли́тики రాజకీయ ధోరణి 3. *(общéственное, нау́чное и т. п. течéние)* ధోరణి, దిశ, ఉన్ముఖత; ~ в искýсстве కళలోని ధోరణి; литератýрное ~ సారస్వత ధోరణి, ఆయా సారస్వత సంప్రదాయాల పంథా 4. *(докумéнт)* నియామక పత్రం ఆర్డరు, ఉత్తరువు; ~ на рабóту ఉద్యోగ నియామక పత్రం

напрáвленность *ж* ధోరణి, దిశ

направля́ть, напрáвить *(вн.)* 1. గురిపెట్టు; ~ взгляд చూపు గురిపెట్టు; ~ орýжие ఆయుధం లక్షించు (గురిపెట్టు) 2. *перен. (сосредотáчивать)* కేంద్రీకరించు; ~ внимáние శ్రద్ధ (ధ్యానం) కేంద్రీకరించు 3. *(посылáть; адресовáть)* పంపు, పంపించు; ~ за грани́цу విదేశాలకు పంపు (పంపించు); ~ заявлéние విజ్ఞాపన పత్రం పంపు (పంపించు), దరఖాస్తు పంపు 4. *разг. (налáживать)* తీర్చిదిద్దు 5. *(бри́тву)* పదును చేయు ◇ ~ шаги́ అడుగుపెట్టు, అడుగువేయు

направля́ться, напрáвиться దారిపట్టు, దిశగా నడుచు

напрáво *нареч.* కుడివైపు, కుడి పక్కకు *(в прáвую сторону)*; కుడి వైపున, కుడి పక్కన *(на прáвой сторонé)*; ~ от дорóги రోడ్డు కుడి వైపున (పక్కన)

напрáслин||а *ж разг.* అపనింద, అపవాదు, నీలాపనింద; возводи́ть ~у на когó-л. ఒకరిపై అపనిందలు మోపు, ఒకరి గురించి అబద్దాలు చెప్పు

напрáсно *нареч.* 1. *(зря)* వ్యర్థంగా, వృథాగా, వమ్ముగా; мы потрáтили врéмя ~ కాలం వమ్మయి పోయింది, కాలం వృథా చేశాం 2. *в знач. сказ. (тщéтно)* నిష్ప్రయోజనం, వమ్ము, వృథా; ~ ждать чегó-л. от негó అతడేదైనా చేస్తాడని ఆశించడం వృథా; всё бы́ло ~ ఇదంతా వమ్మయింది (వృథా అయింది)

напрáсн||ый 1. *(тщéтный)* వ్యర్థమైన, నిష్ఫలమైన, వృథా అయిన; ~ый труд వ్యర్థమైన (వృథా) శ్రమ; ~ая надéжда వృథా కల (ఆశ) 2. *(необоснóванный)* నిరాధారమైన; ~ые опасéния నిరాధారమైన అనుమానం 3. *уст. (несправедли́вый)* అన్యాయమైన, అక్రమమైన, అధర్మమైన, తప్పుడు; ~ое обвинéние అపనింద

напрáшива||ться, напроси́ться 1. *разг.*: ~ться в гóсти к комý-л. బలవంతాన పిలిపించుకొను; ~ться на комплимéнт పొగడ్తకోసం వెదుకు

2. *тк. несов.* (*приходить на ум*) వచ్చు, [మనస్సుకి] తట్టు; э́та мысль ~ется сама́ собо́й ఈ ఆలోచన దానంతటదే వస్తుంది

наприме́р *вводн. сл.* ఉదాహరణకు

напрока́зничать *сов. см.* прока́зничать

напрока́т *нареч.:* брать ~ అద్దెకు తీసుకొను; дава́ть ~ అద్దెకు (బాడుగకు) యిచ్చు

напролёт *нареч. разг.* అంతా; всю ночь ~ రాత్రంతా

напроло́м *нареч. разг.:* идти́ ~ ఎన్ని ఆటంకాలున్నా పట్టించుకోకుండా ముందుకు వెళ్లు, ఎలాంటి ఆటంకాలనూ లెక్కచేయకుండా వెళ్లు

напропалу́ю *нареч. разг.* అన్నింటికీ తెగించి, దేనినీ లక్ష్య పెట్టకుండా; весели́ться ~ ఉత్సాహంగా గంతులేయు

напроро́чить *сов. см.* проро́чить

напроси́ться *сов. см.* напра́шиваться 1

напро́тив *нареч. и предлог* (*рд.*) 1. ఎదురుగా; ~ на́шего до́ма మా యింటి ఎదురుగా; он живёт ~ అతడు ఎదురింటిలో నివసిస్తున్నాడు 2. *в знач. вводн. сл.* (*наоборот*) తద్భిన్నంగా, తద్వ్యతిరేకంగా, తద్విరుద్ధంగా

напряга́ть, напря́чь (*вн.*) 1. సాగదీయు, బిగించు; ~ му́скулы కండరాలు బిగించు 2.: ~ все си́лы యావచ్ఛక్తితో శ్రమించు, సర్వశక్తి ధారబోయు; ~ го́лос గొంతు పెగుల్చుకొను; ~ слух చెవులు నిక్కించి విను, చెవులు దోరపెట్టుకుని విను

напряг||а́ться, напря́чься 1. సాగదీయు, బిగుసుకు పోవు; му́скулы ~ли́сь కండరాలు బిగుసుకుపోయాయి 2. (*собирать все свои силы*) తన శక్తులన్నింటినీ కూడగట్టుకొను

напряже́ни||е *с* 1. విశేష శ్రద్ధ, శక్తి, పారమ్యం; слу́шать с ~ем అత్యంత శ్రద్ధాసక్తితో విను 2. *эл.* తన్యత; ток высо́кого ~я అధితాన విద్యుత్ ప్రవాహం; высо́кое ~е హై వోల్టేజ్

напряжённость *ж* ఉద్విగ్నత, ఉద్రిక్తత; уменьша́ть междунаро́дную ~ అంతర్జాతీయ (ప్రపంచ) ఉద్రిక్తతను తగ్గించు

напряжённ||ый 1.: ~ые мы́шцы బిగుసుకుపోయిన కండరాలు 2. (*неослабевающий*): ~ая рабо́та ఒత్తిడి పని; ~ое внима́ние ప్రయాసతో కూడిన శ్రద్ధ 3. (*неспокойный*) ఉద్రిక్త; ~ое междунаро́дное положе́ние ఉద్రిక్త అంతర్జాతీయ పరిస్థితి

напрями́к *нареч. разг.* 1. (*кратчайшим путём*) సూటిగా, తిన్నగా, నేరుగా; идти́ ~ తిన్నగా (నేరుగా) వెళ్లు 2. *перен.* కచ్చితంగా, నిర్మొగమాటంగా

напря́чь(ся) *сов. см.* напряга́ть(ся)

напу́ганный భయపడిన, బెదిరిన, భయకంపితుడైన

напуга́ть(ся) *сов. см.* пуга́ть(ся)

напу́дрить(ся) *сов. см.* пу́дрить(ся)

напуска́ть, напусти́ть (*вн.*) 1. (*рд.*) రానిచ్చు, వదలు, నింపు; ~ во́ду в бассе́йн స్విమ్మింగ్ పూల్‌ను నీటితో నింపు, నీరు తొట్టెలోకి వదలు; ~ в ко́мнату мно́го наро́ду ఎక్కువమందిని గదిలోకి రానిచ్చు (వదలు) 2. *разг.:* ~ на себя́ ва́жность పోకిళ్లు పోవు, ప్రముఖునిలాగ పోజు[లు] పెట్టు 3. *разг.* (на *вн.; натравливать*) ఉసికొల్పు

напуска́ться, напусти́ться *разг.* (на *вн.*) (మీద) విరుచుకొనిపడు

напускн||о́й నటించే, కుహనా; ~а́я весёлость నటించే సంతోషం (ఉల్లాసం)

напусти́ть(ся) *сов. см.* напуска́ть(ся)

напу́тать *сов. разг.* (*ошибиться*) తప్పు (పొరపాటు) చేయు; ~ в расчётах లెక్కల్లో పొరపాటు చేయు

напу́тственн||ый: ~ое сло́во వీడ్కోలు సందేశం

напу́тствие *с* వీడ్కోలు సందేశం

напу́тствовать *несов. и сов.* (*вн.*) ఆదేశించు; (కి) సందేశం ఇచ్చు, సలహా ఇచ్చు

напуха́ть, напу́хнуть *разг.* ఉబ్బు, వాచు

напу́хнуть *сов. см.* напуха́ть

напыли́ть *сов. см.* пыли́ть

напы́щенность *ж* 1. (*надменность*) ఆడంబరం, డాంబికం, శబ్దాడంబరం, పదాడంబరం 2. (*высокопарность*) ఆడంబర వాచాలత్వం, వాగాడంబరం

напы́щенный 1. (*высокомерный*) గర్వంగల, పొగరుపట్టిన 2. (*высокопарный*) డాంబికమైన, ఆటోపమైన

напя́ливать, напя́лить *разг.* (*вн.*) ఎలాగో తొడుక్కొను (తగిలించుకొను)

напя́лить *сов. см.* напя́ливать

наравне́ *нареч.* (с *тв.*) 1. (*на одном уровне*) ఒకే స్థాయిలో, ఒకే మాదిరిగా 2. (*одинаково, на равных правах*) సమానంగా

нараспа́шку *нареч. разг.* గుండీలు తీసివేసిన (విప్పిన); пальто́ ~ కోటు తెరిచి ◇ у него́ душа́ ~ మాయమర్మాలు లేనివాడు, కల్లకపటాలు తెలియని వాడు

нараспе́в *нареч.:* говори́ть ~ రాగాలు తీస్తూ మాట్లాడు, దీర్ఘాలు తీస్తూ మాట్లాడు

нараста́ние *с* పెరుగుదల, పెంపు, హెచ్చింపు

нараста́||ть, нарасти́ 1. (*вырастать на чём-л.*) పెరుగు 2. (*вырастать в каком-л. количестве*) పెరుగు, హెచ్చు 3. *тк. несов.* (*увеличиваться в размерах, силе, объёме*) వృద్ధియగు, పెరుగు, పెంపొందు; звук ~л శబ్దం (ధ్వని) పెరిగింది

нарасти́ *сов. см.* нараста́ть 1, 2

нарасти́ть *сов. см.* нара́щивать

нарасхва́т *нареч. разг.:* раскупа́ться ~ వెంటనే (చాలా త్వరగా) అమ్ముడైపోవు

нара́щивать, нарасти́ть (*вн.*) పెంపొందించు; ~ вое́нный потенциа́л యుద్ధ (సైనిక) పాటవాన్ని పెంపొందించు

нарва́ть I *сов.* (*вн., рд.*) 1. (*сорвать*) కోయు, తెంపు; ~ цвето́в పువ్వులు కోయు 2. (*разорвать*) చింపు, చింపివేయు; ~ бума́ги కాగితాలు చింపివేయు

нарва́ть II *сов. см.* нарыва́ть

нарва́ться *сов. см.* нарыва́ться

наре́зать *сов. см.* нареза́ть

нареза́ть, наре́зать 1. (*вн., рд.; ножом, ножницами*) కోయు 2. (*вн.; делать резьбу*) కోయు; ~ винт స్క్రూ కోయు

наре́зка *ж* (*резьба*) స్క్రూ కోత

нарека́ни||е *с* అధిక్షేపణ, ఆక్షేపణ, మందలింపు; вызыва́ть ~я అధిక్షేపణకు కారణమగు, ఆక్షేపణ కలిగించు

наре́чие I *с* (*говор*) మాండలిక భాష

наре́чие II *с грам.* క్రియా విశేషణం, అవ్యయం

нарисова́ть *сов. см.* рисова́ть

нарица́тельн||ый: ~ая сто́имость *эк.* నామకార్థమైన ధర, నామ మాత్రపు వెల; и́мя ~ое *грам.* జాతి వాచక విశేష్యం

нарко́з *м мед.* మత్తు; под ~ом మత్తుతో

нарко́м *м* (наро́дный комисса́р) *ист.* ప్రజా కమిస్సార్ (మంత్రి)

наркома́н *м* నిషాబంది

наркома́ния *ж* మత్తుమందు వాడకం

наркома́т *м* (наро́дный комиссариа́т) *ист.* ప్రజా కమిస్సారియట్ (మంత్రిత్వ శాఖ)

нарко́тик *м* మత్తుమందు, గంజాయి

наркоти́ческ||ий: ~ое сре́дство మత్తు మందు

наро́д *м* 1. ప్రజలు, జనం; сове́тский ~ సోవియట్ ప్రజలు 2. (*нация*) జాతి; ~ы всего́ ми́ра సకల ప్రపంచ జాతులు 3. *тк. ед.* (*люди*) జనం, ప్రజానీకం; в до́ме бы́ло мно́го ~у ఇంట్లో ఎక్కువ మంది (చాలా మంది) వున్నారు ◇ просто́й ~ సామాన్య ప్రజలు, ప్రజానీకం; трудово́й ~ శ్రామిక ప్రజలు (జనం)

народи́||ться *сов.* 1. *разг.* (*родиться*) పుట్టు, జన్మించు; у него́ ~лось де́сять челове́к дете́й అతనికి పదిమంది పిల్లలు పుట్టారు 2. *перен.* తలెత్తు, లేచు, ఆవిర్భవించు, ఉదయించు (*возникнуть*); వృద్ధి చెందు (*наступить*)

наро́дно-демократи́ческий ప్రజా డెమొక్రటిక్, జనతంత్ర ప్రజాస్వామిక (ప్రజాతంత్ర)

наро́дност||ь *ж* 1. (*нация*) జాతి; ~и Се́вера ఉత్తర ప్రాంతపు జాతులు 2. (*национальная самобытность*) జాతీయ స్వభావం (విలక్షణం)

народнохозя́йственный జాతీయ ఆర్థిక; ~ план జాతీయ ఆర్థిక ప్రణాళిక

наро́дн||ый 1. ప్రజా, జానపద; ~ая демокра́тия జనతా ప్రజాస్వామ్యం; ~ая пе́сня జానపద గేయం; ~ое движе́ние ప్రజోద్యమం; ~ые ма́ссы ప్రజానీకం, ప్రజా బాహుళ్యం 2. (*государственный*) జాతీయ; ~ое хозя́йство జాతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ ◇ ~ый арти́ст జాతీయ గౌరవార్హతలు, బిరుదులు పొందిన నటుడు

народовла́стие *с* ప్రజాతంత్రం, ప్రజా ఆధిపత్యం

нарожда́ться *несов.* తలెత్తు, ఆవిర్భవించు

наро́ст *м* 1. (*слой*) పొర 2. (*опухоль*) కణితి, కాయ, బొడిపె

наро́чно *нареч.* 1. (*намеренно*) ఉద్దేశ (బుద్ధి) పూర్వకంగా, కావాలని; я э́то сде́лал ~ చేయాలనే చేశాను నేను 2. *разг.* (*в шутку*) నవ్వుకోలుకు, నవ్వులాటకి, నవ్వుతాలకి, సరదాకి ◇ как ~ దురదృష్టవశాత్తు

нарсу́д *м* (наро́дный суд) ప్రజా కోర్టు (న్యాయస్థానం)

нару́жност||ь *ж* 1. రూపం, ఆకారం (*внешний облик*); ముఖ కవళిక, ముఖరీతి, వాలకం (*черты лица*); суди́ть о ко́м-л. по ~и ముఖ వాలకాన్నిబట్టి ఒకరి గురించి అభిప్రాయం ఏర్పరచుకొను 2. (*наружный вид чего-л.*) బాహ్యరూపం, బాహ్యాకారం

нару́жн||ый 1. వెలుపలి, బయటి, బాహ్య; ~ая дверь తలవాకిలి ద్వారం; ~ая температу́ра బయటి (బాహ్య) వాతావరణం 2. (*чисто внешний, показной*) బాహ్య; ~ое схо́дство బాహ్య పోలిక 3.:

~ое *в знач. сущ. с (лекарство)* పై పూత మందు, పైన పూసే మందు

нару́жу *нареч.* పైకి; వెలుపలికి (*тж. перен.*); выходи́ть ~ а) బయటికి వచ్చు б) *перен.* వెలుగులోకి వచ్చు; బహిరంగమగు, బయటపడు

нару́мя́нить(ся) *сов. см.* румя́нить(ся) 2

нару́чники *мн.* సంకెళ్లు బేడీలు

наруша́ть, нару́шить (*вн.*) **1.** (*прерывать*) భంగం కలిగించు (చేయు); ~ тишину́ నిశ్శబ్దం భంగం చేయు **2.** (*не соблюдать*) ఉల్లంఘించు, అతిక్రమించు; ~ грани́цу సరిహద్దును అతిక్రమించు; ~ зако́н చట్టాన్ని ఉల్లంఘించు

наруше́ние *с* **1.** (*прерывание*) అంతరాయం, భంగం కలిగించడం **2.** (*несоблюдение*) ఉల్లంఘన, భంగం చేయడం, అతిక్రమణ; ~ дисципли́ны క్రమశిక్షణ అతిక్రమణ; ~ догово́ра ఒప్పందపు ఉల్లంఘన (అతిక్రమణ); ~ поря́дка క్రమాతిక్రమణ, శాంతి భద్రతల ఉల్లంఘన (అతిక్రమణ)

наруши́тель *м* ఉల్లంఘించేవాడు, అతిక్రమించేవాడు; ~ дисципли́ны క్రమశిక్షణను ఉల్లంఘించేవాడు; ~ споко́йствия అల్లరి చేసేవాడు, శాంతిభద్రతలను అతిక్రమించేవాడు

нару́шить *сов. см.* наруша́ть

на́ры *мн.* కొయ్యపలకల పడక

нары́в *м* కురుపు, పుండు, బొబ్బ

нарыва́||ть, нарва́ть కురుపు వేయు, పుండు పడు; у меня́ ~ет па́лец నా వేలు పుండు పడింది

нарыва́ться, нарва́ться *разг.* (на *вн.*) లో పడు, పాలగు; ~ на патру́ль పహరావారిని ఎదుర్కొను; ~ на неприя́тность చిక్కుల్లో పడు, చిక్కుల పాలగు

наря́д I *м* (*одежда*)) దుస్తులు, ఉడుపులు

наря́д II *м* **1.** (*документ*) వారంట్, ఆజ్ఞా పత్రం **2.** *воен.* (*задание*) ఆజ్ఞ, ఆదేశం, ఉత్తరువు **3.** (*группа лиц*) దళం, బృందం; ~ мили́ции మిలీషియా బృందం

наряди́ть(ся) *сов. см.* наряжа́ть(ся)

наря́дный 1. (*о человеке*) అలంకృత, ముస్తాబైన **2.** (*об одежде*) అందమైన చక్కటి [దుస్తు]

наряду́ *нареч.* (с *тв.*) **1.** (*наравне*) తోపాటు; ~ с лу́чшими спортсме́нами ఉత్తమ క్రీడాకారులతోపాటు **2.** *в знач. предлога* (*одновременно*) అదే సమయంలో, తోపాటు

наряжа́ть, наряди́ть (*вн.*) (కి) చక్కని దుస్తులు వేయు (తొడుగు)

наряжа́ться, наряди́ться **1.** మంచి (చక్కని) దుస్తులు ధరించు **2.** (*одеваться в какую-л. одежду*) వేసుకొను; ~ во что-л. ఏదైనా వేసుకొను; ~ ке́м-л. ఏదైనా వేషం వేసుకొను

нас *мест. рд. от* мы మమ్ము, మమ్మల్ని, మనల్ని

насади́ть *сов. см.* наса́живать

насажа́ть *сов. см.* наса́живать 1

насажда́ть (*вн.*) పాతు, వేయు, నాటు, వ్యాపింపజేయు; ~ иде́и భావాలను మనసుల్లో నాటు; ~ культу́ру సంస్కృతిని వ్యాపింపజేయు

насажде́ни||е *с* **1.** (*действие*) వ్యాపింపజేయడం; ~е культу́ры సంస్కృతిని వ్యాపింపజేయడం **2.**: ~я *мн.* (*тж.* зелёные ~я) మొక్కలు, చెట్లు

наса́живать 1. *сов.* насади́ть, насажа́ть (*вн., рд.; растения*) పాతు, నాటు, వేయు **2.** *сов.* насади́ть (на *вн.*; *надевать*) గుచ్చు

насви́стывать *несов.* (*вн.*) ఈల వేయు; ~ пе́сенку ఈలపాట పాడు

наседа́ть, насе́сть **1.** (*о пыли и т. п.*) వాలు, పేరుకొను, [దుమ్ము] పడు **2.** *разг.* (на *вн.*; *напав, с силой наваливаться*) (ఒకరిమీద) పడు **3.** *перен. разг.* (на *вн.*; *настойчиво просить, требовать*) ఒత్తిడి చేయు, గట్టిగా డిమాండు చేయు, గట్టిగా కోరు

насе́дка *ж* పిల్లల కోడి, గుడ్లు పొదిగే కోడి

насеко́мое *с* కీటకము

населе́ние *с* జనాభా, జనం, ప్రజానీకం; городско́е ~ పట్టణ జనాభా; се́льское ~ గ్రామీణ జనాభా

населённость *ж* జనాభా సాంద్రత

населённый జనం నివసిస్తున్న (కాపురముంటున్న); ~ райо́н నివాస ప్రదేశం (ప్రాంతం), జనావాసం

насели́ть *сов. см.* населя́ть 1

населя́ть, насели́ть (*вн.*) **1.** ప్రజలతో నింపు, నివసింపజేయు; ~ но́вый дом жильца́ми నివాసులచే నూతన గృహప్రవేశం చేయించు **2.** *тк. несов.* (*обитать*) నివసించు

насе́ст *м* అడ్డకొయ్య, కోల

насе́||сть *сов.* **1.** ఎక్కు; в ваго́н ~ло мно́го наро́ду రైలు పెట్టెలో చాలామంది ఎక్కారు **2.** *см.* наседа́ть

наси́лие *с* హింస, దౌర్జన్యం, బలప్రయోగం, బలాత్కారం; применя́ть ~ బలం ప్రయోగించు, దౌర్జన్యం చేయు

насиловать, изнасиловать (*вн.*) 1. (*женщину*) మానభంగం చేయు, చెరచు 2. *тк. несов.* (*принуждать*) బలాత్కరించు, నిర్బంధించు, బలవంతపెట్టు

насилу *нареч. разг.* కష్టంతో, కష్టంమీద

насильник *м* మానభంగం చేసేవాడు

насильно *нареч.* బలవంతంగా, బలవంతాన

насильственн||ый హింసాయుత; ~ая смерть దుర్మరణం; ~ое действие హింసాయుత చర్య

наскакивать, наскочить (на *вн.*) 1. ఢీకొను; ~ на мель మెరక పట్టు; ~ на мину మందుపాతరకు ఢీకొను, మందుపాతరను కొట్టుకొను 2. *перен. разг.* (*встречаться*) కలియు, కలుసుకొను 3. *разг.* (*нападать, набрасываться*) (మీద) విరుచుకొనిపడు

наскандалить *сов. см.* скандалить

насквозь *нареч.* 1. గుండా; пуля прошла ~ గుండు [శరీరం] గుండా దూసుకుపోయింది; пройти весь дом ~ ఇంటిలో ఈ మూలనుంచి ఆ మూలకు వెళ్ళు 2. *перен. разг.* (*совершенно*) శుభ్రంగా; я промок ~ నేను శుభ్రంగా తడిసిపోయాను ◇ видеть (знать) кого-л. ~ ఒకరి ఆంతర్యం తెలుసుకొను

насколько *нареч.* అంతవరకు; ~ мне известно నాకు తెలిసినంతవరకు; ~ хватает глаз చూడగలిగినంత వరకు

наскоро *нареч. разг.* త్వరత్వరగా, తొందరగా, హడావిడిగా; я поел ~ నేను తొందరతొందరగా తిన్నాను, నేను హడావిడిగా భోంచేశాను

наскочить *сов. см.* наскакивать

наскучить *сов.* (*дт.*) (కి) విసుగు పుట్టు (కలుగు), విసుగెత్తించు; мне ~ло это అది నాకు విసుగెత్తింది, దానితో నాకు విసుగు పుట్టింది

насладиться *сов. см.* наслаждаться

наслаждаться, насладиться (*тв. и без доп.*) (తో) సంతోషించు, ఆనందించు, ఆహ్లాదం పొందు

наслаждение *с* సంతోషం, ఆనందం, ఆహ్లాదం

наслаиваться, наслоиться తొడుగా వుండు (వచ్చు)

наследие *с* వారసత్వం; культурное ~ సాంస్కృతిక వారసత్వం

наследить *сов. см.* следить II

наследник *м прям., перен.* వారసుడు; ~ престола రాజవారసుడు, సింహాసన వారసుడు; ~и революционных традиций విప్లవ సంప్రదాయాల వారసులు; законный ~ న్యాయసమ్మతమైన (చట్టబద్ధమైన) వారసుడు

наследница *ж* వారసురాలు

наследовать *несов. и сов.* 1. (*вн.*; *получать в наследство*) వారసత్వంవల్ల పొందు, వారసత్వంగా పొందు (వచ్చు), సంతరించుకొను 2. (*дт.*; *престол*) సింహాసనానికి వచ్చు

наследственность *ж* అనువాయితీ, వంశపారంపర్యం[గా], వంశపరంపరాగతంగా

наследственн||ый అనువంశిక, వంశపారపర్యపు; ~ое имущество వారసత్వపు ఆస్తి; ~ое право వంశపారంపర్యపు (అనువంశిక) హక్కు ◇ ~ая болезнь వంశపారంపరంగా (అనువాయితీగా, వంశపారంపర్యంగా) వచ్చిన రోగం

наследств||о *с в разн. знач.* వారసత్వం, పిత్రార్జితం; литературное ~о సాహిత్య వారసత్వం; оставлять в ~о వారసత్వంగా విడిచి వెళ్ళు (పెట్టు); передаваться по ~у వంశపారంపర్యంగా వచ్చు; получать по ~у వంశపారంపర్యంగా పొందు

наслоение *с* 1. *геол.* స్తరీభవనం, స్తరాలు 2. *перен.* తొడుగా వచ్చినది

наслоиться *сов. см.* наслаиваться

наслушаться *сов.* (*рд.*) 1. (*услышать много*) చాలా [ఎక్కువ] విను 2. (*вдоволь послушать*) తనివితీర విను; он никак не мог её ~ ఆమె చెప్పేది ఎంత విన్నా అతనికి తనివి తీరలేదు

насмарку *нареч. разг.* వమ్మయిపోవు, వృథా అగు; вся работа [идёт] ~ పని అంతా భ్రష్టమైపోతోంది, పని అంతా వృథా అవుతోంది

насмерть *нареч.* 1. చచ్చేలా; забить ~ కొట్టి చంపు; ранить ~ చచ్చేలా గాయపరచు 2. *перен.* ఒళ్ళు దాచుకోకుండా, ప్రాణాన్ని లెక్కజేయకుండా; биться ~ ఒళ్ళు దాచుకోకుండా పోరాడు (యుద్ధం చేయు), ప్రాణాన్ని లెక్కజేయకుండా పోరాడు

насмехаться *несов.* (над *тв.*) ఎగతాళి (అపహాస్యం, అవహేళన) చేయు, పరిహసించు, వెక్కిరించు

насмешить *сов. см.* смешить

насмешк||а *ж* ఎగతాళి, అపహాస్యం, అవహేళన, వెక్కిరింపు; в ~у ఎగతాళికి, నవ్వుకోలుకు, నవ్వులాటకు

насмешливый 1. (*любящий насмехаться*) పరిహాసాలాడే 2. (*содержащий насмешку*) పరిహాస; ~ взгляд పరిహాసపు చూపు

насмешник *м* పరిహాసాలాడేవాడు, ఎగతాళి చేసేవాడు

насмешничать *несов. разг. см.* насмехаться

насморк *м* జలుబు, రొంప, పడిసెం; схватить

~ *разг.* జలుబు చేయు, రొంప (పడిసెం) పట్టు; он схвати́л ~ అతనికి జలుబు చేసింది, అతనికి రొంప పట్టింది

насмотре́ться *сов.* (*рд.*, на *вн.*) 1. (*вдоволь посмотреть*) తనివితీర చూచు; он не мог на неё ~ అతడామెను ఎంత చూసినా తనివి తీరలేదు 2. (*увидеть много*) చాలా (ఎంతో) చూచు

насоли́ть *сов.* 1. (*вн.*, *рд.*; *заготовить солением*) [ఉప్పులో] ఊరబెట్టు 2. *перен.* *разг.* (*дт.*) (కి) బుద్ధిపూర్వకంగా హాని కలిగించు

насори́ть *сов. см.* сори́ть

насо́с *м* పంపు; возду́шный ~ గాలి పంపు

на́спех *нареч.* తొందరపాటుగా, తొందరగా

наспле́тничать *сов. см.* спле́тничать

настава́ть, наста́ть వచ్చు, అగు, ఆవరించు; наста́ла весна́ వసంతకాలం వచ్చింది; наста́ла тишина́ నిశ్శబ్దం ఆవరించింది; наста́ло у́тро తెల్లవారింది

наста́вить I *сов.* 1. *см.* наставля́ть I; 2. (*вн.*, *рд.*; *поставить в каком-л. количестве*) పెట్టివేయు

наста́вить II *сов. см.* наставля́ть II 1

наставле́ние *с* 1. (*поучение*) బోధన, ఉపదేశం, హితవు; чита́ть (дава́ть) ~ బుద్ధి చెప్పు 2. (*инструкция*) సూచన

наставля́ть I, наста́вить (*вн.*) 1. (*удлинять*) పొడిగించు, నిడివిగా చేయు 2. (на *вн.*; *нацеливать*) లక్ష్యం చూపించు (పెట్టు)

наставля́ть II, наста́вить (*вн.*; *поучать*) బోధించు, ఉపదేశించు, హితవు చెప్పు ◇ ~ кого́-л. на путь и́стинный ఒకరికి బుద్ధిచెప్పు; ~ на ум బుద్ధిచెప్పు

наста́вник *м* ఉపాధ్యాయుడు, గురువు, శిక్షకుడు

наста́ивать, настоя́ть (на *пр.*) పట్టుపట్టు, పంతం పట్టు, పట్టిన పట్టు విడవక పోవు; ~ на своём తన పంతం తీర్చుకొను (నెగ్గించుకొను)

наста́ть *сов. см.* настава́ть

на́стежь *нареч.* బార్లా; откры́ть окно́ ~ కిటికీ బార్లా తెరుచు

настели́ть *сов. см.* настила́ть

настига́ть, насти́гнуть, насти́чь (*вн.*) 1. (*догонять*) తరిమి పట్టుకొను, దాటిపోవు, అందుకొను 2. (*застигать*) ఏమరించు

насти́гнуть *сов. см.* настига́ть

настила́ть, настла́ть, настели́ть 1. (*вн.*) పరచు, అమర్చు; ~ пол నేల పరచు (వేయు) 2. (*вн.*, *рд.*; *стелить в каком-л. количестве*) పరచివేయు

насти́чь *сов. см.* настига́ть

настла́ть *сов. см.* настила́ть *и* стлать 2

насто́йка *ж* 1. టింక్చరు; ~ йо́да టింక్చరు అయోడిన్ 2. (*напиток*) కషాయం, పానీయం

насто́йчиво *нареч.* పట్టుదలతో, పట్టు విడువకుండా, గట్టిగా; ~ проси́ть గట్టిగా (మొండిగా) కోరు; ~ учи́ться పట్టుదలతో నేర్చుకొను

насто́йчивость *ж* పట్టుదల, మంకుదనం, మంకుపట్టు

насто́йчив||ый మొండి, పట్టుదల గల, పట్టు విడువని; ~ый челове́к పట్టుదల[గల] మనిషి; ~ая про́сьба మొండి ప్రార్థన

насто́лько *нареч.* అంత[గా], బాగా; не ду́мал, что он ~ вы́рос అంతగా పెరిగాడని అనుకోలేదు

насто́льн||ый 1. టేబుల్; ~ый те́ннис టేబుల్ టెన్నిస్, పింగ్-పాంగ్; ~ая ла́мпа టేబుల్ లైటు (లాంపు) 2. *перен.*: ~ая кни́га ప్రామాణిక (ఆకర) గ్రంథం

настора́живать, насторожи́ть (*вн.*) జాగ్రత్తగా ఉండునట్లు చేయు ◇ ~ у́ши చెవులు రిక్కించు (నిక్కబొడుచుకొను)

настора́живаться, насторожи́ться జాగ్రత్తపడు

настороже́ *нареч.*: быть ~ జాగరూకతతో (అప్రమత్తతతో, బహుపరాకుగా) ఉండు

насторожи́ть(ся) *сов. см.* настора́живать(ся)

настоя́ни||е *с* పట్టు; по его́ ~ю అతని పట్టుమీద, అతని గట్టి కోరికమీద

настоя́тельн||ый 1. (*настойчивый*) పట్టు, పట్టుదలగల; ~ая про́сьба గట్టి కోరిక 2. (*насущный*) జరూరు, ఆవశ్యక; ~ая необходи́мость ఆవశ్యకత

настоя́ть *сов. см.* наста́ивать

настоя́щ||ий 1. ప్రస్తుత, నేటి, ఆధునిక, ఇప్పటి; в ~ую мину́ту ఈ నిమిషానికి; в ~ее вре́мя ప్రస్తుతానికి, ఇప్పుడు, ఈకాలంలో; до ~его вре́мени ఇంతకు ముందు (పూర్వం, మునుపు) 2. (*этот*) ఈ; ~ая статья́ ఈ వ్యాసం 3. (*подлинный*) అసలైన, అచ్చమైన; అచ్చమైన, అసలైన (*натуральный*) 4. (*такой, какой должен быть*) అసలైన, సిసలైన, వాస్తవమైన; ~ий друг వాస్తవమైన (నిజమైన) మిత్రుడు; ~ий худо́жник సిసలైన చిత్రకారుడు; ~ий челове́к నికార్సైన మనిషి; ~ая цена́ అసలు

ఖరీదు 5.: ~ее *в знач. сущ. с* ప్రస్తుతం (*данное время*); వర్తమానం, వర్తమాన కాలం, ప్రస్తుత ఘటనలు (*события, происходящие в данное время*)

настра́ивать, настро́ить (*вн.*) 1. (*музыкальный инструмент*) శ్రుతికూర్చు, ట్యూన్‌చేయు; ~ скри́пку ఫిడేలు శ్రుతికూర్చు 2. (*налаживать*) అమర్చు; ~ стано́к లేతును అమర్చు 3.: ~ радиоприёмник రేడియో ట్యూన్‌చేయు ◇ ~ кого́-л. на гру́стный лад ఒకరిని వ్యాకులపరచు; ~ кого́-л. про́тив себя́ ఒకరిని తనకు వ్యతిరేకం చేసుకొను

настра́иваться, настро́иться 1. సుముఖంగా ఉండు, విముఖంగా వుండు; ~ про́тив кого́-л. ఒకరిపట్ల వ్యతిరేకత పెంచుకొను 2. (на *вн. или инф.; чувствовать расположение делать что-л.*) సుముఖంగా వుండు, నిశ్చయించుకొను; ~ на рабо́чий лад పనిచేయడానికి సుముఖంగా వుండు; он настро́ился зако́нчить рабо́ту сего́дня అతను ఈవేళ పని ముగించాలని నిశ్చయించుకున్నాడు

на́строго *нареч. разг.* కచ్చితంగా; ~ запрети́ть కచ్చితంగా నిషేధించు

настрое́ни||е *с* 1. మనోభావం, మానసిక స్థితి, చిత్తవృత్తి; быть в хоро́шем ~и మంచి ఉత్సాహంతో ఉండు; быть в плохо́м ~и, быть не в ~и ముఖం ముడుచుకొను 2. (*расположение, желание делать что-л.*) ఏదైనా చేయాలనే కోరిక కలిగి ఉండు; у меня́ есть ~е петь నాకు పాటలు పాడాలని వుంది; у меня́ нет ~я смея́ться నేను నవ్వే స్థితిలో లేను ◇ челове́к ~я గుబులు మనిషి

настро́ить(ся) *сов. см.* настра́ивать(ся)

настро́йка *ж* 1. *муз.* ట్యూన్‌చేయడం 2.: ~ радиоприёмника రేడియో ట్యూన్‌చేయడం

настро́йщик *м* (*музыкальных инструментов*) ట్యూనర్

настрочи́ть *сов. см.* строчи́ть 2

наступа́тельн||ый దాడి, దురాక్రమణ; ~ые де́йствия దాడి చర్యలు (కార్యాచరణ)

наступа́ть I, наступи́ть 1. తొక్కు, అడుగు పెట్టు; ~ кому́-л. на́ ногу ఒకరి కాలు తొక్కు 2. *тк. несов.* (*вести наступление*) దాడిచేయు

наступа́||ть II, наступи́ть వచ్చు, అగు; ~ет ле́то వేసవికాలం వస్తోంది; ~ет у́тро తెల్లవారుతోంది

наступи́ть I *сов. см.* наступа́ть I 1

наступи́ть II *сов. см.* наступа́ть II

наступле́ние I *с воен.* దాడి; переходи́ть в ~ దాడి ప్రారంభించు

наступле́ние II *с* (*начало*) ఆరంభం, రావడం, అవడం; ~ Но́вого го́да నూతన సంవత్సరాది ఆరంభం; с ~м дня పగలు అవడంతో, తెల్లవారడంతో; с ~м но́чи రాత్రి అవడంతో, చీకటి పడడంతో

насу́пить *сов.* (*вн.*): ~ бро́ви కనుబొమలు ముడిచేయు (ముడుచుకొను)

насу́питься *сов.* 1. (*о бровях*) కనుబొమలు ముడుచుకొను 2. (*принять суровый вид*) ఉగ్రుడగు, చిటపటలాడు

на́сухо *нареч.* పొడిగా; вытира́ть ~ పొడిగా తుడుచు

насу́щн||ый జరూరు, ఆవశ్యక, ముఖ్య, ప్రధానమైన; ~ый вопро́с ముఖ్య సమస్య; ~ая зада́ча జరూరు (ముఖ్య) కర్తవ్యం

насчёт *предлог разг.* (*рд.*) గురించి, సంబంధించి; говори́ть ~ пое́здки ప్రయాణం గురించి (సంబంధించి) మాట్లాడు

насчита́ть *сов. см.* насчи́тывать 1

насчи́тыва||ть, насчита́ть (*вн.*) 1. (*устанавливать число, количество*) లెక్కపెట్టు, లెక్కించు, గణించు 2. *тк. несов.* (*содержать*) కలిగి వుండు; го́род ~ет миллио́н жи́телей నగరం జనాభా ఒక మిలియన్

насчи́тыва||ться *несов.* ఉండు; в го́роде ~ется миллио́н жи́телей నగరంలో ఒక మిలియన్ జనాభా వుంది, ఈ నగర జనాభా ఒక మిలియన్

насы́пать *сов. см.* насыпа́ть

насыпа́ть, насы́пать (*вн., рд.*) 1. (*наполнять*) నింపు; పోయు (*всыпать*); ~ мешо́к муко́й సంచి (బస్తా) పిండితో నింపు; ~ муку́ в мешо́к పిండిని సంచిలో (బస్తాలో) పోయు 2. (*рассыпать*) చల్లు

на́сыпь *ж* కట్ట, గట్టు, దిబ్బ; железнодоро́жная ~ రైలు కట్ట

насы́тить(ся) *сов. см.* насыща́ть(ся)

насыща́ть, насы́тить (*вн.*) 1. (*кормить досыта*) తనివితీర తినిపించు, తృప్తి తీరేదాకా పెట్టు, తృప్తిపరచు 2. *хим.* పరిపూర్ణం చేయు, పూర్తిగా నింపు 3. *перен.* (*наполнять, снабжать*) నింపు; ~ докла́д цита́тами నివేదికను ఉల్లేఖనలతో నింపు

насыща́ться, насы́титься (*есть досыта*) తనివితీర (కడుపార, కడుపునిండా) తిను

насы́щенный 1. *хим.* పరిపూర్ణ, సంతృప్త; ~

раствóр పరిపూర్ణ (సంతృప్త) ద్రావణం 2. *перен.* (*содержательный*) భావనిర్భర[మైన]

натáлкивать, натолкнýть (*вн.*) సూచించు, స్ఫురింపజేయు; ~ когó-л. на мысль ఒకరి భావాన్ని స్ఫురింపజేయు

натáлкиваться, натолкнýться (на *вн.*) 1. ఢీకొను, తాకు, గుద్దుకొను 2. *перен.* తటస్థపడు, ఎదురగు

натвори́||ть *сов. разг.* (*вн., рд.*) [చెడ్డ పని] చేయు, పాడుచేయు; что ты ~л? ఏమిటి అలా తగల బెట్టావ్?

натéльн||ый అండర్ వేర్; ~ое бельё అండర్ వేర్

натерéть(ся) *сов. см.* натирáть(ся)

натерпéться *сов. разг.* (*рд.*) చాలా బాధలు పడివుండు, ఎన్నో కష్టాలు పడివుండు, అనేక కష్టాలు అనుభవించు

натирáть, натерéть (*вн.*) 1. పూయు, రుద్దు; ~ чтó-л. мáзью దేనికైనా ఆయింట్‌మెంట్ రుద్దు 2. (*придавать лоск*) పాలిష్ చేయు (వేయు); ~ пол ఫ్లోరుకి పాలిష్ చేయు (మెరుగుపెట్టు) 3. (*трением повреждать*) కరచు, రాసుకొను; ~ нóгу బూటు కాలు కరచు 4. (*размельчать тёркой*) కోరు; ~ морко́вь కేరట్ కోరు

натирáться, натерéться *разг.* (*тв.*) పూసుకొను, రుద్దుకొను; ~ мáзью ఆయింట్‌మెంట్ పూసుకొను (రుద్దుకొను)

нáтиск *м* 1. (*напор, нажим*) ఒత్తిడి 2. (*стремительное нападение*) [తీవ్రమైన] దాడి

наткнýться *сов. см* натыкáться

натолкнýть(ся) *сов. см.* натáлкивать(ся)

натопи́ть I *сов.* (*вн.*) బాగా వేడి[గా] చేయు (*печь*); బాగా వెచ్చబరచు (*комнату*)

натопи́ть II *сов.* (*вн., рд.; вытопить*) కరిగించు

наточи́ть *сов. см.* точи́ть 1

натощáк *нареч.* పరగడుపున, భోజనం చేసే ముందు

натрави́ть *сов. см.* натрáвливать

натрáвливать, натрави́ть *прям., перен.* (*вн.* на *вн.*) (మీదికి) ఉసికొల్పు; ~ собáк на когó-л. ఒకరిమీదికి కుక్కలను ఉసికొల్పు; ~ одногó на другóго *разг.* ఒకరిమీదికి ఒకరిని ఉసికొల్పు

натренировáть(ся) *сов. см.* тренировáть(ся)

нáтрий *м хим.* సోడియమ్

натýр||а *ж* 1. (*характер*) స్వభావం; он по ~е óчень дóбрый человéк అతను దయాళువు, దయాశీలి; э́то стáло егó вторóй ~ой ఇది అతని సహజ స్వభావమైంది 2. *иск.* నమూనా, మోడల్; онá послужи́ла ~ой для э́той стáтуи ఆమె ఆ విగ్రహానికి నమూనా (మోడల్)[గా] వుంది; рисовáть (писáть) с ~ы ప్రకృతిని (నమూనాను) చూచి చిత్రించు ◇ плати́ть ~ой వస్తు రూపంలో చెల్లించు

натурали́зм *м* నాచురలిజమ్, ప్రకృతిని అనుసరించే పద్ధతి

натурали́ст *м* 1. (*естествоиспытатель*) ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞుడు 2. (*последователь натурализма*) నాచురలిస్టు, లోకాయతవాది

натурáльн||ый 1. (*естественного происхождения*) సహజ, సహజమైన, ప్రకృతిసిద్ధమైన; ~ый кóфе సహజ (అసలైన) కాఫీ; ~ый шёлк సహజ (ప్రకృతిసిద్ధమైన) పట్టు 2. (*соответствующий действительности*) అసలు; в ~ую величинý అసలు (నిండు) పరిమాణంలో ◇ ~ое хозя́йство స్వయంపోషక వ్యవస్థ

натýрщик *м* నమూనా, మోడల్

натыкáться, наткнýться (на *вн.*) 1. గీసుకొను, గీరుకొను; ~ на гвоздь మేకుకు గీసుకొను 2. *разг.* (*двигаясь, сталкиваться*) ఢీకొను, ముఖాముఖి[గా] కలుసుకొను, ఎదుర్కొను; ~ на засáду మాటు దళాన్ని ఎదుర్కొను; ~ на столб స్తంభాన్ని ఢీకొను 3. *перен. разг.* ఎదురుపడు, ఎదుర్కొను, తటస్థపడు; ~ на интерéсную мысль в кни́ге పుస్తకంలో ఒక ఆసక్తికరమైన భావం తటస్థపడు

натюрмóрт *м* స్టిల్‌లైఫ్ చిత్రణ

натя́гивать, натянýть (*вн.*) 1. లాగు, సాగదీయు, గుంజు; ~ верёвку తాడును సాగదీయు; ~ вóжжи కళ్లేలు లాగు (గుంజు); ~ лук విల్లు వంచు 2. (*надевать*) వేసుకొను; ~ чулки́ మేజోళ్లు వేసుకొను

натя́гиваться, натянýться బిర్రబిగియు

натя́жка *ж* నియమోల్లంఘనం; ~ в доказáтельствах నిరూపణలో నియమోల్లంఘనం

натя́нутость *ж* (*отсутствие непринуждённости*) ఇబ్బంది, బెడిసిపోవడంతనం

натя́нут||ый 1. (*о тетиве*) సాగదీసిన, తెగిన 2. *перен.* చెడిన, బెడిసిన; ~ая улы́бка తెచ్చిపెట్టుకున్న (తెచ్చికోలు) నవ్వు, బలవంతంగా నవ్విన నవ్వు; ~ые отношéния బెడిసిన సంబంధాలు

натянýть(ся) *сов. см.* натя́гивать(ся)

наугáд *нареч.* యాదృచ్ఛికంగా; брать ~ చేతికి అందినది (వచ్చినది) తీసుకొను; идти́ ~ దారి తెలియకుండా వెళ్లు; дéлать вы́бор ~ యాదృచ్ఛికంగా మచ్చు తీయు, యాదృచ్ఛికంగా ఎంపిక చేయు

наýк||а *ж* **1.** శాస్త్రం, విజ్ఞానశాస్త్రం; тóчные ~и కచ్చితమైన శాస్త్రాలు; занимáться ~ой శాస్త్రాధ్యయనం చేయు **2.** (*урок, поучение*) గుణపాఠం; э́то тебé ~а ఇది నీకు గుణపాఠం

наýськивать *несов. см.* натрáвливать

наутёк *нареч. разг.:* пускáться ~ కాలికి బుద్ధిచెప్పు, పలాయనం చిత్తగించు

наýтро *нареч.* మరునాటి ఉదయం

научи́ть(ся) *сов. см.* учи́ть(ся) 1

наýчно-исслéдовательск||ий శాస్త్రీయ పరిశోధన; ~ий инститýт శాస్త్రీయ పరిశోధన[క] ఇన్‌స్టిట్యూట్ (సంస్థ); ~ая рабóта పరిశోధనా కృషి

наýчно-популя́рн||ый: ~ая литератýра పాప్యులర్ సైన్స్ సాహిత్యం, సులభ (సుబోధక) శాస్త్ర సాహిత్యం

наýчно-техни́ческ||ий: ~ая революция శాస్త్ర, (శాస్త్రీయ) సాంకేతిక విప్లవం

наýчн||ый *в разн. знач.* శాస్త్ర, శాస్త్రీయ, వైజ్ఞానిక; ~ый социали́зм శాస్త్రీయ సోషలిజం; ~ая дéятельность శాస్త్రీయ కార్యకలాపాలు (కృషి); ~ое откры́тие శాస్త్రీయ ఆవిష్కరణ

наýшники *мн.* (*ед.* наýшник *м*) *радио* ఇయర్ ఫోనులు

наýшничать *несов. разг.* చాడీలు (కొండెములు) చెప్పు

нафтали́н *м* నాఫ్తలీన్

нахáл *м* సిగ్గుమాలినవాడు, లజ్జాహీనుడు, రాస్కెల్

нахáльный సిగ్గుమాలిన, లజ్జాహీనమైన

нахáльство *с* సిగ్గుమాలినతనం, నిర్లజ్జ; సిగ్గుమాలిన పని (*постýпок*)

нахватáть *сов. разг.* (*вн., рд.*) దొరికినవన్నీ తీసుకొను, దొరకపుచ్చుకొను

нахватáться *сов. разг.* (*рд.*): ~ знáний అక్కడొక ముక్క ఇక్కడొక ముక్క నేర్చుకొను, మిడిమిడి జ్ఞానం సంపాదించుకొను

нахлéбник *м* ఆశ్రయించి బతికేవాడు, ఆశ్రితుడు, పరాశ్రితుడు

нахлобýчивать, нахлобýчить *разг.* (*вн.*): ~ шáпку టోపీని వంకరగా (ఓరగా) పెట్టుకొను

нахлобýчить *сов. см.* нахлобýчивать

нахлы́ну||ть *сов.* **1.** పొంగివచ్చు, ఉవ్వెత్తున వచ్చు, ముంచెత్తు **2.** *перен.* కొట్టుకొనిపోవు, ముంచెత్తు (*о чувстве*); ముసురుకొను, ఆవహించు (*о мыслях*); на меня́ ~ли воспоминáния నేను స్మృతుల్లో కొట్టుకొనిపోయాను, నన్ను స్మృతులు ముసురుకున్నాయి

нахмýренный ధుమధుమలాడే

нахмýрить(ся) *сов. см.* хмýрить(ся)

находи́ть I, найти́ (*вн.*) **1.** కనుక్కొను, దొరుకు, కనిపించు; ~ потéрянное పోయినది (పోయిన వస్తువు) దొరుకు (కనుక్కొను); ~ решéние పరిష్కారం కనుక్కొను (కనిపెట్టు) **2.** (*получать*) సంపాయించుకొను, పొందు; ~ поддéржку తోడ్పాటు పొందు; ~ рабóту పని సంపాయించుకొను **3.** (*признавать, считать*) పరిగణించు, అనుకొను; ~ винóвным దోషిగా ప్రకటించు; ~ когó-л. краси́вым ఒకరిని అందగాడుగా పరిగణించు; ~ нýжным అవసరమని అనుకొను, అవసరంగా పరిగణించు[కొను]; ~ чтó-л. невозмóжным ఏదైనా దుస్సాధ్యం అనుకొను, దేనినైనా దుస్సాధ్యంగా పరిగణించు; дóктор нахóдит положéние безнадёжным డాక్టరు రోగి స్థితి నిరాశగా వుందని అనుకుంటున్నాడు **4.** (*приходить к заключению*) నిర్ధారణకు వచ్చు, భావించు, తీర్మానించుకొను; он нашёл, что был непрáв తాను చెప్పేది తప్పు అని నిర్ధారణకు వచ్చాడు ◇ ~ смерть *высок.* మరణించు; найти́ врéмя తీరిక చేసుకొను

находи́ть II, найти́ (на *вн.*) పట్టుకొను, అగు, వచ్చు; на негó нашлá тоскá అతనికి బెంగ పట్టుకుంది; что э́то на тебя́ нашлó? నీకేమైంది?, నీకేమొచ్చిందిరా?, నీకేం జరిగింది?

находи́ться, найти́сь **1.** దొరుకు; пропáжа нашлáсь పోయినది దొరికింది; нашли́сь желáющие поéхать тудá అక్కడకు వెళ్లాలనుకునేవాళ్లు దొరికారు **2.** (*уметь выйти из затруднительного положения*) సమయస్ఫూర్తితో వ్యవహరించు; он срáзу нашёлся, что отвéтить సమయస్ఫూర్తితో సమాధానం చెప్పాడు **3.** *тк. несов.* (*быть*) ఉండు; ~ в Москвé మాస్కోలో ఉండు; ~ под впечатлéнием ప్రభావంలో వుండు; ~ под подозрéнием ఒకరి అనుమానానికి గురి అగు; ~ под слéдствием విచారణలో (విచారణకింద) వుండు; ~у влáсти అధికారం నిర్వహించు

нахóдка *ж* **1.** దొరికినది **2.** *перен.* వరప్రసాదం; такóй рабóтник — ~ для нас అలాంటి మనిషి మాకు వరప్రసాదం

нахо́дчивость *ж* సమయోచిత విజ్ఞత, ఉపాయ శీలత, సమయస్ఫూర్తి; прояви́ть ~ సమయస్ఫూర్తితో వ్యవహరించు

нахо́дчивый సమయోచిత, సమయస్ఫూర్తిగల; ~ отве́т సమయోచిత సమాధానం; ~ челове́к సమయ స్ఫూర్తిగలవాడు

нацé́нк||а *ж* పెచ్చు ధర; това́р продаётся с ~ой సరుకు (వస్తువు) పెచ్చు ధరకి అమ్మబడుతోంది

наци́зм *м* నాజీజం

национализа́ция *ж* జాతీయకరణ

национализи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) జాతీయం చేయు

национали́зм *м* జాతీయవాదం

национали́ст *м* జాతీయవాది

националисти́ческий జాతీయవాద

национа́льно-освободи́тельн||ый: ~ое движе́ние జాతీయ విమోచనోద్యమం

национа́льност||ь *ж* జాతి; кто он по ~и? అతని జాతి ఏది?, అతనిది ఏ జాతి?; ру́сский по ~и అతను రష్యన్ జాతివాడు

национа́льн||ый జాతీయ; ~ый о́круг జాతీయ మండలం; ~ое меньшинство́ జాతీయ మైనారిటీ, జాతీయ అల్పసంఖ్యాక వర్గం

наци́ст *м* నాజీ

наци́стск||ий నాజీ; ~ая организа́ция నాజీ సంఘం

на́ция *ж* జాతి

начади́ть *сов. см.* чади́ть

нача́л||о *с* 1. ఆరంభం, ప్రారంభం, మొదలు; ~о рабо́ты పని ప్రారంభం; в ~е ма́я మే ఆరంభంలో (మొదట్లో); в са́мом ~е ఆదిలో, మొట్టమొదట; для ~а మొట్టమొదట, మొదటి విషయం; от ~а до конца́ ఆద్యంతం; положи́ть ~о అంకురార్పణం చేయు (వేయు) 2. (*исходный пункт, точка*) మొదలు, మొగ; ~о у́лицы వీధి మొదలు (మొగ) 3. (*первоисточник, основа*) సూత్రం; организу́ющее ~о సంఘటితంచేసే సూత్రం 4.: ~а *мн.* (*основные положения, принципы*) మూల సూత్రాలు; ~а хи́мии రసాయనశాస్త్రపు మూలసూత్రాలు 5.: ~а *мн.* (*способы, методы*) ప్రాతిపదిక; на коллекти́вных ~ах సమిష్టి ప్రాతిపదికమీద ◇ быть под ~ом у кого́-л. ఒకరి అధికారంకింద వుండు; вести́ ~о от... ...నుంచి ఉత్పన్నమగు, దానికి మూలం

нача́льник *м* అధికారి, సూష్టరు, ఛీఫ్, అధిపతి; ~ ста́нции స్టేషన్ మాష్టరు; ~ це́ха కర్మాగార అధికారి (సూపరింటెండెంటు); ~ шта́ба ఛీఫ్ ఆఫ్ స్టాఫ్

нача́льн||ый 1. ఆరంభ, ప్రారంభిక, తొలి; ~ый пери́од తొలి (ఆరంభ) దశ 2. (*низший*) ప్రాథమిక; ~ая шко́ла ప్రాథమిక పాఠశాల; ~ое образова́ние ప్రాథమిక విద్య

нача́льство *с* 1. *собир.* అధికారులు 2. *разг.* (*начальник*) అధికారి, అధిపతి

нача́тки *мн.* బీజాలు, అంకురాలు, మూలకాలు

нача́ть *сов. см.* начина́ть

нача́ться *сов. см.* начина́ться 1

начеку́ *нареч.:* быть ~ అప్రమత్తతతో (జాగరూకతతో, మెలకువతో) వుండు

на́черно *нареч.* చిత్తు; написа́ть статью́ ~ వ్యాసం చిత్తుప్రతి రాయు, వ్యాసం చిత్తు రాసుకొను

начерта́ние *с* (*очертание*) రేఖాచిత్రం

начерта́тельн||ый: ~ая геоме́трия త్రిరూప క్షేత్రగణితం (జ్యామితి)

начерти́ть *сов. см.* черти́ть

начина́ние *с* ప్రారంభం, యత్నం, నాంది

начина́ть, нача́ть 1. (*вн. или инф.*) ప్రారంభించు, ఆరంభించు, మొదలుపెట్టు, తలపెట్టు; ~ разгово́р సంభాషణ మొదలుపెట్టు (ప్రారంభించు); ~ де́йствовать కార్యాచరణకు దిగు; ~ занима́ться చదువులు మొదలుపెట్టు (ప్రారంభించు) 2. (*инф.; проявлять первые признаки чего-л.*) మొదలగు; дождь на́чал накра́пывать వాన తుప్పర మొదలైంది 3. (*вн. тв., с рд.; приступать*) మొదలుపెట్టు, ప్రారంభించు; ~ речь приве́тствием (с приве́тствия) అభినందన సందేశంతో ప్రసంగం మొదలుగు (మొదలుపెట్టు); ~ с чего́-л. దేనితోనైనా ప్రారంభించు (మొదలుపెట్టు)

начина́ться, нача́ться 1. మొదలగు, ఆరంభమగు, ప్రారంభమగు; начала́сь но́вая жизнь కొత్త జీవితం మొదలైంది; начался́ но́вый год కొత్త (నూత్న) సంవత్సరం మొదలైంది; кампа́ния начина́ется 1 октября́ అక్టోబరు 1వ తేదీన ఉద్యమం ప్రారంభం అవుతుంది 2. *тк. несов.* (*иметь исходной точкой*) మొదలగు; за угло́м начина́ется у́лица Го́рького ఆ మలుపునుంచి గోర్కీ వీధి మొదలవుతుంది

начина́ющий *м* ఆరంభకుడు, కొత్తగా ప్రారంభించినవాడు

начина́я *предлог* (с *рд.*): ~ с 1 ию́ля జూలై 1వ తేదీనుంచి

начини́ть *сов. см.* начиня́ть

начи́нк||а *ж* పూర్ణం, నింపినది; конфе́та с ~ой [దేనితోనైనా] నింపిన చాక్లెటు; пиро́г с я́блочной ~ой ఆపిల్‌తో నింపిన పై

начиня́ть, начини́ть (*вн. тв.*) (తో) నింపు

на́чисто *нареч.* 1. (*набело*): перепи́сывать ~ సాపు (శుద్ధ ప్రతి) రాయు 2. *разг.* (*полностью*) శుభ్రంగా, సాంతంగా

начистоту́ *нареч.* నిష్కపటంగా, దాపరికం లేకుండా, నిర్మొహమాటంగా; объясня́ться ~ మనస్సు విప్పి చెప్పు, నిర్మొహమాటంగా చెప్పు

начи́танный బాగా (చాలా, ఎక్కువ పుస్తకాలు) చదివిన

начита́ться *сов.* (*рд.*) ఎక్కువ (తృప్తితీర) చదువు

наш *мест. м притяж.;* на́ша *ж*, на́ше *с*, на́ши *мн.* 1. మన (*включая тех, о ком идёт речь*); మా (*исключая тех, о ком идёт речь*); ~ прия́тель మన మిత్రుడు; ~ дом మా ఇల్లు 2.: ~е *в знач. сущ. с разг.* మనది, మాది 3.: ~и *в знач. сущ. мн. разг.* (*близкие, родственники*) మావాళ్లు, మనవాళ్లు ◇ ~ взяла́! *разг.* మేము (మనము) గెలిచాం, పైచేయి మాది (మనది); по ~ему мне́нию మా అభిప్రాయంలో; и ~им и ва́шим *разг.* రామాస్వస్తి రావణాస్వస్తి; он слу́жит и ~им и ва́шим *разг.* అతను చేసే పని అంతా రామాస్వస్తి రావణాస్వస్తి

на́ша *мест. ж см.* наш

нашаты́рный: ~ спирт నవసార ద్రావం

на́ше *мест. с см.* наш

нашепта́ть *сов. см.* нашёптывать

нашёптывать, нашепта́ть (*вн., рд.*) (తో) గుసగుసలాడు, (కి) చెవిలో చెప్పు

наше́ствие *с* దురాక్రమణ, దండయాత్ర

на́ши *мест. мн. см.* наш

нашива́ть, наши́ть (*вн.*) (మీద) కుట్టు[కొను]; ~ ле́нту на шля́пу టోపీమీద రిబ్బను కుట్టు[కొను]

наши́вка *ж* పట్టీ

наши́ть *сов. см.* нашива́ть

нашуме́ть *сов.* 1. రొద (గోల) చేయు 2. *перен.* (*вызвать много толков*) సంచలనం కలిగించు

нащу́пать *сов. см.* нащу́пывать

нащу́пывать, нащу́пать (*вн.*) 1. (*щупая, найти*) తడివి చూసుకొను (కనుక్కొను) 2. *перен.* (*обнаруживать*) వెతికి కనుగొను

наяву́ *нареч.* కళ్లకు కట్టినట్లు; сон ~ పగటి కల; гре́зить ~ పగటి కల గను; он ви́дел э́то как ~ ఇది అతనికి కళ్లకు కట్టినట్లుంది

не I *частица отриц.* 1. (*при сущ., мест., прил.*) కాదు; не я నేను కాను; я не до́ктор నేను డాక్టరు కాను (కాదు); ты не учи́тель నువ్వు ఉపాధ్యాయుడు కావు (కాదు); э́то не зо́лото, а серебро́ ఇది బంగారం కాదు, ఇది వెండి; э́то не мои́ кни́ги ఈ పుస్తకాలు నావి కావు; не ме́нее ва́жный вопро́с తక్కువ ప్రాముఖ్యంగల సమస్య కాదు 2. (*передаёт знач. неполного отриц.*) కాదు; не без его́ по́мощи అతని సహాయం లేకుండా కాదు; ему́ сего́дня не лу́чше ఇవాళ అతడేమంత మెరుగ్గా లేడు; ему́ от э́того не ле́гче ఇది అతనికి ఎంత మాత్రం లాభం కాదు (మేలు చేయదు) 3. (*при отриц. действия*) *передаётся отриц. формой гл.:* меня́ не́ было до́ма నేను ఇంట్లో లేను; там не́ было моста́ అక్కడ బ్రిడ్జి లేదు; он не чита́л э́ту кни́гу అతను ఈ పుస్తకం చదవలేదు; им не уйти́ వాళ్లకి తప్పించుకోడానికి వీలులేదు; им э́того не сде́лать ఆ పని వాళ్లకి చేతకాలేదు 4. (*при повел. накл.*) కు, కండి; не входи́! లోపలికి వెళ్లకు!; не серди́сь! కోపపడకు!; не пиши́те ему́! అతనికి రాయకండి! 5. (*с модальными гл.*): я не смог написа́ть вам నేను మీకు రాయలేకపోయాను; он не смо́жет туда́ пое́хать అక్కడికి వెళ్లలేడు (వెళ్లజాలడు); мне не ну́жен до́ктор నాకు డాక్టరు వద్దు; вам не ну́жно приходи́ть за́втра రేపు మీరు రానవసరం లేదు, రేపు మీరు రానక్కర లేదు; тебе́ не ну́жно (*нельзя*) выходи́ть నువ్వు బయటికి వెళ్లకూడదు; почему́ бы вам не пойти́ с на́ми? మాతోపాటు మీరు ఎందుకు రాకూడదు?; лу́чше не упомина́ть об э́том దీన్ని ప్రస్తావించకుండా ఉండడం మంచిది 6. (*в сложн. синтаксических конструкциях*): не зна́я что сказа́ть ఏమి చెప్పాలో తెలియక; не говоря́ ни сло́ва ఒక్క మాట కూడా చెప్పకుండా; не прошло́ и че́тверти ча́са ఒక పావుగంట దాటీ దాటకుండా; что́бы не опозда́ть ఆలస్యం చేయకుండా (అవకుండా) వుండేందుకు; не то́лько мои́ бли́зкие, но и все сосе́ди మా

వాళ్ళు కాక, ఇరుగుపొరుగు వాళ్ళు అంతా ◇ не раз ఒక్క సారి కాదు, పదేపదే; ему́ бы́ло не по себе́ అతను ఇబ్బందిగా వున్నాడు; э́то не по нём ఇది అతనికి తగదు

не II *в сочет. с предлогами является отделяемой частью мест.* не́кого *и* не́чего: не́ на кого положи́ться విశ్వసించదగినవారెవరూ లేరు; не́ за что (*в ответ на благодарность*) దానిలో ఏమి ఉందిలెండి, దానిదేముందిలెండి; не́ на что смотре́ть చూసేందుకు ఏమీ లేదు; не́ к чему спра́шивать అడగనక్కర (అడగనవసరం) లేదు

неаккура́тность *ж* 1. (*неточность*) వేళ తప్పడం, వేళను పాటించక పోవడం 2. *разг.* (*небрежность*) నిర్లక్ష్యం, అశ్రద్ధ, ఉపేక్ష

неаккура́тный 1. (*не соблюдающий порядка, точности*) వేళను (క్రమాన్ని) పాటించని, వేళ తప్పిన, నిర్ణీత సమయాన్ని కచ్చితంగా పాటించని 2. *разг.* (*небрежно сделанный*) నిర్లక్ష్యంగా చేసిన, సరికాని 3. (*неопрятный*) అశుభ్రంగా, నీటుగా లేని

неактуа́льн||ый ముఖ్యం కాని; э́то ~ая те́ма ఇది ముఖ్య (ప్రధాన) సమస్య కాదు, ఇది ముఖ్యం కాని సమస్య

неаппети́тный తినాలని అనిపించని, చవులూరని

небезызве́стно *нареч.*: ~, что... ...అని తెలియని విషయం కాదు; нам э́то ~ ఇది మాకు తెలియని విషయం కాదు

небезызве́стный తెలియని [విషయం] కాదు; ~ челове́к తెలియనివాడు కాదు

небеса́ *мн. см.* не́бо

небе́сн||ый 1. ఖగోళ, నభో; ~ый свод ఆకాశం, నభోమండలం, ఖగోళం, గగనమండలం; ~ое свети́ло జ్యోతి; ~ое те́ло గ్రహం 2. (*божественный*) దివ్య

неблагови́дный ఆక్షేపణీయమైన; ~ посту́пок ఆక్షేపణీయమైన చర్య (పని)

неблагода́рность *ж* కృతఘ్నత, కృతజ్ఞత లేమి, చేసిన మేలు మరవడం

неблагода́рн||ый కృతఘ్నమైన, కృతజ్ఞత లేని, మెప్పూ మెహర్బానీ లేని; ~ый челове́к కృతఘ్నుడు; ~ая зада́ча మెప్పూ మెహర్బానీ లేని పని

неблагожела́тельный విముఖమైన; ~ челове́к (ఒకరిపట్ల) విముఖుడు

неблагозву́чный చెవికి యింపు కాని, అపశ్రుతి అయిన, కర్ణకఠోరమైన

неблагонадёжный *уст.* [రాజకీయంగా] అవిశ్వసనీయుడైన

неблагополу́чно *безл. в знач. сказ.*: у них всё ~ వాళ్ల పని అంత బాగా లేదు

неблагополу́чн||ый 1. సఫలంకాని; ~ое путеше́ствие సఫలంకాని పర్యటన 2. (*неудачливый*) దురదృష్టవంతమైన; ~ый челове́к దురదృష్టవంతుడు

неблагоприя́тн||ый 1. అననుకూలమైన; ~ая обстано́вка ప్రతికూలమైన (అననుకూలమైన) పరిస్థితి; ~ое вре́мя అసమయం 2. (*отрицательный*) ప్రతికూలమైన; ~ый отве́т ప్రతికూలమైన జవాబు

неблагоразу́мный అవివేకమైన, తెలివి తక్కువ; ~ посту́пок తెలివి తక్కువ పని; ~ челове́к అవివేకుడు

неблагоустро́енный సౌకర్యాలు లేని, అసౌకర్యమైన

нёбн||ый *лингв.* తాలవ్య; ~е согла́сные తాలవ్య హల్లులు

не́б||о *с* ఆకాశం, గగనం, ఖగోళం ◇ под откры́тым ~ом ఆరుబయట; быть на седьмо́м ~е స్వర్గంలో ఉన్నట్లు ఉండు; как с ~а свали́ться ఆకాశంనుంచి ఊడిపడినట్లు

нёбо *с анат.* తాలువు

небога́тый 1. (*неимущий*) బీద, పేద 2. (*скромный*) ఎక్కువ ధనికుడు కాని 3. (*скудный*) తక్కువ, పరిమితమైన; ~ вы́бор това́ров ఎంపిక చేసుకొనేందుకు ఎక్కువ రకాలు లేని సరుకులు; ~ запа́с зна́ний తక్కువ (పరిమితమైన) జ్ఞానం

небоеспосо́бный పోరాటపు శక్తిసామర్థ్యాలు లేని

небольш||о́й 1. చిన్న, పెద్ద కాని; ~о́й дом చిన్న ఇల్లు 2. (*по времени*) అల్ప, స్వల్ప, కాస్త, కొంచెం; ~о́й промежу́ток вре́мени కాస్సేపు, స్వల్ప వ్యవధి 3. (*незначительный*) స్వల్ప, తక్కువ; на ~о́м расстоя́нии అనతి దూరాన, స్వల్ప (తక్కువ) దూరాన ◇ с ~и́м పైగా, పైబడిన; кило́ с ~и́м ఒక కిలోకి పైగా; со́рок с ~и́м నలభై కి కొంచెం పైబడిన

небосво́д *м* ఆకాశం, గగనం, ఆకాశ (గగన) మండలం

небоскло́н *м* ఆకాశం

небоскрёб *м* ఆకాశహర్మ్యం, స్కైస్క్రేపర్

небре́жно *нареч.* 1. (*невнимательно*) అశ్రద్ధగా 2. (*неряшливо, кое-как*) ఏభ్రాసిగా

небре́жность *ж* 1. (*невнимательность*) అశ్రద్ధ, అజాగ్రత్త, ఉపేక్ష 2. (*неряшливость*) ఏభ్రాసితనం

небре́жн||ый 1. అజాగ్రత్తపరుడైన, ఉపేక్షపరుడైన, అలసుడైన (*о человеке*); నిర్లిప్తమైన, ఉపేక్షా ధోరణి

(వైఖరి) (*о тоне и т. п.*) 2. (*сделанный кое-как*) అశ్రద్ధ అయిన, ప్రమత్తమైన, ఏభ్రాసి; ~ая работа ఏభ్రాసి (అశ్రద్ధగా చేసిన) పని

небритый గీసుకోని; ~ человек గడ్డం గీసుకోని మనిషి

небывалый 1. ఎన్నడూ లేనంత, ఇంతకు ముందెన్నడూ లేని (*не случавшийся раньше*); అపూర్వమైన (*необыкновенный*) 2. (*выдуманный*) మనోకల్పితమైన, కల్పితమైన

небылиц||а *ж* (*вымысел*) కాకమ్మ కథ, కట్టుకథ; рассказывать ~ы కాకమ్మ కథలు చెప్పు

небытие *с* అభావం, అస్తిత్వంలో లేమి

небьющ||ийся పగలని, అభేద్యమైన; ~аяся посуда పగలని సామాను (పాత్రలు); ~ееся стекло అభేద్యమైన (పగలని) అద్దం

неважно *нареч.* 1. నిర్లక్ష్యంగా, అశ్రద్ధగా, ఏభ్రాసిగా, బాగా లేదు; он себя ~ чувствует అతని ఒంట్లో బాగా లేదు; работа сделана ~ ఈ పని అశ్రద్ధగా (ఏభ్రాసిగా, నిర్లక్ష్యంగా) చేయబడింది 2. *безл. в знач. сказ.* (*несущественно*) ముఖ్యం కాదు; это ~ ఇది ముఖ్యం కాదు

неважный 1. (*несущественный*) అముఖ్యమైన, అప్రధానమైన; ~ вопрос అప్రధానమైన (అముఖ్యమైన) సమస్య 2. *разг.* (*плохой*) మంచి[ది] కాదు; ~ товар మరీ మంచి సరుకు కాదు; он ~ актёр అతను మంచి నటుడు కాదు

невдалеке *нареч.* అనతి దూరంలో

невдомёк *нареч. в знач. сказ. разг.*: ему ~ ఇది అతనికి తట్ట లేదు

неведени||е *с* తెలియక పోవడం; находиться в ~и విషయాలు (సంగతి) తెలియక పోవు; по ~ю తెలియదు కనుక

неведомый అపరిచిత, పరిచయం లేని, ఎరుగని (*неизвестный*); మానవాతీతమైన, నిగూఢమైన (*таинственный*)

невежа *м и ж* నాగరికత తెలియనివాడు, అమర్యాదస్తుడు *м*, మోటుమనిషి *м и ж*, అమర్యాదస్తురాలు *ж*

невежда *м и ж* అజ్ఞాని, విద్యారహితుడు, పామరుడు, మూఢుడు *м*, అజ్ఞానురాలు, విద్యలేనిది, మూఢురాలు *ж*

невежественн||ый *в разн. знач.* మూఢ, పామర, మూఢుడైన; ~ый в чём-л. человек (దేనిలోనైనా) పామరుడు, అజ్ఞాని; ~ое суждение మూఢ (పామర) అభిప్రాయం

невежество *с* అజ్ఞానం, జ్ఞానశూన్యత

невежливость *ж* అమర్యాద, మొరటుతనం, మోటుతనం

невежливый అమర్యాదకరమైన, మొరటైన; మోటైన (*грубый*); ~ ответ అమర్యాదకరమైన (మొరటైన) సమాధానం; ~ человек అమర్యాదస్థుడు

неверие *с* (*отсутствие уверенности*) అపనమ్మకం, అవిశ్వాసం

неверность *ж* 1. (*неправильность*) పొరపాటు 2. (*вероломство, измена*) ద్రోహం, విశ్వాసఘాతుకం; ~ друга స్నేహితుని ద్రోహం 3. (*нарушение супружеской верности*) జారత్వం

неверн||ый 1. పెడ, తప్పు, సరికాని; ~ый путь పెడ మార్గం; ~ое толкование కువ్యాఖ్య, తప్పు వ్యాఖ్య 2. (*вероломный*) ద్రోహియైన, వంచించే, విశ్వాసఘాతుకమైన; ~ый муж భార్యను వంచించే భర్త; ~ая жена భర్తను వంచించే భార్య ◇ ~ая походка తూలుడు (అస్థిరమైన) నడక

невероятный నమ్మశక్యంగాని, అనూహ్యమైన, నమ్మరానంత (*неправдоподобный*); అసంభావ్యమైన (*невозможный*)

неверующий 1. నాస్తిక, ఈశ్వరభక్తి లేని 2. *в знач. сущ. м* నాస్తికుడు

невесёл||ый సంతోషంలేని, నిరుత్సాహ, ఉల్లాసంలేని; ~ый человек ఉల్లాసంలేని మనిషి; ~ое настроение నిరుత్సాహ మనస్థితి, నిరుత్సాహం

невесомост||ь *ж* భారరాహిత్యం; состояние ~и భారరహిత స్థితి

невесомый బరువులేని, భారశూన్య

невеста *ж* పెండ్లి కూతురు, వధువు; жених и ~ వధూవరులు

невестка *ж* కోడలు (*жена сына*); తోడికోడలు (*жена брата*)

невещественный అభౌతికమైన

невзгоды *мн.* (*ед.* невзгода *ж*) కష్టనష్టాలు, కడగళ్లు

невзирая *предлог* (*вн.*): ~ на అయినప్పటికీ, లెక్కచేయకుండా; ~ на лица వ్యక్తుల నిమిత్తం లేకుండా, వ్యక్తుల ప్రసక్తి లేకుండా, ప్రముఖులను లెక్కచేయకుండా; ~ на нездоровье అనారోగ్యంగా ఉన్నప్పటికీ

невзначай *нареч. разг.* అనుకోకుండా, కాకతాళీయంగా, యాదృచ్ఛికంగా

невзрачный సుందరం కాని, అసుందర

невзыскáтельный ఉన్నదానితో (ఎక్కడికక్కడ) సంతృప్తిపడే (*о человеке*); నిమ్మ (*о вкусе*)

невúданный కనివిని ఎరగని, అనిదంపూర్వమైన (*не встречавшийся раньше*); సాటిలేని, అపూర్వమైన (*необыкновенный*)

невúдимый అగోచరమైన, కనబడని, అదృష్టమైన, అదృశ్య

невúнность *ж* 1. నిర్దోషిత్వం, నిష్కళంకత్వం 2. (*простодушие*) అమాయకత్వం, నిష్కాపట్యం 3. (*девственность*) కన్యాత్వం, విశుద్ధత

невúнный 1. నిర్దోషియైన, నేరం (తప్పు) లేని; ~ человéк నిర్దోషి 2. (*простодушный*) అమాయక, నిష్కపట, అభం శుభం తెలియని 3. (*девственный*) కన్య

невинóвность *ж* నిర్దోషిత్వం, దోషరాహిత్యం

невинóвны||й నిర్దోషమైన, తప్పులేని, అనింద్యమైన; ~й человéк నిర్దోషి, అనపరాధి, నిరపరాధి; признáть ~м నిర్దోషిగా నిర్ణయించు

невкýсный రుచీ పచీ లేని, చప్పిడి

невменяéмост||ь *ж* మతిభ్రమణం; быть в состоя́нии ~и మతిభ్రమణ స్థితిలో వుండు

невменяéмый మతిపోయిన, మతిభ్రమించిన

невмешáтельств||о *с* (లో) తలదూర్చకుండా ఉండడం, జోక్యం కలిగించుకోకపోవడం, జోలికి పోకుండా ఉండడం; полúтика ~а బే జోక్యందారీ విధానం

невмоготý *нареч. в знач. сказ. разг.*: емý ~ అది అతని సహనానికి మించిపోయింది; емý стáло ~ అతను దాన్ని ఇంక ఎంతమాత్రం సహించలేకపోయాడు

невнимáние *с* 1. (*недостаток внимания*) అశ్రద్ధ, అజాగ్రత్త, నిర్లక్ష్యం 2. (*отсутствие учтивости*) ఉపేక్ష, నిర్లక్ష్యం

невнимáтельность *ж см.* невнимáние

невнимáтельный 1. (*рассеянный*) అశ్రద్ధపరుడైన, శ్రద్ధలేని 2. (*небрежный*) అశ్రద్ధగా (అజాగ్రత్తగా) వున్న 3. (*невежливый, нелюбезный*) ఉపేక్షగా (నిర్లిప్తంగా, నిర్లక్ష్యంగా) వున్న

невня́тно *нареч.* అస్పష్టంగా

невня́тный అస్పష్టంగా వున్న, అస్పష్టమైన

нéвод *м* వల

невозвратúмый *см.* невозврáтный

невозврáтн||ый తిరుగులేని, తిరిగి రాని, మార్చ శక్యం కాని; ~ый долг మొండి బాకీ (పద్దు); ~ое прóшлое మార్చశక్యం కాని గతం; ~ые гóды ю́ности తిరిగి రాని యౌవన కాలం

невозделáнн||ый బీడు, దున్నని, సాగుచేయని, బంజరు; ~ая землá బీడు నేల

невоздéржанный అదుపు లేని; ~ в едé అతిగా తినే; ~ в питьé అతిగా తాగే; ~ на язы́к నోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడేవాడు, హద్దూ అదుపూ లేకుండా మాట్లాడేవాడు

невозмóжно *безл. в знач. сказ.* అసాధ్యం, దుస్సాధ్యం, సాధ్యం కాదు

невозмóжност||ь *ж* అసాధ్యత, దుస్సాధ్యత, అసంభావ్యత; в слýчае ~и అసాధ్యం అయితే

невозмóжн||ый 1. (*неосуществимый*) అసాధ్యమైన, సాధ్యం కాని; желáть ~ого అందని పండ్లకు అర్రులు చాచు (ఆశించు) 2. *разг.* (*нестерпимый*) సహింప రాని

невóлит||ь *несов. разг.* (*вн.*) బలవంతం చేయు, బలవంత పెట్టు; никтó тебя́ не ~ идтú నిన్ను పొమ్మని ఎవరూ బలవంతం చేయరు (పెట్టరు)

невóльник *м* బానిస

невóльница *ж* బానిస స్త్రీ

невóльн||ый 1. అనుద్దేశపూర్వకమైన; ~ая ложь అనుద్దేశపూర్వకమైన అబద్ధం 2. (*непроизвольный*) అప్రయత్న పూర్వకమైన; ~ая улы́бка అప్రయత్న పూర్వకమైన నవ్వు

невóля *ж* బానిసత్వం (*рабство*); బందీ జీవితం (*плен*)

невообразúмый అనూహ్యమైన, ఊహింపరాని, భావింపశక్యంకాని, నమ్మశక్యంకాని

невооружённы||й నిరాయుధుడైన ◇ ~м глáзом వట్టి కళ్లతో

невоспúтанность *ж* మర్యాదలేమి, మోటుతనం, మర్యాద రాహిత్యం (లోపం)

невоспúтанный అమర్యాదకర, మర్యాద రహిత, మోటు

невосполнúмый తీరని

невосприúмчивость *ж мед.* ప్రతిరక్షణ, నిరోధక శక్తి, సోకక పోవడం; ~ к грúппу ఫ్లూ నిరోధక శక్తి

невосприúмчивый 1. (*непонятливый*) గ్రహించనట్టి; ~ человéк సులభగ్రహణ శక్తి లేనివాడు 2. *мед.* ప్రతిరక్షితమైన, నిరోధక[మైన], సోకరాని; ~ органúзм ప్రతిరక్షితమైన శరీరం

невпопáд *нареч. разг.* అసంగతంగా, అసంబద్ధంగా, అసందర్భంగా; отвечáть ~ అసంబద్ధంగా (అసందర్భంగా) జవాబు చెప్పు

невразумúтельный అస్పష్టమైన, గ్రాహ్యంకాని,

తెలిసికొనశక్యం కాని; ~ отве́т తెలిసికొనశక్యంకాని (అస్పష్టమైన) జవాబు

невралги́я *ж* నరాల నొప్పి

неврасте́ник *м* నరాల దౌర్బల్యంగల రోగి

неврастени́я *ж* నరాల వ్యాధి, నరాల దౌర్బల్యం

невреди́мый సురక్షితంగా (బందోబస్తుగా) వున్న, ఏ హానీ జరగని; це́лый и ~ సురక్షితంగా వున్న

невре́дный (*для здоровья*) నిరపాయకరమైన, ఆరోగ్యానికి హాని కలిగించని

невропато́лог *м* నరాల వైద్య శాస్త్రజ్ఞుడు, నరాల వ్యాధుల డాక్టరు

невтерпёж *нареч. в знач. сказ. разг.*: ему́ ~ а) (*трудно выносить*) అతను ఇంక దాన్ని సహించ లేడు, దానితో అతనికి విసుగెత్తి పోయింది б) (*не терпится*) ఆతురపడు

невы́года *ж* అసౌకర్యం, అననుకూలత, నష్టం

невы́годный 1. (*не приносящий прибыли*) లాభం రాబట్టని, లాభరహితమైన, నష్టకరమైన 2. (*не дающий преимуществ; неблагоприятный*) అననుకూలమైన, ప్రతికూలమైన 3. (*непривлекательный — о внешности*) అనాకర్షణీయమైన రూపం

невы́держанность *ж* (*неумение владеть собой*) తనను తాను అదుపులో ఉంచుకోకపోవడం, ఆత్మ సంయమన లోపం

невы́держанн||ый 1. (*не умеющий владеть собой*) తనను తాను అదుపులో ఉంచుకోని, ఆత్మ సంయమనం లేని; ~ый челове́к తనను తాను అదుపులో ఉంచుకోని వాడు, ఆత్మ సంయమనం లేనివాడు 2. (*о вине, сыре и т. п.*) తాజా; ~ое вино́ తాజా వైను

невыноси́м||ый దుర్భరమైన, అసహ్యమైన, భరించరానంత; ~ый челове́к సహించరాని మనిషి; ~ая боль భరించరానంత నొప్పి; ~ое положе́ние దుర్భరమైన పరిస్థితి

невыполне́ние *с* పాటించక (నెరవేర్చక, అమలు చేయక) పోవడం; ~ обеща́ний వాగ్దానాలను అమలు చేయకపోవడం; ~ обяза́тельств ఎగవేత; ~ пла́на పథకాన్ని నెరవేర్చకపోవడం; ~ пра́вил నియమ నిబంధనలను పాటించకపోవడం

невыполни́м||ый సాధ్యంకాని, అసాధ్యమైన, సాధ్యాతీతమైన, చేయవల్ల కాని; ~ое жела́ние అసాధ్యమైన (సాధ్యంకాని, సాధ్యాతీతమైన) ఆశ (కల)

невырази́мый అనిర్వచనీయమైన, మాటల్లో చెప్పనలవి కాని, వాచామగోచరమైన

невырази́тельн||ый భావప్రకాశంకాని, భావశూన్యమైన, ప్రత్యేకత (విలక్షణగుణం, విశిష్టత) లేని (రహితమైన); ~ый взгляд భావప్రకాశకంకాని (భావశూన్యమైన) చూపు; ~ое лицо́ సాదా (విశిష్టత లేని) ముఖం

невысо́к||ий 1. ఎత్తులేని; పొట్టి, కురచైన (*о росте*); ~ое зда́ние ఎత్తులేని భవనం 2. (*небольшой*) తక్కువ, సరసమైన; ~ая цена́ సరసమైన ధర 3. (*посредственный*) మధ్యరకం, హీన, నాసియైన; ~ое ка́чество మధ్యరకం (హీన) నాణ్యం 4. (*неблагоприятный*) హీనమైన, అంత ఎక్కువ కాని; ~ое мне́ние హీనమైన (అంత ఎక్కువ కాని) అభిప్రాయం

негати́в *м фото* నెగెటివ్

негати́вный I *фото* నెగెటివ్

негати́вный II (*отрицательный*) వ్యతిరేకార్థకమైన, కాదనే; ~ отве́т వ్యతిరేకార్థకమైన (కాదనే) జవాబు

негашён||ый: ~ая и́звесть కాల్చి ఆర్పని సున్నం, కర్బన అమ్లజనిదం

не́где *нареч.* 1. (*некуда*) ఖాళీ (జాగా) లేదు; ~ поста́вить стол టేబుల్ పెట్టడానికి ఎక్కడా ఖాళీ జాగా) లేదు; ~ сесть కూర్చోడానికి చోటు (ఖాళీ) లేదు 2. (*неоткуда*) ఎక్కడనుంచీ లేదు; ~ взять де́нег ఎక్కడనుంచీ డబ్బు తీసుకోవడానికి లేదు

неги́бк||ий 1. వంగని, గడుసైన 2. *перен.* సడలుబాటు లేని, పట్టువిడుపులు లేని; ~ая поли́тика సడలుబాటు (పట్టు విడుపులు) లేని విధానం

негла́сн||ый రహస్య, జనాంతికమైన; ~ый надзо́р రహస్య నిఘా; ~ым о́бразом రహస్యంగా (జనాంతికంగా)

неглубо́к||ий 1. లోతులేని; ~ая река́ లోతులేని నది 2. (*находящийся на незначительной глубине*) లోతులేని, మెరకలో వున్న; ~ое дно లోతులేని అడుగు; ~ие ко́рни మెరకలోవున్న వేళ్లు 3. (*недостаточно основательный*) లోతులేని, మిడిమిడి; ~ие зна́ния లోతులేని (మిడిమిడి) జ్ఞానం 4. (*не достигший значительной степени*) గాఢంకాని; ~ий сон [కోడి] కునుకు; ~ое чу́вство గాఢంకాని అనుభూతి

неглу́пый 1. తెలివైన, తెలివిగల (*о человеке*); వివేకవంతమైన (*о выражении лица*) 2. (*о содержании*) మంచి, తెలివితక్కువ కాని; ~ сове́т మంచి సలహా (సూచన)

него́ *мест.* 1. *рд.* и *вн.* от он అతన్ని, వాడిని 2. *рд.* и *вн.* от оно́ దాన్ని

негóдность *ж* అనర్హత, అయోగ్యత, పనికిరానితనం; приводи́ть в ~ పనికి రాకుండా చేయు, పాడుచేయు; приходи́ть в ~ పాడైపోవు (*ломаться*); అరిగిపోవు (*изнашиваться*)

негóдный 1. తగని, పనికిరాని, పనికిమాలిన, అనర్హమైన; ~ к употреблéнию పనికిరాని 2. *разг.* (*дурной, скверный*) పనికిమాలిన, నీచుడైన

негодовáние *с* ఆగ్రహం, అధిక కోపం, క్రోధం; приводи́ть когó-л. в ~ ఒకరిని కుపితునిచేయు, ఒకరికి కోపం (ఆగ్రహం) కలిగించు; приходи́ть в ~ కోపపడు, కుపితుడగు

негодовáть *несов.* (на *вн.*, прóтив *рд.*) (మీద) కోపం కలిగివుండు, (పట్ల) ఆగ్రహించు

негодя́й *м* దుర్మార్గుడు, నీచుడు, బద్మాషు

негостеприи́мный అతిథి సత్కార స్వభావం లేని

негр *м* నీగ్రో

негрáмотность *ж* 1. నిరక్షరాస్యత, చదువు లేమి, నిరక్షరత 2. (*отсутствие знаний в какой-л. области*) అజ్ఞానం, అవిద్య

негрáмотный 1. చదువు రాని, నిరక్షరాస్యుడైన 2. *в знач. сущ. м* నిరక్షరాస్యుడు 3. (*недостаточно знающий свою специальность*) తన పని సరిగా తెలియని 4. (*содержащий ошибки*) తప్పులతో కూడిన, వ్యాకరణ విరుద్ధమైన

негритёнок *м* నీగ్రో బాలుడు

негритя́нка *ж* నీగ్రో స్త్రీ

негритя́нский నీగ్రో; ~ тáнец నీగ్రో డాన్సు (నాట్యం, నృత్యం)

негрóмкий మెల్లని, నెమ్మదైన; ~ вóзглас మెల్లని కేక; ~ гóлос సన్నని (లో) గొంతు

недáвн||ий తాజా, ఇటీవలి, ఈమధ్య; ~ие собы́тия ఇటీవలి ఘటనలు; до ~его врéмени నిన్న మొన్నటి (ఇటీవలి) వరకూ (దాకా), ఈమధ్య వరకూ

недáвно *нареч.* ఈమధ్య, ఇటీవల, కొద్దికాలం కిందట (క్రితం), [నిన్న] మొన్న

недалёк||ий 1. (*по расстоянию*) అనతి దూరంలో వున్న, దగ్గరి 2. (*по времени*) ఇటీవలి [కాలం], ఇటీవల (*о прошлом*); సమీప (*о будущем*); ~ое бýдущее సమీప భవిష్యత్తు; ~ое прóшлое ఇటీవల 3. (*неумный*) వివేకరహితమైన, చమత్కారంలేని

недалекó *нареч.* 1. ఎక్కువ దూరం కాని; он пошёл ~ అతను ఎక్కువ దూరం వెళ్లలేదు 2. *в знач. сказ.* (*о расстоянии*) ఎంతో దూరం లేదు; до гóрода ~ నగరానికి ఎంతో దూరం లేదు, నగరం అనతి దూరంలో వుంది 3. *в знач. сказ.* (*о времени*) ఎక్కువ దూరంలోలేదు, దగ్గరలోనే వుంది; веснá ~ వసంతం ఎక్కువ దూరంలో లేదు, వసంతం దగ్గరలోనే వుంది

недалёко *нареч. см.* недалекó

недáльний *см.* недалёкий 1

недальнови́дн||ый దూరదృష్టి లేని, ముందుచూపు లేని, ముందు యోచన లేని; ~ая поли́тика ముందు చూపు (దూరదృష్టి) లేని విధానం

недáром *нареч.* 1. (*небесполезно*) ఉద్దేశరహితం (ఊరకే) కాని 2. (*не без оснований*) కారణంలేనిది (హేతురహితం, నిరాధారం) కాని; ~ говоря́т, что... ...అని ఊరకే అనరు

недви́жимость *ж* స్థిరాస్తి

недви́жи́мый నిశ్చలమైన, కదలించరాని; ~ человéк నిశ్చేష్టితుడు

недвусмы́сленный నిర్ద్వంద్వమైన, అసందిగ్ధమైన

недействи́тельн||ый చెల్లని, చెల్లరాని, పనికి రాని; ~ый бюллетéнь చెల్లని ఓటు; билéт недействи́телен టికెట్టు పనికి రాదు, చెల్లని టికెట్టు; признавáть ~м చెల్లనేరదని (చెల్లదని) ప్రకటించు

неделикáтный: ~ вопрóс అమర్యాదకరమైన ప్రశ్న; ~ человéк సుకుమారం కాని మనిషి

недели́мый 1. (*не подлежащий разделу*) అవిభాజ్యమైన, అభాజ్య, అభేద్యమైన 2. *мат.* అభాజ్య

недéльный [వారం]రోజుల; ~ зáработок వారం [రోజుల] జీతం

недéл||я *ж* వారం, ఏడు రోజులు; на э́той ~е ఈ వారంలో; на прóшлой ~е గత (క్రితం) వారంలో; чéрез ~ю ఒక వారం తర్వాత

недисциплини́рованный క్రమశిక్షణ లేని

недобóр *м* బకాయి, బాకీ, కొరత, తక్కువ; ~ студéнтов విద్యార్థుల కొరత, విద్యార్థులు తక్కువ

недоброжелáтельн||ый అమిత్ర, విముఖ, అయిష్టమైన; ~ый человéк అమిత్ర వైఖరి కలిగినవాడు, స్నేహ భావం లేనివాడు; ~ая улы́бка అయిష్టమైన నవ్వు

недоброжелáтельство *с* విముఖత, పెడముఖం, అయిష్టం, అయిష్టత; относи́ться с ~м к комý-л. ఒకరిపట్ల విముఖత (అయిష్టం) చూపించు

недоброкáчественн||ый హీన నాణ్యంగల, చెడిపోయిన, నాసి[యైన]; ~ый продýкт చెడిపోయిన ఆహార పదార్థం; ~е товáры నాసి సరుకులు

недобросóвестный నమ్మదగని (*о человеке*); శ్రద్ధలేని అశ్రద్ధగా చేసిన, అశ్రద్ధ అయిన (*о работе*); అసమంజసమైన (*о поступке*)

недо́бр||ый 1. జాలిలేని (*о человеке*); మంచితనం లేని (*о взгляде*) 2. (*плохой*) చెడ్డ, అశుభ; ~ая весть చెడ్డ (అశుభ) వార్త

недова́ренный పచ్చి, కచ్చా పచ్చా, బాగా (సరిగా) ఉడకని

недове́ри||е *с* అపనమ్మకం, అవిశ్వాసం, అభిశంసనం; взаимное ~е పరస్పర అపనమ్మకాలు; пита́ть ~е к кому́-л. ఒకరిమీద అపనమ్మకం (అవిశ్వాసం) కలిగివుండు; вы́разить прави́тельству во́тум ~я ప్రభుత్వం పట్ల అవిశ్వాసం ప్రకటించు, ప్రభుత్వంపై అభిశంసన తీర్మానం చేయు

недове́рчивый నమ్మకం లేని, అపనమ్మకస్తుడైన; ~ взгляд నమ్మకంలేని చూపు; ~ челове́к అపనమ్మకస్తుడు

недове́сить *сов. см.* недове́шивать

недове́шивать, недове́сить (*вн., рд.*) తక్కువ తూచు (తూకమిచ్చు)

недово́льн||ый అసంతృప్తి చెందిన (*о человеке*); అసంతృప్తిగా వున్న (*о лице*); быть ~ым దేనితోనైనా అసంతృప్తి చెందు (*чем-л.*); ఒకరిపైన కోపగించు (కోపం తెచ్చుకొను) (*кем-л.*)

недово́льство *с* అసంతృప్తి, అసంతుష్టి; вызыва́ть ~ అసంతృప్తి కలిగించు (కలుగజేయు); выража́ть ~ అసంతృప్తి తెలియజేయు (వెలిబుచ్చు)

недога́дливость *ж* బుద్ధికుశలతలేమి, బుద్ధిసూక్ష్మతా లోపం, మందబుద్ధి

недога́дливый బుద్ధిసూక్ష్మతలేని, మందబుద్ధి

недогляде́ть *сов. см.* недосмотре́ть

недогова́ривать, недоговори́ть (*вн., рд. и без доп.*) తొక్కిపట్టు, దాచు

недоговорённость *ж* 1. (*несогласованность*) సమన్వయ రాహిత్యం 2. (*умалчивание*) తొక్కిపట్టడం, దాపరికం, మౌనం

недоговори́ть *сов. см.* недогова́ривать

недогру́зка *ж:* ~ предприя́тия సంస్థ పూర్తి శక్తిసామర్థ్యంతో పని చేయకపోవడం

недоде́лать *сов.* (*вн., рд.*) పూర్తి చేయకపోవు, అర్ధాంతరంగా వదిలివేయు

недоде́лка *ж* (*изъян*) లోపం

недоеда́ние *с* కడుపు నిండా తినకపోవడం, కడుపు మాడ్చుకోవడం

недоеда́ть *несов.* (*голодать*) కడుపు నిండా తినకుండు, కడుపు మాడ్చుకొను

недозво́ленный అనుమతించబడని, సమ్మతించబడని, చట్టవిరుద్ధమైన, అక్రమ

недозре́лый పూర్తిగా పండని, పచ్చి, అపక్వ

недока́занный రుజువు చెయ్యబడని, రుజువు కాని

недоказу́емый రుజువు చేయ సాధ్యంకాని

недо́лг||ий కొద్ది, కాస్త; ~ое вре́мя కాస్సేపు, కొద్ది కాలం

недо́лго *нареч.* 1. కొద్ది కాలం, కాసేపు; дли́ться ~ కొద్ది కాలం (సేపు) ఉండు; ~ ду́мая ముందు వెనకలు ఆలోచించకుండా 2. *в знач. сказ. разг.* తేలిక; ~ и заболе́ть జబ్బుపడడం తేలిక

недолгове́чн||ый శాశ్వతంకాని, అల్పాయుష్కమైన; మన్నికలేని (*непрочный*); ~ое сча́стье మూన్నాళ్ల ముచ్చటైన ఆనందం

недолю́бливать *несов.* (*вн.*) (ఒకరిపట్ల) అంతగా ఇష్టం లేకపోవడం

недомога́ние *с* జబ్బు, అస్వస్థత; о́бщее ~ నీరసం; чу́вствовать ~ ఒంట్లో బాగా లేకపోవు, అస్వస్థులుగా (అస్వస్థతగా) ఉండు

недомога́ть *несов.* అస్వస్థతగా (నీరసంగా) ఉండు

недомо́лвка *ж* ముభావం, మౌనం

недоно́шенный అకాలంగా పుట్టిన [బిడ్డ], నెల తక్కువ [బిడ్డ]

недооце́нивать, недооцени́ть (*вн.*) తక్కువ అంచనా వేయు

недооцени́ть *сов. см.* недооце́нивать

недооце́нка *ж* తక్కువ అంచనా

недоплати́ть *сов. см.* недопла́чивать

недопла́чивать, недоплати́ть (*вн.*) తక్కువ చెల్లించు; ~ 10 рубле́й పది రూబుళ్ళు తక్కువ చెల్లించు

недопусти́мый అనుమతింపరాని

недоразуме́ние *с* (*путаница, ошибка*) అపార్థం; доса́дное ~ విచారకరమైన అపార్థం

недо́рого *нареч.* 1. చౌకగా, అగ్గువగా 2. *перен.* (*легко*) తేలిక

недорого́й 1. చౌక [అయిన] 2. *перен.* (*такой, к-рым не дорожат*) ప్రేమపాత్రుడు (అభిమాన పాత్రుడు) కాని

недоро́д *м* పంటలు పాడవడం, నాసి పంట

недоса́ливать, недосоли́ть (*вн.*) తక్కువ ఉప్పు వేయు

недослы́шать *сов.* (*вн., рд. и без доп.*) సరిగా (పూర్తిగా) వినబడకపోవు

недосмо́тр *м* అశ్రద్ధ, ఏమరుపాటు; по ~у అశ్రద్ధవల్ల, ఏమరుపాటువల్ల

недосмотре́ть *сов.* (*вн.*, *рд.*, за *тв.*) సరిగా [కనిపెట్టి] చూడకపోవు, అశ్రద్ధచేయు, తగినంత శ్రద్ధ తీసుకొనకపోవు; ~ за ребёнком పిల్లని ఏమరు

недосоли́ть *сов. см.* недоса́ливать

недоспа́ть *сов. см.* недосыпа́ть

недоспе́лый పూర్తిగా పండని, అపక్వ, పచ్చి

недоста||ва́ть, недоста́ть (*рд.*) 1. (*не хватать*) తక్కువ పడు, లోపించు, చాలడం లేదు; мне ~ёт вре́мени నాకు టైము చాలడం లేదు; ему ~ёт ума́ అతనికి తెలివి లోపిస్తోంది (తక్కువ) 2. *тк. несов.* (*отсутствовать*) సరిపోకపోవు, చాలకపోవు; ~ёт слов, что́бы вы́разить благода́рность కృతజ్ఞతలు తెలియజేయడానికి మాటలు సరిపోలేదు (చాలడం లేదు) 3. (*быть необходимым*): мне тебя́ ~ёт నువ్వు లేనిదే నాకు తోచడం లేదు, నువ్వు లేనిదే నాకు బెంగగా వుంది

недоста́т||ок *м* 1. కొరత, లేకపోవడం; за ~ком вре́мени తీరిక లేకపోవడంవల్ల; ~ок жило́й пло́щади గృహవసతి కొరత 2. (*изъян*) లోపం, దోషం, బలహీనత; име́ть ~ки లోపభూయిష్ఠంగా వుండు

недоста́точно *нареч.* 1. తగినంత లేక (లేనందువల్ల) 2. *безл. в знач. сказ.*: у меня́ ~ де́нег నాకు డబ్బు తగినంత లేదు; у него́ ума́ ~ అతనికి తెలివి తక్కువ

недоста́точн||ый సరిపోని, చాలని, అరకొర, అసమగ్ర; ~ое разви́тие అరకొర (అసమగ్ర) అభివృద్ధి; ~ые све́дения అరకొర (అసమగ్ర) సమాచారం

недоста́ть *сов. см.* недостава́ть 1

недоста́ча *ж* తక్కువ; в ка́ссе обнару́жилась ~ в 10 рубле́й కాషులో 10 రూబుళ్ళ తక్కువ అయినట్లు బయటపడింది

недостижи́мый అసాధ్యమైన, సాధ్యంకాని, అందరాని, అలభ్యమైన

недостове́рный కచ్చితంగా సరికాని

недосто́йный 1. (*не заслуживающий чего-л.*) దేనికైనా అనర్హమైన, అయోగ్యమైన, తగని 2. (*не заслуживающий уважения*) నీచమైన; ~ посту́пок నీచమైన పని

недосту́пн||ый 1. అభేద్యమైన, దుర్గమమైన, అగమ్యమైన; ~ые го́ры అభేద్యమైన (దుర్గమమైన) పర్వతాలు 2. (*превышающий чьи-л. возможности*) అందుబాటులోలేని 3. (*трудный для понимания*) దుర్గ్రాహ్యమైన, గ్రహణ శక్తికి మించిన; э́та кни́га ~а для дете́й ఇది పిల్లల గ్రహణశక్తికి మించిన పుస్తకం, ఇది పిల్లలకు దుర్గ్రాహ్యమైన పుస్తకం; э́то мне ~о ఇది నా గ్రహణ శక్తికి మించినది

недосу́г *м разг.*: ему́ ~ сде́лать э́то దాన్ని చేయడానికి అతనికి తీరిక లేదు; за ~ом, из-за ~а తీరిక లేనందున

недосчита́ться *сов. см.* недосчи́тываться

недосчи́тываться, недосчита́ться (*рд.*) పోగొట్టుకొను, నష్టపోవు; они́ недосчита́лись трои́х ముగ్గుర్ని పోగొట్టుకున్నారని స్పష్టమైంది; он недосчита́лся десяти́ рубле́й తను పది రూబుళ్ళ నష్టపోయానని (పోగొట్టుకున్నట్లు) కనుగొన్నాడు (గ్రహించాడు)

недосыпа́ть, недоспа́ть తగినంత నిద్ర లేకపోవు

недосяга́емый సాధ్యం కాని, అసాధ్యమైన, అందని, అందుకో లేని; ~ идеа́л అసాధ్యమైన ఆదర్శం

недотро́га *м и ж разг.* నన్ను ముట్టుకోకు నా మాల కాకి లాంటివాడు *м*, నన్ను ముట్టుకోకు నా మాల కాకి లాంటిది *ж*

недоумева́ть *несов.* కలవరపడు, సంభ్రమపడు, తబ్బిబ్బుపడు

недоуме́ни||е *с* కలవరం, సంభ్రమం, తబ్బిబ్బు, దిగ్భ్రాంతి; быть в ~и కలవరపడు, సంభ్రమపడు, తికమకపడు; вызыва́ть ~е సంభ్రమం (దిగ్భ్రాంతి) కలిగించు, కలవరపరచు, సంభ్రమపరచు

недоумённый దిగ్భ్రాంత, దిగ్భ్రాంతి కొల్పే; ~ взгляд దిగ్భ్రాంత దృక్కులు; ~ вопро́с దిగ్భ్రాంతి కొల్పే ప్రశ్న

недоу́чка *м и ж разг.* అల్పజ్ఞానంగలవాడు, ఏవిషయాన్ని గురించి అయినా మిడిమిడి జ్ఞానంగలవాడు *м*, మిడిమిడి జ్ఞానం కలిగినది *ж*

недочёт *м* 1. (*недостача*) లోటు, కొరత, తక్కువ 2.: ~ы *мн.* (*погрешности*) లోపాలు, దోషాలు

не́дра *мн. прям.*, *перен.* గర్భం; ~ земли́ భూగర్భం; бога́тства недр ఖనిజ సంపద; в ~х о́бщества సమాజగర్భంలో

недре́млющий జాగరూకతగా వున్న, అప్రమత్తంగా వున్న, నిర్నిమేష

не́друг *м* అహితైషుడు, శత్రువు, అమిత్రుడు

недружелю́бие *с* అమిత్ర (అప్రియ, అహిత) భావం, విముఖత

недружелю́бный అమిత్ర, శత్రుత్వపూరితమైన, శత్రువైన, అహితమైన

недру́жественный అమిత్ర; ~ акт అమిత్ర చర్య

недру́жн||ый ఐకమత్యంలేని, అంగీకారంలేని, ఏకాభిప్రాయం లేని; ~ая семья́ ఐకమత్యం లేని కుటుంబం

неду́г *м* వ్యాధి, రోగం, జబ్బు

неду́рно *нареч.* 1. (*довольно хорошо*) అంత చెడుగా లేదు, ఫరవా లేదు 2. *безл. в знач. сказ.* ఫరవాలేదు, బాగానే ఉంది

недурно́й 1. (*довольно хороший*) కొంత బాగానే ఉన్న, ఫరవా లేని 2. (*о наружности*) చూపుకు ఫరవా లేదు, ఓ మోస్తరుగా కనిపించే; он недурён собо́й అతను ఓ మోస్తరు అందగాడనే చెప్పాలి

недю́жинный అసాధారణ[మైన]; ~ тала́нт అసాధారణ ప్రజ్ఞ; ~ ум అసాధారణమైన తెలివి

неё *мест.* 1. *рд.* *от* она́ ఆమె, దాని 2. *вн.* *от* она́ ఆమె, దాన్ని

неесте́ственн||ый 1. కృతక, కృత్రిమ, అసహజమైన; ~ый цвет лица́ కృతక (అసహజమైన) ముఖ వర్ణం 2. (*деланный, неискренний*) నటింపబడిన, తెచ్చిపెట్టుకున్న, బలవంతపు; ~ая улы́бка తెచ్చిపెట్టుకున్న నవ్వు 3. (*необычный*) అస్వాభావికమైన, మామూలు కాని, విపరీతమైన

нежда́нно *нареч.*: ~-нега́данно ఆకాశంనుంచి ఊడిపడినట్లు, ఉన్నట్లుండి, అనుకోకుండానే

нежда́нный అనుకోని

нежела́ние *с* అయిష్టత, అసమ్మతం, అనిష్టం, వైముఖ్యం

нежела́тельный అవాంఛనీయ[మైన]

нежена́тый అవివాహితుడు, బ్రహ్మచారి

нежив||о́й 1. (*мёртвый*) జడ, నిర్జీవ, మృత 2. (*неорганический*): ~а́я мате́рия జడ పదార్థం; ~а́я приро́да నిర్జీవ (జడ) ప్రకృతి 3. (*вялый*) జడ, నిరుత్సాహపర; ~о́й челове́к జడుడు, నిరుత్సాహపరుడు

нежи́зненный 1. (*нереальный*) ఆచరణయోగ్యం కాని, అనాచరణీయమైన 2. (*неправдоподобный*) అవాస్తవమైన, వాస్తవికతకు విరుద్ధమైన

нежизнеспосо́бный జీవశక్తి లేని

нежило́й 1. (*необитаемый*) నిర్జన[మైన], మనుషులు మసలని; ко́мната име́ет ~ вид గదిలో ఎవరూ మసులుతున్నట్లులేదు 2. (*не годный для жилья*) నివసించడానికి తగని, కాపురానికి పనికిరాని

не́жить *несов.* (*вн.*) చనువు ఇచ్చు, చిత్తం వచ్చినట్లు పోనిచ్చు, గారాబం చేయు (*баловать*); ముద్దు చేయు, లాలించు (*ласкать*)

не́житься *несов.* బద్ధకించు; ~ на со́лнце ఎండలో కాగు

не́жность *ж* కోమలత్వం

не́жн||ый 1. మృదు[వైన], కోమల[మైన], ప్రేమగల; ~ый сын ప్రేమగల (మక్కువగల) కొడుకు 2. (*выражающий ласку*) ప్రేమగల, ప్రేమపూరితమైన, మక్కువగల; ~ый взгляд ప్రేమపూరితమైన చూపు 3. (*приятный, мягкий*) మృదు[వైన]; ~ый го́лос మృదు (కోమల) స్వరం; ~ая ко́жа మృదువైన చర్మం 4. (*слабый, хрупкий*) సున్నితమైన; ~ое здоро́вье సున్నితమైన ఆరోగ్యం ◇ ~ый во́зраст లేత వయస్సు; ~ый пол అబలలు

незабве́нный *высок.* ఎన్నడూ మరవరాని, మరవరాని, అవిస్మరణీయమైన

незабыва́емый అవిస్మరణీయమైన, మరపురాని, మరవరాని, చిరస్మరణీయమైన

незавершённый అసంపూర్ణమైన, అసమగ్రమైన, అసమాప్తమైన

незави́дн||ый అంతగా అపేక్షించ తగని, అనపేక్షణీయమైన; ~ое положе́ние అనపేక్షణీయమైన (అపేక్షించ తగని) స్థితి

незави́симо *нареч.* స్వతంత్రంగా ◇ ~ от чего́-л. (తో) నిమిత్తం లేకుండా

незави́симость *ж* స్వతంత్రత, స్వాతంత్ర్యం, స్వేచ్ఛ, స్వచ్ఛందత; полити́ческая и экономи́ческая ~ రాజకీయ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం

незави́сим||ый స్వతంత్ర[మైన], స్వచ్ఛందమైన; ~ый челове́к స్వతంత్రుడు, అపరాధీనుడు, స్వైర స్వభావుడు; ~ое реше́ние స్వచ్ఛందమైన నిర్ణయం

незави́сящи||й: по ~м от меня́ обстоя́тельствам я не смог туда́ пое́хать నా చేతిలో (వశంలో) లేదు కనుక అక్కడికి వెళ్లలేకపోయాను

незадо́лго *нареч.* (до *рд.*, перед *тв.*) (ఇంతకు) కొంచెం ముందు, కొద్ది కాలం ముందు; ~ до войны́ యుద్ధానికి కొంచెం ముందు; ~ перед отъе́здом బయల్దేరడానికి కొంచెం ముందు

незако́нно *нареч.* అక్రమంగా, చట్టవిరుద్ధంగా

незаконнорождённый అక్రమ; ~ ребёнок అక్రమ సంతానం (పుత్రుడు, పుత్రిక)

незако́нн||ый 1. చట్టవిరుద్ధమైన, అక్రమ; ~ое хране́ние ору́жия అక్రమంగా (చట్టవిరుద్ధంగా) ఆయుధాలు కలిగివుండడం 2. *разг.* (*незаконнорождённый*) అక్రమ

незакономе́рный క్రమం తప్పిన, క్రమంగా లేని, అక్రమబద్ధమైన

незако́нченный అసంపూర్ణ, అసమాప్త

незамедли́тельн||ый తక్షణ; ~е де́йствия తక్షణ చర్యలు

незамени́мый భర్తీ చేయరాని, భర్తీ చేయడం కష్టసాధ్యమైన; ఆవశ్యకమైన (*очень нужный*)

незаме́тно *нареч.* 1. తెలియకుండా (*тайком*); చాపకింద నీరులాగా (*постепенно, неощутимо*) 2. *безл. в знач. сказ.*: ~, что он уста́л అతను అలసిపోయినట్లు కనపడదు

незаме́тн||ый 1. కనబడని, అగోచరమైన; ~й след కనబడీ కనబడని జాడ 2. (*незначительный*) అల్ప[మైన], ముఖ్యం కాని; ~е измене́ния అల్పమైన మార్పులు 3. (*не выделяющийся среди других*) సాదా, అల్ప; ~й челове́к సాదా మనిషి, అనామధేయుడు, అనామకుడు

незаму́жняя పెండ్లి కాని, అవివాహిత; ~ же́нщина అవివాహితురాలు, వివాహితురాలు కాని ఆవిడ (స్త్రీ)

незамыслова́тый 1. (*простой*) సరళమైన 2. *разг.* (*бесхитростный, простоватый*) సాదా; ~ челове́к నిష్కపటి (సాదా) మనిషి

неза́нят||ый 1. ఖాళీ[గా వున్న]; ~ый дом ఖాళీ[గా వున్న] ఇల్లు; ~ое ме́сто ఖాళీ చోటు 2. (*свободный*) తీరికగా (ఖాళీగా) వున్న; ~ый челове́к ఖాళీగా వున్నవాడు 3. *разг.* (*о времени*) తీరిక [వేళ]

незапа́мятн||ый అనాదియైన; с ~х времён అనాదినుంచీ

незапя́тнанн||ый నిష్కళంకమైన, అమలినమైన, నిర్మలమైన; челове́к с ~ой репута́цией నిష్కళంకుడు, నిర్మలుడు

незара́зный 1. (*о болезни*) అంటుకోని 2. (*о больном*) అంటు రోగి కాని

незаслу́женный అనర్హమైన, తగని (*полученный не по заслугам*); అన్యాయమైన (*несправедливый*); ~ упрёк అన్యాయమైన చివాట్లు, తగని మందలింపు

незате́йливый *см.* незамыслова́тый

незауря́дн||ый అసాధారణమైన, అనన్యసామాన్యుడైన; ~ая ли́чность అసాధారణమైన వ్యక్తి, అనన్యసామాన్యుడు

не́зачем *нареч. разг.* అక్కర (ప్రయోజనం) లేదు; ~ де́лать అది చేయనక్కర లేదు, అది చేసి ప్రయోజనం లేదు

незащищённый (నుంచి) రక్షింపబడని, అరక్షితమైన

незва́ный పిలవబడని, అనాహ్వానితుడైన, అనాహూత, అనాహూతుడైన; ~ гость అనాహూత అతిథి

незде́шний *разг.* (*приезжий*) పైనుంచి వచ్చిన వాడు

нездоро́вит||ься *несов. безл.*: мне ~ся నాకు ఒంట్లో బాగా లేదు, నాకు సుస్తీ చేసింది

нездоро́в||ый 1. (*больной*) జబ్బుగా (సుస్తీగా) వున్న, అస్వస్థుడైన; вы ~ы మీరు సుస్తీగా వున్నారు; у него́ ~ый вид అతడు సుస్తీగా కనిపిస్తున్నాడు, అతడు ఆరోగ్యంగా కనిపించడం లేదు 2. (*вредный для здоровья*) అపాయకరమైన, హానికరమైన; ~ый кли́мат హానికరమైన (అనారోగ్యకరమైన) వాతావరణం 3. *перен.* (*ненормальный*) అనారోగ్యకరమైన; ~ая атмосфе́ра అనారోగ్యకరమైన వాతావరణం

нездоро́вье *с* సుస్తీ, అస్వస్థత

незнако́мец *м* అపరిచితుడు, కొత్తవాడు, ముఖం ఎరుగనివాడు

незнако́мка *ж* అపరిచితురాలు, కొత్తామె, అపరిచిత స్త్రీ

незнако́мый 1. అపరిచితమైన, పరిచితం కాని, పరిచయం లేని, కొత్త; ~ го́род కొత్త (పరిచితం కాని) పట్టణం; ~ челове́к అపరిచితుడు 2. (*не имеющий познаний в чём-л.*) (తో) పరిచయం లేని; ~ с совреме́нной литерату́рой సమకాలీన సాహిత్యంతో పరిచయం లేని[వాడు]

незна́ние *с* అజ్ఞానం, జ్ఞాన లోపం, తెలియమి

незначи́тельн||ый 1. చిన్న, స్వల్ప; ~ое большинство́ స్వల్ప (కొద్ది పాటి) మెజారిటీ 2. (*маловажный*) స్వల్పమైన, ముఖ్యం కాని; ~ые успе́хи స్వల్పమైన (ముఖ్యంకాని) విజయాలు

незре́л||ый 1. అపరిపక్వ; ~ый плод పచ్చి (పసరు) కాయ, కసుగాయ 2. *перен.* అపరిణత; ~ый поэ́т అపరిణత కవి; ~ая мысль అపరిణత ఆలోచన

незри́мый అగోచరమైన, కంటికి కనబడని

незы́блем||ый అచల, అచంచల, మార్చరాని, సుస్థిర; ~ый при́нцип అచంచల (సుస్థిర) సూత్రం; ~ая ве́ра в побе́ду విజయంమీద అచంచల విశ్వాసం

неизбе́жно *нареч.* అనివార్యంగా

неизбе́жность *ж* అనివార్యత

неизбе́жный అనివార్యమైన, తప్పించుకోరాని, తప్పనిసరి

неизве́данн||ый 1. పరిశోధింపబడని; ~е стра́ны పరిశోధింపబడని (పరిశీలింపబడని) దేశాలు 2. (*не пережитый раньше*) తెలియని, ఎరుగని; ~е чу́вства తెలియని అనుభూతులు

неизве́стно *безл. в знач. сказ.*: ему́ ~ об

э́том దాన్ని గురించి అతనికి తెలియదు; никому́ ~, где... ఎక్కడో ఎవరికీ తెలియదు; э́то ещё ~ ఇది ఇంకా తెలియదు (తేటతెల్లం కాలేదు)

неизве́стност||ь *ж* **1.** తెలియనితనం, తెలియకుండా వుండడం; находи́ться в ~и относи́тельно чего́-л. దేనినైనా గురించి తెలియకుండా వుండు **2.** (*незаметное существование*) అనామకత్వం, పేరు ప్రఖ్యాతులు లేమి; он жил в ~и అతను అనామకుడుగా బతికాడు, అతను పేరు ప్రఖ్యాతులు లేకుండా బతికాడు

неизве́стный **1.** తెలియని, అపరిచిత, ఎరగని, అజ్ఞాత, కొత్త; ~ о́стров తెలియని (కొత్త) ద్వీపం **2.** (*не пользующийся известностью*) ఊరూ పేరూ లేని, అప్రసిద్ధ, అనామక; ~ **худо́жник** అప్రసిద్ధ చిత్రకారుడు **3.** *в знач. сущ. м* కొత్తవాడు, తెలియనివాడు; приходи́л ~ కొత్తవాడు (తెలియనివాడు) వచ్చివెళ్లిపోయాడు

неизглади́м||ый మరపురాని, చెరగని; э́то оста́вило ~ое впечатле́ние ఇది మరపురాని (చెరగని) ముద్రవేసింది

неизлечи́м||ый మానని; ~ая боле́знь మానని రోగం

неизме́нность *ж* మార్పు చెందమి, నిర్వికారత

неизме́нный (*постоянный*) మార్పు చెందని, మారని, మార్చరాని

неизмери́мый లెక్కించరానంత (*неисчислимый*); అపరిమితమైన, బ్రహ్మాండమైన, అపారమైన (*огромный*)

неизу́ченный అధ్యయనం చేయని, పరిశీలించని

неиме́ние *с*: за ~м вре́мени తీరిక (టైము) లేనందున

неимове́рн||ый అతి, నమ్మరానంత; с ~ой быстрото́й అతి వేగంగా; с ~ым трудо́м, с ~ыми тру́дностями అతి కష్టంతో

неиму́щ||ий **1.** బీద, పేద **2.**: ~ие *в знач. сущ. мн.* లేనివాళ్లు, పేదవాళ్లు

неинтере́сный **1.** అనాసక్తికరమైన **2.** *разг.* (*некрасивый*) చూపులకు సామాన్యంగా కనిపించే

неискорени́мый నిర్మూలం చేయరాని, నిర్మూలించరాని

нei̇́скренний నిష్కపటం (మనః పూర్వకం) కాని, కపటమైన

нei̇́скренность *ж* కాపట్యం

неискушённый అనుభవం లేని, అనుభవ రహిత

неисполни́м||ый సాధించరాని, నెరవేర్చరాని; ~ое жела́ние సాధించరాని (నెరవేర్చరాని) ఆశ

неиспо́рченный అమాయక; ~ ребёнок అమాయకుడైన బిడ్డ

неисправи́мый **1.** తీర్చిదిద్దరాని, సరిదిద్దరాని **2.** (*упорный*) మొండి, స్థిర

неспра́вность *ж* లోపం; ~ маши́ны కారులో లోపం

неспра́вный **1.** (*имеющий повреждения*) లోపంగల **2.** (*неаккуратный*): ~ пла́тельщик సకాలంలో చెల్లించనివాడు

неиссле́дованный పరిశీలించబడని, పరిశోధించబడని

неиссяка́ем||ый తరగని; ~ая эне́ргия తరగని శక్తి (ఉత్సాహం)

нei̇́стовство *с* కోపోన్మత్తత, కోపోద్రేకం, ఉగ్రక్రోధం, ఆగ్రహావేశం; приходи́ть в ~ కోపోద్రేకం (కోపావేశం) పొందు, కోపోన్మత్తుడగు

нei̇́стовствовать *несов.* నిప్పులు కక్కు, మండిపడు (*о человеке*); చెలరేగు (*о стихии*)

нei̇́стовый **1.** ఉద్రేకమైన, రుసరుసలాడే; ~ восто́рг అతిపారవశ్యం, అత్యానందం **2.** (*очень сильный*) ప్రచండమైన, ఉగ్రమైన, ప్రబలమైన, ముమ్మరమైన; ~ ураѓан తుపాను (ప్రచండమైన) గాలి

неистощи́мый *см.* неиссяка́емый

неистреби́мый నిర్మూలింపరాని

неисцели́мый *книжн.* కుదరని, నయంకాని, తీరని

неисчерпа́ем||ый అక్షయమైన, తరగని, శోషింపని; ~ая эне́ргия తరగని (శోషింపని) ఉత్సాహం (శక్తి); ~ые приро́дные бога́тства తరగని ప్రకృతి సంపద

неисчисли́мый లెక్కించరానంత, లెక్కకు మించిన (మీరిన), అగ్రగణ్యమైన

ней *мест.* **1.** *дт. от* она́ ఆమెకు, దానికి **2.** *пр. от* она́: о ~ ఆమె (దాని) గురించి

нейло́н *м* నైలాన్

нейрохирурги́я *ж* న్యూరో సర్జరీ, శస్త్రవైద్యం

нейтрализа́ция *ж* **1.** *полит.* (*действие*) తటస్థీకరణ[ం] **2.** (*ослабление*) న్యూట్రలైజేషన్, ఉదాసీనత **3.** *хим.* తటస్థీకరణ[ం], ఉదాసీనత

нейтрализова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) **1.** *полит.* తటస్థం చేయు, తటస్థీకరించు **2.** (*ослаблять*) న్యూట్రలైజ్ (ఉదాసీనం) చేయు; ~ чьё-л. влия́ние ఒకరి ప్రభావాన్ని న్యూట్రలైజ్ చేయు **3.** *хим.* తటస్థీకరించు, ఉదాసీనం చేయు

нейтралите́т *м* తటస్థత; поли́тика ~а తటస్థ విధానం; наруша́ть ~ తటస్థతను ఉల్లంఘించు; сохраня́ть ~ తటస్థంగా వుండు, తటస్థతను నిలబెట్టుకొను

нейтра́льность *ж* తటస్థత, నిష్పాక్షికం, నిష్పాక్షికత

нейтра́льны||й *в разн. знач.* తటస్థ; ~й раство́р *хим.* తటస్థ (ఉదాసీన) ద్రావణం; ~й челове́к నిష్పాక్షికుడు, తటస్థుడు; ~е стра́ны తటస్థ దేశాలు

нейтри́но *с нескл. физ.* న్యూట్రినో

нейтро́н *м физ.* న్యూట్రాన్

нейтро́нн||ый *физ.* న్యూట్రాన్; ~ая бо́мба న్యూట్రాన్ బాంబు

некапиталисти́ческий పెట్టుబడిదారీయేతర; ~ путь разви́тия పెట్టుబడిదారీయేతర అభివృద్ధి పంథా

неквалифици́рованный 1. నేర్పులేని, నిపుణతలేని; ~ рабо́чий నిపుణతలేని (నేర్పులేని) కార్మికుడు, అనిపుణుడు 2. (*о работе*) అనిపుణమైన, నిపుణత లేని

не́кем *мест. тв. от* не́кого ఎవరూ లేరు; его́ ~ замени́ть అతని స్థానంలో ఉండదగినవారు ఎవరూ లేరు, అతని బదులు ఈ పనిచేసేవారెవరూ లేరు

не́кий *мест.* ఒక, ఒకానొక, ఎవరో; ~ Ивано́в ఒక (ఎవరో, ఒకానొక) ఇవనోవ్

не́когда I *нареч. в знач. сказ.* (*нет времени*) సమయం (తీరిక) లేదు; мне ~ నాకు సమయం (తీరిక) లేదు

не́когда II *нареч.* (*когда-то*) ఒకప్పుడు, ఒకానొకప్పుడు, అనగా అనగా, మున్ను

не́кого *мест.* ఎవడు, ఎవరు; мне ~ посла́ть పంపించడానికి ఎవరూ లేరు

некомпете́нтн||ый 1. అసమర్థమైన; ~ый челове́к అసమర్థుడు; ~ое мне́ние అసమర్థమైన అభిప్రాయం 2. (*не имеющий полномочий*) అర్హతా రహితమైన, అనర్హమైన, దక్షతలేని

не́кому *мест. дт. от* не́кого ఎవరూ లేరు; ~ отда́ть письмо́ లేఖ అందించడానికి ఎవరూ లేరు

некорре́ктный అమర్యాదకరమైన, బండమైన; ~ посту́пок అమర్యాదకరమైన ప్రవర్తన (పని); ~ челове́к అమర్యాదస్తుడు, మర్యాదలేనివాడు

не́котор||ый *мест.* 1. కొంత; ~ое вре́мя కొంత కాలం; до ~ой сте́пени, в ~ой сте́пени కొంత మట్టుకు; с ~ых пор కొంత కాలంనుంచి (వరకు) 2.: ~ые *в знач. сущ. мн.* కొందరు, కొంతమంది; ~ые из них వారిలో కొందరు ◇ ~ым о́бразом ఏదో విధంగా

некраси́вый 1. సుందరం కాని, వికారమైన 2. *разг.* (*непорядочный*) అశ్లీలమైన; ~ посту́пок అశ్లీలమైన పని (ప్రవర్తన)

некредитоспосо́бность *ж* దివాలా, దివాళా

некредитоспосо́бный దివాళా [తీసిన]

некрити́ческий విమర్శనాత్మకం కాని

некроло́г *м* మృతుని చరిత్ర

некста́ти *нареч.* 1. (*не вовремя*) అసమయంగా, అసమయంలో, అకాలంలో; приходи́ть ~ అసమయంలో వచ్చు 2. (*неуместно*) అసముచితంగా, అసందర్భంగా, సముచితం కాని; сказа́ть что́-л. ~ ఏదో అసందర్భంగా అను

некта́р *м* 1. *миф.* అమృతం 2. *бот.* పూదేనె, పూదేనియ

не́кто *мест.* ఒక, ఒకానొక, ఎవరో; ~ Ивано́в ఒకానొక (ఎవరో) ఇవనోవ్

не́куда *нареч.* ఎక్కడికి...లేదు; идти́ ~ ఎక్కడికి వెళ్లేందుకూ లేదు

некульту́рность *ж* (*бескультурье*) సంస్కార లోపం (రాహిత్యం), అనాగరికత

некульту́рный కుసంస్కారపు

некуря́щи||й 1. పొగతాగని, సిగరెట్లు కాల్చని 2. *в знач. сущ. м* పొగతాగనివాడు, సిగరెట్లు కాల్చనివాడు; ваго́н для ~х పొగతాగనివారికోసం బోగీ (పెట్టె)

нела́дно *нареч. в знач. сказ.*: здесь что́-то ~ దీనిలో ఏదో లోపం (వంక) వుంది

нела́ды *мн. разг.* 1. (*ссоры*) పోట్లాటలు, కలహాలు, కలతలు 2. (*неполадки*) లోపాలు, చిక్కులు

нела́сковый అనురాగం లేని, మధురం కాని, ఆదరణ చూపని; ~ приём ఉదాసీన స్వాగతం

нелега́льн||ый అజ్ఞాత, చట్టవ్యతిరేక, చట్టవిరుద్ధ, రహస్య; ~ая литерату́ра చట్టవిరుద్ధ (రహస్య) సాహిత్యం; па́ртия перешла́ на ~ое положе́ние పార్టీ అజ్ఞాతంగా (రహస్యంగా) పనిచేయసాగింది

нелёгкий 1. (*тяжёлый*) తేలిక (చులుకన) కాని 2. (*трудный*) సులభం కాని, కష్టమైన; э́то ~ труд ఇది సులభమైన పని కాదు, ఈ పని సులభం కాదు

неле́пость *ж* అసంగతత్వం, అసంగతం, అసందర్భత, అసమంజసత

неле́пый అసంగతమైన, అసమంజసమైన, అసందర్భమైన

нелётн||ый: ~ая пого́да విమాన ప్రయాణానికి అనువుకాని వాతావరణం

нели́шне *нареч. в знач. сказ.* అది అప్రస్తుతం కాదు; ~ отме́тить ప్రస్తావించదగినదేలే, ప్రస్తావించడం అప్రస్తుతంకాదు (సముచితమే)

нели́шний అనావశ్యకం కాని, పనికి వచ్చిన[ది], పనికి వచ్చే[ది]

нело́вк||ий 1. (*неуклюжий*) అడ్డదిడ్డంగా వుండే; ~ий челове́к అడ్డదిడ్డంగా వుండే మనిషి 2. (*неприятный*) ఇబ్బందిగా వున్న; попада́ть в ~ое положе́ние ఇబ్బందిలో పడు

нело́вко *нареч.* 1. వికృతంగా; ~ поверну́ться వికృతంగా తిరుగు 2. *в знач. сказ.* (*об ощущении неудобства*) అసౌఖ్యంగా, సుఖంగా లేదు, అసౌకర్యంగా వుంది, సౌఖ్యంగా లేదు; здесь сиде́ть ~ ఇక్కడ కూర్చోడం సౌఖ్యంగా లేదు 3. *в знач. сказ.* (*о чувстве смущения*) ఇబ్బందిగా వుంది, కలవరపడు, బితుకు బితుకుగా వుండు; мне ста́ло ~ నాకు ఇబ్బందిగా వుంది, నేను కలవరపడ్డాను, నేను బితుకు బితుకు మంటూ వున్నాను

нело́вкость *ж* 1. (*неуклюжесть*) అడ్డదిడ్డత్వం 2. (*чувство смущения*) ఇబ్బంది, కలవరం, కలవరపాటు, తత్తరం

нелоги́чность *ж* అతార్కికం, తర్కవిరుద్ధం, హేతువిరుద్ధం, బేసబబు

нелоги́чный అతార్కికమైన, తర్కవిరుద్ధమైన, బేసబబైన

нельзя́ *нареч. в знач. сказ.* 1. (*невозможно*) అసాధ్యం; ~ не призна́ть గుర్తించక తప్పదు; на него́ ~ полага́ться అతన్ని విశ్వసించడం అసాధ్యం 2. కూడదు (*не следует*); నిషేధం (*не дозволено*); ~ теря́ть ни мину́ты ఒక్క నిమిషం కూడా వృథా చేయడానికి వీలులేదు; таки́е ве́щи де́лать ~ ఇలాంటి పని చేయకూడదు; здесь кури́ть ~ ఇక్కడ సిగరెట్లు తాగ (కాల్చ) కూడదు, ఇక్కడ సిగరెట్లు కాల్చడం నిషిద్ధం; ему́ ~ есть мя́са అతనికి మాంసాహారం నిషిద్ధం ◇ ~ не согласи́ться с ва́ми మీతో ఒప్పుకోక తప్పదు; ~ ли сде́лать э́то? ఇది [చేయడం] సాధ్యమేనా?; как ~ лу́чше సాధ్యమైనంత మేలుగా (ఉత్తమంగా)

нелюбе́зный అమర్యాదకర[మైన], అలక్ష్య; ~ приём అమర్యాదకరమైన (అనాదరణ పూర్వకమైన) ఆతిథ్యం; ~ челове́к అమర్యాదస్థుడు

нелюби́мый అప్రియమైన, ఒల్లని, మెచ్చని

нелюбо́вь *ж* అప్రీతి, జుగుప్స, ఏవగింపు, అయిష్టత

нелюди́мый కలుపుగోలుతనం లేని; ~ челове́к కలుపుగోలుతనం లేనివాడు

нём *мест. пр. от* он *и* оно́: о ~ అతన్ని గురించి *м*, దాన్ని గురించి *с*

нема́ло *нареч.* 1. (*довольно много*) చాలా, ఎక్కువ, ఎంతో; он перечита́л ~ книг అతను చాలా పుస్తకాలు చదివాడు; он ~ повида́л అతను చాలా చూశాడు 2. (*очень, довольно сильно*) చాలా, ఎంతో, విశేషంగా

немалова́жный తక్కువ ప్రాముఖ్యం కాని (కాదు); ~ фа́ктор తక్కువ ప్రాముఖ్యంగల విషయం కాదు

нема́лы||й తక్కువ కాదు, గణనీయమైన; ~й вес బరువు తక్కువ ఏమీ కాదు; ~е де́ньги గణనీయమైన మొత్తం; два́дцать лет — срок ~й ఇరవై యేళ్లు తక్కువ వ్యవధి కాదు

неме́дленно *нареч.* అంతలోనే, తక్షణమే, [వెను] వెంటనే, హుటాహుటిని

неме́дленный తక్షణమైన, ఆలస్యంలేని

неме́для *нареч. см.* неме́дленно

неме́ть, онеме́ть 1. (*становиться немым*) మూగ అగు, మూగవోవు 2. *перен.* అవాక్కగు; онеме́ть от удивле́ния ఆశ్చర్యంతో అవాక్కగు 3. (*цепенеть, коченеть*) తిమ్మిరెక్కు, కొరడుబారు; его́ ру́ки онеме́ли от хо́лода చలికి అతని చేతులు బిగిసి పోయాయి (కొరడుబారాయి)

не́мец *м* జర్మన్‌వాడు, జర్మనీ దేశస్థుడు

неме́цкий జర్మన్; ~ язы́к జర్మన్ భాష

немилосе́рдно *нареч.* (*очень сильно*) దారుణంగా, విపరీతంగా

немилосе́рдный *разг.* (*очень сильный*) దారుణమైన, విపరీతమైన; ~ моро́з దారుణమైన చలి

неми́лост||ь *ж* అభిమానం కోల్పోవడం; быть в ~и у кого́-л. ఒకరి అభిమానానికి దూరం అగు; впада́ть в ~ь అభిమానం కోల్పోవు

немину́ем||ый అనివార్యమైన, తప్పనిసరియైన; э́то ~о ఇది అనివార్యం

не́мка *ж* జర్మనీ దేశస్థురాలు, జర్మన్ స్త్రీ

немно́гие *см.* немно́гий 1 *и* 3

немно́г||ий 1. *тк. мн.* కొద్ది, కొంచెం; в ~их слова́х కొద్ది మాటల్లో; за ~ими исключе́ниями కొద్ది మినహాయింపులతో 2.: ~ое *в знач. сущ. с* కొద్ది, కొంచెం; ~ое, что он вспо́мнил అతను జ్ఞాపకం చేసుకున్నది కొద్ది (కొంచెం) 3.: ~ие *в знач. сущ. мн.* (*о людях*) కొద్దిమంది; верну́лись ~ие కొద్దిమంది [మాత్రమే] తిరిగి వచ్చారు ◇ ~им бо́льше కొద్ది (కొంచెం) పెద్దగా (*о размере*); కొద్ది (కొంచెం) ఎక్కువగా (*о количестве*)

немно́го *нареч.* 1. కొంచెం, కాస్త, కొంత, కొద్ది; కొంతమంది (*о людях*); ~ со́ли కొంచెం (కాస్త) ఉప్పు; подожди́те меня́ ~ నాకోసం కొంచెం సేపు ఆగు;

я знáю об э́том ~ ఈ విషయం నాకు కాస్త కూస్త తెలుసు 2. (*слегка*) కొంచెం, కొద్దిగా

немногослóвный 1. (*об ответе и т. п.*) కొద్ది మాటల్లో చెప్పబడిన, సంగ్రహమైన 2. (*о человеке*) మితభాషి

немногочи́сленн||ый 1. అల్పసంఖ్యాక (సంఖ్యాకుల); ~ое óбщество అల్పసంఖ్యాకుల సంఘం 2.: ~ые *мн.* (*имеющиеся в небольшом количестве*) కొద్ది; ~ые срéдства కొద్ది డబ్బు

немнóжко *нареч. разг. см.* немнóго

нем||óй 1. మూగయైన 2. *в знач. сущ. м* మూగ, మూగవాడు; ~áя మూగది 3. (*выражаемый без слов*) మూగ; ~óе обожáние మూగ ఆరాధన ◇ ~óе кинó సైలెంట్ సినిమా

немолодóй వయస్సు మళ్లిన; ~ человéк వయస్సు మళ్లినవాడు

немонополисти́ческий గుత్తేతర

немотá *ж* మూగతనం

нéмощный దుర్బలమైన, బలహీన (*слабый*); అశక్తుడైన, జబ్బు (*больной*); ~ человéк అశక్తుడు, దుర్బలుడు

нéмощь *ж* దౌర్బల్యం (*слабость*); జబ్బు, అశక్తత (*болезнь*)

немý *мест. дт. от* он *и* онó అతనికి *м*, దానికి *с*; к ~ అతని దగ్గరకు (వద్దకు)

немудренó *в знач. сказ. разг.*: ~, что он опоздáл అతను ఆలస్యం చేశాడంటే ఆశ్చర్యం ఏమీలేదు

немудрёный *разг.* (*незамысловатый*) సరళమైన, సాదాయైన

немы́слимый ఊహాతీతమైన, ఊహించరాని, అనూహ్యమైన

ненави́деть *несов.* (*вн.*) ద్వేషించు

ненави́стник *м* ద్వేషి

ненави́стный 1. (*вызывающий ненависть*) ద్వేషం పుట్టించే 2. (*исполненный ненависти*) ద్వేషపూరితమైన, అసహ్యకరమైన

нéнависть *ж* ద్వేషం, పగ; питáть ~ к комý-л. ఒకరిని ద్వేషించు; смотрéть на когó-л. с ~ю ఒకరి వైపు (కేసి) ద్వేషపూరితమైన చూపు చూచు (సారించు, విసరు)

ненагля́дный ప్రియతమమైన

ненадёжный అవిశ్వసనీయమైన, విశ్వసించదగని, నమ్మరాని (*не заслуживающий доверия*); అంత నమ్మదగినది కాని (*непрочный*)

ненáдобность *ж*: за ~ю అక్కర (అవసరం) లేనందున

ненадóлго *нареч.* కొద్ది కాలంవరకు; он уезжáет ~ అతను కొద్ది కాలంపాటు వెళ్లిపోతున్నాడు

ненаказýемый *юр.* శిక్షింపదగని, శిక్షింపరాని, శిక్షింప కూడని

ненамéренно *нареч.* అనుద్దేశపూర్వకంగా; он сдéлал э́то ~ అతను ఈ పని అనుద్దేశపూర్వకంగా చేశాడు; э́то сдéлано ~ ఇది తెలియక చేసిన పని

ненамéренный అనుద్దేశపూర్వకమైన, అయత్నమైన, అయత్నకృతమైన

ненападéни||е *с* నిర్యుద్ధ; пакт (договóр) о ~и నిర్యుద్ధ సంధి

ненаси́льственн||ый అహింసాయుత; ~ые мéтоды борьбы́ అహింసాయుత పోరాట పద్ధతులు

ненáстье *с* చెడ్డ వాతావరణం

ненасы́тн||ый 1. తీరని; ~ый аппети́т తీరని ఆకలి 2. *перен.* అసంతుష్టమైన, తృప్తినొందని; ~ая жáжда знáний జ్ఞాన తృష్ణ

ненасы́щенный *хим.* అసంతృప్త

ненатурáльн||ый 1. (*искусственный*) కృత్రిమమైన, కల్ల 2. (*деланный*) కపటపు, కృత్రిమమైన, తెచ్చిపెట్టుకున్న; ~ая улы́бка తెచ్చిపెట్టుకున్న (కృత్రిమమైన) నవ్వు

ненаýчный అశాస్త్రీయమైన

ненормáльность *ж* 1. అస్వాభావికత, అక్రమం 2. *разг.* (*психическая*) పిచ్చి, వెర్రి

ненормáльный 1. అస్వాభావికమైన, అక్రమమైన 2. *разг.* (*психически больной*) పిచ్చి 3. *в знач. сущ. м* పిచ్చివాడు

ненýжный అయాచితమైన, అక్కరలేని, అనవసరమైన; పనికిరాని, పిచ్చిపిచ్చి (*бесполезный*)

необдýманный అనాలోచిత, అచింతితమైన, అవిచారితమైన; ~ шаг అనాలోచిత చర్య

необеспéченность *ж* జీవనోపాధి లేమి, లేమిడి

необеспéченный నిరుపేద

необитáемый నిర్జన[మైన]; ~ óстров నిర్జనమైన దీవి (ద్వీపం)

необозри́м||ый విస్తారమైన, సువిశాలమైన; ~ое прострáнство సువిశాలమైన ప్రాంతం (ప్రదేశం)

необоснóванны||й నిరాధారమైన, కారణం లేని, ఆధార రహితమైన; ~е обвинéния నిరాధారమైన ఆరోపణలు

необрабóтанный దున్నని, సాగుచేయని (*о земле*);

ఇంకా పనిచేసి వస్తువుగా తయారుచేయని, ముడి (*о материале*)

необразо́ванность *ж* అవిద్య, విద్యాగంధ (విద్య) లోపం

необразо́ванный చదువని, విద్యలేని, విద్యాగంధంలేని; ~ челове́к విద్యాగంధమెరుగనివాడు, విద్యాగంధంలేని వాడు

необрати́мый తిరుగులేని; ~ проце́сс తిరుగులేని క్రమం

необремени́тельный కష్టం కాని, సులభమైన

необу́зданн||ый అదుపు లేని, విశృంఖల[మైన], అడ్డులేని; ~ый гнев వెర్రికోపం; ~ая страсть [పని] రంధి (వ్యామోహం)

необу́ченный శిక్షణ (తర్ఫీదు) లేని

необходи́мо *нареч. в знач. сказ.* అవసరం (అవసరంగా వుంది), ఆవశ్యకం (ఆవశ్యకంగా వుంది), వలసినది *или инф.* + ఆలి; ~ зако́нчить рабо́ту в срок పని సకాలంలో పూర్తి చేయాలి (చేయడం ఆవశ్యకం); кра́йне ~ అత్యావశ్యకం

необходи́мост||ь *ж* అగత్యం, అవసరం; ఆవశ్యకత (*тж. филос.*); в слу́чае кра́йней ~и ఆపద్ధర్మంగా; истори́ческая ~ь చారిత్రక ఆవశ్యకత

необходи́м||ый 1. (*очень нужный*) కావలసిన, అవసరమైన; ~ые мне де́ньги నాకు కావలసిన డబ్బు 2. (*неизбежный, обязательный*) తప్పనిసరి, అవసరమైన, కావలసిన; ~ое усло́вие తప్పనిసరి షరతు; предпринима́ть ~ые ме́ры అవసరమైన (కావలసిన) చర్యలు తీసుకొను; счита́ть ~ым అవసరమని అనుకొను 3. *филос.* ఆవశ్యకమైన

необщи́тельность *ж* కలుపుగోలుతనం లేకపోవడం

необщи́тельны||й కలుపుగోలుతనం లేని, ఒంటెత్తుగా వున్న; быть ~м ఒంటెత్తు రామచిలుకలా[గ] వుండు

необъекти́вный నిష్పాక్షికం కాని

необъясни́м||ый వివరణకి అతీతమైన, ఏదో తెలియని; ~ое волне́ние ఏదో తెలియని ఉద్వేగం; ~ое явле́ние వివరణకి అతీతమైన ఘటన

необъя́тный విస్తారమైన, అపారమైన, బ్రహ్మాండమైన

необыкнове́нн||ый 1. అసాధారణ, వింతైన; в э́том нет ничего́ ~ого దానిలో అసాధారణమైనది ఏమీ లేదు 2. (*чрезвычайный*) అపూర్వ[మైన], అరుదైన; ~ая красота́ అపూర్వమైన సౌందర్యం

необыча́йный అపూర్వమైన, అసాధారణమైన

необы́чный 1. (*особенный*) అపూర్వమైన, అపురూపమైన 2. (*непривычный*) అసాధారణమైన, విచిత్రమైన

необяза́тельный తప్పనిసరి కాని, వైకల్పికమైన; ఐచ్ఛికమైన (*факультативный*)

неограни́ченн||ый పరిమితిలేని, అపరిమితమైన, నిరంకుశ, హద్దూపద్దూ లేని; ~ая власть అపరిమితమైన అధికారం, నిరంకుశాధికారం; ~ая мона́рхия నిరంకుశ రాజరికం; ~ая свобо́да నిర్బంధాలు (హద్దూపద్దూ) లేని స్వేచ్ఛ; ~ое пра́во పరిమితిలేని (అపరిమిత) హక్కు; ~ые полномо́чия పరిమితిలేని అధికారాలు

неоде́тый బట్టలు వేసుకోని, దుస్తులు ధరించని

неоднокра́тно *нареч.* పదేపదే

неоднокра́тный పదేపదే జరిగిన (*происходящий не один раз*); పదేపదే చేసిన (*производимый не один раз*)

неодноро́дный 1. (*неодинаковый*) అసమానమైన 2. (*разнородный по составу*) పోలని, విభిన్నమైన

неодобре́ние *с* నచ్చకపోవడం, మెచ్చకపోవడం

неодобри́тельный: ~ взгляд అయిష్టంతో కూడిన చూపు; ~ о́тзыв అననుకూలమైన విమర్శ

неодоли́мый 1. (*непреодолимый*) అడ్డగింపనశక్యమైన, దుర్నిరోధమైన, ఆపుకోలేనంత 2. (*непобедимый*) అజేయమైన

неодушевлённый అచేతనమైన, జడమైన; ~ предме́т అచేతన (జడ) వస్తువు

неожи́данно *нареч.* 1. (*непредвиденно*) అనుకోకుండా, అనుకోనంత 2. (*внезапно*) ఆకస్మికంగా, హఠాత్తుగా, తటాలున, తక్కున

неожи́данность *ж* 1. (*непредвиденное событие*) ఎదురు చూడనిది, అనుకోనిది 2. (*внезапность*) ఆకస్మికత, హఠాత్తు

неожи́данный 1. (*непредвиденный*) అనుకోనంత, ఎదురుచూడని 2. (*внезапный*) ఆకస్మికమైన, హఠాత్తు

неоколониали́зм *м* నయావలసవాదం

неоконча́тельный అనిశ్చయమైన, సందిగ్ధమైన

неоко́нченный ముగింపబడని, పూర్తి కాని, అసమాప్తమైన

неологи́зм *м лингв.* నవ్య (నూతన) శబ్దం

неопа́сный నిరపాయకరమైన, అపాయకరం కాని, ప్రమాదం లేని

неопери́вшийся *прям., перен.* రెక్కలు రాని

неопису́емый అపూర్వ[మైన] (*чрезвычайный*); వర్ణనాతీతమైన, మాటకు అందని (*невыразимый*)

неопла́тный తీరని, తీర్చలేని; ~ долг తీరని రుణం

неопóзнанный గుర్తు తెలియని; ~ труп గుర్తు తెలియని శవం

неопрáвданный నిరాధారమైన, రుజువులేని (*необоснованный*); సరిపోని, అసమర్థనీయమైన, అయుక్తమైన (*нецелесообразный*)

неопределённы||й 1. (*точно не установленный*) అనిశ్చయమైన 2. (*неясный*) అనిర్దిష్టమైన 3. (*уклончивый*) అస్పష్టమైన, సందిగ్ధమైన ◇ ~ая фóрма глагóла *грам.* ధాత్వర్థక రూపం, తుమర్థం; ~ое местоимéние *грам.* అనిర్దిష్ట సర్వనామం

неопровержи́мы||й తిరుగులేని, నిర్వివాదమైన, కాదనరాని; ~е доказáтельства కాదనరాని రుజువులు

неопря́тный శుభ్రంలేని, అశుభ్రమైన, మడ్డి (*о человеке*); నీటుగా లేని, చక్కగా లేని (*о помещении, виде, одежде*)

неопубликóванный అముద్రిత, ప్రచురింపబడని

неóпытность *ж* అనుభవ లోపం (రాహిత్యం)

неóпытный అనుభవంలేని

неорганизóванны||й అసంఘటిత, సంఘటితం కాని, వ్యవస్థీకరించని; ~е мáссы అసంఘటిత జనం

неоргани́ческ||ий ఇనార్గానిక్, నిరింద్రియ, కర్బనేతర; ~ая хи́мия ఇనార్గానిక్ (నిరింద్రియ, కర్బనేతర) రసాయన శాస్త్రం

неорошáемы||й: ~е зéмли మెట్ట భూములు

неосведомлённый అజ్ఞ, అనభిజ్ఞ[మైన]

неослабевáющий అకుంఠిత

неослáбный *см.* неослабевáющий

неосмотри́тельность *ж* అజాగ్రత్త, అవివేకం, ఆలోచనలేమి

неосмотри́тельный ఆలోచనలేని, అనాలోచితమైన, వివేకములేని; జాగ్రత్తలేని, అజాగ్రత్త అయిన (*неосторожный*)

неосновáтельный నిర్నిమిత్తమైన, కారణంలేని

неоспори́мый కాదన లేని, నిస్సందేహమైన (*о факте*); నిర్వివాదమైన, నిరాక్షేపణీయమైన (*о доводе*)

неосторóжность *ж* అజాగ్రత్త

неосторóжный జాగ్రత్త లేని, అజాగ్రత్త, ప్రమత్తమైన; ~ постýпок అజాగ్రత్త పని; ~ человéк అజాగ్రత్త (జాగ్రత్తలేని) మనిషి

неосуществи́мый అసాధ్యమైన, సాధ్యం కాని, అశక్యమైన

неотврати́м||ый అనివార్యమైన, తప్పనిసరి అయిన; ~ая опáсность తప్పించుకో రాని ముప్పు; э́то ~о అది అనివార్యమైనది

неотдели́мый అవిభాజ్యమైన, వేరుచేయ సాధ్యం కాని, అభిన్నమైన

нéоткуда *нареч.* ఎక్కడా; емý ~ получи́ть э́то అతనికి అది ఎక్కడా దొరకదు

неотлóжн||ый జరూరు, అత్యవసరమైన, ఆవశ్యకమైన; ~ый вопрóс జరూరు సమస్య; ~ая пóмощь ప్రాథమిక సహాయం, ప్రథమ చికిత్స; ~ое дéло అత్యవసరమైన (ఆవశ్యకమైన) పని

неотлýчно *нареч.* నిరంతరంగా, క్షణం కూడా విడవకుండా

неотрази́м||ый 1. (*о доводе, атаке и т. п.*) తిరుగులేని, ఎదురులేని 2. *перен.* మోహింపజేసే, ప్రగాఢ; ~ое впечатлéние ప్రగాఢ (మోహింపజేసే) ముద్ర

неотсту́пн||ый 1. పట్టువిడువని, సడలుబాటులేని; ~ое преслéдование ఎడతెగని హింస (వేధింపు) 2. (*постоянный*) పీడించే, తీరని; ~ая боль పీడించే (తీరని) నొప్పి (బాధ)

неотчётлив||ый అస్పష్ట[మైన], స్పష్టంగా లేని; ~ый текст స్పష్టంగా లేని ముద్రణ; ~ое произношéние అస్పష్ట ఉచ్చారణ

неотъéмлем||ый విడదీయరాని, అవినాభావపు, అంతర్భూత, స్వతస్సిద్ధ; ~ая часть అవినాభావపు భాగం; ~ое прáво అంతర్భూత (స్వతస్సిద్ధ) హక్కు

неофаши́зм *м* నయా ఫాసిజం

неофициáльн||ый అనధికార, లాంఛన రహితమైన; ~ое заявлéние అనధికార ప్రకటన; ~ые бесéды అనధికార సంభాషణలు

неохóт||а *ж* 1. అయిష్టత, అనిష్టం; он пошёл тудá с ~ой అతడక్కడికి అయిష్టతతో (అయిష్టంగా) వెళ్లాడు 2. *в знач. сказ. разг.*: мне ~а идти́ тудá అక్కడికి వెళ్లడం నాకు ఇష్టం లేదు

неохóтно *нареч.* ఇష్టం లేకుండా, అయిష్టంగా

неоцени́м||ый అమూల్యమైన, చెప్పనలవి కాని; ~ая услýга అమూల్యమైన (చెప్పనలవి కాని) సహాయం (సేవ)

неощути́м||ый అగోచరమైన; కన్నీరు తుడిచే (*незаметный*); ~ая пóмощь కన్నీరు తుడిచే సహాయం

непáрный జతతప్పిన, విడి, జతలేని

непарти́йный 1. (*беспартийный*) పార్టీయేతర 2. (*не соответствующий принципам партии*) పార్టీ సూత్రాలకు విరుద్ధమైన

непереводи́мый అనువదించ వీల్లేని (సాధ్యంకాని), అనువాదానికి అందని

непередава́емый చెప్పరాని, చెప్పనలవి కాని, వాగతీత మైన

неперехо́дный *грам.* అకర్మక; ~ глаго́л అకర్మక క్రియ

непи́саный అలిఖిత; ~ зако́н అలిఖిత చట్టం

неплатёж *м* బకాయి, చెల్లించకపోవడం

неплатёжеспосо́бность *ж* చెల్లించలేకపోవడం, చెల్లించే శక్తి లేకపోవడం, దివాళా

неплатёжеспосо́бный దివాళాకోరు

непла́тельщик *м* డబ్బు చెల్లించనివాడు, బకాయి పడినవాడు (*человек*); బకాయిపడిన సంస్థ (*учреждение*)

неплодоро́дный నిస్సారమైన, నిస్సత్తువైన, సార వంతం కాని

непло́хо *нареч.* ఫరవా లేదు; э́то ~ ска́зано బాగా చెప్పినది

неплох||о́й చెడ్డ కాదు, అదేమంత చెడ్డ కాదు; ~а́я мысль అదేమంత చెడ్డ ఆలోచన కాదు

непобеди́мый అజేయమైన, అజేయ, అపరాజితమైన; ~ полково́дец అజేయ (ఓడించ సాధ్యంకాని) సేనాధిపతి

неповинове́ние *с* అవిధేయత, ధిక్కరణ (*неподчинение*); చెప్పినట్లు వినకపోవడం (*непослушание*)

неповоро́тливый మందకొడి (*неловкий*); చురుకు లేని (*медлительный*); ~ челове́к మందకొడివాడు, చురుకులేనివాడు

неповтори́мый అద్వితీయ[మైన], నిరుపమానమైన

непого́да *ж:* на дворе́ бушева́ла ~ బయట వాతావరణం అధ్వాన్నంగా (పాడుగా) వుంది

непогреши́мый పొరపాటు పడని, అమోఘమైన, పొరపాట్లకు అతీతమైన; ~ челове́к పొరపాట్లకు అతీతుడు

неподалёку *нареч.* దగ్గర, అతి దూరం కాని, అనతి దూరంలో

неподви́жно *нареч.* నిశ్చేష్టంగా, అచలంగా, స్థిరంగా

неподви́жный అచలమైన, స్థిరమైన (*о предмете*); నిశ్చేష్టుడైన (*о человеке*); ~ во́здух స్తంభించిన (నిశ్చలమైన) గాలి ◇ ~ взгляд నిశ్చలమైన చూపు

неподде́льный 1. (*подлинный, нефальшивый*) అసలైన, పిసలైన 2. (*искренний*) నిష్కళంక మైన, నిజమైన, హృదయపూర్వకమైన, అవ్యాజమైన

неподку́пность *ж* లంచాలకు లొబడకపోవడం (లొంగకపోవడం)

неподку́пный లంచాలకు లొబడని (లొంగని)

неподоба́ющи||й అయుక్తమైన, అనుచితమైన, తగని; ~м о́бразом అనుచితమైన పద్ధతిలో

неподража́емый అద్వితీయ[మైన], అసమాన[మైన], అనుకరింపశక్యం కాని

неподсу́дный *юр.* కోర్టు అధికారం కిందకు రాని, శిక్షాస్మృతి కిందకు రాని

неподходя́щий తగని, అనుచితమైన, అసమంజస మైన; సరిపోని (*о вещи*); ~ моме́нт తగని (అనుచిత మైన) సమయం (తరుణం), అసమయం

неподчине́ние *с* ఆజ్ఞాభంగం, ధిక్కరణ, ధిక్కారం, అవిధేయత; ~ властя́м అధికార్లపట్ల అవిధేయత; ~ суде́бному постановле́нию కోర్టు తీర్పు ధిక్కరణ, కోర్టు ధిక్కారం

непозволи́тельный ఆక్షేపింపదగిన, అనుమతించ రాని (తగని)

непознава́емый అగోచరమైన, అప్రజ్ఞేయమైన, అగ్రాహ్యమైన

непоколеби́мость *ж* దృఢిమ, దృఢత్వం; దృఢ మనస్కత (*человека*)

непоколеби́м||ый: ~ый боре́ц за мир నిశ్చల శాంతియోధుడు; ~ый до́вод దృఢమైన తర్కం; ~ый челове́к స్థిరసంకల్పం కలిగినవాడు *м*, స్థిరసంకల్పం కలిగిన ఆమె *ж*; ~ая ве́ра в кого́-л. ఒకరిపై, అచంచల విశ్వాసం

непокорённый లొబడని, అజేయమైన

непоко́рность *ж* లొంగకపోవడం, అవిధేయత, మాట వినకపోవడం

непоко́рный తిరుగుబాటు తత్వంగల ఎదురు తిరిగే

непокры́т||ый కప్పుకోని; с ~ой голово́й తల రుమాలు (టోపీ) లేని తలతో, దిస తలతో

непола́дки *мн.* (*ед.* непола́дка *ж*) *разг.* 1. (*неисправности*) ఇబ్బంది, చిక్కులు; техни́ческие ~ సాంకేతిక వైఫల్యాలు 2. (*ссоры*) కలతలు, కలహాలు

неполнопра́вный అన్ని హక్కులూ లేని

неполноце́нный లోపసహిత, హీనమైన, న్యూనమైన

непо́лн||ый 1. నిండు కాని, వెలితిగా వున్న; ~ый стака́н కొంచెం వెలితిగా వున్న గ్లాసు 2. (*не достигший определённого размера, предела*): ~ый рабо́чий день తక్కువ గంటల పనిదినం; ~ый успе́х అసంపూర్ణ విజయం; ~ая рабо́чая неде́ля తక్కువ గంటల పనివారం; по ~ым да́нным ప్రాథమిక (అస మగ్రమైన) సమాచారం ప్రకారం ◇ ~ая сре́дняя шко́ла అసంపూర్ణ సెకండరీ పాఠశాల; ~ое предложе́ние *грам.* అసంపూర్ణ వాక్యం

непомéрный అమితమైన, అపరిమితమైన, అతి

непонимáние *с* తెలియమి, అవగాహన లేకపోవడం; взаимное ~ పరస్పర అవగాహన లేకపోవడం, ఒకరి నొకరు అర్థంచేసుకోలేకపోవడం

непонятливость *ж* మందబుద్ధి, చురుకుతనంలేని

непонятливый మందబుద్ధిగల; ~ человéк మంద బుద్ధిగలవాడు, మందబుద్ధి

непонятно *нареч.* 1. అస్పష్టంగా; говорить ~ అస్పష్టంగా మాట్లాడు 2. *безл. в знач. сказ.:* ~, что он хóчет сказáть అతను చెప్పేది అర్థం చేసుకోవడం అసాధ్యం (కష్టం), అతను చెప్పేది బోధ పడదు; мне ~, как... అన్నది నాకు అర్థం కాలేదు

непонятный అస్పష్టమైన, అగోచరమైన; [వి] చిత్రమైన (*странный*)

непоправим‖ый తీరని; ~ый ущéрб (вред) తీరని నష్టం; ~ая ошибка తిరిగి పూడ్చుకోలేని పొర పాటు, దిద్దుకోజాలని పొరపాటు

непоря́д‖ок *м* క్రమభంగం, తారుమారు, చిందర వందర; ~ки в работе పనిలో తారుమారులు

непоря́дочный నిజాయితీ లేని (*о человеке*); నీతి నిజాయితీలు లేని (*о поступке*)

непосéда *м и ж разг.* కుదురులేనివాడు, చపలచిత్తుడు *м*, కుదురులేనిది, చంచల మనస్కురాలు *ж*

непосéдливый చపలచిత్తుడైన

непосещéние *с* గైరుహాజరు, హాజరు కాకపోవడం

непосильн‖ый: ~ый труд నడుం విరిగే పని; ~ое брéмя మోయలేని భారం

непослéдовательность *ж* అసంగతత్వం, అస్థిరత, పొందికలేమి

непослéдовательный అసంగతమైన, అస్థిర, పొందిక లేని; ~ постýпок అసంగతమైన ప్రవర్తన; ~ человéк అస్థిరుడు

непослушáние *с* అవిధేయత, చెప్పినట్లు వినకపోవడం

непослýшный చెప్పినట్లు వినని, అవిధేయ; ~ человéк చెప్పినట్లు విననివాడు

непосрéдственн‖ый 1. ప్రత్యక్ష, వాస్తవిక; ~ый результáт ప్రత్యక్ష ఫలితం; ~ая угрóза ప్రత్యక్ష ప్రమాదం (ముప్పు) 2. (*естественный, непринуждённый*) సరళ[మైన], నిష్కపట[మైన]; ~ая натýра సరళ (నిష్కపట) స్వభావం

непостижимый అగ్రాహ్యమైన, గహనమైన, అవేద్య మైన; అతిగూఢమైన, నిగూఢమైన (*таинственный*)

непостоянный అస్థిరమైన, నిలకడలేని (*о человеке*); మారుతున్న (*о погоде*)

непостоянство *с* అస్థిరత, చంచల స్వభావం

непохóжи‖й పోలని, పోలికలేని, అసదృశమైన; быть ~м на когó-л. ఒకరితో పోలిక లేకపోవు

непочáтый *разг.* నిండు, పూర్తి ◇ ~ край рабóты బోలెడు పని, ఎడతెగని (ఎడతెరిపిలేని) పని

непочти́тельный మర్యాదలేని, గౌరవ హీనమైన

неправд‖а *ж* అబద్ధం, అసత్యం, బొంకు; это ~а ఇది అబద్ధం; говорить ~у అబద్ధమాడు ◇ всéми прáвдами и ~ами అందితే జుట్టు, అందకపోతే కాళ్లు, ఏ విధంగానైనా సరే

неправдоподóбный అసంభావ్యమైన, అప్రాయికమైన

непрáвильно *нареч.* 1. (*не по правилам*) క్రమరహితంగా, అనియతంగా, అక్రమంగా, తారుమారుగా 2. (*ошибочно*) పొరపాటుగా, తప్పుగా; ~ понимáть అపార్థం చేసుకొను; ~ представля́ть తప్పుగా తెలియ జేయు

непрáвильн‖ый 1. క్రమరహితమైన, సమంజసం కాని; ~ое воспитáние చెడ్డ (క్రమరహితమైన) పెంపకం; ~ое развитие క్రమరహితమైన అభివృద్ధి 2. (*ошибочный*) తప్పుడు, పొరపాటు; ~ый путь కుపథం, తప్పు బాట; ~ое произношéние తప్పుడు ఉచ్చారణ; ~ое употреблéние అప్రయోగం, తప్పు ఉపయోగం ◇ ~ый глагóл *грам.* అనియత క్రియ; ~ая дробь *мат.* అక్రమ భిన్నం

неправомéрный చట్ట (న్యాయ) విరుద్ధమైన

неправомóчный అధికారం లేని

неправотá *ж* తప్పు, పొరపాటు

непрáвы‖й 1.: вы ~ మీరు చేసేది (చెప్పేది) తప్పు (పొరపాటు, నిజం కాదు), మీరు పొరపాటు పడు తున్నారు 2. *уст.* (*несправедливый*) అన్యాయమైన

непракти́чный 1. వ్యావహారిక జ్ఞానం లేని 2. (*невыгодный, неудобный*) అసౌకర్యమైన, మన్నికలేని, మన్నని

непревзойдённ‖ый 1. అద్వితీయ [మైన], సాటిలేని 2. (*достигший крайней степени*) సాటిలేని, పోటీ లేని; ~ая глýпость సాటిలేని మూర్ఖత్వం

непредви́денный ముందుగా తెలియని, ఊహించని, అనుకోని

непреднамéренный అనుద్దేశపూర్వకమైన, గుడ్డి వాటు

непредубеждённый దురభిమానం లేని, దురభిమాన రహితమైన

непредумы́шленный *см.* непреднамéренный

непредусмóтренны‖й అనుకోని, ముందుగా తెలియని

(ఆలోచించని); ~е расхóды అనుకోని (కేటాయించ బడని) ఖర్చులు

непреклóнность *ж* కాఠిన్యం

непреклóнн||ый కఠినపు, కఠినమైన; ~ая вóля కఠినమైన (దృఢ) సంకల్పం; ~ая вóля к побéде విజయం సాధించాలనే దృఢ సంకల్పం; оставáться ~ым అతి పట్టుదలగా వుండు

непрекращáющийся నిర్విరామ, విడువని, నిరవధిక మైన, అనంతమైన, తెంపులేని; ~ дождь జడి (నిరవధి కంగా పడుతున్న) వర్షం (వాన)

непрелóжн||ый 1. స్థిరమైన, నిర్వికల్పమైన, అస్ఖలిత; ~ый закóн నిర్వికల్పమైన (స్థిరమైన, అస్ఖలిత) నియమం 2. (*неоспоримый*) పరమ, దుర్వారమైన, నిర్వివాదమైన, నిరాక్షేపణీయమైన; ~ая ѝстина దుర్వార మైన (నిర్వివాదమైన) సత్యం

непремéнно *нареч.* తప్పనిసరిగా, తప్పకుండా, నిశ్చయంగా, రూఢిగా, శుభ్రంగా; он к вам ~ зайдёт అతను మీదగ్గరకి తప్పకుండా (తప్పనిసరిగా, నిశ్చయంగా, రూఢిగా) వస్తాడు; э́та рабóта должнá быть ~ сдéлана ఆ పని చేయక తీరదు (తప్పదు)

непремéнн||ый తప్పనిసరి (*обязательный*); అవసరమైన (*необходимый*); ~ое услóвие తప్పనిసరి షరతు

непреодолим||ый అధిగమించరాని, దుర్వారమైన, దుర్ఘటమైన, ఆపరాని; ~ое желáние దుర్ఘటమైన (ఆపరాని) కోరిక; ~ое препя́тствие అధిగమించరాని ఆటంకం (అడ్డు)

непререкáемый నిర్వివాదమైన, సంశయింపబడని, నిరాక్షేపణీయమైన; ~ авторитéт ప్రామాణికుడు, నిరాక్షేపణీయమైనవాడు

непреры́вно *нареч.* నిరంతరంగా, ఎడతెగకుండా

непреры́вны||й ఎడతెగని, ఎడతెరపి లేకుండా, నిరవధికమైన, నిరంతరాయమైన, అవిచ్ఛిన్నమైన; ~й процéсс произвóдства నిరంతరాయమైన ఉత్పత్తి క్రమం; ~й рост యెడతెగని పెరుగుదల; ~е дождѝ నిరవధికంగా(అన్తమానం, ఎడతెరపి లేకుండా) పడుతున్న వర్షాలు

непривéтливый అమిత్ర; ~ взгляд అమిత్ర దృష్టి; ~ тон అమిత్ర స్వరం; ~ человéк అమిత్ర వైఖరికల మనిషి

непривлекáтельный అనాకర్షణీయమైన, విరస మైన

неприв́ычн||ый 1. అసాధారణమైన; ~ая обстанóвка అసాధారణమైన వాతావరణం (పరిస్థితులు) 2. (*не имеющий привычки*) అలవాటు లేని; ~ый к трудý పనిచేయడం (పనిచేసే) అలవాటు లేని

неприглядный *см.* непривлекáтельный

непригóдны||й తగని, పనికిరాని, ఉపయోగపడని, యోగ్యం కాని; э́ти местá ~ для жѝзни ఈ ప్రాంతాలు నివాసయోగ్యాలు కావు

неприéмлемый 1. అంగీకరింపదగని, ఆమోదయోగ్యం కాని 2. (*недопустимый, непозволительный*) అనుమతించ రాని

неприёмный : ~ день విజిటర్స్‌ని చూడని రోజు

неприкосновéнность *ж* అనుల్లంఘనీయత, అఖండత, ప్రతిరక్షణ; ~ лѝчности వ్యక్తి అనుల్లంఘనీయత; дипломатѝческая ~ దౌత్య ప్రతిరక్షణ (భద్రత, రక్షణ)

неприкосновéнный: 1.: ~ запáс దాచిపెట్టిన నిల్వలు, కేటాయించిన నిధులు, రిజర్వు నిధులు 2. *юр.* రక్షిత

неприкрáшенн||ый నగ్న, తేట; ~ая ѝстина నగ్న సత్యం; в ~ом вѝде ఉన్నది ఉన్నట్టుగా ఉన్న

неприкры́т||ый 1. (*незакрытый*) మూసివేయని, మూయని 2. (*непокрытый*) కప్పని 3. *перен.* (*откровенный*) బహిరంగ, నగ్న, పచ్చి;~ая ложь శుద్ధ (పచ్చి) అబద్ధం

неприлѝчн||ый అసభ్యమైన, సిగ్గుమాలిన; ~ое поведéние సిగ్గుమాలిన ప్రవర్తన; ~ые выражéния బండబూతులు, అసభ్యమైన వాగుడు

неприменѝмый అన్వయించని, అన్వయించజాలని

неприметный 1. (*незаметный*) అగుపడని, అగోచరమైన 2. (*непримечательный*) సాదా, సాధారణమైన

непримирѝмость *ж* రాజీలేమి, పొత్తుపొసగమి

непримирѝм||ый 1. రాజీలేని, సడలుబాటులేని; ~ая борьбá రాజీలేని (సడలుబాటులేని) పోరాటం 2. (*такой, к-рый нельзя согласовать*) పొసగని, సమాధాన పరచజాలని; ~ые противорéчия పొసగని వైరుధ్యాలు

непринуждённо *нареч.* ఇబ్బంది లేకుండా, హాయిగా

непринуждённый చనువైన; ~ разговóр చనువైన (హాయిగా కులాసాగా జరిగిన) సంభాషణ; ~ тон చనువైన వైఖరి

неприсоединéни||е *с:* полѝтика ~я అలీన విధానం

неприсоединѝвши||йся: ~еся стрáны అలీన దేశాలు

неприспосóбленный వ్యవహార జ్ఞానం లేని, అలవాటు లేని; ~ человéк వ్యవహార జ్ఞానంలేనివాడు, అలవాటులేనివాడు

непристóйность *ж* 1. (*свойство*) అసభ్యత, అశ్లీలత 2. అశ్లీలమైన మాటలు (*слова*); అసభ్యమైన ప్రవర్తన (*поступок*)

непристóйн||ый అసభ్యమైన, అశ్లీలమైన; ~ая речь అసభ్యమైన వాగుడు; ~ое поведéние అసభ్యమైన ప్రవర్తన

неприступн||ый 1. దుర్గమమైన, అజేయమైన, అభేద్యమైన, అలంఘనీయమైన; ~ая крéпость అభేద్యమైన (అలంఘనీయమైన) కోట (దుర్గం); ~ые скáлы దుర్గమమైన పర్వతాలు 2. (*высокомерный*) గర్వంగల, అహంకారపూరితమైన, మిడిసిపాటైన

непритвóрн||ый మనఃపూర్వకమైన, నిష్కపటమైన, మాయలులేని, కల్లాకపటంలేని; ~ый смех మనఃపూర్వకమైన (నిష్కపటమైన, కల్లాకపటంలేని) నవ్వు; ~ая рáдость మాయలులేని సంతోషం

непритязáтельный అల్పసంతోషకర, సరళమైన; ~ вкус సరళమైన అభిరుచి; ~ человéк అల్పసంతోషి

неприхотлúвый అన్నిటికీ సర్దుకుపోయే (సరిపెట్టుకునే) (*о человеке*); సాదా, తేలికగా పెరిగే (*о растениях*)

неприязненный వైరభావంతో కూడిన, అమిత్రమైన

неприязнь *ж* వైరభావం, వెగటు, పగ

неприятель *м собир.* శత్రువు

неприятельски||й శత్రు; ~е войскá శత్రు సైన్యాలు (సైన్యం)

неприятно *нареч.* 1. నచ్చకుండా, బాధాకరంగా 2. *безл. в знач. сказ.*: мне ~ ఇది నాకు నచ్చదు; э́то óчень ~ ఇది చాలా బాధాకరంగా (అసహ్యకరంగా) వుంది

неприятност||ь *ж* దిగులు, బాధ, దురవస్థ; చీకు చింతలు; мéлкие ~и చిల్లర దిగుళ్లు; у меня́ ~и నాకుదిగులు పట్టుకుంది

неприятн||ый 1. అప్రియమైన, నచ్చని; ~ый человéк అప్రియమైనవాడు, నచ్చనివాడు 2. (*вызывающий неудовольствие*) అప్రియమైన, నచ్చని; ~ый разговóр అప్రియమైన సంభాషణ; ~ое дéло నచ్చని పని

непробудны||й: ~й сон గాఢ నిద్ర; спать ~м сном మొద్దులాగా (గాఢంగా) నిద్రించు

непроглядн||ый: ~ый мрак కటిక (కారు) చీకటి; ~ый тумáн దట్టమైన (చొరరాని) పొగమంచు; ~ая ночь కటిక చీకటి రాత్రి, గాఢాంధకారంగా వున్న రాత్రి

непродолжительн||ый కొంచెం, అల్ప; в течéние ~ого врéмени త్వరలో, కొంచెం కాలంలో, అల్ప కాలంలో

непродуктúвный ఫలించని, అనుత్పాదక; ~ труд అనుత్పాదక శ్రమ

непродуманный ఆలోచనా రహితమైన, బాగా ఆలోచించని

непроéзж||ий: ~ая дорóга బండి పోజాలని దారి, ఇరుకు దారి

непроизводительн||ый అనుత్పాదకమైన, వృథా, వ్యర్థ; ~ый труд అనుత్పాదకమైన (వృథా) శ్రమ; ~ая затрáта сил శక్తిని వృథా చేయడం, వ్యర్థ శ్రమ; ~ые расхóды వ్యర్థ (వృథా) ఖర్చులు

непроизвóльно *нареч.* అప్రయత్నంగా అనుద్దేశపూర్వకంగా

непроизвóльный అప్రయత్నపూర్వకమైన, అనుద్దేశపూర్వకమైన; ~ жест అనుద్దేశపూర్వకమైన (అప్రయత్నమైన) సంజ్ఞ (సైగ)

непромокáемый వాటర్ ప్రూఫ్; ~ плащ వాటర్ ప్రూఫ్ కోటు, రెయిన్ కోటు

непроницáем||ый చొరబడని; ~ый для воды́ నీరు చొరబడని, నీరంధ్రమైన; ~ый для звýка ధ్వని చొరబడని; ~ая тьма కటిక చీకటి, కారు చీకటి

непропорционáльн||ый అసమమైన, సౌష్ఠవం లోపించిన, అననుపాత; ~ое развúтие అసమ (సౌష్ఠవం లోపించిన, అననుపాత) అభివృద్ధి; ~ое телосложéние వికృత శరీరం

непростúтельн||ый క్షమించరాని, క్షమించలేని, క్షంతవ్యం కాని; ~ая халáтность క్షమించరాని (క్షమించలేని) అశ్రద్ధ, క్షంతవ్యం కాని నిర్లక్ష్యం; э́то ~о ఇది క్షంతవ్యం కాదు

непроходúм||ый 1. దుర్గమమైన, అభేద్యమైన, అలంఘనీయమైన; ~ый лес దుర్గమమైన అడవి; ~ая грязь దుర్గమమైనంత చిక్కని బురద 2. *перен. разг.* వట్టి, పచ్చి; ~ый дурáк వట్టి మూర్ఖుడు; ~ое невéжество పచ్చి (వట్టి) అజ్ఞానం

непрóчность *ж* గట్టితనం లేమి, బలహీనత, దుర్బలత్వం

непрóчн||ый 1. బలహీనపు, దుర్బలమైన; ~ая пострóйка బలహీనపు (సులభంగా పడిపోయే, దుర్బలమైన) కట్టడం; ~ые ботúнки గట్టివి కాని బూట్లు 2. *перен.* అస్థిర, అనిశ్చితమైన; ~ый мир అస్థిరమైన శాంతి; ~ое положéние అనిశ్చితమైన (అస్థిరమైన) పరిస్థితి

непрóшен||ый పిలవని (*незваный*); అవాంఛనీయమైన, అనావశ్యకమైన (*нежелательный*); ~ый гость

పిలవని అతిథి; ~ое вмеша́тельство అనావశ్యకమైన (అవాంఛనీయమైన) జోక్యం

непью́щий సారాయి తాగని; ~ челове́к సారాయి తాగనివాడు

неработоспосо́бный: ~ челове́к అశక్తుడు

нерабо́ч||ий: ~ий день సెలవు రోజు; ~ая обстано́вка పనిచేయడానికి సరియైన వాతావరణం కాదు; ~ее вре́мя పని వేళ కాదు; выполня́ть рабо́ту в ~ее вре́мя పని వేళ కాని సమయంలో పనిచేయు

нера́венство *с* అసమానత, అసమానత్వం; социа́льное ~ సాంఘిక అసమానత; экономи́ческое ~ ఆర్థిక అసమానత

неравноду́шны||й నిర్లక్ష్యం కాని; ~й к сла́достям మిఠాయి పట్ల వ్యామోహంగల; быть ~м к кому́-л. ఒకరితో మోహంలో పడు

неравноме́рн||ый అసమ[మైన]; ~ое разви́тие అసమ అభివృద్ధి

неравнопра́вие *с* [సామాజిక హక్కులలో] అసమానత

неравнопра́вный అసమాన; ~ догово́р అసమాన ఒప్పందం; ~ челове́к సమాన హక్కులు లేనివాడు

нера́вн||ый *в разн. знач.* అసమాన, అసమ[మైన]; ~ый брак ఒదవని వివాహం, అతకని పెండ్లి; ~ая борьба́ అసమ పోరాటం; ~ые си́лы అసమ బలాబలాలు; ~ые ша́нсы అసమాన అవకాశాలు

нера́дивость *ж* తగిన శ్రద్ధలేకపోవడం, నిర్లక్ష్యం, సోమరితనం

нера́див||ый: ~ый челове́к తగిన శ్రద్ధలేనివాడు, సోమరిపోతు; ~ое отноше́ние అశ్రద్ధ వైఖరి

неразбери́ха *ж разг.* క్రమరాహిత్యం, తికమక, తారుమారు, గందరగోళం

неразбо́рчивый 1. (*нея́сный*) చదవరాని, స్పష్టంగా లేని, జిలుగుగా వున్న 2. (*невня́тный*) అస్పష్టమైన 3. (*невзыска́тельный*) అన్నిటికీ సర్దుకునే; ~ в еде́ తిండి విషయంలో అన్నిటికీ సర్దుకునే [వాడు], తిండి విషయంలో ఏ పట్టింపులూ లేని[వాడు] 4. (*беспринци́пный*) నీతినియమాలు లేని; ~ в сре́дствах సాధనాల్లో నీతినియమాలు లేని

неразвито́й 1. పెరుగుదలలేని, అభివృద్ధి చెందని 2. (*у́мственно*) మానసికంగా (బౌద్ధికంగా) వెనుకబడిన (పెరగని)

неразгово́рчивый: ~ челове́к మితభాషి

неразде́льн||ый విడదీయరాని, అవిభాజ్యమైన, అవిభక్త; ~ое иму́щество *юр.* ఉమ్మడి (అవిభక్త) ఆస్తి

неразличи́мый అస్పష్టమైన

неразлу́чны||й ఎడబాయని, వీడని; ~е друзья́ వీడని స్నేహితులు

неразрешённый 1. (*запрещённый*) నిషేధింపబడిన 2. (*нерешённый*) అపరిష్కృతమైన; ~ вопро́с అపరిష్కృతమైన సమస్య

неразреши́мы||й పరిష్కార (పరిష్కరింప) సాధ్యం కాని; ~е противоре́чия పరిష్కార సాధ్యం కాని అంతర్వైరుధ్యాలు

неразры́вно *нареч.* విడదీయ రాని (రానిదిగా)

неразры́вн||ый విడదీయరాని, అవినాభావ; ~ая связь тео́рии и пра́ктики సిద్ధాంత ఆచరణల అవినాభావ సంబంధం

неразу́мный అవివేకి (*о челове́ке*); అసమంజసమైన (*о посту́пке и т. п.*)

нерасположе́ние *с* అయిష్టత, ఏవగింపు

нерасполо́женны||й అయిష్ట, పరాఙ్ముఖుడైన; быть ~м к кому́-л. ఒకరిపట్ల పరాఙ్ముఖుడగు (అయిష్టుడగు)

нераствори́мый అద్రావ్య, అవిద్రావ్య

нерасторжи́м||ый అభేద్య, అవినాభావ, తెగని; ~ая дру́жба అభేద్య మైత్రి; ~ые у́зы తెగని సంబంధం

нерасторо́пно *нареч.* మందకొడిగా

нерасторо́пный మందమైన, స్తబ్ధమైన, అలసమైన; ~ челове́к మందమతి, మందకొడి

нерасчётлив||ый 1. దుర్వ్యయపరుడైన, మితవ్యయం లేని, దుబారాచేసే 2. (*не осно́ванный на расчёте*) అంచనా లేని, దుర్వ్యయంచేసే, జాగ్రత్త లేని; ~ая тра́та దుర్వ్యయం; ~ые движе́ния అంచనా లేని కదలికలు

нерациона́льный హేతువిరుద్ధమైన, వివేచనా రహితమైన, ఆచరణ విరుద్ధమైన

нерв *м* 1. *анат.* నాడి, నరం 2. *разг.*: у него́ больны́е ~ы అతనికి నరాల జబ్బు వుంది; у него́ ~ы не в поря́дке అతనికి నరాల బలహీనత ఉంది ◇ желе́зные ~ы ఉక్కు నరాలు; э́то де́йствует мне на ~ы అది నాకు చికాకు కలిగిస్తోంది

нерви́ровать *несов.* (*вн.*) చికాకు పరచు (కలిగించు)

не́рвничать *несов.* మానసిక ఉద్రేకంతో ఊగిపోతూ వుండు, ఉద్రేకం చెందు, ఉద్రేకపడు (*волнова́ться*); చికాకుపడు (*испы́тывать раздраже́ние*)

не́рвн||ый 1. నాడీ, నరాల; ~ая систе́ма నాడీ మండలం; ~ое заболева́ние నరాల వ్యాధి 2. (*разд-*

ражительный) సులభంగా ఉద్రేకపడే, చికాకుపడే **3.** (*связанный с возбуждением нервов*) ఉద్విగ్న [పూరిత] మైన; ~ая дрожь గగురుపాటు; ~ая жизнь ఉద్విగ్న [పూరిత]మైన జీవితం; ~ые жéсты ఉద్విగ్న[పూరిత]మైన కదలికలు **4.** *разг.* (*полный тревог*) ఉద్వేగం కలిగించే, ఉద్విగ్నపరచే; ~ая рабóта ఉద్వేగం కలిగించే పని, ఉద్విగ్నపరచే పని

нервóзность *ж* చికాకు, ఉద్రేకం

нервóзный *см.* нéрвный 2, 3

нереáльность *ж* **1.** (*фантастичность*) కల్పన, మాయ, అవాస్తవికత **2.** (*невыполнимость*) అసాధ్యత

нереáльный 1. (*фантастический*) కల్పితమైన, అవాస్తవికమైన **2.** (*невыполнимый*) అసాధ్యం, సాధ్యం కాని

нерегулярно *нареч.* క్రమ విరుద్ధంగా

нерегулярный క్రమ విరుద్ధమైన, క్రమము లేని, క్రమం (వరుస) తప్పిన, క్రమభంగమైన

нерéдкий అరుదు కాని, తరచుగా జరిగే, సర్వసామాన్యమైన

нерéдко *нареч.* అరుదు కాని, తరచుగా జరిగే, తరచుగా

нерентáбельный లాభంలేని, లాభం రాబట్టని, గిట్టుబాటు కాని

нéрест *м* చేపలు గుడ్లుపెట్టే కాలం

нерешённый అపరిష్కృత, పరిష్కరించని, అపరిష్కృతంగా వున్న; ~ вопрóс అపరిష్కృత సమస్య

нерешительность *ж* సంశయం, తటపటాయింపు, సంకోచం, ఊగిసలాట; быть в ~и సంశయించు, సంకోచించు

нерешительный సంకోచం గల, సంశయాత్మక, స్థిరనిశ్చయం లేని; ~ постýпок స్థిరసంకల్పం లేని ప్రవర్తన; ~ тон సంకోచ ధోరణి; ~ харáктер సంశయాత్మక (అస్థిర, సంకోచ) స్వభావం; ~ человéк శంకితుడు, సంశయాళువు

нержавéющ||ий తినివేయని, క్షయకరణ గుణం లేని, తుప్పు పట్టని; ~ая сталь స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్, తుప్పు పట్టని ఉక్కు

неритмичность *ж* ఒడుదుడుకులు, ఎగుడుదిగుళ్లు; ~ в рабóте పనిలో ఒడుదుడుకులు (ఎగుడుదిగుళ్లు), పని ఒడుదుడుకులతో (ఎగుడుదిగుడుగా) సాగుతోంది

неритмичный లయబద్ధం కాని; ఒడిదుడుకులతో కూడిన (*о работе предприятия и т. п.*)

нерóвн||ый 1. (*негладкий*) కరుకైన, ఎగుడుదిగుడులు గల; గతుకుల (*о дороге и т. п.*); గరుకైన (*шершавый*); ~ая дорóга ఎగుడుదిగుడు (గతుకుల) మార్గం **2.** (*кривой*) తొంటి, కొంకి, వంకర, వంకర టింకర; ~ая линия కొంకి (వంకర) గీత **3.** (*неравномерный*) అస్తవ్యస్తమైన, ఎగుడుదిగుడైన; ~ый пульс అస్తవ్యస్తంగా కొట్టుకుంటున్న నాడి; идти ~ым шáгом ఊగుతూ నడుచు **4.** (*неуравновешенный*): ~ый харáктер ఎగుడుదిగుడుల స్వభావం

нерýсский రష్యనేతర, రష్యన్ కాని

нерушим||ый అవిచ్ఛిన్నమైన, అవిచ్ఛేద్యమైన, అభేద్యమైన; ~ый сою́з అవిచ్ఛిన్నమైన ఐక్యత; ~ая дрýжба అభేద్యమైన మైత్రి

неря́ха *м и ж* ఎబ్బెరాసి (ఏభ్రాసి) మనిషి, శుభ్రత లేనివాడు, ఎడ్డి మనిషి *м;* శుభ్రం లేని ఆమె, ఎడ్డిగా వుండే స్త్రీ *ж*

неря́шливый 1. (*неопрятный*) శుభ్రం లేని, ఎడ్డి (*о человеке*); మురికిగా (ఎడ్డిగా) వున్న (శుభ్రం లేని) (*об одежде*) **2.** (*небрежный*) శ్రద్ధ లేని, నిర్లక్ష్యమైన, అశ్రద్ధయైన

несамостоя́тельный స్వాతంత్ర్యం లేని, అస్వతంత్రమైన (*о государстве*); అస్వతంత్రుడైన (*о человеке*); స్వతంత్రమైనది (తన స్వంతం) కాని, అరువు తెచ్చుకున్న (*о работе, стиле*)

несбы́вш||ийся నిజం కాని, ఫలించని; ~аяся мечтá నిజం కాని ఆశ, ఫలించని ఆశ

несбы́точны||й అసాధ్యమైన, సాధ్యం కాని; ~е мечты́ గాలి మేడలు, పగటి కలలు

несварéние *с:* ~ желýдка *мед.* అజీర్తి, అజీర్ణం, అగ్నిమాంద్యం

несвéдущий జ్ఞానం లేని, ఎరుగని, ఎరుక లేని; ~ человéк అజ్ఞాని, జ్ఞానం లేనివాడు

несвéжи||й 1. (*испорченный*) చెడిపోయిన, పాసిపోయిన; ~е продýкты చెడిపోయిన (పాసిపోయిన) ఆహార పదార్థాలు **2.** *разг.* (*устарелый*) తాజా కాని, పాతబడిన, కొత్తదనం కోల్పోయిన **3.** (*о белье и т. п.*) మాసిన

несвоеврéменный సమయం కాని (తప్పిన), అకాలమైన, వేళదప్పిన; అసందర్భమైన (*неуместный*)

несвóйственны||й సహజం కాని, అసహజమైన, అలవాటు లేని; с ~м емý (для негó) внимáнием అతనికి సహజం కాని (అలవాటు లేని) శ్రద్ధతో, అసహజమైన శ్రద్ధతో

несвя́зн||ый అసంగతమైన, అతుకు అందని పొంతు పొందని; ~ая речь అసంగతమైన మాటలు

несгиба́емый 1. వంగని 2. *перен.* (*непреклонный*) దృఢచిత్తము గల, లొంగని, పట్టువిడుపులు లేని

несгово́рчивость *ж* మూర్ఖత్వం, పెడసరం, అవినయం, తలబిరుసు

несгово́рчивый పెడసరమైన, మూర్ఖమైన, తల బిరుసుగల

несгора́емый నిప్పుచేత కాలని; ~ шкаф ఇనుప పెట్టె

несде́ржанность *ж* అసంయమం, విచ్చలవిడి, సంయమ రాహిత్యం (లోపం)

несде́ржанн||ый 1. నెరవేర్చని, తప్పిన; ~ое сло́во (обеща́ние) తప్పిన మాట, నెరవేర్చని (తప్పిన, ఉపేక్షించిన) వాగ్దానం 2. (*не умеющий владеть собой; резкий*) నిగ్రహం లేని, అదుపు తప్పిన, సంయమ రహితమైన

несерьёзно *нареч.*: ~ относи́ться к чему́-л. తృణీకరించు, తృణీకార (తేలిక) భావంతో చూచు

несерьёзн||ый 1. తృణీకార, తేలిక; ~ый челове́к గాంభీర్యత లేని మనిషి; ~ое отноше́ние తృణీకార (తేలిక)వైఖరి 2. (*незначительный*) అముఖ్యమైన, చిల్లర; ~ое де́ло చిల్లర వ్యవహారం

несимметри́чный అసౌష్ఠవాకార, అసౌష్ఠవ

несимпати́чный అనాకర్షణీయమైన

нескла́дный 1. వక్రంగా వున్న, వికారమైన, అవకరమైన 2. (*неумело выраженный*) అసంగతమైన, ధారాళం కాని, నత్తులు కొడుతూ చేసే (ప్రసంగం)

несклоня́емый *грам.* అవ్యయమైన

не́скольк||о I *числ.* కొన్ని, కొద్ది; ~о дней నాలుగైదు రోజులు, కొన్నాళ్ళు; ~о книг కొన్ని పుస్తకాలు; ~о челове́к కొద్దిమంది; увели́чивать в ~о раз కొన్ని రెట్లు పెంపొందించు ◇ в ~их слова́х కొద్ది మాటలలో

не́сколько II *нареч.* కొంచెం; э́та кни́га ~ дорогова́та ఈ పుస్తకం ధర కొంచెం ఎక్కువగా వుంది; он был ~ удивлён అతను కొంచెం ఆశ్చర్య పడ్డాడు

нескончае́м||ый అగని, అనంతమైన, నిరంతరాయమైన, అంతులేని; ~ый дождь అనంతమైన (నిరంతరాయమైన) వర్షం; ~ая доро́га అనంతమైన మార్గం, తరగని బాట; ~ые разгово́ры అనంతమైన (అంతులేని) సంభాషణలు

нескро́мный 1. (*хвастливый*) నమ్రత లేని, వినయ రహితమైన 2. (*бесцеремонный*) మర్యాద రహితమైన, మర్యాద లేని, సంస్కార రహితమైన 3. (*неприличный*) సిగ్గుమాలిన, లజ్జా రహితమైన

нескрыва́емый మరుగుపరచని, దాచబడని

несло́жный 1. (*простой*) సరళమైన, సాదా అయిన 2. (*нетрудный*) కష్టం కాని

несль́ιханный కనివిని ఎరగని; ~ слу́чай కనివిని ఎరగని సంఘటన

несль́ιшно *нареч.* చప్పుడు చేయకుండా, చడీచప్పుడూ లేకుండా; ходи́ть ~ చప్పుడు చేయకుండా అడుగు వేయు

несль́ιшный వినపడని, అస్వనిక, అస్ఫుట; ~ звук అస్వనిక (అస్ఫుట, వినపడని) ధ్వని

несменя́емый శాశ్వత, తొలగించబడని; తొలగించ వీలులేని (*о детали*)

несме́тный అగణితమైన, అసంఖ్యాకమైన, అగణ్యమైన

несмолкае́мый ఆగని, నిరంతరాయమైన, ఎగతెగని

несмотря́ *предлог* (на *вн.*): ~ на అప్పటికీ, -నా; ~ на дождь వర్షం పడినప్పటికీ (పడినా); ~ на э́то అయినా కూడా; ~ ни на что ఏది ఎలా వున్నప్పటికీ

несмывае́м||ый చెరపరాని, చెరగని, మాయని; ~ое пятно́ *прям.*, *перен.* మాయని మచ్చ

несно́сн||ый సహించరాని, సహింపరాని; ~ый ребёнок సహింపరాని పిల్ల; ~ый челове́к సహించరాని వాడు; ~ая пого́да భరించరాని (దుర్భరమైన) వాతావరణం

несоблюде́ние *с* పాటించకపోవడం, ఉల్లంఘన; ~ пра́вил నియమనిబంధనలను పాటించకపోవడం, నియమోల్లంఘన

несовершеннолéтие *с* అప్రాప్తవయస్కత, మైనారిటీ

несовершеннолéтний 1. అవయస్క 2. *в знач. сущ. м* అవయస్కుడు, కిశోరుడు, అప్రాప్తవయస్కుడు, మైనరు

несоверше́нный I (*не являющийся образцом*) అసమగ్రమైన, కొరతగల, దోషయుక్తమైన, అసంపూర్ణ

несоверше́нный II: ~ вид *грам.* అపూర్ణ [క్రియ] రూపం

несоверше́нство *с* అసమగ్రత, అసంపూర్ణత

несовмести́мость *ж* పొసగనితనం, పరస్పర విరుద్ధత

несовмести́мый పొసగని, పరస్పర విరుద్ధమైన

несогла́сие *с* 1. భేదం; ~ в мне́ниях అభిప్రాయ భేదాలు 2. (*разлад*) వివాదం, వాగ్వాదం, కలత 3. (*отказ*) అనంగీకారం, అసమ్మతి

несоглас||ный 1.: быть ~ным విభేదించు, భిన్నాభిప్రాయం కలిగివుండు; он ~ен с вами అతను మీకన్న భిన్నాభిప్రాయం కలిగివున్నాడు, అతను మీతో విభేదిస్తున్నాడు; он ~ен на это అతను దానికి సమ్మతించడు; он ~ен идти туда అక్కడికి వెళ్లడానికి ఒప్పుకోలేదు 2. (*неслаженный*) అనన్వయమైన, సమన్వయం లేని

несогласованность *ж* సమన్వయ రాహిత్యం, అనన్వయం, అసమన్వయం

несогласованны||й 1. సమన్వయం లేని; ~е действия సమన్వయం లేని చర్యలు 2. (*не подвергнутый согласованию*) అనుమతి (సమ్మతి) పొందని; ~й проект అనుమతి పొందని ప్రాజెక్టు

несознательность *ж* బాధ్యతా (చైతన్య) రాహిత్యం; политическая ~ రాజకీయ చైతన్య రాహిత్యం

несознательный బాధ్యత (పూచీ) లేని, నమ్మరాని, బాధ్యతా రహితమైన

несоизмеримый 1. అననురూపమైన, అననుగుణమైన 2. *перен.* (*не подлежащий сравнению*) సాటిలేని

несолёный చప్పటి

несокрушим||ый 1. అజేయమైన, అవినాశమైన, సుదృఢమైన 2. (*непреклонный, непоколебимый*) దృఢ, అచంచల; ~ая вера అచంచల (దృఢ) విశ్వాసం; ~ая воля దృఢ సంకల్పం

несомненно *вводн. сл.* నిస్సందేహంగా, నిస్సంశయంగా

несомненный సందేహాతీతమైన, నిస్సంశయమైన, నిస్సందేహమైన (*не вызывающий сомнения*); సుస్పష్టమైన (*очевидный*)

несообразительность *ж* మందబుద్ధి

несообразительный మందబుద్ధి గల, అవివేకియైన; ~ человек మందబుద్ధి గలవాడు

несообразный అసంబద్ధమైన, పొసగని (*не соответствующий чему-л.*); అసంగతమైన (*нелепый*)

несоответствие *с* అసమానత, అంతరం, పరస్పర వైరుధ్యం; ~ характеров పొసగని స్వభావాలు (ప్రవృత్తులు)

несостоятельность *ж* 1. (*неплатёжеспособность*) దివాళా, చెల్లించే శక్తి లేమి 2. (*необоснованность, неубедительность*) సారహీనత, అసాష్టవం, అసమర్థనీయత

несостоятельн||ый 1. (*небогатый*) నిరుపేద, పేద,బీద 2. (*неплатёжеспособный*) దివాళాకోరు 3. (*необоснованный*) నిరాధారమైన, అసమర్థనీయమైన, అసమంజసమైన, పసలేని; ~ый аргумент అసమంజసమైన (పసలేని) వాదన; ~ая теория నిరాధారమైన (అసమర్థనీయమైన, అసమంజసమైన) సిద్ధాంతం

неспел||ый అపక్వమైన, కసు, కచ్చా, కటిక; ~ый плод కసుగాయ; ~ая ягода పచ్చి బెర్రీ

неспокойн||ый 1. (*взволнованный*) ఉద్రేకం చెందిన, ఉద్విగ్నమైన 2. (*полный тревог*) ఆందోళిత, ఉద్విగ్న; ~ое время సంక్షుభిత కాలం (దినాలు) 3. (*бурный*) కల్లోలిత, సంక్షుభిత; ~ое море కల్లోలిత (సంక్షుభిత) సముద్రం

неспособность *ж* అసమర్థత, అసామర్థ్యం (*отсутствие дарования*); అశక్తత (*неумение*)

неспособный 1. (*лишённый дарования*) అసమర్థుడు; ~ к чему-л. (లో, విషయంలో) అసమర్థుడు 2. (*не умеющий делать что-л.*) (కి) అసమర్థుడు; ~ к борьбе పోరాటానికి అసమర్థుడు; ~ на жертвы త్యాగానికి అసమర్థుడు

несправедливость *ж* అన్యాయం, అధర్మం

несправедлив||ый అన్యాయమైన, అధర్మమైన; ~ый приговор అన్యాయమైన తీర్పు; ~ый человек అధర్మపరుడు; ~ая война అన్యాయమైన యుద్ధం

неспроста *нареч. разг.* పట్టినే; ఊరక; он пришёл ~ ఊరక రారు మహాత్ములు

несравненн||ый సాటిలేని, అపూర్వ, అద్వితీయమైన, అనన్యసామాన్యమైన; ~ый талант సాటిలేని ప్రతిభ; ~ая красавица అపూర్వ సుందరి

несравнимый 1. *см.* несравненный 2. (*совершенно различный*) పోల్చరాని, సాటిలేని,అసదృశమైన, అసమానమైన

нестабильность *ж* అస్థిరత

нестабильн||ый అస్థిర; ~ое положение అస్థిర పరిస్థితి

нестандартный (*оригинальный*) మామూలు కాని

нестареющий అజరామరమైన, నిత్యయౌవనుడైన

нестерпим||ый సహించరాని, తాళరాని, ఆపుకోలేని; ~ая боль సహించరాని నొప్పి

нести I *несов.* 1. (*вн.*) మోయు, మోసుకొనిపోవు, పెట్టి తీసుకవెళ్ళు; ~ в руке చేత పుచ్చుకుని తీసుకవెళ్ళు, చేత్తో తీసుకవెళ్ళు; ~ на голове తలపై పెట్టి తీసుకవెళ్ళు; ~ на плече భుజాన పెట్టి తీసుకవెళ్ళు; ~ под мышкой చంకన పెట్టి తీసుకవెళ్ళు 2. (*вн.*; *влечь за собой*) తీసుకువచ్చు, తీసుకునివెళ్ళు; ветер несёт тучи వీచుతున్న గాలి మేఘాలను తీసుకువస్తుంది 3. *перен.* (*вн.*) తీసుకువెళ్ళు; ~ [учение в массы

ఉపదేశాలను ప్రజానీకంలోకి తీసుకువెళ్ళు 4. (*вн.; причинять*) తెచ్చు, తీసుకువచ్చు, కారణమగు; ~ гибель నాశనం తెచ్చు, వినాశాన్ని కొనివచ్చు, వినాశానికి కారణమగు 5. *безл. разг.* (*тв.; о запахе*) కొట్టు; от него́ несёт табако́м అతడు పొగాకు కంపుగొట్టుతున్నాడు, అతని వద్ద పొగాకు గబ్బు కొడుతుంది 6. (*вн.; выполнять*): ~ дежу́рство డ్యూటీలో వుండు; ~ карау́л కాపలా (కావలి) కాయు; ~ обя́занность బాధ్యతలు నిర్వహించు; ~ отве́тственность బాధ్యత వహించు 7. (*вн.; терпеть, подвергаться*) భరించు, పడు; ~ наказа́ние శిక్ష భరించు (పొందు); ~ убы́тки నష్టాలు భరించు, నష్టపడు 8. *разг.* (*вн.; говорить*): ~ вздор పలువరించు, అర్థరహితంగా ప్రలాపించు; ~ небыли́цы కట్టుకథలు చెప్పు 9. *безл. разг.* (*вн.; сильно слабить*): его́ несёт అతనికి నీళ్ల విరేచనాలు వెళ్తున్నాయి

нести́ II, снести́ (*вн.*): ~я́йца గుడ్లు పెట్టు

нес||ти́сь I *несов.* 1. దూసుకొని పోవు, రివ్వున వెళ్ళు; ~ти́сь сломя́ го́лову దూసుకుపోవు; облака́ ~у́тся మేఘాలు కొట్టుకొని వస్తున్నాయి, మబ్బులు వేస్తున్నాయి 2. *перен.* (*распространяться, разноситься*) వ్యాపించు 3. (*о времени, событиях*) ఎగురు, పరుగెత్తు; дни ~у́тся оди́н за други́м రోజులు ఒకదాని వెంట మరొకటి పరుగెత్తుతాయి (ఎగురుతాయి)

нести́сь II, снести́сь (*класть яйца*) గుడ్లు పెట్టు

несто́йкий అస్థిరమైన, నిలువని; ~ за́пах అస్థిరమైన వాసన

несто́ящ||ий *разг.* నిష్ప్రయోజనమైన, పనికిమాలిన; ~ий челове́к పనికిమాలినవాడు, నిష్ప్రయోజకుడు, అప్రయోజకుడు; ~ее де́ло నిష్ప్రయోజనమైన విషయం, పనికిమాలిన విషయం

нестроев||о́й *воен.* నిరాయుధ సిబ్బందికి చెందిన; ~а́я слу́жба నిరాయుధ సిబ్బందిలో కొలువు

несудохо́дный నౌకా రవాణాకి (ఓడలు పోయేందుకు) వీలులేని

несуще́ственн||ый అప్రధానమైన, అముఖ్యమైన, నిస్సారమైన; ~ые разногла́сия అప్రధానమైన (నిస్సారమైన) అభిప్రాయభేదాలు; э́то ~о అదేమంత ముఖ్యం కాదు

несчастли́в||ый 1. దురదృష్టవంతమైన; ~ый челове́к అదృష్టహీనుడు, దురదృష్టవంతుడు, దౌర్భాగ్యుడు, దిక్కుమాలినవాడు; ~ая судьба́ దురదృష్టకరమైన జీవితం 2. (*неудачный*) దురదృష్టకరమైన, కలిసిరాని; ~ый день దురదృష్టకరమైన (కలిసిరాని) రోజు

несча́стн||ый 1. అదృష్టం లేని, అశుభమైన, దురదృష్టవంతుడైన; ~ый ребёнок అశుభమైన (అదృష్టం లేని) పిల్ల; ~ая жизнь దురదృష్టకరమైన జీవితం 2. (*приносящий несчастье*) దురదృష్టకరమైన; ~ый день చెడ్డ రోజు, అశుభ దినం ◇ ~ый слу́чай ప్రమాదం

несча́сть||е *с* ఆపద, దుస్సంఘటన, ఉపద్రవం, దురదృష్టం ◇ к ~ю దురదృష్టవశాత్తూ, దురదృష్టవశాన

несчётный అసంఖ్యాకమైన, అగణితమైన

нет 1. *безл. в знач. сказ.* (*не имеется*) లేదు, లేవు, లేదు, లేరు; у меня́ ~ де́нег నాదగ్గర డబ్బు లేదు; у меня́ ~ э́тих книг ఇలాంటి పుస్తకాలు నాదగ్గర లేవు; его́ ~ до́ма అతడు ఇంట్లో లేడు; их ~ до́ма వారు ఇంట్లో లేరు; здесь никого́ ~ ఇక్కడ ఎవరూ లేరు; ~ сомне́ния సందేహం ఏమీ లేదు; ~ ничего́ лу́чше దానికన్న మేలైనది మరొకటి లేదు 2. *отриц. частица* కాదు (*при сущ. и мест.*); లేదు (*при других частях речи*); он до́ктор? — Нет అతడు డాక్టరా? — కాదు (కాడు); ты там был? — Нет నువ్వు అక్కడ ఉన్నావా? — లేను; ~ ещё ఇంకా... లేదు; он уже́ верну́лся? — Нет ещё అతడు తిరిగి వచ్చాడా? — ఇంకా రా లేదు; ты уже́ прочита́л э́ту кни́гу? — Нет ещё నువ్వు ఈ పుస్తకం చదివావా? — ఇంకా చదవ లేదు; во́все (совсе́м) ~ ఎంత మాత్రమూ కాదు; вы нездоро́вы? — Совсе́м ~ మీ ఒంట్లో బాగా లేదా? బాగానే ఉన్నానే; он придёт и́ли ~? అతడు వస్తాడా రాడా? ◇ не́т-не́т да и ... మధ్య మధ్య, అప్పుడప్పుడు, ఒకొక్కప్పుడు; он не́т-не́т да и напи́шет письмо́ అతడు అప్పుడప్పుడు రాస్తూ ఉంటాడు; своди́ть на ~ వృథా (వమ్ము) చేయు; сходи́ть (своди́ться) на ~ *разг.* వృథా అగు, వ్యర్థమగు, బూడిదలో పోసిన పన్నీరు అగు; все на́ши уси́лия сво́дятся на ~ *разг.* మన ప్రయత్నాలన్నీ వృథా (వమ్ము) అవుతాయి; его́ бо́льше ~ [в живы́х] అతను కాలం చేశాడు, అతను మనలో లేడు; ~ как ~ *разг.* ఏవూ, జాడా ఏమీ లేదు

нетакти́чный అమర్యాదకరమైన; అనుచితమైన, అసందర్భమైన (*о словах, поступке*); ~ челове́к అమర్యాదస్తుడు

нетвёрд||ый 1. (*мягкий*) దృఢంకాని, మృదువైన

2. (*шаткий*) అస్థిరమైన, తూలుతున్న, తూలుడు; ~ая похóдка అస్థిరమైన (తూలుడు) నడక

нетерпели́вость *ж* ఆతురత, ఓర్పులేమి, అసహనం

нетерпели́вый ఓర్పు లేని (*о человеке*); ఆతురతతో కూడిన, తొందర (*о движениях, жесте*); ~ человéк ఓర్పు లేని మనిషి, అసహనపరుడు, ఆతురుడు

нетерпéние *с* ఆతురత, తొందర, ఓర్వమి; ожидáть чегó-л. с ~м దేనికోసమైనా ఉవ్విళ్ళూరుతూ (ఆతురతతో ఎదురుచూచు); проявля́ть ~ నిప్పులమీద ఉన్నట్టు వేగిరపడు, చిందులు తొక్కు

нетерпи́мость *ж* అసహిష్ణుత; ~ поведéния అసహనం, సహనం లేని ప్రవర్తన

нетерпи́м||ый 1. (*недопустимый*) సహింపరాని ~ое поведéние సహింపరాని ప్రవర్తన; ~ое положéние సహింపరాని పరిస్థితి 2. సహనం లేని, అసహనం గల; ~ый человéк సహనంలేనివాడు, అసహనపరుడు, సహనశీలి; ~ый к недостáткам други́х ఇతరుల బలహీనతల (లోపాల) పట్ల సహనంలేనివాడు (అసహనం గలవాడు)

неторопли́во *нареч.* తాపీగా, సావధానంగా, సావకాశంగా; ~ дéлать что-л. ఏదైనా సావకాశంగా (తాపీగా) చేయు; ~ есть సావధానంగా తిను

неторопли́в||ый సావధానమైన, మెల్లని, తాపీ; ~ый человéк తాపీగా ప్రవర్తించే మనిషి; ~ая похóдка పెళ్ళివారి నడక; ~ые движéния మెల్లని కదలికలు

нетóчность *ж* 1. (*выражения, подсчёта и т. п.*) తప్పు, పొరపాటు, కచ్చితత్వం లోపం; ఇంచుమించు (*приблизительность*) 2. (*ошибка*) పొరపాటు

нетóчн||ый 1. సరికాని, సరిలేని, కచ్చితం కాని; ఇంచుమించు (*приблизительный*); ~ое врéмя సరికాని (ఇంచుమించు) సమయం; ~ое определéние వళ్ల (బిగిలేని, అనిర్దిష్ట) నిర్వచనం 2. (*о человеке*) సమయం పాటించని

нетрéбовательный 1. (*нестрогий*) మెతక 2. (*неприхотливый*) ఆడంబరంలేని, నిరాడంబర, డాబుదర్పాలు లేని

нетрéзв||ый తాగిన, మైకంలో వున్న; в ~ом ви́де తాగిన పరిస్థితిలో, మైకంలో

нетрýдный కష్టం కాని, సులభమైన

нетрудовóй 1. *см.* нетрудя́щийся 2. (*получаемый не от своего труда*) అనార్జిత; ~ дохóд అనార్జిత ఆదాయం

нетрудоспосóбность *ж* పని చేయలేకపోవడం, పనికి అశక్తత

нетрудоспосóбный పనికి అశక్తుడైన, అంగవికలుడైన; ~ человéк పని చేయలేనివాడు

нетрудя́щийся పనిచేయని, కష్టించని

нéтто: вес ~ నికరమైన బరువు

нéту *разг. см.* нет I

неубеди́тельн||ый ఒప్పించలేని, కుంటి; ~е дóводы కుంటి వాదనలు

неуважéние *с* అమర్యాద, అగౌరవం, అనాదరం, గౌరవహీనత; проявля́ть ~ к комý-л. ఒకరిని అమర్యాద (అగౌరవం) చేయు

неуважи́тельн||ый 1. తగివుండని, అపర్యాప్తమైన, తగినంత కాని; опáздывать по ~ой причи́не తగినంత కారణం లేకుండా ఆలస్యంగా వచ్చు, అల్పమైన సాకుతో ఆలస్యం చేయు 2. (*непочтительный*) అమర్యాదకరమైన; ~ый тон అమర్యాదకరమైన వైఖరి (ధోరణి, స్వరం); ~ый человéк అమర్యాదస్తుడు

неувéренно *нареч.* సంకోచంగా

неувéренность *ж* సందిగ్ధత, మానసిక అనిశ్చితత్వం, జంకు; ~ в себé సందిగ్ధ (ఆత్మసందేహ) స్వభావం, సంకోచం

неувéренный ముందు వెనుకలాడే, సంకోచ (సందేహ) స్వభావంగల, అనిశ్చితమైన మనస్సుగల (*о человеке*); సందిగ్ధమైన (*об ответе, голосе и т. п.*)

неувядáем||ый చిరకాల, శాశ్వతమైన; ~ая слáва చిరకాల (శాశ్వతమైన) కీర్తి

неувядáющий *см.* неувядáемый

неувя́зка *ж разг.* సమన్వయ లోపం; అపార్థం (*недоразумение*)

неугаси́м||ый *высок.* 1. ఆరని, శాశ్వత; ~ый огóнь శాశ్వత జ్వాల 2. *перен.* చల్లార్చలేని, అర్పజాలని, అణచజాలని, అణచరాని; ~ое желáние అణచరాని కోరిక

неугóдный (కి) అనిష్టమైన, అవాంఛనీయమైన

неудáч||а *ж* భంగపాటు, దురదృష్టం, వైఫల్యం, అపజయం; терпéть ~у విఫలమగు, భంగపాటు చెందు; вот (какáя) ~а! ఎంత దురదృష్టం!

неудáчник *м* దురదృష్టవంతుడు, మందభాగి

неудáчн||ый 1. కలిసిరాని, దురదృష్టవంతమైన; ~ый день దుర్దినం, కలిసిరాని రోజు; ~ая попы́тка వ్యర్థ ప్రయత్నం 2. (*плохой*) అంత బాగా లేని; ~ый сни́мок, ~ая фотогрáфия అంత బాగా లేని ఫోటో

неудержи́мый అణుచుకో (ఆపుకో) లేని, పట్టరాని;

~ гнев పట్టరాని కోపం; ~ смех అణుచుకోలేని (పట్టరాని) నవ్వు

неудóбно *нареч.* **1.** (*неловко*) ఇబ్బందిగా; он сидéл ~ అతను ఇబ్బందిగా కూర్చున్నాడు **2.** *безл. в знач. сказ.* (*об ощущении неудобства*) అసౌకర్యంగా (ఇబ్బందిగా) వుంది; здесь сидéть ~ ఇక్కడ కూర్చోడానికి ఇబ్బందిగా (అసౌకర్యంగా) వుంది **3.** *безл. в знач. сказ.* (*о чувстве смущения*) ఇబ్బందిగా వుంది; мне за негó ~ అతని మూలంగా సిగ్గుపడుతున్నాను **4.** *безл. в знач. сказ.* (*неуместно, неприлично*) సంకోచంగా (ఇబ్బందిగా) వుంది; мне ~ идтú тудá అక్కడికి వెళ్ళడానికి నాకు ఇబ్బందిగా (సంకోచంగా) వుంది

неудóбн||ый 1. (*лишённый удобств*) అసౌకర్యంగా వున్న, సదుపాయం లేని; ~ая квартúра సౌకర్యాలు లేని (అసౌకర్యంగా వున్న) వాటా, సదుపాయం లేని వాటా; ~ая óбувь అసౌకర్యంగా వున్న బూట్లు **2.** *перен.* (*неприятный, затруднительный*) అసౌఖ్యంగా వున్న, ఇబ్బందికరమైన, అస్తవ్యస్తమైన; ~ое положéние ఇబ్బందికరమైన (అస్తవ్యస్తమైన) పరిస్థితి **3.** *перен.* (*неуместный, неприличный*) అసభ్యమైన, అనుచితమైన

неудóбство *с* **1.** (*отсутствие удобства*) అసౌకర్యం, అసౌఖ్యం **2.** *перен.* (*смущение*) ఇబ్బంది, అసుఖం; чýвствовать (испы́тывать) ~ ఇబ్బందిగా (అసుఖంగా) వుండు

неудовлетворённост||ь *ж* అసంతృప్తి, అసంతుష్టి; чýвство ~и అసంతృప్తి (తృప్తిలేని) భావం

неудовлетворённ||ый 1. తీరని; ~ое любопы́тство తీరని ఉత్సుకత **2.** (*испытывающий чувство неудовлетворения*) తృప్తి (సంతృప్తి) చెందని, అసంతృప్తి చెందిన

неудовлетворúтельны||й అసంతృప్తికరమైన, అతృప్తికరమైన, అరకొర; ~е результáты అసంతృప్తికరమైన (అరకొర) ఫలితాలు

неудовóльствие *с* అసంతోషం, అనిష్టం, కోపం; выражáть ~ ముఖం ముడుచుకొను, పెడముఖం పెట్టు, అసంతోషం వెలిబుచ్చు

неужéли *частица вопр.* నిజమేనా?, అలాగా!, అలాగునా!; ~ э́то прáвда? ఇది నిజమేనా (నిజమేనంటావా, నిజమేనంటారా)?, అలాగా (అలాగునా)?

неужúвчивый కజ్జాకోరు; ~ человéк కజ్జాకోరు

неузнавáемост||ь *ж:* до ~и గుర్తుపట్టడానికి వీలులేనంతగా; изменúть до ~и గుర్తుపట్టడానికి వీలులేనంతగా మార్చు (మార్చివేయు); изменúться до ~и గుర్తుపట్టేందుకు వీలున్నంతగా మారిపోవు

неузнавáемый గుర్తుపట్టడానికి వీలులేని, గుర్తుపట్టరాని

неуклóнно *нареч.* పట్టువిడవకుండా, స్థిరంగా, నిబ్బరంగా (*твёрдо*); నిలకడగా, ఎడతెగకుండా (*постоянно, непрерывно*); ~ добивáться పట్టువిడువకుండా కృషిచేయు; ~ слéдовать స్థిరంగా (నిబ్బరంగా) అనుసరించు

неуклóнный నిలకడ, నిలకడైన, స్థిరమైన; ~ рост производúтельных сил ఉత్పాదక శక్తుల స్థిరమైన (నిలకడైన) పెరుగుదల

неуклю́ж||ий 1. అష్టావక్రమైన, ఏబ్రాసి; ~ий человéк ఏబ్రాసి మనిషి **2.** *перен.* వికారమైన; ~ая фрáза వికారమైన వాక్యం

неукоснúтельн||ый *книжн.* కచ్చితమైన, ఖండితమైన, నియమబద్ధమైన; ~ое соблюдéние дисциплúны క్రమశిక్షణను కచ్చితంగా పాటించడం

неукротúмый అణచరాని, అదుపులోకి తేజాలని

неуловúмый 1. తప్పించుకొనే, పట్టుదొరకని, తప్పిపోయే **2.** *перен.* కనబడీ కనబడని, అగోచరమైన (*едва видимый*); వినబడీ వినబడని (*едва слышимый*)

неумéлый చేతకాని; నేర్పులేని, అనుభవంలేని (*неопытный*)

неумéние *с* చేతకానితనం, నేర్పులేమి, అసామర్థ్యం

неумéренность *ж* అతి, మితిమీరినతనం, తీర్పలేమి

неумéренн||ый అతి, మితిమీరిన, అధికమైన; ~ый аппетúт మితిమీరిన (అతి) ఆకలి; ~ое употреблéние сáхара మితిమీరిన పంచదార వాడకం; ~ые трéбования మితిమీరిన కోర్కెలు

неумéстный అనుచిత[మైన], అప్రస్తుత[మైన], అసంగతమైన

неу́мный తెలివి తక్కువ, వివేకం లేని, అంతో ఇంతో బుద్ధిగల వాడు కాని (*о человеке*); బుద్ధిహీన (*о словах, поступках*); ~ человéк అవివేకి, తెలివి తక్కువవాడు

неумолúмый 1. (*непреклонный, безжалостный*) దుర్వారమైన, నిర్దాక్షిణ్యమైన **2.** *перен.* దుర్నిరోధమైన, అనివార్యమైన; ~ ход истóрии చరిత్ర యొక్క అనివార్య గతి

неумолкáемый ఎడతెగని, నిరంతరమైన, నిరంతరాయమైన

неумы́шленный అనాలోచితమైన, బుద్ధిపూర్వకం కాని, అనుద్దేశపూర్వకమైన

неупла́т||а *ж* ఎగవేత, చెల్లించకపోవడం; в слу́чае ~ы చెల్లించకపోతే, ఎగకొడితే

неупотреби́тельный వాడుకలో లేని

неуравнове́шенный సమపాలులో లేని, ఒడిదుడుకు; ~ хара́ктер ఒడిదుడుకు (సమపాలులో లేని) స్వభావం

неурожа́й *м* పంటలు పండకపోవడం (పాడవడం), పైరునష్టం

неурожа́йный: ~ год పంటలు సరిగా పండని ఏడాది

неуро́чн||ый అకాల, తగని, సరిపడని; в ~ое вре́мя తగని (సరిపడని) సమయంలో

неуря́дица *ж разг.* 1. (*беспорядок*) గొడవ, గందరగోళం 2. (*ссора*) కలహం

неуспева́емость *ж* [చదువులో] వెనకబడడం

неуспева́ющий: ~ студе́нт తన చదువులో వెనక బడిన విద్యార్థి

неуспе́х *м* అపజయం, కార్యవిపత్తి, వైఫల్యం

неуспе́шный నిష్ఫలమైన, వ్యర్థమైన, అపజయం పొందిన

неуста́нно *нареч.* నిర్విరామంగా, అవిరామంగా, అలుపూ సొలుపూ లేకుండా, హోరాహోరీ; ~ боро́ться హోరా హోరీ పోరాటం జరుపు; они́ ~ тру́дятся над повыше́нием свои́х зна́ний తమ పరిజ్ఞానం పెంచు కోడానికి వాళ్ళు అవిరామంగా కృషి చేస్తున్నారు

неуста́нн||ый నిర్విరామమైన, అలుపూ సొలుపూ లేకుండాచేసే, నిర్విరామం లేకుండా చేసే; ~ый труд విధివిరామం (అలుపూ సొలుపూ) లేకుండా చేసే కృషి; ~ая борьба́ за мир శాంతికి అవిరళ కృషి

неусто́йчивость *ж* 1. ఊగిసలాటతత్వం 2. *перен.* అస్థిరత్వం, అస్థిరత

неусто́йчив||ый 1. అస్థిరమైన, కదలెడు, నిలకడలేని, చంచలమైన; ~ая ло́дка నిలకడలేని (కదలెడు) పడవ 2. *перен.* అస్థిర, కష్టల తక్కెడ, ఒరగడ్డంగా వున్న; ~ый хара́ктер అస్థిర స్వభావం; ~ая пого́да అస్థిర వాతావరణం; ~ое положе́ние ఒరగడ్డంగా వున్న స్థితి

неустраши́мый నిర్భయమైన, భయంలేని, భయపడని

неусту́пчивый సర్దుకునే స్వభావం లేని

неусы́пн||ый నిరంతర, ఎడతెగని, అవిరామమైన; ~ый надзо́р నిరంతర అజమాయిషీ; ~ая бди́тельность నిరంతర జాగరూకత

неутеши́тельный అశుభమైన, దుశ్శకునమైన, ప్రతి కూలమైన

неуте́шн||ый ఓదార్చరాని, ఊరడింపరాని, ఊరడింప శక్యం గాని, అనునయింప సాధ్యం కాని; ~ое го́ре ఓదార్చరాని (ఊరడింపరాని) దుఃఖభారం, అనునయింప సాధ్యం కాని దుఃఖం (విషాదం)

неутоли́мый తీరని, తీర్చరాని; ~ го́лод తీరని (తీర్చరాని) ఆకలి

неутоми́мый అలుపు ఎరుగని, అలసట లేని, అవి శ్రాంత

не́уч *м разг.* అనభిజ్ఞుడు, అజ్ఞాని

неучти́вый అమర్యాదకరమైన, మర్యాదా మట్టూ తెలియని; ~ челове́к అమర్యాద మనిషి

неую́тн||ый: ~ая ко́мната ఇంపుకాని (ఇమ్ముగాలేని) గది

неуязви́мый 1. గాయం పొందని, వజ్రశరీరియైన 2. (*безупречный*) నిరపాయకరమైన, ఎదురు చెప్పలేని

нефтедобыва́ющ||ий: ~ая промы́шленность నూనె తవ్వకం (వెలికి తీసే) పరిశ్రమ

нефтедобы́ча *ж* నూనె తవ్వకం (ఉత్పత్తి)

нефтеналивно́||й: ~е су́дно నూనె టాంక్

нефтеочисти́тельный: ~ заво́д నూనె శుద్ధి కర్మాగారం

нефтеперераба́тывающий: ~ заво́д నూనె శుద్ధి కర్మాగారం

нефтепрово́д *м* నూనె పైపులైను (గొట్టం)

нефтепроду́кты *мн.* నూనె పదార్థాలు (వస్తువులు)

нефтепро́мысел *м* నూనె తవ్వకం

нефтепромы́шленность *ж* నూనె పరిశ్రమ

нефтепромы́шленный: ~ райо́н నూనె పరిశ్రమ ప్రాంతం

нефтехрани́лище *с* నూనె టాంక్ (నిల్వచేసే రిజ ర్వాయర్)

нефть *ж* నూనె, చమురు

нефтя́ник *м* నూనె పరిశ్రమ కార్మికుడు (ఇంజనీరు)

нефтян||о́й నూనె, చమురు; ~а́я промы́шленность నూనె పరిశ్రమ; ~а́я сква́жина నూనె బావి

нехва́тка *ж разг.* కొరత, లోపం

нехоро́ш||ий చెడ్డ; ~й челове́к అసాధువు, చెడ్డ మనిషి; ~е но́вости చెడ్డ వార్తలు; ~е посту́пки (дела́) కాని (చెడ్డ) పనులు

нехорошо́ *нареч.* 1. బాగా + *отриц. ф. гл.*: поступа́ть ~ చెడ్డ పని చేయు; чу́вствовать себя́ ~ ఒంట్లో బాగా లేకపోవు 2. *безл. в знач. сказ.* (*не заслуживает одобрения*): э́то ~ ఇది బాగా లేదు, ఇది మంచిది కాదు 3. *безл. в знач. сказ.*

(*дт.; о самочувствии*): мне ~ నాకు ఒంట్లో బాగా లేదు, నాకు ఏదోలా వుంది

нéхотя *нареч.* అయిష్టంగా; говори́ть ~ నానుస్తూ మాట్లాడు; есть ~ అయిష్టంగా తిను

нецелесообрáзн||ый తగని, అనవసర[మైన]; ~ая рабóта తగని (అనవసరమైన) పని; считáть чтó-л. ~ым దేనినైనా అనవసరమని గమనించు

нецензу́рн||ый (*неприличный*) బూతు, అశ్లీల [మైన]; ~ое слóво బూతు మాట, అశ్లీల పదం

нечáянно *нареч.* 1. అబుద్ధిపూర్వకంగా (*неумышленно*); అప్రయత్నంగా (*без намерения*) 2. (*неожиданно*) అకస్మాత్తుగా, యాదృచ్ఛికంగా

нечáянн||ый 1. అబుద్ధిపూర్వకమైన, యాదృచ్ఛికమైన, అనాలోచితమైన; ~ый вы́стрел యాదృచ్ఛికమైన (అనాలోచితమైన) కాల్పు 2. (*неожиданный*) ఆకస్మికమైన, యాదృచ్ఛికమైన; ~ая встрéча యాదృచ్ఛికమైన కలయిక

нéчего I *мест.* ఏమీ లేదు; здесь мне ~ дéлать ఇక్కడ నాకు పని ఏమీ లేదు; здесь ~ читáть దానిలో చదివేందుకు ఏమీ లేదు ◇ ~ сказáть! *разг.* మంచి పనే!, బలే పని చేశాడే!; дéлать ~ గత్యంతరం లేదు, ఏం చేస్తాం; от ~ дéлать *разг.* వేరే చేసే పని ఏమీ లేక

нéчего II *в знач. сказ. разг.* అక్కరలేదు, కూడదు (*не следует*); వద్దు (*не надо*); ~ егó жалéть అతన్ని గురించి విచారించనక్కర్లేదు; ~ об э́том говори́ть దాన్ని గురించి చెప్పవద్దు

нечеловéческий 1. (*не свойственный человеку*) మానవ సహజం కాని 2. (*сверхчеловеческий*) మానవాతీతమైన

нéчем *мест. тв.* от нéчего I: ~ писáть రాసేందుకు చేతిలో ఏమీ లేదు; ~ утéшить вас ఓదార్చడం ఎలాగో నాకు తెలియడం లేదు

нéчему *мест. дт.* от нéчего I: здесь ~ смея́ться దానిలో నవ్వడానికి ఏమీ లేదు; мне ~ научи́ть вас నేను మీకు నేర్పగలిగేది ఏమీ లేదు

нечéстность *ж* కాపట్యం, వంచన, దుర్నీతి

нечéстный 1. (*о поступке и т. п.*) కపట, వంచక 2.: ~ человéк దొంకతిరుగుడు, వంచకుడు

нечётк||ий 1. అస్పష్టమైన, చదువుటకు ప్రయాసకరమైన; ~ое произношéние అస్పష్టమైన (అగ్రాహ్యమైన) ఉచ్చారణ 2. *перен.* (*о работе и т. п.*) శ్రద్ధలేని, జాగ్రత్తలేని

нечётный బేసి [యైన]

нечистокрóвный సంకర[జాతి]

нечистоплóтны||й 1. (*неопрятный*) అశుభ్రమైన 2. *перен.* (*нечестный*) దుర్నీతికరమైన, అవినీతికరమైన; అవినీతిపరుడైన (*о человеке*); ~е приёмы దుర్నీతికరమైన (అవినీతికరమైన) యత్నాలు

нечистóты *мн.* రొచ్చు, అమేధ్యం, మురికి

нечи́стый 1. (*грязный*) మురికియైన, అశుభ్రమైన 2. (*с примесью*) కల్తీ, అపరిశుద్ధమైన 3. *перен.* (*нечестный*) దుర్నీతియైన, అవినీతికరమైన

нечленораздéльный అస్పష్టమైన, అస్ఫుటమైన [మాట ధోరణి]

нéчто *мест.* ఒకానొకటి; ~ врóде ఒక రకం, అలాంటిది, అదొక మాదిరిది; ~ подóбное అలాంటి ఒకానొకటి

нечувстви́тельн||ый 1. మొద్దుబారిన, అనుభూతి చెందని; ~ая к хóлоду и бóли кóжа చలికి, నొప్పికి మొద్దుబారిన (అనుభూతి చెందని) చర్మం 2. (*равнодушный*) లక్ష్యం చేయని, నిర్లిప్త[మైన]

нешу́точн||ый పరిహాసమైనది కాని; дéло ~ое పరిహాసమైన విషయం కాదు

нещáдно *нареч.* దుర్భరంగా, మితిమీరిన; сóлнце пали́ло ~ ఎండ మాడ్చేస్తోంది

нещáдный (*чрезмерный*) మితిమీరిన, దుర్భరమైన

неэквивалéнтный అసమాన; ~ обмéн అసమాన మారకం

нéю *мест. тв.* от онá ఆమెచేత, ఆవిడచేత, ఆమెతో, ఆవిడతో; поговори́ть с ~ ఆమెతో మాట్లాడు; пойти́ с ~ ఆమెతో కలిసి వెళ్ళు

нея́вка *ж* హాజరు కాకుండా పోవడం, గైరుహాజరవడం, గైరుహాజరు కావడం, ఎగవేత; ~ в суд కోర్టుకి గైరుహాజరవడం; ~ на рабóту పనికి గైరుహాజరవడం, పని ఎగవేత

неядови́тый నిర్విషమైన, విషరహితమైన, విషంలేని

нея́рк||ий 1. మసకబారిన, వెలవెలబారే, వెలిసినట్లుండే 2. *перен.* సాదా; ~ая ли́чность సాదా మనిషి; ~ая нару́жность సాదా ముఖాకృతి

нея́сно *нареч.* 1. (*неразборчиво*) అస్పష్టంగా 2. *безл. в знач. сказ.*: мне ~ నాకు స్పష్టం కావడం (బోధపడడం) లేదు

нея́сность *ж* అస్పష్టత

нея́сны||й *в разн. знач.* అస్పష్ట[మైన]; ~е мы́сли అస్పష్ట (సందిగ్ధమైన) భావాలు

ни 1. *частица* (*для усиления отрицания*): не говори́ть ни слóва మాటా [మంతీ] లేకుండా

ఉండిపోవు; не́ было ни души́ ఒక్క పిట్ట కూడా కనబడలేదు; он не купи́л ни одно́й кни́ги ఏ ఒక్క పుస్తకమూ కొనలేదు; ни ша́гу да́льше! ఒక్క అడుగు [కూడా] ముందుకు వెళ్లకు!; ни оди́н из ста నూరుమందిలో ఏ ఒకక్కడూ లేడు; ни оди́н челове́к не шевельну́лся ఏ ఒకడూ కదంలేదు 2. *частица* (*для усиления утверждения*): как ни торопи́сь, всё равно́ не успе́ешь నీవు ఎంత తొందర పడినా ఆలస్యమే అవుతావు; что ни говори́ ఏమి (ఏమైనా) చెప్పినా 3. *союз:* ни... ни... ...గానీ... గానీ, ...కానీ ...కానీ; ни он, ни она́ не бу́дут там అతను గానీ, ఆమె గానీ అక్కడ ఉండరు; они́ не ви́дели ни его́, ни её వారు అతన్ని గానీ, ఆమెను గానీ చూడలేదు; ни за, ни про́тив అనుకూలమూ కాని, ప్రతికూలమూ కాని; ни та, ни друга́я сторона́ ఈ పక్షము గానీ, ఆ పక్షము గానీ ◇ ни гугу́ *разг.* మాటా [మంతీ] లేకుండా వుండిపోవు; ни за что́, ни про что́ నిరాధారంగా

нигде́ *нареч.* ఎక్కడా; он ~ не мог найти́ их అతను వాళ్లని ఎక్కడా కనుక్కోలేకపోయాడు

нигили́зм *м* శూన్యవాదం

нигили́ст *м* శూన్యవాది

ни́же 1. *сравн. ст. к* ни́зкий 1: ~ ро́стом [కంటె] పొట్టి 2. *сравн. ст. к нареч.* ни́зко 1 3. *нареч.* కింద; этажо́м ~ ఒక అంతస్తు కింద, కింది అంతస్తులో; смотри́ ~ (*в тексте*) కింద చూడు; спуска́ться ~ కిందకు వచ్చు 4. *предлог* (*рд.*) తక్కువ; пять гра́дусов ~ нуля́ సున్నా కంటె ఐదు డిగ్రీలు తక్కువ 5. *предлог.* (*рд.; вниз по течению*) [నది] దిగువన ◇ ~ чьего́-л. досто́инства ఒకరి గౌరవానికి తగని, ఆత్మగౌరవానికి భంగకరమైన; ~ вся́кой кри́тики విమర్శార్హం కాని

нижеподписа́вшийся [అడుగున] సంతకం (చేవ్రాలు) చేసినవాడు

ни́жн||ий 1. కింది; ~ий эта́ж కింది అంతస్తు; ~яя по́лка కింది అర 2. (*близкий к устью*) నదీ ముఖద్వారం దగ్గరవున్న; ~ее тече́ние నది దిగువ భాగం 3. (*о белье*): ~яя ю́бка పావడ, పరికిణీ

низ *м* అడుగు, అధోభాగం, మట్టు, కింది భాగం (*нижняя часть*); కింది అంతస్తు (*нижний этаж*)

низверга́ть, низве́ргнуть (*вн.*) *книжн.* 1. (*сбросить*) పడగొట్టు, కూలదోయు 2. (*лишать власти*) దింపివేయు, పదవీచ్యుతం చేయు 3. *перен.* (*лишать уважения*) (ఒకరి) ప్రతిష్ఠను భంగపరచు, గొప్పతనాన్ని (పేరుప్రతిష్ఠలను) కించపరచు

низверга́ться, низве́ргнуться *книжн.* కూలదోయబడు, పదవీచ్యుతం చేయబడు, నేలకూలిపోవు

низве́ргнуть(ся) *сов. см.* низверга́ть(ся)

низверже́ние *с книжн.* 1. (*падение*) పడగొట్టడం 2. (*власти*) కూలదోయడం

низи́на *ж* బాడవ, పల్లపు ప్రాంతం

ни́зк||ий 1. చిన్న, పొట్టి; ~ий холм చిన్న దిబ్బ; челове́к ~ого ро́ста పొట్టివాడు 2. (*незначительный, не достигающий среднего уровня*) తక్కువ, తగ్గు; అల్ప; ~ий культу́рный у́ровень హీనమైన (తక్కువ, తగ్గు, అల్ప) సాంస్కృతిక స్థాయి; ~ая температу́ра తక్కువ ఉష్ణోగ్రత; ~ие те́мпы ро́ста произво́дства అల్ప ఉత్పత్తి పెరుగుదల రేట్లు 3. (*плохой*) హీన; ~ое ка́чество హీన నాణ్యం 4. (*подлый*) నీచ, నికృష్టమైన, హీన; ~ий посту́пок నీచ ప్రవర్తన, నీచమైన పని; ~ий челове́к నీచుడు 5. (*о голосе, звуке*): ~ий го́лос బొంగురు కంఠం, మంద్ర స్వరం; ~ий звук మంద్ర ధ్వని

ни́зко *нареч.* 1.: ~ поклони́ться బాగా వంగిదండంపెట్టు; самолёт лете́л ~ విమానం తక్కువ ఎత్తున ఎగిరింది 2. (*подло*) నీచంగా

низкопоклóнник *м* ఇచ్చకాలమారి, వ్యామోహపరుడు

низкопоклóнничать *несов.* ఇచ్చకములాడు, ఇచ్చకాలాడు, (పట్ల) వ్యామోహం కలిగివుండు

низкопоклóнство *с* ఇచ్చకములాడడం, (పట్ల) వ్యామోహం

низкопрóбный 1. తక్కువ రకం, తగ్గు స్థాయి 2. *перен.* నీచ, క్షుద్ర

низкорóслы||й పొట్టి, మరుగుజ్జు; ~й челове́к పొట్టివాడు; ~е расте́ния చిన్న (పొట్టి) చెట్లు (మొక్కలు)

низлага́ть, низложи́ть (*вн.*) పదవీచ్యుతుని (పదవీ భ్రష్టుని, స్థానభ్రష్టుని, సింహాసనచ్యుతుని) చేయు

низложе́ние *с* స్థానంనుండి తీసివేయడం, పదవీ (సింహాసన) చ్యుతుని (చ్యుతం) చేయడం, పదవీభ్రష్టుని చేయడం

низложи́ть *сов. см.* низлага́ть

ни́зменность *ж геогр.* పల్లపు భూమి (ప్రదేశం), బాడవ భూమి

ни́зменны||й 1. *геогр.* పల్లపు 2. *перен.* నీచ; ~е интере́сы నీచాభిరుచులు

низов||о́й స్థానిక; ~о́й рабо́тник స్థానిక (కింది) సంస్థ కార్యకర్త; ~а́я организа́ция స్థానిక సంస్థ

низо́вь||е *с* నది దిగువ భాగం; ~я Во́лги దిగువ వోల్గ

ни́зость *ж* నీచత్వం, హైన్యం, హీనత, కొంచెపుతనం (*свойство*); నీచపు పని (*поступок*)

ни́зш||ий 1. *превосх. ст. к* ни́зкий 1—3 నిమ్న; социали́зм — ~ая ста́дия коммунисти́ческого о́бщества సోషలిజం కమ్యూనిస్టు సమాజపు నిమ్న దశ; ~его ка́чества తక్కువ నాణ్యంగల 2. (*по положению*) కింది, అధో, హీన, లోకువ; ~ая инста́нция కింది (ప్రాథమిక) సంస్థ 3. (*начальный*) ప్రాథమిక; ~ее образова́ние ప్రాథమిక విద్య

ника́к I *нареч.*: он ~ не мог откры́ть я́щик ఎన్ని విధాల తంటాలు పడినా అతను పెట్టె తెరవలేక పోయాడు; ~ не могу́ вспо́мнить ఎంత మాత్రం జ్ఞప్తికి రాదు, ఎంతగా తలబద్దలు కొట్టుకున్నా జ్ఞాపకం చేసుకోలేకపోతున్నాను; ~ нельзя́ ఇది ఏ విధంగానూ వీలుండదు

ника́к II *частица разг.* (*кажется*) అట్లు, అట; ~, он пришёл అతను వచ్చినట్లున్నాడు

никак||о́й *мест.* ఎంత మాత్రం, ఎలాంటి; нет ~и́х возраже́ний ఎలాంటి అభ్యంతరాలూ లేవు; нет ~о́го сомне́ния ఎంతమాత్రం (ఎలాంటి) సందేహం లేదు ◇ ~о́й он не до́ктор *разг.* అతడు డాక్టరు ఎంతమాత్రం కాడు

никелирова́ть, отникелирова́ть (*вн.*) నికెల్ పూత వేయు (పెట్టు), మలామా చేయు

ни́кель *м* నికెల్

нике́м *мест. тв. от* никто́ ఎవరిచేత

никогда́ *нареч.* ఎన్నడూ; он ~ не был там అతడు అక్కడ ఎన్నడూ లేడు; ~ бо́льше ఇక ముందు ఎన్నడూ; как ~ ఇంతకు ముందెన్నడూ లేనట్లు

никого́ *мест.* 1. *рд. от* никто́ ఎవరి 2. *вн. от* никто́ ఎవరిని

нико́||й *мест.*: ~им о́бразом [не] ఏ విధంగానూ వీలుండదు, కానే కాదు

никому́ *мест. дт. от* никто́ ఎవరికి

никоти́н *м* నికోటిన్

никто́ *мест.* ఎవరూ; ~ не ду́мает так అలా ఎవరూ అనుకోరు

никуда́ *нареч.* ఎక్కడికీ; я ~ не пойду́ నేను ఎక్కడికీ రాను; э́та доро́га ~ не ведёт ఈ మార్గం ఎక్కడికీ చేర్చదు ◇ ~ не го́дный పనికి మాలిన[ది]

никчёмный *разг.* పనికిమాలిన, చెనటి; ~ челове́к కొరగానివాడు, దామోదరుడు, పనికిమాలినవాడు

ним *мест.* 1. *дт. от* они́ వారికి *м и ж*, వాటికి *с* 2. *тв. от* он: за ~ అతని వెనక (వెంట); с ~ అతనితో; посыла́ть за ~ అతని కోసం పంపించు; అతన్ని రమ్మని కబురు పంపించు

нима́ло *нареч.* ఎంత మాత్రమూ; я ~ не сержу́сь నాకు ఎంత మాత్రమూ కోపం లేదు

ни́ми *мест. тв. от* они́ వారిచేత *м и ж*; వాటిచేత *с*; за ~ వారివెంట, వారివెనక *м и ж*, వాటివెంట *с*; ме́жду ~ వారి మధ్య *м и ж*, వాటి మధ్య *с*

ниотку́да *нареч.* ఎక్కడనుంచీ; ~ нет изве́стий ఎక్కడనుంచీ వార్తలు లేవు

нипочём *нареч. разг.* 1. (*очень дёшево*) కారు చౌకగా 2. *в знач. сказ.* (*очень легко*) చాలా సులభంగా, అవలీలగా, అతి తేలికగా; ему́ э́то ~ ఇది అతను అవలీలగా చేసెయ్యగల పని 3. *в знач. сказ.* (*не причиняет вреда*): ему́ всё ~ ఇవేవీ అతనికి హాని కలిగించవు 4. (*ни за что*) ఎన్నడూ, చస్తే; он ~ э́того не сде́лает అతను దాన్ని ఎన్నడూ చేయడు, అతను ఆ పని చస్తే చెయ్యడు

ниско́лько *нареч.* ఏమాత్రం, రవంతైనా; он ~ не сомнева́лся అతనికి రవంతైనా సందేహం లేదు; он ~ не оби́делся అతనికి ఏమాత్రం కోపం కలుగ లేదు

ниспроверга́ть, ниспрове́ргнуть *книжн.* (*вн.*) 1. (*свергать*) కూలదోయు, తోసివేయు, దింపి వేయు, స్థానభ్రష్టం చేయు 2. *перен.* భంగపరచు; ~ авторите́ты పేరుప్రతిష్ఠలను భంగపరచు

ниспрове́ргнуть *сов. см.* ниспроверга́ть

ни́тк||а *ж* దారం, పోగు, తంతువు; хлопчатобума́жная ~а నూలు ◇ ~а же́мчуга ముత్యాల దండ (పేరు, సరం, గొలుసు); промо́кнуть до ~и పూర్తిగా తడిసిపోవు (నానిపోవు)

ни́точк||а *ж уменьш. к* ни́тка ◇ висе́ть (держа́ться) на ~е ఘడియలో (అటు యిటుగా) వుండు

нить *ж* దారం ◇ ~ ла́мпы нака́ливания *эл.* బల్బులో వైరు (తీగ); ~ расска́за కథా మాత్రం; э́та мысль прохо́дит кра́сной ~ю че́рез всю

книгу పుస్తకమంతటా యిదే భావం పూసల్లో సూత్రంలా పరివ్యాపించి వుంది

них *мест.* 1. *рд. от* они́ వారి *м и ж*, వాటి *с* 2. *вн. от* они́: у ~ వారికి, వారి దగ్గర 3. *пр. от* они́: о ~ వారిని గురించి

ниц *нареч. уст.*: пасть ~ సాగిల (సాష్టాంగ) పడు

ничего́ I *нареч. разг.* 1. (*неплохо, сносно*) ఫరవా లేదు; он себя́ чу́вствует ~ అతను ఓ మోస్తరుగా వున్నాడు; как живёте? ~ Ничего́ మీరు ఎలా వున్నారు? — ఫరవా లేదు, బాగానే ఉన్నాను 2. *в знач. сказ.* (*несущественно*) ఫరవా లేదు, దాంట్లో ఏమీ లేదు, దానిది ఏముంది?; э́то ещё ~! ఇది ఇంకా నయమే

ничего́ II *мест. рд.* от ничто́ కాదు, లేదు; ему́ ~ не сто́ит переплы́ть ре́ку నది దాటడం అతనికొక లెక్కలోది కాదు; в э́том нет ~ осо́бенного ఇందులో ప్రత్యేకత ఏమీ లేదు; он ~ не спроси́л అతను ఏమీ అడగడంలేదు

нич||е́й *мест.* 1. ఎవరిదీ కాదు; ~ья́ земля́ ఎవరికీ చెందని భూమి; 2. (*чей бы то ни было*) ఎవరి; не бери́ ~ьи́х веще́й ఎవరి వస్తువులూ తీసుకోకు; не ну́жно ему́ ~ьи́х сове́тов అతనికి ఎవరి సలహాలూ అక్కరలేదు 3. *спорт.* డ్రా; призна́ть па́ртию ~ье́й ఆటను డ్రాగా ప్రకటించు

ниче́йный *разг. см.* ниче́й 1, 2

ниче́м *мест. тв. от* ничто́ 1: его́ ~ не удиви́шь అతనికి ఆశ్చర్యం కలిగించేది ఏమీ లేదు; он ~ не интересу́ется అతనికి దేనిమీదా ఆసక్తి లేదు

ничему́ *мест. дт. от* ничто́ 1: он ~ не ве́рит అతను దేన్నీ నమ్మడు

ничко́м *нареч.*: лежа́ть ~ బోరగిలు, బోరగిల్లు; па́дать ~ బోర్లా పడు, సాష్టాంగ పడు

ничто́ *мест.* 1. ఏమీ, ఏదీ; ~ не могло́ помо́чь ఏమీ తోడ్పడి వుండగలిగేది కాదు 2. *в знач. сущ. с нескл.* బొత్తిగా పనికి మాలినవాడు *м*, మాలినది *с*

ничто́жество *с* పనికి మాలినవాడు నికృష్టుడు, అల్పుడు

ничто́жн||ый 1. (*очень малый*) ఇసుమంత, రవంత 2. (*несущественный*) స్వల్ప[మైన]; ~ое меньшинство́ స్వల్ప[మైన] మైనారిటీ

ничу́ть *нареч. разг. см.* нисколько

ничья́ *ж спорт. разг.* డ్రా

ни́ша *ж* గూడు

нища́ть, обнища́ть పేద (బికారి) అగు

ни́щенка *ж* బిచ్చకత్తె, ముష్టిది

ни́щенск||ий 1. దారిద్ర్య, బీద; ~ое существова́ние దారిద్ర్యం, బీదరికపు (దారిద్ర్యపు) బతుకు 2. *перен.* (*крайне малый*) చాల తక్కువ; ~ая зарпла́та ముద్దకి కూడా చాలని జీతం

ни́щенство *с* 1. (*собирание милостыни*) వేడుకోలు, అడుక్కోవడం, ముష్టి (భిక్ష) ఎత్తడం 2. (*нищета*) దారిద్ర్యం, బీదరికం, పేదరికం

ни́щенствовать *несов.* 1. (*собирать подаяние*) భిక్ష ఎత్తు, తిరిగి అడుక్కొను 2. (*жить в нищете*) లేమిడిలో (దారిద్ర్యంలో) బతుకు

нищет||а́ *ж* దారిద్ర్యం, బీదరికం; по́лная ~а́ కటిక దారిద్ర్యం; жить в ~е́ దారిద్ర్యంలో (లేమిడిలో) బతుకు

ни́щ||ий 1. (*очень бедный*) చాలా బీద, పేద; ~ая страна́ పేద దేశం; ~ие лю́ди బీదవాళ్ళు, పేదవాళ్ళు 2. *в знач. сущ. м* బిచ్చగాడు, ముష్టివాడు

но *союз против.*: не то́лько он, но и все అతనే కాకుండా, అందరూ కూడా; не то́лько там, но и здесь అక్కడే కాకుండా, ఇక్కడ కూడా; не то́лько ви́дел, но да́же говори́л с ни́ми వారిని చూడడమే కాకుండా, వారితో మాట్లాడాడు; он был в магази́не, но ничего́ не купи́л అతను షాపుకి వెళ్లాడు కాని ఏమీ కొనలేదు ◇ без вся́ких но! మీ "కాని" వదలేయండి; есть ма́ленькое но స్వల్ప అభ్యంతరం (అడ్డంకి) వుంది

нова́тор *м* నూతన రీతులను (పద్ధతులను) కల్పించే వాడు (ప్రవేశపెట్టేవాడు)

нова́торский నూతన, నవ్య, అధునాతన

нова́торство *с* నూతన రీతులు (పద్ధతులు), కల్పించడం, నవ్యత, అధునాతనత్వం, (కొత్తదనం) ప్రవేశపెట్టడం

нове́йший *превосх. ст. к* но́вый అత్యధునాతనమైన, వినూత్నమైన

нове́лла *ж* చిన్న నవల, నవలిక

новелли́ст *м* కథా రచయిత

новизна́ *ж* కొత్తదనం, కొత్తరికం, నవ్యత

нови́нка *ж* [ఏదో] కొత్త; ~ кино́ ఇప్పుడే విడుదల చేయబడిన చిత్రం (ఫిల్మ్); кни́жная ~ కొత్త (ఇప్పుడే ప్రచురించబడిన) పుస్తకం; театра́льная ~ ఇప్పుడే ప్రదర్శింపబడిన నాటకం

новичо́к *м разг.* 1. (*в каком-л. деле*) కొత్తవాడు 2. (*в школе*) కొత్త విద్యార్థి

новобра́нец *м* కొలువులో కొత్తగా చేరినవాడు, రిక్రూట్

новобра́чная *ж* నవవివాహిత, కొత్తగా పెళ్ళైనది

новобра́чные *мн.* కొత్త (యువ) దంపతులు, కొత్త జంట

новобра́чный *м* నవ వివాహితుడు, కొత్తగా పెళ్ళైనవాడు

нововведе́ние *с см.* но́вшество

нового́дн||ий నూతన సంవత్సర (సంవత్సరాది); ~ий пра́здник నూతన సంవత్సరాది ఉత్సవం; ~яя ёлка నూతన సంవత్సరాది ఫర్ చెట్టు; ~ие пожела́ния నూతన సంవత్సరాది శుభాకాంక్షలు

новолу́ние *с* చంద్రోదయం, నెలపొడుపు

новомо́дный అతి ఫేషనబుల్, అధునాతన

новоприбы́вший కొత్తగా వచ్చిన; ~ челове́к కొత్తగా వచ్చినవాడు

новорождённый *м* నవజాత శిశువు, పురిటిపాప, అప్పుడే పుట్టిన బిడ్డ

новосёл *м* ఇటీవల గృహప్రవేశం చేసినవాడు, కొత్తగా యింట్లో ప్రవేశించినవాడు

новосе́лье *с* గృహప్రవేశం

новостро́йка *ж* **1.** (*новое здание*) కొత్త ఇల్లు **2.** (*строительство*) కొత్త [భవన] నిర్మాణం

но́вост||ь *ж* **1.** వార్త, వృత్తాంతం; прия́тная ~ь శుభ వార్త; плохи́е ~и దుర్వార్త; после́дние ~и తాజా వార్తలు; каки́е ~и? సంగతి (విశేషాలు) ఏమిటి? **2.** (*что-л. новое*) కొత్తదనం; ~и нау́ки విజ్ఞానశాస్త్రంలోని కొత్తదనం (కొత్త విషయాలు)

но́вшество *с* నవ్య కల్పన, నవీకరణ, కొత్త విషయం

но́в||ый **1.** (*вновь сделанный, приобретённый*) కొత్త, నూతన; ~ое пла́тье కొత్త ఫ్రాకు (దుస్తులు) **2.** (*недавно появившийся, возникший*) కొత్త, నూతన; ~ая доро́га నూతన మార్గం; ~ые знако́мые నూత్న పరిచితులు **3.** (*современный*) ఆధునిక, నవీన; ~ая литерату́ра ఆధునిక సాహిత్యం; ~ая исто́рия ఆధునిక (నవీన) చరిత్ర **4.** (*незнакомый; недавно начавший заниматься*) కొత్త; э́то для него́ ~ое де́ло అతనికి యీ పని కొత్త; он ~ый челове́к в э́том де́ле ఈ పనిలో అతను కొత్త మనిషి **5.**: ~ое *в знач. сущ. с* కొత్తది, కొత్తదని; создава́ть ~ое కొత్తది సృష్టించు; борьба́ ~ого со ста́рым పాతదానితో కొత్తదాని పోరాటం ◇ что ~ого? విశేషాలు ఏమిటి?

ног||а́ *ж* కాలు; పాదం (*ступня*); класть но́гу на́ ногу కాలిపై కాలు వేసుకొను; сбива́ть кого́-л. с ног ఒకరిని నేలకూల్చు (కిందకు పడగొట్టు) ◇ вверх ~а́ми తలకిందులుగా; где никогда́ не ступа́ла ~а́ челове́ка మానవుని పాదం మెట్టని చోట; бежа́ть со всех ног కాలికొద్దీ పరుగెత్తు; быть с ке́м-л. на коро́ткой ~е́ ఒకరితో స్నేహంగా వుండు; встать с ле́вой ~и́ *разг.* నిద్ర లేచీ లేవడమే చిరాకుగా ఉండు; е́ле но́ги волочи́ть *разг.* కాళ్ళు ఈడ్చు [కొను]; жить на широ́кую но́гу దర్జా వెళ్లబోయు; идти́ в но́гу వెనకపడకుండా వుండు; идти́ не в но́гу వెనకపడు; ног под собо́й не слы́шать от ра́дости *разг.* ఆనంద పారవశ్యంలో ఒళ్ళు [మై]మరచు; осмотре́ть кого́-л. с головы́ до ног ఒకరిని ఎగాదిగా (నిలువెల్లా) చూచు; поста́вить кого́-л. на́ ноги а) (*вылечить*) ఒకరి వ్యాధి కుదుర్చు б) (*сделать самостоятельным*) ఒకరిని అతని కాళ్లమీద నిలబెట్టు; станови́ться (встава́ть, поднима́ться) на́ ноги а) (*выздоравливать*) ఆరోగ్యం కోలుకొను б) (*становиться самостоятельным*) తన కాళ్లమీద తాను నిలబడు, స్వతంత్ర జీవితం గడపసాగు; стоя́ть одно́й ~о́й в моги́ле కాటికి కాళ్ళు చాచివుండు; ни ~о́й *разг.* (*куда-л., к кому-л.*) ఒకరి (ఏదైనా) గుమ్మం మరెన్నడూ తొక్కకపోవు

но́готь *м* గోరు; подстрига́ть но́гти గోళ్లు తీయు (కత్తిరించు)

нож *м* కత్తి, చాకు; консе́рвный ~ టిన్ ఓపెనర్; перочи́нный ~ చాకు; сапо́жный ~ మాదిగ కత్తి ◇ ~ в спи́ну వెన్నుపోటు; без ~а́ заре́зать *разг.* గడ్డు పరిస్థితిలో పెట్టు, దుర్భర పరిస్థితి కల్పించు; быть на ~а́х с ке́м-л. ఒకరితో కలహానికి కాలు దువ్వు, (కి, తో) ఎడముఖంగా (పెడ ముఖంగా) వుండు

ножев||о́й: ~а́я ра́на కత్తి పోటు (గాయం)

но́жик *м см.* нож

но́жк||а *ж* **1.** *уменьш. к* нога́ కాలు; пры́гать на одно́й ~е ఒంటి కాలిపై ఎగురు **2.** (*мебели*) కాలు, కోడు; ~а стола́ బల్ల కోడు ◇ подставля́ть кому́-л. ~у *разг.* ఒకరిని బోల్తా కొట్టించు

но́жницы *мн.* కత్తెర

ножн||о́й: ~а́я ва́нна పాద స్నానం; ~а́я шве́йная маши́на తొక్కుడు కుట్టు మిషన్

но́жны *мн.* ఒర, కోశం; вкла́дывать меч в ~ కత్తి ఒరలో వేయు (పెట్టు); вынима́ть меч из но́жен కత్తిని ఒరనుంచి తీయు

ноздря́ *ж* ముక్కు రంధ్రం, నాసాపుటం

нокáут *м спорт.* నాకౌట్

ноль *м* సున్నా, శూన్యం

нóмер *м* 1. నంబరు; ~ телефóна టెలిఫోన్ నంబరు; поря́дковый ~ వరుస నంబరు 2. (*ярлык, планка*) టోకెన్ 3. (*размер*) సైజు; боти́нки сóрок пéрвого ~а నలభై ఒకటి సైజు బూట్లు 4. (*в гостинице*) రూమ్ నంబరు 5. (*газеты, журнала и т. п.*) సంచిక 6. (*часть концерта*) అంశం; эстрáдный ~ వినోదకార్యక్రమంలో అంశం 7. *перен. разг.* ఎత్తు, జిత్తు; вы́кинуть ~ ఎత్తు ఎత్తు, జిత్తు పన్ను; э́тот ~ не пройдёт [నీ] ఎత్తుగడ యిక్కడ పారదు, [నీ] పప్పులు యిక్కడ ఉడకవు

номерóк *м см.* нóмер 2

номинáльно *нареч.* నామకార్థంగా, 'పేరుకి, నామ మాత్రంగా

номинáльный నామ్‌కే వాస్తే

норá *ж* బొరియ, బిలం, కన్నం

нóрка I *ж уменьш. к* норá

нóрка II *ж* (*живóтное и мех*) మిన్క్

нóрм||а *ж* 1. ప్రమాణం, మాదిరి, నమూనా; ~ы междунарóдного прáва ప్రపంచ న్యాయశాస్త్ర ప్రమాణాలు; ~ы поведéния ప్రవర్తన ప్రమాణాలు (నమూనాలు); правовы́е ~ы న్యాయశాస్త్ర నియమ నిబంధనలు 2. (*установленный размер*) రేటు, కోటా; ~а вы́работки ఉత్పత్తి రేటు; ~а при́были *эк.* లాభం రేటు; дневнáя ~а (*рабóты*) పని దినపు రేటు, రోజువారీ పని కోటా; сверх ~ы రేటుకి పైగా, కోటాను మించి ◇ входи́ть в ~у మామూలుగా (సాధారణంగా) అగు, మామూలు పరిస్థితికి చేరుకొను

нормализáция *ж* సక్రమకరణ; ~ междунарóдных отношéний ప్రపంచ సంబంధాల సక్రమకరణ

нормализовáть *несов. и сов.* (*вн.*) సక్రమపరచు

нормáльно *нареч.* సాధారణంగా, మామూలుగా

нормáльн||ый 1. సాధారణ[మైన], మామూలు, నార్మల్; ~ая температýра నార్మల్ టెంపరేచరు; ~ые услóвия మామూలు పరిస్థితి 2. (*психически здорóвый*) స్వస్థచిత్తం గల

нормировáние *с* రేట్లు ఏర్పాటు చేయడం, రేషనింగ్

нормирóванный నియమితమైన; ~ рабóчий день నియమితమైన పని గంటలు (దినం)

нормировáть *несов. и сов.* (*вн.*) రేట్లు ఏర్పరచు; రేషన్ ఏర్పరచు (*продýкты*)

нóров *м разг.:* с ~ом పెంకి

норови́т||ь *несов. разг.* (*инф.*) ప్రయత్నించు, మొండి (పెంకి) పట్టు పట్టు; он ~ пройти́ пéрвым ముందు వెళ్లాలని మొండిపట్టు పట్టుతాడు

нос *м* 1. ముక్కు (*тж. клюв*); నాస, నాసిక; у негó кровь идёт и́з носу అతని ముక్కునుంచి నెత్తురు కారుతోంది 2. (*корабля́*) నాసాగ్రం, అగ్రభాగం ◇ води́ть когó-л. зá ~ *разг.* ఒకరిని వంచించు (మోసగించు); вы́хватили из-под сáмого ~а *разг.* చేతికి అందినట్లే అంది జారిపోయింది; говори́ть в ~ ముక్కు మాట మాట్లాడు; задирáть ~ *разг.* కళ్లు నెత్తికి ఎక్కు; не ви́деть дáльше своегó ~а *разг.* కూపస్థమండూకంలా ప్రవర్తించు; оставáться с ~ом *разг.* మోసపోవు, మోసగింపబడు; совáть [свой] ~ в чужи́е делá *разг.* ఇతరుల విషయాల్లో వేలుపెట్టు, అనవసర (ఇతరుల) విషయాల్లో కలుగజేసుకొను; зимá на ~ý *разг.* శీతాకాలం ముంచుకొస్తోంది

носáтый *разг.* దీర్ఘ ముక్కుగల

нóсик *м* 1. *уменьш.* к нос 1 2. (*чáйника и т.п.*) కొమ్ము

носи́лки *мн.* స్ట్రెచ్చర్, డోలి

носи́льщик *м* [రైల్వే] పోర్టరు

носи́тель *м* 1. *книжн.* వ్యక్తం చేసేవాడు; ~ идéй భావాలను వ్యక్తం చేసేవాడు; ~ языкá тéлугу తెలుగు మాతృ భాషగా కలిగినవాడు 2. *мед.* (*распространи́тель*) వాహకుడు, వ్యాప్తి చేసేవాడు; ~ инфéкции అంటువ్యాధి వ్యాప్తి చేసేవాడు

носи́ть *несов.* (*вн.*) 1. *см.* нести́ 2. (*надевáть*) తొడుగు, ధరించు; ~ очки́ కళ్లజోడు వాడు (పెట్టుకొను) 3. (*имéть при себé*) కలిగివుండు; ~ дéньги в кармáне జేబులో డబ్బు కలిగివుండు 4. (*характеризовáться*) కలిగివుండు; ~ следы́ чегó-л. ఏవైనా చిహ్నాలు కలిగివుండు ◇ ~ дли́нные вóлосы పొడుగాటి జుట్టు కలిగివుండు; ~ когó-л. на рукáх ఒకరిని అతిగా గౌరవించు

носи́ться *несов.* 1. *см.* нести́сь 1 2. *разг.* (*с тв.; придавáть большóе значéние*) ఆర్భాటం (రచ్చ) చేయు; ~ с мы́слью ఆలోచనకు పట్టుకొని వేళ్లాడు (వేళ్లాడుతూ ఉండు); онá нóсится со свои́м сы́ном ఆమె తన కొడుకు విషయంలో ఆర్భాటం చేస్తుంది 3.: э́та матéрия бýдет хорошó ~ ఈ గుడ్డ బాగా మన్నుతుంది

носки́ *мн.* (*ед.* носóк *м*) మేజోళ్లు

носов||óй 1.: ~áя пóлость నాసా వివరం 2. *лингв.* అనునాసిక; ~óй звук అనునాసిక శబ్దం

3. (*расположенный на носу судна, самолёта*) ముందరి; ~ая часть ముందరి భాగం

носóк *м* 1. మేజోడు 2. (*обуви*) (బూటు) ముందు భాగం ◇ на носкáх ముని వేళ్లమీద

носорóг *м* ఖడ్గ మృగం, రైనోసెరస్

нóт||а I *ж* 1. (*знак*) స్వర చిహ్నం 2. (*звук*) స్వరం 3.: ~ы *мн. муз.* స్వరపత్రం; игрáть по ~ам సంగీత స్వరపత్రం చూసి వాయించు; игрáть без нот స్వరపత్రం లేకుండా (చూడకుండా) వాయించు 4. (*тон речи*) ధోరణి; в егó гóлосе слы́шались ~ы неудовóльствия అతని కంఠస్వరంలో అసంతృప్తి ధ్వనించింది ◇ как по ~ам అవలీలగా, సాఫీగా, చక్కగా

нóта II *ж дип.* పత్రం, లేఖ; ~ протéста నిరసన పత్రం (లేఖ); обмéниваться ~ми పత్రాలు పరస్పరం మార్చుకొను

нотариáльн||ый: ~ый акт నోటరీ పత్రం; ~ая контóра నోటరీ కార్యాలయం

нотáриус *м* నోటరీ

нотáци||я *ж* చివాట్లు, ఉపన్యాసం; читáть комý-л. ~ю ఒకరిని చివాట్లు పెట్టు, ఒకరికి ఉపన్యాస మిచ్చు

нóтн||ый: ~ая бумáга సంగీత స్వరపు కాగితం; ~ое письмó సంగీత లిపి

ночевáть *несов. и сов.* రాత్రి గడుపు

ночёвк||а *ж* రాత్రి గడపడం; оставáться на ~у у когó-л. ఒకరి ఇంట (దగ్గర) రాత్రి గడుపు, ఒకరి ఇంట్లో రాత్రి గడుపు

ночлéг *м* 1. (*место*) రాత్రి బస, రాత్రికి బస చేయడం; плáта за ~ రాత్రి బసకు డబ్బు చెల్లింపు; искáть ~ రాత్రి బసకోసం వెతుకు 2. *см.* ночёвка

ночни́к *м* రాత్రి దీపం, నైట్ లాంపు

ночн||óй రాత్రి; ~óй пóезд రాత్రి రైలు; ~áя смéна రాత్రి షిఫ్టు; ~óе врéмя రాత్రి వేళ; живóтные, ведýщие ~óй óбраз жи́зни రాత్రిసంచర జంతువులు

ноч||ь *ж* రాత్రి; по ~áм రాత్రిళ్లు, రాత్రి పూటల్లో; глубóкой ~ью అర్ధరాత్రి వేళ; оставáться нá ~ь రాత్రికి ఉండిపోవు ◇ поля́рная ~ь ధృవ రాత్రి; бéлые ~и శ్వేత (తెల్ల) రాత్రులు; спокóйной ~и!, дóброй нóчи! గుడ్‌నైట్!

нóчью *нареч.* రాత్రివేళ, రాత్రిపూట, రాత్రి; вчерá ~ నిన్న రాత్రి; днём и ~ రాత్రింబగళ్లు

нóша *ж* బరువు, భారం ◇ своя́ ~ не тя́нет *посл.* కోరి మీద వేసుకున్న బరువు బరువులా కనిపించదు

нóшен||ый వాడిన; ~ая óбувь వాడిన పాదరక్షలు

нóющ||ий: ~ая боль సలిపే (సులిమేసే) నొప్పి

ноя́брь *м* నవంబరు

ноя́брьский నవంబరు; ~ день నవంబరు దినం

нрав *м* 1. (*характер*) స్వభావం, మనస్సు, ప్రవృత్తి; у негó весёлый ~ అతను ఉత్సాహవంతుడు (ఉత్సాహ పరుడు) 2.: ~ы *мн.* (*обычаи, уклад жизни*) ఆచారవ్యవహారాలు ◇ э́то емý не по ~у ఇది అతనికి ఇష్టంలేదు

нрáвит||ься, понрáвиться (*дт.*): э́то мне ~ся ఇది నాకు ఇష్టం, ఇది బాగుంది; э́то мне не ~ся ఇది నాకు ఇష్టంలేదు; రుచించలేదు (*на вкус*); вам э́то ~ся? ఇది మీకు బాగుందా?

нравоучéние *с* మందలింపు, ధర్మోపన్యాసం; читáть ~ комý-л. ఒకరిని మందలించు, ఒకరికి ధర్మోపన్యాస మిచ్చు

нравоучи́тельный ధర్మోపన్యాసపూర్వకమైన; ~ тон ధర్మోపన్యాసపూర్వక స్వరం

нрáвственность *ж* 1. (*нормы поведения*) నీతి, నైతిక సూత్రాలు 2. (*моральные качества*) నైతిక గుణగణాలు (ధర్మాధర్మాలు)

нрáвственны||й 1. నైతిక; ~е нóрмы నైతిక ప్రమాణాలు 2. (*соблюдающий требования морали или соответствующий им*) నీతివంతమైన, నీతిబద్ధమైన; ~й постýпок నీతిబద్ధమైన ప్రవర్తన

ну I *межд. разг.* 1. (*выражает побуждение*) ఊఁ; ну, начинáйте! ఊఁ, మొదలెట్టండి!; ну, скорéй! ఊఁ, త్వరత్వరగా!; ну-ну, не плачь! లేదు, లేదు; ఏడవకు! 2. (*выражает удивление, негодование и т. п.*) అయితే; ну, а как же я? అయితే నా సంగతి ఏమిటి?; ну и погóда! బలే వాతావరణం కదూ!; ну как? ఎలా వుంది?, ఏమిటి సంగతి?

ну II *частица* 1. *вопр.:* да ну? నిజమేనా? 2. *усил.:* ну, конéчно! ఔను, అంతేమరి!, ఔను, తప్పని సరిగా!; ну, лáдно సరేలెండి 3. *разг.* (*начал, стал*) ప్రారంభించు; он ну кричáть అతడు అరవడం ప్రారంభించాడు

нýдн||ый విసుగుగొల్పే; విసుగు కలిగించే; ~ый человéк ఆముదపు జిడ్డు; ~ая рабóта విసుగుగొల్పే (విసుగు కలిగించే పని)

нужд||á *ж* 1. లేమిడి, దారిద్ర్యం; жить в ~é లేమిడిలో (దారిద్ర్యంలో) బతుకు; терпéть ~ý లేమిడి అనుభవించు 2. (*потребность*) అవసరం, ఆవశ్యకం; испы́тывать ~ý в чём-л. ఏదైనా అవసరం ఉండు;

он испы́тывает ~у́ в де́ньгах అతనికి డబ్బు అవసరం; без ~ы́ అవసరం లేకుండా; в слу́чае ~ы́ అవసరమైతే; нет ~ы́ అవసరం లేదు, అనవసరం ◇ ~ы́ нет పోనీలే, పర్వాలేదు లెండి

нужда́ться *несов.* 1. (*жить в бедности*) లేమిడిలో (పేదరికంలో) బతుకు 2. (в *пр.; испытывать потребность*) అవసరం

ну́жно *безл. в знач. сказ.:* мне ~ идти́ నేను వెళ్లాలి, నేను వెళ్లాల్సి వుంది; э́то ~ сде́лать దాన్ని చేయాలి; что вам ~? మీకేం కావాలి?; что тебе́ здесь ~? ఇక్కడ నీకేమి పని?; мне ничего́ не ~ నాకు ఏమీ అక్కర లేదు; не ~ расстра́иваться దిగులుపడనక్కరలేదు, దిగులుపడవలసిన అవసరం లేదు

ну́жны||й కావలసిన, అవసరం, అవసరమైన, э́то ~ая кни́га అది అవసరమైన (కావలసిన) పుస్తకం; сон ~ен для здоро́вья ఆరోగ్యానికి నిద్ర అవసరం; счита́ть что́-л. ~ым దేనినైనా అవసరంగా పరిగణించు; э́то как раз то, что ~о కావలసినది సరిగ్గా అదే; э́та кни́га ей бу́дет нужна́ сего́дня ఈ పుస్తకం ఆమెకు ఈ రోజు కావాలి

нуль *м см.* ноль; де́сять гра́дусов ни́же нуля́ మైనస్ పది డిగ్రీలు, సున్నకి పది డిగ్రీలు తక్కువ

нумера́ция *ж* అంకెలు, నంబరు; ~ домо́в ఇళ్ల నంబర్లు; ~ страни́ц పేజీల నంబర్లు (అంకెలు)

нумерова́ть, пронумерова́ть (*вн.*) సంఖ్య (అంకెలు) వేయు; ~ страни́цы పుటల సంఖ్య వేయు

нутр||о́ *с разг.* ఒళ్లు; э́то ему́ не по ~у́ ఇది అతనికి నచ్చదు (ఇష్టం లేదు)

ны́не *нареч. уст. см.* ны́нче

ны́нешни||й *разг.* 1. (*э́того го́да*) ఈ ఏటి, ఈ సంవత్సరపు 2. (*теперешний, современный*) ప్రస్తుత, ఈ రోజు, ఈ నాటి; в ~е времена́ ప్రస్తుత కాలంలో, ఈ రోజుల్లో, ఈనాడు

ны́нче *нареч. разг.* 1. (*теперь*) ప్రస్తుతం 2. *уст.* (*сего́дня*) ఈ వేళ

нырну́ть *сов. см.* ныря́ть

ныря́ть, нырну́ть నీటిలో దూకు, మునుగు

ны́тик *м разг.* నసపెట్టేవాడు, నసగాడు

ныть *несов.* 1. నులి, నొప్పు; зуб но́ет పన్ను నొప్పుతోంది; у него́ но́ет ру́ка́ అతని చెయ్యి నొప్పుతోంది 2. *разг.* (*жа́ловаться*) నసుగు

нюа́нс *м* వైవిధ్యం, వ్యత్యాసం, భేదం

нюх *м разг.* పసిపట్టగల శక్తి

нюха́тельный: ~ таба́к ముక్కు పొడి, నస్యం

ню́хать, поню́хать (*вн.*) మూ (వాసన) చూచు, పసిగట్టు, మూర్కొను, ఆఘ్రాణించు

ня́нчить *несов.* (*вн.*) పసిబిడ్డను చూచు, పాలదాదిగ వ్యవహరించు, (కి) ఆయాగా ఉండు

ня́нчиться *несов.* (*с тв.*) 1. పసిబిడ్డను చూచు 2. *перен. разг.* (గురించి) ఎక్కువగా శ్రద్ధ తీసుకొను

ня́ня *ж* 1. (*уха живающая за детьми*) దాది, ఆయా 2. (*в больнице*) పనిమనిషి, ఆయా

О

о I, об, обо *предлог* 1. (*пр.; относительно*) గురించి, గురించిన, పై (*послелоги*); воспомина́ния о де́тстве చిన్నతనాన్ని గురించిన స్మృతులు, బాల్య స్మృతులు; кни́га о жи́вописи వర్ణచిత్ర కళపై (కళను గురించిన) పుస్తకం; ле́кция о междунаро́дном положе́нии అంతర్జాతీయ పరిస్థితి పై (గురించి) ఉపన్యాసం; беспоко́иться о чём-л. దేనినైనా గురించి దిగులుపడు; ду́мать о чём-л. దేనినైనా గురించి ఆలోచించు 2. (*вн.; при обозначении соприкосновения, столкновения*) కి, ను; опира́ться рука́ми о стол చేతులతో టేబుల్‌మీద ఆనుకొను, టేబుల్ పైన చేతులు ఆన్చు; споткну́ться о ка́мень రాయి తగులు; он уда́рился о сте́ну గోడను ఢీకొన్నాడు, గోడకి కొట్టుకున్నాడు 3. (*вн.; в наречных сочет.*): бо́к о́ бок పక్క పక్కన; идти́ рука́ о́б руку చెట్టపట్టాలేసుకొని వెళ్లు 4. (*пр.; при обозначении числа составляющих частей*) *уст.* గల *или не переводится:* дом о трёх о́кнах మూడు కిటికీలు [గల] ఇల్లు

о II *межд.* 1. (*при обращении*) *передаётся звательным падежом:* о! брат! తమ్ముడా! 2. (*при выражении удивления*) ఓహో, ఆహా 3. (*при выражении чувства боли, отчаяния*) అమ్మ, అబ్బ, అయ్యో

оа́зис *м* ఒయాసిస్, ఎడారిలో నీటి చెలమ

об *предлог см.* о I

о́ба *числ. м и с;* о́бе *ж:* мы ~ మేము ఇద్దరం; о́бе страны́ ఉభయ దేశాలు; с обе́их сторо́н ఇరు పక్కలనుండి; обе́ими рука́ми రెండు చేతులతో

обагри́ть(ся) *сов. см.* обагря́ть(ся)

обагря́ть, обагри́ть *высок.:* ~ кро́вью రక్త

పంకిలం చేయు; ~ ру́ки кро́вью (в крови́) హత్యా పాతకానికి పాల్పడు

обагря́ться, обагри́ться *высок.* 1. (*окрашиваться в красный цвет*) రక్తపంకిలమగు 2. (*заливаться кровью*) రక్తప్లావితమగు

обанкро́титься *сов.* దివాలా తీయు

обая́ние *с* ఆకర్షణీయత, సాధుస్వభావం, మనోహరత, సమ్మోహక శక్తి

обая́тельность *ж см.* обая́ние

обая́тельный రమణీయమైన, ఆకర్షణీయమైన, సమ్మోహనమైన

обва́л *м:* го́рный ~ శిలాపాతం; сне́жный ~ హిమపాతం

обва́ливаться, обвали́ться కూలిపోవు (*обрушиваться, падать*); ఊడిపోవు (*осыпаться*)

обвали́ться *сов. см.* обва́ливаться

обва́ривать, обвари́ть (*вн.*) 1. (*обдавать кипятком*) కాగిన నీళ్లు పోయు, సలసల మరిగే నీళ్లు పోయు 2. (*обжигать*) [సలసల మరిగే నీళ్లతో] కాల్చు

обва́риваться, обвари́ться [ఒళ్లు] కాల్చుకొను

обвари́ть(ся) *сов. см.* обва́ривать(ся)

обвева́ть *несов.* (*вн.*) (గాలి) మెల్లగా వీచు

обве́сить I, II *сов. см.* обве́шивать I, II

обвести́ *сов. см.* обводи́ть

обве́тренный [చలి]గాలికి పగిలిన

обве́триваться, обве́триться [చలి]గాలికి పగిలి పోవు

обве́триться *сов. см.* обве́триваться

обветша́лый క్షీణించిన, శిథిలమైన, జీర్ణమైన

обветша́ть *сов. см.* ветша́ть

обве́шать *сов. см.* обве́шивать I

обве́шивать I, обве́сить, обве́шать (*вн. тв.; увешивать*) ఎక్కువగా (అంతటా) వేలాడదీయు, వేలాడవేయు; ~ побрякýшками చౌకబారు నగలు ఎక్కువగా దిగవేయు (దిగవేసుకొను)

обве́шивать II, обве́сить (*вн.; недовешивать*) తప్పు తూకం వేయు, తూకంలో కిలాడీ చేయు

обвива́ть, обви́ть (*вн.*) 1. (*тв.; обёртывать*) చుట్టు, చుట్టబెట్టు, పెనవేయు, ముడివేయు 2. (*о растениях*) (దేని[తో]నైనా) పెనవేసుకొను 3. (*обнимать*) కౌగలించుకొను, ఒకరి చుట్టూ చేతులు పెనవేయు; обви́ть шéю рука́ми మెడచుట్టూ చేతులు వేయు

обвине́ние *с* (*действие*) ఆరోపణ, ఆక్షేపణ, అభియోగం, అభాండం; నిందారోపణలు *мн.;* броса́ть ~ అభియోగం (అపరాధం, నింద) మోపు, అభాండం వేయు 2. *юр.* అభియోగం 3. *юр.* (*обвиняющая сторона*) వాది (అభియోగం చేసే) పక్షం

обвини́тель *м* ప్రాసిక్యూటర్, అభియోగం చేసేవాడు; обще́ственный ~ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్

обвини́тельн||ый: ~ый пригово́р నేరస్థుడన్న తీర్పు; ~ое заключе́ние అభ్యారోపణ పత్రం; ~ая речь ప్రాసిక్యూటర్ అభ్యారోపణ

обвини́ть *сов. см.* обвиня́ть

обвиня́емый *м* నిందితుడు, ముద్దాయి, ప్రతివాది; ~ в уби́йстве హత్యానేరం మోపబడిన

обвиня́ть, обвини́ть (*вн.* в *пр.*) 1. (పై) ఆరోపణచేయు, నిందారోపణలు చేయు, నిందలు వేయు, ఆరోపించు 2. *юр.* అభియోగం చేయు, నేరం మోపు

обвиса́ть, обви́снуть వదులైపోవు, వేళ్లాడిపోవు

обви́снуть *сов. см.* обвиса́ть

обви́ть *сов. см.* обвива́ть

обводи́ть, обвести́ (*вн.*) 1. చుట్టూ తిప్పు; ~ кого́-л. вокру́г до́ма ఒకరిని ఇంటిచుట్టూ తీసుకెళ్లు (తిప్పు) 2. (*по намеченному контуру*) రేఖ గీయు ◇ ~ взгля́дом చుట్టూరా చూచు, చుట్టూ కలయ చూచు

обводне́ние *с* నీటి పారుదల (పారుదల సౌకర్యం కల్పించడం)

обводни́ть *сов. см.* обводня́ть

обво́дный: ~ кана́л సైడు కాల్వ

обводня́ть, обводни́ть (*вн.*) (కి) నీటి పారుదల సౌకర్యం కల్పించు

обвола́кивать, обволо́чь (*вн.*) ఆవరించు, కప్పు కమ్ము; ~ тума́ном పొగమంచు ఆవరించు (కప్పు); ту́чи обволокли́ не́бо మేఘాలు ఆకాశాన్ని కమ్మేశాయి

обволо́чь *сов. см.* обвола́кивать

обворова́ть *сов. см.* обворо́вывать

обворо́вывать, обворова́ть *разг.* (*вн.*) దొంగిలించు, అపహరించు, దోచుకొను

обворожи́тельн||ый మోహింప (పరవశింప, సమ్మోహితం) జేసే, ఆకర్షణీయమైన; ~ый челове́к ఆకర్షణీయమైన మనిషి; ~ая улы́бка మోహింప (సమ్మోహితం) చేసే నవ్వు, ఆకర్షణీయమైన నవ్వు

обворожи́ть *сов.* (*вн.*) ఆకర్షించు, మోహింపజేయు, విమోహితమొనర్చు, పారవశ్యం కలిగించు

обвяза́ть(ся) *сов. см.* обвя́зывать(ся)

обвя́зывать, обвяза́ть (*вн.*) చుట్టుకొను, కట్టుకొను, చుట్టివేయు, కట్టివేయు; ~ верёвкой తాడు

చుట్టివేయు (కట్టివేయు); ~ гóлову платкóм రుమాలును తలకు కట్టుకొను (చుట్టుకొను)

обвя́зываться, обвяза́ться (*тв.*) కట్టుకొను, బిగించుకొను; ~ верёвкой నడుము చుట్టూ తాడు బిగించుకొను

обгла́дывать, обглода́ть (*вн.*) [కొంచెం కొంచెం] కొరికి తిను (తినివేయు); ~ кость ఎముకను కొరికి తిను

обглода́ть *сов. см.* обгла́дывать

обгóн *м* దాటిపోవడం

обгоня́ть, обогна́ть (*вн.*) దాటి వెళ్ళు (పోవు), అధిగమించు

обгора́ть, обгоре́ть *разг.* 1. (*получать ожоги*) కాగు, మాడు, కాలిపోవు 2. (*на солнце*) ఎండ[లో] కాగు

обгоре́лый 1. కాగిన, మాడిన 2. *разг.* (*на солнце*) ఎండ[లో]కాగిన

обгоре́ть *сов. см.* обгора́ть

обгрыза́ть, обгры́зть (*вн.*) కొరికి తిను

обгры́зть *сов. см.* обгрыза́ть

обдава́ть, обда́ть 1. (*вн. тв.; обливать*) పోయు, చల్లు; ~ гря́зью (పైన) బురద చల్లు; ~ кипяткóм కాగిన నీళ్ళు పోయు 2. *безл. перен.*: егó óбдало тёплым вóздухом అతనికి వేడిగాడ్పు తగిలింది; егó óбдало хóлодом అతనికి చలివేసింది

обда́ть *сов. см.* обдава́ть

обдели́ть *сов. см.* обделя́ть

обделя́ть, обдели́ть (*вн.*) ఒకరి వంతు ఇవ్వకుండా వుండు, అన్యాయంగా పంచు

обдира́ть, ободра́ть (*вн.*) 1. ఒలుచు, ఊడదీయు 2. *разг.* (*сдирать кожу*) ఒలుచు 3. *перен. разг.* దోచుకొను

обдира́ться, ободра́ться ఊడు, ఊడిపోవు

обдува́‖ть, обду́ть (*вн.*) [గాలి] వీచు, తగులు; ве́тер ~ет со всех сторóн చుట్టూ గాలి వీస్తూంది

обду́манно *нареч.* ఉద్దేశపూర్వకంగా, తాపీగా ఆలోచించిన మీదట

обду́манный ఉద్దేశపూర్వకమైన, నిదానంగా ఆలోచించిన; ~ план నిదానంగా ఆలోచించిన పథకం

обду́мать *сов. см.* обду́мывать

обду́м‖ывать, обду́мать (*вн.*) ఆలోచించు, యోచించు, పరిగణించు; э́тот вопрóс на́до ~ать ఈ విషయం ఆలోచించాలి; ~айте своё реше́ние మీ నిర్ణయాన్ని బాగా ఆలోచించండి (పరిగణించండి)

обду́ть *сов. см.* обдува́ть

óбе *числ. ж см.* óба

обе́гать *сов. см.* обега́ть I

обега́ть I, обе́гать చుట్టపెట్టు, తిరిగేయు; обе́гать все магази́ны షాపులన్నీ చుట్టపెట్టు, తిరిగేయు

обега́ть II, обежа́ть 1. (*бегом обойти вокруг чего-л.*) చుట్టూపరుగెత్తు 2. (*побежать в обход чего-л.*) దాటి పరుగెత్తు

обе́д *м* 1. భోజనం చేయడం; устра́ивать ~ в честь когó-л. ఒకరి గౌరవార్థం విందు చేయు 2. (*пища*) మధ్యాహ్న భోజనం 3. *разг.* (*время*) భోజనపు వేళ; перед ~ом, до ~а (*перед полуднем*) ఉదయం[పూట]; пóсле ~а (*после полудня*) మధ్యాహ్నం; за ~ом భోజన సమయంలో

обе́дать, пообе́дать మధ్యాహ్న భోజనం చేయు

обе́денн‖ый భోజన; ~ый переры́в భోజన విరామం; ~ый стол భోజనం (మీల్సు) టేబుల్; ~ое вре́мя పగటి భోజనపు వేళ

обедне́вший బీదయైన, పేదయైన, బీదవాడైన

обедне́ние *с* పేదపడడం, బీదవాడవడం

обедне́ть *сов. см.* бедне́ть

обежа́ть *сов. см.* обега́ть II

обезбóливание *с* మైకం కలిగించడం, మొద్దువార జేయడం; ~ рóдов ప్రసూతి నొప్పుల నివారణ

обезбóливать, обезбóлить (*вн.*) మైకం కలిగించు, మొద్దువార జేయు; ~ рóды ప్రసవ బాధలేకుండా చేయు

обезбóливающ‖ий మత్తు; ~ий укóл మత్తు ఇంజెక్షన్; ~ее сре́дство మత్తు మందు

обезбóлить *сов. см.* обезбóливать

обезвре́дить *сов. см.* обезвре́живать

обезвре́живать, обезвре́дить (*вн.*) హానికలిగించకుండా (ప్రమాదరహితం) చేయు; ~ ми́ну మందుపాతరని ప్రమాదరహితం చేయు; ~ престу́пника నేరస్తుని నిరాయుధుని చేయు, నేరస్తుని చంపు

обезгла́вить *сов. см.* обезгла́вливать

обезгла́вливать, обезгла́вить (*вн.*) 1. శిరచ్ఛేదంచేయు, తల నరికి చంపు 2. *перен.* నాయకుడు లేకుండా చేయు

обездóленный దిక్కుమాలిన

обездóливать, обездóлить (*вн.*) దిక్కుమాలినవాడిగా చేయు

обездóлить *сов. см.* обездóливать

обеззара́живание *с* రోగ క్రిమినాశనం

обеззара́живать, обеззара́зить (*вн.*) రోగ క్రిములను నశింపజేయు, రోగ క్రిములు లేకుండేలా శుద్ధ పరచు, కాలుష్య రహితం చేయు

обеззара́зить *сов. см.* обеззара́живать

обезли́чивать, обезли́чить (*вн.*) **1.** (*лишать индивидуальности*) వ్యక్తి (వ్యష్టి) స్వభావాన్ని లేకుండా చేయు **2.** (*устраивать обезличку*) వ్యక్తిగత బాధ్యత లేకుండా చేయు; ~ руково́дство నాయకత్వ బాధ్యత లేకుండా చేయు

обезли́чить *сов. см.* обезли́чивать

обезли́чка *ж* సొంత (వ్యక్తి) బాధ్యత లేకుండడం, వ్యక్తి బాధ్యతా లోపం (లేకపోవడం), వ్యక్తినిష్ఠం కాని బాధ్యత

обезлю́деть *сов.* నిర్జనమగు

обезобра́живать, обезобра́зить (*вн.*) విరూపం (వికారం, వికృతం) చేయు

обезобра́зить *сов. см.* обезобра́живать

обезопа́сить *сов.* (*вн.*) సురక్షితంగా చేయు, ప్రమాదాన్ని (ముప్పు) నివారించు, ప్రమాద రహితం చేయు

обезору́живать, обезору́жить (*вн.*) *прям., перен.* నిరాయుధుని చేయు

обезору́жить *сов. см.* обезору́живать

обезу́меть *сов.* మతి పోగొట్టుకొను (కోల్పోవు), వివశుడగు; ~ от стра́ха భయ విహ్వలుడగు, భయంతో మతి పోగొట్టుకొను, భయంతో పిచ్చి ఎక్కు

обезья́на *ж* కోతి; человекообра́зная ~ వానరం

обели́ск *м* కూచి (సూచ్యాకార) స్తంభం, స్మారక చిహ్నం

обели́ть *сов. см.* обеля́ть

обеля́ть, обели́ть *разг.* (*вн.*) నిర్దోషి అని రుజువు చేయు, పునఃప్రతిష్ఠితం చేయు

оберега́ть *несов.* (*вн.*) సంరక్షించు, పరిరక్షించు (*от кого-л., чего-л.* — నుంచి)

оберега́ться *несов.* (от *рд.*) [చేయకుండా, జరగకుండా] పరిరక్షించుకొను, సంరక్షించుకొను; ~ от просту́ды జలుబు చేయకుండా సంరక్షించుకొను

оберну́ть(ся) *сов. см.* обёртывать(ся) *и* обора́чивать(ся)

обёртк||а *ж* రేపరు, అట్ట, కవరు; уче́бник в бе́лой ~е తెల్ల కవరులో (అట్టలో) పాఠ్యగ్రంథం

обёрточн||ый ప్యాకింగు, ముతక; ~ая бума́га ముతక (ప్యాకింగు) కాగితం

обёртывать, оберну́ть (*вн.*) **1.** చుట్ట చుట్టుకొను; ~ ко́су вокру́г головы́ జడ చుట్టచుట్టుకొను **2.** (*завёртывать*) చుట్టబెట్టు; ~ кни́гу бума́гой (в бума́гу) పుస్తకం పేపరులో చుట్టబెట్టు **3.** (*повёртывать*) తిప్పు; ~ лицо́ ముఖం తిప్పు **4.** *перен.* మార్చుకొను; ~ всё в свою по́льзу అన్నిటినీ తన లాభానికి మార్చుకొను ◇ оберну́ть кого́-л. вокру́г па́льца ఒకరిని తన వేళ్ల చుట్టూ తిప్పు

обёртываться, оберну́ться **1.** (*повёртываться*) ఎదురుతిరుగు **2.** *перен. разг.* అగు, తయారగు, పరిణమించు; э́то зави́сит от того́, как оберне́тся де́ло సంగతి ఎలా తయారవుతుందన్న దాని మీద ఆధారపడుతుంది, పరిణామాలు ఎలా వుంటాయన్న దాని మీద అది ఆధారపడుతుంది **3.** *фольк.* (*тв.*, в *вн.; превращаться*) అవతారం (రూపాంతరం) పొందు, అవతరించు **4.** *разг.* (*справляться*) సర్దుకొను, సర్దుబాటు చేసుకొను

обескро́вить *сов. см.* обескро́вливать

обескро́вливать, обескро́вить (*вн.; ослаблять*) బలహీనపరచు

обескура́живать, обескура́жить (*вн.*) నిరుత్సాహపరచు, కంగారు పెట్టు

обескура́жить *сов. см.* обескура́живать

обеспе́чение *с* **1.** (*снабжение*) సరఫరా చేయడం, ఇవ్వడం, పెట్టడం, సమకూర్చడం; ~ промы́шленности углём పరిశ్రమలకు బొగ్గు సమకూర్చడం (సరఫరా చేయడం) **2.** (*гарантирование*) కట్టుదిట్టం చేయడం; ~ про́чного ми́ра శాంతి స్థిరంగా ఉండేలా చూసుకోవడం, శాంతిని కట్టుదిట్టం చేయడం, శాంతిని సుస్థిరం చేసుకోవడం **3.** (*средства к жизни*) [జీవన] భృతి, జీవనాధారాలు **4.** (*гарантия*) హామీ ◇ социа́льное ~ సాంఘిక భృతి

обеспе́ченность *ж* **1.** సమకూర్చడం; ~ заво́да то́пливом ఫ్యాక్టరీకి ఇంధనాన్ని సమకూర్చుట **2.** (*достаток*) కావలసినంత సంపాదన

обеспе́ченный **1.** (*снабжённый чем-л.*) సమకూర్చుకున్న **2.** (*безбедный*) సంపన్న

обеспе́чивать, обеспе́чить (*вн.*) **1.** (*материально*) సంపాదించు; он хорошо́ обеспе́чен అతను బాగా సంపాదిస్తాడు; он не в состоя́нии обеспе́чить свою́ семью́ అతను తన కుటుంబాన్ని పోషించలేడు **2.** (*тв.; снабжать*) సరఫరాచేయు, సమకూర్చు, పెట్టు; ~ сырьём ముడి పదార్థాలు సరఫరా చేయు, ముడి పదార్థాలు సమకూర్చిపెట్టు **3.** (*гарантировать*) సమకూర్చు, తెచ్చు; ~ выполне́ние пла́на పథకం నెరవేర్చడానికి అవకాశం కల్పించు; ~ разви́тие эконо́мики ఆర్థిక అభివృద్ధిని సుసాధ్యం చేయు; ~ полити́ческие

и экономи́ческие свобо́ды రాజకీయ, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యాలను అమల్లోకి తెచ్చు; ~ успе́х విజయాన్ని సమకూర్చు (తెచ్చిపెట్టు)

обеспе́чить *сов. см.* обеспе́чивать

обеспоко́енный దేనిని గురించి అయినా ఆందోళన పడుతున్న, చింతిస్తున్న, దిగులు పడుతున్న

обеспоко́ить *сов. уст.* (*вн.*) 1. (*вызывать чувство тревоги*) ఆందోళన (కలవర) పరచు 2. (*нарушать чей-л. покой, доставлять хлопоты*) (కి) శ్రమ కలిగించు, (ని) ఇబ్బందిపెట్టు, (కి) ఇబ్బంది కలిగించు

обеспоко́иться *сов. уст.* (*тв.*) (గురించి) ఆందోళనపడు, దిగులుపడు, చింతించు

обесси́ленный అశక్తుడైన, నిర్వీర్యుడైన; ~ челове́к అశక్తుడు, నిర్వీర్యుడు

обесси́леть *сов.* అశక్తుడగు, నీరస (బలహీన, ఎత్తు) పడిపోవు, నిర్వీర్యుడిలా పడివుండు

обесси́ливать, обесси́лить (*вн.*) బలహీన (నీరస, నిర్వీర్య) పరచు

обесси́лить *сов. см.* обесси́ливать

обесслáвить *сов.* (*вн.*) అప్రతిష్ఠ పాలుజేయు, అపకీర్తి కలుగజేయు

обессме́ртить *сов.* (*вн.*) శాశ్వత కీర్తినొసగు, అమృతత్వమునిచ్చు, అమరమొనర్చు

обесцве́тит(ся) *сов. см.* обесцве́чивать(ся)

обесцве́чивание *с* వివర్ణం చేయడం, రంగు చెడగొట్టడం

обесцве́чивать, обесцве́тить (*вн.*) వివర్ణం చేయు

обесцве́чиваться, обесцве́титься వివర్ణమగు, రంగు పోగొట్టుకొను (కోల్పోవు)

обесце́нивать, обесце́нить (*вн.*) విలువ తగ్గించు

обесце́ниваться, обесце́ниться విలువ కోల్పోవు (పోగొట్టుకొను)

обесце́нить(ся) *сов. см.* обесце́нивать(ся)

обесче́стить *сов. см.* бесче́стить

обе́т *м высок.* ప్రతిన, ప్రతిజ్ఞ, దీక్ష; дава́ть ~ దీక్ష పుచ్చుకొను (పట్టు), ప్రతిన బూను, ప్రతిజ్ఞ చేయు

обетова́нн||ый *высок.*: земля́ ~ая కలుగనే గడ్డ, స్వర్గం, స్వర్గధామం

обеща́ние *с* వాగ్దానం; выполня́ть ~ వాగ్దానం అమలు చేయు, వాగ్దానం నెరవేర్చుకొను; дава́ть ~ వాగ్దానం చేయు

обеща́ть *несов. и сов.* (*сов. тж.* пообеща́ть; *вн. или инф.*) వాగ్దానాలు చేయు; торже́ственно ~ శపథం చేయు; ~ сде́лать చేస్తానని వాగ్దానం చేయు; ~ кому́-л. ఒకరికి వాగ్దానం చేయు

обжа́лование *с юр.* అప్పీలు

обжа́ловать *сов. юр.* (*вн.*) (మీద) అప్పీలు (ఫిర్యాదు) చేయు

обже́чь(ся) *сов. см.* обжига́ть(ся)

о́бжиг *м тех.* కాల్చడం, బట్టీలో కాల్చి గ్లేజు వెయ్యడం

обжига́ние *с см.* о́бжиг

обжига́ть, обже́чь *в разн. знач.* (*вн.*) కాల్చు

обжига́ться, обже́чься 1. ((*получать ожог*) కాల్చుకొను (*чем-л.* — తో) 2. *перен. разг.* (на *пр.*; *терпеть неудачу*) విఫలమగు, అపజయం పొందు, ఏదైనా ప్రయత్నంతో చేతులు కాల్చుకొను ◇ обжёгшись на молоке́, бу́дешь дуть и на́ воду *посл.* చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకొను

обжо́ра *м и ж разг.* తిండిపోతు

обжо́рство *с разг.* చెడతినడం, తిండిపోతుతనం

обзавести́сь *сов. см.* обзаводи́ться

обзаводи́ться, обзавести́сь *разг.* (*тв.*) తన కొరకు తాను సంపాదించుకొను; ~ семьёй సొంత సంసారం మొదలుపెట్టు; ~ соба́кой కుక్కను సంపాదించుకొను; ~ хозя́йством తన జీవితానికి అవసరమైన వస్తువులు సమకూర్చుకొను

обзо́р *м* 1. (*действие*) సమీక్షించడం 2. (*сжатое сообщение*) సమీక్ష; междунаро́дный ~ అంతర్జాతీయ పరిస్థితి సమీక్ష

обзыва́ть, обозва́ть *разг.* (*вн. тв.*) దూషించు, తిట్టు

обива́ть, оби́ть (*вн.*) 1. (*ударами отряхивать, заставлять отпасть*) [కాలు] జాడించు 2. (*тв.*; *покрывать*) (తో) అమర్చు, అంచువేయు; ~ желе́зом ఇనుప రేకు అమర్చు (అంచువేయు)

оби́вка *ж* 1. (*действие*) అమర్చడం, అంచువేయడం 2. (*материал*) కవరు గుడ్డ

оби́д||а *ж* 1. అవమానం; наноси́ть ~у కోపం కలిగించు (పుట్టించు) 2. (*чувство горечи, досады*) కోపం, అక్కసు, కక్ష; затаи́ть ~у అక్కసు (కక్ష) పెట్టుకొను; он на меня́ в ~е అతనికి నామీద కోపం (కక్ష) వుంది, అతనికి నేనంటే అక్కసు వుంది ◇ проглоти́ть ~у అవమానం దిగమింగు; не дать себя́ в ~у తనను తాను రక్షించుకోకలిగి వుండు

оби́деть(ся) *сов. см.* обижа́ть(ся)

оби́дно *безл. в знач. сказ.* విచారకరం, శోచనీయం;

~, что э́то произошло́ అలా జరగడం విచారకరం (శోచనీయం); мне ~, что... నాకు తలవంపులుగా (చిన్నతనంగా) వుంది

оби́дный 1. (*причиняющий обиду*) అవమానకరమైన, చిన్నచూపు చూసేదిగా 2. *разг.* (*досадный*) శోచనీయమైన

оби́дчивость *ж* ముంగోపం

оби́дчивый ముంగోపంగల; ~ челове́к ముంగోపి

оби́дчик *м* కోపం కలిగించేవాడు, నొప్పించేవాడు, అవమానించేవాడు

обижа́ть, оби́деть (*вн.*) 1. (*наносить обиду*) నొప్పించు, కోపం కలిగించు, చిన్నపుచ్చు 2. *разг.* (*тв.; обделять*) (లో) తక్కువ వాటా (వంతు) ఇచ్చు; приро́да не оби́дела его́ тала́нтом ప్రకృతి అతనికి విశేషమైన ప్రతిభని ప్రసాదించింది

обижа́ться, оби́деться చిన్నపుచ్చుకొను, కోపం తెచ్చుకొను, కోపగించు; ~ на кого́-л. за что́-л. ఒకరి మీద దేనికైనా కోపగించు (కోపం తెచ్చుకొను)

оби́женно *нареч.* కోపంగా

оби́женный 1. (*обидевшийся*) కోపం వున్న; он оби́жен на отца́ అతనికి తండ్రిమీద కోపం వుంది 2. (*выражающий обиду*) కుపిత, కోప; ~ тон కుపిత (కోప) స్వరం; у него́ был ~ вид చిన్నబుచ్చుకున్నట్లు కనిపించాడు, అతను ముఖం గంటు పెట్టుకున్నాడు, అతడు తలవంపులైనట్లు ముఖం పెట్టాడు

оби́лие *с* 1. (*большое количество*) బోలెడు, సమృద్ధి 2. (*достаток*) సంపన్నత, సంపద

оби́льно *нареч.* సమృద్ధిగా

оби́льный పెద్ద, సమృద్ధి అయిన, సుష్టైన, విరగకాసిన; ~ урожа́й విరగకాసిన (సమృద్ధిగా వున్న) పంట; ~ обе́д సుష్టైన భోజనం; ~ снег సమృద్ధిగా (కుప్పలుగా) పడిన మంచు

обиня́к *м:* без обиняко́в మొహమాటం లేకుండా

обира́ть, обобра́ть *разг.* (*вн.*) 1. (*собирать*) ఏరుకొను, పోగుచేయు 2. (*грабить*) దోచుకొను

обита́емый నివసిత; ~ о́стров మానవ నివసితద్వీపం

обита́тель *м* నివాసి, వాసి

обита́||ть *несов. книжн.* నివసించు, ఉండు, కాపురముండు; где вы ~ете? మీ ఇల్లు ఎక్కడ ఉంది, మీరు కాపురముండేది ఎక్కడ

оби́тель *ж книжн.* 1. *уст.* (*жилище*) చోటు, నివాసస్థలం 2. (*монастырь*) ఆశ్రమం, మఠం

оби́ть *сов. см.* обива́ть

обихо́д *м* 1. (*повседневный уклад*) ఆచారం, ఆచారవ్యవహారాలు 2. (*употребление в повседневной жизни*) నిత్యజీవితం, వాడుక; предме́ты дома́шнего ~а నిత్యజీవిత వస్తువులు, గృహోపకరణాలు; входи́ть в ~ (*о выражении*) వాడుకలోకి (ఉపయోగంలోకి) వచ్చు

обихо́дн||ый నిత్యజీవిత; ~ое выраже́ние వాడుకలో వున్న పదం; ~ые това́ры నిత్యజీవిత వస్తువులు

обка́рмливать, обкорми́ть (*вн.*) అతిగా (హెచ్చుగా) తినిపించు

обката́ть *сов. см.* обка́тывать

обка́тывать, обката́ть (*вн.*) 1. చదును చేయు; ~ доро́гу రోడ్డును చదును చేయు 2. *разг.* (в *пр.; обваливать*) అద్దు; ~ в муке́ పిండి అద్దు 3. *спец.* (*испытывать*): ~ маши́ну పరీక్షార్థం కారును నడిపించు

обкла́дывать, обложи́ть (*вн.*) 1. (*тв.; класть кругом*) చుట్టూ పెట్టు[కొను] 2. *безл.:* не́бо обложи́ло ту́чами మేఘాలు కమ్మేశాయి, ఆకాశాన మేఘం (మబ్బు) పట్టింది; язы́к обложи́ло నాలుక తెల్లగా వుంది 3. *воен.* (*окружать*) ముట్టడించు

обкла́дываться, обложи́ться (*тв.*) పెట్టుకొను; ~ горя́чими гре́лками ఒళ్లంతా హాట్ వాటర్ బాగులు పెట్టుకొను; обложи́ться кни́гами పుస్తకాలు చుట్టూ పేర్చుకొను

обкле́ивать *несов. разг. см.* окле́ивать

обкле́ить *сов. разг. см.* окле́ивать

обко́м *м* (областно́й комите́т) జిల్లా కమిటీ

обкорми́ть *сов. см.* обка́рмливать

обкра́дывать, обокра́сть (*вн.*) దోచుకొను, దొంగిలించు, కొల్లగొట్టు

обла́в||а *ж* 1. (*охота*) వేట జంతువులను వేటగాండ్ర స్థావరానికి తోలడం 2. (*оцепление, окружение*) చుట్టుముట్టడం, (పోలీసు) దాడి; устра́ивать (производи́ть) ~у పోలీసులు దాడి చేయు

облага́ть, обложи́ть (*вн. тв.*) విధించు, వేయు; ~ нало́гом పన్ను విధించు; ~ штра́фом జరిమానా వేయు (విధించు)

облага́ться: ~ нало́гом పన్ను వేయబడు (విధింపబడు)

облагора́живать, облагоро́дить (*вн.*) 1. ఉన్నతమొనర్చు, ఘనతను చేకూర్చు, ఔన్నత్యం కలిగించు 2. (*улучшать породу, качество чего-л.*) మెరుగు చేయు (పరచు)

облагоро́дить *сов. см.* облагора́живать

облада́ние *с* కలిగివుండడం, స్వాధీనం, భుక్తం, సొంతంకావడం

облада́тель *м* గలవాడు, సొంతదారుడు

облада́ть *несов.* (*тв.*) కలుగు, కలిగివుండు; ~ пра́вом го́лоса హక్కు కలుగు (కలిగివుండు); ~ тала́нтом ప్రతిభ కలిగివుండు; ~ хоро́шим здоро́вьем మంచి ఆరోగ్యం కలిగివుండు

о́блако *с* 1. మబ్బు, మేఘం; дождевы́е облака́ వాన మబ్బులు, జలదాలు 2. *перен.* మేఘం; ~ пы́ли ధూళి మేఘం

обла́мывать, облома́ть, обломи́ть (*вн.*) విరుచు[కొను], విరగగొట్టు

обла́мываться, облома́ться, обломи́ться విరగకొట్టబడు, విరచబడు

обласка́ть *сов.* (*вн.*) అతి ఆదరణ చూపు

областно́й ప్రాంతీయ, జిల్లా; ~ центр ప్రాంతీయ కేంద్రం

о́бласт||ь *ж* 1. (*часть страны*) ప్రాంతం, భాగం 2. (*административно-территориальная единица*) ప్రాంతం, జిల్లా 3. *перен.* (*отрасль знаний, сфера деятельности*) రంగం; в ~и поли́тики రాజకీయ రంగంలో 4. *анат.* భాగం; в ~и се́рдца గుండెభాగంలో

облача́ть, облачи́ть (*вн.* в *вн.*) [దుస్తులు] వేయు

облачи́ть *сов. см.* облача́ть

о́блачность *ж* మబ్బుగా వుండడం, మోడం

о́блачный మబ్బుకమ్మిన (*о небе*); మబ్బుగా వున్న (*о дне*)

облега́||ть *несов.* (*об одежде*) ఒంటికి అతికినట్లు ఉండు; пла́тье пло́тно ~ет фигу́ру దుస్తు ఒంటికి అతికినట్లు ఉంది

облегча́ть, облегчи́ть (*вн.*) 1. (*уменьшать вес*) బరువు తగ్గించు 2. (*делать менее трудным*) సులువు (సులభం) చేయు; ~ труд పనిని సులభం చేయు; ~ путь సుగమమయ్యేందుకు తోడ్పడు 3. (*делать менее тяжким, улучшать*) సులభతరం చేయు; ~ жизнь జీవితాన్ని సులభతరం చేయు 4. (*смягчать*) తగ్గించు; ~ наказа́ние శిక్షను తగ్గించు

облегче́ние *с* 1. (*действие*) సులువు (సులభం) చేయడం 2. (*чувство успокоения*) ఉపశమనం, ఉపశాంతి; чу́вствовать ~ ఉపశాంతి (ఉపశమనం) పొందు (కలుగు)

облегчи́ть *сов. см.* облегча́ть

обледенева́ть, обледене́ть హిమంతో (మంచుతో) కప్పబడు

обледене́лый హిమంతో (మంచుతో) కప్పబడిన

обледене́ть *сов. см.* обледенева́ть

облеза́ть, обле́зть 1. (*лишаться волос, шерсти, перьев*) బోడి అగు, బోడియై (ఊడి, రాలి) పోవు 2. (*напр. о краске*) బెతుకులు బెతుకులుగా రాలిపోవు

обле́злый *разг.* 1. (*с вылезшими волосами, шерстью, перьями*) ఊడిపోయిన, బొచ్చు గల 2. పెచ్చులూడిన, బెతుకులూడిన (*облупившийся*); మాసిపోయిన (*полинявший*)

обле́зть *сов. см.* облеза́ть

облека́ть, обле́чь (*вн.*) 1. (*тв.; окружать*) కల్పించు; ~ что́-л. та́йной దేని చుట్టూ అయినా రహస్య వాతావరణం కల్పించు 2. (*тв.; наделять*) ఇచ్చు; ~ кого́-л. вла́стью ఒకరికి అధికారం ఇచ్చు; ~ кого́-л. полномо́чиями ఒకరికి అధికారాలు యిచ్చు ◇ ~ кого́-л. дове́рием ఒకరిలో విశ్వాసం ఉంచు

облени́ться *сов.* సోమరి (సోంబేరి) అగు, బద్ధకస్తుడగు

облепи́ть *сов. см.* облепля́ть

облеп||ля́ть, облепи́ть (*вн.*) 1. (*прилипать со всех сторон*) [చుట్టూ] అంటుకొను, తగిలివుండు 2. *разг.* (*тв.; приклеивать*) [అంతటా]అంటించు, అతికించు; ~ля́ть сте́ны объявле́ниями గోడలన్నిటిమీదా అడ్వర్టైజ్‌మెంట్లు అతికించు 3. *перен. разг.* (*окружать*) అంటిపెట్టుకొను; де́ти ~и́ли его́ పిల్లలు అతన్ని అంటిపెట్టుకొని వున్నారు

облет||а́ть I, облете́ть 1. (*вн.*, вокру́г *рд.*) చుట్టూ ఎగురు; ~а́ть вокру́г Москвы́ మాస్కో చుట్టూ ఎగురు; ~а́ть вокру́г Земли́ భూగోళం చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేయు, భూమిని చుట్టివేయు 2. (*вн.; пролетать стороной, минуя что-л.*) పక్కనించి వెళ్లు 3. *перен.* (*вн.; о слухах, новостях и т. п.*) అంతటా వ్యాపించిపోవు 4. (*осыпаться*) రాలిపోవు

облета́ть II *сов.* (*вн.; побывать*): ~ всю страну́ (విమానంమీద) దేశమంతటా పర్యటించు

облете́ть *сов. см.* облета́ть I

облече́ние *с* పెట్టుట, నిలుపుట

обле́чь *сов. см.* облека́ть

обливáние *с* నీటిని పోయడం (పోసుకోవడం), దిమ్మరించుకోవడం

обливáть, облúть (*вн.*) 1. (మీద, పై) పోయు, దిమ్మరించు; ~ холóдной водóй (పై, మీద) చన్నీళ్లు పోయు 2. (*пачкать*) (మీద) చిందించు, జల్లు; ~ кнúгу чернúлами పుస్తకంమీద సిరా చిందించు ◇ облúть когó-л. грязью ఒకరిపై బురద జల్లు, ఒకరిని దుమ్మెత్తిపోయు

обливáться, облúться: ~ водóй తనమీద నీళ్లు పోసుకొను; ~ слезáми కన్నీళ్లు కార్చు

облигáция *ж* బాండ్, రుణపత్రం; ~ государственного зáйма ప్రభుత్వ బాండ్ (రుణపత్రం)

облизáть *сов. см.* облúзывать

облизáться *сов. см.* облúзываться

облизнýть *сов. см.* облúзывать

облизнýться *сов. см.* облúзываться 1

облúзывать, облизáть, облизнýть (*вн.*) నాకు, నాకుకొను; ~ гýбы పెదవులు నాకుకొను (చీకుకొను)

облúзываться 1. *сов.* облизнýться పెదవులు నాకుకొను 2. *сов.* облизáться (*о животном*) నాకుకొను

óблик *м* 1. (*внешний вид*) రూపం, ఆకారం 2. (*характер, душевный склад*) వైఖరి; морáльный ~ నైతిక వైఖరి

облúть(ся) *сов. см.* обливáть(ся)

облицевáть *сов. см.* облицóвывать

облицóвка *ж* 1. (*действие*) పెంకులు అతికించుట 2. (*материал*) పింగాణీ పెంకులు

облицóвочн||ый: ~ый кирпúч అలంకారపు పెంకులు (ఇటుకలు); ~ая плúтка గ్లేజ్‌డ్ టైల్స్

облицóвывать, облицевáть (*вн., тв.*) అమర్చు, అతికించు

обличáть *несов.* (*вн.; сурово осуждать, разоблачать*) బయటపెట్టు, బయలుపరచు, బహిర్గతం చేయు

обличéние *с* (*разоблачение*) బయటపెట్టడం, బట్టబయలు చేయడం, బహిర్గతం చేయడం

обличúтель *м* నిందారోపకుడు

обличúтельн||ый నిందాపూర్వక; ~ая статья́ నిందాపూర్వక వ్యాసం

обложéние *с:* ~ налóгом పన్ను విధింపు

обложúть *сов. см.* обклáдывать *и* облагáть

обложúться *сов. см.* обклáдываться

облóжка *ж* అట్ట

облокáчиваться, облокотúться (на *вн.*, о *вн.*) (మీద) ఆనించు, ఆన్చు, మోపు; ~ о (на) стол టేబుల్‌మీద ఆనించు (మోపు)

облокотúться *сов. см.* облокáчиваться

обломáть(ся) *сов. см.* облáмывать(ся)

обломúть(ся) *сов. см.* облáмывать(ся)

облóмок *м* [పగిలిపోయిన] ముక్క, శకలం, పెంకు, తునక

облупúть *сов. см.* облýпливать *и* лупúть II

облупúться *сов. см.* лупúться

облýпливать, облупúть (*вн.*) ఒలుచు; ~ яйцó కోడిగుడ్డు పెంకు ఒలుచు

облучáть, облучúть (*вн.*) వికిరణీకరించు, కిరణ చికిత్స చేయు

облучéние *с* వికిరణం; радиоактúвное ~ రేడియో ధార్మిక వికిరణం

облучúть *сов. см.* облучáть

облысéть *сов. см.* лысéть

облюбовáть *сов.* (*вн.*) ఎంపిక చేయు

обмáзать(ся) *сов. см.* обмáзывать(ся)

обмáзывать, обмáзать (*вн. тв.*) 1. (*намазывать*) పూయు, వేయు 2. *разг.* (*пачкать*) మాపు, మురికి చేయు

обмáзываться, обмáзаться *разг.* (*пачкаться*) మాపుకొను, మురికి చేసుకొను

обмáкивать, обмакнýть (*вн. в вн.*) (లో) ముంచుకొను

обмакнýть *сов. см.* обмáкивать

обмáн *м* 1. మోసం, వంచన, కపటం, దగా; కుయుక్తి (*хитрость*); పితలాటకం (*мошенничество*) 2. (*заблуждение, ошибка*) భ్రమ, భ్రాంతి, మాయ; ~ зрéния దృష్టి భ్రమ; вводúть когó-л. в ~ ఒకరిని భ్రమింపజేయు

обмáнны||й దగాయైన, దొంగచాటు, మోసమైన; ~м путём దొంగచాటుగా

обмáнутый వంచితమైన, మోసంచేయబడిన; ~ человéк వంచితుడు

обманýть(ся) *сов. см.* обмáнывать(ся)

обмáнчивость *ж* భ్రాంతి, మాయ

обмáнчивый భ్రమతో (మాయతో) కూడిన, భ్రాంతి కలిగించే

обмáнщик *м* మోసగాడు, జిత్తులమారి, టక్కులాడు, దగాకోరు

обмáнывать, обманýть (*вн.*) మోసం చేయు,

మోసపుచ్చు, వంచించు, బోల్తా కొట్టించు, బురిడీ కొట్టించు, దగా చేయు, కొనుగోలుదార్లకి ఎగవేయు, నిమభ్య పరచు, మభ్యపెట్టు; ~ чьи́-л. наде́жды ఒకరి ఆశలను భంగపుచ్చు (భంగపరచు)

обма́нываться, обману́ться (в *пр.*) (విషయంలో) భ్రమపడు, ఆశాభంగం పొందు, పొరపాటుపడు; ~ в ко́м-л. ఒకరి విషయంలో భ్రమపడు; ~ в свои́х ожида́ниях ఆశాభంగం పొందు

обма́тывать, обмота́ть (*вн. тв.*, *вн.* вокру́г *рд.*) [చుట్టూ] కట్టుకొను, చుట్టుకొను

обма́тываться, обмота́ться (*тв.*) కట్టుకొను, చుట్టుకొను; она́ обмота́лась ша́рфом ఆమె మెడకు రుమాలు (స్కార్ఫ్) చుట్టుకుంది

обма́хивать, обмахну́ть (*вн.*) 1. (*тв.*) (తో) విసురు; ~ кого́-л. ве́ером ఒకరికి విసనకర్రతో విసురు 2. (*сметать, смахивать*) తుడుచు; [ధూళి] తుడిచి వేయు (*пыль и т. п.*)

обма́хиваться *несов.* (*тв.*) (తో) విసురుకొను; ~ ве́ером విసనకర్రతో విసురుకొను

обмахну́ть *сов. см.* обма́хивать

обмеле́ние *с* మెరక కావడం, లోతు తగ్గిపోవడం, మేట వేయడం

обмеле́ть *сов. см.* меле́ть

обме́н *м* మారకం, మార్పు, మార్పిడి, ఆదానప్రదానాలు; ~ мне́ниями పరస్పర సమాలోచనలు; ~ информа́цией సమాచారాల ఆదానప్రదానాలు; ~ чле́нских биле́тов సభ్యత్వ కార్డులు మార్చడం ◇ ~ веще́ств *физиол.* ఉపచయాపచయ క్రియ

обме́нивать, обменя́ть (*вн.*) (తో) మార్చు, మార్పిడి (మారకం) చేయు

обме́ниваться, обменя́ться (*тв.*) 1. (*обменивать друг у друга*) పరస్పరం మార్చుకొను; они́ обменя́лись кни́гами వాళ్ళు పుస్తకాలు పరస్పరం మార్చుకున్నారు 2. *перен.* మార్చు కొను; ~ взгля́дами అభిప్రాయాలను పరస్పరం తెలియజేసుకొను; ~ о́пытом అనుభవాల ఆదానప్రదానాలు చేసుకొను

обме́нный మారకపు; ~ курс మారకపు రేటు

обменя́ть(ся) *сов. см.* обме́нивать(ся)

обме́р *м* 1. (*измерение*) కొలుచుట, కొలత తెలుసుకోవడం 2. (*обман*) తప్పు (తక్కువ, దగా) కొలత

обме́ривать, обме́рить (*вн.*) 1. (*измерять*) కొలుచు, కొలత తెలుసుకొను 2. *разг.* (*обманывать*) తప్పుడు కొలత కొలుచు, కొలతలో దగా చేయు

обме́рить *сов. см.* обме́ривать

обмеря́ть *несов. см.* обме́ривать

обмести́ *сов. см.* обмета́ть I

обмета́ть I, обмести́ (*вн.*) 1. తుడుచు, తుడిచి వేయు; ~ стол టేబుల్ తుడుచు 2. (*пыль, сор*) తుడుచు, తుడిచివేయు

обмета́ть II *сов. см.* обмётывать

обмётывать, обмета́ть (*вн.*) 1. కుట్టు; ~ пе́тли కాజాలు కుట్టు 2. *безл. разг.:* у него́ обмета́ло гу́бы అతని పెదవులు పగిలాయి (పుళ్ళు పడ్డాయి)

обмола́чивать, обмолоти́ть (*вн.*) నూర్చు

обмо́лви||ться *сов. разг.* 1. (*ошибиться*) నోరు జారు 2. (*сказать вскользь*) ప్రసంగవశాత్తూ ప్రస్తావించు; он не ~лся об э́том ни сло́вом అతడు దీన్ని గురించి ఒక్క మాట కూడా చెప్పలేదు

обмо́лвка *ж* నోరుజారిన మాట (*необдуманно сказанное слово*); పొరపాటున అన్న మాట (*неверно сказанное слово*)

обмоло́т *м* నూర్పిడి, నూర్పు

обмолоти́ть *сов. см.* обмола́чивать

обмора́живать, обморо́зить (*вн.*): он обморо́зил себе́ ру́ки అతని చేతులు చలికి దెబ్బతిన్నాయి

обморо́зить *сов. см.* обмора́живать

о́бморок *м* మూర్ఛ, సొలింత, సొమ్మ; па́дать в ~ మూర్ఛపోవు, మూర్ఛిల్లు, స్పృహతప్పు, సొమ్మసిల్లి పడిపోవు

о́бморочн||ый సొమ్మసిల్లిన, మూర్ఛిల్లిన; ~ое состоя́ние సొమ్మసిల్లిన (మూర్ఛిల్లిన) స్థితి

обмота́ть(ся) *сов. см.* обма́тывать(ся)

обмо́тка *ж* 1. (*действие*) చుట్టుకొనడం 2. *эл.* తీగ చుట్టలు

обмундирова́ние *с* 1. (*действие*) యూనిఫారములు సమకూర్చడం 2. (*форменная одежда*) యూనిఫారమ్

обмундирова́ть *сов.* (*вн.*) (కి) యూనిఫారమ్‌లు సమకూర్చు

обмундирова́ться *сов.* యూనిఫారమ్ పొందు

обмыва́ние *с* కడగడం, కడుగుట, స్నానం చేయడం

обмыва́ть, обмы́ть (*вн.*) కడుగు, స్నానం చేయించు

обмыва́ться, обмы́ться కడుగుకొను, స్నానం చేయు

обмы́ть(ся) *сов. см.* обмыва́ть(ся)

обмяка́ть, обмя́кнуть 1. మెత్తబడు 2. *перен.* బలహీనమగు

обмя́кнуть *сов. см.* обмяка́ть

обнаглéть *сов. см.* наглéть

обнадёживать, обнадёжить (*вн.*) (కి) ఆశ పుట్టించు (కలిగించు)

обнадёживающий ఆశగొలిపే, ఆశావహమైన; ~ результáт ఆశావహమైన ఫలితాలు

обнадёжить *сов. см.* обнадёживать

обнажáть, обнажи́ть (*вн.*) 1. తీసివేయు, దిగంబరం (నగ్నం, దిస) చేయు; ~ гóлову టోపీని తీసివేయు; ~ грудь రొమ్మును నగ్నం (దిస) చేయు 2. *перен.* (*раскрывать*) బహిర్గతం చేయు, మరుగు తొలగించు, బహిరంగపరచు 3. *перен.* అరక్షితం చేయు; ~ фланг (*на фронте*) పార్శ్వాన్ని అరక్షితం చేయు ◇ ~ меч కత్తిని [ఒరనుండి] దూయు (తీయు, లాగు)

обнажáться, обнажи́ться 1. (*обнажать своё тело*) బట్టలు విప్పు (విప్పివేయు), నగ్నం(దిగంబరం) చేసుకొను 2. (*о деревьях*) ఆకులు రాల్చు, మోడు వారు 3. (*оказываться ничем не прикрытым*) బయటపడు; кóрни обнажи́лись వేళ్లు బయటపడ్డాయి 4. *перен.* (*становиться явным, раскрываться*) బయటపడు, బహిర్గతమగు, వెల్లడగు

обнажённ||ый 1. నగ్నమైన, దిగంబరమైన; ~ые рýки నగ్నమైన (దిస) చేతులు; с ~ой головóй టోపీ లేకుండా 2. (*лишённый листвы, хвои*) మోడువారిన 3. (*ничем не прикрытый*) [ఒరనుండి] దూసిన (తీసిన) (*о сабле и т. п.*); బయటపడిన (*о горных породах*); ~ые пласты́ угля́ బయటపడిన బొగ్గు పొరలు (చారలు) 4. *перен.* (*откровенный, явный*) బహిరంగ, ఉత్త, వట్టి, శుద్ధ 5. *перен.* (*незащищённый*) అరక్షితమైన; ~ый фланг అరక్షితమైన పార్శ్వం

обнажи́ть(ся) *сов. см.* обнажáть(ся)

обнарóдование *с* ప్రకటన [చేయడం], ప్రజలకు వెల్లడి చేయడం

обнарóдовать *сов.* (*вн.*) ప్రకటన (ప్రజలకు వెల్లడి) చేయు, ప్రకటించు; ~ укáз ఉత్తరువును (చట్టాన్ని) ప్రకటించు

обнарýжение *с* 1. (*делание видимым*) కనిపించడం 2. (*проявление какого-л. чувства*) వ్యక్తం చేయడం; ~ желáния కోరికను వ్యక్తం చేయడం; ~ неприя́зни అమిత్ర భావం (అయిష్టతను) వ్యక్తం చేయడం 3. (*отыскание*) కనుగొనడం; ~ клáда పాతును కనుగొనడం 4. (*раскрытие, установление*) బయటపెట్టడం, బయల్పరచడం

обнарýживать, обнарýжить (*вн.*) 1. (*делать видимым*) వెల్లడించు, వెల్లడి చేయు 2. (*выказывать*) ప్రదర్శించు, వెల్లడించు, బయల్పరచు, చూపించు; ~ свою́ радóсть తన ఆనందాన్ని బయల్పరచు (వెల్లడించు); ~ свою́ неприя́знь తన అయిష్టతను చూపించు (వ్యక్తం చేయు) 3. (*находить, отыскивать*) కనుగొను, తెలుసుకొను

обнарýжи||ваться, обнарýжиться 1. (*становиться ясным, видимым*) వెల్లడి అగు, తేటతెల్లంగా తెలిసిపోవు 2. (*проявляться, выказываться*) బయటపడు; у негó ~лась склóнность к мýзыке అతనిలో సంగీతంపట్ల అభిరుచి బయటపడింది 3. (*отыскиваться*) కనుగొనబడు 4. (*выясняться, устанавливаться*) వెల్లడి అగు, కనుగొనబడు; у негó ~лось воспалéние лёгких అతనికి న్యుమోనియా ఉన్నట్లు కనుగొనబడింది (వెల్లడైంది)

обнарýжить(ся) *сов. см.* обнарýживать(ся)

обнести́ *сов. см.* обноси́ть

обнимáть, обня́ть (*вн.; заключать в объятия*) కౌగలించు

обнимáться, обня́ться ఒకరినొకరు కౌగలించుకొను, పరస్పరం ఆలింగనం చేసుకొను

обни́мк||а *ж:* в ~у *разг.* ఒకరు మరొకరి భుజం మీద చేతులు వేసుకొని

обнищáлый బికారి (నిరుపేద, పేద) అయిన

обнищáние *с* బికారి (నిరుపేద) కావడం, దారిద్ర్యానికి దిగజారడం

обнищáть *сов. см.* нищáть

обнóва *ж разг. см.* обнóвка

обнови́ть(ся) *сов. см.* обновля́ть(ся)

обнóвка *ж разг.* కొత్త దుస్తు (బట్ట) (*одежда*); కొత్త చెప్పులు (బూట్లు) (*обувь*)

обновлéние *с* 1. (*восстановление первоначального вида*) పునరుద్ధరణ, పునరుద్ధరించడం, మరమ్మతు చేయడం 2. (*замена новым*) కొత్తదానితో భర్తీ చేయడం

обновля́ть, обнови́ть (*вн.*) 1. (*восстанавливать первоначальный вид*) పునరుద్ధరించు, మరమ్మతు చేయు, పునర్నిర్మించు 2. (*заменять новым*) కొత్తదానితో భర్తీ చేయు 3. *разг.* (*впервые употреблять*) మొదటి సారి వేసుకొను (ధరించు, వాడుకొను)

обновля́ться, обнови́ться 1. (*о жизни*) పునరుద్ధరింపబడు 2. (*становиться новым по составу*) కొత్తవాళ్లు చేరు; репертуáр теáтра обнови́лся కొత్త నాటకాలు ప్రదర్శింపబడ్డాయి

обноси́||ть, обнести́ (*вн.*) 1. (вокру́г *рд.*) [దేని చుట్టూనైనా] తీసుకవెళ్ళు 2. (*тв.; ограживать*): ~ть забо́ром కంచె వేయు; ~ть стено́й చుట్టూ గోడ పెట్టు 3. (*тв.; угощать*) (కి) ఇచ్చు, వడ్డించు, పెట్టు; всех ~ли сла́достями అందరికీ స్వీట్సు ఇచ్చు (వడ్డించు) 4. (*тв.; угощая, пропускать кого-л.*) వడ్డనలో కొందరిని వదిలేయు

обноси́ться *сов. разг.* 1. (*о человеке*) అన్ని దుస్తులూ పాతవైపోవు 2. (*об одежде*) చిరిగిపోవు

обно́ски *мн. разг.* చింపిరి దుస్తులు, చింకిపాతలు

обню́хать *сов. см.* обню́хивать

обню́хивать, обню́хать (*вн.*) వాసన (మూ) చూచు

обня́ть(ся) *сов. см.* обнима́ть(ся)

обо *см.* о I

обобра́ть *сов. см.* обира́ть

обобща́ть, обобщи́ть (*вн.*) సాధారణీకరించు, క్రోడీకరించు, సమీక్షించు; ~ вы́воды నిర్ధారణలు క్రోడీకరించు (సాధారణీకరించు)

обобще́ние *с* 1. (*действие*) సాధారణీకరణ 2. (*общий вывод*) సాధారణ నిర్ధారణ

обобществи́ть *сов. см.* обобществля́ть

обобществле́ние *с* సమష్టీకరణ, సమాజపరం (సమష్టిగా) చేయడం

обобществлённый సామాజికీకృత, సమష్టీకరింపబడిన

обобществля́ть, обобществи́ть (*вн.*) సమాజపరం (సామాజికీకరణం, సమష్టిగా) చేయు, సమష్టీకరించు

обобщи́ть *сов. см.* обобща́ть

обогати́ть(ся) *сов. см.* обогаща́ть(ся)

обогаща́ть, обогати́ть (*вн.*) 1. సంపన్నం (సంపద్వంతం, పరిపుష్టం) చేయు 2. (*руду, уголь и т. п.*) శుద్ధి చేయు

обогаща́ться, обогати́ться 1. సుసంపన్న మొనర్చుకొను, సుసంపన్నం చేసుకొను 2. (*о руде, угле и т. п.*) శుద్ధి చేయబడు

обогна́ть *сов. см.* обгоня́ть

обогну́ть *сов. см.* огиба́ть

обогрева́ние *с* వేడిపరచడం, వెచ్చజేయడం

обогрева́ть, обогре́ть (*вн.*) వేడిపరచు, వెచ్చజేయు; ~ ко́мнату గదిని వేడిపరచు (వెచ్చజేయు)

обогрева́ться, обогре́ться *разг* వేడిపరచుకొను, వెచ్చజేసుకొను

обогре́ть(ся) *сов. см.* обогрева́ть(ся)

о́бод *м* కమ్మి, దాకట్టు (*колеса*); కట్టు (*бочки*); అంచు (*решета*); ఫ్రేము (*ракетки*)

ободо́к *м* 1. *уменьш. к* о́бод 2. (*каёмка*) అంచు

обо́дранный *разг.* చినిగిపోయిన, చింకి, చింకిరి

ободра́ть(ся) *сов. см.* обдира́ть(ся)

ободре́ние *с* ఊరట, ప్రోత్సాహం, ప్రోద్బలం, ఆశ్వాసనం

ободри́тельный ప్రోత్సాహక[రమైన]; ~ взгляд ప్రోత్సాహక వీక్షణం; ~ во́зглас ప్రోత్సాహకరమైన కేక

ободри́ть(ся) *сов. см.* ободря́ть(ся)

ободря́ть, ободри́ть (*вн.*) ప్రోత్సహించు, ధైర్యం కలిగించు, ధైర్యపరచు

ободря́ться, ободри́ться ధైర్యం పూను (తెచ్చుకొను, పుంజుకొను, కూడగట్టుకొను)

обожа́емый పూజితమైన, ప్రియతమమైన

обожа́ние *с* ఆరాధన, అతిప్రేమ,

обожа́ть *несов.* (*вн.*) పూజించు, ఆరాధించు, అతిగా ప్రేమించు

обожда́ть *сов. разг.* (*вн. и без доп.*) కాసేపు [కాచుకుని] ఉండు, కొంచెం సేపు వేచి ఉండు

обожестви́ть *сов. см.* обожествля́ть

обожествле́ние *с* దేవత్వం, దైవసమానంగా చేయడం

обожествля́ть, обожестви́ть (*вн.*) దైవసమానంగా చేయు, అతిగా ప్రేమించు

обо́з *м* 1. బండ్ల వరుస 2. *воен.* యుద్ధ సామగ్రి యూనిట్

обозва́ть *сов. см.* обзыва́ть

обозна́ться *сов. разг.* ఒకరిని [ఒకదాన్ని] పొరపాటున వేరొకరు [వేరొకటి] అని తలచు

обознача́ть, обозна́чить (*вн.*) 1. (*отмечать*) గుర్తు పెట్టు (వేయు); ~ бу́квами (ци́фрами) అక్షరాలలో (అంకెలలో) రాయు; ~ на ка́рте పటంలో గుర్తు పెట్టు (వేయు) 2. *тк. несов.* (*значить*) అర్థం కలుగు

обознача́ться, обозна́читься 1. (*намечаться, делаться видимым*) కనబడు, స్పష్టంగా కనపడు 2. (*становиться ощутимым, явным*) తేటతెల్లం (స్పష్టం) అగు, తెలియబడు

обозначе́ние *с* 1. (*действие*) గుర్తు పెట్టడం 2. (*знак, метка*) గుర్తు

обозна́чить *сов. см.* обознача́ть 1

обозна́читься *сов. см.* обознача́ться

обозрева́тель *м* పరిశీలకుడు, సమీక్షకుడు; полити́-

ческий ~ газе́ты పత్రికా రాజకీయవ్యాఖ్యాత (సమీక్షకుడు)

обозрева́ть, обозре́ть (*вн.*) 1. (*осматривать*) చూడు, అవలోకించు 2. (*в печати*) సమీక్షించు, పరిశీలించు

обозре́ни||е *с* 1. (*действие*) ఆద్యంతం చూడడం, అవలోకనం; для всео́бщего ~я అందరూ చూసేందుకోసం 2. (*сжатое сообщение*) సమీక్ష[ణం]; кра́ткое ~е సింహావలోకనం

обозре́ть *сов. см.* обозрева́ть

обозри́мый కనుచూపు మేరవరకు కానవచ్చే

обо́||и *мн.* గోడ కాగితం, వాల్ పేపరు; окле́ивать ~ями గోడ కాగితం అంటించు

обойти́(сь) *сов. см.* обходи́ть(ся)

обокра́сть *сов. см.* обкра́дывать

оболга́ть *сов.* (*вн.*) (మీద) అపనిందలు (అపవాదులు) వేయు

оболо́чка *ж* 1. (*плёнка, кожура и т. п.*) పొర, పెచ్చు, తోలు 2. (*аэростата, шара*) పైపొర 3. *анат.* పొర, పటలం; сли́зистая ~ ఆమత్వక్కు, ఆమత్వచం, శ్లేష్మపు పొర; рогова́я ~ [гла́за] నేత్రాంతః పటలం, రెటీనా

обольсти́тельн||ый సమ్మోహక, మరులుగొలిపే, పరవశమొనర్చే, మైమరపించే; ~ый го́лос పరవశమొనర్చే (మైమరపించే, సమ్మోహక) స్వరం; ~ая же́нщина మరులుగొలిపే స్త్రీ

обольсти́ть *сов. см.* обольща́ть

обольща́ть, обольсти́ть (*вн.*) 1. (*пленять*) ఆకర్షించు, మాయజేయు 2. (*бесчестить*) మరులుగొలుపు, సమ్మోహపరచు

обольща́ться *несов.* దుర్భ్రమలో పడు, భ్రమలో పడు; ~ наде́ждами వ్యర్థమైన (వృథా) ఆశలు పెట్టుకొను

обольще́ние *с* 1. (*обманчивое представление*) భ్రమ పెట్టడం, మాయ చేయడం 2. (*соблазн*) మరులుగొలపడం, సమ్మోహితమొనర్చడం

обомле́ть *сов. разг.* మ్రాన్పడు, విభ్రాంతిపడు; ~ от у́жаса భయంతో మ్రాన్పడు (చేష్టలుడుగు), భయభ్రాంతుడగు

обоня́ние *с* ఘ్రాణ శక్తి, ఆఘ్రాణం; име́ть то́нкое ~ సున్నితమైన (తీక్ష్ణ) ఘ్రాణ శక్తి కలిగివుండు

обоня́ть *несов. книжн.* (*вн.*) వాసన పట్టు, ఆఘ్రాణించు

обора́чиваемость *ж эк.* టర్నోవర్, తిరగడ; ~ капита́ла పెట్టుబడి టర్నోవర్ (తిరగడ)

обора́чивать, оберну́ть (*вн.*) 1. (*наматывать*) చుట్టు 2. (*завёртывать*) చుట్టు, చుట్టివేయు 3. (*поворачивать*) తిప్పు; ~ лицо́ వైపుకు ముఖం తిప్పు

обора́чива||ться, оберну́ться 1. (*повёртываться в какую-л. сторону*) వైపు తిరుగు 2. *перен. разг.* పరిణమించు, ముగియు; чем э́то всё обернётся? ఇదంతా చివరకు ఎలా పరిణమిస్తుందో (ముగుస్తుందో)?; де́ло ~ется пло́хо వ్యవహారం అధ్వాన్నంగా పరిణమిస్తుంది 3. (*делать круг*) తిరుగు; ~ться вокру́г Земли́ భూగోళం చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేయు 4. *эк.* టర్నోవర్ 5. *фольк.* (*тв.*, в *вн.*; *превращаться*) అవతరించు; ко́шка оберну́лась соба́кой పిల్లి కుక్కగా అవతరించింది

оборва́нец *м разг.* చినిగిన పేలికలు ధరించేవాడు, చింకిపాతలు ధరించేవాడు

обо́рванный 1. (*рваный*) చినిగిపోయిన 2. (*в рваной одежде*) చింకిపాతలు ధరించే

оборва́ть(ся) *сов. см.* обрыва́ть(ся)

оборо́н||а *ж* 1. రక్షణ; мини́стр ~ы రక్షణ మంత్రి; противовозду́шная ~а గగనతల [విమాన దాడులనుండి] రక్షణ; расхо́ды на ~у రక్షణ వ్యయం; крепи́ть ~у దేశరక్షణ పటిష్ఠం చేయు 2. (*позиции*) [ఆత్మ]రక్షణ; прорыва́ть вра́жескую ~у శత్రు రక్షణ శ్రేణిని ఛేదించు

оборони́тельн||ый [ఆత్మ]రక్షణ; ~ый сою́з ఆత్మరక్షణ సమితి; ~ая ли́ния రక్షణ శ్రేణి; ~ое сооруже́ние రక్షణ నిర్మాణం

оборони́ть(ся) *сов. см.* обороня́ть(ся)

оборо́нн||ый సైనిక; ~ая промы́шленность సైనిక పరిశ్రమ

обороноспосо́бность *ж* రక్షణ పాటవం; крепи́ть ~ страны́ దేశ రక్షణ పాటవాన్ని పటిష్ఠం చేయు

обороноспосо́бный ఆత్మరక్షణ సామర్థ్యం గల

обороня́ть, оборони́ть (*вн.*) రక్షించు, కాపాడు

обороня́ться, оборони́ться (నుంచి) రక్షించుకొను, ఆత్మరక్షణ చేసుకొను

оборо́т *м* 1. ప్రదక్షిణం, చుట్టు; ~ вокру́г Земли́ భూ ప్రదక్షిణం; маши́на де́лает сто ~ов в мину́ту యంత్రం నిమిషానికి నూరు చుట్లు తిరుగుతుంది 2. *эк.* టర్నోవర్, తిరగడ; ~ капита́ла పెట్టుబడి టర్నోవర్ (తిరగడ) 3. *перен.* (*изменение в течении чего-л., поворот*) మలుపు, మలిక; де́ло при́няло друго́й ~ వ్యవహారం మరో మలుపు

తిరిగింది, వ్యవహారం మరో విధంగా (భిన్నంగా) పరిణమించింది 4. (*оборотная сторона*) వెనక పక్క; смотри́ на ~е వెనక పక్క చూడండి, పేజి తిప్పండి 5. (*в языке*) పలుకుబడి, నుడికారం ◇ пуска́ть де́ньги в ~ డబ్బు తిరగడలో పెట్టు; брать кого́-л. в ~ *разг.* ఒకరిని కుదుపు

оборо́тн||ый 1.: ~ый капита́л నిర్వహణ పెట్టుబడి 2. (*нелицевой*) వెనక; ~ая сторона́ వెనక (లోపలి) పక్క

обору́дование *с* 1. (*действие*) సమకూర్చడం, అమర్చడం 2. (*предметы*) సామగ్రి, యంత్రసామగ్రి

обору́довать *несов. и сов.* (*вн.*) సమకూర్చు, అమర్చు, చేకూర్చు

обоснова́ние *с* 1. (*действие*) ఆధారపరచడం, నిరూపించడం, నిరూపణ; ~ свои́х взгля́дов తన అభిప్రాయాలను ఆధారపరచడం; ~ зако́на చట్ట నిరూపణ 2. (*довод*) ఆధారం, నిరూపణ

обосно́ванно *нареч.* సకారణంగా, సహేతుకంగా

обосно́ванность *ж* హేతుబద్ధత, సహేతుకత, సకారణం

обосно́ванный హేతుబద్ధమైన, సకారణమైన, సమంజసమైన

обоснова́ть(ся) *сов. см.* обосно́вывать(ся)

обосно́вывать, обоснова́ть (*вн.*) నిరూపించు, ఆధారపరచు

обосно́вываться, обоснова́ться *разг.* స్థిరపడు

обосо́бить(ся) *сов. см.* обособля́ть(ся)

обособле́ние *с* 1. (*действие*) వేర్పాటు, వేర్పరచడం 2. (*состояние*) ఒంటరితనం, ఏకాంతవాసం

обосо́бленность *ж* ఒంటరిపాటుతనం, గిరిగీసుకొని కూర్చోవడం; национа́льная ~ జాతి ఒంటరిపాటుతనం

обосо́бленный 1. (*отделившийся*) వేర్పడిన, వేరుపోయిన, వేరుచేయబడిన 2. (*замкнутый*) ఏకాంతమైన, ఒంటరి

обособля́ть, обосо́бить (*вн.*) వేరుచేయు, ఏకాకిని చేయు

обособля́ться, обосо́биться 1. (*отделяться*) ప్రత్యేక స్థానం తీసుకొను, వేరుగా ఉండిపోవు 2. (*замыкаться*) దూరంగా ఉండిపోవు

обостре́ние *с* తీవ్రతరమవడం, తీవ్రమవడం, ముమ్మరమవడం, ఉద్రిక్తమవడం; ~ боле́зни వ్యాధి ముమ్మరమవడం (తీవ్రమవడం, ముదరడం); ~ междунаро́дного положе́ния అంతర్జాతీయ పరిస్థితి తీవ్రమవడం (ఉద్రిక్తమవడం); ~ противоре́чий వైరుధ్యాలు మిక్కిలి (అత్యంత) ముమ్మరం అవడం

обострённ||ый 1. (*об ощущении, восприятии*) తీక్ష్ణమైన, సూక్ష్మమైన, సునిశితమైన; ~ый интере́с చురుకైన (నిశితమైన) ఆసక్తి; ~ый слух తీక్ష్ణమైన శ్రవణేంద్రియం, సునిశితమైన చెవి 2. (*напряжённый*) ఉద్రిక్తమైన, బెడిసిన; ~е отноше́ния ఉద్రిక్తమైన (బెడిసిన) సంబంధాలు

обостри́ть(ся) *сов. см.* обостря́ть(ся)

обостря́ть, обостри́ть (*вн.*) 1. (*ощущения, восприятие*) తీక్ష్ణపరచు, సూక్ష్మం చేయు, నిశిత మొనర్చు 2. (*усиливать*) తీవ్రం (తీక్ష్ణం) చేయు; ~ боль నొప్పిని తీవ్రం చేయు 3. (*делать более напряжённым*) తీవ్రపరచు, ముమ్మరం చేయు, ఉద్రిక్తపరచు; ~ междунаро́дную обстано́вку అంతర్జాతీయ పరిస్థితిని ఉద్రిక్తపరచు; ~ отноше́ния సంబంధాలను ఉద్రిక్తపరచు

обостр||я́ться, обостри́ться 1. (*о чувстве, ощущении*) తీక్ష్ణమగు, సూక్ష్మమగు 2. (*усиливаться, становиться более тяжёлым*): боле́знь ~и́лась రోగం విషమించింది 3. (*становиться более напряжённым*) తీవ్రమగు, ముమ్మరమగు, ఉద్రిక్తమగు; междунаро́дная обстано́вка ~и́лась అంతర్జాతీయ పరిస్థితి ఉద్రిక్తమైంది

обо́чина *ж* రోడ్డు పక్క

обою́дн||ый ఉభయ, ఉమ్మడి, పరస్పర, ఉభయుల; по ~ому согла́сию ఉభయుల సమ్మతితో (అంగీకారంతో), పరస్పర సమ్మతితో

обоюдоо́стрый రెండు వైపులా పదునుగల (వాడిగల)

обраба́тывать, обрабо́тать (*вн.*) 1. (*подвергать отделке*) తయారు చేయు, ప్రాసెసింగ్ చేయు 2. (*землю*) సాగు (సేద్యం) చేయు, దున్ను 3. (*придавать законченный вид*) తుది మెరుగులు దిద్దు; ~ статью́ వ్యాసానికి తుది మెరుగులు దిద్దు

обраба́тывающ||ий: ~ая промы́шленность ప్రాసెసింగ్ (ఉత్పాదక, వస్తూత్పాదక) పరిశ్రమ

обрабо́тать *сов. см.* обраба́тывать

обрабо́тк||а *ж* 1. ప్రాసెసింగ్, రూపం తీసుకురావడం; механи́ческая ~а యంత్రంమీద రూపం తీసుకురావడం; спо́собы ~и రూపం తీసుకువచ్చే (శుద్ధం చేసే) పద్ధతులు 2. (*земли́*) సాగుచేయడం, సేద్యం

обра́довать(ся) *сов. см.* ра́довать(ся)

о́браз *м* 1. స్వరూపం, రూపం, మూర్తి; по своему́ ~у и подо́бию తన మాదిరిగానే 2. (*представление*) ప్రతిరూపం, మూర్తి; в его́ воображе́нии

вставáли ~ы прóшлого అతని మనస్సులో గతకాలపు మూర్తులు తచ్చాడాయి 3. (*характер, склад, порядок*) మాదిరి, విధానం, రీతి; ~ дéйствий [కార్యాచరణ] విధానం; ~ жúзни జీవిత విధానం; ~ мыслéй ఆలోచనా రీతి (సరళి, విధానం); ~ правлéния పరిపాలన రూపం (విధానం) 4. (*художественное обобщение*) సాధారణీకృత పాత్ర 5. *лит.* (*тип, характер*) పాత్ర ◇ какúм ~ом? ఎలా?, ఏవిధంగా?; такúм ~ом ఈ విధంగా; никóим ~ом ఏ విధంగానూ లేదు; глáвным ~ом ప్రధానంగా, ముఖ్యంగా

образ||éц *м* 1. నమూనా, మాదిరి, మచ్చు, శాంపిల్; ~éц бумáги కాగితపు శాంపిల్; покупáть по ~цáм మచ్చుని (నమూనాని) బట్టి కొను 2. (*пример*) నిదర్శన, ఆదర్శం; брать за ~éц ఆదర్శంగా తీసుకొను, ఆ మాదిరి గానే చేయు; слéдовать ~цý ఆదర్శాన్ని అనుసరించు

óбразн||ый 1. ప్రతిరూపాత్మక, మూర్త్యాత్మక; ~ое мышлéние ప్రతిరూపాత్మక ఆలోచనా ధోరణి 2. (*яркий, красочный*) ఉపమానమైన, అర్థాలంకారాలతో నిండిన, ఆలంకారికమైన; ~ый стиль ఆలంకారిక శైలి; ~ое выражéние శబ్దాలంకారం, ఉపమానం

образовáни||е I *с* 1. (*действие*) ఏర్పడడం, రూపొందడం, అవతరణం 2. (*то, что образовалось*) నిర్మితం, ఏర్పడినది; осáдочные ~я మడ్డి ఏర్పడడం

образовáние II *с* 1. విద్య, విద్యాభ్యాసం, చదువు, విద్యాభిక్ష; нарóдное ~ ప్రజా విద్య 2. (*совокупность знаний*): вы́сшее ~ ఉన్నత (విశ్వవిద్యాలయ) విద్య; вы́сшее медицúнское ~ వైద్యంలో ఉన్నత విద్య, ఉన్నత వైద్య విద్య; начáльное ~ ప్రాథమిక విద్య; срéднее ~ సెకండరీ విద్య; профессионáльное ~ వృత్తి విద్య; техничéское ~ సాంకేతిక విద్య; давáть ~ (కి) చదువు, విద్యాభిక్ష పెట్టు; получáть ~ విద్యార్జన చేయు

образóванность *ж* పాండిత్యం, విద్య

образóванный (*просвещённый*) విద్యావంతుడైన, చదివిన; ~ человéк విద్యావంతుడు, చదివినవాడు

образовáтельный విద్యా, చదువు, విద్యాభ్యాసపు ◇ ~ ценз విద్యార్హత

образовáть(ся) *сов.* *см.* образóвывать(ся)

образóвывать, образовáть (*вн.*) ఏర్పరచు, స్థాపించు, నెలకొల్పు

образóвываться, образовáться ఏర్పడు, అవతరించు, రూపుదాల్చు ◇ всё образýется *разг.* అన్నీ సక్రమంగా ముగుస్తాయి, అన్నీ సనివడతాయి

образýмить *сов.* *разг.* (*вн.*) అవివేకవంతమైన పని చేయకుండా నచ్చచెప్పు, ఒకరిని మొండి పట్టు వదలునట్లు చేయు

образýмиться *сов.* *разг.* బుద్ధి తెచ్చుకొను

образцóв||ый ఆదర్శప్రాయమైన, ప్రామాణికమైన; ~ое поведéние ఆదర్శప్రాయమైన నడత (ప్రవర్తన); ~ое хозя́йство ఆదర్శప్రాయమైన క్షేత్రం

обрáзчик *м* *см.* образéц 1

обрамлéни||е *с* 1. (*действие*) చట్టంలో అమర్చడం 2.: óзеро в ~и дерéвьев చుట్టూ వున్న చెట్ల వరుస సరస్సు

обрамля́||ть *несов.* (*вн.*) చట్టంలో అమర్చు; высóкие дерéвья ~ли óзеро సరస్సు చుట్టూ పెద్ద చెట్లు ఉన్నాయి

обрастáть, обрастú (*тв.*) 1. అధికంగా (బాగా) పెరుగు, ఏర్పడు, పేరుకొను; ~ волосáми జుట్టు బాగా పెరిగింది 2. *разг.* (*покрываться слоем чего-л.*) పెరుగు, పట్టు, చేరు; ~ грязью మురికి పెరిగింది; ~ жúром కొవ్వు పెరుగు (పట్టు, చేరు)

обрастú *сов.* *см.* обрастáть

обратúмый ఉత్క్రమణీయమైన; ~ процéсс ఉత్క్రమణీయమైన ప్రక్రియ (క్రమం)

обратúть *сов.* *см.* обращáть

обратúться *сов.* *см.* обращáться 1, 2

обрáтно *нареч.* (*в противоположном направлении; назад*) తిరిగి; взять ~ తిరిగి తీసుకొను; идтú ~ తిరిగి వెళ్లు; поворáчивать ~ మరలు, మరలుకొను; поéздка в Ленингрáд и ~ లెనిన్‌గ్రాడ్‌కు రానుపోను ప్రయాణం; тудá и ~ రానుపోను ◇ ~ пропорционáльный *мат.* విలోమాను పాతంలో వున్న

обрáтн||ый 1. ఎదురు దిశ (*ведущий в противоположную сторону*); తిరుగు (*ведущий назад*); в ~ом направлéнии (దేనికైనా) ఎదురు దిశగా (దిక్కుగా); в ~ую стóрону ఎదురు దిశలో; ~ый путь తిరుగు ప్రయాణం; на ~ом путú తిరుగు ప్రయాణంలో 2. (*противоположный*): ~ый порядок ప్రతిక్రమం, వ్యతిక్రమం; ~ый смысл విరుద్ధమైన (ప్రతిలోమ) అర్థం, వ్యతిరేకార్థం 3. (*задний, оборотный*) వెనక; ~ая сторонá వెనక పక్క ◇ ~ый áдрес తిరుగు చిరునామా; ~ый билéт తిరుగు ప్రయాణపు టికెట్టు; ~ая пропóрция *мат.* విలోమ అనుపాతం; имéть ~ую сúлу *юр.* వెనక వర్తించే

обращáть, обратúть (*вн.*) 1. మళ్లు, మళ్లించు;

~ взгляд తన దృష్టిని ...మీదకి మళ్లించు; ~ взор на когó-л. ఒకరి మీదకు చూపు మళ్ళు 2. (в *вн.; превращать*) మార్చు, రూపాంతరీకరించు; ~ в газ వాయువుగా మార్చు (రూపాంతరీకరించు); ~ в шýтку హాస్యంలోకి మళ్లించు (తిప్పు) ◇ ~ в бéгство కాళ్లకు బుద్ధి చెప్పేటట్లు చేయు, పారద్రోలు, పలాయనం చిత్తగించేలా చేయు; ~ на себя́ чьё-л. внимáние ఒకరి దృష్టిని ఆకర్షించు; не ~ внимáния ఉపేక్షించు, పట్టించుకోకపోవు, నిర్లక్ష్యం చేయు, బుట్ట దాఖలు చేయు; ~ когó-л. в свою́ вéру ఒకరిని తన మతంలోకి మార్చు (తిప్పు)

обращáться, обратúться 1. (к *дт.*, с *тв.*) ఉద్దేశించు, సలహా తీసుకొను; ~ к врачý డాక్టరు సలహా తీసుకొను; ~ к юрúсту న్యాయవాది సలహా తీసుకొను; ~ с призы́вом (కి) పిలుపు ఇచ్చు 2. (в *вн.*; *превращаться*) మార్చు (రూపాంతరం, రూపాంతరీకరణ) చెందు; ~ в пар ఆవిరిగా మార్చు (రూపాంతరం) చెందు 3. *тк. несов.* (с *тв.*; *обходиться с кем-л.*) చూచు, ప్రవర్తించు, మన్నించు; ~ с кéм-л. вéжливо ఒకరిని మన్నించు (మర్యాదగా చూచు); ~ с кéм-л. дýрно ఒకరిపట్ల మొరటుగా ప్రవర్తించు, ఒకరిని నిరాదరించు 4. *тк. несов.* (с *тв.*, *пользоваться чем-л.*) వాడుక చేయు, ఉపయోగించు, వాడు; он умéет ~ с э́тим инструмéнтом ఈ పరికరాన్ని వాడటం (ఉపయోగించడం) అతనికి తెలుసు ◇ ~ в бéгство పారిపోవు, కాళ్లకు బుద్ధిచెప్పు, పలాయనం చిత్తగించు

обращéни||е *с* 1. ప్రవర్తన; плохóе ~е с кéм-л. ఒకరిని నిరాదరించడం 2. (*просьба, призыв*) విజ్ఞప్తి Обращéние Всемúрного Совéта Мúра ప్రపంచ శాంతి సమితి విజ్ఞప్తి 3. (*применение, пользование*) వాడుక, వాడకం; неосторóжное ~е అజాగ్రత్తతో కూడిన వాడుక, వాడటంలో నిర్లక్ష్యం; изымáть из ~я చలామణీనుంచి ఉపసంహరించు; научúться ~ю с чéм-л. దేనినైనా వాడటం నేర్చుకొను; пускáть в ~е చలామణీలో [ప్రవేశ] పెట్టు 4. *эк.* చలామణీ, సర్క్యులేషన్; товáрное ~е సరుకుల చలామణీ 5. *грам.* సంబోధన

обращённый: ~ лицóм అభిముఖమైన, అభిముఖుడు; ~ в христиáнство క్రిస్టియన్ మతంలోకి మార్చబడిన

обрéз *м* 1. (*у книги*) అంచు; с золоты́м ~ом బంగరువన్నె అంచుగల 2. (*оружие*) పొట్టిగా కొయ్యబడిన తుపాకి (రైఫిల్) ◇ в ~ *разг.* చాలా తక్కువ; у меня́ врéмени в ~ *разг.* నాకు సమయం చాలా తక్కువ

обрéзание *с рел.* సున్తీ, సున్నతి; совершáть ~ సున్నతి (సున్తీ) చేయు

обрéзанн||ый: ~ое ýхо మొ్రరి చెవి, మొరికి చెవి

обрéзать *сов. см.* обрезáть

обрезáть, обрéзать (*вн.*) 1. కత్తిరించు (*ножницами*); కోసివేయు (*ножом*) 2. (*ранить*) కోయు; ~ пáлец వేళ్లని కోయు 3. *перен. разг.* తుంచివేయు

обрéзаться *сов. разг.* కోసుకొను

обрéзок *м* ముక్క, పేడు

обрекáть, обрéчь (*вн.* на *вн.*) గురిచేయు, బంధించు; ~ на пассúвность నిష్క్రియతంలో బంధించు; ~ на провáл (неудáчу) వైఫల్యానికి గురిచేయు

обременúтельный ఆయాసకరమైన, భారమైన

обременúть *сов. см.* обременя́ть

обременя́ть, обременúть (*вн. тв.*) (ని, తో) శ్రమ పెట్టు, (పై) భారం మోపు, భారం పెట్టు; ~ когó-л. прóсьбой ఒకరిని కోర్కెతో యిబ్బంది పెట్టు

обрестú *сов. см.* обретáть

обретáть, обрестú (*вн.*) పొందు (*получать*); సంపాదించు (*приобретать*); ~ друзéй స్నేహితులను సంపాదించు; ~ покóй శాంతి పొందు; ~ счáстье సుఖం (సంతోషం) పొందు

обречённост||ь *ж* వినాశానికి గురి కావడం; чýвство ~и వినాశానికి గురి కానున్న భావం, చావు మూడబోతున్నదన్న భావం

обречённый చావు మూడిన

обрéчь *сов. см.* обрекáть

обрисовáть(ся) *сов. см.* обрисóвывать(ся)

обрисóвывать, обрисовáть (*вн.*) అభివర్ణించు, వర్ణించు

обрисóвываться, обрисовáться 1. అగపడు, అగుపించు, కనపడు, కనిపించు 2. *перен.* వెల్లడి అగు, తేటతెల్లమగు

обрúть *сов.* (*вн.*) క్షౌరం చేయు (*голову*); గీయు (*бороду*)

обрúться *сов.* గీసుకొను (*побрить лицо самому*); చేత, గీయించుకొను (*побрить лицо у парикмахера*); క్షౌరం చేసుకొను (*побрить голову самому*); (చేత) క్షౌరం చేయించుకొను (*побрить голову у парикмахера*)

обрóк *м ист.* శిస్తు, కౌలు; дéнежный ~ శిస్తు; натурáльный ~ వస్తు రూపపు కౌలు (శిస్తు)

обронúть *сов.* (*вн.*) 1. *разг.* (*уронив, поте-*

рять) జారవిడుచు, పడవేయు 2. *перен.* (*произнести небрежно*) ప్రసంగవశాత్తూ (మాటవరుసలో) చెప్పు

обрубáть, обрубúть (*вн.*) 1. నరుకు, నరికివేయు; కోసివేయు (*сучья*) 2. (*подшивать*) అంచు మడచికట్టు

обрубúть *сов. см.* обрубáть

обрýбок *м* (చెట్టు) మొద్దు, మోడు

обругáть *сов.* (*вн.*) 1. తిట్టు, దూషించు, దూరు, శపించు 2. *разг.* (*неодобрительно отозваться*) దుమ్మెత్తిపోయు; ~ статью వ్యాసంమీద దుమ్మెత్తిపోయు

óбруч *м* 1. [పీపా]కట్టు; набивáть ~и на бóчку పీపా చుట్టూ కట్టు కట్టు (బిగించు) 2. (*детский и т. п.*) చక్రం

обручáльн||ый: ~ое кольцó పెళ్లి ఉంగరం, వివాహపు అంగుళీయకం

обручáть, обручúть (*вн.*) ప్రదానం చేయు, ఎంగేజిమెంటు చేయు

обручáться, обручúться (с *тв.*) ప్రదానం చేసుకొను, పెళ్లి సంబంధం స్థిరపరచుకొను, పెళ్లితాంబూలాలు పుచ్చుకొను, ఎంగేజిమెంటు చేసుకొను

обручéние *с* ప్రదానం, పెళ్లి సంబంధపు నిశ్చయం, ఎంగేజిమెంటు

обручúть(ся) *сов. см.* обручáть(ся)

обрýшивать, обрýшить (*вн.*) 1. (*заставлять упасть, сбрасывать*) కూల్చు, పడగొట్టు 2. *перен.* (на *вн.*) (మీద) విరుచుకుపడు; ~ гнев на когó-л. ఒకరిపై విరుచుకుపడు; ~ огóнь (మీద) గుళ్లవర్షం కురిపించు, కాల్పులు ముమ్మరంగా సాగించు

обрýшиваться, обрýшиться 1. (*разрушаясь, падать*) కూలు, కూలి పడు, విరిగి పడు 2. (на *вн.*; *с силой устремляться*) విజృంభించు 3. *перен.* (на *вн.*; *о несчастье, заботах и т. п.*) ముంచుకు వచ్చు 4. (на *вн.*; *нападать*) మీద, పైబడు, విజృంభించు 5. *перен.* (на *вн.*; *с упрёками, обвинениями и т. п.*) (పై) విరుచుకుపడు

обрýшить(ся) *сов. см.* обрýшивать(ся)

обры́в *м* 1. (*место разрыва*) తెగిపోయిన చోటు; తెంపు (*разрыв*) 2. (*крутой откос*) ప్రపాతం, నిట్టమైన స్థలం, చరియ

обрывáть, оборвáть (*вн.*) 1. (*плоды, цветки и т. п.*) కోయు 2. (*разрывать*) తెంచు, తెంపు 3. *перен.* (*резко прекращать*) తుంచి వేయు, స్వస్తి చెప్పు; ~ разговóр на полусловé సంభాషణ తుంచి వేయు 4. *перен. разг.* (*заставлять замолчать*) నోరు మూయించు

обрывáться, оборвáться 1. (*о верёвке, проводе и т. п.*) తెగు, విరుగు, విరగగొట్టు 2. (*срываться*) పట్టుదప్పి పడిపోవు, పట్టు జారి పడిపోవు 3. *перен.* (*внезапно прекращаться*) హఠాత్తుగా నిలిచిపోవు (ఆగిపోవు)

обры́вистый (*крутой*) నిట్టమైన, ఏటవాలుగా (నిటారుగా, కోసుగా) వున్న

обры́в||ок *м* 1. ముక్క; ~ок верёвки తాడు ముక్క 2. *перен.*: ~ки мы́слей అసంబద్ధ (క్రమరహితమైన, అతకని) ఆలోచనలు; ~ки разговóра అక్కడో మాట ఇక్కడో మాట

обры́вочн||ый అసంబద్ధ, క్రమరహిత; ~е мы́сли అసంబద్ధ (ఒకదాని కొకటి సంబంధంలేని, క్రమరహిత, పొందూ పొలికాలేని) ఆలోచనలు

обры́згать(ся) *сов. см.* обры́згивать(ся)

обры́згивать, обры́згать (*вн.*) చల్లు, చిమ్ము, చిందించు; ~ водóй నీళ్లు చల్లు (చిమ్ము)

обры́згиваться, обры́згаться (*тв.*) జల్లుకొను, జిమ్ముకొను, ఒలకబోసుకొను; ~ водóй నీళ్లు జల్లుకొను (జిమ్ముకొను)

обрю́зглый *см.* обрю́згший

обрю́згнуть *сов.* బలిసి వదులైపోవు, బలిసి బిగి సడలిపోవు

обрю́згший బలిసి వదులైపోయిన, బలిసి బిగి సడలిన

обря́д *м* కర్మకాండ, కర్మ, కార్యం, క్రియ; похорóнный ~ చరమక్రియ, అంత్యక్రియలు; религиóзный ~ మత కర్మకాండ

обсадúть *сов. см.* обсáживать

обсáживать, обсадúть (*вн. тв.*) చుట్టూ నాటు; ~ ýлицы дерéвьями రోడ్లకు రెండు పక్కలా చెట్లు నాటు

обсерватóрия *ж* ఖగోళ పరిశోధనాలయం

обслéдование *с* తనిఖీ, పర్యవేక్షణ (*инспекция, проверка*); పరీక్ష (*медицинское*)

обслéдователь *м* తనిఖీ (పర్యవేక్షణ) చేసేవాడు

обслéдовать *несов. и сов.* (*вн.*) తనిఖీ చేయు, పర్యవేక్షించు (*проверять, инспектировать*); పరీక్షించు (*проводить медицинское обследование*)

обслýживание *с* సర్వీసు, సౌకర్యాలు, పరిచర్య; культýрно-бытовóе ~ సాంస్కృతిక నిత్యజీవితపు సర్వీసులు; медицúнское ~ వైద్య సౌకర్యాలు (సర్వీసు)

обслýжива||ть, обслужúть (*вн.*) 1. అవసరాలు తీర్చు, సేవచేయు; ~ть покупáтелей కొనుగోలుదార్ల అవసరాలు తీర్చు, కొనుగోలుదార్లకు సేవచేయు 2. (*стан-*

ки, машины и т. п.) పనిచేయు, నడిపించు; он ~ет пять станкóв అతడు ఐదు యంత్రాలమీద పనిచేస్తాడు, అతడు ఐదు యంత్రాలను నడుపుతాడు

обслýживающий సేవా; ~ персонáл సేవా సిబ్బంది, సర్వీసు కార్యకర్తలు

обслужи́ть *сов. см.* обслýживать

обсóхнуть *сов. см.* обсыхáть

обстáвить *сов. см.* обставля́ть

обставля́ть, обстáвить **1.** (*вн. тв.*; *ставить вокруг*) చుట్టూ (అంతటా) పెట్టు **2.** (*вн.*; *меблировать*) అమర్చు; хорошó обстáвленный кабинéт చక్కగా అమర్చిన ఆఫీసు గది **3.** *перен.* (*вн.*; *сопровождать*) చేర్చు; онá обстáвила расскáз подрóбностями ఆమె తన కథకు వివరాలను చేర్చింది **4.** *перен.* (*вн.*; *создавать соответствующие условия*) ఏర్పాట్లు చేయు **5.** *разг.* (*вн.*; *обгонять кого-л.*) (కి) తీసిపోవు, అధిగమించు, పైచేయి కలిగివుండు, దాటిపోవు; он меня́ обстáвил అతడు నన్ను అధిగమించాడు, దానిలో అతనిది పైచేయి, అతను నన్ను దాటిపోయాడు **6.** *разг.* (*вн.*; *обманывать*) మోసం చేయు

обстанóвк||а *ж* **1.** (*мебель*) ఫర్నిచరు **2.** (*положение, обстоятельства*) పరిస్థితి, సన్నివేశం, వాతావరణం; междунарóдная ~а అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు; полити́ческая ~а రాజకీయ పరిస్థితి (సన్నివేశం); в ~е единодýшия సంపూర్ణ యేకగ్రీవతా వాతావరణంలో; в семéйной ~е కుటుంబ సభ్యుల మధ్య

обстоя́тельно *нареч.* సంపూర్ణంగా, సమగ్రంగా, సవివరంగా

обстоя́тельный **1.** (*подробный*) వివరణలతో కూడిన, సమగ్రమైన, సవివరమైన **2.** *разг.* (*о человеке*) నమ్మదగిన, ఆధారపడదగిన, తు.చ. తప్పకుండా చేసే

обстоя́тельств||о *с* **1.** విషయం; печáльное ~о విచారకరమైన విషయం **2.**: ~а *мн.* (*условия, обстановка*) సందర్భాలు, పరిస్థితులు; стечéние обстоя́тельств పరిస్థితులు కలిసిరాకపోవడం, పరిస్థితుల కాకతాళీయత; по семéйным ~ам కుటుంబ వ్యవహారాల మూలంగా; по не зави́сящим от меня́ ~ам నామీద (పై) ఆధారపడని కారణాల మూలంగా, నా చేతుల్లో లేని కారణాలమూలంగా; при таки́х ~ах ఈ సందర్భాలలో, ఈ పరిస్థితులలో; смотря́ по ~ам పరిస్థితులను బట్టి **3.** *грам.* విశేషణం; ~о врéмени అవ్యయ కాల విశేషణం; ~о мéста అవ్యయ కాల విశేషకం; ~о óбраза дéйствия అవ్యయ క్రియా విశేషకం

обсто||я́ть *несов.*: как ~и́т дéло с твоéй кни́гой? నీ పుస్తకం సంగతి ఎలా వుంది?; как ~я́т вáши делá? మీ సంగతి ఎలా వుంది?, మీరు కులాసాగా ఉన్నారా?; у меня́ всё ~и́т благополýчно నేను క్షేమంగా ఉన్నాను, వ్యవహారాలు బాగానే ఉన్నాయి

обстрáгивать, обстрогáть (*вн.*) చిత్రిక పట్టు

обстрéл *м* కాల్పులు; быть под ~ом కాల్పులకు గురి అగు; брать под ~ а) (మీద) కాల్పులు గురిపెట్టు (కేంద్రీకరించు) б) *перен.* తీవ్రంగా విమర్శించు

обстрéливать, обстреля́ть (*вн.*) (మీద) కాల్పులు జరుపు (సాగించు, చేయు)

обстреля́ть *сов. см.* обстрéливать

обстригáть *несов. разг. см.* остригáть

обстри́чь(ся) *сов. разг. см.* остригáть(ся)

обстрогáть *сов. см.* обстрáгивать

обстрýкци||я *ж книжн.* విఘ్నం కలిగించే విధానం; парлáментская ~я పార్లమెంటు కార్యక్రమాలు విఘ్నం కలిగించే విధానం; устрáивать ~ю విఘ్నం కలిగించు

обступáть, обступи́ть (*вн.*) చుట్టూ మూగు (చేరు)

обступи́ть *сов. см.* обступáть

обсуди́ть *сов. см.* обсуждáть

обсуждáть, обсуди́ть (*вн.*) చర్చించు, సమాలోచించు

обсуждéние *с* చర్చ[లు], సమాలోచనలు; предлагáть на ~ చర్చలకు తెచ్చు (ప్రతిపాదించు)

обсýшивать, обсуши́ть (*вн.*) తడితుడుచు, ఆరబెట్టు, ఆరవేయు

обсýшиваться, обсуши́ться తడితుడుచుకొను, ఆరబెట్టుకొను

обсуши́ть(ся) *сов. см.* обсýшивать(ся)

обсчитáть(ся) *сов. см.* обсчи́тывать(ся)

обсчи́тывать, обсчитáть (*вн.*) [లెక్కలో] వంచన చేయు, మస్కా వేయు, తక్కువ ఇచ్చు; обсчитáть когó-л. на 10 копéек ఒకరికి 10 కోపెక్కులు తక్కువ ఇచ్చు

обсчи́тываться, обсчитáться తప్పుగా [లెక్కపెట్టుకోవడంవల్ల] నష్టపడు, తప్పు లెక్కబెట్టుకొను

обсы́пать *сов. см.* обсыпáть

обсыпáть, обсы́пать (*вн. тв.*) చల్లు; ~ мукóй ఒకరిమీద పిండి చల్లు

обсы́паться *сов. см.* обсыпáться

обсыпáться, обсы́паться (మీద) చల్లుకొను

обсыхáть, обсóхнуть తడి ఆరు (ఆరిపోవు)

обтáчивать, обточи́ть (*вн.*) తరిమెన పట్టు; ~ на токáрном станкé లేతుమీద తరిమెన పట్టు

обтекáем||ый 1. వట్రంగా వున్న; ~ая фóрма వట్ర రూపం 2. *перен. разг.* డొంకతిరుగుడు; ~ый ответ డొంకతిరుగుడు సమాధానం

обтекáть, обтéчь (*вн.*) చుట్టూ ప్రవహించు; ~ с двух сторóн ఇరు పక్కలనుంచీ ప్రవహించు

обтерéть(ся) *сов. см.* обтирáть(ся)

обтирáние *с* గట్టిగా నొక్కి తుడవడం (తుడుచుకోవడం)

обтирáть, обтерéть (*вн.*) 1. (*вытирать*) తుడుచు 2. (*тв.*; *протирать*) రాసుకొను; ~ лицó одеколóном ముఖానికి ఉడికొలోన్ రాసుకొను

обтирáться, обтерéться 1. (*вытираться, обсушиваться*) తుడుచుకొను 2. (*делать обтирание*) రాసుకొను 3. *разг.* (*изнашиваться*) చినిగిపోవు

обточи́ть *сов. см.* обтáчивать

обтрёпанный చినిగిపోయిన, చీకిపోయిన

обтрепáть *сов.* (*вн.*) చీకిపోయేలా చేయు

обтрепáться *сов.* చినిగిపోవు, చీకి పోవు

обтя́гивать, обтяну́ть (*вн.*) 1. (*мебель и т. п.*) [ఫర్నిచరుకు] కవరు వేయించు (వేయు) 2. (*прилегать — об одежде*) బిగుతుగా వుండు

обтя́жк||а *ж*: в ~у బిగుతుగా వున్న; брю́ки в ~у బిగుతుగా వున్న పంట్లాము

обтяну́ть *сов. см.* обтя́гивать

обувáть, обу́ть (*вн.*) 1. (కి) బూట్లు (పాదరక్షలు) వేయు, (కి) బూట్లు తొడుగు (*когó-л.*); బూట్లు వేసుకొను (*себя*) 2. *разг.* (*снабжать обувью*) (కి) పాదరక్షలు సమకూర్చు (ఇప్పించు)

обувáться, обу́ться పాదరక్షలు (బూట్లు) వేసుకొను (తొడుగుకొను)

обувн||óй బూట్ల, చెప్పుల; ~óй магази́н బూట్ల షాపు, చెప్పుల కొట్టు (అంగడి); ~áя промы́шленность పాదరక్షల పరిశ్రమ

óбувь *ж* పాదరక్షలు, చెప్పులు; బూట్లు (*боти́нки*)

обу́гливаться, обу́глиться దగ్ధమై పోవు, మాడి పోవు, బొగ్గు అయిపోవు

обу́глить(ся) *сов. см.* обу́гливать(ся)

обу́живать, обу́зить (*вн.*) బాగా బిగువు చేయు

обу́з||а *ж* భారం; быть ~ой для когó-л. ఒకరికి భారంగా వుండు

обуздáть *сов. см.* обу́здывать

обу́здывать, обуздáть (*вн.*) అరికట్టు, అదుపులో పెట్టు (ఉంచు), అణచు; ~ агрéссоров దురాక్రమణ దారులను అరికట్టు; ~ свой харáктер తనను తాను అదుపులో పెట్టుకొను; ~ си́лы прирóды ప్రకృతి స్వైరవిహారాన్ని అదుపులో పెట్టు

обу́зить *сов. см.* обу́живать

обуревá||ть *несов. высок.* (*вн.*) ఆవహించు; её ~ли стрáсти ఆమెను ఆవేశాలు ఆవహించాయి

обуслóвить *сов. см.* обуслóвливать

обуслóвл||ивать, обуслóвить (*вн.*) 1. (*оговаривать*) షరతు[లు] పెట్టు (విధించు); не ~енный договóром пункт ఒడంబడికలో పేర్కొనబడని అంశం 2. (*служить причиной*) కారణమగు

обу́тый పాదరక్షలుగల, పాదరక్షలు (బూట్లు) ధరించే

обу́ть(ся) *сов. см.* обувáть(ся)

óбух *м* గొడ్డలి కామ ◇ как óбухом по головé *разг.* విభ్రాంతి చెందు, దిగ్భ్రాంతుడగు

обучáть, обучи́ть (*вн. дт.*) (కి) నేర్పు, నేర్పించు; (వి) తర్ఫీదు చేయు (*прививáть навыки*)

обучáться, обучи́ться 1. (*дт. или инф.*) నేర్చుకొను, తర్ఫీదు పొందు; ~ плóтничьему ремеслу́ వడ్రంగం తర్ఫీదు పొందు 2. *тк. несов.* (*получать образование*) చదువు[కొను], విద్యాభ్యాసం చేయు, విద్యను ఆర్జించు

обучéние *с* చదువు, విద్య, విద్యాబోధన; తర్ఫీదు, శిక్షణ (*производственное*); политехни́ческое ~ పాలిటెక్నికల్ విద్య; произвóдственное ~ వృత్తి శిక్షణ (తర్ఫీదు); ~ в университéте విశ్వవిద్యాలయంలో చదువు; ~ на роднóм языкé మాతృభాషలో విద్యాబోధన

обучи́ть *сов. см.* обучáть

обучи́ться *сов. см.* обучáться 1

обуя́||ть *сов.* (*вн.*) ఆవహించు; егó ~л страх అతన్ని భయం ఆవహించింది, అతడు భయకంపితుడయ్యాడు

обхáживать *несов. разг.* (*вн.*) ఒకరి మనస్సును ఆకట్టుకునేందుకు ప్రయత్నించు

обхвáт *м* సందెడు; дéрево в три ~а మూడు సందెళ్లున్న చెట్టు

обхвати́ть *сов. см.* обхвáтывать

обхвáтывать *несов.* వాటేసుకొను, పట్టు[కొను]; కౌగిలించు[కొను]; ~ дéрево చెట్టును వాటేసుకొను

обхóд *м* 1. రౌండు, చుట్టు; дéлать ~ రౌండు (చుట్టు) తిరుగు 2. (*мéсто*) మళ్లింపు (చుట్టు) దారి 3. *воен.* చుట్టు తిరుగుడు

обходи́тельность *ж* ప్రసన్న స్వభావం

обходи́тельный ప్రసన్న స్వభావంగల

обходи́ть, обойти́ (*вн.*) 1. (*рд.*; *вокруг*) (దేనినైనా) చుట్టి వెళ్లు (తిరుగు) 2. (*проходить стороной, минуя*) చుట్టి (దాటి) వెళ్లు 3. *воен.* పక్కనుంచి వెళ్లు (దాడి చేయు) 4. (*проходить по всему пространству*) చుట్టూ తిరుగు; ~ сад తోట చుట్టూ తిరుగు 5. (*бывать всюду*) సందర్శించు, చుట్ట బెట్టు; ~ все магази́ны షాపులన్నిటినీ సందర్శించు (చుట్టబెట్టు) 6. *перен.* (*избегать, не касаться*) దాటవేయు; ~ вопро́с సమస్యను దాటవేయు 7. *перен.* (*уклоняться от исполнения*) తప్పించుకొను; ~ зако́н చట్టాన్ని తప్పించుకొను 8. (*распространяться*) అంతటా వ్యాపించు; слу́хи обошли́ всю дере́вню పుకార్లు గ్రామమంతటా వ్యాపించాయి 9. *разг.* (*обгонять*) దాటివెళ్లు 10. *перен. разг.* (*добиваться лучших результатов*) అధిగమించు

обходи́ться, обойти́сь 1. (с *тв.*) ప్రవర్తించు, చూచు; ~ с ке́м-л. гру́бо ఒకరిపట్ల మోటుగా (పెళ సరంగా) ప్రవర్తించు; ~ с ке́м-л. как с ра́вным ఒకరిని సమానుడుగా (సమానంగా) చూచు 2. *разг.* (*стоить*) అగు, ఖర్చగు; э́то вам до́рого обойдёт-ся దానికి మీరుచాలా ఖర్చులు పెట్టవలసి వస్తుంది; во ско́лько э́то обойдётся? ఇది ఎంత అవుతుంది? 3. *разг.* (*тв.*; *довольствоваться*) (తో) గడుపు కొను, సరిపుచ్చుకొను; я до́лжен обойти́сь э́той су́ммой ఈ డబ్బుతో సరిపుచ్చుకోవాలి (గడుపుకోవాలి) 4. (*без кого-л., чего-л.*) లేకుండా గడుపుకొను; обойти́сь без посторо́нней по́мощи ఇంకొకరి సహాయం లేకుండా చేయగలుగు (గడుపుకోగలుగు); он не мо́жет обойти́сь без меня́ నేను లేకుండా అతను గడుపుకోలేడు, నేను లేకుండా అతనికి సాగదు 5. *разг.* (*благополучно заканчиваться*) సజావుగా ముగియు, బాగానే జరుగు; обойдётся! అదే సర్దుకుంటుందిలే!

обходно́й *см.* обхо́дный

обхо́дн||ый చుట్టు తిరుగుడు, డొంకతిరుగుడు; ~й манёвр చుట్టు తిరుగుడు (డొంకతిరుగుడు) పద్ధతి; ~м путём డొంకతిరుగుడు పద్ధతిలో

обхо́дчик *м ж.-д.* లైన్‌మన్

обхожде́ние *с* [ఒకరి పట్ల] వ్యవహరించడం, [ఒకరిని] చూడడం

обша́ривать, обша́рить *разг.* (*вн.*) అంతటా వెతుకు (గాలించు, శోధించు)

обша́рить *сов. см.* обша́ривать

обшива́ть, обши́ть (*вн.*) 1. (*по краю*) అంచు కుట్టించు (కుట్టు, వేయు) 2. (*тв.*; *обивать*): ~ до́сками పలకలు కట్టు (అమర్చు); ~ желе́зом ఇనుపరేకులు వేయు (అమర్చు) 3. *разг.* (*шить для кого-л.*) కుట్టు; она́ обшива́ет всю семью́ కుటుం బానికి కావలసిన దుస్తులన్నీ ఆమె కుడుతుంది

обши́вка *ж* 1. (*отделка платья*) అంచు; мехова́я ~ బొచ్చు అంచు 2. *тех.* కొయ్య పలకలు (*доски*); ఇనుప బందులు (*железо*)

обши́рн||ый 1. విశాలమైన, విస్తారమైన; ~ая террито́рия విశాలమైన (విస్తారమైన) భూభాగం 2. *перен.* విస్తృతమైన; у него́ ~ые зна́ния అతడు విస్తృతమైన జ్ఞానం కలిగివున్నాడు; у неё ~ые знако́мства ఆమెకు విస్తృతంగా పరిచితులున్నారు

обши́ть *сов. см.* обшива́ть

обшла́г *м* [చొక్కాచేతి] కఫ్

обща́ться *несов.* (с *тв.*) (తో) సహవాసం చేయు, మాట్లాడు, (ని) కలుసుకొను

общегосуда́рственный దేశవ్యాపిత

общедосту́пн||ый 1. అందరికీ అందుబాటులో వున్న; సరసమైన ధరగల (*о ценах*) 2. (*понятный*) అందరికీ స్పష్టమైన (అందుబాటులో వున్న); кни́га напи́сана ~м языко́м ఈ పుస్తకపు భాష అందరికీ స్పష్టమైనది (అందుబాటులో వుంది)

общежи́ти||е *с* 1. (*помещение*) వసతి గృహం, హాస్టలు 2. (*общественный быт*) సామాజిక జీవితం; пра́вила ~я సామాజిక (సమష్టి) జీవిత నియమాలు

общеизве́стн||ый అందరికీ తెలిసిన, సుపరిచితుడైన, సుపరిచితమైన; ~ая и́стина సుపరిచితమైన సత్యం

общеинди́йский అఖిల భారత

общенаро́дн||ый యావత్ప్రజల, యావత్తు ప్రజా; ~ое достоя́ние యావత్ప్రజల (యావత్తు ప్రజా) ఆస్తి

обще́ни||е *с* సాంగత్యం, సహవాసం, మాట్లాడడం, కలుసుకోవడం; ли́чное ~е వ్యక్తిగత సాంగత్యం, వ్యక్తిగత సమావేశం; язы́к — сре́дство ~я భాష — భావ వాహిక

общеобразова́тельн||ый సాధారణ విద్యా; ~ое уче́бное заведе́ние సాధారణ విద్యా సంస్థ

общеполити́ческий సాధారణ (సార్వత్రిక) రాజకీయ

общепоня́тный అందరికీ స్పష్టమైన, సర్వజనానికీ అర్థమయే, అందరూ గ్రహించగలిగే

общепри́знанный అందరిచేతా గుర్తింపబడిన

общепри́няты||й నలుగురిచేతా పాటింపబడే; ~е но́рмы поведе́ния నలుగురిచేతా పాటింపబడే ప్రవర్తన;

~й спо́соб реше́ния зада́чи లెక్క చేసే సాధారణ పద్ధతి

общесою́зн||ый అఖిల యూనియన్; ~ые мини-сте́рства అఖిల యూనియన్ మంత్రి వర్గాలు; меро-прия́тие ~ого значе́ния దేశమంతటికీ (దేశవ్యాపిత) ప్రాముఖ్యంగల పని

обще́ственник *м* ప్రజా సేవకుడు; он хоро́ший ~ అతడు సాంఘిక కార్యకలాపాల్లో చురుకుగా పాల్గొనే వాడు

обще́ственно-полити́ческий సాంఘిక రాజకీయ

обще́ственност||ь *ж* లోకం, లోకులు; мне́ние ~и ప్రజాభిప్రాయం; широ́кая ~ь విస్తృత ప్రజలు (ప్రజానీకం)

обще́ственно-экономи́ческий సామాజికార్థిక

обще́ственн||ый 1. సామాజిక; ~ое мне́ние ప్రజాభీష్టం, ప్రజాభిప్రాయం 2. (*связанный с доброволь-ным обслуживанием политических, культур-ных и т.д. нужд коллектива*) ప్రజా, సాంఘిక; ~ая организа́ция ప్రజా సంఘం; ~ая рабо́та సాంఘిక కార్యకలాపాలు 3. (*принадлежащий всему обществу, коллективный*) ప్రజా, సామాజిక, ప్రభుత్వ, ఉమ్మడి, సమష్టి; ~ый тра́нспорт ప్రభుత్వ రవాణా; ~ое пита́ние ప్రభుత్వ ఆహార శాలలు; ~ое по́льзо-вание ఉమ్మడి (సమష్టి) స్వామ్యం; ~ые рабо́ты పబ్లిక్ వర్క్స్; ~ые фо́нды ప్రజా (పౌర) నిధులు ◇ на ~ых нача́лах ఉచితంగా

о́бществ||о *с* 1. సమాజం; социалисти́ческое ~о సోషలిస్టు సమాజం 2. (*организация*) సంఘం, సంస్థ, కంపెనీ; О́бщество и́ндо-сове́тской дру́ж-бы భారత — సోవియట్ సాంస్కృతిక సంఘం (ఇస్కస్); О́бщество друзе́й Сове́тского Сою́за భారత సోవి యట్ మైత్రీ సంఘం; литерату́рное ~о సాహిత్య సంఘం 3. (*компания*) కంపెనీ; плохо́е ~о చెడ్డ కంపెనీ (సావాసం) 4. (*рд.*; *совместное пребыва-ние*): в ~е друзе́й మిత్రుల మధ్య

общеупотреби́тельный వాడుకలో వున్న

общечелове́ческий మానవ జాతికి సామాన్యమైన

о́бщ||ий 1. ఉమ్మడి, సర్వ; ~ий враг ఉమ్మడి శత్రువు; ~ее де́ло ఉమ్మడి ఆశయం; к ~ему удив-ле́нию అందరికీ ఆశ్చర్యం కలిగించేలా 2. (*коллек-тивный*) సమష్టి, ఉమ్మడి 3. (*совместный*) సంయుక్త, ఉభయ; ~ий знако́мый మా ఉభయులకు పరిచయస్తుడు; ~ее иму́щество ఉమ్మడి ఆస్తి; ~ими уси́лиями సంయుక్త ప్రయత్నాల ద్వారా 4. (*одинаковый*) ఉమ్మడి, ఒకే రకమైన; ~ие интере́-сы ఉమ్మడి అనక్తులు (అభిరుచులు) 5.: ~ее *в знач. сущ. с*: ме́жду ни́ми нет ничего́ ~его వారిద్దరి లోనూ ఒకే రకమైనది ఏమీ లేదు, వారిద్దరిలోనూ ఉమ్మడి లక్షణాలు ఏమీ లేవు 6. (*совокупный*) మొత్తం; ~ая су́мма వెరసి మొత్తం; в ~ей сло́жности మొత్తంమీద 7. (*содержащий самое основное*) స్థూల, సాధారణ; ~ее впечатле́ние సాధారణ అభిప్రాయం; в ~их черта́х మొత్తంమీద, స్థూలంగా ◇ О́бщий ры́нок ఉమ్మడి మార్కెట్; ~ее ме́сто గతానుగతికమైన మాట, సామాన్యమైన (నిస్సారమైన) మాట; в ~ем и це́лом మొత్తంమీద, దరహంమీద; под ~им нарко́-зом మొత్తం శరీరానికి మైకం ఇచ్చి

о́бщи́на *ж* కమ్యూన్, సంఘం; се́льская ~ గ్రామ కమ్యూన్

общи́нн||ый సమష్టి; ~ая земля́ సమష్టి భూమి

общипа́ть *сов. см.* общи́пывать

общи́пывать, общипа́ть, ощипа́ть (*вн.*) పెరకు, పీకు

общи́тельный కలిసిగొట్టు, స్నేహ; ~ хара́ктер కలిసిగొట్టు స్వభావం; ~ челове́к కలుపుగోలుతనంగల వాడు, స్నేహశీలి (స్నేహశీలుడు)

о́бщность *ж* ఏకత్వం, ఉమ్మడితనం; ~ интере́сов ప్రయోజనాల యేకత్వం, ఉమ్మడి అనక్తులు; ~ люде́й ప్రజల సమూహం

объеда́ть, объе́сть (*вн.*) 1. కొరికితిను 2. *разг.* (*кого-л.*) [ఒకరి యింటిపైన పడి] తిను

объеда́ться, объе́сться అతిగా తిను, తెగ మెక్కు; ~ фру́ктами పళ్లు అతిగా తిను

объедине́ние *с* 1. (*действие*) ఐక్యం (ఏకం) చేయడం (*от объединять*); ఐక్యం చేసుకోవడం (*от объединяться*) 2. (*союз*) సంఘం, యూనియన్, ఐక్యత

объединённ||ый ఐక్య, సమీకృత, సంయుక్త; ~ый фронт ఐక్య సంఘటన; ~ое заседа́ние సంయుక్త సమావేశం

объедини́тельный ఐక్యం చేసే, ఏకీకరణ; ~ съезд ఏకీకరణ (ఐక్యం చేసే) మహాసభ

объедини́ть(ся) *сов. см.* объединя́ть(ся)

объединя́ть, объедини́ть (*вн.*) ఐక్యం (సమీకృతం, సంయుక్తం) చేయు; ~ си́лы శక్తులను ఐక్యం చేయు; ~ уси́лия в борьбе́ за мир శాంతికోసం పోరాటంలో కృషి సమీకృతం చేయు

объединя́ться, объедини́ться ఏకం (సంలీనం) అగు, సమైక్యం చేసుకొను

объе́дки *мн. разг.* ఎంగిలి ముక్కలు (మెతుకులు, తుంపులు)

объе́зд *м* 1. (*действие*) చుట్టుదారిన వెళ్లడం 2. (*место*) చుట్టు (మళ్లింపు) దారి

объе́здить *сов. см.* объезжа́ть 2

объезжа́ть (*вн.*) 1. *сов.* объе́хать (*вокруг, мимо*) చుట్టివెళ్లు; ~ боло́то చిత్తడి నేలను చుట్టి వెళ్లు; ~ вокру́г до́ма ఇంటిని చుట్టివెళ్లు 2. *сов.* объе́здить, объе́хать (*ездить всюду*) అంతటా పర్యటించు; ~ всю страну́ దేశమంతటా పర్యటించు ◇ ~ ло́шадь గుర్రాన్ని లొంగదీయు

объе́кт *м* 1. వస్తువు, విషయం; ~ изуче́ния అధ్యయన విషయం 2. (*предприятие*) సంస్థ, ప్రాజెక్టు; промы́шленный ~ పారిశ్రామిక సంస్థ

объекти́в *м* లెన్సు

объективи́зм *м см.* объекти́вность

объекти́вность *ж* వస్తుగతత్వం, వస్తుపరత్వం

объекти́вн||ый 1. వస్తుగత[మైన], వస్తుపర [మైన], బాహ్యాత్మక; ~ые усло́вия వస్తుగతమైన (వస్తుపరమైన) పరిస్థితులు 2. (*беспристрастный*) నిష్పక్షపాతమైన; ~ое отноше́ние నిష్పక్షపాతమైన వైఖరి

объём *м прям., перен.* పరిమాణం; ~ ку́ба ఘన పరిమాణం; во всём ~е మొత్తం పరిమాణంలో; о́бщий ~ проду́кции ఉత్పత్తి మొత్తం పరిమాణం

объёмистый పెద్ద, బృహత్

объёмн||ый త్రిపారిమాణిక; ~ое изображе́ние త్రిపారిమాణిక చిత్రం

объе́сть(ся) *сов. см.* объеда́ть(ся)

объе́хать *сов. см.* объезжа́ть

объяви́ть(ся) *сов. см.* объявля́ть(ся)

объявле́ние *с* 1. ప్రకటన; ~ войны́ యుద్ధ ప్రకటన; ~ результа́тов ఫలితాల ప్రకటన 2. (*сообщение, извещение*) ప్రకటన, గమనిక; дава́ть ~ ప్రకటన వేయు (ఇచ్చు), అడ్వర్టైజ్‌మెంట్ ఇచ్చు

объявля́ть, объяви́ть (*вн.*) 1. (*о пр.*; *заявлять*) ప్రకటించు, చాటు, ఘోషించు, వెల్లడించు; ~ войну́ యుద్ధం ప్రకటించు; ~ о своём согла́сии తన సమ్మతిని వెల్లడించు 2. (*оглашать*) తెలియజేయు, తెలుపు; ~ благода́рность కృతజ్ఞత తెలుపు; ~ вы́говор మందలించు; ~ пригово́р తీర్పు చెప్పు

объявля́ться, объяви́ться *разг.* కనపడు

объясне́ни||е *с* 1. (*действие*) భాష్యం చెప్పడం, వివరించడం, వ్యాఖ్యానించడం; అపార్థం తొలగించుకోవడం (*выяснение отношений*); ~е уро́ка పాఠం వివరించడం; ~е отца́ с до́черью నాన్న కూతురు తమ మధ్య అపార్థం తొలగించుకోవడం 2. (*изложение причин*) వివరణ కారణాలు చెప్పడం; предста́вьте свои́ ~я మీ సంజాయిషీ ఇవ్వండి, మీ కారణాలు చెప్పండి ◇ ~е в любви́ ప్రేమ నివేదన

объясни́мый వివరణసాధ్యమైన, వర్ణనీయమైన

объясни́тельн||ый వ్యాఖ్యానించే; ~ый текст వ్యాఖ్యలు, వివరణలు; ~ая запи́ска సంజాయిషీ

объясни́ть *сов. см.* объясня́ть

объясни́ться *сов. см.* объясня́ться 1, 2

объясня́ть, объясни́ть (*вн.*) 1. వివరించు, విశదీకరించు, [విషయాన్ని] విప్పిచెప్పు, బోధించు, స్పష్టపరచు; ~ уро́к పాఠం వివరించు 2. (*тв.*; *истолковывать*) వ్యాఖ్యానించు, భాష్యం చెప్పు; он объясни́л э́то явле́ние таки́м о́бразом అతని విషయాన్ని ఇలా వ్యాఖ్యానించాడు, అతని విషయానికి ఇలాంటి భాష్యం చెప్పాడు

объясня́ться, объясни́ться 1. దురభిప్రాయం (అపార్థం) తొలగించుకొను, దురభిప్రాయం వదలించుకొను (సర్దుకొను); ~ с ке́м-л. ఒకరితో (ఒకరిపట్ల గల) దురభిప్రాయం తొలగించుకొను 2. (*становиться ясным*) స్పష్టపడు, విదితమగు 3. *тк. несов.* (*тв.*; *корениться, иметь причиной*) కారణమగు; э́тим объясня́ется его́ поведе́ние అతని ప్రవర్తనకు ఇదీ కారణం 4. *тк. несов.* (*вести беседу*) సంభాషించు, మాట్లాడు; ~ на иностра́нном языке́ విదేశ భాష ఏదో విధంగా (ఓ మోస్తరుగా) మాట్లాడు ◇ ~ кому́-л. в любви́ ఒకరికి తన ప్రేమ నివేదించు

объя́ти||е *с* కౌగిలి, కౌగలింత, ఆలింగనం, ఆశ్లేషం; заключа́ть кого́-л. в ~я ఒకరిని కౌగలించుకొను (ఆలింగనం చేసుకొను) ◇ принима́ть с распростёртыми ~ями హృదయపూర్వకంగా స్వాగతమిచ్చు

объя́ть *сов. уст. см.* обнима́ть; сон объя́л его́ అతన్ని నిద్ర ఆవహించింది; дом объя́т пла́менем ఇల్లు మంటల్లో వుంది

обыва́тель *м* సామాన్యుడు, అల్పబుద్ధి[గలవాడు], కూపస్థమండూకప్రాయుడు

обыва́тельск||ий సామాన్య, అల్పబుద్ధిగలవాని, కూపస్థమండూక; ~ое мировоззре́ние అల్పబుద్ధిగలవాని దృక్పథం

обыва́тельщина *ж* కూపస్థమండూకత్వం, అల్పబుద్ధితనం

обыгра́ть *сов. см.* обы́грывать

обы́грывать, обыгра́ть (*вн.*) 1. (*в игре*) గెలుచు [కొను]; он обыгра́л его́ в ша́хматы అతను వాడిపై చదరంగం ఆటలో గెలిచాడు 2. *разг.* (*использовать*) వినియోగించుకొను; ~ оши́бку собесе́дника మాట్లాడేవాడి పొరపాటును వినియోగించుకొను

обы́денный నిత్యకృత్యమైన, రోజువారీ, మామూలు, సామాన్య

обыкнове́ни||е *с* అలవాటు; име́ть ~е де́лать что́-л. ఒక పనిచేసే అలవాటు; по ~ю మామూలుగానే; про́тив ~я అలవాటుకు భిన్నంగా

обыкнове́нно *нареч.* 1. (*ничем не выделять*) సాదాగా 2. (*как правило*) మామూలుగా

обыкнове́нн||ый 1. (*обычный*) మామూలు, సామాన్యమైన, సాధారణమైన; ~ое явле́ние మామూలు విషయం; бо́льше ~ого మామూలు కన్న అధికంగా (ఎక్కువగా) 2. (*заурядный*) సాదా సామాన్య; ~ый челове́к సాదా మనిషి, సామాన్యుడు

о́быск *м* సోదా, గాలింపు; производи́ть ~ సోదా చేయు, గాలించు

обыска́ть *сов. см.* обы́скивать

обы́скивать, обыска́ть (*вн.*) 1. (*производить обыск*) సోదా చేయు 2. (*ища, осматривать*) గాలించు; обыска́ть все карма́ны జేబులన్నీ గాలించు

обы́ча||й *м* 1. సంప్రదాయం, ఆచారం (*мн.* ఆచార వ్యవహారాలు), అలవాటు; э́то в ~е у наро́дов А́зии ఇది ఆసియా ప్రజల ఆచారం, ఇది ఆసియా ప్రజల్లో ఆచారంగా వుంది; войти́ в ~й ఆచారానికి వచ్చు; по ~ю ఆచారవ్యవహారాల (వాడుక) ప్రకారం, ఆచారరీత్యా 2. *разг.* (*привычка*) అలవాటు, ఆచారం

обы́чно *нареч.* మామూలుగా, యథాపూర్వకంగా, సాధారణంగా; как ~ మామూలుగానే, వాడుక ప్రకారం

обы́чн||ый *в разн. знач.* మామూలు, నిత్యకృత్యమైన; э́то ~ое явле́ние ఇది మామూలు విషయం, ఇది నిత్యకృత్యమైంది; в ~ое вре́мя మామూలు సమయంలో

обя́занност||ь *ж* విధి, ధర్మం, బాధ్యత; почётная ~ь విధ్యుక్త ధర్మం; исполня́ть свои́ ~и తన బాధ్యతలను నిర్వహించు

обя́зан||ный: быть ~ным кому́-л. ఒకరికి రుణపడు; чу́вствовать себя́ ~ным кому́-л. ఒకరికి రుణపడినట్లు భావించు; он ~ вам свое́й жи́знью మీరు అతని ప్రాణదాతలు; я вам о́чень ~ నేను నీకెంతో కృతజ్ఞుడను (కృతజ్ఞురాలిని); я ~ сде́лать э́то నేను ఈ పని చేయాలి

обяза́тельно *нареч.* తప్పకుండా, తప్పనిసరిగా

обяза́тельный 1. తప్పనిసరి, నిర్బంధ, విధాయక; ~ для всех అందరూ శిరసావహించవలసిన 2. (*ответственный*): ~ челове́к మాట తప్పని మనిషి, మాట నిలుపుకొనేవాడు 3. *уст.* (*готовый помочь*) ఉపకార బుద్ధిగల

обяза́тельств||о *с* 1. బాధ్యత; взаи́мные ~а పరస్పర బాధ్యతలు; брать на себя́ ~о బాధ్యత స్వీకరించు (చేపట్టు); выполня́ть ~а తన వాగ్దానాలు అమలుపరచు 2. *эк.* ప్రామిసరీ నోటు

обяза́ть *сов. см.* обя́зывать 1, 2

обяза́ться *сов. см.* обя́зываться

обя́зыва||ть, обяза́ть (*вн.*) 1. చేయించు, చేసేలా చేయు; его́ обяза́ли сде́лать э́ту рабо́ту అతన్ని ఆ పని చేసేలా చేశారు, అతనిచేత ఆ పని చేయించారు 2. (*вызывать признательность*) (కి) కృతజ్ఞుడై ఉండు; вы меня́ э́тим о́чень обя́жете దానికి నేను మీకెంతో కృతజ్ఞుడినై ఉంటాను 3. *тк. несов.* (*налагать обязанности*) (మీద) బాధ్యత పెట్టు (మోపు); положе́ние обя́зывает [ఒకరి] పదవి మూలంగా [అలా చేయాలి]; э́то меня́ ни к чему́ не ~ет ఇది నన్ను దేనికీ బాధ్యుని చెయ్యదు

обя́зываться, обяза́ться (+ *инф.*) [అని] మాట ఇచ్చు, వాగ్దానం చేయు, తన మీద బాధ్యత వేసుకొను

ова́л *м* అండాకృతి; ~ лица́ ముఖ ఆకృతి

ова́льный అండాకారంగా వున్న

ова́ция *ж* పెద్దగా హర్షధ్వానాలు, జేజేలు

овдове́ть *сов.* వితంతువు అగు, ముండ మోయు; విధవరాలగు (*о женщине*); విధురుడగు (*о мужчине*)

овева́ть, ове́ять (*вн.*) వీచు; ~ прохла́дой చలి గాలి వీచు

овёс *м* ఓటు ధాన్యం, యవధాన్యం

ове́ч||ий గొర్రె; ~ья шерсть గొర్రె ఉన్ని

ове́ять *сов. см.* овева́ть

овладева́ть, овладе́ть (*тв.*) 1. (*захватывать*) పట్టుకొను, వశంచేసుకొను, హస్తగతం చేసుకొను 2. *перен.* అదుపులో పెట్టుకొను; 3. (*охватывать—о чувствах*) ఆవహించు; ఆవేశించు (*о мыслях*); им овладе́л у́жас అతన్ని భయం ఆవహించింది 4. (*усваивать*) ఒంటపట్టించుకొను, స్వాయత్తం (కరతలామలకం) చేసుకొను; ~ достиже́ниями нау́ки శాస్త్ర విజయాలను కరతలామలకం చేసుకొను; ~ иску́сством управле́ния పరిపాలన కళలో ఆరితేరు; ~ языко́м

భాషను బాగా నేర్చుకొను; ~ собóй తనను తాను అదుపులో పెట్టుకొను

овладéние *с* 1. (*захват*) హస్తగతం [చేసుకోవడం], వశపరచుకోవడం 2. (*усвоение*) స్వాయత్తం చేసుకోవడం, నేర్చుకోవడం

овладéть *сов. см.* овладевáть

óвод *м* జోరీగ

овощевóдство *с* కూరగాయల పెంపకం

овощевóдческий కూరగాయల; ~ совхóз ప్రభుత్వ కూరగాయల క్షేత్రం

овощехранúлище *с* కూరగాయల నిల్వ స్థలం

óвощи *мн.* (*ед.* óвощ *м*) కూరగాయలు, శాకాలు

овощн||óй కూరగాయ, శాకం; ~óй магазúн కూరగాయల అంగడి; ~áя диéта శాకాహారం; ~óе блю́до కూర

оврáг *м* లొత్తు, పల్లం

овся́нка *ж разг.* 1. (*крупа*) ఓటు ధాన్యం 2. (*каша*) ఓటు అంబలి (జావ)

овсянó||й ఓటు; ~е пóле ఓటు [ధాన్యపు] పొలం

овся́н||ый 1. *см.* овсянóй 2.: ~ая кáша ఓటు అంబలి (జావ); ~ая крупá ఓటు ధాన్యం

овцá *ж* గొర్రె

овцевóд *м* గొర్రెల పెంపకందారు

овцевóдство *с* గొర్రెల పెంపకం (సంవర్ధనం)

овцевóдческ||ий గొర్రెల పెంపక (సంవర్ధన); ~ая фéрма గొర్రెల క్షేత్రం (పెంపక క్షేత్రం, సంవర్ధక క్షేత్రం)

овчúна *ж* గొర్రె తోలు

овчúнный: ~ тулýп గొర్రెబొచ్చు హెవీ కోటు

огáрок *м* కొవ్వొత్తి కొన (కొన)

огибáть, обогнýть (*вн.*) చుట్టు దారిన (తిరిగి) వెళ్ళు, చుట్టివెళ్ళు

оглавлéние *с* విషయసూచిక

огласúть(ся) *сов. см.* оглашáть(ся)

оглáск||а *ж* వెల్లడించడం, బహిర్గతం చేయడం, ప్రచారం; предавáть ~е నలుగురికీ వెల్లడించు (బహిర్గతంచేయు); получáть ~у బహిర్గతమగు; избежáть ~и ప్రచారం లేకుండా చూచు

оглашáть, огласúть (*вн.*) 1. ప్రకటించు, ఉద్ఘాటించు; ~ резолю́цию తీర్మానం ప్రకటించు 2. (*тв.*; *наполнять звуками*) ప్రతిధ్వనించు, ధ్వనులతో నిండు; пéние птиц огласúло лес పక్షుల పాటలతో అరణ్యం ప్రతిధ్వనించింది

оглашáться, огласúться (*тв.*) (తో) [మారు] మోగు, మోగిపోవు

оглашéни||е *с* ప్రకటన; не подлежúт ~ю ప్రకటితం కాని

оглóбл||я *ж* ఏరుకొయ్య ◇ поворáчивать ~и *разг.* వెనక్కు తిరుగు (వెళ్ళు)

оглóхнуть *сов. см.* глóхнуть 1

оглушáть, оглушúть (*вн.*) 1. (*звуком*) చెవులు గళ్ళు పడేలా చేయు 2. (*ударом*) (తల మీద కొట్టి) మూర్ఛ కలుగజేయు, దిమ్మ పట్టునట్లు చేయు

оглушúтельный చెవులు బద్దలయేటట్టు, కర్ణభేరి పగిలేట్లు; ~ грóхот చెవులు బద్దలుచేసే ధ్వని

оглушúть *сов. см.* оглушáть

оглядéть *сов. см.* огля́дывать

оглядéться *сов.* 1. *см.* огля́дываться 1; 2. *перен.* (*освоиться*) పరిస్థితులకు అలవాటుపడు

огля́дк||а *ж*: бежáть без ~и పిక్కబలం చూపి పారిపోవు, కాలికి బుద్ధిచెప్పు; дéйствовать с ~ой ముందు వెనకలు చూసి చేయు, జాగ్రత్తగా వ్యవహరించు

огля́дывать, оглядéть, огляну́ть (*вн.*) పరికించు, కలయ చూచు; ~ с головы́ до ног ఎగాదిగా చూచు, ఆపాదమస్తకం (నఖశిఖ పర్యంతం) పరిశీలించు

огля́дываться 1. *сов.* оглядéться (*осматриваться*) కలయ చూచు 2. *сов.* огляну́ться [వెనక్కు] తిరిగి చూచు; ~ назáд వెనక్కు చూచు

огляну́ть *сов. см.* огля́дывать

огляну́ться *сов. см.* огля́дываться 2 ◇ не успéешь ~, как... తిరిగి (పక్కకు) చూసేలోపుగానే

огнев||óй *воен.*: ~áя завéса గుళ్ళ వర్షం; ~áя тóчка ఆయుధ స్థావరం

огнемёт *м* అగ్ని బరాటా

óгненн||ый 1. అగ్ని, జ్వాల; ~ые языкú అగ్ని జ్వాలలు 2. (*цвета огня*) రాగి 3. *перен.* (*сверкающий, пламенный*) చిచ్చర; ~ый взгляд చిచ్చర చూపు 4. *перен.* (*пылкий, страстный*) ఉద్రేకకరమైన, ఉద్రేకపూరితమైన, ఉద్రేకపరచే; ~ая речь ఉద్రేకపరచే ప్రసంగం; ~ое воображéние ఉద్రిక్తమైన ఊహలు

огнеопáсн||ый అగ్ని ప్రమాదకరమైన, మండే; ~е веществá మండే పదార్థాలు

огнестóйкий నిప్పుచేత కాలని, ఫైర్‌ప్రూఫ్

огнестрéльн||ый: ~ая рáна తుపాకి తూటా గాయం

огнетушúтель *м* అగ్ని మాపక పరికరం

огнеупо́рн||ый ఫైర్‌ప్రూఫ్; ~ый кирпи́ч ఫైర్ బ్రిక్; ~ая гли́на ఫైర్‌క్లే

ого́ *межд.* అబ్బా!, అయ్యో!

огова́ривать, оговори́ть (*вн.*) 1. (*обусловливать*) షరతు[లు] పెట్టు, పేర్కొను 2. *разг.* (*клеветать*) (పై) అపనిందలు (అపవాదులు) వేయు

огова́риваться, оговори́ться 1. (*делать оговорку*) పేర్కొను 2. (*ошибаться*) నోరు జారు

оговори́ть(ся) *сов. см.* огова́ривать(ся)

огово́рк||а *ж* 1. (*дополнительное замечание*) షరతు; без ~ок బేషరతుగా; с ~ой ఒక షరతుతో 2. (*обмолвка*) నోరు జారిన మాట, పొరపాటు మాట

оголённ||ый 1. (*голый*) నగ్నమైన, దిస; ~ые ру́ки నగ్నమైన (దిస) చేతులు 2.: ~ые дере́вья మోడు వారిన చెట్లు; ~ый про́вод ఇన్సులేషన్‌లేని వైరు; ~ая ме́стность చెట్టూ చేమా లేని ప్రదేశం

оголи́ть(ся) *сов. см.* оголя́ть(ся)

оголте́лый *разг.* ఉగ్రమైన, ఉన్మత్తమైన; ~ враг ఉగ్రమైన (ఉన్మత్తమైన) శత్రువు

оголя́ть, оголи́ть (*вн.*) 1. *см.* обнажа́ть 2. (*лишать покрывающего слоя*) తీయు, తీసివేయు; ~ про́вод ఇన్సులేషన్ తీయు (తీసివేయు)

оголя́ться, оголи́ться 1. (*о части тела*) బట్టలు తీసివేయు, దిస చేసుకొను 2. (*лишиться листвы*) మోడువారు, ఆకులు రాలిపోవు 3. (*становиться видимым*) కనబడు

огонёк *м* 1. *уменьш. к* ого́нь 1, 2; 2. *перен.* ఉత్సాహం; рабо́тать с огонько́м ఉత్సాహంతో పనిచేయు

ого́нь *м* 1. అగ్ని, నిప్పు, జ్వాల, మంట, జ్యోతి; разводи́ть ~ నిప్పు రాజేయు 2. (*свет*) దీపం, జ్యోతి; зажига́ть ~ దీపం వెలిగించు 3. *воен.* కాల్పులు; вести́ ~ కాల్పులు కాల్చు; прекраще́ние огня́ కాల్పుల విరమణ ◇ ве́чный ~ శాశ్వతమైన జ్వాల; в огне́ войны́ యుద్ధ జ్వాలల్లో; ме́жду двух огне́й ముందు కెడితే నుయ్యి, వెనక్కెడితే గొయ్యి; игра́ть с огнём పులి మీసాలు పట్టుకొని ఉయ్యాల వూగినట్టు; пройти́ ~ и во́ду [и ме́дные тру́бы] అగ్ని పరీక్షకు తట్టుకొను, కాకలుదీరు

огора́живать, огороди́ть (*вн.*) కంచెవేయు (*обносить изгородью*); చుట్టూ గోడ పెట్టు (*обносить стеной*)

огоро́д *м* కూరగాయల తోట

огороди́ть *сов. см.* огора́живать

огоро́дник *м* కూరలు పండించేవాడు

огоро́дничество *с* కూరగాయల పెంపకం (సంవర్ధనం)

огоро́дны||й కూరగాయల తోట; ~й уча́сток కూరగాయల క్షేత్రం; ~е культу́ры కూరగాయ పంటలు

огоро́шенный చకితుడైన

огоро́шивать, огоро́шить *разг.* (*вн.*) దిగ్భ్రాంతిపరచు, చకితుని చేయు

огоро́шить *сов. см.* огоро́шивать

огорча́ть, огорчи́ть (*вн.*) బాధ పెట్టు (కలిగించు), పొక్కించు, ఆరటపెట్టు

огорча́ться, огорчи́ться బాధపడు, విచారించు, విచారపడు

огорче́ние *с* బాధ, విచారం, దిగులు

огорчённый బాధపడుతున్న, విచారిస్తున్న (*о человеке*); విచార[గ్రస్తమైన], విచారం వ్యక్తం చేసే (*о взгляде*); ~ взгляд విచారగ్రస్తమైన వీక్షణ

огорчи́ть(ся) *сов. см* огорча́ть(ся)

огра́бить *сов. см.* гра́бить

ограбле́ние *с* దోపిడి, చూరగొనడం, కొల్ల

огра́да *ж* కంచె, దడి

огради́ть *сов. см.* огражда́ть

огражда́ть, огради́ть (*вн.*; *защищать*) పరిరక్షించు (*от чего-л.* — నుంచి)

огражде́ние *с* 1. (*то, чем огорожено*) అడ్డు, కంచె, అవరోధం, దడి 2. *перен.* (*защита*) పరిరక్షణ

ограниче́ни||е *с* పరిమితి, అరికట్టుట, నిర్బంధం, అవరోధం; без ~й నిర్బంధం (అవరోధాలు) లేకుండా; ~е стратеги́ческих вооруже́ний కీలకాయుధాల పరిమితి, కీలకాయుధాలను పరిమితం చేయడం

ограни́ченность *ж* 1. (*незначительность, недостаточность*) కొరత, మోతాదు 2. (*узость*) అవధి, సంకుచిత స్వభావం, మనో సంకుచిత్వం

ограни́ченный 1. (*небольшой, незначительный*) పరిమితమైన 2. (*недалёкий*) అల్పబుద్ధిగల; ~ челове́к అల్పబుద్ధి, కూపస్థమండూకం

ограни́чивать, ограни́чить (*вн.*) పరిమితపరచు, పరిమితి పెట్టు; ~ ора́тора вре́менем వక్తకు కాల పరిమితి పెట్టు; ~ свои́ потре́бности కడుపు కట్టుకొను; ~ себя́ в чём-л. తనకు తను దేనిలోనైనా పరిమితి విధించుకొను (పెట్టుకొను)

ограни́чиваться, ограни́читься (*тв.*) 1. (*довольствоваться*) (తో) తృప్తి (పరిమిత) పడు; ~ поздрави́тельной телегра́ммой అభినందన టెలిగ్రామ్‌కి పరిమితమగు 2. (*сводиться к чему-л.*) (కు)

పరిమితమగు; ~ вы́говором మందలింపుకు పరిమితమగు

ограничи́тельный నిర్బంధించే, బంధించే, పరిమిత పరచే

ограни́чить(ся) *сов. см.* ограни́чивать(ся)

огро́мн||ый బ్రహ్మాండమైన, అపారమైన, బృహత్తర; ~ое большинство́ విస్తృతమైన మెజారిటీ; ~ое значе́ние మహత్తర ప్రాముఖ్యత; ~ые возмо́жности అపారమైన (విస్తారమైన) అవకాశాలు

огрубе́лый 1. (*о коже*) ముతకవారిన, మోటుబారిన, కర్కశమైన 2. (*о человеке*) మోటు

огрубе́ть *сов. см.* грубе́ть 2

огрыза́ться, огрызну́ться *разг.* (*грубо отвечать*) చిరాకుగా జవాబు చెప్పు, మోటుగా జవాబిచ్చు

огрызну́ться *сов. см.* огрыза́ться

огры́зок *м* 1. చివరి ముక్క; ~ я́блока ఆపిల్ తినే ముక్క 2. *разг.* (*маленький остаток*) తుంట, ముక్క; ~ каранда́ша తుంట పెన్సిల్, పెన్సిల్ ముక్క

огу́лом *нареч. разг.* (*без разбора*) మంచీ చెడూ చూడకుండా, మూకుమ్మడిగా

огу́льно *нареч.* నిరాధారంగా

огу́льн||ый నిరాధారమైన; ~ое обвине́ние నిరాధారమైన ఆరోపణ

огуре́ц *м* దోసకాయ

ода́лживать, одолжи́ть (*вн.*) 1. (*давать в долг*) అప్పు ఇచ్చు (పెట్టు); ~ де́сять рубле́й పది రూబుళ్ల అప్పు ఇచ్చు 2. *разг.* (*давать на время—о вещи*) అరువు ఇచ్చు

одарённость *ж* ప్రజ్ఞ, ప్రతిభ

одарённый ప్రతిభగల, ప్రతిభావంతుడైన, ప్రజ్ఞావంతుడైన

ода́ривать *несов. см.* одаря́ть 1

одари́ть *сов. см.* одаря́ть

одар||я́ть, одари́ть (*вн. тв.*) 1. కానుకలు బహూకరించు; ~я́ть кого́-л. че́м-л. ఒకరికి దేనినైనా బహూకరించు 2. (*наделять*) ప్రసాదించు, కలిగించు; приро́да ~и́ла его́ прекра́сными спосо́бностями స్వతస్సిద్ధంగా అసాధారణ ప్రజ్ఞావంతుడు

одева́ть, оде́ть (*вн.*) 1. బట్టలు (దుస్తులు) వేయు, (కు) తొడుగు; ~ ребёнка в пальто́ పిల్లకు కోటు తొడుగు 2. (*обеспечивать одеждой*) (కు) దుస్తులు సమకూర్చు 3. *перен.* (*покрывать*) కప్పు 4. *тк. несов.* (*как-л.*) వేయు; ~ со вку́сом ముస్తాబుచేయు

одева́ться, оде́ться 1. బట్టలు (దుస్తులు) వేసుకొను, తొడుగుకొను 2. (*приобретать необходимую одежду*) దుస్తులు సమకూర్చుకొను, బట్టలు అమర్చుకొను 3. *перен.* (*тв.*; *покрываться*) (తో) నిండివుండు; дере́вья оде́лись листво́й చెట్లు ఆకులతో నిండివున్నాయి 4. *тк. несов.* (*как-л.*) ధరించు, వేసుకొను; хорошо́ ~ ముస్తాబు చేసుకొను

оде́жд||а *ж* దుస్తులు, బట్టలు, వస్త్రాలు; ве́рхняя ~а కోటు, రెయిన్ కోటు; торго́вля ~ой వస్త్ర (బట్టల) వ్యాపారం

одёжк||а *ж разг.*: по ~е протя́гивай но́жки *погов.* ఉన్నదానితో సరిపెట్టుకో

одеколо́н *м* ఉడికలోన్

одёргивать, одёрнуть (*вн.*) 1. (*платье и т.п.*) సవరించు[కొను], సర్దుకొను 2. *перен. разг.* (*призывать к порядку*) అదలించు

одержа́ть *сов. см.* оде́рживать

оде́рживать, одержа́ть: он одержа́л верх అతనిది పై చెయ్యి; ~ побе́ду విజయాన్ని చేపట్టు, విజయం పొందు

одержи́мый 1. (*тв.*) ఆవహింపబడిన, ఆవిష్టమైన, ఆవహితుడైన; ~ иде́ей челове́к భావావిష్టుడు; ~ стра́хом భయావిష్టుడైన, భయావహితుడైన 2. *в знач. сущ. м* ఉన్మాది

одёрнуть *сов. см.* одёргивать

оде́тый 1. ధరించే, తొడుగుకునే, బట్టలు వేసుకున్న; ~ в тёплое пальто́ భారీ (పెద్ద) కోటు ధరించే 2. (*обеспеченный одеждой*) దుస్తులు కలిగిన (సమకూరిన); ~ и обу́тый బట్టలూ బూట్లూ కలిగిన, కావలసినవి అన్నీ కలిగిన 3. *перен.* (*покрытый*) కప్పబడిన

оде́ть(ся) *сов. см.* одева́ться 1—3

одея́ло *с* దుప్పటి; రజాయి (*ватное*)

оди́н *м,* одна́ *ж,* одно́ *с,* одни́ *мн.* 1. *числ.* (*число, цифра* 1) ఒకటి; к одному́ приба́вить три ఒకటికి మూడు కలుపు 2. (*количество*) ఒక; в одно́м то́ме ఒక సంపుటిలో; э́то сто́ит всего́ ~ рубль దాని ధర ఒక రూబుల్ మాత్రమే; ни одного́ письма́ не написа́л ఒక్కటొక్క ఉత్తరం కూడా రాయ లేదు; ~-два ఒకటి రెండు (*о вещах*); ఒకరిద్దరు (*о людях*) 3. *в знач. прил.* (*в одиночестве, без других*) ఒంటరిగా, ఏకాంతంగా; он живёт ~ అతడు ఒంటరిగా నివసిస్తున్నాడు, అతడు ఏకాంతవాసి; он вы́полнил э́ту рабо́ту ~ అతడు ఈ పని ఒంటరిగా చేశాడు 4. *в знач. прил.* (*тот же, одинаковый*)

ఒకే; они живýт в однóм дóме వారు ఒకే ఇంట్లో ఉన్నారు (నివసిస్తున్నారు); одногó вóзраста ఒకే వయస్సు; одногó размéра ఒకే సైజు; э́то однá компáния అది అదే (ఒకే) ముఠా 5. *в знач. прил.* (*только*) మాత్రమే; они́ читáют тóлько одни́ наýчные кни́ги వాళ్లు శాస్త్రీయ గ్రంథాలు మాత్రమే చదువుతారు; в однóм тóлько 1988 годý 1988 సంవత్సరంలో మాత్రమే 6. однó *в знач. сущ. с* (*ничто другое*) ఒకటి; одногó мне недоставáло నాకొకటి తక్కువైంది (తక్కువ పడింది), నా కొకటి లోటు; однó бы́ло емý я́сно అతనికి ఒక విషయం స్పష్టం 7. *в знач. мест.* (*какой-нибудь в ряду сходных*): ~ к одномý ఒకదానికి ఒకటి తీసిపోనిది; однó другóму не мешáет అదీ ఇదీ కూడా ఉండవచ్చు; то ~, а то другóй ఒక సారి ఒకడు, మరో సారి మరొకడు; ~ за други́м ఒకడి తరువాత ఒకడు; по одномý ఒకటొకటిగా; кури́л сигарéты однý за другóй వరస పెట్టి సిగరెట్లు కాలుస్తున్నాడు, అదేపనిగా సిగరెట్లు కాలుస్తున్నాడు 8. *в знач. мест.* (*какой-то, некий*) ఒకానొక, ఎవరో ఒక; ~ человéк ఒక వ్యక్తి, ఎవరో; ~ из мои́х друзéй నా మిత్రుడొకడు, నా స్నేహితులలో ఒకడు; в ~ прекрáсный день ఒక శుభదినాన ◇ ~ на ~ а) (*с глазу на глаз*) జనాంతికంగా б) (*один против другого*) ముఖాముఖీ; ~-единственный ఒకేఒక; ~-одинёшенек ఏకాకిగా, ఒంటరిగా [అయిపోవు]; все до одногó (*о людях*) ప్రతివాడూ, అందరూ; [все] как ~ ఒక్కుమ్మడిగా

одинáково *нареч.* సమానంగా, సమంగా; он говори́т по-англи́йски и по-францýзски ~ хорошó ఇంగ్లీ, ఫ్రెంచి భాషలు రెండింటిలోనూ అతడు సమానంగా బాగా మాట్లాడగలడు

одинáков||ый సమ[మైన], అదే, ఒకే; ~ый ýровень разви́тия సమమైన అభివృద్ధి స్థాయి; они́ ~ого рóста వాళ్లిద్దరూ ఒకే ఎత్తు; в ~ой мéре సమానంగా

одиннадцатилéтний 1. (*о сроке*) పదకొండు సంవత్సరాల (ఏళ్ల), ఏకాదశవత్సరాల 2. (*о возрасте*) పదకొండు సంవత్సరాల [వయస్సు], పదకొండేళ్ల [వయస్సు]; ~ мáльчик పదకొండు సంవత్సరాల (ఏళ్ల) అబ్బాయి

оди́ннадцат||ый *числ.* పదకొండవ, పదకొండో; ~ое мáя మే పదకొండున; емý пошёл ~ый год అతనికి పది దాటింది, అతనికి పదకొండో ఏడు నడుస్తోంది

оди́ннадцать *числ.* పదకొండు

одинóк||ий 1. (*один*) ఒంటరి, ఏకాకి; ~ий пýтник ఒంటరి బాటసారి 2. (*не имеющий семьи*) ఒంటరివాడైన 3. (*проходящий без семьи, родных*) ఒంటరి; ~ая жизнь ఒంటరి జీవితం 4. *в знач. сущ. м* (*несемейный*) ఒంటరివాడు, అవివాహితుడు; ~ая అవివాహితురాలు

одинóко *нареч.* ఒంటరిగా, ఒంటరితనంగా; విడిగా (*отдельно*); жить ~ ఒంటరి జీవితం గడుపు, ఏకాంతవాసం చేయు; чýвствовать себя́ ~ ఒంటరిగా అనిపించు

одинóчеств||о *с* ఒంటరితనం, ఏకాంతం; в ~е ఒంటరిగా

одинóчк||а 1. *м, ж* ఒంటరివాడు *м*; ఒంటరికత్తె *ж*; ఒంటరివాళ్లు *мн.* 2. *ж* (*камера*) *разг.* విడి ఖైదు కొట్టు ◇ дéйствовать в ~у స్వీయ శక్తిమీద ఆధారపడి వ్యవహరించు

одинóчн||ый 1. విడి; ~ые вы́стрелы విడి (చెదురు మదురు) కాల్పులు 2. (*совершаемый силами одного*) ఒకడే చేసిన, ఒంటి చేయి మీద చేయబడిన; ~ый полёт ఏక విమాన ఫ్లైటు; ~ый прóмысел ఒంటరిగా వేటాడడం ◇ ~ое заключéние ఏకాంతవాస నిర్బంధం

одиóзный అపఖ్యాతి (అపకీర్తి) చెందిన, రోసిపోయిన, జుగుప్సాకర

одичáлый మచ్చిక కాకపోయే; నలుగురితో కలవని (కలిసి మెలిసి ఉండని) (*о человеке*)

одичáть *сов. см.* дичáть

однá *ж см.* оди́н

однáжды *нареч.* 1. (*один раз*) ఒక సారి (మారు) 2. (*когда-то*) ఒకనాడు, ఒకప్పుడు; ~ ýтром ఒక రోజు ఉదయం (పొద్దుట)

однáко *союз* 1. *против.* అయితే, కాని, అయినప్పటికీ; ~ он оши́бся అయితే అతను పొరపడ్డాడు; он был там, ~ их не ви́дел అతను అక్కడ ఉన్నప్పటికీ వారిని చూడ లేదు 2. *в знач. межд.* నిజమేనా? 3. *в знач. вводн. сл.* మరి

одни́ *мн. см.* оди́н

однó *с см.* оди́н

одноáктн||ый ఏకాంక, ఏకాంకిక; ~ая пьéса ఏకాంక నాటకం

однобóк||ий ఏకపక్ష, పాక్షిక; ~ое суждéние ఏక పక్షాభిప్రాయం; ~ое разви́тие పాక్షిక అభివృద్ధి

однобóртный సింగిల్ బ్రెస్ట్; ~ пиджáк సింగిల్ బ్రెస్ట్ కోటు

одновремéнно *нареч.* ఒకే సమయంలో, ఏక కాలంలో

одновремéнный ఒకే సమయంలో జరిగిన, ఏక కాలంలో జరిగిన

одновре́ме́нность *ж* ఏక సామయికత (కాలత)

одногла́зый ఒక్క కన్నుగల, ఏకాక్షమైన; ~ челове́к ఏకాక్షి, ఒంటి కంటివాడు

одногоди́чн||ый ఒక్క ఏటి (సంవత్సరపు), ఏక సంవత్సర; ~е ку́рсы ఒక్క సంవత్సరపు కోర్సులు

одного́док *м* సమవయస్కుడు, ఏక వయస్కుడు, ఒకే వయస్సుగలవాడు

одного́рбый: ~ верблю́д ఒంటి మూపు ఒంటె

однодне́вный ఒక్క రోజు; ~ дом о́тдыха ఒక్క రోజు విశ్రాంతి గృహం ◇ ~ за́работок రోజు వేతనం (జీతం, కూలి), దిన వేతనం

однозву́чный ఏక స్వర[ంగల]

однозна́чн||ый 1. (*тождественный*) సమానార్థకమైన, ఏకార్థంగల 2. (*имеющий одно значение*) ఏకార్థంగల ◇ ~ое число́ ఏక అంకం, ఏకాంక సంఖ్య

одноимённый అదే శీర్షిక (పేరు) గల

однока́шник *м разг.* స్కూలు (కాలేజి) మేటు, సహ విద్యార్థి

однокла́ссник *м* క్లాస్‌మేటు

одноклéточный *биол.* ఏక కణ (కణంగల)

одноколе́йка *ж разг.* ఏక రైలు మార్గం

одноколе́йн||ый: ~ая желе́зная доро́га ఏక రైలు మార్గం

одноко́мнатн||ый: ~ая кварти́ра ఒక్క గది వాటా

одноку́рсник *м*: он его́ ~ వాళ్లిద్దరూ ఒకే కోర్సులో వున్నవాళ్లు

одноле́т||ок *м разг.* (*ровесник*) సమవయస్కుడు; мы ~ки మేము సమవయస్కులం (ఏక వయస్కులం)

одноме́стный సింగిల్ సీటరు; ~ самолёт సింగిల్ సీటరు విమానం

одномото́рный సింగిల్ ఇంజన్

одноно́гий ఒంటి కాలి, ఒకే కాలుగల

однообра́зие *с* ఏక రీతి, ఒకే పద్ధతి; ~ в еде́ ఒకే పద్ధతి (ఏక రీతి) భోజనం

однообра́зный ఏక రీతి

однополча́нин *м* తోటి సైనికుడు (ఆఫీసరు)

одноро́гий ఏక శృంగ, ఒంటి కొమ్ము

одноро́дность *ж* 1. (*сходность*) సమరూపత, సమరూపం 2. (*одинаковость по всему составу*) సజాతిత్వం, ఒకే రకం

одноро́дный 1. (*сходный*) సమానమైన 2. (*одинаковый по всему составу*) సజాతీయ, ఒకే రకమైన

однору́кий ఒంటి చేతి, ఒకే చెయ్యిగల

односельча́нин *м* స్వగ్రామస్థుడు

односло́жно *нареч.*: отвеча́ть ~ ఔనో కాదో సమాధానం చెప్పు

односло́жн||ый 1. ఏకాక్షరి; ~ое сло́во ఏకాక్షర పదం 2. *перен.* క్లుప్తమైన

односпа́льн||ый: ~ая крова́ть సింగిల్ కాట్

односторо́нн||ий 1. వన్‌వే, ఏకదిశ; ~ее у́личное движе́ние వన్‌వే ట్రాఫిక్ 2. (*совершаемый одной стороной*) ఏకపక్ష; ~ее реше́ние ఏకపక్ష నిర్ణయం 3. (*происходящий тк. в одной стороне*) ఒక్క పక్క; ~ее воспале́ние лёгких ఒక్క పక్క న్యుమోనియా 4. *перен.* పాక్షిక, ఏకపక్ష; ~ий ум ఏక ముఖ మేధస్సు (మేధాశాలి)

одноступе́нчат||ый సింగిల్ స్టేజ్; ~ая раке́та సింగిల్ స్టేజ్ రాకెట్

однoти́пный అదే (ఒకే) రకమైన

одното́мник *м* ఏక సంపుటి (సంపుటం), ఏక (ఒకే) సంపుటిలో ప్రచురణ

одното́мн||ый ఏక సంపుటి; ~ое изда́ние ఏక సంపుటిలో ప్రచురణ

однофами́л||ец *м* ఒకే యింటి పేరుగలవాడు; они́ ~ьцы వాళ్లిద్దరి ఇంటి పేరు ఒకటే

одноцве́тный ఒకే రంగుగల, ఏక వర్ణపు

одноэта́жный ఒకే అంతస్తుగల

одобре́ние *с* ఆమోదం, అంగీకారం, హర్షం, హర్షామోదాలు, ప్రశంస, సమ్మతి; ~ прое́кта догово́ра ఒప్పందం ముసాయిదా ఆమోదం; выража́ть ~ по по́воду чего́-л. దేనిపట్లనైనా హర్షామోదాలను వెల్లడించు (దేనిపట్లనైనా హర్షం వ్యక్తంచేయు); заслужи́ть чьё-л. ~ ఒకరి హర్షాన్ని (ప్రశంసని) చూరగొను

одобри́тельно *нареч.* అంగీకారంగా; смотре́ть ~ అంగీకార (ప్రశంసా) దృష్టితో చూచు

одобри́тельный ప్రోత్సాహసూచక, ఆమోదసూచక; ~ взгляд ప్రోత్సాహసూచకమైన (ఆమోదసూచకమైన) చూపు

одо́брить *сов. см.* одобря́ть

одобря́ть, одо́брить (*вн.*) 1. (*одобрительно отзываться*) ప్రశంసించు, సమ్మతి వ్యక్తం చేయు, హర్షించు 2. (*принимать*) ఆమోదించు, అంగీకరించు

одолева́||ть, одоле́ть (*вн.*) 1. (*побеждать*) ఓడించు; ~ть врага́ శత్రువును ఓడించు 2. *перен.* (*охватывать*) మనస్సును పీకు, తట్టుకోలేకపోవు; его́ ~ет любопы́тство ఉత్సుకత అతని మనస్సును పీకుతోంది; его́ ~ет сон నిద్ర తట్టుకోలేకపోతున్నాడు 3.

перен. разг. కష్టంమీద [చేయు]; ~ть лéстницу కష్టంమీద మెట్లు ఎక్కు 4. (*овладевать, усваивать*) నేర్చుకొను, పూర్తిచేయు; он не мог одолéть э́ту кни́гу ఈ పుస్తకం పూర్తి చేయలేకపోయాడు

одолéть *сов. см.* одолева́ть

одолжéние *с* ఉపకారం; дéлать комý-л. ~ ఒకరికి ఉపకారం చేయు

одолжи́ть *сов. см.* ода́лживать

одома́шнивание *с* మచ్చిక చేయడం (చేసుకోవడం), పెంచడం; ~ живóтных జంతువులను పెంచడం (మచ్చిక చేయడం)

одр *м уст.*: на смéртном одрé మరణశయ్య మీద (పై)

оду́маться *сов.* (*изменить свои намерения*) తన ఉద్దేశాన్ని (మనస్సు) మార్చుకొను

одура́чивать, одура́чить *разг.* (*вн.*) మోసం (దగా) చేయు, బుట్టలో వేసుకొను, బోల్తా కొట్టించు

одура́чить *сов. см.* одура́чивать *и* дура́чить

одурма́нивать, одурма́нить (*вн.*) తలదిమ్మెక్కించు, మూర్ఛితుని చేయు

одурма́нить *сов. см.* одурма́нивать *и* дурма́нить

одуря́ющий మూర్ఛల జేసే, తలదిమ్మెక్కించే; ~ зáпах మూర్ఛల జేసే వాసన

одутловáт||ый ఉబ్బిన, బూరెలా ఉబ్బిన; ~ое лицó ఉబ్బిన ముఖం

одухотворённость *ж* ఉత్తేజం, తేజస్సు

одухотворённ||ый ఉత్తేజితమైన, తేజోవంతమైన; ~ый человéк ఉత్తేజితుడు; ~ое лицó ఉత్తేజితమైన (తేజోవంతమైన) ముఖం

одухотвори́ть *сов. см.* одухотворя́ть

одухотворя́ть, одухотвори́ть (*вн.*; *воодушевлять, наполнять*) తేజోవంతం (ఉత్తేజితం) చేయు

одушеви́ть(ся) *сов. см.* одушевля́ть(ся)

одушевлённ||ый 1. చేతనమైన, ప్రాణంగల; ~ый предмéт చేతనమైన వస్తువు 2. *грам.* ప్రాణవాచక; ~ое и́мя существи́тельное ప్రాణవాచక నామం

одушевля́ть, одушеви́ть (*вн.*) 1. (*наделять свойствами живого существа*) ప్రాణమిచ్చు, ఉజ్జీవింపచేయు 2. *уст.* (*воодушевлять*) ఉత్తేజపరచు

одушевля́ться, одушеви́ться ఉజ్జీవితం చేయబడు, ఉత్తేజితుడగు

оды́шк||а *ж* రోజు, రొప్పు, ఆయాసం; страда́ть ~ой ఆయాసంతో (రొప్పుతో) బాధపడు

ожерéлье *с* కంఠభూషణం, కంఠాభరణం, నెక్లేసు

ожесточа́ть, ожесточи́ть (*вн.*) కఠినులుగా చేయు, కాఠిన్యం పెంచు

ожесточа́ться, ожесточи́ться కఠినుడగు, పగపట్టు, భీషణమగు, తీవ్రమగు

ожесточéние *с* 1. కాఠిన్యత, కాఠిన్యం, పగ 2. (*крáйнее напряжение*) తీవ్రత, భీషణత్వం

ожесточённ||ый 1. (*суровый*) కఠిన, పగపట్టిన 2. (*напряжённый, упорный*) భీషణ, భీకర; ~ая борьбá భీషణ (భీకర) పోరాటం

ожесточи́ть(ся) *сов. см.* ожесточа́ть(ся)

ожива́ть, ожи́ть 1. మళ్ళీ ప్రాణం పొందు, పునర్జీవితుడగు, పునరుజ్జీవితుడగు 2. *перен.* (*испытывать прилив сил, бодрости*) ఉత్సాహం పొందు, ధైర్యం (చురుకుదనం) పుంజుకొను 3. *перен.* (*вновь возникать, возрождаться*) మళ్ళీ (తిరిగి) వచ్చు; воспомина́ния óжили స్మృతులు తిరిగి వచ్చాయి

оживи́ть(ся) *сов. см.* оживля́ть(ся)

оживлéние *с* 1. (*действие*) ప్రాణమివ్వడం, జీవం పోయడం, పునరుజ్జీవనం 2. (*весёлость*) ఉల్లాసం 3. (*движение, суета*) కలకలం, కదలిక

оживлённ||ый 1. (*весёлый*) ఉత్సాహవంతమైన, ఉత్సాహపరుడైన, ఉల్లాసకరమైన, హుషారైన 2. (*исполненный жизни, движения*) రద్దీగా వుండే; ~ая ýлица రద్దీగా వుండే వీధి 3. (*протекающий живо, бойко*) జోరుగా, హుషారైన; ~ая торгóвля జోరుగా జరిగే (సాగే) వర్తకం

оживля́ть, оживи́ть (*вн.*) 1. పునరుజ్జీవితం (పునరుజ్జీవితుడిని) చేయు (కి) ప్రాణమిచ్చు, జీవం పోయు 2. (*придавать бодрости*) చురుకెక్కించు

оживля́ться, оживи́ться 1. (*становиться живым, весёлым*) హుషారుగా తయారగు 2. (*становиться более интенсивным*) ముమ్మరమగు

ожидáемый నిరీక్షిత[మైన], ఆశించిన, కాంక్షిత [మైన]

ожидáни||е *с* 1. నిరీక్షణ, ప్రతీక్షణ, ఆకాంక్ష; кóмната ~я (*на вокзале*) వెయిటింగ్ రూమ్ 2.: ~я *мн.* (*предположения, надежды*) ఆశలు, ఆకాంక్షలు; обмáнывать ~я ఆశలను భంగం (భగ్నం) చేయు; прóтив вся́кого ~я ఆకాంక్షలకు భిన్నంగా

ожидá||ть *несов.* 1. (*вн., рд.*) నిరీక్షించు, వేచి వుండు; ~ть когó-л. ఒకరికోసం నిరీక్షించు; он ~ет вас ужé час అతను మీకోసం ఒక గంటసేపట్నుంచి

నిరీక్షిస్తున్నాడు (వేచివున్నాడు) 2. (*инф.* или *вн.*, *рд.*; *надеяться*) ఆకాంక్షించు, అనుకొను; я не ~л уви́деть вас здесь మిమ్మల్ని నేనిక్కడ కలుసుకుంటానని అనుకోలేదు; как он ~л అతను ఆకాంక్షించిన మేరకు, సరిగా అతను అనుకున్నట్లే (ఆశించినట్లే)

ожире́ние *с* ఒళ్లు రావడం, ఊబదేలడం; ~ се́рдца గుండె వాచిపోవడం

ожире́ть *сов.* లావెక్కు, ఊబదేలు

ожи́ть *сов. см.* ожива́ть

ожо́г *м* కాలిన (కాల్పు) గాయం; ~ на лице́ ముఖం మీద కాలిన గాయం (కాల్పు మచ్చ)

озабо́тить(ся) *сов. см.* озабо́чивать(ся)

озабо́ченность *ж* దిగులు, కలవరం, ఆందోళన, అన్యమనస్కత

озабо́ченный దిగులుపడుతున్న, ఆందోళితమైన, బెంగ పెట్టుకున్న; у него́ ~ вид అతడు బెంగపెట్టుకున్నట్లు (బెంగగా ఉన్నట్లు, దిగులుగా ఉన్నట్లు) కనపడుతున్నాడు

озабо́чивать, озабо́тить (*вн.*) కలవర పెట్టు (పరచు), ఆందోళన పెట్టు, (కి) దిగులు కలిగించు

озабо́чиваться, озабо́титься (*тв.*) చూచు; ~ загото́вкой кормо́в మేత సేకరణ పని చూచు

озагла́вить *сов.* (*вн.*) (కి) శీర్షిక (పేరు) పెట్టు

озада́ченный కలవరపడిన, ఏమీ తోచకుండా వున్న

озада́чивать, озада́чить (*вн.*) కలవరపరచు, కలవర (గాభరా) పెట్టు; ~ кого́-л. вопро́сом ఒకరిని ప్రశ్నతో కలవరపరచు (గాభరా పెట్టు)

озада́чить *сов. см.* озада́чивать

озари́ть(ся) *сов. см.* озаря́ть(ся)

озар||я́ть, озари́ть (*вн.*) 1. కాంతివంతం (ప్రకాశింప, తేజోవంతం) చేయు; со́лнечные лучи́ ~или весь лес సూర్యకిరణాలు అరణ్యాన్ని కాంతివంతం చేశాయి 2. *перен.*: улы́бка ~ила его́ лицо́ అతని ముఖం నవ్వుతో ప్రకాశించింది (కాంతివంతమైంది, తేజోవంతమైంది), అతని ముఖంలో నవ్వు మెరిసింది 3. *перен.* (*неожиданно приходить на ум*): его́ неожи́данно ~ило తటాలున అతని మనస్సులో తళుక్కుమంది, అతనికి అద్భుతమైన ఆలోచన తట్టింది

озар||я́ться, озари́ться 1. ప్రకాశవంతమగు, కాంతివంతమగు 2. *перен.* ప్రకాశించు, కాంతివంతమగు; её лицо́ ~илось улы́бкой ఆమె ముఖం నవ్వుతో ప్రకాశించింది (కాంతివంతమైంది)

озвере́л||ый ఉన్మత్తమైన; ~ая толпа́ ఉన్మత్తమైన మూక

озвере́ть *сов.* 1. (*стать похожим на зверя*) పశువులా అగు, మానవత్వం కోల్పోవు 2. (*прийти в ярость*) ఉన్మత్తమగు

озву́чивание *с кино* ధ్వని ముద్రితం చేయడం, ధ్వని ముద్రణ, సౌండ్ ట్రాకింగ్

озву́чивать, озву́чить (*вн.*) ధ్వని ముద్రితం చేయు, సౌండ్ ట్రాక్ చేయు

озву́чить *сов. см.* озву́чивать

оздорови́тельн||ый పారిశుధ్య, ఆరోగ్యరక్షణ; ~ые меропри́ятия పారిశుధ్య (ఆరోగ్యరక్షణ) కార్యక్రమం

оздорови́ть *сов. см.* оздоровля́ть

оздоровле́ние *с* 1. ఆరోగ్యరక్షణ 2. *перен.* మెరుగొనర్చడం, ఆరోగ్యవంతం చేయడం; ~ обстано́вки పరిస్థితిని మెరుగొనర్చడం (ఆరోగ్యవంతం చేయడం)

оздоровля́ть, оздорови́ть (*вн.*) 1. ఆరోగ్యరక్షణ [కు] ఏర్పాట్లు చేయు 2. *перен.* ఆరోగ్యవంత మొనర్చు, మెరుగుపరచు

озелене́ние *с* చెట్లు నాటే కార్యక్రమం

озелени́ть *сов. см.* озеленя́ть

озеленя́ть, озелени́ть (*вн.*) చెట్లు నాటు

озёрный సరస్సుగల, సరస్తీర; ~ край సరస్సుగల (సరస్తీర) ప్రదేశం (ప్రాంతం)

о́зеро *с* సరస్సు

ози́м||ый 1. శీతాకాలపు; ~ое по́ле శీతాకాలపు పంటలు పండే పొలం; ~ые культу́ры శీతాకాలపు పంటలు 2.: ~ые *в знач. сущ. мн.* శీతాకాలపు పంటలు

озира́ться *несов.* (*тж.* ~ по сторона́м) కలయ (చుట్టూ) చూచు

озло́бить(ся) *сов. см.* озлобля́ть(ся)

озлобле́ние *с* కోపం, పగ

озло́бленный పగతో మండే, పగపట్టిన

озлобля́ть, озло́бить (*вн.*) (కి) కోపం కలిగించు, (మీద) పగ పుట్టించు (రెచ్చగొట్టు)

озлобля́ться, озло́биться కుపితుడగు, పగపట్టు

ознакоми́тельн||ый: ~ая пое́здка విజ్ఞాన (పరిచయ) యాత్ర

ознако́мить(ся) *сов. см.* ознакомля́ть(ся)

ознакомле́ние *с* పరిచయం

ознакомля́ть, ознако́мить (*вн.* с *тв.*) (కి, తో, ని) పరిచయం చేయు

ознакомля́ться, ознако́миться (с *тв.*) తెలుసుకొను, (తో) పరిచయం చేసుకొను; ~ с но́вой кни́гой కొత్త పుస్తకం పేజీలు తిరగవేయు (తిప్పు); ~

с обстано́вкой పరిస్థితి [పూర్వాపరాలు] తెలుసుకొను, పరిస్థితిని గురించి పరిచయం చేసుకొను

ознаменова́ние *с*: в ~ чего́-л. దేనినైనా పురస్కరించుకొని, ఏ సందర్భంలోనైనా (సందర్భంగా); в ~ столе́тия со дня рожде́ния శత జయంతి సందర్భంగా, శతజయంతిని పురస్కరించుకొని

ознаменова́||ть *сов.* (*вн.*) 1. (*явиться свидетельством*) (కి) రుజువు అగు, పలుకు; револю́ция ~ла наступле́ние но́вой э́ры విప్లవం నూతన యుగానికి నాంది పలికింది 2. విజయాలు సాధించు (*отме́тить*); సందర్భంగా, పురస్కరించుకొని (*сделать примечательным*); ~ть годовщи́ну Вели́кой Октя́брьской социалисти́ческой револю́ции но́выми трудовы́ми успе́хами అక్టోబరు సోషలిస్టు మహావిప్లవ వార్షికోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని శ్రమలో కొత్త విజయాలను సాధించు

ознаменова́ться *сов.* (*тв.*): ~ успе́хами విజయాలతో సఫలమగు (సాఫల్యం పొందు)

означа́||ть *несов.* (*вн.*) అర్థం, అర్థం ఏమిటంటే, తేలు; э́то ~ет, что он не придёт అంటే, అతను రాడన్న మాట

озно́б *м* చలికుదుపు

озо́н *м* ఓజోను

озона́тор *м* ఓజోనైజర్

озорни́к *м разг.* పెంకె పిల్లాడు, అల్లరివాడు

озорнича́ть *несов. разг.* పెంకెతనం (పెంకె చేష్టలు) చేయు

озорн||о́й పెంకె, అల్లరి; ~о́й ребёнок పెంకె (అల్లరి) పిల్ల (పిల్లాడు); ~а́я улы́бка చిలిపి నవ్వు

озорство́ *с* పెంకెతనం, అల్లరితనం

озя́б||нуть *сов.* చలిగా ఉండు, చలి వేయు; я ~ నాకు చలి వేసింది, నాకు చలిగా ఉంది; у него́ ~ли ру́ки అతని చేతులకు చలిదెబ్బ తగిలింది

ой *межд.* 1. (*выражает боль, испуг и т.п.*) బాబోయ్!, అమ్మోయ్! 2. (*выражает удивление, восхищение, радость*) అబ్బో!, అమ్మో!

оказа́ние *с*: ~ внима́ния శ్రద్ధ చూపించడం; ~ по́мощи సాయం చేయడం; ~ уваже́ния గౌరవించడం

оказа́ть(ся) *сов. см.* ока́зывать(ся)

ока́зывать, оказа́ть (*вн.*) చేయు, కలిగించు; ~ влия́ние ప్రభావం నెరపు (బరపు); ~ внима́ние గౌరవం చూపు; ~ де́йствие ప్రభావం కలిగించు, పని చేయు; ~ по́мощь సహాయం చేయు, సహాయాన్ని అందజేయు; ~ предпочте́ние మిగతా వాటికంటే ఇష్టపడు (ప్రాధాన్యం ఇచ్చు); ~ сопротивле́ние ప్రతిఘటించు

ока́зываться, оказа́ться 1. (*быть налицо*) దొరకు, ఉండు; кни́га оказа́лась на по́лке పుస్తకం అరమీద దొరికింది (ఉంది); свобо́дных мест не оказа́лось ఖాళీ గదులు (సీట్లు) లేవు (దొరకలేదు) 2. (*попадать куда-л.*) తేలు; мы оказа́лись в соверше́нно незнако́мом ме́сте మేము పూర్తిగా కొత్త చోటులో తేలాం ◇ ока́зывается, он то́же из Москвы́ అతను కూడా మాస్కో నుంచి వచ్చాడని తేలింది

окайми́ть *сов. см.* окаймля́ть

окаймля́ть, окайми́ть (*вн.*) 1. అంచు కట్టు (వేయు) 2. *перен.* చుట్టూ ఉండు

окамене́ть *сов. см.* камене́ть

окантова́ть *сов. см.* оканто́вывать

оканто́вывать, окантова́ть (*вн.*) అంచు అమర్చు; ~ карти́ну చిత్రాన్ని చట్రంలో అమర్చు

ока́нчивать, око́нчить (*вн.*) 1. పూర్తిచేయు, ముగించు 2. (*завершать обучение*) పూర్తిచేయు, పట్టభద్రుడగు; она́ око́нчила Моско́вский университе́т ఆమె మాస్కో విశ్వవిద్యాలయంనుంచి పట్టభద్రురాలయింది; они́ око́нчили институ́т в про́шлом году́ వాళ్లు పోయిన సంవత్సరంలో కాలేజినుంచి పట్టభద్రులయ్యారు

ока́нчиваться, око́нчиться 1. సమాప్తమగు, అంతమగు, అయిపోవు, ముగియు, పూర్తి అగు; ~ успе́шно అనుకూలపడు 2. *тк. несов.* (*тв.*, на *вн.*; *иметь в конце*) (తో) ముగియు

ока́пывать, окопа́ть (*вн.*) 1. (*копать вокруг*) దేని చుట్టూనైనా తవ్వు 2. (*окружать насыпью, канавой*) చుట్టూ గట్టు వేయు

ока́пываться, окопа́ться 1. *воен.* కందకం తవ్వుకొను 2. *перен. разг.* తిష్ఠవేయు, స్థిరాయించు

окати́ть(ся) *сов. см.* ока́чивать(ся)

ока́чивать, окати́ть (*вн.*) (పై, మీద) పోయు

ока́чиваться, окати́ться తనమీద పోసుకొను

океа́н *м* మహాసముద్రం; అంభోనిధి, అంభోరాశి (*поэт.*)

океанографи́ческ||ий మహాసముద్ర పరిశోధన; ~ая экспеди́ция మహాసముద్ర పరిశోధన యాత్ర

океаногра́фия *ж* మహాసముద్ర శాస్త్రం

океанологи́ческий మహాసముద్ర శాస్త్ర

океаноло́гия *ж* మహాసముద్ర శాస్త్రం

океа́нский మహాసముద్ర; ~ парохо́д మహాసముద్ర నౌక (ఓడ)

оки́дывать, оки́нуть: ~ взгля́дом కలయ చూచు

оки́нуть *сов. см.* оки́дывать

о́кисел *м хим.* ఆక్సైడ్

окисле́ние *с хим.* ఆక్సీకరణం, ఆక్సిడేషన్

окисли́тель *м хим.* ఆక్సీకరణి, ఆక్సిడైజర్

окисли́ть(ся) *сов. см.* окисля́ть(ся)

окисля́ть, окисли́ть *хим.* (*вн.*) ఆక్సీకరించు, ఆక్సీకరించు, ఆక్సీకృతం (ఆక్సీకరణ) చేయు

окисля́ться, окисли́ться *хим.* ఆక్సీకృతమగు

о́кись *ж* ఆక్సైడ్; ~ углеро́да కార్బన్ ఆక్సైడ్

оккупа́нт *м* ఆక్రమణదారు

оккупацио́нн||ый ఆక్రమణ, దురాక్రమణ; ~ый режи́м దురాక్రమణ వ్యవస్థ; ~ые войска́ ఆక్రమణ (దురాక్రమణ) సైన్యాలు

оккупа́ция *ж* ఆక్రమణ

оккупи́рованн||ый ఆక్రమిత; ~ые райо́ны ఆక్రమిత ప్రాంతాలు

оккупи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ఆక్రమించు

окла́д *м* జీతం, వేతనం; ме́сячный ~ నెల జీతం

оклеве́танный అపనింద, మోపబడిన, నిందితమైన

оклевета́ть *сов.* (*вн.*) అపనింద పాలుజేయు (మోపు, వేయు), నెపం వేయు

окле́ивать, окле́ить (*вн.*) అంటించు, అతికించు; ~ ко́мнату обо́ями గది గోడలకు కాగితం అతికించు

окле́ить *сов. см.* окле́ивать

о́клик *м* కేక, పిలుపు

оклика́ть, окли́кнуть (*вн.*) పిలుచు, కేక వేయు

окли́кнуть *сов. см.* оклика́ть

окно́ *с* కిటికీ

о́ко *с уст. поэт.* నేత్రం, కన్ను ◇ ~ за ~, зу́б за́ зуб కంటికి కన్ను, పంటికి పన్ను; в мгнове́ние о́ка కను రెప్పపాటులో; ви́дит ~, да зуб неймёт ఆకలి ఆకాశం అంత గొంతుక సూది బెజ్జం అంత

окова́ть *сов. см.* око́вывать

око́вы *мн. прям., перен.* శృంఖలాలు; сбра́сывать ~ శృంఖలాలు వదుల్చుకొను (విదిలించుకొను)

око́вывать, окова́ть (*вн.*) (కి) ఇనుప అంచులు అమర్చు (కట్టు)

околдова́ть *сов. см.* околдо́вывать

околдо́вывать, околдова́ть (*вн.*) **1.** మంత్రించు, మంత్ర ముగ్ధుని చేయు **2.** *перен.* సమ్మోహితం (సమ్మోహితుని) చేయు

околева́ть, околе́ть చచ్చు; చచ్చిపోవు (*тк. сов.*)

околе́ть *сов. см.* околева́ть

око́лиц||а *ж* (*окраина селения*) గ్రామ శివారు (పొలిమేర); за ~ей గ్రామ పొలిమేర వెనక

о́коло *предлог* (*рд.*) **1.** *тж. в знач. нареч.* (*возле*) వద్ద, దగ్గర, పక్కన; ~ дере́вни గ్రామం దగ్గర; сиде́ть ~ кого́-л. ఒకరి [మంచం] పక్కన (దగ్గర) కూర్చొను; никого́ нет ~ పక్కన (చుట్టు పక్కల) ఎవరూ లేరు; где́-нибудь ~ [э́того ме́ста] ఇక్కడెక్కడో దగ్గర్లోనే **2.** (*приблизительно*) సుమారు, రమారమి, ప్రాంతంలో; ~ трёх дней సుమారు మూడు రోజులు; ~ десяти́ ме́тров రమారమి పది మీటర్లు; он придёт ~ двух часо́в అతను రెండు గంటల ప్రాంతంలో వస్తాడు

околозе́мн||ый భూ[మి] సమీప; ~ая орби́та భూ[మి] సమీప కక్ష్య

око́льный చుట్టు, డొంకతిరుగుడు; ~ путь а) చుట్టు (డొంకతిరుగుడు) మార్గం (దారి, దోవ) б) *перен.* డొంకతిరుగుడు పద్ధతి

оконе́чность *ж* కొన, అంచు; ~ материка́ భూఖండపు కొన, భూమి అంచు

око́нн||ый కిటికీ; ~ое стекло́ కిటికీ అద్దం; ~ая ра́ма కిటికీ చట్రం (ఫ్రేము)

оконча́ни||е *с* **1.** పూర్తిచేయడం, ముగించడం, ముగింపు; по ~и университе́та విశ్వవిద్యాలయంలో పట్టభద్రుడైన తర్వాత; по ~и шко́лы స్కూలునుంచి ఉత్తీర్ణుడైన తర్వాత **2.** (*конец*) అంతం, పరిణతం, సమాప్తి **3.** *грам.* విభక్తి, క్రియాంతం

оконча́тельно *нареч.* అంతిమంగా, తుది; реши́ть ~ అంతిమ (తుది) నిర్ణయం చేసుకొను

оконча́тельн||ый అంతిమ, తుది; ~ый пригово́р తుది తీర్పు; ~ое реше́ние తుది (ఖాయపు, ఖరారు) నిర్ణయం

око́нчить *сов. см.* ока́нчивать

око́нчиться *сов. см.* ока́нчиваться 1

око́п *м* కందకం, గ్రెంచి

окопа́ть(ся) *сов. см.* ока́пывать(ся)

о́корок *м* హామ్, తంపట పెట్టిన పంది మాంసం

окочене́лый 1. (*замёрзший*) బిగుసుకుపోయిన, చలికి బిర్రబిగిసిన, నిట్ట నీలిగిన **2.** (*о трупе*) కొరడు బారిపోయిన

окочене́ть *сов. см.* кочене́ть

око́шко *с уменьш. к* окно́

окра́ина *ж* **1.** పొలిమేర (పరిసర, శివారు) ప్రాంతం;

~ дерéвни గ్రామం చివర, గ్రామపుటంచు 2. (*отдалённый район гос-ва*) దేశపు మారుమూల ప్రాంతం

окрáинн||ый మారుమూల, ప్రాంతీయ; ~ая ýлица మారుమూల వీధి; ~ые райóны మారుమూల ప్రాంతాలు

окрáсить *сов. см.* окрáшивать *и* крáсить 1

окрáситься *сов. см.* окрáшиваться

окрáска *ж* 1. (*действие*) రంగు వేయడం (పూయడం) 2. (*цвет*) రంగు, వర్ణం 3. *перен.* గూఢార్థం, ప్రత్యేకార్థం

окрáшивать, окрáсить రంగు వేయు (పూయు); ~ матéрию в крáсный цвет గుడ్డకి ఎర్ర రంగు వేయు; осторóжно, окрáшено! రంగు ఆరలేదు, జాగ్రత్త!

окрáшиваться, окрáситься రంజితమగు, రంగు (వన్నె) దాల్చు; нéбо окрáсилось в рóзовый цвет ఆకాశం గులాబి రంగును దాల్చింది, ఆకాశానికి గులాబి వన్నె వచ్చింది

окрéпнуть *сов. см.* крéпнуть

окрести́ть *сов.* 1. *см.* крести́ть 1, 2; 2. *разг.* (*вн. тв.*; *дать прозвище*) మారు (ఎగతాళి) పేరు పెట్టు

окрести́ться *сов. см.* крести́ться 1

окрéстность *ж* పొలిమేర, శివారు, పరిసరాలు, సమీపం (*прилегающая местность*); పరిసరాలు, చుట్టుపట్లు (*окружающая местность*)

окрéстн||ый పొలిమేర, శివారు, చుట్టుపట్ల (*расположенный в окрестности*); ఇరుగుపొరుగు, సమీపంలో వున్న (*живущий в окрестности*); ~ое населéние ఇరుగుపొరుగు (సమీప) ప్రజలు; ~ые дерéвни పొలిమేర (శివార్ల, చుట్టుపట్ల) గ్రామాలు

óкрик *м* 1. (*оклик*) కేక 2. (*предостережение, угроза*) బెదిరింపు, బెదిరింపుతో కూడిన ఆజ్ఞ, హెచ్చరిక

окровáвленный రక్తపంకిలమైన, రక్తపు మరకలు గల

окропи́ть *сов. см.* окропля́ть

окропля́ть, окропи́ть (*вн.*) చల్లు, జిమ్ము

окрóшка *ж* ఒక్రోష్క (రష్యన్ చల్లని సూపు)

óкруг *м* మండలం, డిస్ట్రిక్ట్; воéнный ~ మిలిటరీ డిస్ట్రిక్ట్; избирáтельный ~ నియోజక వర్గం

окрýг||а *ж разг.* పరిసర (సమీప, చుట్టు పక్కల, ఇరుగుపొరుగు) ప్రాంతం; по всей ~е సమీప (పరిసర) ప్రాంతమంతటా, ఇరుగుపొరుగు అంతటా

округлённ||ый: ~ые ци́фры పూర్ణాంకాలు

округли́ть(ся) *сов. см.* округля́ть(ся)

окрýгл||ый గుండ్రటి; ~ое лицó గుండ్రటి ముఖం; ~ые плéчи గుండ్రం తేలిన భుజాలు

округля́ть, округли́ть (*вн.*) [పూర్ణాంకానికి] సవరించు; ~ до сóтни నూటికి సవరించు

округля́ться, округли́ться 1. (*полнеть*) లావగు, ఊబదేలు 2. *перен. разг.* (*увеличиваться*) పెరుగు, పెంపొందు

окружá||ть, окружи́ть (*вн.*) 1. చుట్టుకొను, చుట్టుముట్టు, పరివేష్టించు; కమ్ముకొను, చుట్టు చేరు (*обступать*); ~ть проти́вника శత్రువును చుట్టుముట్టు 2. *перен.* (*тв.*) (కి) చూపించు; ~ть когó-л. забóтой ఒకరిపట్ల ప్రేమాదరణలు చూపించు 3. *тк. несов.* (*быть расположенным вокруг*) ఆవరించు, చుట్టూ వుండు; пруд ~ли дерéвья చెరువు చుట్టూ చెట్లు ఉన్నాయి 4. *тк. несов.* (*составлять чьё-л. общество, окружение*) తిరుగుతూ ఉండు; егó ~ли интерéсные лю́ди అతని చుట్టూ ఆసక్తికరమైన వాళ్లు తిరుగుతూ ఉన్నారు 5. *тк. несов. перен.* (*существовать по отношению к кому-л.*) పొందు; егó ~ло всеóбщее внимáние అతను అందరి ప్రేమాదరణలు పొందాడు

окружáющ||ий 1. పరిసర; ~ая средá పరిసరాలు; защи́та ~ей среды́ పరిసర ప్రాంత రక్షణ 2.: ~ие *в знач. сущ. мн.* చుట్టూ వున్న వాళ్లు, పరిసర జనం

окружéни||е *с* 1. (*действие*) చుట్టుముట్టడం, చుట్టూ చేరడం (గుమికూడడం) 2. (*окружающая среда*) పరిసరాలు, పరిసర ప్రాంతం; పరిసర జనం (*люди*); капиталисти́ческое ~е పెట్టుబడిదారీ దేశాల పరిసరాలు 3. (*воен.*) చక్రబంధం; выходи́ть из ~я చక్రబంధంనుంచి బయటపడు

окружи́ть *сов. см.* окружáть 1, 2

окружнóй 1. (*прил. к* óкруг) మాండలిక, ప్రాంతీయ 2. (*окружающий*) చుట్టూ వున్న

окрýжност||ь *ж* వృత్తం, పరిధి, చుట్టుకొలత, వర్తులం; два мéтра в ~и రెండు మీటర్ల చుట్టుకొలత గల

окрыли́ть *сов. см.* окрыля́ть

окрыля́ть, окрыли́ть (*вн.*) ఉత్తేజపరచు, రెక్కలుపు; ~ надéждой ఆశను రెక్కలుపు (రేకెత్తించు)

октáва *ж муз.* అక్టేవ్

октябрёнок *м* అక్టోబరిస్టు (7—10 ఏళ్ల బాలబాలికల సంఘ సభ్యుడు)

октя́брь *м* అక్టోబరు; в октябрé прóшлого гóда పోయిన (గత) అక్టోబరులో

октя́брьский అక్టోబరు

окули́ст *м* నేత్ర వైద్యుడు, ఐ స్పెషలిస్టు

окуна́ть, окуну́ть (*вн.*) ముంచు, మునిగించు

окуна́ться, окуну́ться 1. మునుగు, మునిగిపోవు 2. *перен.* మునిగిపోవు; ~ в рабо́ту పనిలో మునిగిపోవు

окуну́ть(ся) *сов. см.* окуна́ть(ся)

о́кунь *м* పెర్చ్‌చేప

окупа́ть, окупи́ть (*вн.*) తిరిగి రాబట్టుకొను; ~ расхо́ды పెట్టిన ఖర్చులను తిరిగి రాబట్టుకొను

окупа́ться, окупи́ться తిరిగి వచ్చు

окупи́ть(ся) *сов. см.* окупа́ть(ся)

оку́ривать, окури́ть (*вн.*) (కి) పొగబెట్టు

окури́ть *сов. см.* оку́ривать

оку́рок *м* సిగరెట్టు పీక

оку́тать(ся) *сов. см.* оку́тывать(ся)

оку́тывать, оку́тать (*вн.*) 1. (*закутывать*) చుట్టికప్పివేయు, చుట్టూ కప్పు, చుట్టబెట్టు 2. *перен.* కమ్మివేయు; тума́н оку́тал зе́млю పొగమంచు నేలని కమ్మేసింది

оку́тываться, оку́таться 1. (*закутываться*) చుట్టూ కప్పుకొను, చుట్టబెట్టుకొను 2. *перен.* కమ్మివేయబడు

оку́чивать, оку́чить (*вн.*) తవ్వాటం (తవ్వకం) పెట్టు

оку́чить *сов. см.* оку́чивать

ола́дья *ж* అట్టు

оледенева́ть, оледене́ть మంచుగడ్డతో కప్పబడు

оледене́лый మంచుగడ్డతో కప్పబడిన

оледене́ть *сов. см.* оледенева́ть

оле́ний దుప్పి, జింక, రెయిండీర్

оле́нь *м* దుప్పి, జింక, రెయిండీర్

оли́ва *ж* 1. (*дерево*) ఆలివ్ చెట్టు 2. (*плод*) ఆలివ్ కాయ

оли́вка *ж см.* оли́ва

оли́вков||ый 1. ఆలివ్; ~ое ма́сло ఆలివ్ నూనె 2. (*о цвете*) ఆలివ్ [రంగు]

олига́рхия *ж* కొద్దిమంది పరిపాలన, ప్రభుమండలి; фина́нсовая ~ ఫైనాన్స్ ప్రభుమండలి

олимпиа́да *ж* 1. (*международные соревнования*) ఒలింపిక్స్ క్రీడల పోటీ, ఒలింపియాడ్ 2. (*конкурс, смотр*) పోటీ; математи́ческая ~ గణిత శాస్త్ర పోటీ

олимпи́йск||ий ఒలింపిక్; ~ий чемпио́н ఒలింపిక్ ఛాంపియన్; ~ая меда́ль ఒలింపిక్ పతకం ◇ ~ое споко́йствие పరమ ఆత్మనిగ్రహం

оли́фа *ж* లిన్‌సీడ్ ఆయిల్

олицетворе́ние *с* మూర్తీభావం; ~ му́жества ధిటవు గుండెకి మూర్తీభావం

олицетворённый మూర్తీభవించిన

олицетвори́ть *сов. см.* олицетворя́ть

олицетворя́ть, олицетвори́ть (*вн.*) మూర్తీభవించిన

о́лово *с* తగరం, టిన్

оловя́нн||ый తగరపు; ~ая посу́да తగరపు గిన్నెలు

ом *м эл.* ఓమ్

омерзе́ние *с* ఏహ్యభావం, అసహ్యం; вызыва́ть ~ ఏహ్యభావం (అసహ్యం) కలిగించు (పుట్టించు); испы́тывать ~ దేనినైనా అసహ్యించుకొను

омерзи́тельн||ый 1. (*отвратительный*) ఏహ్యమైన, అసహ్యమైన, అసహ్యకరమైన 2. *разг.* (*очень плохой*) అధ్వాన్న; ~ое настрое́ние అధ్వాన్న మనోస్థితి

омертве́ние *с мед.* మొద్దుబారడం

омертве́ть *сов. см.* мертве́ть

омле́т *м* ఆమ్లెట్

омола́живать, омолоди́ть (*вн.*) పునర్యౌవనవంత మొనర్చు, తిరిగి యౌవనం కలిగించు

омола́живаться, омолоди́ться పునర్యౌవనవంతం చేసుకొను

омолоди́ть(ся) *сов. см.* омола́живать(ся)

омоложе́ние *с* పునర్యౌవనం

омо́ним *м лингв.* సమరూపం

омрач||а́ть, омрачи́ть (*вн.*) దిగులు కలిగించు; మసక బారజేయు (*делать менее радостным*); го́рестные изве́стия ~и́ли ра́дость విచారకరమైన వార్త ఆనం దాన్ని మసకబారజేసింది

омрач||а́ться, омрачи́ться దిగులుచేత ఆవరింపబడు; лицо́ ~и́лось трево́гой ముఖం దిగులుచేత ఆవరింపబ డింది

омрачи́ть(ся) *сов. см.* омрача́ть(ся)

о́мут *м* 1. (*яма*) గుండం 2. (*водоворот*) నీటి సుడి, సుడి గుండం, జలావర్తం ◇ в ти́хом ~е че́рти во́дятся *посл.* గోముఖ వ్యాఘ్రం, పయోముఖ విష కుంభం

омыва́ть, омы́ть (*вн.*) 1. కడుగు, ప్రక్షాళనం చేయు; омы́тый дождём వర్షంలో కడగబడిన (ప్రక్షాళితమైన) 2. *тк. несов.* (*окружать*) పరివేష్టించు

омы́ть *сов. см.* омыва́ть 1

он *мест. м* అతడు, అతను, వీడు, వాడు; ఆయన, ఈయన (*вежл.*)

онá *мест. ж* ఆమె, ఈమె; ఆవిడ (*вежл.*)

онемéлый తిమ్మిరెక్కిన, మొద్దుబారిన

онемéние *с* 1. (*потеря дара речи*) మాన్పడడం 2. (*потеря чувствительности*) తిమ్మిరి, తిమ్మిర్లు

онемéть *сов. см.* немéть

они́ *мест. мн.* వారు, వాళ్లు, వీళ్లు

онкóлог *м* అంకాలజిస్టు, కాన్సర్ వైద్యుడు

онкологи́ческий కాన్సర్ సంబంధమైన; ~ центр కాన్సర్ కేంద్రం

онколóгия *ж* కాన్సర్ వైద్య విజ్ఞానం, అంకాలజీ

онó *мест. с* అది, ఇది

опадáть, опáсть 1. (*осыпаться*) రాలు, రాలిపోవు, డుల్లిపోవు 2. (*уменьшаться*) తగ్గు, తగ్గిపోవు

опáздывать, опоздáть 1. ఆలస్యం చేయు, ఆలస్యమగు; ~ на пять минýт ఐదు నిమిషాలు ఆలస్యం చేయు; пóезд опоздáл на дéсять минýт రైలు పది నిమిషాలు ఆలస్యంగా వచ్చింది; он опоздáл на пóезд అతను రైలు తప్పిపోయాడు; вы опоздáли మీరు చాలా ఆలస్యంగా వచ్చారు 2. (*делать позже, чем нужно*) ఆలస్యం చేయు; ~ с доклáдом నివేదికను ఆలస్యంగా సమర్పించు (తెచ్చు); ~ с рабóтой పని ఆలస్యంగా చేయు

опáивать, опои́ть (*вн.*) అధికంగా తాగించు

опáл||а *ж* అనిష్టత, ప్రతికూలత; быть в ~е అభిమానం కోల్పోవు

опáливать, опали́ть (*вн.*) పైపైన కాల్చు, కమిలునట్లు చేయు

опали́ть *сов. см.* опáливать, опаля́ть *и* пали́ть I

опаля́ть, опали́ть (*вн.*) కాల్చు

опасá||ться *несов.* 1. (за *вн.*) భయపడు, శంకించు, ఆందోళనపడు; я ~юсь за егó здорóвье నేను అతని ఆరోగ్యాన్ని గురించి ఆందోళనపడుతున్నాను 2. (*рд.*; *остерегаться*) చేయకుండా వుండు; ~ться сквознякóв చలిగాలి తగలకుండా చేసుకొను (జాగ్రత్తగా ఉండు)

опасéни||е *с* అనుమానం, శంక; భయసందేహాలు, ఆందోళన *мн.*; вызывáть ~я భయసందేహాలు (ఆందోళన) కలిగించు, భయసందేహాలు రేకెత్తించు

опáск||а *ж разг.*: с ~ой జాగ్రత్తతో, ముందు వెనకలు చూసుకొని, జాగ్రత్తగా; без ~и నిర్భయంగా

опáсливый *разг.* బెదురు; ~ взгляд బెదురు చూపు

опáсно *нареч.* 1. అపాయంగా, ప్రమాదకరంగా, హానికరంగా; ~ для жи́зни ప్రాణాపాయంగా, ప్రాణాంతకంగా, ప్రాణగండంగా 2. *в знач. сказ.* ప్రమాదకరంగా; здесь ~ ఇక్కడ ప్రమాదకరంగా వుంది

опáсност||ь *ж* ప్రమాదం, ముప్పు, ఆపద, అపాయం; быть в ~и ప్రమాదాన్ని (ముప్పును) ఎదుర్కొను, ప్రమాదంలో చిక్కుకొను; быть вне ~и ప్రమాదాన్ని తప్పించుకొను, ప్రమాదం బారినుండి బయటపడు; подвергáть ~и ముప్పుకు గురిచేయు; с ~ью для жи́зни ప్రాణాంతకంగా ◇ смотрéть ~и в глазá ప్రమాదాన్ని ముఖాముఖీన ఎదుర్కొను

опáсный ప్రమాదకరమైన, ప్రమాదభరితమైన, హానికరమైన, విపత్కరమైన; ~ для жи́зни ప్రాణగండమైన, ప్రాణాంతకమైన, ప్రాణాపాయకరమైన

опáсть *сов. см.* опадáть

опéк||а *ж* సంరక్షకత్వం, సంరక్షణ, ధర్మకర్తృత్వం, పోషణ; быть под ~ой когó-л. ఒకరి సంరక్షణలో వుండు; выходи́ть из-под ~и когó-л. ఒకరి సంరక్షణ నుంచి బయటపడు; учреждáть ~у над кéм-л. ఒకరిని ఒకరి సంరక్షణలో (పోషణలో) వుంచు

опекáть *несов.* (*вн.*) సంరక్షించు, చూసుకొను

опекýн *м* సంరక్షకుడు, పోషకుడు

опекýнство *с* సంరక్షకత్వం, పోషకత్వం

óпер||а *ж* ఒపెరా, సంగీత నాటకం ◇ э́то из другóй ~ы *разг.* ఇది వేరే విషయం

операти́вность *ж* కార్యశీలత, చురుకుదనం; ~ в рабóте పని నిర్వహణలో చురుకుదనం

операти́вн||ый 1. *мед.* శస్త్రచికిత్స; ~ое вмешáтельство శస్త్రచికిత్స 2. *воен.* వ్యూహరచనా, ఎత్తుగడల; ~ый отдéл ఎత్తుగడల శాఖ, వ్యూహరచనా శాఖ; ~ая свóдка యుద్ధ కార్యకలాపాల సమాచారం 3. (*действенный*) చురుకైన; ~ое руковóдство చురుకైన మార్గదర్శకత్వం

оперáтор *м* 1. ఆపరేటర్ 2. *кино* కెమేరామన్

операциóнная *ж* ఆపరేషన్ థియేటర్

операциóнный ఆపరేషన్; ~ стол ఆపరేషన్ టేబుల్

оперáци||я *ж мед.* ఆపరేషన్, శస్త్రచికిత్స; емý необходи́мо сдéлать ~ю అతనికి ఆపరేషన్ చేయించాలి, అతను ఆపరేషన్ చేయించుకోవాలి; сегóдня дóктор сдéлал три ~и ఈ రోజు డాక్టరు మూడు ఆపరేషన్లు చేశాడు ◇ дéнежная ~я నగదు లావాదేవీ; финáнсовые ~и ఫైనాన్షియల్ (డబ్బు సంబంధమైన) లావాదేవీలు; спасáтельная ~я సహాయ కార్యక్రమాలు; воéнная ~я యుద్ధ చర్య

опереди́ть *сов. см.* опережáть

опережа́ть, опереди́ть (*вн.*) *прям., перен.* అధిగమించు, మించు, మించిపోవు, దాటిపోవు

опере́ние *с* ఈకలు ◇ хвостово́е ~ *ав.* తోక భాగం

опере́тта *ж* సంగీత నాటకం

опере́ться *сов. см.* опира́ться

опери́ровать *несов.* 1. *тж. сов.* (*вн.*) *мед.* ఆపరేషన్ చేయు (నిర్వహించు); ~ желу́док కడుపు ఆపరేషన్ చేయు; ~ больно́го రోగికి (పేషెంట్‌కి) ఆపరేషన్ చేయు 2. *воен.* (*действовать*) దాడి చేయు 3. (*тв.*; *пользоваться*) వాడు[కొను], ఉపయోగించు[కొను]

опери́роваться *несов.* ఆపరేషన్ చేయించుకొను

опери́ться *сов. см.* оперя́ться

о́перный ఒపెరా, సంగీత నాటక; ~ певе́ц సంగీత నాటక గాయకుడు; ~ теа́тр ఒపెరా థియేటర్, సంగీత నాటకశాల

оперя́ться, опери́ться *прям., перен.* రెక్కలు వచ్చు

опеча́ленный ఖిన్నుడైన, దుఃఖభరితమైన, వ్యాకులమైన

опеча́лить(ся) *сов. см.* печа́лить(ся)

опеча́тать *сов. см.* опеча́тывать

опеча́т||ка *ж* తప్పు, పొరపాటు; спи́сок ~ок తప్పొప్పుల పట్టీ, అచ్చు తప్పులు

опеча́тывать, опеча́тать (*вн.*) మూసేసి సీలు (ముద్రిక) వేయు

опе́шить *сов. разг.* విభ్రాంతి పొందు (చెందు), దిగ్భ్రాంతుడగు, ఆశ్చర్యచకితుడగు

о́пий *м* నల్లమందు

опи́лки *мн.* రంపపు పొడి (పొట్టు); [ఇనుప] రజను (*металлические*)

опира́ться, опере́ться (на *вн.*) 1. ఆను[కొను]; ~ о стол [చేతులతో] టేబుల్‌ని ఆనుకొను 2. *перен.* (మీద) ఆధారపడు; ~ на ма́ссы జనబాహుళ్యంమీద ఆధారపడు

описа́ни||е *с* 1. (*действие*) వర్ణించడం, అభివర్ణించడం; э́то не поддаётся ~ю ఇది వర్ణనాతీతం, దీన్ని వర్ణించడం సాధ్యం కాదు, ఇది అనిర్వచనీయం 2. (*словесное изображение*) వర్ణన, అభివర్ణన; географи́ческие ~я భౌగోళిక వర్ణనలు

описа́тельный వర్ణనాత్మక

описа́ть *сов. см.* опи́сывать

опи́ска *ж* చిన్న తప్పు, చిన్న [రాత] పొరపాటు

опи́сывать, описа́ть (*вн.*) 1. (*изображать*) వర్ణించు, వ్యాఖ్యానించు, చిత్రించు 2. (*делать опись*) జాబితా తయారుచేయు; జప్తు చేయు (*юр.*) 3. *мат.* గీయు; ~ окру́жность వృత్తం గీయు

о́пись *ж* (*список*) జాబితా, పట్టీ; జప్తు (*юр.*)

о́пиум *м см.* о́пий

опла́кать *сов. см.* опла́кивать

опла́кивать, опла́кать (*вн.*) విలపించు, శోకించు, రోదించు

опла́та *ж* 1. (*действие*) చెల్లింపు; ~ нали́чными నగదు చెల్లింపు 2. (*уплачиваемые деньги*) కూలి, వేతనం, పారితోషికం

оплати́ть *сов. см.* опла́чивать

опла́ченны||й: с ~м отве́том రిప్లై [కార్డు]

опла́чивать, оплати́ть (*вн.*) చెల్లించు; ~ расхо́ды ఖర్చులు పెట్టు; ~ убы́тки నష్టాలు భర్తీ చేయు; ~ чек చెక్‌కి డబ్బు చెల్లించు

оплева́ть *сов. см.* оплёвывать

оплёвывать, оплева́ть (*вн.*) *разг.* 1. ఉమ్మివేయు 2. *перен.* (మీద) దుమ్ము కొట్టు (వేయు), ఉమ్మివేయు

оплеу́ха *ж разг.* చెంపకాయ, లెంపకాయ

оплеши́веть *сов. см.* плеши́веть

оплодотворе́ние *с* ఫలదీకరణ (*растений*); గర్భోత్పాదనం (*животных*)

оплодотвори́ть(ся) *сов. см.* оплодотворя́ть(ся)

оплодотворя́ть, оплодотвори́ть (*вн.*) ఫలదీకరణ (గర్భం, కడుపు) చేయు; శుక్రం చల్లు (*о рыбах*)

оплодотворя́ться, оплодотвори́ться ఫలదీకరణ చెందు (*о растениях*); గర్భమగు, గర్భోత్పాదనమగు (*о животных*)

опло́т *м* బలం, నిగ్గు, పెట్టని కోట; ~ ми́ра శాంతికి పెట్టని కోట

оплоша́ть *сов. разг.* పప్పులో కాలు వేయు

опло́шность *ж* తప్పు; допуска́ть ~ పప్పులో కాలు వేయు

оповести́ть *сов. см.* оповеща́ть

оповеща́ть, оповести́ть (*вн.*) (కి) తెలియజేయు

оповеще́ние *с* 1. (*действие*) తెలియజేయడం 2. (*известие*) గమనిక

опозда́вший 1. ఆలస్యం చేసిన, ఆలస్యంగా వచ్చిన 2. *в знач. сущ. м* ఆలస్యంగా వచ్చినవాడు

опозда́ни||е *с* ఆలస్యం; по́езд пришёл с ~ем на три часа́ రైలు మూడు గంటలు ఆలస్యంగా వచ్చింది; без ~я ఆలస్యం చేయకుండా, సకాలంలో

опозда́ть *сов. см.* опа́здывать
опознава́тельный గుర్తు, సంకేతం; ~ знак గుర్తు, సంకేతం
опознава́ть, опозна́ть (*вн.*) గుర్తుపట్టు
опозна́ние *с юр.* గుర్తుపట్టడం
опозна́ть *сов. см.* опознава́ть
опозо́ренный అప్రతిష్ఠపాలైన, అవమానితమైన
опозо́рить(ся) *сов. см.* позо́рить(ся)
опои́ть *сов. см.* опа́ивать
опола́скивать, ополосну́ть (*вн.*) తొలుచు[కొను]; ~ лицо́ మొహం తొలుచుకొను, మొహంమీద నీళ్ళు చిలకరించుకొను; ~ стака́н గ్లాసు తొలుచు
оползáть I, оползти́ (*вн. и без доп.*; *вокруг чего-л.*) దేని చుట్టూనైనా పాకుతూ (పాకి) వెళ్ళు
оползáть II, оползти́ (*оседать*) దిగజారు, దిగజారిపోవు
о́ползень *м* భూపాతం
оползти́ I, II *сов. см.* оползáть I, II
ополосну́ть *сов. см.* опола́скивать
ополча́ться, ополчи́ться (на *вн.*, про́тив *рд.*) **1.** (*подниматься на войну*) [ఒకరికి వ్యతిరేకంగా] ఆయుధాలు చేబూను (చేపట్టు) **2.** *перен.* వ్యతిరేకించు, (కి) వ్యతిరేకంగా వుండు
ополче́нец *м* హోమ్‌గార్డు, స్వచ్ఛంద దళ సైనికుడు
ополче́ние *с* పౌరసేన; наро́дное ~ ఐచ్ఛిక (స్వచ్ఛంద) ప్రజా సైనిక దళాలు
ополчи́ться *сов. см.* ополча́ться
опо́мниться *сов.* **1.** (*прийти в сознание*) స్పృహ తెచ్చుకొను, స్పృహలోకి వచ్చు **2.** (*одуматься*) బుద్ధి తెచ్చుకొను
опо́р *м*: во весь ~ వాయువేగాన, శరవేగంగా
опо́р||а *ж* **1.** ప్రాపు, స్తంభం; ~ моста́ వంతెన స్తంభం; то́чка ~ы ఆలంబం; найти́ то́чку ~ы ఆసరా (పట్టు) దొరకు **2.** *перен.* ప్రాపు, ఆసరా, ఆధారం
опора́жнивать, опорожни́ть (*вн.*) తాగేసి ఖాళీ చేయు, ఖాళీ చేసివేయు
опора́жниваться, опорожни́ться ఖాళీ అగు; కడుపు ఖాళీ చేసుకొను (*о кишечнике*)
опо́рный: ~ пункт *воен.* స్థావరం; ~ пункт охра́ны обще́ственного поря́дка శాంతిభద్రతల రక్షణ కేంద్రం
опорожни́ть(ся) *сов. см.* опора́жнивать(ся)
опорожня́ть(ся) *несов. см.* опора́жнивать(ся)
опороси́ться *сов. см.* пороси́ться
опоро́чивать *несов. см.* поро́чить
опоро́чить *сов. см.* поро́чить
опошле́ние *с* అప్రభంశపరచడం, అప్రభంశమొనర్చడం, అప్రభంశం చేయడం
опо́шлить(ся) *сов. см.* опошля́ть(ся)
опошля́ть, опо́шлить (*вн.*) *в разн. знач.* అప్రభంశపరచు, అప్రభంశమొనర్చు, అప్రభంశం చేయు
опошля́ться, опо́шлиться *в разн. знач.* అప్రభంశమగు, అప్రభంశితమగు
опоя́сать(ся) *сов. см.* опоя́сывать(ся)
опоя́сывать, опоя́сать (*вн.*) **1.** చుట్టుకొను; ~ верёвкой తాడును చుట్టూ కట్టు **2.** *перен.* చుట్టబడివుండు
опоя́сываться, опоя́саться చుట్టూ కట్టుకొను; ~ ремнём బెల్టు[ను] తగిలించుకొను
оппозиционе́р *м* ప్రతిపక్షీయుడు, వ్యతిరేకి, ఎదుర్కొనేవాడు
оппозицио́нн||ый ప్రతిపక్ష; ~ая па́ртия ప్రతిపక్ష పార్టీ
оппози́ция *ж* **1.** (*группа*) ప్రతిపక్షం **2.** (*противодействие*) వైరుధ్యం
оппоне́нт *м* ప్రత్యర్థి, విమర్శకుడు
оппони́ровать *несов.* (*дт.*) ప్రత్యర్థిగా వ్యవహరించు (వుండు), విమర్శించు
оппортуни́зм *м* అవకాశవాదం
оппортуни́ст *м* అవకాశవాది
оппортунисти́ческ||ий అవకాశవాది; ~ая группиро́вка అవకాశవాద బృందం (ముఠా)
оппортуни́стский *см.* оппортунисти́ческий
опра́в||а *ж* ఫ్రేము, చట్రం; ~а [для] очко́в ఫ్రేము; вставля́ть в ~у చట్రంలో అమర్చు, ఫ్రేములో బిగించు; вставля́ть в ~у алма́з వజ్రం పొదుగు
оправда́ние *с* **1.** (*подсудимого*) నిర్దోషి అన్న తీర్పు **2.** (*объяснение*) సాకు, మిష, క్షమాపణ, సంజాయిషీ; э́то не ~ ఇది క్షమాపణ (సంజాయిషీ) కాదు
оправда́тельный: ~ пригово́р నిర్దోషి (నేరస్తుడు) కాదని తీర్పు; ~ докуме́нт సంజాయిషీ పత్రం (ఉత్తరం)
оправда́ть *сов. см.* опра́вдывать
оправда́ться *сов. см.* опра́вдываться 1, 3 *и* 4
опра́вдывать, оправда́ть (*вн.*) **1.** (*подсудимого*) నిర్దోషియని తీర్పు చెప్పు **2.** తగిన సాకు వెతుకుకొను, సమర్థించుకొను (*признавать допустимым*);

క్షమించు, మన్నించు (*извинять*); ~ свой посту́пок తాను చేసిన పనికి (ప్రవర్తనకి) తగిన సాకు చెప్పుకొను; ~ свою лень తన సోమరితనం సమర్థించుకొను 3. (*оказываться достойным чего-л.*) సార్థకం చేయు; ~ чьё-л. дове́рие ఒకరిపై ఉంచిన విశ్వాసాన్ని సార్థకం చేయు; ~ чьи-л. наде́жды ఒకరి ఆశలను (కలలను) నిజంచేయు 4. (*возмещать чем-л.*) భర్తీ చేసుకొను, తిరిగి రాబట్టుకొను, పూడ్చుకొను; ~ расхо́ды ఖర్చులు రాబట్టుకొను (పూడ్చుకొను)

опра́вдываться, оправда́ться 1. సాకులు చెప్పుకొను; ~ перед ке́м-л. ఒకరి ముందు సాకులు చెప్పుకొను 2. *тк. несов.* (*объяснять свои поступки*) సాకులు చెప్పుకొను; ~ незна́нием తనకు తెలియదని సాకులు చెప్పుకొను 3. (*подтверждаться*) రుజువగు, నిజం అగు; тео́рия оправда́лась సిద్ధాంతం సరియైనదని రుజువైంది; э́ти наде́жды не оправда́лись ఆశలు (కలలు) నిజం కాలేదు 4. (*окупаться*) తిరిగి వచ్చు, పూడ్చబడు; расхо́ды оправда́лись ఖర్చులు పూడ్చ బడ్డాయి (తిరిగి వచ్చాయి)

опра́вить I, II, *сов. см.* оправля́ть I, II

опра́виться *сов. см.* оправля́ться

оправля́ть I, опра́вить (*вн.*; *поправлять*) సవరించు[కొను], సర్దుకొను

оправля́ть II, опра́вить (*вн.*; *вставлять в оправу*) బిగించు, పొదుగు

оправля́ться, опра́виться 1. (*поправлять платье и т.п.*) సవరించుకొను, సర్దుకొను 2. (*выздоравливать*) కోలుకొను 3. (*овладевать собой*) తేరుకొను, తెప్పరిల్లు

опра́шивать, опроси́ть (*вн.*) ప్రశ్నలు అడుగు, ప్రశ్నించు; ~ свиде́телей సాక్షులను ప్రశ్నించు

определе́ние *с* 1. (*установление*) నిరూపణ, నిర్దేశం 2. (*формулировка*) నిర్వచనం 3. *юр.* తీర్పు, నిర్ణయం 4. *грам.* విశేషణం

определённо *нареч.* ఖచ్చితంగా, నిర్దిష్టంగా, కంఠోక్తిగా; ~ знать что́-л. దేనినైనా ఖచ్చితంగా తెలుసుకొను; не могу́ обеща́ть ~ ఖచ్చితంగా వాగ్దానం చేయలేను

определённость *ж* నిర్దిష్టత, నిశ్చయం, నిశ్చితత్వం

определённы||й 1. ఖచ్చితమైన, నిర్దిష్టమైన, నిరుక్తైన; ~й срок నిర్దిష్టమైన కాలం, నిర్ణీత వ్యవధి 2. (*отчётливый, ясный*) విశిష్టమైన, స్పష్టమైన 3. (*некоторый*) కొన్ని; при ~х усло́виях కొన్ని సందర్భాల్లో (పరిస్థితుల్లో)

определи́ть(ся) *сов. см.* определя́ть(ся)

определ||я́ть, определи́ть (*вн.*) 1. నిర్ణయించు, నిర్దేశించు, ఖరారు చేయు; ~я́ть боле́знь రోగం నిర్ణయించు, రోగ నిర్ణయం (నిదానం) చేయు; ~я́ть до́лю (пай) వాటా కేటాయించు (నిర్ణయించు); ~я́ть срок కాలపరిమితి నిర్ణయించు 2. (*давать формулировку*) నిర్వచించు 3. (*обусловливать*) నిర్ణయించు, షరతు పెట్టు (విధించు); спрос ~я́ет предложе́ние గిరాకీ సరఫరాను నిర్ణయిస్తుంది 4. *уст.* (*назначать, устраивать*): ~я́ть на слу́жбу ఉద్యోగంలో పెట్టు (నియమించు)

определя́ться, определи́ться 1. (*выявляться*) వెల్లడి అగు, స్పష్టమగు 2. *уст.* (*на службу*) ఉద్యోగం సంపాదించు

опресни́ть *сов. см.* опресня́ть

опресня́ть, опресни́ть (*вн.*) [నీళ్లను] శుద్ధి చేయు

опроверга́ть, опрове́ргнуть (*вн.*) ఖండించు, పూర్వపక్షం (పరాస్తం) చేయు; ~ тео́рию సిద్ధాంతాన్ని పరాస్తం చేయు

опрове́ргнуть *сов. см.* опроверга́ть

опроверже́ние *с* ఖండనం, నిరాకరణ ప్రకటన, తిరస్కృతి; నిరాకరణ ప్రకటన (ఖండనం) (*заявление*)

опроки́дывать, опроки́нуть (*вн.*) 1. పడగొట్టు, పడదోయు; ~ вверх дном తలకిందులుగా పడదోయు; ~ на́ бок పక్కకు పడదోయు; ~ на́ спину వెల్లకిల పడదోయు 2. *перен.* భగ్నం చేయు 3. *перен. воен.* నెట్టివేయు, గెంటివేయు

опроки́дываться, опроки́нуться తిరగబడు, పడిపోవు

опроки́нуть(ся) *сов. см.* опроки́дывать(ся)

опроме́тчиво *нареч.* అవివేకంగా; поступа́ть ~ అవివేకపు పనిచేయు

опроме́тчивость *ж* 1. (*поспешность*) దుడుకుతనం, తొందరపాటు 2. (*опрометчивый поступок*) అవివేకపు (దుడుకు, ముందు వెనకలు గమనింపని) పని

опроме́тчивый దుందుడుకు, ముందు వెనకలు గమనించని, తొందరపాటు; ~ посту́пок ముందు వెనకలు గమనించని పని, అవివేకపు (దుందుడుకు, తొందరపాటు) పని

о́прометью *нареч.* ముందు వెనకలు చూసుకోకుండా; ~ вы́бежать из до́ма ముందు వెనకలు చూసుకోకుండా ఇంటినుంచి దూసుకుపోవు

опро́с *м*: всенаро́дный ~ ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ; ~ свиде́телей సాక్షులను ప్రశ్నించడం

опросить *сов. см.* опрашивать

опросный ప్రశ్న; ~ лист ప్రశ్నావళి

опростоволоситься *сов. разг.* మతాబా కాల్చు, తెల్ల ముఖం వేయు

опротестовать *сов. см.* опротестовывать

опротестовывать, опротестовать (*вн.*) 1. *юр.* అప్పీలు చేసుకొను; ~ решение суда కోర్టు తీర్పు వ్యతిరేకంగా అప్పీలు చేసుకొను 2. *фин.* దావా వేయు; ~ вексель ప్రామిసరీ నోటు మేరకు దావా వేయు

опротиве||ть *сов.* (*дт.*) అసహ్యం కలుగు, ముఖం మొత్తు, విసుగు (రోత) కలుగు; ему всё это ~ло అదంటే అతనికి విసుగు (రోత) కలిగింది (పుట్టింది), అదంటే అతనికి ముఖం మొత్తిపోయింది

опрыскать(ся) *сов. см.* опрыскивать(ся)

опрыскиватель *м. с.-х.* స్ప్రేయర్

опрыскивать, опрыскать, опрыснуть (*вн.*) (పైన) చల్లు, చిమ్ము, స్ప్రే చేయు; ~ деревья చెట్లపైన పురుగుమందు స్ప్రే చేయు

опрыскиваться, опрыскаться (*тв.*) చల్లుకొను, చిమ్ముకొను, జల్లుకొను

опрыснуть *сов. см.* опрыскивать

опрятность *ж* పరిశుభ్రత, శుచి, శుభ్రత

опрятный చక్కని, నీటైన, శుభ్రమైన

оптика *ж* 1. (*отдел физики*) కాంతి విజ్ఞానశాస్త్రం, వెలుతురును గురించిన శాస్త్రం 2. *собир.* దృక్సాధనాలు

оптимальный అత్యంత సానుకూలమైన, మిక్కిలి మేలైన; ~ вариант మిక్కిలి మేలైనది

оптимизм *м* ఆశావాదం

оптимист *м* ఆశావాది

оптимистический ఆశావాద

оптически||й దృక్, చాక్షుష; ~й обман దృక్ భ్రమ; ~й прибор దృక్సాధనం; ~е свойства దృక్ (చాక్షుష) లక్షణాలు

оптов||ый టోకు; ~ая торговля టోకు వర్తకం; ~ые цены టోకు ధరలు

оптом *нареч.* టోకుగా; продавать ~ టోకుగా అమ్ము, తెగనమ్ము; ~ и в розницу టోకుగానూ, చిల్లరగానూ

опубликование *ж* ప్రకటన, ప్రచురణ, వెలువరించడం; జారీ చేయడం (*напр. приказа*)

опубликовать *сов. см.* опубликовывать *и* публиковать

опубликовывать, опубликовать (*вн.*) ప్రచురించు, వెలువరించు, ప్రకటించు; జారీ చేయు (*закон*)

опускать, опустить (*вн.*) 1. దింపు, దించు; ~ штору తెరను దింపు (దించు) 2. (*наклонять*) వంచు, వాల్చు; ~ голову తల వంచు (వాల్చు) 3. (в *вн.*; *помещать во что-л.*) వేయు; ~ письмо ఉత్తరం పంపించు (పోస్టు చేయు) 4. (*пропускать*) తప్పించు, వదలివేయు ◇ ~ глаза కిందికి చూచు, కాళ్లు వాల్చు, చూపులు దించివేయు; ~ руки నిరాశ చెందు, కుంగిపోవు

опускаться, опуститься 1.: ~ в кресло కుర్చీలో కూలబడు; ~ на колени మోకరించు, మోకరిల్లు 2. *перен.* (*о человеке*) దిగజారు, దిగజారిపోవు ◇ у него опустились руки అతను నిరాశ చెందాడు, అతను కుంగిపోయాడు

опустеть *сов. см.* пустеть

опустить(ся) *сов. см.* опускать(ся)

опустошать, опустошить (*вн.*) 1. (*разорять*) నాశనం (గుల్ల) చేయు, కొల్లగొట్టు 2. (*опорожнять*) ఖాళీ చేయు 3. *перен.* (*нравственно*) మానసికంగా దివాళా తీయు

опустошение *с* 1. (*разорение*) నాశనం 2. (*опустошённость*) శూన్యం

опустошённость *ж* శూన్యం

опустошительный వినాశకరమైన

опустошить *сов. см.* опустошать

опутать *сов. см.* опутывать

опутывать, опутать (*вн.*) 1. చుట్టుకొను, (చుట్టూ) కట్టుకొను; ~ верёвками తాళ్లతో చుట్టూ కట్టుకొను 2. *перен. разг.* చిక్కుకొనేటట్టు చేయు, చిక్కుల్లో పడవేయు

опухать, опухнуть వాచు, ఉబ్బు

опухнуть *сов. см.* опухать

опухоль *ж* వాపు, ఉబ్బు, కంతి

опухш||ий వాచిన, ఉబ్బిన; ~ая щека వాచిన చెంప

опушка *ж* (*леса*) అడవిలో బయలు, అడవి అంచు

опущение *с* 1. (*пропуск*) వదలివేయడం, మినహాయింపు 2. *мед.* భ్రంశం, కిందికి జారుట; ~ матки గర్భకోశ భ్రంశం

опыление *с бот.* పుష్పసంపర్కం, పుష్ప పరాగ సంపర్కం

опылить *сов. см.* опылять

опылять, опылить *бот.* (*вн.*) పరాగసంపర్కం చేయు

опыляться *несов. бот.* పరాగసంపర్కం పొందు

опыт *м* 1. ప్రయోగం, పరీక్ష; производить ~ы

పరీక్షించు, ప్రయోగాలు చేయు 2. (*навыки, умение*) అనుభవం; గుణపాఠం (*урок*); житéйский ~ లోకజ్ఞానం, జీవితానుభవం, లోకానుభవం; оснóванный на ~е అనుభవం ఆధారంగా; по ~у అనుభవం ప్రకారం

óпытность *ж* ప్రావీణ్యం, ప్రావీణ్యత, నైపుణ్యం

óпытный 1. అనుభవజ్ఞుడైన, చేయితిరిగిన, ఆరితేరిన; ~ писáтель చేయితిరిగిన రచయిత 2. (*экспериментальный*) పరీక్ష, ప్రాయోగిక, ప్రయోగ; ~ полёт ప్రాయోగిక విమాన యానం; ~ экземпля́р ప్రాయోగిక నమూనా

опьянéние *с* 1. కైపు, మత్తు, నిషా 2. *перен.* తలతిరుగుడు

опьянённый కైపెక్కిన, మత్తెక్కిన, నిషా తలకెక్కిన

опьянéть *сов. см.* пьянéть

опьяни́ть *сов. см.* опьяня́ть *и* пьяни́ть

опьяня́ть, опьяни́ть (*вн.*) కైపెక్కించు, మత్తెక్కించు

опя́ть *нареч.* మళ్ళీ, మరల, మళ్ళా ◇ ~-таки మరి

орáкул *м* సోదెచెప్పేవాడు

орангутáн[г] *м* ఒరాంగుటాంగ్

орáнжевый నారింజ [రంగు]

оранжерéя *ж* హాట్ హౌస్

орáтор *м* [సభలో] వక్త, ఉపన్యాసకుడు

орáторск||ий వక్తృ; ~ое искýсство వక్తృత్వం

орáторствовать *несов. ирон.* ఉపన్యసించు, ప్రసంగించు, ఉపన్యాసం దంచు

орáть *несов. разг.* బొబ్బలు పెట్టు, అరచు; ~ во всё гóрло గొంతు చించుకొని అరచు

орби́т||а *ж* కక్ష్య; выводи́ть на ~у కక్ష్యలో ప్రవేశపెట్టు; выходи́ть на ~у కక్ష్యలోకి వచ్చు

орбитáльн||ый కక్ష్య, ఆర్బిటల్; ~ый полёт ఆర్బిటల్ ఫ్లైట్, కక్ష్యలో పరిభ్రమణం (ఎగరడం); ~ая стáнция కక్ష్యా స్థావరం

óрган *м* 1. *анат.* అంగం, అవయవం, ఇంద్రియం; ~ зрéния దృష్ట్యంగం; ~ы пищеварéния జీర్ణాశయాలు; ~ы чувств జ్ఞానేంద్రియాలు 2. (*учреждение*) సంస్థ; ~ы влáсти అధికారిక (ప్రభుత్వ) సంస్థలు 3. (*печатное издание*) పత్రిక, మేగజైన్; центрáльный ~ కేంద్ర పత్రిక

оргáн *м муз.* ఆర్గన్ (సంగీత వాద్య విశేషం)

организáтор *м* ఆర్గనైజరు, నిర్మాత

организáторск||ий నిర్మాణాత్మకమైన, నిర్మాణపరమైన; ~ий талáнт నిర్మాణాత్మక ప్రతిభ; ~ая дéятельность నిర్మాణాత్మకమైన (నిర్మాణపరమైన) పని, నిర్మాణ సంబంధమైన కార్యకలాపాలు

организациóнн||ый నిర్మాణ, సంస్థా[గత]; ~ое собрáние ప్రారంభ సభ; ~ые вы́воды ఆచరణాత్మక నిర్ధారణలు

организáция *ж* 1. (*действие*) ఏర్పరచడం, నెలకొల్పడం, స్థాపన, సంస్థాపన 2. (*устройство, структура*) నిర్మాణం 3. (*объединение, учреждения*) సంస్థ, సంఘం; мáссовая ~ ప్రజా సంఘం; Организáция Объединённых Нáций ఐక్య రాజ్య సమితి

органи́зм *м* శరీరం, అంగనిర్మాణం; живóй ~ ప్రాణి, జీవి

организóванно *нареч.* సంఘటితంగా, బాగా ఏర్పాటు చేసిన, పకడ్బందీగా

организóванность *ж* పకడ్బందీ, వ్యవస్థీకరణ; స్వయం క్రమశిక్షణ (*человека*)

организóванный సంఘటిత[మైన], వ్యవస్థీకరింపబడిన, వ్యవస్థీకృత; хорошó ~ బాగా వ్యవస్థీకరింపబడిన (ఏర్పాటు చేసిన), సువ్యవస్థీకృత

организовáть *несов. и сов.* (*вн.*) *в разн. знач.* ఏర్పరచు, ఏర్పాటు చేయు, స్థాపించు, వ్యవస్థీకరించు; ~ кýрсы తరగతులు నిర్వహించు; ~ мáссы ప్రజలను సమీకరించు

организовáться *несов. и сов.* సంఘటిత పరచబడు, సంఘటితమగు, వ్యవస్థీకృతమగు, స్వయంశిక్షితమగు

организóвывать(ся) *несов. см.* организовáть (-ся)

органи́ческ||ий I ఆర్గానిక్, సేంద్రియ, కర్బన; ~ая хи́мия సేంద్రియ (కర్బన) రసాయనశాస్త్రం, ఆర్గానిక్ కెమిస్ట్రీ; ~ие веществá కర్బన (సేంద్రియ) పదార్థాలు

органи́ческ||ий II 1. (*коренной*) సజీవమైన; ~ая чертá సజీవాంశం 2. *перен.*: ~ое отвращéние పరమ అసహ్యం

óргия *ж* ఉన్మత్తతాండవం, విచ్చలవిడి విహారం, స్వైర విహారం

ордá *ж* 1. *ист.* మూక, తండా 2. *перен.* మూక

óрден I *м* ఆర్డర్, బిరుదు; ~ Лéнина ఆర్డర్ ఆఫ్ లెనిన్, లెనిన్ బిరుదు; ~ Крáсного Знáмени ఎర్ర పతాక బిరుదు; ~ Трудовóго Крáсного Знáмени ఆదర్శ శ్రమ అరుణ పతాక బిరుదు

óрден II *м* (*организация*) సంస్థ; ~ иезуи́тов జెస్యూట్ల సంస్థ

орденонóсец *м* బిరుదు గ్రహీత

орденонóсный బిరుదు గ్రహీత అయిన

óрденск||ий ఆర్డర్; ~ая лéнта ఆర్డర్ రిబ్బన్

о́рдер *м* వారంటు; ~ на аре́ст అరెస్టు వారంటు; ~ на кварти́ру ఇంటి (వాటా) ప్రదాన పత్రం

ордина́рец *м* ఆర్డర్లీ

орёл *м* రాబందు, గరుడుడు

оре́х *м* 1. (*дерево*): гре́цкий ~ అక్రోటు చెట్టు 2. (*плод*) కాయ; гре́цкий ~ అక్రోటు కాయ; ~ ке́шью జీడి పప్పు; коко́совый ~ కొబ్బరి కాయ; лесно́й ~ హాజెల్ కాయ ◇ ему́ доста́лось на ~и వాడి తిక్క (రోగం) కుదిరింది

оре́хов||ый 1. అక్రోటు[చెట్టు]; ~ая ро́ща అక్రోటు తోపు 2. (*о материале*) అక్రోటు కలప

оре́шек *м уменьш.* к оре́х 1

оре́шник *м* అక్రోటు (హాజెల్) తోపు

оригина́л *м* 1. (*подлинник*) మాతృక, మూలం 2. *разг.* (*странный человек*) విడ్డూర వ్యక్తి; он большо́й ~ అతను విడ్డూరమైన వ్యక్తి

оригина́льничать *несов. разг.* విడ్డూరంగా ప్రవర్తించు

оригина́льность *ж* ప్రత్యేకత, విశిష్టత

оригина́льный 1. (*подлинный*) మాతృ, మూలమైన 2. (*самобытный*) విశిష్ట

ориентали́ст *м* ప్రాచ్య సమస్యల శాస్త్రవేత్త

ориента́ция *ж* 1. (*действие*) దిశానిర్ణయం 2. *перен.* దృష్టి, వైఖరి, దిశాభిముఖత్వం, ఉన్ముఖత్వం; социалисти́ческая ~ సోషలిస్టు పంథా దిశాభిముఖత్వం, సోషలిస్టు పంథాకి ఉన్ముఖత్వం

ориенти́р *м* దిక్సూచి

ориенти́ровать *несов. и сов.* (*вн.*; *помогать разобраться в чём-л.*) (కి, లో) దిశానిర్దేశం చేయు

ориенти́роваться *несов. и сов.* 1. దిక్కు (దిశ) తెలుసుకొను; ~ по звёздам నక్షత్రాలను బట్టి దిక్కు (దిశ) తెలుసుకొను 2. *перен.* (*разбираться*) దిశానిర్దేశం చేసుకొను; ~ в сло́жном материа́ле సంక్లిష్టమైన విషయాలలో దిశానిర్దేశం చేసుకొను 3. *перен.* (*определять направление своей деятельности*) ఉద్దేశించు, మొగ్గు; ~ на ма́ссового чита́теля సామాన్య పాఠకులను ఉద్దేశించు

ориентиро́вк||а *ж* మార్గనిర్దేశన, మార్గనిర్దేశం, దిక్కు తెలుసుకోవడం; теря́ть ~у మార్గనిర్దేశాన్ని కోల్పోవు

ориентиро́вочно *нареч.* ఇంచుమించుగా, రమారమిగా, ప్రాంతంలో; ~ наш отъе́зд назна́чен на а́вгуст మా ప్రయాణం ఆగస్టు ప్రాంతంలో జరగాలని నిర్ణయింపబడింది

ориентиро́вочн||ый 1. మార్గనిర్దేశక, సూచక 2. (*приблизительный*) రమారమి, అందాజా; ~ые да́нные రమారమి (అందాజా) అంకెలు

орке́стр *м* వాద్య బృందం, బ్యాండు; духово́й ~ బ్రాస్ బ్యాండు

орли́н||ый 1. రాబందు, గద్ద; ~ое гнездо́ రాబందు గూడు 2. *перен.*: ~ый взгляд వీక్షణం, వాడి చూపు ◇ ~ый нос గద్ద ముక్కు

орна́мент *м* డిజైను

оробе́ть *сов.* పిరికితనం (బెరకు) చెందు, భయపడిపోవు

ороси́тельн||ый సాగునీటి, నీటిపారుదల; ~ая систе́ма సాగునీటి వ్యవస్థ

ороси́ть *сов. см.* ороша́ть

ороша́ем||ый నీరు పారే, నీటిపారుదల; ~ые зе́мли నీటిపారుదల భూములు

ороша́ть, ороси́ть (*вн.*) (*землю*) నీరు పారించు

ороше́ние *с* నీటిపారుదల

ортодокса́льный సనాతన, ఛాందస

ору́ди||е *с* 1. పరికరం, పనిముట్టు; ~я труда́ శ్రమ పరికరాలు; ~я произво́дства ఉత్పత్తి పరికరాలు; сельскохозя́йственные ~я వ్యవసాయ పనిముట్లు 2. *воен.* ఫిరంగి, శతఘ్ని 3. *перен.* సాధన, సాధనం; слепо́е ~е గుడ్డి సాధన

оруди́йный: ~ обстре́л ఫిరంగి కాల్పులు; ~ ого́нь గుళ్ల వర్షం

ору́д||овать *несов. разг.* 1. (*тв.*; *инструментом*) వాడుకొను 2. (*действовать*) వ్యవహరించు, స్వైర విహారం చేయు; там ~ует ша́йка банди́тов అక్కడ రౌడీ ముఠా స్వైరవిహారం చేస్తోంది

оруже́йник *м* తుపాకులు చేసేవాడు

оруже́йный ఆయుధ; ~ заво́д ఆయుధ ఫాక్టరీ; ~ ма́стер తుపాకులు చేసేవాడు ◇ Оруже́йная пала́та (*в Московском Кремле*) ఆయుధశాల

ору́жи||е *с* ఆయుధం; ~е ма́ссового уничтоже́ния సామూహిక జన నిర్మూలన ఆయుధాలు, సామూహిక మారణాయుధాలు; огнестре́льное ~е తుపాకి, ఫిరంగి; холо́дное ~е పొడిచే ఆయుధం; пуска́ть в ход ~е ఆయుధం ఉపయోగించు (ప్రయోగించు) ◇ к ~ю! ఆయుధాలు చేబూనండి!; бра́ться за ~е ఆయుధం చేబట్టు, ఆయుధం చేబూను; сложи́ть ~е అస్త్రసన్యాసం చేయు, ఆయుధాలు కిందపెట్టు, ఆయుధాలు విసర్జించు

орфографи́ческ||ий వర్ణక్రమ; ~ий слова́рь వర్ణక్రమ నిఘంటువు; ~ая оши́бка వర్ణక్రమంలో పొరపాటు

орфогра́фия *ж* వర్ణక్రమం, గుణితం

оса́ *ж* కందురీగ, కందిరీగ

оса́д||а *ж* ముట్టడింపు, ముట్టడి, దిగ్బంధన; снима́ть ~у ముట్టడి ఎత్తివేయు

осади́ть I, II *сов. см.* осажда́ть I, II

осади́ть III *сов. см.* оса́живать

оса́дки *мн.* వర్షం, వర్షపాతం, మంచు, హిమపాతం

оса́дн||ый ముట్టడి, దిగ్బంధన; ~ое положе́ние ముట్టడి [పరి]స్థితి

оса́док *м* 1. అవక్షేపం, మడ్డి 2. *перен.* అసంతృప్తి, వెగటుతనం

осажда́ть I, осади́ть (*вн.*) 1. *воен.* ముట్టడించు 2. *перен. разг.* వేధించు; ~ вопро́сами ప్రశ్నల వర్షం కురిపించు; ~ про́сьбами కోర్కెలతో వేధించు

осажда́ть II, осади́ть *хим.* (*вн.*) అవక్షిప్తం చేయు

осажда́ться *несов.* 1. *хим.* అవక్షిప్తం చేయబడు, అవక్షిప్తమగు 2. (*об атмосферных осадках*) పడు, కురిపించు

оса́живать, осади́ть (*вн.*) 1. కళ్లెం లాగు (*останавливать*); వెనక్కు నెట్టు (తోయు) (*заставлять податься назад*) 2. *перен. разг.* తెంచివేయు, తుంచివేయు

оса́нка *ж* (శరీరం) నిలిపే తీరు

осва́ивать, осво́ить (*вн.*) 1. జీర్ణం చేసుకొను (*усваивать, постигать*); దేనిలోనైనా నైపుణ్యం (ప్రావీణ్యం) సంపాదించు (*овладевать*); ~ но́вый механи́зм కొత్త మెకానిజంలో ప్రావీణ్యం సంపాదించు; ~ произво́дство но́вых това́ров కొత్త వస్తువుల ఉత్పత్తికి ఏర్పాట్లు చేయు; ~ ремесло́ వృత్తిలో నైపుణ్యం సంపాదించు 2. (*обживать*) అభివృద్ధి చేయు; ~ цели́нные зе́мли బీడు నేలను (బీటి భూములను) సాగులోకి తెచ్చు

осва́иваться, осво́иться యిముడు, యిమిడిపోవు; ~ с обстано́вкой పరిస్థితిలో యిమిడిపోవు, పరిస్థితులకు అలవాటుపడు

осведоми́тель *м* కూపీలు అందించేవాడు

осве́домить(ся) *сов. см.* осведомля́ть(ся)

осведомле́ние *с* గమనిక, తెలియచేయడం (*дача сведений*); తెలుసుకోవడం (*получение сведений*)

осведомлённость *ж* అభిజ్ఞత

осведомлённы||й తెలిసిన, అభిజ్ఞ; хорошо́ ~е круги́ అభిజ్ఞ వర్గాలు

осведомля́ть, осве́домить (*вн.*) తెలియజేయు

осведомля́ться, осве́домиться (о *пр.*) (గురించి) అడుగు, తెలుసుకొను, కనుగొను

освеж||а́ть, освежи́ть (*вн.*) 1. తాజా (స్వచ్ఛం) చేయు; дождь ~и́л во́здух వర్షం గాలిని తాజా (స్వచ్ఛం) చేసింది 2. (*восстанавливать силы*) సేదదీర్చు, అలసట తీర్చు; бы́страя езда́ ~и́ла его́ వేగంగా చేసిన స్వారీ అతణ్ణి సేదదీర్చింది, వేగంగా చేసిన స్వారీ అతని అలసట తీర్చింది 3. (*обновлять, подновлять*): ~а́ть кра́ски కొత్త రంగులు పూయు; ~а́ть туале́т దుస్తును కొత్తదానిలా చేయు 4. (*восстанавливать в памяти*) గుర్తుకు తెచ్చుకొను, మననం చేసుకొను

освеж||а́ться, освежи́ться 1. చల్లబడు; земля́ ~и́лась నేల చల్లబడింది 2. (*восстанавливать бодрость*) అలసట తీర్చుకొను, సేదదీరు; ~а́ться холо́дной водо́й చల్లటి నీటితో కడుక్కుని సేదదీరు

освежева́ть *сов. см.* свежева́ть

освежи́тельный చల్ల; ~ ветеро́к చల్ల గాలి

освежи́ть(ся) *сов. см.* освежа́ть(ся)

освети́тельн||ый దీపాల, లైటు; ~ый прибо́р దీపం; ~ая ракéта అదురు వేటు

освети́ть(ся) *сов. см.* освеща́ть(ся)

освеща́ть, освети́ть (*вн.*) 1. (కి) వెలుగు నిచ్చు, ఉద్దీపింప (ప్రకాశింప, కాంతివంతం) చేయు 2. *перен.* విశదం చేయు, విశదపరచు, ప్రకటించు

освеща́||ться, освети́ться 1. ఉద్దీపింపబడు, ప్రకాశింపబడు, వెలిగించబడు 2. *перен.* వివరించబడు, విశదపరచబడు; визи́т мини́стра ~ется в газе́тах మంత్రి పర్యటన విశేషాలు పత్రికల్లో ప్రకటించబడుతున్నాయి

освеще́ние *с* 1. వెలుతురు, వెలుగు; иску́сственное ~ కృత్రిమ వెలుతురు (కాంతి); электри́ческое ~ విద్యుత్కాంతి, ఎలెక్ట్రిక్ లైటు 2. *перен.* వ్యాఖ్య, వ్యాఖ్యానం, భాష్యం; непра́вильное ~ вопро́са సమస్యకు విడ్డూర భాష్యం; дава́ть чему́-л. ино́е ~ దేనినైనా భిన్నంగా విశదపరచు (వ్యాఖ్యానించు)

освиде́тельствование *с* పరీక్ష

освиде́тельствовать *сов.* (*вн.*) పరీక్షించు

освиста́ть *сов. см.* осви́стывать

осви́стывать, освиста́ть (*вн.*) పిల్లికూతలు కూయు; ~ актёра ఈలలు వేసి, కూతలు కూసి నటుని తరిమివేయు

освободи́тель *м* విమోచకుడు, విముక్తి చేసినవాడు

освободи́тельн||ый విమోచన, విమోచక, విముక్తి; ~ая борьба́ విమోచన (విముక్తి) పోరాటం; ~ая война́ విమోచన (విముక్తి) యుద్ధం; ~ое движе́ние విమోచనోద్యమం, విముక్తి ఉద్యమం

освободи́ть(ся) *сов. см.* освобожда́ть(ся)

освобожда́ть, освободи́ть (*вн.*) 1. విడిచిపెట్టు, విడుదల చేయు, విడిపించు; ~ кого́-л. из заключе́ния ఒకరిని ఖైదునుంచి విడిచిపెట్టు 2. (от *рд.*; *избавлять*)

(నుంచి) మినహాయించు; ~ от уплáты налóга పన్ను చెల్లింపులనుంచి మినహాయించు 3. (*увольнять*) తొలగించు, తప్పించు, వినాయించు 4. (*делать пустым, свободным*) ఖాళీ చేయు; ~ дорóгу తోవ ఖాళీ చేయు

освобождáться, освободи́ться 1. విముక్తుడగు, విముక్తి చెందు (చేసుకొను), విడిపించుకొను; ~ из плéна ఖైదునుంచి విముక్తుడగు 2. (от *рд.*; *избавляться*) తప్పించు[కొను]; ~ от обя́занностей బాధ్యతలనుంచి తప్పించుకొను 3. (*становиться пустым*) ఖాళీ చేయబడు, ఖాళీ అగు 4. (*напр. от дел*) బయటపడు, ఖాళీ చేసుకొను; ~ от дел [పనినుంచి] ఖాళీ చేసుకొను

освобождéние *с* 1. విముక్తి, విమోచన, మోక్షం; విడుదల (*из тюрьмы*) 2. (*избавление*) తప్పించడం 3. (*от должности*) తొలగించడం, తప్పించడం 4. (*о помещении и т. п.*) ఖాళీ చేయడం

освоéние *с* 1. (*усвоение*) నైపుణ్య సంపాదన; ~ ремеслá వృత్తిలో నైపుణ్య సంపాదన 2. (*обживание*) అభివృద్ధి, సాగులోకి తేవడం

осво́ить(ся) *сов. см.* осва́ивать(ся)

оседáть, осéсть 1. (*напр. о здании*) దిగజారు 2. (*о пыли, росе и т. п.*) పేరుకొను 3. (*поселяться*) స్థిరపడు

оседлáть *сов. см.* седлáть

осéдлость *ж* స్థిర జీవితం

осéдл||ый స్థిర; ~ая жизнь స్థిర జీవితం

осёл *м* గాడిద, గాడిదె

осеменéние *с* గర్భోత్పత్తి; искýсственное ~ కృత్రిమ గర్భోత్పత్తి

осени́ть *сов. см.* осеня́ть

осéнний శరదృతు, శరత్, ఆకురాలు కాలపు, శరత్కాలపు

óсень *ж* ఆకురాలు కాలం, శరదృతువు, శరత్కాలం

óсенью *нареч.* ఆకురాలు కాలంలో, శరదృతువులో

осеня́ть, осени́ть (*вн.*) తట్టు, స్ఫురించు; егó осени́ла прекрáсная мысль అతనికి అద్భుతమైన ఆలోచన తట్టింది

осéсть *сов. см.* оседáть

осéчк||а *ж*: давáть ~у తుస్సుమను; вы́шла ~а *разг.* [ప్రయత్నం] విఫలమైంది, చీదేసింది

оси́ливать, оси́лить (*вн.*) 1. (*напр. врага*) ఓడగొట్టు, గెలుచు 2. (*справляться с чем-л.*) కష్టం మీద (ఎలాగో) పూర్తిచేయు 3. *разг.* (*овладевать, изучать*) నేర్చుకొను

оси́лить *сов. см.* оси́ливать

оси́на *ж* ఆస్ప్ చెట్టు

оси́новый ఆస్ప్ ◇ дрожáть как ~ лист గజగజ వణుకు

оси́н||ый కందురీగ, కందిరీగ ◇ ~ая тáлия గుప్పెట్లో ఇమిడే నడుం; ~ое гнездó శత్రు కూటమి; потревóжить ~ое гнездó [శత్రువుని] రెచ్చగొట్టు

оси́плый బొంగురు

оси́пнуть *сов.* 1. (*потерять голос*) గొంతు పోగొట్టుకొను 2. (*стать сиплым*) గొంతు బొంగురు (రాసుకొని) పోవు

осиротéвший *см.* осиротéлый

осиротéлый 1. తల్లిదండ్రులను కోల్పోయిన, అనాథ, అనాథుడైన 2. *перен.* (*лишившийся близкого человека*) ఆప్తుని (కావలసినవాడిని) కోల్పోయిన 3. *перен.* (*заброшенный*) దిక్కుమాలిన

осиротéть *сов.* 1. తల్లిదండ్రులను కోల్పోవు; అనాథ (అనాథుడు) అగు 2. (*лишиться близкого человека*) ఆప్తుని (కావలసినవాడిని) కోల్పోవు

оскáливать, оскáлить: ~ зýбы పళ్లు ఇకిలించు

оскáлить *сов. см.* оскáливать *и* скáлить 1

осканда́литься *сов. разг.* తెల్ల మొహం వేయు, అభాసు పాలగు

осквернéние *с* (*действие*) అపచారం, అగౌరవపరచడం, మైలపరచడం (*от* оскверня́ть); అగౌరవపరచుకోవడం, మైలపడడం (*от* оскверня́ться)

оскверни́ть *сов. см.* оскверня́ть

оскверня́ть, оскверни́ть (*вн.*) అగౌరవపరచు (*оскорблять, унижать*); మైలపరచు, అశుచి (అపవిత్రం, భ్రష్టం) చేయు (*пятнать*)

оскóлок *м* ముక్క, తునుక; ~ снаря́да గుండు (తూటా) తునుక

оскóмин||а *ж*: наби́ть ~у తీపి (పులుపు) తినితిని మొహం మొత్తిపోవు

оскорби́тельный అవమానకరమైన, అవమానకరంగా వున్న

оскорби́ть(ся) *сов. см.* оскорбля́ть(ся)

оскорблéни||е *с* అవమానం, అపచారం, దూషణ; наноси́ть ~е అవమానపరచు, అపచారం చేయు, దూషించు; подвергáться ~ю భంగపడు, అవమానపరచబడు

оскорблён||ный అవమానితుడైన, అధిక్షేపించబడిన; он ~ అతను మాటపడ్డాడు (చిన్నపుచ్చబడ్డాడు)

оскорбля́ть, оскорби́ть (*вн.*) అవమానపరచు, కించపరచు

оскорбля́ться, оскорби́ться చిన్నపుచ్చుకొను

ослабевáть *несов. см.* слабéть

ослабéлый బలహీన, దుర్బలమైన, నీరసించిపోయిన

ослабéть *сов. см.* слабéть

ослáбить *сов. см.* ослабля́ть

ослаблéние *с* 1. (*лишение силы*) బలహీనపరచడం 2. (*уменьшение силы чего-л.*) తగ్గించడం, సడలింపు 3. (*смягчение*) తగ్గించడం

ослабля́ть, ослáбить (*вн.*) 1. (*лишать силы*) బలహీనపరచు 2. (*уменьшать силу чего-л.*) తగ్గించు, సడల్చు, సడలించు, నీళ్లు కార్చు; ~ внимáние శ్రద్ధను సడలించు; ~ давлéние ఒత్తిడిని తగ్గించు; ~ напряжённость ఉద్రిక్తతను సడలించు 3. (*смягчать*) తగ్గించు; ~ наказáние శిక్షను తగ్గించు 4. (*делать менее тугим*) ఊడగొట్టు, ఊడదీయు, వదులు చేయు, సడలించు; ~ ýзел మూత ఊడగొట్టు, ముడి వదులు చేయు

ослáвить *сов.* (*вн.*) *разг.* అపకీర్తి తెచ్చు, పేరు ప్రతిష్ఠలు పాడుచేయు, దుష్కీర్తి పాల్జేయు

ослепи́тельный 1. మిరుమిట్లు గొలిపే, తేజోధికమైన (*очень яркий*); కళ్లు చెదరునట్లు చేసే (*слепящий*) 2. *перен.* తేజోధికమైన, మ్రాన్పడజేసే

ослепи́ть *сов. см.* ослепля́ть

ослеплéние *с* 1. (*действие*) మిరుమిట్లుగొలపడం 2. (*состояние*) గుడ్డితనం, అంధత్వం 3. *перен.* భ్రమ (దిగ్భ్రాంతి) చెందడం, భ్రమగొలపడం

ослеплённый 1. గుడ్డివాడైన 2. *перен.* భ్రమ (దిగ్భ్రాంతి) చెందిన, మిరుమిట్లు గొలుపబడిన

ослепля́ть, ослепи́ть (*вн.*) 1. ఒకరి కళ్లు పెరికించి (పొడిచి) వేయు, (ఒకరిని) గుడ్డివాడిని చేయు 2. *перен.* దిగ్భ్రాంతుని చేయు, భ్రమగొలుపు

ослéпнуть *сов. см.* слéпнуть

осложнéние *с* 1. (*трудность, сложность*) చిక్కు 2. (*после болезни*) కాంప్లికేషన్, అవలక్షణం; ~ пóсле гриппа ఫ్లూ తరువాత వచ్చిన కాంప్లికేషన్

осложни́ть(ся) *сов. см.* осложня́ть(ся)

осложня́ть, осложни́ть (*вн.*) జటిలపరచు (మొనర్చు), చిక్కుచేయు, క్లిష్టపరచు

осложн||я́ться, осложни́ться 1. జటిలం అగు, క్లిష్టమగు; положéние ~и́лось పరిస్థితి జటిలమైంది (క్లిష్టమైంది) 2. (*о болезни*) అవలక్షణాలు ఏర్పడు, కాంప్లికేషన్లు వచ్చు

ослы́шаться *сов.* తప్పుగా (పొరపాటుగా) విను

осмáтривать, осмотрéть (*вн.*) చూచు, తిలకించు, తనిఖీ చేయు; ~ больнóго రోగిని పరీక్షించు (చూచు); ~ вы́ставку ప్రదర్శనను తిలకించు; ~ гóрод నగర దృశ్యాలు చూచు, నగరాన్ని చూచు

осмáтриваться, осмотрéться 1. చుట్టూ (కలయ) చూచు 2. *перен.* పరిస్థితులకు అలవాటుపడు

осмéивать, осмея́ть (*вн.*) హేళన (అవహేళన) చేయు, వెక్కిరించు

осмелéть *сов. см.* смелéть

осмéлива||ться, осмéлиться సాహసించు; я не ~юсь говори́ть об э́том ఈ విషయాన్ని గురించి మాట్లాడ సాహసించను; он не осмéлится отрицáть э́то ఇది కాదనడానికి అతను సాహసించడు

осмéлиться *сов. см.* осмéливаться

осмея́ть *сов. см.* осмéивать

осмóтр *м* 1. చూసి రావడం 2. (*обследование*) పర్యవేక్షణ, పరీక్ష, తనిఖీ; медици́нский ~ వైద్య పరీక్ష; техни́ческий ~ самолёта విమానాన్ని తనిఖీ చేయడం

осмотрéть(ся) *сов. см.* осмáтривать(ся)

осмотри́тельно *нареч.* జాగ్రత్తగా, వెనకముందులు చూస్తూ

осмотри́тельность *ж* జాగ్రత్త, సావధానం; дéйствовать с ~ю వెనకముందులు చూసుకొను, జాగ్రత్తగా (సావధానంగా) వ్యవహరించు

осмотри́тельный అప్రమత్తమైన, జాగ్రత్తగల, సావధానమైన

осмы́сленный తెలివైన, అర్థవంతమైన, బుద్ధిశాలియైన; ~ вид తెలివైన (బుద్ధిమంతుని, బుద్ధిశాలి) వాలకం; ~ отвéт తెలివైన (అర్థవంతమైన) జవాబు

осмы́сливать, осмы́слить (*вн.*) అర్థం (అవగాహన) చేసుకొను, గ్రహించు

осмы́слить *сов. см.* осмы́сливать

осмысля́ть *несов. см.* осмы́сливать

оснасти́ть *сов. см.* оснащáть

оснащáть, оснасти́ть (*вн.*) సమకూర్చు, అమర్చు; ~ нóвой тéхникой నూతన సాంకేతిక సామగ్రిని సమకూర్చు (అమర్చు)

оснащéние *с* 1. (*действие*) సమకూర్చడం 2. (*оборудование*) సామగ్రి, పరికరాలు

оснащённость *ж* అమర్చబడడం, సమకూర్చబడడం; техни́ческая ~ промы́шленности పరిశ్రమని సాంకేతికంగా సమకూర్చడం

оснóв||а *ж* 1. (*остов, каркас*) పునాది 2. *перен.* పునాది, ప్రాతిపదిక, మూలం; брать за ~у чегó-л. దేనినైనా ప్రాతిపదికగా స్వీకరించు (తీసుకొను); заклáдывать ~у чегó-л. దేనికైనా పునాది వేయు; лежáть в ~е чегó-л. దేనికైనా మూలం 3.: ~ы *мн.* (*главные*

положения) మూల సూత్రాలు; ~ы марксизма-ленинизма మార్క్సిజం-లెనినిజం మూల సూత్రాలు **4.** *грам.* ప్రాతిపదిక **5.** *текст.* పడుగు ◇ на ~е ప్రాతిపదికమీద

основа́ни||е *с* **1.** (*действие*) స్థాపన, సంస్థాపన; год ~я స్థాపన సంవత్సరం **2.** (*фундамент*) పునాది **3.** (*подножие*) అడుగు **4.** (*причина*) ఆధారం, కారణం, మూలం; без ~я ఆధారాలు (కారణాలు) లేకుండా; не без ~я [దానికి] కారణాలు లేకపోలేదు; для э́того нет никаки́х ~й దానికి ఆధారాలేమీ లేవు; на како́м ~и? ఏ ఆధారంగా?, దేని మూలంగా?, ఏ కారణంగా?; на ~и ఈ ఆధారాలమీద, ఇందు మూలంగా, ఈ ప్రాతిపదికపైన **5.** *мат.* పీఠం, ఆధారం; ~е треуго́льника త్రిభుజ పీఠం (ఆధారం)

основа́тель *м* సంస్థాపకుడు, స్థాపకుడు, నిర్మాత

основа́тельно *нареч.* బాగా, కూలంకషంగా, పక్కాగా

основа́тельн||ый **1.** సబబైన, సబబుగా వున్న; ~ые до́воды సబబైన వాదనలు **2.** (*прочный*) గట్టి **3.** (*глубокий, серьёзный*) ప్రగాఢమైన, సమగ్ర; ~ое изуче́ние సమగ్ర అధ్యయనం **4.** *разг.* (*значительный по величине*) స్థూలమైన, గణనీయమైన, పెద్ద

основа́ть *сов. см.* осно́вывать

основа́ться *сов. см.* осно́вываться 1, 2

основн||о́й మౌలిక, ప్రధాన, మూల, కీలకమైన; ~о́й вопро́с మౌలిక సమస్య; ~о́й зако́н మౌలిక శాసనం; ~о́й при́нцип మూల సూత్రం; ~а́я мысль కీలకమైన భావన; ~а́я часть расхо́дов ఖర్చుల్లో అధిక భాగం; ~о́е значе́ние ప్రాథమిక అర్థం; ~ы́е о́трасли промы́шленности కీలకమైన పరిశ్రమలు, ప్రధాన పారిశ్రామిక శాఖలు ◇ в ~о́м సారభూతంగా, మొత్తంమీద

основополо́жник *м* మూలపురుషుడు, సంస్థాపకుడు

осно́в||ывать, основа́ть (*вн.*) **1.** (*создавать, учреждать*) స్థాపించు, ఏర్పాటు చేయు, నెలకొల్పు **2.** (на *пр.*; *обосновывать*) ఆధారపడి వుండు; э́то ни на чём не ~ано దానికి ఆధారాలేమీ లేవు

осно́вываться, основа́ться **1.** (*образовываться*) స్థాపింపబడు, నిర్మింపబడు **2.** (*поселяться*) స్థిరపడు, మకాం (బస) చేయు, తిష్ఠవేయు **3.** *тк. несов.* (на *пр.*; *исходить из — о предположении и т. п.*) ప్రాతిపదికగా తీసుకొను, ఆధారపడి వుండు

осо́ба *ж* వ్యక్తి; ва́жная ~ ప్రముఖుడు, ప్రముఖ వ్యక్తి

осо́бенно *нареч.* **1.** (*более всего*) ప్రత్యేకంగా, ప్రత్యేకించి; он ~ за́нят по вечера́м సాయంకాలం అతను ప్రత్యేకించి బిజీగా ఉన్నాడు **2.** (*необычно*) మామూలుకు భిన్నంగా; он ~ ве́сел сего́дня మామూలుకు భిన్నంగా అతను ఈవేళ హుషారుగా ఉన్నాడు ◇ не ~ కొద్ది, అచిర, అంత ఎక్కువ [లేదు]; не ~ давно́ అచిర కాలం వెనక, కొద్ది కాలం వెనక; вы о́чень уста́ли? — Не ~ మీరు అలసిపోయారా? — అంత ఎక్కువ అలసిపోలేదు

осо́бенност||ь *ж* ప్రత్యేకత, విశిష్టత ◇ в ~и ప్రత్యేకించి, ప్రత్యేకంగా

осо́бенн||ый ప్రత్యేక, విశిష్ట ◇ ничего́ ~ого ప్రత్యేకించి (ప్రత్యేకంగా) ఏమీ లేదు

особня́к *м* ఇల్లు, మేడ, భవంతి

особняко́м *нареч.* ఒంటరిగా; дом стоя́л ~ ఇల్లు ఒంటరిగా వుంది; жить ~ ఒంటరిగా బతుకు

осо́бо *нареч.* **1.** (*особенно*) ప్రత్యేకించి, ప్రత్యేకంగా **2.** (*отдельно*) వేరే

осо́б||ый **1.** ప్రత్యేక, విలక్షణమైన, విశిష్ట; уделя́ть ~ое внима́ние ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొను; прояви́ть ~ый интере́с к чему́-л. దేనిపట్లనైనా ప్రత్యేక శ్రద్ధాసక్తులు చూపించు **2.** (*отдельный*) విడి, ప్రత్యేక, వేరే; в ~ом помеще́нии విడి (ప్రత్యేకమైన) గదిలో ◇ оста́ться при ~ом мне́нии వేరే అభిప్రాయం (భిన్నాభిప్రాయం) కలిగివుండు

о́собь *ж книжн.* వంశం, వంగడం

осознава́ть, осозна́ть (*вн.*) గ్రహించు, తెలుసుకొను

осозна́ть *сов. см.* осознава́ть

о́сп||а *ж* మశూచి వ్యాధి; привива́ть ~у кому́-л. ఒకరికి టీకాలు వేయు

оспа́ривать, оспо́рить (*вн.*) **1.** [చెల్లదని] వాదించు; ~ завеща́ние వీలునామా చెల్లదని వాదించు; ~ чьи-л. права́ ఒకరి హక్కులు చెల్లవని వాదించు **2.** (*добиваться*) పోటీపడు; ~ зва́ние чемпио́на చాంపియన్‌షిప్‌కోసం పోటీపడు

оспопривива́ние *с* టీకాలు వేయడం, వాక్సినేషన్

оспо́рить *сов. см.* оспа́ривать 1

осрами́ть *сов. см.* срами́ть 1

осрами́ться *сов. см.* срами́ться

остава́ться, оста́ться **1.** ఉండు, ఉండిపోవు; ~ до́ма ఇంటి దగ్గర ఉండిపోవు; ~ на второ́й год (*в каком-л. классе*) ఆ క్లాసులోనే వుండిపోవు; ~ на́ ночь రాత్రికి ఉండిపోవు, రాత్రి గడుపు **2.** (*сохраняться, не исчезать*): ~ при своём мне́нии తన అభిప్రాయాన్ని పట్టుకొని వేలాడు, అదే అభిప్రాయంతో వుండు; э́то навсегда́ оста́нется в мое́й па́мяти ఇది నా స్మృతులలో చిరకాలంగా నిలిచిపోతుంది, ఈ స్మృతులు నా మనస్సులో శాశ్వతంగా వుంటాయి **3.** (*оказываться в наличии*)

మిగులు; ~ кому́-л. до́лжным ఒకరికి రుణపడు (బాకీ పడు); у меня́ оста́лось два рубля́ నాకు రెండు రూబుళ్ళ మిగిలాయి; за ним оста́лось де́сять рубле́й అతను నాకు పది రూబుళ్ళ బాకీ ఉన్నాడు; до семи́ остаётся не́сколько мину́т ఏడు గంటలకు ఇంకా కొన్ని నిమిషాలు మిగిలి ఉన్నాయి 4. (*оказываться в каком-л. состоянии, положении и т. п.*) మిగులు; ~ в барыша́х లబ్ధి పొందు, లాభం పొందు; он оста́лся сиро́той అతడు అనాథుడుగా మిగిలాడు; оста́ться в живы́х బతికి బయటపడు 5. *безл.* (*дт. + инф.*; *приходится, пришлось*) *перев. деепр.* + వలసి వచ్చు (వుండు); идти́ оста́лось немно́го కొంచెం దూరం వెళ్ళాల్సి వుంది, ఇంకా కొంచెం దూరం మిగిలి వుంది; мне оста́лось согласи́ться నేను ఒప్పుకోవలసి వచ్చింది; ско́лько нам ещё оста́лось ждать? ఇంకా ఎంతసేపు కాచుకొనివుండాలి (నిరీక్షించాలి)? ◇ побе́да оста́лась за ни́ми పైచేయి (విజయం, గెలుపు) వారిది; остаётся то́лько одно́ ఇది ఒకటే ప్రత్యామ్నాయం

оста́вить *сов. см.* оставля́ть

оставля́ть, оста́вить (*вн.*) **1.** వదలివేయు; ~ на кого́-л. ఒకరిపైన విడిచిపెట్టు (వదలిపెట్టు) **2.** (*класть, помещать*) ఉంచు, ఉంచివేయు; ~ ве́щи в ка́мере хране́ния సామాన్లు క్లోక్ రూమ్‌లో ఉంచివేయు **3.** (*производить, вызывать*) కలిగించు; ~ хоро́шее впечатле́ние సదభిప్రాయం కలిగించు, మంచి ముద్ర వేయు **4.** (*сохранять в каком-л. состоянии*) ఉంచు, వదలివేయు; ~ вопро́с откры́тым సమస్యను అపరిష్కృతంగా వదలివేయు; ~ на второ́й год в том же кла́ссе అదే క్లాసులో ఉంచివేయు; ~ как бы́ло ఉన్నది ఉన్నట్లు ఉంచివేయు **5.** (*сохранять, приберегать*) దాచు, మిగుల్చు, ఉంచివేయు, రిజర్వు చేసుకొను (*за собой*); ~ за собо́й ме́сто తన కోసం సీటు రిజర్వు చేసుకొను; ~ за собо́й пра́во హక్కు ఉంచుకొను **6.** *перен.* (*отказываться от чего-л.*) విసర్జించు, వదిలిపెట్టు, వదలుకొను; ~ наде́жду ఆశ వదలుకొను **7.** (*покидать*) వదలుకొను, విడిచిపెట్టు, వదలిపెట్టు; ~ пра́ктику ప్రాక్టీసు విరమించు (విడిచిపెట్టు); ~ шко́лу చదువు మానేయు, స్కూలు వదిలిపెట్టు **8.** (*заставлять оставаться*) విడిచిపెట్టు; ~ дете́й до́ма పిల్లలను ఇంట్లో విడిచిపెట్టు ◇ ~ кого́-л. далеко́ позади́ ఒకరి వెనక వదలివేయు; оста́вь[те]! చాలించు, (కట్టిపెట్టు)!, చాలించండి (కట్టిపెట్టండి)!

остальн||о́й 1. మిగిలిన, మిగతా, తక్కిన; ~о́е вре́мя మిగతా కాలం **2.**: ~о́е *в знач. сущ. с* మిగిలినది; в ~о́м ఇతరత్రా, ఇతర విషయాల్లో; всё ~о́е తక్కిన దంతా, మిగిలినదంతా **3.**: ~ы́е *в знач. сущ. мн.* మిగతావాళ్ళు, మిగిలినవాళ్ళు, తక్కినవాళ్ళు, కడమవాళ్ళు

остана́вливать, останови́ть (*вн.*) **1.** ఆపు [చేయు]; కళ్ళెం వేయు (పట్టు) (*коня*); ~ кровотече́ние రక్తం కట్టించు **2.** (*удерживать*) అరికట్టు, అడ్డగించు, నిలిపివేయు **3.** (*сосредоточивать чьё-л. внимание, взгляд*) ఒకరి దృష్టికి దేనినైనా తీసుకొని వచ్చు; ~ взгляд దేనిమీదనైనా దృష్టి నిలుపు (నిలిపి వుంచు)

остана́вливаться, останови́ться **1.** ఆగు, ఆగిపోవు (*о человеке, машине*); నిలుపు, నిలిచిపోవు, స్తంభించిపోవు (*о транспорте, работе*) **2.** (*поселяться*) మకాం (బస) చేయు; мы останови́лись в гости́нице «Росси́я» "రష్యా" హోటల్లో మకాం (బస) చేశాం; я останови́лась у ро́дственников నేను నా బంధువులదగ్గర బస చేశాను **3.** (на *пр.*; *задерживать своё внимание*) విస్తరించి చెప్పు, కేంద్రీకరించు; в свое́й ре́чи он останови́лся на междунаро́дной обстано́вке తన ప్రసంగంలో అంతర్జాతీయ పరిస్థితిని గురించి విస్తరించి చెప్పాడు, తన ప్రసంగంలో అంతర్జాతీయ పరిస్థితిమీద దృష్టిని కేంద్రీకరించాడు ◇ никогда́ не ~ на дости́гнутом! సాధించిన దానితోనే సరిపెట్టుకోకూడదు!; не ~ перед тру́дностями కష్టాలకు వెనకాడకపోవు; ни перед че́м не ~ దేనికీ వెనకాడకపోవు

оста́нки *мн.* అవశేషాలు, శవం, అస్తికలు

останови́ть(ся) *сов. см.* остана́вливать(ся)

остано́вк||а *ж* **1.** (*действие*) ఆగిపోవడం, నిలిచిపోవడం; ~а маши́ны కారు ఆగిపోవడం; ~а станка́ యంత్రం నిలిచిపోవడం **2.** (*перерыв*) విరామం, నిలిపివేత; говори́ть без ~и విరామం లేకుండా మాట్లాడు; сде́лать ~у в пути́ на 5 часо́в ప్రయాణంలో 5 గంటలు విరామం చేయు; е́хать без ~и విరామం లేకుండా ప్రయాణం చేయు **3.** (*временное пребывание*) ప్రయాణం మధ్యలో ఆపడం; во вре́мя свое́й ~и в Москве́ я посети́л музе́й В. И. Ле́нина మధ్యలో ప్రయాణం మాస్కోలో ఆపేసి వి. ఐ. లెనిన్ మ్యూజియం సందర్శించాను **4.** (*остановочный пункт*) స్టాపు, స్టేషన్; авто́бусная ~а బస్సు స్టాపు ◇ ~а то́лько за разреше́нием ఇక కావలసినదల్లా అనుమతి మాత్రమే; ~а то́лько за тобо́й ఇప్పుడిక నువ్వే నిర్ణయించాలి (నిర్ణయం చేయాలి)

оста́т||ок *м* **1.** మిగిలిన భాగం; ముక్క (*материи*) **2.**: ~ки *мн.* (*следы минувшего, разрушения*) అవశేషాలు; ~ки дре́вней культу́ры ప్రాచీన సంస్కృతి

అవశేషాలు; ~ки крéпости కోట అవశేషాలు 3. (*послéдняя часть, конец*) అవశేషం; ~ок жи́зни జీవితావశేషం, శేష జీవితం; ~ок пути́ మార్గావశేషం 4. *мат.* శేషం, శిష్టం ◇ без ~ка నిశ్శేషంగా, కొంచెం కూడా మిగల కుండా

остáться *сов. см.* оставáться

остекли́ть *сов. см.* остекля́ть

остекля́ть, остекли́ть (*вн.*) అద్దాలు వేయు (అమర్చు); ~ óкна కిటికీలకు అద్దాలు అమర్చు

остепени́ться *сов.* కుదుటబడు, చల్లబడు

остерегáть *несов.* (*вн.*) హెచ్చరించు, (కి) హెచ్చరిక చేయు, జాగ్రత్త అని చెప్పు

остерегáться *несов.* (*рд.*; *воздéрживаться, избегáть*) (విషయంలో) జాగ్రత్తపడు

óстов *м* చట్రం

остолбенéть *сов.* కొయ్యబారిపోవు, దిగ్భ్రమ చెందు, మ్రాన్పడు, చేష్టలుడగు

осторóжно *нареч.* అప్రమత్తంగా, జాగ్రత్తగా; ~! జాగ్రత్త సుమా (సుమీ)!

осторóжность *ж* 1. జాగరూకత, అప్రమత్తత, పదిలం, జాగ్రత్త 2. (*деликáтность*) సున్నితత్వం; обращáться с ~ю జాగ్రత్తగా వాడు, భద్రంగా (పదిలంగా) కదుపు

осторóжн||ый 1. (*осмотри́тельный*) జాగ్రత్తయైన, పదిలమైన; ~й человéк జాగ్రత్తయైన (పదిలమైన) మనిషి; ~е шаги́ జాగ్రత్తతో కూడిన అడుగులు 2. (*деликáтный*) సున్నితమైన

остригáть, остри́чь (*вн.*) కత్తిరించు, కత్తెర వేయు, క్రాప్ చేయు; ~ вóлосы జుట్టు కత్తిరించుకొను (*самомý*); ~ когó-л. ఒకరికి జుట్టు కత్తిరించు

остригáться, остри́чься క్రాప్ చేయించుకొను, కత్తెర వేయించుకొను (*в парикмáхерской*); క్రాప్ చేసుకొను (*самомý*)

остриё *с* 1. మొన, అగ్రం; ~ иглы́ సూది మొన, సూచీ ముఖం 2. (*лезвиé*) అంచు, పదునైన భాగం 3. *перен.* నైశిత్యం; ~ крúтики విమర్శ నైశిత్యం

остри́ть, састри́ть హాస్యోక్తులాడు, చమత్కరించు, పరిహాసములాడు; ~ на чей-л. счёт ఒకరిని ఎగతాళికి గురిచేయు, ఒకరిని ఆటపట్టించు

остри́чь(ся) *сов. см.* остригáть(ся)

óстров *м* ద్వీపం, దీవి

острови́тянин *м* ద్వీపవాసి

островн||óй ద్వీప, దీవి; ~е госудáрство దీవి రాజ్యం (దేశం)

острогá *ж* పంట్రకోల

остроконéчный వాడి (సూది) మొనగల

острóт||а *ж* హాస్యోక్తి, చమత్కారం, చతురోక్తి; удáчная ~а మంచి చతురోక్తి; отпускáть ~ы హాస్యోక్తులాడు, చమత్కరించు, చతురోక్తులాడు

остротá *ж* 1. (*ножá, сáбли и т. п.*) వాడి, పదును 2. *перен.* (*слýха, зрéния*) తీక్ష్ణత, సూక్ష్మత 3. *перен.* (*рéзкость — зáпаха, вкýса и т. п.*) తీక్ష్ణత, తీవ్రత 4. *перен.* (*напряжённость*) తీవ్రత; ~ кри́зиса సంక్షోభ తీవ్రత

остроугóльный లఘుకోణంగల

остроýмие *с* చమత్కారం; блистáть ~м చమత్కారం తొణికిసలాడు

остроýмный చమత్కారమైన; ~ человéк చమత్కారి, చతురభాషి; ~ отвéт చమత్కారమైన సమాధానం

óстр||ый 1. (*о ножé и т. п.*) పదును, వాడి 2. *перен.* (*тóнкий*) సూక్ష్మమైన, తీక్ష్ణమైన; ~ый слух తీక్ష్ణమైన వినికిడి; ~ое зрéние సూక్ష్మ దృష్టి 3. *перен.* (*си́льный, напряжённый*) తీవ్ర[మైన], [సం]క్షుభిత; ~ый интерéс నిశితాసక్తి; ~ый недостáток (దేనికైనా) తీవ్రమైన కొరత; ~ая боль తీవ్రమైన నొప్పి; ~ая тоскá తీవ్రమైన బెంగ; ~ое положéние సంక్షుభిత పరిస్థితి 4. *перен.* (*язви́тельный*) వాడియైన; ~ое замечáние వ్యాఖ్యానం, నిశితమైన మాట 5. *перен.* (*о пи́ще*) కారమైన, కారపు 6. *мат.* లఘు

остря́к *м разг.* చమత్కారి, చతురభాషి

остуди́ть *сов. см.* остужáть *и* студи́ть

остужáть, остуди́ть (*вн.*) చల్లపరచు, చల్లార్చు

оступáться, оступи́ться కాలు జారు, తొట్రుపడు, తడబడు, తప్పటడుగు వేయు

оступи́ться *сов. см.* оступáться

остывáть, осты́нуть, осты́ть 1. చల్లబడు, చల్లారిపోవు 2. *перен.* చల్లారు 3. (к *дт.*; *перестáвать увлекáться*) (అంటే) ఇష్టం తగ్గిపోవు, ఉత్సాహం చల్లబడు

осты́нуть *сов. см.* остывáть

осты́ть *сов. см.* остывáть

осуди́ть *сов. см.* осуждáть

осуждáть, осуди́ть (*вн.*) 1. (*пригова́ривать*) దోషి అని తీర్పు చెప్పు 2. (*порицáть*) ఖండించు, ఛీకొట్టు, అభిశంసించు 3. *перен.* (на *вн.*; *обрекáть*) (కి) గురి చేయు

осуждéние *с* 1. (*при́знание винóвности*) దోషి అని తీర్పు చెప్పడం, దోష నిరూపణ 2. (*порицáние*) ఖండన, అభిశంసన, దూషణ

осуждённый *м* ఖైదీ, నేరస్థుడు

осу́ну||ться *сов.* చిక్కిపోవు; он ~лся అతను చిక్కిపోయాడు, అతనికి చెంపిదవడలు పడిపోయాయి, అతని ముఖం పీక్కుపోయింది

осуш||а́ть, осуши́ть (*вн.*) నీరు తీసిపోవు, ఎండగట్టు ◇ ~и́ть стака́н తాగేసి గ్లాసును ఖాళీ చేయు

осуше́ние *с* ఆరబెట్టడం, ఆరగట్టడం; ~ боло́т చిత్తడి నేలలు ఆరగట్టడం (ఆరబెట్టడం)

осуши́ть *сов. см.* осуша́ть

осуществи́мость *ж* సాధ్యత, శక్యత

осуществи́мый సాధ్యమైన, శక్యమైన

осуществи́ть(ся) *сов. см.* осуществля́ть(ся)

осуществле́ние *с* ఆచరణలో పెట్టడం, నెరవేర్చడం, అమలుపరచడం, సాధించడం

осуществля́ть, осуществи́ть (*вн.*) ఆచరణలో (అమల్లో) పెట్టు, అమలు పరచు (జరుపు), నెరవేర్చు, సాధించు; ~ програ́мму косми́ческих иссле́дований అంతరిక్ష పరిశోధనా కార్యక్రమాన్ని ఆచరణలో పెట్టు (అమలు పరచు); ~ постано́вку пье́сы నాటక దర్శకత్వం నిర్వహించు

осуществля́||ться, осуществи́ться అమలులోకి వచ్చు, నిజమగు, సాధింపబడు; мечты́ ~ются కలలు నిజమవుతాయి

осчастли́вить *сов.* (*вн.*) ఆనందాన్ని (సుఖాన్ని) కలిగించు; ~ свои́м прису́тствием దర్శనమిచ్చు, వేంచేయు

осы́пать *сов. см.* осыпа́ть

осыпа́ть, осы́пать (*вн. тв.*) 1. చల్లు, జల్లు; (మీద) కురిపించు; ~ цвета́ми పుష్పాలతో ముంచెత్తు, పువ్వులు చల్లు 2. *перен.* (మీద) కురిపించు, గుప్పించు; ~ кого́-л. насме́шками ఒకరిపై వేళాకోళాలు కురిపించు (గుప్పించు); ~ кого́-л. пода́рками ఒకరిని బహుమతులతో ముంచివేయు, ఒకరికి కనకాభిషేకం చేయు; ~ кого́-л. уда́рами ఒకరిమీద దెబ్బలు కురిపించు (గుప్పించు); ~ кого́-л. упрёками ఒకరిపై నిందారోపణలు కురిపించు

осы́паться *сов. см.* осыпа́ться

осыпа́ться, осы́паться 1. (*обва́ливаться*) పొడిపొడిగా రాలు, ఊడిపోవు 2. (*опада́ть — о ли́стьях*) రాలిపోవు

ось *ж* 1. అక్షం; земна́я ~ భూ అక్షం 2. (*колеса́*) ఇరుసు

осяза́емый 1. (*воспринима́емый осяза́нием*) స్పర్శవేద్యమైన, స్పర్శజ్ఞేయమైన 2. (*ощути́мый, заме́тный*) గమనీయమైన, ప్రత్యక్షమైన

осяза́ни||е *с* తాకుట, స్పర్శ; о́рган ~я స్పర్శేంద్రియం

осяза́тельны||й 1. *анат.* స్పర్శేంద్రియ 2. (*ощути́мый, заме́тный*) గణనీయమైన, స్పష్టమైన; ~е результа́ты స్పష్టమైన ఫలితాలు

осяза́ть *несов.* (*вн.*) 1. స్పర్శద్వారా గ్రహించు, స్పృశించి తెలుసుకొను 2. *перен.* గమనించు, ప్రత్యక్షంగా చూచు

от, ото *предлог* (*рд.*) 1. (*при указа́нии на исхо́дную то́чку*) కు; 100 киломе́тров от Москвы́ మాస్కోకు 100 కిలోమీటర్ల దూరంలో వున్న; отплыва́ть от бе́рега బయల్దేరు (*о парохо́де*); ఈదుకుంటూ వెళ్ళు (*о пловце́*); от рубля́ и вы́ше ఒక రూబుల్‌కు పైచిలుకు 2. (*при указа́нии на исто́чник*): сын от пе́рвого бра́ка మొదటి భార్య (భర్త) ద్వారా కలిగిన కొడుకు; узнава́ть от кого́-л. ఒకరినుంచి తెలుసుకొను; письмо́ от сестры́ సోదరి [దగ్గరనుంచి వచ్చిన] ఉత్తరం 3. (*ука́зывает на связь*): зави́сеть от кого́-л. ఒకరిమీద ఆధారపడు; свобо́дный от долго́в అప్పులు లేని, ఋణ విముక్తి అయిన 4. (*при указа́нии на принадле́жность*) *передаётся косв. ф. сущ.*: ру́чка от чемода́на సూట్ కేసు హాండిల్, పెట్టె హాండిల్; ключ от ко́мнаты గది తాళం చెవి; кры́шка от ча́йника టీపాత్ర మూత 5. (*про́тив*): сре́дство от головно́й бо́ли తలనొప్పి మందు, తలనొప్పికి చిట్కా; сре́дство от комаро́в దోమల సంహారిణి (మందు); защи́та от врага́ శత్రువునుంచి రక్షణ 6. (*при указа́нии причи́ны*) తో; дрожа́ть от стра́ха భయంతో వణకు (గజగజలాడు); уста́ть от чего́-л. దేనితోనైనా విసుగు చెందు 7. (*при противопоставле́нии, сравне́нии*) లో... నుంచి (కు); отлича́ться от други́х че́м-л. దేనిలోనైనా ఇతరులకు భిన్నంగా వుండు 8. (*при обозначе́нии да́ты*): прика́з от пе́рвого февраля́ ఫిబ్రవరి 1వ తేదీన జారీచేసిన ఆజ్ఞ 9. (*при обозначе́нии вре́мени*) నుంచి; от 9 до 3 часо́в ఉదయం 9 గంటలనుంచి మధ్యాహ్నం 3 గంటలవరకు 10. (*при обозначе́нии направле́ния*) కి; на се́вер от го́рода నగరానికి ఉత్తరాన; нале́во от меня́ నా ఎడమ వైపున ◇ вре́мя от вре́мени అప్పుడప్పుడు; де́нь ото дня́ రోజు రోజుకు; от моего́ и́мени నా తరఫున; писа́ть от руки́ చేతిరాత; от си́лы మహా అయితే

ота́пливать, отопи́ть (*вн.*) వేడిపరచు, వెచ్చపరచు, వెచ్చచేయు

ота́ра *ж* [గొర్రెల] మంద

отба́вить *сов. см.* отбавля́ть

отбавля́||ть, отба́вить (*вн., рд.*) కొంచెం ఒలకపోయు (పారబోయు), తగ్గించు (*отлива́ть, отсыпа́ть*);

కొంచెం (కొంత) తీసివేయు, తగ్గించు (*отделять, убавляя*); отбáвить сáхару చక్కెర కొంచెం తీసివేయు ◇ хоть ~й *разг.* బోలెడు, కొల్లలుగా

отбегáть, отбежáть పరుగెత్తు; ~ в стóрону పక్కకు పరుగెత్తు; ~ на нéсколько шагóв కొన్ని అడుగులు దూరంగా (వెనక్కి) పరుగెత్తు

отбежáть *сов. см.* отбегáть

отбéливать, отбели́ть (*вн.*) [బట్టలు] తెలుపు చేయు

отбели́ть *сов. см.* отбéливать

отбивáть, отби́ть (*вн.*) 1. (*откалывать*) ముక్క కొట్టు 2. (*отражать*) తిప్పికొట్టు; ~ атáку దాడిని తిప్పికొట్టు; ~ мяч బంతిని తిప్పికొట్టు 3. (*отнимать силой*) పునరాక్రమించు, తిరిగి పట్టుకొను; ~ плéнных ఖైదీలను విముక్తి చేయు 4. *разг.* (*привлекать к себе*) [తన దగ్గరకు (వంకకు)] ఆకర్షించుకొను; ~ клиéнтов కొనుగోలుదారులను తన వైపుకు తిప్పుకొను 5. *разг.* (*уничтожать*) పోయేలా చేయు; ~ зáпах పోయేట్టు చేయు; ~ аппети́т ఆకలి చంపివేయు; ~ охóту к чемý-л. దేనికైనా అలవాటు పోయేలా చేయు ◇ ~ такт తాళం వేయు

отбивáться, отби́ться 1. (*откалываться*) బద్దలగు, ఊడిపోవు 2. (*защищаться*) దెబ్బ[లు] తిప్పికొట్టు; ~ от проти́вника శత్రువును ఎదుర్కొని నిలబడు; он отбивáлся рукáми и ногáми తన కాళ్లతో చేతులతో కొట్టాడు 3. (от *рд.*; *отставать*) (కి, కంటె) వెనకబడు ◇ ~ от рук *разг.* అదుపు తప్పిపోవు

отбивнáя *ж* చాప్‌స్టిక్

отбирáть, отобрáть (*вн.*) 1. (*отнимать*) లాక్కొను, కాజేయు; స్వాధీనం చేసుకొను (*конфисковать*) 2. (*выбирать*) ఎంచు[కొను], ఎంపిక చేయు (చేసుకొను)

отби́ть(ся) *сов. см.* отбивáть(ся)

отблагодари́ть *сов.* (*вн.*; *вознаградить*) తన కృతజ్ఞత వెల్లడించుకొను

óтблеск *м* కాంతి (ఉజ్జ్వల) ప్రతిబింబం

отбóр *м* ఎంపిక; естéственный ~ *биол.* ప్రాకృతిక వరణం

отбóрн||ый 1. మేలి, శ్రేష్ఠమైన; ~ое зернó మేలి (శ్రేష్ఠమైన) ధాన్యం గింజలు; ~ые войскá ఉజ్వలమైన (ఉద్దండ) సైనిక దళాలు 2. *разг.* (*неприличный*) అశ్లీల; ~ая брань బండబూతులు, కారు తిట్లు

отбрáсывать, отбрóсить (*вн.*) 1. పారవేయు, విసిరివేయు; ~ в стóрону పక్కకు నెట్టు; ~ назáд వెనక్కు కొట్టు, వెనక్కి నెట్టు 2. *перен.* (*отвергать*) వదలుకొను; ~ мысль ఆలోచన వదులుకొను 3. *перен.* (*неприятеля*) తిప్పివేయు, తిప్పికొట్టు

отбрóсить *сов. см.* отбрáсывать

отбрóс||ы *мн.* తుక్కు, రద్దు, చెత్త; ведрó для ~ов చెత్త డబ్బా ◇ ~ы óбщества సమాజంలోని భ్రష్టులు

отбывáть, отбы́ть 1. (*уезжать*) వెళ్లిపోవు, బయలుదేరు, బయలుదేరి వెళ్లు; ~ в Москвý మాస్కోకు బయలుదేరు 2. (*вн.*): ~ наказáние శిక్షా కాలం గడుపు; ~ срок తన శిక్షా కాలంగడుపు

отбы́тие *с* 1. (*отъезд*) పోక 2.: ~ наказáния శిక్షా కాలం గడుపు

отбы́ть *сов. см.* отбывáть

отвáга *ж* ధైర్యం, సాహసం, పరాక్రమం

отвáжи||ваться, отвáжиться (на *вн.* или *инф.*) తెగించు, సాహసించు, ధైర్యం చేయు; он ~лся спроси́ть అడగడానికి ధైర్యం చేశాడు

отвáжиться *сов. см.* отвáживаться

отвáжно *нареч.* సాహసోపేతంగా

отвáжный సాహసోపేతమైన, ధైర్యంగల, నిర్భయుడైన; ~ человéк నిర్భయుడు, నిర్భీకుడు

отвáливаться, отвали́ться విడిపోవు, ఊడిపోవు, రాలిపోవు

отвали́ться *сов. см.* отвáливаться

отвáр *м* కషాయం, డికాక్షన్; ри́совый ~ గంజి

отвáривать, отвари́ть (*вн.*) ఉడుకు, ఉడకబెట్టు; ~ рис బియ్యం ఉడకబెట్టు

отвари́ть *сов. см.* отвáривать

отварнóй ఉడకబెట్టిన, ఉడికిన

отвéдать *сов. см.* отвéдывать

отвéдывать, отвéдать (*вн.*, *рд.*; *пробовать*) కొంచెం తిను, రుచి (చవి) చూచు

отвезти́ *сов. см.* отвози́ть

отвергáть, отвéргнуть (*вн.*) తోసిపుచ్చు, నిరాకరించు, తిరస్కరించు

отвéргнуть *сов. см.* отвергáть

отвердевáть, отверде́ть గట్టిపడు, ఘనీభవించు

отверде́лый ఘనీభూతమైన, గట్టిపడిన

отверде́ть *сов. см.* отвердевáть

отвéрженный 1. వెలివేయబడిన, భ్రష్టుడైన 2. *в знач. сущ. м* వెలివేయబడినవాడు, భ్రష్టుడు

отверну́ть(ся) *сов. см.* отвёртывать(ся) *и* отворáчивать(ся)

отвéрстие *с* రంధ్రం, కన్నం

отверте́ться *сов. разг.* (от *рд.*; *отделаться*) బయటపడు, తప్పించుకొను

отвёртка *ж* స్క్రూ డ్రైవరు, టర్న్ స్క్రూ

отвёртывать, отверну́ть (*вн.*) 1. (*отвинчивать*) విడదీయు, ఊడదీయు 2. (*поворачивая, открывать*) తిప్పు; ~ кран కుళాయి తిప్పు 3. (*отгибать*) మడుచు, మడతపెట్టు 4. (*повёртывать в сторону*) పక్కకు తిప్పు; ~ лицо́ ముఖం పక్కకు తిప్పు

отвёртываться, отверну́ться 1. (*отвинчиваться*) విడదీయబడు, ఊడదీయబడు 2. (*поворачиваясь, открываться*) తిప్పబడు, ఊడదీయబడు 3. (*поворачиваться в сторону*) పెడముఖం పెట్టు; он отверну́лся అతను పెడముఖం పెట్టాడు 4. *перен.* (от *рд.*) (నుంచి) పెడమొగమగు

отве́с *м* 1. *тех.* లంబగుండు; по ~у లంబగుండు బట్టి (ప్రకారం) 2. (*склон*) ఏటవాలు

отве́сить *сов. см.* отве́шивать

отве́сный నిటారుగా వున్న, నిట్రటమైన

отвести́ *сов. см.* отводи́ть

отве́т *м* 1. సమాధానం, జవాబు, ప్రత్యుత్తరం; ждём ва́шего ~а మీ జవాబు కోసం ఎదురు చూస్తున్నాం 2. (*отклик*) ప్రతిస్పందన; ప్రతీకారం (*на действие*) 3. (*ответственность*) బాధ్యత; держа́ть ~ перед ке́м-л. ఒకరికి జవాబుదారు[గా వుండు]; призыва́ть кого́-л. к ~у ఒకరిమీద చర్య తీసుకొను; он в ~е за неё ఆమె బాధ్యత అతనిది ◇ в ~ на что́-л. దేనికైనా జవాబుగా, దేనికైనా బదులుగా

ответви́ться *сов. см.* ответвля́ться

ответвле́ние *с* 1. (*отросток*) కొమ్మ 2. (*дороги, реки́ и т. п.*) పాయ

ответвля́ться, ответви́ться పాయగా విడివడు

отве́тить *сов.* 1. *см.* отвеча́ть 1, 2; 2. (за *вн.*; *понести наказание*) (కోసం) శిక్షింపబడు; (కి) బదులు చెప్పాల్సి వుండు; ты мне голово́й отве́тишь за э́то ఇందుకు నువ్వు నీ ప్రాణంతో బదులు చెప్పాల్సి వుంటుంది

отве́тн||ый బదులు, ప్రతి; ~ое чу́вство ఒకరి ప్రేమకి ప్రతిస్పందన; ~ые ме́ры ప్రతి (ప్రతీకార) చర్యలు

отве́тственност||ь *ж* బాధ్యత; брать на себя́ ~ь తనపైన బాధ్యత వేసుకొను; возлага́ть ~ь на кого́-л. ఒకరిమీద బాధ్యత వుంచు; нести́ ~ь за что́-л. దేనికైనా బాధ్యత వహించు, ఏదైనా బాధ్యతను నిర్వహించు; привлека́ть к ~и за что́-л. ఒకరిని దేనికైనా బాధ్యునిగా చేయు; снима́ть с себя́ ~ь బాధ్యత వదలించుకొను, బాధ్యతనుంచి బయటపడు

отве́тственн||ый 1. (*важный*) ప్రధాన, కీలకమైన; ~ый моме́нт కీలకమైన తరుణం; ~ая до́лжность బాధ్యతాయుతమైన పదవి; ~ая зада́ча ప్రధాన కర్తవ్యం 2. (*несущий ответственность*): ~ый реда́ктор ప్రధాన సంపాదకుడు; ~ые ли́ца ప్రముఖులు; счита́ть кого́-л. ~ым за что́-л. ఒకరిని దేనికైనా బాధ్యునిగా పరిగణించు

отве́тчик *м юр.* ప్రతివాది

отвеча́ть, отве́тить 1. జవాబు చెప్పు, సమాధానం ఇచ్చు (చెప్పు); ~ на вопро́с ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పు; он не отве́тил అతను పలకలేదు 2. (*отзываться*) పలుకు; ~ на чье́-л. чу́вство ఒకరి ప్రేమకి ప్రతిస్పందించు 3. *тк. несов.* (за *вн.*; *нести ответственность*) బాధ్యత వహించు; ~ за рабо́ту తన పనికి తను జవాబుదారీ వహించు 4. *тк. несов.* (*дт.*; *соответствовать*) (కు) అనుగుణంగా వుండు

отве́шивать, отве́сить (*вн., рд.*) తూచి ఇచ్చు ◇ ~ покло́н వంగి నమస్కరించు

отви́ливать, отвильну́ть *разг.* (от *рд.*) (నుంచి) తప్పించుకొను, బుకాయించు; ~ от рабо́ты పనినుంచి తప్పించుకొను, పనిచేయకుండా తప్పించుకొను

отвильну́ть *сов. см.* отви́ливать

отвинти́ть(ся) *сов. см.* отви́нчивать(ся)

отви́нчивать, отвинти́ть (*вн.*) ఊడదిప్పు, స్క్రూ ఊడదీయు

отви́нчиваться, отвинти́ться ఊడదిప్పబడు, ఊడదీయబడు

отвиса́ть, отви́снуть వేలాడిపోవు; щёки отви́сли చెప్పిదవడలు పడిపోయాయి

отви́снуть *сов. см.* отвиса́ть

отвлека́ть, отвле́чь (*вн.*) పక్కకు మళ్లించు; ~ от рабо́ты పనినుంచి పక్కకు మళ్లించు; ~ чье́-л. внима́ние ఒకరి దృష్టిని పక్కకు మళ్లించు

отвлека́ться, отвле́чься (от *рд.*) 1. (నుంచి) పక్కకు మళ్లు 2. (*абстрагироваться*) అనిర్దిష్టీకరించు, సాధారణీకరించు

отвлече́ни||е *с* మళ్లింపు; для ~я внима́ния దృష్టిని మళ్లించడానికి

отвлечённ||ый అనిర్దిష్టమైన; ~ая иде́я అనిర్దిష్టమైన భావం ◇ ~ое число́ *мат.* అనిర్దిష్ట సంఖ్య (అంకె)

отвле́чь(ся) *сов. см.* отвлека́ть(ся)

отво́д *м* 1. ఆక్షేపణ, సవాలు; ~ кандидату́ры

అభ్యర్థిత్వానికి అభ్యంతరం చెప్పు, ఒకరి అభ్యర్థిత్వాన్ని సవాలు చేయు 2. (*напр. участка*) కేటాయింపు 3. (*войск*) ఉపసంహారం 4. (*ответвление*) వంపు 5. (*воды*) మళ్లింపు ◇ для ~а глаз *разг.* కళ్లలో దుమ్ము కొట్టు, కళ్ల నీళ్ల తుడుచు

отводи́ть, отвести́ (*вн.*) 1. (*доставлять*) తీసుకు వెళ్ల, నడిపించుకువెళ్ల; ~ кого́-л. домо́й ఒకరిని ఇంటికి తీసుకువెళ్ల 2. (*войска*) ఉపసంహరించు 3. (*направлять в другую сторону*) మళ్లించు; ~ **взгляд** చూపు మళ్లించు; ~ **во́ду** నీళ్ల మళ్లించు; ~ **ру́ку** చేతిని పక్కకు తోసివేయు; ~ **уда́р** దెబ్బ తప్పించు 4. (*отклонять*): ~ **кандидату́ру** అభ్యర్థిత్వాన్ని సవాలు చేయు; ~ **обвине́ние** నిందారోపణ సరికాదని రుజావు చేయు; ~ **от себя́ подозре́ние** నీలాపనింద సరికాదని నిరూపించుకొను 5. (*давать*) కేటాయించు; ~ **уча́сток** స్థలం కేటాయించు ◇ ~ **беду́** దురదృష్టాన్ని నివారించు; ~ **кому́-л. глаза́** ఒకరి కళ్లలో దుమ్ము కొట్టు

отводно́й: ~ **кана́л** సైడు (పంట) కాలువ

отвоева́||ть *сов.* 1. *см.* отвоёвывать 2. *разг.* (*кончить воевать*) యుద్ధం అంతం చేయు, పోరాటం ముగించు 3. (*провоевать какое-то время*) యుద్ధంలో గడుపు, పోరాడుతూ వచ్చు; **они́ ~ли три го́да** వారు మూడు ఏళ్లపాటు యుద్ధంలో గడిపారు, వాళ్ల మూడేళ్ల పాటు పోరాడుతూ వచ్చారు

отвоёвывать, отвоева́ть (*вн.*) 1. పునరాక్రమించుకొను, తిరిగి స్వాధీనం చేసుకొను 2. *перен.* పోరాడి సాధించు

отвози́ть, отвезти́ (*вн.*) తీసుకువెళ్ల; ~ **куда́-л.** ఎక్కడికైనా తీసుకెళ్ల; ~ **к кому́-л.** ఒకరి దగ్గరికి తీసుకెళ్ల

отвора́чивать, отверну́ть (*вн.*) 1. (*отгибать*) తిప్పు 2. (*поворачивать в сторону*) ముఖం పక్కకు తిప్పుకొను, పెడముఖం పెట్టు

отвора́чиваться, отверну́ться 1. (*отгибаться*) తిప్పబడు 2. (*поворачиваться в другую сторону*) ముఖం పక్కకు తిప్పుకొను, పెడముఖం పెట్టు

отвори́ть(ся) *сов. см.* отворя́ть(ся)

отворо́т *м* మడత

отворя́ть, отвори́ть (*вн.*) తెరుచు[కొను], తీయు

отворя́||ться, отвори́ться తెరుచుకొను; **дверь не ~ется** తలుపు తెరుచుకోవడం (రావడం) లేదు

отврати́тельный అసహ్యకరమైన, ఏహ్యమైన, జుగుప్సాకరమైన

отврати́ть *сов. см.* отвраща́ть

отвраща́ть, отврати́ть (*вн.*) అసహ్యం (ఏహ్యభావం, జుగుప్స) కలిగించు; ~ **беду́** దురదృష్టం (ప్రమాదం) నివారించు

отвраще́ние *с* అసహ్యం, ఏహ్యభావం, రోత; **пита́ть ~** (పట్ల) అసహ్యం (ఏహ్యభావం, రోత) కలిగివుండు; **вызыва́ть ~** అసహ్యం (జుగుప్స, రోత) కలిగించు

отвыка́ть, отвы́кнуть (от *рд.*) 1. (*инф.*) అలవాటును తప్పించుకొను, అలవాటునుంచి బయటపడు; ~ **кури́ть** (от куре́ния) సిగరెట్లు కాల్చే అలవాటునుంచి బయటపడు 2. (*забывать*) మరచిపోవు; ~ **от до́ма** ఇంటిని మరచిపోవు

отвы́кнуть *сов. см.* отвыка́ть

отвяза́ть(ся) *сов. см.* отвя́зывать(ся)

отвя́зывать, отвяза́ть (*вн.*) విప్పు, విడదీయు, ఊడదీయు, కట్టు విప్పు

отвя́зываться, отвяза́ться 1. విడిపోవు, ఊడిపోవు; విడిపించుకొను (*о собаке*) 2. *перен. разг.* (от *рд.*; *отделываться*) వదలించుకొను 3. *перен. разг.* (от *рд.*; *переставать надоедать*) వదలివేయు; **отвяжи́сь от меня́!** నన్నొదిలెయ్!

отгада́ть *сов. см.* отга́дывать

отга́дка *ж* (*на загадку*) [పొడుపు కథకు] సమాధానం

отга́дывать, отгада́ть (*вн.*) సరియైన సమాధానం ఆలోచించు (చెప్పు) (*загадку*); పూర్తిచేయు (*кроссворд*)

отгиба́ть, отогну́ть (*вн.*) 1. (*распрямлять*) సర్దు, సరిచేయు 2. (*заворачивать*) వెనక్కి మడతపెట్టు

отглаго́льн||ый *грам.* క్రియా; **~ое существи́тельное** కృత్తు

отгла́дить *сов. см.* отгла́живать

отгла́живать, отгла́дить (*вн.*) ఇస్త్రీ చేయు

отгова́ривать, отговори́ть (*вн.*) [దేనినైనా చేయకుండా] నచ్చచెప్పు, వద్దని బోధించు, [దేన్నుంచైనా] బుద్ధి మళ్లించు

отгова́риваться, отговори́ться సాకు చెప్పు, మన్నించమని కోరు; ~ **боле́знью** జబ్బుగా ఉందని సాకు చెప్పు

отговори́ть(ся) *сов. см.* отгова́ривать(ся)

отгово́р||ка *ж* మన్నింపు, సాకు; **без ~ок!** సాకులు చెప్పొద్దు!, సాకులు పనికి రావు!

отголо́сок *м* ప్రతిధ్వని

отгоня́ть, отогна́ть (*вн.*) వెళ్లగొట్టు, తోలు, తరిమివేయు

отгора́живать, отгороди́ть (*вн.*) 1. [దడిపెట్టి] వేరుచేయు, అడ్డుగోడ పెట్టు 2. *перен.* తెలియకుండా వుంచు

отгора́живаться, отгороди́ться 1. (*тв.*) [దడి

పెట్టు] వేరుచేసుకొను 2. *перен.* (от *рд.*; *обособляться*) (నుంచి) ఏకాకి అగు, వేరుచేసుకొను

отгородить(ся) *сов. см.* отгораживать(ся)

отгружáть, отгрузить (*вн.*) రవాణా చేయు

отгрузить *сов. см.* отгружáть

отгрýзка *ж* రవాణా

отгрызáть, отгры́зть (*вн.*) (ఒక ముక్కను) కొరికి వేయు

отгры́зть *сов. см.* отгрызáть

отдавáть, отдáть 1. (*вн.*; *возвращать*) తిరిగి ఇచ్చు, ఇచ్చివేయు 2. (*вн.*; *сдавать*) ఇచ్చు; ~ внаём అద్దెకు ఇచ్చు; ~ в почи́нку మరమ్మతుకు ఇచ్చు 3. (*вн.*; *посвящать, жертвовать*) అర్పించు, వెచ్చించు; ~ жизнь ప్రాణం అర్పించు (ఒడ్డు, ధారపోయు), ప్రాణాన్ని వెచ్చించు; ~ си́лы సర్వశక్తులనూ ఒడ్డు 4. *тк. несов. разг.* (*тв.*; *иметь привкус*) వాసన కొట్టు ◇ ~ визи́т సందర్శించు; ~ дóлжное నివాళులు అర్పించు; ~ зáмуж పెళ్లిచేయు; ~ в учéние స్కూలుకు పంపించు, వృత్తి నేర్చుకోవడానికి పంపు; не ~ себé отчёта తను గ్రహించకపోవు, తను అర్థంచేసుకోకపోవు

отдавáться, отдáться 1. (*дт.*; *посвящать себя*) (కు) తనను తాను అర్పించుకొను; целикóм ~ мýзыке సంగీతానికి తన జీవితం అర్పించుకొను (అంకితం చేసుకొను); он целикóм отдаётся рабóте అతను సేవాతత్పరుడు 2. (*раздаваться*) ప్రతిధ్వనించు

отдави́ть *сов. см.* отдáвливать

отдáвливать, отдави́ть (*вн.*) నొక్కు, తొక్కు; ~ комý-л. нóгу ఒకరి కాలు తొక్కు

отдалéни||е *с*: в ~и అవతల, దూరంగా; держáть в ~и దూరంగా పెట్టు; держáться в ~и దూరంగా వుండు

отдалённость *ж* దూరం, మారుమూల

отдалённ||ый 1. (*далёкий*) మారుమూల, దూరంగా వున్న (*о расстоянии*); సుదూర (*о времени*); ~ый райóн మారుమూల ప్రాంతం; ~ое бýдущее సుదూర భవిష్యత్తు 2. *перен.* (*слабый*) దూరపు; ~ое схóдство దూరపు పోలిక

отдали́ть(ся) *сов. см.* отдаля́ть(ся)

отдаля́ть, отдали́ть (*вн.*) 1. (*на более поздний срок*) వాయిదా వేయు 2. (*вызывать отчуждение*) దూరం (పరాఙ్ముఖుని) చేసుకొను

отдаля́ться, отдали́ться (от *рд.*) 1. (*на какое-л. расстояние*) నుంచి వెళ్లిపోవు 2. *перен.* నుంచి వైదొలగు 3. (*переставать общаться*) దూరంచేసుకొను

отдáть *сов. см.* отдавáть 1 — 3

отдáться *сов. см.* отдавáться

отдáч||а *ж* (*возвращение*) తిరిగి ఇవ్వడం; ~а дóлга అప్పు తీర్చడం, బాకీ చెల్లుపెట్టడం; без ~и తిరిగి ఇవ్వకుండా

отдéл *м* 1. (*в учреждении и т. п.*) విభాగం, శాఖ; ~ закáзов సరకుల కోసం ఆర్డర్లు తీసుకునే డిపార్టుమెంటు; ~ кáдров సిబ్బంది సంబంధమైన విభాగం 2. (*раздел*) భాగం

отдéлать(ся) *сов. см.* отдéлывать(ся)

отделéние *с* 1. (*действие*) వేరుచేయడం, విడదీయడం, విడిపోవడం 2. (*часть учреждения*) విభాగం, శాఖ, బ్రాంచి 3. (*концерта и т. п.*) భాగం 4. *воен.* దళం 5. (*в шкафу и т. п.*) భాగం

отдели́ть(ся) *сов. см.* отделя́ть(ся)

отдéлка *ж* అలంకారం; меховáя ~ బొచ్చు [అలంకారం]; внýтренняя ~ помещéний ఇంట్లో దిద్దుబాట్లు

отдéлывать, отдéлать (*вн.*) 1. (*окончательно обрабатывать*) తయారుచేయు, తీర్చిదిద్దు 2. (*украшать*) అలంకరించు

отдéлываться, отдéлаться 1. (от *рд.*; *избавляться*) వదిలించుకొను; ~ от когó-л. ఒకరిని వదిలించుకొను; ~ от мы́сли ఆలోచనను వదిలించుకొను (తోసివేయు) 2. (*тв.*; *ограничиваться*) తప్పించు[కొను], దాటవేయు; отдéлаться óбщими фрáзами సాదా మాటలు చెప్పి అసలు విషయాన్ని తప్పించు; ~ отговóрками సాకులు చెప్పు ◇ ~ испýгом భయం కలిగినా తేలికగా బయటపడు; дёшево ~ తేలికగా దాటిపోవు; счáстливо ~ అదృష్టం కొద్దీ బయటపడు (దాటిపోవు)

отдéльно *нареч.* విడిగా, ప్రత్యేకంగా

отдéльност||ь *ж*: в ~и ప్రత్యేకంగా, విడిగా; кáждый в ~и ప్రతి ఒకరూ విడిగా

отдéльн||ый 1. వ్యష్టి, విడి; ~ая ли́чность వ్యక్తి 2. (*обособленный*) విడి; ~ая кварти́ра విడి వాటా, ప్రత్యేక ఫ్లాటు 3. (*единичный*) ఒక్కొక్క; ~ый слýчай ఒక్కొక్క సందర్భం

отделя́ть, отдели́ть (*вн.*) 1. వేరుచేయు, విడదీయు; ~ желтóк от белкá తెల్లసొనని పచ్చసొననుంచి విడదీయు; ~ цéрковь от госудáрства చర్చిని రాజ్యంనుంచి వేరుచేయు 2. (*отграничивать*) వెలిగా (ఎడంగా) వుంచు, వేరుచేయు

отделя́ться, отдели́ться (от *рд.*; *обособляться*) వేరుపోవు, విడదీయబడు, వేరుచేసుకొను

отдёргивать, отдёрнуть (*вн.*) చటుక్కున వెనక్కి లాక్కొను, తటాలున వెనక్కి తీసుకొను

отдёрнуть *сов. см.* отдёргивать

отдира́ть, отодра́ть (*вн.*) పీకివేయు

отдохну́ть *сов. см.* отдыха́ть

о́тдых *м* విశ్రాంతి, విరామం; без ~а విశ్రాంతి (విరామం) లేకుండా; дом ~а విశ్రాంతి గృహం

отдыха́ть, отдохну́ть విశ్రాంతి తీసుకొను, విశ్రమించు

отдыха́ющий *м* విశ్రాంతి గృహవాసి

отдыша́ться *сов.* ఊపిరి కూడదీసుకొను

отёк *м* ఉబ్బు, వాపు, నీరుపట్టడం

отека́ть, оте́чь ఉబ్బు, ఉబ్బిపోవు, వాచు , వాచిపోవు

отели́ться *сов. см.* тели́ться

оте́ль *м* హోటల్

оте́ц *м* తండ్రి, నాన్న

оте́ческ||ий పైతృక, పితృ సహజమైన, పితృ; ~ая забо́та పితృ సహజమైన శ్రద్ధ

оте́чественн||ый మాతృ (పితృ) దేశ, పితృభూమి, దేశీయ, స్వదేశ; ~ая промы́шленность స్వదేశ పరిశ్రమలు; ~ые това́ры దేశీయ సరుకులు ◇ Вели́кая Оте́чественная война́ దేశభక్తియుత మహా యుద్ధం

оте́чество *с* మాతృ (పితృ) దేశం, మాతృ (పితృ, జన్మ) భూమి

оте́чь *сов. см.* отека́ть

отжа́ть *сов. см.* отжима́ть

отжива́ть, отжи́ть (*устаревать*) కాలదోషం పట్టు, కాలం చెల్లు (చెల్లిపోవు), అరిగిపోవు ◇ отжи́ть свой век నూకలు (నూరేళ్లు) నిండిపోవు

отжи́вший (*устаревший*) కాలదోషం పట్టిన, కాలం చెల్లిపోయిన

отжима́ть, отжа́ть (*вн.*) పిడుచు; ~ бельё బట్టలు పిడుచు; ~ сок జ్యూస్ పిండు

отжи́ть *сов. см.* отжива́ть

о́тзвук *м* 1. (*эхо*) మారుమ్రోత, ప్రతిధ్వని 2. *перен.* (*ответное чувство*) ప్రతిస్పందన 3. *перен.* (*отражение чего-л.*) ప్రతిధ్వని

отзвуча́||ть *сов.* మోగడం ఆగు (ఆగిపోవు); как то́лько ~л орке́стр వాయిద్యం పూర్తికాగానే; как то́лько ~ла пе́сня గీతాలాపన ముగియగానే

о́тзыв *м* అభిప్రాయం; дава́ть хоро́ший ~ о ко́м-л. ఒకరిని గురించి మంచి అభిప్రాయం వెలిబుచ్చు

отзыва́ть, отозва́ть (*вн.*) 1. (*заставлять подойти*) [పక్కకు] రమ్మను (పిలుచు) 2. (*вызывать обратно*) ఉపసంహరించు

отзыва́ться, отозва́ться 1. (*отвечать на зов*) (కు) బదులు పలుకు 2. (на *пр.*; *отражаться, влиять*) ప్రభావితం చేయు, (మీద) ప్రభావం కలిగించు 3. (о *пр.*; *высказывать своё мнение*) (గురించి) తన అభిప్రాయం చెప్పు (వెలిబుచ్చు, ప్రకటించు)

отзы́вчивость *ж* 1. (*восприимчивость*) (కు) ప్రతిస్పందించే మనస్సు (హృదయం) 2. (*готовность помочь*) సహాయం చేసేందుకు సంసిద్ధత

отзы́вчивый సహాయం చేసేందుకు సంసిద్ధుడయ్యే, సుకుమారుడైన, సున్నిత హృదయం కలిగిన

отка́з *м* 1. (*несогласие*) నిరాకరణ, తిరస్కరణ, అసమ్మతి; ~ от примене́ния си́лы బలప్రయోగ విసర్జన; ~ от уча́стия పాల్గొన నిరాకరించడం 2. (*непринятие*) పరిత్యాగం, వదులుకోవడం; ~ от насле́дства వారసత్వం వదులుకో వడం; ~ от свои́х прав స్వీయ హక్కుల పరిత్యాగం 3. (*отрицательный ответ*) లేదనడం, కాదనడం, అభ్యంతరం; отвеча́ть ~ом на про́сьбу అభ్యర్థనను నిరాకరించు ◇ до ~а అంచుల దాకా [నింపు] (*наполнять что-л.*); క్రిక్కిరిసి పోవు (*заполняться — о зале, вагоне и т. п.*); рабо́тать без ~а నిర్దుష్టంగా (లోపరహితంగా) పనిచేయు

отказа́ть(ся) *сов. см.* отка́зывать(ся)

отка́зывать, отказа́ть 1. (*дт.*) (కి) నిరాకరించు, కాదను, లేదను; ~ в ви́зе వీసా యివ్వ నిరాకరించు; ~ в и́ске ఒకరి దావా కొట్టివేయు; ~ в по́мощи సాయం చేసేందుకు నిరాకరించు; не откажи́те в любе́зности దయచేసి 2. (*о механизме*) ఆగు, నిలిచిపోవు; тормоза́ отказа́ли బ్రేకులు పని చేయలేదు 3. *уст.* (*вн. дт.*; *завещать*) (కి) మరణశాసనం ద్వారా (మేరకు) ఇచ్చు, వీలునామా ద్వారా అందజేయు ◇ ~ себе́ в чём-л. దేనినైనా నిరాకరించుకొను; ~ от до́ма [ఒకరిని] రానివ్వకపోవు, [ఇంటికి] పిలవకపోవు; ему́ нельзя́ отказа́ть в остроу́мии అతను చతురభాషి అనడంలో (అనడానికి) సందేహం లేదు

отка́зываться, отказа́ться 1. (от *рд. или инф.*) నిరాకరించు, ఒప్పుకోకపోవు; ~ от пое́здки పర్యటించేందుకు నిరాకరించు (ఒప్పుకోలేదు); он отказа́лся сде́лать э́то ఇది చేయడానికి నిరాకరించాడు 2. (от *рд.*; *отвергать, не принимать*) విసర్జించు, వదులుకొను; ~ от борьбы́ పోరాటం విసర్జించు (వదులుకొను); ~ от мы́сли ఆలోచనను వదులుకొను; ~ от насле́дства వారసత్వాన్ని నిరాకరించు 3. (от *рд.*; *отрекаться, не признавать*) వదులుకొను, పరిత్యజించు, కాదను; ~ от свои́х слов

తను చెప్పినది తానే ఒప్పుకోకపోవు ◇ не откажу́сь నాకు అభ్యంతరం లేదు; ~ служи́ть (*о вещах*) చెడిపోవు

отка́лывать I, отколо́ть (*вн.*) చెక్కివేయు, పగల గొట్టు; ~ кусо́к са́хару ఒక చక్కెర ముక్క చెక్కివేయు (పగలగొట్టు)

отка́лывать II, отколо́ть (*вн.*; *приколотое*) తీసివేయు

отка́лываться I, отколо́ться (от *рд.*) ఊడిపోవు, విడిపోవు

отка́лываться II, отколо́ться (*о приколотом*) ఊడిపోవు

отка́пывать, откопа́ть (*вн.*) 1. తవ్వితీయు, పైకి తీయు 2. *перен. разг.* వెతికి కనుగొను

отка́рмливать, откорми́ть (*вн.*) మెక్కబెట్టు, [బలి సేలా] తినిపించు

откати́ть(ся) *сов. см.* отка́тывать(ся)

отка́тывать, откати́ть (*вн.*) పక్కకు (వెనక్కు) దొర్లించు (తీసుకొను)

отка́тываться, откати́ться పక్కకు (వెనక్కు) దొర్లు

откача́ть *сов. см.* отка́чивать

отка́чивать, откача́ть (*вн.*) పైకి పంపు చేయు, పైకి పంపివేయు ◇ ~ уто́пленника నీట మునిగినవానికి ఉచ్ఛ్వాసనిశ్వాసాలు కల్పించు

отка́шливаться, отка́шляться గొంతు సవరించుకొను

отка́шляться *сов. см.* отка́шливаться

откидно́||й ఫోల్డింగు, మడత; ~е кре́сло ఫోల్డింగు (మడత) కుర్చీ (సీటు)

отки́дывать, отки́нуть (*вн.*) 1. (*отбрасывать*) పక్కకు (వెనక్కు) విసిరివేయు (పారవేయు) 2. (*что-л. прикреплённое*) వెనక్కి (పైకి) మడుచు (వంచు)

отки́дываться, отки́нуться వెనక్కి వాలు, జారగిలబడి కూర్చొను; ~ на спи́нку сту́ла కుర్చీ వెనక్కి ఆనుకుని కూర్చొను

отки́нуть(ся) *сов. см.* отки́дывать(ся)

откла́дывать, отложи́ть (*вн.*) 1. (*в сторону*) పక్కకు పెట్టు (ఉంచు, నెట్టు), అట్టేపెట్టు 2. (*прибрегать*) దాచుకొను, పక్కకు పెట్టు 3. (*отсрочивать*) వాయిదా వేయు (వేసుకొను)

откла́дываться *несов.* (*переноситься на другой срок*) వాయిదా వేయబడు

откла́ниваться, откла́няться *уст.* సెలవు తీసుకొను

откла́няться *сов. см.* откла́ниваться

откле́ивать, откле́ить (*вн.*) తొలగించు, తీసివేయు

откле́иваться, откле́иться ఊడిపోవు

откле́ить(ся) *сов. см.* откле́ивать(ся)

о́тклик *м* 1. ప్రతిస్పందన; находи́ть широ́кий ~ (మధ్య) విస్తృత ప్రతిస్పందన పొందు 2. (*статья, отзыв*) సమీక్ష, వ్యాఖ్య; ~и в печа́ти పత్రికల్లో వ్యాఖ్యలు

отклика́ться, откли́кнуться 1. (*отвечать на зов*) (కు) బదులు పలుకు 2. (на *вн.*) ప్రతిస్పందించు; ~ на призы́в పిలుపుకు ప్రతిస్పందించు

откли́кнуться *сов. см.* отклика́ться

отклоне́ние *с* 1. వాలడం, ఒరగడం; ~ впра́во కుడివైపుకు వాలడం; ~ вле́во ఎడమవైపుకు వాలడం 2. *перен.* పోకడ, వైదొలగడం, విచలనం; ~ от те́мы విషయంనుంచి వైదొలగడం (పక్కకు మళ్లడం) 3. (*непринятие*) తోసిపుచ్చడం; ~ предложе́ния ప్రతిపాదన తోసిపుచ్చడం

отклони́ть(ся) *сов. см.* отклоня́ть(ся)

отклоня́ть, отклони́ть (*вн.*) 1. (*в сторону*) పక్కకు తిప్పు (కదలించు, మళ్లించు) 2. (*отвергать*) తోసిపుచ్చు; ~ чью-л. кандидату́ру ఒకరి అభ్యర్థిత్వానికి అభ్యంతరం చెప్పు

отклоня́ться, отклони́ться 1. (*о стрелке и т. п.*) పక్కకు వాలు, ఒరుగు, కదులు 2. *перен.* (от *рд.*; *отвлекаться*) (నుంచి) వైదొలగు, విచలించు

отключа́ть, отключи́ть (*вн.*) ఆఫ్ చేయు, నిలిపివేయు (*электричество*); డిస్‌కనెక్ట్ చేయు (*телефон*)

отключи́ть *сов. см.* отключа́ть

отколоти́ть *сов. разг.* (*вн.*) 1. (*отделить*) ఊడగొట్టు 2. (*избить*) బాదు

отколо́ть(ся) I, II *сов. см.* отка́лывать(ся) I, II

откомандирова́ть *сов. см.* откомандиро́вывать

откомандиро́вывать, откомандирова́ть (*вн.*) [పనిమీద] పంపించు

откопа́ть *сов. см.* отка́пывать

откóрм *м* [బలిసేలా] మెక్కబెట్టడం, మేపడం

откорми́ть *сов. см.* отка́рмливать

откóрмленный 1. బలిసిన, కొవ్వెక్కిన 2. (*о человеке*) బలిసిన

отко́с *м* ఏటవాలు ◇ пуска́ть по́езд под ~ రైలు పట్టాలనుంచి వైదొలగించు

открепи́ть(ся) *сов. см.* открепля́ть(ся)

открепля́ть, открепи́ть (*вн.*) 1. (*отделять*) తీసివేయు, తొలగించు 2. (*снимать с учёта*) నమోదు (రిజిస్ట్రేషన్) రద్దు చేయు

открепля́ться, открепи́ться 1. (*отделяться*)

ఊడదీయబడు, తొలగించబడు 2. (*сниматься с учёта*) నమోదు (రిజిస్ట్రేషన్) రద్దు చేసుకొను

откровéние *с* ఏదో ఒక అంశం వ్యక్తమవడం, విదితమవడం, కనువిప్పు కలిగించడం

откровéнничать *несов.* (с *тв.*) *разг.* మనస్సు విప్పి మాట్లాడు

откровéнно *нареч.* 1. (*чистосердечно*) మొహమాటం లేకుండా, నిర్మొగమాటంగా 2. (*явно, открыто*) బాహాటంగా

откровéнность *ж* నిర్మొగమాటం

откровéнн||ый 1. నిర్మొగమాటమైన; ~ое признáние నిర్మొగమాటమైన ఒప్పుకోలు 2. (*нескрываемый*) బాహాటమైన

открути́ть *сов. см.* откру́чивать

откру́чивать, открути́ть *разг.* (*вн.*; *отвинчивать*) తిప్పి ఊడదీయు

открывáть, откры́ть (*вн.*) 1. తెరుచు, తీయు; ~ глазá కళ్లు తెరుచుకొను; ~ замóк తాళం తీయు; ~ окнó కిటికీ తెరుచు; ~ рот నోరు విప్పు 2. (*обнажать*) దిగంబరం (వివస్త్రం) చేయు 3. (*какое-л. новое учреждение*) పెట్టు, ప్రారంభించు; ~ магази́н అంగడి పెట్టు; ~ шкóлу స్కూలు ప్రారంభించు 4. (*начинать*) ప్రారంభించు; ~ воéнные дéйствия యుద్ధం ప్రారంభించు; ~ нóвую э́ру నూత్న శకాన్ని ప్రారంభించు; ~ собрáние సభను ప్రారంభించు 5. (*делать известным, обнаруживать*) వెల్లడించు, తీసివేయు; ~ красоту́ ми́ра ప్రపంచ సౌందర్యాన్ని వెల్లడించు; ~ тáйну రహస్యాన్ని వెల్లడించు 6. (*служить началом чего-л.*) వేసుకొను; ~ дорóгу чему́-л. దేనికైనా దారి వేసుకొను (సుగమం చేసుకొను) 7. (*делать открытие*) కనుగొను, కనిపెట్టు, అన్వేషించు ◇ ~ кáрты పేక ముక్కలు చూపు; ~ кран కుళాయి తిప్పు (తెరుచు)

открывá||ться, откры́ться 1. తెరుచుకొను, తీయబడు; замóк не ~ется తాళం తెరుచుకోవడం (రావడం) లేదు; окнó не ~ется కిటికీ తెరుచుకోదు 2. (*представать взору*) కనపడు 3. (*становиться известным*) వెల్లడి అగు 4. (*об учреждении*) ప్రారంభమగు, ప్రారంభించబడు; магази́н откры́лся షాపు తెరవబడింది; откры́лась нóвая шкóла కొత్త స్కూలు ప్రారంభించబడింది 5. (*начинаться*) మొదలుపెట్టబడు, ప్రారంభించబడు, పట్టుకొను, రేగు; у негó откры́лась рвóта అతనికి వాంతులు పట్టుకున్నాయి 6. (*признаваться*) మనస్సు విప్పి చెప్పుకొను ◇ у негó откры́лась рáна అతని గాయం రేగింది (పచ్చి చేసింది)

откры́тие *с* 1. (*заседания, выставки*) ప్రారంభం, ప్రారంభోత్సవం 2. (*научное*) కనుగొనడం, అన్వేషణ

откры́тка *ж* [పోస్టు]కార్డు

откры́то *нареч.* 1. (*искренне, откровенно*) మొహమాటం లేకుండా 2. (*не скрывая*) దాపరికం లేకుండా, బాహాటంగా, బహిరంగంగా

откры́т||ый 1. తెరచి వున్న, తీసిన; ~ая дверь తీసిన (తెరచి వున్న) తలుపు; ~ое окнó తెరచి వున్న కిటికీ 2. (*без навеса, покрытия*) ఆరుబయలు; ~ый бассéйн ఆరుబయలు ఈతకొలను (స్విమ్మింగ్ పూల్) 3. (*обнажённый*) నగ్నమైన, దిగంబరమైన; с ~ой головóй దిస **తలతో** 4. (*доступный для всех*) బహిరంగ; ~ое собрáние బహిరంగ సభ 5. (*искренний*) నిష్కపటమైన, మొహమాటం లేని 6. (*явный, нескрываемый*) బాహాటమైన ◇ ~ый слог *грам.* వివృతాక్షరం; ~ое голосовáние చేతులెత్తడం ద్వారా ఎన్నుకోవడం, బహిరంగ ఓటింగు; ~ое мóре విశాల సముద్రం; ~ое плáтье వదులు మెడ డ్రెస్సు; с ~ой душóй హృదయపూర్వకంగా; вопрóс остаётся ~ым సమస్య అపరిష్కృతంగా వుండిపోతుంది (వదిలేయబడుతోంది)

откры́ть(ся) *сов. см.* открывáть(ся)

откýда *нареч.* 1. *вопр.* ఎక్కడనుంచి; ~ вы? а) (*родом*) మీది ఏ వూరు? б) (*из какой страны*) మీరు ఎక్కడనుండి (ఏ దేశంనుంచి) వచ్చారు?, మీది ఏ దేశం? ~ вы э́то узнáли? దాన్ని గురించి ఎవరి ద్వారా తెలుసుకున్నారు? 2. *относ.*: странá, ~ он приéхал అతను చెందిన దేశం, అతను ఏ దేశంనుంచి వచ్చాడో ఆ దేశం ◇ ~ ни возьми́сь *разг.* హఠాత్తుగా, ఆకస్మికంగా

откýда-либо *нареч.* ఎక్కడనుంచైనా

откýда-нибудь *нареч. см.* откýда-либо

откýда-то *нареч.* ఎక్కడ నుంచి అయినా, ఎక్కడో ఒక చోటునుంచి

откýпоривать, откýпорить (*вн.*) బిరడా తీయు; ~ буты́лку సీసా బిరడా తీయు

откýпорить *сов. см.* откýпоривать

откуси́ть *сов. см.* откýсывать

откýсывать, откуси́ть (*вн.*) [ఒక ముక్క] కొరుకు

отлагáтельств||о *с* వాయిదా[లు]; дéло не тéрпит ~а పని వాయిదా వేయరానిది, వాయిదా వెయ్యరాని పని ఇది

отлáмывать, отломáть, отломи́ть (*вн.*) [ఒక ముక్కను] విరగగొట్టు, బద్దలగొట్టు

отлáмываться, отломáться, отломи́ться [ఒక ముక్క] విరుగు, విరిగిపోవు

отлежа́ть *сов.* (*вн.*) తిమ్మిరెక్కు, మొద్దుబారు

отлежа́ться *сов. см.* отлёживаться

отлёживаться, отлежа́ться *разг.* (*отдыхать*) పడుకుని విశ్రాంతి తీసుకొను

отлёт *м* ఎగిరిపోవడం (*птиц*); బయలుదేరడం (*самолёта*) ◇ дом стои́т на ~е ఇల్లు ఒంటరిగా (విడిగా) వుంది; жить на ~е దూరంగా నివసించు

отлета́ть, отлете́ть 1. (*улетать*) ఎగిరిపోవు (*о птице*); బయలుదేరు (*о самолёте*) 2. (*отскакивать*) తగిలి తిరిగి వచ్చు 3. *разг.* (*отрываться*) ఊడిపోవు

отлете́ть *сов. см.* отлета́ть

отле́чь *сов.*: у него́ отлегло́ от се́рдца అతనికి గుండె బరువు దించుకున్నట్లుంది

отли́в I *м* 1. (సముద్రపు) పోటు 2. *перен.* తిరోగమనం, దిగజారుడు ధోరణి

отли́в II *м* (*отблеск, оттенок*) ఛాయ

отлива́ть I, отли́ть (*вн.*) 1. (*рд.*; *выливать часть*) పోయు 2. *тех.* పోతపోయు

отлива́ть II *несов.* (*тв.*) రంగు (ఛాయ) కలుగు

отли́вка *ж* 1. (*действие*) పోతపోయడం 2. (*изделие*) పోతపోసిన వస్తువు

отли́ть *сов. см.* отлива́ть I

отлича́ть, отличи́ть (*вн.*) 1. (*различать*) వింగడించు, భేదాన్ని గుర్తించు 2. (*выделять наградой*) (కి) విశిష్టతను కల్పించు

отлича́ться, отличи́ться 1. *тк. несов.* (от *рд.*; *различаться*) భిన్నంగా ఉండు 2. *тк. несов.* (*тв.*; *характеризоваться*) విశిష్టత కలిగివుండు 3. (*тв.*; *выделяться*) (లో) ప్రసిద్ధి పొందు

отли́чи||е *с* 1. (*различие*) [వి]భేదం, తేడా, వ్యత్యాసం 2. (*отличительная черта*) విశిష్టత, వైశిష్ట్యం 3. (*награда, поощрение*) పతకం, బిరుదు; дипло́м с ~ем మెరిట్ డిప్లొమా; зна́ки ~я హోదా (విశిష్టతా)గుర్తులు ◇ в ~е от чего́-л. దేనికైనా భిన్నంగా

отличи́тельный విశిష్టమైన; ~ при́знак విశిష్ట లక్షణం, విశిష్టత

отличи́ть *сов. см.* отлича́ть

отличи́ться *сов. см.* отлича́ться 3

отли́чник *м* 1. (*учащийся*) ప్రథమ శ్రేణి విద్యార్థి 2.: ~ произво́дства శ్రేష్ఠమైన కార్మికుడు (ఉద్యోగి)

отли́чно *нареч.* 1. చాలా బాగా; ~ знать చాలా బాగా తెలియు 2. *в знач. сказ.*: мне здесь ~ ఇక్కడ నాకు చాలా బాగుంది 3. *в знач. сущ. с нескл.* (*отметка*) ఫస్టు మార్కు; зако́нчить шко́лу на ~ ఫస్టు మార్కులతో స్కూలు చదువు పూర్తిచేయు

отли́чный 1. (от *рд.*; *отличающийся*) (కి) భిన్నంగా వున్న, (నుంచి) విభేదిస్తున్న 2. (*превосходный*) శ్రేష్ఠమైన, అద్భుతమైన

отло́гий ఏటవాలుగా వున్న

отложи́ть *сов. см.* откла́дывать

отлома́ть(ся) *сов. см.* отла́мывать(ся)

отломи́ть(ся) *сов. см.* отла́мывать(ся)

отлупи́ть *сов. см.* лупи́ть I

отлуча́ться, отлучи́ться బయటికి వెళ్లివచ్చు; ~ на мину́тку ఒక నిమిషం వెళ్లివచ్చు

отлучи́ться *сов. см.* отлуча́ться

отлу́чк||а *ж* గైరుహాజరు; быть в ~е హాజరుగా ఉండకపోవు, గైరుహాజరగు

отлы́нивать *несов. разг.* (от *рд.*) తప్పించుకొను, ఎగకొట్టు; ~ от рабо́ты పని తప్పించుకొను (ఎగకొట్టు)

отма́лчиваться, отмолча́ться మౌనంగా వుండు, నోరు విప్పకపోవు, మూగనోము పట్టు

отма́хиваться, отмахну́ться (от *рд.*) 1. (*отгонять*) తోలు 2. *перен. разг.* తోసిపుచ్చు

отмахну́ться *сов. см.* отма́хиваться

отмежева́ться *сов. см.* отмежёвываться

отмежёвываться, отмежева́ться (от *рд.*; *обособляться*) (నుంచి) వేరుచేసుకొను

о́тмель *ж* మెరక, మేట, సైకతం; песча́ная ~ ఇసుక మెరక (మేట)

отме́на *ж* రద్దు; ~ зако́на శాసనం రద్దు

отмени́ть *сов. см.* отменя́ть

отме́нный శ్రేష్ఠమైన

отменя́ть, отмени́ть (*вн.*) ఎత్తివేయు, రద్దు చేయు; ~ коменда́нтский час కర్ఫ్యూ ఎత్తివేయు; ~ чьё-л. распоряже́ние ఒకరి ఆజ్ఞను రద్దు చేయు

отмере́ть *сов. см.* отмира́ть

отме́ривать *несов. см.* отмеря́ть

отме́рить *сов. см.* отмеря́ть

отмеря́ть, отме́рить (*вн.*) కొలుచు, కొలిచివేయు

отмести́ *сов. см.* отмета́ть

отме́стк||а *ж*: в ~у *разг.* కసి (పగ) తీర్చుకొని

отмета́ть, отмести́ (*вн.*) 1. ఊడ్చివేయు 2. *перен.* తోసిపుచ్చు

отме́тить(ся) *сов. см.* отмеча́ть(ся)

отме́тка *ж* 1. (*действие*) గుర్తు పెట్టడం 2. (*знак, метка*) గుర్తు, మార్కు 3. (*оценка знаний*) మార్కు

отмеча́ть, отме́тить (*вн.*) 1. (*обозначать мет-*

кой) గుర్తు పెట్టు 2. (*делать запись*) నమోదు చేయు 3. (*обращать внимание*) గమనించు 4. (*указывать на что-л., упоминать*) పేర్కొను, ప్రస్తావించు 5. (*удостаивать похвалы*) ప్రశంసించు 6. (*праздновать*) జరుపు; ~ годовщи́ну వార్షికోత్సవం జరుపు

отмеча́ться, отме́титься రిజిస్టర్ (నమోదు) చేసుకొను, రాక పోకలు రిజిస్టర్ చేసుకొను

отмира́ть, отмере́ть 1. నశించిపోవు, నిర్జీవమగు 2. *перен.* అదృశ్యమగు, డుల్లిపోవు

отмолча́ться *сов. см.* отма́лчиваться

отмора́живать, отморо́зить (*вн.*) చలి[కి] దెబ్బ తిను; ~ ру́ки చేతులు చలికి దెబ్బతిను

отморо́женный చలి[కి] దెబ్బతిన్న

отморо́зить *сов. см.* отмора́живать

отмыва́ть, отмы́ть (*вн.*) 1. (*очищать*) బాగా ఉడికించు, ఉడకబెట్టు, ఉడకవేయు, [తుడిచి] కడిగి శుభ్రం చేయు 2. (*смывать*) ఉడికించి మురికి తొలగించు

отмыва́ться, отмы́ться బాగా కడుక్కొను; э́то пятно́ не отмыва́ется ఈ మరక పోదు

отмы́ть(ся) *сов. см.* отмыва́ть(ся)

отмы́чка *ж* మారు తాళం, మాస్టర్ కీ

отне́киваться *несов. разг.* సాకులు చెప్పి తప్పించుకొను

отнести́ *сов. см.* относи́ть

отнести́сь *сов. см.* относи́ться 1

отникелирова́ть *сов. см.* никелирова́ть

отнима́ть, отня́ть (*вн.*) 1. (*отбирать*) అపహరించు, కాజేయు, దోచుకొను 2. *перен.*: ~ вре́мя (ఒకరి) కాలాన్ని వ్యయం (వృథా) చేయు; ~ наде́жду у кого́-л. ఒకరి ఆశ వమ్ముచేయు 3. (*заставлять потратить*): рабо́та отняла́ у меня́ мно́го сил ఈ పనికి నా శక్తి చాలా వ్యయమైంది (ఖర్చైంది); э́то о́тняло у него́ три часа́ దానికి మూడు గంటలు పట్టింది (ఖర్చైంది) 4. (*ампутировать*) కోసివేయు, ఖండించు 5. *разг.* (*вычитать*) తీసివేయు; отня́ть пять от десяти́ పదినుంచి ఐదు తీసివేయు ◇ ~ от груди́ చంటి బిడ్డని పాలు మాన్పించు

отнима́ться, отня́ться పడిపోవు, పక్షవాతం వచ్చు (పాలబడు); у него́ отняли́сь но́ги అతని కాళ్లకి పక్షవాతం వచ్చింది, అతని కాళ్లు పడిపోయాయి; у меня́ отня́лся язы́к నాకు నోట మాట రాలేదు

относи́тельно 1. *нареч.* ఒక మోస్తరుగా; ~ хорошо́ ఒక మోస్తరుగా; мо́ре бы́ло ~ споко́йно సముద్రం కొంచెం ప్రశాంతంగా వుంది 2. *предлог* (*рд.*) సంబంధించి, గురించి; тепе́рь ~ э́того пла́на ఇప్పుడు ఈ పథకానికి సంబంధించి

относи́тельност||ь *ж* సాపేక్షత ◇ тео́рия ~и *физ.* సాపేక్షతా సిద్ధాంతం

относи́тельн||ый 1. సాపేక్షక[మైన]; ~ое поня́тие సాపేక్షకమైన భావం 2. *грам.* సంబంధబోధక; ~ое местоиме́ние సంబంధబోధక సర్వనామం

относи́ть, отнести́ (*вн.*) 1. (*неся, доставить*) తీసుకువెళ్లు 2. (*о ветре, течении*) కొట్టుకుపోవు 3. (*причислять*) తలుచు; э́ти ру́кописи отно́сят к IX ве́ку ఈ రాతప్రతులు 9వ శతాబ్దికి చెందినవిగా తలచబడుతున్నాయి 4. (*на более поздний срок*) వాయిదా వేయు

относи́ться, отнести́сь (к *дт.*) 1. చూచు, అనుకొను; ~ к кому́-л. с недове́рием ఒకరిని అపనమ్మకంతో చూచు; как вы отно́ситесь к моему́ пла́ну? నా పథకాన్ని గురించి మీరు ఏం అనుకుంటున్నారు? 2. *тк. несов.* (*иметь отношение*) సంబంధం (నిమిత్తం) కలుగు; э́то к де́лу не отно́сится ఇది విషయానికి సంబంధించినది కాదు, ఇది విషయాంతర ప్రసక్తి; э́то к тебе́ не отно́сится మీకు దానితో ఏమీ సంబంధం (నిమిత్తం) లేదు 3. *тк. несов.* (*принадлежать*) చెందు, సంబంధించు; э́то зда́ние отно́сится к XIV ве́ку ఈ భవనం 14వ శతాబ్దికి చెందినది (సంబంధించినది)

отноше́ни||е *с* 1. వైఖరి; делово́е ~е వ్యాపార వైఖరి; забо́тливое ~е к кому́-л. ఒకరిపట్ల శ్రద్ధ చూపించడం; небре́жное ~е к чему́-л. దేనిపట్లనైనా నిర్లక్ష్యం 2. (*связь, касательство*) సంబంధం; име́ть ~е к кому́-л. ఒకరితో సంబంధం కలిగివుండు; одно́ к друго́му не име́ет ~я దేని దారి దానిదే 3.: ~я *мн.* సంబంధాలు, వ్యవహారాలు; дру́жественные ~я మైత్రీ సంబంధాలు; обще́ственные ~я సామాజిక వ్యవహారాలు; быть в хоро́ших ~ях с ке́м-л. ఒకరితో మంచి సంబంధాలు కలిగివుండు 4. (*документ*) పత్రం, లేఖ ◇ в э́том ~и ఈ విషయంలో, ఈ సందర్భంలో; во всех ~ях అన్ని విషయాల్లో (విధాలా); по ~ю ко мне, в ~и меня́ నాపట్ల

отны́не *нареч.* ఇక ముందు

отню́дь *нареч.* (*обычно с отриц.*): ~ не కానే (ఎంత మాత్రం, ఏ విధంగానూ) కాదు

отня́ть(ся) *сов. см.* отнима́ть(ся)

ото *предлог см.* от

отобража́ть, отобрази́ть (*вн.*) చిత్రించు, వర్ణించు

отобража́ться, отобрази́ться చిత్రింపబడు, వర్ణించబడు

отображе́ние *с* ప్రతిబింబం

отобрази́ть(ся) *сов. см.* отобража́ть(ся)

отобра́ть *сов. см.* отбира́ть

отовсю́ду *нареч.* అన్ని చోట్లనుంచీ, నలు మూలల నుంచీ

отогна́ть *сов. см.* отгоня́ть

отогну́ть *сов. см.* отгиба́ть

отогрева́ть, отогре́ть (*вн.*) వెచ్చబరచు ◇ отогре́ть змею́ на свое́й груди́ పాముకి పాలు పోసి పెంచు

отогрева́ться, отогре́ться వెచ్చబరచుకొను

отогре́ть(ся) *сов. см.* отогрева́ть(ся)

отодвига́ть, отодви́нуть (*вн.*) **1.** నెట్టు, అట్టే పెట్టు, తీయు; ~ задви́жку గడియ తీయు **2.** *перен. разг.* (*отсрочивать*) వాయిదా వేయు

отодвига́ться, отодви́нуться **1.** [వెనక్కు (పక్కకు)] జరుగు, తొలగు; ~ наза́д వెనక్కు జరుగు; ~ от чего́-л. దేనినుంచైనా జరుగు **2.** *перен. разг.* (*по времени*) వాయిదా పడు (వేయబడు)

отодви́нуть(ся) *сов. см.* отодвига́ть(ся)

отодра́ть *сов. см.* отдира́ть

отождестви́ть *сов. см.* отождествля́ть

отождествле́ние *с* సమానంగా (సమంగా) చూడడం

отождествля́ть, отождестви́ть (*вн.*) సమానంగా (సమంగా) చూచు

отожествля́ть *несов. см.* отождествля́ть

отозва́ть(ся) *сов. см.* отзыва́ть(ся)

отойти́ *сов. см.* отходи́ть I

отомсти́ть *сов. см.* мстить

отопи́тельн||ый: ~ый прибо́р హీటింగ్ పరికరం; ~ый сезо́н ఇండ్లు వెచ్చబరచబడే చలి కాలం; ~ая систе́ма హీటింగ్ సిస్టమ్

отопи́ть *сов. см.* ота́пливать

отопле́ние *с* **1.** (*действие*) వెచ్చబరచడం **2.** (*система*) హీటింగ్ సిస్టమ్; центра́льное ~ సెంట్రల్ హీటింగ్ సిస్టమ్

ото́рванность *ж* సంబంధం లేకపోవడం, దూరంగా వుండడం; ~ от свое́й страны́ తన దేశంతో సంబంధం లేకపోవడం

ото́рванный **1.** [కుట్టు] ఊడిన, ఊడిపోయిన; ~ карма́н ఊడిపోయిన జేబు **2.** (от *рд.*; *разобщённый*) (నుంచి) వేరుచేయబడిన, (తో) సంబంధాలు తెంచబడిన (అరికట్టబడిన); ~ от вне́шнего ми́ра బాహ్య ప్రపంచంతో సంబంధాలు తెంచబడిన (అరికట్టబడిన), బాహ్య ప్రపంచంనుంచి వేరుచేయబడిన

оторва́ть *сов. см.* отрыва́ть I

оторва́ться *сов. см.* отрыва́ться

отосла́ть *сов. см.* отсыла́ть

отоспа́ться *сов. см.* отсыпа́ться

отоща́ть *сов. см.* тоща́ть

отпада́ть, отпа́сть **1.** (*отделяться, выходить из состава*) వేరుపడు, విడిపోవు **2.** (*отваливаться*) ఊడిపోవు, రాలిపోవు **3.** (*утрачивать смысл*) పోవు; вопро́с отпа́л ఆ సమస్య లేకుండా పోయింది; все мои́ сомне́ния отпа́ли నా సందేహాలన్నీ పోయాయి

отпа́рывать, отпоро́ть (*вн.*) [కుట్లు] ఊడదీసివేయు, విప్పివేయు

отпа́рываться, отпоро́ться [కుట్టు] ఊడిపోవు

отпа́сть *сов. см.* отпада́ть

отпере́ть *сов. см.* отпира́ть

отпере́ться I, II *сов. см.* отпира́ться I, II

отпе́тый *разг.* మొండి (*неисправимый*); దిక్కుమాలిన (*пропащий*)

отпеча́тать(ся) *сов. см.* отпеча́тывать(ся)

отпеча́т||ок *м* **1.** ముద్ర, ముద్రణం, గుర్తు; ~ки па́льцев వేలివేళ్ల ముద్రలు **2.** *перен.* ముద్ర, ప్రభావం; накла́дывать ~ок на что́-л. దేనికైనా ముద్రవేయు, దేనిమీదైనా ప్రభావం కలిగించు

отпеча́тывать, отпеча́тать (*вн.*) **1.** అచ్చువేయు (*типографским способом*); టైప్ చేయు, టైప్‌చేయించు (*на пишущей машинке*) **2.** (*открывать, сняв печать*) సీలు తీసివేయు

отпеча́тываться, отпеча́таться **1.** అచ్చువేయబడు, అచ్చుపడు; ~ в па́мяти మనస్సులో ముద్రపడు; ~ на чём-л. దేనిమీదనైనా అచ్చుపడు (గుర్తుపడు) **2.** *перен.* (*отражаться*) ముద్ర వేయబడు (పడు), ప్రభావం కలుగు

отпива́ть, отпи́ть (*вн., рд.*) కొంచెం తాగు

отпи́ливать, отпили́ть (*вн.*) రంపంతో కోసివేయు

отпили́ть *сов. см.* отпи́ливать

отпира́тельство *с* [తనకు సంబంధం] లేదనడం, తనకు తెలియదనడం

отпира́ть, отпере́ть (*вн.*) తీయు, తెరచు

отпира́||ться I, отпере́ться (*открываться*); తీయబడు дверь легко́ ~ется తలుపు తేలికగా తెరుచుకుంటుంది; дверь не ~ется తలుపు తెరుచుకోదు

отпира́ться II, отпере́ться *разг.* (от *рд.*; *не*

сознаваться) (దేనితోనైనా) తనకు సంబంధం లేదను, (ఏదైనా) తనకు తెలియదను

отпи́ть *сов. см.* отпива́ть

отпи́хивать, отпихну́ть *разг.* (*вн.*) నెట్టివేయు, తోయు, తోసివేయు

отпи́хиваться, отпихну́ться (от *рд.*) *разг.* నెట్టుకు వెళ్లు (పోవు), తోసుకొను, తోసివేసుకొను

отпихну́ть(ся) *сов. см.* отпи́хивать(ся)

отпла́та *ж* బదులు తీర్చడం

отплати́ть *сов. см.* отпла́чивать

отпла́чивать, отплати́ть (*дт.*) (కి) బదులు తీర్చు; ~ добро́м за зло చెడుకి బదులు మంచి చేయు; отплати́ть то́й же моне́той బదులుకు బదులు తీర్చు, దెబ్బకు దెబ్బ తీయు

отплыва́ть, отплы́ть **1.** (*отправляться в плавание*) బయలుదేరు **2.** ఈతకొట్టి వెళ్లు (*о людях*); తేలి వెళ్లు (*о предметах*); он отплы́л от бе́рега на два киломе́тра అతను ఒడ్డునుంచి రెండు **కిలో** మీటర్లు ఈతకొట్టి వెళ్లాడు

отплы́тие *с* బయల్దేరడం, పోక

отплы́ть *сов. см.* отплыва́ть

о́тповедь *ж* ఖండన

отполза́ть, отползти́ [వెనక్కు, (పక్కకు)] పాకు

отползти́ *сов. см.* отполза́ть

отполирова́ть *сов. см.* полирова́ть

отпо́р *м* తిప్పికొట్టడం, ఎదురు దెబ్బ; дава́ть ~ తిప్పికొట్టు

отпоро́ть(ся) *сов. см.* отпа́рывать(ся)

отправи́тель *м* రాసినవాడు (*письма́*); పంపినవాడు (*посылки*)

отпра́вить *сов. см.* отправля́ть I

отпра́виться *сов. см.* отправля́ться

отпра́вка *ж см.* отправле́ние

отправле́ние *с* **1.** (*отсылка*) రవాణా, పంపడం **2.** (*поезда и т. п.*) పోక, బయలుదేరు **3.** (*почтовое*) కవరు (*письмо*); పార్సెల్ (*посылка*); заказно́е ~ రిజిస్టర్డ్ కవర్ (పార్సెల్)

отправля́ть I, отпра́вить (*вн.*) **1.** పంపు, పంపించు, పోస్టు చేయు **2.** (*поезд*) పంపు, పంపించు

отправля́ть II *несов. офиц.* (*вн.*; *осуществлять*) నిర్వహించు; ~ свои́ обя́занности తన బాధ్యతలను నిర్వహించు; ~ правосу́дие న్యాయనిర్వహణం చేయు, న్యాయాన్ని అమలు జరుపు

отправля́ться, отпра́виться **1.** బయల్దేరు, బయల్దేరి వెళ్లు, పయనించు; ~ в кино́ సినిమాకు బయల్దేరు (వెళ్లు); ~ в путеше́ствие యాత్రకి బయల్దేరు (బయల్దేరి వెళ్లు) **2.** (*о поезде и т. п.*) కదలు, బయల్దేరు

отправн||о́й ప్రారంభక, బయల్దేరే; ~а́я то́чка ప్రారంభక (బయల్దేరే) స్థానం

отпра́здновать *сов. см.* пра́здновать

отпра́шиваться, отпроси́ться సెలవు కావాలని అడుగు, వెళ్లడానికి అనుమతి అడుగు

отпроси́ться *сов. см.* отпра́шиваться

о́тпрыск *м* **1.** *бот.* వేరుకొమ్మ, శాఖ, రెమ్మ **2.** *перен.* సంతానం

отпря́нуть *сов.* వెనక్కు తగ్గు, జంకు

отпу́гивать, отпугну́ть (*вн.*; *отгонять*) బెదరగొట్టి తరిమివేయు

отпугну́ть *сов. см.* отпу́гивать

о́тпуск *м* **1.** సెలవు; декре́тный ~ ప్రసూతి సెలవు; брать ~ సెలవు తీసుకొను; быть в ~е సెలవులో ఉండు **2.** (*выдача*) పంపిణీ, పంచిపెట్టడం; అమ్మడం (*продажа*)

отпуска́ть, отпусти́ть (*вн.*) **1.** (*позволять уйти*) వెళ్లనిచ్చు, పోనిచ్చు **2.** (*освобождать*) విడిపించు, విడిచిపెట్టు, ఇంటికి పంపించు **3.** (*выпускать из рук*) [చేతులనుంచి] జారి పడిపోనిచ్చు **4.** (*ослаблять*) సడలించు **5.** (*выдавать*) కేటాయించు, మంజూరు చేయు **6.** (*продавать*) అమ్ము **7.** (*отращивать*) పెంచుకొను; ~ усы́ మీసాలు పెంచు[కొను]

отпускни́к *м* సెలవులో వున్నవాడు

отпускн||о́й: ~о́й пери́од, ~о́е вре́мя సెలవు కాలం; ~ы́е де́ньги సెలవు డబ్బు (జీతం); ~а́я цена́ అమ్మకం ధర

отпусти́ть *сов. см.* отпуска́ть

отраба́тывать, отрабо́тать (*вн.*) **1.** (*возмещать*) (కి) పనిచేసి (పని ద్వారా) బదులు తీర్చు **2.** (*окончательно отделывать*) మెరుగులు దిద్దు

отрабо́та||ть *сов.* **1.** *см.* отраба́тывать **2.** (*вн.*; *какой-л. срок*) పనిచేయు; он ~л 15 лет на э́том заво́де అతను ఈ ఫ్యాక్టరీలో 15 సంవత్సరాల పాటు పనిచేశాడు **3.** *разг.* (*кончить работать*) పని పూర్తిచేసుకొను; он уже́ ~л అతను తన పని పూర్తి చేసుకున్నాడు

отра́ва *ж* విషం

отрави́ть *сов. см.* отравля́ть

отрави́ться *сов.* విషం తీసుకొను (మింగు)

отравле́ние *с* విషప్రభావం; విషప్రయోగం (*намеренное*)

отра́вленны||й విషక్తమైన, విషపూరితమైన; ~е стре́лы విషక్తమైన బాణాలు

отравля́ть, отрави́ть (*вн.*) **1.** (*убивать*) విషం పెట్టు, విషప్రయోగం చేయు **2.** *перен.* విషపూరితం (చెడుగా ప్రభావితం) చేయు

отравля́ющи||й విష[పూరిత]; ~е вещества́ విషపూరిత పదార్థాలు

отра́да *ж* ఆనందం, సంతోషం, ఆహ్లాదం

отра́дн||ый ఆహ్లాదకరమైన, ముదావహమైన; ~ое явле́ние ముదావహ, ఆహ్లాదకర[మైన] విషయం

отража́ть, отрази́ть (*вн.*) **1.** (*отбивать*) తిప్పి కొట్టు **2.** (*свет, звук*) ప్రతిబింబించు, ప్రతిఫలించు **3.** (*выражать, воспроизводить*) ప్రతిబింబించు

отража́ться, отрази́ться **1.** (в *пр.*) (లో) ప్రతిఫలింపబడు, ప్రతిబింబితమగు **2.** (на *пр.*; *влиять*) (చేత) ప్రభావితమగు, (మీద) ప్రభావం కలుగు **3.** (*проявляться, обнаруживаться*) వ్యక్తమగు, వెల్లడి అగు

отраже́ние *с* **1.** చిత్రణ, ప్రతిరూపం, ప్రతీక; ~ в зе́ркале అద్దంలో ప్రతిబింబం **2.** (*нападения*) తిప్పికొట్టడం, ప్రతిఘటన **3.** (*звука, света и т. п.*) ప్రతిబింబం, ప్రతిఫలం

отражённый (*о свете, звуке и т. п.*) ప్రతిఫలితమైన, ప్రతిబింబించిన, ప్రతిబింబితమైన

отрази́ть(ся) *сов. см.* отража́ть(ся)

о́трасль *ж* శాఖ, రంగం, విభాగం; ~ зна́ний విజ్ఞాన రంగం; ~ промы́шленности పారిశ్రామిక శాఖ

отраста́ть, отрасти́ పెరుగు

отрасти́ *сов. см.* отраста́ть

отрасти́ть *сов. см.* отра́щивать

отра́щивать, отрасти́ть (*вн.*) పెంచుకొను; ~ во́лосы జుట్టు పొడుగ్గా పెంచుకొను

отре́бье *с собир. презр.* అలగా జనం

отрегули́ровать *сов.* (*вн.*) క్రమపరచు, పద్ధతికి తెచ్చు, నియంత్రితం చేయు

отредакти́ровать *сов. см.* редакти́ровать

отре́з *м* (*материи*) గుడ్డముక్క

отре́зать *сов. см.* отреза́ть

отреза́ть, отре́зать **1.** (*вн.*) కత్తిరించివేయు (*ножницами*); నరికివేయు, కోసివేయు (*ножом*) **2.** (*вн.*; *разъединять*) తెంచివేయు, వేరుచేయు; ~ от чего́-л. (кого́-л.) దేనినుంచైనా, ఒకరినుంచైనా వేరుచేయు **3.** (*вн.*; *делать недоступным*) అరికట్టు; ~ путь (కి) మార్గాన్ని అరికట్టు **4.** *разг.* (*резко отвечать*) తెంచు

отрезве́ть *сов. см.* трезве́ть

отрезви́ть *сов. см.* отрезвля́ть

отрезвля́ть, отрезви́ть (*вн.*) **1.** మైకం (మత్తు) పోగొట్టు (వదిలించు) **2.** *перен.* మైకం వదిలించు

отре́зок *м* **1.** (*отрезанный кусок*) ముక్క, తునక **2.** (*часть чего-л.*) భాగం; ~ вре́мени కాల వ్యవధి

отрека́ться, отре́чься **1.** (от *чего-л.*) పరిత్యజించు, వదలుకొను, త్యాగం చేయు; ~ от свои́х прав తన హక్కులను పరిత్యజించు **2.** (от *кого-л.*) నిరాకరించు, త్యజించు; ~ от сы́на కొడుకుని త్యజించు

отрекомендова́ть *сов.* (*вн.*) **1.** (*познакомить*) (తో) పరిచయం చేయు **2.** (*отозваться*) (దేని గురించైనా) అభిప్రాయం వ్యక్తం చేయు

отрекомендова́ться *сов.* స్వీయ పరిచయం చేసుకొను; ~ врачо́м తనను తాను డాక్టరునని పరిచయం చేసుకొను

отремонти́ровать *сов. см.* ремонти́ровать

отрече́ние *с* పరిత్యాగం, వదలివేయడం; ~ от престо́ла సింహాసనం పరిత్యజించడం (పరిత్యాగం)

отре́чься *сов. см.* отрека́ться

отрица́ние *с* **1.** కాదు అనడం, నాస్తికరణ; ~ свое́й вины́ తనది తప్పు కాదు అనడం **2.** *грам.* వ్యతిరేకార్థం

отрица́тельный **1.** వ్యతిరేక, ప్రతికూల; ~ отве́т వ్యతిరేక సమాధానం; ~ результа́т ప్రతికూల ఫలితం **2.** (*неблагоприятный*) ప్రతికూలమైన, విరుద్ధమైన; ~ о́тзыв ప్రతికూల వ్యాఖ్య (విమర్శ) **3.** (*плохой*) చెడ్డ **4.** *мат.* ఋణాత్మక

отрица́ть *несов.* (*вн.*) **1.** కాదను, నిరాకరించు; ~ свою́ вину́ తనది పొరపాటు కాదు అని చెప్పు; э́того нельзя́ ~ ఇది ఎవరూ కాదనరు **2.** (*выступать противником*) తిరస్కరించు, వ్యతిరేకించు; ~ иску́сство కళని తిరస్కరించు

отро́г *м*: ~и гор పర్వత చరియలు

отро́сток *м* **1.** *бот.* కొమ్మ **2.** (*ответвление*) కొమ్మ, శాఖ

о́трочество *с* కౌమారం, కౌమార వయస్సు

отруба́ть, отруби́ть (*вн.*) నరుకు, తెగగొట్టు, నరికివేయు

отруби́ть *сов.* **1.** *см.* отруба́ть **2.** *перен. разг.* (*резко ответить*) తెంచు

отры́в *м* **1.** తెగతెంపులు **2.** *перен.* తెంపివేయడం, తెగగొట్టడం; ~ от масс జనంతో సంబంధాలు తెగిపోవడం; в ~е от దేనితోనైనా సంబంధం లేకుండా ◇ без ~а от произво́дства పనిలో విరామం లేకుండా, పని మానకుండా

отрыва́ть I, оторва́ть (*вн.*) **1.** పీకివేయు; (నుంచి)

విడగొట్టు (*от чего-л.*) 2. *перен.* (*отвлекать*) మళ్లించు; ~ от дéла (рабóты) పనినుంచి మళ్లించు

отрывáть II, отрыть (*вн.*; *откапывать*) తవ్వివేయు

отрывáться, оторвáться (от *рд.*) 1. (నుంచి) వేరగు, విడిపోవు; пýговица оторвалáсь గుండీ ఊడిపోయింది 2. *перен.* (తో) సంబంధం పోగొట్టుకొను (కోల్పోవు), తెగతెంపులు చేసుకొను; ~ от масс ప్రజలతో సంబంధం పోగొట్టుకొను (కోల్పోవు) 3. (*переставать делать*) ఆపు; ~ от кни́ги పుస్తకం చదవడం ఆపు, పుస్తకం పక్కకు పెట్టు

отры́вистый ఉండి ఉండి, ఆగి ఆగి; ~ звук ఉండి ఉండి వచ్చే ధ్వని

отрывнóй చింపేసే; ~ календáрь ఏరోజు కారోజు చింపేసే కేలెండరు

отры́вок *м* ఘట్టం, ఖండం, భాగం

отры́вочны||й 1. సంబంధం లేని, అసంబద్ధ; ~е свéдения అతుకుల బొంత సమాచారం 2. *см.* отры́вистый

отры́жка *ж* తేనుపు

отры́ть *сов. см.* отрывáть II

отря́д *м* 1. *воен.* [సైనిక] దళం 2. (*группа людей*) ప్రజా సమూహం 3. *зоол.* ఆర్డరు, గణం

отряди́ть *сов. см.* отряжáть

отряжáть, отряди́ть (*вн.*) పంపించు

отря́хивать, отряхнýть (*вн.*) దులుపు, విదిలించు, కుదుపు; ~ одéжду దుస్తులు దులుపు[కొను]; ~ пыль దులుపు

отря́хиваться, отряхнýться దులుపుకొను, విదిలించుకొను

отряхнýть(ся) *сов. см.* отря́хивать(ся)

отсади́ть *сов. см.* отсáживать

отсáживать, отсади́ть (*вн.*) 1. (*сажать отдельно*) వేరుగా కూర్చుండబెట్టు 2. (*растения*) వేరే పాతు

отсáсывать, отсосáть (*вн.*, *рд.*) పీల్చివేయు

óтсвет *м* ప్రతిబింబం

отсвéчивать *несов.* 1. (*давать отблеск*) ప్రకాశించు, మెరియు 2. (*отражаться*) ప్రతిబింబం యిచ్చు, ప్రతిబింబింపబడు

отсебя́тина *ж разг.* ఉన్నవీ లేనివీ కల్పించడం (*слова*); [చెప్పిన ప్రకారం కాకుండా] తన ఇష్టం ప్రకారం ప్రవర్తించు (*поступки*)

отсéивать, отсéять (*вн.*) 1. చల్లు 2. *перен.* వేరు జేయు

отсéиваться, отсéяться 1. విడిపోవు, వేరగు, మిగిలిపోవు 2. *перен.* వేరుజేయబడు

отсéк *м* విభాగం; ~ космúческого корабля́ రోదసీ నౌకా విభాగం

отсекáть, отсéчь (*вн.*) కోయు, నరుకు, కోసివేయు, నరకివేయు

отсéчь *сов. см.* отсекáть

отсéять(ся) *сов. см.* отсéивать(ся)

отсидé||ть *сов.* (*вн.*) 1.: ~ть нóгу కాలు తిమ్మిరెక్కు 2. (*отбыть наказание*) శిక్ష (శిక్షాకాలం) గడుపు; он ~л 5 лет అతను 5 ఏళ్ల శిక్షాకాలం గడిపాడు

отсидéться *сов. см.* отси́живаться

отси́живаться, отсидéться *разг.* గట్టున కూర్చొను

отскáбливать, отскобли́ть (*вн.*) గోకివేయు

отскáкивать, отскочи́ть 1.: ~ в стóрону పక్కకు దుముకు (గెంతు); ~ назáд వెనక్కు దుముకు 2. (от *рд.*; *отлетать обратно*) తగిలి తిరిగి వచ్చు 3. *разг.* (*отделяться*) విడిపోవు, వేరగు, ఊడదీయబడు

отскобли́ть *сов. см.* отскáбливать

отскочи́ть *сов. см.* отскáкивать

отслужи́ть *сов.* 1. (*проработать какое-л. время*) (కి, లో) సేవ చేయు 2. (*отбыть срок службы*) కొలువు [పూర్తి] చేయు 3. (*прийти в негодность*) అరిగిపోవు, పాతబడిపోవు

отсовéтовать *сов.* మాన్పించు, వద్దని బోధించు, *инф.* + కుండా నచ్చచెప్పు

отсосáть *сов. см.* отсáсывать

отсрóчивать, отсрóчить (*вн.*) వాయిదా వేయు, తాత్సారం చేయు, చెల్లింపు వాయిదావేయు (తాత్సారం చేయు)

отсрóчить *сов. см.* отсрóчивать

отсрóчка *ж* వాయిదా [వేయడం]; ~ платежá చెల్లింపు వాయిదా

отставáние *с* వెనుకబడడం, వెనకబడడం

отставáть, отстáть 1. (от *рд.*; *оставаться позади*) వెనకబడు 2. *перен.* (*в каком-л. деле*) వెనకబడు; э́тот ученúк отстаёт ఈ విద్యార్థి వెనకబడి ఉన్నాడు 3. (*о часах*) [వాచీ] నెమ్మదిగా నడుచు, గడియారం స్లోగా తిరుగు; часы́ отстаю́т на 5 минýт ఈ వాచీ ఐదు నిముషాలు నెమ్మదిగా (స్లోగా) నడుస్తుంది 4. (от *рд.*; *отделяться*) (నుంచి) వేరగు, విడిపోవు, ఊడిపోవు 5. (от *рд.*; *оставлять в покое*) విడిచిపెట్టు, వదలివేయు; отстáнь от меня́! నన్ను వదలివెయ్యి (వదిలెయ్యి)!

отстáвить *сов. см.* отставля́ть

отстáвк||а *ж* రాజీనామా; подавáть в ~у రాజీనామా చేయు (ఇచ్చు); уходи́ть в ~у రిటైరగు; быть в ~е రిటైర్‌మెంటులో ఉండు

отставля́ть, отстáвить (*вн.*; *ставить в сторону*) అట్టేపెట్టు, [పక్కన] పెట్టివేయు

отставнóй రిటైరైన, రిటైర్డ్

отстáивать, отстоя́ть (*вн.*) **1.** (*от неприятеля*) నిలబెట్టుకొను, రక్షించు; ~ гóрод నగరాన్ని రక్షించు **2.** (*защищать от посягательств*) పరిరక్షించు, కాపాడు **3.** (*опровергнув возражения, добиваться признания*) సమర్థించుకొను; ~ своё мнéние తన అభిప్రాయాన్ని సమర్థించుకొను

отстáиваться, отстоя́ться (*о жидкости*) తేరుకొను

отстáлость *ж* వెనుకబాటుతనం

отстáлый వెనుకబడిన

отстáть *сов. см.* отставáть

отстёгивать, отстегну́ть (*вн.*) విప్పు, వదులు చేయు

отстёгиваться, отстегну́ться విప్పుకొనిపోవు

отстегну́ть(ся) *сов. см.* отстёгивать(ся)

отстирáть(ся) *сов. см.* отсти́рывать(ся)

отсти́рывать, отстирáть (*вн.*) మరక పోయేలా ఉతుకు

отсти́рываться, отстирáться (*о пятне и т.п.*) ఉతికినప్పుడు [మురికి (మరక)] పోవు

отстóй *м* మస్టు, మడ్డి

отстоя́ть I *сов. см.* отстáивать

отстоя́ть II *несов.* (от *рд.*; *быть на расстоянии*) దూరంగా వుండు

отстоя́ться *сов. см.* отстáиваться

отстранéние *с* తొలగించడం; ~ от дóлжности పదవినుంచి తొలగించడం

отстрани́ть(ся) *сов. см.* отстраня́ть(ся)

отстраня́ть, отстрани́ть (*вн.*) **1.** (*отодвигать*) పక్కకు తోయు (తోసివేయు, నెట్టివేయు) **2.** (*освобождать*) (నుంచి) తొలగించు

отстраня́ться, отстрани́ться (от *рд.*) **1.** (*отодвигаться*) పక్కుకు జారు (కదలు) **2.** (*от дел*) (నుంచి) తప్పుకొను, దూరంగా వుండు

отстрéливаться, отстреля́ться (от *рд.*) తిరిగి (ఎదురు) [కాల్పులు] కాల్చు

отстреля́ться *сов. см.* отстрéливаться

отступáть, отступи́ть **1.** (*отодвигаться*) వెనకంజ వేయు, వెనకకు మళ్లు, వెనక్కి తగ్గు **2.** *воен.* తిరోగమించు, వెనక్కు పోవు **3.** (от *рд.*; *нарушать*) అతిక్రమించు, (నుంచి) వైదొలగు; ~ от закóна చట్టం ఉల్లంఘించు, చట్టాన్ని మీరు

отступáться, отступи́ться (от *рд.*) వదలుకొను, పరిత్యజించు, తప్పుకొను; ~ от своегó слóва [తన] మాట [తను] తప్పు

отступи́ть(ся) *сов. см.* отступáть(ся)

отступлéние *с* **1.** *воен.* పలాయనం, తిరోగమనం, పారిపోవడం **2.** (*отказ, нарушение*) అతిక్రమించడం, వైదొలగడం **3.** (*от темы*) అసందర్భ విషయం, వైదొలగడం

отсту́пник *м* పరిత్యాగి

отсту́пничество *с* పరిత్యాగం

отступя́ *нареч.* వెనక్కు వెళ్లి, వదిలేసి, విడిచిపెట్టి; ~ три шáга మూడడుగులు వెనక్కు వెళ్లి; ~ три стрóчки మూడు పంక్తులు వదిలేసి (విడిచిపెట్టి)

отсу́тствие *с* **1.** లోపించడం, లేమి, లేకుండడం, మృగ్యం; в чьё-л. ~ ఒకరి పరోక్షంలో, గైరుహాజరులో **2.** (*недостаток*) కొరత; за ~м కొరతవల్ల; ~ средств డబ్బు కొరత; ~ понимáния అవగాహన లోపించడం

отсу́тствовать *несов.* **1.** (*о ком-л.*) గైరుహాజరగు **2.** (*не иметься*) లేదు, లేకపోవు

отсу́тствующи||й **1.** లేని, ఉండని; మృగ్యం **2.**: ~е *в знач. сущ. мн.* లేనివి, లేనివారు, హాజరు కానివారు

отсчитáть *сов. см.* отсчи́тывать

отсчи́тывать, отсчитáть (*вн.*) లెక్కించి (లెక్కపెట్టి) వేయు

отсылáть, отослáть (*вн.*) పంపించు, పంపించివేయు; ~ обрáтно వెనక్కి (తిప్పి) పంపించివేయు; ~ письмó ఉత్తరం పంపించు (పోస్టు చేయు)

отсы́пать *сов. см.* отсыпáть

отсыпáть, отсы́пать (*вн., рд.*) పోసి ఇచ్చు, పోయు

отсыпáться, отоспáться *разг.* బాగా (అలసట తీరేలా) నిద్రపోవు

отсырéть *сов. см.* сырéть

отсю́да *нареч.* **1.** (*из этого места*) ఇక్కడనుండి **2.** (*вследствие этого*) ఇందువల్ల, కనుక, కాబట్టి; ~ слéдует, что... ఇందువల్ల తేలేది ఏమిటంటే

оттáивать, оттáять **1.** కరుగు, కరిగిపోవు **2.** *перен.* మెత్తబడు, మనస్సు (హృదయం) కరిగిపోవు

оттáлкивать, оттолкну́ть (*вн.*) **1.** తోయు, నెట్టు; ~ ногóй కాలితో తోయు (నెట్టు) **2.** (*отдалять кого-л. от себя*) నెట్టు, దూరంగా ఉంచు

оттáлкиваться, оттолкну́ться (от *рд.*) నెట్ట

బడు, నెట్టుకుంటూ పోవు, తగిలి తిరిగివచ్చు; ~ друг от дру́га ఒకదాన్ని మరొకటి వికర్షించుకొను

отта́лкивающий అసహ్యకరమైన

отта́скивать, оттащи́ть (*вн.*): ~ в сто́рону పక్కకు లాగు

отта́чивать, отточи́ть (*вн.*) **1.** పదును పెట్టు, వాడి చేయు, సానపట్టు **2.** *перен.* పదును పెట్టు, మెరుగు పరచు

оттащи́ть *сов. см.* отта́скивать

оття́ять *сов. см.* отта́ивать

оттени́ть *сов. см.* оттеня́ть

отте́нок *м* **1.** ఛాయ **2.** *перен.* రకం, ఛాయ

оттеня́ть, оттени́ть (*вн.*) **1.** మరో రంగు వేయు **2.** *перен.* నొక్కిచెప్పు, వక్కాణించు

о́ттепель *ж* మంచుకరగడం

оттере́ть *сов. см.* оттира́ть

оттесни́ть *сов. см.* оттесня́ть

оттесня́ть, оттесни́ть (*вн.*) పక్కకు నెట్టు, వెనక్కు నెట్టు; పక్కకు నెట్టివేయు, వెనక్కు నెట్టివేయు

оттира́ть, оттере́ть (*вн.*; *удалять*) చెరిపివేయు

оттого́ *нареч.* (*тж.* ~ что) ఎందుకంటే

оттолкну́ть(ся) *сов. см.* отта́лкивать(ся)

оттопы́рива||ться, оттопы́риться *разг.* ఉబుకు, ఉబ్బు; у него́ ~ется карма́н అతని జేబు ఉబ్బి వుంది

оттопы́риться *сов. см.* оттопы́риваться

отторга́ть, отто́ргнуть (*вн.*) తోసిపుచ్చు, తోసివేయు

отто́ргнуть *сов. см.* отторга́ть

отторже́ние *с* తోసిపుచ్చడం

отто́ченный **1.** పదునుపెట్టిన, వాడియైన, పదును పెట్టబడిన **2.** *перен.* మెరుగుపరచుకున్న; ~ стиль సునిశితమైన శైలి

отточи́ть *сов. см.* отта́чивать

отту́да *нареч.* అక్కడనుంచి, అక్కడనుండి

оття́гивать, оттяну́ть (*вн.*) **1.** (*отодвигать*) పక్కకు లాగివేయు **2.** *перен.* వాయిదా వేయు, జాగు (కాలవిలంబం) చేయు

оття́жка *ж разг.* (*отсрочка*) వాయిదా, కాలయాపనం, జాగు

оттяну́ть *сов. см.* оття́гивать

отупе́ть *сов. см.* тупе́ть 2

отутю́живать, отутю́жить (*вн.*) ఇస్త్రీ చేయు

отутю́жить *сов. см.* отутю́живать

отуча́ть, отучи́ть (*вн.* от *рд.*; *вн.* + *инф.*) అలవాటు మాన్పించు (పోగొట్టు), అలవాటునుంచి తప్పించు

отуча́ться, отучи́ться (от *рд.* или *инф.*) మానుకొను; (నుంచి) తప్పించుకొను, బయటపడు; మానివేయు; ~ от дурно́й привы́чки చెడ్డ అలవాటు మానుకొను; отучи́ться кури́ть సిగరెట్లు కాల్చడం మానివేయు

отучи́ть(ся) *сов. см.* отуча́ть(ся)

отхлебну́ть *сов. см.* отхлёбывать

отхлёбывать, отхлебну́ть *разг.* (*вн.*) చప్పరించు, గుటకల్లో తాగు

отхлеста́ть *сов. разг.* (*вн.*) కొరడాతో కొట్టు

отхлы́нуть *сов.* **1.** వెనక్కి తగ్గు (వేయు, పోవు) **2.** *перен.* (*о толпе*) వెనక్కి తగ్గు (జంకు)

отхо́д *м* **1.** (*отправление*) వెళ్లిపోవడం, బయల్దేరడం **2.** *воен.* తిరోగమనం, ఉపసంహరణ

отходи́ть I, отойти́ **1.**: ~ в сто́рону పక్కకు పోవు (తప్పుకొను); ~ от чего́-л. దేనిదగ్గరనుంచైనా పక్కకు (దూరంగా) వెళ్లు **2.** (*отбывать*) బయల్దేరిపోవు, కదలు **3.** *воен.* తిరోగమించు **4.** (от *рд.*; *отклоняться*) ఒరుగు, దారి మళ్లించుకొను, (నుంచి) నిష్క్రమించు, ఉపసంహరించుకొను, (కి) తిలాంజలి ఇచ్చు **5.** (от *рд.*; *отставать, отделяться*) వెనకబడు, వేరగు ◇ ~ в про́шлое కాల గర్భంలో కలిసిపోవు; не ~ от кого́-л. ఒకరిని అంటిపెట్టుకొను

отходи́ть II *сов. разг.* (*вн.*; *вылечить*) నయం చేయు, కుదుర్చు

отхо́дчивый తేలికగా శాంతించే

отхо́ды *мн.* రద్దు, తుక్కు

отцвести́ *сов. см.* отцвета́ть

отцвета́ть, отцвести́ వాడిపోవు

отцепи́ть(ся) *сов. см.* отцепля́ть(ся)

отцепля́ть, отцепи́ть (*вн.*) తీసివేయు

отцепля́ться, отцепи́ться తీసివేయబడు, వదిలిపోవు

отцо́вский తండ్రి (*принадлежащий отцу*); తండ్రి, పైతృక (*свойственный отцу*)

отцо́вство *с* పితృత్వం

отча́иваться, отча́яться నిరాశపడు, నిరాశ చెందు; ~ в успе́хе విజయంపట్ల ఆశకోల్పోవు

отча́ливать, отча́лить రేవునుంచి (ఒడ్డునుంచి) బయల్దేరు

отча́лить *сов. см.* отча́ливать

отча́сти *нареч.* కొంతవరకు, కొంత మట్టుకు

отча́яни||е *с* నిరాశ, నిరుత్సాహం, నిస్పృహ; приводи́ть в ~е నిరుత్సాహపరచు; приходи́ть в ~е నిరాశ

పడు; я в ~и నేను నిరాశతో వున్నాను, నేను నిరాశ చెందాను

отча́янн||ый 1. ఆశలేని, నిరాశయైన 2. *разг.* (*безвыходный, очень тяжёлый*) వేరే దారిలేని, అతి కష్టమైన 3. *разг.* (*безрассудно смелый*) అన్నింటికీ తెగించిన 4. *разг.* (*чрезвычайно сильный*) భీషణ; ~ая борьба́ భీషణమైన పోరాటం

отча́яться *сов. см.* отча́иваться

отчего́ *нареч.* ఎందువల్ల, ఎందుచేత, ఎందువలన; вот ~ అందువల్ల, అందువలన, అందుచేత; не зна́ю, ~ он не пришёл అతను ఎందుకు రాలేదో నాకు తెలియదు

отчего́-либо *нареч.* ఎందువల్లనైనా, ఎందుచేతనైనా, ఏదో ఒక కారణం మూలంగా

отчего́-нибудь *нареч. см.* отчего́-либо

отчего́-то *нареч. см.* отчего́-либо

о́тчество *с* పైతృక నామం

отчёт *м* 1. (*напр. о работе*) రిపోర్టు, నివేదిక 2. (*объяснение*) తెలియజేయడం, వివరణ; дава́ть ~ кому́-л. в чём-л. ఒకరికి సంజాయిషీ చెప్పుకొను ◇ отдава́ть себе́ ~ అర్థం చేసుకొను, తెలుసుకొను

отчётливый స్పష్టమైన

отчётно-вы́борн||ый: ~ое собра́ние ఎన్నికల సమావేశం

отчётный: ~ год సమీక్షిస్తున్న (పరిశీలనలో వున్న) సంవత్సరం; ~ докла́д ఎన్నికల నివేదిక; за ~ пери́од సమీక్షిస్తున్న కాలంలో

отчи́зна *ж* మాతృదేశం, స్వదేశం, మాతృ భూమి

о́тчим *м* సవతి తండ్రి

отчисле́ни||е *с* 1. (*вычет*) తీసివేత; తగ్గింపు మొత్తం (*сумма*) 2.: ~я *мн.* (*ассигнования*) కేటాయింపు 3. (*исключение, увольнение*) బర్తరఫ్, తొలగింపు, డిస్మిసల్; ~е студе́нта విద్యార్థి తొలగింపు

отчи́слить *сов. см.* отчисля́ть

отчисля́ть, отчи́слить (*вн.*) 1. (*удерживать*) తీసివేయు 2. (*исключать, увольнять*) బర్తరఫ్ (డిస్మిస్) చేయు, తీసివేయు

отчи́стить(ся) *сов. см.* отчища́ть(ся)

отчита́ть(ся) *сов. см.* отчи́тывать(ся)

отчи́тывать, отчита́ть *разг.* (*вн.*) చీవాట్లు పెట్టు

отчи́тываться, отчита́ться రిపోర్టునిచ్చు, నివేదిక ఇచ్చు, నివేదించు; ~ перед ке́м-л. ఒకరికి నివేదించు

отчища́ть, отчи́стить (*вн.*) శుభ్రపరచు, మురికి పోగొట్టు; ~ пятно́ మరక పోగొట్టు

отчища́ться, отчи́ститься మరక (మురికి) పోవు

отчужда́ть *несов. юр.* (*вн.*) తీసివేయు

отчужде́ние *с* 1. (*отчуждённость*) దూరం చేసుకోవడం 2. *юр.* తీసివేయడం

отчуждённый 1. నిర్లక్ష్యమైన; ~ взгляд నిర్లక్ష్యమైన చూపు 2. *юр.* తీసివేయబడిన

отшатну́ться *сов. см.* отша́тываться

отша́тываться, отшатну́ться (от *рд.*) 1. వెనక్కి తూలు (తగ్గు) 2. *перен. разг.* పెడముఖం పెట్టు

отшвы́ривать, отшвырну́ть *разг.* (*вн.*) తోసివేయు, విసిరివేయు

отшвырну́ть *сов. см.* отшвы́ривать

отше́льник *м* 1. సన్యాసి, తపసి 2. *перен.* ముక్కుమూసుకుని కూర్చునేవాడు

отши́б *м*: жить на ~е ఏకాకిగా జీవించు; дом стоя́л на ~е ఇల్లు గ్రామం చివర ఒంటిగా వుంది

отшлёпать *сов. разг.* (*вн.*) చరుచు, ఛెళ్ళుమనిపించు

отшлифова́ть *сов. см.* отшлифо́вывать *и* шлифова́ть

отшлифо́вывать, отшлифова́ть (*вн.*) 1. సాన బట్టు, పాలిష్ పెట్టు 2. *перен.* మెరుగుపెట్టు

отшути́ться *сов. см.* отшу́чиваться

отшу́чиваться, отшути́ться చలోక్తితో విషయాన్ని దాటవేయు

отщепе́нец *м* పరిత్యక్తుడు, వెలివేయబడినవాడు

отщепи́ть(ся) *сов. см.* отщепля́ть(ся)

отщепля́ть, отщепи́ть (*вн.*) పేడు తీయు, ఊడదీయు

отщепля́ться, отщепи́ться పేడు ఊడిపోవు

отщипну́ть *сов. см.* отщи́пывать

отщи́пывать, отщипну́ть (*вн.*) తుంచు

отъе́зд *м* వెళ్లిపోవడం, పోక, బయల్దేరడం; ~ на ро́дину స్వదేశ పయనం; ~ в Москву́ మాస్కో పయనం

отъезжа́ть, отъе́хать బయల్దేరు, వెళ్లిపోవు; ~ на ро́дину స్వదేశానికి వెళ్లిపోవు

отъезжа́ющий వెళ్లేవాడు

отъе́хать *сов. см.* отъезжа́ть

отъя́вленный శుద్ధ, పరమ

отыгра́ть(ся) *сов. см.* оты́грывать(ся)

оты́грывать, отыгра́ть (*вн.*; *проигранное*) తిరిగి గెలుచు; ~ три очка́ పోగొట్టుకున్న మూడు పాయింట్లు తిరిగి గెలుచు

отыгрываться, **отыграться** (*отыгрывать проигранное*) తిరిగి గెలుచుకొను

отыскать(ся) *сов. см.* отыскивать(ся)

отыскивать, **отыскать** (*вн.*) వెదికి పట్టుకొను

отыскиваться, **отыскаться** బయటపడు, కనిపించు, దొరుకు

отягчать, **отягчить** (*вн.*) మరింత పెంచు, తీవ్ర తరం చేయు; ~ вину నేరాన్ని మరింత పెంచు

отягчить *сов. см.* отягчать

офицер *м* ఆఫీసరు

офицерск||ий ఆఫీసరు; ~ое звание ఆఫీసరు హోదా

официальный 1. అధికార[యుతమైన], అధికారిక; ~ представитель అధికార ప్రతినిధి 2. (*с соблюдением всех формальностей*) లాంఛనప్రాయమైన

официант *м* వెయిటరు, సర్వరు

официантка *ж* వెయిట్రెస్, సర్వరు

оформить(ся) *сов. см.* оформлять(ся)

оформление *с* 1. (*придание формы*) రూపొందించడం, ఆకారాన్ని తీర్చిదిద్దడం 2. (*придание законной силы*) లాంఛనాలన్నీ పూర్తిచేయడం 3. (*внешний вид*) డిజైన్ చేయడం (*спектакля, книги*); అలంకరణ (*витрины*)

оформлять, **оформить** (*вн.*) 1. (*придавать законченную форму*) ఆకారం ఇచ్చు 2. (*узаконивать*) అధికారికంగా నమోదు చేయు, లాంఛనప్రాయంగా రిజిస్టరు చేయు, చట్టబద్ధం చేయు 3. (*зачислять куда-л.*) లాంఛనాలను పూర్తిచేయు (నెరవేర్చు); ~ на работу ఉద్యోగ నియామక లాంఛనాలను పూర్తిచేయు

оформляться, **оформиться** 1. (*принимать форму*) రూపుదాల్చు 2.: ~ на работу పనిలో చేరడానికి లాంఛనాలు పూర్తిచేయు

ох *межд.* అయ్యో, అమ్మో

охаивать, **охаять** *разг.* (*вн.*) దూషించు, దుయ్యబట్టు

охапк||а *ж* రెండు చేతుల నిండా; ~а дров కట్టెల మోపు; ~а сена గడ్డి బొద్దు ◇ брать в ~у వాటేసుకొను

охарактеризовать *сов. см.* характеризовать 1

охать, **охнуть** మూలుగు, అయ్యో అను

охаять *сов. см.* охаивать

охватить *сов. см.* охватывать

охватывать, **охватить** (*вн.*) 1. (*обхватывать*) రెండు చేతులతో చుట్టుకొను (పట్టుకొను) 2. *перен.* (*о чувствах*) ఆవరించు, ఆవహించు; его охватил страх అతన్ని భయం ఆవహించింది 3. *перен.* (*окутывать*) చుట్టుముట్టు; пламя охватило здание జ్వాల ఇంటిని చుట్టుముట్టింది 4. (*распространяться*) వ్యాపించు; забастовка охватила всю страну సమ్మె దేశమంతటా వ్యాపించింది

охладевать, **охладеть** (к *дт.*) చల్లబడు, ఆసక్తి కోల్పోవు; ~ к кому-л. ఒకరిమీద ప్రేమ కోల్పోవు; ~ к чему-л. దేనిపట్లనైనా ఉత్సాహం చల్లబడు

охладеть *сов. см.* охладевать

охладить(ся) *сов. см.* охлаждать(ся)

охлаждать, **охладить** (*вн.*) 1. చల్లబరచు, చల్లార్చు 2. *перен.* నీళ్లు (చన్నీళ్లు) చల్లు

охлаждаться, **охладиться** చల్లబడు

охлаждение *с* 1. చల్లార్చడం, చల్లబరచడం, చల్లబడడం 2. *перен.* నిరుత్సాహం, శ్రద్ధాసక్తులు పోవడం, ఆసక్తి కోల్పోవడం

охнуть *сов. см.* охать

охот||а I *ж* వేట; ~а на медведя ఎలుగుబంటి వేట ◇ на ~у ехать — собак кормить *посл.* ≅వర్షం వచ్చినప్పుడు గొడుగు గురించి ఆలోచించు

охот||а II *ж* కోరిక, ఇచ్ఛ, ఇష్టం; с ~ой ఇష్టంతో, ఇష్టంగా; по своей ~е ఇచ్ఛికంగా; отбить у кого-л. ~у ఒకరి రోగం వదుల్చు (వదలగొట్టు); у меня нет ~ы писать письмо నాకు ఉత్తరం రాయాలని లేదు, ఉత్తరం రాయడం నాకిష్టం లేదు

охотиться *несов.* 1. (на *вн.*) వేటాడు 2. *перен.* (за *тв.*; *стараться поймать кого-л.*) వేటాడు 3. *перен. разг.* (за *тв.*; *стараться раздобыть*) వేటాడు

охотник I *м* వేటగాడు

охотник II *м* ఇష్టపడేవాడు; он ~ попеть песни పాటలంటే పడిచచ్చిపోతాడు; он ~ до... అతనికి... అంటే చాలా ఇష్టం

охотнич||ий వేట; ~ья собака వేట కుక్క; ~ье ружьё వేట తుపాకి

охотно *нареч.* ఇచ్ఛికంగా, ఇష్టంతో; я ~ пойду నేను సంతోషంగా వెళ్తాను

охра *ж* రంగు (జేగురు) మట్టి, పచ్చసుద్ద

охран||а *ж* 1. రక్షణ, రక్షించడం, కాపాడటం; ~а границ ఎల్లలు కాపాడటం, సరిహద్దుల రక్షణ; ~а труда శ్రమ రక్షణ; находиться под ~ой రక్షణకింద వుండు 2. (*стража*) రక్ష, కావలి; выставлять ~у కాపువుంచు

охранéние *с* 1. (*действие*) రక్షణ, పరిరక్షించడం, కాపు[కాయడం] 2. *воен.* రక్షణ, పరిరక్షణ; боевóе ~ సైనిక ఔట్‌పోస్టు

охранúть *сов. см.* охранять

охрáнник *м* కావలి, రక్షకుడు, అంగరక్షకుడు

охрáнн||ый రక్షణ, కాపాడే, రక్షణకు సంబంధించిన; ~ая грáмота హామీ పత్రం

охранять, охранúть (*вн.*) రక్షించు, కాపాడు, పరిరక్షించుకొను

охрúпнуть *сов.* గొంతు బొంగురుపోవు, గొంతు రాసుకొను

охрúпший బొంగురు[పోయిన]

охромéть *сов. разг.* కుంటి అగు

оцарáпать *сов.* (*вн.*) గీరు, గోకు, రక్కు

оцарáпаться *сов.* గీరుకొను, గీక్కొను, రక్కుకొను

оцéнивать, оценúть (*вн.*) 1. వెల నిశ్చయించు (నిర్ణయించు), అంచనా కట్టు (వేయు); ~ в дéсять рублéй పది రూబుళ్ల వెలను నిశ్చయించు (నిర్ణయించు) 2. (*составлять представление, определять значение*) అంచనా వేయు (కట్టు) 3. *перен.* (*признавать достоинства*) గుర్తించు

оценúть *сов. см.* оцéнивать

оцéнка *ж* 1. (*действие*) అంచనా 2. (*мнение, суждение*) అభిప్రాయం 3. (*отметка*) మార్కు

оцéнщик *м* వెల నిశ్చయించేవాడు, వెల నిర్ణయించేవాడు

оцепенéлый మ్రాన్పడిన, కొయ్యబారిన, విభ్రాంతుడైన

оцепенéние *с* మ్రాన్పడడం, విభ్రాంతి

оцепенéть *сов. см.* цепенéть

оцепúть *сов. см.* оцеплять

оцеплять, оцепúть (*вн.*) చుట్టుముట్టు, ఆవరించు

очáг *м* 1. (*для огня*) పొయ్యి 2. *перен.* వ్యాపించిన ప్రాంతం; ~ инфéкции అంటువ్యాధి వ్యాపించిన ప్రాంతం; ~ войны యుద్ధ ఆలవాలం ◇ домáшний ~ కుంపటి

очаровáние *с* అందం, సౌందర్యం, మనోహరత్వం

очаровáтельный అందమైన, సుందరమైన, మనోహరమైన

очаровáть *сов. см.* очарóвывать

очарóвывать, очаровáть (*вн.*) మోహింపజేయు, సమ్మోహితమొనర్చు, ముగ్ధులను చేయు

очевúдец *м* కళ్లారా (స్వయంగా) చూసినవాడు, ప్రత్యక్ష సాక్షి

очевúдно 1. *безл. в знач. сказ.*: это ~ ఇది స్పష్టం, ఇది స్వయంవిదితం 2. *в знач. вводн. сл.* బహుశా; он, ~, не придёт అతను వచ్చేటట్టు లేదు

очевúдный స్పష్టమైన, తేటతెల్లమైన, స్వయంవ్యక్తమైన

óчень *нареч.* చాలా, మిక్కిలి, మహా, ఎంతో, అతి; ~ бéдный నిరుపేద; ~ быстро అతి త్వరగా, శరవేగంతో; мне это ~ нрáвится ఇది నాకు ఎంతో (చాలా, మహా) ఇష్టం; ~ старáться గట్టిగా ప్రయత్నించు; ~ трýдно మహా కష్టం

очереднóй 1. (*ближайший на очереди*) వచ్చే, రాబోయే 2. (*следующий по порядку*) తరువాతి, వరుస క్రమం (వారీ); ~ съезд వరుసవారీ మహాసభ 3. (*повторяющийся*) మామూలు

очерёдность *ж* వరుస క్రమం, వరుస

óчеред||ь *ж* 1. వంతు; по ~и, в порядке ~и వంతు ప్రకారం; ~ь за вáми, вáша ~ь ఇప్పుడిక [పని] మీ వంతు 2. (*группа людей*) వరుస, క్యూ; стоять в ~и క్యూలో నిలబడు 3. *воен.* ఒక రౌండు కాల్పులు ◇ в пéрвую ~ь ముందుగా, ప్రప్రథమంగా; мы в свою ~ь మా వంతుకు మేము; стоять на ~и а) (*напр. о проблеме*) ప్రాధాన్య క్రమంలో వుండు б) (*для получения чего-л.*) వరుసలో ఉండు

óчерк *м лит.* వ్యాసం, స్కెచ్, గల్పిక

очернúть *сов. см.* чернúть

очерствéть *сов. см.* черствéть 2

очертáния *мн.* (*ед.* очертáние *с*) బాహ్య రూపం, ఆకారం

очинúть *сов. см.* чинúть 2

очúстить(ся) *сов. см.* очищáть(ся)

очúстк||а *ж* శుద్ధి ◇ для ~и сóвести మనశ్శాంతి కోసం

очúстки *мн.* తొక్కలు

очищáть, очúстить (*вн.*) 1. (*удалять грязь*) శుభ్రపరచు, శుభ్రం (శుద్ధి) చేయు 2. (*от примесей*) పరిశుభ్రం చేయు 3. (*снимать кожуру*) తొక్కలు (తోలు) వలుచు 4. *перен.* ప్రక్షాళనం చేయు

очищáться, очúститься 1. (*от примесей*) పరిశుభ్రమగు, పరిశుభ్రం చేయబడు 2. (*освобождаться*) నిర్ముక్తమగు; рекá очúстилась ото льдá నది హిమ నిర్ముక్తమైంది

очкú *мн.* కళ్లజోడు, కళ్లద్దాలు, సులోచనాలు; надевáть ~ కళ్లజోడు పెట్టుకొను; носúть ~ కళ్లజోడు ధరించు

очкó *с* 1. ఒకు (*на картах*); పంచ (*на костях*) 2. (*в состязаниях, играх*) పాయింటు ◇ дать нé-

сколько ~в вперёд (దేనిలోనైనా) అధిగమించు, ఒకరి కంటే ముందు ఉండు

очковтира́тельство *с разг.* మభ్యపెట్టడం, కళ్ళు తుడవడం, కళ్లనీళ్లు తుడవడం

очну́ться *сов.* 1. (*проснуться*) మేల్కొను 2. (*прийти в сознание*) స్పృహలోకి వచ్చు, తేరుకొను

о́чн||ый: де́лать ~ую ста́вку సమక్షంలో నిల బెట్టడం

очути́||ться *сов.*: как я здесь ~лся? ఇదేమిటి ఇక్కడికి వచ్చాను?, నేనిక్కడికి ఎలా వచ్చాను?; как он здесь ~лся? అతను ఇక్కడ ఉండటం ఎలా తటస్థించింది?

оше́йник *м* మెడపట్టీ; соба́чий ~ కుక్క మెడపట్టీ

ошеломи́ть *сов. см.* ошеломля́ть

ошеломля́ть, ошеломи́ть (*вн.*) అదరగొట్టు, స్తంభింపజేయు, గాభరాపడజేయు, దిగ్భ్రాంతపరచు

ошеломля́ющий స్తంభింపజేసే, దిగ్భ్రాంతపరచే, అదరగొట్టే

ошельмова́ть *сов. см.* шельмова́ть

ошиба́ться, ошиби́ться పొరపడు, భ్రమపడు, పొరపాటుపడు

ошиби́ться *сов. см.* ошиба́ться

оши́бк||а *ж* తప్పు, పొరపాటు, భ్రమ; признава́ть свои ~и తన పొరపాట్లను అంగీకరించు; исправля́ть свои ~и తన తప్పులు తాను దిద్దుకొను; по ~е పొరపాటున

оши́бочн||ый తప్పుడు, పొరపాటు; счита́ть ~м తప్పుపట్టు

ошпа́ривать, ошпа́рить *разг.* (*вн.*) 1. (*обдава́ть кипятком*) సలసలకాగిన నీళ్ళు పోయు 2. (*обжигать*) సలసల కాగిన నీళ్లతో కాల్చు

ошпа́риваться, ошпа́риться సలసల కాగిన నీళ్లతో కాల్చుకొను

ошпа́рить(ся) *сов. см.* ошпа́ривать(ся)

оштрафова́ть *сов. см.* штрафова́ть

оштукату́рить *сов. см.* штукату́рить

ощени́ться *сов. см.* щени́ться

ощети́ни||ваться, ощети́ниться నిక్కబొడుచుకొను; соба́ка ~лась కుక్క నిక్కబొడుచుకుంది

ощети́ниться *сов. см.* ощети́ниваться

ощипа́ть *сов. см.* общи́пывать

ощи́пывать *несов. см.* общи́пывать

ощу́пать *сов. см.* ощу́пывать

ощу́пывать, ощу́пать (*вн.*) తడుము, తడువు

о́щупь *ж*: на ~ తడుముకుంటూ, తడుముకుని

о́щупью *нареч.* తడువులాడుతూ, తడుముకుంటూ; иска́ть ~ తడుముకుంటూ (తడువులాడుతూ) వెతుకు; пробира́ться (идти́) ~ తడుముకుని ముందుకు నడుచు, తడుముకుంటూ వెళ్ళు

ощути́мый *см.* ощути́тельный

ощути́тельный 1. ఇంద్రియ గ్రాహ్యమైన 2. *перен.* గణనీయమైన

ощути́ть *сов. см.* ощуща́ть

ощуща́ть, ощути́ть (*вн.*) స్పృశించి తెలుసుకొను, స్పర్శమూలాన గ్రహించు, అనుభూతి పొందు; ~ ра́дость సంతోషానుభూతి పొందు

ощуща́ться *несов.* గ్రహించబడు, గమనింపబడు

ощуще́ние *с* 1. ఇంద్రియానుభూతి; зри́тельное ~ నేత్రానుభూతి 2. (*чувство*) అనుభూతి; ~ стра́ха భయానుభూతి

П

па *с нескл.* స్టెప్

павильо́н *м* 1. (*лёгкая постройка*) మండపం 2. (*для киносъёмок*) ఫిల్మ్ స్టూడియో

павли́н *м* నెమలి, నీలకంఠం

па́водок *м* వరద

па́вшие *мн. высок.* నేలకొరిగినవాళ్ళు, మృతవీరులు

па́года *ж* పగోడా

па́губн||ый నాశకరమైన, వినాశకరమైన; ~ое влия́ние ఉపద్రవకరమైన ప్రభావం

па́даль *ж собир.* కళేబరం

па́да||ть 1. *сов.* упа́сть [కింద, నేల, చేతులు జారి] పడు, పడిపోవు; ~ть из рук చేతులుజారి పడిపోవు; ~ть на коле́ни మోకాళ్లమీద పడు; ~ть от уста́лости చతికిలబడు 2. *тк. несов.* (*об атмосферных осадках*) పడు, కురియు 3. *сов.* упа́сть తగ్గు, పడిపోవు (*уменьшаться*); సడలింపబడు (*ослабевать*); це́ны ~ют ధరలు తగ్గుతాయి (పడిపోతాయి) 4. *тк. несов.* (*о листве*) రాలు, రాలిపోవు 5. *сов.* пасть (*о скоте*) చచ్చు, చచ్చిపోవు ◇ ~ть ду́хом కుంగిపోవు; настрое́ние упа́ло ఉత్సాహం నీరుకారిపోయింది

паде́ж *м грам.* విభక్తి, కారకం

падёж *м* పశు నష్టం

паде́ние *с* 1. పడడం, పాతం 2. (*снижение*) తగ్గుదల; ~ цен ధరల తగ్గుదల 3. (*моральное*) పతనం,

దిగజారడం 4. (*правительства и т.п.*) పతనం; ~ импе́рии సామ్రాజ్య పతనం

па́дкий: ~ на де́ньги డబ్బుకోసం అత్యాశగల, ధన వ్యామోహంగల; ~ на лесть పొగడ్తలపట్ల వ్యామోహంగల

па́дчерица *ж* సవతి కూతురు

па́дш||ий పతిత; ~ая же́нщина పతిత స్త్రీ

паёк *м* రేషన్

па́зух||а *ж* 1.: за ~ой చొక్కా లోపల; класть за ~у చొక్కా లోపలకి పెట్టుకొను 2. *анат.* తొర; ло́бные ~и నొసటి లోపలి తొరలు

пай *м* వాటా, పాలు

па́йщик *м* షేరుహోల్డరు, వాటాదారు

паке́т *м* 1. (*свёрток*) పాకెట్టు 2. (*бумажный мешок*) కాగితం సంచి 3. (*конверт с официально-деловым письмом*) కవరు, లేఖ ◇ индивидуа́льный ~ ఫస్ట్ ఎయిడ్ పాకెట్టు

пакиста́нец *м* పాకిస్తానీ, పాకిస్తాన్ దేశస్థుడు

пакиста́нский పాకిస్తాన్

па́кля *ж* పీచు

па́костить *разг.* 1. *сов.* запа́костить, испа́костить (*вн.*; *пачкать*) మురికి చేయు 2. *сов.* испа́костить (*вн.*; *портить*) పాడు చేయు 3. *сов.* напа́костить (*дт.*; *вредить*) వెనక గోతులు తవ్వు; ~ кому́-л. ఒకరి వెనక గోతులు తవ్వు

па́кост||ь *ж разг.* 1. (*что-л. мерзкое*) గలీజు 2. (*гадкий поступок*) చెడు (చెడ్డ) పని; де́лать ~и кому́-л. ఒకరికి చెడు [పని] చేయు

пакт *м* సంధి; ~ о ненападе́нии నిర్యుద్ధ సంధి

пала́та *ж* 1. (*в больнице*) వార్డు 2. (*представительное учреждение*) సభ; ве́рхняя ~ ఎగువ సభ; ни́жняя ~ దిగువ సభ; Верхо́вный Сове́т СССР состои́т из двух пала́т సోవియట్ యూనియన్ సుప్రీమ్ సోవియట్ రెండు సభలతో కూడినది 3. (*учреждение*) మండలి; кни́жная ~ గ్రంథ మండలి; торго́вая ~ వాణిజ్య మండలి

пала́тк||а *ж* 1. గుడారం, డేరా, టెంటు; ста́вить ~у గుడారం వేయు 2. (*ларёк*) కొట్టు, బడ్డీ

пала́ч *м* ఉరితీతకాడు, వధకుడు, తలవరి

па́лец *м* వేలు, వ్రేలు; కాలివేలు (*на ноге*); безымя́нный ~ ఉంగరపు వేలు; большо́й ~ ఉంగుటం; బొటనవేలు (*на ноге*); сре́дний ~ నడిమి వేలు; указа́тельный ~ చూపుడు (జత్తన) వేలు ◇ ~ о ~ не уда́рить వేలు కదల్చక పోవు; выса́сывать из па́льца *разг.* గాలి పోగు చేసి రాయు (చెప్పు); его́ произведе́ния мо́жно пересчита́ть по па́льцам ఆయన రచనలు వేళ్లలెక్కకు మించవు; ему́ па́льца в рот не клади́ *разг.* నోట్లో వేలు పెడితే కొరకలేని అమాయకుడు కాడు; знать как свой пять па́льцев కరతలామలకంగా తెలియు (తెలుసుకొను), అరచేతిలోని ఉసిరికాయ వలె పూర్తిగా తెలియవచ్చు; обвести́ кого́-л. вокру́г па́льца *разг.* ఒకరిని తన చిటికెన వేలు చుట్టూ తిప్పు[కొను]; попа́сть па́льцем в не́бо *разг.* గురికి బారెడు దూరంగా కొట్టు; смотре́ть на что́-л. сквозь па́льцы చూడనట్లు ఊరుకొను

палиса́дник *м* ముందరి తోట

пали́тра *ж* 1. పాలెట్, రంగులు కలిపే ప్లేటు 2. *перен.* (*цветовая гамма*) రంగులు

пали́ть I 1. *сов.* опали́ть (*вн.*; *очищать огнём*) కాల్చు, కాల్చివేయు 2. *тж. несов.* (*о солнце*) [ఎండ] మండి పోవు

пали́ть II *несов. разг.* (*стрелять*) కాల్చు

па́лк||а *ж* కర్ర ◇ э́то ~а о двух конца́х దానికి రెండు వైపులా వాడి వుంది, దానికి రెండు వైపులా పదును వుంది; вставля́ть ~и в колёса పనిలో పుల్లలు పెట్టు; из-под ~и *разг.* బలవంతపు బ్రాహ్మణార్థంగా

пало́мник *м* యాత్రికుడు

пало́мничеств||о *с* యాత్ర; ме́сто ~а తీర్థరాజం; соверша́ть ~о యాత్ర చేయు

па́лочка *ж* 1. చిన్న కర్ర 2. *бакт.* బాసిలస్, క్రిమి ◇ волше́бная ~ మంత్ర దండం; дирижёрская ~ మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ దండం

па́лочн||ый: ~ая дисципли́на దుడ్డుకర్ర క్రమశిక్షణ

па́луба *ж* డెక్

пальба́ *ж разг.* కాల్పులు

па́льма *ж* తాటి చెట్టు (మాను); коко́совая ~ కోకో చెట్టు; фи́никовая ~ ఈత (ఖర్జూర) చెట్టు ◇ ~ пе́рвенства ప్రథమ స్థానం

пальто́ *с нескл.* [ఓవర్]కోటు

паля́щ||ий: ~й зной మండు టెండ, నిప్పులు చెరిగే ఎండ; под ~м со́лнцем మండు టెండలో

памфле́т *м* పాంఫ్లెట్

памфлети́ст *м* పాంఫ్లెట్ రచయిత

па́мятка *ж* జ్ఞాపిక (*запись, перечень*); సూచికలు, గమనిక (*руководство*)

па́мятник *м* 1. స్మారక చిహ్నం, చారిత్రక కట్టడం 2. (*на кладбище*) గోరీ రాయి 3. (*произведение древней письменности*) సాహిత్య భండారం 4. *перен.*

(*напоминание, свидетельство*) సంస్మరణ చిహ్నం

пáмятн||ый 1. (*незабываемый*) మరపురాని, సంస్మరణీయ; ~ый день మరపురాని రోజు; ~ая встрéча మరపురాని సమావేశం 2. (*служащий для записей*) గమనిక; ~ая кни́жка నోటు బుక్కు

пáмят||ь *ж* 1. జ్ఞాపకం, జ్ఞాపకశక్తి, జ్ఞప్తి; плохáя ~ь జ్ఞాపకశక్తి బాగా లేకపోవడం; хорóшая ~ь మంచి జ్ఞాపకశక్తి; éсли мне не изменя́ет ~ь నాకు సరిగా జ్ఞాపకముంటే, నాకు జ్ఞాపకమున్నంతవరకు 2. (*воспоминание*) స్మృతి, సంస్మరణ, జ్ఞాపకం; вéчер ~и писáтеля రచయిత సంస్మరణ సభ; дари́ть на ~ь జ్ఞాపకార్థం[గా] ఇచ్చు; оставля́ть о себé дóбрую ~ь మధుర స్మృతులు విడిచిపోవు ◇ по ~и జ్ఞాపకం మీద (ఆధారపడి); по стáрой ~и అలవాటు ప్రకారం; быть без ~и а) (*без сознания*) స్మృతి తప్పిపోవు (కోల్పోవు) б) (*от кого-л.*) ఒకరిని పిచ్చిగా ప్రేమించు, ఒకరిపట్ల పిచ్చి ఇష్టం కలుగు; учи́ть на ~ь కంఠస్థంగా నేర్చుకొను; приходи́ть комý-л. на ~ь ఒకరికి జ్ఞప్తికి (జ్ఞాపకం) వచ్చు

панáма *ж* (*шляпа*) పనామా [టోపీ]

панéль *ж* 1. (*тротуар*) పేవ్‌మెంటు, కాలిబాట 2. (*обшивка стен*) పానెల్ 3. (*строительная*) పానెల్

панéльный: ~ дом పానెల్ భవనం

панибрáтский *разг.* అతి చనువు [తీసుకునే]

панибрáтство *с разг.* అతి చనువు

пáник||а *ж* భయాందోళన, భీతావహం; впадáть в ~у భయాందోళితుడగు, భయభీతుడగు; вызывáть ~у భయాందోళనలు రేకెత్తించు (కలిగించు)

паникёр *м* భీతావహం కలిగించేవాడు (*распространяющий панику*); సులభంగా భయాందోళన పడేవాడు (*легко поддающийся панике*)

панихи́да *ж*: граждáнская ~ లౌకిక కర్మకాండ

пани́ческий భీతావహ; ~ страх భీతావహం, భయోత్పాతం

панорáма *ж* 1. [విశాల] దృశ్యం; отсю́да открывáется прекрáсная ~ гóрода ఇక్కడనుంచి నగరపు అద్భుత దృశ్యం కళ్లముందు పరుచుకొంటోంది 2. (*картина*) చిత్రం

пансиóн *м* 1. (*полное содержание*): жить на пóлном ~е у когó-л. ఒకరి ఇంట్లో వసతి భోజన సదుపాయాలు పొందు 2. (*закрытое учебное заведение*) బోర్డింగ్ స్కూలు

пансионáт *м* (*гостиница*) హాలిడే హోటల్

панталóны *мн.* 1. *уст.* (*брюки*) పాంట్, ట్రౌజరు 2. (*женские*) స్త్రీల డ్రాయరు

пантéра *ж* చిరుత పులి

пантоми́м||а *ж* మూకాభినయ ప్రదర్శన; игрáть ~у మూకాభినయం చేయు

пáнцирь *м в разн. знач.* కవచం

пáпа I *м разг.* (*отец*) నాన్న

пáпа II *м* (*глава католической церкви*) పోప్

папáха *ж* పపాహా (కకేషియన్ బొచ్చు టోపీ)

папáша *м разг.* 1. *см.* пáпа I; 2. (*обращение*) అయ్యగారూ

папирóса *ж* సిగరెట్టు; пáчка папирóс సిగరెట్ పాకెట్

папирóсн||ый సిగరెట్ ◇ ~ая бумáга ఉల్లిపొర కాగితం

папи́рус *м* భూర్జపత్రం

пáпка *ж* ఫైలు, కాగితాల కేసు

пáпоротник *м* ఫెర్న్

пар *м* ఆవిరి ◇ на всех ~áх శరవేగంతో

пáра *ж* 1. జత; ~ боти́нок జత బూట్లు 2. (*двое*) జంట; влюблённая ~ ప్రేమ జంట; супрýжеская ~ దంపతి; танцýющие пáры డాన్సింగ్ జంటలు 3. (*мужской костюм*) సూటు 4. *разг.* (*две штуки чего-л.*) రెండు; ~ я́блок రెండు ఆపిల్సు ◇ ~ пустякóв *разг.* చిటికెలో పని; два сапогá ~ *погов.* దొందూదొందే బాపతు వాళ్లు; он ей не ~ అతను ఆమెకు సరైన జోడు కాదు

парáбола *ж мат.* పరావలయం

парáграф *м* పేరగ్రాఫ్

парáд *м* పెరేడ్, కవాతు; воéнный ~ మిలిటరీ (సైనిక) పెరేడ్ (కవాతు); принимáть ~ సైనిక వందనం స్వీకరించు ◇ в пóлном ~е పూర్తి దుస్తుల్లో, ముస్తాబులో, ముచ్చటైన దుస్తుల్లో [వుండు]

парáдное *с* ముంగిలి

парáдн||ый 1. పండగ; ~ый костю́м పండగ సూటు; ~ая фóрма పూర్తి యూనిఫారమ్ 2. (*главный*): ~ый вход (подъéзд) సింహద్వారం 3. (*торжественный, пышный*) గేలా; ~ый спектáкль (концéрт) గేలా ప్రదర్శన; имéть ~ый вид ముచ్చటగా కనబడు

парадóкс *м* విరోధాభాస, వైపరీత్యం

парадоксáльный విపరీతమైన, విరోధాభాసప్రాయమైన

парази́т *м* 1. *биол.* పరాన్న జీవి (భుక్కు) 2. *перен.* పరాన్నభుక్కు, పరరక్తోప జీవి

паразити́зм *м* పరరక్త్ప (పరాన్న) జీవనం

паразити́ческий పరాన్నభుక్కులైన; ~ óбраз жи́зни జలగలాంటి బతుకు

парализо́ванн||ый 1. పక్షవాతం వచ్చిన, పక్షవాతంతో పడిపోయిన; ~ая рука́ పక్షవాతంతో పడిపోయిన (చచ్చు బడిన) చెయ్యి 2. *перен.* స్తంభించిపోయిన

парализова́||ть *несов. и сов.* (*вн.*) 1. పడిపోవు, (కి) పక్షవాతం వచ్చు; ~ло ру́ку చేతికి పక్షవాతం వచ్చింది, చేయి పడిపోయింది 2. *перен.* స్తంభింపజేయు

парали́тик *м* పక్షవాతం వచ్చినవాడు, పక్షవాత రోగి

парали́ч *м* పక్షవాతం, పక్షవాయువు; разби́тый параличо́м పక్షవాతం వచ్చినవాడు

параллели́зм *м* 1. *мат.* సమాంతరత 2. (*совпадение, повторение*) సారూప్యత

параллелогра́мм *м мат.* సమాంతర చతుర్భుజం, సమకోణ చతురస్రం

паралле́ль *ж* 1. *мат.* సమాంతర రేఖ 2. *геогр.* అక్షం 3. *перен.* సామ్యం తెచ్చు; проводи́ть ~ ме́жду че́м-л. వేటి మధ్య అయినా సామ్యం తెచ్చు

паралле́льно *нареч.* 1. *мат.* సమాంతరాల్లో 2. *перен.* (*одновременно*) అదే సమయంలో

паралле́льн||ый 1. *мат.* సమాంతర; ~ая ли́ния సమాంతర రేఖ 2. *перен.* (*одновременный*) ఏక కాలంలో 3. *перен.* (*сходный*) సమానమైన

па́рами *нареч.* జంట జంటలుగా, జంటల్లో

паранджа́ *ж* మేలిముసుగు

парапе́т *м* పిట్టగోడ

парафи́н *м* పేరఫిన్

парафи́новый పేరఫిన్

парашю́т *м* పేరషూట్, గాలి గుమ్మటం; пры́гать с ~ом పేరషూట్‌తో దిగు

парашюти́ст *м* పేరషూట్‌తో దిగేవాడు, పేరషూటిస్టు

парашю́тный పేరషూట్; ~ деса́нт పేరషూటిస్టుల దళం; ~ спорт పేరషూట్ క్రీడ

па́рен||ый ఆవిరిమీద ఉడకబెట్టిన ◇ дешéвле ~ой ре́пы చిల్లి గవ్వంత చౌక

па́рень *м разг.* అతగాడు, వాడు

пари́ *с нескл.* పందెం; держа́ть ~ на де́сять рубле́й పది రూబుళ్ళ పందెం కాయు (వేయు); держу́ ~, что... ...అని పందెం కాస్తున్నాను

пари́к *м* విగ్గు

парикма́хер *м* క్షురకుడు, మంగలివాడు (*мужской*); స్త్రీలకు హెయిర్ డ్రెసింగ్ చేసే మంగలి (*женский*)

парикма́херская *ж* క్షౌరశాల, మంగలిషాపు

пари́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. తిప్పికొట్టు; ~ уда́р దెబ్బ తిప్పికొట్టు 2. *перен.* తిప్పికొట్టు

парите́т *м* సమానత, సమానత్వం

парите́тны||й సమాన; на ~х нача́лах సమాన ప్రాతిపదికమీద

па́рит||ь *несов.* 1. (*вн.*; *варить на пару*) ఆవిరి మీద ఉడకబెట్టు 2. *безл.*: ~ ఉక్కగా వుంది

пари́ть *несов.* విహరించు, ఎగురు ◇ ~ в облака́х మబ్బుల్లో విహరించు

па́риться *несов.* 1. (*приготовляться на пару*) ఆవిరిమీద ఉడకబెట్టబడు 2. (*в бане*) ఆవిరి పట్టు (స్నానం చేయు)

парк *м* 1. పార్కు, ఉద్యానవనం; ~ культу́ры и о́тдыха సంస్కృతీ విశ్రాంతి పార్కు, వినోద పార్కు 2. (*место стоянки и ремонта*) పార్కు; трамва́йный ~ ట్రామ్‌ల పార్కు; тролле́йбусный ~ ట్రాలీ బస్సుల పార్కు 3. (*подвижной состав*): автомоби́льный ~ మోటారు వాహనాలు; тра́кторный ~ ట్రాక్టర్లు

парке́т *м* 1. *собир.* పార్కెట్; настила́ть ~ పార్కెట్ వేయు 2. (*пол*) పార్కెట్ నేల

парла́мент *м* పార్లమెంటు

парламентари́зм *м* పార్లమెంటరీ విధానం

парламента́рный పార్లమెంటరీ

парламентёр *м* యుద్ధ విరమణ దూత (పతాకధారి)

парла́ментск||ий పార్లమెంటు, పార్లమెంటరీ; ~ая делега́ция పార్లమెంటరీ ప్రతినిధివర్గం

парни́к *м* హాట్ బెడ్ (హౌస్)

парнико́вый హాట్ బెడ్ (హౌస్)లో పెంచిన

парно́||й: ~е молоко́ గుమ్మ పాలు; ~е мя́со తాజా మాంసం

па́рн||ый *в разн. знач.* జంట; జమిలి, జతగా వున్న (*расположенный парами*); ~ая гре́бля జంట తెడ్లవేత; ~ое ката́ние на конька́х జంట ఫిగర్ స్కేటింగ్; ~ые о́рганы *анат.* జమిలి అవయవాలు

паровóз *м* రైలు ఇంజన్

паровóзн||ый రైలు ఇంజన్; ~ое депó రైలు ఇంజన్ షెడ్

паровозоремо́нтный: ~ заво́д ఇంజన్ మరమ్మతు ఫాక్టరీ

паровозострои́тельный రైలు ఇంజన్ల నిర్మాణ

паров||о́й 1. ఆవిరి; ~а́я маши́на ఆవిరి యంత్రం;

~óе отопле́ние ఆవిరి హీటింగు 2. (*приготовленный на пару*) ఆవిరిమీద ఉడకబెట్టిన (తయారు చేసిన); ~ы́е котле́ты ఆవిరిమీద తయారు చేసిన కట్లెట్లు

пароди́йный పేరడీ, వికటానుకరణ, వ్యంగ్యానుకరణ

пароди́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) హాస్యానుకరణ (వికటానుకరణ, పేరడీ) చేయు

паро́дия *ж* పరిహాసకృతి, వికటానుకరణ, పేరడీ

паро́ль *м* సంకేత (పెరోల్) పదం, సాంకేతిక శబ్దం

паро́м *м* పడవ, ఫెర్రీ

паро́мщик *м* పడవమనిషి, పడవ నడిపేవాడు

парообра́зный బాష్ప (ఆవిరి) రూపమైన

парохо́д *м* స్టీమరు, నౌక, ఓడ

парохо́дн||ый నౌక, ఓడ; ~ая прогу́лка నౌకా విహారం; ~ое сообще́ние నౌకా (ఓడ) రవాణా

па́рт||а *ж* బల్ల, డెస్కు, మేజా బల్ల ◇ сади́ться за ~у చదువు మొదలుపెట్టు

партбиле́т *м* (парти́йный биле́т) పార్టీ సభ్యత్వ కార్డు

партбюро́ *с нескл.* (парти́йное бюро́) పార్టీ కమిటీ (బ్యూరో)

партгрупо́рг *м* (руководи́тель партгру́ппы) పార్టీ బృందం (గ్రూపు) ఆర్గనైజరు (నాయకుడు)

парте́р *м* స్టేజిదగ్గర సీట్లు; ме́сто в ~е స్టేజి దగ్గర సీటు

партиза́н *м* గెరిల్లా, పార్టిజాన్

партиза́нск||ий గెరిల్లా; ~ий отря́д గెరిల్లా దళం; ~ая война́ గెరిల్లా యుద్ధం

парти́йность *ж* 1. (*принадлежность к партии*) పార్టీ సభ్యత్వం 2. (*в литературе, искусстве*) పాక్షికత, పార్టీ దృక్పథం, పార్టీతత్వం

парти́йн||ый 1. పార్టీ; ~ое собра́ние పార్టీ సభ 2. *в знач. сущ. м* పార్టీ సభ్యుడు

па́рти||я *ж* 1. పార్టీ, పక్షం; коммунисти́ческая ~я కమ్యూనిస్టు పార్టీ; оппозицио́нные ~и ప్రతిపక్షాలు; член ~и పార్టీ సభ్యుడు 2. (*группа, отряд*) బృందం, దళం 3. (*товара*) విడత సరుకులు, సరుకుల మొత్తం 4. (*в игре*) ఆట

партко́м *м* (парти́йный комите́т) పార్టీ కమిటీ

партнёр *м* పార్ట్నరు (*в игре, спорте*); భాగస్వామి, భాగస్తుడు, వాటాదారు (*в деле*)

парто́рг *м* (парти́йный организа́тор) పార్టీ ఆర్గనైజరు

парторганиза́ция *ж* (парти́йная организа́ция) పార్టీ శాఖ

партсобра́ние *с* (парти́йное собра́ние) పార్టీ సభ, పార్టీ సమావేశం

партсъе́зд *м* (парти́йный съезд) పార్టీ మహాసభ

па́рус *м* [ఓడ] తెరచాప; идти́ под паруса́ми తెరచాప విప్పి పయనించు; ста́вить (поднима́ть) паруса́ తెరచాప[లు] విప్పు ◇ на всех паруса́х పూర్తి (శర) వేగంతో

паруси́на *ж* తెరచాప (కాన్వాసు) గుడ్డ

паруси́новый కాన్వాస్

па́русник *м* తెరచాప ఓడ

па́русн||ый తెరచాప; ~ое су́дно తెరచాప ఓడ

парфюме́рия *ж собир.* పెర్ఫ్యూమరీ, పరిమళ ద్రవ్యాలు

парфюме́рны||й పెర్ఫ్యూమరీ, పరిమళ ద్రవ్యాలు; ~й магази́н పెర్ఫ్యూమరీ షాపు; ~е това́ры పెర్ఫ్యూమరీ సరుకులు

парши́в||ый *разг.* (*дрянной, плохой*) దరిద్ర[పు] గొట్టు ◇ ~ая овца́ всё ста́до по́ртит *посл.* ≅ కడివెడు పాలలో విషపు చుక్క, తులసి వనంలో గంజాయి మొక్క

пас I *в знач. сказ. разг.*: я ~ నేను పాస్; в таки́х дела́х я ~ ఇలాంటి పనులు నాచేత కావు, ఇలాంటి పనులనుంచి నన్ను వదిలేయండి

пас II *м спорт.* పాస్, అందించడం

па́сека *ж* తేనెటీగల పెంపక క్షేత్రం

па́сечник *м* తేనెటీగల పెంపకందారు

па́сквиль *м* దూషణ రచన

па́смурно *безл. в знач. сказ.* (*о погоде*) మబ్బుగా, మసకగా (మోడంగా, మసరగా) వుంది

па́смурн||ый 1. మసర, మసక; ~ая пого́да మసర (మసక, ముసురు) వాతావరణం 2. *перен.* చిర చిరలాడే, కోపంగా వుండే

пасова́ть I, спасова́ть (*отступать*) జంకు, వెనకదీయు, వెనుదీయు, వెనక్కి తగ్గు; ~ пе́ред тру́дностями కష్టాలను చూసి వెనకదీయు (వెనక్కు తగ్గు, జంకు)

пасова́ть II *несов. спорт.* అందించు

па́спорт *м* 1. పాస్‌పోర్ట్; заграни́чный ~ విదేశీ పాస్పోర్ట్ 2. (*оборудования и т.п.*) సర్టిఫికెట్

па́спортный పాస్‌పోర్ట్; ~ стол పాస్‌పోర్ట్ కార్యాలయం

пассажи́р *м* ప్రయాణికుడు, ప్రయాణీకుడు, ప్యాసెంజరు

пассажи́рский ప్యాసెంజర్; ~ по́езд ప్యాసెంజర్ రైలు

пасса́т *м* వ్యాపార పవనం

пасси́в *м* 1. *бухг.* రుణాలు, అప్పులు 2. *грам.* కర్మణ్యర్థకం

пасси́вность *ж* క్రియాశూన్యత, నిష్క్రియాపరత్వం

пасси́вный 1. క్రియాశూన్యమైన, అచేతన, జడాత్మకమైన 2. *бухг.* రుణ 3. *грам.* కర్మణ్యర్థక

па́ста *ж* పేస్టు; зубна́я ~ టూత్ పేస్టు

па́стбище *с* పచ్చిక బయలు, పశువుల బీడు

пасте́ль *ж* 1. (*каранда́ш*) పాస్టెల్ క్రేయాన్ 2. (*рису́нок*) పాస్టెల్ చిత్రం

пастериза́ция *ж* పాస్చరైజేషన్

пастеризо́ванн||ый పాస్చరైజ్డ్; ~ое молоко́ పాస్చరైజ్డ్ పాలు

пастеризова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) పాస్చరైజ్ చేయు

пасти́ *несов.* (*вн.*) పశువులను మేపు

пастила́ *ж* పస్తిలా [పండ్లతో తయారుచేసిన మిఠాయి]

пасти́сь *несов.* మేయు

пасту́х *м* గొడ్ల (పశువుల) కాపరి, పశు పాలకుడు

пасту́шеский గొడ్ల (పశువుల) కాపరి

пасть I *сов.* 1. *см.* па́дать 5; 2. *высок.* (*поги́бнуть*) నేలకొరుగు 3. (*о го́роде, прави́тельстве*) కూలిపోవు, పడిపోవు

пасть II *ж* మూతి

па́сха *ж* (*христиа́нский пра́здник*) ఈస్టర్

па́сынок *м* 1. సవతి కుమారుడు (బిడ్డ) 2. *перен.* అస్పృశ్యుడు

пате́нт *м* పేటెంటు

пате́нтн||ый పేటెంటు; ~ое бюро́ పేటెంటు శాఖ (కార్యాలయం)

патенто́ванн||ый పేటెంట్; ~ое сре́дство పేటెంట్ ఔషధం

патентова́ть *несов. и сов.* (*сов. тж.* запатентова́ть; *вн.*) 1. (*получа́ть пате́нт*) పేటెంటు పొందు 2. (*выдава́ть пате́нт*) పేటెంటు ఇచ్చు

патети́ческ||ий ఉత్తేజకరమైన; ~ая речь ఉత్తేజకరమైన ప్రసంగం

патети́чный *см.* патети́ческий

патефо́н *м* గ్రామఫోన్

патефо́нн||ый గ్రామఫోను; ~ая пласти́нка గ్రామఫోను రికార్డు (ప్లేటు)

па́тока *ж* గుడం, బెల్లం

патологи́ческий 1. *мед.* పాథలాజికల్ 2. *перен.* విడ్డూరమైన

патоло́гия *ж* 1. *мед.* పాథాలజీ 2. *перен.* విడ్డూరం

патриа́рх *м* 1. (*глава́ ро́да*) గణపెద్ద (మూల పురుషుడు) 2. (*глава́ правосла́вной це́ркви*) పేట్రియార్క్

патриарха́льный 1. పితృస్వామిక; ~ строй పితృస్వామిక వ్యవస్థ 2. *перен.* (*ве́рный ста́рым обы́чаям, устаре́лый*) కాలదోషం పట్టిన, కాలం చెల్లిన

патриарха́т *м* పితృస్వామిక వ్యవస్థ

патрио́т *м* 1. దేశభక్తుడు 2. *перен.* కార్యనిరతుడు, అభిమాని; ~ своего́ заво́да తన ఫాక్టరీ అభిమాని

патриоти́зм *м* దేశభక్తి

патриоти́ческий దేశభక్తియుత, దేశభక్తిపూరిత[మైన]

патриоти́чный *см.* патриоти́ческий

патро́н I *м* 1. తూటా; холосто́й ~ ఖాళీ తూటా 2. *эл.* బల్బు హోల్డరు

патро́н II *м* పోషకుడు (*покрови́тель*); యజమాని (*хозя́ин*); ఛీఫ్, గార్డియన్ (*нача́льник*)

патро́нн||ый తూటా; ~ая ги́льза తూటా డొలక

патрули́ровать *несов.* (*вн.*) (చుట్టూ) గస్తీ తిరుగు

патру́ль *м* గస్తీ; ночно́й ~ రాత్రి గస్తీ

патру́льный 1. గస్తీ; ~ кора́бль గస్తీ నౌక; ~ самолёт గస్తీ విమానం 2. *в знач. сущ. м* గస్తీవాడు

па́уз||а *ж* విరామం; де́лать ~у విరామం తీసుకొను, ఆగు

пау́к *м* సాలీడు, సాలెపురుగు

паути́на *ж* సాలెగూడు, సాలెపట్టు

па́фос *м* ఉత్తేజం, ఉత్సాహం; ~ созида́ния సృజనాత్మక శ్రమోత్సాహం; говори́ть с ~ом ఉత్తేజంతో మాట్లాడు

пах *м* గజ్జ

па́хан||ый దున్నిన; ~ая земля́ దున్నిన భూమి

па́харь *м* భూమి దున్నేవాడు

паха́ть, вспаха́ть (*вн.*) దున్ను

па́хн||уть *несов.* (*тв.*) వాసన కొట్టు (వేయు); ~уть лу́ком ఉల్లి వాసన కొట్టు ◇ ~ сканда́лом రగడ జరిగేలా ఉంది; понима́ете ли вы, чем э́то ~ет? ఫలితం ఏమవుతుందో మీకు తెలుసా?

пахну́||ть *сов. разг.* (*тв.*) కొట్టు, వచ్చు; ~ло ды́мом పొగ తెర వచ్చింది; ~ло сы́ростью తేమగాలి కొట్టింది

пáхота *ж* **1.** (*действие*) సాగు చేయడం, దున్నడం **2.** (*вспаханное поле*) సాగు (దుక్కి) పొలం

пáхотн||ый: ~ая землá సాగు (దున్నదగిన) భూమి

пахýчий పరిమళంగల, వాసన కొట్టే

пациéнт *м* పేషెంటు, రోగి

пацифи́зм *м* సాత్వికవాదం, శాంతివాదం

пацифи́ст *м* సాత్వికవాది, శాంతివాది

пацифи́стский సాత్వికవాద, శాంతివాద

пáчка *ж* పాకెట్టు, పెట్టె, దొంతర; ~ газéт పత్రికల దొంతర (కట్ట); ~ сигарéт సిగరెట్ పాకెట్

пáчкать, вы́пачкать, запáчкать (*вн.*) మకిలి (మురికి, అశుభ్రం) చేయు, మాపు ◇ ~ чью-л. репутáцию ఒకరి పేరు పాడుచేయు, ఒకరిని అప్రతిష్ఠపాల్జేయు

пáчкаться, вы́пачкаться, запáчкаться మురికి (మకిలి) చేసుకొను, మాపుకొను, మలినం చేసుకొను

пáшня *ж* చేను, పొలం, దున్నిన (సాగు) భూమి

паштéт *м*: мяснóй ~ మాంసపు పేస్టు (ముద్ద); ры́бный ~ చేప పేస్టు (ముద్ద)

пáюсн||ый: ~ая икрá ప్రెస్డ్ కేవియరు

пая́льник *м* టంకం రాడ్

пая́льн||ый టంకం; ~ая лáмпа టంకం లాంప్

пая́ть *несов.* (*вн.*) [టంకం వేసి] అతుకు, మాటు వేయు

пая́ц *м* హాస్యగాడు, జోకరు

певéц *м* పాటగాడు, గాయకుడు

певи́ца *ж* పాటకత్తె, గాయని

певýчий శ్రావ్యమైన, మధురమైన

пéвч||ий పాడే; ~ая пти́ца పాడే పిట్ట

пéг||ий మచ్చల; ~ая лóшадь మచ్చల గుర్రం

педагóг *м* ఉపాధ్యాయుడు, గురువు

педагóгика *ж* విద్యాబోధనశాస్త్రం

педагоги́ческ||ий విద్యాబోధక; ~ое учи́лище ఉపాధ్యాయుల శిక్షణ కాలేజీ

педáль *ж* పెడల్; ~ велосипéда తొక్కుడు పెట్టె; нажимáть [на] ~ పెడల్‌ను తొక్కు

педáнт *м* ఛాందసుడు, శుష్కపండితుడు

педанти́зм *м* ఛాందసం, శుష్కపాండిత్యం

педанти́чность *ж* *см.* педанти́зм

педанти́чный ఛాందస, శుష్కపాండిత్యపర

педиáтр *м* పిల్లల డాక్టరు, పెడియాట్రిస్ట్

педиатри́я *ж* పెడియాట్రిక్స్

пейзáж *м* **1.** (*вид*) ప్రకృతి దృశ్యం; сéльский ~ గ్రామీణ ప్రకృతి దృశ్యం **2.** (*картина, рисунок*) ప్రకృతి చిత్రం

пейзажи́ст *м* ప్రకృతి దృశ్యాల చిత్రకారుడు

пейзáжн||ый ప్రకృతి; ~ая живопись ప్రకృతి చిత్రణం (చిత్రలేఖనం)

пекáрня *ж* బేకరీ

пéкарь *м* బేకర్

пéкло *с разг.* **1.** (*сильный зной*) నిప్పులు చెరిగే ఎండ, మండుటెండ **2.** *перен.* అగ్నిగుండం

пеленá *ж* తెర, పొర; снéжная ~ మంచు తెర (పొర) ◇ у негó слóвно ~ с глаз упáла అతని కంటిపొరలు తొలగిపోయినట్లున్నాయి

пеленáть, запеленáть, спеленáть *несов. и сов.* (*вн.*) గుడ్డలు చుట్టబెట్టు

пелён||ка *ж* పొత్తి గుడ్డ ◇ с ~ок అడ్డాల నాటి నుంచి

пельмéни *мн.* (*ед.* пельмéнь *м*) పెల్మేని [సైబీరియన్ వంటకం — మాంసం బూరెలు]

пéн||а *ж* నురగ, నురుగు, నుచ్చుళ్లు; мы́льная ~а సబ్బు నురుగు ◇ докáзывать с ~ой у рта ఆవేశంతో (ఉద్రేకంగా) వాదించు

пенáл *м* పెన్సిలు కేసు

пéние *с* పాట పాడడం, గానం; ~ петухá క్కొక్కొరొకొ, కోడి కూత; ~ птиц కూజితం

пéнистый బురబుర పొంగే, నురగలు వచ్చే, తెట్టుగట్టే

пéниться *несов.* తెట్టులు గట్టు

пеницилли́н *м* పెనిసిలిన్, పెన్సిలిన్

пéнк||а *ж* తోరక, తరక ◇ снимáть ~и నిగ్గు

пенсионéр *м* పింఛనుదారు, పెన్షన్ పుచ్చుకునేవాడు

пенсионéрка *ж* పెన్షన్ పుచ్చుకునే ఆమె

пенсиóнн||ый పెన్షన్, పింఛను; ~ый вóзраст పెన్షన్ వయస్సు; ~ое обеспечéние పెన్షన్ పోషణ

пéнси||я *ж* పెన్షన్; получáть ~ю పెన్షన్ పుచ్చుకొను

пенснé *с нескл.* పిన్స్‌నెజ్

пень *м* మొద్దు, మొరడు ◇ стоя́ть (сидéть) как ~ *разг.* మ్రాన్పడు, మొద్దులాగా నిలబడు

пенькá *ж* జనపనార

пенькóв||ый జనపనార; ~ая верёвка జనపనార తాడు

пéн||я *ж* జుల్మానా, అపరాధం; начисля́ть ~и అపరాధం కట్టు

пеня́||ть *несов. разг.* (*дт.*, на *вн.*) (గురించి) చివాట్లు పెట్టు; ~й на себя́! తప్పంతా నీదే!

пéпел *м* భస్మం, బూడిద ◇ обращáть в ~ బూడిద [పోగు] చేయు

пепели́ще *с уст.* బూడిద రాసులు (పోగులు)

пéпельница *ж* ఆష్‌ట్రే

пéпельны||й బూడిద [రంగు]; ~е вóлосы బూడిదరంగు జుట్టు

первéйший *разг.* 1. (*самый важный*) ప్రప్రధానమైన 2. (*самый хороший*) ఉత్తమమైన, ఉత్తమోత్తమమైన

пéрвенец *м* 1. మొదటి సంతానం, తొలి కాన్పు బిడ్డ 2. *перен.* మొట్టమొదటిది

пéрвенство *с* 1. ఆధిక్యత 2. *спорт.* చాంపియన్‌షిప్; ~ страны́ по футбóлу ఫుట్‌బాల్‌లో జాతీయ చాంపియన్‌షిప్

пéрвенствовать *несов.* ఆధిక్యతలో (అగ్రగామిగా) వుండు, ముందుండు; ~ в чём-л. దేనిలోనైనా ఆధిక్యతలో ఉండు

перви́чность *ж* ప్రాథమికత, ప్రాథమ్యత; ~ матéрии *филос.* పదార్థ ప్రాథమ్యత

перви́чн||ый *в разн. знач.* ప్రాథమిక[మైన]; ఆది, ప్రారంభక (*тк. исходный*); матéрия ~а, сознáние вторúчно పదార్థం ముందు, చైతన్యం తరువాత; ~ая партúйная организáция ప్రాథమిక పార్టీ యూనిట్ (శాఖ)

первобытнообщúнный: ~ строй ఆదిమ సమిష్టి వ్యవస్థ

первобы́тн||ый 1. ఆదిమ; ~ый человéк ఆదిమ మానవుడు; ~ое óбщество ఆదిమ వ్యవస్థ 2. (*нетронутый*): ~ая прирóда అచుంబిత ప్రకృతి

первоистóчник *м* మూలం

первоклáссник *м* ఒకటో క్లాసు అబ్బాయి, మొదటి తరగతి అబ్బాయి

первоклáссный శ్రేష్ఠమైన, ఉత్తమమైన, ఫస్ట్‌క్లాస్

первокýрсник *м* మొదటి ఏడాది విద్యార్థి, ఫస్ట్ ఇయర్ స్టూడెంట్

первомáйск||ий మేడినోత్సవ; ~ая демонстрáция మేడినోత్సవ ప్రదర్శన

первоначáльн||ый 1. [మొట్ట] మొదటి, ప్రప్రథమ, ప్రాథమిక, అసలు; ~ый проéкт మొట్టమొదటి ప్రాజెక్టు (డిజైన్) 2. (*являющийся началом, первой ступенью*) ఆదిమ, ప్రాథమిక; ~ое накоплéние ఆదిమ సంచయనం; ~ые знáния ప్రాథమిక జ్ఞానం

первоочередн||óй ప్రప్రథమ, జరూరు; ~áя задáча ప్రప్రథమ (జరూరు) కర్తవ్యం

первостепéнн||ый ప్రధాన, నిర్ణయాత్మకమైన; дéло ~ой вáжности అత్యంత ప్రాధాన్యం కలిగిన సంగతి

пéрв||ый 1. *числ.* తొలి, ప్రథమ, మొదటి, ఒకటవ; ~ый день нóвого гóда నూత్న సంవత్సరాది; ~ая главá మొదటి ప్రకరణం; ~ая мировáя войнá ప్రథమ (తొలి) ప్రపంచ యుద్ధం; в ~ый раз మొట్టమొదటి సారి 2. (*первоначальный; ближайший по времени*) మొదటి, ప్రాథమిక; ~ое впечатлéние మొదటి అభిప్రాయం; ~ое врéмя మొదట్లో, ఆదిలో; при ~ой возмóжности వీలైనంత తొందరగా 3. (*основной, лучший*) ప్రధాన, ప్రథమ, ఉన్నత; ~ый сорт ఉన్నత రకం, ఫస్టు క్వాలిటీ; ~ые рóли ప్రధాన పాత్రలు; ~ый заместúтель председáтеля ప్రథమ ఉపాధ్యక్షుడు; ~ый секретáрь ప్రధాన కార్యదర్శి ◇ игрáть ~ую скрúпку ప్రధాన పాత్ర వహించు

пергáмент *м* 1. చర్మపు కాగితం, చర్మ (భూర్జ) పత్రం 2. (*бумага*) ఆయిల్ పేపర్

пергáментн||ый: ~ая бумáга ఆయిల్ పేపర్

перебазúровать *сов.* (*вн.*) తరలించు, మార్చు

перебазúроваться *сов.* తరలు, మారు

перебáрщивать, переборщúть *разг.* అతి[గా] (అతిశయోక్తి) చేయు

перебегáть, перебежáть 1. (*вн.*, чéрез *вн.*) అటు (వైపుకు, అవతలికి) పరుగెత్తు; ~ чéрез дорóгу పరుగున రోడ్డు దాటు 2. *перен. разг.*: ~ к неприятелю, ~ на стóрону протúвника శత్రు పక్షంలో చేరిపోవు, ద్రోహిగా మారు

перебежáть *сов. см.* перебегáть

перебéжчик *м воен.* స్వపక్ష పరిత్యాగి, శత్రు పక్షంలో చేరేవాడు

перебесúться *сов. разг.* (*остепениться*) స్వైర జీవితానికి స్వస్తిచెప్పు

перебивáть I, перебúть (*вн.*) 1. (*убивать*) చాలమందిని (అందరినీ) చంపేయు 2. (*разбивать*) అన్నీ పగలగొట్టివేయు; перебúть всю посýду ప్లేట్లూ, కప్పులూ పప్పుపప్పు చేయు, ప్లేట్లూ, కప్పులూ అన్నీ పగలగొట్టివేయు 3. (*ломать*) [కాలు] విరగగొట్టు 4. (*обивать заново*) [ఫర్నిచర్‌కి] తొడుగులు తిరిగివేయు, [ఫర్నిచర్] కవర్లు మార్చు

перебивáть II, перебúть (*вн.*; *прерывать*) అడ్డగించు, అడ్డువచ్చు; ~ когó-л. ఒకరి మాటకు అడ్డువచ్చు, ఒకరి మాటను అడ్డగించు ◇ ~ аппетúт ఆకలి చంపు; ~ сон నిద్ర భగ్నం చేయు

перебивáться, перебúться *разг.* (*кое-как*

жить) కష్టంమీద పోషణ జరుపుకొను ◇ ~ с хле́ба на квас అర్ధాకలితో గడుపు

перебинтова́ть *сов.* (*вн.*; *заново или иначе*) కొత్త కట్టు కట్టు, కట్టు మార్చివేయు

перебира́ть, перебра́ть (*вн.*) **1.** (*пересматривать*) తిరగేయు; ఎగరవేయు (*сортируя*) **2.** *перен.* (*вспоминать*) గుర్తు చేసుకొను (చేయు); ~ в уме́ (па́мяти) గుర్తు చేసుకొను, జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొను **3.** (*касаться пальцами*) మీటు, తిప్పు; ~ стру́ны తీగలు మీటు; ~ чётки రుద్రాక్షలు తిప్పు

перебира́ться, перебра́ться *разг.* **1.** చేరు[కొను], దాటు, దాటివేయు; он с трудо́м перебра́лся на друго́й бе́рег реки́ అతను కష్టంమీద అవతలి ఒడ్డుకు చేరుకున్నాడు; он перебра́лся че́рез руче́й అతను కాలువ దాటాడు **2.** (*переселяться*) మారు; ~ на но́вую кварти́ру కొత్త ఇంటికి మారు

переби́ть I, II *сов. см.* перебива́ть I, II

переби́ться *сов. см.* перебива́ться

перебо́||й *м* **1.** నిలిపివేత, విరామం, అంతరాయం (*в работе*); మధ్యమధ్య ఆగిపోవడం (నిలిపివేతలు) (*в работе мотора*); ~и в рабо́те се́рдца గుండె అసమంగా కొట్టుకోవడం; ~и в рабо́те పనిలో విరామాలు; пульс с ~ями విరామంతో కూడిన నాడి; торго́вля с ~ями అమ్మకంలో అంతరాయాలు

переболе́||ть *сов.* (*тв.*) **1.** జబ్బుపడు, [రోగంతో] తీసుకొను; он ~л все́ми де́тскими боле́знями అతను అన్ని శిశువ్యాధులతోనూ తీసుకున్నాడు; он ~л гри́ппом అతను ఫ్లూ పడ్డాడు **2.** *перен.* అధిగమించు; он уже́ ~л э́тими настрое́ниями ఈ మాదిరి మనో స్థితిని అధిగమించాడు

перебо́рка *ж* **1.** (*действие*) తిరగవేయడం **2.** (*перегородка*) అడ్డగోడ

перебо́ро́ть *сов.* (*вн.*) అధిగమించు; ~ страх తన భయాన్ని అధిగమించు; ~ себя́ కూడగట్టుకొను, పుంజుకొను

переборщи́ть *сов. см.* переба́рщивать

перебра́ниваться *несов. разг.* పరస్పరం తిట్టుకొను

перебра́нка *ж разг.* కొట్లాట, పోట్లాట

перебра́сывать, перебро́сить (*вн.*) **1.** మీదుగా విసురు; ~ че́рез забо́р కంచెమీదుగా విసురు; ~ че́рез плечо́ భుజంమీదుగా వెనక్కి విసురు **2.** (*перемещать*; *переводить*) తరలించు, బదిలీచేయు

перебра́сываться, перебро́ситься **1.** (*распространяться*) వ్యాపించు, విస్తరించు; ого́нь перебро́сился на сосе́дние дома́ మంటలు యిరుగు పొరుగు ఇళ్లకు వ్యాపించాయి (విస్తరించాయి) **2.** (*тв.*; *бросать друг другу*) విసురు; ~ мячо́м ఒకరికి మరొకరు బంతి విసురు ◇ перебро́ситься не́сколькими слова́ми [ఒకరు మరొకరితో] కొన్ని మాటలు మాట్లాడు

перебра́ть(ся) *сов. см.* перебира́ть(ся)

переброди́ть *сов.* పులిసిపోవు

перебро́сить(ся) *сов. см.* перебра́сывать(ся)

перебро́ска *ж* తరలింపు, పంపడం; ~ войск సైన్యం తరలింపు

перева́л *м* (*горный*) కొండ, కనుమ

перева́ливать, перевали́ть **1.** *разг.* (*вн.*; *перекладывать*) చేరవేయు, మార్చు **2.** (*вн.*, че́рез *вн.*; *переходить*) దాటు; ~ че́рез го́рный перева́л పర్వత లోయ దాటు **3.** *безл. разг.* (*переходить предел*) ప్రవేశించు, దాటు; ему́ перевали́ло за три́дцать నలభయ్యో పడిలో ప్రవేశించాడు; перевали́ло за́ полночь అర్ధరాత్రి దాటింది

перева́ливаться, перевали́ться **1.** జారు, జారి పడు; ~ че́рез забо́р కంచె పై నుంచి (మీదనుంచి) జారిపడు **2.** *разг.* (*поворачиваться*) దొర్లు; ~ с бо́ку на́ бок ఇటు అటు దొర్లు **3.** *тк. несов. разг.* (*ходить вразвалку*) ఊగుతూ నడుచు

перевали́ть *сов. см.* перева́ливать

перевали́ться *сов. см.* перева́ливаться 1, 2

перева́рива||ть, перевари́ть (*вн.*) **1.** (*варить заново*) మళ్లీ ఉడకబెట్టు **2.** (*слишком долго*) అతిగా ఉడకబెట్టు (ఉడకబెట్టి పాడుచేయు) **3.** (*о пищеварении*) జీర్ణించుకొను, జీర్ణంచేసుకొను ◇ он не ~ет лжи *разг.* అతను అబద్ధాలు సహించడు

перева́риваться, перевари́ться **1.** (*слишком долго вариться*) అతిగా ఉడికిపోవు **2.** (*усваиваться*) జీర్ణం అగు, జీర్ణమై పోవు

перевари́ть(ся) *сов. см.* перева́ривать(ся)

перевезти́ *сов. см.* перевози́ть

переверну́ть(ся) *сов. см.* перевёртывать(ся)

перевёртывать, переверну́ть (*вн.*) **1.** అటు తిప్పు (*другой стороной*); తిప్పివేయు, తిరగవేయు (*страницы*) **2.** *разг.* (*опрокидывать*) తలకిందులుగా పడగొట్టు **3.** *разг.* (*перевёртывать всё, многое*) (అన్నీ) చెల్లాచెదురు చేయు; ~ всё вверх дном అన్నీ చిందర వందర చేయు

перевёртываться, переверну́ться **1.** దొర్లు; ~

на́ бок పక్కకు దొర్లు 2. (*опрокидываться*) బోల్తా పడు, తలకిందులగు; маши́на переверну́лась కారు బోల్తా పడింది

переве́с *м* 1. *разг.* (*излишек в весе*) హెచ్చు తూకం 2. *перен.* ఆధిక్యత, ప్రాబల్యం; ~ голосо́в ఓట్లలో మెజారిటీ; ~ сил బలాధిక్యత; чи́сленный ~ సంఖ్యలో ఆధిక్యత, సంఖ్యాధిక్యత

переве́сить(ся) *сов. см.* переве́шивать(ся)

перевести́ *сов. см.* переводи́ть

перевести́сь I, II *сов. см.* переводи́ться I, II

переве́шивать, переве́сить 1. (*вн.*; *на другое место*) [వేరొక చోట] తగిలించు (వేలాడవేయు) 2. (*вн.*; *взвешивать заново*) మళ్లీ తూచు (తూకం వేయు) 3. (*вн.*; *быть более тяжёлым*) (కంటె) ఎక్కువ తూగు (తూకం ఉండు) 4. *перен. разг.* [దేనికైనా] మొగ్గు వచ్చు

переве́шиваться, переве́ситься మీదుగా వంగు; ~ че́рез пери́ла కమ్మీ మీదుగా వంగు

перевида́||ть *сов. разг.* (*вн.*) 1. చాలా సార్లు చూచు (*много раз увидеть*); చాలా చూచు (*увидеть многое*); చాలామందిని చూచు (*увидеть многих*) 2. (*многое испытать*): он мно́го ~л на своём веку́ జీవితంలో అతను చాలా చూశాడు

перевира́ть, перевра́ть *разг.* (*вн.*) వక్రీకరించు

перево́д *м* 1. (*перемещение*) తరలింపు, ట్రాన్స్‌ఫర్, బదిలీ; ~ часово́й стре́лки вперёд గడియారపు ముల్లు ముందుకు తిప్పడం; ~ часово́й стре́лки наза́д గడియారపు ముళ్లు వెనక్కి తిప్పడం 2. (*на другой язык*) అనువాదం; తర్జుమా (*устный*); ~ на ру́сский язы́к రష్యన్ అనువాదం (సేత) 3. (*денежное отправление*) మనియార్డర్, పోస్టల్ ఆర్డర్ (*почтовый*); టెలిగ్రాఫిక్ ఆర్డర్ (*телеграфный*) 4. *разг.* (*бесполезная трата*) వృథా (వ్యర్థం) చేయడం; ~ вре́мени కాలం వృథా చేయడం; ~ де́нег డబ్బు వృథా (దుబారా) చేయడం, డబ్బు తగలబెట్టడం

переводи́ть, перевести́ (*вн.*) 1. (*перемещать*) మార్చు, బదిలీ చేయు; ~ на другу́ю рабо́ту వేరొక ఉద్యోగంలోకి (పదవిలోకి) మార్చివేయు (బదిలీ చేయు); ~ стре́лку часо́в вперёд గడియారపు ముల్లు ముందుకు తిప్పు; ~ стре́лку часо́в наза́д గడియారపు ముల్లు వెనక్కి తిప్పు; ~ часы́ на час наза́д గడియారాన్ని ఓ గంట వెనక్కి తిప్పు 2. (че́рез *вн.*) దాటించి తీసుకెళ్లు; ~ че́рез у́лицу వీధిని దాటించి తీసుకెళ్లు 3. (*на другой язык*) అనువదించు, అనువాదం చేయు; తర్జుమా చేయు (*устно*); ~ с ру́сского языка́ на те́лугу రష్యన్ భాషనుంచి తెలుగులోకి అనువదించు (తర్జుమా చేయు) 4. (*пересылать*): ~ де́ньги మనియార్డర్ పంపించు, పోస్టల్ ఆర్డర్ పంపించు 5.: ~ из кла́сса в класс పై ఫార్మ్‌లో వేయు, పై ఫార్మ్‌కు ప్రమోట్ చేయు; его́ перевели́ в тре́тий класс వాడిని మూడవ ఫార్మ్‌కు ప్రమోట్ చేశారు; ~ на друго́й курс పై ఏడాదికి పంపు ◇ ~ разгово́р на другу́ю те́му సంభాషణ విషయం మార్చు; ~ де́ньги *разг.* డబ్బు తగలబెట్టు (వృథా చేయు, దుబారా చేయు); ~ дух (дыха́ние) ఊపిరి పీల్చుకొను; не переводя́ дыха́ния ఊపిరి పీల్చుకునేందుకు కూడా ఆగకుండా

переводи́ться I, перевести́сь [వేరొక చోటుకి] మారు, బదిలీ చేయబడు; ~ в друго́й го́род వేరొక నగరానికి మారు

переводи́ться II, перевести́сь *разг.* (*исчезать*) నిండుకొను, అయిపోవు; ры́ба в пруду́ перевела́сь చెరువులో చేపలు అయిపోయాయి (నిండుకొన్నాయి); у него́ де́ньги не перево́дятся అతని దగ్గర ఎప్పుడూ డబ్బు ఉంటుంది

переводн||о́й: ~а́я бума́га కార్బన్ పేపరు; ~ы́е карти́нки ట్రాన్స్‌ఫర్ బొమ్మలు

перево́дн||ый 1.: ~ый бланк పోస్టల్ ఆర్డర్ ఫారమ్ 2. (*переведённый с какого-л. языка*) అనువాద; ~ая литерату́ра అనువాద సాహిత్యం

перево́дчик *м* అనువాదకుడు; దుబాసీ, ఇంటర్‌ప్రెటర్ (*устный*)

перево́з *м* 1. (*действие*) చేరవేత, రవాణా 2. (*место*) పడవ (బల్లకట్టు) రేవు

перевози́ть, перевезти́ (*вн.*) 1. చేరవేయు, తీసుకువెళ్లు, రవాణా చేయు; ~ груз по желе́зной доро́ге రైలుమీద సామాను రవాణా చేయు; он перевёз дете́й с да́чи అతను పిల్లలను వేసవి గృహంనుంచి నగరానికి తీసుకువచ్చాడు 2. (че́рез *вн.*) దాటించి తీసుకెళ్లు; он перевёз их че́рез ре́ку అతను వాళ్లను ఏరు దాటించి తీసుకెళ్లాడు, అతను వాళ్లను ఏటి మీదుగా తీసుకెళ్లాడు

перево́зк||а *ж* రవాణా, సరఫరా, చేరవేత; железнодоро́жные ~и రైలు [మార్గాల ద్వారా] రవాణా; морски́е ~и సముద్ర నౌకా రవాణా; сто́имость ~и రవాణా ఛార్జీలు

перево́зчик *м* బల్లకట్టు, [పడవ] మనిషి, పడవవాడు

переволнова́ться *сов. разг.* ఆందోళనపడు, కలత చెందు, కలగుండుపడు

перевооружа́ть, перевооружи́ть *воен.* (*вн.*) కొత్త తీరు ఆయుధాలు సమకూర్చు, సైనిక బలాలు పెంచు

перевооружа́ться, перевооружи́ться *воен.* కొత్త తరహా ఆయుధాలు సమకూర్చుకొను, సైనిక బలాలు పెంచుకొను

перевооруже́ние *с воен.* పునరాయుధీకరణ, కొత్త తరహా ఆయుధాలు సమకూర్చడం

перевооружи́ть(ся) *сов. см.* перевооружа́ть (-ся)

перевоплоти́ться *сов. см.* перевоплоща́ться

перевоплоща́ться, перевоплоти́ться (в *вн.*) (గా) రూపాంతరం పొందు (చెందు), (లో) అవతరించు

перевоплоще́ние *с* రూపాంతరీకరణ, రూపాంతరం పొందడం, అవతరణ

перевора́чивать(ся) *несов. см.* перевёртывать(ся)

переворо́т *м* 1. (*перелом*) మౌలికమైన మార్పు 2. (*изменение в государственной жизни*) కుట్ర, తిరుగుబాటు; вое́нный ~ సైనిక కుట్ర; госуда́рственный ~ రాజకీయ కుట్ర

перевоспита́ние *с* తీర్చిదిద్దడం

перевоспита́ть(ся) *сов. см.* перевоспи́тывать (-ся)

перевоспи́тывать, перевоспита́ть (*вн.*) తిరిగి తీర్చిదిద్దు, పునశ్శిక్షితుని చేయు

перевоспи́тываться, перевоспита́ться పునశ్శిక్షితుడగు, తీర్చిదిద్దుకొను, మార్పు చెందు

перевра́ть *сов. см.* перевира́ть

перевы́борн||ый ఎన్నిక; ~ое собра́ние ఎన్నిక సభ (సమావేశం)

перевы́боры *мн.* (*периодические выборы*) ఎన్నికలు, పునరెన్నిక

перевыполне́ние *с* అధిగమించడం, మించిపోవడం; ~ пла́на на два́дцать проце́нтов ప్రణాళికను ఇరవై శాతం మించిపోవడం

перевы́полнить *сов. см.* перевыполня́ть

перевыполня́ть, перевы́полнить (*вн.*) అధిగమించు, మించిపోవు; ~ план ప్రణాళికను అధిగమించు; ~ план на де́сять проце́нтов ప్రణాళికను పది శాతం మించిపోవు

перевяза́ть *сов. см.* перевя́зывать

перевя́зк||а *ж* (*действие*) కట్టుకట్టడం; де́лать ~у కట్టు కట్టు

перевя́зывать, перевяза́ть (*вн.*) 1. కట్టు కట్టు; ~ ра́неного క్షతగాత్రుడికి కట్టు కట్టు 2. (*обвязывать вокруг*) చుట్టూ కట్టు 3. (*заново вязать*) తిరిగి (మళ్ళీ) అల్లు; ~ сви́тер స్వెట్టర్ తిరిగి అల్లు

пе́ревяз||ь *ж* గుడ్డ ఒడిసె; у него́ рука́ на ~и అతని చెయ్యి గుడ్డ ఒడిసెలో వుంది

переги́б *м* 1. (*сгиб*) మడత 2. *перен.* (*крайность*) దుష్కృత్యాలు, అతిశయోక్తి; допуска́ть ~ы దుష్కృత్యాలు జరుపు, అత్యాచారాలు చేయు

перегиба́ть, перегну́ть 1. (*вн.*) మడచు; ~ попола́м సగానికి మడచు 2. *перен. разг.* (*допускать крайность*) దుష్కృత్యాలు జరుపు, అత్యాచారాలు చేయు ◇ ~ па́лку *разг.* అతిగా పోవు

перегиба́ться, перегну́ться మడతపడు; మీదుగా వంగు (*о человеке*); лист перегну́лся కాగితం మడత పడింది; он перегну́лся че́рез пери́ла కమ్మి మీద నుంచి వంగాడు

перегля́дываться, перегляну́ться ఒకరు మరొకరి వైపు చూచుకొను, పరస్పరం చూపులు బరుపుకొను; они́ перегляну́лись వాళ్ళు పరస్పరం చూసుకున్నారు

перегляну́ться *сов. см.* перегля́дываться

перегна́ть *сов. см.* перегоня́ть

перегно́й *м* హ్యూమస్, కుళ్ళుడు

перегну́ть(ся) *сов. см.* перегиба́ть(ся)

перегова́риваться *несов.* పరస్పరం మాట్లాడుకొను, మాటలు చెప్పుకొను

переговори́ть *сов.* (с *тв.*) (ఒకరితో) మాట్లాడు; ~ по телефо́ну టెలిఫోన్‌లో మాట్లాడు

перегово́рный: ~ пункт ట్రంక్ కాల్ ఆఫీసు

перегово́ры *мн.* సంప్రతింపులు; ми́рные ~ శాంతి సంప్రతింపులు; вести́ ~ సంప్రతింపులు జరుపు, సంప్రతించు

перего́н *м* 1. (*скота*) తోలుకెళ్ళడం, మళ్ళవెయ్యడం 2. (*расстояние между станциями*) స్టేషనుకీ స్టేషనుకీ మధ్య దూరం

перего́нка *ж хим.* స్వేదనం, డిస్టిలేషన్; суха́я ~ అనార్ద్ర స్వేదనం, పొడి డిస్టిలేషన్

перегоня́ть, перегна́ть (*вн.*) 1. (*обгонять в беге, ходьбе*) దాటవేయు 2. *перен.* (*опережать*) అధిగమించు, మించిపోవు, వెనక్కి తోక్కేయు, దాటిపోవు 3. (*в другое место*) వేరొక చోటుకు తరలించు (తరిమివేయు, తోలుకెళ్ళు); ~ маши́ну కారును వేరొక చోటుకు నడుపుకు వెళ్ళు (నడిపించుకువెళ్ళు) 4. *хим.* స్వేదనం చేయు, డిస్టిల్ చేయు

перегора́живать, перегороди́ть (*вн.*) 1. అడ్డు

గోడతో విభాగాలు చేయు, అడ్డుగోడతో | విభజించు; ~ ко́мнату గదిని అడ్డుగోడతో విభజించు 2. *разг.* (*загора́живать*) (కు) అడ్డం పెట్టు; ~ доро́гу రోడ్డుకు అడ్డం పెట్టు

перегора́ть, перегоре́ть (బల్బు) కాలిపోవు (*об электри́ческой ла́мпочке*); (ఫ్యూజు) మాడిపోవు (*о про́бках, предохрани́теле*)

перегоре́ть *сов. см.* перегора́ть

перегороди́ть *сов. см.* перегора́живать

перегоро́дка *ж* అడ్డ గోడ, అడ్డు తడిక

перегрева́ть, перегре́ть (*вн.*) అతిగా వేడెక్కించు (వేడిచేయు)

перегрева́ться, перегре́ться 1. (*о чём-л.*) అతిగా వేడెక్కు 2. (*о ком-л.*) ఎండ దెబ్బ తిను

перегре́ть(ся) *сов. см.* перегрева́ть(ся)

перегружа́ть, перегрузи́ть (*вн.*) 1.: ~ с одного́ ме́ста на друго́е ఒక చోటునుంచి మరొక చోటుకు మార్చు; ~ я́щики с маши́ны в ваго́н లారీనుంచి పెట్టెలు రైల్వే వాగన్‌లో లోడ్ చేయు 2. (*чрезме́рно*) అధికంగా సామగ్రి ఎక్కించు 3. *перен.* (*тж.* ~ рабо́той) అధికంగా పని చేయించు 4. *перен.* (*подро́бностями и т.п.*) ఎక్కువ (అతిగా) నింపు (నింపివేయు); ~ статью́ цита́тами వ్యాసాన్ని ఎక్కువ ఉల్లేఖనలతో నింపు

перегружа́ться, перегрузи́ться *несов. и сов.* అధికంగా (అతిగా, మితిమీరి) పని చేయు

перегру́женность *ж* 1. (*гру́зом*) ఎక్కువ బరువు 2. *перен.* (*тж.* ~ рабо́той) అధికమైన (మితిమీరిన, ఎక్కువ) పని

перегру́женный 1. (*гру́зом*) ఎక్కువ బరువు వేయబడిన, ఓవర్‌లోడ్ చేయబడిన 2. *перен.* (*тж.* ~ рабо́той) మితిమీరి పని చేసే [వాడు]

перегрузи́ть(ся) *сов. см.* перегружа́ть(ся)

перегру́зк||а *ж* 1. (*перемеще́ние гру́за*) ఓవర్ లోడింగ్ 2. (*чрезме́рный груз*) ఓవర్‌లోడు 3. *перен.* మితిమీరిన పని, ఓవర్ వర్కు; ~а дви́гателя ఇంజన్ లోడు ఎక్కువ కావడం; испы́тывать косми́ческие ~и అంతరిక్ష భార భావం అనుభవించు

перегруппирова́ть *сов. см.* перегруппиро́вывать

перегруппиро́вка *ж* పునఃపొందిక, పునస్సమీకరణ, తిరిగి బృందాలు ఏర్పరచడం

перегруппиро́вывать, перегруппирова́ть (*вн.*) పునస్సమీకరించు, తిరిగి పొత్తులు పెట్టుకొను, తిరిగి బృందాలు ఏర్పరచు

перегрыза́ть, перегры́зть (*вн.*) కొరికి తెంపి వేయు ◇ он гото́в перегры́зть мне го́рло అతను నా పీక ఉత్తరించాలని చూస్తున్నాడు

перегры́зть *сов. см.* перегрыза́ть

перед, передо *предлог* (*тв.*) 1. (*о ме́сте*) ఎదర, ముందు, ఎదురుగా, ఎదుట; ~ до́мом ఇంటికి ఎదురుగా; стул стои́т ~ столо́м కుర్చీ టేబుల్ ఎదుట వుంది 2. (*о вре́мени*) (కి) ముందు, (కి) పూర్వం; ~ собра́нием సమావేశానికి ముందు 3. (*по сравне́нию*) మీద; их успе́хи бледне́ют ~ на́шими వాళ్ల విజయాలు మనవాటికి తీసికట్టు అవుతాయి 4. (*по отноше́нию*) కు, కి; он извини́лся ~ ней అతను ఆమెకు క్షమార్పణ చెప్పాడు; он отвеча́ет ~ зако́ном అతడు చట్టానికి జవాబుదారు (బద్ధుడు)

перёд *м* ముందరి (ఎదుటి) భాగం

передава́ть, переда́ть (*вн.*) 1. (*отдава́ть в ру́ки*) అందివ్వు, అందించు, అందజేయు, చేతిలో పెట్టు 2. (*отдава́ть, уступа́ть*) ఇవ్వు, ఇచ్చు 3. (*дели́ться*): ~ свой о́пыт кому́-л. తన అనుభవాన్ని మరొకరికి అందజేయు 4. (*отдава́ть во владе́ние*) అప్పగించు, బదలాయించు, దఖలు చేయు 5. (*сообща́ть*) అందజేయు, తెలియజేయు; ~ поруче́ние кому́-л. ఒక పని పురమాయింపు గురించి ఒకరికి తెలియజేయు; переда́йте, что я жду его́ నేను అతని కోసం ఎదురు చూస్తున్నానని తెలియజేయండి 6. (*инфе́кцию*) అంటించు 7. (*дава́ть бо́льше*) ఎక్కువిచ్చు; переда́ть три рубля́ మూడు రూబుళ్లు ఎక్కువిచ్చు ◇ ~ де́ло в суд కేసు కోర్టుకి తీసుకెళ్లు (పంపించు); ~ по телеви́дению టెలివిజన్ [ప్రోగ్రామ్]లో చూపించు

передава́ться, переда́ться (*дт.*) వారసత్వంగా వచ్చు (లభించు), వంశపారంపర్యంగా వచ్చు, సంక్రమించు (*насле́доваться*); సోకు, అంటుకొను (*о боле́зни*); ~ из поколе́ния в поколе́ние తరతరాలుగా (వంశ పారంపర్యంగా) వచ్చు, తండ్రి తాతలనుంచి పరంపరగా వచ్చు; любо́вь к му́зыке передала́сь ему́ от ма́тери సంగీతాభిమానం అతనికి తల్లినుంచి వారసత్వంగా వచ్చింది (లభించింది)

переда́тчик *м* (*аппара́т*) ట్రాన్స్‌మిటర్, వైర్ లెస్ సెట్

переда́ть(ся) *сов. см.* передава́ть(ся)

переда́ч||а *м* 1. (*де́йствие*) బదలాయింపు, అప్పగింత, అందివ్వడం; ~а иму́щества *юр.* అప్పగింత; ~а по насле́дству *юр.* సంక్రమణ; ~а во владе́ние

బదలాయింపు 2. (*по радио, телевидению*) ప్రసారం, ప్రోగ్రామ్; вёл ~у Петрóв ప్రసారకుడు (అనౌన్సరు, నాటక ప్రయోక్త) పెత్రోవ్ 3. (*в больницу*) పార్సెల్, బంగీ ◇ без прáва ~и మరొకరికి అందజేయ వీల్లేని

передвигáть, передвúнуть (*вн.*) 1. జరుపు; ~ стрéлку часóв ముల్లు తిప్పు 2. *перен. разг.* (*на другое время*) వాయిదా వేయు

передвигáться, передвúнуться 1. *тк. несов.* కదలు; నడుచు (*ходить*); ~ ползкóм పాకు; ~ на машúне కారులో వెళ్ళు 2. (*на другое место*) మారు

передвижéние *с* సంచారం, నడవడం (*пешком*); రాకపోకలు (*транспорта*)

передвúжка *ж*: библиотéка-~ *разг.* సంచార గ్రంథాలయం

передвижн||óй సంచార; ~áя кнúжная вы́ставка సంచార పుస్తక ప్రదర్శన

передвúнуть *сов. см.* передвигáть

передвúнуться *сов. см.* передвигáться 2

передéл *м* పునఃపంపకం, పునర్విభజన

передéлать *сов. см.* передéлывать

передéлк||а *ж* దిద్దుబాటు, సరిజేయడం; отдавáть чтó-л. в ~у దేనినైనా సరిచేయించుకొను ◇ попадáть в ~у *разг.* చిక్కుల్లో పడు (ఇరుక్కొను)

передéлывать, передéлать (*вн.*) తిరిగి చేయు; తిరిగి రాయు (*переписывать*); సరిచేయించుకొను (*отдавать в переделку*) ◇ ~ харáктер స్వభావం మార్చుకొను (దిద్దుకొను)

передёр||гивать, передёрнуть 1. *безл.*: егó ~нуло от отвращéния అసహ్యంతో అతని ఒళ్ళు జలదరించింది 2. *разг.* (*вн.*; *подменять с целью обмана*) వక్రీకరించు; ~гивать фáкты వాస్తవాలను వక్రీకరించు

передержáть *сов. см.* передéрживать

передéрживать, передержáть *фото* (*вн.*) ఎక్కువగా ఎక్స్‌పోజ్ చేయు

передёрнуть *сов. см.* передёргивать

перéдн||ий ముందరి, ఎదర, ఎదుటి; ~яя часть ముందరి (ఎదర, ఎదుటి) భాగం, ముందు; ~ие конéчности ముందరి కాళ్ళు, ముంగాళ్ళు ◇ ~ий край [оборóны] అగ్ర (ముందరి) రక్షణ శ్రేణి

перéдник *м* ఏప్రన్

перéдняя *ж* ముందరి గది

передо *предлог см.* перед

передовáя *ж* 1. (*статья*) సంపాదకీయం, ఎడిటోరియల్ 2. *воен.* అగ్రశ్రేణి

передовéрить *сов. см.* передоверя́ть

передоверя́ть, передовéрить (*вн.*) పురమాయించు, అప్పగించు

передовúк *м* అగ్రేసరుడు; ~ сéльского хозя́йства వ్యవసాయంలో అగ్రేసరుడు

передовúца *ж разг. см.* передовáя 1

передов||óй 1. అగ్ర, అగ్రగామి; ~óй отря́д అగ్రగామి దళం 2. *перен.* (*более развитой*; *прогрессивный*) అగ్రగామి, పురోగామి; ~óй мéтод పురోగామి పద్ధతి; ~ы́е стрáны అగ్రగామి (పురోగామి) దేశాలు ◇ ~áя статья́ సంపాదకీయం, ఎడిటోరియల్

передохнýть *сов. разг.* (*немного отдохнуть*) కొంచెం (స్వల్ప) విశ్రాంతి తీసుకొను

передрáзнивать, передразнúть (*вн.*) వెక్కిరించు

передразнúть *сов. см.* передрáзнивать

передря́г||а *ж разг.* సంకటం, చిక్కు; попадáть в ~у సంకటంలో చిక్కుకొను (ఇరుక్కొను)

передýмать *сов.* (*изменить своё решение*) తన మనస్సు మార్చుకొను

переды́шк||а *ж* విరామం; давáть ~у విరామం ఇచ్చు, ఊపిరి తీసుకునే వ్యవధి ఇచ్చు; не давáя ни минýты ~и ఒక్క నిమిషం విరామం లేకుండా, క్షణం కూడా ఊపిరి తీసుకునే వ్యవధి ఇవ్వకుండా; без ~и నిరంతరంగా, నిరంతరాయంగా

переéзд *м* 1. (*действие*) మారడం, మార్పడం; ~ на нóвую квартúру కొత్త వాటాలోకి మారడం 2. (*место*): железнодорóжный ~ రైల్వే క్రాసింగ్, రోడ్డు క్రాసింగ్

переезжáть, переéхать 1. (*вн.*, чéрез *вн.*) దాటు; ~ чéрез рéку నదిని దాటు 2. (*переселяться*) మారు; ~ из Москвы́ в Ленингрáд మాస్కో నుంచి లెనిన్‌గ్రాడ్‌కు మారు (వెళ్ళిపోవు); ~ на нóвую квартúру ఒకరి వాటా మారు 3. (*вн.*; *давить*) నలిగి పోవు; егó переéхал пóезд అతన్ని రైలు నలిపివేసింది

переéхать *сов. см.* переезжáть

пережáривать, пережáрить (*вн.*) 1. (*чрезмерно*) మాడ్చు 2. (*всё, многое*) అన్నీ వేయించి వేయు

пережáриваться, пережáриться అతిగా వేయించబడు

пережáрить(ся) *сов. см.* пережáривать(ся)

переждáть *сов. см.* пережидáть

пережевáть *сов. см.* пережёвывать 1

пережёвывать, пережевáть (*вн.*) 1. నమలు,

నెమరువేయు 2. *тк. несов. перен.* (*повторять одно и то же*) అదే పనిగా వల్లించు

пережива́ни||е *с* మానసిక వేదన; тяжёлые ~я దారుణమైన (దుస్సహమైన) వేదన

пережива́ть, пережи́ть **1.** (*вн.*; *жить дольше кого-л.*) ఒకరు చనిపోయిన తరువాత బతుకు; она́ пережила́ своего́ му́жа на де́сять лет [తన] భర్త చనిపోయిన తరువాత ఆమె పది సంవత్సరాలు బతికింది **2.** (*вн.*; *испытывать*) పడు; ~ го́ре దుఃఖపడు, దిగులుపడు; ~ ра́дость సంతోషపడు **3.** *тк. несов.* (*волноваться*): ~ из-за чего́-л. దేనికోసమైనా దిగులు పడు

пережида́ть, пережда́ть (*вн.*) ఆగు, వేచియుండు; ~ дождь వర్షం వెలిసేదాకా ఆగు (వేచియుండు)

пережи́ток *м* అవశేషం

пережи́ть *сов. см.* пережива́ть 1, 2

перезабы́ть *сов. разг.* (*вн.*) మరచిపోవు

перезаряди́ть *сов. см.* перезаряжа́ть

перезаряжа́ть, перезаряди́ть (*вн.*) మళ్లీ గుండు దట్టించు

перезимова́ть *сов. см.* зимова́ть

перезнако́мить *сов. разг.* (*вн.*) (కి) పరిచయం చేయు

перезнако́миться *сов. разг.* (తో) పరిచయం చేసుకొను

перезрева́ть, перезре́ть చెడమాగు, మిగల ముగ్గు

перезре́лый చెడమాగిన (మాగిపోయిన), మిగల ముగ్గిన

перезре́ть *сов. см.* перезрева́ть

переизбира́ть, переизбра́ть (*вн.*) మరల ఎన్నుకొను

переизбра́ние *с* మరల ఎన్నుకోవడం, రెండో సారి ఎన్నిక

переизбра́ть *сов. см.* переизбира́ть

переиздава́ть, переизда́ть (*вн.*) పునర్ముద్రించు, మరల అచ్చువేయు (వెలువరించు); ~ кни́гу పుస్తకాన్ని పునర్ముద్రించు

переизда́ние *с* **1.** (*действие*) పునర్ముద్రణ **2.** (*книга*) కొత్త కూర్పు, పునర్ముద్రణ

переизда́ть *сов. см.* переиздава́ть

переименова́ние *с* పేరు (నామం) మార్చడం

переименова́ть *сов.* (*вн.*) (ఒకరి) పేరు (నామం) మార్చు, (ఒకరికి) కొత్త పేరు పెట్టు

перейти́ *сов. см.* переходи́ть

перека́пывать, перекопа́ть (*вн.*; *заново*) తిరిగి (మరల) తవ్వు

перека́рмливать, перекорми́ть (*вн.*) అతిగా తినిపించు

перекати́ть(ся) *сов. см.* перека́тывать(ся)

перека́тывать, перекати́ть (*вн.*) దొర్లించు; ~ с одного́ ме́ста на друго́е ఒక స్థలంనుండి వేరొకదానికి దొర్లించు, ఒక చోటునుంచి మరో చోటుకి దొర్లించు

перека́тываться, перекати́ться దొర్లు; ~ с бо́ку на́ бок ఒక పక్కనుంచి మరొక పక్కకు దొర్లు

перекача́ть *сов. см.* перека́чивать

перека́чивать, перекача́ть (*вн.*) పంపు చేయు, తోడి వేయు

переквалифика́ция *ж* కొత్త వృత్తికోసం (క్వాలిఫికేషన్‌కోసం) శిక్షణ

переквалифици́ровать *сов.* (*вн.*) (కి) కొత్త వృత్తి పొందేందుకు శిక్షణ నిచ్చు

переквалифици́роваться *сов.* కొత్త వృత్తికోసం శిక్షణ పొందు

перекида́ть *сов. см.* переки́дывать I

переки́дывать I, перекида́ть *разг.* (*вн.*) (ఒకదాని తర్వాత మరొకటి) విసరివేయు, ఒకటొకటే విసిరేయు

переки́дывать II, переки́нуть (*вн.*, че́рез *вн.*) (మీదనుంచి) విసరు

переки́||дываться, переки́нуться **1.** (*тв.*; *кидать друг другу*) ఒకరు మరొకరికి విసురు, పరస్పరం విసురుకొను **2.** *перен. разг.* (*тв.*): ~нуться не́сколькими слова́ми పరస్పరం కొన్ని మాటలు చెప్పుకొను **3.** (*распространяться*) వ్యాపించు; ого́нь ~нулся на сосе́дние дома́ మంటలు ఇరుగుపొరుగు ఇండ్లకు వ్యాపించాయి

переки́нуть *сов. см.* переки́дывать II

переки́нуться *сов. см.* переки́дываться

перекиса́ть, переки́снуть చాలా పులిసిపోవు, బురిగిపోవు

переки́снуть *сов. см.* перекиса́ть

пе́рекись *ж хим.* పెరాక్సైడ్; ~ водоро́да హైడ్రోజన్ పెరాక్సైడ్

перекла́дина *ж* **1.** అడ్డదూలం **2.** *спорт.* హారిజాంటల్ బార్

перекла́дывать, переложи́ть (*вн.*) **1.** (*в другое место*) వేరొక స్థలంలో పెట్టు (ఉంచు), మరో చోటుకు మార్చు **2.** *перен.*: ~ вину́ на кого́-л. నేరం (తప్పు) మరొకరిమీద మోపు; ~ отве́тственность

на когó-л. ఒకరిపై బాధ్యతలను విడిచిపెట్టు; ~ рабóту на когó-л. ఒకరి పని వేరొకరికి పురామయించు 3. (*тв.*; *класть между*) మధ్యమధ్య పెట్టు; ~ посýду солóмой పింగాణీ సామాన్లకు మధ్యమధ్య గడ్డి పెట్టు 4. (*тж. рд.*; *класть слишком много*) ఎక్కువ వేయు; ~ сóли ఎక్కువ ఉప్పు వేయు ◇ ~ на мýзыку (కి) స్వరకల్పన చేయు

переклéивать, переклéить (*вн.*) తిరిగి (మరల) అంటించు (*заново наклеивать*); (వేరొక స్థలంలో) అంటించు (*на другое место*)

переклéить *сов. см.* переклéивать

перекликáться *несов.* (с *тв.*) 1. ఒకరు మరొకరిని పలకరించు (కేకవేయు, పిలుచుకొను) 2. *перен.* (తో) పోలికలు కలిగి ఉండు

перекли́чк||а *ж* పట్టీ ప్రకారం పేర్లు పిలవడం, హాజరు పిలవడం; дéлать ~у హాజరు పిలుచు

переключáтель *м* స్విచ్

переключáть, переключи́ть (*вн.*) 1. *тех.* స్విచ్ వేయు 2. *перен.*: ~ завóд на произвóдство автомоби́лей ఫాక్టరీని కార్ల ఉత్పత్తికి మార్చు; ~ разговóр на другýю тéму సంభాషణ విషయం మార్చు

переключ||áться, переключи́ться (*переходить на что-л. другое*) మారు; завóд ~и́лся на произвóдство автомоби́лей ఫాక్టరీ కార్ల ఉత్పత్తికి మారింది; он преподавáл англи́йский язы́к, а потóм ~и́лся на францýзский అతను ఇంగ్లీషు నేర్పుతూ ఉండేవాడు, తరువాత ఫ్రెంచికి మారాడు

переключéние *с* 1. *тех.* స్విచ్చింగ్ 2. *перен.* మార్చడం

переключи́ть(ся) *сов. см.* переключáть(ся)

переколоти́ть *сов. разг.* (*вн.*; *перебить*) పగల గొట్టు, పప్పుపప్పు చేయు; ~ все тарéлки ప్లేట్లన్నీ పగలగొట్టివేయు (పప్పుపప్పు చేయు)

перекопáть *сов. см.* перекáпывать

перекорми́ть *сов. см.* перекáрмливать

перекочевáть *сов. см.* перекочёвывать

перекочёвывать, перекочевáть తరలి వెళ్ళు, (వెళ్లిపోవు), సంచరించు

перекрáивать, перекрои́ть (*вн.*) మళ్లీ కత్తిరించు, తిరిగి తీర్చిదిద్దు ◇ ~ кáрту ми́ра ప్రపంచ పటాన్ని తిరిగి తీర్చిదిద్దు

перекрести́ть *сов. см.* крести́ть 3

перекрести́ться *сов. см.* крести́ться 2

перекрёстный: ~ допрóс క్రాస్ పరీక్ష (ఎగ్జామినేషన్); ~ огóнь *воен.* రెండు పక్కలనుంచి కాల్పులు

перекрёсток *м* కూడలి

перекричáть *сов.* (*вн.*) (తో) పోటీ[లు] పడి అరచు; дéти старáлись ~ друг дрýга పిల్లలు ఒకరితో ఒకరు పోటీపడి అరిచారు

перекрои́ть *сов. см.* перекрáивать

перекрути́ть *сов. см.* перекрýчивать

перекрýчивать, перекрути́ть *разг.* (*вн.*) 1. (*спутывать*) పెనవేయు, మెలిబెట్టు 2. (*портить кручением*) ఓవర్ కీ యిచ్చు

перекрывáть, перекры́ть (*вн.*) 1. (*заново*) కొత్తగా కప్పు 2. *перен. разг.* (*превышать*) మించు, అధిగమించు; ~ план ప్రణాళికను మించు 3. *перен.*: ~ движéние రాకపోకలు ఆపు; ~ дорóгу దారి అడ్డగించు; ~ рýсло реки́ (*плотиной*) నదికి ఆనకట్ట కట్టు

перекры́тие *с* (*опора крыши*) పైకప్పు ఆధారం

перекры́ть *сов. см.* перекрывáть

перекувырнýть *сов. разг.* (*вн.*) తలకిందులు చేయు

перекувырнýться *сов.* తలకిందులై పోవు

перекупáть, перекупи́ть *разг.* (*вн.*) [అడ్డంపడి] కొనివేయు

перекупи́ть *сов. см.* перекупáть

перекýпщик *м* మారు బేరగాడు

перекýр *м разг.* సిగరెట్లు కాల్చే విరామం

перекусáть *сов.* (*вн.*) చాలమందిని (అందరినీ) కరుచు

перекуси́ть *сов. см.* перекýсывать

перекýсывать, перекуси́ть 1. (*вн.*; *нитку и т.п.*) కొరికి తెంపివేయు 2. *разг.* చిరు తిండి తిను, ఫలహారం చేయు

перелáмывать, переломи́ть (*вн.*) విరుచు; ~ нáдвое రెండు ముక్కలుగా విరుచు 2. *перен.* (*преодолевать*) అధిగమించు, విదిలించుకొను; ~ сон నిద్ర విదిలించుకొను 3. *перен.* (*круто изменять*) మార్చుకొను; ~ свой харáктер తన స్వభావాన్ని మార్చుకొను ◇ ~ себя́ а) (*становиться иным*) తనను తాను మార్చుకొను б) (*подавлять в себе какое-л. чувство*) అణుచుకొను

перелáмываться, переломи́ться రెండు ముక్కలగు, సగానికి విరుగు

перелезáть, перелéзть (чéрез *вн.*) (మీదుగా) దాటిపోవు; он перелéз чéрез забóр అతను దడిమీదుగా దాటిపోయాడు

перелéзть *сов. см.* перелезáть

перелёт *м* 1. (*птиц*) తరలిపోవడం, ప్రదేశాంతర యాత్ర 2. (*самолёта*) ఫ్లైట్; беспосáдочный ~ నాన్ స్టాప్ ఫ్లైట్ 3. (*непопадание в цель*) గురికి పైన కాల్పు

перелет||áть, перелетéть 1. (чéрез *вн.*) (మీదుగా) ఎగిరిపోవు, దాటు 2. (*летя, перемещаться*) (మరో చోటుకి) ఎగిరిపోవు; птúца ~éла с одногó кустá на другóй పిట్ట ఒక పొదనుంచి మరో పొదకి ఎగిరిపోయింది

перелетéть *сов. см.* перелетáть

перелётн||ый: ~ая птúца వలసపోయే పక్షి

перелéчь *сов.* మరో చోట పడుకొను, (కి) మారు; ~ с дивáна на кровáть సోఫానుంచి మంచంలోకి మారు

переливáние *с* (*в другóй сосуд*) పోయడం ◇ ~ крóви రక్తం ఎక్కించడం

переливáть, перелúть (*вн.*) 1. పోయు, ఒంచి వేయు, ఒంపేయు; ~ из одногó стакáна в другóй ఒక గ్లాసునుంచి వేరొకదానిలో పోయు (ఒంచివేయు) 2. (*через край*) అంచుకుపైగా పోయు; он перелúл вóду чéрез край నీటిని పొర్లిపోనిచ్చాడు 3. (*отливать заново*) మరల పోతపోయు 4. *тк. несов.* (*о красках*) కదులాడు; ~ всéми цветáми рáдуги అన్ని రంగులూ కదులాడు ◇ ~ из пустóго в порóжнее ఊకదంపుడు ఉపన్యాసం చెప్పు

переливáться, перелúться 1. (*в другой сосуд*) ప్రవహించు 2. (*тж.* ~ чéрез край) పొర్లిపోవు 3. *тк. несов.* (*о красках*) (రంగులు) కదులాడు, భ్రమించు

перелистáть *сов. см.* перелúстывать

перелúстывать, перелистáть (*вн.*) 1. (*страницы*) తిప్పు, తిరగవేయు 2. (*бегло просматривать*) [పేజీలు] తిరగవేయు

перелúть *сов. см.* переливáть 1—3

перелúться *сов. см.* переливáться 1, 2

перелицевáть *сов. см.* перелицóвывать

перелицóвывать, перелицевáть (*вн.*) తిరగవేసి కుట్టు (*самостоятельно*); తిరగవేసి కుట్టించుకొను (*отдавать в перелицовку*)

переловúть *сов.* (*вн.*) పట్టుకొను; ~ всех птиц పక్షులన్నీ (పిట్టలన్నిటినీ) పట్టుకొను

переложéние *с муз.* స్వరకల్పన చేయడం, స్వరం కట్టడం

переложúть *сов. см.* переклáдывать

перелóм *м* 1. *мед.* విరగడం, ఫ్రాక్చర్, అస్థిభంగం 2. *перен.* మౌలికమైన మార్పు, తీవ్రమైన మలుపు (మారుఏ)

переломá||ть *сов.* (*вн.*) విరగగొట్టు; он ~л все игрýшки వాడు ఆట బొమ్మలన్నీ విరగగొట్టాడు

переломúть(ся) *сов. см.* перелáмывать(ся)

перелóмный: ~ момéнт మలుపు తరుణం, మూల మలుపు

перемáзать *сов. разг.* (*вн.*; *перепачкать*) మురికి (గలీజు) చేయు, మాపు

перемáзаться *сов. разг.* మురికి చేసుకొను

перемáлывать, перемолóть (*вн.*) నూరు, పొడి చేయు

перемáнивать, переманúть (*вн.*) తనవైపు ఆకర్షించుకొను (తిప్పుకొను, మళ్లించుకొను)

переманúть *сов. см.* перемáнивать

перемáтывать, перемотáть (*вн.*) 1. (на *вн.*) చుట్టు, చుట్టివేయు 2. (*заново*) మళ్లీ (తిరిగి) చుట్టు, మళ్లీ చుట్టివేయు

перемежáть *несов.* (*вн.*) మార్చి మార్చి చేయు, ఎడనెడ చేయు; ~ рабóту óтдыхом పని విరామాలను ఎడనెడ (మార్చి మార్చి) చేయు

перемежáющ||ийся: ~аяся лихорáдка ఎడనెడ కాసే (విడిచి విడిచి వచ్చే) జ్వరం

перемéна *ж* 1. మార్పు; ~ погóды వాతావరణపు మార్పు 2. (*между уроками*) విరామం, విడుపు

переменúть *сов.* (*вн.*) మార్చు[కొను]; ~ одéжду డ్రెస్సు (బట్టలు) మార్చుకొను; ~ полúтику విధానం మార్చుకొను

переменú||ться *сов.* మారు, మార్పు చెందు (పొందు, వచ్చు); ~ться к комý-л. ఒకరిపట్ల తన వైఖరి మార్చుకొను; ~ться к лýчшему మంచిగా మారు, బాగుపడు; вéтер ~лся గాలి మారింది; он óчень ~лся అతనిలో చాలా మార్పులు వచ్చాయి

перемéнн||ый (*непостоянный*) అస్థిరమైన, మారుతున్న, చంచలమైన; ~ый вéтер మారుతున్న గాలి; ~ая óблачность చంచలమైన మబ్బు ◇ ~ая величинá *мат.* అస్థిర పరిమాణం

перемéнчив||ый *разг.* అస్థిర, మారే, మారుతూన్న; ~ая погóда మారే (మారుతూన్న, అస్థిర) వాతావరణం

переместúть(ся) *сов. см.* перемещáть(ся)

переметнýться *сов. разг.*: ~ на стóрону врагá శత్రు పక్షానికి మారు

перемешáть(ся) *сов. см.* перемéшивать(ся)

перемéшивать, перемешáть (*вн.*) **1.** కలుపు, కలిపివేయు (*смешивать*); కలుపు (*ложкой*) **2.** (*приводить в беспорядок*) చిందరవందర (కిందుమీదు) చేయు, గందరగోళపరచు

перемéшиваться, перемешáться (*смешиваться*) (తో) కలిసిపోవు

перемещáть, переместúть (*вн.*) [వేరే చోటుకు] మార్చు (తరలించు), [మరో చోటుకు] పంపు (బదిలీ చేయు)

перемещáться, переместúться [మరో చోటుకు] మార్చబడు (తరలించబడు, బదిలీ అగు, పంపబడు)

перемещéние *с* జరపడం, మార్చడం; బదిలీ (*по службе*)

перемúгиваться, перемигнýться *разг.* (с *тв.*) (ఒకరు ఒకరికి) కన్ను కొట్టు

перемигнýться *сов. см.* перемúгиваться

перемúрие *с* తాత్కాలిక శాంతి సంధి, యుద్ధ విరమణ సంధి; заключáть ~ తాత్కాలిక శాంతి సంధి కుదుర్చుకొను

перемножáть, перемнóжить *мат.* (*вн.*) గుణించు

перемнóжить *сов. см.* перемножáть

перемолóть *сов. см.* перемáлывать

перемотáть *сов. см.* перемáтывать

перемывáть, перемы́ть (*вн.*) **1.** (*заново*) తిరిగి (మరల) కడిగివేయు **2.** (*всё*) అంతా కడిగివేయు

перемы́ть *сов. см.* перемывáть

перемы́чка *ж* **1.** (*соединение*) జాయింటు **2.** (*водонепроницаемое заграждение*) ఆనకట్ట

перенапрягáться, перенапрячься నిస్సత్తువ కలిగే దాకా శ్రమించు, చాలు వచ్చే దాకా శ్రమించు

перенапряжéние *с* చాలు రావడం, నిస్సత్తువ

перенапрячься *сов. см.* перенапрягáться

перенаселéние *с* అధిక జనాభా

перенаселённость *ж см.* перенаселéние

перенаселённый అధిక జనాభాగల (*о районе*); కిట కిటలాడే, ఎక్కువమంది వున్న (*о жилище*)

перенесéние *с* **1.** (*на другое место*) స్థాన భ్రంశం, స్థలం మార్పు **2.** (*на другой срок*) వాయిదా వేత (వేయడం)

перенестú(сь) *сов. см.* переносúть(ся)

перенимáть, перенять (*вн.*) అనుకరించు, అనుసరించు; ~ чéй-л. óпыт ఒకరి పద్ధతులు అనుసరించు; ~ чью-л. привы́чку ఒకరి అలవాటును అనుకరించు

перенóс *м* **1.** *см.* перенесéние **2.** (*части слова*) పదాన్ని విరవడం **3.** (*знак переноса*) హైఫన్ గుర్తు

переносúть, перенестú (*вн.*) **1.** (*на другое место*) తీసుకుపోవు (వచ్చు) **2.** (*на другой срок*) వాయిదా వేయు **3.** (*на другую строку*) [పదాన్ని] విరుచు **4.** (*выдерживать*) భరించు, తట్టుకొను; (తో) తీసుకొను (*болезнь*); он перенёс тиф అతను టైఫస్ జ్వరంతో తీసుకున్నాడు, అతను టైఫస్ జ్వరం పడ్డాడు; он не перенóсит жары́ అతను ఎండవేడి భరించలేడు, అతను ఎండవేడిని తట్టుకోలేడు **5.** (*распространять*) వ్యాపింపజేయు; кры́сы перенóсят чумý ఎలుకలు ప్లేగును వ్యాపింపజేస్తాయి

переносúться, перенестúсь **1.** *разг.* (*стремительно перемещаться*) శరవేగంతో ఒక చోటునుంచి మరో చోటుకి వెళ్ళు (వచ్చు) **2.** *перен.* (*мысленно*) ఆలోచనలు దేనికేసి అయినా వెళ్ళు; он перенёсся в дéтство ఆలోచనలు బాల్యంకేసి వెళ్ళాయి

перенóсица *ж* ముక్కుదూలం, సోణం

перенóска *ж разг.* తీసుకుపోవడం, మోసుకుపోవడం

перенóсн||ый **1.** (*портативный*) పోర్టబుల్, తేలికైన **2.** (*иносказательный*) ఉపమానంగా చెప్పబడిన; в ~ом смы́сле ఉపమానార్థం

перенóсчик *м*: ~ болéзни వ్యాధి వాహిక

переночевáть *сов.* రాత్రి గడుపు, రాత్రికి ఉండిపోవు

перенумеровáть *сов. см.* перенумерóвывать

перенумерóвывать, перенумеровáть (*вн.*) **1.** (*нумеровать*) సంఖ్య వేయు; ~ [все] странúцы పుటలన్నిటికీ సంఖ్య వేయు **2.** (*заново*) తిరిగి (మరల) సంఖ్య వేయు

перенять *сов. см.* перенимáть

переоборýдование *с* కొత్త (నూత్న) పరికరాలు (సాధనాలు) అమర్చడం, కొత్తగా ఏర్పాట్లు చేయడం

переоборýдовать *несов. и сов.* (*вн.*) కొత్త (నూత్న) పరికరాలు (సాధనాలు) అమర్చు[కొను], కొత్తగా ఏర్పాట్లు చేయు (చేసుకొను)

переобувáть, переобýть (*вн.*): ~ когó-л. ఒకరి పాదరక్షలు (బూట్లు) మార్చు; ~ ботúнки బూట్లు మార్చుకొను

переобувáться, переобýться బూట్లు (పాదరక్షలు) మార్చుకొను

переобýть(ся) *сов. см.* переобувáть(ся)

переодевáние *с* **1.** (*когó-л.*) (ఒకరికి) బట్టలు (దుస్తులు) మార్చడం **2.** (*чегó-л.*) దుస్తులు మార్చుకోవడం **3.** (*маскировка*) మారువేషం వేయడం

переодевáть, переодéть (*вн.*) **1.**: ~ когó-л.

ఒకరి దుస్తులు (బట్టలు) మార్చు; ~ плáтье ఫ్రాకు మార్చుకొను 2. (*тв.*; *для маскировки*) (కి) మారు వేషం వేయు

переодевáться, переодéться 1. బట్టలు (దుస్తులు) మార్చుకొను; ~ в сухóе పొడి దుస్తుల్లోకి మారు 2. (*тв.*, в *вн.*; *для маскировки*) ఏదైనా [మారు]వేషం వేసుకొను; ~ жéнщиной స్త్రీ (ఆడదాని) వేషం వేసుకొను

переодéтый [మారు] వేషం వేసుకొన్న; ~ крестья́нином రైతు వేషం వేసుకొన్న

переодéть(ся) *сов. см.* переодевáть(ся)

переохлади́ть(ся) *сов. см.* переохлаждáть(ся)

переохлаждáть, переохлади́ть (*вн.*) అతిగా చల్లార్చు

переохлаждáться, переохлади́ться చలికి గురి అగు

переохлаждéние *с* అతిగా చల్లబరచడం; ~ органи́зма శరీరాన్ని చలికి గురిచేయడం

переоцéнивать, переоцени́ть (*вн.*) 1. (*оцéнивать зáново*) మరల విలువ (ధర) కట్టు 2. (*давáть слишком высокую оценку*) (గురించి) ఎక్కువ (అధికంగా) అంచనా వేయు (వేసుకొను); ~ свои си́лы తన శక్తులను అధికంగా అంచనా వేసుకొను; трýдно переоцени́ть значéние э́того фáкта ఈ ఘటన ప్రాముఖ్యాన్ని ఎంత ఎక్కువ చేసి చెప్పినా అది అతిశయోక్తి కాదు

переоцени́ть *сов. см.* переоцéнивать

переоцéнка *ж* 1. (*зáново*) కొత్తగా (మరల) విలువ (ధర) కట్టడం 2. (*слишком высокая оценка*) (గురించి) అధికంగా అంచనా వేయడం (వేసుకోవడం)

перепадá||ть, перепáсть *разг.* 1.: ~ют дожди́ అరుదుగా (మధ్య మధ్యలో) వర్షాలు కురుస్తాయి 2. *безл.*: емý перепáло нéсколько рублéй అతనికి కూడా నాలుగైదు రూబుళ్లు లభించాయి (ముట్టాయి)

перепáлка *ж разг.* (*перебранка*) పోట్లాట, వాగ్వివాదం, జగడం

перепáсть *сов. см.* перепадáть

перепахáть *сов. см.* перепáхивать

перепáхивать, перепахáть (*вн.*) 1. (*зáново*) మరల (తిరిగి) దున్ను 2. (*всё*) అంతా (పూర్తిగా) దున్ని వేయు

перепáчкать *сов.* (*вн.*) మురికి (గలీజు) చేయు, మాపు

перепáчкаться *сов.* తనను తాను మురికి (గలీజు) చేసుకొను

пéрепел *м* కోలంకి పిట్ట

перепеленáть *сов.* (*вн.*): ~ ребёнка బిడ్డకి గుడ్డలు మార్చు

перепёлка *ж* ఆడ కోలంకి పిట్ట

перепечáтать *сов. см.* перепечáтывать

перепечáтка *ж* 1. (*действие*) పునర్ముద్రణ; ~ воспрещáется కాపీరైట్ రిజర్వ్‌చేయబడింది 2. (*на пишущей машинке*) టైపింగ్

перепечáтывать, перепечáтать (*вн.*) పునర్ముద్రించు; టైప్ చేయు (*на пишущей машинке самостоятельно*); టైప్ చేయించు (*на пишущей машинке, поручив комý-л.*)

перепи́ливать, перепили́ть (*вн.*) 1. (*пополáм*) రెండు భాగాలుగా రంపంతో కోయు 2. (*всё, многое*) అంతా రంపంతో కోయు

перепили́ть *сов. см.* перепи́ливать

перереписáть *сов. см.* перепи́сывать

перепи́ск||а *ж* 1. (*действие*) ఎత్తి రాయడం, కాపీ చేయడం 2. (*обмен письмами*) ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు; вести́ ~у с кéм-л. ఒకరితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరుపు 3. (*собрание писем*) లేఖలు, ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు

перепи́сывать, переписáть (*вн.*) 1. కాపీ చేయు; ఎత్తిరాయు (*списывать*) 2. (*писáть зáново*) తిరిగి (మరల) రాయు 3. (*дéлать опись, список*) పట్టీ (జాబితా) రాయు

перепи́сываться *несов.* (с *тв.*) ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరుపు

пéрепись *ж* లెక్కలు; ~ населéния జనాభా లెక్కలు

переплáвить *сов. см.* переплавля́ть

переплáвка *ж* కరగడం, కరిగించడం

переплавля́ть, переплáвить (*вн.*; *металл*) కరగు, కరిగించు

перепланирóвать *сов.* (*вн.*) ప్రణాళికను దిద్దు (తిరిగి రూపొందించు), పథకాన్ని రూపాంతరీకరించు

перепланирóвка *ж* పథకపు రూపాంతరీకరణ, పథకాన్ని తిరిగి రూపొందించడం; ~ дóма ఇంట్లో మార్పులు చేయడం (చేయించడం)

переплати́ть *сов. см.* переплáчивать

переплáчивать, переплати́ть అధికంగా (ఎక్కువగా, హెచ్చు) చెల్లించు

переплести́(сь) *сов. см.* переплетáть(ся)

переплёт *м* (*облóжка*) బైండింగు, బైండు, [పుస్తకం] అట్ట ◇ попадáть в ~ *разг.* చిక్కుల్లో పడు

переплета́ть, переплести́ (*вн.*) **1.** (*в обложку*) బైండ్ చేయించు; బైండ్ చేయు (*самостоятельно*) **2.** (*сплетать*) అల్లడం **3.** (*сплетать заново*) తిరిగి జడవేయు

переплета́ться, переплести́сь **1.** మెలిపడు, పెన వేసుకొనబడు, జమిలిపడు **2.** *перен.* పెనవేసుకొనబడు

переплётчик *м* బుక్ బైండరు, పుస్తకాలు బైండింగు చేసేవాడు

переплыва́ть, переплы́ть (*вн.*, че́рез *вн.*) ఈదుతూ దాటు (*вплавь*); పడవలో దాటు (*на лодке и т.п.*)

переплы́ть *сов. см.* переплыва́ть

переподгота́вливать, переподгото́вить (*вн.*) తిరిగి (కొత్తగా) శిక్షణ ఇచ్చు, పునశ్శిక్షణ ఇచ్చు

переподгото́вить *сов. см.* переподгота́вливать

переподгото́вка *ж* కొత్తగా శిక్షణ పొందడం; ~ ка́дров సిబ్బంది కొత్తగా శిక్షణ పొందడం

переполза́ть, переползти́ **1.** (*вн.*, че́рез *вн.*) పాకుతూ దాటు **2.** (*в другое место*) మరొక చోటుకు పాకు (పాకుతూ వచ్చు, పాకుతూ వెళ్లు)

переползти́ *сов. см.* переполза́ть

перепо́лненный **1.** నిండా వున్న, కిటకిటలాడుతూ వున్న, క్రిక్కిరిసిన **2.** *перен.*: ~ го́рем శోకతప్త (దుఃఖ భార) హృదయుడైన, దుఃఖభరితుడైన; ~ ра́достью సంతోషానందపరవశుడైన, ఆనందభరితుడైన

перепо́лнить(ся) *сов. см.* переполня́ть(ся)

переполня́ть, перепо́лнить (*вн.*) **1.** క్రిక్కిరియు **2.** *перен.* పారవశ్యం కలిగించు, పరవశుని చేయు; ~ ра́достью సంతోషానందాలు కలిగించు; సంతోషానంద పరవశుని చేయు (*о мужчине*), సంతోషానందపరవశురాలిని చేయు (*о женщине*)

переполня́ться, перепо́лниться **1.** నిండిపోవు; క్రిక్కిరియు, కిటకిటలాడు (*о помещении*) **2.** *перен.* నిండు, నిండిపోవు, పరవశమగు, పారవశ్యం చెందు, భరితం అగు; се́рдце перепо́лнилось го́рем హృదయం శోకతప్తం (శోకభరితం) అయింది; се́рдце перепо́лнилось ра́достью హృదయం సంతోషానందాలతో పరవశ మైంది (పారవశ్యం చెందింది), మనస్సు ఆనందంతో నిండింది (నిండిపోయింది)

переполо́х *м* గందరగోళం, దిగులు, సంభ్రమం, కలవరం; поднима́ть ~ దిగులు పుట్టించు, కలవర పెట్టు

переполоши́ть *сов. разг.* (*вн.*) దిగులు పుట్టించు, కలవర పెట్టు, గందరగోళ పెట్టు

переполоши́ться *сов. разг.* గందరగోళపడు, దిగులు పడు

перепо́нка *ж* చర్మం; бараба́нная ~ *анат.* కర్ణ భేరి

перепо́ртить *сов. разг.* (*вн.*) పాడుచేయు

перепра́ва *ж* **1.** (*действие*) దాటి వేయడం **2.** (*место*) రేవు, కాలవ (పడవ) రేవు

перепра́вить(ся) *сов. см.* переправля́ть(ся)

переправля́ть, перепра́вить (*вн.*) **1.** (че́рез *вн.*) దాటించు **2.** (*пересылать*) పంపు, పంపించు, అంద జేయు **3.** *разг.* (*исправлять*) దిద్దు, సరిదిద్దు, సరి చేయు

переправля́ться, перепра́виться దాటు, అవతలి ఒడ్డుకు చేరుకొను

перепродава́ть, перепрода́ть (*вн.*) మారు బేరం చేయు, మరల (ఇంకొకరికి) అమ్ము

перепрода́жа *ж* మారు బేరం (అమ్మకం), తిరిగి అమ్మడం

перепрода́ть *сов. см.* перепродава́ть

перепроизво́дств||о *с* అమితోత్పత్తి; кри́зис ~а అమితోత్పత్తి సంక్షోభం

перепры́гивать, перепры́гнуть **1.** (че́рез *вн.*) మీద (పైగా) గంతువేసి (గెంతువేసి) దాటు **2.** (*перемещаться прыжками*) గంతులు వేయు, గెంతు

перепры́гнуть *сов. см.* перепры́гивать

перепу́ганн||ый భయభీతుడైన, భయకంపితుడైన, భీతిల్లిన, బెదిరిన; ~ое лицо́ భయకంపితమైన ముఖం

перепуга́ть *сов.* భయపెట్టు, భయభీతుని చేయు

перепуга́ться *сов.* భయపడు, భయకంపితుడగు

перепу́танный **1.** చిక్కుబడిన **2.** *разг.* గందరగోళ పరచిన, గందరగోళపరచబడిన, కిందుమీదులైన

перепу́тать(ся) *сов. см.* перепу́тывать(ся)

перепу́тывать, перепу́тать (*вн.*) **1.** చిక్కుబరచు, చిక్కు పడవేయు **2.** (*приводить в беспорядок*) గందర గోళపరచు, కిందుమీదు[లు] చేయు **3.** (*принимать одно за другое*) పొరపాటు చేయు, పొరపడు

перепу́тываться, перепу́таться **1.** (*о нитках*) చిక్కుపడు **2.** (*приходить в беспорядок*) గందరగోళ పడు, కిందుమీదులగు

перераба́тывать, перерабо́тать (*вн.*) **1.** ప్రోసెస్ (తయారు, శుద్ధి) చేయు; ~ нефть నూనె (చమురు) శుద్ధిచేయు (ప్రోసెస్‌చేయు) **2.** (*изменять*) దిద్దు, సరిజేయు, మరల చేయు **3.** (*работать больше по-*

ложенного) అధికంగా పనిచేయు, ఓవర్ టైమ్ చేయు

переработать *сов. см.* перерабатывать

переработка *ж* **1.** *тех.* ప్రాసెసింగ్; ~ нефти నూనె ప్రాసెసింగ్ **2.** (*переделка*) దిద్దుబాటు, సరిదిద్దుబాటు, మరల చేయడం **3.** (*работа сверх нормы*) ఎక్కువ గంటలు పనిచేయడం, ఓవర్ టైమ్ పని

перераспределение *с* పునఃపంపకం, పునర్విభజన, తిరిగి పంపిణీ

перераспределить *сов. см.* перераспределять

перераспределять, перераспределить (*вн.*) పునఃపంపకం చేయు, పునర్విభజించు, తిరిగి పంపకం చేయు, తిరిగి పంచు

перерастать, перерасти **1.** (*вн.*; *становиться выше ростом*) మించి పెరుగు **2.** *перен.* (**в** *вн.*; *превращаться*) మించి పెరుగు, మారిపోవు, మారు

перерасти *сов. см.* перерастать

перерасход *м* **1.** (*действие*) దుబారా చేయడం, మితిమీరిన ఖర్చు పెట్టడం (*денег*); అతిగా వాడడం (వినియోగించడం) (*материалов, горючего и т. п.*) **2.** (*сумма*) అమితమైన (మితిమీరిన) ఖర్చు; ~ в 100 рублей అధికంగా ఖర్చు పెట్టిన 100 రూబుళ్లు

перерасходовать *несов. и сов.* (*вн.*) అతిగా ఖర్చు పెట్టు (*деньги*); అతిగా వాడు (వినియోగించు), అదనంగా వాడుకొను (*материалы*)

перервать *сов. см.* перерывать I

перерваться *сов. см.* перерываться

перерегистрация *ж* తిరిగి (మళ్లీ) రిజిస్ట్రేషన్

перерегистрировать *несов. и сов.* (*вн.*) తిరిగి రిజిస్ట్రేషన్ చేయు

перерезать *сов.* (*вн.*) **1.** *см.* перерезать **2.** *разг.* (*убить всех, многих*) అందరినీ సఫాచేయు (చంపి వేయు)

перерезать, перерезать (*вн.*) **1.** (*разрезать надвое*) కోయు **2.** *перен.* (*преграждать путь*) అడ్డగించు, (కి) అడ్డంపెట్టు

перерешать, перерешить *разг.* (*менять решение*) [తన] నిర్ణయం (మనస్సు) మార్చుకొను

перерешить *сов. см.* перерешать

перерисовать *сов. см.* перерисовывать

перерисовывать, перерисовать (*вн.*) **1.** (*срисовывать*) చూసి గీయు, ప్రతిచిత్రం వేయు **2.** (*рисовать заново*) మరల చిత్రించు (గీయు)

перефодиться *сов. см.* перерождаться

перерождаться, переродиться **1.** మారు, మార్పు చెందు, అయిపోవు **2.** (*вырождаться*) దిగజారి పోవు

перерождение *с* **1.** (*возрождение*) మార్పు చెందడం, కావడం **2.** (*вырождение*) దిగజారి పోవడం

перерубать, перерубить (*вн.*) (రెండింటిగా) నరకు

перерубить *сов. см.* перерубать

переругаться *сов. разг.* (తో) జగడమాడు, పోట్లాడు

перерyгиваться *несов. разг.* జగడమాడు, దొమ్ము లాడు, కలహించు

перерыв *м* **1.** (*временное прекращение*) అంతరాయం, విరామం; случаются ~ы в работе పనిలో పదేపదే అంతరాయాలు కలుగుతూ ఉంటాయి; после 8-дневного ~а 8 రోజుల అంతరాయం తరువాత **2.** (*на обед, отдых и т. п.*) విరామం; ~ на обед మధ్యాహ్న భోజన విరామం, లంచ్ బ్రేక్; десятиминутный ~ పది నిమిషాల విరామం

перерывать I, перервать (*вн.*; *разрывать надвое, на части*) తెంచు, తెంపు

перерывать II, перерыть (*вн.*) **1.** (*перекапывать целиком или во многих местах*) తవ్వు, తవ్వివేయు; ~ дорогу రోడ్డును తవ్వివేయు **2.** *перен.* (*бумаги, вещи*) తిరగవేయు, వెతికి చూచు, కిందుమీదు చేయు, కిందుమీదు చేస్తూ వెతుకు; ~ вещи в чемодане సూట్‌కేసులో సామాను అంతా కిందుమీదు చేయు

перерываться, перерваться (*разрываться надвое, на части*) తెగిపోవు, విరిగిపోవు, ముక్కలగు

перерыть *сов. см.* перерывать II

пересадить *сов. см.* пересаживать

пересадка *ж* **1.** (*растений*) నాటడం, ఊడ్చడం, (మరో కుండీలో) వేయడం (మార్చడం) **2.** *мед.* మార్పిడి; ~ сердца గుండె మార్పిడి **3.** (*на другой поезд и т. п.*) [రైలు] మారడం (మారు)

пересаживать, пересадить (*вн.*) **1.** మరొక చోటులో కూర్చోబెట్టు; учитель пересадил ученика на другое место ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థిని మరొక సీటులో కూర్చోబెట్టాడు **2.** (*растения*) ఊడ్చు, నాటు **3.** *мед.* అమర్చు

пересаживаться, пересесть **1.** (*на другое место*) మరొక సీటులో కూర్చొను, సీటు మారు (మార్చుకొను) **2.** (*на другой поезд и т. п.*) రైలు మారు; вам не надо ~ మీరు రైలు మారనక్కర్లేదు

пересаливать, пересолить (*вн.*) **1.** ఎక్కువ ఉప్పు వేయు **2.** *перен. разг.* మితిమీరి (అతిగా) చేయు

пересдавать, пересдать (*вн.*) **1.** (*карты*) మళ్లీ

పంచు 2. *разг.* (*экзамены*) మరల పరీక్షకు కూర్చొను, మరోసారి పరీక్షకు హాజరగు

пересда́ть *сов. см.* пересдава́ть

пересека́ть, пересе́чь (*вн.*) 1. క్రాస్ చేయు 2. (*проходить по поверхности*) దాటు, దాటిపోవు, దాటి వెళ్లు; ~ у́лицу వీధి దాటు 3. *перен.* (*преграждать*) అడ్డగించు, అడ్డుకొను; ~ доро́гу кому́-л. ఒకరి మార్గాన్ని అడ్డగించు (అడ్డుకొను)

пересека́ться, пересе́чься క్రాస్ చేసుకొను; три ли́нии пересека́ются в одно́й то́чке మూడు రేఖలు ఒక బిందువులో ఒకదానినొకటి క్రాస్ చేసుకొంటాయి

переселе́нец *м* వలసవచ్చినవాడు

переселе́ние *с* (*с квартиры на квартиру*) [వాటా] మారడం; ~ на но́вую кварти́ру కొత్త వాటాలోకి మారడం ◇ вели́кое ~ наро́дов *ист.* ప్రజల మహా ప్రస్థానం

пересели́ть *сов. см.* переселя́ть

переселя́ть, пересели́ть (*вн.*) మార్చు; ~ кого́-л. на но́вую кварти́ру ఒకరిని కొత్త వాటాలోకి మార్చు

пересе́сть *сов. см.* переса́живаться

пересече́ни||е *с* క్రాస్ అవడం; то́чка ~я క్రాస్ అయే స్థానం (స్థలం, బిందువు)

пересе́чь(ся) *сов. см.* пересека́ть(ся)

переси́ливать, переси́лить (*вн.*) 1. (*кого-л.*) (ఎదుటివాడిపై) పైచేయి సంపాదించుకొను 2. (*боль, чувство*) అణచుకొను

переси́лить *сов. см.* переси́ливать

переска́з *м* 1. (*действие*) చెప్పడం 2. (*изложение*) కథనం, వివరణ

пересказа́ть *сов. см.* переска́зывать

переска́зывать, пересказа́ть (*вн.*) చెప్పు, వివరించు

переска́кивать, перескочи́ть 1. (*вн.*, че́рез *вн.*) దేనిమీదుగానైనా గెంతు (గంతు వేయు); ~ че́рез забо́р కంచె మీదుగా గెంతు 2. (*перемещаться скачками*) గెంతు, దూకు; ~ с ве́тки на ве́тку ఒక కొమ్మనుంచి మరొక దానికి గెంతు (దూకు) 3. *перен. разг.* (на *вн.*; *не кончив одного, переключаться на другое*) దాటివేయు; ~ с одно́й те́мы на другу́ю ఒక విషయంనుంచి మరొక దానికి దాటి వేయు, విషయాంతరానికి కప్పదాటు వేయు

перескочи́ть *сов. см.* переска́кивать

пересла́ть *сов. см.* пересыла́ть

пересма́тривать, пересмотре́ть (*вн.*) 1. (*заново просматривать*) మరల (తిరిగి) చూచు, మరల తిరగవేయు 2. (*изменять*) సవరించు, తిరిగి పరిశీలించు, పునస్సమీక్షించు, మరల చూచు (పరీక్షించు); పునర్విచారించు (*судебное дело*)

пересме́иваться *несов. разг.* పరస్పరం నవ్వుకొను

пересмо́тр *м* సవరణ; పునర్విచారణ (*судебного дела*)

пересмотре́ть *сов. см.* пересма́тривать

переснима́ть, пересня́ть (*вн.*) 1. (*производить заново съёмку*) తిరిగి (మరల) ఫొటో తీయు 2. *разг.* (*снимать копию*) నకలు చేయు, కాపీ తీయు (*самостоятельно*); నకలు చేయించు, కాపీ తీయించు (*отдав в мастерскую*)

переснима́ться, пересня́ться *разг.* తిరిగి (మరల) ఫొటో తీయించు

пересня́ть(ся) *сов. см.* переснима́ть(ся)

пересоли́ть *сов. см.* переса́ливать

пересо́хнуть *сов. см.* пересыха́ть

переспе́лый మిగల ముగ్గిన

переспе́ть *сов.* మిగల ముగ్గు

переспо́ри||ть *сов. разг.* (*вн.*) వాదంలో ఓడించు (చిత్తు చేయు); его́ не ~шь అతన్ని వాదంలో ఓడించే మార్గం లేదు

переспра́шивать, переспроси́ть (*вн.*) మరల అడుగు (*повторять вопрос*); మరల చెప్పమని అడుగు (*просить повторить*)

переспроси́ть *сов. см.* переспра́шивать

пере́ссо́рить *сов. разг.* (*вн.*) (కు) కలహం పెట్టు, (మధ్య) తంపులు పెట్టు; ~ ста́рых друзе́й పాత మిత్రులకు [మధ్య] కలహం పెట్టు, పాత మిత్రుల మధ్య తంపులు పెట్టు

перессо́риться *сов. разг.* (с *тв.*) (తో) జగడమాడు, కలహించు, తంపులు పెట్టుకొను; ~ со все́ми сосе́дями ఇరుగుపొరుగువారందరితోనూ కలహించు (జగడమాడు)

перестава́ть, переста́ть మానుకొను, మానివేయు, ఆగు; переста́нь крича́ть! బొబ్బలు పెట్టడం మానుకో!, ఊరుకో!; я переста́л ходи́ть к ним వాళ్ల ఇంటికి వెళ్లడం మానేశాను

переста́вить *сов. см.* переставля́ть

переставля́ть, переста́вить (*вн.*) మరొక చోటుకు మార్చు; ~ ме́бель ఫర్నిచరు అటూ ఇటూ మార్చు (సర్దు)

перестано́вка *ж* అటూ ఇటూ మార్చడం (సర్దడం)

перестарáться *сов. разг.* అతిగా (మితిమీరి) చేయు

перестáть *сов. см.* переставáть

перестилáть, перестлáть (*вн.*) 1. (*постель*) మంచం మరల సర్దుకొను 2. (*пол*) కొత్తగా నేలవేయు

перестирáть *сов. см.* перестúрывать

перестúрывать, перестирáть (*вн.*) 1. (*заново*) మరల (తిరిగి) ఉదుకు 2. (*всё, многое*) చాలా (అంతా) ఉదుకు

перестлáть *сов. см.* перестилáть

перестрадáть *сов.* (*вн.*) ఎక్కువ కష్టాలకు గురి అగు

перестрáивать, перестрóить (*вн.*) 1. (*постройку, сооружение*) పునర్నిర్మించు 2. (*реорганизовать*) పని పద్ధతిని మార్చు, పునర్వ్యవస్థీకరించు, పునర్నిర్మించు; ~ систéму управлéния పరిపాలనా వ్యవస్థను పునర్వ్యవస్థీకరించు; ~ произвóдство ఉత్పత్తిని పునర్వ్యవస్థీకరించు 3. (*менять строй чего-л.*) మార్చు 4. (*приёмник на другую волну*) ట్యూన్ చేయు

перестрáиваться, перестрóиться (*реорганизоваться*) పని పద్ధతిని మార్చుకొను, పని పద్ధతులు సంస్కరించుకొను

перестраховáть(ся) *сов. см.* перестрахóвывать(ся)

перестрахóвщик *м разг.* అతి జాగ్రత్త మనిషి

перестрахóвывать, перестраховáть (*вн.*) మరల భీమా చేయు (*об агенте*); మరల భీమా చేయించు (*посредством агента*); ~ имýщество ఆస్తిని మరల భీమా చేయు (చేయించు)

перестрахóвываться, перестраховáться 1. (*страховаться снова*) మరల (కొత్తగా) భీమా చేయించుకొను 2. *перен. разг.* అతి జాగరూకుడై వుండు, ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకొను

перестрéливаться *несов.* పరస్పరం కాల్పులు సాగించు, పరస్పరం కాల్చుకొను

перестрéлка *ж* [పరస్పరం] కాల్పులు

перестрелáть *сов.* (*вн.*) 1. అందరినీ కాల్చివేయు 2. *разг.* (*израсходовать все патроны*) ఖర్చు చేసి వేయు; ~ все патрóны తూటాలన్నీ ఖర్చు చేసివేయు

перестрóить(ся) *сов. см.* перестрáивать(ся)

перестрóйк||а *ж* 1. (*здания и т. п.*) పునర్నిర్మాణం 2. (*идеологическая*) పునర్దిశానిర్దేశం 3. (*реорганизация*) పెరెస్త్రోయ్‌క, పునర్వ్యవస్థీకరణ; ~а управлéния పరిపాలన పునర్వ్యవస్థీకరణ; этáп ~и పునర్వ్యవస్థీకరణ దశ

переступáть, переступúть 1. (*вн.*, чéрез *вн.*; *перешагивать*) దాటు; ~ порóг గడప దాటు 2. *перен.* (*нарушать*) అతిక్రమించు, ఉల్లంఘించు; ~ грани́цы హద్దులు మీరు (మితిమీరు), పరిమితులను మించు (మించిపోవు); ~ закóн చట్టం అతిక్రమించు (ఉల్లంఘించు) 3. (*перемещаться*) అడుగులు వేయు; едвá ~ మెల్లగా అడుగులు వేయు, కాళ్లీడ్చుకుంటూ నడుచు

переступúть *сов. см.* переступáть 1, 2

пересýды *мн. разг.* పొల్లుకబుర్లు

пересýшивать, пересушúть (*вн.*) 1. (*делать слишком сухим*) అతిగా ఎండబెట్టు (ఆరబెట్టు) 2. (*всё, многое*) అంతా ఆరబెట్టు

пересушúть *сов. см.* пересýшивать

пересчитáть *сов. см.* пересчúтывать

пересчúтывать, пересчитáть, перечéсть (*вн.*) 1. (*заново*) మరల లెక్కబెట్టు 2. (*всё, многое*) అంతా లెక్కబెట్టు; егó произведéния мóжно пересчитáть по пáльцам అతని రచనలు వేళ్ల లెక్కకు మించవు, అతని రచనలను వేళ్లమీద లెక్కించవచ్చు

пересылáть, переслáть (*вн.*) పంపించు; మనీ ఆర్డరు చేయు (*деньги*); ~ по пóчте పోస్టుద్వారా పంపించు; ~ с кéм-л. ఎవరితోనైనా పంపించు

пересы́лка *ж* పంపడం; మనీ ఆర్డరు చేయడం (*денег*); ~ товáров సరుకుల రవాణా

пересы́льный ప్రవాసపు; ~ пункт ప్రవాసం మధ్య మజిలీ, ప్రవాసం తీసుకెళ్లే దోవలో మజిలీ

пересы́пать *сов. см.* пересыпáть

пересыпáть, пересы́пать (*вн.*) 1. (*в другое место*) (మరో డబ్బాలో) పోయు, వేయు 2. *разг.* (*насыпать слишком много*) అతిగా వేయు (వేసుకొను); ~ сáхару в чай టీలో ఎక్కువ పంచదార వేయు (వేసుకొను) 3. (*тв.*; *сыпать между чем-л.*) (పంచదార) జల్లు

пересыхáть, пересóхнуть ఎండిపోవు, ఆరిపోవు ◇ у негó пересóхло в гóрле అతని గొంతు ఎండిపోయింది (పాడారిపోయింది)

перетáпливать, перетопúть (*вн.*) 1. కాగబెట్టు, మరగబెట్టు 2. (*заново*) మరల (తిరిగి) కాగబెట్టు (మరగబెట్టు) 3. (*всё, многое*) అంతా కాగబెట్టు (మరగబెట్టు)

перетаскáть *сов. см.* перетáскивать I

перетáскивать I, перетаскáть *разг.* (*вн.*) 1. తీసుకెళ్లు; ~ дровá в дом వంటచెరుకు ఇంట్లోకి తీసుకెళ్లు 2. (*выкрадывать*) కాజేయు, కొట్టేయు; у не-

гó перетаскáли все книги అతని దగ్గర క్రమక్రమంగా పుస్తకాలన్నీ కాజేశారు (కొట్టేశారు)

перетáскивать II, **перетащи́ть** (*вн.*) **1.** (чéрез *вн.*) (మీదనుంచి) తీసుకువెళ్లు (ఈడ్చుకు వెళ్లు); ~ шкаф на другóе мéсто బీరువా మరొక చోటుకు తీసుకువెళ్లు **2.** *перен. разг.* రప్పించు, తీసుకువచ్చు; ~ родн́ю в гóрод తన బంధువులను నగరానికి తీసుకువచ్చు

перетасовáть *сов. см.* перетасóвывать

перетасóвывать, перетасовáть (*вн.*) కలుపు

перетащи́ть *сов. см.* перетáскивать II

перетерéть(ся) *сов. см.* перетирáть(ся)

перетирáть, перетерéть (*вн.*) **1.** తెంపుకొను **2.** (*растирать*) పొడి (పిండి) చేయు **3.** (*вытирать всё, многое*) అంతా తుడుచు ◇ терпéние и труд всё перетрýт *посл.* సాధనమున పనులు సమకూరు ధర లోన, కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం

перетирáться, перетерéться (*о верёвке и т. п.*) తెగిపోవు

перетопи́ть *сов. см.* перетáпливать

перетрýси||ть *сов. разг.* భయం వేసింది, భయపడు; он ~л అతనికి పెద్ద (మహా) భయం వేసింది

перетрясáть, перетрясти́ (*вн.*) **1.** కుదిపివేయు **2.** *перен.* (*перебирать в поисках чего-л.*) విదిలించు

перетрясти́ *сов. см.* перетрясáть

перетря́хивать, перетряхнýть (*вн.*) **1.** దులిపి వేయు, కుదిపివేయు **2.** *перен.* (*пересматривать*) సవరించు[కొను]

перетряхнýть *сов. см.* перетря́хивать

перетя́гивать, перетянýть (*вн.*) **1.** లాగు, ఇగ్గు, లాగివేయు, ఈడ్చివేయు, లాగుతూ తీసుకువెళ్లు; ~ лóдку на другóе мéсто పడవను మరొక చోటుకు లాగుతూ తీసుకువెళ్లు **2.** *перен.* (*сманивать*) ఆకర్షించుకొను, మళ్లించుకొను, తిప్పుకొను; ~ на свою стóрону తన వైపుకు ఆకర్షించుకొను (తిప్పుకొను) **3.** (*туго перевязывать*) గట్టిగా కట్టు (చుట్టివేయు) **4.** (*перевешивать*) ఎక్కువ బరువు వుండు; ~ чáшу весóв త్రాసు తిప్పు (మార్చు)

перетянýть *сов. см.* перетя́гивать

переубеди́ть(ся) *сов. см.* переубеждáть(ся)

переубеждáть, переубеди́ть (*вн.*) ఒకరు అభిప్రాయం మార్చుకొనేలా చేయు

переубеждáться, переубеди́ться తన అభిప్రాయం మార్చుకొను

переýлок *м* సందు, గొందు

переустрóйство *с* పునర్నిర్మాణం; социáльное ~ óбщества సమాజపు పునర్నిర్మాణం

переутоми́ть(ся) *сов. см.* переутомля́ть(ся)

переутомлéние *с* నిస్త్రాణ, నిస్సత్తువ, నీరసం

переутомля́ть, переутоми́ть (*вн.*) ఆయాసపెట్టు, (ఒకరికి) నిస్త్రాణ కలిగించు

переутомля́ться, переутоми́ться అధికంగా ఆయాసపడు, నిస్సత్తువ చెందు, నీరసపడు

переучéсть *сов. см.* переучи́тывать

переучёт *м* (*товаров*) స్టాక్ లెక్కింపు

переýчивать, переучи́ть (*вн.*) **1.** (*когó-л.*) ఒక రికి కొత్తగా నేర్పు (బోధించు) **2.** (*что-л.*) మళ్లీ నేర్చు కొను

переýчиваться, переучи́ться మళ్లీ (కొత్త పద్ధతిలో) నేర్చుకొను

переучи́тывать, переучéсть (*вн.*) లెక్కించు; ~ товáры సరుకులు (స్టాక్) లెక్కించు

переучи́ть(ся) *сов. см.* переýчивать(ся)

переформировáть *сов. см.* переформирóвывать

переформирóвывать, переформировáть (*вн.*) పునర్వ్యవస్థీకరించు

перефрази́ровать *сов.* (*вн.*) మరో విధంగా చెప్పు, వేరే మాటల్లో చెప్పు

перехвати́ть *сов. см.* перехвáтывать

перехвáтывать, перехвати́ть (*вн.*) **1.** అడ్డపడి (అడ్డంకొట్టి) పట్టుకొను; ~ письмó ఉత్తరాన్ని అడ్డం కొట్టి పట్టుకొను **2.** *перен. разг.* (*занимать деньги на короткое время*) అప్పు చేయు (తీసుకొను) **3.** *перен. разг.* (*съедать мимоходом*) అల్పాహారం చేయు (తిను)

перехитри́ть *сов.* (*вн.*) యుక్తిలో మించి ప్రతి మోసం చేయు, బోల్తా కొట్టించు

перехóд *м* **1.** (*действие; через что-л.*) దాటడం **2.** (*перемена места или рода занятий*) బదిలీ అవడం (అయిపోవడం); ~ на другýю рабóту ఉద్యోగం బదిలీ అయిపోవడం, ఉద్యోగం మార్చుకోవడం **3.** (*превращение*) మార్పు, పరివర్తన, మార్పు (పరివర్తన) చెందడం; ~ колúчества в кáчество పరిమాణాత్మకమైన మార్పునుండి గుణాత్మకమైన మార్పుకు పరివర్తన చెందడం; ~ от социали́зма к коммуни́зму సోషలిజంనుంచి కమ్యూనిజానికి పరివర్తన **4.** (*на чью-л. сторону*) చేరడం, వదలి రావడం **5.** (*в следующий класс и т. п.*) పై తరగతికి ప్రమోట్ అవడం **6.**

(*расстояние*) నడక; в двух ~ах от грани́цы సరిహద్దు నుంచి రెండు రోజుల నడక 7. (*место*) రోడ్డు క్రాసింగ్; подзе́мный ~ అండర్‌గ్రౌండ్ రోడ్డు క్రాసింగ్

переходи́ть, перейти́ 1. (*вн.*, че́рез *вн.*) దాటు; ~ грани́цу సరిహద్దు దాటు; ~ у́лицу వీధి దాటు 2. (*с одного места на другое*) మార్చుకొను, బదిలీ అగు; ~ на другу́ю рабо́ту ఉద్యోగం మార్చుకొను, మరొక ఉద్యోగంలోకి బదిలీ అగు 3. (*в следующий класс и т. п.*) పై తరగతికి ప్రమోట్ చేయబడు 4. (*на чью-л. сторону*) వైపు చేరు (చేరిపోవు), (తో) చేతులు కలుపు; ~ на сто́рону врага́ శత్రువుతో చేతులు కలుపు 5. (*приступать к чему-л. другому*): ~ к друго́й те́ме విషయం మార్చుకొను; ~ от слов к де́лу మాటలనుంచి చేతలకు దిగు (పూనుకొను) 6. (в *вн.*; *превращаться*) పరివర్తన (మార్పు) చెందు; дру́жба перешла́ в любо́вь స్నేహం ప్రేమలోకి పరివర్తన చెందింది ◇ ~ грани́цы హద్దు మీరిపోవు, మితిమీరిపోవు; ~ из рук в ру́ки చేతులు మారు; ~ из уст в уста́ నోటినుంచి నోటికి వ్యాపించు

перехо́дный 1. (*служащий для перехода*) దాటే; ~ тонне́ль బాటసారులు దాటే సొరంగం 2. (*промежуточный*) పరివర్తన, పరివర్తన చెందిన; ~ во́зраст పరివర్తన వయస్సు; ~ пери́од పరివర్తన దశ 3. *грам.* సకర్మక; ~ глаго́л సకర్మక (కర్మణి) క్రియ

переходя́щ||ий ఛాలెంజి; ~ий приз ఛాలెంజి బహుమతి; ~ее зна́мя ఛాలెంజి పతకం

пе́рец *м* మిరియం, మిరపకాయ; కారం (*молотый*); మిరియపు గింజలు (*горошек*); стручко́вый ~ పచ్చి మిరపకాయ

пе́речень *м* (*список*) జాబితా, పట్టీ

перечёркивать, перечеркну́ть (*вн.*) తీసివేయు, కొట్టివేయు

перечеркну́ть *сов. см.* перечёркивать

перечерти́ть *сов. см.* перече́рчивать

перече́рчивать, перечерти́ть (*вн.*) 1. (*заново*) మరల (తిరిగి) రేఖాచిత్రం వేయు 2. (*снимать копию*) కాపీ (నకలు) చేయు

перече́сть I *сов. см.* пересчи́тывать

перече́сть II *сов. см.* перечи́тывать

перечисле́ние *с* 1. (*действие*) వరుసగా చెప్పడం (వివరించడం) 2. *бухг.* బదిలీ, బదలాయింపు ట్రాన్స్‌ఫర్

перечи́слить *сов. см.* перечисля́ть

перечисля́ть, перечи́слить (*вн.*) 1. వరుసగా చెప్పు, వివరించు 2. *бухг.* బదిలీ చేయు, ట్రాన్స్‌ఫర్; ~ де́ньги డబ్బు బదిలీ చేయు

перечита́ть *сов. см.* перечи́тывать

перечи́тывать, перече́сть, перечита́ть (*вн.*) 1. (*читать заново*) మరల చదువు 2. (*всё, многое*) చాలా (ఎక్కువ, అంతా) చదువు

пере́чить *несов. разг.* బదులు (మారు) చెప్పు

пе́речница *ж* మిరియప్పొడి డబ్బా (డబ్బీ)

переша́гивать, перешагну́ть (*вн.*, че́рез *вн.*) (మీదుగా) అంగ వేయు, దాటు; ~ че́рез поро́г గడప దాటు

перешагну́ть *сов. см.* переша́гивать

переше́ек *м* భూసంధి

перешёптываться *несов.* ఒకరు ఒకరికి రహస్యంగా (మెల్లగా) చెప్పు (గుసగుసలాడు), పరస్పరం చెవులు కొరుక్కొను

перешиба́ть, перешиби́ть *разг.* (*вн.*) పగలగొట్టు, బద్దలు చేయు

перешиби́ть *сов. см.* перешиба́ть

перешива́ть, переши́ть (*вн.*) 1. (*шить по-другому*) మార్చు, మార్చు చేయించుకొను; ~ пальто́ కోటు మార్చు (*самостоятельно*); కోటు మార్చు చేయించుకొను (*отдав в переделку*) 2. (*переделывать на другое*) కుట్టు (*самостоятельно*); కుట్టించు (*отдав в переделку*); из пиджака́ ~ ребёнку пальто́ పెద్ద కోటునుంచి పిల్లకి కుట్టు (కుట్టించు)

переши́ть *сов. см.* перешива́ть

перешто́пать *сов. см.* перешто́пывать

перешто́пывать, перешто́пать (*вн.*) 1. (*снова*) తిరిగి రప్పు తీయు, తిరిగి మరమ్మతుచేయు 2. (*всё, многое*) అంతా రప్పు తీయు; ~ все носки́ మేజోళ్లన్నీ రప్పు తీయు

перещеголя́||ть *сов. разг.* (*вн.*) మించిపోవు; в э́том де́ле он меня́ ~л ఈ విషయంలో అతను నన్ను మించిపోయాడు

переэкзамено́вк||а *ж* మరల (రెండో సారి) పరీక్షకు కూర్చోడం (హాజరవడం); держа́ть ~у మరల పరీక్షకు హాజరగు

пери́ла *мн.* కమ్మీలు

пери́на *ж* తూలికాతల్పం, పక్షి ఈకల [తో చేసిన] పరుపు

пери́од *м* 1. కాల వ్యవధి, సమయం; за коро́ткий ~ вре́мени కొద్ది కాల వ్యవధిలో 2. *геол.* దశ, యుగం; леднико́вый ~ హిమానీ యుగం

перио́дика *ж собир.* పత్రికలు, మేగజైన్లు, వార (పక్ష, మాస, త్రైమాస) పత్రికలు

периоди́ческ||ий 1. ఆవృత్తిక[మైన]; ~ое изда́ние పీరియాడికల్ ప్రచురణ (పత్రిక) ◇ ~ая дробь *мат.* ఆవృత్తి దశాంశం

перипети́||я *ж* ఎగుడుదిగుడు; ~и борьбы́ పోరాటపు ఎగుడుదిగుళ్లు

периско́п *м* పెరిస్కోపు

перифери́йный శివారు ప్రాంత, ప్రాంతీయ

перифери́||я *ж* కేంద్రేతర (శివారు) ప్రాంతం; рабо́тать на ~и కేంద్రేతర ప్రాంతంలో పనిచేయు

перламу́тр *м* ముత్యపు చిప్ప, ఆల్చిప్ప

перламу́тров||ый ముత్యపు చిప్ప, ఆల్చిప్ప; ~ая пу́говица ముత్యపు చిప్ప గుండీ

перло́в||ый గుండు బార్లీ; ~ая крупа́ బార్లీ గింజలు

перманéнт *м разг.* (*завивка*) జుట్టు వంకీ, గిరజాలు, జులపాలు

перманéнтн||ый నిరంతర, ఎడతెగని; ~ая револю́ция నిరంతర (అవిరామ) విప్లవం

перна́т||ый 1. ఈకలు గల; ~ое ца́рство పక్షుల ప్రపంచం 2.: ~ые *в знач. сущ. мн.* పక్షులు, పిట్టలు

пер||о́ *с* 1. (*птичье*) ఈక 2. (*писчее*) పెన్ను, కలం ◇ бра́ться за ~о́ కలం పట్టుకొను; он владе́ет ~о́м అతనిది ఆరితేరిన పాళీ, అతను చేయి తిరిగిన వాడు; ни пу́ха ни ~а́! *разг.* (నీకు) అదృష్టం కలిసివచ్చు గాక!

перочи́нный: ~ нож చాకు

перпендикуля́р *м* నిలువు రేఖ (గీత), లంబం

перпендикуля́рн||ый లంబ, నిలువు; ~ая ли́ния లంబ రేఖ

перро́н *м* ప్లాట్‌ఫార్మ్

перс *м* పర్షియన్, పెర్షియన్, పార్సీ

перси́дский పెర్షియన్; ~ язы́к పెర్షియన్ భాష

пе́рсик *м* 1. (*дерево*) పీచ్ చెట్టు 2. (*плод*) పీచ్ పండు

персо́н||а *ж* వ్యక్తి; ва́жная ~а ప్రముఖుడు ◇ со́бственной ~ой *ирон.* సాక్షాత్తు (స్వయంగా) తనే, తనను తానే; ~а гра́та *дип.* హితుడు; ~а нон гра́та *дип.* అహితుడు

персона́ж *м* పాత్ర

персона́л *м собир.* సిబ్బంది

персона́льн||ый వ్యక్తిగత, ప్రత్యేక; ~ый пенсионе́р ప్రత్యేక పెన్షను పుచ్చుకునేవాడు; ~ая отве́тственность వ్యక్తిగత బాధ్యత; ~ая пе́нсия ప్రత్యేక పెన్షను; ~ое приглаше́ние వ్యక్తిగత ఆహ్వానం

перспекти́в||а *ж* 1. *жив.* పూర్వరంగం, భూమిక 2. (*открывающийся вид*) కనపడే దృశ్యం 3.: ~ы *мн. перен.* (*виды на будущее*) అవకాశాలు; ~ы разви́тия అభివృద్ధి అవకాశాలు

перспекти́вный 1. (*отражающий перспективу*) పూర్వరంగపు 2. (*предусматривающий будущее развитие*) ఆశాజనకమైన; ~ план దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక

пе́рстень *м* ఉంగరం, అంగుళీయం

перфора́тор *м тех.* పెర్ఫొరేటర్

перча́тк||а *ж* గ్లవ్; надева́ть ~и గ్లవ్స్ తొడుగుకొను (వేసుకొను)

пе́рчить, попе́рчить (*вн.*) మిరియం వేయు, మిరియప్పొడి జల్లు

перши́т||ь *несов. безл. разг.*: у меня́ ~ в го́рле నా గొంతు దురదపెడుతోంది

пёс *м* కుక్క, శునకం

пе́сенка *ж* పాట ◇ его́ ~ спе́та *разг.* అతని పని అయిపోయింది

пе́сенник *м* (*сборник песен*) పాటల సంకలనం

песе́ц *м* 1. (*животное*) ధ్రువ ప్రాంతపు నక్క 2. (*мех*) ధ్రువ ప్రాంతపు నక్క బొచ్చు

пе́сн||я *ж* పాట; наро́дная ~я జానపద పాట ◇ э́то ста́рая ~я ఇది పాత కథే; заводи́ть ту же ~ю *разг.* పాడిన పాటే పాడు

пес||о́к *м* 1. ఇసుక; речно́й ~о́к నది ఇసుక 2.: ~ки́ *мн.* ఇసుక, ఇసుక ఎడారి; зыбу́чие ~ки́ దొంగ ఇసుక ◇ са́харный ~о́к చక్కెర, చీని; стро́ить на ~ке́ పేక మేడలు కట్టు

песо́чн||ый 1. ఇసుక; ~ые часы́ శాండ్ గ్లాసు 2. (*о тесте*) షార్ట్‌కేక్ పిండి; ~ое пече́нье షార్ట్‌కేక్ బిస్కట్

пессими́зм *м* నిరాశావాదం, నిరాశాతత్వం; впада́ть в ~ నిరాశపడు

пессими́ст *м* నిరాశాపరుడు, నిరాశావాది

пессимисти́ческий నిరాశాపూరిత[మైన]

пессимисти́чный *см.* пессимисти́ческий

пест *м* రోకలి, ముసలం

пе́стик *м* 1. రోకలి, ముసలం 2. *бот.* పువ్వు నడిమి దిమ్మె, గర్భకేసరం

пе́стовать *несов.* (*вн.*) శ్రద్ధతో (శ్రద్ధగా) పెంచు

пестре́||ть *несов.* (*виднеться*) రంగురంగులుగా

కనపడు; вдалú ~ли цветы́ దూరంలో రంగురంగుల పువ్వులు కనపడ్డాయి

пестри́т||ь *несов. безл.*: у меня́ ~ в глаза́х నా కండ్లు చెదిరినట్లున్నాయి, నా కళ్ళు చెదురుతు న్నాయి

пестрота́ *м* వర్ణవైవిధ్యం, చిత్రవిచిత్ర వర్ణాలు

пёстр||ый 1. రంగురంగుల; ~ая ткань రంగురంగుల గుడ్డ 2. *перен.* (*разнородный*) మిశ్రమ, నానా రకాల; ~ая аудито́рия మిశ్రితములైన (రకరకాల, నానా రకాల) శ్రోతలు

песча́ник *м* ఇసుకరాయి

песча́н||ый ఇసుక, సైకత; ~ый бе́рег ఇసుక ఒడ్డు, సైకత తీరం; ~ая по́чва ఇసుక ప్రధ భూమి

песчи́нка *ж* ఇసుక రేణువు

пети́ци||я *ж* అభ్యర్థన, వినతి పత్రం, పిటీషను, మహజరు[నామా]; подава́ть ~ю అభ్యర్థన (వినతి పత్రం) సమర్పించు

петли́ца *ж* 1. (*петля*) గుండీ రంధ్రం, బొత్తాం బెజ్జం 2. (*нашивка*) పట్టీ

пе́тля *ж* 1. లూప్, ఉరితాడు 2. (*для пуговицы*) గుండీ రంధ్రం, బొత్తాం బెజ్జం 3. (*в вязании*) రింగు; спуска́ть пе́тлю రింగు విడదీయు 4. (*дверная, оконная*) బందు

петру́шка *ж бот.* పార్స్లీ [ఆకు కూర]

пету́х *м* కోడిపుంజు ◇ встава́ть с ~а́ми *разг.* కోడికూత వేళ లేచు (మేల్కొను); пусти́ть кому́-л. кра́сного ~а́ *разг.* ఒకరి ఇంటికి చిచ్చు పెట్టు

петуши́ный కోడిపుంజు

петь, пропе́ть, спеть 1. (*вн.*) పాడు; ~ пе́сню పాట పాడు 2. (*о птицах*) కూయు

пехо́та *ж* పదాతి (కాల్బల) దళం, కాల్బలం

пехоти́нец *м* పదాతిదళ (కాల్బలదళ) సైనికుడు

пехо́тн||ый పదాతి (కాల్బల) దళ; ~ая диви́зия పదాతిదళ డివిజన్; ~ые ча́сти పదాతి (కాల్బల) దళాలు

печа́лить, опеча́лить (*вн.*) విచారపెట్టు, దుఃఖపెట్టు, విచారం కలిగించు

печа́литься, опеча́литься విచారించు, విచారపడు, దుఃఖపడు

печа́ль *ж* విచారం, దుఃఖం, వ్యాకులం ◇ не твоя́ ~ *разг.* ఇది మీకు సంబంధించిన వ్యవహారం కాదు

печа́льны||й 1. (*скорбный, унылый*) వికలమనస్కుడైన, దుఃఖభరితమైన, వ్యాకులత చెందిన, ఖిన్నుడైన 2. (*прискорбный*) విచారకరమైన, దురదృష్టకరమైన; ~й коне́ц విషాదాంతం; ~е результа́ты విచారకరమైన (దురదృష్టకరమైన) ఫలితాలు

печа́тание *с* అచ్చువేయడం, ముద్రించడం; టైపు చేయడం (*на машинке*)

печа́тать, напеча́тать (*вн.*) 1. అచ్చువేయు, ముద్రించు; టైపు చేయు (*на машинке*) 2. (*публиковать*) ప్రచురించు, వెలువరించు

печа́таться *несов.* (*издаваться, помещать свои произведения в печати*) ప్రచురించుకొను

печа́тка *ж* ముద్ర, సిక్కా, ముద్రిక

печа́тник *м* ముద్రణా (ప్రెస్) కార్మికుడు

печа́тн||ый 1. ముద్రణ, అచ్చు; ~ая маши́на ముద్రణ యంత్రం; ~ое де́ло ముద్రణ పని 2. (*напечатанный*) అచ్చైన, ముద్రిత, ముద్రింపబడిన; ~ая проду́кция ముద్రిత ఉత్పత్తులు, పత్రికలు, మేగజైన్లు, పుస్తకాలు 3. (*опубликованный*) ప్రచురింపబడిన, వెలువడిన, ప్రచురితమైన; ~ые труды́ ప్రచురితమైన (వెలువడిన) రచనలు 4. (*имеющий форму напечатанного*) అచ్చు; писа́ть ~ыми бу́квами అచ్చు అక్షరాల్లో రాయు ◇ ~ый знак ప్రింటింగ్ టైప్; ~ый лист [అచ్చు] ఫార్మ

печа́т||ь *ж* 1. సీలు; ста́вить ~ь సీలు వేయు 2. *перен.* (*след, отпечаток*) ముద్ర; на его́ лице́ ~ь благоро́дства అతని ముఖంలో ఔన్నత్యం ముద్రితమై వుంది; на его́ уста́х ~ь молча́ния అతని నోటికి తాళం పడింది, అతని పెదవులు బిడాయించుకుపోయాయి 3. (*печатание*) అచ్చువేయడం, ముద్రించడం, అచ్చు; быть (находи́ться) в ~и అచ్చులో వుండు 4. (*вид отпечатанного*) అచ్చు, టైపు; кру́пная ~ь పెద్ద అక్షరాలు (టైపు); ме́лкая ~ь చిన్న అక్షరాలు, చిన్న (సన్న) టైపు 5. (*пресса*) పత్రికలు; иностра́нная ~ь విదేశీ పత్రికలు; ме́стная ~ь స్థానిక పత్రికలు; свобо́да ~и పత్రికా స్వేచ్ఛ; име́ть благоприя́тные о́тзывы в ~и పత్రికల్లో మంచి సమీక్షలు పొందు ◇ выходи́ть из ~и వెలువడు, వెలువరింపబడు

пече́ние *с* (*действие*) బేకింగ్

печёнка *ж* కాలేయం, కార్జం, లివర్

пе́чень *ж* కాలేయం, కార్జం, లివర్

пече́нье *с* బిస్కట్టు, బిస్కట్

пе́чк||а *ж* పొయ్యి ◇ танцева́ть от ~и *разг.* మొట్టమొదటి నుంచి (ఆదినుంచి) మొదలు పెట్టు

печни́к *м* పొయ్యి కట్టేవాడు

печн||о́й పొయ్యి, సెగడి, కుంపటి; ~а́я труба́ పొగ గొట్టం; ~о́е отопле́ние సెగడి హీటింగ్

печь I *ж* 1. పొయ్యి, స్టౌ, కుంపటి, సెగడి 2. *тех.* ఫర్నేస్; до́менная ~ బ్లాస్ట్ ఫర్నేస్

печь II, испе́чь 1. (*вн.*; *хлеб и т. п.*) బేక్ చేయు, కాల్చు; ~ хлеб బ్రెడ్ బేక్ చేయు, రొట్టె కాల్చు 2. *тк. несов.* (*обдавать жаром*) మండు, నిప్పులు చెరుగు; со́лнце печёт ఎండ మండుతోంది (నిప్పులు చెరుగుతోంది)

пе́чься I, испе́чься 1. (*о хлебе и т.п.*) బేక్ చేయబడు, కాల్చబడు 2. *тк. несов. разг.* (*на солнце*) ఎండలో మాడు

пе́чься II *несов.* (о *пр.*; *заботиться*) (ఒకరిని) జాగ్రత్తగా చూచు, (ఒకరిని గురించి) శ్రద్ధ తీసుకొను

пешехо́д *м* పాదచారి, నడిచి వెళ్లేవాడు

пешехо́дн||ый పాదచారుల కోసం, నడిచి వెళ్లే వాళ్ల కోసం; ~ый мост పాదచారులకోసం వంతెన; ~ое движе́ние పాదచారుల రాకపోకలు

пе́ший పాదచారి, నడిచివెళ్లేవాడి

пе́шка *ж* 1. *шахм.* బంటు, పావు 2. *перен.* పాచిక, పావు, కీలుబొమ్మ; ~ в чьи́х-л. рука́х ఒకరి చేతిలో పావు (పాచిక, కీలుబొమ్మ)

пешко́м *нареч.* నడిచివెళ్లే; идти́ ~ నడిచివెళ్ళు; он пришёл ~ అతను కాలినడకన వచ్చాడు, అతను నడిచి వచ్చాడు

пеще́ра *ж* గుహ

пиани́но *с нескл.* పియానో; игра́ть на ~ పియానో వాయించు

пиани́ст *м* పియానో వాద్యకారుడు

пиани́стка *ж* పియానో వాద్యకారిణి

пивна́я *ж разг.* బీరు హోటలు (కొట్టు)

пивн||о́й బీరు; ~о́й бар బీరు హోటల్; ~а́я кру́жка బీరు మగ్గు

пи́во *с* బీరు

пивова́р *м* బీరు తయారుచేసేవాడు (తయారీదారు)

пивоваре́ние *с* బీరు తయారుచేయడం

пивова́ренный: ~ заво́д బీరు ఫాక్టరీ

пигме́й *м* 1. పిగ్మీ 2. *перен.* (*человек маленького роста*) మరుగుజ్జు

пигме́нт *м* వర్ణద్రవ్యం, రంగు, ఛాయ

пигмента́ция *ж* (చర్మానికి) రంగు రావడం (పోవడం)

пиджа́к *м* కోటు

пижа́ма *ж* పైజామా

пик *м* శిఖరం, అగ్రం, పర్వత శిఖరం, పర్వతాగ్రం ◇ часы́ ~ జనం రద్దీగా ఉండే సమయం

пи́ка *ж* (*оружие*) ఈటె, బల్లెం

пика́нтн||ый 1. (*острый на вкус, пряный*) కారమైన, ఘాటైన 2. *перен.* (*возбуждающий острый интерес, любопытство*) ఉత్సుకత రేకెత్తించే, ఆసక్తి కలిగించే; ~ая но́вость ఉత్సుకత రేకెత్తించే వార్త 3. (*не вполне пристойный*): ~ый анекдо́т మనస్సు చివుక్కుమనిపించే పిట్ట కథ 4. (*соблазнительный*) ఆకర్షణీయమైన; ~ая вне́шность మనస్సును చూరగొనే రూపం (ముఖం), కంటిని ఆకట్టుకునే రూపం

пике́ *с нескл. ав. см.* пики́рование

пике́йн||ый పికే; ~ое одея́ло పికే రజాయి

пике́т *м* గస్తీ దళం; పికెట్ (*тж. забастовщиков*); выставля́ть ~ы గస్తీ దళాలు పెట్టు (ఉంచు)

пи́ки *мн. карт.* ఇస్పేటు

пики́рование *с ав.* డైవింగు

пики́ровать *несов. и сов. ав.* డైవింగ్ విన్యాసాలు చేయు

пики́рующий డైవ్; ~ бомбардиро́вщик డైవ్ బాంబు విమానం

пикни́к *м* పిక్నిక్, వనభోజనం; устра́ивать ~ వన భోజనం చేయు, పిక్నిక్‌కి ఏర్పాట్లు చేయు

пи́ков||ый *карт.* ఇస్పేటు; ~ая да́ма ఇస్పేటు రాణి

пила́ *ж* రంపం

пилёный: ~ са́хар బిళ్ల పంచదార

пили́ть *несов.* (*вн.*) రంపంతో కోయు

пило́т *м* పైలట్, విమాన చోదకుడు

пилота́ж *м ав.* విమానం నడపడం (చోదకత్వం); вы́сший ~ విమాన విన్యాసాలు, విమానపు పల్టీలు

пило́тка *ж* మిలిటరీ (సైనికుల) గుడ్డ టోపీ

пилю́л||я *ж* మాత్ర, గుళిక ◇ проглоти́ть ~ю *разг.* చేదు మాత్ర మింగు

пина́ть, пнуть *разг.* (*вн.*) తన్ను

пингви́н *м* పెంగ్విన్ (పక్షి)

пинг-по́нг *м* టేబుల్ టెన్నిస్

пино́к *м разг.* తన్ను, తాపు

пинце́т *м* శ్రావణం

пио́н *м бот.* పియోనీ

пионе́р *м* 1. మార్గదర్శి, మొట్టమొదటివాడు; быть ~ом в чём-л. దేనిలోనైనా మార్గదర్శి అగు (మొట్టమొదటివాడగు) 2. (*член пионерской организации*) పయనీరు, బాల సంఘ సభ్యుడు

пионервожа́тый *м* పయనీర్ల నాయకుడు

пионе́рка *ж* పయనీరు బాలిక

пионе́рский పయనీరు; ~ отря́д పయనీరు దళం

пипе́тка *ж* పిపెట్

пир *м* విందు ◇ ~ на весь мир, ~ горо́й బ్రహ్మాండమైన (సుష్టైన) విందు

пирами́да *ж* 1. *мат.* పిరమిడ్ 2. (*сооружение*) పిరమిడ్

пирамида́льный: ~ то́поль సూచ్యాకార పోప్లార్ వృక్షం

пира́т *м* సముద్రపు (ఓడ) దొంగ

пира́тский సముద్రపు దొంగ; ~ кора́бль సముద్రపు దొంగల ఓడ

пирова́ть *несов.* విందు చేయు (చేసుకొను)

пиро́г *м* పై; ~ с я́блоками ఆపిల్ పై

пиро́жное *с* కేకు

пирожо́к *м* బజ్జీ

пироте́хника *ж* బాణ సంచా చేసే విద్య, పైరోటెక్నిక్స్

пиротехни́ческий బాణ సంచా [సంబంధమైన], పైరోటెక్నికల్

пирс *м мор.* పైయర్

пиру́шка *ж разг.* చిన్న విందు

пируэ́т *м* (నాట్యంలో) చుట్టు

пи́сарь *м* లేఖకుడు

писа́тель *м* రచయిత

писа́тельница *ж* రచయిత్రి

писа́ть, написа́ть (*вн.*) 1. రాయు; ~ перо́м పెన్నుతో రాయు; ~ письмо́ ఉత్తరం రాయు; ~ черни́лами సిరాతో రాయు; ~ разбо́рчиво చక్కని దస్తూరీలో రాయు; ~ под дикто́вку ఒకరు చెప్తే రాయు 2. (*сочинять*) రచించు; ~ о́перу ఒపెరా (సంగీత నాటకం) రచించు; ~ пье́су నాటకం రచించు 3. (*создавать произведение живописи*) చిత్రించు, పెయింట్ చేయు; ~ карти́ну చిత్రం వేయు; ~ ма́слом నూనె రంగుతో చిత్రించు, ఆయిల్ పెయింటింగు వేయు 4. *тк. несов.* (*быть годным для писания*): э́тот каранда́ш пи́шет хорошо́ ఇది మంచి పెన్సిల్, ఈ పెన్సిల్ మంచిది ◇ пиши́ пропа́ло *разг.* అది పోయి నట్లే (పోయినదానితో) సమానమే

писк *м* కిచకిచ శబ్దం (ధ్వని)

пискли́вый కిచకిచ [గొంతు], కీచు [గొంతు (స్వరం)]

пи́скнуть *сов.* కిచకిచ ధ్వని చేయు, కీచుమను

пистоле́т *м* పిస్టల్, పిస్తోల్; стреля́ть из ~а పిస్టల్ (పిస్తోల్) కాల్చు (పేల్చు)

писто́н *м* పెర్కషన్ క్యాప్

писчебума́жный స్టేషనరీ; ~ магази́н స్టేషనరీ షాపు

пи́сч||ий రాత; ~ая бума́га రాత కాగితం

пи́сьменно *нареч.* లిఖిత పూర్వకంగా; излага́ть что-л. ~ ఏదైనా లిఖిత పూర్వకంగా వివరించు, దేనినైనా రాయు

пи́сьменност||ь *ж* (*система графических знаков*) లిఖిత భాష; появле́ние ~и లిఖిత భాష ఆవిర్భావం

пи́сьменн||ый 1. (*написанный*) లిఖిత, లిఖిత పూర్వకమైన, రాత; ~ый отве́т లిఖిత (లిఖితపూర్వకమైన) సమాధానం; ~ый экза́мен రాత పరీక్ష; ~ая рабо́та రాత పని 2. (*служащий для письма*) రాత; ~ый стол రాతబల్ల, డెస్కు

письм||о́ *с* 1. ఉత్తరం, లేఖ, జాబు; делово́е ~о́ వ్యాపార సంబంధమైన ఉత్తరం; заказно́е ~о́ రిజిష్టర్డు లేఖ; поздрави́тельное ~о́ అభినందన లేఖ, గ్రీటింగ్ లెటర్ 2. *тк. ед.* (*умение писать*) రాత, రచన; иску́сство ~а́ రాత (రచనా) కళ 3. *тк. ед.* (*система графических знаков*) లిపి; ара́бское ~о́ అరబ్ లిపి

письмоно́сец *м* పోస్టుమాన్, టపాబంట్రోతు

пита́ние *с* 1. తిండి, ఆహారం; диети́ческое ~ పత్యపు తిండి; уси́ленное ~ పుష్టికరమైన ఆహారం (తిండి) 2. *тех.* (*энергия*) ఫీడింగ్

пита́тельн||ый పౌష్టిక, బలవర్ధక, పుష్టికరమైన, పోషక; ~ая пи́ща పౌష్టికాహారం, బలవర్ధక ఆహారం

пита́ть *несов.* (*вн.*) 1. ఆహారం ఇచ్చు, భోజనం (తిండి) పెట్టు; ~ больно́го రోగులకు పుష్టికరమైన ఆహారమిచ్చు 2. *перен.* (*испытывать*) (పట్ల) చెందు, కలుగు; ~ наде́жду *на что-л.* (మీద) ఆశ (ఆశా భావం) పెంచుకొను; ~ отвраще́ние అసహ్యం కలుగు; ~ симпа́тию సానుభూతి చెందు

пита́ться *несов.* (*тв.*) తిను, తిని బతుకు (జీవించు); ~ вегетариа́нской пи́щей శాకాహారం తిని జీవించు; пло́хо ~ నాసి ఆహారం తిను; хорошо́ ~ మంచి ఆహారం తిను

пито́мец *м* పెంపుడు బిడ్డ, శిష్యుడు

пито́мник *м* నర్సరీ, జంతు సంవర్ధక క్షేత్రం (*для звере́й*); నర్సరీ, అంట్లు పెంచే కేంద్రం (*для расте́ний*)

пито́н *м зоол.* కొండ చిలువ

пить, вы́пить *в разн. знач.* (*вн.*) తాగు, సేవించు, పుచ్చుకొను; ~ ма́ленькими глотка́ми చప్పరించు; ~ за чьё-л. здоро́вье, за кого́-л. ఒకరి ఆరోగ్యం కోసం తాగు, ఒకరి కోసం తాగు; я хочу́ ~ నాకు దాహం వేస్తోంది ◇ как ~ дать *разг.* తప్పకుండా, తప్పనిసరిగా

питьё *с* 1. (*действие*) తాగడం 2. (*напиток*) పానీయం, డ్రింకు

питьев||óй: ~áя водá మంచి నీళ్లు

пихáть *несов. разг.* (*вн.*) 1. (*толкать*) తోయు, నెట్టు 2. (*засовывать*) తోయు, దోపు

пихáться *несов. разг.* పొడుచుకొను, పరస్పరం (ఒకరు ఒకరిని) తోసుకొను

пихнýть *сов.* (*вн.*) (ఒకరిని) ఒక తోపు తోయు, పోటు పొడుచు

пúхта *ж* సిల్వర్ ఫర్ చెట్టు

пúчкать, напúчкать *разг.* (*вн.*) (ఒకరికి) మెక్కబెట్టు, (ఒకరికి) గుప్పించు; ~ когó-л. лекáрствами ఒకరికి మందులు గుప్పించు

пúшущ||ий: ~ ая машúнка టైప్ రైటర్

пúщ||а *ж* ఆహారం, తిండి; живóтная ~а మాంసాహారం; растúтельная ~а శాకాహారం; готóвить ~у వంట చేసుకొను 2. *перен.*: духóвная ~а ఆధ్యాత్మిక (మానసిక) పోషణ; давáть ~у слýхам పుకార్లను పెంచిపోషించు

пищáть *несов.* కిచకిచలాడు

пищеварéние *с* జీర్ణం, జీర్ణక్రియ; плохóе ~ అజీర్ణం, అగ్ని మాంద్యం

пищеварúтельный జీర్ణ; ~ процéсс జీర్ణం, జీర్ణక్రియ

пищевóд *м анат.* అన్నవాహిక, గళస్రోతస్సు

пищев||óй ఆహార; ~ые отхóды ఆహార రద్దు (మిగులు); ~ые продýкты ఆహార పదార్థాలు

пиявк||а *ж* జలగ; стáвить ~и జలగలు తగిలించు (కరిపించు)

плáвани||е *с* 1. ఈత; соревновáния по ~ю ఈత పోటీ 2. (*на судах*) ఓడ ప్రయాణం (పయనం); дáльнее ~е దీర్ఘమైన ఓడ ప్రయాణం (పయనం); кругосвéтное ~е ఓడపై ప్రపంచం చుట్టూ ప్రయాణం (ప్రదక్షిణం); уходúть (отправлятьcя) в ~е ఓడ ప్రయాణానికి బయలుదేరు ◇ большóму кораблю большóе ~е *посл.* ఎంత చెట్టుకు అంత గాలి

плáвательный: ~ бассéйн స్విమ్మింగ్ పూల్, ఈత కొలను

плáвать *несов.* 1. ఈదు, ఈతకొట్టు; умéть ~ ఈతకొట్టగలుగు 2. తేలు (*о предметах*); వెళ్లు, పయనించు (*о судне, пароходе*); сýдно плывёт по рекé ఓడ నది మీద (లో) వెళ్తోంది (పయనిస్తోంది) 3. (*на судне, лодке и т. п.*) ఓడమీద (నౌకమీద) వెళ్లు (పయనించు)

плавúльн||ый కరిగించే; ~ая печь కరిగించే ఫర్నేస్ (కొలిమి)

плáвить *несов.* (*вн.*) కరిగించు

плáвиться *несов.* కరుగు, కరిగిపోవు

плáвка *ж* 1. (*действие*) కరిగించడం 2. (*продукт*) కరిగిన లోహం

плáвки *мн.* స్లిప్ (ఈత దుస్తు)

плáвкий కరిగే

плавлéни||е *с* కరగడం; тóчка ~я కరిగే బిందువు

плавнúк *м* చేపరెక్క

плáвно *нареч.* సాఫీగా, తేలిపోతున్నట్లు; двúгаться ~ తేలిపోతున్నట్లు నడుచు

плáвн||ый తేలిపోతున్నట్లు; ~ая похóдка తేలిపోతున్నట్లు నడక; ~ая речь ధారాళమైన వాగ్ధోరణి

плавýчий తేలే; ~ мост తేలే వంతెన

плагиáт *м* గ్రంథ చౌర్యం

плагиáтор *м* గ్రంథ చోరుడు

плáзма *ж биол.* రక్తరసం; ప్లాజ్మా (*тж. физ.*)

плакáт *м* ప్లేకార్డు

плáкать *несов.* కన్నీరు పెట్టు, ఏడ్చు, విలపించు; гóрько ~ వెక్కివెక్కి ఏడ్చు, బావురుమను

плáкса *м и ж* ఏడుపుగొట్టు పిల్ల

плаксúвый నెత్తి మీద నీళ్లకుండ (చిల్లికుండ) వున్న

плáменн||ый (*пылкий, страстный*) ఆవేశపూరిత; ~ая речь ఉత్తేజకరమైన ప్రసంగం

плáм||я *с* మంట, జ్వాల, అగ్ని జ్వాల; языкú ~ени జిహ్వకలు, అగ్ని జిహ్వకలు, అగ్ని జ్వాలలు; быть объя́тым ~енем మండు, తగలబడు; вспы́хнуть ~енем మండు, జ్వలించు

план *м* 1. (*чертёж*) నమూనా, ప్లాను; ~ гóрода నగరపు పటం; ~ здáния ఇంటి నమూనా 2. (*проект, программа*) పథకం; ప్రణాళిక; произвóдственный ~ పని పథకం; пятилéтний ~ పంచవర్ష ప్రణాళిక; учéбный ~ పాఠ్య ప్రణాళిక; ~ вы́пуска ఉత్పత్తి పథకం (ప్రణాళిక); выполня́ть ~ ప్రణాళికను నెరవేర్చు; по ~у పథకం (ప్రణాళిక) ప్రకారం ◇ на пéрвом ~е అత్యంత ప్రాధాన్యంగల, ప్రప్రథమంగా, ప్రధానంగా; на перéднем ~е ఉత్తర రంగంలో

планёр *м* గ్లైడర్

планерúзм *м* గ్లైడింగు

планерúст *м* గ్లైడర్ పైలట్

планéта *ж* గ్రహం

планета́рий *м* ప్లానెటేరియమ్

плани́рование I *с* ప్రణాళికా రచన పథకీకరణ, పథకం వేయడం

плани́рование II *с ав.* గ్లైడింగు

плани́ровать I, запланировать (*вн.*) పథకం (ప్రణాళిక) వేయు; ~ рабо́ту పని క్రమం నిర్ణయించు

плани́ровать II *несов.* (*медленно спускаться*) దిగజారు, దిగువకి గ్లైడ్ చేయు

планиро́вка *ж* 1. *см.* плани́рование I; 2. (*устройство*) ఇంటి ప్లాను; удо́бная ~ до́ма ఇల్లు సౌకర్యంగా (వీలుగా) వుంది

пла́нка *ж* పలక, బద్ద, దబ్బ

планкто́н *м биол.* ప్లవకాలు

пла́нов||ый 1. ప్రణాళికాబద్ధమైన; ~ое хозя́йство ప్రణాళికాబద్ధమైన ఆర్థిక వ్యవస్థ 2. (*разрабатывающий план*) ప్రణాళిక వేసే; ~ый отде́л ప్రణాళిక శాఖ, పని పథకీకరణ శాఖ

планта́тор *м* ప్లాంటేషన్ యజమాని

планта́ция *ж* ప్లాంటేషన్, తోట

планше́т *м* (*сумка*) మ్యాప్ సంచి

пласт *м* స్తరం, పొర; у́гольный ~ బొగ్గు పొర (స్తరం) ◇ лежа́ть ~о́м వాలిపోవు, మంచం పట్టు

пла́стика *ж* 1. (*скульптура*) శిల్పం, శిల్ప విగ్రహం 2. (*искусство ритмических движений*) లయబద్ధమైన కదలికలు

пластили́н *м* మెత్తటి ప్లాస్టిక్, ప్లాస్టిసిన్

пласти́нка *ж* ఫలకం, ప్లేటు; граммофо́нная ~ గ్రామఫోను రికార్డు (ప్లేటు); фотографи́ческая ~ ఫొటోగ్రాఫిక్ ప్లేటు

пласти́ческ||ий 1. (*о движениях*) లయబద్ధమైన 2. *мед.* ప్లాస్టిక్; ~ая опера́ция ప్లాస్టిక్ సర్జరీ (ఆపరేషన్) ◇ ~ая ма́сса ప్లాస్టిక్

пласти́чн||ый లయబద్ధమైన; ~ые движе́ния లయబద్ధమైన కదలికలు

пластма́сса *ж* (пласти́ческая ма́сса) ప్లాస్టిక్

пластма́ссовы||й ప్లాస్టిక్; ~е игру́шки ప్లాస్టిక్ ఆటవస్తువులు (ఆట బొమ్మలు)

пла́стырь *м* ప్లాస్టర్, పాలాస్త్రి; прикле́ивать ~ (కి) ప్లాస్టర్ వేయు, పాలాస్త్రి పట్టీ వేయు

пла́та *ж* 1. (*вознаграждение за труд*): за́работная ~ వేతనం (*рабочих*); జీతం (*служащих*); подённая ~ రోజుకూలి 2. (*возмещение*): ~ за обуче́ние ట్యూషన్ ఫీజు; ~ за прое́зд ప్రయాణ ఛార్జి

платёж *м* చెల్లింపు; прекраща́ть платежи́ చెల్లింపులను స్తంభింపజేయు (నిలిపివేయు)

пла́тина *ж* ప్లాటినమ్

пла́тиновый ప్లాటినమ్

плати́ть, заплати́ть 1. (*вн.*) చెల్లించు, డబ్బు ముట్టజెప్పు; ~ за кварти́ру అద్దె చెల్లించు (ఇచ్చు); ~ нали́чными రూకలు (నగదు) చెల్లించు; ~ по счёту అకౌంటు మేరకు చెల్లించు 2. *перен.* (*тв.* за *вн.*; *отвечать*): ~ добро́м за зло చేసిన చెడుకు మంచి చేయు, చేసిన కీడుకి బదులు మేలు చేయు; ~ кому́-л. взаи́мностью ప్రేమించినవాడిని ప్రేమించు; ~ услу́гой за услу́гу ఒకరు చేసిన ఉపకారానికి బదులు తీర్చుకొను

пла́тн||ый 1. డబ్బుకి; ~ый вход డబ్బుకి ప్రవేశం, డబ్బు చెల్లిస్తే ప్రవేశం; ~ый прое́зд డబ్బుకి ప్రయాణం; ~ое лече́ние డబ్బుకి వైద్య సౌకర్యం 2. (*оплачиваемый*) ప్రతిఫలం చెల్లింపబడిన; ~ая рабо́та ప్రతిఫలం చెల్లింపబడిన పని

плато́ *с нескл.* పీఠభూమి

плато́к *м* రుమాలు; головно́й ~ తల రుమాలు; носово́й ~ చేతి రుమాలు

платони́ческ||ий 1. మానసిక; ~ая любо́вь మానసిక ప్రేమ 2. (*отвлечённый*) ఊహా, స్వాప్నిక; ~ие мечты́ స్వాప్నిక ఆకాంక్షలు

платфо́рма *ж* 1. (*перрон*) ప్లాట్ఫారం, ప్లాట్‌ఫారం 2. *перен. полит.* వేదిక

пла́тье *с* 1. *собир.* దుస్తు[లు]; ве́рхнее ~ పై దుస్తులు; гото́вое ~ రెడీమేడ్ దుస్తులు 2. (*женское*) ఫ్రాకు

платян||о́й: ~о́й шкаф వార్డ్‌రోబ్, బట్టల బీరువా; ~а́я щётка బట్టల బ్రష్

плафо́н *м* 1. (*потолок*) లోకప్పు మీద చిత్రం 2. (*абажур*) లాంప్ షేడ్

плац *м* పెరేడ్ గ్రౌండ్, కవాతు మైదానం; уче́бный ~ డ్రిల్ గ్రౌండ్

плацда́рм *м воен.* స్థావరం; ~ для наступле́ния దాడికి స్థావరం

плацка́рта *ж* రిజర్వు సీటు టికెట్టు, బెర్తు టికెట్టు

плацка́ртный: ~ биле́т రిజర్వు సీటు టికెట్టు; ~ ваго́н పరువుల పెట్టె, రిజర్వు కంపార్టుమెంటు

плач *м* ఏడ్పు; రోదనం (*стенания*)

плаче́вн||ый శోచనీయమైన, అధ్వానమైన; ~ое по-

ложе́ние అధ్వాన్నమైన (శోచనీయమైన) పరిస్థితి; име́ть ~ый исхо́д శోచనీయమైన సమాప్తం (ముగింపు)

плашмя́ *нареч.*: па́дать ~ బోర్లా పడు (*ничко́м*); వెల్లకిల పడు (*навзничь*)

плащ *м* 1. (*непромокаемое пальто*) రెయిన్ (వాన) కోటు 2. (*накидка*) క్లోకు

плебисци́т *м* జనవాక్యసేకరణ, ప్లెబిసైట్

плева́ *ж анат.* పొర, తెర; де́вственная ~ కన్నె తెర; лёгочная ~ ఊపిరి తిత్తుల పొర (తెర)

плева́тельница *ж* తమ్మపడిగ, తమ్మతసుకు

плева́ть, наплева́ть, плю́нуть 1. ఉమ్ము, ఉమ్మి వేయు 2. *перен. разг.* (на *вн.*) నిర్లక్ష్యం చేయు, (పై) ఉమ్మివేయు; ~ я хоте́л నేను ఏమాత్రమూ లక్ష్యపెట్టను ◇ ~ в потоло́к *разг.* గోళ్లు గిల్లుకొంటూ కూర్చొను; не плюй в коло́дец, пригоди́тся воды́ напи́ться *посл.* ≅ సూర్యుడిమీద ఉమ్మివేయ కూడదు

плева́ться *несов. разг.* ఒకరిమీద ఒకరు ఉమ్మివే సుకొను

плево́к *м* ఉమ్మి

плёвра *ж анат.* పుపుస వేష్టనం, ఊపిరి తిత్తిపై ఉన్న పొర

плеври́т *м мед.* ప్లూరసి, పుపుస వేష్టనవు, ఉరోఘాతం

плед *м* కంబళి

племенн||о́й 1. తెగ; ~а́я вражда́ తెగ వైరం; ~а́я со́бственность తెగ ఆస్తి 2. (*породистый*) వంగడవాపు; ~о́й скот మంచి వంగడం (జాతి) పశువు; ~о́е животново́дство మంచి వంగడం (జాతి) పశువుల పెంపకం

пле́мя *с* 1. తెగ, తండా; кочевы́е племена́ సంచార తెగలు; первобы́тные племена́ ఆదిమ తెగలు 2. *тк. ед. перен.* (*поколение*) తరం; молодо́е ~ యువ తరం 3. *тк. ед. перен.* (*о людях*) తెగ 4. *тк. ед. разг.* (*о животных*) జాతి, వంగడం

племя́нник *м* భ్రాత్రీయుడు (*сын брата*); మేన ల్లుడు (*сын сестры*)

племя́нница *ж* సోదరపుత్రి (*дочь брата*); మేన కోడలు (*дочь сестры*)

плен *м* ఖైదు; брать в ~ кого́-л. ఒకరిని ఖైదీగా పట్టుకొను; попада́ть в ~ ఖైదీగా పట్టుకొనబడు; сдава́ться в ~ ఖైదీగా పట్టుబడిపోవు (లొంగిపోవు); держа́ть кого́-л. в ~у́ ఒకరిని ఖైదీగా ఉంచుకొను

плена́рн||ый విస్తృత, ప్లీనరీ; ~ое заседа́ние విస్తృత (ప్లీనరీ) సమావేశం

плени́тельн||ый ఆకర్షణీయమైన, మనోమోహకమైన, సమ్మోహనకరమైన; ~ый го́лос మనోమోహకరమైన గొంతు; ~ая улы́бка మనోమోహకరమైన నవ్వు

плени́ть(ся) *сов. см.* пленя́ть(ся)

плёнк||а *ж* 1. ప్లాస్టిక్ పట్టా 2. *фото, кино* ఫిల్మ్; засня́ть на ~у ఫొటో తీయు 3. (*магнитофонная*) టేప్; за́пись на ~у టేప్ రికార్డింగ్

пле́нник *м* ఖైదీ, ఖైదీ, బందీ

пле́нный (*тж. в знач. сущ. м*) ఖైదీ, బందీ

пле́нум *м* ప్లీనరీ (విస్తృత) సమావేశం

пленя́ть, плени́ть (*вн.*) 1. ఖైదీగా పట్టుకొను 2. *перен.* (*покорять, очаровывать*) మోహింపజేయు, సమ్మోహితమొనర్చు

пленя́ться, плени́ться (*тв.*) (తో) మోహింప జేయబడు, సమ్మోహితుడగు (*о мужчине*); సమ్మోహితు రాలగు (*о женщине*)

пле́сень *ж* బూజు, బూజర

плеск *м* తుళ్లిపాటు; ~ волн కెరటాల తుళ్లిపాటు

плеска́ть, плесну́ть 1. (*о волнах*) తుళ్లిపడు 2. (*брызгать*) నీళ్లు చల్లు (చిమ్ము)

плеска́ться *несов.* 1. (*о волнах, море*) తుళ్లి పడు, కొట్టుకొను 2. (*брызгаться*) నీళ్లు చల్లుకొను (చిమ్ముకొను)

пле́сневеть, запле́сневеть బూజుపట్టు, బూజర పట్టు

плесну́ть *сов. см.* плеска́ть

плести́ *несов.* (*вн.*) అల్లుకొను, అల్లు; ~ вено́к దండ అల్లు; ~ кру́жево లేసు (జరీ) అల్లుకొను ◇ ~ вздор *разг.* అర్థం పర్థం లేకుండా మాట్లాడు

плести́сь *несов. разг.* కాలు ఈడ్చుకొంటూ నడుచు ◇ ~ в хвосте́ తోక పట్టుకొని వెళ్లు

плете́ние *с* అల్లిక, అల్లికపని

плетёный పేము, గడ్డినేసిన; ~ стул పేము కుర్చీ

плете́нь *м* చెట్టు కొమ్మల దడి, కోరడి

плётка *ж* కొరడా, కమ్చీ

плеть *ж* కొరడా, కమ్చీ; стега́ть ~ю కొరడాతో (కమ్చీతో) కొట్టు

плечев||о́й *анат.* దండ; ~а́я кость దండ ఎముక

плечи́стый విశాలమైన భుజాలు కలిగిన

плеч||о́ *с* 1. భుజం; нести́ что́-л. на ~е́ భుజం మీద వేసి మోయు (మోసుకెళ్లు) 2. *анат.* బాహువు, దండచేయి 3. *тех.* తులాదండం ◇ боро́ться плечо́м к ~у́ భుజం భుజం కలిపి పోరాడు; стоя́ть плечо́м

к ~у́ అండదండగా నిలబడు; имéть гóлову на ~áх తెలివి కలిగి ఉండు; горá с плеч свали́лась మనో భారం తొలగిపోయింది

плеши́веть, оплеши́веть బట్టతలవాడగు, ఖల్వాటుడగు, ఇంద్రలుప్తకుడగు

плеши́вость *ж* ఇంద్రలుప్తకం, బట్టతల

плеши́вый బట్టతల, బట్ట, బోడి

плешь *ж* బట్ట, పాడ

плея́да *ж высок.* తారా మండలం (సమూహం); ~ тала́нтливых писа́телей ప్రతిభా సముజ్జ్వలురైన రచయితల తారా సమూహం (మండలం)

пли́нтус *м* ప్లింత్

плита́ *ж* 1. (*каменная, металлическая*) స్లాబ్, పలక, దిమ్మ; бето́нная ~ కాంక్రీటు స్లాబ్ (దిమ్మ); моги́льная ~ సమాధి రాయి 2. (*кухонная*) స్టౌ; электри́ческая ~ ఎలెక్ట్రిక్ స్టౌ

пли́тка *ж* 1. (*облицовочная*) పింగాణీ పెంకు 2. (*шоколада и т. п.*) (చాకలెట్టు) పలక (అచ్చు) 3. (*небольшая плита*) స్టౌ; электри́ческая ~ ఎలెక్ట్రిక్ స్టౌ

плов *м* పులావు

плове́ц *м* ఈతగాడు

плод *м* 1. పండు, ఫలం; съедо́бные ~ы́ తినదగిన (తినే) పళ్ళు; приноси́ть ~ы́ పళ్ళు కాయు (దిగు) 2. (*зародыш*) పిండం, ఉల్బం 3. *перен.* (*результат*) ఫలితం; ~ многоле́тнего труда́ దీర్ఘకాల కృషి ఫలితం; пожина́ть ~ы́ своего́ труда́ తన శ్రమకు ఫలితం పొందు ◇ запре́тный ~ నిషిద్ధ ఫలం

плоди́ть *несов.* (*вн.*) 1. ఈను, కను; ~ ове́ц గొర్రెలను ఈను 2. *перен.* పుట్టించు, కలిగించు, జనింపజేయు

плоди́ться *несов. разг.* 1. పిల్లలను కను, వంశవృద్ధి చేయు; ఈను (*о животных*) 2. *перен.* వృద్ధి పొందు

плодови́тость *ж* బహుళ సంతానదాయక శక్తి

плодови́тый 1. బహు సంతతిగల (*о животных*); ఫలవంతమైన (*о растениях*) 2. *перен.* సఫల; ~ писа́тель సఫల రచయిత

плодово́дство *с* పళ్ళు పెంచడం

плодо́в||ый పండు, పళ్ళ; ~ое де́рево పళ్ళ చెట్టు

плодон||оси́ть *несов.* కాయు, పుట్టు, ఫలించు; э́та я́блоня не ~о́сит ఈ ఆపిల్ చెట్టు కాయలు కాయదు

плодоно́сный పళ్ళు (కాయలు) కాసే, పళ్ళ నిచ్చే

плодоро́дие *с* భూ సారం, భూమి సత్తువ (ఫలదాయకత)

плодоро́дн||ый సారవంతమైన; ~ая земля́ సారవంతమైన భూమి

плодотво́рн||ый ఫలవంతమైన, ఫలప్రదమైన; ~ое сотру́дничество ఫలవంతమైన (ఫలప్రదమైన) సహకారం

пло́мб||а *ж* 1. (*на двери и т. п.*) సీలు 2. (*зубная*) మక్కు; ста́вить ~у పంటి తొర్ర పూడ్చు

пломби́р *м* ఐస్‌క్రీమ్

пломбирова́ть, запломбирова́ть (*вн.*) 1. (*опечатывать*) సీలు వేయు 2. (*зуб*) పంటి తొర్ర పూడ్చు

пло́ск||ий 1. చదునైన, సమమైన, బల్ల పరుపుగా వున్న, సమతలంగా వున్న; ~ая кры́ша చదునైన కప్పు; ~ая пове́рхность సమతలం, చదునైన, చాపకట్టు 2. (*банальный*) చప్పని, చప్పిడి; ~ая шу́тка చప్పని చమత్కారం, నిస్సారమైన జోకు

плоского́рье *с* పీఠభూమి, మిట్టభూమి

плоскогу́бцы *мн. тех.* కటింగ్ ప్లయర్

плоскосто́пие *с мед.* చదును పాదం

пло́скост||ь *ж* 1. *мат.* సమతలం; горизонта́льная ~ь క్షితిజ బల్ల; накло́нная ~ь వాలు బల్ల 2. *перен.* (*область, сфера явлений, отношений*) రంగం, దృక్కోణం; в то́й же ~и అదే దృక్కోణంలో 3. *ав.*: ~ь самолёта రెక్క ◇ кати́ться по накло́нной ~и దిగజారు

плот *м* తెప్ప, బల్లకట్టు

плоти́на *ж* ఆనకట్ట, డాము

пло́тник *м* వడ్లవాడు, వడ్రంగి, కార్పెంటరు

пло́тничать *несов.* వడ్రంగి (వడ్ల) పని చేయు. కార్పెంట్రీ చేయు

пло́тность *ж в разн. знач.* సాంద్రత; ~ жи́дкости ద్రవం సాంద్రత; ~ населе́ния జనాభా సాంద్రత

пло́тный 1. మొద్దు, దళసరి (*о материи*); మందమైన (*о бумаге*) 2. (*непроницаемый*) దట్టమైన; ~ дым దట్టమైన పొగ 3. (*о человеке*) దిట్టమైన 4. *разг.* (*сытный*) దిట్టమైన; ~ за́втрак దిట్టమైన బ్రేక్‌ఫాస్ట్

плотоя́дн||ый మాంసాహార; ~ое живо́тное మాంసాహార కార్నివోరా

плоть *ж* మాంసం, శరీరం ◇ ~ и кровь రక్తమాంసాలు; войти́ в ~ и кровь రక్తమాంసాలలో ఎక్కు, చీము రక్తంగా వంటబట్టి పోవు

пло́хо *нареч.* 1. బాగా లేదు, అధ్వాన్నంగా; ~ вести́ себя́ చెడుగా ప్రవర్తించు; ~ обраща́ться с

ке́м-л. ఒకరిని బాగా చూడకపోవు; чу́вствовать себя́ ~ ఒంట్లో బాగా లేదు, ఒంట్లో బాగుండకపోవు 2. *безл. в знач. сказ.* (*о недостатке, нехватке*) (ఏదైనా) కొరత కలిగివుండు, (కి) ఇబ్బందిగా వుండు; деньга́ми у нас бы́ло ~ మాకు డబ్బు ఇబ్బందిగా (కురదలాగా) వుంది 3. *безл. в знач. сказ.* (*о тяжёлом физическом и душевном состоянии*): ему́ ~ అతనికి ఒంట్లో బాగా లేదు, రోగి పరిస్థితి విషమంగా (గడ్డుగా) వుంది 4. *в знач. сущ. с нескл.* (*отметка*) తక్కువ మార్కులు; он получи́л ~ అతనికి తక్కువ మార్కులు వచ్చాయి

плох||о́й 1. చెడు, చెడ్డ, నాసి, అధ్వాన్నమైన, పాడు, దరిద్రపు; ~а́я пого́да పాడు (చెడ్డ, అధ్వాన్నమైన) వాతావరణం; ~а́я черта́ దుర్గుణం; ~о́е здоро́вье నాసి ఆరోగ్యం; больно́й в ~о́м состоя́нии రోగి పరిస్థితి గడ్డుగా వుంది 2. (*мрачный*) చిరాకుగా వున్న; быть в ~о́м настрое́нии చిరాకుగా వుండు 3.: ~о́е *в знач. сущ. с*: что тут ~о́го? దాని కేం?, దాంట్లో లోపం ఏమిటి?; దానికేం లోటు?; он не сде́лает тебе́ ничего́ ~о́го అతను నీ కడుపు కొట్టడు ◇ с ним шу́тки пло́хи అతన్ని అల్లాటప్పాగా తీసుకోకూడదు

площа́дка *ж* 1. గ్రౌండు, స్థలి, స్థలం; ~ для игр క్రీడా స్థలి, ప్లేగ్రౌండ్, ఆట స్థలం; баскетбо́льная и волейбо́льная ~ బాస్కెట్‌బాల్, వాలీబాల్ ప్లేగ్రౌండ్; строи́тельная ~ బిల్డింగ్ సైట్ 2. (*лестничная*) లాండింగ్ 3. (*в вагоне*) (రైలు బోగీ) ప్లాట్‌ఫార్మ్

пло́щадь *ж* 1. చౌకు, స్క్వేరు; Кра́сная ~ в Москве́ మాస్కోలోని రెడ్ స్క్వేరు 2. (*пространство*) విస్తీర్ణం; жила́я ~ నివాస విస్తీర్ణం; посевна́я ~ విత్తనం వేసే విస్తీర్ణం, సాగు భూమి విస్తీర్ణం 3. *мат.*: ~ кру́га వృత్త వైశాల్యం

плуг *м* నాగలి, దంపనాగలి; тра́кторный ~ ట్రాక్టర్ నాగలి

плут *м* మోసగాడు, దగాకోరు, టక్కరి

плута́ть *несов. разг.* దారి వెతుకుతూ తిరుగు

плу́тни *мн. разг.* జిత్తులు, కపటోపాయాలు, దగాకోరు ఉపాయాలు

плутова́тый మోసపు, మోసకారి, వంచకమైన; ~ взгляд వంచకమైన చూపు; ~ ма́льчик మోసపు అబ్బాయి, మోసకారి కుర్రాడు

плутова́ть, сплутова́ть *разг.* మోసం చేయు, మోసపుచ్చు, వంచించు, దగా చేయు

плутовство́ *с* జిత్తులు, కపటోపాయం, వంచన, దగా

плыть *несов см.* пла́вать

плю́нуть *сов. см.* плева́ть

плюс *м* 1. *мат.* (*знак*) ధన (కూడిక) గుర్తు 2. *перен. разг.* (*достоинство*) లాభం, మేలు; ~ы и ми́нусы э́той систе́мы обуче́ния ఈ విద్యా విధానపు లోపాలోపాలు (లాభనష్టాలు)

плю́хаться, плю́хнуться *разг.* (в *вн.*) కూలపడు

плю́хнуться *сов. см.* плю́хаться

плюш *м* ప్లష్ (మఖమలు లాంటి గుడ్డ)

плющ *м* ఐవీ (తీగ)

пляж *м* బీచ్

пляс *м разг.*: пуска́ться в ~ చిందుల్లోకి దిగు

пляса́ть, спляса́ть *разг.* చిందులు వేయు (తొక్కు) ◇ ~ под чью-л. ду́дку ఒకరి పాటకు చిందులు వేయు

пля́ск||а *ж* నృత్యం, తాండవం; анса́мбль пе́сни и ~и పాట, నృత్య బృందం; наро́дные ~и జానపద నృత్యాలు

пневмати́ческий న్యుమాటిక్, వాయుశక్తితో పనిచేసే

пнуть *сов. см.* пина́ть

по *предлог* I (*дт.*) 1. (*указывает на поверхность или пределы, где происходит действие*) మీద, వెంట; идти́ по доро́ге దారివెంట (రోడ్డుమీద) వెళ్ళు; е́хать по у́лице వీధి వెంట వెళ్ళు; ве́щи разбро́саны по всей ко́мнате సామాన్లు గది అంతా చిందరవందరగా వున్నాయి; хло́пнуть по плечу́ భుజం తట్టు 2. (*указывает на места, к-рые посещаются кем-л.*): ходи́ть по теа́трам థియేటర్లకు తిరుగుతూ ఉండు; бе́гать по магази́нам షాపులకు తిరుగు; путеше́ствовать по стране́ దేశం పర్యటించు, దేశాటనం చేయు 3. (*указывает то, на что направлено действие*): стреля́ть по врагу́ శత్రువు మీద కాల్పులు జరుపు; скуча́ть по де́тям పిల్లలను గురించి బెంగపెట్టు కొను 4. (*указывает на область или характер деятельности*): чемпио́н по ша́хматам చదరంగంలో చాంపియన్; рабо́тать по на́йму వేతన శ్రమ చేయు, కూలి పని చేయు; хлопота́ть по хозя́йству ఇంటి పనులు చూసుకొను; иссле́дование по матема́тике గణిత శాస్త్రంలో పరిశోధన 5. (*в направлении чего-л.*): плыть по тече́нию ప్రవాహం వాలున వెళ్ళు; идти́ по следа́м зве́ря జంతువు అడుగు జాడల్లో వెళ్ళు 6. (*в соответствии, согласно*) ప్రకారం, వల్ల, మేరకు, రీత్యా, బట్టి; по зако́ну చట్టం ప్రకారం; по национа́льности జాతి రీత్యా; по приглаше́нию ఆహ్వానం మేరకు; по пригово́ру

కోర్కు తీర్పు వల్ల (మేరకు); по призы́ву విజ్ఞప్తి మేరకు; по приказа́нию ఆజ్ఞ ప్రకారం (మేరకు); по профе́ссии వృత్తి రీత్యా; распределе́ние по труду́ పనినిబట్టి (పని ప్రకారం) పంపకం 7. (*посредством*) లో, ద్వారా; по во́здуху వాయు మార్గాన, విమానంలో; по по́чте పోస్టుద్వారా; передава́ть по ра́дио ప్రసారం చేయు; разгова́ривать по телефо́ну టెలిఫోన్‌లో మాట్లాడు 8. (*вследствие*) వల్ల, మూలంగా; по боле́зни అనారోగ్యం (అస్వస్థత) మూలంగా; по оши́бке పొరపాటువల్ల 9. (*при указании на отрезок времени*) పూట, లో, గా; по вечера́м సాయంత్రం వేళల్లో; по ноча́м రాత్రి పూట 10. (*в связи*) లో; по де́лу об уби́йстве бы́ли аресто́ваны тро́е హత్య కేసులో ముగ్గుర్ని అరెస్టు చేశారు II. *в сочет. с числ.* (*дт., вн.*) చొప్పున; по́ два రెండు (రెండేసి) చొప్పున; по́ двое ఇద్దరిద్దరు చొప్పున; по де́сять челове́к పదిమంది చొప్పున; по пять рубле́й шту́ка ఒక్కొక్కదానికి ఐదు రూబుళ్ళ చొప్పున III. (*вн.*; *вплоть до*) వరకు, దాకా; с ию́ня по сентя́брь జూన్ నుంచి సెప్టెంబరు వరకు (దాకా); вода́ по по́яс నీళ్ళు నడుం వరకు; по коле́но మోకాళ్ల వరకు (దాకా), మోకాలిబంటి IV. (*пр.*): по оконча́нии рабо́ты పని ముగింపు అనంతరం; по ме́ре того́, как приближа́лся день రోజు సమీపించేకొద్దీ

побагрове́ть *сов. см.* багрове́ть

поба́иваться *несов. разг.* (*рд. или инф.*) కొంచెం భయపడు; она́ поба́ивается туда́ идти́ అక్కడకు వెళ్లేందుకు ఆమె కొంచెం భయపడుతోంది; она́ поба́ивается ба́бушки ఆమెకు తన బామ్మ అంటే కొంచెం భయం

поба́ливать *несов. разг.* కొంచెం నొప్పిగా వుండు, కొంచెం నొప్పి పెట్టు (*немного*); అప్పుడప్పుడు నొప్పి పెట్టు (*иногда*)

побе́г I *м* (*бегство*) పరారీ, తప్పించుకుపోవడం

побе́г II *м* (*росток*) అంకురం, మొలక

побегу́шк||и *мн. разг.*: быть у кого́-л. на ~ах ఒకరివద్ద బాయ్‌గా (బంట్రోతుగా) పనిచేయు

побе́д||а *ж* **1.** విజయం; одe̍рживать ~у విజయం సాధించు (పొందు) **2.** (*в соревнованиях, на выборах*) గెలుచుకోవడం, గెలుపొందడం **3.** (*успех*) విజయం సాధించడం; ~а социали́зма в СССР సోవియట్ యూనియన్‌లో సోషలిజం విజయం

победи́тель *м* విజేత, గెలుపొందినవాడు

победи́ть *сов. см.* побежда́ть

побе́дный విజయ; ~ гимн విజయ గీతం

победоно́сный విజయోపేతమైన, విజయవంతమైన

побежа́ть *сов.* **1.** (*начать бежать*) పరుగెత్తనారంభించు **2.** (*обратиться в бегство*) కాళ్లకు బుద్ధి చెప్పు, పలాయనం చిత్తగించు

побежда́ть, победи́ть (*вн.*) **1.** (మీద) విజయం పొందు (సాధించు), దిగ్విజయం పొందు; ఓడించు (*наносить поражение*) **2.** (*одерживать победу на выборах, в игре*) గెలుచు[కొను], గెలుపు సాధించు, పరాజితం చేయు **3.** *перен.* (*преодолевать*) అధిగమించు; ~ боле́знь వ్యాధిని ఓడించు (పరాజితం చేయు); ~ тру́дности కష్టాలను అధిగమించు

побеле́ть *сов. см.* беле́ть 1

побели́ть *сов. см.* бели́ть

побе́лка *ж* **1.** (*действие*) సున్నం (వెల్ల) వేయడం **2.** (*слой мела*) సున్నం, వెల్ల

побере́жье *с* సముద్ర తీరం, సముద్రపు ఒడ్డు

побесе́довать *сов. см.* бесе́довать

поби́ть *сов.* (*вн.*) **1.** *см.* бить 2, 3 *и* 5; **2.** *разг.* (*в соревновании*) ఓడించు, అధిగమించు; ~ реко́рд రికార్డు అధిగమించు **3.** (*повредить посевы*) నష్టపరచు

поби́ться *сов.* (*разбиться*) పగిలిపోవు, పగులు ◇ ~ об закла́д పందెం వేయు (కాయు)

поблагодари́ть *сов. см.* благодари́ть

побла́жк||а *ж разг.* ఇష్టప్రకారం [చేయడం]; де́лать ~и ఇష్టప్రకారం వదలిపెట్టు

побледне́ть *сов. см.* бледне́ть

поблёкнуть *сов. см.* блёкнуть

побли́зости *нареч.* సమీపంలో, దగ్గరగా, అనతి దూరంలో; ~ от го́рода నగరం సమీపంలో, నగరానికి అనతిదూరంలో [వున్న]

побо́и *мн.* తన్నులు; переноси́ть ~ తన్నులు తిను

побо́ище *с* ఊచకోత, రక్తపాతంతో కూడిన యుద్ధం

поболта́ть *сов. разг.* కబుర్లు చెప్పుకొను; ~ полчаса́ с ке́м-л. ఒకరితో అరగంట కబుర్లు చెప్పుకొను

поборо́ть *сов.* (*вн.*) **1.** (*одержать верх*) ఓడించు, జయించు, (ఒకరి మీద) పైచేయి సాధించు **2.** (*преодолеть*) అధిగమించు; ~ себя́ ధైర్యం కూడదీసుకొను (పుంజుకొను)

побо́чный ఉప; ~ проду́кт ఉప ఫలితం (ఉత్పాదితం) ◇ ~ ребёнок *уст.* అక్రమ సంతానం

побоя́ться *сов.* (*рд. или инф.*) (చేయడానికి)

ధైర్యం లేకపోవు, సాహసించక పోవు, సాహసం లేకపోవు; ~ сказа́ть пра́вду నిజం చెప్పడానికి ధైర్యం లేకపోవు

побрани́ть *сов.* (*вн.*) కొంచెం చివాట్లు పెట్టు

побрата́ться *сов. см.* брата́ться

по-бра́тски *нареч.* సోదరభావంతో; раздели́ть ~ సోదరభావంతో పంచుకొను

побре́згать *сов. см.* бре́згать

побрести́ *сов.* కాళ్లు ఈడ్చుకొంటూ వెళ్లిపోవు (నడవసాగు)

побри́ть(ся) *сов. см.* бри́ть(ся)

побро́дить *сов.* కొంత కాలం తిరుగు, తిరిగి తిరిగి వచ్చు

поброса́ть *сов.* (*вн.*) 1. (*бросить в беспорядке*) చిందరవందరగా వదలివేయు 2. (*оставить*) విడిచి పెట్టు

побуди́тельн||ый పురికొల్పే, ప్రేరక; ~ая причи́на ప్రేరకం, పురికొల్పే కారణం

побуди́ть *сов. см.* побужда́ть

побужда́ть, побуди́ть (*вн.*) పురికొల్పు, ప్రలోభ పెట్టు, రేకెత్తించు; ~ к де́йствию కార్యాచరణకు పురికొల్పు

побужде́ние *с* ప్రేరణ, ప్రోత్సాహం

побыва́||ть *сов.* (*где-л.*) ఉండు, సందర్శించు; он ~л всю́ду అతను ప్రపంచమంతా తిరిగాడు

побы́ть *сов.* గడుపు, ఉండు; он по́был у меня́ о́коло ча́са అతను నాదగ్గర దాదాపు ఒక గంటసేపు గడిపాడు, అతను ఒక గంటసేపు నాతో వున్నాడు

пова́ди||ться *несов. разг.* మరుగు, అలవాటుపడు; ко́шка ~лась ходи́ть на ку́хню పిల్లి రోజూ వంటింటికి రాసాగింది (రావడానికి మరిగింది)

пова́дк||а *ж* జీవిత రీతి; ~и живо́тных జంతువుల జీవిత రీతులు

повали́ть I *сов. см.* вали́ть I

повали́||ть II *сов.*: ~л снег మంచు కుప్పలుగా పడసాగింది; из трубы́ ~л дым చిమ్నీనుంచి పొగ మేఘాలు రాసాగాయి

повали́ться *сов. см.* вали́ться

пова́льн||ый సార్వత్రిక, మూకుమ్మడి, సామూహిక; ~ая боле́знь సామూహిక (సర్వత్రా వ్యాపించే) వ్యాధి; ~ое увлече́ние సామూహిక వ్యామోహం

поваля́ться *сов.* 1. దొర్లు 2. *разг.* (*в постели*) [పక్కమీద] దొర్లు

по́вар *м* వంటవాడు, వంటమనిషి

пова́ренн||ый: ~ая кни́га వంటకాల (వంటలు, వార్పుల) పుస్తకం; ~ая соль ఉప్పు

повари́ха *ж* వంటమనిషి, వంటకత్తె

поварско́й వంటవాని; ~ колпа́к వంటవాని టోపీ

по-ва́шему *нареч.* 1. (*по вашему желанию*) మీ ఇష్టప్రకారం; он сде́лал ~ అతను మీ ఇష్టప్రకారం చేశాడు; пусть бу́дет ~, будь ~ మీ యిష్టం వచ్చినట్లే కానియ్యండి 2. *в знач. вводн. сл.* (*по вашему мнению*) [మీరేం] అంటారు, [మీరేం] అనుకుంటున్నారు; ~, он придёт? అతను వస్తాడంటారా?; ~, э́то хорошо́? ఇది మంచి పనేనా (పనేనంటారా)?

пове́дать *сов.* (*вн.*) చెప్పు, తెలియజేయు; ~ та́йну రహస్యం (రహస్యాన్ని) తెలియజేయు

поведе́ние *с* ప్రవర్తన, నడత, నడవడిక; плохо́е ~ దుష్ప్రవర్తన

повезти́ *сов. см.* везти́ II

повелева́ть, повеле́ть 1. *тк. несов.* (*тв.*; *править, управлять*) పాలించు, పరిపాలించు 2. (*приказывать*) ఆజ్ఞాపించు

повеле́ть *сов. см.* повелева́ть 2

повели́тель *м* పాలకుడు

повели́тельный ఆజ్ఞాపూర్వకమైన; ~ тон ఆజ్ఞాపూర్వక స్వరం

поверга́ть, пове́ргнуть (*вн.*) (లో) ముంచు, (కి) కలిగించు; ~ кого́-л. в уны́ние ఒకరిని క్రుంగదీయు; ~ кого́-л. в печа́ль ఒకరికి విచారం కలిగించు

пове́ргнуть *сов. см.* поверга́ть

пове́ренный *м* అటార్నీ ◇ ~ в дела́х *дип.* ఇన్‌ఛార్జి ఎంబాసడర్ (రాయబారి)

пове́рить *сов. см.* ве́рить *и* поверя́ть

пове́рка *ж* 1.: ~ вре́мени (*по радио*) టైమ్ సిగ్నల్ 2. (*перекличка*) హాజరు పిలుపు, రోల్ కాల్

поверну́ть(ся) *сов. см.* повора́чивать(ся)

поверте́ть *сов.* [చేతుల్లో] తిప్పు, అటు ఇటు తిప్పు

повёртывать(ся) *несов. см.* повора́чивать(ся)

пове́рх *предлог* (*рд.*) పై, పైన, మీదుగా, పైగా; ~ пла́тья на ней бы́ло наде́то пальто́ ఫ్రాకుపైన ఆమె కోటు ధరించింది; смотре́ть ~ очко́в కళ్లజోడు మీదుగా చూచు, సులోచనాల పైగా చూచు

пове́рхностны||й 1. ఉపరిభాగ, పై; ~й слой по́чвы మట్టి పై పొర 2. *перен.* పైపై, విడివిడి; ~е зна́ния పైపై (మిడిమిడి) జ్ఞానం

пове́рхность *ж* ఉపరిభాగం, ఉపరితలం

по́верху *нареч. разг.* ఉపరితలం మీదుగా (పైన)

пове́рье *с* నమ్మిక, మూఢ విశ్వాసం

поверя́ть, пове́рить (*вн. дт.*; *доверяя, сообщать*) (ఒకరికి ఏదైనా) చెప్పు[కొను], వెళ్లబోసుకొను; ~ кому́-л. своё го́ре ఒకరికి తన బాధ వెళ్లబోసుకొను (చెప్పుకొను)

пове́са *м разг.* విలాసపరుడు, విలాసవంతుడు, రంగేళీరాజా

повеселе́ть *сов.* ఉత్సాహపరుడగు, ఉత్సాహం పొందు (పుంజుకొను), సంతోషపరుడగు, (ఒకరికి) హుషారు వచ్చు

повесели́ться *сов.* ఉల్లాసంగా కాలం గడుపు, ఉల్లాసంగా కాలక్షేపం చేయు

пове́сить *сов. см.* ве́шать I

пове́ситься *сов. см.* ве́шаться

повествова́ние *с* 1. (*действие*) చెప్పడం, వివరించడం 2. *лит.* కథ, కథనం

повествова́тельный వివరణాత్మక, కథాకథన; ~ стиль వివరణాత్మక (కథాకథన) శైలి

повествова́ть *несов.* (о *пр.*) (గురించి) చెప్పు, వివరించు

повести́ *сов. см.* поводи́ть II

повести́сь *сов. разг.*: уж так повело́сь ఆచారం ఏమిటంటే, ఆచారం ప్రకారం

пове́стка *ж* 1. నోటీసు, సమన్లు; ~ в военкома́т సైనిక సమన్లు; ~ в суд కోర్టు సమన్లు 2. *разг.*: ~ дня చర్చనీయాంశాలు, ఎజెండా

по́весть *ж* కథ, నవలిక, చిన్న నవల

пове́шени||е *с* ఉరి, ఉరితీత; пригова́ривать к ~ю ఉరితీయాలని (ఉరితీసి చంపాలని) తీర్పు చెప్పు

пове́шенный *м* ఉరితీయబడినవాడు

пове́я||ть *сов.* (*подуть слегка*) వీచు; ~ло прохла́дой చల్లని (పిల్ల) గాలి (మందపవనం) వీచింది

повида́ть *сов. разг.* (*вн.*) 1. చూచు; мно́го ~ చాలా చూచు 2. (*пережить*) చాలా కష్టనష్టాలను చూచు 3. (*увидеться, встретиться*) కలుసుకొను, కలియు; я не смог ~ его́ అతన్ని కలవలేకపోయాను (కలుసుకోలేకపోయాను)

повида́ться *сов. см.* повида́ть 3

по-ви́димому *вводн. сл.* -అట్లు కనిపించు; ~, он не придёт అతను రానట్లు కనిపిస్తోంది, అతను వచ్చేటట్లు లేదు

пови́дло *с* జామ్

пови́нность *ж* విధి, బాధ్యత; во́инская ~ సార్వత్రిక సైనిక కొలువు; трудова́я ~ తప్పనిసరి శ్రమ

повинова́ться *несов. и сов.* (*дт.*) (ఒకరికి) లోబడు, (ఒకరి) ఆజ్ఞను పాటించు, ఆజ్ఞను మన్నించు

повинове́ни||е *с* లోబడిపోవడం, ఆజ్ఞానువర్తన, విధేయత; держа́ть кого́-л. в ~и ఒకరిని అదుపులో పెట్టుకొను

повиса́ть, пови́снуть 1. (на *пр.*) (కి) వేలాడు; ~ на верёвке తాడుకి (తాటికి) వేలాడు 2. (*свисать*) వేలాడు; во́лосы намо́кли и пови́сли జుట్టు తడిసి వేలాడి వుంది ◇ ~ в во́здухе అపరిష్కృతంగా వుండు

пови́снуть *сов. см.* повиса́ть

по́вод I *м* (*ремень, узда*) కళ్లెం ◇ быть на поводу́ у кого́-л. ఒకరికి పక్క తాళం వేయు

по́вод II *м* (*основание*) సందర్భం, కారణం; ~ к войне́ యుద్ధానికి కారణం; по како́му ~у? ఏ (దేని) సందర్భంగా?; без вся́кого ~а ఏ కారణం లేకుండా; дава́ть ~ к чему́-л. (దేనికైనా) ఆధారం (ఆస్పదం) ఇచ్చు

поводи́ть I *сов.* (*вн.*) తిప్పు; ~ кого́-л. по вы́ставкам ఒకరిని ప్రదర్శనలకి తిప్పు

поводи́ть II, повести́ (*тв.*) ఆడించు, కుదుపు; ~ бровя́ми కనుబొమలు ఆడించు (కదుల్చు); ~ плеча́ми భుజాలు కుదించు (కుదుపు)

пово́зка *ж* బండి

повора́чива||ть, поверну́ть 1. (*вн.*; *изменять положение*) దొర్లించు; ~ть на́ бок పక్కకు దొర్లించు; ~ть на́ спину వీపుపైన దొర్లించు 2. (*изменять направление*) మళ్లించు, తిప్పు, తిరుగు; ~ть наза́д వెనక్కు తిప్పు; река́ ~ет на юг నది దక్షిణానికి వంపు తిరుగుతోంది

повора́чиваться, поверну́ться తిరుగు, దొర్లు; ~ круго́м వెనక్కి తిరుగు; ~ на́ спину వీపుపైన దొర్లు ◇ де́ло поверну́лось к лу́чшему వ్యవహారం మంచిగా పరిణమించింది

поворо́т *м* 1. మలుపు; де́лать ~ మలుపు తిరుగు, మళ్లు; второ́й ~ напра́во కుడిపక్క రెండో మలుపు 2. *перен.* మార్పు, మలుపు; ~ к лу́чшему నిర్ణాయకమైన మంచి మలుపు

поворо́тный 1. *тех.* రొటేటింగ్; ~ круг తిరిగే చక్రం 2. *перен.* మలుపు; ~ моме́нт మలుపు ఘట్టం

повреди́ть *сов. см.* поврежда́ть *и* вреди́ть

поврежда́ть, повреди́ть (*вн.*) 1. (*портить*) పాడుచేయు, భగ్నం చేయు; ~ маши́ну కారుకి దెబ్బ తగిలించుకొను, కారుని పాడుచేయు 2. (*ранить*) (కు) దెబ్బ తగిలించుకొను; ~ но́гу కాలికి దెబ్బ తగిలించుకొను

повреждáться *несов.* దెబ్బ తిను

повреждéни||е *с* (*действие*) పాడుచేయడం, భగ్నం చేయడం 2. (*изъян, поломка*) లోపం, నష్టం; большие ~я భారీ నష్టాలు

повремéнн||ый గంట, రోజు, వారం; ~ая оплáта గంట (రోజు, వారం) వేతనం (కూలి)

повседнéвн||ый రోజువారీ; ~ые нýжды రోజువారీ అవసరాలు; товáры ~ого спрóса నిత్యావసరం (నిత్య వాడకపు) వస్తువులు

повсемéстно *нареч.* సర్వత్రా, అన్ని చోట్లా

повсемéстный సార్వత్రిక

повстáнец *м* పితూరీదారు, తిరుగుబాటుదారు

повстáнческ||ий పితూరీ, తిరుగుబాటు; ~ое движéние తిరుగుబాటు ఉద్యమం

повстречáть *сов. разг.* (*вн.*) కలుసుకొను, కలియు

повстречáться *сов.* (с *тв.*) కలుసుకొను, ఎదురుపడు

повсю́ду *нареч.* సర్వత్రా, అన్ని చోట్లా, ఎల్లెడలా

повторéние *с* పునశ్చరణ, వల్లెవేయడం

повтори́ть(ся) *сов. см.* повторя́ть(ся)

повторя́ть, повтори́ть (*вн.*) పునశ్చరణ చేయు, వల్లించు, వల్లె వేయు; скóлько раз нáдо ~ тебé? నీకు ఎన్ని సార్లు చెప్పాలి?

повторя́ться, повтори́ться 1. (*говорить одно и то же*) వల్లించు, చెప్పిందే చెప్పు 2. (*случаться вновь*) [మళ్లీ] వచ్చు, మరల (తిరిగి) సంభవించు (జరుగు); сердéчный при́ступ повтори́лся గుండె పోటు మళ్లీ వచ్చింది; [подзéмные] толчки́ повтори́лись భూ కంపనాలు మరల మరల జరిగాయి (సంభవించాయి)

повы́сить(ся) *сов. см.* повышáть(ся)

повышáть, повы́сить (*вн.*) 1. (*делать более высоким*) పెంచు, హెచ్చించు; ~ цéны ధరలు హెచ్చించు 2. (*усиливать, увеличивать*) పెంపొందించు; ~ акти́вность масс ప్రజాబాహుళ్యపు క్రియాశీలతను పెంపొందించు; ~ отвéтственность బాధ్యతను పెంపొందించు; ~ производи́тельность трудá శ్రమ ఉత్పాదకతను పెంపొందించు (పెంచు) 3. (*делать более значительным*) పెంపొందించు; ~ роль учи́теля ఉపాధ్యాయుని పాత్ర పెంపొందించు 4. (*по службе*) ప్రమోట్ చేయు ◇ ~ гóлос на когó-л. ఒకరితో గొంతు హెచ్చించి (పెంచి) మాట్లాడు

повышáться, повы́ситься 1. పెరుగు, పొంగు; ýровень воды́ повышáется నీళ్లు పొంగుతాయి 2. (*увеличиваться*) పెరుగు; жи́зненный ýровень повы́сился జీవన ప్రమాణాలు పెరిగాయి 3. (*улучшаться*) మెరుగగు; успевáемость повы́силась [స్కూల్] ప్రోగ్రెస్ మెరుగైంది 4. (*становиться более уважаемым*) పైకి ఎదుగు; ~ в чьём-л. мнéнии ఒకరి దృష్టిలో పైకి ఎదుగు 5. (*в должности*) పైకివచ్చు, ప్రమోట్ చేయబడు; ~ по слýжбе ఉద్యోగంలో పైకి వచ్చు (ప్రమోట్ చేయబడు)

повышéние *с* పెంపు, పెరుగుదల, పెంచడం; ~ жи́зненного ýровня జీవన ప్రమాణాలను పెంచడం, జీవన ప్రమాణాలలో పెరుగుదల; ~ зарплáты జీతం పెరుగుదల

повы́шенн||ый అధిక; ~ый интерéс అధికతరమైన ఆసక్తి; ~ая температýра హై టెంపరేచరు; ~ое кровянóе давлéние అధిక రక్తపు పోటు

повязáть(ся) *сов. см.* повя́зывать(ся)

повя́зка *ж* 1. [చొక్కా చేతి] పట్టీ (*нарукавная*); తలపట్టీ (*головная*) 2. (*бинт*) కట్టు, బ్యాండేజి

повя́зывать, повязáть (*вн.*) కట్టుకొను, కట్టు; ~ гáлстук టై కట్టుకొను, ముడి వేసుకొను; ~ гóлову платкóм తలకు రుమాలు కట్టుకొను; ~ платóк на шéю మెడకు రుమాలు కట్టుకొను

повя́зываться, повязáться (*тв.*): ~ платкóм తలను రుమాలుతో కప్పుకొను

погасáть, погáснуть ఆరు, చల్లారు, ఆరిపోవు; сигарéта погáсла సిగరెట్టు ఆరిపోయింది

погаси́ть *сов. см.* гаси́ть *и* погашáть

погáснуть *сов. см.* гáснуть *и* погасáть

погашáть, погаси́ть (*вн.*) 1. (*долги и т. п.*) తీర్చు [కొను], తీర్చివేయు 2. (*марки*) ముద్ర వేయు; ~ мáрку తపాలా బిళ్లపై ముద్రవేయు

погашéние *с* 1. (*долгов и т. п.*) తీర్చడం, తీర్చి వేయడం; ~ зáйма రుణం తీర్చివేయడం 2. (*марки*) ముద్ర వేయడం

погибáть, поги́бнуть 1. కూలిపోవు (*о самолёте*); ధ్వంసమైపోవు, నాశనమైపోవు (*о корабле*) 2. (*умирать*) నేలకొరుగు, ప్రాణం కోల్పోవు; ~ траги́ческой смéртью దుర్మరణం చెందు (పాలగు), (కు) బలి అగు; от наводнéния поги́бли двáдцать человéк వరదకు ఇరవైమంది బలి అయ్యారు, వరదలో ఇరవైమంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు

поги́бнуть *сов. см.* погибáть

поги́бший *м* నేలకొరిగినవాడు

поглáд||ить *сов. см.* глáдить ◇ за э́то по голóвке не ~ят ఇలాంటి పని చేస్తే మెచ్చరు

поглáживать *несов.* (*вн.*) తట్టు, నిమురు

поглотúть *сов. см.* поглощáть

поглощ||áть, поглотúть (*вн.*) 1. (*принимать, вбирать в себя*) పీల్చు, పీల్చివేయు; ~áть вóду తాగివేయు; ~áть свет శోషించు, విచూషించు 2. *перен.* మింగు, కబళించు, ఆపోశన పట్టు; он ~áет ромáн за ромáном అతను నవలలు వరుసగా నమిలి మింగేస్తాడు 3. *перен.* (*всецело захватывать*) (లో) మగ్నమగు, నిమగ్నమగు, లీనమగు; он ~ён своéй рабóтой అతను పనిలో నిమగ్నుడవుతాడు (లీనమవుతాడు) 4. *перен.* (*требовать много времени, затрат и т. п.*) పట్టు, మింగు; э́та рабóта поглотúла мнóго врéмени ఈ పనికి చాలా కాలం పట్టింది, ఈ పని చాలా టైము మింగేసింది; строúтельство дóма поглотúло все срéдства గృహ నిర్మాణం డబ్బంతా మింగేసింది

поглощéние *с*: ~ воды́ నీళ్ళ పీల్చడం; ~ свéта కాంతి శోషణం (విచూషణ)

поглупéть *сов. см.* глупéть

поглядéть(ся) *сов. см.* глядéть(ся)

поглядывать *несов.* (వైపు) చూపులు విసురు; (ఒకరిని, దేనినైనా) చూసుకొను, (ఒకరిపై) ఓ కన్ను వేసి వుంచు (*за кем-л.*)

погнáть *сов. см.* гнать 1—4

погнáться *сов. см.* гнáться

погнушáться *сов. см.* гнушáться

поговорúть *сов.* (с *тв.*) (తో) మాట్లాడు, సంభాషించు

поговóрка *ж* సామెత

погóд||а *ж* వాతావరణం; хорóшая ~а మంచి వాతావరణం; прогнóз ~ы వాతావరణ జోస్యం ◇ э́то ~ы не дéлает దానికి నిర్ణాయక[మైన] ప్రాముఖ్యం లేదు; ждать у мóря ~ы వృథా ఆశలు పెట్టుకొని చేతులు ముడుచుకొని కూర్చొను

погод||úть *сов. разг.* ఉండు, వేచి వుండు, కాచుకొని వుండు, ఆగు; ~úте [немнóго] [కొంచెం సేపు] ఉండండి; немнóго ~я́ కొంచెం సేపు తరువాత; [ну] ~ú[те]! ఉండు (ఉండండి) చూపిస్తాను!

погóдки *мн.*: онú ~ వాళ్ళ మధ్య ఓ ఏడాది ఎడం వుంది

погóжий చక్కటి, మంచి; ~ день చక్కటి (మంచి) రోజు

поголóвно *нареч.* అందరూ, ప్రతివాడూ, ప్రతి ఒక్కరూ; все ~ సర్వులూ, ప్రతి ఒక్కరూ

поголóвный (*всеобщий*) సార్వత్రిక, సాధారణ

поголóвье *с* సంఖ్య; ~ скотá పశువుల సంఖ్య

погóнный లీనియర్, పొడవైన, ఏకఘాత; ~ метр లీనియర్ (ఏకఘాత) మీటర్

погóнщик *м* తోలేవాడు, నడిపేవాడు; ~ слонá మావటివాడు

погóня *ж* 1. (*преследование*) వెంటతరుమడం, వెంబడించడం, వెంటతరుము 2. (*группа преследующих*) వెంటతరిమేవాళ్ళ 3. *перен.* వేట, వాంఛ; ~ за мóдой ఫేషను వ్యామోహం; ~ за при́былью లాభాల వేట

погоня́ть *несов.* (*вн.*) 1. తోలు 2. *перен. разг.* (*торопить*) త్వరపెట్టు, వేగిరించు, తొందరపెట్టు

погоревáть *сов.* కొంత (ఒకింత) సేపు విచారించు

погорéлец *м* అగ్ని బాధితుడు

погорéть *сов.* (*лишиться имущества во время пожара*) అగ్ని బాధితుడగు, అగ్నిప్రమాదంలో సామానులన్నీ పోగొట్టుకొను

погорячúться *сов. см.* горячúться

погостúть *сов. см.* гостúть

погранúчник *м* సరిహద్దు దళ (గస్తీదళ) సైనికుడు

погранúчн||ый *в разн. знач.* సరిహద్దు; ~ая застáва సరిహద్దు గస్తీ చౌకీ; ~ая зóна సరిహద్దు ప్రాంతం; ~ая полосá సరిహద్దు రేఖ; ~ые войскá సరిహద్దు భద్రతా దళాలు

пóгреб *м* పాతర, నేల మాళిగ, సెల్లార్; ~ со льдом గడ్డమంచుతో నింపిన నేల మాళిగ

погребáльн||ый అంత్యక్రియ; ~ый обря́д అంత్యక్రియలు (కర్మకాండలు); ~ое шéствие అంత్యక్రియలు

погребáть, погрестú (*вн.*) పూడ్చు, పూడ్చిపెట్టు, ఖననం చేయు

погребéние *с* పూడ్చడం, పూడ్చివేయడం, ఖననం

погремýшка *ж* గిలక్కాయ

погрестú *сов. см.* погребáть

погрешúть *сов. см.* грешúть 2

погрéшность *ж* [చిన్న] లోపం, పొరపాటు, తప్పు

погрóм *м* హత్యాకాండ, దౌర్జన్యకాండ, కొల్లగొట్టడం, కొల్ల

погрóмн||ый 1. కొల్ల, దౌర్జన్యకాండ; ~ые рéчи దౌర్జన్యకాండను రెచ్చగొట్టే ఉపన్యాసాలు (ప్రసంగాలు) 2. *разг.* (*содержащий резкие выпады*) తీవ్ర ఖండనతో కూడిన; ~ая статья́ తీవ్ర ఖండనతో కూడిన వ్యాసం

погружáть, погрузúть (*вн.*) 1. (в *вн.*; *опу-*

скать в воду и т. п.) (లో) ముంచు **2.** (на *вн.*; *вещи, груз и т. п.*) (పైకి) ఎక్కించు, (లో) లోడ్ చేయు

погружáться, погрузи́ться **1.** (*опускаться*) (లో) లోతుకు పోవు, డైవింగ్ చేయు, మునుగు **2.** *перен.* (в *вн.*) (లో) మునుగు, మునిగిపోవు; ~ в сон నిద్రలో మునుగు; ~ в чтéние చదువులో మునిగిపోవు; гóрод погрузи́лся в тишину́ నిశ్శబ్దం నగరాన్ని అలుముకొంది, నగరం నిశ్శబ్దంలో మునిగిపోయింది **3.** (*садиться с грузом*) ఎక్కు

погрузи́ть *сов. см.* погружáть *и* грузи́ть 2

погрузи́ться *сов. см.* погружáться *и* грузи́ться

погру́зка *ж* [సామాన్లు] ఎక్కించడం, లోడింగ్ చేయడం

погрязáть, погря́знуть (в *пр.*) **1.** (*в чём-л. вязком*) (లో) చిక్కు[కొను] **2.** *перен.* (లో) మునుగు, క్కు[కొను]; ~ в долгáх అప్పుల్లో మునుగు (చిక్కుచికొను)

погря́знуть *сов. см.* погрязáть

погуби́ть *сов. см.* губи́ть

погуля́ть *сов. см.* гуля́ть 1 *и* 3

под, подо *предлог* I (*вн., тв.*) **1.** (*ниже чего-л.*) కింద, క్రింద; залезáть ~ стол బల్లకింద పాకు; сидéть ~ столóм బల్లకింద కూర్చొను; встать ~ дéрево చెట్టుకింద నిలబడు; стоя́ть ~ дéревом చెట్టుకింద నిలబడివుండు; спускáться ~ зéмлю భూగర్భంలోకి దిగు; рабóтать ~ землёй భూగర్భంలో పని చేయు **2.** (*около, ближе чего-л., в зоне действия чего-л.*) సమీపంలో, పరిసరాల్లో, దగ్గర, పొలిమేరలో; поéхать на дáчу ~ Москву́ మాస్కో సమీపంలో వేసవి గృహానికి వెళ్ళు; жить на дáче ~ Москвóй మాస్కో సమీపంలోని వేసవి గృహంలో ఉండు (గడుపు); би́тва ~ Москвóй మాస్కో పొలిమేరలో యుద్ధం; попадáть ~ дождь వర్షంలో చిక్కుకొను; гуля́ть ~ дождём వర్షంలో షికారు చేయు **3.** (*указывает на положение или состояние*) లో, కింద; попадáть ~ влия́ние ప్రభావంలో పడు, ప్రభావితుడగు; находи́ться ~ влия́нием ప్రభావం కింద వుండు; ~ арéстом నిర్బంధంలో, అరెస్టులో; находи́ться ~ наблюдéнием врачá డాక్టరు పర్యవేక్షణ కింద ఉండు **4.** (*для чего-л.*): отвести́ сарáй ~ дровá పాకను కట్టెలకు కేటాయించు; сарáй зáнят ~ дровá పాకలో కట్టెలు ఉన్నాయి (ఉంచబడుతాయి); им ну́жно помещéние ~ контóру వాళ్ళకి ఆఫీసుకోసం ఒక గది కావాలి II. (*вн.*) **1.** (*о времени*) ముందు (*накануне*); దాదాపు (*о возрасте*); ~ вéчер సాయంత్రం కాబోతుండగా; ~ Нóвый год సంవత్సరాది ముందు రోజున; **ей** ~ сóрок ఆమెకు దాదాపు నలభై ఏళ్ళు **2.** (*похожий, наподобие*) మాదిరి, పోలిన; ~ мрáмор చలువ రాయి మాదిరి (గా వున్న), చలువ రాతిని పోలిన **3.** (*в обмен на какое-л. ручательство*) మీద; ~ залóг బెయిల్‌మీద; сдавáть пакéт ~ распи́ску పాకెట్టు ముట్టినట్టు సంతకం [పెట్టించుకొను] **4.** (*в сопровождении*): ~ аплодисмéнты కరతాళధ్వనులు చేస్తూండగా; ~ зву́ки госудáрственного ги́мна జాతీయ గీతం మోగుతూండగా; петь ~ му́зыку వాయిద్యానికి అనుగుణంగా పాడు; писáть ~ диктóвку చెప్తూండగా (డిక్టేట్ చేస్తూండగా) రాయు III. (*тв.*; *при наличии признака, свойства*): пóд бокóм దగ్గర, పక్కన; быть ~ вопрóсом అపరిష్కృతంగా వుండు, తేల కపోవు; пóд гору కొండవాలుకి, దిగువకి; ~ знáменем Лéнина లెనిన్ పతాకకింద; ~ назвáнием పేరుగల, అనబడే; пóд носом у когó-л. ఒకరి కళ్ళ ముందు; быть ~ парусáми బయల్దేరడానికి సిద్ధంగా వుండు

подавáльщица *ж* (*в столовой*) సర్వరు, పరిచారిక, వెయిట్రెస్

подавáть, подáть (*вн.*) **1.** ఇచ్చివేయు, అందజేయు, అందించు; ~ кни́гу పుస్తకం అందించు (ఇచ్చివేయు); ~ пальтó కోటు వేసుకోవడంలో తోడ్పడు **2.** (*ставить на стол*) పెట్టు; ~ обéд భోజనం (డిన్నరు) పెట్టు **3.** (*автомашину и т. п.*) తెచ్చు; ~ маши́ну к подъéзду కారును వాకిలి దగ్గరకు తెచ్చు; пóезд подаду́т на втору́ю платфóрму రైలు రెండవ ప్లాట్‌ఫార్మ్‌కి వస్తుంది **4.** (*представлять в письменном виде*) పెట్టు[కొను]; ~ прошéние దరఖాస్తు పెట్టుకొను; ~ в суд కోర్టులో కేసు పెట్టు **5.** (*производить, делать и т. п.*) చేయు, ఇచ్చు; ~ комáнду ఆజ్ఞ ఇచ్చు, ఆజ్ఞాపించు; ~ сигнáл సంకేతం చేయు, సిగ్నల్ ఇచ్చు **6.** *спорт.* అందించు; ~ мяч బంతిని అందించు ◇ ~ гóлос నోరు విప్పు; ~ надéжду комý-л. ఒకరికి ఆశలు కలిగించు, ఒకరిని ఆశపెట్టు; ~ надéжды на чтó-л. ఆశ గొలుపు; ~ пóвод కారణం అగు; ~ примéр ఆదర్శం చూపించు; ~ совéт సలహా ఇచ్చు; ~ телегрáмму టెలిగ్రామ్ పంపించు; не ~ при́знаков жи́зни బతికి వున్న సూచన కనపరచకపోవు (చూపించకపోవు)

подава́ться, пода́ться **1.** వెనక్కు కదలు (జారు కొను) (*назад*); ముందుకు కదలు (*вперёд*) **2.** *разг.* (*уступать*) (కు) లొంగిపోవు **3.** *разг.* (*уезжать*) వెళ్ళిపోవు

подави́ть *сов. см.* подавля́ть

подави́ться *сов. см.* дави́ться

подавле́ние *с* అణచివేత, అదుపులో పెట్టడం

пода́вленность *ж* కుంగిపోవడం

пода́вленный **1.** (*приглушённый*) సన్నగా వినిపించే **2.** (*о восстании и т. п.*) అణచివేయబడిన **3.** (*о настроении*) కుంగిపోయిన

подавля́ть, подави́ть (*вн.*) **1.** (*мятеж, восстание*) అణచు, అణచివేయు, అణగదొక్కు, అదుపులో పెట్టు **2.** (*чувство*) అణచుకొను; ~ гнев కోపం అణచుకొను

подавля́ющ||ий **1.** (*превосходящий*) అధిక, అత్యధిక, గట్టి; ~ее большинство́ అత్యధిక (అధిక) మెజారిటీ **2.** (*гнетущий*) పీడించే, కుంగదీసే

пода́вно *нареч. разг.* అసలు, అంతకన్న, [ఒకరి] మాట చెప్పనే అక్కరలేదు

пода́гра *ж мед.* వాతరోగం

подагри́ческий వాతరోగ, వాత రోగానికి సంబంధించిన

подари́ть *сов. см.* дари́ть

пода́рок *м* కానుక, బహుమతి; получа́ть ~ కానుక (బహుమతి) పొందు

пода́тель *м офиц.* లేఖాహరుడు, లేఖ అందించేవాడు

пода́тливость *ж* **1.** లోబడే గుణం, మెత్తదనం **2.** *перен.* (*уступчивость*) లొంగిపోయే గుణం

пода́тливый **1.** (*о материале*) మెత్తని **2.** *перен.* (*уступчивый*) మెత్తని, మెతక

пода́ть(ся) *сов. см.* подава́ть(ся)

пода́ча *ж* **1.** (*заявления и т. п.*) పెట్టడం, సమర్పించడం **2.** *тех.* ఫీడ్ **3.** *спорт.* అందించడం, సర్వీస్ చేయడం ◇ ~ голосо́в ఓటింగు

пода́чка *ж разг.* లంచం, మామూలు

подба́вить *сов. см.* подбавля́ть

подбавля́ть, подба́вить (*вн.*) ఇంకా కొంచెం పెట్టు; కలుపు (*подмешивать*)

подба́дривать *несов. см.* подбодря́ть

подбега́ть, подбежа́ть (к *дт.*) (కు, దగ్గరకు) పరుగెత్తుతూ వచ్చు

подбежа́ть *сов. см.* подбега́ть

подбива́ть, подби́ть (*вн.*) **1.** (*обувь*) కొత్త సోల్ వేయు, రిసోల్ వేయు **2.** *разг.* (*делать подкладку*) లైనింగ్ వేయు; ~ ме́хом బొచ్చు లైనింగ్ వేయు **3.** *разг.* (*подстрекать*) రెచ్చగొట్టు; ~ на что́-л. దేనినైనా చేసుందుకు రెచ్చగొట్టు **4.** *разг.* (*повреждать*): ~ глаз ముఖం పగులగొట్టు; ~ самолёт విమానాన్ని కూల్చివేయు

подбира́ть, подобра́ть (*вн.*) **1.** ఏరు, పోగుచేయు; ~ коло́сья పరిగ ఏరు (పోగు చేయు); ~ ра́неных క్షతగాత్రులను పోగుచేయు **2.** (*выбирать*) ఎంపిక చేయు, ఎంచుకొను; ~ ка́дры по деловы́м ка́чествам వ్యవహార యోగ్యతలను బట్టి మనుషులను ఎంపిక చేయు; ~ что́-л. под цвет чего́-л. ఒకదాని రంగుకి అమరే దేన్నైనా ఎంపిక చేయు, ఒకదాని రంగుకి మాచ్ అయే మరో వస్తువును ఏరు

подбира́ться, подобра́ться **1.** (*составляться, образовываться*) ఏర్పరచుకొను, సెలెక్టు అగు, సమకూర్చబడు **2.** (*подкрадываться*) మెల్లగా దగ్గరకు వచ్చు, చడీ చప్పుడూ లేకుండా దగ్గరకు వచ్చు

подби́ть *сов. см.* подбива́ть

подбодри́ть *сов. см.* подбодря́ть

подбодря́ть, подбодри́ть (*вн.*) ఉత్సాహపరచు, (కి) ధైర్యం నూరిపోయు (చెప్పు)

подбо́р *м* **1.** (*действие*) ఎంపిక, సెలెక్షన్; ~ ка́дров సిబ్బంది ఎంపిక **2.** (*коллекция, собрание*) సేకరణ; хоро́ший ~ книг పుస్తకాల మంచి సేకరణ **3.** *полигр.*: в ~ రనాన్ ◇ как на ~ తీసిపోనిది (తీసిపోనివి, తీసిపోనివాళ్ళు); я́блоки как на ~ ఆపిల్సు ఒకదానికి ఒకటి తీసిపోనివి

подборо́док *м* గడ్డం; двойно́й ~ మడత (చీలు, పొట్ట) గడ్డం

подбра́сывать, подбро́сить (*вн.*) **1.** (*вверх*) పైకి విసురు **2.** (*добавлять*) ఇంకా వేయు; ~ дров в пе́чку కుంపటిలో (పొయ్యిలో) ఇంకా కట్టెలు వేయు **3.** (*тайком подкладывать*) గుప్తంగా (రహస్యంగా) పెట్టు; ~ письмо́ రహస్యంగా ఉత్తరం పెట్టు (వేయు)

подбро́сить *сов. см.* подбра́сывать

подва́л *м* **1.** బేస్‌మెంటు; నేల మాళిగ, సెల్లార్ (*погреб*) **2.** (*в газете*) పత్రికలో ప్రత్యేక వ్యాసం

подва́ливать, подвали́ть *разг.* (*вн.*; *насыпать*) ఇంకా కొంచెం వేయు (పోయు)

подвали́ть *сов. см.* подва́ливать

подва́льн||ый బేస్‌మెంటు, నేల మాళిగ; ~ое помеще́ние బేస్‌మెంటు (నేల మాళిగ) గదులు

подве́домственный ఒక శాఖకి సంబంధించిన (చెందిన), ఒక డిపార్ట్‌మెంటు అధికారం కింద వున్న

подвезти́ *сов. см.* подвози́ть

подверга́ть, подве́ргнуть (*вн. дт.*) విధించు, (కు) గురిపెట్టు, గురిచేయు; ~ опа́сности ప్రమాదానికి (ముప్పుకు) గురిచేయు; ~ прове́рке పరీక్షకు పెట్టు; ~ сомне́нию సందేహించు; ~ штра́фу జరిమానా విధించు (వేయు)

подверга́ться, подве́ргнуться (*дт.*) (కు) గురి అగు, గురి చేయబడు, లోనగు; ~ измене́ниям మార్పులకు లోనగు; ~ опа́сности ప్రమాదానికి గురి అగు

подве́ргнуть(ся) *сов. см.* подверга́ть(ся)

подве́рженный (*предрасположенный*) (కు) లోనయ్యే; ~ просту́дам జలుబుకు తేలికగా లోనయ్యే

подверну́ть(ся) *сов. см.* подвёртывать(ся)

подвёртывать, подверну́ть (*вн.*) 1. (*завёртывать, подтыкать*) దోపుకొను, మడచు; ~ одея́ло దుప్పటి దోపుకొను; ~ подо́л స్కర్టు అంచు పైకి మడచు 2. (*подвинчивать*) కొంచెం బిగించు 3. (*повреждать*) మెలిపడు; ~ но́гу కాలు మెలిపడు, కాలు మడతపడు

подвёртываться, подверну́ться 1. (*завёртываться*) మడతపడు; скате́рть подверну́лась టేబుల్ క్లాత్ మడతపడింది 2. (*о ноге*) మడతపడు; у него́ нога́ подверну́лась అతని కాలు మెలిపడింది (మడతపడింది) 3. *разг.* (*оказываться*) తగులు, చేతికి వచ్చు; ~ по́д руку చేతికి వచ్చు; подверну́лся удо́бный слу́чай అవకాశం తగిలింది (దొరికింది)

подве́сить *сов. см.* подве́шивать

подвесно́й వేలాడే, వేలాడుతున్న; ~ мост వేలాడే వంతెన

подвести́ *сов. см.* подводи́ть

подве́тренн||ый గాలి కొట్టుకునే, గాలివాలు దిశగా; ~ая сторона́ గాలి కొట్టుకునే (గాలివాలు) వైపు

подве́шивать, подве́сить (*вн.*) వేలాడవేయు, వేలాడదీయు

по́двиг *м* వీరకృత్యం, ఘన కార్యం; трудово́й ~ శ్రమలో ఘన కార్యం

подвига́ть, подви́нуть (*вн.*) జరుపు, జరిగించు; ~ вперёд ముందుకు జరుపు (జరిగించు)

подви́гать *сов.* (*вн.*) అటు ఇటు జరుపు (*с одного места на другое*); ముందుకు వెనక్కు జరుపు (*взад вперёд*)

подвига́ться, подви́нуться *прям., перен.* జరుగు, పురోగమించు; ~ вперёд పురోగమించు; рабо́та подвига́ется పని జరుగుతోంది (సాగుతోంది); она́ подви́нулась побли́же ко мне ఆమె నా దగ్గరకు జరిగింది

подвижн||о́й 1. *тех.* కదిలే; ~о́й блок కదిలే భాగం (బ్లాక్) 2. (*перемещающийся, изменяемый*) మారే; ~а́я шкала́ за́работной пла́ты మారే వేతనపు రేటు 3. (*живой, энергичный*) చురుకైన ◇ ~о́й соста́в *ж.-д.* పనిలో వున్న రైలు పెట్టెలు; ~ы́е и́гры ఔట్ డోర్ ఆటలు

подви́жность *ж* 1. చలనం 2. (*человека, лица, характера*) చురుకుదనం

подви́жный చురుకైన; ~ ребёнок చురుకైన బిడ్డ

подвиза́ться *несов.* (లో) కృషి చేయు; ~ в нау́ке విజ్ఞానశాస్త్ర రంగంలో కృషి చేయు; ~ на литерату́рном по́прище సాహిత్య రంగంలో కృషి చేయు

подвинти́ть *сов. см.* подви́нчивать

подви́нуть(ся) *сов. см.* подвига́ть(ся)

подви́нчивать, подвинти́ть (*вн.*) బిగించు

подвла́стный (కి) పరాధీన

подво́да *ж* బండి

подводи́ть, подвести́ (*вн.*) 1. (దగ్గరకు) తీసుకువెళ్ళు; ~ к вы́ходу ద్వారం దగ్గరకు తీసుకువెళ్ళు 2. (*подкладывать*) వేయు; ~ фунда́мент పునాది వేయు 3. *перен. разг.* (*ставить в неприятное положение*) ఇబ్బందిలో (చిక్కులో) పెట్టు ◇ ~ ито́ги ఫలితాలను బేరీజు వేయు (వేసుకొను)

подво́дник *м* 1. జలాంతర నిపుణుడు 2. (*водолаз*) డైవరు

подво́дн||ый జలాంతర; ~ый ка́мень జలాంతర శిల; ~ое тече́ние అంతర్ ప్రవాహం

подвози́ть, подвезти́ (*вн.*) 1. (*доставлять*) అందించు (*вещи*); దింపు (*человека*) 2. (*попутно*) బండిలో ఎక్కించుకొని కొంత దూరం తీసుకొనిపోవు

подво́х *м разг.* మోసం, కిలాడీ

подвяза́ть *сов. см.* подвя́зывать

подвя́зывать, подвяза́ть (*вн.*) 1. (*привязывать*) కట్టు, కట్టిపడవేయు 2. (*лишать возможности движения*) ఒడిలో ఉంచు[కొను]; ~ ру́ку చేతిని ఒడిలో ఉంచు[కొను]

подгиба́ть, подогну́ть (*вн.*) 1. (*загибать края чего-л.*) మడచు 2. (*но́ги*) మోకరిల్లు, మోకాళ్ల మీద కూర్చొను

подгиба́ться, подогну́ться మడచబడు

подгляде́ть *сов.* 1. *см.* подгля́дывать 2. (*вн.*; *случайно заметить*) గమనించు

подгля́дывать, подглядéть (в *вн.*, за *тв.*) (గుండా ఒకరిని) తొంగి చూచు

подгнива́ть, подгни́ть 1. (*гнить снизу*) కింది నుంచి కుళ్ళిపోవు (పుచ్చిపోవు) 2. (*немного*) కొంచెం కుళ్ళు

подгни́ть *сов. см.* подгнивáть

подгова́ривать, подговори́ть (*вн.*) [దేనినైనా చేసేందుకు] రెచ్చగొట్టు, ప్రేరేపించు; он подговори́л её на э́то ఆ పని చేసేందుకు ఆమెను వాడు రెచ్చగొట్టాడు

подговори́ть *сов. см.* подговáривать

подгоня́ть, подогнáть (*вн.*) 1. (*пригонять*) నడుపుకు వెళ్ళు, డ్రైవ్ చేసుకువచ్చు 2. (*торопить*) తొందరపెట్టు, త్వరపెట్టు 3. (*прилаживать*) అమర్చు, కుదుర్చు; ~ плáтье по фигу́ре ఫ్రాకు ఆకారానికి అమర్చు

подгора́ть, подгорéть 1. (*о пище*) కాల్చబడు, కాలిపోవు 2. (*гореть у основания, снизу*) కిందనుంచి (అడుగునుంచి) కాలు

подгорéлый కాస్త (కొంచెం) కాలిన

подгорéть *сов. см.* подгорáть

подгота́вливать, подготóвить (*вн.*) 1. సన్నద్ధం చేయు, తయారు చేయు, (కి) సిద్ధం (సన్నాహాలు) చేయు; ~ доклáд నివేదిక తయారు చేయు; ~ похóд యాత్రకు సన్నాహాలు (సిద్ధం) చేయు 2. (*обучать*) తర్ఫీదు చేయు, (కి) శిక్షణ ఇచ్చు; ~ кáдры సిబ్బందిని తర్ఫీదు చేయు, సిబ్బందికి శిక్షణ ఇచ్చు

подгота́вливаться, подготóвиться (к *дт.*) (కి) సన్నాహాలు చేసుకొను, తయారు అగు

подготови́тельн||ый సన్నాహక; ~ый комитéт ఆహ్వాన సంఘం, సన్నాహక కమిటీ; ~ая рабóта సన్నాహక కృషి

подготóвить(ся) *сов. см.* подготáвливать(ся)

подготóвк||а *ж* 1. (*действие*) సన్నాహం, సన్నాహాలు, తయారీ, తర్ఫీదు 2. (*запас знаний*) జ్ఞానం; получáть ~у జ్ఞానం పొందు; у негó хорóшая ~а по фи́зике భౌతిక శాస్త్రంలో అతనికి మంచి పునాది వుంది

подготовля́ть(ся) *несов. см.* подготáвливать (-ся)

поддава́ть, поддáть 1. (*ударять снизу*) దెబ్బ తీయు (కొట్టు), తన్ను; ~ ногóй мяч బంతిని తన్ను 2. *разг.* (*усиливать*): ~ жáру а) మంటలో కట్టెలు వేయు б) *перен.* తీవ్రతరం చేయు, ముమ్మరంచేయు

поддава́ться, поддáться (*дт.*) లొంగు, లొంగిపోవు; ~ отчáянию క్రుంగిపోవు, నిరుత్సాహపడు; дверь поддалáсь తలుపు ఊడి వచ్చింది; не ~ никаки́м уговóрам ఎంత నచ్చచెప్పినా లొంగకపోవు ◇ не ~ описáнию వర్ణనకు అతీతంగా వుండు, వర్ణనాతీతంగా వుండు

поддáкивать, поддáкнуть *разг.* (*дт.*) (కు) వంత పాడు

поддáкнуть *сов. см.* поддáкивать

пóдданный *м* పౌరుడు

пóдданств||о *с* పౌరసత్వం; лишáть ~а పౌరసత్వం లేకుండా చేయు, పౌరసత్వం రద్దుచేయు; принимáть ~о పౌరసత్వం స్వీకరించు

поддáть(ся) *сов. см.* поддавáть(ся)

поддевáть I, поддéть (*вн.*) 1. (*зацеплять*) (తో) గాలం వేసి పట్టు 2. *перен. разг.* (*говорить колкости*) సూటీ పోటీ మాటలు విసురు

поддевáть II, поддéть (*вн.*; *надевать подо что-л.*) కింద వేసుకొను (తొడుగుకొను)

поддéлать(ся) *сов. см.* поддéлывать(ся)

поддéлка *ж* 1. (*действие*) దగా (ఫోర్జరీ) చేయడం; ఫోర్జరీ (*документа*) 2. (*подделанная вещь*) నకిలీ, మిథ్యాకృతి

поддéлывать, поддéлать (*вн.*) దగా (ఫోర్జరీ) చేయు

поддéлываться, поддéлаться 1. *разг.* (под *вн.*; *подражать*) అనుకరించు 2. *разг.* (к *дт.*; *подлаживаться*) [ఒకరి] దయ కలుగునట్లు చేసుకొను

поддéльн||ый 1. నకిలీ, ఫోర్జరీ; ~ая пóдпись ఫోర్జరీ సంతకం 2. (*искусственный*) కృత్రిమమైన, నకిలీ, కృతక; ~ые драгоцéнности కృత్రిమమైన (నకిలీ) నగలు

поддержáть *сов. см.* поддéрживать

поддéрживать, поддержáть (*вн.*) 1. ఆన్చు, నిలబెట్టు, ఊతమిచ్చు 2. (*выражать согласие, выступать в защиту*) బలపరచు, సమర్థించు, (కి) అండదండలు (మద్దతు) ఇచ్చు, వెనకేసుక వచ్చు; ~ кандидату́ру అభ్యర్థిని బలపరచు; ~ предложéние ప్రతిపాదనను బలపరచు 3. (*не давать прекратиться*) నిలబెట్టు, -కుండా చూచు; ~ огóнь అగ్ని (మంట) ఆరిపోకుండా చూచు 4. (*продолжать*) నిలబెట్టు, కొనసాగించు, నిలుపుకొను; ~ отношéния с кéм-л. ఒకరితో సంబంధాలు కొనసాగించు; ~ перепи́ску ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరుపు; ~ разговóр సంభాషణను సాగించు

поддéржк||а *ж* (*помощь, содействие*) అండదం

дలు, తోడ్పాటు, మద్దతు; оказывать ~у кому́-л. ఒకరికి అండదండలను (మద్దతును) ఇచ్చు

подде́ть I, II *сов. см.* поддева́ть I, II

поддра́знивать, поддразни́ть *разг.* (*вн.*) వెక్కిరించు, ఏడిపించు

поддразни́ть *сов. см.* поддра́знивать

поддува́ло *с* బూడిద గుంట

поде́йствовать *сов. см.* де́йствовать 4

поде́ла||ть *сов. разг.*: ничего́ не ~ешь а) (*невозможно сладить*) చేయగలిగేది ఏమీ లేదు б) (*надо смириться*) ప్రయోజనం ఏమీ లేదు; ничего́ не могу́ с ним ~ть అతని విషయంలో యికనేను చెయ్య గలిగేది ఏమీ లేదు

подели́ть *сов. см.* дели́ть 1

подели́ться *сов. см.* дели́ться 2

поде́лыва||ть *несов. разг.*: что ты ~ешь? నువ్వు ఏం చేస్తున్నావు?

подённ||ый రోజు, దిన; ~ый рабо́чий రోజు కూలి వాడు; ~ая опла́та రోజు కూలి (వేతనం); ~ая рабо́та దిన (రోజు) పని

подёнщик *м* రోజు కూలివాడు

подёргать *сов.* (*вн.*; *потянуть*) లాగు, లాగివేయు; ~ за верёвку తాడును లాగు (లాగివేయు)

подёргива||ть I *несов.* **1.** అదురు; он ~л плечо́м అతని భుజం అదిరింది **2.** *безл. разг.* అదురు; гу́бы его́ ~ло అతని పెదవులు అదిరాయి

подёргивать II, подёрнуть (*вн. тв.*) అలుముకొను; о́зеро подёрнуло ря́бью సరస్సు అంతటా చిన్న అలలు అలుముకొన్నాయి

подёргива||ться I *несов.* (*о лице*) అదురు; у него́ ~ется лицо́ అతని ముఖం అదురుతోంది

подёр||гиваться II, подёрнуться (*тв.*) అలుముకొను; не́бо ~нулось облака́ми ఆకాశాన్ని మబ్బులు అలుముకొన్నాయి

подёржанн||ый సెకండ్‌హాండు; ~ое пальто́ సెకండ్ హాండు కోటు

подёрнуть(ся) *сов. см.* подёргивать(ся) II

подешеве́ть *сов. см.* дешеве́ть

поджа́ривать, поджа́рить (*вн.*) వేగించు, వేపు

поджа́риваться, поджа́риться వేగు, వేగించబడు, వేపించబడు

поджа́ристый *разг.* దోరగా కాలిన

поджа́рить(ся) *сов. см.* поджа́ривать(ся)

поджа́рый *разг.* శలాకవంటి, సన్నని (*о человеке*); బక్క (*о животном*)

поджа́ть *сов. см.* поджима́ть

поджелу́дочн||ый: ~ая железа́ *анат.* క్లోమ గ్రంథి, పాంక్రియస్

поджéчь *сов. см.* поджига́ть

поджига́тель *м* **1.** తగులబెట్టేవాడు, నిప్పు అంటించే వాడు, గృహదాహకుడు **2.** *перен.* ఉన్మాదవాది, ఉన్మాది; ~ войны́ యుద్ధోన్మాదవాది, యుద్ధోన్మాది

поджига́ть, поджéчь (*вн.*) **1.** (*зажигать*) వెలిగించు, అంటించు **2.** (*совершать поджог*) తగులబెట్టు; ~ дом ఇంటిని తగులబెట్టు, ఇంటికి నిప్పుపెట్టు (నిప్పు అంటించు)

поджида́ть *несов. разг.* (*вн.*) (ఒకరి కోసం) కాచుకొను, ఎదురుచూచు, నిరీక్షించు; ~ го́стя అతిథి కోసం ఎదురుచూచు

поджи́лки *мн. разг.*: у него́ ~ трясу́тся от стра́ха అతను భయంతో వణకుతున్నాడు (గజగజలాడుతున్నాడు)

поджима́ть, поджа́ть (*вн.*) ముడుచుకొను, ముడిబెట్టు, మెలిబెట్టు; ~ гу́бы పెదవులు ముడుచుకొను (ముడిబెట్టు); ~ хвост తోక ముడుచు; сиде́ть, поджа́в но́ги కాలు పైకి ముడుచుకొని కూర్చొను, మడత కాళ్లతో కూర్చొను

поджо́г *м* దహనకాండ, తగులబెట్టడం, నిప్పు ముట్టించడం

подзаголо́вок *м* ఉపశీర్షిక

подзадо́ри||вать, подзадо́рить *разг.* (*вн.*) ప్రేరేపించు; он ~л его́ на сканда́л అతన్ని పోట్లాటకు దిగేలా ప్రేరేపించాడు

подзадо́рить *сов. см.* подзадо́ривать

подзаты́льник *м разг.* మెడమీద చరుపు

подзащи́тный *м юр.* క్లయింటు, కక్షిదారు, పార్టీ

подземе́лье *с* భూగర్భం, బిలం, కందకం

подзе́мны||й భూగర్భ; ~й толчо́к భూప్రకంపన; ~е рабо́ты భూగర్భంలో పనులు

подзо́рн||ый: ~ая труба́ టెలిస్కోపు, దూరదర్శిని

подзыва́ть, подозва́ть (*вн.*) తన దగ్గరకు రమ్మను; రమ్మని సైగచేయు (*жестом*)

подиви́ться *сов. см.* диви́ться

подка́лывать, подколо́ть (*вн.*) [గుండు సూదితో, క్లిప్పుతో] తగిలించు

подка́пывать, подкопа́ть (*вн.*) కింద తవ్వు

подка́пываться, подкопа́ться **1.** కింద తవ్వుకొను **2.** *перен. разг.* కాలికింద గోయి తవ్వు, కూలదోయు;

под него́ не подкопа́ешься అతన్ని కూలదోయడం సాధ్యం కాదు

подкарау́ливать, подкарау́лить (*вн.*) [ఒకరి కోసం] కనిపెట్టుకొని (పొంచి, మాటువేసి) వుండు

подкарау́лить *сов. см.* подкарау́ливать

подка́рмливать, подкорми́ть (*вн.*) 1. *разг.* అదనపు తిండి తినిపించు, (కి) అదనపు తిండి పెట్టు; అదనపు మేత తినిపించు (*животных*) 2. (*удобрять*) ఎరువు పెట్టు (వేయు)

подкати́ть(ся) *сов. см.* подка́тывать(ся)

подка́тывать, подкати́ть (*вн.*) 1. (దగ్గరకు) దొర్లించి వెళ్ల (వచ్చు); ~ бревно́ దూలాన్ని దొర్లించుకు వచ్చు 2. *разг.* (*подъезжать*) [కారును] నడిపించుకు వచ్చు; ~ к са́мому подъе́зду నేరుగా ద్వారందగ్గరకు [కారును] నడిపించుకువచ్చు 3. *разг.*: у него́ ком подкати́л к го́рлу అతని గొంతు గద్గదికమైంది, అతనికి డగ్గుత్తిక పడింది

подка́тываться, подкати́ться కింద దొర్లు; ~ по́д ноги కాళ్లకింద దొర్లు

подки́дывать *несов. см.* подбра́сывать

подки́дыш *м* వదలివేయబడిన (వర్జింపబడిన) బిడ్డ, విసర్జిత శిశువు

подкла́дка *ж* లైనింగు, అస్తరు; ~ на пальто́ కోటు[కోసం] లైనింగు

подкла́дывать, подложи́ть (*вн.*) 1. (కింద) పెట్టు[కొను]; ~ поду́шку под го́лову తలకింద తలగడపెట్టుకొను 2. (*рд.*; *подбавлять*) ఇంకా పెట్టు; ~ дрова́ в печь పొయ్యిలో ఇంకా కట్టెలు పెట్టు ◇ ~ свинью́ кому́-л. *разг.* ఒకరిపై కుతంత్రం (కుయుక్తి) పన్ను

подкле́ивать, подкле́ить (*вн.*) 1. (*снизу*) కింద అంటించు 2. (*исправлять склеиванием*) అంటించి (అంటించుకొని) బాగుచేయు

подкле́ить *сов. см.* подкле́ивать

подключа́ть, подключи́ть *тех.* (*вн.*) స్విచ్ (ఆన్) చేయు; ~ к се́ти కనెక్షన్ ఇచ్చు

подключи́ть *сов. см.* подключа́ть

подко́ва *ж* [గుర్రపు] నాళం, లాడం, నాడా

подкова́ть *сов. см.* подко́вывать

подковообра́зный గుర్రపు నాడా ఆకారంగల

подко́вывать, подкова́ть (*вн.*) 1. నాడాలు వేయు 2. *перен. разг.* నలుగు, రాటుదేలు; челове́к, полити́чески подко́ванный రాజకీయాల్లో బాగా నలిగిన (రాటు దేలిన) మనిషి

подко́жн||ый చర్మంకింది; ~ая инъе́кция చర్మం కింది ఇంజెక్షన్

подколо́ть *сов. см.* подка́лывать

подкоми́ссия *ж* సబ్‌కమిటీ

подкомите́т *м* సబ్‌కమిటీ

подконтро́льный [ఒకరి, ఒక సంస్థ] అజమాయిషీలో వున్న

подко́п *м* 1. (*действие*) కింద తవ్వడం, తొలవడం 2. (*подземный ход*) భూగర్భ సొరంగం; вести́ ~ под тюрьмо́й జైలుకింద సొరంగం తవ్వు 3. *перен.* ఒకరి కాళ్లకింద గోయి తవ్వు

подкопа́ть(ся) *сов. см.* подка́пывать(ся)

подкорми́ть *сов. см.* подка́рмливать

подко́рмка *ж* ఎరువు వేయడం (*растений*); అదనపు మేత తినిపించడం (*животных*)

подкра́дываться, подкра́сться (к *дт.*) చప్పుడు లేకుండా [దగ్గరకు] వచ్చు, నిశ్శబ్దంగా (పిల్లిలా) సమీపించు

подкра́сить(ся) *сов. см.* подкра́шивать(ся)

подкра́сться *сов. см.* подкра́дываться

подкра́шивать, подкра́сить (*вн.*) (కు) రంగు పూయు (పూసుకొను, వేయు); ~ гу́бы పెదవులకు రంగు పూసుకొను

подкра́шиваться, подкра́ситься *разг.* మేకప్ చేసుకొను

подкрепи́ть(ся) *сов. см.* подкрепля́ть(ся)

подкрепле́ни||е *с* 1. (*едой, напитками и т. п.*) ఫలహారం 2. *перен.* (*подтверждение*) బలపరచడం, సమర్థించడం, ధృవీకరణ, ధృవీకరించడం; для ~я свои́х слов తన మాటలను బలపరచడానికి (ధృవీకరించడానికి) 3. *воен.* అదనపు బలం

подкрепля́ть, подкрепи́ть (*вн.*) 1. (*едой, питьём*) ఫలహారం పెట్టు 2. *перен.* (*подтверждать*) బలపరచు, నిరూపించు, ధృవపరచు; ~ слова́ дела́ми మాటలను చేతలతో బలపరచు

подкрепля́ться, подкрепи́ться (*едой, питьём*) ఫలహారం తిను

подкрути́ть *сов. см.* подкру́чивать

подкру́чивать, подкрути́ть (*вн.*): ~ усы́ మీసాలు మెలిపెట్టు (మెలితిప్పు, మెలివేయు)

по́дкуп *м* లంచం, లంచగొండితనం

подкуп||а́ть, подкупи́ть (*вн.*) 1. లంచం ఇచ్చు; ~а́ть свиде́теля సాక్షికి లంచం ఇచ్చు 2. *перен.*

చూరగొను; всех ~йла его искренность అతని మనస్ఫూర్తి అందరి హృదయాలనూ చూరగొన్నది

подкупить *сов. см.* подкупать

подламываться, подломиться [కింద] విరిగి పోవు

подле *предлог* (*рд.*) పక్కన; ~ стола стоял стул బల్ల పక్కన కుర్చీ వుంది; она села ~ него ఆమె అతని పక్కన కూర్చొంది

подлеж||ать *несов.* (*дт.*) -ఆలి; ~ать исполнению అమలులో పెట్టాలి, నిర్వహించాలి; ~ать суду కోర్టు విచారణలో పెట్టాలి; ~ать уничтожению నాశనం చేయాలి; не ~ит оглашению రహస్యంగా పెట్టుకోవాలి, (దాన్ని) బయటపెట్టకూడదు ◇ не ~ит сомнению సందేహం ఏమీ లేదు

подлежащее *с грам.* కర్త

подлезать, подлезть (под *вн.*) (కింద) పాకు, దేకు

подлезть *сов. см.* подлезать

подлец *м* దుర్మార్గుడు, బద్మాష్, నీచుడు

подлечивать, подлечить *разг.* (*вн.*) కొంచెం నయం చేయు, గాయం మాన్పించు

подлечиваться, подлечиться *разг.* కొంచెం నయమగు (మాను పట్టు)

подлечить(ся) *сов. см.* подлечивать(ся)

подливать, подлить (*вн.*) ఇంకా పోయు

подливка *ж* సంజాడు

подлиза *м и ж разг.* ఇచ్చకాలమారివాడు *м*, ఇచ్చకాలమారిది *ж*

подлизать(ся) *сов. см.* подлизывать(ся)

подлизывать, подлизать (*вн.*) నాకు, నాకి తిను

подлизываться, подлизаться *разг.* (к *дт.*) (కి) ఇచ్చకాలు చెప్పు, (దగ్గర) ఇచ్చకాలు ఆడు

подлинник *м* మూలం; మూల (అసలు) చిత్రం (*картина*); అసలు రాతప్రతి (*рукопись*); читать в ~е మూలం చదువు

подлинность *ж* ప్రామాణికత్వం, ప్రామాణికత, అసలైనది, మౌలికత

подлинный 1. (*неподдельный*) నికర, అసలు, మూల 2. (*истинный*) సిసలైన, నికార్సైన, నిజమైన; ~ учёный సిసలైన విజ్ఞానశాస్త్రవేత్త

подлить *сов. см.* подливать

подло *нареч.* నీచంగా; ~ обмануть నీచంగా మోసం చేయు

подлог *м* ఫోర్జరీ

подлодка *ж* (подводная лодка) సబ్‌మెరైన్, జలాంతర్గామి

подложить *сов. см.* подкладывать

подложны||й కూట, దగా, నకిలీ; ~е документы కూట (దగా, నకిలీ) పత్రాలు

подломиться *сов. см.* подламываться

подлост||ь *ж* 1. నీచత్వం; не терпеть ~и నీచత్వం సహించకపోవు 2. (*подлый поступок*) నీచమైన పని (ప్రవర్తన, చర్య)

подлый నీచమైన; ~ поступок నీచమైన పని; ~ человек నీచుడు

подмазать(ся) *сов. см.* подмазывать(ся)

подмазывать, подмазать (*вн.*) 1. (*подкрашивать — губы, брови и т. п.*) దిద్దుకొను, రాసుకొను 2. (*жиром*) కొవ్వు రుద్దు (పట్టించు), నూనె వేయు 3. *перен. разг.* (*подкупать*) ఒకరి చేయి తడిచేయు, లంచం ఇచ్చు

подмазываться, подмазаться *разг.* 1. (*подкрашивать — губы, брови и т. п.*) మేకప్ చేసుకొను, దిద్దుకొను 2. *перен.* (к *дт.*) (కి) ఇచ్చకాలు చెప్పు, (దగ్గర) ఇచ్చకాలు ఆడు

подманивать, подманить *разг.* (*вн.*) రమ్మని సంజ్ఞ (చేసైగ) చేయు

подманить *сов. см.* подманивать

подмастерье *м* పని నేర్చుకునేవాడు, అప్రెంటిస్

подмачивать, подмочить (*вн.*) కొంచెం తడుపు, చెమ్మ చేయు

подмена *ж* బదులుగా పెట్టడం (ఇవ్వడం), మారుగా ఉంచడం

подменивать, подменить (*вн.*) 1. బదులుగా పెట్టు (ఇచ్చు), మారుగా ఉంచు; ~ шапку ఒక టోపీ బదులుగా మరొకటి పెట్టు 2. *разг.* బదులుగా పనిచేయు; ~ дежурного డ్యూటీలో వున్న వాడి బదులుగా డ్యూటీ చేయు

подменить *сов. см.* подменивать

подменять *несов. см.* подменивать

подмерзать, подмёрзнуть కొంచెం చలికి గడ్డకట్టు

подмёрзнуть *сов. см.* подмерзать

подмести *сов. см.* подметать *и* мести 1

подметать, подмести (*вн.*) ఊడ్చు, ఊడ్చివేయు, తుడుచు, చిమ్ము; ~ комнату గదిని ఊడ్చు (తుడుచు, చిమ్ము)

подметить *сов. см.* подмечать

подмётк||а *ж* సోల్ ◇ он ему в ~и не годится *разг.* వాడి ముందు వీడు దిగదుడుపు

подмечáть, подмéтить (*вн.*) గమనించు

подмешáть *сов. см.* подмéшивать

подмéшивать, подмешáть (*вн., рд.*) (లో) కలుపు; ~ песóк в цемéнт సిమెంటులో ఇసుక కలుపు

подмúгивать, подмигнýть (*дт.*) (ఒకరి కేసి) కన్ను గీటు, (ఒకరికి) కన్ను కొట్టు

подмигнýть *сов. см.* подмúгивать

подмóга *ж разг. см.* пóмощь

подмокáть, подмóкнуть కొంచెం తడిసిపోవు (నాను, తడియు)

подмóкнуть *сов. см.* подмокáть

подморáживать, подморóзить *безл.*: подморóзило చలి వేసింది

подморóзить *сов. см.* подморáживать

подмóстки *мн.* 1. (*настил*) వేదిక 2. (*сцена*) [నాటక] రంగం, స్టేజి

подмóченный *разг.* (*о репутации и т. п.*) అప్రతిష్ఠపాలైన

подмочи́ть *сов. см.* подмáчивать

подмывá||ть, подмы́ть (*вн.*) 1. *разг.* (*мыть наскоро*) పైపైన కడుగు 2. (*размывать*) పైపైన తొలిచివేయు, కోసివేయు, కొట్టుకుపోవు 3. *тк. несов. безл. разг.*: меня́ так и ~ет сказáть э́то నాకా మాట చెప్పాలని నోరు గులగుల లాడిపోతోంది, నేనా మాట చెప్పాలని కొట్టుకుపోతున్నాను

подмы́ть *сов. см.* подмывáть 1, 2

подмы́шка *ж* చంక

поднебéсье *с*: в ~ ఆకాశంలో, గగనంలో

подневóльный 1.: ~ человéк పరాధీనుడు, అధీనుడు 2. (*принудительный*) బలాత్కారమైన, నిర్బంధ; ~ труд బలాత్కారమైన (నిర్బంధ) శ్రమ

поднести́ *сов. см.* подноси́ть

поднимáть, подня́ть (*вн.*) 1. (*подбирать*) ఎత్తు, పైకెత్తు; ~ лóжку చంచా పైకెత్తు 2. (*перемещать вверх*) ఎత్తు; ~ гóлову తలెత్తు; ~ флаг జండా పైకెత్తు, పతాకను ఎగురవేయు 3. (*помогать, заставлять встать*) లేపు; ~ когó-л. с постéли ఒకరిని మంచంనుంచి లేపు; ~ упáвшего కిందపడినవాడిని లేపు 4. (*производить, совершать какое-л. действие*) చేయు, లేవదీయు, సాగు; ~ восстáние తిరుగుబాటు లేవదీయు; ~ крик కేకలు వేయసాగు 5. (*увеличивать, повышать*) పెంచు, పెంపొందించు, యెగదోయు; ~ жи́зненный ýровень జీవన ప్రమాణాన్ని పెంపొందించు; ~ цéны ధరలను పెంచు (యెగదోయు) ◇ ~ вóлны ఉత్తుంగతరంగాలు లేపు; ~ всех нá ноги అందరినీ ఊదరగొట్టు; ~ пыль దుమ్ము ఎత్తు; ~ на вóздух పేల్చివేయు, బద్దలు చేయు; ~ на когó-л. рýку ఒకరిమీద చేయి ఎత్తు, ఒకరిపై చెయ్యి చేసుకొను; ~ настроéние ఉత్సాహపరచు, ఒకరికి ఉత్సాహం కలిగించు

поднимá||ться, подня́ться 1. (*перемещаться вверх*) పైకి వెళ్ళు, ఎక్కు, ఆరోహించు; ~ться в гóру పర్వతం ఆరోహించు; ~ться по лéстнице మెట్లు ఎక్కు 2. (*всходить — о небесных светилах*) ఉదయించు; сóлнце ~ется సూర్యుడు ఉదయిస్తున్నాడు 3. (*вставать*) లేచినిలబడు; లేచు (*тк. проснувшись*) 4. (*начинаться*) ఆరంభమగు, చెలరేగు, మొదలగు; подня́лся́ бурáн మంచుతుపాను మొదలైంది; подня́лся́ шум గోల చెలరేగింది 5. (*увеличиваться*) పెంచబడు, పెంపొందించబడు, హెచ్చు అగు, ఎక్కువ అగు; температýра ~ется టెంపరేచర్ (ఉష్ణోగ్రత) పెరుగుతోంది; у негó поднялáсь температýра అతనికి జ్వరం ఎక్కువైంది 6. (*о тесте*) ఉబ్బు ◇ у негó рукá не ~ется сдéлать э́то ఈ పని చేయడానికి వెనకముందు లాడుతున్నాడు, ఈ పని చేయడానికి అతనికి చేతులు రావడంలేదు; настроéние поднялóсь ఉత్సాహం పెంచింది

поднови́ть *сов. см.* подновля́ть

подновля́ть, поднови́ть (*вн.*) బాగు చేయు, మెరుగు పెట్టు, దిద్దు

подногóтн||ая *ж разг.*: знать всю ~ую అనుపానులన్నీ తెలుసుకొను

поднóжи||е *с* అడుగు, పాదం; у ~я горы́ పర్వత పాదంవద్ద; ~е пáмятника స్మారక చిహ్న పాదం

поднóжк||а *ж* (*экипажа, автомобиля и т. п.*) ఫుట్ బోర్డు ◇ давáть комý-л. ~у *разг.* ఒకరిని బోల్తా కొట్టించు, ఒకరికి అడ్డు కాలు వేయు (అడ్డం పెట్టు)

поднóжн||ый: ~ый корм పచ్చిక మేత; быть на ~ом кормý పచ్చిక మేయు

поднóс *м* ట్రే, [తాంబూలం] పళ్లెం

подноси́ть, поднести́ (*вн.*) 1. దగ్గర పెట్టుకొను; ~ кни́гу к глазáм పుస్తకం కళ్లదగ్గర పెట్టుకొను 2. (*приносить*) దగ్గరకు తీసుకువచ్చు 3. (*угощать*) [ఆహారం] పెట్టు, ఇచ్చు 4. (*дарить*) బహూకరించు, సమర్పించు

подношéние *с* (*подарок*) బహూకరణ, కానుక, బహుమతి, బహుమానం

поднятие *с* 1. ఎత్తడం; ~ флага జండా ప్రతిష్ఠాపన 2. (*повышение*) పెంపు, పెంపుదల

поднять(ся) *сов. см.* поднимать(ся)

подо *предлог см.* под II

подоба||ть *несов. безл.* (*дт.* + *инф.*) తగి వుండు, సముచితంగా వుండు; как ~ет తగినట్లుగా, సముచితంగా; не ~ет так поступать ఇలాంటి పనులు చేయకూడదు (తగినట్లు లేవు, తగినవి కావు)

подобающ||ий తగిన, ఉచిత, సముచిత; занимать ~ее место సముచిత స్థానాన్ని ఆక్రమించు; ~им образом తగినట్లుగా

подобие *с* 1. (*сходство*) పోలిక, సామ్యం, సాదృశ్యం 2. *мат.* సారూప్యత, సారూప్యం

подобно *нареч.* 1. లాగా, మాదిరిగా; он поступил ~ брату అతను అన్న చేసినట్లుగానే చేశాడు, అతను అన్న లాగా వ్యవహరించాడు 2. *в знач. предлога* (*дт.*) మాదిరిగా, లాగా, వలె; ~ героям వీరుల మాదిరిగా (లాగా); ~ тому как చేసిన మాదిరిగానే, చేసినట్లుగానే

подобн||ый 1. (*сходный*) మాదిరి, వంటి, బాపతు; ~ый тебе నీ బోటి (మాదిరి, వంటి) 2. (*такой, как этот*) అలాంటి, ఇలాంటి, సాటి; ~ый ответ అలాంటి సమాధానం; он ничего ~ого не видел అలాంటిది ఎన్నడూ చూడలేదు 3. *мат.* సరూప; ~ые треугольники సరూప త్రిభుజాలు ◇ и тому ~ое వగైరా; ничего ~ого! *разг.* అదేం లేదు!

подобострастие *с* దాస్య భావం, దాస్యప్రవృత్తి, తాబేదారీతనం, ఇచ్చకాలాడడం

подобострастный తాబేదారీ, ఇచ్చకాలమారి; ~ взгляд తాబేదారీ చూపు

подобрать(ся) *сов. см.* подбирать(ся)

подобреть *сов. см.* добреть

подогнать *сов. см.* подгонять

подогнуть(ся) *сов. см.* подгибать(ся)

подогревание *с* వేడెక్కడం, వెచ్చచేయడం

подогревать, подогреть (*вн.*) 1. వేడి చేయు, వెచ్చచేయు 2. *перен.* రెచ్చగొట్టు; ~ нетерпение ఆతురత రెచ్చగొట్టు; ~ страсти ఉద్రేకాలు రెచ్చగొట్టు

подогреть *сов. см.* подогревать

пододвигать, пододвинуть (*вн.*) (కు, దగ్గరకు) జరుపు; ~ стол к окну టేబుల్‌ను కిటికీ దగ్గరకు జరుపు

пододвигаться, пододвинуться (к *дт.*) (కు, దగ్గరకు) జరుగు; он пододвинулся ко мне అతను నాదగ్గరకు జరిగాడు

пододвинуть(ся) *сов. см.* пододвигать(ся)

пододеяльник *м* రగ్గు కవరు (తొడుగు)

подожд||ать *сов.* (*вн., рд.*) (కోసం) వేచి (కాచుకొని) వుండు; ~ать поезда రైలు కోసం కాచుకొని వుండు; ~ите меня! నాకోసం కొంచెం వేచి ఉండండి; ~ите! ఉండండి (ఆగండి)

подозвать *сов. см.* подзывать

подозреваемый అనుమానితుడు

подозрева||ть *несов.* 1. (*вн.*) అనుమానించు; ~ть кого-л. в обмане ఒకరు మోసం చేసినట్లు, ఒకరిని అనుమానించు 2. (*предполагать*) అనుకొను, అనుమానించు; ~ю, что они не придут వారు రారని నాకు అనుమానంగా వుంది, వారు రారని అనుకుంటున్నాను

подозрени||е *с* 1. అనుమానం; возбуждать ~е అనుమానం పుట్టించు (కలిగించు, రేకెత్తించు); оставаться вне ~й అనుమానానికి అతీతంగా వుండు 2. (*предположение*) అనుమానం; ~е на тиф టైఫాయిడ్ ఉన్నట్టు అనుమానం ◇ быть под ~ем అనుమాన పాత్రుడగు, అనుమానానికి గురి అగు

подозрительно *нареч.* అనుమానంతో, అనుమానాస్పదంగా; это ~ ఇది అనుమానాస్పదంగా వుంది; смотреть ~ на кого-л. ఒకరివైపు అనుమానంతో (అనుమానంగా) చూచు

подозрительность *ж* అనుమానపడే స్వభావం

подозрительн||ый 1. అనుమానాస్పదమైన; ~ая личность అనుమానాస్పదమైన వ్యక్తి 2. (*недоверчивый*) అపనమ్మకమైన, సంశయించే, అనుమాన దృష్టిగల

подоить *сов. см.* доить

подойник *м* పాల చెంబు

подойти *сов. см.* подходить

подоконник *м* కిటికీ దిమ్మ (తిన్నె)

подол *м* [స్కర్టు] అంచు

подолгу *нареч.* చాలా సేపు (*долго*); గంటల తరబడి (*часами*); నెలల తరబడి (*месяцами*)

подонки *мн. разг.* (*ед.* подонок *м*) బికారివాళ్లు; ~ общества సమాజపు బికారివాళ్లు

подопечн||ый రక్షణకింద (పోషణకింద) వున్న; ~ый ребёнок [ఒకరి] పోషణకింద వున్న బిడ్డ; ~ая территория రక్షణకింద వున్న భూభాగం

подоплёка *ж* [ఘటనకు] వెనక వున్న విషయాలు (సంగతులు, వాస్తవాలు)

подопытн||ый ప్రాయోగిక; ~ое животное ప్రాయోగిక జంతువు

подорвáть *сов. см.* подрывáть I

подорожáть *сов. см.* дорожáть

подорóжник *м* వాము [మొక్క]

подослáть *сов. см.* подсылáть

подоспéть *сов. разг.* (*прийти в срок*) సకాలంలో (తగిన సమయంలో) వచ్చు (అందు)

подостлáть *сов. см.* подстилáть

подоткнýть *сов. см.* подтыкáть

подотчётн||ый 1. అకౌంటు (చెప్పవలసిన); ~ая сýмма అకౌంటు చెప్పవలసిన డబ్బు 2. (*обязанный отчитываться*) జవాబుదారీ వహించవలసిన; ~ые óрганы జవాబుదారీ వహించవలసిన సంస్థలు

подóхнуть *сов. см.* подыхáть

подохóдный: ~ налóг ఆదాయపు (రాబడి) పన్ను

подóшва *ж* 1. *разг.* (*ноги*) అరి కాలు 2. (*обуви*) చెప్పు కింది అట్ట, సోల్ 3. (*горы*) [పర్వతపు] అడుగు, పాదం

подпадáть, подпáсть (под *вн.*) (కు) గురి అగు; ~ под чьё-л. влия́ние ఒక ప్రభావానికి గురి అగు, ఒకరిచేత ప్రభావితుడగు

подпáивать, подпои́ть *разг.* (*вн.*) ఒకరిచేత చిత్తుగా (మస్తుగా) తాగించు

подпáливать, подпали́ть *разг.* (*вн.*) 1. (*слегка опалять*) కాల్చుకొను 2. (*поджигать*) తగులబెట్టు

подпали́ть *сов. см.* подпáливать

подпáсть *сов. см.* подпадáть

подпевáла *м и ж разг.* వంత పాడేవాడు (*о мужчине*), వంత పాడే ఆమె (*о женщине*)

подпевáть *несов.* (*дт.*) 1. (*петь*) పాటలో చేరుకొను, (తో) కలిసి పాడు 2. *перен. разг.* (ఒకరికి) వంత పాడు, (ఒకరి) పాటకు తాళం వేయు

подперéть *сов. см.* подпирáть

подпи́ливать, подпили́ть (*вн.*) 1. (*надпиливать*) [రంపంతో] కోయు 2. (*укорачивать*) [రంపంతో] కురచ చేయు; ~ нóжки у стýла కుర్చీ కాళ్ళు రంపంతో కురచ చేయు

подпили́ть *сов. см.* подпи́ливать

подпирáть, подперéть (*вн.*) ఆధారం (ఆసరా) పెట్టు, ఆన్చు; ~ гóлову рукóй తల చేతిమీద ఆనించుకొను (ఆన్చు)

подписáние *с* సంతకం పెట్టడం (చేయడం), సంతకాలు జరగడం; ~ соглашéния ఒప్పందంమీద సంతకాలు జరగడం

подписáть(ся) *сов. см.* подпи́сывать(ся)

подпи́ск||а *ж* 1. చందా; производи́тся ~а на газéты పత్రికలకు చందాలు స్వీకరించబడుతాయి 2. (*обязательство*) పూచీ కత్తు; давáть ~у పూచీ కత్తు రాయు (ఇచ్చు)

подписн||óй చందా; ~áя ценá చందా ధర; ~óе издáние చందా ప్రచురణ

подпи́счик *м* చందాదారు

подпи́счица *ж* చందాదారురాలు

подпи́сывать, подписáть (*вн.*) 1. సంతకం పెట్టు (చేయు); ~ договóр ఒప్పందంపై సంతకం జరుగు (చేయు) 2. (*добавлять*) చేర్చు[కొను], కలుపు; ~ нéсколько строк కొద్ది పంక్తులు కలుపు (చేర్చు, చేర్చుకొను) 3. (на *вн.*; *включать в число подписчиков*) (కు) చందా కట్టు; ~ когó-л. на газéту ఒకరిచేత పత్రికకు చందా కట్టించు

подпи́сываться, подписáться 1. (*ставить подпись*) సంతకం పెట్టు (చేయు) 2. (на *вн.*; *на газеты, журналы и т. п.*) (కు) చందా కట్టు, (కు) చందాదారుగా చేరు

пóдпись *ж* సంతకం; стáвить свою́ ~ తన సంతకం పెట్టు (చేయు)

подплывáть, подплы́ть (к *дт.*) (దగ్గరకు, కు) ఈదుతూ వచ్చు (*вплавь*); చేరు[కొను], సమీపించు (*на лодке, судне*)

подплы́ть *сов. см.* подплывáть

подпои́ть *сов. см.* подпáивать

подползáть, подползти́ (к *дт.*) (దగ్గరకు) పాకుతూ వచ్చు

подползти́ *сов. см.* подползáть

подполкóвник *м* లెఫ్టినెంట్ కల్నల్

подпóлье *с* 1. (*подвал*) నేల మాళిగ 2. (*конспиративная деятельность*) అజ్ఞాతవాసం; находи́ться в ~ రహస్యంగా (అజ్ఞాతంగా) వుండు; рабóтать в ~ అజ్ఞాతంగా (రహస్యంగా) పని చేయు

подпóльн||ый అజ్ఞాత[వాస], రహస్య; ~ая рабóта రహస్య[మైన] (అజ్ఞాత, అజ్ఞాతవాస) పని

подпóльщик *м* అజ్ఞాత (రహస్య) సంస్థ సభ్యుడు

подпóрка *ж* ఆధారం, దన్ను

подпоя́сать(ся) *сов. см.* подпоя́сывать(ся)

подпоя́сывать, подпоя́сать (*вн.*) నడికట్టు కట్టు, బెల్టు బిగించు

подпоя́сываться, подпоя́саться నడికట్టు కట్టుకొను, [నడుముకు] బెల్టు బిగించుకొను

подпрáвить *сов. см.* подправля́ть

подправля́ть, подпра́вить (*вн.*) సరిదిద్దు, దిద్దు

подпры́гивать, подпры́гнуть గెంతులు (గంతులు) వేయు

подпры́гнуть *сов. см.* подпры́гивать

подпуска́ть, подпусти́ть (к *дт.*) (దగ్గరకు) రానిచ్చు, సమీపించనిచ్చు

подпусти́ть *сов. см.* подпуска́ть

подраба́тывать, подрабо́тать *разг.* (*вн.*) **1.** (*рд.*; *зарабатывать дополнительно*) అదనంగా సంపాదించు **2.** (*вопрос и т. п.*) సరిదిద్దు, తయారు చేయు

подрабо́тать *сов. см.* подраба́тывать

подража́ние *с* **1.** అనుకరణ; ~ взро́слым పెద్ద వాళ్లకు అనుకరణ **2.** (*произведение, следующее какому-л. образцу*) అనుకరణ, అనుసరించడం; ~ наро́дным ска́зкам జానపద కథలకు అనుకరణ

подража́тель *м* అనుకరించేవాడు, అనుకర్త

подража́ть *несов.* (*дт.*) అనుకరించు

подразделе́ние *с* దళం, పటాలం; ~ ВВС సైనిక వైమానిక దళం

подраздели́ть *сов. см.* подразделя́ть

подразделя́ть, подраздели́ть (*вн.* на *вн.*) (గా) విభజించు, ఉపవిభాగాలు చేయు

подразделя́ться *несов.* (на *вн.*) (గా) విభజింప బడు, ఉపవిభాగాలు చేయబడు

подразумева́||ть *несов.* (*вн.*) ఉద్దేశించు; что он ~ет под э́тим? అతని ఉద్దేశం ఏమిటి?, అతనన్నదాని ఆంతర్యం ఏమిటి?

подразумева́ться *несов.* అర్థమగు, అర్థం కలుగు, ఉద్దేశింపబడు

подраста́ть, подрасти́ పెరుగు

подраста́ющ||ий: ~ее поколе́ние పెరుగుతున్న (వర్ధమాన) తరం [వాళ్లు]

подрасти́ *сов. см.* подраста́ть

подра́ться *сов. см.* дра́ться I

подре́зать *сов. см.* подреза́ть

подреза́ть, подре́зать (*вн.*) కత్తిరించు, కురచచేయు

подрема́ть *сов.* కునుకు తీయు

подро́бно *нареч.* సవివరంగా, సవిస్తరంగా

подро́бност||ь *ж* వివరం; вдава́ться в ~и సవివ రంగా చెప్పు, వివరాల్లోకి వెళ్లు; со все́ми ~ями సవివ రంగా, సవిస్తరంగా

подро́бн||ый సవివరమైన; ~ое описа́ние సవివరపు వర్ణన

подро́сток *м* కౌమార వయస్కుడు (*мальчик*); కౌమార వయస్కురాలు (*девочка*)

подруба́ть I, подруби́ть (*вн.*; *надрубать снизу*) కిందనుంచి కోయు

подруба́ть II, подруби́ть (*вн.*; *подшивать*) అంచు మడచి కుట్టు, హెమ్ చేయు

подруби́ть I, II *сов. см.* подруба́ть I, II

подру́га *ж* స్నేహితురాలు, నేస్తురాలు

по-дру́жески *нареч.* స్నేహపూర్వకంగా

подружи́ться *сов.* (с *тв.*) (ఒకరి మధ్య) స్నేహం కుదురు, (ఒకరితో) స్నేహం చేయు (చేసుకొను), (ఒక రితో) జట్టు (జత) కలియు

подру́чный **1.** చేతిలో (అందుబాటులో) వున్న; ~ материа́л చేతిలో (అందుబాటులో) వున్న సామగ్రి **2.** *в знач. сущ. м* అప్రెంటిస్, చేతికింది పనివాడు (కుర్రాడు)

подры́в *м* **1.** (*сооружения и т. п.*) పేల్చివేయ డం **2.** *перен.* దెబ్బ తీయడం, పాడుచేయడం; ~ чьего́-л. авторите́та ఒకరి పేరుప్రతిష్ఠలు పాడు జేయడం

подрыва́ть I, подорва́ть (*вн.*) **1.** (*взрывать*) బద్దలు చేయు, పేల్చు **2.** *перен.* కుంగదీయు, విచ్ఛిన్నం చేయు, దెబ్బ తీయు; ~ авторите́т పేరుప్రతిష్ఠలు పాడుజేయు; ~ здоро́вье ఆరోగ్యాన్ని క్రుంగదీయు, ఆరో గ్యాన్ని దెబ్బ తీయు

подрыва́ть II, подры́ть (*вн.*; *подкапывать*) తవ్వు, తొలచివేయు

подрывн||о́й **1.** పేల్చే, ప్రేలుడు **2.** *перен.* విచ్ఛిన్న, విచ్ఛేదక; ~а́я де́ятельность విచ్ఛేదక కార్యకలాపాలు

подры́ть *сов. см.* подрыва́ть II

подря́д I *м* కంట్రాక్టు; ~ на что́-л. దేనికైనా కంట్రాక్టు; брига́дный ~ కంట్రాక్టు పని బృందం; коллекти́вный ~ సమష్టి కంట్రాక్టు పని; рабо́та по ~у కంట్రాక్టు పని

подря́д II *нареч.* **1.** (*без перерыва*) ఎగతెగకుండా, పాటు, పరంపరగా; чита́ть пять часо́в ~ అయిదు గంటలపాటు ఎగతెగకుండా చదువు **2.** (*без разбора*) ఎంపిక చేసుకోకుండా; чита́ть всё ~ ఎంపిక చేసుకో కుండా అంతా (ప్రతిదీ) చదువు

подря́дны||й కంట్రాక్టు; ~е рабо́ты కంట్రాక్టు పనులు

подря́дчик *м* కంట్రాక్టరు

подсади́ть *сов. см.* подса́живать

подса́живать, подсади́ть (*вн.*) **1.** ఎక్కించు; ~ на ло́шадь గుర్రం ఎక్కించు **2.** *разг.* (*брать в*

качестве попутчика) ఎక్కించుకొను; ~ двух человéк ఇద్దరిని ఎక్కించుకొను

подсáживаться, подсéсть (к *дт.*) (ఒకరి దగ్గర, ఒకరి పక్కన) కూర్చొను

подсáливать, подсоли́ть (*вн.*) (లో) ఇంకా (మరి) కొంచెం ఉప్పు వేయు (కలుపు)

подсвéчник *м* కొవ్వొత్తి సెమ్మె

подсевáть, подсéять (*вн.*, *рд.*) ఇంకా కొంచెం విత్తు, మరి కొన్ని విత్తనాలు వేయు

подсекáть, подсéчь (*вн.*) [గేలం] విసురుగా లాగు

подсéсть *сов. см.* подсáживаться

подсéчь *сов. см.* подсекáть

подсéять *сов. см.* подсевáть

подси́нивать, подсини́ть (*вн.*) [బట్టలకు] నీలి మందు పెట్టు

подсини́ть *сов. см.* подси́нивать *и* сини́ть

подсказáть *сов. см.* подскáзывать

подскáзка *ж разг.* సూచన, ప్రాంప్టింగు

подскáзывать, подсказáть (*вн.*) **1.** (కి) ప్రాంప్టింగు చేయు; не ~! ప్రాంప్టింగు పనికి రాదు **2.** *перен.* (కి) సూచించు

подскáкивать, подскочи́ть **1.** (*подпрыгивать*) గెంతు (గంతు) వేయు **2.** *перен. разг.* (*повышаться*) పెరుగు, పైకెక్కు; температýра подскочи́ла టెంపరేచర్ హఠాత్తుగా పెరిగింది; цéны подскочи́ли ధరలు పైకెక్కాయి

подскочи́ть *сов. см.* подскáкивать

подсласти́ть *сов. см.* подслáщивать

подслáщивать, подсласти́ть (*вн.*) తీపి చేయు, పంచదార వేయు ◇ подсласти́ть [гóрькую] пилю́лю తీపి పూత పెట్టి చేదు మాత్ర మింగించు

подслéдственный *м* విచారణ కింద వున్న వాడు

подслеповáтый బలహీనమైన చూపుగల

подслýшать *сов. см.* подслýшивать

подслýшивать, подслýшать (*вн.*) పొంచి విను

подсмáтривать, подсмотрéть **1.** (*вн.*; *случайно замечать*) గమనించు **2.** *тк. несов.* (за *тв.*; *тайком наблюдать*) చాటుగా చూచు

подсмéиваться *несов.* (над *тв.*) పరిహసించు, పరిహాసం (ఎగతాళి) చేయు

подсмотрéть *сов. см.* подсмáтривать 1

подснéжник *м* స్నోడ్రాప్ (ఒక రకమైన పువ్వు)

подсóбн||ый అనుబంధ, సహాయక; ~ый рабóчий సహాయక కూలీ (కార్మికుడు); ~ое хозя́йство అనుబంధ క్షేత్రం

подсóвывать, подсýнуть (*вн.*) **1.** (*засовывать*) కింద పెట్టు (తోయు) **2.** *разг.* (*незаметно подкладывать*) (కి) తెలియకుండా పెట్టు

подсознáние *с психол.* ఉపచైతన్యం

подсознáтельный *психол.* ఉపచైతన్య

подсоли́ть *сов. см.* подсáливать

подсóлнечник *м* సూర్యానువర్తిని, పొద్దుతిరుగుడు మొక్క

подсóлнечн||ый పొద్దుతిరుగుడు; ~ое мáсло పొద్దుతిరుగుడు గింజల నూనె

подсóлнух *м разг. см.* подсóлнечник

подсóхнуть *сов. см.* подсыхáть

подспóрье *с разг.* ఆసరా, సహాయం; служи́ть больши́м ~м పెద్ద ఆసరాగా వుండు

подстáвить *сов. см.* подставля́ть

подстáвка *ж* పీఠం, ఆధారం

подставля́ть, подстáвить (*вн.*) **1.** (под *вн.*) కింద పెట్టు (ఉంచు) **2.** (*повернув, делать доступным*) ఇచ్చు; ~ лицó сóлнцу ముఖానికి ఎండ తగిలేటట్టు చూడు **3.** (*ставить взамен*) బదులు పెట్టు; ~ два вмéсто трёх మూడింటికి బదులు రెండు పెట్టు

подставнó||й బూటకపు, కూట; ~й свидéтель బూటకపు (కూట) సాక్షి; ~е лицó బూటకపు వ్యక్తి

подстакáнник *м* గ్లాస్ హోల్డరు

подстёгивать, подстегнýть (*вн.*) **1.** (*стегать*) [కమ్చీతో] కొట్టి పరుగెత్తించు **2.** *перен. разг.* (*торопить*) తొందరపెట్టు

подстегнýть *сов. см.* подстёгивать

подстерегáть, подстерéчь (*вн.*) పొంచి (వేచి) వుండు (చూచు), (కోసం) మక్కుటేసి వుండు

подстерéчь *сов. см.* подстерегáть

подстилáть, подостлáть (*вн.*) కింద పరచు

подсти́лка *ж* పరుపు; గడ్డి పరుపు (*для скота*)

подстрáивать, подстрóить *разг.* (*вн.*) **1.** నిర్మించు, కట్టు **2.** *перен.* (*что-л. неприятное*) (ఒకరికి వ్యతిరేకంగా) పన్నుగడ పన్ను; ~ пáкость కుట్ర పన్ను

подстрекáтель *м* రెచ్చకొట్టేవాడు, ప్రేరేపకుడు

подстрекáтельство *с* రెచ్చగొట్టడం, పురికొల్పడం, దుర్బోధన

подстрекáть, подстрекнýть (*вн.*) **1.** (на *вн.*) రెచ్చగొట్టు, పురికొల్పు; ~ когó-л. на чтó-л. ఒకరిని ఏదైనా చేయడానికి రెచ్చగొట్టు **2.** (*возбуждать*) పుట్టించు, ప్రేరేపించు, రేకెత్తించు; ~ чьё-л. любопыт

ство ఒకరి ఉత్సుకతను ప్రేరేపించు (రెచ్చగొట్టు, రేకెత్తించు)

подстрекнýть *сов. см.* подстрекáть

подстрéливать, подстрелúть (*вн.*) [తుపాకితో] కాల్చి గాయపరచు (*человека*); గాయపరచి పడగొట్టు (*животное, птицу*)

подстрелúть *сов. см.* подстрéливать

подстригáть, подстрúчь (*вн.*) కత్తిరించు[కొను]; ~ вóлосы జుట్టు కత్తిరించు[కొను]; ~ нóгти గోళ్లు కత్తిరించు[కొను]; ~ ребёнка బిడ్డ జుట్టు కత్తిరించు

подстригáться, подстрúчься జుట్టు కత్తిరింపు వేయించుకొను, క్రాప్ చేయించుకొను

подстрúчь(ся) *сов. см.* подстригáть(ся)

подстрóить *сов. см.* подстрáивать

подстрóчн||ый 1. పాద, పాదాంత; ~ое примечáние పాద (పాదాంత) వివరణ (పీఠిక) **2.** (*буквальный*) మక్కీకి మక్కీ, ముక్కకి (ముక్కస్య) ముక్క; ~ый перевóд మక్కీకి మక్కీ అనువాదం

пóдступ *м*: бой на ~ах к гóроду నగర సమీపంలో యుద్ధం; к немý нет ~а అతను అందుబాటులో లేడు, అతనితో వేగడం కష్టం

подступ||áть, подступúть (к *дт.*) **1.** సమీపించు, (దగ్గరకు) వచ్చు **2.** (*о слезах, боли и т. п.*) తెరలి (పొర్లి, ఉబికి) వచ్చు; боль ~úла к сéрдцу నొప్పితో గుండె పట్టింది; слёзы ~úли к его глазáм అతనికి కన్నీరు పొర్లి వచ్చింది

подступ||áться, подступúться *разг.* (к *дт.*) అందుబాటులో ఉండు; к немý не ~úться అతను అందుబాటులో లేడు, అతనితో వేగడం కష్టం

подступúть(ся) *сов. см.* подступáть(ся)

подсудúмый *м* నిందితుడు, ముద్దాయి

подсýнуть *сов. см.* подсóвывать

подсýшивать, подсушúть (*вн.*) కొంచెం ఎండ (ఆర) బెట్టు

подсушúть *сов. см.* подсýшивать

подсчёт *м* **1.** (*действие*) లెక్కింపు; ~ голосóв వోట్ల లెక్కింపు **2.**: ~ы *мн.* (*итог расчётов*) లెక్కలు, లెక్కింపులు; по предварúтельным ~ам ప్రాథమిక లెక్కల (లెక్కింపు) ప్రకారం

подсчитáть *сов. см.* подсчúтывать

подсчúтывать, подсчитáть (*вн.*) లెక్కించు, లెక్కపెట్టు, లెక్కవేయు; ~ голосá ఓట్లు లెక్కపెట్టు

подсылáть, подослáть (*вн.*) పంపు, పంపించు

подсы́пать *сов. см.* подсыпáть

подсыпáть, подсы́пать (*вн., рд.*) ఇంకా కొంచెం వేయు (కలుపు, చేర్చు); ~ сáхару в чай టీలో ఇంకా కొంచెం పంచదార వేయు; ~ яд విషం కలుపు

подсыхáть, подсóхнуть ఆరిపోవు; на ýлице подсóхло రోడ్లు ఆరిపోయాయి

подтáивать, подтáять కొంచెం కరుగు

подтáлкивать, подтолкнýть (*вн.*) **1.** ముందుకు కొంచెం తోయు, నెట్టు; ~ лóктем మోచేత్తో నెట్టు **2.** *перен. разг.* [చేయడానికి] ప్రోత్సహించు, ఉత్తేజపరచు, ప్రేరేపించు; э́то подтолкнýло меня́ написáть ромáн ఇది నవలను రాయడానికి నన్ను ప్రేరేపించింది

подтáскивать, подтащúть (*вн.* к *дт.*) (దగ్గరకు) మోసుకొని తీసుకువచ్చు, లాక్కొను, లాగివేయు

подтасовáть *сов. см.* подтасóвывать

подтасóвывать, подтасовáть (*вн.*; *намеренно искажать*) (తో) గారడీ చేయు; ~ фáкты వాస్తవాలతో గారడీ చేయు

подтáчивать, подточúть (*вн.*) **1.** (*делать острее*) సానపట్టు, వాడి చేయు; ~ нож చాకు సానపట్టు **2.** (*подгрызать*) కొరుకు; термúты подточúли нóжку столá చెదపురుగులు టేబుల్ కాలును కొరికివేశాయి **3.** (*подмывать*) దొలిచివేయు; рекá подточúла бéрег నది గట్టును దొలిచివేసింది **4.** *перен.* (*ослаблять*) క్షీణింప (సన్నగిల) జేయు; болéзнь подточúла егó сúлы రోగం అతని జీవశక్తిని క్షీణింప జేసింది

подтащúть *сов. см.* подтáскивать

подтáять *сов. см.* подтáивать

подтвердúть(ся) *сов. см.* подтверждáть(ся)

подтверждáть, подтвердúть (*вн.*) రుజువు చేయు (చేసుకొను, పరచు), ధ్రువపరచు, ధ్రువీకరించు

подтверждá||ться, подтвердúться రుజువగు, రుజువు చేయబడు, ధ్రువపరచబడు; э́то ~ется фáктами ఇది వాస్తవాల ద్వారా రుజువౌతుంది

подтверждéние *с* **1.** (*действие*) రుజువు చేయడం (చేసుకోవడం); в ~ своúх слов తన మాటలను రుజువు చేసుకోడానికి **2.** (*факт, обстоятельство*) రుజువులు, ఎక్నాలెడ్జిమెంటు; ~ получéния чегó-л. ఏదైనా అందినట్లు ఎక్నాలెడ్జిమెంటు; официáльное ~ అధికారిక రుజువు[లు] (ఎక్నాలెడ్జిమెంటు)

подтёк *м* **1.** (*след растёкшейся жидкости и т. п.*) మచ్చ, డాగు **2.** (*припухлость*) మచ్చ

подтек||áть, подтéчь **1.** (под *вн.*) కింద ప్రవహించు (పారు); водá ~лá под шкаф నీళ్లు బీరువా

కింద పొరాయి 2. *разг.* (*немного протекать*) కొంచెం కారు; чáйник ~áет టీ పాత్ర (కెటిల్) కారుతోంది

подтерéть *сов. см.* подтирáть

подтéчь *сов. см.* подтекáть

подтирáть, подтерéть (*вн.*) తుడుచు

подтолкнýть *сов. см.* подтáлкивать

подточи́ть *сов. см.* подтáчивать

подтрýнивать, подтрунить (над *вн.*) పరిహాసం (ఎగతాళి, ఎకసక్కెం) చేయు

подтрунить *сов. см.* подтрýнивать

подтыкáть, подоткнýть *разг.* (*вн.*) పైకి మడచు, దోపు; ~ одеяло దుప్పటి అంచులు దోపు; ~ юбку స్కర్టు పైకి మడచు (మడచుకొను)

подтя́гивать, подтянýть 1. (*вн.*; *натягивать туже*) బిగించుకొను; ~ ремéнь బెల్టు బిగించుకొను 2. (*вн.*; *натянув, поднимать кверху*) పైకి లాగు (లాగివేయు) 3. (*вн.* к *дт.*; *подтаскивать*) (దగ్గరకు) లాగు[కొను] (లాగివేయు); ~ лóдку к бéрегу పడవను ఒడ్డుకు లాగు 4. (*вн.* к *дт.*; *сосредоточивать*) (దగ్గరకు) తీసుకువచ్చు, తరలించు 5. *перен. разг.* (*вн.*; *заставлять работать лучше*) బాగా పని చేయించు; ~ дисциплину క్రమశిక్షణను బిగించు 6. (*дт. или без доп.*; *подпевать*) (ఒకరి) పాటలో చేరు, పాటలో గొంతు (స్వరం) కలుపు

подтя́гиваться, подтянýться 1. (*на руках*) చేతి పట్టుతో పైకెక్కు 2. *перен. разг.* (*об отстающих*) మిగతవాళ్లను అందుకొను 3. (к *дт.*; *о войсках*) (దగ్గరకు) వచ్చు, తరలివచ్చు 4. *перен. разг.* (*подбадриваться*) ధైర్యం కూడదీసుకొను (కూడగట్టుకొను)

подтя́жки *мн.* (*ед.* подтя́жка *ж*) పట్టీలు

подтянýть(ся) *сов. см.* подтя́гивать(ся)

подýма||ть *сов.* 1. *см.* дýмать 1; 2. (*немного*) కాస్త (కొంచెం, ఒకింత) ఆలోచించు ◇ ~ешь! *разг.* దానిలో ఏమీ లేదు; и не ~ю! *разг.* ఇలాంటి పని [చస్తే] చేయను; кто бы ~л! అలా అవుతుందని ఎవ రనుకుంటారు

подýмыва||ть *несов.* (*намереваться*) (గురించి, అని) అనుకొను; я ~ю сменить рабóту నా పని మార్చాలని అనుకుంటున్నాను

подурнéть *сов. см.* дурнéть

подýть *сов. см.* дуть

подýчивать, подучить *разг.* 1. (*вн.*; *обучать немного*) కాస్త (కొంచెం) నేర్పు; ~ мáльчика столя́рному дéлу అబ్బాయికి కాస్త వడ్రంగి పని నేర్పు 2. (*вн.*; *выучить*) [కాస్త] నేర్చుకొను; ~ стихотворéние పద్యం నేర్చుకొను 3. (*вн.* + *инф.*; *подговаривать сделать что-л. плохое*) ప్రేరేపించు, పురికొల్పు; он подучи́л меня́ сдéлать э́то ఈ పని చేసేందుకు నన్ను ప్రేరేపించాడు (పురికొల్పాడు)

подýчиваться, подучи́ться *разг.* నేర్చుకొను

подучи́ть(ся) *сов. см.* подýчивать(ся)

подуши́ть *сов.* (*вн.*; *слегка надушить*) కాస్త (కొంచెం) సెంటు రాయు (పూయు)

подуши́ться *сов.* కాస్త (కొంచెం) సెంటు రాసుకొను (పూసుకొను)

подýшка *ж* తలగడ, దిండు; дива́нная ~ సోఫా మీద దిండు

подхали́м *м* ఇచ్చకాలరాయుడు, ఇచ్చకాలమారి

подхали́мничать *несов. разг.* (перед *тв.*) (తో) ఇచ్చకాలాడు

подхали́мство *с* ఇచ్చకాలతత్వం, జోహుకుంతత్వం

подхвати́ть *сов. см.* подхвáтывать

подхвáтывать, подхвати́ть (*вн.*) 1. (*схватив, поднимать*) పట్టుకొను 2. (*схватив, удерживать*) పట్టుకొను 3. *перен. разг.* (*получать какую-л. болезнь*) (కి) సోకు; он подхвати́л скарлати́ну అతనికి చుక్కల జ్వరం సోకింది 4. (*песню*) అందుకొను, (లో) చేరు; они́ подхвати́ли пéсню వాళ్లు పాటలో చేరారు, వాళ్లు పాట అందుకున్నారు

подхлестнýть *сов. см.* подхлёстывать

подхлёстывать, подхлестнýть (*вн.*) 1. కొరడాతో కొట్టు 2. *перен. разг.* త్వరపెట్టు, తొందరపెట్టు

подхóд *м* 1. (*действие*) సమీపించడం, దగ్గరకు రావడం 2. (*место*) దోవ; удóбный ~ к пози́ции స్థలాన్ని (స్థానాన్ని) సమీపించే అనువైన (అనుకూలమైన) దోవ 3. (*совокупность приёмов, способов*) [సమీపించే] వైఖరి, దృక్పథం; индивидуáльный ~ వ్యక్తిగత దృక్పథం; маркси́стский ~ మార్క్సిస్టు దృక్పథం; прáвильный ~ к дéлу వ్యవహారం విషయంలో సరియైన వైఖరి

подходи́ть, подойти́ (к *дт.*) 1. (*приближаться*) సమీపించు, దగ్గరకు వచ్చు; ~ к окнý కిటికీ దగ్గరకు వచ్చు 2. (*приниматься за что-л.*) (కి) పూనుకొను; ~ к изучéнию чегó-л. ఏదైనా అధ్యయనం చేసేందుకు పూనుకొను 3. (*оказываться годным*) (కు) పనికి వచ్చు; ~ по размéру సరిపడు, సరిపోవు; он не подхóдит на э́ту дóлжность అతను ఈ పదవికి

నరిపోడు ◇ ~ к концу́ ముగింపుకు వచ్చు, ముగియు (*о рассказе, романе*); నిండుకొను, అంతమగు, అయిపోవు (*о продуктах*)

подходя́щий తగిన, ఉచిత, సముచిత; ~ моме́нт ఉచిత (తగిన) సమయం, సరైన అదును

подцепи́ть *сов. см.* подцепля́ть

подцепля́ть, подцепи́ть (*вн.*) 1. [కొంకితో] పట్టుకొను; ~ груз крюко́м బరువును కొంకితో పట్టుకొను 2. *перен. разг.* తెచ్చుకొను, అంటించుకొను, పట్టించుకొను; подцепи́ть просту́ду జలుబు పట్టించుకొను, జ్వరం తెచ్చుకొను (అంటించుకొను)

подча́с *нареч.* ఒక్కొక్కప్పుడు, ఒకొక్క మారు (సారి)

подчёркивать, подчеркну́ть (*вн.*) 1. కింద గీత గీయు, అండర్లైను చేయు; ~ сло́во మాట కింద గీత గీయు 2. *перен.* నొక్కిచెప్పు, ఉద్ఘాటించు, వక్కాణించు; ~ ва́жность вопро́са సమస్య ప్రాముఖ్యాన్ని నొక్కిచెప్పు

подчеркну́ть *сов. см.* подчёркивать

подчине́ни||е *с* 1. (*действие*) అణచివేత, లొంగదీసుకోవడం, అధీనంలోకి తీసుకోవడం 2. (*состояние*) లోబడడం, (పెత్తనానికి) తలొగ్గివుండడం; быть в ~и у кого́-л. ఒకరి అధీనంలో వుండు, ఒకరికి స్వాధీనుడై వుండు

подчинённый *м* కింది ఉద్యోగి (వాడు)

подчини́ть(ся) *сов. см.* подчиня́ть(ся)

подчиня́ть, подчини́ть (*вн.*) 1. (*покорять, завоёвывать*) అణచు, లొంగదీయు, అధీనం చేసుకొను 2. (*делать зависимым*) [ఒకరి] పెత్తనం కిందికి తెచ్చుకొను, అధీనంలో[కి] పెట్టు (తెచ్చు); ~ кого́-л. своему́ влия́нию ఒకరిని తన ప్రభావంలోకి తెచ్చుకొను 3. (*передавать в ведение*) కింద పెట్టు; ~ институ́т министе́рству ఇన్‌స్టిట్యూట్‌ని మంత్రిత్వ శాఖ కింద (అదుపులో) పెట్టు

подчиня́ться, подчини́ться (*дт.*) (కి) లొంగిపోవు, లొంగు, తలొగ్గు

подчи́стить *сов. см.* подчища́ть

подчи́стка *ж* చెరిపివేత, తుడిచివేత

подчища́ть, подчи́стить (*вн.*) 1. (*написанное*) [రాసినదాన్ని] చెరిపివేయు, తుడిచివేయు, గీసివేయు 2. *разг.* (*дочиста съедать*) శుభ్రంగా తినేయు

подше́фный సాయం ఇచ్చే

подшива́ть, подши́ть (*вн.*) 1. (కు) [లైనింగు] వేయు; ~ подкла́дку к пальто́ కోటుకి లైనింగు వేయు; ~ ва́ленки ఫెల్టు బూట్లకు సోల్ వేయు 2. (*подгибать края*) అంచు మడచి కుట్టు, హెమ్మింగు చేయు; ~ подо́л пла́тья ఫ్రాకు అంచు మడచి కుట్టు 3. (*прикреплять*) ఫైల్ చేయు; ~ докуме́нты к де́лу పత్రాలు ఫైల్ చేయు

подши́вка *ж разг.* 1. (*пачка газет и т. п.*) (వార్తాపత్రికల) ఫైలు 2. (*то, что подшито с изнанки*) అంచు; ~ оторвала́сь అంచు ఊడిపోయింది

подши́пник *м тех.* బేరింగు; ро́ликовый ~ రోలర్ బేరింగు; ша́риковый ~ బాల్ బేరింగు

подши́ть *сов. см.* подшива́ть

подшути́ть *сов. см.* подшу́чивать

подшу́чивать, подшути́ть (над *тв.*) పరిహాసం చేయు, (ఒకరిమీద) కుచేష్ట (కొంటెచేష్ట) చేయు; ~ над това́рищем స్నేహితుణ్ణి పరిహాసం చేయు; судьба́ зло подшути́ла над ним విధి అతనిమీద కుచేష్ట చేసింది, విధి అతన్ని పరిహసించింది

подъе́зд *м* 1. (*действие*) దగ్గరకు రావడం, రాక 2. (*путь*) (కు) దారి, రోడ్డు; ~ к до́му ఇంటి[కి] దారి 3. (*вход в здание*) [ప్రవేశ] ద్వారం; пара́дный ~ సింహ ద్వారం

подъездно́й: ~ путь *ж.-д.* స్పర్ ట్రాక్

подъезжа́ть, подъе́хать 1. (к *дт.*) దగ్గరకు వచ్చు, నడిపించుకు వెళ్లు (వచ్చు); он подъе́хал к подъе́зду అతను ద్వారం దగ్గరకు [కారు] నడుపుకు వెళ్లాడు (వచ్చాడు) 2. (под *вн.*) కింద నడుపుకు వెళ్లు (వచ్చు); ~ под мост వంతెనకింద [కారు] నడుపుకు వెళ్లు (వచ్చు)

подъём *м* 1. (*поднятие*) ఎత్తివేయడం, పైకి ఎత్తడం; పైకి తీయడం (తీసివేయడం) (*из глубины земли, моря*); పైకి ఎగరడం (*в воздух*); ~ фла́га జండా ఎగురవేయడం, ఎత్తడం 2. (*восхождение*) ఆరోహణం 3. (*ото сна*) నిద్ర లేపడం 4. *перен.* (*рост, развитие*) పెరుగుదల, పెంపొందించడం, పెంపు, పెంచడం; ~ национа́льного движе́ния జాతీయోద్యమంలో ఉద్ధృతమైన పెరుగుదల, జాతీయోద్యమ విజృంభణ (ఉద్ధృతి); неукло́нный ~ наро́дного хозя́йства జాతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ నిరంతర అభివృద్ధి 5. *перен.* (*воодушевление*) అమితోత్సాహం, ఉత్సాహం; рабо́тать с ~ом ఉత్సాహంతో పనిచేయు 6. (*дороги, горы*) ఎగుడు స్థలం, ఎగుడుదారి 7. (*ноги*) మీగాలు 8.: ~ зя́би శరత్కాలపు దుక్కి; ~ паро́в బీటి దుక్కి ◇ лёгок на ~ *разг.* లేడికి లేచిందే ప్రయాణం అన్నట్లు పరుగెత్తేవాడు; тяжёл на ~ *разг.* బురదగొడ్డు లాంటివాడు

подъёмны||й 1. ఎత్తే; ~й кран క్రేను; ~й механи́зм ఎత్తే యంత్రం 2.: ~й мост ఎత్తే వంతెన ◇ ~е де́ньги ప్రయాణపు అలవెన్సు (ఖర్చులు)

подъе́хать *сов. см.* подъезжа́ть

подыска́ть *сов. см.* поды́скивать

поды́скивать, подыска́ть (*вн.*) వెతుకు, ఎంపిక చేయు

подыто́живать, подыто́жить (*вн.*) కూడు, క్రోడీకరించు

подыто́жить *сов. см.* подыто́живать

подыха́ть, подо́хнуть 1. (*о живо́тных*) చచ్చు, చచ్చిపోవు 2. *груб.* (*о лю́дях*) చచ్చు, చనిపోవు

подыша́ть *сов.* 1. ఊపిరి తీయు, గాలి పీల్చుకొను; ~ све́жим во́здухом స్వచ్ఛమైన గాలి పీల్చుకొను 2. (на *вн.*) (మీద) ఊదు, ఊపిరి విడుచు; ~ на стекло́ అద్దంమీద ఊదు

поеда́ть, пое́сть (*вн.*) 1. (*съеда́ть без оста́тка*) తినివేయు 2. (*по́ртить*) కొట్టివేయు, తినివేయు; моль пое́ла мех చిమ్మెట బొచ్చుని కొట్టివేసింది

поеди́нок *м* 1. (*единобо́рство*) బాహాబాహీ [చేసే] పోరాటం; вызыва́ть на ~ బాహాబాహీ పోరాటానికి సవాల్ చేయు 2. (*дуэ́ль*) ద్వంద్వ యుద్ధం

по́езд *м* రైలు, ట్రెయిన్; при́городный ~ శివార్లకు పోయే రైలు; ~ прямо́го сообще́ния మారక్కర్లేకుండా పోయే ట్రెయిన్; ско́рый ~ ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు; това́рный ~ గుడ్స్ రైలు; ~ на Москву́ మాస్కోకు పోయే రైలు

пое́здка *ж* పర్యటన, యాత్ర; соверша́ть ~у по стране́ దేశంలో పర్యటించు, దేశాటనం చేయు

пое́сть *сов.* 1. *см.* поеда́ть 2. (*немно́го*) కొంచెం తిను; ~ перед доро́гой బయల్దేరే ముందు కొంచెం తిను

пое́ха||ть *сов.* 1. (*отпра́виться*) బయలుదేరు, వెళ్ళు; ~ть на метро́ మెట్రోలో (మెట్రోమీద) వెళ్ళు; ~ть [со] сле́дующим по́ездом వచ్చే రైలులో వెళ్ళు, వచ్చే రైలు ఎక్కు; ~ли! *разг.* చలో! 2. *перен. разг.* (*заскользи́ть*) జారు; но́ги ~ли по льду గడ్డమంచుమీద కాళ్ళు జారిపోయాయి ◇ ну, ~л! *разг.* మొదలెట్టాడురా బాబూ!

пожа́дничать *сов. см..* жа́дничать

пожале́ть *сов. см.* жале́ть

пожа́ловать *сов.*: добро́ ~! [సు] స్వాగతం!

пожа́ловаться *сов. см.* жа́ловаться

пожа́луй 1. *вводн. сл.* అనుకొను, బహుశా, వచ్చు; ~, он придёт ఆతను రావచ్చు, అతను వస్తాడనుకుంటున్నాను 2. *части́ца* ఏమో, బహుశా, వచ్చు; вы ему́ напи́шете? — Пожа́луй మీరు అతనికి రాస్తారా? — రాస్తానేమో (రాయవచ్చు)

пожа́луйста *части́ца* 1. (*при ве́жливом обраще́нии*) -అండి, దయచేసి; приходи́те, ~, за́втра దయచేసి రేపు రండి; сади́тесь, ~ కూర్చోండి; чита́йте, ~ చదవండి 2. (*при ве́жливом выраже́нии согла́сия*) తీసుకోండి; переда́йте мне, ~, нож. — Пожа́луйста నాకు కొంచెం ఆ చాకుని (కత్తిని) ఇలా అందించండి. — తీసుకోండి 3. (*в отве́т на* «спаси́бо», «благодарю́ вас») దానిలో ఏమీ లేదు, దానిదేముంది [లెండి], మంచిది

пожа́р *м* 1. అగ్ని ప్రమాదం, మంటలు; туши́ть ~ అగ్నిని (మంటలు) ఆర్పు (మాపు) 2. *перен. высок.* జ్వాల, ప్రజ్వలన; ~ войны́ యుద్ధ జ్వాల[లు]; ~ револю́ции విప్లవ ప్రజ్వలన ◇ как на ~ *разг.* అతి త్వరగా

пожа́рить *сов. см.* жа́рить

пожа́рник *м разг. см.* пожа́рный 2

пожа́рн||ый 1. అగ్ని మాపక; ~ая кома́нда అగ్ని మాపక దళం; ~ая маши́на అగ్ని మాపక శకటం (వాహనం); ~ая часть ఫైర్ స్టేషన్ 2. *в знач. сущ. м* అగ్ని మాపకుడు, అగ్ని మాపక పనివాడు

пожа́тие *с*: ~ руки́ కరచాలనం, షేక్‌హ్యాండు

пожа́ть I *сов. см.* пожима́ть

пожа́ть II *сов. см.* пожина́ть

пожева́ть *сов.* (*вн.*) కొంచెం నమలు; ~ кусо́чек хле́ба బ్రెడ్డు ముక్క కొంచెం నమలు ◇ ~ губа́ми పెదవులు ఆడించు (కదుపు)

пожела́ни||е *с* ఆకాంక్ష; передава́ть наилу́чшие ~я శుభాకాంక్షలు తెలియజేయు (అందజేయు)

пожела́ть *сов. см.* жела́ть

пожелте́лый పసుపు పచ్చగా మారిన, పచ్చబారిన, పసుపుదేరిన

пожелте́ть *сов. см.* желте́ть 2

пожени́ть(ся) *сов. см.* жени́ть(ся)

поже́ртвовани||е *с* విరాళం, చందా; собира́ть ~я విరాళాలు (చందాలు) వసూలుచేయు

поже́ртвовать *сов. см.* же́ртвовать

пожи́ва *ж разг.* లాభం

пожива́||ть *несов. разг.*: как вы ~ете? మీరు బాగా (కులాసాగా) ఉన్నారా?

поживи́ться *сов. разг.* (*тв.*) (తో) లాభపడు

пожи́зненн||ый యావజ్జీవ, ఆజీవితాంత; ~ая пе́нсия ఆజీవితాంత పింఛను; ~ое заключе́ние యావజ్జీవ జైలు (కారాగార) శిక్ష

пожило́й వయసుపైబడిన, వయసు మళ్ళిన

пожима́ть, пожа́ть (*вн.*): ~ плеча́ми భుజాలు ఆడించు (కుంచించు, కుదించు, ఎగరేయు); ~ ру́ку కరచాలనం చేయు (చేసుకొను), కరస్పర్శ చేసుకొను

пожина́ть, пожа́ть *высок.* (*вн.*; *получать*) పొందు, అనుభవించు; ~ плоды́ свои́х трудо́в తన కృషి ఫలితాలను పొందు (అనుభవించు) ◇ что посе́ешь, то [и] пожнёшь *посл.* ≅ చేసుకున్న వాడికి చేసుకున్నంత మహాదేవా

пожира́ть, пожра́ть (*вн.*) 1. మింగు, కబళించు 2. *перен.* (*уничтожать — об огне*) నాశనం చేయు, బూడిదపోగు చేయు ◇ ~ глаза́ми కళ్లతో కొరుక్కు, తినేసేలా చూచు

пожи́тки *мн. разг.* సామాన్లు

пожи́ть *сов.* 1. (*прожить некоторое время*) ఉండు, గడుపు; она́ пожила́ у нас неде́лю ఆమె మాదగ్గర వారంరోజులు ఉంది (గడిపింది) 2. *разг.* (*наслаждаться жизнью*) జీవితంలో చాలా అనుభవించు (చూచు) ◇ поживём — уви́дим *погов.* ఏమవుతుందో చూడకపోం!

пожра́ть *сов. см.* пожира́ть

по́з||а *ж* పోజు, భంగిమ; принима́ть ~у భంగిమలో కూర్చొను (*сидя*); భంగిమలో నిలబడు (*стоя*)

позаба́вить *сов.* (*вн.*) కొంచెం నవ్వించు, ఉల్లాసపరచు

позаба́виться *сов.* కొంచెం ఉల్లాసపరచుకొను (ఉల్లాసపడు)

позабо́титься *сов. см.* забо́титься

позабыва́ть *несов. разг. см.* забыва́ть

позави́довать *сов. см.* зави́довать

поза́втракать *сов. см.* за́втракать

позавчера́ *нареч. разг.* మొన్న

позади́ 1. *нареч.* (*сзади*) వెనక, వెంట; он шёл ~ అతను వెంట వెళ్లాడు; оставля́ть далеко́ ~ దాటి చాలా ముందుకు వెళ్లు 2. *нареч.* (*в прошлом*) గడిచిపోవు, తీరిపోవు; у него́ всё тяжёлое оста́лось ~ అతనికి కష్టాలన్నీ గడిచిపోయాయి (తీరిపోయాయి), అతని కష్టాలు గట్టెక్కాయి 3. *предлог* (*рд.*) వెనక; ~ стола́ стои́т стул బల్ల వెనక కుర్చీ ఉంది

поза́имствовать *сов. см.* заи́мствовать

позапро́шлый *разг.* పోయినదానికి ముందరి, అంత క్రితం; ~ год అంత క్రితం ఏడాది, పోయినదానికి ముందు సంవత్సరం

поза́риться *сов. см.* за́риться

позва́ть *сов. см.* звать 1, 2

позволе́ни||е *с* అనుమతి; без ~я అనుమతి లేకుండా; проси́ть ~я на что́-л. దేనికైనా అనుమతి అడుగు ◇ с ~я сказа́ть అనబడే

позво́лить *сов. см.* позволя́ть

позволя́ть, позво́лить (*дт.* + *инф.*) 1. అనుమతించు, ఒప్పుకొను; ~ закури́ть кому́-л. ఒకరు సిగరెట్లు కాల్చేందుకు అనుమతించు; позво́ль[те] пройти́ దారినివ్వండి 2. (*давать возможность, допускать*): пого́да позво́лила нам пое́хать на экску́рсию వాతావరణం బాగుంది కనుక మేము [ఆ] ట్రిప్పుకి వెళ్లాం; боле́знь не позво́лила мне пое́хать на экску́рсию అస్వస్థతవల్ల ఎక్స్‌కర్షనుకి వెళ్లలేకపోయాను ◇ позво́льте, что тако́е вы говори́те? అయితే మీరు అనేదేమిటి?; позво́льте, позво́льте, я где́-то вас встреча́л మిమ్మల్ని కలుసుకున్నాననుకుంటున్నాను; ~ себе́ а) (*осмеливаться*) సాహసించు, స్వేచ్ఛ (చనువు) తీసుకొను; ~ себе́ во́льность с ке́м-л. ఒకరిపట్ల స్వేచ్ఛ (చనువు) తీసుకొను б) (*быть в состоянии сделать что-л.*) *инф.* + గలుగు; ~ себе́ э́ти расхо́ды ఈ ఖర్చులు భరించగలుగు

позвони́ть *сов. см.* звони́ть

позвоно́к *м анат.* పూస

позвоно́чник *м анат.* వెన్నెముక

позвоно́чн||ый 1. వెన్నెముక [సంబంధమైన] 2.: ~е *в знач. сущ. мн. зоол.* సకశేరుకాలు

по́здн||ий 1. పొద్దుపోయిన; ~ий ве́чер రాత్రి పొద్దుపోయిన వేళ; ~ее вре́мя పొద్దుపోయింది; чита́ть до ~ей но́чи రాత్రి పొద్దు పోయే దాకా చదువు 2. (*запоздалый*) ఆలస్యం చేసిన, ఆలస్యంగా వచ్చిన; ~ий гость ఆలస్యంగా వచ్చిన అతిథి

по́здно *нареч.* 1. పొద్దుపోయిన; ~ но́чью రాత్రి పొద్దుపోయాక 2. (*после обычного времени*) ఆలస్యంగా; встава́ть ~ ఆలస్యంగా లేచు; он верну́лся ~ అతను ఆలస్యంగా తిరిగి వచ్చాడు 3. *безл. в знач. сказ.* (*об упущенном моменте*): ничего́ сде́лать уже́ нельзя́, ~ ఏమీ చేయలేం, చాలా ఆలస్యమై (కాలతీతమై) పోయింది; пока́ не ~ సమయం మించిపోకముందే ◇ лу́чше ~, чем никогда́ *погов.* అసలు [చేయని దాని]కన్న ఆలస్యంగానైనా [చేయడం] మేలు

поздоро́ваться *сов. см.* здоро́ваться

поздоро́вит||ься *безл. сов. разг.*: ему́ не ~ся!

అతనికి అందుకు శాస్తి తప్పదు, అతను అందుకు శాస్తి అనుభవించవలసి వుంటుంది

поздрави́тельн||ый అభినందన, శుభాకాంక్ష; ~ая откры́тка అభినందన కార్డు

поздра́вить *сов. см.* поздравля́ть

поздравле́ни||е *с* అభినందన, అభివాదం; серде́чные ~я హృదయపూర్వక అభినందనలు

поздравля́ть, поздра́вить (*вн.*) అభినందించు, అభినందనలు తెలియ జేయు; ~ с днём рожде́ния పుట్టిన రోజు సందర్భంగా అభినందనలు తెలియజేయు

позелене́ть *сов. см.* зелене́ть 1

позе́мельный భూమి; ~ нало́г భూమి పన్ను

по́зже *нареч.* తరువాత, తదుపరి; он придёт ~ అతను తరువాత (కొంచెం ఆలస్యంగా) వస్తాడు; я займу́сь э́тим ~ నేను దీన్ని తరువాత చూస్తాను

пози́ровать *несов.* (*дт.*) మోడల్‌గా కూర్చొను; ~ для портре́та తన చిత్రం కోసం మోడల్‌గా కూర్చొను

позити́в *м фото* పాజిటివ్

позитиви́зм *м филос.* పాజిటివిజం

позити́вн||ый 1. *см.* позити́в 2. (*положи́тельный*) అనుకూలమైన, సానుకూలమైన; ~ое сужде́ние సానుకూల[మైన] అభిప్రాయం

позицио́нн||ый: ~ая война́ స్థాయీ యుద్ధం

пози́ци||я *ж* 1. స్థానం; си́льная ~я ладьи́ в ша́хматной па́ртии చదరంగపు ఆటలో ఏనుగుది బలమైన స్థానం 2. *воен.* స్థానం; артиллери́йская ~я ఫిరంగి దళ స్థావరం; вы́годная ~я సానుకూల[మైన] స్థానం 3. *перен.* దృక్పథం, వైఖరి; занима́ть пра́вильную ~ю సరియైన వైఖరిని చేపట్టు

позли́ть *сов. разг.* (*вн.*) ఏడిపించు, ఉడికించు

познава́емость *ж* జ్ఞేయత్వం, ప్రజ్ఞేయత్వం; ~ ми́ра и его́ закономе́рностей ప్రపంచం, దాని నియమాల ప్రజ్ఞేయత్వం

познава́емый జ్ఞేయమైన

познава́тельный విజ్ఞానదాయకమైన, ప్రబోధాత్మక; ~ интере́с విజ్ఞానదాయకమైన ఆసక్తి

познава́ть, позна́ть *книжн.* (*вн.*) 1. గ్రహించు, తెలుసుకొను; జ్ఞానం పొందు (*филос.*); ~ зако́ны приро́ды ప్రకృతి నియమాలను గ్రహించు (తెలుసుకొను); ~ самого́ себя́ తనను తాను తెలుసుకొను 2. (*испы́тывать, пережива́ть*) అనుభవించు; ~ ра́дость సంతోషం అనుభవించు; ра́но позна́ть го́ре చిన్నతనంలో దుఃఖాన్ని అనుభవించు

познако́мить(ся) *сов. см.* знако́мить(ся)

позна́ни||е *с* 1. *филос.* ప్రజ్ఞానం, జ్ఞానం; ~е ми́ра ప్రపంచాన్ని గురించి జ్ఞానసముపార్జన; тео́рия ~я జ్ఞాన సిద్ధాంతం 2.: ~я *мн.* (*совоку́пность зна́ний*) జ్ఞానం; у него́ больши́е ~я в медици́не అతనికి వైద్యశాస్త్రంలో విశేషమైన జ్ఞానం వుంది

позна́ть *сов. см.* познава́ть

позоло́та *ж* బంగారు పూత

позонди́ровать *сов. см.* зонди́ровать

позо́р *м* సిగ్గుచేటు, అవమానం; покрыва́ть себя́ ~ом తనను తాను అవమానపరచుకొను

позо́рить, опозо́рить (*вн.*) అవమానపరచు

позо́риться, опозо́риться అవమానపరచుకొను

позо́рный అవమానకరమైన, లజ్జాకరమైన; సిగ్గుమాలిన (*посты́дный*)

позуме́нт *м* జలతారు

позы́в *м* అవమానం; ~ на рво́ту వికారం

позывно́й: ~ сигна́л కాల్ సిగ్నల్

поигра́ть *сов.* కొంత సేపు వాయించు (*на роя́ле и т. п.*); కొంత సేపు ఆడు (*в игру́шки*)

поимённо *нареч.* పేరుపేరునా; вызыва́ть ~ పేరు పేరునా పలకరించు (పిలుచు)

поимённ||ый పేర్ల; ~ый спи́сок పేర్ల జాబితా; ~ое голосова́ние పేరుపేరునా వోటింగు

по́имка *ж* పట్టివేత, పట్టుకోవడం; ~ престу́пника నేరస్థుని పట్టివేత

по-ино́му *нареч.* మరో (వేరే) విధంగా, వేరుగా

поинтересова́ться *сов. см.* интересова́ться

по́иск *м* 1.: ~и *мн.* వెతుకులాట, కనుగొనడం; ~и но́вых форм рабо́ты కొత్త పని పద్ధతులు కనుగొనడం 2. *геол.* అన్వేషణ; ~и поле́зных ископа́емых ఖనిజాల అన్వేషణ 3. *воен.* వెతుకులాట; ночно́й ~ రాత్రి వెతుకులాట

поиска́||ть *сов.* (*вн.*) (కోసం, కొరకు) వెతుకు, వెదకు, చూసుకొను; он ~л кни́гу, но не нашёл её అతను పుస్తకంకోసం వెతికాడు, కాని దొరకలేదు

пои́стине *нареч.* నిజానికి, వాస్తవానికి

пои́ть, напои́ть (*вн.*) తాగించు, [నీళ్లు] పెట్టు; ~ ча́ем టీ ఇచ్చు

по́йло *с* కుడితి

пойма́ть *сов. см.* лови́ть

пока́ 1. *нареч.* కొంత సేపు (*в тече́ние не́которого вре́мени*); ప్రస్తుతానికి (*в да́нный моме́нт, сейча́с*); э́то мо́жно ~ так оста́вить ప్రస్తుతానికి

దీన్ని ఇలా వదలివేయవచ్చు; ~ что *разг.* ఈ మధ్యలో, ఈ లోగా, ఈ లోపున; ~ всё అంతే **2.** *союз* ఉండగా (*в то время как*); దాకా (*до того времени как*); нáдо поговори́ть с ним, ~ он там అతను అక్కడ ఉండగా అతనితో మాట్లాడాలి; стучи́те, ~ не открóют [తలుపు] తెరిచే దాకా తలుపు తట్టండి; онá не мóжет написáть, ~ не узнáет áдреса అడ్రెసు కనుక్కునే దాకా ఆమె రాయలేదు ◇ ~! *разг.* సెలవు, వస్తాను, వస్తా (ఉంటా) మరి

покáз *м* ప్రదర్శన

показáни||е *с* **1.** *юр.* సాక్ష్యం; давáть ~я సాక్ష్యాలు ఇచ్చు **2.** (*прибора*) రీడింగు; ~я барóметра బరామీటర్ రీడింగు

показáтел||ь *м* **1.** సూచిక, సూచి; коли́чественные и кáчественные ~и పరిమాణాత్మక, నాణ్యాత్మక సూచికలు; превы́сить ~и прóшлого гóда గత సంవత్సరం సూచికలు అధిగమించు **2.** *мат.* ఘాత, ఘాతాంకం

показáтельный **1.** గమనీయమైన, గణనీయమైన, స్వాభావికమైన; ~ при́знак విశేషం, విశిష్టత, స్వాభావికమైన గుణం **2.** (*организованный для всеобщего ознакомления*) నమూనా, మోడల్; ~ урóк మోడల్ (ప్రాక్టికల్) లెసన్ **3.** (*образцовый*) ఆదర్శమైన, ఆదర్శప్రాయమైన

показáть *сов. см.* покáзывать

показáться *сов. см.* покáзываться 2, 3

показн||óй ఆడంబర[మైన]; ~áя рóскошь ఆడంబరమైన ఐశ్వర్యం; ~óе благополу́чие భాగ్య ప్రదర్శన

покáзыва||ть, показáть (*вн.*) **1.** చూపించు **2.** (*демонстрировать*) చూపించు, ప్రదర్శించు; ~ть пьéсу నాటకం ప్రదర్శించు **3.** (*указывать*) చూపించు; ~ть на когó-л. пáльцем ఒకరివైపు వేలు పెట్టి చూపించు; ~ть на нóвое здáние కొత్త భవనంవైపు చూపించు **4.** (*проявлять, обнаруживать*) ప్రదర్శించు, చూపించు, వెల్లడించు; ~ть результáты ఫలితాలు వెల్లడించు; ~ть хрáбрость ధైర్యం ప్రదర్శించు **5.** (*об измерительных приборах*) చూపించు, చూపు; термóметр ~ет вóсемь грáдусов ни́же нуля́ థర్మామీటరు మైనస్ ఎనిమిది డిగ్రీలు చూపిస్తోంది **6.** *юр.* (*давать показания*) సాక్ష్యం ఇచ్చు ◇ ~ть себя́ తన నిజ స్వరూపాన్ని చూపించు, తన సత్తాను ప్రదర్శించు

покáзываться, показáться **1.** *см.* казáться 1, 2; **2.** (*появляться*) ప్రత్యక్షమగు, కనిపించు; из-за гор показáлась луна́ పర్వతాలవెనకనుంచి చంద్రుడు కనిపించాడు (ప్రత్యక్షమయ్యాడు); из рáны показáлась кровь గాయంనుంచి నెత్తురు కనిపించింది **3.** (*приходить для осмотра*): ~ врачу́ డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్లు, డాక్టరుకి చూపించుకొను

покарáть *сов. см.* карáть

покатáть *сов.* (*вн.*) **1.** దొర్లించు; ~ мяч బంతిని దొర్లించు **2.** (*повозить*) తిప్పు; ~ на велосипéде సైకిలుమీద [కొంత సేపు] తిప్పు; ~ на маши́не కొంత సేపు కారులో తిప్పు

покати́||ть *сов.* **1.** (*вн.*) తోలనారంభించు, దొర్లించనారంభించు; ~ть бóчку పీపాను దొర్లించనారంభించు; ~ть тáчку బండిని తోలనారంభించు **2.** *разг.* వెళ్లిపోవు; маши́на ~ла కారు వెళ్లిపోయింది

покати́||ться *сов.* **1.** దొర్లి వెళ్లు; мя́чик ~лся пó полу బంతి నేలమీదుగా దొర్లివెళ్లింది **2.** *разг.* (*упасть, крутясь*) దొర్లివెళ్లు; кáмень ~лся с горы́ కొండమీదనుంచి రాయి దొర్లివెళ్లింది **3.** (*двинуться, поехать*) వెళ్లు, వెళ్లిపోవు **4.** (*потечь*) కారు; пот ~лся చెమట కారింది

покáтость *ж* (*покатая поверхность*) ఏటవాలు, దిగుడు, వాలు

покáтый ఏటవాలైన

покачáть *сов.* (*вн.*) ఊపు; ~ на качéлях ఉయ్యాలమీద ఊపు; ~ ребёнка బిడ్డను ఊపు; ~ головóй తల పంకించు (ఆడించు, ఊపు)

покачáться *сов.* ఊగు; ~ на качéлях ఉయ్యాలమీద ఊగు

покáчивать *несов.* (*вн., тв.*) ఆడించు, ఊపు, పంకించు; ~ бёдрами తుంటులు ఊపు (ఆడించు); ~ головóй తల పంకించు; ~ ребёнка బిడ్డను ఊపు

покáчива||ться *несов.* ఊగిసలాడు; лóдка ~лась на волнáх పడవ అలలపైన ఊగిసలాడుతోంది; ~ться при ходьбé తూలుతూ (తూలిపోతూ, ఊగిసలాడిపోతూ) నడుచు

покачну́ть *сов.* (*вн.*) కదిలించు, కదుపు

покачну́ться *сов.* తూలు

покáшливать *несов.* కొంచెం దగ్గుతూ వుండు, కొంచెం దగ్గు కలిగి వుండు

покáшлять *сов.* దగ్గు

покая́ние *с книжн.* పశ్చాత్తాపం

покая́ться *сов. см.* кáяться

покидáть, поки́нуть *в разн. знач.* (*вн.*) విడిచిపెట్టు, వదలి వెళ్లిపోవు; ~ зал заседáний వాకౌట్ చేయు; ~ свой дом తన ఇల్లు విడిచిపెట్టు (వదలి

вельлిపోవు); ~ сцéну నాటక రంగాన్ని వదలిపోవు (విడిచి పెట్టు); спокóйствие покúнуло егó అతను శాంతం కోల్పోయాడు

покúнуть *сов. см.* покидáть

покладáя: рабóтать не ~ рук వొళ్ళు దాచుకోకుండా పని చేయు, వంచిన నడుం ఎత్తకుండా పనిచేయు

поклáдистый సులభుడైన, నమ్రతగల, సమరసమైన

поклáжа *ж разг.* సామాను

поклёп *м разг.* అపనింద, నీలాపనింద, అభాండం; возводúть ~ на когó-л. ఒకరిమీద అపనింద (నీలాపనింద) మోపు (వేయు)

поклóн *м* 1. నమస్కారం, శిరస్సు వంచడం 2. (*приветствие*) నమస్కారం; передáйте ей мой ~ ఆమెను అడిగినట్లు చెప్పండి, ఆమెకు నా నమస్కారాలు తెలియజేయండి (అందజేయండి)

поклонéние *с* 1. (*действие*) పూజించడం, ఆరాధించడం 2. (*преклонение*) పూజ, ఆరాధన

поклонúться *сов. см.* клáняться 1, 2

поклóнник *м* 1. అభిమాని, ప్రియుడు; ~ мýзыки సంగీతాభిమాని, సంగీత ప్రియుడు 2. (*влюблённый человек*) ఆరాధకుడు; у неё мнóго ~ов ఆమెకు చాలా మంది ఆరాధకులు వున్నారు

поклоня́ться *несов. высок.* (*дт.*) పూజించు, ఆరాధించు

покля́сться *сов. см.* кля́сться

покóит||ься *несов.* 1. *уст.* (*быть похороненным где-л.*) ఉండు; здесь ~ся егó прах ఇక్కడ అతని చితాభస్మం వుంది 2. *перен.* (на *пр.*; *основываться*) (పై, మీద) ఆధారపడు

покó||й *м* 1. (*неподвижность*) నిశ్చలస్థితి, ప్రశాంతత; абсолю́тного ~я в прирóде нет ప్రకృతిలో పరమ నిశ్చలత్వం లేదు 2. (*спокойствие*) శాంతి, మనశ్శాంతి; нарушáть чéй-л. ~й ఒకరి శాంతిని భగ్నం చేయు, ఒకరి శాంతికి భంగం కలిగించు; оставля́ть когó-л. в ~е ఒకరిని వదలివేయు, ఒకరిని వాని మానాన వానిని వదలివేయు; не давáть ~я комý-л. ఒకరిని వేధించు (బాధపెట్టు)

покóйн||ый 1. *уст.* ప్రశాంత; ~ый нрав ప్రశాంత స్వభావం 2. (*умерший*) స్వర్గీయ, కీర్తిశేషుడైన; ~ый отéц కీర్తిశేషుడైన నాన్నగారు 3. *в знач. сущ. м* చనిపోయినవాడు, మృతుడు, కీర్తిశేషుడు; почтúть пáмять ~ого కీర్తిశేషుణ్ణి సంస్మరించు (కర్మకాండ జరుపు) ◇ ~ой нóчи! గుడ్‌నైట్!

поколебáть *сов. см.* колебáть

поколебáться *сов. см.* колебáться 1—3

поколéни||е *с в разн. знач.* తరం; из ~я в ~е తరతరాలుగా; совремéнное ~е సమకాలీన (ప్రస్తుత) తరంవాళ్ళు

поколотúть *сов. см.* колотúть 2

покóнчить *сов.* (с *тв.*) అంతం చేయు, తుదముట్టించు, (కు) స్వస్తిచెప్పు; ~ с делáми పనులు పూర్తిచేయు (ముగించు) ◇ ~ с собóй ఆత్మహత్య చేసుకొను

покорéние *с* 1. లోబరచుకోవడం; ~ кóсмоса అంతరిక్ష పరిశోధన 2. *перен.* చూరగొను

покорúтель *м* లోబరచుకొనేవాడు, లోబరచుకున్నవాడు; ~ кóсмоса రోదసీ పరిశోధకుడు ◇ ~ [жéнских] сердéц [ఆడవారిని] బుట్టలో వేసుకొనేవాడు

покорúть(ся) *сов. см.* покоря́ть(ся)

покормúть *сов. см.* кормúть 1, 2

покóрно *нареч.* వినయంగా, నమ్రతతో ◇ благодарю́ ~ *ирон.* వద్దండి (*не надо*); చేయను (*не сделаю*)

покóрность *ж* (కు) నమ్రత, లోకువ, తల ఒగ్గడం; ~ судьбé కర్మకి తల ఒగ్గడం

покóрный (కు) విధేయుడైన, వినయవంతుడైన, తల ఒగ్గే

покорóбить(ся) *сов. см.* корóбить(ся)

покор||я́ть, покорúть (*вн.*) 1. లోబరచు 2. *перен.* [ఒకరి హృదయాన్ని] చూరగొను, (ఒకరివి) మోహింపజేయు, సమ్మోహితుని చేయు; певéц ~úл сердцá зрúтелей గాయకుడు ప్రేక్షకులను సమ్మోహితులను చేశాడు, గాయకుడు ప్రేక్షకుల హృదయాలను చూరగొన్నాడు

покоря́ться, покорúться (*дт.*) 1. (కి) లోబడు; не ~ врагý శత్రువులకు లోబడకపోవు 2. (*примиряться с чем-л.*) (కు) తల ఒగ్గు; ~ своéй ýчасти కర్మకు తలొగ్గు

покóс *м* 1. (*косьба*) గడ్డి కోయడం 2. (*место косьбы*) పచ్చిక బీడు (మైదానం)

покосúться *сов. см.* косúться 1

покрáсить *сов. см.* крáсить 1

покраснéть *сов. см.* краснéть 1, 2

покривúть(ся) *сов. см.* кривúть(ся)

покрúкивать *несов. разг.* కేకలు వేయు, కేకలు వేస్తూ వచ్చు; ~ на расшалúвшихся детéй అల్లరి చేస్తున్న పిల్లలకేసి కేకలు వేస్తూ వచ్చు

покрóв *м* 1. (*верхний слой*) ఉపరితల, పైభాగం; растúтельный ~ వృక్షాలు (మొక్కలు); волосянóй

~ వెం(డుకలు 2. *анат.* (*оболочка*) పొర; **ко́жный** ~ చర్మం ◇ под ~ом но́чи రాత్రి చీకటి మరుగున

покрови́тель *м* పోషకుడు, రక్షకుడు

покрови́тельственн||ый 1. అనుగ్రహ పూర్వక; ~й тон అనుగ్రహ పూర్వక స్వరం 2. *эк.* సంరక్షక; ~е по́шлины సంరక్షక సుంకాలు

покрови́тельство *с* పోషకత్వం, పోషణ, సంరక్షణ; под чьи́м-л. ~м ఒకరి సంరక్షణ (పోషకత్వం) కింద

покрови́тельствовать *несов.* (*дт.*) పోషించు, సంరక్షించు

покро́й *м* నమూనా ◇ все они́ на оди́н ~ *разг.* వాళ్ళు ఒకే మాదిరిగా వున్నారు, వాళ్ళు ఒకే బాపతు వాళ్ళు

покроши́ть *сов.* (*вн., рд.*) ముక్కముక్కలుగా చేయు

покрути́ть *сов.* (*вн.*) [అటు ఇటు] తిప్పు

покрыва́ло *с* షాలు, శాలువా (*шаль*); పక్క దుప్పటి (*на кровать*)

покрыва́ть, покры́ть (*вн.*) 1. కప్పు, వేయు; ~ кры́шу черепи́цей [కప్పు] పెంకుతో కప్పు (వేయు) 2. *разг.* (*надевать, повязывать*) కట్టుకొను, కప్పుకొను; ~ го́лову платко́м తలకు రుమాలు కట్టుకొను, తలను రుమాలుతో కప్పుకొను 3. (*краской, лаком и т. п.*) పూయు, వేయు; ~ стол ла́ком టేబుల్‌కి వార్నిషు వేయు 4. (*охватывать*) అలుముకొను, కమ్ముకొను; тума́н покрыва́ет зе́млю పొగమంచు భూమిని కమ్ముకొంటూంది 5. (*возмещать*) భర్తీ చేయు, పూడ్చుకొను; ~ изде́ржки ఖర్చులను పూడ్చుకొను 6. (*скрывать*) మరుగుపరచు, దాచిపెట్టు, కప్పెట్టు 7. (*преодолевать передвижением*) దూరం దాటు (వెళ్ళు)

покрыва́ться, покры́ться (*тв.*) 1. కప్పుకొను; ~ одея́лом దుప్పటి కప్పుకొను 2. *разг.* (*надевать себе на голову*) [తలకు] కట్టుకొను, [తలను] కప్పుకొను 3. (*усеиваться*) (తో) నిండు, నిండిపోవు; ~ ли́стьями ఆకులతో నిండిపోవు

покры́ть(ся) *сов. см.* покрыва́ть(ся)

покры́шка *ж* 1. *разг.* మూత 2. (*шины*) టైరు

покупа́тель *м* కొనుగోలుదారు

покупа́тельн||ый కొనుగోలు; ~ая спосо́бность కొనుగోలు శక్తి

покупа́ть, купи́ть (*вн.*) 1. కొను 2. (*подкупать*) లంచం ఇచ్చి కొనివేయు

поку́пк||а *ж* 1. (*действие*) కొనడం; говори́ли о ~е до́ма ఇల్లు కొనడం గురించి మాట్లాడారు 2. (*купленная вещь*) కొన్న వస్తువు; вы́годная ~а లాభసాటి కొనుగోలు (బేరం); сде́лать две ~и రెండు వస్తువులు కొను

покупн||о́й కొనుగోలు, కొన్న; ~а́я цена́ కొనుగోలు (కొన్న) ధర

поку́ривать *несов. разг.* (*вн.*) [సిగరెట్లు, పొగ] కాల్చు, తాగు; ~ тру́бку పైపు కాల్చు

покури́ть *сов.* [సిగరెట్టు] కాల్చు (తాగు), ఒక దమ్ము లాగు

покуса́ть *сов.* (*вн.*) కొరుకు; కుట్టు (*ужалить*)

покуси́ться *сов. см.* покуша́ться

поку́шать *сов. см.* ку́шать

покуша́ться, покуси́ться (на *вн.*) (పై) దురాక్రమణ ప్రయత్నం చేయు; ~ на чью-л. жизнь ఒకరి మీద హత్యాప్రయత్నం చేయు; ~ на чужу́ю террито́рию ఒకరి భూభాగంపై దురాక్రమణ ప్రయత్నం చేయు ◇ ~ на самоуби́йство ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం చేయు

покуше́ние *с* 1. [ప్ర]యత్నం; ~ на чью-л. жизнь ఒకరిమీద హత్యాప్రయత్నం 2. (*посягательство*) దురాక్రమణ ప్రయత్నం, దాడి; ~ на чью-л. террито́рию ఒకరి భూభాగంమీద దాడి; ~ на чьи́-л. права́ ఒకరి హక్కులమీద దాడి

пол I *м* నేల; парке́тный ~ పార్కెట్ నేల; настила́ть ~ నేల పరచు, నేల పరుపు వేయు

пол II *м биол.* లింగం; же́нского ~а ఆడ, స్త్రీ; мужско́го ~а మగ, పుం; обо́его ~а స్త్రీ[లు] పురుషులు; незави́симо от ~а స్త్రీ పురుష భేదంతో నిమిత్తం లేకుండా ◇ прекра́сный ~ వనితలు, స్త్రీలు

пол- *в сложн.* అర, అర్ధ; полве́ка అర్ధశతాబ్దం; пол-окла́да అర్ధ (సగం) జీతం

пол||а́ *ж* అంచు ◇ из-под ~ы́ రహస్యంగా, గుప్తంగా, దొంగచాటుగా; торгова́ть из-под ~ы́ దొంగచాటుగా అమ్ము

полага́ть *несов.* భావించు, పరిగణించు

полага́||ться I *несов.* 1.: здесь кури́ть не ~ется ఇక్కడ [సిగరెట్లు] కాల్చకూడదు 2. (*дт.*; *причитаться*) రావాలి, రావలసి వుంది; ка́ждому ~ется пять рубле́й ప్రతి ఒక్కరికీ ఐదు రూబుళ్ళ చొప్పున రావలసివుంది

полага́ться II, положи́ться (на *вн.*) (మీద) నమ్మిక కలిగివుండు, (కు) వదలివేయు, (మీద) విశ్వాసాన్ని ఉంచు; ~ в чём-л. на че́й-л. вкус ఒకరి ఇష్టానికి వదలివేయు; положи́тесь в э́том де́ле на меня́ ఈ విషయం నాకు వదలివేయండి, ఈ విషయంలో నామీద విశ్వాసాన్ని ఉంచండి

полáдить *сов. разг.* (с *тв.*) (తో) సర్దుకుపోవు, అవగాహనకు వచ్చు; ~ с сосéдями ఇరుగుపొరుగువాళ్లతో సర్దుకుపోవు

полáкомиться *сов. см.* лáкомиться

полбеды́ *в знач. сказ. разг.*: это ещё ~! ≅ ఇది ఆవగింజలో అరవయ్యో వంతు మాత్రమే

полвéка *м* అర్ధశతాబ్దం

полгóда *м* అర్ధ ఏడాది (సంవత్సరం)

пóлдень *м* మధ్యాహ్నం; в ~ మిట్ట మధ్యాహ్నం; четы́ре часá пóсле полу́дня మధ్యాహ్నం నాలుగు గంటలు

полдю́жины *ж* అర డజన్

пóле *с* **1.** (*обрабáтываемая землá*) పొలం, చేను **2.** (*большáя плóщадка*) గ్రౌండ్; лётное ~ ఫ్లైయింగ్ గ్రౌండ్; футбóльное ~ ఫుట్‌బాల్ గ్రౌండ్ **3.** *физ.* క్షేత్రం; магни́тное ~ Земли́ భూమి అయస్కాంత క్షేత్రం **4.** *перен.* (*óбласть, сфéра*) రంగం; ~ дéятельности కార్యకలాపాల రంగం **5.**: поля́ *мн.* (*у кни́ги и т. п.*) మార్జిను; оставля́ть поля́ మార్జిను విడుచు **6.**: поля́ *мн.* (*шля́пы*) [హాట్] అంచు ◇ ~ бóя యుద్ధ భూమి; в ~ зрéния కనుచూపు మేరవరకు; оди́н в ~ не вóин *посл.* ≅ ఒంటరిగా జయించలేం, మంది బలం లేనిదే జయించలేం

полевóд *м* పొలం పంటల నిపుణుడు

полевóдство *с* పొలం పంటల పెంపకం

полевóдческ||ий పొలం; ~ая бригáда పొలం పంటదారుల బృందం

полев||óй 1. చేను, పొలం; ~ы́е рабóты పొలం పనులు; ~ы́е цветы́ పొలంలో పూసిన పూలు **2.** *воен.* ఫీల్డు; ~óй гóспиталь ఫీల్డు ఆస్పత్రి; ~áя артиллéрия ఫీల్డు ఆర్టిలరీ

полежáть *сов.* కొంత సేపు పడుకొను

полезащи́тны||й పొలం రక్షణ; ~е лесонасаждéния పొలం రక్షణ అడవులు

полéзно *безл. в знач. сказ.* ఉపయోగకరం, మంచిది; это ~ для здорóвья ఆరోగ్యానికి ఇది మంచిది

полéзный ఉపయోగకరమైన, ప్రయోజనకరమైన, మంచిదైన; ~ обмéн мнéниями ప్రయోజనకరమైన పరస్పర అభిప్రాయాల మార్పిడి; ~ для здорóвья ఆరోగ్యానికి మంచిదైన

полемизи́ровать *несов.* (с *тв.*) (తో) వాదోపవాదాలు జరుపు, వివాదంలోకి దిగు

полéмик||а *ж* వాదోపవాదాలు; вести́ ~у с кéм-л. ఒకరితో వాదోపవాదాలు చేయు (జరుపు)

полеми́ческий వాదోపవాదాత్మక

полёт *м* **1.** [విమాన] యానం, యాత్ర; ~ в кóсмос రోదసీ యాత్ర; продолжи́тельный ~ దీర్ఘ విమాన యానం **2.** *перен.* విహారం; ~ мы́сли ఆలోచనా విహారం; ~ фантáзии ఊహా విహారం ◇ с [высоты́] пти́чьего ~а విహంగావలోకనం

полетéть *сов.* **1.** *см.* летéть **2.** (*начáть летéть*) ఎగురు, ఎగురనారంభించు **3.** *разг.* (*упáсть*) పడు, బోల్తా పడు, పడిపోవు

полечи́ть *сов.* (*вн.*) చికిత్స (నయం) చేయు

полечи́ться *сов.* చికిత్స పొందు; емý нáдо ~ అతను చికిత్స పొందాలి

пóлзать *несов.* పాకు

ползкóм *нареч.* పాకుతూ

ползти́ *несов.* **1.** పాకు **2.** *перен. разг.*: пóезд ползёт రైలు నత్తనడకతో (నత్తలా) కదులుతోంది (పాకుతోంది); пó небу ползли́ тýчи వాన మబ్బులు ఆకాశంలో మెల్లగా కదులుతున్నాయి **3.** *перен. разг.* (*о слу́хах и т. п.*) వ్యాపించు **4.** *разг.* (*располза́ться — о ткани*) విడిపోవు, పోగులు పోగులుగా విడిపోవు

ползу́чи||й తీగ, క్రీపరు; ~е растéния తీగలు క్రీపర్లు

поли- *в сложн.* బహు, పాలీ

поливáть, поли́ть (*вн.*) పోయు; ~ водóй నీళ్లు పోయు; ~ цветы́ పూలమొక్కలకు నీళ్లు పోయు

поли́вка *ж* [నీళ్లు] చిమ్మడం; ~ у́лиц వీధుల్లో నీళ్లు చిమ్మడం

полигáмия *ж* బహు భర్తృత్వం

полиглóт *м* అనేక భాషలు తెలిసినవాడు, బహుభాషా వేత్త

полигóн *м воен.* [కాల్పుల] క్షేత్రం; испытáтельный ~ ప్రయోగిక క్షేత్రం (గ్రౌండ్)

полиграфи́ческ||ий అచ్చు, ప్రింటింగ్; ~ая промы́шленность అచ్చు (ప్రింటింగ్) పరిశ్రమ

полиграфи́я *ж* అచ్చు పరిశ్రమ

поликли́ника *ж* పాలీక్లినిక్

полимéры *мн.* (*ед.* полимéр *м*) *физ., хим.* పాలిమర్లు

полиня́лый రంగు మాసిన, మాసిపోయిన

полиня́ть *сов. см.* линя́ть 1

полиомиели́т *м мед.* పోలియోవ్యాధి, శిశు పక్షవాతం

поли́п *м* 1. *зоол.* పాలిప్ 2. *мед.* కంతి, కణిత, పాలిపస్

полиро́ванный పాలిష్ చేసిన, నున్నని

полирова́ть, отполирова́ть (*вн.*) పాలిష్ (నున్నగా) చేయు

полиро́вщик *м* పాలిష్ చేసేవాడు

по́лис *м* పాలిసీ; **страхово́й** ~ ఇన్స్యూరెన్స్ (భీమా) పాలిసీ

политбюро́ *с нескл.* పొలిట్ బ్యూరో

политехниза́ция *ж* పాలీటెక్నిక్ విద్యావిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడం

полите́хникум *м* పాలీటెక్నిక్ పాఠశాల

политехни́ческ||ий పాలీటెక్నికల్; ~**ий институ́т** పాలీటెక్నికల్ ఇన్స్టిట్యూట్; ~**ое обуче́ние** పాలీటెక్నికల్ విద్యా శిక్షణ

поли́тик *м* రాజకీయవేత్త

поли́тика *ж* రాజకీయాలు, విధానం; **вне́шняя** ~ విదేశీ విధానం; **вну́тренняя** ~ ఆంతరంగిక విధానం

полити́ческ||ий 1. రాజకీయ; ~**ая борьба́** రాజకీయ పోరాటం; ~**ое убе́жище** రాజకీయ ఆశ్రయం 2. (*государственно-правовой*) రాజకీయ; ~**ий строй** రాజకీయ వ్యవస్థ

политрабо́тник *м* రాజకీయ కార్యకర్త

политу́ра *ж* పాలిష్, వార్నిష్

поли́ть *сов.* 1. *см.* полива́ть 2. (*начать лить — о дожде*) కురియ నారంభించు

политэконо́мия *ж* అర్థశాస్త్రం

полице́йский 1. పోలీసు; ~ **уча́сток** పోలీస్ స్టేషన్ 2. *в знач. сущ. м* పోలీసు[వాడు]

поли́ция *ж* పోలీసు

поли́чн||ое *с*: **пойма́ть с** ~**ым** దొంగతనం చేస్తూ వుండగా [దొంగని] పట్టుకొను, కన్నంలో పట్టుకొను, దొంగ వస్తువుతో పట్టుకొను

полк *м* రెజిమెంటు; **пехо́тный** ~ ఇన్ఫెంట్రీ (కాల్బల) రెజిమెంటు

по́лка I *ж* 1. అర, షెల్ఫు; **кни́жная** ~ పుస్తకాల షెల్ఫు (అర); **ку́хонная** ~ వంటింటి అలమార 2. (*в ж.-д. вагоне*) బెర్తు; **ве́рхняя** ~ పై బెర్తు

по́лка II *ж с.-х.* కలుపు తీయడం

полко́вник *м* కల్నల్

полково́дец *м* సేనాధిపతి, సేనా నాయకుడు, జనరల్

полково́||й రెజిమెంట్[యొక్క]; ~**е зна́мя** రెజిమెంటు జెండా

полне́ть, пополне́ть బరువు ఎక్కు, లావు అగు

полно́ *нареч. разг.* (*много*) బోలెడు, నిండా; **у меня́** ~ **рабо́ты** నాకు చేతులనిండా (తలమునకలుగా) పని వుంది

полнове́сн||ый 1. పూర్తి బరువుగల; ~**ое зерно́** నాణ్యమైన ధాన్యం 2. *перен.* సౌష్ఠవమైన; ~**ый до́вод** సౌష్ఠవమైన వాదన

полновла́стный సర్వాధికారంగల, సర్వంసహాధికారంగల, ఏకచ్ఛత్రాధిపత్య; ~ **хозя́ин** సర్వాధికారి

полново́дный నిండైన, ఒడ్డులు ఒరిసిపారే

полнокро́вн||ый 1. (*здоровый, цветущий*) ఆరోగ్యకరమైన, పూర్ణ ఆరోగ్యవంతమైన, పూర్ణ ఆరోగ్యవంతుడైన 2. *перен.* బహుముఖమైన, సంపూర్ణమైన, సమగ్రమైన; ~**ая жизнь** సంపూర్ణమైన (సమగ్రమైన) జీవితం

полнолу́ние *с* పూర్ణిమ, పున్నమి

полномо́чи||е *с* అధికారం; **чрезвыча́йные** ~**я** అత్యవసర అధికారాలు; **превыша́ть свои** ~**я** తన అధికారం అధిగమించు, తన అధికారాన్ని దాటిపోవు; **срок** ~**й** పదవీ కాలం

полномо́чный సర్వాధికారయుత; ~ **представи́тель** సర్వాధికారయుత ప్రతినిధి

полнопра́вный సంపూర్ణ హక్కులుగల

по́лностью *нареч.* సమగ్రంగా, సమూలంగా, సాంగోపాంగంగా; ~ **гото́вый** సంసిద్ధంగా వున్న; ~ **иссле́довать** సాంగోపాంగంగా పరిశీలించు; **целико́м и** ~ సంపూర్ణంగా, పూర్తిగా

полнот||а́ *ж* 1. (*цельность*) సమగ్రం, సమగ్రత, సంపూర్ణత 2. (*высшая степень чего-л.*): ~**а́ вла́сти** సర్వాధికారం; **от** ~**ы́ чувств** హృదయపూర్వకంగా, నిండు హృదయంతో 3. (*тучность*) లావు, స్థూలత

полноце́нн||ый 1. పూర్తి విలువ[గల]; ~**ая валю́та** పూర్తి విలువ కరెన్సీ 2. *перен.* (*о работнике*) పూర్తి అర్హతలు గల

полно́чный అర్ధ రాత్రి

по́лночь *ж* అర్ధరాత్రి, మధ్యరాత్రి; **в** ~ అర్ధరాత్రి; **далеко́ за́ полночь** రాత్రి పొద్దుపోయిన తరువాత

по́лн||ый 1. నిండు, నిండిన, గంపెడు; ~**ый до краёв** అంచుల దాకా వున్న (నిండిన); ~**ый ваго́н** నిండు రైలుపెట్టె, మనుషులతో బిలబిలలాడే రైలుపెట్టె; ~**ая корзи́на я́год** గంపెడు పండ్లు; ~**ое ведро́** నిండు బాల్చీ 2. (*целый, весь*) సంపూర్ణ, పూర్తి; ~**ый компле́кт** పూర్తి సెట్టు; ~**ое собра́ние сочине́ний** సంపూర్ణ రచనలు; **кома́нда в** ~**ом соста́ве** టీము పూర్తిగా వుంది 3. (*абсолютный*) పూర్తి, పరమ, సం-

పూర్ణ; ~ый покóй పూర్తి విశ్రాంతి; ~ая незави́симость సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం; выражáть ~ое одобрéние పూర్తి ఆమోదం వ్యక్తంచేయు 4. (*достигающий предела, наивысшего развития*): ~ое затмéние సంపూర్ణ సూర్య గ్రహణం; быть в ~ом расцвéте сил పూర్తి శక్త్యారోగ్యాలతో ఉండు 5. (*тучный*) లావుపాటి, స్థూల[మైన]; ~ый мужчи́на లావుపాటి మనిషి స్థూలకాయుడు; ◇ жить ~ой жи́знью నిండుబతుకు బతుకు; в ~ой мéре సాంగోపాంగంగా; идти́ ~ым хóдом (*о работе и т.п.*) ముమ్మరంగా సాగు

полны́м-полнó *нареч. разг.* క్రిక్కిరిసి వుంది; в автóбусе ~ нарóду బస్సు జనంతో క్రిక్కిరిసి వుంది; в кóмнате ~ ды́ма గదిలో పొగ దట్టంగా వుంది

пóло *с нескл.*: вóдное ~ వాటర్ పోలో

полови́к *м* [పీచు] మాట్

полови́н||а *ж* 1. (సగం) భాగం, అర్ధం; ~а я́блока సగం ఆపిల్; вторáя ~а XIX вéка 19వ శతాబ్ది ఉత్తరార్ధం 2. (*середина*) మధ్య; в ~е ию́ля జూలై మధ్యలో 3. (*середина часа*) అర; ~а трéтьего రెండున్నర [గంటలు] ◇ моя́ ~а *разг.* నా అర్ధాంగి

полови́нн||ый సగం; за ~ую цéну సగం ధరకు

полови́нчаты||й అరకొర, మధ్యే మార్గపు; ~е мéры అరకొర చర్యలు

полови́ца *ж* నేలపరుపు చెక్క (పలక)

полóвник *м разг.* పులుసు గరిటె

половóдье *с* వరద, నది పోటు

полов||óй I *биол.* లైంగిక, సంపర్క; ~ы́е óрганы జననాంగాలు; ~áя жизнь లైంగిక జీవితం; ~óе бесси́лие *мед.* నపుంసకత్వం

полов||óй II (*для пола*) నేల; ~áя тря́пка నేల తుడుచుకునే[ందుకు] గుడ్డ; ~áя щётка నేలబ్రష్షు

пóлог *м* మంచపు తెర

полóгий ఏటవాలైన; ~ бéрег ఏటవాలైన ఒడ్డు

положéни||е *с* 1. (*местонахождение*) చోటు, స్థానం; географи́ческое ~е భౌగోళిక స్థానం 2. (*поза*) భంగిమ; сидéть в однóм и тóм же ~и ఒకే భంగిమలో కూర్చొను 3. (*состояние*) పరిస్థితి, స్థితి; ~е больнóго серьёзное రోగి పరిస్థితి క్లిష్టంగా వుంది; быть в затрудни́тельном ~и చిక్కుల్లో (ఇబ్బందిలో) వుండు 4. (*обстановка, ситуация*) పరిస్థితి, సన్నివేశం; вну́треннее ~е страны́ దేశ అంతరంగిక పరిస్థితి; అంతర్జాతీయ పరిస్థితి (సన్నివేశం); чрезвычáйное ~е ఎమర్జెన్సీ (అత్యవసర) పరిస్థితి 5. (*социальное, общественное*) హోదా; по [занимáемому] ~ю హోదా ప్రకారం; он человéк с ~ем అతను ఉన్నత హోదాలో వున్న వ్యక్తి; занимáть высóкое ~е в óбществе సమాజంలో ఉన్నత హోదా కలిగివుండు 6. (*свод правил, законов*) నిబంధనలు; ~е о вы́борах ఎన్నికల నిబంధనలు 7. (*тезис*) సూత్రం, ప్రతిపాదన; основны́е ~я теóрии маркси́зма మార్క్సిస్టు సిద్ధాంత మౌలిక సూత్రాలు ◇ быть в ~и *разг.* కడుపుతో వుండు; входи́ть в чьё-л. ~е ఒకరి పరిస్థితిని అర్థంచేసుకొను; выходи́ть из ~я మార్గాంతరం కనుగొను

полóженный (*установленный*) నిర్ణీత; в ~ срок నిర్ణీత కాలంలో

полóжим *вводн. сл.* అనుకుందాం, అనుకోండి; ~, что вы прáвы మీరు చెప్పింది నిజమే అనుకుందాం (అనుకోండి)

положи́тельно *нареч.* 1. (*утвердительно*) సానుకూలంగా, ఔను; он отвéтил ~ అతను ఔనన్నాడు (అవునన్నాడు) (*согласился*); అతను [దానికి] ఒప్పుకున్నాడు, అతను సమ్మతించాడు (*разрешил*); отнести́сь ~ к чему́-л. దేనిపట్లనైనా సానుకూలంగా వుండు, దేనిపట్లనైనా సానుకూల దృక్పథం వహించు 2. (*совсем*) బొత్తిగా; он ~ ничегó не знáет అతనికి బొత్తిగా (ఏమీ) తెలీదు

положи́тельн||ый 1. (*утвердительный*) ఔననే, ఔనని చెప్పే, అంగీకారపూర్వక; సానుకూల (*благоприятный*); ~ый отвéт ఔనని చెప్పే జవాబు, అంగీకారపూర్వక జవాబు; ~ое решéние вопрóса సమస్య సానుకూల పరిష్కారం 2. (*обладающий нужными свойствами*) సానుకూల; ~ый герóй మంచి పాత్ర; ~ое влия́ние సానుకూల ప్రభావం 3. *физ., мат.* ధన, ధనాత్మక; ~ый заря́д ధన విద్యుత్తు

положи́ть *сов. см.* класть 1, 2 ◇ ~ начáло ప్రారంభం అగు, నాంది జరుగు (అగు)

положи́ться *сов. см.* полагáться II

поломáть *сов. см.* ломáть 2, 3

поломáться *сов. см.* ломáться 2

полóмка *ж* 1. (*действие*) పగలడం 2. (*поломанное место*) పగులు, బీట

полосá *ж* 1. చార; стальнáя ~ ఉక్కు పట్టీ (బద్దె) 2. (*пояс, зона*) ప్రాంతం; ~ воéнных дéйствий యుద్ధ ప్రాంతం; ~ степéй స్టెప్ మైదాన ప్రాంతం 3. *перен.* (*промежуток времени, пе-*

риод) వ్యవధి, దశ; ~ хорóшей погóды కొన్ని రోజుల తరబడి మంచి వాతావరణం 4. *полигр.* అచ్చు పేజీ

полосáт||ый చారల; ~ая ткань చారల గుడ్డ

полóск||а *ж* 1. చార 2.: ~а землú చీరవ ◇ ткань в ~у చారల గుడ్డ

полоскáние *с* 1. (*действие*) జాడించడం; పుక్కిలించడం (*горла, рта*) 2. (*жидкость*) పుక్కిలింత మందు

полоскáтельница *ж* ఉమ్మిదాను

полоскáть *несов.* (*вн.*) 1. (*бельё*) [బట్టలు] నీళ్లలో జాడించు 2. (*горло, рот*) పుక్కిలించు

полоскáться *несов.* 1. (*плескаться*) నీటిలో కొట్టుకొను (ఆడు[కొను]) 2. *перен.* (*о парусе, флаге и т. п.*) రెపరెపలాడు, తటతట కొట్టుకొను

пóлость *ж анат.* కుహరం; брюшнáя ~ ఉదర కుహరం; ~ рта నోటి కుహరం

полотéнце *с* తువ్వాలు; кýхонное ~ తొట్టెలు తుడుచుకునే గుడ్డ; махрóвое ~ టర్కిష్ తువ్వాలు; вытирáться ~м తువ్వాలుతో తుడుచుకొను

полотёр *м* నేల పాలిష్‌చేసేవాడు (*человек*); ఫ్లోర్ పాలిషర్ (*прибор*)

полóтнище *с* వెడల్పు, అద్దు; ~ знáмени జండా గుడ్డ

полотнó *с* 1. (*ткань*) లినెన్ 2. (*картина*) చిత్రం 3. (*дорожная насыпь*) కట్ట; ~ дорóги రోడ్డు పరుపు; железнодорóжное ~ రైలుకట్ట ◇ блéдный как ~ పాలులాగ తెల్లబారిన

полотнян||ый నార, లినెన్; ~ая рубáшка నార గుడ్డ చొక్కా

полóть, вы́полоть (*вн.*) కలుపు తీయు; ~ грядки ఆకుమడిలో కలుపు తీయు

полпрéд *м* (полномóчный представи́тель) *ист.* సర్వాధికారయుత ప్రతినిధి, రాయబారి

полпрéдство *с* (полномóчное представи́тельство) *ист.* సర్వాధికారయుత ప్రాతినిధ్యం, రాయబారం

полпути́ *м нескл.* మధ్యదారి, దారిమధ్య; на ~ మధ్య దారిలో; останáвливаться на ~ దారిమధ్యలో ఆగు

полти́нник *м разг.* యాభై కోపెక్కులు; యాభై కోపెక్కుల నాణెం (*монета*)

полторá *числ. м и с* ఒకటిన్నర; ~ часá ఒకటిన్నర గంటలు

полторáста *числ.* నూట యాభై

полторы́ *числ. ж см.* полторá

полу- *в сложн.* а) (*половина*) అర్ధ; полугодовóй అర్ధసంవత్సర б) (*наполовину*) అర్ధ, సగం; полубольнóй సగం రోగి, అంతగా బాగా లేని

полуботи́нки *мн.* (*ед.* полуботи́нок *м*) బూట్లు

полувековóй అర్ధ శతాబ్దపు; ~ гнёт అర్ధ శతాబ్దపు (యాభై సంవత్సరాల) పెత్తనం (దోపిడి)

полугóдие *с* ఆరు నెలల వ్యవధి, అర్ధ సంవత్సరం

полугоди́чн||ый అర్ధ సంవత్సర, ఆరు నెలల; ~е кýрсы ఆరు నెలల తరగతులు

полугодовáлый ఆరు నెలల వయస్సుగల

полугодовóй అర్ధ సంవత్సర; ~ отчёт అర్ధ సంవత్సర నివేదిక

полугóлый సగం దిస, అర్ధ నగ్న[మైన]

полугрáмотный *м* అర్ధ (సగం) అక్షరాస్యుడు

полýденный మిట్టమధ్యాహ్న[పు]; ~ зной మిట్టమధ్యాహ్నపు వేడి (ఎండ)

полуживóй ప్రాణం కడట్టిన, ప్రాణం సగం పోయిన

полузакры́т||ый సగం మూసిన; ~ая дверь సగం మూసిన తలుపు; ~ые глазá అర మూత కన్నులు, అర మోడ్పు కాళ్ల

полузащи́та *ж спорт.* హాఫ్ బ్యాక్

полузащи́тник *м спорт.* హాఫ్ బ్యాక్

полуколониáльный అర్ధవలస

полуколóния *ж* అర్ధవలస దేశం

полукрýг *м* అర్ధచక్రం, అర్ధవృత్తం, అర్ధవలయం

полукрýглый అర్ధచక్ర, అర్ధవృత్త, వలయ

полумéра *ж* అరకొర చర్య

полумёртвый ప్రాణం సగం పోయిన, ప్రాణం కడట్టిన

полумéсяц *м* అర్ధ చంద్రుడు

полумрáк *м* ముని చీకటి, అర్ధాంధకారం

полуоборóт *м* అర్ధచుట్టు

полуóстров *м* ఉపఖండం, ద్వీపకల్పం

полуоткры́тый సగం తెరచిన

полуофициáльный పాక్షికంగా లాంఛనప్రాయమైన

полупроводни́к *м физ.* సెమీకండక్టర్, అర్ధ వాహకం

полупрозрáчный అర్ధ పారదర్శక

полураздéтый సగం దిస, అర్ధ నగ్న[మైన]

полуслóв||о *с*: понимáть с ~а మాట సగంలో ఉండగానే అర్థంచేసుకొను; останáвливаться на ~е వాక్యం మధ్యలో ఆగిపోవు

полусмéрт||ь *ж*: изби́ть когó-л. до ~и ప్రాణం కడట్టేలా బాదు; испугáться до ~и భయంతో బిక్కచచ్చు

полусóнный అర్ధ నిద్రావస్థలో వున్న, సగం మెలకువగా వున్న

полуста́нок *м ж.-д.* చిన్న స్టేషన్

полу́торн||ый ఒకటిన్నర; в ~ом разме́ре ఒకటిన్నర రెట్లు

полутьма́ *ж* అర్ధాంధకారం, మసకచీకటి

полуфабрика́т *м* సగం తయారైన సరుకు; пищевы́е ~ы తయారైన ఆహారపదార్థాలు

полуфеода́льный అర్ధ భూస్వామ్య

полуфина́л *м спорт.* సెమీఫైనల్

полуфина́льный *спорт.* సెమీఫైనల్

получасово́й అరగంట; ~ переры́в అరగంట సేపు విరామం

получа́тель *м* (*адресат*) గ్రహీత

получа́ть, получи́ть (*вн.*) 1. అందు, వచ్చు; ~ де́ньги (ఒకరికి) డబ్బు ముట్టు; ~ рабо́ту పని సంపాదించుకొను; ~ разреше́ние అనుమతి లభించు; ~ све́дения సమాచారం లభించు; я получи́л письмо́ నాకు ఉత్తరం అందింది 2. (*вырабатывать*) చేయు, తయారు చేయు; ~ бензи́н из не́фти చమురునుంచి పెట్రోల్ ఉత్పత్తిచేయు (తయారు చేయు, పొందు) 3. (*заражаться*) అంటించుకొను 4. (*испытывать, подвергаться*) పొందు, చెందు, పడు; ~ вы́говор మందలించబడు; ~ ране́ние గాయపడు 5. (*становиться каким-л., приобретать какие-л. качества*) పొందు, చెందు, అగు; ~ призна́ние గుర్తింపు పొందు; ~ распростране́ние వ్యాప్తిలోకి వచ్చు, ప్రాచుర్యం పొందు

получ||а́ться, получи́ться 1. (*выходить, удаваться*) అగు, వచ్చు; сни́мок ~и́лся хоро́ший ఫొటో బాగా వచ్చింది; результа́ты ~и́лись неожи́данные ఫలితాలు అనుకోని విధంగా వున్నాయి 2. (*случаться, происходить*) జరుగు, తటస్థించు

получе́ни||е *с* పొందడం; распи́ска в ~и అందిన దానికి రశీదు; подтвержда́ть ~е అందినట్టు రశీదు ఇచ్చు, అందినట్లు తెలియజేయు

получи́ть(ся) *сов. см.* получа́ть(ся)

полу́чка *ж разг.* జీతం

полуша́ри||е *с* 1. *мат.* అర్ధగోళం, గోళార్ధం 2. *геогр.* అర్ధగోళం; се́верное ~е ఉత్తర అర్ధగోళం; ю́жное ~е దక్షిణ అర్ధగోళం ◇ больши́е ~я головно́го мо́зга *анат.* మస్తిష్క అర్ధగోళాలు

полуше́рсть *ж* ఉలు కలనేత

полушутя́ *нареч.* సగం హాస్యంగా

полцены́ *ж*: купи́ть что́-л. за ~ సగం (అర్ధ) ఖరీదుకు (ధరకు) కొను

полчаса́ *м* అర (అర్ధ) గంట

по́лчищ||е *с* 1. (*войско*) సైన్యం, మూకలు, దండు 2. *перен.*: ~а комаро́в దోమల తండా (దండు)

по́л||ый గుల్ల, గుల్లగా వున్న ◇ ~ая вода́ వరద నీరు

полынья́ *ж* [గడ్డకట్టిన] నది మధ్య నీటి పాడ

полысе́ть *сов. см.* лысе́ть

по́льз||а *ж* ప్రయోజనం; обще́ственная ~а ఉమ్మడి (సామాజిక) ప్రయోజనం; приноси́ть ~у సేవ చేయు; э́то не принесло́ ему́ ~ы దాన్నుంచి అతను ప్రయోజనమేమీ పొందలేదు ◇ счёт 5:2 в ~у «Спартака́» స్కోరు "స్పార్టక్"కి అనుకూలంగా 5 : 2 వుంది

по́льзовани||е *с* వినియోగం, ఉపయోగం, అనుభవం; пра́во ~я అనుభవ హక్కు; находи́ться в чьём-л. ~и ఒకరి అనుభవంలో (భుక్తంలో) వుండు

по́льзоваться, воспо́льзоваться (*тв.*) 1. వినియోగించుకొను, వాడుకొను; ~ ножо́м కత్తి వాడుకొను; ~ электроэне́ргией విద్యుచ్ఛక్తి వాడుకొను (వినియోగించుకొను) 2. (*извлекать выгоду*) వినియోగించుకొను, అవసరాగా తీసుకొను, ఆధారం చేసుకొను; ~ плода́ми труда́ కృషి ఫలితాలను అనుభవించు; ~ слу́чаем అవకాశం వినియోగించుకొను, అవకాశాన్ని అవసరాగా తీసుకొను 3. *тк. несов.* (*обладать, иметь*) అనుభవించు, కలుగు, పొందు; ~ мирово́й изве́стностью ప్రపంచ ప్రసిద్ధికి ఎక్కు, ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందు (కలుగు); ~ успе́хом у кого́-л. ఒకరి అభిమానం చూరగొను

по́лька I *ж* (*женщина*) పోలండ్ (పోలిష్) స్త్రీ

по́лька II *ж* (*танец*) పోల్కా [నృత్యం]

по́льский పోలిష్; ~ язы́к పోలిష్ భాష

польсти́ть *сов. см.* льстить

полюби́ть *сов.* (*вн.*) (పట్ల, తో) ప్రేమలో పడు, ప్రేమ పెంచుకొను, అభిమానం కలుగు; (అంటే) ఇష్టపడు; ~ де́вушку అమ్మాయితో ప్రేమలో పడు; он полюби́л ру́сскую литерату́ру అతనికి రష్యన్ సాహిత్యం పట్ల అభిమానం కలిగింది, అతను రష్యన్ సాహిత్యమంటే ఇష్టపడ్డాడు

полюби́||ться *сов. разг.* (*дт.*) (కి) ఇష్టం, అభిమానం చూరగొను; он мне ~лся за прямоту́ తన చిత్తశుద్ధివల్ల నా అభిమానం చూరగొన్నాడు, తన చిత్తశుద్ధివల్ల అతనంటే ఇష్టపడ్డాను

полюбова́ться *сов. см.* любова́ться

по́люс *м в разн. знач.* ధ్రువం; Се́верный ~ ఉత్తర ధ్రువం; Ю́жный ~ దక్షిణ ధ్రువం; отрица́тельный ~ *физ.* ఋణధ్రువం; положи́тельный

~ *физ.* ధనధ్రువం; магни́тный ~ *физ.* అయస్కాంత ధ్రువం

поля́к *м* పోలండ్ దేశస్థుడు

поля́на *ж* [అడవి మధ్య]ఖాళీ (వెల్లడి) స్థలం

поляриза́ция *ж* 1. *физ.* ధ్రువకరణ 2. *перен.* నిశితమైన విభజన; ~ полити́ческих сил రాజకీయ శక్తుల మధ్య నిశితమైన విభజన

поля́рник *м* ధ్రువ అన్వేషకుడు, ధ్రువపరిశోధక బృంద సభ్యుడు

поля́рн||ый ధ్రువ; ~ая экспеди́ция ధ్రువ పరిశోధక యాత్ర ◇ Поля́рный круг ధ్రువ వలయం

пома́да *ж* లిప్‌స్టిక్ (*для губ*); పొమేడ్ (*для волос*)

пома́лкивать *несов. разг.* ఊరుకొను, నోరు మెదపకపోవు

помани́ть *сов. см.* мани́ть 1

пома́рка *ж* దిద్దుబాటు

пома́хивать *несов.* (*тв.*) ఆడించు, ఊపు, ఊపించు; ~ тро́сточкой చేతికర్ర ఆడించు; ~ хвосто́м తోక ఆడించు

помере́ть *сов. см.* помира́ть

помере́щиться *сов. см.* мере́щиться

помёрзнуть *сов.* (*погибнуть от холода*) చలితో నాశనమగు, చలిదెబ్బ తిను

поме́рить *сов. см.* ме́рить 2

поме́риться *сов. см.* ме́риться

поме́ркнуть *сов. см.* ме́ркнуть

помести́тельный విశాలమైన, ఎక్కువ సరుకులు పట్టే

помести́ть(ся) *сов. см.* помеща́ть(ся)

поме́стье *с* ఎస్టేటు, గడీ

по́месь *ж* 1. *биол.* సంకరజాతి 2. *перен. разг.* (*смесь*) కలగూరగంప, మిశ్రమం

поме́сячно *нареч.* నెలసరి, నెలవారీ, మాసవారీ

поме́сячн||ый నెలవారీ, మాస; ~ая пла́та నెలవారీ జీతం (వేతనం)

помёт *м* 1. పేడ (*животных*); రెట్ట (*птиц*) 2. (*приплод*) సంతానం, పిల్లలు

поме́т||а *ж* గుర్తు, నోటు, జ్ఞాపిక; кни́га с ~ами на поля́х మార్జిన్లో గుర్తులు (నోట్సు) గల పుస్తకం; де́лать ~ы в календаре́ కేలెండరులో జ్ఞాపికలు రాసుకొను

поме́тить *сов. см.* помеча́ть *и* ме́тить I

поме́х||а *ж* 1. ఆటంకం, అంతరాయం, అడ్డం; быть ~ой в чём-л. దేనికైనా ఆటంకంగా వుండు 2.: ~и *мн. радио* డిస్టర్‌బెన్స్

помеча́ть, поме́тить (*вн. тв.*) గుర్తు పెట్టు; తేదీ వేయు (*датой*); ~ га́лочкой గుర్తు పెట్టు

поме́шанный 1. పిచ్చి, వెర్రి, మతిపోయిన 2. *в знач. сущ. м* పిచ్చివాడు, మతిపోయినవాడు, ఉన్మాది

помеша́тельство *с* వెర్రితనం, పిచ్చితనం

помеша́ть I *сов. см.* меша́ть I

помеша́ть II *сов. см.* меша́ть II 1

помеша́ться *сов.* 1. మతిపోవు, పిచ్చి ఎక్కు, మతి కోల్పోవు 2. *перен. разг.* (на *пр.*) (ఒకరిని గురించి, దేని గురించైనా) పిచ్చివాడగు, వెర్రెక్కి పోవు

поме́шивать *несов.* (*вн.*) మెల్లగా కదిలించు

помеща́ть, помести́ть (*вн.*) 1. ఉంచు, పెట్టు; కూర్చోబెట్టు (*усаживать*); పడుకోబెట్టు (*укладывать*); ~ в гости́нице హోటల్లో ఉంచు (పెట్టు); ~ кни́ги на по́лку పుస్తకాలు అరలో పెట్టు (ఉంచు) 2. (*определять, устраивать куда-л.*) చేర్పు, చేర్పించు; ~ в больни́цу ఆస్పత్రిలో చేర్పు (చేర్పించు) 3. (*вкладывать, отдавать для хранения*) పెట్టు; ~ капита́л పెట్టుబడి పెట్టు 4. (*печатать, публиковать*) ప్రచురించు; ~ объявле́ние అడ్వర్టైజుమెంటు ఇచ్చు (ప్రకటించు); ~ статью́ в сбо́рнике సంకలనంలో వ్యాసం ప్రచురించు

помеща́||ться, помести́ться 1. పట్టు, సరిపోవు; в бо́чке ~ется два́дцать вёдер воды́ పీపాలో ఇరవై బాల్చీల నీళ్లు పట్టుతాయి; в ко́мнате ~ется де́сять челове́к ఈ గది పదిమందికి సరిపోతుంది 2. (*находиться*) ఉండు; изда́тельство ~ется в це́нтре го́рода ప్రచురణాలయం పట్టణ కేంద్రంలో ఉంది 3. (*поселяться*) బసచేయు; ~ться в гости́нице హోటల్లో బసచేయు

помеще́ни||е *с* 1. (*действие*) పెట్టడం, ఉంచడం; ~е капита́ла పెట్టుబడి పెట్టడం 2. (*здание, комната и т. п.*) గది, ఆవరణ; жило́е ~е గది; произво́дственные ~я పనిచేసే (ఆఫీసు) ఆవరణ

поме́щик *м* భూస్వామి

поме́щич||ий భూస్వామ్య; ~ья уса́дьба భూస్వామ్య ఎస్టేటు; ~ье землевладе́ние భూస్వామ్యం

помидо́р *м* 1. (*растение*) టొమాటో మొక్క 2. (*плод*) టొమాటో

поми́ловани||е *с* క్షమాపణ, క్షమార్పణ; про́сьба о ~и క్షమాపణకోసం విన్నపం (వేడికోలు, అర్జీ)

поми́ловать *сов.* (*вн.*) క్షమించు; ~ осуждённого నేరస్థుని క్షమించు

поми́мо *предлог* (*рд.*) 1. (*кроме, сверх*) దీనికి తోడు, అంతే కాకుండా, పైగా; కాక, అటుంచి (*исклю-*

чая); там бы́ло мно́го наро́ду ~ них వాళ్లే కాక అక్కడ చాల మంది ఉన్నారు; ~ други́х соображе́ний ఇతర కారణాలు అటుంచి **2.** (*без ведома, участия кого-л.*) ఒకరికి తెలియకుండా, ఎరుక లేకుండా; э́то бы́ло сде́лано ~ него́ ఈ పని అతనికి తెలియకుండా జరిగింది

помина́||ть, помяну́ть *разг.* (*вн.*; *упоминать*) ప్రస్తావించు; помяну́ть кого́-л. до́брым сло́вом ఒకరిని గురించి మంచిగా (మంచి మాట) చెప్పు; ◇ не ~й[те] меня́ ли́хом నన్ను గురించి చెడ్డగా తలవకండి; ~й как зва́ли (ఒకరి) ఐపూ పత్తా లేకపోవు

поми́нки *мн.* శ్రాద్ధ భోజనం

помину́тно *нареч.* అనుక్షణమూ, ప్రతి క్షణమూ, నిరంతరాయంగా; ~ звони́т телефо́н ప్రతి క్షణమూ ఫోను మోగుతూ వుంటుంది

помира́ть, помере́ть *разг.* మరణించు, ప్రాణం విడుచు ◇ ~ со́ смеху పొట్ట చెక్కలయేలాగ నవ్వు

помири́ть *сов. см.* мири́ть

помири́ться *сов. см.* мири́ться 1

по́мнить *несов.* (*вн.*, о *пр.*) (దేనినైనా, దేన్ని గురించైనా) జ్ఞాపకం ఉంచుకొను, (ఒకరికి) జ్ఞాపకం ఉండు; он по́мнит об э́том అతను దాన్ని [గురించి] జ్ఞాపకం ఉంచుకుంటున్నాడు; я по́мню всё, что прочита́л నాకు చదివిందంతా జ్ఞాపకం ఉంది ◇ не ~ себя́ от гне́ва కోపంతో మతిపోవు (ఒళ్లు మరచిపోవు); не ~ себя́ от ра́дости ఆనందంతో ఒళ్లు మరచిపోవు

по́мни||ться *несов.* (కి) జ్ఞాపకం (గుర్తు) ఉండు; ему́ хорошо́ ~лись э́ти стро́ки ఈ పంక్తులు అతనికి బాగా జ్ఞాపకం ఉన్నాయి

помно́гу *нареч.* ఎక్కువగా, దిట్టంగా; ~ говори́ть ఎక్కువగా (సుదీర్ఘంగా) మాట్లాడు; ~ есть ఎక్కువ (దిట్టంగా) తిను

помножа́ть, помно́жить (*вн.*) **1.** గుణించు; ~ на́ два రెండుతో గుణించు, రెట్టింపు చేయు **2.** *перен.* (*увеличивать*) హెచ్చించు, అధికం చేయు

помно́жить *сов. см.* помножа́ть *и* мно́жить 1

помога́ть, помо́чь (*дт.*) **1.** (కి) సహాయం (సాయం) చేయు, తోడ్పడు, దోహదం చేయు, అండదండలు ఇచ్చు; ~ друг дру́гу పరస్పరం (ఒకరు ఒకరికి) సహాయం చేసుకొను **2.** (*оказывать нужное действие*) పనిచేయు; э́то лека́рство хорошо́ помогло́ ఈ మందు బాగా పనిచేసింది

по-мо́ему *нареч.* **1.** (*по моему мнению*) నా అభిప్రాయంలో, నాకు తెలిసినంతవరకు **2.** (*по моему желанию*) నా ఇష్టం ప్రకారం, నాకిష్టం వచ్చినట్లు

помо́||и *мн.* మురికి నీళ్లు ◇ облива́ть кого́-л. ~ями ఒకరిమీద బురద చల్లు

помо́йка *ж разг.* చెత్తకుప్ప

помо́йн||ый మురికి; ~ая я́ма మురికి గుంట; ~ое ведро́ మురికి తొట్టి

помо́л *м* (*действие*) నూరడం, పొడిచేయడం; мука́ гру́бого ~а ముతక (ముతకగా పట్టిన) పిండి; мука́ ме́лкого ~а మెత్తటి పిండి

помо́лвка *ж* ప్రధానం, తాంబూలాలు పుచ్చుకోవడం

помоли́ться *сов. см.* моли́ться

помолоде́ть *сов. см.* молоде́ть

помолч||а́ть *сов.* కొంత సేపు మౌనం వహించు, కొంత సేపు మాట్లాడకపోవు; ~и́те! ఊరుకోండి, మాట్లాడకండి

помо́рщиться *сов.* ముఖం వికారంగా పెట్టు, ముఖం వెగటుగా చిట్లించు

помо́ст *м* వేదిక, ప్లాట్‌ఫారం

помочи́ться *сов. см.* мочи́ться

помо́чь *сов. см.* помога́ть

помо́щник *м* **1.** తోడునీడ, సహాయకుడు, వత్తాసుదారు; он мне хоро́ший ~ అతను నాకు తోడునీడగా వున్నాడు **2.** (*должностное лицо*) సహాయకుడు, అసిస్టెంటు; ~ дире́ктора అసిస్టెంటు డైరెక్టరు

по́мощ||ь *ж* సహాయం, సాయం; материа́льная ~ь ఆర్థిక సహాయం; приходи́ть кому́-л. на ~ь ఒకరికి తోడు వచ్చు, ఒకరికి సహాయం చేయు, ఒకరికి అండదండలు ఇచ్చు; на ~ь! రక్షించండి! (కాపాడండి!) ◇ пе́рвая ~ь ప్రాథమిక చికిత్స, ఫస్ట్ ఎయిడ్; при ~и, с ~ью *чего-л.* చే, తో

по́мпа I *ж* (*пышность*) ఆడంబరం, శోభ

по́мпа II *ж* (*насос*) పంపు

помрачне́ть *сов. см.* мрачне́ть

помути́ть(ся) *сов. см.* мути́ть(ся) 2

помутне́ние *с* మసకగా అవడం

помутне́ть *сов. см.* мутне́ть

помыка́ть *несов. разг.* (*тв.*) (ఒకరిమీద) దాష్టీకం చేయు

по́мысел *м* ఆలోచన (*мысль*); ఉద్దేశం (*намерение, замысел*)

помы́слить *сов. см.* помышля́ть

помы́ть(ся) *сов. см.* мы́ть(ся)

помышля́||ть, помы́слить (о *пр.*) (గురించి) ఆలోచించు, తలచు; కలలు కను (*мечтать*); он и не ~ет

о сла́ве కీర్తిని గురించి ఆలోచనే అతనికి రాదు, కీర్తిని గురించి ఆలోచించనే ఆలోచించడు

помяну́ть *сов. см.* помина́ть

понаде́я||ться *сов.* (на *вн.*) (మీద) ఆశపెట్టుకొను; я ~лась на него́, но он э́того не сде́лал నేను అతని మీద ఆశపెట్టుకున్నాను, కాని అతను అది చేయలేదు

пона́доби||ться *сов.* అవసరంగా వుండు, అవసరం; ему́ мо́жет ~ться э́та кни́га అతనికి ఈ పుస్తకం అవసరం కావచ్చు; ему́ не ~лась э́та кни́га ఈ పుస్తకం అతనికి అక్కరలేదు (అవసరం లేదు)

понапра́сну *нареч. разг.* **1.** (*напрасно, бесполезно*) వృథా; ~ тра́тить вре́мя కాలం వృథా చేయు **2.** (*зря*) కారణం లేకుండా, అకారణంగా, నిష్కారణంగా; она́ ~ беспоко́илась ఆమె కారణం లేకుండా కలవరపడింది

понаслы́шке *нареч. разг.* వినికిడి ద్వారా [తెలుసుకొని]

по-настоя́щему *нареч.* సరిగా, తగినట్లు

поначáлу *нареч. разг.* మొదట్లో, మొట్టమొదట

по-на́шему *нареч.* **1.** (*по нашему мнению*) మా అభిప్రాయంలో, మాకు తెలిసినంతవరకు **2.** (*по нашему желанию*) మా ఇష్టం ప్రకారం

понево́ле *нареч. разг.* [ఒకరికి] ఇష్టం వున్నా లేకపోయినా, ఆవశ్యకతను బట్టి (*по необходимости*); [ఒకరి] ఇచ్ఛకు వ్యతిరేకంగా (విరుద్ధంగా) (*против воли*)

понеде́льник *м* సోమవారం [రోజు]

понемно́гу *нареч.* **1.** కొంచెం కొంచెం, కాస్త కాస్త; он ест ~ అతను కాస్త కాస్త (కొంచెం కొంచెం) తింటాడు **2.** (*постепенно*) క్రమక్రమంగా; не́бо ~ проясни́лось క్రమక్రమంగా ఆకాశం వెల్లడైంది (తెరిపిన పడింది) **3.** *разг.* (*сносно*) ఫరవా లేదు; как вы пожива́ете? — Понемно́гу మీరు ఎలా వున్నారు? ఫరవా లేదు, ఓ మోస్తరుగా ఉన్నాను

понижа́ть, пони́зить (*вн.*) **1.** కిందికి దించు **2.** (*уменьшать*) తగ్గించు; ~ це́ны ధరలను తగ్గించు **3.** *разг.* (*в должности*) (ఒకరి) హోదా తగ్గించు

понижа́ться, пони́зиться **1.** దిగు **2.** (*уменьшаться*) పడు, దిగు, తగ్గు; це́ны пони́зились ధరలు తగ్గాయి (పడిపోయాయి)

пониже́ние *с* **1.** దిగిపోవడం **2.** (*уменьшение*) పడిపోవడం, తగ్గింపు; ~ давле́ния పీడనం తగ్గిపోవడం (దిగిపోవడం) **3.** *разг.* (*в должности*) హోదా తగ్గింపు

пони́женн||ый (*ниже нормы*) నార్మల్‌కి తక్కువ, బిలో నార్మల్; ~ая температу́ра సబ్ నార్మల్ టెంపరేచర్; ~ое давле́ние అల్ప పీడన, లో బ్లడ్ ప్రెషర్

пони́зить(ся) *сов. см.* понижа́ть(ся)

поника́ть, пони́кнуть వాలు; ~ голово́й కుంగిపోవు, నిరుత్సాహపడు

пони́кнуть *сов. см.* поника́ть

понима́ни||е *с* **1.** అవగాహన; э́то вы́ше моего́ ~я దీన్ని నేను గ్రహించలేను, నాకు ఇది బోధపడదు; ~е и подде́ржка సానుభూతి, అండదండలు **2.** (*толкование, точка зрения*) వ్యాఖ్యానం, వ్యాఖ్య, దృక్పథం; в маркси́стском ~и మార్క్సిస్టు దృక్పథంనుంచి; в моём ~и నా అభిప్రాయంలో

понима́||ть, поня́ть (*вн.*) **1.** అర్థం చేసుకొను, అవగాహన చేసుకొను, గ్రహించు; ~ю!, по́нял! అర్థమైంది!, అలాగే!, తెలిసింది!; я вас ~ю మీ పరిస్థితి నేనుఅర్థం చేసుకున్నాను; ~ть непра́вильно అపార్థం చేసుకొను; ~ть намёк సూచన అర్థంచేసుకొను **2.** (*быть сведущим, знать толк*) మెళుకువలు తెలిసివుండు; он ~ет му́зыку అతను సంగీతపు మెళుకువలు తెలిసినవాడు

по-но́вому *нареч.* కొత్త పద్ధతిలో (విధంగా); начина́ть жить ~ కొత్త జీవితం ప్రారంభించు

поно́с *м* అతిసారం, నీళ్ల విరేచనాలు

поноси́ть I *сов.* (*вн.*) **1.** చేతుల్లో ఎత్తుకొని తిరుగు; ~ ребёнка బిడ్డని చేతుల్లో ఎత్తుకుని కొంత సేపు తిరుగు **2.** (*одежду, обувь*) కొంత సేపు ధరించు; ~ пальто́ бра́та తమ్ముని కోటు [కొంత సేపు] ధరించు

поноси́ть II *несов.* (*вн.*; *бранить*) తిట్టు, దూషించు

поно́шенный వాడిన, చినిగిపోయిన

понра́виться *сов. см.* нра́виться

понто́н *м* పాంటూన్

понто́нный పాంటూన్; ~ мост పాంటూన్ బ్రిడ్జి

понуди́тельный ప్రేరేపించే

пону́дить *сов. см.* понужда́ть

понужда́ть, пону́дить (*вн.*) ప్రేరేపించు, బలాత్కారం చేయు

понужде́ние *с* బలవంతం, బలాత్కారం

понука́ть *несов.* (*вн.*) **1.** ముందుకు తోలు **2.** *перен. разг.* (*торопить*) త్వరపెట్టు, తొందరపెట్టు

пону́рить *сов.* (*вн.*): ~ го́лову కుంగిపోవు, నిరుత్సాహపడు

пону́риться *сов.* కుంగిపోవు

пону́рый నిరుత్సాహపడిన, నిరుత్సాహం చెందిన, కుంగిపోయిన

по́нчик *м* బజ్జీ

поны́не *нареч. уст.* ఇప్పటివరకు, ఇప్పటిదాకా

понюха́ть *сов. см.* ню́хать

поня́тие *с* 1. *филос.* భావన, భావం; ~ справедли́вости న్యాయం అనే భావం 2. (*осведомлённость*) అవగాహన; име́ть ~ о чём-л. దేన్ని గురించి అయినా అవగాహన కలిగివుండు

поня́тливый సూక్ష్మగ్రాహి అయిన, తెలివైన; он ~ учени́к వాడు సూక్ష్మగ్రాహియైన విద్యార్థి, వాడు తెలివైన విద్యార్థి

поня́тно *нареч.* 1. *тж. безл. в знач. сказ.* తెలిసింది; ~? తెలిసిందా?; ~, что... అనడం స్పష్టం...; само́ собо́й ~ సబబే, స్వయం విదితమే 2. *в знач. вводн. сл. разг.* (*коне́чно*) సహజంగా

поня́тный స్పష్టమైన, సుగ్రాహ్యమైన, సుబోధకమైన

поня́ть *сов. см.* понима́ть 1

пообе́дать *сов. см.* обе́дать

пообеща́ть *сов. см.* обеща́ть

по́одаль *нареч.* కొంచెం దూరంలో (దూరంగా)

поодино́чке *нареч.* ఒక్కొక్కరు చొప్పున, ఒక్కొక్కరే

поочерёдно *нареч.* [ఒకరి] వంతు ప్రకారం

поощре́ни||е *с* 1. ప్రోత్సాహం; для материа́льного ~я పదార్థిక ప్రోత్సాహం కోసం 2. (*похвала́*) ప్రోత్సాహం

поощри́тельный: ~ приз ప్రోత్సాహక బహుమతి

поощри́ть *сов. см.* поощря́ть

поощря́ть, поощри́ть (*вн.*) 1. ప్రోత్సహించు 2. (*хвали́ть*) ప్రశంసించు

попада́ние *с* తగలడం; прямо́е ~ సూటిగా తగలడం

попада́ть, попа́сть 1. (в *вн.*) తగులు, దూర్చు, పెట్టు; пу́ля попа́ла ему́ в но́гу గుండు అతని కాలికి తగిలింది; не ~ в цель గురి (సూటి) తప్పు; ~ ключо́м в замо́чную сква́жину తాళం చెవిని తాళంలో దూర్చు (పెట్టు) 2. (*ока́зываться где-л.*) ఉండడం తటస్థించు; వచ్చు, ప్రవేశించు (*проника́ть*); ~ за грани́цу విదేశాలలో ఉండడం తటస్థించు; ~ в дом ఇంట్లోకి వచ్చు как попа́сть на вокза́л? రైల్వే స్టేషన్‌కి ఎలా వెళ్లాలి?; попа́сть на по́езд రైలు అందుకోను; письмо́ попа́ло не по а́дресу జాబు తప్పు (పొరపాటు) చిరునామాకు వచ్చింది 3. (в, на, под *вн.*; *ока́зываться в каки́х-л. обстоя́тельствах, усло́виях*) (లో) చిక్కుకొను, పడు; (కి) దిగజారు; ~ в беду́ చిక్కులో పడు; ~ в зави́симость పారతంత్ర్యంలో పడు (చిక్కు కొను); ~ под дождь వర్షంలో చిక్కుకొను; ~ под суд కోర్టు విచారణకు గురి అగు 4. (в *вн.*; *быть при́нятым, назна́ченным*) (లో) చేర్చుకొనబడు, అగు; ~ в институ́т ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో చేర్చుకొనబడు; ~ в директора́ డైరెక్టరు[గా] అగు 5. (в *вн.*; *неча́янно наступа́ть*) (లో) పడు; ~ в лу́жу కాలు గుంటలో పడు 6. *безл. разг.*: ему́ попадёт за э́то దీనితో అతనికి తిక్క కుదురుతుంది, దీనితో అతనికి శాస్తి అవుతుంది ◇ как попа́ло ఏదో విధంగా; где попа́ло ఎక్కడికి పడితే అక్కడ; кому́ попа́ло ఎవరికి పడితే వారికి

попада́ться, попа́сться 1. పట్టుబడు, దొరుకు, దొరికిపోవు; ~ с поли́чным నేరం చేసే స్థానంలో పట్టుబడు, కన్నంలో పట్టుబడు 2. *разг.* (*встреча́ться*) ఎదురుపడు, దొరుకు; он попа́лся мне по доро́ге అతను నాకు దారిలో ఎదురుపడ్డాడు; мне попа́лась э́та кни́га ఈ పుస్తకం నాకు దొరికింది ◇ не попада́йся мне на глаза́ నీ ముఖం నాకు మళ్లీ చూపించకు; ~ кому́-л. в ру́ки ఒకరి చేతికి తగులు

попа́рно *нареч.* జతల చొప్పున, ఇద్దరిద్దరు చొప్పున

попа́сть(ся) *сов. см.* попада́ть(ся)

попере́к 1. *нареч.*: перере́зать что́-л. ~ దేనినైనా వెడల్పుగా కోయు 2. *предлог* అడ్డంగా; ~ у́лицы వీధికి అడ్డంగా

попереме́нно *нареч.* వంతుల ప్రకారం, ఒకటి విడిచి మరొకటి

попере́чник *м* మధ్య వెడల్పు, వ్యాసం; пять ме́тров в ~е అయిదు మీటర్ల వ్యాసం

попере́чный అడ్డ, అడ్డు; ~ разре́з అడ్డ (అడ్డు) కోత

поперхну́ться *сов.* గొంతు పొలమారు

поперчи́ть *сов. см.* перчи́ть

попече́ни||е *с* రక్షణ; быть на чьём-л. ~и ఒకరి రక్షణలో వుండు; име́ть на ~и кого́-л. ఒకరి రక్షణ బాధ్యత వహించు

попечи́тель *м* ధర్మకర్త

попира́ть, попра́ть (*вн.*) 1. తొక్కు, తొక్కివేయు, మట్టు 2. *перен.* ఉల్లంఘించు (*наруша́ть*); చిన్నపుచ్చు (*унижа́ть*); ~ чьи́-л. права́ ఒకరి హక్కులను ఉల్లంఘించు

попи́ть *сов.* (*вн.*, *рд.*) తాగు, తాగివచ్చు

поплаво́к *м* బెండు

поплы́ть *сов.* 1. (*о пловце́*) ఈదనారంభించు 2. (*о су́дне*) వెళ్లు, బయలుదేరు

попо́зже *нареч.* కొంచెం [సేపు] తరువాత

попола́м *нареч.* 1. చెరిసగం; дели́ть ~ చెరిసగం

చేయు, సగానికి విభజించు 2. (*наполовину с чем-л.*) సగానికి సగం

поползновéние *с* ప్రయత్నం, ఆకాంక్ష

пополнéние *с* 1. (*действие*) భర్తీ చేయడం, తిరిగి నింపడం; ~ библиотéки గ్రంథాలయానికి కొత్త పుస్తకాలు చేర్చడం; ~ боеприпáсами మందుగుండు సామగ్రిని భర్తీ చేయడం 2. *воен.* చేర్పు; при́было нóвое ~ కొత్త రిక్రూట్లు చేరారు

пополнéть *сов. см.* полнéть

попóлнить(ся) *сов. см.* пополня́ть(ся)

пополня́ть, попóлнить (*вн.*) భర్తీచేయు, నింపు; చేర్చు (*воен. — людьми*); ~ свои́ знáния తన జ్ఞానాన్ని సంపన్నం చేయు

пополня́ться, попóлниться తిరిగి నింపబడు, భర్తీ చేయబడు; кáсса попóлнилась కాష్ భర్తీచేయబడింది; мои́ знáния попóлнились నా జ్ఞానం సంపన్నం చేయబడింది

пополу́дни *нареч.* మధ్యాహ్నం; два часá ~ మధ్యాహ్నం రెండు గంటలు

пополу́ночи *нареч.* అర్ధరాత్రి; два часá ~ రాత్రి రెండు గంటలు

попóна *ж* గుర్రపు బొంత

поправи́м||ый బాగు చేయగలిగే, సర్దుకోగలిగే, దిద్దుకోగలిగే; ~ая оши́бка సర్దుకోగలిగే పొరపాటు (తప్పు)

поправить(ся) *сов. см.* поправля́ть(ся)

поправк||а *ж* 1. (*исправление*) దిద్దు, దిద్దుబాటు; సవరణ (*к законопроекту*); вноси́ть ~у సవరణను ప్రతిపాదించు 2. *разг.* (*здоровья*) కోలుకోనడం, మెరుగవడం; у негó дéло идёт на ~у అతనికి నయమవుతోంది

поправля́ть, попрáвить (*вн.*) 1. (*чинить*) మరమ్మతు చేయు, బాగు చేయు 2. (*исправлять*) సర్దు, దిద్దు; ~ оши́бки తప్పులు సర్దు (దిద్దు) 3. (*приводить в порядок*) సర్దుకొను; ~ причёску జుట్టు సవరించుకొను 4. (*улучшать, восстанавливать*) మెరుగుపరచు[కొను]; ~ свои́ делá తన వ్యవహారాలు మెరుగుపరచుకొను; ~ здорóвье కోలుకొను, తిరిగి ఆరోగ్యం పుంజుకొను

поправля́ться, попрáвиться 1. (*исправлять ошибку*) [తన పొరపాటును] దిద్దుకొను, సవరించుకొను 2. (*улучшаться*) బాగుపడు 3. (*выздоравливать*) కోలుకొను; он попрáвился అతనికి స్వస్థత చిక్కింది, అతను [అస్వస్థతనుంచి] కోలుకున్నాడు 4. *разг.* (*полнеть*) బరువు ఎక్కు

попрáть *сов. см.* попирáть

по-прéжнему *нареч.* మునుపటి లాగ, మామూలుగా

попрёк *м разг.* చివాట్లు, మందలింపు

попрекáть, попрекну́ть *разг.* (*вн.*) చివాట్లు పెట్టు, మందలించు

попрекну́ть *сов. см.* попрекáть

пóприще *с книжн.* [జీవిత] రంగం

попрóбовать *сов. см.* прóбовать

попроси́ть *сов. см.* проси́ть 1—3

пóпросту *нареч. разг.* సరళంగా, నిరాడంబరంగా, సూటిగా; ~ говоря́ సూటిగా (ఉన్నదున్నట్లు) చెప్పాలంటే

попрошáйка *м и ж разг.* బిచ్చగాడు *м*, బిచ్చకత్తె *ж*

попрошáйничать *несов. разг.* బిచ్చమెత్తుకొను

попря́тать *сов. разг.* (*вн.*) దాచు

попря́таться *сов. разг.* దాచుకొను

попугáй *м* చిలుక, శుకం

попугáть *сов. разг.* (*вн.*) కొంచెం బెదిరించు (బెదరగొట్టు, బెదురుపెట్టు)

попу́дрить *сов.* (*вн.*) [ముఖానికి] పౌడరు పూయు (అద్దు)

попу́дриться *сов.* [ముఖానికి] పౌడరు పూసుకొను (అద్దుకొను)

популяризáтор *м* సులభగ్రాహ్యంగా చెప్పేవాడు (రాసేవాడు)

популяризáция *ж* సులభగ్రాహ్యం చేయడం

популяризи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. సులభగ్రాహ్యం చేయు 2. (*делать широко известным*) ప్రజారంజకం (జనరంజకం) చేయు

популя́рност||ь *ж* 1. (*доступность*) సుబోధకత, సుగ్రాహ్యత 2. (*известность*) ప్రజాదరణ, జనరంజకత; достигáть ~и ప్రజాదరణ పొందు

популя́рны||й 1. (*доступный*) సులభగ్రాహ్యమైన 2. (*известный*) జనరంజకమైన, ప్రసిద్ధికెక్కిన; станови́ться ~м జనరంజకమగు, ప్రసిద్ధికెక్కు, జనరంజకుడగు

попусти́тельств||о *с* చూచీచూడనట్లు ఊరుకుండడం, ఉపేక్ష; при ~е [ఒకరు] ఉపేక్షించడంతో, [ఒకరి] ఉపేక్షవలన

попусти́тельствовать *несов.* (*дт.*) చూచీచూడనట్లు ఊరుకొను, ఉపేక్షించు

пóпусту *нареч. разг.* వృథా[గా]; ~ трáтить врéмя కాలం వృథా చేయు; болтáть ~ వృథాగా మాట్లాడు

попу́тно *нареч.* 1. (*одновременно*) అదే సమయంలో 2. (*по дороге*) దారిలో

попу́тн||ый దారిన పోయే; ~ый вéтер వాలు గాలి; ~ая маши́на దారిన పోయే కారు

попу́тчик *м* సహప్రయాణికుడు, సహబాటసారి, తోటి ప్రయాణికుడు

попу́тчица *ж* సహప్రయాణికురాలు, తోటి ప్రయాణికురాలు

попыта́ть *сов.* *разг.*: ~ сча́стья అదృష్టం పరీక్షించుకొను

попыта́ться *сов.* *см.* пыта́ться

попы́тк||а *ж* ప్రయత్నం, యత్నం; неуда́чная ~а విఫల [ప్ర]యత్నం; де́лать ~у ప్రయత్నించు

попя́титься *сов.* *см.* пя́титься

попя́тный: идти́ на ~ *разг.* నాలుక మడతవేయు

по́ра *ж* [చర్మంలో] సన్నని రంధ్రం, రోమకూపం

пор||а́ *ж* **1.** కాలం, వేళ; ле́тняя ~а́ వేసవి[కాలం]; вече́рней ~о́й సాయంకాలం, సాయంత్రంవేళ **2.** *в знач. сказ.* వేళైంది; ~а́ идти́ ఇక వెళ్లేందుకు వేళైంది; вам ~а́ спать పడుకొనే (నిద్ర) వేళైంది ◇ с тех по́р అప్పటినుంచి; на пе́рвых ~а́х మొట్టమొదట; до ~ы́ до вре́мени తాత్కాలికంగా

порабо́та||ть *сов.* పనిచేయు; сего́дня мы хорошо́ ~ли ఈ రోజు బాగా (చాలా) పనిచేశాం

поработи́ть *сов.* *см.* порабоща́ть

порабоща́ть, поработи́ть (*вн.*) **1.** అణచు, బానిసగా చేయు **2.** (*подчинять своему влиянию*) లోబరచుకొను

порабоще́ние *с* బానిసీకృత స్థితి

поравня́ться *сов.* (с *тв.*) (ఒకరిని) చేరుకొను

пора́довать(ся) *сов.* *см.* ра́довать(ся)

поража́ть, порази́ть (*вн.*) **1.** కొట్టు; ~ цель గురిని కొట్టు **2.** (*побеждать*) ఓడించు, అపజయం పాల్జేయు, పరాజితమొనర్చు **3.** (*наносить удар*) (మీద) దెబ్బతీయు **4.** (*изумлять*) ముగ్ధుడిని (దిగ్భ్రాంతుని) చేయు; ~ неожи́данным изве́стием అనుకోకుండా వచ్చిన వార్తతో దిగ్భ్రాంతి చెందించు (కలిగించు)

поража́ться, порази́ться ముగ్ధుడగు, దిగ్భ్రాంతుడగు, ఆశ్చర్యచకితుడగు, (కి) ఆశ్చర్యం వేయు; он порази́лся разма́хом строи́тельства నిర్మాణ స్థాయిని చూసి ముగ్ధుడయ్యాడు, నిర్మాణ స్థాయిని చూసి అతనికి ఆశ్చర్యం వేసింది

пораже́ние *с* **1.** ఓటమి, అపజయం, పరాజయం; наноси́ть ~ ఓడించు, (మీద) దెబ్బతీయు; терпе́ть ~ (చేతిలో) అపజయం పొందు, ఓడిపోవు, దెబ్బతిను **2.** (*неудача*) వైఫల్యం, విఫలం ◇ ~ в права́х *юр.* హక్కులులేకకుండా చేయడం, హక్కులు తొలగించడం

порази́тельн||ый ఆశ్చర్యకరమైన, అపూర్వమైన, అబ్బురంగొలిపే, చకితమొనర్చే; ~ое схо́дство ఆశర్యకరమైన పోలిక

порази́ть(ся) *сов.* *см.* поража́ть(ся)

по-ра́зному *нареч.* భిన్న [భిన్న]విధాలుగా; сообще́ние бы́ло встре́чено ~ వార్త భిన్నభిన్న విధాలుగా స్వీకరించబడింది

пора́ниться *сов.* గాయపరచుకొను, గాయం చేసుకొను

пораста́ть, порасти́ (*тв.*) జీబురుగా పెరుగు; ~ траво́й గడ్డి జీబురుగా పెరుగు

порасти́ *сов.* *см.* пораста́ть

порва́ть *сов.* *см.* рвать I 3 *и* порыва́ть

порва́ться *сов.* *см.* рва́ться 1, 2

поредо́ть *сов.* *см.* редо́ть

поре́з *м* గాయం, కోత, గాటు

поре́за||ть *сов.* (*вн.*) **1.** కోయు, కోసుకొను; он ~л себе́ па́лец అతను వేలు కోసుకున్నాడు **2.** (*нарезать*) కోయు; он ~л мя́со на ме́лкие куски́ అతను మాంసం ముక్కముక్కలుగా కోశాడు

поре́заться *сов.* కోసుకొను, గాయపరచుకొను

порекомендова́ть *сов.* *см.* рекомендова́ть

порица́ние *с* ఆక్షేపణ, మందలింపు, అధిక్షేపణ; выноси́ть ~ మందలించు, అధిక్షేపించు

порица́ть *несов.* (*вн.*) ఆక్షేపించు, మందలించు; ~ кого́-л. за что́-л. ఒకరిని ఏదైనా చేసినందుకు ఆక్షేపించు (మందలించు)

по́рка I *ж* *разг.* బాదడం, కొట్టడం

по́рка II *ж* (*платья и т. п.*) విప్పడం

порнографи́ческий అశ్లీల

порногра́фия *ж* బూతు, అశ్లీలం

по́ровну *нареч.* సమానంగా, సమాన భాగాలుగా; дели́ть ~ సమానంగా (సమాన భాగాలుగా పంచు (విభజించు)

поро́г *м* **1.** ఇంటిగడప, గుమ్మం; переступа́ть ~ గుమ్మం (గడప) దాటు **2.** *перен.* కొన, కొస; быть на ~е сме́рти కొనప్రాణంలో వుండు **3.** (*речной*) వడి ◇ обива́ть ~и у кого́-л. *разг.* ఒకరిదగ్గరికి కాళ్ళు అరిగిపోయేలా తిరుగు; я его́ на ~ не пущу́ అతన్ని నా గుమ్మంలోకి అడుగు పెట్టనివ్వను

поро́да *ж* **1.** (*домашних животных*) జాతి, వంగడం; ~ скота́ పశువుల జాతి (వంగడం) **2.** (*деревьев*) జాతి **3.** *перен.* (*категория людей*) రకం, బాపతు, మాదిరి; э́та ~ люде́й ఇలాంటివాళ్ళు, ఈ మాదిరివాళ్ళు, ఈ బాపతువాళ్ళు **4.** *горн.* బెడ్‌రాక్, రాతి చట్టు

поро́дистый శుద్ధమైన, మేలి జాతి (వంగడం)

породи́ть *сов.* *см.* порожда́ть

породни́ть(ся) *сов. см.* родни́ть(ся) 1

порожда́ть, породи́ть (*вн.*) (కి) కారణమగు, కారణ భూతమగు, ఉత్పన్నం చేయు; ~ кри́зисы సంక్షోభాలకు కారణమగు, సంక్షోభాలు ఉత్పన్నం చేయు; ~ сомне́ния సందేహాలకు కారణమగు

поро́жний *разг.* ఖాళీ

по́рознь *нареч.* 1. (*не вместе*) వేర్వేరుగా, విడి విడిగా 2. (*не одновременно*) విడివిడిగా

порозове́ть *сов. см.* розове́ть

поро́й *нареч.* ఒకొక్కప్పుడు, అప్పుడప్పుడు

поро́к *м* 1. (*недостаток*) లోపం, దోషం; лжи́вость — большо́й ~ అబద్ధాలాడడం పెద్ద దోషం 2. (*физический недостаток*) దుర్గుణం; ~ се́рдца గుండె జబ్బు

поросёнок *м* పందిపిల్ల, పందికూన

порос́иться, опорос́иться పంది ఈను

по́росль *ж* 1. (*побеги*) కొమ్మలు, మొలకలు 2. *перен.* (*молодое поколение*) యువతరంవాళ్ళు 3. (*заросли*) లేత అడవి

поро́ть I, вы́пороть *разг.* (*вн.*; *сечь*) కొట్టు, బాదు, చితకబాదు

поро́ть II, распоро́ть (*вн.*; *платье и т. п.*) [కుట్లు] విప్పు

поро́ть III *несов. разг.* (*вн.*): ~ ерунду́ (чепуху́, вздор) బుద్ధిలేని మాటలు చెప్పు, చెత్త మాట్లాడు

по́рох *м* తుపాకిమందు

порохово́й తుపాకిమందు

поро́чить, опоро́чить (*вн.*) 1. అవమానపరచు, పేరు అప్రతిష్ఠ పాలుజేయు 2. (*осуждать, чернить*) ఖండించు

поро́чный 1. (*безнравственный*) అవినీతికరమైన 2. (*неправильный*) తప్పు[డు]

порошо́к *м* 1. పొడి; зубно́й ~ టూత్ పౌడర్, పళ్ల పొడి 2. *мед.* [మందు] పొట్లం ◇ стере́ть кого́-л. в ~ *разг.* ఒకరిని తుదముట్టించు (చిత్తుచేయు)

поро́ю *нареч. см.* поро́й

порт *м* పోర్టు, రేవు, డాక్

портати́вный పోర్టబుల్

портве́йн *м* పోర్టువైన్, ద్రాక్ష సారాయి

по́ртить, испо́ртить (*вн.*) 1. చెడగొట్టు, పాడుచేయు 2. (*ухудшать*) విషమింపజేయు; ~ здоро́вье రోగం పాడుచేయు; ~ отноше́ния సంబంధాలను విషమింపజేయు

по́ртиться, испо́ртиться 1. పాడుపడు 2. (*ухудшаться*) విషమించు

портмоне́ *с нескл.* పర్సు

портни́ха *ж* ఆడ దర్జీ

портно́вский దర్జీ

портно́й *м* దర్జీ

порто́вый రేవు, డాక్; ~ го́род రేవు పట్టణం

портре́т *м* పోర్ట్రెయిట్, రూపచిత్రం

портрети́ст *м* పోర్ట్రెయిట్ చిత్రకారుడు

портсига́р *м* సిగరెట్ పెట్టె

португа́лец *м* పోర్చుగల్ దేశస్థుడు, పోర్చుగీస్‌వాడు

португа́льский పోర్చుగీస్; ~ язы́к పోర్చుగీస్ భాష

портупе́я *ж* కత్తి బెల్టు, నడుం బెల్టు (*поясная*); వేస్ట్ బెల్టు (*плечевая*)

портфе́ль *м* పుస్తకాల సంచి, బ్రీఫ్ కేస్ ◇ министе́рский ~ మంత్రి పదవి

портье́ра *ж* తెర

портя́нка *ж* పాద కట్టు (పట్టీ)

поруга́ние *с высок.* అవమానం; అపవిత్రపరచడం (*святыни*); отдава́ть на ~ అవమానించు, అవమానపరచు

поруга́ть *сов.* (*вн.*) చివాట్లు పెట్టు

поруга́ться *сов. см.* руга́ться 2

пору́к||а *ж* బెయిల్; кругова́я ~а ఉమ్మడి హామీ (పూచీకత్తు); брать кого́-л. на ~и ఒకరికోసం హామీ (పూచీకత్తు) ఇచ్చు; отпуска́ть кого́-л. на ~и ఒకరిని బెయిల్‌మీద విడుదల చేయు

по-ру́сски *нареч.* రష్యన్, రష్యన్ భాషలో; говори́ть ~ రష్యన్ మాట్లాడు

поруч||а́ть, поручи́ть (*дт. вн.*; *давать поручение*) (కి) ఒప్పగించు (అప్పగించు), పురమాయించు; мне ~и́ли сде́лать э́ту рабо́ту ఈ పని నాకు ఒప్పగించారు (పురమాయించారు) 2. (*вверять*) ఒప్పచెప్పు, అప్పచెప్పు; я ~и́л сы́на забо́там ба́бушки నా కొడుకును అమ్మమ్మకి ఒప్పచెప్పాను

поруче́ни||е *с* ఒప్పగింత; дава́ть кому́-л. ~е ఒకరికి పని అప్పగించు (పురమాయించు, అప్పచెప్పు); по ~ю (ఒకరి) తరఫున

по́ручень *м* కమ్మీ

поручи́тель *м* హామీదారు, జామీనుదారు, పూచీదారు

поручи́тельство *с* హామీ, పూచీ, జామీను

поручи́ть *сов. см.* поруча́ть

поручи́ться *сов. см.* руча́ться

порха́ть, порхну́ть అలా అలా ఎగురు, విహరించు

порхну́ть *сов. см.* порха́ть

порцио́нн||ый: ~ое блю́до తాజా వంటకం, అప్పటికప్పుడు చేసిన వంటకం

по́рци||я *ж* 1. మోతాదు, భాగం 2. (*в ресторане, столовой*) డిష్, ప్లేటు; две ~и моро́женого రెండు ఐస్‌క్రీమ్‌లు; три ~и мя́са మాంసం మూడు ప్లేట్లు

по́рча *ж* 1. (*действие*) పాడుచేయడం 2. (*вред, ущерб*) హాని, నష్టం

по́ршень *м тех.* పిస్టన్

поршнево́й రెసిప్రొకేటింగ్; ~ насо́с రెసిప్రొకేటింగ్ పంపు (యంత్రం)

поры́в *м* 1. (*ветра*) [గాలి] విసురు, [గాలి] ఉధృతి 2. (*чувства и т. п.*) ఆవేశం; в ~е гне́ва కోపావేశంతో; в ~е ра́дости ఆనందావేశంతో

порыва́ть, порва́ть (с *тв.*) (తో) తెంచుకొను; ~ отноше́ния с ке́м-л. ఒకరితో సంబంధాలు తెంచుకొను

порыва́ться *несов. разг.* 1. ఉంకించు; ~ вперёд ముందుకు పరుగెత్త నుంకించు 2. *перен.* (*стремиться*) ప్రయత్నించు, ప్రయత్నం చేయు; ~ сказа́ть что́-л. దేనినైనా చెప్ప ప్రయత్నించు; ~ уйти́ వెళ్లిపోవడానికి ప్రయత్నం చేయు

поры́висты||й 1. (*о ветре*) ఉధృతమైన 2. (*резкий*) విసురైన; ~е движе́ния విసురైన కదలికలు

порыже́ть *сов. см.* рыже́ть

поря́дков||ый వరుసక్రమ; ~ый но́мер వరుసక్రమ సంఖ్య; ~ое числи́тельное *грам.* సార్వనామిక విశేషణం

поря́д||ок *м* 1. క్రమం; приводи́ть в ~ок ве́щи సామాన్లు సర్దు[కొను] (సక్రమంగా పెట్టు); приводи́ть себя́ в ~ок а) (*поправлять одежду*) బట్టలు సరిచేసుకొను (సవరించుకొను) б) (*поправлять причёску*) జుట్టు సరిచేసుకొను (సవరించుకొను); соблюда́ть (подде́рживать) ~ок (*в доме*) ఇంటిని క్రమపద్ధతిలో ఉంచు; обще́ственный ~ок శాంతిభద్రతలు; подде́рживать ~ок (*на улице, в городе*) శాంతిభద్రతలు నిలబెట్టు 2. (*система, строй*) వ్యవస్థ; крепостни́ческий ~ок భూదాస్య వ్యవస్థ 3. (*обычай*) ఆచారం; по заведённому ~ку ఆచారం ప్రకారం 4. (*последовательность*) వరుసక్రమం; в устано́вленном ~ке నిర్ణీత పద్ధతిలో (క్రమంలో) 5. (*способ, метод*) పద్ధతి, క్రమం; ~ок голосова́ния ఓటింగు పద్ధతి ◇ ~ок дня అజెండా, చర్చనీయాంశాలు; всё в ~ке అంతా బాగానే వుంది; в ~ке веще́й మామూలుగా

поря́дочно *нареч.* 1. (*честно*) చిత్తశుద్ధితో, నిజాయితీగా; вести́ себя́ ~ చిత్తశుద్ధితో ప్రవర్తించు 2. *разг.* (*достаточно, много*) చాలా, తగినట్టు, గణనీయంగా; мы верну́лись домо́й, ~ уста́в మేము చాలా అలసిపోయి ఇంటికి తిరిగి వచ్చాం; его́ давно́ нет? — Поря́дочно అతను ఎంత కాలం లేడు? — చాలా కాలం లేడు

поря́дочность *ж* నిజాయితీ, చిత్తశుద్ధి

поря́дочный 1. (*честный*) చిత్తశుద్ధిగల, నిజాయితీగల; ~ челове́к నిజాయితీపరుడు 2. (*довольно хороший*) ఫరవా లేదు 3. (*довольно большой*) ఓ మోస్తరుగా పెద్ద

посади́ть *сов. см.* сажа́ть

поса́дк||а *ж* 1. నాటడం; ~а карто́феля బంగాళదుంపలు నాటడం 2.: ~и *мн.* మొక్కలు, చెట్లు 3. (*на транспорт*) ఎక్కించడం; ~а на парохо́д నౌకకు ఎక్కించడం 4. *ав.* దిగడం; вы́нужденная ~а ఎమెర్జెన్సీ లాండింగు; производи́ть ~у దిగు

поса́дочн||ый 1. *с.-х.* నాటే 2. *ав.* దిగే; ~ая площа́дка దిగే ఫీల్డు

посва́тать(ся) *сов. см.* сва́тать(ся)

посвеже́ть *сов. см.* свеже́ть

посвети́ть *сов. см.* свети́ть

посветле́ть *сов. см.* светле́ть 1—3

посвисте́ть *сов.* ఈల వేయు

посви́стывать *несов.* ఈల వేస్తూ ఉండు

по-сво́ему *нареч.* తన ఇష్టం ప్రకారం, తన ఇష్టం వచ్చినట్లు, తన చిత్తం వచ్చినట్లు

посвяти́ть *сов. см.* посвяща́ть

посвяща́ть, посвяти́ть (*вн.*) 1. (в *вн.*) (కి) తెలియజేయు; ~ в та́йну ఒకరికి రహస్యాన్ని తెలియజేయు 2. (*дт.*; *труд, время*) అంకితం చేయు, అంకితమొనర్చు, అర్పించు, ధారపోయు; ~ свою́ жизнь иску́сству తన జీవితాన్ని కళకు ధారపోయు (అంకితం చేయు) 3. (*дт.*; *книгу и т. п.*) (కి) అంకితం చేయు

посвяще́ние *с* 1. (*в тайну и т. п.*) తెలియజేయడం 2. (*в книге*) అంకితం, అర్పణం

посе́в *м* 1. (*действие*) విత్తనం వేయడం 2. (*то, что посеяно*) విత్తనం; пло́щадь ~ов విత్తనం వేసే విస్తీర్ణం

посевна́я *ж* విత్తనాల కాలం

посевн||о́й విత్తనం వేసే; ~ы́е рабо́ты విత్తనం వేసే పని

поседе́ть *сов. см.* седе́ть

поселе́нец *м* నివాసి

поселе́ние *с* 1. (*действие*) స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకోడం 2. (*посёлок*) నివాస స్థలం

поселить(ся) *сов. см.* поселять(ся)

поселковый పేట, గ్రామ; ~ совет పేట (గ్రామ) సోవియట్

посёлок *м* పేట, వాడ; рабочий ~ కార్మికుల పేట, కార్మిక వాడ

поселять, поселить (*вн.*) **1.** బసచేయు, నివాసం ఏర్పరచు (స్థిరపరచు) **2.** *перен.* (లో) జన్మింపజేయు; (కి) కలిగించు, పుట్టించు, పెట్టు; ~ в ком-л. надежду ఒకరికి ఆశ పెట్టు, ఒకరికి ఆశ కలిగించు

посел||яться, поселиться బసచేయు, నివాసం ఏర్పరచుకొను, స్థిరపడు; они ~ились в гостинице «Россия» "రష్యా" హోటల్‌లో బసచేశారు

посеребрить *сов. см.* серебрить

посередине 1. *нареч.* మధ్యలో; разрезать ~ మధ్యలో కోయు **2.** *предлог* (*рд.*) మధ్య[లో]; ~ комнаты стоял стол గది మధ్య టేబుల్ వుంది

посереть *сов. см.* сереть 1

посетитель *м* ఆగంతకుడు

посетительница *ж* ఆగంతకురాలు

посетить *сов. см.* посещать

посетовать *сов. см.* сетовать

посещаемость *ж* హాజరు; хорошая ~ అధిక సంఖ్యలో హాజరు

посещать, посетить (*вн.*) హాజరు అగు (*школу, лекцию*); దర్శించు, సందర్శించు (*друзей, больного*)

посещение *с* హాజరు [కావడం], హాజరీ (*школы, лекции*); దర్శనం (*визит*)

посеять *сов. см.* сеять

посильн||ый [ఒకరి] శక్తిలో వున్న, [ఒకరు] చేయగలిగిన; ~ая задача [ఒకరి] శక్తికి మించని కర్తవ్యం; оказывать кому-л. ~ую помощь ఒకరికి చేయగలిగినది (చేయగలిగిన సహాయం) చేయు

посинеть *сов. см.* синеть 1

поскакать *сов.* **1.** *см.* скакать 2; **2.** (*попрыгать немного*) కొంచెం గంతు లేయు

поскользнуться *сов.* [కాలు] జారు

поскольку *союз* (*так как*) కాబట్టి, కనుక; ~ он согласен అతను ఒప్పుకున్నాడు కనుక (కాబట్టి)

поскорее *нареч.* మరి కొంచెం త్వరగా, త్వరత్వరగా; ~! త్వరగా!

поскупиться *сов. см.* скупиться

послан||ец *м* దూత; ~цы мира శాంతి దూతలు

послание *с* సందేశం

посланник *м* దూత, ఉప (సహాయ) రాయబారి

послать *сов. см.* посылать

после 1. *нареч.* తరువాత, పిమ్మట, తదుపరి **2.** *предлог* (*рд.*) తరువాత, అనంతరం; он придёт ~ работы ఆఫీసు పని అయిపోయిన తరువాత వస్తాడు

послевоенный యుద్ధానంతర, యుద్ధం తరువాత

последить *сов.* (за *тв.*) చూచు; ~ за работой పని [ఎలా జరుగుతుందో] చూచు; ~ за ребёнком బిడ్డను చూచు

последн||ий 1. చివరి, కడపటి; самый ~ий కట్టకడపటి, చిట్టచివరి; ~яя глава చివరి ప్రకరణం **2.** (*предыдущий*) ఇటీవలి; в ~ее время ఇటీవలి కాలంలో, ఈ మధ్యలో **3.** (*самый новый*) తాజా, ఇటీవలి; ~ий номер журнала మేగజైన్ తాజా సంచిక; ~яя мода తాజా ఫేషన్ **4.** *разг.* (*самый плохой*) అతి హీన [మైన]; ~ий сорт అతి హీన రకం; ~ее дело పనికి మాలిన పని **5.** (*окончательный, бесповоротный*) తుది; это моё ~ее слово ఇది నా తుది నిర్ణయం ◇ ругаться ~ими словами మొరటు తిట్లు తిట్టు, మోటు కూతలు కూయు

последователь *м* అనుచరుడు, అనుయాయుడు

последовательно *нареч.* **1.** (*по порядку*) వరుసక్రమంగా **2.** (*логично*) నిలకడగా, పట్టువిడువకుండా, స్థిరంగా

последовательность *ж* **1.** వరుసక్రమం **2.** (*логичность*) నిశ్చితమైన అనుస్మ్యూతి, స్థిరత, స్థిరత్వం

последовательн||ый 1. (*непрерывно следующий*) వరుసక్రమ **2.** (*логичный*) తార్కికమైన; ~ый вывод తార్కికమైన నిర్ధారణ ◇ ~ая борьба పట్టువిడువుల్లేని (నిలకడ) పోరాటం

последовать *сов. см.* следовать 1—3

последстви||е *с* పర్యవసానం; దుష్పరిణామం (*болезни*); чреватый ~ями తీవ్ర పరిణామాలకు గురి అయిన, తీవ్ర పర్యవసానాలకు దారితీసిన; оставлять без ~й చర్యలు తీసుకోకపోవు

последующ||ий తరువాతి, అనంతర, తదనంతర; в ~ее время తరువాతి కాలంలో

послезавтра *нареч.* ఎల్లుండి

послеобеденный మధ్యాహ్న భోజనం తరువాతి; ~ отдых మధ్యాహ్న భోజనం తరువాతి [తీసుకున్న] విశ్రాంతి

послеродовой ప్రసూతి తరువాత (అనంతర)

послесловие *с* ఉపసంహారం, చివరి మాట

пословиц||а *ж* సామెత; войти в ~у సామెతగా మారు, సామెత అగు

послушание *с* వినయం, అడకువ, ఆజ్ఞానువర్తన

послу́шать *сов. см.* слу́шать 1, 2 *и* 4

послу́шаться *сов. см.* слу́шаться 1

послу́шный వినయమైన, విధేయమైన; విధేయుడైన (*м*)

послы́шаться *сов. см.* слы́шаться

посма́тривать *несов.* (వైపు, కేసి) చూచు; ~ по сторона́м అటు ఇటు చూచు

посме́иваться *несов.* నవ్వు; ~ про себя́ లోలోపల నవ్వు, పళ్ల సందున నవ్వు

посме́нный షిఫ్టుల ప్రకారం

посме́ртн||ый మరణానంతర, చనిపోయిన తరువాత; ~ое изда́ние сочине́ний [గ్రంథకర్త] చనిపోయిన తరువాత రచనల ప్రచురణ, మరణానంతరం రచనల ముద్రణ

посме́ть *сов. см.* сметь

посме́шище *с* **1.** నవ్వుల పాలైన పని (ప్రవర్తన); де́лать кого́-л. ~м ఒకరిని నవ్వుల పాల్జేయు **2.** (*издевательство*) ఎగతాళి, అపహాస్యం

посмея́ться *сов.* **1.** (చూసి) నవ్వు **2.** (над *тв.*; *подшутить*) పరిహసించు, పరిహాసం చేయు

посмотре́ть *сов. см.* смотре́ть

посмотре́ться *сов. см.* смотре́ться 1

посо́би||е *с* **1.** (*денежное*) భృతి, ఎక్స్‌గ్రేషియా, అలవెన్సు; ~е по вре́менной нетрудоспосо́бности తాత్కాలిక అశక్తత భృతి; ~я многоде́тным матеря́м ఎక్కువ మంది పిల్లలు ఉన్న తల్లులకు భృతి; назнача́ть кому́-л. ~е ఒకరికి అలవెన్సు (భృతి) మంజూరుచేయు **2.** (*учебное*) పాఠ్యగ్రంథం; ~е по исто́рии చరిత్ర పాఠ్యగ్రంథం; спра́вочное ~е రిఫరెన్సు బుక్కు

посо́бник *м* వత్తాసుదారు, కుమ్మక్కుదారు

посове́товать(ся) *сов. см.* сове́товать(ся)

посо́л *м* రాయబారి; чрезвыча́йный и полномо́чный ~ సంపూర్ణ అధికారంగల రాయబారి

посоли́ть *сов. см.* соли́ть

посо́льство *с* రాయబార కార్యాలయం, ఎంబసీ

поспа́ть *сов.* కునుకు తీయు, స్వల్పంగా నిద్రించు; ~ полчаса́ అరగంట కునుకు తీయు

поспева́||ть I, поспе́ть **1.** (*созревать*) పండు, పరిపక్వమగు, ముదురు; пшени́ца ~ет గోధుమ పండుతోంది (పండబారుతోంది, ముదురుతోంది) **2.** *разг.* (*о пище*) తయారు అగు

поспева́ть II, поспе́ть *разг.* టైము సరిపోవు; ~ на по́езд రైలు అందుకొను

поспе́ть I, II *сов. см.* поспева́ть I, II

поспеши́ть *сов. см.* спеши́ть 1

поспе́шно *нареч.* తొందరగా, ఆతురతగా, హటాహుటిగా

поспе́шность *ж* తొందర, ఆతురత, ఆత్రం, వేగిరపాటు, హడావుడి

поспе́шный తొందర, ఆతురత, హడావుడి

поспо́рить *сов. см.* спо́рить

посрами́ть *сов. см.* посрамля́ть

посрамля́ть, посрами́ть (*вн.*) అవమానపరచు, అవమానించు, సిగ్గుపరచు

посреди́[не] *см.* посереди́не

посре́дник *м* మధ్యవర్తి, దళారీ, మధ్యదళారీ

посре́дничать *несов.* మాధ్యస్థం చేయు, మధ్యవర్తిత్వం నెరపు (జరుపు)

посре́дничеств||о *с* మధ్యవర్తిత్వం, మాధ్యస్థం; при его́ ~е అతని మాధ్యస్థం (మధ్యవర్తిత్వం) ద్వారా (తో)

посре́дственно *нареч.* ఒక మోస్తరుగా; рабо́та вы́полнена ~ పని ఒక మోస్తరుగా చేయబడింది

посре́дственный ఒక మోస్తరు, అంత బాగా లేని

посре́дств||о *с*: при ~е кого́-л. ఒకరి ద్వారా, ఒకరి సహాయంతో; при ~е чего́-л. దేని ద్వారానైనా

посре́дством *предлог* (*рд.*) తో, చేత, ద్వారా

поссо́рить(ся) *сов. см.* ссо́рить(ся)

пост I *м* **1.** కావలి (కాపలా) స్థానం; сторожево́й ~ కావలి స్థానం **2.** (*должность*) పదవి; ~ мини́стра మంత్రి పదవి; ~ председа́теля అధ్యక్ష పదవి

пост II *м рел.* పస్తు, ఉపవాసం; соблюда́ть ~ పస్తుండు, పస్తుపడుకొను, ఉపవాసముండు

поста́вить I *сов. см.* ста́вить

поста́вить II *сов. см.* поставля́ть

поста́вка *ж* సరఫరా

поставля́ть, поста́вить (*вн.*) (కి) సరఫరా చేయు, సమకూర్చు

поставщи́к *м* సరఫరా చేసేవాడు, సరఫరాదారు

постаме́нт *м* దిమ్మ

постана́вливать *несов. см.* постановля́ть

постанови́ть *сов. см.* постановля́ть

постано́вка *ж* **1.** (*способ, организация*) ఏర్పాట్లు; ~ рабо́ты పని ఏర్పాట్లు **2.** *театр.* నిర్మాణం; ఆట (*спектакль*) ◇ ~ вопро́са సమస్యను ప్రతిపాదించే విధం

постановле́ни||е *с* **1.** (*решение*) తీర్మానం; выноси́ть ~е తీర్మానం చేయు; по ~ю о́бщего собра́ния సర్వసభ తీర్మానం మేరకు **2.** (*указ*) ఉత్తరువు; ~е Сове́та Мини́стров మంత్రిమండలి (కౌన్సిల్) ఉత్తరువు

постановля́ть, постанови́ть (*вн.*) తీర్మానించు

తీర్మానం చేయు (*решать*); ఉత్తరువు జారీ చేయు (*издавать распоряжение*)

постано́вщик *м* నిర్మాత; ~ карти́ны చిత్ర నిర్మాత

постара́ться *сов. см.* стара́ться

постаре́ть *сов. см.* старе́ть 1

постели́ть *сов. см.* постила́ть

посте́ль *ж* **1.** (*спальные принадлежности*) పక్క బట్టలు **2.** (*кровать*) పడక, మంచం

посте́льны||й పక్క; ~й режи́м మంచంలో (మంచం మీద) ఉండడం; ~е принадле́жности పక్క బట్టలు

постепе́нно *нареч.* క్రమంగా

постепе́нный క్రమ

постесня́ться *сов. см.* стесня́ться 2

постига́ть, пости́гнуть, пости́чь (*вн.*) **1.** (*понимать*) గ్రహించు, అవగతం (అవగాహన) చేసుకొను **2.** (*случаться с кем-л.*) (ఒకరికి) కలుగు, గతి పట్టు; его́ пости́гло несча́стье అతనికి దురదృష్టం కలిగింది

пости́гнуть *сов. см.* постига́ть

постижи́мый గ్రహించగలిగే, సుగ్రాహ్యమైన, అవగాహన అయ్యే

постила́ть, постла́ть, постели́ть (*вн.*) **1.** పరచు; ~ чи́стую ска́терть శుభ్రమైన టేబుల్ క్లాత్ పరచు **2.** (*постель*) పడక వేయు, పక్క పరచు

постира́ть *сов. см.* стира́ть II

пости́ться *несов.* పస్తు ఉండు, ఉపవాసముండు

пости́чь *сов. см.* постига́ть

постла́ть *сов. см.* постила́ть *и* стлать 1

по́стн||ый **1.** మాంసరహిత, మాంసంలేని; ~ая пи́ща మాంసరహిత (మాంసంలేని) తిండి **2.** *разг.* (*нежирный*) కొవ్వులేని, కొవ్వు తక్కువ; ~ое мя́со కొవ్వులేని (కొవ్వు తక్కువ) మాంసం **3.** *перен.* (*невесёлый*) కాంతి లేని, ఉత్సాహ శూన్య **4.** *перен. разг.* (*ханжеский*) కపట మైన; ~ое лицо́ కపటమైన ముఖ భంగిమ ◇ ~ое ма́сло నూనె వనస్పతి

постово́й *м* కావలివాడు, కావలా (గస్తీ) పోలీసు

посто́льку *союз* ఆమేరకు ◇ ~... поско́льку... ఆమేరకు, అంతవరకు

посторони́ться *сов. см.* сторони́ться 1

посторо́нн||ий **1.** (*чужой*) కొత్త, పరాయి, అపరిచిత; ~ий челове́к కొత్తవాడు, పరాయివాడు, అపరిచితుడు **2.** (*побочный*) సంబంధంలేని; ~ие вопро́сы దానికి సంబంధంలేని సమస్యలు; ~ие дела́ దానికి సంబంధంలేని ఇతర పనులు **3.** *в знач. сущ. м* పరాయివాడు, కొత్తవాడు; вход ~им воспрещён ఇతరులు లోనికి రాకూడదు ◇ без ~ей по́мощи ఇతరుల సహాయం లేకుండా

посто́янно *нареч.* నిరంతరంగా, అస్తమానం, అవిరామంగా, ఎడతెగకుండా; ~ де́йствующая коми́ссия స్థాయీ కమిషన్; ребёнок ~ пла́чет బిడ్డ ఎడతెగకుండా ఏడుస్తాడు

посто́янн||ый **1.** (*непрерывный*) నిరంతర[మైన], అవిరామ, ఎడతెగని; ~ый шум నిరంతరమైన రొద **2.** (*всегдашний, обычный*) నిత్య; ~ый посети́тель ఎప్పుడూ వచ్చేవాడు, నిరంతర ఆగంతకుడు **3.** (*не временный*) శాశ్వత, స్థాయీ; ~ый а́дрес శాశ్వత చిరునామా; ~ая вы́ставка శాశ్వత ప్రదర్శన; ~ая рабо́та పెర్మనెంటు పని

посто́янство *с* విడువమి, స్థిరత, స్థిరత్వం; ~ в любви́ ప్రేమ స్థిరత

постоя́ть *сов.* **1.** (*некоторое время*) కొంత సేపు నిలబడు **2.** (за *вн.*; *защитить*) సమర్థించు, బల పరచు; (కి) వత్తాసు ఇచ్చు; ~ за себя́ తనను తాను సమర్థించుకొను (రక్షించుకొను) ◇ посто́й[те]! *разг.* ఉండు!, ఉండండి!

пострада́вши||й *м* బాధితుడు; ~е от наводне́ния వరద బాధితుడు

пострада́ть *сов. см.* страда́ть 3

постраща́ть *сов. см.* страща́ть

пострига́ть, постри́чь (*вн.*) కత్తిరించు; ~ во́лосы జుట్టు కత్తిరించు

пострига́ться, постри́чься కత్తిరించుకొను, జుట్టు క్రాప్ చేసుకొను; జుట్టు క్రాప్ చేయించుకొను (*у парикмахера*)

постри́чь(ся) *сов. см.* пострига́ть(ся)

построе́ние *с* **1.** నిర్మాణం; ~ но́вого о́бщества కొత్త సమాజ నిర్మాణం **2.** (*строение, структура*) నిర్మాణం; ~ фра́зы వాక్య నిర్మాణం

постро́ить *сов. см.* стро́ить

постро́иться *сов. см.* стро́иться 1, 2 *и* 4

постро́йка *ж* **1.** (*действие*) కట్టడం, నిర్మాణం; ~ домо́в భవనాల కట్టడం (నిర్మాణం) **2.** (*строение, здание*) భవనం, ఇల్లు; ка́менная ~ రాతి ఇల్లు, శిలా భవనం

постскри́птум *м книжн.* తాజా కలం (*сокр.* తా.క.)

посту́кива||ть *несов.* (по *дт.*) (మీద) తట్టు, మెల్లగా కొట్టు; ~ть па́льцами по́ столу టేబుల్ మీద వేళ్లు తట్టు, టేబుల్ మీద దరువు వేయు; он шёл, ~я па́лочкой అతను నడుస్తూ చేతి కర్ర తట్టుతూ న్నాడు

поступа́тельн||ый 1. ముందుకెళ్ళే; ~ое движе́ние స్థానాంతర గతి (చలనం) 2. *перен.* పురోగామి, ప్రగతిశీలమైన; ~ый ход исто́рии చరిత్ర పురోగమనం (పురోగతి); ~ое разви́тие ప్రగతిశీలమైన అభివృద్ధి

поступ||а́ть, поступи́ть 1. చేయు, వ్యవహరించు; ему́ не сле́довало так ~а́ть అతను ఈ (ఇలాంటి) పని చేసి వుండకూడదు, అతను ఇలా వ్యవహరించి వుండకూడదు; как нам тепе́рь ~и́ть? ఇప్పుడు మనం ఏం చెయ్యాలి?, ఇప్పుడు మనం చేయవలసినది ఏమిటి? 2. (с *тв.*; *обходиться*) చూచు, (తో) వ్యవహరించు; ~а́ть пло́хо с ке́м-л. ఒకరితో హీనంగా వ్యవహరించు, ఒకరిని చెడుగా చూచు 3. (в *вн.*; *вступать, зачисляться*) (లో) ప్రవేశించు, చేరు; ~а́ть в университе́т విశ్వవిద్యాలయంలో ప్రవేశించు, విశ్వవిద్యాలయంలో చేరు; ~а́ть на рабо́ту ఉద్యోగంలో చేరు, పని సంపాదించుకొను 4. (*быть доставленным*) అందు, వచ్చు; де́ло ~и́ло в суд కేసు కోర్టుకి వచ్చింది ◇ ~а́ть в прода́жу మార్కెట్టుకు (అమ్మకానికి) వచ్చు

поступа́ться, поступи́ться (*тв.*) త్యజించు; ~ при́нципами సూత్రాలను త్యజించు

поступи́ть(ся) *сов. см.* поступа́ть(ся)

поступле́ни||е *с* 1. (*куда-л.*) ప్రవేశించడం, చేరడం; ~е в институ́т కాలేజిలో ప్రవేశించడం 2. (*корреспонденции и т. п.*) అందడం, రావడం; ~е пи́сем ఉత్తరాలు రావడం (అందడం) 3. (*денежные*) పద్దు, రాబడి; ~я в бюдже́т బడ్జెట్‌లో రాబడులు

посту́пок *м* చర్య; благоро́дный ~ ఉదాత్తమైన (ఘనమైన) చర్య

по́ступь *ж* నడక; твёрдая ~ స్థిరమైన నడక, గట్టి అడుగులు

посты́дный సిగ్గుమాలిన, సిగ్గుచేటైన, పరువుమాలిన

посу́да *ж* 1. *собир.* పళ్ళాలూ, గిన్నెలూ; ку́хонная ~ వంట గిన్నెలు (పాత్రలు); фарфо́ровая ~ పింగాణీ సామాన్లు 2. *разг.* (*сосуд*) పాత్ర

посуди́т||ь *сов.*: ~е са́ми! మీరే చూడండి

посу́дн||ый: ~ый шкаф కప్పులు, సాసర్ల బీరువా; ~ое полоте́нце కప్పులు, సాసర్లు తుడుచుకునే గుడ్డ

посчастли́ви||ться *сов. безл.*: ему́ ~лось доста́ть э́ту кни́гу అతనికి అదృష్టం కొద్దీ (కలిసివచ్చి) యీ పుస్తకం దొరికింది

посчита́ть *сов.* (*вн.*) 1. (*сосчитать*) లెక్కించు 2. *разг.* (*тв.*; *составить мнение*) అంచనా వేయు

посчита́ться *сов.* (с *тв.*) 1. (*свести счёты*) (ఒకరిపై) బదులు తీర్చుకొను 2. (*принять во вни-мание*) లెక్కలోకి తీసుకొను; ~ с чьи́м-л. положе́нием ఒకరి పరిస్థితి లెక్కలోకి తీసుకొను

посыла́ть, посла́ть (*вн.*) 1. పంపు, పంపించు; ~ кого́-л. в магази́н ఏదో తెమ్మని ఒకరిని షాపుకి పంపించు 2. (*отправлять*) పంపు, పంపించు; ~ де́ньги (*по почте, телеграфу*) మనియార్డరు పంపు; ~ телегра́мму టెలిగ్రామ్ పంపించు ◇ ~ приве́т నమస్కారాలు తెలుపు, అడిగినట్లు చెప్పు

посы́лка *ж* 1. (*действие*) పంపడం 2. (*почтовая*) పార్సెల్

посы́льный *м* హర్కారా

посы́пать *сов. см.* посыпа́ть

посыпа́ть, посы́пать (*вн. тв.*) వేయు, చల్లు

посы́па||ться *сов.* 1. పడనారంభించు, కురియనారంభించు; ~лись и́скры నిప్పురవ్వలు కురియనారంభించాయి; ~лись ли́стья చెట్టునుంచి ఆకులు పడనారంభించాయి 2. *перен.* కురియు, వర్షించు; ~лись вопро́сы ప్రశ్నలు వర్షించాయి (కురిశాయి); ~лись уда́ры దెబ్బలు కురిశాయి

посяга́тельство *с* దాడి ప్రయత్నం, దురాక్రమణ ప్రయత్నం

посяга́ть, посягну́ть (на *вн.*) (మీద, పై) దాడి ప్రయత్నం చేయు, దేనినైనా కాజేయడానికి ప్రయత్నించు, (పై) దురాక్రమణ చేసేందుకు ప్రయత్నించు; ~ на чьи́-л. права́ ఒకరి హక్కుల మీద దాడి చేయు; ~ на чью́-л. свобо́ду ఒకరి స్వాతంత్ర్యాన్ని అతిక్రమించేందుకు ప్రయత్నించు

посягну́ть *сов. см.* посяга́ть

пот *м* చెమట; облива́ться ~ом చెమట కార్చు ◇ труди́ться в ~е лица́ చెమట ఓడ్చి కృషి (పని) చేయు

пота́йн||ой రహస్య, గుప్త; ~ая дверь రహస్య (గుప్త) ద్వారం

потака́ние *с разг.* చూచీ చూడనట్లు ఊరుకోవడం

потака́ть *несов. разг.* (*дт.* в *пр.*) చూచీచూడనట్లు ఊరుకొను, లాలూచీపడు; ~ ребёнку в его́ ша́лостях పిల్ల చేష్టలను చూచీచూడనట్లు ఊరుకొను

потанц||ева́ть *сов.* [కొంచెం సేపు] డాన్సు చేయు; дава́йте ~у́ем డాన్సు చేద్దాము రండి

потасо́вка *ж разг.* పోట్లాట, సిగపట్లు

пота́ш *м* పొటాష్

по-тво́ему *нареч.* 1. (*по твоему мнению*) నీ అభిప్రాయంలో, నీకు తెలిసినంతవరకు 2. (*по твоему же-*

ла́нию) నీ ఇష్టం ప్రకారం, నీ ఇష్టం వచ్చినట్లు; пусть бу́дет ~ నీ ఇష్ట[ం] ప్రకారమే కానియ్యి

потво́рство *с* చూచీచూడనట్లు ఊరుకుండడం, లాలూచీ

потво́рствовать *несов.* (*дт.*) చూచీచూడనట్లు ఊరుకొను; ~ в чём-л. దేనిలోనైనా లాలూచీ పడు

потёмк||и *мн.* చీకటి; в ~ах చీకటిలో

потемне́ть *сов. см.* темне́ть 1, 2

потенциа́л *м физ.* పొటెన్షియల్; электри́ческий ~ విద్యుత్ పొటెన్షియల్; ра́зница ~ов పొటెన్షియల్ తేడా

потенциа́льный 1. ఉన్న శక్తి, పొటెన్షియల్ 2. (*возмо́жный*) కాబోయే, కాగల, సంభావ్య; ~ проти́вник కాబోయే (కాగల, సంభావ్య) శత్రువు

потепле́ние *с* వాతావరణం వెచ్చబడడం; наступи́ло ~ వెచ్చటి వాతావరణం మొదలైంది

потере́ться *сов. см.* тере́ться 1 *и* 3

потерпе́вший *м* బలియైనవాడు (*же́ртва*); బాధితుడు (*пострада́вший*); నష్టపడినవాడు (*понёсший убы́тки*); ~ кораблекруше́ние ఓడ ప్రమాదానికి బలియైన వాడు

потерпе́ть *сов.* 1. (*прояви́ть терпе́ние*) ఓర్పు కలిగివుండు 2. (*вн.*; *испыта́ть, перенести́*) పడు, పొందు; ~ кораблекруше́ние ఓడ ప్రమాదానికి గురి అగు; ~ убы́тки నష్టపడు 3. (*вн.*; *допусти́ть*) సహించు; он э́того не потéрпит అతను దాన్ని సహించడు

потёртый చీకిపోయిన

поте́р||я *ж* 1. (*утра́та*) లోటు, నష్టం; ~я кро́ви రక్త నష్టం; невосполни́мая ~я తీరని లోటు 2.: ~и *мн. воен.* జన నష్టం, మృతులు, క్షతగాత్రులు (*лю́дские*); యుద్ధ సామగ్రి నష్టం (*в те́хнике*)

поте́рянный 1. (*уте́рянный*) పోయిన 2. (*растеря́нный*) కంగారు[పడిన]; ~ вид కంగారు వైఖరి (వాలకం)

потеря́ть(ся) *сов. см.* теря́ть(ся)

потесни́ть *сов. см.* тесни́ть

потесни́ться *сов.* (*подви́нувшись, освободи́ть ме́сто*) కొంచెం ఇరుక్కొని చోటునిచ్చు

поте́ть 1. *сов.* вспоте́ть చెమర్చు, చెమట కారు (పట్టు), చెమటోడ్చు 2. *сов.* запоте́ть (*об о́кнах и т. п.*) మసకబారు; о́кна запоте́ли అద్దాలు మసకబారాయి

поте́ха *ж* తమాషా; вот ~! బలే తమాషా!

поте́чь *сов.* 1. (*нача́ть течь*) కారనారంభించు, ప్రవహించనారంభించు 2. (*о бо́чке, ло́дке*) కారిపోనారంభించు

потеша́ть *несов. разг.* (*вн.*) నవ్వించు, తమాషా చేయు

потеша́ться *несов. разг.* (над *тв.*) ఎగతాళి చేయు, పరిహసించు

поте́шить *сов. см.* те́шить

поте́шный *разг.* తమాషా అయిన

потира́ть *несов.* (*вн.*) రుద్దుకొను, నులుపుకొను; ~ ру́ки а) చేతులు నులుపుకొను б) *перен.* చంకలు కొట్టుకొను

потихо́ньку *нареч.* 1. (*не спеша́*) మెల్లగా, క్రమక్రమంగా 2. (*неслы́шн , ти́хо*) చప్పుడు చేయకుండా, నిశ్శబ్దంగా 3. (*та́йк м*) రహస్యంగా

потли́вый చెమట పట్టే

по́тны||й చెమట పట్టిన, చెమర్చిన; ~е ру́ки చెమర్చిన చేతులు

потов||о́й *анат.*: ~ы́е же́лезы స్వేదకారక (చెమట పుట్టించే) గ్రంథులు

потого́нн||ый చెమట కార్చించే ◇ ~ая систе́ма ఒళ్లు విరుచుకు చేసే పని పద్ధతి

пото́к *м прям., перен.* ప్రవాహం; бу́рный ~ కల్లోలిత ప్రవాహం; ~ слёз కన్నీళ్ల ప్రవాహం

потоло́к *м* 1. కప్పు, సరంబీ 2. *перен. разг.* (*преде́л*) పరిమితి

потолсте́ть *сов. см.* толсте́ть

пото́м *нареч.* 1. (*по́сле э́того, зате́м*) తరువాత అనంతరం, పిమ్మట 2. (*всле́д за кем-л., чем-л.,*) వెంట, వెంబడి 3. (*кро́ме того́*) అంతేకాక, అంతే కాకుండా, దీనికితోడు

пото́мок *м* సంతతివాడు, వంశస్థుడు

пото́мственный వంశపారంపర్య, వంశపరంపరాగత; ~ шахтёр వంశపారంపర్యంగా బొగ్గుగని పనివాడు

пото́мство *с* సంతానం, కడుపు పంట; име́ть ~ కడుపు పండు

потому́ 1. *нареч.* అందుకని, అందుచేత 2.: ~ что *союз* ఎందుకంటే

потону́ть *сов. см.* тону́ть

пото́п *м разг.* జలప్రళయం

потопи́ть *сов. см.* топи́ть II

потора́пливать *несов. разг.* (*вн.*) తొందరపెట్టు

потора́пливаться *несов. разг.* తొందరపడు

поторопи́ть(ся) *сов. см.* торопи́ть(ся)

потра́тить(ся) *сов. см.* тра́тить(ся)

потреби́тель *м* వినిమయదారు; కొనుగోలుదారు (*покупатель*)

потреби́тельск||ий వినిమయదారుల; ~ая коопера́ция వినిమయదారుల సహకారం

потреби́ть *сов. см.* потребля́ть

потребле́ние *с* వినిమయం

потребля́ть, потреби́ть (*вн.*) 1. (*расходовать*) ఖర్చు [చేయు]; ~ электроэне́ргию విద్యుచ్ఛక్తిని ఖర్చుచేయు 2. (*употреблять в пищу*) వాడుకొను, తిను

потре́бност||ь *ж* అవసరం, ఆవశ్యకత; материа́льные и культу́рные ~и పదార్థిక, సాంస్కృతిక అవసరాలు; распределе́ние по ~ям అవసరాలను బట్టి పంపకం

потре́бовать *сов. см.* тре́бовать 1, 3 *и* 4

потре́боваться *сов. см.* тре́боваться

потрево́жить *сов. см.* трево́жить 2

потрёпанны||й 1. (*рваный*) చినిగిపోయిన, చినిగిన, చీలికలైన 2. *перен.* (*разбитый*) దెబ్బ తిన్న; ~е диви́зии врага́ దెబ్బతిన్న శత్రు డివిజన్లు 3. *перен.* (*о человеке*) నలిగిపోయిన, నీళ్లు కారిపోయిన; ~й вид నీళ్లు కారిపోయిన వాలకం

потрепа́ть *сов. см.* трепа́ть 1 *и* 3

потрепа́ться *сов. см.* трепа́ться 2, 3

потре́скаться *сов. см.* тре́скаться

потре́скивать *несов.* చిటపటలాడు (*об огне*); కరకరలాడు (*о льде*)

потро́гать *сов.* (*вн.*) తాకు

потроха́ *мн.* గుండె, కాలేయం, ఊపిరితిత్తులు ◇ со все́ми ~ми *разг.* గుడినే కాకుండా గుడిలో లింగాన్ని కూడా [మింగు]

потроши́ть, вы́потрошить (*вн.*) [కోడిని] శుభ్రం చేయు, కోడి కడుపు చీల్చు

потруди́||ться *сов.* 1. కష్టపడు, శ్రమించు; он нема́ло ~лся на своём веку́ తన జీవితంలో చాలా కష్టపడ్డాడు 2. (*инф.*; *счесть нужным*): он да́же не ~лся сде́лать э́то కనీసం ఈ పని చేయడానికి ఒళ్లు ఒంగలేదు ◇ ~тесь сде́лать э́то! దీన్ని తప్పకుండా చేయండి!; ~тесь уйти́! అవతలకి పోండి!

потряса́ть, потрясти́ 1. (*вн.*) కదిలించు, కదుపు 2. (*тв.*; *взмахивать*) ఝుళిపించు; ~ мечо́м కత్తితో ఝుళిపించు 3. *перен.* (*вн.*; *сильно шатать*) ఊపి వేయు, కదిలించు; ~ осно́вы стро́я వ్యవస్థ పునాదిని కదలించు (ఊపివేయు) 4. *перен.* (*вн.*; *сильно волновать*) కలచివేయు, దిగ్భ్రాంతుడిని చేయు; речь потрясла́ слу́шателей ఉపన్యాసం శ్రోతలను దిగ్భ్రాంతులని చేసింది

потряса́ющий దిగ్భ్రాంతిని (ఆశ్చర్యం) కలిగించే, విభ్రమగొలిపే, దిగ్భ్రాంతుడిని చేసే

потрясе́ни||е *с* 1. దిగులు, దిగ్భ్రాంతి; не́рвное ~е మానసిక అఘాతం 2. (*полное изменение*) పెద్ద మార్పు, విప్లవం; социа́льные ~я సామాజికమైన పెద్ద మార్పులు, సామాజిక విప్లవం

потрясти́ *сов. см.* потряса́ть 1, 3 *и* 4

потря́хивать *несов. разг.* (*тв.*) కదలించు, కుదుపు

поту́ги *мн.* 1.: родовы́е ~ ముక్కడం 2. *перен.* విఫల ప్రయత్నాలు

поту́пить(ся) *сов. см.* потупля́ть(ся)

потупля́ть, поту́пить (*вн.*): ~ взор (взгляд) చూపు కిందికి వాల్చుకొను, కళ్లు కిందికి దించుకొను

потупля́ться, поту́питься కళ్లు కిందికి దించుకొను, చూపు కిందికి వాల్చు

потускне́ть *сов. см.* тускне́ть

потуха́ть, поту́хнуть ఆరిపోవు

поту́хнуть *сов. см.* потуха́ть *и* ту́хнуть I

потучне́ть *сов. см.* тучне́ть

потуши́ть *сов. см.* туши́ть II

потя́гивать *несов. разг.* (*вн.*) 1. కాస్త లాగు 2. (*медленно пить*) కొంచెం కొంచెంగా తాగు, చప్పరించు 3. (*курить*) సిగరెట్టు కాల్చు

потя́гиваться, потяну́ться ఒళ్లు విరుచుకొను

потяну́ть *сов. см.* тяну́ть 1, 2, 4, 7 *и* 8

потяну́ться *сов. см.* потя́гиваться *и* тяну́ться

поу́жинать *сов. см.* у́жинать

поумне́ть *сов. см.* умне́ть

поутру́ *нареч. разг.* ఉదయాన, పొద్దున

поуча́ть *несов.* (*вн.*; *наставлять*) బోధించు, ఉపన్యాసం ఇచ్చు

поуче́ние *с* (*наставление*) ఉపన్యాసం

поучи́тельный జ్ఞానదాయకమైన, సుబోధకమైన, ప్రబోధాత్మక

похвал||а́ *ж* పొగడ్త, పొగడిక, స్తుతి, ప్రశంస, స్తోత్రం; отзыва́ться о ко́м-л. с ~о́й ఒకరిని ప్రశంసించు, ఒకరికి పొగడ్తలు వల్లించు

похвали́ть(ся) *сов. см.* хвали́ть(ся)

похвальба́ *ж разг.* డంబాలు [కొట్టడం]

похва́льн||ый 1. (*заслуживающий похвалы*) ప్రశంసనీయమైన, అభినందనీయమైన 2. (*содержащий*

похвалу) ప్రశంసా; ~ая гра́мота ప్రత్యేక ప్రశంసా (యోగ్యతా) పత్రం

похваля́ться *несов. разг.* (*тв.*) (గురించి) డంబాలు పలుకు, డబ్బీలు కొట్టు, బడాయిలు చెప్పుకొను

похва́стать(ся) *сов. см.* хва́стать(ся)

похити́тель *м* దొంగ; అపహర్త (*людей*)

похи́тить *сов. см.* похища́ть

похища́ть, похи́тить (*вн.*) దొంగతనం చేయు, కాజేయు; అపహరించు, అపహరించుకొని పోవు (*людей*)

похище́ние *с* దొంగతనం; అపహరణ (*людей*)

похлёбка *ж разг.* పులుసు, సూప్

похло́пать *сов. см.* хло́пать

похлопота́ть *сов. см.* хлопота́ть 2, 3

похло́пывать *несов.* (*вн.*) తట్టు

похме́лье *с* హాంగోవర్

похо́д I *м* 1. యాత్ర, ప్రయాణం; вое́нный ~ దండ యాత్ర 2. (*экскурсия и т.п.*) వినోద యాత్ర; лы́жный ~ స్కీయింగ్ ట్రిప్; идти́ в ~ పాదయాత్రకు వెళ్లు 3. *перен.* (*кампания*) (కీ, వ్యతిరేకంగా) ప్రచారం; ~ за эконо́мию и бережли́вость పొదుపుచేయమని ప్రచారం

похо́д II *м разг.* (*излишек*) పెచ్చు; с ~ом పెచ్చు బరువుతో

походи́ть I *сов.* (*некоторое время*) కొంతసేపు నడిచివెళ్లు; ~ туда́-сюда́ అటు ఇటు పచారుచేయు

походи́ть II *несов.* (на *вн.*; *быть похожим*) (కి) పోలిక కలిగివుండు; он о́чень похо́дит на своего́ отца́ అతను చాలవరకు తన తండ్రి పోలికలు కలిగి వుంటాడు, అతనికి తండ్రి పోలికలు చాలా వున్నాయి

похо́дка *ж* నడక, నడిచే తీరు; ме́дленная ~ తాపీ నడక

похо́дн||ый 1. మార్చింగ్; ~ый поря́док మార్చింగ్ క్రమం 2. (*передвижной*) సంచార; ~ая крова́ть క్యాంపు బెడ్; ~ая ку́хня సంచార వంటశాల

по́ходя *нареч. разг.* 1. (*торопливо, быстро*) ఆతురుగా 2. (*заодно, мимоходом*) దారిలో, సందర్భవశాత్తు

похожде́ние *с* సాహసకృత్యం, తెగింపు పని

похо́ж||ий [ఒకరితో] పోలిక కలిగివున్న, లాంటి; быть ~им на кого́-л. ఒకరితో పోలిక కలిగి వుండు; они́ о́чень ~и వాళ్లిద్దరి మధ్య చాలా పోలికలు ఉన్నాయి ◇ э́то на него́ не ~е ఇదే అతని జబ్బు ప్రత్యేకత; ~е, что пойдёт дождь వర్షం వచ్చేలా వుంది

похолода́ние *с* చలి ముదరడం, ఉష్ణోగ్రత పడిపోవడం; наступи́ло ~ ఉష్ణోగ్రత పడిపోయింది, చలి ముదిరింది

похолода́||ть *сов. безл.*: ~ло చలి వచ్చింది (ముదిరింది), ఉష్ణోగ్రత పడిపోయింది

похолоде́ть *сов. см.* холоде́ть

похорони́ть *сов. см.* хорони́ть

похоро́нный అంత్యక్రియల

по́хороны *мн.* అంత్యక్రియలు

по-хоро́шему *нареч.* స్నేహపూర్వకంగా, నేస్తులలాగా

похотли́вость *ж* కామాతురత

похотли́вый కామాతురుడైన

по́хоть *ж* కామాతురత, మోహం

похра́пывать *несов. разг.* సన్నగా గురకపెట్టు

похуде́ть *сов. см.* худе́ть

поцара́пать *сов. см.* цара́пать

поцара́паться *сов. разг.* (*оцарапаться*) గీరుకొను

поцелова́ть(ся) *сов. см.* целова́ть(ся)

поцелу́й *м* ముద్దు, చుంబనం

поча́ток *м*: ~ кукуру́зы జొన్న పొత్తు (కంకి)

по́чв||а *ж* 1. నేల, భూమి; плодоро́дная ~а సారవంతమైన నేల (భూమి); чернозёмная ~а నల్లరేగడి నేల; солончако́вая ~а చవిటి (ఉప్పు) నేల 2. *перен.* ప్రాతిపదిక, పునాది; не теря́ть ~ы под нога́ми, стоя́ть на твёрдой ~е స్థిరమైన పునాది మీద నిలబడు; выбива́ть ~у из-под ног ఒకరి కాలి కింద గోయి తీయు, ఒకరిని ఆధారం లేకుండా చేయు; нащу́пывать ~у పరిస్థితులను (అవకాశాలను) కనుక్కొను (పరిశీలించు); подгота́вливать ~у [దేనికోసమైనా] భూమిక తయారుచేయు; не име́ть под собо́й ~ы నిరాధారంగా వుండు

по́чвенны||й నేల, భూమి; ~е зо́ны నేల మండలాలు

почвове́д *м* భూమి (భూ తత్వ) నిపుణుడు

почвове́дение *с* భూతత్వశాస్త్రం, భూమిశాస్త్రం

почём *нареч. разг.* (*по какой цене*) [ధర] ఎంత?; ~ молоко́? పాల ధర ఎంత? ◇ ~ я зна́ю? నాకెలా తెలుస్తుంది?

почему́ *нареч.* 1. *вопр.* ఎందుకు; ~ он не пришёл? అతను ఎందుకు రాలేదు? 2. *относ.* అందుకని, అందుచేత

почему́-либо *нареч.* ఏదో కారణంచేత, ఏదో కారణంగా

почему́-нибудь *нареч. см.* почему́-либо

почему́-то *нареч.* ఏకారణంగానో

по́черк *м* రాత, దస్తూరీ

почерне́ть *сов. см.* черне́ть 1

почерпну́||ть *сов. прям., перен.* (*вн.*) లభించు, రాబట్టు; отку́да вы ~ли э́ти све́дения? ఈ సమాచారం మీకు ఎక్కడనుంచి లభించింది?, ఈ సమాచారం మీరు ఎక్కడనుంచి రాబట్టారు?

почерстве́ть *сов. см.* черстве́ть

почеса́ть *сов. см.* чеса́ть 1

почеса́ться *сов. см.* чеса́ться

по́чест||ь *ж* గౌరవం, సన్మానం; ока́зывать (возд ава́ть) кому́-л. ~и ఒకరిని గౌరవించు (సన్మానించు), ఒకరికి అగ్రతాంబూలం ఇచ్చు

поче́сть *сов. см.* почита́ть III

почёсывать *несов. разг.* (*вн.*) గోకు

почёсываться *несов. разг.* గోకుకొను

почёт *м* గౌరవం, సన్మానం

почётно *нареч.* గౌరవప్రదంగా

почётн||ый గౌరవ[ప్రదమైన]; ра́порт ~ого карау́ла గౌరవ వందనం; ~ый член акаде́мии అకాడెమీ గౌరవ సభ్యుడు; ~ая обя́занность గౌరవప్రదమైన విధి

почива́ть *несов. уст.* (*спать*) నిద్రించు

почи́н *м* 1. (*инициатива*) చొరవ; по со́бственному ~у సొంత చొరవతో; подхва́тывать че́й-л. ~ ఒకరి చొరవ అనుసరించు 2. *разг.* (*начало*) ప్రారంభం; для ~а ప్రారంభంగా, శ్రీకారంగా

почини́ть *сов. см.* чини́ть 1

почи́нка *ж* మరమ్మతు

почи́стить *сов. см.* чи́стить

почита́ние *с* 1. (*уважение*) ఆదరణ, గౌరవం 2. (*культ*) పూజ, పూజ్యత

почита́тель *м* ఆరాధకుడు

почита́тельница *ж* ఆరాధకురాలు

почита́ть I *сов.* (*вн.*) కొంత సేపు చదువు; ~ ребёнку кни́гу పిల్లకి కొంత సేపు పుస్తకం చదివి వినిపించు

почита́ть II *несов.* (*вн.*; *уважать*) గౌరవించు, ఆదరించు, ఆరాధించు

почита́||ть III, поче́сть *уст.* (*тв.*, за *вн.*) భావించు; он ~ет свои́м до́лгом сде́лать э́то దానిని చేయడం తన విధిగా భావిస్తున్నాడు

почи́ть *сов. уст.* మృతి చెందు ◇ ~ на ла́врах సాధించిన విజయహారాలతో తృప్తిపడు

по́чка I *ж анат.* మూత్ర పిండం

по́чк||а II *ж бот.* మొగ్గ; ~и набу́хли మొగ్గలు తొడిగాయి (వేశాయి)

по́чт||а *ж* 1. పోస్టు [ఆఫీసు], తపాలా ఆఫీసు; пойти́ на ~у పోస్టు ఆఫీసుకి వెళ్లు 2. (*пересылка, доставка*) పోస్టు, తపాలు, టపా; отправля́ть де́ньги ~ой (по ~е) పోస్టు (తపా, టపా) ద్వారా డబ్బు పంపించు 3. (*корреспонденция*) పోస్టు, మెయిలు; у́тренняя ~а ఉదయం పోస్టు (టపా); ~а прихо́дит два ра́за в день పోస్టు (టపా) రోజుకి రెండు సార్లు వస్తుంది; отправля́ть ~у పోస్టు (మెయిల్, టపా) పంపించు

почтальо́н *м* పోస్టు జవాను

почта́мт *м* పోస్టాఫీసు, తపాలా ఆఫీసు, ప్రధాన (కేంద్ర) పోస్టు ఆఫీసు

почте́ние *с* గౌరవం, మర్యాద; ока́зывать кому́-л. ~ ఒకరిని గౌరవించు

почте́нн||ый 1. గౌరవనీయమైన 2. *перен. разг.* (*значительный*) గమనీయమైన, తగినంత; на ~ом расстоя́нии తగినంత దూరంలో

почти́ *нареч.* దాదాపు, రమారమి, ఇంచుమించు, సుమారు, దగ్గర దగ్గరగా

почти́тельность *ж* గౌరవం

почти́тельн||ый 1. మర్యాదపూర్వక, గౌరవపూరితమైన; ~ый тон మర్యాదపూర్వక (గౌరవపూరితమైన) స్వరం 2. *перен. разг.* (*значительный*): на ~ом расстоя́нии తగినంత దూరంలో

почти́ть *сов.* (*вн.*) గౌరవించు, సన్మానించు; ~ чью-л. па́мять молча́нием ఒకరి సంస్మరణార్థం గౌరవపురస్సరంగా మౌనం వహించు; ~ кого́-л. свои́м прису́тствием *высок.* స్వయంగా హాజరవడం ద్వారా ఒకరిని గౌరవించు

почто́в||ый తపాలా, మెయిలు; ~ый по́езд మెయిలు ట్రైన్; ~ая ма́рка తపాలా బిళ్ల; ~ое отделе́ние పోస్టు [ఆఫీసు]

почу́вствовать *сов. см.* чу́вствовать

поша́лива||ть *несов. разг.*: у него́ се́рдце ~ет అతనికి గుండె నీరసం వుంది; у неё ~ют не́рвы ఆమెకు నరాల బలహీనత వుంది

пошали́ть *сов.* (*немного*) కొంచెం కొంటెచేష్టలు చేయు

поша́рить *сов. см.* ша́рить

пошатну́ть *сов.* (*вн.*) 1. కదలించు 2. *перен.*

సడలింపజేయు; ~ чьй-л. убежде́ния ఒకరి విశ్వాసాలను సడలింపజేయు

пошатну́||ться *сов.* 1. (*покачнуться*) తూలు, తూగు; ఒక పక్కకు వాలు (*наклониться набок — о столбе и т.п.*) 2. (*поколебаться*) కదలు 3. *перен.* (*ослабеть*) బాగా దెబ్బతిను, సడలిపోవు; его́ здоро́вье ~лось అతని ఆరోగ్యం సడలిపోయింది (బాగా దెబ్బతింది); его́ уве́ренность ~лась అతని ఆత్మవిశ్వాసం సడలిపోయింది

поша́тыва||ть *несов. безл.*: его́ ~ет అతను తూలి పోతున్నాడు

поша́тываться *несов.* తూలిపోతూవుండు

пошеве́ливать *несов. разг.* (*вн., тв.*) (తో) కదల్చు, కదుపు

пошеве́лива||ться *несов. разг.* కదలు; ~йся! త్వరగా రా!, తొందరగా రా!

пошевели́ть(ся) *сов. см.* шевели́ть(ся)

поши́вочн||ый: ~ая мастерска́я కుట్టుపని (దర్జీ) షాపు

по́шлина *ж* సుంకం; ввозна́я (и́мпортная) ~ దిగుమతి సుంకం; ге́рбовая ~ స్టాంప్ డ్యూటీ; тамо́женная ~ కస్టమ్స్ సుంకం

по́шлост||ь *ж* 1. అశ్లీలం, బూతు 2. (*банальность*) చప్పదనం, నిస్సారత; говори́ть ~и నిస్సారమైన విషయాలు మాట్లాడు

по́шлый 1. అశ్లీల, బూతు 2. (*банальный*) నిస్సార, చప్పటి

пошля́к *м разг.* అసభ్యమైన వ్యక్తి

пошту́чно *нареч.* ఒక్కొక్కటి చొప్పున; продава́ть ~ ఒక్కొక్కటి చొప్పున అమ్ము

пошути́ть *сов. см.* шути́ть

поща́д||а *ж* కరుణ, దయాదాక్షిణ్యాలు; без ~ы దయాదాక్షిణ్యాలు లేకుండా, కరుణ చూపకుండా; проси́ть ~ы దయకోసం అర్థించు

пощади́ть *сов. см.* щади́ть

пощекота́ть *сов. см.* щекота́ть

пощёчин||а *ж* చెంపకాయ, లెంపకాయ; дава́ть ~у చెంపకాయ కొట్టు; получа́ть ~у చెంపకాయ తిను

пощи́пывать *несов.* (*вн.*) కొరుకు

пощу́пать *сов. см.* щу́пать

поэ́зия *ж* కవిత, కవిత్వం

поэ́ма *ж* కావ్యం

поэ́т *м* కవి

поэте́сса *ж* కవయిత్రి

поэти́ческий కవితా

поэти́чный కవితామయ

поэ́тому *нареч.* కారణంగా, మూలంగా, కనుక; вот ~ అందుచేతనే

появи́ться *сов. см.* появля́ться

появле́ние *с* 1. ప్రత్యక్షమవడం 2. (*выход в свет*) రావడం; ~ в газе́тах పత్రికల్లో ప్రచురింపబడడం 3. (*возникновение*) అవతరణ

появ||ля́ться, появи́ться 1. ప్రత్యక్షమగు, కనపడు; на горизо́нте ~и́лась ту́ча దిఙ్మండలంలో వానమేఘం కనపడింది 2. (*выходить в свет*) వెలువడు, పడు; ~ля́ться в газе́тах పత్రికల్లో పడు 3. (*возникать*) అవతరించు, ఉత్పన్నమగు, బయలుదేరు; ~и́лись сомне́ния సందేహాలు బయలుదేరాయి (ఉత్పన్నమయాయి)

по́яс *м* 1. బెల్టు, పటకా, నడికట్టు; затя́гивать ~ బెల్టు బిగించుకొను 2. (*талия*) నడుం; го́лый по ~ నడుంవరకు నగ్నంగా వున్న 3. *геогр.* మండలం; жа́ркий (тропи́ческий) ~ ఉష్ణ మండలం ◇ спаса́тельный ~ లైఫ్ బెల్టు

поясне́ние *с* 1. (*действие*) వ్యాఖ్యానించడం, వివరించడం, బోధపరచడం 2. (*замечание, объяснение*) వ్యాఖ్య, వివరణ

поясни́тельный బోధపరచే, వ్యాఖ్యానించే, వివరించే

поясни́ть *сов. см.* поясня́ть

поясня́ть, поясни́ть (*вн.*) వ్యాఖ్యానించు, బోధపరచు, వివరించు

праба́бка *ж см.* праба́бушка

праба́бушка *ж* ముత్తవ్వ (*со стороны матери*); ప్రపితామహి (*со стороны отца*)

пра́вд||а *ж* 1. (*истина*) సత్యం, నిజం; э́то су́щая ~а ఇది పరమ (కటిక) సత్యం; в э́том нет ни сло́ва ~ы దాంట్లో ఒక్క మాట కూడా నిజం కాదు; э́то ~а ఇది నిజం 2. (*справедливость*) న్యాయం; иска́ть ~ы న్యాయం కోరు; пострада́ть за ~у న్యాయసాధనలో కష్టాలు అనుభవించు 3. *в знач. вводн. сл.* నిజమే, అయినప్పటికీ; он, ~а, уже́ уе́хал అతను వెళ్లిపోయాడన్నది నిజమే; ~а, я с ва́ми не согла́сен, но... నేను మీ అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకోనప్పటికీ... ◇ ва́ша ~а నిజమే; ~а? నిజమా?; не ~а ли? కదా?; по ~е сказа́ть నిజం చెప్పాలంటే; что ~а, то ~а ఈ వాస్తవాన్ని ఒప్పుకు తీరాల్సిందే; ~а глаза́ ко́лет *посл.* కటిక సత్యాలు మింగడం కష్టం; ~а-ма́тка *разг.* తిరుగులేని సత్యం

правди́вость *ж* చిత్త శుద్ధి, నిజాయితీపరత్వం

правди́вый 1. నిజాయితీపరుడైన 2. (*содержащий в себе правду*) సత్యవాదియైన, సత్యసంధుడైన

правдоподо́бный యథార్థంలా కనిపించే

пра́вил||о *с* 1. నియమం, నిబంధన; ~а движе́ния డ్రైవింగ్ నిబంధనలు; соблюда́ть ~а నియమాలను పాటించు 2. (*принцип*) సూత్రం, నియమం; взять себе́ за ~о ఒక నియమం పెట్టుకొను 3. (*норма поведения*) నీతినియమాలు ◇ как ~о మామూలుగా; по всем ~ам నియమానుసారంగా, నియమాల ప్రకారం

пра́вильно *нареч.* 1. సరిగా; నిర్దుష్టంగా (*без ошибок*); часы́ иду́т ~ గడియారం సరిగా నడుస్తోంది 2. *в знач. сказ. разг.* నిజమే

пра́вильность *ж* 1. తప్పులు లేమి (లేకపోవడం), నిర్దుష్టత్వం 2. (*регулярность*) క్రమబద్ధత

пра́вильн||ый 1. సరి, సరియైన; తప్పులు లేని (*безошибочный*); ~ое соотноше́ние సరియైన నిష్పత్తి 2. (*закономерный, регулярный*) క్రమబద్ధమైన, సరియైన

прави́тель *м* పాలకుడు

прави́тельственн||ый ప్రభుత్వ; ~ая делега́ция ప్రభుత్వ ప్రతినిధివర్గం; ~ое сообще́ние ప్రభుత్వ ప్రకటన

прави́тельство *с* ప్రభుత్వం; Сове́тское ~ సోవియట్ ప్రభుత్వం

пра́вить I *несов.* (*тв.*) 1. పరిపాలించు 2. తోలు (*лошадьми*); నడుపు (*автомобилем*)

пра́вить II *несов.* (*вн.*) 1. (*исправлять ошибки*) దిద్దు, సరిదిద్దు; ~ корректу́ру ప్రూఫ్‌లు చదువు (దిద్దు) 2. (*бритву*) పదును చేయు

пра́вка *ж* 1. (*исправление*) దిద్దుబాటు 2. (*бритвы*) పదును చేయడం

правле́ние *с* 1. (*режим*) [పరి]పాలన 2. (*учреждение*) పరిపాలనా (పాలక) సంస్థ, మేనేజిమెంటు; కార్యాలయం, కార్యస్థానం (*помещение*); ~ колхо́за సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రపు మేనేజిమెంటు బోర్డు

пра́внук *м* మునిమనుమడు

пра́внучка *ж* మునిమనుమరాలు

пра́во I *с* 1. హక్కు; ~ го́лоса ఓటింగు (ఎన్నిక) హక్కు; ~ на труд పని హక్కు; избира́тельное ~ ఓటింగు (ఎన్నిక) హక్కు; наруша́ть права́ హక్కులను ఉల్లంఘించు (అతిక్రమించు); предоставля́ть права́ హక్కులు కల్పించు 2. *тк. ед.* (*свод законов*) న్యాయశాస్త్రం, లా, చట్టం; гражда́нское ~ సివిల్ లా; междунаро́дное ~ అంతర్జాతీయ చట్టం; уголо́вное ~ క్రిమినల్ లా 3.: права́ *мн.* (*документ*) లైసెన్స్; води́тельские права́ డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ ◇ по пра́ву సముచితంగా

пра́во II *вводн. сл. разг.*: ~, уже́ по́здно అబ్బే చాలా పొద్దు పోయింది (ఆలస్యం అయిపోయింది)

правово́й న్యాయ

правомо́чие *с* అధికారం

правомо́чный అధికారంగల

правонаруше́ние *с юр.* చట్ట ఉల్లంఘనం (అతిక్రమణ), శాసనోల్లంఘనం

правонаруши́тель *м юр.* చట్టం ఉల్లంఘించేవాడు

правописа́ние *с* వర్ణక్రమం

правосла́вн||ый 1. ఆర్థడాక్స్; ~ая це́рковь ఆర్థడాక్స్ చర్చి 2. *в знач. сущ. м* ఆర్థడాక్స్ భక్తుడు

правосу́ди||е *с* న్యాయ నిర్వహణ; отправля́ть ~е న్యాయం నిర్వహించు; иска́ть ~я న్యాయాన్ని అర్థించు

правот||а́ *ж* సరి అయినది; ~а́ де́ла లక్ష్యం సరియైనది; дока́зывать свою́ ~у́ తను సరి అని రుజువు చేయు

пра́в||ый I 1. కుడి; ~ая нога́ కుడి కాలు; ~ая сторона́ కుడి పక్క; с ~ой стороны́ కుడి పక్కన 2. *полит.* మితవాద, దక్షిణ; ~ая па́ртия మితవాద (దక్షిణ పక్ష) పార్టీ 3.: ~ые *в знач. сущ. мн.* మితవాదులు ◇ ~ая рука́ కుడి భుజం

пра́вы||й II 1. (*правильный, справедливый*) నిజమైన, సరిఅయిన; вы ~ మీరు చెప్పినది సరియైనది (నిజమే) 2. (*невиновный*) నిర్దోషియైన 3. *в знач. сущ. м* నిర్దోషి

пра́вящ||ий పాలక; ~ая па́ртия పాలక పార్టీ; ~ие кла́ссы పాలక వర్గాలు

прагмати́зм *м* కార్యార్థవాదం, ప్రయోజనవాదం

пра́дед *м* 1. ముత్తాత 2.: ~ы *мн.* (*предки*) పితామహులు, పూర్వీకులు, తాతముత్తాతలు

праде́душка *м см.* пра́дед 1

пра́зднество *с* ఉత్సవం

пра́здник *м* 1. పండుగ [రోజు], పర్వదినం, ఉత్సవం; по слу́чаю ~а దినోత్సవం సందర్భంగా; по ~ам పండుగ రోజుల్లో; с ~ом! పండుగ శుభాకాంక్షలు 2. (*веселье, торжество*) ఉత్సవం

пра́здничн||ый 1. పండుగ 2. (*наря́дный, краси́вый*) పండుగ; ~ый наря́д పండుగ దుస్తులు 3. (*торже́ственный, ра́достный*) పండుగ; ~ое настрое́ние పండుగ హుషారు

пра́зднование *с* [ఉత్సవం] జరుపుకొను; ~ дня

рождéния జన్మదినం (జన్మదినోత్సవం) జరుపుకోవడం (చేయడం); ~ Дня Побéды విజయ దినోత్సవం జరుపుకోవడం (చేయడం)

прáздновать, отпрáздновать (*вн.*) [ఉత్సవం] జరుపు[కొను], చేయు

прáздн||ый 1. పనిపాటులు లేని, సోమరి; ~ая жизнь పనిపాటులు లేని (సోమరి) జీవితం 2. *перен.* శుష్క; ~ый разговóр శుష్క సంభాషణ

прáктик *м* ఆచరణవాది

прáктик||а *ж в разн. знач.* ఆచరణ, ప్రాక్టీసు; на ~е ఆచరణలో; проводи́ть чтó-л. на ~е అమల్లో పెట్టు, అమలుజరుపు; у врачá большáя ~а డాక్టరుకి పెద్ద ప్రాక్టీసు వుంది; проходи́ть ~у ప్రాక్టీసు పొందు; входи́ть в ~у వాడుకలోకి (ఆచరణలోకి) వచ్చు

практикáнт *м* అభ్యాసకుడు, ప్రొబేషనరు

практиковáть *несов.* 1. (*вн.*) అమల్లో పెట్టు, అమలుజరుపు 2. *уст.* వైద్యం (ప్రాక్టీసు) చేయు (*о враче*); లా ప్రాక్టీసు చేయు (*о юристе*)

практик||овáться *несов.* 1. (*применяться в жизни*) వాడుకలో వుండు; э́то чáсто ~у́ется అలా చేస్తూ ఉంటారు 2. (в *пр.*; *упражняться*) అభ్యసించి, ప్రాక్టీసు పొందు; он ~у́ется в языкé тéлугу అతను తెలుగులో ప్రాక్టీసు పొందుతున్నాడు, అతను తెలుగు అభ్యసిస్తున్నాడు

практи́ческ||ий 1. ఆచరణ, ఆచరణాత్మక, ఆచరణ గత; ~ая дéятельность ఆచరణాత్మక కార్యకలాపాలు 2. (*о занятиях*) అభ్యాస, ప్రాక్టికల్; ~ие заня́тия అభ్యాసం, ప్రాక్టికల్ వర్కు

практи́чность *ж* ఆచరణయోగ్యత

практи́чный 1. ఆచరణశీలి అయిన 2. (*экономичный, выгодный*) సమర్థ

прароди́тель *м* పితామహుడు

прах *м* దేహం (*труп, останки*); చితాభస్మం (*пепел после кремации*) ◇ идти́ ~ом [పని] వృథా అయిపోవు, బూడిదలో పోసిన పన్నీరగు; разлетéться ~ом గాలిలో కలిసిపోవు

прáчечная *ж* లాండ్రీ

прáчка *ж* చాకలిది

пращá *ж* ఒడిసెల

преáмбула *ж книжн.* ఉపక్రమణిక

пребывáни||е *с* ఉండడం, నివాసం; ~е в дóлжности (на постý) పదవీ కాలం; мéсто постоя́нного ~я శాశ్వత నివాసం

пребывáть *несов.* 1. (*быть, находиться где-л.*) ఉండు 2. (*в каком-л. состоянии*) ఉండు, పడు; ~ в уны́нии కుంగిపోవు, నిరుత్సాహపడు; ~ в невéдении తెలియకుండా ఉండు

превали́ровать *несов.* (над *тв.*) (మీద) ప్రాబల్యం కలిగివుండు

превзойти́ *сов. см.* превосходи́ть

превозмогáть, превозмóчь (*вн.*) అధిగమించు; ~ боль నొప్పిని అధిగమించు

превозмóчь *сов. см.* превозмогáть

превознести́ *сов. см.* превозноси́ть

превозноси́ть, превознести́ (*вн.*) స్తుతించు, పొగడు; ~ до небéс ఒకరిని అతిగా స్తుతించు, ఒకరు ఇంద్రుడు చంద్రుడు అను

превосходи́тельство *с*: вáше ~ దేవరా; егó ~ దేవరవారు

превосходи́ть, превзойти́ (*вн.*) 1. (*тв.*, в *пр.*) (లో) మించిపోవు, మించు; ~ когó-л. мýжеством ఒకరిని ధైర్యంలో మించు 2. (*превышать*) మించిపోవు; превзойти́ все ожидáния అంచనాలన్నీ మించిపోవు

превосхóдн||ый అద్భుతమైన, ఉత్తమమైన, మేలైన; శ్రేష్ఠమైన (*совершенный*) ◇ ~ая стéпень *грам.* తమ వాచకం

превосхóдство *с* ఆధిక్యం, పైచేయి; ~ в си́лах బలాబలాల్లో ఆధిక్యం (పైచేయి)

преврати́ть(ся) *сов. см.* превращáть(ся)

преврáтно *нареч.* తప్పుగా; ~ истолкóвывать వక్రీకరించు; ~ понимáть అపార్థం చేసుకొను, తప్పుగా అర్థంచేసుకొను

преврáтн||ый 1. తప్పుడు, పొరపాటు; ~ое представлéние తప్పుడు (పొరపాటు) అభిప్రాయం 2. (*изменчивый*) మారుతున్న, అస్థిర; ~ое счáстье అస్థిర (మధ్యమధ్య తలకిందులయే) అదృష్టం

превращáть, преврати́ть (*вн.* в *вн.*) (గా) మార్చు

превращáться, преврати́ться (в *вн.*) (గా) మారు, తయారగు ◇ преврати́ться в слух చెవులారా విను, చెవులు దోరబెట్టుకొని విను

превращéние *с* రూపాంతరం, మారు రూపం, రూపాంతరీకరణ

превы́сить *сов. см.* превышáть

превышáть, превы́сить (*вн.*) 1 అధిగమించు, మీరు, మించు 2. (*власть и т.п.*) దుర్వినియోగపరచు

превы́ше *нареч.*: ~ всегó అన్నిటికంటె మిన్నగా

превышéние *с* **1.** అధిగమించడం **2.** (*власти и т.п.*) దుర్వినియోగం; ~ влáсти అధికార దుర్వినియోగం

преграда *ж* **1.** అడ్డం, అడ్డు **2.** *перен.* ఆటంకం, అడ్డంకి

преградить *сов. см.* преграждáть

преграждáть, преградить (*вн.*) అడ్డగించు, (కి) అడ్డం వేయు; ~ путь комý-л. ఒకరి దారికి అడ్డం వేయు, ఒకరి దారిని అడ్డగించు; ~ путь к чемý-л. దేని దారినైనా అడ్డగించు

пред *предлог см.* перед

предавáть, предáть (*вн.*) **1.** (కి) ద్రోహం (విద్రోహం) చేయు **2.** (*дт.*; *подвергать*): ~ забвéнию విస్మరించు; ~ землé పూడ్చు; ~ огнЮ దగ్ధం చేయు; ~ смéрти చంపివేయు, మరణశిక్ష అమలుజరుపు; ~ судý కోర్టుకి ఎక్కించు (తీసుకువచ్చు), కోర్టులో దావా వేయు

предавáться, предáться (*дт.*) (కి) లొంగిపోవు, తలపడు; (లో) మునుగు; ~ гнéву కోపానికి లొంగిపోవు; ~ мечтáм పగటి కలల్లో మునుగు (తేలిపోవు); ~ страстям కామ క్రోధాదులకు (ఆవేశాలకు) లోనగు

предáние I *с*: ~ судý కోర్టుకు ఎక్కించడం, కోర్టులో దావా వేయడం; ~ землé పూడ్చిపెట్టడం

предáние II *с* (*рассказ, история*) పౌరాణిక గాథ; нарóдное ~ జానపద గాథ

прéданность *ж* నిష్ఠ, విధేయతావిశ్వాసాలు

прéданный నిష్ఠ, విధేయుడైన *м*, విధేయమైన *с*; ~ друг ప్రాణస్నేహితుడు

предáтель *м* ద్రోహి

предáтельский ద్రోహ పూరితమైన, ద్రోహబుద్ధిగల

предáтельство *с* ద్రోహం, విద్రోహం

предáть(ся) *сов. см.* предавáть(ся)

предвари́тельны||й ప్రాథమిక; ~е переговóры ప్రాథమిక చర్చలు (సంభాషణలు)

предвари́ть *сов. см.* предваря́ть

предваря́ть, предвари́ть (*вн.*) ముందు[గా] చేయు

предвéстник *м* (కి) సూచకం, సూచన, శకునం; శుభశకునం, మంచి శకునం (*чего-л. хорошего*); అశుభ సూచన, అపశకునం, దుశ్శకునం (*чего-л. плохого*)

предвещá||ть *несов.* (*вн.*) సూచించు; всё ~ло дождь ప్రతిదీ వర్షాన్నే (వర్షం వస్తుందనే) సూచించింది; это не ~ет ничегó хорóшего ఇది అశుభ సూచకం

предви́дение *с* భవిష్యద్దర్శనం, దూరదృష్టి; наýчное ~ శాస్త్రీయ భవిష్యద్దర్శనం (దూరదృష్టి)

предви́деть *несов.* (*вн.*) భవిష్యద్దర్శనం చేయు, ముందుగానే తెలుసుకొను (ఊహించు); జోస్యంచెప్పు (*предсказывать*)

предви́д||еться *несов.* అవకాశం కలిగివుండు, రావొవు; такáя возмóжность ~ится ఇలాంటి అవకాశం ఉండవచ్చు

предвкуси́ть *сов. см.* предвкушáть

предвкушáть, предвкуси́ть (*вн.*) (కోసం) ఎదురు చూచు, నిరీక్షించు

предвкушéние *с* (కోసం) ఎదురుచూడడం, నిరీక్షణ

предводи́тель *м* నాయకుడు; ~ бáнды [దొంగల] ముఠా నాయకుడు ◇ ~ дворя́нства *ист.* ప్రభువర్గీయుల నాయకుడు

предводи́тельство *с* నాయకత్వం; под ~м когó-л. ఒకరి నాయకత్వాన (నాయకత్వం కింద)

предводи́тельствовать *несов.* (*тв.*) (కి) నాయకత్వం వహించు

предвосхи́тить *сов. см.* предвосхищáть

предвосхищáть, предвосхи́тить (*вн.*) ముందుగానే చేయు (*делать*); ముందుగానే తెలుసుకొను (*узнавать*); ~ собы́тия సంఘటన (ఏదైనా జరిగే) ముందే ఏదైనా చేయు; ~ чью-л. мысль ఒకరి ఆలోచన (ఊహ) ముందుగానే తెలుసుకొను

предвы́борн||ый ఎన్నికల; ~ая кампáния ఎన్నికల ప్రచారం

предгóрье *с* పర్వత పాద ప్రాంతం, పర్వత పాదాలు

преддвéри||е *с* నాంది, ప్రాంగణం; в ~и నాందిలో, ప్రాంగణంలో

предéл *м* **1.** సరిహద్దు, పొలిమేర; в ~ах страны́ దేశ సరిహద్దులో; за ~ами страны́ దేశం అవతల, దేశపు పొలిమేర వెలుపల **2.** *перен.* పరిధి, పరిమితి; в ~ах свои́х полномóчий తన అధికార పరిధిలో; выходи́ть за ~ы прили́чий మర్యాద పరిధి (పరిమితులను) అతిక్రమించు **3.** *перен.* (*крайняя степень, высшая ступень*) పారమ్యం; ~ желáний చరమ ఆకాంక్ష; ~ прóчности తెంచే శక్తి పారమ్యం ◇ в ~ах двух мéсяцев రెండు నెలల వ్యవధిలో

предéльн||ый అతి, అత్యధిక, అత్యంత, చరమ; ~ый срок చరమ వ్యవధి; ~ая скóрость అతి (అత్యధిక) వేగం; с ~ой я́сностью అతి (అత్యంత) స్పష్టంగా

предзнаменовáние *с* శకునం; хорóшее ~ శుభ శకునం; плохóе ~ దుశ్శకునం

предисло́вие *с* ఉపోద్ఘాతం, పీఠిక, ముందు మాట

предлагáть, предложи́ть (*дт.*) **1.** (*вн. или*

инф.) (కి) ఈయ జూపు; ~ комý-л. свой услýги ఒక రికి సహాయం విషయంలో తన సంసిద్ధతను తెలుపు, ఒక రికి సహాయం ఈయ జూపు 2. (*вн. или инф.*; *на выбор, обсуждение*) ప్రతిపాదించు; ~ тост టోస్టు ప్రతిపాదించు; ~ комý-л. вы́сказаться ఒకరిని మాట్లాడమని కోరు; ~ чью-л. кандидатýру ఒకరి పేరును ప్రతిపాదించు 3. (*инф.*; *предпи́сывать*) ఆజ్ఞాపించు, ఆదేశించు; емý предложи́ли закóнчить рабóту в недéльный срок ఆ పని ఒక వారం రోజుల్లో పూర్తిచేయాలని అతను ఆదేశింపబడ్డాడు (ఆజ్ఞాపింపబడ్డాడు)

предлóг I *м* (*пóвод*) నెపం, సాకు; под ~ом సాకుతో (నెపంతో)

предлóг II *м грам.* ఉపసర్గ, పూర్వసర్గ

предложéние I *с* 1. (*дéйствие*) ప్రతిపాదించడం 2. (*то, что предлóжено*) ప్రతిపాదన, సూచన; вноси́ть ~ ప్రతిపాదించు, ప్రతిపాదన చేయు 3. (*о брáке*) [వివాహ] ప్రతిపాదన 4. *эк.* గిరాకీ, సప్లయ్; спрос и ~ డిమాండూ గిరాకీ

предложéние II *с грам.* వాక్యం; вопроси́тельное ~ ప్రశ్నార్థక వాక్యం; восклицáтельное ~ ఆశ్చర్యార్థక వాక్యం; глáвное ~ ప్రధానోప వాక్యం; повествовáтельное ~ నామాఖ్యానం; простóе ~ సామాన్య వాక్యం; слóжное ~ సంకీర్ణ వాక్యం

предложи́ть *сов. см.* предлагáть

предлóжный *прил.*: ~ падéж ఉపసర్గీయ విభక్తి

предмéстье *с* సివారు

предмéт *м* 1. వస్తువు; ~ы пéрвой необходи́мости జీవితావసర (నిత్యావసర) వస్తువులు; ~ы потреблéния వినిమయ వస్తువులు 2. (*тéма*) విషయం, సంగతి; ~ спóра వివాదాంశం, చర్చాంశం, వివాద విషయం 3. (*в преподавáнии*) సబ్జెక్టు

предназначáть, предназнáчить (*вн.*) (కోసం) ఉద్దేశించు, కేటాయించు

предназначéние *с* గమ్యం; ~ в жи́зни జీవిత గమ్యం

предназнáчить *сов. см.* предназначáть

преднамéренный ఉద్దేశపూర్వకమైన, పూర్వాలోచిత [మైన]

предо *предлог см.* перед

предобéденный మధ్యాహ్నం పూట [భోజన] పూర్వ, మధ్యాహ్న భోజనానికి ముందర

прéд||ок *м* పూర్వికుడు; ~ки తాతముత్తాతలు

предостáвить *сов. см.* предоставля́ть

предоставлéние *с* కేటాయింపు, చూపించడం, కల్పించడం; ~ креди́тов రుణాల కేటాయింపు; ~ прáва హక్కు కల్పించడం

предоставля́ть, предостáвить (*вн. дт.*) 1. (*позволя́ть*) (కి) వదిలేయు, *инф.* + ఇచ్చు; емý предостáвили самомý реши́ть э́то నిర్ణయం అతనికి వదిలెయ్యబడింది 2. (*давáть*) (కి) ఇచ్చు, సమకూర్చు, కల్పించు, కేటాయించు; ~ комý-л. возмóжность ఒకరికి అవకాశం ఇచ్చు; ~ комý-л. креди́т ఒకరికి రుణమిచ్చు (రుణం కల్పించు, రుణం కేటాయించు); ~ комý-л. прáво ఒకరికి హక్కు కల్పించు ◇ ~ когó-л. самомý себé ఒకరి మానాన ఒకరిని వదిలేయు

предостерегáть, предостерéчь (*вн.*) (గురించి) హెచ్చరించు

предостережéние *с* హెచ్చరిక

предостерéчь *сов. см.* предостерегáть

предосторóжност||ь *ж* ముందు జాగ్రత; из ~и ముందు జాగ్రత మూలంగా; принимáть мéры ~и прóтив гри́ппа ఫ్లూ నివారణ చర్యలు తీసుకొను

предосуди́тельный నింద్యమైన, మంచిదికాని; ~ постýпок నింద్యమైన (మంచిది కాని) పని (చర్య)

предотврати́ть *сов. см.* предотвращáть

предотвращáть, предотврати́ть (*вн.*) నివారించు, అరికట్టు; ~ войнý యుద్ధాన్ని నివారించు; ~ опáсность ప్రమాదాన్ని నివారించు (అరికట్టు)

предотвращéние *с* నివారణ, అరికట్టడం

предохранéние *с* జాగ్రత్త పెట్టబడడం, రక్షించడం

предохрани́тель *м тех.* సేఫ్టీకాచ్

предохрани́тельны||й 1. నివారణ; ~е мéры నివారణ చర్యలు 2. *тех.* సేఫ్టీ; ~й клáпан సేఫ్టీ వాల్వు

предохрани́ть *сов. см.* предохраня́ть

предохраня́ть, предохрани́ть (*вн.*) (నుంచి) రక్షించు, భద్రపరచు, కాపాడు

предписáние *с* 1. (*прикáз*) ఆదేశం, ఆజ్ఞ 2. (*врачá*) సూచనలు

предписáть *сов. см.* предпи́сывать

предпи́сывать, предписáть (*дт. вн.*) 1. ఆదేశించు 2. (*назначáть*) నిర్దేశించు

предплéчье *с анат.* ముంజేయి

предполагáемый ఊహింపబడిన; ~ результáт ఊహింపబడిన ఫలితం

предполагá||ть, предположи́ть 1. (*вн.*) అనుకొను; предполóжим, что э́то так ఇది యిలా ఉందనుకోండి, ఇది యిలా వున్న పక్షంలో 2. *тк. несов.*

(*инф.*; *намереваться*) అనుకొను; я ~ю поéхать в Ленингрáд నేను లెనిన్‌గ్రాడ్‌కు వెళ్లాలని అనుకుంటున్నాను

предполагá||ться *несов.*: ~ется, что вы́боры бýдут в концé гóда ఎన్నికలు సంవత్సరాంతాన (ఏడాది చివర) జరుగుతాయని అనుకుంటున్నారు (తలచబడుతోంది)

предположéни||е *с* ఊహాగానం; э́то послужи́ло пóводом для вся́кого рóда ~й అది రకరకాల ఊహాగానాలకు దారితీసింది

предположи́тельный ఊహించిన, అనుకున్న

предположи́ть *сов. см.* предполагáть I

предпослáть *сов. см.* предпосылáть

предпослéдний చిట్టచివరిదానికి ముందరి, చివరివాడి కంటె ముందువాడు; కిందనుంచి రెండోది (*в спи́ске*)

предпосылáть, предпослáть (*вн. дт.*) ఉపోద్ఘాత ప్రాయంగా చెప్పు (రాయు)

предпосы́лка *ж* 1. (*предвари́тельное усло́вие*) పూర్వాకాంక్షిత (పూర్వ) పరిస్థితి 2. (*отправно́е положе́ние*) పూర్వావసరం, పూర్వ రంగం, పుట్టు పూర్వోత్తరాలు

предпочéсть *сов. см.* предпочитáть

предпочитáть, предпочéсть (*вн. дт.*) (మరో దానికంటె) మేలుగా తలచు (ఏరుకొను, ఎంచుకొను, మెచ్చు)

предпочтéние *с* (మరో దానికంటె) మేలని ఏరుకొనడం; окáзывать комý-л. ~ ఒకరికి అగ్రతాంబూలం ఇచ్చు

предпочти́тельный మేలైన

предпрáздничн||ый పండగ ముందు; ~ая торгóвля పండగ ముందు వ్యాపారం (వర్తకం)

предприи́мчивость *ж* చొరవ, ఎంటర్‌ప్రైజ్

предприи́мчивый చొరవగల

предпринимáтель *м* యజమాని, వ్యాపారి, వ్యాపారస్థుడు

предпринимáть, предприня́ть (*вн.*) తీసుకొను, చేయు, చేబట్టు; ~ атáку దాడిచేయు; ~ мéры చర్యలను తీసుకొను, చర్యలకు పాల్పడు; ~ шаги́ చర్యలను తీసుకొను (చేపట్టు), చర్యలకు పాల్పడు

предприня́ть *сов. см.* предпринимáть

предприя́тие *с* 1. (*дéло*) వ్యాపారం, పని; рискóванное ~ సాహసకృత్యం, సాహస కార్యం 2. (*завóд, фа́брика и т. п.*) వ్యాపార సంస్థ; госудáрственное ~ ప్రభుత్వ సంస్థ; торгóвое ~ వ్యాపార (వర్తక) సంస్థ

предрасполагá||ть, предрасположи́ть (*вн. к дт.*) (కి) సిద్ధపరచు, ఆయత్తపరచు; тишинá ~ет к молчáнию నిశ్శబ్దం మనిషిని మౌనానికి సిద్ధపరుస్తుంది

предрасположéние *с* 1. (పట్ల) ముందు ఇష్టం కలిగివుండడం 2. *мед.* గురి అవడం; ~ к туберкулёзу క్షయరోగానికి గురి అవడం

предрасполóженный: ~ к полнотé స్థూలతకు గురి అయే

предрасположи́ть *сов. см.* предрасполагáть

предрассýдок *м* దురభిమానం, దురభిప్రాయం, మూఢ నమ్మకం, మూఢవిశ్వాసం

предрешáть, предреши́ть (*вн.*) ముందుగా నిర్ణయించు (నిశ్చయించు); ~ вопрóс సమస్యను ముందుగా నిర్ణయించు; ~ исхóд сражéния యుద్ధ జయాపజయాలను ముందే నిర్ణయం చేయు

предреши́ть *сов. см.* предрешáть

председáтель *м* అధ్యక్షుడు, ఛైర్మన్; ~ колхóза సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్ర బోర్డు అధ్యక్షుడు; ~ правлéния బోర్డు అధ్యక్షుడు; Председáтель Прези́диума Верхóвного Совéта СССР సోవియట్ యూనియన్ సుప్రీమ్ సోవియట్ అధ్యక్షుడు; Председáтель Совéта Мини́стров СССР సోవియట్ యూనియన్ మంత్రిమండలి (మంత్రివర్గ) అధ్యక్షుడు

председáтельствовать *несов.* (కి) అధ్యక్షత వహించు; ~ в колхóзе సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్ర అధ్యక్షుడుగా వుండు

председáтельствующий *м* అధ్యక్షుడు

предсказáние *с* జోస్యం, సోదె

предсказáтель *м* జోస్యుడు

предсказáтельница *ж* సోదెమ్మ, జోస్యురాలు

предсказáть *сов. см.* предскáзывать

предскáзывать, предсказáть (*вн.*) జోస్యం చెప్పు, ముందుగా చెప్పు (తెలియజేయు)

предсмéртн||ый మరణ; ~ое желáние అంతిమ వాంఛ, తుది కోరిక; ~ые страдáния మరణ వేదన

представáть, предстáть (пéред *тв.*) ఎదుర్కొను, (ఎదుట) హాజరగు; ~ пéред судóм కోర్టు విచారణ ఎదుర్కొను, కోర్టు ఎదుట హాజరగు

представи́тель *м* ప్రతినిధి; полномóчный ~ సర్వాధికారయుత ప్రతినిధి; ~ совéтской общéственности సోవియట్ ప్రజా సంస్థల ప్రతినిధి

представи́тельн||ый 1. (*вы́борный*) ప్రాతినిధ్య, ఎన్నుకోబడిన; ~ые óрганы ప్రజా ప్రాతినిధ్య సంస్థలు 2. *разг.* (*о вне́шнем ви́де*) హుందా (ఠీవి) అయిన;

~ая внéшность హుందా (ఠీవి అయిన) స్వరూపం

представи́тельство *с* **1.** ప్రాతినిధ్యం, ప్రతినిధి వర్గం **2.** (*учреждение*) ప్రతినిధి వర్గం (కార్యాలయం); постоя́нное ~ శాశ్వత ప్రతినిధి వర్గం (కార్యాలయం); торго́вое ~ వ్యాపార ప్రాతినిధ్య సంస్థ

предста́вить *сов. см.* представля́ть 1—6

предста́виться *сов. см.* представля́ться

представле́ни||е *с* **1.** సమర్పించడం, దాఖలు చేయడం **2.** (*при знакомстве*) పరిచయం చేయడం **3.** *театр.* ప్రదర్శన **4.** (*понятие*) భావం, అవగాహన; имéть ~е о чём-л. దేన్ని గురించి అయినా అవగాహన కలిగివుండు; в моём ~и నా అభిప్రాయంలో; он не имéет ни малéйшего ~я об э́том దాన్ని గురించి అతనికి అసలు (బొత్తిగా) తెలియదు

представля́ть, предста́вить (*вн.*) **1.** (*предъявлять*) అందజేయు, సమర్పించు, దాఖలు చేయు; ~ докла́д నివేదిక[ను] సమర్పించు; ~ доказа́тельства రుజువులు దాఖలు చేయు; ~ спра́вку పత్రం (సర్టిఫికెట్) ఇచ్చు (సమర్పించు) **2.** (*дт.*; *знакомить*) పరిచయం చేయు **3.** *театр.* ప్రదర్శించు, నటించు **4.** (*воображать*) ఊహించు, అనుకొను; ~ себé ఊహించుకొను, అనుకొను; вы не мóжете себé предста́вить మీరు ఊహించుకోలేరు **5.** (*изображать*) చిత్రించు **6.** (к *дт.*): ~ когó-л. к награ́де ఒకరికి బహుమతి ఇవ్వాలని సిఫారసు చేయు **7.** *тк. несов.* (*являться, быть*) కలిగివుండు; ~ большу́ю цéнность పెద్ద (గొప్ప) విలువ కలిగివుండు;~собóй ఉండు, కలిగివుండు; Земля́ представля́ет собóй сферóид భూగోళం అండాకారం (స్ఫిరోయిడ్ ఆకారం) కలిగివుంటుంది **8.** *тк. несов.* (*быть представителем*) (కి) ప్రాతినిధ్యం వహించు

представля́ться, предста́виться **1.** (*дт.*; *знакомиться*) పరిచయం చేసుకొను **2.** (*возникать*) తటస్థపడు, కలుగు; слу́чай скóро емý предста́вился త్వరలో అతనికి అవకాశం కలిగింది (దొరికింది, తటస్థపడింది) **3.** *безл.* (*дт.*; *казаться*) కనిపించు; емý предста́вилось, что... ఉన్నట్లు (లేనట్లు) అతనికి కనిపించింది (అనిపించింది) **4.** *разг.* (*тв.*; *притворяться*) నటించు

предста́ть *сов. см.* представа́ть

предстоя́т||ь *несов.* రాబోవు, వచ్చు; чéрез нéсколько дней ~ вы́боры కొద్ది రోజుల్లో ఎన్నికలు వస్తాయి; емý ~ тру́дности అతనికి కష్టాలు రాబోతున్నాయి

предстоя́щ||ий ముంచుకు వస్తున్న, రాబోయే; в ~ем годý వచ్చే సంవత్సరంలో

предупреждéние *с* దురభిమానం, దురభిప్రాయం, అపనమ్మకం

предугада́ть *сов. см.* предуга́дывать

предуга́дывать, предугада́ть (*вн.*) ముందుగా ఊహించు

предумы́шленн||ый ఉద్దేశపూర్వకమైన; ~ое уби́йство ఉద్దేశపూర్వకమైన హత్య

предупреди́тельный **1.** (*о мерах*) నివారణ (రక్షక) [చర్యలు], ముందు జాగ్రత్తగా తీసుకున్న [చర్యలు]; ~ вы́стрел హెచ్చరిక కాల్పు **2.** (*о человеке*) ఉపకారబుద్ధి గల; శ్రద్ధవహించే (*внимательный*); మన్ననగల (*любезный*)

предупреди́ть *сов. см.* предупрежда́ть

предупрежда́ть, предупреди́ть (*вн.*) **1.** (*заранее извещать*) ముందుగా తెలియజేయు, నోటీసు ఇచ్చు **2.** (о *пр.*; *предостерегать*) (గురించి) హెచ్చరించు, (కి) హెచ్చరిక చేయు **3.** (*предотвращать*) నివారించు; ~ несча́стный слу́чай ప్రమాదం జరగకుండా చూచు (చేయు); ~ пожа́р అగ్ని ప్రమాదాన్ని నివారించు **4.** (*опережать*) భావి పరిణామాన్ని ఊహించి ముందుగా చర్య తీసుకొను

предупреждéние *с* **1.** (*извещение*) నోటీసు **2.** (*предостережение*) హెచ్చరిక; дéлать комý-л. ~ ఒకరికి హెచ్చరిక చేయు, ఒకరిని హెచ్చరించు **3.** (*предотвращение*) నివారణ; ~ болéзни రోగ (వ్యాధి) నివారణ

предусма́трива||ть, предусмотрéть (*вн.*) ముందే తెలుసుకొను (ఊహించు); закóн не ~ет такóго слу́чая చట్టంలో అటువంటి సందర్భం లేదు; всё бы́ло предусмóтрено అన్ని ఏర్పాట్లూ చేయబడ్డాయి

предусмотрéть *сов. см.* предусма́тривать

предусмотри́тельность *ж* ముందు ఏర్పాట్లు (చర్య); ముందు జాగ్రత్త (*осторожность*)

предусмотри́тельный ముందు ఏర్పాట్లు చేసిన, ముందు చర్యలు తీసుకున్న; ముందు జాగ్రత్తగల (*осторожный*)

предчу́вствие *с* శంక, అనుమానం; дурнóе ~ కీడు జరుగనున్నదన్న శంక (అనుమానం)

предчу́вствова||ть *несов.* (*вн.*) (గురించి, అని) శంకించు, శంక కలుగు; он ~л, что так и бу́дет ఇది అలా జరుగుతుందని అతనికి శంక కలిగింది

предшéственник *м* పూర్వీకుడు; [ఒకరి] ముందు ఈ పదవిలో ఉన్నవాడు, ముందు ఈ పని చేసినవాడు (*по слу́жбе*)

предшéствовать *несов.* (*дт.*) (కి) ముందుగా జరుగు (ఉండు)

предшéствующий పూర్వపు, ముందరి

предъявѝтел||ь *м* బేరర్; ~ь иска ఫిర్యాదీ, దావా చేసినవాడు; чек с уплáтой на ~я బేరర్ చెక్కు

предъявѝть *сов. см.* предъявлять

предъявлéние *с*: ~ докумéнта పత్రాలు సమర్పించడం (దాఖలు చేయడం, చూపించడం); ~ иска దావా వేయడం; ~ обвинéния в убийстве హత్యా నేరారోపణ చేయడం

предъявлять, предъявѝть (*вн.*) చూపించు, దాఖలు చేయు; ~ докумéнты పత్రాలు చూపించు (దాఖలు చేయు) ◇ ~ прáво на чтó-л. దేనిమీద అయినా హక్కున్నదని వాదించు; ~ высóкие трéбования к перевóду అనువాదం ఉన్నత స్థాయిలో ఉండాలని కోరు; ~ иск (మీద) దావా వేయు; ~ обвинéние комý-л. в чём-л. ఒకరిమీద ఏదైనా ఆరోపణ చేయు

предыдýщ||ий లోగడ, ముందరి, వెనుకటి, పూర్వపు; ~ий план లోగడ (వెనుకటి) ప్రణాళిక; из ~его слéдует... పైన చెప్పిన (రాసిన) దానినుంచి తేలేదేమిటంటే

преéмник *м* వారసుడు; быть чьим-л. ~ом ఒకరి [కి] వారసుడగు (వారసత్వం వహించు)

преéмственность *ж* కొనసాగడం, అనుస్యూతి; ~ полѝтики విధానం కొనసాగడం, విధాన అనుస్యూతి

преéмственный కొనసాగించే, అనుస్యూత

прéжде 1. *нареч.* (*раньше*) (కి) ముందు; ~ нáдо бы́ло дýмать об этом దాన్ని గురించి ముందే ఆలోచించవలసింది 2. *нареч.* (*сначала*) ఆదినుంచీ, ముందు; ~ он дóлжен кóнчить эту рабóту అతను ముందు ఈ పని పూర్తిచేయాలి 3. *нареч.* (*в прошлом*) ఇంతకు ముందు; ~ он был журналѝстом ఇంతకు ముందు అతను పాత్రికేయుడుగా ఉండేవాడు 4. *предлог* (*рд.*) ముందు; он пойдёт тудá ~ неё అతను అక్కడికి ఆమెకన్న ముందు వెళ్తాడు ◇ ~ всегó ప్రప్రథమంగా, మొట్టమొదట, అన్నిటికంటె ముందు

преждеврéменно *нареч.* అకాలంగా

преждеврéменны||й అకాల[పు], అకాలమైనదైన; ~е рóды అకాలపు ప్రసూతి

прéжний 1. (*предыдущий*) పూర్వ, ముందరి 2. (*тот же самый, что и прежде*) వెనకటి

президéнт *м* అధ్యక్షుడు, ప్రెసిడెంట్; ~ Респýблики Индии భారత రిపబ్లిక్ రాష్ట్రపతి

президéнтски||й అధ్యక్ష, ప్రెసిడెంటు; ~е вы́боры ప్రెసిడెంటు (అధ్యక్ష) ఎన్నికలు

презѝдиум *м* అధ్యక్షవర్గం, అధ్యక్షమండలి, ప్రెసీడియం; Презѝдиум Верхóвного Совéта СССР సోవియట్ యూనియన్ సుప్రీమ్ సోవియట్ అధ్యక్షవర్గం (ప్రెసీడియం); почётный ~ గౌరవ అధ్యక్షవర్గం

презирáть, презрéть (*вн.*) 1. అసహ్యించు[కొను], ఏవగించు[కొను] 2. (*отвергать, пренебрегать*) ఈసడించు, నిర్లక్ష్యం చేయు, తృణీకరించు

презрéние *с* 1. అసహ్య భావం, అసహ్యం, ఏహ్య భావం 2. (*пренебрежение*) తృణీకరణ భావం; ~ к опáсности ప్రమాదానికి తూష్ణీం భావం

презрéнный తుచ్ఛమైన, నీచమైన, హేయమైన, రోసిపోయిన

презрéть *сов. см.* презирáть

презрѝтельно *нареч.* ఏవగింపుతో, తృణీకరణ భావంతో

презрѝтельный ఏవగింపు భావంగల (భావపూరితమైన), తృణీకరణ భావంగల

преимýщественно *нареч.* ప్రధానంగా, ప్రత్యేకించి

преимýщественн||ый 1. ప్రధాన, ప్రథమ; ~ое развѝтие тяжёлой промы́шленности అభివృద్ధి క్రమంలో భారీ పరిశ్రమలకు ప్రథమ ప్రాధాన్యం; имéть ~ое значéние ప్రథమ ప్రాముఖ్యం కలిగివుండు 2. *юр.* ప్రథమ; ~ое прáво ప్రథమ హక్కు

преимýщество *с* (మీద) సౌకర్యం, ఆధిక్యం, ప్రాధాన్యం; отдавáть ~ комý-л. ఒకరికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చు; получáть ~ перед кéм-л. ఒకరి పై (మీద) సౌకర్యం (ఆధిక్యం) పొందు

преиспóлненный తొణికిసలాడే; ~ надéжд ఆశాభావం తొణికిసలాడే

преиспóлниться *сов. см.* преисполняться

преисполняться, преиспóлниться (*тв., рд.*) తొణికిసలాడు; ~ рáдостью సంతోషం తొణికిసలాడు

прейскурáнт *м* ధరల పట్టీ (జాబితా), ప్రైస్ లిస్ట్

преклонéние *с* పూజ్య (మెచ్చికోలు, ఆరాధనా) భావం

преклонѝть(ся) *сов. см.* преклонять(ся)

преклóнный: ~ вóзраст ముసలి వయస్సు

преклонять, преклонѝть (*вн.*): ~ гóлову తల వంచు; ~ колéни మోకరిల్లు

преклоняться *несов.* (перед *тв.*) ఒకరిని పూజించు, ఆరాధించు

прекрáсно *нареч.* 1. అద్భుతంగా, ఆహ్లాదకరంగా; в тенѝ сидéть бы́ло ~ నీడలో కూర్చోడం ఆహ్లాదకరంగా వుంటుంది 2. *в знач. частицы* మంచిది, అల్లాగే; я

заплачу́ за э́то. — Прекра́сно! నేను దీనికి డబ్బు చెల్లిస్తాను. — మంచిది

прекра́сный 1. (*очень красивый*) అందమైన, సుందరమైన, రమణీయమైన 2. (*очень хороший*) శ్రేష్ఠమైన, సర్వోత్కృష్టమైన, అద్భుతమైన ◇ в оди́н ~ день ఓ మంచి రోజున

прекрати́ть(ся) *сов. см.* прекраща́ть(ся)

прекраща́ть, прекрати́ть (*вн.*) ఆపు, ఆపివేయు, స్తంభింపజేయు; అరికట్టు, అంతం చేయు, (కి) స్వస్తిచెప్పు (*класть конец чему-л.*); తెంచు, తెంచివేయు, కట్టిపెట్టు (*отношения и т. п.*); ~ войну́ యుద్ధాన్ని అంతం చేయు, యుద్ధానికి స్వస్తిచెప్పు; ~ игру́ ఆట కట్టిపెట్టు; ~ платежи́ చెల్లింపులు స్తంభింపజేయు; ~ пре́ния చర్చలు ముగించు; ~ рабо́ту పని ఆపు (స్తంభింపజేయు)

прекраща́ться, прекрати́ться ఆగు, స్తంభించిపోవు, కట్టిపెట్టబడు, ముగియు

прекраще́ние *с* ఆపడం, విరమణ, స్తంభన, స్వస్తి; ~ вое́нных де́йствий యుద్ధ విరమణ; ~ произво́дства а́томного ору́жия అణ్వస్త్ర ఉత్పత్తికి స్వస్తిచెప్పడం; ~ рабо́ты పని స్తంభన

преле́стный రమణీయమైన, మనోహరమైన, ముచ్చటైన

пре́лесть *ж* మనోహరత్వం; ~ улы́бки నవ్వు మనోహరత్వం; она́ ~ ఆమె మనోహరంగా ఉంది

преломи́ть(ся) *сов. см.* преломля́ть(ся)

преломле́ние *с* 1. *физ.* వక్రీభవనం; ~ све́та కాంతి వక్రీభవనం 2. *перен.* వ్యాఖ్యానం, భాష్యం

преломля́ть, преломи́ть (*вн.*) 1. *физ.* వక్రీభవింపజేయు; ~ свет కాంతిని వక్రీభవింపజేయు 2. *перен.* వ్యాఖ్యానించు, భాష్యం చెప్పు

преломля́ться, преломи́ться 1. *физ.* వక్రీభవనం పొందు 2. *перен.* వ్యాఖ్యానింపబడు

пре́лый కుళ్లిన, మాగిపోయిన

прельсти́ть(ся) *сов. см.* прельща́ть(ся)

прельща́ть, прельсти́ть (*вн.*) (తో) ఆకర్షించు, సమ్మోహితం చేయు; ~ кого́-л. обеща́ниями ఒకరిని వాగ్దానాలతో ఆకర్షించు (భ్రమింపజేయు)

прельща́ться, прельсти́ться (*тв.*) (తో) ఆకర్షింపబడు, వ్యామోహితుడగు

премиа́льны||й 1. బోనస్; ~й фонд బోనస్ నిధి 2.: ~е *в знач. сущ. мн.* బోనస్; получа́ть ~е బోనస్ పొందు

премирова́ние *с* బహూకరించడం, బహుమతి యివ్వడం

премирова́||ть *несов. и сов.* (*вн.*) (కి) బోనస్ ఇచ్చు, బహూకరించు, బహుమతి ఇచ్చు; его́ ~ли кни́гой అతనికి పుస్తకం బహుమతిగా ఇచ్చారు; его́ ~ли за хоро́шую рабо́ту బాగా పని చేసినందుకుగాను అతనికి బోనస్ ఇచ్చారు

пре́мия *ж* బోనస్; బహూకరణ, బహుమతి, ప్రైజు (*награда*); Междунаро́дная Ле́нинская ~ «За укрепле́ние ми́ра ме́жду наро́дами» అంతర్జాతీయ లెనిన్ శాంతి బహుమతి; поощри́тельная ~ ప్రోత్సాహక బహుమతి

прему́дрость *ж* వివేకం ◇ невелика́ ~ *разг.* దానికి పెద్ద[గా] వివేకం అక్కర్లేదు

премье́р *м* 1. *см.* премье́р-мини́стр 2. *театр.* ప్రధాన నటుడు

премье́ра *ж театр.* మొదటి ఆట

премье́р-мини́стр *м* ప్రధాన మంత్రి, ప్రధాని

пренебрега́ть, пренебре́чь (*тв.*) 1. నిర్లక్ష్యం చేయు; ~ свои́ми обя́занностями తన బాధ్యతలను నిర్లక్ష్యం చేయు 2. (*относиться без внимания*) తృణీకరించు, యేవగించుకొను, యేవగింపుతో చూచు; ~ опа́сностью ప్రమాదాన్ని తృణీకరించు (లెక్కచేయకపోవు); не ~ никаки́ми сре́дствами ఏ పద్ధతులను వినియోగించడానికైనా వెనుదీయకపోవు

пренебреже́ние *с* 1. (*невнимание*) నిర్లక్ష్యం 2. (*презрение*) తృణీకరణ, తృణీకారం, యేవగింపు

пренебрежи́тельный యేవగింపు, తృణీకారపూరితమైన; ~ взгляд యేవగింపు చూపు

пренебре́чь *сов. см.* пренебрега́ть

пре́ния *мн.* చర్చలు

преоблада́ние *с* ప్రాబల్యం (*преобладающее влияние, превосходство*); ఆధిక్యత (*господство*)

преоблада́ть *несов.* (над *тв.*, среди́ *рд.*) (మీద) ప్రబలంగా వుండు, ప్రాబల్యం కలిగివుండు, (లో) ఆధిక్యత కలిగివుండు

преобража́ть, преобрази́ть (*вн.*) మార్చు, మార్పు చేయు, రూపాంతరీకరించు

преобража́ться, преобрази́ться మార్పు చెందు, రూపాంతరం పొందు

преображе́ние *с* మార్పు [చెందడం], రూపాంతరీకరణ

преобрази́ть(ся) *сов. см.* преобража́ть(ся)

преобразова́ние *с* 1. (*перемена*) సంస్కరణ (*реформа*); రూపాంతరీకరణ, పునర్వ్యవస్థీకరణ (*реорганизация*) 2. *физ.*: ~ то́ка కరెంటు ట్రాన్స్‌ఫర్మేషన్

преобразова́тель *м* 1. సంస్కర్త, పునర్వ్యవస్థీకరణ కర్త 2. *физ.* ట్రాన్స్‌ఫార్మర్

преобразова́ть *сов. см.* преобразо́вывать

преобразо́вывать, преобразова́ть (*вн.*) 1. రూపాంతరీకరించు; పునర్వ్యవస్థీకరించు (*реорганизовывать*); ~ систе́му управле́ния మేనేజిమెంటు వ్యవస్థను పునర్వ్యవస్థీకరించు 2. *физ., мат.* ట్రాన్స్‌ఫార్మ్ చేయు

преодолева́ть, преодоле́ть (*вн.*) అధిగమించు; ~ страх భయాన్ని అధిగమించు

преодоле́ние *с* అధిగమనం

преодоле́ть *сов. см.* преодолева́ть

преодоли́мый అధిగమించగలిగే, అధిగమించ వీలైన

препара́т *м*: анатоми́ческий ~ అనటామికల్ కూర్పు; хими́ческий ~ రసాయనిక తయారీ

препари́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) కోయు

препина́ни||е *с*: зна́ки ~я *грам.* విరామ చిహ్నాలు

препира́тельство *с* జగడం, వాదోపవాదాలు

препира́ться *несов. разг.* (с *тв.*) (తో) జగడ మాడు, వాదోపవాదాలు చేయు

препода́вание *с* బోధించడం, బోధన; ~ литерату́ры సాహిత్యాన్ని బోధించడం

преподава́тель *м* ఉపాధ్యాయుడు (*школы*); అధ్యాపకుడు (*университета, института*)

преподава́тельница *ж* ఉపాధ్యాయురాలు, ఉపాధ్యాయిని (*школы*); అధ్యాపకురాలు (*университета, института*)

преподава́тельский ఉపాధ్యాయ; ~ соста́в ఉపాధ్యాయ (అధ్యాపక) సిబ్బంది, అధ్యాపకులు

преподава́ть *несов.* 1. (*вн.*) బోధించు; ~ литерату́ру సాహిత్యాన్ని బోధించు; ~ кому́-л. ఒకరికి బోధించు 2. (*быть преподавателем*) అధ్యాపకునిగా (ఉపాధ్యాయునిగా) పనిచేయు

преподнести́ *сов. см.* преподноси́ть

преподноси́ть, преподнести́ (*вн. дт.*) (కి) అర్పించు, ప్రదానం చేయు ◇ преподнести́ кому́-л. сюрпри́з ఒకరిని అబ్బురపరచు; преподнести́ кому́-л. неприя́тную но́вость ఒకరికి చెడ్డవార్త తెలియజేయు

преподноше́ние *с* 1. (*действие*) అర్పించడం 2. (*дар*) ప్రదానం, బహుమతి

препроводи́тельный *см.* сопроводи́тельный

препроводи́ть *сов. см.* препровожда́ть

препровожда́ть, препроводи́ть (*вн.*) పంపించు, సాగనంపు, వెంటవెళ్ళు; పంపించు (*отправлять*)

препровожде́ние *с* వెంటవెళ్ళడం, పంపడం ◇ ~ вре́мени కాలక్షేపం

препя́тствие *с* 1. అడ్డం, ఆటంకం, అవరోధం 2. *перен.* ఆటంకం, అంతరాయం

препя́тствовать, воспрепя́тствовать (*дт.* в *пр.*) అరికట్టు, అడ్డగించు; (కి) ఆటంకపరచు, ఆటంకాలు కలుగజేయు; ~ разви́тию అభివృద్ధిని అరికట్టు, అభివృద్ధికి ఆటంకాలు కలుగజేయు; ~ приё́му кого́-л. в организа́цию ఒకరిని సంస్థలో చేరకుండా ఆటంకపరచు

прерва́ть(ся) *сов. см.* прерыва́ть(ся)

пререка́ни||е *с* మాటకి మాట ఎదురు చెప్పడం, వాదోపవాదాలు; вступа́ть в ~я వాదోపవాదాలకు దిగు

пререка́ться *несов.* (с *тв.*) (తో) వాదోపవాదాలు చేయు, (ఒకరి) మాటకి మాట ఎదురుచెప్పు, ప్రతివాదం (ఎదురువాదన) చేయు

прерогати́ва *ж* ప్రత్యేకాధికారం, విశేషాధికారం

прерыва́ть, прерва́ть (*вн.*) 1. (కు) అంతరాయం కలిగించు, విరమించుకొను; ~ железнодоро́жное сообще́ние రైళ్ల రాకపోకలకు అంతరాయం కలిగించు; ~ отноше́ния సంబంధాలు తెంచు (తెంచివేయు); ~ рабо́ту పనికి అంతరాయం కలిగించు, పని విరమించుకొను; ~ [свою́] речь [ప్రసంగం] ఆపు; ~ телефо́нный разгово́р టెలిఫోన్ సంభాషణ మధ్యలో నిలిపివేయు (తుంచివేయు) 2. (*перебивать*) ఒకరి మాట అడ్డగించు, మాటకు అడ్డువచ్చు (అడ్డుతగులు)

прерыва́ться, прерва́ться 1. అంతరాయం కలుగు, తెగిపోవు 2. (*о голосе*) కుంటుపడు, రుద్ధమైపోవు

прерыва́ющийся రుద్ధ

прerýвист||ый: ~ый го́лос రుద్ధ (కుంఠిత) స్వరం; ~ая ли́ния విరామ గీతం

пересека́ть, пресе́чь (*вн.*) అరికట్టు, అణచు, అణచివేయు; он сра́зу пресё́к э́ти разгово́ры ఈ కట్టు కథలను వెంటనే అరికట్టాడు

пресека́ться, пресе́чься అరికట్టబడు

пресече́ни||е *с*: ме́ра ~я *юр.* నిర్బంధించడం

пресе́чь(ся) *сов. см.* пресека́ть(ся)

пресле́дование *с* 1. (*погоня*) వేట 2. (*притеснение*) వేట, పగసాధింపు, హింసాకాండ 3. (*стремление к чему-л.*) లక్ష్యసాధనకు కృషిచేయడం, లక్ష్యాన్ని సాధించేందుకు చూడడం ◇ суде́бное ~ *юр.* నేరారోపణ, ప్రాసెక్యూషన్

пресле́дователь *м* వెంటాడేవాడు, వేధించేవాడు

пресле́д||овать *несов.* (*вн.*) 1. (*гнаться*) వెంటాడు, వేటాడు 2. *перен.* (*донимать, мучить*) హింసించు, వేధించు, పీడించు; э́та мысль ~ует меня́

ఈ ఆలోచన నన్ను పీడిస్తూంది (వెన్నాడుతూంది) 3. (*притеснять*) పగసాధింపుకు గురిచేయు, వేధించు 4. (*стремиться к чему-л.*) చూసుకొను, (కు) కృషిచేయు; ~овать свои́ со́бственные интере́сы తన [సొంత] ప్రయోజనాలను చూసుకొను; ~овать цель లక్ష్యసాధనకు కృషిచేయు

пресловýтый అపఖ్యాత, అపఖ్యాతిపాలైన, రోసిపోయిన, కుఖ్యాత

пресмыка́ться *несов.* (*угодничать*): ~ перед ке́м-л. ఒకరి దగ్గర ఇచ్చకాలాడు, ఒకరి ఎదుట సాష్టాంగ పడు, ఒకరి కాళ్ళు పట్టుకొను

пресмыка́ющиеся *мн. зоол.* సరీసృపాలు

пресново́дн||ый 1. మంచినీటి; ~ое о́зеро మంచినీటి సరస్సు 2. (*живущий в пресной воде*) మంచినీటిలో వుండే (జీవించే); ~ая ры́ба మంచినీటిలో వుండే చేప

пре́сн||ый 1.: ~ая вода́ మంచినీళ్ళు 2. (*о пище*) చప్పటి 3. *перен.* చప్పటి, నిస్సార

пресс *м* ప్రెస్సు, ప్రెస్సింగ్ యంత్రం

пре́сса *ж* పత్రికలు, ప్రెస్

пресс-бюро́ *с нескл.* ప్రెస్ బ్యూరో

пресс-конфере́нция *ж* పత్రికా గోష్ఠి, ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సు

прессова́ть, спрессова́ть (*вн.*) నొక్కు

пресс-папье́ *с нескл.* పేపర్ వెయిట్

престаре́лый వయస్సు మళ్ళిన, ముసలి

прести́ж *м* పేరుప్రతిష్ఠలు, పరువు; поте́ря ~а పేరుప్రతిష్ఠలు పోగొట్టుకోవడం, పరువు నష్టం; поднима́ть ~ పేరుప్రతిష్ఠలు పెంపొందించు

престо́л *м* సింహాసనం; возводи́ть кого́-л. на ~ ఒకరిని సింహాసనమెక్కించు; отрека́ться от ~а సింహాసనాన్ని విసర్జించు (త్యజించు), సింహాసన పరిత్యాగం చేయు; сверга́ть кого́-л. с ~а ఒకరిని సింహాసనం నుంచి పడదోయు, సింహాసనచ్యుతుని చేయు

преступа́ть, преступи́ть (*вн.*; *нарушать*) ఉల్లంఘించు, అతిక్రమించు

преступи́ть *сов. см.* преступа́ть

преступле́ние *с* నేరం, అపరాధం, ఘాతుకం; соверша́ть ~ నేరం చేయు

престу́пник *м* నేరస్తుడు; вое́нный ~ యుద్ధ నేరస్తుడు

престу́пност||ь *ж* 1. నేరం 2. (*наличие преступлений*) నేరాలు; рост ~и నేరాలు (నేరాల సంఖ్య) పెరిగిపోవడం

престу́пн||ый నేరపూరితమైన, నేరస్థప్రాయమైన, ఘోర; ~ое отноше́ние к свои́м обя́занностям తన బాధ్యతల నిర్వహణలో నేరపూరితమైన (ఘోర) నిర్లక్ష్యం

пресы́титься *сов. см.* пресыща́ться

пресыща́ться, пресы́титься (*тв.*) (తో) తృప్తి చెందు, తృప్తిపడు; తిండితో తనివి తీర్చుకొను (*пищей*)

пресыще́ние *с* తృప్తి చెందడం, తృప్తిపడడం; ముఖం మొత్తునట్టు తినడం, తృప్తిగా (వెక్కసంగా) తినడం (*пищей*)

пресы́щенность *ж см.* пресыще́ние

пресы́щенный సంతృప్తి చెందిన, ముఖంమొత్తిన, వెగటు చెందిన

претвори́ть(ся) *сов. см.* претворя́ть(ся)

претворя́ть, претвори́ть (*вн.* в *вн.*) 1. (గా) మార్చు 2. (*воплощать*) అమలులో పెట్టు, అమలు జరుపు (పరచు); ~ в жизнь అమలులో పెట్టు, వాస్తవమొనర్చు

претворя́ться, претвори́ться 1. (*превращаться*) మార్పు పొందు ((చెందు) 2. (*воплощаться*) అమలు పరచబడు (పెట్టబడు), నిజమగు

претенде́нт *м* అభ్యర్థి; ~ на зва́ние чемпио́на (*в шахматах*) ఛాలెంజర్; ~ на пост прези́дента అధ్యక్ష పదవికి అభ్యర్థి

претенде́нтка *ж* అభ్యర్థిని

претендова́ть *несов.* (на *вн.*) 1. తనదని వాదించు; ~ на террито́рию భూభాగం తనదని వాదించు 2. (*считать себя*) భావించు, అనుకొను; ~ на остроу́мие తాను చతురభాషినని భావించు (అనుకొను); ~ на учёность తాను పండితుడినని అనుకొను

прете́нзи||я *ж* క్లెయిమ్; необосно́ванная ~я నిరాధారమైన క్లెయిమ్; территориа́льные ~и భూభాగాలకోసం క్లెయిమ్; фина́нсовые ~и ఆర్థిక క్లెయిమ్‌లు ◇ челове́к с ~ями డాంబికుడు; он челове́к без ~й అతను నిరాడంబరుడు; быть не в ~и на кого́-л. ఒకరిమీద కక్ష పెట్టుకోకపోవు, ఒకరి గురించి పట్టించుకోకపోవు

претенцио́зн||ый డాంబికపు; ~ое поведе́ние డాంబికమైన ప్రవర్తన

претерпева́ть, претерпе́ть (*вн.*) 1. అనుభవించు, తట్టుకొను; ~ лише́ния నష్టకష్టాలను అనుభవించు, నష్టకష్టాలకు తట్టుకొను 2. (*подвергаться изменениям*) మార్పులు చెందు (పొందు)

претерпе́ть *сов. см.* претерпева́ть

прети́ть *несов.* (*дт.*) (కు) అసహ్యం కలిగించు (పుట్టించు); ఏవగింపు కలిగించు

преткнове́ни||е *с*: ка́мень ~я ఎదురు గొప్ప, అడ్డు, అడ్డగింత

преть 1. *сов.* сопре́ть (*гнить*) కుళ్ళిపోవు, పుచ్చిపోవు 2. *сов.* упре́ть (*вариться на медленном огне*) ఉడకబెట్టబడు

преувеличе́ние *с* 1. (*действие*) అతిశయోక్తి చేసి చెప్పడం, ఎక్కువ అంచనా వేయడం 2. (*преувеличенное*) అతిశయోక్తి, ఎక్కువ అంచనా

преувели́ченный అతిశయోక్తిగా చెప్పబడిన, అతిశయా కరింపబడిన, అతిశయింప చేయబడిన

преувели́чивать, преувели́чить (*вн.*) అతిశయా కరించు, (గురించి) ఎక్కువ అంచనా వేయు

преувели́чить *сов. см.* преувели́чивать

преуменьша́ть, преуме́ньшить (*вн.*) (గురించి) తక్కువ అంచనా వేయు, తక్కువ చేసి చెప్పు, తక్కువ పరచు

преуменьше́ние *с* తక్కువపరచడం, (గురించి) తక్కువ అంచనా వేయడం, తక్కువ చేసి చెప్పడం; ~ опа́сности ప్రమాదాన్ని తక్కువపరచడం

преуме́ньшить *сов. см.* преуменьша́ть

преуспева́ть, преуспе́ть 1. (в *пр.*) (లో) జయప్రదమగు, నెగ్గుకు వచ్చు, విజయం సాధించు 2. (*процветать*) వర్ధిల్లు, వృద్ధి పొందు; ~ в жи́зни వర్ధిల్లు

преуспе́ть *сов. см.* преуспева́ть 1

пре́фикс *м грам.* ఉపసర్గ

преходя́щий అశాశ్వతమైన, క్షణభంగురమైన

прецеде́нт *м* సందర్భం; не́ было тако́го ~а ఇలాంటి సందర్భం యింతకు పూర్వం (ముందు) లేదు

при *предлог* (*пр.*) 1. (*возле*) దగ్గర, వద్ద, చేరివున్న; он живёт ~ ста́нции అతను స్టేషన్ వద్ద నివసిస్తున్నాడు, అతను స్టేషన్‌ని చేరివున్న ఇంట్లో నివసిస్తున్నాడు; би́тва ~ Бородине́ బొరొదినో [వద్ద] యుద్ధం 2. (*присоединённый к чему-л.*) కింద, చేరివున్న; общежи́тие ~ институ́те ఇన్‌స్టిట్యూట్‌ని చేరివున్న నివాసగృహం (హాస్టల్) 3. (*в присутствии*) సమక్షంలో, ముందర, ఎదుట; ~ де́тях పిల్లల సమక్షంలో (ఎదుట); ~ посторо́нних పరాయివాళ్ల సమక్షంలో (ముందర); э́то на́до сде́лать ~ нём అతని సమక్షంలో అది చేయాలి 4. (*во время, в период, в эпоху*) సమయంలో, కింద; ~ Пу́шкине పూష్కిన్ కాలంలో; ~ социали́зме సోషలిజం కింద, సోషలిజంలో 5. (*с собой*) వద్ద, దగ్గర; у него́ ~ себе́ все докуме́нты కావలసిన అన్ని పత్రాలూ అతని వద్దనే ఉన్నాయి; у него́ нет ~ себе́ де́нег అతని వద్ద (దగ్గర) డబ్బు లేదు 6. (*при наличии*): он ~ деньга́х అతని దగ్గర డబ్బు ఉంటుంది; ~ всём моём уваже́нии к вам నాకు మీరంటే ఎంత గౌరవం ఉన్నప్పటికీ 7. (*с сопутствующим обстоятельством*) లో, అప్పుడు, తో; ~ дневно́м све́те పగటి వెలుతురులో; ~ перехо́де че́рез у́лицу వీధిని దాటేటప్పుడు; ~ по́мощи సహాయంతో; ~ его́ соде́йствии అతని సహాయంతో (తోడ్పాటుతో); ~ электри́честве విద్యుత్ కాంతిలో ◇ ~ всём том అయినప్పటికీ

приба́вить(ся) *сов. см.* прибавля́ть(ся)

приба́вка *ж* 1. (*действие*) ఇంక్రిమెంటు ఇవ్వడం, పెంచడం 2. (*надбавка*) ఇంక్రిమెంటు, పెచ్చు

прибавле́ние *с* 1. (*действие*) ఇంక్రిమెంటు చేర్చడం 2. (*то, что прибавлено*) ఇంక్రిమెంటు, పెచ్చు, చేర్చినది

прибавля́ть, приба́вить (*вн.*) 1. (*рд.*) (కు) [అదనంగా] చేర్చు 2. (*рд.*; *увеличивать*) పెంచు; ~ жа́лованье వేతనాలు పెంచు; ~ ско́рость వేగాన్ని పెంచు; ~ ша́гу నడక వేగం హెచ్చించు 3. *разг.* (*складывать*) కూడు, కలుపు, చేర్చు ◇ ~ в ве́се *разг.* బరువు ఎక్కు

прибавля́ться, приба́виться పెంచబడు, తోడగు; పొంగు (*о воде*) ◇ ~ в ве́се *разг.* బరువు ఎక్కు

приба́вочн||ый *эк.* అదనపు; ~ая сто́имость అదనపు విలువ

прибега́ть I, прибежа́ть పరుగెత్తుతూ వచ్చు

прибега́ть II, прибе́гнуть (к *дт.*) ప్రయోగించు, వినియోగించు; ~ к си́ле బలం ప్రయోగించు; ~ к чье́й-л. по́мощи ఒకరి సహాయం తీసుకొను

прибе́гнуть *сов. см.* прибега́ть II

прибедня́ться *несов. разг.* తన సామర్థ్యాన్ని తక్కువ చేసి చెప్పు

прибежа́ть *сов. см.* прибега́ть I

прибе́жище *с* ఆశ్రయం; находи́ть ~ где́-л. ఎక్కడైనా ఆశ్రయం తీసుకొను (పొందు)

приберега́ть, прибере́чь (*вн.*) దాచిపెట్టు, వాడుకోక మిగుల్చుకొను

прибере́чь *сов. см.* приберега́ть

прибива́ть, приби́ть (*вн.*) 1. (*гвоздями*) మేకుతో బిగించు 2. (*дождём, градом*) అణచివేయు, అణగకొట్టు; пыль приби́ло дождём వర్షం దుమ్మును అణచివేసింది (అణగకొట్టింది) ◇ ло́дку приби́ло к бе́регу పడవ ఒడ్డుకు కొట్టుకువచ్చింది

прибира́ть, прибра́ть *разг.* (*вн.*) 1. సర్దుకొను; ~ ко́мнату గది సర్దుకొను; ~ посте́ль మంచం

సర్దుకొను 2. (*прятать*) దాచిపెట్టు ◇ ~ к рука́м что́-л. దేనినైనా సొంతపరచుకొను

прибира́ться, прибра́ться *разг.* సర్దుకొను, సర్దు

приби́ть *сов. см.* прибива́ть

приближа́ть, прибли́зить (*вн.*) 1. దగ్గరగా తీసుకొను (పెట్టుకొను); ~ кни́гу к глаза́м పుస్తకం కళ్ల దగ్గరగా పెట్టుకొను 2. (*помеща́ть, располага́ть бли́же*) దగ్గర పెట్టు, దగ్గరకి తీసుకువచ్చు; ~ произво́дство к исто́чникам сырья́ ఉత్పత్తి కేంద్రాలు ముడిపదార్థాల వనరుల దగ్గర పెట్టు (దగ్గరికి తీసుకువచ్చు) 3. (*ускоря́ть наступле́ние чего́-л.*) త్వరితపరచు, దగ్గరకు తెచ్చు; ~ реши́тельный моме́нт నిర్ణయాత్మక తరుణాన్ని దగ్గరకు తెచ్చు 4. (*де́лать кого́-л. бли́зким себе́*) ఒకరిని తనకు సన్నిహితంగా చేసుకొను 5. (*де́лать бли́зким к чему́-л., схо́жим с чем-л.*) (తో) సమానంగా చేయు; ~ к вое́нным усло́виям యుద్ధ పరిస్థితులతో సమానంగా చేయు

приближа́ться, прибли́зиться 1. దగ్గర[కు] వచ్చు, సమీపించు 2. (*о сро́ке*) దగ్గరపడు 3. (*станови́ться похо́жим*) సమీపించు; ~ к и́стине సత్యాన్ని సమీపించు

приближе́ние *с* దగ్గర[కు] రావడం, సమీపించడం

приближённый *м* సన్నిహితుడు, పరిచారకుడు

приблизи́тельно *нареч.* సుమారు[గా], దాదాపు[గా], రమారమి[గా]

приблизи́тельный సుమారు, దాదాపు, రమారమి

прибли́зить(ся) *сов. см.* приближа́ть(ся)

прибо́й *м* ఒడ్డును కొట్టుకునే (తాకే) అల

прибо́р *м* 1. పరికరం; измери́тельный ~ కొలబద్ద పరికరం; отопи́тельный ~ హీటరు 2. (*компле́кт*) సెట్టు; ~ для бритья́ షేవింగ్ సెట్టు; пи́сьменный ~ డెస్క్ సెట్టు

приборострое́ние *с* పరికరాల నిర్మాణ పరిశ్రమ, పరికరాల నిర్మాణం

прибра́ть(ся) *сов. см.* прибира́ть(ся)

прибре́жный తీరప్రాంతపు (*у мо́ря*); ఒడ్డున (*у реки́*)

прибыва́ть I, прибы́ть వచ్చు

прибыва́ть II, прибы́ть *разг.* (*увели́чиваться*) పొంగు (*о воде́*); వృద్ధి అగు, పెరుగు (*о луне́*) ◇ на́шего полку́ при́было *разг.* మా (మన) సంఖ్య హెచ్చు అయింది

при́быль *ж* 1. లాభం; валова́я ~ మొత్తం లాభం; чи́стая ~ నికర లాభం; извлека́ть ~ из чего́-л. దేన్నుంచైనా లాభపడు; приноси́ть ~ లాభం తెచ్చు 2. (*увеличе́ние, прибавле́ние*) హెచ్చవడం, పెరగడం, పెరుగుదల; ~ воды́ నీళ్ల పొంగడం; ~ населе́ния జనాభా హెచ్చవడం (పెరగడం, పెరుగుదల)

при́быльный లాభదాయక[మైన]

прибы́ти||е *с* రాక, రావడం, ఆగమనం; по ~и రాగానే, వచ్చాక

прибы́ть I, II *сов. см.* прибыва́ть I, II

прива́л *м* మజిలీ; де́лать ~ మజిలీ చేయు, [దారిలో] ఆగు

прива́ливать, привали́ть (*вн.*; *прислоня́ть*) ఆనించు, ఆన్చు, చేరవేయు; ~ ка́мень к стене́ రాతిని గోడకు ఆనించు (ఆన్చు) ◇ сча́стье ему́ привали́ло అతనికి అదృష్టం కలిసివచ్చింది

привали́ть *сов. см.* прива́ливать

прива́ривать, привари́ть (*вн.*) (కు) అతుకు, వెల్డుచేయు

привари́ть *сов. см.* прива́ривать

привезти́ *сов. см.* привози́ть

привере́дливость *ж* ఓ పట్టాన తృప్తిచెందకపోవడం (నచ్చకపోవడం)

привере́дливый ఓ పట్టాన తృప్తిచెందని (నచ్చని)

привере́дник *м* ఓ పట్టాన తృప్తిచెందనివాడు (నచ్చనివాడు)

привере́дничать *несов. разг.* ఓ పట్టాన తృప్తిచెందకపోవు (నచ్చకపోవు)

приве́рженец *м* చేపట్టేవాడు; అనుచరుడు, అనుసరించేవాడు (*после́дователь*); ~ стари́ны పాత ఆచార వ్యవహారాలను చేపట్టేవాడు (అనుసరించేవాడు); ~ класси́ческой поэ́зии సాంప్రదాయిక కవిత అనుచరుడు

приве́рженность *ж* చేపట్టడం, అనుసరించడం; అంకిత బుద్ధి, విధేయత (*пре́данность*)

приве́рженный చేపట్టే, అనుసరించే; (కు) విధేయుడైన (*пре́данный*)

приверну́ть *сов. см.* привёртывать

привёртывать, приверну́ть (*вн.*) 1. (к *дт.*) (కు) బిగించు 2. (*убавля́ть пла́мя и т. п.*) తగ్గించు

приве́сить *сов. см.* приве́шивать

привести́(сь) *сов. см.* приводи́ть(ся)

приве́т *м* నమస్కారం, నమస్సు; передава́ть ~ నమస్కారాలు అందజేయు, అడిగినట్లు చెప్పు

приве́тливость *ж* సౌజన్యం, సౌమ్యం, సౌమ్యత

приве́тливый సౌజన్యమైన, సౌమ్యమైన; ~ челове́к సుజనుడు, సౌమ్యుడు

приве́тственн||ый అభినందన, స్వాగత; ~ая речь అభినందన సందేశం, స్వాగతోపన్యాసం

приве́тствие *с* అభివాదం, అభినందన, పరిచయ వాక్యం; స్వాగత పత్రం (సందేశం), స్వాగతోపన్యాసం (*приветственная речь и т. п.*); посыла́ть ~ అభినందన సందేశం పంపించు, అభినందించు

приве́тствовать *несов.* (*вн.*) నమస్కారం చెప్పు (*здороваться*); అభినందించు, స్వాగతం పలుకు (*официально*); [సైనిక] వందనం (*о военных*); ~ съезд от и́мени кого́-л. ఒకరి తరఫున మహాసభకు అభినందన సందేశమిచ్చు

приве́шивать, приве́сить (*вн.*) తగిలించు, వేలాడదీయు

прививать, приви́ть (*вн.*) 1. *мед.* (కి) టీకాలు వేయు 2. *с.-х.* (కు) అంటుకట్టు 3. *перен.* నేర్పు, అలవాటు చేయు; ~ привы́чку к труду́ ఒకరిని పనికి అలవాటు చేయు; ~ де́тям любо́вь к ро́дине పిల్లలలో మాతృదేశంపట్ల ప్రేమ పెంచు

прививаться, приви́ться 1. *мед.* పడు; о́спа хорошо́ привила́сь మసూచి టీకాలు బాగా పడ్డాయి 2. *с.-х.* (కు) అంటుకట్టబడు 3. *перен.* స్థిరపడు, వేరూనుకొను; э́то выраже́ние не привило́сь в ру́сском языке́ ఈ నుడికారం రష్యన్ భాషలో స్థిరపడలేదు

приви́вк||а *ж* 1. *мед.* టీకాలు, వాక్సినేషన్, ఇనాక్యులేషన్; де́лать кому́-л. ~у ఒకరికి టీకాలు వేయు 2. *с.-х.* అంటుకట్టడం

привиде́ние *с* భూతం, పిశాచం

привилегиро́ванн||ый అధిక సౌకర్యాలు గల, అధిక హక్కులు గల; ~ое положе́ние అధిక సౌకర్యాలు [కలిగి వుండడం]

привиле́гия *ж* ఆధిక్యత, అధిక సౌకర్యం, అధిక హక్కు

привинти́ть *сов. см.* приви́нчивать

приви́нчивать, привинти́ть (*вн.*) (కు) బిగించు

привира́ть, привра́ть *разг.* (*вн. или без доп.*) కొంచెం (చిన్న) అబద్ధమాడు

приви́ть(ся) *сов. см.* привива́ть(ся)

при́вкус *м* కొద్ది రుచి; име́ть ~ чего́-л. దేని రుచి అయినా కలిగివుండు

привлека́тельность *ж* మనోహరత్వం, ఆకర్షణీయత

привлека́тельный మనోహరమైన, ఆకర్షణీయమైన, కంటికి యింపుగా కనిపించే

привлека́ть, привле́чь (*вн.*) 1. ఆకర్షించు, ఆకట్టుకొను; ~ чьё-л. внима́ние к чему́-л. ఒకరి దృష్టిని దేనిమీదకైనా ఆకర్షించు (మళ్లించు) 2. (*к участию в чём-л.*) (లో) ఆకర్షించు, తిప్పు; ~ к рабо́те పనిలోకి ఆకర్షించు; ~ на свою́ сто́рону తన వైపుకు తిప్పు ◇ ~ к суду́ దావా వేయు, కేసు పెట్టు

привле́чь *сов. см.* привлека́ть

привнести́ *сов. см.* привноси́ть

привноси́ть, привнести́ (*вн.*) తెచ్చు, ప్రవేశపెట్టు

при́вод *м тех.* డ్రైవ్; ремённый ~ బెల్టు డ్రైవ్

приводи́ть, привести́ (*вн.*) 1. తీసుకువచ్చు; ~ кого́-л. с собо́й ఒకరిని తనతో తీసుకువచ్చు, ఒకరిని తనతో వెంటబెట్టుకొని వచ్చు; что привело́ вас сюда́? మీరు యిక్కడికి ఎందుకు వచ్చారు?, మీరిక్కడికి ఏం పనిమీద వచ్చారు?; доро́га привела́ нас к ста́нции దారి మమ్మల్ని స్టేషన్‌కు తీసుకెళ్లింది 2. (*в какое-л. состояние*) (కి) కలిగించు; ~ кого́-л. в восхище́ние ఒకరిని ముగ్ధుని చేయు (అబ్బురపరచు); ~ кого́-л. в изумле́ние ఒకరికి ఆశ్చర్యం కలిగించు 3. (*служить причиной*) తెచ్చు; (కి) కారణమగు, దారితీయు; ~ к войне́ యుద్ధానికి దారితీయు; ~ к ги́бели నాశనానికి కారణమగు, నాశనం తెచ్చు; ~ к пораже́нию ఓటమికి కారణమగు (దారితీయు) 4. (*факты, данные и т. п.*) పరచు, ఇచ్చు, దాఖలు చేయు; ~ доказа́тельства రుజువులు (దాఖలాలు) చూపు; ~ приме́р ఉదాహరణ చూపు ◇ ~ в исполне́ние అమలుపరచు, అమలు జరుపు, అమలులో పెట్టు; ~ кого́-л. в созна́ние ఒకరిని స్పృహలోకి తెచ్చు, ఒకరికి స్పృహ తెప్పించు

приводи́ться, привести́сь *разг. безл.* (*дт.*) తటస్థించు, సంభవించు; ему́ привело́сь быть там అతను అక్కడ ఉండడం తటస్థించింది; ей привело́сь испыта́ть мно́го го́ря ఆమె చాలా కష్టాలు అనుభవించింది, ఆమె చాలా బాధలు పడింది, ఆమె చాలా కష్టాలకు గురైంది

приводно́й *тех.* డ్రైవింగ్; ~ реме́нь డ్రైవింగ్ బెల్టు

приво́з *м* తీసుకురావడం; దిగుమతి (*из-за границы*)

привози́ть, привезти́ (*вн.*) తీసుకువచ్చు; దిగుమతి చేయు (*импортировать*)

привозно́й తీసుకువచ్చిన; దిగుమతి చేసిన (చేసుకున్న, చేసుకోబడిన) (*заграничный*)

приво́лье *с* 1. (*простор*) విస్తృత ప్రాంతం 2. (*свобода*) స్వేచ్ఛ

приво́льн||ый స్వేచ్ఛా; ~ая жизнь స్వేచ్ఛా జీవితం

приворожи́ть *сов.* (*вн.*) సమ్మోహితం చేయు

приврáть *сов. см.* привирáть

привставáть, привстáть (సగం) లేచు

привстáть *сов. см.* привставáть

привыкáть, привы́кнуть (к *дт.*) (కి) అలవాటు పడు

привы́кнуть *сов. см.* привыкáть

привы́чк||а *ж* అలవాటు, ఆచారం; по ~е అలవాటు ప్రకారం, అలవాటును బట్టి; вырабáтывать в себé ~у అలవాటు చేసుకొను; входи́ть в ~у అలవాటు అగు, ఆచారమగు, వాడుకలోకి వచ్చు; отучáть когó-л. от ~и ఒకరిని అలవాటునుంచి తప్పించు

привы́чный 1. (*ставший привычкой*) అలవాటైన **2.** (*известный, хорошо знакомый*) మామూలైన

привя́занность *ж* **1.** (పట్ల) ప్రేమ, ఆదరం **2.** (*объект симпатии*) ప్రేమ పాత్రుడు *м*, ప్రేమ పాత్రురాలు *ж*, ప్రేమ పాత్రమైన [జంతువు] *с*

привя́занный 1. (కు) కట్టబడిన **2.** (*преданный*) (పట్ల) విధేయమైన, ప్రేమాదరాలు గల

привязáть(ся) *сов. см.* привя́зывать(ся)

привя́звчивый *разг.* **1.** ఆత్మీయత కలిగివున్న **2.** (*надоедливый*) వేధిస్తున్న **3.** (*придирчивый*) పేచీ కోరు, గిల్లి కజ్జా పెట్టుకునే స్వభావం గల

привя́зывать, привязáть (*вн.* к *дт.*) **1.** (కు) కట్టు, బంధించు **2.** (*внушать привязанность*) ఆత్మీయుని చేసుకొను; ~ к себé ребёнка добротóй బిడ్డను దయతో మాలిమి చేసుకొను

привя́зываться, привязáться (к *дт.*) **1.** (కు) ఆత్మీయుడగు; он óчень к ней привя́зался అతను ఆమెకు బాగా ఆత్మీయుడయ్యాడు **2.** *перен. разг.* (*приставать*) వేధించు

при́вязь *ж* కట్టు

пригвозди́ть *сов.* (*вн.*): ~ к позóрному столбý కొరత వేయు, అవహేళన పాలు చేయు

пригибáть, пригнýть (*вн.*) వంచు

пригибáться, пригнýться వంగు

приглáдить *сов. см.* приглáживать

приглáживать, приглáдить (*вн.*) దువ్వు, నిమురు

пригласи́тельный ఆహ్వాన; ~ билéт ఆహ్వాన పత్రం, ఇన్విటేషన్ కార్డు

пригласи́ть *сов. см.* приглашáть

приглашáть, пригласи́ть (*вн.*) **1.** ఆహ్వానించు, పిలుచు; పిలుచు, రమ్మను (*врача и т. п.*); ~ на обéд డిన్నర్ కోసం ఆహ్వానించు (పిలుచు) **2.** (*предлагать сделать что-л.*) అని చెప్పు; ~ гóстя сесть అతిథిని కూర్చోమని చెప్పు; ~ когó-л. на тáнец ఒకరిని డాన్సుకి పిలుచు **3.** (*нанимать*) [పనిలో] పెట్టుకొను, [పనికి] ఆహ్వానించు; ~ на рабóту పని చూపు, పనిలో పెట్టుకొను

приглашéни||е *с* **1.** ఆహ్వానం; по ~ю когó-л. ఒకరి ఆహ్వానం మీద **2.** (*на работу*) పని చూపడం, పనికి ఆహ్వానించడం (ఆహ్వానం, పిలవడం)

приглашённый *м* ఆహ్వానితుడు

приглушáть, приглуши́ть (*вн.*) **1.** తగ్గించు **2.** *перен. разг.* (*стеснять, подавлять*) అణచు

приглуши́ть *сов. см.* приглушáть

приглядéть *сов. см.* пригля́дывать

приглядé||ться *сов.* **1.** *см.* пригля́дываться **2.** (*надоесть, приесться*) (కు) విసుగు పుట్టు; емý ~лись э́ти карти́ны ఈ చిత్రాలంటే అతనికి విసుగు పుట్టింది

пригля́дывать, приглядéть *разг.* **1.** (за *тв.*) చూచు; ~ за детьми́ పిల్లలను చూచు **2.** (*вн.*; *подыскивать*) చూచు, (కోసం) వెతుకు

пригля́дываться, приглядéться *разг.* (к *дт.*) **1.** [వైపు] తదేకంగా చూచు **2.** (*привыкать*) (కి) అలవాటుపడు; ~ к темнотé చీకటికి అలవాటుపడు

пригляну́ться *сов. разг.* (*дт.*) (ఒకరిని, ఒకరంటే) ఇష్టపడు, (ఒకరి) ఇష్టం చూరగొను, (ఒకరి) దృష్టిని ఆకట్టుకొను

пригнáть *сов. см.* пригоня́ть

пригнýть(ся) *сов. см.* пригибáть(ся)

приговáривать I *несов.* వల్లించు, పదేపదే చెప్పు

приговáривать II, приговори́ть (*вн.* к *дт.*) [శిక్ష] విధించు, [కోర్టు] తీర్పు చెప్పు; ~ к тюрéмному заключéнию జైలు శిక్ష విధించు

пригово́р *м* [కోర్టు] తీర్పు; по ~у కోర్టు తీర్పు వల్ల; выноси́ть ~ తీర్పు చెప్పు; приводи́ть ~ в исполнéние తీర్పు (శిక్ష) అమలుపరచు

приговори́ть *сов. см.* приговáривать II

пригоди́ться *сов.* (*дт.*) (ఒకరికి) పనికి వచ్చు, ఉపయోగపడు

пригóдность *ж* ఉపయోగం, యోగ్యత

пригóдный (కి) పనికి వచ్చే, ఉపయోగపడే

пригоня́ть, пригнáть (*вн.*) **1.** తోలుకొని వచ్చు **2.** (*прилаживать*) తగినట్లు చేయు, అమర్చు

пригор||áть, пригорéть కాటుపోవు, మాడిపోవు; молокó ~éло పాలు కాటు పోయాయి

пригорéлый మాడిపోయిన, కాటుపోయిన

пригоре́ть *сов. см.* пригора́ть

при́город *м* శివార్లు

при́городный 1. శివారు, పట్టణ పొలిమేరల్లో వున్న 2. (*о транспорте*) స్థానిక; ~ по́езд స్థానిక రైలు

пригóрок *м* దిబ్బ, తిప్ప

при́горшня *ж* పిడికెడు, గుప్పెడు

пригота́вливать, приготóвить (*вн.*) 1. తయారు చేయు; ~ посте́ль పడక పరచు (సిద్ధం చేయు) 2. (*пищу*) వంటకం చేయు (చేసుకొను)

приготови́тельный ప్రాథమిక

приготóвить *сов. см.* пригота́вливать *и* готóвить

приготóвиться *сов. см.* готóвиться 1

приготовле́ние *с* తయారు చేయడం; సిద్ధం చేయడం (*подготовка*); వంట చేయడం (చేసుకోవడం) (*пищи*)

приготовля́ть *несов. см.* пригота́вливать

пригрева́||ть, пригре́ть (*вн.*) 1. వెచ్చబరచు; сóлнце ~ло зе́млю సూర్యుడు భూమిని వెచ్చబరిచాడు 2. *перен. разг.* రక్షించు, లాలించు ◇ пригре́ть змею́ на груди́ పాముకి పాలు పోసి పెంచు

пригре́зиться *сов. см.* гре́зиться

пригре́ть *сов. см.* пригрева́ть

пригрози́ть *сов.* (*дт.*) బెదిరించు

придава́ть, прида́ть 1. (*вн.*) అదనంగా చేర్చు; ఒకరి నాయకత్వం కింద ఉంచు (*в распоряже́ние*); ఒక రెజిమెంటుకి చేర్చు (*воен.*) 2. (*рд.*; *прибавлять, усиливать*) (కు) కలిగించు, ఇచ్చు, ఎక్కించు, పురిగొల్పు; э́то при́дало ему́ си́лы ఇది అతనికి బలం కలిగించింది (ఎక్కించింది); ~ ду́ху ధైర్యం ఎక్కించు (కలిగించు, పురిగొల్పు) 3. (*вн.*; *какое-л. свойство, состояние*) (కి) కలిగించు, అబ్బించు, అబ్బజేయు; ~ нóвые черты́ కొత్త గుణాలు అబ్బించు (అబ్బజేయు); ~ значе́ние ప్రాముఖ్యం ఇచ్చు

придави́ть *сов. см.* прида́вливать

прида́вливать, придави́ть (*вн.*) (కు) బరువు పెట్టు; కిందికి నొక్కు (*книзу*); ~ ка́мнем బండ (రాయి) బరువు పెట్టు; две́рью придави́ло па́лец తలుపులో వేలు నలిగిపోయింది

прида́ное *с* [వర]కట్నం; брать ~ వరకట్నం పుచ్చుకొను

прида́ток *м* 1. ఉపాంగం, అనుబంధం; агра́рно-сырьево́й ~ వ్యావసాయిక ముడిపదార్థాల ఉపాంగం 2. *анат.* ఉపాంగం

прида́точн||ый: ~ое предложе́ние *грам.* ఉపవాక్యం

прида́ть *сов. см.* придава́ть

прида́ч||а *ж* 1. (*действие*) చేర్చడం 2. (*то, что прибавлено*) పెచ్చు; он получи́л ещё одну́ кни́гу в ~у దీనికితోడు అతను ఇంకొక పుస్తకం పొందాడు ◇ в ~у దీనికితోడు

придвига́ть, придви́нуть (*вн.*) (దగ్గరగా, దగ్గరకు) జరుపు; ~ стол к стене́ టేబుల్ గోడ దగ్గరకు జరుపు

придвига́ться, придви́нуться (దగ్గరగా, దగ్గరకు) జరుగు

придви́нуть(ся) *сов. см.* придвига́ть(ся)

придво́рный 1. ఆస్థాన, రాజ; ~ поэ́т ఆస్థాన కవి 2. *в знач сущ. м* రాజపరిచారకుడు, రాజాస్థానికుడు

приде́лать *сов. см.* приде́лывать

приде́лывать, приде́лать (*вн.* к *дт.*) (కు) అమర్చు

придержа́ть *сов. см.* приде́рживать

приде́рживать, придержа́ть (*вн.*) 1. [వెనక్కిలాగి] పట్టు 2. *перен. разг.* (*документы, товары и т. п.*) తొక్కిపట్టు ◇ придержа́ть язы́к *разг.* నోరు అదుపులో పెట్టుకొను

приде́рживаться *несов.* 1. (за *вн.*) చేతో పట్టుకొను 2. (*рд.*; *держаться ближе к чему-л.*) అంటిపెట్టుకుని ఉండు; ~ пра́вой стороны́ కుడిపక్కకు అంటిపెట్టుకుని ఉండు 3. *перен.* (*рд.*; *руководствоваться*) కలిగివుండు, చేపట్టు, అవలంబించు; ~ мне́ния అభిప్రాయం కలిగివుండు, అభిప్రాయానికి కట్టుబడివుండు; ~ пра́вила నియమాన్ని పాటించు (చేపట్టు); ~ устано́вленного поря́дка నియమాలను పాటించు; ~ поли́тики невмеша́тельства в дела́ други́х госуда́рств ఇతర రాజ్యాల వ్యవహారాల్లో జోక్యం తీసుకోక పోవడం అన్న విధానాన్ని అనుసరించు (అవలంబించు)

приди́ра *м и ж разг.* తప్పులెంచేవాడు, రంధ్రాన్వేషి

придира́ться, придра́ться (к *дт.*) 1. (ఒకరి) తప్పులు ఎంచు, తప్పు పట్టు, (ఒకరి విషయంలో) రంధ్రాన్వేషణ చేయు, కుశ్శంకలు వెలిబుచ్చు; он приди-ра́ется к ка́ждому сло́ву అతను మాట మాటకీ తప్పు పట్టుతాడు 2. *разг.* (*использовать как предлог*) సాకుగా తీసుకొను, దొరకపుచ్చుకొను; придра́ться к слу́чаю సందర్భాన్ని సాకుగా తీసుకొను, సందర్భాన్ని దొరకపుచ్చుకొను

приди́рка *ж* తప్పులు ఎంచడం, రంధ్రాన్వేషణ చేయడం, నెరుసులు వెతకడం

приди́рчивость *ж* రంధ్రాన్వేషణ (తప్పులు ఎంచే) స్వభావం

приди́рчивый తప్పులెంచే, రంధ్రాన్వేషణ చేసే

придоро́жный రోడ్డు పక్కన (వార); ~ рестора́н రోడ్డు పక్కన (వార) హోటలు

придра́ться *сов. см.* придира́ться

приду́мать *сов. см.* приду́мывать

приду́мывать, приду́мать (*вн.*) 1. (గురించి) ఆలోచించు, కనుగొను, కనిపెట్టు; он приду́мал, как э́то сде́лать దాన్ని ఎలా చేయాలో అతను కనిపెట్టాడు; он не мо́г приду́мать друго́го вы́хода అతనికి మార్గాంతరం తోచలేదు, అతను మార్గాంతరాన్ని ఆలోచించలేకపోయాడు 2. (*выдумывать*) కనిపెట్టు, ఆలోచించు; ~ отгово́рку సాకును ఆలోచించు (కనిపెట్టు)

придуркова́тый *разг.* తెలివితక్కువ

при́дурь *ж разг.*: с ~ю а) (*глуповатый*) కాస్త మతిమాలిన б) (*с причудами*) వింత [మనిషి]

придуши́ть *сов.* (*вн.*) (ఒకరి) గొంతు నులిమివేయు

приеда́ться, прие́сться *прям., перен.* (కి) విసుగు పుట్టు, ముఖం మొత్తు

прие́зд *м* రాక, ఆగమనం, రావడం; с ~ом! సుస్వాగతం!

приезжа́ть, прие́хать వచ్చు

прие́зж||ий 1. పైనుంచి వచ్చిన; ~ая тру́ппа పైనుంచి వచ్చిన నాటక బృందం 2. *в знач сущ. м* కొత్తవాడు, కొత్తగా వచ్చినవాడు, ఆగంతకుడు

приём I *м* 1. (*документов и т. п.*) తీసుకోవడం 2. (*гостей, посетителей*) కలుసుకోవడం, చూడడం; часы́ ~а а) కలుసుకొనే గంటలు б) (*у врача*) రోగులను చూసే గంటలు; торже́ственный ~ విందు, సన్మానం; устра́ивать ~ విందు జరుపు[కొను] (చేయు) 3. (*встреча*) స్వాగతం; ока́зывать раду́шный ~ హృదయపూర్వక స్వాగతం యిచ్చు 4. (*в партию, профсоюз и т. п.*) చేర్చడం 5. (*лекарства*) పుచ్చుకోవడం; на оди́н ~ (*доза*) మోతాదు 6. (*способ*) పద్ధతి; литерату́рный ~ సాహిత్య పద్ధతి ◇ в оди́н ~ ఒకే సారిగా; в два ~а రెండు దఫాలలో (విరకలలో)

приёмлемый అంగీకారయోగ్యమైన; ఆమోదయోగ్యమైన, యోగ్యమైన (*допустимый*)

приёмная *ж* రిసెప్షన్ రూమ్

приёмник *м радио* రేడియో [సెట్]

приёмн||ый 1. కలుసుకునే; ~ый день ఆగంతకులను కలుసుకునే రోజు; ~ые часы́ а) కలుసుకునే (రిసెప్షన్) గంటలు б) (*у врача*) రోగులను చూసే గంటలు 2. (*организованный для приёма*) ప్రవేశ; ~ая коми́ссия సెలెక్షన్ కమిషన్; ~ые экза́мены ప్రవేశ పరీక్షలు 3. (*усыновлённый или усыновивший*) పెంపుడు, దత్తు; ~ая мать పెంపుడు తల్లి; ~ый сын దత్తు (పెంపుడు) కొడుకు

приёмочный [ఏదైనా] తీసుకునే; ~ пункт [ఏదైనా] తీసుకునే కొట్టు

приёмщик *м* ఎగ్జామినర్ (*в цехе*); స్టోర్ గుమాస్తా (*на складе*); లాండ్రీ గుమాస్తా (*в прачечной*)

приёмыш *м разг.* పెంపుడు బిడ్డ, దత్త పుత్రుడు

прие́сться *сов. см.* приеда́ться

прие́хать *сов. см.* приезжа́ть

прижа́ть(ся) *сов. см.* прижима́ть(ся)

приже́чь *сов. см.* прижига́ть

прижива́лка *ж* చెలికత్తె

прижива́ться, прижи́ться 1. (కు) అలవాటుపడు 2. (*о растениях*) వేళ్లు పోసుకొను, నాటుకొను 3. (*об органах*) ఇముడ్చుకొను

прижига́ние *с мед.* కాటరైజేషన్

прижига́ть, приже́чь (*вн.*) కాటరైజ్ చేయు

прижи́зненн||ый (ఒకరు) బతికి వున్నప్పుడు, (ఒకరి) జీవిత కాలంలో; ~ое изда́ние రచయిత బతికి వుండగా వేసిన ముద్రణ

прижима́ть, прижа́ть (*вн.*) 1. (к *дт.*) (కు) నొక్కు[కొను]; ~ к груди́ రొమ్ముకు హత్తుకొను (నొక్కుకొను) 2. *перен. разг.* (*притеснять*) వేటాడు, హింసించు 3. *перен. разг.* (*уличать, разоблачать*) ఒకరిపై ఒత్తిడి చేయు, ఒకరిపై ఒత్తిడి చేసి ఒప్పించు (బయటపెట్టు); ~ кого́-л. к стене́ ఒకరికి గత్యంతరం లేని స్థితిని తెచ్చు, ఒకరిని గత్యంతరం లేని స్థితిలో పెట్టు

прижима́ться, прижа́ться (к *дт.*) (కు) నొక్కుకుపోవు, హత్తుకుపోవు; ~ к стене́ గోడకి నొక్కుకుపోవు; ~ к кому́-л. ఒకరికి హత్తుకుపోవు

прижи́мистый *разг.* లోభియైన, పిసినారి

прижи́ться *сов. см.* прижива́ться

приз *м* అవార్డు, బహూకరణ, బహుమానం; получа́ть ~ అవార్డు (బహూకరణ, బహుమానం) పొందు (స్వీకరించు)

призаду́маться *сов. см.* призаду́мываться

призаду́мываться, призаду́маться (గురించి) తలపోయు, తలపెట్టు, పర్యాలోచించు, ఆలోచనల్లో మునుగు

призва́ни||е *с* ప్రవృత్తి; худо́жник по ~ю ప్రవృత్తి రీత్యా చిత్రకారుడు; чу́вствовать ~е к чему́-л. ఒక విషయంపట్ల గాఢ ఆసక్తి కలిగివుండు

призва́ть *сов. см.* призыва́ть

приземле́ние *с ав.* లాండింగ్, దిగడం

приземли́ть(ся) *сов. см.* приземля́ть(ся)

приземля́ть, приземли́ть *ав.* (*вн.*) దించు

приземля́ться, приземли́ться *ав.* లాండ్ అగు, దిగు

призё́р *м* బహుమతి విజేత

при́зм||а *ж мат., физ.* ప్రిజమ్, పట్టకం ◇ сквозь ~у దృష్ట్యా

призмати́ческий ప్రిజం లాంటిది

признава́ть, призна́ть (*вн.*) **1.** (*утверждать своим согласием*) గుర్తించు; ~ прави́тельство ప్రభుత్వాన్ని గుర్తించు **2.** *разг.* (*узнавать*) గుర్తుపట్టు **3.** (*соглашаться*) అంగీకరించు

признава́ться, призна́ться (в *пр.*) (అని) ఒప్పుకొను, అంగీకరించు; ~ в свои́х оши́бках తన తప్పులు ఒప్పుకొను (అంగీకరించు); заста́вить призна́ться ఒప్పించు

при́знак *м* సూచన; ~ боле́зни వ్యాధి సూచన; без ~ов уста́лости అలసట లేశ మాత్రం కూడా లేకుండా, ఏ మాత్రం అలసట లేకుండా

призна́ние *с* **1.** గుర్తింపు, అంగీకారం; получи́ть всео́бщее ~ సార్వత్రిక గుర్తింపు పొందు **2.** (*заявление*) ఒప్పుకోలు; ~ в любви́ ప్రేమ వ్యక్తీకరణ; чистосерде́чное ~ ఇష్టపూర్వకమైన ఒప్పుకోలు

при́знанный **1.** గుర్తింపబడిన, గుర్తించిన, అంగీకృత; ~ факт అందరూ గుర్తించిన ఘటన, అందరికీ తెలిసిన ఘటన, అంగీకృత వాస్తవం (విషయం) **2.** (*известный*) ప్రసిద్ధికెక్కిన, ప్రసిద్ధిచెందిన; ~ писа́тель ప్రసిద్ధికెక్కిన రచయిత

призна́тельность *ж* కృతజ్ఞత

призна́тельный కృతజ్ఞుడైన, కృతజ్ఞతగల

призна́ть *сов. см.* признава́ть

призна́ться *сов.* **1.** *см.* признава́ться **2.** *в знач. вводн. сл.* నిజం చెప్పాలంటే

призово́||й బహుమతి; ~е ме́сто బహుమతి స్థానం

при́зрак *м* **1.** భూతం, పిశాచం **2.** (*иллюзия*) భ్రమ; ~ сча́стья సుఖ (సంతోష) భ్రమ

при́зрачн||ый భ్రమాత్మక, భ్రమగొలిపే; ~ая наде́жда భ్రమాత్మక (భ్రమగొలిపే) ఆశ

призы́в *м* **1.** (*действие*) విజ్ఞప్తి చేయడం, పిలుపు ఇవ్వడం **2.** (*просьба, мольба*) అర్థన, వేడికోలు; ~ о по́мощи రక్షణకోసం అర్థన, రక్షించమన్న వేడికోలు, కాపాడమన్న కేక **3.** (*обращение*) పిలుపు, విజ్ఞప్తి; నినాదం (*лозунг*); по ~у విజ్ఞప్తి మేరకు

призыва́ть, призва́ть (*вн.*) **1.** (కి) విజ్ఞప్తి చేయు, పిలుపు ఇవ్వు **2.** (*на военную службу*) [సైన్యంలో] రిక్రూట్ చేయు, భర్తీచేయు

призыва́ться *несов. разг.* [సైన్యంలో] రిక్రూట్ చేయబడు

призывни́к *м* సైనిక రిక్రూట్

призывно́й రిక్రూట్‌మెంట్; ~ во́зраст రిక్రూట్‌మెంట్ వయస్సు

призы́вный: ~ клич పిలుపు

при́иск *м* గని [క్షేత్రం]; золото́й ~ బంగారు గని క్షేత్రం [ప్రాంతం]

прийти́ *сов. см.* приходи́ть

прийти́сь *сов. см.* приходи́ться 1—5 *и* 7

прика́з *м* ఆజ్ఞ, ఉత్తరువు; отдава́ть ~ ఆజ్ఞ ఇవ్వు; по ~у ఆజ్ఞ మేరకు

приказа́ние *с* ఆజ్ఞ, ఉత్తరువు

приказа́ть *сов. см.* прика́зывать

прика́зывать, приказа́ть ఆజ్ఞాపించు, ఉత్తరువు చేయు

прика́лывать, приколо́ть (*вн.*) **1.** (*булавкой*) [గుండు సూదితో] తగిలించు **2.** (*убивать*) పొడిచిచంపు

прика́нчивать, прико́нчить *разг.* (*вн.*) **1.** (కి) స్వస్తి చెప్పు, ముగించు, అంతం చేయు **2.** (*убивать*) చంపు

прика́рмливать, прикорми́ть (*вн.*) **1.** (*животных*) [అదనంగా] మేత వేయు **2.** *тк. несов.* (*ребёнка*) [బిడ్డకి పాలకితోడు] ఇతర ఆహారం ఇవ్వు

прикаса́ться, прикосну́ться (к *дт.*) ముట్టు [కొను,] తాకు, స్పృశించు

прики́дывать, прики́нуть *разг.* (*вн.*) **1.** (*рассчитывать приблизительно*) దాదాపుగా (ఉందాజాగా) అంచనా వేయు **2.** (*примерять*) వేసి (తొడిగి) చూచు

прики́дываться, прики́нуться *разг.* (*пр.*) నటించు, కపటంగా ప్రవర్తించు; ~ больны́м జబ్బుగా వున్నట్లు నటించు

прики́нуть(ся) *сов. см.* прики́дывать(ся)

прикла́д *м* (*ружья*) [తుపాకి] మడమ

прикладн||о́й ప్రయుక్త; ~ы́е нау́ки ప్రయుక్త శాస్త్రాలు

прикла́дывать, приложи́ть (*вн.* к *дт.*) **1.**

దగ్గర పెట్టుకొను; ~ часы́ к у́ху గడియారం చెవి దగ్గర పెట్టుకొను 2. (*подавать вместе, прибавлять*) చేర్చు, జతచేయు; ~ к письму́ докуме́нт పత్రం జతచేయు 3. (*применять*) చేయు, వినియోగించు; ~ уси́лия ప్రయత్నాలు చేయు, ప్రయత్నించు; приложи́ть все си́лы శాయశక్తులా చేయు ◇ ~ печа́ть (మీద) ముద్ర (సీలు) వేయు; приложи́ть ру́ку к чему́-л. а) (*подписать*) తన సంతకం పెట్టు б) (*принять участие*) దేనిలోనైనా తను కూడా చేయి వేయు

прикла́дываться, приложи́ться (к *дт.*) 1. దగ్గర[గా] పెట్టబడు 2. (*почтительно целовать*) ముద్దుపెట్టుకొను

прикле́ивать, прикле́ить (*вн.*) (కు, మీద) అంటించు

прикле́иваться, прикле́иться అంటించబడు, అంటుకుపోవు

прикле́ить(ся) *сов. см.* прикле́ивать(ся)

приклепа́ть *сов. см.* приклёпывать

приклёпывать, приклепа́ть (*вн.*) (కు) తాపడం చేయు

приключ||а́ться, приключи́ться *разг.* సంభవించు, జరుగు, కలుగు, వాటిల్లు; с ним ~и́лось несча́стье అతనికి దుర్ఘటన జరిగింది, అతనికి విపత్తు సంభవించింది

приключе́ние *с* సాహసకృత్యం

приключе́нческий సాహసకృత్యాలతో కూడిన; ~ рома́н సాహసకృత్యాలతో కూడిన నవల

приключи́ться *сов. см.* приключа́ться

прико́ванный 1. (*цепью*) [గొలుసుతో] కట్టబడిన 2. *перен.*: ~ к посте́ли మంచం పట్టిన

прикова́ть *сов. см.* прико́вывать

прико́вывать, прикова́ть (*вн.*) 1. (*цепью*) [గొలుసుతో] కట్టివేయు 2. *перен.* ఆకట్టుకొను; ~ чьё-л. внима́ние ఒకరి దృష్టిని ఆకట్టుకొను

прикола́чивать, приколоти́ть *разг.* (*вн.*) [మేకుతో] కొట్టివేయు, బిగించు

приколоти́ть *сов. см.* прикола́чивать

приколо́ть *сов. см.* прика́лывать

прикомандирова́ть *сов. см.* прикомандиро́вывать

прикомандиро́вывать, прикомандирова́ть (*вн.* к *дт.*) (కు) అప్పగించు, (ఒకరి వద్దలో) వుంచు

прико́нчить *сов. см.* прика́нчивать

прикорми́ть *сов. см.* прика́рмливать 1

прикоснове́ние *с* స్పర్శ

прикосну́ться *сов. см.* прикаса́ться

прикра́сить *сов. см.* прикра́шивать

прикра́сы *мн. разг.*: без прикра́с ఉన్నది ఉన్నట్లుగా, నిరలంకారంగా, చిలవలు పలవలు లేకుండా

прикра́шивать, прикра́сить (*вн.*) చిలవలు పలవలు చేర్చు

прикрепи́тельный రిజిస్ట్రేషను; ~ тало́н రిజిస్ట్రేషను కార్డు

прикрепи́ть *сов. см.* прикрепля́ть

прикрепле́ние *с* 1. (*действие*) తగిలించడం 2. (*регистрация*) రిజిస్ట్రేషను; ~ к поликли́нике పాలిక్లినిక్‌లో రిజిస్ట్రేషన్ (పేరు నమోదు చేసుకోవడం)

прикрепля́ть, прикрепи́ть (*вн.* к *дт.*) 1. (కు) తగిలించు 2. (*передавать в чьё-л. ведение*) అనుబంధించు 3. (*регистрировать*) రిజిస్టర్ చేయు

прикри́кивать, прикри́кнуть (на *вн.*) (మీద) కేకలు వేయు

прикри́кнуть *сов. см.* прикри́кивать

прикрути́ть *сов. см.* прикру́чивать

прикру́чивать, прикрути́ть (*вн.*) 1. (к *дт.*; *привязывать*) (కు) కట్టు, బిగించు 2. *разг.* (*фитиль в лампе*) తగిలించు

прикрыва́ть, прикры́ть (*вн.*) 1. కప్పు[కొను], మూయు; ~ го́лову платко́м తలను రుమాలుతో కప్పుకొను; ~ дверь తలుపు సందు ఉంచి చేరవేయు, తలుపు మూయు; ~ кастрю́лю кры́шкой పాత్రపై మూత వేయు 2. *перен.* (*скрывать*) దాచు, మూయు; ముసుగులో కప్పిపుచ్చు; ~ безде́йствие гро́мкими фра́зами క్రియా శూన్యతను కప్పిపుచ్చుకునేందుకు పెద్దపెద్ద మాటలు వాడు 3. *воен.* (*защищать*) రక్షించు, కాపాడు; ~ отступле́ние కాల్పులు జరిపి తిరోగమనానికి వీలు కల్పించు; ~ фланг పార్శ్వాన్ని కాపాడు (రక్షించు) 4. (*заслонять*) అడ్డు పెట్టుకొను; ~ глаза́ руко́й от со́лнца కళ్లకి చేతిని అడ్డు పెట్టుకొను 5. *разг.* (*ликвидировать*) మూయు, మూసివేయు

прикрыва́ться, прикры́ться 1. (*покрываться*) కప్పుకొను, కప్పివేసుకొను 2. *перен.* (*скрывать*) ముసుగులో కప్పిపుచ్చుకొను 3. *разг.* (*закрываться*) మూయబడు

прикры́ти||е *с* 1. ముసుగు, మరుగు; для ~я ముసుగు (మరుగు) కోసం 2. (*защита*) ముసుగు, రక్షణ; под ~ем ముసుగులో, రక్షణలో 3. (*укрытие*) ముసుగు, మాటు

прикры́ть(ся) *сов. см.* прикрыва́ть(ся)

прикупа́ть, прикупи́ть (*вн., рд.*) ఇంకా కొంచెం (మరి కొంచెం) కొను; ~ са́хару ఇంకా కొంచెం పంచదార కొను

прикупи́ть *сов. см.* прикупа́ть

прику́ривать, прикури́ть అంటించుకొను, వెలిగించుకొను, ముట్టించుకొను; позво́льте прикури́ть! సిగరెట్టు ముట్టించుకోనిస్తారా (అంటించుకోనిస్తారా)?

прикури́ть *сов. см.* прику́ривать

прикуси́ть *сов. см.* прику́сывать

прику́сывать, прикуси́ть (*вн.*) కరచు; ~ язы́к а) నాలిక్కరుచుకొను б) *перен. разг.* నోటికి తాళం బిగించు, నోరు బిడాయించుకొను

прила́в||ок *м* కౌంటరు; за ~ком కౌంటరు దగ్గర; на ~ке కౌంటరు మీద ◇ рабо́тник ~ка సేల్స్‌మన్

прилага́емый చేర్చబడిన; జతచేయబడిన (*к письму, заявлению*)

прилага́тельное *с грам.* విశేషణం

прилага́тельн||ый: и́мя ~ое *см.* прилага́тельное

прилага́ть, приложи́ть (*вн.*) 1. *см.* прикла́дывать 2; 2. (*применять*): ~ все си́лы నానా తంటాలూ పడు; ~ уси́лия సకల ప్రయత్నాలూ చేయు, చేతనైనంతా చేయు

прила́дить *сов. см.* прила́живать

прила́живать, прила́дить (*вн.* к *дт.*) (కు) అమర్చు, ఇమిడించు

приласка́ть *сов.* (*вн.*) ముద్దులాడు, లాలించు; నిమురు (*погладить*)

приласка́ться *сов.* (к *дт.*) (ఒకరి దగ్గర) గారాలు కుడుచు

прилега́ть *несов.* 1. (*об одежде*) ఒంటికి అతుక్కుపోయినట్లు ఉండు 2. (к *дт.*; *примыкать*) (కు) చేరివుండు, సరిహద్దున ఉండు

прилега́ющий 1. (*об одежде*) ఒంటికి అతుక్కుపోయినట్లు వున్న 2. (*смежный*) (కు) చేరివున్న, పక్క ఉన్న

прилежа́ние *с* పరిశ్రమ, పట్టుదల, అనురక్తి

прилежа́щ||ий *мат.* అనుబంధిత; ~ая сторона́ అనుబంధిత పార్శ్వం, అనుబంధితమైన పక్క

приле́жно *нареч.* పరిశ్రమతో, పట్టుదలతో

приле́жный పట్టుదలగల

прилепи́ть(ся) *сов. см.* прилепля́ть(ся)

прилепля́ть, прилепи́ть (*вн.* к *дт.*) (కు) అంటించు

прилепля́ться, прилепи́ться (к *дт.*) (కు) అంటుకుపోవు, అంటుకొను

прилёт *м* రాక

прилета́ть, прилете́ть 1. వచ్చు, ఎగిరివచ్చు (*о птице*); ~ на самолёте విమానంమీద వచ్చు 2. *разг.* (*прибегать*) హడావిడిగా వచ్చు, రెక్కలు కట్టుకొని వచ్చు

прилете́ть *сов. см.* прилета́ть

приле́чь *сов.* పడుకొను; కునుకు తీయు (*ненадолго*); он прилёг на полчаса́ అతను అరగంట సేపు కునుకు తీశాడు

прили́в *м* 1. పోటు; ~ и отли́в ఆటు పోట్లు 2. *мед.* పోటు, రక్తప్పోటు 3. *перен.* (*нарастание, усиление*) ఉప్పొంగడం, ఉద్ధృతి; ~ го́рдости గర్వం ఉప్పొంగడం; ~ эне́ргии శక్తి పెల్లుబకడం; ~ национа́льного движе́ния జాతీయోద్యమ ఉద్ధృతి

прилива́ть, прили́ть ఎగదట్టు, ఎక్కు; кровь прилила́ к щека́м రక్తం బుగ్గలకు ఎగదట్టింది

прили́занный *разг.* (*гладко причёсанный*) నున్నగా దువ్విన

прилипа́ть, прили́пнуть (к *дт.*) 1. (కు) అంటుకుపోవు 2. *перен. разг.* (*неотступно следовать*) ఒకరి వెంటవెంట వుండు, ఒకరికి అంటి పెట్టుకునివుండు, ఒకరి తోకలా వెంట వుండు

прили́пнуть *сов. см.* прилипа́ть

прили́пчивый 1. అంటు, జిడ్డు 2. *перен. разг.* (*о болезни*) సోకే, అంటు[కొనే] 3. *перен. разг.* (*навязчивый*) పీడ, జిడ్డు, బోరు

прили́ть *сов. см.* прилива́ть

прили́чи||е *с* మర్యాద; соблюда́ть ~я మర్యాదలను పాటించు

прили́чный 1. మర్యాదగల 2. *разг.* (*удовлетворительный*) తగిన, తృప్తికరమైన, ఫరవాలేని; ~ перево́д ఓ మాదిరి (ఫరవాలేని) అనువాదం

приложе́ние *с* 1. అనుబంధం (*к журналу, газете и т. п.*); చేర్చబడినది, జతచేసినది (*приложенные документы*) 2. *грам.* సమానాధికరణం

приложи́ть *сов. см.* прикла́дывать *и* прилага́ть 2

приложи́ться *сов. см.* прикла́дываться

прилуне́ние *с* చంద్రుడి మీద దిగడం

прилуни́ться *сов. см.* прилуня́ться

прилуня́ться, прилуни́ться చంద్రుని మీద దిగు

примáнивать, приманúть *разг.* (*вн.*) **1.** ఎర చూపి ఆకర్షించు **2.** *перен.* ఆశ చూపి ఆకర్షించు

приманúть *сов. см.* примáнивать

примáнка *ж прям., перен.* ఎర

примелькáться *сов. разг.* బాగా పరిచితమగు

применéние *с* అన్వయించడం, ఉపయోగం, ప్రయుక్తం; **находúть ~ в чём-л.** దేనిలోనైనా (దేనికైనా) ఉపయోగపడు; получáть ширóкое ~ విస్తారంగా ఉపయోగపెట్టబడు (అన్వయించబడు)

применúмый ఉపయోగించబడిన, అన్వయించబడిన, వర్తింపజేసిన

применúтельно *нареч.* (కు) అన్వయింపజేసే, వర్తింపజేసే, వర్తించినంతవరకు

применúть(ся) *сов. см.* применя́ть(ся)

применя́ть, применúть (*вн.* к *дт.*) (కు) అన్వయించు, అన్వయింపజేయు, వర్తింపజేయు, ఉపయోగపెట్టు; ~ **нóвый мéтод** కొత్త పద్ధతిని అన్వయించు

применя́ться, применúться (к *дт.*) (కు) అన్వయించబడు, ఉపయోగపెట్టబడు; అలవాటు పడు (*приспосабливаться*)

примéр *м* **1.** నిదర్శన, ఆదర్శం; ~ мýжества సాహసానికి ఆదర్శం; брать ~ с когó-л. ఒకరి ఆదర్శాన్ని అనుసరించు; быть ~ом, покáзывать ~ ఒకరికి ఆదర్శప్రాయంగా ఉండు; лúчным ~ом సొంత ఆదర్శంతో **2.** (*частный случай*) ఉదాహరణ, నిదర్శన; приводúть историческúе ~ы చరిత్రకు సంబంధించిన ఉదాహరణలు ఇచ్చు ◇ к ~у *разг.* ఉదాహరణకు; не в ~ остальны́м он óчень мнóго рабóтает ఇతరుల మాదిరిగా కాకుండా అతను ఎక్కువగా పని చేస్తాడు

примерзáть, примёрзнуть (к *дт.*) గడ్డకట్టి, (కి) అంటుకు (కరుచుకు) పోవు

примёрзнуть *сов. см.* примерзáть

примéрить *сов. см.* примеря́ть

примéрка *ж* వేసి (తొడిగి) చూసుకోవడం (*на себя*); వేసి (తొడిగి) చూచు (*на другого*)

примéрно *нареч.* **1.** (*образцово*) ఆదర్శప్రాయంగా; вестú себя́ ~ ఆదర్శప్రాయంగా ప్రవర్తించు **2.** (*приблизительно*) దాదాపు[గా], రమారమి[గా], సుమారు[గా]

примéрный 1. (*образцовый*) ఆదర్శమైన, ఆదర్శప్రాయమైన **2.** (*приблизительный*) దాదాపు, రమారమి, సుమారు

примеря́ть, примéрить (*вн.*) వేసుకొని (తొడుగుకొని) చూసుకొను (*на себя*); తొడిగి చూచు (*на другого*) ◇ семь раз примéрь, а одúн отрéжь *посл.* ≅ పది సార్లు ఆలోచించి ఒక పని చెయ్యి

прúмесь *ж* కల్తీ

примéта *ж* **1.** (*отличительный признак*) గుణం, గుర్తు, విశిష్టత **2.** (*предзнаменование*) సూచన, శకునం; хорóшая ~ శుభ శకునం (సూచన); плохáя ~ దుశ్శకునం

приметáть *сов. см.* примётывать

примéтить *сов. см.* примечáть

примéтный కనబడే, గోచర[మైన], దృగ్గోచర

примётывать, приметáть (*вн.*) వదులు కుట్లతో కుట్టు

примечáние *с* వివరణ, వ్యాఖ్యానం

примечáтельный విశేషమైన, గమనించదగిన

примечáть, примéтить *разг.* (*вн.*) గమనించు, గ్రహించు

примешáть *сов. см.* примéшивать

примéшивать, примешáть (*вн.*) **1.** (*рд.*) (కు) కలుపు, కలిపివేయు **2.** *перен.* (*вовлекать*) (లో) ఇరికించు, చిక్కులో పెట్టు

приминáть, примя́ть (*вн.*) నలగగొట్టు; తొక్కు, మట్టు (*ногами*)

примирéнец *м* రాజీపడేవాడు, సమాధానపడేవాడు, రాజీ ధోరణి అనుసరించేవాడు, శాంతివాది

примирéние *с* రాజీచేయడం; రాజీపడడం (*интересов, взглядов*)

примирéнчески||й రాజీవాద; ~е тендéнции రాజీవాద ధోరణులు

примирéнчество *с* రాజీవాదం, రాజీ ధోరణి

примирúтель *м* రాజీ చేసేవాడు, సమాధాన పరిచేవాడు

примирúтельный రాజీచేసే, సమాధాన పరచే, శాంతి పరచే

примирúть *сов. см.* примиря́ть

примирúться *сов. см.* примиря́ться *и* мирúться 2

примиря́ть, примирúть (*вн.* с *тв.*) **1.** (*заставлять терпимо относиться*) పొసగించు, రాజీ చేయు (పరచు) **2.** (*мирить*) (ఇద్దరి మధ్య) సమాధానం పొసగించు ◇ ~ противоречúвые тóчки зрéния పరస్పర విరుద్ధాభిప్రాయాలను పొసగించు

примиря́ться, примирúться (с *тв.*) **1.** (*свыкаться*) (తో) సరిపుచ్చుకొను (సరిపెట్టుకొను); ~ со своúм положéнием తన పరిస్థితితో సరిపుచ్చుకొను **2.**

(*мириться*) (తో) రాజీపడు; они́ примири́лись వాళ్లిద్దరూ రాజీపడ్డారు

примити́в *м* ప్రాథమికమైన (సాదా) [నవల]

примити́вность *ж* ప్రాథమికం, ప్రాథమికత

примити́вный ఆదిమ; సరళమైన, ప్రాథమిక (*простой*)

примкну́ть *сов. см.* примыка́ть 1, 2

примо́рский సముద్ర తీర

примо́рье *с* సముద్ర తీర ప్రాంతం

примо́чк||а *ж* లోషన్; ~а для глаз ఐ లోషన్; де́лать ~у కాపడం పెట్టు, ఐ లోషన్ అద్దు

при́мус *м* ప్రైమస్ స్టౌ

примча́ться *сов.* దూసుకు (పరుగున, పరుగెత్తుతూ) వచ్చు

примыка́ть, примкну́ть (к *дт.*) **1.** (లో) చేరు; ~ к како́й-л. па́ртии ఒకరి పక్షాన (పక్షంలో) చేరు **2.** *перен.* ఒకరి పక్షం చేపట్టు (వహించు) **3.** *тк. несов.* (*прилегать*) (కు) చేరివుండు

примя́ть *сов. см.* примина́ть

принадлеж||а́ть *несов.* **1.** (*дт.*) ఒకరికి చెందు; не́дра земли́ ~а́т госуда́рству భూ వనరులు రాజ్యానికి చెంది వుంటాయి; карти́на ~и́т ки́сти Ре́пина ఈ చిత్రం రేపిన్ వేసినది **2.** (*дт.*; *быть свойственным, присущим*) [కలిగి]వుండు; Сове́тской стране́ ~и́т главе́нствующая роль в борьбе́ за мир సోవియట్ దేశం శాంతి పోరాటంలో నిర్ణాయక [మైన] పాత్ర కలిగివుంది **3.** (к *дт.*; *входить в состав*) (కు) చేరివుండు, చెందు; ~а́ть к како́й-л. па́ртии పార్టీకి చేరివుండు, పార్టీ సభ్యుడుగా వుండు

принадле́жност||ь *ж* **1.** చెందడం; ~ь к па́ртии పార్టీ సభ్యత్వం, పార్టీకి చెందడం; кла́ссовая ~ь వర్గానికి చెందడం **2.** (*предмет, входящий в комплект*) సామగ్రి, సామాను; ~и туале́та టాయిలెట్ సామాను (సామగ్రి); пи́сьменные ~и రాత సామగ్రి **3.** (*свойство, признак*) గుణం, విశిష్ట లక్షణం; любозна́тельность — ~ь мо́лодости ఉత్సుకత — యువతరం విశిష్ట లక్షణం

принаряди́ться *сов. см.* принаряжа́ться

принаряжа́ться, принаряди́ться మంచి దుస్తులు వేసుకొను

принести́ *сов. см.* приноси́ть

принижа́ть, прини́зить (*вн.*) **1.** తక్కువగా చూచు, చిన్నపుచ్చు **2.** (*умалять*) తక్కువపరచు, కించపరచు; ~ значе́ние чего́-л. దేని ప్రాముఖ్యాన్ని అయినా తక్కువపరచు

приниже́ние *с* **1.** చిన్నతనం కలిగించడం, చిన్నపుచ్చడం **2.** (*умаление*) తక్కువపరచడం

прини́женность *ж* వినయం, నమ్రత

прини́зить *сов. см.* принижа́ть

приника́ть, прини́кнуть (к *дт.*) (కి) గాఢంగా కరుచుకుపోవు, అనుకొను; ~ у́хом (కు) చెవియొగ్గు, చెవి ఆన్చు

прини́кнуть *сов. см.* приника́ть

принима́ть, приня́ть (*вн.*) **1.** అందుకొను, స్వీకరించు; ~ пода́рок కానుకను అందుకొను (స్వీకరించు) **2.** (*должность и т. п.*) స్వీకరించు; ~ пост мини́стра మంత్రి పదవి స్వీకరించు **3.** (*включать в состав*) (లోకి) చేర్చు; ~ в свой ряды́ తన శ్రేణుల్లోకి చేర్చుకొను **4.** (*посетителей и т. п.*) స్వాగతం చెప్పు, స్వాగతమిచ్చు, కలుసుకొను; раду́шно ~ госте́й అతిథులకు హృదయపూర్వక స్వాగతమిచ్చు **5.** (*соглашаться*) (కి) ఒప్పుకొను, ఆమోదించు, అంగీకరించు; ~ предложе́ние ప్రతిపాదన ఆమోదించు, ప్రతిపాదనకు ఒప్పుకొను; ~ вы́зов సవాలు స్వీకరించు (అందుకొను) **6.** (*утверждать голосованием*): ~ резолю́цию తీర్మానం చేయు (ఆమోదించు); ~ законопрое́кт బిల్లు ఆమోదించు **7.** (*вид, форму*) ధరించు, దాల్చు; ~ ва́жный вид డాబుసరి పోజు పెట్టు; его́ боле́знь приняла́ серьёзный хара́ктер అతని రోగం బాగా తీవ్రమైంది (గడ్డుగా మారింది) **8.** (*лекарство и т. п.*) [మందు] పుచ్చుకొను, వేసుకొను **9.** (*по ошибке за другого или другое*) పొరపడు; он при́нял его́ за това́рища Н. ఆయన్ని అతను కామ్రేడ్ ఎన్. [గా]అని పొరపడ్డాడు; ~ жела́емое за действи́тельное ఆకాంక్షించిన దానిని వాస్తవంగా పరిగణించు (భావించు) ◇ ~ бой పోరాటానికి తలపడు

принима́ться, приня́ться **1.** (за *вн. или инф.*) చేపట్టు, ఆరంభించు, (కు) పూనుకొను; ~ за рабо́ту పనికి పూనుకొను; он не зна́ет, как приня́ться за э́то ఇది ఎలా ఆరంభించాలో అతనికి తెలియదు **2.** *разг.* (за *вн.*; *начинать воздействовать*) [ఒకరిని] అదుపులోకి తెచ్చు **3.** (*о растениях*) పారు, వేరూనుకొను, వేరు పోసుకొను; куст приня́лся పొద వేరుపోసుకొంది **4.** (*о прививке*) [టీకాలు] బాగా పనిచేయు

принора́вливаться, приноровиться (к *дт.*) (తో) సరిపెట్టుకొను, (కు) అలవాటుపడు

приноровиться *сов. см.* принора́вливаться

приноси́ть, принести́ (*вн.*) **1.** తీసుకువచ్చు, పట్టు

కొనివచ్చు, పట్టుకువచ్చు; ~ газéты పత్రికలు పట్టుకొనివచ్చు; ~ обрáтно వెనక్కి (తిరిగి) తీసుకువచ్చు; вéтер принёс зáпах мóря గాలి సముద్రపు వాసన మోసుకొచ్చింది 2. (*давать урожай*) ఇచ్చు, పండు, ఫలించు, పంట యిచ్చు; ~ плоды́ పండ్లు ఇచ్చు, పండు, ఫలించు 3. (*давать приплод*) ఈను, కను, పెట్టు; кóшка принеслá шестеры́х котя́т పిల్లి ఆరు పిల్లికూనలను ఈనింది (పెట్టింది) 4. (*давать в результате*) తెచ్చు; ~ при́быль లాభం తెచ్చు 5. (*в сочет. с нек-рыми сущ.*) తెచ్చు, కలిగించు, ఇనుమడింపజేయు; ~ извéстность పేరు తెచ్చు; ~ благодáрность комý-л. ఒకరికి కృతజ్ఞత తెలియజేయు; ~ пóльзу комý-л. ఒకరికి ప్రయోజనం కలిగించు; ~ счáстье ఒకరికి అదృష్టం కలిగించు (తెచ్చు); ~ в дар దానం చేయు

приношéние *с* కానుక

принуди́тельный నిర్బంధ; ~ труд నిర్బంధ శ్రమ

принýдить *сов. см.* принуждáть

принуждáть, принýдить (*вн.*) నిర్బంధించు, బలవంతంచేయు; ~ к молчáнию నోరు మెదపకుండా చేయు, మౌనానికి పూనుకునేలా చేయు

принуждéни||е *с* బలవంతం, బలాత్కారం, నిర్బంధం; по ~ю బలాత్కారంగా, బలవంతంగా

принуждённый తెచ్చిపెట్టుకున్న; ~ смех తెచ్చిపెట్టుకున్న నవ్వు

принц *м* రాజకుమారుడు, ప్రిన్స్

принцéсса *ж* రాజకుమార్తె, ప్రిన్సెస్

при́нцип *м* సూత్రం; из ~а సూత్ర రీత్యా ◇ в ~е సాధారణంగా

принципиáльно *нареч.* 1. (*из принципа*) సూత్రబద్ధంగా, సూత్రరీత్యా 2. (*по существу*) మౌలికంగా, ప్రధానంగా

принципиáльность *ж* సూత్రబద్ధత

принципиáльн||ый 1. సూత్రబద్ధమైన; ~ый вопрóс సూత్రబద్ధమైన (సూత్రాలకు సంబంధించిన) సమస్య 2. (*придерживающийся твёрдых принципов*) సూత్రాలకు కట్టుబడివుండే; ~ый человéк సూత్రాలకు కట్టుబడివుండేవాడు; ~ая кри́тика సూత్రబద్ధమైన విమర్శ 3. (*касающийся основного*) సాధారణంగా, స్థూలంగా, మొత్తంమీద; ~ое соглáсие на чтó-л. దేనికైనా మొత్తంమీద (స్థూలంగా) ఒప్పుకోవడం

приня́тие *с* 1. పొందడం, అందుకోవడం; ~ мер చర్యలు తీసుకోవడం; ~ прися́ги ప్రమాణ స్వీకరణ; ~ решéния తీర్మానం చేయడం 2. (*поста, должности*) స్వీకరించడం 3. (*в организацию, на службу*) (లో) చేర్చుకోవడం; ~ в пáртию పార్టీలో చేర్చుకోవడం; ~ на рабóту పనిలో చేర్చుకోవడం, సిబ్బంది రిక్రూట్‌మెంట్ 4. (*предложения, документа*) ఆమోదం, అంగీకారం

при́нятый (*обычный*) మామూలు

приня́ть(ся) *сов. см.* принимáть(ся)

приободри́ть(ся) *сов. см.* приободря́ть(ся)

приободря́ть, приободри́ть (*вн.*) ధైర్యపరచు, ఉత్సాహపరచు, హుషారు చేయు

приободря́ться, приободри́ться ఉత్సాహం పుంజుకొను, ధైర్యం తెచ్చుకొను

приобрести́ *сов. см.* приобретáть

приобретáть, приобрести́ (*вн.*) 1. పొందు, సంపాదించు; ~ нóвую кни́гу కొత్త పుస్తకం పొందు (సంపాదించు) 2. (*какое-л. свойство*) ధరించు, సంతరించుకొను, సమకూర్చుకొను; ~ профессионали́зм పనిలో నైపుణ్యాన్ని సమకూర్చుకొను; ~ черты́ чегó-л. ఏదైనా రూపాలను సంతరించుకొను; борьбá приобрелá óструю фóрму పోరాటం నిశిత రూపం దాల్చింది

приобретéние *с* 1. (*действие*) పొందడం, సంపాదించడం; కొనుగోలు (*покупка*) 2. (*то, что приобретено*) సంపాదించినది, సంపాదితం

приобщáть, приобщи́ть (*вн. к дт.*) 1. అందుబాటులోకి తెచ్చు, (తో) పరిచయం చేయు; ~ широ́кие мáссы к культýре సంస్కృతిని ప్రజా బాహుళ్యపు అందుబాటులోకి తెచ్చు 2. (*присоединять*) (కు) చేర్చు, జతపరచు; ~ докумéнты к дéлу కేసుకు (విషయానికి) పత్రాలు చేర్చు (జతపరచు)

приобщáться, приобщи́ться (*к дт.*) (తో) పరిచయం చేసుకొను

приобщи́ть(ся) *сов. см.* приобщáть(ся)

приоритéт *м* మొదటిది, అగ్రస్థానం; ~ Росси́и в открíтии Антаркти́ды అంటార్కిటిక్ ఖండ అన్వేషణలో రష్యా మొదటిది, అంటార్కిటిక్ ఖండ అన్వేషణలో రష్యాది అగ్రస్థానం

приостанáвливать, приостанови́ть (*вн.*) ఆపు, స్తంభింపచేయు, నిలిపిపెట్టు; ~ воéнные дéйствия యుద్ధం నిలిపివేయు; ~ исполнéние пригово́ра తీర్పును (శిక్షను) నిలిపివేయు (నిలిపివుంచు); ~ рабóту పని ఆపు (స్తంభింపజేయు, నిలిపివేయు)

приостанáвливаться, приостанови́ться ఆగు, నిలుచు; ఆపబడు, నిలపబడు, స్తంభింపజేయబడు (*о процессе и т. п.*)

приостанови́ть(ся) *сов. см.* приостана́вливать(ся)

приостано́вка *ж* స్తంభన, నిలిపివేత; ~ рабо́ты పని స్తంభన (నిలిపివేత); ~ исполне́ния пригово́ра [శిక్షను] నిలిపి వుంచడం

приоткрыва́ть, приоткры́ть (*вн.*) కొద్దిగా (కొం చెం) తెరచు

приоткрыва́ться, приоткры́ться కొద్దిగా (కొం చెం) తెరవబడు

приоткры́ть(ся) *сов. см.* приоткрыва́ть(ся)

приохо́тить *сов. разг.* (*вн.* к *дт.*) (ఒకరికి ఒక దానిపట్ల) ఇష్టం కలిగించు (కల్పించు), అభిరుచి కలిగించు

приохо́титься *сов. разг.* (к *дт.*) (అంటే) ఇష్ట పడు; ~ к ры́бной ло́вле చేపలు పట్టడం అంటే ఇష్టపడు

припада́ть, припа́сть **1.** (к *дт.*) ఒకరి రొమ్ముకు కరుచుకొను (కరుచుకుపోవు, హత్తుకుపోవు); ~ к нога́м సాష్టాంగ పడు **2.** *тк. несов.* (*слегка хромать*) కుంటుపడు; ~ на ле́вую но́гу అతను ఎడమ కాలు కుంటుతాడు, అతని ఎడమ కాలు కుంటిది ◇ ~ к чьи́м-л. нога́м *уст.* ఒకరి పాదాల ముందు సాగిలపడు, ఒకరి ఎదుట సాష్టాంగపడు

припа́д||ок *м* **1.** ఫిట్, సొమ్మ; не́рвный ~ок హిస్టీరియా; серде́чный ~ок గుండె పోటు **2.** (*внезапное проявление чего-л.*) ఆవేశం; ~ок отчая́ния నిరాశ, నిస్పృహ; в ~ке гне́ва కోపావేశంలో, కోపోద్రేకంలో

припа́дочный **1.** మూర్ఛ (ఫిట్సు) వచ్చే **2.** *в знач. сущ. м* మూర్ఛ రోగి

припа́ивать, припая́ть (*вн.* к *дт.*) (కు) టంకపు పాడితో అతికించు

припа́йка *ж* అతకడం

припа́рк||а *ж* **1.** (*действие*) వేడి కట్టు కట్టడం **2.** (*лекарственное средство*) వేడి కట్టు; класть ~и వేడి కట్టు కట్టు

припаса́ть, припасти́ *разг.* (*вн.*) దాచుకొను, దాచిపెట్టు, కూడబెట్టు

припасти́ *сов. см.* припаса́ть

припа́сть *сов. см.* припада́ть 1

припа́сы *мн.* నిల్వలు, సామగ్రి; боевы́е ~ యుద్ధ (మందుగుండు) సామగ్రి; съестны́е ~ ఆహార పదార్థాల నిల్వలు

припая́ть *сов. см.* припа́ивать

припе́в *м* [పాట] పల్లవి

припева́ть *несов. разг.* కూనిరాగం తీయు

припева́ючи *нареч. разг.*: жить ~ ఆడుతూ పాడుతూ బతుకు, సాయిలా పాయిలాగా బతుకు

припёк I *м* (*после выпечки*) హెచ్చు

припёк II *м*: на ~е (*на солнце*) ఎండల్లో, మండు టెండలో

припека́||ть, припе́чь: сего́дня ~ет ఈరోజు ఎండ మండిపోతోంది

припере́ть *сов. см.* припира́ть

припе́чь *сов. см.* припека́ть

припира́ть, припере́ть *разг.* (*вн.*) [తలుపుకి ఏదో ఒక వస్తువు] అడ్డం పెట్టు (ఆనించు); ~ дверь па́лкой తలుపుకి అడ్డంగా కర్ర పెట్టు

приписа́ть *сов. см.* припи́сывать

припи́ска *ж* **1.** (*действие*) రాసి జతచేయడం, చేర్చడం **2.** (*к письму и т. п.*) తాజా కలం **3.** (*регистрация*) చేసిన దానికన్న ఎక్కువ రాయడం (రిపోర్టు చేయడం)

припи́сывать, приписа́ть (*вн.*) **1.** (*к написанному*) కొన్ని మాటలు కలుపు, తాజా కలం రాయు (చేర్చు) **2.** (к *дт.; причислять*) (లో) చేర్చు **3.** (*считать принадлежащим кому-л.*) (కు) ఆపాదించు, చెందిన దని అను; ~ стихотворе́ние Пу́шкину కావ్యం పూష్కిన్‌కు చెందిందని అను, కావ్య కర్తృత్వాన్ని పూష్కిన్‌కి ఆపాదించు

припла́та *ж* **1.** (*действие*) అదనంగా చెల్లించడం **2.** (*то, что приплачено*) అదనపు చెల్లింపు

приплати́ть *сов. см.* припла́чивать

припла́чивать, приплати́ть (*вн.*) (కి) అదనంగా చెల్లించు

приплести́сь *сов. разг.* కాళ్లు ఈడ్చుకుంటూ వచ్చు

припло́д *м* సంతానం, ఈత; ежего́дный ~ సాలు సరి ఈత; дава́ть ~ ఈను

приплыва́ть, приплы́ть [ఓడమీద, ఓడలో] వచ్చు (*на корабле*); ఈతకొట్టుతూ (ఈదుతూ) వచ్చు (*вплавь*)

приплы́ть *сов. см.* приплыва́ть

приплю́снутый చదునుగా వున్న; ~ нос చప్పిడి ముక్కు

приплю́снуть *сов. см.* приплю́щивать

приплю́щивать, приплю́снуть (*вн.*) చదును చేయు

припля́сывать *несов.* చిందులు వేయు

приподнима́ть, приподня́ть (*вн.*) **1.** కొద్దిగా

(కొంచెం) ఎత్తు, పైకెత్తు; ~ шляпу టోపీ కాస్త ఎత్తు; ~ ребёнка బిడ్డను ఎత్తుకొను 2. *перен. разг.* (*оживлять, возбуждать*) ఉత్సాహపరచు; ~ настроéние ఉత్సాహపరచు

приподнимáться, приподня́ться కొద్దిగా (కొంచెం) లేచు; ~ в постéли మంచంలో కొంచెం లేచు; ~ со стýла కుర్చీలో కొంచెం లేచు

припóднят||ый 1. కొంచెం పైకెత్తబడిన (ఎత్తబడిన) **2.** *перен.* ఉన్నతమైన, ఉదాత్తమైన; ~ый стиль ఉదాత్తమైన శైలి; ~ое настроéние ఉత్సాహపూర్ణ మనోస్థితి

приподня́ть(ся) *сов. см.* приподнимáть(ся)

припóй *м тех.* టంకం

приползáть, приползти́ పాకుతూ వచ్చు

приползти́ *сов. см.* приползáть

припоминáть, припóмнить (*вн*) గుర్తుపట్టు, జ్ఞాపకం చేసుకొను (పెట్టుకొను), గుర్తుపెట్టుకొను

припóмнить *сов. см.* припоминáть

приправа *ж* మసాలా, సంబారం

припрáвить *сов. см.* приправля́ть

приправля́ть, припрáвить (*вн.*; *пищу*) సంబారం (మసాలా) వేయు

припря́тать *сов. см.* припря́тывать

припря́тывать, припря́тать *разг.* (*вн.*) దాచు, దాచిపెట్టు (*прятать*); దాచిపెట్టు (*приберегать*)

припýгивать, припугнýть *разг.* (*вн.*) బెదిరించు, బెదరగొట్టు; ~ орýжием తుపాకి చూపి బెదిరించు

припугнýть *сов. см.* припýгивать

припýдривать, припýдрить (*вн.*) (మీద) పౌడరు వేయు (పూయు, రాయు); ~ нос ముక్కుమీద పౌడరు పూసుకొను

припýдриваться, припýдриться *разг.* పౌడరు పూసుకొను (రాసుకొను)

припýдрить(ся) *сов. см.* припýдривать(ся)

припускáть, припусти́ть *разг.* **1.** (*бежать быстрее*) [మరింత] జోరుగా పరుగెత్తసాగు **2.** (*усиливаться — о дожде*) తీవ్రంగా కురియు (పడ) సాగు

припусти́ть *сов. см.* припускáть

припухáть, припýхнуть కొద్దిగా వాచు (ఉబ్బు)

припýхлость *ж* వాపు, ఉబ్బు

припýхлый వాచిన, ఉబ్బిన

припýхнуть *сов. см.* припухáть

прирабáтывать, прирабóтать (*вн.*) అదనంగా సంపాదించు

прирабóтать *сов. см.* прирабáтывать

при́работок *м* అదనపు సంపాదన

прирáвнивать, приравня́ть (*вн.* к *дт.*) (తో) సమానం చేయు

прирáвниваться, приравня́ться (к *дт.*) (తో) సమానమగు

приравня́ть(ся) *сов. см.* прирáвнивать(ся)

прирастáть, прирасти́ **1.** (к *дт.*) (కు) గట్టిగా అంటుకుపోవు **2.** (*увеличиваться*) హెచ్చు అగు, వృద్ధి అగు ◇ ~ к мéсту విభ్రాంతి చెంది నిలబడిపోవు

прирасти́ *сов. см.* прирастáть

приращéние *с* హెచ్చు, వృద్ధి, ఇంక్రిమెంటు

прирóд||а *ж* **1.** ప్రకృతి; явлéния ~ы ప్రకృతి ఘటనలు, ప్రాకృతిక విషయాలు **2.** *перен.* (*сущность, характер*) స్వభావం; ~а социáльных отношéний సాంఘిక సంబంధాల స్వభావం; ~а человéка మనిషి స్వభావం ◇ по ~е, от ~ы స్వభావతః, స్వభావసిద్ధంగా; он весёлый по ~е స్వభావతః ఉల్లాసపరుడు

прирóдны||й 1. ప్రాకృతిక, నైసర్గిక ,సహజ, ప్రకృతిసిద్ధమైన; ~е услóвия నైసర్గిక (ప్రకృతిసిద్ధమైన) పరిస్థితులు **2.** *перен.* (*врождённый*) స్వభావసిద్ధమైన, జన్మతః వచ్చిన, పుట్టు; ~й недостáток పుట్టుకతో వచ్చిన లోపం; ~й ум స్వభావసిద్ధమైన తెలివి (వివేకం)

прирождённый సహజ, పుట్టు, జన్మతః, సహజాత;~ поэ́т పుట్టు (జన్మతః) కవి; ~ талáнт సహజాతప్రతిభ

прирóст *м* పెరుగుదల; ~ населéния జనాభాలో పెరుగుదల

приручáть, приручи́ть (*вн.*) **1.** మచ్చిక చేసుకొను **2.** *перен. разг.* (*внушать доверие*) మచ్చిక చేసుకొను

приручéние *с* మచ్చిక చేసుకోవడం

приручи́ть *сов. см.* приручáть

присáживаться, присéсть కూర్చొను; ~ на стул కుర్చీమీద కూర్చొను

присвáивать, присвóить (*вн.*) **1.** సొంతపరచుకొను, హరించు, కాజేయు, స్వాహా చేయు, స్వాయత్తం చేసుకొను; ~ незакóнно అన్యాయంగా (చట్టవిరుద్ధంగా) హరించు (కాజేయు); ~ чужи́е дéньги ఇతరుల డబ్బు చేజిక్కించుకొను (కాజేయు) **2.** (*дт.*; *давать, предоставлять*) ఇచ్చు, కట్టబెట్టు; ~ квалификáцию నైపుణ్య యోగ్యత ఇచ్చు; емý присвóили стéпень дóктора наýк అతనికి డాక్టరు డిగ్రీ యిచ్చారు

присви́стнуть *сов.* ఈలవేయు

присвистывать *несов.* 1. ఈల వేస్తూ వుండు 2. (*говорить с присвистом*) ఈల వేసినట్లు (ఊష్మోచ్చారణతో) మాట్లాడు

присвоение *с* 1. సొంతపరచుకోవడం, స్వాయత్తం చేసుకోవడం, హరించడం; незаконное ~ ఆక్రమణ 2. (*звания и т. п.*) యిచ్చు; ~ звания профессора ప్రొఫెసరు హోదా యిచ్చు

присвоить *сов. см.* присваивать

приседани||е *с* బస్కీ[లు]; делать ~я బస్కీలు తీయు

приседать, присесть బస్కీలు తీయు; ~ на корточки చతికిలపడు

присест *м*: в (за) один ~ *разг.* ఒకే దఫాలో, ఒకే సారిగా; прочитать за один ~ *разг.* ఏక బిగిన చదువు

присесть *сов. см.* присаживаться *и* приседать

прискакать *сов. см.* прискакивать

прискакивать, прискакать 1. [ఒంటి కాలితో] గెంతుతూ వచ్చు; прискакал воробей పిచ్చిక గెంతుతూ వచ్చింది 2. (*на лошади*) దౌడు (గేలప్) తీస్తూ వచ్చు

прискорби||е *с высок.*: с ~ем извещаем తెలియజేయడానికి చింతిస్తున్నాం (విచారిస్తున్నాం); с глубоким ~ем గాఢ సంతాపంతో; к моему ~ю (అందుకు) నాకు విచారంగా వుంది

прискорбный విచారకరమైన, శోచనీయమైన; ~ факт విచారకరమైన (శోచనీయమైన) విషయం

прискучи||ть *сов. разг.* (*дт.*) (ఒకరికి) విసుగు పుట్టు; ему это ~ло అది అంటే అతనికి విసుగు పుట్టింది

прислать *сов. см.* присылать

прислонить(ся) *сов. см.* прислонять(ся)

прислонять, прислонить (*вн.* к *дт.*) (కు) ఆనించు

прислоняться, прислониться (к *дт.*) (కు) ఆను[కొను]

прислуга *ж* 1. *уст.* (*служанка*) పని మనిషి 2. *уст. собир.* (*слуги*) [గృహ] పరిచారకులు, నౌకర్లు 3. *собир. воен.* బృందం; орудийная ~ ఫిరంగి బృందం

прислуживать *несов.* (*дт.*) (కి) పరిచర్య చేయు

прислуживаться *несов.* (к *дт.*) (ఒకరి దగ్గర) ఇచ్చకాలు ఆడు

прислушаться *сов. см.* прислушиваться

прислушиваться, прислушаться (к *дт.*) *прям., перен.* చెవిని పెట్టు; ~ к чьему-л. мнению ఒకరి అభిప్రాయాన్ని చెవిని పెట్టు; ~ к критике విమర్శకు చెవి ఒగ్గు

присматривать, присмотреть 1. (за *тв.*) చూచు, చూసుకొను; ~ за ребёнком బిడ్డను చూచు[కొను] 2. (*вн.*; *подыскивать*) (కోసం) చూచు, వెతుకు

присматриваться, присмотреться 1. (к *дт.*) తీక్ష్ణంగా (గుచ్చి) చూచు 2. (*привыкать*) (కు) అలవాటు పడు

присмиреть *сов.* గప్‌చిప్‌గా ఊరుకొను

присмотр *м* శ్రద్ధ; అజమాయిషీ, పర్యవేక్షణ (*надзор*); под ~ом бабушки అవ్వ పర్యవేక్షణలో

присмотреть(ся) *сов. см.* присматривать(ся)

присниться *сов. см.* сниться

присовокупить *сов. см.* присовокуплять

присовокуплять, присовокупить (*вн.*) (తో, కు) జతచేయు

присоединение *с* 1. చేర్చడం, జతచెయ్యడం, జోడించడం (*чего-л.*); (లో) చేరిక (*кого-л.*); పాలుపంచుకోవడం (*к мнению и т. п.*) 2. (*территории*) కలిపివేత, కలిపేసుకోవడం, చేర్చుకోవడం 3. *эл.* కనెక్షన్

присоединить(ся) *сов. см.* присоединять(ся)

присоединять, присоединить (*вн.*) 1. (కు) కలుపు, కలిపివేయు; ~ свой голос к голосу оратора వక్త అభిప్రాయం సమర్థించు, వక్త అభిప్రాయంతో గొంతు కలుపు 2. (*территорию*) (కు) కలుపు, కలిపివేసుకొను 3. *эл.* కనెక్టు చేయు

присоединяться, присоединиться (к *дт.*) 1. (లో, కు) చేరు; ~ к отряду దళంలో చేరు 2. (*становиться на чью-л. сторону*)(లో, కు) సమర్థించు, పాలుపంచుకొను; ~ к общему мнению సమష్టి అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకొను, సమష్టి అభిప్రాయాన్ని సమర్థించు; ~ к движению за мир శాంతి ఉద్యమంలో చేరు

присохнуть *сов. см.* присыхать

приспешник *м* తొత్తు, తైనాతీ

приспосабливать(ся) *несов. см.* приспособлять(ся)

приспособить(ся) *сов. см.* приспособлять(ся)

приспособленец *м* ఏ యెండకి ఆ గొడుగు పట్టేవాడు, రంగులు మార్చేవాడు

приспособление *с* 1. (*действие*) (కు) అలవాటు పడడం; ~ к климату వాతావరణానికి అలవాటుపడు

2. (*устройство*) పరికరం; регули́рующее ~ నియంత్రణ పరికరం

приспосо́бленность *ж* మలుచుకోవడం, సర్దుకోవడం, అనుసరణ

приспособле́нческий ఏ యెండకి ఆ గొడుగు పట్టే

приспособля́емость *ж* అనుసరణ, సర్దుకోవడం మలుచుకోవడం; ~ к окружа́ющей среде́ పరిసరానుసరణ

приспособля́ть, приспосо́бить (*вн.*) (కు) మాదిరిగా అమర్చు

приспособля́ться, **приспосо́биться** (к *дт.*) [తన్ను తాను] (కు) మలుచుకొను; ~ **к но́вым усло́виям** కొత్త పరిస్థితులకు అనువుగా మలుచుకొను

приспуска́ть, приспусти́ть (*вн.*) కొంచెం దించు; ~ знамёна పతాకాలను అవనతం చేయు

приспусти́ть *сов. см.* приспуска́ть

пристава́ние *с разг.* (*надоедание*) వేధించడం, పీడించడం, పీక్కు తినడం

пристава́ть, приста́ть (к *дт.*) 1. (కు) అంటుకొను, అంటుకు పోవు 2. *разг.* (*надоедать*) వేధించు; ~ с сове́тами సలహాలతో వేధించు 3. (*причаливать*) చేరు[కొను]; ~ к бе́регу ఒడ్డు చేరు[కొను] 4. (*присоединяться*) (కు) చేరు 5. *перен. разг.* (*о болезни*) అంటుకొను

приста́вить *сов. см.* приставля́ть

приста́вка *ж грам.* ఉపసర్గ

приставля́ть, приста́вить (*вн.*) 1. (కు) ఆనించు, ఆన్చు; ~ велосипе́д к стене́ సైకిలు గోడకు ఆనించు (ఆన్చు) 2. *разг.* ఒకరిమీద నిఘా ఉంచు (పెట్టు) (*для наблюдения*); (కి) నియమించు (*для ухода*)

приставн||о́й: ~а́я ле́стница నిచ్చెన

приста́вочный *грам.* ఉపసర్గగల

при́стально *нареч.* గుచ్చిగుచ్చి, తీక్ష్ణంగా, తదేకంగా; ~ вгля́дываться గుచ్చిగుచ్చి చూచు; ~ смотре́ть на кого́-л. ఒకరివైపు తదేకంగా (తీక్ష్ణంగా) చూచు

при́стальн||ый తీక్ష్ణమైన, తదేకమైన; ~ый взгляд తీక్ష్ణమైన (తదేకమైన) చూపు; ~ое внима́ние విశేషమైన శ్రద్ధ

приста́нище *с* ఆశ్రయం

при́стань *ж* రేవు; డాక్‌యార్డు (*для погрузки*)

приста́ть *сов. см.* пристава́ть

пристёгивать, пристегну́ть (*вн.*) బొత్తాం తగిలించు[కొను]; గుండీలు తగిలించు[కొను] (పెట్టు[కొను]) (*на пуговицу*); ~ ремни́ (*в самолёте, машине*) బెల్టు పెట్టుకొను (బిగించుకొను)

пристегну́ть *сов. см.* пристёгивать

присто́йность *ж* మర్యాద, యోగ్యప్రవర్తన, అశ్లీలం లేకుండా వుండడం

присто́йн||ый మర్యాదైన, తగిన, ఉచిత[మైన]; ~ое поведе́ние మర్యాదైన (తగిన, ఉచిత) ప్రవర్తన

пристра́ивать, пристро́ить (*вн.*) 1.: ~ фли́гель к до́му ఇంటికి చేర్చి కట్టు 2. *разг.* (*помещать куда-л.*) ఉంచు, పెట్టు 3. *разг.* (*устраивать*) పెట్టు; ~ на рабо́ту ఉద్యోగంలో (పనిలో) పెట్టు

пристра́иваться, пристро́иться *разг.* ఇరుక్కొను, చోటు చేసుకొను ◇ ~ на рабо́ту పని దొరుకు (పొందు)

пристра́стие *с* 1. (*склонность*) (కు) అనురక్తి, (అంటే) మహా యిష్టం, పడిచచ్చు 2. (*необъективное отношение*) పక్షపాతం; относи́ться с ~м к кому́-л. ఒకరిపట్ల పక్షపాతం కలిగి వుండు

пристрасти́ть *сов. разг.* (*вн.* к *дт.*) (కు) ఇష్టపడేటట్లు చేయు; ~ кого́-л. к джа́зовой му́зыке ఒకరిని బాండ్ సంగీతమంటే ఇష్టపడేటట్లు చేయు

пристрасти́ться *сов. разг.* (к *дт.*) (కు) ఇష్టపడు; ~ к чте́нию చదవడానికి ఇష్టపడు

пристра́стность *ж* పక్షపాతం

пристра́стный పాక్షిక

пристре́ливать I, пристрели́ть (*вн.*; *убивать*) కాల్చి చంపు, కాల్చివేయు

пристре́ливать II, пристреля́ть (*вн.*) బారు సరి చూసుకొను; ~ ору́дие ఫిరంగి బారు సరిచూసుకొను

пристре́ливаться, пристреля́ться బారు సరి చూసుకొను; батаре́я пристреля́лась ఫిరంగి దళం బారు సరిచూసుకొంది

пристрели́ть *сов. см.* пристре́ливать I

пристре́лк||а *ж воен.* బారు సరిచూసుకోవడం; вести́ ~у కాల్చి బారు సరిచూసుకొను

пристреля́ть *сов. см.* пристре́ливать II

пристреля́ться *сов. см.* пристре́ливаться

пристро́ить(ся) *сов.* см. пристра́ивать(ся)

пристро́йка *ж* 1. (*действие*) చేర్చికట్టడం, [ఇంటిని] పెంచడం 2. (*постройка*) అనుబంధ కట్టడం

пристру́нивать, пристру́нить *разг.* (*вн.*) అదుపులో పెట్టు (తీసుకొను)

пристру́нить *сов. см.* пристру́нивать

при́ступ *м* 1. (*болезни*) తగలడం, తెర, పోటు, పోట్లు; ~ малярии మలేరియా జ్వరం తగలడం; ~ ревмати́зма కీళ్ల వాతపు పోట్లు; серде́чный ~ గుండె పోటు 2. *воен.* దాడి; брать ~ом దాడిచేసి ఆక్రమించు (పట్టు[కొను])

приступа́ть, приступи́ть (к *дт.*) (కు) పూనుకొను, మొదలుపెట్టు, ప్రారంభించు, దిగు; ~ к исполне́нию свои́х обя́занностей తన బాధ్యతలను స్వీకరించు; ~ к рабо́те పనికి పూనుకొను, పని మొదలుపెట్టు

приступи́ть *сов. см.* приступа́ть

пристыди́ть *сов. см.* стыди́ть

присуди́ть *сов. см.* присужда́ть

прису||жда́ть, присуди́ть (*вн.*) 1. (к *дт.*) విధించు; ~жда́ть кого́-л. к сме́ртной ка́зни ఒకరికి (ఒకరిపై) మరణశిక్ష విధించు 2. (*дт.*; *награжда́ть*) బహూకరించు, బహుమతి ఇచ్చు; ему́ ~ди́ли пе́рвую пре́мию ఆయనకి ప్రథమ (ఉత్తమ) బహుమతి ఇవ్వబడింది; ему́ ~ди́ли сте́пень до́ктора нау́к అతనికి డాక్టరు డిగ్రీ ఇవ్వబడింది (బహూకరించబడింది)

присужде́ние *с* బహూకరించడం, బహుమతి ఇవ్వడం (*премии, награды*); బహూకరణ (*учёной сте́пени*); ~ учёной сте́пени до́ктора нау́к డాక్టరు డిగ్రీ బహూకరణ

прису́тстви||е *с* హాజరు, సమక్షం; ఉనికి (*наличие чего-л.*); в ~и кого́-л. ఒకరి సమక్షంలో; ва́ше ~е необходи́мо మీరు తప్పనిసరిగా హాజరుకావాలి, మీ హాజరు ఆవశ్యకం ◇ ~е ду́ха ఆత్మ స్థైర్యం, చిత్త స్థైర్యం

прису́тствова||ть *несов.* (కు) హాజరు అగు; на собра́нии ~ло сто челове́к సభకు వందమంది హాజరయ్యారు (హాజరైనారు)

прису́тствующи||е *мн.* హాజరైనవాళ్లు; спи́сок ~х హాజరైనవాళ్ల జాబితా ◇ о ~х не говоря́т ≅ ఎదురుగుండా ఉన్నవాళ్లని గురించి చెప్పడం ఉచితం (సభ్యత) కాదు, ముఖస్తుతి మాట ఉచితం కాదు

прису́щи||й (కి) స్వభావసిద్ధమైన, విశిష్టమైన; с ~м ему́ ю́мором అతనికి స్వభావసిద్ధమైన (విశిష్టమైన) హాస్యంతో; ~е им осо́бенности వాటి విశిష్ట లక్షణాలు

присыла́ть, присла́ть (*вн.*) పంపు, పంపించు

присы́лка *ж* పంపడం, పంపించడం

присыха́ть, присо́хнуть (к *дт.*) (మీద) అతుక్కుపోవు

прися́г||а *ж* ప్రమాణం; приноси́ть ~у ప్రమాణం చేయు; приводи́ть к ~е ప్రమాణ స్వీకారం చేయించు; под ~ой ప్రమాణం చేసి, ప్రమాణ పూర్తిగా

присяга́ть, присягну́ть (*дт.*) (కి) (అని) ప్రమాణం చేయు; ~ кому́-л. в ве́рности ఒకరికి విధేయుడినని ప్రమాణం చేయు

присягну́ть *сов. см.* присяга́ть

прися́жны||й *м юр.* జూరర్, జూరీ సభ్యుడు; суд ~х జూరీ

прита́иться *сов.* దాగుకొను, పొంచివుండు, నక్కు

прита́скивать, притащи́ть (*вн.*) 1. పట్టుకువచ్చు, తీసుకువచ్చు, తెచ్చు 2. *разг.* (*приводить*) [తనతో] బలవంతంగా తీసుకువచ్చు

притащи́ть *сов. см.* прита́скивать

притвори́ть(ся) *сов. см.* притворя́ть(ся)

притво́рно *нареч.* కపటంగా; ~ скро́мный కపట నమ్రత గల

притво́рн||ый కపటమైన, తెచ్చికోలు, కుహనా, మోసమైన; ~ый смех తెచ్చికోలు నవ్వు; ~ая улы́бка తెచ్చికోలు (కపటమైన) చిరునవ్వు

притво́рство *с* మోసం, కపట ప్రవర్తన, నటన

притво́рщик *м* కపటి

притворя́ть, притвори́ть (*вн.*) సగం మూయు, మూసివేయు

притворя́ться, притвори́ться (*тв.*) నటించు, టక్కు చేయు; ~ больны́м జబ్బు చేసినట్టు నటించు; ~ спя́щим దొంగ నిద్ర పోవు, నిద్ర పోయినట్లు నటించు

притерпе́||ться *сов. разг.* (к *дт.*) (తో) సరిపుచ్చుకొను, (కు) అలవాటుపడు; он ~лся ко всем неудо́бствам అన్ని అసౌకర్యాలతో (ఇబ్బందులతో) సరిపుచ్చుకున్నాడు, అన్ని అసౌకర్యాలకూ అలవాటుపడ్డాడు

притёрт||ый: ~ая про́бка బిగుతైన [గాజు] బిరడా

притесне́ние *с* అణచివేత, పీడన, హింస

притесни́ть *сов. см.* притесня́ть

притесня́ть, притесни́ть (*вн.*) అణచు, పీడించు, తొక్కిపట్టి వుంచు

притиха́ть, прити́хнуть 1. ఊరుకొను; де́ти прити́хли పిల్లలు శాంతించారు 2. (*становиться тише*) స్వరం (గొంతు) తగ్గించు; ве́тер прити́х గాలి తగ్గింది

прити́хнуть *сов. см.* притиха́ть

прито́к *м* 1. ప్రసారం, పెల్లుబకడం; ~ све́жего во́здуха తాజా వాయు ప్రసారం; ~ кро́ви రక్త

ప్రసారం; ~ сил శక్తి పెల్లుబకడం; ~ рабóчих в пáртию పార్టీలో ఎక్కువగా కార్మికుల చేరిక 2. (*реки́*) ఉపనది

при́толока *ж* లింటెల్

притóм *союз* అంతేకాక, దీనికితోడు; ~ он ничегó не знáет అంతేకాక (దీనికితోడు) అతనికేమీ తెలియదు

притóн *м*: воровскóй ~ దొంగల నిలయం; игóрный ~ జూద గృహం

притóпнуть *сов. см.* притóпывать

притóпывать, притóпнуть చిందులు వేయు

при́торность *ж* 1. మొగం మొత్తే తీపి 2. *перен.* మొగం మొత్తేటంత తీపి, అతి మాధుర్యం

при́торн||ый 1. అతి తీపి, ముఖం మొత్తే తీపి 2. *перен.* మధురమైన; ~ая улы́бка తెచ్చిపెట్టుకున్న తియ్యటి చిరునవ్వు

притрáгиваться, притрóнуться (к *дт.*) స్పృశించు, తాకు, ముట్టుకొను

притрóнуться *сов. см.* притрáгиваться

притупи́ть(ся) *сов. см.* притупля́ть(ся)

притуплéние *с* ఉపశమనం (*боли*); నీళ్లు కారడం, సడలిపోవడం (*остроты чувства*); ~ бди́тельности జాగరూకత సడలిపోవడం

притупля́ть, притупи́ть (*вн.*) 1. మొద్దుబారు చేయు 2. *перен.* ఉపశమింపజేయు

притупля́ться, притупи́ться 1. మొద్దుబారు 2. *перен.* ఉపశమించు; నొప్పి తగ్గు (*о боли*)

при́тча *ж* కట్టుకథ ◇ ~ во язы́цех ≅ [ఈ విషయం] అందరి నోళ్లలోనూ నానుతోంది

притягáтельн||ый ఆకర్షించే, ఆకర్షణీయమైన; ~ая си́ла ఆకర్షణ (ఆకర్షించే) శక్తి

притя́гивать, притянýть (*вн.*) 1. ఆకర్షించు 2. *перен.* (*привлекать*) ఆకర్షించు, ఆకట్టుకొను

притяжáтельн||ый *грам.* సంబంధబోధక; ~ое местоимéние సంబంధబోధక సర్వనామం

притяжéние *с физ.* ఆకర్షణ; земнóе ~ భూగురుత్వాకర్షణ

притязáни||е *с* 1. తనదన్న వాదన, బుకాయింపు; имéть ~я на чтó-л. దేనినైనా తనదని బుకాయించు, దేనినైనా తనదని వాదించు 2. (*стремление к признанию*) ఆకాంక్ష; ~я на учёность పండితుడుగా చలామణీ అవాలన్న ఆకాంక్ష

притянýть *сов. см.* притя́гивать

приукрáсить *сов. см.* приукрáшивать

приукрашáть *несов. см.* приукрáшивать

приукрáшивать, приукрáсить *разг.* (*вн.*) శృంగారించు, సింగారించు; ~ действи́тельность వాస్తవికతను సింగారించు, వాస్తవానికి చిలవలు పలవలు అతికించు

приуменьшáть, приумéньшить *разг.* (*вн.*) తక్కువపరచు, తక్కువచేసి చెప్పు

приумéньшить *сов. см.* приуменьшáть

приумножáть, приумнóжить (*вн.*) పెంపొందించు, అధికం చేయు

приумножáться, приумнóжиться పెంపొందు, అధికమగు

приумножéние *с* పెంపొందించడం, అధికం చేయడం

приумнóжить(ся) *сов. см.* приумножáть(ся)

приумолкáть, приумóлкнуть *разг.* ఊరుకొను, గమ్మున ఉండిపోవు

приумóлкнуть *сов. см.* приумолкáть

приуны́ть *сов.* నిరుత్సాహం చెందు, నిరుత్సాహపడు

приурóчивать, приурóчить (*вн.* к *дт.*) (ఒక దానిని మరో దానితో) ముడిపెట్టు, (ఒక దానిని మరో దానికి) జోడించు; ~ свой приéзд к веснé తన రాకను వసంత కాలంలో ఏర్పాటు చేసుకొను

приурóчить *сов. см.* приурóчивать

приусáдебный: ~ учáсток పెరటి కమతం

приутихáть, приути́хнуть తగ్గు, ఆగిపోవు; бýря приути́хла తుపాను తగ్గింది

приути́хнуть *сов. см.* приутихáть

приучáть, приучи́ть (*вн.* к *дт.*) (కి) నేర్పు, అలవాటు చేయు; ~ когó-л. к дисципли́не ఒకరికి క్రమశిక్షణ నేర్పు, ఒకరిని క్రమశిక్షణను పాటించేలా చేయు; ~ когó-л. рáно вставáть ఒకరికి పెందరాళే లేవడం అలవాటు చేయు

приучáться, приучи́ться (к *дт.*) (కు) అలవాటు పడు

приучи́ть(ся) *сов. см.* приучáть(ся)

прифронтов||óй యుద్ధశ్రేణి దగ్గరగా వున్న; ~áя полосá యుద్ధశ్రేణి సమీప ప్రాంతం

прихвáрывать, прихворнýть *разг.* అస్వస్థతగా వుండు, నలతగా వుండు

прихвастнýть *сов. разг.* కొద్దిగా డంబాలు చెప్పుకొను, కొద్దిగా గప్పాలు కొట్టుకొను

прихвати́ть *сов. см.* прихвáтывать

прихвáтывать, прихвати́ть *разг.* (*вн.*) 1. (*брать*) పట్టుకొను, తీసుకొను 2. (*привязывать*) కట్టు[కొను] 3. (*повреждать морозом*) చలి దెబ్బ తిను; цветы́ прихвати́ло морóзом పువ్వులు చలి దెబ్బతిన్నాయి

прихворну́ть *сов. см.* прихва́рывать

при́хвостень *м презр.* ఆశ్రితుడు, తైనాతీ, ఒకరి మోచేతికింది నీళ్లు తాగేవాడు

прихлеба́тель *м разг. презр.* ఆశ్రితుడు, ఒకరి మోచేతికింది నీళ్లు తాగేవాడు

прихлебну́ть *сов. см.* прихлёбывать

прихлёбывать, прихлебну́ть *разг.* (*вн.*) చప్పరించు

прихло́пнуть *сов. см.* прихло́пывать 1 — 5

прихло́пывать, прихло́пнуть 1. (*вн.*) అరచేతితో కొట్టు 2. (*вн.*; *хлопнув, убить*) చరుచు (*рукой*); కొట్టు (*чем-л.*) 3. (*вн.*; *закрывать*) [తలుపు దఢీమని] మూయు 4. (*вн.*; *прищемлять*) నలగకొట్టు [కొను]; прихло́пнуть па́лец две́рью వేలిని తలుపు సందులో నలగకొట్టుకొను 5. (*ударять*) చప్పట్లు కొట్టు 6. *тк. несов.* (*в такт*) తాళం వేయు

прихлы́ну||ть *сов.* (కు) కొట్టుకొను, వచ్చు; పెల్లుబుకు (*тж. перен.*); ~ли во́лны అలలు ఒడ్డుకు కొట్టుకున్నాయి; ~ла толпа́ జనం ముందుకు వచ్చారు, గుంపు ముందుకు వచ్చింది; ~ли воспомина́ния స్మృతులు పెల్లుబికాయి

прихо́д I *м* 1. (*действие*) రాక, ఆగమనం, రావడం; ~ по́езда రైలు రావడం; ~ к вла́сти అధికారానికి రావడం 2. (*доход*) ఆదాయం; ~ и расхо́д ఆదాయ వ్యయాలు

прихо́д II *м* (*церковный*) పారిష్, చర్చి యిలాకా [జనం]

приходи́ть, прийти́ 1. (కు) వచ్చు, చేరు; వచ్చు, అందు, చేరు (*о письме*) 2. (*наступать, возникать*) వచ్చు; пришла́ весна́ వసంతం వచ్చింది 3. (*к дт.*; *достигать, добиваться*) వచ్చు; ~ к заключе́нию నిర్ణయానికి వచ్చు; ~ к соглаше́нию ఒప్పందానికి (అంగీకారానికి) వచ్చు 4. (*в сочет. с сущ.*) పడు, అగు; ~ в я́рость ఉద్రేకపడు, కోపంతో ఎగసిపడు; ~ в но́рму కుదుటపడు; ~ в упа́док పతనమగు, క్షీణించు; ~ к концу́ అయిపోవు, ముగియు (*о работе*); నిండిపోవు (*о материале, продуктах и т. п.*) ◇ ~ в го́лову తోచు, తట్టు; ~ в себя́ а) (*после обморока*) [ఒకరికి] స్పృహ వచ్చు, [ఒకరు] స్పృహలోకి వచ్చు, స్పృహ తెచ్చుకొను б) (*успокаиваться*) స్థిమితపడు, కుదుటపడు; ~ кому́-л. на по́мощь ఒకరికి తోడు (సహాయంగా) వచ్చు

приходи́ться, прийти́сь 1. (*оказываться соответствующим, подходящим*) (కి) సరిపోవు; сапоги́ пришли́сь ему́ по ноге́ బూట్లు అతనికి సరిపోయాయి; ~ кому́-л. по вку́су ఒకరి ఇష్టానికి (అభిరుచికి) సరిపోవు, ఒకరికి నచ్చు 2. (*на вн.*; *совпадать*) అగు; пя́тое число́ пришло́сь на суббо́ту 5వ తారీకు శనివారం అయింది 3. *безл.* (*быть вынужденным*) వలసివచ్చు; ему́ пришло́сь уе́хать అతను వెళ్లవలసివచ్చింది; ему придётся подожда́ть అతను కొంత సేపు కాచుకొని ఉండవలసివస్తుంది, అతను కొంత సేపు వేచి వుండవలసివుంటుంది 4. (*иметь случай, возможность*) తటస్థించు, అవకాశం దొరుకు; ему́ не раз приходи́лось быва́ть там తరచుగా అతను అక్కడ ఉండడం తటస్థించింది, అతనికి తరచుగా అక్కడ ఉండే అవకాశం దొరికింది 5. *безл. разг.* (*причитаться*) లభించు, వచ్చు; на ка́ждого из нас прихо́дится по рублю́ మాకు ప్రతి ఒకరికీ ఒక రూబులు చొప్పున లభిస్తుంది (వస్తుంది) 6. (*являться, доводиться*): он прихо́дится ей ро́дственником అతను ఆమె బంధువు 7. *безл.* (*выпадать на долю*): ему́ ту́го прихо́дится అతను కష్టాలను ఎదుర్కొంటున్నాడు; им нелегко́ пришло́сь на чужби́не విదేశాలలో వాళ్లు చాలా కష్టాలను అనుభవించారు ◇ есть что придётся ఏది పడితే (ఉంటే) అది తిను; де́лать как придётся ఎలాగో ఒక లాగ చేయు, అట్టిట్టు చేయు; не прихо́дится сомнева́ться в том, что... దానిలో సందేహం ఏమీ లేదు, దాన్ని గురించి ఎటువంటి సందేహం ఉండజాలదు...

прихо́дн||ый: ~ая кни́га రాబడి కాతా

приходя́щ||ий: ~ая домрабо́тница పనిచేసి వెళ్లిపోయే పనిమనిషి

прихо́жая *ж* ముందు గది

прихора́шиваться *несов. разг.* సింగారించుకొను

прихотли́вость *ж* 1. (*капризность*) మంకుపట్టు పట్టడం, ఓ పట్టాన తృప్తి పడకపోవడం 2. (*затейливость*) క్లిష్టత, సంక్లిష్టత

прихотли́вый 1. (*капризный*) ఓ పట్టాన తృప్తి పడని, మంకు పట్టుపట్టే 2. (*затейливый*) విచిత్రమైన

при́хоть *ж* మంకు పట్టు

прихра́мывать *несов.* కుంటు

прице́л *м* [తుపాకి] బ్యాక్ సైట్; брать на ~ దేనికైనా గురిపెట్టు

прице́ливаться, прице́литься (కి) గురిపెట్టు, (ని) గురిచూచు

прице́литься *сов. см.* прице́ливаться

прицéльный గురి చూసి; ~ огóнь గురి చూసి కాల్చిన కాల్పు

прицéниваться, прицени́ться *разг.* (к *дт.*) ధర కనుక్కొను (అడుగు)

прицени́ться *сов. см.* прицéниваться

прицéп *м* ట్రెయిలర్; трáктор с ~ом ట్రెయిలర్ వున్న ట్రాక్టర్

прицепи́ть(ся) *сов. см.* прицепля́ть(ся)

прицепля́ть, прицепи́ть (*вн.*) 1. (కు) తగిలించు; ~ вагóн к пóезду రైలుకి పెట్టెని తగిలించు 2. *разг.* (*прикáлывать*) (కు) తగిలించు, గుచ్చు

прицепля́ться, прицепи́ться (к *дат.*) 1. (కు) అంటుకుపోవు, కరుచుకుపోవు, తగులుకొను 2. *перен. разг.* (*придирáться*) రంధ్రాన్వేషణ చేయు, తప్పులు ఎంచు

прицепнóй: ~ вáгон అదనపు పెట్టె; ~ плуг మర (ట్రాక్టరు యిగ్గే) నాగలి

причáл *м* 1. (*дéйствие*) లంగరు వేయడం, కట్టి వేయడం 2. (*мéсто*) రేవు 3. (*канáт*) లంగరు తాడు

причáливать, причáлить 1. (*вн.*) లంగరు వేయు 2. (к *дт.*; *приставáть*) ఒడ్డు పట్టు, రేవుకి చేరు

причáлить *сов. см.* причáливать

причáльный: ~ канáт లంగరు తాడు

причáстие *с грам.* కృదంత విశేషణం, అసమాపక క్రియ; ~ настоя́щего врéмени శతర్థకం, వర్తమానకాలిక కృదంత విశేషణం; ~ прошéдшего врéмени భూత కాలిక కృదంత విశేషణం

причáстность *ж* పాల్పడడం, పాల్గొనడం; ~ к собы́тиям సంఘటనల్లో పాల్గొనడం, సంఘటనలకి పాల్పడడం

причáстный I (కి) పాల్పడిన, (లో) పాల్గొన్న; ~ к собы́тиям సంఘటనల్లో పాల్గొన్న, సంఘటనకి పాల్పడిన

причáстный II *грам.* కృదంత; ~ оборóт కృదంత వాక్యం

причём *союз* దీనికితోడు, అంతేకాకుండా

причесáть(ся) *сов. см.* причёсывать(ся)

причёска *ж* తలకట్టు

причёсывать, причесáть (*вн.*) దువ్వు

причёсываться, причесáться దువ్వుకొను

причи́н||а *ж* కారణం; ఆధారం (*основáние*); ~а и слéдствие కారణం, ఫలితం; уважи́тельная ~а తగిన కారణం; ~ой томý దానికి (యిందుకు) కారణం; по той и́ли инóй ~е ఏదో ఒక కారణంగా; безо всякой ~ы నిష్కారణంగా, నిరాధారంగా, ఏ కారణం లేకుండా ◇ по той простóй ~е, что... ఈ ఒక్క కారణంగానే...

причини́ть *сов. см.* причиня́ть

причи́нность *ж филос.* కారణం

причи́нн||ый కారణ; ~ая связь కార్యకారణ సంబంధం

причиня́ть, причини́ть (*вн.*) కలిగించు, తెచ్చి పెట్టు; ~ ущéрб నష్టం కలిగించు, (వల్ల) నష్టం సంభవించు; ~ боль నొప్పి కలిగించు

причи́слить *сов. см.* причисля́ть

причисля́ть, причи́слить (*вн.*) 1. (*прибавля́ть*) (కు) జతచేయు, (తో) చేర్చు; ~ к расхóду ఖర్చులకు జతచేయు, ఖర్చులతో చేర్చు 2. (*назначáть кудá-л.*) నియమించు 3. (*относи́ть к числý*) (తో) జతచేయు, జతకట్టు; ~ к выдаю́щимся учёным సుప్రసిద్ధ శాస్త్రవేత్తలతో జతచేయు, సుప్రసిద్ధ శాస్త్రవేత్తగా జమకట్టబడు

причитáть *несов.* (ఒకరికోసం, గురించి) శోకించు, శోకన్నాలు పెట్టు

причитá||ться *несов.* (*дт.*) చెల్లించవలసి వుండు, రావలసి వుండు; за рабóту емý ~ется 100 руб лéй ఈ పనికి అతనికి 100 రూబుళ్లు చెల్లించవలసి (రావలసి) వుంది; с вас ~ется три рубля́ మీరు మూడు రూబుళ్లు చెల్లించాలి

причмóкивать, причмóкнуть పెదవులు చప్పరించుకొను

причмóкнуть *сов. см.* причмóкивать

причýда *ж* శకునం

причýдливый క్లిష్ట, సంక్లిష్ట, విచిత్ర

пришвартовáть(ся) *сов. см.* пришвартóвывать(ся)

пришвартóвывать, пришвартовáть (*вн.*) (కు) కట్టు, బంధించు

пришвартóвываться, пришвартовáться (కు) కట్టు, బంధించు

пришéлец *м* కొత్తగా వచ్చినవాడు, కొత్తవాడు

пришивáть, приши́ть (*вн.*) (కు) కుట్టివేయు, కుట్టు; ~ пýговицу к пальтó కోటుకు గుండీ కుట్టు

приши́ть *сов. см.* пришивáть

при́шлый పరాయి, కొత్త

пришпи́ливать, пришпи́лить (*вн.*) తగిలించు, గుచ్చు

пришпи́лить *сов. см.* пришпи́ливать

пришпо́ривать, пришпо́рить (*вн.*) (ముల్లుతో పొడిచి) వేగంగా తోలు

пришпо́рить *сов. см.* пришпо́ривать

прищёлкивать, прищёлкнуть (*тв.*) చిటికె వేయు (*пальцами*); లొట్టలు వేయు (*языком*)

прищёлкнуть *сов. см.* прищёлкивать

прищеми́ть *сов. см.* прищемля́ть

прищемля́ть, прищеми́ть (*вн.*) నలగకొట్టు [కొను]; ~ себе́ па́лец వేలు నలగకొట్టుకొను; ~ па́лец две́рью వేలు తలుపు సందున నలగకొట్టుకొను

прище́пка *ж* క్లిప్పు

прищу́ривать, прищу́рить (*вн.*) కళ్ళు చికిలించు

прищу́риваться, прищу́риться కళ్ళు చికిలించు

прищу́рить(ся) *сов. см.* прищу́ривать(ся)

прию́т *м* 1. శరణు, ఆశ్రయం; найти́ ~ ఆశ్రయం తీసుకొను 2. *уст.* (*детский*) శరణాలయం

приюти́ть *сов.* (*вн.*) ఆశ్రయం (శరణు) ఇచ్చు

приюти́ться *сов.* శరణు పొందు, ఆశ్రయం తీసుకొను; ~ у земляка́ తోటివాడిదగ్గర ఉండు ◇ у подно́жия горы́ приюти́лся до́мик పర్వత పాదం వద్ద గుడిసె చోటుచేసుకుంది

прия́знь *ж уст.* స్నేహభావం, సౌహార్ద్రం; испы́тывать ~ к кому́-л. ఒకరిపట్ల స్నేహభావం కలిగి వుండు

прия́тель *м* స్నేహితుడు, నేస్తం, మిత్రుడు

прия́тельница *ж* స్నేహితురాలు, నేస్తురాలు

прия́тельски||й మైత్రీ, స్నేహ; ~е отноше́ния స్నేహ (మైత్రీ) సంబంధాలు

прия́тно *нареч.* ఆహ్లాదకరంగా, సంతోషంగా; **ему́** э́то ~ ఇది అతనికి ఆహ్లాదకరంగా వుంది; ему́ **бу́дет** ~ э́то сде́лать అతను దీనిని సంతోషంతో (సంతోషంగా) చేస్తాడు

прия́тный 1. ఆహ్లాదకరమైన 2. (*привлека́тельный*) కంటికి యింపుగా వున్న (కనిపించిన)

про *предлог разг.* (*вн.*) 1. (*о*) గురించి, గురించిన; он говори́л ему́ ~ э́ту кни́гу ఈ పుస్తకం (పుస్తకాన్ని) గురించి అతనికి చెప్పాడు 2. *разг.* (*для*) (కి) తగు, మించు; э́то не ~ вас దీనికి మీరు తూగలేరు, ఇది మీ తలకు మించినది

проанализи́ровать *сов. см.* анализи́ровать

про́б||а *ж* 1. (*прове́рка*) పరీక్ష, ప్రయత్నం; ~а мета́лла హాల్ మార్కు వెయ్యడం; ~а сил బల పరీక్ష 2. (*образе́ц для ана́лиза и т. п.*) మచ్చు, శాంపిలు; брать на ~у మచ్చు (శాంపిలు) తీసుకొను 3. (*относи́тельное содержа́ние драгоце́нного мета́лла*) హాల్ మార్కు (*тж. клеймо́*); зо́лото 56-й ~ы 14 క్యారట్ల బంగారం ◇ ~а пера́ సాహిత్య కృషిలో తొలి ప్రయత్నం (అడుగు)

пробавля́ться *несов. разг.* (*тв.*) (తో) సరిపుచ్చుకొను, సరిపెట్టుకొను

проба́лтываться, проболта́ться *разг.* రహస్యాన్ని బయటపెట్టుకొను (నోరు జారు)

пробе́г *м* 1. *спорт.* పందెం; автомоби́льный ~ కార్ల పందెం (రాలీ); лы́жный ~ స్కీల పందెం 2. (*расстоя́ние, про́йденное каки́м-л. тра́нспортным сре́дством*) [చేసే] ప్రయాణం, వెళ్లే దూరం; су́точный ~ теплово́за 24 గంటల్లో రైలు యింజను చేసే ప్రయాణం (వెళ్లే దూరం)

пробе́гать *сов.* ఉరకలూ పరుగులూ పెట్టు; ~ весь день по го́роду రోజంతా ఊరు చుట్టూ ఉరకలూ పరుగులూ పెట్టు

пробега́ть, пробежа́ть 1. పరుగెత్తుతూ (పరుగున) దాటు (*ми́мо*); గుండా పరుగెత్తు (*че́рез*); ఈ చివరి నుంచి ఆ చివరికి పరుగెత్తు (*по*); он пробежа́л ми́мо меня́ అతను పరుగెత్తుతూ (పరుగున) నన్ను దాటాడు 2. (*вн.*; *покрыва́ть како́е-л. расстоя́ние*) దాటు 3. *перен. разг.* (*вн.*; *бе́гло просма́тривать*) పేజీలు తిప్పు (*кни́гу*); పైపైన చూచు (*статью́*) ◇ дрожь пробежа́ла у него́ по те́лу అతను గజగజ వణికాడు; тень пробежа́ла по его́ лицу́ అతని ముఖం రంగులు మారింది

пробежа́ть *сов. см.* пробега́ть

пробе́л *м* 1. (*незапо́лненное ме́сто*) ఖాళీ 2. (*недоста́ток*) లోపం, కొరత; ~ в образова́нии [ఒకరి] విద్యలో లోపం (కొరత); восполня́ть ~ы లోపాన్ని పూడ్చుకొను

пробива́ть, проби́ть 1. (*вн.*) [కన్నం] పొడుచు, వేయు; చొరుచుకు వెళ్ళు, చొరబడు, దూరు (*о пу́ле*) 2. *перен.* (*вн.*): ~ доро́гу దారిచేసుకొను; ~ себе́ доро́гу చొరుచుకుపోవు 3. (*о часа́х*) మోగు, కొట్టు

пробива́||ться, проби́ться 1. చొరుచుకుని వెళ్ళు, దారిచేసుకొను; лучи́ ~ются сквозь ту́чи మబ్బుల గుండా కిరణాలు చీల్చుకు (చొరుచుకు) వస్తున్నాయి 2. (*о расте́ниях*) పొడుచుకు వచ్చు, మొలుచు; трава́ начина́ет ~ться గడ్డి మొలుస్తోంది

пробира́||ть, пробра́ть *разг.* (*вн.*) 1. (*брани́ть*) చివాట్లు పెట్టు 2. (*пронима́ть, прохва́тывать*): моро́з ~л его́ до косте́й చలి అతని ఎము

కలను కొరికేసింది; егó ~ет страх అతను భయకంపితుడవుతున్నాడు

пробирáться, пробрáться **1.** దారిచేసుకొని వెళ్ళు; ~ óщупью దారి తడువుకొను **2.** (*прокрадываться*) (లో) చాటుగా ప్రవేశించు

пробúрка *ж* టెస్ట్ ట్యూబ్

пробúрн||ый హాల్; ~ый кáмень గీటు రాయి; ~ое клеймó హాలు మార్కు

пробúть I *сов. см.* пробивáть

пробúть II *сов. см.* бить 6

пробúться *сов. см.* пробивáться

прóбка *ж* **1.** (*материал*) బెండు **2.** (*для бутылок и т. п.*) బిరడా **3.** *перен.* (*затор*) [ట్రాఫిక్] బంద్ (జామ్), దొమ్మి **4.** *эл.* ఫ్యూజ్ ◇ он глуп как ~ అతను దద్దమ్మ

прóбков||ый బెండు; ~ый шлем పిత్ హ్యాట్; ~ое дéрево బెండు మొక్క

проблéма *ж* సమస్య ◇ э́то не ~! *разг.* ఇదో పెద్ద సమస్య కాదు

проблематúческий **1.** (*предположительный*) ఊహాత్మక **2.** (*маловероятный*) సందేహాస్పదమైన

прóблеск *м* **1.** తీగ; ~ мóлнии మెరుపు తీగ **2.** *перен.* లేశం; ~ сознáния చైతన్య లేశం (స్ఫురింగం); ~ надéжды ఆశాలేశం;

прóбный **1.** పరీక్ష, ప్రాయోగిక; ~ рейс పరీక్ష (ప్రాయోగిక) ప్రయాణం **2.** (*взятый на пробу*) పరీక్షార్థం; ~ товáр పరీక్షార్థం శాంపిలు (మచ్చు) ◇ ~ кáмень గీటు రాయి

прóбовать, попрóбовать **1.** (*вн.*) పరీక్షించు [కొను], పరీక్షకు గురిచేయు; ~ свои сúлы తన శక్తులను పరీక్షించుకొను; ~ артúста на какýю-л. роль ఒక పాత్రకు నటుని పరీక్షించు, నటుడు సరిపోతాడేమో చూచు **2.** (*вн.*; *на вкус*) రుచిచూచు **3.** (*инф.*; *пытаться*) ప్రయత్నించు; он попрóбовал сдéлать э́то దాన్ని చేయడానికి ప్రయత్నించాడు

пробóина *ж* చిల్లు, కన్నం

проболтáть *сов. разг.* తెలివి తక్కువగా వదరు (వాగు), అనాలోచితంగా రహస్యాన్ని బయటపెట్టు (నోరు జారు)

проболтáться *сов. см.* пробáлтываться

пробóр *м* పాపిడి, పాపట; прямóй ~ మధ్య పాపిడి; он нóсит вóлосы на косóй ~ అతను పక్క పాపిడి తీసుకుంటాడు

пробрáть(ся) *сов. см.* пробирáть(ся)

пробудúть *сов. см.* пробуждáть *и* будúть 2

пробудúться *сов. см.* пробуждáться

пробуждáть, пробудúть (*вн.*) **1.** మేల్కొల్పు, జాగృతం చేయు **2.** *перен.* (*вызывать стремление*) మేల్కొల్పు **3.** *перен.* (*возбуждать чувство и т. п.*) రేకెత్తించు, పుట్టించు

пробуждáться, пробудúться **1.** మేల్కొను, జాగృతుడగు **2.** *перен.* (*о природе*) జాగృతమగు **3.** *перен.* (*оживляться*) పునరుత్సాహవంతుడగు **4.** *перен.* (*возникать, проявляться*) మేల్కొను, జాగృతమగు

пробуждéние *с* **1.** మేలుకొలుపు, జాగృతం చేయడం **2.** *перен.* (*возникновение*) ఆవిర్భావం

пробурáвить *сов. см.* пробурáвливать *и* бурáвить

пробурáвливать, пробурáвить (*вн.*) కన్నం వేయు

пробы́ть *сов.* ఉండు, గడుపు; он прóбыл там три дня అతను అక్కడ మూడు రోజులు ఉన్నాడు (గడిపాడు)

провáл *м* **1.** (*яма*) గుంట **2.** *перен.* (*неудача*) వైఫల్యం ◇ ~ [в] пáмяти మరుపు, జ్ఞాపకం లేక పోవడం

провáливать, провалúть (*вн.*) **1.** కూల్చివేయు, కూలగొట్టు; снег провалúл кры́шу మంచు యింటి పై కప్పును కూలగొట్టింది (కూల్చివేసింది) **2.** *перен. разг.* (*какое-л. дело*) నాశనం చేయు, భ్రష్టుపట్టించు; ~ пьéсу నాటకాన్ని భ్రష్టుపట్టించు; ~ законопроéкт బిల్లుని ఓడించు (వీగిపోయేలా చేయు) **3.** *разг.* (*отвергать*): ఓడించు, ఫెయిల్ చేయు; ~ когó-л. на экзáмене ఒకరిని పరీక్షలో ఫెయిల్ చేయు; ~ чью-л. кандидатýру అభ్యర్థిని ఓడించు ◇ провáливай! *груб.* ఫో!

провáливаться, провалúться **1.** (లో) పడు; ~ в я́му గుంటలో పడు **2.** (*рушиться под тяжестью*) కూలిపోవు; кры́ша провалúлась పైకప్పు కూలిపోయింది **3.** *перен. разг.* (*терпеть неудачу*) కూలిపోవు, విఫలమగు; ~ на экзáмене పరీక్షలో విఫలమగు (ఫెయిల్ అగు); плáны провалúлись పథకాలు కూలిపోయాయి (విఫలమయ్యాయి); пьéса с трéском провалúлась ఆట (ప్రదర్శన) పూర్తిగా విఫలమైంది, ఆట భ్రష్టుపట్టిపోయింది ◇ как сквозь зéмлю провалúлся *разг.* భూమిలోకి అంతర్ధానం అయిపోయినట్లు (*о человеке*); రెక్కలు వచ్చి ఎగిరిపోయినట్లు (*о вещи*); он готóв был сквозь зéмлю провалúться తనను భూమి మింగేస్తే బాగుండుననుకున్నాడు

провали́ть(ся) *сов. см.* прова́ливать(ся)

прова́ривать, провари́ть (*вн.*) బాగా ఉడకబెట్టు

провари́ть *сов. см.* прова́ривать

прове́дать *сов. см.* прове́дывать

проведе́ние *с* **1.** (*железной дороги и т. п.*) నిర్మాణం, ఏర్పాటు చేయడం; ~ желе́зной доро́ги రైలు మార్గపు నిర్మాణం; ~ электри́чества విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాకు ఏర్పాటు చేయు **2.** (*осуществление*) అమలు, అమలులో పెట్టడం, నిర్వహణ, నడపడం; ~ избира́тельной кампа́нии ఎన్నికల ప్రచార నిర్వహణ; ~ в жизнь чего́-л. దేనినైనా అమలులో పెట్టడం

прове́дывать, прове́дать *разг.* (*вн.*) **1.** (*навещать*) సందర్శించు, వెళ్లి చూచు, వెళ్లివచ్చు **2.** (*о пр.*; *узнавать*) గురించి కనుక్కొను

провезти́ *сов. см.* провози́ть

прове́ивать, прове́ять (*вн.*) చెరుగు

прове́рить *сов. см.* проверя́ть

прове́рка *ж* **1.** తనిఖీ, తనిఖీ (*контроль*); ~ исполне́ния [పని] అమలు జరిగిన తీరు తనిఖీ; ~ паспорто́в పాస్‌పోర్టుల తనిఖీ **2.** (*испытание*) పరీక్ష

прове́рочн||ый పరీక్ష; ~ая рабо́та పరీక్ష

проверя́ть, прове́рить (*вн.*) **1.** తనిఖీ చేయు; తనిఖీ (అజమాయిషీ) చేయు (*контролировать*) **2.** (*испытывать*) పరీక్షించు, పరీక్షకు గురిచేయు

провести́ *сов. см.* проводи́ть II

прове́тривать, прове́трить (*вн.*) తాజా గాలిని ప్రవేశపెట్టు; ~ ко́мнату గదిలో తాజా గాలిని ప్రవేశ పెట్టు

прове́триваться, прове́триться తాజా గాలి ప్రవేశ పెట్టబడు

прове́трить(ся) *сов. см.* прове́тривать(ся)

прове́ять *сов. см.* прове́ивать

провиа́нт *м уст.* ఆహార పదార్థాలు

прови́зи||я *ж уст.* ఆహారపదార్థాలు, తిండి దినుసులు, తినుబండారాలు; снабжа́ть кого́-л. ~ей ఒకరికి ఆహారపదార్థాలు సమకూర్చు

прови́зор *м* మందులు కలిపేవాడు (తయారుచేసే వాడు)

провини́ться *сов.* (в *пр.*) (పట్ల) నేరం (తప్పు) చేయు; ~ перед ке́м-л. в чём-л. ఒకరిపట్ల ఏదైనా నేరం (తప్పు) చేయు; в чём он провини́лся? అతని నేరమేమిటి?, అతను చేసిన తప్పు యేమిటి?

прови́нность *ж разг.* తప్పు, నేరం, దోషం

провинциа́л *м* అమాయకుడు, మోటు మనిషి

провинциа́льны||й **1.** ప్రాంతీయ; ~й го́род ప్రాంతీయ నగరం **2.** *перен.* (*наивный, отсталый*) మోటు; ~е нра́вы మోటు ఆచారవ్యవహారాలు

прови́нци||я *ж* **1.** ప్రాంతం **2.** (*периферия*) కేంద్రానికి దూరంగా వున్న చోటు; жить в ~и కేంద్రానికి దూరంగా ఉండు

провиса́ть, прови́снуть వంగు, కుంగు; ба́лки прови́сли దూలాలు వంగాయి (కుంగాయి)

прови́снуть *сов. см.* провиса́ть

про́вод *м* **1.** తీగ, కండక్టరు; телефо́нный ~ టెలిఫోన్ తీగ **2.** (*линия связи*) లైను; прямо́й ~ డైరెక్టు లైను

проводи́мость *ж физ.* వాహక శక్తి, సంవహనం, కండక్టివిటీ; электри́ческая ~ విద్యుత్ వాహక శక్తి

проводи́ть I *сов. см.* провожа́ть

проводи́ть II, провести́ **1.** (*вн.*) తీసుకువెళ్లు; ~ кого́-л. че́рез лес ఒకరిని అడవి గుండా తీసుకువెళ్లు **2.** (*вн.*; *обозначать, определять линией*) గీయు, వేయు; ~ грани́цу సరిహద్దును గీయు **3.** (*тв.*; *делать движение чем-л. по чему-л.*) రాయు; ~ руко́й по столу́ టేబుల్‌మీద చేతో రాయు **4.** (*вн.*; *прокладывать*) వేయు, నిర్మించు; ~ доро́гу బాట వేయు (నిర్మించు) **5.** (*вн.*; *осуществлять*) అనుసరించు, అమల్లో పెట్టు, అమలు జరుపు; ~ поли́тику విధానాన్ని అనుసరించు; ~ реше́ние в жизнь తీర్మానం అమల్లో పెట్టు, తీర్మానం అమలు జరుపు **6.** (*вн.*; *выполнять*) జరుపు[కొను], చేసుకొను; ~ заседа́ние సభ (సమావేశం) జరుపు; ~ боеву́ю опера́цию యుద్ధం (యుద్ధ చర్య) జరుపు (చేయు) **7.** (*вн.*; *время*) గడుపు, కాలక్షేపం చేయు (చేసుకొను); они́ провели́ там три дня వాళ్లు అక్కడ మూడు రోజులు గడిపారు; они́ хорошо́ провели́ вре́мя వాళ్లు కాలం బాగా గడిపారు, వాళ్లకి బాగా కాలక్షేపం అయింది **8.** *физ.* (*вн.*) వహించు; мета́ллы хорошо́ прово́дят электри́чество లోహాలు బాగా విద్యుచ్ఛక్తిని వహిస్తాయి

прово́дка *ж* **1.** (*действие*) నిర్మాణం (*железной дороги*); వేయడం, నిర్మాణం (*водопровода*); ~ электри́чества విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాకి ఏర్పాట్లు చేయు **2.** *эл.* (*сеть проводов*) వైరింగు

проводни́к I *м физ.* వాహకం

проводни́к II *м* **1.** (*провожатый*) మార్గదర్శి, గైడు **2.** (*в поезде*) కండక్టరు

про́воды *мн.* వీడ్కోలు

провожáтый *м* మార్గదర్శి, గైడు

провожáть, проводи́ть (*вн.*) సాగనంపు, (కి) వీడ్కోలు చెప్పు; ~ когó-л. домóй ఒకరిని ఇంటికి (ఇంటి దాకా) సాగనంపు; ~ когó-л. на пóезд ఒకరికి రైలు దగ్గర వీడ్కోలు చెప్పు

провóз *м* తీసుకువెళ్లడం, రవాణా; ~ живóтных запрещён జంతువులను తీసుకువెళ్లడం నిషిద్ధం

провозгласи́ть *сов. см.* провозглашáть

провозглашáть, провозгласи́ть (*вн.*) 1. ప్రతిపాదించు; ~ респýблику రిపబ్లిక్ ప్రకటించు; ~ тост за чьё-л. здорóвье ఒకరి ఆరోగ్యంకోసం టోస్టు ప్రతిపాదించు; ~ лóзунг నినాదం ఇచ్చు 2. (*тв.*; *объявлять*) ప్రకటించు, చాటు, ఘోషించు; ~ победи́телем విజేతగా ప్రకటించు; ~ своéй цéлью తమ లక్ష్యంగా చాటు

провозглашéние *с* ప్రకటన, చాటింపు

провози́ть, провезти́ (*вн.*) 1. తీసుకువెళ్లు, తీసుకు వచ్చు; ~ кратчáйшим путём అతి శీఘ్రమైన దారిలో తీసుకువెళ్లు 2. (*с собой*) స్మగుల్, దొంగచాటుగా రవాణా చేయు; ~ контрабáнду чéрез грани́цу సరిహద్దు గుండా స్మగుల్ చేయు

провози́||ться *сов. разг.* 1. (*некоторое время*) గడుపు; я ~лся с ремóнтом э́того приёмника всё ýтро ఈ రేడియో సెట్ మరమ్మతు చేసేందుకు ఉదయం అంతా గడిపాను (పట్టింది) 2. (*провести время в шалостях, возне*) ఆడుతూ (కొంటెచేష్టలు చేస్తూ) [కాలం] గడుపు; дéти ~лись весь вéчер పిల్లలు సాయంకాలమంతా కొంటెచేష్టలు చేస్తూ గడిపారు

провокáтор *м* కవ్వింపుదారు, ప్రొవకేటరు, రహస్య ఏజెంటు

провокациóнный కవ్వింపు

провокáция *ж* కవ్వింపు (రెచ్చగొట్టే) చర్య

прóволока *ж* తీగ; колю́чая ~ ముళ్ల తీగ

проволóчка *ж разг.* జాప్యం, జాగు, తాత్సారం

прóволочн||ый తీగ; ~ое заграждéние ముళ్ల తీగ కంచె (అవరోధం)

провóрный 1. (*быстрый*) చురుకైన 2. (*ловкий*) ఆరితేరిన

провóрство *с* 1. (*быстрота*) చురుకుదనం 2. (*ловкость*) ఆరితేరినతనం

провоци́ровать *несов. и сов.* (*сов. тж.* спровоци́ровать; *вн.*) (కి) రేకెత్తించు, రెచ్చగొట్టు

провя́лить *сов. см.* вя́лить

прогадáть *сов. см.* прогáдывать

прогáдывать, прогадáть *разг.* నష్టపడు

прогáлина *ж разг.* వెల్లడి ప్రాంతం, తెరిపి

проги́б *м* 1. (*действие*) వంగటం, వంగిపోవడం 2. (*место*) వంగిన చోటు (స్థలం)

прогибáть, прогнýть (*вн.*) వంచు

прогибáться, прогнýться [బరువుచేత] వంగు, వంగిపోవు

прогла́дить *сов. см.* прогла́живать

прогла́живать, прогла́дить (*вн.*) ఇస్త్రీ చేయు

проглáтывать, проглоти́ть (*вн.*) 1. దిగమింగు 2. *перен. разг.* (*обиду и т. п.*) [దిగ] మింగు 3. *перен. разг.* (*быстро читать*) [దిగ]మింగు, ఆబగా చదువు

проглоти́ть *сов. см.* проглáтывать

проглядéть I *сов. см.* прогля́дывать 1

проглядéть II *сов.* (*вн.*; *не заметить*) చూడక పోవు, గమనించకపోవు

прогля́дывать 1. *сов.* проглядéть *разг.* (*вн.*; *бегло просматривать*) పేజీలు తిప్పు (తిరగవేయు), పైపైన చూచు 2. *сов.* проглянýть (*показываться на время*) తొంగిచూచు, కనిపించు, దోబూచులాడు; сóлнце проглянýло సూర్యుడు కనిపించాడు (తొంగి చూశాడు); сквозь тýчи проглянýла луна́ మేఘాల గుండా చంద్రుడు తొంగిచూశాడు

проглянýть *сов. см.* прогля́дывать 2

прогнáть *сов. см.* прогоня́ть

прогнéваться *сов. уст.* (на *вн.*) (మీద) కోప పడు

прогневи́ть *сов. см.* гневи́ть

прогнивáть, прогни́ть కుళ్లిపోవు

прогни́ть *сов. см.* прогнивáть

прогнóз *м* జోస్యం, సూచన; ~ погóды వాతావరణ జోస్యం (సూచన)

прогнози́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) (గురించి) జోస్యం చెప్పు, ముందు సూచించు

прогнýть(ся) *сов. см.* прогибáть(ся)

проговáривать, проговори́ть 1. (*вн.*) చెప్పు (*говорить*); ఉచ్చరించు (*произносить*) 2. (*проводить время в разговоре*) మాట్లాడు, మాట్లాడుతూ కాలక్షేపం చేయు; он проговори́л два часá అతను రెండు గంటలపాటు మాట్లాడాడు

проговáриваться, проговори́ться [రహస్యాన్ని] నోరు జారు

проговори́ть(ся) *сов. см.* прогова́ривать(ся)

проголода́||ть *сов.* [కొన్ని రోజులు] ఉపవాసం చేయు; он ~л три неде́ли అతను మూడు వారాలు ఉపవాసం చేశాడు

проголода́ться *сов.* ఆకలివేసింది (*субъект в дт.*); ఆకలిగొను

проголосова́ть *сов. см.* голосова́ть

прогоня́ть, прогна́ть (*вн.*) (దేనినుంచి అయినా) వెళ్లగొట్టు; ~ кого́-л. из ко́мнаты ఒకరిని గదినుంచి వెళ్లగొట్టు; ~ кого́-л. с рабо́ты ఒకరిని పనినుంచి బర్తరపు చేయు, ఒకరిని పనినుంచి వెళ్లగొట్టు

прогора́ть, прогоре́ть 1. (*о дровах*) కాలి బూడిద (బుగ్గి) అగు 2. (*испортиться от огня*) [నిలువునా, బాగా] కాలిపోవు 3. *перен. разг.* (*разоряться*) దివాళా తీయు

прогоре́ть *сов. см.* прогора́ть

прого́рклость *ж* చెడిపోవడం, పాడైపోవడం

прого́рклый చెడిపోయిన, పాడైపోయిన

програ́мм||а *ж* 1. పథకం, ప్రణాళిక; ~а дальне́йшего продвиже́ния сове́тского о́бщества к коммуни́зму కమ్యూనిజం దిశగా సోవియట్ సమాజపు ఇతోధిక పురోగతి పథకం 2. (*изложение основных принципов*) కార్యక్రమం; ~а па́ртии పార్టీ కార్యక్రమం 3. (*учебная*) కార్యక్రమం, విషయాంశం, పాఠ్యక్రమం; ~а по исто́рии చరిత్ర పాఠ్యకార్యక్రమం (సిలబస్) 4. (*содержание театральных представлений, радиопередач и т. п.*) కార్యక్రమం; ~а радиопереда́ч రేడియో కార్యక్రమం; по пе́рвой ~е телеви́дения టి.వి. మొదటి [చానల్‌లో] కార్యక్రమంలో

прогрева́ть, прогре́ть (*вн.*) బాగా వెచ్చపరచు, వేడెక్కు; ~ ко́мнату గదిని బాగా వెచ్చపరచు; ~ мото́р మోటరు వేడెక్కు

прогреме́ть *сов. см.* греме́ть

прогре́сс *м* 1. ప్రగతి, పురోగమనం, అభ్యుదయం, పురోగతి; социа́льный ~ సామాజిక ప్రగతి; техни́ческий ~ సాంకేతిక ప్రగతి 2. *разг.* (*улучшение*) మెరుగుదల

прогресси́вность *ж* ప్రగతిశీలం, ప్రగతిశీల స్వభావం, పురోగమనశీలం

прогресси́вны||й 1. (*постепенно усиливающийся, возрастающий*) పురోగమిస్తున్న, ప్రగతిశీల, పురోగమనశీలమైన; ~й нало́г క్రమ ప్రవర్ధమానమైన (వృద్ధిక్రమానుగతమైన) పన్ను 2. (*передовой*) అభ్యుదయ[కర], పురోగామి, ప్రగతిశీల[మైన]; ~е взгля́ды అభ్యుదయకరమైన వైఖరి, (దృక్పథం); ~е писа́тели అభ్యుదయ రచయితలు; ~е си́лы ప్రగతిశీల శక్తులు

прогресси́ровать *несов.* 1. (*о болезни*) ముదురు 2. (*совершенствоваться*) పురోగమించు, అభివృద్ధి చెందు

прогре́ссия *ж мат.* శ్రేఢి; арифмети́ческая ~ అంక శ్రేఢి; геометри́ческая ~ అంక గుణ శ్రేఢి

прогре́ть *сов. см.* прогрева́ть

прогрохота́ть *сов. см.* грохота́ть

прогрыза́ть, прогры́зть (*вн.*) [గుండా] కొరికివేయు

прогры́зть *сов. см.* прогрыза́ть

прогуде́ть *сов. см.* гуде́ть

прогу́л *м* ఎగవేయడం, ఎగగొట్టడం

прогу́ливать, прогуля́ть 1. కొంత సేపు తిరుగు (షికారు చేయు), చక్కర్లు కొట్టు, బలాదూరు తిరుగు; прогуля́ть до ве́чера సాయంత్రం దాకా చక్కర్లు కొట్టు, సాయంత్రం దాకా బలాదూరు తిరుగు 2. *разг.* (*вн.*; *пропускать*) దాటబెట్టుకొను; ~ обе́д మధ్యాహ్న భోజనం దాటబెట్టుకొను 3. *тк. несов. разг.* (*вн.*; *водить гуляя*) నడిపించు, నడకకి (షికారుకి) తీసుకువెళ్లు; ~ соба́ку కుక్కను బయటికి తీసుకువెళ్లు 4. (*совершать прогул*) [పని] ఎగగొట్టు

прогу́лка *ж* షికారు; వాహ్యాళి (*увеселительная*); за́городная ~ ఊరు బయటికి ట్రిప్ (వెళ్లడం) лы́жная ~ స్కీయింగ్ ట్రిప్

прогу́льщик *м* ఎగ్గొట్టేవాడు, ఎగేసేవాడు

прогуля́ть *сов. см.* прогу́ливать 1, 2 *и* 4

продава́ть, прода́ть (*вн.*) 1. అమ్ము 2. *перен.* (*предавать*) (కి) ద్రోహం చేయు

продава́ться, прода́ться అమ్ముడుపోవు; ~ врага́м శత్రువుకు అమ్ముడుపోవు

продаве́ц *м* సేల్స్‌మన్, అమ్మకందారు

продави́ть *сов. см.* прода́вливать

прода́вливать, продави́ть (*вн.*) నొక్కి పగలగొట్టు

продавщи́ца *ж* సేల్స్‌గర్ల్, అమ్మకం అమ్మాయి

прода́ж||а *ж* 1. (*действие*) అమ్మడం, అమ్మివేయడం 2. (*торговля, товарооборот*) వర్తకం; опто́вая ~а టోకు వర్తకం; быть (име́ться) в ~е మార్కెట్‌లో ఉండు; нет в ~е దొరకడం లేదు, మార్కెట్‌లో లేదు

прода́жн||ый 1. అమ్మే, అమ్ముడు; ~ая цена́ అమ్మే (అమ్ముడు, అమ్మకం) ధర 2. (*предназначенный для продажи*) అమ్మకపు; ~ая вещь అమ్మ

కపు సరుకు 3. (*подкупной*) లంచగొండి; ~ый человéк లంచగొండివాడు

продáть(ся) *сов. см.* продавáть(ся)

продвигáть, продвúнуть (*вн.*) 1. జరుపు; ~ стол к окнý టేబుల్ కిటికీ దగ్గరగా (దగ్గరకు) జరుపు 2. (*перемещать, направлять*) [ముందుకు] తరలించు; ~ полк к рекé రెజిమెంటును నది దగ్గరకు తరలించు 3. *перен.* (*выдвигать, повышать*) ప్రమోట్ చేయు 4. *перен. разг.* (*дело и т. п.*) ముందుకు తెచ్చు; ~ дéло సంగతి (వ్యవహారం) ముందుకు తెచ్చు

продвигáться, продвúнуться 1. ముందుకు జరుగు; продвúньтесь к вы́ходу ద్వారం దగ్గరకు జరగండి 2. (*передвигаясь, переместиться*) పురోగమించు, ముందుకు సాగు (నడచు); полк продвúнулся на 20 киломéтров రెజిమెంటు 20 కిలోమీటర్లు పురోగమించింది (ముందుకు సాగింది) 3. *перен.* (*по службе*) ప్రమోట్ చేయబడు 4. *перен. разг.* (*о работе, деле*) వ్యవహారం కొంచెం కదలు (ముందుకు సాగు)

продвижéние *с* 1. పురోగమనం, ముందుకు సాగడం 2. *перен.* (*по службе*) ప్రమోషన్

продвúнуть(ся) *сов. см.* продвигáть(ся)

продевáть, продéть (*вн.*) గుచ్చు, ఎక్కించు; ~ нúтку в игóлку సూదిలో దారం గుచ్చు (ఎక్కించు)

продекламúровать *сов. см.* декламúровать

продéлать *сов. см.* продéлывать

продéлк||а *ж* మోసం; [కొంటె] చేష్ట (*шалость*); мошéнническая ~а మోసం, దగా; дéтские ~и పిల్లల [కొంటె] చేష్టలు

продéл||ывать, продéлать (*вн.*) 1. (*делать отверстие*) [కన్నం] వేయు 2. (*выполнять, делать*) (పూర్తి) చేయు; ~ана большáя рабóта చాలా కృషి జరిగింది

продёргивать, продёрнуть *разг.* (*вн.*) 1. (*продевать*) గుచ్చు, ఎక్కించు 2. *перен.* (*подвергать критике*) విమర్శించు

продержáть *сов.* (*вн.*) 1. (*некоторое время*) ఉంచు, జాప్యం చేయు, తొక్కిపట్టు; ~ докумéнты у себя́ три недéли పత్రాలు తన దగ్గర మూడు వారాలు ఉంచివేసుకొను (జాప్యం చేయు, తొక్కిపట్టు) 2. (*не отпускать*) నిర్బంధించు

продержáться *сов.* నిలబడు, తట్టుకొను

продёрнуть *сов. см.* продёргивать

продéть *сов. см.* продевáть

продешевúть *сов. разг.* చాలా, అతి [కారు] చౌకగా అమ్ము

продиктовáть *сов. см.* диктовáть

продлевáть, продлúть (*вн.*) పొడిగించు; ~ óтпуск సెలవు పొడిగించు; ~ срок дéйствия билéта టికెట్టు పొడిగించు

продлéние *с* పొడిగింపు; ~ óтпуска సెలవు పొడిగింపు; ~ срóка дéйствия ఏదైనా కాలవ్యవధి పొడిగింపు

продлúть *сов. см.* продлевáть

продлúться *сов. см.* длúться

продовóльственный ఆహార; ~ магазúн ఆహార పదార్థాల అంగడి (షాపు)

продовóльствие *с* ఆహార పదార్థాలు, తినుబండారాలు

продолбúть *сов. см.* долбúть

продолговáтый కోడిగుడ్డు ఆకారంగల

продолжáтель *м* ముందుకు తీసుకెళ్లేవాడు; ~ дéла Лéнина లెనిన్ లక్ష్యాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లేవాడు

продолжáть, продóлжить (*вн.*) 1. (*инф.*) *сущ. или инф.* + కొనసాగించు: ~ свою́ рабóту తన పని కొనసాగించు; ~ читáть చదవసాగించు; ~ чьё-л. дéло ఒకరి లక్ష్యాన్ని కొనసాగించు (ముందుకు తీసుకుపోవు); ~ традúцию సంప్రదాయాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్ళు 2. (*продлевать*) పొడిగించు; ~ курс лечéния చికిత్స [క్రమం] పొడిగించు

продолжá||ться, продóлжиться *в разн. знач.* కొనసాగు; переговóры ещё ~ются సంప్రతింపులు ఇంకా కొనసాగుతున్నాయి; мúтинг ~лся четы́ре часá బహిరంగ సభ నాలుగు గంటలపాటు కొనసాగింది

продолжéние *с* 1. (*действие*) కొనసాగించడం, కొనసాగింపు 2. (*то, что следует за чем-л.*) కొనసాగింపు; дорóга — ~ магистрáли ఈ రోడ్డు రహదారి (హైరోడ్డు) కొనసాగింపు; ~ расскáза в слéдующем нóмере కథా శేషం వచ్చే సంచికలో, తరువాయి (మిగతా) కథ వచ్చే సంచికలో; ~ слéдует సశేషం ◇ в ~ *предлог* (*рд.*) లో; в ~ лéта వేసవికాలంలో; в ~ двух недéль రెండు వారాల పాటు; в ~ всегó гóда సంవత్సరం పొడుగునా

продолжúтельность *ж* దైర్ఘ్యత; ~ лéтнего дня వేసవి పొద్దు దైర్ఘ్యత; ~ рабóчего дня పని గంటలు; срéдняя ~ жúзни సగటు ఆయుర్దాయం

продолжúтельный దీర్ఘ[కాల]; ~ óтпуск దీర్ఘమైన సెలవు

продóлжить(ся) *сов. см.* продолжáть(ся)

продо́льный పొడుగునా, నిలువు; ~ разре́з పొడుగునా (నిలువు) కోత

продро́гнуть *сов. см.* дро́гнуть I

продува́ть, проду́ть (*вн.*) 1. (*дуя, прочищать*) ఊదు 2. *безл.* (*простуживать сквозняком*) గాలి మూలంగా జబ్బు చేసేందుకు కారణమగు 3. *разг.* (*проигрывать*) పోగొట్టు, [డబ్బు] ఖర్చు చేయు

продувн||о́й *разг.* జిత్తులమారి, కిలాడీ; ~а́я бе́стия జిత్తులమారి

проду́кт *м* 1. ఉత్పాదితం, ఉత్పత్తి, సరుకు; побо́чный ~ ఉప ఉత్పాదితం; ~ы се́льского хозя́йства వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు 2.: ~ы *мн.* (*предметы питания*) ఆహారపదార్థాలు, తినుబండారాలు

продукти́вность *ж* సమర్థత, ఉత్పాదకత, ఫలదాయకత; поднима́ть ~ животново́дства పశుపోషణ ఫలదాయకతను పెంచు

продукти́вный ఉత్పాదక, సమర్థ; ~ скот ఎక్కువ మాంసం (పాలు) ఇచ్చే పశువులు; ~ труд ఉత్పాదక (సమర్థ) శ్రమ

продукто́вый: ~ магази́н ఆహారపదార్థాల షాపు (అంగడి)

проду́кция *ж* ఉత్పత్తి; годова́я ~ фа́брики ఫ్యాక్టరీ సాలుసరి ఉత్పత్తి

проду́манный నిదానంగా ఆలోచించిన; ~ отве́т నిదానంగా (బాగా) ఆలోచించి చెప్పిన సమాధానం

проду́мать *сов. см.* проду́мывать

проду́мывать, проду́мать (*вн.*) (గురించి) నిదానంగా ఆలోచించు

проду́ть *сов. см.* продува́ть

продыря́вить(ся) *сов. см.* продыря́вливать(ся)

продыря́вливать, продыря́вить (*вн.*) చిల్లు పెట్టు, చింపు, కన్నం పెట్టు

продыря́вливаться, продыря́виться చినిగిపోవు

проеда́ть, прое́сть (*вн.*) 1. (*грызя или проедая, продырявливать*) [కొరికి] రంధ్రాలు చేయు 2. *разг.* (*тратить на еду*) తిండికోసం ఖర్చుపెట్టు

прое́зд *м* 1. (*действие*) ప్రయాణం 2. (*место*) దారి; нет ~а! దారి లేదు! 3. (*улица или переулок, соединяющие параллельные улицы*) దారి, రస్తా

прое́здить *сов.* 1. *см.* проезжа́ть 4, 5 2. (*провести какое-то время в езде*) తిరుగు, తిరుగుతూ ఉండు; ~ две неде́ли రెండు వారాలు తిరుగుతూ ఉండు

проездно́й: ~ биле́т టికెట్టు

прое́здом *нареч. разг.* దారిలో, ట్రాన్సిట్‌లో; остана́вливаться ~ దారిలో (ట్రాన్సిట్‌లో) ఆగు

проезжа́ть, прое́хать, прое́здить 1. *сов.* прое́хать (*вн.*; *мимо, через*) దాటిపోవు, గుండా వెళ్ళు; ~ ми́мо до́ма ఇల్లు దాటిపోవు; прое́хать пло́щадь చౌకును దాటిపోవు; ~ переу́лком సందుగుండా వెళ్ళు 2. *сов.* прое́хать (*вн.*; *покрывать расстояние*) దాటు, వెళ్ళు; прое́хать 2 киломе́тра 2 కిలోమీటర్లు దాటు; ~ 50 киломе́тров в час గంటకు 50 కిలోమీటర్లు వెళ్ళు 3. *сов.* прое́хать (*вн.*; *пропускать нужную остановку*) దాటిపోవు; ~ остано́вку స్టాప్ దాటిపోవు 4. *сов.* прое́здить (*провести в пути какое-л. время*) ప్రయాణం చేయు; прое́здить це́лую неде́лю ఒక వారం ప్రయాణం చేయు 5. *сов.* прое́здить (*вн.*; *истратить на поездку*) ఖర్చు పెట్టు; ~ 50 рубле́й на такси́ టాక్సీకోసం 50 రూబుళ్లు ఖర్చుపెట్టు

прое́зж||ий 1. మీదుగా (గుండా) వెళ్లే; ~ие лю́ди [నగరం] మీదుగా (గుండా) వెళ్లేవాళ్లు 2. *в знач. сущ. м* యిటూ అటూ వెళ్లేవాళ్లు 3. (*о пути*) రవాణాకు పనికొచ్చే రోడ్డు, వాహనాలు పోయే రోడ్డు; ~ая доро́га వాహనాలు పోయే రోడ్డు

прое́кт *м* 1. (*план сооружения*) ప్రాజెక్టు, పథకం 2. (*документа и т.п.*) ముసాయిదా; ~ догово́ра సంధి (ఒప్పందం) ముసాయిదా; ~ програ́ммы కార్యక్రమం ముసాయిదా 3. (*замысел*) పథకం

проекти́ровать (*вн.*) 1. *сов.* спроекти́ровать డిజైన్ (నమూనా) తయారు చేయు; ~ плоти́ну ఆనకట్ట డిజైన్ (నమూనా) తయారుచేయు 2. *сов.* запроекти́ровать (*инф.*; *намечать*) పథకం వేయు; ~ устро́ить де́тскую площа́дку పిల్లల ఆట గ్రౌండ్ పథకం వేయు

проектиро́вочный డిజైన్ తయారు చేసే, పథకం వేసే

проектиро́вщик *м* డిజైన్ తయారు చేసేవాడు, డిజైనరు

прое́ктны||й ప్రాజెక్టు, డిజైన్; ~й отде́л డిజైను తయారు చేసే విభాగం; ~е мо́щности ప్రాజెక్టు రీత్యా సామర్థ్యం

прое́ктор *м* ప్రొజెక్టర్

проекцио́нный: ~ фона́рь ప్రొజెక్టర్

прое́кция *ж мат.* ప్రక్షేపణ

проём *м* రంధ్రం; дверно́й ~ ద్వారపు రంధ్రం; око́нный ~ కిటికీ రంధ్రం

проéсть *сов. см.* проедáть

проéхать *сов. см.* проезжáть 1—3

прожáривать, прожáрить (*вн.*) బాగా వేగించు (వేపు, వేయించు)

прожáриваться, прожáриться బాగా వేగు (వేగించబడు, వేయించబడు)

прожáрить *сов.* 1. *см.* прожáривать 2. (*жарить в течение какого-л. времени*) కొంత సేపు వేగించు (వేపు, వేయించు)

прожáриться *сов.* 1. *см.* прожáриваться 2. (*жариться в течение какого-л. времени*) కొంత సేపు వేగించబడు

прождá||ть *сов.* (*вн.*, *рд.*) (కోసం) వేచివుండు, నిరీక్షించు; он ~л её час అతను ఆమెకోసం గంట సేపు వేచివున్నాడు (నిరీక్షించాడు)

прожевáть *сов. см.* прожёвывать

прожёвывать, прожевáть (*вн.*) బాగా నములు

прожектёр *м* పథకాలు వేసేవాడు, కలలు గనేవాడు

прожéктор *м* సెర్చిలైటు

прожéчь *сов. см.* прожигáть I

прожжённый *разг.* (*самый отъявленный*) పరమ, పచ్చి; ~ плут పచ్చి (పరమ) మోసగాడు

проживá||ть, прожи́ть 1. నివసించు; ~ть в цéнтре гóрода నగర కేంద్రంలో నివసించు 2. (*вн.*; *тратить*) వ్యయం చేయు, ఖర్చుపెట్టు; он ~ет в мéсяц 200 рублéй అతను నెలకు 200 రూబుళ్ల వ్యయం చేస్తాడు (ఖర్చుపెడతాడు)

прожигáть I, прожéчь (*вн.*) కాల్చి [రంధ్రం] వేయు; ~ дырý в чём-л. [దేనినైనా] కాల్చి దానిలో రంధ్రం వేయు

прожигáть II *несов. разг.* (*вн.*): ~ жизнь విషయలంపట (విషయలోలుప) జీవితం గడుపు

прожи́лка *ж* సిర

прожи́тие *с* జీవనవ్యయం; дéньги на ~ జీవన వ్యయంకోసం డబ్బు

прожи́точный: ~ ми́нимум జీవనవ్యయం, బతకడానికి అవసరమైన కనీసాదాయం

прожи́ть *сов.* 1. *см.* проживáть 2. (*пробыть живым, просуществовать какое-то время*) బతుకు; он прóжил до 90 лет అతను 90 ఏళ్ల దాకా బతికాడు 3. (*провести какое-то время*) నివసించు, గడుపు; ~ 5 лет на Сéвере ఉత్తర ప్రాంతంలో 5 సంవత్సరాలు నివసించు (గడుపు)

прожóрливость *ж* తిండిపోతుతనం

прожóрливый తిండిపోతైన

прожужжáть *сов.* ఝుంకారం చేయు ◇ ~ ýши комý-л. *разг.* ఒకరి చెవిలో రొదపెట్టు

прóз||а *ж* 1. వచన రచన; писáть ~ой వచన రచనలు చేయు, వచనంలో రాయు 2. *перен.* రోజువారీ, సాదా; ~а жи́зни సాదా (రోజువారీ, గానుగెద్దు) జీవితం

прозаи́ческ||ий 1. వచన, వచన రచనకు సంబంధించిన; ~ое произведéние వచన రచన 2. *перен.* సాదా; ~ий человéк సాదా మనిషి

прозаи́чны||й సాదా; ~е интерéсы సాదా ఆసక్తులు

прозвáть *сов. см.* прозывáть

прозвенéть *сов.* మోగు

прóзвище *с* చనువు (హాస్యపు) పేరు

прозвони́ть *сов.* మోగు

прозвучáть *сов. см.* звучáть

прозевáть *сов. см.* зевáть 3

прозéктор *м* శవాలు కోసేవాడు

прозорли́вость *ж* దూరదృష్టి

прозорли́вый దూరదృష్టిగల

прозрáчность *ж* పారదర్శకత

прозрáчный 1. పారదర్శక 2. *перен.* (*явный*) స్పష్టమైన

прозревáть, прозрéть 1. తిరిగి దృష్టి పొందు 2. *перен.* [విషయాలను] స్పష్టంగా చూచు (చూడనారంభించు)

прозрéние *с* 1. తిరిగి దృష్టి పొందడం 2. *перен.* [విషయాలను] స్పష్టంగా చూడడం

прозрéть *сов. см.* прозревáть

прозывáть, прозвáть (*вн.*) (కి) ఏదైనా పేరు పెట్టు, మారు పేరు పెట్టు

прозябáние *с* హీనంగా బతకడం

прозябáть *несов.* హీనంగా బతుకు; ~ в нищетé కటిక పేదరికంలో బతుకు

прозя́бнуть *сов. разг.* చలివేసింది (*субъект в дт.*); ~ до мóзга костéй చలికి పిడచకట్టుకుపోవు, ఎముకలు కొరికే చలివాతబడు

проигрá||ть *сов.* 1. *см.* проигрывать 2. (*провести какое-л. время в игре*) ఆడుతూ ఉండు; он ~л весь вéчер в кáрты అతను రాత్రంతా పేక ఆడుతూ ఉన్నాడు

проигрáться *сов. см.* проигрываться

прои́грыватель *м* రికార్డు ప్లేయర్

прои́грывать, проигрáть (*вн.*) 1. (*терпеть*

поражение) ఓడిపోవు; ты проигра́л пари́ పందెం ఓడిపోయావు; он проигра́л па́ртию в ша́хматы అతను చెస్ (చదరంగం) ఆట[లో] ఓడిపోయాడు; ~ суде́бный проце́сс కేసు[లో] ఓడిపోవు 2. (*терпеть ущерб*) (వల్ల) నష్టం కలుగు; ~ вре́мя ఆలస్యం చేయు, కాలం దాటబెట్టుకొను 3. *разг.* (*исполнять, играть*) (మీద, ని) వాయించు; రికార్డు [ప్లేటు] పెట్టు (*пластинку*)

про́игрываться, проигра́ться డబ్బు అంతా పోగొట్టుకొను

про́игрыш *м* 1. ఓడిపోవడం, [స్కోర్‌లో] వెనకపడడం; он оста́лся в ~е అతను ఓడిపోయాడు 2. (*проигранная сумма*) నష్టం; большо́й ~ పెద్ద నష్టం

про́игрышный నష్టం కలిగించే

произведе́ние *с* 1. ఉత్పాదితం, సృజన కృతి (*продукт труда*); సృజన (*продукт творчества*); ~ иску́сства కళా రచన (సృజన, ఖండం, కృతి); ~ литерату́ры రచన 2. *мат.* ఫలితం, లబ్ధం

произвести́ *сов. см.* производи́ть

производи́тель *м* 1. *эк.* ఉత్పత్తిదారు 2. *с.-х.* ఆబోతు (*бык*); సంతానోత్పత్తికి కేటాయింపబడిన గుర్రం (*жеребец*)

производи́тельно *нареч.* సమర్థంగా, ఫలవంతంగా

производи́тельность *ж* ఉత్పాదకత, ఉత్పత్తి సామర్థ్యం; ~ заво́да ఫాక్టరీ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం; ~ труда́ శ్రమ ఉత్పాదకత

производи́тельн||ый ఉత్పాదక, సమర్థ[వంత]మైన, ఫలదాయకమైన; ~ый труд ఫలదాయకమైన (సమర్థమైన) శ్రమ (పని) ◇ ~ые си́лы *эк.* ఉత్పాదక శక్తులు

производи́ть, произвести́ (*вн.*) 1. (*делать, выполнять*) చేయు; ~ о́пыт ప్రయోగం చేయు; ~ ремо́нт మరమ్మతు చేయు 2. (*изготовлять, вырабатывать*) తయారు చేయు, ఉత్పత్తి చేయు, సృష్టించు; заво́д произво́дит станки́ ఫాక్టరీ యంత్రాలు ఉత్పత్తి చేస్తుంది 3. (*вызывать, порождать*) (కి) కలిగించు; ~ хоро́шее впечатле́ние на кого́-л. ఒకరికి మంచి అభిప్రాయం కలిగించు 4. (*родить*) కను; ఈను (*о животных*); ~ пото́мство సంతానాన్ని కను; ~ на свет కను (ఈను) 5. (*присваивать чин, звание*) ప్రమోట్ చేయు; его́ произвели́ в капита́ны అతన్ని కెప్టెన్ హోదాకి ప్రమోట్ చేశారు

произво́дн||ый తద్ధిత, నిష్పాదక (*грам.*); వ్యుత్పన్న (*мат.*); ~ая величина́ వ్యుత్పన్న రాశి; ~ое сло́во తద్ధిత పదం

произво́дственник *м* కార్మికుడు, ఉద్యోగి

произво́дственн||ый ఉత్పత్తి, పని; ~ый о́пыт పనిలో అనుభవం; ~ый стаж పని సంవత్సరాలు, సర్వీసు; ~ая мо́щность ఉత్పత్తి (ఉత్పాదక) సామర్థ్యం; ~ая пра́ктика వృత్తి శిక్షణ; ~ое обуче́ние వృత్తి శిక్షణ; ~ые показа́тели ఉత్పత్తి సూచికలు ◇ ~ые отноше́ния *эк.* ఉత్పత్తి సంబంధాలు

произво́дств||о *с* 1. చేయడం; ~о о́пытов ప్రయోగాలు చేయడం 2. *эк.* (*процесс создания материальных благ*) ఉత్పత్తి వ్యవస్థ (విధానం); социалисти́ческое ~о సోషలిస్టు ఉత్పత్తి వ్యవస్థ (విధానం); това́рное ~о సరకుల ఉత్పత్తి; ~о и потребле́ние ఉత్పత్తి వాడకాలు (వినియోగం) 3. (*изготовление, выработка продукции*) ఉత్పత్తి, తయారీ; ~о маши́н యంత్రాల ఉత్పత్తి (తయారీ) 4. (*отрасль промышленности*) ఉత్పత్తి రంగం, పరిశ్రమ; сельскохозя́йственное ~о వ్యవసాయోత్పత్తి రంగం; сталелите́йное ~о ఉక్కు తయారీ పరిశ్రమ 5. (*работа по непосредственному изготовлению продукции*) ఉత్పత్తి రంగం; рабо́тать на ~е ఉత్పత్తి రంగంలో పనిచేయు

произво́л *м* యిష్టారాజ్యం ◇ оставля́ть (броса́ть) на ~ судьбы́ విధికి (కర్మకు) వదిలేయు

произво́льно *нареч.* 1. (*по желанию*) ఇష్టం వచ్చినట్టుగా, స్వచ్ఛందంగా 2. (*по произволу*) ఇష్టారాజ్యంగా, నిరంకుశంగా, యథేచ్ఛగా

произво́льн||ый 1. (*свободный, ничем не стесняемый*) ఇష్టంవచ్చినట్టు, స్వచ్ఛందమైన; ~ые движе́ния స్వచ్ఛందమైన కదలికలు 2. (*основанный на произволе*) యథేచ్ఛాపూర్వకమైన, నిరంకుశమైన, యిష్టారాజ్యపు; ~ые де́йствия యిష్టారాజ్యపు చర్యలు 3. (*лишённый доказательств*) నిరాధారమైన; ~ый вы́вод నిరాధారమైన నిర్ధారణ

произнесе́ние *с* 1. ఉచ్చారణ, ఉచ్చరించడం; пра́вильное ~ зву́ков శబ్దాలు సరిగా ఉచ్చరించడం 2. (*речи и т. п.*) ప్రసంగించడం

произнести́ *сов. см.* произноси́ть

произноси́ть, произнести́ (*вн.*) 1. (*выговаривать*) ఉచ్చరించు, చెప్పు 2. (*говорить*) చెప్పు, మాట్లాడు; ~ речь ప్రసంగించు; не произнести́ ни сло́ва నోరు మెదపకపోవు 3. (*объявлять, оглашать*) ఉద్ఘాటించు, ప్రకటించు; ~ пригово́р తీర్పు చెప్పు

произноше́ние *с* ఉచ్చారణ

произойти́ *сов.* 1. *см.* происходи́ть 2. (*родить-*

ся от кого-л.): от него́ произошло́ большо́е пото́мство అతనికి సంతానం అధికం, అతను సంతాన గోపాలస్వామి

произраста́||ть, произрасти́ ఉండు, పెరుగు; бана́ны ~ют в жа́рких стра́нах అరటి చెట్లు ఉష్ణ [వాతావరణ] దేశాల్లో ఉంటాయి (పెరుగుతాయి)

произрасти́ *сов. см.* произраста́ть

проиллюстри́ровать *сов. см.* иллюстри́ровать 2

проинформи́ровать *сов. см.* информи́ровать

про́иски *мн.* దుష్ట పన్నాగాలు, కుతంత్రాలు

проистек||а́ть, происте́чь (из, от *рд.*) (వల్ల, మూలంగా) ఉత్పన్నమగు, (వల్ల) జరుగు; разногла́сия ~ли́ из нежела́ния поня́ть друг дру́га ఒకరు మరొకరిని అర్థంచేసుకోకపోవడం వల్ల (మూలంగా) అభిప్రాయభేదాలు ఉత్పన్నమయాయి

происте́чь *сов. см.* проистека́ть

происходи́ть, произойти́ 1. జరుగు, సంభవించు; произошёл несча́стный слу́чай ప్రమాదం జరిగింది; что здесь происхо́дит? ఇక్కడ ఏం జరుగుతోంది?, ఇక్కడ ఏమిటవుతోంది?; круто́й перело́м произошёл в жи́зни наро́да ప్రజల జీవితంలో పెద్ద మార్పులు వచ్చాయి 2. (от, из *рд.*; *быть какого-л. происхождения*) (కి) చెందు, నుంచి వచ్చు; он происхо́дит из крестья́н అతను రైతు కుటుంబానికి చెందినవాడు, అతను రైతాంగంనుంచి వచ్చినవాడు

происхожде́ни||е *с* 1. (*принадлежность по рождению*) జన్మ, పుట్టుక; он ру́сский по ~ю జన్మరీత్యా అతను రష్యన్; социа́льное ~е సామాజిక (సాంఘిక) మూలం 2. (*возникновение, появление*) అవతరణ, ఆవిర్భావం, పుట్టుక, ఉత్పత్తి; ~е ви́дов *биол.* జాతుల ఉత్పత్తి (ఆవిర్భావం); ~е языка́ భాష ఆవిర్భావం

происше́стви||е *с* సంఘటన (*событие*); సంగతి (*случай*); ప్రమాదం (*несчастный случай*); у́личное ~е వీధిలో (దారిలో) జరిగిన ప్రమాదం; никаки́х ~й не́ было విశేషాలు ఏమీ లేవు

пройдо́ха *м и ж разг.* ముసలి నక్క

пройти́ *сов. см.* проходи́ть I

пройти́сь *сов. см.* проха́живаться

прок *м разг.* ప్రయోజనం; из э́того не бу́дет ~у దానివల్ల ప్రయోజనం ఏమీ లేదు; что в э́том ~у? దానివల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి?

прокажённый *м* కుష్ఠు రోగి

прока́за I *ж мед.* కుష్ఠు రోగం

прока́за II *ж* (*шалость*) పిల్ల [కొంటె] చేష్ట, అల్లరి పని

прока́зить *несов. см.* прока́зничать

прока́зливый కొంటె, అల్లరి, చిలిపి

прока́зник *м* కొంటె చేష్టలు చేసేవాడు, కొంటె కోణంగి

прока́зничать, напрока́зничать *разг.* కొంటె చేష్టలు చేయు

прока́лывать, проколо́ть (*вн.*) పొడుచు, గుచ్చు

прока́пывать, прокопа́ть (*вн.*) 1. తవ్వు; ~ ров కందకాన్ని తవ్వు 2. (*делать ход, отверстие*) తొలుచు, (గుండా) తవ్వు; прокопа́ть холм దిబ్బ గుండా తవ్వు, దిబ్బ తొలిచివేయు

прока́т I *м тех.* 1. (*процесс*) రోలింగ్ 2. (*изделие*) రోల్డ్ లోహం

прока́т II *м* అద్దె; пла́та за ~ అద్దె చెల్లింపు; ателье́ ~а [వస్తువులను] అద్దెకు ఇచ్చే అంగడి (షాపు)

проката́ть *сов. см.* прока́тывать I

прокати́ть *сов.* 1. *см.* прока́тывать II 2. (*в автомобиле и т. п.*) (కారులో) తీసుకువెళ్ళు

прокати́ться *сов.* 1. (*о шаре, мяче*) దొర్లు 2. (*проехаться*) కారులో వెళ్ళు (*на машине*); స్వారీ చేయు (*на лошади*)

прока́тка *ж тех.* రోలింగ్

прока́тный I *тех.* రోలింగ్, రోల్డ్; ~ стан రోలింగ్ మిల్

прока́тный II 1. (*выдаваемый напрокат*) అద్దెకు ఇవ్వబడే 2. (*отдающий напрокат*) అద్దెకు ఇచ్చే

прока́тывать I, проката́ть *тех.* (*вн.*) రోల్

прока́тывать II, прокати́ть 1. (*вн.*; *мяч, шар*) దొర్లించు, దొర్లించివేయు; ~ шар по́ полу బంతిని నేలమీద దొర్లించు (దొర్లించివేయు) 2. *разг.* (*быстро проезжать*) దూసుకుని దాటిపోవు 3. *перен. разг.* (*вн.*; *не избирать*) ఓడించు

прока́шливаться, прока́шляться గొంతు సవరించుకొను

прока́шляться *сов. см.* прока́шливаться

прокипе́||ть *сов.* మరుగు; вода́ ~ла де́сять мину́т నీళ్ళు పది నిమిషాలు మరిగాయి

прокипяти́ть *сов.* (*вн.*) మరిగించు; ~ суп సూపు మరిగించు

прокиса́ть, проки́снуть పులిసిపోవు; молоко́ проки́сло పాలు పులిసిపోయాయి

проки́снуть *сов. см.* прокиса́ть

прокла́дка *ж* 1. (*действие*) వేయడం, కట్టడం, నిర్మాణం; ~ доро́ги రోడ్డు వేయడం (నిర్మాణం) 2. *тех.* (*то, что проложено между чем-л.*) పాడింగు

прокла́дывать, проложи́ть (*вн.*) 1. వేయు; ~ железнодоро́жные пути́ రైలు మార్గాలను వేయు 2. (*вкладывать что-л. между чем-л.*) పెట్టు; ~ копи́рку ме́жду листа́ми бума́ги కాగితాల మధ్య కార్బన్ పేపరు పెట్టు ◇ ~ себе́ доро́гу తనకు తాను బాట వేసుకొను

проклама́ция *ж* కరపత్రం

прокле́ивать, прокле́ить (*вн.*) (కి) అంటించు

прокле́ить *сов. см.* прокле́ивать

проклина́ть, прокля́сть (*вн.*) 1. శపించు 2. (*ругать, бранить, осуждать*) తిట్టు, దూషించు; ~ себя́ за рассе́янность తన మందమరుపుకి తిట్టుకొను ◇ будь ты про́клят! *бран.* నిన్ను తగలెయ్య!; он рабо́тает как про́клятый *разг.* అతను చచ్చేలా పని చేస్తాడు

прокля́сть *сов. см.* проклина́ть

прокля́тие *с* 1. శాపం 2. (*ругательство*) తిట్టు ◇ ~! *разг.* దీన్ని తగలెయ్య!

прокля́тый చచ్చినంత; ~ враг బద్ధ శత్రువు

проковы́ривать, проковыря́ть *разг.* (*вн.*) (లో) రంధ్రం చేయు (పొడుచు, దొలుచు)

проковыря́ть *сов. см.* проковы́ривать

проко́л *м* 1. (*действие*) పొడవడం 2. (*отверстие*) రంధ్రం, కన్నం, చిల్లు

проколо́ть *сов. см.* прока́лывать

прокомменти́ровать *сов. см.* комменти́ровать

прокомпости́ровать *сов. см.* компости́ровать

проконсульти́ровать(ся) *сов. см.* консульти́ровать(ся)

проконтроли́ровать *сов. см.* контроли́ровать

прокопа́ть *сов. см.* прока́пывать

прокопти́ть *сов.* (*вн.*) 1. (*покрыть копотью*) పొగబారించు, పొగబారజేయు 2. (*копчением приготовить пищу*) తంపట వేయు

прокопти́ться *сов.* 1. (*покрыться копотью*) పొగమసిపట్టు, పొగబారిపోవు 2. (*о пище*) తంపట వేయబడు

прокра́дываться, прокра́сться 1. చడీ చప్పుడూ చేయకుండా వెళ్ళు (వచ్చు), ఎవరికీ తెలియకుండా వచ్చు; ~ ми́мо చడీ చప్పుడూ చేయకుండా దాటిపోవు 2. *перен.* (*о чувствах, мыслях*) చోటు చేసుకొను, దూరు; прокра́лось сомне́ние మనస్సులో అనుమానం దూరింది (చోటు చేసుకుంది)

прокра́сться *сов. см.* прокра́дываться

прокрича́||ть *сов.* 1. కేకవేయు, అరచు 2. (*в течение какого-л. времени*) కొంత సేపు అరచు; он ~л це́лый час వాడు ఓ గంటసేపు అరిచాడు ◇ ~ть у́ши кому́-л. о чём-л. *разг.* దేని గురించి అయినా ఒకరి చెవిలో రొదపెట్టు

прокурату́ра *ж* ప్రాక్యురేటర్ కార్యాలయం

прокуро́р *м* 1. ప్రాక్యురేటర్; Генера́льный ~ СССР సోవియట్ యూనియన్ ప్రాక్యురేటర్ జనరల్ 2. (*государственный обвинитель на суде*) పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్

прокуро́рский ప్రాక్యురేటర్; ~ надзо́р ప్రాక్యురేటర్ అజమాయిషీ

прокуси́ть *сов. см.* проку́сывать

проку́сывать, прокуси́ть (*вн.*) కాటు వేయు, కొరుకు

пролага́ть *несов. см.* прокла́дывать

прола́мывать, проломи́ть (*вн.*) పడగొట్టు, పగలగొట్టు

прола́я||ть *сов.* 1. భౌభౌమను 2. (*в течение какого-то времени*) భౌభౌమంటూ వుండు; соба́ка ~ла всю ночь కుక్క రాత్రి అంతా భౌభౌమంటూనే వుంది

пролега́||ть *несов.* పోవు; доро́га ~ла че́рез лес రోడ్డు అడవిగుండా పోయింది

пролежа́||ть *сов.* 1. (*в течение какого-то времени*) పడుకుని వుండు; он весь день ~л అతను రోజంతా పడుకుని ఉన్నాడు 2. (*оставаться в том же положении*) ఉండిపోవు, పడివుండు; посы́лка ~ла на по́чте две неде́ли పార్సెల్ రెండు వారాలు పోస్టాఫీసులో ఉండిపోయింది (పడివుంది)

пролеза́ть, проле́зть 1. (లోపలికి) దూరివెళ్ళు; ~ в полуоткры́тую дверь తలుపు సందులోంచి దూరి వెళ్ళు 2. *перен. разг.* (లో) దూరు, దూరివెళ్ళు

проле́зть *сов. см.* пролеза́ть

пролепета́ть *сов. см.* лепета́ть

пролёт I *м* 1. (*самолёта*) ఎగరడం, వెళ్ళడం 2. (*сезонное переселение птиц*) ఎగరడం, వలసపోవడం

пролёт II *м* 1. (*лестницы*) మెట్ల వరుస 2. (*моста*) కానా 3. *разг.* (*расстояние между станциями*) [స్టేషన్‌కీ స్టేషన్‌కీ] మధ్య దూరం

пролетариа́т *м* శ్రామికవర్గం, కార్మికవర్గం

пролетариза́ция *ж* శ్రామికీకరణం, శ్రామికునిగా తయారవడం, ఆస్తిహీనులవడం

пролетáрий *м* శ్రామికుడు, ఆస్తిహీనవర్గానికి చెందిన వాడు

пролетáрск||ий శ్రామిక, కార్మికవర్గ; ~ая революция కార్మికవర్గ (శ్రామికవర్గ) విప్లవం

пролетáть, пролетéть 1. (*вн.*; *летя, миновать*) ఎగిరి దాటిపోవు; самолёт пролетéл опáсное мéсто విమానం ప్రమాదకరమైన చోటు దాటిపోయింది 2. (*вн.*; *летя, преодолевать какое-л. расстояние*) పోవు; самолёт пролетéл тысячу километров విమానం ఒక వెయ్యి కిలోమీటర్లు పోయింది 3. *разг.* (*вн.*; *быстро проезжать*) దూసుకు దాటిపోవు; пролетéл курьéрский пóезд ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు దూసుకు దాటి పోయింది 4. (*о времени*) (కాలానికి రెక్కలు వచ్చినట్టు) ఎగిరిపోవు, (చకచకా, క్షణాల్లో) గడిచిపోవు; пролетéло лéто వేసవి కాలం చకచకా గడిచిపోయింది, వేసవి కాలం రెక్కలు వచ్చినట్టు ఎగిరిపోయింది

пролетéть *сов. см.* пролетáть

пролив *м* జలసంధి

проливáть, пролить (*вн.*) చిందించు ◇ ~ [свою] кровь за что-л. దేనికోసమైనా రక్తం ధారవోయు; ~ чью-л. кровь ఒకరి రక్తం చిందించు; ~ слёзы о чём-л. (по комý-л.) దేని గురించైనా (ఒకరి పట్ల) కన్నీళ్లు కార్చు

проливáться, пролиться చిందిపోవు, ఒలికిపోవు ◇ пролилáсь кровь రక్తం చిందింపబడింది

проливнóй కుండపోతగా (కుంభవృష్టిగా) కురుస్తున్న; идёт ~ дождь వర్షం కుంభవృష్టిగా (కుండపోతగా) కురుస్తోంది

пролить(ся) *сов. см.* проливáть(ся)

пролóг *м* పూర్వరంగం, నాందీ ప్రస్తావన

проложить *сов. см.* проклáдывать

пролóм *м* 1. (*действие*) పగలగొట్టడం 2. (*место*) బీట, సందు

проломить *сов. см.* проламывать

пролонгáция *ж юр., фин.* [గడువు] పొడిగింపు

пролонгировать *несов. и сов. юр., фин.* (*вн.*) [గడువు] పొడిగించు

промáзать *сов. см.* промáзывать *и* мáзать 4

промáзывать, промáзать 1. (*вн. тв.*; *смазывать, намазывать*) (తో) పూయు, పూత పెట్టు 2. (*вн.*; *замазывать щели, отверстия*) బిగించివేయు 3. *разг.* (*промахиваться*) గురి తప్పు

промáлывать, промолóть (*вн.*) పొడిచేయు, పిండి చేయు

промариновá||ть *сов.* (*вн.*) 1. ఊరబెట్టు 2. *перен. разг.* జాప్యం చేయు; он ~л это дéло две недéли ఈ విషయంలో రెండు వారాలపాటు జాప్యం చేశాడు

промáсленный 1. నూనెతో పూసిన (మాసిన) 2. (*выпачканный маслом*) జిడ్డయిన

промáсливать, промáслить (*вн.*) (కి) నూనె పూయు, నూనె జిడ్డు పట్టించు

промáслить *сов. см.* промáсливать

промáтывать, промотáть *разг.* (*вн.*) దుబారా చేయు, తగలేయు, వ్యర్థం చేయు; ~ дéньги డబ్బు వ్యర్థం (దుబారా) చేయు, డబ్బు తగలవేయు; ~ состояние ఆస్తిని దుబారా చేయు

прóмах *м* 1. గురి తప్పడం (తప్పట) (*при стрельбе*); దెబ్బ గురి తప్పడం (*при ударе*) 2. *перен.* (*ошибка*) పొరపాటు; дéлать ~ పొరపాటు చేయు ◇ он мáлый не ~ *разг.* వాడికి ఏదేమిటో తెలుసు

промáхиваться, промахнýться 1. గురి తప్పు, (తప్పి పోవు) 2. *перен. разг.* పొరపాటు చేయు

промахнýться *сов. см.* промáхиваться

промáчивать, промочить (*вн.*) తడుపు; ~ нóги కాళ్లను తడుపు

промедлéни||е *с* ఆలస్యం, జాప్యం; без ~я ఆలస్యం లేకుండా

промéдлить *сов.* ఆలస్యం చేయు

промежýток *м* 1. (*пространство*) దూరం, ఎడం; ~ мéжду домáми ఇంటికీ ఇంటికీ మధ్య దూరం (ఎడం) 2. (*время*) కాల వ్యవధి; ~ в дéсять лет పది ఏళ్ల కాల వ్యవధి

промежýточн||ый 1. (*образующий промежуток*) (కి) మధ్య వున్న; ~ый учáсток మధ్య వున్న స్థలం 2. (*занимающий среднее положение*) మధ్యంతర, పరివర్తన; ~ая стáдия మధ్యంతర దశ; ~ая стáнция మధ్య వున్న స్టేషన్

промéнивать, променять (*вн.* на *вн.*) 1. (కి) మార్చు, (కి) మారకం (మార్పిడి) చేయు 2. (*предпочитать*) ఎంచుకొను; ни на когó тебя не променяю నిన్ను కాదని మరెవరినీ ఎంచుకొను

променять *сов. см.* промéнивать

промéр *м* కొలత వేయడం

промерзáть, промёрзнуть 1. [లోతుగా] గడ్డకట్టు 2. (*зябнуть*) చలిదెబ్బ తిను, చలికి బిగిసిపోవు; ~ до костéй చలి ఎముకల్ని కొరికేయు

промёрзлый [చలికి] గడ్డకట్టిపోయిన

промёрзнуть *сов. см.* промерзáть

промéривать, промéрить (*вн.*) కొలత వేయు, కొలుచు

промéрить *сов. см.* промéривать

промеря́ть *несов. см.* промéривать

промéшкать *сов. см.* мéшкать

промóзглый 1. (*о погоде*) చితచితలాడే (తడి) [వాతావరణం] 2. (*о воздухе*) ఉతుకుష్పట్టమైన [గాలి]

промокáтельн||ый: ~ая бумáга బ్లాటింగ్ పేపరు

промокá||ть I, промóкнуть 1. తడిసిపోవు, నానిపోవు; промóкнуть до костéй తడిసి ముద్దయిపోవు 2. *тк. несов.* (*пропускать влагу, сырость*) వాటర్ ప్రూఫ్ కాని; э́тот плащ ~ет ఇది వాటర్ ప్రూఫ్ కాని ఓవర్ కోటు

промокáть II, промóкнуть (*вн.*; *осушать*) అద్దు

промокáшка *ж разг.* బ్లాటింగ్ పేపరు

промóкнуть *сов. см.* промокáть I 1

промокну́ть *сов. см.* промокáть II

промóлвить *сов.* (*вн.*) చెప్పు; за весь вéчер слóва не промóлвил సాయంకాలమంతా నోరు ఎత్త (మెదప) లేదు

промолóть *сов. см.* промáлывать

промолчá||ть *сов.* 1. బదులు చెప్పకుండా ఉండు; он дипломати́чно ~л తెలివిగా బదులు చెప్పలేదు 2. (*в течение какого-то времени*) మౌనంగా ఉండిపోవు, నోరు మెదపక (ఎత్తక) పోవు; они́ ~ли весь вéчер వాళ్ళు సాయంకాలమంతా మౌనంగా ఉండిపోయారు, వాళ్ళు సాయంకాలమంతా నోరు మెదపలేదు

промотáть *сов. см.* промáтывать *и* мотáть II

промочи́ть *сов. см.* промáчивать

промтовáрный: ~ магази́н జనరల్ షాపు

промтовáры *мн.* (промы́шленные товáры) వాడకం వస్తువులు (సరుకులు)

промчá||ться *сов.* 1. దూసుకు[ని] దాటిపోవు; ~лся скóрый пóезд ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు దూసుకు దాటిపోయింది 2. (*о времени*) గడిచిపోవు, త్వరగా (శరవేగంగా) వెళ్లిపోవు; ~лась мóлодость యౌవ్వనం శరవేగంగా వెళ్లిపోయింది

промывáние *с* 1. శుద్ధి చేయడం; ~ желу́дка జీర్ణకోశం శుద్ధి చేయడం 2. *тех.* (*очистка*) జల్లెడ పట్టడం, శుద్ధి చేయడం; ~ зóлота బంగారం శుద్ధి చేయడం

промывáть, промы́ть (*вн.*) 1. కడుగు, ప్రక్షాళనం చేయు; శుద్ధి చేయు (*рану, глаза и т. п.*); ~ желу́док జీర్ణకోశం శుద్ధి చేయు 2. *тех.* శుద్ధి చేయు; ~ зóлото బంగారం శుద్ధి చేయు

прóмыс||ел *м* 1. (*ремесло, занятие*) వృత్తి వ్యాపారం; охóтничий ~ел వేట; кустáрный ~ел చేతిపని [వృత్తి] 2. (*охота*) వేట; отправля́ться на ~ел тюлéня సీల్ వేటకు బయలుదేరు (వెళ్ళు) 3.: ~лы *мн.* (*предприятие*): гóрные ~лы గనులు; нефтяны́е ~лы నూనె (చమురు) క్షేత్రాలు (గనులు)

промыслóв||ый: ~ая кооперáция ఉత్పత్తిదారుల సహకార సంఘం; ~ая пти́ца వేట పక్షులు; ~ая ры́ба వేట చేపలు

промы́ть *сов. см.* промывáть

промы́шленник *м* పారిశ్రామిక సంస్థ సొంతదారు[డు], ఫాక్టరీ సొంతదారు[డు], పారిశ్రామిక యజమాని

промы́шленность *ж* పరిశ్రమ, పరిశ్రమలు; тяжёлая ~ భారీ పరిశ్రమలు; лёгкая ~ లఘు పరిశ్రమలు

промы́шленн||ый పారిశ్రామిక; ~ый потенциáл страны́ దేశపు పారిశ్రామిక పాటవం; ~ое предприя́тие పారిశ్రామిక సంస్థ

промышля́ть (*тв., вн.*) వేటతో బతుకు గడుపు, వేటాడి బతుకు; ~ ры́бной лóвлей చేపల వేటతో బతుకు (గడుపు)

промя́млить *сов. см.* мя́млить

пронести́(сь) *сов. см.* проноси́ть(ся) I

пронзáть, пронзи́ть (*вн.*) పొడుచు, గుచ్చు, దూర్చు; ~ копьём బల్లెంతో పొడుచు (దూర్చు) ◇ ~ взгля́дом గుచ్చిగుచ్చి చూచు, వాడి చూపు చూచు; страх пронзи́л егó భయకంపితుడయ్యాడు

пронзи́тельный 1. కీచు; ~ крик కీచు కేక (అరుపు); ~ гóлос కీచు గొంతు 2. (*о взгляде*) తీక్ష్ణమైన, వాడి; ~ взгляд తీక్ష్ణమైన (వాడి) చూపు 3. (*о ветре*) ఈదర

пронзи́ть *сов. см.* пронзáть

пронизáть *сов. см.* прони́зывать

прони́зыва||ть, пронизáть (*вн.*) (లో) దూసుకుపోవు; хóлодом пронизáло всё тéло చలి శరీరంలోకి దూసుకుపోయింది, చలికి ఒళ్ళు చీల్చినట్లైంది; э́та мы́сль ~ет всю кни́гу పుస్తకం అంతటా పూసల్లో దారంలా యిదే భావం వుంది

прони́зывающий: ~ вéтер ఈదర (ఈదురు) గాలి

проникáть, прони́кнуть (в *вн.*) 1. (లో) దూరు, చొరబడు, తొలుచుకువచ్చు 2. (*распространяться*)

చొప్పించబడు 3. *перен.* (*понимать суть*) గ్రహించు

проника́ться, прони́кнуться (*тв.*) పూరితమగు, ఆవేశితుడగు; ~ дове́рием к кому́-л. ఒకరిపట్ల విశ్వాసం ఉంచుకొను; ~ созна́нием до́лга విధ్యుక్తధర్మ పూరిత మగు (ఆవేశితుడగు); ~ любо́вью к кому́-л. ఒకరిపట్ల ప్రేమపూరితుడగు

проникнове́ние *с* 1. (*действие*) చొరబాటు 2. *см.* проникнове́нность

проникнове́нность *ж* మనఃపూర్వకత, హృదయ పూర్వకత

проникнове́нн||ый మనఃపూర్వకమైన, హృదయపూర్వక మైన, హృదయాన్ని కదిలించే; ~ый го́лос హృదయాన్ని కదిలించే స్వరం; ~ая речь మనఃపూర్వకమైన ప్రసంగం

прони́кнуть(ся) *сов. см.* проника́ть(ся)

проница́емый చొరనిచ్చే; ~ для све́та పారదర్శక మైన, వెలుగును చొరనిచ్చే

проница́тельный దూరదృష్టిగల, తీక్ష్ణమైన; ~ взор తీక్ష్ణమైన చూపు; ~ ум దూరదృష్టిగల బుద్ధి

проноси́ть I, пронести́ (*вн.*) 1. వరకు తీసుకువెళ్ళు; ~ чемода́н до ста́нции సూట్‌కేసు స్టేషన్ వరకు తీసుకువెళ్ళు 2. (*мимо, через*): ~ ми́мо దాటి [మీదుగా] తీసుకెళ్ళు; ~ че́рез всю жизнь జీవితాంతం నిలుపుకొను 3. *перен. безл. разг.* (*об опасности, беде*) తప్పించుకొను; беду́ пронесло́ ప్రమాదాన్ని తప్పించుకొను 4. *безл. разг.* (*слабить*) నీళ్ళ విరేచనం అగు; его́ пронесло́ అతనికి నీళ్ళ విరేచనమైంది

проноси́||ть II *сов. разг.* (*вн.*) 1. ధరించు, వాడు [కొను], తొడుగు[కొను]; он ~л э́то пальто́ три го́да అతను ఈ కోటు మూడు ఏళ్ళ తొడిగాడు (ధరించాడు, వాడాడు) 2. (*износить до дыр*) అరుగు

проноси́ться I, пронести́сь 1. శరవేగంగా దాటిపోవు 2. *перен.* (*о мыслях и т. п.*) మెరియు, తళుక్కు మను 3. *перен.* (*быстро миновать*) వేగంగా గడిచి పోవు; пронесла́сь бу́ря తుపాను వీచింది; го́ды пронесли́сь ఏళ్ళ వేగంగా గడిచిపోయాయి 4. *перен.* (*быстро распространяться*): пронёсся слух, что... ...అని పుకారు వ్యాపించింది

проноси́||ться II *сов.* 1. ధరింపబడు, వాడబడు; э́то пальто́ ~лось три го́да ఈ కోటు మూడు ఏళ్ళు మన్నింది 2. (*износиться до дыр*) చినిగిపోవు; рукава́ ~лись [చొక్కా] చేతులు చినిగిపోయాయి

пронумерова́ть *сов. см.* пронумеро́вывать *и* нумерова́ть

пронумеро́вывать, пронумерова́ть (*вн.*) [పేజీల] సంఖ్య వేయు

проны́ра *м и ж разг.* చొరుచుకు (చొచ్చుకు) పోయే వాడు *м*, చొరుచుకు (చొచ్చుకు) పోయేది *ж*

проны́рливый చొచ్చుకు (చొరుచుకు) పోయే

проню́хать *сов. см.* проню́хивать

проню́хивать, проню́хать *разг.* (*вн.*) పసిగట్టు

прообра́з *м* ప్రాగ్రూపం, మూలం

пропага́нд||а *ж* ప్రచారం; сре́дства ~ы ప్రచార సాధనాలు

пропаганди́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ప్రచారం చేయు

пропаганди́ст *м* ప్రచారకుడు

пропаганди́стск||ий ప్రచార; ~ая рабо́та ప్రచార కృషి (కార్యకలాపాలు)

пропад||а́ть, пропа́сть 1. పోవు; бума́ги пропа́ли కాగితాలు (పత్రాలు) పోయాయి 2. (*исчезать, переставать быть видимым или слышимым*) అదృశ్య మగు, కనపడకుండా పోవు; кора́бль пропа́л из по́ля зре́ния ఓడ అదృశ్యమైంది (కనపడకుండా పోయింది); где вы ~а́ли? మీరు ఎందుకు కనపడలేదు? 3. (*погибать*) నశించు, చనిపోవు; я пропа́л! నా పని అయిపోయింది! 4. (*проходить бесполезно*) వ్యర్థమగు, వృథా అగు; весь день у меня́ пропа́л నా రోజు అంతా వ్యర్థమైంది (వృథా అయిపోయింది) ◇ он пропа́л бе́з вести అతను జాడలేకుండా పోయాడు; ~й он про́падом! *разг.* వాణ్ణి తగలెయ్య!

пропа́жа *ж* 1. (*действие*) పోవడం, పోగొట్టడం 2. *разг.* (*то, что пропало*) పోయినది, పోయిన [వస్తువు]; ~ нашла́сь పోయిన వస్తువు దొరికింది

пропа́лывать, прополо́ть (*вн.*) కలుపు తీయు

про́паст||ь I *ж прям., перен.* అగాధం; на краю́ ~и ప్రమాదం అంచున, వినాశపు అంచున

про́пасть II *ж разг.* (*множество*) బోలెడు, తండోపతండాలుగా; కుప్పతెప్పలుగా (*о вещах*); наро́ду там ~ అక్కడ బోలెడు మంది ఉన్నారు, అక్కడ జనం తండోపతండాలుగా ఉన్నారు

пропа́сть *сов. см.* пропада́ть

пропаха́ть *сов. см.* пропа́хивать

пропа́хивать, пропаха́ть (*вн.*) దున్ను

пропа́х||нуть *сов.* 1. (*тв.*) [వాసన, కంపు] కొట్టు; ~нуть ды́мом పొగ వాసన కొట్టు 2. *разг.* (*испортиться*) చెడిపోవు, కుళ్ళిపోవు; ры́ба ~ла చేప చెడి పోయింది (కుళ్ళిపోయింది)

пропа́шка *ж с.-х.* [చాళ్ళ మధ్య] దున్నడం

пропа́щ||ий *разг.* 1. పోయిన; ~ие де́ньги పోయిన డబ్బు 2. (*безнадёжный, ни к чему не пригодный*) పనికిమాలిన; ~ий челове́к పనికిమాలినవాడు; ~ее де́ло జరగని పని, జరిగేపనికాదు, అయే పనికాదు

пропека́ть, пропе́чь (*вн.*) బాగా కాల్చు (బేక్ చేయు)

пропека́ться, пропе́чься బాగా కాల్చబడు (బేక్ చేయబడు)

пропе́ллер *м* ప్రొపెల్లర్

пропе́||ть *сов.* 1. *см.* петь 2. (*петь в течение какого-л. времени*) [కొంత సేపు] పాడుతూనే ఉండు; они́ ~ли всё у́тро వాళ్ళు పొద్దుటి పూట అంతా పాడుతూనే ఉన్నారు

пропе́чь(ся) *сов. см.* пропека́ть(ся)

пропива́ть, пропи́ть (*вн.*) [తాగుతూ] దుబారా చేయు; ~ ве́щи తాగడానికి వస్తువులు అమ్ము

пропи́ливать, пропили́ть (*вн.*) [రంపంతో] కోసి వేయు

пропили́ть *сов. см.* пропи́ливать

прописа́ть(ся) *сов. см.* пропи́сывать(ся)

пропи́ска *ж* నివాసపు రెజి(స్ట్రేషన్

прописн||о́й: ~а́я бу́ква పెద్ద అక్షరం, కాపిటల్ లెటర్; ~а́я и́стина జగమెరిగిన (స్వయంసిద్ధ) సత్యం; ~а́я мора́ль అందరికీ తెలిసిన నీతి

пропи́сывать, прописа́ть (*вн.*) 1. రిజిస్టర్ చేయు 2. (*лекарство, лечение*) నిర్దేశించు, (ప్రిస్క్రైబ్ చేయు; ~ аспири́н ఆస్ప్రిన్ నిర్దేశించు ((ప్రిస్క్రైబ్ చేయు); ~ лече́ние వైద్యం నిర్దేశించు

пропи́сываться, прописа́ться రిజిస్టర్ చేయబడు (చేయించుకొను)

про́пись *ж* [చేతి] రాత నమూనాలు

про́писью *нареч.*: писа́ть число́ ~ సంఖ్య మాటల్లో రాయు

пропита́ние *с* తిండి; зараба́тывать на ~ తిండి సంపాదించుకొను

пропита́ть *сов.* 1. *см.* пропи́тывать 2. *уст.* (*прокормить*) పోషించు

пропита́ться *сов.* 1. *см.* пропи́тываться 2. (*прокормиться*) పోషించుకొను

пропи́тывать, пропита́ть (*вн. тв.*) (లో) నాన వేయు, ఊరబెట్టు

пропи́тываться, пропита́ться (*тв.*) (లో) నాన వేయబడు, ఊరబెట్టబడు

пропи́ть *сов. см.* пропива́ть

пропи́хивать, пропихну́ть *разг.* (*вн.*) (లో) తోయు, నెట్టు, గుచ్చు

пропихну́ть *сов. см.* пропи́хивать

пропла́ва||ть *сов.* ఈదుతూనే ఉండు (*о человеке*); ప్రయాణం చేస్తూనే ఉండు (*о корабле*); он ~л це́лый час అతను గంటసేపు ఈదుతూనే ఉన్నాడు; кора́бль ~л два ме́сяца ఓడ రెండు మాసాలు ప్రయాణం చేస్తూనే ఉంది

пропла́ка||ть *сов.* ఏడుస్తూనే ఉండు; она́ ~ла це́лый час ఆమె గంటసేపు ఏడుస్తూనే వుంది ◇ все глаза́ ~ть *разг.* కళ్ళు వాచిపోయేలా ఏడ్చు

проплыва́ть, проплы́ть 1. (*мимо, через*) [ఈదుతూ ఒకరిని (ఏదైనా)] దాటిపోవు (*о человеке*); దాటివెళ్ళు (*о судне*); తేలుతూ దాటిపోవు (*о предмете*) 2. (*вн.*; *покрывать расстояние*) [ఈదుతూ] దాటు; он проплы́л два киломе́тра అతను రెండు కిలో మీటర్లు [ఈదుతూ] దాటాడు

проплы́ть *сов. см.* проплыва́ть

пропове́дник *м* 1. మత బోధకుడు 2. *перен.* ప్రచారకుడు

пропове́довать *несов.* (*вн.*) 1. బోధించు 2. *перен.* ప్రచారం చేయు

про́поведь *ж* ప్రచారం

пропола́скивать, прополоска́ть (*вн.*) 1. [నీళ్లలో] జాడించు (జాడించివేయు) 2. (*рот, горло*) పుక్కిలించు

пропо́лка *ж* కలుపు తీయడం

прополоска́ть *сов. см.* пропола́скивать

прополо́ть *сов. см.* пропа́лывать

пропорциона́льно *нареч.* (దేనికైనా) తదనుగుణంగా, దామాషాగా, అనుపాతంగా; обра́тно ~ чему́-л. దేనికైనా విలోమానుపాతంగా; пря́мо ~ чему́-л. దేనికైనా అనులోమానుపాతంగా

пропорциона́льность *ж* 1. (*соразмерность*) తదనుగుణ్యత 2. *мат.* అనుపాతం

пропорциона́льн||ый 1. (*соразмерный*) తదనుగుణమైన, దామాషా; ~ое представи́тельство దామాషా ప్రాతినిధ్యం; ~ое разви́тие దామాషా అభివృద్ధి 2. *мат.* అనుపాత, నిష్పత్తి; быть обра́тно ~ым విలోమ నిష్పత్తిలో వుండు; быть пря́мо ~ым అనులోమ నిష్పత్తిలో వుండు

про́пуск *м* 1. (*действие*) ప్రవేశం, లోపలికి రానివ్వడం 2. (*документ*) పాసు; вход по пропуска́м

ప్యాసును (ప్రవేశ అనుమతి పత్రం) బట్టి ప్రవేశం, ప్యాసు ఉంటేనే ప్రవేశం 3. (*непосещение*) (కు) గైరుహాజరవడం; ~ лéкций లెక్చరుకు గైరుహాజరవడం 4. (*незаполненное место*) ఖాళీ, ఖాళీ 5. (*упущение*) విడిచి పెట్టబడినది, వదలివేయబడినది 6. (*пароль*) సంకేత పదం

пропускá||ть, пропусти́ть (*вн.*) 1. రానిచ్చు; штóра не ~ет свéта తెర వెలుతురును రానివ్వదు 2. (*обслуживать, обрабатывать и т. п.*) (కి) సర్వీసు చేయు, విడుచు; столóвая ~ет ты́сячу человéк భోజనశాల వెయ్యిమందికి సర్వీసు చేస్తోంది; конвéйер ~ет ты́сячу детáлей в час కన్వేయర్ గంటకు వెయ్యి విడి భాగాలను విడుదల చేస్తుంది 3. (*заставлять пройти через что-л.*) (లో) గుచ్చు; ~ть ни́тку сквозь ушкó игóлки దారాన్ని సూదిలో గుచ్చు; ~ть мя́со чéрез мясору́бку మాంసాన్ని [నలుచు] ముద్ద చేయు 4. (*давать пройти, проехать*) (కి) దారి ఇచ్చు, లోపలికి రానిచ్చు, ప్రవేశించనిచ్చు; ~ть на вы́ставку ప్రదర్శనకు రానిచ్చు 5. (*проходить, проезжать мимо*) చూడకపోవు, గమనించకపోవు 6. (*опускать при письме и т. п.*) విడిచిపెట్టు, వదలివేయు; ~ть стрóчку ఒక పంక్తి విడిచిపెట్టు 7. (*не являться на собрание, занятие и т. п.*) (కు) గైరుహాజరు; ~ть урóк పాఠానికి (క్లాసుకి) గైరుహాజరు, క్లాసు (పాఠం) ఎగకొట్టు 8. (*вн.; упускать*) పోగొట్టుకొను, కోల్పోవు, తప్పిపోవు; ~ть слу́чай అవకాశాన్ని కోల్పోవు (పోగొట్టుకొను) ◇ ~ть ми́мо ушéй (దేనినైనా) పెడచెవిని పెట్టు; ~ть рю́мочку *разг.* ఒక గ్లాసు [సారా] తాగి వేయు

пропускн||óй: ~áя бумáга అద్దుడు కాగితం, బ్లాటింగ్ పేపర్; ~áя спосóбность (*транспорта*) రవాణా సామర్థ్యం

пропусти́ть *сов. см.* пропускáть

прорáб *м* (производи́тель рабóт) సూపర్వైజరు

прорабáтывать, прорабóтать *разг.* (*вн.*) 1. (*изучать*) అధ్యయనం చేయు; ~ вопрóс సమస్యను అధ్యయనం చేయు 2. (*критиковать*) మందలించు

прорабóта||ть *сов.* 1. (*в течение какого-л. времени*) పని చేస్తూనే వుండు; он ~л там два гóда అక్కడ రెండేళ్లు (రెండేళ్లపాటు) పని చేస్తూనే ఉన్నాడు 2. *см.* прорабáтывать

прорабóтка *ж* 1. (*изучение*) అధ్యయనం [చేయడం] 2. (*критика*) మందలింపు, మందలించడం

прорастáть, прорасти́ 1. మొలుచు, అంకురించు; картóфель прорóс బంగాళదుంపలు మొలిచాయి 2. (*пробиваться*) పొడుచుకొచ్చు; сквозь кáмни пророслá травá రాళ్ల సందుల్లోంచి గడ్డి పొడుచుకొచ్చింది

прорасти́ *сов. см.* прорастáть

прорвáть *сов. см.* прорывáть I

прорвáться *сов. см.* прорывáться

прореди́ть *сов. см.* прорéживать

прорéживать, прореди́ть (*вн.*) [కొన్ని] పీకి పలచన చేయు

прорéзать *сов. см.* прорезáть

прорезáть, прорéзать (*вн.*) కోయు; ~ кóжу చర్మం కోయు ◇ лоб прорéзан морщи́нами నుదుటి మీద ముడతలు పడ్డాయి; ~ лес желéзной дорóгой అడవి నరికి రైలు మార్గంవేయు

прорéзаться *сов. см.* прорезáться

прорезá||ться, прорéзаться వచ్చు; у ребёнка ~ются зу́бы బిడ్డకి పళ్లొస్తున్నాయి

прорéзывать(ся) *несов. см.* прорéзать(ся)

прóрезь *ж* రంధ్రం

прорéктор *м* వైస్ ఛాన్సలర్, ప్రొరెక్టర్

прорепети́ровать *сов. см.* репети́ровать 1

прорéха *ж разг.* 1. చిరుగు (*дыра*); సందు, రంధ్రం (*отверстие*) 2. *перен. разг.* (*недостаток*) లోపం 3. (*разрез у брюк*) ఓపెనింగ్

прорецензи́ровать *сов. см.* рецензи́ровать

проржавéть *сов.* తుప్పు పట్టిపోవు

прорицáтель *м* సోదెచెప్పేవాడు, సోదెకాడు

прорицáтельница *ж* సోదెకత్తె, సోదెమ్మ

прорицáть *несов.* (*вн.*) (గురించి, అని) సోదె (జోస్యం) చెప్పు

прорóк *м* 1. *рел.* ప్రవక్త 2. (*предсказатель будущего*) సోదెకాడు

пророни́ть *сов.* (*вн.*) చెప్పు; слóва не пророни́л за весь вéчер సాయంకాలమంతా నోరెత్తలేదు

прорóчески||й: ~е словá జోస్యాలు

прорóчество *с* జోస్యం, సోదె

прорóчествовать *несов.* జోస్యం (సోదె) చెప్పు

прорóчить, напрорóчить (*вн.*) ముందే చెప్పు

прорубáть, проруби́ть (*вн.*) 1. (*делать отверстие*) [రంధ్రం, సందు] కొట్టు, తొలుచు 2. (*делать проход, проезд*) [చెట్లను కొట్టివేసి] దారివేయు, దారి చేయు

проруби́ть *сов. см.* прорубáть

про́рубь *ж* [గడ్డకట్టిన మంచులో] దొలిచిన (కొట్టి వేసిన) రంధ్రం

проры́в *м* 1. (*действие*) గండి కొట్టడం; ~ плоти́ны ఆనకట్టకి గండి పడడం; ~ оборо́ны రక్షణశ్రేణిలో గండి కొట్టడం, రక్షణశ్రేణిని భగ్నం చేయడం 2. (*прорванный участок*) గండి; заде́лывать ~ в плоти́не ఆనకట్ట గండిని పూడ్చు 3. *перен.* (*невыполнение плана и т. п.*) పనిలో కుంటు పడడం; ликвиди́ровать ~ కుంటుపడిన పని పూర్తిచేయు

прорыва́ть I, прорва́ть (*вн.*) 1. చింపు; ~ носо́к కాళ్లజోడును చింపు 2. (*разрушать*) గండి కొట్టు, విచ్ఛిన్నం చేయు; ~ блока́ду దిగ్బంధాన్ని విచ్ఛిత్తి (విచ్ఛిన్నం) చేయు; ~ оборо́ну проти́вника శత్రువు రక్షణశ్రేణిలో (రక్షణశ్రేణికి) గండి కొట్టు; ~ плоти́ну ఆనకట్టకి గండి కొట్టు

прорыва́ть II, проры́ть (*вн.*) తవ్వు, తవ్వివేయు; ~ кана́ву కందకం (కాలువ) తవ్వు (తవ్వివేయు)

прорыва́ться, прорва́ться 1. (*разрываться*) చినిగిపోవు 2. (*о нарыве и т. п.*) [కురుపు] పగులు (చితుకు) 3. (*о плотине и т. п.*) గండిపడు 4. (*пробиваться сквозь*) చొరుచుకు వెళ్లు, చీల్చుకు వెళ్లు; ~ из вра́жеского окруже́ния శత్రుశ్రేణులను చీల్చుకొని బయటపడు (వెళ్లు) 5. *перен.* (*проявляться*) భగ్గుమను; прорвала́сь до́лго сде́рживаемая оби́да చాలా కాలం అణిచిపెట్టుకున్న కోపం భగ్గుమంది

проры́ть *сов. см.* прорыва́ть II

прорыча́ть *сов. см.* рыча́ть

проса́чиваться, просочи́ться 1. వెలియు (*нару́жу*); ఊరు (*внутрь*); బొట్లు బొట్లుగా ఊరు (వెలియు) (*каплями*) 2. *перен.* [బయటికి] పొక్కు; ~ в пре́ссу పత్రికలకు ఎక్కు

просве́рливать, просверли́ть (*вн.*) [రంధ్రం] చేయు (తొలుచు)

просверли́ть *сов. см.* просве́рливать

просве́т *м* 1. సందు, వెల్లడి 2. *перен.* వెలుగు, కాంతి; жизнь без ~а వెలుగు (కాంతి) లేని జీవితం

просвети́тель *м* వికాసదాయకుడు, వైతాళికుడు

просвети́тельн||ый ప్రబోధక, వైతాళిక, వికాసదాయక; ~ая рабо́та ప్రబోధక (విద్యా) కృషి; ~ая филосо́фия వికాసదాయక తత్వశాస్త్రం

просвети́ть I *сов. см.* просве́чивать 1

просвети́ть II *сов. см.* просвеща́ть

просвети́ться *сов. см.* просвеща́ться

просветле́ть *сов.* 1. తెరిపి ఇచ్చు, వెల్లడి అగు 2. *перен.* కాంతివంతమగు

просве́чивание *с мед.* ఎక్స్‌రే; ~ лёгких ఊపిరితిత్తుల ఎక్స్‌రే

просве́чива||ть, просвети́ть (*вн.*) 1. *мед.* ఎక్స్‌రే తీయు 2. *тк. несов.* (*быть прозрачным*) వెలుతురు పోనిచ్చు, వెలుతురును చొరనిచ్చు 3. (*видне́ться*) (గుండా) కనపడు; не́бо ~ет сквозь верху́шки дере́вьев వృక్షాగ్రాల గుండా ఆకాశం కనపడుతోంది

просвеща́ть, просвети́ть (*вн.*) విజ్ఞాన ప్రబోధం చేయు, విద్యావిజ్ఞానాలను ప్రబోధించు

просвеща́ться, просвети́ться విద్యావిజ్ఞానాలు పొందు

просвеще́ние *с* 1. (*действие*) విద్యావిజ్ఞానాలను ప్రబోధించడం 2. (*образование*) విద్య; наро́дное ~ ప్రజా విద్య; полити́ческое ~ масс ప్రజాబాహుళ్యం రాజకీయ విద్యాశిక్షణ ◇ эпо́ха Просвеще́ния *ист.* వికాస యుగం

просвещённый విద్యావంతుడైన, పండితుడైన

про́седь *ж* నెరిసిన వెంట్రుకలు; во́лосы с ~ю నెరిసిపోతున్న జుట్టు

просе́ивать, просе́ять (*вн.*) జల్లెడ పట్టు

про́сек *м см.* про́сека

про́сека *ж* [అడవిలోని] దారి

просёлок *м* పల్లె (పల్లెటూరి) దారి (రోడ్డు)

просёлочн||ый: ~ая доро́га *см.* просёлок

просе́ять *сов. см.* просе́ивать

просигна́лить *сов. см.* сигна́лить

просиде́ть *сов. см.* проси́живать

проси́живать, просиде́ть 1. కూర్చు, కూర్చుని గడుపు (గడిపివేయు); он просиде́л ночь за кни́гой పుస్తకం చదువుతూ రాత్రి అంతా కూర్చున్నాడు (గడిపాడు) 2. (*вн.*; *продавливать*) [కుర్చీ] పగలగొట్టు, [కుర్చీ] అరగదీయు, అరగదీసివేయు

проси́тель *м уст.* దరఖాస్తుదారు[డు], అర్జీపెట్టుకున్నవాడు

проси́ть, попроси́ть (*вн.*) 1. (о *пр.* или *инф.*) అడుగు, అర్థించు, కోరు; ~ дру́га о по́мощи స్నేహితుని సహాయం చేయమని అడుగు (కోరు, అర్థించు); ~ разреше́ния అనుమతి కోసం అడుగు; ~ извине́ния у кого́-л. ఒకరిని క్షమించమని కోరు 2. (за *вн.*; *хлопотать*) [తన తరఫున] ఒకరిని మనవి చేయమని కోరు 3. (*приглашать*) అను, పిలుచు, ఆహ్వానించు; ~ войти́ లోపలికి రమ్మను; ~ кого́-л. к столу́ ఒకరిని భోజనానికి పిలుచు (ఆహ్వానించు) 4. *разг.* (*назначать цену*)

అడుగు; он прóсит за э́ту вещь дéсять рублéй ఈ వస్తువుకు పది రూబుళ్ళు అడుగుతున్నాడు

проскáкивать, проскочи́ть 1. (*пробегать*) దాటి దూసుకుపోవు 2. *разг.* (*проникать*) (లో) చొచ్చుకొని వెళ్ళు, చొరబారు, చొరబడు 3. *перен. разг.* (*об ошибке*) దొర్లు

проскáльзывать, проскользну́ть దూరు, చొరబడు

просклоня́ть *сов. см.* склоня́ть II

проскользну́ть *сов. см.* проскáльзывать

проскочи́ть *сов. см.* проскáкивать

прослáбить *сов. см.* слáбить

прослáвить(ся) *сов. см.* прославля́ть(ся)

прославлéние *с* శ్లాఘనం, స్తవం, స్తుతించడం, కీర్తించడం

прослáвленный ప్రసిద్ధి చెందిన (కెక్కిన), పేరు గాంచిన

прославля́ть, прослáвить (*вн.*) కీర్తించు, ఇనుమడింపజేయు, (కి) కీర్తి (ప్రసిద్ధి) తెచ్చు; нáши космонáвты прослáвили странý మా వ్యోమగాములు దేశానికి కీర్తి తెచ్చారు

прославля́ться, прослáвиться (లో, కి) పేరు పొందు (గాంచు), ప్రసిద్ధికెక్కు; ~ пóдвигами వీర కృత్యాలకు పేరు పొందు, వీరకృత్యాలకు ప్రసిద్ధికెక్కు

проследи́ть *сов. см.* прослéживать

прослéживать, проследи́ть 1. (*вн.*) జాడ (కూపీ) తీయు; ~ престýпника నేరస్తుని జాడ (కూపీ) తీయు 2. (за *тв.*) చూసుకొను; я за э́тим дéлом сам прослежý ఈ సంగతి నేను స్వయంగా చూసుకొంటాను; проследи́ть за выполнéнием решéния తీర్మానం అమలులో పెట్టేలా చూసుకొను 3. (*вн.*; *изучать*) పరిశీలించు; ~ разви́тие чегó-л. దేని అభివృద్ధినైనా పరిశీలించు

прослези́ться *сов.* కంట తడిపెట్టు

прослóйка *ж* 1. (*слой*) పొర 2. *перен.* (*часть общества*) [సమాజంలోని] విభాగం, స్తరం

прослýшать *сов. см.* прослýшивать

прослýшивать, прослýшать (*вн.*) 1. [కొంతసేపు] వింటూనే వుండు, విను; прослýшать концéрт సంగీత కచేరి విను 2. *мед.* పరీక్షించు; ~ лёгкие ఊపిరితిత్తులను పరీక్షించు 3. (*не слышать*) వినకపోవు; он прослýшал объяснéния учи́теля ఉపాధ్యాయుడు చెప్పేది అతను వినలేదు

прослы́ть *сов. см.* слыть

просмáливать, просмоли́ть (*вн.*) (కి) కీలు పూయు, తారు వేయు (పూయు)

просмáтривать, просмотрéть (*вн.*) 1. (*бегло прочитывать*) చూచు, పేజీలు తిరగవేయు, తిప్పు; ~ газéту పత్రిక చూచు; ~ кни́гу పుస్తకపు పేజీలు తిప్పు (తిరగవేయు) 2. (*ознакомляться*) చూస్తూనే ఉండు, చూస్తూ గడుపు 3. (*пропускать ошибку*) [తప్పు] చూడకపోవు

просмоли́ть *сов. см.* просмáливать

просмóтр *м* 1. చూడడం (*книги, газеты, фильма*); పరిశీలన (*документов*) 2. (*пропуск ошибки*) [తప్పు] చూడకపోవడం

просмотрéть *сов. см.* просмáтривать

просну́ться *сов. см.* просыпáться I

прóсо *с* జొన్న

просóвывать, просýнуть (в *вн.*) (లో) దూర్చు, నెట్టు

просóвываться, просýнуться (в *вн.*) దూర్చు

просóхнуть *сов. см.* просыхáть

просочи́ться *сов. см.* просáчиваться

проспáть *сов.* 1. (*некоторое время*) నిద్రపోవు; ~ весь день రోజంతా నిద్రిస్తూనే ఉండు 2. *см.* просыпáть I

проспéкт I *м* (*улица*) ప్రాస్పెక్టు

проспéкт II *м* (*программа*) ప్రాజెక్టు, పథకం; ~ кни́ги పుస్తకపు ప్రాజెక్టు (ప్లాను)

проспóри||ть *сов.* 1. (*в течение какого-л. времени*) వాగ్వాదం జరుగు, వాదించుకొను; они́ ~ли два часá వాళ్ళు రెండు గంటల సేపు (పాటు) వాదించుకున్నారు 2. *разг.* (*вн.*; *проиграть*) నష్టపడు; ~ть 10 рублéй పందెంలో 10 రూబుళ్ళు నష్టపడు

проспрягáть *сов. см.* спрягáть

просрóч||ивать, просрóчить (*вн.*) [గడువు] దాటబెట్టు[కొను], కాలదోషం పట్టు, తీరిపోవు; ~ивать уплáту చెల్లింపు గడువు దాటబెట్టుకొను; пáспорт ~ен పాస్‌పోర్టు గడువు తీరిపోయింది; вéксель ~ен డ్రాఫ్టు కాలదోషం పట్టిపోయింది

просрóчить *сов. см.* просрóчивать

просрóчка *ж* గడువు తీరిపోవడం, కాలదోషం పట్టడం

простáвить *сов. см.* проставля́ть

проставля́ть, простáвить (*вн.*) వేయు; ~ дáту на чём-л. దేనిమీదనైనా తేదీ వేయు; ~ нóмер సంఖ్య వేయు

простáива||ть, простоя́ть 1. (*в течение какого-л. времени*) నిల్చొని ఉండు, నిలిచివుండు; он про-

стоя́л там два часа́ అక్కడ రెండు గంటలపాటు నిల్చొని ఉన్నాడు 2. (*бездействовать*) [పనిలేకుండా] పడి వుండు; станки́ ~ют యంత్రాలు పనిలేకుండా పడి ఉంటాయి; суда́ ~ют ఓడలు పడి ఉంటాయి 3. (*сохраняться*) నిలబడు, నిలుచు; э́тот дом просто́ит ещё сто лет ఈ ఇల్లు ఇంకో నూరేళ్లు నిలబడుతుంది (నిలుస్తుంది)

проста́к *м разг.* అవివేకి, అమాయకుడు

простега́ть *сов. см.* простёгивать

простёгивать, простега́ть (*вн.*) లోపల దూది పెట్టి కుట్టు

простéнок *м* [కిటికీల మధ్య] గోడ భాగం, పైయర్

простерéться *сов. см.* простира́ться

простира́||ться, простерéться 1. వ్యాపించి వుండు, విస్తరించు; леса́ ~ются на со́тни киломéтров అడవులు నూరు కిలోమీటర్ల దూరం విస్తరించి ఉన్నాయి; сады́ ~ются до са́мой реки́ తోటలు నదివరకు వ్యాపించి వున్నాయి 2. *перен.* వెళ్లు; его́ намéрения ~ются далеко́ అతని ఉద్దేశాలు చాలా దూరం వెళ్తున్నాయి

прости́тельный క్షమించదగిన, మన్నించదగిన

проститу́тка *ж* వేశ్య, సాని

проститу́ция *ж* సాని (వేశ్యా) వృత్తి, వ్యభిచారం

прости́ть(ся) *сов. см.* проща́ть(ся)

про́сто 1. *нареч.* (*легко*) సులభంగా, సులువు; ему́ о́чень ~ э́то сдéлать అతనికి ఇది చాలా సులభమైన పని 2. *частица* (*действительно*): э́тому ~ нельзя́ повéрить దీన్ని బొత్తిగా నమ్మలేం 3. *частица усил.* బొత్తిగా, పచ్చి; всё э́то ~ ложь ఇదంతా పచ్చి అబద్ధం; он ~ ничего́ не зна́ет అతనికి బొత్తిగా తెలియదు; ~ по привы́чке [కేవలం] అలవాటుకొద్దీ ◇ ~ так ఊరకనే

простоду́шие *с* నిష్కాపట్యం

простоду́шный నిష్కపటమైన; ~ отвéт నిష్కపటమైన సమాధానం; ~ человéк నిష్కపటి

прост||о́й I 1. (*однородный по составу*) సాధారణ, సరళ; ~ы́е веществá సాధారణ (సరళ) ద్రవ్యాలు 2. (*несложный, нетрудный*) సులభమైన, సులువైన; ~а́я зада́ча సులభమైన (సులువైన) సమస్య; ~а́я рабо́та సులభమైన (సులువైన) పని; про́ще ~о́го *разг.* మంచినీళ్ల ప్రాయం 3. (*безыскусственный*) సాదా, సామాన్య, మామూలు; ~а́я обстано́вка సామాన్యమైన (సాదా) ఫర్నిచరు; ~о́е пла́тье సాదా ఫ్రాకు 4. (*добродушный, не церемонный*) సామాన్య; ~о́й человéк సామాన్యుడు 5. (*грубый по качеству, отделке*) ముతక, మోటు; ~о́й помо́л మొరుము పిండి; ~а́я ко́жа ముతక (మోటు) చర్మం 6. (*обыкновенный*) సామాన్య, సాధారణ; ~ы́е лю́ди సామాన్య మానవులు, సామాన్యులు ◇ ~о́е письмо́ అన్ రిజిస్టర్డ్ లెటరు; ~ы́м гла́зом సాదా (వట్టి) కంటికి; по той ~о́й причи́не, что... యీ ఒక్క కారణంగా...

просто́й II *м* డెమరేజి; пла́та за ~ డెమరేజి చెల్లింపు

простоква́ша *ж* పెరుగు

простона́ть *сов. см.* стона́ть 1

просто́р *м* 1. విస్తృత ప్రదేశం, విస్తారమైన ప్రదేశాలు; степны́е ~ы విస్తారమైన స్టెప్ మైదానాలు 2. (*свобода, раздолье*) స్వేచ్ఛ; ребя́там в дерéвне ~ గ్రామసీమలో పిల్లలకు స్వేచ్ఛగా తిరిగే అవకాశం వుంటుంది

просторéчи||е *с* గ్రామ్య పదజాలం; в ~и గ్రామ్య పదజాలంలో

просторéчный గ్రామ్య; ~ оборо́т గ్రామ్య నానుడి

простосердéчие *с* నిష్కాపట్యం

простосердéчный నిష్కపట[మైన]

простот||а́ *ж* 1. (*лёгкость*) సరళత, సారళ్యం; ~а́ изготовлéния తయారు చేయడంలో సరళత (సారళ్యం) 2. (*безыскусность*) నిష్కాపట్యం; ~а́ обращéния ప్రవర్తనలో నిష్కాపట్యం 3. (*глупость*) అవివేకం; అమాయకత్వం ◇ по ~é душéвной నిష్కపటంగా

простофи́ля *м и ж разг.* పనికిమాలినవాడు, అమాయకుడు *м*, పనికిమాలినది, అమాయకురాలు *ж*

простоя́ть *сов. см.* проста́ивать

простра́нный 1. (*обширный*) విశాల 2. (*подробный*) వివరాలతో కూడిన, సుదీర్ఘ, సవివర

простра́нственн||ый స్థల [సంబంధమైన]; ~ое изображéние త్రిపరిమాణ చిత్రం

простра́нств||о *с* 1. *филос.* స్థలం; ~о и врéмя స్థలం, కాలం 2. (*место, промежуток*) స్థలం; возду́шное ~о గగన తలం; свобо́дное ~о мéжду окно́м и двéрью కిటికీకీ ద్వారానికీ మధ్య ఖాళీ [స్థలం] 3. (*поверхность, земельная площадь*) భూభాగం, భూప్రాంతం, వైశాల్యం; степны́е ~а ю́га దక్షిణ స్టెప్ మైదానాల వైశాల్యం

прострéливать, прострели́ть (*вн.*) 1. [తుపాకితో] కాల్చివేయు; ~ ру́ку చేతిని [తుపాకితో] కాల్చివేయు 2. *тк. несов. воен.* కాల్పులకు గురిచేయు

прострели́ть *сов. см.* прострéливать 1

просту́д||а *ж* జలుబు; схвати́ть ~у *разг.* (కి) జలుబు చేయు

простудить(ся) *сов. см.* простужать(ся)

простужать, простудить (*вн.*) జలుబుకు (చలికి) గురిచేయు; ~ ребёнка బిడ్డని జలుబుకు (చలికి) గురి చేయు; ~ горло గొంతును చలికి గురిచేయు

простужаться, простудиться జలుబు పట్టు, జలుబు చేయు

проступ||ать, проступить (*вн.*) 1. పట్టు, ప్రత్యక్షమగు; на стене ~или жирные пятна గోడమీద నూనె (జిడ్డు) మరకలు ప్రత్యక్షమయాయి; у него на лбу ~ила испарина అతని నొసటి (నుదుటి)మీద చెమట పట్టింది 2. (*появляться*) ప్రత్యక్షమగు; ~или очертания домов ఇళ్ల ఆకారాలు ప్రత్యక్షమయాయి

проступить *сов. см.* проступать

проступок *м* తప్పు

простывать, простыть *разг.* 1. చల్లబడు; суп простыл సూపు చల్లబడింది 2. (*простужаться*) (కు) చలి వేసింది, జలుబు చేసింది (పట్టింది)

простыня *ж* దుప్పటి

простыть *сов. см.* простывать

просунуть(ся) *сов. см.* просовывать(ся)

просушивать, просушить (*вн.*) ఎండబెట్టు, ఆరబెట్టు, తడితుడుచు

просушиваться, просушиться ఆరిపోవు, ఆరు

просушить(ся) *сов. см.* просушивать(ся)

просушка *ж* ఎండబెట్టడం, ఆరబెట్టడం

просуществовать *сов.* 1. (*продлиться*) ఉండు, ఉండిపోవు 2. (*прожить*) బతుకు; на такую зарплату [вполне] можно ~ ఈ జీతంతో బొటా బొటీగా మాత్రమే బతకగలరు

просчёт *м* 1. (*действие*) లెక్కలు వేయడం 2. (*промах*) లెక్కల్లో పొరపాటు

просчитать(ся) *сов. см.* просчитывать(ся)

просчитывать, просчитать (*вн.*) లెక్కలు వేయడం

просчитываться, просчитаться 1. (*делать ошибки при подсчёте*) లెక్కల్లో పొరపడు (పొరపాటు చేయు) 2. (*ошибаться в предположениях*) తప్పుడు అంచనావేయు

просып *м разг.*: спать без ~у (~а) ఏకబిగిన నిద్రపోవు

просыпать *сов. см.* просыпать II

просыпать I, проспать (*просыпаться позже, чем нужно*) ఆలస్యంగా లేచు

просыпать II, просыпать (*вн.*) ఒలకపోయు

просыпаться *сов. см.* просыпаться II

просыпаться I, проснуться మేల్కొను, నిద్రలేచు

просыпаться II, просыпаться (నుంచి) ఒలికిపోవు

просыхать, просохнуть ఆరు, ఆరిపోవు

просьб||а *ж* 1. కోరిక, అభ్యర్థన, వేడికోలు; у меня к вам ~а మీకు నా వేడికోలు (అభ్యర్థన) ఒకటుంది; по чьей-л. ~е ఒకరి అభ్యర్థనపై; удовлетворять чью-л. ~у ఒకరి అభ్యర్థన (కోరిక) తీర్చు; ~а не курить! పొగ తాగ రాదు! 2. *уст.* (*прошение*) దరఖాస్తు; подавать ~у దరఖాస్తు పెట్టు

проталкивать, протолкнуть (*вн.*) 1. దోపు; ~ пробку в бутылку సీసాలో బిరడాని దోపు 2. *перен. разг.* (*ускорять*) [వ్యవహారం] కదుపు

проталкиваться, протолкнуться (через *вн.*) [గుండా] నెట్టుకుపోవు

протаптывать, протоптать (*вн.*) [తోవను] తొక్కు (నలగకొట్టు)

протаскивать, протащить (*вн.*) 1. (*тащить, проносить*) లాగుతూ తీసుకువెళ్లు, యీడ్చుకెళ్లు; ~ мешок в дверь బస్తాను తలుపు గుండా లాగుతూ తీసుకెళ్లు (లాగేయు, ఈడ్చుకెళ్లు) 2. *перен. разг.* (*проводить обманным путём*) చొప్పించు, దూర్చు; ~ кого-л. в председатели ఒకరిని అధ్యక్షుడుగా చొప్పించు (దూర్చు) 3. *перен. разг.* (*подвергать критике*) విమర్శించు

протащить *сов. см.* протаскивать

протез *м* కృత్రిమ అవయవం (*конечностей*); కృత్రిమ దంతాలు, కట్టుడు పళ్లు (*зубной*)

протека||ть, протечь 1. *тк. несов.* (*о реке, ручье*) ప్రవహించు 2. (*просачиваться*) కారు 3. (*пропускать воду*) ఓడుతూ (కారుతూ) ఉండు; крыша ~ет పైకప్పు కారుతోంది 4. *перен.* (*проходить*) గడుచు (*о времени*); జరుగు, కొనసాగు (*о событиях*); болезнь ~ет нормально వ్యాధి మామూలుగా కొనసాగుతూంది

протекторат *м* ప్రొటెక్టరేట్

протекционизм *м* వాణిజ్య రక్షణ విధానం

протекци||я *ж* పోషణ, ప్రాపకం; оказывать кому-л. ~ю ఒకరిని పోషించు, ఒకరికి ప్రాపకం ఇచ్చు

протереть(ся) *сов. см.* протирать(ся)

протест *м* 1. నిరసన; заявлять ~ против чего-л. దేనికైనా వ్యతిరేకంగా నిరసన తెలుపు (ప్రకటించు) 2. *юр.* నిరసన, అసమ్మతి, అభ్యంతరం; ~ прокурора ప్రొక్యురేటర్ నిరసన (అభ్యంతరం)

протест||овать *несов.* (против *рд.*) నిరసించు,

(కి, వ్యతిరేకంగా) నిరసన (అభ్యంతరం) తెలుపు; наро́ды ми́ра ~у́ют про́тив го́нки вооруже́ний ఆయుధ పోటీని ప్రపంచ ప్రజలందరూ నిరసిస్తున్నారు, ఆయుధ పోటీకి వ్యతిరేకంగా ప్రపంచమంతా ప్రజలు నిరసన తెలుపుతున్నారు

проте́чь *сов. см.* протека́ть 2—4

про́тив *предлог* (*рд.*) 1. (*напротив*) ఎదురు[గా], ముందర, అడ్డంగా; ~ шко́лы — сад స్కూలు ఎదురుగా (ముందర) తోట వుంది; сиде́ть друг ~ дру́га ముఖాముఖీ కూర్చొను, ఎదురు బదురుగా కూర్చొను; сиде́ть ~ све́та వెలుతురుకు అడ్డంగా కూర్చొను 2. (*навстречу движению*) (కి) ఎదురుగా; плыть ~ тече́ния ప్రవాహానికి ఎదురుగా ఈదు (*о человеке*); ప్రవాహానికి ఎదురు[గా] వెళ్ళు (*о судне*); ~ часово́й стре́лки అపసవ్యం[గా] 3. (*вопреки*) (కి) భిన్నంగా, వ్యతిరేకంగా; ~ ожида́ния అనుకున్నదానికి భిన్నంగా; поступа́ть ~ со́вести అంతరాత్మకి వ్యతిరేకంగా నడుచు (ప్రవర్తించు) 4. (*для борьбы, избавления*) మీద, (కి) వ్యతిరేకంగా; восста́ние ~ кого́-л. ఒకరిమీద తిరుగుబాటు, ఒకరికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు; лека́рство ~ гри́ппа ఫ్లూ మందు; сре́дство ~ комаро́в దోమల మందు 5. (*по сравнению*) (తో) పోలిస్తే; де́сять ша́нсов ~ одного́ ఒకటికి పది పాళ్ళు; рост проду́кции ~ про́шлого го́да గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే యీ సంవత్సరం ఉత్పత్తి పెరుగుదల 6. *в знач. сказ.* (*не согласен*) (కి) అభ్యంతరం; он не ~ э́того దానికి అతనికి అభ్యంతరం ఏమీ లేదు; ты согла́сен? — Нет, я ~ నువ్వు ఒప్పుకుంటావా? — ఊహుఁ, ఒప్పుకోను ◇ взве́шивать все за и ~ మంచి చెడ్డలన్నీ తర్కించి చూచు, అనుకూల ప్రతికూలాంశాలన్నీ తర్కించు

проти́вительный: ~ сою́з *грам.* అవ్యయము

проти́виться, воспроти́виться (*дт.*) వ్యతిరేకించు, నిరసించు, (కి) వ్యతిరేకంగా వుండు; ~ наси́лию దౌర్జన్యాన్ని వ్యతిరేకించు (నిరసించు); ~ реше́нию నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా వుండు

проти́вник *м* 1. వ్యతిరేకి; ~ но́вых начина́ний కొత్తవాటికి వ్యతిరేకి 2. (*враг*) శత్రువు 3. *собир.* శత్రువు 4. (*соперник в состязании, борьбе*) అభ్యర్థి, ప్రత్యర్థి

проти́вно *нареч.* 1. చిరాకు పుట్టేలా, రోత కలిగించేలా; ~ па́хнуть కంపు కొట్టు; он о́чень ~ кричи́т వాడు చిరాకు పుట్టేలా అరుస్తున్నాడు 2. *безл. в знач. сказ.* అసహ్యం వేయు, రోత కలుగు; ~ смотре́ть на э́то దాన్ని చూడడానికి అసహ్యం వేస్తుంది

проти́вн||ый I 1. (*противоположный*): ~ый бе́рег అవతలి ఒడ్డు; ~ый ве́тер ఎదురు గాలి 2. (*враждебный*) ప్రతి[కూల], విరుద్ధ; ~ая сторона́ (*в суде*) ప్రతిపక్షం, ప్రతికక్షి; ~ое мне́ние విరుద్ధమైన అభిప్రాయం

проти́вный II (*отвратительный*) అసహ్యకరమైన; ~ за́пах కంపు, గబ్బు; ~ челове́к అసహ్యకరమైన వాడు, రోత మనిషి

противоа́томн||ый యాంటీ అటామిక్, అణ్వాయుధ వ్యతిరేక; ~ая защи́та అణ్వాయుధ వ్యతిరేక రక్షణ

противове́с *м тех.* సరిభారం, సరితూనిక ◇ в ~ чему́-л. దేనికైనా భిన్నంగా (ప్రతిబలంగా)

противовозду́шн||ый విమాన విధ్వంసక; ~ая оборо́на విమాన దాడి నిరోధక రక్షణ

противога́з *м* గ్యాస్ మాస్క్, రెస్పిరేటర్

противоде́йствие *с* ప్రతిచర్య; ока́зывать ~ వ్యతిరేకించు, ప్రతిఘటించు

противоде́йствовать *несов.* (*дт.*) వ్యతిరేకించు, ప్రతిఘటించు

противоесте́ственны||й అసహజ, విపరీత; ~е скло́нности విపరీత అభిరుచులు

противозако́нный చట్టవిరుద్ధమైన; ~ посту́пок చట్టవిరుద్ధమైన చర్య

противозача́точн||ый గర్భనిరోధక; ~ое сре́дство గర్భనిరోధక సాధనం

противообще́ственный సమాజ వ్యతిరేక (విరుద్ధమైన)

противопожа́рны||й అగ్ని ప్రమాద నిరోధక; ~е ме́ры అగ్ని ప్రమాద నిరోధక చర్యలు

противопока́зан||ный *мед.* వికటించే; э́то лека́рство ему́ ~о ఈ మందు అతనికి వికటిస్తుంది

противополо́жност||ь *ж* 1. వైరుధ్యం, విరుద్ధం; по́лная ~ь чему́-л. దేనికైనా పరమ విరుద్ధం 2. *филос.* వైరుధ్యం; еди́нство ~ей వైరుధ్యాల ఐక్యత (ఏకత్వం); борьба́ ~ей వైరుధ్యాల ఘర్షణ ◇ в ~ь кому́-л. (чему́-л.) ఒకరికి (దేనికైనా) భిన్నంగా

противополо́жн||ый 1. ఎదురు, ముందరి, అవతల; ~ый бе́рег అవతల (అవతలి) ఒడ్డు; в ~ом направле́нии ఎదురు (ఎదుటి) పక్కకు (వైపుకు) 2. (*несходный*) విరుద్ధ, భిన్న, విభిన్న; ~ое мне́ние భిన్న అభిప్రాయం; ~ые си́лы విరుద్ధ శక్తులు; ~ые социа́льные систе́мы విభిన్న సామాజిక వ్యవస్థలు

противопоста́вить *сов. см.* противопоставля́ть

противопоставля́ть, противопоста́вить (*вн.*)

1. (*сравнивать*) (కి) ప్రతిగా నెలకొల్పు, [ఒకరి నొకరికి, ఒకరికి మరొకరిని] పోటీపెట్టు 2. (*противодействовать*) (కి) వ్యతిరేకంగా (ప్రతిబలంగా) పెట్టు, పోటీగా నిలబెట్టు

противоракéтный రాకెట్ దాడి నిరోధక, యాంటీ రాకెట్

противоречи́вость *ж* పరస్పర వైరుధ్యం, అసంగతత్వం

противоречи́вы||й అంతర్వైరుధ్య పూరితమైన, పరస్పర విరుద్ధమైన; ~е слу́хи పరస్పర విరుద్ధమైన పుకార్లు; ~е трéбования పరస్పర విరుద్ధమైన డిమాండ్లు

противорéчие *с* వైరుధ్యం

противорéч||ить *несов.* (*дт.*) 1. (*возражать*) (తో) ఒప్పుకోకపోవు, (కి) బదులు (ఎదురు) చెప్పు; ~ить стáршим పెద్దవాళ్లకు ఎదురుచెప్పు, పెద్దవాళ్లతో ఒప్పుకోకపోవు (ఏకీభవించకపోవు) 2. (*не соответствовать*) (కు) విరుద్ధంగా (భిన్నంగా) ఉండు; ~ить действи́тельности వాస్తవికతకు భిన్నంగా (విరుద్ధంగా) ఉండు, వాస్తవ విరుద్ధంగా ఉండు; показáния ~ат друг дрýгу సాక్ష్యాలు ఒకదాని కొకటి (పరస్పర) విరుద్ధంగా ఉన్నాయి

противостоя́ть *несов.* (*дт.*) 1. ఎదుర్కొను, వ్యతిరేకించు; ~ вéтру గాలిని ఎదుర్కొను 2. (*быть противопоставленным*) (కి) విరుద్ధంగా (భిన్నంగా, పోటీగా, ప్రతిగా) ఉండు

противотáнковый టాంకు విధ్వంసక (*действующий против танков*); టాంకు దాడి నిరోధక రక్షణ (*защищающий от танков*)

противоя́дие *с* విరుగుడు

протирáть, протерéть (*вн.*) 1. (*продырявливать трением*) అరగదీయు, చింపివేయు (*одежду*); చెరుపు (*бумагу*) 2. (*вытирать*) తుడుచు 3. (*сквозь решето и т. п.*) రుద్దు (రాయు)

протирáться, протерéться చినిగిపోవు (*об одежде*); చిల్లుపడు (*о бумаге*)

проти́скивать, проти́снуть *разг.* (*вн.*) దోపు, దూర్చు, నెట్టు

проти́скиваться, проти́снуться *разг.* దూరివెళ్లు, చొరుచుకు వెళ్లు

проти́снуть(ся) *сов. см.* проти́скивать(ся)

проткнýть *сов. см.* протыкáть

протóк *м* 1. కాలువ 2. *анат.* నాళం, వాహిక; жёлчный ~ పిత్త వాహిక

протóка *ж см.* протóк 1

протокóл *м* 1. మినిట్స్; вести́ ~ మినిట్స్ రాయు; заноси́ть что́-л. в ~ దేనినైనా మినిట్స్‌లో చేర్చు (రాయు) 2. (*акт о нарушении общественного порядка*) వాస్తవాల రికార్డు 3. *дип.* ప్రొటొకోల్

протоколи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) మినిట్స్ రాయు, రికార్డుచేయు

протокóльный ప్రొటొకోల్; ~ отдéл ప్రొటొకోల్ విభాగం

протолкнýть(ся) *сов. см.* протáлкивать(ся)

протóн *м физ.* ప్రోటాన్

протоплáзма *ж биол.* ప్రోటోప్లాజమ్

протоптáть *сов. см.* протáптывать

проторённ||ый 1. (*протоптанный*) నలిగిన; ~ая дорóга నలిగిన దోవ 2. *перен.* (*привычный*) నలిగిన

прототи́п *м лит.* ప్రాగ్రూపం, మూల వ్యక్తి; ~ Анны Карéниной అన్నా కరేనినాకు ప్రాగ్రూపం (మూల వ్యక్తి)

протóчн||ый పారే, ప్రవాహ; ~ый пруд నీరు పారే చెరువు; ~ая водá పారే నీళ్లు, ప్రవాహ జలం

протрезвéть *сов. см.* трезвéть

протрезви́ть(ся) *сов. см.* протрезвля́ть(ся)

протрезвля́ть, протрезви́ть (*вн.*) మైకం పోగొట్టు (వదిలించు, దించు)

протрезвля́ться, протрезви́ться మైకం విదిలించుకొను (వదిలిపోవు, దిగిపోవు)

протруби́ть *сов. см.* труби́ть

протухáть, протýхнуть కుళ్లిపోవు, చెడిపోవు

протýхнуть *сов. см.* протухáть *и* тýхнуть II

протýхший కుళ్లిపోయిన, చెడిపోయిన

протыкáть, проткнýть (*вн.*) పొడుచు, గుచ్చు; ~ пáлец игóлкой సూదితో వేలు పొడుచు (గుచ్చు)

протя́гивать, протянýть (*вн.*) 1. విస్తరింపజేయు, లాగి (సాగదీసి) కట్టు; ~ верёвку తాడు లాగికట్టు; ~ телефóнную ли́нию టెలిఫోన్ లైన్ విస్తరింపజేయు 2. (*вытягивать*) చాచు, చాపు; ~ рýки చేతులు చాచు (చాపు) 3. (*подносить*) అందించు, చాచు; ~ газéту పత్రికను అందించు 4. *разг.* (*затягивать, задерживать*) జాగుచేయు 5. *разг.* (*просуществовать*) ఉండు, బతుకు ◇ ~ нóги *разг.* కాళ్లు చాచు

протя́||гиваться, протянýться 1. (*в пространстве*) విస్తరించు, వ్యాపించి వుండు 2. (*выставляться — о руках, ногах*) చాచబడు 3. *разг.* (*продолжаться*) [కొన]సాగు; э́тот разговóр дóлго не ~нется ఈ సంభాషణ ఎక్కువ కాలం సాగదు

протяжéни||е *с* 1. (*расстояние*) పొడవు; на ~и пяти́ киломéтров ఐదు కిలోమీటర్ల పొడవునా; на всём ~и రోడ్డు పొడవునా 2. (*промежуток времени*) పొడుగు; на ~и всегó гóда యేడాది పొడుగునా

протяжённость *ж* పొడవు; бéрег ~ю в пять киломéтров ఐదు కిలోమీటర్ల పొడవుగల సముద్ర తీరం

протя́жный సుదీర్ఘ[మైన]; ~ крик సుదీర్ఘమైన కేక

протянýть(ся) *сов. см.* протя́гивать(ся)

проучи́||ть *сов.* (*вн.*) 1. *разг.* (*наказать*) బుద్ధి చెప్పు, గుణపాఠం చెప్పు 2. (*учить какое-л. время*) [కొంత సేపు] నేర్చుకొంటూ ఉండు; он ~л урóки весь день అతను రోజంతా కూర్చుని పాఠాలు నేర్చుకున్నాడు

проучи́ться *сов.* చదువు[కొను], విద్యాభ్యాసం చేయు; ~ в инститýте пять лет ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో ఐదు సంవత్సరాలు చదువు (విద్యాభ్యాసం చేయు)

профа́н *м* అజ్ఞాని; в медици́не я ~ వైద్యశాస్త్రం అంటే నాకు ఏమీ తెలియదు, వైద్యశాస్త్రంలో నేను అజ్ఞానిని

профана́ция *ж книжн.* అపభ్రంశం [చేయడం]

профбюрó *с нескл.* (профсою́зное бюрó) ట్రేడ్ యూనియన్ బ్యూరో

профгрýппа *ж* (профсою́зная грýппа) ట్రేడ్ యూనియన్ గ్రూపు

профдвижéние *с* (профсою́зное движéние) ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమం

профессионáл *м* వృత్తి రీత్యా [గాయకుడు, నటుడు వగైరా]

профессионáльн||ый 1. వృత్తి; ~ая болéзнь వృత్తి జనిత వ్యాధి; ~ые шкóлы వృత్తి పాఠశాలు 2. (*являющийся профессионалом*) వృత్తిరీత్యా; ~ый спортсмéн వృత్తి[రీత్యా] క్రీడాకారుడు ◇ ~ый сою́з ట్రేడ్ యూనియన్

профéсси||я *ж* వృత్తి; по ~и он врач వృత్తిరీత్యా అతను వైద్యుడు

профéссор *м* ప్రొఫెసరు, ఆచార్యుడు

профéссорск||ий ప్రొఫెసరు, ఆచార్యుడు; ~ое звáние ప్రొఫెసరు హోదా

профессýра *ж* 1. (*должность*) ఆచార్యత్వం 2. *собир.* ప్రొఫెసర్లు, ఆచార్యులు

профилáктика *ж* నివారక (నివారణ) చర్యలు (విధానం)

профилакти́чески||й నివారక; ~е мероприя́тия నివారక చర్యలు

прóфил||ь *м* 1. ప్రొఫైల్, పక్క (సైడ్) దృశ్యం; сфотографи́роваться в ~ь ప్రొఫైల్ (సైడ్ పోజు) ఫొటో తీయించు 2. *тех.* సెక్షన్; ~ь дорóги రోడ్డు సెక్షన్; поперéчный ~ь క్రాస్ సెక్షన్ 3. (*совокупность специфических черт*) రకం; ~ь шкóлы పాఠశాల రకం; райóн сельскохозя́йственного ~я వ్యావసాయిక ప్రాంతం

профильтровáть *сов. см.* профильтрóвывать

профильтрóвывать, профильтровáть (*вн.*) వడపోయు

профкóм *м* (профсою́зный комитéт) ట్రేడ్ యూనియన్ కమిటీ

профóрг *м* (профсою́зный организáтор) ట్రేడ్ యూనియన్ ఆర్గనైజరు

профорганизáция *ж* (профсою́зная организáция) ట్రేడ్ యూనియన్ సంస్థ (సంఘం)

профориентáция *ж* వృత్తి ఎంపికలో మార్గనిర్దేశం

профóрм||а *ж разг.* లాంఛనం; для ~ы లాంఛనార్థం

профрабóтник *м* (профсою́зный рабóтник) ట్రేడ్ యూనియన్ కార్యకర్త

профсою́з *м* (профессионáльный сою́з) ట్రేడ్ యూనియన్

профсою́зн||ый ట్రేడ్ యూనియన్; ~ое собрáние ట్రేడ్ యూనియన్ సభ; ~ый билéт ట్రేడ్ యూనియన్ కార్డు

прохáживаться, пройти́сь అటు ఇటు పచారుచేయు

прохлáда *ж* చల్లదనం

прохлади́тельны||й చల్లని, కూల్; ~е напи́тки కూల్ డ్రింక్స్, చల్లని పానీయాలు

прохлáдно *нареч.* 1. చల్లగా 2. *перен.* ఎడముఖంగా, ఉదాసీనంగా; егó встрéтили ~ అతనికి ఉదాసీనమైన స్వాగతం ఎదురైంది (లభించింది)

прохлáдн||ый 1. చల్లని; ~ый день చల్లని రోజు; ~ая водá చల్లని నీళ్లు 2. *перен.* ఉదాసీన; ~ое отношéние к комý-л. ఒకరిపట్ల ఉదాసీన వైఖరి

прохлаждáться *разг.* 1. (*бездельничать*) సోమరిగా ఉండు 2. (*медленно делать что-л.*) [దేనినైనా] బద్ధకంగా (నెమ్మదిగా, యీడ్చుకుంటూ) చేయు

прохóд *м* 1. (*действие*) వెళ్లడం 2. (*место*) దారి; ~а нет దారి లేదు; оставля́ть ~ దోవ వదలు (విడిచిపెట్టు) ◇ зáдний ~ *анат.* మల ద్వారం; мне от негó ~а нет *разг.* అతన్ని వదిలించుకునే మార్గం లేదు, అతన్నించి తప్పించుకునే మార్గం లేదు; не давáть

кому́-л. ~а *разг.* ఒకరిని వేధించు, ఒకరి వెంటబడు

проходи́мец *м разг.* వంచకుడు, నీచుడు

проходи́мый దాటడానికి వీలైన

проходи́ть I, пройти́ 1. వెళ్ళు, నడచివెళ్ళు; ~ вперёд ముందుకు వెళ్ళు; ~ ми́мо దాటి వెళ్ళు; ~ к вы́ходу బయట దారికి వెళ్ళు; ~ по́ мосту వంతెన దాటి వెళ్ళు; ~ че́рез что́-л. దేనిగుండా అయినా వెళ్ళు 2. (*вн.*; *какое-л. расстояние*) దాటు, [దూరం] వెళ్ళు; ~ пять киломе́тров ఐదు కిలోమీటర్లు దాటు, ఐదు కిలోమీటర్ల దూరం వెళ్ళు 3. (*вн.*; *миновать, оставлять позади*) దాటు, దాటివెళ్ళు; по́езд прошёл ста́нцию రైలు స్టేషను దాటింది 4. *перен.* (*распространяться — о слухах*) వ్యాపించు 5. *перен.* (*в мыслях, воображении*) [మనస్సులో] కదలు; собы́тия проше́дшего дня прошли́ у меня́ перед глаза́ми ముందు రోజు జరిగిన ఘటనలు నా మనస్సులో కదిలాయి 6. (*появляться и исчезать*): по его́ лицу́ прошла́ грима́са бо́ли అతని ముఖం బాధతో మెలితిరిగింది (మెలికలు తిరిగింది) 7. (*пролегать*) వుండు, వెళ్ళు; здесь прохо́дит автостра́да ఇక్కడొక రాజబాట వుంది; тунне́ль прохо́дит сквозь го́ру సొరంగం పర్వతం గుండా వెళ్తోంది (పోతోంది) 8. (*выпадать — об осадках*) పడు; по о́бласти прошли́ дожди́ ప్రాంతమంతా వర్షాలు పడ్డాయి 9. *перен.* (*о времени*) గడుచు, గడిచి పోవు, అగు; прошёл год, как он уе́хал అతను వెళ్ళి పోయి ఒక ఏడాది అయింది (గడిచింది); не прошло́ и пяти́ мину́т, как... ఐదు నిమిషాల లోపల, ఐదు నిమిషాలు అయిందో లేదో, ఐదు నిమిషాలైనా కాకుండానే 10. (*прекращаться*) అయిపోవు, మానిపోవు; боль прошла́ నొప్పి మానిపోయింది; оби́да прошла́ కోపం అయిపోయింది; его́ боле́знь прошла́ అతని రోగం నయం (బాగు) అయింది 11. (*заканчиваться с каким-л. результатом*) జరుగు, ఉండు; пое́здка прошла́ хорошо́ పర్యటన బాగానే ఉంది; спекта́кль прошёл уда́чно నాటకం (ప్రదర్శన) బాగా జరిగింది 12. (*просачиваться*) (గుండా) కారు, పైకి వచ్చు 13. (*продвигаться — о предметах*) వెళ్ళు; шкаф прошёл че́рез дверь అల్మారా ద్వారం గుండా వెళ్ళింది 14. (*быть утверждённым*) ఆమోదించబడు; прое́кт резолю́ции прошёл తీర్మానం ముసాయిదా ఆమోదించబడింది 15. (*быть принятым, избранным*) ఎన్నుకోబడు, చేర్చుకోబడు; ~ в председа́тели అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకోబడు; ~ по ко́нкурсу పోటీలో గెలిచి చేర్చుకోబడు 16. *разг.* (*вн.*; *изучать*) నేర్చుకొను, పూర్తిచేయు; ~ фи́зику భౌతికశాస్త్రాన్ని నేర్చుకొను; пройти́ курс геогра́фии భూగోళ శాస్త్ర పాఠ్యకార్యక్రమాన్ని (సిలబస్) పూర్తిచేయు ◇ ~ вое́нную слу́жбу సైన్యంలో కొలువు చేయు; ~ лече́ние వైద్యం (చికిత్స) పొందు; пройти́ в жизнь అను భవంలోకి వచ్చు; э́то не пройдёт! ఇది కుదరదు

проходи́ть II *сов.* (*провести время в ходьбе*) నడచివెళ్ళు

проходн||о́й 1.: ~о́й двор రెండు వీధులు కలిపే ఆవరణ; ~а́я ко́мната ముంగిలి (వేరుకాని) గది 2.: ~а́я *в знач. сущ. ж* సెంట్రల్ పోస్ట్

прохожде́ние *с* వెళ్ళడం, నడవడం; ~ слу́жбы కొలువు చేయడం; ~ торже́ственным ма́ршем కవాతు చేస్తూ వెళ్ళు

прохо́жий *м* బాటసారి

прохрипе́ть *сов. см.* хрипе́ть

процвета́ние *с* శ్రేయస్సు, సంక్షేమం, వృద్ధి

процвета́ть వర్ధిల్లు, వృద్ధిపొందు, మూడు పూవులు ఆరుకాయలుగా వర్ధిల్లు

процвета́ющий వర్ధిలుతున్న

процеди́ть *сов. см.* проце́живать

процеду́ра *ж* 1. [కార్యక్రమం], తతంగం; ~ голосова́ния ఎన్నిక కార్యక్రమం 2. *мед.* చికిత్స

проце́живать, процеди́ть (*вн.*) వడియగట్టు, వడగట్టు; ~ сквозь си́то వడియగట్టు ◇ процеди́ть сквозь зу́бы ముభావంగా మాట్లాడు

проце́нт *м* 1. (*сотая доля*) శాతం, పాలు; выполня́ть план на 100 ~ов ప్రణాళికను 100 శాతం (నూటికి నూరు పాళ్ళు) నెరవేర్చు 2. *мат.* శాతం 3. (*доход с капитала*) వడ్డీ; под больши́е ~ы ఎక్కువ వడ్డీతో (వడ్డీకి)

проце́нтн||ый 1. (*выраженный в процентах*) శాతం; ~ая надба́вка రేటు పెరుగుదల 2. (*приносящий проценты*) వడ్డీ తెచ్చే; ~ые бума́ги వడ్డీని తెచ్చే సెక్యూరిటీలు

проце́сс *м* 1. క్రమం; ~ разви́тия అభివృద్ధి క్రమం 2. *мед.*: ~ в лёгких ఊపిరితిత్తులలో [క్షయ]వ్యాధి 3. *юр.* విచారణ, కేసు; гражда́нский ~ [సివిల్] దావా; уголо́вный ~ క్రిమినల్ కేసు (విచారణ)

проце́ссия *ж* ఊరేగింపు; похоро́нная ~ అంత్యక్రియల ఊరేగింపు; пра́здничная ~ పండగ (ఉత్సవ) ఊరేగింపు

процити́ровать *сов. см.* цити́ровать

прочеса́ть *сов. см.* прочёсывать

проче́сть *сов. см.* чита́ть

прочёсывать, прочесать (*вн.*) 1. [బాగా] దువ్వు 2. *перен.* గాలించు; ~ лес అడవిని గాలించు

проч||ий 1. ఇతర, తదితర 2.: ~ее *в знач. сущ. с* వగైరా 3.: ~ие *в знач. сущ. мн.* తదితరులు, ఇతరులు ◇ и ~ее ప్రభృతులు; сказать между ~им ప్రసంగవశాత్తూ (సందర్భవశంగా) చెప్పు; помимо всего ~его అంతేకాకుండా, అంతేగాక

прочистить *сов. см.* прочищать

прочитать *сов. см.* читать

прочищать, прочистить (*вн.*) 1. అడ్డు తొలగించు 2. (*прореживать — лес, заросли*) పల్చన చేయు

прочно *нареч.* స్థిరంగా, దిట్టంగా; ~ устраиваться స్థిరపడు; строить ~ దిట్టంగా కట్టు

прочность *ж* స్థిరత్వం, దృఢత్వం

прочн||ый 1. దిట్టమైన, మన్నికగల, గట్టి; ~ая мебель దిట్టమైన (మన్నికగల, గట్టి) ఫర్నిచరు; ~ая основа రాతి పునాది 2. (*надёжный*) సుస్థిర[మైన], దృఢ[మైన], బలమైన; ~ый и длительный мир సుస్థిర, సుదీర్ఘ (చిర) శాంతి

прочувствовать *сов.* (*вн.*) బాగా (పూర్తిగా) అర్థం చేసుకొను

прочь *нареч.*: убирать ~ తీసుకుపోవు; уходить ~ వెళ్లిపోవు; поди ~! పో!, వెళ్లిపో!; ~ с дороги! పక్కకి తొలుగు!; не ~ *разг.* అభ్యంతరం ఏమీ లేదు; он не ~ сделать это ఇది చేయడానికి అతనికి అభ్యంతరం ఏమీ లేదు

прошедш||ий 1. గత, పోయిన; ~ей зимой గత (పోయిన) శీతాకాలం 2.: ~ее *в знач. сущ. с* గతకాలం ◇ ~ее время *грам.* భూతకాలం

прошение *с* దరఖాస్తు; подавать ~ దరఖాస్తు పెట్టు

прошептать *сов. см.* шептать

прошивать, прошить (*вн.*) కట్టు

прошить *сов. см.* прошивать

прошлогодний గత (పోయిన) సంవత్సరానికి (ఏడాదికి) చెందిన, నిరుటికి చెందిన

прошлое *с* గతం, గత కాలం; далёкое ~ సుదూర గతం; славное ~ కీర్తివంతమైన (ఉజ్వల) గతం

прошл||ый గత, పోయిన; ~ый год నిరుడు; в ~ом году గత (పోయిన) సంవత్సరంలో, నిరుడు; на ~ой неделе గత వారంలో ◇ дело ~ое అయిందేదో అయిపోయింది

проштудировать *сов. см.* штудировать

прощай[те] సెలవు, ఉంటాను, ఉంటానండి

прощальный వీడ్కోలు; ~ визит వీడ్కోలు సందర్శనం; ~ обед వీడ్కోలు డిన్నర్

прощание *с* వీడ్కోలు; на ~ వీడ్కోలు సందర్భంగా (సూచకంగా); [по]махать рукой на ~ వీడ్కోలు సూచకంగా చేయి ఊపు (ఆడించు)

прощать, простить (*вн.*) 1. క్షమించు, మన్నించు; простите [меня] క్షమించండి 2. (*долг и т. п.*) మాఫీ [రద్దు] చేయు

прощаться, попрощаться, проститься (с *тв.*) పరస్పరం వీడ్కోలు చెప్పుకొను, ఒకరు ఒకరి దగ్గర సెలవు తీసుకొను; ~ перед разлукой [వెళ్లిపోయే ముందు] వీడ్కోలు చెప్పు[కొను]

прощени||е *с* క్షమాపణ; просить ~я క్షమాపణ చెప్పుకొను, క్షమించమని (మన్నించమని) కోరు ◇ прошу ~я! క్షమించండి (క్షమించాలి)

прощупать(ся) *сов. см.* прощупывать(ся)

прощупывать, прощупать (*вн.*) 1. ముట్టుకొని చూచు 2. *перен.* కదిలించు

прощупываться, прощупаться [చేతికి] తగులు

проэкзаменовать(ся) *сов. см.* экзаменовать(ся)

проявитель *м фото* డెవలపర్

проявить(ся) *сов. см.* проявлять(ся)

проявление *с* 1. వ్యక్తమవడం, వ్యక్తీకరణ, వెల్లడి; ~ храбрости సాహసం ప్రదర్శన (వెల్లడి) 2. *фото* డెవలప్ చేయడం

проявлять, проявить (*вн.*) 1. వ్యక్తం చేయు, ప్రదర్శించు; చూపించు (*показывать*); ~ героизм వీరత్వం వ్యక్తపరచు (ప్రదర్శించు); ~ заботу о ком-л. ఒకరిపట్ల శ్రద్ధ చూపించు; ~ интерес ఆసక్తి చూపించు (కనపరచు) 2. *фото* డెవలప్ చేయు; ~ плёнку ఫిల్మ్ డెవలప్ చేయు

проявляться, проявиться 1. వ్యక్తమగు, ద్యోతకమగు, వెల్లడి అగు 2. *фото* డెవలప్ అగు

проясниться *сов. см.* проясняться

проясн||яться, проясниться 1. (*становиться ясным, хорошо видимым*) స్పష్టమగు, స్పష్టంగా (బాగా) కనబడు 2. (*о погоде*) తెరిపి యిచ్చు, మెరుగు అగు 3. (*становиться понятным*) స్పష్టమగు; положение ~илось పరిస్థితి స్పష్టమైంది 4. (*о лице*) ప్రసన్నమగు, తెరిపినపడు 5. (*о мыслях, сознании*) స్పృహ తేరుకొను, (తెలివిలోకి) వచ్చు

пруд *м* చెరువు, కోనేరు

прудить, запрудить (*вн.*) అడ్డకట్ట వేయు; ~ ручей ఏటికి అడ్డకట్టవేయు ◇ хоть пруд пруди

разг. బోలెడు ఉండు; де́нег у него́ хоть пруд пруди́ *разг.* అతను డబ్బులో ఓలలాడుతున్నాడు

пружи́на *ж* బిస, స్ప్రింగు

пружи́нистый స్ప్రింగు లాంటి

пружи́нить *несов.* స్ప్రింగు లాగా వుండు

пружи́нный స్ప్రింగు; ~ матра́с స్ప్రింగు మాట్రెస్

прут *м* 1. (*ветка*) కొమ్మ 2. (*металлический стержень*) ఇనుప రాడ్

пры́гать *несов.* దూకు, గెంతు; ఎగురు (*о мяче*); ~ на одно́й ноге́ ఒంటి కాలితో గెంతు; ~ от ра́дости చంకలు కొట్టుకొను

прыгу́н *м* జంపర్

прыжо́к *м* గెంతు; ~ в во́ду డైవ్; ~ в высоту́ హై జంప్; ~ в длину́ లాంగ్ జంప్

пры́скать, пры́снуть *разг.* (*вн. тв.*) [నీళ్లు] చల్లు, చిలకరించు ◇ пры́снуть со́ смеху పక్కున నవ్వు

пры́снуть *сов. см.* пры́скать

пры́ткий *разг.* చురుకైన, చాకులాంటి; ~ ма́льчик చురుకైన (చాకులాంటి) కుర్రాడు

прыть *ж разг.* 1. (*быстрота*) శరవేగం; бежа́ть во всю ~ శరవేగంతో (శరవేగంగా) పరుగెత్తు 2. (*проворство*) చురుకుదనం; отку́да у него́ така́я ~? అతనికి ఈ చురుకుదనం ఎక్కడనుంచి వచ్చింది?

прыщ *м* మొటిమ; в ~а́х మొటిమల, మొటిమలు గల

прыща́вый మొటిమల, మొటిమలు గల

пряде́ние *с* నూలు వడకడం

пряди́льн||ый నూలు వడికే; ~ая маши́на నూలు వడికే యంత్రం; ~ая фа́брика నూలు వడికే ఫ్యాక్టరీ

пряди́льщик *м* నూలు వడికేవాడు (వడికే కార్మికుడు)

пряди́льщица *ж* నూలు వడికే కార్మికురాలు

прядь *ж* [వెంట్రుకల] కుచ్చు, పాయ

пря́жа *ж* నూలు; шерстяна́я ~ ఉన్ని నూలు

пря́жк||а *ж* బకిల్; ~а для по́яса బెల్టు బకిల్; застёгивать ~у బకిల్ పెట్టుకొను

пря́лка *ж* రాట్నం

прям||а́я *ж* సరళ రేఖ, తిన్నని గీత; проводи́ть ~у́ю సరళ రేఖ గీయు

пря́мо *нареч.* 1. తిన్నగా, నేరుగా; идти́ ~ తిన్నగా (నేరుగా) వెళ్లు 2. (*ровно*) నిటారుగా; сиде́ть ~ నిటారుగా కూర్చొను 3. (*непосредственно*) సూటిగా, ప్రత్యక్షంగా; приступа́ть ~ к де́лу సూటిగా పనికి పూను కొను 4. (*откровенно*) బాహాటంగా, నిర్మొగమాటంగా; говори́ть ~ నిర్మొగమాటంగా చెప్పు

прям||о́й 1. సరళ, తిన్నని; ~а́я ли́ния సరళ రేఖ 2. (*обеспечивающий прямую связь*) నేరు[గా]; ~а́я телефо́нная связь నేరుగా ఫోన్, డైరెక్టు ఫోను 3. (*непосредственный*) ప్రత్యక్ష; ~ы́е вы́боры ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు 4. (*откровенный*) సూటి, నిర్మొగమాటమైన; ~о́й отве́т సూటి సమాధానం 5. (*верный*) శుద్ధ, పరమ; ~о́й убы́ток శుద్ధ (పరమ) నష్టం ◇ ~а́я противополо́жность чему́-л. దేనికైనా పచ్చి (పరమ) విరుద్ధమైనది; ~о́е дополне́ние *грам.* ప్రత్యక్ష కర్మ; в ~о́м смы́сле [э́того] сло́ва శబ్దార్థంలో

прямолине́йный నేరుగా వున్న, సరళ రేఖీయ ◇ ~ отве́т సూటి సమాధానం; ~ челове́к ముక్కుకి సూటి మనిషి

прямота́ *ж* నిజాయితీ, నిర్మొగమాటం

прямоуго́льник *м* దీర్ఘచతురస్రం

прямоуго́льный దీర్ఘచతురస్రాకార, సమకోణ; ~ треуго́льник లంబకోణ (సమకోణ) త్రిభుజం

пря́ник *м* కేకు; медо́вый ~ తేనె కేకు

пря́ность *ж* సుగంధ ద్రవ్యం

пря́ный సుగంధ; ~ за́пах మత్తెక్కించే వాసన

прясть, спрясть (*вн.*) [నూలు] వడుకు

пря́тать, спря́тать (*вн.*) దాచు, దాచిపెట్టు

пря́таться, спря́таться దాక్కొను, దాగు, తల దాచు కొను

пря́тки *мн.* (*игра*) దాగుడుమూతలు; игра́ть в ~ దాగుడుమూతలాడు

псевдо- *в сложн.* కుహనా

псевдонау́чный కుహనా శాస్త్రీయ

псевдони́м *м* మారుపేరు, కలం పేరు

психиа́тр *м* మనోరోగ వైద్యుడు

психиатри́ческ||ий మనోరోగ; ~ая больни́ца మనోరోగ ఆస్పత్రి, పిచ్చాస్పత్రి

психиатри́я *ж* మానసిక (మనో) రోగ శాస్త్రం, సైకియాట్రీ

пси́хика *ж* మనస్తత్వం

психи́ческ||ий మనో, మానసిక; ~ая де́ятельность మానసిక కృషి; ~ое заболева́ние మనోరోగం

психо́з *м мед.* మనోరోగం, పిచ్చి, ఉన్మాదం ◇ вое́нный ~ యుద్ధోన్మాదం

психо́лог *м* 1. (*специалист*) మనశ్శాస్త్రజ్ఞుడు 2. (*знаток человеческой психологии*) మనస్తత్వం తెలిసినవాడు

психологи́ческий మానసిక, మనోవైజ్ఞానిక, మనస్తాత్విక; ~ тест మనోవైజ్ఞానిక పరీక్ష; ~ фа́ктор మనస్తాత్విక అంశం

психоло́гия *ж* 1. (*наука*) మనోశాస్త్రం, మనస్తత్వ శాస్త్రం 2. (*душевный склад*) మనస్తత్వం

птене́ц *м* పక్షి పిల్ల

пти́ца *ж* పక్షి, పిట్ట

птицево́дство *с* కోళ్ల పెంపకం

птицево́дческий కోళ్ల పెంపక; ~ совхо́з కోళ్ల పెంపక ప్రభుత్వ క్షేత్రం

птицело́в *м* పక్షులు పట్టేవాడు

пти́ч||ий పక్షి; ~ий двор కోళ్ల దొడ్డి; ~ья клéтка [పక్షి] పంజరం ◇ то́лько ~ьего молока́ не хвата́ет *шутл.* పాలు తేనెల్లో మునిగి తేలు

пти́чник *м* 1. (*помещение*) కోళ్ల దొడ్డి 2. (*работник*) కోళ్ల పెంపకందారు

пти́чница *ж* కోళ్ళు పెంచే ఆమె

пу́блика *ж собир.* 1. *разг.* జనం 2. ప్రేక్షకులు (*зрители*); శ్రోతలు (*слушатели*)

публика́ци||я *ж* 1. (*действие*) ప్రచురించడం 2. (*то, что опубликовано*) ప్రచురణ 3. (*объявление*) అడ్వర్‌టైజ్‌మెంటు, ప్రకటన; дава́ть ~ю ప్రకటన యిచ్చు, అడ్వర్‌టైజ్ చేయు

публикова́ть, опубликова́ть (*вн.*) ప్రచురించు

публици́ст *м* పబ్లిసిస్టు, వ్యాసరచయిత, జర్నలిస్ట్

публицисти́ческий జర్నలిస్టిక్, పబ్లిసిస్టిక్; ~ жанр జర్నలిస్టిక్ శైలి

публи́чно *нареч.* బహిరంగంగా; ~ заявля́ть బహిరంగంగా ప్రకటించు

публи́чн||ый 1. బహిరంగ; ~ое выступлéние బహిరంగ సభలో ప్రసంగం 2. *уст.* (*общественный*) ప్రజా; ~ая библиотéка ప్రజా గ్రంథాలయం ◇ ~ый дом వ్యభిచార గృహం

пу́гало *с прям., перен.* దిష్టిబొమ్మ

пуга́ть, испуга́ть, напуга́ть (*вн.*) భయపెట్టు, గాభరాపెట్టు, బెదిరించు

пуга́ться, испуга́ться, напуга́ться (చూసి, అంటే) భయపడు, అదిరిపోవు, హడలిపోవు; ~ до́ смерти ప్రాణాలు ఎగిరిపోవు

пугли́вый పిరికి; ~ человéк పిరికివాడు, భీరువు

пу́говиц||а *ж* గుండీ; застёгивать на ~ы గుండీలు పెట్టు[కొను]

пу́динг *м* పుడ్డింగ్

пу́дра *ж* పౌడర్, పొడి ◇ са́харная ~ సన్న పంచదార

пу́дреница *ж* పౌడర్ డబ్బి

пу́дрить, напу́дрить (*вн.*) (కి) పౌడరు పూయు (అద్దు, రాయు)

пу́дриться, напу́дриться పౌడరు పూసుకొను (రాసుకొను)

пузырёк *м* 1. (*в жидкости*) గాలి బుడగ 2. (*бутылочка*) చిన్న బుడ్డి (సీసా)

пузы́рь *м* 1. బుగ్గ; мы́льный ~ నీటి బుగ్గ 2. (*волдырь*) బొబ్బ, పొక్కు 3. *анат.* తిత్తి, ఆశయం; жёлчный ~ పిత్తాశయం; мочево́й ~ మూత్రాశయం; пла́вательный ~ (*у рыб*) గాలి తిత్తి

пук *м*: ~ пру́тьев కర్రల కట్ట; ~ травы́ పిడికెడు గడ్డి; ~ цвето́в పూల బంతి

пулемёт *м* మరతుపాకి, మెషీన్ గన్; ручно́й ~ లైట్ మెషీన్ గన్

пулемётный మరతుపాకి; ~ ого́нь మరతుపాకి కాల్పులు

пулемётчик *м* మరతుపాకి సైనికుడు, మెషీన్ గన్నర్

пуленепробива́емый బులెట్ ప్రూఫ్

пульс *м* 1. నాడి; уда́ры ~а నాడీ స్పందనలు; частота́ ~а నాడీ వేగం; щу́пать ~ నాడి చూడు 2. *перен.* నాడి; ~ общéственной жи́зни సాంఘిక జీవితపు నాడి

пульса́ция *ж* స్పందన, కొట్టుకోవడం; ~ сéрдца గుండె కొట్టుకోవడం, హృదయ స్పందన

пульси́ровать *несов.* స్పందించు, కొట్టుకొను

пульт *м в разн. знач.* స్టాండు; ~ управлéния ఆపరేటరు స్టాండు; дирижёрский ~ కండక్టరు స్టాండు

пу́л||я *ж* [తుపాకి] గుండు ◇ вылета́ть ~ей *разг.* శరవేగంగా బయటికి దూసుకువెళ్లు (పరుగెత్తు)

пункт *м* 1. స్థలం; конéчный ~ చివరి స్థలం (స్టేషన్) 2. (*помещение*) కేంద్రం; корреспондéнтский ~ విలేకరి కేంద్రం; медици́нский ~ వైద్య కేంద్రం; призывно́й ~ రిక్రూటింగ్ స్టేషన్ 3. (*раздел документа, статьи и т. п.*) అంశం; ఆర్టికల్, క్లాజు (*в договорах, конституции*); чита́ть по ~ам అంశాల బట్టి (వారీగా) చదువు 4. (*отдельный момент в развитии*): исхо́дный ~ ఆరంభ స్థానం; кульминацио́нный ~ పరాకాష్ఠ ◇ населённый ~ నివాస స్థలం, జనావాసం, ఊరు

пункти́р *м* చుక్కల గీత (రేఖ); намеча́ть ~ом చుక్కల రేఖ గీయు

пункти́рн||ый: ~ая ли́ния *см.* пункти́р

пунктуа́льность *ж* సమయ పాలనం

пунктуа́льный సమయం పాటించే

пунктуа́ция *ж грам.* విరామపు గుర్తులు, విరామ చిహ్నాలు

пунцóвый ఎ(ర[ని]

пуповúна *ж анат.* బొడ్డు తాడు

пупóк *м* బొడ్డు, నాభి

пургá *ж* మంచు తుపాను

пýрпýрный నీలలోహిత, ముదురు కెంపు

пускáй *частица и союз разг. см.* пусть

пускáть, пустúть (*вн.*) **1.** వదలించు, విడిచిపెట్టు; ~ птúцу на вóлю పక్షిని వదిలివేయు (విడిచిపెట్టు); пустú мою рýку! నా చేతిని వదిలేయ్! **2.** (*разрешать идти или войти*) *инф.* + ఇవ్వు, వెళ్ళనివ్వు; ~ детéй в кинó పిల్లలను సినిమాకు వెళ్ళనివ్వు; ~ в кóмнату లోపలికి రానివ్వు **3.** (*приводить в действие, в рабочее состояние*): ~ вóду నీటి సరఫరా మొదలు పెట్టు; ~ завóд ఫాక్టరీ పని ప్రారంభించు (మొదలు పెట్టు); ~ мотóр మోటరు స్టార్ట్ చేయు; ~ часы́ గడియారానికి కీ ఇవ్వు **4.** *разг.* (*распространять*) వ్యాపింపజేయు; ~ слух పుకారు వ్యాపింపజేయు **5.** (*заставлять двигаться каким-л. образом или куда-л.*): ~ лóшадь шáгом గుర్రాన్ని సమాన (సమ) వేగంతో పోనివ్వు; ~ пóезд под откóс రైలు పట్టాలను తప్పింపజేయు **6.** (*бросать, направлять*) (మీద) విసురు; ~ кáмень (кáмнем) в окнó కిటికీమీదికి రాయి విసురు ◇ ~ кóрни వేళ్ళు పాతుకొను; ~ в продáжу అమ్మకానికి పెట్టు; ~ дéньги на вéтер డబ్బు వృథాగా ఖర్చుపెట్టు, డబ్బు దుబారా చేయు; ~ кровь комý-л. ఒకరి రక్తం ఓడ్చు; ~ пýлю в лоб కణతలపై కాల్చుకొను

пускáться, пустúться *разг.* **1.** (*отправляться*) (కు) బయలుదేరు; ~ в путешéствие ప్రయాణానికి బయలుదేరు; ~ в путь బయలుదేరు **2.** (в *вн.* или *инф.*; *начинать*) *инф.* + ఆరంభించు, ప్రారంభించు, (కు) దిగు; ~ бежáть పరుగెత్త నారంభించు; ~ в рассуждéния వివరాల్లోకి దిగు; ~ на улóвки జిత్తులకు దిగజారు

пустéть, опустéть **1.** ఖాళీ అగు **2.** (*становиться безлюдным*) నిర్జనమగు; ýлицы опустéли వీధులు నిర్జనమయ్యాయి

пустúть(ся) *сов. см.* пускáть(ся)

пýсто *безл. в знач. сказ.* ఖాళీగా వుంది; в кóмнате бы́ло ~ గది ఖాళీగా వుంది ◇ то гýсто, то ~ *разг.* ఉన్న రోజున విందు, లేని రోజున పస్తు; чтоб тебé ~ бы́ло! *разг.* నిన్ను తగలెయ్య!

пустовáть *несов.* ఖాళీగా వుండు (*о здании*); బంజరుగా (ఖాళీగా) వుండు (*о земле*)

пуст||óй 1. ఖాళీ **2.** *перен.* (*бессодержательный, несерьёзный*) వట్టి, శుష్క, పచ్చి; ~óе дéло తేలిక (చిల్లర) పని; ~óе обещáние వట్టి (లొట్ట, శుష్క) వాగ్దానం; ~ы́е слýхи పచ్చి పుకార్లు **3.**: ~óе *в знач. сущ. с* తేలిక పని ◇ с ~ы́ми рукáми వట్టి (ఖాళీ) చేతుల్తో; он ~óе мéсто అతను నిష్ప్రయోజకుడు

пустословие *с разг.* వాగుడు, ఊసుపోక కబుర్లు

пустослóвить *несов. разг.* వదరు, వాగు, ఊసుపోక కబుర్లు చెప్పు

пустотá *ж* **1.** ఖాళీ **2.** *физ.* శూన్యం

пýстошь *ж* బీడు నేల

пусты́нный 1. (*необитаемый*) నిర్జన **2.** (*тихий, малообитаемый*) నిర్జన, నిశ్శబ్ద

пусты́ня *ж* ఎడారి

пусты́рь *м* ఖాళీ స్థలం, జాగా

пусть 1. *частица* పోనీ, కానీయండి; ~ бýдет так అలా వుండనియ్యి (కానియ్యండి); ~ ухóдит అతన్ని పోనీ (పోనియ్యి, పోనీయండి) **2.** *союз* (*допустим, хотя*) అనుకోండి; ~ он ошúбся, но ошúбку мóжно испрáвить అతను పొరపాటు పడ్డాడనుకోండి, ఆ పొరపాటు సవరించవచ్చు

пустя́к *м* **1.** చిన్న విషయం; сердúться по пустякáм చిన్న విషయాలకు కోప్పడు **2.** *разг.* (*незначительный, нестоящий предмет*) చిన్న వస్తువు; он подарúл какóй-то ~ అతను [నాకు] చిన్న వస్తువు కానుకగా ఇచ్చాడు; трáтить дéньги на пустякú చిల్లర మల్లర వాటికి డబ్బు ఖర్చుపెట్టు ◇ пустякú! దాని దేముందిలే!; ~, всё улáдится అదే సర్దుకుంటుంది

пустякóв||ый *разг.* అల్ప, చిల్లర; ~ое дéло అల్ప (చిల్లర) విషయం

пустя́чный *см.* пустякóвый

пýтаница *ж* తికమక, గందరగోళం

пýтан||ый తికమక [అయిన], గందరగోళ[మైన]; ~ое объяснéние తికమక వివరణ ◇ ~ый человéк *разг.* తికమక (గందరగోళపు) మనిషి

пýтать, спýтать (*вн.*) **1.** పెనవేయు, చిక్కు (గజిబిజి) చేయు (*нитки и т. п.*); గందరగోళం (గజిబిజి, తలకిందులు) చేయు (*бумаги*) **2.** (*сбивать с толку*) గందరగోళపరచు, తికమకపెట్టు **3.** (*принимать за другого*) [ఒకర్ని మరొకరుగా] పొరపడు, కలగాపులగం చేయు **4.** *разг.* (*говорить сбивчиво*) గందరగోళంగా (గజిబిజిగా, గజిబిజిగా) మాట్లాడు **5.** *разг.* (*вмешивать,*

вовлекать) (లో) ఇరికించు 6. (*смешивать, соединять одно с другим*) కలగాపులగం చేయు

пу́таться *разг.* 1. పెనవేసుకొను, ముడి (చిక్కు) పడు (*о нитках и т. п.*); గజిబిజి (గలిబిలి, కిందు మీదులు, గందరగోళం) అగు (*о бумагах*) 2. (*сбиваться, ошибаться*) తికమకపడు 3. *разг.* (с *тв.*; *общаться с подозрительными людьми*) (లో) తగులు కొను, (తో) తగులాటం పెట్టుకొను, (తో) అంటే పెట్టు కొను

путёвка *ж* పాసు, సీటు; ~ в санато́рий శానిటోరి యంలో సీటు ◇ ~ в жизнь జీవితానికి ప్రవేశ మార్గం

путеводи́тель *м* గైడ్ [బుక్]

путево́дн||ый మార్గదర్శక ◇ ~ая звезда́ మార్గ దర్శక నక్షత్రం

путев||о́й యాత్రా; ~ы́е заме́тки యాత్రానుభవాల నోట్సు; ~а́я ка́рта మార్గ పటం, దారి మాప్

путём I *нареч. разг.* సరిగా; он никогда́ ~ не поест అతను ఎప్పుడూ సరిగా తినడు

путём II *предлог* (*рд.*; *посредством*) ద్వారా, చేత

путепрово́д *м* ఓవర్ బ్రిడ్జి

путеше́ственник *м* యాత్రికుడు, ప్రయాణికుడు

путеше́ственница *ж* యాత్రికురాలు, ప్రయాణికురాలు

путеше́ствие *с* ప్రయాణం, యాత్ర, పర్యటన; кругосве́тное ~ ప్రపంచం చుట్టూ ప్రయాణం

путеше́ствовать *несов.* ప్రయాణం చేయు, పర్య టించు; он лю́бит ~ ప్రయాణమంటే అతనికి ఇష్టం

пути́на *ж* చేపల వేట కాలం (రోజులు)

пу́тник *м* ప్రయాణికుడు, యాత్రికుడు, బాటసారి

пу́тн||ый *разг.* ప్రయోజనకరమైన; ~ый сове́т మంచి సలహా ◇ ничего́ ~ого из него́ не вы́йдет అతని వల్ల యేమీ కాదు, అతను శుద్ధ పనికిమాలినవాడు

путч *м* కుట్ర

пу́ты *мн.* 1. (*лошади*) తాడు, బంధం 2. *перен.* సంకెళ్లు, శృంఖలాలు

путь *м* 1. మార్గం, దారి, బాట, రోడ్డు; ~ в гора́х పర్వత మార్గం; широ́кий ~ వెడల్పు మార్గం (బాట); быть на пути́ к чему́-л. *прям.*, *перен.* దేనికైనా దారిలో (మార్గంలో) ఉండు, దేనినైనా సమీపించు; их пути́ разошли́сь వాళ్ల దారులు చీలాయి 2. (*место, где происходит передвижение*) దారి, మార్గం; возду́шные пути́ విమాన మార్గాలు; морско́й ~ సముద్ర రహదారి; пути́ сообще́ния రవాణా మార్గాలు 3. *ж.-д.* [రైల్వే] పట్టాలు, [రైల్వే] మార్గం; запасно́й ~ సైడింగు, సైడ్ ట్రాక్ 4. (*поездка, путешествие*) ప్రయాణం, పర్యటన; пуска́ться в ~ బయలు దేరు, ప్రయాణం మొదలుపెట్టు 5. (*направление, маршрут*) దారి; сбива́ться с пути́ దారి తప్పు 6. *перен.* (*направление развития, деятельности*) దారి, పంథా; социалисти́ческий ~ разви́тия సోష లిస్టు అభివృద్ధి పంథా 7. *перен.* (*способ*) విధం; ины́м путём భిన్నంగా; каки́м путём? ఏ విధంగా?; де́йствовать ми́рным путём శాంతియుతంగా వ్యవహరించు ◇ жи́зненный ~ జీవితం; счастли́вого пути́! [మీ] ప్రయాణం బాగా జరుగుగాక; нам не по пути́ మన మార్గాలు భిన్నం; встава́ть на пути́ кого́-л. ఒకరి దారికి అడ్డం వచ్చు

пух *м* సన్న ఈకలు, తూలికలు (*птичий*); మెత్తని బొచ్చు (*животного*) ◇ разбива́ть кого́-л. в ~ [и прах] *разг.* ఒకరిని తుత్తునియలు చేయు

пу́хлый బొండంలా ఉన్న, బొద్దుగా వున్న (*о ребёнке*); బూరెల్లా ఉన్న (*о щеках*)

пу́хнуть *несов.* వాచు

пухо́в||ый తూలిక; ~ая поду́шка సన్న తూలికలతో నింపిన తలగడ

пучегла́зый మిడి (తిరుగుడు) గుడ్లు గల

пучи́н||а *ж* 1. (*морская бездна*) సముద్రపు లోతులు 2. *перен.* అగాధం; вверга́ть кого́-л. в ~у войны́ ఒకరిని యుద్ధంలో ముంచివేయు

пучо́к *м* 1. గుత్తి, కట్ట; ~ травы́ పిడికెడు (గుప్పెడు) గడ్డి, గడ్డి కట్ట 2. (*лучей*) [కిరణ] పుంజం

пу́шечный ఫిరంగి; ~ вы́стрел ఫిరంగి ప్రేలుడు

пуши́нка *ж* తూలిక; ~ сне́га మంచు తరక

пуши́сты||й 1. [బొచ్చు] బొచ్చుగా వున్న; ~й мех ఉబ్బెత్తుగా వున్న బొచ్చు; ~й котёнок బొచ్చు బొచ్చుగా వున్న పిల్లిపిల్ల 2. (*мягкий, лёгкий*) మెత్తటి, పట్టు కుచ్చులాంటి; ~е во́лосы మెత్తటి (పట్టుకుచ్చులాంటి) జుట్టు

пу́шка *ж* ఫిరంగి, శతఘ్ని

пушни́на *ж собир.* బొచ్చు

пушно́й: ~ зверь బొచ్చు జంతువు; ~ про́мысел బొచ్చు వ్యాపారం

пушо́к *м* నూగు

пу́ща *ж* దట్టమైన అడవి

пу́щ||ий *разг.*: для ~ей ва́жности హంగుకోసం

пчела́ *ж* తేనెటీగ

пчели́ный తేనెటీగ; ~ у́лей తేనెటీగల గూడు, తేనె పట్టు

пчеловóд *м* తేనెటీగల సంపర్కం చేసేవాడు (పెంప కందారు)

пчеловóдство *с* **1.** తేనెటీగల పెంపకం **2.** (*хозяйство*) తేనెటీగల పెంపకం క్షేత్రం

пшени́ца *ж* గోధుమ

пшени́чн||ый గోధుమ; **~ый хлеб** గోధుమ బ్రెడ్డు; **~ая мукá** గోధుమ పిండి

пшённ||ый జొన్న; **~ая кáша** జొన్న అంబలి

пшенó *с* జొన్న

пы́жик *м* (*мех*) ధృవపు జింక పిల్ల బొచ్చు

пы́жиков||ый: **~ая шáпка** ధృవపు జింక పిల్ల బొచ్చు టోపీ

пыл *м* ఆవేశం, ఉద్రేకం; **в ~ý гнéва** కోపోద్రేకంలో; **в ~ý спóра** ఉద్రేకపూరిత వాదంలో

пылá||ть *несов.* **1.** మండిపోవు, తగలబడు; **дом ~ет** ఇల్లు మండిపోతోంది **2.** (*светиться*) [ఎండ] మిరుమిట్లు గొలుపు **3.** *перен.* (*о лице, ушах*) ఎర్రబారు, ఎరు పెక్కు; **щёки ~ют** బుగ్గలు ఎర్రబారుతాయి **4.** *перен.* (*тв.*) మండు, మండిపడు; **~ть гнéвом** (ఒకరికి) ఒళ్లు మండింది, కోపంతో మండిపడు

пылесóс *м* వాక్యూమ్ క్లీనర్

пыли́нк||а *ж* దుమ్ము రేణువు ◇ **сдувáть ~и с когó-л.** ≅ ఒకరిపై ఈగ వాలకుండా చూసుకొను

пыли́ть, напыли́ть దుమ్ము రేపు (రేగగొట్టు)

пыли́ться, запыли́ться దుమ్ము నిండు (కొట్టు కొను)

пы́лк||ий ఆవేశపూరిత[మైన]; **~ая речь** ఆవేశ పూరిత ప్రసంగం

пы́лкость *ж* ఆవేశం

пыль *ж* దుమ్ము; **выбивáть ~** దుమ్ము దులుపు ◇ **пускáть ~ в глазá** *разг.* కళ్లలో దుమ్ము చల్లు (కొట్టు)

пы́льник *м* (*плащ*) డస్ట్ కోటు

пы́льный దుమ్ము నిండిన (కొట్టుకున్న)

пыльцá *ж бот.* పుష్పరజస్సు (రజము)

пытáть *несов.* (*вн.*) చిత్రహింస పెట్టు

пытáться, попытáться ప్రయత్నించు, ప్రయత్నం చేయు

пы́тка *ж* చిత్రహింస

пытли́вый జిజ్ఞాసగల, జిజ్ఞాసాపరమైన, ఉత్సుకతగల, శోధించే దృష్టిగల; **~ взгляд** తీక్ష్ణమైన చూపు; **~ ум** శోధించే దృష్టిగల బుద్ధి

пыхтéть *несов.* రోజు, రొప్పు ◇ **~ над задáчей** *разг.* గణిత సమస్య పరిష్కారం కోసం కుస్తీ పట్టు (తంటాలు పడు)

пы́шка *ж* **1.** బన్ **2.** *перен. разг.* బొండాం

пы́шность *ж* శోభ, దివ్యత

пы́шн||ый **1.** రుప్పలాంటి (*о волосах*); మెత్తటి (*о хлебе*) **2.** (*великолепный, роскошный*) శోభాయమాన మైన, దివ్యమైన, ఘనమైన; **~ый дворéц** శోభాయ మానమైన (దివ్యమైన) రాజభవనం; **~ый приём** శోభా యమానమైన (ఘనమైన) విందు; **~ая растúтельность** శోభాయమానమైన వృక్షజాలం

пьедестáл *м* [విగ్రహపు] పీఠం, దిమ్మ

пьéса *ж* ఆట, నాటకం

пьянéть, опьянéть (కు) కైపెక్కు

пьяни́||ть, опьяни́ть (*вн.*) **1.** (కు) కైపెక్కించు, మత్తెక్కించు **2.** *перен.* తల దిమ్మెక్కించు; **свéжий вóздух ~л** తాజా గాలి తల దిమ్మెక్కించింది

пья́ница *м и ж* తాగుబోతు *м*, తాగుబోతురాలు *ж*

пья́нство *с* తప్ప (చెడ) తాగడం

пья́нствовать *несов.* తప్ప (చెడ) తాగు

пья́ный కైపులో వున్న, తప్ప తాగిన (తాగి వున్న)

пюрé *с нескл.* మెత్తగా చేసిన, చితక్కొట్టిన; **картóфельное ~** మెత్తగా చేసిన బంగాళదుంపలు, బంగాళ దుంపల గుజ్జు

пядь *ж уст.* జిట్టెడు ◇ **ни пя́ди** సూదిమొనంత కూడా, పిసరంత కూడా; **не отдавáть ни пя́ди земли́** భూమి సూదిమొనంత కూడా ఇవ్వకపోవు; **он семи́ пя́дей во лбу** బృహస్పతిలాంటివాడు

пят||á *ж* మడమ ◇ **ахиллéсова ~á** దుర్బల స్థానం; **быть под ~óй у когó-л.** ఒకరి చెప్పుకింద తేలులా వుండు; ఒకరికి అణిగి మణిగి వుండు; **гнáться за кéм-л. по ~áм** ఒకరి వెన్నంటి పరుగెత్తు; **с головы́ до пят** ఎగాదిగా, ఆపాద శిరఃపర్యంతం; **ходи́ть за кéм-л. по ~áм** ఒకరి వెంట పడు

пятáк *м разг.* ఐదు కోపెక్కుల నాణెం

пятачóк *м разг.* **1.** *см.* **пятáк** **2.** (*рыло у свиньи*) [పంది] మూతి, ముట్టె

пятёрк||а *ж* **1.** (*цифра*) ఐదు **2.** (*отметка*) ఉన్నత (ఉత్తమ) మార్కులు; **получáть ~у по истóрии** చరిత్రలో ఒకరికి అత్యధిక మార్కులు వచ్చు **3.** *разг.* (*пять рублей*) ఐదు రూబుళ్ల నోటు

пя́теро *числ. собир.* ఐదుగురు

пятидесятилéтие *с* **1.** (*годовщина*) ఏభైయవ జయంతి, స్వర్ణోత్సవం **2.** (*период*) ఏభై యేళ్లు, ఏభై యేళ్ల గడువు

пятидесятилéтний **1.** (*о сроке*) ఏభై యేళ్ల **2.**

(*о возрасте*) ఏభై యేళ్ల; ~ мужчи́на ఏభై యేళ్ల మనిషి

пятидеся́тый *числ.* ఏభైయవ

пятидне́вн||ый ఐదు రోజుల; ~ая рабо́чая неде́ля ఐదు రోజుల పని వారం; в ~ый срок ఐదు రోజుల్లోగా (రోజుల్లోపల)

пятиконе́чн||ый ఐదు కోణాల (కొనల); ~ая звезда́ ఐదు కోణాల (కొనల) నక్షత్రం

пятиле́тие *с* **1.** (*срок*) ఐదేళ్లు, ఐదు యేళ్లు **2.** (*годовщина*) ఐదవ వార్షికోత్సవం

пятиле́тка *ж* **1.** (*пятилетие*) ఐదుయేళ్లు (సంవత్సరాలు) **2.** (*пятилетний план*) పంచవర్ష ప్రణాళిక

пятиле́тний 1. (*о сроке*) ఐదు యేళ్ల (సంవత్సరాల); в ~ срок ఐదు యేళ్లలో (సంవత్సరాల్లో) **2.** (*о возрасте*) ఐదేళ్ల; ~ ребёнок ఐదేళ్ల బిడ్డ

пятиме́сячный 1. (*о сроке*) ఐదు నెలల; в ~ срок ఐదు నెలల్లో **2.** (*о возрасте*) ఐదు నెలల

пя́титься, попя́титься వెనక్కి తగ్గు (అడుగులువేయు)

пятиуго́льник *м* పంచ భుజి

пятиуго́льный ఐదు భుజాలుగల (కోణాలుగల)

пя́тк||а *ж* మడమ ◇ у него́ душа́ в ~и ушла́ అతని తల ప్రాణం తోకకు వచ్చింది; лиза́ть кому́-л. ~и *разг. презр.* ఒకరికి ఇచ్చకాలు ఆడు, ఒకరి బూట్లు నాకు; удира́ть так, что ~и сверка́ют ప్రాణంకోసం పరుగెత్తు, కాళ్లకు బుద్ధి చెప్పు, పలాయనం చిత్తగించు

пятна́дцатый *числ.* పదిహేనవ, పదైదవ

пятна́дцать *числ.* పదిహేను, పదైదు

пятна́ть, запятна́ть (*вн.*) మురికి (మరకలు) చేయు ◇ ~ чью-л. репута́цию ఒకరి పేరుప్రతిష్ఠలను పాడుచేయు, ఒకరిని అపఖ్యాతి పాలుచేయు

пятни́стый మచ్చల, చుక్కల

пя́тница *ж* శుక్రవారం; по ~м ప్రతి శుక్రవారం ◇ у него́ семь пя́тниц на неде́ле ≅ వాడిది అస్థిర బుద్ధి

пятно́ *с* **1.** మచ్చ, మరక, చుక్క; роди́мое ~ పుట్టు మచ్చ **2.** *перен.* మచ్చ; позо́рное ~ మాయని మచ్చ

пято́к *м разг.* ఐదు; ~ яи́ц ఐదు [కోడి] గుడ్లు

пя́тый *числ.* ఐదవ

пять *числ.* ఐదు

пятьдеся́т *числ.* ఏభై; ему́ ~ лет అతనికి ఏభై యేళ్లు

пятьсо́т *числ.* ఐదు వందలు; ~ рубле́й ఐదు వందల రూబుళ్లు

пя́тью *нареч.* ఐదు; ~ пять ఐదు ఐదులు; ~ три ఐదు మూళ్లు

Р

раб *м* బానిస

рабовладе́лец *м* బానిస యజమాని

рабовладе́льческ||ий బానిస యాజమాన్య; ~ий строй బానిస యాజమాన్య వ్యవస్థ; ~ое о́бщество బానిస సమాజం

раболе́пствовать *несов.* (перед *тв.*) (ఒకరితో) యిచ్చకాలు ఆడు (*льстить*); (ఒకరి) ముందర సాష్టాంగ పడు (సాగిలపడు) (*низкопоклонствовать*)

рабо́т||а *ж* **1.** పని [చేయడం]; ~а се́рдца గుండె పని [చేయడం] **2.** (*занятие, труд, деятельность*) పని, శ్రమ, కృషి; нау́чная ~а వైజ్ఞానిక రంగంలో కృషి (పని), పరిశోధనా కృషి; обще́ственная ~а సాంఘిక కృషి (కార్యకలాపాలు); у́мственная ~а బౌద్ధిక శ్రమ; физи́ческая ~а శారీరక శ్రమ **3.** (*служба, занятие*) పని, ఉద్యోగం; поступа́ть на ~у పనిలో చేరు, ఉద్యోగం దొరకు **4.:** ~ы *мн.* (*деятельность по созданию, обработке чего-л.*) పనులు; ороси́тельные ~ы నీటిపారుదల పనులు; сельскохозя́йственные ~ы వ్యవసాయం **5.** (*продукт труда*) రచన; печа́тные ~ы రచనలు; вы́ставка ~ худо́жника ఒక చిత్రకారుని చిత్రాల ప్రదర్శన **6.** (*качество, способ исполнения*) పని; ручна́я ~а చేతిపని

рабо́та||ть *несов.* **1.** పనిచేయు; заво́д ~ет ఫాక్టరీ పనిచేస్తుంది; магази́н сего́дня не ~ет ఈవేళ షాపు మూసివేయబడుతుంది; маши́на ~ет యంత్రం పనిచేస్తుంది **2.** (*заниматься чем-л.*) పనిచేయు; ~ть в по́ле పొలంలో పనిచేయు; ~ть над ру́кописью రాతప్రతులని చూచుకొను **3.** (*иметь должность, служить*) (లో) పనిచేయు; ~ть шофёром డ్రైవరుగా పనిచేయు; ~ть на заво́де ఫాక్టరీలో పనిచేయు

рабо́тник *м* కార్యకర్త, పనిచేసేవాడు; нау́чный ~ వైజ్ఞానిక రంగంలో పనిచేసేవాడు, శాస్త్రవేత్త; парти́йный ~ పార్టీ కార్యకర్త

рабо́тница *ж* కార్మికురాలు, కార్మికస్త్రీ; ~ текст́ильной фа́брики జౌళి ఫాక్టరీ కార్మికురాలు (కార్మిక స్త్రీ) ◇ дома́шняя ~ పనిమనిషి

работоспосо́бный 1. (*трудоспособный*) ఆరోగ్య వంతమైన, దృఢగాత్రుడైన, పని చేయగలిగే **2.** (*могущий много работать*) శ్రమశీల, ఎక్కువగా పనిచేసే సామర్థ్యంగల

работя́щий *разг.* శ్రమించే [స్వభావంగల], పాటుపడే

рабо́че-крестья́нский కార్మిక, కర్షక; కార్మిక, రైతు

рабо́чий I *м* కార్మికుడు

рабо́ч||ий II **1.** కార్మిక; ~ий класс కార్మికవర్గం; ~ее движе́ние కార్మికోద్యమం **2.** (*предназначенный для работы*) పని; ~ий день పని గంటలు (పని దినం); ~ее вре́мя పని గంటల కాలం, ఆఫీసు వేళ

ра́бский బానిస

ра́бство *с* **1.** (*строй*) బానిస వ్యవస్థ **2.** (*состояние, положение раба*) బానిసత్వం

ра́венств||о *с* సమానత, సమానత్వం; ~о перед зако́ном చట్టం ముందు (దృష్ట్యా) సమానత్వం ◇ знак ~а *мат.* సమానత్వ గుర్తు

равне́ние *с* వరుసలో నిలబడడం, బారు తీరడం; ~ нале́во! ఎడమవైపు బారు తీరండి!

равни́на *ж* మైదానం

равно́ *в знач. сказ.* సమం, సమానం; два плюс два ~ четырём రెండూ రెండూ కలిపితే నాలుగుకు సమానం ◇ мне всё ~ నాకు ఎలాగైనా ఒకటే; он всё ~ придёт అతను ఎలాగూ [రమ్మన్నా వద్దన్నా సరే] వస్తాడు

равнобе́дренный *мат.* సమ ద్విబాహు; ~ треуго́льник సమ ద్విబాహు త్రిభుజం

равнове́си||е *с* **1.** సమతూకం, స్థిరత్వం; сохраня́ть ~е స్థిరంగా వుండు; теря́ть ~е స్థిరత్వాన్ని కోల్పోవు **2.** *перен.* సమతాస్థితి; полити́ческое ~е రాజకీయ సమతాస్థితి **3.** *перен.* (*спокойствие*) మానసిక స్థిమితం; душе́вное ~е మనశ్శాంతి; вы́вести кого́-л. из ~я ఒకరిని కలవరపెట్టు

равноду́шие *с* నిర్లిప్తత, ఉదాసీనత, నిర్లక్ష్యం

равноду́шный నిర్లిప్త[మైన], ఉదాసీన, నిర్వికార[మైన]; ~ взгляд నిర్లిప్తమైన చూపు; ~ челове́к ఉదాసీనుడు

равнозна́чащий *см.* равнозна́чный

равнозна́чный ఒకే అర్థంగల, సమానార్థం[గల], సమానార్థక

равноме́рно *нареч.* సమానంగా; распределя́ть что́-л. ~ దేనినైనా సమానంగా పంచు; ~ уско́ренный *физ.* ఏకరీతిగా వేగిరపరచబడిన (వేగవంతం చేసిన)

равноме́рн||ый సమాన, ఒకే (సమ) రీతిన; ~ая ско́рость సమాన (ఒకే రీతిన) వేగం; ~ое разви́тие సమానమైన అభివృద్ధి; ~ое ускоре́ние ఒకే రీతిన అధికమయే (పెరిగే) వేగం

равнопра́вие *с* సమాన హక్కు, సమానత; ~ гра́ждан పౌరుల సమానత (సమానత్వం)

равнопра́вный సమాన హక్కులు గల

равноси́льный **1.** సమబల, తుల్యమైన **2.** *см.* равнозна́чный

равносторо́нний *мат.* సమబాహు; ~ треуго́льник సమబాహు త్రిభుజం

равноуго́льный *мат.* సమకోణ

равноце́нны||й **1.** (*одинаковый по стоимости*) సమాన విలువ గల; ~е това́ры సమాన విలువ గల సరుకులు **2.** (*одинаковый по ценности, качеству*) సమ (సమాన) యోగ్యత గల; ~е рабо́тники సమ (సమాన) యోగ్యత గల ఉద్యోగులు

ра́вн||ый సమ[మైన], సమాన; ~ое коли́чество సమమైన పరిమాణం (మొత్తం); ~ые права́ సమాన హక్కులు; на ~ых основа́ниях సమాన ప్రాతిపదికమీద ◇ ~ым о́бразом అంతే

равня́ть, сравня́ть (*вн.*) **1.** (*уравнивать*) సమం చేయు; сравня́ть счёт *спорт.* స్కోరు సమంచేయు **2.** (с *тв.*; *считать равноценным*) (కు, తో) సమంగా పరిగణించు; ~ кого́-л. с собо́й ఒకరిని తనతో (తనకు) సమంగా పరిగణించు

равня́ться, сравня́ться **1.** *разг.* (с *тв.*) (తో) పోల్చుకొను; никто́ не мо́жет ~ с ним అతను సాటిలేనివాడు **2.** (по *дт.*; *в строю*) వరుస దీరు; равня́йсь! వరుస దీరండి! **3.** *перен.* (на *вн.*, по *дт.*; *следовать примеру*) [ఆదర్శం] అనుసరించు; ~ на лу́чших అత్యుత్తముల ఆదర్శం అనుసరించు **4.** (*дт.*; *быть равным*) (కి) సమానం[గా ఉండు]; два́жды три равня́ется шести́ మూడు రెళ్లు ఆరుకి సమం (సమానం)

рад *в знач. сказ.* **1.** (*дт.*; *о чувстве радости*) సంతోషం[గా ఉంది], సంతోషదాయకం; я ~ с ва́ми встре́титься మిమ్మల్ని కలుసుకున్నందుకు సంతోషం[గా ఉంది] **2.** *разг.* (*с отриц.*; *о чувстве сожаления*) (కు) పశ్చాత్తాపపడు, విచారించు; я уж и не ~, что согласи́лся దానికి ఒప్పుకున్నందుకు నేనిప్పుడు విచారిస్తున్నాను (పశ్చాత్తాపపడుతున్నాను)

рада́р *м* రాడార్

ра́ди *предлог* (*рд.*) **1.** (*для кого-л., чего-л.*) కోసం; ~ о́бщего де́ла ఉమ్మడి ఆశయంకోసం; ~ меня́ నాకోసం **2.** (*в интересах кого-л., чего-л.*) కోసం; ~ дру́жбы స్నేహంకోసం; ~ чего́? దేని (ఎందు) కోసం?; ~ э́того దీని (ఇందు)కోసం **3.** *разг.* (*с целью чего-л.*) కోసం, అర్థం, వీలుగా; шу́тки ~ హాస్యార్థం,

పోస్యంకోసం; ~ о́тдыха విశ్రాంతికోసం ◇ ~ бо́га, ~ всего́ свято́го *разг.* నీకు పుణ్యం వుంటుంది గాని

радиа́тор *м* రేడియేటర్

радиа́ция *ж физ.* ప్రకాశం, వికీర్ణం, రేడియేషన్; со́лнечная ~ సూర్య ప్రకాశం (వికీర్ణం)

ра́дий *м хим.* రేడియం

радика́льн||ый 1. *полит.* రాడికల్, అతివాద; ~ая па́ртия రాడికల్ (అతివాద) పార్టీ 2. (*решительный*) తీవ్రమైన, నిర్ణాయకమైన; ~ое сре́дство పూర్తిగా నయం చేసే; ~ые ме́ры తీవ్రమైన చర్యలు

ра́дио *с нескл.* రేడియో; включа́ть ~ రేడియో ఆన్ చేయు, రేడియో పెట్టు; выключа́ть ~ రేడియో ఆపుచేయు, రేడియో కట్టివేయు; выступа́ть по ~ రేడియోలో ప్రసంగించు; передава́ть по ~ రేడియోలో ప్రసారం చేయు

радиоакти́вность *ж* రేడియోధార్మిక శక్తి

радиоакти́вн||ый రేడియోధార్మిక శక్తిగల; ~ое вещество́ రేడియోధార్మిక శక్తిగల పదార్థం

радиовеща́ние *с* రేడియో ప్రసారం

радиогра́мма *ж* రేడియోగ్రామ్

радиокоммента́тор *м* రేడియో వ్యాఖ్యాత

радиолока́тор *м* రేడియో లొకేటర్

радиолюби́тель *м* రేడియో ఔత్సాహిక ప్రసారకుడు

радиопереда́тчик *м* వైర్లెస్ ట్రాన్స్‌మిటర్, వైర్లెస్ సెట్టు (సెట్)

радиопереда́ча *ж* రేడియో ప్రసారం

радиоприёмник *м* రేడియో సెట్టు (సెట్)

радиопрогра́мма *ж* రేడియో కార్యక్రమం

радиосвя́зь *ж* వైర్లెస్ (రేడియో) సంబంధం

радиослу́шатель *м* రేడియో శ్రోత

радиоста́нция *ж* రేడియో స్టేషన్

радиофика́ция *ж* రేడియో సెట్టు నెలకొల్పు (పెట్టు); ~ сёл గ్రామాల్లో రేడియో సెట్టు నెలకొల్పు (పెట్టు)

радиофици́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) రేడియో నెలకొల్పు

радиоэлектро́ника *ж* రేడియో యెలెక్ట్రానిక్స్

ради́ст *м* రేడియో ఆపరేటర్

ра́диус *м* 1. *мат.* వ్యాసార్ధం 2. *перен.* పరిధి; ~ де́йствия కార్యకలాపాల పరిధి

ра́довать, обра́довать, пора́довать (*вн.*) సంతోషపరచు, ఆనందపరచు, సంతోషం కలిగించు

ра́доваться, обра́доваться, пора́доваться సంతోషం పొందు, సంతోషపడు, ఆనందించు

ра́достн||ый 1. సంతోషమైన, సంతోషపూరితమైన; ~ое лицо́ సంతోషపూరితమైన (కాంతివంతమైన) ముఖం; ~ое настрое́ние ఉల్లాసం 2. (*вызывающий радость*) ఆనందదాయకమైన, సంతోషదాయకమైన; ~ое изве́стие శుభవార్త, ఆనందదాయకమైన వార్త

ра́дост||ь *ж* 1. సంతోషం, పరమానందం, ఆనందపారవశ్యం; доставля́ть ~ь кому́-л. ఒకరికి సంతోషం కలిగించు (కలగచేయు); вне себя́ от ~и ఆనందపరవశమై; с ~ью సంతోషంతో 2. (*то, что вызывает чувство радости*) సంతోషం, ఆనందం; ~и жи́зни జీవిత సుఖాలు సంతోషాలు; кака́я ~ь! ఓయ్, ఎంత (ఎలాంటి) ఆనందం! ◇ моя́ ~ь! నా బంగారు తల్లీ!; на ~ях *разг.* ఆనందాతిరేకంలో; с како́й ~и? *разг.* దేనికి? ఎందుకు?

ра́дуга *ж* ఇంద్రధనుస్సు, హరివిల్లు

ра́дужн||ый 1. సప్తవర్ణ, రంగురంగుల 2. *перен.* ఆశాపూరితమైన; ~ые наде́жды ఆశాపూరితమైన ఆకాంక్షలు; в ~ом настрое́нии ఉత్సాహవంతంగా

раду́шие *с* సహృదయత, అభిమానం

раду́шный హృదయపూర్వకమైన, మనఃపూర్వకమైన, హార్దిక; ~ приём హృదయపూర్వకమైన (హార్దిక) స్వాగతం

раз I *м* 1. సారి, మారు; ~ в день రోజుకు ఒక సారి; не́сколько ~ కొన్ని సార్లు (మార్లు); оди́н ~ ఒక్క సారి; в пе́рвый ~ మొదటి సారి, మొట్టమొదట; в про́шлый ~ పోయిన సారి 2. *нескл.* (*при счёте*) ఒకటి; ~, два, три ఒకటి, రెండు, మూడు ◇ ~ [и] навсегда́ *разг.* ఆఖరి సారిగా [చెబుతున్నాను]; в са́мый ~ *разг.* а) (*вовремя*) సకాలంగా б) (*впору*) సరిగ్గా [సరిపోవు]

раз II *нареч.* ఒకసారి, ఒకరోజు

раз III *союз. разг.* ఒకవేళ *или передаётся деепр. неопр. ф.*: ~ обеща́л — сде́лай వాగ్దానం చేసినప్పుడు చేయాలి; ~ он не пойдёт, то и я оста́нусь до́ма అతను వెళ్లకపోతే నేనూ వెళ్లను

разба́вить *сов. см.* разбавля́ть

разбавля́ть, разба́вить (*вн.*) పలచన చేయు; ~ водо́й నీళ్లు కలిపి పలచన చేయు

разбаза́ривать, разбаза́рить *разг.* (*вн.*) దుర్వ్యయం (వ్యర్థం) చేయు; ~ иму́щество ఆస్తిని దుర్వ్యయం చేయు

разбаза́рить *сов. см.* разбаза́ривать

разба́лтывать I, разболта́ть *разг.* (*вн.*) 1. (*размешивать*) కలుపు, కలిపివేయు 2. (*ослаблять, расшатывать*) వదులుచేయు

разба́лтывать II, разболта́ть *разг.* (*вн.*; *разглашать*) వాగు, చాటు

разба́лтываться, разболта́ться *разг.* 1. (*размешиваться*) కలిసిపోవు 2. (*о винте, болте и т. п.*) వదులగు; ఊగి (అల్లల్లాడి) పోవు (*о машине*) 3. *перен.* చెయ్యి జారిపోవు

разбе́г *м* పరుగు; ~ при взлёте *ав.* టేక్ ఆఫ్, రన్; пры́гать с ~а పరుగెత్తి గెంతు వేయు

разбега́ться, разбежа́ться 1. (*в разные стороны*) చిందరవందరగా (చెల్లాచెదురుగా) పరుగెత్తు; ~ по свои́м места́м తమతమ (వారివారి) చోట్లకు పరుగెత్తు 2. (*брать разбег*) పరుగున వెళ్లు ◇ у него́ глаза́ разбежа́лись *разг.* అతని కళ్లు చెదిరిపోయాయి

разбежа́ться *сов. см.* разбега́ться

разбереди́ть *сов. см.* береди́ть

разбива́ть, разби́ть (*вн.*) 1. (*раскалывать*) పగలగొట్టు, [ముక్కలుగా] విరగ్గొట్టు 2. (*повреждать*) బద్దలుచేయు, బద్దలగు, (కు) దెబ్బ తగులు, దెబ్బ తిను; он разби́л го́лову అతని తలకు దెబ్బ తగిలింది 3. (*разделять на части*) విభజించు, భాగాలుగా విడగొట్టు 4. (*побеждать*) ఓడించు, చిత్తుచేయు, మట్టికరిపించు; ~ на́голову తుత్తునియలు చేయు; ~ чьи́-л. до́воды *перен.* ఒకరి వాదనలను చిత్తుచేయు 5. *перен.* (*расстраивать*) భగ్నం (ఛిన్నాభిన్నం, చిత్తు) చేయు; ~ чьи́-л. пла́ны ఒకరి పథకాలను భగ్నం (ఛిన్నాభిన్నం, చిత్తు) చేయు; ~ чьи́-л. наде́жды ఒకరి ఆశలు భగ్నంచేయు 6. (*устраивать*) వేయు; ~ ла́герь శిబిరం వేయు; ~ пала́тку డేరా వేయు; ~ сад తోట వేయు ◇ его́ разби́л парали́ч అతనికి పక్షవాతం వచ్చింది

разбива́ться, разби́ться 1. విరిగిపోవు, బద్దలు అగు; самолёт разби́лся విమానం కూలి బద్దలైపోయింది 2. (*разделяться*) విభజింపబడు; ~ на отря́ды దళాలుగా విభజింపబడు 3. (*ушибаться*) దెబ్బ తిను, గాయపడు; он упа́л и разби́лся అతను పడి దెబ్బ తిన్నాడు, అతను పడి గాయపడ్డాడు

разбинтова́ть *сов. см.* разбинто́вывать

разбинто́вывать, разбинтова́ть (*вн.*) కట్టు విప్పు

разбира́тельство *с* విచారణ; суде́бное ~ [కోర్టు] విచారణ

разбира́||ть, разобра́ть (*вн.*) 1. తీసేసుకొను; కొని వేయు, అమ్ముడైపోవు (*раскупать*); все уче́бники в библиоте́ке разобра́ли లైబ్రరీలోని పాఠ్యగ్రంథాలన్నీ తీసేసుకున్నారు; газе́ты бы́стро разобра́ли పత్రికలు త్వరలో అమ్ముడైపోయాయి 2. (*на части*) విడదీయు, విడగొట్టు 3. (*сортировать*) సర్దుకొను; ~ть бума́ги కాగితాలను సర్దుకొను 4. (*рассматривать*) విచారించు 5. *грам.* విశ్లేషించు; ~ть предложе́ние వాక్యాన్ని విశ్లేషించు 6. (*различать*) గ్రహించు, అర్థం చేసుకొను; он не ~л вку́са я́блок ఆపిల్ రుచి గ్రహించలేదు; он не ~л по́черка దస్తూరీ అర్థం చేసుకోలేదు 7. *разг.* (*о чувствах*) నిండు, నిండిపోవు, ఉగ్గబట్టుకొను; его́ ~л смех నవ్వును ఉగ్గబట్టుకొన్నాడు

разбира́ться, разобра́ться 1. *тк. несов.* (*на части*) విడగొట్టబడు, విడదీయబడు 2. *разг.* (*приводить в порядок*) సర్దుకొను 3. *разг.* (в *пр.*; *рассматривать, понимать*) పరిశీలించు, పరిశీలించి అవగాహన (అర్థం) చేసుకొను; ~ в вопро́се సమస్యను పరిశీలించు (పరిశీలించి అర్థం చేసుకొను)

разби́ты||й 1. (*на куски*) పగిలిన 2. (*побеждённый*) ఓడింపబడిన, చిత్తుచేయబడిన 3. *разг.* (*усталый*) అలసిపోయిన, నీరసించిన; чу́вствовать себя́ ~м నీరసంగా ఉండు, అలసిపోవు

разби́ть(ся) *сов. см.* разбива́ть(ся)

разбогате́ть *сов. см.* богате́ть

разбо́й *м* దోపిడి, దారిదోపిడి, కొల్ల

разбо́йник *м* దారిదోపిడిగాడు, దోపిడిదొంగ, బందిపోటు

разбо́йнич||ий బందిపోటు దొంగల; ~ья ша́йка బందిపోటు దొంగల ముఠా

разболта́ть I, II *сов. см.* разба́лтывать I, II

разболта́ться *сов. см.* разба́лтываться

разбомби́ть *сов.* (*вн.*) బాంబులు వేసి ధ్వంసంచేయు

разбо́р *м* 1. (*рассмотрение*) విచారణ 2. *грам.* విశ్లేషణ 3. (*выбор*): без ~а విచక్షణా రహితంగా, విచక్షణ లేకుండా; брать без ~у విచక్షణా రహితంగా (విచక్షణ లేకుండా) తీసుకొను ◇ прийти́ к ша́почному ~у *разг.* ≅ విందు అయిపోయాక వచ్చు

разбо́рка *ж* 1. (*на части*) విడగొట్టడం, విడదీయడం 2. (*сортировка*) సార్టింగ్

разбо́рный విడగొట్టగలిగే

разбо́рчивый 1. (*чёткий*) స్పష్టమైన 2. (*требовательный*) వంకలుపెట్టే; ~ покупа́тель వంకలు పెట్టే కొనుగోలుదారు

разбра́сывать, разброса́ть (*вн.*) చిందరవందరగా (చెల్లాచెదరుగా) పారవేయు

разбреда́ться, разбрести́сь చెదిరిపోవు

разбрести́сь *сов. см.* разбреда́ться

разбро́санн||ый 1. చిందరవందరగా వున్న 2. *разг.* (*беспорядочный*) అసంగతమైన; ~е мы́сли అసంగతమైన ఆలోచనలు

разброса́ть *сов. см.* разбра́сывать

разбры́згать *сов. см.* разбры́згивать

разбры́згивать, разбры́згать (*вн.*) చల్లు, చిం కరించు

разбуди́ть *сов. см.* буди́ть 1

разбуха́ть, разбу́хнуть ఉబ్బు, ఉబ్బిపోవు

разбу́хнуть *сов. см.* разбуха́ть

разбушева́ться *сов.* 1. (*о буре, шторме*) [తుపాను] చెలరేగు, [సముద్రం] ఉప్పొంగు 2. *разг.* (*о человеке*) కోపోద్రిక్తుడగు, కోపంతో రెచ్చిపోవు

разва́ливать, развали́ть (*вн.*) 1. (*разрушать*) కూల్చు, కూల్చివేయు 2. (*приводить в упадок*) అస్తవ్యస్తం చేయు (చేసివేయు), ఖరాబుచేయు; ~ эконо́мику ఆర్థిక వ్యవస్థను అస్తవ్యస్తం చేయు; ~ рабо́ту పనిని ఖరాబుచేయు

разва́ливаться, развали́ться 1. (*рушиться*) కూలిపోవు, శిథిలాలగు 2. (*приходить в упадок*) [పని] ఖరాబు అగు 3. *разг.* (*сидеть развалясь*) కాళ్ళు పారజాపి చేర్లబడి కూర్చొను

разва́лины *мн.* (*ед.* разва́лина *ж*) శిథిలాలు

развали́ть(ся) *сов. см.* разва́ливать(ся)

разва́ривать, развари́ть (*вн.*) మెత్తగా (బాగా) ఉడకబెట్టు

разва́риваться, развари́ться మెత్తగా (బాగా) ఉడికిపోవు

развари́ть(ся) *сов. см.* разва́ривать(ся)

ра́зве *частица в разн. знач. не переводится:* ~ он уже́ прие́хал? అతను అప్పుడే వచ్చాడా?; ~ э́то необходи́мо? ఇదంతా తప్పనిసరా?; ~ сходи́ть в кино́? సినిమాకు పోతే బాగుంటుందేమో?; ~ съе́здить туда́ за́втра? రేపు అక్కడికి వెళ్తానేమో?; сего́дня не приду́, ~ за́втра ఈవేళ రాను, రేపు రావచ్చు; приду́т все, кро́ме ~ сосе́да అందరూ వస్తారు, కాని నా పక్కింటివాడు రాకపోవచ్చు

развева́||ть *несов.* (*вн.*) రెపరెపలాడించు; ве́тер ~ет знамёна గాలి జెండాలను రెపరెపలాడిస్తుంది

развева́||ться *несов.* రెపరెపలాడు; ~ются знамёна జెండాలు రెపరెపలాడుతున్నాయి

разве́дать *сов. см.* разве́дывать

разведе́ние *с* 1. (*выращивание*) పెంపకం, ప్రజననం 2. (*костра, огня*) మంట చేయడం 3. (*моста*) [వంతెనను] తెరవడం, ఎత్తడం

разведённый 1. (*о супругах*) విడాకులు తీసుకున్న 2. *разг. в знач. сущ. м* విడాకులు తీసుకున్నవాడు

разве́дка *ж* 1. *геол.* అన్వేషణ కార్యక్రమాలు; ~ не́фти నూనె అన్వేషణ కార్యక్రమాలు 2. (*сбор сведе́ний о противнике*) వేగుపని; боева́я ~ సైనిక వేగుపని 3. (*войсковая группа*) వేగు దళం 4. (*организация*) గూఢచారి సంస్థ

разве́дчик *м* 1. (*работник разведки*) గూఢచారి 2. *геол.* అన్వేషకుడు

разве́дывательн||ый 1. వేగు; ~ый полёт వేగు విమానయానం; ~ая слу́жба గూఢచారి శాఖ 2. *геол.* అన్వేషణ; ~ая па́ртия అన్వేషణ బృందం

разве́дывать, разве́дать (*вн.*) 1. *разг.* (о *пр.*; *узнавать*) (గురించి) కనుక్కొను 2. (*полезные ископаемые*) అన్వేషించు 3. (*сведения о противнике*) (శత్రువు గురించి) సమాచారం సేకరించు

развезти́ *сов. см.* развози́ть

разве́ивать, разве́ять (*вн.*) 1. చెదరగొట్టు; ~ дым పొగని చెదరగొట్టు 2. *перен.* పోగొట్టు; ~ миф భ్రమ బద్దలుకొట్టు; ~ печа́ль విచారాన్ని పోగొట్టు

разве́иваться, разве́яться 1. చెదిరిపోవు; облака́ разве́ялись మేఘాలు చెదిరిపోయాయి 2. *перен.* అదృశ్యమగు, మటుమాయమగు; все его́ стра́хи разве́ялись అతని భయాలన్నీ మటుమాయమయాయి

развенча́ть *сов. см.* разве́нчивать

разве́нчивать, развенча́ть (*вн.*) [పేరు] భ్రష్టు పట్టించు, అపఖ్యాతి పాల్జేయు; ~ знамени́тость ప్రసిద్ధ వ్యక్తి పేరును అపఖ్యాతి పాల్జేయు

развёрнут||ый 1. విపులీకరింపబడిన; ~ая резолю́ция విపులీకరింపబడిన తీర్మానం 2.: ~ый строй *воен.* బారు

разверну́ть(ся) *сов. см.* развёртывать(ся)

развёрстка *ж* కేటాయింపు; продово́льственная ~ ఆహార పదార్థాలపై పన్ను

развёртывание *с* 1. (*чего-л. свёрнутого*) విప్పడం, పరచ[వ]డం 2. *воен.* బారులు తీరడం 3. *перен.* (*развитие*) విస్తరింపజేయడం, అభివృద్ధి చేయడం, విస్తరణ; ~ жили́щного строи́тельства గృహ నిర్మాణ కృషి విస్తరణ; ~ социалисти́ческого соревнова́ния సోషలిస్టు పోటీని విస్తరింపజేయడం

развёртывать, разверну́ть (*вн.*) 1. విప్పు (*свёрток*); పరచు (*ковёр*) 2. *воен.* [సైనిక] బారు తీర్చు; ~ строй సైనికులను బారు తీర్చు; ~ полк రెజిమెం

టును బారు తీరు 3. *перен.* (*развивать*) పెంచు, విస్తరింపజేయు, విస్తృతం చేయు; шире ~ социалистическое соревнование సోషలిస్టు పోటీని విస్తృతంచేయు (విస్తరింపజేయు); ~ строительство నిర్మాణం అభివృద్ధి చేయు 4. (*поворачивать*) మళ్లించు; ~ самолёт విమానాన్ని మళ్లించు 5. (*организовывать*) ఏర్పాటు చేయు, నెలకొల్పు; ~ палаточный городок బిడారుల శిబిరం ఏర్పాటు చేయు; ~ торговлю книгами పుస్తకాల విక్రయం ఏర్పాటు చేయు

развёртываться, развернуться 1. (*о скатанном, сложенном*) విప్పబడు 2. *воен.* బారు తీరు 3. *перен.* (*развиваться*) అభివృద్ధి అగు, బయల్పడు; **его способности развернулись в полной мере** అతని శక్తిసామర్థ్యాలు సంపూర్ణంగా బయల్పడ్డాయి 4. (*делать поворот*) మళ్లు

развеселить *сов. см.* **веселить**

развеселиться *сов.* ఉల్లాసపడు, ఆనందపడు

развесистый కొమ్మలు విస్తరిస్తున్న

развесить I, II *сов. см.* развешивать I, II

развести(сь) *сов. см.* разводить(ся)

разветвиться *сов. см.* разветвляться

разветвление *с* (*дороги и т. п.*) [దారి] చీలడం

разветвляться, разветвиться 1. రెమ్మలు వేయు, కొమ్మలు విస్తరించు 2. *перен.* చీలిపోవు; дорога разветвилась దారి చీలిపోయింది

развешать *сов. см.* развешивать II

развешивать I, развесить (*вн.*; *на весах*) తూకంవేయు, తూచు

развешивать II, развесить, развешать (*вн.*; *по разным местам*) [వేరు వేరు స్థలాల్లో] వేలాడ గట్టు (దీయు); ~ бельё బట్టలు ఆరవేయు

развеять(ся) *сов. см.* развеивать(ся)

развивать, развить (*вн.*) 1. అభివృద్ధి చేయు, పెంచు, పెంపొందించు; ~ память జ్ఞాపక శక్తిని పెంచు; ~ промышленность పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయు 2. (*раскручивать*) మెలికలు విడదీయు ◇ ~ большую скорость వేగాన్ని బాగా పెంచు

развива||ться, развиться 1. అభివృద్ధి పొందు (చెందు); промышленность ~ется పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి 2. (*раскручиваться*) విప్పబడు

развилка *ж разг.*: ~ дерева పంగ దారి; ~ дороги దారి చీలడం

развинтить *сов. см.* развинчивать

развинчивать, развинтить (*вн.*) వూడదీయు

развитие *с в разн. знач.* అభివృద్ధి, వికాసం; ~ ребёнка పిల్ల పెరుగుదల; ~ промышленности పరిశ్రమ అభివృద్ధి; ~ событий పరిణామాలు; физическое ~ మానసిక, శారీరక వికాసం

развит||ой 1. అభివృద్ధి చెందిన, పురోగామి; ~ые страны పురోగామి దేశాలు 2. (*просвещённый*) సంస్కారవంతమైన

развить(ся) *сов. см.* развивать(ся)

развлекать, развлечь (*вн.*) 1. వినోదపరచు; ~ гостей అతిథులను వినోదపరచు 2. (*отвлекать от мыслей*) [దృష్టిని] మళ్లించు

развлекаться, развлечься 1. వినోదించు, ఉల్లాసంగా (సరదాగా) గడుపు, ఖుషీగా గడుపు 2. (*отвлекаться*) [దృష్టి] మళ్లించుకొను

развлечени||е *с* వినోదం, తమాషా, విలాసాలు; для ~я తమాషాకోసం

развлечь(ся) *сов. см.* развлекать(ся)

развод *м* విడాకులు; давать ~ విడాకులకు సమ్మతించు; получать ~ విడాకులు తీసుకొను

разводить I, развести (*вн.*) 1. దింపు, దిగబెట్టు, తీసుకెళ్లు; ~ детей по домам పిల్లలను వారివారి ఇళ్ల దగ్గర దింపు (దిగబెట్టు), పిల్లలను ఇంటింటికీ తీసుకెళ్లు 2. (*разъединять кого-л.*) వేరుచేయు, విడదీయు; судьба развела их జీవితం వాళ్లని వేరుచేసింది (విడదీసింది) 3. (*расторгать брак*) వివాహం రద్దుచేయు 4. (*направлять части чего-л. в разные стороны*) విడదీయు; ~ ветки కొమ్మలను విడదీయు 5. (*растворять*) పల్చన చేయు; ~ краску తైలవర్ణాన్ని పల్చన చేయు 6. (*выращивать*) పెంచు 7.: ~ огонь నిప్పు రాజపెట్టు ◇ ~ руками చేతులు పారజాపు (తేల వేయు)

разводиться, развестись 1. (с *тв.*; *расторгать брак*) (నుంచి) విడాకులు తీసుకొను 2. (*расплодиться*) పెంచబడు

разводной: ~ мост డ్రా బ్రిడ్జి, తెరచుకునే (పైకి లేచే) వంతెన; ~ [гаечный] ключ ఎడ్జస్టబుల్ స్పానర్

развозить, развезти (*вн.*) [వారివారి స్థలాలకు] తీసుకెళ్లు, [వారివారి స్థలాల దగ్గర] దింపు; ~ товары సరుకులు అందజేయు ◇ дорогу развезло రోడ్డు బురద బురద అయింది

разволноваться *сов.* ఆందోళన (ఉద్రేక, కలవర) పడు, కలతచెందు

разворовать *сов. см.* разворовывать

разворо́вывать, разворова́ть *разг.* (*вн.*) తరలించి వేయు

разворошить *сов. см.* ворошить

развра́т *м* దుర్నడత, దుశ్శీలం, కాముకత్వం

разврати́ть(ся) *сов. см.* развраща́ть(ся)

развра́тник *м* దుశ్శీలుడు, కాముకుడు

развра́тница *ж* దుశ్శీలవతి, కాముకి

развра́тничать *несов.* దుశ్శీలుడుగా వ్యవహరించు

развра́тный దుశ్శీల, కాముక

развраща́ть, разврати́ть (*вн.*) పాడుచేయు, భ్రష్టంచేయు

развраща́ться, разврати́ться చెడిపోవు, పాడైపోవు, భ్రష్టుడగు

развяза́ть(ся) *сов. см.* развя́зывать(ся)

развя́зк||а *ж* పరిష్కారం; де́ло идёт к ~е వ్యవహారం ఓ కొలిక్కి వస్తోంది

развя́зный అతి చనువు; ~ тон అతి చనువు **ధోరణి**

развя́зывать, развяза́ть (*вн.*) విప్పు; ~ у́зел ముడి విప్పు ◇ ~ войну́ యుద్ధం ప్రారంభించు

развя́зываться, развяза́ться వూడిపోవు; шнуро́к развяза́лся బూటులేసు వూడిపోయింది

разгада́ть *сов. см.* разга́дывать

разга́дка *ж* 1. (*действие*) విప్పడం 2. (*решение загадки*) పరిష్కారం

разга́дывать, разгада́ть (*вн.*) 1. (*отгадывать*) [పొడుపు కథ] విప్పు 2. (*понимать, уяснять*) గ్రహించు, అర్థంచేసుకొను

разга́р *м*: ле́то в по́лном ~е వేసవి నట్టనడిమిలో వుంది; рабо́та в по́лном ~е పని జోరుగా సాగుతోంది; в ~е борьбы́ పోరాటం ముమ్మరంగా ఉన్నప్పుడు; в ~е спо́ра తగాదా మధ్యలో

разгиба́||ть, разогну́ть (*вн.*) నిటారుగా వుంచు (చేయు), నిగుడదీయు; ~ть спи́ну వీపు నిటారుగా చేయు, వీపు నిగుడదీయు ◇ не ~я спины́ నడుం వాల్చకుండా (విరుచుకుని)

разгиба́ться, разогну́ться నిటారుగా నిలబడు (కూర్చొను)

разглаго́льствовать *несов. разг.* (о *пр.*) (గురించి) ఉపన్యాసం దంచు, నిర్విరామంగా మాట్లాడు, సాగదీసి మరీ వర్ణించి చెప్పు

разгла́дить(ся) *сов. см.* разгла́живать(ся)

разгла́живать, разгла́дить (*вн.*) 1. సాపు చేయు; ~ морщи́ны ముడుతలు సాపు చేయు 2. (*утюгом*) ఇస్త్రీ చేయు

разгла́||живаться, разгла́диться సాపు అగు; морщи́ны на его́ лбу ~дились అతని నుదుటిమీది ముడుతలు సాఫయ్యాయి (సర్దుకున్నాయి)

разгласи́ть *сов. см.* разглаша́ть

разглаша́ть, разгласи́ть 1. (*вн.*) బయటపెట్టు, వెల్లడించు; ~ та́йну రహస్యం బయటపెట్టు 2. (о *пр.*; *объявлять*) ప్రకటించు, చాటు

разглаше́ние *с* బయటపెట్టడం, వెల్లడి; ~ вое́нной та́йны సైనిక రహస్యం వెల్లడి చేయడం (బయట పెట్టడం)

разгляде́ть *сов. см.* разгля́дывать

разгля́дывать *несов.* (*вн.*) పరీక్షించు, పరిశీలించు; ~ со всех сторо́н అన్ని పక్కలనుంచీ పరిశీలించు

разгне́вать *сов.* (*вн.*) (కి) కోపం తెప్పించు

разгне́ваться *сов.* ఆగ్రహపడు, కోపపడు, కోపగించు

разгова́ривать *несов.* (с *тв.*) (తో) మాట్లాడు; ~ по-ру́сски రష్యన్‌లో మాట్లాడు; дово́льно ~! నోర్మూయ్!; не хочу́ с ва́ми ~ మీతో నేను మాట్లాడను

разгово́р *м* 1. సంభాషణ; ~ по телефо́ну టెలిఫోన్‌లో (టెలిఫోన్‌పై) సంభాషణ; завя́зывать ~ సంభాషణలోకి దిగు 2.: ~ы *мн. разг.* (*слухи, молва*) పుకారు ◇ без ли́шних ~ов బదులు చెప్పకుండా; без ~ов!, никаки́х ~ов! నోరు మూసుకుని చెయ్యి!; дово́льно ~ов! మాటలు చాలు!; ఇంక మాటలు కట్టిపెట్టు!

разгово́рный వ్యావహారిక, వాడుక; ~ язы́к వ్యావహారిక (వాడుక) భాష

разгово́рчивый మాటకారి

разго́н *м* 1. చెదరగొట్టడం; ~ демонстра́ции ప్రదర్శన చెదరగొట్టడం 2. *см.* разбе́г

разгоня́ть, разогна́ть (*вн.*) 1. చెదరగొట్టు; ~ толпу́ జనాన్ని చెదరగొట్టు; ~ ту́чи మేఘాలను చెదరగొట్టు 2. *перен.* పోగొట్టు; ~ тоску́ వ్యాకులత పోగొట్టు 3. (*ускорять ход*) వేగం పెంచు; ~ автомоби́ль కారు వేగం పెంచు

разгоня́ться, разогна́ться పూర్తి వేగం పుంజుకొను; ~ на велосипе́де సైకిల్ పూర్తి (అతి) వేగంగా తొక్కు

разгора́живать, разгороди́ть (*вн.*) విభజించు; ~ ко́мнату గది మధ్య గోడ (తడిక) అడ్డం పెట్టు

разгора́||ться, разгоре́ться 1. మండు, రగులుకొను, జ్వలించు; ого́нь ~ется నిప్పు రగులుకుంటున్నది; 2. *перен.* చెలరేగు; спор ~ется వివాదం చెలరేగుతోంది

разгоре́ться *сов. см.* разгора́ться

разгороди́ть *сов. см.* разгора́живать

разгорячи́ть *сов. см.* горячи́ть

разгорячи́ться *сов.* **1.** *см.* горячи́ться **2.** (*почувствовать возбуждение, жар*) ఒళ్లు వెచ్చపడు; он разгорячи́лся от ходьбы́ నడిచి వెళ్లినమూలంగా ఒళ్లు వెచ్చబడింది

разгра́бить *сов.* (*вн.*) కొల్లగొట్టు

разграниче́ние *с* **1.** (*размежевание*) వేరుచేయడం, హద్దులు పెట్టడం **2.** (*понятий*) వ్యత్యాసం (తేడా) చూడడం

разграни́чивать, разграни́чить (*вн.*) **1.** (*размежёвывать*) వేరుచేయు, హద్దులు పెట్టు **2.** (*понятия*) వ్యత్యాసం (తేడా) చూచు (చూపించు)

разграни́чить *сов. см.* разграни́чивать

разграфи́ть *сов. см.* разграфля́ть

разграфля́ть, разграфи́ть (*вн.*) రూళ్లు వేయు (గీయు)

разгреба́ть, разгрести́ (*вн.*) విడదీయు; కెలుకు (*руками*); ~ снег మంచు కుప్పను విడదీయు (కెలుకు); ~ стог се́на గడ్డిమోపు విడదీయు

разгрести́ *сов. см.* разгреба́ть

разгро́м *м* **1.** (*поражение*) ఘోర పరాజయం **2.** (*разорение*) [వి]నాశనం, కొల్ల; ~ го́рода పట్టణ నాశనం (కొల్ల) **3.** *разг.* (*беспорядок*) నానాకంగాళీగా ఉండడం, చిందరవందర అవడం; в ко́мнате по́лный ~ గదంతా నానాకంగాళీగా వుంది, గది మొత్తం చిందరవందర అయింది

разгроми́ть *сов. см.* громи́ть

разгружа́ть, разгрузи́ть (*вн.*) దింపు, దిగుమతి చేయు, అన్‌లోడ్ చేయు; ~ ве́щи సామాన్లు దింపు; ~ кора́бль ఓడనుంచి సరుకులు దింపి ఖాళీచేయు

разгружа́ться, разгрузи́ться [సరుకులు] దించుకొను

разгрузи́ть(ся) *сов. см.* разгружа́ть(ся)

разгру́зка *ж* [సామానులు, సరుకులు] దింపడం, అన్‌లోడింగు

разгрыза́ть, разгры́зть (*вн.*) కొరికి పగలగొట్టు

разгры́зть *сов. см.* разгрыза́ть

разгу́л *м* **1.** (*кутёж*) విచ్చలవిడి వ్యవహారం, స్వైర ప్రవర్తన **2.** (*безудержное проявление чего-л.*) విచ్చలవిడిగా (యథేచ్ఛగా) స్వైరవిహారం; ~ реа́кции ప్రగతి వ్యతిరేకత విచ్చలవిడి స్వైరవిహారం

разгу́ливать *несов. разг.* యథేచ్ఛగా (పనీపాటా లేకుండా) తిరుగు

разгу́ливаться, разгуля́ться **1.** (*о ветре, волнах и т. п.*) విజృంభించు, జోరగు; ве́тер разгуля́лся గాలి విజృంభించింది (జోరైంది) **2.** (*не хотеть спать*) నిద్ర చెడిపోవు (పాడగు); ребёнок разгуля́лся బిడ్డ నిద్ర చెడిపోయింది **3.** (*о погоде*) తేట (తేలిక) పడు; день разгуля́лся రోజు (వాతావరణం) మెరుగుపడింది (మెరుగైంది)

разгуля́ться *сов. см.* разгу́ливаться

раздава́ть, разда́ть (*вн.*) పంచి[పెట్టి] వేయు, ఇచ్చివేయు

раздава́ться I, разда́ться (*о звуке*) వినిపించు

раздава́ться II, разда́ться **1.** (*расступаться*) దారి యిచ్చు (చేయు) **2.** *разг.* (*расширяться*) వదులగు, వదులైపోవు; он разда́лся в плеча́х అతని భుజాలు వెడల్పయాయి **3.** *разг.* (*толстеть*) లావెక్కు, బరువెక్కు; ~ в та́лии కడుపు సాగు (పెరుగు)

раздави́||ть *сов.* (*вн.*) నలగగొట్టు నలిపివేయు; маши́на ~ла соба́ку కారు కుక్కని నలిపేసింది

разда́ть *сов. см.* раздава́ть

разда́ться I, II *сов. см.* раздава́ться I, II

разда́ча *ж* పంపకం, పంపిణీ

раздва́ивать, раздвои́ть (*вн.*) రెండుగా విభజించు (చీల్చు)

раздва́иваться, раздвои́ться రెండుగా చీలిపోవు (విడిపోవు)

раздвига́ть, раздви́нуть (*вн.*) [పక్కకు] జరుపు, లాగు, విడదీయు; ~ за́навес తెర [రెండు వైపులా] విడదీయు; ~ стол టేబుల్ లాగి పొడుగుచేయు

раздвига́||ться, раздви́нуться జరపబడు, లాగబడు; за́навес ~ется తెర ఇటు అటు లాగబడుతుంది

раздви́нуть(ся) *сов. см.* раздвига́ть(ся)

раздвои́ть(ся) *сов. см.* раздва́ивать(ся)

раздева́лка *ж разг.* క్లోక్ రూమ్

раздева́ть, разде́ть (*вн.*) బట్టలు విప్పు (తీయు)

раздева́ться, разде́ться బట్టలు విప్పు[కొను], తీసుకొను

разде́л *м* **1.** (*действие*) విభజన, పంపకం **2.** (*в книге, тексте*) భాగం

разде́лать(ся) *сов. см.* разде́лывать(ся)

разделе́ние *с* విభజన; ~ труда́ శ్రమ విభజన

раздели́тельный వేరుచేసే, విభజించే; ~ знак విభజించే గుర్తు ◇ ~ сою́з *грам.* వికల్పకావ్యయం

разделить *сов. см.* разделять *и* делить

разделиться *сов. см.* разделяться *и* делиться 1 *и* 3

разделывать, разделать (*вн.*) 1. (*тушу*) కోయు 2. *разг.* (*избивать*) బాదు

разделываться, разделаться (с *тв.*) 1. *переводится перфектным деепр. смыслового гл.* + వేయు; ~ с долгами అప్పులు చెల్లించివేయు; ~ с работой పని ముగించివేయు 2. (*расправляться*) ఒకరి పని పట్టు

раздельн||ый 1. వేరే; ~ое жительство వేర్వేరు నివాసాలు 2.: ~ое написание మాటలు విడివిడిగా రాయడం

разделять, разделить (*вн.*) 1. పంచు, పంపిణీ చేయు, విభజించు, భాగించు; ~ на две части రెండు భాగాలుగా విభజించు (చేయు); разделить между пятью учениками ఐదుగురు విద్యార్థులకి పంచు 2. (*разъединять*) విడదీయు, వేరుచేయు 3. (*убеждения*) (తో) ఏకీభవించు, (తో) పాలుపంచుకొను; ~ чьё-л. мнение ఒకరి అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకొను, ఒకరి అభిప్రాయంతో ఏకీభవించు 4. *мат.* భాగించు ◇ ~ чью-л. участь ఒకరి అదృష్టంలో పాలుపంచుకొను

разделяться, разделиться 1. విభజింపబడు, విడిపోవు, విడివడు; отряд разделился на две группы దళం రెండు గ్రూపులుగా విభజింపబడింది (విడిపోయింది, విడివడింది) 2. *перен.*: мнения разделились భిన్నాభిప్రాయాలు ఏర్పడ్డాయి 3. (*прекращать совместную жизнь*) వేరుపోవు, వేరుపడిపోవు; ఆస్తి పంచుకొను (*производить раздел имущества*) 4. *мат.* భాగించబడు; это число разделится на три ఈ సంఖ్య మూడుచేత భాగించబడుతుంది

раздеть(ся) *сов. см.* раздевать(ся)

раздира||ть, разодрать (*вн.*) 1. *разг.* (*разрывать*) చీల్చివేయు, చింపు 2. *перен.* (*разделять*) చీల్చివేయు; классовые противоречия ~ют капиталистическое общество పెట్టుబడిదారీ సమాజం వర్గవైరుధ్యాలవల్ల చీల్చివేయబడుతోంది 3. *перен.* (*терзать*) చీల్చివేయు

раздираться, разодраться *разг.* చింపబడు

раздобывать, раздобыть *разг.* (*вн.*) సమకూర్చుకొను; ~ денег డబ్బు సమకూర్చుకొను

раздобыть *сов. см.* раздобывать

раздолье *с* 1. (*простор*) విస్తారం, వైశాల్యం 2. (*полная свобода*) పూర్తి స్వేచ్ఛ

раздор *м* కలత, కలహం; сеять ~ కలతలు పెట్టు (కలహం) ◇ яблоко ~а కలహానికి మూలం (కారణం)

раздражать, раздражить (*вн.*) చిర్రెత్తించు, చిరాకు పెట్టు; ~ неуместными шутками ఒకరిని అనుచిత జోకులతో చిరాకు పెట్టు; ~ глаза కళ్ళు మండు

раздража||ться, раздражиться 1. చిటపటలాడు, చిర్రుబుర్రులాడు, చికాకు పడు; ~ться из-за пустяков స్వల్ప విషయాలవల్ల చికాకు పడు 2. (*воспаляться*) మండిపడు; глаза ~ются от дыма పొగవల్ల కళ్ళు మండుతాయి

раздражение *с* 1. (*действие*) చికాకు పడటం, చిరాకుపెట్టడం 2. (*досада, злость*) చిరాకు 3. (*воспаление*) మండు, కంపరం

раздражительный ముక్కోపి

раздражить(ся) *сов. см.* раздражать(ся)

раздразнивать, раздразнить (*вн.*) 1. ఏడ్పించు (*человека*); రెచ్చగొట్టు (*животное*) 2. (*возбуждать*) ప్రేరేపించు, రేపు; раздразнить аппетит ఆకలి రేపు (ప్రేరేపించు)

раздразнить *сов. см.* раздразнивать

раздробить(ся) *сов. см.* раздроблять(ся) *и* дробить(ся)

раздроблен||ный 1. (*расколотый*) చీలికలైన, తునాతునకలైన, చిట్లిన; ~ая кость చిట్లిన ఎముక 2. (*расчленённый*) ఛిన్నాభిన్న; ~ое крестьянское хозяйство ఛిన్నాభిన్న రైతుల వ్యవస్థ

раздроблять, раздробить (*вн.*) 1. నలగగొట్టు, చితగ్గొట్టు, చిట్లగొట్టు; ~ кость ఎముకను చిట్లగొట్టు 2. (*расчленять*) ఛిన్నాభిన్నం చేయు

раздробляться, раздробиться 1. (*разбиваться*) నలిగిపోవు 2. (*расчленяться*) ఛిన్నాభిన్నమై పోవు

раздувать, раздуть 1. పూదు, విసురు; ~ огонь మంట పూదు (విసురు) 2. *перен. разг.* (*увеличивать*) మితిమీరి పెంచు; ~ военный бюджет సైనిక బడ్జెట్‌ను మితిమీరి పెంచు

раздуваться, раздуться 1. (*надуваться*) ఉబ్బు 2. (*распухать*) వాచు

раздум||ать *сов.* తన మనస్సు మార్చుకొను; он хотел пойти туда, но ~ал అక్కడికి వెళ్లాలని అనుకున్నాడు, కాని తన మనస్సు మార్చుకున్నాడు

раздумыва||ть *несов.* 1. (*размышлять*) యోచించు, పర్యాలోచించు, తలపోయు; он стоял ~я అతను

ఆలోచనలో మునిగివున్నట్టు నిలబడ్డాడు 2. (*колебаться*) సంకోచించు

раздýмье *с* 1. (*задумчивость*) ధ్యానం, యోచన, పర్యాలోచన, ఆలోచనా మగ్నత 2. (*колебание*) సంకోచం

раздýть(ся) *сов. см.* раздувáть(ся)

разевáть, разúнуть *разг.* (*вн.*): ~ рот నోరంతా తెరుచు; разúнуть рот *перен.* నోరు తెరుచుకొని చూచు

разжáлобить *сов.* (*вн.*) ఒకరిలో జాలి రేకెత్తించు

разжáловать *сов.* (*вн.*) హోదా తగ్గించు (దించు); ~ в солдáты సామాన్య సైనికుడి హోదాకు తగ్గించు (దించు)

разжáть(ся) *сов. см.* разжимáть(ся)

разжевáть *сов. см.* разжёвывать

разжёвывать, разжевáть (*вн.*) 1. నములు, నెమరు వేయు 2. *перен.* నెమరు[వేయు]

разжéчь(ся) *сов. см.* разжигáть(ся)

разжигáть, разжéчь (*вн.*) 1. రగుల్చు, రాజబెట్టు 2. *перен.* రేపు, యెగదోయు, రెచ్చగొట్టు; ~ национáльную рознь జాతీయ తగాదాలను యెగదోయు (రేపు, రెచ్చగొట్టు)

разжигáться, разжéчься 1. రగులుకొను, రాజుకొను; дровá разожглúсь కట్టెలు రాజుకున్నాయి 2. *перен.* రేగు; враждá разожглáсь శత్రుత్వం రేగింది

разжимáть, разжáть (*вн.*) విప్పు, తెరుచు (*кулак*); ఊడదీయు (*пружину*); ~ рýки చేతుల పట్టు విడుచు; не разжимáя губ పెదవులు విప్పకుండా

разжимáться, разжáться విడిపోవు, తెరుచుకొను (*о кулаке*); ఊడిపోవు (*о пружине*)

разжирéть *сов. см.* жирéть

разúнуть *сов. см.* разевáть

разúня *м и ж* పరధ్యానపు మనిషి

разúть I, сразúть (*вн.*; *ударять, поражать*) [నేలపైన] దెబ్బకొట్టు, పడగొట్టు

разú||ть II, *несов. безл. разг.* (*тв.*; *сильно пахнуть*) [ఘాటు వాసన, కంపు, గబ్బు] కొట్టు, వేయు; от негó ~ло винóм అతని దగ్గర సారా కంపు విపరీతంగా కొట్టింది

разлагáть, разложúть (*вн.*) 1. *хим.* విఘటనం చేయు, విడదీయు; ~ вóду на кислорóд и водорóд నీటిని ఆమ్లజని ఉదజనులుగా విఘటనం చేయు 2. *перен.* దుర్బలం చేయు, మనో నిబ్బరం చెడగొట్టు, అవినీతి పాల్జేయు; ~ áрмию протúвника శత్రు సైన్యపు మనో నిబ్బరాన్ని చెడగొట్టు

разлагáться, разложúться 1. *хим.* విడిపోవు, విఘటనమగు 2. (*гнить*) కుళ్ళిపోవు 3. *перен.* నైతికంగా పతనమగు, నైతిక దారుఢ్యం కోల్పోవు

разлáд *м* 1. (*несогласованность*) సమన్వయం లేకపోవడం 2. (*раздор*) కలత, కలహం, తగాదా

разлáдить(ся) *сов. см.* разлáживать(ся)

разлáживать, разлáдить (*вн.*) చెడగొట్టు, పాడు చేయు

разлáживаться, разлáдиться చెడిపోవు, పాడగు

разлáмывать, разломáть (*вн.*) 1. (*на части*) ముక్కలు ముక్కలుగా విరుచు (తుంచు) 2. (*разрушать*) ధ్వంసంచేయు

разлáмыва||ться, разломáться 1. (*на куски*) ముక్కలగు, తుంటలగు 2. *разг.* (*разрушаться*) ధ్వంసమగు ◇ головá ~ется *разг.* తల బద్దలవుతూంది (బద్దలైపోతోంది)

разлéниваться, разленúться బాగా సోమరి అగు

разленúться *сов. см.* разлéниваться

разлет||áться, разлетéться 1. (*улетать*) ఎగిరిపోవు; птúцы ~éлись పక్షులు ఎగిరిపోయాయి 2. *разг.* (*разбиваться*) పగిలిపోవు, పప్పుపప్పు అగు; чáшка ~éлась కప్పు పప్పుపప్పై పోయింది 3. *перен. разг.* అంతరించిపోవు, చెదిరిపోవు; ~áться в прах గాలిలో కలిసిపోవు; надéжды ~éлись ఆశలు చెదిరిపోయాయి

разлетéться *сов. см.* разлетáться

разлúв *м* 1. (*действие*) పోయడం; ~ метáлла по фóрмам కరిగిన లోహం మూసలలో పోయడం 2. (*половодье*) వరద, నది పోటు

разливáть, разлúть (*вн.*) 1. (*проливать*) ఒలకబోయు 2. (*наливать*) పోయు; ~ суп по тарéлкам సూపు పళ్ళేల్లో పోయు ◇ их водóй не разольёшь *разг.* వాళ్ళు ప్రాణ మిత్రులు

разливáться, разлúться 1. (*проливаться*) ఒలికిపోవు 2. (*выходить из берегов*) [గట్లు దాటి] పొంగి పొరలు

разлиновáть *сов. см.* разлинóвывать

разлинóвывать, разлиновáть రూళ్ళు గీయు

разлúть(ся) *сов. см.* разливáть(ся)

различáть, различúть (*вн.*) 1. (*устанавливать различие*) [భేదాన్ని, తేడాను] చూపించు, గమనించు, పేర్కొను, వింగడించు 2. (*распознавать*)

చూచు (*по виду*); విను (*по звуку*); పసిపట్టు (*по запаху*)

различа́ться *несов.* తేడా [కలిగి]వుండు; ~ длино́й పొడవులో తేడా వుండు

разли́чи||е *с* తేడా, అంతరం, విచక్షణ; ~е во взгля́дах అభిప్రాయ భేదం ◇ без ~я విచక్షణ లేకుండా; зна́ки ~я *воен.* హోదా గుర్తులు, హోదాను తెలిపే పట్టీలు

различи́ть *сов. см.* различа́ть

разли́чный 1. (*неодинаковый*) [వి]భిన్న, వేరు 2. (*разнообразный*) వివిధ, రకరకాల

разложе́ние *с* 1. (*на составные части*) విఘటనం 2. (*гниение*) కుళ్లడం 3. *перен.* పతనం, విచ్ఛిత్తి, శిథిలం అవడం; అవినీతి, నైతిక బలం కోల్పోవడం (*моральное*); ~ феода́льного стро́я ఫ్యూడల్ వ్యవస్థ విచ్ఛిత్తి (పతనం)

разложи́ть(ся) *сов. см.* разлага́ть(ся) *и* раскла́дывать(ся)

разлома́ть(ся) *сов. см.* разла́мывать(ся)

разлу́к||а *ж* 1. ఎడబాటు; жить в ~е с ке́м-л. ఒకరినుంచి ఎడబాసి జీవించు 2. (*расставание*) వీడ్కోలు; день ~и వీడ్కోలు రోజు

разлуча́ть, разлучи́ть (*вн.* с *тв.*) (ఒకరిని ఒకరి నుంచి) దూరం (వేరు) చేయు; ~ лю́бящих ప్రేమికులను వేరుచేయు, ప్రేమికులకు ఎడబాటు కల్గించు; ~ дете́й с роди́телямм పిల్లలను తల్లితండ్రులనుంచి వేరుచేయు (దూరంచేయు)

разлуча́ться, разлучи́ться (с *тв.*) (నుంచి) విడిపోవు, వేరగు, యెడబాటు కలుగు

разлучи́ть(ся) *сов. см.* разлуча́ть(ся)

разлюби́ть *сов.* (*вн.*) (పట్ల) ప్రేమ కోల్పోవు (*кого-л.*); ఇష్టం కోల్పోవు (*что-л.*)

разма́зать *сов. см.* разма́зывать

разма́зывать, разма́зать (*вн.*) రాయు, రుద్దు, పులుము; ~ грязь по лицу́ ముఖమంతటికీ బురద రాయు (పులుము)

разма́лывать, размоло́ть (*вн.*) రుబ్బు, నూరు

разма́тывать, размота́ть (*вн.*) విప్పు

разма́х *м* 1. ఊతం; со всего́ ~у ఊతంగా; уда́рить кого́-л. с ~у ఊతంకొద్దీ కొట్టు, సాచి కొట్టు 2. (*расстояние*) రెక్కల విస్తృతి; ~ кры́льев у самолёта విమానం రెక్కల విస్తృతి 3. (*амплитуда*) [కంపన] పరిధి 4. *перен.* విస్తృత స్థాయి, ఉధృతి; ~ движе́ния за мир శాంతి [కోసం] ఉద్యమ ఉధృతి; ~ де́ятельности విస్తృత స్థాయిలో కార్యకలాపాలు; ~ строительства విస్తృత స్థాయి నిర్మాణం

разма́хивать *несов.* (*тв.*) ఊపు, ఝళిపించు; ~ па́лкой కర్ర ఝళిపించు

разма́хиваться, размахну́ться చేయి ఊపు (సాచు); он размахну́лся и уда́рил его́ వాడు చేయి సాచి అతన్ని కొట్టాడు

размахну́ться *сов. см.* разма́хиваться

размежева́ние *с* 1. హద్దులు నిర్ణయించడం 2. *перен.* అభిప్రాయ భేదాలు తేల్చడం

размежева́ть(ся) *сов. см.* размежёвывать(ся)

размежёвывать, размежева́ть (*вн.*) 1. హద్దులు నిర్ణయించు 2. *перен.* అభిప్రాయ భేదాలు తేల్చు

размежёвываться, размежева́ться 1. ఎల్లలు (హద్దులు) నిర్ణయించుకొను (నిర్దేశించుకొను) 2. *перен.* కార్యకలాపాల పరిధి నిర్దేశించుకొను

размельча́ть, размельчи́ть (*вн.*) చూర్ణం చేయు, పొడి చేయు

размельчи́ть *сов. см.* размельча́ть

разме́н *м* 1. మార్చుకోవడం; ~ де́нег డబ్బు చిల్లర మార్చుకోవడం 2. *перен.* దూబరా (దుబారా) చేయడం, వృథా చేసుకోవడం 3. (*жилой площади*) పంచుకొ మార్చు కోవడం

разме́нивать, разменя́ть (*вн.*) 1. మార్చు[కొను]; ~ де́сять рубле́й పది రూబుళ్లు చిల్లర మార్చు[కొను] 2. *перен.* దూబరా చేయు, వృథా చేసుకొను; ~ тала́нт на ме́лочи ప్రతిభ దూబరా చేయు, ప్రతిభను చిల్లర పనులకు వెచ్చించు 3. (*жилую площадь*) పంచుకుని మార్చు

разме́ниваться, разменя́ться *разг.* (*тв.*) 1. మార్చుకొను; ~ пе́шками పరస్పరం బంట్లు చంపుకొను 2. *перен.*: ~ на ме́лочи చిల్లర (స్వల్ప), పనులపై శక్తిసామర్థ్యాలు పాడుచేసుకొను 3. (*разъезжаться, обменяв квартиру*) పంచుకొని మార్చుకొను

разме́нн||ый: ~ая моне́та చిల్లర

разменя́ть(ся) *сов. см.* разме́нивать(ся)

разме́р *м* 1. (*величина*) ప్రమాణం; సైజు (*мерка*); ~ уча́стка కమతపు ప్రమాణం; ~ боти́нок బూట్ల సైజు 2. (*масштаб*) పరిమాణం, ప్రమాణం, స్థాయి; в небольшо́м ~е స్వల్ప (చిన్న) ప్రమాణంలో; в широ́ких ~ах విస్తృత స్థాయిలో 3. (*стихотворный*) ఛందస్సు

разме́ренн||ый: సరిసమానమైన; ~ая похо́дка సరిసమానమైన నడక (అడుగులు)

размéрить *сов. см.* размерять

размерять, размéрить (*вн.*) కొలత వేయు, కొలుచు

размесить *сов. см.* размéшивать I

разместить(ся) *сов. см.* размещáть(ся)

размéтить *сов. см.* размечáть

размéтка *ж* 1. (*действие*) గుర్తులు వేయడం 2. (*метка*) గుర్తు

размечáть, размéтить (*вн.*) గుర్తులు పెట్టు (వేయు)

размешáть *сов. см.* размéшивать II

размéшивать I, размесить (*вн.*) (*тесто, глину*) పిసుకు

размéшивать II, размешáть (*вн.*; *растворять*) కలుపు

размещáть, разместить (*вн.*) 1. ఉంచు, ఉంచి వేయు; ~ товáры సరకులు ఉంచు 2. (*помещать*) వసతి కల్పించు (ఏర్పాటు చేయు), సీటు చూపు; ~ гостéй అతిథులకు వసతి కల్పించు (ఏర్పాటు చేయు); ~ пассажиров ప్రయాణీకులకు చోటు (సీట్లు) చూపు 3. (*распределять*) పంచు, పంపకం (పంపిణీ) చేయు; ~ заём రుణం పంపిణీ చేయు; ~ лотерéйные билéты లాటరీ టికెట్లు పంపకం (పంపిణీ) చేయు; ~ капитáл పెట్టుబడి పెట్టు

размещáться, разместиться సీట్లలో కూర్చొను; ~ в вагóне పెట్టెలో వారివారి సీట్లలో కూర్చొను; ~ в гостинице హోటల్‌లో బస చేయు

разминировать *несов. и сов.* (*вн.*) (నుంచి) మందుపాతరలు తీసివేయు

размину́ться *сов. разг.* (с *тв.*) 1. (*не встретиться*) (ఒకరిని ఒకరు) కలవకపోవు, చూడకుండా దాటిపోవు (దాటివెళ్లు) 2. (*разойтись, не столкнувшись*) [ఒకదాన్ని మరొకటి] దాటు

размножáть, размнóжить (*вн.*) 1. (*документ и т. п.*) (ఎక్కువ) కాపీలు తీయు (తీయించు) 2. *разг.* (*разводить*) పెంచు; ~ крóликов కుందేళ్లను పెంచు

размножáться, размнóжиться 1. (*увеличиваться в количестве*) సంఖ్య వృద్ధి అగు 2. (*о животных*) ఈను 3. *тк. несов. биол.* సంతానం కలుగు; ~ делéнием విభజన ద్వారా సంతానం కలుగు

размножéние *с* 1. (*документов и т. п.*) (ఎక్కువ) కాపీలు చేయడం (చేయించడం) 2. *биол.* సంతానోత్పత్తి

размнóжить(ся) *сов. см.* размножáть(ся) 1

размозжить *сов.* (*вн.*): ~ комý-л. гóлову ఒకరి తల బద్దలుకొట్టు

размóл *м* 1. (*действие*) నూరడం, పొడి చేయడం 2.: мукá крýпного ~а మొరుం (ముతక) పిండి; мукá мéлкого ~а సన్న (మెత్తటి) పిండి

размóлвка *ж* చిన్న జగడం; мéжду ними произошлá ~ వాళ్ల మధ్య చిన్న జగడం జరిగింది

размолóть *сов. см.* размáлывать

размотáть *сов. см.* размáтывать

размывáть, размы́ть (*вн.*) కోసివేయు, కరిగించి వేయు; рекá размы́ла берегá నది గట్లను కోసేసింది (కరిగించివేసింది)

размы́слить *сов. см.* размышлять

размы́ть *сов. см.* размывáть

размышлéни||е *с* పర్యాలోచన, తలపోయడం; нé было врéмени на ~е వెనుక ముందులు చూడడానికి వ్యవధి లేదు; по зрéлом ~и బాగా ఆలోచించిన మీదట; это навóдит на ~е ... అని అనిపిస్తోంది

размышлять, размы́слить (о *пр.*) (గురించి) ధ్యానం చేయు, తలపోయు, ఆలోచించు

размягчáть, размягчить (*вн.*) మెత్తన (మెత్తగా) చేయు, మెత్తబరచు

размягчáться, размягчиться మెత్తన అగు, మెత్తబడు

размягчить(ся) *сов. см.* размягчáть(ся)

разнáшивать, разносить (*вн.*; *обувь*) వదులు చేయు

разнáшиваться, разноситься వదులు అగు

разнести(сь) *сов. см.* разносить(ся) II

разнимáть, разнять (*вн.*) 1. *разг.* (*разъединять*) విడదీయు 2. (*дерущихся*) విడిపించు, విడదీయు

рáзниться *несов.* భేదించు, వేరై ఉండు; ~ в чём-л. దేనిలోనైనా భేదించు

рáзница *ж* తేడా, వ్యత్యాసం; ~ взглядов అభిప్రాయ భేదం; ~ мéжду чéм-л. కీ ... కీ మధ్య తేడా; ~ в ценé ధరలో తేడా; ~ в чём-л. దేనిలోనైనా తేడా

разнобóй *м* సమన్వయ లోపం (రాహిత్యం) (*в работе*); సంగతత్వ లోపం, సంగతత్వం లేకపోవడం (*в правописании*)

разновидность *ж* 1. *биол.* జాతి 2. (*деятельности, явления и т.п.*) వైవిధ్యం

разноглáсие *с* 1. (с *пр.*) భేదం, (లో) అనంగీకారం; ~ во мнéниях అభిప్రాయభేదం 2. (*противоречие*) వైరుధ్యం; ~ в показáниях సాక్ష్యంలో అసంగతత్వం

разнокали́берн||ый 1. *тех.*, *воен.* భిన్నభిన్న (వేర్వేరు) కాలిబర్ 2. *перен.* వేర్వేరు, రకరకాల; ~ая посу́да వేర్వేరు రకాల ప్లేట్లు, గిన్నెలు

разнообра́зи||е *с* వైవిధ్యం, నానాత్వం ◇ для ~я కొంచెం మార్పుకి

разнообра́зн||ый వైవిధ్యంగల, నానా రకాల; ~ая расти́тельность నానా రకాల వృక్షాలు

разноречи́вый వైరుధ్యం గల, పరస్పర విరుద్ధమైన

разноро́дный భిన్నభిన్న[మైన], వేరు రకమైన

разно́с *м* 1. (*доставка*) అందజేయడం 2. *разг.* (*выговор*) మందలింపు, చీవాట్లు

разноси́ть I *сов. см.* разна́шивать

разноси́ть II, разнести́ (*вн.*) 1. (*доставлять*) అందించు, అందజేయు; ~ пи́сьма ఉత్తరాలు అందించు (బట్వాడా చేయు) 2. (*рассеивать*) చెదరగొట్టు; ве́тер разнёс ту́чи గాలి మేఘాలను చెదరగొట్టింది 3. (*распространять среди многих*) వ్యాపింపజేయు; ~ зара́зу అంటు వ్యాధిని వ్యాపింపజేయు; ~ слу́хи పుకార్లు వ్యాపింపజేయు 4. *спец.* (*записывая, разместить*) నోట్ చేసుకొను 5. *разг.* (*разбить, разрушить*) ధ్వంసం చేయు; бу́ря разнесла́ ло́дку в щéпки తుపానువల్ల పడవ ధ్వంసమైంది 6. *разг.* (*разбранить, сделать выговор*) చీవాట్లు పెట్టు 7. *безл. разг.*: щёку разнесло́ [అతని] బుగ్గ వాచింది

разноси́ться I *сов. см.* разна́шиваться

разноси́ться II, разнести́сь 1. (*о слухах и т. п.*) వ్యాపించు 2. (*о звуках*) [మారు] మోగు, ప్రతిధ్వనించు

разно́ска *ж разг.* (*писем и т. п.*) అందించడం, బట్వాడా చేయడం

разносторо́нн||ий 1. బహుముఖ[మైన]; ~яя дéятельность బహుముఖ కార్యకలాపాలు 2. *мат.* విషమ; ~ий треуго́льник విషమ (బాహు) త్రిభుజం

ра́зность *ж* 1. *см.* разли́чие 2. *мат.* భేదం, లబ్ధం

разно́счик *м* చిల్లర వస్తువులను అందజేసేవాడు

разноцве́тный రంగురంగుల

разну́зданный *разг.* (*распущенный*) క్రమశిక్షణా రహిత

ра́зны||й 1. భిన్న; ~е взгля́ды భిన్న అభిప్రాయాలు; они́ ~е лю́ди వాళ్ళు భిన్న ప్రకృతి కలిగిన వ్యక్తులు 2. (*другой*) వేరే; они́ живу́т в ~х ко́мнатах వాళ్ళు వేరేవేరే గదుల్లో నివసిస్తున్నారు 3. (*разнообразный*) రకరకాల, వేర్వేరు; буке́т из ~х цвето́в రకరకాల పువ్వుల గుత్తి; собрали́сь ~е лю́ди రకరకాల జనం పోగయ్యారు 4. *разг.* (*всякие*) లేనిపోని, నానా రకాల, రకరకాల; ~е подозре́ния లేనిపోని అనుమానాలు

разня́ть *сов. см.* разнима́ть

разоблача́ть, разоблачи́ть (*вн.*) బయటపెట్టు, బట్టబయలు చేయు, గుట్టుకడగు; ~ престу́пника నేరస్థుని బయటపెట్టు

разоблаче́ние *с* బయలు పెట్టడం, బయట పెట్టడం

разоблачи́ть *сов. см.* разоблача́ть

разобра́ть *сов. см.* разбира́ть

разобра́ться *сов. см.* разбира́ться 2, 3

разобща́ть, разобщи́ть (*вн.*) వేరు (దూరం) చేయు; విడదీయు (*разъединять что-л.*)

разобще́ние *с* వేరు చేయడం (కావడం)

разобщённый వేరు చేసిన (చేయబడిన)

разобщи́ть *сов. см.* разобща́ть

разогна́ть(ся) *сов. см.* разгоня́ть(ся)

разогну́ть(ся) *сов. см.* разгиба́ть(ся)

разогрева́ть, разогре́ть (*вн.*) వెచ్చపరచు; ~ мото́р ఇంజను (మోటరు) వెచ్చపరచు; ~ обе́д భోజనం వెచ్చపరచు [చేయు]

разогрева́ться, разогре́ться వేడెక్కు

разогре́ть(ся) *сов. см.* разогрева́ть(ся)

разоде́тый *разг.* షోకైన దుస్తులు ధరించే

разоде́ть *сов. разг.* (*вн.*) షోకైన దుస్తులు వేయు

разоде́ться *сов. разг.* షోకైన దుస్తులు వేసుకొను

разодра́ть *сов. см.* раздира́ть 1

разодра́ться *сов. см.* раздира́ться

разозли́ть(ся) *сов. см.* зли́ть(ся)

разойти́сь *сов. см.* расходи́ться

ра́зом *нареч. разг.* 1. ఒక్కుమ్మడిగా; все ~ рассмея́лись అందరూ ఒక్కుమ్మడిగా నవ్వారు 2. (*в один приём*) ఏకబిగిన

разорва́ть *сов. см.* разрыва́ть I

разорва́ться *сов. см.* разрыва́ться

разоре́ние *с* 1. ధ్వంసం చేయడం (*разрушение*); కొల్లగొట్టడం (*разграбление*) 2. (*потеря состояния*) దివాలా, దివాళా, ఆస్తి కోల్పోవడం

разори́тельны||й నష్టకరమైన; ~е тра́ты అధిక ఖర్చులు

разори́ть(ся) *сов. см.* разоря́ть(ся)

разоружа́ть, разоружи́ть (*вн.*) నిరాయుధునిగా చేయు (మనిషిని), నిరాయుధం చేయు (దేశాన్ని)

разоружа́ться, разоружи́ться ఆయుధవిసర్జన చేయు, నిరాయుధుడగు (*о человеке*); నిరాయుధమగు (*о стране*)

разоруже́ние *с* నిరాయుధీకరణ

разоружи́ть(ся) *сов. см.* разоружа́ть(ся)

разоря́ть, разори́ть (*вн.*) 1. కొల్లగొట్టు; ~ пти́чьи гнёзда పక్షుల గూళ్లను ధ్వంసం చేయు 2. (*доводить до нищеты*) దివాలా తీయు

разоря́ться, разори́ться దివాలా ఎత్తు (తీయు), నాశనం అగు, చితికి (చెడి) పోవు

разосла́ть *сов. см.* рассыла́ть

разостла́ть(ся) *сов. см.* расстила́ть(ся)

разочарова́ние *с* ఆశాభంగం

разочаро́ванный ఆశాభంగం చెందిన

разочарова́ть(ся) *сов. см.* разочаро́вывать(ся)

разочаро́вывать, разочарова́ть (*вн.*) ఆశాభంగం కలిగించు

разочаро́вываться, разочарова́ться (в *пр.*) (విషయంలో, పట్ల) ఆశాభంగం చెందు (పొందు, కలుగు); я в нём разочарова́лся నేను అతని విషయంలో ఆశాభంగం చెందాను

разраба́тывать, разрабо́тать (*вн.*) 1. (*землю*) దున్ను, సాగుచేయు 2. (*тщательно готовить*) రూపొందించు, సూచనలు తయారుచేయు; ~ вопро́с సమస్యను పరిశీలించు; ~ ме́тоды పద్ధతులను రూపొందించు 3. (*полезные ископаемые*) ఖనిజ వనరులను సర్వేచేయు (తవ్వు)

разрабо́тать *сов. см.* разраба́тывать

разрабо́тка *ж* 1. (*земли*) దున్నడం, సాగుచేయడం 2. (*вопроса и т. п.*) రూపొందించడం 3. (*эксплуатация месторождения полезных ископаемых*) తవ్వకం 4. (*место добычи полезных ископаемых*) గని, క్షేత్రం

разра́внивать, разровня́ть (*вн.*) చదును (సమం) చేయు

разража́ться, разрази́ться 1. విజృంభించు, ప్రజ్వరిల్లు, భళ్లుమను; разрази́лась гроза́ తుపాను విజృంభించింది; разрази́лась война́ యుద్ధం ప్రజ్వరిల్లింది (ప్రారంభమైంది) 2. *перен.* (*тв.*) ఆరంభించు; ~ слеза́ми ఏడ్వనారంభించు; ~ сме́хом పగలబడి నవ్వనారంభించు

разрази́ться *сов. см.* разража́ться

разраста́ться, разрасти́сь 1. గుబురుగా పెరుగు, విస్తరించు; де́рево разросло́сь చెట్టు [కొమ్మలను] విస్తరించింది; ро́ща разросла́сь తోపు గుబురుగా పెరిగింది 2. *перен.* పెరుగు, విస్తరించు; го́род разро́сся నగరం పెరిగింది; де́ло разросло́сь వ్యాపారం విస్తరించింది (పెరిగింది)

разрасти́сь *сов. см.* разраста́ться

разреди́ть *сов. см.* разрежа́ть

разрежа́ть, разреди́ть (*вн.*) 1. (*лес, рассаду*) కలుపు తీయు, పల్చన చేయు 2. (*воздух*) [ప్రాణ వాయువు] తగ్గించు

разрежённый: ~ во́здух ప్రాణవాయువు తగ్గిన గాలి

разре́з *м* 1. (*порез*) గాయం 2. (*сечение*) సెక్షన్; попере́чный ~ క్రాస్ సెక్షన్; продо́льный ~ అనుదీర్ఘ సెక్షన్ 3. (*на одежде*) చింపు

разре́зать *сов. см.* разреза́ть *и* ре́зать 1

разреза́ть, разре́зать (*вн.*) కోయు

разреша́ть, разреши́ть (*вн.*) 1. (*инф.*) అనుమతించు, అనుమతి ఇవ్వు; ~ гуля́ть షికారు వెళ్లేందుకు అనుమతించు 2. (*исследуя, найти правильный ответ*) పరిష్కరించు; ~ вопро́с సమస్యను పరిష్కరించు 3. (*разъяснять, рассудить*) పరిష్కరించు, సర్దివేయు, సర్దు, తీర్చుకొను; ~ конфли́кт సంఘర్షణను పరిష్కరించు (సర్దు); ~ сомне́ния అనుమానం (సందేహం) తీర్చుకొను ◇ разреши́те войти́ లోపలికి రానిస్తారా?, రావచ్చునా?; разреши́те объяви́ть заседа́ние откры́тым సమావేశాన్ని ప్రారంభించేందుకు అనుమతించండి

разреша́||ться, разреши́ться 1. (*о вопросе, деле*) పరిష్కరింపబడు 2. (*о конфликте*) సర్దుకొను, సర్దివేయబడు, పరిష్కారమగు 3. *тк. несов. безл.* (*быть дозволенным*) అనుమతింపబడు; здесь кури́ть не ~ется ఇక్కడ సిగరెట్లు కాల్చడం నిషిద్ధం (అనుమతింపబడదు)

разреше́ни||е *с* 1. పరిష్కారం (*вопроса*); తీర్చుకోవడం (*сомнения*) 2. (*конфликта*) సర్దుబాటు, పరిష్కారం 3. (*позволение*) అనుమతి, పర్మిషను 4. *разг.* (*документ*) అనుమతి పత్రం ◇ с ва́шего ~я మీరు అనుమతిస్తే

разреши́мый పరిష్కార సాధ్యమైన, సర్దుకొనకలిగే

разреши́ть *сов. см.* разреша́ть

разреши́ться *сов. см.* разреша́ться 1, 2

разровня́ть *сов. см.* разра́внивать

разрóзненн||ый 1. సమన్వయం లేని, చెదురుమదురుగా వున్న; ~ые дéйствия సమన్వయం లేని చర్యలు 2. (*неполный*) విడివిడి, వేర్వేరు; ~ый комплéкт журнáла మేగజైన్ విడి సంచికలు; ~ое собрáние сочинéний సంపుటిలోని విడి గ్రంథాలు

разрóзнивать, разрóзнить (*вн.*) విడదీయు; ~ комплéкт журнáла మేగజైన్ సెట్టు విడదీయు

разрóзнить *сов. см.* разрóзнивать

разрубáть, разрубúть (*вн.*) నరికివేయు, చీల్చివేయు; ~ на чáсти ముక్కలు ముక్కలుగా నరికి (చీల్చి) వేయు

разрубúть *сов. см.* разрубáть

разрýха *ж* అస్తవ్యస్తం, వినాశం; экономúческая ~ ఆర్థిక అస్తవ్యస్తం

разрушáть, разрýшить (*вн.*) 1. ధ్వంసం (నాశనం) చేయు, నశించు; ~ гóрод నగరాన్ని ధ్వంసం చేయు; ~ дом ఇల్లు కూల్చివేయు 2. *перен.* వమ్ము (భగ్నం) చేయు; ~ здорóвье ఆరోగ్యాన్ని నాశనం చేయు; ~ надéжды ఆశలు భగ్నం చేయు; ~ плáны పథకాలు వమ్ము చేయు

разрушáться, разрýшиться 1. ధ్వంసమైపోవు, నాశనమగు, కూలిపోవు; стáрый дом разрýшился పాత ఇల్లు కూలిపోయింది 2. *перен.* వమ్మైపోవు, కూలిపోవు

разрушéни||е *с* ధ్వంసం, నాశనం, వినాశం; ~я, причинённые войнóй యుద్ధం తెచ్చిన వినాశం; пóлное ~е సర్వనాశనం

разрушúтельн||ый వినాశకర[మైన]; ~ый урагáн వినాశకరమైన తుపాను; ~ая сúла వినాశకర[మైన] శక్తి

разрýшить(ся) *сов. см.* разрушáть(ся)

разры́в *м* 1. తెగతెంపులు; ~ дипломатúческих отношéний దౌత్య సంబంధాల తెగతెంపులు 2. (*место отрыва*) తెంపు, తెగిపోయిన చోటు; ~ прóвода తీగ తెగిపోయిన చోటు 3. *перен.* (*отсутствие связи*) అగాధం, అగడ్త; ~ мéжду теóрией и прáктикой సిద్ధాంతానికీ ఆచరణకూ మధ్య అగడ్త

разрывáть I, разорвáть (*вн.*) 1. చింపు, చించి వేయు, తెంపివేయు; ~ письмó ఉత్తరం చించివేయు; ~ цéпи рáбства *перен.* బానిసత్వపు సంకెళ్ల తెంపివేయు (భేదించు) 2. *безл.*: котёл разорвáло బాయిలర్ బద్దలైంది 3. *перен.* (*прекращать*) (తో) తెంచుకొను, తెగతెంపు చేసుకొను; ~ с кéм-л. дипломатúческие отношéния ఒకరితో దౌత్య సంబంధాలు తెగతెంపులు చేసుకొను

разрывáть II, разры́ть (*вн.*) 1. తవ్వు, తవ్వివేయు (*лопатой*); కెలుకు, కెలికివేయు (*руками*) 2. *разг.* (*приводить в беспорядок*) తలకిందులు చేయు, చిందరవందరగా చేయు; ~ все бумáги కాగితాలన్నీ తలకిందులు చేయు

разрывá||ться, разорвáться 1. తెగిపోవు (*о верёвке*); చినిగి (చిరిగి) పోవు (*о платье*) 2. (*взрываться*) బద్దలైపోవు 3. (*о связях*) తెగిపోవు ◇ не разорвáться же мне నాకేమీ పది చేతులా, పది కాళ్లా లేవు; сéрдце ~ется గుండె అవిసిపోతోంది; хоть разорвúсь! నేను అష్టావధానం, శతావధానం చెయ్యాల్సివస్తోంది!

разрывнóй: ~ снаря́д పగిలే గుండు

разрыдáться *сов.* వెక్కివెక్కి ఏడ్వసాగు

разры́ть *сов. см.* разрывáть II

разрыхлúть *сов. см.* разрыхля́ть

разрыхля́ть, разрыхлúть (*вн.*) [నేల] తిరగవేయు

разря́д I *м* 1. (*род, категория*) రకం 2. (*степень квалификации*) తరగతి; тóкарь шестóго ~а ఆరవ తరగతి టర్నర్

разря́д II *м*: электрúческий ~ *физ.* విద్యుదుత్సర్గం, ఎలెక్ట్రికల్ డిశ్చార్జ్

разрядúть(ся) I, II *сов. см.* разряжáть(ся) I, II

разря́дк||а *ж* 1. *разг.* (*оружия*) [తుపాకి] కాల్చడం 2. *эл.* విద్యుదుత్సర్గం; ~а аккумуля́тора అక్యూములేటర్ విద్యుదుత్సర్గం 3. *перен.* సౌమనస్యం, సడలింపు, ఉపశమనం; ~а междунарóдной напряжённости అంతర్జాతీయ ఉద్రిక్తత సడలింపు (సౌమనస్యం); полúтика ~и సౌమనస్య (ఉద్రిక్తత సడలింపు) విధానం 4. *полигр.* స్పేసింగ్; набрáть заголóвок ~ой శీర్షిక స్పేసింగ్‌తో కంపోజ్‌చేయు

разряжáть I, разрядúть (*вн.*) 1. (*оружие*) [తుపాకి] కాల్చు 2. *эл.* విద్యుదుత్సర్గం చేయు 3. *перен.* సడలించు; ~ атмосфéру ఉద్రిక్తతను సడలించు 4. *полигр.* స్పేసింగ్ చేయు

разряжáть II, разрядúть *разг.* (*вн.*) షోకైన దుస్తులువేయు; ~ детéй పిల్లలకు షోకైన దుస్తులు వేయు

разряжáться I, разрядúться 1. (*об оружии*) [తుపాకి] కాల్చబడు 2. *эл.* వీకైపోవు, అయిపోవు 3. *перен.* తగ్గు, సడలించు

разряжáться II, разрядúться *разг.* షోకైన దుస్తులు వేసుకొను; ~ во всё нóвое కొత్త దుస్తులు వేసుకొను

разубедúть(ся) *сов. см.* разубеждáть(ся)

разубеждáть, разубедúть (*вн.* в *пр.*; *вн.* +

инф.) [దేనినైనా చేయకుండా] దిగదీయు, వెనక్కి లాగు, మనస్సు మార్చు

разубежда́ться, разубеди́ться (в *пр.*) (గురించి) మనస్సు (అభిప్రాయం) మార్చుకొను

разува́ть, разу́ть (*вн.*) ఒకరి బూట్లు తీయు (తీసి వేయు, విప్పు)

разува́ться, разу́ться విప్పు (తీయు)

разуве́рить(ся) *сов. см.* разуверя́ть(ся)

разуверя́ть, разуве́рить (*вн.* в *пр.*) (గురించి, ఒకరి) మనస్సు (అభిప్రాయం) మార్చు

разуверя́ться, разуве́риться (в *пр.*) (మీద) విశ్వాసం కోల్పోవు; он разуве́рился в свои́х друзья́х అతను తన మిత్రులపై విశ్వాసం కోల్పోయాడు

разукра́сить(ся) *сов. см.* разукра́шивать(ся)

разукра́шивать, разукра́сить (*вн.*) అలంకరించు, శృంగారించు, సింగారించు

раскра́шиваться, разукра́ситься అలంకరించుకొను, శృంగారించుకొను

ра́зум *м* వివేచన, హేతుజ్ఞానం ◇ у него́ ум за ~ зашёл *разг.* అతని బుర్ర చెడిపోయింది

разуме́||ться, *несов.*: ~ется а) *в знач. вводн. сл.* నిజమే б) *разг. в знач. утв. частицы* అలాగే, నిస్సందేహంగా

разу́мный 1. (*о человеке*) వివేకవంతుడైన 2. (*о поступке, высказывании*) వివేకవంతమైన

разу́тый వట్టి కాళ్లతో, దిసపాదాలతో

разу́ть(ся) *сов. см.* разува́ть(ся)

разу́чивание *с* నేర్చుకోవడం

разу́чивать, разучи́ть (*вн.*) నేర్చుకొను; ~ роль తన పాత్ర నేర్చుకొను

разучи́ть *сов. см.* разу́чивать

разъеда́ть, разъе́сть (*вн.*) [తుప్పు] పట్టు (*о ржавчине*); తినివేయు (*о кислоте*)

разъедини́ть *сов. см.* разъединя́ть

разъединя́ть, разъедини́ть (*вн.*) 1. (*отсоединять*) విడదీయు 2. (*разлучать*) వేరుచేయు

разъе́зд *м* 1.: ~ы *мн.* (*поездки*) తిరగడం; он всё вре́мя в ~ах అతను ఎప్పుడూ తిరుగుతూ ఉంటాడు 2. *ж.-д.* రైల్వే స్టేషన్, రైల్వే డబుల్ ట్రాక్

разъезжа́||ть *несов.* తిరుగుతూ ఉండు; он постоя́нно ~ет అతను ఎప్పుడూ తిరుగుతూ ఉంటాడు

разъезжа́ться, разъе́хаться 1. (*уезжать*) వెళ్లిపోవు; го́сти разъе́хались అతిథులు వెళ్లిపోయారు 2. (с *тв.* или без доп.; *не сталкиваться, не зацеплять друг друга*) దాటిపోవు; маши́ны с трудо́м разъе́хались на у́зкой доро́ге ఇరుకు రోడ్డులో ఒక కారు మరొకదాన్ని కష్టంమీద దాటింది 3. (с *тв.* или без доп.; *разминуться*) [ఒకరు ఒకరిని] చూడకుండా (కలుసుకోకుండా) దాటిపోవు 4. *разг.* (с *тв.* или без доп.; *переставать жить вместе*) విడిపోవు 5. *разг.* (*расползаться от ветхости*) చీకిపోవు

разъе́сть *сов. см.* разъеда́ть

разъе́хаться *сов. см.* разъезжа́ться

разъярённый కోపఘూర్ణితమైన (*о животном*); కోపఘూర్ణితుడైన (*о человеке*)

разъяри́ть(ся) *сов. см.* разъяря́ть(ся)

разъяря́ть, разъяри́ть (*вн.*) కోపఘూర్ణితుని చేయు (*человека*); కోపఘూర్ణితం చేయు (*животное*)

разъяря́ться, разъяри́ться కోపఘూర్ణితుడగు (*о человеке*); కోపఘూర్ణితమగు (*о животном*)

разъясне́ние *с* 1. (*действие*) విశదపరచడం, స్పష్టం చేయడం 2. (*объяснение*) స్పష్టీకరణ, వివరణ

разъясни́ть(ся) *сов. см.* разъясня́ть(ся)

разъясня́ть, разъясни́ть (*вн.*) (కి) వివరించు, స్పష్టపరచు, విశదపరచు; ~ кому́-л. зада́чу ఒకరికి లెక్క (సమస్య)ను విశదపరచు

разъясня́ться, разъясни́ться స్పష్టపడు, తేలిపోవు; де́ло разъясни́лось విషయం తేలింది (తేలిపోయింది)

разыгра́ть(ся) *сов. см.* разы́грывать(ся)

разы́грывать, разыгра́ть (*вн.*) 1. (*пьесу, роль*) నటించు, [పాత్ర] పోషించు 2. (*в лотерею*) చీట్లు వేసి [వస్తువులు] పంచు 3. *разг.* (*подшучивать над кем-л.*) హేళన (ఎగతాళి) చేయు; ~ прия́теля స్నేహితుణ్ణి హేళన (ఎగతాళి) చేయు

разы́грываться, разыгра́ться 1. (*увлекаться игрой*) ఆటలో ఉత్సాహం పుంజుకొను; де́ти разыгра́лись పిల్లలు ఆటలో ఉత్సాహం పుంజుకున్నారు 2. *разг.* ఉత్సాహం పుంజుకొను, మూడ్‌లోకి వచ్చు (*о пианисте, актёре*); ఫారంలోకి వచ్చు (*о спортсмене*); во второ́м де́йствии арти́ст разыгра́лся రెండవ రంగంలో నటుడు ఉత్సాహం పుంజుకొన్నాడు, రెండవ రంగంలో నటుడు మూడ్‌లోకి వచ్చాడు 3. *перен.* వీచు (*о ветре*); రేగు (*о буре*); కొలిక్కి వచ్చు (*о событиях*)

разыска́ть(ся) *сов. см.* разы́скивать(ся)

разы́скивать, разыска́ть (*вн.*) (కోసం) వెతుకు, గాలించు; కనుగొను, దొరుకు, వెతికి పట్టుకొను (*сов.*); ~ пропа́вшую кни́гу పోయిన పుస్తకంకోసం వెతుకు; ~ ро́дственников తన బంధువులకోసం వెతుకు

разыскива||ться, разыска́ться 1. కనుగొనబడు, దొరుకు; ве́щи разыска́лись సామాన్లు దొరికాయి 2. *тк. несов. юр.* వెతకబడు; он ~ется мили́цией మిలీషియా అతనికోసం వెతుకుతోంది

рай *м* స్వర్గం

райисполко́м *м* (райо́нный исполни́тельный комите́т) డిస్ట్రిక్ట్ (పేట) కార్యనిర్వాహక కమిటీ

райко́м *м* (райо́нный комите́т) డిస్ట్రిక్ట్ (పేట) కమిటీ

райо́н *м* 1. ప్రాంతం; го́рные ~ы పర్వత ప్రాంతాలు 2. (*административно-территориальная единица*) డిస్ట్రిక్ట్, జిల్లా; పేట (*часть города*); Пролета́рский ~ Москвы́ మాస్కోలోని ప్రొలెతార్స్కి పేట (డిస్ట్రిక్ట్) ◇ в ~е чего́-л. వద్ద, దగ్గర; бой в ~е вокза́ла రైల్వే స్టేషన్ వద్ద పోరాటం

райо́нный డిస్ట్రిక్ట్; ~ центр డిస్ట్రిక్ట్ (జిల్లా) కేంద్రం

ра́йск||ий 1. స్వర్గ 2. *перен.* స్వర్గంతో సమానమైన, స్వర్గప్రాయమైన; ~ая жизнь భూమిమీద స్వర్గంతో సమానమైన జీవితం, భూతల స్వర్గప్రాయమైన జీవితం

райсове́т *м* (райо́нный Сове́т) శ్రామిక ప్రజల డెప్యూటీల డిస్ట్రిక్ట్

рак I *м зоол.* గాజాంరొయ్య

рак II *м мед.* కేన్సరు

раке́т||а *ж* రాకెట్టు; మిస్సైల్ (*оружие*); сигна́льная ~а సిగ్నల్ రాకెట్; пуска́ть ~у రాకెట్టు ప్రయోగించు ◇ ~а-носи́тель వాహక రాకెట్టు

раке́тка *ж спорт.* రాకెట్; те́ннисная ~ టెన్నిస్ రాకెట్

раке́тн||ый రాకెట్టు, మిస్సైల్; ~ый дви́гатель రాకెట్టు ఇంజన్; ~ая ба́за మిస్సైల్ స్థావరం; ~ое ору́жие మిస్సైల్ ఆయుధం

ра́ковина *ж* 1. గవ్వ, శంఖం 2. (*водопроводная*) వాష్‌బేసిన్ ◇ ушна́я ~ *анат.* చెవిదొప్ప

раку́шка *ж* గవ్వ

ра́ма *ж* 1. చట్రం, ఫ్రేము 2. (*оконная*) కిటికీ చట్రం 3.: велосипе́дная ~ సైకిల్ ఫ్రేము

ра́мк||а *ж* 1. *см.* ра́ма 1; 2.: ~и *мн. перен.* పరిధులు, హద్దులు; в ~ах зако́на చట్టపు పరిధిలో; держа́ться в ~х హద్దుల్లో ఉండు

ра́н||а *ж* గాయం; получа́ть ~у గాయపడు, దెబ్బ తిను

ранг *м* హోదా

ра́нее *нареч. см.* ра́ньше

ране́ние *с* 1. (*действие*) ఒకరిని గాయపరచడం, ఒకరు గాయపడడం 2. *см.* ра́на

ра́неный 1. గాయపడిన, దెబ్బతిన్న, గాయం తగిలిన 2. *в знач. сущ. м* గాయపడినవాడు, గాయం తగిలినవాడు, క్షతగాత్రుడు

ра́нец *м* సంచి; солда́тский ~ సైనిక సంచి; шко́льный ~ పుస్తకాల సంచి

ра́н||ить *несов. и сов.* (*вн.*) 1. గాయపరచు, దెబ్బ తీయు; ~ть в ру́ку చేతిని గాయపరచు 2. *перен.* బాధించు, బాధ కలిగించు; твои́ слова́ ~ят мне се́рдце నీ మాటలు నా మనస్సును బాధిస్తున్నాయి, నీ మాటలు నాకు బాధ కలిగిస్తున్నాయి

ра́нн||ий 1. తొలి, పొద్దుటి; ~ее у́тро తొలి పొద్దు, పొద్దుటి పూట; ~им у́тром పొద్దున; ~ие расска́зы Толсто́го టాల్‌స్టాయ్ తొలి కథలు 2. (*происходящий раньше обычного*) అకాల, ముందుగా వచ్చిన; ~яя гроза́ ముందుగా వచ్చిన మెరుపు తుపాను; ~яя смерть అకాల మృతి; ~яя ста́рость అకాల వృద్ధాప్యం, అకాలంగా (ముందే) వచ్చిన ముసలితనం; наступи́ла ~яя зима́ శీతాకాలం ముందుగా వచ్చింది 3. (*появляющийся раньше других*) తొలి, మొదటి; ~ие о́вощи తొలి కూరగాయలు; ~ие цветы́ తొలి పువ్వులు

ра́но *нареч.* 1.: ~ ве́чером సాయంత్రం పెందరాళే; ~ у́тром పొద్దున [పూట], తెల్లవారు జామున; встава́ть ~ పెందరాళే లేచు 2. (*преждевременно*) అకాలంగా, ముందుగా; ~ умере́ть అకాలంగా మృతి చెందు; весна́ наступи́ла ~ వసంతకాలం ముందుగా వచ్చింది 3. *безл. в знач. сказ.*: обе́дать ещё ~ డిన్నర్ టైం ఇంకా కాలేదు ◇ ~ и́ли по́здно ఎప్పుడో ఒకప్పుడు

рань *ж* разг. పెందరాళే, పిశాచాలు మసిలే వేళ; в таку́ю ~! పిశాచాలు మసిలే వేళ[లో]!

ра́ньше *нареч.* 1. ముందు, అకాలంగా; не приду́ ~ шести́ часо́в ఆరు గంటలకు ముందు రాను, ఆరు గంటలు దాటాకే వస్తాను; она́ родила́ ~ сро́ка ఆమె అకాలంగా కన్నది 2. (*прежде другого*) కంటె ముందుగా; он ушёл ~ нас అతను మాకంటె ముందుగా వెళ్లిపోయాడు 3. (*в прежнее время, прежде*) పూర్వం; ~ он ча́сто заходи́л к нам పూర్వం అతను మాదగ్గరకి తరచుగా వస్తూండేవాడు; ~ и тепе́рь పూర్వమూ, ఇప్పుడూ

ра́порт *м* రిపోర్టు; подава́ть ~ రిపోర్టు దాఖలు చేయు

рапортова́ть *несов. и сов.* (*дт.* о *пр.*) (ఒకరికి) రిపోర్టుచేయు

ра́са *ж* జాతి

раси́зм *м* జాతి వివక్షత, జాత్యహంకారం, జాతీయ దురహంకారం

раси́ст *м* జాతి వివక్షాపరుడు

раси́стски||й జాతి వివక్ష; ~е зако́ны జాత్యహంకార (జాతి వివక్ష) చట్టాలు

раска́иваться, раска́яться (в *пр.*) (కి) పశ్చాత్తాప పడు, పశ్చాత్తాపం చెందు; ~ в свои́х посту́пках తమ చర్యలకు పశ్చాత్తాపపడు (విచారించు)

раскалённый ఎర్రగా కాలిన; ~ песо́к కాలుతున్న (కాళ్లు మండిపోయే) ఇసుక

раскали́ть *сов. см.* раскаля́ть

раска́лывать, расколо́ть (*вн.*) *прям.*, *перен.* చీల్చు

раска́лыва||ться, расколо́ться *прям.*, *перен.* చీలిపోవు; голова́ ~ется తల పేలిపోతూ వుంది

раскаля́ть, раскали́ть (*вн.*) బాగా ఎర్రగా కాల్చు

раска́пывать, раскопа́ть (*вн.*) 1. తవ్వి తీయు 2. *перен. разг.* వెతికి పట్టుకొను (*находить*); వెతికి కను గొను (కనిపెట్టు) (*узнавать*)

раска́рмливать, раскорми́ть (*вн.*) బలిపించు (*человека*); బలిసేలా చేయు (*животное*)

раска́т *м*: ~ы гро́ма ఉరుముల రొద; ~ы сме́ха నవ్వు తరగ

раската́ть *сов. см.* раска́тывать

раска́тывать, раската́ть (*вн.*) 1. (*разворачивать*) చుట్ట విప్పు 2. (*расплющивать*) ఒత్తు; ~ те́сто రొట్టె పిండి ఒత్తు

раскача́ть *сов. см.* раска́чивать

раскача́ться *сов. см.* раска́чиваться 1, 2

раска́чивать, раскача́ть (*вн.*) 1. ఊగించు, ఊపు; ~ каче́ли ఉయ్యాల ఊగించు 2. *перен. разг.* కుదుపు, కదిలించు

раска́чиваться, раскача́ться 1. ఊగు; ~ на каче́лях ఉయ్యాలమీద ఊగు 2. *перен. разг.* కదిలి [పని] చేయు 3. *тк. несов. разг.* (*при ходьбе*) [నడిచేటప్పుడు] ఊగు[తూ ఉండు]

раска́яние *с* పశ్చాత్తాపం

раска́яться *сов. см.* раска́иваться

расквита́ться *сов. разг.* (с *тв.*) 1. (ఒకరితో) తేల్చుకొను 2. *перен.* (పై) బదులు (పగ) తీర్చుకొను

раски́дывать, раски́нуть (*вн.*) 1. విస్తరించు (*ветви*); చాచు (*руки*) 2. (*расстилать*) పరచు 3.: ~ пала́тку గుడారం వేయు ◇ раски́нуть умо́м *разг.* తలపోయు

раски́нуть *сов. см.* раски́дывать

раски́ну||ться *сов. см.* విస్తరించు; го́род ~лся на 40 км నగరం 40 కి.మీ.మేరకు విస్తరించింది

раскладно́й మడత, ఫోల్డింగ్; ~ стол మడత (ఫోల్డింగ్) టేబుల్

раскладу́шка *ж разг.* ఫోల్డింగ్ బెడ్, మడత మంచం

раскла́дывать, разложи́ть (*вн.*) 1. పెట్టు, ఉంచివేయు; ~ ве́щи по места́м సామాన్లు వాటి వాటి స్థలాల్లో పెట్టు (ఉంచు); ~ това́ры సరకులు పరచు 2. (*расстилать*) పరచు 3. (*распределять*) పంచు, పంపిణీ చేయు; ~ при́быль భాగస్వాముల మధ్య లాభాన్ని పంచు (పంపిణీ చేయు) ◇ ~ костёр [చలి]మంట వేయు

раскла́дываться, разложи́ться *разг.* (*распаковываться*) సామాన్లు విప్పి సర్దుకొను

раскла́ниваться, раскла́няться (с *тв.*) పలక రించు

раскла́няться *сов. см.* раскла́ниваться

раскле́ивать, раскле́ить (*вн.*) 1.: ~ конве́рт కవరు విప్పు 2. (*наклеивать*) అంటించు, అతికించు; ~ афи́ши అడ్వర్టైజ్‌మెంటు అతికించు (అంటించు)

раскле́ить *сов. см.* раскле́ивать

раскова́ть *сов. см.* раско́вывать

раско́вывать, раскова́ть (*вн.*) 1. (*лошадь*) లాడాలు (నాడాలు) తీసివేయు 2. (*освобождать от оков*) సంకెళ్లు తీసివేయు

раско́л *м полит.* చీలిక

расколо́ть(ся) *сов. см.* раска́лывать(ся)

раско́льник *м полит.* చీలికదారు

раско́льническ||ий *полит.* చీలిక; ~ая та́ктика చీలిక ఎత్తుగడలు

раскопа́ть *сов. см.* раска́пывать

раско́пки *мн. археол.* తవ్వకాలు

раскорми́ть *сов. см.* раска́рмливать

раскра́сить *сов. см.* раскра́шивать

раскра́ска *ж* 1. (*действие*) రంగు[లు] వేయడం (పూయడం) 2. (*расцветка*) రంగు

раскрасне́ться *сов.* [ముఖం] ఎర్రబారు; ~ от

волне́ния ఉద్రేకంతో ముఖం ఎర్రబారింది; ~ от хо́лода చలితో ముఖం ఎర్రబారింది

раскра́шивать, раскра́сить (*вн.*) రంగులు (పెయింటు) వేయు

раскрепоще́ние *с* విముక్తి, విమోచన, ఉద్ధరణ; ~ же́нщин స్త్రీజనోద్ధరణ

раскритикова́ть *сов. см.* раскритико́вывать

раскритико́вывать, раскритикова́ть (*вн.*) గట్టిగా (తీవ్రంగా) విమర్శించు, ఈకకి ఈక తోకకి తోక పీకు

раскрича́ться *сов. разг.* **1.** (*о ребёнке*) ఏడవ నారంభించు **2.** (на *вн.*) (ఒకరిమీద) కేకలు వేయ నారంభించు

раскроши́ть *сов. см.* кроши́ть 1

раскроши́ться *сов. см.* кроши́ться

раскрути́ть *сов. см.* раскру́чивать

раскру́чивать, раскрути́ть (*вн.*) **1.** మెలికలు విడదీయు **2.** *разг.* (*быстро вращать*) తిప్పు

раскрыва́ть, раскры́ть (*вн.*) **1.** తెరుచు; ~ зо́нтик గొడుగు తెరుచు; ~ окно́ కిటికీ తెరుచు **2.** (*обнаруживать*) బయటపెట్టు, వెల్లడించు, బహిర్గతంచేయు; ~ за́говор కుట్రను బయటపెట్టు; ~ та́йну రహస్యాన్ని బయటపెట్టు; ~ перед ке́м-л. ду́шу *перен.* ఒకరి దగ్గర (ఎదుట) మనస్సు విప్పు; ~ существо́ де́ла విషయ సారాన్ని విపులీకరించు ◇ ~ ка́рты పేకముక్కలు కింద పరచు

раскрыва́ться, раскры́ться **1.** తెరవబడు **2.** *бот.* విచ్చుకొను **3.** (*обнаруживать свои мысли и т. п.*) బయటపడు, వెల్లడగు **4.** (*становиться до конца познанным*) వెల్లడగు, విప్పు అగు; его́ хара́ктер раскры́лся до конца́ అతని స్వభావం పూర్తిగా వెల్లడైంది ◇ у него́ раскры́лись глаза́ అతనికి కనువిప్పు అయింది, అతని కళ్లు తెరుచుకున్నాయి

раскры́ть(ся) *сов. см.* раскрыва́ть(ся)

раскупа́ть, раскупи́ть (*вн.*) కొనివేయు

раскупи́ть *сов. см.* раскупа́ть

раску́поривать, раску́порить (*вн.*) తెరుచు

раску́порить *сов. см.* раску́поривать

ра́совый జాతి

распа́д *м* **1.** *хим.* శైథిల్యం, విశీర్ణం; ~ радиоакти́вных элеме́нтов రేడియోధార్మిక [శక్తిగల] పదార్థాల శైథిల్యం **2.** *перен.* విచ్ఛిత్తి; ~ колониа́льной систе́мы వలస వ్యవస్థ విచ్ఛిత్తి

распада́ться, распа́сться **1.** *хим.* శిథిలమగు **2.** *перен.* విచ్ఛిత్తి అగు, విచ్ఛిన్నమగు

распакова́ть *сов. см.* распако́вывать

распако́вывать, распакова́ть (*вн.*) [సామాను] విప్పు, ఊడదీయు

распа́рывать, распоро́ть (*вн.*) **1.** విప్పు **2.** (*разреза́ть*) గీరుకొను; распоро́ть себе́ ру́ку చేయి గీరుకొను

распа́сться *сов. см.* распада́ться

распаха́ть *сов. см.* распа́хивать I

распа́хивать I, распаха́ть (*вн.*) దున్ను, సాగుచేయు

распа́хивать II, распахну́ть (*вн.*) [బార్లా] తెరుచు; ~ окно́ కిటికీ బార్లా తెరుచు; ~ пальто́ కోటు తెరుచు

распахну́ть *сов. см.* распа́хивать II

распева́ть *несов. разг.* (*вн.*) పాడు

распека́ть, распе́чь *разг.* (*вн.*) మందలించు, చీవాట్లు పెట్టు

распелена́ть *сов.* (*вн.*) గుడ్డలు విప్పు (ఊడదీయు)

распелена́ться *сов.* గుడ్డలు విప్పుకొను

распеча́тать *сов. см.* распеча́тывать

распеча́тывать, распеча́тать (*вн.*) (*письмо и т. п.*) [కవరు] విప్పు (తెరుచు)

распе́чь *сов. см.* распека́ть

распива́ть, распи́ть *разг.* (*вн.*) తాగు; **распи́ть** буты́лку вина́ с ке́м-л. ఒకరితో కలిసి సీసాడు వైను తాగివేయు

распи́ливать, распили́ть (*вн.*) రంపంతో కోయు (కోసివేయు)

распили́ть *сов. см.* распи́ливать

расписа́ни||е *с* కాలపట్టిక, టైమ్ టేబుల్; ~е поездо́в రైల్వే టైమ్ టేబుల్, రైళ్ల రాకపోకల వేళలు; ~е уро́ков పాఠాల కాలపట్టిక; по ~ю కాలపట్టిక ప్రకారం

расписа́ться *сов. см.* распи́сываться

распи́ск||а *ж* రసీదు, ప్రోనోటు; ~а в получе́нии రసీదు తీసుకొను; дава́ть ~у в получе́нии де́нег పొందిన డబ్బుకు రసీదు ఇచ్చు; дава́ть кому́-л. де́ньги под ~у ఒకరికి ఇచ్చిన డబ్బుకి ప్రోనోటు రాయించుకొను

расписно́й *разг.* డిజైను (అద్దకం) వేయబడిన

распи́сываться, расписа́ться **1.** సంతకం పెట్టు (చేయు); распиши́тесь в получе́нии зарпла́ты మీ జీతంకోసం సంతకం పెట్టండి; прочти́те э́ту бума́гу и распиши́тесь ఈ కాగితం చదివి సంతకం చేయండి **2.** *разг.* (*регистрировать брак*) వివాహాన్ని రిజిస్టరు చేయించుకొను ◇ расписа́ться в со́бственном неве́жестве తన అజ్ఞానాన్ని రుజువుచేసుకొను

распи́ть *сов. см.* распива́ть

распиха́ть *сов. см.* распи́хивать

распи́хивать, распиха́ть *разг.* (*вн.*) 1. పక్కకి నెట్టు, నెట్టివేయు; ~ локтя́ми మోచేతులతో పక్కకి నెట్టు 2. (*рассовывать*) దోపు, కుక్కు, కూరు; ~ ве́щи по су́мкам సంచుల్లో సామాన్లు దోపు (కుక్కు)

распла́вить(ся) *сов. см.* расплавля́ть(ся)

расплавля́ть, распла́вить (*вн.*) కరిగించు, కరగు

расплавля́ться, распла́виться కరిగిపోవు

распла́каться *сов.* కన్నీరు పెట్టుకొను, ఏడవనారంభించు

распла́та *ж* 1. చెల్లింపు 2. *перен.* ప్రాయశ్చిత్తం

расплати́ться *сов. см.* распла́чиваться

распла́чиваться, расплати́ться 1. చెల్లించు; ~ по счёту బిల్లు చెల్లించు; ~ с долга́ми అప్పులు తీర్చు 2. *перен.* (за *вн.*) (మీద) పగ సాధించు[కొను], కసి తీర్చుకొను

расплеска́ть(ся) *сов. см.* расплёскивать(ся)

расплёскивать, расплеска́ть (*вн.*) ఒలకపోయు

расплёскиваться, расплеска́ться ఒలికిపోవు

расплести́(сь) *сов. см.* расплета́ть(ся)

расплета́ть, расплести́ (*вн.*) విప్పు, ఊడదీయు; ~ ко́су జడ[ను] విప్పు (ఊడదీయు)

расплета́ться, расплести́сь విప్పబడు, ఊడిపోవు

расплоди́ть *сов.* (*вн.*) 1. కను, ఈను 2. *перен.* తయారు చేయు, పెంచు

расплоди́ться *сов.* 1. పుట్టు, పెరుగు 2. *перен.* పెరుగు

расплыва́||ться, расплы́ться 1. వ్యాపించు, పాకు; черни́ла ~ются на э́той бума́ге యీ కాగితం సిరాని పీల్చుకుంటోంది 2. *разг.* (*полнеть*) లావెక్కు ◇ ~ться в улы́бке నవ్వ నారంభించు, ముఖంలో నవ్వు విరియు

расплы́вчатый అస్పష్టమైన

расплы́ться *сов. см.* расплыва́ться

расплю́щивать, расплю́щить (*вн.*) చదును (తప్పడ యేలా) చేయు

расплю́щиваться, расплю́щиться తప్పడగు

расплю́щить(ся) *сов. см.* расплю́щивать(ся)

распознава́ть, распозна́ть (*вн.*) కనుగొను, గ్రహించు, కనిపెట్టు; ~ боле́знь రోగ నిదానం చేయు, రోగం కనిపెట్టు

распозна́ть *сов. см.* распознава́ть

располага́ть I, расположи́ть (*вн.*) 1. పెట్టు, ఉంచు; ~ отря́д в дере́вне గ్రామంలో దళం పెట్టు (ఉంచు) 2. (*вызывать симпатию*) [ఒకరి] ప్రేమ చూరగొను (పొందు)

располага́||ть II *несов.* (*тв.*) కలుగు; он ~ет деньга́ми అతనివద్ద డబ్బు ఉంది; он ~ет вре́менем అతనికి తీరిక వుంది

располага́ться, расположи́ться (సర్దుకొని) కూర్చొను; он расположи́лся на дива́не అతను సోఫామీద కూర్చున్నాడు; он расположи́лся писа́ть అతను రాయడానికి సర్దుకొని కూర్చున్నాడు

располага́ющ||ий అభిమానం చూరగొనే; ~ая вне́шность ఎదుటివారి అభిమానం చూరగొనే రూపం

располза́ться, расползти́сь 1. (*уползать в разные стороны*) పాకుతూ వెళ్లిపోవు 2. *разг.* (*разрываться*) చీకిపోవు

расползти́сь *сов. см.* располза́ться

расположе́ни||е *с* 1. (*действие*) కేటాయించడం, సర్దడం; ~е войск по кварти́рам సైనికులను ఇంటింటికీ కేటాయించడం (సర్దడం) 2. (*место, занимаемое войсками, лагерем*) ఆవరణ, శిబిరం; прони́кнуть в ~е проти́вника శత్రు[వు] శిబిరంలో (ఆవరణలో) చొరబడు 3. (*порядок размещения*) అమర్చబడిన తీరు (పద్ధతి), క్రమం; ~е ме́бели в ко́мнате గదిలో ఫర్నిచరు అమర్చబడిన తీరు (పద్ధతి); ~е слов పదాల క్రమం 4. (*симпатия*) అనుగ్రహం, అభిమానం, ఇష్టం, సద్భావం; заслужи́ть чьё-л. ~е ఒకరి అభిమానం (సద్భావం) చూరగొను; по́льзоваться чьи́м-л. ~ем ఒకరికి అనుగ్రహ పాత్రుడగు; чу́вствовать к кому́-л. ~е ఒకరిపట్ల ఇష్టం (సద్భావం) కలుగు 5. (к *дт.*; *восприимчивость*) గురి అవడం; ~е к просту́де తొందరగా జలుబు పట్టు (చేయు) 6. *разг.* (*настроение*) మూడ్, మనో స్థితి; быть в хоро́шем ~и ду́ха మంచి హుషారుగా ఉండు; быть в плохо́м ~и ду́ха చిరాకుగా వుండు

располо́ж||енный (к *дт.*) 1. సుముఖంగా (సద్భావంతో) వుండు; он ~ен ко мне అతను నాపట్ల సుముఖంగా (సద్భావంతో) వున్నాడు 2. (*склонный к чему-л.*) సుముఖంగా వుండు; он не ~ен к серьёзному разгово́ру అతను సీరియస్ సంభాషణకి సుముఖంగా లేడు

расположи́ть *сов. см.* располага́ть I

расположи́ться *сов. см.* располага́ться

распоро́ть *сов. см.* распа́рывать *и* поро́ть II

распоряди́тель *м* మేనేజరు; విందు (ఉత్సవ) నిర్వాహకుడు (*на торжестве*)

распоряди́тельност||ь *ж* సక్రమ నిర్వహణ; отсу́тствие ~и సక్రమ నిర్వహణ లోపం

распоряди́тельный చురుకైన, చొరవగల; ~ челове́к చురుకైన (చొరవగల)వాడు (మనిషి)

распоряди́ться *сов. см.* распоряжа́ться

распоря́д||ок *м* నియమాలు, కార్యక్రమం; ~ок дня దిన కార్యక్రమం; пра́вила вну́треннего ~ка в учрежде́ниях సంస్థల్లో నియమాలు

распоряжа́ться, распоряди́ться 1. (о *пр.*, *инф.; отдавать приказание*) (చేయమని) ఆజ్ఞాపించు, ఆదేశించు, *инф.* + యించు, చేయించు; распоряди́ться об отъе́зде ప్రయాణానికి ఏర్పాట్లు చేయమని ఆదేశించు; распоряди́ться принести́ что́-л. దేనినైనా తెప్పించు; распоряди́ться сде́лать что́-л. దేనినైనా చేయించు 2. *тк. несов.* (*тв.; вести дело, хозяйство*) నిర్వహించు 3. (*тв.; поступать с кем-л., чем-л. каким-л. образом*) చేయు; ~ деньга́ми [ఒకరి ఇష్టం ప్రకారం] డబ్బు ఖర్చుపెట్టు (వ్యయం చేయు) 4. (*вести себя как хозяин, начальник*) యజమానిలాగా ప్రవర్తించు, ఆజ్ఞలు ఇచ్చు; прошу́ не ~ в чужо́м до́ме ఇతరుల ఇంట్లో యజమాని లాగా (ఇష్టం వచ్చినట్లు) ప్రవర్తించకండి

распоряже́ни||е *с* ఆజ్ఞ; до осо́бого ~я కొత్త ఆజ్ఞ వచ్చే దాకా; отда́ть ~е ఆజ్ఞ యిచ్చు, ఆజ్ఞాపించు ◇ быть в ~и кого́-л. ఒకరి [చేతి] కింద వుండు; име́ть в своём ~и తన చేతికింద కలిగివుండు

распра́в||а *ж* పగ; крова́вая ~а రక్తపగ ఊచకోత; кула́чная ~а కొట్టడం ◇ твори́ть суд и ~у *уст.* న్యాయాన్ని చేతిలోకి తీసుకొను; коро́ткая ~а తక్షణ శిక్ష

распра́вить *сов. см.* расправля́ть

распра́виться I, II *сов. см.* расправля́ться I, II

расправля́ть, распра́вить (*вн.*) 1. తిన్నన చేయు, సరిచేయు; నున్నగా చేయు (*делать гладким*); ~ ю́бку స్కర్టు సర్దుకొను (సరిచేయు) 2. (*выпрямлять*) చాచు, తిన్నన చేయు; ~ пле́чи భుజాలు తిన్నన చేయు

расправля́ться I, распра́виться (*о складках и т. п.*) నున్నగా అగు, నున్ననగు

расправля́ться II, распра́виться (*с тв.; учинять расправу*) (ఒకరిని) శిక్షించు

распределе́ние *с* 1. పంచడం, పంపిణీ; ~ дохо́дов ఆదాయాల (లాభాల) పంపిణీ; ~ сил బలాబలాల మోహరింపు 2. (*расположение, размещение*) కేటాయింపు, పంపిణీ; ~ дете́й по кла́ссам క్లాసుల ప్రకారం పిల్లల కేటాయింపు (పంపిణీ) 3. *разг.* (*назначение молодого специалиста*) [పనికి] నియమించడం

распредели́ть *сов. см.* распределя́ть

распределя́ть, распредели́ть (*вн.*) 1. (*делить*) (మధ్య) పంచు, పంపిణీ చేయు (*сов.*) 2. (*определять порядок*) కేటాయించు[కొను]; ~ вре́мя కాలాన్ని క్రమపద్ధతిలో కేటాయించుకొను

распродава́ть, распрода́ть (*вн.*) అమ్మివేయు; кни́га распро́дана పుస్తకం ప్రతులు అయిపోయాయి (అమ్ముడై పోయాయి)

распрода́жа *ж* తగ్గింపు ధరలకు అమ్మకం, క్లియరెన్స్ సేల్

распрода́ть *сов. см.* распродава́ть

распростране́ние *с* 1. (*об идеях, учениях*) వ్యాప్తి, ప్రాచుర్యం; получи́ть ~ వ్యాప్తిలోకి వచ్చు 2. (*слухов и т. п.*) వ్యాపించడం, వ్యాప్తి 3. (*газет и т. п.*) ప్రాచుర్యం, వ్యాప్తి

распространённ||ый సామాన్య; ~ое мне́ние సాధారణ అభిప్రాయం; ~ые ви́ды расте́ний సామాన్య వృక్ష జాతులు

распространи́ть(ся) *сов. см.* распространя́ть(-ся)

распространя́ть, распространи́ть (*вн.*) 1. (*делать широко известным*) వ్యాపింపజేయు, ప్రచారం చేయు 2. (*расширять круг действия*) (కు) అన్వయించు, వర్తించు; ~ де́йствие зако́на на все респу́блики చట్టం అన్ని రిపబ్లిక్కులకూ అన్వయిస్తుంది (వర్తిస్తుంది) 3. (*газеты и т. п.*) పంచు 4. (*источать*): ~ за́пах వాసన కొట్టు (వేయు)

распростран||я́ться, распространи́ться 1. వ్యాపించు; леса́ ~и́лись далеко́ на се́вер అడవులు ఉత్తరానికి బాగా దూరంగా వ్యాపించాయి 2. (*расширять круг действия*) వ్యాపించు; движе́ние сторо́нников ми́ра ~и́лось по всем стра́нам శాంతి ఉద్యమం అన్ని దేశాలకీ వ్యాపించింది 3. (*становиться доступным, известным*) వ్యాపించు; పంచబడు, పంపిణీ చేయబడు (*о газетах и т. п.*); но́вости ~я́ются бы́стро వార్తలు త్వరగా వ్యాపిస్తాయి 4. (*о запахе*) కొట్టు 5. *разг.* (о *пр.*; *пространно рассказывать*) (గురించి) విపులీకరించు 6. (*относиться к кому-л., чему-л.*) (కు) అన్వయించబడు, వర్తింపబడు; э́то ~я́ется на всех ఇది అందరికీ వర్తిస్తుంది; зако́н не ~я́ется на иностра́нных гра́ждан విదేశీయులకు ఈ చట్టం వర్తించదు

ра́спря *ж* కుమ్ములాట, తగాదా

распряга́ть, распря́чь (*вн.*) కట్టు విప్పు (విప్పేయు)

распрями́ть *сов. см.* распрямля́ть

распрямля́ть, распрями́ть (*вн.*) తిన్నన చేయు, వంకర తీర్చు, వంపు దీయు

распря́чь *сов. см.* распряга́ть

распуска́ть, распусти́ть (*вн.*) 1. రద్దు చేయు, సెలవు యిచ్చు; ~ а́рмию సైన్యాన్ని రద్దు చేయు; ~

собрáние సభను రద్దు చేయు; ~ ученикóв на канúкулы విద్యార్థులకు సెలవు ఇచ్చు 2. (*ослаблять*) వదులు చేయు, ఊడదీయు; ~ кóсы జడలు ఊడదీయు (విప్పు); ~ ремéнь బెల్టు వదులు చేయు 3. (*связанные изделия*) ఊడదీయు; ~ свúтер స్వెట్టరు ఊడదీయు 4. *разг.* (*избаловать*) [క్రమశిక్షణ (కళ్లెలు) వదులు చేసి] పాడుచేయు; ~ ученикóв విద్యార్థుల్ని పాడుచేయు 5. *разг.* (*слухи*) వ్యాపింపజేయు 6. *разг.* (*растворять*) [నీళ్లలో] కలిపివేయు, కరగబెట్టు

распускáться, распустúться 1. (*о растениях*) విడుచు 2. (*о связанных изделиях*) ఊడిపోవు 3. *разг.* (*избаловаться*) విశృంఖలుడగు, క్రమశిక్షణ ధిక్కరించు (పాటించకపోవు) 4. *разг.* (*растворяться в жидкости*) [నీళ్లలో] కలిసిపోవు, కరిగిపోవు

распустúть(ся) *сов. см.* распускáть(ся)

распýтать(ся) *сов. см.* распýтывать(ся)

распýтица *ж* రోడ్లు పాడయ్యే [ఋతువు]; బురద రోడ్డు (*бездорожье*)

распýтник *м* దుశ్శీలుడు, కాముకుడు, విశృంఖలుడు

распýтный విశృంఖల, దుశ్శీలుడైన

распýтывать, распýтать (*вн.*) 1. చిక్కు విడదీయు 2. *перен.* [రహస్యాన్ని] పరిష్కరించు, కూపీ తీయు

распýтываться, распýтаться 1. చిక్కు విడు 2. *перен.* (*становиться ясным*) స్పష్టమగు, తేలు 3. *перен. разг.* (с *тв.*; *освобождаться от кого-л., чего-л.*) (తో) సంబంధం వదలించుకొను

распýтье *с* దారి చీలిన చోటు ◇ на ~ దిక్కు తోచని స్థితిలో

распухáть, распýхнуть వాచు, ఉబ్బు

распýхнуть *сов. см.* распухáть

распýщенный 1. *разг.* (*непослушный*) క్రమశిక్షణా రహిత 2. (*безнравственный*) భ్రష్టమైన

распылúть(ся) *сов. см.* распылять(ся)

распылять, распылúть (*вн.*) 1. (*жидкость и т. п.*) చల్లు, స్ప్రే చేయు, చిలకరించు 2. *перен.*: ~ сúлы శక్తుల్ని చెల్లాచెదరు చేయు

распыля||ться, распылúться 1. (*обращаться в пыль*) పొడైపోవు (పొడి అయిపోవు) 2. *перен.*: сúлы ~ются శక్తులు చెల్లాచెదరవుతాయి

рассáд||а *ж* మొక్క[లు], నారు; капýстная ~а కేబేజీ నారు; сажáть ~у నారు (మొక్కలు) నాటు

рассадúть *сов. см.* рассáживать

рассáдник *м* 1. నారుమడి 2. *перен.*: ~ зарáзы అంటువ్యాధి చోటు (ప్రాంతం)

рассáживать, рассадúть (*вн.*) 1. (*по местам*) [వారివారి స్థలాల్లో] కూర్చోబెట్టు 2. (*отдельно*) విడిగా కూర్చోబెట్టు 3. (*о растениях*) నాటు, నాటివేయు

рассáживаться, рассéсться 1. కూర్చొను 2. *разг.* (*садиться развалясь*) కాళ్లు పారజాపి చేర్లపడి కూర్చొను

рассáсываться, рассосáться (*об опухоли*) అణిగిపోవు

рассвестú *сов. см.* рассветáть

рассвéт *м* తెల్లవారు (వేకువ) జాము, ప్రత్యూషం

рассветáть, рассвестú తెలతెలవారు

рассвирепéть *сов. см.* свирепéть

расседлáть *сов. см.* рассёдлывать

рассёдлывать, расседлáть (*вн.*) జీను తీసివేయు

рассéивать, рассéять (*вн.*) 1. (*разгонять*) చెదరగొట్టు; ~ толпý గుంపును (జనాన్ని) చెదరగొట్టు; ~ тýчи మేఘాలను చెదరగొట్టు 2. (*устранять*) తొలగించు, పారదోలు; ~ мúфы భ్రమలను పారదోలు; ~ опасéния అనుమానాలు తొలగించు

рассé||иваться, рассéяться 1. చెదిరిపోవు (*о толпе, тумане*) 2. (*исчезать*) పోవు; волнéния ~ялись దిగుళ్లు పోయాయి

рассекáть, рассéчь (*вн.*) 1. చీల్చు 2. (*ранить*) తెగ్గొట్టు[కొను]

рассéлина *ж* చీలిక, బీట

расселúть(ся) *сов. см.* расселять(ся)

расселять, расселúть (*вн.*) 1. వేరే చోటులో నివాసానికి పంపు 2. (*поселять порознь*) వేరువేరు నివాస స్థలాలకు పంపు

расселяться, расселúться 1. వ్యాపించు, విస్తరించు 2. (*поселяться порознь*) వేరు స్థానాల్లో బస ఏర్పాటు చేసుకొను

рассердúть(ся) *сов. см.* сердúть(ся)

рассéсться *сов. см.* рассáживаться

рассéчь *сов. см.* рассекáть

рассéянность *ж* 1. (*невнимательность*) అశ్రద్ధ, పరధ్యానం, అసావధానం 2. (*разбросанность*) వికీర్ణత, చెల్లాచెదరుతనం; ~ деревéнь గ్రామాల చెల్లాచెదరుతనం (వికీర్ణత)

рассéянн||ый 1. (*редкий*) చెల్లాచెదరుగా వున్న; ~ое населéние చెల్లాచెదరుగా వున్న జనాభా 2. (*невнимательный*) అశ్రద్ధ, పరధ్యాన; ~ый человéк అశ్రద్ధ (పరధ్యానపు) మనిషి

рассéять(ся) *сов. см.* рассéивать(ся)

расска́з *м* 1. కథ; ~ о пое́здке పర్యటన [గురించిన] కథ 2. *лит.* కథ; сбо́рник ~ов కథా సంపుటి

рассказа́ть *сов. см.* расска́зывать

расска́зчик *м* కథ చెప్పేవాడు, కథకుడు

расска́зчица *ж* [కథ] చెప్పే ఆమె, కథకురాలు

расска́зывать, рассказа́ть (*вн.*, о *пр.*) (కి) చెప్పు

рассла́бить(ся) *сов. см.* расслабля́ть(ся)

расслабля́ть, рассла́бить (*вн.*) సడలించు, సడలింప జేయు

расслабля́ться, рассла́биться ఒళ్లు సడలించుకొను; мы́шцы рассла́бились కండరాలు సడలాయి

рассла́ивать, расслои́ть (*вн.*) 1. పొరల్లా విభజించు 2. *перен.* [తరగతులుగా, విభాగాలుగా] విభజించు

рассле́дование *с* విచారణ, దర్యాప్తు; проводи́ть ~ దర్యాప్తు చేయు, విచారణ జరుపు

рассле́довать *несов. и сов.* (*вн.*) విచారణ జరుపు, దర్యాప్తు చేయు

расслое́ние *с* 1. పొరలు పొరలుగా విడదీయడం (విభజితమవడం) 2. *перен.* విభజన; ~ крестья́нства రైతాంగంలో విభజన (విశ్రేణీకరణ)

расслои́ть *сов. см.* рассла́ивать

расслы́ша||ть *сов.* (*вн.*) వినపడు, విను; он ~л то́лько два сло́ва అతనికి రెండు మాటలు మాత్రమే వినపడ్డాయి; он не ~л меня́, он не ~л, что я сказа́л నేను చెప్పింది అతను వినలేదు, నేను చెప్పింది అతనికి వినపడలేదు

рассма́трива||ть, рассмотре́ть (*вн.*) 1. (*осма́тривать*) చూచు, పరిశీలించు 2. (*де́ло, вопро́с и т. п.*) పరిశీలించు; ~ть де́ло в суде́ సమస్యను కోర్టులో విచారించు 3. (*расце́нивать*) పరిగణించు, భావించు; он ~ет э́то как оскорбле́ние దీన్ని అతను అవమానమని భావిస్తాడు

рассмея́ться *сов.* నవ్వనారంభించు, నవ్వు

рассмотре́ни||е *с* పరిశీలన; చర్చించడం (*обсужде́ние*); выноси́ть что́-л. на ~е దేనినైనా చర్చలకు (పరిశీలనకు) తీసుకొను (ప్రతిపాదించు); оста́вить жа́лобу без ~я ఫిర్యాదును తోసివేయు (కొట్టివేయు); представля́ть что́-л. на ~е దేనినైనా పరిశీలనకు సమర్పించు

рассмотре́ть *сов. см.* рассма́тривать 1, 2

рассова́ть *сов. см.* рассо́вывать

рассо́вывать, рассова́ть *разг.* (*вн.*) (లో) దోపు, దోపివేయు; ~ по карма́нам జేబుల్లో దోపు

рассо́л *м* బ్రైన్; огуре́чный ~ దోసకాయల బ్రైన్

рассортирова́ть *сов. см.* рассортиро́вывать

рассортиро́вывать, рассортирова́ть (*вн.*) సార్టింగు (సార్టు) చేయు

рассоса́ться *сов. см.* расса́сываться

рассо́хнуться *сов. см.* рассыха́ться

расспра́шивать, расспроси́ть (*вн.* о *пр.*) అడుగు, (గురించి) ప్రశ్నించు

расспро́с||ы *мн.* ప్రశ్నలు; надоеда́ть кому́-л. ~ами ఒకరిని ప్రశ్నలతో వేధించు

рассредото́чивать, рассредото́чить *воен.* (*вн.*) వికేంద్రీకరించు

рассредото́чить *сов. см.* рассредото́чивать

рассро́чивать, рассро́чить (*вн.*) వాయిదాలమీద చెల్లింపులు ఏర్పాటు చేయు

рассро́чить *сов. см.* рассро́чивать

рассро́чк||а *ж* వాయిదా; ~а на́ год ఏడాది వాయిదా; покупа́ть в ~у వాయిదాల్లో కొను; предста́вить ~у వాయిదాలమీద చెల్లించనిచ్చు

расстава́ни||е *с* వీడ్కోలు, విడిపోవడం; при ~и వీడ్కోలు చెప్పేటప్పుడు

расстава́ться, расста́ться (с *тв.*) 1. (కి) వీడ్కోలు చెప్పు, (నుంచి) వీడ్కోలు (సెలవు) తీసుకొను (*проща́ться*); వదలు, వదలివేయు (*покида́ть*); ~ с родны́м го́родом పుట్టిన పట్టణం వదలు; ~ с ке́м-л. до ве́чера ఒకరినుంచి సాయంత్రం దాకా సెలవు తీసుకొను 2. (*лиша́ться, отка́зываться*) ఇచ్చివేయు, వదలు [కొను], వదలివేయు; ~ с мы́слью ఆలోచన వదలివేయు; со щенко́м пришло́сь расста́ться కుక్కపిల్లను వదలివేయవలసివచ్చింది

расста́вить *сов. см.* расставля́ть

расставля́ть, расста́вить (*вн.*) పెట్టు, పెట్టివేయు, అమర్చు; ~ ве́щи по места́м వస్తువులను వాటివాటి స్థలాల్లో పెట్టు; ~ ме́бель ఫర్నిచరు అమర్చు; ~ часовы́х కాపలా వాళ్లను ఉంచు; ~ се́ти వలలు వేయు 2. (*раздвига́ть*): ~ но́ги కాళ్లు పంగ జాపు

расстано́вк||а *ж* 1. క్రమం; ~а слов в предложе́нии వాక్యంలో పదాల క్రమం 2. (*соотноше́ние*) పొందిక; ~а сил బలాబలాల పొందిక 3. (*па́уза*): говори́ть с ~ой ఆగి ఆగి మాట్లాడు, ఆచి తూచి మాట్లాడు

расста́ться *сов. см.* расстава́ться

расстёгивать, расстегну́ть (*вн.*) [గుండీలు] తీయు తీసివేయు

расстёгиваться, расстегну́ться 1. [గుండీలు]

తీసుకొను 2. (*раскрываться — о застёгнутом*) విప్పబడు; вóрот расстегнýлся కాలరు విప్పబడింది

расстегнýть(ся) *сов. см.* расстёгивать(ся)

расстилáть, разостлáть (*вн.*) పరచు

расстилá||ться, разостлáться 1. వ్యాపించు; ~ется тумáн పొగమంచు వ్యాపిస్తోంది 2. (*простираться*) విస్తరించు; ~ется луг పచ్చిక మైదానం విస్తరిస్తుంది

расстоя́ни||е *с* దూరం; на далёком ~и [от] *чего-л.* (కి) చాలా దూరంగా (దూరంలో); на ~и вы́стрела కాల్పు దూరంలో; на ~и трёх киломéтров от Москвы́ మాస్కోకి మూడు కిలోమీటర్ల దూరం ◇ держáть когó-л. на ~и ఒకరిని దూరంగా ఉంచు; держáться на ~и (కి) కొంచెం దూరంగా ఉండు

расстрáивать, расстрóить (*вн.*) 1. భగ్న (భంగ) పరచు; ~ ряды́ протúвника శత్రు శ్రేణులను భగ్నపరచు 2. (*портить, причинять ущерб*) (కు) నష్టం కలిగించు, నష్టపరచు, (ని) దెబ్బతీయు; ~ желýдок అజీర్ణం కలిగించు; ~ своё здорóвье [తన] ఆరోగ్యం నష్టపరుచుకొను (పాడుచేసుకొను); ~ хозя́йство ఆర్థిక వ్యవస్థని దెబ్బతీయు, ఆర్థిక వ్యవస్థకి నష్టం కలిగించు 3. (*мешать осуществлению чего-л.*) భగ్నంచేయు, భంగం కలిగించు; ~ чьй-л. плáны ఒకరి పథకాన్ని భగ్నం చేయు 4. (*огорчать*) (కి) దిగులు కలిగించు, కంగారు పరచు 5. (*музыкальный инструмент*) శృతి పాడు చేయు

расстрáиваться, расстрóиться 1. భగ్నమగు; ряды́ расстрóились శ్రేణులు భగ్నమయ్యాయి 2. (*приходить в упадок*) దెబ్బ తిను; (కి) నష్టం కలుగు 3. (*о планах и т. п.*) భగ్నమగు; плáны расстрóились పథకాలు భగ్నమయ్యాయి 4. (*огорчаться*) దిగులుపడు, కంగారుపడు 5. (*о музыкальном инструменте*) శృతి పాడగు

расстрéл *м* 1. (*действие*) కాల్చివేత 2. (*казнь*) కాల్చడం, కాల్చి చంపడం; приговáривать к ~у కాల్చి చంపమని తీర్పు యిచ్చు

расстрéливать, расстреля́ть (*вн.*) 1. (*казнить*) కాల్చివేయు, కాల్చిచంపు 2. (*расходовать при стрельбе*) కాల్చివేయు, ఖర్చుచేసివేయు; ~ все патрóны తూటా లన్నీ కాల్చివేయు (ఖర్చుచేసివేయు)

расстреля́ть *сов. см.* расстрéливать

расстрóенный 1. (*о музыкальном инструменте*) శృతి తప్పిన 2. (*огорчённый*) దిగులుపడిన

расстрóить(ся) *сов. см.* расстрáивать(ся)

расстрóйств||о *с* 1. (*беспорядок*) గందరగోళం 2. (*нарушение*) పట్టు (అదుపు) తప్పడం; нéрвное ~о నరాల బలహీనత, నరాలు పట్టు తప్పడం; приводи́ть в ~о (*о делах*) [వ్యాపారం (వ్యవహారం)] అదుపు (పట్టు) తప్పు 3. (*огорчение*) దిగులు; быть в ~е నిరాశ చెందు; приводи́ть в ~о దిగులు (నిరాశ) కలిగించు

расступáться, расступи́ться విడివడు, расступи́ться, чтóбы пропусти́ть విడివడి దారి యిచ్చు

расступи́ться *сов. см.* расступáться

рассуди́тельность *ж* హేతుబద్ధత, తెలివి; పదిలం, జాగ్రత్త (*осторожность*)

рассуди́тельный హేతుబద్ధమైన, తెలివైన; ~ отвéт హేతుబద్ధమైన (తెలివైన) సమాధానం; ~ человéк హేతుబుద్ధిగలవాడు, తెలివిగలవాడు

рассуди́||ть *сов.* (*вн.*) 1. తీర్పుచెప్పు; ~те нас మాలో ఎవరు రైటో తీర్పుచెప్పండి 2. (*инф. или без доп.*; *принять решение*) అనుకొను; он ~л, что емý лýчше уéхать తను వెళ్లిపోవడం మంచిదని (మేలు అని) అనుకున్నాడు

рассýд||ок *м* 1. తెలివి, బుద్ధి, హేతుజ్ఞానం; лишáться ~ка మతి కోల్పోవు; теря́ть ~ок మతి పోగొట్టు కొను; быть в пóлном ~ке మతి స్థిమితం కలిగి వుండు 2. (*здравый смысл*) లోకజ్ఞానం; вопреки́ ~ку లోకజ్ఞానానికి విరుద్ధంగా

рассуждáть *несов.* 1. (*мыслить*) ఆలోచించు 2. (о *пр.*; *обсуждать*) వాదించు, చర్చించు

рассуждéни||е *с* 1. ఆలోచించడం, ఆలోచన 2.: ~я *мн. разг.* (*высказывания*) వాదోపవాదాలు; пускáться в ~я వాదోపవాదాలకు దిగు ◇ без ~й! ఎదురు చెప్పకండి!, మారు మాట్లాడకండి!

рассчитáть *сов. см.* рассчи́тывать

рассчитáться *сов. см.* рассчи́тываться 1, 2

рассчи́тыва||ть, рассчитáть 1. (*вн.*) అంచనా వేయు, లెక్కించు; ~ть стóимость рабóт పని ఖర్చులు లెక్కించు; не рассчитáть свои́х сил తన శక్తులను అతిగా అంచనా వేసుకొను 2. (*вн.*; *увольнять*) బర్తరఫ్ చేయు 3. *тк. несов.* (на *вн.*; *предполагать*) అంచనా వేసుకొను, ఆశ పెట్టుకొను 4. *тк. несов.* (*инф.*; *надеяться, намереваться*) అని అనుకొను; он ~л на пóмощь брáта సోదరుడి సహాయం వస్తుందని అంచనా వేసుకున్నాడు; он ~л сдéлать э́то вéчером అది సాయంకాలం చేయాలని అనుకున్నాడు

рассчи́тываться, рассчитáться, расчéсться 1. (с *тв.* *или без доп.*) (తో) లెక్కలు తేల్చుకొను; చెల్లించు; ~ с долгáми అప్పులు తీర్చు[కొను] 2. *разг.* (с *тв.*; *мстить*) (మీద) పగ సాధించు[కొను], కసి

తీర్చుకొను 3. *разг.* (*увольняться*) లెక్కలు తేల్చుకొను, పనివదలివేయు

рассыла́ть, разосла́ть (*вн.*) పంపించు, పంపించివేయు

рассы́лка *ж* పంపించడం

рассы́льный *м* ఆఫీసు బాయ్, ఎర్రన్డ్ బాయ్

рассыпа́ть, рассы́пать (*вн.*) 1. (*просыпать*) ఒలకబోయు 2. (*насыпать*) పోయు; ~ муку́ по мешка́м పిండిని బస్తాల్లో పోయు

рассы́пать(ся) *сов. см.* рассыпа́ть(ся)

рассыпа́ться, рассы́паться 1. (*просыпаться*) ఒలికిపోవు 2. (*разваливаться*) విచ్ఛిన్నమగు, కూలిపోవు 3. (*разбегаться*) చెదిరిపోవు 4. *разг.* (в *пр. или без доп.*): ~ в извине́ниях మరీమరీ క్షమార్పణలు చెప్పుకొను; ~ в компли́ментах అతిగా పొగడు, (మీద) ప్రశంసలు కురిపించు

рассыха́ться, рассо́хнуться బీటలిచ్చు

раста́лкивать, растолка́ть *разг.* (*вн.*) 1. (*в стороны*) పక్కకు నెట్టు, నెట్టివేయు 2. (*спящего*) కుదిపి నిద్ర లేపు

раста́пливать I, растопи́ть (*вн.*; *печь и т. п.*) [పొయ్యి] రాజబెట్టు, మంటబెట్టు, రాజేయు

раста́пливать II, растопи́ть (*расплавлять — масло, воск и т. п.*) కరగబెట్టు

раста́скивать, растащи́ть (*вн.*) 1. [ఒకటొకటి చొప్పున] దొంగిలించు, కాజేయు 2. *разг.* (*разнимать*) విడదీయు, వేరుచేయు

растащи́ть *сов. см.* раста́скивать

раста́ять *сов. см.* та́ять 1—3 *и* 5

раство́р *м* ద్రావణం; кре́пкий ~ చిక్కటి ద్రావణం; сла́бый ~ పల్చని ద్రావణం; цеме́нтный ~ సిమెంటు ద్రవం

раствори́мый ద్రావణీయ; ~ ко́фе ఇన్‌స్టెంట్ కాఫీ

раствори́ть(ся) I, II *сов. см.* растворя́ть(ся) I, II

растворя́ть I, раствори́ть (*вн.*; *раскрывать*) తెరుచు; ~ окно́ కిటికీ తెరుచు

растворя́ть II, раствори́ть (*вн.*) కరగబెట్టు; ~ са́хар в воде́ నీళ్లలో చక్కెరను కరగబెట్టు

растворя́ться I, раствори́ться (*открываться*) తెరవబడు; окно́ раствори́лось కిటికీ తెరవబడింది

раствор||я́ться II, раствори́ться 1. కరిగిపోవు; са́хар ~и́лся చక్కెర కరిగిపోయింది 2. *перен.* అదృశ్యమగు, కలిసిపోవు; фигу́ра незнако́мца ~и́лась в темноте́ కొత్తవాడి ఆకారం చీకట్లో అదృశ్యమైంది (కలిసిపోయింది)

растека́ться, расте́чься వ్యాపించు; черни́ла растекли́сь по столу́ సిరా టేబుల్‌మీద వ్యాపించింది

расте́ни||е *с* మొక్క, వృక్షం; ди́кое ~е అడవి మొక్క; культу́рное ~е పెంచే మొక్క; ви́ды ~й వృక్ష జాతులు

растере́ть *сов. см.* растира́ть

растерза́ть *сов.* (*вн.*) చీల్చి చంపివేయు

растé́рянность *м* కంగారు, గాబరా, తబ్బిబ్బు

расте́рянный కంగారు, తబ్బిబ్బు; ~ вид కంగారుగా కనిపించడం

растеря́ть *сов.* (*вн.*) పోగొట్టుకొను

растеря́||ться *сов.* 1. తప్పిపోవు; карандаши́ ~лись పెన్సిళ్లు పోయాయి; в толпе́ они́ ~лись గుంపులో వాళ్లు ఒకరినుంచి ఒకరు తప్పిపోయారు 2. (*прийти в растерянность*) కంగారు (తబ్బిబ్బు)పడు; от неожи́данности он ~лся అతను తబ్బిబ్బుపడ్డాడు

расте́чься *сов. см.* растека́ться

раст||и́ *несов.* 1. పెరుగు, పెరిగి పెద్దవాడు అగు; э́то де́рево ~ёт бы́стро ఈ చెట్టు త్వరగా పెరుగుతుంది; ребёнок ~ёт బిడ్డ పెరిగి పెద్దవాడవుతున్నాడు 2. (*увеличиваться*) పెరుగు, పెంపొందు, హెచ్చుగు; наро́дные дохо́ды ~у́т ప్రజల ఆదాయాలు పెరుగుతున్నాయి 3. (*крепнуть*) పెంపొందు; ~ёт полити́ческая акти́вность масс ప్రజాబాహుళ్యపు రాజకీయ క్రియాశీలత పెంపొందుతోంది 4. (*совершенствоваться*) (పరిణతి) చెందు, పరిపక్వత పుంజుకొను; писа́тель ~ёт с ка́ждым свои́м произведе́нием రచయిత ప్రతి రచనలోనూ పరిణతి చెందుతున్నాడు 5. (*о растениях*) పెరుగు; в саду́ ~у́т цветы́ తోటలో పువ్వులు పెరుగుతాయి

растира́ние *с* 1. (*измельчение*) [పిండి] రుబ్బడం 2. (*массаж*) మర్దనా 3. (*втирание*) రుద్దడం

растира́ть, растере́ть 1. (*измельчать*) రుబ్బు 2. (*массировать*) మర్దనా చేయు 3. (*втирать*) రుద్దు

расти́тельность *ж* 1. వృక్షకోటి, వృక్షాలు; ~ Кавка́за కాకసస్ వృక్షకోటి 2. *разг.* (*волосы*) వెంట్రుకలు, జుట్టు; వెంట్రుకలు, రోమాలు (*на теле*)

расти́тельн||ый: ~ый мир వృక్ష ప్రపంచం, వృక్ష కోటి; ~ая пи́ща శాకాహారం

расти́ть (*вн.*) పెంచు, పోషించు (*кого-л.*); పెంచు (*что-л.*); ~ бо́роду గెడ్డం పెంచు; ~ цветы́ మొక్కలు పెంచు

растлева́ть, растли́ть (*вн.*) 1. మానభంగం చేయు, చెరచు 2. *перен.* దుర్మార్గానికి తిప్పు, అవినీతి పాల్జేయు

растлéние *с* 1. మానభంగం 2. *перен.* దుర్మార్గానికి తిప్పడం, అవినీతి పాల్జేయడం

растли́ть *сов. см.* растлева́ть

растолка́ть *сов. см.* раста́лкивать

растолкова́ть *сов. см.* растолко́вывать

растолко́вывать, растолкова́ть (*вн.*) (ఒకరికి) వివరించి (విపులీకరించి) చెప్పు; ~ ученику́ решéние зада́чи విద్యార్థికి లెక్క వివరించి చెప్పు

растоло́чь *сов. см.* толо́чь

растопи́ть I, II *сов. см.* раста́пливать I, II

расторга́ть, расто́ргнуть (*вн.*) రద్దు చేయు; ~ брак వివాహాన్ని (పెళ్లి) రద్దు చేయు; ~ догово́р సంధి (ఒప్పందం) రద్దు చేయు

расто́ргнуть *сов. см.* расторга́ть

расторжéние *с* రద్దు; ~ бра́ка వివాహపు (పెళ్లి) రద్దు

расторо́пность *ж* చురుకుతనం

расторо́пный చురుకైన; ~ человéк చురుకైనవాడు, చలాకీ అయినవాడు

расточа́ть, расточи́ть (*вн.*) 1. దుబారా చేయు, వ్యర్థం చేయు; ~ врéмя కాలం వ్యర్థం చేయు 2. *тк. несов.*: ~ похвалы́ పొగడ్తలు కురిపించు

расточи́тель *м* దుబారా మనిషి; ~ наро́дного добра́ ప్రజా ఆస్తిని దుబారా చేసేవాడు

расточи́тельность *ж* దుబారా, దూబరా

расточи́тельный దుబారా; ~ человéк దుబారా మనిషి

расточи́тельство *с см.* расточи́тельность

расточи́ть *сов. см.* расточа́ть 1

растрави́ть *сов. см.* растравля́ть

растравля́ть, растрави́ть (*вн.*) 1. కోపఘూర్ణితం చేయు, రెచ్చగొట్టు; ~ ра́ну గాయానికి ఉప్పు రుద్దు, పుండుమీద కారం చల్లు 2. *перен.* పుండును కెలుకు, తీవ్రం చేయు; ~ ста́рое го́ре మరచిపోయిన దుఃఖాన్ని రేపు

растра́т||а *ж* 1. (*дéйствие*) వ్యర్థం చేయడం (కావడం); ~а врéмени కాలం వ్యర్థం కావడం 2. (*казённых денег, имущества*) [ధన] అపహరణ, దుర్వినియోగం; соверши́ть ~у ధనం అపహరించు

растра́тить *сов. см.* растра́чивать

растра́тчик *м* డబ్బు అపహరించేవాడు (దుర్వినియోగం చేసేవాడు)

растра́чивать, растра́тить (*вн.*) 1. *прям.*, *перен.* వ్యర్థం (వృథా) చేయు; ~ дéньги на мéлочи చిల్లర వస్తువులకు డబ్బు వ్యర్థం (వృథా) చేయు; ~ си́лы శక్తులు వృథా చేయు 2. (*казённые деньги, иму́щество*) అపహరించు, దుర్వినియోగం చేయు

растрезво́нить *сов. см.* трезво́нить

растрепа́ть *сов.* (*вн.*) 1. (*волосы*) చెరుపు (చెదరగొట్టు) 2. (*книгу*) చింపివేయు

растрепа́ться *сов.* 1. (*о волосах*) చెరిగిపోవు 2. (*о книге*) చింపబడు

растрéскаться *сов. см.* растрéскиваться

растрéскиваться, растрéскаться [ఎండకి] బీటలు దీయు (వారు)

растро́гать *сов.* (*вн.*) కదిలించు, ద్రవింపజేయు, చలింపజేయు; ~ кого́-л. до слёз ఒకరి హృదయాన్ని ద్రవింపజేయు, ఒకరిని చలింపజేయు

растро́гаться *сов.* బాగా చలించిపోవు

растя́гивать, растяну́ть (*вн.*) 1. సాగదీయు, పరచు; ~ сыру́ю ко́жу ముడి చర్మాన్ని సాగదీయు; ~ ковёр на полу́ నేలమీద తివాచీ పరచు 2. (*лишать упругости*) ఒదులు చేయు; ~ подтя́жки పాంటు దట్టీలు ఒదులు చేయు 3. (*делать слишком длинным*) పొడిగించు, విస్తరించు; ~ фронт యుద్ధశ్రేణిని పొడిగించు, విస్తరించు 4. (*повреждать ударом, натяжением*) సాగు; ~ свя́зки స్నాయువు సాగు 5. (*делать слишком длинным*) సాగదీయు, పొడిగించు; ~ докла́д నివేదికను సాగదీయు (పొడిగించు) 6.: ~ слова́ మాటలను సాగదీసి పలుకు

растя́гиваться, растяну́ться 1. (*стать менее упругим*) ఒదులగు, ఒదులైపోవు; рези́нка растяну́лась ఎలాస్టిక్ ఒదులైపోయింది 2. (*расположиться на большом пространстве*) సాగు; обо́з растяну́лся по доро́ге బళ్ల వరుస రోడ్డుమీద సాగిపోతోంది 3. (*стать слишком длинным*) సాగు; рабо́та растяну́лась на недéлю పని వారంరోజులు సాగింది 4. *разг.* కాళ్లు పారజాచుకుని పడుకొను; ~ на крова́ти మంచంమీద కాళ్లు పారజాపుకుని పడుకొను 5. *разг.* (*упасть всем телом*) బోర్లా పడు

растяжéние *с* సాగిపోవడం; ~ свя́зок స్నాయువులు సాగిపోవడం

растяжи́м||ый సాగే ◇ ~ое поня́тие వేర్వేరు అర్థాలు గల భావం

растяну́ть(ся) *сов. см.* растя́гивать(ся)

расфасова́ть *сов. см.* расфасо́вывать

расфасо́вывать, расфасова́ть (*вн.*) పాకెట్లలో పాక్ చేయు

расформирова́ние *с воен.* ఎత్తివేయడం, రద్దు చేయడం

расформирова́ть *сов. см.* расформиро́вывать

расформиро́вывать, расформирова́ть (*вн.*) రద్దు చేయు, ఎత్తివేయు; ~ по́езд రైలుపెట్టెలు విడదీయు; ~ полк రెజిమెంటు రద్దుచేయు

расха́живать *несов.* పచారుచేయు; ~ по ко́мнате గదిలో అటు ఇటు పచారుచేయు

расхва́ливать, расхвали́ть (*вн.*) అతిగా పొగడు, స్తుతించు, శ్లాఘించు, (మీద) పొగడ్తలు కురిపించు

расхвали́ть *сов. см.* расхва́ливать

расхва́рываться, расхвора́ться *разг.* జబ్బు పడు, (కి) ఆరోగ్యం పాడగు

расхвора́ться *сов. см.* расхва́рываться

расхити́тель *м* అపహర్త; ~ социалисти́ческой со́бственности సోషలిస్టు ఆస్తి అపహర్త

расхи́тить *сов. см.* расхища́ть

расхища́ть, расхи́тить (*вн.*) అపహరించు

расхище́ние *с* అపహరణ; ~ госуда́рственной со́бственности ప్రభుత్వ ఆస్తి అపహరణ

расхо́д *м* 1. ఖర్చు; ~ы произво́дства ఉత్పత్తి ఖర్చులు; доро́жные ~ы ప్రయాణ ఖర్చులు; вводи́ть в ~ ఖర్చు పెట్టించు 2. (*потребле́ние*) వ్యయం; ~ электроэне́ргии విద్యుచ్ఛక్తి వ్యయం 3. *бухг.* వ్యయం; прихо́д и ~ ఆదాయవ్యయాలు; записа́ть в ~ వ్యయంగా రాసుకొను; списа́ть в ~ రద్దుచేయు

расходи́ться, разойти́сь 1. వెళ్ళిపోవు, చెదిరిపోవు; пу́блика разошла́сь జనం వెళ్ళిపోయారు; ту́чи разошли́сь మేఘాలు చెదిరిపోయాయి 2. (*исчеза́ть*) చెదిరి పోవు, అదృశ్యమగు 3. (*расхо́доваться*) అయిపోవు; де́ньги разошли́сь డబ్బు అయిపోయింది 4. (с *тв. или без доп.*; *не встреча́ться в пути*) [కలుసుకోకుండా] దాటిపోవు 5. (*разъединя́ться*) విడిపోవు; ~ по швам కుట్లు విడిపోవు (ఊడిపోవు); у пальто́ расхо́дятся по́лы కోటు అంచులు ఒకదానిమీదకి మరొకటి ఎక్కడం లేదు 6. (с *тв. или без доп.*; *разводи́ться*) (నుంచి) విడాకులు తీసుకొను; он разошёлся с жено́й అతను భార్యనుంచి విడాకులు తీసుకున్నాడు 7. (с *тв.*, в *пр.*; *обнару́живать несогла́сие, быть отли́чным*) (తో) విభేదించు; ~ с ке́м-л. во мне́ниях ఒకరి అభిప్రాయంతో విభేదించు; у него́ сло́во не расхо́дится с де́лом అతని మాటలకీ చేతలకీ మధ్య పొంతన ఉంది 8. (*разветвля́ться*) చీలిపోవు; под горо́й доро́га расхо́дится కొండవద్ద దారి చీలిపోయింది 9. (*распространя́ться*) (కి) వ్యాపించు; ве́сти разошли́сь повсю́ду వార్తలు అన్ని దిక్కులకీ వ్యాపించాయి ◇ дождь разошёлся వాన ముదిరింది (జోరైంది)

расхо́д||овать, израсхо́довать (*вн.*) 1. (*тра́тить*) ఖర్చు పెట్టు, వెచ్చించు 2. (*потребля́ть*) తీసుకొను; мо́тор ~ует мно́го бензи́на ఇంజను ఎక్కువ పెట్రోల్ తీసుకుంటుంది

расхожде́ние *с* [వి]భేదం; ~ во мне́ниях అభిప్రాయ భేదం

расхола́живать, расхолоди́ть (*вн.*) ఒకరి ఉత్సాహాన్ని దిగదీయు, ఒకరి ఉత్సాహంపైన నీళ్లు చిమ్ము

расхолоди́ть *сов. см.* расхола́живать

расхоте́||ть *сов. разг.* (*инф.*) [ఇష్టం] చచ్చిపోవు; он ~л есть అతని ఆకలి చచ్చిపోయింది; он ~л спать అతని నిద్ర చెడిపోయింది (భంగమైంది)

расхохота́ться *сов. разг.* [పకాలున] నవ్వనారంభించు

расцвести́ *сов. см.* расцвета́ть

расцве́т *м* 1. (*пери́од цвете́ния*) వికాసం, వికాస దశ 2. వికాసం, పారమ్యం; ~ иску́сства కళా వికాసం; в ~е сил శక్తి పారమ్యంలో

расцвета́||ть, расцвести́ 1. (*распуска́ться*) విచ్చు, పూయు, వికసించు; сире́нь ~ет లైలక్ పూస్తోంది (విచ్చు తోంది) 2. *перен.* వికసించు

расцве́тка *ж разг.* రంగు, వర్ణం

расце́нивать, расцени́ть (*вн.*) 1. అంచనా వేయు, ధరను నిర్ణయించు 2. *перен.* (*квалифици́ровать, счита́ть*) పరిగణించు, అంచనా వేయు

расцени́ть *сов. см.* расце́нивать

расце́нка *ж* 1. (*де́йствие*) అంచనా వేయడం, ధర నిర్ణయించడం 2. (*цена́*) ధర, ఖరీదు

расцепи́ть *сов. см.* расцепля́ть

расцепля́ть, расцепи́ть (*вн.*) విడదీయు, ఊడదీయు; ~ ваго́ны రైలు పెట్టెలను విడదీయు

расчеса́ть *сов. см.* расчёсывать

расчёска *ж* దువ్వెన

расче́сться *сов. см.* рассчи́тываться I

расчёсывать, расчеса́ть (*вн.*) 1. (*во́лосы*) దువ్వు 2. (*расцара́пывать*) గోకు

расчёт *ж* 1. (*вычисле́ние*) లెక్క, గణన; предвари́тельный ~ ముందు అంచనా, ఎస్టిమేటు 2. (*упла́та*) చెల్లింపు, తేల్చుకోవడం; производи́ть ~ లెక్కలు తేల్చు కొను 3. (*увольне́ние*): брать ~ పని వదిలేయడం; дава́ть ~ кому́-л. ఒకరిని బర్తరఫ్ చేయు 4. (*предположе́ние*) అనుకున్నది; э́то не вхо́дит в мои́ ~ы

ఇది నేను అనుకున్నది కాదు 5. (*выгода*): брак по ~у డబ్బు పెళ్లి; нет ~а ప్రయోజనం ఏమీ లేదు 6. *воен.* జట్టు, బృందం; орудийный ~ ఫిరంగి జట్టు (బృందం) ◇ быть в ~е с кéм-л. ఒకరితో లెక్కలు తేల్చుకొను, ఒకరి బాకీ చెల్లించివేయు (తీర్మానం చేసుకొను); принимáть (брать) в ~ లెక్కలోకి తీసుకొను; из ~а 2% годовы́х సంవత్సరానికి 2 శాతం చొప్పున; из ~а пять рублéй на человéка తలకి ఐదు రూబుళ్ల చొప్పున

расчётливость *ж* 1. (*бережливость*) పొదుపు 2. (*осмотрительность*) జాగ్రత్త

расчётливый 1. (*бережливый*) పొదుపు 2. (*осмотрительный*) జాగ్రత్త; ~ человéк పొదుపరి, జాగ్రత్త అయినవాడు (మనిషి)

расчётн||ый 1.: ~ая вéдомость జీతాల జాబితా; ~ая табли́ца గణన పట్టీ 2. *тех.* అంచనా వేయబడిన; ~ая мóщность అంచనా వేయబడిన ఉత్పాదక సామర్థ్యం

расчи́стить(ся) *сов. см.* расчищáть(ся)

расчи́стка *ж* శుభ్రం చేయడం; ~ дорóги రోడ్డు శుభ్రం చేయడం, దారి వేయడం

расчищáть, расчи́стить (*вн.*) శుభ్రం చేయు; ~ дорóгу రోడ్డు శుభ్రం (సుగమం) చేయు, దారి వేయు; ~ снег మంచు ఎత్తివేయు (తొలగించు)

расчищáться, расчи́ститься: нéбо расчи́стилось ఆకాశం నిర్మేఘమైంది (మేఘ నిర్ముక్తమైంది)

расчлени́ть *сов. см.* расчленя́ть

расчленя́ть, расчлени́ть (*вн.*) [భాగాలుగా] విడదీయు; ~ предложéние *грам.* వాక్యాన్ని భాగాలుగా విడదీయు, వాక్య విభజన చేయు; ~ производственный процéсс పనిక్రమాన్ని విభజించు; ~ ряды́ శ్రేణులను విడదీయు

расшали́ться *сов.* పెంకెచేష్టలు చేయనారంభించు

расшáтанн||ый 1. (*шатающийся*) ఊగుతున్న, ఊగిసలాడుతున్న 2. *перен.* దుర్బలమైన; ~ая дисципли́на సడలిపోయిన క్రమశిక్షణ; ~ое здорóвье దెబ్బ తిన్న ఆరోగ్యం

расшатáть(ся) *сов. см.* расшáтывать(ся)

расшáтывать, расшатáть (*вн.*) ఊగిసలాడించు; కదిలించు, కదిలించివేయు (*тж. перен.*); ~ дисципли́ну క్రమశిక్షణను సడలించు; ~ здорóвье ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బతీయు; ~ нéрвы నరాలను బలహీనపరచు; ~ устóи óбщества సమాజపు పునాదిని కదిలించు (కదిలించివేయు)

расшáтываться, расшатáться 1. (*о мебели и т. п.*) ఊగిసలాడు 2. *перен.* దెబ్బ తిను (*о здоровье*); సడలిపోవు (*о дисциплине*)

расшевéливать, расшевели́ть *разг.* (*вн.*) 1. కదుపు; కుదిపి నిద్రలేపు (*будить*) 2. *перен.* కదిలించు, ప్రేరేపించు

расшевели́ть *сов. см.* расшевéливать

расшибáть, расшиби́ть *разг.* (*вн.*) 1. (*ушибать*) (కి) దెబ్బ తగులు (తగుల్చుకొను); он упáл и расши́б гóлову అతను పడి తలకి దెబ్బ తగిలించుకున్నాడు, అతను పడ్డాడు తలకి దెబ్బ తగిలింది 2. (*разбивать, раскалывать*) పగలగొట్టు, ముక్కలుగా బద్దలుగొట్టు; ~ лóдку о кáмни పడవ రాళ్లను ఢీకొని బద్దలగు

расшибáться, расшиби́ться దెబ్బ తగులు (తగుల్చుకొను) ◇ ~ в лепёшку *разг.* కష్టమైనా, నష్టమైనా, ఆరు నూరైనా, నూరు ఆరైనా; расшиби́ться в лепёшку, но достáть чтó-л. *разг.* కష్టమైనా నష్టమైనా ఏదో ఒకటి సంపాదించు[కొను]

расшиби́ть(ся) *сов. см.* расшибáть(ся)

расшивáть, расши́ть (*вн.*) 1. (*вышивать*) బుటాలు వేయు 2. *разг.* (*распарывать*) విప్పు

расширéние *с* 1. విస్తరణ, విస్తృతీకరణ; ~ произвóдства ఉత్పత్తి విస్తరణ (విస్తృతీకరణ); ~ междунарóдных контáктов అంతర్జాతీయ సంబంధాలను పెంపొందించడం, అంతర్జాతీయ సంబంధాల విస్తరణ 2. *физ.* వ్యాకోచం, విస్తరింపు 3. *мед.* ఉబ్బడం; ~ вен సిరలు ఉబ్బడం

расши́ренн||ый 1. విప్పారిన; ~ые от у́жаса глазá భయంతో విప్పారిన కళ్లు 2. (*более полный по составу, содержанию*) విస్తృత; ~ый плéнум విస్తృత సమావేశం

расши́рить(ся) *сов. см.* расширя́ть(ся)

расширя́ть, расши́рить (*вн.*) 1. వెడల్పు చేయు; ~ отвéрстие రంధ్రం వెడల్పు చేయు; ~ у́лицу వీధిని వెడల్పు చేయు 2. (*увеличить в числе, объёме*) విస్తరింపజేయు, పెంచు; ~ произвóдство ఉత్పత్తి విస్తరింపజేయు; ~ чéй-л. кругозóр ఒకరి మానసిక (జ్ఞాన) పరిధిని విస్తరింపజేయు

расширя́ться, расши́риться 1. విప్పారు; егó глазá расши́рились от у́жаса అతని కళ్లు భయంతో విప్పారాయి 2. (*увеличиваться в числе, объёме*) విస్తరింపజేయబడు, విస్తృతమగు, పెంచబడు 3. *перен.* విస్తరించు

расши́ть *сов. см.* расшивáть

расшифровáть *сов. см.* расшифрóвывать

расшифрóвывать, расшифровáть (*вн.*) 1. విడదీసి

అర్థం చెప్పు, చదివి అర్థంచేసుకొను; ~ донесéние సమాచారాన్ని విడదీసి అర్థం చెప్పు (అర్థంచేసుకొను) 2. *перен.* *разг.* (*разгадывать замысел*) గ్రహించు[కొను]

расшнуровáть *сов. см.* расшнурóвывать

расшнурóвывать, расшнуровáть (*вн.*) విప్పు, ఊడదీయు

расшумéться *сов. разг.* అల్లరిగా తయారగు

расщéдриться *сов.* ఉదారంగా [పెద్దమొత్తం] ఇచ్చు

расщéлина *ж* 1. (*ущелье*) సందు 2. (*трещина*) బీట, పగులు

расщепи́ть(ся) *сов. см.* расщепля́ть(ся)

расщеплéние *с* 1. చీల్చడం 2. *физ., хим.* వియోగం, విచ్ఛేదన, విశీర్ణం; ~ áтома పరమాణు విశీర్ణం, అణు విచ్ఛేదన

расщепля́ть, расщепи́ть (*вн.*) 1. చీల్చు 2. *физ., хим.* వియోగించు, విచ్ఛేదించు; ~ áтом అణువును విచ్ఛేదించు, అణు విచ్ఛేదనం చేయు

расщепля́ться, расщепи́ться 1. చీలిపోవు 2. *физ., хим.* వియోగం చెందు, విశీర్ణమగు, విచ్ఛేదింపబడు

ратификациóнны||й: ~е грáмоты ధ్రువీకరణ పత్రాలు

ратификáция *ж* ధ్రువీకరణ

ратифици́рованный ధ్రువీకృత

ратифици́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ధ్రువీకరించు; ~ договóр సంధిని ధ్రువీకరించు

рáунд *м спорт.* రౌండ్, బిరక

рафинáд *м* బిళ్ల పంచదార

рафини́рованн||ый 1. పరిశుద్ధమైన, శుద్ధి (పరిశుద్ధం) చేసిన; ~ое мáсло పరిశుద్ధం (శుద్ధి) చేసిన నూనె 2. *перен.* నాజూకైన; ~ый вкус నాజూకైన అభిరుచి

рафини́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) శుద్ధి (పరిశుద్ధం) చేయు

рахи́т *м* రికెట్స్

рациóн *м* రేషన్; ~ для скотá పశుగ్రాసం రేషన్

рационализáтор *м* [పనిలో] కొత్త (మెరుగుపరచే) పద్ధతులను ప్రతిపాదించేవాడు (ప్రవేశపెట్టేవాడు)

рационализáторск||ий రేషనలైజేషన్; ~ое предложéние రేషనలైజేషన్ (కొత్త పద్ధతుల) ప్రతిపాదన

рационализáция *ж* రేషనలైజేషన్, కొత్త పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టడం

рационализи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) పని పద్ధతులను మెరుగుపరచు, కొత్త పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టు

рационали́зм *м филос.* హేతువాదం

рационáльн||ый హేతుబద్ధమైన, మేలైన, సమంజసమైన; ~ая организáция трудá పనిలో మేలైన (సమంజసమైన) ఏర్పాట్లు

рáция *ж* వైర్‌లెస్ రేడియో ప్రసారపు సెట్

рачи́тельн||ый పొదుపైన, పొదుపరి; ~ое ведéние хозя́йства పొదుపరి మేనేజిమెంటు

рвану́ть *сов.* 1. (*вн.*) చటుక్కున (తటాలున) ఈడ్చు (లాగు) 2. *разг.* (*резко тронуться с места*) ఉన్నట్టుండి కదులు

рвану́ться *сов. разг.* దూసుకుపోవు

рвáн||ый చినిగిన; ~ая рубáшка చినిగిన చొక్కా

рвать I *несов.* (*вн.*) 1. *сов.* изорвáть (*на части*) చింపు; ~ в клочки́ చించివేయు 2. *перен.* (*порывать*) తెగతెంపులు చేసుకొను; ~ с кéм-л. отношéния ఒకరితో సంబంధాలు తెంచుకొను (తెగతెంపులు చేసుకొను) 3. (*выдёргивать*) పీకు, పీకివేయు; ~ из рук చేతులనుంచి లాగు; (లాగివేయు) 4. (*цветы и т. п.*) తుంపు, కోయు; ~ орéхи గింజలుకోయు ◇ ~ зу́бы పళ్లు పీకివేయు; ~ на себé вóлосы [దుఃఖంతో] జుట్టు పీక్కొను; ~ и метáть *разг.* ≅ కోపావేశంలో వుండు; егó рвут на чáсти అతను అష్టావధానం, శతావధానం చెయ్యాల్సివస్తోంది

рвать II *несов. разг.* వాంతి చేయు, కక్కు; егó рвёт అతనికి వాంతి అయింది

рвáться, порвáться చినిగిపోవు (*о платье*); తెగిపోవు (*о проводе, верёвке*); ~ от одногó прикосновéния ముట్టుకుంటే చినిగిపోవు 2. (*прекращаться*) [సంబంధాలు] తెగిపోవు 3. (*взрываться*) బద్దలగు 4. (*вырываться*) గింజుకొను (వదిలించుకొను) ప్రయత్నించు 5. (*стремиться*) వాంఛించు, తపించు, శాయశక్తులా చేయు; ~ домóй ఇంటికి పోవాలని తపించు (తహతహలాడు); ~ в бой పోరాటం చేయాలని తహతహలాడు; ~ к влáсти అధికారం కోసం తపించు, అధికారాన్ని కాంక్షించు

рвéние *с* పట్టుదల, సేవాతత్పరత, అభినివేశం; проявля́ть ~ పట్టుదల (సేవాతత్పరత) ప్రదర్శించు (చూపించు)

рвóта *ж* వాంతి; у негó началáсь ~ అతనికి వాంతులు పట్టుకున్నాయి

рвóтн||ый వాంతి; ~ое срéдство వాంతి మందు

ре *с нескл. муз.* D (రే) స్వరం

реабилитáция *ж* పునరావాసం, పునఃప్రతిష్ఠ

реабилити́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) పునరావాసం కల్పించు, పునఃప్రతిష్ఠించు

реаги́ровать *несов.* 1. (на *вн.*) ప్రతిస్పందించు 2. *хим.* ప్రతిక్రియ చెందు

реакти́вн||ый 1. *хим.* ప్రతిక్రియ, ప్రతిక్రియాత్మక; ~ые вещества́ ప్రతిక్రియ పదార్థాలు 2. *физ.* జెట్; ~ый самолёт జెట్ విమానం; ~ое ору́жие అణు ఆయుధం

реа́ктор *м физ.* రియాక్టరు; а́томный ~ అణు రియాక్టరు

реакционе́р *м* అభివృద్ధి నిరోధకుడు

реакцио́нны||й అభివృద్ధి (ప్రగతి) నిరోధక; ~е си́лы అభివృద్ధి (ప్రగతి) నిరోధక శక్తులు

реа́кция I *ж* 1. ప్రతిస్పందన; ~ аудито́рии శ్రోతల (ప్రేక్షకుల) ప్రతిస్పందన; официа́льная ~ అధికారిక ప్రతిస్పందన 2. *биол.*, *хим.* ప్రక్రియ

реа́кция II *ж полит.* అభివృద్ధి (ప్రగతి) నిరోధకత్వం

реализа́ция *ж* 1. వాస్తవీకరణ, అమలుజరపడం, అమల్లో పెట్టడం, సాధించుకోవడం; ~ пла́на పథకం సాధించుకోవడం (వాస్తవీకరణ) 2. (*продажа*) అమ్మడం, అమ్మి వేయడం

реали́зм *м* వాస్తవికతావాదం; социалисти́ческий ~ సోషలిస్టు వాస్తవికతావాదం

реализова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) 1. వాస్తవీకరించు, అమలులో పెట్టు, అమలు జరుపు; ~ реше́ние తీర్మానం అమల్లో పెట్టు; ~ своё пра́во తన హక్కును చలాయించు (అమలు జరుపు) 2. (*продавать*) అమ్మివేయు

реали́ст *м* వాస్తవికతావాది; худо́жник-~ వాస్తవికతావాద చిత్రకారుడు

реалисти́ческ||ий 1. వాస్తవిక[మైన], యథార్థమైన; ~ая то́чка зре́ния వాస్తవిక దృక్పథం (అభిప్రాయం) 2. (*основанный на принципах реализма*) వాస్తవికతావాద; ~ое направле́ние в иску́сстве వాస్తవికతావాద కళా ధోరణి

реа́льность *ж* వాస్తవికత, యథార్థత; мечта́ ста́ла ~ю ఆశ నిజమైంది

реа́льн||ый 1. (*действительный*) వాస్తవమైన; ~ый факт వాస్తవం 2. (*подлинный*) అసలైన, నిజమైన; ~ая по́мощь నిజమైన సహాయం 3. (*основанный на учёте реальных условий*) నిజ[మైన]; ~ый дохо́д నిజ ఆదాయం; ~ая за́работная пла́та నిజ వేతనం

ребёнок *м* పిల్ల, బిడ్డ; грудно́й ~ చంటిపిల్ల

ребро́ *с* 1. *анат.* పక్క ఎముక, పర్శుక 2. (*узкий край*) అంచు; ста́вить ~м అంచుమీద నిలబెట్టు ◇ ста́вить вопро́с ~м సమస్యను కుండబద్దలు కొట్టినట్టు ముందుకు తెచ్చు, సమస్యను సూటిగా తెచ్చు

ре́бус *м* సచిత్ర చిక్కు సమస్య

ребя́та *мн.* 1. పిల్లలు, బిడ్డలు, బాలబాలికలు 2. *разг.* (*молодые люди*) కుర్రాళ్లు

ребя́ческ||ий *прям.*, *перен.* పిల్ల; ~ая вы́ходка పిల్ల (బాల్య, కుర్ర) చేష్ట

ребя́чество *с* పిల్లతనం, కుర్రతనం

ребя́читься *несов. и сов.* పిల్లలాగ ప్రవర్తించు, పిల్ల చేష్టలు చేయు

рёв *м* 1. గర్జన (*зверей, моря, ветра*); అరవు (*тк. зверя*) 2. *разг.* (*плач*) అరుపులు, బొబ్బలు; поднима́ть ~ బొబ్బలు పెట్టు

рева́нш *м* ప్రతీకారం, కక్ష

реванши́зм *м* ప్రతీకారవాదం, కక్ష (పగ) సాధింపు వాదం

реванши́ст *м* ప్రతీకారవాది, కక్ష సాధింపువాది

реванши́стский ప్రతీకారవాద, కక్ష సాధింపువాద

реве́ть *несов.* 1. అరుచు, గర్జించు 2. *разг.* (*громко плакать*) అరుచు, బొబ్బలు పెట్టు

ревизиони́зм *м* రివిజనిజం, సంస్కరణవాదం

ревизиони́ст *м* రివిజనిస్టు, సంస్కరణవాది

ревизиони́стский రివిజనిస్టు, సంస్కరణవాద

ревизио́нн||ый తనిఖీ, ఆడిట్; ~ая коми́ссия а) (*на съезде*) ఆడిట్ కమిషన్ б) (*для обследования*) తనిఖీ కమిటీ

реви́зия *ж* 1. పర్యవేక్షణ; ~ бухгалте́рии తనిఖీ 2. (*пересмотр*) సంస్కరణ, రివిజన్; ~ реше́ний తీర్మానాల సవరణ

ревизова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) 1. (*обследовать*) పర్యవేక్షించు, తనిఖీ చేయు; ~ ка́ссу కాష్ తనిఖీ చేయు 2. (*пересматривать*) సంస్కరించు, తిరగదోడు; ~ уче́ние సిద్ధాంతాన్ని సంస్కరించు (తిరగదోడు)

ревизо́р *м* తనిఖీ చేసేవాడు, ఇన్‌స్పెక్టర్

ревмати́зм *м* రుమాటిజం, కీళ్లనొప్పులు

ревмати́ческий రుమాటిక్

ревни́вый ఈర్ష్యపడే

ревнова́ть *несов.* (*вн.*) (పట్ల) ఈర్ష్య చెందు, అనుమానపడు; ~ кого́-л. к кому́-л. ఒకరి విషయంలో (ఒకరిపట్ల) ఈర్ష్య చెందు (అనుమానపడు)

ре́вностный చిత్తశద్ధిగల

ре́вность *ж* ఈర్ష్య

револьве́р *м* రివాల్వర్

революционе́р *м* విప్లవకారుడు

революционе́рка *ж* విప్లవకారిణి

революционн||ый విప్లవ, విప్లవాత్మక; ~ый праздник విప్లవోత్సవం; ~ая борьба́ విప్లవ పోరాటం; ~ое движе́ние విప్లవోద్యమం; ~ые иде́и విప్లవాత్మక భావాలు

револю́ция *ж* విప్లవం; Вели́кая Октя́брьская социалисти́ческая ~ అక్టోబరు సోషలిస్టు మహా విప్లవం; нау́чно-техни́ческая ~ శాస్త్ర (శాస్త్రీయ) సాంకేతిక విప్లవం; промы́шленная ~ పారిశ్రామిక విప్లవం

регистра́тор *м* రిజిస్ట్రారు

регистрату́ра *ж* రిజిస్ట్రారు (రిజిస్ట్రేషన్) కార్యాలయం

регистра́ция *ж* రిజిస్ట్రేషన్; ~ бра́ка పెళ్లి రిజిస్ట్రేషన్

регистри́ровать, зарегистри́ровать *в разн. знач.* (*вн.*) (నమోదు) చేయు; ~ брак పెళ్లి రిజిస్టరుచేయు (చేయించుకొను); ~ делега́тов ప్రతినిధులను రిజిస్టరు చేయు; ~ землетрясе́ние భూకంపనను నమోదు చేయు

регистри́роваться, зарегистри́роваться 1. రిజిస్టరు చేసుకొను [చేయించుకొను] 2. (*оформлять брак*) వివాహం రిజిస్టరు చేయించుకొను

регла́мент *м* కాలవ్యవధి; приде́рживаться ~а కాలవ్యవధిని పాటించు, కాలవ్యవధికి కట్టుబడివుండు; устана́вливать ~ కాలవ్యవధిని నిర్ణయించు (కేటాయించు)

регре́сс *м* తిరోగమనం

регресси́ровать *несов.* తిరోగమించు

регули́рование *с* నియంత్రణ; ~ госуда́рственных цен ప్రభుత్వ ధరల నియంత్రణ; ~ у́личного движе́ния ట్రాఫిక్ కంట్రోలు

регули́ровать *несов.* (*вн*). 1. నియంత్రించు, నియంత్రితం చేయు, నిర్ణయించు; ~ произво́дство ఉత్పత్తి క్రమాన్ని నియంత్రించు; ~ у́личное движе́ние ట్రాఫిక్ కంట్రోల్ చేయు 2. (*мотор, механизм и т. п.*) సరిచేయు

регулиро́вка *ж см.* регули́рование

регулиро́вщик *м* ట్రాఫిక్ కంట్రోలరు

регули́руемый నియంత్రిత

регуля́рно *нареч.* [స]క్రమంగా, క్రమబద్ధంగా

регуля́рность *ж* క్రమబద్ధత

регуля́рн||ый క్రమమైన, క్రమబద్ధమైన ◇ ~ая а́рмия స్థాయీ సైన్యం

регуля́тор *м тех.* రెగ్యులేటరు; ~ гро́мкости సౌండు రెగ్యులేటరు

редакти́рование *с* సంపాదక[త్వపు] పని చేయడం, ఎడిట్ చేయడం, ఎడిటింగ్

редакти́ровать, отредакти́ровать (*вн.*) 1. [పాఠాన్ని] ఎడిట్ చేయు, సరిదిద్దు, చూచు; ~ ру́копись రాతప్రతిని సరిదిద్దు (ఎడిట్ చేయు) 2. *тк. несов.* (*руководить изданием*) [రచనకు] సంపాదకత్వం నిర్వహించు

реда́ктор *м* సంపాదకుడు, ఎడిటర్; гла́вный ~ ప్రధాన సంపాదకుడు, ఛీఫ్ ఎడిటర్

редакцио́нн||ый సంపాదక; ~ая колле́гия సంపాదకవర్గం; ~ая статья́ సంపాదకీయం

реда́кци||я *ж* 1. (*редактирование*) [పాఠం] సరిదిద్దడం, ఎడిటింగు 2. (*руководство изданием*) సంపాదకత్వం; под ~ей кого́-л. సంపాదకుడు, ఒకరి సంపాదకత్వంలో 3. (*формулировка*) పాఠం; но́вая ~я резолю́ции తీర్మానపు కొత్త పాఠం 4. (*вариант произведения*) పాఠం; но́вая ~я рома́на నవల కొత్త పాఠం 5. (*коллектив работников*) సంపాదక వర్గం

реде́||ть, поре́деть 1. పల్చబడిపోవు; лес ~ет అడవి పల్చబడిపోతోంది 2. (*уменьшаться в числе*) తక్కువ అగు, సన్నగిలు; ряды́ ста́рых друзе́й ~ют చిరకాల మిత్రులు తగ్గిపోతున్నారు (రాలిపోతున్నారు)

реди́с *м* [ఎర్ర] ముల్లంగి

реди́ска *ж см.* реди́с

ре́дк||ий 1.: ~ая ткань పల్చని గుడ్డ; ~ие дере́вья పలచబడిపోయిన చెట్లు; ~ие зу́бы సందు పళ్లు 2. (*происходящий через большие промежутки времени*) అరుదు, అరుదైన; ~ое исключе́ние అరుదైన మినహాయింపు; в ~их слу́чаях అరుదైన సందర్భాల్లో 3. (*исключительный*) అపూర్వమైన, అపురూపమైన, అరుదైన; ~ий челове́к బహు అరుదు; ~ая кни́га అరుదైన (అపూర్వమైన) పుస్తకం

ре́дко *нареч.* అరుదుగా; ~ ви́деться అరుదుగా కలుసుకొను

редколле́гия *ж* (редакцио́нная колле́гия) సంపాదకవర్గం

ре́дкостный అపూర్వమైన, అపురూపమైన, అనిదంపూర్వమైన

ре́дкость *ж* 1. (*редкое явление*) అపూర్వమైనది 2. (*редкостная вещь*) అపూర్వమైనది ◇ на ~ до́брый челове́к అరుదైన దయాళువు; не ~ అపూర్వమైనది (అరుదైనది) ఏమీ కాదు

ре́дьк||а *ж* [నల్ల] ముల్లంగి ◇ надое́л [мне] ху́же го́рькой ~и *разг.* అతను అంటే నాకు ముఖం మొత్తిపోయింది

реéстр *м* జాబితా

режи́м *м* 1. *полит.* వ్యవస్థ; демократи́ческий ~ ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థ 2. (*распорядок*) క్రమం; ~ дня రోజువారీ క్రమం; ~ питáния ఆహార క్రమ నియమం; больни́чный ~ ఆస్పత్రి క్రమం 3. (*условие работы*) పరిస్థితి; ~ рабóты маши́ны యంత్ర పని పరిస్థితి; температýрный ~ టెంపరేచర్ పరిస్థితి

режиссёр *м* దర్శకుడు

рéжущ||ий 1. కోసే; ~ие инструмéнты కోసే పనిముట్లు 2. (*резкий, острый*) తీక్ష్ణ, తీవ్ర[మైన]; ~ий свет తీక్ష్ణమైన వెలుతురు; ~ ая боль చురుకు చురుకుమనే (తీవ్రమైన) నొప్పి

рéзать, разрéзать, зарéзать, вы́резать, срéзать 1. *сов.* разрéзать (*вн.*) కోయు, కోసివేయు (*мясо, металл*); కత్తిరించు (*ткань*) 2. *тк. несов.* (*об острых предметах*) తెగు; нож не рéжет చాకు తెగదు 3. *сов.* зарéзать (*вн.*; *убивать*) కోయు, కోసివేయు; ~ барáна గొర్రెపోతును కోయు 4. *сов.* вы́резать (*вн.*, по *дт.* *или без доп.*) (మీద) చెక్కు, చెక్కివేయు; ~ по метáллу లోహంమీద చెక్కు 5. *тк. несов.* (*вн.*; *причинять боль*) రాసుకొను; верёвка рéжет рýку తాడు చేతిని రాసుకుంటోంది 6. *сов.* срéзать *разг.* (*вн.*; *на экзамене*) [పరీక్షలో] ఫెయిల్ చేయు ◇ ~ глаз కళ్లు చెదురు; ýхо рéжет చెవి అదురు

рéзаться *несов.*: у ребёнка рéжутся зýбы బిడ్డకి పళ్లు వస్తున్నాయి

резви́ться *несов.* ఆడుతూ పాడుతూ వుండు, ఉల్లాసంగా వుండు

рéзвость *ж* 1. చురుకుతనం, చలాకీతనం 2. (*быстрота в беге*) వేగం

рéзв||ый 1. చురుకైన, చలాకీ అయిన; ~ый ребёнок చురుకైన బిడ్డ 2. (*быстрый в беге*) వేగంగా పరుగెత్తే (పరుగెట్టే), వేగవంతమైన; ~ая лóшадь వేగవంతమైన (వేగంగా పరుగెత్తే) గుర్రం

резéрв *м* నిల్వలు, రిజర్వులు; войсковы́е ~ы సైనిక రిజర్వులు (సహాయక దళాలు); продовóльственные ~ы ఆహార నిల్వలు; трудовы́е ~ы శ్రామిక శిక్షణ పొందే యువతీయువకులు

резерви́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) అట్టేపెట్టుకొను, రిజర్వు చేయు; ~ за собóй прáво на чтó-л. తాను దేనినైనా చేయడానికి తన హక్కు అట్టేపెట్టుకొను

резéрвн||ый *в разн. знач.* నిల్వ, రిజర్వు; ~ый банк రిజర్వు బాంకు; ~ый капитáл నిల్వ పెట్టుబడి; ~ый фонд నిల్వ నిధులు; ~е войскá రిజర్వు సైన్యాలు

резéц *м* 1. *тех.* ఉలి, చీరణం 2. (*зуб*) కత్తెర పన్ను

резидéнт *м* 1. రెసిడెంట్ 2. (*иностранец*) విదేశీయుడు, విదేశస్థుడు 3. (*тайный представитель разведки*) రెసిడెంట్ వేగు

резидéнция *ж* రెసిడెన్సీ; ~ прави́тельства ప్రభుత్వ రెసిడెన్సీ

рези́на *ж* రబ్బరు

рези́нка *ж* 1. (*для стирания*) రబ్బరు 2. (*тесёмка*) ఇలాస్టిక్ తాడు

рези́нов||ый రబ్బరు; ~ая лóдка రబ్బరు పడవ; ~ая óбувь రబ్బరు పాదరక్షలు

рéзк||ий 1. తీవ్రమైన; ~ий вéтер ఈదర గాలి 2. (*неприятно действующий на органы чувств*): ~ий гóлос కఠోర స్వరం; ~ий зáпах ఘాటు వాసన; ~ий свет తీక్ష్ణమైన వెలుతురు 3. (*грубо очерченный*) కోసైన; ~ие черты́ лицá కోసైన ముఖ కవళికలు 4. (*внезапный*) తక్కున, ఆకస్మిక; ~ая остановка маши́ны కారు తక్కున ఆగిపోవడం; ~ое изменéние поли́тики విధానంలో ఆకస్మికమైన మార్పు; ~ое похолодáние ఆకస్మికంగా చలి రావడం, ఆకస్మికంగా చల్లబడిపోవడం 5. (*порывистый — о движениях*) వడియైన 6. మొరటైన (*грубый, дерзкий*); నిశిత[మైన] (*прямой, решительный*); ~ая кри́тика నిశిత విమర్శ; ~ое замечáние మొరటైన మాట

рéзко *нареч.* 1. తీవ్రంగా; ~ ухудшáться పరిస్థితి తీవ్రంగా క్షీణించింది 2. (*внезапно, отрывисто*) గిరుక్కున, తక్కున; ~ останáвливаться తక్కున ఆగు; ~ повёртываться గిరుక్కున తిరుగు 3. (*грубо и решительно*) నిశితంగా, కఠినంగా; ~ осуждáть чтó-л. కఠినంగా (నిశితంగా) ఖండించు

рéзкост||ь *ж* 1. గాఢతనం; ~ь крáсок రంగు గాఢతనం 2. (*грубость*) మోటు ప్రవర్తన; మోటు మాట, తూలనాడటం (*грубое слово*); наговори́ть ~ей комý-л. ఒకరితో కరుకుగా మాట్లాడు, ఒకరిని తూలనాడు

резнóй చెక్కబడిన

резня́ *ж* హత్యాకాండ, ఊచకోత

резолю́ци||я *ж* తీర్మానం; принимáть ~ю తీర్మానం చేయు (ఆమోదించు)

резонáнс *м* 1. *физ.* ప్రతిధ్వని; ~ скри́пки

వయొలిన్ ప్రతిధ్వని 2. *перен.* ప్రతిస్పందన; речь имéла большóй общéственный ~ ప్రసంగం విస్తృత ప్రజా ప్రతిస్పందన పొందింది

резóнный *разг.* హేతుబద్ధమైన

результáт *м* ఫలితం, పర్యవసానం; достигáть хорóших ~ов మంచి ఫలితాలను సాధించు ◇ ~ в ~е [этого] [అందుకు] ఫలితంగా; в ~е прúнятых мер తీసుకున్న చర్య మూలంగా

рéзчик *м* చెక్కడపు పని చేసేవాడు

резь *ж* చురుకు చురుక్కుమనే నొప్పి; ~ в желýдке శూల నొప్పి

резьбá *ж* 1. (*действие*) చెక్కడం (చెక్కు) పని; ~ по дéреву కర్రమీద చెక్కడం పని 2. (*рисунок, узор*) చెక్కడం 3. *тех.* స్క్రూ త్రెడ్; нарýжная ~ పైనచేసిన స్క్రూ త్రెడ్

резюмé *с нескл.* సమీక్ష

рейд I *м мор.* లంగరు స్థలం, లంగరు వేసే జలభాగం; стоя́ть на ~е లంగరు వేసే జలభాగంలో వుండు

рейд II *м* 1. *воен.* దాడి; кавалерúйский ~ అశ్విక దాడి 2. *перен.* ఆకస్మిక[మైన] తనిఖీ, ఉన్నట్టుండి జరిగే (జరిపే) తనిఖీ; комсомóльский ~ యువజన సంఘ సభ్యులు జరిపే తనిఖీ

рейс *м* ప్రయాణం, యాత్ర; తొలి యాత్ర; ~ Москвá — Дéли మాస్కో — ఢిల్లీ ఫ్లైట్; пéрвый ~ (*судна*) తొలి యాత్ర; обрáтный ~ తిరుగు ప్రయాణం

рéйсовый రెగ్యులర్ రూట్; ~ автóбус రెగ్యులర్ రూట్ బస్సు

рек||á *ж* నది, ఏరు; вниз по ~é నది దిగువన

реквизúровать *несов. и сов.* (*вн.*) స్వాధీనం చేసుకొను, జప్తు చేయు

реквизúт *м театр.* [రంగస్థల] వస్తుసామగ్రి

реквизúция *ж* స్వాధీనం చేసుకోవడం, జప్తు చేయడం

реклáм||а *ж* 1. అడ్వర్టైజ్‌మెంట్, వ్యాపార ప్రకటన; дéлать комý-л. ~у ఒకరికి ప్రచారం చేసిపెట్టు 2. (*объявление*): театрáльная ~ థియేటర్ అడ్వర్టైజ్‌మెంట్

рекламúровать *несов. и сов.* (*вн.*) అడ్వర్టైజ్ చేయు; పొగడి ప్రచారం చేయు (*чрезмерно расхваливать*)

рекомендáтельн||ый: ~ое письмó సిఫార్సు లేఖ

рекомендáция *ж* సిఫార్సు

рекоменд||овáть, порекомендовáть (*вн.*) 1. సిఫార్సు చేయు; ~овáть в пáртию పార్టీ సభ్యుణ్ణిగా చేర్చుకోవాలని సిఫార్సు చేయు 2. (*советовать*) [చేయమని] సలహా ఇచ్చు (చెప్పు); врачú ~ýют отдохнýть విశ్రాంతి తీసుకోవాలని డాక్టర్లు సలహా ఇస్తున్నారు

рекоменд||овáться *несов. и сов.*: ~ýюсь: ваш сосéд పరిచయం చేసుకోనివ్వండి, నేను మీ పొరుగువాడిని

реконструúровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. పునః వ్యవస్థీకరించు, పునర్నిర్మించు; ~ промы́шленность పరిశ్రమలను పునర్వ్యవస్థీకరించు (పునర్నిర్మించు) 2. (*воссоздавать*) పునర్నిర్మించు, పునరుద్ధరించు

реконструúроваться *несов. и сов.* పునర్నిర్మించబడు, పునరుద్ధరింపబడు

реконстрýкция *ж* 1. (*реорганизация*) పునర్వ్యవస్థీకరణ, పునర్నిర్మాణం 2. (*воссоздание*) పునర్నిర్మాణం, పునరుద్ధరణ

рекóрд *м* రికార్డు; устанáвливать ~ రికార్డు స్థాపించు

рекóрдный రికార్డ్; в ~ срок అతి స్వల్ప కాలంలో

рекордсмéн *м* చాంపియన్, రికార్డు స్థాపించినవాడు (సృష్టించినవాడు)

рéктор *м* రెక్టరు; ~ университéта యూనివర్సిటీ రెక్టరు

ректорáт *м* యూనివర్సిటీ అడ్మినిస్ట్రేషన్ (పాలక వర్గం); రెక్టరు కార్యాలయం (*помещение*)

религиóзность *ж* దైవభక్తి, మతతత్వం

религиóзн||ый 1. మత, మతపరమైన, మతోన్మాద; ~ые обря́ды మత ఆచారకాండలు (కర్మలు, కర్మకాండలు) 2. (*верующий*) దైవభక్తుడైన; ~ый человéк దైవ భక్తుడు, ఆస్తికుడు

религия *ж* మతం

рельéф *м* 1. నిమ్నోన్నతాలు; ~ морскóго днá సముద్రపు అడుగు నిమ్నోన్నతాలు 2. (*выпуклое изображение*) ఉబ్బెత్తు (ఎంబాసింగ్) చిత్రం

рельéфный 1. (*выпуклый*) ఉబ్బెత్తు 2. *перен.* కొట్టవచ్చినట్టు కనపడే; అత్యంత స్పష్టంగా ప్రకటితమైన

рельс *м* పట్టా; сходúть с ~ов పట్టాలు తప్పు ◇ постáвить чтó-л. на ~ы దేనినైనా పట్టాలమీద పెట్టు

рéльсовый: ~ путь పట్టాలు, పట్టాల మార్గం

ремéнь *м в разн. знач.* బెల్టు

ремéсленник *м* 1. చేతిపనివాడు 2. *перен.* (*тот, кто работает по шаблону*) గానుగెద్దులాంటి పనివాడు; ఒడ్డుకొట్టుడు రచయిత (*о писателе*)

ремеслó *с* చేతిపని; వృత్తి (*профессия*); плóтниче-

ское ~ వ్రడంగం; сапо́жное ~ బూట్ల తయారీ; знать своё ~ తన వృత్తిలో నైపుణ్యం పొందు

ремо́нт *м* మరమ్మతు, బాగుచేయడం; капита́льный ~ భారీ (పూర్తి) మరమ్మతు

ремонти́ровать, отремонти́ровать (*вн.*) మరమ్మతు (బాగు) చేయు; ~ кварти́ру ఫ్లాటు మరమ్మతు చేయు (*самостоятельно*); మరమ్మతు చేయించుకొను (*поручив мастерам*)

ремо́нтн||ый మరమ్మతు; ~ая мастерска́я మరమ్మతు కార్ఖానా

ренега́т *м* స్వపక్ష పరిత్యాగి, ద్రోహి

ре́нта *ж эк.* శిస్తు, కౌలు; земе́льная ~ [భూమి] శిస్తు; натура́льная ~ వస్తురూపపు కౌలు

рента́бельность *ж* లాభదాయకత

рента́бельн||ый లాభకరమైన, లాభదాయకమైన; ~ое хозя́йство లాభదాయకమైన [వ్యాపార] సంస్థ

рентге́н *м разг.* ఎక్స్‌రే; назнача́ть на ~ ఎక్స్‌రే చేయమని చెప్పు

рентге́новский ఎక్స్‌రే; ~ сни́мок ఎక్స్‌రే [ఫొటోగ్రాఫ్]

рентгено́лог *м* రేడియాలజిస్టు

рентгеноскопи́я *ж* ఎక్స్‌రే పరీక్ష

реорганиза́ция *ж* పునర్వ్యవస్థీకరణ, పునర్నిర్మాణం; ~ промы́шленности పరిశ్రమ పునర్నిర్మాణం

реорганизова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) పునర్వ్యవస్థీకరించు, పునర్నిర్మించు

реорганизова́ться *несов. и сов.* పునర్నిర్మాణమగు, పునర్వ్యవస్థీకరింపబడు

ре́па *ж* టర్నిప్

репара́ции *мн.* (*ед.* репара́ция *ж*) [యుద్ధపు] నష్టపరిహారం

репарацио́нны||й [యుద్ధ] నష్టపరిహారపు; ~е платежи́ నష్టపరిహారపు చెల్లింపు

репатриа́нт *м* స్వదేశానికి పంపబడేవాడు (రప్పింపబడేవాడు)

репатриа́ция *ж* స్వదేశానికి తిరిగి తేవడం (పంపడం)

репатрии́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) స్వదేశానికి తిరిగి తెచ్చు (పంపించు)

репертуа́р *м*: ~ кинотеа́тра సినిమా హాలులో ప్రదర్శింపబడే సినిమాలు; ~ теа́тра థియేటర్‌లో ప్రదర్శింపబడే నాటకాల జాబితా

репети́ровать, прорепети́ровать (*вн.*) 1. (*выступление, роль*) రిహార్స్ (పూర్వాభ్యాసం) చేయు 2. *тк. несов.* (*ученика*) పరీక్షకు తర్ఫీదు చేయు, ట్యూషన్ చెప్పు

репети́тор *м* ట్యూటర్

репети́ция *ж* రిహార్సలు; генера́льная ~ డ్రెస్ రిహార్సలు

ре́плика *ж* 1. జవాబు (*ответ*); మాట తిప్పికొట్టడం, అభ్యంతరం చెప్పడం (*возражение*) 2. *театр.* సూచన

репорта́ж *м* [విలేకరి] రిపోర్టు, కథనం (*сообщение*); కామెంటరీ, ప్రత్యక్ష వ్యాఖ్యానం (*спорт.*)

репортёр *м* రిపోర్టరు

репресси́вны||й దమనకాండ, ప్రతీకార, నిర్బంధకాండ; ~е ме́ры శిక్షా (దమన, ప్రతీకార) చర్యలు

репресси́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) (ఒకరిపై) నిర్బంధ చర్యలు తీసుకొను

репре́ссия *ж* దమనకాండ, శిక్షాచర్య, నిర్బంధకాండ; подверга́ться ~м దమన చర్యలకు గురి అగు

репроду́ктор *м* లౌడ్ స్పీకర్

репроду́кция *ж* ప్రతిచిత్రీకరణ, ప్రతిచిత్రం చేయడం; ~ карти́ны ప్రతిచిత్రం

репута́ци||я *ж* పేరు [ప్రతిష్ఠలు]; незапя́тнанная ~я నిష్కళంకమైన (మచ్చలేని) పేరు [ప్రతిష్ఠలు]; по́льзоваться хоро́шей ~ей మంచి పేరు కలిగివుండు

ре́пчатый: ~ лук ఉల్లిపాయ

ресни́цы *мн.* (*ед.* ресни́ца *ж*) కనురెప్పల వెంట్రుకలు

респу́блика *ж* రిపబ్లిక్, రిపబ్లిక్కు; автоно́мная ~ స్వయంపాలిత (స్వపరిపాలన) రిపబ్లిక్; демократи́ческая ~ ప్రజాతంత్ర (ప్రజాస్వామిక) రిపబ్లిక్

республика́нец *м* 1. (*сторонник республиканского строя*) రిపబ్లిక్‌వాది, రిపబ్లికన్ 2. (*член республиканской партии*) రిపబ్లికన్ పార్టీ సభ్యుడు

республика́нский: ~ строй రిపబ్లికన్ వ్యవస్థ

рессо́ра *ж* [బండి] స్ప్రింగు

реставра́тор *м* పునరుద్ధరణ కర్త, పునరుద్ధరించేవాడు

реставра́ция *ж* 1. పునరుద్ధరణ, పునఃస్థాపన 2. *полит.* పునరుద్ధరణ, రెస్టొరేషన్

реставри́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. పునరుద్ధరించు, పునఃస్థాపించు 2. *полит.* పునరుద్ధరించు; ~ мона́рхию రాజరిక వ్యవస్థని పునరుద్ధరించు

рестора́н *м* రెస్టారెంటు, హోటల్

ресу́рсы *мн.* (*ед.* ресу́рс *м*) వనరులు; людски́е ~ అంగబలం (మానవ) వనరులు; приро́дные ~ సహజ వనరులు

рети́вый 1. (*усердный*) పట్టుదలగల, శ్రద్ధాసక్తులుగల 2. (*пылкий, горячий*) ఆవేశపూరితమైన

ретирова́ться *несов. и сов.* 1. (*отступать*) తిరోగమించు 2. *разг.* (*уходить*) వెళ్లిపోవు

ретрансли́ровать *несов. и сов. радио* (*вн.*) రీట్రాన్స్‌మిట్ (రిలే) చేయు

ретрансля́ция *ж радио* రీట్రాన్స్‌మిషన్, రిలే

ретроспекти́вный సింహావలోకనాత్మక; గతావలోకనాత్మక; ~ взгляд గతావలోకనం

ретуши́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) రీటచ్చింగ్ చేయు

ре́тушь *ж* రీటచ్

рефера́т *м* 1. సమీక్ష, సారాంశం 2. (*доклад*) పేపర్, పత్రం

рефере́ндум *м* ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ, రిఫరెండం

рефере́нт *м* సలహాదారు

рефле́кс *м физиол.* ప్రతివర్తన, ప్రతీకార చర్య; безусло́вный ~ అసంకల్పిత (అనియమబద్ధ) ప్రతివర్తన (ప్రతీకార చర్య); усло́вный ~ సంకల్పిత (నియమబద్ధ) ప్రతివర్తన (ప్రతీకార చర్య)

рефле́ктор *м* 1. (*отражатель*) రిఫ్లెక్టర్, అద్దం (దర్పణం) 2. (*обогревательный прибор*) రిఫ్లెక్టర్, హీటర్

рефо́рма *ж* సంస్కరణ; де́нежная ~ ద్రవ్య సంస్కరణ; земе́льная ~ భూసంస్కరణ

реформа́тор *м* సంస్కరణవాది, సంస్కర్త

реформи́зм *м* సంస్కరణోద్యమం, సంస్కరణవాదం

реформи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) సంస్కరించు

реформи́ст *м* సంస్కర్త, సంస్కరణవాది

реформи́стский సంస్కరణవాద

рефрижера́тор *м тех.* 1. రిఫ్రిజిరేటర్ 2. (*часть холодильной машины*) ఇవాపొరేటర్

рефрижера́торн||ый రిఫ్రిజిరేటర్; ~ое су́дно రిఫ్రిజిరేటర్

рецензе́нт *м* సమీక్షకుడు, రివ్యూయర్

рецензи́ровать, прорецензи́ровать (*вн.*) సమీక్షించు; ~ статью వ్యాసాన్ని సమీక్షించు (విమర్శించు)

реце́нзия *ж* సమీక్ష, రివ్యూ; ~ на статью వ్యాసం గురించిన (పై) సమీక్ష (విమర్శ)

реце́пт *м* 1. (*врача*) ప్రిస్క్రిప్షన్, మందు చీటీ 2. (*способ приготовления*) తయారీ (తయారు చేసే) పద్ధతి; ~ приготовле́ния пирожко́в బజ్జీల తయారీ పద్ధతి 3. *перен.* సూత్రం; гото́вый ~ తయారుగా (సిద్ధంగా) వున్న సూత్రం

рециди́в *м* 1. *мед.* తిరగబెట్టడం 2. *юр.* మళ్లీ అపరాధం కల్పించడం

ре́чка *ж* నది, ఏరు

речн||о́й నది; ~а́я ры́ба నది చేప; ~о́е ру́сло నది ప్రవహించే మార్గం; ~о́е судохо́дство నదీ నౌకారవాణా

реч||ь *ж* 1. (*способность говорить*) వాక్కు, మాట్లాడే శక్తి; о́рганы ~и మాట అంగాలు; разви́тие ~и మాట్లాడే సామర్థ్యం అభివృద్ధి 2. (*язык*) భాష; ру́сская ~ь రష్యన్ భాష 3. (*произноше́ние*) ఉచ్చారణ, యాస; отчётливая ~ь స్పష్టమైన ఉచ్చారణ 4. (*то, что говорят*) మాటలు 5. (*беседа*) సంభాషణాంశం, సంభాషణ విషయం; ~ь шла о поли́тике సంభాషణాంశం — రాజకీయాలు; о чём ~ь? మీరు మాట్లాడేది ఏమిటి?; об э́том не мо́жет быть и ре́чи దీన్ని గురించి అనుకునేందుకు వీలు లేదు, దీన్ని గురించి ఆలోచించే ప్రసక్తి లేదు 6. (*выступление*) ఉపన్యాసం, ప్రసంగం; обраща́ться с ~ью к наро́ду ప్రజలను ఉద్దేశించు; произноси́ть ~ь ప్రసంగించు ◇ ко́свенная ~ь *грам.* పరోక్ష సంవాదం; пряма́я ~ь *грам.* ప్రత్యక్ష సంవాదం

реша́ть, реши́ть (*вн.*) 1. (*инф.*; *приходить к какому-л. выводу*) నిశ్చయించుకొను, నిర్ణయించుకొను, (కి) నిర్ణయం అగు; вы са́ми должны́ ~ మీరే నిశ్చయించుకోవాలి (నిర్ణయించుకోవాలి); он реши́л поступи́ть в университе́т యూనివర్సిటీలో చేరడానికి నిశ్చయించుకొన్నాడు; я ещё не реши́л, как поступи́ть ఈ విషయంలో ఏమి చేయాలో నాకింకా నిర్ణయం కాలేదు; решено́! సరే, అలాగే! 2. (*инф.*; *принимать решение, постановление*) తీర్మానించు, తీర్మానం చేయు (చేసుకొను), నిర్ణయం చేయు; ~ де́ло в чью-л. по́льзу *юр.* ఒకరికి అనుకూలంగా విషయాన్ని పరిష్కరించు (నిర్ణయించు); они́ реши́ли перевы́полнить план వాళ్లు పథకాన్ని మించిపోవాలని తీర్మానించారు (నిర్ణయం చేశారు) 3. (*определять искомое*): ~ зада́чу లెక్క చేయు; ~ кроссво́рд క్రాస్‌వర్డ్ పజిల్ పరిష్కరించు 4. (*выполнять, осуществлять*) నెరవేర్చు, పరిష్కరించు; ~ пробле́му సమస్యను పరిష్కరించు; ~ экономи́ческую зада́чу ఆర్థిక సమస్యను పరిష్కరించు ◇ ~ чью-л. судьбу́ (у́часть) ఒకరి విధిని నిర్ణయించు

реша́||ться, реши́ться 1. (на *вн.* или *инф.*) నిశ్చయించుకొను; ~йтесь! ఓ నిశ్చయానికి రా!; не могу́ реши́ться на э́то ఈ పని చెయ్యడానికి నిశ్చయించు

కోలేకపోతున్నాను; не ~юсь сказа́ть кому́-л. ఒకరికి చెప్పేందుకు మనస్సు కూడగట్టుకొనలేకపోవు; я реши́лся обрати́ться к вам మిమ్మల్ని అర్థించేందుకు (అడిగేందుకు) సాహసించాను 2. (*определя́ться*) నిర్ణయింపబడు; за́втра реши́тся его́ де́ло రేపు అతని సంగతి (విషయం) నిర్ణయింపబడుతుంది 3. (*получа́ть результа́т*) పరిష్కరింపబడు; зада́ча легко́ ~ется ఇది తేలిక లెక్క; зада́ча не ~ется లెక్క తెగడం లేదు 4. *разг.* (*рд.*; *лиша́ться*) పోవు, కోల్పోవు; ума́ реши́лся అతనికి మతి పోయింది ◇ реши́ться жи́зни *разг.* ప్రాణం కోల్పోవు

реша́ющ||ий నిర్ణయాత్మకమైన, కీలకమైన; ~ая си́ла నిర్ణయాత్మక[మైన] శక్తి ◇ с ~им го́лосом ఓటు హక్కు వున్న

реше́ние *с* 1. నిర్ణయం; оконча́тельное ~ తుది నిర్ణయం; принима́ть ~ నిర్ణయించు[కొను], నిర్ణయం చేసుకొను 2. (*постановле́ние*) తీర్పు (*суда*); తీర్మానం (*съе́зда и т. п.*) 3. (*отве́т к зада́че*) జవాబు

решётк||а *ж* కమ్మీచట్రం (*в стене́*); గ్రిల్ (*в плите́*); దడి (*огра́ды*); కర్ర దడి (*деревя́нная*); వూచలు, కటకటాలు (*на окне́*) ◇ сажа́ть кого́-л. за ~у ఒకరిని కటకటాల వెనక ఉంచు, జైలులో పెట్టు

решет||о́ *с* జల్లెడ ◇ чудеса́ в ~е́ *разг.* కాకమ్మ కథ

реше́тчат||ый, решётчатый: ~ый забо́р దడిప్రహరీ; ~ое окно́ వూచల కిటికీ

реши́мост||ь *ж* దీక్ష, మనో నిశ్చయం (ధైర్యం); по́лный ~и దీక్షాపూరితుడైన

реши́тельно *нареч.* 1. (*сме́ло*) ధైర్యంగా, నిబ్బరంగా 2. (*категори́чески*) దృఢ సంకల్పంతో, కృతనిశ్చయంతో, కచ్చితంగా; ~ возража́ть కచ్చితంగా అభ్యంతరం చెప్పు; ~ отрица́ть что́-л. కచ్చితంగా (అసందిగ్ధంగా) తిరస్కరించు; быть ~ про́тив чего́-л. దేనినైనా కచ్చితంగా వ్యతిరేకించు 3. (*соверше́нно*) బొత్తిగా; ~ ничего́ не знать బొత్తిగా తెలియకపోవు

реши́тельность *ж* 1. (*сме́лость*) ధైర్యం, కృతనిశ్చయం 2. (*категори́чность*) కచ్చితత్వం

реши́тельн||ый 1. (*сме́лый*) ధైర్యవంతుడైన, మనోనిశ్చయం కలిగిన, మనోనిబ్బరమైన; ~ый челове́к ధైర్యవంతుడు, మనోనిశ్చయం (మనోనిబ్బరం) కలవాడు 2. (*категори́ческий, твёрдый*) దీక్షాపూరితమైన, కృతనిశ్చితమైన; ~ый отве́т కచ్చితమైన జవాబు; ~ый тон దృఢ నిశ్చిత స్వరం; ~ые ме́ры దీక్షాపూరితమైన (కృతనిశ్చయంతో తీసుకున్న) చర్యలు; с ~ым наме́рением మనోనిశ్చయంతో 3. (*реша́ющий, определя́ющий*) నిర్ణయాత్మకమైన; ~ая подде́ржка నిర్ణయాత్మకమైన అండదండలు; в ~ую мину́ту నిర్ణయాత్మక క్షణంలో 4. (*оконча́тельный, са́мый ва́жный*) నిర్ణయాత్మకమైన; ~ая побе́да నిర్ణయాత్మకమైన విజయం

реши́ть *сов. см.* реша́ть

реши́ться *сов. см.* реша́ться 1, 2 *и* 4

ре́ять *несов.* 1. (*пла́вно дви́гаться*) సాఫీగా కదులు 2. (*пари́ть*) ఎగురు, విహరించు; облака́ ре́ют в вышине́ మేఘాలు ఎత్తుగా విహరిస్తున్నాయి; орёл ре́ет в вышине́ రాబందు ఎత్తున ఎగురుతోంది 3. *перен.* (*развева́ться*) రెపరెపలాడు; ре́ют знамёна జెండాలు రెపరెపలాడుతున్నాయి

ржа́веть, заржа́веть తుప్పు పట్టు

ржа́вчин||а *ж* తుప్పు; изъе́денный ~ой తుప్పు పట్టిన

ржа́вый తుప్పు పట్టిన

ржа́ние *с* [గుర్రపు] సకిలింత

ржан||о́й రై; ~а́я мука́ రై పిండి

ржать *несов.* సకిలించు

ри́га *ж* ధాన్యం నూర్చే కళ్లం

ри́мск||ий రోమన్ ◇ ~е ци́фры రోమన్ అంకెలు

ринг *м спорт.* రింగ్, గోదా

ри́ну||ться *сов.* దూసుకు వెళ్లు (పోవు); ~ться в ата́ку పోరాటంలో దూసుకుపోవు; соба́ки ~лись за ним కుక్కలు అతనివెంట ఉరికాయి (దూసుకువెళ్లాయి)

рис *м* 1. (*расте́ние*) వరి 2. (*зерно́*) వడ్లు, వరిధాన్యం (*необру́шенный*); బియ్యం (*обру́шенный*); అన్నం (*варёный*)

риск *м* తెగింపు, తెగువ; с ~ом для жи́зни ప్రాణానికి తెగించి; идти́ на ~ తెగించు; подверга́ть ~у кого́-л. ఒకరిని అపాయంలో పెట్టు

рискну́||ть *сов.* 1. *см.* рискова́ть 2. (на *вн.* *или инф.*; *отва́житься*) *перево́дится гл. и́менем в дт.* సాహసించు; он ~л спроси́ть её అతను ఆమెను అడగడానికి సాహసించాడు

риско́ванн||ый సాహసమైన, దుస్సాహసిక; ~ое де́ло దుస్సాహసిక (సాహసమైన) పని

рискова́ть, рискну́ть 1. (*подверга́ться ри́ску*) తెగించు, సాహసించు; не ~ తెగించకపోవు, సాహసించకపోవు 2. (*тв.*) (కి) తెగించు, అపాయానికి గురిచేయు, అపాయంలో పెట్టు; ~ жи́знью ప్రాణానికి తెగించు; ~ свои́м здоро́вьем ఆరోగ్యాన్ని అపాయంలో పెట్టు

рисова́ни||е *с* డ్రాయింగు, చిత్రలేఖనం; учи́тель ~я డ్రాయింగు టీచరు

рисова́ть, нарисова́ть (*вн.*) 1. చిత్రించు; ~ карандашо́м పెన్సిలుతో చిత్రం గీయు; ~ с нату́ры రూపం చూసి చిత్రించు 2. *перен.* వ్యాఖ్యానించు, వర్ణించు, చిత్రించు

рисова́ться *несов.* 1. (*видне́ться*) కనపడు, కనిపించు 2. *перен.* (*дт.*) (కి) కనిపించు, అనిపించు 3. (*тв. или без доп.*; *стара́ться показа́ть себя́ с вы́годной стороны́*) (ఉన్నట్లు) ప్రదర్శించుకొను

ри́сов||ый వరి, బియ్యం; ~ая ка́ша బియ్యం జావ; ~ое по́ле వరి పొలం

рису́н||ок *м* డ్రాయింగు, రేఖాచిత్రం, చిత్రం, బొమ్మ; ~ок карандашо́м పెన్సిలు చిత్రం; по ~кам кого́-л. ఒకరి బొమ్మల్ని అనుసరించి

ритм *м* లయ; ~ жи́зни జీవిత లయ; чу́вство ~а లయ జ్ఞానం

ритми́чность *ж* లయ

ритми́чн||ый లయబద్ధమైన; ~ая рабо́та లయ బద్ధమైన పని

ритуа́л *м* ఆచారకాండ, [కర్మ]కాండ, తంతు; сва́дебный ~ పెళ్లి ఆచారం (తంతు), వివాహ కాండ

риф *м* [సముద్రంలో] రాతిగట్టు

ри́фма *ж* అంత్యప్రాస, యమకం

рифмова́ть *несов* (*вн.*) ప్రాస కుదుర్చు

рифмова́ться *несов.* ప్రాస కుదురు

робе́||ть *несов.* పిరికిగా (బిడియంగా) వుండు; ~ть пе́ред ке́м-л. ఒకరి యెదుట పిరికిగా ఉండు; не ~й! బిడియపడకు

ро́бки||й పిరికి అయిన; ~й челове́к పిరికివాడు; ~м го́лосом పిరికి అయిన స్వరంతో (స్వరంలో)

ро́бость *ж* పిరికితనం

ро́бот *м* రొబట్, మరమనిషి

ров *м* కందకం; ~ вокру́г за́мка కోట చుట్టూ కందకం; противота́нковый ~ టాంకుల నిరోధక కందకం

рове́сник *м* సమవయస్కుడు; он мой ~ అతను నాకు సమవయస్కుడు; они́ ~и వాళ్లు సమవయస్కులు

ро́вно *нареч.* 1. సమంగా; дыша́ть ~ ఊపిరి సమంగా పీల్చుకొను; се́рдце би́лось ~ గుండె సమంగా స్పందించింది (కొట్టుకొంది) 2. (*одина́ково*) సమానంగా 3. (*гла́дко*) నున్నగా, నమంగా 4. *в знач. части́цы* (*то́чно*) సరిగా, కచ్చితంగా; ~ в два часа́ కచ్చితంగా రెండు గంటలకు; прошёл ~ год సరిగా ఒక సంవత్సరం గడిచింది; ~ де́сять рубле́й సరిగ్గా పది రూబుళ్లు 5. *в знач. части́цы разг.* (*соверше́нно*) బొత్తిగా; он ~ ничего́ не понима́ет అతనికి బొత్తిగా అర్థం కావడం లేదు; э́то ~ ничего́ не зна́чит దీనికి పెద్ద ప్రాముఖ్యం ఏమీ లేదు

ро́вн||ый 1. చదునైన, నున్నని; ~ая доро́га చదునైన (నున్నని) రోడ్డు 2. (*прямо́й*) తిన్నని, సరళ; ~ая ли́ния సరళ రేఖ 3. (*одинако́вый по разме́ру*) సమానమైన, సమమైన 4. (*равноме́рный, регуля́рный*) సమమైన; ~ый зага́р ఎండవల్ల ఒళ్లంతా సమమైన ఛాయ; ~ое дыха́ние సమమైన ఊపిరి 5. (*уравнове́шенный*) సమానమైన, ఒడిదుడుకుల్లేని; ~ый хара́ктер సమ (సమానమైన) స్వభావం ◇ ~ый счёт పూర్ణాంకాలు; для ~ого счёта పూర్ణాంకానికి; ~ым счётом ничего́ *разг.* ఏమీ లేదు!

ро́вня *м и ж разг.* సమ ఉజ్జీ (వుద్ది); он ей не ~ అతను ఆమెకు సమ ఉజ్జీ కాదు

ровня́ть, сровня́ть (*вн.*) చదును చేయు; ~ доро́жки బాటలను చదును చేయు

рог *м* 1. శృంగం, కొమ్ము 2. *муз.* కొమ్ము బూరా ◇ брать быка́ за ~а́ నేరుగా విషయంలోకి దిగు (పోవు)

рога́тый కొమ్ములుగల; кру́пный ~ скот పశువులు, ఆవులు, గేదెలు; ме́лкий ~ скот మేకలు, గొర్రెలు

рогови́ца *ж анат.* శుక్లపటలం, కాచబింబం

рогов||о́й కొమ్ము; очки́ в ~о́й опра́ве కొమ్ము ఫ్రేము కళ్లజోడు ◇ ~а́я оболо́чка [гла́за] *анат.* శుక్లపటలం, కాచబింబం

род *м* 1. గణం; старе́йшина ~а గణ పెద్ద 2. (*происхожде́ние, рожде́ние*) వంశం; తరం (*поколе́ние*); он ~ом из Москвы́ అతని అసలు (పుట్టిన) ఊరు మాస్కో; он ~ом из крестья́н అతను పుట్టుకతో రైతు; из ~а в род తరతరాలకీ, తర తరాలుగా 3. (*сорт, вид*) విధం, రకం, మాదిరి; това́ры ра́зного ~а రకరకాల సరకులు; представи́тели трёх ~о́в войск త్రివిధ సైనిక దళాల ప్రతినిధులు 4. *биол.* లింగం 5. *грам.* లింగం; же́нский ~ స్త్రీలింగం, మహతీవాచకం; мужско́й ~ పుంలింగం, మహద్వాచకం ◇ двадцати́ лет о́т роду ఇరవై యేళ్ల వయస్సులో; ему́ на ~у́ напи́сано అతనికి అలా రాసిపెట్టి వుంది, ఇది అతని కర్మ; без ~у без пле́мени వంశవృక్షం లేని; что́-л. в э́том (тако́м) ~е *разг.* ఈ మాదిరిదేదో; в своём ~е దాని పద్ధతిలో

роди́льный: ~ дом ప్రసూతి ఆస్పత్రి

ро́дин||а *ж* 1. మాతృదేశం; люби́ть ~у మాతృదేశాన్ని ప్రేమించు 2. (*место рождения, происхождения чего-л.*) పుట్టినిల్లు; Сове́тский Сою́з — ~а социалисти́ческой револю́ции సోవియట్ యూనియన్ సోషలిస్టు విప్లవానికి పుట్టినిల్లు

ро́динка *ж* పుట్టుమచ్చ

роди́тели *мн.* తలిదండ్రులు, తల్లితండ్రులు

роди́тельный: ~ паде́ж *грам.* షష్ఠీ విభక్తి

роди́тельский తలిదండ్రుల; ~ дом పుట్టిల్లు; ~ комите́т (*в школе*) తలిదండ్రుల కమిటీ

роди́ть *несов.* (*вн.*) 1. కను, ప్రసవించు; она́ родила́ сы́на ఆమె కొడుకుని కంది; она́ ещё не родила́ ఆమె ఇంకా ప్రసవించలేదు 2. *перен.* ఆవిష్కరించు 3. (*давать урожай*) పండు, ఫలించు ◇ в чём мать родила́ *разг.* శుద్ధ (పరమ) నగ్నంగా

роди́ться *несов. и сов.* 1. పుట్టు, జన్మించు; я родила́сь в Москве́ నేను మాస్కోలో జన్మించాను; у него́ роди́лся сын అతనికి కొడుకు పుట్టాడు 2. *перен.* పుట్టు, ఆవిర్భవించు, అంకురించు, తల ఎత్తు; у меня́ родила́сь мысль написа́ть рома́н నవలను రాయాలన్న ఆలోచన అంకురించింది; родило́сь подозре́ние అనుమానం తల ఎత్తింది 3. (*произрастать, давать урожай*) పెరుగు; пшени́ца родила́сь хорошо́ గోధుమ బాగా పెరిగింది ◇ ~ в руба́шке అదృష్టవంతుడుగా పుట్టు

родни́к *м* బుగ్గ

роднико́в||ый బుగ్గ; ~ая вода́ బుగ్గ నీళ్లు

родни́ть, породни́ть, сродни́ть (*вн.* с *тв.*) 1. *сов.* породни́ть [సోదరులుగా] ఐక్యం చేయు 2. *сов.* сродни́ть సన్నిహితం చేయు 3. *тк. несов.* (*сближать*) సన్నిహితం చేయు

родни́ться, породни́ться (с *тв.*) 1. (తో) చుట్టరికం (బాంధవ్యం) కలుపుకొను, (కి) బంధువగు 2. *тк. несов.* (*сближаться*) (కి) సన్నిహితమగు

родн||о́й 1. కన్న; ~о́й оте́ц కన్న తండ్రి; ~а́я мать కన్న తల్లి 2. (*о месте*) స్వ, సొంత; ~о́й го́род పుట్టిన (సొంత) పట్టణం; ~о́й дом పుట్టిల్లు; ~а́я страна́ స్వదేశం 3. (*дорогой, близкий сердцу*) ప్రియమైన; мой ~о́й నా బంగారు తండ్రీ 4.: ~ы́е *в знач. сущ. мн.* చుట్టాలు, మా వాళ్లు, కావలసినవాళ్లు, బంధువులు

родня́ *ж* 1. *собир.* (*родственники*) చుట్టాలు, బంధువులు 2. *разг.* (*родственник*) చుట్టం, బంధువు; он мне ~ అతను నా బంధువు (చుట్టం), మేము బంధువులం

родов||о́й I 1. గణ; ~о́й строй గణ వ్యవస్థ; ~а́я месть రక్త పగ 2. *биол.* జాతి (*о растениях и животных*); వంగడం, వంశం (*тк. о животных*); ~о́е назва́ние расте́ний వృక్షజాతి పేరు 3. *грам.* లింగపు; ~ы́е оконча́ния లింగపు [నామ] విభక్తులు

родов||о́й II ప్రసవ, పురిటి; ~ы́е му́ки ప్రసవవేదన; ~ы́е схва́тки పురిటి నొప్పులు

родонача́льник *м* 1. పూర్వికుడు 2. *перен.* (*основоположник*) మూలపురుషుడు, సంస్థాపకుడు

родосло́вная *ж* వంశం, వంశపరంపర

родосло́вн||ый వంశ[పరంపర] ◇ ~ое де́рево వంశచరిత్ర

ро́дственник *м* బంధువు, ఆప్తుడు, చుట్టం

ро́дственница *ж* బంధువు, చుట్టం

ро́дственны||й 1. కుటుంబ, రక్త; ~е свя́зи కుటుంబ (రక్త) సంబంధాలు 2. (*тёплый, душевный*) సోదర, హార్దిక; ~й приём సోదర (హార్దిక) 3. (*сходный*) సంబంధిత, సోదర; ~е нау́ки సంబంధిత శాస్త్రాలు; ~е языки́ సోదర (సంబంధిత) భాషలు

родств||о́ *с* 1. బంధుత్వం, బాంధవ్యం; быть в ~е́ с ке́м-л. ఒకరితో బంధుత్వం కలిగివుండు 2. *собир. уст.* (*родственники*) చుట్టాలు, బంధువులు 3. (*сходство*) పోలిక, సన్నిహితత్వం; ~о́ иде́й భావాల సన్నిహితత్వం (పోలిక)

ро́ды *мн.* ప్రసూతి, ప్రసవం, కాన్పు; принима́ть ~ у кого́-л. ఒకరికి కాన్పు చేయు

рожа́ть *несов. разг. см.* роди́ть 1 *и* 3

рожда́емость *ж* జనన రేటు

рожда́ть *несов. см.* роди́ть 1, 2

рожда́ть(ся) *несов. см.* роди́ть(ся) 1, 2

рожде́ни||е *с* 1. జన్మం, పుట్టుక; ме́сто ~я జన్మ స్థలం 2. (*дата рождения*) జన్మ దినం, పుట్టిన రోజు; справля́ть (пра́здновать) день ~я జన్మ దినోత్సవం (పుట్టిన రోజు) జరుపు[కొను] ◇ по ~ю జన్మతః; я москви́ч по ~ю నేను జన్మతః మాస్కోవాసిని; от ~я జన్మతః; слепо́й от ~я జన్మతః గుడ్డివాడు

рождество́ *с рел.* క్రిస్మస్

роже́ница *ж* నొప్పులు పడుతున్న స్త్రీ; [అప్పుడే] ప్రసవించిన స్త్రీ (*только что родившая*)

рожо́к *м* 1. *муз.* [కొమ్ము బూరా 2. (*детский*) కొమ్ము చెంబు 3. (*для надевания обуви*) షూహార్న్

рожо́н *м*: лезть на ~ *разг.* పులి మీసం పట్టుకుని ఉయ్యాల ఊగు

рожь *ж* రై

ро́за *ж* గులాబి

роза́рий *м* గులాబీ తోట

розе́тка *ж* 1. (*для варенья*) చిన్న సాసరు 2. *эл.*: штéпсельная ~ ప్లగ్

ро́зниц||а *ж*: в ~у చిల్లరగా అమ్ము

ро́зничн||ый చిల్లర [మల్లర]; ~ая торго́вля చిల్లర అమ్మకం (వ్యాపారం); ~ые це́ны చిల్లర [అమ్మకపు] ధరలు

рознь *ж* తగాదాలు; национа́льная ~ జాతుల మధ్య తగాదాలు; се́ять ~ ме́жду ке́м-л. ఒకరి మధ్య తగాదాలు రెచ్చగొట్టు

розове́ть, порозове́ть 1. (*становиться розовым*) గులాబి రంగుకి తిరుగు 2. (*покрываться румянцем*) [ముఖం] ఎర్రబారు

ро́зов||ый 1. గులాబీ; ~ое ма́сло గులాబీ నూనె 2. (*розового цвета*) గులాబి [రంగు] ◇ ви́деть всё в ~ом цве́те అన్నింటినీ ఆశాభావంతో చూచు

ро́зыгрыш *м* 1. (*в лотерее*) [లాటరీ] డ్రా తీయడం 2. (*состязание*) టోర్నమెంటు; ~ пе́рвенства страны́ по футбо́лу దేశపు ఫుట్‌బాల్ చాంపియన్‌షిప్ (టోర్నమెంటు)

ро́зыск *м* 1. (*действие*) సోదా కార్యక్రమాలు 2. *юр.* విచారణ, పరిశోధన ◇ уголо́вный ~ నేర పరిశోధన శాఖ

рои́ться *несов. прям., перен.* ముసురు; мы́сли роя́тся в голове́ మనస్సులో ఆలోచనలు ముసురుతు న్నాయి

рой *м* [తేనెటీగలు] ముసరడం ◇ ~ воспомина́ний మనస్సులో ముసిరిన స్మృతులు

рок *м* విధి, కర్మ; злой ~ కు కర్మ, దురదృష్టం

роков||о́й ప్రాణాంతకమైన, ఘోరమైన; ~а́я оши́бка ఘోరమైన తప్పు, ప్రాణాంతకమైన పొరపాటు

ро́кот *м* గర్జన, మర్మర ధ్వని; ~ волн అలల మర్మర ధ్వని; ~ мото́ра మోటరు ఇంజను గర్జన

рокота́ть *несов.* గర్జించు

ро́лик *м* (*колёсико*) చక్రం

ро́ликов||ый చక్రాల, రోలర్; ~й подши́пник రోలర్ బేరింగ్; ~е коньки́ రోలర్ స్కేట్లు

рол||ь *ж* 1. *театр.* పాత్ర; выступа́ть в ~и кого́-л. ఒకరి పాత్ర ధరించు 2. (*степень влияния, значения*) పాత్ర, ప్రాముఖ్యం; игра́ть руководя́щую ~ь в чём-л. దేనిలోనైనా నాయక పాత్ర వహించు ◇ э́то не игра́ет ~и ఇదేమంత ముఖ్యం కాదు; войти́ в ~ь (కి) అలవాటుపడు

ром *м* రమ్

рома́н *м* 1. (*произведение*) నవల 2. *разг.* (*любовные отношения*) ప్రేమ వ్యవహారం

романи́ст *м* (*писатель*) నవలా రచయిత

рома́нс *м* పాట

романти́зм *м* రొమాంటిసిజం, కాల్పనికవాదం, ఆదర్శాత్మకవాదం

рома́нтик *м* రొమాంటిక్, కాల్పనికవాది, ఆదర్శాత్మకవాది

рома́нтика *ж* రొమాంటిసిజం; ~ морски́х путеше́ствий సముద్రపు ప్రయాణాల ఆకర్షణ

романти́ческ||ий రొమాంటిక్, ఆదర్శాత్మక; ~ая нату́ра సాహసప్రియ స్వభావం కలిగినవాడు

романти́чный *см.* романти́ческий

ромб *м* సమభుజ విషమకోణ చతుర్భుజం

роня́ть, урони́ть (*вн.*) 1. జారవిడుచు, పడవేయు; పడవేయు, పడగొట్టు (*умышленно*); ~ ве́щи из рук చేతులనుంచి వస్తువులు జారవిడుచు; ~ кни́ги со стола́ టేబుల్‌మీదనుంచి పుస్తకాలను పడవేయు (పడగొట్టు) 2. *тк. несов.* (*сбрасывать*) రాల్చు, డుల్చు; ~ ли́стья ఆకులు రాల్చు (డుల్చు) ◇ ~ своё досто́инство గౌరవాన్ని భంగపరచుకొను; ~ себя́ в чьи́х-л. глаза́х ఒకరి దృష్టిలో తన గౌరవం కోల్పోవు; ~ слёзы కన్నీళ్లు కార్చు

ро́пот *м* నిరసనగా గొణగడం

ропта́ть *несов.* (на *вн.*) (పట్ల) నిరసనగా గొణుగు

роса́ *ж* మంచు బిందువులు, తుషారం; вы́пала ~ తుషారం పడింది

роси́нк||а *ж* మంచు (తుషార) బిందువు ◇ у меня́ ма́ковой ~и во рту не́ было *разг.* [రోజంతా] ఒక్క పిసరు కూడా తినలేదు (నోటబెట్ట లేదు)

роско́шн||ый 1. విలాస (*о жизни*) వైభవోపేతమైన (*о доме*) 2. (*очень хороший*) దివ్యమైన, శోభాయమానమైన 3. *разг.* (*пышно растущий*) శోభాయమానంగా పెరిగిన; ~е во́лосы శోభాయమానంగా పెరిగిన జుట్టు

ро́скош||ь *ж* 1. (*внешнее великолепие*) శోభ, వైభవం 2. (*излишество*) విలాసం, భోగ్యత; предме́ты ~и విలాస వస్తువులు; он жил в ~и అతను విలాస[వంత]ంగా బతికాడు 3. (*изобилие — о растительности*) శోభ

ро́слый పొడుగైన; ~ па́рень పొడుగైన కుర్రాడు

ро́спись *ж* 1. (*действие*) పెయింట్ చేయడం; ~

потолка́ లోకప్పును పెయింట్ చేయడం 2. (*стенная живопись*) కుడ్య చిత్రాలు

ро́спуск *м* రద్దు (*армии, организации*); [సెలవలకి, ఇళ్ళకి] పంపించివేయడం (*учащихся*)

росси́йский రష్యన్, రష్యా

ро́ссказни *мн. разг.* కాకమ్మ కథలు

ро́ссыпи *мн.* (*ед.* ро́ссыпь *ж*) *геол.* రజనులు; изумру́дные ~ పచ్చరాళ్ల రజనులు

рост *м* 1. (*увеличение*) పెరుగుదల; ~ населе́ния జనాభా పెరుగుదల; ~ произво́дства ఉత్పత్తి పెరుగుదల 2. (*вышина*) ఎత్తు; высо́кого ~а పొడుగు; ма́ленького ~а పొట్టి; сре́днего ~а మధ్యరకం ఎత్తు; быть ~ом с кого́-л. ఒకరితో సమానమైన ఎత్తు కలిగివుండు; в ~ челове́ка మనిషి ఎత్తు 3. (*совершенствование*) అభివృద్ధి; культу́рный ~ సాంస్కృతిక అభివృద్ధి ◇ во весь ~ నిటారుగా [నిలబడు]; по ~у ఎత్తు ప్రకారం

ростовщи́к *м* వడ్డీ వ్యాపారి

ростовщи́ческий వడ్డీ; ~ капита́л వడ్డీ పెట్టుబడి

ростовщи́чество *с* వడ్డీ వ్యాపారం

рост||о́к *м* మొలక; అంకురం (*тж. перен.*); пуска́ть ~ки́ మొలకెత్తు, అంకురించు; ~ки́ но́вой жи́зни కొత్త జీవితపు మొలకలు, నవజీవితాంకురాలు

ро́счерк *м* కలం విన్యాసం (గీత) ◇ одни́м ~ом пера́ ఒక్క కలం గీతతో

рот *м* నోరు; с откры́тым ртом నోరు విప్పి; дыша́ть ртом నోటితో ఊపిరి పీల్చుకొను ◇ в семье́ семь ртов కుటుంబంలో ఆరు నోళ్లు; зажима́ть кому́-л. ~ ఒకరి నోరు మూయించు; не брать в ~ чего́-л. దేనినైనా ముట్టకపోవు; не сметь рта раскры́ть నోరు తెరవ సాహసించకపోవు; в ~ не возьмёшь [అది] నోటబెట్టేలా లేదు; еда́ в ~ не идёт తినాలని లేకపోవు, నోటికి హితవు లేకపోవు

ро́та *ж* [సైనిక] కంపెనీ

рота́тор *м тех.* డూప్లికేటర్, స్టెన్సిల్ యంత్రం

ротацио́нн||ый: ~ая маши́на రోటరీ ప్రెస్ (అచ్చు యంత్రం)

ро́тный 1. కంపెనీ 2. *в знач. сущ. м* కంపెనీ కమాండర్

ротозе́й *м разг.* 1. (*зевака*) ప్రేక్షక మాత్రుడు, చూపరి 2. (*разиня*) పరధ్యానపు మనిషి

ро́тор *м тех.* రోటర్ [యంత్ర భాగం]

ро́ща *ж* ఉపవనం, తోపు

роя́л||ь *м* [పెద్ద] పియానో; игра́ть на ~е [పెద్ద] పియానో వాయించు

рту́тный పాదరస[పు]

ртуть *ж* పాదరసం

руба́нок *м* స్క్రేపర్, చిత్రికగుల్ల

руба́ха *ж* చొక్కా, షర్టు

руба́шка *ж* చొక్కా (*мужская*); లోపలి గౌను (*женская*); ночна́я ~ నైట్ డ్రెస్ (గౌను) ◇ своя́ ~ бли́же к те́лу *посл.* స్వప్రయోజనం ముఖ్యం

рубе́ж *м* 1. (*граница*) ఎల్ల, సరిహద్దు 2. *воен.* శ్రేణి; оборони́тельный ~ రక్షణశ్రేణి ◇ за рубежо́м విదేశాల్లో

рубе́ц *м* 1. (*шрам*) మచ్చ 2. (*шов*) [లోపలి] కుట్టు

руби́льник *м эл.* మెయిన్ స్విచ్

руби́н *м* కెంపు

руби́новый 1. (*сделанный из рубина*) కెంపు 2. (*цвета рубина*) ఎర్రని, కెంపు వన్నె

руби́ть *несов.* (*вн.*) 1. నరుకు, కొట్టు; ~ мя́со మాంసం ముక్కముక్కలుగా నరుకు (కొట్టు) 2. (*деревья*) నరుకు 3. (*поражать холодным оружием*) [కత్తితో] నరికిచంపు

руби́ться *несов.* ఖడ్గంతో (కత్తితో) పోరాడు (యుద్ధం చేయు)

ру́бище *с* చింకి దుస్తులు

ру́бка I *ж* 1. (*на мелкие куски*) ముక్కముక్కలుగా నరకడం (కొట్టడం) 2. (*деревьев*) నరకడం

ру́бка II *ж мор.* డెక్‌హౌస్; боева́я ~ కాన్నింగ్ టవర్; рулева́я ~ వీల్ (చుక్కాని) హౌస్

ру́блен||ый నరకబడిన, కొట్టబడిన; ~ое мя́со నరకబడిన (కొట్టబడిన) మాంసం

рубль *м* రూబుల్; э́то сто́ит шесть рубле́й దాని వెల ఆరు రూబుళ్లు

ру́брика *ж* 1. (*заголовок*) శీర్షిక 2. (*графа*) కాలమ్

ру́гань *ж* తిట్టు, దూషణ

руга́тельный అసభ్య, దూషణ

руга́тельство *с* తిట్టు, అసభ్య పదం

руга́ть, вы́ругать (*вн.*) తిట్టు, దూషించు; కించపరచు (*порицать*)

руга́ться, поруга́ться 1. *тк. несов.* తిట్టు, అసభ్య పదాలు వాడు 2. (с *тв.*; *переругиваться*) పరస్పరం (ఒకరినొకరు) తిట్టుకొను (దూషించుకొను)

руда́ *ж* ముడి ఖనిజం; желе́зная ~ కాకిరాయి

рудни́к *м* గని

рудни́чный గని; ~ газ జ్వలనశీల వాయువు (గ్యాస్)

рудокóп *м* గని కార్మికుడు

рудонóсный ముడి ఖనిజంగల

ружéйный తుపాకి, రైఫిల్; ~ вы́стрел తుపాకి (రైఫిల్) కాల్పు

ружьё *с* తుపాకి, రైఫిల్ ◇ быть под ~м యుద్ధానికి సిద్ధంగా వుండు

руи́ны *мн.* శిథిలాలు; превращáть что́-л. в ~ దేనినైనా శిథిలాల గుట్టలు చేయు; превращáться в ~ శిథిలమైపోవు ◇ поднимáться из руи́н శిథిలాల్లో నుంచి ఉదయించు

рук||á *ж* 1. చేయి, హస్తం; зá руки ఒకరు మరొకరి చేతులు పట్టుకొను; вести́ когó-л. пóд руку ఒకరి చేయి పట్టుకుని నడిపించుకువెళ్ళు; передавáть что́-л. из рук в ру́ки చేతినుంచి చేతికి అందించు; в ~é చేతిలో 2. *перен.* (*почерк*) దస్తూరీ; э́то не егó ~á ఇది అతని దస్తూరీ కాదు 3. *перен. разг.* (*покровитель*) హస్తం ◇ ру́ки вверх! హాండ్స్ అప్!, చేతులెత్తు!; ру́ки прочь! జోలికి రాకు!; ~óй подáть до чегó-л. *разг.* చాలా దగ్గరలో (కనుచూపు దూరంలో) వుండు; брать что́-л. в свои́ ру́ки దేనినైనా హస్తగతం చేసుకొను; быть в чьих-л. ~áх ఒకరి చేతుల్లో (చేతికింద) వుండు; быть под ~óй అందుబాటులో వుండు; держáть себя́ в ~áх తనను అదుపులో పెట్టుకొను; наложи́ть на себя́ ру́ки ఆత్మహత్య చేసుకొను; переходи́ть в чьи́-л. ру́ки ఒకరి చేతుల్లోకి వెళ్ళు; проси́ть чьéй-л. ~и́ ఒకరికి వివాహ ప్రతిపాదన చేయు; развя́зывать комý-л. ру́ки ఒకరికి స్వేచ్ఛ యిచ్చు; он мáстер на все ру́ки అతనేదైనా చేసెయ్యగలడు; он нá руку нечи́ст *разг.* వాడికి కొంచెం చేతివాటం వుంది, వాడు చేతిదెబ్బగాడు; из пéрвых рук మూలాధారం నుంచి; на скóрую ру́ку తొందరతొందరగా, ఆదరా బాదరా[గా]

рукáв *м* 1. చేయి; ~ рубáшки చొక్కా చేయి; засу́чивать рукавá చొక్కా చేతులు మడచు 2. (*шланг*) హోసుపైపు (గొట్టం) ◇ спустя́ рукавá తాటా బూటంగా

рукави́цы *мн.* (*ед.* рукави́ца *ж*) మిటెన్లు (చేతి తొడుగులు)

руководи́тель *м* నాయకుడు, అధినేత; ~ отдéла సెక్షన్ (విభాగం) హెడ్; клáссный ~ క్లాస్ టీచరు; нау́чный ~ సైన్స్ గైడ్, పరిశోధనకు మార్గదర్శి; худóжественный ~ దర్శకుడు *м*, దర్శకురాలు *ж*

руководи́ть *несов.* (*тв.*) 1. నడిపించు, (కి) మార్గదర్శకత్వం వహించు; ~ рабóтой పనిని నడిపించు, పనికి మార్గదర్శకత్వం వహించు 2. (*управлять*) నాయకత్వం వహించు; ~ отдéлом విభాగానికి నాయకత్వం వహించు

руководи́ться *несов. см.* руковóдствоваться

руковóдств||о *с* 1. నాయకత్వం, మార్గదర్శకత్వం, ఆధ్వర్యం; под ~ом когó-л. (чегó-л.) ఒకరి (ఏదైనా) నాయకత్వం కింద, ఆధ్వర్యాన; коллекти́вное ~о సమష్టి నాయకత్వం 2. (*то, чем следует руководствоваться*) మార్గదర్శి; план — ~о к дéйствию ప్రణాళిక కార్యాచరణకు మార్గదర్శి; принимáть постановлéния собрáния к ~у సభ తీర్మానం మార్గదర్శక సూత్రంగా స్వీకరించు 3. (*книга*) రిఫరెన్స్ బుక్, హాండ్‌బుక్; ~о по хи́мии రసాయన శాస్త్ర రిఫరెన్స్ బుక్ 4. *собир.* (*руководители*) నాయకులు, అధినేతలు; ~о Сою́за писáтелей రచయితల సంఘ[పు] నాయకులు (ప్రముఖులు); ~о учреждéния సంస్థ అధినేతలు

руковóдствоваться *несов.* (*тв.*) ఆదేశాల మేరకు [పని చేయు]

руководя́щ||ий ప్రముఖ, బాధ్యతాయుత; ~ий дéятель అగ్రనాయకుడు, ప్రముఖుడు; ~ий óрган అధిష్ఠాన వర్గం; ~ий рабóтник ప్రముఖుడు; ~ая рабóта ప్రముఖ (బాధ్యతాయుత) కార్యం

рукоде́лие *с* బుటా పని, కుట్టుపని

рукомóйник *м* వేలాడే వాష్ స్టాండ్

рукопáшн||ый 1. ముఖాముఖీ, ఎదురుబదురు; ~ый бой ముఖాముఖీ యుద్ధం (పోరాటం) 2.: ~ая *в знач. сущ. ж* ముఖాముఖీ పోరాటం

рукопи́сны||й లిఖిత, రాత; ~е тéксты లిఖిత (రాత) ప్రతులు

ру́копис||ь *ж* లిఖిత (రాత) ప్రతి; машинопи́сная ~ь టైపు ప్రతి; читáть что́-л. в ~и రాత[లో] చదువు

рукоплескáния *мн.* (*ед.* рукоплескáние *с*) హర్షధ్వానాలు, చప్పట్లు

рукоплескáть *несов.* (*дт.*) (కి) చప్పట్లు కొట్టు, హర్షధ్వానాలు చేయు

рукопожáти||е *с* కరచాలనం, కరసంచాలనం; обмéниваться ~ями కరచాలనం చేయు

рукоя́тка *ж* [చేతి] పిడి; ~ кинжáла కత్తి పిడి; ~ револьвéра రివాల్వరు పిడి

рулев||óй 1.: ~óе колесó చుక్కాని 2. *в знач. сущ. м* చుక్కాని తిప్పేవాడు

рулéтка *ж* (*измерительная*) కొలతటేపు

рул||ь *м* చుక్కాని (*судна, лодки*); స్టీరింగ్ చక్రం

(వీలు) (*автомашины*); హాండిల్ బారు (*велосипеда*) ◇ у ~я госуда́рства *высок.* రాజ్య నాయకత్వంలో; без ~я и без ветри́л చుక్కాని లేని, దిక్కు తెలియని

румы́н *м* రుమేనియన్, రుమేనియా దేశస్థుడు

румы́нский రుమేనియన్

румя́на *мн.* ఎర్రరంగు పొడి (క్రీము)

румя́н||ец *м* ఎర్ర (కందిన) బుగ్గలు; రక్తిమ (*стыда, волнения*); залива́ться ~цем రక్తిమ దాల్చు

румя́нит||ь (*вн.*) 1. *сов.* зарумя́нить ఎర్రబార చేయు, ఎర్రపరచు; моро́з ~ ли́ца చలి ముఖాలను ఎర్రబార (కందింప) చేస్తుంది 2. *сов.* нарумя́нить (*красить щёки*) బుగ్గలకు ఎర్రరంగు పూయు 3. *сов.* зарумя́нить *перен.* (*окрашивать в красный цвет*) ఎర్రబార చేయు; заря́ ~ не́бо సూర్యోదయం ఆకాశాన్ని ఎర్రబార జేస్తుంది

румя́ниться *несов.* 1. *сов.* зарумя́ниться (*покрываться румянцем*) ఎర్రబార చేయబడు 2. *сов.* нарумя́ниться (*краситься*) బుగ్గలకు ఎర్ర రంగు పూసుకొను 3. *сов.* зарумя́ниться *перен.* (*поджариваться*) దోరగా కాల్చబడు; пиро́г на́чал ~ పైపైన దోరగా కాల నారంభించింది

румя́н||ый 1. (*покрытый румянцем*) ఎర్ర బుగ్గలు గల 2. *перен.* (*алый, красный*) ఎర్రని; ~ое я́блоко ఎర్రని ఆపిల్ 3. *перен.* (*о печёном*) కాలిన; ~ый пирожо́к కాలిన బజ్జీ

ру́пор *м* 1. మెగఫోన్ 2. *перен.* వాణి

руса́лка *ж* సముద్ర (జల) కన్య[క]

ру́сло *с* 1. [నది ప్రవహించే] మార్గం 2. *перен.* మార్గం, విధం; жизнь вхо́дит в своё ~ జీవితం యథా స్థితికి వస్తోంది, జీవితం తిరిగి సహజ క్రమంలోకి వస్తోంది

ру́сский 1. రష్యన్; ~ язы́к రష్యన్ భాష 2. *в знач. сущ. м* రష్యన్

ру́с||ый గోధుమ వన్నె; గోధుమ వన్నె జుట్టుగల (*о человеке*); ~ая борода́ గోధుమ వన్నె గెడ్డం (గడ్డం)

ру́хлядь *ж собир. разг.* పాత వస్తువులు (సామాను) (*о вещах*); పాత దుస్తులు (*об одежде*)

ру́хну||ть *сов.* 1. కూలిపోవు; ~ть на зе́млю నేలకూలబడు (కూలబడిపోవు) 2. *перен.* భగ్నమైపోవు, నేల కూలిపోవు; на́ши пла́ны ~ли మన పథకాలు భగ్నమైపోయాయి (నేలకూలిపోయాయి)

руча́тельство *с* హామీ, గ్యారంటీ

руча́||ться, ´поручи́ться (за *тв.*) (ఒకరి విషయంలో) హామీ ఇచ్చు; ~юсь, что вам э́того не сде́лать! మీరు ఇది చేయలేరని సవాల్ చేస్తున్నాను; до́ктор не ~лся за исхо́д опера́ции ఆపరేషన్ పర్యవసానం విషయంలో డాక్టరు గ్యారంటీ (హామీ) యివ్వలేదు

руче́й *м* సెల (చిన్న) యేరు

ру́чка *ж* 1. *см.* рука́ 1; 2. (*рукоятка*) [చేతి] పిడి, హాండిల్; дверна́я ~ తలుపు హాండిల్ 3. (*мебели*) చెయ్యి; ~ кре́сла కుర్చీ చెయ్యి 4. (*для письма*) పెన్ హోల్డరు

ручн||о́й 1. చేతి; ~о́й бага́ж చేతి లగేజి; ~ы́е часы́ రిస్టు వాచి 2. (*производимый руками*) చేతి; ~о́й труд చేతి శ్రమ (పని); э́то ~а́я рабо́та ఇది చేతిపని తయారీ 3. (*приводимый в действие руками*) చేతి, హాండ్; ~о́й то́рмоз హాండ్ బ్రేకు; ~а́я пила́ చేతి రంపం 4. (*приручённый*) మచ్చికచేయబడిన; ~о́й медве́дь మచ్చికచేయబడిన ఎలుగుబంటి

ру́ши||ться *несов.* 1. కూలు, కూలిపోవు; дом ~тся ఇల్లు కూలుతోంది (కూలిపోతోంది) 2. *перен.* ఛిన్నాభిన్నమైపోవు, నేలకూలిపోవు; его́ наде́жды ~лись అతని ఆశలు ఛిన్నాభిన్నమైపోయాయి, అతని ఆశలు నేలకూలిపోయాయి

ры́б||а *ж* చేప, మత్స్యం; лови́ть ~у చేపలు పట్టు ◇ ни ~а ни мя́со మనిషీ కాదు మానూ కాదు

рыба́к *м* మత్స్యకారుడు, జాలరి, చేపలు పట్టేవాడు ◇ ~ рыбака́ ви́дит издалека́ *посл.* ≅ ఒకే రకం పక్షులు ఒకే చోట చేరుతాయి

рыба́лк||а *ж разг.* చేపలు పట్టడం; пое́хать на ~у చేపలు పట్టడానికి వెళ్ళు

рыба́цк||ий మత్స్యకారుడి (మత్స్యకారుల) జాలరి (జాలర్ల); ~ая ло́дка జాలరి (జాలర్ల) పడవ

рыба́чий *см.* рыба́цкий

рыба́чить *несов. разг.* చేపలు పట్టు

рыба́чка *ж* 1. చేపలుపట్టే స్త్రీ, జాలరి స్త్రీ 2. *разг.* (*жена рыбака*) జాలరి భార్య

ры́бий చేప; ~ жир కాడ్ లివర్ ఆయిల్

ры́бн||ый చేప, మత్స్య; ~ая ло́вля జాలరి వృత్తి

рыбово́дство *с* చేపల పెంపకం

рыбово́дческ||ий చేపల పెంపక; ~ое хозя́йство చేపల క్షేత్రం

рыболо́в *м* చేపలు పట్టేవాడు, జాలరి

рыболове́цкий మత్స్య, చేపల వేట; ~ совхо́з ప్రభుత్వ మత్స్య క్షేత్రం

рыболо́вн||ый మత్స్య, చేపల వేట; ~ый крючо́к [చేపల] గాలం; ~ый флот మత్స్య (చేపలవేట) నౌకాదళం; ~ая сеть చేపల వల

рыболо́вство *с* చేపలు పట్టడం, జాలరి వృత్తి; మత్స్యశాఖ (*отрасль*)

рыво́к *м* 1. తక్కున లాగడం; ~ вперёд తక్కున ముందుకు లాగడం 2. *перен.* గంతు; рабо́тать без рывко́в ఒడిదుడుకులు లేకుండా పనిచేయు

рыга́ть, рыгну́ть తేన్చు, తేపు

рыгну́ть *сов. см.* рыга́ть

рыда́ни||е *с* వెక్కివెక్కి ఏడ్వడం; разража́ться ~ями వెక్కివెక్కి ఏడ్వనారంభించు

рыда́ть *несов.* వెక్కివెక్కి ఏడ్చు

рыже́ть, порыже́ть తుప్పు రంగుకి మారు (తిరుగు)

ры́жий (*о волосах*) రాగి [జుట్టు]

рык *м* గర్జన; льви́ный ~ సింహ గర్జన

ры́ло *с* 1. (*свиньи*) [పంది] ముట్టె (మూతి) 2. *груб. разг.* (*лицо*) మూతి

ры́нок *м* 1. (*место торговли*) బజారు, మార్కెట్ 2. *эк.* (*сфера товарного обращения*) మార్కెట్

ры́ночн||ый మార్కెట్; ~ая цена́ మార్కెట్ ధర

рыса́к *м* [గుర్రం] ట్రాటర్

рыси́ст||ый: ~ая ло́шадь ట్రాటర్

ры́скать *несов.* (లో) గాలించు; волк ры́щет по́ лесу తోడేలు అడవిలో [ఆహారంకోసం] గాలిస్తోంది

рысцо́й *нареч. разг.* ట్రాటింగ్ చేస్తూ

рысь I *ж* (*аллюр*) ట్రాట్ ◇ на рыся́х పరుగున, వేగంగా

рысь II *ж зоол.* లింక్స్ (పిల్లిజాతి జంతువు)

ры́сью *нареч.* ట్రాటింగ్ చేస్తూ

ры́твина *ж* గుంట

рыть *несов.* (*вн.*) 1. తవ్వు; ముట్టెతో (మూతితో) తవ్వు (*рылом — о свинье*); ~ я́му గుంట తవ్వు ◇ ~ я́му самому́ себе́ తన గొయ్యి తనే తవ్వుకొను

ры́ться *несов.* (в *пр.*) తవ్వుకొను; వెతకు, గాలించు (*в вещах*)

рыхли́ть *несов.* (*вн.*) తవ్వాటం పెట్టు, గుల్ల చేయు

ры́хл||ый 1. గుల్ల[గా వున్న]; ~ая земля́ గుల్ల నేల 2. *перен. разг.* (*о человеке*) ఊబగా వున్న

ры́царский 1. వీరయోధ; ~ о́рден *ист.* నైట్ సంస్థ [వ్యవస్థ] 2. *перен.* ధీరోదాత్తమైన; ~ посту́пок ధీరోదాత్తకృత్యం

ры́царство *с* 1. *собир.* నైట్ ప్రభువులు 2. *перен.* ధీరోదాత్తత

ры́царь *м* యోధుడు, వీరుడు, వీరయోధుడు

рыча́г *м* మీట, లివర్; рычаги́ управле́ния కంట్రోల్ లివర్లు (మీటలు)

рыча́ние *с* గుర్రుగుర్రులాడడం (*собаки*); గర్జన (*льва*)

рыча́ть, прорыча́ть 1. గుర్రుగుర్రుమను, గుర్రుగుర్రులాడు (*о собаке*); గర్జించు (*о льве*) 2. *перен. разг.* గర్జించు

рья́но *нареч.* అతి పట్టుదలతో, ఉత్సాహంగా

рья́ный అతి పట్టుదలగల, ఉత్సాహవంతుడైన

рюкза́к *м* మూపునంచి

рю́мка *ж* వైన్ గ్లాస్

ряби́на I *ж* 1. (*дерево*) రోవన్ [చెట్టు] 2. (*плод*) రోవన్ [పండు]

ряби́на II *ж разг.* (*от оспы и т. п.*) మసూచికపు గంటు

ряби́т||ь *несов.* 1. (*вн.*) సన్నని అలలు రేపు; ветеро́к ~ во́ду గాలి సన్నని అలలు రేపుతోంది ◇ у меня́ ~ в глаза́х నా కళ్లు మిరుమిట్లు చెందుతున్నాయి

рябо́й 1. (*от оспы и т. п.*) గంట్ల ముఖంగల 2. (*пёстрый*) మచ్చమచ్చలుగా వున్న

ря́бчик *м* గ్రోజ్ (కోడి జాతికి) చెందిన అడవి పక్షి

рябь *ж* 1. (*на воде*) సన్న అలలు 2. (*в глазах*) కళ్లు మిరుమిట్లు కొలపడం

ря́вкать, ря́вкнуть 1. ఉరుము (*о льве*); భొ[మ్మను] (*о собаке*) 2. *перен. разг.* (на *вн.*) గర్జించు

ря́вкнуть *сов. см.* ря́вкать

ряд *м* 1. వరుస; ~ кре́сел కుర్చీల వరుస; ~ маши́н కార్ల వరుస; ряд за ~ом వరుస తరువాత వరుస; в пере́днем ~у́ మొదటి వరుసలో 2. (*шеренга*) శ్రేణి 3. (*в театре и т. п.*) వరుస 4. (*серия*) కొన్ని; ~ встреч కొన్ని సమావేశాలు; по ~у причи́н కొన్ని కారణాల మూలంగా; в це́лом ~е слу́чаев కొన్ని సందర్భాల్లో 5.: ~ы́ *мн.* (*состав, среда*) శ్రేణులు; состоя́ть в ~а́х па́ртии పార్టీలో సభ్యునిగా ఉండు; служи́ть в ~а́х Сове́тской А́рмии సోవియట్ సైన్యంలో కొలువుచేయు ◇ торго́вые ~ы́ షాపులు, అంగళ్లు; из ~а вон выходя́щее собы́тие అసాధారణ ఘటన

рядов||о́й 1. సామాన్య; ~о́й коммуни́ст సామాన్య కమ్యూనిస్టు; ~о́е явле́ние సామాన్య (మామూలు) ఘటన 2. *воен.* సాధారణ, సామాన్య 3. *в знач. сущ. м воен.* సాధారణ (సామాన్య) సైనికుడు

ря́дом *нареч.* 1. (*возле, около*) పక్క, పక్కన; сиде́ть ~ с ке́м-л. ఒకరి పక్క కూర్చొను 2. (*по*

соседству) పక్కన; పక్క, పక్కనే (*очень близко*); дом ~ с магази́ном షాపు పక్కన వున్న ఇల్లు; он живёт ~ అతని [ఇల్లు, ఫ్లాటు] పక్కనే ఉంది, అతను పక్క యింట్లో వుంటున్నాడు

ря́са *ж* [క్రీస్తు మతగురువుల] అంగరఖా (ఫ్రాక్, గౌను)

С

с, со *предлог* I (*рд.*) 1. (*при обозначении места, пространства, откуда направлено действие*): встава́ть со сту́ла కుర్చీ[మీద]నుంచి లేచు; возвраща́ться с рабо́ты ఆఫీసునుంచి (పనినుంచి) ఇంటికి వచ్చు; сверну́ть с доро́ги దారినుంచి మళ్ళు; ве́тер с мо́ря సముద్రంవైపునుంచి వీచే గాలి 2. (*от*) నుంచి; చొప్పున (*при обозначении единиц*); получа́ть де́ньги с покупа́теля కొనుగోలుదారునుంచి డబ్బు తీసుకొను (పొందు); пять рубле́й с челове́ка తలకు ఐదు రూబుళ్ల చొప్పున; 50 це́нтнеров с гекта́ра హెక్టారుకి 50 సెంట్నర్ల చొప్పున 3. (*при обозначении исходного момента*) నుంచి *или не переводится*; с ра́ннего утра́ పొద్దుటినుంచి; с утра́ до́ ночи ఉదయంనుంచి రాత్రివరకూ; вы́ехать с рассве́том తెల్లవారుజామున బయల్దేరు; с ка́ждым го́дом ఏటేటా, ఏటా 4. (*по причине*) తో, అందున, మూలంగా; с испу́га భయంతో, భయం మూలంగా; с ва́шего согла́сия మీ అనుమతితో; уста́ть с доро́ги ప్రయాణం మూలంగా అలసిపోవు 5. (*при помощи, посредством*) తో; корми́ть с ло́жки చెంచాతో తినిపించు II. (*вн.*; *приблизительно, почти*) సుమారు, దాదాపు, అంత; отдохну́ть с полчаса́ సుమారొక అరగంట విశ్రాంతి తీసుకొను; ма́льчик ро́стом с отца́ కుర్రాడు తన తండ్రి అంత పొడుగున్నాడు III. (*тв.*) 1. (*при обозначении совместности*) తో, కలిసి; жить с роди́телями తల్లిదండ్రులతో కలిసి బతుకు; дождь со сне́гом మంచుతో కలిసిన వర్షం 2. (*при обозначении дополнительного количества*): час с че́твертью ఒకటిం పావు; два с поло́виной రెండున్నర 3. (*указывает на наличие чего-л. в чем-л.*) తో *или переводится атрибутивной конструкцией*; мешки́ с песко́м ఇసుకతో నిండిన బస్తాలు; буты́лка с молоко́м పాల సీసా 4. (*при обозначении характера, образа действия*) తో, గా; говори́ть с негодова́нием ఆగ్రహంతో మాట్లాడు; лете́ть со ско́ростью зву́ка ధ్వని వేగంతో ఎగురు; смотре́ть с наде́ждой на кого́-л. ఆశతో (ఆశగా) ఒకరివైపు చూచు 5. (*при обозначении лица или предмета, участвующего в обоюдном, взаимном действии*) తో, కి; спо́рить с дру́гом స్నేహితునితో వాదోపవాదాలు జరుపు; познако́мить кого́-л. с де́вушкой ఒకరిని అమ్మాయికి పరిచయం చేయు 6. (*при выражении цели действия*): яви́ться с докла́дом నివేదిక ఇచ్చేందుకు వచ్చు, రిపోర్టు చేసేందుకు వచ్చు; обрати́ться с про́сьбой к кому́-л. ఒకరిని అభ్యర్థించు ◇ с на́шей стороны́ మా మట్టుకు మేము, మాకు సంబంధించినంతవరకు

са́бля *ж* వంకర కత్తి

сабота́ж *м* విధ్వంసక (తూట్లు పొడిచే) చర్యలు

сабота́жник *м* విధ్వంసక చర్యలు చేసేవాడు, తూట్లు పొడిచేవాడు

саботи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) (కు) తూట్లు పొడుచు, (వ్యతిరేకంగా) విధ్వంసక చర్యలు చేయు

сагити́ровать *сов. см.* агити́ровать

сад *м* తోట; фрукто́вый ~ పండ్ల తోట ◇ ботани́ческий ~ బొటానికల్ గార్డెన్స్; де́тский ~ కిండెర్‌గార్టెన్; зоологи́ческий ~ జూలాజికల్ గార్డెన్స్, జూ

сади́ться, сесть 1. కూర్చొను; ~ на стул కుర్చీమీద కూర్చొను; ~ за стол టేబుల్‌దగ్గర కూర్చొను; сади́тесь! కూర్చోండి! 2. (*для поездки*) (లో) ఎక్కు; ~ в автомаши́ну కారులో ఎక్కు; ~ на велосипе́д సైకిలు ఎక్కు 3. (за, на *вн.*; *инф.*, *приступать*) (కి) పూనుకొను; ~ за рабо́ту పనికి పూనుకొను; ~ за руль కారు స్టీరింగ్ వీలు పట్టుకొను; ~ на вёсла తెడ్లు వేయడం మొదలెట్టు 4. (*спускаться с высоты*) దిగు (*о самолёте*); వాలు (*о насекомых, птицах*) 5. (*заходить — о светилах*) అస్తమించు; со́лнце сади́лось సూర్యుడు అస్తమిస్తున్నాడు 6. (*оседать*) దిగబడు, కుంగు 7. (*о материи*) లాగివేయు, ముడుచుకు పోవు ◇ сесть на́ голову кому́-л. ఒకరి నెత్తిన ఎక్కు; сесть в тюрьму́ జైల్లో పడు; у него́ сел го́лос అతని గొంతు పోయింది

садо́вник *м* తోటపనివాడు, తోటమాలి

садово́д *м* పళ్ల (పూల) తోటల పెంపకందారు

садово́дство *с* పళ్ల (పూల) తోటల పెంపకం

садо́вый 1. (*о растении*) పెంచిన, పెంచబడిన 2. (*садоводческий*) తోట పెంపకపు

са́ж||а *ж* కరదూపం, [పొగ]మసి; в ~е కరదూపం పట్టిన, మసిబారిన

сажа́ть, посади́ть (*вн.*) 1. కూర్చోబెట్టు; ~ гостей за стол అతిథులను టేబుల్‌వద్ద కూర్చోబెట్టు (కూర్చోమని చెప్పు) 2. (*для поездки*) (లో) ఎక్కించు; ~ кого́-л. на по́езд ఒకరిని రైలులో ఎక్కించు 3. (*вести на посадку*) దించు; ~ раке́ту на Луну́ రాకెట్టును చంద్రమండలంమీద దించు 4. (*заставлять делать что-л.*) చేత + *кауз. ф. гл.*, లోకి దింపు; ~ кого́-л. за рабо́ту ఒకరిచేత పని చేయించు, ఒకరిని పనిలోకి దింపు; ~ кого́-л. на вёсла ఒకరిచేత తెడ్లు వేయించు 5. (*помещать куда-л.*) ఉంచు, పెట్టు; ~ кого́-л. под аре́ст ఒకరిని నిర్బంధించు (అరెస్టు చేయు); ~ пти́цу в кле́тку పక్షిని పంజరంలో పెట్టు; ~ соба́ку на цепь కుక్కని గొలుసుతో కట్టు 6. (*растения*) నాటు ◇ ~ кора́бль на мель ఓడను మెరక పట్టించు; ~ кого́-л. на хлеб и [на] во́ду ఒకరిని [సగం] పస్తులో ఉంచు

са́женец *м* [చెట్టు] మొక్క

саквоя́ж *м* ప్రయాణపు సంచి (పెట్టె)

сала́зки *мн. см.* са́нки

сала́т *м* 1. (*растение*) లెట్యూస్ 2. (*блюдо*) సలాడ్

са́ло *с* కొవ్వు

сало́н *м* 1. (*в гостинице, отеле и т. п.*) హాలు; సెలూన్ (*в парикмахерской*) 2. (*зал для демонстрации и продажи*) షో రూమ్ 3.: худо́жественный ~ ఆర్ట్ గ్యాలరీ, చిత్రప్రదర్శన శాల

салфе́тка *ж* [టేబుల్] నాప్కిన్

са́льн||ый 1. (*из сала*) కొవ్వు; ~ая свеча́ కొవ్వొత్తి 2. (*жирный*) జిడ్డు; ~ое пятно́ జిడ్డు మరక 3. *перен.* అసభ్యకరమైన, బూతైన ◇ ~ые же́лезы *анат.* తైలగ్రంధులు

салю́т *м* ఫిరంగి కాల్పు; произвести́ ~ ఫిరంగి కాల్పు; пра́здничный ~ బాణాసంచా

салютова́ть *несов. и сов.* (*дт.*) (సందర్భంగా) ఫిరంగులు (బాణాసంచా) కాల్చు

сам *мест. м переводится в соответствии с лицом, числом и родом*; я всё сде́лал ~ నేనే అంతా చేశాను; он вы́учил ру́сский язы́к ~ అతను రష్యన్ భాష స్వయం కృషితో నేర్చుకున్నాడు; выбира́йте ~и మీరే ఎంపిక చేయండి; в ~о́й А́зии ఆసియాలోనే ◇ ~о́ по себе́ а) (*самостоятельно*) తనంతట తనే б) (*как таковое*) స్వతహాగా; э́то ~о́ собо́й разуме́ется ఇది స్వయం బోధకమైనది (వ్యక్తం); э́то уж ~о́ собо́й అది అంతే కదా, దీన్ని గురించి వేరే చెప్పాల్సిన పనేముంది?

сама́ *мест. ж см.* сам

са́мбо *с нескл.* సాంబో

саме́ц *м* మగది

са́ми *мест. мн. см.* сам

са́мка *ж* ఆడది

само́ *мест. с см.* сам

самоана́лиз *м* ఆత్మపరిశీలన, ఆత్మావలోకనం

самобичева́ние *с* ఆత్మఖండన, ఆత్మదూషణ

самобы́тность *ж* విశిష్టత, ప్రత్యేకత

самобы́тн||ый విశిష్టమైన; ~ая культу́ра విశిష్టమైన సంస్కృతి

самова́р *м* సమొవార్ [నీటిని మరగించే రష్యన్ పాత్ర]; ста́вить ~ సమొవార్ వెచ్చచేయు

самовла́стие *с* నిరంకుశాధికారం

самовла́стный నిరంకుశాధికార[ం గల]

самовлюблённый స్వాతిశయపు

самовнуше́ние *с* తనకి తాను నచ్చచెప్పుకోవడం

самово́льно *нареч.* అనుమతి లేకుండా (తీసుకోకుండా)

самово́льн||ый 1. (*своенравный*) మొండి పట్టు పట్టే; చిత్తం (ఇష్టం) వచ్చినట్టు (*о поведении, поступках*) 2. (*неразрешённый*) అనుమతి లేని (లేకుండా); ~ая отлу́чка ఫ్రెంచ్ లీవు; уйти́ в ~ую отлу́чку ఫ్రెంచ్ లీవు కొట్టేయు

самого́н *м разг.* నాటు సారా

самоде́льный స్వయంగా చేసిన, ఇంట్లో తయారు చేసిన

самодержа́вие *с* నిరంకుశాధికారం, నిరంకుశత్వం; ца́рское ~ జారిస్టు నిరంకుశత్వం

самодержа́вный నిరంకుశ

самоде́ржец *м* నిరంకుశ పరిపాలకుడు, నిరంకుశాధికారి

самоде́ятельност||ь *ж* 1. సొంత చొరవ 2.: худо́жественная ~ь ఔత్సాహిక కళా కార్యకలాపాలు; ве́чер худо́жественной ~и ఔత్సాహిక సాంస్కృతిక కార్యక్రమం

самоде́ятельн||ый ఔత్సాహిక; ~ое иску́сство ఔత్సాహిక కళ; ~ый коллекти́в ఔత్సాహిక కళా బృందం

самодово́льн||ый స్వయంతృప్త; ~ый вид స్వయం సంతృప్త వైఖరి; ~ая улы́бка తృప్తితో కూడిన నవ్వు

самодово́льство *с* ఆత్మసంతృప్తి, సంతృప్తి పడడం

самозащи́та *ж* ఆత్మరక్షణ

самозва́нец *м* స్వయం ప్రకటితుడు

самозва́ный స్వయం ప్రకటిత

самоконтро́ль *м* ఆత్మ (ఇంద్రియ) నిగ్రహం

самокри́тика *ж* ఆత్మవిమర్శ

самолёт *м* విమానం

самолётостроéние *с* విమాన నిర్మాణం

самолюби́вый గర్విష్ఠి

самолю́бие *с* ఆత్మగౌరవం, ఆత్మాభిమానం; ло́жное ~ కుహనా గర్వం; заде́ть чьё-л. ~ ఒకరి ఆత్మగౌరవాన్ని గాయపరచు

самомнéние *с* అహంభావం, స్వాతిశయం

самонадéянно *нареч.* స్వాతిశయంగా, అహంకారంగా

самонадéянность *ж* స్వాతిశయం

самонадéянный స్వాతిశయ, స్వాతిశయంతో కూడిన

самообладáние *с* ఆత్మనిగ్రహం

самообмáн *м* ఆత్మవంచన

самооборо́на *ж* ఆత్మరక్షణ

самообразовáние *с* స్వయం [కృషితో] విద్యాభ్యాసం

самообслу́живани||е *с*: магази́н ~я స్వయంసేవ (ఎవరికి వారు సరుకులు తెచ్చుకునే) షాపు; столо́вая ~я ఎవరికి వారు వడ్డించుకునే క్యాంటీను

самоопределéние *с* స్వయం నిర్ణయం; пра́во на́ций на ~ జాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కు

самоотвéрженно *нареч.* నిష్ఠాపూర్వకంగా, నిస్వార్థ దీక్షతో, అంకిత భావంతో

самоотвéрженность *ж* నిస్వార్థత, నిస్వార్థదీక్ష, అంకిత భావం

самоотвéрженн||ый నిస్వార్థ, నిష్ఠాపూర్వకమైన, అంకితభావంతో కూడిన; ~ая любо́вь ఏకనిష్ఠ ప్రేమ; ~ый труд నిష్ఠాపూర్వకమైన (నిస్వార్థదీక్షతో కూడిన) కృషి (పని)

самоотво́д *м* తన అభ్యర్థిత్వాన్ని ఉపసంహరించుకొనడం

самоотречéние *с* సింహాసన పరిత్యాగం

самопожéртвование *с* ఆత్మత్యాగం, నిస్వార్థత

самопознáние *с* తనను తాను తెలుసుకోవడం

самопроизво́льный తనంతట తానే జరిగే, యాదృచ్ఛిక, అప్రయత్నపూర్వకమైన

самореклáма *ж* సొంత డబ్బా

саморо́док *м* 1.: золото́й ~ బంగారపు ముక్క 2. *перен.* వజ్రపు తునకలాంటి మనిషి, సహజ ప్రతిభాశాలి

самосвáл *м* టిప్ లారీ, డంప్ ట్రక్కు

самосовершéнствование *с* తనను తాను మెరుగు పరచుకోవడం (అభివృద్ధి చేసుకోవడం)

самосознáние *с* ఆత్మచైతన్యం; клáссовое ~ వర్గచైతన్యం

самосохранéние *с* ఆత్మరక్షణ, తన అస్తిత్వాన్ని నిలబెట్టుకోవడం

самостоя́тельно *нареч.* 1. (*независимо*) స్వతంత్రంగా 2. (*без посторонней помощи*) స్వయ కృషితో, స్వయంగా

самостоя́тельность *ж* 1. స్వాతంత్ర్యం, స్వతంత్రం; госуда́рственная ~ రాజ్య స్వతంత్రం (స్వాతంత్ర్యం) 2. (*способность к независимым действиям*) స్వతంత్రం

самостоя́тельн||ый 1. స్వతంత్ర; ~ое госуда́рство స్వతంత్ర రాజ్యం 2. (*способный к независимым действиям*) స్వతంత్ర[మైన] 3. (*о работе, мнении и т. п.*) స్వతంత్ర[మైన], స్వయం కృషితో [చేసిన]

самосу́д *м* మూక న్యాయం

самотёк *м* దాని మానాన (దారిన) అది పోవడం; пуска́ть дéло на ~ పనిని దాని మానాన దాన్ని వదిలేయు

самоуби́йство *с* ఆత్మహత్య; конча́ть жизнь ~м ఆత్మహత్య చేసుకొను

самоуби́йца *м и ж* ఆత్మహంత (*м, ж*); ఆత్మహత్యచేసుకున్నవాడు *м*, ఆత్మహత్యచేసుకున్న ఆమె *ж*

самоувéренно *нареч.* ఆత్మవిశ్వాసంతో, దృఢంగా

самоувéренность *ж* ఆత్మవిశ్వాసం

самоувéренный [అతి] ఆత్మవిశ్వాసంగల; ~ человéк అతి ఆత్మవిశ్వాసంగలవాడు; ~ го́лос ఆత్మవిశ్వాసంగల స్వరం

самоуправлéние *с* స్వపరిపాలన, స్వీయ (స్వయం) మేనేజిమెంటు

самоупрáвство *с* నిరంకుశత్వం

самоусовершéнствование *с* తనను తాను మెరుగు పరచుకోవడం

самоуспоко́енность *ж* తృప్తి

самоустрани́ться *сов. см.* самоустраня́ться

самоустраня́ться, самоустрани́ться (от *рд.*) తప్పించుకొను; ~ от рабо́ты పనిని తప్పించుకొను

самоучи́тель *м* స్వబోధిని

самохо́дн||ый స్వయంచలిత; ~ый комба́йн స్వయంచలిత కోత యంత్రం; ~ое ору́дие స్వయంచలిత శతఘ్ని (ఫిరంగి)

самоцвéт *м* (*драгоценный камень*) రత్నం

самоцéль *ж* పరమావధి

самочу́вствие *с* ఆరోగ్య పరిస్థితి; как вáше ~?

మీరు ఎలా ఉన్నారు?, మీరు బాగా ఉన్నారా?; у меня́ хоро́шее ~ నేను హాయిగా (బాగానే) ఉన్నాను

са́м||ый *мест.* 1. *передаётся эмфатическим* యే; э́та ~ая кни́га అదే పుస్తకం 2. (*в точности, как раз*) సరిగా; *передаётся тж. эмфатическим* యే *или удлинением конечной гласной*; с ~ого нача́ла ఆదినుంచీ; на ~ой верши́не శిఖరంమీదనే; э́та ша́пка бу́дет в ~ый раз ఈ టోపీ సరిగా సరిపోతుంది 3. (*служит для образования превосходной степени*) అతి, అత్యుత్తమ, మిక్కిలి; ~ый большо́й అతి (మిక్కిలి) పెద్ద; ~ый лу́чший друг అత్యుత్తమ (ఆప్త) మిత్రుడు ◇ в ~ом де́ле? నిజం? నిజమేనా?; тем ~ым అందువల్ల

санато́рий *м* శానిటోరియం

санда́лии *мн.* (*ед.* сандалия *ж*) చెప్పులు, శాండల్సు

са́ни *мн.* స్లెడ్జి, స్లెయ్ ◇ не в свои́ ~ не сади́сь *посл.* నీకు చేతకాని పనికి ఎగబడకూడదు

санита́р *м* ఆస్పత్రి పనివాడు

санита́рка *ж* [ఆస్పత్రిలోని] పనిమనిషి

санита́рный పారిశుధ్య

са́нк||и *мн. разг.* స్లెడ్జి; ката́ться на ~ах స్లెడ్జిమీద జారు

санкциони́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) మంజూరు (శాంక్షను) చేయు, ఆమోదించు

са́нкци||я *ж* 1. అనుమతి, ఆమోదం, శాంక్షను; дава́ть ~ю на что́-л. దేనికైనా అనుమతించు 2. (*карательная мера*) అభిశంసన చర్య

са́нный స్లెడ్జి, స్లెయ్; ~ путь స్లెడ్జి మార్గం

сано́вник *м уст.* ఉన్నతాధికారి

санскри́т *м* సంస్కృతం

санте́хника *ж* (санита́рная те́хника) శానిటరీ వేర్ (సామాన్లు, సెట్లు)

сантиме́тр *м* 1. సెంటిమీటరు 2. (*лента для измерения*) కొలత టేపు

сану́зел *м* (санита́рный у́зел) బాత్ రూము, లవేటరీ

сапёр *м воен.* సాపర్, ఇంజనీరు

сапёрн||ый *воен.* ఇంజనీరింగ్; ~ые ча́сти ఇంజనీరింగ్ విభాగాలు (దళాలు)

сапо́г *м* బూటు ◇ быть под ~о́м у кого́-л. ఒకరి పిడికిట్లో (పాదాలకింద) వుండు

сапо́жник *м* పాదరక్షల తయారీ

сапо́жн||ый: ~ая щётка షూ బ్రష్

сапфи́р *м* నీలమణి, నీలం

сара́й *м* షెడ్డు

саранча́ *ж* మిడుత

сарафа́н *м* వేసవి దుస్తు

сарде́лька *ж* సాసేజ్

сарди́н[к]а *ж* సార్డిన్ [చేప]

са́ри *с нескл.* చీర

сарка́зм *м* ఎత్తిపొడుపు

саркасти́ческий ఎత్తిపొడుపుతో కూడిన

сателли́т *м* 1. *астр.* ఉపగ్రహం 2. *перен.* సేవకుడు, ఉపగ్రహం; госуда́рство-~ ఉపగ్రహ రాజ్యం

сати́н *м* శాటిన్ [గుడ్డ]

сати́ра *ж* 1. (*ирония*) వ్యంగ్యం, వెక్కిరింపు, వెక్కిరింత 2. వ్యంగ్య సాహిత్యం (*вид литературы*); వ్యంగ్య రచన (*произведение*)

сати́рик *м* వ్యంగ్య రచయిత

сатири́ческ||ий వ్యంగ్య; ~ое произведе́ние వ్యంగ్య రచన

Сату́рн *м астр.* శని [గ్రహం]

са́хар *м* పంచదార, చక్కెర, షుగర్

са́харница *ж* షుగర్ బౌల్

са́харный పంచదార, చక్కెర, షుగర్

сба́вить *сов. см.* сбавля́ть

сбавля́ть, сба́вить (*вн.*) తగ్గించు; ~ в ве́се బరువు తగ్గించు; ~ ско́рость వేగం తగ్గించు; ~ це́ну ధర తగ్గించు

сбе́гать *сов. разг.* 1. (కు) పరుగున వెళ్లివచ్చు; ~ на по́чту పోస్టు ఆఫీసుకు పరుగున వెళ్లివచ్చు 2. (за *тв.*) (కోసం) పరుగున వెళ్లివచ్చు; ~ за ке́м-л. వెళ్లి ఒకరిని తీసుకువచ్చు; ~ за хле́бом తొందరగా బ్రెడ్డు తీసుకువచ్చు

сбега́ть, сбежа́ть 1. (с *рд.*) (నుంచి) కిందకు పరుగున వచ్చు (*спускаться*); (మీదనుంచి) ప్రవహించు, పారు (*стекать*) 2. (от *рд.*; *убегать*) లేచిపోవు (*из дома*); (నుంచి) పారిపోవు, తప్పించుకొను (*из тюрьмы*); сбежа́ть с уро́ков పాఠాలు ఎగవేయు, క్లాసునుంచి ఫ్రెంచ్ లీవు తీసుకొను (కొట్టేయు)

сбега́ться, сбежа́ться పరుగున గుమికూడు (వచ్చు)

сбежа́ть(ся) *сов. см.* сбега́ть(ся)

сберега́тельн||ый: ~ая ка́сса సేవింగ్సు బాంక్; ~ая кни́жка సేవింగ్సు బుక్

сберега́ть, сбере́чь (*вн.*) 1. కాపాడు; ~ иму́щество ఆస్తిని కాపాడు; ~ вре́мя కాలం పొదుపు చేసుకొను (మిగుల్చుకొను); ~ си́лы శక్తులను పొదుపు

చేసుకొను 2. (*копить*) మిగుల్చు, దాచిపెట్టు (దాచు)

сбережени||е *с* 1. కాపాడడం, పొదుపు చేసుకోవడం, మిగుల్చుకోవడం 2.: ~я *мн.* (*накопленная сумма денег*) మిగులు డబ్బు

сберéчь *сов. см.* сберегáть

сберкáсса *ж* (сберегáтельная кáсса) సేవింగ్స్ బాంక్

сберкни́жка *ж* (сберегáтельная кни́жка) సేవింగ్స్ బుక్

сбивáть, сбить (*вн.*) 1. నేల కూల్చివేయు (పడగొట్టు); ~ самолёт విమానాన్ని కూల్చివేయు 2. *перен.* (*запутывать*) గందరగోళపరచు; ~ когó-л. со слéда ఒకరిని తప్పుదారి పట్టించు 3. (*масло, сливки, яйца*) చిలక్కొట్టు 4. (*сколачивать*) బల్లకట్టు ◇ ~ цéну ధర తగ్గించు; ~ каблуки́ చెప్పుల మడమలు అరగదీయు (అరిగిపోయేలా తిరుగు); ~ когó-л. с пути́ и́стинного ఒకరిని దారి మళ్లించు

сбивáться, сби́ться 1. (*сдвигаться с места*) జారు, జారిపోవు 2. (*отклоняться*) పక్కకి మళ్లు; ~ с пути́ దారి పక్కకి మళ్లు 3. (*ошибаться, путаться*) తప్పు, తప్పిపోవు; я сби́лся со счёта నేను లెక్క తప్పాను 4. (*собираться вместе*) గుమికూడు ◇ сбивáться с ног *разг.* కాళ్లు కల దొక్కుకొను

сби́вчивый: ~ расскáз తక్కిడిబిక్కిడి కథ

сби́ть(ся) *сов. см.* сбивáть(ся)

сближáть, сбли́зить (*вн.*) 1. (*придвигать, приближать*) దగ్గర పెట్టు, దగ్గరకు తెచ్చు 2. (*делать близким когó-л.*) సన్నిహితం చేయు 3. (*устранять различие*) మేళవించు, మేళవింపజేయు, మిళితం చేయు; ~ у́мственный и физи́ческий труд బౌద్ధిక, శారీరిక శ్రమను మేళవింపజేయు

сближáться, сбли́зиться 1. (*приближаться*) దగ్గరపడు 2. (*с кем-л.*) (తో) సన్నిహితమగు 3. (*становиться похожим*) సమానమగు

сближéние *с* 1. (*приближение, придвижение*) దగ్గర పెట్టడం, దగ్గరకు తేవడం 2. (*с кем-л.*) సన్నిహితమవడం, సాన్నిహిత్యం 3. (*сходство*) సమానత్వం, పోలిక

сбли́зить(ся) *сов. см.* сближáть(ся)

сбóку *нареч.* ఒక పక్కగా, ఓ మూల (*где-л.*); పక్క (పార్శ్వం)నుంచి (*откуда-то*); ~ от когó-л. ఒకరి పక్క

сболтну́ть *сов. разг.* (*вн.*) నోరు జారు

сбор *м* 1. పోగు చేయడం, సేకరణ; ~ налóгов పన్నుల వసూలు; ~ урожáя పంటలు మాసూలు చేయడం 2. (*то, что собрано*) పంట, ఫలం, ఫలసాయం; валовóй ~ зернá మొత్తం ధాన్యపు పంట 3. (*взимаемые или собранные деньги*) సుంకం, డ్యూటీ; тамóженный ~ కస్టమ్స్ సుంకాలు 4. (*встреча*) సమావేశం; мéсто ~а సమావేశ స్థలం; врéмя ~а సమావేశ కాలం; пионéрский ~ యువ పయనీర్ల సమావేశం (సభ) 5.: ~ы *мн.* (*приготовления*) సన్నాహాలు, సద్దుళ్లు ◇ все в ~е అందరూ వచ్చారు

сбóрище *с разг.* సమావేశం; జనం, మూక (*толпа*); весёлое ~ హుషారైన సమావేశం

сбóрка I *ж тех.* కూర్చడం, అసెంబుల్ చెయ్యడం; ~ станкá యంత్రాన్ని కూర్చడం (అసెంబుల్ చెయ్యడం)

сбóрка II *ж* (*мелкая складка на одежде*) కుచ్చె, మడత

сбóрная *ж разг.* జాతీయ జట్టు; ~ СССР సోవియట్ జాతీయ జట్టు

сбóрник *м* సంకలనం, సంపుటం; ~ задáч లెక్కల పుస్తకం; ~ стихóв పద్యాల సంకలనం

сбóрн||ый 1.: ~ый пункт సమావేశ స్థలం 2. (*из частей*) మిశ్రమ; ~ая комáнда మిశ్రమ జట్టు; ~ые домá ప్రీఫాబ్రికేటెడ్ యిళ్లు

сбóрочный అసెంబ్లీ, కూర్పే; ~ цех కూర్పే (అసెంబ్లీ) కార్ఖానా

сбóрщик *м* 1. పోగుచేతదారు, సేకరించేవాడు; ~ хлóпка పత్తి పోగుచేతదారు 2. *тех.* ఫిట్టరు

сбрáсывать, сбрóсить (*вн.*) 1. పడగొట్టు, తోసివేయు; ~ ездокá (*с лошади*) రౌతుని నేల కూల్చివేయు (పడగొట్టు); ~ в рéку నదిలో తోసివేయు; ~ и́го рáбства *перен.* బానిసత్వపు సంకెళ్లు విదిలించుకొను 2. *перен.* (*свергать*) కూలదోయు; ~ когó-л. с трóна ఒకరిని సింహాసనచ్యుతుని చేయు 3. *разг.* (*снимать с себя*) విప్పివేయు; రాల్చు (*листья*); విడుచు (*кожу*); ~ пальтó కోటును తీసివేయు ◇ ~ со счетóв లక్ష్యం చేయకపోవు, దృష్టిలోకి తీసుకోకపోవు

сбривáть, сбрить (*вн.*) [గడ్డం] గీసివేయు

сбрить *сов. см.* сбривáть

сброд *м собир. разг.* అలగా జనం (మూక)

сбрóсить *сов. см.* сбрáсывать

сбру́я *ж* ముస్తీబు, [గుర్రాన్ని బండికి] కట్టే సామాను

сбывáть, сбыть (*вн.*) 1. (*продавать*) అమ్ము, అమ్మివేయు 2. *разг.* (*отделываться от чегó-л.*) విదిలించుకొను

сбыва́ться, сбы́ться ఫలించు, నిజమగు; надéжды сбыли́сь ఆశలు ఫలించాయి (నిజమయ్యాయి)

сбыт *м* అమ్మకం; находи́ть ~ గిరాకీ తగులు; ры́нок ~а మార్కెట్

сбы́ть(ся) *сов. см.* сбыва́ть(ся)

сва́дебный పెండ్లి, పెళ్లి; ~ пода́рок పెండ్లి కానుక

сва́дьб||а *ж* పెండ్లి, పెళ్లి, వివాహం; справля́ть ~у పెళ్లి చేసుకొను (జరుపుకొను)

сва́ливать, свали́ть (*вн.*) 1. నేలకూల్చు, కూల్చి వేయు, పడగొట్టు; вéтер свали́л дéрево గాలి చెట్టును పడగొట్టింది (నేలకూల్చివేసింది); свали́ть кого́-л. с ног ఒకరిని నేలకూల్చివేయు (పడదోయు) 2. (*освободи́ться от чего-л.*; *тж. перен.*) వదిలించుకొను; свали́ть но́шу с плеч నెత్తిమీది భారం వదిలించుకొను; свали́ть с себя́ хло́поты (చిల్లర) బాధ్యతలు వదిలించుకొను 3. *перен. разг.* (*свергать*) కూలదోయు 4. *разг.* (*перекладывать на кого-л.*) (మీద) మోపు; ~ вину́ на кого́-л. ఒకరిమీద తప్పు మోపు, ఒకరిమీద నేరం ఆరోపించు 5. (*беспорядочно складывать в одно место*) పేర్చు; ~что́-л. в ку́чу దేనినైనా గుట్టగా (గలిబిలిగా) పేర్చు ◇ ~ с больно́й головы́ на здоро́вую వేరొకరిమీద తప్పు మోపు

сва́ливаться, свали́ться 1. పడు, పడిపోవు; కుప్ప కూలు (*о самолёте*) 2. *разг.* (*заболевать*) జబ్బు పడు, (కి) జబ్బు చేయు

свали́ть *сов. см.* сва́ливать *и* вали́ть I

свали́ться *сов. см.* сва́ливаться *и* вали́ться

сва́лка *ж* 1. (*мусорная*) పెంటకుప్ప 2. *разг.* (*драка*) పోట్లాట, దెబ్బలాట

сваля́ть *сов. см.* валя́ть 2

сваля́ться *сов.* పోగులుపడు

сва́ривать, свари́ть (*вн.*) *тех.* వెల్డింగ్ చేయు

сва́риваться, свари́ться *тех.* వెల్డింగ్ చేయబడు

свари́ть(ся) *сов. см.* вари́ть(ся) *и* сва́ривать(ся)

сва́рка *ж тех.* వెల్డింగ్

сварли́вый సణిగే, సణుగుడు

сва́рочный వెల్డింగ్; ~ агрегáт వెల్డింగ్ యంత్రం

сва́рщик *м* వెల్డరు

сва́тать, посва́тать, сосва́тать (*вн. дт. или* за *тв.*) ఒకరికి ఒకరితో పెళ్లిసంబంధం కుదుర్చు

сва́таться, посва́таться (к *дт.*, за *вн.*) (తో) పెళ్లి రాయబారం జరుపు

свéдени||е *с* 1. (*извещение, сообщение о чём-л.*) (గురించి) సమాచారం 2.: ~я *мн.* (*знания*) జ్ఞానం; элемента́рные ~я по фи́зике భౌతికశాస్త్రం గురించిన ప్రాథమిక జ్ఞానం (పరిజ్ఞానం) ◇ принима́ть что́-л. к ~ю దేనినైనా దృష్టిలో పెట్టుకొను, దేనినైనా దృష్టికి తీసుకొను; к ва́шему ~ю అన్నట్లు

свéдущи||й బాగా తెలిసిన; (విషయంలో) బాగా జ్ఞానంగల, (విషయ) పరిజ్ఞానం బాగా వున్న (*в какой-л. области*); ~е ли́ца బాగా తెలిసినవాళ్లు

свежева́ть, освежева́ть (*вн.*) చర్మం ఒలుచు

свежезаморо́женный క్విక్ ఫ్రోజెన్

свéжест||ь *ж* 1. తాజాతనం 2. *перен.* (*бодрость*) ఉత్సాహం, హుషారు 3. (*прохлада*) చల్లదనం ◇ не пéрвой ~и а) (*лежалый*) అంతగా తాజా కాని б) (*об одежде*) అంత మరీ శుభ్రంగాలేని

свежé||ть, посвежéть 1. చల్లనగు, చల్లబడు; на у́лице ~ет చల్లబడుతోంది 2. (*о человеке*) తాజాగా కనపడు

свéжи||й 1. తాజా, పచ్చి; ~е о́вощи పచ్చి కూరగాయలు; ~е фру́кты తాజా పళ్లు; ~й хлеб తాజా బ్రెడ్డు 2.: ~е но́вости తాజా వార్తలు; ~е си́лы కొత్త (తాజా) బలం 3. (*прохладный*) చల్ల; ~й вéтер చల్ల గాలి

свежо́ *безл. в знач. сказ.* చల్లగా వుంది; ~ в па́мяти స్మృతిలో ఇంకా పచ్చగా వుంది

свезти́ *сов. см.* свози́ть

свёкла *ж* బీట్‌రూట్; са́харная ~ షుగర్ బీట్

свёкор *м* మామ

свекро́вь *ж* అత్త

сверга́ть, свéргнуть (*вн.*) కూలదోయు, పదవీచ్యుతుని చేయు

свéргнуть *сов. см.* сверга́ть

сверже́ние *с* కూలదోయడం, కూలదోత

свéрить *сов. см.* сверя́ть

свéрка *ж* మూలప్రతితో సరిచూడడం

сверка́||ть, сверкну́ть [మిలమిల] మెరయు; мо́лния ~ет మెరుపు మెరుస్తోంది; его́ глаза́ ~ют от ра́дости అతని కళ్లు ఆనందంతో మిలమిల మెరుస్తున్నాయి

сверкну́ть *сов. см.* сверка́ть

сверли́льный డ్రిల్లింగ్; ~ стано́к డ్రిల్లింగ్ యంత్రం

сверли́льщик *м* డ్రిల్లర్

сверли́ть *несов.* (*вн.*) డ్రిల్

сверло́ *с тех.* డ్రిల్

свернýть(ся) *сов. см.* свёртывать(ся)

сверстáть *сов. см.* верстáть

свéрстник *м* సమవయస్కుడు; мы ~и మేము సమవయస్కులం (ఒకే వయస్సు వాళ్లం)

свёрток *м* ప్యాకెట్

свёртывание *с* 1. (*скатывание трубкой*) చుట్ట చుట్టడం 2. *перен.* (*сокращение*) తగ్గింపు, తగ్గించడం; ~ произвóдства ఉత్పత్తి తగ్గించడం; ~ дéятельности కార్యకలాపాల తగ్గింపు 3. (*молока и крови*) పేరుకోవడం, గడ్డకట్టడం

свёртывать, свернýть (*вн.*) 1. [చుట్ట]చుట్టు, చుట్టివేయు; ~ ковёр తివాచీని చుట్టు 2. *перен.* (*сокращать*) తగ్గించు, కుదించు; ~ произвóдство ఉత్పత్తిని తగ్గించు 3. (*повёртывать куда-л.*) (కు) మళ్లు; свернýть напрáво కుడివైపుకు మళ్లు ◇ свернýть шéю комý-л. *разг.* ఒకరి మెడ మెలితిప్పు (మెలి బెట్టు)

свёртываться, свернýться 1. [చుట్ట] చుట్టు కొను, ముడుచుకొను; ~ клубкóм చుట్ట చుట్టుకొను 2. (*о молоке, крови*) పేరుకొను, గడ్డకట్టు 3. *перен.* (*сокращаться*) తగ్గు

сверх *предлог* (*рд.*) 1. (*поверх*) (కి) పైగా 2. (*кроме*) కాకుండా, గాక, తోడు; ~ ожидáний అనుకోకుండా; ~ прогрáммы కార్యక్రమానికి (ప్రోగ్రాముకి) తోడు 3. (*более чего-л.*) మించి; рабóтать ~ сил శక్తిని (శక్తికి) మించి పనిచేయు

сверхзвуков||óй సూపర్‌సానిక్; ~áя скóрость సూపర్‌సానిక్ స్పీడ్ (వేగం)

сверхмóщный అత్యధిక శక్తివంతమైన

сверхплáнов||ый ప్రణాళికకు అదనంగా, ప్రణాళికను మించి; ~ая продýкция ప్రణాళికకు అదనంగా ఉత్పత్తి చేసిన సరుకులు

сверхприбыль *ж* అత్యధిక లాభం; ~ монопóлий గుత్త సంస్థల అత్యధిక లాభం

сверхскоростнóй అత్యధిక వేగంగల (వేగంతో వెళ్లే); ~ самолёт అత్యధిక వేగంగల విమానం

сверхсрóчн||ый: ~ая слýжба పొడిగించుకున్న సైనిక కొలువు

свéрху *нареч.* 1. (*с высоты, с верхней стороны*) పైనుంచి 2. *перен.*: предписáние ~ పైనుంచి ఆదేశాలు 3. (*наверху*) పై[న] ◇ смотрéть на когó-л. ~ вниз ఒకరిని తక్కువగా చూచు

сверхурóчн||ый ఓవర్ టైమ్; ~ая рабóта ఓవర్ టైమ్ పని

сверхштáтный సిబ్బందేతర

сверхъестéственный మానవాతీత[మైన]

сверчóк *м* కీచురాయి

сверя́ть, свéрить (*вн.* с *тв.*) సరిచూచు; ~ с оригинáлом మూలప్రతితో సరిచూచు

свéсить(ся) *сов. см.* свéшивать(ся)

свести́ I, II *сов. см.* сводúть I, II

свести́сь *сов. см.* сводúться

свет I *м в разн. знач.* వెలుతురు, వెలుగు, కాంతి; дневнóй ~ వెలుగు, వెలుతురు, పట్టపగలు; при ~е лáмпы దీపం వెలుగులో; при ~е луны́ వెన్నెల్లో చంద్రకాంతిలో; скóрость ~а కాంతి వేగం; загорáживать комý-л. ~ ఒకరి వెలుతురుకి అడ్డువచ్చు; выключáть ~ లైటు ఆర్పివేయు (ఆఫ్ చేయు) ◇ в ~е чегó-л. ఏదైనా దృష్ట్యా (దృష్టిలో పెట్టుకుని); ещё до ~а తెల్లవారేందుకు ముందు; чуть ~, ни ~ ни заря́ వేకువ జామున, తెల్లవారు జామున; выходи́ть на ~ బయటపడు, వెలుగులోకి వచ్చు; не взви́деть ~а от чегó-л. దేనితోనైనా మతిపోవు; представля́ть чтó-л. в благоприя́тном ~е దేనినైనా సానుకూలంగా ప్రదర్శించు; проливáть ~ на чтó-л. దేనినైనా విశదపరచు (వెలుగులోకి తీసుకువచ్చు)

свет II *м* 1. ప్రపంచం; чáсти ~а ప్రపంచపు భాగాలు; по всемý ~у ప్రపంచమంతటా 2. (*общество*) లోకం; э́то всемý ~у извéстно అది లోకమంతటికీ (అందరికీ) తెలుసు ◇ егó нет на ~е అతను మనకింక లేడు, అతను మరణించాడు; на том ~е పరలోకంలో; ни за чтó на ~е చచ్చినా; вы́йти в ~ (*о книге и т. п.*) వచ్చు, వెలువడు; выпускáть в ~ వెలువరించు; отправля́ть когó-л. на тот ~ ఒకరి అంతు చూచు; появи́ться на ~ а) (*о государстве, городе и т. п.*) ఆవిర్భవించు б) (*о человеке*) జన్మించు; ругáть когó-л. на чём ~ стоит తాత ముత్తాతల దగ్గర్నుంచీ ఒకరిని దుమ్మెత్తి పోయు

светá||ть *несов. безл.*: ~ет తెల్లవారుతోంది, తెలిరేకలు (తొలి వేకువ) విచ్చుకుంటున్నాయి (విచ్చుకుంటోంది)

свети́ло *с* 1. కాంతిగోళం; небéсное ~ ఆకాశంలోని కాంతిగోళం 2. *перен.* సుప్రసిద్ధుడు, ప్రముఖుడు; ~ медици́ны వైద్యరంగంలో సుప్రసిద్ధుడు

свети́льник *м* దీపం, లాంతరు

свети́||ть, посвети́ть 1. *тк. несов.* ప్రకాశించు;

~ло со́лнце సూర్యుడు ప్రకాశించాడు 2. (*дт.*) (కి) దీపం చూపు

свети́||ться 1. మెరియు; ప్రకాశింపజేయబడు (*быть освещённым*) 2. (*тв.*; *о лице, глазах*) మెరియు; её лицо́ ~лось ра́достью ఆమె ముఖం సంతోషంతో మెరిసింది

светле́||ть, посветле́ть 1. (*становиться светлым*) వెల్లడగు 2. *безл.* (*о наступлении рассвета*) తెల్లవారు, పొద్దు పొడుచు 3. *перен.* తేరుకొను, వెలుగు; его́ взгляд ~ет అతని ముఖం తేరుకుంటోంది (వెలుగుతోంది) 4. *тк. несов.* (*виднеться*) [కాంతి వంతంగా] కనిపించు; луна́ ~ла на не́бе చంద్రుడు ఆకాశంలో కాంతివంతంగా కనిపించాడు

светло́ *нареч.* 1. కాంతివంతంగా 2. *безл. в знач. сказ.*: мне ~ నాకీ వెలుతురు చాలు

светловоло́сый గోధుమ వన్నె జుట్టుగల

све́тл||ый 1. కాంతివంతమైన, వెలుతురుగా వున్న; ~ый день కాంతివంతమైన రోజు; ~ая ко́мната వెలుతురుగా వున్న గది 2. (*не тёмного цвета*) లేత; గోధుమ వన్నె (*о волосах*); ~ое пла́тье లేతరంగు ఫ్రాకు 3. (*чистый, прозрачный*) నిర్మలమైన 4. సంతోషమయమైన, ఉజ్వలమైన; ~ое бу́дущее ఉజ్వల భవిష్యత్తు; ~ое чу́вство సంతోషం ◇ ~ый ум బుద్ధిశాలి

светов||о́й కాంతి, వెలుతురు; ~а́я волна́ కాంతి తరంగం

светозащи́тны||й: ~е очки́ చలువ అద్దాలు, కూలింగ్ గ్లాసెస్, గాగుల్సు

светомаскиро́вка *ж* బ్లాకౌట్

светонепроница́емый లైట్‌ప్రూఫ్, కాంతి నిరోధక

светофо́р *м* ట్రాఫిక్ లైట్లు

светочувстви́тельн||ый: ~ая бума́га ఫొటో గ్రాఫిక్ పేపర్ (కాగితం)

све́тск||ий 1.: ~ий разгово́р తేలిక సంభాషణ; ~ий челове́к సంస్కారవంతుడు; ~ое о́бщество ఉన్నత సమాజం, హైసొసైటీ 2. (*не церковный*) లౌకిక; ~ая власть లౌకిక ప్రభుత్వం

светя́щ||ийся వెలిగే, ధగధగమనే; ~ийся цифербла́т రేడియం డయల్; ~аяся рекла́ма ధగధగమనే అడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్

свеч||а́ *ж* 1. కొవ్వొత్తి, కాండిల్ 2. (*единица измерения силы света*) కాండిల్ [పవర్]; ла́мпочка в сто ~е́й నూరు కాండిల్ బల్బు

свече́ние *с* ప్రకాశం, తేజస్సు, దీప్తి

све́чка *ж см.* свеча́ I

свеша́ть *сов. см.* ве́шать II

све́шивать, све́сить (*вн.*) వేలాడేయు; ~ верёвку కిందికి తాడును వేలాడేయు; сиде́ть све́сив но́ги కాళ్ళు కిందికి వేలాడేసి కూర్చొను

све́шиваться, све́ситься (*перегибаться*) [మీదుగా] వంగి వేలాడు

свива́ть, свить (*вн.*) 1. (*скручивать*) మెలిపెట్టు, పేను 2.: ~ гнездо́ గూడును కట్టు 3. (*свёртывать трубкой*) చుట్టు చుట్టు

свива́ться, сви́ться పెనవేసుకొను, మెలిపడు

свида́ни||е *с* 1. సమావేశం, కలయిక 2. (*в больнице, тюрьме*) విజిటింగ్ ఏర్పాటు ◇ до ~я [వెళ్ళి]వస్తాను

свиде́тель *м в разн. знач.* సాక్షి

свиде́тельски||й: ~е показа́ния సాక్ష్యం

свиде́тельство *с* 1. (*показание*) సాక్ష్యం 2. (*доказательство*) నిదర్శన, రుజువు 3. (*документ*) సర్టిఫికెట్; ~ о рожде́нии బర్త్ సర్టిఫికెట్

свиде́тельств||овать *несов.* 1. (о *пр.*) వెల్లడి (రుజువు) చేయు; э́то ~ует о его́ тала́нтливости ఇది అతని ప్రతిభను రుజువు చేస్తుంది, ఇది అతనికి ప్రతిభ ఉన్నట్లు వెల్లడి చేస్తుంది 2. (*давать свидетельские показания*) సాక్ష్యం యిచ్చు (చెప్పు) 3. (*вн.*; *удостоверять подлинность чего-л.*) అటెస్టేషన్ చేయు; ~ую, что э́то его́ по́дпись సంతకం అతనిదే అటెస్టేషన్ చేస్తున్నాను

свина́рка *ж* పందుల్ని పెంచే ఆమె

свина́рник *м* పందుల దొడ్డి

свине́ц *м* సీసం

сви́нка *ж*: морска́я ~ గినీ పిగ్

свиново́д *м* పందుల పెంపకందారు, పందుల్ని పెంచేవాడు

свиново́дство *с* పందుల పెంపకం

свин||о́й పంది; ~а́я ко́жа పంది చర్మం; ~о́е са́ло పంది కొవ్వు

свинома́тка *ж* ఈతలు ఈనే పంది

свинофе́рма *ж* పందుల క్షేత్రం

сви́нский *разг.* 1. (*грязный, невежественный*) మురికి, మురికైన 2. (*низкий, подлый*) నీచ; ~ посту́пок నీచపు పని

сви́нство *с разг.* 1. (*грязь, беспорядок*) మురికి 2. (*низкий поступок*) నీచపు పని

свинцо́вы||й 1. సీసపు 2. (*о цвете*) కారు; ~е ту́чи కారు మేఘాలు

свинья́ *ж* 1. [ఆడ] పంది 2. *перен. разг.* శుద్ధ నీచుడు *м*, శుద్ధ నీచురాలు *ж*

свире́ль *ж* పిల్లన[గ్రోవి

свирепе́ть, рассвирепе́ть కోపఘూర్ణితమగు (*о животном*); కోపఘూర్ణితుడగు (*о человеке*)

свире́пость *ж* కోపఘూర్ణితత్వం, కోపాతిరేకం

свире́пствовать *несов.* 1. బీభత్సకాండ జరుపు 2. *перен.* స్వైరవిహారం (ప్రళయ తాండవం) చేయు

свире́пый 1. కోపఘూర్ణితమైన 2. (*очень сильный в своём проявлении*) భయంకరమైన, ప్రళయ ప్రభంజనం, విపరీత[మైన]; ~ моро́з విపరీతమైన చలి

свиса́ть *несов.* [కిందికి] వేలాడు

свист *м* ఈల

свиста́ть, свисте́ть *несов.* ఈల వేయు (*о человеке*) [కూత]కూయు (*о паровозе и т. п.*); ఈళ పెట్టు (*о ветре, пуле*)

сви́стнуть *сов.* ఈల వేయు

свисто́к *м* ఈల, విజిల్

сви́та *ж* పరివారం, పరిజనం

сви́тер *м* స్వెట్టర్, పులోవర్

свить *сов. см.* вить *и* свива́ть

сви́ться *сов. см.* свива́ться

свихну́ться *сов. разг.* 1. (*помешаться*) (కి) మతిపోవు 2. (*сбиться с правильного пути*) దారి తప్పిపోవు

свобо́д||а *ж в разн. знач.* స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యం; ~а сло́ва, печа́ти, собра́ний వాక్, పత్రికా, సభా స్వేచ్ఛ [స్వాతంత్ర్యా]లు; гражда́нские ~ы పౌరస్వేచ్ఛలు; выпуска́ть на ~у విడిచిపెట్టు; предоставля́ть кому́-л. ~у вы́бора ఎంపికలో ఒకరికి స్వేచ్ఛనిచ్చు ◇ на ~е (*на досуге*) తీరిక ఉన్నప్పుడు

свобо́дно *нареч.* 1. నిర్నిబంధంగా, బలవంతం లేకుండా, స్వేచ్ఛగా 2. (*легко*) స్వేచ్ఛగా, ధారాళంగా; ~ говори́ть по-ру́сски రష్యన్ భాష ధారాళంగా మాట్లాడు; ~ чу́вствовать себя́ ఫ్రీగా (అరమరికలు లేకుండా) ఉండు 3. (*просторно*) వదులుగా, లూజుగా; сиде́ть ~ (*об одежде*) వదులుగా (లూజుగా) వుండు 4. *безл. в знач. сказ.*: в за́ле бы́ло ~ హాలులో చాలా ఖాళీలు (ఖాళీ సీట్లు) ఉన్నాయి

свобо́дн||ый 1. స్వేచ్ఛా[యుత]; ~ая торго́вля స్వేచ్ఛా[యుత] వ్యాపారం (వాణిజ్యం) 2. (*непринуждённый*) ఫ్రీ[గా వున్న] 3. (*незанятый*) ఖాళీ; ~ое вре́мя తీరిక; ~ые де́ньги ఖాళీ డబ్బు; ме́сто ~о? సీటు ఖాళీగా ఉందా?; телефо́н свобо́ден టెలిఫోన్ ఖాళీగా వుంది 4. (*не имеющий чего-л.*) లేని; ~ый от предрассу́дков దురభిమానాలు లేని; кни́га не ~а от недоста́тков పుస్తకంలో లోపాలు లేకపోలేదు 5. (*об одежде и т. п.*) వదులైన ◇ ~ая профе́ссия స్వేచ్ఛా (స్వతంత్ర) వృత్తి

свободолюби́вый స్వేచ్ఛా (స్వాతంత్ర్య) ప్రియుడైన

свободомы́слящий స్వతంత్ర యోచనాశీలుడైన

свод *м* 1. *архит.* ఆర్చి, కమాను 2. (*совокупность текстов и т.п.*) సంపుటి; ~ зако́нов చట్టాల సంపుటి, కోడ్ ఆఫ్ లాస్

своди́ть I, **свести́** (*вн.*) 1. (*вести вниз*) కిందికి తీసుకెళ్ళు; కిందికి సాయంపట్టు (*поддерживая*) 2. (*соединять*) తయారు చేయు; ~ что́-л. в табли́цу పట్టీగా తయారు చేయు 3. (*упрощая, доводить до чего-л. несложного*) (కి) కుదించు; ~ что́-л. к ми́нимуму దేన్నైనా కనీస స్థాయికి కుదించు; ~ разгово́р на что́-л. (к чему́-л.) సంభాషణను ఏ అంశం మీదకైనా (దేనిమీదకైనా) మళ్లించు 4. (*удалять*) తొలగించు 5. (*судорогой*): у него́ свело́ но́гу అతని కాలు బిగిసిపోయింది (పట్టేసింది); па́льцы свело́ от хо́лода చలివల్ల వేళ్లు బిగిసిపోయాయి ◇ ~ кого́-л. с ума́ ఒకరి[కి] మతిపోయేలా చేయు; ~ концы́ с конца́ми కష్టంమీద రోజులు వెళ్లమార్చు; ~ счёты с ке́м-л. ఒకరిమీద పగ తీర్చుకొను; ~ что́-л. на нет దేనినైనా నిర్వీర్యం (వమ్ము) చేయు; не ~ глаз с кого́-л. (чего́-л.) ఒకరిమీదనుంచి (దేనిమీదనుంచైనా) దృష్టి (చూపు) మరల్చకపోవు

своди́ть II *сов.* (*вн.*; *отвести и привести обратно*) తీసుకెళ్ళు; ~ кого́-л. в кино́ ఒకరిని సినిమాకు తీసుకెళ్ళు

своди́ться, свести́сь (к *дт.*) (కు) కుదించబడు; ~ к нулю́ నిర్వీర్యం (వమ్ము) చేయబడు

сво́дка *ж* రిపోర్టు, నివేదిక; ~ пого́ды వాతావరణ సూచన

сво́дник *м* తార్పుడుగాడు

сво́дный 1. సమీకృత, సమ్యక్; ~ отчёт సమ్యక్ నివేదిక; ~ орке́стр సమీకృత ఆర్కెస్ట్రా 2. (*о родстве*) మారు, సవతి; ~ брат మారు (సవతి) తల్లి (తండ్రి) కుమారుడు (కొడుకు)

своё *мест. с притяж. см.* свой 1

своево́льный మొండిపట్టుదల కలిగిన, హఠంగల

своевре́менно *нареч.* సకాలంగా, సమయోచితంగా

своевре́менный సకాల, సమయోచితమైన, సమయస్ఫూర్తితో కూడిన (తీసుకున్న)

своенра́вие *с* మొండితనం

своеобра́зие *с* విశిష్టత, ప్రత్యేకత, విలక్షణ స్వభావం

своеобра́зный 1. (*необычный, оригинальный*) విచిత్రమైన, విశిష్టమైన, ప్రత్యేకమైన 2. (*своего рода, как бы*) ఒక రకమైన (విధమైన), ఒక మాదిరి

свози́ть, свезти́ (*вн.*) *разг.* 1. (*в одно место*) [ఒకే చోటుకు] తీసుకువచ్చు 2. (*вниз*) [కిందికి] తీసుకువచ్చు 3. (*увозить*) తీసుకువెళ్లు

свои́ *мест. мн. см.* свой 1

сво́||й *мест. м притяж.*; своя́ *ж*, своё *с*, свои́ *мн.* 1. తన; తమ (*мн.*); жить ~и́м трудо́м సొంత కృషితో బతుకు; люби́ть ~ю́ Ро́дину తన మాతృదేశాన్ని ప్రేమించు; сде́лать что́-л. ~и́ми рука́ми దేనినైనా తన చేతులతో చేయు 2. (*личный, собственный*) స్వంత, సొంత; за ~й де́ньги సొంత డబ్బుతో; у меня́ есть ~й экземпля́р [кни́ги] నా సొంత కాపీ ఉంది 3. (*подходящий, свойственный чему-л.*): в ~ё вре́мя а) (*когда-то*) ఒకొక్కప్పుడు б) (*своевременно*) సకాలంలో, సరైన సమయంలో; всему́ ~ё вре́мя ప్రతిదానికీ దాని సమయం వుంటుంది 4.: ~и́ *в знач. сущ. мн.* (*родные*) చుట్టాలు, మావాళ్లు 5.: ~ё *в знач. сущ. с* (*напр. о мысли, деле*) брать ~ё తన ప్రభావాన్ని చూపించు; во́зраст берёт ~ё వయస్సు తన ప్రభావాన్ని చూపిస్తుంది; насто́ять на ~ём తన మాట నెగ్గించుకొను; сто́ять на ~ём తను పట్టిన కుందేటికి మూడే కాళ్లు అను; ты опя́ть за ~ё? మళ్లీ అదే పని చేస్తున్నావ్! (*о делах*); మళ్లీ ఆ పాత పాటే పాడుతున్నావ్! (*о словах*) ◇ я сам не ~й (*от чего-л.*) (తో, మూలంగా) నేను కంగారు పడుతున్నాను (పడిపోతున్నాను); умере́ть ~е́й сме́ртью సహజ మరణం పాలగు, సహజమైన చావు చచ్చు

сво́йственн||ый స్వాభావికమైన; со ~ой ему́ и́скренностью అతనికి స్వాభావికమైన చిత్తశుద్ధితో; э́то ему́ ~о ఇది అతనికి స్వాభావికమైనది

сво́йство *с* స్వభావం, గుణం; లక్షణం (*положительное*); ధర్మం (*тж. хим., физ.*)

сво́ра *ж* 1. *собир.* (*охотничьи собаки*) [వేట కుక్కల] దండు 2. (*стая волков, собак*) తోడేళ్ల గుంపు 3. *перен.* ముఠా, గుంపు

свора́чивать, свороти́ть *разг.* (*вн.*) 1. (*сдвигать с места*) జరుపు 2. *перен.*: ~ го́ру మహత్కార్యాన్ని సాధించు 3. *см.* свёртывать 1, 2

свороти́ть *сов. см.* свора́чивать

своя́ *мест. ж см.* свой 1

своя́к *м* తోడల్లుడు

своя́ченица *ж* మరదలు (*младшая сестра жены*); వదిన (*старшая сестра жены*)

свыка́ться, свы́кнуться (с *тв.*) (కు) అలవాటుపడు; свы́кнуться с мы́слью, что... ... అన్న భావానికి అలవాటుపడు

свы́кнуться *сов. см.* свыка́ться

свысока́ *нареч.*: говори́ть с ке́м-л. ~ ఒకరితో మాట్లాడడం నామోషీ అన్నట్లు మాట్లాడు; смотре́ть на кого́-л. ~ ఒకరిని తక్కువగా చూచు

свы́ше 1. *нареч.* పై; де́лать что́-л. по прика́зу ~ దేనినైనా పై ఆదేశాల ప్రకారం చేయు 2. *предлог* (*рд.*) (కు) పైగా, పైచిలుకు, మించి; ~ ста челове́к వందమందికిపైగా; э́то ~ мои́х сил ఇది నా శక్తికి మించిన పని

свя́занн||ый: ~ая речь నత్తులతో మాట్లాడడం; ~ые движе́ния పట్టేసినట్లు ఉండే కదలికలు; быть ~ым обеща́нием వాగ్దానానికి (యిచ్చిన మాటకు) కట్టుబడి వుండు

связа́ть *сов. см.* свя́зывать *и* вяза́ть

связа́ться *сов. см.* свя́зываться

связи́ст *м воен.* సిగ్నలర్

свя́зка *ж* 1. కట్ట; ~ ключе́й తాళపు చెవుల గుత్తి; ~ книг పుస్తకాల కట్ట 2. *анат.* పాశం, కోప్యుల

связно́й *м* వార్తాహరుడు, మెస్సెంజర్

свя́зн||ый అనర్గళమైన; ~ая речь అనర్గళమైన వాక్ ప్రవాహం

связу́ющ||ий: ~ее веще́ство́ బైండింగ్ పదార్థం; ~ее звено́ అనుసంధానం, అనుసంధానపు లింకు

свя́зывать, связа́ть (*вн.*) 1. కట్టు; ~ что́-л. в у́зел మూట కట్టు 2. (*опутывать*) బంధించు, బంధించివేయు, కట్టు; ~ кого́-л. верёвкой ఒకరిని తాడుతో కట్టు (బంధించు) 3. *перен.*: ~ кого́-л. обеща́нием ఒకరిని వాగ్దాన బంధితుని చేయు 4. (*устанавливать сообщение*) (మధ్య) సంబంధాలు కల్పించు 5. (с *тв.*; *устанавливать связь*) (తో) సంబంధాలు పెట్టు (కల్పించు) ◇ ~ кого́-л. по рука́м и нога́м ఒకరి చేతులూ కాళ్లూ బంధించు; ~ себе́ ру-

ки తనను తనే (తానే) బంధించుకొను, తన చేతులకు తనే (తానే) సంకెళ్లు వేసుకొను

свя́зываться, связа́ться (с *тв.*) 1. (*устана́вливать связь*) సంబంధం పెట్టుకొను; ~ с ке́м-л. по телефо́ну ఒకరితో టెలిఫోన్‌లో మాట్లాడు 2. *разг.* (*входи́ть в отноше́ния*) (తో) సంబంధం పెట్టుకొను; лу́чше с ним не ~ వాడి మానాన వాణ్ణి వదిలేస్తే మంచిది, వాడి జోలికి పోకుండా ఉండడం మంచిది

связ||ь *ж* 1. సంబంధం; ~ь тео́рии и пра́ктики సిద్ధాంతానికీ ఆచరణకీ మధ్య వున్న సంబంధం 2. (*обще́ние*) సంబంధం, సాంగత్యం; дру́жеская ~ь స్నేహ (మైత్రీ) సంబంధాలు; держа́ть ~ь с ке́м-л. ఒకరితో సంబంధం పెట్టుకొని వుండు; устана́вливать ~и с ке́м-л. ఒకరితో సంబంధాలు పెట్టుకొను 3. (*любо́вная*) ప్రేమ సంబంధం 4.: ~и *мн.* (*знако́мые*) పరిచయాలు; испо́льзовать ~и పరిచయాలు ఉపయోగించుకొను 5. (*сре́дства обще́ния*) సంబంధాలు, కమ్యూనికేషన్; телефо́нная ~ь టెలిఫోన్ సంబంధాలు; ~ь с по́мощью иску́сственных спу́тников Земли́ కృత్రిమ ఉపగ్రహాలతో నెలకొల్పుకున్న సంబంధం (కమ్యూనికేషన్) 6.: министе́рство ~и కమ్యూనికేషన్(తంతి తపాలా, టెలిఫోను) మంత్రిత్వ శాఖ; отделе́ние ~и తంతి తపాలా ఆఫీసు ◇ в ~и́ с че́м-л. దేని సందర్భంగానైనా; పుణ్యమా అని (*вследствие*); в ~и́ с э́тим, в э́той ~и́ ఈ సందర్భంగా

свя́то *нареч.* పవిత్రంగా; ~ храни́ть па́мять о ко́м-л. ఒకరిని గురించి సంస్మృతులను పవిత్రంగా నిలుపుకొను

свят||о́й 1. పవిత్ర, పావనమైన; ~а́я любо́вь к Ро́дине మాతృదేశంపట్ల పవిత్ర ప్రేమ 2. (*исключи́тельный по значе́нию*) పవిత్ర[మైన], విధ్యుక్త; ~а́я обя́занность విధ్యుక్తధర్మం 3. *в знач. сущ. м* పావన (పుణ్య) పురుషుడు

свя́тость *ж* పవిత్రత, పావిత్ర్యం, పావనత్వం

святота́тство *с* అపచారం, అపవిత్రం చేయడం

святы́ня *ж* పవిత్ర వస్తువు; పుణ్య (పవిత్ర) స్థలం (*ме́сто*)

свяще́нник *м* మతగురువు, పురోహితుడు

свяще́нн||ый పవిత్ర; ~ая война́ ధర్మయుద్ధం

сгиб *м* మడత

сгиба́ть, согну́ть (*вн.*) 1. మడుచు, వంచు; ~ но́гу కాలు వంచు 2. *перен.* వంగు, కుంగదీయు; несча́стье не согну́ло его́ దురదృష్టం అతన్ని కుంగదీయలేదు

сгиба́ться, согну́ться వంగు; ~ под тя́жестью чего́-л. భారంకింద వంగు; согну́ться попола́м నడుం వంచు, బరువుకు [ఒకరి] నడుం వంగింది ◇ ~ в три поги́бели నడుం వంచు

сгла́дить(ся) *сов. см.* сгла́живать(ся)

сгла́живать, сгла́дить (*вн.*) 1. (*де́лать гла́дким*) నున్నగా (నునుపుగా) చేయు 2. (*смягча́ть, ослабля́ть*) సరిదిద్దు, సర్దుబాటు చేయు, సర్దివేయు; ~ противоре́чия వైరుధ్యాలను సరిదిద్దు (సర్దుబాటు చేయు)

сгла́живаться, сгла́диться 1. (*станови́ться гла́дким*) నున్నగా అగు 2. (*станови́ться незаме́тным, исчеза́ть*) పోవు

сгнить *сов. см.* гнить

сгнои́ть *сов. см.* гнои́ть

сгова́риваться, сговори́ться (с *тв.*) (తో) 1. ఏర్పాటు చేసుకొను; ~ с ке́м-л. о встре́че ఒకరితో సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకొను 2. (*достига́ть взаи́много понима́ния*) అంగీకరానికి (అవగాహనకి) వచ్చు; с ним легко́ сговори́ться అతనితో అంగీకారానికి (అవగాహనకి) రావడం తేలిక

сго́вор *м* పరస్పర అంగీకారం; లాలూచీ (*та́йный*); быть в ~е с ке́м-л. ఒకరితో లాలూచీ పడి వుండు

сговори́ться *сов. см.* сгова́риваться

сгово́рчивый ఒప్పుకొనునట్టి, మన్నించే స్వభావంగల

сгоня́ть, согна́ть (*вн.*) 1. (నుంచి) తరిమివేయు, గెంటివేయు, గెంటు, తోసివేయు; согна́ть му́ху со стола́ టేబుల్‌మీదనుంచి ఈగను తోలివేయు 2. (*в одно́ ме́сто*) తోలు, చేరవేయు; ~ ста́до పశువుల మందను ఒక చోటుకు తోలు

сгора́ние *с* దహనం, దగ్ధమవడం; ~ то́плива ఇంధనపు దహనం (దగ్ధమవడం)

сгора́ть, сгоре́ть 1. దగ్ధమగు, తగులబడు; дом сгоре́л ఇల్లు దగ్ధమైంది (తగులబడి పోయింది) 2. *перен.* (от *рд.*) (తో) తహతహలాడు, కుతకుతలాడు; ~ от любопы́тства ఉత్సుకతతో తహతహలాడు; ~ со стыда́ సిగ్గుతో కుతకుతలాడు 3. (*высыха́ть — о расти́тельности*) ఎండిపోవు

сго́рбить(ся) *сов. см.* го́рбить(ся)

сго́рбленный వంగి పోయిన నడుంగల

сгоре́ть *сов. см.* сгора́ть *и* горе́ть 1

сгоряча́ *нареч.* క్షణికావేశంలో

сгребáть, сгрести́ (*вн.*) ఒక చోట పోగుచేయు (చేర్చు[కొను]); ~ лопáтой పారతో పోగుచేయు

сгрести́ *сов. см.* сгребáть

сгружáть, сгрузи́ть (*вн.*) దించు, అన్‌లోడ్ చేయు

сгрузи́ть *сов. см.* сгружáть

сгруппировáть(ся) *сов. см.* группировáть (-ся)

сгусти́ть(ся) *сов. см.* сгущáть(ся)

сгу́сток *м* **1.** గడ్డకట్టు; ~ кро́ви గడ్డకట్టిన రక్తం **2.** *перен.* పుట్ట; ~ противоре́чий వైరుధ్యాల పుట్ట

сгущáть, сгусти́ть (*вн.*) గట్టి (ఘనీభవింప) చేయు ◇ ~ крáски అతిశయోక్తి చేసి చెప్పు; ~ атмосфéру వాతావరణాన్ని ఉద్రిక్తపరచు

сгущáться, сгусти́ться చిక్కన అగు, చిక్కబడు; కమ్ము, కమ్మివేయు (*о тучах*)

сгущённ||ый: ~ое молоко́ కన్‌డెన్స్‌డ్ మిల్క్

сдавáть, сдать **1.** (*вн.*) అప్పగించు; ~ делá кому́-л. ఒకరికి ఛార్జి అప్పగించు; ~ что́-л. в эксплуатáцию దేనినైనా పనిలో పెట్టు; ~ хлеб госудáрству ప్రభుత్వానికి ధాన్యాన్ని అప్పగించు **2.** (*вн.*; *отдавать*; *помещать куда-л.*) ఉంచు, పెట్టు; తిరిగి ఇచ్చు (*возвращать*); ~ кни́гу в библиоте́ку పుస్తకాన్ని లైబ్రరీకి తిరిగి ఇచ్చు (ఇచ్చివేయు); ~ ору́жие ఆయుధాన్ని అప్పగించు; ~ пальто́ на ве́шалку కోటును క్లోక్ రూమ్‌లో పెట్టు (ఉంచు); сдать три рубля́ сдáчи మూడు రూబుళ్ల చిల్లర ఇచ్చు **3.** (*вн.*; *внаём*) అద్దెకు ఇచ్చు; కౌలుకు ఇచ్చు (*в аренду*) **4.** (*вн.*): ~ экзáмены పరీక్షకు కూర్చొను; сдать матемáтику గణితశాస్త్రంలో పరీక్ష ప్యాస్ అగు **5.** (*вн.*; *отдавать неприятелю*) అప్పగించివేయు; ~ гóрод పట్టణాన్ని అప్పగించివేయు **6.** *разг.* (*слабеть*) బలహీనపడు, నీరసపడు; వృద్ధాప్యం వచ్చు, ముసలాడు అగు (*стареть*); он си́льно сдал пóсле болéзни జబ్బు తరువాత అతను బాగా నీరసించిపోయాడు; глазá нáчали ~ చూపు క్షీణిస్తోంది (మందగిస్తోంది); он сдал за послéднее врéмя అతనికి ఈమధ్య బాగా వృద్ధాప్యం వచ్చింది ◇ ~ кáрты పేకముక్కలు పంచు; ~ кровь రక్తదానం చేయు

сдавáться, сдáться **1.** (కి) లొంగిపోవు; ~ в плен శత్రువుకు ఖైదీగా లొంగిపోవు **2.** (*отступать перед трудностями*) (కు) లోబడు, (వల్ల) కుంగు; ~ перед невзгóдами నష్టకష్టాలకు లోబడు, నష్ట కష్టాలవల్ల కుంగిపోవు **3.** (*уступать*) సమ్మతించు

сдави́ть *сов. см.* сдáвливать

сдáвленный (*о голосе, крике*) నులమబడిన

сдáвливать, сдави́ть (*вн.*) **1.** నొక్కు, నొక్కి వేయు; толпá сдави́ла егó గుంపు అతన్ని నొక్కేసింది **2.** (*стеснить горло, грудь*) ఊపిరి ఆడకుండా చేయు

сдáть(ся) *сов. см.* сдавáть(ся)

сдáч||а *ж* **1.** (*передача*) అప్పగింత, ఇచ్చివేయడం **2.** (*капитуляция*) లొంగిపోవడం, లోబడడం; ~а без бóя పోరాటం చేయకుండా లోబడడం **3.** (*деньги*) చిల్లర **4.** (*внаём*) అద్దెకు ఇవ్వడం; కౌలుకు ఇవ్వడం (*в аренду*) ◇ давáть ~и комý-л. *разг.* తిరిగి దెబ్బకొట్టు

сдвиг *м* **1.** (*перемещение*) మరొక స్థలానికి మార్చడం, జరపడం **2.** *перен.* మార్పు; социáльные ~и సాంఘిక మార్పులు

сдвигáть, сдви́нуть (*вн.*) **1.** జరుపు; ~ шля́пу на заты́лок టోపీని వెనక్కు జరుపు **2.** (*сближать*) దగ్గరగా పెట్టు (ఉంచు); ~ брóви కనుబొమలు చిట్లించు

сдвигáться, сдви́нуться **1.** జరపబడు; не сдви́нуться с мéста ఉన్న చోటునుంచి కదలకపోవు (జరగకపోవు) **2.** (*приближаться друг к другу*) దగ్గర[గా] పడు

сдви́нуть(ся) *сов. см.* сдвигáть(ся)

сдéлать(ся) *сов. см.* дéлать(ся)

сдéлк||а *ж* లావాదేవీ, బేరం; ఒప్పందం (*соглашение*); заключáть ~у లావాదేవీ (బేరం) కుదుర్చుకొను; торгóвая ~а వర్తక ఒప్పందం ◇ ~а с сóвестью అంతరాత్మతో రాజీ[పడడం]

сдéльно *нареч.*: рабóтать ~ పీస్‌రేటు [ప్రకారం] పనిచేయు

сдéльн||ый: ~ая оплáта కట్టుకూలి, పీస్‌రేటు వేతనం; ~ая рабóта పీస్‌రేటు పని

сдéльщик *м разг.* కట్టుకూలి పనివాడు, పీస్‌రేటు కార్మికుడు

сдéльщина *ж* పీస్‌రేటు పని

сдёргивать, сдёрнуть (*вн.*) లాగివేయు

сдéржанно *нареч.* సంయమనంతో, ఆత్మనిగ్రహంతో

сдéржанность *ж* సంయమనం, ఆత్మ నిగ్రహం

сдéржанн||ый **1.** (*владеющий собой*) ఆత్మనిగ్రహంగల **2.** (*подавляемый*) అణచుకున్న; ~ое волнéние అణచుకున్న ఆవేశం

сдержáть(ся) *сов. см.* сдéрживать(ся)

сдéрживать, сдержáть (*вн.*) **1.** అరికట్టు,

తొక్కిపట్టు, మందగింపజేయు, తట్టుకొని నిలబడు; ~ нáтиск протúвника శత్రువు దాడిని తట్టుకొని నిలబడు; ~ развúтие అభివృద్ధిని అరికట్టు (మందగింపజేయు); ~ толпý మూకని అదుపు చేయు 2. *перен.* (*затаивать*) అణుచుకొను; ~ гнев కోపం అణుచుకొను (అదుపులో పెట్టుకొను); ~ крик కేకను అణుచుకొను ◇ сдержáть слóво మాట నిలుపుకొను; не сдержáть обещáние మాట (వాగ్దానం) తప్పు

сдéрживаться, сдержáться తనను తాను అణుచుకొను (అదుపు చేసుకొను)

сдёрнуть *сов. см.* сдёргивать

сдирáть, содрáть (*вн.*) 1. ఒలుచు; ~ шкýру с медвéдя ఎలుగుబంటి చర్మం ఒలుచు 2. *разг.* (*срывать*) లాగివేయు; బట్టలు (దుస్తులు) లాగివేయు 3. *разг.* (*царапать кожу*) చర్మం గీసుకొను

сдóба *ж собир.* బన్నులు

сдóбн||ый: ~ая бýлка బన్

сдобровáть: емý не ~ అతనికి శాస్తి జరుగుతుంది

сдружú||ться *сов.* (с *тв.*) (తో) స్నేహం కుదుర్చుకొను; онú ~лись వాళ్ల మధ్య స్నేహం కుదిరింది, వాళ్లు స్నేహం కుదుర్చుకున్నారు

сдувáть, сдуть (*вн.*) ఊదు, ఊదివేయు, ఎగురగొట్టు; ~ пыль ధూళిని ఊదు; снег сдýло вéтром మంచు గాలిచేత ఎగురగొట్టబడింది

сдуть *сов. см.* сдувáть

сё *мест. указ.*: то да сё ఏదో ఒకటి; ни тó ни сё అదీ కాదు ఇదీ కాదు, మంచిదీ కాదు చెడ్డదీ కాదు

сеáнс *м* 1. ఆట, ప్రదర్శన; కూర్చోవడం (*у художника*); ~ одновремéнной игры́ [на 10 дóсках] [పది మందితో] ఒకే సారి ఆడిన ఆట 2. (*лечения и т.п.*) సారి

себé I *частица разг.*: он ~ идёт вперёд అతను మాత్రం ముందుకు వెళ్తూనే ఉన్నాడు; ничегó ~! [అతనికి] ఏం!; так ~! ఫరవా లేదు!

себé II *см.* себя́

себестóимост||ь *ж* అసలు (ఉత్పత్తి) ధర; по ~и అసలు ధరకి; снижéние ~и продýкции ఉత్పత్తి ధర తగ్గింపు

себя́ *мест.* తనను; తమను *мн.*; застáвить уважáть ~ తనను గౌరవపాత్రుని చేసుకొను; рассказывать всё про ~ తనను గురించి చెప్పుకొను; брать когó-л. с собóй ఒకరిని తనతో తీసుకెళ్లు; онá óчень довóльна собóй ఆమె తనపట్ల తాను సంతృప్తి పడుతుంది; пáртии достúгли мéжду собóй договорённости పార్టీలు తమలో తాము ఒప్పందం చేసుకున్నాయి ◇ от ~ [лúчно] తన తరఫున; мне бы́ло не по себé а) (*нездоровилось*) నాకు ఒంట్లో బాగా లేదు б) (*неудобно, неловко*) నాకు ఇబ్బందిగా వుంది; про ~ а) (*еле слышно*) మెల్లగా б) (*мысленно*) లోలోపల[నే]; дýмать про ~ తనలో అనుకొను; он у ~ [дóма] అతను లోపల (ఇంటిదగ్గర) వున్నాడు

себялюбúвый స్వార్థపరుడైన, ఆత్మాభిమాని

сев *м* నాట్లు (విత్తనాలు నాటే) కాలం

сéвер *м* ఉత్తరం; на ~ ఉత్తరాన; к ~у от (కు) ఉత్తరాన; с ~а на юг ఉత్తర దక్షిణాలుగా

сéверный ఉత్తర; ~ вéтер ఉత్తర గాలి; сáмый ~ ఉత్తరోత్తరా

сéверо-востóк *м* ఈశాన్యం

сéверо-востóчный ఈశాన్య

сéверо-зáпад *м* వాయవ్యం

сéверо-зáпадный వాయవ్య

севооборóт *м с.-х.* పైరు (పంట) మార్పు పద్ధతి

сегóдня *нареч.* 1. ఈరోజు, ఇవ్వాళ, ఈనాడు; ~ ýтром ఈ[రోజు] ఉదయం 2. *в знач. сущ. с нескл.* ఈవేళ, నేడు, ఈరోజు ◇ не ~-зáвтра *разг.* ఏ రోజైనా

сегóдняшн||ий ఈనాటి, ఇవ్వాళ్టి; с ~его дня ఇవాళ్టి (ఈనాటి)నుంచి ◇ жить ~им днём а) (*не отрываясь от настоящего*) కాలానికి వెనకబడకుండా ఉండు б) (*не думая о будущем*) రేపటి సంగతి ఆలోచించకుండా జీవించు (బతుకు)

седéть, поседéть జుట్టు ముగ్గుబుట్ట అగు, జుట్టు నెరియు (నెరిసిపోవు), తల పండిపోవు

сединá *ж* నెరిసిన జుట్టు

седлáть, оседлáть (*вн.*) జీను వేయు; ~ лóшадь గుర్రానికి జీను వేయు (తగిలించు), గుర్రంమీద జీను వేయు

сед||óй నెరిసిన (*о волосах*); నెరిసిన జుట్టుగల, తల ముగ్గు బుట్టలా[గ] వున్న (*о человеке*) ◇ ~áя старинá అతి ప్రాచీన కాలం

седóк *м* 1. (*всадник*) రౌతు 2. (*в экипаже*) పాసెంజరు

седьмóй *числ.* ఏడవ

сезóн *м* ఋతువు; సీజను (*время созревания чего-л.*); ~ дождéй వర్షఋతువు; быть одéтым не по ~у ఋతువుకు తగినవికాని దుస్తులు ధరించు

сезо́нны||й తరుణానికి సంబంధించిన, ఋతుసంబంధమైన; ~й биле́т సీజన్ టిక్కెట్టు; ~й рабо́чий ఆయా తరుణాల్లో పనిచేసే కార్మికుడు; ~е рабо́ты ఆయా తరుణాల్లో జరిగే పనులు

сей *мест. указ.*: сию́ мину́ту ఇప్పుడే; на ~ раз ఈ సారి; по ~ день, по сию́ по́ру ఈ నాటి వరకు; до сего́ вре́мени, до ~ поры́ ఇప్పటి వరకు; до сих по́р а) (*о времени*) ఇప్పటివరకు, ఇంతవరకు б) (*о месте*) అంతవరకు, ఇంతదాకా; 3-го ию́ня сего́ го́да *офиц.* ఈ యేడాది జూన్ 3వ తేదీన

се́йнер *м* సైనర్, చేపల్ని పట్టే ఓడ

сейсми́ческий భూకంప[న]

сейсмо́граф *м* సిస్మోగ్రాఫ్, భూకంప గ్రాహకం

сейсмоло́гия *ж* భూ[ప్ర]కంపన శాస్త్రం

сейф *м* ఇనప పెట్టె, ఐరన్ సేఫ్

сейча́с *нареч.* 1. ప్రస్తుతం, ఇప్పుడు; где он ~ живёт? ఇప్పుడు (ప్రస్తుతం) ఎక్కడ ఉన్నాడు (నివసిస్తున్నాడు)? 2. *разг.* (*только что, недавно*) ఇప్పుడే; я то́лько ~ поéл నేను ఇప్పుడే భోంచేశాను 3. (*скоро*) ఇప్పుడే (ఒక నిమిషంలో); я ~ приду́ నేను ఇప్పుడే (ఒక నిమిషంలో) వస్తాను 4. (*немедленно*) వెను వెంటనే, తక్షణం

секре́т *м* రహస్యం; вы́дать ~ రహస్యాన్ని బయట పెట్టు, రహస్యం నోరు జారు; говори́ть по ~у రహస్యంగా చెప్పు; держа́ть что́-л. в ~е దేనినైనా రహస్యంగా ఉంచు; ни для кого́ не ~, что... ...అని అందరికీ తెలిసిన విషయం

секретариа́т *м* 1. (*отдел*) సెక్రటేరియట్ 2. (*сотрудники*) సెక్రటేరియట్ సిబ్బంది 3. (*для ведения протоколов*) కార్యదర్శివర్గం

секрета́рша *ж разг.* [ప్రైవేట్] సెక్రటరీ

секрета́рь *м* కార్యదర్శి; ~ райко́ма డిస్ట్రిక్ట్ పార్టీ కమిటీ కార్యదర్శి; ~ собра́ния సభా కార్యదర్శి; ли́чный ~ ప్రైవేట్ సెక్రటరీ, ఆంతరంగిక కార్యదర్శి

секрете́р *м* ఫోల్డింగ్ రాత బల్ల

секре́тничать *несов. разг.* 1. (*держать в секрете*) ప్రతి విషయాన్నీ రహస్యంగా వుంచు 2. (*шептаться*) [ఒకరితో ఒకరు] గుసగుసలాడు, పరస్పరం చెవులు కొరుక్కొను

секре́тно *нареч.* రహస్యంగా; రహస్యం (*гриф на документе*)

секре́тн||ый రహస్య[మైన]; ~ый докуме́нт రహస్య పత్రం; ~ая слу́жба గూఢచారి శాఖ

секс *м* సెక్స్

сексуа́льный సెక్సువల్, లైంగిక

се́кта *ж* శాఖ

секта́нт *м* ఒంటెత్తువాది

секта́нтский ఒంటెత్తువాద

секта́нтство *с* ఒంటెత్తువాదం, ఒంటెత్తు పోకడ

се́ктор *м* 1. *мат.* [వృత్త] ఖండం 2. (*участок*) రంగం, రేంజి; ~ обстре́ла [ఫిరంగి] కాల్పుల రంగం 3. (*отдел учреждения*) విభాగం 4. (*отрасль*) రంగం; промы́шленный ~ పారిశ్రామిక రంగం; госуда́рственный ~ наро́дного хозя́йства ఆర్థిక వ్యవస్థ ప్రభుత్వ రంగం

секу́нд||а *ж* సెకండు ◇ ~а в ~у а) (*точно в срок*) కచ్చితమైన టైమ్‌కి б) (*одновременно*) ఒకే క్షణంలో; на ~у ఒక నిమిషం; в одну́ ~у కనురెప్పపాటులో, ఒక క్షణంలో

секу́ндн||ый సెకండు; ~ая стре́лка సెకండ్ల ముల్లు

секундоме́р *м* స్టాప్‌వాచ్

се́кци||я *ж* 1. కమిటీ, సెక్షన్, విభాగం; ~я бо́кса బాక్సింగ్ సెక్షన్; ~я гото́вого пла́тья రెడీమేడ్ దుస్తుల విభాగం (సెక్షన్) 2. (*одна из частей*) విభాగం; ~и жило́го до́ма ఇంటి విభాగాలు

селёдка *ж разг. см.* сельдь

селезёнка *ж анат.* ప్లీహం, స్ప్లీన్

се́лезень *м* మగబాతు

селекционе́р *м* కొత్త వృక్షజాతుల తయారీదారు (*растений*); కొత్త జంతుజాతుల తయారీదారు (*животных*)

селе́кция *ж* కొత్త [వృక్ష, జంతు] జాతుల తయారీ

селе́ние *с* నివాసస్థానం, జనావాసం; ఊరు (*село, деревня*)

сели́тра *ж хим.* సురేకారం

сели́ться *несов.* బస ఏర్పాటు చేసుకొను, స్థిర నివాసం ఏర్పరచుకొను

сел||о́ *с* ఊరు, పల్లె, గ్రామం; на ~е́ గ్రామసీమలో, పల్లెపట్టులో ◇ ни к ~у́ ни к го́роду అప్రస్తుతంగా

сельд||ь *ж* హెర్రింగ్ ◇ как ~и в бо́чке *разг.* ≅ ఇసుక వేస్తే కిందకు రాలనట్లు

се́льск||ий గ్రామీణ, గ్రామ, పల్లె; ~ий сове́т గ్రామ కౌన్సిల్; ~ая ме́стность గ్రామసీమ ◇ ~ое хозя́йство వ్యవసాయం

сельскохозя́йственны||й వ్యవసాయ, వ్యావసాయిక; ~е культу́ры పైరులు

сельсове́т *м* (се́льский сове́т) గ్రామ కౌన్సిల్

сема́нтика *ж лингв.* 1. (*значение слова*) అర్థం 2. (*наука*) శబ్దార్థశాస్త్రం

семафо́р *м* [ట్రాఫిక్] సిగ్నల్; железнодоро́жный ~ రైల్వే సిగ్నల్

сёмга *ж* సాల్మన్ [చేప]

семе́йн||ый 1. కుటుంబ; я ~ый నేను కుటుంబీకుణ్ణి; ~ый челове́к సంసారి, కుటుంబీకుడు 2. (*относящийся к семье*) కుటుంబ, కౌటుంబిక; ~ая жизнь కుటుంబ జీవితం, సంసారం; ва́ше ~ое положе́ние? వివాహితుడా కాదా? (*о мужчине*); వివాహితురాలా కాదా? (*о женщине*); по ~ым обстоя́тельствам కుటుంబ (గృహ) కారణాల మూలంగా

семе́йственность *ж* ఆశ్రిత (బంధు) పక్షపాతం

семе́йство *с* కుటుంబం, సంసారం

семени́ть *несов. разг.* చిన్న చిన్న అడుగులు వేయు

семенно́й విత్తనాల; ~ фонд విత్తనాల నిల్వ

семёрка *ж* 1. (*цифра*) ఏడు 2. *карт.* ఏడు

се́меро *числ.* ఏడుగురు; нас ~ మేము ఏడుగురం

семе́стр *м* సెమెస్టర్, టర్మ్

се́мечк||о *с* 1. విత్తు, విత్తనం, గింజ 2.: ~и *мн.* (*семена подсолнечника*) పొద్దు తిరుగుడు గింజలు

семидесятиле́тие *с* 1. (*период*) డెబ్బై సంవత్సరాలు 2. (*годовщина*) డెబ్బైయవ వార్షికోత్సవం; డెబ్బైయవ వర్ధంతి (*со дня смерти*)

семидесятиле́тний (*о сроке*) డెబ్బై సంవత్సరాల 2. (*о возрасте*) డెబ్బై ఏళ్ల వయస్సు [గల]

семидеся́тый *числ.* డెబ్బైయవ

семикра́тный ఏడంతలు, ఏడు రెట్లు

семиле́тний 1. (*о сроке*) ఏడు సంవత్సరాల, ఏడేళ్ల 2. (*о возрасте*) ఏడేళ్ల (సంవత్సరాల) వయస్సు [గల]

семина́р *м* సెమినార్, చర్చాగోష్ఠి

семисо́тый *числ.* ఏడువందలవ

семи́тски||й సెమిటిక్; ~е языки́ సెమిటిక్ భాషలు

семиуго́льник *м* సప్తభుజక్షేత్రం

семна́дцатый *числ.* పదిహేడవ

семна́дцать *числ.* పదిహేడు

семь *числ.* ఏడు, సప్త; се́мью ~ ఏడేళ్లు

се́мьдесят *числ.* డెబ్బై

семьсо́т *числ.* ఏడు వందలు

семь||я́ *ж* కుటుంబం, సంసారం; больша́я ~я́ గంపెడు సంసారం, పెద్ద కుటుంబం ◇ в ~е́ не без уро́да *посл.* ప్రతి మందలోనూ ఓ దొంగ గొర్రె వుంటుంది

семьяни́н *м* సంసారి, కుటుంబీకుడు; хоро́ший ~ మంచి సంసారి

се́мя *с* 1. *физиол.*, *биол.* రేతస్సు 2. *перен.* (*источник чего-л.*) విత్తు, బీజం; семена́ раздо́ра కలహ బీజాలు

сена́т *м* సెనేట్

сена́тор *м* సెనేటర్

се́ни *мн.* ముంగిలి

се́но *с* కోసి ఎండవేసిన గడ్డి, ఎండుగడ్డి

сенова́л *м* ఎండుగడ్డి పాక (షెడ్డు, అటక)

сеноко́с *м* 1. గడ్డిని కోయడం 2. (*время косьбы*) గడ్డి[ని] కోసే కాలం 3. (*место косьбы*) పచ్చిక బీడు

сенокоси́лка *ж* గడ్డి కోసే యంత్రం

сеноубо́рка *ж* గడ్డి కోత

сенсацио́нн||ый సంచలనాత్మక; ~ая но́вость సంచలనాత్మక వార్త

сенса́ци||я *ж* సంచలనం; вызыва́ть ~ю సంచలనం కలిగించు

сентимента́льность *ж* భావావేశ స్వభావం (తత్వం)

сентимента́льный భావావేశపూరిత

сентя́брь *м* సెప్టెంబరు

сентя́брьский సెప్టెంబరు

сень *ж*: под ~ю дере́вьев చెట్ల నీడలో; под ~ю зако́на చట్టం రక్షణకింద

сепарати́зм *м полит.* వేర్పాటువాదం

сепарати́ст *м полит.* వేర్పాటువాది

сепара́тный *полит.* వేరే, విడి; ~ догово́р వేరే (విడి) సంధి

сепара́тор *м с.-х.*, *тех.* సెపరేటర్

се́ра *ж* 1. *хим.* సల్ఫర్, గంధకం 2. (*в ушах*) గులిమి, కర్ణమలం

серва́нт *м* [గ్లాసు తలుపుల] బీరువా

серви́з *м* సెట్టు; столо́вый ~ డిన్నర్ సెట్టు; ча́йный ~ టీ సెట్టు

сервирова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) [భోజనం బల్ల] అమర్చు; ~ стол భోజనం బల్ల అమర్చు

сервиро́вка *ж* 1. (*действие*) [భోజనం బల్ల] అమర్చడం 2. (*убранство*) [భోజనం బల్ల] అమరిక

серде́чно *нареч.* ఆప్యాయంగా, హృదయపూర్వకంగా, హార్దికంగా

серде́чн||ый 1. హృద్, గుండె; ~ая боле́знь

హృద్రోగం, గుండె జబ్బు; ~ое сре́дство హృద్రోగ ఔషధం **2.** (*добрый, отзывчивый*) ఆప్యాయమైన, హార్దిక; హృదయపూర్వక[మైన] (*доброжелательный*); ~ приём హృదయపూర్వకమైన స్వాగతం **3.** (*любовный*) ప్రేమ; ~ые дела́ ప్రేమ వ్యవహారాలు

серди́то *нареч.* కోపంగా; ~ отвеча́ть కోపంగా జవాబు చెప్పు

серди́т||ый కోప, కుపిత; ~ый го́лос కోప (కుపిత) స్వరం; ~ый челове́к కోపిష్ఠి; ~ое лицо́ చిరచిరలాడే ముఖం

серди́ть, рассерди́ть (*вн.*) (కి) కోపం తెప్పించు

серди́||ться, рассерди́ться (на *вн.*) (పై, మీద) కోపపడు, కోపగించు; не ~сь на меня́! నామీద కోప పడకు!

се́рдц||е *с* గుండె[కాయ], హృదయం ◇ Москва́ — ~е Росси́и మాస్కో రష్యాకి నడిబొడ్డు; ~е смягчи́лось హృదయం మెత్తబడింది; в ~áх కోపా తిరేకంలో; всем ~ем హృదయపూర్వకంగా; от всего́ ~а హృదయపూర్వకంగా; от чи́стого ~а మన స్ఫూర్తిగా, మనఃపూర్తిగా; с лёгким ~ем తేలిక హృద యంతో; с тяжёлым ~ем భారమైన హృదయంతో; у него́ до́брое ~е అతను సహృదయుడు; у него́ нет ~а అతనికి హృదయం లేదు; положа́ ру́ку на́ ~е నిర్మొహమాటంగా; принима́ть бли́зко к ~у హృదయానికి (మనస్సుకు) పట్టించుకొను; приходи́ться по́ сердцу кому́-л. ఒకరు అంటే ఒకరికి ఇష్టం; разби́ть чьё-л. ~е ఒకరి హృదయాన్ని (మన స్సును) వికలం (భగ్నం) చేయు; челове́к большо́го ~а విశాల హృదయుడు

сердцебие́ние *с* గుండె దడ

сердцеви́на *ж* **1.** (*ствола или корня растения*) దవ్వ, బెండు **2.** (*плода*) మధ్య ఈనె (భాగం) (*яблока*); గింజ (*ореха*) **3.** (*середина*) నడిమి [భాగం], నడిబొడ్డు **4.** *перен.* (*сущность*) నిగ్గు

серебри́стый వెండిలా మెరిసే

серебри́ть, посеребри́ть (*вн.*) (కి) వెండి పూత పెట్టు

серебри́ться *несов.* **1.** (*становиться серебристым*) వెండిలా అగు **2.** (*выделяться серебристым блеском*) వెండిలా మెరియు

серебро́ *с* **1.** వెండి, రజతం **2.** *собир.* (*серебряные вещи*) వెండి సామాను **3.** *собир.* (*разменная монета*) వెండి నాణేలు

сере́брян||ый వెండి, రజత; ~ая меда́ль రజత పతకం ◇ ~ая сва́дьба వివాహదిన రజతోత్సవం

середи́на *ж* **1.** మధ్య; ~ ко́мнаты గది మధ్య **2.** (*о времени*) నడి; ~ ле́та నడి వేసవి ◇ золота́я ~ మధ్యే మార్గం

середня́к *м* మధ్యరకం (మధ్యతరగతి) రైతు

серёжка *ж* చెవిపోగు, ఇయర్ రింగ్

сере́ть, посере́ть **1.** (*становиться серым*) బూడిద రంగు అగు **2.** *тк. несов.* (*виднеться*) బూడిద రంగు [వస్తువు] కనిపించు

сержа́нт *м* సార్జెంటు

сери́йн||ый భారీ, బహుళ; ~ое произво́дство భారీ (బహుళ) ఉత్పత్తి

се́рия *ж* పరంపర; భాగం (*фильма*); ~ стате́й వ్యాసపరంపర

серни́ст||ый సల్ఫ్యూరస్; ~ая кислота́ సల్ఫ్యూరస్ ఆమ్లం

се́рн||ый సల్ఫ్యూరిక్; ~ая кислота́ సల్ఫ్యూరిక్ ఆమం

сероводоро́д *м* హైడ్రోజన్ సల్ఫైడ్

сероглáзый బూడిద [రంగు, వన్నె] కళ్ళు గల

серп *м* కొడవలి; ~ и мо́лот సుత్తి, కొడవలి ◇ ~ луны́ అర్ధచంద్రుడు, అర్ధచంద్రాకృతి

се́р||ый **1.** బూడిద రంగు; ~ые глаза́ బూడిద రంగు కళ్ళు **2.** (*пасмурный*) ఎండలేని, ముసురుగా వున్న **3.** *перен.* (*бесцветный*) నిరుత్సాహపూరిత, నిరుత్సాహకర; ~ая жизнь నిరుత్సాహకర జీవితం **4.** *перен.* (*необразованный*) అజ్ఞాని, మందబుద్ధి

серьга́ *ж* చెవిపోగు, ఇయర్ రింగ్

серьёзно *нареч.* గంభీరంగా; ~ заболе́ть తీవ్రంగా జబ్బు పడు; поду́мать о чём-л. ~ దేని నైనా గురించి గంభీరంగా ఆలోచించు; я говорю́ ~ నేను సీరియస్‌గా చెబుతున్నాను; ~? నిజంగానా?

серьёзность *ж* గాంభీర్యం; తీవ్రత, గడ్డుతనం (*положения*)

серьёзн||ый **1.** గంభీరమైన **2.** (*важный, значительный*) తీవ్రమైన; ~ый уще́рб తీవ్రమైన నష్టం; ~ая причи́на మంచి కారణం **3.** (*опасный, сложный*) తీవ్రమైన; ~ая угро́за తీవ్రమైన ప్రమాదం

се́ссия *ж* **1.** సెషన్; ~ суда́ కోర్టు సెషన్ **2.** (*экзаменационная*) పరీక్షలు

сестра́ *ж* **1.** సోదరి; అక్క (*старшая*); చెల్లి, చెల్లెలు (*младшая*); сёстры *мн.* అక్కచెల్లెళ్ళు **2.** (*медицинская*) నర్సు

сесть *сов. см.* сади́ться

се́тка *ж* 1. వల, నెట్; చిక్కం (*для вещей в вагоне*) 2. *разг.* (*сумка*) సంచి 3. (*тарифная и т.п.*) [జీతాల] స్కేలు

се́товать, посе́товать (на *вн.*, о *предл.*) (గురించి) శోకించు, బాధ వెళ్లబోసుకొను

сетча́тка *ж анат.* నేత్రాంతః పటలం, రెటీనా

сеть *ж* 1. వల; рыболо́вная ~ బెస్తవారి వల 2. *тк. ед.* (*система*) వ్యవస్థ; железнодоро́жная ~ రైల్వే వ్యవస్థ ◇ ~ парти́йного просвеще́ния పార్టీ విద్యా వ్యవస్థ; попада́ть в се́ти వలలో చిక్కుకొను

сече́ние *с* కోత; горизонта́льное ~ క్షితిజ [రేఖ] కోత; попере́чное ~ అడ్డు కోత ◇ ке́сарево ~ *мед.* సిజేరియన్ కోత

сечь, вы́сечь (*вн.*) 1. (*розгами, плетью*) బాదు, కొట్టు 2. *тк. несов.* (*рубить*) నరుకు, కొట్టు

се́чься *несов.* పగులు, పగిలిపోవు

се́ялка *ж* విత్తనాలు చల్లే యంత్రం

се́янец *м с.-х.* మొక్క

се́ять, посе́ять (*вн.*) 1. విత్తనాలు చల్లు; ~ хлеб ధాన్యపు విత్తనాలు చల్లు 2. *перен.* రేకెత్తించు, కల్పించు; ~ па́нику భయాందోళనలు కల్పించు; ~ раздо́ры కలహాలు రేకెత్తించు

сжа́литься *сов.* (над *тв.*) (పట్ల, ఒకరిని చూసి) జాలిపడు, (పట్ల) కరుణ చూపించు

сжа́тие *с* 1. (*уменьшение объёма*) ముడుచుకోవడం, తగ్గించడం; సంపీడనం (*в воздухе*) 2. (*сжимание*) నొక్కడం

сжа́т||ый 1. సంపీడిత; ~ый во́здух సంపీడిత గాలి (వాయువు) 2. (*краткий*) క్లుప్తమైన, సంక్షిప్తమైన, సంగ్రహ[మైన]; в ~е сро́ки అతి కొద్ది కాలంలో

сжать I *сов. см.* жать II

сжать II *сов. см.* сжима́ть

сжа́ться *сов. см.* сжима́ться

сжечь *сов. см.* сжига́ть *и* жечь

сжива́ть, сжить: ~ со све́та кого́-л. ఒకరిని ఏడిపించుకు తిను, ఒకరి ప్రాణం తీయు

сжива́ться, сжи́ться *разг.* (с *тв.*) (కు) అలవాటుపడు; ~ с мы́слью, что... ...అన్న ఆలోచనకు అలవాటుపడు

сжига́ть, сжечь (*вн.*) 1. తగులబెట్టు, కాల్చు, దగ్ధం చేయు; దహించు (*кремировать*); сжечь письмо́ లేఖను కాల్చు; ~ дотла́ భస్మం చేయు 2. (*сушить — о солнце*) మాడ్చు, మాడ్చివేయు, వేగించు, వేగించివేయు

сжима́ть, сжать (*вн.*) 1. నొక్కు, గట్టిగా పట్టుకొను; ~ кулаки́ పిడికిళ్లు బిగించు; ~ гу́бы పెదవులు ముడుచుకొను; ~ кого́-л. в объя́тьях ఒకరిని గాఢంగా కౌగిలించుకొను 3. *перен.* కుదించు; ~ сро́ки కాల వ్యవధి కుదించు

сжима́ться, сжа́ться 1. (*уменьшаться в объёме*) ముడుచుకొను 2. (*сокращаться, сдвинувшись*) కుదించబడు, తగ్గించబడు 2. (*ёжиться*) ముడుచుకుపోవు, కుదించుకుపోవు; сжа́ться от стра́ха భయంతో ముడుచుకుపోవు (కుదించుకుపోవు) 3. (*плотно соединяться*) బిగియు, బిగిసిపోవు; его́ рука́ сжа́лась в кула́к అతని పిడికిలి బిగిసిపోయింది; зу́бы сжа́лись పళ్లు బిగిసిపోయాయి 4. (*о горле, груди*) పూడిపోవు 5. *перен.* పిండినట్లగు; се́рдце сжима́ется от жа́лости గుండె జాలితో పిండినట్లుంటోంది

сжи́ть(ся) *сов. см.* сжива́ть(ся)

сза́ди 1. *нареч.* వెనుక, వెనక; бежа́ть ~ వెనుక పరుగెత్తు; вид ~ వెనకపక్క దృశ్యం 2. *предлог* (*рд.*) వెనక; ~ до́ма был сад ఇంటి వెనక [పండ్ల] తోట వుంది

сзыва́ть, созва́ть (*вн.*) సమావేశపరచు (*собрание*); ఆహ్వానించు (*гостей*)

си *с нескл. муз.* B, సి స్వరం

сиби́рский సైబీరియన్

си́вый బూడిద [రంగు]

сига́ра *ж* సిగార్, చుట్ట

сигаре́та *ж* సిగరెట్టు

сигна́л *м* 1. సిగ్నల్, హెచ్చరిక సందేశం; ~ возду́шной трево́ги విమాన దాడి హెచ్చరిక (సిగ్నల్); ~ы то́чного вре́мени టైమ్ సిగ్నల్సు; дать ~ సిగ్నల్ చేయు, హెచ్చరిక సందేశం ఇచ్చు 2. (*сообщение*) వార్త, సమాచారం

сигнализа́ция *ж* 1. సిగ్నలింగ్; ~ флажка́ми జండా సిగ్నలింగ్ 2. (*приспособление*) సిగ్నల్ సిస్టమ్

сигнализи́ровать *несов. и сов.* (*сов. тж.* просигнализи́ровать) 1. సిగ్నల్ ఇచ్చు 2. *перен.* వార్త (సమాచారం) అందజేయు

сигна́лить, просигна́лить సిగ్నల్ ఇచ్చు (చేయు)

сигна́льн||ый సిగ్నల్, సంకేత; ~ый вы́стрел సిగ్నల్ (సంకేత) కాల్పు; ~е раке́ты సిగ్నల్ (సంకేత)

రాకెట్లు ◇ ~й экземпля́р *полигр.* సిగ్నల్ కాపీ (ప్రతి)

сигна́льщик *м* సిగ్నలర్

сиде́лка *ж* నర్సు

сиде́нье *с* సీటు

сиде́ть *несов.* **1.** కూర్చొను, కూర్చుండు; ~ в седле́ గుర్రంమీద కూర్చొను (స్వారీ చేయు); ~ на сту́ле కుర్చీలో కూర్చొను **2.** (*о птицах*) వాలు **3.** (за, над *тв.*, на *пр.*; *делать что-л.*) ముందేసుకుని కూర్చొను; ~ за кни́гой పుస్తకం ముందేసుకుని కూర్చొను; ~ на вёслах తెడ్లువేయు **4.** (*находиться*) ఉండు; ~ до́ма ఇంట్లో (ఇంటి దగ్గర) ఉండు (నిలుచు) **5.** (*об одежде*) కుదురు; ~ хорошо́ సరిగా కుదురు ◇ ~ сложа́ ру́ки గోళ్లు గిల్లుకుంటూ కూర్చొను; ~ без де́нег డబ్బు లేకుండా ఉండు; ~ на дие́те పత్యం చేయు; ~ по ноча́м రాత్రంతా పనిచేయు; ~ на я́йцах గుడ్లు (గుడ్లను) పొదుగు

сиде́ться *несов. безл.*: ему́ не сиди́тся на ме́сте అతను ఒక్క చోట ఉండలేడు; ему́ не сиди́тся до́ма అతను ఇంటిదగ్గర ఉండలేడు

сидя́ч||ий **1.** కూర్చొనే; в ~ем положе́нии కూర్చొనే భంగిమ; ~ая забасто́вка ధర్నా **2.** (*о работе, образе жизни*) [చాలా సేపు, ఎల్లప్పుడు] కూర్చొని చేసే పని ◇ ~ие места́ సీట్లు

сикх *м* శిఖ్కు, సిఖ్కు

си́л||а *ж* **1.** బలం, శక్తి; облада́ть огро́мной ~ой బ్రహ్మాండమైన బలం కలిగివుండు; бежа́ть изо всéх сил యావచ్ఛక్తితో పరుగెత్తు; напря́чь все ~ы బలమంతా వినియోగించుకొను **2.** (*физическое воздействие, насилие*) బలం, బలప్రయోగం; ~ой ору́жия ఆయుధ బలంతో; примене́ние ~ы బల ప్రయోగం; поли́тика с пози́ции ~ы బల ప్రదర్శన విధానం **3.** (*величина, мера*) శక్తి, సామర్థ్యం, బలం; ~а взры́ва ప్రేలుడు బలం (శక్తి); ~ зву́ка ధ్వని శక్తి; подъёмная ~а кра́на క్రేను[కి వున్న ఎత్తగల] సామర్థ్యం (శక్తి) **4.** *обыкн. мн.* (*материальное начало*) శక్తులు; ~ы приро́ды ప్రకృతి శక్తులు **5.** (*способность человека к духовной деятельности*) శక్తిసామర్థ్యాలు; ~а во́ли సంకల్పం **6.** (*могущество, авторитет*) బలం; ~а приме́ра ఆదర్శ బలం; ~а убежде́ния విశ్వాస బలం; соотноше́ние сил బలాబలాలు **7.** (*правомочность*) చెల్లుబాటు, అధికారం; име́ть юриди́ческую ~у శాసనాధికారం కలిగివుండు; теря́ть ~у చెల్లుబాటు కోల్పోవు **8.**: ~ы *мн.* (*часть общества*) శక్తులు; прогресси́вные ~ы అభ్యుదయకరమైన (ప్రగతిశీల) శక్తులు **9.**: ~ы *мн.* (*войска*) బలగాలు; вое́нно-возду́шные ~ы వైమానిక బలగాలు ◇ лошади́ная ~а *тех.* హార్స్ పవర్, అశ్వ సామర్థ్యం (శక్తి); рабо́чая ~а శ్రమశక్తి; в ~у чего́-л. ఏదైనా కారణంగా (పుణ్యమా, ధర్మమా) అని; по ме́ре сил, в ме́ру сил శక్తి కొద్దీ (మేరకు); че́рез ~у ప్రయత్నపూర్వకంగా; э́то мне не под ~у ఇది నా శక్తిని (శక్తికి) మించిన పని; э́то рабо́та по ~ам శక్తి మేరకు పని; он в большо́й ~е అతనికి పెద్ద పలుకుబడి (అధికారం) వుంది; изо всех сил, что есть ~ы యావచ్ఛక్తితో, శాయశక్తులా; я сде́лаю всё, что в мои́х ~ах నాచేతిలో ఉన్నదంతా చేస్తాను, నేను చెయ్యగలిగిందంతా చేస్తాను

сила́ч *м* బలవంతుడు, భీమబలుడు

си́ли||ться *несов. разг.* (*инф.*) (చేయడానికి, చేసేందుకు) శాయశక్తులా ప్రయత్నించు; он ~лся подня́ть ка́мень రాతిని ఎత్తేందుకు (ఎత్తడానికి) శాయశక్తులా ప్రయత్నించాడు

силов||о́й: ~а́я ста́нция విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రం

си́лой *нареч.* బలవంతంగా; приводи́ть ко́го-л. ~ ఒకరిని బలవంతంగా తీసుకువచ్చు

сил||о́к *м* వల, బోను; ста́вить ~ки́ వలలు వేయు, బోనులు పెట్టు

си́лос *м* పశుగ్రాసం

силосова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) *с.-х.* [పశుగ్రాసం] పురిలో నిల్వచేయు

силуэ́т *м* (వ్యక్తి) ఆకారం, ఛాయ

си́льно *нареч.* **1.** తీవ్రంగా, అపారంగా, విపరీతంగా; ~ уда́рить మొత్తు **2.** (*очень*) చాలా; ~ испуга́ться (కి) విపరీతంగా భయం వేయు

сильноде́йствующ||ий: ~ее сре́дство గట్టి మందు

си́льн||ый **1.** బలవంతమైన; తీవ్రమైన, బలమైన (*мощный*); ~ый челове́к బలవంతుడు, శక్తిపరుడు; ~ый уда́р తీవ్రమైన దెబ్బ; ~ая а́рмия బలమైన సైన్యం **2.** (*убедительный*) గట్టి; ~ые до́воды గట్టి వాదనలు **3.** (*значительный, большой*) తీవ్రమైన, భారీ; ~ый ве́тер పెనుగాలులు; ~ый дождь భారీ వర్షం; ~ый моро́з తీవ్రమైన (విపరీతమైన) చలి; ~ая боль తీవ్రమైన నొప్పి **4.** (*стойкий*) దృఢమైన; ~ая нату́ра దృఢమైన స్వభావం; челове́к ~ой во́ли దృఢ సంకల్పంగలవాడు **5.** (*сведу-*

щий, талантливый) మంచి; ~ый пловéц మంచి (గజ) ఈతగాడు; ~ый ученик మంచి విద్యార్థి ◇ ~ые словá (выражéния) గట్టి (ఘాటైన) మాటలు; ~ая сторонá когó-л. ఒకరి బలీయమైన పార్శ్వం

си́мвол *м* సంకేతం, చిహ్నం

символизи́ровать *несов.* (*вн.*) (కి) సంకేతం[గా ఉండు], చిహ్నం[గా ఉండు]

символи́зм *м* సింబాలిజం [కళా ధోరణి]

символи́ческий సంకేతప్రాయమైన, చిహ్నమైన, సింబాలిక్

симметри́чный సౌష్ఠవ, సిమ్మెట్రికల్

симмéтрия *ж* సిమ్మెట్రీ

симпатизи́р||овать *несов.* (*дт.*) (ఒకరు అంటే) ఇష్టపడు; я не ~ую емý అతనంటే నాకు అంత యిష్టం లేదు

симпати́чный చక్కటి, మంచి

симпáти||я *ж* **1.** చనువు, అభిమానం; సానుభూతి (*сочувствие*); ~и и антипáтии సుముఖత విముఖత, యిష్టాయిష్టాలు; завоёвывать чью-л. ~ю ఒకరి అభిమానం చూరగొను **2.** *разг.* (*любимый человек*) ప్రియుడు *м*, ప్రియురాలు *ж*

симпóзиум *м* సింపోజియం, గోష్ఠి

симптóм *м* [వ్యాధి] లక్షణం, చిహ్నం

симптомати́чный లక్షణమైన, సూచకమైన

симули́ровать *несов.* (*вн.*) నటించు; ~ болéзнь జబ్బుగా ఉన్నట్లు నటించు

симуля́нт *м* [జబ్బుగా ఉన్నట్లు] నటించేవాడు

симуля́ция *ж* [జబ్బుగా ఉన్నట్లు] నటించడం

симфони́ческий సింఫోనిక్; ~ оркéстр సింఫోనిక్ ఆర్కెస్ట్రా

симфóния *м прям., перен.* సింఫనీ

синдикали́зм *м* సిండికలిజం

синдикáт *м* సిండికేట్

синевá *ж* **1.** (*синий цвет*) నీలం **2.** (*синее пространство*) వినీల గగనం, నీలాకాశం (*о небе*); వినీల జలధి (*о море*) ◇ ~ под глазáми కళ్ల కింద నీలి నీడలు

синеглáзый నీలి కళ్ల (కళ్లుగల)

синéть, посинéть 1. (*становиться синим*) నల్లబడు, నీలి రంగుకి తిరుగు **2.** *тк. несов.* (*виднеться*) నీలిమ కనబడు

си́ни||й నీలి, నీల[మైన]; ~й костю́м నీలం సూటు; ~е глазá నీలి కళ్లు ◇ ~й чулóк పాండిత్యైక జీవి

сини́ть, подсини́ть: ~ бельё బట్టలకు నీలి మందు పెట్టు

сини́ца *ж* టిట్‌మౌస్ [పక్షి]

синóним *м лингв.* పర్యాయపదం, సమానార్థక పదం

синоними́чный *лингв.* సమానార్థక[మైన]

синóптик *м* సినాప్టిక్, వాతావరణ జోస్యం చెప్పేవాడు

си́нтаксис *м* కారకం, వాక్యనిర్మాణ క్రమం

синтакси́ческий వాక్యనిర్మాణ క్రమ

си́нтез *м* సంశ్లేషణ

синтези́ровать *несов.* *и сов.* (*вн.*) సంశ్లేషించు, సంయోగించు

синтети́ческ||ий సింథటిక్, కృత్రిమ, సంయోగిత; ~ий каучýк కృత్రిమ రబ్బర్; ~ие лекáрства సంయోగిత ఔషధాలు; ~ое волокнó సింథటిక్ దారం ◇ ~ие языки́ *лингв.* సంశ్లేషణాత్మక భాషలు

си́нус *м мат.* జ్యా

синхронизáция *ж тех.* సింక్రొనైజేషన్, ఏకకాలమందు జరపడం (చేయడం)

синхронизи́ровать *несов.* *и сов.* (*вн.*) సింక్రొనైజ్ (ఏకకాలమందు జరిగేలా) చేయు

синхрóнный సింక్రోనిక్; ~ перевóд సింక్రోనిక్ అనువాదం

синхротрóн *м физ.* సింక్రొట్రాన్

синхрофазотрóн *м физ.* ప్రోటాన్ సింక్రొట్రాన్

си́нька *ж* నీలి మందు

синя́к *м* కమిలిన; ~ под глáзом కన్ను కింద కమిలిన ◇ синяки́ под глазáми కళ్ల కింద నీలి నీడలు

сипéть *несов.* గొంతు (ఎలుగు) రాసినట్లు మాట్లాడు

си́плый [ఎలుగు]రాసిన గొంతు

сирéна *ж* (*гудок*) సైరన్; автомоби́льная ~ కారు సైరన్

сирéневый 1. లైలక్; ~ куст లైలక్ పొద **2.** (*о цвете*) లైలక్ [రంగు, వర్ణం]

сирéнь *ж* లైలక్ [చెట్టు, పొద, పువ్వు]

сири́ец *м* సిరియన్, సిరియా దేశస్థుడు

сирóп *м* సిరప్

сиротá *м и ж* అనాథుడు *м*, అనాథ *ж*

сиротли́вый ఒంటరి[గా వున్న]

сирóтский అనాథ

систéм||а *ж в разн. знач.* విధానం, వ్యవస్థ;

డిజైన్ (*техническое устройство*); ~а воспитáния విద్యా శిక్షణ విధానం; Сóлнечная ~а సౌర మండలి (కుటుంబం); экономи́ческая ~а ఆర్థిక వ్యవస్థ; мировáя ~а социали́зма ప్రపంచ సోషలిస్టు కుటుంబం (వ్యవస్థ); рабóтать в ~е Акадéмии наýк అకాడెమీ ఆఫ్ సైన్సెస్‌లోని ఒక సంస్థలో పనిచేయు

систематизи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) క్రమ పద్ధతిగా ఏర్పరచు, క్రమబద్ధం చేయు

системати́ческий క్రమబద్ధమైన

си́тец *м* ప్రింటెడ్ కాలికో

си́то *с* జల్లెడ

ситуáция *ж* పరిస్థితి, సన్నివేశం; междунарóдная ~ అంతర్జాతీయ పరిస్థితి (సన్నివేశం)

си́тцев||ый ప్రింటెడ్ కాలికో; ~ое плáтье ప్రింటెడ్ కాలికో డ్రెస్సు

си́филис *м* కొరుకు రోగం, సిఫిలిస్

сифóн *м* సైఫన్

сия́ *мест. ж см.* сей

сия́ние *м* [సూర్య] కాంతి, ప్రకాశం; కాంతి పరివేషం (*ореол*) ◇ сéверное ~ ఉత్తర ధ్రువ జ్యోతి

сия́||ть *несов.* 1. ప్రకాశించు, మెరయు; сóлнце ~ет సూర్యుడు ప్రకాశిస్తున్నాడు 2. *перен.* మెరయు; егó глазá ~ют అతని కళ్ళు మెరుస్తున్నాయి

сказáние *с* కథ, గాథ

сказáть *сов. см.* говори́ть 2, 3 ◇ трýдно ~ చెప్పడం కష్టం; как вам ~ మీకు ఎలా చెప్పాలో పాలుపోవడం లేదు; что вы хоти́те э́тим ~? మీ ఉద్దేశం ఏమిటి?; скáзано — сдéлано *погов.* చెప్పే చాలు, పని జరిగినట్లే (జరిగిపోయినట్లే)

сказáться *сов. см.* скáзываться

сказúтель *м* కథకుడు

скáзка *ж* కథ, గాథ; нарóдная ~ జానపద కథ

скáзочн||ый 1. కల్పిత కథా; ~ый сюжéт కల్పిత కథా వస్తువు 2. (*невероя́тный*) విభ్రాంతికరమైన, అపూర్వ[మైన], విస్మయకరమైన; ~ая красотá విస్మయకరమైన (అపూర్వ) సౌందర్యం; ~ое богáтство విభ్రాంతికరమైన ఐశ్వర్యం

сказýемое *с грам.* విధేయం, ఆఖ్యాతం

скáзываться, сказáться 1. (на, в *пр.*; *отражáться*) (వల్ల) ప్రభావితం అగు (చేయబడు) 2. *разг.* (*тв.*; *выдавáть себя за когó-л.*) అని చెప్పు (అను); ~ больны́м తనకు జబ్బు చేసిందని చెప్పు (అను)

скакáлка *ж* స్కిప్పింగ్ రోప్

скакáть, поскакáть 1. గంతులు వేయు; ~ на однóй ногé ఒంటి కాలిమీద గంతులు వేయు; ~ через верёвочку స్కిప్పింగ్ చేయు 2. (*верхом*) దౌడు (గేలప్) తీయు

скаков||óй: ~áя лóшадь పందెపు గుర్రం

скакýн *м* (*конь*) పందెపు గుర్రం

скалá *ж* [నిట్రంగా వున్న] కొండ, శిల

скали́стый శిలామయమైన

скáлить, оскáлить (*вн.*): ~ зýбы а) పళ్ళు ఇకిలించు (*об обезья́не*); పళ్ళు బైటపెట్టు (*о собáке*) б) *разг.* (*ухмыля́ться*) పళ్ళు ఇకిలించు

скáлка *ж* (*для тéста*) [అప్పడాలు ఒత్తే] చెక్క

скáлывать, сколóть (*вн.*) 1. చివ్వు, చెక్కు, చెక్కివేయు; ~ лёд с тротуáра పేవ్‌మెంటుమీది మంచును చెక్కివేయు 2. (*скрепля́ть*) గుచ్చు (*булáвкой*); తగిలించు (*скрéпкой*)

скальп *м* పునుక చర్మం

скамéйка *ж см.* скамья́

скамь||я́ *ж* బెంచి, బల్ల ◇ со шкóльной ~и́ స్కూలు రోజులనుంచి; сидéть на ~é подсуди́мых బోనులో నిలబడు

скандáл *м* 1. కుంభకోణం, దుర్వ్యవహారం, స్కాండల్ 2. (*ссóра, сцéна*) రగడ, కలహం, గొడవ, కజ్జా; устрáивать ~ కజ్జా (రగడ) పెట్టుకొను, గొడవ లేవదీయు

скандали́ст *м* కజ్జాకోరు, రగడ చేసేవాడు

скандáлить, наскандáлить రగడ (అల్లరి) చేయు, పోట్లాడు

скандáльн||ый 1. పరువుమాలిన; ~ое происшéствие పరువుమాలిన పని (వ్యవహారం) 2. (*лю́бящий скандáлить*) కజ్జా; ~ый человéк కజ్జాకోరు, కలహ స్వభావంగలవాడు

скандúровать *несов.* (*вн.*) కలిసి నినాదాలు యిచ్చు, కలిసి స్పష్టంగా చెప్పు

скáпливать, скопи́ть (*вн.*) నిల్వ చేయు, పోగు చేయు; మిగుల్చు (*дéньги*)

скáпливаться, скопи́ться మేటపడు, పోగుపడు; గుమికూడు (*о лю́дях*)

скарб *м разг.* సామాన్లు, సామగ్రి; домáшний ~ ఇంటి సామాన్లు, గృహ సామగ్రి

скáредный లోభియైన, లుబ్ధ

скарлати́на *ж* స్కార్లెట్ ఫీవర్

скáрмливать, скорми́ть (*вн.*) తినిపించు; మొత్తం తినిపించివేయు (*без остáтка*)

скат *м* (*пологий спуск*) వాలు, స్లోపు

скатáть *сов. см.* скáтывать I

скáтерть *ж* టేబుల్ క్లాత్ ◇ ~ю дорóга! *разг.* పోతే పో!

скатúть *сов. см.* скáтывать II

скатúться *сов. см.* скáтываться

скáтывать I, скатáть (*вн.*) 1. (*сворачивать*) చుట్టబెట్టు 2. (*катая, придавать округлую форму*) ఉండచుట్టు; ~ снежóк మంచు ఉండచుట్టు

скáтывать II, скатúть (*вн.*; *спускать вниз*) కిందికి దొర్లించు

скáтываться, скатúться 1. కిందికి దొర్లు; జారు, జారిపోవు (*на санях*); కిందికి వెళ్లు (*на машине*) 2. *перен.* దిగజారు

скафáндр *м* డైవింగ్ సూట్; స్పేస్ సూట్ (*космонавта*)

скáчк||а *ж* 1. (*быстрый бег лошади*) దౌడు 2.: ~и *мн.* (*состязание*) గుర్రపు పందెం; ~и с препятствиями స్టీపిల్ ఛేజ్

скачкообрáзн||ый ఉంకింపుతో (లంఘనంతో) సాగే; ~ое развúтие లంఘనంతో సాగే అభివృద్ధి

скачóк *м* 1. (*прыжок*) గెంతు, లంఘనం 2. (*резкое изменение*) లంఘనం, ఆకస్మిక మార్పు 3. *филос.* లంఘన

скáшивать I, скосúть (*вн.*) [గడ్డిని] కోయు

скáшивать II, скосúть (*вн.*): ~ глазá మెల్ల చూపు చూచు

сквáжина *ж* 1. (*щель*) చీలిక, గంటు 2. (*буровая*) బావి; нефтянáя ~ చమురు బావి

сквер *м* పార్కు, పబ్లిక్ గార్డెన్

сквéрно *нареч.* అధ్వాన్నంగా, దరిద్రంగా; делá обстоя́т ~ పరిస్థితులు అధ్వాన్నంగా వున్నాయి

сквернословие *с* తిట్లు

сквернослóвить *несов.* [తిట్లు, బూతులు] తిట్టు

сквéрн||ый అధ్వాన్న, దరిద్రపు; ~ая едá దరిద్రపు భోజనం; ~ая истóрия దురదృష్టకరమైన (అప్రియమైన) ఘటన; ~ая погóда అధ్వాన్న వాతావరణం

сквозú||ть *несов.* 1. *безл.*: здесь ~т ఇక్కడ గాలి వీస్తోంది 2. (*виднеться*) కనపడు 3. *перен.* (*обнаруживаться*) వెల్లడి అగు; в егó словáх ~ло неудовóльствие అతని మాటల్లో అసంతృప్తి వెల్లడైంది (స్ఫురించింది)

сквозн||óй 1. అటు నుంచి యిటు దాకా; ~áя рáна పెర్ఫరేటింగ్ గాయం; ~óе отвéрстие పైనుంచి కిందదాకా వున్న రంధ్రం 2. (*о транспорте*); ~óй пóезд త్రూ ట్రెయిన్ ◇ ~óй вéтер వీచే గాలి

сквозня́к *м* వీచే గాలి; сидéть на сквозняке́ వీచే గాలిలో కూర్చొను

сквозь *предлог* గుండా

скворéц *м* స్టార్లింగ్ [పక్షి]

скворéчник *м* స్టార్లింగ్ పకుం పెట్టె

скелéт *м* అస్థిపంజరం

скéптик *м* సందేహించేవాడు, సంశయాత్మకుడు

скептицúзм *м* సందేహవాదం, సంశయవాదం

скептúческ||ий సందేహించే ధోరణిగల, సందేహపూరిత, సంశయాత్మక; ~ое отношéние к чемý-л. దేనిపట్లనైనా సందేహపూరిత వైఖరి

скúдк||а *ж* 1. తగ్గింపు, రిబేటు; продавáть со ~ой తగ్గింపుతో (రిబేటుతో) అమ్ము 2. (*снижение требований*) మినహాయింపు; дéлать ~у на чтó-л. దేనికైనా మినహాయింపులు యిచ్చు

скúдывать, скúнуть (*вн.*) 1. కిందికి పారవేయు 2. *перен. разг.* కూలదోయు 3. *разг.* (*снимать*) తీసివేయు; ~ сапогú బూట్లు తీసివేయు

скúнуть *сов. см.*скúдывать

скипидáр *м* టర్పెంటైన్, కర్పూర తైలం

скирд *м см.* скирдá

скирдá *ж* [ఎండు గడ్డి] కుప్ప

скирдовáть, заскирдовáть (*вн.*) [ఎండు గడ్డిని] కుప్పవేయు

скисáть, скúснуть 1. పులియు, పులిసిపోవు 2. *перен. разг.* కుంగిపోవు

скúснуть *сов. см.* скисáть

скитáлец *м* [దేశ] ద్రిమ్మరి

скитáние *с* తిరగడం

скитáться *несов.* తిరుగు; ~ по рóдственникам బంధువుల ఇళ్లకు తిరుగు

склад I *м* 1. నిల్వ; ~ орýжия ఆయుధ నిల్వలు 2. (*помещение*) కొట్టు, గిడ్డంగి

склад II *м* (*свойство*) రకం, స్వభావం; ~ умá బుద్ధి స్వభావం

склад III *м*: разбирáть по ~áм అక్షరాలు కూడబలుక్కుని చదువు

склáдк||а *ж* 1. మడత; юбка в ~у మడతపడిన స్కర్టు 2. (*морщина*) ముడుత; собирáться в ~и ముడుతలు పడు 3. *геол.* వళి

скла́дно *нареч. разг.* చక్కగా; говори́ть ~ చక్కగా మాట్లాడు

складно́й మడత; ~ нож మడత చాకు; ~ стул మడత కుర్చీ

скла́дный 1. *разг.* (*стройный*) అంగ సౌష్ఠవంగల 2. (*связный*) చక్కగా చెప్పిన, సుకథిత

скла́дчин||а *ж* డబ్బు జమ (జత) చేయడం; устра́ивать ~у డబ్బు జమ చేయు; купи́ть что́-л. в ~у డబ్బు జమ చేసి (కూడబెట్టి) ఏదైనా కొను

скла́дывать, сложи́ть (*вн.*) 1. పేర్చు; పెట్టు (*внутрь*); ప్యాక్ చేయు (*вещи для отъезда*); ~ се́но в ко́пны గడ్డి కుప్పవేయు 2. *мат.* కూడు, కలుపు; сложи́ть два с пятью́ రెండూ ఐదూ కలుపు, రెండుకి ఐదు కలుపు 3. (*собирать из частей*) కూడబెట్టు, జతచేయు 4. (*возводить путём кладки*) కట్టు, నిర్మించు; сложи́ть печь పొయ్యి కట్టు 5. (*сгибать*) మడచు; ~ газе́ту పత్రికను మడచు 6. (*сочинять*) కూర్చు, రాయు; ~ пе́сню పాట రాయు 7.: ~ полномо́чия అధికారం వదులుకొను ◇ сложи́ть го́лову ప్రాణం అర్పించు, నేలకొరుగు

скла́дываться, сложи́ться 1. (*из отдельных частей*) ఏర్పడు 2. (*создаваться в процессе творчества*) ఏర్పడు, తోచు 3. (*вырабатываться, устанавливаться*) పడు, ఏర్పడు; сложи́лась привы́чка అలవాటు పడింది 4. (*принимать тот или иной оборот*) పరిణమించు; обсто́ятельсва сложи́лись неблагоприя́тно పరిస్థితులు ప్రతికూలంగా పరిణమించాయి 5. (*приобретать душевные или физические качества*) రూపు దాల్చు; у него́ ещё не сложи́лся хара́ктер అతని స్వభావం ఇంకా రూపు దాల్చలేదు 6. (*принимать какую-л. форму*): его́ гу́бы сложи́лись в улы́бку అతని పెదవులు చిరునవ్వుతో వెడల్పయాయి (విస్తరించాయి) 7. *разг.* (*давать деньги на общее дело*) డబ్బు జమకట్టు

скле́ивать, скле́ить (*вн.*) కలిపి అంటించు

скле́иваться, скле́иться [భాగాలు] అంటింపబడు

скле́ить *сов. см.* скле́ивать *и* кле́ить

скле́иться *сов. см.* скле́иваться

склеп *м* [కుటుంబ] సమాధి

склёпка *ж* (*действие*) తాపటం చేయడం

склеро́з *м мед.* స్క్లెరోసిస్

склóка *ж* కుమ్ములాటలు, జగడాలు

склон *м* వాలు; ~ горы́ కొండవాలు ◇ на ~е лет జీవిత సంధ్యా సమయంలో

склоне́ние *с грам.* నామవాచక రూప నిష్పత్తి

склони́ть *сов. см.* склоня́ть 1, 2

склони́ться *сов. см.* склоня́ться 1—3

скло́нность *ж* 1. (*влечение*) అభిరుచి, ఇష్టం; ~ к му́зыке సంగీతంపట్ల అభిరుచి, సంగీతాభిరుచి 2. 2. (*предрасположенность*) లక్షణం; ~ к полноте́ లావెక్కే లక్షణం 3. (*симпатия к кому-л.*) (పట్ల) ఆభిముఖ్య, మొగ్గు, ఇష్టం

скло́нный 1. అభిరుచి గల; челове́к, ~ к нау́чным заня́тиям శాస్త్రీయ అధ్యయనం అభిరుచిగలవాడు 2. (*намеревающийся*) కు *инф.* + బోతున్న; ~ приня́ть предложе́ние ప్రతిపాదనకు ఒప్పుకోబోతున్న 3. (*имеющий предрасположенность*) లక్షణం గల; ~ к полноте́ లావెక్కే లక్షణం గల

склоня́ть I, склони́ть (*вн.*) 1. ఒగ్గు, వంచు; ~ го́лову перед ке́м-л. *прям., перен.* ఒకరికి తలొగ్గు, ఒకరిముందు తల వంచు; ~ знамёна పతాకాలను అవనతం చేయు 2. *перен.* (к *дт.*; на *вн.*, *инф.*; *уговаривать*) ఒప్పించు, అంగీకరింప జేయు, (కి) నచ్చచెప్పు; ~ кого́-л. к усту́пкам ఒకరిని రాజీకి ఒప్పించు (అంగీకరింప జేయు); ~ кого́-л. на свою́ сто́рону ఒకరిని తన వైపుకి తిప్పుకొను

склоня́ть II, просклоня́ть *грам.* (*вн.*) [శబ్దపు] విభక్తి రూపాలు చెప్పు (రాయు), నామవాచక రూపనిష్పత్తి చెప్పు (రాయు)

склоня́||ться, склони́ться 1. (к *дт.*) (కు) వంగు; ~ться над кни́гой పుస్తకంపైకి వంగు 2. *перен.* (перед *тв.*) (ముందు) తల వంచు; ~ться перед авторите́том ప్రామాణికుని ముందు తల వంచు 3. (к *дт.*; *принимать, признавать что-л.*) అనుకొను, (కి) అనిపించు; я ~юсь к мне́нию, что... ...అని నేను అనుకుంటున్నాను, అని నాకు అనిపిస్తోంది 4. *тк. несов. грам.* విభక్తి రూపాలు చెప్పు (రాయు)

скло́чник *м разг.* కజ్జాకోరు

скля́нка *ж разг.* సీసా

скоба́ *ж* ఇనప కొక్కెం, నాగవాసం

ско́бк||а *ж* 1. *см.* скоба́ 2. (*знак*) బ్రాకెట్; откры́ть ~и బ్రాకెట్లు మొదలుపెట్టు; закры́ть ~и బ్రాకెట్లు ముగించు; в квадра́тных ~ах చదరపు (స్క్వేర్) బ్రాకెట్లలో ◇ в ~ах заме́тим... ప్రసంగవశాత్తూ గమనించవలసిందేమిటంటే...

скобли́ть *несов.* (*вн.*) గోకు; రాయు, శుభ్రం చేయు, రుద్దు (*чистить*); ~ пол నేల రుద్ది తుడుచు

скобян||óй: ~ые товáры ఇనుప సామాన్లు

сковáть *сов. см.* скóвывать

сковородá *ж* పెనం, మూకుడు

сковорóдка *ж разг. см.* сковородá

скóвывать, сковáть (*вн.*) **1.** (*изготовлять ковкой*) ఫోర్జ్ చేయు **2.** (*соединять ковкой*) కలిపి ఫోర్జ్ చేయు **3.** (*заключать в кандалы, оковы*) సంకెళ్లు వేయు **4.** *перен.* స్తంభింప జేయు; ~ сúлы протúвника శత్రు బలాలను (బలగాలను) స్తంభింప జేయు ◇ морóз сковáл рéку చలి మూలంగా నది గడ్డ కట్టింది

сколáчивать, сколотúть (*вн.*) **1.** [కలిపి] కట్టు; ~ дóски పలకలను కట్టు **2.** *перен. разг.* (*создавать*) కట్టు; ~ блок బ్లాకును కట్టు ◇ сколотúть состоя́ние బాగా డబ్బు చేసుకొను

сколотúть *сов. см.* сколáчивать

сколóть *сов. см.* скáлывать

скольжéние *с* జారడం

скользúть, скользнýть **1.** జారు, జారిపోవు; ~ по снéгу на лы́жах స్కీలపై మంచుమీద జారు **2.** (*не иметь устойчивости*) చంచలంగా వుండు **3.** (*пробегать — о взгляде*) పౌర చూచు

скóльзк||ий **1.** జారే, జారుడు **2.** *перен.* సందిగ్ధ; ~ая тéма సందిగ్ధ విషయం; ~ое положéние సందిగ్ధ పరిస్థితి

скóльзко *безл. в знач. сказ.* జారుడుగా వుంది

скользнýть *сов.* **1.** *см.* скользúть **2.** (по *дт.*; *слегка задеть—о пуле и т.п.*) పైపైన తగిలిపోవు **3.** *разг.* (*быстро, незаметно пройти*) తెలియకుండా వెళ్లిపోవు, చల్లగా జారుకొను

скользя́щий స్థిరపడని; ~ грáфик మారుతూ వుండే షెడ్యూల్

скóлько **1.** *мест. и нареч. вопр.* ఎంత?; ~ врéмени? టైమ్ ఎంత?; ~ стóит? ఎంత?, ధర ఎంత?; ~ человéк пришлó? ఎంతమంది వచ్చారు?; ~ ей лет? ఆమె వయస్సు ఎంత? **2.** *мест. и нареч. относ.* ఎంతో, చాలా; ~ гóря! పుట్టెడు దుఃఖం; ~ рáдости! అమిత సంతోషం **3.** *нареч.* (*в какой мере, насколько*) అంతవరకు; ~ я знáю నాకు తెలిసినంతవరకు ◇ ~ ни... ఎంతైనా... [పరవా లేదు]; не стóлько ..., ~ ... మరీ అంతకాదు (కాద నుకో); ~ угóдно а) (*сколько хотите*) ఎంత కావలిస్తే అంత б) (*вполне достаточно*) కావలసినంత; ~ лет, ~ зим! మనం కలుసుకుని ఏళ్లూ పూళ్లూ అయిపోయింది

скóлько-нибудь **1.** *мест. и нареч.* కొంచెం, కొంత, కాస్తంత; не бýдет ли у вас мéлочи ~? మీదగ్గర కొంచెం చిల్లర ఉందా? **2.** *нареч.* (*в той или иной мере*) కొంతవరకు, కొద్దిగా

скомбинúровать *сов. см.* комбинúровать

скóмкать *сов. см.* кóмкать

скомпрометúровать *сов. см.* компрометúровать

сконструúровать *сов. см.* конструúровать

сконфýженный సిగ్గుపడిన, కంగారుపడిన, కలవర పడిన

сконфýзить(ся) *сов. см.* конфýзить(ся)

сконцентрúровать(ся) *сов. см.* концентрúровать(ся)

скончáться *сов.* మృతి చెందు, మరణించు, కన్ను మూయు

скопúровать *сов. см.* копúровать

скопúть(ся) *сов. см.* скáпливать(ся)

скоплéние *с* **1.** (*действие*) సంచయనం, గుమి కూడడం **2.** (*большое количество чего-л., кого-л.*) సమూహం, గుంపు; ~ нарóда జన సమ్మర్దం

скорбéть *несов.* (о *пр.*) (గురించి) దుఃఖించు, విచారించు, శోకించు

скóрбный శోకాకులమైన, శోకాతురమైన, శోకతప్తమైన

скорбь *ж* శోకం, దుఃఖం

скорбя́щий శోకతప్తుడైన

скорéе **1.** *сравн. ст. к* скóрый *и* скóро త్వరగా; ~ входú! త్వరగా లోపలికి రా!; как мóжно ~ సాధ్యమైనంత త్వరగా **2.** *нареч.* (*вернее, точнее*) కచ్చితంగా చెప్పాలంటే **3.** *нареч.* (*лучше, охотнее*): он ~ умрёт, чем сдáстся చావనైనా చస్తాడు గాని లొంగడు **4.** *нареч.* (*больше*) ఎక్కువగా; он ~ похóж на отцá అతను ఎక్కువగా తండ్రి పోలిక ◇ ~ всегó బహుశా ఉండవచ్చు, కావచ్చు; ~ всегó он приéдет зáвтра మూడు పాళ్లు రేపు రావచ్చు; емý ~ всегó 30 лет అతనికి ఛాయంగా 30 ఏళ్లు ఉండవచ్చు

скорлуп||á *ж* డొలక, పెంకు; орéховая ~á కాయ పెంకు; я́ичная ~á గుడ్డు పెంకు (డొలక) ◇ замкнýться в свою́ ~ý అంతర్ముఖుడగు

скормúть *сов. см.* скáрмливать

скорня́к *м* బొచ్చు వస్తువుల తయారీదారు

ско́ро *нареч.* 1. (*быстро*) తొందరగా, త్వరగా 2. (*вскоре*) తొందరలో, త్వరలో; я ~ прие́ду నేను త్వరలో వస్తాను; ~ они́ уе́дут? వాళ్లు త్వరలో వెళ్లిపోతారా?

скорогово́рк||а *ж* 1. గబగబా మాట్లాడడం; говори́ть ~ой గబగబా మాట్లాడు 2. (*трудное сочетание слов*) నోరు తిరగని మాటలు

ско́ропись *ж* కలిపి (గొలుసుకట్టు) రాత

скоропо́ртящи||йся తొందరగా చెడిపోయే (పాడైపోయే); ~еся проду́кты తొందరగా చెడిపోయే ఆహార పదార్థాలు

скоропости́жно *нареч.* హఠాత్తుగా, ఆకస్మికంగా; ~ сконча́ться హఠాన్మరణం చెందు

скоропости́жн||ый ఆకస్మిక[మైన], హఠాత్తు; ~ая смерть ఆకస్మిక మరణం, హఠాన్మరణం

скороспе́л||ый 1. (*о плодах и т.п.*) తొందరగా పక్వానికొచ్చిన; ~ые я́блоки తొందరగా పక్వానికొచ్చిన ఆపిల్సు 2. *перен. разг.* తొందర[పాటు]; ~ое реше́ние తొందరపాటు నిర్ణయం

скоростно́й హైస్పీడ్, అధికవేగం కలిగిన; ~ самолёт హైస్పీడ్ విమానం

ско́рость *ж* వేగం; больша́я ~ అతి వేగం; హైస్పీడ్; небольша́я ~ తక్కువ వేగం, లోస్పీడ్; со ~ю 60 киломе́тров в час గంటకు 60 కిలో మీటర్ల వేగంతో; развива́ть ~ వేగం పెంచు

скоросшива́тель *м* ఫోల్డర్

скорота́ть *сов. см.* корота́ть

скороте́чн||ый: ~ая чахо́тка గేలపింగ్ క్షయరోగం

скорпио́н *м* తేలు, వృశ్చికం

ско́рчить *сов. см.* ко́рчить 1

ско́рчиться *сов. см.* ко́рчиться

ско́р||ый 1. జోరైన; ~ый по́езд ఎక్స్‌ప్రెస్ ట్రెయిన్; ~ым ша́гом జోరైన నడకతో 2. (*близкий по времени*) త్వర[లో]; в ~ом вре́мени త్వరలో; до ~ого свида́ния! వెళ్లొస్తా[ను] ◇ ~ая по́мощь а) (*организация*) ప్రాథమిక చికిత్స (వైద్య సాయం) б) (*автомобиль*) ఆంబ్యులెన్స్

скос *м* ఏటవాలు, స్లోపు

скоси́ть I *сов. см.* ска́шивать I *и* коси́ть I

скоси́ть II *сов. см.* ска́шивать II

скот *м собир.* పశువులు, గొడ్లు

ско́тник *м* పశువుల పెంపకందారు

ско́тный: ~ двор పశువుల (గొడ్ల) దొడ్డి (కొట్టం)

скотобо́йня *ж* కబేళా

скотово́д *м* పశువుల పెంపకందారు

скотово́дство *с* పశువుల పెంపకం

скотово́дческ||ий పశువుల పెంపకపు; ~ая фе́рма పశువుల పెంపకపు క్షేత్రం

ско́тский పాశవిక[మైన]

ско́тство *с* 1. పాశవికత 2. *разг.* (*грубость, бескультурье*) పాశవికత; మోటు ప్రవర్తన (*поступок*)

скра́дывать *несов.* (*вн.*) కప్పివేయు; ~ недоста́тки లోపాలను కప్పివేయు

скра́сить *сов. см.* скра́шивать

скра́шивать, скра́сить (*вн.*) వెలుగు నిచ్చు; ~ жизнь జీవితానికి వెలుగు నిచ్చు

скре́жет *м* గరగర [శబ్దం] ◇ ~ зубо́вный పళ్లు కొరకడం (నూరడం)

скрежета́ть *несов.* గరగరమను; ~ зуба́ми పళ్లు కొరుకు (నూరు)

скрепи́ть *сов. см.* скрепля́ть

скре́пка *ж* క్లిప్పు

скрепля́ть, скрепи́ть (*вн.*) 1. కలిపి బిగించు (*болтами*); కలిపి గుచ్చు (*булавкой*); క్లిప్పు పెట్టు (*скрепкой*) 2.: ~ печа́тью సీలు వేయు; ~ по́дписью సంతకం పెట్టు ◇ скрепя́ се́рдце *разг.* మిక్కిలి (పరమ) అయిష్టంగా

скрести́ *несов.* (*вн.*) 1. గోకు 2. (*чистить*) రుద్ది శుభ్రం చేయు; ~ пол నేల రుద్ది శుభ్రం చేయు

скрести́сь *несов.* [గోళ్లతో] గీరు

скрести́ть(ся) *сов. см.* скре́щивать(ся)

скреще́ние *с* (*улиц, дорог и т.п.*) కూడలి, క్రాసింగు

скре́щивание *с биол.* క్రాసింగ్, క్రాస్‌బ్రీడింగ్

скре́щивать, скрести́ть (*вн.*) 1. ముడుచుకొను; ~ ру́ки на груди́ చేతులు రొమ్ముమీద ముడుచుకొను 2. *биол.* క్రాస్[చేయు] ◇ ~ шпа́ги కత్తులు దూయు

скре́щиваться, скрести́ться 1. మడచబడు 2. *перен.* ఘర్షణలో వచ్చు 3. *биол.* అంటు కట్టు (*о растениях*); క్రాస్‌చేయబడు (*о животных*)

скриви́ть(ся) *сов. см.* криви́ть(ся)

скрип *м* కిర్రుకిర్రు (*дверей*); కరకర [శబ్దం] (*снега, песка*) ◇ со ~ом *разг.* కష్టంమీద

скрипа́ч *м* వయొలినిస్టు, ఫిడేలు వాద్యగాడు

скрипе́ть, скри́пнуть కిర్రుకిర్రుమను (*о двери*); బరుకు (*о пере*); కరకరమను (*о снеге под ногами*); ~ зуба́ми పళ్ళు పటపట కొరుకు

скрипи́чный వయొలిన్, ఫిడేలు ◇ ~ ключ *муз.* జి (G) క్లెఫ్

скри́пк||а *ж* వాయులీనం, వయొలిన్, ఫిడేలు; игра́ть на ~е వాయులీనం (ఫిడేలు) వాయించు

скри́пнуть *сов. см.* скрипе́ть

скрои́ть *сов. см.* крои́ть

скро́мничать *несов. разг.* అతి వినయంగా (నమ్రంగా) వుండు

скро́мно *нареч.* నమ్రతగా, [స]వినయంగా, నిరాడంబరంగా; жить ~ నమ్రతగా బతుకు, నమ్రమైన (సాదా) బతుకు గడుపు

скро́мность *ж* నమ్రత, వినయం, నిరాడంబరత

скро́мн||ый 1. సాదా, నిరాడంబరమైన, సామాన్యమైన; ~ая оде́жда సాదా (సామాన్యమైన) దుస్తులు; ~ый о́браз жи́зни నిరాడంబర జీవితం 2. (*умеренный*) సరసమైన; ~ая цена́ సరసమైన ధర

скрути́ть *сов. см.* скру́чивать

скру́чивать, скрути́ть (*вн.*) 1. (*свивать, свёртывать*) పేను, పెనవేయు, మెలిపెట్టు; చుట్టు (*папироску*) 2. (*связывать*) కట్టు; కట్టివేయు (*сов.*); ~ кому́-л. ру́ки ఒకరి చేతులు కట్టు 3. (*одолевать — о болезни*) (తో) మూలపడు

скрыва́ть, скрыть (*вн.*) 1. దాచు; ~ престу́пника నేరస్తుని దాచు 2. (*утаивать*) మరుగు పరచు, దాచు; ~ пра́вду от кого́-л. ఒకరికి సత్యం తెలియకుండా చూచు; ~ свой наме́рения తన ఉద్దేశాలను మరుగుపరచు

скрыва́ться, скры́ться 1. దాగు, దాక్కొను; со́лнце скры́лось సూర్యుడు దాగాడు (దాక్కొన్నాడు) 2. (от *рд.*; *избегать встреч*) (ఒకరికి) కనపడకుండా వుండు 3. (*исчезать*) అదృశ్యమగు, అదృశ్యమై పోవు; скры́ться под водо́й నీటిలో అదృశ్యమై పోవు

скры́тничать *несов. разг.* గుట్టుగా వుండు

скры́тность *ж* గుట్టుగా వుండే స్వభావం

скры́тн||ый 1. గుట్టైన స్వభావంగల 2. (*тайный*) ప్రచ్ఛన్న, గుప్తమైన; ~ая цель ప్రచ్ఛన్న లక్ష్యం

скры́ты||й గూడుకట్టుకొన్న, అంతర్గతమైన, అంతర్గర్భితమైన; గుప్తమైన (*незаметный*); ~й смысл అంతర్గతమైన (గుప్తమైన) అర్థం; ~е возмо́жности అంతర్గతమైన (అంతర్గర్భితమైన) అవకాశాలు

скры́ть(ся) *сов. см.* скрыва́ть(ся)

скря́га *м и ж* లోభి *м, ж,* లుబ్ధుడు *м*

скря́жничать *несов. разг.* లోభిగా వుండు

ску́дн||ый *в разн. знач.* అరకొర, అల్ప[మైన], తక్కువ, కొద్దిపాటి; సారంలేని (*о почве*); ~е [по-] зна́ния అల్ప జ్ఞానం; ~е све́дения తక్కువ (అరకొర) సమాచారం; ~е сре́дства కొద్దిపాటి డబ్బు

ску́к||а *ж* విసుగు; от ~и విసుగుతో, విసుగు మూలంగా

скула́ *ж* దౌడ ఎముక

скула́стый ఎత్తైన దౌడ ఎముకగల

скули́ть *несов.* 1. కుఁయ్ కుఁయ్‌మను 2. *перен. разг.* ఏడ్చు

ску́льптор *м* శిల్పి

скульпту́ра *ж* 1. శిల్పం 2. (*произведение*) విగ్రహం, శిల్ప కళాఖండం

скульпту́рн||ый శిల్ప; ~ая мастерска́я శిల్ప స్టూడియో; ~ое изображе́ние విగ్రహం, శిల్ప ప్రతిరూపం

скупа́ть, скупи́ть (*вн.*) కొనివేయు

скупердя́й *м разг.* లోభి

скупи́ть *сов. см.* скупа́ть

скупи́т||ься, поскупи́ться (на *вн. или инф.*) (కు) లుబ్ధత్వం ప్రదర్శించు, వెనుదీయు; он не ~ся на похвалы́ అతను పొగడటానికి వెనుదీయడం లేదు

ску́пка *ж* కొనివేయడం, కొనిపారెయ్యడం

скупо́й 1. పిసినారి; ~ челове́к లోభి, పిసినారి 2. *перен.* సారంలేని (*о почве*); మసక (*о свете*)

ску́пость *ж* పిసినారితనం

ску́пщик *м* కొనేసేవాడు

скуча́||ть *несов.* 1. విసుగుపడు 2. (о, по *пр.*, по *дт.*) (గురించి, పైన) బెంగ పెట్టుకొను; он ~л по отцу́ అతను తండ్రికోసం బెంగ పెట్టుకున్నాడు

ску́ченно *нареч.*: жить ~ ఇరుకు పరిస్థితిలో జీవించు (బతుకు)

ску́ченность *ж* ఇరుకు పరిస్థితి

ску́ченный ఇరుకుగా వున్న, ఇరుకైన

ску́чно *нареч.* 1.: ~ расска́зывать о чём-л. విసుగు పుట్టించే విధంగా దేని గురించి అయినా చెప్పు, మాటలతో బోరు కొట్టించు 2. *в знач. сказ.* బోరుగా (విసుగ్గా) వుంది; тебе́ здесь ~ నీకిక్కడ బోరుగా (విసుగ్గా) వుంది

скýчн||ый 1. విసుగెత్తినట్లు వున్న; ~ое лицó ముఖంలో విసుగు చిన్నెలు, విసుగెత్తినట్లు కనిపించే ముఖం **2.** (*наводящий скуку*) విసుగు పుట్టించే, బోరుగా వున్న; (*неинтересный*) చప్పిడి; ~ый человéк ఆముదపు జిడ్డు; ~ый разговóр చప్పిడి సంభాషణ

скýшать *сов. см.* кýшать

слабé||ть, ослабéть బలహీనపడు, నీరసించు; తగ్గిపోవు (*о ветре, буре, памяти*); мой сúлы ~ют నా శక్తులు సన్నగిల్లుతున్నాయి

слабúтельное *с* విరేచనాల మందు

слабúт||ь, прослáбить *безл.*: егó ~ అతనికి నీళ్ల విరేచనాలు పట్టుకున్నాయి

слáбо *нареч.* **1.** దుర్బలంగా **2.** (*не туго*) వదులుగా వున్న **3.** (*плохо*) (కి) బాగా రాకపోవు; он ~ знáет геогрáфию అతనికి భూగోళశాస్త్రం బాగా రాదు

слабовóлие *с* దృఢ సంకల్ప లోపం

слабовóльный దృఢ సంకల్పంలేని

слаборáзвиты||й దుర్బలమైన (నాసి) అభివృద్ధిగల; ~е стрáны తక్కువ అభివృద్ధిగల దేశాలు

слабосúльный 1. దుర్బలమైన, నీరస **2.** (*небольшой мощности*) లో పవర్

слáбость *ж* **1.** బలహీనత, దౌర్బల్యం, నీరసం; ~ зрéния దృష్టి దౌర్బల్యం (లోపం); чýвствовать ~ నీరసంగా వుండు **2.** *перен.* (అంటే, పట్ల) ఇష్టం; питáть ~ к комý-л. ఒకరంటే యిష్టం కలిగివుండు

слабоýмие *с* మనో దౌర్బల్యం, మందబుద్ధి

слабоýмный మనో దౌర్బల్యంగల, మందబుద్ధిగల

слабохарáктерный స్థిర సంకల్పంలేని

слáб||ый 1. బలహీన, దుర్బల; ~ый человéк బలహీనుడు; ~ые рýки బలహీన (దుర్బల) హస్తాలు **2.** (*болезненный*) నాదారి; ~ый ребёнок నాదారి బిడ్డ **3.** (*некрепкий, ненасыщенный*) పల్చని, సాధువైన; ~ый чай పల్చని టీ; ~ый раствóр పల్చని ద్రావ్యం **4.** (*незначительный*): ~ый вéтер చిరు గాలి; ~ый зáпах స్వల్ప వాసన; ~ый свет మసక వెలుతురు **5.** (*плохой, недостаточный*) నాసి అయిన, బలహీన; ~ая пáмять నాసి అయిన జ్ఞాపక శక్తి; ~ые нéрвы బలహీన నరాలు; ~ая дисциплúна హీన (నాసి అయిన) క్రమశిక్షణ **6.** (*нетугой*) వదులైన ◇ ~ый пол అబలలు

слáв||а *ж* **1.** కీర్తి **2.** (*известность*) ఖ్యాతి **3.** *разг.* (*репутация*) పేరు; дóбрая ~а మంచి పేరు; дурнáя ~а చెడ్డ పేరు ◇ на ~у గొప్పగా; во ~у когó-л., чегó-л. ఒకరి (ఒక దాని) ఘనతకోసం

слáвить *несов.* (*вн.*) కీర్తించు; స్తుతించు, స్తోత్రం చేయు (*восхвалять*)

слáвиться *несов.* (*тв.*) (కి) ప్రసిద్ధి చెందు, పేరు గాంచు; ~ гостеприúмством అతిథి సత్కారాలకి పేరు గాంచు

слáвно *нареч.* బాగా, చక్కగా, అద్భుతంగా; ~ провестú врéмя బాగా కాలక్షేపం చేయు; ~ отдохнýть బాగా (చక్కగా) విశ్రాంతి తీసుకొను

слáвн||ый 1. యశోదీప్త[మైన], మహత్తర, ప్రశంసాపూర్వకమైన; ~ая побéда యశోదీప్త (మహత్తర) విజయం **2.** *разг.* (*хороший*) చక్కటి, మంచి; ~ый пáрень మంచివాడు; ~ая дéвушка చక్కటి అమ్మాయి

славянúн *м* స్లావ్[వాడు]

славя́нски||й స్లావోనిక్, స్లావ్; ~е языкú స్లావోనిక్ భాషలు

слагáемое *с* **1.** *мат.* సంఖ్య **2.** (*составная часть*) భాగం

слагáть, сложúть **1.** (*вн.*) కట్టు, అల్లు; ~ пéсню పాట కట్టు; ~ стихú పద్యాలు అల్లు **2.** *перен.* (*с вн.*): ~ с себя́ обя́занности రాజీనామా చేయు (ఇచ్చు); ~ с себя́ ответственность తన బాధ్యతలు వదలుకొను ◇ сложúть гóлову నేలకొరుగు, ప్రాణం అర్పించు

слагáться *несов.* (из *рд.*) (తో) కూడి వుండు

слад *м* *разг.*: с ним никакóго ~у нет అతన్ని అదుపులో పెట్టడం కష్టం, అతను అదుపు తప్పిపోయాడు

слáдкий 1. తీపి, మధురమైన **2.** *перен. разг.* (*о жизни, судьбе*) సాయిలా పాయిలా **3.** (*приятный*) ఆహ్లాదకరమైన, తియ్యటి; ~ сон ఆహ్లాదకరమైన (కమ్మని) నిద్ర **4.** *перен.* (*льстивый, угодливый*) మధురమైన, తియ్యటి

сладкоéжка *м и ж* *разг.* స్వీట్లు అంటే పడి చచ్చేవాడు *м*, స్వీట్లు అంటే పడి చచ్చే ఆమె *ж*

сладкоречúвый తియ్యగా మాట్లాడే, మధుర భాషి అయిన

слáдостный మధురమైన, ఆహ్లాదకరమైన, తియ్యటి

сладострáстие *с* కాముకత, వ్యామోహం

сладострáстный కాముక, వ్యామోహపరుడైన

слáдост||ь *ж* **1.** మాధుర్యం, ఆహ్లాదం, తియ్యదనం **2.**: ~и *мн.* మిఠాయిలు, స్వీట్లు

слáженный సమన్వయం చేయబడిన, పకడ్బందీగా వున్న; పొందికైన (*о пении*)

сла́зить *сов. разг.* కిందికి దిగివెళ్లి పైకి వచ్చు (*вниз*); పైకి (ఎక్కి) వెళ్లివచ్చు (*вверх*); ~ в по́греб నేల మాళిగలోకి దిగివెళ్లి [పైకి] వచ్చు

сла́лом *м спорт.* స్లాలోమ్

сла́нец *м* షేల్, షిస్టు

сластёна *м и ж разг.* తీపి పదార్థాలు అంటే పడి చచ్చేవాడు *м*, తీపి పదార్థాలు అంటే పడి చచ్చే ఆమె *ж*

слать *несов.* (*вн.*) పంపించు; ~ приве́тствие кому́-л. ఒకరికి అభినందన సందేశాన్ని పంపించు

слаща́в||ый తియ్యటి, మధుర; ~ая улы́бка మధుర మందహాసం

сле́ва *нареч.* (కి) ఎడమ పక్కన (*откуда-л.*); ఎడమ పక్క[న] (*где-л.*); ~ напра́во ఎడమనుండి కుడికి; ~ от него́ అతని ఎడమ పక్కకు

слегка́ *нареч.* కొద్దిగా, మెల్లగా

след *м* **1.** [అడుగు] జాడ (*человека*); గుర్తు (*тж. колёс, саней, животных*); ~ы́ ног కాలి జాడలు (గుర్తులు); идти́ по ~у (*о собаке*) జాడను పట్టుకొని వెంబడించు **2.** *перен.* (*остаток чего-л.*) జాడ; అవశేషం; пройти́ без ~а́ జాడ లేకుండా పోవు ◇ идти́ по чьи́м-л. ~а́м ఒకరి అడుగుజాడల్లో వెళ్లు его́ и ~ просты́л అడపాదడలేకుండా వెళ్లిపోయాడు

следи́ть I *несов.* (за *тв.*) **1.** గమనించు, అనుసరించు, పర్యవేక్షించు; ~ глаза́ми за ке́м-л. ఒకరిని కళ్లతో అనుసరించు **2.** (*интересоваться*) గమనించు, అనుసరించు; ~ за разви́тием собы́тий పరిణామాలను గమనించు; ~ за мо́дой ఫేషన్‌ను అనుసరించు **3.** (*заботиться*) చూచు, చూసుకొను; (పట్ల) శ్రద్ధ వహించు; ~ за ребёнком పిల్లను చూచు; ~ за свои́м здоро́вьем తన ఆరోగ్యంపట్ల శ్రద్ధ వహించు **4.** (*выслеживать*) నిగా (నిఘా) పట్టు ◇ ~ за собо́й అలంకరణ విషయంలో శ్రద్ధ వహించు

следи́ть II, наследи́ть *разг.* (*оставлять следы*) కాలి గుర్తులు వదలు (వదలిపోవు)

сле́довани||е *с*: по́езд да́льнего ~я దూరం పోయే రైలు

сле́дователь *м* దర్యాప్తుదారు

сле́довательно *нареч.* తత్పర్యవసానంగా

сле́д||овать, после́довать **1.** (за *тв.*; *идти, ехать следом*) (వెంట) వెళ్లు, పడు **2.** (за *тв.*; *наступать после чего-л.*) (తరువాత) వచ్చు **3.** (*дт.*; *руководствоваться чем-л.*) అనుసరించు, పాటించు; ~овать приме́ру кого́-л. ఒకరి ఆదర్శాన్ని అనుసరించు **4.** *тк. несов.* (*двигаться, направляться*) వెళ్లు; по́езд ~ует до Москвы రైలు మాస్కోదాకా వెళ్తుంది **5.** *тк. несов.* (из *рд.*; *вытекать*) తేలు; из э́того ~ует, что... ఈ విషయాన్ని బట్టి తేలేదేమిటంటే; из одного́ предположе́ния ~ует друго́е ఒక ఊహ మరోదానికి దారితీస్తుంది **6.** *тк. несов.* (*дт.*; *причитаться*): ему́ ~ует пять рубле́й అతనికి ఐదు రూబుళ్లు యివ్వాలి **7.** *тк. несов. безл.* (*нужно*) *инф.* + -ఆలి, -వాలి; ~ует по́мнить [ఈ విషయం] దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి; как и ~овало ожида́ть అనుకున్నట్లు; ~ует сказа́ть, что... చెప్పవలసింది ఏమిటంటే... ◇ как ~ует *разг.* బాగా, సరిగా; отдохну́ть как ~ует *разг.* బాగా విశ్రాంతి తీసుకొను

сле́дом *нареч.* (ఒకరి, దేనికైనా) వెనక, తర్వాత, వెంబడి

сле́дственн||ый విచారణ; ~ые о́рганы విచారణ సంస్థలు (అధికారులు); ~ая коми́ссия విచారణ కమిటీ

сле́дствие I *с* (*результат*) ఫలితం, పర్యవసానం

сле́дствие II *с юр.* దర్యాప్తు; находи́ться под ~м దర్యాప్తు కింద వుండు

сле́дующ||ий **1.** తదుపరి, తర్వాతి, మరో; మరునటి (*о дне*); в ~ий раз మరో సారి; ~им о́бразом ఈ విధంగా; на ~ий день మర్నాడు, మరునటి రోజు; ~ий! (*при вызове*) నెక్స్ట్! **2.** *в знач. мест.*: им необходи́мо ~ее వాళ్లకి కావలసినది ఇది (ఇవి)

слежа́ться *сов.* నలిగిపోవు, అణిగిపోవు

сле́жка *ж* నిఘాపెట్టడం, వెన్నాడటం

слеза́ *ж* కన్నీటి బొట్టు, బాష్పం; в слеза́х కన్నీళ్లతో; со ~ми ра́дости на глаза́х ఆనంద బాష్పాలతో; доводи́ть кого́-л. до слёз ఒకరిని ఏడిపించు; смея́ться до слёз పొట్ట చెక్కలయ్యేలా నవ్వు ◇ ~ми го́рю не помо́жешь *погов.* ఏడ్చి లాభం లేదు; смея́ться сквозь слёзы కన్నీళ్ల మధ్య నవ్వు; крокоди́ловы слёзы మొసలి కన్నీళ్లు

слеза́ть, слезть **1.** దిగు, దిగిపోవు; ~ с ло́шади గుర్రంపైనుంచి దిగు **2.** *разг.* (*отделяться*) ఊడు, ఊడిపోవు; кра́ска слеза́ла బెల్లు ఊడిపోయింది **3.** *разг.* (*о пассажире*) దిగు

слез||и́ться *несов.* కన్నీళ్లు వచ్చు; у него́ глаза́ ~я́тся от ве́тра గాలి తగిలితే అతనికి కన్నీళ్లు వస్తాయి

слезли́вый **1.** (*плаксивый*) ఏడుపుగొట్టు **2.** (*жалобный*) [తేలిగ్గా] ఏడ్చేసే, కన్నీళ్లు పెట్టుకునే

слёзн||ый 1. *анат.* కన్నీళ్ల, బాష్ప 2. *разг.*: ~ая про́сьба విన్నపం

слезоточи́вый 1. (*слезящийся*) కన్నీళ్లు కారే 2. (*вызывающий слёзы*) బాష్ప; ~ газ బాష్ప వాయువు

слезть *сов. см.* слеза́ть

слезя́щийся కన్నీళ్లోడే

слепе́нь *м зоол.* జోరీగ

слепе́ц *м* అంధుడు, గుడ్డివాడు

слепи́ть I (*вн.*; *мешать видеть*) కళ్లు మిరి మిట్లు గొలిపించు

слепи́ть II *сов. см.* лепи́ть 2

сле́пнуть, осле́пнуть చూపు పోగొట్టు

сле́по *нареч.* (*безрассудно*) గుడ్డిగా; ~ повинова́ться кому́-л. ఒకరిపట్ల గుడ్డిగా విధేయంగా వుండు

слеп||о́й 1. గుడ్డి, అంధ; ~о́й на оди́н глаз ఏకాక్షి, ఒక కన్ను గుడ్డివాడు 2. *в знач. сущ. м* గుడ్డివాడు, అంధుడు ◇ ~о́й полёт బ్లైండ్ ఫ్లైట్; ~а́я любо́вь గుడ్డి ప్రేమ; ~ы́е си́лы приро́ды ప్రకృతి వైపరీత్యాలు

сле́пок *м* మోల్డ్; ~ с ключа́ తాళంచెవి మోల్డ్

слепота́ *ж* అంధత్వం, గుడ్డితనం

слеса́рн||ый ఫిట్టర్; ~ая мастерска́я ఫిట్టర్ (పరికరాల) కార్ఖానా

сле́сарь *м* ఫిట్టర్; ~-водопрово́дчик నీటి గొట్టాల ఫిట్టర్

слёт *м* (*собрание*) సమావేశం

слета́ть, слете́ть 1. (*спускаться*) ఎగిరి దిగు (కిందికి వచ్చు), కిందికి ఎగిరిపోవు 2. *разг.* (*падать*) కింద పడు, పడిపోవు 3. (*улетать*) ఎగిరిపోవు

слета́ться, слете́ться 1. ఎగిరి వచ్చు 2. *перен. разг.* [ఒకచోట] కూడు

слете́ться *сов. см.* слета́ть(ся)

слечь *сов. разг.* (*заболеть*) మంచం పట్టు, మంచాన పడు

сли́ва *ж* 1. (*дерево*) ప్లమ్ [చెట్టు] 2. (*плод*) ప్లమ్ [పండు]

слива́ть, слить (*вн.*) 1. (*отливать*) [కొంచెం] ఒలకపోయు, పారబోయు 2. (*смешивать*) పోసికలుపు 3. *перен.* కలిపివేయు, సంలీనం చేయు; ~ два отде́ла రెండు డిపార్ట్‌మెంట్లను సంలీనం చేయు

слива́ться, сли́ться 1. (*в один поток*) సంగమించు, కలిసి [పారు] ప్రవహించు 2. *перен.* కలిసిపోవు, సంలీనమగు; ~ воеди́но ఏకం అగు

сли́вки *мн.* మీగడ, పచ్చి వెన్న ◇ снима́ть ~ మేలి భాగం తీసుకొను

сли́вовый ప్లమ్

сли́вочн||ый: ~ое ма́сло వెన్న

слиза́ть *сов. см.* сли́зывать

сли́зист||ый జిగురుగా (బంకగా) వున్న; ~ая оболо́чка *анат.* ఆమ (శ్లేష్మ) పొర

слизну́ть *сов. см.* сли́зывать

сли́зывать, слиза́ть, слизну́ть (*вн.*) నాకివేయు

слизь *ж* జిగురు; బంక (*скользкий налёт*)

слипа́||ться, сли́пнуться 1. అంటుకొను 2. *перен.*: у него́ ~ются глаза́ అతని కళ్లు అంటుకుపోతున్నాయి

сли́пнуться *сов. см.* слипа́ться

сли́тно *нареч.*: писа́ть ~ ఒకే మాటగా రాయు

сли́ток *м* కడ్డీ; ~ зо́лота బంగారు కడ్డీ

сли́ть(ся) *сов. см.* слива́ть(ся)

слича́ть, сличи́ть (*вн.*) సరిపోల్చు, పోల్చి చూచు; ~ по́черк దస్తూరీ సరిపోల్చు

сличи́ть *сов. см.* слича́ть

сли́шком *нареч.* అతి, మిక్కిలి; ~ ма́ло అతి తక్కువ; ~ мно́го మితిమీరిన, అతి ఎక్కువ; ~ по́здно అతి ఆలస్యంగా; ~ си́льно нажа́ть మరీ గట్టిగా నొక్కు ◇ э́то уж ~! *разг.* అది మరీ విపరీతం!, అది మితిమీరినది!

слия́ние *с* 1. (*рек и т.п.*) సంగమ స్థలం (*место*); సంగమం (*действие*) 2. *перен.* విలీనీకరణ, కలిసి పోవడం; ~ предприя́тий [రెండు] సంస్థల విలీనీకరణ (కలిసిపోవడం)

слова́к *м* స్లోవాక్

слова́рь *м* 1. నిఘంటువు 2. *тк. ед.* (*лексика*) పద (శబ్ద) జాలం

слова́цкий స్లోవాక్; ~ язы́к స్లోవాక్ భాష

слове́сный (*устный*) నోట చెప్పిన, నోటి, ముఖతః చెప్పిన

сло́вник *м* పదాలు, పదాల జాబితా; [నిఘంటువులోని] పదాలు (*в словаре*)

сло́вно 1. *союз* లాగా, లాంటి; он кричи́т, ~ ребёнок బిడ్డలాగా ఏడుస్తాడు 2. *частица разг.* అట్టు, అట్లు; он ~ окамене́л అతను ప్రాస్తుడి నట్లు ఉన్నాడు

сло́в||о *с* 1. మాట, పదం, శబ్దం; выража́ть что́-л. слова́ми దేనినైనా పదాలలో వ్యక్తం చేయు 2. (*речь, язык*) వాక్కు, భాష 3. (*публичное выс-*

тупление) మాట్లాడడం, ప్రసంగం; предоставля́ть кому́-л. ~о ఒకరిని ప్రసంగించమను; проси́ть ~а మాట్లాడమని అడుగు ◇ ~о в ~о మక్కీకి మక్కీ[గా]; ~о за́ сло́во మాటకి మాట; слов нет *вводн. сл.* [అనడానికి] సందేహం లేదు; к ~у сказа́ть అన్నట్టు; на слова́х (*устно*) నోటి మాటతో; от~а до ~а ప్రతి మాటా; други́ми слова́ми మరోలా (మరో విధంగా) చెప్పాలంటే; в двух слова́х క్లుప్తంగా (రెండు ముక్కల్లో) [చెప్పాలంటే]; одни́м ~ом టూకీగా చెప్పాలంటే, ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంటే; по его́ слова́м అతను చెప్పేదాని ప్రకారం; ве́рить кому́-л. на́ слово ఒకరి మాట నమ్ము; брать свои́ слова́ наза́д తన మాటలు ఉపసంహరించుకొను; по после́днему ~у нау́ки సరికొత్త శాస్త్రీయ సాధనాల ప్రకారం

сло́вом *вводн. сл.* ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంటే

словообразова́ние *с лингв.* పద నిర్మాణం

словообразова́тельный *лингв.* పద నిర్మాణ

словоохо́тливый వదరుబోతైన, అధికంగా మాట్లాడే; ~ челове́к వదరుబోతు, వాగుడుకాయ

словосочета́ние *с лингв.* పద సంయోగం, పదబంధం; усто́йчивое ~ నుడికారం, పదబంధం; свобо́дное ~ మామూలు పదసంయోగం

словоупотребле́ние *с* పదం వాడుక

слог I *м* (*часть слова*) సిలబుల్

слог II *м* (*стиль*) శైలి

слогово́й సిలబిక్

сложе́ни||е *с* 1. *мат.* కూడిక, కలుపుట 2. (*телосложение*) శరీర నిర్మాణం; челове́к кре́пкого ~я దృఢకాయుడు

сложённый: хорошо́ ~ అంగ సౌష్ఠవంగల

сложи́ть I *сов. см.* скла́дывать

сложи́ть II *сов. см.* слага́ть

сложи́ться *сов. см.* скла́дываться

сло́жно *нареч.* క్లిష్టంగా, జటిలంగా

сложноподчинённ||ый *грам.*: ~ое предложе́ние సంకీర్ణ వాక్యం

сло́жност||ь *ж* 1. సంక్లిష్టత, జటిలత 2. (*трудность*) ఇబ్బంది ◇ в о́бщей ~и మొత్తంమీద

сло́жн||ый 1. మిశ్రమ, సమాస, సంయుక్త; ~ое веществó మిశ్రమ పదార్థం; ~ое сло́во సమాసం; ~ое числó సంయుక్త సంఖ్య; ~ые проце́нты చక్రవడ్డీ 2. (*трудный*) క్లిష్ట[మైన]; జటిలమైన (*запутанный*); ~ый вопро́с క్లిష్టమైన (జటిలమైన) సమస్య; ~ая обстано́вка క్లిష్ట పరిస్థితి 3. (*замысловатый*) క్లిష్ట, చిక్కురొక్కురుగా వున్న; ~ый орна́мент చిక్కురొక్కురుగా వున్న డిజైన్

сло||й *м* 1. పొర; ~й кра́ски పూత, కోటింగు; в пло́тных ~я́х атмосфе́ры వాతావరణపు దట్టమైన పొరల్లో 2. *перен.*: широ́кие ~и́ населе́ния జనాభాలోని విస్తార విభాగాలు

слом *м*: пойти́ на ~ రద్దుగా పారవేయబడు (*о машинах*); కూల్చివేయబడు (*о домах*)

слома́ть *сов. см.* лома́ть

слома́ться *сов. см.* лома́ться 1, 2

сломи́ть *сов.* (*вн.*) భగ్నం (భంగం) చేయు; ~ чьё-л. сопротивле́ние ఒకరి ప్రతిఘటనను భగ్నం చేయు; ~ чью-л. во́лю ఒకరి సంకల్పాన్ని భంగం చేయు

слон *м* 1. ఏనుగు 2. *шахм.* శకటు

слоно́в||ый ఏనుగు ◇ ~ая кость దంతం

слоня́ться *несов. разг.* [పనీ పాటూ లేకుండా తిరుగుతూ] వుండు; ~ по у́лицам వీధులు (వీధుల వెంట) తిరుగుతూ వుండు

слуга́ *м* 1. నౌకరు, సేవకుడు, పరిచారకుడు 2. *перен. высок.* సేవకుడు

служа́нка *ж* పనిమనిషి, దాసి

слу́жащий *м* ఉద్యోగి; госуда́рственный ~ ప్రభుత్వోద్యోగి

слу́жб||а *ж* 1. కొలువు [చేయడం], పనిచేయడం; ~а в а́рмии సైన్యంలో కొలువు చేయడం 2. (*работа, должность*) ఉద్యోగం, పని; поступи́ть на ~у ఉద్యోగంలో చేరు 3. (*специальная область работы*) డిపార్ట్‌మెంటు, సర్వీసెస్; ~а движе́ния ట్రాఫిక్ డిపార్ట్‌మెంటు; метеорологи́ческая ~а మెటిరియలాజికల్ సర్వీసెస్

служе́бн||ый 1. పని; ~ое вре́мя పని గంటలు; ~ое положе́ние హోదా; ~ые обя́занности పని బాధ్యతలు 2. (*вспомогательный*) సహాయక 3. *грам.*: ~ые ча́сти ре́чи అనుసంధాన వాక్య విభాగాలు

служе́ние *с* సేవ [చేయడం]; ~ наро́ду ప్రజలకు సేవ

служи́тель *м* పరిచారకుడు; ~ музе́я మ్యూజియం పరిచారకుడు; ~ нау́ки విజ్ఞానశాస్త్ర రంగంలో పనిచేసేవాడు ◇ ~ ку́льта మతగురువు

служи́ть *несов.* 1. (*работать по найму*) పని చేయు, ఉద్యోగం చేయు 2. (*быть военным*) కొలువు చేయు 3. *перен. высок.* (*дт.*) (కి) సేవచేయు; ~

нарóду ప్రజలకు సేవచేయు 4. (*дт.*; *выполнять своё назначение*) ఉపయోగపడు; пальтó слýжит емý пя́тый год ఈ కోటు అతనికి ఐదేళ్ళగా ఉపయోగపడుతోంది 5. (*тв.*; *использоваться*) (గా) ఉపకరించు, ఉపయోగపడు; ~ срéдством సాధనంగా ఉపకరించు; ~ столóм టేబుల్‌గా ఉపయోగపడు 6. (*тв.*; *быть, являться*) (గా) ఉండు; ~ предлóгом సాకుగా వుండు; ~ примéром для когó-л. ఒకరికి ఆదర్శం[గా] వుండు 7. (*совершать богослужение*) [పూజా] పునస్కారాలు చేయు 8. (*стоять на задних лапах — о животных*) అడుగు, అర్థించు ◇ чем могý ~? నావల్ల మీకేం కావాలి?

слукáвить *сов. см.* лукáвить

слух *м* 1. శ్రవణ; óрган ~а శ్రవణేంద్రియం; музыкáльный ~ సంగీత స్వారస్యం (స్వారస్య సామర్థ్యం); óстрый ~ తీక్ష్ణ (సూక్ష్మమైన) శ్రవణ శక్తి; игрáть по ~у శ్రవణ మాత్రంగా వాయించు (స్వరకల్పన చేయు) 2. (*весть, известие*) వదంతి, వార్త 3.: ~и *мн.* (*толки*) పుకార్లు; распускáть ~и పుకార్లు వ్యాపింపజేయు; хóдят ~и, что... ...అని పుకారుగా వుంది, పుకారు ఏమిటంటే... ◇ обращáться в ~ చెవులొగ్గి విను

слухов||óй 1. శ్రవణ; ~ы́е восприя́тия శ్రవణానుభూతులు 2. (*служащий для слушания*): ~óй аппарáт వినికిడి పరికరం, హియరింగ్ ఎయిడ్

слýча||й *м* 1. సంఘటన, ఉదంతం (*происшествие*); సందర్భం, ఘటన, కేసు (*явление, факт, обстоятельство*); небывáлый ~й అపూర్వమైన ఘటన; несчáстный ~й ప్రమాదం, యాక్సిడెంటు; смертéльный ~й చావు కేసు; в лýчшем ~е మహా అయితే; в нéкоторых ~ях కొన్ని సందర్భాల్లో 2. (*возможность*) అవకాశం; пóльзоваться удóбным ~ем అవకాశం వినియోగించుకొను 3. (*случайность*) అదృష్టం ◇ в ~е чегó ఏమైనా జరిగితే (అయితే); в прóтивном ~е లేకపోతే; в такóм ~е ఇలా అయితే; при ~е అవకాశం దొరికితే; по ~ю чегó-л. ఏదైనా సందర్భంగా (సందర్భంలో); по э́тому ~ю ఈ సందర్భంగా

случáйно *нареч.* 1. యాదృచ్ఛికంగా, కాకతాళీయంగా, దైవికంగా; ~ встрéтиться с кем-л. ఒకరిని యాదృచ్ఛికంగా (అనుకోకుండా) కలుసుకొను 2. *в знач. вводн. сл. разг.* ఒకవేళ; вы, ~, не знáете егó áдреса? మీకుగాని అతని అడ్రెసు తెలుసా?; вы, ~, егó не уви́дите? ఒకవేళ అతను మీకు కనపడితే ◇ не ~, что... ఇది (అది)... యాదృచ్ఛికం కాదు

случáйност||ь *ж* 1. యాదృచ్ఛికత, కాకతాళీయత 2. (*непредвиденное обстоятельство*) యాదృచ్ఛిక ఘటన; по счастли́вой ~и అదృష్టవశాత్తూ, అదృష్టవశాన

случáйн||ый 1. యాదృచ్ఛిక, దైవిక; ~ый знакóмый యాదృచ్ఛిక పరిచయస్థుడు; ~ый попýтчик యాదృచ్ఛిక ప్రయాణికుడు; ~ое совпадéние కాకతాళీయత 2. (*появляющийся от случая к случаю*) అప్పుడప్పుడు వచ్చే, యాదృచ్ఛిక; ~ый зáработок అప్పుడప్పుడు వచ్చే డబ్బు; ~ая рабóта కాజువల్ పని; ~ые посети́тели యాదృచ్ఛికంగా వచ్చేవాళ్ళు

случáть, случи́ть (*вн.*) దాటు, జతకూడు

случ||áться, случи́ться 1. జరుగు, సంభవించు; ~и́лось так, что... ఏం జరిగిందంటే,...; что ~и́лось? ఏం జరిగింది?; что с ним ~и́лось? అతనికి యేమైంది?; что ~и́лось, то ~и́лось జరిగిందేదో జరిగిపోయింది 2. (*приходиться*) తటస్థించు, సంభవించు; мне ~áлось бывáть там నేను అక్కడ ఉండడం తటస్థించింది (సంభవించింది)

случи́ть(ся) *сов. см.* случáть(ся)

слýчка *ж* దాటడం, జతకూడటం

слýшание *с*: ~ [судéбного] дéла కేసు విచారణ

слýшатель *м* 1. శ్రోత 2. (*учащийся*) విద్యార్థి

слýша||ть, послýшать (*вн.*) 1. విను; я ~ю! (*по телефону*) హలో!; вы ~ете? (*по телефону*) వింటున్నారా? 2. (*больного—о враче*) పరీక్షించు 3. *тк. несов. юр.* విచారించు 4. (*следовать чьим-л. советам*) ఒకరి సలహా విను, ఒకరి సలహాను అనుసరించు; он никогó не ~ет అతను ఎవరి మాటా వినడు; не ~ть (*намеренно*) (కి) పెడచెవిన పెట్టు 5. *повел.*: ~й! ఒరేయ్!; ~те! ఏమ్రోయ్!

слýшаться, послýшаться 1. (*рд.*) (*быть послушным*) [ఒకరి] మాట విను, విధేయంగా వుండు 2. *тк. несов. юр.* విచారింపబడు, విచారణకు వచ్చు; э́то дéло бýдет ~ зáвтра కేసు రేపు విచారణకు వస్తుంది

слыть, прослы́ть (*тв.*) (గా) పేరుకెక్కు, పేరు పొందు; он слывёт хорóшим рабóтником అతను మంచి పనివాడుగా పేరుకెక్కాడు

слы́ша||ть, услы́шать 1. (*вн.*) విను, వినపడు; ~ть крик కేక విను; ~ть стук в дверь తలుపు తట్టినట్టు వినపడు; ты ~л, что я сказáл? నేను చెప్పినది విన్నావా? 2. *тк. несов.* (*обладать слухом*)

వినిపించు; плóхо ~ть బాగా వినిపించక పోవు 3. (*вн*., о *пр*.; *узнавать*) (గురించి) విను; мы мнóго ~ли об э́том ఈ విషయం గురించి చాలా విన్నాం

слы́ш||аться, послы́шаться 1. వినవచ్చు; ~ится смех నవ్వులు వినవస్తాయి 2. *разг*. (*чувствоваться*) స్ఫురించు; в егó словáх ~ится рáдость అతని మాటల్లో ఆనందం స్ఫురిస్తోంది

слы́шимость *ж* 1. వినికిడి, శబ్దప్రసారం 2. (*по телефону, радио*) వినిపించడం; плохáя ~ (*по телефону*) లైను బాగా లేదు, సరిగా వినిపించడం లేదు

слы́шимый వినబడే

слы́шно *безл. в знач. сказ.* 1. వినపడివుండు, వినపడు; ~, как он поёт అతను పాడటం వినపడివుంటుంది; éле ~ వినపడీ, వినపడకుండా వుంది; мне ничегó не ~ నాకు బొత్తిగా (ఏమీ) వినపడదు 2. (о *пр*.; про *вн*.; *имеются известия*): о нём давнó ничегó не ~ అతని గురించి చాలా కాలంగా ఏమీ వినపడలేదు

слюдá *ж* అభ్రకం, మైకా

слюн||á *ж* ఉమ్మినీరు, చొంగ; выделя́ть ~у [నోరు] ఊరు

слю́ни *мн. разг. см.* слюнá; у негó ~ текýт а) (*о желании съесть вкусное*) అతని నోరు ఊరుతోంది б) (*о предвкушении чего-л. заманчивого*) అతనికి ఆశ పుట్టుతోంది

сля́коть *ж* బురద, బురద; на дворé ~ బయట బురద బురదగా వుంది

смáзать(ся) *сов. см.* смáзывать(ся)

смáзка *ж* 1. (*действие*) కందెన వేయడం, పూత, మరక 2. (*вещество*) గ్రీజు, కందెన

смазли́вый *разг.* ఆకర్షణీయుడైన

смáзочн||ый ల్యూబ్రికేటింగ్, కందెన; ~ое веществó ల్యూబ్రికంట్, కందెన

смáзывать, смáзать (*вн. тв.*) (కి) పూయు, వేయు; ~ что-л. йóдом దేనికైనా అయొడిన్ పూయు

смáз||ываться, смáзаться 1. చెరిగిపోవు; крáска ~алась పెయింటు చెరిగిపోయింది 2. *разг*. (*лишаться чёткости, остроты*) అస్పష్టం అయిపోవు

смáнивать, смани́ть (*вн*.) [తన వైపు] తిప్పుకొను, ఆకర్షించు

смани́ть *сов. см.* смáнивать

смастери́ть *сов. см.* мастери́ть

смáтывать, смотáть (*вн*.) చుట్టు, చుట్టివేయు; ~ ни́тки в клубóк దారాలు కండెలో చుట్టు ◇ ~ ýдочки *разг*. పలాయనం చిత్తగించు

смáхивать I, смахнýть (*вн*.) తోయు, తోసేయు (*ронять*); తోలు, తోలివేయు (*удалять*); смахнýть пыль ధూళి దులిపివేయు ◇ ~ слёзы కన్నీళ్లు తుడిచివేయు

смáхива||ть II *несов. разг.* (на *вн*.) లాగ ఉండు, పోలిక [కలిగి] ఉండు; он ~ет на отцá అతనికి తండ్రి పోలిక వుంది

смахнýть *сов. см.* смáхивать I

смáчивать, смочи́ть (*вн*.) తడుపు, తడిపివేయు

смежáть, смежи́ть: ~ глазá కళ్లు మూసుకొను (మూయు)

смежи́ть *сов. см.* смежáть

сméжность *ж* సన్నిహితత్వం, సంబంధం

сméжн||ый పక్కపక్క, సంబంధిత, సన్నిహిత; ~е кóмнаты పక్కపక్క గదులు; ~е наýки సంబంధిత (సన్నిహిత) శాస్త్రాలు; ~е óтрасли промы́шленности సంబంధిత (సహకార) పరిశ్రమలు ◇ ~е углы́ *мат*. ఆసన్నకోణాలు

смекáлистый *разг*. తెలివిగల, సమయస్ఫూర్తిగల

смекáлка *ж* సమయస్ఫూర్తి, తెలివి

смекáть, смекнýть *разг*. స్ఫురించు

смекнýть *сов. см.* смекáть

смелéть, осмелéть ధైర్యం తెచ్చుకొను (చేసుకొను)

смéло *нареч*. 1. సాహసోపేతంగా 2. (*без колебаний*) నిస్సంకోచంగా; мóжно ~ сказáть, что... ...అని మనం నిస్సంకోచంగా చెప్పవచ్చు

смéлость *ж* సాహసం, ధైర్యం ◇ брать на себя́ ~ сдéлать что-л. సాహసించు (ధైర్యం చేసి) ఏదైనా పనిచేయు

смéл||ый 1. సాహసికుడైన; ~ый наéздник సాహసికుడైన రైతు 2.: ~ый план సాహసోపేతమైన పథకం; ~ая мысль సాహసికమైన ఆలోచన

смельчáк *м* సాహసికుడు

смéн||а *ж* 1. మార్పు; మార్పిడి (*замена*); ~а дня и нóчи దివారాత్రాల మార్పు; ~а впечатлéний కొత్త అనుభవాలు పొందడం 2. (*на заводе и т.п.*) షిఫ్టు; рабóтать в две ~ы రెండు షిఫ్టుల్లో పనిచేయు 3. *перен.* (*подрастающее поколение*) యువ తరం 4. (*комплект одежды*) జత [బట్టలు]; ~а белья́ మరో అండర్‌వేరు ◇ приходи́ть на ~у комý-л. ఒక స్థానంలో వచ్చు

смени́ть(ся) *сов. см.* сменя́ть(ся)

смéнн||ый 1. షిఫ్టు; ~ый мáстер షిఫ్టు ఫోర్మన్;

~ая бригáда కొత్త షిఫ్టు 2. (*периодически сменяемый*) తీసేందుకు (మార్చేందుకు) వీలైన; ~ое колесó తీసేందుకు వీలైన చక్రం

смéнщик *м* తరువాత షిఫ్టు మనిషి, రిలీవర్

сменя́емый మార్చేందుకు వీలైన

сменя́ть, смени́ть (*вн.*) **1.** మార్చు[కొను]; ~ бельё బట్టలు మార్చుకొను **2.** (*заменять другим*) మార్చు; ~ руковóдство నాయకత్వాన్ని మార్చు **3.** (*начинать действовать вместо кого-л.*) ఛార్జి తీసుకొను; смени́ть когó-л. на дежýрстве ఒకరి నుంచి ఛార్జి తీసుకొను **4.** (*появляться на смену кому-л.*) వచ్చు; прохлáда смени́ла зной మండే ఎండల తర్వాత చల్లబడింది; феодáльный строй смени́л рáбство బానిస వ్యవస్థ పోయి దాని స్థానంలో ఫ్యూడల్ వ్యవస్థ వచ్చింది ◇ смени́ть гнев на ми́лость కోపం విడిచి క్షమించు

сменя́ться, смени́ться **1.** (*сменять друг друга на какой-л. должности*) మారు **2.** (*тв.*; *заменяться*) వచ్చు; день смени́лся нóчью పగలు గడిచి పోయి రాత్రి వచ్చింది

смерзáться, смёрзнуться కలిసి గడ్డకట్టుకుపోవు

смёрзнуться *сов. см.* смерзáться

смéрить *сов.* (*вн.*) **1.** *см.* мéрить 1 **2.**: ~ когó-л. взгля́дом ఒకరిని ఎగాదిగా (నిలువెల్లా) చూచు

смеркáться, смéркнуться సందెచీకటి పడు

смéркнуться *сов. см.* смеркáться

смертéльно *нареч.*: ~ рáненный ప్రాణాంతకంగా గాయపడిన; ~ устáть విపరీతంగా అలసిపోయిన

смертéльн||ый **1.** ప్రాణాంతకమైన; ~ая рáна ప్రాణాంతకమైన గాయం **2.** *перен.* చచ్చే; ~ая опáсность ప్రాణాంతకమైన ప్రమాదం; ~ый страх చచ్చే భయం ◇ ~ый враг బద్ధ (గర్భ) శత్రువు

смéртность *ж* మరణం, మరణాల రేటు; дéтская ~ శిశు మరణాల రేటు

смéртн||ый **1.** మరణ; ~ый час మరణ ఘడియ **2.** (*подверженный смерти*) మర్త్య, మరణించే; все лю́ди ~ы అందరూ మర్త్యులే (మరణించే వాళ్లే) **3.** (*приводящий к смерти*) మరణ; ~ый приговóр మరణ (శిక్ష, దండన) తీర్పు, ఉరిశిక్ష తీర్పు **4.** *перен.*: ~ый бой ప్రాణాంతకమైన యుద్ధం **5.** *перен.* (*крайний, предельный*) విపరీతమైన; ~ая скýка విపరీతమైన (ప్రాణాలుతోడేసే) విసుగు **6.** *в знач. сущ. м* మర్త్యుడు; прости́е ~ые సామాన్య మానవులు

смертонóсн||ый ప్రాణాంతక[మైన], మారణ; ~ое орýжие ప్రాణాంతకమైన ఆయుధం, మారణాయుధం

смерт||ь *ж* చావు, మరణం; до сáмой ~и చావు ఘడియ దాకా; идти́ на вéрную ~ь తన ప్రాణం మీదికి తెచ్చుకొను, మృత్యువుకు ఎదురేగు ◇ блéдный как ~ь జీవకళ తప్పిపోయిన; быть при́ смерти చావు బతుకులమీద వుండు; испугáться дó смерти ప్రాణం అరచేతిలో పెట్టుకొను, భయంతో ప్రాణం కడబట్టు; пасть ~ью хрáбрых వీరమరణం చెందు; мне дó смерти хотéлось спать నిద్రకోసం ముఖం వాచి పోయి ఉన్నాను

смерч *м* జలధార, నీరు తుండం (*водяной*); సుడి గాలి (*песчаный*)

смести́ *сов. см.* сметáть I

смести́ть(ся) *сов. см.* смещáть(ся)

смесь *ж* మిశ్రమం

смéта *ж* ఎస్టిమేటు, అంచనా; ~ расхóдов ఖర్చుల ఎస్టిమేటు

сметáна *ж* [పుల్ల] మీగడ

сметáть I, смести́ (*вн.*) **1.** తుడుచు, తుడిచివేయు (*рукой, щёткой*); వూడ్చు, వూడ్చివేయు (*метлой*); ~ пыль ధూళిదుమ్ము దులిపివేయు **2.** *перен.* వూడ్చి వేయు, తుడిచిపెట్టు; ~ с лицá земли́ నేలనుంచి వూడ్చివేయు (వూడ్చిపారవేయు, తుడిచి పెట్టు)

сметáть II *сов. см.* смётывать

смётк||а *ж разг.* సూక్ష్మ బుద్ధి; с практи́ческой ~ой ఆచరణాత్మక బుద్ధితో (లోకజ్ఞతతో)

смéтливость *ж* బుద్ధి సూక్ష్మత

смéтливый సూక్ష్మ బుద్ధిగల

смéтны||й: ~е ассигновáния బడ్జెట్ కేటాయింపులు

смётывать, сметáть (*вн.*) వదులుగా కుట్టు

сметь, посмéть (*инф.*) సాహసించు, ధైర్యం చేయు; не смéй э́того дéлать! అలా చేయకు!; смéю сказáть చెప్పేందుకు సాహసిస్తున్నాను (ధైర్యం చేస్తున్నాను); как ты смéешь? నీకెన్ని గుండెలు?

смех *м* నవ్వు; под óбщий ~ అందరూ నవ్వుతూ ఉండగా; сказáть со ~ом నవ్వుతూ చెప్పు ◇ ~а рáди, для ~а తమాషాకి; ~у бы́ло! బలే తమాషాగా వుంది; мне не до ~а ఇది నాకు నవ్వులాట విషయం కాదు; поднимáть когó-л. нá ~ ఒకర్ని నవ్వుల పాలుచేయు

смехотвóрный హాస్యాస్పదమైన, అపహాస్యకరమైన

сме́шанн||ый మిశ్రమ, సంశ్లిష్ట; **~ый лес** రకరకాల చెట్లతో కూడిన అడవి; **~ое населе́ние** మిశ్రమ జనాభా

смеша́ть *сов. см.* сме́шивать

смеша́ться *сов.* 1. *см.* сме́шиваться 2. *разг.* (*смути́ться*) తబ్బిబ్బు పడు, ముఖం తెలవేయు, కంగారు పడు

смеше́ние *с* 1. కలపడం 2. (*путаница*) తబ్బిబ్బు, కంగారు

сме́шивать, смеша́ть (*вн.* с *тв.*) 1. (తో) కలుపు 2. (*путать, не различать*) [ఒకదాన్ని మరొక దానితో] గందరగోళపరచు

сме́шиваться, смеша́ться 1. (*о чём-л. разнородном*) కలిసిపోవు 2. (*путаться*) కంగారుగా అగు 3. (*сливаться в единое целое*) కలిసిపోవు; ~ с толпо́й మూకతో కలిసిపోవు

смеши́ть, насмеши́ть (*вн.*) నవ్వించు

смешли́вый తేలిగ్గా నవ్వే

смешно́ 1. *нареч.* హాస్యంగా; హాస్యాస్పదంగా (*неле́по*); выгляде́ть ~ హాస్యాస్పదంగా కనిపించు; говори́ть ~ హాస్యంగా మాట్లాడు 2. *в знач. сказ.* పరిహాసాస్పదం, అపహాస్యకరం; по-мо́ему, э́то не ~ ఇది పరిహాసాస్పదం కాదు

смешн||о́й 1. హాస్య; **~а́я исто́рия** హాస్య కథ 2. (*неле́пый*) పరిహాసాస్పదమైన; выставля́ть кого́-л. в ~о́м ви́де ఒకర్ని నవ్వుల పాలుచేయు ◇ он найве́н до ~о́го అతను పరమ అమాయకుడు

смешо́к *м разг.* కిసుక్కుమన్న నవ్వు

смеща́ть, смести́ть (*вн.*) 1. [స్థలంనుంచి] తప్పించు 2. (*увольнять*) తొలగించు, దించివేయు; ~ с поста́ పదవినుంచి తొలగించు (దించివేయు)

смеща́ться, смести́ться (с *рд.*) [స్థలంనుంచి] తప్పించబడు

смеще́ние *с* 1. తప్పించడం, తప్పించబడడం; గందరగోళం (*поня́тий*) 2. (*с до́лжности*) తొలగింపు, దించివేయడం

смея́ться *несов.* 1. నవ్వు; ~ шу́тке జోకుకు నవ్వు; ~ в лицо́ ముఖంమీద నవ్వు 2. (над *тв.*; *насмеха́ться*) ఒకరిని హేళన చేయు; над кем смеё-тесь? ఎవరిని హేళన చేస్తున్నారు? 3. *разг.* (*шути́ть*) పరిహసించు, పరిహాసం చేయు ◇ хорошо́ смеётся тот, кто смеётся после́дним *посл.* నవ్విన నాప చేనే పండుతుంది

сми́лостивиться *сов.* (над *тв.*) (పట్ల) కారుణ్యం చూపు

смире́ние *с* నమ్రత; వినయం (*поко́рность*)

смире́нно *нареч.* నమ్రతతో, నమ్రంగా; వినయంగా (*поко́рно*)

смире́нный నమ్రతగల, వినయంగల

смири́ть(ся) *сов. см.* смиря́ть(ся)

сми́рно *нареч.* 1. కదలకుండా; сиде́ть ~ కదలకుండా కూర్చొను 2. (*вое́нная кома́нда*): ~! అటెన్షన్!

сми́рный నెమ్మదస్తుడైన; సాధువైన (*кро́ткий*)

смиря́ть, смири́ть (*вн.*) అణచు[కొను]; ~ го́рдость గర్వం అణచుకొను; ~ гнев కోపం అణచుకొను

смиря́ться, смири́ться 1. (*покоря́ться*) (కు) లోబడు 2. (с *тв.*; *примиря́ться*) (తో) సరిపుచ్చుకొను (సరిపెట్టుకొను)

смола́ *ж* జిగురు; తారు (*синтети́ческая*); сосно́вая ~ పైన్ జిగురు

смоли́стый జిగురు యిచ్చే

смоли́ть *несов.* (*вн.*) తారు పూయు (వేయు)

смолка́||ть, смо́лкнуть 1. గాలిలో కలిసిపోవు; пе́сня смо́лкла పాట గాలిలో కలిసిపోయింది; не ~я ఎడతెగకుండా, నిరంతరాయంగా 2. *разг.* (*перестава́ть говори́ть, петь и т.п.*) ఊరుకొను, మాట్లాడడం ఆపు

смо́лкнуть *сов. см.* смолка́ть

смо́лоду *нареч. разг.* చిన్నతనం (యౌవనం) నుంచి

смоло́ть *сов. см.* моло́ть 1

смолча́ть *сов. разг.* ఊరుకొను

смоль *ж*: чёрный как ~ తుమ్మెద రెక్కల్లాంటి నల్లటి నలుపు; తారు నలుపు

смолян||о́й 1. జిగురు; జిగురుగా వున్న (*смоли́стый*) 2. (*относя́щийся к произво́дству смолы́, получа́емый из смолы́*) తారు; **~ы́е масла́** తారు నూనెలు 3. (*о волоса́х*): తుమ్మెద రెక్కల్లాంటిది

смонти́ровать *сов. см.* монти́ровать

сморгну́||ть *сов.*: гла́зом не ~в జంకూ గొంకూ లేకుండా

смори́||ть *сов.* (*вн.*): жара́ его́ ~ла అతను ఎండ దెబ్బ తిన్నాడు; нас ~л сон మమ్మల్ని నిద్ర ముంచెత్తింది (ఆవహించింది)

сморка́ться, вы́сморкаться ముక్కు చీదు

сморо́дина *ж* 1. (*кустарни́к*) కర్రంట్ [పొద] 2. *собир.* కర్రంట్ [పళ్లు]

смо́рщенны||й ముడతలుపడిన; **~е ру́ки** ముడతలు పడిన చేతులు

смóрщить(ся) *сов. см.* мóрщить(ся)

смотáть *сов. см.* смáтывать

смотр *м* పర్యవేక్షణ, ప్రదర్శన; ~ худóжественной самодéятельности ప్రతిభావంతులైన ఔత్సాహికుల పర్యవేక్షణ, (ప్రదర్శన); учáствовать в ~е худóжественной самодéятельности ఔత్సాహికుల ప్రదర్శనలో పాల్గొను

смотрéть, посмотрéть 1. (на, в *вн.*) (వైపు, కేసి, లో) చూచు; ~ в окнó కిటికీలోనుంచి చూచు (*изнутри*); కిటికీలోకి చూచు (*снаружи*); ~ на часы́ వాచీ వంక (కేసి) చూచు 2. (*вн.*; *фильм и т.п.*) చూచు; ~ фильм సినిమా చూచు 3. (*вн.*; *осматривать*; *больных и т.п.*) పరీక్షించు 4. (за *тв.*; *заботиться*) చూచు, చూసుకొను; (గురించి) శ్రద్ధ తీసుకొను; ~ за детьми́ పిల్లలను చూసుకొను; ~ за поря́дком а) (*в доме*) ఇంటిని సరిగా చూసుకొను б) (*в городе, на улице*) శాంతిభద్రతలు సరిగా చూసుకొను ◇ ~ в óба కనుగలిగి వుండు; смотри́! а) (*предостережение*) జాగ్రత్త సుమా!, చూసుకో! б) (*удивление*) చూసుకో!; смотри́те, не забу́дьте! మరచిపోకండి సుమా!; как вы на э́то смóтрите? దాన్ని గురించి మీరేం అనుకుంటున్నారు?; кудá он смóтрит? అతను ఏం చేస్తున్నాడు?

смотрéться, посмотрéться 1. (в *вн.*) (లో) చూసుకొను; ~ в зéркало అద్దంలో చూసుకొను 2. *тк. несов. безл.* బాగా వుండు (కనిపించు); фильм хорошó смóтрится చిత్రం బాగానేవుంది

смотри́тель *м* కాపలావాడు, వాచ్‌మన్; тюрéмный ~ జైలు వాచ్‌మన్

смочи́ть *сов. см.* смáчивать

смочь *сов. см.* мочь I 1, 2

смошéнничать *сов. см.* мошéнничать

смрад *м* కంపు

смрáдный కంపు కొట్టే

смуглоли́цый చామనచాయ ముఖంగల

смýглый చామనచాయ

смути́ть(ся) *сов. см.* смущáть(ся)

смýтно 1. *нареч.* అస్పష్టంగా; ~ представля́ть себé чтó-л. దేన్ని గురించి అయినా అస్పష్ట అవగాహన కలిగి వుండు 2. *безл. в знач. сказ.*: у меня́ ~ на душé నాకు దిగులుగా వుంది

смýтны||й 1. (*мятежный*) కల్లోలిత 2. (*неопределённый*) అస్పష్ట[మైన]; ~е воспоминáния అస్పష్ట స్మృతులు

смутья́н *м разг.* తంటాలమారి

смущáть, смути́ть (*вн.*) 1. (*приводить в замешательство*) కలవర పెట్టు, కంగారు పరచు (పెట్టు) 2. (*вызывать волнение, тревогу*) కలత పెట్టు; ~ чéй-л. душéвный покóй ఒకరి మనశ్శాంతిని కలత పెట్టు

смущáться, смути́ться తబ్బిబ్బుపడు, ముఖం వేల వేయు, కలతపడు

смущéни||е *с* కంగారు, తబ్బిబ్బు; в ~и తబ్బిబ్బుపడుతూ, కలతతో; от ~я తబ్బిబ్బుపడుతూ, కలతతో; приводи́ть когó-л. в ~е ఒకరిని కలవరపెట్టు; приходи́ть в ~е కలవరపడు, తబ్బిబ్బుపడు

смущённо *нареч.* తబ్బిబ్బుగా, తబ్బిబ్బుపడుతూ

смущённ||ый కంగారు, తబ్బిబ్బుపడిన; ~ая улы́бка కంగారు నవ్వు

смывáть, смыть (*вн.*) 1. కడిగివేయు; ~ пятнó మరకను కడిగివేయు 2. *перен.* తొలగించు; ~ пятнó позóра అవమానపు మచ్చ తొలగించు 3. (*уносить водой*) కొట్టుకుపోవు

смывáться, смы́ться 1. కడిగివేయబడు 2. *перен.* తొలగించబడు 3. *разг.* (*удирать*) ఎగవేయు, లేచిపోవు

смыкáть, сомкну́ть (*вн.*) 1. సన్నిహితం చేయు; ~ ряды́ а) శ్రేణులను సన్నిహితం చేయు б) *перен.* సమీకరించు, ఐక్యంచేయు 2.: ~ глазá కళ్లు మూసుకొను ◇ не сомкну́ть глаз ఒక్క క్షణం కూడా నిద్రపోలేకపోవు

смыкá||ться, сомкну́ться 1. సన్నిహితమగు; ряды́ сомкну́лись శ్రేణులు సన్నిహితమయ్యాయి 2. *перен.* సమీకరించబడు, సంఘటింపబడు 3. (*закрываться*) మూయబడు, మూసుకుపోవు; у меня́ глазá ~ются от устáлости అలసటతో నా కళ్లు మూసుకుపోతున్నాయి (మూతలు పడిపోతున్నాయి)

смысл *м* 1. అర్థం; в перенóсном ~е ఉపమానార్థంలో; в прямóм ~е శబ్దార్థంలో; в э́том нет ~а దానిలో అర్థంపర్థం లేదు 2. (*основание, цель и т.п.*) లక్ష్యం, ప్రయోజనం; ~ жи́зни జీవిత లక్ష్యం (ఆశయం); нет ~а тудá идти́ అక్కడికి వెళ్లడంవల్ల ప్రయోజనం (లాభం) ఏమీ లేదు ◇ здрáвый ~ వివేచన జ్ఞానం; в извéстном ~е ఒక విధంగా; в ~е *чегó-л.* (దేనికైనా) సంబంధించి; в пóлном ~е слóва ఆ మాట పూర్తి అర్థంలో

смы́слит||ь *несов.* 1. అర్థం చేసుకొను; дитя́ ещё ничегó не ~ బిడ్డ ఇంకా అర్థం చేసుకోవడం

లేదు, బిడ్డకి ఇంకా ఏమీ తెలియదు 2. (в *пр.*; *разбираться*) అర్థం చేసుకొను, తెలుసుకొను

смысловóй అర్థ [సంబంధ]

смы́ть(ся) *сов. см.* смывáть(ся)

смычóк *м* కమాను

смышлёный *разг.* తెలివిగల

смягчáть, смягчи́ть (*вн.*) 1. (*делать эластичным*) మెత్తగా చేయు 2. *перен.* సడలించు; ~ напряжённость ఉద్రిక్తతను సడలించు

смягчáться, смягчи́ться 1. (*делаться эластичным*) మెత్తగా అగు, మెత్తపడు 2. *перен.* (*ослабевать*) సడలింపబడు 3. *перен.* (*становиться менее суровым*) మెత్తబడు, సాధువగు 4. (*о погоде, климате*) తీవ్రత తగ్గు (తగ్గిపోవు)

смягчéни||е *с* 1. మెత్తగా చేయడం, మెత్తగా అవడం; крем для ~я кóжи చర్మం మెత్తబడేందుకు వాడే క్రీము 2. *перен.* సడలింపు, తగ్గింపు; ~е междунарóдной напряжённости అంతర్జాతీయ ఉద్రిక్తత సడలింపు

смягчи́ть(ся) *сов. см.* смягчáть(ся)

смятéние *с* తబ్బిబ్బు, సంభ్రమం, కలవరం, తల్లడపాటు; приводи́ть когó-л. в ~ ఒకరిని కలవరపరచు; приходи́ть в ~ కలవర (తబ్బిబ్బు) పడు

смять *сов.* (*вн.*) 1. *см.* мять 2. *перен.* తుత్తునియలు చేయు, తుడిచివేయు

смя́ться *сов. см.* мя́ться I

снабди́ть *сов. см.* снабжáть

снабжáть, снабди́ть (*вн. тв.*) (కు) సమకూర్చు, సరఫరా చేయు; ~ завóд сырьём ఫాక్టరీకి ముడి పదార్థాలను సమకూర్చు, ఫ్యాక్టరీకి ముడి పదార్థాలు సరఫరా చేయు

снабжéнец *м* సరఫరా చేసేవాడు (ఏజెంటు)

снабжéние *с* సరఫరా, సౌకర్యం; ~ водóй మంచి నీటి సౌకర్యం; ~ электри́чеством విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా

снáдобье *с разг.* మందు

снáйпер *м* స్నైపర్, షార్ప్ షూటర్

снарýжи *нареч.* 1. (*извне*) అవతల, బయట 2. (*по внешнему виду*) బాహ్యంగా, పైకి [చూస్తే]

снаря́д *м* 1. గుండు 2. (*прибор, инструмент, машина*) యంత్రం 3. *спорт.* పరికరం; упражнéния на ~ах పరికరాలమీద క్రీడలు

снаряди́ть(ся) *сов. см.* снаряжáть(ся)

снаряжáть, снаряди́ть (*вн.*) సిద్ధం చేయు, సమకూర్చు

снаряжáться, снаряди́ться *разг.* సిద్ధం అగు, సమకూర్చుకొను

снаряжéние *с* 1. (*действие*) సిద్ధం చేయడం (అవడం) 2. *собир.* (*совокупность необходимых приспособлений*) సామగ్రి; воéнное ~ సైనిక సామగ్రి

снасть *ж* సామాను, సామగ్రి; рыболóвная ~ చేపలుపట్టే (జాలరి) సామగ్రి

сначáла *нареч.* 1. (*прежде*) ముందు 2. (*снова*) మరల, తిరిగి

снег *м* మంచు, హిమం ◇ как ~ нá голову పిడుగుపాటు లాగా

снегоочисти́тель *м* మంచు తొలగించే యంత్రం

снегопáд *м* మంచుపాటు, హిమపాతం

снегоубóрочн||ый: ~ая маши́на మంచు తొలగించే (శుభ్రం చేసే) యంత్రం

снегýрочка *ж фольк.* హిమకన్య

снежи́нка *ж* మంచు తరక

снéжн||ый 1. మంచు; ~ая зимá ఎక్కువగా మంచు కురిసే శీతాకాలం; ~ая бáба మంచు మనిషి 2. (*похожий на снег*) మంచులాగా; ~ая белизнá పాల తెలుపు

снежóк *м* 1. *ласк. к* снег 2. (*комок снега*) మంచు బంతి (ముద్ద); игрáть в снежки́ మంచు బంతులు (ముద్దలు) విసురుకొను

снести́ I *сов.* (*вн.*) 1. *см.* сноси́ть I 2. (*отнести куда-л.*) తీసుకువెళ్ళు

снести́ II *сов. см.* нести́ II

снести́сь I *сов. см.* сноси́ться

снести́сь II *сов. см.* нести́сь II

снижáть, сни́зить (*вн.*) 1. (*уменьшать*) తగ్గించు 2. (*самолёт и т.п.*) దింపు

снижáться, сни́зиться 1. (*уменьшаться*) తగ్గు, తగ్గుముఖం పట్టు 2. (*спускаться*) దిగు

снижéние *с* 1. (*уменьшение*) తగ్గుదల 2. (*самолёта и т.п.*) దిగడం; идти́ на ~ విమానాన్ని దింపు

сни́зить(ся) *сов. см.* снижáть(ся)

снизойти́ *сов. см.* снисходи́ть

сни́зу *нареч.* 1. కిందనుంచి, అడుగునుంచి; ~ вверх కిందనుంచి పైకి; ~ дóверху కిందనుంచి పైదాకా 2. *перен.* (*со стороны широких масс*) కిందనుంచి; кри́тика ~ కిందనుంచి విమర్శ

снима́ть, снять (*вн.*)1: ~ карти́ну [со стены́] చిత్రాన్ని తీసివేయు; ~ кни́гу с по́лки అర నుంచి పుస్తకాన్ని తీయు; ~ телефо́нную тру́бку రిసీవర్ తీసుకొను, ఫోనెత్తు 2. (*одежду, обувь и т. п.*) విప్పు, తీయు 3. (*удалять, стирая или срезая*) తొలగించు, కొట్టివేయు 4. (*собирать, убирать*) పోగుచేయు; ~ урожа́й పంట పోగుచేయు, మాసూలు చేయు 5. (*освобождать от чего-л.*) (నుంచి) తొలగించు, దించు; его́ сня́ли с рабо́ты అతన్ని దించారు (దించేశారు), అతన్ని పదవినుంచి తొలగించారు 6. (*устранять, отменять*) ఉపసంహరించు, ఎత్తివేయు, తొలగించు, రద్దుచేయు; ~ взыска́ние మందలింపు రద్దు చేయు; ~ запре́т с чего́-л. నిషేధాన్ని ఎత్తివేయు; ~ обвине́ние с кого́-л. ఒకరిపై అపవాదు తొలగించు; ~ своё предложе́ние తన ప్రతిపాదనను ఉపసంహరించుకొను; ~ пье́су с репертуа́ра నాటక ప్రదర్శన ఆపుచేయు 7. (*копировать, снимать мерку*): ~ ко́пию с докуме́нта పత్రానికి కాపీ (నకలు) తీయు, పత్రానికి కాపీ (నకలు) తీయించు (*отдать снять копию*); ~ ме́рку с кого́-л. ఒకరి కొలత తీసుకొను 8. (*изготовлять фото- или киноизображение*) ఫొటో తీయు; ~ фильм చిత్రం (ఫిల్మ్) తీయు (షూట్ [చేయు]) 9. (*брать внаём*) అద్దెకు తీసుకొను ◇ ~ го́лову с кого́-л. ఒకరి పీక ఉత్తరించు; ~ показа́ния ఒకరి సాక్ష్యం తీసుకొను; ~ допро́с ప్రశ్నించు; как руко́й сня́ло చేత్తో తీసేసినట్లు పోయింది

снима́||ться, сня́ться 1. [ఊడి]వచ్చు; боти́нок не ~ется బూటు ఊడి రావడంలేదు 2.: ~ться с я́коря లంగరు ఎత్తు 3. (*фотографироваться*) ఫొటో తీయించుకొను 4. (*в фильме*) [చిత్రంలో] నటించు ◇ ~ться с учёта తన పేరు రిజిస్టరునుంచి తొలగింపజేసుకొను (తీసివేయించుకొను)

сни́мок *м* ఫొటో

сниска́ть *сов.* (*вн.*) చూరగొను; ~ чьё-л. уваже́ние ఒకరి గౌరవం చూరగొను

снисходи́тельно *нареч.* 1. (*нестрого*) మెతకగా 2. (*свысока*) దిగివస్తున్నట్లు; разгова́ривать с ке́м-л. ~ ఒకరితో దిగివస్తున్నట్లు (నామోషీ అన్నట్లు) మాట్లాడు

снисходи́тельность *ж* 1. (*отсутствие строгости*) మెతకతనం 2. (*покровительственное высокомерие*) దిగిరావడం

снисходи́тельн||ый 1. మెతక; бу́дьте ~ы к нему́ అతనిపట్ల మెత్తగా వుండండి, అతనిపట్ల కఠినంగా వుండకండి 2. (*высокомерный*) దిగివస్తున్నట్లు ఉండే; ~ое отноше́ние దిగివస్తున్నట్లు ఉండే వైఖరి

снисходи́ть, снизойти́ (к *дт.*) (పట్ల) దిగివచ్చు; ~ к чье́й-л. про́сьбе ఒకరి కోరికను దిగివస్తున్నట్లు మన్నించు

снисхожде́ние *с* 1. (к *дт.*) (పట్ల) ఔదార్యం; име́ть ~ к кому́-л. ఒకరిపట్ల ఔదార్యం ప్రదర్శించు 2. (*высокомерное отношение*) దిగిరావడం

сни́ться, присни́ться కలలు కను, కలలోకి వచ్చు; ему́ сни́тся сон అతను కల కంటున్నాడు ◇ ему́ и не сни́лось కలలో కూడా యోచించలేదు (అనుకొని వుండడు)

сно́ва *нареч.* మరల, మళ్లీ, తిరిగి; ~ и ~ తిరిగి తిరిగి; ~ вы́йти за́муж పునర్వివాహం చేసుకొను; ~ посети́ть кого́-л. ఒకరిని చూడడానికి మళ్లీ వచ్చు; ~ нача́ть తిరిగి మొదలుపెట్టు

снова́ть *несов.* (*двигаться взад и вперёд*) యిటు అటు కదలు (తిరుగు)

сновиде́ние *с* కల

сноп *м* 1. గడ్డికట్ట 2. *перен.*: ~ луче́й కాంతి పుంజం

сноповяза́лка *ж* గడ్డికట్టలు కట్టే యంత్రం

сноро́вка *ж* నైపుణ్యం, కౌశల్యం

снос I *м* 1. (*ветром, течением*) కొట్టుకొనిపోవడం 2. (*разрушение*) కూల్చివేత

снос II *м* (*износ*): э́тому ~у нет а) (*об обуви, машине*) ఇది అరిగిపోవడమంటూ లేదు б) (*об одежде*) ఇది చిరిగిపోవడమంటూ లేదు

сноси́ть I, снести́ (*вн.*) 1. కిందికి తీసుకెళ్లు (*вниз*); ఒక చోటుకు తీసుకెళ్లు (*в одно место*) 2. (*относить ветром, течением*) కొట్టుకుపోవు, తీసుకువచ్చు 3. (*срывать, сбивать*) ఎగరగొట్టు; бу́рей снесло́ кры́шу తుపాను [ఇంటి] కప్పును ఎగరగొట్టేసింది 4. (*разрушать*) కూల్చివేయు, నేలమట్టం చేయు, తొలగించు; э́то строе́ние снесу́т ఈ భవనం తొలగించబడుతుంది 5. (*терпеть*) ఓర్చు, భరించు; ~ униже́ния అవమానాలు భరించు ◇ ему́ не ~ головы́ అతనికి యేదో మూడుతుంది

сноси́ть II *сов.* *разг.* (*вн.*) (*износить*) అరగదీసివేయు (*об обуви*); చింపివేయు (*об одежде*)

сноси́ться, снести́сь (с *тв.*) (తో) సంబంధం పెట్టుకొను; ~ друг с дру́гом పరస్పర సంబంధాలు

పెట్టుకొను; ~ пи́сьменно ఉత్తరాల ద్వారా సంబంధం పెట్టుకొను

сно́ска *ж* (*примечание*) పాద (పాదాంత) వివరణ

сно́сно *нареч.* ఓ మోస్తరుగా; ~ пообе́дать ఓ మోస్తరుగా భోజనం చేయు

сно́сный ఓ మోస్తరు (*терпимый*); ఫరవా లేదు (*неплохой*)

снотво́рн||ый 1. స్లీపింగ్, నిద్ర; ~ое сре́дство నిద్ర మాత్ర 2.: ~ое *в знач. сущ.* *с* నిద్ర మాత్ర

сноха́ *ж* కోడలు

сноше́ни||е *с* సంబంధం; торго́вые ~я వర్తక సంబంధాలు

сня́тие *с* రద్దు, ఎత్తివేత; ~ взыска́ния మందలింపు రద్దు; ~ оса́ды ముట్టడి ఎత్తివేత

снято́||й: ~е молоко́ వెన్న తీసిన పాలు

сня́ть(ся) *сов. см.* снима́ть(ся)

со *предлог см.* с

соа́втор *м* సహకర్త; సహరచయిత (*писателя*)

соа́вторство *с* సహకర్తృత్వం

соба́к||а *ж* కుక్క ◇ ~а на се́не గాటిలో కుక్క; уста́ть как ~а తెగ అలిసిపోవు; он на э́том ~у съел *разг.* అతనికి దాని గుట్టుమట్లన్నీ తెలుసు; ~е соба́чья смерть వెధవ (దుర్మార్గుడు) కుక్క చావు చస్తాడు

соба́ч||ий 1. కుక్క; ~ья конура́ కుక్క గూడు 2. *перен.* కుక్క; ~ий хо́лод చచ్చేటంత చలి; ~ья жизнь కుక్క బతుకు

собесе́дник *м* ఎదుట మాట్లాడేవాడు; он интере́сный ~ అతనితో మాట్లాడడం (సంభాషించడం) ఆసక్తికరంగా వుంటుంది; он ску́чный ~ అతనితో మాట్లాడడం విసుగుగా వుంటుంది

собесе́дование *с* సంభాషణ

собира́тель *м* సేకరణకర్త, సేకరించేవాడు; ~ ма́рок స్టాంపుల సేకరణకర్త

собира́тельн||ый 1. సాధారణీకృత; ~ый о́браз సాధారణీకృత పాత్ర 2. *грам.* సముదాయ; ~ое и́мя существи́тельное సముదాయ నామవాచకం

собира́ть, собра́ть (*вн.*) 1. సమీకరించు, పోగుచేయు, కూడగట్టు; సమావేశపరచు (*созывать*); ~ си́лы శక్తులను సమీకరించు; ~ сове́т కౌన్సిలును సమావేశపరచు 2. *разг.* (*упаковывать*) సర్దుకొను, ప్యాక్‌చేయు; ~ ве́щи సామాన్లు ప్యాక్‌చేయు 3. (*соединять отдельные части чего-л.*) కూర్చు, కూర్చిపెట్టు; ~ часы́ గడియారం కూర్చు (కూర్చిపెట్టు) 4. (*коллекционировать*) సేకరించు, పోగుచేయు 5. (*получать в каком-л. количестве*) సేకరించు, వసూలు చేయు; ~ взно́сы ఫీజులు వసూలు చేయు; ~ нало́ги పన్నులు సేకరించు (వసూలు చేయు) 6. (*подбирать, срывать*) పోగుచేయు, ఏరుకొను; ~ я́годы పళ్ళు ఏరుకొను; ~ урожа́й పంట కోయు (పోగుచేయు) ◇ ~ на стол *разг.* భోజనం పెట్టు; собра́ть большинство́ голосо́в మెజారిటీ ఓట్లు పొందు; собра́ть всё своё му́жество ధైర్యాన్ని పుంజుకొను

собира́ться, собра́ться 1. (*сходиться*) సమావేశమగు, జతకూడు, గుమిగూడు 2. (*снаряжаться*) (కి) సిద్ధపడు, సిద్ధమగు, తయారగు; ~ в доро́гу ప్రయాణానికి సిద్ధపడు; собира́йся! తయారవు! 3. (*надвигаться*) రాబోవు; కమ్ముకొను, అలుముకొను (*о тучах, облаках*); собира́ется гроза́ తుపాను రాబోతోంది 4. (*инф.*; *намереваться*) (*инф.* +అలి +అని) అనుకొను; я собира́юсь пое́хать в Москву́ నేను మాస్కో వెళ్లాలని అనుకుంటున్నాను; я как раз собира́лся позвони́ть вам నేనిప్పుడే మీకు ఫోను చేయబోతున్నాను ◇ ~ с мы́слями తన ఆలోచనలను కూడగట్టుకొను

соблаговоли́||ть *сов. ирон.* (*инф.*) కటాక్షించు; не ~л да́же отве́тить సమాధానమివ్వడానికి కటాక్షించలేదు

собла́зн *м* ప్రలోభం; вводи́ть кого́-л. в ~ ఒకరిని ప్రలోభపెట్టు

соблазни́тель *м* ప్రలోభపెట్టేవాడు; వలలో వేసుకునేవాడు (*обольститель*)

соблазни́тельный 1. (*заманчивый*) ప్రలోభపెట్టే 2. (*возбуждающий чувственность*) సమ్మోహితం చేసే

соблазни́ть(ся) *сов. см.* соблазня́ть(ся)

соблазня́ть, соблазни́ть (*вн.*) 1. (*тв.*; *прельщать*) (చేత, తో) ఆకర్షించు, సమ్మోహితం చేయు 2. (*обольщать*) వలలో వేసుకొను

соблазня́ться, соблазни́ться (*тв.*) (చేత) ఆకర్షింపబడు, ప్రలోభితుడగు

соблюда́ть, соблюсти́ (*вн.*) పాటించు; ~ дие́ту పథ్యం పాటించు; ~ взя́тые обяза́тельства తన వాగ్దానాలకు కట్టుబడు

соблюде́ние *с* పాటించడం

соблюсти́ *сов. см.* блюсти́ *и* соблюда́ть

собо́й *мест. тв. см.* себя́

соболéзнование *с* సంతాపం, సానుభూతి; выражáть ~ комý-л. ఒకరికి సంతాపం (సానుభూతి) వ్యక్తం చేయు

соболéзновать *несов.* (*дт.*) (కి) సంతాపం (సానుభూతి) ప్రకటించు (తెలియజేయు)

сóболь *м* (*животное и мех*) సేబ్ల్ [జంతువు, బొచ్చు]

собóр *м* 1. *ист.* (*собрание*) సభ 2. (*церковь*) (క్రిస్టియన్) దేవాలయం, కెథీడ్రల్

собóю *мест. тв. см.* себя́

собрáни||е *с* 1. సమావేశం, సభ; óбщее ~е సాధారణ సమావేశం (సభ); свобóда ~й సభా స్వాతంత్ర్యం; проводи́ть ~е సమావేశం జరుపు 2. (*выборный орган*) సభ; законодáтельное ~е శాసన సభ 3. (*совокупность собранного*) సేకరణ; пóлное ~е сочинéний Пýшкина పుష్కిన్ సంపూర్ణ రచనలు

собрáт *м* సోదరుడు; ~ по перý సోదర రచయిత; ~ по орýжию సహయోధుడు

собрáть(ся) *сов. см.* собирáть(ся)

сóбственник *м* ఆస్తిపరుడు; мéлкий ~ సన్నకారు ఆస్తిపరుడు; земéльный ~ భూస్వామి

сóбственническ||ий 1. ఆస్తిపర; ~е правá ఆస్తిస్వామ్యపు హక్కులు 2. (*свойственный собственнику*) ఆస్తిపరుడైన, ఆస్తిసంపాదక; ~е взгля́ды ఆస్తిపరుడైనవాడి మనస్తత్వం

сóбственно 1. *вводн. сл.* నిజానికి; ~ говоря́ నిజానికి, కచ్చితంగా చెప్పాలంటే 2. *частица* అసలు; ~ Вóлга и её притóки వోల్గా నదీ, దాని ఉపనదులూ

собственнорýчн||ый స్వహస్తంతో చేసిన, తనంతట తాను చేసిన; ~ая пóдпись స్వహస్తంతో చేసిన సంతకం

сóбственность *ж* 1. ఆస్తి; госудáрственная ~ ప్రభుత్వ ఆస్తి; чáстная ~ వ్యక్తిగత (సొంత) ఆస్తి 2. (на *вн.*; *принадлежность*) (పై) స్వామ్యం, యాజమాన్యం; ~ на зéмлю భూమిపై స్వామ్యం

сóбственн||ый *в разн. знач.* స్వీయ, సొంత; ~ый дом సొంత ఇల్లు; на ~ом óпыте [తన] సొంత అనుభవం ద్వారా, స్వానుభవంరీత్యా ◇ в ~ом смы́сле శబ్దార్థంలో; ~ый корреспондéнт స్వకీయ విలేకరి

собы́ти||е *с* సంఘటన, ఘటన; следи́ть за ~ями సంఘటనల క్రమాన్ని గమనించు; текýщие ~я ఈనాటి ఘటనలు

совá *ж* గుడ్లగూబ

совáть, сýнуть *разг.* (*вн.*) తోయు; ~ рýки в кармáны చేతులు జేబుల్లో పెట్టుకొను ◇ ~ свой нос во чтó-л. ఏ విషయంలోనైనా తన వేలు పెట్టు (దూర్చు)

совáться, сýнуться (в *вн.*; *вмешиваться*) (లో) వేలు పెట్టు (దూర్చు), కలుగజేసుకొను

совершáть, соверши́ть (*вн.*) సాధించు, చేయు; ~ оши́бку పొరపాటు చేయు; ~ пóдвиг వీరకృత్యం చేయు ◇ ~ сдéлку లావాదేవీ (బేరం) కుదుర్చుకొను

совершáться, соверши́ться జరుగు, సంభవించు

совершéнно *нареч.* బొత్తిగా; ~ вéрно! పరమ సత్యం!, పూర్తిగా సరియైనది!; ~ гóлый బొత్తిగా (పరమ) నగ్నంగా వున్న; ~ невозмóжно బొత్తిగా వీలులేనిది

совершеннолéти||е *с* యుక్త వయస్సు; дости́гáть ~я యుక్త వయస్కుడగు

совершеннолéтний యుక్త వయస్సు, వయస్కుడైన

совершéнн||ый I 1. శ్రేష్ఠమైన, పూర్ణ; ~ый человéк పూర్ణ పురుషుడు 2. (*полный*) పరమ; ~ая прáвда పరమ సత్యం

совершéнный II *грам.*: ~ вид సమాపక క్రియ

совершéнств||о *с* పూర్ణత్వం, లోపరాహిత్యం; дости́гáть ~а పూర్ణత్వం సాధించు; в ~е కూలంకషంగా

совершéнствование *с* మెరుగుపరచడం

совершéнствовать, усовершéнствовать (*вн.*) మెరుగుపరచు, అభివృద్ధి చేయు

совершéнствоваться, усовершéнствоваться మెరుగుపరచబడు, అభివృద్ధి చేసుకొను

соверши́ть(ся) *сов. см.* совершáть(ся)

сóвестливый ఆత్మశుద్ధిగల

сóвестно *безл. в разн. знач. разг.*: мне ~ за негó అతని గురించి సిగ్గుపడుతున్నాను; как вам не ~! మీకు మనస్సు ఎలా ఒప్పింది?

сóвест||ь *ж* అంతరాత్మ; чи́стая ~ь ఆత్మశుద్ధి; имéть чтó-л. на [своéй] ~и దేనికోసమో అంతరాత్మ పీకుతూ వుండు; поступáть соглáсно своéй ~и ఆత్మప్రబోధం మేరకు చేయు (ప్రవర్తించు) ◇ свобóда ~и మతస్వేచ్ఛ; на ~ь (*добросовестно*) మనస్ఫూర్తిగా, చిత్తశుద్ధితో; по ~и говоря́ నిజం చెప్పాలంటే

сове́т I *м* **1.** సలహా; по ~у кого́-л. ఒకరి సలహా మేరకు (ప్రకారం); дава́ть ~ кому́-л. ఒకరికి సలహా యిచ్చు **2.** (*совещание*) సమావేశం; вое́нный ~ సేనానాయకుల సమావేశం; семе́йный ~ కుటుంబ సమావేశం; держа́ть ~ సమావేశం జరిపి సలహాలు తీసుకొను **3.** (*административный, хозяйственный и т.п. орган*) సమితి, మండలి; Всеми́рный Сове́т Ми́ра ప్రపంచ శాంతి సమితి; Сове́т Безопа́сности (ООН) (ఐ.రా.స.) భద్రతా సమితి; ~ Мини́стров మంత్రి మండలి; Сове́т Экономи́ческой Взаимопо́мощи ఆర్థిక సహాయ సమితి

сове́т II *м* (*орган государственной власти в СССР*) సోవియట్, కౌన్సిల్; Верхо́вный Сове́т СССР యు.యస్.యస్.ఆర్. సుప్రీమ్ సోవియట్; Сове́т Национа́льностей జాతుల సోవియట్; Сове́т Сою́за యూనియన్ సోవియట్; Сове́ты наро́дных депута́тов ప్రజా ప్రతినిధుల సోవియట్లు

сове́тник *м* **1.** సలహాదారు **2.** (*должность*) సలహాదారు; ~ посо́льства ఎంబసీ సలహాదారు

сове́това||ть, посове́товать (*вн.*; *дт.* + *инф.*) (*инф.* +మ +అని కి) సలహా ఇచ్చు (చెప్పు); ~ть кому́-л. прочита́ть э́ту кни́гу ఈ పుస్తకం చదవమని ఒకరికి సలహా ఇచ్చు; он нам не ~л ходи́ть туда́ అక్కడకు వెళ్లవద్దని మనకి సలహాఇచ్చాడు

сове́товаться, посове́товаться **1.** (с *тв.*) ఒకరి సలహా తీసుకొను (పొందు); не сове́туясь ни с ке́м ఎవరి సలహా పొందకుండా **2.** (*совещаться*) సమాలోచనలు జరుపు

сове́тский సోవియట్; Сове́тский Сою́з సోవియట్ యూనియన్; ~ строй సోవియట్ వ్యవస్థ

сове́тчик *м* సలహా చెప్పేవాడు, సలహాదారు

совеща́ние *с* (*собрание*) సమావేశం; సమాలోచన (*обсуждение*)

совеща́тельный మాట్లాడే, సలహా; ~ го́лос మాట్లాడే (సలహా) ఓటు

совеща́ться *несов.* (о *пр.*) (గురించి) సమాలోచనలు జరుపు[కొను]; (с *тв.*) (తో) సమాలోచనలు జరుపు[కొను], సంభాషించు

совлада́ть *сов. разг.* (с *тв.*) అదుపులో పెట్టు; అధిగమించు (*преодолевать*) ◇ ~ с собо́й తనను తాను అదుపులో పెట్టుకొను

совладе́лец *м* సహ సొంతదారుడు, సహ యజమాని

совмести́мость *ж* అవైరుధ్యం, పొందిక, [ఒకదానితో మరొకటి] సరిపడటం; ~ кро́ви రక్తపు అవైరుధ్యం

совмести́мый అవిరుద్ధమైన, పొందికగల, సరిపడే

совмести́тельств||о *с* [రెండు] చోట్ల ఉద్యోగం; рабо́тать по ~у పార్ట్ టైమ్ ఉద్యోగం చేయు

совмести́ть(ся) *сов. см.* совмеща́ть(ся)

совме́стно *нареч.* చేతులు కలిపి, సంయుక్తంగా, కలిసి[కట్టుగా], సమష్టిగా; ~ с ке́м-л. ఒకరితో కలిసి; ~ обраба́тывать зе́млю సమష్టిగా (ఉమ్మడిగా) భూమిని దున్ను

совме́стны||й ఐక్య, సమైక్య, సంయుక్త; ~е де́йствия సమైక్య కార్యాచరణ; ~й косми́ческий полёт సంయుక్త అంతరిక్ష యాత్ర

совмеща́ть, совмести́ть (*вн.*) ఏకకాలంలో చేయు; ~ в себе́ కలిసి వుండు; ~ рабо́ту с учёбой పని చేస్తూ చదువుకొను

совмеща́ться, совмести́ться **1.** (с *тв.*; *сочетаться*) కూడు, కూడబడు **2.** (*совпадать по времени*) ఏకకాలంలో జరుగు

совмеще́ние *с* కలయిక; ~ профе́ссий అనేక వృత్తులు జమిలిగా చేయు

сово́к *м* చేట

совоку́пност||ь *ж* [వెరసి]మొత్తం; ~ь усло́вий పరిస్థితుల మొత్తం; в ~и మొత్తంలో

совоку́пный మొత్తంగా కూడిన

совпада́||ть, совпа́сть (с *тв.*) (తో) **1.** సమవసించు, ఏకకాలంలో సంభవించు **2.** (*обнаруживать сходство*) ఏకీభవించు; моё мне́ние ~ет с ва́шим మీ అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తున్నాను

совпаде́ние *с* **1.** (*одновременность*) ఏకకాలంలో సంభవించడం **2.** (*общность*) ఏకీభావం, ఏకమవడం, సారూప్యత; ~ интере́сов ఆసక్తుల ఏకత్వం (ఏకమవడం, సారూప్యత) **3.** (*сочетание*) కూడిక; ~ обстоя́тельств సంఘటనల కూడిక

совпа́сть *сов. см.* совпада́ть

совратить *сов.* совраща́ть

совра́ть *сов. см.* врать

совраща́ть, соврати́ть (*вн.*) **1.** దుర్మార్గానికి తిప్పు (మళ్లించు) **2.** (*обесчестить*) వలలో వేసుకొను ◇ ~ кого́-л. с пути́ и́стинного ఒకరిని తప్పు తోవకు మళ్లించు, పక్కదారి పట్టించు

совраще́ние *с* **1.** దుర్మార్గానికి తిప్పడం **2.** (*соблазнение*) వలలో వేసుకోవడం

совреме́нник *м* సమకాలికుడు

совреме́нность *ж* **1.** అధునాతనత్వం **2.** (*эпоха*) ఈ (ఆధునిక) కాలం

совреме́нн||ый 1. (*относящийся к одному времени*) సమకాలిక, సమకాలీన 2. (*относящийся к текущему времени*) ఈనాటి 3. (*отвечающий требованиям своего времени*) ఆధునిక; ~ое обору́дование ఆధునిక సామగ్రి

совсе́м *нареч.* 1. సరి, బొత్తిగా, అసలు; ~ друго́е పూర్తిగా భిన్నమైనది; ~ но́вая кни́га సరి కొత్త పుస్తకం; ~ ма́ло చాలా తక్కువ; я его́ ~ не зна́ю నాకు అతను బొత్తిగా; (అసలు) తెలియదు 2. *разг.* (*навсегда*) శాశ్వతంగా: уе́хать ~ శాశ్వతంగా వెళ్లిపోవు

совхо́з *м* (сове́тское хозя́йство) ప్రభుత్వ [వ్యవసాయ] క్షేత్రం; животново́дческий ~ ప్రభుత్వ పశువుల పెంపక క్షేత్రం

согла́си||е *с* 1. సమ్మతి, అనుమతి, అంగీకారం; дава́ть ~е на что́-л. దేనికైనా సమ్మతించు; получа́ть ~е кого́-л. ఒకరి సమ్మతి (అంగీకారం) పొందు; с о́бщего ~я ఉమ్మడి అంగీకారంతో; с чьего́-л. ~я ఒకరి అంగీకారం ప్రకారం 2. (*взаимопонимание, дружба*) అన్యోన్యత, ఒద్దిక; жить в ~и అన్యోన్యంగా బతుకు

согласи́ться *сов. см.* соглаша́ться

согла́сно *предлог* (*дт.*) ప్రకారం, మేరకు, బట్టి; ~ предписа́нию ఆదేశం మేరకు

согла́с||ный I 1. быть ~ным с че́м-л. దేనికైనా ఒప్పుకొను; вы ~ны идти́? మీరు వస్తారా?; я на всё ~ен ఎలాగైనా నాకు సమ్మతమే; я ~ен నాకు అంగీకారమే 2. (*гармонический*): ~ное пе́ние లయబద్ధంగా పాట పాడడం

согла́сный II *лингв.* 1. హల్లు 2. *в знач. сущ. м* హల్లు, హల్లు

согласова́ние *с* 1. సమన్వయం; ~ де́йствий కృషి సమన్వయం 2. *грам.* సంధానం; ~ времён కాలాల సంధానం

согласо́ванно *нареч.* సమన్వయంగా

согласо́ванность *ж* సమన్వయం, పొంతన

согласо́ванн||ый సమన్విత, పొంతనగల; ~ая рабо́та సమన్విత కృషి; ~ые де́йствия సమన్విత కృషి

согласова́ть(ся) *сов. см.* согласо́вывать(ся)

согласо́вывать, согласова́ть (*вн.*, с *тв.*) 1. (తో) సమన్వయపరచు 2. (с *тв.*; *вырабатывать единое мнение*) (తో దేని గురించైనా) అంగీకారానికి (ఒప్పందానికి) వచ్చు; ~ план де́йствий కార్యాచరణ పథకంమీద ఒప్పందానికి వచ్చు

согласо́вываться *несов. и сов.* (с *тв.*) (తో) పొంతన కలిగి వుండు

соглаша́тель *м* రాజీవాది, రాజీబేరగాడు

соглаша́тельский రాజీవాద

соглаша́тельство రాజీవాదం

соглаша́||ться, согласи́ться 1. (на *вн.*, *инф.*) (కు) ఒప్పుకొను; (ను) అంగీకరించు; ~ться пойти́ туда́ అక్కడికి వెళ్లేందుకు ఒప్పుకొను; ~ться на чьи́-л. усло́вия ఒకరి షరతులను అంగీకరించు; ~йтесь скоре́е! తొందరగా ఔనో కాదో తేల్చుకోండి! 2. (с *тв.*; *признавать правильным*) (తో) ఏకీభవించు; ~ться с мне́нием това́рищей మిత్రుల అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకొను, మిత్రుల అభిప్రాయంతో ఏకీభవించు; не ~ться с че́м-л. ఏదైనా ఒప్పుకోకపోవడం; согласи́тесь, что... ...అన్న విషయం ఒప్పుకోవాల్సి వుంటుంది

соглаше́ни||е *с* 1. అనుమతి, సమ్మతి, అంగీకారం; по ~ю с ке́м-л. ఒకరి అనుమతితో; по взаи́мному ~ю పరస్పర అంగీకారం ప్రకారం 2. (*договор*) ఒప్పందం, ఒడంబడిక, పొత్తు, ఖరారునామా; заключа́ть ~е с ке́м-л. ఒకరితో ఒప్పందం చేసుకొను, ఒకరితో పొత్తు పెట్టుకొను

согна́ть *сов. см.* сгоня́ть

со́гнутый 1. వంగిన 2. (*сгорбленный*) వంగిన భుజాలు గల

согну́ть(ся) *сов. см.* сгиба́ть(ся)

согрева́ть, согре́ть (*вн.*) వెచ్చపరచు; ~ во́ду నీళ్లు కాచు; ~ ру́ки చేతులు వెచ్చచేసుకొను

согрева́ться, согре́ться వెచ్చనగు; вода́ ещё не согре́лась నీళ్లింకా కాగలేదు

согре́ть(ся) *сов. см.* согрева́ть(ся)

согреши́ть *сов. см.* греши́ть 1

со́да *ж* సోడా; каусти́ческая ~ కాస్టిక్ సోడా

соде́йстви||е *с* సహాయం; при ~и кого́-л. ఒకరి సహాయంతో

соде́йствовать *несов. и сов.* (*дт.*) (కి) సహాయం చేయు, తోడ్పడు; ~ укрепле́нию ми́ра శాంతి స్థిరపడడానికి తోడ్పడు

содержа́ни||е *с* 1. పోషణ; ~е а́рмии సైన్యపు పోషణ; на ~и госуда́рства ప్రభుత్వ పోషణలో 2.: ~е под аре́стом నిర్బంధంలో 3. (*зарплата*) జీతం, వేతనం; без сохране́ния ~я (*об отпуске*) జీతం లేకుండా 4. (*смысл, сущность*) విషయపు వస్తువు 5.

(*содержимое*) ఉన్నది; ~е влáги в атмосфéре వాతావరణంలో తేమ పాలు 6. (*оглавление*) విషయ సూచిక 7. (*тема, суть*) విషయం, సారాంశం

содержáтельн||ый ప్రగాఢమైన, విషయపుష్టి; ~ый человéк ఆసక్తికరమైన మనిషి; ~ая кни́га విషయపుష్టిగల పుస్తకం

содержáть *несов.* (*вн.*) 1. (*обеспечивать*) పోషించు 2. (*держать*) ఉంచు, అట్టిపెట్టు; ~ чтó-л. в испрáвности ఏదైనా సరైన స్థితిలో ఉంచు (అట్టిపెట్టు); ~ когó-л. под арéстом ఒకరిని నిర్బంధంలో ఉంచు 3. (*заключать в себе*) [కలిగి] ఉండు; óвощи содéржат витами́ны కూరగాయల్లో విటమిన్లు ఉన్నాయి

содержáться *несов.* 1. ఉంచబడు; ~ в чистотé శుభ్రంగా ఉంచబడు 2. (*заключаться, иметься*) ఉండు; в э́той кни́ге содéржатся нýжные свéдения ఈ పుస్తకంలో కావలసిన సమాచారం ఉంది

содержи́мое *с* ఉన్నది, ఉన్న పదార్థం

сóдов||ый సోడా; ~ая водá సోడా వాటర్

содоклáд *м* అనుబంధ నివేదిక

содоклáдчик *м* సహవక్త

содрáть *сов. см.* сдирáть

содрогáние *с* వణకు, కంపం; приводи́ть когó-л. в ~ а) (*от страха*) ఒకరిని భయంతో కంపింపజేయు б) (*от отвращения*) ఒకరిని జలదరింపజేయు

содрогáться, содрогнýться కంపించు; содрогнýться от ýжаса భయకంపితుడగు; земля́ содрогнýлась от взры́ва భూమి పేలుడుతో కంపించింది

содрогнýться *сов. см.* содрогáться

содрýжество *с* 1. సౌభ్రాతృత్వం; సహకారం (*сотрудничество*) 2. (*общество, объединение*) ఐక్యత; ~ социалисти́ческих стран సోషలిస్టు దేశాల కుటుంబం

сóевы||й సోయా; ~е бобы́ సోయా చిక్కుళ్లు

соединéни||е *с* 1. అనుసంధానం, కలపడం, సమ్మేళనం; ~е проводóв తీగలను కలపడం 2. (*место*) కలిపే చోటు 3. *воен.* [పెద్ద] దళం; тáнковые ~я ట్యాంకుల పెద్ద దళాలు 4. *хим.* సమ్మేళనం, సంయోగం; ~е áтомов పరమాణువుల సంకీర్ణత; органи́ческое ~е కార్బన్ సమ్మేళనం (సంయోగ పదార్థం)

соедини́ть(ся) *сов. см* соединя́ть(ся)

соединя́ть, соедини́ть (*вн.*) 1. (*скреплять*) జోడించు, అనుసంధానం చేయు 2. (*устанавливать сообщение*) కలుపు; కనెక్షన్ ఇవ్వు (*при телефонных переговорах*); ~ два гóрода автострáдой రెండు పట్టణాలను మోటారు రోడ్డుతో కలుపు 3. (*объединять*) ఐక్యం చేయు; ~ си́лы శక్తులను ఐక్యం చేయు 4. (*сочетать*) కలుపు

соединя́ться, соедини́ться 1. (*скрепляться*) అనుసంధానమగు, అనుసంధానం చేయబడు, జోడింపబడు; సంలీనమగు (*о материалах*) 2. (*при помощи средства связи*) సంబంధం పెట్టుకొను; ~ с кéм-л. по телефóну ఒకరితో టెలిఫోన్‌లో మాట్లాడు 3. (*объединяться*) సమైక్యమగు, ఐక్యమగు 4. *воен.* కలియు, కలిసిపోవు 5. *хим.* సంయోగమగు

сожалéни||е *с* 1. విచారం, చింతన; с ~ем విచారిస్తూ, చింతిస్తూ 2. (*жалость*) సానుభూతి, జాలి, దయ; из чýвства ~я к комý-л. ఒకరిపట్ల జాలితో (దయతో) ◇ к ~ю *вводн. сл.* దురదృష్టవశాత్తూ

сожалéть *несов.* (о *пр.*) 1. (*испытывать сожаление*) (గురించి) విచారించు, విచారపడు, చింతించు 2. (*испытывать жалость*) (గురించి) జాలిపడు

сожжéние *с* దగ్ధం చేయడం; దహనం (*кремация*)

созвáниваться, созвони́ться (с *тв.*) (కి) ఫోన్ చేయు

созвáть *сов. см.* созывáть *и* сзывáть

созвéздие *с* నక్షత్ర సముదాయం (రాశి)

созвони́ться *сов. см.* созвáниваться

созвýчие *с* పొందిక

созвýчный పొసగే, అనుగుణమైన; ~ эпóхе కాలంతో పొసగే, కాలానికి అనుగుణమైన

создавáть, создáть (*вн.*) సృష్టించు, నెలకొల్పు, రూపొందించు, కల్పించు; కారణమగు, పుట్టించు (*вызывать появление чего-л.*); స్థాపించు, ఏర్పాటు చేయు (*основать*); ~ общéственное мнéние ప్రజాభిప్రాయాన్ని సృష్టించు; ~ трýдности ఇబ్బందులను కల్పించు (సృష్టించు)

создавáться, создáться నెలకొను; తలెత్తు (*возникать*); создаётся впечатлéние, что... ...అని అనిపిస్తోంది

создáние *с* 1. (*действие*) సృష్టించడం, నిర్మాణం; నెలకొల్పడం (*установление*) 2. (*произведение*) సృష్టి; ~ гéния ప్రతిభావంతుని సృష్టి 3. (*существо*) ప్రాణి, జీవి; беспóмощное ~ నిస్సహాయ జీవి

создáтель *м* సృష్టికర్త, స్రష్ట; సంస్థాపకుడు (*учения, теории*)

создáть(ся) *сов. см.* создавáть(ся)

созерцáние *с* ధ్యానం

созерцáтельный ధ్యానపరమైన, చింతనా స్వభావంగల

созерцáть *несов.* (*вн.*) ధ్యానించు, ధ్యానం చేయు

созидáни||е *с* నిర్మాణం, సృష్టించడం, సృజన; пáфос ~я సృజనాత్మక ఉత్తేజం

созидáтель *с* సృష్టికర్త, నిర్మాత

созидáтельный సృజనాత్మక, నిర్మాణాత్మకమైన; ~ труд సృజనాత్మక కృషి

созидáть *несов.* (*вн.*) నిర్మించు, సృజించు

сознавá||ть, сознáть (*вн.*) 1. తెలుసుకొను, గ్రహించు; ~ть свою́ оши́бку తన తప్పు గ్రహించు (తెలుసుకొను); сам того́ не ~я తనకు తెలియకుండా 2. (*признавать*) గుర్తించు

сознавáться, сознáться (в *пр.*) ఒప్పుకొను; винóвный сознáлся అపరాధి చేసిన నేరాన్ని ఒప్పుకున్నాడు

сознáни||е *с* 1. *филос.* చైతన్యం; клáссовое ~е వర్గచైతన్యం 2. (*мыслительная деятельность*) తెలివి, స్పృహ; потеря́ть ~е (కి) తెలివి తప్పు, స్పృహ కోల్పోవు; приходи́ть в ~е స్పృహలోకి వచ్చు 3. (*ясное понимание чего-л.*) గ్రహించడం, గుర్తింపు; ~е вины́ పొరపాటు గ్రహించడం; ~е опáсности ప్రమాదాన్ని గ్రహించడం (గుర్తించడం) ◇ до потéри ~я మతిపోయేదాకా

сознáтельно *нареч.* 1. చైతన్యవంతంగా, చైతన స్ఫూర్తితో 2. (*с умыслом*) ఉద్దేశపూర్వకంగా, బుద్ధిపూర్వకంగా

сознáтельность *ж* 1. చైతన్యం; полити́ческая ~ రాజకీయ చైతన్యం 2. (*намеренность, обдуманность*) ఉద్దేశపూర్వకత, బుద్ధిపూర్వకత

сознáтельный 1. చైతన్యవంతుడైన *м*; చైతన్యవంతమైన, చైతన్యపూరిత, చైతన్యయుతమైన 2. (*осмысленный*) పరిణత; ~ вóзраст పరిణత వయస్సు 3. (*обдуманный, намеренный*) ఉద్దేశపూర్వకమైన, బుద్ధిపూర్వకమైన

сознáть(ся) *сов. см.* сознавáть(ся)

созревáние *с* పరిపక్వం అవడం (చెందడం), పరిణతి చెందడం, పరిణతమవడం

созревáть, созрéть *прям.*, *перен.* పరిపక్వం (పరిణతి) చెందు, పరిణతమగు

созрéть *сов. см.* созревáть

созы́в *м* సమావేశపరచడం

созывáть, созвáть (*вн.*) 1. ఆహ్వానించు; ~ гостéй అతిథులను ఆహ్వానించు 2. (*собрание, съезд*) సమావేశపరచు

соизвóлить *сов. ирон.* (*инф.*) దిగివచ్చినట్లు + *инф.*; ~ отвéтить దిగివచ్చినట్లు సమాధానం చెప్పు

соизмери́мы||й *прям.*, *перен.* సమభాజ్య; సాటి (*тк. перен.*); ~е величи́ны సమభాజ్య మొత్తాలు (సంఖ్యలు)

соискáние *с*: представля́ть диссертáцию на ~ учёной стéпени дóктора наýк డాక్టరేట్ కోసం థీసిస్ సమర్పించు

сойти́ *сов. см.* сходи́ть I

сойти́сь *сов. см.* сходи́ться

сок *м* జ్యూస్, రసం; పాలు (*деревьев*); желýдочный ~ గ్యాస్ట్రిక్ జ్యూస్ ◇ в пóлном ~ý జీవశక్తి తొణికిసలాడే స్థితిలో

сóкол *м* డేగ ◇ гол как сокóл *разг.* చేతిలో చిల్లిగవ్వ లేని[వాడు], కడు బీదవాడు

соколи́ный డేగ

сократи́ть(ся) *сов. см.* сокращáть(ся)

сокращáть, сократи́ть (*вн.*) 1. కుదించు, తగ్గించు; ~ путь అడ్డదారిన వెళ్లు; ~ свою́ статью́ తన వ్యాసాన్ని క్లుప్తీకరించు 2. (*уменьшать*) తగ్గించు; ~ расхóды వ్యయాలు తగ్గించు 3. (*увольнять*) తొలగించు; ~ штат сотрýдников на 20 человéк సిబ్బందిలో 20 మందిని తొలగించు; ~ одногó рабóтника సిబ్బందిలో ఒకరిని తొలగించు 4. *мат.* కొట్టివేయు, తొలగించు

сокращáться, сократи́ться 1. (*делаться короче*) తగ్గు 2. (*уменьшаться*) తగ్గు, తగ్గిపోవు; расхóды сократи́лись వ్యయాలు తగ్గిపోయాయి; числó живóтных сократи́лось జంతువుల సంఖ్య క్షీణించిపోయింది 3. *мат.* కొట్టివేయబడు 4. *физиол.* (*сжиматься*) ముడుచుకొనిపోవు, సంకోచించు

сокращéни||е *с* 1. (*укорочение*) తగ్గించడం 2. (*уменьшение*) తగ్గింపు, తగ్గుదల; ~е вооружéний ఆయుధాల తగ్గింపు 3. (*сокращённое обозначение*) సంకేతాక్షరం, సంక్షిప్త నామం 4. (*пропуск в тексте*) కొట్టివేత; издáние с ~ями సంక్షిప్త పాఠం 5. *разг.* (*увольнение*) తొలగింపు; по ~ю штáтов సిబ్బంది తగ్గింపు మేరకు 6. *физиол.* సంకోచం; ~е сéрдца హృదయ సంకోచం 7. *мат* కొట్టివేత

сокращённо *нареч.* 1. (*кратко*) సంక్షిప్తంగా,

క్లుప్తంగా 2. (*употребляя сокращения*) సంకేతాక్షరాలు వినియోగించుకుంటూ

сокращённ||ый 1. (*краткий*) సంక్షిప్త, స్థూల; ~ое изложéние స్థూల పాఠం; ~ое и́мя పొట్టి పేరు, సంక్షిప్త నామం 2. (*образованный усечением*) సంకేతాక్షరాలతో రాసిన; ~ое сло́во సంక్షిప్త పదం

сокровéнн||ый నిగూఢ; ప్రగాఢ ఆకాంక్షిత (*заветный*); ~ая мечтá ప్రగాఢమైన ఆశ (ఆకాంక్ష)

сокрóвищ||е *с прям., перен.* సంపద; పాతు (*клад*); ~а мировóй литератýры ప్రపంచ సాహిత్య సంపద ◇ ни за каки́е ~а కోట్లిచ్చినా

сокрóвищница *ж прям., перен.* భాండారం; ~ знáний జ్ఞాన భాండారం

сокрушáть, сокруши́ть (*вн.*) 1. పగలగొట్టు, చితకగొట్టు; నాశనం చేయు, చావు దెబ్బ కొట్టు (*тж. перен.*); ~ неприя́теля శత్రువుని చావు దెబ్బ కొట్టు 2. (*печалить*) విచారం కలిగించు

сокрушáться *несов.* (о *пр.*) (గురించి) విచారించు, విచారపడు, చింతించు

сокрушённо *нареч.* విలపిస్తూ, శోకిస్తూ, విషాదంగా

сокрушённый విలపిస్తున్న, దుఃఖిస్తున్న

сокруши́тельный చిత్తు; ~ удáр చావు (దిమ్మ తిరిగే) దెబ్బ

сокруши́ть *сов. см.* сокрушáть

сокры́тие *с книжн.* దాపరికం, చాటు, గోపనం

солгáть *сов. см.* лгать

солдáт *м* సైనికుడు

солдáтский సైనిక

солён||ый 1. ఉప్పని; ~ое óзеро ఉప్పునీటి సరస్సు 2. (*засоленный*) ఉప్పులో ఊరబెట్టిన; ~ые огурцы́ ఊరబెట్టిన దోసకాయలు

солéнья *мн.* (*ед.* солéнье *с*) ఊరగాయలు

солидаризи́роваться *несов. и сов.* (с *тв.*) (తో) సంఘీభావం ప్రదర్శించు (ప్రకటించు)

солидáрност||ь *ж* సంఘీభావం; из ~и с кéм-л. ఒకరితో సంఘీభావం ప్రదర్శిస్తూ; клáссовая ~ь వర్గసంఘీభావం

солидáрны||й ఐక్య; быть ~м с кéм-л. ఒకరి అభిప్రాయంతో ఏకీభవించు

соли́дн||ый 1. (*прочный*) దిట్టమైన 2. (*глубокий, основательный*) గాఢమైన, సమగ్రమైన; ~ые знáния ప్రగాఢ (సమగ్రమైన) జ్ఞానం 3. (*положительный, серьёзный*) గంభీరమైన; ~ый человéк గంభీరమైన వ్యక్తి 4. *разг.* (*значительный по величине*) పెద్ద, గణనీయమైన; ~ая сýмма పెద్ద మొత్తం

соли́ст *м* సోలోయిస్ట్, ఒంటరి వాద్యగాడు (*музыкант*); ఒంటరి పాటగాడు (*певец*)

соли́ть, посоли́ть (*вн.*) 1. ఉప్పు చల్లు (వేయు) 2. (*заготавливать впрок*) ఊరబెట్టు; ~ огурцы́ దోసకాయలు ఊరబెట్టు

сóлнечны||й 1. సౌర; Сóлнечная систéма సౌర మండలి (కుటుంబం); ~й спектр సౌర వర్ణపటం 2. (*освещённый, согретый солнцем*) ఎండ; ~й день ఎండరోజు; ◇ ~й удáр గాడ్పు దెబ్బ; ~е часы́ నీడ గడియారం; ~е очки́ కూలింగ్ గ్లాసెస్

сóлнц||е *с* ఎండ, సూర్యుడు; грéться на ~е ఎండలో కాగు ◇ мéсто под ~ем జీవితంలో [మంచి] స్థానం; по ~у (*идти, двигаться*) సూర్యుని బట్టి దిశ నిర్ణయించుకొను (వెళ్లు)

солнцепёк *м* ఎండవేడి

солнцестоя́ние *с астр.* సోల్‌స్టిస్

сóло *с нескл.* సోలో

солов||éй *м* నైటింగేల్ ◇ ~ья́ бáснями не кóрмят *посл.* ≅ ఆకలిగొన్నవాడికి ధర్మపన్నాలు బోధించి ప్రయోజనం లేదు

соловьи́ный నైటింగేల్

солóма *ж* ఎండుగడ్డి, పూరి

солóменн||ый (ఎండు) గడ్డి, పూరి; ~ая кры́ша పూరివేసిన యింటి కప్పు; ~ая шля́па గడ్డి టోపీ

солóминк||а *ж* ఎండుగడ్డి ◇ хватáться за ~у గడ్డి పరకను పట్టుకొను

солони́на *ж* ఉప్పులో ఊరబెట్టిన మాంసం

сóлоно: емý ~ пришлóсь అతనికి గడ్డు కాలం వచ్చింది; уйти́ не ~ хлебáвши *разг.* వట్టి చేతులతో తిరిగిపోవు

соль I *ж* ఉప్పు ◇ вот в чём ~ అదీ అసలు సంగతి

соль II *с нескл. муз.* G స్వరం

сóльный సోలో; ~ нóмер సోలో ప్రదర్శన

солянóй ఉప్పని; ~ раствóр ఉప్పని ద్రవం

соля́н||ый: ~ая кислотá *хим.* హైడ్రోక్లోరైడ్ యాసిడ్

сомкнýться *сов. см.* смыкáться

сомневáться *несов.* 1. (в *пр.*) శంకించు, సంశయించు, (గురించి) సందేహించు; ~ в успéхе дéла పని విజయవంతంగా జరుగుతుందన్న విషయాన్ని శంకించు; не ~ в чём-л. దేన్ని గురించి అయినా [ఒకరికి] సందేహం లేకపోవు 2. (*испытывать коле-*

бания) (గురించి) తటపటాయించు, సంకోచించు, సందేహంలో పడు

сомнéни||е 1. *с* సందేహం, శంక; нет ~я в том, что... ...అనేందుకు సందేహం ఏమీ లేదు 2. (*затруднённость, недоумение*) సంశయం, సందేహం; разрешúть все ~я అన్ని సందేహాలూ తీర్చుకొను ◇ без ~я నిస్సందేహంగా

сомнúтельно *нареч.* సందిగ్ధంగా, అనుమానాస్పదంగా

сомнúтельный 1. (*недостоверный*) వివాదాస్పద మైన, సందేహాస్పదమైన 2. (*подозрительный*) అను మానాస్పదమైన 3. (*двусмысленный*) సందిగ్ధమైన, సందేహాస్పదమైన

сон *м* 1. నిద్ర; во снé నిద్రలో; без снá నిద్ర పట్టకుండా, నిద్ర లేకుండా; сквозь ~ మగత నిద్రలో 2. (*сновидение*) కల, స్వప్నం; вúдеть чтó-л. во снé దేనినైనా కల (స్వప్నం) కను ◇ сна ни в однóм глазý [нет] నాకు బొత్తిగా నిద్ర పట్టలేదు; заснýть вéчным сном శాశ్వత నిద్ర పోవు

сонлúвость *ж* నిద్ర మగత (మత్తు)

сонлúвый నిద్ర మత్తులో వున్న, జోగుతున్న

сóнный నిద్ర మత్తులో వున్న, మగతగా వున్న

сóня *м и ж разг.* నిద్రపోతు

соображáть *несов.* 1. (*вн.*; *размышлять, обдумывать*) (గురించి) పర్యాలోచించు 2. (*понимать*) తెలివి కలిగివుండు, అర్థం చేసుకొను; плóхо ~ మరీ అంత తెలివి లేకపోవు; хорошó ~ తెలివి కలిగివుండు

соображéни||е *с* 1. (*способность соображать*) తెలివి, బుద్ధి 2. (*мнение, суждение*) అభిప్రాయం; выскáзывать свои ~я తన అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేయు ◇ по нéкоторым ~ям కొన్ని కార ణాల మూలంగా (వల్ల); принять в ~е పరిగణనలోకి (దృష్టిలోకి) తీసుకొను

сообразúтельность *ж* సూక్ష్మ బుద్ధి, యుక్తి

сообразúтельный యుక్తిపరుడైన, తెలివిగల

сообразú||ть *сов.* గ్రహించు; дáйте мне ~ть! నన్ను కొంచెం ఆలోచించుకోనియ్యండి!; он быстро ~л, что... ...అని అతను వెంటనే గ్రహించాడు

сообрáзно *нареч.*: ~ с чéм-л. దేనికైనా అను గుణంగా, దేన్నైనా బట్టి; дéйствовать ~ с обстоятельствами పరిస్థితులను బట్టి వ్యవహరించు

сообрáзный (с *тв.*) (కి) అనుగుణంగా వున్న ◇ ни с чéм не ~ అసందర్భమైన

сообразовáть *несов. и сов.* (*вн.* с *тв.*) (తో) సమన్వయించు

сообраз||овáться *несов. и сов.* (కి) అనుగు ణంగా వుండు; పరిగణనలోకి (దృష్టిలోకి) తీసుకొను (*считаться*); дéйствовать, ~ýясь с обстоятельствами పరిస్థితులనుబట్టి వ్యవహరించు

сообщá *нареч.* సమష్టిగా, కలిసికట్టుగా; ~ с кéм-л. ఒకరితో కలిసి; дéйствовать ~ కలిసికట్టుగా (సమష్టిగా) వ్యవహరించు

сообщá||ть, сообщúть (*вн. дт.*, о *пр.*) 1. (కి) తెలియజేయు, తెలుపు; ~ть áдрес комý-л. ఒకరికి తన అడ్రెసు తెలుపు; как ~ют газéты వార్తా పత్రికలు తెలియజేసినట్లు; ~ть комý-л. нóвость ఒకరికి వార్త తెలియజేయు 2. (*придавать какое-л. качество*) (కి) కలిగించు; ~ть чемý-л. магнúтные свóйства దేనికైనా అయస్కాంత లక్షణాలను కలిగించు

сообщá||ться *несов.* 1.: как ужé ~лось ఇంతకు ముందు తెలియజేయబడినట్టు (తెలుపబడినట్లు) 2. (с *тв.*; *иметь связь, сообщение*) (తో) సంబంధం కలిగివుండు

сообщéни||е *с* 1. వార్త; официáльное ~е అధికార ప్రకటన; дéлать ~е (*на научной конференции и т.п.*) నివేదిక యిచ్చు; по ~ям печáти వార్తా పత్రికల కథనాన్ని బట్టి 2. (*связь*) సంబంధం; воздýшное ~е విమాన యాన సంబంధం; железнодорóжное ~е రైలు సంబంధం; путú ~я రవాణా మార్గాలు

сообществ||о *с* సమూహం, సమాజం ◇ в ~е с кéм-л. ఒకరితో కలిసి

сообщúть *сов. см.* сообщáть

сообщник *м* తోడు దొంగ (నేరస్తుడు)

сообщничество *с* [నేరంలో] సహభాగిత్వం

сорудúть *сов. см.* сооружáть

сооружáть, соорудúть (*вн.*) 1. కట్టు, నిర్మించు 2. *разг.* (*мастерить*) తయారు చేయు

сооружéни||е *с* 1. (*действие*) కట్టడం, నిర్మాం చడం, నిర్మాణం 2. (*строение*) కట్టడం, నిర్మాణం; воéнные ~я సైనిక నిర్మాణాలు

соотвéтственно 1. *нареч.* ఆ ప్రకారంగా, తదను గుణంగా 2. *предлог* (*дт.*) (కు) అనుకూలంగా, ప్రకారం, బట్టి, మేరకు; дéйствовать ~ прикáзу ఆదేశం మేరకు చేయు

соотвéтственный 1. (*соответствующий*) (కు) అనుకూలమైన, అనువైన 2. (*подходящий*) ఉచిత [మైన], తగు, తగిన

соотве́тстви||е *с* సమరసత్వం, అనుగుణ్యత ◇ в ~и с чем-л. దేనికైనా అనువుగా

соотве́тств||овать *несов.* (*дт.*) (కు) అనుగుణంగా (అనుకూలంగా) వుండు; э́то не ~ует действи́тельности ఇది వాస్తవం కాదు, ఇది వాస్తవాలకు విరుద్ధంగా వుంది

соотве́тствующи||й అనుకూలమైన, అనువైన; ఉచిత, తగిన (*пригодный, надлежащий*); ~м о́бразом సముచితంగా; при ~х усло́виях అనుగుణ (అనుకూల) పరిస్థితుల్లో

сооте́чественник *м* తోటి దేశస్తుడు

соотноше́ние *с* తారతమ్యం, సమస్థితి; అనుపాతం (*пропорция*); ~ сил బలాబలాల తారతమ్యం ([సమ] స్థితి)

сопе́рник *м* ప్రతిస్పర్ధి, ప్రతిద్వంది; పోటీదారు (*тж. в любви*); не име́ть ~ов పోటీదారులు లేక పోవు

сопе́рничать *несов.* (с *тв.*) (తో) పోటీపడు; (పట్ల) స్పర్ధ (వైరం) వహించు

сопе́рничество *с* వైరం, స్పర్ధ

сопе́ть *несов.* భారంగా ఊపిరి పీల్చుకొను

со́пка *ж* 1. (*холм, возвышенность*) దిబ్బ, కొండ 2. (*вулкан*) అగ్నిపర్వతం

соплеме́нник *м уст.* తోటి తెగవాడు, సహజాతీయుడు

со́пли *мн. разг.* తుమ్మలు

соподчине́ние *с грам.* సమన్వయం, సమానాధికరణం

сопоста́вить *сов. см.* сопоставля́ть

сопоставле́ние *с* పోటి, తుల్యత, సరిచూడడం

сопоставля́ть, сопоста́вить (*вн.*) (తో) సరిచూచు, పోల్చిచూచు

сопра́но *с нескл. муз.* సొప్రానో, ఉచ్చస్వరం

сопреде́льн||ый సరిహద్దు, పొరుగు, చేరి వున్న; ~ое госуда́рство పొరుగు (సరిహద్దు) రాజ్యం; ~ые зе́мли చేరి వున్న భూములు

сопре́ть *сов. см.* преть 1

соприкаса́||ться, соприкосну́ться (с *тв.*) 1. (*дотрагиваться*) స్పృశించు, తగులు, ముట్టుకొను 2. *тк. несов.* (*прилегать, иметь смежные границы*) చేరివుండు; земе́льные уча́стки ~ются భూఖండాలు చేరివున్నాయి 3. *перен.* (*общаться*) (తో) సంబంధం వుండు

соприкоснове́ни||е *с* 1. తాకి ఉండడం, తగలడం, స్పర్శ 2. (*взаимная связь*) సంబంధం; входи́ть в ~е с ке́м-л. ఒకరితో సంబంధం కలిగించుకొను (పెట్టుకొను) ◇ у нас нет никаки́х то́чек ~я మాకు ఏకీభావం గల విషయాలు లేవు

соприкосну́ться *сов. см.* соприкаса́ться 1, 3

сопроводи́тельн||ый: ~ое письмо́ కవరింగ్ లెటర్

сопроводи́ть *сов. см.* сопровожда́ть

сопровожда́ть, сопроводи́ть (*вн.*) (ఒకరి) వెంట వెళ్లు, (ఒకరికి) తోడు వెళ్లు; ~ делега́цию ప్రతినిధివర్గంతో వెళ్లు

сопровожда́||ться *несов.* (*тв.*) వెంట వచ్చు; дождь ~лся гра́дом వానవెంట వడగళ్లు వచ్చాయి

сопровожда́ющий 1. తోటి (వెంట) వున్న, వెంట వెళ్లే 2. *в знач. сущ. м* వెంట వెళ్లేవాడు

сопровожде́ние *с* 1.: в ~и кого́-л. ఒకరితో కలిసి (వెంట రాగా) 2. *муз.* పక్క వాయిద్యం; в ~и скри́пки ఫిడేలు పక్క వాయిద్యంతో

сопротивле́ни||е *с* 1. ప్రతిఘటన, ఎదుర్కోవడం; ~е проти́вника శత్రు[వు] ప్రతిఘటన; встреча́ть ~е со стороны́ кого́-л. ఒకరి ప్రతిఘటన ఎదురగు 2. *физ.* ప్రతిఘటన; ~е во́здуха వాయువు ప్రతిఘటన ◇ ~е материа́лов *физ., тех.* పదార్థాల సత్వం; идти́ по ли́нии наиме́ньшего ~я కష్టాల్లేని మార్గాన్ని చేపట్టు; движе́ние Сопротивле́ния *ист.* ప్రతిఘటనోద్యమం

сопротивля́ться *несов.* (*дт.*) ప్రతిఘటించు, ఎదుర్కొను, వ్యతిరేకించు

сопу́тствова||ть *несов.* (*дт.*) 1. వెంట వెళ్లు, (తో) వెళ్లు 2. *перен.* కలిసి వచ్చు; ему́ ~ла уда́ча అతనికి అదృష్టం కలిసివచ్చింది

сопу́тствующи||й కలిసివచ్చే; ~е обстоя́тельства కలిసివచ్చే పరిస్థితులు

сор *м* చెత్త, తుక్కు; вы́мести ~ из ко́мнаты గదిని శుభ్రంగా తుడుచు ◇ выноси́ть ~ из избы́ ఇంటి వ్యవహారాలను గురించి నలుగురిలో చెప్పు, ఒకరి వ్యవహారాలను పైకి పొక్కనిచ్చు

соразме́рить *сов. см.* соразмеря́ть

соразме́рно 1. *нареч.* తగినట్లుగా, పాలు సరియగునట్లు 2. *предлог* (*дт.*) (కి) అనుగుణంగా

соразме́рный తగిన, పాలు సరియైన, అనుగుణమైన

соразмеря́ть, соразме́рить (*вн.* с *тв.*) (తో) అనువుగా దిద్దు

сора́тник *м* సహచరుడు; సహయోధుడు (*по борьбе*)

сорване́ц *м и ж разг.* చలాకీ కుర్రాడు *м*, చలాకీ పిల్ల *ж*

сорва́ть *сов. см.* срыва́ть I

сорва́ться *сов. см.* срыва́ться

сорвиголова́ *м и ж разг.* దుస్సాహసికుడు *м*, దుస్సాహసికురాలు *ж*

соревнова́ни||е *с* 1. పోటీ 2.: ~я *мн.* (*спорти́вная встреча*) [క్రీడా] పోటీ; ~я по пла́ванию ఈతల పోటీ ◇ социалисти́ческое ~е సోషలిస్టు స్పర్థ (పోటీ)

соревнова́ться *несов.* (с *тв.*) ఒకరితో పోటీపడు; ~ за досро́чное выполне́ние пла́на ప్రణాళిక కను నిర్ణీత కాలానికి ముందు పూర్తిచేసేందుకు పోటాపోటీలు పడు

сори́т||ь, насори́ть (*тв.*) నేలమీద చెత్త పార వేయు (పడవేయు); не ~е на́ пол నేలమీద చెత్త పడేయవద్దు ◇ ~ь деньга́ми డబ్బు దుబారా చేయు, డబ్బు వెదచల్లు

со́рн||ый: ~ая трава́ కలుపు (అడవి) మొక్కలు

сорня́к *м* కలుపు మొక్క

со́рок *числ.* నలభై; ~ оди́н నలభై ఒకటి; ~ де́вять నలభై తొమ్మిది

соро́ка *ж* మాగ్పై

сорокале́тие *с* 1. (*период*) నలభై సంవత్సరాలు (సంవత్సరాల వ్యవధి) 2. (*годовщина*) నలభయ్యవ వార్షికోత్సవం

сорокале́тний 1. (*о сроке*) నలభై సంవత్సరాల (ఏళ్ల) 2. (*о возрасте*) నలభై సంవత్సరాల (ఏళ్ల) వయస్సుగల

сороков||о́й *числ.* నలభయ్యవ; в конце́ ~ы́х годо́в నలభై దశకం ఆఖరిలో

соро́чк||а *ж* చొక్కా, షర్టు (*мужская*); లోగాను (*женская*); ночна́я ~а నైట్‌గౌన్ ◇ роди́ться в ~е మహా అదృష్టవంతుడుగా పుట్టు

сорт *м* 1. రకం; мука́ вы́сшего ~а మేలు రకం పిండి 2. (*разновидность растения*) రకం; скороспе́лые ~а́ я́блок తొందరగా కాపుకొచ్చే రకం ఆపిల్సు ◇ тако́го ~а лю́ди బాపతు (ఈ మాదిరి) వాళ్లు

сортирова́ть *несов.* (*вн.*) సరిపడునట్లు కూర్చు, గ్రేడింగు (సార్టింగ్) చేయు; ~ зерно́ ధాన్యాన్ని గ్రేడింగ్ చేయు; ~ пи́сьма ఉత్తరాలు సార్టింగ్ చేయు

сортиро́вка *ж* (*действие*) సార్టింగ్, గ్రేడింగు చేయడం

сортиро́вщик *м* సార్టరు, గ్రేడింగు చేసేవాడు

сортово́||й మేలు రకం, నాణ్యంగల; ~е зерно́ మేలు రకం ధాన్యం

соса́ть *несов.* 1. (*вн.*) పీల్చు; ~ грудь చను బాలు కుడుచు 2. *безл.*: у меня́ сосёт под ло́жечкой నా కడుపు దహించుకుపోతోంది

сосва́тать *сов. см.* сва́тать

сосе́д *м* ఇరుగు (పొరుగు, పక్క)వాడు; ~и *мн.* ఇరుగుపొరుగువాళ్లు

сосе́дка *ж* ఇరుగు (పొరుగు, పక్క) ఆమె, పొరుగింటామె

сосе́дн||ий పక్కన [వున్న], పొరుగు; в ~ей дере́вне పొరుగు (పక్క) గ్రామంలో; в ~ей ко́мнате పక్క గదిలో

сосе́дский ఇరుగుపొరుగువాళ్ల

сосе́дств||о *с* [ఇరుగు]పొరుగు; прия́тное ~о మంచి పొరుగు; по ~у с ке́м-л. ఒకరి దగ్గర (పక్కన, పొరుగున)

соси́ска *ж* సాసేజ్

со́ска *ж* పాల పీక

соска́бливать, соскобли́ть (*вн.*) గోకు, గీకు, గోకివేయు; ~ кра́ску రంగు గోకివేయు

соска́кивать, соскочи́ть 1. (с *рд.*) (కిందకి, మీదనుంచి) దూకు; ~ с крова́ти మంచం మీదనుంచి తటాలున లేచు; ~ с ло́шади గుర్రం మీదనుంచి దూకు; ~ на ходу́ (*с поезда*) రైలునుంచి ఉరుకు (దూకు) 2. (*падать*) ఊడిపోవు

соска́льзывать, соскользну́ть జారిపోవు; జారి పోయి కిందికి పడు (*падать*)

соскобли́ть *сов. см.* соска́бливать

соскользну́ть *сов. см.* соска́льзывать

соскочи́ть *сов. см.* соска́кивать

соску́читься *сов.* 1. (*почувствовать скуку*) విసుగెత్తి పోవు 2. (о *пр.*, по *дт.*; *затосковать*) (గురించి) బెంగ పెట్టుకొను; ~ по родны́м తన వాళ్లను గురించి బెంగ పెట్టుకొను

сослага́тельн||ый: ~ое наклоне́ние *грам.* సంభావనార్థకం

сосла́ть(ся) *сов. см.* ссыла́ть(ся)

со́слепу *нареч. разг.* సరిగా చూసుకోకుండా

сосло́вие *с* అంతస్తు, [సమాజపు] శ్రేణి, తరగతి

сосло́вн||ый [సమాజపు] అంతను [కి సంబంధించిన], తరగతి; ~е предрассу́дки [సమాజపు] అంతస్తుకి సంబంధించిన మూఢ విశ్వాసాలు

сослужи́вец *м* సహోద్యోగి

сослужи́ть *сов.*: ~ слу́жбу кому́-л. а) (*оказать услугу*) ఒకరికి ఉపకారం చేయు б) (*принести пользу*) ఉపయోగపడు

сосна́ *ж* పైన్ [చెట్టు]

сосно́вый పైన్‌కలప[తో చేసిన]; ~ бор పైన్ అడవి

сосо́к *м* చంటి (చను) మొన

сосредото́чение *с* తదేకధ్యానం, ఏకాగ్రత

сосредото́ченно *нареч.* తదేకధ్యానంగా, ఏకాగ్రంగా

сосредото́ченность *ж* ఏకాగ్రత, ఏకాగ్ర దృష్టి, తదేకధ్యానం

сосредото́ченн||ый 1. ఏకాగ్ర, తదేక; ~ое внима́ние ఏకాగ్ర (తదేక) దృష్టి 2. (*погружённый в мысли*) పరధ్యానంలో మునిగివున్న

сосредото́чивать, сосредото́чить (*вн.*) కేంద్రీకరించు, సమీకరించు; ~ войска́ на грани́це సైన్యాలను సరిహద్దు దగ్గర కేంద్రీకరించు (సమీకరించు); ~ своё внима́ние на чём-л. దేని మీదనైనా తన దృష్టి కేంద్రీకరించు

сосредото́чиваться, сосредото́читься (на *пр.*; *о мысли, внимании*) (పై, మీద) కేంద్రీకృత మగు

сосредото́чить(ся) *сов. см.* сосредото́чивать (-ся)

соста́в *м* 1. (*совокупность частей, образующих целое*) సంఘటనం, కూర్పు, సంపుటి; ~ исполни́телей *театр.* నటీనటులు; ~ населе́ния జనాభా నిర్మాణాకృతి; национа́льный ~ населе́ния జనాభా జాతీయ కూర్పు; входи́ть в ~ чего́-л. దేనిలోనైనా భాగంగా ఉండు; входи́ть в ~ делега́ции ప్రతినిధివర్గంలో సభ్యుడుగా ఉండు; в по́лном ~е పూర్తి సంఖ్యలో 2. (*соединение, смесь*) మిశ్రమం 3. (*категория лиц*) సిబ్బంది; офице́рский ~ ఆఫీసరు; руководя́щий ~ మేనేజిమెంటు సిబ్బంది, మేనేజర్లు 4. *ж.-д.* రైలు ◇ ~ преступле́ния *юр.* నేరాంశాలు

состави́тель *м* కర్త; ~ сбо́рника సంకలన కర్త; ~ словаря́ నిఘంటు కర్త

соста́вить(ся) *сов. см.* составля́ть(ся)

составле́ние *с* 1. (*из частей*) కూర్చడం 2. (*сочинение*) రాయడం, రచించడం; ~ словаря́ నిఘంటు రచన, నిఘంటువును కూర్చడం

составля́ть, соста́вить (*вн.*) 1. చేర్చు; ~ сту́лья в у́гол కుర్చీలు ఒక మూల[కి] చేర్చు 2. (*образовывать что-л.*) కూర్చు; ~ по́езд రైలు పెట్టెలను కూర్చు; ~ предложе́ние *грам.* వాక్యం కూర్చు 3. (*создавать*) తయారు చేయు, రాయు, రచించు; ~ слова́рь నిఘంటువు రచించు; ~ план పథకం తయారు చేయు; ~ спи́ски జాబితాలు రాయు (తయారు చేయు) 4. (*группу, коллектив*) కూర్చు; ~ тру́ппу జట్టును కూర్చు 5. (*собирать, приобретать постепенно*) పోగుచేయు; ~ библиоте́ку గ్రంథాలు పోగుచేయు 6. (*создавать путём наблюдений*) ఏర్పరచుకొను; ~ мне́ние అభిప్రాయం ఏర్పరచుకొను 7. (*давать в итоге*) అవు; э́то соста́вит значи́тельную су́мму ఇది గణనీయమైన మొత్తం అవుతుంది 8. (*являться*) ఉండు; э́то не соста́вит труда́ ఇది కష్టమేమీ కాదు

составля́ться, соста́виться 1. (*образовываться, образоваться*) ఏర్పడు 2. (*скапливаться постепенно*) పోగుపడు, గుమికూడు 3. (*получаться в итоге*) (కి) వచ్చు, చేరుకొను

составн||о́й 1. (*из нескольких частей*) భాగాలు కలిగిన, ఏకంకాని 2. (*входящий в состав чего-л.*) సంఘటనమైన; ~а́я часть అంతర్భాగం; ~ы́е элеме́нты воды́ నీళ్ల సంఘటకాలు

соста́рить(ся) *сов. см.* ста́рить(ся)

состоя́ни||е *с* 1. (పరి)స్థితి; ~е дел వ్యవహారాల స్థితి; экономи́ческое ~е страны́ దేశపు ఆర్థిక పరిస్థితి; в хоро́шем ~и మంచి స్థితిలో; по ~ю здоро́вья ఆరోగ్య స్థితినిబట్టి 2. (*богатство*) ఆస్తి, సంపద, భాగ్యం; челове́к с ~ем సంపన్నుడు; нажива́ть ~е на чём-л. దేని ద్వారానైనా సంపన్నమగు ◇ быть в ~и сде́лать что́-л. దేనినైనా చేయ గలుగు; быть не в ~и сде́лать что́-л. ఏదైనా ఒకరిచేత కాకపోవు

состоя́тельность *ж* 1. (*обеспеченность*) సంపన్నత, ఆర్థిక సంపత్తి; ఆర్థిక స్తోమతు (*платёжеспособность*) 2. (*обоснованность*) హేతుబద్ధత

состоя́тельный 1. (*обеспеченный*) ధనంగల, సంపన్నమైన 2. (*обоснованный*) హేతుబద్ధమైన

состо||я́ть *несов.* 1. (из *рд.*) (లో) (కలిగి) వుండు, అయివుండు; кварти́ра ~и́т из трёх ко́мнат వాటాలో మూడు గదులు ఉన్నాయి 2. (в *пр.*; *заключаться*) ఉండు; суть э́той програ́ммы ~и́т в том, что... ఈ కార్యక్రమపు సారాంశం యేమిటంటే... 3. (*быть в составе*) [గా] ఉండు; ~я́ть в проф-

союзе ట్రేడ్‌యూనియన్ సభ్యుడుగా ఉండు; ~ять на слу́жбе у кого́-л. ఒకరి సేవకుడుగా ఉండు

состоя́ться *сов.* జరుగు

сострада́ни||е *с* కనికరం, దయ; испы́тывать ~е к кому́-л. ఒకరిపట్ల కనికరం కలిగివుండు; из ~я к кому́-л. ఒకరిపట్ల కనికరం (దయ) కొద్దీ

сострада́тельный కనికరమైన

состри́ть *сов. см.* остри́ть

состря́пать *сов. см.* стря́пать

состяза́ни||е *с* పోటీ; спорти́вные ~я క్రీడల పోటీలు; ~е в бе́ге పరుగుల పోటీ

состяза́ться *несов.* (в *тв.*) (తో) పోటీపడు; ~ с ке́м-л. в бе́ге ఒకరితో పరుగుల్లో పోటీపడు

сосу́д *м* 1. పాత్ర 2. *анат.* నాళం; кровено́сный ~ రక్త నాళం

сосу́дистый నాళ[మయమైన]

сосу́лька *ж* మంచుకడ్డీ

сосуно́к *м* 1. చనుబాలు తాగే కూన (పిల్ల) 2. *разг.* (*ребёнок*) చంటి బిడ్డ

сосуществова́ние *с* సహజీవనం; ми́рное ~ госуда́рств с разли́чным обще́ственным стро́ем భిన్న సామాజిక వ్యవస్థలుగల రాజ్యాల మధ్య శాంతియుత సహజీవనం

сосчита́ть *сов. см.* счита́ть I 1

сосчита́ться *сов. см.* счита́ться 1

сотворе́ни||е *с* సృష్టి, సృజన; от ~я ми́ра ప్రపంచం సృష్ట్యాది (ఆవిర్భావం నాటి)నుంచి

сотвори́ть *сов. см.* твори́ть

соткa̍ть *сов. см.* ткать

со́тн||я *ж* నూరు, వంద; ~и వందలకొలది

со́товый తేనె పట్టు (తెట్టె); ~ мёд పట్టు తేనె

сотру́дник *м* 1. (*тот, кто работает совместно с кем-л.*) సహోద్యోగి 2. (*служащий*) ఉద్యోగి ◇ нау́чный ~ పరిశోధన చేసేవాడు, శాస్త్ర పరిశోధకుడు

сотру́дничать *несов.* 1. (с *тв.*) (తో) సహకరించు 2. (*быть сотрудником*) పనిచేయు; ~ в газе́те పత్రికకి వ్యాసాలు రాయు

сотру́дничество *с* సహకారం; экономи́ческое ~ ఆర్థిక సహకారం

сотряса́ть *несов.* (*вн.*) కంపింపజేయు; взрыв сотря́с во́здух ప్రేలుడు వాయువును కంపింపజేసింది

сотряса́||ться *несов.* కంపించు; его́ те́ло ~лось от рыда́ний ఏడ్పుతో అతని శరీరం కంపించింది

сотрясе́ние *с* కంపనం ◇ ~ мо́зга *мед.* బ్రెయిన్ కంకషన్

со́ты *мн.* తేనెతెట్టె

со́т||ый వందవ, నూరవ, శత; ~ая до́ля чего́-л. దేనిలోనైనా నూరవ వంతు

со́ус *м* సాస్

соуча́стие *с* సహభాగిత్వం, భాగస్వామ్యం; ~ в преступле́нии నేరంలో సహభాగిత్వం

соуча́стник *м* తోటి నేరస్తుడు, నేరంలో భాగస్తుడు

софа́ *ж* సోఫా

соха́ *ж* నాగలి

со́хнуть *несов.* 1. ఎండు, ఆరు 2. (*испаряться*) ఆరు 3. (*погибать — о растениях*) వాడిపోవు 4. *разг.* (*худеть, чахнуть*) శుష్కించు, సన్నగిల్లు

сохране́ние *с* పరిరక్షించు, నిలిపివుంచడం; ~ ми́ра శాంతిని పదిలం చేయడం; ~ та́йны రహస్య గోపనం; ~ эне́ргии శక్తి నిలిచివుండడం

сохрани́ть(ся) *сов. см.* сохраня́ть(ся)

сохра́нност||ь *ж* సురక్షిత (చెక్కుచెదరని) స్థితి; в по́лной ~и సురక్షితంగా

сохра́нный సురక్షిత[మైన]

сохраня́ть, сохрани́ть (*вн.*) 1. కాపాడు, భద్రంగా వుంచు, భద్రపరచు; ~ иму́щество ఆస్తిని కాపాడు 2. (*не нарушать*) [నిలిపి]వుంచు, పరిరక్షించు; ~ мир శాంతిని పరిరక్షించు; ~ поря́док భద్రతను పరిరక్షించు; ~ тради́ции సంప్రదాయాలను నిలిపివుంచు 3. (*не лишаться чего-л.*) కాపాడు[కొను], భద్రపరచు[కొను]; ~ здоро́вье ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకొను (భద్రపరచుకొను); ~ прису́тствие ду́ха మనోనిబ్బరం కోల్పోకపోవు

сохраня́ться, сохрани́ться 1. చెక్కు చెదరకుండా వుండు, కట్టుదిట్టంగా వుండు (*о здании*); కొనసాగు (*о положении, порядке*) 2. (*не портиться*) పాడైపోకుండా వుండు 3. *разг.* (*о человеке*) నవకంగా కనిపించు; он хорошо́ сохрани́лся అంత వయస్సు వున్నవాడిలా కనిపించడు, అతను నవకంగా కనిపిస్తాడు

социа́л-демокра́т *м* సోషల్-డెమోక్రట్

социа́л-демократи́ческий సోషల్-డెమోక్రటిక్

социа́л-демокра́тия *ж* 1. (*течение*) సోషల్-డెమోక్రటిక్ ఉద్యమం 2. (*общее название партий*) సోషల్-డెమోక్రటిక్ పార్టీలు

социализа́ция *ж* సామాజికీకరణ

социали́зм *м* సోషలిజం; построе́ние ~а సోషలిజం నిర్మాణం

социали́ст *м* సోషలిస్టు

социалисти́ческ||ий సోషలిస్టు; ~ий строй సోషలిస్టు వ్యవస్థ; ~ая револю́ция సోషలిస్టు విప్లవం

социа́льно-полити́ческий సాంఘిక-రాజకీయ

социа́льно-экономи́ческий సాంఘికార్థిక

социа́льн||ый సాంఘిక, సామాజిక; ~ая среда́ సాంఘిక పరిసరాలు; సామాజిక (సాంఘిక) స్థితి

социо́лог *м* సాంఘిక శాస్త్రజ్ఞుడు

социоло́гия *ж* సాంఘిక శాస్త్రం

соцсоревнова́ние *с* (социалисти́ческое copевнова́ние) సోషలిస్టు పోటీ

соцстра́х *м* (социа́льное страхова́ние) ఇన్సూరెన్స్, సాంఘిక భీమా

сочета́ни||е *с* మేళవింపు, కలయిక; ~е кра́сок రంగుల మేళవింపు (కలయిక); в ~и с че́м-л. దేనితో నైనా కలిపి (కలిసి)

сочета́ть *несов. и сов.* (*вн.*) జోడించు, మేళవించు; ~ заня́тия с о́тдыхом అధ్యయనం, విశ్రాంతి రెండూ పోషించు, ~ тео́рию с пра́ктикой సిద్ధాంతాన్నీ ఆచరణనీ జోడించు (మేళవించు); ~ в себе́ ఒకరిలో ఇమిడి వుండు

сочета́||ться *несов. и сов.* 1. జమిలిగా వుండు; в нём ~ются эне́ргия и ум అతనిలో ఉత్సాహం, బుద్ధి జమిలిగా ఉన్నాయి 2. *тк. несов.* (*гармонировать*) సరిపడు

сочине́ни||е *с* 1. (*действие*) రచించడం; కంపోజ్ చేయడం (*музыки*) 2. (*литературное произведение*) రచన; собра́ние ~й సంకలిత రచనలు 3. (*школьное и т.п.*) కాంపోజిషన్; писа́ть ~е на каку́ю-л. те́му ఒక విషయం గురించి కాంపోజిషన్ రాయు 4. *грам.* సమన్వయం

сочини́тельный *грам.*: ~ сою́з సమన్వయకారి సముచ్చయం

сочини́ть *сов. см.* сочиня́ть

сочиня́ть, сочини́ть (*вн.*) 1. అల్లు, రాయు; కంపోజ్ చేయు (*музыку*); ~ стихи́ పద్యాలు (కవిత్వం) అల్లు (రాయు) 2. (*выдумывать*) కల్పించు; ~ исто́рию కథ కట్టు (కల్పించు)

сочи́ться *несов.* కారు

со́чный 1. రసవంతమైన 2. *перен.* వర్ణ సంశోభిత మైన

сочу́вственно సానుభూతితో

сочу́вственн||ый సానుభూతి[తో కూడిన]; ~ое отноше́ние к чему́-л. దేనిపట్లనైనా సానుభూతి వైఖరి

сочу́вствие *с* సానుభూతి; с ~м సానుభూతితో

сочу́вствовать *несов.* (*дт.*) సానుభూతి వ్యక్తం చేయు; ~ чьему́-л. го́рю ఒకరి దుఃఖంపట్ల సానుభూతి వ్యక్తంచేయు (ప్రకటించు)

сочу́вствующий 1. సానుభూతిపరుడైన 2. *в знач. сущ. м* సానుభూతిపరుడు

сощу́рить *сов.*: ~ глаза́ కళ్ళు చిట్లించు

сощу́риться కళ్ళు చిట్లించు

сою́з *м* 1. ఐక్యత, మైత్రి, పొత్తు; ~ рабо́чего кла́сса и крестья́нства కార్మికవర్గానికీ రైతాంగానికీ మధ్య మైత్రి (పొత్తు); де́йствовать в ~е с ке́м-л. ఒకరితో కలిసి వ్యవహరించు; вступа́ть в ~ с ке́м-л. ఒకొరితో పొత్తు పెట్టుకొను 2. (*соглашение*) సంధి, కలయిక, ఒప్పందం; вое́нно-полити́ческий ~ సైనిక రాజకీయ కలయిక (ఒప్పందం) 3. (*государственное объединение*) యూనియన్, సమాఖ్య; Сою́з Сове́тских Социалисти́ческих Респу́блик సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్కుల యూనియన్ 4. (*организация*) సంఘం; ~ писа́телей రచయితల సంఘం 5. *грам.* సముచ్చయం

сою́зник *м* పొత్తుదారు, అనుచరుడు

сою́знически||й మిత్ర; ~е стра́ны మిత్ర దేశాలు

сою́зн||ый మిత్ర, యూనియన్; ~ая респу́блика యూనియన్ రిపబ్లిక్; ~ые держа́вы మిత్ర రాజ్యాలు

со́я *ж* సోయా చిక్కుడు

спад *м* మాంద్యం, మందగింపు; తగ్గిపోవడం (*жары, воды*); ~ произво́дства ఉత్పత్తి మాంద్యం

спада́ть, спасть 1. (с *рд.*; *падать*) (నుంచి) [కింద]పడు 2. (*уменьшаться*) తగ్గు, తగ్గిపోవు; жара́ спа́ла ఎండ తగ్గింది 3. *тк. несов.* (*свисать*) వేలాడు

спазм *м* సంకోచం

спа́ивать I, спая́ть (*вн.*) 1. టంకపు పాడి పెట్టి అతుకు 2. *перен.* ఐక్యం చేయు

спа́ивать II, споить *разг.* (*вн.*) 1. (*поить допьяна*) తప్ప తాగించు 2. (*приучать к пьянству*) ఒక రిని తాగుబోతును చేయు

спа́йка *ж* 1. (*действие*) టంకపు పాడి పెట్టి

అతకడం 2. (*место соединения*) టంకం వేసి అతక బడిన చోటు 3. *перен.* (*тесная связь*) ఐక్యత

спáльн||ый స్లీపింగ్; ~ый вагóн స్లీపింగ్ కోచ్; ~ый мешóк స్లీపింగ్ బాగ్; ~ое мéсто స్లీపింగ్ బెర్త్

спáльня *ж* పడక గది

спáренный జతచేయబడిన, కలపబడిన

спáривать, спáрить (*вн.*) 1. జత చేయు, కలుపు 2. (*случать*) దాటు, జత కూడు

спáрить *сов. см.* спáривать

спартакиáда *ж* క్రీడోత్సవాలు

спáрывать, спорóть (*вн.*) విప్పి వేయు, ఊడ దీయు

спасéни||е *с* మోక్షం, విముక్తి; операция по ~ю సహాయ కార్యక్రమం

спасáтельный సహాయక; ~ый круг లైఫ్ బాయ్; ~ая шлюпка లైఫ్ బోటు; ~ые рабóты సహాయ [క] కార్యక్రమం

спас||áть, спасти́ (*вн.*) రక్షించు, కాపాడు (*защищать*); విడిపించు, తప్పించు, విముక్తి చేయు (*избавлять от опасности*); ~áть жизнь комý-л. ఒకరి ప్రాణం రక్షించు (దక్కించు); ~и́те! రక్షించండి! ◇ ~áть положéние [క్లిష్ట] పరిస్థితిని తప్పించు

спасáться, спасти́сь రక్షించుకొను, దక్కించుకొను; ~ бéгством కాళ్లకి బుద్ధిచెప్పు, ప్రాణంకోసం పరుగెత్తు; ~ от ги́бели ప్రమాదంనుంచి బయటపడు, ప్రాణం దక్కించుకొను; ~ от дождя́ వాననుంచి తప్పించుకొను; спасáйся, кто мóжет! ప్రాణరక్షణార్థం పారిపోండి!

спасéни||е *с* 1. రక్షించుకోవడం; ~е утопáющих మునిగిపోయేవాళ్లను కాపాడడం 2. (*возможность спастись*) [నుంచి] బయటపడడం, తప్పించుకొనడం; ~я нет బయటపడే మార్గం లేదు 3. (*то, что спасает*) మోక్షం; в э́том нáше ~е మనని గట్టెక్కించేది ఇదొక్కటే

спаси́бо *частица* ధన్యవాదాలు; большóе ~! చాలా ధన్య వాదాలు (కృతజ్ఞతలు)!; ~, что пришли́! మీరు వచ్చి నందుకు చాలా కృతజ్ఞతలు ◇ и на том ~ చచ్చిన వాడి పెళ్లికి వచ్చిందే కట్నం

спаси́тель *м* రక్షకుడు, విమోచన చేసేవాడు

спаси́тельн||ый సహాయక, కాపాడే; ~ое срéдство చిట్కా

спасовáть *сов. см.* пасовáть I

спасти́(сь) *сов. см.* спасáть(ся)

спасть *сов. см.* спадáть

спать *несов.* నిద్రపోవు; крéпко ~ గాఢంగా నిద్రపోవు; ложи́ться ~ పడుకొను; уклáдывать ~ когó-л. ఒకరిని పడుకోబెట్టు; хотéть ~ [ఒకరికి] నిద్ర వచ్చు

спáянный ఐక్యమైన, సంఘటితమైన

спая́ть *сов. см.* спáивать I

спевáться, спéться 1. కలిసి బాగా పాడు 2. *перен. разг.* (*достигать согласованности в действиях*) ఒకరితో ఒకరికి బాగా కలియు; они́ отли́чно спéлись వాళ్లకి బాగా కలుస్తుంది

спектáкль *м* ప్రదర్శన, ఆట; నాటకం (*драматический*); дневнóй ~ మాటినీ

спектр *м* వర్ణపటం

спектрáльный వర్ణపట

спектроскóп *м* వర్ణపట దర్శిని, స్పెక్ట్రోస్కోప్

спекули́ровать *несов.* 1. (*тв.*) (లో) చట్టా వ్యాపారం చేయు, (మీద) అధిక లాభార్జన చేయు 2. *перен.* (на *пр.*; *использовать в своих целях*) దేనినైనా వినియోగించుకుని లాభం పొంద ప్రయత్నించు

спекуля́нт *м* చట్టావ్యాపారి, అధిక లాభార్జనాపరుడు

спекуляти́вны||й బ్లాక్ మార్కెట్; ~е цéны బ్లాక్ మార్కెట్ ధరలు

спекуля́ция *ж* బ్లాక్ మార్కెటింగ్, అధిక లాభార్జన, చట్టావ్యాపారం

спеленáть *сов. см.* пеленáть

спéлость *ж* పరిపక్వత

спéлы||й పండిన, (పరి)పక్వమైన; ~е я́блоки పండిన ఆపిల్సు

сперва́ *нареч. разг.* [మొట్ట]మొదట

спéреди *нареч. разг.* ఎదుటనుంచి (*с передней стороны*); ముందర (*впереди*); вид ~ ఫ్రంట్ వ్యూ, ముందరి దృశ్యం

спéрма *ж физиол.* రేతస్సు, ఇంద్రియం, వీర్యం

спёртый *разг.*: здесь ~ вóздух ఇక్కడ ఉక్కిరిబిక్కిరిగా వుంది

спеси́вый అహంకారంగల, మిడిసిపడే

спесь *ж* అహంకారం, మిడిసిపాటు

спеть I *сов. см.* петь I

спеть II *несов.* (*созревать*) పరిపక్వమగు, పండుతూ వుండు

спéться *сов. см.* спевáться

спех *м разг.* ему́ не к ~у అతనికేమీ తొందర లేదు; э́то не к ~у దానికి తొందరేమీ లేదు

специализа́ция *ж* స్పెషలైజేషన్

специализи́рова||ться *несов. и сов.* (по *дт.*; в, на *пр.*) (లో) స్పెషలైజ్ చేయు; он ~лся по хирурги́и అతను సర్జరీలో స్పెషలైజ్ చేస్తున్నాడు

специали́ст *м* నిపుణుడు, స్పెషలిస్టు; ~ по се́льскому хозя́йству వ్యవసాయ నిపుణుడు; техни́ческий ~ సాంకేతిక నిపుణుడు

специа́льно *нареч.* 1. ప్రత్యేకంగా; занима́ться че́м-л. ~ దేన్నైనా ప్రత్యేకంగా అధ్యయనం చేయు 2. *разг.* (*намеренно*) ప్రత్యేకించి; ~ для вас ప్రత్యేకించి మీ కోసం; я пришёл ~ для того́, что́бы уви́деть вас నేను ప్రత్యేకించి మిమ్మల్ని చూడడానికి వచ్చాను

специа́льность *ж* స్పెషాలిటీ; వృత్తి (*профессия*)

специа́льный *в разн. знач.* ప్రత్యేక; ~ вы́пуск газе́ты ప్రత్యేక సంచిక; ~ корреспонде́нт ప్రత్యేక విలేకరి; ~ по́езд ప్రత్యేక రైలు

специ́фика *ж* విశిష్టత, విశిష్ట లక్షణాలు, ప్రత్యేకత; национа́льная ~ జాతీయ విశిష్ట లక్షణాలు

специфика́ция *ж* స్పెసిఫికేషన్, ప్రత్యేక సూచనలు

специфи́ческий స్వభావసిద్ధమైన, విశిష్టమైన

спе́ция *ж* మసాలా, సుగంధ ద్రవ్యం

спецо́вка *ж разг.* ప్రత్యేకమైన దుస్తులు

спечь *сов. разг.* (*вн.*) బేక్ చేయు

спе́шивать, спе́шить (*вн.*) ఒకరిని గుర్రంనుంచి దింపు

спе́шиваться, спе́шиться (*вн.*) గుర్రంనుంచి దిగు

спе́шить *сов. см.* спе́шивать

спеш||и́ть, поспеши́ть 1. ఆతురత పడు; ఉరకలు పెట్టు (*бежать*); ~и́ть на по́мощь кому́-л. ఒకరి సహాయానికి ఉరకలు పెట్టు; ~и́ть на рабо́ту పనికి (ఆఫీసుకి) తొందరగా వెళ్లు; не ~и́те తొందర పడకండి! 2. *тк. несов.* (*о часах*) ఫాస్టుగా వుండు; часы́ ~а́т на де́сять мину́т గడియారం పది నిముషాలు ఫాస్టుగా వుంది ◇ поспеши́шь — люде́й насмеши́шь *посл.* ≅ తొందరపాటు భంగపాటుకి కారణమవుతుంది

спе́шиться *сов. см.* спе́шиваться

спе́шк||а *ж разг.* తొందర[పాటు], ఆతురత; без ~и తొందరపడకుండా; в ~е తొందరపడుతూ

спе́шно *нареч.* తొందరగా, తొందరలో

спива́ться, спи́ться తాగుబోతు అగు

спидо́метр *м* స్పీడోమీటర్

спи́ливать, спили́ть (*вн.*) 1. [రంపంతో] కోసివేయు; спили́ть верху́шку де́рева చెట్టు తల భాగం కోసివేయు 2. (*напильником*) అరగదీయు

спили́ть *сов. см.* спи́ливать

спин||а́ *ж* వీపు; ложи́ться на́ спину వెల్లకిల పడుకొను; нанести́ кому́-л. уда́р в спи́ну *прям.*, *перен.* ఒకరిని వెన్ను పోటు పొడుచు; пря́таться за чью́-л. спи́ну *прям.*, *перен.* ఒకరి వెనక దాక్కొను ◇ за ~о́й у кого́-л. ఒకరి వెనకపాటున; повора́чиваться ~о́й к кому́-л. ఒకరికి పెడ ముగమగు

спи́нка *ж* వెనకభాగం; ~ сту́ла కుర్చీ వెనకభాగం

спинно́й వెన్ను, పృష్ఠ; ~ мозг వెన్ను నాడీ దండం; ~ плавни́к పృష్ఠ వాజం; ~ хребе́т వెన్ను పాము

спира́ль *ж* 1. సర్పిలం 2. (*пружина*) స్ప్రింగు

спира́льный సర్పిల

спирт *м* స్పిరిట్, ఆల్కహాల్

спиртн||о́й 1. ఆల్కహాల్; ~ы́е напи́тки మద్య పానీయాలు 2.: ~о́е *в знач. сущ. с разг.* మద్య పానీయం

спирто́вка *ж* స్పిరిట్ లాంప్

спиртово́й ఆల్కహాల్, సారా

списа́ть(ся) *сов. см.* спи́сывать(ся)

спи́сок *м* జాబితా, పట్టీ; ~ абоне́нтов (*телефонной сети*) టెలిఫోన్ డైరెక్టరీ; ~ избира́телей ఓటర్ల లిస్టు (జాబితా); ~ ли́чного соста́ва సిబ్బంది పట్టీ, మస్టర్ రోల్ ◇ послужно́й ~ పని రికార్డు

спи́сывать, списа́ть (*вн.*) 1. (*переписывать*) ఎత్తి రాయు, కాపీ చేయు 2. (*у кого-л.*) ఎత్తి రాయు, కాపీ కొట్టు; списа́ть сочине́ние у това́рища స్నేహితుడి కాంపోజిషన్ కాపీ కొట్టు 3. (*записывать как израсходованное*) ఎత్తివేయు, రద్దుచేయు; списа́ть задо́лженность బాకీ రద్దుచేయు

спи́сываться, списа́ться (с *тв.*) (ఒకరికి) రాసి సమాచారం తెప్పించుకొను

спи́ться *сов. см.* спива́ться

спи́хивать, спихну́ть (*вн.*) 1. *разг.* నెట్టు, నెట్టివేయు 2. *перен.* నెట్టివేయు

спихну́ть *сов. см.* спи́хивать

спи́ца *ж* 1. (*вязальная*) అల్లిక సూది 2. (*колеса*) ఆకు, స్పోక్

спи́чечн||ый అగ్గిపుల్ల; ~ая коро́бка అగ్గి పెట్టె

спи́чк||а *ж* అగ్గిపుల్ల; зажига́ть ~у అగ్గిపుల్లను వెలిగించు ◇ худо́й как ~а *разг.* చీపురు పుల్లలాగ

сплав I *м* (*металлов*) మిశ్రలోహం, మిశ్రమం; ~ ме́ди с зо́лотом రాగి బంగారాల మిశ్రమం

сплав II *м* (*леса*) [కలప] తేలించడం

спла́вить I, II *сов. см.* сплавля́ть I, II

сплавля́ть I, спла́вить (*вн.*; *металл*) కరిగించి మిశ్రమం తయారుచేయు; ~ медь с зо́лотом రాగి, బంగారం కరిగి మిశ్రమలోహం తయారుచేయు

сплавля́ть II, спла́вить (*вн.*) **1.** (*лес*) [కలప] తేలించు **2.** *перен. разг.* (*отделываться*) నెట్టివేయు

спла́чивать, сплоти́ть (*вн.*) **1.** (*скреплять*) కట్టు **2.** *перен.* (*объединять*) సమీకరించు, ఐక్యం చేయు, సంఘటితపరచు; ~ наро́дные ма́ссы ప్రజలను సంఘటితపరచు

спла́чиваться, сплоти́ться సమీకృతమగు, సమీకృతమై వుండు

сплести́(сь) *сов. см.* сплета́ть(ся)

сплета́ть, сплести́ (*вн.*) **1.** అల్లు; сплести́ вено́к మాల కూర్చు **2.** *перен.* (*соединять*): ~ па́льцы (ఒక చేతి) వేళ్ళ (మరొక చేతి) వేళ్ళలో దూర్చు

сплета́ться, сплести́сь **1.** అల్లుకొను **2.** *перен.* (*соединяться — о руках, пальцах*) వేళ్ళ వేళ్ళలో దూరు

сплете́ние *с* **1.** మేళవింపు; అల్లిక (*ветвей, корней*) **2.** *анат.* జాలిక ◇ ~ обстоя́тельств పరిస్థితుల చిక్కు ముడి

спле́тник *м* కబుర్లు మోసేవాడు

спле́тничать, наспле́тничать కబుర్లు మోయు, గాలి కబుర్లు చెప్పు

спле́тня *ж* గాలికబురు

сплоти́ть(ся) *сов. см.* спла́чивать(ся)

сплохова́||ть *сов. разг.* పప్పులో కాలు వేయు, విఫలమగు, రాణించకపోవు; он не ~л రాణించాడు

сплоче́ние *с* సమీకృతం [చేయడం], [ప్రజా] సమీకరణ

сплочённость *ж* సంఘీభావం, సమీకృతం

сплочённый సమీకృతమైన; ~ коллекти́в సమీకృతమైన (ఐక్యమైన) సమష్టి (బృందం)

сплошн||о́й **1.** మొత్తం ముద్ద (*о породе, массе и т.п.*); (సర్వ) వ్యాప్త (*распространяющийся на всё*); అంతులేని, ఎడతెగని (*непрерывный*); ~о́й лес అంతులేని అడవి; ~а́я коллективиза́ция దేశవ్యాప్త సమష్టీకరణ **2.** *разг.* (*не содержащий ничего другого*) శుద్ధ, పట్టి; ~о́й вздор శుద్ధ చెత్త; ~ы́е неприя́тности కేవలం కష్టాలు తప్ప మరేమీ లేవు

сплошь *нареч.* పూర్తిగా, కేవలం; ~ состоя́ть из чего́-л. పూర్తిగా ఏదైనా ఉండు ◇ ~ да ря́дом *разг.* అడుగడుగునా

сплутова́ть *сов. см.* плутова́ть

сплю́щенный చదును; చప్పిడి (*о носе*)

сплю́щивать, сплю́щить (*вн.*) చరిచి చదును చేయు

сплю́щить *сов. см.* сплю́щивать

спляса́ть *сов. см.* пляса́ть

сподви́жник *м* సహచరుడు

спозара́нку *нареч. разг.* **1.** (*с раннего утра*) పొద్దుటి (తెల్లవారు జాము)నుంచి **2.** (*очень рано*) పొద్దున, తెల్లవారు జామున

спои́ть *сов. см.* спа́ивать II

споко́йно *нареч.* [ప్ర]శాంతంగా, మనోనిబ్బరంతో, చల్లగా; говори́ть ~ ప్రశాంతంగా మాట్లాడు; ~ ждать చల్లగా నిరీక్షించు; спать ~ ప్రశాంతంగా నిద్రపోవు; ~! శాంతించు!, శాంతించండి!

споко́йн||ый **1.** ప్రశాంత; ~ое мо́ре ప్రశాంత సముద్రం **2.** (*выражающий спокойствие, лишённый тревог*) ప్రశాంత[మైన]; ~ая жизнь ప్రశాంత జీవితం; ~ое ме́сто ప్రశాంత స్థలం **3.** (*не беспокоящий*) కుదురైన; ~ый ребёнок కుదురైన బిడ్డ

споко́йствие *с* **1.** ప్రశాంతి, ప్రశాంతత; тишина́ и ~ నిశ్శబ్దం, ప్రశాంతి **2.** (*порядок*) శాంతి భద్రతలు **3.** (*самообладание*) మనోనిబ్బరం; душе́вное ~ మనశ్శాంతి

споко́н: ~ ве́ку (веко́в) *разг.* సృష్ట్యాదినుంచి, తాతముత్తాతల నాటినుంచి

спола́скивать, сполосну́ть (*вн.*) కడుగు, తొలుచు[కొను]; ~ лицо́ ముఖం తొలుచుకొను

сполза́ть, сползти́ **1.** కింద పాకు **2.** *перен.* జారు

сползти́ *сов. см.* сполза́ть

сполна́ *нареч.* పూర్తిగా, అణాపైసలతో

сполосну́ть *сов. см.* спола́скивать

спор *м* **1.** వాదోపవాదాలు, వాదప్రతివాదాలు **2.** (*взаимные притязания*) తగాదాలు ◇ ~у нет *разг.* [అనేది] నిర్వివాదం

спо́рить, поспо́рить (*с тв.*) **1.** (*с пр.*) (తో

గురించి) తగాదాపడు, వాదోపవాదాలు జరుపు 2. (*заключать пари*) (తో గురించి) పందెం వేయు

спо́рит||ься *несов. разг.* సాఫీగా (సజావుగా) జరుగు (సాగు); рабо́та у него́ ~ся అతను చేసేపని సాఫీగా (సజావుగా) జరుగుతోంది

спо́рн||ый వివాదాస్పదమైన, వివాదగ్రస్త; ~ый вопро́с వివాదాస్పద విషయం; ~ая террито́рия వివాద గ్రస్త ప్రాంతం

споро́ть *сов. см.* спа́рывать

спорт *м* క్రీడ, క్రీడలు, ఆట; лы́жный ~ స్కీ క్రీడ; занима́ться ~ом ఆటలు ఆడు

спорти́вн||ый క్రీడా; ~ое о́бщество క్రీడా సంఘం; ~ое состяза́ние క్రీడల పోటీ

спортсме́н *м* క్రీడాకారుడు

спо́соб *м* పద్ధతి, సాధనం, విధం; ~ произво́дства ఉత్పత్తి విధానం (పద్ధతి); ~ употребле́ния వినియోగపు విధం, ఉపయోగించే పద్ధతి; таки́м спо́собом ఈ పద్ధతిలో, ఈ విధంగా

спосо́бность *ж* 1. సామర్థ్యం; ~ дви́гаться చలన (గమన) సామర్థ్యం 2. (*природное дарование*) సామర్థ్యం, శక్తిసామర్థ్యాలు; ~ к матема́тике గణిత శాస్త్ర విషయక సామర్థ్యం (శక్తిసామర్థ్యాలు)

спосо́бный 1. (సామర్థ్యం) కలిగిన; ~ к движе́нию కదల గలిగిన; ~ к труду́ శ్రమసామర్థ్యం (శ్రమ చేయ) కలిగిన; ~ на же́ртвы త్యాగాలు చేయ గలిగిన 2. (*одарённый*) ప్రతిభావంతుడైన, సమర్థుడైన; ~ студе́нт సమర్థుడైన విద్యార్థి

спосо́бствовать *несов.* (*дт.*) (కి) తోడ్పడు, (ని) ప్రోత్సహించు; ~ распростране́нию зна́ний జ్ఞాన విస్తరణకు తోడ్పడు

споткну́ться *сов. см.* спотыка́ться 1, 2

спотыка́ться, споткну́ться 1. (о *вн.*) (మీద) తూలు; споткну́ться о ка́мень రాతిమీద తూలు 2. *перен. разг.* (*допускать ошибку*) పొరపాటుపడు

спохвати́ться *сов. см.* спохва́тываться

спохва́тываться, спохвати́ться *разг.* గుర్తు చేసుకొను; он во́время спохвати́лся సకాలంలో గుర్తు చేసుకున్నాడు

спра́ва *нареч.* [దేనినుంచి అయినా] కుడిపక్కకు (*откуда-л.*); కుడిపక్కన (*где-л.*); ~ нале́во కుడి నుంచి ఎడమకు

справедли́во *нареч.* 1. న్యాయంగా, ధర్మబద్ధంగా 2. (*правильно*) సమంజసంగా, సరిగా

справедли́вость *ж* 1. న్యాయం 2. (*правильность*) నిష్పక్షపాతం, సామంజస్యం ◇ отдава́ть ~ кому́-л. *книжн.* ఒకరికి సమంజసమైన (తగిన) గుర్తింపు ఇచ్చు

справедли́в||ый 1. న్యాయమైన, న్యాయోచితమైన; నిష్పక్షపాతమైన (*беспристрастный*); ~ый пригово́р న్యాయమైన (న్యాయసమ్మతమైన) తీర్పు (పరిష్కారం); он стро́гий, но ~ый челове́к అతను కఠినమైన (నిక్కచ్చి) మనిషిగాని, న్యాయవంతుడు (ధర్మపరుడు) 2. (*имеющий законное основание*) ధర్మ, న్యాయమైన; ~ая борьба́ ధర్మ పోరాటం; ~ая война́ న్యాయమైన యుద్ధం 3. (*правильный*) సరియైన, సమంజసమైన; ~ая кри́тика సమంజసమైన విమర్శ

спра́вить(ся) *сов. см.* справля́ть(ся)

спра́вк||а *ж* 1. సమాచారం, వాకబు; дать ~у విషయం వివరించు; наводи́ть ~и о ко́м-л. ఒకరిని గురించి వాకబు చేయు; обраща́ться за ~ами సమాచారం అర్థించు (అడుగు) 2. (*документ*) సర్టిఫికెట్; ~а с ме́ста рабо́ты పనిచేసే సంస్థనుంచి సర్టిఫికెట్

справля́ть, спра́вить *разг.* (*вн.*; *праздновать*) జరుపు[కొను]; ~ день рожде́ния జన్మదినోత్సవం జరుపుకొను; ~ новосе́лье గృహప్రవేశం జరుపు[కొను]

справля́ться, спра́виться 1. (с *тв.*) చేయగలుగు; ~ с рабо́той పని బాగా చేయగలుగు 2. (с *тв.*; *быть в состоянии побороть*) అదుపులో పెట్టు; с ним тру́дно спра́виться అతన్ని అదుపులో పెట్టడం కష్టం 3. (о *пр.*; *осведомляться*) వాకబు చేయు, అడుగు; ~ в словаре́ నిఘంటువులో చూచు; ~ о здоро́вье ఒకరి ఆరోగ్యం గురించి అడుగు (వాకబు చేయు); ~ у кого́-л. о чём-л. ఒకరి దగ్గరనుంచి దేనినైనా కనుక్కొను, ఒకరిని దేనికోసమైనా వాకబు చేయు ◇ спра́виться с собо́й తనను అదుపులో పెట్టుకొను

спра́вочник *м* డైరెక్టరీ; железнодоро́жный ~ రైల్వే డైరెక్టరీ; телефо́нный ~ టెలిఫోన్ డైరెక్టరీ

спра́вочн||ый: ~ое бюро́ సమాచార కార్యాలయం; ~ая литерату́ра ఆకర గ్రంథాలు

спра́шива||ть, спроси́ть (*вн.*) 1. (о *пр.*) (గురించి) అడుగు; ~ть о чьём-л. здоро́вье ఒకరి ఆరోగ్యం గురించి అడుగు (వాకబు చేయు); ~ть вре́мя టైమ్ ఎంత అని అడుగు 2. (*рд.*; *просить*) అడుగు; ~ть у кого́-л. разреше́ния ఒకరి అనుమతి అడుగు 3. (*вызывать учащегося*) ప్రశ్నించు, అడుగు; ~ть

Урóк పాఠం చెప్పమని అడుగు 4. (*желать видеть*) అడుగు, వచ్చు; меня никтó не ~л? నాకోసం ఎవరైనా వచ్చారా? 5. *разг.* (*требовать, запрашивать*) అడుగు; ~ть с когó-л. дéньги за книгу ఒకరి దగ్గరనుంచి పుస్తకంకోసం డబ్బు అడుగు 6. (с *рд.*; *требовать ответственности*) ఒకరిని జవాబుదారుని చేయు; с вас за э́то спрóсят దానికి మీరు జవాబు దారీ వహించాల్సి వుంటుంది, దానికి బాధ్యత మీదే

спрáшиваться, спроси́ться *разг.* 1. (у *рд.*) ఒకరి అనుమతి అడుగు; уйти́ ни у когó не спрося́сь ఎవరి అనుమతీ అడగకుండా వెళ్లిపోవు 2. *тк. несов.*: спрáшивается, как э́то моглó случи́ться ఇది ఎలా జరిగిందబ్బా? 3. *безл. разг.*: с негó за э́то спрóсится అతను దానికి బాధ్యత వహించవలసి వుంటుంది

спрессовáть *сов. см.* прессовáть

спринцевáть *несов.* (*вн.*) పిచికారీ చేయు

спринцóвка *ж* చిమ్మనగొట్టం, సిరంజి

спровáдить *сов. разг.* (*вн.*) పంపించివేయు

спровоци́ровать *сов. разг.* (*вн.*) రెచ్చగొట్టు, రేకెత్తించు

спроекти́ровать *сов. см.* проекти́ровать 1

спрос *ж* గిరాకీ, డిమాండు; ~ и предложéние గిరాకీ, సరఫరా; ~ на промы́шленные товáры పారిశ్రామిక సరకులకు గిరాకీ; ры́ночный ~ మార్కెట్‌లో డిమాండ్ ◇ что с негó ~у? *разг.* పాపం, అతనేం చేస్తాడు?; без ~а, без ~у అడగకుండా (చెప్పకుండా)

спроси́ть *сов. см.* спрáшивать

спроси́ться *сов. см.* спрáшиваться 1, 3

спросóнок *нареч. разг.* సగం నిద్రలో

спрут *м зоол.* ఆక్టోపస్

спры́гивать, спры́гнуть (с *рд.*) (మీదనుంచి) దూకు; ~ в канáву కాలవలోకి దూకు; ~ с лóшади గుర్రంమీదనుంచి నేలమీదకు దూకు; ~ с пóезда రైలునుంచి దూకు

спры́гнуть *сов. см.* спры́гивать

спры́скивать, спры́снуть *разг.* (*вн.*) చిమ్ము, చల్లు

спры́снуть *сов. см.* спры́скивать

спрягáть, проспрягáть *грам.* (*вн.*) పురుషల ప్రకారం క్రియను మార్చు

спрягáться *несов. грам.* పురుషల ప్రకారం క్రియ మార్చబడు

спряжéние *с грам.* పురుషల ప్రకారం క్రియ మార్పు

спрясть *сов. см.* прясть

спря́тать(ся) *сов. см.* пря́тать(ся)

спу́гивать, спугну́ть (*вн.*) బెదరగొట్టివేయు; ~ пти́цу పక్షిని బెదరగొట్టివేయు

спугну́ть *сов. см.* спу́гивать

спуд *м*: держáть под ~ом దేనినైనా దాచి పెట్టి ఉంచు; извлекáть чтó-л. из-под ~а తొక్కిపెట్టిన దాన్ని పైకి తీయు; класть чтó-л. под ~ దేనినైనా తొక్కి పెట్టు

спуск *м* 1. దిగడం; దింపడం (*с пóмощью когó-л.*); ~ корабля́ нá воду ఓడను జలప్రవేశం చేయు; ~ воды́ నీళ్లు తీసివేయు 2. (*наклóнная плóскость*) వాలు, స్లోపు 3. (*в орýжии*) ట్రిగ్గర్ ◇ не давáть ~а (~у) комý-л. *разг.* ఒకరిని తిప్పికొట్టు

спускáть, спусти́ть (*вн.*) 1. దించు, దింపు; ~ лóдку нá воду పడవను నీళ్లలోకి దించు; ~ рабóчих в шáхту కార్మికులను గనిలోకి దించు; ~ флаг పతాకాన్ని దించు 2. (*выпускáть, освободи́в от чегó-л.*) విడుచు, విడిచిపెట్టు; ~ собáку с при́вязи కుక్కను విడుచు; спусти́ть курóк ట్రిగ్గర్ నొక్కు 3. (*жи́дкость, газ*) వదలిపెట్టు; ~ вóду నీళ్లు తీసివేయు (*в водоёме*); నీళ్లు కొట్టు (*в унитáзе*); నీళ్లను బయటికి వదలిపెట్టు (పోనివ్వు) (*из вáнны*) ◇ ~ директи́ву *разг.* ఆదేశం పంపించు; ~ шкýру с когó-л. *разг.* ఒకరి చర్మం వొలిచేయు; ши́на спусти́ла టైరులో గాలి పోయింది; не ~ глаз с когó-л. (чегó-л.) ఒకరిని (దేనినైనా) జాగ్రత్తగా చూచు

спускáться, спусти́ться 1. దిగివచ్చు, కిందికి వచ్చు; ~ на ли́фте లిఫ్టులో కిందికి (దిగి) వచ్చు; ~ по лéстнице దిగివచ్చు; ~ с горы́ కొండనుంచి కిందికి వచ్చు 2. (на *вн.*; *о пти́цах, насекóмых*) (మీద) వాలు, పేరుకొను; దిగు (*о самолёте*) ◇ ~ с облакóв దివినుంచి భువికి దిగు; спускáется ночь రాత్రి ఆవరిస్తోంది

спусковóй: ~ крючóк ట్రిగ్గర్

спусти́ть(ся) *сов. см.* спускáть(ся)

спустя́ *предлог* తరువాత; мнóго врéмени ~ చాలా కాలం తరువాత; немнóго ~ కొంచెం సేపు తరువాత; три гóда ~ మూడు యేళ్లు గడిచాక

спу́танны||й 1. మెలిపడిన, పెనబడిన, చిక్కుపడిన; ~е вóлосы చింపిరి జుట్టు; ~е ни́тки మెలిబడిన (చిక్కుబడిన) దారాలు 2. *перен.* చిక్కుపడిన, అస్పష్టమైన (*о рéчи*)

спу́тать *сов. см.* пу́тать 1—3, 5 *и* 6

спу́таться 1. మెలిపడు, చిక్కుపడు 2. *разг.* (*сбиться*) అస్తవ్యస్తమగు 3. *разг.* (*ошибиться*) పొరపాటుపడు, క్రమం తప్పు

спу́тник *м* 1. సహప్రయాణికుడు, తోటిబాటసారి 2. *перен.* తోబుట్టువు 3. (*небесное тело*) ఉపగ్రహం 4. (*космический аппарат*) స్పూత్నిక్, కృత్రిమ ఉపగ్రహం; ~ **свя́зи** కమ్యూనికేషన్ల ఉపగ్రహం; **метеорологи́ческий** ~ వాతావరణ ఉపగ్రహం

спьяна́, **спья́ну** *нареч.* *разг.* తాగిన మైకంలో

спя́ти||ть *сов.* *разг.* మతి పోగొట్టు; ~ть от сча́стья సంతోషంతో మతి పోగొట్టు; ты что, ~л? నీకు మతి పోయిందా?

спя́чк||а *ж* సుప్తావస్థ; погружа́ться в ~у సుప్తావస్థలో పడు

спя́щий 1. నిద్రపోతున్న 2. *в знач. сущ. м* నిద్రపోతున్నవాడు

сраба́тываться I, срабо́таться (*изнашиваться*) అరిగిపోవు; мото́р срабо́тался ఇంజన్ అరిగిపోయింది

сраба́тываться II, срабо́таться (*достигать согласованности в работе*) గాడిలో పడు; они́ не срабо́тались వాళ్లకి పనిలో పొసగడం లేదు, వాళ్లు కలిసి పని చేయలేకపోతున్నారు

срабо́таться I, II, *сов.* *см.* сраба́тываться I, II

сравне́ни||е *с* 1. తారతమ్యం, పోటీ; проводи́ть ~е с че́м-л. దేనికైనా పోటీ తెచ్చు 2. (*слово, выражение*) ఉపమానం ◇ в ~и (по ~ю) с ке́м-л. (че́м-л.) ఎవరితోనైనా (దేనితోనైనా) పోలిస్తే; по ~ю с про́шлым го́дом పోయిన సంవత్సరంకంటె, పోయిన సంవత్సరంతో పోలిస్తే; вне вся́кого ~я సాటిలేని; э́то не идёт ни в како́е ~е с ке́м-л. (че́м-л.) ఒకరితో ఒకరికి (ఒకదానికీ మరోదానికీ) పోలికలేదు

сра́внивать I, сравни́ть (*вн.* с *тв.*; *сопоставлять*) (తో) పోల్చు, పోల్చి [సరి]చూచు; (కి) పోటీ తెచ్చు

сра́внивать II, сравня́ть (*вн.* с *тв.*; *делать равным*) (తో) సమానం (సమం) చేయు; ~ счёт స్కోరును సమం చేయు

сра́внивать III, сровня́ть (*вн.*; *делать ровным*) చదును చేయు ◇ сровня́ть что́-л. с землёй దేనినైనా నేలమట్టం చేయు (కావించు)

сравни́тельно *нареч.* పోల్చి చూస్తే; ~ с ке́м-л. (че́м-л.) ఎవరితోనైనా (దేనితోనైనా) పోల్చి చూస్తే

сравни́тельн||ый తులనాత్మక, తారతమ్యాత్మక; ~ая лингви́стика తారతమ్యాత్మక భాషాశాస్త్రం ◇ ~ая сте́пень *грам.* తర(ప్రత్యయార్థకం

сравни́ть *сов.* *см.* сра́внивать I

сравни́ться *сов.* (с *тв.*) (కి) పోటీ తేబడు, (తో) పోల్చబడు

сравня́ть *сов.* *см.* сра́внивать II *и* ровня́ть

сравня́ться *сов.* (с *тв.*) సమం చేయబడు, సమమగు, సమానమగు

сража́ть, сrazи́ть (*вн.*) 1. చావు దెబ్బ కొట్టు (కొట్టివేయు), నేల కూల్చు; пу́ля срази́ла бойца́ సైనికుడు గుండు దెబ్బతో నేల కూల్చబడ్డాడు; боле́знь его́ срази́ла అతను రోగంతో మంచం పట్టాడు 2. *перен.* విభ్రాంతి పరచు

сража́ться, срази́ться 1. (с *тв.*) (తో) పోరాడు, పోరాటం చేయు; ~ с врага́ми శత్రువులతో పోరాడు; ~ за свобо́ду స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాల కోసం పోరాడు 2. *разг.* (в *вн.*; *играть*) ఆడు; ~ в ша́хматы చదరంగం ఆడు

сраже́ние *с* పోరాటం, యుద్ధం; выи́грывать ~ యుద్ధంలో (పోరాటంలో) జయించు (విజయం పొందు); дать ~ యుద్ధం చేయు

срази́ть *сов.* *см.* сража́ть *и* рази́ть I

срази́ться *сов.* *см.* сража́ться

сра́зу *нареч.* 1. (*немедленно*) [వెను]వెంటనే 2. (*в один приём*) ఏక బిగిన; вы́пить два стака́на воды́ ~ ఒకే సారి (ఏకబిగిన) రెండు గ్లాసుల నీళ్లు తాగు; заплати́ть не всё ~ ఒకే దఫా చెల్లించకపోవు 3. (*рядом*) తిన్నగా, నరానరి; наш ла́герь ~ за реко́й నది అవతలి గట్టున తిన్నగా మా శిబిరం ఉంది 4. (*одновременно*) ఒక్కుమ్మడిగా; все ~ అందరూ ఒక్కుమ్మడిగా; говори́те не все ~! అందరూ ఒకేసారి మాట్లాడకండి

срам *м* *разг.* సిగ్గు

срами́ть, осрами́ть (*вн.*) 1. (*позорить*) అవమానపరచు, సిగ్గుపరచు 2. *тк. несов.* (*стыдить*) తిట్టు, (కి, ని) చీవాట్లు పెట్టు

срами́ться, осрами́ться *разг.* తనని తాను అభాసుపాల్జేసుకొను

среста́ться, срасти́сь 1. జమిలిగా పెరుగు (*о деревьях*); అంటుకుపోవు, అతుక్కొను (*о кости*) 2. (с *тв.*; *неразрывно соединяться*) (తో) లీనమైపోవు, విడదీయరాని భాగమైపోవు

срасти́сь *сов.* *см.* сраста́ться

срасти́ть *сов.* *см.* сра́щивать

сраще́ние *с* (*соединение*) అనుసంధానం

сра́щивание *с* 1. జతచేయడం; కలపడం (*тросов, проводов*); అతికించడం (*кости*) 2. (*слияние*) లీనమవడం, సంలీనం

сра́щивать, срасти́ть (*вн.*) 1. (*кости*) అతుకు, అతికించు 2. *тех.* అనుసంధించు, కలుపు 3. *перен.* [సం]లీనం చేయు

сред||а́ I *ж в разн. знач.* పరిసరాలు; географи́ческая ~а́ భూగోళ (నైసర్గిక) పరిసరాలు; он из рабо́чей ~ы́ అతను కార్మికవర్గంనుంచి వచ్చాడు; в ~е́ учёных శాస్త్రవేత్తల్లో

среда́ II *ж* (*день недели*) బుధవారం

среди́ *предлог* 1. మధ్య, నడిమి; стоя́ть ~ ко́мнаты గది మధ్య నిలబడు; встава́ть ~ но́чи అర్ధరాత్రివేళ లేచు 2. (*в окружении*) మధ్య, లో; ~ населе́ния జనాభాలో; ~ опа́сностей ప్రమాదాల్లో ◇ ~ бе́ла дня *разг.* పట్టపగలే

сре́дне *нареч. разг.* (*так себе*) ఫరవాలేదు, ఒక మోస్తరు[గా వుంది]

среднеазиа́тский మధ్య ఆసియా

средневеко́вый మధ్య యుగపు (యుగాం)

средневеко́вье *с* మధ్య యుగాలు

среднегодов||о́й సగటు సాలుసరి; ~о́й сбор зерна́ సగటు సాలుసరి ధాన్యపు పంట; ~а́я температу́ра సగటు సాలుసరి ఉష్ణోగ్రత

среднеме́сячный సగటు నెల[వారీ]; ~ за́работок సగటు నెల జీతం (వేతనం)

среднесу́точный సగటు రోజువారీ

сре́дн||ий 1. మధ్య, నడిమి; ~ее окно́ మధ్య కిటికీ 2. (*промежуточный*) మధ్య[మ], మధ్య రకం; ~его разме́ра మధ్య[మ] సైజు (పరిమాణం గల); ~его ро́ста మధ్య రకం ఎత్తు; ~ие во́лны (*радио*) మీడియం వేవ్‌లు; ~их лет మధ్య వయస్కుడైన 3. (*взятый в среднем*) సగటు; ~яя ско́рость సగటు వేగం; ~яя температу́ра సగటు ఉష్ణోగ్రత 4. *разг.* (*посредственный*) ఓ మోస్తరు (మాదిరి); ~ие актёры ఓ మోస్తరు నటీనటులు; ~ие спосо́бности సాదా సామర్థ్యం ◇ не́что ~ее (రెండిటికీ) మధ్యది; в ~ем సగటున; Сре́дний Восто́к మధ్య ప్రాచ్యం (తూర్పు); ~ие века́ మధ్య యుగాలు

сре́дств||о *с* 1. సాధనం; все́ми ~ами అన్ని విధాలా 2. *обычно мн.* (*предметы, приспособления*) సాధనాలు; ~а ма́ссовой информа́ции и пропага́нды బహుళ (సామూహిక) సమాచార, ప్రచార సాధనాలు; పత్రికలు, రేడియో, టెలివిజన్; ~а передвиже́ния రవాణా సాధనాలు; ~а произво́дства ఉత్పత్తి సాధనాలు 3. *мед.* చికిత్స, మందు; перевя́зочные ~а బ్యాండేజి వస్తువులు 4.: ~а *мн.* (*деньги, материальные ценности*) ఆధారాలు, సాధనాలు; ~а к жи́зни జీవనోపాధి; ~а платежа́ చెల్లింపు సాధనం; ~а существова́ния జీవిత అవసర వస్తువులు, జీవనాధారాలు; материа́льные ~а వనరులు; жить не по ~ам ఉన్నదానికి మించి వెచ్చించు; жить по ~ам ఉన్నంతలో జీవించు (గడుపుకొను)

средь *предлог см.* среди́

срез *м* కోత

сре́зать *сов. см.* среза́ть *и* ре́зать 6

среза́ть, сре́зать (*вн.*) 1. (*цветок*) కోయు 2. *разг.* (*сокращать*) తగ్గించు ◇ ~ кого́-л. на экза́мене *разг.* ఒకరిని పరీక్షలో తప్పించు (ఫెయిల్ చేయు)

сре́заться *сов. разг.* (*на экзамене*) ఫెయిల్ అగు

срисова́ть *сов. см.* срисо́вывать

срисо́вывать, срисова́ть (*вн.*) కాపీ చేయు

сровня́ть *сов. см.* сра́внивать III *и* ровня́ть

сродни́ *нареч. разг.* ఒకరి బంధువు[గా వుండు]; он мне ~ అతను నా బంధువు (చుట్టం)

сродни́ть *сов. см.* родни́ть 2

сродни́ться *сов.* (*с тв.*) (కి) సన్నిహితమగు; (కి) అలవాటుపడు (*свыкнуться*)

сродство́ *с* సంబంధం, చుట్టరికం

срок *м* 1. కాల వ్యవధి (పరిమితి), గడువు; ~ заключе́ния జైలు జీవితపు గడువు, జైలు నిర్బంధ కాల వ్యవధి; ~ опла́ты пять дней చెల్లింపు గడువు ఐదు రోజులు; ~ слу́жбы (*в армии*) కొలువు గడువు (కాల వ్యవధి); в кратча́йший ~ అతి స్వల్ప కాల వ్యవధిలో, అతి త్వరలో 2. (*предельный момент*) గడువు; ~ исполне́ния పూర్తిచేయవలసిన గడువు; ~ платежа́ చెల్లింపు గడువు; пришёл ~ సమయం ఆసన్నమైంది; все ~и прошли́ గడువు ఎప్పుడో అయిపోయింది; в ~ సకాలంలో ◇ дай ~! *разг.* నువ్వు కొంచెం ఆగు!

сро́чно *нареч.* హడావిడిగా; ~ выезжа́ть హడావిడిగా వెళ్లిపోవు; ему́ ~ пона́добился уче́бник అతనికి యీ పాఠ్యపుస్తకం అర్జెంటుగా కావాలి

сро́чн||ый 1. అర్జెంటు, జరూరు, తక్షణ; ~ая телегра́мма ఎక్స్‌ప్రెస్ టెలిగ్రాం; ~ое де́ло జరూరు వ్యవహారం; в ~ом поря́дке జరూరుగా, ఆలస్యం చేయ

కుండా 2. (*производимый в определённый срок*) నిర్దిష్ట తేదీ; ~ый вклад డిపాజిట్ అకౌంటు; ~ый платёж నిర్దిష్ట తేదీ[కి] చెల్లింపు

сруб *м* (*деревянное сооружение*) దుంగల యిల్లు

срубáть, срубúть (*вн.*) నరకు, నరికివేయు

срубúть *сов. см.* срубáть

срыв *м* 1. భగ్నం చేయడం; ~ собрáния సమావేశాన్ని భగ్నం చేయడం 2. (*неудача*) వైఫల్యం, పరాజయం

срывáть I, сорвáть (*вн.*) 1. తుంపు, పుణుకు; ~ вéтку сирéни లైలక్ కొమ్మ విరుచు; ~ цветы́ పువ్వులు తుంపు; сорвáть я́блоко ఆపిల్ తుంపు (కోయు) 2. (*сдёргивать*) లాగు, లాగివేయు; ~ замóк తాళం ఊడబీకు (పగలగొట్టు); ~ с когó-л. шáпку ఒకరి టోపీ లాగివేయు; ~ с себя́ одéжду (తన) దుస్తులు లాగివేసుకొను 3. (*мешать осуществлению чегó-л.*) భగ్నం చేయు, వమ్ము చేయు; ~ переговóры సంప్రతింపులను భగ్నం చేయు; ~ плáны పన్నాగాలు వమ్ము చేయు ◇ ~ гóлос [అరిచి] గొంతు పోగొట్టుకొను; ~ завéсу с чегó-л. దేనినుంచైనా ముసుగు తీసివేయు

срывáть II, срыть (*вн.*; *срывая, уничтожать*) నేలమట్టం కావించు

срывáться, сорвáться 1. కాలి (చేతి) పట్టు కోల్పోయి కిందపడు; он сорвáлся с кры́ши ఇంటికప్పు మీదనుంచి కిందపడిపోయాడు 2. (*с цепи*) వదలించుకొను, విడిపించుకొను 3. *разг.* (*не удаваться*) విఫలమగు; сорвалóсь! తుస్సుమంది (చిదేసింది)! ◇ ~ с мéста *разг.* ఉరుకు; ~ с языкá *разг.* నోరు జారు; егó гóлос сорвáлся а) (*от волнения*) అతని కంఠం గద్గదమైంది б) (*от крика*) అతను గొంతు పోగొట్టుకొన్నాడు

срыть *сов. см.* срывáть II

сря́ду *нареч. разг.* తరబడి, బాటు; три дня ~ మూడు రోజుల తరబడి (బాటు)

ссáдина *ж* గీర

ссадúть I *сов. см.* ссáживать

ссадúть II *сов. разг.* (*вн.*; *поцарапать*) గీచు

ссáживать, ссадúть (*вн.*) 1. (*помогать сойти вниз*) కిందికి దింపు 2. (*высаживать*) దింపు; ~ с пóезда రైల్లోంచి దింపు

ссóр||а *ж* పోట్లాట, తగాదా, జగడం, కజ్జా; быть с кéм-л. в ~е ఒకరితో సత్సంబంధాలు లేకపోవు; искáть ~ы с кéм-л. ఒకరితో గిల్లికజ్జా పెట్టుకొను; мéжду ни́ми произошлá ~ из-за чегó-л. వాళ్ళకి ఎందుకో పేచీ వచ్చింది

ссóрить, поссóрить (*вн.*) (మధ్య) జగడం (కజ్జా) పెట్టు

ссóриться, поссóриться (с *тв.*) (తో) పోట్లాడు, జగడమాడు, జగడం (కజ్జా) పెట్టుకొను

ссóхнуться *сов. см.* ссыхáться

ссýда *ж* ఋణం; безвозврáтная ~ సబ్సిడీ, గ్రాంట్

ссудúть *сов. см.* ссужáть

ссужáть, ссудúть (*вн. тв.*, *дт. вн.*) (కి) ఋణం (అప్పు) యిచ్చు; ~ дéньги под процéнты వడ్డీకి డబ్బు యిచ్చు

ссылáть, сослáть (*вн.*) ప్రవాసానికి పంపించు

ссылáться, сослáться (на *вн.*) ప్రస్తావించు, ఉల్లేఖించు; సాకు చెప్పు (*оправдываться*); ~ на авторитéтное и́мя అభిజ్ఞుల పేరు ప్రస్తావించు; ~ на головнýю боль తలనొప్పిగా ఉందని సాకు చెప్పు

ссы́лка I *ж* ప్రవాసం, ప్రవాసశిక్ష

ссы́лка II *ж* 1. (на *вн.*; *указание*) (కు) ప్రస్తావన 2. (*цитата*) ఉల్లేఖన

ссы́льный 1. ప్రవాసంలో (ప్రవాసిగా) వున్న 2. *в знач. сущ. м* ప్రవాసి

ссы́пать *сов. см.* ссыпáть

ссыпáть, ссы́пать (*вн.*) పోయు; ~ мукý в мешóк పిండి బస్తాలో పోయు

ссыпнóй: ~ пункт ధాన్యపు బట్వాడా కేంద్రం

ссыхáться, ссóхнуться ఎండిపోవు, ముడుచుకుపోవు

стабилизáтор *м тех.* స్టెబిలైజర్

стабилизáция *ж* స్థిరత్వం, స్థిరపడడం; ~ валю́ты కరెన్సీ స్థిరత్వం; ~ экономики ఆర్థిక వ్యవస్థ స్థిరపడడం

стабилизи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) స్థిరపరచు, సుస్థిరత ఏర్పరచు; ~ валю́ту కరెన్సీ స్థిరపరచు; ~ ры́нок మార్కెట్టును స్థిరపరచు

стабилизи́роваться *несов. и сов.* స్థిరపడు

стаби́льность *ж* [సు]స్థిరత, స్థిరత్వం

стаби́льны||й సుస్థిర; ~е цéны సుస్థిర ధరలు ◇ ~й учéбник స్టాండర్డ్ టెక్స్ట్ బుక్, ప్రామాణిక పాఠ్యగ్రంథం

стáвень *м см.* стáвни

стáвить, постáвить (*вн.*) 1. పెట్టు[కొను], ఉంచు; ~ едý на стол భోజనం టేబుల్‌మీద పెట్టు

2. *разг.* (*назначать*) పెట్టు, ఉంచు, నియమించు; ~ кого́-л. на до́лжность ఒకరిని పదవిలో ఉంచు (పెట్టు, నియమించు); ~ стра́жу కాపలావాళ్లను పెట్టు 3. (*располагать, размещать*) పెట్టు, ఉంచు 4. (*выдвигать, предлагать*) లేవదీయు, ముందుకు తెచ్చు; ~ вопро́с సమస్యను లేవనెత్తు; ~ усло́вие షరతు పెట్టు; ~ перед ке́м-л. зада́чу ఒకరిపై కర్తవ్యం ఉంచు; ~ перед собо́й зада́чу కర్తవ్యం పెట్టుకొను ◇ ~ па́лки в колёса *разг.* పనిలో పుల్లలు పెట్టు; ~ пласти́нку రికార్డు పెట్టు; ~ произноше́ние кому́-л. ఒకరి ఉచ్చారణ సవరించు; ~ сеть వల వేయు; ~ в вину́ кому́-л. ఒకరిమీద నింద మోపు, ఒకరిపై ఆరోపణ చేయు; ~ кого́-л. в тру́дное положе́ние ఒకరికి ఇబ్బందులు కలిగించు; ~ кого́-л. на ме́сто ఒకరిని అతని స్థానంలో పెట్టు (ఉంచు); ~ что́-л. вы́ше всего́ దేనికైనా అగ్రస్థానం (అత్యధిక ప్రాముఖ్యం) యిచ్చు; ни в грош (ни во что) не ~ (ఒకరిని) బొత్తిగా లెక్క చేయకపోవు

ста́в||ка I *ж* 1. (*в азартной игре*) పందెం 2. *перен.* (*расчёт, ориентация*) (మీద) ఆశపెట్టుకోవడం; де́лать ~ку на кого́-л. (что́-л.) ఎవరిమీదనైనా (దేనిమీదనైనా) ఆశపెట్టుకొను 3. (*тарифа, налога и т. п.*) రేటు; по вы́сшей ~ке అత్యధిక రేటు ప్రకారం; повыше́ние ~ок రేట్లను పెంచడం

ста́вка II *ж* *воен.*: ~ главнокома́ндующего సేనాధిపతి హెడ్‌క్వార్టర్స్

ста́вк||а III *ж*: о́чная ~ ముఖాముఖీగా నిలబెట్టడం; устро́ить кому́-л. о́чную ~у с ке́м-л. ఒకరి ఎదుట ఒకరిని ముఖాముఖీగా నిలబెట్టు

ста́вленник *м* ఆశ్రితుడు, కీలుబొమ్మ

ста́вни *мн.* (*ед.* ста́вень *м*, ста́вня *ж*) షట్టర్లు

стадио́н *м* స్టేడియం

ста́дия *ж* దశ; по ~м దశలవారీగా

ста́дный: ~ инсти́нкт మంద (మూక) ప్రవృత్తి

ста́до *с* మంద; ~ коро́в ఆవుల మంద

стаж *м* 1. సర్వీసు; ~ рабо́ты సర్వీసు; парти́йный ~ పార్టీ సభ్యత్వ వ్యవధి; пятиле́тний ~ рабо́ты ఐదేళ్ల పని అనుభవం 2.: испыта́тельный ~ ప్రొబేషన్ కాలం; проходи́ть испыта́тельный ~ ప్రొబేషన్‌లో ఉండు

стажёр *м* ప్రొబేషనర్

стажиро́вка *ж* ప్రొబేషన్ కాలం

стака́н *м* గ్లాసు

сталева́р *м* ఉక్కు పోత (తయారీ) కార్మికుడు

сталелите́йный: ~ заво́д ఉక్కు [తయారీ] ఫాక్టరీ

сталеплави́льный: ~ заво́д ఉక్కు కరిగించే (పోతపోసే) ఫాక్టరీ

сталепрока́тный స్టీల్ రోలింగ్

ста́лкивать, столкну́ть (*вн.*) 1. నెట్టు, నెట్టివేయు; ~ кого́-л. в во́ду ఒకరిని నీళ్లలోకి నెట్టు 2. (*заставить удариться*) [ఒకరిని ఒకరితో] ఢీకొట్టించు (*тж. перен.*); ~ лба́ми ఇద్దరి తలలు ఢీ [ఢిక్కీ] కొట్టించు

ста́лкиваться, столкну́ться (с *тв.*) 1. ఢీకొను; две маши́ны столкну́лись రెండు కార్లు ఢీకొన్నాయి 2. *перен.* తలపడు, ఘర్షణ పడు; их интере́сы столкну́лись వాళ్ల ప్రయోజనాలు ఘర్షణ పడ్డాయి 3. (*встречаться*) (ఒకరికి ఒకరు) ఎదురుపడు; мы с ним столкну́лись в дверя́х మేమిద్దరం గుమ్మంలో ఎదురుపడ్డాం 4. *перен.* (*испытать что-л.*) ఎదుర్కొను; ~ с тру́дностями కష్టాలను (ఇబ్బందులను) ఎదుర్కొను

сталь *ж* ఉక్కు

стальн||о́й 1. ఉక్కు 2. *перен.* ఉక్కులాంటి; ~а́я во́ля వజ్ర సంకల్పం

стан I *м* (*туловище человека*) శరీరాకృతి

стан II (*лагерь*) శిబిరం

стан III *м* *тех.* మిల్లు; прока́тный ~ రోలింగ్ మిల్లు

станда́рт *м* ప్రమాణం; по госуда́рственным ~ам ప్రభుత్వ ప్రమాణాల ప్రకారం

стандартиза́ция *ж* ప్రమాణీకరణ, ఒకే నమూనా ప్రవేశపెట్టడం

стандартизи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ప్రమాణీకరించు, ఒకే నమూనా ప్రవేశపెట్టు

станда́ртн||ый ప్రామాణిక, ఒకే నమూనా; ~ая ме́бель ఏక నమూనా ఫర్నిచరు; ~ые дома́ ఒకే నమూనా ఇల్లు

станко́в||ый 1. *воен.*: ~ый пулемёт భారీ మరతుపాకి (మెషీన్‌గన్) 2. *иск.*: ~ая жи́вопись ఈజెల్ స్టాండ్

станкострое́ние *с* లేతు[ల] నిర్మాణం

станкостро́ительный లేతుల (యంత్ర పరికరాల) నిర్మాణం

станови́ться, стать 1. నిలబడు, నిలుచు; ~ на коле́ни మోకరిల్లు; ~ на цы́почки మునివేళ్లమీద నిలుచు 2. (*расположиться, поместиться*) నిలబడు,

నిలుచు; ~ в óчередь క్యూలో నిలుచు (నిలబడు); ~ в ряд వరుసగా నిలబడు (నిలుచు); ~ на якорь లంగరు వేయు; ~ у стены́ గోడదగ్గర నిలబడు 3. (*приступать к чему-л.*) [పని] చేపట్టు, [పనికి] పూనుకొను; ~ за прилáвок సేల్సుమన్ వృత్తిని చేపట్టు; ~ во главé чегó-л. దేనికైనా నాయకత్వం వహించు; ~ на путь социалистúческого развúтия సోషలిస్టు అభివృద్ధి పంథాను చేపట్టు; ~ у влáсти అధికారంలోకి వచ్చు, అధికారం తీసుకొను 4. (*тв.*; *делаться*) పడు, అగు, వచ్చు; стать извéстным తెలియవచ్చింది; станóвится темнó చీకటి పడుతోంది; стáло хóлодно చల్లబడింది; он стал учúтелем అతను ఉపాధ్యాయుడయ్యాడు ◇ во что бы то ни стáло ఏమైనాసరే

становлéни||е *с* రూపుదాల్చడం, రూపధారణ; ~е харáктера స్వభావం రూపుదాల్చడం; в процéссе ~я రూపుదాల్చే క్రమంలో

станóк *м* లేతు, యంత్రం; печáтный ~ ముద్రణా యంత్రం; прядúльный ~ చేనేత మగ్గం

станциóнный స్టేషన్

стáнция *ж* 1. *ж.-д.* స్టేషన్; конéчная ~ ఆఖరి స్టేషన్ 2. (*учреждение, предприятие*): телефóнная ~ టెలిఫోన్ ఎక్స్‌ఛేంజి స్టేషన్ 3. (*передвижная лаборатория*): автоматúческая нау́чно-исслéдовательская ~ స్వయంచలిత శాస్త్ర పరిశోధన కేంద్రం

стáпел||ь *м* నౌకా నిర్మాణ కేంద్రం; сходúть со ~ей జలప్రవేశం చేయబడు

стáптывать, стоптáть (*вн.*) [బూటు మడమలు] అరగదీసివేయు

старáни||е *с* ప్రయత్నం, కృషి; прилóжить все ~я శాయశక్తులా ప్రయత్నించు; несмотря́ на все ~я చచ్చీచెడీ చాయంగల విన్నపాలు, శాయశక్తులా ప్రయత్నించినా

старáтель *м* బంగారు తవ్వేవాడు

старáтельно *нареч.* పదిలంగా, జాగ్రత్తగా

старáтельность *ж* శ్రద్ధ, పాటుపడే స్వభావం

старáтельный పాటుపడే, శ్రద్ధగల

старáться, постарáться ప్రయత్నించు; ~ доказáть రుజువు చేయ చూచు; ~ изо всéх сил శాయశక్తులా (శతథా) ప్రయత్నించు; я постарáюсь! చూస్తాను!, ప్రయత్నిస్తాను!

старéйшина *м уст.* పెద్ద[వాడు]

старéть, постарéть 1. వృద్ధుడగు, ముసలి అయిపోవు 2. *тк. несов.* (*устаревать*) కాలదోషం పట్టు

стáрец *м* వృద్ధుడు, ముసలివాడు, పెద్దవాడు

старúк *м* వృద్ధుడు, ముసలివాడు

стариќовский ముసలివాడి

старин||á *ж* 1. ప్రాచీన కాలం; в ~у́ ప్రాచీన కాలంలో 2. (*старинные вещи, обычаи*) ప్రాచీన వస్తువులు, ప్రాచీన ఆచారవ్యవహారాలు 3. *м разг.*: ~á! ఒరేయ్! ◇ тряхну́ть ~óй *разг.* వెనక (పూర్వం) చేసినట్లు చేయు

старúнк||а *ж*: по ~е పాత పద్ధతిలో

старúнн||ый 1. ప్రాచీన, పురా; ~ая мéбель ప్రాచీన కాలపు ఫర్నిచరు; ~ые вéщи ప్రాచీన వస్తువులు 2. (*давнишний*) పాత; ~ый друг పాత మిత్రుడు

стáрить, состáрить (*вн.*) ముసలిగా కనిపించేలా చేయు

стáриться, состáриться ముసలి అగు (అయిపోవు)

старичóк *м* ముసలివాడు, వృద్ధుడు

старожúл *м* పాత కాపు

старомóдный పాత ఫేషన్

старообрáзный పాతగా (ముసలిగా) కనిపించే

старорежúмный పాత వ్యవస్థకు చెందిన

стáроста *м* మానిటర్; ~ клáсса క్లాస్ మానిటర్; ~ ку́рса కోర్సు మానిటర్; ~ дерéвни *ист.* గ్రామ పెద్ద

стáрост||ь *ж* వృద్ధాప్యం, ముసలితనం; к ~и, под ~ь ముసలితనంలో; пéнсия по ~и వృద్ధాప్య పెన్షన్

старт *м* 1. *спорт.* స్టార్ట్; давáть ~ స్టార్ట్ సిగ్నల్ ఇచ్చు 2. (*момент вылета*) ఎగరడం 3. (*место*) స్టార్టింగ్ లైన్; выходúть на ~ స్టార్టింగ్ లైను దగ్గరకు వెళ్ళు (వచ్చు)

стартёр *м спорт., тех.* స్టార్టర్

стартовáть *несов. и сов.* 1. స్టార్ట్ చేయు 2. *ав., косм.* ఎగురు

стáртов||ый 1. *спорт.* స్టార్టింగ్; ~ый сигнáл స్టార్టింగ్ సిగ్నల్ 2. *ав., косм.* ప్రయోగ, ప్రయోగించే; ~ая плóщадка రాకెట్ ప్రయోగ కేంద్రం

старýха *ж* ముసలిది, ముసలామె

старýшечий ముసలిదాని

стáрческий వార్ధక్య, వృద్ధాప్య

стáрш||ий 1. పెద్ద; ~ий сын పెద్దకొడుకు; лю́ди ~его поколéния పెద్దతరంవాళ్ళు 2. (*по званию, положению*) సీనియర్; ~ая медицúнская

сестра́ సీనియర్ నర్సు 3. *в знач. сущ. м* (*начальник*) ఛీఫ్ 4.: ~ие *в знач. сущ. мн.* పెద్దవాళ్ళు

старшина́ *м* 1. *воен.* సార్జెంట్ మేజర్ 2. *мор.* పెటీ ఆఫీసరు

старшинств||о́ *с* సీనియారిటీ; по ~у́ సీనియారిటీ ప్రకారం

ста́р||ый 1. పాత; ~ая же́нщина వృద్ధ మహిళ; ~ое пальто́ పాత కోటు 2. (*древний, давний*) పూర్వ; ~ый друг చిరకాల మిత్రుడు; в ~ое вре́мя పూర్వ కాలంలో 3. *в знач. сущ. м* పాత; борьба́ ~ого с но́вым కొత్తకీ పాతకీ మధ్య పోరాటం ◇ ~ая де́ва పెండ్లికాని స్త్రీ, వృద్ధ కన్య; по ~ому сти́лю పాత పంచాంగం ప్రకారం; Ста́рый свет పాత ప్రపంచం (యూరప్)

старьё *с собир. разг.* పాత సామాన్లు; పాత దుస్తులు (బట్టలు) (*старое платье*)

старьёвщик *м* పాత దుస్తులను (సామాన్లను) సేకరించేవాడు

ста́скивать, стащи́ть (*вн.*) లాగివేయు

стати́ст *м театр.* ఎక్స్‌ట్రా

стати́стика *ж* గణాంకశాస్త్రం, స్టాటిస్టిక్స్

статисти́ческий గణాంకశాస్త్ర

стати́ческий జడ

ста́тн||ый అంగసౌష్ఠవంగల; ~ая фигу́ра అంగ సౌష్ఠవంగల ఆకృతి

ста́тус *м* ప్రతిపత్తి; ~-кво ఉన్న పరిస్థితి, యథాతథ పరిస్థితి

стату́т *м* (*устав*) నిబంధనావళి, నియమ నిబంధనలు

статуэ́тка *ж* చిన్న విగ్రహం (శిల్పం)

стать I *сов.* 1. *см.* станови́ться 2. (*останови́ться*) ఆగు, ఆగిపోవు; река́ ста́ла నదిలో నీరు గడ్డకట్టింది; часы́ ста́ли గడియారం ఆగిపోయింది 3. (с *тв.*; *случиться*): что с ним ста́ло? అతనికి ఏమైంది? 4. *безл.* (*рд.*): его́ не ста́ло అతనిక మనకి లేడు 5. (*инф.*; *начать*) *гл. имя* + మొదలుపెట్టు (సాగు), (కి) అలవాటుపడు; он стал чита́ть письмо́ అతను ఉత్తరం చదవ మొదలుపెట్టాడు (సాగాడు); он стал чита́ть в посте́ли అతను పడుకుని చదవడానికి అలవాటు పడ్డాడు; я не ста́ну чита́ть నేను చదవను; что ты ста́нешь де́лать? నువ్వు ఏం చేస్తావు?; он да́же и слу́шать не стал అతను వినసే లేదు, చెవి బొత్తిగా జొరనివ్వలేదు ◇ ста́ло быть (*итак*) ఈవిధంగా, అందుకని

стат||ь II *ж* (*телосложение*) దేహరీతి, శరీర ఆకారం ◇ под ~ь а) (*подобный чему-л.*) (ఒకదాని) మాదిరి, లాంటి б) (*в соответствии с чем-л., кем-л.*) (ఒకరికి, దేనికైనా) మంచి జోడీగా వుండు

ста́ться *сов. разг.* జరుగు, అగు; что с ним ста́лось? అతనికేం అయింది (జరిగింది)? ◇ мо́жет ~, что я задержу́сь నేను ఆలస్యంగా రావచ్చు; всё мо́жет ~ ఏదైనా జరగవచ్చు

статья́ *ж* 1. (*газетная и т. п.*) వ్యాసం 2. (*пункт, раздел*) అంశం; నిబంధన, ఆర్టికల్ (*закона, устава*) 3. (*раздел бюджета*) [బడ్జెట్లో] పద్దు; ~ дохо́да ఆదాయపు వనరు ◇ по всем ~м అన్ని విధాలా; э́то осо́бая ~ ఇది ప్రత్యేక విషయం

стациона́р *м* (*лечебный*) ఆస్పత్రి, ఇన్‌పేషెంట్ విభాగం

стациона́рный 1. *тех.* శాశ్వత, స్థిర 2. (*в больнице*) ఇన్‌పేషెంట్; ~ больно́й ఇన్‌పేషెంట్

стача́ть *сов. см.* тача́ть

ста́чечный సమ్మె; ~ комите́т సమ్మె కమిటీ

ста́чк||а *ж* సమ్మె; устра́ивать ~у సమ్మె చేయు

стащи́ть *сов.* 1. *см.* ста́скивать 2. *разг.* (*вн.*; *украсть*) కాజేయు, దొంగతనం చేయు, దొంగిలించు

ста́я *ж* మంద, గుంపు; ~ волко́в తోడేళ్ల మంద (గుంపు)

ста́ять *сов.* కరిగిపోవు

ствол *м* 1. (*дерева*) (చెట్టు) బోదె 2. (*орудия, оружия*) బారెల్

ство́рка *ж* తలుపు (*двери, окна*); షట్టర్ (*в фотоаппарате*)

ство́рчат||ый: ~е две́ри ఫోల్డింగ్ డోర్లు, మడత తలుపులు

стеари́н *м* స్టియరిన్

стеари́нов||ый: ~е све́чи స్టియరిన్ కొవ్వు వత్తులు

сте́бель *м* [పువ్వు, గడ్డి] కాడ

стёган||ый: ~ое одея́ло బొంత

стега́ть I, стегну́ть (*вн.*; *хлестнуть*) (కొరడాతో) కొట్టు

стега́ть II *несов.* (*вн.*; *прошивать*) [లోపల ఏదైనా కూరి] కుట్టు

стегну́ть *сов. см.* стега́ть I

стеж||о́к *м* కుట్టు; де́лать ~ки́ కుట్లు వేయు

стека́ть, стечь కిందికి కారు (కారిపోవు); ~ ка́плями బొట్లు బొట్లుగా పడు; ~ с кры́ши ఇంటికప్పు నుంచి కిందికి కారు

стека́||ться, сте́чься 1. ప్రవహించి కలియు, సంగ

మించు 2. *перен.* కూడు, గుమికూడు, పోగుపడు; нарóд ~лся на плóщадь జనం చౌకులో గుమికూడారు (పోగయ్యారు)

стекл||ó *с* 1. అద్దం, గ్లాసు; небьющееся ~ పగలని అద్దం; мáтовое ~ మిల్క్ గ్లాసు 2. *тж. собир.* గాజు, అద్దం; окóнное ~ కిటికీ అద్దాలు; ветровóе ~ విండ్ షీల్డు; вы́ставка ~á గాజు వస్తువుల ప్రదర్శన

стекля́нн||ый 1. గాజు; ~ая вáза గాజు వాజు; ~ый шкаф అద్దపు తలుపులుగల బీరువా 2. *перен.* (*похожий на стекло или как у стекла*) గాజు లాంటి; స్వచ్ఛమైన (*о звоне*) 3. *перен.* (*о глазах, взгляде*) గాజు

стекóльный అద్దాల, గాజు, గ్లాస్; ~ завóд అద్దాలు తయారు చేసే ఫాక్టరీ; గాజు ఫాక్టరీ

стекóльщик *м* అద్దాలు వేసేవాడు

стели́ться *несов. разг. см.* стлáться

стéлька *ж* బూటు లోపలి సోల్

стéлющ||ийся పాకే; ~ееся растéние పాకే మొక్క

стемнéть *сов. см.* темнéть 1, 2

стен||á *ж* గోడ; отделя́ть ~óй అడ్డగోడ పెట్టు ◇ в четырёх ~áх నాలుగు గోడల మధ్య; вставáть ~óй ఒక్కుమ్మడిగా లేచు; лезть нá стену от чегó-л. *разг.* దేనిమూలంగానైనా ఒకరికి మతిపోవు; припирáть когó-л. к ~é *разг.* ఒకరిని యిరుకులో పెట్టు

стенгазéта *ж* (стеннáя газéта) వాల్ న్యూస్ పేపర్

стенд *м* స్టాండు; кни́жный ~ పుస్తకాల స్టాండు

стéнк||а *ж см.* стенá ◇ гимнасти́ческая ~а వాల్ బార్స్; стáвить когó-л. к ~е ఒకరిని కాల్చిచంపు

стенн||óй *в разн. знач.* గోడ; ~óй шкаф గోడ అలమార; ~áя жи́вопись కుడ్య చిత్రం

стеногрáмма *ж* షార్ట్ హాండ్ రికార్డు

стенографи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) షార్ట్ హాండులో రాయు

стенографи́ст *м* స్టెనోగ్రాఫర్

стенографи́ческий షార్ట్ హాండు; ~ отчёт లిఖిత నివేదిక

стеногрáфия *ж* షార్ట్ హాండు

стéпен||ь *ж* 1. తారతమ్య భేదం, మేర; в большóй ~и చాలావరకు; в какóй ~и? ఎంతవరకు? ఏమేరకు?; до нéкоторой ~и కొంతవరకు 2. (*звáние*) డిగ్రీ; ~ь дóктора డాక్టర్ డిగ్రీ 3. *мат.* ఘాతం; возводи́ть в трéтью ~ь మూడవ ఘాతానికి పెంచు

степнóй స్టెప్

степь *ж* స్టెప్ [మైదానం]

стереомéтрия *ж* స్టీరియోమెట్రీ

стереоскóп *м* స్టీరియోస్కోప్

стереоскопи́ческий స్టీరియోస్కోపిక్

стереоти́п *м полигр.* స్టీరియోటైప్

стереоти́пн||ый 1. *полигр.* స్టీరియోటైప్; ~ое издáние స్టీరియోటైప్ ఎడిషన్ 2. *перен.* స్టీరియోటైప్; ~ая фрáза స్టీరియోటైప్ పదబంధం

стереофи́льм *м* స్టీరియోఫిల్మ్

стереофони́ческий స్టీరియో[ఫోనిక్]; ~ звук స్టీరియో ధ్వని

стерéть(ся) *сов. см.* стирáть(ся) I

стерéчь *несов.* (*вн.*) 1. (*охранять*) కాపాడు 2. (*подкарауливать*) ఒకరికోసం పొంచి వుండు

стéржень *м* 1. *тех.* షాఫ్టు, ఇరుసు 2. *перен.* కీలకం, కీలకాంశం

стержневóй 1. షాఫ్టు, ఇరుసు 2. *перен.* కీలకమైన, మౌలికమైన

стерилизáция *ж* 1. (*обеззараживание*) స్టెరిలైజేషన్ 2. (*лишение способности к деторождению*) ట్యూబెక్టమీ (*женщины*); వాసెక్టమీ (*мужчины*)

стерилизовáть *несов. и сов.* (*вн.*; *обеззараживать*) స్టెరిలైజ్ చేయు 2. (*лишать способности к деторождению*) ట్యూబెక్టమీ చేయు (*женщину*); వాసెక్టమీ చేయు (*мужчину*)

стери́льный 1. (*обеззараженный*) స్టెరిలైజ్డ్ 2. (*бесплодный*) ట్యూబెక్టమీ చేయబడిన (*о женщине*); వాసెక్టమీ చేయబడిన (*о мужчине*)

стéрлядь *ж* స్టార్లెట్ [చేప]

стерпéть *сов.* (*вн.*) తట్టుకొను, సహించు, ఓర్చు[కొను]; не ~ чегó-л. దేనినైనా ఓర్చుకోలేకపోవు

стёртый అరిగిపోయిన

стеснéни||е *с* 1. (*ограничение*) పరిమితి 2. (*неловкость*) మొహమాటం; говори́ть без ~я నిర్మొహమాటంగా మాట్లాడు

стеснённы||й 1. కష్టంగా వచ్చే (*о дыхании*); కుంచితమైన (*о движениях*) 2. (*тяжёлый*) ఇబ్బందికరమైన; в ~х обстоя́тельствах ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితుల్లో

стесни́тельность *ж* మొహమాటం, బెరుకు

стесни́тельны||й 1. ఇబ్బందికర[మైన]; ~е ма-

териа́льные обстоя́тельства ఆర్థిక ఇబ్బందులు, ఈతి బాధలు 2. (*застенчивый*) మొహమాటపు, బెరుకైన

стесни́ть *сов. см.* стесня́ть

стесня́ть, стесни́ть (*вн.*) 1. (*лишать простора*) ఇబ్బంది కలిగించు, కుంచితం చేయు; он нас не стесни́т అతనివల్ల మాకు ఏ ఇబ్బందీ వుండదు 2. *тк. несов.* (*смущать*) మొహమాట పెట్టు

стесня́||ться, постесня́ться 1. *тк. несов.* (*смущаться*) మొహమాట పడు; не ~йся! మొహమాట పడకు! 2. (*рд.*) (అంటే) సిగ్గుపడు

стече́ние *с*: ~ наро́да జనం గుమికూడడం; счастли́вое ~ обстоя́тельств అదృష్టకరమైన కాకతాళీయత

стёчь(ся) *сов. см.* стека́ть(ся)

стилиза́ция *ж* శైలి, అనుసరణ

стилизо́ванный శైలిలో చేయబడిన

стили́стика *ж* శైలీశాస్త్రం

стилисти́ческ||ий శైలీ; ~ая оши́бка శైలీ స్ఖాలిత్యం

стил||ь I *м* శైలి, రీతి; ~ь в жи́вописи చిత్రకళలో శైలి; в како́м-л. ~е ఏదైనా శైలిలో (రీతిలో); ~ь рабо́ты పని పద్ధతి

стил||ь II *м* (*способ летосчисления*) పంచాంగం; по но́вому ~ю కొత్త పంచాంగం ప్రకారం

сти́льн||ый 1. శైలి, రీతి; ~ая ме́бель ఏక శైలిలో వున్న ఫర్నిచరు 2. *разг.* (*утрированно модный*) ఫేషనుగా వున్న

сти́мул *м* ప్రేరణ, ప్రోత్సాహం; мора́льные и материа́льные ~ы నైతిక, పదార్థిక ప్రోత్సాహాలు

стимули́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ప్రోత్సహించు, ప్రేరేపించు

стипендиа́т *ж* స్కాలర్షిప్ హోల్డరు

стипе́нди||я *ж* స్కాలర్షిప్, స్టైపెండ్; получа́ть ~ю స్కాలర్షిప్ పొందు

стира́льн||ый వాషింగ్; ~ый порошо́к సోప్ పౌడర్; ~ая маши́на వాషింగ్ మెషీన్

стира́ть I, стере́ть (*вн.*) 1. తుడుచు, తుడిచివేయు; ~ пыль దుమ్ము తుడుచు; ~ что́-л. рези́нкой దేనినైనా రబ్బరుతో తుడిచివేయు (చెరిపివేయు) 2. *перен.* చెరుపు, చెరిపివేయు, తుడిచివేయు, మాపు; ~ следы́ чего́-л. దేని జాడలైనా మాపు 3. (*повреждать кожу*) పుళ్ళుపడు; стере́ть но́гу (ఒకరి) కాలు పుళ్ళు పడింది ◇ ~ кого́-л. с лица́ земли́ ఎవరైనా భూమి (తలం) మీదనుంచి రూపుమాపు (నిర్మూలించు)

стира́ть II, вы́стирать (*вн.*) ఉతుకు, చాకలిపని చేయు

стира́ться I, стере́ться 1. (*изнашиваться*) అరిగిపోవు; సన్నగా అరుగు (*становиться тонким*) 2. *перен.* మరుగున పడిపోవు

стира́||ться II *несов.* ఉదుకబడు; э́та мате́рия хорошо́ ~ется ఈ గుడ్డ బాగా ఉదుకబడుతుంది

сти́рк||а *ж* ఉతుకు; день ~и బట్టలు ఉతుక్కునే రోజు; отдава́ть бельё в ~у బట్టలు ఉతుక్కి యిచ్చు (వేయు)

сти́скивать, сти́снуть (*вн.*) గట్టిగా పట్టుకొను; ~ зу́бы *прям.*, *перен.* పండ్లు ఇలకరచు (గిట్టకరచు) ◇ ~ кого́-л. в объя́тиях ఒకరిని గాఢంగా కౌగలించుకొను

сти́снуть *сов. см.* сти́скивать

стих *м* 1. పద్యం; бе́лым ~о́м వచనంలో; в ~а́х పద్యాల్లో 2.: ~и́ *мн.* (*стихотворения*) పద్యాలు, పద్యకావ్యం; чита́ть ~и́ పద్యాలు (కావ్యం) చదువు

стиха́ть, сти́хнуть 1. క్రమంగా గాలిలో కలిసిపోవు, అంతరించిపోవు; шаги́ сти́хли అడుగుల సవ్వడి అంతరించిపోయింది 2. (*замолкать*) ఆగు, ఆగిపోవు; стрельба́ сти́хла కాల్పులు ఆగిపోయాయి 3. (*становиться слабее*) తగ్గు, తగ్గిపోవు; ве́тер стих గాలి తగ్గిపోయింది

стихи́йно *нареч.* సద్యోజనితంగా, తనంతట తనే, అప్రయత్నంగా

стихи́йность *ж* సద్యోజనితత్వం

стихи́йн||ый 1. ప్రాకృతిక, ప్రకృతి; ~ое бе́дствие ప్రాకృతిక విపత్తు 2. (*неорганизованный*) సద్యోజనిత [మైన]; ~ое движе́ние సద్యోజనిత ఉద్యమం

стихи́||я *ж* 1. ప్రకృతి శక్తి (వైపరీత్యం); борьба́ со ~ей ప్రకృతి శక్తితో పోరాటం 2. *перен.* అవ్యవస్థ; ~я конкуре́нции పోటీ అవ్యవస్థ ◇ быть в свое́й ~и నిసర్గ స్థితిలో వుండు

сти́хнуть *сов см.* стиха́ть

стихосложе́ние *с* పద్యాల నిర్మాణం

стихотворе́ние *с* గేయం, గీతం

стлать, постла́ть, настла́ть (*вн.*) 1. *сов.* постла́ть పరచు; ~ посте́ль పక్క పరచు; постла́ть ска́терть на стол టేబుల్ క్లాత్ పరచు 2. *сов.* настла́ть పరచు, వేయు; ~ парке́т పార్కెట్ నేల పరచు (వేయు) ◇ мя́гко сте́лет, да жёстко спать *посл.* ≅ నోరు చక్కెర హృదయం కత్తెర

стлáться *несов.* పాకు

сто *числ.* 1. నూరు, వంద; ~ пятьдесят నూట యాభై; ~ рублéй వంద రూబుళ్లు; ~ человéк వందమంది; считáть до стá వంద (నూరు)దాకా లెక్కించు 2. *разг.*: ~ раз Вам говори́л మీకు ఎన్ని (లక్ష) సార్లు చెప్పాను

стог *м* [గడ్డి] కుప్ప, వామి

стóимост||ь *ж* 1. విలువ, ధర; ~ь произвóдства ఉత్పత్తి ధర; ~ь тóнны зернá ఒక టన్ను ధాన్యపు ధర (విలువ); ~ью в 30 рублéй 30 రూబుళ్ల విలువ చేసే; ~ь жи́зни జీవన వ్యయం 2. *эк.* విలువ; закóн ~и విలువ నియమం

стóи||ть *несов.* 1. [ధర, వెల] అగు; дёшево ~ть చౌక[గా వుండు]; дóрого ~ть ఖరీదుగా వుండు; кни́га ~т два рубля́ ఈ పుస్తకం ధర రెండు రూబుళ్ళు [అవుతుంది]; скóлько ~т билéт до Москвы́? మాస్కోకి టిక్కెట్టు ఎంత? 2. (*рд.*; *быть достóйным*) తగి వుండు; дéло э́того не ~т ఈ విషయాన్ని మనం పట్టించుకోనక్కర్లేదు; онá егó не ~т ఆమె అతనికి తగదు 3. *безл. в знач. сказ.* (*имéть смысл*) తగినది; не ~т беспокóить егó ఆయన్ని దీనికోసం ఇబ్బంది పెట్టనక్కర్లేదు; не ~т говори́ть о том, что... ...అని చెప్పడం ఉచితం కాదు, అని చెప్పనక్కరలేదు; э́ту кни́гу ~т прочéсть ఈ పుస్తకం చదవదగినది ◇ не ~т благодáрности! దాని దేముంది లెండి!; чегó бы мне э́то ни ~ло ఏమైనా సరే, ఎంత కష్టమైనా సరే

стóйбище *с* [సంచార తెగ] నివాస స్థలం

стóйка I *ж* 1. (*подпóрка*) బోటు 2. (*прилáвок в столóвой, буфéте*) కౌంటరు

стóйка II *ж* 1. *воен.*, *спорт.* అటెన్షన్‌లో నిలబడడం 2. *спорт.* చేతులమీద నిలబడడం (*на рукáх*); శీర్షాసనం (*на головé*)

стóйк||ий 1.: ~ий зáпах ఎక్కువ సేపు వుండే వాసన; ~ая крáска ఫాస్టు రంగు 2. *перен.* (*непоколеби́мый*) దీక్షాపూరిత, అచంచల, నిశ్చల; ~ий харáктер నిశ్చల బుద్ధిగల, అచంచల (దీక్షాపూరిత) స్వభావంగల; ~ая оборóна మొండి రక్షణ

стóйкость *ж* 1. గట్టితనం, దృఢత్వం 2. (*непоколеби́мость*) నిలకడ, అచాంచల్యం

стóйло *с* గుర్రపు శాల, గుర్రాల సాల (*для лошадéй*); గోశాల (*для корóв*)

стоймя́ *нареч.* నిలువుగా, నిట్టంగా, గోడుగా

сток *м* 1. (*дéйствие*) ప్రవాహం 2. మురికి నీటి కాలువ (*канáва, жёлоб*); నీటి గొట్టం (*трубá*)

стол *м* 1. టేబుల్, బల్ల; пи́сьменный ~ డెస్కు, రాత బల్ల; за обéденным ~óм భోజనాల బల్లదగ్గర 2. (*приём пи́щи*) భోజనం [చేయడం]; подавáть на ~ భోజనం పెట్టు; сади́ться за ~ భోజనాల బల్లదగ్గర కూర్చొను; приглашáть гостéй к ~ý అతిథులను భోజనాల బల్లదగ్గరకి పిలుచు; за ~óм (*за едóй*) భోజనం చేసేటప్పుడు 3. (*пи́ща, едá*) తిండి, వంటకం; вегетериáнский ~ శాకాహారం; домáшний ~ ఇంట్లో [తయారుచేసిన] వంటకం 4. (*отдéл в учреждéнии*) కార్యాలయం; ~ закáзов ఆర్డరు డెస్కు; áдресный ~ అడ్రెస్సుల సమాచార కార్యాలయం (ఆఫీసు) ◇ крýглый ~ రౌండ్ టేబుల్

столб *м* 1. స్తంభం; телегрáфный ~ తంతి స్తంభం; фонáрный ~ దీప స్తంభం 2. *перен.*: ~ ды́ма పొగ స్తంభం (మేఘం) ◇ позвонóчный ~ *анат.* వెన్నెముక; стоя́ть ~óм *разг.* మొద్దులా నిలబడు, ప్రాన్పడి పోవు

столбéц *м* కాలమ్; газéтный ~ పత్రికా కాలమ్

столбня́к *м* 1. *мед.* టెటనస్ 2. *разг.* (*состоя́ние оцепенéния*) పారవశ్యం

столéти||е *с* 1. శతాబ్ది, శతాబ్దం; ~ями శతాబ్దాల తరబడి 2. (*годовщи́на*) శత జయంతి (*со дня рождéния*); శత వర్ధంతి (*со дня смéрти*)

столéтний వంద సంవత్సరాల (ఏళ్ల)

столи́ца *ж* రాజధాని

столи́чный రాజధాని; ~ гóрод రాజధాని; ~ жи́тель రాజధాని నివాసి

столкновéние *с* 1. ఢీ; произошлó ~ поездóв రైళ్ళు ఢీకొన్నాయి 2. (*противорéчие, конфли́кт*) [సం]ఘర్షణ; воéнное ~ సైనిక (యుద్ధ) సంఘర్షణ

столкнýть(ся) *сов. см.* стáлкивать(ся)

столковáться *сов. разг.* (с *тв.*) (తో) అవగాహనకు (ఒప్పందానికి) వచ్చు

столовáться *несов.* (у *рд.*) (దగ్గర) భోజనం చేయు

столóвая *ж* 1. (*кóмната*) భోజనాల గది 2. (*учреждéние обще́ственного питáния*) హోటల్, కాంటీన్; భోజనశాల (*в шкóле, на завóде*)

столóв||ый టేబుల్; ~ая лóжка టేబుల్ స్పూన్; ~ое бельё టేబుల్ క్లాత్, నాప్కిన్లు; ~ое серебрó వెండి సామాను ◇ ~ая горá పీఠ భూమి; ~ое винó ద్రాక్ష సారా

столп *м* 1. *архит.* స్తంభం 2. *перен.* ప్రముఖుడు; ~ы́ óбщества సమాజపు ప్రముఖులు

столпи́ться *сов.* గుమికూడిపోవు

столпотворе́ние *с* తొక్కిసలాట, గుంపు; там настоя́щее ~ అక్కడ పెద్ద గుంపు వుంది, అక్కడ తొక్కిసలాట జరుగుతోంది

столь *нареч.* అంత, ఎంతో; ~ мно́го అంత ఎక్కువగా; ~ незначи́тельный ఎంతో అప్రముఖమైన; э́то не ~ ва́жно ఇదేమంత (ఇది అంత) ముఖ్యమైనది కాదు

сто́лько *нареч.* ఎంతో, ఎన్నో, అంత; ~ раз ఎన్నో సార్లు; ~ раз, ско́лько ну́жно ఎన్ని సార్లు కావలిస్తే అన్ని సార్లు; ещё ~ [же] ఇంకా అంతే (అన్నే); ~? ఎంత? ◇ не ~ ..., ско́лько [ఉన్నది]... కాదు కాని; он не ~ боле́н, ско́лько уста́л అతనికి ఉన్నది జబ్బు కాదు, అలసట; అతనికి బాగా అలసటే గాని, అంత జబ్బుగా లేదు

сто́лько-то *нареч. и мест.* అంత; అంత మంది (*о лю́дях*)

столя́р *м* వడ్లవాడు, వ్రడంగి

столя́рничать *несов.* వ్రడంగి పని చేయు

столя́рн||ый వడ్లవాడి, వ్రడంగి; ~ое де́ло వ్రడంగి పని

стон *м* మూలుగు

стона́ть, простона́ть 1. మూలుగు 2. *тк. несов. перен.* (*страда́ть под гнётом кого́-л., чего́-л.*) [పెత్తనం కింద] అవస్థపడు

стоп! ఆగు!, కదలకు!

стоп||а́ I *ж* (*ноги́*) పాదం ◇ идти́ по ~а́м кого́-л. ఒకరి అడుగు జాడలలో వెళ్ల (నడుచు), ఒకరి అడుగు జాడల్ని అనుసరించు; направля́ть свои́ ~ы́ *ирон.* వెళ్ల, పోవు

стопа́ II *ж лит.* పద్యపాదం, చరణం

стопа́ III *ж* దొంతర; ~ книг పుస్తకాల దొంతర

сто́пка I *ж см.* стопа́ III

сто́пка II *ж* (*стака́нчик для вина́*) చిన్న గ్లాసు

стопроце́нтн||ый నూటికి నూరు పాళ్ల, నూరు శాతం; ~ая я́вка పూర్తి (నూరు శాతం) హాజరు; ~ое выполне́ние рабо́ты ప్రణాళికను నూటికి నూరు పాళ్ల పూర్తి చేయడం

стопта́ть *сов. см.* ста́птывать

сторгова́ться *сов.* బేరం కుదుర్చుకొను; ~ на сто рубля́х వంద రూబుళ్లకి బేరం కుదుర్చుకొను

стори́це||й, ~ю *нареч.*: возда́ть кому́-л. ~ю ఒకరికి పదింతలు తిరిగి చేయు

сто́рож *м* కావలివాడు, వాచ్‌మన్

сторожев||о́й కావలి; ~о́й пост సెంట్రీ పోస్ట్; ~а́я соба́ка కావలి కుక్క; ~о́е су́дно గస్తీ నౌక (పడవ)

сторожи́ть *несов.* 1. (ఒకరికోసం) పొంచి వుండు, మాటు వేసి ఉండు 2. (*вн.*; *стере́чь*) కాపాడు

сторо́жка *ж* గుడిసె; лесна́я ~ అడవి కావలివాడి గుడిసె

сторон||а́ *ж* 1. పక్క, వైపు; దిశ, దిక్కు (*направле́ние*); сто́роны горизо́нта నాల్గు దిక్కులు; кача́ться из ~ы́ в сто́рону ఊగుతూ ఉండు; разойти́сь в ра́зные сто́роны వేర్వేరు దిశలకు వెళ్లిపోవు; смотре́ть по ~а́м చుట్టూ చూచు; в э́ту (ту) сто́рону ఇటు (అటు) వైపు[కు]; во все сто́роны అన్ని వైపులకూ; на той ~е́ у́лицы వీధి అవతలి వైపు; с пра́вой ~ы́ కుడి పక్కన 2. (*страна́*) దేశం; родна́я ~а́ స్వదేశం; на чужо́й ~е́ విదేశంలో, పరాయి గడ్డమీద 3. (*вопро́са, де́ла*) అంశం, పార్శ్వం; положи́тельная ~а́ అనుకూల (సానుకూల) పార్శ్వం; сла́бая ~а́ чего́-л. దేనిలోనైనా బలహీనాంశం 4. (*в перегово́рах, спо́ре, на суде́*) పక్షం; догова́ривающиеся сто́роны ఒప్పందం చేసుకునే పక్షాలు; принима́ть чью́-л. сто́рону ఒకరి పక్షం వహించు, ఒకరి పక్షాన ఉండు; он на мое́й ~е́ అతను నన్ను సమర్థిస్తున్నాడు ◇ остава́ться (быть) в ~е́ от чего́-л. దేనినుంచైనా (దేనికైనా) దూరంగా వుండు; мы со свое́й ~ы́ మా వంతుకు మేము; с одно́й ~ы́ ... с друго́й ~ы́ ఒక వైపున (వంక)... మరో వైపున (వంక); с чье́й-л. ~ы́ ఒకరి వంతు; о́чень ми́ло с ва́шей ~ы́, что вы пришли́ మీరు హాజరవడం [నాకు] చాలా సంతోషం

сторони́ться, посторони́ться 1. పక్కకు తొలగు (వైదొలగు); посторони́тесь! దారి యివ్వండి! 2. *тк. несов.* (*рд.*) (నుంచి) దూరంగా వుండు; ~ друзе́й స్నేహితులనుంచి దూరంగా వుండు

сторо́нник *м* సమర్థకుడు, మద్దతుదారు; ~и ми́ра శాంతి మద్దతుదార్లు (సమర్థకులు, కాములు)

стороно́й *нареч.*: обходи́ть ~ кого́-л., что́-л. ఒకరికి (ఒకదానికి) దూరంగా ఉండు; пройти́ ~ వైదొలగి పోవు

стоскова́ться *сов. разг.* (по *дт.*, *пр.*) (కోసం, మీద) బెంగ పెట్టుకొను

сто́чн||ый: ~ая труба́ మురికి నీళ్ల గొట్టం; ~ые во́ды మురికి నీళ్లు

стошни́||ть *сов. безл.*: его́ ~ло అతను వాంతి చేసుకున్నాడు

стоя́нка *ж* 1. నిలుపుదల, ఆగడం, స్టాప్; ~ по́езда де́сять мину́т రైలు పది నిమిషాలు ఆగుతుంది 2. (*место временного пребывания*) శిబిరం, క్యాంపు; ~ зимо́вщиков శీతా కాల శిబిరం, వింటర్ క్యాంపు 3. (*место, где временно стоит транспорт*) పార్కింగ్ స్థలం; ~ такси́ టాక్సీ స్టాండు; ~ автомобилей воспреща́ется! కార్లు నిలపరాదు!

стоя́||ть *несов.* 1. నిలబడు; ఉండు (*быть расположенным*); ~ть на нога́х నిలబడి ఉండు 2.: ~ть в карау́ле కావలి కాయు; ~ть в о́череди క్యూలో నిలబడు 3. (*быть*) ఉండు; ~ла хоро́шая пого́да వాతావరణం బాగుంది; слёзы ~ли в его́ глаза́х అతనికి కన్నీళ్లు తిరిగాయి 4. (за *вн.*; *защищать*) సమర్థించు; ~ть за мир శాంతిని సమర్థించు 5. (*не работать*) పని చేయడం లేదు, నిలిచిపోవు; часы́ ~т గడియారం పని చేయడం లేదు, గడియారం నిలిచిపోయింది 6. (*о дыме, паре и т. п.*): в во́здухе ~ла пыль గాలిలో దుమ్ము ఉంది ◇ ~ть на́смерть చివరి శ్వాసదాకా పోరాడు; ~ть в спи́ске జాబితాలో వుండు; ~ть на то́чке зре́ния кого́-л. ఒకరి అభిప్రాయాన్ని సమర్థించు; ~ть на своём పంతము పట్టు; ~ть на свои́х нога́х తన కాళ్లమీద నిలబడు; ~ть у вла́сти అధికారంలో వుండు; по́езд стои́т де́сять мину́т రైలు పది నిముషాల పాటు ఆగుతుంది

стоя́ч||ий 1. నిలబడే; ~ий воротни́к నిలువు కాలర్ (*непроточный*) నిలవ; ~ая вода́ నిలవ నీరు

сто́ящ||ий *разг.* తగిన, మంచి; ~ий фильм చూడదగిన ఫిల్మ్; ~ая вещь మంచి వస్తువు

страда́ *ж* 1. పంట (మాసూళ్ల) కాలం 2. *перен.* హడావిడి రోజులు

страда́лец *м* బాధలు అనుభవించినవాడు

страда́ние *с* బాధ; причиня́ть ~ బాధ కలిగించు, తల్లడపరచు

страда́||ть, пострада́ть 1. *тк. несов.* (*какой-л. болезнью*) (తో) బాధపడు, వ్యాధి పీడితుడగు 2. *тк. несов.* (от *рд.*; *мучиться*) (తో) బాధపడు; ~ть от бо́ли బాధతో గిలగిలలాడు; ~ть от го́лода ఆకలితో మాడు 3. (от *рд.*, из-за *рд.*; *терпеть ущерб*) (తో) నష్టపడు, దెబ్బతిను ◇ у него́ ~ет па́мять అతనికి మంచి జ్ఞాపకశక్తి లేదు

страж *м* కావలి[వాడు]

стра́ж||а *ж* కావలి[వాళ్లు]; стоя́ть на ~е కావలి కాయు ◇ быть на ~е чего́-л. దేనినైనా కాపాడు; брать кого́-л. под ~у ఒకరిని బంధించు; находи́ться под ~ей బంధితుడై (కస్టడీలో) ఉండు

стран||а́ *ж* దేశం; по всей ~е́ దేశవ్యాపితంగా ◇ стра́ны све́та నాలుగు దిక్కులు

страни́ц||а *ж* 1. పుట, పేజి; на ~ах газе́ты పత్రికలో 2. *перен.* పుట; ~ы исто́рии చరిత్ర పుటలు; лу́чшая ~а жи́зни ఒకరి జీవిత గ్రంథంలో అత్యుత్తమ పుట

стра́нник *м* దేశద్రిమ్మరి, లోకసంచారి

стра́нно *нареч.* 1. విచిత్రంగా, వింతగా 2. *безл. в знач. сказ.*: как э́то ни ~ అది విచిత్రంగా కని పించినా; мне ~ నాకది విచిత్రంగా కనిపిస్తోంది

стра́нность *ж* విచిత్రం, వింత; వైపరీత్యం (*странная черта*); విచిత్రం (*странное явление*); что за ~! ఎంత విచిత్రంగా (విడ్డూరంగా) వుంది!

стра́нн||ый (వి)చిత్ర[మైన]; ~ая мысль విచిత్ర ఆలోచన ◇ ~ое де́ло! చిత్రంగా వుంది!

стра́нствие *с* దేశ సంచారం, తిరుగుతూ ఉండడం

стра́нствовать *несов.* ప్రపంచం పర్యటించు (తిరుగుతూ ఉండు), లోక సంచారం చేయు

стра́стно *нареч.* ఆవేశంతో; ~ жела́ть чего́-л. దేన్నైనా గాఢంగా కాంక్షించు

стра́стность *ж* ఆవేశం, ఉత్సుకత; ~ нату́ры ఆవేశపూరిత స్వభావం; ~ в спо́ре వాగ్వాదంలో ఉత్సుకత

стра́стн||ый 1. ఆవేశపూరితమైన; ~ая речь ఉత్తేజకరమైన ప్రసంగం 2. (*увлечённый чем-л.*) ఉత్తేజితమైన; ~ый люби́тель му́зыки సంగీత ప్రియుడు

страсть I *ж* 1. (*любовная*) ప్రేమావేశం 2. (*сильное влечение к чему-л.*) (కి) కాంక్ష; ~ к теа́тру నాటకాల పిచ్చి; цветы́ — моя́ ~ పువ్వులంటే నాకు ప్రాణం

страст||ь II *ж разг.* (*страх*) బీభత్సం, పైశాచికం; каки́е ~и! ఎంత పైశాచికం

страте́г *м* వ్యూహకర్త

стратеги́ческ||ий వ్యూహాత్మక, కీలక; ~ий объе́кт కీలక స్థానం; ~ое ору́жие వ్యూహాత్మక ఆయుధం

страте́гия *ж* వ్యూహం

стратосфе́ра *ж* స్ట్రాటోస్ఫియర్, స్ట్రేటావర్ణం

стра́ус *м* నిప్పుకోడి, ఉష్ట్ర పక్షి

страх *м* భయం, అదురుబెదురు; дрожа́ть от ~а భయంతో వణకు; жить в ~е భయభక్తులతో బతుకు; наводи́ть ~ на кого́-л. ఒకరిని బెదిరించు (భయపెట్టు); из ~а перед кем-л. ఒకరిపట్ల భయంవల్ల;

со ~а భయంభయంగా ◇ на свой ~ и риск సొంత బాధ్యతమీద; под ~ом смéрти చావు (ప్రాణ) భయంతో; у ~а глазá велики́ *посл.* గోరంతలు కొండంతలుగా ఊహించుకుని భయపడు

страховáние *с* భీమా, ఇన్‌ష్యూరెన్సు; ~ жи́зни జీవిత భీమా (ఇన్‌ష్యూరెన్సు)

страховáть, застраховáть (*вн.* от *рд.*) ఇన్‌ష్యూర్ చేయించు (*о страховом агенте*); ఇన్‌ష్యూర్ చేసుకొను (*о страхователе*); ~ иму́щество от пожáра అగ్ని ప్రమాదంనుంచి ఆస్తిని ఇన్‌ష్యూర్ చేసుకొను

страховáться, застраховáться జీవిత భీమా చేయించు (చేసుకొను)

страхóвка *ж* 1. (*страхование*) ఇన్‌ష్యూరెన్స్, భీమా 2. (*страховая премия*) భీమా మొత్తం

страховóй ఇన్‌ష్యూరెన్స్; ~агéнт ఇన్‌ష్యూరెన్స్ ఏజెంటు

страхóвщик *м* ఇన్‌ష్యూరెన్స్ ఏజెంటు

страши́лище *м и с разг.* భూతం, రాక్షసి

страши́т||ь *несов.* (*вн.*) బెదిరించు, భయపరచు, భయపెట్టు; меня́ ~ мысль об э́том దాన్ని గురించి ఆలోచిస్తేనే నాకు భయం వేస్తోంది

страши́ться *несов.* (*рд.*) (గురించి) అంటే (కి) భయం వేయు, భయపడు; ~ бу́дущего భవిష్యత్తు గురించి భయపడు; не ~ смéрти చావంటే భయపడకపోవు

стрáшно *нареч.* 1. విపరీతంగా, దారుణంగా; ~ боя́ться чегó-л. దేనిపట్ల అయినా చచ్చేటంత భయం, ...అంటే చచ్చే భయం; ~ исхудáть దారుణంగా చిక్కిపోవు; ~ обрáдоваться పరమానందపడు; мне ~ хотéлось спать నిద్రకోసం పడి చస్తున్నాను, నిద్రకోసం మొహం వాచిపోయాను 2. *безл. в знач. сказ.*: ~ поду́мать, что ... ...అన్న ఆలోచన భయం వేస్తోంది; мне ~! నాకు భయం వేస్తోంది

стрáшн||ый 1. భయంకరమైన; ~ый расскáз భయం కలిగించే కథ 2. (*очень сильный*) దారుణమైన, విపరీతమైన; ~ый хóлод దారుణమైన (విపరీతమైన) చలి; ~ая бéдность కటిక దారిద్ర్యం ◇ дéлать ~ые глазá చూపుతో హెచ్చరిక యిచ్చు (చేయు)

стращáть, пострaщáть *разг.* (*вн.*) బెదిరించు, (ఒకరికి) బెంబేలెత్తించు

стрекозá *ж* డ్రాగన్ ఫ్లై, తూనీగ

стрекотáть *несов.* కీచుమను (*о насекомых*); డగ్‌డగ్‌మను (*о моторе*)

стрел||á *ж* 1. బాణం; пусти́ть ~у́ в когó-л. ఒకరిమీద బాణం వేయు 2. (*подъёмного крана*) [క్రేను] హస్తం ◇ он помчáлся ~óй అతను దూసుకు వెళ్లిపోయాడు

стрéлк||а *ж* 1. సూచి, ముల్లు; ~а весóв త్రాసు ముల్లు; ~а кóмпаса దిక్సూచి; ~а часóв గడియారం ముల్లు; по часовóй ~е ఎడమవైపునుంచి కుడికి; прóтив часовóй ~и కుడివైపునుంచి ఎడమకి 2. *ж.-д.* [రైల్వే] పాయింటు; переводи́ть ~у పాయింటు మార్చు 3. (*на чертеже, плане*) బాణం గుర్తు

стрелкóв||ый షూటింగ్; కాల్బల (*воен.*); ~ая диви́зия కాల్బల డివిజన్; ~ые состязáния షూటింగ్ పోటీ

стрелóк *м* 1. గురికాడు; хорóший ~ మంచి గురికాడు 2. *воен.* రైఫిల్‌మన్

стрéлочник *м* పాయింట్స్‌మన్

стрельб||á *ж* కాల్పులు; соревновáние по ~é షూటింగ్ పోటీ; учéбные стрéльбы షూటింగ్ అభ్యాసం; открывáть ~у́ కాల్పులు మొదలుపెట్టు

стрéльбище *с* షూటింగ్ గ్రౌండ్

стрельну́ть *сов. см.* стреля́ть 1 *и* 3

стреля́ть, стрельну́ть 1. (в *вн.*) (మీద) కాల్పులు జరుపు, కాల్చు; ~ в когó-л. ఒకరిమీద (కేసి) కాల్చు; ~ в цель గురి చూసి కాల్చు (కాల్పులు జరుపు); ~ из винтóвки తుపాకితో కాల్చు 2. *тк. несов.* (*вн.*; *убивать*) కాల్చి చంపు 3. *безл. разг.* (*о боли*): у меня́ стреля́ет в у́хе నాకు చెవి పోటుపెడుతోంది

стреля́ться *несов. разг.* 1. (*стрелять в себя*) తనను తను కాల్చుకొను 2. *уст.* (*на дуэли*) పిస్తోళ్లతో ద్వంద్వ యుద్ధం చేయు

стремглáв *нареч.* రివ్వున, శరవేగంతో, దూసుకుని

стреми́тельно *нареч.* వేగంగా; ~ шагáть వేగంగా (దబదబ) నడుచు

стреми́тельность *ж* [శర]వేగం; ప్రస్ఫుటత్వం (*речи, характера*)

стреми́тельный 1. వేగవంతమైన, శీఘ్ర; ~ ход వేగవంతమైన (శీఘ్ర) గమనం 2. (*энергичный*) ఉత్సాహవంతుడైన; ~ человéк ఉత్సాహవంతుడు

стреми́ться *несов.* (к *дт.*, *инф.*) *гл. имя*; కోసం + ప్రయత్నించు, కృషిచేయు; *гл. имя* + ఆశపడు, తపనపడు (*страстно желать*); ~ учи́ться విద్యాభ్యాసం పొందాలని ప్రయత్నించు (ఆశపడు); ~ к ми́ру శాంతికోసం ప్రయత్నించు (కృషి చేయు)

стремлéние *с* (к *дт.*) [ఆ]కాంక్ష; ఆభిముఖ్యం

(*тенденция*); ~ к знáниям జ్ఞాన దాహం; ~ к счастлѝвой жѝзни సుఖజీవన కాంక్ష

стрéмя *с* రికాబు; вдевáть нóгу в ~ పాదం రికాబులో దూర్చు

стремя́нка *ж* నిచ్చెన

стренóжить *сов. см.* тренóжить

стрептомицѝн *м* స్ట్రెప్టోమైసిన్

стрѝжен||ый కత్తిరించిన, క్రాప్ చేసిన; ~ая головá క్రాప్ చేసిన తల

стрѝжк||а *ж* 1. (*действие*) కత్తిరింపు, కత్తిరించడం; ప్రూనింగ్ (*деревьев*) 2. (*причёска*) క్రాపు, క్రాపింగ్; мóдная ~а ఫ్యాషనబుల్ క్రాపు; дéлать ~у క్రాపు చేయించుకొను

стричь *несов.* (*вн.*) కత్తిరించు

стрѝчься *несов.* జుట్టు కత్తిరించుకొను; క్రాపు చేయించుకొను (*у парикмахера*)

строгáльный: ~ станóк చిత్రిక యంత్రం

строгáть *несов.* (*вн.*) చిత్రికపట్టు; చెక్కు (*изготовлять строганием*)

стрóг||ий 1. కచ్చితమైన; కఠినమైన (*суровый*); ~ий учѝтель కఠినమైన ఉపాధ్యాయుడు; ~ая дисциплѝна కఠినమైన క్రమశిక్షణ; ~ие мéры తీవ్రమైన చర్యలు 2. (*выполняемый точно*) కచ్చితమైన; ~ая диéта కఠిన (కటిక) పత్యం; под ~им контрóлем కచ్చితమైన అజమాయిషీ కింద ◇ ~ий костю́м సాదా సూటు; ~ие нрáвы కఠినమైన నీతి సూత్రాలు

стрóго *нареч.* 1. కఠినంగా, గట్టిగా; ~ наказáть когó-л. ఒకరిని కఠినంగా శిక్షించు 2. (*точно*) కచ్చితంగా; ~ соблюдáть чтó-л. దేనినైనా కచ్చితంగా పాటించు ◇ ~ воспрещáется కచ్చితంగా నిషేధింపబడింది; ~ одевáться సాదా దుస్తులు ధరించు; ~ говоря́ కచ్చితంగా చెప్పాలంటే

стрóгост||ь *ж* 1. కాఠిన్యత, కాఠిన్యం; держáть когó-л. в ~и ఒకరిని భయభక్తుల్లో (అదుపులో) ఉంచు 2.: ~и *мн. разг.* (*строгие меры*) తీవ్ర[మైన] చర్యలు

строевóй I: ~ лес కలప

строев||óй II *воен.*: ~óй офицéр ఆర్మీ ఆఫీసరు; ~áя подготóвка డ్రిల్; ~áя слу́жба సైన్యంలో కొలువు

строéние *с* 1. (*здание, постройка*) భవనం, ఇల్లు 2. (*структура*) [అంగ]నిర్మాణం

строѝтель *м прям., перен.* నిర్మాత

строѝтельн||ый నిర్మాణ; ~ый рабóчий నిర్మాణ కార్మికుడు; ~ый учáсток నివేశన స్థలం; ~ая тéхника కన్‌స్ట్రక్షన్ ఇంజనీరింగు; ~ые материáлы నిర్మాణ సామగ్రి

строѝтельство *с* 1. *прям., перен.* నిర్మాణం; ~ коммунѝзма కమ్యూనిజం నిర్మాణం; жилѝщное ~ గృహనిర్మాణం; хозя́йственное и культу́рное ~ ఆర్థిక, సాంస్కృతిక నిర్మాణం 2. (*объект*) ప్రాజెక్టు

стрóить, построить (*вн.*) 1. కట్టు; నిర్మించు (*тж. перен.*); ~ гóрод నగరాన్ని నిర్మించు; ~ дом ఇల్లు కట్టు (నిర్మించు); ~ нóвое óбщество కొత్త సమాజాన్ని నిర్మించు 2. (*намечать мысленно*) వేయు; ~ плáны పథకాలు వేయు 3. (*ставить в строй*) నిలబెట్టు; ~ взвод в две шерéнги రెండు వరుసల్లో (బారుల్లో) ప్లటూన్‌ను నిలబెట్టు ◇ ~ из себя́ когó-л. *разг.* తను ...గా నటించు

стрóиться, построиться 1. (*строить себе что-л.*) కట్టుకొను 2. (*воздвигаться*) కట్టబడు, నిర్మించబడు 3. *тк. несов. перен.* నిర్మింపబడు; стрóится нóвая жизнь కొత్త జీవితం నిర్మింపబడుతోంది 4. (*становиться в строй*) నిలబడు; ~ в одну́ шерéнгу ఒక వరుసలో నిలబడు

стро||й *м* 1. వరుస, బారు, శ్రేణి; встать в ~й వరుసలో చేరు; шкóльники шли ~ем స్కూలు పిల్లలు బారులు తీరి నడిచారు 2. (*система*) నిర్మితి, నిర్మాణం; ~й языкá భాష నిర్మాణం 3. (*система общественного устройства*) వ్యవస్థ; общéственный ~й సామాజిక వ్యవస్థ ◇ вводѝть чтó-л. в ~й దేన్నైనా పనిలో పెట్టు; выводѝть чтó-л. из ~я దేన్నైనా చెడగొట్టు (పాడు చేయు); выходѝть из ~я పాడైపోవు, చెడిపోవు, పనిచేయకపోవు

стрóйка *ж* 1. (*действие*) నిర్మాణం, కట్టడం 2. (*объект строительства*) ప్రాజెక్ట్

стрóйность *ж* 1. (*фигуры*) సౌష్ఠవం 2. (*рядов*) సమాంతరం 3. (*логичность*) సుసంగతత్వం 4. (*гармоничность*) సర్వసామరస్యత

стрóйн||ый 1. సౌష్ఠవమైన 2. (*о здании, колонне и т. п.*) సమాంతర; ~ые ряды́ సమాంతర శ్రేణులు 3. (*логичный*) సుసంగతమైన; ~ая теóрия సుసంగతమైన సిద్ధాంతం 4. (*гармоничный*) సర్వసామరస్యంగల, సుస్వర; ~ое пéние సర్వసామరస్యంగల గానం

строкá *ж* పంక్తి ◇ читáть мéжду строк అంతరార్థాలు గ్రహించు

строптѝвый మొండియైన, పెడసరమైన

строфá *ж лит.* [పద్య] పాదం

строчи́ть, настрочи́ть (*вн.*) 1. *тк. несов.* (*шить*) (మిషన్‌మీద) కుట్టు 2. *перен. разг.* (*писать*) గిలుకు, గిలికి రాయు

стро́чка I *ж см.* строка́

стро́чка II *ж* (*шов*) కుట్టు

строчн||о́й: ~а́я бу́ква చిన్న అక్షరం

стру́жка *ж* పొట్టు

струи́ться *несов.* ప్రవహించు (*о воде*); ప్రసరించు (*о свете*)

стру́йка *ж см.* струя́ 1

структу́ра *ж* నిర్మాణం; ~ о́бщества సమాజపు నిర్మాణం; организацио́нная ~ [సంస్థా] నిర్మాణం

структу́рный నిర్మాణ [సంబంధమైన]

струна́ *ж* (వాద్యంయొక్క) తీగె; ударя́ть по стру́нам తీగెలు మీటు ◇ затра́гивать чувстви́тельную струну́ кого́-л. ఒకరి హృదయాన్ని కదిలించు

стру́нк||а *ж*: задева́ть сла́бую ~у кого́-л. ఒకరి మనస్సును చివుక్కుమనిపించు; вытя́гиваться в ~у నిటారుగా నిలబడు; ходи́ть по ~е అణిగి మణిగి ఉండు

стру́нный తంతులుగల, తీగెలున్న; ~ инструме́нт తీగల వాద్యం; ~ орке́стр తంతులుగల (తీగ) వాద్యాల బృందం

стру́сить *сов. см.* тру́сить

стручко́вы||й కాయధాన్యాల; ~е расте́ния కాయధాన్యాల మొక్కలు; ~й пе́рец మిరియం

стручо́к *м* పాడ్, పప్పుగింజ కాయ

стру||я́ *ж* 1. ప్రవాహం (*текущая*); చిమ్మడం (*бьющая*); ~я́ све́жего во́здуха తాజా గాలి తరగ; стру́и дождя́ వానజల్లు; бить ~ёй చిమ్ము 2. *перен.*: вноси́ть све́жую ~ю во что́-л. దేనిలోనైనా ఒక తాజా ధోరణి తీసుకువచ్చు (ప్రవేశపెట్టు)

стря́пать, состря́пать *разг.* (*вн.*) 1. వండు, వంట చేయు (చేసుకొను) 2. *перен.* కల్పించు; ~ суде́бное де́ло కేసు బనాయించు

стряпня́ *ж разг.* వంటకం

стряс||ти́сь *сов. разг.* (с *тв.*) (కి) జరుగు; с ним ~ла́сь беда́ అతనికి ఓ దుస్సంఘటన జరిగింది; что тут ~ло́сь? ఏం జరిగింది? ఏమైంది?

стря́хивать, стряхну́ть *в разн. знач.* విదిలించి వేయు; ~ пе́пел с сигаре́ты సిగరెట్టు నుసి దులుపు (విదుల్చు); ~ снег с пальто́ కోటునుంచి మంచు విదిలించివేయు; ~ уста́лость అలసట వదలించుకొను

стряхну́ть *сов. см.* стря́хивать

студе́нт *ж* విద్యార్థి

студе́нтка *ж* విద్యార్థిని

студе́нческ||ий విద్యార్థుల; ~ие го́ды విద్యా సంవత్సరాలు; ~ое общежи́тие విద్యార్థుల హాస్టల్

студе́нчество *с собир.* విద్యార్థులు

студён||ый *разг.* చలి; ~ый ве́тер ఈదురుగాలి; ~ая вода́ చన్నీళ్లు

сту́день *м* మీట్ జెల్లీ

студи́ть, остуди́ть *разг.* (*вн.*) చల్లార్చు, చల్లపరచు

сту́дия *ж* 1. (*мастерская*) స్టూడియో 2. (*школа*) స్కూలు; бале́тная ~ బాలే స్కూలు 3. (*специальное помещение*) స్టూడియో; телевизио́нная ~ టెలివిజన్ స్టూడియో

сту́жа *ж разг.* విపరీతమైన చలి

стук *м*: ~ колёс по́езда రైలు చక్రాల టకటక శబ్దం; ~ се́рдца హృదయం కొట్టుకోవడం, హృదయస్పందనం; ~ в дверь తలుపు తట్టడం; войти́ без ~а తలుపు తట్టకుండా లోపలికి వచ్చు

сту́кать, сту́кнуть 1. కొట్టు, గుద్దు; ~ кулако́м по́ столу బల్లమీద ఒక గుద్దు గుద్దు 2. (*вн.*; *ударять*) దెబ్బ తగిలించు 3. *тк. сов. разг.* (*наступать — о времени*); ему́ сту́кнуло шестьдеся́т [лет] అతనికి అరవై ఏళ్లు నిండాయి

сту́каться, сту́кнуться (о, обо *вн.*) (కి) కొట్టుకొను (తగులు); сту́кнуться голово́й обо что́-л. తల దేనికైనా కొట్టుకొను (తగులు, ఢీకొను)

сту́кнуть(ся) *сов. см.* сту́кать(ся)

стул *м* 1. కుర్చీ 2. *тк. ед. мед.* స్టూల్ ◇ сиде́ть ме́жду двух ~ьев గోడమీద పిల్లివాటంలా వుండు, రెండు పడవల్లో కాళ్లు పెట్టు

ступа́||ть, ступи́ть అడుగు పెట్టు (వేయు) ◇ ~й! పో!; ~й прочь! పో! పో!; ~йте! పొండి!

ступе́н||ь *ж* 1. మెట్టు; поднима́ться по ~ям మెట్లు ఎక్కు 2. (*этап в развитии чего-л.*) దశ ◇ ~ь раке́ты రాకెట్టు భాగం

ступе́нька *ж* మెట్టు; спуска́ться по ~м మెట్లు దిగు

ступи́ть *сов. см.* ступа́ть

ступня́ *ж* పాదం

стуча́ть *несов.* తట్టు; ~ зуба́ми కటకటలాడు; ~ в дверь తలుపు తట్టు; се́рдце стучи́т హృదయం కొట్టుకుంటోంది

стучáться *несов.* తట్టుకొను; ~ в дверь తలుపు తట్టుకొను

стушевáться *сов.* *разг.* 1. (*сгладиться*) (తగ్గి)పోవు 2. (*смутиться, оробеть*) తబ్బిబ్బుపడు, కంగారుపడు

стыд *м в разн. знач.* సిగ్గు; ~ и позóр! సిగ్గు సిగ్గు!; потерять всякий ~ సిగ్గు విడిచివేయు; сгорáть со ~á సిగ్గుతో కుమిలిపోవు; не имéть ни ~á ни сóвести సిగ్గు విడుచు

стыдúть, пристыдúть (*вн.*) సిగ్గుపడేలా చేయు, సిగ్గుపరచు; ~ когó-л. за чтó-л. ఒకరిని దేనికైనా చివాట్లు పెట్టు

стыдú||ться (*рд., инф.*) (పట్ల, విషయంలో) సిగ్గుపడు; ~ться когó-л. ఒకరి ముందు సిగ్గుపడు; не ~тесь! సిగ్గుపడకండి!

стыдлúво *нареч.* సిగ్గుపడుతూ, సిగ్గుగా, బిడియంగా

стыдлúвость *ж* సిగ్గు, బిడియం

стыдлúвый సిగ్గుగల, బిడియంగల

стык *м* అతుకు; ~ рéльсов పట్టాల అతుకు; ~ трубопровóда గొట్టాల అతుకు

стыковáть *несов.* (*вн.*) అనుసంధించు; ~ космúческий корáбль రోదసీ నౌకలను అనుసంధించు

стыковáться *несов.* అనుసంధింపబడు

стыкóвка *ж* అనుసంధానం

стын||уть *несов.* 1. చల్లబడు 2. (*замерзать*) చలితో బిగిసిపోవు ◇ кровь ~ет в жúлах రక్తం గడ్డకట్టుతుంది

стычка *ж* 1. (*короткий бой*) ఘర్షణ 2. (*ссора*) పోట్లాట

стюардéсса *ж* ఎయిర్ హోస్టెస్

стяг *м* జెండా, పతాకం

стягивать, стянýть (*вн.*) 1. (*затягивать, завязывать*) బిగించు 2. (*собирать в одно место*) కేంద్రీకరించు; ~ войскá సైన్యాలను కేంద్రీకరించు 3. (*тащá, снимать*) లాగివేయు; ~ сапогú బూట్లు లాగివేయు

стягиваться, стянýться 1. బిగించుకొను; ~ пóясом బెల్టు బిగించుకొను 2. (*смыкаться концами*) కలియు; ముడతలు పడు (*собираться, морщиниться*) 3. (*собираться в одно место*) కేంద్రీకరింపబడు

стяжáтель *м* డబ్బుమనిషి, ధనవ్యామోహంకలవాడు

стяжáть *несов. и сов. книжн.* (*вн.*) చెందు, పొందు; ~ извéстность ప్రసిద్ధి చెందు; ~ слáву కీర్తి చెందు (పొందు)

стянýть *сов.* (*вн.*) 1. *см.* стягивать 2. *разг.* (*украсть*) కాజేయు

стянýться *сов. см.* стягиваться

суббóта *ж* శనివారం

суббóтник *м* శనివారంనాటి శ్రమదానం

субконтинéнт *м* ఉపఖండం

субсидúровать *несов. и сов.* (*вн.*) (కోసం) ధనమిచ్చు, కేటాయించు; ~ строительство ప్రాజెక్టు కోసం ధనమిచ్చు

субсúдия *ж* సబ్సిడీ

субстáнция *ж филос.* విషయం, భావం

субтрóпики *мн.* సమశీతోష్ణ (ఉప ఉష్ణ) ప్రాంతం

субтропúческий సమశీతోష్ణ (ఉప ఉష్ణ) ప్రాంతపు

субъéкт *м* 1. *филос., грам.* కర్త 2. *разг.* (*о человеке*) వ్యక్తి

субъективúзм *м филос.* వ్యక్తిగతవాదం; స్వీయాత్మక వాదం

субъектúвн||ый 1. *филос.* వ్యక్తిపరమైన, వ్యక్తిగత, స్వీయాత్మక; ~ый идеалúзм వ్యక్తిగత (వ్యక్తిపర) భావవాదం 2. (*личный, индивидуальный*) వ్యక్తిపరమైన, వైయక్తిక; ~ое мнéние వైయక్తిక అభిప్రాయం

сувенúр *м* సావెనిర్, [చిన్న] కానుక

суверенитéт *м* సార్వభౌమాధికారం, సర్వసత్తాకత, సార్వభౌమత్వం

суверéнный సర్వసత్తాక, సార్వభౌమాధికారంగల

суглúнок *м* లోమ్[మట్టి], బంకమట్టి

сугрóб *м* మంచుదిబ్బ

сугýбый విశేషమైన, ముఖ్యమైన

суд *м* 1. కోర్టు, న్యాయస్థానం; Верхóвный ~ СССР సోవియట్ యూనియన్ సుప్రీమ్ కోర్టు; нарóдный ~ ప్రజా కోర్టు (న్యాయస్థానం) 2. (*разбирательство дел в суде*) విచారణ; отдавáть когó-л. под ~ ఒకరిమీద కోర్టులో కేసు పెట్టు; быть под ~óм విచారణలో ఉండు ◇ выносúть чтó-л. на чéй-л. ~ అభిప్రాయంకోసం దేనినైనా ఒకరి ముందు పెట్టు; покá ~ да дéло *разг.* విషయం ఇంకా తేలకపోయినా

судáк *м* పైక్‌పెర్చ్, జాండెర్

судéбн||ый కోర్టు; ~ый процéсс విచారణ; ~ая ошúбка కోర్టు పొరపాటు; ~ая медицúна వైద్య న్యాయశాస్త్రం; ~ые óрганы న్యాయ సంస్థలు

судéйск||ий 1. జడ్జి, న్యాయమూర్తియొక్క; ~ая

коллéгия న్యాయమూర్తుల మండలి (బోర్డు) 2. *спорт.* రిఫరీ

судимост||ь *ж* [కోర్టు]శిక్ష; имéть две ~и రెండు శిక్షలు అనుభవించు; снять ~ь с когó-л. ఒకరిమీద పూర్వపు శిక్ష రద్దుచేయు

судить *несов.* 1. (о *пр.*) అభిప్రాయపడు, అనుకొను, అంచనా వేయు; ~ о знáниях учáщихся విద్యార్థుల జ్ఞాన స్థాయిని అంచనా వేయు; ~ по внéшнему виду ఒకరి వేషంబట్టి అభిప్రాయాన్ని ఏర్పరచుకొను; наскóлько я могу ~ నేను అనుకున్నంత వరకు 2. (*вн.*; *разбирать в суде*) విచారణ చేయు (జరుపు) 3. (*вн.*) *спорт.* రిఫరీగా వ్యవహరించు

судиться *несов.* 1. (с *тв.*) (ఒకరిపై) వ్యాజ్యం వేయు; ~ с кéм-л. ఒకరితో వ్యాజ్యం సాగించు 2. (*иметь судимость*) నేరానికి శిక్ష అనుభవించు

сýдно I *с* నౌక, ఓడ; воéнное ~ యుద్ధ నౌక

сýдно II *с* (*для больного*) బెడ్ పాన్

судовéрфь *ж* నౌకా నిర్మాణ కేంద్రం, షిప్ యార్డు

судовладéлец *м* నౌక (ఓడ) యజమాని

судовождéние *с* నౌక నడపడం, నావిగేషన్

судов||óй నౌకా, ఓడ; ~óй журнáл లాగ్; ~áя комáнда నౌకా సిబ్బంది

судомóйка *ж* గిన్నెలు తోమేది (కడిగేది)

судопроизвóдство *с юр.* న్యాయవిచారణ [క్రమం]

судоремóнтны||й: ~е мастерскíе నౌకల మరమ్మతు కర్మాగారం

сýдорог||а *ж* ఈడ్పు; сводить ~ой ఈడ్పుతో బిగిసిపోవు

сýдорожный 1. ఈడ్పు 2. (*беспокойный, суетливый*) హడావిడి

судостроéние *с* నౌకా నిర్మాణం

судострóитель *м* నౌకా నిర్మాత

судострóительный నౌకా నిర్మాణ

судоустрóйство *с юр.* న్యాయ వ్యవస్థ

судохóдность *ж* నౌకా యాన యోగ్యత

судохóдный నౌకా యాన [యోగ్యతగల]; ~ канáл నౌకలు పయనించగల కాలువ

судохóдство *с* నౌకా యానం

судьб||á *ж* 1. కర్మ, రాత, విధి; благодарить ~ý (ఒకరి) అదృష్టం కొద్దీ 2. (*удел, доля*) [పుట్టిన] గతి; тяжёлая ~á దుర్గతి; связáть свою ~ý с кéм-л. ఒకరితో తన జీవితాన్ని ముడిపెట్టుకొను 3. (*будущность*) భవిష్యత్తు, భవితవ్యం; сýдьбы человéчества మానవజాతి భవితవ్యం ◇ вúдно, не ~á! అదృష్టం కలిసి రాలేదు!; вóлею судéб (ఒకరి) రాత; какими ~áми? ఎలా ఊడిపడ్డారు?

судья́ *м* 1. జడ్జి, న్యాయమూర్తి; нарóдный ~ ప్రజా జడ్జి 2. *спорт.* రిఫరీ ◇ я не ~ в э́том дéле ఈ విషయం గురించి అభిప్రాయం చెప్పగల యోగ్యత నాకు లేదు

суевéрие *с* దురభిప్రాయం, మూఢవిశ్వాసం, మూఢ నమ్మిక

суевéрный మూఢనమ్మికగల, మూఢభక్తిగల

суетá *ж* హడావిడి ◇ ~ сует దండగ మారి హడావిడి

суетиться *несов.* గడబిడ చేయు, హడావిడి పడు, హంగు చేయు

суетли́вый 1. (*беспокойный*) గడబిడ చేసే 2. (*торопливый*) హడావిడి పడిన

суждéние *с* 1. (*в логике*) ప్రతిపాదన 2. (*мнение*) అభిప్రాయం, నిర్ధారణ

суждено́ *безл. в знач. сказ.*: нам бы́ло ~ свидеться మేము కలుసుకోవాలని రాసిపెట్టివుంది

сужéние *с* 1. (*действие*) సంకోచించడం 2. (*узкое место*) ఇరుకైన (సన్నటి) జాగా

сýживать, сýзить (*вн.*) 1. సంకోచించు 2. *перен.* కుదించు; ~ круг дéятельности కార్యకలాపాల పరిధిని (రంగాన్ని) కుదించు

сýживаться, сýзиться 1. సంకోచించబడు 2. *перен.* కుదించబడు

сýзить(ся) *сов. см.* сýживать(ся)

сук *м* 1. కొమ్మ 2. (*в бревне*) సుడి, ముడి

сýка *ж* 1. (*о самке собаки*) ఆడకుక్క 2. *бран.* లంజ, రండ

сукнó *с* నున్నటి ఉన్ని వస్త్రం ◇ класть чтó-л. под ~ దేనినైనా తొక్కిపట్టివుంచు

сукова́тый ముడుసుల

сули́ть *несов. разг.* (*вн. дт.*) (కి) వాగ్దానం చేయు, [చేస్తానని] చెప్పు; ~ золоты́е гóры అరచేతిలో వైకుంఠం చూపించు; э́то не сули́т ничегó хорóшего అదేమంత ఆశావహంగా లేదు

султáн I *м* (*титул*) సుల్తాను

султáн II *м* (*украшение*) తురాయి

сумасбрóд *м* చలచిత్తుడు

сумасбрóдничать *несов.* చలచిత్తపు పనులు చేయు

сумасбрóдный చలచిత్తపు

сумасбрóдство *с* చలచిత్తపు పని

сумасшéдший 1. పిచ్చి 2. *разг.*: ~ дом పిచ్చాస్పత్రి 3. *в знач. сущ. м* పిచ్చివాడు

сумасшéстви||е *с* పిచ్చి[తనం], వెర్రి ◇ доводи́ть когó-л. до ~я ఒకరి మతి పోగొట్టించు

суматóха *ж* గడబిడ, హడావిడి, ఆదరాబాదరా

сумбýр *м* కలగాపులగం, గందరగోళం

сумбýрны||й గందరగోళ, కలగాపులగపు; ~е мы́сли కలగాపులగపు ఆలోచనలు; ~й человéк చపలచిత్తుడు

сýмерки *мн.* సంధ్య[వేళ], మునిచీకటి, సంజ వెలుగు

сумé||ть *сов.* (*инф.*) *инф.* + గలుగు; он ~ет э́то сдéлать దాన్ని అతను చేయగలుగుతాడు; я не ~ю э́то сдéлать ఇది నాచేత (నావల్ల) కాదు

сýмка *ж* 1. సంచి (*тж. у сумчатых*); шкóльная ~ పుస్తకాల సంచి; дáмская ~ చేతి సంచి, హాండ్ బ్యాగ్ 2.: сердéчная ~ *анат.* గుండె పైపొర, పెరికార్డియం

сýмм||а *ж* 1. మొత్తం, వెరశి; ~а трёх чи́сел మూడు అంకెల మొత్తం; в ~е మొత్తం[మీద]; составля́ть в ~е чтó-л. మొత్తం[మీద] అగు 2. (*количество денег*) మొత్తం; больша́я ~а పెద్ద మొత్తం

сумма́рны||й 1. మొత్తం 2. (*обобщённый*) సాధారణ; ~е свéдения సాధారణ (క్రోడీకరించబడిన) సమాచారం

сумми́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. (*вычислять сумму*) మొత్తం చేయు, బేరీజు వేయు 2. (*обобщать*) క్రోడీకరించు

сýмрак *м* ముని (సంజె) చీకటి

сýмрачн||ый 1. ముని (సంజె) చీకటి; в ~ом свéте సంధ్య వేళలో 2. *перен.* కుంగిన, దిగాలు పడిన

сумя́тица *ж разг.* తబ్బిబ్బు, గజిబిజి

сундýк *м* పెట్టె

сýнуть(ся) *сов. см.* совáть(ся)

суп *м* సూపు

суперoблóжка *ж* డస్ట్ జాకెట్

супов||óй సూపు; ~áя ми́ска సూప్ గిన్నె

супрýг *м* పతి, భర్త

супрýга *ж* సతీమణి, భార్య

супрýги *мн.* (*ед.* супрýг *м*, супрýга *ж*) దంపతులు

супрýжеский దాంపత్య, వైవాహిక

супрýжество *с* దాంపత్య (వైవాహిక, సంసార) జీవితం

сургýч *м* సిక్కాలక్క

сургýчн||ый: ~ая печáть సీల్ లక్క ముద్ర

суди́нк||а *ж разг.*: под ~у మెల్లగా

сурóво *нареч.* కఠినంగా

сурóвость *ж* కాఠిన్యం, కఠినత

сурóв||ый 1. తీవ్రమైన, గడ్డైన; ~ый кли́мат తీవ్రమైన వాతావరణం; ~ая зимá గడ్డైన (తీవ్రమైన) శీతాకాలం 2. (*тяжёлый*) తీవ్ర[మైన]; ~ая борьбá తీవ్ర పోరాటం 3. (*твёрдый, не снисходительный*) కఠిన[మైన]; ~ый взгляд కఠిన దృక్కు; ~ый человéк కఠినుడు 4. (*крайне строгий*) భారీ, కఠిన[మైన]; ~ый приговóр కఠినమైన తీర్పు; ~ое наказáние భారీ శిక్ష ◇ ~ое полотнó ముతక వస్త్రం

сурóк *м* మార్మొట్ ◇ спать как ~ మొద్దు నిద్రపోవు

суррогáт *м* మారుదల

суррогáтный మారు; ~ кóфе మారు కాఫీ

сурьмá *ж хим.* ఆంటిమొనీ, నీలాంజనం, సౌవీరం

сýслик *м* గోఫర్

сустáв *м* కీలు; боль в ~ах కీళ్ల పోట్లు

суставнóй: ~ ревмати́зм కీళ్ల వాతం (రుమాటిజం)

сýтки *мн.* రోజు; крýглые ~ రాత్రింబగళ్లు, అహర్నిశలు; на трéтьи ~ మూడవ రోజున

сýтолока *ж* కలకలం

сýточны||й 1. రోజు[వారీ], దిన 2. *в знач. сущ. мн.*: ~е రోజువారీ అలవెన్సులు

сутýлить *несов.* (*вн.*) భుజాలు దింపు

сутýлиться *несов.* భుజాలు కుంచించు

сутýлый కుంచించుకున్న భుజాలుగల

суть *ж* సారం, సారాంశం; ~ дéла విషయ సారం; по сáмой своéй сýти మూలంలోనే, సారభూతంగా; доходи́ть до сýти дéла మూలం గ్రహించు; по сýти дéла నిజానికి, సారభూతంగా ◇ вся ~ в том, что... అసలు సంగతి యేమిటంటే; не в э́том ~ అసలు సంగతి ఇది కాదు

суфлёр *м* ప్రాంప్టర్, ప్రాంప్టింగ్ చేసేవాడు

суфли́ровать *несов.* ప్రాంప్ట్ చేయు

сýффикс *м грам.* ప్రత్యయం

сухáрь *м* 1. రస్కు 2. *разг.* (*о человеке*) మనస్సులేని, ఉదాసీనమైన మనిషి, ఉదాసీనుడు

сýхо *нареч.* 1. చప్పచప్పగా, ఉదాసీనంగా; разговáривать с кéм-л. ~ ఒకరితో చప్పచప్పగా (ఉదాసీనంగా) మాట్లాడు 2. *безл. в знач. сказ.*: на ýлице ~ వాతావరణం పొడిగా వుంది

суховéй *м* పొడి గాలి

сух||óй 1. పొడి, ఎండు; ఎండిన (*о растении*); ~и́е дрова́ ఎండు కట్టెలు; ~óе бельё పొడి బట్టలు 2. (*сухощавый*) బక్క; ~и́е па́льцы సన్నటి వేళ్లు 3. *перен.* (*неласковый, холодный*) ఉదాసీన; ~óй приём ఉదాసీన స్వాగతం; ~óй челове́к ఉదాసీనుడు, మనస్సులేని మనిషి 4. *перен.* (*неинтересный*) చప్పటి, నిస్సారమైన; ~óй расска́з చప్పటి (నిస్సారమైన) కథ ◇ ~óй зако́н మద్యపాన నిషేధం; ~óй паёк రేషన్, బత్తెం; ~óе вино́ డ్రై వైను; ~и́м путём (*по суше*) భూమార్గాన; на нём ~óй ни́тки не́ было పూర్తిగా నానిపోయాడు

сухопа́рый *разг.* బక్కపలచటి

сухопу́тн||ый భూతల; ~ая грани́ца భూమి సరిహద్దు

су́хость *ж* 1. పొడిగా ఉండడం; ~ во́здуха గాలి (వాతావరణం) పొడిగా ఉండడం; ~ ко́жи చర్మం పొడిగా వుండడం; ~ во рту́ నోరు పొడి ఆరిపోవడం 2. (*засушливость*) వర్షం లేని 3. *перен.* (*чёрствость*) ఉదాసీనత

сухоща́вый బక్కపలచటి

сучи́ть *несов.* (*вн.*) [దారం] వడుకు ◇ ~ нога́ми (*о ребёнке*) కాళ్లు కొట్టుకొను

сучкова́тый 1. (*о дереве*) కొమ్మలుగల 2. (*о палке*) ముడులు ఉన్న

суч||óк కొమ్మ; ముడి (*в древесине*) ◇ без ~ка́, без задо́ринки సాఫీగా

су́ш||а *ж* నేల, భూతల; по ~е భూమార్గాన

сушён||ый ఎండు, ఎండబెట్టిన; ~ая ры́ба ఎండు చేప; ~ые фру́кты ఎండు పళ్లు

суши́лка *ж* 1. (*приспособление*) డ్రైయర్ 2. (*помещение*) ఆరబెట్టే (ఎండబెట్టే) శాల

суши́льный డ్రైయింగ్

суши́ть, вы́сушить (*вн.*) ఆరవేయు, ఎండబెట్టు; ~ оде́жду బట్టలు ఆరవేయు; ~ грибы́ కుక్క గొడుగులను ఎండబెట్టు

суши́ться, вы́сушиться 1. (*сушить на себе мокрую одежду*) ఆరవేసుకొను 2. ఎండు, ఆరు; бельё су́шится పక్క బట్టలు ఆరుతున్నాయి

су́шка *ж* 1. (*действие*) ఎండబెట్టడం, ఆరవేయడం 2. (*баранка*) రస్క్

сушь *ж разг.* 1. (*засуха*) వర్షాభావం, అనావృష్టి 2. (*что-л. сухое*) పొడితనం; ఎండిపోయినవి (*растения*)

суще́ственны||й గణనీయమైన; ~е измене́ния గణనీయమైన మార్పులు

существи́тельн||ый: и́мя ~ое *грам.* నామవాచకం, విశేష్యం

существ||ó *с* 1. సారం, సారాంశం; ~ó вопро́са సమస్య సారం; ~ó де́ла విషయ సారం 2. (*живая особь*) జీవి ◇ по ~у́ [говоря́] అసలు విషయమేమిటంటే, నిజానికి; всем свои́м ~óм సరసరానా; отвеча́ть по ~у́ సూటిగా జవాబిచ్చు

существова́ни||е *с* ఉనికి, అస్తిత్వం, మనుగడ; фо́рмы ~я мате́рии పదార్థ అస్తిత్వ రూపాలు; борьба́ за ~е మనుగడకోసం పోరాటం; сре́дства к ~ю జీవనాధారం, జీవిక

существ||ова́ть *несов.* ఉండు, మను, అస్తిత్వంలో ఉండు; ~у́ет мне́ние, что... ...అని అభిప్రాయం ఉంది

существу́ющий [అమలులో] వున్న; ప్రస్తుతం ఉన్న (*современный, имеющийся*)

су́щ||ий: ~ее наказа́ние పీడుగు; ~ие пустяки́ స్వల్ప విషయాలు

су́щност||ь *ж* సారం, సారాంశం, అంతస్సత్త్వం; ~ь явле́ния విషయపు సారం ◇ в ~и [говоря́] నిజానికి

сфабрико́ванный కల్పితమైన

сфабрикова́ть *сов. см.* фабрикова́ть

сфальши́вить *сов. см.* фальши́вить

сфе́р||а *ж* రంగం; ~а влия́ния పలుకుబడి ప్రాంతం (రంగం); ~а де́ятельности కార్యకలాపాల రంగం; вне свое́й ~ы తనది కాని రంగంలో

сфери́ческий గోళీయ, గోళాకారంగల

сформирова́ть(ся) *сов. см.* формирова́ть(ся)

сформова́ть *сов. см.* формова́ть

сфотографи́ровать(ся) *сов. см.* фотографи́ровать(ся)

схвати́ть(ся) *сов. см.* схва́тывать(ся) *и* хвата́ть(ся) I

схва́тка *ж* 1. ఘర్షణ, పోరాటం; рукопа́шная ~ ముష్టాముష్టీ (బాహాబాహీ) పోరాటం (యుద్ధం) 2. (*спор, ссора*) పోట్లాట 3. *спорт.* కుస్తీ పోరాటం

схва́тывать, схвати́ть (*вн.*) 1. పట్టుకొను; ~ кого́-л. за́ руку ఒకరి చేతిని పట్టుకొను, ఒకరిని చేతో పట్టుకొను; схвати́ть престу́пника నేరస్తుని పట్టుకొను 2. (*быстро понимать*) [వెంటనే] గ్రహించు 3. *разг.* (*болезнь*) పట్టు; ~ на́сморк (కి) జలుబు చేయు

схва́тываться, схвати́ться 1. (за *вн.*) పట్టుకొను 2. (с *тв.*; *вступать в борьбу*) (తో) తలపడు; దెబ్బలాటకు దిగు (*вступать в драку*)

схéма *ж* 1. (*чертёж*) రేఖా చిత్రం; ప్లాను (*план*) 2. (*описание чего-л. в общих чертах*) స్థూల చిత్రం; ~ пьéсы నాటకపు స్థూల చిత్రం

схематúческий 1. (*в виде схемы*) స్థూల రేఖా చిత్ర 2. (*упрощённый*) సంక్షిప్త

схематúчно *нареч.* 1. (*в виде схемы*) స్థూల రేఖా చిత్రంలా 2. (*упрощённо*) సంక్షిప్తంగా

схематúчный *см.* схематúческий 2

схитрúть *сов. см.* хитрúть

схлы́нуть *сов.* 1. (*о воде*) తగ్గిపోవు 2. *перен.* (*о толпе*) తగ్గు 3. (*о чувстве*) తగ్గు

сходúть I, сойтú 1. (с *рд.*) దిగు, దిగిపోవు; ~ с поéзда రైలు దిగు; ~ с трибу́ны వేదికనుంచి దిగు 2. (с *рд.*; *отходить, уходить*) వెళ్ళు; ~ с дорóги రోడ్డుపక్కకు వెళ్ళు; ~ с рéльсов పట్టాలు తప్పు 3. (*исчезать*) మాయమగు; పోవు, ఊడిపోవు (*о коже, шелухе*); కరుగు (*о снеге*) 4. *разг.* (*заканчиваться успешно*) బాగా (సాఫీగా) జరుగు; сойдёт! సరి పోతుంది! 5. (за *вн.*; *быть принятым*) అనిపించు, చలామణి అగు; он сойдёт за молодóго అతను యువకుడుగా చలామణీ అవుతాడు ◇ он сошёл с умá అతనికి మతిపోయింది; емý всё схóдит с рук అతను అన్నింటినుంచీ తప్పించుకుంటాడు

сходúть II *сов.* (за *тв.*) వెళ్ళి తీసుకువచ్చు (*принести*); రమ్మను (*позвать*); ~ за дóктором డాక్టరుని రమ్మను; ~ за хлéбом వెళ్ళి బ్రెడ్డు తీసుకువచ్చు

сходúться, сойтúсь 1. కలుసుకొను; онú сошлúсь на полпутú వాళ్ళు మధ్యే మార్గంలో కలుసుకున్నారు 2. (*собираться*) సమావేశమగు; здесь сошлúсь мои друзья́ ఇక్కడ నా మిత్రులు సమావేశమయ్యారు 3. *перен.* (*становиться друзьями*) మిత్రులు అగు, స్నేహం కుదుర్చుకొను, స్నేహితులగు 4. (с *пр.*; *быть единодушным*) (తో) ఏకీభవించు; ~ во взгля́дах с кéм-л. ఒకరితో ఏకీభవించు, ఒకరి అభిప్రాయంలో పాలుపంచుకొను; все схóдятся на том, что... ...అని అందరూ ఒప్పుకున్నారు (అనుకున్నారు); сойтúсь в ценé బేరం కుదుర్చుకొను 5. (*соприкасаться*) అందు; пóяс не схóдится బెల్టు కొసలు అందడం లేదు

схóдни *мн. мор.* గాంగ్ వే

схóдн||ый 1. (*похожий*) పోలికగల, పోలిన, సదృశమైన 2. *разг.* (*подходящий*) తగిన; по ~ой ценé పరపమైన ధరకి

схóдство *с* పోలిక, సామ్యం, సారూప్యత

схолáстика *м* 1. *филос.* స్కొలాస్టిసిజం 2. (*начётничество*) శుష్క పాండిత్యం, పాండిత్య ప్రాగల్భ్యం

схоластúческий 1. *филос.* స్కొలాస్టిక్ 2. (*начётнический*) శుష్క పాండిత్య, పాండిత్య ప్రకర్షగల

схоронúть *сов. см.* хоронúть

сцáпать *сов. разг.* (*вн.*) పట్టుకొను, లాక్కొను

сцéн||а *ж* 1. *театр.* నాటక రంగ స్థలం; игрáть на ~е నాటక రంగంమీద నటించు; сходúть со ~ы నాటక రంగంమీదనుంచి ఉపసంహరింపబడు 2. *театр.* (*часть действия*) రంగం 3. *разг.* (*ссора*) అల్లరి, రభస; ~а рéвности ఈర్ష్య కొద్దీ అల్లరిపెట్టడం; устрáивать комý-л. ~у ఒకరిని రభస (అల్లరి) పెట్టు

сценáрий *м* స్క్రిప్టు, సినేరియో

сценарúст *м* స్క్రిప్టు రచయిత

сценúческ||ий 1. స్టేజి; ~ие эффéкты స్టేజి ఇఫెక్టులు 2. (*относящийся к представлению*) నాటక; ~ое искýсство నాటక కళ

сцепúть(ся) *сов. см.* сцепля́ть(ся)

сцеплéние *с* 1. కలపడం; ~ вагóнов రైలుబండ్లను కలపడం 2. (*механизм*) క్లచ్; включáть ~ క్లచ్ నొక్కు 3. (*состояние*) సంసంజనం; ~ молéкул అణువు సంసంజనం

сцепля́ть, сцепúть (*вн.*) కలుపు; ~ вагóны రైలుబోగీలు కలుపు; ~ пáльцы వేళ్ళను పెనవేసుకొను

сцепля́ться, сцепúться 1. అతుక్కొను, కలుసుకొను 2. (*случайно зацепляться*) చిక్కుకొను 3. *разг.* (*о пальцах, руках*) పెనవేసుకొను 4. *разг.* (с *тв.*; *вступать в драку*) కలబడు, కలియబడు

сцéпщик *м* (రైలుబండ్లు) కలిపేవాడు

счастлúвец *м* అదృష్టవంతుడు

счáстливо *нареч.* కులాసాగా, క్షేమంగా; жить ~ క్షేమంగా ఉండు, సుఖ (సంతోషమయమైన) జీవితం గడుపు; ~ отдéлаться తేలిగ్గా బయటపడు

счастлúвчик *м разг. см.* счастлúвец

счастлúв||ый *в разн. знач.* సంతోషమయ, సుఖప్రదమైన, సుఖమైన; అదృష్టవంతమైన (*удачливый*); ~ый билéт లక్కీ టిక్కెట్టు; ~ый день పునస్సంయోగ దినం; ~ый конéц సుఖాంతం; ~ый слýчай అదృష్టం; ~ая жизнь సంతోషమయమైన (సుఖమయ) జీవితం

счáсть||е *с* 1. సంతోషానందం, సుఖం; семéйное ~е సంసార సుఖం 2. (*удача*) అదృష్టం ◇ попытáть ~я అదృష్టంకోసం ప్రయత్నించు; вáше ~е (*вам повезло*) మీరు అదృష్టవంతులు, మీకు అదృష్టం కలిసి వచ్చింది; какóе ~е, что... ...ఎంత అదృష్టం; к

~ю, по ~ю అదృష్టం కొద్దీ, అదృష్టవశాత్తూ; на моё ~е నా అదృష్టం కొద్దీ, నా అదృష్టవశాత్తు

счесть *сов. см.* считáть I 2

счёт *м* 1. (*действие*) లెక్క [పెట్టడం], గణించడం; вести́ ~ чегó-л. దేనినైనా లెక్కించు 2. *фин.* అకౌంట్; снимáть дéньги со ~а [ఒకరి] అకౌంటు లోంచి డబ్బు తీసుకొను; класть дéньги на ~ అకౌంటులో డబ్బు మదుపుచేయు 3. (*документ*) బిల్లు; ~ за газ గాస్ బిల్లు; выпи́сывать ~ на когó-л. ఒకరి పేర బిల్లు రాయు; плати́ть по ~у బిల్లు చెల్లించు 4. *спорт.* స్కోరు; вы́играть со ~ом 6:5 6:5 స్కోరుతో గెలుచు 5.: ~ы *мн.* (*взаимные претензии*) కక్షలు, కావేషాలు; ли́чные ~ы వ్యక్తిగత కావేషాలు; своди́ть стáрые ~ы పాత కక్షలు తీర్చుకొను ◇ быть у когó-л. на хорóшем счету́ ఒకరి అభిప్రాయంలో మంచి పేరు కలిగివుండు; не знать рóвным ~ом ничегó బొత్తిగా తెలియకపోవు; предъявля́ть кому́-л. ~ ఒకరిని చెల్లించమని డిమాండు చేయు; сбрáсывать со ~а పరిగణనలోకి తీసుకోకపోవు; без ~у ధారాళంగా, లెక్కలేకుండా, మంచినీళ్ల ప్రాయంగా; в ~ чегó-л. ఏదైనా లెక్కలో; в два ~а క్షణాల్లో, చిటికెలో, за чéй-л. ~ ఒకరి ఖర్చుతో; на э́тот ~ ఈ విషయంలో; э́то не в ~ ఇది లెక్కలోకి రాదు

счётн||ый: ~ый рабóтник అకౌంటెంట్; ~ая маши́на కాల్క్యులేటర్

счетовóд *м* బుక్‌కీపర్, అకౌంటెంట్, లెక్కాచారాలు రాసేవాడు

счетовóдство *с* బుక్‌కీపింగ్, లెక్కాచారాలు రాయడం

счётчик *м* 1. (*человек*) కౌంటరు 2. (*аппарат*) మీటరు

счёт||ы *мн.* అబకస్, గణన ఫలకం; считáть на ~ах అబకస్‌మీద లెక్కించు

счислéни||е *с мат.* గణనం; десяти́чная систéма ~я దశాంశ గణనం

счи́стить(ся) *сов. см.* счищáть(ся)

считá||ть I *несов.* (*вн.*) 1. *сов.* сосчитáть లెక్కపెట్టు, లెక్కించు; ~ть дéньги డబ్బు లెక్కపెట్టు; ~ть до десяти́ పది వరకు లెక్కించు; ~ть по пáльцам వేళ్లమీద లెక్కించు 2. *сов.* счесть (*тв.*; *полагать*) భావించు, పరిగణించు, ఎంచు[కొను]; ~ть свои́м дóлгом తన విధిగా భావించు; он ~ет вас свои́м дрýгом మిమ్మల్ని తన మిత్రునిగా భావిస్తున్నాడు; как ты ~ешь? నువ్వు ఏమి అనుకుంటున్నావు? ◇ ~ть дни, часы́, мину́ты రోజులు, గంటలు, నిమిషాలు లెక్కపెట్టు; не ~ть дéнег ధనరాసుల్లో ఓలలాడు; егó дни сочтены́ అతని రోజులు దగ్గర పడ్డాయి, అతని ఆయుర్దాయం రోజుల్లో వుంది

считáть II *сов. см.* счи́тывать

считá||ться, сосчитáться *разг.* 1. (с *тв.*) (ఒకరితో) లెక్కలు (అకౌంట్లు) తేల్చుకొను; сочтёмся когдá-нибудь! ఏదో ఒక రోజున తేల్చుకుంటాం 2. *тк. несов.* (с *тв.*; *принимать во внимание*) లెక్కలోకి (పరిగణనలోకి) తీసుకొను; с э́тим нáдо ~ться దాన్ని తప్పక పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి; с егó мнéнием ~ются అతని అభిప్రాయాన్ని అందరూ గౌరవిస్తున్నారు; ни с чем не ~ясь దేన్నీ లెక్కచేయకుండా 3. *тк. несов.* (*тв.*; *слыть*) పరిగణింపబడు, భావింపబడు; он ~лся хорóшим стрелкóм అతనొక మంచి గురికాడుగా పరిగణింపబడ్డాడు; считáется, что... ...అని పరిగణింపబడుతుంది ◇ э́то не ~ется అది లెక్కలోకి రాదు

счи́тывать, считáть (*вн.*) చదివి సరిచూచు

счищáть, счи́стить (*вн.*) గోకి (గీకి) వేయు (*ножом*); తుడిచివేయు (*щёткой, рукой*); ~ лёд с тротуáра పేవ్‌మెంటునుంచి మంచు తొలగించు

счищáться, счи́ститься పోవు

сшибáть, сшиби́ть *разг.* (*вн.*) నేలకూల్చు, పడగొట్టు; ~ когó-л. с ног ఒకరిని కింద పడగొట్టు

сшиби́ть *сов. см.* сшибáть

сшивáть, сшить (*вн.*) 1. కలిపి కుట్టు; (కి) కుట్లువేయు (*накладывать швы*) 2. (*доски, листы металла и т. п.*) కలుపు, జతచేయు

сшить *сов. см.* сшивáть *и* шить 1

съедáть, съесть (*вн.*) తినివేయు

съедóбный తినదగిన, ఖాద్య

съёжиться *сов.* ముడుచుకొనిపోవు

съезд *м* 1. రాక; ~ гостéй అతిథుల రాక 2. (*собрание*) మహాసభ, కాంగ్రెస్; парти́йный ~ పార్టీ మహాసభ (కాంగ్రెస్)

съéзди||ть *сов.* వెళ్లు, వెళ్లివచ్చు; ~ть зá город ఊరు బయటికి వెళ్లు; я ~л в библиотéку నేను లైబ్రరీకి వెళ్లివచ్చాను

съезжáть, съéхать 1. దిగివచ్చు, జారిదిగు, కిందికి జారు; ~ с дорóги రోడ్డు పక్కకి పోవు; ~ на сáнках с горы́ దిబ్బ మీదనుంచి స్లెడ్జి మీద జారిదిగు 2.: ~ с кварти́ры ఇల్లు ఖాళీ చేయు

съезжá||ться, съéхаться 1. (с *тв.*; *встречаться*) కలుసుకొను 2. (*собираться*) వచ్చు, సమావేశమగు; гóсти ~ются అతిథులు వస్తున్నారు

съёмк||а *ж* 1. సర్వే; производи́ть ~у чего́-л. దేన్నైనా సర్వే చేయు 2. (*фильма*) షూటింగ్; ఫొటో తీయడం (*фотографирование*)

съёмный విడదీయబడే, విడదీయగలిగిన; ~ замо́к తాళంకప్ప

съёмщик *м* (*наниматель*) అద్దెకు తీసుకునేవాడు; ~ кварти́ры ఫ్లాటుని (ఇంటిని) అద్దెకు తీసుకునేవాడు

съестн||о́й 1.: ~ы́е припа́сы ఆహార (తిండి) పదార్థాలు 2.: ~о́е *в знач. сущ. с* తిండి పదార్థాలు

съесть *сов. см.* есть I 1 *и* съеда́ть

съе́хать(ся) *сов. см.* съезжа́ть(ся)

съехи́дничать *сов. см.* ехи́дничать

сы́воротка *ж* 1. (*молочная*) పెరుగు మీద తేరుకున్న నీరు 2. *биол., мед.* సిరమ్

сыгра́ть *сов. см.* игра́ть 1—4 ◇ ~ шу́тку с ке́м-л. ఒకరిని హేళన చేయు

сыгра́ться *сов. муз.* టీమ్ వర్కు సాధించు; *спорт.* [మంచి] టీమ్ వర్కు సాధించు

сы́змала *нареч. разг.* చిన్నతనంనుంచీ, చిన్నప్పటి (చిన్నాటి)నుంచీ

сы́змалу *нареч. см.* сы́змала

сы́знова *нареч. разг.* మళ్లీ (తిరిగి) మొదటి నుంచి; начина́ть ~ మళ్లీ ఆదినుంచి మొదలుపెట్టు

сын *м* 1. కొడుకు, కుమారుడు, మగపిల్లవాడు, తనయుడు 2.: ~ своего́ наро́да తన జాతి [ఉత్తమ] పుత్రుడు

сыно́вн||ий పుత్ర, పుత్రీ; ~яя привя́занность పుత్ర (పుత్రీ) ప్రేమ

сыно́к *м разг.* బంగారు తండ్రి, నాయన

сы́пать *несов.* (*вн.*) పోయు; చల్లు (*посы́пать*) ◇ ~ деньга́ми డబ్బు దుబారా చేయు (తగలేయు); ~ остро́тами చతురోక్తులు విసురు

сы́паться *несов.* 1. కారు, కారిపోవు; రాలిపోవు (*о штукатурке*) 2. (*идти — о дожде, снеге*) పడు, కురియు 3. (*лететь, обрушиваться*) కురియు

сыпно́й: ~ тиф టైఫస్

сыпу́ч||ий కారే, కారిపోయే; ~ий грунт పిరికి నేల; ~ий песо́к దొంగ ఇసుక; ме́ры ~их тел కారిపోయే పదార్థాల కొలతలు

сыпь *ж* దట్టు

сыр *м* ఛీజు, జున్ను ◇ ката́ться как ~ в ма́сле భోగభాగ్యాల్లో ఓలలాడు

сыр-бо́р: вот отчего́ ~ разгоре́лся *разг.* గొడవంతా దీనిమూలంగా (దీన్ని గురించి) అన్నమాట

сыре́ть, отсыре́ть తేమ అగు, నాను

сыре́ц *м*: хло́пок-~ ముడి పత్తి

сы́ро *в знач. сказ.* తేమగా వుంది

сырова́р *м* ఛీజ్ (జున్ను) తయారు చేసేవాడు

сыроваре́ние *с* ఛీజ్ (జున్ను) తయారీ

сырова́рня *ж* ఛీజ్ డెయిరీ

сыр||о́й 1. చెమ్మగా (తేమగా, తడిగా) వున్న; ~о́е бельё తేమగా వున్న బట్టలు 2. (*имеющий значительную влажность*) తడి[గా] (తేమ[గా]) [వున్న]; ~а́я пого́да తేమ (తడి[గా వున్న]) వాతావరణం 3. (*неварёный, некипячёный*) పచ్చి; ~о́е мя́со పచ్చి మాంసం; ~ы́е о́вощи పచ్చి కూరగాయలు; пить ~у́ю во́ду మరగపెట్టబడని (కాచని) నీళ్లు తాగు 4. (*недоваренный*) ముడి, సగం ఉడికించబడిన 5. (*необработанный*) ముడి; ~а́я нефть ముడి చమురు; ~ы́е материа́лы ముడి పదార్థాలు 6. *перен.* (*недоработанный*) కచ్చా, ముడి; ~о́й расска́з కచ్చా (ముడి) కథ

сыро́к *м* స్వీట్ఛీజ్

сы́рость *ж* తేమ, తడి, చిత్తడి

сырьё *с* ముడి పదార్థం (పదార్థాలు)

сыска́ть *сов. разг.* (*вн.*) కనుక్కొను

сы́тно *нареч.* కడుపు నిండా, కడుపార; ~ пое́сть కడుపు నిండా తిను

сы́тный పుష్టికరమైన; ~ обе́д పుష్టికరమైన డిన్నరు

сы́тость *ж* సంతుష్టి

сы́т||ый 1. కడుపు నిండిన; я сыт నాకు కడుపు నిండి పోయింది 2. *разг.* (*упитанный*) పుష్కలంగా తిండి ఉన్న; ~ая физионо́мия బలిసిన ముఖం 3. *перен.* (*богатый*) బాగా వున్న, బలిసిన ◇ я сыт по го́рло (че́м-л.) (దేనితోనైనా) నాకు ముఖం మొత్తి పోయింది

сы́щик *м* డిటెక్టివ్, వేగు

сэконо́мить *сов. см.* эконо́мить

сюда́ *нареч.* ఇక్కడికి; иди́ ~! ఇలా రా!; ~, пожа́луйста ఇటు వైపుకి దయచేసి

сюже́т *м* 1. (*фабула*) ఇతివృత్తం 2. *разг.* (*тема*) విషయాంశం

сюрпри́з *м* [అనుకోని] ఆహ్లాదం; прия́тный ~ అనుకోని ఆహ్లాదం (సంతోషం)

сюрреали́зм *м* సర్రియలిజం

сюсю́кать *несов. разг.* తొక్కు పలుకులు పలుకు, జిలిబిలి మాటలు మాట్లాడు

сяк: и так и ~ ఇలాగ ...అలాగ, రెండు విధాలా; то так, то ~ ఓసారి ఇటు, ఓసారి అటు

Т

та *мест. ж см.* тот

таба́к *м* పొగాకు, టొబాక్; нюхательный ~ ముక్కుపొడి, నస్యం

табаке́рка *ж* నస్యం పెట్టె, ముక్కుపొడి డబ్బీ

табаково́д *м* పొగాకు సేద్యగాడు

табаково́дство *с* పొగాకు సేద్యం

таба́чн||ый 1. పొగాకు; ~ый дым సిగరెట్టు పొగ; ~ая фа́брика పొగాకు ఫాక్టరీ 2. (*о цвете*) ముక్కుపొడి [రంగు]

та́бель *м* 1. (*список*) హాజరు పట్టిక 2. (*доска учёта*) టైమ్ బోర్డు 3. (*школьный*) సర్టిఫికెట్

та́бельщик *м* టైమ్ కీపర్

табле́тка *ж* మాత్ర, గుళిక

табли́ца *ж* పట్టీ, పట్టిక; ~ умноже́ния ఎక్కాలు

табло́ *с нескл.* ఇండికేటర్ పానెల్; световóе ~ లైట్ పానెల్

та́бор *м* 1. (*цыганский*) జిప్సీ గుంపు 2. *разг.* (*лагерь*) శిబిరం

табу́н *м* మంద

табуре́т *м* స్టూలు

тавро́ *с* (*клеймо*) ముద్ర

тавтоло́гия *ж лит.* చర్విత చర్వణం

таджи́к *м* తజిక్

таджикский తజిక్; ~ язы́к తజిక్ భాష

таз I *м* పాత్ర, బేసిన్ (*посуда*); వాష్ బేసిన్ (*умывальный*)

таз II *м анат.* వస్తికం

таинственность *ж* రహస్యం, గూఢత

таинственный 1. (*загадочный*) విచిత్రమైన 2. (*секретный, тайный*) రహస్యమైన

таи́ть *несов.* (*вн.*) 1. దాచు, మరుగుపరచు; ~ что́-л. от други́х దేనినైనా యితరులకు తెలియకుండా వుంచు 2. (*заключать в себе*) (లో) యిమిడివుండు; ~ в себе́ огро́мные возмо́жности విశేషమైన అవకాశాలు యిమిడివుండు

таи́ться *несов.* 1. తెలియకుండా వుంచు; не тая́сь నిర్మొహమాటంగా 2. (*прятаться, скрываться*) దాగు, మరుగగు 3. (*быть скрытым, невидимым*) గర్భితమై [మరుగపడి] వుండు 4. (*быть, иметься где-л.*) ఇమిడి వుండు, గర్భితమై (గుప్తంగా) వుండు

тайга́ *ж* తైగా

тайко́м *нареч.* రహస్యంగా; ~ от кого́-л. ఒకరికి చెప్పకుండా (తెలియకుండా); уходи́ть ~ చూడకుండా వెళ్ళిపోవు

тайм *м спорт.* హాఫ్, పీరియడ్

та́йн||а *ж* 1. రహస్యం; ~а перепи́ски గోప్యత, ఉత్తరప్రత్యుత్తరాల రహస్యగోపనం; госуда́рственная ~а ప్రభుత్వ రహస్యం, స్టేట్ సీక్రెట్; храни́ть ~у [ఒకరి] రహస్యాన్ని కాపాడు; раскрыва́ть чужу́ю ~у ఒకరి రహస్యాన్ని బయటపెట్టు 2. (*что-л. неразгаданное, неясное*) రహస్యం; ~ы приро́ды ప్రకృతి రహస్యాలు ◇ не ~а, что... ...అనడంలో రహస్యమేమీ లేదు

тайни́к *м* 1. గుప్త స్థలం 2. *перен.* అంతరంగం; в тайника́х души́ ఒకరి హృదయాంతరంగంలో

та́йн||ый 1. రహస్య[మైన], గుప్త; ~ое о́бщество రహస్య సంఘం 2. (*смутный, таинственный*) గూఢమైన; ~ое жела́ние గుప్త వాంఛ

тайфу́н *м* [పెను] తుపాను

так 1. *нареч.* (*таким образом*) ఈ విధంగా, అట్లాగా; ~ он и сде́лал అతను అలాగే చేశాడు; де́ло обстои́т ~ పరిస్థితి (విషయం) ఇది 2. *нареч.* (*до такой степени, настолько*) అంత; ~ легко́ అంత తేలికగా; э́то не ~ про́сто ఇది అంత తేలిక (సులభం) కాదు 3. *нареч.* (*без особых намерений*) ఊరకే; он сказа́л э́то про́сто ~ అతను ఇది ఊరకే అన్నాడు 4. *союз* (*то, в таком случае*): не сего́дня, ~ за́втра ఈవేళ కాకపోతే — రేపు ◇ ~ и зна́йте గుర్తుంచుకోండి; ~ как ఎందుచేతంటే, ఎందుకంటే; ~ и́ли ина́че ససేమిరా, ఏదో విధంగా; ~ и не сде́лал అసలు చేయలేదు; ~ сказа́ть అనబడే; ~ и ~ అటు ఇటు; ~-то оно́ ~, но... ఇది నిజమేననుకో, కాని...; ~ что అందుకని; ах, ~! ఆహాఁ, అలాగా!; вот ~! అద్గదీ!, అలాగ!; и ~ уже́ ఇప్పటికే; не ~! ఇలా కాదు; не ~ ли? కదా?; давно́ бы ~! ఎప్పుడో చేసివుండాల్సింది!; как бы не ~! అది జరిగే పనేనా!; ну ~ что же? అయితే ఏం?

такела́ж *м* బరువు, లోడు

такела́жник *м* హమాలీ, లోడరు

та́кже *нареч.* కూడా; и вас ~! (*ответ на поздравление*) మీకు కూడా శుభం జరుగుగాక!

таков *мест.* ఇది, అలాంటిది; такова́ жизнь జీవితం అంటేనే ఇంత; таковы́ фа́кты ఘటనలు ఇవి ◇ и был ~ *разг.* అతను దొరకకుండా పోయాడు

таково́й *мест. уст.* లాంటివి, ఇది ◇ как ~ కాగా

так||о́й *мест.* 1. అలాంటి, ఆ మాదిరి; в ~о́е вре́мя అలాంటి సమయంలో; в ~и́х слу́чаях ఈ సందర్భాల్లో 2. *разг.* (*с мест.* кто, что, како́й) ఎవరు; кто вы ~о́й? ఇంతకీ మీరెవరు? ◇ ~о́й-то ఫలానా వాడు; с ~о́го-то числа́ ఫలానా తేదీనుంచి; до ~о́й сте́пени అంతదాకా; что ~о́е? అదేమిటి?; и всё ~о́е వగైరా; что же ~о́го? అయితే ఏం?

та́кс||а I *ж* (*расценка*) ఫిక్సెడ్ రేటు; ~а за прое́зд ప్రయాణపు ఛార్జీ; пла́та по ~е చెల్లింపు ఫిక్సెడ్ రేటు ప్రకారం

та́кса II *ж* (*собака*) డచ్చికుక్క

такси́ *с нескл.* టాక్సీ; грузово́е ~ అద్దె లారీ; е́хать на ~ టాక్సీలో వెళ్ళు

такт I *м* 1. *муз.* తాళం; попада́ть не в ~ తాళం తప్పు 2. *разг.* (*ритм движения*) అడుగు; сбива́ться с ~а అడుగు తప్పు ◇ в ~ సకాలంలో, త్వరగా; не в ~ అకాలంలో

такт II *м* (*о поведении*) యుక్తియుక్తంగా వ్యవహార జ్ఞత; отсу́тствие ~а యుక్తియుక్తంగా వ్యవహారజ్ఞత లోపం; вести́ себя́ с ~ом మర్యాదగా (యుక్తిగా), ప్రవర్తించు

та́к-таки *частица разг.* ఇంతకీ, అసలు

та́ктик *м* ఎత్తుగడలు పన్నేవాడు

та́ктика *ж* ఎత్తుగడ[లు]

такти́ческий ఎత్తుగడలకు సంబంధించిన

такти́чно *нареч.* మర్యాదగా

такти́чный: ~ челове́к మంచి మర్యాదస్తుడు

тала́нт *м* 1. ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ; у него́ ~ матема́тика అతనికి గణితశాస్త్రంలో ప్రజ్ఞ వుంది 2. (*талантливый человек*) ప్రతిభావంతుడు, ప్రజ్ఞావంతుడు

тала́нтливо *нареч.* ప్రతిభావంతంగా

тала́нтливый ప్రతిభావంతమైన; ప్రతిభావంతుడైన (*о человеке*)

талисма́н *м* తాయెత్తు

та́ли||я *ж* నడుం ◇ в ~ю (*о платье*) నడుం దగ్గర బిగుతుగా వుండే

тало́н *м* 1. కూపను 2. (*дубликат документа в корешке чековой и т. п. книжек*) కౌంటర్ ఫాయిలు

та́л||ый కరిగిపోయిన; ~ый снег కరిగిపోయిన మంచు; ~ая вода́ మంచు కరిగిన నీళ్ళు

тальк *м* టాల్క్, టాల్కమ్ (*минерал*); టాల్కమ్ పౌడర్ (*порошок*)

там *нареч.* 1. (*о месте*) అక్కడ; ~ же а) అక్కడే б) (*при ссылке на произведение*) అదే చోట (స్థలం) 2. (*потом, затем*) అప్పుడు; ~ ви́дно бу́дет, что де́лать అప్పుడు చూద్దాం ఏం చెయ్యాలో ◇ како́е ~!, куда́ ~! లాభం లేదు!; тут и ~ ఇక్కడా, అక్కడా; то тут, то ~ ఓసారి ఇటూ, ఓసారి అటూ

та́мбур *м* 1. (*пристройка*) వెలి గది 2. (*в вагоне*) [రైలు] బోగీ చివర

тамо́женник *м* కస్టమ్స్ అధికారి (ఆఫీసరు)

тамо́женн||ый కస్టమ్స్; ~ая деклара́ция కస్టమ్స్ డిక్లరేషన్

тамо́жня *ж* కస్టమ్స్ హౌస్

тампо́н *м* పాడ్

та́нгенс *м мат.* టాంజెంట్, స్పర్శరేఖ

та́н||ец *м* నృత్యం, నాట్యం; учи́тель ~цев నాట్య గురువు, డాన్సు మాస్టరు; пойти́ на ~цы డాన్సుకి వెళ్ళు, డాన్సు [పార్టీకి] వెళ్ళు

танк *м* టాంకు

та́нкер *м* టాంకర్

танки́ст *м* టాంక్‌మన్, టాంక్ సైనికుడు

та́нковый టాంక్; ~ бой టాంక్ యుద్ధం

танцева́льн||ый నాట్య, డాన్సు; ~ый зал డాన్సు హాలు; ~ая му́зыка డాన్సు (నాట్య) సంగీతం

танцева́ть *несов.* నృత్యం (నాట్యం) చేయు; ~ вальс వాల్ట్స్ నాట్యం చేయు

танцо́вщик *м* నర్తకుడు, డాన్సరు

танцо́вщица *ж* నర్తకి

танцо́р *м* డాన్సరు, నర్తకుడు; он хоро́ший ~ అతను మంచి నర్తకుడు, అతను బాగా డాన్స్ చేస్తాడు

та́почки *мн.* (*ед.* тапочка *ж*) స్లిప్పర్లు; జిమ్నాస్టిక్ షూస్ (*спортивные*)

та́ра *ж* ప్యాకింగు పెట్టె

тараба́рщина *ж разг.* చెత్త (అర్థంలేని) వాగుడు

тарака́н *м* బొద్దింక

тара́н *м* 1. (*орудие, предмет*) దూలం 2. *воен.* ఢీకొనడం; идти́ на ~ ఢీకొను

тара́нить *несов.* (*вн.*) ఢీకొను

тара́нтул *м* పులికోచ పురుగు

таранто́рить *несов. разг.* వాగు

тарахте́ть *несов. разг.* 1. టకటకమను 2. *перен.* వాగు

тара́щить, вы́таращить *разг.* (*вн.*): ~ глаза́ గుడ్లు మిటకరించి చూచు

таре́лк||а *ж* 1. బిళ్ల; ప్లేటు (*тж. рд.*; *содержимое*); по́лная ~а су́па ప్లేటుడు (ప్లేటునిండా) సూపు 2.: ~и *мн. муз.* తాళాలు ◇ быть не в свое́й ~е *разг.* ఇరకాటంలో వుండు

тари́ф *м* [వేతన] స్కేళ్ళు, రేటు

тари́фн||ый టారిఫ్, స్కేళ్లకి సంబంధించిన; ~ая се́тка వేతన స్కేళ్ళు; ~ые ста́вки వేతనాల నిర్ణీత రేట్లు

таска́||ть *несов.* (*вн.*) 1. *см.* тащи́ть 2. *разг.* (*носить с собой*) పెట్టుకుని తిరుగు; ~ть письмо́ в карма́не ఉత్తరం జేబులో పెట్టుకుని తిరుగు 3. *разг.* (*носить долгое время*) ధరించు, వేయు; он уже́ три го́да ~ет э́тот костю́м అతనీ సూటు మూడేళ్ల నుంచి వేస్తున్నాడు ◇ ~ть кого́-л. за́ волосы ఒకరి జుట్టు పట్టుకుని కుదుపు; он е́ле но́ги ~ет *разг.* అతను [కాళ్ళు] యీడ్చుకొంటూ నడుస్తున్నాడు

таска́ться *несов. разг.* తిరుగుతూ ఉండు

тасова́ть *несов.* (*вн.*): ~ ка́рты పేక [ముక్కలు] కలుపు

ТАСС *м* (Телегра́фное аге́нтство Сове́тского Сою́за) టాస్ (సోవియట్ యూనియన్ టెలిగ్రాఫ్ ఏజెన్సీ)

татуирова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) పచ్చ [బొట్టు] పొడుచు (పోయు)

татуиро́вка *ж* 1. (*действие*) పచ్చ పొడవడం 2. *мн.* (*наколотые узоры*) పచ్చబొట్లు

тахта́ *ж* (వెనక దన్ను లేని) సోఫా

тача́ть, стача́ть (*вн.*) కుట్టు

та́чка *ж* వీల్ బారో, లాగుడు బండి

тащи́ть *несов.* (*вн.*) 1. (*волочить*) లాగు, ఈడ్చు 2. *разг.* (*носить что-л. тяжёлое*) మోయు; с трудо́м ~ чемода́н సూట్ కేసును కష్టంమీద మోయు 3. *разг.* (*тянуть за собой*) లాగు; ~ кого́-л. за́ руку ఒకరిని చేతిని పట్టుకుని లాగు; букси́р та́щит ба́ржу స్టీంబోటు పడవని లాగుతోంది 4. (*извлекать, вытаскивать*) పైకి లాగు; ~ зуб పన్ను పీకు (తీయు) (*о враче*); పన్ను పీకించుకొను (తీయించుకొను) (*о пациенте*); ~ ло́дку из воды́ పడవను ఒడ్డుకు (పైకి) లాగు 5. *разг.* (*красть*) కాజేయు, దొంగిలించు

тащи́ться *несов.* 1. (*волочиться*) వేలాడు, [నేలమీద] జీరాడు 2. *разг.* (*медленно идти, ехать*) ఈడ్చుకుంటూ వెళ్లు

та́яние *с* కరుగు, కరిగిపోవడం; ~ снего́в మంచు కరిగిపోవడం

та́ять, растая́ть 1. (*о снеге и т. п.*) కరుగు, కరిగిపోవు 2. *безл.*: вчера́ та́яло నిన్న మంచు కరుగుతూ వుండింది 3. *перен.* (*уменьшаться, исчезать*) కరిగిపోవు; తరిగిపోవు, హరించుకుపోవు (*о силах*) 4. *перен.* (*чахнуть*) క్షీణించిపోవు 5. *перен.* (от *рд.*; *умиляться*) (తో, చూసి) [హృదయం] కరిగిపోవు

тварь *ж уст. разг.* జీవి, ప్రాణి

тверде́ть *несов.* గట్టిపడు

тверди́ть *несов.* (*вн.*, о *пр.*) వల్లించు, పదేపదే చెప్పు; ~ своё పాడిందే (పదే పదే) పాడు

твёрдо *нареч.* కచ్చితంగా, గట్టిగా, దృఢ, స్థిరంగా; ~ держа́ться స్థిరంగా (దృఢంగా) నిలబడు; ~ по́мнить что-л. దేనినైనా బాగా గుర్తుపెట్టుకొను; ~ реши́ть что-л. కచ్చితంగా నిర్ణయం చేయు; ~ ве́рить во что-л. దేనిలోనైనా దృఢ విశ్వాసం కలిగి వుండు; ~ стоя́ть на своём తన మాటకి దృఢంగా కట్టుబడిపోవు

твёрдость *ж* 1. ఘనత్వం 2. *перен.* (*решительность*) నిశ్చయత, దృఢత్వం 3. *перен.* (*стойкость*) సుస్థిరత, స్థైర్యం; ~ ду́ха నైతిక స్థైర్యం, స్థిరచిత్తం

твёрд||ый 1. (*нежидкий*) ఘన 2. (*немягкий*) గట్టి; ~ый грунт గట్టి నేల 3. *перен.* [సు]స్థిర; ~ая поли́тика స్థిర విధానం; ~ое мне́ние స్థిర (గట్టి, దృఢ) అభిప్రాయం ◇ ~ый знак *грам.* హార్డ్ సైన్; ~ая похо́дка స్థిరమైన నడక; ~ые це́ны నిర్ణీత ధరలు; име́ть ~ую по́чву под нога́ми స్థిరమైన కాలిపట్టు కలుగు

тверды́ня *ж* దుర్గం, గట్టి పట్టుగొమ్మ

твоё *мест. с см.* твой

тво||й *мест. м притяж.*; твоя́ *ж*, твоё *с*, твои́ *мн.* 1. నీ; ~й дом నీ ఇల్లు; ~я́ кни́га నీ పుస్తకం 2.: ~и *в знач. сущ. мн. разг.* (*родные*) నీ బంధువులు, నీ వాళ్లు ◇ ~ё де́ло ఇది నీ విషయం (వ్యవహారం); не ~ё де́ло దీనితో నీకు సంబంధం లేదు

творе́ние *с* సృజన; ~ иску́сства కళా సృజన

творе́ц *м* సృష్టికర్త, స్రష్ట

твори́ть, сотвори́ть *высок.* (*вн.*) 1. (*создавать*) సృష్టించు 2. (*делать, совершать*) చేయు; ~ беззако́ния అత్యాచారాలు చేయు; ~ чудеса́ అద్భుతాలు చేయు

твори́т||ься *несов.* జరుగు; что здесь ~ся? ఇక్కడ ఏం జరుగుతోంది?

творóг *м* పాలవిరుగుడు

твóрческ||ий సృజనాత్మక[మైన]; ~ая рабóта సృజనాత్మకమైన పని; ~ие си́лы సృజనాత్మక శక్తి సామర్థ్యాలు

твóрчество *с* 1. (*деятельность*) సృజనాత్మక కృషి 2. (*созданное*) సృజన

твоя́ *мест. ж см.* твой

те *мест. мн. см.* тот; тé же అదే

теáтр *м* 1. (*род искусства*) నాటకరంగం; драмати́ческий ~ నాటక; истóрия рýсского ~а రష్యన్ నాటకరంగ చరిత్ర 2. (*здание*) థియేటర్ ◇ ~ воéнных дéйствий యుద్ధరంగం; анатоми́ческий ~ అనాటమీ థియేటర్

театрáл *м* నాటక ప్రియుడు

театрáльн||ый 1. నాటక; ~ый сезóн థియేటర్ సీజన్; ~ая афи́ша నాటక ప్రదర్శన బిల్లు; ~ое искýсство నాటక కళ 2. *перен.* (*наигранный*) నాటకీయమైన

тебé *мест.* 1. *дт. от* ты నీకు; я дам ~ э́ту кни́гу ఈ పుస్తకం నీకు ఇస్తాను 2. *пр. от* ты: о тебé నీ గురించి

тебя́ *мест.* 1. *рд. от* ты 2. *вн. от* ты

тéзис *м* సూత్రీకరణ; ~ы доклáда నివేదిక ప్రధాన అంశాలు

тёзка *м и ж* పేరిటివాడు *м*, పేరిటి ఆమె *ж*

текст *м* పాఠం; ~ пéсни పాట పదాలు

тексти́ль *м собир.* జవుళి, జౌళి

тексти́льн||ый జవుళి; ~ая промы́шленность జవుళి పరిశ్రమలు

тексти́льщик *м* జవుళి పరిశ్రమ కార్మికుడు

текстуáльный పాఠం[యొక్క]

текýчесть *ж* 1. *физ.* ద్రవత్వం 2. *перен.* (*непостоянство*) అస్థిరత్వం, స్థిరంగా వుండకపోవడం; ~ рабóчей си́лы కార్మికులు ఒకచోట స్థిరంగా ఉండకపోవడం

текýчий 1. *физ.* ద్రవ 2. (*проточный*) పారే (పారుదల) నీరు 3. *перен.* (*непостоянный*) అస్థిర

текýчка *ж разг.* రోజువారీ [పనులు]

текýщ||ий 1. (*теперешний, наличный*) ప్రస్తుత; ~ий момéнт ప్రస్తుత పరిస్థితి; в ~ем годý ఈ (ప్రస్తుత) సంవత్సరంలో 2. (*повседневный*) రోజువారీ; ~ие делá రోజువారీ పనులు ◇ ~ий ремóнт చిల్లర మల్లర మరమ్మతు; ~ий счёт కరెంటు అక్కౌంటు

телеви́дение *с* టెలివిజన్, టి.వి.

телевизиóнн||ый టెలివిజన్; ~ая передáча టెలివిజన్ ప్రసారం

телеви́зор *м* టెలివిజన్ సెట్

телéга *ж* బండి

телегрáмм||а *ж* టెలిగ్రాం, తంతివార్త; давáть ~у టెలిగ్రాం పంపు

телегрáф *м* 1. (*система*) టెలిగ్రాఫ్, తంతి; по ~у టెలిగ్రాఫ్ ద్వారా 2. (*учреждение*) టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు; почта и ~ తంతి, తపాలా

телеграфи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*, о *пр.*) టెలిగ్రాం పంపు, వైరు ఇచ్చు

телеграфи́ст *м* టెలిగ్రాఫ్ ఆపరేటర్

телегрáфн||ый టెలిగ్రాఫిక్; ~ая связь టెలిగ్రాఫ్ కనెక్షన్; ~ое агéнтство టెలిగ్రాఫ్ ఏజెన్సీ

телéжка *ж* 1. తేలిక (తోపుడు) బండి 2. *тех.* ట్రాలీ

телезри́тель *м* టి.వి. ప్రేక్షకుడు

телекáмера *ж* టెలి కెమేరా

телеметри́чески||й టెలిమెట్రిక్; ~е измерéния టెలిమెట్రిక్ కొలతలు

телемехáника *ж* 1. టెలి కంట్రోల్ 2. (*отрасль науки*) టెలి మెకానిక్స్

телёнок *м* దూడ

телескóп *м* టెలిస్కోపు, దూరదర్శిని

телескопи́ческий టెలిస్కోపిక్, దూరదర్శక

телéсн||ый 1. శారీరక, శరీర, దేహ; ~ые наказáния దేహ దండన; ~ые повреждéния శరీరపు దెబ్బలు; ~ого цвéта చర్మపు రంగు 2. *перен. книжн.* (*материальный*) రూపంగల

телетáйп *м* టెలిటైప్

телетáйпн||ый టెలిటైప్; прямáя ~ая связь డైరెక్ట్ టెలిటైప్‌లైన్

телеуправлéние *с* రిమోట్ (దూరపు) కంట్రోలు

телефóн *м* టెలిఫోన్; ~-автомáт పబ్లిక్ టెలిఫోన్; టెలిఫోన్ బూత్ (*будка*); по ~у టెలిఫోన్‌లో, టెలిఫోన్ ద్వారా; звони́ть комý-л. по ~у ఒకరికి టెలిఫోన్ చేయు

телефони́ровать *несов. и сов.* (*дт.*, о *пр.*) (కి; గురించి) టెలిఫోన్ చేయు

телефони́ст *м* టెలిఫోన్ ఆపరేటర్

телефóнн||ый టెలిఫోన్; ~ый аппарáт టెలిఫోన్

[సెట్]; ~ый разговóр టెలిఫోన్ సంభాషణ; ~ая стáнция టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజి

телефоногрáмма *ж* టెలిఫోన్ టెలిగ్రాం, ఫోన్‌గ్రాం

телецéнтр *м* (телевизиóнный центр) టి.వి. స్టేషన్

телúться, отелúться ఈను, దూడను వేయు

тёлка *ж* ఆవుపెయ్య

тéл||о *с* 1. *физ.* వస్తువు; небéсное ~о నభో గోళం 2. (*организм*) శరీరం, అంగం; мёртвое ~о మృతదేహం ◇ в ~е *разг.* లావుపాటి; дрожáть всем ~ом ఆపాదమస్తకం వణుకు; быть прéданным душóй и ~ом తను మనో ప్రాణాలతో అంకితమగు; держáть когó-л. в чёрном ~е ఒకరిపట్ల కటువుగా ప్రవర్తించు

телодвижéние *с* శరీరపు కదలిక

телосложéние *с* అంగనిర్మాణం, అంగాకారం

телохранúтель *м* అంగరక్షకుడు

тéльце *с* 1. చిన్నారి శరీరం 2.: тельцá *мн. биол.* కణాలు; крáсные кровяны́е тельцá రక్తంలో ఎర్ర కణాలు

телятина *ж* దూడ మాంసం

телятник *м* దూడల శాల

теляч||ий 1. దూడ 2. (*из телятины*) దూడ మాంసపు ◇ в ~ьем востóрге శైశవానందంలో

тем I *мест.* 1. *тв. ед. от* тот *и* то దానితో, దాని ద్వారా 2. *дт. мн. от* тот, та వాళ్లకి 3. *дт. мн. от* то వాటికి

тем II *союз со сравн. ст.* [అలా, అయితే] మరీ; ~ лýчше [అలా అయితే] మరీ మంచిది; ~ хýже అలా అయితే మరీ దారుణం; чем скорéе, ~ лýчше ఎంత తొందరగా అయితే అంత మంచిది ◇ ~ бóлее, что... పైగా (దీనికి తోడు)...; ~ не мéнее అయినప్పటికీ

тéм||а *ж* ఇతివృత్తం, వస్తువు, అంశం, విషయం; ~а разговóра సంభాషణాంశం, సంభాషణ విషయం; ~а расскáза కథా వస్తువు; на э́ту ~у ఈ విషయంలో (విషయం మీద); говорúть не на ~у అసలు విషయం మాటాడక పోవు, అప్రస్తుత విషయం మాట్లాడు

темáтика *ж* అంశాలు, విషయాలు; ~ исслéдования పరిశోధనాంశాలు

тематúческий అంశ, విషయ; ~ план అంశాలకు సంబంధించిన ప్లాను

тембр *м* నాద స్థాయి

теменн||óй మాడు; ~áя кость మాడు ఎముక

тéмень *ж разг.* చీకటి; какáя здесь ~! ఎంత చీకటిగా వుందిక్కడ!

темнé||ть, потемнéть, стемнéть 1. కగ్గిపోవు, నల్లబడు 2. *безл.*: ~ет చీకటిపడుతోంది, వెలుతురు మసకబారుతోంది 3. *тк. несов.* (*виднеться*) నల్లగా కనిపించు (కనపడు); вдалú чтó-то ~ет దూరాన ఏదో నల్లగా కనిపిస్తోంది ◇ у меня́ в глазáх ~ет నా కళ్లు చీకట్లు కమ్ముతున్నాయి

темнúца *ж уст.* చెరసాల, కొట్టు

темнó *безл. в знач. сказ.* చీకటి చీకటిగా ఉంది; в кóмнате бы́ло ~ గదిలో చీకటిగా వుంది

тёмно- *в сложных словах* ముదురు; ~-зелёный ముదురాకుపచ్చ; ~-крáсный ముదురు ఎరుపు

темноволóсый నల్ల (ముదురురంగు) జుట్టు [కలిగిన]

темноглáзый నల్లకళ్ల

темнокóжий నల్లని శరీర ఛాయ కలిగిన

темнолúцый చామన ఛాయ ముఖం గల

темнот||á *ж* 1. చీకటి; в пóлной ~é ముని చీకటిలో; до ~ы́ చీకటి పడేముందు 2. *перен.* (*невежество*) అవిద్య, అజ్ఞానాంధకారం

тёмн||ый 1. చీకటి; ~ая кóмната చీకటి గది; ~ая ночь చీకటి రాత్రిలో 2. (*о цвете*) ముదురు [రంగు]; ~ые очкú నల్ల కళ్లద్దాలు 3. *перен.* (*мрачный*) మబ్బుగా (చీకటిగా) వున్న 4. *перен.* (*сомнительный*) దుష్ట; ~ая лúчность దుష్టుడు; ~ое дéло చెడ్డ (చీకటి) పని, దుష్కార్యం; ~ые сúлы దుష్టశక్తులు 5. (*неясный*) అస్పష్టమైన; ~ое мéсто (*в тексте*) అస్పష్టమైన భాగం 6. (*невежественный*) అజ్ఞాని అయిన; ~ый человéк అజ్ఞాని ◇ ~ое пятнó మచ్చ

темп *м* 1. *муз.* గతి, వేగం 2. (*быстрота*) వేగం, రేటు; ~ рабóты పనివేగం; ~ развúтия అభివృద్ధి రేటు; в ускóренном ~е వేగంగా, వేగవంతంగా

темперáмент *м* 1. స్వభావం 2. (*внутренний подъём*) ఉత్సాహం, ఉత్తేజం ◇ с ~ом మహోత్సాహంగా, ఉద్రేకపూరితంగా

темперáментн||ый ఉద్రేకమైన, ఉద్రేకపూరితమైన; ~ая речь ఉద్రేకపూరితమైన ఉపన్యాసం

температýр||а *ж* 1. టెంపరేచర్, ఉష్ణోగ్రత; ~а вóздуха ఉష్ణోగ్రత; ~а тéла శరీరపు టెంపరేచర్; нормáльная ~а నార్మల్ టెంపరేచర్; при ~е нúже нуля́ జీరోకి (సున్నకి) తక్కువ టెంపరేచర్లో 2. *разг.* (*жар*) జ్వరం; у негó ~а అతనికి జ్వరం వచ్చింది

температýрить *несов. разг.* టెంపరేచరు తగులుతూ వుండు

температу́рн||ый టెంపరేచర్, ఉష్ణోగ్రత, ఉష్ణం; ре́зкие ~е измене́ния తీవ్రమైన టెంపరేచర్ మార్పులు

тенденцио́зность *ж* పక్షపాతం

тенденцио́зный పక్షపాత [వైఖరిగల]

тенде́нция *ж* 1. (*направленность, склонность*) (పట్ల) ధోరణి, మొగ్గు, ఉన్ముఖత 2. (*предвзятая идея*) పక్షపాతం

тенев||о́й నీడగల, ఎండలేని; ~а́я сторона́ у́лицы వీధిలో ఎండలేని వైపు ◇ ~а́я сторона́ чего́-л. చెడువైపు

тени́стый ఎండలేని, నీడగల; ~ сад నీడగల తోట

те́ннис *м* టెన్నిస్

теннеси́ст *м* టెన్నిస్ ఆటగాడు (క్రీడాకారుడు)

те́ннисн||ый టెన్నిస్; ~ый корт టెన్నిస్ కోర్ట్; ~ая раке́тка టెన్నిస్ రాకెట్

те́нор *м* 1. (*голос*) టెనర్ [స్వరం]; петь ~ом టెనర్ [స్వరం] పాడు 2. (*певец*) టెనర్ [గాయకుడు]

тент *м* గుడారం, టెంటు

тень *ж* 1. *тк. ед.* (*неосвещённое пространство*) నీడ, ముసురు; в тени́ నీడలో 2. (*пятно, отбрасываемое предметом*) నీడ; в тени́ чего́-л. ఏదైనా నీడలో 3. *перен.* (*слабый след, ничтожная доля чего-л.*) జాడ, లేశం; нет ни те́ни пра́вды సత్యం లేశం కూడా లేదు ◇ броса́ть ~ అప్రతిష్ఠ పాల్జేయు; держа́ться в тени́ వెనక పీటలో ఉండిపోవు; от него́ оста́лась одна́ ~ అతను వట్టి ఎముకల గూడుగా తయారయ్యాడు

теоло́гия *ж* మతతత్వశాస్త్రం

теоре́ма *ж мат.* సిద్ధాంతం

теоре́тик *м* సిద్ధాంతవేత్త

теорети́ческий సిద్ధాంత, సైద్ధాంతిక

тео́ри||я *ж* సిద్ధాంతం; маркси́стско-ле́нинская ~я మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు సిద్ధాంతం; ~я госуда́рства రాజ్య సిద్ధాంతం; в ~и సిద్ధాంత రీత్యా

тепе́решн||ий *разг.* ప్రస్తుత, ఇవాల్టి, ఈనాటి; в ~ее вре́мя ఈనాడు

тепе́рь *нареч.* ప్రస్తుతం, ఇప్పుడు, ఇవాళ

те́плит||ься *несов. прям., перен.* మినుకుమినుకుమంటూ వుండు; в нём ещё ~ся наде́жда అతనిలో ఆశ మినుకుమినుకుమంటూ వుంది

тепли́ца *ж* హాట్ హౌస్

тепли́чн||ый హాట్ హౌసులో పండిన; ~ое расте́ние సున్నితమైన మొక్క; ~ые огурцы́ హాట్ హౌసులో పండిన దోసకాయలు

тепл||о́ I *с* 1. వేడి, వెచ్చతనం; держа́ть но́ги в ~е́ పాదాలు వెచ్చగా ఉండు; сиде́ть в ~е́ వెచ్చని గదిలో ఉండు 2. *перен.* (*сердечность*) సహృదయం, సౌహార్దం, హృదయపూర్వకత 3. *физ.* ఉష్ణోగ్రత; 15 гра́дусов ~а́ ఉష్ణోగ్రత 15 డిగ్రీలు

тепло́ II *нареч.* 1. వెచ్చగా; ~ одева́ться వెచ్చని దుస్తులు ధరించు 2. *перен.* (*сердечно*) సహృదయంతో, హృదయపూర్వకంగా, హార్దికంగా; ~ встреча́ть кого́-л. ఒకరికి హృదయపూర్వక స్వాగతం చెప్పు, ఒకరిని హార్దికంగా పలకరించు 3. *безл. в знач. сказ.*: мне ~ నాకు వెచ్చగా వుంది; на у́лице ~ బయట వెచ్చగా వుంది

теплово́з *м* డీసెల్ రైల్వే ఇంజన్

теплов||о́й థర్మల్, ఉష్ణ; ~о́й дви́гатель హీట్ ఇంజన్; ~а́я электроста́нция థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం ◇ ~о́й уда́р *мед.* వడదెబ్బ

теплоёмкость *ж физ.* ఉష్ణధార సామర్థ్యం

теплокро́вн||ый: ~ое живо́тное వెచ్చని రక్తం కలిగిన జంతువు

теплопрово́дность *ж физ.* ఉష్ణ వాహకత్వం

теплосто́йкий ఉష్ణ నిరోధక

теплот||а́ *ж* 1. వెచ్చదనం 2. *перен.* (*сердечность*) సౌహార్దం, సద్భావం, ఆప్యాయం; говори́ть о ко́м-л. с большо́й ~о́й ఒకరి గురించి ఆప్యాయంగా మాట్లాడు 3. *физ.* ఉష్ణం

теплоте́хник *м* థర్మో టెక్నీషియన్

теплоте́хника *ж* థర్మో టెక్నిక్స్

теплофика́ция *ж* సెంట్రల్ హీటింగ్

теплохо́д *м* మోటారు నౌక (ఓడ)

теплоцентра́ль *ж* కేంద్ర ఉష్ణప్రసార (హీటింగ్) సాధనం

теплоэлектроста́нция *ж* థర్మల్ విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రం

тёпл||ый 1. వెచ్చని, వెచ్చటి; ~ый дождь వెచ్చటి వర్షం; ~ая оде́жда వెచ్చని దుస్తులు; ~ая пого́да వెచ్చటి వాతావరణం 2. *перен.* (*сердечный*) సౌహార్ద; ~ая встре́ча సౌహార్ద స్వాగతం ◇ ~ая компа́ния *разг.* సన్నిహిత స్నేహిత బృందం

терапе́вт *м* థిరపీ డాక్టరు

терапевти́ческий థిరప్యూటిక్

терапи́я *ж* థిరపీ

тереби́ть *несов.* (*вн.*) 1. (*дёргать*) పీకు 2. *перен.* వేధించు 3. *с.-х.*: ~ лён ఫ్లాక్స్ తీయు

тере́ть *несов.* (*вн.*) 1. రుద్దు 2. (*размельчать*) పొడి చేయు 3. (*об одежде, обуви*) కరుచు

тере́ться, потере́ться 1. (*тереть себя*) రుద్దుకొను 2. *тк. несов.* (*при движении*) (కి) రాసుకొను 3. *разг.* (*прикасаться*) (కి) రాసుకొను, రుద్దుకొను; ~ об но́ги (*о собаке, кошке*) కాళ్లకి రాసుకొను

терза́ние *с* పీడన, బాధ

терза́||ть *несов.* (*вн.*) 1. చీల్చు 2. *перен.* (*мучить*) పీడించు, హింసించు, బాధించు; меня́ ~ли сомне́ния సంకోచాలతో (సందేహాలతో) నేను సతమతమయ్యాను

терза́ться *несов.* (తో) సతమతమగు; ~ угрызе́ниями со́вести అంతరాత్మ వేధింపుతో సతమతమగు

тёрк||а *ж* తురుముడు (తురిమే) రేకు; тере́ть что́-л. на ~е దేన్నైనా తురుము

те́рмин *м* పారిభాషిక పదం

терминоло́гия *ж* పారిభాషిక పదకోశం

терми́т I *м зоол.* చెదపురుగు, తెల్ల చీమ

терми́т II *м тех.* థెర్మైట్

терми́тн||ый థెర్మైట్; ~ая сва́рка థెర్మైట్ వెల్డింగ్

терми́ческ||ий *физ., тех.* ఉష్ణ; ~ая обрабо́тка мета́лла లోహపు ఉష్ణ ప్రాసెసింగ్

термодина́мика *ж* ఉష్ణగతి శాస్త్రం, థెర్మోడైనమిక్స్

термоизоля́ция *ж* థెర్మో ఇన్సులేషన్

термо́метр *м* థర్మామీటర్; ста́вить кому́-л. ~ ఒకరి టెంపరేచరు చూచు

те́рмос *м* థెర్మోస్ [ఫ్లాస్కు]

термоя́дерн||ый థెర్మోన్యూక్లియర్; ~ый реа́ктор థెర్మోన్యూక్లియర్ రియాక్టరు; ~ое ору́жие థెర్మోన్యూక్లియర్ ఆయుధం, అణ్వాయుధం

терни́стый ముండ్లుగల ◇ ~ путь కంటక పథం

терпели́во *нареч.* ఓపిగ్గా, ఓర్పుతో

терпели́вый ఓపిక (ఓర్పు, ఓరిమి) గల

терпе́ни||е *с* ఓపిక, ఓర్పు, ఓరిమి; вооружа́ться (запаса́ться) ~ем ఓర్పు[గా] ఉండు; выходи́ть из ~я, теря́ть ~е ఓర్మి కోల్పోవు

терпе́ть *несов.* (*вн.*) 1. అనుభవించు; ~ го́лод ఆకలితో మాడు; ~ нужду́ и лише́ния అల్లాడి ఆకులు మేయు, లేమిడి అనుభవించు; ~ страда́ния కష్టనష్టాలు అనుభవించు; прихо́дится ~ э́то దాన్ని సహించవలసి వస్తుంది 2. (*мириться, допускать*) సహించు; ~ не могу́ э́того దాన్ని సహించలేను; не ~ возраже́ний అభ్యంతరాలు సహించలేక పోవు ◇ ~ убы́тки నష్టాలు పొందు, నష్టపోవు, (కి) నష్టం వాటిల్లు సంభవించు; вре́мя не те́рпит టైమ్ అయిపోతూ వుంది; вре́мя те́рпит ఇంకా టైము (వ్యవధి) వుంది

терпе́ться *несов. безл.*: ему́ не те́рпится нача́ть рабо́ту అతను పనికి పూనుకోవడానికి ఆతురత పడుతున్నాడు (తహతహలాడుతున్నాడు)

терпи́мо *нареч.*: относи́ться ~ к чему́-л. దేన్నైనా సహించు (సహనభావంతో చూచు); э́то ещё ~ *разг.* అది ఫరవా లేదు, అది ఓ మోస్తరుగా వుంది

терпи́мость *ж* సహిష్ణుత, సహనభావం; ~ к чужи́м мне́ниям ఇతరుల అభిప్రాయాలపట్ల సహిష్ణుత

терпи́мый 1. (*допустимый*) ఓ మోస్తరు 2. (*снисходительный*) సహించగలిగే

те́рпкий చిరుచేదు

те́рпкость *ж* చిరుచేదు [తనం]

терра́са *ж* 1. మెట్టు; располо́женный ~ми మెట్లు మెట్లుగా వున్న 2. (*часть дома*) వసారా

территориа́льн||ый ప్రాంతీయ, భూభాగపు; ~ый разде́л ми́ра ప్రపంచపు ప్రాంతీయ పంపకం; ~ая автоно́мия ప్రాంతీయ స్వపరిపాలన

террито́рия *ж* వైశాల్యం, విస్తీర్ణం, భూభాగం; ~ го́рода నగర వైశాల్యం

терро́р *м* టెరర్, బీభత్సం

терроризи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) బెదిరించు, భయభీతులను (భయభీతం) చేయు

террори́ст *м* టెరరిస్టు

террористи́ческий టెరరిస్టు; ~ акт టెరరిస్టు చర్య

тёртый తురిమిన ◇ ~ кала́ч *разг.* అనుభవం గలవాడు, కిటుకులు తెలిసినవాడు

теря́ть, потеря́ть (*вн.*) 1. పోగొట్టుకొను; ~ кни́гу పుస్తకం పోగొట్టుకొను 2. (*лишаться*) కోల్పోవు; ~ дру́га స్నేహితుణ్ణి పోగొట్టుకొను; ~ интере́с к чему́-л. దేనిపట్లనైనా ఆసక్తి కోల్పోవు 3. (*терпеть ущерб*) నష్టపోవు ◇ ~ вре́мя на что́-л. దేనికోసమైనా కాలం వృథా (పాడు) చేసుకొను; ~ созна́ние స్పృహ తప్పు (కోల్పోవు, తప్పిపోవు), సొమ్మసిల్లిపడు; не ~ головы́ బుర్ర కోల్పోకుండా వుండు, నిబ్బరంగా వుండు

теря́ться, потеря́ться 1. (*пропадать*) (కనిపించకుండా) పోవు 2. (*делаться незаметным*) అదృశ్యమగు; గాలిలో కలిసిపోవు, మాసిపోవు (*о запахах, звуках*) 3. (*терять присутствие духа*) ధైర్యం పోగొట్టుకొను

тёс *м собир.* కలప

теса́ть *несов.* (*вн.*) చిత్రికపట్టు, చెక్కు

тесёмка *ж* టేపు, పట్టీ

тесни́ть, потесни́ть (*вн.*) 1. (*лишать простора*) ఇరికించు 2. (*заставлять отходить*) (వెనక్కి) నెట్టు; ~ проти́вника శత్రువుని వెనక్కి నెట్టు

тесни́ться *несов.* 1. (*толпиться*) గుమికూడు 2. (*жить, работать в тесноте*) ఇరుకులో వుండు 3. *перен.* (*переполнять — о мыслях, чувствах*) ముసురుకొను, పొర్లివచ్చు; мы́сли тесни́лись у него́ в голове́ అతని బుర్రలో ఆలోచనలు ముసురుకున్నాయి

те́сно *нареч.* 1. (*плотно*) బిగుతుగా 2. (*близко, вплотную*) దగ్గరగా, సన్నిహితంగా; ~ прижима́ться к чему́-л. ఏదైనా దగ్గరగా ఒత్తుకొను; быть ~ свя́занным с ке́м-л. ఒకరితో సన్నిహిత సంబంధం కలిగి వుండు 3. *безл. в знач. сказ.* ఇరుకుగా వుండు; в до́ме ста́ло ~ ఇల్లు ఇరుకైంది

теснот||а́ *ж* ఇరుకు; кака́я ~а́! అబ్బ ఎంత ఇరుకుగా వుందిక్కడ!; жить в ~е́ ఇరుక్కొని బతుకు ◇ в ~е́, да не в оби́де *погов.* ఇరుక్కున్నా చిరాకు లేకపోవు

те́сн||ый 1. బిగుతుగా వున్న (*об одежде*); ఇరుకుగా వున్న (*о помещении*) 2. *перен.* సన్నిహిత; ~ое сотру́дничество సన్నిహిత సహకారం

тесо́вы||й కొయ్య; ~е воро́та కొయ్య గేటు

те́ст||о *с* పిండి; меси́ть ~о పిండి పిసుకు ◇ они́ из одного́ ~а *разг.* ఒకే మూసలో తయారైనవాళ్ళు, ఒకే తానులో గుడ్డ లాంటివాళ్ళు

тесть *м* మామ

тесьма́ *ж* టేపు, లేసు, బోర్డరు

те́терев *ж* అడవి నల్లకోడిపుంజు

тетёрка *ж* అడవి నల్లకోడిపెట్ట

тетив||а́ *ж* వింటినారి; натя́гивать ~у́ వింటినారి సారించు (లాగు)

тётка *ж* 1. పిన్ని (*младшая сестра матери*); పెద్దమ్మ (*старшая сестра матери*); మేనమామ భార్య (*жена брата отца*); మేనత్త (*сестра отца*) 2. *разг.* (*женщина*) ఆమె

тетра́дка *ж см.* тетра́дь

тетра́дь *ж* నోటుబుక్కు, ఎక్సర్సైజు పుస్తకం

тётя *ж см.* **тётка**

тéфтéли *мн.* మాంసపు ఉండలు

тех *мест. рд., вн. мн. см.* тот

те́хник *м* టెక్నీషియన్ ◇ зубно́й ~ డెంటల్ టెక్నీషియన్

те́хника *ж* 1. సాంకేతిక [పరి]జ్ఞానం, ఇంజనీరింగ్, టెక్నాలజీ; передова́я ~ పురోగామి టెక్నాలజీ 2. *собир.* (*оборудование*) [యంత్ర] సామగ్రి; вое́нная ~ సైనిక సామగ్రి; сельскохозя́йственная ~ వ్యావసాయిక సామగ్రి (మెషినరీ) 3. (*совокупность приёмов*) టెక్నిక్, సంవిధానం; ~ ша́хматной игры́ చదరంగపు టెక్నిక్; ~ рабо́ты పని సంవిధానం ◇ ~ безопа́сности భద్రతా (ప్రమాద నివారణ) పద్ధతులు

те́хникум *м* సాంకేతిక (వృత్తి) మాధ్యమిక పాఠశాల; строи́тельный ~ నిర్మాణ వృత్తి సెకండరీ (మాధ్యమిక) పాఠశాల

техни́ческ||ий సాంకేతిక; ~ое образова́ние సాంకేతిక విద్య; ~ие те́рмины సాంకేతిక పారిభాషిక పదాలు

техно́лог *м* టెక్నాలజిస్టు

технологи́ческий టెక్నలాజికల్; ~ проце́сс టెక్నలాజికల్ క్రమం

техноло́гия *ж* టెక్నాలజీ, సాంకేతిక సంవిధానం (పరిజ్ఞానం)

тече́ни||е *с* 1. ప్రవాహం; గడపడం, కాలగతి (*времени, событий*) 2. (*струя, поток*) ప్రవాహం; вверх по ~ю నదీ ప్రవాహానికి ఎదురుగా; вниз по ~ю ప్రవాహానికి దిగువన; плыть по ~ю *прям., перен.* ప్రవాహానికి దిగువన (దిశగా) వెళ్ళు; плыть про́тив ~я ప్రవాహానికి ఎదురుగా వెళ్ళు 3. *перен.* (*направление в науке, искусстве, политике*) ధోరణి; полити́ческое ~е రాజకీయ ధోరణి ◇ в ~е పొడుగునా, లోపల; в ~е го́да సంవత్సరంలోపల; в ~е всего́ го́да సంవత్సరం పొడుగునా; с ~ем вре́мени కాలం గడిచేకొద్దీ, కాల క్రమేణా

те́чка *ж тк. ед. биол.* [జంతువుల] ఎద, కామోద్రేకం

течь I *несов.* 1. ప్రవహించు (*о реке, ручье*); కారు (*о крови*) 2. (*пропускать воду*) కారు; ло́дка течёт పడవ చిల్లుపడింది 3. *перен.* (*проходить, совершенствоваться*) సాగు, ప్రవహించు; вре́мя течёт бы́стро కాలం వేగంగా ప్రవహిస్తోంది; жизнь течёт споко́йно జీవితం సాఫీగా సాగుతోంది

течь II *ж* చిల్లు; дава́ть ~ (*о судне*) చిల్లుపడు; заде́лывать ~ చిల్లు మూయు

те́шить, поте́шить (*вн.*) 2. (*забавлять, раз-*

влекать) వినోదపరచు, నవ్వు పుట్టించు; ఉల్లాసపరచు (*доставлять удовольствие*); ~ взор కంటికి యింపుగా వుండు 2. (*утешать*) ఓదార్చు; ~ себя́ надéждами ఆశలతో ఓదార్చుకొను

тéши||ться *несов.* 1. *разг.* (*тв.*; *развлекаться*) (తో) వినోదించు 2. (над *тв.*; *глумиться*) అపహసించు 3. (*утешаться*) (తో) ఓదార్పు పొందు ◇ чем бы дитя́ ни ~лось, лишь бы не плáкало *посл.* ≅ ఊరుకోబెట్టేందుకు తాయిలం యిచ్చు

тёща *ж* అత్త

тигр *м* పులి

тигрёнок *м* పులి కూన (పిల్ల)

тигри́ца *ж* ఆడపులి

тигрóв||ый పులి; ~ая шкýра పులి చర్మం

тик I *м мед.* టిక్ [వ్యాధి]

тик II *м* (*ткань*) పరుపు గలేబు [గుడ్డ]

тик III *м* (*дерево*) టేకు చెట్టు

ти́канье *с* టిక్కుటిక్కుమనడం

ти́кать *несов.* టిక్కుటిక్కుమను

ти́на *ж* బంకమన్ను

ти́нистый బంక[గా వున్న]

тип *м* 1. రకం, తరహా; ~ корабля́ ఓడ రకం; самолёт нóвого ~а ఒక కొత్త రకపు విమానం 2. *разг.* (*человек*) వ్యక్తి, మనిషి; подозри́тельный ~ అనుమానాస్పదమైన వ్యక్తి

типи́чность *ж* విలక్షణత, వైలక్షణ్యం

типи́чны||й విలక్షణ[మైన]; ~й слýчай సాదా (సామాన్యమైన, మామూలు) కేసు; ~е черты́ విలక్షణ లక్షణాలు (గుణాలు)

типов||óй 1. నమూనా; ~óй договóр నమూనా కంట్రాక్టు 2. (*стандартный*) స్టాండర్డ్, స్టాండర్డైజ్డ్; ~óе строи́тельство స్టాండర్డైజ్డ్ నిర్మాణం

типогрáфия *ж* ముద్రణాలయం, ప్రింటింగ్ ప్రెస్

типогрáфск||ий అచ్చు; ~ая оши́бка అచ్చు తప్పు

типýн *м*: ~ тебé на языке́! *бран.* నీ నోరు పడిపోను!, నీ నోట్లో పురుగులు పడ!

тир *м* షూటింగ్ గేలరీ

тирáда *ж* వాగ్ధార

тирáж I *м* (*займа*) డ్రా ◇ вы́йти в ~ *разг.* రంగంనుంచి తప్పుకొను

тирáж II *м* ప్రతుల (కాపీల) సంఖ్య; ~ газéты 4 000 000 40 లక్షల కాపీల్లో అచ్చయే పత్రిక; весь ~ кни́ги распрóдан ఈ పుస్తకం కాపీలన్నీ అమ్ముడై పోయాయి

тирáн *м* నిరంకుశుడు, క్రూరుడు

тирáнить *несов.* (*вн.*) హింసించు, వేధించు

тирани́я *ж* క్రూర పాలన, ప్రజా పీడన

тирé *с нескл.* డాష్

ти́скать, ти́снуть (*вн.*) 1. *тк. несов. разг.* (*жать, сжимать*) నొక్కు, పిసుకు 2. *полигр.* [ప్రూఫ్] తీయు, [కాపీలు] స్ట్రైక్

тиск||и́ *мн.* 1. (*инструмент*) వైస్ [పరికరం] 2. *перен.* పట్టు; зажимáть в ~и́ వైస్‌లో బిగించు; в ~áх чегó-л. దేని పట్టులోనైనా

ти́снуть *сов. см.* ти́скать 2

титáн *м* 1. మహా పురుషుడు, మహోన్నతుడు 2. *хим.* టైటానియమ్ 3. (*кипятильник*) బాయిలర్

титани́ческий బ్రహ్మాండమైన

титр *м кино* సబ్‌టైటిల్, ఉపశీర్షిక

ти́тул *м* 1. హోదా, బిరుదు 2. (*заглавие книги*) [పుస్తకం] పేరు, శీర్షిక

титулóванный బిరుదుగల

ти́тульный *полигр.*: ~ лист టైటిల్ పేజి

тиф *м* టైఫస్ [జ్వరం]; брюшнóй ~ టైఫాయిడ్

ти́х||ий 1. (*звучащий несильно*) మెల్లని, సన్నని; ~ий гóлос సన్నని (మెల్లని) స్వరం; ~ий смех సన్నని నవ్వు 2. (*погружённый в тишину*) నిశ్శబ్ద[మైన]; ~ая ночь నిశ్శబ్దమైన రాత్రి 3. (*без шума, суеты*) నెమ్మదిగా వున్న; ప్రశాంత[మైన] (*мирный*); ~ая жизнь ప్రశాంతమైన జీవితం; ~ая ýлица అలికిడిలేని వీధి 4. (*смирный, кроткий*) నెమ్మదస్తుడైన, సాధువైన; ~ий нрав సాధువైన స్వభావం; ~ий ребёнок నెమ్మదస్తుడైన బిడ్డ 5. (*спокойный*) ప్రశాంత; ~ая погóда ప్రశాంత వాతావరణం; ~ая рекá ప్రశాంతమైన నది 6. (*медленный*) నెమ్మది అయిన; ~ий ход నెమ్మదిగా వెళ్లడం; ~им шáгом నెమ్మదైన అడుగులతో, తాపీగా

ти́хо 1. *нареч.* (*негромко*) మెల్లగా 2. *нареч.* (*без шума*) చప్పుడు చేయకుండా, నిశ్శబ్దంగా; కదలమెదల కుండా (*без движения, спокойно*); ~! నిశ్శబ్దం!; ~ сидéть కదలమెదలకుండా కూర్చొను 3. *нареч.* (*медленно*) నెమ్మదిగా, తాపీగా 4. *безл. в знач. сказ.* ప్రశాంతంగా (నిశ్శబ్దంగా) వుంది; здесь ~ ఇక్కడ ప్రశాంతంగా వుంది; на мóре ~ సముద్రం ప్రశాంతంగా వుంది

тихóнько *нареч. разг.* 1. (*негромко*) మెల్లగా

2. (*потихоньку, тайком*) రహస్యంగా, ఎవరికీ తెలియకుండా

тихо́ня *м и ж разг.* పిరికివాడు (*м*); పిరికిది (*ж*)

тихохо́дный తక్కువ స్పీడు [గల]

ти́ше *сравн. ст. к прил.* ти́хий *и нареч.* ти́хо ◇ ~! నిశ్శబ్దం!

тишин||а́ *ж* నిశ్శబ్దం; ప్రశాంతత (*спокойствие*); нарушáть ~ý నిశ్శబ్దాన్ని భగ్నం చేయు

тишь *ж* 1. *см.* тишинá 2. (*безветренная погода*) ప్రశాంత వాతావరణం ◇ в тиши́ а) (*в спокойное время*) ప్రశాంత కాలంలో б) (*в тихом месте*) ప్రశాంతమైన స్థలంలో

ткань *ж* 1. (*мануфактура*) వస్త్రం, గుడ్డ; шёлковая ~ పట్టు గుడ్డ 2. *биол.* ధాతువు, కణజాలం

ткать, соткáть (*вн.*) నేయు; ~ паути́ну సాలె గూడు[ను] అల్లు; ~ ткань గుడ్డ (వస్త్రం) నేయు

тка́цкий నేత, సాలె; ~ станóк నేత యంత్రం, సాలెమగ్గం

ткач *м* నేతగాడు, సాలెవాడు

тка́чество *с* నేతపని

ткнуть *сов. см.* ты́кать I

тле́ние *с* 1. (*гниение*) కుళ్లిపోవడం 2. (*слабое горение*) కమలడం

тлетво́рн||ый హానికరమైన, వినాశకరమైన; ~ое влия́ние హానికరమైన పలుకుబడి

тлеть *несов.* 1. (*гнить*) కుళ్లు, కుళ్లిపోవు 2. (*слабо гореть*) బొగులు బొగులు మను

тля *ж зоол.* చెట్టు పేను

тмин *м* 1. (*растение*) జీలకర్ర 2. *собир.* (*семена*) జీలకర్ర [పాయలు]

то I *мест. с см.* тот

то II *союз* 1. (*тогда*) *не переводится*: éсли вы не пойдёте, то я пойду́ మీరు వెళ్లలేకపోతే నేను వెళ్తాను 2. *разг.*: то..., то... అటు... ఇటు...; то впрáво, то влéво కుడికి, ఎడమకు; то хорошó, то плóхо ఓసారి బాగుంటుంది, ఓసారి బాగుండదు; то оди́н, то другóй ఒకడు కాకపోతే ఇంకొకడు; то ли идти́, то ли нет? వెళ్లాలా, మానాలా?

-то *частица*: в тóм-то и дéло అదీ అసలు సంగతి; ну тó-то же! అదీ సంగతి!; тóлько-то? అంతేనా?; я-то соглáсен, а он нет నేను ఒప్పుకుంటున్నాను, అతను మాత్రం ఒప్పుకోవడంలేదు

тобо́й, тобóю *мест. тв. см.* ты

товáр *м* 1. *эк.* సరుకు 2. (*предмет торговли*) వస్తువు[లు]; ~ы ширóкого потреблéния వినిమయ (నిత్య జీవితావసర) వస్తువులు; продовóльственные ~ы ఆహార పదార్థాలు

товáрищ *м* 1. స్నేహితుడు; ~ по рабóте సహోద్యోగి; ~ по орýжию సహ యోధుడు 2. (*обращение; тк. перед фамилией*) కామ్రేడ్

товáрищеск||ий స్నేహ (మైత్రీ)పూర్వక; ~ая взаимопóмощь స్నేహ పరస్పర సహాయం; ~ие отношéния స్నేహ సంబంధాలు; в ~ой обстанóвке స్నేహపూర్వకమైన వాతావరణంలో ◇ ~ий матч మైత్రీ పూర్వకమైన మాచ్

товáрищество *с* 1. (*отношения*) దోస్తీ, స్నేహం 2. (*организация*) సంఘం, సంస్థ

товáрно-дéнежны||й: ~е отношéния సరుకు-డబ్బు (సరుకు-ధన) సంబంధాలు

товáрн||ый 1. *эк.* సరుకు; అమ్మే, వర్తక (*предназначенный для торговли*); ~ое произвóдство సరుకుల ఉత్పత్తి; ~ая продýкция సరుకులు; ~ое зернó అమ్మే (వర్తక) ధాన్యం 2. (*относящийся к товару*) సరుకు, సరకు; ~ый знак ట్రేడ్ మార్క్; ~ый склад సరుకుల కొట్టు (గిడ్డంగి); ~ые запáсы సరుకుల నిల్వ 3. *ж.-д.*: ~ый вагóн గుడ్స్ బోగీ; ~ый пóезд గుడ్స్ రైలు

товарове́д *м* సరుకుల నాణ్యత పరీక్షకుడు

товарове́дение *с* సరుకు నాణ్యత పరీక్ష

товарообме́н *м* సరుకుల మార్పిడి (మారకం)

товарооборо́т *м* ట్రేడ్, టర్నోవర్

тогда́ *нареч.* 1. (*в то же время, не теперь*) అప్పుడు; ~ же అప్పుడే, అదే సమయంలో; ~, когдá అప్పుడు 2. (*в таком случае*) *часто не переводится*: устáл? Тогдá отдохни́ అలసిపోయావా? విశ్రాంతి తీసుకో ◇ ~ как а) (*наоборот*) యిందుకు భిన్నంగా б) (*хотя*) అయినప్పటికీ

тогда́шн||ий *разг.* అప్పటి, ఆనాటి; ~яя обстанóвка ఆనాటి పరిస్థితి; ~ие обы́чаи ఆనాటి ఆచార వ్యవహారాలు

того́ *мест. рд. см.* тот

то́ есть (*на письме*: т.е.) *союз* అనగా, అంటే; అంటే (*как поправка, уточнение*)

тождéственность *ж* సారూప్యత, ఏకత, సజాతిత్వం

тождéственный (తో) సరూప

то́ждество *с* 1. సారూప్యత, ఏకత్వం 2. *мат.* సర్వ సమీకరణ

то́же *нареч.* కూడా అంతే; я ~! నేనూ అంతే!; я ~ пойду́ నేను కూడా వస్తాను

ток I *м* 1. (*движение*) ప్రవాహం; ~ во́здуха గాలి ప్రవాహం 2. *эл.* విద్యుత్ ప్రవాహం; ~ высо́кого напряже́ния హై టెన్షన్ కరెంటు; ~ высо́кой частоты́ హై ఫ్రీక్వెన్సీ కరెంట్; переме́нный ~ ఏకాంతర విద్యుత్; постоя́нный ~ రుజు ప్రవాహం

ток II *м* (*для молотьбы*) కళ్లం

тока́рн||ый తరిమెనపట్టేవాడి; ~ый стано́к లేతు; ~ая мастерска́я తరిమెనపట్టేవాడి కర్మాగారం

то́карь *м* టర్నర్; ~ по де́реву వుడ్ టర్నర్; ~ по мета́ллу మెటల్ టర్నర్

толк *м* 1. (*смысл*) అర్థం; знать ~ в чём-л. (కి) ఒక విషయం బాగా తెలుసు; не возьму́ в ~ నాకు అర్థం కావడం లేదు; от него́ ~у не добьёшься అతని మాటలకి అర్థం పర్థం ఉండదు; сбива́ться с ~у తబ్బిబ్బు (కంగారు) పడు 2. (*польза*) లాభం, ఉపయోగం, ప్రయోజనం; бе́з толку లాభం (ప్రయోజనం) లేకుండా; с ~ом ఫలప్రదంగా; от него́ нет никако́го ~у అతనివల్ల లాభం ఏమీ లేదు; что ~у говори́ть э́то ఇది చెప్పినందువల్ల ఉపయోగం ఏమిటి? 3.: ~и *мн. разг.* (*слухи*) పెల్లు కబుర్లు, పుకార్లు; вызыва́ть мно́го ~ов పెద్ద పుకార్లకు కారణమగు; иду́т ~и о том, что... పుకారేమిటంటే...

толка́ть, толкну́ть (*вн.*) 1. నెట్టు, నెట్టివేయు *сов.* (కి) తోపు తోయు; కుదిపి (గుంజి గుంజి) లేపు (*будить*) 2. *перен.* (*побуждать*) (ని, కి) ప్రలోభ పెట్టు, రెచ్చగొట్టు 3. *спорт.* విసురు; ~ ядро́ గుండు విసురు

толка́ться *несов.* 1. (*толкать друг друга*) ఒకర్నొకరు తోసుకొను 2. *разг.* (*слоняться*) తచ్చాడు, తిరుగు

толкну́ть *сов. см.* толка́ть

толкова́ние *с* 1. వ్యాఖ్యానం, భాష్యం 2. (*объяснительный текст*) వ్యాఖ్య, భాష్యం

толкова́ть *несов.* 1. (*вн.*) వ్యాఖ్యానించు, (కి) భాష్యం చెప్పు; ~ зако́ны చట్టాలను వ్యాఖ్యానించు; ~ слова́ в словаре́ నిఘంటువులో మాటలు వివరించు 2. *разг.* (*разговаривать*) సంభాషించు; что тут мно́го ~! ఎక్కువ మాట్లాడి ప్రయోజనం ఏమిటి?

толко́вый 1. (*разумный*) తెలివిగల, సమర్థుడైన 2. (*понятный*) స్పష్టమైన 3.: ~ слова́рь వివరణాత్మక నిఘంటువు

то́лком *нареч. разг.* 1. (*ясно*) స్పష్టంగా; говори́те ~ స్పష్టంగా చెప్పండి; я вас ~ не пойму́ మీరు చెప్పాలనుకున్నది ఏమిటో అర్థంకావడం లేదు 2. (*как следует*) సరిగా; он ~ не зна́ет అతనికి సరిగా తెలియదు

толкотня́ *ж разг.* తొక్కిసలాట, తొడతొక్కిడి

толокно́ *с* ఓట్ పిండి

толо́чь, истоло́чь, растоло́чь (*вн.*) దంచు, పొడిచేయు

толпа́ *ж* గుంపు, జన సమూహం (సందోహం)

толпи́ться *несов.* తొక్కులాడు, గుంపులు గుంపులుగా కూడు, గుమికూడు; ~ в двер́ях ద్వారంలో తొక్కిస లాడు; ~ в за́ле హాలులో బిలబిలలాడుతూ నిలబడు

толсте́ть, потолсте́ть బరువు పెరుగు, బరువెక్కు, లావెక్కు

толстоко́ж||ий 1. తోలుమందపు; ~ий апельси́н తోలు (తొక్క)మందపు నారింజకాయ; ~ее живо́тное తోలుమందపు జంతువు 2. *перен. разг.* (*о человеке*) తోలుమందపు మనిషి

то́лст||ый 1. మందపు, లావైన; ~ый журна́л లావు పాటి మేగజైన్; ~ый материа́л మొద్దు గుడ్డ (వస్త్రం); ~ая кни́га పెద్ద పుస్తకం; ~ая бума́га దళసరి కాగితం; ~ые сте́ны మందమైన గోడలు 2. (*о человеке*) లావైన

толстя́к *м разг.* బొండాం [మనిషి], పొట్టవాడు

толчёный దంపుడు, దంచబడిన

толчея́ *ж разг. см.* толкотня́

толчо́к *м* 1. తోపు, కుదుపు 2. (*сотрясение*) (భూ) కంపన 3. *спорт.* విసరివేత 4. *перен.* (*побуждение*) వూపు, ఊత

то́лща *ж* మందపు (దట్టమైన) పొర; ~ атмосфе́ры వాతావరణపు మందమైన పొర

толщина́ *ж* 1. దళసరితనం (*бумаги*); మొద్దుతనం (*ткани*); ~ де́рева చెట్టు లావుతనం 2. (*тучность*) అతి స్థూలత (స్థౌల్యం)

то́лько 1. *частица* (*лишь*) మాత్రమే; э́то сто́ит ~ рубль ఇది ఒక్క రూబుల్ మాత్రమే; э́то ~ нача́ло ఇది ప్రారంభం మాత్రమే 2. *частица* (*единственно*) మాత్రమే, ఒకడే; ~ ты меня́ жале́ешь నీకొక్కడికే నాపట్ల జాలి వుంది 3. *союз* (*сейчас же*) గానే; ~ ска́жешь, я приду́ నువ్వు కావాలంటే వెంటనే వస్తాను; как ~ я узна́л об э́том నాకా విషయం తెలియగానే, నేను ఇది తెలుసుకోగానే ◇ кого́ ~ там не́ было! అక్కడ లేనివాళ్లు లేరు అనుకోండి!; ~ что ఇప్పుడే; ~-то́лько а) (*только что*) ఇప్పుడే б) (*едва*) అస్తుబిస్తుగా (*о деньгах*); కటాకటిగా (*о ткани и*

т.п.); не ~ కాక; не ~ это అంతే కాకుండా; подумать ~! చూడండి, ఎంత చిత్రం (ఆశ్చర్యం)!

том I *м* సంపుటి, సంపుటం

том II *мест. пр. см.* тот; о ~ దాన్ని గురించి

томат *м* టొమాటో

томатный టొమాటో; ~ сок టొమాటో జ్యూస్ (రసం)

томительн||ый తల్లడిల్లిపోయే; ~ая жажда విదాహం; ~ая жара ఊపిరి సలపనంత వేడి; ~ое ожидание ఆదుర్దాతో కూడిన నిరీక్షణ

томи||ть *несов. (вн.)* 1. తల్లడిల్లు; его ~т жажда అతను దాహంతో తల్లడిల్లిపోతున్నాడు; не ~те నన్ను సందిగ్ధంలో పెట్టి చంపకండి 2. (*парить*) మగ్గపెట్టు

томиться *несов.* 1. తల్లడిల్లిపోవు; ~ жаждой దాహంతో తల్లడిల్లిపోవు; ~ в заключении జైలులో మగ్గు; ~ в ожидании ఆదుర్దా చెందు 2. (*париться*) మగ్గు

томный నిరీక్షణతో కూడిన; ~ взор నిరీక్షణతో కూడిన చూపు

тому *мест. дт. от* тот దానికి

тон *м* 1. *муз.* స్వరం; высокий ~ ఉచ్చ స్వరం; низкий ~ మంద్ర స్వరం 2. (*характер речи*) ధోరణి; властный ~ ఆజ్ఞా ధోరణి; говорить спокойным ~ом ప్రశాంతంగా మాట్లాడు 3. (*оттенок цвета*) ఛాయ; светлый ~ లేత ఛాయ (రంగు) 4. (*характер поведения*) ధోరణి; хороший ~ మంచి ప్రవర్తన ◇ повышать ~ గట్టిగా మాట్లాడు; в ~ а) (*одинакового цвета*) మాచ్ అగు б) (*с той же интонацией*) అదే ధోరణిలో; отвечать в ~ кому-л. ఒకరికి అదే ధోరణిలో జవాబు చెప్పు

тональность *ж муз.* వరుస, స్థాయి; переходить в другую ~ మరో స్థాయిలోకి మారు

тонизирующ||ий టానిక్; ~ее средство టానిక్

тонк||ий 1. పల్చటి, సన్న; ~ая бумага పల్చటి కాగితం; ~ая ткань పల్చటి (సన్న) వస్త్రం; ~ие пальцы సన్నని వేళ్లు 2. (*о чертах лица*) సన్నని; ~ое лицо సున్నితమైన (నాజూకైన) ముఖం 3. (*о звуках*) ఉచ్చ; ~ий голос ఉచ్చ స్వరం 4. (*изысканный, негрубый*) సున్నితమైన, నాజూకైన; ~ий аромат నాజూకైన సువాసన; ~ий вкус సున్నితమైన రుచి; ~ий намёк అన్యాపదేశ సూచన; ~ая работа సున్నితమైన పని 5. (*проницательный, умный*): ~ий ум సునిశితమైన బుద్ధి; ~ое замечание సునిశితమైన అభిప్రాయం 6. (*чуткий*) సునిశితమైన, తీక్ష్ణమైన; ~ий слух పాము చెవి; ~ий сон కోడి కునుకు

тонко *нареч.* సన్నగా, పల్చగా; ~ нарезанный సన్నగా (పల్చగా) కోసిన; ~ очищенный సూటిగా చెక్కిన ◇ ~ подмечать *что-л.* సూక్ష్మంగా గమనించు; ~ разбираться *в чём-л.* (లో) సూక్ష్మ పరిజ్ఞానం కలుగు

тонкокожий సన్నటి తొక్కగల

тонконогий సన్నటి కాళ్లుగల

тонкорунный సన్నని బొచ్చుగల

тонкост||ь *ж* 1. సన్నదనం; పల్చదనం (*бумаги и т.п.*) 2. (*утончённость*) నాజూకుతనం, సున్నితత్వం 3. (*мелкая подробность*) సూక్ష్మాంశం; знать что-л. до ~ей సూక్ష్మంగా (కూలంకషంగా) తెలుసుకొను

токошёрстный 1. (*об овцах*) సన్నని బొచ్చుగల 2. (*сделанный из тонкой шерсти*) మేలిరకం ఉన్నితో చేసిన

тонна *ж* టన్ను

тоннаж *м* టన్నేజి; ~ судна ఓడ టన్నేజి

тоннель *м см.* туннель

тонус *м* [శరీర, మానసిక] స్థితి

тонуть, потонуть, утонуть 1. మునుగు, మునిగిపోవు, నీటిలో కొట్టుకుపోవు 2. (в *пр.*; *вязнуть, утопать*) (లో) మునిగిపోవు, దిగబడు; ~ в снегу మంచులో దిగబడు (కూరుకుపోవు) 3. *перен.* (в *пр.*) మునిగిపోవు; ~ в делах పనిలో మునిగిపోవు

тоньше *сравн. ст. к* тонкий *и* тонко

топаз *м* గోమేధికం

топать, топнуть 1. పాదం దట్టించు, టకటకమను; ~ ногами నేలమీద పాదం దట్టించు 2. (*при ходьбе, танце*) దంచు, తొక్కు

топить I *несов. (вн.)* 1. (*печь и т.п.*) రాజబెట్టు 2. (*отапливать помещение*) వేడిపరచు, వెచ్చచేయు; ~ комнату గదిని వేడిపరచు (వెచ్చచేయు) 3. (*плавить*) కరిగించు; ~ сало కొవ్వు కరిగించు ◇ ~ молоко పాలు సన్నని మంటమీద మరగబెట్టు

топить II, потопить, утопить (*вн.*) 1. ముంచు, ముంచివేయు 2. *перен.* నాశనం చేయు

топиться I *несов.* 1. (*о печах*) రగులుతూ (రాజుతూ) వుండు 2. (*плавиться*) కరుగు

топиться II, утопиться మునుగు

топка *ж* 1. (*действие*) రాజబెట్టడం 2. (*часть котла*) ఫర్నేస్

топлён||ый 1. (*перетопленный*) కాచిన; ~ое масло కాచిన వెన్న, ఘీ 2. (*кипячёный*) కాగిన; ~ое молоко కాగిన పాలు

то́пливны||й ఇంధనపు; ~е ресу́рсы ఇంధనపు వనరులు

то́пливо *с* ఇంధనం; ди́зельное ~ డీసెల్ ఇంధనం; жи́дкое ~ ద్రవ ఇంధనం

то́пнуть *сов. см.* то́пать 1

топо́граф *м* టొపోగ్రాఫర్

топографи́ческ||ий టొపోగ్రాఫికల్; ~ая съёмка టొపోగ్రాఫికల్ సర్వే

топогра́фия *ж* 1. (*раздел геодезии*) టొపోగ్రఫీ 2. (*поверхность, местность*) [ప్రదేశపు] టొపోగ్రఫీ

то́поль *м* పోప్లర్

топо́р *м* గొడ్డలి

топори́ще *с* గొడ్డలికామ

топо́рн||ый మోటు, మొరటు; ~ая рабо́та మొరటు పని

топо́рщиться *несов.* నిక్కబొడుచుకొను, బొంతరేగు

то́пот *м* చప్పుడు; ко́нский ~ డెక్కల టకటక చప్పుడు

топота́ть *несов. разг. см.* то́пать 1

топта́ть *несов.* (*вн.*) 1. తొక్కు; తొక్కివేయు; ~ траву́ గడ్డిని తొక్కివేయు 2. *перен.* (*попирать*) తొక్కు, తొక్కివేయు

топта́ться *несов.* పాదాలు మార్చిమార్చి నిలబడు ◇ ~ на ме́сте ముందుకు సాగకుండా ఉన్నచోట ఉండిపోవు

топь *ж* చిత్తడినేల, బాడవ

то́рб||а *ж* సంచి ◇ носи́ться с че́м-л. как с пи́саной ~ой *разг.* ≅ దేనిగురించి అయినా గొప్పలు పోవు

торг *м* 1. బేరం [చేయడం] 2.: ~и́ *мн.* (*аукцион*) వేలం; продава́ть с ~о́в వేలం వేయు

торг||ова́ть *несов.* 1. (*тв.*) (తో) వర్తకం (వాణిజ్యం) చేయు (*заниматься торговлей*); అమ్ము (*продавать*) 2.: магази́н ~у́ет до восьми́ часо́в షాపు ఎనిమిది వరకు తెరిచివుంటుంది; сего́дня магази́н не ~у́ет ఈవేళ షాపు మూసివుంది

торгова́ться *несов.* 1. (с *тв.*) (తో) బేరమాడు 2. *перен. разг.* (*спорить*) స్వల్ప విషయాలకు పట్టుదల పట్టు

торго́вец *м* వర్తకుడు, వ్యాపారి

торго́вл||я *ж* వర్తకం, వాణిజ్యం, వ్యాపారం; вне́шняя ~я విదేశీ వాణిజ్యం; междунаро́дная ~я అంతర్జాతీయ వాణిజ్యం; вести́ ~ю వ్యాపారం (వాణిజ్యం) చేయు, విక్రయించు; мини́стр ~и వాణిజ్యశాఖ మంత్రి

торго́в||ый వాణిజ్య, విక్రయ; ~ый догово́р వాణిజ్య ఒప్పందం; ~ый центр విక్రయ వాణిజ్య కేంద్రం; ~ая сеть విక్రయ సౌకర్యాల వ్యవస్థ

торгпре́д *м* (торго́вый представи́тель) ట్రేడ్ రిప్రజెంటెటివ్, వాణిజ్య ప్రతినిధి

торгпре́дство *с* (торго́вое представи́тельство) వర్తక ప్రతినిధివర్గం

торгу́ющ||ий విక్రయించే; ~е организа́ции విక్రయించే సంస్థలు

торже́ственно *нареч.* గంభీరంగా; ~ обеща́ть గంభీరంగా వాగ్దానం (ప్రమాణం) చేయు

торже́ственность *ж* వేడుక

торже́ственн||ый 1. వైభవోపేత, వేడుక, పర్వ; శోభాయమానమైన; ~ый день పర్వదినం, ఉత్సవం; ~ая встре́ча ఘన (వైభవోపేత) స్వాగతం; ~ое заседа́ние ఘనమైన సమావేశం 2. (*величественный, важный*) వేడుక; ~ый слу́чай వేడుక సందర్భం ◇ ~ая кля́тва గంభీరమైన ప్రమాణం (ఒట్టు)

торжеств||о́ *с* 1. (*празднество*) ఉత్సవం; Октя́брьские ~а́ అక్టోబరు విప్లవ ఉత్సవాలు 2. (*полная победа*) దిగ్విజయం; ~о́ справедли́вости న్యాయ [ంయొక్క] దిగ్విజయం 3. *тк. ед.* (*радость*) విజయోత్సాహం

торжествова́ть *несов.* 1. (*вн.*; *радоваться, ликовать*) ఆనందం (సంతోషం) పొందు; ~ побе́ду విజయానందం పొందు 2. (над *тв.*; *брать верх*) (మీద) విజయం సాధించు (పొందు), పైచేయి కలుగు

торжеству́ющ||ий 1. విజయోత్సాహపూరితమైన; с ~м ви́дом విజయోత్సాహంతో 2. (*ликующий*) ఆనందంతో ఉప్పొంగే, సంతోషానందాలతో పరవశుడైన

торма́шк||и *разг.*: лете́ть вверх ~ами తలకిందులుగా పడిపోవు

торможе́ние *с* 1. బ్రేకు వేయడం 2. *перен.* నిరోధం, మందగింపు 3. *физиол.* మందగింపు

то́рмоз *м* 1. (*мн.* тормоза́) బ్రేకు; автомати́ческий ~ స్వయంచలిత బ్రేకు 2. *перен.* (*мн.* то́рмозы; *препятствие, помеха*) గుదిబండ; ఆటంకం, అడ్డంకి; ~ в рабо́те పనిలో అడ్డంకి (ఆటంకం)

тормози́ть, затормози́ть 1. (*вн.*) బ్రేకువేయు 2. (*останавливаться — о машинах*) ఆగు 3. *перен.* (*вн.*) అరికట్టు, కాలహరణం చేయు, (కు) గుదిబండగా వుండు; ~ разви́тие అభివృద్ధిని అరికట్టు (మందగింపజేయు)

тормозно́й బ్రేకు

тормоши́ть *несов. разг.* (*вн.*) 1. కుదుపు 2. *перен.* (*беспокоить*) వేధించు

торопи́ть, поторопи́ть (*вн.*) తొందరపెట్టు, త్వర పెట్టు; ~ кого́-л. с отве́том జవాబుకోసం ఒత్తిడి చేయు; не торопи́ меня́ నన్ను తొందరపెట్టకండి

торопи́ться, поторопи́ться త్వరపడు, తొందరపడు; ~ на по́езд రైలు అందుకునేందుకు తొందరపడు; [по-]торопи́тесь! తొందరపడరా!, తొందరపడండి!; не торопя́сь తాపీగా, తొందర లేకుండా

торопли́во *нареч.* హడావిడిగా, ఆదరాబాదరా, తొందరగా

торопли́вость *ж* ఆత్రుత, తొందర

торопли́вы||й తొందరతొందర, హడావిడితో కూడిన; ~е шаги́ తొందరతొందర అడుగులు

торпе́да *ж* టార్పెడో

торпеди́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. టార్పెడో చేయు 2. *перен.* భగ్నం (వమ్ము) చేయు; ~ перегово́ры సంప్రతింపులను వమ్ము చేయు

торпе́дный టార్పెడో; ~ ка́тер టార్పెడో మోటారు బోటు

торс *м* (*туловище*) శరీరం

торт *м* కేకు

торф *м* పీట్

торфоразрабо́тки *мн.* పీటింగ్

торфя́ник *м* 1. (*залежь торфа*) పీట్ క్షేత్రం 2. (*специалист, рабочий*) పీట్ కార్మికుడు (నిపుణుడు)

торфяно́||й పీట్; ~й брике́т పీట్ పిడక; ~е боло́то పీట్ ఊబి

торча́ть *несов.* 1. పొడుచుకువచ్చు; నిక్కబొడుచుకొను (*о волосах*) 2. *перен. разг.* (*находиться где-л.*) ఉండు; ~ до́ма це́лыми дня́ми రోజంతా యింటి దగ్గరే ఉండు

торчко́м *нареч. разг.* నిక్కబొడుచుకున్న

тоск||а́ *ж* 1. బెంగ, దిగులు, బాధ; на се́рдце ~а́ బెంగగా వుండు; наводи́ть ~у́ на кого́-л. ఒకరికి విసుగు కలిగించు, ఒకరిని బోరు కొట్టించు 2. *разг.* (*скука*) విసుగు; кака́я ~а́! చచ్చే విసుగ్గా వుంది!

тоскли́во 1. *нареч.* (*уныло*) దిగులుగా [వున్న] 2. *безл. в знач. сказ.*: бы́ло ~ в пусты́х ко́мнатах ఖాళీ గదులు దిగులు కలిగించాయి; ему́ бы́ло ~ అతనికి బెంగగా వుంది

тоскли́в||ый 1. విషాదకరమైన, విషాదభరితమైన; ~ый взгляд విషాదభరితమైన చూపు; ~ое настрое́ние నిరుత్సాహమైన (దిగులు) మనస్థితి 2. (*наводящий тоску*) దిగులు (బెంగ) కలిగించే

тоскова́ть *несов.* 1. (*грустить*) విచారించు 2. *разг.* (по *дт.*) (పైన, గురించి) బెంగపెట్టుకొను; ~ по до́му ఇంటిని గురించి బెంగపెట్టుకొను

тост *м* టోస్టు; предлага́ть (провозглаша́ть) ~ за кого́-л. ఒకరి ఆరోగ్యంకోసం టోస్టు ప్రతిపాదించు

тот *мест. м указ.* 1. ఆ; ~ дом ఆ ఇల్లు; перейти́ на ~ бе́рег ఆవతలి (అటువక్క) ఒడ్డు చేరు; на той неде́ле я его́ ви́дел పోయిన వారం అతన్ని కలుసుకున్నాను 2. (*такой, о к-ром уже говорилось*) ఆ, అదే; в ~ день ఆ రోజుల్లో; в ~ час అదే సమయంలో; на те де́ньги он купи́л кни́гу ఆ డబ్బుతో పుస్తకం కొన్నాడు; они́ живу́т в том же до́ме వాళ్ళు అదే ఇంట్లో నివసిస్తున్నారు 3. (*такой, к-рый нужен*) అదే; не ~ తప్పు; он сел не на ~ по́езд అతను తప్పు రైలు ఎక్కాడు; э́то та са́мая кни́га అదే పుస్తకం ◇ и ~, и друго́й ఇద్దరూ (*о людях*); రెండూ (*о предметах*); вме́сто того́ что́бы [చేయడానికి] బదులు; де́ло в том, что... యేమిటంటే; для того́ что́бы... *переводится деепр. неопр. формы* + యెందుకు, *гл. имя в дт.* + [గాను]; для того́, что́бы сде́лать э́то ఇది చేసేందుకు[గాను] (చేయడానికి); к тому́ же దీనికి తోడు; ме́жду тем ఇంతలో, ఇలా వుండగా; ни с того́ ни с сего́ *разг.* ఏ కారణం లేకుండా; тем лу́чше అదే మేలు

тоталита́рный నిరంకుశ

тота́льный సార్వత్రిక, సంపూర్ణ

то́-то *частица разг.* 1. (*в том-то и дело*) అదీ 2. (*вот видите!*) నేను [ముందే] చెప్పాను కదా? 3. (*вот почему*) అట్లాగా 4. (*вот уж подлинно*) నిజంగానే; ~ он удиви́тся అతను నిజంగానే ఆశ్చర్యపోతాడు

то́тчас *нареч.* వెన్వెంటనే

точён||ый 1. చెక్కబడిన 2. *перен.* శిల్పి చెక్కినట్లున్న; ~ое лицо́ తీర్చిదిద్దినట్లున్న ముఖకవళికలు

точи́ло *с* మరసాన (*камень*); సాన, తిరుగలి (*станок*)

точи́льный: ~ ка́мень మరసాన, సానరాయి

точи́льщик *м* మరసానవాడు, కత్తులకి పదును పెట్టేవాడు

точи́ть, наточи́ть (*вн.*) 1. (*делать острым*) వాడిచేయు, పదును పెట్టు; సానపట్టు (*на круге*); ~

ко́гти గోళ్లు పదునుపెట్టుకొను; ~ ножи́ కత్తులను వాడిచేయు 2. *тк. несов.* (*на токарном станке*) తరిచేన (తరిన) పట్టు 3. *тк. несов.* (*разъедать*) తినివేయు, అరగదీయు; вода́ то́чит ка́мень నీరు రాతిని అరగదీస్తుంది 4. *тк. несов. перен.* (*мучить*) వేధించు ◇ ~ зу́бы на кого́-л. *разг.* ఒకరిమీద కక్ష పెట్టుకొను

то́чк||а I *ж* 1. *в разн. знач.* చుక్క, బొట్టు, బిందువు; ~а кипе́ния *физ.* బాయిలింగ్ పాయింటు; ~а опо́ры *физ.* ఆధార బిందువు; ~а пересече́ния *мат.* ఖండించే బిందువు; исхо́дная ~а ఆరంభ బిందువు 2. (*знак препинания*) ఫుల్ స్టాపు; ~а с запято́й సెమీ కోలన్ ◇ ~а! (అది) చాలు!; ~а в ~у తు.చ. తప్పకుండా, సరిగ్గా; ~а соприкоснове́ния సన్నిహిత అంశాలు; достига́ть вы́сшей ~и పరాకాష్ఠకు చేరుకొను, తీవ్ర స్థాయికి (స్థాయిని) చేరుకొను; попада́ть в ~у ఏనుగు కుంభస్థలంమీద కొట్టు; сдвига́ть что́-л. с мёртвой ~и దేనినైనా కదుపు; ста́вить ~у над «и» స్పష్టపరచు; с како́й-л. ~и зре́ния ఏదో ఒకదాని దృష్ట్యా (దృక్పథంనుంచి)

то́чка II *ж* 1. (*затачивание*) పదును పెట్టడం 2. (*на токарном станке*) తరిచేన పట్టడం

то́чно I *нареч.* కచ్చితంగా, సరిగా, నిర్దుష్టంగా, తు.చ. తప్పకుండా; కచ్చితంగా (*по времени*); ముక్కికి ముక్క[గా] (*слово в слово*); ~ сказа́ть не могу́ సరిగా చెప్పలేను; ~ так కచ్చితంగా (సరిగా) అల్లాగే; ~ тако́й же కచ్చితంగా అలాంటిదే; ~ в срок కచ్చితంగా నిర్ణీత సమయానికి

то́чно II *союз* లాగా, వలె, అట్లు; ~ он не зна́ет అతనికి తెలియదన్నట్టు; кричи́т, ~ сумасше́дший పిచ్చెత్తినట్లు అరుస్తాడు

то́чность *ж* కచ్చితత్వం; సమయపాలన (*пунктуальность*); ~ перево́да అనువాదంలో కచ్చితత్వం; соблюда́ть ~ సమయపాలన చేయు; с ~ю до одно́й секу́нды ఒక సెకండు అటు ఇటులో కచ్చితంగా ఉండు ◇ в то́чности а) (*совершенно точно*) కచ్చితంగా, సరిగ్గా б) (*буквально*) అక్షరాలా తు.చ. తప్పకుండా

то́чн||ый 1. కచ్చితమైన, నిర్దుష్టమైన; సరియైన (*правильный*); ~ый а́дрес సరైన అడ్రెస్సు; ~ый перево́д కచ్చితమైన (సరైన) అనువాదం; ~ое вре́мя సరైన టైమ్; ~ые прибо́ры కచ్చితమైన పరికరాలు 2. (*пунктуальный*) కచ్చితంగా కాలం పాటించే ◇ ~ые нау́ки రూఢ శాస్త్రాలు

точь-в-то́чь *нареч.* సరిగ్గా, అచ్చు

тошни́т||ь *несов. безл.*: меня́ ~ నాకు వాంతి వచ్చినట్లుంది; меня́ ~ от одно́й мы́сли [об э́том] దీన్ని గురించి ఆలోచిస్తేనే అసహ్యంగా వుంది

то́шно *безл. в знач. сказ. разг.*: мне гляде́ть на него́ ~ అతన్ని చూస్తేనే నాకు అసహ్యం వేస్తోంది

тошнот||а́ *ж* వాంతి; испы́тывать ~у́ వాంతి వచ్చినట్లుంది ◇ до ~ы́ మొహం మొత్తే దాకా

тошнотво́рный వెగటు కలిగించే

тоща́ть, отоща́ть *разг.* చిక్కిపోవు

то́щ||ий 1. సన్నమైన, సన్నగిల్లిన, బక్కచిక్కిన 2. (*скудный*) నిస్సారమైన, నాసి; ~ая по́чва నిస్సారమైన నేల ◇ на ~ий желу́док ఖాళీ కడుపుతో

трава́ *ж* గడ్డి; лека́рственные тра́вы ఔషధ సంబంధమైన మొక్కలు; лечи́ть тра́вами ఔషధాలతో చికిత్స చేయు ◇ как ~ (*о вкусе*) *разг.* నిరుచప్పిడి

трави́нка *ж* గడ్డిపోచ

трави́ть I *несов.* (*вн.*) 1. (*умерщвлять*) విషం పెట్టి చంపు; నాశనం చేయు (*истреблять*); ~ мыше́й ఎలకల్ని నాశనం చేయు 2. (*на охоте*) వేటాడు ◇ ~ посе́вы చేలని నష్టపరచు

трави́ть II *несов. мор.* (*вн.*) పైకిలాగు (తీయు)

трави́ться *несов. разг.* విషం తీసుకుని ఆత్మహత్య చేసుకొను

травле́ние *с тех.* ఎచ్చింగ్ చేయడం

тра́вля *ж* వేట

тра́вма *ж мед.* గాయం, బెణుకు; психи́ческая ~ మానసిక ఆఘాతం

травми́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) దెబ్బ తగిలించు, గాయపరచు

травопо́льны||й: ~е севооборо́ты గడ్డి మార్పిడి

травосе́яние *с* గడ్డి సేద్యం

травоя́дный *зоол.* శాకభక్షక

травяни́стый గడ్డి

травяно́й గడ్డి; ~ покро́в గడ్డి

траге́ди||я *ж* 1. విషాదాంత నాటకం, శోకనాటకం 2. *перен.* దుర్ఘటన; национа́льная ~я జాతీయ విపత్తు ◇ де́лать ~ю из чего́-л. కోతి పుండును బ్రహ్మరాక్షసి చేయు

траги́зм *м* 1. (*трагический элемент в произведении*) విషాదాంశం 2. (*ужас, безвыходность*) బీభత్సం

тра́гик *м* విషాద పాత్రధారి

трагикоме́дия *ж* సుఖాంత విషాదనాటకం

трагически *нареч.* విషాదకరంగా; погибать ~ దుర్మరణం చెందు; оканчиваться ~ [ఇతని] కథ దారుణంగా (విషాదాంతంగా) ముగియు

трагическ||ий 1. విషాద; ~ая актриса విషాద పాత్రధారిణి 2. (*ужасный*): ~ий конец విషాదాంతం; ~ая гибель దుర్మరణం

трагичность *ж* విషాదం

трагичный *см.* трагический 2

традиционный సాంప్రదాయిక

традици||я *ж* సంప్రదాయం; по ~и సంప్రదాయం మేరకు (బట్టి, ప్రకారం); войти в ~ю సంప్రదాయమగు

траектория *ж* సంఛేదం, నిర్దిష్ట[మైన] మార్గం

тракт *м уст.* రాజమార్గం, పెద్దరోడ్డు ◇ желудочно-кишечный ~ *анат.* ఆహారనాళం

трактат *м* 1. (*научное сочинение*) (సైద్ధాంతిక) రచన 2. (*договор*) ఒప్పందం, సంధి

трактир *м уст.* పానశాల

трактовать *несов.* (*вн.*) వ్యాఖ్యానించు, (కి) భాష్యం చెప్పు

трактовка *ж* వ్యాఖ్యానం, భాష్యం

трактор *м* ట్రాక్టర్

тракторист *м* ట్రాక్టర్ డ్రైవర్

тракторный ట్రాక్టర్

тракторостроительный: ~ завод ట్రాక్టర్ ఫాక్టరీ

трал *м* 1. (*рыболовный*) వల 2. (*минный*) మైన్‌వల

тралить *несов.* (*вн.*) 1. (*рыбу*) వలను ఈడ్చు 2. *воен.* మైన్లను వలతో లాగు

тральщик *м* 1. (*рыболовное судно*) ట్రాలర్ 2. *воен.* మైన్లను వలతో లాగే నౌక

трамбовать *несов.* (*вн.*) దిమ్మిస చేయు, దట్టించు

трамбовка *ж* 1. (*действие*) దిమ్మిస చేయడం 2. (*орудие*) దిమ్మిస యంత్రం

трамва||й *м* 1. (*линия*) ట్రామ్‌లైన్ 2. (*вагон*) ట్రామ్; садиться в ~й ట్రామ్‌లో ఎక్కు; ехать на ~е ట్రామ్‌లో (ట్రామ్‌మీద) వెళ్ళు ◇ речной ~й నదిలో తిరిగే లాంచీ

трамвайн||ый ట్రామ్; ~ая остановка ట్రామ్ స్టాప్

трамплин *м* 1. *спорт.* స్ప్రింగ్ బోర్డు; лыжный ~ స్కై జంపు 2. *перен.* మెట్టు

транжира *м и ж разг.* దుబారా వ్యక్తి

транжирить *несов. разг.* (*вн.*) దుబారా చేయు, తగలబెట్టు

транзистор *м* ట్రాన్సిస్టర్

транзисторный ట్రాన్సిస్టర్; ~ приёмник ట్రాన్సిస్టర్ రేడియో

транзит *м* ట్రాన్సిట్

транзитн||ый ట్రాన్సిట్ వీసా; ~ый билет ట్రాన్సిట్ టిక్కెట్టు; ~ая виза ట్రాన్సిట్ వీసా

транс *м мед.* మూర్ఛ, అపస్మారం; впадать в ~ మూర్ఛ పోవు

транскрипция *ж лингв.* లిప్యంతరణం

транслировать *несов. и сов.* (*вн.*) ప్రసారం చేయు; ~ футбольный матч ఫుట్‌బాల్ ఆట రేడియోలో ప్రసారం చేయు

транслитерация *ж лингв.* ప్రతిలేఖనం

транснациональны||й బహుళ జాతీయ; ~е монополии బహుళ జాతీయ గుత్త సంస్థలు

трансляция *ж* ప్రసారం; ~ футбольного матча ఫుట్‌బాల్ మాచ్ ప్రసారం

транспарант *м* ప్లెకార్డు, బేనరు

транспорт *м* 1. రవాణా [సౌకర్యాలు]; автомобильный ~ మోటారు (కార్ల) రవాణా; городской ~ సిటీ (నగర) రవాణా సౌకర్యాలు; железнодорожный ~ రైల్వే రవాణా 2. (*перевозка*) రవాణా 3. (*партия грузов*) కన్‌సైన్‌మెంట్ 4. *воен.* (*обоз*) సైనిక సామగ్రి రైలు 5. (*судно*) రవాణా నౌక; సైనికులను చేరవేసే ఓడ (*с войсками*)

транспортёр *м* 1. *тех.* కన్వేయర్ 2. *воен.* సైనిక వాహనం

транспортировать *несов. и сов.* (*вн.*) రవాణా చేయు, తీసుకువెళ్ళు, చేరవేయు

транспортировка *ж* రవాణా చేయడం, తీసుకువెళ్ళడం, చేరవేయడం

транспортн||ый రవాణా; ~ая авиация విమాన రవాణా సర్వీసు; ~ые средства రవాణా సౌకర్యాలు (సాధనాలు)

трансформатор *м эл.* ట్రాన్స్‌ఫార్మర్

трансформаторн||ый ట్రాన్స్‌ఫార్మర్; ~ая будка ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ బూత్

трансформация *ж* రూపాంతరీకరణ, మార్పు [చెందడం]

трансформировать *несов. и сов.* (*вн.*) రూపాంతరీకరించు, మార్చు

траншея *ж* కందకం, ట్రెంచి

трап *м* నిచ్చెన; ~ самолёта విమానపు నిచ్చెన

трапе́ция *ж* 1. *мат.* సమలంబ చతుర్భుజం 2. *спорт.* ట్రెపీజ్

тра́сса *ж* 1. మార్గం; ~ кана́ла కాలువ మార్గం 2. (*дорога*) రహదారి; автомоби́льная ~ మోటారు కార్ల రహదారి

трасси́рующ||ий: ~ая пу́ля ట్రేసర్ [బులెట్]

тра́та *ж* వ్యయం, ఖర్చు; ~ вре́мени కాల వ్యయం; напра́сная ~ దుర్వ్యయం; напра́сная ~ вре́мени సమయం (కాలం) వృథా చేయడం

тра́тить, истра́тить, потра́тить (*вн.*) ఖర్చు పెట్టు, వ్యయం చేయు; వృథా చేయు, దుర్వ్యయం చేయు (*зря*); ~ де́ньги на что́-л. దేనికోసమైనా డబ్బు ఖర్చుపెట్టు; ~ вре́мя సమయం వ్యయం చేయు; напра́сно ~ вре́мя సమయం వృథా చేయు

тра́титься, истра́титься, потра́титься 1. (*расходовать свои деньги*) డబ్బు ఖర్చుపెట్టు[కొను] 2. (*расходоваться*) ఖర్చు అగు, వ్యయమగు

тра́улер *м* ట్రాలర్

тра́ур *м* సంతాపం, శోకం; объяви́ть трёхдне́вный ~ మూడు రోజులు సంతాప దినాలుగా ప్రకటించు; в глубо́ком ~е గాఢ శోకంలో ◇ носи́ть ~ по ко́м-л. ఒకరి మృతికి సంతాప సూచకమైన దుస్తులు ధరించు

тра́урн||ый 1. సంతాప; ~ый ми́тинг సంతాప సభ; ~ая проце́ссия అంత్యక్రియల ఊరేగింపు 2. *перен.* శోక; ~ый марш శోక (సంతాప) గీతం

трах *межд.* ధన్ [శబ్దం]

трахе́я *ж анат.* శ్వాసనాళం, గొంతుపిక

тра́хну||ть *сов. разг.* ధన్‌మని కొట్టు; ~ кулако́м по́ столу బల్ల గుద్దు

тре́бовани||е *с* 1. కోర్కె, కోరిక, డిమాండు; ~е незави́симости స్వతంత్రాన్ని డిమాండుచేయడం; по пе́рвому ~ю మొదటి కోర్కె [బట్టి] మేరకు 2. (*правило, условие*) నియమం, ప్రమాణం; ~я ве́жливости మర్యాద నియమాలు 3.: ~я *мн.* (*потребности, запросы*) అవసరం; отвеча́ть каки́м-л. ~ям అవసరాలను తీర్చు; предъявля́ть высо́кие ~я к кому́-л. ఒకరినుంచి ఎక్కువ ఆశించు (డిమాండ్ చేయు) 4. (*документ*) రిక్విజిషన్, ఆర్డరు; ~е на това́р సరుకులకోసం రిక్విజిషన్

тре́бовательность *ж* నిక్కచ్చితత్వం

тре́бовательный నిక్కచ్చి; он сли́шком ~ అతను అతి నిక్కచ్చి మనిషి

тре́б||овать, потре́бовать 1. (*рд.*) డిమాండు చేయు; ~овать повыше́ния зарпла́ты వేతనం పెంపుదలకోసం డిమాండ్ చేయు; он ~овал, что́бы мы оста́лись в Москве́ మేము మాస్కోలో ఉండాలని డిమాండ్ చేశాడు 2. (от *рд.*; *ожидать*) డిమాండ్ చేయు; вы сли́шком мно́гого ~уете от ребёнка పిల్ల దగ్గరనుంచి ఎక్కువగా డిమాండ్ చేస్తున్నారు 3. (*рд.*; *нуждаться*) అవసరమగు; పట్టు (*о времени*); это потре́бует до́лгого вре́мени దానికి చాలాకాలం పట్టుతుంది; э́ти расте́ния ~уют мно́го воды́ ఈ మొక్కలకి ఎక్కువ నీళ్ళు అవసరం 4. (*вн.*; *вызывать*) పిలుచు, రమ్మను; вас ~ует дире́ктор డైరెక్టర్ మిమ్మల్ని రమ్మంటున్నాడు (పిలుస్తున్నాడు)

тре́б||оваться, потре́боваться కావాలి; заво́ду ~уются рабо́чие ఫాక్టరీకి కార్మికులు కావాలి; для э́того ~уется большо́е му́жество అందుకు చాలా ధైర్యం కావాలి; на э́то не ~уется отве́та దానికి సమాధానం అక్కరలేదు; на э́то ещё ~уется вре́мя దానికి ఇంకా కొంత కాలం పడుతుంది

трево́г||а *ж* 1. (*беспокойство*) ఆందోళన, బాధ; быть в ~е ఆందోళన పడు (చెందు), బాధపడు 2. (*сигнал опасности*) హెచ్చరిక, విపత్సూచన; возду́шная ~а విమాన ప్రమాద హెచ్చరిక; боева́я ~а పోరాట హెచ్చరిక; пожа́рная ~а అగ్నిప్రమాద హెచ్చరిక; бить ~у హెచ్చరిక ధ్వని చేయు; поднима́ть ~у విపత్సూచన చేయు

трево́жить (*вн.*) 1. *сов.* встрево́жить (*вызывать беспокойство*) ఆందోళన పరచు, (కి) ఆందోళన కలిగించు 2. *сов.* потрево́жить (*нарушать покой*) డిస్టర్బ్ చేయు

трево́житься 1. *сов.* встрево́житься ఆందోళన పడు, బాధపడు; ~ за чьё-л. здоро́вье ఒకరి ఆరోగ్యం గురించి ఆందోళనపడు (బాధపడు) 2. *сов.* потрево́житься (*затруднять себя*) శ్రమపడు

трево́жн||ый 1. (*неспокойный*) కలత, భయాందోళనకరమైన; ~й взгляд కంగారు చూపు; ~й сон కలత నిద్ర; ~е мы́сли భయాందోళనకరమైన ఆలోచనలు 2. (*вызывающий тревогу*) ఆందోళనకర, ఆందోళన కలిగించే; ~е ве́сти ఆందోళనకర వార్తలు; ~е слу́хи ఆందోళన కలిగించే పుకార్లు 3. (*предупреждающий*) హెచ్చరిక; ~е гудки́ హెచ్చరిక కూతలు

тре́звенник *м разг.* సారాయి తాగనివాడు

трезве́ть, отрезве́ть 1. మత్తు వదిలించుకొను 2. *перен.* తెలివి తెచ్చుకొను

тре́зво *нареч.* నెమ్మనముతో, సంయమనంతో; ~ оце́нивать обстано́вку పరిస్థితిని నెమ్మనముతో పరిశీలించు, స్వస్థచిత్తంతో పరిస్థితిని అంచనా వేసుకొను

трезво́н *м* 1. మోత 2. *перен. разг.* (*толки*) పుకార్లు

трезво́нить, растрезво́нить 1. *тк. несов.* మోగు 2. *перен. разг.* (*распускать слухи*) పుకార్లు వ్యాపింపజేయు

тре́звость *ж* 1. మత్తులో లేని స్థితి, మత్తు లేమి 2. *перен.* (*рассудительность*) సంయమనం

тре́зв||ый 1. మత్తులో లేని; быть в ~ом состоя́нии మత్తులో లేని స్థితిలో ఉండు 2. *перен.* (*здравый, рассудительный*) నిగ్రహ, నెమ్మనమైన, సంయమ; ~ый взгляд на ве́щи విషయాలను గురించిన సంయమ దృక్పథం; ~ый ум నిగ్రహ బుద్ధి

трек *м спорт.* ట్రాక్

трель *ж* కంపన (*в музыке*); స్వర కల్పన (*в пении*)

тре́нер *м* శిక్షకుడు, కోచ్; ~ по бо́ксу బాక్సింగ్ కోచ్

тре́ни||е *с* 1. రాపిడి, ఘర్షణ 2.: ~я *мн. перен.* (*разногласия*) వైమనస్యాలు

тренирова́ть, натренирова́ть (*вн.*) 1 తర్ఫీదు చేయు, (కి) శిక్షణ యిచ్చు 2 (*укреплять*) తర్ఫీదు చేయు (చేసుకొను); ~ па́мять జ్ఞాపకశక్తిని తర్ఫీదు చేసుకొను

тренирова́ться, натренирова́ться (లో) శిక్షణ (తర్ఫీదు) పొందు

трениро́вка *ж* తర్ఫీదు, శిక్షణ

трениро́вочный శిక్షణ, ప్రాక్టీసు; ~ костю́м ట్రాక్ సూటు; ~ матч ప్రాక్టీసు మాచ్; ~ полёт శిక్షణ విమాన యానం

трено́жить, стрено́жить (*вн.*) కాళ్లు కట్టు, కాళ్లకు బంధం వేయు

трепа́ть (*вн.*) 1. *сов.* потрепа́ть (*теребить волосы*): ~ во́лосы జుట్టు చెరపు 2. *сов.* истрепа́ть *разг.* (*одежду*) అరగదీయు 3. *сов.* потрепа́ть (по *дт.*; *похлопывать*) తట్టు; ~ кого́-л. по плечу́ ఒకరి భుజం తట్టు ◇ ~ кому́-л. не́рвы ఒకరిని ఏడిపించుకు తిను; ~ языко́м *разг.* లొడలొడ వాగు; его́ тре́плет лихора́дка అతనికి జ్వరం వచ్చింది

трепа́ться, потрепа́ться 1. *тк. несов.* రెపరెప లాడు 2. *разг.* (*изнашиваться*) అరిగిపోవు, చీకిపోవు; చిరిగిపోవు, జీర్ణమైపోవు (*о книгах*) 3. *разг.* (*говорить глупости*) వాగు

тре́пет *м* 1. (*мелкая дрожь*) వణకు 2. (*волнение*) ఉద్రేకం, తత్తరపాటు 3. *перен.* (*страх*) భయాందోళన; приводи́ть в ~ భయాందోళన కలిగించు

трепета́ть *несов.* 1. (*дрожать*) కంపించు; రెపరెప లాడు (*о пламени*); దడదడలాడు (*о сердце*) 2.: ~ от ра́дости (తో) ఉప్పొంగు; ~ от стра́ха భయ కంపితమగు; ~ от сча́стья సంతోషంతో ఉప్పొంగు 3. (за *вн.*; перед *тв.*; *испытывать страх*) (ముందు) వణకు (గజగజలాడు); ~ за кого́-л. ఒకరికి ఏమవుతుందో అని వణికిపోవు; ~ при мы́сли о чём-л. తలుచుకుంటేనే గజగజ వణకిపోవు

тре́петн||ый 1. (*дрожащий*) వణికే 2. (*робкий, боязливый*) పిరికైన 3. (*тревожный*) ఆందోళనకర [మైన]; ~ое ожида́ние ఆందోళనకరమైన నిరీక్షణ

треск *м* 1.: ~ рву́щейся тка́ни ఫెళఫెళ ధ్వని; ~ су́чьев చిటపట ధ్వని (చప్పుడు) 2. (*шум от резких ударов, звуков*) చిటచిట ధ్వని (చప్పుడు); ~ вы́стрелов కాల్పుల ధ్వని (చప్పుడు); ~ огня́ మంటల చిటచిట ధ్వని 3. *перен. разг.* (*шумиха*) గడబిడ, హడావిడి; рабо́тать без шу́ма и ~а గడబిడ లేకుండా పనిచేయు ◇ провали́ться с ~ом ఘోరంగా విఫలమగు

треска́ *ж* కాడ్ [చేప]

тре́скаться, потре́скаться బీటదీయు; పగులు (*о коже*)

трескотня́ *ж разг.* 1. *см.* треск 2; 2. *перен.* (*болтовня*) వాగడం

треску́чи||й: ~й моро́з విపరీతమైన చలి; ~е фра́зы ఆడంబర పదాలు

тре́сну||ть *сов.* 1. (*издать треск*) చిటచిటలాడు 2. (*дать трещину*) పగిలిపోవు, బీటదీయు; ча́шка ~ла కప్పు పగిలిపోయింది

трест *м* ట్రస్టు

трете́йский: ~ суд మధ్యవర్తి కోర్టు; ~ судья́ మధ్యవర్తి జడ్జి

тре́т||ий *числ.* మూడవ, మూడో, తృతీయ; ~ья сторона́ మధ్యవర్తి; ~ья часть, одна́ ~ь[я] మూడో భాగం ◇ ~ьего числа́ మూడవ తేదీన; на ~ий день మూడవ రోజున; полови́на ~ьего రెండున్నర గంటలు; ~ье лицо́ *грам.* ప్రథమ పురుష; из ~ьих рук ఆ నోటా యీనోటా [విన్న సమా

చారం]; ~ьего дня మొన్న; расскáзывать в ~ьем лицé ప్రథమ పురుషలో చెప్పు

третúровать *несов.* (*вн.*) తక్కువగా (తృణీకార భావంతో) చూచు, తృణీకరించు

третúчный *геол.* మూడవ, టెర్షియరీ; ~ период మూడవ భూయుగం, టెర్షియరీ మహాయుగం

трет||ь *ж* మూడో భాగం (వంతు); две ~и మూడింట రెండు వంతులు

трéтье *с* (*блюдо*) మూడో కోర్సు; на ~ మూడో కోర్సుకి

третьесóртный నాసి రకం

третьестепéнный అముఖ్యమైన

треугóльник *м* త్రిభుజం

треугóльный త్రిభుజ

трéфовый *карт.* కళావరు

трéфы *мн. карт.* కళావరు, క్లబ్స్

трёхглáвый మూడు తలల

трёхгодúчный మూడు ఏళ్ల (సంవత్సరాల)

трёхгодовáлый మూడు ఏళ్ల

трёхгрáнный 1. మూడంచుల 2. *мат.* త్రిముఖ

трёхднéвный మూడు రోజుల; в ~ срок మూడు రోజుల వ్యవధిలో

трёхколёсный మూడు చక్రాల; ~ велосипéд ట్రైసికిల్

трёхкрáтный *см.* троекрáтный

трёхлéтие *с* 1. (*срок в три года*) మూడు ఏళ్లు 2. (*годовщина*) మూడవ వార్షికోత్సవం

трёхлéтний 1. (*о сроке*) మూడు ఏళ్ల 2. (*о возрасте*) మూడు ఏళ్ల; ~ ребёнок మూడు ఏళ్ల బిడ్డ

трёхмéстный మూడు సీట్ల, ముగ్గురు కూర్చోగల

трёхмéсячный 1. (*о сроке*) మూడు నెలల [వ్యవధి] 2. (*о возрасте*) మూడు నెలల [వయస్సు]

трёхнедéльный 1. (*о сроке*) మూడు వారాల [వ్యవధి] 2. (*о возрасте*) మూడు వారాల [వయస్సు]

трёхпроцéнтный మూడు శాతపు

трёхрáзов||ый: ~ое питáние మూడు పూటలా (ముప్పొద్దులా) తిండి (భోజనం)

трёхсóтый *числ.* మూడు వందలవ

трёхсторóнний 1. మూడు పార్శ్వాలుగల, త్రిపార్శ్వ 2. (*с участием трёх сторон*) మూడు పక్షాల; ~ договóр త్రైపాక్షిక; త్రైపాక్షిక (మూడు పక్షాల) ఒప్పందం

трёхтóмник *м* మూడు సంపుటాలు

трёхцвéтный త్రివర్ణ

трёхчасовóй 1. (*о продолжительности*) మూడు గంటల 2. (*назначенный на три часа*) మూడు గంటల; ~ пóезд మూడు గంటల రైలు

трёхъязы́чный మూడు భాషల

трёхэтáжный మూడు అంతస్తుల

трещ||áть *несов.* 1. చిటచిటలాడు; будúльник ~úт అలార్మ్ టైమ్‌పీస్ గణగణమంటోంది; дровá ~áт కట్టెలు చిటచిటలాడుతున్నాయి; мéбель ~úт ఫర్నిచరు కిర్రుకిర్రుమంటోంది 2. *перен. разг.* (*болтать*) వదరు, ప్రేలు ◇ у меня́ головá ~úт *разг.* నా తల బద్దలైపోతోంది (విపరీతంగా నొప్పెడుతోంది)

трéщин||а *ж* బీట, పగులు; పగులు (*на коже*); давáть ~у బీటదీయు, పగులుదీయు 2. *перен.* (*разлад*) గండి; их дрýжба далá ~у వాళ్ల మైత్రిలో గండి పడింది

трещóтка *ж* 1. గిలక 2. *разг.* (*болтун*) వదరు బోతు

три *числ.* మూడు

трибýн||а *ж* 1. (*для оратора*) వేదిక 2. (*для зрителей*) గేలరీ; ~ы стадиóна స్టేడియం గేలరీలు

трибунáл *м* ట్రిబ్యునల్; воéнный ~ సైనిక ట్రిబ్యునల్

тригономéтрия *ж* త్రికోణమితి, ట్రిగ్నామెట్రీ

тридцатилéтие *с* 1. (*период*) ముప్పై సంవత్సరాల కాలం (వ్యవధి) 2. (*годовщина*) ముప్పైయవ వార్షికోత్సవం

тридцатилéтний 1. (*о сроке*) ముప్పై యేళ్ల కాల 2. (*о возрасте*) ముప్పై యేళ్ల (వయస్సుగల)

тридцáтый *числ.* ముప్పైయవ, ముప్పదవ

трúдцать *числ.* ముప్పై, ముప్పది

трúжды *нареч.* మూడు సార్లు; ~ два మూడురెళ్లు

трикó *с нескл.* 1. (*шерстяная ткань*) ట్రికో [గుడ్డ] 2. (*одежда*) బిగుతు పంట్లాం 3. (*женские панталоны*) (స్త్రీల) అండర్‌వేర్

трикотáж *м* 1. అల్లిక గుడ్డ; జెర్సీ (*шерстяной*) 2. *собир.* (*изделия*) అల్లిక దుస్తులు

трикотáжн||ый అల్లిక; ~ая кóфточка అల్లిక జంపర్; ~ая фáбрика అల్లిక వస్త్రాల (దుస్తుల) ఫాక్టరీ

триллиóн *м* లక్ష కోట్లు

трилóгия *ж* [గ్రంథ] త్రయం

тринáдцатый *числ.* పదమూడవ

тринáдцать *числ.* పదమూడు

трио *с нескл.* త్రయం, ముగ్గురు; вокáльное ~ ముగ్గురు గాయకులు, గాయక త్రయం

триста *числ.* మూడు వందలు

триýмф *м* మహావిజయం

триумфáльный విజయ, విజయోత్సవ

трóгательн||ый మనస్సు కరిగించే; ~ая забóтливость హృదయాన్ని కదిలించే శ్రద్ధాదరణలు; ~ая пóвесть మనస్సు కరిగించే కథ

трóгать, трóнуть (*вн.*) 1. (*прикасаться*) తాకు, ముట్టుకొను, స్పృశించు; ~ что-л. рукáми దేనినైనా చేతులతో ముట్టుకొను (తాకు) 2. *разг.* (*беспокоить, обижать*) ఏడిపించు; не тронь егó! అతన్ని వదిలెయ్యరా! 3. *перен.* (*волновать, умилять*) మనస్సు కరిగించు; ~ когó-л. до слёз హృదయాన్ని కరిగించి కన్నీళ్లు తెప్పించు; егó трóнуло сочýвствие друзéй స్నేహితుల సానుభూతికి చలించాడు ◇ трóгай! చలో!

трóгаться, трóнуться కదలు, సాగిపోవు; ~ в путь బయల్దేరు; пóезд трóнулся రైలు కదిలింది

трóе *числ.* ముగ్గురు; нас ~ మేము ముగ్గురం ఉన్నాం; на троих ముగ్గురికి

троекрáтно *нареч.* మూడు సార్లు

троекрáтный మూడు సార్ల (రెట్ల)

трóйка *ж* 1. (*цифра*) మూడు 2. (*отметка*) ప్యాసు మార్కు 3. (*лошадей*) త్రోయిక [మూడు గుర్రాల బండి] 4. (*костюм*) త్రీపీస్ సూటు

тройнó||й మూడు రెట్ల; в ~м размéре మూడు రెట్లు

трóйня *ж* ఒకే కాన్పులో పుట్టిన ముగ్గురు బిడ్డలు

трóйственный త్రి; ~ сою́з త్రి రాజ్యసంధి

троллéйбус *м* ట్రాలీబస్సు

троллéйбусный ట్రాలీబస్సు

тромб *м мед.* రక్తపు గడ్డ

трон *м* సింహాసనం, గద్దె; вступáть на ~ సింహాసనం ఎక్కు; сидéть на ~е సింహాసనంమీద వుండు

трóнуть *сов.* 1. *см.* трóгать 2. *перен.* (*слегка повредить*) (కి) దెబ్బతిను

трóнуться *сов.* 1. *см.* трóгаться 2. *перен. разг.* (*помешаться*) (కి) మతి పోవు (చెడు)

тропá *ж* తోవ, చిన్న దారి

трóпик *м* 1. శర సమాంతరేఖ; ~ Козерóга దక్షిణ శర సమాంతరేఖ; ~ Рáка ఉత్తర శర సమాంతరేఖ 2.: ~и *мн.* (*жаркий пояс*) ఉష్ణ మండలం

тропи́нк||а *ж* తోవ; идти́ по ~е తోవన వెళ్లు

тропи́ческий ఉష్ణ మండల; ~ пóяс ఉష్ణ మండలం

тропосфéра *ж* ట్రోపోస్ఫియర్

трос *м* తాడు, పగ్గం

тростни́к *м* రెల్లు, జమ్ము; сáхарный ~ చెరకు

трóсточка, трость *ж* చేతికర్ర

тротуáр *м* పేవ్‌మెంటు

трофéй *м* 1. (*военная добыча*) పట్టుకోబడిన (చేతికి చిక్కిన) ఆయుధం (ఆయుధ సామగ్రి) 2. (*вещественная память о какой-л. победе*) విజయ స్మారక వస్తువు

трофéйный పట్టుకోబడిన, చేతికి చిక్కిన; ~ самолёт పట్టుకోబడిన విమానం

труб||á *ж* 1. గొట్టం; дымовáя ~á పొగ గొట్టం; фабри́чная ~á ఫాక్టరీ గొట్టం 2. *муз.* బాకా; игрáть на ~é బాకా వాయించు 3. *анат.* ట్యూబ్, నాళం ◇ вы́лететь в ~ý *разг.* దివాళా తీయు; пройти́ огóнь и вóду и мéдные трýбы అగ్ని పరీక్ష తట్టుకొను

трубáч *м* బాకా ఊదేవాడు

труб||и́ть, протруби́ть 1. బాకా ఊదు; ~и́ть в трубý బాకా ఊదు 2. (*звучать*) బాకా మోగు; трýбы ~я́т బాకాలు మోగుతున్నాయి 3. (*вн.*; *подавать сигнал*) ఊదు; ~и́ть тревóгу హెచ్చరికగా బూరా ఊదు 4. *перен. разг.* (о *пр.*; *разглашать*) ప్రకటించు, చాటు

трýбк||а *ж* 1. గొట్టం; резиновая ~а రబ్బరు గొట్టం 2. (*прибор*) ట్యూబ్; рентгéновская ~а ఎక్స్‌రే ట్యూబ్ 3. (*телефонная*) రిసీవర్ 4. (*курительная*) పైపు 5. (*свёрток*) చుట్ట; свёртывать что-л. в ~у చుట్టగా చేయు, చుట్ట చుట్టు

трубопровóд *м* పైప్‌లైను

трубопрокáтный: ~ стан ట్యూబ్ (పైప్) రోలింగ్ మిల్

трубочи́ст *м* పొగగొట్టం శుభ్రం చేసేవాడు

трýбочный పైపు; ~ табáк పైపు పొగాకు

трýбчатый గొట్టం రూపంగల (రూపంగా వున్న), నాళాకారమైన

труд *м* 1. శ్రమ, కృషి; ýмственный ~ మేధా (మానసిక) శ్రమ; физи́ческий ~ శారీరక శ్రమ; услóвия ~á పని పరిస్థితులు; своим ~óм స్వయం కృషితో 2. (*усилие*) ప్రయత్నం; без [вся́кого] ~á ఏ శ్రమా పడకుండా; с ~óм ఎంతో (అతి) కష్టంతో; все мои ~ы́ оставáлись тщéтными నా

ప్రయత్నాలన్నీ వృథా అయిపోయాయి 3. (*произведение*) కృషి, రచన; ~ы́ нау́чного о́бщества శాస్త్రీయ సంఘపు రచనలు ◇ сизи́фов ~ నీళ్ల మూట కట్టడం

труди́т||ься *несов.* పని చేయు, శ్రమించు; ~ься над че́м-л. ఏదైనా పని చేయు (చూచు); не ~есь! శ్రమపడకండి!

тру́дно 1. *нареч.* కష్టంగా, కష్టంతో 2. *безл. в знач. сказ.* కష్టం; ~ пове́рить నమ్మడం కష్టం; ~ поня́ть э́то అర్థం చేసుకోవడం కష్టం; вам бу́дет ~ మీకు ఇది కష్టం అవుతుంది

труднодосту́пный చేరుకోడం కష్టసాధ్యమైన [ప్రాంతం]

труднопроходи́мый దాటడం కష్టమైన

тру́дност||ь *ж* 1. క్లిష్టత 2. (*затруднения*) కష్టనష్టాలు, అష్టకష్టాలు; вопреки́ всем ~ям ఎన్నో కష్టనష్టాలను ఎదుర్కొన్నప్పటికీ; преодолева́ть ~и అష్టకష్టాలను అధిగమించు

тру́дн||ый 1. కష్టమైన; ~ая зада́ча కష్టమైన లెక్క (సమస్య); ~ая рабо́та కష్టమైన పని 2. (*затруднительный*) కష్టభూయిష్టమైన, కష్టభరిత [మైన]; ~ая жизнь కష్టభూయిష్టమైన జీవితం; ~ое испыта́ние యక్ష పరీక్ష; ~ые го́ды కష్టభరిత సంవత్సరాలు; попада́ть в ~ое положе́ние ఇబ్బంది లో పడు ◇ ~ый ребёнок పెంకె బిడ్డ; име́ть ~ый хара́ктер సరిపెట్టుకోలేని స్వభావం

трудов||о́й 1. శ్రమశీలమైన పని, శ్రమ; ~о́й коллекти́в పని సమష్టి; ~о́й подъём శ్రమోత్సాహం; ~о́й стаж [పని] సర్వీసు; ~а́я дисципли́на పనిలో క్రమశిక్షణ; ~о́е воспита́ние వృత్తి ఆధార శిక్షణ; ~ы́е на́выки పని (శ్రమ) నైపుణ్యం 2. (*приобретённый трудом*) ఆర్జిత; ~ы́е дохо́ды ఆర్జిత ఆదాయాలు

трудоде́нь *м* పనిదినపు యూనిట్

трудоёмк||ий ఎక్కువ శ్రమ తీసుకునే, ఎక్కువ కాలం పట్టే; э́то о́чень ~ая рабо́та ఈ పనికి చాలా కాలం పట్టుతోంది

трудолюби́вый శ్రమశీలుడైన; ~ челове́к శ్రమశీలి

трудолю́бие *с* శ్రమశీలత, శ్రమశీలం

трудоспосо́бност||ь *ж* 1. (*физическая способность к труду*) దృఢగాత్రత; поте́ря ~и దృఢగాత్రత[ను] కోల్పోవడం 2. (*способность много работать*) శ్రమశీలత, ఎక్కువ పని చేసే సామర్థ్యం

трудоспосо́бн||ый దృఢగాత్రుడైన; ~ое населе́ние దృఢగాత్రులు

трудоустро́йство *с* ఉద్యోగ కల్పన

трудя́щи||йся 1. శ్రామిక; ~еся ма́ссы శ్రామిక (కార్మిక) ప్రజలు, కార్మిక జనం 2.: ~еся *в знач. сущ. мн.* శ్రామికులు, శ్రమజీవులు, శ్రామిక ప్రజలు

тру́женик *м* శ్రమజీవి, కష్టజీవి, శ్రమోపజీవి

труп *м* శవం, పీనుగు

тру́пный: ~ за́пах శవం వాసన; ~ яд శవపు విషం

тру́ппа *ж* బృందం

трус *м* పిరికివాడు, భీరువు

тру́сики *мн. см.* трусы́

тру́сить, стру́сить 1. (*испытывать страх*) భయపడు 2. (перед *тв.*) అంటే భయం; ~ перед экза́меном పరీక్ష అంటే భయం

труси́ть *несов. разг.* (*бежать рысцой*) జాగింగ్ చేయు

трусли́во *нареч.* పిరికిగా

трусли́в||ый పిరికైన, పిరికి; ~ое поведе́ние పిరికి ప్రవర్తన

тру́сост||ь *ж* పిరికితనం, భీరుత్వం; из ~и పిరికితనవల్ల

трусц||а́ *ж*: бежа́ть ~о́й జాగింగ్ చేయు

трусы́ *мн.* నిక్కరు; అండర్‌వేరు (*нижнее бельё*)

трут *м* అరణి కర్ర

тру́тень *м* 1. పోతుటీగ 2. *перен.* జలగలాంటివాడు

труха́ *ж* పొట్టు

трухля́вый పొట్టు రాలిపోయిన

трущо́б||а *ж* 1. (*лесная и т.п.*) దట్టమైన అడవి 2. (*захолустье*) మారుమూల 3. (*грязное, ветхое жильё*) పూరికొంపలు; городски́е ~ы నగరంలోనిపూరిళ్లు

трюк *м* గారడి, జిత్తు, ఫీటు; акробати́ческий ~ అక్రోబాటిక్ ఫీటు

трюм *м* ఓడ లోభాగం

трюмо́ *с нескл.* అద్దం

тря́пк||а *ж* 1. గుడ్డ [పేలిక]; полова́я ~а నేల తుడిచే గుడ్డ 2.: ~и *мн. разг.* (*наряды*) దుస్తులు 3. *перен. разг.* (*бесхарактерный человек*) చచ్చు మనిషి

тряпьё *с собир.* 1. (*тряпки, ветошь*) చింకి పేలికలు 2. *разг.* (*рваная одежда*) చింపిరి దుస్తులు, చింకి పేలికలు

трясйна *ж* ఊబి

тряска *ж* కుదుపులు

тряский 1. (*о повозке*) ఊగిసలాడే [బండి] 2. (*о дороге*) గతుకుల [రోడ్డు]

трясти *несов.* 1. (*вн.*) కదల్చు, కుదుపు; ~ дéрево చెట్టును కుదుపు; ~ комý-л. рýку ఒకరితో కరచాలనం చేయు 2. (*вн.*; *очищать*) దులుపు; ~ ковры తివాచీలను దులుపు 3. (*при езде*) కుదుపు 4. *безл.* (*вызывать дрожь*): егó трясёт от хóлода అతను చలితో వణకుతున్నాడు ◇ ~ головóй తల ఆడించు

трястись *несов.* 1. (*дрожать, колебаться*) కదలు, కంపించు; వణకు (*от страха*); ~ от смéха నవ్వుతో ఊగిపోవు; у негó трясýтся рýки అతని చేతులు వణకుతున్నాయి 2. *перен. разг.* (перед *тв.*; *бояться*) భయపడు, వణకు 3. *перен. разг.* (за *вн.*; *опасаться*) (గురించి) ఆదుర్దాపడు 4. *перен.* (над *тв.*; *оберегать*) (పట్ల) వెర్రి ప్రేమ చూపించు; ~ над кáждой копéйкой పైసాకి గడ్డికరచు 5. (*при езде*) కుదుపులకి గురి అగు

тряхнý||ть *сов. разг.*: ~ть головóй తల ఆడించు; нас вдруг ~ло అకస్మాత్తుగా కుదిపినట్లయింది

тсс! *межд.* ష్,ష్

туалéт *м* 1. (*одежда*) దుస్తు, డ్రెస్సు 2. (*стóлик*) డ్రెస్సింగ్ టేబుల్ 3. (*уборная*) లెట్రిన్, లవేటరీ, టాయిలెట్

туалéтн||ый: ~ый стóлик డ్రెస్సింగ్ టేబుల్; ~ая бумáга టిష్యూ కాగితం; ~ое мыло టాయిలెట్ సబ్బు

туберкулёз *м* ట్యుబెర్‌క్యులోసిస్, టి.బి., క్షయ రోగం (వ్యాధి); ~ лёгких ఊపిరి తిత్తుల క్షయ వ్యాధి

туберкулёзный ట్యుబెర్‌క్యులర్, టి.బి., క్షయ వ్యాధి; ~ диспансéр టి.బి. నివారక (నివారణ) కేంద్రం

тýго 1. *нареч.* గట్టిగా, బిగువుగా; ~ затя́гивать пóяс బెల్టు గట్టిగా బిగించుకొను; ~ набивáть мешóк సంచిని కూరినింపు; ~ натя́гивать чтó-л. గట్టిగా లాగు 2. *нареч. перен.* (*с трудом*) కష్టంమీద; ~ подвигáться вперёд కష్టంమీద పురోగమించు 3. *безл. в знач. сказ. разг.*: емý приходи́лось ~ అతను కష్టాలు పడ్డాడు; у негó ~ с деньгáми అతను డబ్బు యిబ్బందిలో వున్నాడు

тугодýм *м разг.* తాపీగా ఆలోచించేవాడు

туг||óй 1. బిగుతు అయిన, బిగుతుగా వున్న; ~óй пóяс బిగుతుగా వున్న బెల్టు 2. (*о пружине*) బిగుతైన, బిర్రుగా వున్న; ~áя пружи́на బిర్రుగా వున్న స్ప్రింగు ◇ ~óй нá ухо *разг.* వినికిడి శక్తి తగ్గిన[వాడు]

тугоплáвкий రిఫ్రాక్టరీ

тугоýхий *в знач. сущ. м* అంత బాగా వినబడనివాడు, వినికిడి శక్తి తగ్గినవాడు

тудá *нареч.* అక్కడికి; అటు వైపుకి (దిశకి) (*в том направлении*); мы идём не ~ మేము తప్పు దోవన (దిశగా) పోతున్నాం ◇ ~ и обрáтно రానూ పోనూ; ~-сюдá అటు ఇటు; ни ~ ни сюдá అటూ (ముందుకి) [పోకుండా] ఇటూ (వెనక్కి) [రాకుండా], అటూ కాకుండా ఇటూ కాకుండా; ~ емý и дорóга *разг.* ≅ వాడికి తగిన శాస్తి జరిగింది

тужи́ть *несов. разг.* (о, по *пр.*) (గురించి) విచారించు

тужýрка *ж* (డబుల్ బ్రెస్ట్) జాకెట్టు

туз *м* 1. *карт.* ఆసు; ходи́ть с ~á ఆసు ముక్క వేయు 2. *перен. разг.* (*влиятельный человек*) ప్రముఖుడు; финáнсовые ~ы́ ఆర్థిక (ఫైనాన్స్) ప్రముఖులు

тузéмец *м уст.* ఆదివాసి

тузéмн||ый *уст.* ఆది[మ]; ~ые племенá ఆది[మ] తెగలు

тук-тýк *межд.* టకటక [శబ్దం]

тýловище *с* శరీరం, మొండెం

тулýп *м* మేకబొచ్చు కోటు

тумáк *м разг.* దెబ్బ; давáть тумакá దెబ్బ కొట్టు

тумáн *м* పొగమంచు ◇ как в ~е అస్పష్టంగా; напускáть ~у *разг.* గజిబిజి చేయు

тумáнить *несов.* (*вн.*) 1. (*затемнять*) (తో) మరుగుపరచు 2. *перен.* మరుగుపరచు; మసకబారజేయు (*заволакивать глаза*); [తెలివి, చైతన్యం] గజిబిజి చేయు (*мутить сознание*)

тумáниться *несов.* 1. (*застилаться тумáном*) పొగమంచుతో మరుగైపోవు 2. (*видеть как в тумане*) మసకమసకగా కనపడు 3. *перен.* మసకబారు (*о глазах*); [తెలివి] సన్నగిలు; [ఆలోచనలు] గజిబిజి అగు (*о мыслях, сознании*) 4. *перен.* (*делаться печальным*) మ్లానమగు

тумáнно 1. *нареч.* (*неясно*) అస్పష్టంగా 2. *безл. в знач. сказ.*: сегóдня ~ ఈవేళ పొగమంచుగా వుంది

туманность *ж* 1. *астр.* నిహారిక 2. *перен.* (*неясность*) అస్పష్టత

туманн||ый 1. పొగమంచుగా [వున్న]; ~ое у́тро పొగమంచుగా వున్న ఉదయం 2. *перен.* (*о взгляде, глазах*) మసకబారిన 3. *перен.* (*неясный*) అస్పష్టమైన

ту́мба *ж* 1. (*у тротуара*) స్తంభం 2. (*подставка*) పీఠం, దిమ్మ

ту́ндра *ж* తూండ్రా (ఆర్కిటిక్ మండలంలోని దక్షిణ ప్రాంతం, అడవుల్లేని, కఠిన వాతావరణంగల ప్రాంతం)

тунея́дец *м* జలగలాంటి మనిషి, పరాన్నభుక్కు

тунея́дство *с* జలగలాంటి (పరాన్నభుక్కు) జీవనం

тунне́ль *м* సొరంగం

тупе́ть, отупе́ть 1. *тк. несов.* (*о ноже и т.п.*) మొద్దు అగు 2. *перен.* మొద్దు అయిపోవు

тупи́к *м* 1. (*улица*) మొండి సందు 2. *ж.-д.* డెడ్ ఎండ్ 3. *перен.* (*безвыходное положение*) మార్గం తరంలేని స్థితి, ప్రతిష్టంభన; де́ло зашло́ в ~ వ్యవహారం ప్రతిష్టంభన దశకి చేరుకుంది ◇ ста́вить кого́-л. в ~ ఒకరిని నిర్వ్యాక్కుని (నిర్ఘాంతుని) చేయు; станови́ться в ~ перед че́м-л. దేనితోనైనా (దేనివల్లనైనా) నిర్ఘాంత పోవు

тупи́ть *несов.* (*вн.*) మొద్దుబార చేయు

тупи́ться *несов.* మొద్దు అగు (బారు)

тупи́ца *м и ж разг.* మందబుద్ధి

туп||о́й 1. (*о ноже и т.п.*) మొద్దు; ~а́я игла́ మొద్దు (బండ) సూది 2. (*не суживающийся острым углом*) మొద్దు, బండ 3. *перен.* (*лишённый осмысленности*) మందబుద్ధిగల, అవివేక 4. *перен.* (*не резкий*) సన్నటి; ~а́я боль సన్నటి నొప్పి 5. *перен.* (*невыразительный*) నిస్తేజ; ~о́й взгляд నిస్తేజ వీక్షణం 6. *перен.* (*умственно ограниченный*) మందబుద్ధిగల; ~о́й челове́к మందబుద్ధిగలవాడు ◇ ~о́й у́гол *мат.* అధిక (గురు) కోణం

тупоконе́чный మొండి, బండ

тупоно́сы||й చప్పిడి (బండ) ముక్కు; ~е боти́нки చదరపు కొన కలిగిన బూట్లు

ту́пость *ж* (*глупость*) మందబుద్ధి, అవివేకం

тупоуго́льный అధిక (గురు) కోణంగల

тупоу́мный మందబుద్ధిగల, అవివేకమైన

тур *м* 1. (*танца*) రౌండు 2. (*часть состязания*) రౌండు 3. (*этап чего-л.*) ఘట్టం

тура́ *ж разг. см.* ладья́

турба́за *ж* (тури́стская ба́за) టూరిస్టు[ల] హాస్టల్

турби́на *ж* టర్బైన్; парова́я ~ ఆవిరి టర్బైన్

турбогенера́тор *м* టర్బోజనరేటర్

турбореакти́вный టర్బోజెట్

туре́цкий టర్కిష్; ~ язы́к టర్కిష్ (తురుష్క) భాష

тури́зм *м* టూరిజం, వినోదయాత్ర

тури́ст *м* టూరిస్టు, వినోదయాత్రికుడు

туристи́ческ||ий టూరిస్టు, వినోద యాత్ర, వినోద యాన; ~ая экску́рсия వినోద యాత్ర (పర్యటన)

тури́стский టూరిస్టు, వినోదయాత్రికుల; ~ ла́герь వినోదయాత్రికుల కేంద్రం (శిబిరం)

туркме́н *м* తుర్క్‌మెన్

туркме́нский తుర్క్‌మెన్; ~ язы́к తుర్క్‌మెన్ భాష

турне́ *с нескл.* పర్యటన; соверша́ть ~ పర్యటించు

турни́р *м* పోటీ, టోర్నమెంటు; ша́хматный ~ చదరంగపు పోటీ

турни́рн||ый టోర్నమెంటు; ~ая табли́ца టోర్నమెంటు జాబితా

ту́рок *м* తుర్క్, టర్కిష్‌వాడు

ту́скло 1. *нареч.* మసకమసకగా; ~ свети́ть మకమకలాడు 2. *безл. в знач. сказ.* మసకమసకగా వుంది

ту́скл||ый 1. (*малопрозрачный*) అపారదర్శక 2. (*слабый, неяркий*) మసకగా వున్న; ~ый свет గుడ్డి వెన్నెల; ~ые кра́ски వెలిసిపోయిన రంగులు 3. *перен.* (*невыразительный, скучный*) నిస్తేజమైన; ~ый взгляд నిస్తేజమైన చూపు; ~ая жизнь నిస్తేజమైన జీవితం

туске́||ть, потускне́ть 1. మసకబారు; కప్పు (*о металле*) 2. *перен.* (*утрачивать яркость*) సన్నగిలిపోవు; ~ет актёрская индивидуа́льность నటుడి ప్రత్యేకత సన్నగిలిపోతోంది

тут *нареч.* 1. (*о месте*) ఇక్కడ; ~ же ఇక్కడనే; кто ~? ఎవరు? 2. (*о времени*) అప్పుడు; ~ же అప్పుడే ◇ нет, и всё ~! *разг.* అదేం కుదరదు!; а они́ ~ причём? వాళ్లకి దానికి సంబంధం ఏమిటి?; не ту́т-то бы́ло! *разг.* తీరాచేసి ఇంకోలా జరిగింది; он ~ как ~! *разг.* ఇక్కడ ఉన్నట్టు వచ్చేశాడు

ту́тов||ый మల్బరీ; ~ый шелкопря́д పట్టుపురుగు; ~ое де́рево మల్బరీ చెట్టు

ту́фли *мн.* (*ед.* ту́фля *ж*) షూస్, బూట్లు; дома́шние ~ స్లిప్పర్లు

ту́хлый కుళ్లిన, కుళ్లిపోయిన

ту́хнуть I, поту́хнуть ఆరిపోవు

ту́хнуть II, проту́хнуть కుళ్లిపోవు, చెడిపోవు

ту́ч||а *ж* **1.** మేఘం, మబ్బు **2.** *перен.* (*масса, множество*) దండు; ~а комаро́в దోమల దండు ◇ ~а ту́чей *разг.* కోపఘూర్ణితంగా ఉండు; сгусти́лись ~и над ке́м-л. (че́м-л.) ఒకరికి ప్రమాదం ముంచుకొస్తున్నట్టు ఉండు; смотре́ть ~ей కోప ఘూర్ణితంగా కనిపించు

тучне́ть, потучне́ть లావు అగు, లావెక్కు, లావై పోవు

ту́чность *ж* **1.** అతి స్థూలత (స్థౌల్యం) **2.** (*плодородность*) సారం, సత్తువ

ту́чны||й **1.** స్థూలమైన, లావుగా వున్న; ~й челове́к లావు మనిషి, బోండాం **2.** (*плодородный*) సారవంతమైన **3.** (*сочный, густой*) ఏపైన; ~е луга́ ఏపైన పచ్చిక మైదానాలు

ту́ша *ж* **1.** శరీరం; коро́вья ~ గోశరీరం **2.** *перен.* లావు శరీరం, స్థూల కాయం

тушева́ть *несов.* (*вн.*) **1.** షేడ్ చేయు **2.** *перен.* మరుగుపరచు

тушён||ый ఉడకబెట్టిన, మగ్గిన; ~ое мя́со ఉడక బెట్టిన మాంసం

туши́ть I *несов.* (*вн.*; *гасить*) ఆర్పు, ఆర్పివేయు; ~ газ గాస్ ఆఫ్‌చేయు (ఆర్పివేయు); ~ свечу́ కొవ్వొత్తి ఆర్పివేయు; ~ электри́чество లైటు ఆర్పివేయు

туши́ть II, потуши́ть (*вн.*) *кул.* ఉడకబెట్టు, మగ్గు; ~ мя́со మాంసం ఉడకబెట్టు

тушь *ж* ఇండియన్ ఇంకు

тща́тельно *нареч.* కూలంకషంగా

тща́тельность *ж* కూలంకషత్వం

тща́тельный కూలంకష[మైన]

тщеду́шный దుర్బలమైన

тщесла́вие *с* స్వాతిశయం, గర్వం, అహంకారం

тщесла́вный స్వాతిశయ, గర్వియైన

тще́тно *нареч.* వ్యర్థంగా, వృథాగా; ~ ждать వృథాగా వేచివుండు

тще́тность *ж* వ్యర్థత

тще́тны||й వృథా, వ్యర్థ; ~е наде́жды వృథా అయిన ఆశలు

ты *мест.* నీవు, నువ్వు ◇ быть с ке́м-л. на ты ఒకరితో చనువు కలిగివుండు

ты́кать I, ткнуть తోయు; ~ па́льцем во что́-л. వేలుతో చూపు

ты́кать II *несов. разг.* (*обращаться на «ты»*) ఒకరిని "నీవు" అను

ты́ква *ж* గుమ్మడికాయ

тыл *м* **1.** *воен.* వెనుక భాగం; в ~у́ врага́ శత్రువుకి వెనుక భాగంలో; зайти́ в ~ వెనుక తట్టుభాగానికి వెళ్ళు **2.** (*территория позади фронта*) పశ్చాద్భాగం

тылово́й పశ్చాద్భాగపు; ~ го́спиталь పశ్చాద్భాగపు (పశ్చాద్భాగంలోని) ఆస్పత్రి

ты́льн||ый వెనక; ~ая сторона́ руки́ అరచేయి వెనక భాగం

ты́сяч||а **1.** *числ.* వేయి **2.**: ~и *мн.* (*множество*) వేలకొలది

тысячеле́тие *с* **1.** (*срок*) వేయి సంవత్సరాలు, సహస్రాబ్దం **2.** (*годовщина*) వేయవ వార్షికోత్సవం; వేయవ వర్ధంతి (*со дня смерти*)

тысячеле́тний వేయవ సంవత్సర

ты́сячн||ый **1.** వేయవ; ~ая до́ля వేయవ (వెయ్యో) వంతు (పాలు) **2.** (*насчитывающий тысячи*): ~ая толпа́ వేలకొలది (వేలమంది) జన సమూహం

тьма I *ж прям., перен.* చీకటి, అంధకారం; кака́я здесь ~! బాబోయ్, ఎంత చీకటిగా వుందో!; во тьме неве́жества అజ్ఞాన అంధకారంలో

тьма II *ж разг.* (*множество*) సమూహం, రాసి; ~ наро́ду లక్షలాది జన సమూహం

тюбете́йка *ж* త్యుబెతేయిక [మధ్య ఆసియాలో ధరించే టోపీ]

тю́бик *м* ట్యూబు; ~ зубно́й па́сты టూత్ పేస్టు ట్యూబు

тюк *м* మూట, బేలు

тю́левы||й లేసు; ~е занаве́ски లేసు తెరలు

тюле́ний సీల్; ~ про́мысел సీల్ వేట

тюле́нь *м* **1.** సీల్ **2.** *перен. разг.* (*увалень*) బొండాం, లంబోదరుడు

тюль *м* తెరలేసు

тюльпа́н *м* ట్యులిప్

тюрба́н *м* తలపాగా; надева́ть ~ తలపాగా చుట్టు కొను

тюре́мн||ый ఖైదు; ~ое заключе́ние ఖైదు

тюре́мщик *м* జైలరు, జైలు వార్డరు (కావలాదారు)

тю́рки *мн.* తుర్కులు, తురుష్కులు

тю́ркски||й తుర్కిక్; ~е языки́ తుర్కిక్ భాషలు

тюрьм||á *ж* జైలు, ఖైదు, కారాగారం; сидéть в ~é జైలులో గడుపు

тюфя́к *м* మ్యాట్రెస్

тя́вкать, тя́вкнуть భౌభౌమను

тя́вкнуть *сов. см.* тя́вкать

тя́г||а *ж* 1. (*тянущая сила*) లాగుడు (కర్షణ) శక్తి; паровáя ~а ఆవిరి ఆకర్షణ శక్తి; на кóнной ~е గుర్రాలు లాగే 2. *перен.* (*стремление*) (కొరకు) మొగ్గు, వాంఛ; ~а к знáниям జ్ఞాన వాంఛ (తృష్ణ)

тягáться *несов.* (с *тв.*) *разг.* (తో) పోటీపడు

тягáч *м* ట్రాక్టర్

тя́гостн||ый 1. (*трудный*) కష్టమైన; ~ый труд కష్టమైన పని (శ్రమ) 2. (*мучительный*) బాధాకరమైన; ~ое молчáние బాధాకరమైన మౌనం

тя́гость *ж книжн.* భారం; быть в ~ комý-л. (కి) భారంగా వుండు; мне э́то в ~ అది నాకు బెడదగా ఉంది

тяготéни||е *с* 1. *физ.* గురుత్వాకర్షణ; земнóе ~е గురుత్వాకర్షణ; закóн всеми́рного ~я గురుత్వాకర్షణ (భూమ్యాకర్షణ) నియమం 2. *перен.* (*влечение*) (పట్ల) మొగ్గు; ~е к мýзыке సంగీతం పట్ల మొగ్గు

тяготéть *несов.* 1. (к *дт.*; *испытывать влечение*) (పట్ల, వైపు) మొగ్గు 2. *перен.* (над *тв.*; *угнетать, подавлять*) నెత్తిమీద సవారీ చేయు

тяготи́т||ь *несов.* (*вн.*) కుంగదీయు; егó ~ сознáние своéй вины́ నేరభావం అతన్ని కుంగదీస్తోంది

тяготи́ться *несов.* (*тв.*) (చేత) కుంగిపోవు; ~ одинóчеством ఒంటరితనంచేత కుంగిపోవు

тягýч||ий 1. సాగే; ~ий метáлл సాగే లోహం 2. (*густой, вязкий*) జిగురు 3. *перен.* (*скучный*) జిడ్డు 4. *перен.* (*о голосе и т.п.*) యీడ్చుకుంటూ; ~ая речь యీడ్చుకుంటూ మాట్లాడడం

тя́жба *ж уст.* కోర్టులో వివాదం

тяжелéть *несов.* 1. బరువెక్కు 2. *перен.* భారమగు

тяжелó 1. *нареч.* దిట్టంగా, ఎక్కువగా; ~ нагрýженный బరువు ఎత్తుకున్న 2. *нареч.* (*серьёзно*) తీవ్రంగా; ~ рáненный తీవ్రంగా గాయపడిన; он был ~ бóлен అతను తీవ్ర అస్వస్థతలో వున్నాడు 3. *безл. в знач. сказ.*: я знáю, что вам ~ మీ మనస్సు భారంగా వుందని నాకు తెలుసు 4. *безл. в знач. сказ.* (*трудно*) కష్టం; мне ~ поднимáться по лéстнице మెట్లెక్కడం నాకు కష్టం

тяжелоатлéт *м* వెయిట్ లిఫ్టర్

тяжеловéс *м спорт.* హెవీ వెయిట్

тяжеловéсный 1. బరువైన 2. *перен.* (*о стиле, изложении*) భారమైన, కష్టమైన

тяжёл||ый 1. బరువైన, భారమైన; ~ый чемодáн బరువైన సూట్‌కేసు 2. (*трудный*) భారమైన, కష్టమైన; కష్టభూయిష్టమైన; ~ая рабóта కష్టమైన పని 3. (*затруднённый*) కష్టమైన, భారమైన; ~ое дыхáние భారమైన ఊపిరి 4. (*мучительно-неприятный*) కష్టమైన; ~ый день కష్ట దినం, కష్టమైన రోజు; ~ая жизнь కష్టభూయిష్టమైన జీవితం; ~ая обя́занность బాధాకరమైన బాధ్యత; ~ые услóвия కష్టభూయిష్టమైన పరిస్థితులు; ~ое врéмя గడ్డు కాలం; 5. (*опасный, очень серьёзный*) తీవ్రమైన, ప్రమాదకరమైన; ~ое наказáние కఠిన శిక్ష; ~ое положéние (*о больном*) పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా (అపాయంగా) వుంది; ~ое преступлéние ఘోరమైన నేరం 6. (*лишённый изящества*) భారమైన; ~ый стиль భారమైన శైలి ◇ ~ый удáр తీవ్రమైన దెబ్బ; ~ая весовáя категóрия *спорт.* హెవీ వెయిట్; ~ая рукá బరువైన హస్తం (చేయి)

тя́жест||ь *ж* 1. *физ.* భారం; си́ла ~и గురుత్వాకర్షణ; центр ~и గరిమనాభి 2. (*большой вес*) బరువు, భారం 3. (*тяжёлый предмет*) బరువు 4. (*серьёзность*) తీవ్రత; ~ь преступлéния నేర తీవ్రత; ~ь ули́к సాక్ష్య ఆధిక్యత 5. (*что-л. обременительное*) భారం

тя́жкий *см.* тяжёлый 2—4

тян||ýть, потянýть (*вн.*) 1. లాగు; ~ýть сéти వలలు లాగు 2. (*изготовлять путём вытягивания*) లాగు, సాగదీయు; ~ýть прóволоку తీగ సాగదీయు 3. (*прокладывать*) వేయు; ~ýть проводá తీగలు వేయు 4. (*тащить*) లాగు; ~ýть когó-л. за рукáв ఒకరిని చొక్కాచేయి పట్టుకుని లాగు; ~ýть на букси́ре లాగు 5. (*влечь*) ఆకర్షించు; меня́ тя́нет на вóздух స్వచ్ఛమైన గాలికోసం తహతహలాడుతున్నాను; егó тя́нет к мóрю సముద్రం దగ్గరకి వెళ్లాలని ఉంది అతనికి 6. (*руку, шею*) చాచు, చాపు; ~ýть рýку к звонкý గంట అందుకునేందుకు చేయి చాచు 7. (*извлекать, вытягивать*) పైకి లాగు (తీయు); ~ýть жрéбий లాటరీ వేయు; ~ýть лóдку из воды́ పడవను పైకి లాగు 8. *разг.* (*медлить*) జాగు చేయు; ~ýть с отвéтом సమాధానం యివ్వ

డంలో జాగుచేయు; ~у́ть слова́ మాటలు ఈడ్చు; не ~и́ (-и́те)! నీళ్ల నమలకుండా మాట్లాడు (మాట్లాడండి) ◇ ~у́ть вре́мя కాలయాపనం చేయు; ~у́ть кого́-л. за́ душу వేధించు, ప్రాణం తీసేయు; ~у́ть кого́-л. за язы́к *разг.* ఒకరినుంచి [ఏదైనా] కక్కించు; кто вас ~у́л за язы́к? మీరు ఈ విషయం పైకి ఎందుకు కక్కారు?

тяну́ться, потяну́ться 1. (*растягиваться*) సాగదీయబడు 2. (*простираться*) విస్తరించు 3. (*длиться*) కుంటుతూ నడుచు (గడుచు); тяну́лась сыра́я о́сень వర్షాలతో కూడిన ఆకురాలు కాలం నత్తనడక నడుస్తోంది 4. (к *дт.*; *стремиться*) తహతహలాడు; ~ к зна́ниям జ్ఞానం పొందడానికి తహతహలాడు 5. (за *тв.*, к *дт.*; *руками, корпусом*) [అందుకునేందుకు] చేయి చాచు 6. (*двигаться*) తాపీగా కదలు

тяну́чка *ж* టాఫీ

тя́пка *ж* తవ్వుకోల

тяп-ля́п *нареч. разг.* అశ్రద్ధగా

У

у *предлог* (*рд.*) 1. (*около, возле*) దగ్గర, వద్ద, పక్కన; сиде́ть у окна́ కిటికీ దగ్గర కూర్చొను; стоя́ть у две́ри తలుపు దగ్గర నిలబడు 2. (*при обозначении обладателя, владельца чего-л.*) కు, దగ్గర, వద్ద; у меня́ мно́го книг నాకు (నా దగ్గర) చాలా పుస్తకాలు ఉన్నాయి; у меня́ нет вре́мени నాకు తీరిక లేదు; у него́ бы́ли мо́крые но́ги అతని కాళ్ళు తడిగా ఉన్నాయి 3. (*при обозначении принадлежности*) *передаётся косв. формой падежа*: у сту́ла сло́мана но́жка కుర్చీ కాలు విరిగిపోయింది 4. (*при обозначении лица или объекта, у к-рых что-л. происходит или имеется*) దగ్గర; остана́вливаться у кого́-л. ఒకరి దగ్గర ఉండు; у нас в стране́ మా దేశంలో 5. (*при указании на источник получения чего-л.*) వద్ద, దగ్గర; взять кни́гу у това́рища స్నేహితుని దగ్గర పుస్తకం తీసుకొని

уба́вить(ся) *сов. см.* убавля́ть(ся)

убавля́ть, уба́вить (*вн.*) తగ్గించు; పొట్టి (కురచ) చేయు (*укорачивать*)

убавля́ться, уба́виться తగ్గు, తగ్గిపోవు; ~ наполови́ну సగానికి తగ్గు

убаю́кать *сов. см.* убаю́кивать

убаю́кивать, убаю́кать (*вн.*) జోకొట్టు

убега́ть, убежа́ть 1. పరుగెత్తు; ~ вперёд ముందు పరుగెత్తు 2. (*совершать побег*) పారిపోవు, తప్పించుకొను; ~ из до́ма లేచిపోవు, లేచి వెళ్లిపోవు; ~ из тюрьмы́ ఖైదునుంచి తప్పించుకొను 3. *разг.* (*о кипящей жидкости*) పొంగిపోవు

убеди́тельно *нареч.* 1. ఒప్పిదంగా 2. (*настоятельно*) గట్టిగా

убеди́тельность *ж* నచ్చచెప్పే తత్వం

убеди́тельн||ый 1. ఒప్పించే, ఒప్పిదమైన; ~ый тон ఒప్పించే (నచ్చచెప్పే) స్వరం; ~ые фа́кты ఒప్పిదమైన వాస్తవాలు 2. (*настоятельный*) గట్టి; ~ая про́сьба గట్టి అభ్యర్థన

убеди́ть(ся) *сов. см.* убежда́ть(ся)

убежа́ть *сов. см.* убега́ть

убежда́ть, убеди́ть (*вн.*) 1. (в *пр.*; *уверять в чём-л.*) ఒప్పించు, మనస్సుకు ఎక్కించు; ~ кого́-л. в необходи́мости пое́здки ప్రయాణ అవసరాన్ని ఒకరిచేత ఒప్పించు 2. (*инф.*; *уговаривать*) *инф.* + ఎందుకు నచ్చచెప్పు, ఒప్పించు; я убеди́л его́ пое́хать в Москву́ అతన్ని మాస్కో వెళ్లేందుకు ఒప్పించాను

убежда́ться, убеди́ться (в *пр.*) (గురించి, లో) నమ్మకం కలుగు; రూఢిచేసుకొను (*удостоверяться*); ~ в пра́вильности чего́-л. అది సరైనదని రూఢి చేసుకొను; тепе́рь вы са́ми убеди́лись మీరే రూఢి చేసుకున్నారు కదా?

убежде́ни||е *с* 1. (*действие*) నచ్చజెప్పడం, ఒప్పించడం; путём ~я నచ్చజెప్పడం (హితబోధ పద్ధతి) ద్వారా 2. (*твёрдое мнение*) నమ్మకం, దృఢాభిప్రాయం 3.: ~я *мн.* (*мировоззрение*) దృక్పథం, విశ్వాసాలు, అభిప్రాయాలు; полити́ческие ~я రాజకీయ దృక్పథం (విశ్వాసాలు, అభిప్రాయాలు)

убеждённо *нареч.* నమ్మకంగా, దృఢ విశ్వాసంతో; говори́ть ~ నమ్మకంతో (దృఢ విశ్వాసంతో) మాట్లాడు

убеждённость *ж* నమ్మకం, విశ్వాసం

убеждённый *в разн. знач.* స్థిరమైన; ~ после́дователь материали́зма స్థిరమైన భౌతికవాది; ~ проти́вник స్థిరమైన ప్రత్యర్థి; он убеждён в свое́й правоте́ తను రైటని అతనికి రూఢి అయిన విశ్వాసం ఉంది

убе́жищ||е *с* 1. *юр.* ఆశ్రయం, షెల్టర్; проси́ть полити́ческого ~а రాజకీయ ఆశ్రయం కోరు; пра́во ~а ఆశ్రయం పొందే హక్కు 2. *воен.* నేలమాళిగ

уберегáть, уберéчь (*вн.*) (నుంచి) కాపాడు; రాకుండా నివారించు; уберéчь детéй от простýды పిల్లలకు జలుబు రాకుండా నివారించు

уберегáться, уберéчься (నుంచి) కాపాడుకొను, (రాకుండా) నివారించుకొను; уберéчься от волнéний ఆందోళన నివారించుకొను

уберéчь(ся) *сов. см.* уберегáть(ся)

убивáть, убúть *прям., перен.* (*вн.*) చంపు; ~ врéмя కాలక్షేపం[కోసం] చేయు; ~ из винтóвки తుపాకితో చంపు (కాల్చు); ~ инициатúву చొరవను చంపు ◇ хоть убéй, не поймý *разг.* నాకు చచ్చినా అర్థం కావడం లేదు

убивáться, убúться *разг.* 1. (*ушибаться*) దెబ్బతిను 2. *тк. несов.* (*класть много труда*) (గురించి) తంటాలు పడు

убúйственн||ый *перен.* 1. ప్రాణాంతక[మైన], వినాశకరమైన 2. *перен. разг.* (*чрезвычайный*) దారుణమైన, విపరీతమైన; ~ая жарá విపరీతమైన (దారుణమైన) వేడి (ఎండలు)

убúйство *с* హత్య, ఖూనీ, [చిత్ర]వధ

убúйца *ж* హంతకుడు

убирáть, убрáть (*вн.*) 1. తీసివేయు, పెట్టివేయు; ~ бумáги в ящик కాగితాలు డ్రాయర్లో పెట్టివేయు; ~ [посýду] со столá టేబుల్‌మీదనుంచి పాత్రలు తీసివేయు 2. (*собирать урожай*) [పంట] పోగు చేయు; ~ зерновые ధాన్యం వసూలు చేయు; ~ хлóпок పత్తి పోగుచేయు 3. (*изымать, устранять*) ఎత్తివేయు 4. (*приводить в порядок*): ~ кóмнату గది శుభ్రం చేయు; ~ постéль పక్క సర్దుకొను (తీసివేయు)

убирáться, убрáться *разг.* 1. (*удаляться*) వెళ్లిపోవు; убирáйся! పో! 2. (*приводить в порядок*) శుభ్రం చేయు

убúты||й 1. చంపబడిన, చంపిన 2. *перен.* (*подавленный*) (తో) కుంగిపోయిన; ~й гóрем దుఃఖంతో కుంగిపోయిన (క్షోభితుడైన) 3. *в знач. сущ. м* హతుడు, చంపబడినవాడు, హత్య చేయబడినవాడు ◇ спать как ~й మొద్దులా[గ] నిద్రించు

убúть *сов. см.* убивáть

убúться *сов. см.* убивáться 1

ублажáть, ублажúть *разг.* (*вн.*) తృప్తిపరచు

ублажúть *сов. см.* ублажáть

убóгий 1. *уст.* (*имеющий увечье*) అంగవికలుడైన, అవిటివాడైన 2. (*жалкий, нищенский*) దరిద్ర, పేద 3. *перен.* (*малосодержательный*) చప్పగా వున్న 4. *в знач. сущ. м* అంగవికలుడు, అవిటివాడు

убóжество *с* 1. *уст.* (*уродство*) అంగవైకల్యం 2. *перен.* (*ничтожность*) దారిద్ర్యం; ~ мысли భావ దారిద్ర్యం

убóй *м* కసాయి (కటిక) పని, సంహారం ◇ кормúть на ~ *разг.* తెగ మేపు

убóр *м*: головнóй ~ శిరోవేష్టనం

убóристы||й: ~м пóчерком దగ్గరదగ్గరగా రాసిన దస్తూరీతో

убóрка *ж* 1. పంటకోత 2. (*помещения*) శుభ్రం చేయడం; ~ кóмнаты గది శుభ్రం చేయడం

убóрная *ж* 1. (*театральная*) డ్రెస్సింగ్ రూమ్ 2. (*туалет*) లావెట్రీ, మరుగు దొడ్డి

убóрочн||ый పంటకోత; ~ая страдá పంటకోత; ~ая машúна కోత యంత్రం;

убóрщик *м* స్వీపరు; ఊడ్చేవాడు

убóрщица *ж* ఊడ్చే ఆమె, క్లీనరు

убрáнство *с* 1. అలంకారం 2. *уст.* (*одежда*) దుస్తు[లు]

убрáть(ся) *сов. см.* убирáть(ся)

убывá||ть, убы́ть క్షీణించు; క్షీణముఖంపట్టు; తగ్గు, తగ్గిపోవు (*тк. о воде*); лунá ~ет చంద్రుడు క్షీణిస్తున్నాడు

ýбыль *ж* తగ్గుదల ◇ идтú на ~ తగ్గుతూ ఉండు, క్షీణ (తగ్గు) ముఖం పట్టు

убы́т||ок *м* నష్టం; возмещáть ~ки నష్టాలు భర్తీ చేయు (పూడ్చు); нестú ~ки నష్టపడు; продавáть чтó-л. с ~ком నష్టంతో అమ్ము; чúстый ~ок పూడని నష్టం

убы́ть *сов. см.* убывáть

уважáемый గౌరవనీయమైన, గౌరవనీయులైన; *имя* + గారూ (*в обращении, в письме*)

уважáть *несов.* (*вн.*) గౌరవించు, మన్నించు; глубокó ~ когó-л. ఒకరిపట్ల గాఢమైన గౌరవం కలిగి వుండు

уважéни||е *с* గౌరవం; достóйный ~я గౌరవించదగిన; питáть ~е к комý-л. ఒకరిపట్ల గౌరవం (గౌరవభావం) కలుగు; пóльзоваться ~ем ఒకరి గౌరవం పొందు; с ~ем, Ваш... (*в письмах*) విధేయుడు, భవదీయుడు

уважúтельн||ый 1. తగిన; по ~ой причúне తగిన సాకు మూలంగా 2. (*почтительный*) గౌరవపూర్వకమైన, మర్యాదైన; ~ый тон మర్యాదైన స్వరం (వైఖరి)

уве́домить *сов. см.* уведомля́ть

уведомле́ние *с* నోటీసు

уведомля́ть, уве́домить (*вн.*) తెలియజేయు

увезти́ *сов. см.* увози́ть

увекове́чивать, увекове́чить (*вн.*) పదిలపరచు, శాశ్వతత్వం కలుగజేయు; ~ чью-л. па́мять ఒకరి స్మృతిని పదిలపరచు (శాశ్వతం చేయు)

увекове́чить *сов. см.* увекове́чивать

увеличе́ние *с* 1. పెరుగుదల; ~ зарпла́ты జీతం పెరుగుదల 2. (*при помощи оптического прибора*) పెద్దగా [కనపడేట్టు] చేయు

увели́чивать, увели́чить *несов. и сов.* (*вн.*) 1. పెంచు, పెంపొందించు, హెచ్చించు; విస్తరించు (*расширять*); ~ вы́пуск проду́кции ఉత్పత్తిని పెంచు; ~ ско́рость వేగాన్ని పెంచు; ~ террито́рию భూభాగాన్ని విస్తరింప చేయు 2. (*оптическим прибором*) పెద్దగా [కనబడేట్టు] చేయు; ఎన్‌లార్జ్ చేయు (*фото*)

увели́чиваться, увели́читься పెరుగు, హెచ్చు అగు; విస్తరించు (*расширяться*)

увеличи́тельн||ый: ~ое стекло́ భూతద్దం

увели́чить(ся) *сов. см.* увели́чивать(ся)

увенча́ть *сов.* (*вн. тв.*) వేయు; ~ кого́-л. лавро́вым венко́м ఒకరికి విజయ మాల వేయు

увенча́ться *сов.* (*тв.*) ఉపేతుడగు; ~ успе́хом విజయోపేతుడగు

увере́ние *с* (లో) నచ్చచెప్పడం, నమ్మిక కలిగించడం

уве́ренно *нареч.* ధీమాగా, ధీమాతో, విశ్వాసపూర్వకంగా; говори́ть ~ ధీమాతో (ధీమాగా) మాట్లాడు

уве́ренность *ж* ఆత్మవిశ్వాసం; вселя́ть в кого́-л. ~ ఒకరికి ధైర్యం కలిగించు

уве́ренный: ~ в себе́ ఆత్మవిశ్వాసపూరితుడైన; ~ отве́т నిశ్చయమైన సమాధానం; мы твёрдо уве́рены в том, что... ...అని గట్టిగా నమ్ముతున్నాం; ты уве́рен? నీకు రూఢిగా తెలుసా? ◇ бу́дьте уве́рены! మీకు ఏమీ అనుమానం అక్కర లేదు

уве́рить *сов. см.* уверя́ть

уверну́ться *сов. см.* увёртываться

уве́ровать *сов.* (в *вн.*) (లో) నమ్మకం కలుగు

увёртка *ж* తప్పించుకోవడం

увёртливый 1. తప్పించుకునే 2. *перен.* (*уклончивый*) కప్పదాటు; ~ отве́т కప్పదాటు సమాధానం

увёртываться, уверну́ться (నుంచి) తప్పించుకొను; ~ от уда́ра దెబ్బ తప్పించుకొను

увертю́ра *ж* నాంది సంగీతం

уверя́ть, уве́рить (*вн.* в *пр.*) నచ్చచెప్పు, నమ్మజేయు (చెప్పు), నమ్మింపజేయు; ~ себя́ నచ్చ చెప్పుకొను

увеселе́ни||е *с* 1. (*действие*) వినోదపరచడం 2.: ~я *мн.* (*развлечение, зрелище*) వినోదం, ఉల్లాసం

увесели́тельн||ый వినోద; ~ая пое́здка వినోద యాత్ర

уве́систый 1. (*тяжёлый*) బరువైన 2. *перен. разг.* (*об ударе и т.п.*) తీవ్ర

увести́ *сов. см.* уводи́ть

уве́чить *несов.* (*вн.*) 1. (కి) అంగవైకల్యం కలిగించు 2. *перен.* పాడుచేయు

уве́читься *несов.* అంగవికలుడగు

уве́чье *с* అంగవైకల్యం; получа́ть ~ అంగవైకల్యం చెందు; наноси́ть ~ అంగవైకల్యం కలిగించు

уве́ша||ть *сов.* (*вн. тв.*) (తో) నింపివేయు; сте́ны ~ны карти́нами గోడల నిండా చిత్రాలే

увеща́ние *с* బుద్ధిచెప్పడం (*назидание*); నచ్చచెప్పడం (*уговаривание*)

увеща́ть *несов. см.* увещева́ть

увещева́ть *несов.* (*вн.*) (కి) బుద్ధిచెప్పు, (ని) నచ్చచెప్పు

увида́ть *сов. разг.* (*вн.*) చూచు

увида́ться *сов. разг.* (с *тв.*) కలుసుకొను

уви́деть *сов. см.* ви́деть 1, 2

уви́деться *сов. см.* ви́деться

уви́ливать, увильну́ть *разг.* (от *рд.*) తప్పించుకొను, తప్పుకొను; ~ от отве́тственности బాధ్యతను తప్పించుకొను, బాధ్యతనుంచి తప్పుకొను

увильну́ть *сов. см.* уви́ливать

увлажни́ть(ся) *сов. см.* увлажня́ть(ся)

увлажня́ть, увлажни́ть (*вн.*) తడుపు, తడిచేయు

увлажн||я́ться, увлажни́ться తడిసిపోవు; глаза́ ~и́лись కళ్లు చెమర్చాయి; по́чва ~и́лась నేల తడిసి పోయింది

увлека́тельн||ый మోహింపజేసే, ఆకర్షణీయమైన; ~ый расска́з ఆసక్తికరమైన కథ; ~ое зре́лище మనస్సుని ఆకట్టుకునే దృశ్యం

увлека́ть, увле́чь (*вн.*) 1. తనతో తీసుకెళ్లిపోవు; ~ за собо́й తనతో నడిపించు 2. *перен.* (*каким-л. делом*) (లో) లీనమైపోవు; рабо́та увлекла́ его́ అతను పనిలో లీనమైపోయాడు 3. *перен.* (*пленять*) సమ్మోహితమొనర్చు

увлека́ться, увле́чься (*тв.*) 1. (పట్ల, మీద) అనురక్తి కలిగివుండు; ~ жи́вописью చిత్రకళమీద గాఢానురక్తి కలిగివుండు; ~ футбо́лом ఫుట్‌బాల్‌పట్ల గాఢానురక్తి పొందు 2. (*влюбляться*) (పట్ల) విమోహితుడగు

увлече́ние *с* 1. (*воодушевление*) ఉత్తేజం 2. (*сильный интерес к чему-л.*) గాఢానురక్తి; ~ рабо́той పనిపట్ల గాఢానురక్తి; ~ спо́ртом క్రీడలపట్ల యిష్టం 3. (*влюблённость*) ఒకరిపట్ల గాఢమైన మోహం

увлечённый (పట్ల) అనురక్తిగల, (గురించి) ఉత్తేజితుడైన

увле́чь(ся) *сов. см.* увлека́ть(ся)

уводи́ть, увести́ (*вн.*) 1. తీసుకెళ్ళు; ~ домо́й кого́-л. ఒకరిని ఇంటికి తీసుకెళ్ళు; доро́га увела́ нас в лес దారి మనల్ని అడవికి తీసుకెళ్ళింది 2. (*похищать*) కాజేయు, దొంగతనం చేయు

увози́ть, увезти́ (*вн.*) 1. తీసుకెళ్ళు; ~ дете́й к мо́рю పిల్లలను సముద్రం దగ్గరకి తీసుకెళ్ళు 2. (*похищать*) ఎత్తుకుపోవు

уво́лить(ся) *сов. см.* увольня́ть(ся)

увольне́ние *с* 1. (నుంచి) తీసివేయడం, బర్తరఫ్ (డిస్మిస్) చేయడం 2. *воен.* సెలవు; ~ в запа́с మిలిటరీ సర్వీసునుంచి రిజర్వుకి బదిలీ

увольни́тельная *ж воен.* వారంటు లీవు

увольня́ть, уво́лить (*вн.*) బర్తరఫ్ (డిస్మిస్) చేయు; ~ с рабо́ты ఉద్యోగంనుంచి బర్తరఫ్ చేయు; ~ в запа́с *воен.* రిజర్వు బలగానికి బదిలీ చేయు ◇ уво́льте меня́ от э́того! దాన్నుంచి నన్ను వదిలేయండి!

увольня́ться, уво́литься ఉద్యోగం వదలించుకొను; ~ в отста́вку *воен.* రిటైరగు

увы́ *межд.* పాపం!, అయ్యో!

увяда́ть, увя́нуть 1. వాడిపోవు 2. *перен.* లేత తనం (పడుచుదనం) కోల్పోవు; కళ తప్పు (*о лице*)

увяза́ть I *сов. см.* увя́зывать

увяза́ть II, увя́знуть (в *пр.*) 1. మునిగిపోవు, కూరుకుపోవు; ~ в грязи́ బురదలో మునిగిపోవు 2. *перен.* కూరుకుపోవు; ~ в долга́х అప్పుల్లో కూరుకుపోవు

увяза́ться *сов. см.* увя́зываться

увя́знуть *сов. см.* увяза́ть II

увя́зывать, увяза́ть (*вн.*) 1. కట్టు 2. *перен.* (*согласовывать*) సమన్వయపరచు

увя́зываться, увяза́ться *разг.* (за *тв.*) వెంబడించు, వెంటాడు; за ним увяза́лась соба́ка కుక్క అతన్ని వెంబడించింది (వెంటాడింది)

увя́нуть *сов. см.* увяда́ть

угада́ть *сов. см.* уга́дывать

уга́дывать, угада́ть (*вн.*) కనుక్కోను, కనిపెట్టు; ~ чью-л. мысль ఒకరి ఆలోచన కనుక్కోను; вы угада́ли! కనిపెట్టేశారు!, కనుక్కున్నారు!

уга́р *м* 1. (*угарный газ*) కార్బన్ మోనాక్సైడ్ వాయువు 2. (*отравление угарным газом*) కార్బన్ మోనాక్సైడ్ పాయిజనింగ్ 3. *перен.* ఆవేశం; любо́вный ~ ప్రేమావేశం

угаса́||ть, уга́снуть 1. చల్లారు, ఆరిపోవు; костёр ~л మంట ఆరిపోతోంది 2. *перен.* (*исчезать*) చప్పబడిపోవు, తగ్గిపోవు; его́ пыл уга́с అతని ఉత్సాహం తగ్గిపోయింది (చప్పబడిపోయింది)

уга́снуть *сов. см.* угаса́ть

углево́д *м биол., хим.* కార్బోహైడ్రేట్

углеводоро́д *м хим.* హైడ్రోకార్బన్

углекислота́ *ж хим.* కార్బనిక్ ఆమ్లం

углеки́слый *хим.*: ~ газ కార్బన్ డైఆక్సైడ్

углеро́д *м хим.* కార్బన్

углеро́дистый కార్బన్, కార్బనిక్

углова́тый 1. కోణీయ 2. *перен.* (*неловкий, неуклюжий*) వికారంగా వున్న

углово́й 1. కొన, మూల; ~ дом కొనలో ఉన్న ఇల్లు 2. *мат., физ.* కోణీయ

углуби́ть(ся) *сов. см.* углубля́ть(ся)

углубле́ние *с* 1. (*действие*) లోతు చేయడం 2. *перен.* ప్రగాఢం చేయడం; ~ противоре́чий капитали́зма పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ వైరుధ్యాలు ప్రగాఢం (తీవ్రం) కావడం 3. (*впадина*) గుంట

углубля́ть, углуби́ть (*вн.*) 1. మరింత లోతు చేయు 2. *перен.* ప్రగాఢం చేయు

углубля́ться, углуби́ться 1. మరింత లోతు అగు 2. *перен.* ప్రగాఢం (తీవ్రం) అగు; противоре́чия углуби́лись వైరుధ్యాలు ప్రగాఢమయ్యాయి 3. (в *вн.*; *проникать в глубь чего-л.*) (లో) బాగా చొచ్చుకుని వెళ్ళు; ~ в лес అడవిలోకి బాగా చొచ్చుకుని వెళ్ళు 4. *перен.* (*предаваться чему-л.*) (లో) నిమగ్నమైపోవు; ~ в де́ло పనిలో (వ్యవహారంలో) నిమగ్నమైపోవు

угляд||е́ть *сов. разг.* (за *тв.*) బాగా చూసుకొను; не ~е́ть за ке́м-л. ఒకరి విషయంలో ఏమరు (కొంచెం ఆదమరచు); за всем не ~и́шь అన్నీ చూసుకోవడం సాధ్యం కాదు

угнáть *сов. см.* угонять

угнáться *сов.* (за *тв.*) వెనకబడకుండా వుండు

угнетáтель *м* పీడకుడు, దోపిడిదారు

угнетá||ть *несов.* (*вн.*) 1. అణచు, అణగదొక్కు, పీడించు 2. *перен.* (*удручать*) పీడించు, కుంగదీయు; его́ ~ли мрáчные мы́сли నిరుత్సాహపూరితమైన ఆలోచనలు అతన్ని పీడించాయి (కుంగదీశాయి)

угнетáющ||ий 1. పీడక 2. *перен.* (*удручающий*) కుంగదీసే; ~ее впечатлéние నిరుత్సాహపూరిత అనుభవం

угнетéние *с* 1. పీడన, దోపిడి 2. (*подавленное состояние*) దిగులు

угнетённ||ый పీడిత, పీడితుడైన; ~ый нарóд పీడిత ప్రజలు కుంగిపోయే ◇ ~ое состоя́ние కుంగిపోయిన మనోస్థితి

уговáривать, уговори́ть (*вн.* + *инф.*) నచ్చ చెప్పు, ఒప్పించు

уговáриваться, уговори́ться *разг.* (с *тв.* или *инф.*) ఏర్పాటు చేసుకొను; я уговори́лась с ним пойти́ в кинó సినిమాకి వెళ్లాలని అతనితో ఏర్పాటు చేసుకున్నాను

уговóр *м* 1. (కి) నచ్చచెప్పడం; пóсле дóлгих ~ов он согласи́лся ఎంతో నచ్చచెప్పాక అతను ఒప్పు కున్నాడు 2. (*взаимное соглашение*) ఒప్పందం ◇ ~ дорóже дéнег *погов.* ≅ మాట మాటే

уговори́ть(ся) *сов. см.* уговáривать(ся)

угóд||а *ж*: в ~у комý-л. ఒకరిని [సం]తృప్తిపర చేందుకుగాను

угоди́ть *сов.* 1. *см.* угождáть 2. *разг.* (в *вн.*) (లో) పడు, కాలువేయు (*очутиться где-л.*); ఢీకొను (*удариться обо что-л.*); చిక్కుకొను (*попасть в какие-л. условия*); ~ в лýжу గుంటలో అడుగుపెట్టు; ~ в чьи́-л. рýки ఒకరి చేతుల్లో చిక్కు కొను; ~ в я́му గోతిలో పడు; ~ под суд కోర్టు కేసులో ఇరుక్కొను 3. *разг.* (в *вн.*; *бросая, стреляя, попасть*) (కి) తగులు; ~ кáмнем в окнó రాయి కిటికీకి తగులు; ~ комý-л. пря́мо в глаз మాటిగా ఒకరి కంటికి తగులు

угóдливый కాకాపట్టే

угóдничать *несов.* (перед *тв.*) (కి) కాకాపట్టు

угóдничество *с* (కి) కాకా

угóдно 1. *в знач. сказ.*: как вам бýдет ~ మీ ఇష్టం; что вам ~? మీకేం కావాలి? 2. *частица*: где ~ ఎక్కడైనా సరే; как ~ (మీ) ఇష్టం వచ్చినట్లు, ఎలాగైనా సరే; когдá ~ మీ వీలునుబట్టి, ఎప్పుడైనా సరే; кто ~ ఎవరైనా సరే; что ~ ఏదైనా సరే ◇ éсли ~ (అని) చెప్పవచ్చు (అనవచ్చు); не ~ ли దయచేసి [వెళ్తారా, తీసుకుంటారా, చూస్తారా]

угóдный (కి) ఇష్టమైన, వాంఛనీయమైన

угóдь||е *с*: лесны́е ~я అడవులు; полевы́е ~я భూములు, పొలాలు

угождáть, угоди́ть (*дт.*, на *вн.*) తృప్తిపరచు, (తో) ఇచ్చకాలు ఆడు; на негó не угоди́шь అతన్ని తృప్తిపరచడం సాధ్యం కాదు

ýгол *м* 1. కోణం, మూల; ~ столá బల్ల కోణం; за угло́м మూల మలుపు తిరిగాక [వుండు, వచ్చు]; на углý ýлицы వీధి మూలలో (మొగలో); стоя́ть в углý మూలలో ఉండు; ходи́ть из углá в ~ అటు ఇటు పచారుచేయు 2. *мат.* కోణం; óстрый ~ లఘు కోణం; под прямы́м угло́м సమకోణంలో 3. (*часть дома, комнаты, сдаваемая внаём*) మూల; снимáть ~ ఒక మూల జాగా అద్దెకు తీసుకొను 4. (*приют, пристанище*) మూల; имéть свой ~ సొంత మూల కలిగివుండు; все разбрели́сь по свои́м углáм ఎవరి మూలకి వాళ్లు పోయారు 5. (*отдалённая местность*) మారుమూల; в глухóм углý మారుమూలలో ◇ медвéжий ~ మారుమూల; из-за углá వెనకపాటున, వెనక నుంచి; убийство из-за углá వెనకనుంచి (వెనక పాటున) హత్య; под э́тим угло́м зрéния ఈ దృష్టితో

уголóвник *м* నేరస్థుడు

уголóвн||ый క్రిమినల్, నేర; ~ый кóдекс శిక్షా స్మృతి; ~ое дéло క్రిమినల్ కేసు; ~ое преступлéние నేరం

уголóк *м* 1. *уменьш. от* ýгол 2. (*помещение для специальных занятий*): крáсный ~ సమాచార కేంద్రం; живóй ~ ప్రకృతి కేంద్రం

ýголь *м* బొగ్గు; кáменный ~ [రాక్షసి, నేల] బొగ్గు ◇ сидéть как на угля́х *разг.* ముళ్లమీద ఉన్నట్లుండు (కూర్చున్నట్లుండు)

угóльник *м* సెట్‌స్క్వేర్

ýгольн||ый బొగ్గు; ~ая промы́шленность బొగ్గు పరిశ్రమ

угомони́ть *сов. разг.* (*вн.*) శాంతపరచు, ఊరుకో బెట్టు

угомони́ться *сов. разг.* నెమ్మదించు, శాంతించు

угóн *м* దొంగతనం; ~ самолёта విమానం దారి మళ్లింపు

угоня́ть, угна́ть **1.** తోలుకుపోవు **2.** *разг.* (*похищать*) దొంగిలించు, తరలించుకుపోవు; ~ автомоби́ль కారు తరలించుకుపోవు (దొంగతనం చేయు); ~ самолёт విమానం దారి మళ్లించు

угора́зди||ть *сов. разг.*: ~ло же его́ прийти́ сюда́! అతనెందు కొచ్చాడబ్బా యిక్కడికి?; его́ ~ло попа́сть в я́му పాపం, అతను గుంటలో పడ్డాడు

угора́ть, угоре́ть బొగ్గు పొగ విషానికి గురి అగు; కార్బన్ మోనాక్సైడ్ విషం మూలంగా మృతి చెందు (*до смерти*)

угоре́лый *разг.*: как ~ మతిపోయినట్లు; бежа́ть как ~ మతిపోయినట్లు పరుగెత్తు

угоре́ть *сов. см.* угора́ть

у́горь *м* (*на коже*) పింపుల్, మొటిమ

угости́ть(ся) *сов. см.* угоща́ть(ся)

угоща́||ть, угости́ть (*вн. тв.*) (కి) పెట్టు; ~ть кого́-л. ча́ем ఒకరికి టీ పెట్టు; я ~ю బిల్లు నేనే చెల్లిస్తాను

угоща́||ться, угости́ться *разг.* (*тв.*) తిను, తీసుకొను; ~йтесь! తీసుకోండి!

угоще́ние *с* **1.** (*действие*) పెట్టడం **2.** (*то, чем угощают*) ఫలహారం, వంటకాలు

угрожа́||ть *несов.* (*дт. тв.*) (ని, తో) బెదిరించు; ~ть войно́й యుద్ధం చేస్తామని బెదిరించు; ~ть кому́-л. пистоле́том ఒకరిని పిస్టల్‌తో బెదిరించు; ему́ ~ет опа́сность అతను ప్రమాదంలో పడుతున్నాడు

угрожа́ющ||ий ప్రమాదకర, ముంచుకొస్తున్న; ~ее положе́ние ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి

угро́з||а *ж* **1.** బెదిరింపు; под ~ой сме́рти ప్రాణం తీస్తానని బెదిరించి, ప్రాణం తీస్తానన్న బెదిరింపుతో **2.** (*опасность*) ప్రమాదం; ~а войны́ యుద్ధ ప్రమాదం

угрызе́ни||е *с*: ~я со́вести పశ్చాత్తాపం, అనుతాపం

угрю́мый చిరచిరలాడే (*о человеке*); చీకటిగావున్న (*о лесе*)

уда́в *м* కొండచిలువ, పైథాన్

удава́ться, уда́ться **1.** విజయవంతమగు, (లో) కృతకృత్యమగు; опера́ция удала́сь ప్రయత్నం విజయవంతమైంది; не ~ విఫలమగు; уда́стся ли э́то? ఇది సాధ్యమవుతుందా? **2.** *безл.* (*дт.* + *инф.*): мне удало́сь доста́ть э́ту кни́гу ఈ పుస్తకం సంపాదించగలిగాను; мне не удало́сь э́то сде́лать ఇది చేయలేకపోయాను

удави́ть *сов.* (*вн.*) గొంతు పిసికి చంపు, గొంతు నులిమివేయు

удави́ться *сов. разг.* ఉరివేసుకొను

удале́ни||е **1.** ఉపసంహారం; по ме́ре ~я от... నుంచి దూరంగా వెళ్లే కొద్దీ... **2.** (*устранение*) తొలగించడం; ~е посторо́нних పరాయివాళ్లను తొలగించడం; ~е пятна́ మచ్చ తొలగించడం; ~е ученика́ из кла́сса విద్యార్థిని క్లాసులోనుంచి వెళ్లగొట్టడం **3.** (*в хирургии*) తీసివేయడం, తీసివేత; ~е зу́ба పంటిని తీసివేయడం, పన్ను పీకేయడం

удалённость *ж* దూరంగా ఉండడం

удалённый దూరంగా వున్న, మారుమూల

удали́ть(ся) *сов. см.* удаля́ть(ся)

удал||о́й: ~о́й молоде́ц సాహసవంతుడైన; ~а́я пе́сня ఉత్తేజపూరితమైన పాట

у́даль *ж* సాహసం

удальство́ *с см.* у́даль

удаля́ть, удали́ть (*вн.*) **1.** (*отдалять*) దూరంగా పెట్టు (ఉంచు), తీసివేయు **2.** (*устранять*) తొలగించు; బయటికి పంపించు, వెళ్లగొట్టు (*заставлять уйти*); ~ посторо́нних పరాయివాళ్లను తొలగించు; ~ пятно́ మచ్చ తొలగించు; ~ кого́-л. из за́ла [заседа́ний] హాలు (సభ)నుంచి ఒకరిని బయటికి పంపించు **3.** (*в хирургии*) తీసివేయు; ~ зуб పన్ను తీసివేయు (పీకివేయు)

удаля́ться, удали́ться **1.** దూరంగా వెళ్లు; ~ от бе́рега ఒడ్డునుంచి దూరంగా వెళ్లు (ఈదు); ~ от те́мы విషయంనుంచి వైదొలగు (దూరంగా వెళ్లు, పక్కకి వెళ్లు) **2.** (*уходить*) బయటికి వెళ్లు

уда́р *м* **1.** దెబ్బ; ~ кулако́м పిడికిలి దెబ్బ, ముష్టి ఘాతం; ~ ного́й తన్ను, తాపు; наноси́ть ~ кому́-л. ఒకరిని దెబ్బ తీయు; получа́ть ~ దెబ్బ తిను, దెబ్బకి గురి అగు **2.** (*звук*) ధన్‌మని శబ్దం; ~ ко́локола గంట మోత **3.** *воен.* దెబ్బ, దాడి; нанести́ кому́-л. реши́тельный ~ ఒకరిపై చావు దెబ్బ తీయు, ఒకరిని దెబ్బ కొట్టు **4.** *перен.* (*потрясение*) అఘాతం; ~ судьбы́ విధి అఘాతం **5.** *мед.* పోటు ◇ быть в ~е మంచి ఊపులో వుండు; ста́вить что́-л. под ~ దేనినైనా ప్రమాదానికి గురి చేయు; одни́м ~ом двух за́йцев уби́ть ఒక దెబ్బతో (రాతితో) రెండు పక్షుల్ని చంపు

ударе́ни||е *с* **1.** వక్కాణింపు; знак ~я ఒత్తు గుర్తు **2.** *перен.*: де́лать ~е на чём-л. దేనినైనా నొక్కిచెప్పు

уда́рить *сов. см.* ударя́ть

уда́рить(ся) *сов. см.* ударя́ть(ся)

уда́рник I *м* 1. (*в оружии*) స్ట్రైకర్, ఫైరింగ్ పిన్ను 2. (*музыкант*) డమ్మరు

уда́рник II *м* పురోగామి (ఆదర్శవంతుడైన) కార్మికుడు; ~ коммунисти́ческого труда́ కమ్యూనిస్టు తరహా కార్మికుడు (ఉద్యోగి)

уда́рн||ый 1.: ~ый музыка́льный инструме́нт తట్టుడు వాయిద్యం 2. *воен.* దాడి; ~ый батальо́н దాడి (మెరుపు) దళం 3. (*передовой*) పురోగామి; ~ая брига́да పురోగామి దళం; ~ая рабо́та మెరుపు (ఆదర్శవంతమైన) పని ◇ ~ый гла́сный *грам.* వక్కాణింపబడిన అచ్చు

ударя́ть, уда́рить 1. (*вн*, по *дт.*) పై కొట్టు, దెబ్బ తీయు; ~ кулако́м по́ столу బల్లపై గుద్దు; ~ кого́-л. по голове́ ఒకరి తలపై కొట్టు 2. (*ударом производить звук*) కొట్టు; ~ в ко́локол గంట కొట్టు (మోగించు, వాయించు) ◇ ~ по врагу́ శత్రువుపై దాడిచేయు (దెబ్బ తీయు); ~ по карма́ну ఆదాయంలో కోత పెట్టు, ఆదాయంమీద దెబ్బ తీయు; ~ по рука́м *разг.* బేరం కుదుర్చుకొను; уда́рил гром ఉరిమింది; уда́рил моро́з చల్లబడింది; вино́ уда́рило в го́лову మైకం ఎక్కింది

ударя́ться, уда́риться 1. (о, в *вн.*) ఢీకొను, తగులుకొను; తగులు (*ушибаться*); ребёнок уда́рился голово́й о дверь బిడ్డ తలకి తలుపు తగిలింది, బిడ్డ తల తలుపుకి కొట్టుకుంది; мяч уда́рился в сте́ну బంతి గోడకి తగిలింది 2. *разг.* (в *вн.*; *с увлечением предаваться чему-л.*) ఉత్సాహంతో (కి) పూనుకొను, (లో) నిమగ్నుడగు; ~ из одно́й кра́йности в другу́ю ఒక కొసనుంచి ఇంకో కొనకి పోవు

уда́ться *сов. см.* удава́ться

уда́ч||а *ж* అదృష్టం; విజయం (*успех*); кака́я ~а! అదే పదివేలు!, నాకు అదృష్టం కలిసి వచ్చింది; тво́рческая ~а సృజనాత్మక విజయం; жела́ю ~и! మీకు విజయం కలగాలని కోరుతున్నాను

уда́чливый అదృష్టవంతమైన; ~ челове́к అదృష్టవంతుడు

уда́чно *нареч.* 1. (*успешно*) విజయవంతంగా 2. (*хорошо*) బాగా

уда́чный 1. (*успешный*) విజయవంతమైన 2. (*хороший*) మంచి; ~ вы́бор మంచి ఎంపిక

удва́ивать, удво́ить (*вн.*) రెట్టింపు చేయు (హెచ్చించు, పెంచు); ~ уси́лия కృషి (ప్రయత్నాలు) ద్విగుణీకృతం చేయు; ~ це́ну ధర రెట్టింపు పెంచు (చేయు)

удва́иваться, удво́иться రెట్టింపు పెరుగు (అగు), రెండంతలగు

удво́енн||ый 1. రెండింతలైన 2. (*усиленный*) ద్విగుణీకృత; с ~ой эне́ргией ద్విగుణీకృతమైన చురుకుతనంతో

удво́ить(ся) *сов. см.* удва́ивать(ся)

уде́л *м* (*участь*) కర్మ

удели́ть *сов. см.* уделя́ть

уде́льный *физ.*: ~ вес విశిష్ట గురుత్వం

уделя́ть, удели́ть (*вн.*) కేటాయించు (*выделять*); (కి) అర్పించు, (పట్ల) చూపించు; (పట్ల) వెచ్చించు (*время и т.п.*); ~ большо́е внима́ние чему́-л. (దేనికైనా) చాలా శ్రద్ధ అర్పించు, (ఏదో ఒక దానిపట్ల అయినా) శ్రద్ధ చూపించు

у́держ *м* *разг.*: без ~у అదుపు లేకుండా; не знать ~у ни в чём దేనిలోనూ అదుపు ఎరుగకపోవు

удержа́ние *с* 1. (*действие*) ఆపు, అదుపు 2. (*вычет из чего-л.*) కోత, తగ్గింపు; ~ из зарпла́ты జీతంనుంచి తగ్గింపు (కోత)

удержа́ть *сов. см.* уде́рживать

уде́рживать, удержа́ть (*вн.*) 1. (*не выпускать, сохранять*) పట్టు[కొను], నిలుపు[కొను]; ~ власть అధికారం నిలుపుకొను (నిలబెట్టుకొను); ~ что́-л. в па́мяти దేనినైనా స్మృతిలో నిలుపుకొను; ~ что́-л. в рука́х దేనినైనా పడకుండా చేతుల్లో పట్టుకొను 2. (*вычитать*) కోయు, తగ్గించు 3. (*заставлять остаться*): что уде́рживает вас здесь? మీరిక్కడ ఎందుకుంటున్నట్లు?; [я] не сме́ю ~ вас మీ సమయం ఇంక వ్యర్థం చేయను 4. (от *вн.*; *не давать сделать*) (*инф.* + కుండా) నివారించు; ~ кого́-л. от опроме́тчивого посту́пка ఒకరు అవివేకపు పని చేయకుండా నివారించు 5.: ~ зево́ту ఆవులింత ఆపుకొను; ~ смех నవ్వు ఆపుకొను

удесятери́ть(ся) *сов. см.* удесятеря́ть(ся)

удесятеря́ть, удесятери́ть (*вн.*) పదింతలు పెంచు (హెచ్చించు)

удесятеря́ться, удесятери́ться పదింతలు పెరుగు

удешеви́ть *сов. см.* удешевля́ть

удешевля́ть, удешеви́ть (*вн.*) ధర తగ్గించు

удиви́тельно 1. *нареч.* ఆశ్చర్యకరంగా, అద్భుతంగా 2. *безл. в знач. сказ.* ఆశ్చర్యకరంగా వుంది; не ~, что... అని (అనడంలో) ఆశ్చర్యమేమీ లేదు

удиви́тельный 1. ఆశ్చర్యకరమైన, వింత[అయిన] 2. (*чрезвычайный*) అద్భుతమైన

удиви́ть(ся) *сов. см.* удивля́ть(ся)

удивле́ни||е *с* ఆశ్చర్యం, అబ్బురపాటు; в ~и ఆశ్చర్యకరంగా; к моему́ ~ю నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించే

удивля́ть, удиви́ть (*вн.*) ఆశ్చర్యచకితుని చేయు, (కి) ఆశ్చర్యం కలిగించు

удивля́ться, удиви́ться (చూసి, విని) ఆశ్చర్యపడు, ఆశ్చర్యచకితుడగు

удила́ *мн.* కళ్లెపు కడ్డీ; закуси́ть ~ *прям., перен.* అదుపు కోల్పోవు

уди́лище *с* ఊచకర్ర

удира́ть, удра́ть *разг.* పారిపోవు

уди́ть *несов.* (*вн.*) చేపలు పట్టు

удлине́ние *с* నిడివిగా చేయడం, పొడిగింపు; ~ про́вода వైర్ పొడిగింపు; ~ сро́ка వ్యవధి పొడిగింపు

удлини́ть(ся) *сов. см.* удлиня́ть(ся)

удлиня́ть, удлини́ть (*вн.*) నిడివిగా చేయు, పొడిగించు; ~ срок వ్యవధి పొడిగించు

удлиня́ться, удлини́ться పొడుగగు, దీర్ఘమగు; дни удлини́лись పగళ్లు దీర్ఘమయ్యాయి; те́ни удлини́лись నీడలు పొడుగయ్యాయి

удо́бно 1. *нареч.* సౌకర్యంగా, సుఖంగా, అనువుగా; ~ уса́живаться సౌకర్యంగా కూర్చొను **2.** *безл. в знач. сказ.* సౌకర్యంగా (వీలుగా, సుఖంగా) వుంది; вам здесь ~? మీకిక్కడ సౌకర్యంగా వుందా? **3.** *безл. в знач. сказ.* (*подходит*) వీలుంటుంది, సరిపోతుంది; ~ ли вам прийти́? మీకు రావడానికి వీలుంటుందా?; э́то вам ~? ఇది మీకు సరిపోతుందా?; приходи́те, когда́ вам ~ మీ వీలునుబట్టి రండి **4.** *безл. в знач. сказ.* (*уместно, прилично*) ఉచితం; ~ ли спроси́ть его́ об э́том? దాన్ని గురించి అతన్ని అడగడం ఉచితమా?

удо́бн||ый 1. అనువుగా (సౌకర్యంగా) వుండే (*для пользования*); ఉపయోగకరమైన (*пригодный*) **2.** (*благоприятный*) అనుకూలమైన, సానుకూలమైన; ~ый моме́нт సరైన క్షణం; ~ое вре́мя అనుకూలమైన సమయం

удобре́ни||е *с* **1.** (*действие*) ఎరువు వేయడం **2.** (*вещество*) ఎరువు; минера́льные ~я ఖనిజ ఎరువులు

удо́брить *сов. см.* удобря́ть

удобря́ть, удо́брить (*вн.*) ఎరువు వేయు

удо́бств||о *с* సౌకర్యం, సదుపాయం; кварти́ра со все́ми ~ами అన్ని సౌకర్యాలూ గల వాటా; для ~а пассажи́ров ప్రయాణికుల సదుపాయం కోసం

удовлетворе́ни||е *с* సంతృప్తి; ~е жела́ний కోరికలను తీర్చు; ~е тре́бований డిమాండ్లను తీర్చు; чу́вство ~я సంతృప్తి; испы́тывать ~е తృప్తిపడు; с больши́м ~ем పరమ సంతృప్తితో

удовлетворённо *нареч.* సంతృప్తిగా

удовлетворённость *ж* సంతృప్తి

удовлетворённый 1. (*довольный*) సంతృప్తి చెందిన **2.** (*осуществлённый*) తీరిన (*самим*); తీర్చిన (*кем-л.*)

удовлетвори́тельно *нареч.* **1.** సంతృప్తికరంగా **2.** *в знач. сущ. с нескл.* (*отметка*) ప్యాసు మార్కు

удовлетвори́тельный తృప్తికరమైన

удовлетвори́ть(ся) *сов. см.* удовлетворя́ть(-ся)

удовлетворя́||ть, удовлетвори́ть **1.** (*вн.*) తీరు, తీర్చు; ~ть потре́бности населе́ния జనం అవసరాలు తీరు (తీర్చు); ~ть спрос డిమాండు (గిరాకీ) తీర్చు; ~ть чью-л. про́сьбу ఒకరి కోరిక తీర్చు **2.** (*вн.*; *делать довольным*) తృప్తిపరచు, (కి) తృప్తి కలిగించు; успе́х не удовлетвори́л её ఆమె విజయంతో తృప్తి చెందలేదు **3.** (*дт.*; *соответствовать*) తీర్చు; прое́кт ~ет всем тре́бованиям ప్రాజెక్టు అవసరాలన్నీ తీరుస్తోంది

удовлетворя́ться, удовлетвори́ться (*тв.*) (తో) తృప్తి చెందు (పడు), సరిపుచ్చుకొను

удово́льстви||е *с* **1.** ఆహ్లాదం; సంతోషం (*ра́дость*); доставля́ть ~е кому́-л. ఒకరికి ఆహ్లాదం కలిగించు, ఒకరిని రంజింపజేయు; испы́тывать ~е от чего́-л. (వల్ల) సంతోషపడు; к о́бщему ~ю అందరికీ సంతోషం కలిగేలా **2.** (*развлечение*) విలాసం, వినోదం

удо́||й *м* **1.** (*количество молока*) పాల దిగుబడి; су́точный ~й రోజువారీ పాల దిగుబడి **2.** (*доение*) పాలు పిండడం; молоко́ у́треннего ~я ఉదయం పూట పాలు

удо́йность *ж* పాలిచ్చే సామర్థ్యం

удорожа́ние *с* ధర పెరుగుదల

удорожа́ть, удорожи́ть (*вн.*) ధర పెంచు

удорожи́ть *сов. см.* удорожа́ть

удоста́ивать, удосто́ить (*вн.*) **1.** *книжн.* (*награждать*) యిచ్చు; ~ прави́тельственной награ́ды ప్రభుత్వ బహుమతి యిచ్చు; ~ кого́-л.

звания Героя Советского Союза ఒకరికి సోవియట్ వీర బిరుదం యిచ్చు 2. *ирон.* (*тв.*; *оказывать внимание*) అనుగ్రహించు; не ~ кого-л. ответом ఒకరికి సమాధానం అనుగ్రహించలేదు

удоста́иваться, удосто́иться (*рд.*) 1. *книжн.* (*получать награду*) పొందు, ఇవ్వబడు; ~ прави́тельственной награ́ды ప్రభుత్వ బహుమతి పొందు 2. (*ирон.*) అనుగ్రహింపబడు; ~ похвалы́ ప్రశంస అనుగ్రహింపబడు

удостовере́ние *с* 1. (*действие*) ధృవపరచడం 2. (*документ*) సర్టిఫికెట్, పత్రం; ~ ли́чности గుర్తింపు పత్రం

удостове́рить(ся) *сов. см.* удостоверя́ть(ся)

удостоверя́ть, удостове́рить (*вн.*) ధృవపరచు, ధృఢపరచు; ~ ли́чность кого́-л. ఒకరి ఐడెంటిటీ ధృవీకరించు; ~ по́дпись సంతకం ధృవపరచు

удостоверя́ться, удостове́риться ధృవపరచుకొను

удосто́ить(ся) *сов. см.* удоста́ивать(ся)

удосу́жи||ться *сов. разг.*: он ~лся позвони́ть то́лько в 12 часо́в но́чи రాత్రి 12 గంటలకే ఫోన్ చేయడానికి అతనికి తీరిక అయింది; он не ~лся прийти́ అతను దర్శనం ఇవ్వలేదు; он не ~лся прочита́ть э́ту кни́гу ఈ పుస్తకం చూసిన పాపాన పోలేదు

удочери́ть *сов. см.* удочеря́ть

удочеря́ть, удочери́ть (*вн.*) ఒకరిని కూతురుగా దత్తు (దత్తత) చేసుకొను

у́дочк||а *ж* గేలం ◇ пойма́ть кого́-л. на ~у *разг.* ఒకరిని (ఒకరికి) ఎర చూపి పట్టుకొను; попа́сться на ~у ఎర మింగు

удра́ть *сов. см.* удира́ть

удружи́ть *сов. разг.* (*дт.*) 1. (కి) ఉపకారం చేయు 2. *ирон.* (*причинить вред*) (కి) అపకారం చేయు

удруча́ть, удручи́ть (*вн.*) క్రుంగిపోయేలా చేయు, క్రుంగదీయు

удруча́ющий మనస్సుని క్రుంగదీసే, విషాదకర

удручённый క్రుంగిపోయే

удручи́ть *сов. см.* удруча́ть

удуши́ть *сов.* (*вн.*) 1. గొంతు నులిమివేయు 2. *перен. книжн.* అణచివేయు; свобо́ду не ~ స్వేచ్ఛని అణచివేయడం అసాధ్యం

уду́шливый ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసే

уду́шье *с* ఉక్కిరిబిక్కిరి, ఊపిరి ఆడకపోవడం

уедине́ни||е *с* ఏకాకితనం, ఏకాంతం; в по́лном ~и పూర్తి ఏకాంతంలో; жить в ~и ఏకాంత జీవితం గడుపు

уединённ||ый ఏకాంత, విడి; ~ый дом విడి ఇల్లు; ~ая жизнь ఏకాంత జీవితం

уедини́ться *сов. см.* уединя́ться

уединя́ться, уедини́ться ఏకాంతంలోకి పోవు

уезжа́ть, уе́хать వెళ్లిపోవు; ~ домо́й ఇంటికి వెళ్లిపోవు; ~ из го́рода పట్నం వదలి వెళ్లిపోవు

уе́хать *сов. см.* уезжа́ть

уж I *м зоол.* గడ్డిపాము

уж II 1. *нареч. см.* уже́ 1—3 2. *частица усил.*; *часто не переводится*: уж ты помоги́ мне నాకు సాయం చేస్తావురా?; не так уж пло́хо అదేమంత మరీ అధ్వానం కాదు; ла́дно уж! పోనీలే!

ужа́лить *сов. см.* жа́лить

у́жас *м* 1. భయకంపం, భీతి, తీవ్రమైన భయం; приходи́ть в ~ от чего́-л. (వల్ల, పట్ల) భయకంపితుడగు; приводи́ть кого́-л. в ~ ఒకరికి విభ్రాంతి (విపరీతమైన భయం) కలిగించు 2. *обычно мн.* (*страшное явление*) బీభత్సం, ఘోరం; ~ы войны́ యుద్ధ బీభత్సాలు 3. (*крайнее изумление, негодование и т.п.*) దిగ్భ్రాంతి; прийти́ в ~ от расска́за కథ విని దిగ్భ్రాంతి చెందు ◇ ~ как вку́сно! *разг.* మహావీర రుచిగా వుంది!; ~ как хо́лодно! *разг.* చచ్చేటంత చలి!; како́й ~! ఎంతో ఘోరం!; ~ ско́лько вре́мени (лет) прошло́ *разг.* పుష్కరాలు గడిచాయి; до ~а *разг.* చచ్చేటంత

ужаса́ть, ужасну́ть (*вн.*) భయపెట్టు, భీతిగొలుపు

ужаса́ться, ужасну́ться భయకంపితుడగు, భీతి చెందు; ~ че́м-л. చూసి విభ్రాంతి చెందు, భయకంపితుడగు

ужаса́ющий భయంకరమైన, బీభత్సంగా వున్న, హృదయవిదారకమైన

ужа́сно 1. *нареч.* భయంకరంగా, బీభత్సంగా 2. *в знач. сказ. разг.* ఘోరంగా వుంది

ужасну́ть(ся) *сов. см.* ужаса́ть(ся)

ужа́сн||ый 1. భయంకర[మైన], ఘోర[మైన]; ~ое зре́лище ఘోర[మైన] దృశ్యం; ~ый вид భయంకరంగా కనపడడం 2. *разг.* (*очень сильный*) విపరీతమైన, తీవ్రమైన; ~ый ве́тер విపరీతమైన గాలి 3. *разг.* (*очень плохой*) అధ్వానమైన, దారుణమైన;

~ая погóда అధ్వాన్నమైన వాతావరణం; в ~ом положéнии దారుణమైన పరిస్థితిలో

ýже *сравн. ст.* к *прил.* ýзкий; всё ~ и ~ మరింత యిరుకిరుకైన

ужé *нареч.*: он ~ уéхал వెళ్లిపోయాడు; э́то ~ осуществлено́ ఇది సాధింపబడింది (నెరవేర్చబడింది); я ~ пообéдал నేను భోజనం చేసేశాను; ~ в концé февраля́ ఫిబ్రవరి ఆఖరిలోగా; ~ тепéрь ఇప్పటికీ [కూడా]; ты ~ не мáленький నువ్వేమీ చిన్నవాడివి కాదు

ужива́ться, ужи́ться (с *тв.*) (తో) బాగా సరిపెట్టుకొను, సర్దుకొను

ужи́вчивый [ఇతరులతో] సర్దుబాటు స్వభావంగల

ýжин రాత్రి భోజనం

ýжинать, поýжинать రాత్రి భోజనం చేయు

ужи́ться *сов. см.* ужива́ться

узако́нивать, узако́нить (*вн.*) చట్టబద్ధం చేయు; రిజిస్టర్ చేయు (*о браке*)

узако́нить *сов. см.* узако́нивать

узбéк *м* ఉజ్బెక్[వాడు]

узбéкский ఉజ్బెక్

узд||á *ж* కళ్లెం ◇ держáть когó-л. в ~é ఒకరిని అదుపులో పెట్టు

уздéчка *ж* కళ్లెం

уздцы́ *мн.*: брать под ~ కళ్లెం పట్టుకొను

ýзел *м* 1. ముడి; завя́зывать ~ ముడి వేయు; развя́зывать ~ ముడి విప్పు 2. *перен.* చిక్కు స్థితి 3. (*место скрещения чего-л.*) కూడలి, కేంద్రం; железнодоро́жный ~ రైల్వే కూడలి (కేంద్రం) 4. (*совокупность сооружений, механизмов*) కేంద్రం; радиотрансляцио́нный ~ రేడియో ప్రసార కేంద్రం 5. (*свёрток*) మూట, కట్ట ◇ морско́й ~ నావికుల ముడి; нéрвный ~ *анат.* నాడీ గ్రంథి

узело́к *м* 1. చిన్న ముడి 2. (*свёрток*) చిన్న మూట

ýзк||ий 1. ఇరుకు, ఇరుకైన; ~ая кровáть ఇరుకు మంచం; ~ая тропá ఇరుకు బాట 2. (*тесный*) బిగువుగా (బిగుతుగా) వున్న; ~ое плáтье బిగువుగా (బిగుతుగా) వున్న ఫ్రాకు 3. *перен.* (*ограниченный*) పరిమిత[మైన], సంకుచితమైన; ~ий круг знакóмых కొద్దిమంది పరిచితులు; ~ий специали́ст ప్రత్యేక నిపుణుడు ◇ ~ое мéсто в чём-л. (లో) బలహీన అంశం

узкоколéйка *ж разг.* నారో గేజ్ రైలు మార్గం

узкоколéйный నారో గేజ్

узколо́бый 1. చిన్న నుదుటి 2. *перен. разг.* అల్ప బుద్ధిగల, సంకుచిత మనస్కుడైన

узконациона́льный సంకుచిత జాతీయ

узкоплёночный: ~ аппарáт మినియేచర్ సినీ కెమెరా

узкопрофессиона́льный ప్రత్యేక వృత్తికి సంబంధించిన

узлов||óй 1. *ж.-д.*: ~áя стáнция కూడలి స్టేషన్ 2. *перен.* (*главный*) ప్రధాన, మౌలికమైన, కీలక; ~óй вопрóс కీలక సమస్య

узнава́ть, узна́ть (*вн.*) 1. గుర్తుపట్టు; не ~ когó-л. ఒకరిని గుర్తుపట్టకపోవు; ты меня́ узнаёшь? నేను గుర్తొచ్చానా? 2. (*осведомляться*) కనుక్కొను, (గురించి) తెలుసుకొను; узнáть чéй-л. телефóн ఒకరి టెలిఫోన్ నంబరు కనుక్కొను; ~ чтó-л. из газéт దేని గురించైనా పత్రికలనుంచి (ద్వారా) తెలుసుకొను; ~ о чём-л. от когó-л. దేన్ని గురించైనా ఒకరినుంచి తెలుసుకొను 3. (*испытывать*) అనుభవించు; ~ нуждý లేమి అనుభవించు

узна́ть *сов. см.* узнавáть

ýзник *м уст.* ఖైదీ

узо́р *м* అలంకార చిత్రణ, డిజైన్

ýзость *ж* 1. ఇరుకుతనం 2. *перен.* (*ограниченность*) సంకుచితత్వం; ~ кругозо́ра కూపస్థమండూకతత్వం, అల్పబుద్ధి

узурпа́тор *м книжн.* అధికార అపహర్త (ఆక్రమణదారు)

узурпи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ఆక్రమించు, అపహరించు

ýзы *мн.* [సం]బంధాలు; крóвные ~ రక్త సంబంధాలు

ýйма *ж разг.* బోలెడు, ఎక్కువ; ~ дел బోలెడు పనులు, ఎక్కువ పని; там ~ нарóду అక్కడ బోలెడు మంది వున్నారు

уйти́ *сов. см.* уходи́ть

укáз *м* ఉత్తరువు, శాసనం; издавáть ~ ఉత్తరువు జారీచేయు

указáни||е *с* సూచన, ఆదేశం; давáть комý-л. ~я ఒకరికి సూచనలు (ఆదేశాలు) ఇచ్చు; по ~ю когó-л. ఒకరి సూచన మేరకు

указáтель *м* 1. (*в книге*) సూచి[క]; библиографи́ческий ~ గ్రంథాల పట్టి (పట్టిక); именнóй ~ పేర్ల సూచి 2. (*справочник*): железнодорóж-

ный ~ రైల్వే గైడ్ 3. *тех.* సూచిక; ముల్లు (*стрелка*); ట్రాఫిక్ గుర్తులు (*дорожный*)

указа́тельн||ый సూచిక; ~ая стре́лка ముల్లు ◇ ~ый па́лец చూపుడు వేలు, తర్జని

указа́ть *сов. см.* ука́зывать

ука́зка *ж* 1. (*палочка*) దండం, చూపుడు బెత్తం 2. *разг.* (*указание*) సూచన, ఆదేశం, చెప్పుచేతలు; де́йствовать по чье́й-л. ука́зке ఒకరి ఆదేశాలను అనుసరించు, ఒకరి చెప్పుచేతల్లో వ్యవహరించు

ука́зывать, указа́ть 1. (*вн.*, на *вн.*) చూపించు; ~ па́льцем на кого́-л. ఒకరి వైపు (కేసి) వేలు చూపించు; ~ путь దారి చూపించు 2. (на *вн.*; *ссылаться*) ప్రస్తావించు 3. (*вн.*; *давать указания*) సూచించు, ఆదేశించు, ఆదేశాలను ఇచ్చు; де́йствовать как ука́зано సూచనలను పాటించు, సూచనల మేరకు చేయు ◇ ~ на дверь వెళ్లగొట్టు, పొమ్మను

ука́та́ть *сов. см.* ука́тывать

укати́ть *сов.* 1. (*вн.*) దొర్లించి వేయు 2. *разг.* (*уехать*) వెళ్లిపోవు

укати́ться *сов.* దొర్లిపోవు

ука́тывать, ука́та́ть (*вн.*) చదును చేయు; ~ доро́гу రోడ్డును చదును చేయు

укача́ть *сов. см.* ука́чивать

ука́чивать, укача́ть (*вн.*) 1. (*ребёнка*) ఊపి నిద్ర పుచ్చు 2. *безл.*: его́ укача́ло అతనికి వెలపరంగా (వికారంగా) వుంది

укла́д *м* 1.: ~ жи́зни జీవిత విధానం 2. *эк.* ఉత్పత్తి విధానం (రంగం, వ్యవస్థ); обще́ственно-экономи́ческий ~ సామాజికార్థిక వ్యవస్థ (విధానం); социалисти́ческий ~ సోషలిస్టు విధానం

укла́дка *ж* 1. వేయడం; ~ брёвен దూలాలు పేర్చడం; ~ ре́льсов రైల్వే పట్టాలు వేయడం; ~ се́на ఎండు (ఎండిన) గడ్డి పేర్చడం 2. (*воло́с*) హెయిర్ డ్రెస్సింగ్

укла́дывать, уложи́ть (*вн.*) 1. (*спать*) పడుకో బెట్టు 2. (*класть в определенном порядке*) వేయు; ~ брёвна దుంగలు పేర్చు; ~ ре́льсы రైల్వే పట్టాలను వేయు 3. (*упаковывать*) పాక్ [చేయు]; ~ бага́ж సామాన్లు పాక్ [చేయు] ◇ ~ во́лосы హెయిర్ డ్రెస్సింగ్ చేయించుకొను; ~ кого́-л. на ме́сте *разг.* ఉన్నదాన్ని ఉన్నట్లు చంపు (చంపివేయు)

укла́дыва||ться I, уложи́ться 1. (*в дорогу*) పాక్ చేయు 2. (*умещаться*) పట్టు 3. *перен. разг.* (*успевать*) సరిపోవు; уложи́ться в полчаса́ అర (అర్ధ) గంట సరిపోవు ◇ это не ~ется в голове́ అది బొత్తిగా అర్థం కాదు

укла́дываться II, уле́чься పడుకొను

укло́н *м* 1. ఏటవాలు; доро́га шла под ~ మార్గం ఏటవాలుగా వుంది 2. *перен. полит.* పెడదారి, పెడమార్గం 3. *перен.* (*направленность*) ప్రాధాన్యం; шко́ла с математи́ческим ~ом గణితశాస్త్ర ప్రాధాన్యం కలిగిన పాఠశాల

уклоне́ние *с* మళ్లడం; (నుంచి) తలాయించడం, తప్పించుకోవడం (*от обязанностей и т.п.*); వైదొలగడం (*от темы*)

уклони́ться *сов. см.* уклоня́ться

укло́нчивый తలాయింపు, కప్పదాటు; ~ отве́т తలాయింపు (కప్పదాటు) సమాధానం

уклоня́ться, уклони́ться (от *рд.*) 1. తప్పించు కొను; ~ от уда́ра దెబ్బ తప్పించుకొను 2. (*избегать*) తప్పించుకొను; ~ от встре́чи с ке́м-л. ఒకరిని తప్పించుకు తిరుగు; ~ от отве́тственности బాధ్యతను తప్పించుకొను 3. (*отклоняться от прежнего пути*) (నుంచి) [పక్కకు] మళ్లు; ~ к восто́ку తూర్పుకు మళ్లు; ~ от ку́рса మార్గంనుంచి మళ్లు 4. *перен.* (*отвлекаться*) వైదొలగు; ~ от те́мы విషయాంశం నుంచి వైదొలగు

уко́л *м* 1. గుచ్చు 2. *перен.* సూటీ పోటీ మాట 3. *мед.* ఇంజెక్షన్; ~ пеницилли́на పెనిసిలిన్ ఇంజెక్షన్; де́лать кому́-л. ~ ఒకరికి ఇంజెక్షన్ చేయు

уколо́ть *сов.* (*вн.*) 1. గుచ్చు 2. *перен.* సూటీ పోటీ మాట[లు] అను

уколо́ться *сов.* గుచ్చుకొను

укомплектова́ть *сов.* (*вн.*) సమకూర్చు; ~ библиоте́ку లైబ్రరీకి కావలసిన పుస్తకాలన్నీ సమకూర్చు

уко́р *м* నింద; смотре́ть с ~ом నిందాపూర్వకంగా చూచు; ~ы со́вести పశ్చాత్తాపం

укора́чивать, укороти́ть (*вн.*) పొట్టి చేయు

укорени́ться *сов. см.* укореня́ться

укореня́ться, укорени́ться వేళ్లూనుకొను, వేళ్ల పాతుకొను, దృఢంగా నాటుకొను

укори́зна *ж* నింద

укори́зненный నిందాపూర్వక[మైన]

укори́ть *сов. см.* укоря́ть

укороти́ть *сов. см.* укора́чивать

укоро́ченный తగ్గించబడిన; ~ рабо́чий день తగ్గించబడిన పని దినం

укоря́ть, укори́ть (*вн.*) (ఒకరిని దేనికోసమైనా) నిందించు (మందలించు)

укра́дкой దొంగచాటుగా

укра́инец *м* ఉక్రేనియన్

украи́нский ఉక్రేనియన్

укра́сить(ся) *сов. см.* украша́ть(ся)

укра́сть *сов. см.* красть

украша́ть, укра́сить (*вн.*) అలంకరించు, శృంగారించు

украша́ться, укра́ситься అలంకరించబడు

украше́ние *с* 1. (*действие*) అలంకరించడం 2. (*предмет*) అలంకరణ

укрепи́ть(ся) *сов. см.* укрепля́ть(ся)

укрепле́ни||е *с* 1. (*действие*) బిగించడం; స్థిరపరచడం, పదిలపరచడం, పటుతరం చేయడం (*власти и т.п.*); ~е ми́ра శాంతిని స్థిరపరచడం (పదిలపరచడం) 2. *воен.* రక్షణ స్థావరం; ли́ния ~я రక్షణ స్థావరాల శ్రేణి

укрепля́ть, укрепи́ть (*вн.*) 1. బిగించు 2. *перен.* (*власть, положение*) స్థిరపరచు, పదిలపరచు, బలపరచు, పటిష్ఠం చేయు; ~ безопа́сность భద్రతను స్థిరపరచు (బలపరచు) 3. *воен.* సుదృఢం చేయు

укрепля́ться, укрепи́ться 1. గట్టిపడు 2. *перен.* స్థిరపడు, పదిలపడు, సుస్థిరం కావడం 3. *воен.* తిష్ఠవేయు, తిష్ఠవేసుకుని కూర్చొను, బైఠాయించు

укро́мн||ый ఏకాంత; ~ое месте́чко ఏకాంత స్థలం

укроти́тель *м* మచ్చికదారు

укроти́ть *сов. см.* укроща́ть

укроща́ть, укроти́ть (*вн.*) 1. మచ్చిక చేసుకొను 2. *перен.* లోబరచుకొను 3. (*сдерживать*) అణచుకొను; ~ свой гнев తన కోపాన్ని అణచుకొను

укроще́ние *с* 1. మచ్చిక చేసుకోవడం 2. *перен.* లోబరచుకోవడం 3. (*сдерживание*) అణచివేత

укрупне́ние *с* సమైక్యం చేయడం; ~ предприя́тий సంస్థలను సమైక్యం చేయడం

укрупнённый సమీకృత; ~ колхо́з సమీకృత సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రం

укрупни́ть *сов. см.* укрупня́ть

укрупня́ть, укрупни́ть (*вн.*) సమైక్యం చేయు

укрыва́тельство *с* దాచివేత

укрыва́ть, укры́ть (*вн.*) 1. కప్పు; ~ ве́щи брезе́нтом సామాన్లు టార్పాలిన్‌తో కప్పు 2. (*прятать, скрывать*) దాచు; ~ престу́пника నేరస్థుని దాచు

укрыва́ться, укры́ться 1. కప్పుకొను 2. (*прятаться*) దాగుకొను

укры́тие *с* 1. మరుగుపరచడం, దాచడం 2. (*сооружение*) షెల్టర్

укры́ть(ся) *сов. см.* укрыва́ть(ся)

у́ксус *м* వినిగర్

уку́с *м* కాటు

укуси́ть *сов.* (*вн.*) కరచు (*о собаке*); కుట్టు (*о комаре, змее́*)

уку́тать(ся) *сов. см.* уку́тывать(ся)

уку́тывать, уку́тать (*вн.*) (తో) కప్పు

уку́тываться, уку́таться కప్పుకొను

ула́вливать, улови́ть (*вн.*) పట్టుకొను; ~ удо́бный моме́нт సరైన క్షణాన్ని ఎంచుకొను; ~ смысл అర్థం గ్రహించు

ула́дить(ся) *сов. см.* ула́живать(ся)

ула́живать, ула́дить (*вн.*) సర్దుబాటు చేయు, పరిష్కరించు; ~ де́ло వ్యవహారం పరిష్కరించు; ~ конфли́кт ఘర్షణను సర్దుబాటు చేయు

ула́живаться, ула́диться సర్దుబాటు అగు, పరిష్కరింపబడు; всё ула́дится అన్నీ సర్దుబాటు అవుతాయి, అన్నీ సర్దుకుంటాయి

ула́мывать, улома́ть *разг.* (*вн.*) (కి) నచ్చచెప్పు; నచ్చచెప్పేయు (*сов.*)

у́лей *м* తేనెతెట్టు, తేనెపట్టు

улета́ть, улете́ть ఎగిరిపోవు

улете́ть *сов. см.* улета́ть

улету́чиваться, улету́читься 1. ఆవిరియై పోవు, ఇగిరిపోవు (*о жидкости*); గాలికి కొట్టుకుపోవు (*о запахе*) 2. *перен. разг.* (*исчезать*) అదృశ్యమైపోవు, అదృశ్యమగు, గాలికి కొట్టుకుపోవు

улету́читься *сов. см.* улету́чиваться

уле́чься *сов.* 1. *см.* укла́дываться II 2. (*о пыли и т.п.*) అణగు, మణగు, తగ్గిపోవు 3. *перен.* (*успокоится*) తగ్గిపోవు; стра́сти улегли́сь ఉద్రేకాలు తగ్గిపోయాయి

улизну́ть *сов. разг.* (కి తెలియకుండా) వెళ్లిపోవు, తప్పించుకొను

ули́к||а *ж* సాక్ష్యం; прямы́е ~и ప్రత్యక్ష సాక్ష్యాలు

ули́тка *ж зоол.* నత్త

у́лиц||а *ж* వీధి, రోడ్డు; на ~е а) వీధిలో б) (*вне помещения*) బయట; выходи́ть на ~у బయటికి వెళ్లు; он живёт на ~е Го́рького అతను గోర్కీ వీధిలో నివసిస్తున్నాడు ◇ выгоня́ть кого́-л. на ~у ఒకరిని వెళ్లగొట్టు; бу́дет и на на́шей ~е пра́зд-

ник మనది పైచెయ్యి అయే రోజు వస్తుంది; оказáться на ~е వీధిన పడు

улича́ть, уличи́ть (*вн.*) పట్టుకొను; ~ кого́-л. во лжи ఒకరు అబద్ధం ఆడాడని నిరూపించు; ~ кого́-л. в кра́же దొంగతనం చేశాడని రుజువు చేయు

уличи́ть *сов. см.* улича́ть

у́личн||ый వీధి; ~ый шум వీధి రొద; ~ое движе́ние ట్రాఫిక్, రాకపోకలు

уло́в *м* వేట

улови́мый: едва́ ~ వినిపించీ వినిపించని (*о звуке, шуме и т.п.*)

улови́ть *сов. см.* ула́вливать

уло́вк||а *ж* ఎత్తు, జిత్తు; ~и и увёртки దొంగ ఎత్తులూ నక్క జిత్తులూ

уложи́ть *сов. см.* укла́дывать

уложи́ться *сов. см.* укла́дываться I

улома́ть *сов. см.* ула́мывать

улуча́ть, улучи́ть (*вн.*): ~ моме́нт సమయాన్ని (సరైన క్షణాన్ని) ఎంచుకొను (ఎంపిక చేయు)

улучи́ть *сов. см.* улуча́ть

улучша́ть, улу́чшить (*вн.*) మెరుగుపరచు, చక్కబెట్టు

улучша́ться, улу́чшиться మెరుగుపరచబడు, మెరుగుపడు, బాగుపడు

улучше́ние *с* మెరుగుదల; ~ здоро́вья నయం కావడం

улу́чшенный మెరుగుపరచబడిన, మెరుగైన

улу́чшить(ся) *сов. см.* улучша́ть(ся)

улыба́||ться, улыбну́ться (*вн.*) చిరునవ్వు నవ్వు ◇ им улыбну́лось сча́стье వాళ్లకి అదృష్టం కలిసి వచ్చింది; мне совсе́м не ~ется идти́ туда́ అక్కడికి వెళ్లడం నాకు ఇష్టంలేదు

улы́бка *ж* [చిరు]నవ్వు

улыбну́ться *сов. см.* улыба́ться

ультимати́вный నిర్ద్వంద్వమైన

ультима́тум *м* తుది (నిర్ద్వంద్వమైన) హెచ్చరిక

ультра- *в сложн.* అతి

ультразву́к *м физ.* అతి ధ్వని

ультракоро́тк||ий *радио* అతి హ్రస్వ; ~ие во́лны అతి హ్రస్వ తరంగాలు, అల్ట్రా షార్ట్ వేవ్స్

ультрапра́вые *мн. полит.* తీవ్ర మితవాదులు, తీవ్ర దక్షిణ పక్షవాదులు

ультрафиоле́товы||й *физ.* అతి నీలలోహిత; ~е лучи́ అతి నీలలోహిత కిరణాలు

ум *м* తెలివితేటలు, మనస్సు, బుద్ధి; челове́к большо́го ума́ మహా మేధావి ◇ в [здра́вом] уме́ చిత్తస్వాస్థ్యమున్న; ума́ не приложу́ *разг.* నాకు తోచ లేదు; де́йствовать с умо́м తెలివిగా వ్యవహరించు; приходи́ть кому́-л. на ум ఒకరికి తోచు; сходи́ть с ума́ по кому́-л. ఒకరిపట్ల అతి మోజు చూపు; ты с ума́ сошёл! నీకు మతి చెడిందా?; э́то не твоего́ ума́ де́ло *разг.* ఇది నీచేత (నీవల్ల) కాదు

умали́ть *сов. см.* умаля́ть

умалишённый 1. పిచ్చి, మతిపోయిన 2. *в знач. сущ. м* పిచ్చివాడు, మతిపోయినవాడు

ума́лчивать, умолча́ть (о *пр.*) (విషయాన్ని) మరుగుపరచు, (గురించి) మూగనోము పట్టు; ~ о како́м-л. фа́кте వాస్తవాన్ని తొక్కిపట్టు (మూగనోము పట్టు)

умаля́ть, умали́ть (*вн.*) కొంచెపరచు, తక్కువపరచు, చులకన చేయు; ~ значе́ние чего́-л. ఒకదాని ప్రాముఖ్యాన్ని చులకన చేయు; ~ чьи́-л. заслу́ги ఒకరి సేవలను తక్కువపరచు (కించపరచు)

уме́лец *м* చేయి తిరిగినవాడు, ఆరితేరినవాడు

уме́ло *нареч.* నేర్పుగా

уме́лы||й నేర్పుగా వున్న, ఆరితేరిన, చేయి తిరిగిన; ~е де́йствия సమర్థమైన చర్యలు; ~е ру́ки నేర్పుగల చేతులు

уме́ние *с* (లో) ప్రావీణ్యం, నేర్పరితనం, సామర్థ్యం

уменьша́ть, уме́ньшить (*вн.*) తగ్గించు; ~ расхо́ды ఖర్చులు తగ్గించు; ~ ско́рость వేగాన్ని తగ్గించు

уменьша́ться, уме́ньшиться క్షీణించిపోవు (*количественно*); తగ్గుముఖం పట్టు, తగ్గిపోవు, పడిపోవు (*в размерах*)

уменьше́ние *с* తగ్గుదల, తగ్గింపు, క్షీణత

уменьши́тельн||ый 1. చిన్నది చేసే; ~ое стекло́ చిన్నది చేసే అద్దం 2. *грам.* అల్పార్థక; ~ый су́ффикс అల్పార్థక ప్రత్యయం ◇ ~ое и́мя ముద్దు పేరు

уме́ньшить(ся) *сов. см.* уменьша́ть(ся)

уме́ренно *нареч.* మితంగా, పొదుపుగా

уме́ренность *ж* 1. మితం 2. (*воздержанность*) మితం

уме́ренн||ый 1. మితమైన, తగుమాత్రమైన; ~ая цена́ తగుమాత్రమైన (సరసమైన) ధర 2. (*воздержанный*) మితంగా వున్న; быть ~ым в еде́ మితంగా భుజించు 3. *геогр.* సమ; ~ый кли́мат సమ శీతోష్ణ స్థితి

умерéть *сов. см.* умирáть

умéрить *сов. см.* умерять

умертвить *сов. см.* умерщвлять

умéрший మరణించిన, చనిపోయిన

умерщвлять, умертвить (*вн.*) చంపు, హతమార్చు

умерять, умéрить (*вн.*) మితపరచు[కొను], తగ్గించు [కొను]; ~ трéбования డిమాండ్లను మితపరచు [కొను]

уместить(ся) *сов. см.* умещáть(ся)

умéстно 1. *нареч.* ఉచితంగా, సమంజసంగా, సందర్భోచితంగా 2. *безл. в знач. сказ.* (*инф.*) ఉచితంగా (సందర్భోచితంగా) వుండు; это было бы ~ сдéлать ఇలా చేయడం ఉచితంగా వుంటుంది

умé||ть *несов.* (*инф.*) *инф.* + కలుగు; ~ть читáть చదవ గలుగు; он не ~ет это дéлать అతనికి ఈ పని చేతగాదు, ఈ పని అతనివల్ల కాదు; он ~ет читáть стихи అతను కవితలు బాగా చదువుతాడు

умещáть, уместить (*вн.*) పట్టించు

умещáться, уместиться పట్టు

умилить(ся) *сов. см.* умилять(ся)

умильный *уст.* ముగ్ధుడైపోయిన

умилять, умилить (*вн.*) ముగ్ధుణ్ణి చేయు, ఒకరి హృదయాన్ని ద్రవింపజేయు

умиляться, умилиться ముగ్ధుడై పోవు

умирáть, умерéть 1. చనిపోవు, చచ్చు, మరణం (మృతి) చెందు, కన్ను మూయు 2. *тк. несов. разг.* (с, от *рд.*): ~ от смéха కడుపుబ్బ నవ్వు; ~ от (со) стыдá సిగ్గుతో చచ్చిపోవు

умиротворéние *с* ఉపశమనం, మనశ్శాంతి

умиротворить(ся) *сов. см.* умиротворять(ся)

умиротворять, умиротворить (*вн.*) శాంతపరచు, ఉపశమింపజేయు

умиротворяться, умиротвориться శాంతపడు, మనస్సు కుదుటపడు

умнéть, поумнéть తెలివి తెచ్చుకొను, వివేకవంతుడగు

ýмник *м разг.* 1. *ирон.* గొప్ప తెలివైనవాడు 2. (*о ребёнке*) మంచి పిల్లవాడు

ýмниц||а *м и ж разг.* తెలివిపరురాలు *ж*, తెలివిపరుడు *м*; будь ~ей! (*при обращении к девочке*) మంచి పిల్లలా మసులుకో!, బంగారు తల్లివి కా!

ýмничать *несов. разг.* అతి తెలివి ప్రదర్శించేందుకు ప్రయత్నించు

умножáть, умнóжить (*вн.*) 1. *мат.* (на *вн.*) గుణించు, హెచ్చవేయు; ~ 3 на 5 3ని 5చేత హెచ్చవేయు 2. (*увеличивать*) పెంచు, హెచ్చించు, వృద్ధిచేయు

умножáться, умнóжиться (*увеличиваться*) హెచ్చు అగు, వృద్ధి అగు

умножéни||е *с* 1. *мат.* గుణకారం; таблица ~я ఎక్కములు (ఎక్కాలు) 2. (*увеличение*) హెచ్చింపు, వృద్ధి, పెంపు

умнóжить *сов. см.* умножáть *и* мнóжить 2

умнóжиться *сов. см.* умножáться

ýмн||ый తెలివిగల, తెలివితేటలుగల; విజ్ఞతాయుత, ధీయుత (*толковый, разумный*); ~ая книга విజ్ఞతాయుతమైన పుస్తకం; ~ые глазá తెలివైన కళ్లు ◇ ~ая головá తెలివిపరుడు

умозрительный ధ్యానశీల[మైన]

умолить *сов.* (*вн.*) సమ్మతింపజేయు, ప్రార్థించి నచ్చజెప్పి ఒప్పించు

ýмолк *м*: болтáть без ~у ఎడతెగకుండా వదరు

умолкáть, умóлкнуть ఊరుకొను; అగు (*о шуме, звуке*)

умóлкнуть *сов. см.* умолкáть

умолчáть *сов. см.* умáлчивать

умоля||ть *несов.* (*вн.*) వేడుకొను, ప్రార్థించు; ~ю вас, спасите егó! మీకు పుణ్యముంటుంది అతన్ని రక్షించండి!

умопомешáтельство *с* పిచ్చి, ఉన్మాదం, మతి భ్రమణం

уморительный *разг.* నవ్వు పుట్టించే

уморить *сов. разг.* (*вн.*) 1. చంపు; ~ когó-л. гóлодом ఒకరిని పస్తులుంచి చంపు 2. (*утомить*) (కి) విసుగు పుట్టించు (కలిగించు) ◇ ~ когó-л. сó смеху ఒకరికి కడుపుబ్బ నవ్వు పుట్టించు

ýмственны||й బౌద్ధిక, మానసిక; ~е спосóбности మానసిక శక్తిసామర్థ్యాలు

умудрённый వివేకవంతుడైన; ~ жизненным óпытом జీవిత అనుభవం ద్వారా వివేకవంతుడైన

умудриться *сов. см.* умудряться

умудряться, умудриться *разг.* (*инф.*) *инф.* + గలుగు; он умудрился попáсть тудá అతను అక్కడికి దూరగలిగాడు (చేరుకోగలిగాడు)

умчáть *сов.* (*вн.*) శరవేగంలో తీసుకువెళ్లిపోవు

умчáться *сов.* 1. శరవేగంలో వెళ్లిపోవు; దౌడు తీస్తూ వెళ్లిపోవు (*о лошади, всаднике*) 2. (*о времени*) ఎగిరిపోవు

умывáльник *м* వాష్ స్టాండ్; వాష్ బేసిన్ (*умывáльная рáковина*)

умыва́ть, умы́ть (*вн.*) కడుగు; ~ лицо́ ముఖం కడుగు[కొను] ◇ ~ ру́ки (కి) దూరంగా వుండు, (లో) బాధ్యత వదలించుకొను

умыва́ться, умы́ться కడుగుకొను

у́мыс||ел *м* ఉద్దేశం; с ~лом ఉద్దేశపూర్వకంగా, బుద్ధిపూర్వకంగా; без вся́кого ~ла అనుద్దేశపూర్వకంగా

умы́ть(ся) *сов. см.* умыва́ть(ся)

умы́шленно *нареч.* ఉద్దేశపూర్వకంగా, బుద్ధిపూర్వకంగా

умы́шленн||ый ఉద్దేశపూర్వకమైన, బుద్ధిపూర్వకమైన; ~ое уби́йство ఉద్దేశపూర్వకమైన చిత్రవధ

унасле́довать *сов. прям., перен.* (*вн.*) సంక్రమించు, వారసత్వంగా పొందు

унести́сь *сов. см.* уноси́ть(ся)

универма́г *м* (универса́льный магази́н) సూపర్ బజార్, డిపార్ట్‌మెంట్ స్టోర్

универса́льн||ый 1. సర్వతోముఖమైన; ~ые зна́ния సర్వతోముఖమైన జ్ఞానం 2. (*приго́дный для мно́гих це́лей*) బహుముఖ; ~ая маши́на బహుళ ప్రయోజనకరమైన యంత్రం; ~ое сре́дство సర్వరోగ నివారిణి

университе́т *м* విశ్వవిద్యాలయం, యూనివర్సిటీ

университе́тский విశ్వవిద్యాలయపు, యూనివర్సిటీ; ~ курс విశ్వవిద్యాలయపు కోర్సు

унижа́ть, уни́зить (*вн.*) అవమానపరచు, చిన్నబుచ్చు

унижа́ться, уни́зиться తలవంపులు తెచ్చుకొను; ~ до про́сьбы ప్రాధేయపడి తలవంపులు తెచ్చుకొను

униже́ние *с* తలవంపు, అవమానం, చిన్నతనం

уни́женно *нареч.* ప్రాధేయపూర్వకంగా

уни́женный 1. (*о челове́ке*) అవమానితుడైన 2. (*выража́ющий униже́ние*) ప్రాధేయపూర్వకమైన

унизи́тельны||й అవమానకరమైన; ~е усло́вия అవమానకరమైన షరతులు

уни́зить(ся) *сов. см.* унижа́ть(ся)

уника́льный అపూర్వమైన, అనిదంపూర్వమైన, అపురూపమైన

унима́ть, уня́ть (*вн.*) 1. (*успока́ивать*) శాంతపరచు, ఊరుకోబెట్టు 2. (*прекраща́ть, сде́рживать*) ఆపు[కొను], అదుపులో పెట్టు; ~ слёзы కన్నీళ్లు ఆపుకొను; ~ хулига́на రౌడీని అదుపులో పెట్టు

унима́ться, уня́ться 1. (*успока́иваться*) శాంతించు, ఊరుకొను 2. (*прекраща́ться*) ఆగిపోవు ◇ говори́ть не унима́ясь *разг.* ఆగకుండా మాట్లాడు

унисо́н *м*: в ~ కలిసి; петь в ~ శ్రుతి కలిపి పాడు

унифика́ция *ж* ఒకటిగా (సమానంగా) చేయడం

унифици́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ఒకటిగా (సమానంగా) చేయు

уничтожа́ть, уничто́жить (*вн.*) నాశనం చేయు, నశింప చేయు; రూపుమాపు (*истребля́ть*); ~ следы́ чего́-л. దేని జాడలైనా రూపుమాపు 2. (*упраздня́ть, ликвиди́ровать*) నిర్మూలించు; ~ безрабо́тицу నిరుద్యోగాన్ని నిర్మూలించు

уничтожа́ющ||ий 1. (*губи́тельный*) వినాశకర[మైన] 2. (*беспоща́дный*) నిశితమైన; ~ая кри́тика నిశితమైన విమర్శ[న]

уничтоже́ние *с* 1. నాశనం, వినాశం; నిర్మూలనం (*истребле́ние*); по́лное ~ పూర్తి నిర్మూలనం 2. (*упраздне́ние*) రద్దు [చేయడం]

уничто́жить *сов. см.* уничтожа́ть

уноси́ть, унести́ (*вн.*) 1. తీసుకుపోవు, మోసుకుని పోవు 2. (*перемеща́ть тече́нием и т.п.*) నీళ్లలో కొట్టుకుపోవు (*тече́нием*); గాలిలో కలిసిపోవు (*ветром*) 3. *разг.* (*похища́ть*) దొంగిలించు, ఎత్తుకుపోవు ◇ е́ле но́ги унести́ పలాయనం చిత్తగించి ప్రాణం దక్కించుకొను

уноси́ться, унести́сь 1. (*бы́стро удаля́ться*) శరవేగంతో వెళ్లిపోవు; దూసుకుని పారిపోవు (*бы́стро убега́ть*) 2. *перен.* (*о мечта́х, мы́слях и т.п.*) పయనించు; мой мы́сли унесли́сь в про́шлое నా ఆలోచనలు గతానికి పయనించాయి 3. (*о вре́мени*) ఎగిరిపోవు, పరుగెత్తు

уныва́||ть *несов.* నిరుత్సాహంగా వుండు, క్రుంగిపోవు, దిగాలుపడు; не ~йте! నిరుత్సాహ పడకండి!

уны́ло *нареч.* నిరుత్సాహంగా

уны́л||ый 1. (*гру́стный*) చింతాక్రాంతమైన, క్రుంగిపోయిన 2. (*наводя́щий уны́ние*) విసుగు పుట్టించే, క్రుంగదీసే; ~ая доро́га విసుగు పుట్టించే రోడ్డు

уны́ние *с* నిరుత్సాహం, దిగులు; впада́ть в ~ నిరుత్సాహపూరితుడగు, క్రుంగిపోవు

уня́ть(ся) *сов. см.* унима́ть(ся)

упа́д *м*: смея́ться до ~у పొట్ట చెక్కలయ్యేలా నవ్వు

упа́док *м* పతనం, క్షీణత; ~ ду́ха నిరుత్సాహం; ~ сил నీరసం; приходи́ть в ~ క్షీణించిపోవు

упа́дочнический క్షీణ

упа́дочн||ый క్రుంగిపోయే, క్షీణ; ~ое иску́сство క్షీణ కళ; ~ое настрое́ние నిరుత్సాహం

упакова́ть *сов. см.* пакова́ть *и* упако́вывать

упако́вка *ж* 1. (*действие*) ప్యాకింగ్ 2. (*материал*) ప్యాకింగ్ సామగ్రి

упако́вочный ప్యాకింగ్; ~ материа́л ప్యాకింగ్ సామగ్రి

упако́вщик *м* ప్యాకింగ్ చేసేవాడు

упако́вывать, упакова́ть (*вн.*) ప్యాక్ చేయు

упа́сть *сов. см.* па́дать 1 *и* 3

упере́ть *сов. см.* упира́ть 1

упере́ться *сов. см.* упира́ться

упива́ться, упи́ться 1. చిత్తుగా (చెడ, తెగ) తాగు 2. *перен.* (*тв.*; *наслаждаться*) ఆనందంలో మునిగిపోవు; కళ్లకి విందగు (*картиной и т.п.*)

упира́ть, упере́ть 1. (*вн.* в *вн.*) ఆన్చు, (కి) బోటుపెట్టు; ~ шест в сте́ну కర్రని గోడకి బోటుపెట్టు 2. *тк. несов. разг.* (на *вн.*; *подчёркивать*) నొక్కిచెప్పు

упира́||ться, упере́ться 1. (*тв.* в *вн.*) ఊనుకొను; ~ться нога́ми в сте́ну గోడకి కాళ్లానుకొను 2. *перен. разг.* (*сопротивляться*) ఒప్పుకోకపోవు 3. *разг.* (в *вн.*; *подходить вплотную*) (కి) తాకు, (దగ్గర) ఆగు (ఆగిపోవు) ◇ весь вопро́с ~ется в недоста́ток вре́мени *разг.* సమస్య ఏమిటంటే కాలం తక్కువ (కొరత)

упи́танный బలిసిన; కొవ్వెక్కిన (*о животных*)

упи́ться *сов. см.* упива́ться

упла́та *ж* చెల్లింపు; ~ до́лга బాకీ తీరడం

уплати́ть *сов. см.* упла́чивать

упла́чивать, уплати́ть (*вн.*) చెల్లించు, తీర్చివేయు; ~ долг బాకీ తీర్చు; ~ по счёту బిల్లు చెల్లించు

уплотне́ние *с* 1. (*действие*) సంఘటన, సంఘటితం చేయడం 2. *мед.* కాంతి ◇ ~ рабо́чего дня పని దినాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవడం

уплотни́ть(ся) *сов. см.* уплотня́ть(ся)

уплотня́ть, уплотни́ть (*вн.*) 1. సంఘటితం చేయు 2. *перен.* (*заполнять целиком*) కూరి నింపు

уплотня́ться, уплотни́ться 1. (*становиться плотнее, твёрже*) గట్టిపడు 2. (*о рабочем времени*) (పని కాలం) సద్వినియోగమగు

уплыва́ть, уплы́ть ఈతకొట్టుతూ వెళ్లిపోవు (*о человеке*); వెళ్లిపోవు (*о судне*); తేలిపోవు (*о предмете*) ◇ де́ньги уплы́ли *разг.* డబ్బు కరిగిపోయింది (ఎగిరిపోయింది)

уплы́ть *сов. см.* уплыва́ть

уподо́бить(ся) *сов. см.* уподобля́ть(ся)

уподобля́ть, уподо́бить (*вн. дт.*) ఒకదాన్ని మరొకదానిలా ఉండేలా చేయు

уподобля́ться, уподо́биться (*дт.*) మరొకదానిలా అగు

упое́ние *с* తన్మయం, ఆనందాతిరేకం; с ~м ఆనందాతిరేకంగా

упои́тельный తన్మయం (ఆనందాతిరేకం) కలిగించే

уполза́ть, уползти́ పాకుతూ వెళ్లిపోవు, పాకిపోవు

уползти́ *сов. см.* уполза́ть

уполномо́ченный *м* ఏజెంటు, ప్రతినిధి; ~ госстра́ха ప్రభుత్వ భీమా సంస్థ ఏజెంటు

уполномо́чивать, уполномо́чить (*вн.* на *вн.*, *вн.* + *инф.*) (కి, ని) [చేయడానికి] అధికారం ఇచ్చు (దత్తం చేయు), (కి) పురమాయించు; ~ вести́ дела́ (ని) కార్యనిర్వహణకు పురమాయించు; ТАСС уполномо́чен заяви́ть ... టాస్ అధికారికంగా ఇలా ప్రకటిస్తోంది

уполномо́чить *сов. см.* уполномо́чивать

упомина́ние *с* (కి) ప్రస్తావన

упомина́ть, упомяну́ть (*вн.*, о *пр.*) ప్రస్తావించు, పేర్కొను

упомяну́ть *сов. см.* упомина́ть

упо́р *м* చోటు ◇ де́лать ~ на кого́-л. (что́-л.) ఒకరిని గురించి (దేనినైనా) నొక్కిచెప్పు; сказа́ть что́-л. в ~ ముఖంమీద చెప్పు; смотре́ть на кого́-л. в ~ ఒకరి కళ్లల్లోకి తదేకంగా చూచు; стреля́ть в ~ దగ్గర్నుంచి కాల్చు

упо́рно *нареч.* పట్టుదలతో; మొండిగా (*упрямо*)

упо́рн||ый పట్టుదలతో కూడిన, నిశ్చయమైన, తెంపరి (*настойчивый*); మొండి (*упрямый*); ~ое сопротивле́ние తెంపరి (మొండి) ప్రతిఘటన; ~ым трудо́м పట్టుదలతో కూడిన శ్రమతో (కృషితో)

упо́рство *с* పట్టుదల, కార్యదీక్ష (*настойчивость*); మొండితనం (*упрямство*)

упо́рствовать *несов.* మొండిగా వుండు; (в *пр.*) (విషయంలో) మొండిపట్టు

упорхну́ть *сов.* ఎగిరిపోవు

упоря́дочение *с* నియంత్రితం చేయడం, సక్రమపరచడం

упоря́дочивать, упоря́дочить (*вн.*) సక్రమపరచు, నియంత్రితం చేయు

упоря́дочиваться, упоря́дочиться సక్రమపరచబడు, సక్రమమగు

упоря́дочить(ся) *сов. см.* упоря́дочивать(ся)

употребительны||й వాడుకలో వున్న; ~е слова́ వాడుకలో వున్న మాటలు

употреби́ть(ся) *сов. см.* употребля́ть(ся)

употребле́ни||е *с* వాడుక, అన్వయం; ~е слов మాటలకు అన్వయం; в большо́м ~и బాగా వాడుకలో [వుండు]; входи́ть в ~е వాడుకలోకి వచ్చు; выходи́ть из ~я వాడుకలో లేకుండా పోవు

употребля́ть, употреби́ть (*вн.*) వినియోగించు; అన్వయించు (*применять*); ~ своё влия́ние తన ప్రభావం వినియోగించు ◇ ~ во зло чьё-л. дове́рие ఒకరి విశ్వాసం దుర్వినియోగించు[కొను]

употребля́ться, употреби́ться వినియోగింపబడు

упра́виться *сов. см.* управля́ться

управле́ни||е *с* 1. (*действие*) నిర్వహణ, మేనేజిమెంటు, పరిపాలన; ~е госуда́рством రాజ్య పరిపాలన; ~е промы́шленностью పరిశ్రమల నిర్వహణ; теря́ть ~е (*в машине, автобусе и т.п.*) అదుపు తప్పు 2. (*деятельность органов власти*) పరిపాలన; ме́стное ~е స్థానిక పరిపాలన; о́рганы госуда́рственного ~я ప్రభుత్వ పరిపాలనా సంస్థలు 3. (*административное подразделение*) బోర్డు, నిర్వహణ శాఖ; Центра́льное статисти́ческое ~е కేంద్ర గణాంక శాస్త్రపు బోర్డు (నిర్వహణ శాఖ) 4. (*совокупность приборов*): рулево́е ~е స్టీరింగ్ గేరు 5. *грам.* నియమనం

управле́нчески||й మేనేజిమెంటు, పరిపాలన; ~й аппара́т మేనేజిమెంటు సిబ్బంది; ~е расхо́ды మేనేజిమెంటు (నిర్వహణ) ఖర్చులు

управля́ть *несов.* (*тв.*) 1. నడుపు, నడిపించు; ~ автомоби́лем కారు నడుపు (నడిపించు); управля́емый снаря́д గైడెడ్ మిస్సైల్ 2. (*руководить*) నడుపు, నిర్వహించు; ~ госуда́рством రాజ్యాన్ని పరిపాలించు (నడుపు); ~ хозя́йством ఆర్థిక వ్యవస్థను నిర్వహించు 3. (*направлять чьи-л. поступки*) (కి) మార్గనిర్దేశకాలు ఇచ్చు 4. (*оркестром, хором*) నిర్వహించు, నడిపించు

управля́ться, упра́виться *разг.* (с *тв.*) సాధించు, చేసుకొను; ~ по хозя́йству ఇంటిపనులు నిర్వహించుకొను; ~ со свои́ми дела́ми తన పనులు చేసుకొను

управля́ющий *м* మేనేజరు; ~ дела́ми బిజినెస్ మేనేజరు

упражне́ни||е *с* 1. (*действие*) అభ్యాసం 2. (*задание*) పని, పాఠం, ఎక్సర్‌సైజ్; сбо́рник ~й по грамма́тике వ్యాకరణ ఎక్సర్‌సైజుల సంకలనం (పుస్తకం); физи́ческие ~я వ్యాయామాలు

упражня́ть *несов.* (*вн.*) అభ్యసించు

упражня́ться *несов.* (в *пр.*) అభ్యసించు; ~ в чте́нии చదవడం అభ్యసించు; ~ на роя́ле పియానో వాయించడం అభ్యసించు (సాధన చేయు)

упраздне́ние *с* రద్దు; మూసివేత (*учреждения*)

упраздни́ть *сов. см.* упраздня́ть

упраздня́ть, упраздни́ть (*вн.*) రద్దు చేయు

упра́шивать, упроси́ть (*вн.*) అర్థించు, ప్రార్థించు, బతిమాలు; ~ кого́-л. о чём-л. ఒకరిని దేనినైనా చేయడానికి ప్రార్థించు (బతిమాలు)

упрёк *м* మందలింపు, నింద; с ~ом నిందాపూర్వకంగా (మందలింపుగా); броса́ть ~ кому́-л. ఒకరిమీద నింద వేయు, ఒకరిని నిందించు ◇ ста́вить что́-л. в ~ кому́-л. *гл.* + అని నిందించు, ఆరోపించు

упрека́ть, упрекну́ть (*вн.* в *пр.*) (కు) నిందించు, మందలించు; ~ кого́-л. в небре́жности అశ్రద్ధ చేసినందుకు ఒకరిని మందలించు

упрекну́ть *сов. см.* упрека́ть

упре́ть *сов. см.* преть 2

упроси́ть *сов. см.* упра́шивать

упрости́ть(ся) *сов. см.* упроща́ть(ся)

упро́чение *с* బలపడడం, పటిష్ఠమవడం, దృఢపరచడం, దృఢంకావడం; ~ вла́сти అధికారం బలపడడం (దృఢపడడం); борьба́ за ~ ми́ра శాంతిని పటిష్ఠపరచడానికి చేసే కృషి

упро́чивать, упро́чить (*вн.*) పటిష్ఠపరచు, దృఢపరచు; ~ свя́зи సంబంధాలను దృఢపరచు

упро́чиваться, упро́читься దృఢమగు, పటిష్ఠమగు

упро́чить(ся) *сов. см.* упро́чивать(ся)

упроща́ть, упрости́ть (*вн.*) 1. సులభం (సరళం) చేయు; ~ рабо́ту పని సులభం చేయు 2. (*делать примитивным, обеднять*) అతిగా సరళం చేయు

упроща́ться, упрости́ться సులభమగు, సరళమగు

упру́гий స్థితిస్థాపక

упру́гость *ж* స్థితిస్థాపకత్వం, స్థితిస్థాపక గుణం

упря́жка *ж* బండిగుర్రాలు (*лошадей*); బండెద్దులు (*быков*)

у́пряжь *ж* బండికి కట్టే సామాను

упря́мец *м* *разг.* మొండి ఘటం

упря́миться *несов.* మొండిగా వుండు, మూర్ఖపు పట్టు పట్టు

упря́мство *с* మొండి పట్టు, మూర్ఖపు పట్టు

упря́мый 1. మొండి 2. (*настойчивый*) పట్టుదలగల

упря́тать *сов. разг.* (*вн.*) దాచు ◇ ~ кого́-л. в тюрьму́ ఒకరిని జైలులో పెట్టు

упуска́ть, упусти́ть (*вн.*) 1. (పట్టు) విడుచు, జారవిడుచు; ~ верёвку తాడు జారవిడుచు 2. (*давать убежать*) పారిపోనిచ్చు 3. *перен.* (*не воспользоваться чем-л. вовремя*) పోగొట్టు, జారవిడుచు; ~ слу́чай అవకాశాన్ని పోగొట్టు (జారవిడుచు)

упусти́ть *сов. см.* упуска́ть

упуще́ние *с* పొరపాటు

ура́ *межд.* జై! జై!

уравне́ние *с* 1. (*действие*) సమం చేయడం 2. *мат.* గణిత సమీకరణం; просто́е ~ శుద్ధ సమీకరణ; квадра́тное ~ శుద్ధద్విఘాత (శుద్ధవర్గ) సమీకరణ

ура́внивать I, уравня́ть (*вн.*; *делать равным*) సమం చేయు; ~ зарпла́ту వేతనాలను సమం చేయు; ~ кого́-л. в права́х ఒకరికి సమాన హక్కులు ఇచ్చు

ура́внивать II, уравня́ть (*вн.*; *делать ровным*) చదును చేయు

уравнове́сить *сов. см.* уравнове́шивать

уравнове́шенность *ж* నిబ్బరం, నిదానం

уравнове́шенный (*о характере, человеке*) నిబ్బరమైన, నిదానమైన

уравнове́шивать, уравнове́сить *прям., перен.* (*вн.*) సరితూగేలా (సమతులితం) చేయు

уравня́ть *сов. см.* ура́внивать I

урага́н *м* [పెను] తుపాను, గాలివాన

урага́нный ప్రచండమైన; ~ ве́тер విపరీతమైన (ప్రచండంగా వీచే) గాలి; ~ ого́нь ప్రచండమైన కాల్పులు

ура́н *м* యురేనియం

ура́нов||ый యురేనియం; ~ая руда́ యురేనియం ముడిఖనిజం

урва́ть *сов. разг.* (*вн.*) దఢాలున లాక్కొను, చేతి దెబ్బకొట్టు

урду́ *м нескл.* (*язык*) ఉర్దూ

урегули́рование *с* నియంత్రితం చేయడం, నియంత్రణ; పరిష్కారం (*вопроса и т.п.*); ми́рное ~ శాంతియుత పరిష్కారం

урегули́ровать *сов.* (*вн.*) నియంత్రించు; సర్దుబాటు చేయు, పరిష్కరించు (*вопрос и т.п.*); ~ конфли́кт ఘర్షణను సర్దుబాటు చేయు; ~ отноше́ния సంబంధాలను సరిచేయు

уре́зать *сов. см.* уреза́ть

уреза́ть, уре́зать (*вн.*) 1. (*укорачивать*) తగ్గించు, క్లుప్తీకరించు, సంక్షిప్తం చేయు 2. *перен.* (*сокращать, убавлять*) తగ్గించు, హరించు; ~ расхо́ды ఖర్చులు తగ్గించు; ~ чьи́-л. права́ ఒకరి హక్కులు తగ్గించు (హరించు)

урезо́нивать, урезо́нить *разг.* (*вн.*) (కి) బుద్ధిచెప్పు, నచ్చచెప్పు

урезо́нить *сов. см.* урезо́нивать

у́рна *ж* 1. బరిణె; ~ с пра́хом చితా భస్మపు బరిణె 2. (*для избирательных бюллетеней*) బేలట్ బాక్స్, ఓట్ల పెట్టె 3. (*для мусора*) రబ్బిష్ బిన్, చెత్త కుండీ

у́ров||ень *м* 1. మట్టం; над ~нем мо́ря సముద్ర మట్టం పైన 2. (*степень*) స్థాయి, ప్రమాణం; ~ень жи́зни జీవన ప్రమాణం; ~ень произво́дства ఉత్పత్తి స్థాయి ◇ на ~не глав прави́тельств ప్రభుత్వాధినేతల స్థాయిలో; устана́вливать отноше́ния на дипломати́ческом ~не దౌత్య స్థాయీ సంబంధాలు నెలకొల్పుకొను

уровня́ть *сов. см.* ура́внивать II

уро́д *м* 1. విరూపి, కురూపి 2. (*некрасивый, безобразный человек*) వికారుడు

уро́дина *ж разг. бран.* అనాకారి; стра́шная ~ పంది ముఖం

уроди́||ться *сов.* 1. పండు; хлеб хорошо́ ~лся ధాన్యం బాగా పండింది 2. *разг.* (в *вн.*; *быть похожим*) పోలిక కలిగివుండు; он ~лся в отца́ అతను తండ్రి పోలిక; в кого́ он ~лся? అతను ఎవరి పోలిక అబ్బా?

уро́длив||ый 1. (*с физическим недостатком*) వికారమైన, కురూపియైన 2. (*безобразный*) అందవికారమైన 3. *перен.* (*ненормальный, искажённый*) చెడగొట్టే; ~ое воспита́ние చెడగొట్టే పెంపకం (శిక్షణ)

уро́довать, изуро́довать (*вн.*) 1. విరూపం చేయు 2. (*калечить*) కురూపిని (విరూపిని) చేయు 3. (*портить*) పాడుచేయు, చెడగొట్టు

уро́дство *с* 1. (*физический недостаток*) కురూపితనం 2. (*безобразие*) వికారం, కురూపం 3. *перен.* (*ненорма́льность, искажение*) వైపరీత్యం

урожа́||й *м* పంట; ~й зерновы́х ధాన్యాల పంట; ~й я́блок యాపిల్ పంట; сбор ~я పంటకాలం, మాసూలు

урожа́йность *ж* పంట దిగుబడి

урожа́йный మంచి పంట యిచ్చే; ~ год మంచి పంట పండిన సంవత్సరం

уроже́нец *м* జన్మించినవాడు; ~ Москвы́ మాస్కోలో జన్మించినవాడు

уро́к *м* 1. పాఠం; ~ матема́тики గణిత పాఠం 2. *перен.* గుణపాఠం; извлека́ть ~ из чего́-л. దేనినుంచైనా గుణపాఠం నేర్చుకొను 3. (*задание*) పాఠం, హోమ్‌వర్కు; гото́вить ~и హోమ్‌వర్కు చేయు ◇ брать ~и [чего́-л.] [ఒక సబ్జెక్టులో] పాఠాలు చెప్పించుకొను; дава́ть ~и кому́-л. ఒకరికి పాఠాలు చెప్పు

уро́лог *м* యూరాలజిస్టు

уроло́гия *ж* యూరాలజీ

уро́н *м* నష్టం, నష్టాలు; огро́мный ~ అపారమైన నష్టాలు; наноси́ть ~ кому́-л. ఒకరికి నష్టం కలిగించు; нести́ ~ నష్టం పొందు (కలుగు)

урони́ть *сов. см.* роня́ть 1

уро́чный నిర్ణీత[మైన]; ~ час నిర్ణీత కాలం

урча́ть *несов.* గుర్రుమను

уры́вками *нареч. разг.* మధ్య మధ్య, అడపా దడపా

урю́к *м собир.* ఎండు అప్రికాట్

ус *м см.* **усы́**

усади́ть *сов. см.* уса́живать

уса́дьба *ж* 1. క్షేత్రం 2. *ист.* (*помещичья*) (భూస్వామ్య) ఎస్టేటు 3. (*колхоза, совхоза*) (సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రపు) కార్యాలయం

уса́живать, усади́ть (*вн.*) 1. కూర్చోబెట్టు; ~ кого́-л. на ме́сто ఒకరిని తన సీటుమీద కూర్చోబెట్టు 2. (за *вн.*; *заставлять заниматься чем.-л.*) (లో) పెట్టు; ~ кого́-л. за рабо́ту ఒకరిచేత పని మొదలుపెట్టించు; ~ кого́-л. за шитьё ఒకరిని కుట్టు పనిలో పెట్టు 3. (*тв.*; *растениями, цвета-ми*) (తో) నింపు

уса́живаться, усе́сться 1. కూర్చొను; ~ на стул కుర్చీమీద కూర్చొను 2. (за *вн.* или *инф.*; *приниматься за что-л.*) (కి) పూనుకొను; ~ за рабо́ту పనికి పూనుకొను

уса́тый మీసాలుగల

усва́ивать, усво́ить (*вн.*) 1 బాగా నేర్చుకొను, జీర్ణం చేసుకొను; ~ каку́ю-л. и́стину ఒక సత్యాన్ని బాగా నేర్చుకొను (జీర్ణం చేసుకొను) 2. (*перенимать, воспринимать*) నేర్చుకొను; ~ плоху́ю привы́чку చెడ్డ అలవాటు చేసుకొను 3. (*пищу, лекарство*) జీర్ణం చేసుకొను, ఒంట పట్టించుకొను

усвое́ние *с* 1. (*понимание*) బాగా నేర్చుకోవడం, గ్రహించడం 2. (*обычаев и т.п.*) అలవాటు చేసుకోవడం 3. (*пищи и т.п.*) జీర్ణం

усво́ить *сов. см.* усва́ивать

усе́ивать, усе́ять (*вн. тв.*) (తో) నిండు, పరచు; не́бо усе́яно звёздами ఆకాశం నక్షత్ర ఖచితమైంది

усе́рдие *с* దీక్ష, పట్టుదల, పరిశ్రమ; рабо́тать с ~м పట్టుదలతో పనిచేయు

усе́рдно *нареч.* దీక్షతో, పట్టుదలతో, పరిశ్రమతో

усе́рдный దీక్షగల, పట్టుదలగల, పరిశ్రమతో కూడిన

усе́рдствовать *несов.* కష్టపడు, పట్టుదల చూపించు (ప్రదర్శించు)

усе́сться *сов. см.* уса́живаться

усе́ять *сов. см.* усе́ивать

усиде́ть *сов.* 1. కదలమెదలకుండా కూర్చొను; тру́дно ~ на ме́сте కదలమెదలకుండా కూర్చోవడం కష్టం 2. (*остаться, побыть где-л.*) ఉండు, ఉండిపోవు

уси́дчивость *ж* దీక్ష, పట్టుదల

у́сики *мн.* (*ед.* у́сик *м*) 1. చిన్న మీసాలు 2. (*у насекомых*) మీసాలు 3. (*у растений*) నులి తీగెలు (తీగలు)

усиле́ние *с* తీవ్రతరం (అధికతరం) కావడం

уси́ленн||ый 1. (*увеличенный*) ఎక్కువ సేపు; ~ые заня́тия ఎక్కువ సేపు అధ్యయనం; ~ое пита́ние పుష్కలమైన తిండి, బలమైన ఆహారం 2. (*настойчивый*): ~ое внима́ние అధిక శ్రద్ధ; ~ые про́сьбы అర్జెంటు అభ్యర్థనలు

уси́ливать, уси́лить (*вн.*) తీవ్రతరం చేయు, పెంచు, అధికం చేయు; ~ борьбу́ за мир శాంతికోసం పోరాటం పెంపొందించు; ~ внима́ние శ్రద్ధను పెంచు (ఎక్కువ చేయు); ~ звук ధ్వనిని హెచ్చించు

уси́ли||ваться, уси́литься తీవ్రమగు, తీవ్రాతి తీవ్రమగు, అధికమగు; боль ~лась నొప్పి తీవ్రమైంది; ве́тер ~вается గాలి తీవ్రమవుతుంది

уси́ли||е *с* కృషి, ప్రయత్నం; совме́стными ~ями ఉమ్మడి కృషితో; с больши́м ~ем ఎంతో కష్టంమీద; без [вся́кого] ~я ఏ ప్రయత్నమూ లేకుండా

усили́тель *м эл., радио* ఆంప్లిఫైయర్

уси́лить(ся) *сов. см.* уси́ливать(ся)

ускака́ть *сов.* గంతులేస్తూ పోవు; దౌడు తీస్తూ వెళ్లిపోవు (*о всаднике*)

ускольза́ть, ускользну́ть 1. జారు, జారిపోవు; ~ из рук చేతులనుంచి జారు 2. *перен.* తెలియకుండా వెళ్లిపోవు, తప్పించుకొను; ~ от внима́ния кого́-л. ఒకరి దృష్టిలో పడకపోవు

ускользну́ть *сов. см.* ускольза́ть

ускоре́ние *с* వేగవృద్ధి, త్వరణం

ускóренн||ый శీఘ్ర, వేగవంతమైన; ~ое разви́тие వేగవంతమైన అభివృద్ధి, శీఘ్రాభివృద్ధి; ~ыми тéмпами త్వరిత గతిలో

ускóрить(ся) *сов. см.* ускоря́ть(ся)

ускоря́ть, ускóрить (*вн.*) త్వరపరచు, వేగవంతం చేయు; ~ разви́тие అభివృద్ధి త్వరపరచు; ~ шаги́ తొందరగా అడుగులు వేయు

ускоря́ться, ускóриться **1.** వేగవంతమగు, వేగం పుంజుకొను **2.** (*наступать скорее*) త్వరగా వచ్చు

усла́ть *сов.* (*вн.*) పంపించివేయు

уследи́ть *сов.* (за *тв.*) అందుకొను; трýдно ~ за егó мы́слями అతని భావాలను అందుకోవడం కష్టం; не ~ за ребёнком పిల్లని ఏమరు

услóви||е *с* **1.** షరతు; на любы́х ~ях ఏ షరతులైనా; без каки́х бы то ни́ было ~й ఏ షరతులూ లేకుండా, బేషరతుగా; ста́вить ~е షరతు పెట్టు **2.**: ~я *мн.* (*обстоятельства, обстановка*) పరిస్థితులు; ~я трудá పని పరిస్థితులు; в мéстных ~ях స్థానిక పరిస్థితుల్లో ◇ при ~и షరతుమీద; при ~и, что... ...పక్షంలో

услóвиться *сов. см.* усла́вливаться

услóвленн||ый నిర్ణీత; ఏర్పాటు చేసుకున్న; ~ый сигна́л నిర్ణీత సంజ్ఞ; ~ая встрéча ఏర్పాటు చేసుకున్న సమావేశం

услóвливаться, услóвиться (с *тв.* о *пр. или инф.*) (తో, అని + అని) ఏర్పాటు చేసుకొను; ~ о врéмени సమయం నిర్ణయించు; мы услóвились встрéтиться в дéсять часóв మేము పది గంటలకు కలవాలని ఏర్పాటుచేసుకున్నాం

услóвно *нареч.* షరతులతో [కూడిన]; пригова́ривать когó-л. ~ (కి) షరతులతో శిక్ష విధించు

услóвность *ж* ఆచార సిద్ధత్వం

услóвн||ый **1.** (*ограниченный условиями*) షరతులతో కూడిన; ~ое соглáсие షరతులతో కూడిన ఒప్పందం; ~ый пригово́р షరతుతో కూడిన శిక్ష; **2.** (*принятый*) నిర్ణీత; ~ый знак నిర్ణీత సంకేతం; ~ый стук నిర్ణీత టక్‌టక్ శబ్దం **3.** (*относительный*) ఆచారసిద్ధమైన; ~ая ли́ния ఆచారసిద్ధమైన రేఖ **4.** *грам.* వ్యవస్థిత; ~ое наклонéние హేత్వర్థకం; ~ое предложéние వ్యవస్థిత వాక్యం

усложни́ть(ся) *сов. см.* усложня́ть(ся)

усложня́ть, усложни́ть (*вн.*) క్లిష్టం చేయు, క్లిష్టపరచు, చిక్కు చేయు; ~ вопрóс సమస్యను క్లిష్టపరచు

усложня́ться, усложни́ться క్లిష్టమగు, చిక్కుపడు

услýг||а *ж* **1.** ఉపకారం; окáзывать ~у (కి) ఉపకారం చేయు; предлагáть свои́ ~и комý-л. ఒకరికి సహాయం చేస్తానని చెప్పు **2.**: ~и *мн.* సౌకర్యాలు, సేవలు ◇ ~а за ~у ఉపకారానికి ప్రత్యుపకారం [చేయు]; я к ва́шим ~ам మీకు సహాయం చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాను

услужи́ть *сов.* (*дт.*) (కి) ఉపకారం చేయు

услýжливый సాయం చేసే, దాస్యభావం కలిగిన

услы́шать *сов. см.* слы́шать 1

усма́трива||ть, усмотрéть **1.** *разг.* (*вн.* в *пр.*) కనిపించు; я не ~ю в э́том ничегó осóбенного నాకు అందులో ప్రత్యేకత కనిపించడం లేదు **2.** (*обнаруживать*) వెల్లడి చేయు ◇ не усмотрéть за ребёнком పిల్లని ఏమరు

усмеха́ться, усмехнýться హేళనగా చిరునవ్వు నవ్వు, ముసిముసిగా నవ్వు

усмехнýться *сов. см.* усмеха́ться

усмéшка *ж* [వెటకారపు] నవ్వు

усмирéние *с* (*подавление*) అణచివేత

усмири́ть(ся) *сов. см.* усмиря́ть(ся)

усмиря́ть, усмири́ть (*вн.*) **1.** అదుపులో పెట్టు **2.** (*мятеж и т.п.*) అణచు, అణచివేయు

усмиря́ться, усмири́ться [అల్లరి] మాను

усмотрéни||е *с*: по ~ю когó-л. ఒకరి విచక్షణ మేరకు; дéйствовать по своемý ~ю తన విచక్షణ మేరకు వ్యవహరించు (చేయు)

усмотрéть *сов. см.* усма́тривать

уснýть *сов.* **1.** నిద్రపోవు, (కి) నిద్రపట్టు **2.** (*о рыбе*) చనిపోవు

усовершéнствовани||е *с* మెరుగుదల, మెరుగుపరచడం; нóвые ~я в маши́не యంత్రంలో కొత్త మెరుగుదలలు; кýрсы ~я పునశ్చరణ తరగతులు

усовершéнствовать(ся) *сов. см.* совершéнствовать(ся)

усомни́||ться *сов.* (в *пр.*) (గురించి) సందేహించు, అనుమానించు, సందేహం వచ్చు; я ~лся в э́том దాన్ని గురించి నాకు సందేహం వచ్చింది

усóхнуть *сов. см.* усыха́ть

успева́емость *ж* (*учащихся*) పురోగతి, ప్రోగ్రెస్

успева́||ть, успéть **1.** (*инф.*) సకాలంలో చేయు

[కలుగు]; успéть всё сдéлать సకాలంలో అన్నీ పూర్తి చేయు; я не ~ю дéлать э́то సకాలంలో ఇది నేను చేయలేను; успéете! మీకు బోలెడంత టైముంది! 2. *разг.* (к *дт.*, на *вн.*; *прибывать к сроку*) సకాలంలో (టైముకి) వెళ్ళు (వచ్చు, చేరుకొను); ~ть на пóезд రైలు టైముకి చేరుకొను; не ~ть на пóезд రైలుకి ఆలస్యమగు, రైలు తప్పిపోవు 3. *тк. несов. уст.* (в *пр.*, *хорошо учиться*) ప్రోగ్రెస్ సాధించు ◇ онá не успéла оглянýться, как... తల ఇటు తిప్పేలోగానే...

успéется *безл. разг.* బోలెడు టైముంది

успéть *сов. см.* успевáть 1, 2

успéх *м* విజయం; సాధించినది (*достижение*); дéлать ~и (లో) ముందంజ వేయు; имéть ~ (లో) విజయం పొందు (చెందు, సాధించు); с ~ом విజయవంతంగా, విజయోపేతంగా, జయప్రదంగా; желáю вам ~а మీకు విజయం కలుగుగాక; как вáши ~и? పనులు (చదువులు), ఎలా సాగుతున్నాయి?

успéшно *нареч.* జయప్రదంగా, విజయవంతంగా

успéшный విజయవంతమైన, జయప్రదమైన

успокáивать, успокóить (*вн.*) 1. శాంతించు 2. (*смягчать, умерять*) ఓదార్చు, ఊరడించు, (కి) ఊరట కల్గించు

успокáиваться, успокóиться 1. స్థిమితపడు, మనసులు కుదుటపడు; успокóйтесь! నెమ్మదించండి!, శాంతించండి! 2. (*утихать*) శాంతపడు, ఊరుకొను 3. (*о боли*) పోవు ◇ ~ на достúгнутом సాధించినదానితో సంతృప్తి చెందు

успокоéни||е *с* ఊరట, ఓదార్పు, మనశ్శాంతి; для ~я сóвести మనశ్శాంతి కోసం

успокоúтельн||ый ఓదార్చే, ఊరట కలిగించే; ~ое срéдство ట్రాంక్విలైజర్

успокóить(ся) *сов. см.* успокáивать(ся)

устá *мн. уст.* పెదవులు, నోరు ◇ из уст в ~ నోటినుంచి నోటికి; у всех на ~х అందరి నోటా

устáв *м* నిబంధనావళి; ~ пáртии పార్టీ నిబంధ నావళి; ~ сельскохозя́йственной артéли వ్యవసాయ సహకార క్షేత్రపు నియమావళి; боевóй ~ సైనిక నిబంధనావళి (నియమ నిబంధనలు)

уставáть, устáть (వల్ల) అలసిపోవు, అలసట పొందు; ~ с дорóги ప్రయాణంవల్ల (మూలంగా) అలసిపోవు; я устáл నాకు అలసటగా వుంది, నాకు అలసట వచ్చింది

устáвить *сов. см.* уставля́ть ◇ ~ глазá на когó-л. (чтó-л.) *разг.* ఒకరిని (ఒకదానిని) తేరి చూచు

устáвиться *сов. разг.* (на *вн.*) తేరి చూచు

уставля́ть, устáвить (*вн.*) 1. ఉంచు, పెట్టు; ~ все кни́ги в шкаф పుస్తకాలన్నీ బీరువాలో ఉంచు (పెట్టు) 2. (*тв.*; *занимать всю поверхность*) (తో) నింపు; ~ пóлку кни́гами అరంతా పుస్తకాలతోనింపు

устáло *нареч.* అలసటతో, అలసటగా

устáлость *ж* అలసట, బడలిక

устáлый అలసిపోయిన

ýстал||ь *ж*: без ~и అలుపూ సొలుపూ లేకుండా; не знать ~и అలసట ఎరగకపోవు

устанáвливать, установи́ть (*вн.*) 1. పెట్టు, ఉంచు; వేయు, నెలకొల్పు (*налаживать*); ~ кни́ги పుస్తకాలను ఉంచు (పెట్టు); ~ палáтку గుడారం వేయు; ~ телефóн టెలిఫోన్ పెట్టు (అమర్చు, నెలకొల్పు) 2. (*устраивать, осуществлять*) స్థాపించు, సాధించు; ~ мир శాంతి చేకూర్చు; ~ отношéния с (తో) సంబంధాలు కుదుర్చుకొను (పెట్టుకొను); ~ поря́док శాంతి భద్రతలు సాధించు 3. (*утверждать, вводить в действие*) స్థాపించు, సృష్టించు, అమల్లో పెట్టు; ~ закóн చట్టం జారీ చేయు; ~ рекóрд రికార్డు స్థాపించు (సృష్టించు) 4. (*определять*) కల్పించు, నిర్ణయించు, మంజూరు చేయు; ~ плáту చెల్లింపు రేటు నిర్ణయించు; ~ цéны ధరలు నిర్ణయించు 5. (*доказывать*) రుజువు చేయు, నిరూపించు; ~ фáкты వాస్తవాలను రుజువు చేయు; ~ чью-л. невинóвность ఒకరి నిర్దోషిత్వం రుజువు చేయు

устанáвливаться, установи́ться 1. (*укрепляться, входить в силу*) స్థిరపడు, నెలకొల్పబడు 2. (*формироваться, наступать*) నెలకొను, ఆవరించు; установи́лась тишинá నిశ్శబ్దం నెలకొంది (ఆవరించింది)

установи́ть(ся) *сов. см.* устанáвливать(ся)

устанóвка *ж* 1. (*действие*) వేయడం, నెలకొల్పడం 2. (*устройство, механизм*) యంత్రం; áтомная ~ అణు యంత్రం 3. (*директива, указание*) నిర్దేశం, ఆదేశం

установлéние *с* 1. సంస్థాపన, స్థాపించడం; ~ влáсти అధికారం స్థాపించడం (నెలకొల్పడం); ~ контрóля над вооружéнием ఆయుధాలపై అజమాయిషీ పెట్టడం, ఆయుధాలను అదుపులో పెట్టడం 2. (*определение, констатирование*) రుజువు చేయడం, రూఢి పరచడం

устаревáть, устарéть కాలదోషం పట్టు, కాలం తీరు, పాతబడు

устаре́лый కాలదోషం పట్టిన, కాలం తీరిన; ~ обы́чай కాలదోషం పట్టిన సంప్రదాయం

устаре́ть *сов. см.* устарева́ть

уста́ть *сов. см.* устава́ть

устила́ть, устла́ть (*вн. тв.*) కప్పు; ~ весь дом ковра́ми ఇల్లంతా తివాసీలు పరచు

устла́ть *сов. см.* устила́ть

у́стно *нареч.* నోట, మౌఖికంగా

у́стный నోటి [చెప్పిన]; ~ перево́д ఓరల్ (ఆశు) అనువాదం; ~ счёт నోటి లెక్క

усто́и *мн.* పునాదులు; мора́льные ~ నీతి సూత్రాలు

усто́йчивость *ж* స్థిరత్వం

усто́йчив||ый 1. స్థిర[మైన]; ~ое сооруже́ние నిలకడ (స్థిర) నిర్మాణం 2. (*постоянный, неизменный*) స్థిర[మైన]; ~ое равнове́сие స్థిర సమతా స్థితి; ~ые це́ны స్థిరమైన ధరలు 3. *перен.* (*стойкий*) స్థిరమైన; ~ые взгля́ды స్థిరమైన అభిప్రాయాలు

усто́я||ть *сов.* 1. నిలబడగలుగు; я едва́ ~л на нога́х కష్టంమీద నిలబడగలిగాను 2. *перен.* (కు) తట్టుకొను; ~ть под на́тиском врага́ శత్రువు దాడికి తట్టుకొను

усто́яться *сов. перен.* (*стать постоянным*) స్థిరపడు

устра́ива||ть, устро́ить (*вн.*) 1. ఏర్పాటు[లు] చేయు (చేసుకొను); ~ть банке́т విందు చేయు; ~ть ми́тинг బహిరంగ సభ పెట్టుకొను (ఏర్పాటు చేయు); ~ть экза́мен పరీక్ష పెట్టించు 2. *разг.*: ~ть сканда́л రగడ చేయు, జగడం పెట్టుకొను 3. (*приводить в порядок*) సర్దుబాటు చేసుకొను; ~ть свои́ дела́ సొంత వ్యవహారాలు సర్దుబాటు చేసుకొను; ~ть свою́ жизнь తన జీవితం కుదుటపరచుకొను 4. (*помещать, определять*) పెట్టు; ~ть кого́-л. на рабо́ту ఒకరిని ఉద్యోగంలో పెట్టు; ~ть ребёнка в я́сли బిడ్డని శిశు శిక్షణాలయంలో (క్రెచీలో) వేయు (చేర్చు) ◇ меня́ э́то не ~ет ఇది నాకు కుదరదు (సరిపోదు)

устра́иваться, устро́иться 1. స్థిరపడు, సర్దుకొను, జరుగు; всё устро́ится అంతా సవ్యంగా సర్దుకొంటుంది; всё устро́илось, как мы хоте́ли అన్నీ మేము అనుకున్నట్లే జరిగాయి; его́ жизнь ещё не устро́илась అతనింకా జీవితంలో స్థిరపడలేదు 2. (*обосновываться*) స్థిరపడు; как вы устро́ились на но́вом ме́сте? మీ కొత్త ఇంట్లో స్థిరపడ్డారా? 3. (*поступать на работу*) పని దొరుకు 4. (*располагаться, размещаться*) సర్దుకొని [కూర్చొను, పడుకొను]

устране́ние *с* 1. తొలగింపు 2. (*уничтожение*) రద్దు, నిర్మూలన

устрани́ть(ся) *сов. см.* устраня́ть(ся)

устраня́ть, устрани́ть (*вн.*) 1. తొలగించు; ~ препя́тствия అడ్డంకులు తొలగించు; ~ с поста́ పదవి నుంచి తొలగించు 2. (*уничтожать, изживать*) నిర్మూలించు, తొలగించు; ~ недоста́тки లోపాలను తొలగించు (నిర్మూలించు)

устраня́ться, устрани́ться (నుంచి) దూరంగా వుండు, తప్పుకొను; ~ от дел వ్యవహారాలనుంచి తప్పుకొను

устраша́ть, устраши́ть (*вн.*) భయపెట్టు, బెదిరించు, జడిపించు, భయకంపితం చేయు

устраша́ться, устраши́ться భయపడు, బెదిరిపోవు

устраши́ть(ся) *сов. см.* устраша́ть(ся)

устреми́ть(ся) *сов. см.* устремля́ть(ся)

устремле́ние *с* ఆకాంక్ష, వాంఛ

устремля́ть, устреми́ть (*вн.*): ~ взгляд (వైపు, మీద) చూచు

устремля́ться, устреми́ться దూసుకు వెళ్లు; మీదనుంచి విరుచుకుపడు (*сверху*); ~ к вы́ходу ప్రవాహంగా బైటికి పోవు

у́стрица *ж* ఆయిస్టర్

устрои́тель *м* నిర్వాహకుడు

устро́ить(ся) *сов. см.* устра́ивать(ся)

устро́йство *с* 1. (*действие*) ఏర్పాటు (ఏర్పాట్లు) [చేయడం] 2. (*строй*) నిర్మాణం, వ్యవస్థ; госуда́рственное ~ రాజ్య వ్యవస్థ 3. (*конструкция*) నిర్మాణం 4. (*механизм, сооружение*) పరికరం

усту́п *м* కాలిపట్టు

уступа́ть, уступи́ть (*дт.*) 1. (*вн.*) ఇచ్చు, ఇచ్చివేయు; దత్తం చేయు (*территорию*); ~ ме́сто తన స్థానాన్ని ఒకరికి ఇచ్చు; ~ доро́гу వెళ్లనిచ్చు; (కి) దారి ఇచ్చు 2. (в *пр.*; *поддаваться*) లొంగు; ~ в спо́ре వాగ్వివాదాల్లో లొంగు 3. (в *пр.*; *быть не в состоянии сравняться*): не ~ (కు) తీసిపోకపోవు; ~ в си́ле ఒకరికన్న బలంలో తీసికట్టుగా వుండు

уступи́ть *сов. см.* уступа́ть

усту́пк||а *ж* 1. రాయితీ; идти́ на ~и రాయితీలు ఇచ్చు 2. (*в цене*) ధర తగ్గింపు

у́стье *с* (*реки*) నదీ ముఖ ద్వారం

усугуби́ть(ся) *сов. см.* усугубля́ть(ся)

усугубля́ть, усугуби́ть (*вн.*) తీవ్రతరం చేయు; ~ опа́сность ప్రమాదాన్ని తీవ్రతరం చేయు

усугубля́ться, усугуби́ться తీవ్రతరమగు

усы́ *мн.* (*ед.* ус *м*) మీసాలు

усынови́ть *сов. см.* усыновля́ть

усыновле́ние *с* దత్తత (దత్తు) [చేసుకోవడం]

усыновля́ть, усынови́ть (*вн.*) దత్తు చేసుకొను (తీసుకొను)

усы́пать *сов. см.* усыпа́ть

усыпа́ть, усы́пать (*вн. тв.*) (తో) నింపు, నింపి వేయు; не́бо усы́пано звёздами ఆకాశం నక్షత్రాలతో విరజిమ్మబడింది

усыпи́ть *сов. см.* усыпля́ть

усыпля́ть, усыпи́ть (*вн.*) 1. (*заставлять уснуть*) నిద్రపుచ్చు, జోకొట్టు; ~ [перед опера́цией] [ఆపరేషన్ ముందు] మైకం ఇచ్చి నిద్రపుచ్చు 2. (*искусственно вызывать смерть*) మైకం ఇచ్చు, నిద్రపుచ్చు 3. *перен.* జోకొట్టు; ~ подозре́ния అనుమానాలను జోకొట్టు

усыха́ть, усо́хнуть వాడిపోవు, ఆరిపోవు

ута́ивать, утаи́ть (*вн.*) 1. (*скрывать*) మరుగు చేయు, దాచు, మధ్య వరచు (పెట్టు) 2. (*присваивать*) కాజేయు

утаи́ть *сов. см.* ута́ивать

ута́йк||а *ж разг.*: без ~и దాపరికం లేకుండా

ута́птывать, утопта́ть (*вн.*) తొక్కు, తొక్కివేయు; ~ траву́ గడ్డిని తొక్కు

утащи́ть *сов.* (*вн.*) 1. ఈడ్చుకుని తీసుకెళ్లిపోవు, ఈడ్చుకుపోవు 2. *разг.* (*украсть*) ఎత్తుకుపోవు, కాజేయు

у́тварь *ж собир.* గిన్నెలు, పాత్రలు

утверди́тельно *нареч.*: отве́тить ~ ఔను అని సమాధానం చెప్పు; ~ кивну́ть голово́й అంగీకారంగా తలూపు

утверди́тельный: ~ отве́т అంగీకారపూర్వక సమాధానం

утверди́ть *сов. см.* утвержда́ть 2, 3

утверди́ться *сов. см.* утвержда́ться

утвержда́ть, утверди́ть (*вн.*) 1. *тк. несов.* (*настойчиво говорить*) ఉద్ఘాటించు, స్థిరంగా చెప్పు 2. (*устанавливать, укреплять*) దృఢపరచు, స్థిరపరచు, స్థిరీకరించు 3. (*санкционировать*) దృఢపరచు, ధృవపరచు, ఆమోదించు; ~ законопрое́кт బిల్లు ఆమోదించు (ధృవపరచు)

утвержда́ться, утверди́ться 1. (*укрепляться*) స్థిరంగా కాళ్లూనుకొను, స్థిరపడు 2. (в *пр.*; *убеждаться*) దృఢపడు, దృఢపరచుకొను; ~ в наме́рении తన ఉద్దేశం దృఢపరచుకొను

утвержде́ние *с* 1. (*мысль, положение*) వాదన, భావం; ఉద్ఘాటన (*заявление*) 2. (*санкционирование*) ఆమోదం; ~ пла́на ప్లాను ఆమోదం; ~ кого́-л. в до́лжности ఒకరిని పదవిలో నియమించు 3. (*установление, уточнение*) స్థిరపరచడం, స్థిరపడడం

утека́ть, уте́чь కారు, లీక్ అగు ◇ мно́го воды́ утекло́ с тех пор దరిమిలా చాలా ఘటనలు జరిగాయి

утёнок *м* బాతుపిల్ల

утепле́ние *с* చలి రాకుండా బందోబస్తు చేయడం

утепли́ть *сов. см.* утепля́ть

утепля́ть, утепли́ть (*вн.*) చలి రాకుండా బందోబస్తు చేయు; ~ пальто́ కోటుకి వెచ్చదనంకోసం [ఫర్] లైనింగ్ వేయు

утере́ть(ся) *сов. см.* утира́ть(ся)

утерпе́||ть *сов.* ఆపుకొను; я едва́ ~л, что́бы не рассмея́ться నేను కష్టంమీద నవ్వు ఆపుకొన్నాను; тру́дно ~ть *инф.* + కుండా ఉండలేకపోవు

уте́р||я *ж* కోల్పోవడం, పోగొట్టుకోవడం; получи́ть вы́говор за ~ю докуме́нтов పత్రాలను పోగొట్టుకున్నందుకు మందలింపబడు

утеря́ть *сов.* పోగొట్టుకొను

утеря́ться *сов.* పోవు

утёс *м* కొండ

уте́чка *ж* లీకేజి, లీక్ అవడం; ~ га́за గ్యాస్ లీక్ అవడం; ~ информа́ции సమాచారం బయటికి పొక్కడం, సమాచారం లీక్ అవడం

уте́чь *сов. см.* утека́ть

утеша́ть, уте́шить (*вн.*) ఓదార్చు, ఊరడించు, ఊరుకోబెట్టు

утеша́ться, уте́шиться ఓదార్చుకొను, ఊరడించుకొను

утеше́ние *с* ఓదార్పు, శమనం

утеши́тельный ఓదార్పే, ఉపశమింపజేసే

уте́шить(ся) *сов. см.* утеша́ть(ся)

утилита́рный ప్రయుక్త

ути́ль *м собир.* చెత్త, రద్దు

утильсырьё *с см.* ути́ль

ути́ный బాతు[యొక్క]

утира́ть, утере́ть (*вн.*) తుడుచు[కొను]; ~ слёзы కన్నీళ్లు తుడుచుకొను ◇ утере́ть нос кому́-л. *разг.* ఒకరిపైన గెలిచి మీసం మెలిపెట్టు

утира́ться, утере́ться తుడుచుకొను

утиха́ть, ути́хнуть 1. మణుగు, మణిగిపోవు (о

звуке); తగ్గు (*о боли*) 2. (*успокаиваться — о человеке*) శాంతపడు; ఊరుకొను (*о плачущем*)

ути́хнуть *сов. см.* утиха́ть

утихоми́рить *сов. разг.* (*вн.*) శాంతపరచు; ఊరుకోబెట్టు (*заставить замолчать*)

утихоми́ри||ться *сов. разг.* 1. శాంతపడు, ఊరుకొను 2. *перен.* (*ослабеть*) తగ్గిపోవు; ве́тер ~лся గాలి తగ్గిపోయింది

у́тк||а *ж* 1. బాతు 2. *перен.* (*ложный слух*) కట్టుకథ[నం]; газе́тная ~а వార్తాపత్రిక కట్టుకథ[నం]; пусти́ть ~у కట్టుకథను ప్రచారంలో పెట్టు

уткну́ть *сов. разг.* (*вн.*) దాచుకొను; ~ нос в воротни́к ముక్కును కోటు కాలర్‌లో దాచుకొను ◇ ~ нос в кни́гу పుస్తకంలో మునిగిపోవు

уткну́ться *сов. разг.*: ~ голово́й в поду́шку తలగడలో ముఖం దాచుకొను; ~ в кни́гу పుస్తకంలో మునిగిపోవు

утоли́ть *сов. см.* утоля́ть

утолще́ние *с* ఉబ్బు

утоля́ть, утоли́ть (*вн.*) తీర్చుకొను; ~ го́лод ఆకలి తీర్చుకొను; ~ жа́жду దాహం తీర్చుకొను

утоми́тельн||ый అలసిపోజేసే; ~ая рабо́та అలసిపోజేసే (విసుగు పుట్టించే) పని

утоми́ть(ся) *сов. см.* утомля́ть(ся)

утомле́ние *с* అలసట, అతిశ్రమ

утомлённый అలసట (అలుపు) చెందిన

утомля́ть, утоми́ть (*вн.*) అలసట పుట్టించు, అయాసపెట్టు

утомля́||ться, утоми́ться అలసట (అలుపు) చెందు, అలసిపోవు; он бы́стро ~ется అతను తొందరగా అలసిపోతాడు

утону́ть *сов. см.* тону́ть *и* утопа́ть 1

утончённый నాజూకైన, సున్నితమైన; ~ вкус సున్నితమైన అభిరుచి

утопа́ть, утону́ть 1. (లో) మునిగిపోవు, మునుగు 2. *тк. несов.* (в *пр.*) మునిగితేలు, ఓలలాడు; ~ в бога́тстве ఐశ్వర్యంలో ఓలలాడు; ~ в ро́скоши విలాసాల్లో మునిగితేలు

утопа́ющий *м* మునిగిపోతున్న

утопи́зм *м* ఊహాజనితవాదం

утопи́ст *м* ఊహాజనితవాది

утопи́ть(ся) *сов. см.* топи́ть(ся) II

утопи́ческий ఊహాజనిత[మైన]; ~ социали́зм ఊహాజనిత సోషలిజం

уто́пия *ж* 1. *филос.* ఊహాజనితం 2. (*фантазия*) ఊహాస్వర్గం

уто́пленник *м* మునిగిపోయినవాడు

утопта́ть *сов. см.* ута́птывать

уточне́ние *с* వివరం

уточни́ть *сов. см.* уточня́ть

уточня́ть, уточни́ть (*вн.*) వివరించు

утра́ивать, утро́ить (*вн.*) మూడంతలు చేయు

утра́иваться, утро́иться మూడంతలగు

утрамбова́ть *сов.* (*вн.*) చదునుగా దట్టించు

утра́та *ж* లోటు; невосполни́мая ~ తీరని లోటు

утра́тить *сов. см.* утра́чивать

утра́чивать, утра́тить (*вн.*) కోల్పోవు; ~ значе́ние ప్రాముఖ్యాన్ని కోల్పోవు (పోగొట్టుకొను)

у́тренний ఉదయపు; ~ вы́пуск (*газеты*) ఉదయపు సంచిక

у́тренник *м* 1. (*спектакль*) మార్నింగ్‌షో, పగటి ఆట(ప్రదర్శన) 2. (*утренний мороз*) ఉదయపు చలి

утри́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) అతిశయోక్తి చేయు, వక్రీకరించు; ~ чьи́-л. слова́ ఒకరి మాటలు వక్రీకరించు (అతిశయోక్తి చేసి చెప్పు)

у́тро *с* ప్రొద్దుటి పూట, ఉదయం; ка́ждое ~ ప్రతి ఉదయమూ; на друго́е ~ మరునాటి ఉదయం; ра́но ~м ప్రొద్దున; с утра́ до ве́чера ప్రొద్దుటి (ఉదయం) నుంచి సాయంకాలంవరకు ◇ до́брое ~!, с до́брым ~м! గుడ్ మార్నింగ్!

утро́ба *ж* కడుపు; ~ ма́тери గర్భం

утро́бный గర్భస్థ

утро́ить(ся) *сов. см.* утра́ивать(ся)

у́тром *нареч.* ఉదయం, తెల్లవారగట్ల, ప్రొద్దున; за́втра ~ రేపు ఉదయం; сего́дня ~ ఈ ఉదయం, ఈవేళ ప్రొద్దున

утружда́ть *несов.* (*вн.*) శ్రమ పెట్టు, (కి) శ్రమ కలిగించు

утю́г *м* ఇస్త్రీ పెట్టె

утю́жить (*вн.*) ఇస్త్రీ చేయు

уф *межд.* ఉష్!

ух *межд.* అబ్బ!

уха́ *ж* చేప సూపు

уха́б *м* గతుకు

уха́бистый గతుకుల

уха́живать *несов.* (за *тв.*) 1. చూసుకొను;

శుశ్రూష చేయు (*за больным*) 2. (*за женщиной*) ప్రేమాభిమానాలు చూపించు (ప్రదర్శించు)

ухвати́ть *сов.* (*вн.*) పట్టు[కొను] ◇ ~ суть సారాంశాన్ని గ్రహించు [కొను]

ухвати́ться *сов.* (за *вн.*) 1. పట్టుకొను; ~ за верёвку తాడు[ను] పట్టుకొను; ~ за чью-л. ру́ку ఒకరి చేయి (చేతిని) పట్టుకొను 2. *перен. разг.* (*воспользоваться*) ఎగిరి గంతువేయు; ~ за мысль ఆలోచనకి ఎగిరి గంతువేయు

ухва́тка *ж разг.* 1. (*приём*) ఒడుపు, లాఘవం 2. (*повадка*) నడత, ప్రవర్తన

ухитри́ться *сов. см.* ухитря́ться

ухитря́ться, ухитри́ться *разг.* (*инф.*) *инф.* + గలుగు; ~ прочесть చదవగలుగు

ухищре́ние *с* కుయుక్తి

ухищря́ться *несов.* కుయుక్తి పన్ను

ухмы́лка *ж см.* усме́шка

ухмыльну́ться *сов. см.* ухмыля́ться

ухмыля́ться, ухмыльну́ться *разг.* చిరునవ్వు నవ్వు

у́хо *с* చెవి; говори́ть на́ ухо кому́-л. ఒకరికి చెవిలో మెల్లగా చెప్పు ◇ быть по́ уши в долга́х *разг.* తల మునక[లు]గా అప్పుల్లో వుండు; влюби́ться по́ уши తల మునక[లు]గా ప్రేమలో పడు; навостри́ть у́ши *разг.* చెవి దొరపెట్టి విను; не ве́рить свои́м уша́м తను విన్నదాన్నే నమ్మకపోవు; слы́шать что́-л. свои́ми уша́ми స్వయంగా విను; он и у́хом не ведёт *разг.* చెవిని పెట్టడు (చొరనివ్వడు); протруби́ть все у́ши кому́-л. [о чём-л.] *разг.* [దేని గురించైనా] ఒకరి చెవిని హోరెత్తించు

ухо́д I *м* వెళ్లిపోవడం, పోక; ~ с до́лжности పదవీ విరమణ; ~ на пе́нсию రిటైర్‌మెంటు

ухо́д II *м* (*забота*) చూసుకోవడం, శుశ్రూష చేయడం; ~ за больны́м రోగిని చూసుకోవడం, రోగికి శుశ్రూష చేయడం; ~ за до́мом గృహ నిర్వహణ; ~ за цвета́ми మొక్కలను చూసుకోవడం

уходи́ть, уйти́ 1. వెళ్లిపోవు; ~ домо́й ఇంటికి వెళ్లిపోవు; по́езд уже́ ушёл రైలు వెళ్లిపోయింది 2. (*оставлять*) వదలుకొను; ~ из семьи́ కుటుంబాన్ని వదలుకొను; ~ на пе́нсию రిటైర్ అగు; ~ с заседа́ния సమావేశంనుంచి వైదొలగు; ~ с поста́ పదవీ విరమణ చేయు 3. *перен.* (*проходить, миновать*) మించిపోవు; ~ в про́шлое గతంలోకి పోవు; вре́мя ушло́ కాలం మించిపోయింది; вре́мя ещё не ушло́ ఇంకా టైముంది, సమయం ఇంకా మించిపోలేదు 4. (от *рд.*; *скрываться, спасаться*) తప్పుకొను, తప్పించుకొను; ~ от отве́тственности బాధ్యతనుంచి తప్పించుకొను 5. *разг.* (на *рд.*; *расходоваться*) పట్టు (*о времени*); కావలసి వచ్చు (*о деньгах*); на э́то ухо́дит мно́го вре́мени దానికి చాలా కాలం పట్టుతుంది; на э́то уйдёт сто рубле́й దానికి వంద రూబుళ్లు కావలసి వస్తాయి; все си́лы ухо́дят на э́то శక్తి అంతా దానికి పోతుంది ◇ ~ в нау́ку తనను విజ్ఞానశాస్త్రానికి అంకితం చేసుకొను; ~ в себя́ అంతర్ముఖుడై పోవు; ~ от отве́та కప్పదాటు సమాధానం యిచ్చు; ~ вперёд ముందంజ వేయు, ముందుకు వెళ్లు; ~ ни с чем ఖాళీ చేతులతో వెళ్లిపోవు; по́чва ухо́дит из-под ног кого́-л. ఒకరి కాలికింది నేల దొలుచుకుపోతోంది; часы́ ушли́ вперёд గడియారం ఫాస్టుగా ఉంది

ухудша́ть, уху́дшить (*вн.*) విషమింపజేయు; ~ де́ло వ్యవహారాన్ని విషమింపజేయు; ~ состоя́ние здоро́вья ఆరోగ్యంమీద దుష్ప్రభావం కలిగించు

ухудша́ться, уху́дшиться క్షీణించు, విషమించు, తగ్గు ముఖం పట్టు; его́ здоро́вье уху́дшилось అతని ఆరోగ్యం క్షీణించింది, రోగం తగ్గు ముఖం పట్టింది

ухудше́ние *с* క్షీణత, తగ్గుదల; ~ ка́чества క్షీణత; ~ отноше́ний సంబంధాలు తగ్గు ముఖం పట్టడం

уху́дшить(ся) *сов. см.* ухудша́ть(ся)

уцеле́ть *сов.* పగలకుండా మిగులు (*о предметах*); బతికి బయటపడు (*остаться в живых*); ~ при пожа́ре కాలిపోకుండా మిగులు (*о предметах*); అగ్ని ప్రమాదంనుంచి బయటపడు (*о людях*)

уценённый తగ్గింపు ధరకి [ప్రకారం]

уцепи́ться *сов.* (за *вн.*) 1. తగులుకొను 2. *перен. разг.* పట్టుకొను

уча́ствовать *несов.* (в *пр.*) (లో) పాల్గొను; ~ в движе́нии ఉద్యమంలో పాల్గొను

уча́сти||е *с тк. ед.* 1. భాగస్వామ్యం, పాల్గొనడం; принима́ть ~е в рабо́те పనిలో పాల్గొను (భాగస్వామ్యం కలిగివుండు); при непосре́дственном ~и ఒకరి ప్రత్యక్ష భాగస్వామ్యంతో 2. (*соучастие*) సానుభూతి; с ~ем సానుభూతితో; относи́ться с ~ем к кому́-л. ఒకరిపట్ల సానుభూతి కలుగు (చూపించు)

участи́ться *сов. см.* учаща́ться

участко́в||ый 1. మండల; ~ая избира́тельная коми́ссия మండల ఎలెక్షన్ కమిటీ 2. *в знач. сущ. м разг.* మండల (పేట) మిలీషియా ఆఫీసరు

уча́стливо *нареч.* సానుభూతితో

учáстливый సానుభూతిపర

учáстни||к *м* పాల్గొనేవాడు, భాగస్వామి; стрáны-~цы సభ్య దేశాలు

учáсток *м* 1. (*часть поверхности чего-л.*) భాగం 2. (*земли́*) కమతం, భూఖండం; ~ обрабóтанной земли́ సాగు[లో వున్న] చేను; строи́тельный ~ నిర్మాణ స్థలం 3. (*сфера деятельности*) రంగం 4. (*административно-территориальное подразделение*) మండలం; избирáтельный ~ పోలింగ్ కేంద్రం (బూత్)

ýчасть *ж* విధి, గతి, కర్మ

учащáться, участи́ться మరింత తరచుగా సంభవించు (జరుగు), ఎక్కువ అగు; మరింత జోరుగా కొట్టుకొను (*о пульсе*)

учáщийся *м* విద్యార్థి

учёб||а *ж* చదువు[లు]; శిక్షణ (*специальная*); послáть когó-л. на ~у ఒకరిని చదువుకోసం (శిక్షణ కోసం) పంపించు

учéбник *м* పాఠ్యగ్రంథం, పాఠ్యపుస్తకం; ~ по фи́зике భౌతికశాస్త్ర పాఠ్యగ్రంథం

учéбн||ый విద్యా; ~ый год విద్యా సంవత్సరం; ~ая прогрáмма విద్యా కార్యక్రమం; ~ое заведéние విద్యాలయం

учéние *с* 1. చదువు[లు]; శిక్షణ, తర్ఫీదు (*ремеслу*) 2. (*преподавание*) బోధన, శిక్షణ (తర్ఫీదు) ఇవ్వడం 3. (*теория*) సిద్ధాంతం, ఉద్బోధన

учени́к *м* 1. విద్యార్థి 2. (*обучающийся какой-л. профессии*) అప్రెంటిస్; ~ тóкаря టర్నర్ అప్రెంటిస్ 3. (*последователь*) శిష్యుడు, అనుయాయుడు, అనుచరుడు

учени́ческий 1. విద్యార్థి 2. *перен.* (*незрелый*) అపరిణత

учени́честв||о *с* శిక్షణ (తర్ఫీదు) పొందడం; гóды ~а స్కూలు సంవత్సరాలు

учёность *ж* పాండిత్యం

учён||ый 1. పండిత 2. (*научный*) శాస్త్రీయ; ~ый совéт అకడెమిక్ బోర్డు; ~ая стéпень డిగ్రీ 3. (*обученный чему-л.*) (లో) నేర్పుగల, తర్ఫీదు (శిక్షణ) పొందిన 4. *в знач. сущ.* *м* శాస్త్రవేత్త, శాస్త్రజ్ఞుడు, పండితుడు

учéсть *сов. см.* учи́тывать

учёт *м* 1. (*действие*) అకౌంటింగు, లెక్కలు రాయడం; вести́ ~ అకౌంటింగు చేయు (నిర్వహించు) 2. (*принятие во внимание*) పరిగణనలోకి (దృష్టిలోకి) తీసుకోవడం; ~ обстанóвки పరిస్థితులను లెక్కలోకి తీసుకోవడం; без ~а లెక్కలోకి (పరిగణనలోకి) తీసుకోకుండా 3. (*регистрация*) రిజిస్ట్రేషన్; стáвить на ~ రిజిస్టరు చేయు; снимáть с ~а రిజిస్టరునుంచి ఎత్తి (కొట్టి) వేయు ◇ ~ векселéй *фин.* డిస్కౌంటు చేయడం

учётн||ый 1. రికార్డు; ~ая кáрточка రికార్డు కార్డు 2. *фин.* డిస్కౌంటు

учётчик *м* లెక్కలు రాసేవాడు; టైమ్ కీపరు (*табельщик*)

учи́лище *с* పాఠశాల; воéнное ~ మిలిటరీ పాఠశాల

учини́ть *сов. см.* учиня́ть

учиня́ть, учини́ть *разг.* (*вн.*) చేయు; ~ дрáку పోట్లాటకి దిగు, దెబ్బలాట పెట్టుకొను; ~ скандáл రగడ చేయు; ~ распрáву над кéм-л. ఒకరిమీద దండన చర్య తీసుకొను

учи́тель *м* ఉపాధ్యాయుడు; గురువు (*наставник*); шкóльный ~ బడిపంతులు, మాస్టరు

учи́тельница *ж* ఉపాధ్యాయురాలు

учи́тельская *ж* ఉపాధ్యాయుల గది

учи́тельский ఉపాధ్యాయుల, టీచర్ల

учи́тельствовать *несов.* ఉపాధ్యాయుడుగా (బడిపంతులుగా) పనిచేయు

учи́тывать, учéсть (*вн.*) 1. లెక్కలు రాయు 2. (*принимать во внимание*) పరిగణనలోకి (లెక్కలోకి, దృష్టిలోకి) తీసుకొను ◇ ~ вéксель *фин.* డిస్కౌంట్ చేయు

учи́ть *несов.* (*вн.*) 1. *сов.* научи́ть నేర్పు, నేర్పించు, బోధించు; ~ грáмоте చదవడం రాయడం నేర్పు (చెప్పు); ~ когó-л. рýсскому языкý ఒకరికి రష్యన్ భాష చెప్పు (నేర్పు) 2. (*давать образование*) చదువు చెప్పించు 3. (*запоминать, усваивать*) నేర్చుకొను; ~ урóк పాఠం నేర్చుకొను

учи́ться *несов.* 1. *сов.* научи́ться (*дт.*; *приобретать, усваивать знания*) అభ్యసించు, నేర్చుకొను; ~ игрé на роя́ле పియానో వాయించడం నేర్చుకొను; ~ у когó-л. ఒకరి దగ్గర నేర్చుకొను 2. (*быть учащимся*): ~ в шкóле స్కూలులో చదువు; ~ в университéте విశ్వవిద్యాలయంలో చదువు

учреди́тельн||ый ప్రారంభ; ~ый съезд ప్రారంభ మహాసభ; ~ое собрáние రాజ్యాంగనిర్ణయ సభ

учреди́ть *сов. см.* учреждáть

учреждáть, учреди́ть (*вн.*) స్థాపించు, నెలకొల్పు, ఏర్పాటు చేయు; ~ прéмию బహుమతి ఏర్పాటు చేయు;

~ стипéндию స్టైపెండు నెలకొల్పు (ఏర్పాటు చేయు)

учреждéние *с* 1. (*действие*) స్థాపన, నెలకొల్పడం 2. (*организация*) ఆఫీసు, సంస్థ; государственное ~ ప్రభుత్వ సంస్థ

учтúвость *ж* మర్యాద

учтúвый మర్యాదగల

учýять *сов. разг.* పసిపట్టు

ушáнка *ж* చెవులు కప్పే టోపీ

ушáт *м* టబ్బు

ушúб *м* దెబ్బ, గాయం

ушибáть, ушибúть (*вн.*) దెబ్బ తిను (తగులు); ~ рýку చేతికి దెబ్బ తగులు

ушибáться, ушибúться దెబ్బ తిను (తగులు)

ушибúть(ся) *сов. см.* ушибáть(ся)

ушивáть, ушúть (*вн.*) బిగుతు చేయు

ушúть *сов. см.* ушивáть

ýшкó *с* 1. *см.* ýхо 2. (*игольное*) (సూది) రంధ్రం

ушнóй చెవి

ущéлье *с* కనుమ

ущемúть *сов. см.* ущемля́ть

ущемля́ть, ущемúть (*вн.*) 1. నంగగొట్టు; ~ пáлец двéрью వేలిని తలుపు సందున నంగగొట్టుకొను 2. *перен.* (*ограничивать*) కుంచింపచేయు; ~ чьй-л. правá ఒకరి హక్కులు కుంచింపచేయు 3. *перен.* (*оскорблять*) గాయపరచు; ~ чьё-л. самолю́бие ఒకరి ఆత్మగౌరవాన్ని గాయపరచు

ущéрб *м* నష్టం; без ~а для дéла పనికి నష్టం కలగకుండా; в ~ чему́-л. దేనికైనా నష్టదాయకం ◇ луна́ на ~е చంద్రుడు క్షీణదశలో ఉన్నాడు

ущипнýть *сов.* (*вн.*) గిల్లు

ую́т *м* ఇమ్ముతనం

ую́тный ఇమ్ముగా వున్న

уязвúм||ый: ~ое мéсто బలహీనత

уязвúть *сов. см.* уязвля́ть

уязвля́ть, уязвúть (*вн.*) గాయపరచు, [మనస్సుని] తూట్లు పొడుచు; ~ чьё-л. самолю́бие ఒకరి ఆత్మగౌరవాన్ని గాయపరచు

уяснúть *сов. см.* уясня́ть

уясня́ть, уяснúть (*вн.*) గ్రహించు[కొను], అర్థం చేసుకొను; ~ себé положéние పరిస్థితిని గ్రహించుకొను

Ф

фáбрика *ж* ఫాక్టరీ

фабрикáнт *м* పారిశ్రామికవేత్త, ఫాక్టరీ యజమాని (సొంతదారు)

фабрикáция *ж* తయారీ, కల్పన

фабриковáть, сфабриковáть *разг.* (*вн.*) 1. అధికంగా తయారుచేయు 2. *перен.* (అబద్ధం) కల్పించు

фабрúчно-заводскóй ఫాక్టరీ; ~ комитéт ఫాక్టరీ ట్రేడ్‌యూనియన్ కమిటీ

фабрúчны||й 1. ఫాక్టరీ 2. (*некустарный*) పారిశ్రామిక; ~е товáры పారిశ్రామిక సరుకులు (వస్తువులు)

фáбула *ж лит.* ఇతివృత్తం

фавóр *м:* быть в ~е у когó-л. ఒకరి చల్లటి చూపులో వుండు, ఒకరి కటాక్ష వీక్షణాలకింద వుండు

фаворúт *м* ఇష్టుడు, ప్రియమైనవాడు

фáза *ж* (*этап*) దశ, ఘట్టం; ~ развúтия óбщества సమాజ అభివృద్ధి దశ

фáзис *м см.* фáза

фазотрóн *м физ.* సింక్రోసైక్లోట్రాన్

фáкел *м* దివిటీ

фáкельщик *м* దివిటీ పట్టుకునేవాడు

факсúмиле *с нескл.* ఫాసిమిలీ; సంతకపు స్టాంపు (*подпись*)

факт *м* వాస్తవం; [సం]ఘటన (*случай*) ◇ стáвить когó-л. перед ~ом చేసేసి ఒకరికి చెప్పు, చేసిన తరువాత ఒకరికి చెప్పు

фактúчески *нареч.* వాస్తవంగా

фактúческ||ий వాస్తవ[మైన], అసలు; ~ие материáл వాస్తవాలు; ~ое положéние వాస్తవ పరిస్థితి

фáктор *м* అంశం

фактóрия *ж* వాణిజ్య (వర్తక) కేంద్రం

факультатúвный ఇష్టప్రకారమైన, ఎంచుకున్న

факультéт *м* డిపార్ట్‌మెంటు, విభాగం; юридúческий ~ న్యాయశాస్త్ర విభాగం (డిపార్ట్‌మెంటు)

фальсификáтор *м* వక్రీకరించేవాడు

фальсификáция *ж* 1. (*действие*) వక్రీకరించడం, వికృతపరచడం; ~ истóрии చరిత్రను వక్రంగా చిత్రించు 2. (*подделка*) ఫోర్జరీ

фальсифицúровать *несов. и сов.* (*вн.*) వక్రీకరించు, వికృతపరచు

фальшúвить, сфальшúвить 1. (*фальшиво играть, петь*) అపస్వరంతో పాడు (వాయించు) 2. (*притворяться*) నటించు

фальшúвка *ж разг.* ఫోర్జరీ

фальшивомонéтчик *м* దొంగ నోట్లు తయారు చేసేవాడు

фальши́в||ый 1. దొంగ, బూటక, నకిలీ, ఫోర్జరీ; ~ая монéта దొంగ నాణెం; ~ые докумéнты ఫోర్జరీ పత్రాలు 2. (*неискренний*) కపట; ~ая улы́бка తెచ్చి పెట్టుకున్న చిరునవ్వు 3. (*искажающий мелодию*) తప్పు, అప; ~ая нóта అపస్వరం

фальшь *ж тк. ед.* 1. (*неискренность*) కాపట్యం 2. (*в пении, игре*) తప్పు, అపస్వరాలు

фами́лия *ж* 1. ఇంటి పేరు; как вáша ~? మీ ఇంటి పేరు? 2. (*род*) వంశ నామం

фами́льн||ый కుటుంబ; ~ое схóдство కుటుంబ పోలికలు; ~ые портрéты కుటుంబీకుల చిత్రాలు

фамилья́рничать *несов. разг.* (с *тв.*) (తో, పట్ల) అతి చనువుగా వుండు, అతి చనువు తీసుకొను

фамилья́рно *нареч.* అతి చనువుగా

фамилья́рность *ж* అతి చనువు; позволя́ть себé ~ అతి చనువు తీసుకొను

фамилья́рный అతి చనువైన

фанати́зм *м* ఉన్మత్తత, మూర్ఖాభిమానం, వెర్రిభక్తి

фанáтик *м* ఉన్మత్తుడు, అతి మూర్ఖాభిమానంగలవాడు

фанати́ческий, фанати́чный మౌఢ్యం కలిగిన, మూఢ

фанéр||а *ж* ప్లైవుడ్; лист ~ы ప్లైవుడ్ పలకలు

фанéрный ప్లైవుడ్

фантазёр *м* స్వాప్నికుడు

фантази́ровать *несов.* ఊహాలో కల్పనలు చేయు

фантáзия *ж* 1. (*воображение*) భావం, తల[o]పు, ఊహ 2. (*мечта*) కల 3. *разг.* (*причуда*) పిచ్చితలపు [తలంపు] 4. (*выдумка, ложь*) కాల్పనిక

фантáст *м* (*писатель*) కాల్పనిక కథా రచయిత

фантáстик||а *ж* 1. *разг.* ఊహా విహారం; на грáни ~и దాదాపు నమ్మశక్యంకాని 2. *собир. лит.* కాల్పనిక సాహిత్యం; наýчная ~а సైన్స్ ఫిక్షన్

фантасти́ческий 1. (*причудливый*) విచిత్రమైన; ~ вид విచిత్రమైన ఆకారం 2. (*воображаемый*) ఊహాత్మక 3. (*относящийся к фантастике*) కాల్పనిక; ~ ромáн కాల్పనిక నవల

фанфáра *ж* 1. (*музыкальный инструмент*) బాకా 2. (*сигнал*) బాకా మోత

фáр||а *ж* హెడ్‌లైట్; включáть ~ы హెడ్‌లైట్ వేయు (వెలిగించు)

фармаколóгия *ж* ఔషధశాస్త్రం

фармацéвт *м* ఔషధశాస్త్రవేత్త

фармацевти́ческ||ий ఔషధ; ~ая промы́шленность ఔషధ పరిశ్రమ

фарс *м* ప్రహసనం, ఫార్సు

фáртук *м* ఆప్రన్

фарфóр *м* 1. పింగాణీ 2. *собир.* (*изделия*) పింగాణీ సామాన్లు

фарфóров||ый పింగాణీ; ~ый завóд పింగాణీ ఫ్యాక్టరీ; ~ая посýда పింగాణీ సామాను

фарш *м*: мяснóй ~ కైమా చేసిన మాంసం

фаршировáть *несов.* (*вн.*) కూరు

фасáд *м* ఎదురు భాగం

фасовáть *несов.* (*вн.*) (తూకం వేసి) పాక్ (పాకింగ్) చేయు

фасóлевый చిక్కుడు, బీన్స్

фасóль *ж* బీన్స్

фасóн *м* ఫేషను, కటింగ్

фатали́зм *м* కర్మవాదం

фатáльный వినాశకరమైన, ప్రాణాంతక

фáуна *ж* జంతు ప్రపంచం, జంతువులు, జీవ జాలం

фаши́зм *м* ఫాసిజం

фаши́ст *м* ఫాసిస్టు

фаши́стский ఫాసిస్టు

фаянс *м собир.* (*изделия*) గ్లేజ్డ్ పాటరీ

феврáль *м* ఫిబ్రవరి

феврáльский ఫిబ్రవరి

федерáльный ఫెడరల్, సమాఖ్యకు సంబంధించిన

федерати́вный ఫెడరేటివ్, సమాఖ్య

федерáция *ж* ఫెడరేషన్, సమాఖ్య

фейервéрк *м* బాణసంచా; устрáивать ~ బాణసంచా కాల్చు

фельдмáршал *м* ఫీల్డ్ మార్షల్

фéльдшер *м* కాంపౌండరు

фельетóн *м* వ్యంగ్య వ్యాసం

фельетони́ст *м* వ్యంగ్య వ్యాస రచయిత

феноменáльный అనిదంపూర్వ[మైన], అపూర్వమైన

феодáл *м* ఫ్యూడల్ ప్రభువు

феодали́зм *м* ఫ్యూడలిజం, భూస్వామ్య వ్యవస్థ

феодáльны||й ఫ్యూడల్; ~е отношéния ఫ్యూడల్ సంబంధాలు

ферзь *м шахм.* రాణి

фéрма *ж* (వ్యవసాయ) క్షేత్రం; молóчная ~ పాడి క్షేత్రం

фермéнт *м биол., хим.* సేంద్రియ పదార్థం, ఎంజైమ్

фéрмер *м* రైతు, వ్యవసాయదారు

фестивáль *м* ఉత్సవం; ~ молодёжи и студéнтов యువజనుల, విద్యార్థుల ఉత్సవం

фети́ш *м* [సంకేత] ఆరాధన, మూఢ ఆరాధన

фетиши́зм *м* [సంకేత] ఆరాధనతత్వం, మూఢ ఆరాధన

фетр *м* ఫెల్ట్

фéтровый ఫెల్ట్

фехтовáние *с* సాము

фехтовáть *несов.* సాము చేయు

фéя *ж* దేవ (దేవతా) కన్య

фиáлка *ж* వయలెట్ [పువ్వు]

фиáско *с нескл.* వైఫల్యం; потерпéть ~ విఫలమగు

фи́бра *ж*: всéми ~ми души́ నరనరానా

фигу́ра *ж* 1. ఆకారం, ఆకృతి 2. *шахм.* [చదరంగపు] బొమ్మ (కాయ) ◇ кру́пная ~ ప్రముఖుడు

фигурáльный అలంకారికమైన

фигури́ровать *несов.* ఉండు, కనపడు

фигури́ст *м* ఫిగర్ స్కేటర్

фигу́рн||ый: ~ая скóбка మీసాల బ్రాకెట్టు; ~ое катáние ఫిగర్ స్కేటింగ్

фи́зик *м* భౌతికశాస్త్రవేత్త, ఫిజిసిస్ట్

фи́зика *ж* భౌతికశాస్త్రం

физиóлог *м* శరీరశాస్త్రవేత్త

физиологи́ческий దేహాత్మక, శారీరక

физиолóгия *ж* శరీరశాస్త్రం

физионóмия *ж* ముఖం

физи́ческ||ий 1. శరీర, శారీరక; ~ая рабóта శారీరకమైన పని; ~ое воспитáние శారీరక విద్యా శిక్షణ; ~ое принуждéние శారీరక నిర్బంధం 2. (*относящийся к физике*) భౌతికశాస్త్ర[పు]; ~ие свóйства భౌతికశాస్త్ర గుణాలు ◇ ~ая культу́ра వ్యాయామాలు, వ్యాయమ శిక్షణ; ~ая хи́мия భౌతిక రసాయనశాస్త్రం

физкульту́ра *ж* (физи́ческая культу́ра) వ్యాయామాలు

физкульту́рник *м* వ్యాయామ శిక్షకుడు

физкульту́рный వ్యాయామ; ~ костю́м క్రీడా దుస్తులు; ~ парáд వ్యాయామ ప్రదర్శన

фикси́ровать *несов. и сов.* (*сов. тж.* зафикси́ровать) (*вн.*) 1. కేంద్రీకరించు; ~ внимáние на чём-л. దేనిమీద అయినా దృష్టిని కేంద్రీకరించు 2. (*отмечать, регистрировать*) నమోదు చేయు; ~ собы́тия సంఘటనను నమోదు చేయు ◇ ~ плёнку *фото* ఫిల్మ్ హైపోలో ఫిక్స్ చేయు

фикти́вный బూటకపు, కల్పిత; ~ брак బూటకపు వివాహం

фи́кция *ж* బూటకం, కల్పన

филантрóп *м* లోకోపకారి, దానశీలి

филантропи́ческий లోకోపకారియైన, దానశీల

филармóния *ж* సంగీత ప్రచార సభ

филатели́ст *м* తపాలా బిళ్లలు సేకరించేవాడు

филателисти́ческий తపాలా బిళ్లల ప్రదర్శన

филатели́я *ж* తపాలా బిళ్లల సేకరణ

филиáл *м* శాఖ [ఒక సంస్థ] శాఖ; ~ бáнка బాంకుశాఖ

фили́стер *м книжн.* ఫిలిస్టైన్, కూపస్థమండూక ప్రాయుడు, అల్పబుద్ధి

филóлог *м* ఫిలాలజిస్ట్, భాషా సాహిత్యాల శాస్త్రవేత్త

филологи́ческий ఫిలాలజికల్, భాష సాహిత్యాల

филолóгия *ж* ఫిలాలజీ, భాష సాహిత్యాల శాస్త్రం

филóсоф *м* తత్వశాస్త్రజ్ఞుడు, తత్వ[శాస్త్ర]వేత్త

филосóфия *ж* తత్వశాస్త్రం

филосóфск||ий తాత్విక; ~ая систéма తాత్విక విధానం; ~ое учéние తాత్విక సిద్ధాంతం ◇ ~ий кáмень పరుసవేది

фильм *м* [చలన] చిత్రం, ఫిల్మ్

фильтр *м* [నీళ్ల]వడగట్టు కాగితం (పాత్ర)

фильтрáция *ж* వడగట్టడం, వడియగట్టడం

фильтровáть *несов.* (*вн.*) వడగట్టు

фимиáм *м* ధూపం ◇ кури́ть ~ ఒకరిని ఆకాశానికి ఎత్తు

финáл *м* 1. ముగింపు 2. *спорт.* ఫైనల్; выходи́ть в ~ ఫైనల్‌కి చేరుకొను; игрáть в ~е ఫైనల్లో ఆడు

финáльный ఫైనల్; ~ матч ఫైనల్ మాచ్

финанси́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) (కి) డబ్బు మదుపు పెట్టు; ~ строи́тельство నిర్మాణానికి డబ్బు మదుపు పెట్టు

финанси́ст *м* ఫైనాన్షియల్

финáнсов||ый ఆర్థిక, ఫైనాన్స్; ~ая пóмощь ఆర్థిక సహాయం

финáнс||ы *мн.* ఫైనాన్సులు; министéрство ~ов ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ

фи́ник *м* ఖర్జూరం

фи́ников||ый ఖర్జూరపు; ~ая па́льма ఖర్జూరపు చెట్టు

фи́ниш *м спорт.* ఫినిష్; пе́рвым прийти́ к ~у ఫస్టుగా వచ్చు

фи́нишн||ый ఫినిష్; ~ая черта́ ఫినిష్ లైన్

фи́нка I *ж* ఫిన్నిష్ మహిళ, ఫిన్లండ్ దేశస్థురాలు (దేశీయురాలు)

фи́нка II *ж разг.* (*нож*) కత్తి

финн *м* ఫిన్, ఫిన్లండ్ దేశస్థుడు

фи́нский ఫిన్నిష్ ◇ ~ нож కత్తి

фиоле́товы||й ఊదారంగు, వయలెట్; ~е черни́ла వయలెట్ ఇంకు, ఊదా సిరా

фи́рма *ж* కంపెనీ, వ్యాపార సంస్థ

фити́ль *м* వత్తి

флаг *м* పతాకం, జెండా; поднима́ть ~ పతాకం ఎత్తు; спуска́ть ~ పతాకం దింపు (దింపివేయు) ◇ под ~ом чего́-л. ఏదైనా పతాకంకింద

фла́гман *м* 1. (*командующий*) నౌకా సేనాధిపతి 2. (*корабль*) ఫ్లాగ్ షిప్

флагшто́к *м* జెండా (పతాక) స్తంభం

флажо́к *м* చిన్న జెండా

флако́н *м* సీసా; ~ духо́в సెంటు సీసా

фланг *м* పార్శ్వం; атакова́ть с ~а పార్శ్వంనుంచి దాడి చేయు

флегма́тик *м* ఉదాసీనుడు

флегмати́ческий ఉదాసీన

флегмати́чный ఉదాసీన

фле́йта *ж* వేణువు, ఫ్లూటు

флейти́ст *м* వేణువు (ఫ్లూటు) వాయిద్యగాడు

фле́ксия *ж лингв.* విభక్తి ప్రత్యయం

флекти́вный *лингв.* విభక్తి ప్రాధాన్యం కలిగిన; ~ язы́к విభక్తి ప్రాధాన్యం కలిగిన భాష

фли́гель *м* ఔట్ హౌస్

флирт *м* సరసాలాపం

флиртова́ть *несов.* (с *тв.*) సరసమాడు

фло́ра *ж* వృక్ష ప్రపంచం

флот *м* నౌకా దళం; вое́нно-морско́й ~ సైనిక నౌకా దళం; торго́вый ~ వాణిజ్య నౌకా దళం; служи́ть во (на) ~е నౌకా దళంలో కొలువు చేయు

флоти́лия *ж* నౌకా దళం; китобо́йная ~ తిమింగిలాలను వేటాడే నౌకా దళం

фло́тский నౌకా

флюс *м* దవడవాపు

фля́га *ж* ఫ్లాస్కు

фойе́ *с нескл.* ఫోయెర్

фо́кус I *м* 1. *физ., мед.* ఫోకస్; быть не в ~е ఔట్ ఆఫ్ ఫోకస్ [ఉండు] 2. *перен.* కేంద్రం

фо́кус II *м* 1. (*трюк*) గారడీ 2. (*секрет в устро́йстве чего-л.*) కిటుకు 3.: ~ы *мн. перен. разг.* (*капризы*) వెర్రివేషాలు

фо́кусник *м* గారడీవాడు, మాంత్రికుడు, ఇంద్రజాలికుడు

фо́кусничать *несов. разг.* వెర్రివేషాలు వేయు

фолиа́нт *м* పెద్ద గ్రంథం, ఉద్గ్రంథం

фолькло́р *м* జానపద విజ్ఞానం (కళలు)

фон *м* పూర్వరంగం; на ~е чего́-л. ఏదైనా పూర్వరంగంలో

фона́рик *м* చిన్న దీపం; электри́ческий ~ బేటరీ లైటు

фона́рный దీప; ~ столб దీప స్తంభం

фона́рь *м* 1. లాంతరు; у́личный ~ వీధి లాంతరు 2. *разг.* (*синяк*) కమిలిన

фонд *м* 1. నిధి; ~ за́работной пла́ты జీతాల నిధి; валю́тный ~ నగదు నిల్వలు 2. (*запас*) రిజర్వులు; жили́щный ~ గృహవసతి రిజర్వులు 3.: ~ы *мн.* (*ценные бумаги*) స్టాక్

фо́ндов||ый రిజర్వు ◇ ~ая би́ржа స్టాక్ ఎక్స్చేంజి

фоне́тика *ж* భాషాధ్వని శాస్త్రం

фонети́ческий భాషాధ్వని శాస్త్ర

фоногра́мма *ж* ఫోనోగ్రామ్

фоно́граф *м* ఫోనోగ్రాఫ్

фонта́н *м* నీటిజల; нефтяно́й ~ నూనె జల

фонтани́ровать *несов.* పైకి చిమ్ము

фо́р||а *ж*: дава́ть ~у кому́-л. ఒకరికి ఎత్తులు ఇచ్చు (వదలు) (*в ходах*); ఒకరికి కొంత దూరం ఇచ్చు (వదలు) (*в расстоянии*)

фо́рм||а *ж* 1. స్వరూపం, ఆకారం, రీతి; в ~е ша́ра బంతి ఆకారంగా 2. (*тип, вид, устро́йство*) రీతి; ~а и содержа́ние రూపమూ, వస్తువూ; национа́льный по ~е రీతిలో జాతీయత 3. (*одежда*) యూనిఫారం; вое́нная ~а మిలిటరీ (సైనిక) యూనిఫారం; шко́льная ~а స్కూలు యూనిఫారం 4. *тех.* (*для отливки*) నమూనా 5. (*установленный образец*) ఫారమ్ ◇ в ре́зкой ~е నిశితంగా (*критиковать*); మోటుగా (*отвечать*); по всей ~е అన్ని లాంఛనాల ప్రకారం; быть в ~е మంచి ఫారమ్‌లో ఉండు

формали́зм *м* 1. లాంఛన తత్వం 2. (*течение в искусстве*) ఫార్మలిజం, రూప ప్రాధాన్యవాదం

формали́ст *м* 1. లాంఛనాలను పాటించేవాడు (డిమాండు చేసేవాడు) 2. (*в искусстве*) ఫార్మలిస్టు

формалисти́ческ||ий: ~ое иску́сство ఫార్మలిస్టిక్ కళ

форма́льно *нареч.* లాంఛనప్రాయంగా

форма́льность *ж* ఫార్మాలిటీ; пуста́я ~ వట్టి ఫార్మాలిటీ, శుష్క లాంఛనం

форма́льн||ый లాంఛనప్రాయ[మైన]; ~ое отноше́ние లాంఛనప్రాయ వైఖరి

форма́т *м* సైజు; большо́го ~а పెద్ద సైజు; ма́лого ~а చిన్న సైజు

форма́ция *ж* 1. *полит.* వ్యవస్థ, నిర్మాణ రూపం; обще́ственно-экономи́ческая ~ సామాజికార్థిక వ్యవస్థ (నిర్మాణ రూపం) 2. *геол.* స్తరం

фо́рменн||ый యూనిఫారమ్; ~ая оде́жда యూనిఫారమ్ డ్రెస్; ~ая фура́жка యూనిఫారమ్ టోపీ ◇ ~ый дура́к *разг.* వట్టి (పరమ, శుద్ధ) మూర్ఖుడు

формирова́ние *с* 1. (*действие*) ఏర్పరచడం; ~ поездо́в రైలు కూర్చడం; ~ прави́тельства ప్రభుత్వం ఏర్పరచడం; ~ хара́ктера స్వభావం తీర్చి దిద్దడం 2. (*воинское соединение*) సైనిక దళం

формирова́ть, сформирова́ть (*вн.*) 1. ఏర్పరచు; ~ железнодоро́жный соста́в రైలు కూర్చు; ~ полк రెజిమెంటు ఏర్పరచు; ~ прави́тельство ప్రభుత్వం ఏర్పరచు 2. (*придавать форму*) (కి) రూపమిచ్చు ◇ ~ хара́ктер స్వభావం తీర్చిదిద్దు

формирова́ться, сформирова́ться 1. రుపుదాల్చు 2. (*физически развиваться*) పెరిగి పెద్ద అగు 3. (*организовываться*) ఏర్పరచబడు

формова́ть, сформова́ть *тех.* (*вн.*) (కి) రూపమిచ్చు, రూపు దిద్దు; ~ гли́ну మట్టికి రూపమిచ్చు

фо́рмула *ж* సూత్రం

формули́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) సూత్రీకరించు; ~ зада́чу కర్తవ్యాన్ని నిర్వచించు (నిర్దేశించు)

формулиро́вка *ж* సూత్రీకరణ

формуля́р *м* (*библиотечный*) (గ్రంథాలయపు) టికెట్టు, కార్డు

форпо́ст *м* ఔట్ పోస్టు

форси́рованн||ый జోరైన; ~ми те́мпами జోరుగా, వేగ[వంత]ంగా

форси́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) త్వరితపరచు, త్వరితం చేయు, వేగవంతం చేయు; ~ строи́тельство నిర్మాణాన్ని త్వరితం చేయు; ~ ре́ку నదిని దాటు

форт *м воен.* దుర్గం, కోట

фортепья́но *с нескл.* పియానో; игра́ть на ~ పియానో వాయించు

фортифика́ция *ж воен.* కోట, దుర్గం; దృఢపరచే నిర్మాణాలు (*укрепления*)

фо́рточка *ж* గవాక్షి, గవాక్షం

фо́рум *м* మహాసభ; междунаро́дный ~ అంతర్జాతీయ మహాసభ (సమావేశం)

фосфа́т *м хим.* ఫాస్ఫేట్

фо́сфор *м хим.* భాస్వరం, ఫాస్ఫరస్

фо́сфорный *хим.* ఫాస్ఫరస్

фо́то *с нескл. разг.* ఫొటో

фотоаппара́т *м* కెమేరా

фото́граф *м* ఫొటోగ్రాఫర్

фотографи́ровать, сфотографи́ровать (*вн.*) ఫొటో తీయు (తీసుకొను)

фотографи́роваться, сфотографи́роваться ఫొటో తీయించుకొను

фотографи́ческий ఫొటోగ్రఫిక్; ~ аппара́т కెమేరా

фотогра́фи||я *ж* 1. ఫొటోగ్రఫీ; занима́ться ~ей ఫొటోగ్రఫీ సాధన చేయు 2. (*снимок*) ఫొటో 3. (*ателье*) ఫొటో స్టూడియో

фотока́рточка *ж* ఫొటో

фотоко́пия *ж* ఫొటో కాపీ

фотокорреспонде́нт *м* పత్రికా ఫొటోగ్రాఫర్

фотолюби́тель *м* ఔత్సాహిక ఫొటోగ్రాఫర్

фотоплёнка *ж* ఫిల్మ

фоторепортёр *м* ఫొటోగ్రాఫర్

фотосни́мок *м* ఫొటో[గ్రాఫ్]

фотосту́дия *ж* ఫొటోగ్రాఫిక్ స్టూడియో

фототелегра́мма *ж* ఫొటో టెలిగ్రాం

фотоэлеме́нт *м эл.* ఫొటో ఎలెక్ట్రిక్ సెల్

фра́з||а *ж* 1. పదం 2. (*напыщенное выражение*) [పద]జాలం, వాగాడంబరం; пусты́е ~ы వట్టి పదబంధం, శుష్క పదాలు, వట్టి మాటలు

фразеологи́ческий పదబంధ

фразеоло́гия *ж* పదబంధాలు

фразёр *м* వాగాడంబరుడు

фразёрство *с* శుష్క పదాడంబరం

фрак *м* టెయిల్ కోటు

фракцио́нность *ж* గ్రూపు (బృంద, ముఠా) తత్వం

фракцио́нн||ый గ్రూపు[తత్వపు], ముఠా; ~ая борьба́ ముఠా పోరాటం

фра́кция *ж полит.* గ్రూపు, బృందం, ముఠా; оппозицио́нная ~ ప్రతిపక్షం

францу́з *м* ఫ్రెంచ్, ఫ్రెంచివాడు

францу́зский ఫ్రెంచి

фрахт *м мор.* 1. ఫ్రెయిట్ 2. (*плата*) ఫ్రెయిట్ ఛార్జీలు

фрахтова́ть *несов. мор.* (*вн.*) ఓడను అద్దెకు తీసుకొను

френч *м* సైనిక [లాంగ్] కోటు

фре́ска *ж* ఫ్రెస్కో

фрикаде́лька *ж* [సూపులో] మాంసపు ఉండ

фронт *м* 1. *воен.* యుద్ధ రంగం; находи́ться на ~е యుద్ధ రంగంలో ఉండు; на ~а́х войны́ యుద్ధ రంగాలలో 2. *перен.* రంగం; ~ рабо́т పనుల (కృషి) రంగం; идеологи́ческий ~ సైద్ధాంతిక రంగం ◇ еди́ный ~ ఐక్య సంఘటన; на два ~а రెండు రంగాల్లో; ~ демократи́ческих па́ртий ప్రజాతంత్ర పార్టీల సంఘటన

фронта́льн||ый సూటి; ~ая ата́ка సూటి దాడి

фронтови́к *м* యుద్ధంలో పాల్గొనేవాడు, యుద్ధరంగ సైనికుడు

фронтово́й యుద్ధరంగపు; ~ го́спиталь యుద్ధ రంగపు ఆస్పత్రి

фрукт *м* పండు, ఫలం

фрукто́вый పళ్ల; ~ сад పళ్ల తోట

фтор *м хим.* ఫ్లోరిన్

фу *межд.* అయ్యో! (*выражение досады*); ఛీ! (*выражение отвращения*); అమ్మా! (*выражение усталости, облегчения*)

фунда́мент *м прям., перен.* పునాది

фундамента́льн||ый 1. (*прочный*) దృఢమైన 2. *перен.* (*глубокий*) ప్రగాఢ[మైన], లోతైన; ~ое иссле́дование ప్రగాఢమైన పరిశోధన ◇ ~ая библиоте́ка ప్రధాన గ్రంథాలయం

функциона́льный 1. పనిని నియంత్రితం చేసే 2. *мед.* క్రియా సంబంధమైన

функциони́ровать *несов.* పనిచేయు

фу́нкци||я *ж* 1. *в разн. знач.* విధి; ~я де́нег ధన (డబ్బు) విధి; выполня́ть чьи́-л. ~и ఒకరి బాధ్యతలు నిర్వహించు 2. *мат.* ప్రమేయం; алгебраи́ческая ~я బీజీయ ప్రమేయం

фунт I *м уст.* (*мера веса*) పౌను

фунт II *м* (*денежная единица*) పౌను; ~ сте́рлингов పౌను స్టెర్లింగ్

фура́ж *м* పశువుల మేత, దాణా

фура́жка *ж* [సైనిక] టోపీ

фура́жн||ый పశువుల మేత; ~ое зерно́ పశువుల మేత ధాన్యం

фурго́н *м* బండి (*повозка*); వాన్ (*автомобиль*); ме́бельный ~ ఫర్నిచర్ వాన్

фуро́р *м* సంచలనం; производи́ть ~ సంచలనం కలిగించు

фуру́нкул *м* కురుపు

фут *м* అడుగు

футбо́л *м* ఫుట్‌బాల్

футболи́ст *м* ఫుట్‌బాల్ ఆటగాడు

футбо́лка *ж* ఫుట్‌బాల్ జెర్సీ

футбо́льн||ый ఫుట్‌బాల్; ~ая кома́нда ఫుట్‌బాల్ జట్టు; ~ое по́ле ఫుట్‌బాల్ గ్రౌండు

футля́р *м* పెట్టె; ~ для очко́в కళ్లజోడు పెట్టె

футури́зм *м иск.* ఫ్యూచరిజం

футуроло́гия *ж* ఫ్యూచరాలజీ, జోస్యశాస్త్రం

фуфа́йка *ж* స్వెట్టర్, జెర్సీ

фы́ркать, фы́ркнуть 1. బుసకొట్టు 2. (*с шумом выпускать пар, дым и т.п.*) బుస్సుమను 3. *перен. разг.* (*смеяться*) కిసుక్కున (కిసుక్కుమని) నవ్వు 4. *тк. несов.* (*брюзжать*) ఛీకొట్టు

фы́ркнуть *сов. см.* фы́ркать

фюзеля́ж *м ав.* ఫ్యూజెలజ్, హల్

Х

хала́т *м* డ్రెస్సింగ్ గౌన్ (*домашний*); ఓవరాల్ (*больничный, рабочий*)

хала́тн||ый ఉపేక్ష, అజాగ్రత్తయైన; ~ое отноше́ние к рабо́те పనిపట్ల ఉపేక్ష వైఖరి

халва́ *ж* హల్వా

халту́ра *ж разг.* 1. (*небрежная работа*) అజాగ్రత్తగా చేసిన పని, ఆషామాషీ పని 2. (*побочный заработок*) అదనపు పని (పనులు)

халту́рить *несов. разг.* 1. (*плохо работать*) ఆషామాషీగా పనిచేయు 2. (*иметь побочный заработок*) అదనపు పనులు చేయు

халту́рный *разг.* ఆషామాషీగా వున్న (*небрежный*)

халту́рщик *м разг.* పనులు ఆషామాషీగా చేసేవాడు

хам *м разг.* మొద్దు, మోటువాడు

хамелео́н *м* 1. *зоол.* ఊసరవెల్లి 2. *перен.* ఊసరవెల్లి

хан *м ист.* ఖాన్

хандра́ *ж* నిరుత్సాహం

хандри́ть *несов.* నిరుత్సాహంగా (బద్ధకంగా) ఉండు

ханжа́ *м и ж разг.* కపటి, వంచకుడు *м*, కపటి, వంచకురాలు *ж*

ха́нжеский కపటమైన

ха́нжество *с* కాపట్యం

ха́ос *м миф.* కేయాస్

хао́с *м* (*беспорядок*) అవ్యవస్థ, అవ్యక్త స్థితి, అయోమయ స్థితి; экономи́ческий ~ ఆర్థిక అస్తవ్యస్త స్థితి

хаоти́ческий అవ్యక్త (గజిబిజి) స్థితిలో వున్న, అయోమయ

хаоти́чность *ж* గజిబిజి (గందరగోళ) స్థితి

хаоти́чный *см.* хаоти́ческий

ха́пать, ха́пнуть *разг.* (*вн.*) **1.** చటుక్కున పట్టుకొను (లాక్కొను) **2.** (*воровать*) దొంగిలించు, కాజేయు

ха́пнуть *сов. см.* ха́пать

хара́ктер *м* **1.** స్వభావం; **си́льный** ~ దృఢ స్వభావం **2.** (*свойство, качество*) విలక్షణ గుణం, స్వరూపం

характеризова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) **1.** *сов. тж.* охарактеризова́ть అభివర్ణించు, నిర్వచించు **2.** (*быть характерным*) (కు) విలక్షణమగు

характеризова́ться *несов.* (*тв.*) (లో) విలక్షణమగు

характери́стика *ж* **1.** అభివర్ణన **2.** (*официальный документ*) టెస్టిమోనియల్, ఒకరి నడవడిక గురించి లిఖితపూర్వక పత్రం; ~ с ме́ста рабо́ты పని సంస్థనుంచి టెస్టిమోనియల్

характе́рно *безл. в знач. сказ.*: ~, что... విలక్షణమైనది యేమిటంటే, విలక్షణ విషయం యేమిటంటే

характе́рн||ый **1.** (*с резко выраженными особенностями*) విలక్షణమైన; ~ое лицо́ విలక్షణమైన ముఖం **2.** (*свойственный кому-л., чему-л.*) విలక్షణ [మైన], విశిష్ట; ~ые черты́ విలక్షణ (విశిష్ట) లక్షణాలు

ха́та *ж* గుడిసె, పాక ◇ моя́ ~ с кра́ю *разг.* దానికీ నాకూ ఏమీ సంబంధం లేదు

хвала́ *ж* ప్రశంస, స్తుతి, పొగడ్త

хвале́бный ప్రశంసా, స్తుతి

хвалёный *ирон.* పేరు పొందిన (మోసిన)

хвали́ть, похвали́ть (*вн.*) స్తుతించు, ప్రశంసించు

хвали́ться, похвали́ться (*тв.*) (గురించి) గొప్పలు చెప్పుకొను, మిడిసిపడు, అదిరిపడు

хва́стать, похва́стать *разг. см.* хва́статься

хва́статься, похва́статься (*тв.*) (గురించి) గొప్పలు చెప్పుకొను, గప్పాలు కొట్టు

хвастли́вый డంబాలు (గొప్పలు) చెప్పుకునే, గప్పాలు కొట్టే

хвастовство́ *с* డంబాలు (గొప్పలు) చెప్పుకోవడం, గప్పాలు కొట్టే

хвасту́н *м* డంబాలు (గొప్పలు) చెప్పుకునేవాడు, గప్పాలు కొట్టేవాడు

хвата́||ть **1.** *сов.* схвати́ть (*вн.*; *брать, захватывать*) పట్టుకొను, లాక్కొను; ~ть кого́-л. за́ руку ఒకరి చేతిని పట్టుకొను; ~ть что попа́ло చేతికి ఏది దొరికితే అది పట్టుకొను **2.** *сов.* хвати́ть (*рд.*; *быть достаточным*) సరిపోవు; у него не ~ет де́нег అతనికి డబ్బు కొరత వుంది; не ~ет вре́мени టైమ్ సరిపోకపోవు, తీరిక లేకపోవు ◇ вас о́чень не ~ло మీరు లేని లోటు బాగా కనిపించింది; чего́ ему́ не ~ет? అతనికి యిదేమి రోగం?; наско́лько ~ет глаз చూపు మేరకు; хва́тит! а) (*довольно*) చాలు!, సరే! б) (*перестаньте*) ఇక ఆపు (ఆపండి); хва́тит смея́ться! నవ్వడం కట్టిపెట్టు!; э́того ещё не ~ло! అది సరిపోనట్లు (చాలనట్లు)

хвата́||ться, схвати́ться (за *вн.*) **1.** పట్టుకొను **2.** *тк. несов. разг.* (*приниматься*) (కి) పూనుకొను; он ~ется за любо́е де́ло దొరికిన పని అల్లా చేస్తాడు ◇ ~ться за́ голову అయ్యో అని తల పట్టుకొను

хвати́ть *сов.* **1.** *см.* хвата́ть 2; **2.** *разг.* (*рд.*; *перенести, испытать*) అనుభవించు; ~ го́ря కష్టాలను అనుభవించు **3.** *разг.* (*вн. тв.*; *ударить*) (తో) కొట్టు; ~ кого́-л. па́лкой ఒకరిని కర్రతో కొట్టు ◇ его́ хвати́л уда́р *разг.* అతనికి పోటు (రక్తస్రావం) వచ్చింది; ~ ли́шнего *разг.* కాస్త ఎక్కువ తాగు; ~ че́рез край *разг.* హద్దు మీరు

хвати́ться *сов. разг.* (*рд.*) లేనట్లు తెలుసుకొను

хва́тка *ж* **1.** పట్టు **2.** (*умение*) నేర్పరితనం, నైపుణ్యం ◇ мёртвая ~ ఉడుము పట్టు

хво́йный సూది ఆకులున్న

хвора́ть *несов. разг.* జబ్బుపడు, అస్వస్థుడగు

хво́рост *м собир.* ఎండు జువ్వలు

хворости́на *ж* జువ్వ

хвост *м* **1.** తోక; పింఛం (*павлина*); виля́ть ~о́м తోక ఆడించు **2.** (*конечная часть*) చివర; ~ по́езда రైలు చివర (కొన); ~ проце́ссии ఊరేగింపు చివర **3.** *разг.* (*очередь*) క్యూ **4.** *перен. разг.* (*невыполненная часть работы*) కురదలా పని, కొరత

хвостово́й వెనక

хвóя *ж собир.* పైన్ సూది ఆకులు

хибáрка *ж* [పూరి] గుడిసె

хи́жина *ж* గుడిసె

хи́лый *разг.* బలహీన[మైన]; వాసిగా వున్న (*о растениях*)

хи́мик *м* రసాయనశాస్త్రజ్ఞుడు, రసాయనశాస్త్రవేత్త

химикáлии, химикáты *мн.* రసాయనిక పదార్థాలు

хими́ческий||й రసాయనిక; ~е удобрéния రసాయనిక ఎరువులు ◇ ~й карандáш చెరగని పెన్సిల్

хи́мия *ж* రసాయనశాస్త్రం

химчи́стка *ж* (хими́ческая чи́стка) డ్రై క్లీనింగ్

хи́нди *м нескл.* (*язык*) హిందీ

хини́н *м* క్వినైన్

хирéть, захирéть *разг.* క్షీణించు, క్షీణించిపోవు

хирýрг *м* సర్జన్, శస్త్రవైద్యుడు

хирурги́ческ||ий సర్జన్; ~ая операция సర్జికల్ ఆపరేషన్; ~ая сестрá సర్జన్ అసిస్టెంటు (నర్సు)

хирурги́я *ж* సర్జరీ, శస్త్రవైద్యం, శస్త్రచికిత్స

хитрéц *м* జిత్తులమారి

хитри́ть, схитри́ть (తో) జిత్తులమారిగా (కపటంగా) వ్యవహరించు

хи́тро *нареч.* 1. (*лукаво*) కపటంగా 2. (*непросто*) క్లిష్టంగా

хи́трость *ж* 1. కాపట్యం 2. *разг.* (*изобретательность*) యుక్తి 3. (*уловка*) జిత్తు, కుయుక్తి; воéнная ~ సైనిక కుయుక్తి (జిత్తు) 4. *разг.* (*скрытый смысл*) కిటుకు

хи́тр||ый 1. జిత్తులమారి[యైన]; ~ое лицó జిత్తుల మారి ముఖం 2. *разг.* (*изобретательный*) కుయుక్తి పర 3. *разг.* (*замысловатый*) క్లిష్టమైన

хихи́кать, хихи́кнуть ముసిముసి నవ్వులు నవ్వు

хихи́кнуть *сов. см.* хихи́кать

хищéние *с* అపహరణ, దొంగతనం

хи́щник *м* 1. క్రూర మృగం (*зверь*); క్రూరమైన పక్షి (*птица*) 2. *перен.* కొల్లదారు

хи́щническ||ий 1. క్రూర; ~ие инсти́нкты క్రూర ప్రవృత్తులు 2. (*эксплуататорский*) దోపిడి చేసే 3. (*бесхозяйственный*) నష్టదాయక[మైన]; ~ая вы́рубка лéса నష్టదాయకమైన అడవుల కూల్చివేత

хи́щничество *с* 1. క్రూరత్వం 2. (*эксплуатация*) దోపిడి 3. (*бесхозяйственность*) నష్టం కలిగించడం

хи́щный క్రూర

хладнокрóвие *с* ఆత్మనిగ్రహం, నిబ్బరం; сохранять ~ నిబ్బరంగా వుండు

хладнокрóвный నిబ్బరమైన

хлам *м собир.* చెత్త, పనికిమాలిన సామాన్లు

хлеб *м* 1. బ్రెడ్డు, రొట్టె 2. (*на корню*) ధాన్యపు పంట 3. (*зерно*) ధాన్యం 4. *перен. разг.* (*пропитание*) జీవిక; зарабáтывать себé на ~ తన జీవిక సంపాదించుకొను

хлебáть *несов.* (*вн.*) జుర్రు

хлебнýть *сов. разг.* (*рд.*) (ఒక్క గుక్క) వేసుకొను, ఒక గుక్క తాగు ◇ ~ гóря దుఃఖం అనుభవించు

хлебозавóд *м* బేకరీ ఫాక్టరీ

хлебозаготóвки *мн.* ధాన్య సేకరణ

хлебопáшец *м* ధాన్యపు సేద్యగాడు, ధాన్యం పండించే వాడు

хлебопёк *м* బేకర్

хлебопекáрня *ж* బేకరీ

хлеборóб *м* రైతు, వ్యవసాయదారు, సేద్యగాడు

хлеборóдный సారవంతమైన

хлебосóльный అతిథి సత్కార ప్రియమైన

хлебосóльство *с* ఆతిథ్యం, అతిథి సత్కార ప్రీతి

хлебоубóрка *ж* ధాన్యపు మామూలు

хлев *м* పశువుల శాల

хлестáть *несов.* 1. (*вн.* по *дт.*) కొట్టు; ~ прутóм కర్రతో కొట్టు (బాదు); ~ в окнó (*о дожде*) వాన కిటికీని బాదుతోంది; ~ по щекáм లెంపలు వాయించు 2. (*литься*) దిమ్మరించు (*о дожде*); చిమ్ము (*о крови*)

хлестнýть *сов.* (*вн.* по *дт.*) (మీద) ఛెళ్లున కొట్టు (బాదు); ~ по щекé లెంప వాయించు

хлóпать, хлóпнуть 1. కొట్టు; ~ двéрью తలుపు దభీమని మూయు; ~ кнутóм కొరడాతో ఛెళ్లున కొట్టు; ~ кры́льями రెక్కలు ఆడించు 2. *сов. тж.* похлóпать (*вн.*; *ударять*) కొట్టు; ~ когó-л. по спинé ఒకరిని వీపుమీద కొట్టు ◇ ~ глазáми *разг.* కళ్లు మిటకరించు

хлопковóд *м* పత్తి పెంపకందారు (సేద్యగాడు)

хлопковóдство *с* పత్తి పెంపకం

хлóпковый పత్తి, కాటన్

хлопкоубóрочный పత్తి కోసే

хлóпнуть(ся) *сов. см.* хлóпать(ся)

хлóпок *м* పత్తి

хлоп||óк *м* 1. పగులుతున్న చప్పుడు 2.: ~ки́ *мн.* (*аплодисменты*) చప్పట్లు

хлопотáть, похлопотáть 1. *тк. несов.*: ~ по хозя́йству ఇంటి పనులు చూసుకొను (చేసుకొను)

2. (о *пр.*) వచ్చేలా చూచు 3. (за *вн.*) సిఫార్సు చేయు, (గురించి) మాట చెప్పు

хлопотли́в||ый 1. (*о человеке*) హడావిడిగా వున్న 2. (*затруднительный*) చిదుగు; ~ая рабо́та చిదుగు పని

хло́поты *мн.* శ్రమ (*беспокойство*); బాధ్యతలు (*забо́ты*); హడావిడి (*суета*); без хлопо́т ఏ శ్రమా లేకుండా ◇ хлопо́т по́лон рот *разг.* చేతుల నిండా పని వుంది

хлопча́тник *м* పత్తి మొక్క

хлопчатобума́жн||ый కాటన్, నూలు; ~е тка́ни కాటన్ (నూలు) వస్త్రాలు (గుడ్డలు)

хло́пья *мн.*: ~ сне́га మంచు తునకలు (తరకలు); ~ ше́рсти ఉన్ని పీచులు

хлор *м хим.* క్లోరిన్

хлы́ну||ть *сов.* 1. పారు, కారు; кровь ~ла из ра́ны గాయంనుంచి రక్తం కారింది; ~л дождь వాన ధారాపాతంగా కురిసింది 2. *перен.* ప్రవాహంలా వచ్చు (వెళ్ళు)

хлыст *м* కొరడా (*плётка*); కర్ర (*прут*)

хмеле́ть *несов. разг.* మత్తు ఎక్కు, కైపెక్కు

хмель *м* 1. (*растение*) హాప్ [మొక్క] 2. (*опьянение*) కైపు, మత్తు

хмельно́й 1. (*опьяняющий*) మత్తెక్కించే, కైపు కలిగించే 2. (*пьяный*) మత్తెక్కిన

хму́рить, нахму́рить (*вн.*): ~ лоб నుదురు చిట్లించు

хму́риться, нахму́риться 1. కనుబొమలు ముడి వేయు (చిట్లించు), ధుమధుమలాడు 2. *перен.* (*о небе, погоде*) మేఘాచ్ఛాదితమై (మబ్బులుకమ్మి) ఉండు

хму́рый 1. ధుమధుమలాడే, చింతగా వున్న 2. *перен.* (*о погоде, небе*) మేఘాచ్ఛాదితమైన

хны́кать *несов. разг.* 1. మారాం చేయు 2. *перен.* గునియు

хо́бот *м* తొండం

ход *м* 1. *тк. ед.* చలనం, గమనం; по́лный ~ పూర్తి స్పీడు; ти́хий ~ తక్కువ స్పీడు 2. *перен.* (*развитие, течение*) పరిణామం; ~ собы́тий పరిణామాలు 3. (*вход*) ద్వారం, గుమ్మం; чёрный ~ పెరటి ద్వారం, దొడ్డి గుమ్మం 4. (*в игре*) ఎత్తు; ~ пе́шкой పావు ఎత్తు; де́лать ~ ఎత్తు వేయు 5. *перен.* (*приём, манёвр*) విన్యాసం ◇ по ~у часово́й стре́лки గడియారపు ముల్లు తిరిగే దిశగా, క్లాక్‌వైజ్; рабо́та идёт по́лным ~ом పని ముమ్మరంగా సాగుతోంది; быть в большо́м ~у́ బాగా డిమాండులో (గిరాకీలో) ఉండు; дать де́лу ~ వ్యవహారం కదుపు (కదిలించు); не дава́ть ~у кому́-л. ఒకరికి అవకాశం యివ్వకపోవు; пуска́ть в ~ వినియోగించుకొను; реша́ть что́-л. на ~у́ తొందరపాటుగా నిర్ణయించు; в ~е чего́-л. క్రమంలో

хода́тай *м* (కోసం) అభ్యర్థించేవాడు

хода́тайство *с* (గురించి) దరఖాస్తు, అభ్యర్థన (*о чём-л.*); (కోసం) అభ్యర్థన (*за кого-л.*)

ходи́ть *несов.* 1. వెళ్ళు; ~ пешко́м నడుచు; ~ на лы́жах స్కీయింగ్ చేయు; ребёнок нача́л ~ బిడ్డ నడవడం మొదలెట్టాడు 2. (в *пр.*; *носить*) ధరించు; ~ в очка́х కళ్ళజోడు ధరించు; ~ в пальто́ కోటు ధరించు 3. (*куда-л.*) వెళ్ళు; ~ в кино́ సినిమాకు వెళ్ళు; ~ в шко́лу పాఠశాలకు వెళ్ళు 4. (*о поездах, пароходах*) వెళ్ళు 5. (*о часах*) పని చేయు; часы́ не хо́дят గడియారం పని చేయడం లేదు 6. (*в игре*) ఎత్తు వేయు 7. (за *тв.*; *ухаживать*) చూసుకొను; ~ за больны́м రోగిని చూసుకొను, రోగికి శుశ్రూష చేయు

ходов||о́й *разг.* ఎక్కువ గిరాకీలో వున్న (*имеющий спрос*); వాడుకలో వున్న, వ్యాప్తిలో వున్న (*широко распространённый*); ~ы́е това́ры బాగా వాడుకలో వున్న సరుకులు

ходу́льный *разг.* అరిగిపోయిన

ходуно́м *нареч.*: ~ ходи́ть *разг.* కదులుతూ వుండు

ходьб||а́ *ж* నడక, నడచివెళ్ళడం; в пяти́ мину́тах ~ы́ ఐదు నిమిషాల నడకలో వున్న

ходя́ч||ий 1. నడిచే, నడవగలిగిన 2. (*распространённый*) బాగా వాడుకలో వున్న; ~ее выраже́ние బాగా వాడుకలో వున్న నుడికారం

хожде́ние *с* నడిచివెళ్ళడం; సందర్శించడం (*посещение*) ◇ ~ по му́кам కష్టాలు పడడం; име́ть ~ వాడుకలో (చలామణీలో) వుండు

хозрасчёт *м* (хозя́йственный расчёт) స్వయం పోషక నిర్వహణ; переводи́ть заво́д на ~ ఫాక్టరీని స్వయంపోషక నిర్వహణమీద పెట్టు, ఫాక్టరీలో స్వయంపోషక నిర్వహణ ప్రవేశపెట్టు

хозрасчётный స్వయంపోషక నిర్వహణ కలిగిన

хозя́ин *м* 1. యజమాని, స్వామి, సొంతదారు[డు] 2. (*глава семьи, дома*) [కుటుంబ] యజమాని; ~ до́ма గృహ యజమాని 3. *разг.* (*муж*) మా వారు, మా ఆయన ◇ быть самому́ себе́ ~ом స్వతంత్రుడుగా వుండు

хозя́йка *ж* 1. యజమానురాలు 2. (*глава дома, семьи*) [కుటుంబ] యజమానురాలు; ~ до́ма గృహిణి 3. *разг.* (*жена*) నా ఆవిడ, ఇల్లాలు ◇ дома́шняя ~ గృహిణి

хозя́йничать *несов.* 1. (*вести хозяйство*) గృహ నిర్వహణ చేయు 2. (*бесцеремонно распоряжаться*) పెత్తనం చేయు

хозя́йск||ий యజమాని; ~им гла́зом పొదుపరి దృష్టిలో ◇ де́ло ~ое *разг.* మీ యిష్టం[వచ్చినట్లు చేయండి]

хозя́йственник *м* ఆర్థికరంగపు నిర్వాహకుడు, బిజినెస్ మేనేజర్

хозя́йственность *ж* మేలైన మేనేజిమెంటు

хозя́йственны||й 1. ఆర్థిక రంగ[పు]; ~й план ఆర్థిక ప్రణాళిక 2. (*ведающий хозяйством учреждения и т.п.*) నిర్వహణ, నిర్వాహక, మేనేజిమెంటు 3. (*относящийся к ведению хозяйства*) గృహోపయోగకర; ~й магази́н గృహోపయోగకర వస్తువుల అంగడి; ~е това́ры గృహోపయోగకర సరుకులు 4. (*экономный*) పొదుపైన, మితవ్యయ

хозя́йство *с* 1. *эк.* వ్యవస్థ; наро́дное ~ జాతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ 2. *с.-х.* క్షేత్రం; ме́лкое крестья́нское ~ సన్నకారు రైతు క్షేత్రం ◇ занима́ться дома́шним ~м గృహకృత్యాలు (ఇంటి పనులు) చేయు (నిర్వహించు)

хозя́йствовани||е *с* నిర్వహణ, మేనేజిమెంటు; ме́тоды ~я నిర్వహణ పద్ధతులు

хозя́йствовать *несов.* నిర్వహించు, మేనేజిమెంటు చేయు

хоккеи́ст *м* హాకీ ఆటగాడు

хокке́й *м* హాకీ; ~ на льду ఐస్ హాకీ; травяно́й ~ హాకీ; игра́ть в ~ హాకీ ఆడు

холе́ра *ж* కలరా

хо́лить *несов.* (*вн.*) జాగ్రత్తగా చూచు, లాలించు

хо́лка *ж* జూలు

холм *м* దిబ్బ

холми́стый దిబ్బగా వున్న

хо́лод *м* 1. *тк. ед.* చలి 2. *перен.* (*равнодушие*) ఉదాసీనత, నిర్లిప్తత 3. холода́ *мн.* చలి వాతావరణం

холода́ть *несов. безл.* చలి మొదలగు

холоде́ть, похолоде́ть: ~от у́жаса భయంతో గడ్డకట్టిపోవు

холоди́льник *м* రిఫ్రిజిరేటర్

хо́лодно *нареч.* 1. *безл. в знач. сказ.* చలిగా వుంది; на у́лице ~ బయట చలిగా వుంది 2. *безл в знач. сказ.*: ему́ ~ అతనికి చలి వేస్తోంది 3. *перен.* ఉదాసీనంగా

холо́дн||ый 1. చలి, చల్లటి; ~ая вода́ చన్నీళ్ళు 2. *перен.* (*суровый, недоброжелательный*) ఉదాసీనమైన ◇ ~ая оде́жда పలచటి దుస్తులు

холост||о́й బ్రహ్మచారి, పెండ్లికాని; ~а́я жизнь బ్రహ్మచారి జీవితం ◇ ~о́й вы́стрел ఖాళీ తూటాతో కాల్పు, బ్లాంక్ షాట్

холостя́к *м* బ్రహ్మచారి, పెండ్లికానివాడు

холст *м* 1. నార గుడ్డ 2. *жив.* కేన్వాస్

холу́й *м презр.* తాబేదారు

хому́т *м* 1. గుర్రపు కాలర్ 2. *перен. разг.* కాడి, గుదిబండ

хор *м* గాయకుల బృందం, కోరస్

хореогра́фия *ж* కోరియోగ్రఫీ

хорме́йстер *м* గాయక బృందపు నాయకుడు, కోరస్ డైరెక్టరు

хорово́д *м* రౌండు డాన్సు; води́ть ~ పాట పాడుతూ వలయ నృత్యం చేయు

хорово́||й బృంద, కోరల్; ~й кружо́к గాయక బృందం; ~е пе́ние బృందగానం

хо́ром *нареч.* బృందంగా [పాడు]

хорони́ть, похорони́ть, схорони́ть (*вн.*) పూడ్చు, పాతిపెట్టు, ఖననం చేయు

хоро́шенький అందమైన, చక్కని

хороше́нько *нареч. разг.* బాగా, సరిగా; ~ посмотри́ బాగా చూడు; я и сам ~ не зна́ю నాకు సరిగా తెలియదు

хоро́ш||ий 1. మంచి, చక్కటి; ~ий челове́к మంచి మనిషి; в ~ем настрое́нии హుషారుగా వున్న 2. (*красивый*) అందమైన, సొగసైన 3. *разг.* (*любимый*): мой ~ий నా బంగారు తండ్రి; моя́ ~ая నా బంగారు తల్లి 4. *разг.* (*достаточно большой*) మంచి; ~ие проце́нты మంచి వడ్డీ ◇ ~ий знако́мый సుపరిచితుడు; всего́ ~его! వస్తానండి!, వెళ్ళొస్తానండి!; что ~его? విశేషాలు ఏమిటి?; ~ее де́ло а) మంచి పని б) *ирон.* దొడ్డ పని; де́лать ~ее మేలు చేయు

хорошо́ *нареч.* 1. బాగా; ~ ви́деть [ఒకరికి] బాగా కనపడు; всем ~ изве́стный అందరికీ బాగా తెలిసిన; и ~ сде́лал! మంచి పని చేశావ్! 2. *безл. в знач. сказ.* బాగుంది; как ~! ఎంత బాగుంది!; о́чень ~! మంచిదే!; всё бу́дет ~ అన్నీ సర్దుకుంటాయి

(బాగానే ఉంటుంది) 3. *в знач. частицы* (*да, ладно*) మంచిది!, అట్లాగే!, సరే!

хóры *мн.* గాలెరీ

хотéть, захотéть (*вн., рд. или инф.*) అది+అని+ఉంది; не ~ знать (కి) పెడచెవిని పెట్టు; мы хоти́м домóй మాకు ఇంటికి వెళ్లాలని వుంది; я хочý спать నాకు నిద్ర వస్తోంది, నాకు నిద్ర పోవాలనిపిస్తోంది ◇ хóчешь не хóчешь ఇష్టమున్నా లేకపోయినా; как хóчешь నీ ఇష్టం

хотéться, захотéться *безл.* (*рд. или инф.*): мне хóчется чáю నాకు టీ కావాలి, నాకు టీ తాగాలని వుంది; емý не хóчется идти́ тудá అతనికి అక్కడికి వెళ్లాలని లేదు

хоть 1. *союз см.* хотя́ 2. *союз* (*если хотите*) కావాలనుకుంటే; ~ сейчáс! మీరు కావాలనుకుంటే ఇప్పుడే! 3. *частица* (*по крайней мере*) కనీసం; подожди́те ~ минýтку! ఒక్క క్షణం ఆగకలరా?; ~ раз ఒక్క సారి 4. *частица* (*например*) ఉదాహరణకి; взять ~ э́тот слýчай ఉదాహరణకి యీ విషయం తీసుకోండి ◇ ~ начинáй всё сначáла ఆదినుంచి మొదలుపెట్టాల్సిందే

хотя́ *союз* అయినప్పటికీ, అయినా; ~ бы на нéсколько минýт నాలుగు నిమిషాలు అయినా ◇ ~ бы и так! అలా అయితే మటుకు (మాత్రం) ఏమిటి?

хохóл *м* తురాయి (*у птицы*); పిలక (*у человека*)

хóхот *м* బిగ్గర (పెద్దపెట్టు) నవ్వు

хохотáть *несов.* బిగ్గరగా నవ్వు, కడుపు చెక్కలయ్యేటట్టు నవ్వు

храбрéц *м* ధైర్యవంతుడు, సాహసికుడు

храбри́ться *несов. разг.* ధైర్యం కూడగట్టుకొను, ధైర్యం నటించు

хрáбрость *ж* ధైర్యం, పరాక్రమం

хрáбр||ый ధైర్యవంతుడైన ◇ [он] не из ~ого деся́тка అతను ధైర్యవంతుడు కాడు

храм *м* దేవాలయం

хранéние *с* స్టోర్ చేయడం (*товаров*); сдавáть чтó-л. на ~ ఏదైనా క్లోక్ రూమ్‌లో ఉంచు

храни́лище *с* గిడ్డంగి (*для товаров*); భాండాగారం (*для книг*)

храни́тель *м* బాధ్యుడు; క్యురేటర్ (*музея, библиотеки*)

храни́ть *несов.* (*вн.*) 1. ఉంచు, భద్రపరచుకొను; ~ пáмять о кóм-л. ఒకరిని గురించిన జ్ఞాపకాలు భద్రపరచుకొను; ~ чтó-л. в чистотé దేనినైనా శుభ్రంగా ఉంచు 2. (*оберегать*) కాపాడు; ~ тáйну రహస్యాన్ని పదిలపరచు (కాపాడు) ◇ ~ молчáние మౌనం వహించు

храни́ться *несов.* ఉంచబడు, భద్రపరచబడు

храп *м* గుర్రు; బుస (*лошадиный*)

храпéть *несов.* గుర్రు పెట్టు, బుసకొట్టు

хребéт *м* 1. (*позвоночник*) వెన్నెముక 2. (*горная цепь*) పర్వత శ్రేణి

хрен *м* హార్స్ రాడిష్

хрестомáтия *ж* రీడరు, పాఠ్య సంకలనం

хрип *м* గురక, జీర

хрипéть, прохрипéть 1. గురక పెట్టు 2. *разг.* (*хрипло говорить*) బొంగురుగా మాట్లాడు

хри́плый బొంగురు, జీర

хри́пнуть *несов.* గొంతు బొంగురు పోవు

хрипот||á *ж* బొంగురుతనం; кричáть до ~ы́ గొంతు బొంగురు పోయేలా అరుచు, గొంతు చించుకొను

христиани́н *м* క్రిస్టియన్

христиáнский క్రిస్టియన్

христиáнство *с* క్రీస్తు మతం

хромá||ть *несов.* 1. కుంటు; ~ть на прáвую нóгу కుడి కాలు కుంటు 2. *перен. разг.* సరిగా రాదు; у негó ~ет правописáние అతనికి వర్ణక్రమం సరిగా రాదు

хромóй 1. కుంటి 2. *в знач. сущ. м* కుంటివాడు

хромонóгий కుంటి

хромотá *ж* కుంటితనం

хрóник *м разг.* దీర్ఘ రోగి

хрóника *ж* 1. (*летопись*) ఘటనా క్రమం 2. (*газетная*) వార్తా కదంబం, సంక్షిప్త వార్తలు 3. (*фильм*) న్యూస్ రీల్, వార్తా చిత్రం

хроникáльный ఘటనాక్రమ; ~ фильм న్యూస్ రీల్

хрони́ческ||ий దీర్ఘ; ~ая безрабóтица ఎడతెగని నిరుద్యోగం; ~ое заболевáние దీర్ఘ వ్యాధి

хронологи́ческ||ий కాలక్రమానుసార; в ~ом поря́дке కాలక్రమానుసారంగా, కాలక్రమంలో

хронолóгия *ж* క్రొనాలజీ, కాలక్రమానుసారత

хронóметр *м* క్రోనోమీటర్

хронометрáж *м* కాలం లెక్క కట్టడం

хрýпкий 1. (*ломкий*) పెళుసైన 2. *перен.* బలహీన

хрýпкость *ж* 1. (*ломкость*) పెళుసుతనం 2. *перен.* సున్నితమైన ఆరోగ్యం

хруст *м* కరకర [ధ్వని]

хрустáлик *м анат.* పారదర్శక కటకం

хрустáль *м* 1. కట్‌గ్లాస్ 2. *собир.* కట్‌గ్లాస్ సామగ్రి

хрустáльный 1. క్రిస్టల్ 2. (*об изделии*) కట్‌గ్లాస్

хрустéть, хрýстнуть కరకరమను

хрýстнуть *сов. см.* хрустéть

хрюкáнье *с* ఘుర్ఘురం

хрюкáть, хрюкнуть ఘుర్ఘురించు

хрюкнуть *сов. см.* хрюкать

худéть, похудéть చిక్కిపోవు

хýд||о I *с разг. уст.* హాని; он никомý ~а не дéлает అతనెవ్వరికీ హాని చెయ్యడు

хýдо II *нареч.* 1. చెడుగా; дýмать ~ о кóм-л. ఒకరిని గురించి చెడుగా తలచు 2. *безл. в знач. сказ.*: на ýлице мне стáло ~ వీధిలో ఉండగా నాకు నలత వచ్చింది

худобá *ж* బక్కతనం

худóжественн||ый కళా[త్మక]; ~ое произведéние కళా ఖండం

худóжник *м* చిత్రకారుడు

худóй I (*худощавый*) బక్క

худ||óй II 1. (*плохой*) చెడ్డ 2. (*дырявый*) చిరిగిన, చిల్లులు పడ్డ; ~óе ведрó చిల్లులు పడ్డ పాత్ర ◇ на ~óй конéц గత్యంతరం లేకపోతే

худощáвый బక్క, చిక్కిన

хýдш||ий 1. (*превосх. ст. к* худóй II 1 *и* плохóй) అత్యంత (మిక్కిలి) చెడ్డ; в ~ем слýчае మహా పోతే 2. ~ее *в знач. сущ. с*: сáмое ~ее అధ్వానమైనది, దారుణమైనది

хýже (*сравн. ст. к* худóй II 1 *и* плохóй, хýдо *и* плóхо) అంతకంటే అధ్వానం; ~ всегó అది చాలనట్లు; ~ не бýдет దానివల్ల నష్టం ఏమీ ఉండదు; тем ~ ఇది మరీ అధ్వానం

хулигáн *м* రౌడీ, గూండా

хулигáнить *несов.* రౌడీగా (గూండాలా) ప్రవర్తించు, రౌడీ పనులు చేయు

хулигáнство *с* రౌడీ పని, గూండా గిరీ

хулить *несов. книжн.* (*вн.*) తూర్పారబట్టు, (మీద) దుమ్మెత్తిపోయు

хýнта *ж* ముఠా; воéнная ~ సైనిక ముఠా

хýтор *м* రైతు క్షేత్రం

Ц

цáпля *ж* నారాయణపక్షి

царáпать, царáпнуть, поцарáпать (*вн.*) గోకు, గీరు, గీయు

цара́паться *несов.* గోకు; పరస్పరం (ఒకరిని మరొకరు) గోకుకొను (*царапать друг друга*)

царáпина *ж* గీరు, రక్కు

царáпнуть *сов. см.* царáпать

царúзм *м* జారిజం

царúт||ь *несов.* 1. పరిపాలించు 2. *перен.* స్వైర విహారం చేయు, తాండవించు; в лесý ~ тишинá అడవిలో నిశ్శబ్దం తాండవిస్తోంది

царúца *ж* రాణి, జారినా

цáрск||ий 1. జారు; ~ий укáз జారు ఉత్తరువు 2. (*относящийся к монархии*) జారిస్టు; ~ое правúтельство జారిస్టు ప్రభుత్వం 3. *перен.* (*роскошный*) రాజోచిత, వైభవోపేతమైన

цáрство *с* 1. (*царствование*) పరిపాలన 2. (*государство*) రాజ్యం 3. *перен.* ప్రపంచం; ~ зверéй జంతు ప్రపంచం

цáрствование *с* పరిపాలన

цáрствовать *несов.* పరిపాలించు

царь *м* రాజు; జారు (*русский*)

цвестú *несов.* 1. పూయు, పుష్పించు 2. *перен.* (*процветать*) వర్ధిల్లు 3. *перен.* (*быть в поре расцвета*) వికసించు

цвет I *м* (*окраска*) రంగు, వన్నె; ~ лицá ముఖ చాయ

цвет II *м* 1. *собир.* పువ్వులు; я́блоневый ~ ఆపిల్ పువ్వులు 2. *тк. ед. перен.* (*лучшая часть*) నిగ్గు; ~ наýки విజ్ఞానశాస్త్రపు నిగ్గు ◇ во ~е лет నడి వయస్సులో, నడి కారులో, జీవిత ఉత్తమ దశలో; в пóлном ~ý విరగ పూసే

цветéние *с* పూయడం, వికసించడం, వికాసం

цветúстый 1. రంగు రంగుల 2. *перен.* (*о стиле*) అలంకారపూరిత

цветнúк *м* పూల మొక్కల మడి

цветн||óй 1. రంగు, కలర్ 2. (*о людях небелой расы*) రంగు [జాతివాడు]

цветовóд *м* పూల మొక్కల పెంపకందారు

цветовóдство *с* పూల మొక్కల పెంపకం

цветóк *м* పువ్వు, పుష్పం, కుసుమం

цветóчны||й పూల; ~й горшóк పూల కుండీ; ~е семенá పూల మొక్కల విత్తనాలు

цветýщ||ий 1. పూస్తున్న, విచ్చుతున్న; ~ий сад విరగ పూసిన తోట 2. *перен.* (*полный сил*) తొణికిసలాడే 3.

перен. (*процветающий*) వర్ధిల్లుతున్న; ~ая странá వర్ధిల్లుతున్న దేశం

цеди́ть *несов.* (*вн.*) వడియగట్టు, వడగట్టు ◇ ~ сквозь зýбы *разг.* మాటలు నమిలివేయు

целéбный ఆరోగ్యకరమైన (*о климате*); ఓషధీ, ఔషధపు (*о травах*)

целев||óй: ~áя устанóвка рабóты పని లక్ష్యం

целесообрáзность *ж* ప్రయోజనం, ప్రాప్తకాలజ్ఞత, హేతుబద్ధత

целесообрáзный ప్రయోజనకరమైన, ప్రాప్తకాలోచిత, హేతుబద్ధమైన

целеустремлённость *ж* ఏకాగ్రత

целеустремлённый ఏకాగ్ర; ~ человéк ఏకాగ్ర మనస్కుడైన

целикóм *нареч.* 1. మొత్తం; глотáть чтó-л. ~ మొత్తంగా మింగు 2. *перен.* (*полностью*) పూర్తిగా, యావత్తు ◇ ~ и пóлностью పూర్తిగా

целин||á *ж* బీడు (బంజరు) నేల; поднимáть ~ý బీడు (బీటి) నేలను దున్ను

цели́нны||й బీడు; ~е зéмли బీడు నేలలు

цели́тельный ఆరోగ్యకరమైన

цéлить(ся) *несов.* (в *вн.*) (కి, కేసి, మీద) గురి పెట్టు; ~ в когó-л. из пистолéта ఒకరికేసి పిస్టల్ గురిపెట్టు; не цéлясь గురిపెట్టకుండా

целлюлóза *ж* సెల్యులోజ్

целлюлóзно-бумáжн||ый గుజ్జు, కాగితం; ~ая промы́шленность గుజ్జు, కాగితం పరిశ్రమ

целовáть, поцеловáть (*вн.*) ముద్దుపెట్టుకొను; ~ когó-л. в щёку ఒకరి బుగ్గమీద ముద్దుపెట్టుకొను

целовáться, поцеловáться ఒకరినొకరు ముద్దు పెట్టుకొను

цéлое *с* మొత్తం; еди́ное ~ ఒకే మొత్తం

целомýдренн||ый శుద్ధ; ~ая любóвь శుద్ధ ప్రేమ

целомýдрие *с* శుద్ధత్వం; కన్యాత్వం (*девственность*)

цéлостность *ж* అఖండత, సమగ్రత

цéлост||ь *ж* 1. పగలకపోవడం, భద్రత; в ~и చెక్కుచెదరకుండా; сохрани́ть чтó-л. в ~и చెక్కుచెదరకుండా (పగలకుండా భద్రంగా) వుంచు ◇ в ~и и сохрáнности పువ్వుల్లో పెట్టినట్లు

цéл||ый 1. అంతా; ~ый день రోజు అంతా; ~ыми сéмьями కుటుంబాలకు కుటుంబాలే 2. (*неповреждённый*) పగలకుండా; остáться ~ым దెబ్బ తగలకుండా తప్పించుకొను (*о человеке*); చెక్కుచెదరకుండా (పగలకుండా) ఉండు (*о вещах*); цел и невреди́м క్షేమంగా భద్రంగా; в ~ом మొత్తంమీద ◇ ~ое числó *мат.* పూర్ణ అంకె (సంఖ్య)

цел||ь *ж* 1. (*мишень*) లక్ష్యం, గురి; попадáть в ~ь గురిని (లక్ష్యాన్ని) కొట్టు (తాకు) 2. *перен.* లక్ష్యం, ఆశయం; ~ь жи́зни జీవిత ఆశయం; в ми́рных ~ях శాంతి ప్రయోజనాలకోసం (ప్రయోజనార్థం); с какóй ~ью? ఎందుకు?; с э́той ~ью ఈ ఉద్దేశంతో; жить без ~и గానుగెద్దు జీవితం గడుపు

цельнометалли́ческий పూర్తిగా లోహంతో తయారైన

цéльн||ый 1. ఏక 2. *перен.* ఏకాగ్రత; ~ая натýра ఏకాగ్రత కలిగినవాడు 3. (*неразбавленный*) నీరుకలపని; ~ое молокó వెన్న తీయని పాలు

цемéнт *м* సిమెంటు

цементи́ровать *несов.* и *сов.* (*вн.*) సిమెంటు వేయు; ~ пол నేలకి సిమెంటు వేయు

цемéнтный సిమెంటు; ~ завóд సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ

цен||á *ж* ధర; విలువ (*стоимость*); цéны на хлеб బ్రెడ్డు ధర ◇ ~óй чегó-л. పణం పెట్టి; любóй ~óй ఏదేమైనా (ఏమైనా) సరే; в ~é మంచి ధర పలుకు; знать себé цéну తన విలువ తను తెలుసుకొను

ценз *м* ప్రమాణం; ~ осéдлости నివాస ప్రమాణం; возрастнóй ~ వయో ప్రమాణం

цéнзор *м* సెన్సార్

цензýра *ж* సెన్సార్‌షిప్

цени́тель *м* అభిజ్ఞుడు; ~ искýсства కళాభిజ్ఞుడు

цени́ть *несов.* (*вн.*) (కి) విలువ ఇచ్చు; ~ когó-л. чрезвычáйно высокó ఒకరిని ఉన్నతంగా అంచనా వేయు

цени́ться *несов.* ధర ఎక్కువగా ఉండు

цéнност||ь *ж* 1. విలువ; представля́ть большýю ~ь అధికమైన విలువ కలుగు 2. విలువైన వస్తువు; материáльные и духóвные ~и పాదార్థిక, బౌద్ధిక విలువలు

цéнн||ый 1. (*о почтовых отправлениях*) రిజిస్టర్డు; ~ая бандерóль రిజిస్టర్డు పార్సెల్ 2. (*дорогой*) విలువైన, ప్రియమైన; ~ый подáрок విలువైన (ఖరీదైన) కానుక 3. *перен.* (*важный, нужный*) విలువైన; ~ый человéк అధికుడుగా అంచనా వేయబడినవాడు; ~ое предложéние విలువైన సూచన (ప్రతిపాదన)

цéнтнер *м* సెంట్నర్ (100 కిలోగ్రాములు)

центр *м* కేంద్రం; промы́шленный ~ పారిశ్రామిక కేంద్రం; торгóвый ~ వాణిజ్య కేంద్రం

централизáция *ж* కేంద్రీకరణ

централи́зм *м* కేంద్రీకరణ; демократи́ческий ~ ప్రజాస్వామిక కేంద్రీకరణ (కేంద్రీకృతాధికారం)

централизо́ванн||ый కేంద్రీకృత; ~ое плани́рование కేంద్రీకృత ప్రణాళికా రచన

централизова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) కేంద్రీకరించు, కేంద్రీకృతం చేయు

центра́льный 1. మధ్య 2. (*гла́вный, руководя́щий*) కేంద్ర; ~ комите́т కేంద్ర కమిటీ 3. (*основно́й*) కీలక; ~ вопро́с కీలక సమస్య

центрифу́га *ж* సెంట్రిఫ్యూజ్

центробе́жн||ый *физ.* అపకేంద్ర, కేంద్ర పరాఙ్ముఖ; ~ая си́ла అపకేంద్ర బలం, కేంద్ర పరాఙ్ముఖ శక్తి

центростреми́тельн||ый *физ.* అభికేంద్ర, కేంద్ర అభిముఖ; ~ая си́ла అభికేంద్ర బలం, కేంద్ర అభిముఖ శక్తి

цепене́ть, оцепене́ть (తో) మ్రాన్పడు; ~ от у́жаса భయంతో మ్రాన్పడు

це́пк||ий గట్టిపట్టు కలిగిన ◇ ~ая па́мять నిశితమైన జ్ఞాపక శక్తి

цепля́ться *несов.* 1. (за *вн.*) పట్టుకొను; చిక్కుకొను (*зацепля́ться*) 2. *перен.* పట్టుకు వేలాడు

цепн||о́й గొలుసు ◇ ~а́я переда́ча *тех.* ఛెయిన్ డ్రైవ్; ~а́я реа́кция *физ., хим.* గొలుసు కట్టు చర్య; ~а́я соба́ка గొలుసుతో కట్టిన కుక్క

цепо́чка *ж* గొలుసు

цепо́чкой *нареч.* బారులో; идти́ ~ బారులో (ఒక దాని వెనక ఒకటి) పోవు

цепь *ж* 1. గొలుసు; сиде́ть на цепи́ (*о соба́ке*) గొలుసుతో కట్టబడు 2.: це́пи *мн.* (*око́вы*) సంకెళ్లు 3. (*ряд, верени́ца*) వరుస, పరంపర; ~ озёр వరుస వారీ సరస్సులు; ~ собы́тий సంఘటనా పరంపర; го́рная ~ పర్వత శ్రేణి 4. *физ.* వలయం; электри́ческая ~ విద్యుత్ వలయం

це́пью *нареч.* బారులో, బారు తీరి

церемо́ниться *несов. разг.* మర్యాద[లు] చూపించు, మొహమాట పడు; не́чего с ним ~ అతని విషయంలో మర్యాదలు చూపించనక్కర్లేదు

церемо́ни||я *ж* లాంఛనం, తంతు; сва́дебная ~я వివాహపు తంతు ◇ без ~й *разг.* మొహమాట పడకండి

церемо́нный 1. లాంఛనప్రాయమైన; లాంఛనప్రియుడైన (*чопо́рный*) 2. (*утончённо ве́жливый*) మర్యాదలు పాటించే

церковнославя́нский: ~ язы́к చర్చి స్లావోనిక్ భాష

церко́вный చర్చికి చెందిన

це́рковь *ж* చర్చి

цех *м* షాపు (*заво́да*); విభాగం, డిపార్టుమెంటు (*мастерско́й*)

цехово́й షాపు; ~ комите́т షాపు [ట్రేడ్‌యూనియన్] కమిటీ

цивилиза́ция *ж* నాగరికత

цивилизо́ванный నాగరిక

цивилизова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) నాగరికం చేయు

цикл *м* వలయం; ~ ле́кций లెక్చర్ల పరంపర; произво́дственный ~ ఉత్పత్తి వలయం

цикли́ческий వలయాత్మక

цикли́чный వలయాత్మక

цикло́н *м* వాయుగుండం, తుపాను

циклотро́н *м физ.* సైక్లోట్రాన్

цили́ндр *м* 1. *мат., тех.* స్థూపం 2. (*шля́па*) టాప్ హాట్

цилиндри́ческий స్థూపాకార

цини́зм *м* సినిసిజం

ци́ник *м* సినిక్

цини́чность *ж* సినిసిజం

цини́чный సినికల్, అసభ్య

цинк *м* జింక్, తుత్తునాగం

ци́нковый జింక్

цирк *м* సర్కస్

цирка́ч *м разг.* సర్కస్‌వాడు

цирково́й సర్కస్

циркули́ровать *несов.* సర్క్యులేట్ చేయబడు

циркуля́р *м* సర్క్యులర్

циркуля́рн||ый సర్క్యులర్; ~ое письмо́ సర్క్యులర్ లేఖ

циркуля́ция *ж* ప్రసరణం; ~ во́здуха వాయు ప్రసరణం

цисте́рна *ж* టాంక్ వేగను; моло́чная ~ పాల టాంకు

цитаде́ль *ж* 1. కోట, దుర్గం 2. *перен.* దుర్గం లాంటిది

цита́т||а *ж* ఉల్లేఖన; приводи́ть ~у ఉల్లేఖించు, ఉటంకించు

цити́ровать, процити́ровать (*вн.*) ఉటంకించు, ఉల్లేఖించు

ци́трус *м* నిమ్మ జాతి పండు

ци́трусов||ый 1. నిమ్మ జాతి 2.: ~ые *в знач.*

сущ. мн.: а) (*растения*) నిమ్మ జాతి చెట్టు б) (*плоды*) నిమ్మ జాతి పండు

циферблáт *м* డయల్

ци́фра *ж* అంకె

цифровóй అంకె

ЦК (Центрáльный Комитéт) కేంద్ర కమిటీ; ЦК КПСС సి.పి.ఎస్.యు. కేంద్ర కమిటీ

цóканье *с*: ~ копы́т డెక్కల టకటక శబ్దం

цóкать, цóкнуть టకటకలాడు

цóкнуть *сов. см.* цóкать

цóкот *м* టకటక శబ్దం

цýгом *нареч.* ఒకదాని వెనుక ఒకటిగా

цыгáн *м* జిప్సీ

цыплёнок *м* కోడిపిల్ల

цы́почк||и *мн.*: на ~ах మునిగాళ్లమీద

цыц *межд. разг.* ఉష్

Ч

чабáн *м* గొల్లవాడు, గొర్రెలకాపరి

чáвкать *несов.* 1. చప్పుడు చేస్తూ తిను 2. *перен.* తపతపలాడు

чад *м* 1. పొగ; кýхонный ~ వంటింటి పొగ 2. *перен.* తలదిమ్ము; быть как в ~у (ఒకరికి) తల దిమ్ముగా వుంది

чади́ть, начади́ть పొగబారు

чáд||о *с уст.* పిల్ల, బిడ్డ; ~а и домочáдцы పిల్లలూ, పెద్దలూ

чадрá *ж* పరదా, ముసుగు

чаевóд *м* టీ (తేయాకు) పెంపకందారు

чаевóдство *с* టీ (తేయాకు) పెంపకం

чаевы́е *мн. разг.* మామూలు, బక్షీస్

чаепи́тие *с* టీ తాగడం

чаеубóрочный: ~ комбáйн తేయాకు తుంచే యంత్రం

чай *м* టీ; తేయాకు (*растение*); куст чáя తేయాకు మొక్క; завáривать ~ టీ తయారు చేయు 2. (*чаепитие*) టీ; приглашáть когó-л на ~ ఒకరిని టీకి ఆహ్వానించు ◇ давáть кóму-л. на ~ మామూలు ఇచ్చు

чáйка *ж* సీ గల్

чáйная *ж* టీ కొట్టు

чáйник *м* టీ కెటిల్ (*для кипячения*); టీపాట్ (*для заварки*)

чáйн||ый టీ, తేయాకు; ~ая плантáция తేయాకు తోట ◇ ~ая рóза టీ రోజ్

чалмá *ж* తలపాగ

чан *м* పెద్ద తొట్టి

чаровáть *несов.* (*вн.*) సమ్మోహితం చేయు

чародéй *м* మంత్రగాడు

чáры *мн.* మంత్రం

час *м* 1. గంట [సేపు]; в течéние ~а గంట సేపట్లో; в трёх ~áх езды́ మూడు గంటల ప్రయాణం; на два ~á రెండు గంటలపాటు 2. (*время на часах*): два ~á дня మధ్యాహ్నం రెండు గంటలు; в два ~á нóчи రాత్రి రెండు గంటలకు; котóрый ~? టైమ్ ఎంత? 3. (*время, пора*) సమయం, వేళ, టైమ్; в [э́тот] пóздний ~ అంత పొద్దుపోయాక; в трýдный ~ గడ్డు సమయంలో; ~ы́ рабóты పని వేళ ◇ в дóбрый ~! మీకు అదృష్టం కలిసి వచ్చు గాక!; с ~у на чáс ఏ క్షణంలోనైనా; ~ от чáсу గంట గంటకీ; чáс óт часу не лéгче! *разг.* కష్టాలమీద కష్టాలు విరుచుకుపడతాయి!; стоя́ть на ~áх కావలా డ్యూటీలో ఉండు

часáми *нареч.* గంటల తరబడి

часóвня *ж* చాపెల్

часов||óй I 1. (*длящийся час*) గంటసేపు; ~áя бесéда గంటసేపు సంభాషణ 2. *разг.* (*назначенный на час*) ఒంటి గంట; ~óй пóезд ఒంటి గంట రైలు

часов||óй II గడియారపు; ~óй механи́зм గడియారపు యంత్రం; ~ы́е стрéлки గడియారపు ముళ్ళు; по ~óй стрéлке గడియారపు ముల్లు తిరిగే దిశలో; прóтив ~óй стрéлки గడియారపు ముల్లు తిరిగే దిశకి ఎదురుగా; ~óй завóд గడియారపు ఫాక్టరీ

часовóй III *м* కావలావాడు

часовщи́к *м* గడియారాల తయారీదారు, వాచ్‌మేకర్

частéнько *нареч. разг.* [చాల] తరచుగా

части́ца *ж* 1. అణువు, ముక్క 2. *перен.* లేశం, పిసరు; ~ прáвды కాసింత (రవ్వంత) సత్యం 3. *грам.* అవ్యయం (ప్రత్యయం)

части́чно *нареч.* పాక్షికంగా

части́чный పాక్షిక[మైన]

чáстник *м разг.* ప్రైవేటు వ్యాపారి

чáстн||ое *с мат.* వ్యుత్పన్నం, విభక్తం ◇ от ~ого к óбщему ప్రత్యేకమైన దానినుంచి సాధారణమైన దానికి

частнособственни́ческий ప్రైవేటు (వ్యక్తిగత) స్వామ్యంమీద ఆధారపడిన, వ్యక్తిగత స్వామ్యపు

ча́стност||ь *ж* ప్రత్యేక విషయం, వివరం ◇ в ~и ప్రత్యేకించి

ча́стн||ый 1. ప్రత్యేక, విడి; ~ый слу́чай ప్రత్యేక సందర్భం 2. (*личный*) ప్రైవేటు, వ్యక్తిగత, సొంత; ~ым о́бразом అనధికారంగా; э́то его́ ~ое де́ло ఇది అతని సొంత విషయం

ча́сто *нареч.* 1. తరచు[గా]; ~ дыша́ть వేగంగా ఊపిరి తీసుకొను 2. (*густо, плотно*) దట్టంగా

частота́ *ж* వేగం; ~ пу́льса నాడి వేగం

часту́шка *ж* చస్తూష్కా (చమత్కారపు చిన్న పాట)

ча́ст||ый 1. వేగవంతమైన; ~ый пульс వేగవంతమైన నాడి 2. (*повторяющийся*) తరచుగా సంభవించే; ~ый гость తరచుగా వచ్చే అతిథి 3. (*густой, плотный*) దట్టమైన; ~ый лес దట్టమైన అడవి; ~ые зу́бы దగ్గర దగ్గరి పళ్ళు

част||ь *ж* 1. భాగం, విభాగం, వంతు, పాలు; одна́ пя́тая ~ь ఐదవ వంతు; по ~я́м భాగాలుగా 2. (*составной элемент*) భాగం; ~и те́ла శరీర అంగాలు; запасны́е ~и స్పేర్ పార్ట్లు, విడి భాగాలు 3. (*раздел какого-л. произведения*) భాగం 4. *воен.* దళం, యూనిట్; та́нковая ~ь టాంక్ దళం ◇ ~и ре́чи *грам.* భాషా భాగాలు; разрыва́ться на ~и అష్టావధానం చేయాల్సివచ్చు; рвать кого́-л. на ~и ఒకరిని పీకి (తీసి) వేయు; э́то не по мое́й ~и దీనితో నాకు సంబంధం ఏమీ లేదు

часы́ *мн.* గడియారం; వాచీ (*карманные, ручные*)

ча́хлый 1. (*о растительности*) తల వేలాడేసిన, వాసిగా వున్న 2. (*о человеке*) దుర్బలమైన

ча́хнуть, зача́хнуть 1. (*о растениях*) తలవేలాడి పోవు 2. (*о человеке*) క్షీణించిపోవు

чахо́тка *ж разг.* క్షయరోగం

ча́ш||а *ж* పాత్ర ◇ перепо́лнить ~у терпе́ния ఓర్పు నాశనంచేయు; у них дом — по́лная ~а వాళ్ళకి అన్నీ సమృద్ధిగా వున్నాయి

ча́шка *ж* 1. కప్పు 2.: ~ весо́в త్రాసు సిబ్బి, తక్కెడ రేకు

ча́ща *ж* కారడవి, దట్టమైన అడవి

ча́ще *сравн. ст. к нареч.* ча́сто మరింత తరచుగా; ~ всего́ మామూలుగా

ча́яни||е *с высок.* ఆకాంక్ష, వాంఛ ◇ па́че ~я అనుకున్న దానికి భిన్నంగా, అనుకోకుండా

ча́ять *несов. уст.* (*рд. или инф.*) ఆకాంక్షించు, ఆశించు ◇ души́ не ~ в ко́м-л. ఒకరిని ఆరాధించు (అతిగా ప్రేమించు)

чва́ниться *несов.* కళ్ళు నెత్తికి ఎక్కు, అహంభావం ప్రదర్శించు

чва́нство *с* కళ్ళు నెత్తికెక్కడం, అహంభావం, గర్వం

чей *мест. вопр. и относ.* ఎవరి; чья э́то кни́га? ఈ పుస్తకం ఎవరిది?; из чьи́х-либо рук ఒకరి చేతుల్లోనుంచి ◇ чья взяла́? *разг.* ఎవరిది పై చేయి?, ఎవరు గెలిచారు?

чек *м* 1. (*банковский*) చెక్ 2. (*от продавца*) బిల్; రశీదు, రిసీట్ (*талон из кассы*); выпи́сывать ~ на това́р కొన్న వస్తువుకి బిల్లు రాయు

чека́нить *несов.* (*вн.*) 1. (*монеты и т. п.*) పోతపోయు 2. *тех.* చెక్కు ◇ ~ ка́ждое сло́во ప్రతి మాటా స్పష్టంగా పలుకు; ~ шаг గంభీరంగా అడుగులు వేయు

чека́нка *ж* చెక్కుడు [పని]

чёлка *ж* ముంగురు

чёлн *м* పడవ

челно́к *м* 1. *см.* чёлн 2. *тех.* నాడె

челове́к *м* మానవుడు, మనిషి; шесть ~ дете́й ఆర్గురు పిల్లలు; ни одного́ ~а ఎవరూ (ఒక్కరు కూడా) లేరు; все до одного́ ~а అందరూ; она́ хоро́ший ~ ఆమె మంచి మనిషి; нас бы́ло пять ~ మేం ఐదుగురం ఉన్నాం; пять рубле́й на ~а తలొకరికీ ఐదేసి రూబుళ్ళు, తలకి ఐదు రూబుళ్ళ

человеколюби́вый మానవ ప్రేమి

человеколю́бие *с* మానవ ప్రేమ

человеконенави́стник *м* మానవ ద్వేషి

человеконенави́стничество *с* మానవ ద్వేషం

челове́ческ||ий 1. మానవ; ~ая жизнь మానవ జీవితం; ~ое о́бщество మానవ సమాజం 2. *см.* челове́чный

челове́чество *с* మానవాళి, మానవజాతి

челове́чность *ж* మానవీయత, మానవత్వం

челове́чный మానవీయ, మానవతా పూరితమైన

че́люсть *ж* దౌడ

чем I *мест. тв. см.* что I

чем II *союз* 1. (*при сравн. ст.*) కంటె, కన్న; бо́льше ~ ... ...కన్న పెద్దది; ~ скоре́е, тем лу́чше ఎంత తొందరగా అయితే అంత మంచిది 2. (*вместо того чтобы*) బదులు, కన్న; ~ сиде́ть без де́ла, ты бы лу́чше почита́л పనిపాటలు లేకుండా కాలం వ్యర్థం చేయడంకన్నా (చేయడానికి బదులు) పుస్తకం చదివితే మేలు

чем III *частица*: все ~ свет уéхали పొద్దున్నే అందరూ వెళ్లిపోయారు

чемодáн *м* సూట్‌కేస్

чемпиóн *м* ఛాంపియన్; ~ мíра ప్రపంచ ఛాంపియన్; ~ по тéннису టెన్నిస్ ఛాంపియన్

чемпионáт *м* ఛాంపియన్‌షిప్; ~ мíра по футбóлу ప్రపంచ ఫుట్‌బాల్ ఛాంపియన్‌షిప్

чемý *мест. дт. см.* что I

чепухá *ж разг.* 1. (*вздор*) బుద్ధిలేని మాట 2. (*пустяк*) స్వల్ప విషయం

чéпчик *м* [మహిళల] కాప్

чéрви *мн. см.* чéрвы

червúв||ый పురుగు పట్టిన; ~ое я́блоко పురుగు పట్టిన ఆపిల్

червóнец *м* పది రూబుళ్ల నోటు

червóнн||ый I: ~ое зóлото మేలిమి బంగారం

червóнный II *карт.* ఆఠీను; ~ валéт ఆఠీను జాకీ

червотóчина *ж* 1. పుచ్చు కన్నం 2. *перен.* లోపం

чéрвы *мн. карт.* ఆఠీను

червь *м* పురుగు; дождевóй ~ వానపాము

червя́к *м см.* червь

червяч||óк *м* చిన్న పురుగు ◇ заморúть ~кá ఆకలిని శాంతపరచు

чердáк *м* అటుక, మిద్దె[పై] గది

черёд *м разг.* వంతు; тепéрь ваш ~ ఇప్పుడు మీ వంతు ◇ идтú своúм чередóм సక్రమంగా సాగు

чередовáние *с* వంతులవారీగా [చేయడం]

чередовáть *несов.* (*вн.* с *тв.*) వంతులవారీగా [చేయు], మార్చి మార్చి [చేయు]; ~ бег с ходьбóй వంతులవారీగా పరుగెత్తు, నడుచు

чередовáться *несов.*: ~ мéжду собóй వంతులవారీగా [చేయబడు], మార్చి మార్చి [చేయబడు]

чéрез *предлог* (*вн.*) 1.: переплывáть ~ рéку నది దాటు; переходúть ~ мост బ్రిడ్జి (వంతెన) దాటు 2. (*сквозь*) గుండా, లోనుంచి; ~ лес అడవి గుండా; ~ окнó కిటికీలోనుంచి 3. (*поверх*) మీదుగా; глядéть на когó-л. ~ плечó ఒకరికేసి భుజంమీదుగా చూచు 4. (*при помощи, посредством*) ద్వారా; ~ когó-л. ఒకరి ద్వారా; оповещáть о чём-л. ~ газéты దేన్నిగురించైనా పత్రికల ద్వారా తెలియజేయు 5. (*по прошествии*) [అయిన] తరువాత; он приéхал ~ год అతను ఒక సంవత్సరం అయిన తరువాత వచ్చాడు; он вернётся ~ два часá అతను రెండు గంటల్లో వస్తాడు

черенóк *м* 1. (*рукоятка*) పిడి 2. *бот.* అంటు

чéреп *м* పుర్రె, కపాలం

черепáха *ж* 1. తాబేలు 2. *собир.* (*материал*) తాబేలు చిప్ప

черепáховый తాబేలు (*из черепахи*); తాబేలు చిప్పతో చేసిన (*из панциря черепахи*)

черепáш||ий తాబేలు ◇ ~ьим шáгом నత్తనడకతో

черепú||ца *ж* 1. *собир.* పెంకు[లు]; крытый ~цей పెంకుతో కప్పిన 2. (*отдельная плитка*) పెంకు

черепúчн||ый పెంకుటి; ~ая крыша పెంకుటి [పై]కప్పు

черепóк *м* ముక్క

чересчýр *нареч.* అతి, మిక్కిలి; ~ дóлго అతి దీర్ఘంగా

черéшня *ж* (*дерево и плод*) చెర్రీ

черкнýть *сов. разг.* (*вн.*) గిలుకు, గీకు; ~ нéсколько слов комý-л. ఒకరికి కొద్ది మాటలు గిలుకు (గీకు)

чернéть, почернéть 1. నల్లబడు 2. *тк. несов.* (*виднеться*) నల్లటిది కనపడు (కనిపించు)

чернúка *ж собир.* బిల్‌బెర్రీలు

чернúла *мн.* సిరా, ఇంకు; писáть ~ми సిరాతో రాయు

чернúльница *ж* సిరాబడ్డీ, ఇంక్ పాట్

чернúльн||ый సిరా; ~ый прибóр ఇంక్ స్టాండ్; ~ое пятнó సిరా మచ్చ (మరక)

чернúть, очернúть (*вн.*) 1. నల్లగా పూయు 2. *перен.* అప్రతిష్ఠ పాలుచేయు

чернобýрка *ж разг.* నల్ల నక్క

черно-бýр||ый ముదురు, ఇటుక [రంగు]; ~ая лисúца నల్ల నక్క

черновúк *м* చిత్తు ప్రతి

черновóй చిత్తు; ~ набрóсок చిత్తు పాఠం

черноволóсый నల్ల జుట్టు

черноглáзый నల్ల కళ్ల

чернозём *м* నల్ల నేల

чернокóжий 1. నల్ల చర్మంగల 2. *в знач. сущ. м* నీగ్రో, నల్లవాడు

черномóрский నల్లసముద్రపు, నల్లసముద్ర ప్రాంతపు

чернорабóчий *м* హమాలీ

чернотá *ж* నల్లదనం

чёрн||ый 1. నల్ల, నల్లని; ~ая крáска నల్లని రంగు 2. *перен.* దారుణమైన; ~ая зáвисть దారుణమైన అసూయ; ~ая неблагодáрность దారుణమైన

కృతఘ్నత 3. (*неглавный, подсобный*) దొడ్డి, వెనక; ~ый ход వెనక వాకిలి 4. (*неквалифицированный*) హమాలీ; ~ая рабóта హమాలీ పని ◇ ~ый кóфе కాఫీ డికాక్షన్; ~ый ры́нок బ్లాక్ మార్కెట్టు; ~ый спи́сок బ్లాక్ లిస్టు; ~ый хлеб నల్ల బ్రెడ్డు; ~ая икрá నల్ల కవియర్; ~ым по бéлому స్పష్టంగా; на ~ый день గడ్డు రోజు కోసం

чéрпать *несов.* (*вн.*) 1. తీయు; ~ вóду из колóдца బావినుంచి నీళ్లు తోడు 2. *перен.* కూడదీయు, సమకూర్చుకొను; ~ знáния జ్ఞానాన్ని పొందు (కూడదీయు)

черствéть 1. *сов.* зачерствéть, почерствéть గట్టిపడు 2. *перен. сов.* очерствéть, почерствéть ఉదాసీనంగా తయారగు

чёрствость *ж* (*бездушие*) ఉదాసీనత, నిర్లిప్తత

чёрствый 1. గట్టిపడిపోయిన 2. *перен.* ఉదాసీన, నిర్లిప్త

чёрт *м* దెయ్యం, సైతాను ◇ ~!, ~ возьми́! దీన్ని తగలెయ్య!; иди́ к ~у! నిన్ను దెయ్యం ఎత్తుకెళ్ల!; сам ~ нóгу слóмит ≅ కాలు తీసి కాలు పెట్టేందుకు వీలు లేకుండా వుంది

черт||á *ж* 1. గీత, రేఖ; проводи́ть ~ý గీత (రేఖ) గీయు 2. (*граница, предел*) రేఖ, పొలిమేర; пограни́чная ~á సరిహద్దు రేఖ; в ~é гóрода పట్టణపు పొలిమేర లోపల 3. *перен.* (*свойство, особенность*) స్వభావం, స్వరూపం, విలక్షణం; ~ы́ харáктера స్వభావ విలక్షణాలు; национáльные ~ы́ జాతీయ విలక్షణాలు; отличи́тельная ~á విలక్షణ గుణం, విశిష్ట లక్షణం ◇ ~ы́ лицá కనుముక్కు తీరు; в óбщих ~áх స్థూలంగా [చెప్పాలంటే]

чертёж *м* రేఖా చిత్రం, ప్లాను

чертёжник *м* డ్రాఫ్ట్స్‌మన్

чертёжн||ый డ్రాయింగు; ~ая бумáга డ్రాయింగ్ పేపరు; ~ая доскá డ్రాయింగ్ బోర్డు

черти́ть, начерти́ть (*вн.*) గీయు; ~ ли́нию గీత (రేఖ) గీయు; ~ план రేఖా చిత్రం వేయు

чертóвски *нареч. разг.* చచ్చేటంత; я ~ гóлоден నాకు చచ్చేటంత ఆకలి వేస్తోంది

черчéние *с* డ్రాయింగ్

чесáть, почесáть (*вн.*) 1. (*скрести*) గోకు, గీయు 2. *тк. несов.* (*причёсывать*) దువ్వు 3. *тк. несов.* (*лён, хлопок*) పీకు ◇ ~ язы́к[óм] *разг.* సొల్లు కబుర్లు చెప్పు, బాతాఖానీ కొట్టు

чесáться, почесáться 1. గోకుకొను 2. (*зудеть*) దురదయెత్తు, గులగులమను; ~ рýки чéшутся *разг.* *гл. имя в дт.* + చేతులు దురద పెట్టుతున్నాయి; язы́к чéшется *разг.* [ఏదో] మాట్లాడ్డానికి (తన అభిప్రాయం వెల్లడించడానికి) ఆత్రం చెందుతోంది, నోరు గులగులలాడుతోంది

чеснóк *м* వెల్లుల్లి, తెల్లగడ్డ

чéствовать *несов.* (*вн.*) సన్మానించు

чéстно *нареч.* చిత్తశుద్ధితో, నిజాయితీగా; ~ отвечáть на вопрóс నిర్మొహమాటంగా జవాబు చెప్పు; ~ труди́ться చిత్తశుద్ధితో పనిచేయు

чéстность *ж* చిత్తశుద్ధి, నిజాయితీ

чéстн||ый నిజాయితీతో కూడిన; నిజాయితీపరుడైన (*о человеке*); ~ое и́мя మంచిపేరు, సత్కీర్తి; ~ые глазá నిజాయితీతో కూడిన చూపులు ◇ ~ое слóво! ఒట్టేసి చెప్తున్నాను!; давáть ~ое слóво ప్రమాణం (ఖరారు) చేసుకొను

честолюби́вы||й గాఢవాంఛ (కాంక్ష) వున్న; ~й человéк కాంక్ష వున్న మనిషి; ~е зáмыслы గాఢ వాంఛలు

честолю́бие *с* గాఢ వాంఛ (కాంక్ష)

честь *ж* 1. ఆత్మగౌరవం; дéло чéсти ఆత్మగౌరవానికి సంబంధించిన విషయం 2. (*почёт, уважение*) గౌరవం ◇ в ~ когó-л. ఒకరిని సన్మానించు; в ~ чегó-л. దేనినైనా గౌరవించు; отдавáть ~ комý-л. *воен.* ఒకరికి శాల్యూట్ చేయు; порá и ~ знать *разг.* వెళ్లేందుకు టైమ్ అయింది; э́то дéлает вам ~ ఇది మీ గౌరవాన్ని పెంచుతుంది

четá *ж*: супрýжеская ~ దంపతులు ◇ не ~ комý-л. ఒకరికంటె ఏమాత్రం తీసిపోడు

четвéрг *м* గురువారం

четверéньк||и *мн. разг.*: на ~ах మోకాళ్ల, అరచేతులమీద; станови́ться на ~и మోకాళ్ల, అరచేతులు నేలమీద ఆన్చు

четвёрка *ж* 1. (*цифра*) నాలుగు 2. (*отметка*) మంచి మార్కు 3. (*лошадей*) నాలుగు గుర్రాలు

чéтверо *числ.* నలుగురు

четвероно́гий 1. చతుష్పాత్తు 2. *в знач. сущ. м* చతుష్పాత్తు

четвёрт||ый నాల్గవ, నాల్గో; ~ого февраля́ ఫిబ్రవరి నాల్గవ తేదీన; однá ~ая నాల్గవ వంతు (పాలు, భాగం)

чéтверт||ь *ж* 1. పాతిక, పావు, కాలు; ~ь вéка పాతికేళ్లు; ~ь вторóго ఒకటింపావుగంట; три ~и ముప్పాతిక; без ~и три పావు తక్కువ మూడు, రెండుంముప్పావు 2. (*часть учебного года*) టరమ్

чёткий 1. స్పష్టమైన; ~ почерк స్పష్టమైన దస్తూరి (దస్తూరీ) 2. (*о звуках*) స్పష్టమైన 3. *перен.* (*ясный, точный*) కచ్చితమైన

чёткость *ж* 1. (*отчётливость*) స్పష్టత 2. (*звуков*) స్పష్టత 3. *перен.* (*точность*) కచ్చితత్వం

чётны||й సరి; ~е числа సరిసంఖ్యలు

четыре *числ.* నాలుగు ◇ на все ~ стороны యిష్టం వచ్చిన చోటుకి

четырежды *нареч.* నాలుగు; ~ пять — двадцать నాలుగైదులు — యిరవై

четыреста *числ.* నాలుగు వందలు

четырёхгодичный నాలుగేళ్ల

четырёхгодовалый నాలుగేళ్ల [వయస్సు]

четырёхгранник *м мат.* చతుష్ఫలకం

четырёхзначный నాలుగు అంకెల; ~ номер నాలుగు అంకెల సంఖ్య

четырёхлетие *с* 1. (*период*) నాలుగు సంవత్సరాలు 2. (*годовщина*) నాల్గవ వార్షికోత్సవం; నాల్గవ వర్ధంతి (*со дня смерти*)

четырёхместн||ый ఫోర్ సీటర్, నల్గురికి సరిపోయే; ~ое купе నాలుగు బెర్తుల కుపే

четырёхсотый *числ.* నాలుగు వందలవ

четырёхсторонний 1. నాలుగు పక్కలుగల, చతురస్ర [మైన] 2. (*о договоре*) నాలుగు పక్షాల

четырёхугольник *м мат.* చతుర్భుజం

четырёхугольный చతుష్కోణమైన, చతుర్భుజమైన

четырёхэтажный నాలుగు అంతస్తులు గల

четырнадцатый *числ.* పద్నాల్గవ

четырнадцать *числ.* పద్నాలుగు

чех *м* చెక్

чехарда *ж* 1. (*игра*) దూకుళ్లు 2. *перен. разг.* అంచెలవారీ పని

чехол *м* కవరు (*тж. для мебели*); కేసు, పెట్టె (*футляр*)

чехословацкий చెకోస్లొవాక్

чешский చెక్

чешуя *ж* పొలుసు

чилиец *м* చిలియన్, చిలీ దేశస్థుడు

чилийский చిలీ

чин *м* హోదా ◇ ~ чином *разг.* కంజాయింపుగా; без ~ов *разг.* లాంఛనాలు లేకుండా

чинить I (*вн.*) 1. *сов.* починить (*исправлять*) బాగుచేయు, మరమ్మత్తు చేయు 2. *сов.* очинить (*делать острым*) సూదిగా చెక్కు

чинить II *несов. офиц.* (*вн.*) ~ кому-л. препятствия (కి) అవరోధం కలిగించు; ~ суд и расправу న్యాయవిచారణ చేసి శిక్ష అమలుజరుపు

чинно *нареч.* హుందాగా

чиновник *м* 1. ఉద్యోగి, అధికారి, ఆఫీసరు; таможенный ~ కస్టమ్స్ అధికారి (ఆఫీసరు) 2. *перен.* (*бюрократ*) బ్యురాక్రట్

чирикать, чирикнуть కిచకిచలాడు

чирикнуть *сов. см.* чирикать

чиркать, чиркнуть (*тв.*): ~ спичкой అగ్గిపుల్ల గీయు

чиркнуть *сов. см.* чиркать

численность *ж* సంఖ్య; ~ вооружённых сил సైనిక బలగాల సంఖ్య; ~ населения జనాభా సంఖ్య; ~ю в сто человек నూరుమంది వున్న

численн||ый సంఖ్య; ~ый состав సంఖ్య; иметь ~ое превосходство (మీద) సంఖ్యలో అధికంగా వుండు

числитель *м мат.* లవం

числительн||ый: имя ~ое *грам.* సంఖ్యా వాచకం

числит||ься *несов.* ఉండు; он ~ся в отпуске అతను సెలవులో ఉన్నాడు; ~ься в списке జాబితాలో వుండు; книга ~ся за мной ఆ పుస్తకం నా పేర వుంది

числ||о *с* 1. సంఖ్య; ~о мест కెపాసిటీ; в ~е присутствующих హాజరైనవారిలో 2. (*дата*) తేదీ, తారీకు; первое ~о [месяца] ఒకటవ తేదీ; в первых числах июня జూన్ మొదటి రోజుల్లో; какое сегодня ~о? ఈ రోజు తేదీ ఏమిటి? 3. *грам.*: множественное ~о బహువచనం ◇ без ~а అసంఖ్యాక; в большом ~е పెద్ద సంఖ్యలో; в том ~е (తో) సహా

числовой సంఖ్యాత్మక, సంఖ్యరీత్యా

чистильщик *м*: ~ сапог బూట్లు శుభ్రం చేసేవాడు

чистить, почистить (*вн.*) 1. శుభ్రం చేయు; ~ зубы పళ్లు తోముకొను; ~ обувь బూట్లు పాలిష్ చేసుకొను (*себе*); బూట్లు పాలిష్ చేయు (*кому-л.*) 2. (*фрукты, овощи*) తోలు ఒలుచు ◇ ~ карманы *разг.* జేబు కొట్టు (కత్తిరించు)

чистит||ься *несов.* 1. శుభ్రం చేసుకొను 2.: хорошо ~ся తొక్క తేలిగ్గా వచ్చేస్తోంది

чистк||а *ж* 1. శుభ్రం చేయడం; химическая ~а డ్రై క్లీనింగ్; отдавать что-л. в ~у డ్రై క్లీనింగుకి ఇచ్చు, డ్రై క్లీనింగ్ చేయించుకొను 2. (*фруктов, овощей*) ఒలవడం 3. *перен.* ప్రక్షాళనం

чи́сто *нареч.* 1. (*опрятно, аккуратно*) శుభ్రంగా; ~ вы́мытый బాగా శుభ్రం చేసిన; ~ у́бранная ко́мната శుభ్రమైన గది 2. (*подлинно*) అసలైన, అచ్చమైన; ~ ру́сское явле́ние అచ్చమైన (అసలైన) రష్యన్‌ది; ~ матери́нское отноше́ние సిసలైన మాతృ వైఖరి 3. *безл. в знач. сказ.* శుభ్రంగా వుంది

чистово́й: ~ экземпля́р ఫెయిర్ కాపీ

чистокро́вный మేలు జాతికి చెందిన

чистописа́ние *с* కాపీలు రాయడం

чистопло́тный పరిశుద్ధత పాటించే, శుభ్రంగా వుండే

чистосерде́чн||ый దాపరికంలేని, నిష్కపటమైన; ~ый челове́к దాపరికం లేనివాడు, నిష్కపటి; ~ое призна́ние నిష్కపటమైన ఒప్పుకోలు

чистот||а́ *ж* 1. పరిశుద్ధత, [పరి]శుభ్రత; ~а́ во́здуха వాయు పారిశుధ్యం; ~а́ кра́сок వర్ణ పరిశుద్ధత; содержа́ть в ~е́ శుభ్రంగా ఉంచు 2. (*отсутствие примесей*) మేలిమి

чи́ст||ый 1. శుభ్ర[మైన]; ~ое бельё శుభ్రమైన బట్టలు 2. (*без примесей*) మేలిమి; ~ое зо́лото మేలిమి బంగారం 3. (*пустой, свободный*) నిర్మల, ఖాళీ; ~ая страни́ца ఖాళీ పేజి; ~ое не́бо నిర్మల (మబ్బులేని) ఆకాశం 4. *перен.* (*нравственно безупречный*) నిర్మల; ~ая любо́вь నిర్మల (అకలంక) ప్రేమ 5. *разг.* (*совершенный*) పట్టి, పరమ; ~ая бессмы́слица పట్టి అసంబద్ధం; ~ая пра́вда పరమ సత్యం ◇ ~ый вес నికరమైన బరువు; ~ая при́быль నికర లాభం

чита́льный: ~ зал పఠన మందిరం

чита́льня *ж* పఠన మందిరం

чита́тель *м* పాఠకుడు, చదువరి

чита́тельск||ий పఠన; ~ий интере́с పఠనాసక్తి; ~ая конфере́нция పాఠకుల కాన్ఫరెన్సు

чита́ть, проче́сть, прочита́ть (*вн.*) చదువు; చదివేయు (*сов.*); ~ кому́-л. письмо́ ఒకరికి ఉత్తరం చదివి వినిపించు; вы кни́гу прочли́? మీరు పుస్తకం చదివేశారా? ◇ ~ ле́кцию ఉపన్యాసం ఇచ్చు; ~ наставле́ние кому́-л. ఒకరికి ఉపన్యాసం యిచ్చు; ~ в чьи́х-л. сердца́х ఒకరి మనస్సుని చదువు

чи́тка *ж* చదవడం

чиха́нье *с* తుమ్ము

чиха́ть, чихну́ть తుమ్ము

чихну́ть *сов. см.* чиха́ть

чи́ще *сравн. ст. к прил.* чи́стый *и нареч.* чи́сто

лен *м* 1. సభ్యుడు; ~ па́ртии పార్టీ సభ్యుడు; ~ семьи́ కుటుంబ సభ్యుడు 2. (*часть тела*) అంగం 3. *грам.*: ~ы предложе́ния వాక్య భాగాలు

чле́н-корреспонде́нт *м* ప్రత్యామ్నాయ సభ్యుడు

членовреди́тельство *с* అంగవైకల్యం

членоразде́льно *нареч.* స్పష్టంగా

членоразде́льный స్పష్టమైన

чле́нский సభ్యత్వ; ~ биле́т సభ్యత్వ కార్డు

чле́нство *с* సభ్యత్వం; парти́йное ~ పార్టీ సభ్యత్వం

чмо́ка||ть, чмо́кнуть 1. (*губами*) చప్పరించు 2. *разг.* (*вн.*; *звучно целовать*) ముద్దుపెట్టుకొను (చుంబించు) 3. (*издавать хлюпающие звуки*) తపతప లాడు; грязь ~ла под нога́ми కాళ్లకింద బురద తపతపలాడింది

чмо́кнуть *сов. см.* чмо́кать

чо́каться, чо́кнуться [గ్లాసులు] తాకించు

чо́кнуться *сов. см.* чо́каться

чо́порный బిర్రబిగిసి వుండే

чрева́тый గర్భిత[మైన], నిండిన, భరితమైన; ~ опа́сностью ప్రమాదగర్భితమైన; ~ после́дствиями పర్యవసానాలతో గర్భితమైన

чре́в||о *с уст.* గర్భం ◇ во ~е ма́тери మాతృ గర్భంలో

чрезвыча́йно *нареч.* మిక్కిలి, చాలా; я ~ благода́рен నేను చాలా కృతజ్ఞుణ్ణి, చాలా కృతజ్ఞతలు

чрезвыча́йн||ый 1. మిక్కిలి, మితిమీరిన, అత్యంత; ~ый успе́х ఘన (గొప్ప) విజయం; ~ая уста́лость మితిమీరిన అలసట 2. (*специальный, экстренный*) అత్యవసర, ఆవశ్యక; ~ый съезд అత్యవసర (ప్రత్యేక) మహాసభ; ~ый и полномо́чный посо́л పూర్తి అధికారంగల రాయబారి; ~ое положе́ние అత్యవసర (ఆవశ్యక) పరిస్థితి

чрезме́рно *нареч.* మిక్కిలి, ఎక్కువ, అతి

чрезме́рный అత్యంత, మిక్కిలి

чте́ни||е *с* చదవడం; кни́га для ~я వాచకం

чтец *м* [పద్యాలు] చదివేవాడు, చదివివినిపించేవాడు

чтить *несов.* (*вн.*) మన్నించు; свя́то ~ па́мять кого́-л. ఒకరి గురించిన స్మృతిని మన్నించు

что I *мест.* 1. *вопр.* ఏమిటి?, దేన్ని?; ты ~ здесь де́лаешь? ఇక్కడ ఏం చేస్తున్నావు?; над чем ты смеёшься? నువ్వెందుకు నవ్వుతున్నావు?; о чём э́та кни́га? ఈ పుస్తకం దేన్ని గురించి?; во ~ он оде́т? అతను దేన్ని తొడుక్కున్నాడు?; ~ э́то тако́е? అదేమిటి? 2. *вопр. в знач. нареч.* (*почему*) ఎందుకు;

а ~ мне не смея́ться? నేను ఎందుకు నవ్వకూడదు?; ~ ты заду́малась? నువ్వు ఎందుకు పరధ్యానంగా వున్నావు? 3. *разг. вопр. и относ.* (*сколько*) [వెల] ఎంత; ~ сто́ит э́та кни́га? ఈ పుస్తకం వెల ఎంత? 4. *разг.* (*что-нибудь*) ఏదైనా; е́сли ~ [и] случи́тся ఏదైనా జరిగితే 5. *относ. переводится причастным именем*: возьми́ ~ тебе́ на́до నీకు కావలసినది తీసుకో; э́то всё, ~ я могу́ сказа́ть నేను చెప్పగలిగేది యింతే; дом, ~ сто́ит на берегу́ реки́ నది ఒడ్డున ఉన్న ఇల్లు ◇ ~ бы́ло сил శక్తి కొద్దీ; ~ бы ни случи́лось ఏం జరిగినా సరే; ~вы! а) (*неуже́ли*) నిజమా? б) (*отню́дь нет*) అబ్బే, లేదు!; ~ до меня́, ~ каса́ется меня́... నాకు సంబంధించినంత వరకు; ~ уго́дно, ~ попа́ло చేతికి వచ్చినది ఏదైనా సరే; ни за ~ [не сде́лаю]! చస్తే[చేయను]!; ну и ~ ж[е]? అయితే ఏమిటి?; мне э́то ни к чему́ *разг.* ఇది నాకు అక్కరలేదు; я здесь ни при чём *разг.* నాకూ దీనికీ ఏమీ సంబంధం లేదు

что II *союз* 1. అని; он сказа́л, ~ придёт అతను వస్తానని చెప్పాడు; он не зна́ет, ~ ему́ де́лать తను ఏమి చేయాలో అతనికి తెలియదు 2. (*ли... ли*): ~ ты пойдёшь, ~ я — всё равно́ నువ్వు వెళ్లినా నేను వెళ్లినా ఒకటే

чтоб *см.* что́бы

что́бы *союз* ఎందుకు [వీలుగా]; он говори́л гро́мко, ~ все слы́шали అందరికీ వినపడేందుకు వీలుగా బిగ్గరగా మాట్లాడాడు; не для того́, ~ потеря́ть పోగొట్టుకునేందుకు కాదు; я предлага́ю, ~ докла́д сде́лал он అతనే నివేదిక యివ్వాలని ప్రతిపాదిస్తున్నాను; не мо́жет быть, ~ он э́то сказа́л! అతను ఇది ఎలాంటి పరిస్థితిలోనూ అని ఉండడు ◇ без того́ ~ *инф.* + కుండా; для того́ ~ подгото́вить докла́д నివేదిక తయారు చేసేందుకు

что́-либо *мест. см.* что́-нибудь

что́-нибудь *мест.* ఏదైనా; скажи́те нам ~ మాకు ఏదైనా చెప్పండి

что́-то I *мест.* ఏదో; ~ друго́е యింకేదో, మరేదో; чего́-то не хвата́ет ఏదో ఒకటి లోటుగా (కొరతగా) వుంది

что́-то II *нареч. разг.* 1. (*в некоторой степени*) కొంచెం, అంత; мне ~ нездоро́вится నా వంట్లో అంత బాగా లేదు 2. (*почему-то*) ఎందుకో; ~ не по́мню నాకు జ్ఞాపకం రావడం లేదు; мне ~ не ве́рится ఎందుకో, నాకు నమ్మకం కలగలేదు

чу́вственность *ж* ఇంద్రియసుఖ నిరతి, కామం

чу́вственн||ый 1. *филос.* ఇంద్రియ; ~ое восприя́тие ఇంద్రియానుభూతి 2. (*плотский*) కామ; ~ый взгляд కామ దృష్టి

чувстви́тельность *ж* 1. స్పర్శజ్ఞానం 2. (*впечатлительность*) సున్నితత్వం 3. (*сентиментальность*) రాగద్వేష భావోద్రేకం

чувстви́тельн||ый 1. సున్నితమైన; ~ый прибо́р సున్నితమైన పరికరం; ~ая ко́жа సున్నితమైన చర్మం 2. (*впечатлительный*) ఉద్విగ్న, సున్నితమైన; ~ый челове́к సున్నితమైన మనిషి 3. (*трогательный*) భావోద్విగ్నమైన 4. *разг.* (*ощутимый*) గణనీయమైన; ~ая утра́та పెద్ద లోటు

чу́вство *с* 1. అనుభూతి; о́рганы чувств జ్ఞానేంద్రియాలు 2. (*переживание, ощущение*) అనుభూతి; ~ го́лода ఆకలి [అనుభూతి]; дру́жеские чу́вства స్నేహ భావాలు (అనుభూతులు) 3. (*сознание*) స్పృహ, తెలివి; лиша́ться чувств స్పృహ తప్పిపోవు; приходи́ть в ~ స్పృహ తెచ్చుకొను 4. (*любовь*) ప్రేమ; возбужда́ть в ко́м-л. ~ ఒకరిలో ప్రేమ రేకెత్తించు

чу́вствовать, почу́вствовать (*вн.*) 1. కలుగు; ~ го́лод (కి) ఆకలి వేయు; ~ за́пах పసి పట్టు (కట్టు); не ~ уста́лости అలసట కలగకపోవు 2. (*воспринимать, понимать*) రసానుభూతి పొందు; ~ му́зыку సంగీత రసానుభూతి పొందు ◇ ~ отве́тственность за кого́-л. (что́-л.) ఒకరిని (ఏదో ఒకదాన్ని) గురించి బాధ్యతా భావం కలుగు; ~ себя́ пло́хо ఒంట్లో బాగా లేకపోవు; как вы себя́ чу́вствуете? ఎలా వున్నారండి మీరు?; дава́ть себя́ ~ తన ప్రభావం చూపు

чу́вств||оваться *несов.* వ్యక్తమగు, ప్రభావం కనపడు; в его́ слова́х ~уется уве́ренность అతని మాటల్లో విశ్వాసం వ్యక్తమవుతోంది

чугу́н *м* 1. *тк. ед.* దుక్క యినుము 2. (*сосуд*) దుక్క యినుప పాత్ర

чугунолите́йный: ~ заво́д దుక్క యినుము ఉత్పత్తి చేసే ఫాక్టరీ

чуда́к *м* విడ్డూరపు మనిషి

чуда́чество *с* విడ్డూరపు ప్రవర్తన

чуде́сно *нареч.* 1. సజావుగా, చక్కగా; все идёт ~ అన్నీ చక్కగా సాగుతున్నాయి; он вы́глядит ~ పండులా కనిపిస్తాడు 2. *безл. в знач. сказ.* దివ్యంగా వుంది, బాగుంది; здесь так ~! ఇక్కడ ఎంత దివ్యంగా వుంది!

чуде́сн||ый 1. అద్భుతమైన; ~ым о́бразом అద్భుత

మైన విధంగా **2.** (*замечательный*) అద్భుతమైన; ~ая погóда! అద్భుతమైన వాతావరణం!

чуднó *нареч. разг.* **1.** వింతగా, చిత్రంగా **2.** *безл. в знач. сказ.* విచిత్రంగా ఉంది, తమాషాగా వుంది

чуднóй *разг.* విడ్డూరమైన, చిత్రమైన; తమాషా (*смешной*)

чýдный అద్భుతమైన, దివ్యమైన

чýдо *с* అద్భుతం; చిత్రం (*что-л. небывалое*); чудеcá геройзма ఊహాతీతమైన వీరోచిత కృత్యాలు; чудеcá тéхники ఊహాతీతమైన సాంకేతిక విజయాలు; он спáсся какúм-то ~м అతను ప్రమాదంనుంచి బయటపడడం అద్భుతం; совершáть чудеcá అద్భుతాలు చేయు

чудóвище *с* రాక్షసి

чудóвищн||ый 1. రాక్షస, దారుణ; ~ое преступлéние ఘోరమైన నేరం **2.** *перен.* (*огромный*) బ్రహ్మాండమైన, విపరీతమైన; ~ый аппетúт విపరీతమైన ఆకలి

чудодéйственн||ый అద్భుత[మైన]; ~ая сúла слóва మాటకిగల అద్భుత ప్రభావం

чужбúн||а *ж* దేశాంతరం, విదేశాలు, పరాయి ప్రాంతం; жить на ~е పరాయి ప్రాంతంలో నివసించు

чуждáться *несов.* (*рд.*) దూరంగా ఉండు, తప్పించుకొన ప్రయత్నించు

чýжд||ый 1. (కి) పరాయి[ది], విరుద్ధమైన; ~ая идеолóгия పరాయి సిద్ధాంతం; честолюбие ~о емý గాఢ వాంఛ అతని స్వభావానికి విరుద్ధమైనది **2.** (*лишённый чего-л.*) లేని; ~ый честолюбия человéк గాఢ వాంఛలు లేని మనిషి

чуж||óй 1. మరొకరి, యితరుల; э́то ~áя кнúга ఈ పుస్తకం నాది కాదు; ~úе вéщи పరాయివాళ్ల సామాన్లు **2.** (*посторонний*) కొత్తవాడైన, పరాయివాడైన; ~úе лю́ди కొత్తవాళ్లు, పరాయివాళ్లు **3.** (*не являющийся родиной*) విదేశ; гдé-то в ~óй сторонé ఎక్కడో విదేశాల్లో **4.** *в знач. сущ. м* కొత్తవాడు, పరాయివాడు; свой и ~úе కావలసినవాళ్లూ, పరాయివాళ్లూ

чулáн *м* స్టోర్ రూమ్

чулкú *мн.* (*ед.* чулóк *м*) స్టాకింగ్సు

чулóчн||ый: ~ая фáбрика స్టాకింగ్సు ఫాక్టరీ

чумá *ж* ప్లేగు [వ్యాధి]

чурáться *несов. разг.* (*рд.*) తప్పించుకొను

чурбáн *м* **1.** మొద్దు **2.** *перен. бран.* మొద్దువాడు

чýтки||й 1. తీక్ష్ణమైన; ~й слух పాము చెవి **2.** సున్నితమైన; ~е прибóры సున్నితమైన పరికరాలు **3.** *перен.* (*отзывчивый*) సానుభూతిపర; ~й человéк సానుభూతిపరుడు, సానుభూతిపూరితుడు ◇ ~й сон కోడి కునుకు

чýтко *нареч.* **1.** (*внимательно*) శ్రద్ధగా **2.** *перен.* (*отзывчиво*) సానుభూతితో, సానుభూతిపూర్వకంగా; относúться к комý-л. ~ ఒకరిపట్ల సానుభూతి చూపించు, ఒకరిని సానుభూతితో చూచు

чýткость *ж* **1.** (*восприимчивость*) తీక్ష్ణత; నైశిత్యం (*слуха, зрения и т. п.*) **2.** *перен.* (*отзывчивость*) సానుభూతి; проявля́ть ~ ఒకరిపట్ల సానుభూతి చూపించు

чýточк||а *ж разг.*: ~у కొంచెం, కొద్దిగా; подождúте ~у! ఒక్క నిమిషం ఆగండి; ни ~и కాస్త కూడా, బొత్తిగా

чуть *нареч.* కొంచెం; ~ живóй కొనప్రాణంతో వున్న; ~ замéтный కనిపించీ కనిపించని; ~ не кáждый день దాదాపు ప్రతిరోజూ ◇ ~ что స్వల్పమైన సాకుతో; я ~ бы́ло не сказáл емý నేను అతనికి చెప్పినంత పనిచేశాను

чутьё *с* **1.** (*у животных*) పసిపట్టే శక్తి **2.** *перен.* ఇంగితజ్ఞానం

чýчело *с* **1.** (*животного*) కూరిన జంతువు బొమ్మ **2.** (*пугало*) దిష్టి బొమ్మ

чушь *ж разг.* చెత్త; говорúть ~ చెత్త మాట్లాడు

чýять *несов.* (*вн.*) **1.** (*о животных*) పసి పట్టు (కట్టు) **2.** *перен.* ఊహించు, పసిపట్టు; чýяло моё сéрдце! నేను అనుకున్నదే! ◇ ног под собóй не ~ *разг.* నిస్త్రాణ చెందు (*от усталости*); ఆనందాతిరేకంలో తేలిపోవు (*от радости*)

чьё *мест. с см.* чей

чьи *мест. мн. см.* чей

чья *мест. ж см.* чей

Ш

шаблóн *м* **1.** *тех.* నమూనా **2.** *перен.* పాత గాడి; по ~у పాత గాడిలో

шаг *м* **1.** అడుగు; большúми ~áми అంగలు వేస్తూ **2.** *перен.* చర్య, అడుగు; ~ вперёд ముందంజ; ~ назáд వెనకడుగు; практúческий ~ ఆచరణాత్మకమైన అడుగు ◇ ~ за ~ом క్రమక్రమంగా; пéрвые ~и́ తొలి అడుగులు; в двух ~áх от чегó-л. దేనికైనా

నాలుగు అడుగుల దూరంలో; на ка́ждом ~у́ అడుగడుగునా, అడుగడుగుకీ

шага́ть, шагну́ть అడుగులు వేయు, నడుచు ◇ ~ вперёд ముందంజ వేయు, పురోగమించు

шага́ющий: ~ экскава́тор వాకింగ్ ఎక్స్కవేటర్

шагну́ть *сов. см.* шага́ть

ша́гом *нареч.* 1. నడచివెళ్తూ, నడకన 2. (*медленно*) కుంటినడకన

ша́йба *ж спорт.* బిళ్ల

ша́йка I *ж* (*группа, банда*) ముఠా

ша́йка II *ж* (*для воды*) బేసిన్, టబ్బు

шака́л *м* నక్క

шала́ш *м* గుడిసె, గుడారం

шал||и́ть *несов.* అల్లరి చేయు, పెంకెతనం చేయు ◇ нет, ~и́шь! *разг.* అదేం కుదరదు

шаловли́вый అల్లరి, పెంకె

шалопа́й *м разг.* పనికిమాలినవాడు

ша́лость *ж* కొంటెపని

шалу́н *м* అల్లరి పిల్లవాడు

шаль *ж* శాలువ

шальн||о́й పిచ్చి, వెర్రి ◇ ~а́я пу́ля చెదురువాటుగా వచ్చిన గుండు

ша́мкать *несов. разг.* గొణుగు, సణుగు

шампа́нское *с* షాంపేన్

шанс *м* అవకాశం; ~ы на успе́х విజయావకాశాలు; не име́ть никаки́х ~ов ఎలాంటి అవకాశాలూ లేకపోవు

шанта́ж *м* బ్లాక్‌మెయిల్, బెదిరింపు; полити́ческий ~ రాజకీయపరమైన బ్లాక్‌మెయిల్

шантажи́ровать *несов.* (*вн.*) బ్లాక్‌మెయిల్ చేయు

ша́пк||а *ж* 1. టోపీ 2. *перен.* (*верх чего-л.*) శిఖరం 3. (*заголовок в газете*) శీర్షిక ◇ ~а воло́с ఒత్తైన జుట్టు; ~а-невиди́мка *фольк.* మాయ టోపీ; получи́ть по ~е *разг.* వెళ్లగొట్టబడు, గెంటివేయబడు; на во́ре ~а гори́т *посл.* గుమ్మడికాయల దొంగంటే భుజాలు తడుముకొను; ~ами закида́ть తేలిగ్గా విజయం సాధించు

ша́почн||ый టోపీ ◇ ~ое знако́мство *разг.* ముఖ పరిచయం

шар *м* 1. *мат.* గోళం 2. (*шарообразный предмет*) బంతి; билья́рдный ~ బిలియర్డ్స్ బంతి ◇ земно́й ~ భూగోళం; хоть ~о́м покати́ అయ్యవారి నట్టిల్లు లాగ

шара́да *ж* పొడుపు కథ

шара́хаться, шара́хнуться *разг.* దూకు, జంకు; ~ в сто́рону పక్కకి దూకు

шара́хнуться *сов. см.* шара́хаться 1

шарж *м* వ్యంగ్య చిత్రం

ша́рик *м* చిన్న బంతి, గోళం ◇ кровяны́е ~и రక్త కణాలు

ша́риков||ый: ~ая ру́чка బాల్ [పాయింట్] పెన్

шарикоподши́пник *м тех.* బాల్ బేరింగు

ша́рить, поша́рить తడుముకొను, వెతుకు; ~ в карма́нах జేబులు తడుముకొను; ~ по карма́нам జేబులు కొట్టు

ша́ркать, ша́ркнуть: ~ нога́ми కాళ్లు ఈడ్చుకొంటూ నడుచు

ша́ркнуть *сов. см.* ша́ркать

шарма́нка *ж* హాండ్ ఆర్గన్

шарма́нщик *м* హాండ్ ఆర్గన్ వాద్యగాడు

шарни́р *м тех.* కీలు

шарови́дный గోళాకార[ం గల]

шаров||о́й గోళాకార; ~а́я мо́лния గుండ్రటి పిడుగు

шарообра́зный గోళాకారం గల

шарф *м* మఫ్లర్, స్కార్ఫ్

шасси́ *с нескл.* చాసిస్‌లు (*автомобиля*); విమానపు చక్రాలు (*самолёта*)

шата́ни||е *с* 1. (*качание*) ఊగుట, తూలుట 2. *разг.* (*ходьба без цели*) బలాదూరు తిరగడం 3. *перен.* ఊగిసలాట; иде́йные ~я సైద్ధాంతిక ఊగిసలాట

шата́||ть *несов.* (*вн.*) ఊగించు, ఆడించు; его́ ~ет అతను తూలుతున్నాడు

шата́ться *несов.* 1. ఊగు; తూలుతూ ఉండు (*при ходьбе*) 2. ఊగు (*о мебели*); కదులుతూ వుండు (*о зубе*) 3. *разг.* (*слоняться*) తిరుగుతూ ఉండు

шате́н *м* తోపు జుట్టు మనిషి

шатёр *м* గుడారం, టెంటు

ша́ткий 1. ఊగుతున్న 2. *перен.* పసలేని

шах I *м* (*титул*) షా

шах II *м шахм.* షా

шахмати́ст *м* చదరంగపు ఆటగాడు

ша́хматный చదరంగపు

ша́хматы *мн.* 1. చదరంగం; игра́ть в ~ చదరంగం ఆడు 2. (*фигуры*) చదరంగపు బొమ్మలు (పావులు)

ша́хта *ж* 1. గని; у́гольная ~ గని 2. *тех.* (*колодец, ствол*) గని సొరంగం

шахтёр *м* గనికార్మికుడు, గనిపనివాడు

шáшк||а I *ж* 1. డ్రాఫ్ట్స్ 2.: ~и *мн.* (*игра*) (డ్రాఫ్ట్స్) ఆట; игрáть в ~и (డ్రాఫ్ట్స్) ఆట ఆడు

шáшка II *ж* (*оружие*) ఖడ్గం

швáбра *ж* నేల ఊడ్చడానికి బ్రష్షు

швед *м* స్వీడన్ దేశస్థుడు

швéдский స్వీడిష్

швéйник *м* దుస్తుల (బట్టల) పరిశ్రమ కార్మికుడు (ఉద్యోగి)

швéйн||ый: ~ая машúна కుట్టు మిషన్; ~ые издéлия దుస్తులు, బట్టలు

швейцáр *м* డోర్ కీపర్

швейцáрец *м* స్విస్[వాడు]

швейцáрский స్విస్

швея́ *ж* కుట్టుపని చేసే స్త్రీ

швырнýть *сов. см.* швыря́ть

швыря́||ть, швырнýть (*вн.*, *тв.*) విసురు, విసిరి వేయు; ~ть кáмни రాళ్ళు విసురు; лóдку ~ло волнáми పడవ అలలమీద అటూ ఇటూ కొట్టుకుంది ◇ ~ть деньгáми డబ్బు దుబారా చేయు

швыря́ться *несов. см.* швыря́ть

шевели́ть, шевельнýть, пошевели́ть 1. (*вн.*) కదలించు 2. (*тв.*; *слегка двигать*) ఆడించు, కదుపు ◇ он [и] пáльцем не шевельнёт అతను విరిగిన వేలిమీద ఉచ్చ కూడా పోయడు

шевели́ться, шевельнýться, пошевели́ться కదలు

шевельнýть(ся) *сов. см.* шевели́ть(ся)

шедéвр *м* గొప్ప కళాఖండం

шезлóнг *м* మడత కుర్చీ

шéйный మెడ; ~ позвонóк మెడ పూస

шéлест *м* రుసరుస ధ్వని (*листьев*); పెళపెళ ధ్వని (*ткани*)

шелестéть *несов.* రుసరుసలాడు (*о листьях*); పెళపెళమను (*о шёлке*)

шёлк *м* పట్టు ◇ в долгý как в шелкý *погов.* ≅ తలమునకలుగా అప్పుల్లో వుండు

шелковúстый పట్టుకుచ్చు లాంటి

шелковúчный: ~ червь పట్టు పురుగు

шелковóд *м* పట్టుపురుగుల పెంపకందారు

шелковóдство *с* పట్టుపురుగుల పెంపకం

шёлков||ый 1. పట్టు; ~ая ткань పట్టు గుడ్డ (వస్త్రం) 2. (*напоминающий шёлк*) పట్టులాంటి 3. *перен. разг.* (*кроткий, послушный*) సాత్విక స్వభావంగల

шелкопря́д *м* పట్టుపురుగు

шелкоткáцкий పట్టునేత

шелохнý||ться *сов.* కదలు; стоя́ть не ~вшись కదలమెదలకుండా నిలబడు

шелухá *ж* 1. పొట్టు; ఊక (*зерна*); картóфельная ~ బంగాళదుంప తొక్కలు 2. *перен.* చిల్లరమల్లర విషయాలు

шельмовáть, ошельмовáть *разг.* (*вн.*) (ఒకరి) పేరుప్రతిష్ఠలు పాడుచేయు, పేరుప్రతిష్ఠలకి మసిపూయు

шепеля́вить *несов.* తొస్సిగా మాట్లాడు

шепеля́вый తొస్సిగా మాట్లాడే

шепнýть *сов. см.* шептáть

шёпот *м* గుసగుసలు

шёпотом *нареч.* గుసగుసగా; говори́ть ~ గుసగుసలాడు

шептáть, шепнýть, прошептáть (*вн.*) గుసగుసలాడు; ~ нá ухо комý-л. ఒకరి చెవిలో చెప్పు

шептáться *несов.* గుసగుసలాడు

шерéнг||а *ж* శ్రేణి, బారు; в две ~и రెండు శ్రేణుల్లో; станови́ться в ~у బారు తీయు

шероховáтый కరుకైన ◇ ~ стиль మెరుగులు దిద్దని శైలి

шерсть *ж* 1. బొచ్చు, ఉన్ని 2. (*пряжа*) ఉన్ని 3. (*ткань*) ఉన్ని [గుడ్డ]

шерстянóй ఉన్ని

шершáвый గరుకు

шест *м* కోల, కొయ్య

шéствие *с* ఊరేగింపు

шéствовать *несов.* ఊరేగింపుగా వెళ్ళు, దర్పంగా నడిచి వెళ్ళు

шестерёнка *ж см.* шестерня́

шестёрка *ж* 1. (*цифра*) ఆరు 2. *карт.* ఆరు 3. (*упряжка*) ఆరు గుర్రాల బండి

шестерня́ *ж тех.* పళ్ళ చక్రం

шéстеро *числ. собир.* ఆర్గురు; нас ~ మేము ఆర్గురం ఉన్నాం

шестидесятилéтие *с* 1. (*срок*) అరవై సంవత్సరాలు 2. (*годовщина*) అరవైయవ వార్షికోత్సవం; అరవైయవ వర్ధంతి (*со дня смерти*); షష్టిపూర్తి (*со дня рождения*)

шестидесятилéтний 1. (*о сроке*) అరవై సంవత్సరాల [వ్యవధి] 2. (*о возрасте*) అరవై యేళ్ళ, షష్టిపూర్తి అయిన, అరవై యేళ్ళు నిండిన

шестидеся́ты||й *числ.* అరవైయవ; в ~х года́х అరవై దశకంలో

шестикра́тн||ый ఆరు రెట్లు; в ~ом разме́ре ఆరు రెట్లు

шестиле́тний 1. (*о сроке*) ఆరు ఏళ్ల 2. (*о возрасте*) ఆరు ఏళ్ల వయస్సు గల

шестиме́сячный 1. (*о сроке*) ఆరు నెలల 2. (*о возрасте*) ఆరు నెలల

шестисо́тый *числ.* ఆరు వందలవ

шестиуго́льник *м* షట్కోణాకారం

шестиуго́льный షట్ భుజాలుగల

шестнадцатиле́тний 1. (*о сроке*) పదహారు ఏళ్ల [వ్యవధి] 2. (*о возрасте*) పదహారు ఏళ్ల [వయస్సుగల]

шестна́дцатый *числ.* పదహారవ

шестна́дцать *числ.* పదహారు

шесто́й *числ.* ఆరవ

шесть *числ.* ఆరు

шестьдеся́т *числ.* అరవై, అరువది; ~ лет షష్టి పూర్తి

шестьсо́т *числ.* ఆరు వందలు

шеф *м* 1. *разг.* ఛీఫ్ కుక్, ప్రధానమైన వంటవాడు 2. (*организация, принявшая шефство*) పోషక (సహాయక) సంస్థ

шеф-по́вар *м* ఛీఫ్ కుక్, ప్రధానమైన వంటవాడు

ше́фск||ий పోషకత్వ; ~ий конце́рт బెనిఫిట్ షో [కచేరీ]; ~ая по́мощь పోషకత్వ సహాయం

ше́фство *с* పోషకత్వం; брать ~ над ке́м-л. ఒకరి పోషకత్వ బాధ్యత తీసుకొను

ше́фствовать *несов.* (над *тв.*) (ఒకరి) పోషకత్వ బాధ్యత వహించు

ше́я *ж* మెడ ◇ броса́ться на ше́ю кому́-л. పరుగున వెళ్లి ఒకరి మెడను వాటేసుకొను; гнать кого́-л. в ше́ю *разг.* ఒకరిని వెళ్లగొట్టు; дать кому́-л. по ше́е *разг.* ఒకరిని మెడమీద కొట్టు; сиде́ть у кого́-л. на ше́е *разг.* ఒకరి పోషకత్వంలో వుండు

ши́ворот *м*: брать кого́-л. за ~ ఒకరి మెడ పట్టుకొను; ~-навы́ворот తలకిందులుగా

шизофрени́я *ж* షిజోఫ్రెనియా

шик *м* హుందాతనం; с ~ом హుందాగా

шика́рный హుందా అయిన (*о человеке*); దర్జాగా వున్న (*о вещах*)

шика́ть, ши́кнуть *разг.* 1. (на *вн.*) ఉష్మను 2. (*выражать неодобрение*) తుస్కారించు

ши́кнуть *сов. см.* шика́ть

ши́ло *с* ఆరె

шимпанзе́ *м нескл.* చింపాంజీ

ши́на *ж* 1. (*колёсная*) టైరు 2. *мед.* బద్ద

шине́ль *ж* ఓవర్‌కోటు

шинкова́ть *несов.* (*вн.*) తరుగు

шип *м* 1. (*колючка*) ముల్లు 2. (*на подковах, обуви и т. п.*) ముల్లు

шипе́ние *с* బుస

шипе́ть *несов.* బుసకొట్టు, బుస్సుమను

шипо́вник *м* అడవి గులాబి [మొక్క] (*растение*); అడవి గులాబి బొడ్డు (*плод*)

шипу́чий (*о напитках*) బుస్సున పొంగే

шипя́щ||ий బుస్సుమనే; చుంయ్‌మనే (*о жарящемся*) ◇ ~е согла́сные *лингв.* ఊష్మాలు

ши́ре *сравн. ст. к* широ́кий *и* широко́ మరింత వెడల్పుగా వున్న

ширин||а́ *ж* వెడల్పు; ~а́ тка́ни గుడ్డ వెడల్పు (పన్నా); ~о́й в два ме́тра రెండు మీటర్ల వెడల్పు (పన్నా) గల

ши́риться *несов.* వ్యాపించు, విస్తరించు

ши́рма *ж* 1. తెర, స్క్రీను 2. *перен.* ముసుగు

широ́к||ий 1. విశాల[మైన]; ~ая ткань వెడల్పైన గుడ్డ; ~ие пле́чи విశాల భుజాలు; ~им ша́гом అంగలు వేస్తూ 2. (*обширный*) విశాల[మైన], విస్తృత; ~ий разма́х విస్తృత స్థాయి; ~ие просто́ры విస్తార (విశాల) ప్రదేశాలు 3. *перен.* (*массовый*) సాధారణ; ~ие сло́и населе́ния జనాభాలోని విస్తృత విభాగాలు; това́ры ~ого потребле́ния వాడకం సరుకులు ◇ ~ая нату́ра ఉదార స్వభావం; ~ая улы́бка మనసార (మనసారా) నవ్వు

широко́ *нареч.* 1. బార్లా, బాగా; ~ откры́тый బార్లా తెరిచిన 2. *перен.*: ~ распространённый విస్తృతంగా వ్యాపించిన ◇ жить ~ ధారాళంగా ఖర్చు పెడుతూ బతుకు; ~ толкова́ть వైకల్పిక వ్యాఖ్యానం చేయు

широковеща́тельный 1. (*радио*) ప్రసార, బ్రాడ్‌కాస్టింగ్ 2. *ирон.* (*обещающий многое*) ఆడంబర [మైన]

широкопле́чий విశాల భుజాడైన

широкоэкра́нный వైడ్‌స్క్రీన్, పెద్ద తెర; ~ фильм వైడ్‌స్క్రీన్ (పెద్ద తెర) సినిమా

широт||а́ *ж* 1. వెడల్పు, విస్తీర్ణం 2. *перен.* బాహుళ్యం, వైశాల్యం; ~а́ взгля́дов విశాల దృక్పథాలు; ~а́ кругозо́ра ఆసక్తుల బాహుళ్యం 3. *геогр.* అక్షాంశ

అక్ష) రేఖ; 12° се́верной ~ы́ 12° ఉత్తర అక్షాంశ రేఖ

ширь *ж* విస్తీర్ణం, వైశాల్యం; разверну́ться во всю ~ పూర్తి శక్తిసామర్థ్యాలు ప్రదర్శించు

ши́тый 1. (*сшитый*) కుట్టిన 2. (*вышитый*) బుటేదారీ పని చేసిన, బుటా వేసిన

шить, сши́ть 1. (*вн.*) కుట్టు; కుట్టించు (*в ателье, у портного и т.д.*) 2. *тк. несов.* (*вышивать*) బుటాలు వేయు; ~ зо́лотом బంగారు జరీ బుటావేయు

шитьё *с* 1. కుట్టుపని 2. (*вышивка*) బుటా పని

шифр *м* 1. (*тайнопись*) [రహస్య] కోడ్ 2. (*библиотечный*) పుస్తకం నంబరు

шифро́ванный కోడ్‌లో రాసిన

шифрова́ть *несов.* (*вн.*) కోడ్‌లో రాయు

шифро́вка *ж* 1. (*действие*) కోడ్‌లో రాయడం 2. *разг.* (*текст*) కోడ్

ши́шка *ж* 1. *бот.* కాయ; ело́вая ~ ఫర్ కాయ 2. (*опухоль*) బుడిపి, బొడిపి, బొప్పి 3. *разг.* (*важная особа*) ప్రముఖుడు

шкала́ *ж* ఇండికేటర్ పానెల్ ◇ ~ за́работной пла́ты వేతనాల స్కేలు

шкату́лка *ж* పెట్టె

шкаф *м* బీరువా; кни́жный ~ పుస్తకాల బీరువా; платяно́й ~ బట్టల బీరువా

шквал *м* 1. గాలి దుమారం 2. *перен.* పెద్ద పెట్టున హర్షధ్వానాలు; ~ огня́ పెద్ద పెట్టున కాల్పులు

шки́пер *м* నదీ ఓడ కెప్టెన్; ఓడ కళాసీ (*на морских судах*)

шко́л||а *ж* పాఠశాల, స్కూలు, బడి (*тж. здание*); вече́рняя ~а సాయంకాలపు పాఠశాల; нача́льная ~а ప్రాథమిక పాఠశాల, ఎలిమెంటరీ స్కూలు; сре́дняя ~а సెకండరీ స్కూలు; ходи́ть в ~у బడికి వెళ్లు ◇ вы́сшая ~а ఉన్నత విద్యా సంస్థ; филосо́фская ~а తాత్విక ధోరణి

шко́льник *м* బడిపిల్లవాడు

шко́льн||ый బడి, స్కూలు, పాఠశాల, ~ый това́рищ సహపాఠి, స్కూల్ మేటు; де́ти ~ого во́зраста బడి వయస్సు పిల్లలు

шку́р||а *ж* చర్మం; медве́жья ~а ఎలుగుబంటి చర్మం ◇ очути́ться в чье́й-л. ~е ఒకరి పదవిలో ఉండు; спаса́ть свою́ ~у *разг.* తనని తాను కాపాడుకొను

шлагба́ум *м* బారియర్

шланг *м* పైపు; пожа́рный ~ హోస్ పైపు; рези́новый ~ రబ్బరు పైపు

шлем *м* శిరస్త్రాణం; హెల్మెట్ (*мотоциклиста*)

шлёпанцы *мн.* (*ед.* шлёпанец *м*) స్లిప్పర్లు

шлёпать, шлёпнуть 1. (*вн.*, по *дт.*) (మీద) కొట్టు; ~ кого́-л. по руке́ ఒకరిని చేతిమీద కొట్టు 2. *тк. несов. разг.*: ~ по гря́зи బురదలో తపతప నడుచు

шлёпаться, шлёпнуться *разг.* చతికిలబడు

шлёпнуть *сов. см.* шлёпать 1 *и* 3

шлёпнуться *сов. см.* шлёпаться

шлепо́к *м* [ఒక్క] చరుపు; дава́ть ~ кому́-л. ఒకరిని ఒక్క చరుపు చరుచు

шлифова́льный సానబట్టే; ~ стано́к సానబట్టే యంత్రం, సాన

шлифова́льщик *м* సానబట్టేవాడు

шлифова́ть, отшлифова́ть (*вн.*) సానబట్టు

шлюз *м* లాకు; проходи́ть че́рез ~ы లాకుల గుండా పోవు

шлюзова́ть *несов. и сов.* (*вн.*) 1. (*реку*) లాకులు నిర్మించు 2. (*суда*) లాకు గుండా వెళ్లనిచ్చు

шлю́пка *ж* పడవ, బోటు; спаса́тельная ~ లైఫ్ బోటు

шля́п||а *ж* 1. టోపీ; же́нская ~а మహిళా టోపీ; без ~ы టోపీ లేకుండా 2. *перен. разг.* (*растяпа*) బడుద్ధాయి

шля́пка *ж* 1. (*дамская*) [మహిళా] టోపీ 2. (*гвоздя*) మేకు తల

шмель *м* తుమ్మెద

шмы́гать, шмы́гнуть *разг.* దూసుకుపోవు ◇ ~ но́сом ముక్కు ఎగపీల్చు

шмы́гнуть *сов. см.* шмы́гать

шни́цель *м кул.* ష్నిట్జెల్ (మెత్తటి మాంసపు ముక్క)

шнур *м* తాడు; లావువైరు (*электропровод*)

шнурова́ть *несов.* (*вн.*) లేసు బిగించు

шнуро́вка *ж* లేసులు

шнуро́к *м* లేసు; ~ для боти́нок బూట్ లేసు

шныря́ть *несов. разг.* ఇటు అటు చకచక తిరుగు

шов *м* 1. కుట్టు 2. (*хирургический*) స్టిచ్, కుట్టు; накла́дывать швы కుట్లు వేయు 3. *тех.* అతుకు ◇ стоя́ть ру́ки по швам అటెన్షన్‌లో నిలబడు; трещá́ть по всем швам ఛిన్నాభిన్నమగు

шовини́зм *м* జాతీయ దురహంకారం (దురభిమానం); великодержа́вный ~ అగ్రజాతి దురహంకారం (దురహంకారవాదం)

шовини́ст *м* జాతీయ దురహంకారి

шовинисти́ческий జాతీయ దురహంకారవాద (దురహంకారపూరితమైన)

шок *м мед.* షాక్

шоки́ровать *несов.* (*вн.*) దిగ్భ్రాంతుని చేయు

шокола́д *м* చాక్లెట్

шокола́дны||й 1. చాక్లెట్; ~е конфе́ты చాక్లెట్లు 2. (*о цвете*) ముదురు, బ్రౌను

шо́рник *м* జీనుల తయారీదారు

шо́рох *м* రుసరుస ధ్వని (*листьев*); సరసర శబ్దం (*бумаги*)

шо́рты *мн.* నిక్కర్లు

шо́ры *мн.* గంతలు ◇ брать кого́-л. в ~ ఒకరికి కళ్లెం వేయు

шоссе́ *с нескл.* హైరోడ్డు, రహదారి

шоссе́йн||ый: ~ая доро́га రహదారి

шофёр *м* డ్రైవరు; ~ такси́ టాక్సీ డ్రైవరు

шпа́га *ж* పట్టా కత్తి

шпага́т *м* ట్వైన్‌దారం

шпаклева́ть *несов.* (*вн.*) లప్పంతో అంటించు

шпа́ла *ж ж.-д.* రైల్వే స్లీపర్

шпарга́лка *ж разг.* కాపీ

шпик I *м* (*сало*) ఉప్పులో ఊరబెట్టిన పంది కొవ్వు

шпик II *м разг.* (*шпион*) పోలీసు గూఢచారి

шпиль *м* శిఖరం

шпи́льк||а *ж* 1. (*для волос*) హెయిర్ పిన్ 2. *перен.* ఎత్తిపొడుపు; подпуска́ть ~у кому́-л. ఒకరిని ఎత్తిపొడుచు

шпио́н *м* వేగు, గూఢచారి

шпиона́ж *м* వేగుపని, గూఢచారి పని

шпио́нить *несов. разг.* వేగుపని చేయు, దాగి చూచు

шпио́нск||ий గూఢచారి; ~ая де́ятельность గూఢచారి పని

шпо́р||а *ж* స్పర్; дава́ть ло́шади ~ы స్పర్స్‌తో గుర్రాన్ని అదిలించు

шприц *м* సిరంజి

шпу́лька *ж* బాబిన్

шрам *м* [గాయపు] మచ్చ

шрапне́ль *ж воен.* ష్రాప్నెల్

шрифт *м* టైపు; жи́рный ~ బోల్డ్ టైపు; кру́пный ~ పెద్ద టైపు; ме́лкий ~ చిన్న టైపు

штаб *м* హెడ్‌క్వార్టర్స్; генера́льный ~ జనరల్ హెడ్‌క్వార్టర్స్

штаб-кварти́ра *ж* హెడ్‌క్వార్టర్స్, కేంద్ర కార్యాలయం

штабно́й స్టాఫ్, హెడ్‌క్వార్టర్స్; ~ офице́р స్టాఫ్ ఆఫీసరు

штамп *м* 1. ముద్ర, స్టాంపు; ста́вить ~ на что́-л. దేనిమీదనైనా ముద్రవేయు 2. *тех.* నమూనా, మూస 3. *перен.* (*шаблон*) పాత గాడి

штампо́ванн||ый మూస; ~ая дета́ль మూసతో తయారు చేసిన (చేయబడిన) విభాగం

штампова́ть *несов.* (*вн.*) 1. (*ставить штамп*) (మీద) ముద్రవేయు 2. *тех.* మూసతో తయారుచేయు 3. *перен. разг.* గానుగెద్దులా చేయు

шта́нга *ж спорт.* వెయిట్ లిఫ్టింగ్ [బారు]

штанги́ст *м* వెయిట్ లిఫ్టర్

штани́на *ж разг.* పొంటు (లాజరు) కాలు

штаны́ *мн. разг.* పొంటు, పంట్లాము

штат I *м* (*государственно-территориальная единица*) రాష్ట్రం

штат II *м* 1. (*личный состав*) సిబ్బంది; состоя́ть в ~е సిబ్బందిలో ఉండు 2.: ~ы *мн.* (*штатное расписание*) సిబ్బంది జాబితా

шта́тный సిబ్బందిలో వున్న; он ~ сотру́дник అతను సిబ్బందిలో వున్నాడు

шта́тск||ий 1. సివిలియన్, పౌర; ~ая оде́жда పౌర దుస్తులు 2. *в знач. сущ. м* సివిలియన్, పౌరుడు

штемпелева́ть *несов.* (*вн.*) పోస్ట్ ముద్ర వేయు

ште́мпель *м* ముద్ర; почто́вый ~ పోస్ట్ ముద్ర

ште́псель *м* ప్లగ్

ште́псельн||ый ప్లగ్; ~ая ви́лка టూ పిన్ ప్లగ్

штиль *м* (సముద్రపు) స్తబ్దత

што́пать *несов.* (*вн.*) రఫ్ఫు తీయు

што́пка *ж* 1. రఫ్ఫు తీయడం 2. (*нитки*) రఫ్ఫు దారం

што́пор *м* 1. కార్క్ స్క్రూ 2. *ав.* గిరున తిరుగుతూ కిందికి పోవడం

што́ра *ж* తెర

шторм *м* [సముద్రపు] తుపాను

штормов||о́й తుపాను; ~о́й ве́тер పెనుగాలి; ~а́я пого́да తుపాను వాతావరణం

штраф *м* జరిమానా; брать ~ с кого́-л. ఒకరికి జరిమానా వేయు; плати́ть ~ జరిమానా చెల్లించు

штрафно́й పెనాల్టీ; ~ уда́р పెనాల్టీ కిక్

штрафова́ть, оштрафова́ть (*вн.*) (కి) జరిమానా వేయు

штрейкбре́хер *м* సమ్మె విచ్ఛిన్నకుడు, విద్రోహి

штрих *м* 1. గీత 2. *перен.* వివరం, లక్షణం

штрихова́ть, заштрихова́ть (*вн.*) షేడింగ్ చేయు

штуди́ровать, проштуди́ровать (*вн.*) క్షూలంక షంగా అధ్యయనం చేయు

шту́ка *ж* 1. (*в счёте*): не́сколько штук я́блок కొన్ని ఆపిల్స్ 2. *разг.* (*вещь, дело*) విషయం; что э́то за ~? అదేమిటి?; в том-то и ~ అదే అసలు సంగతి 3. *перен. разг.* (*выходка, проделка*) కిటుకు, కిలాడీ

штукату́р *м* గిలాబా చేసేవాడు

штукату́рить, оштукату́рить (*вн.*) గిలాబా చేయు

штукату́рка *ж* 1. (*действие*) ప్లాస్టరింగు, గిలాబా 2. (*материал*) ప్లాస్టరు, సుర్కీ ◇ суха́я ~ ప్లాస్టరు బోర్డు

штурва́л *м* స్టీరింగ్ వీలు, స్టీరింగ్ చక్రం; стоя́ть у ~а చక్రం తిప్పు

штурм *м* దాడి; взять ~ом దాడి చేసి పట్టు కొను

шту́рман *м* ఓడను (నౌకను) నడిపేవాడు

штурмова́ть *несов.* (*вн.*) 1. ముట్టడించు, (మీద) దాడి చేయు; ~ го́род నగరాన్ని ముట్టడించు, నగరంమీద దాడి చేయు 2. *перен.* మథించు

шту́чн||ый: ~ый това́р విడివిడిగా అమ్మే సరుకులు; ~ая прода́жа విడివిడిగా సరుకులు అమ్మడం

штык *м* బయనెట్ ◇ встреча́ть кого́-л. в ~и́ ఒకరికి శత్రు (ప్రతికూల) ధోరణిలో స్వాగతం ఇచ్చు; идти́ в ~и́ *воен.* బయనెట్ పోరాటానికి దిగు (పూను కొను)

шу́ба *ж* ఫర్ కోటు

шум *м* 1. చప్పుడు, శబ్దం; ~ ве́тра వాయు శబ్దం, గాలి చప్పుడు; ~ голосо́в స్వరాల సవ్వడి; ~ и гам అల్లరి, రొద; поднима́ть ~ అల్లరి చేయు, రగడ పెట్టు 2. *разг.* (*скандал*) సంచలనం; поднима́ть большо́й ~ вокру́г чего́-л. ఏదైనా ఒకదాన్ని గురించి అల్లరి చేయు, సంచలనం కలిగించు ◇ мно́го ~а из ничего́ చిల్లర విషయానికి పెద్ద రభస చేయు

шум||е́ть *несов.* 1. అల్లరి చేయు; సవ్వడి చేయు (*о листве*); గర్జించు (*о море*); де́ти ~я́т పిల్లలు అల్లరి చేస్తున్నారు 2. *разг.* (*браниться*) అల్లరి చేయు, రొద చేయు ◇ у меня́ ~и́т в голове́ నా (నాకు) తల దిమ్ముగా వుంది

шуми́х||а *ж разг.* రగడ, గొడవ; поднима́ть ~у вокру́г чего́-л. ఒక విషయం గురించి రగడ పెట్టు

шумли́вый రొదగా వున్న; అల్లరి చేసే (*о ребёнке*)

шу́мно *нареч.* 1.: вести́ себя́ ~ అల్లరి చేయు 2. *безл. в знач. сказ.* రొదగా వుంది

шу́мн||ый 1. రొదగా వుండే, సందడిగా వుండే; ~ая компа́ния సందడైన బృందం 2. (*оживлённый*) కల కలంగా వున్న; ~ая у́лица రొదగా వుండే రోడ్డు 3. *перен.* (*производящий сенсацию*) సంచలనం కలి గించే; ~ый успе́х సంచలనాత్మక విజయం

шумово́й ధ్వని; ~ эффе́кт సౌండ్ ఇఫెక్ట్

шумо́к *м разг.*: под ~ చల్లగా, మెల్లగా

шу́рин *м* బావమరది

шурша́т||ь *несов.* రసరసశబ్దం చేయు; ~ь бума́гой కాగితాలు తిరగేసి రసరస శబ్దం చేయు; ли́стья ~ под нога́ми ఆకులు పాదాలకింద రసరస శబ్దం చేస్తున్నాయి

шу́стрый *разг.* చురుకైన

шут *м* విదూషకుడు, బఫూన్

шути́ть, пошути́ть 1. హాస్యోక్తులు చెప్పు, పరిహాసం చేయు 2. (над *тв.*; *насмехаться*) హేళన చేయు 3. (*тв.*; *относиться несерьёзно*) పట్టించుకోకపోవు ◇ ~ с огнём పెద్దపులి మీసాలు పట్టుకొని ఊగు

шу́тк||а *ж* పరిహాసం, చమత్కారం ◇ в ~у, ~и ра́ди సరదా కోసం, తమాషాగా; не на ~у рассерди́ться భగ్గున మండిపడు; ~и в сто́рону వేళాకోళాలు కట్టిపెట్టి; кро́ме шу́ток సీరియస్‌గా

шутли́во *нареч.* పరిహాసంగా, నవ్వులాటకు

шутли́вый 1. తమాషా, హాస్యపూరిత, వినోదకర 2. (*имеющий характер шутки*) హాస్యపూరితమైన

шутни́к *м* పరిహసించేవాడు

шу́точн||ый 1. హాస్యపు; ~ая пе́сня హాస్యపు పాట 2. *разг.* (*пустяковый*) తమాషా; ఆషామాషీ; э́то де́ло не ~ое ఇది ఆషామాషీ విషయం కాదు

шутя́ *нареч.* 1. (*ради шутки*) వేళాకోళంగా, పరి హాసంగా 2. (*легко*) అవలీలగా, సాయిలా పాయిలాగా

шушу́каться *несов. разг.* గుసగుసలాడు; ~ по угла́м వెనక గుసగుసలాడు

ш-ш! *межд.* ఉష్

Щ

щаве́лев||ый చుక్క కూర; ~ая кислота́ *хим* ఆక్సాలిక్ ఆమ్లం, ఆక్సాలిక్ యాసిడ్

щавéль *м* చుక్క కూర

щадúть, пощадúть (*вн.*) కనికరించు, ఒళ్ళు దాచుకొను; ~ чьё-л. самолю́бие ఒకరి ఆత్మగౌరవాన్ని దెబ్బతీయకుండా వుండు; не ~ жúзни ఒళ్ళు దాచుకోకపోవు; не ~ себя́ తన ఆరోగ్యాన్ని కూడా లెక్కచెయ్యకపోవు, ఒళ్ళు దాచుకోకపోవు

щéбень *м* జల్లి, కంకర, గ్రావెల్

щéбет *м* కిచకిచ (ధ్వని)

щебетáть *несов.* **1.** కిచకిచలాడు **2.** *перен.* జిలిబిలి పలుకులు పలుకు (*о детях*)

щёголь *м* శృంగార పురుషుడు, శృంగారి

щегольнýть *сов. см.* щеголя́ть

щеголя́ть, щегольнýть **1.** శృంగారపు దుస్తులు వేసుకొను (ధరించు); ~ в нóвом костю́ме కొత్త సూటులో ప్రదర్శించుకొను **2.** *перен. разг.* (*тв.*; *хвастаться*) బడాయి కొట్టు, డాబుసరి ప్రదర్శించు

щéдро *нареч.* ఉదారంగా, ధారాళంగా; ~ одáривать రెండు చేతులా (చేతికి ఎముక లేకుండా) బహుమతులు ఇచ్చు; ~ раздавáть ధారాళంగా పంచిపెట్టు

щéдрость *ж* వితరణ, ఔదార్యం

щéдр||ый ఉదార స్వభావం గల, ఉదారమైన, దానశీలి యైన; ~ый человéк వితరణశీలి, పరహితుడు, ఈవికాడు ◇ ~ой рукóй చేతికి ఎముక లేకుండా

щек||á *ж* లెంప, చెంప, బుగ్గ; ударя́ть по ~é లెంపకాయ (చెంపకాయ) వేయు; хлестáть по ~áм లెంపలు వాయించు ◇ уплетáть за óбе ~и́ *разг.* నోరారా తిను

щекóлда *ж* (*дверная*) తలుపు గడియ

щекотáть, пощекотáть (*вн.*) గిలిగింతలు పెట్టు, కితకితలు పెట్టు, కిచకిచలు పెట్టు, చక్కిలిగింత పెట్టు ◇ ~ чьё-л. самолю́бие ఒకరిని ఉబ్బించు

щекóтк||а *ж* గిలిగిలి, కితకితలు, చక్కిలిగింత; боя́ться ~и చక్కిలిగింతకు తట్టుకోలేకపోవు

щекотлúв||ый సున్నితమైన; ~ый вопрóс సున్నితమైన అంశం; ~ое дéло సున్నితమైన సమస్య

щекóтно *безл. в знач. сказ.*: мне ~ నాకు చక్కిలిగింతగా వుంది

щёлк||а *ж* చిన్న పగులు; తలుపు సందు (*в двери*); смотрéть в ~у తలుపు సందు గుండా తొంగిచూచు

щёлкать, щёлкнуть **1.** (*вн.*) (*давать щелчки*) చిటికె వేయు **2.** (*тв.*) చిటికె వేయు, మెటికలు వేయు (*пальцами*); క్లక్క్లక్మను (*языком*); కొరడా ఝళ్ళుమను (*кнутом*); క్లిక్కుమను, టక్కుమను (*замком*) **3.** (*вн.*; *орехи*) పగలగొట్టు, చితకగొట్టు **4.** (*о птицах*) కిలకిలలాడు

щёлкнуть *сов. см.* щёлкать 1, 2

щёлок *м* క్షారం, ఆల్కలీ

щелочн||óй *хим.* క్షార; ~óй раствóр క్షార ద్రావణం; ~ы́е метáллы క్షార లోహాలు

щёлочь *ж* ఆల్కలీ, క్షారం

щелчóк *м* చిటికె; చిటికె (*пальцами*)

щель *ж* సందు, పగులు; ~ в двери́ తలుపు సందు

щени́ться, ощени́ться కుక్కపిల్లలను ఈను

щенóк *м* **1.** కుక్కపిల్ల **2.** *перен.* కుర్రకుంక

щепети́льност||ь *ж* **1.** సంకోచం; не проявля́ть осóбой ~и в отношéнии чегó-л. ఏదో ఒక విషయంలో సంకోచం లేకుండా వుండు **2.** (*деликатность*) సున్నితత్వం

щепети́льный **1.** సంకోచం కలిగిన **2.** (*деликатный*) సున్నిత; ~ вопрóс సున్నిత సమస్య

щéпка *ж* పేడు ◇ худóй как ~ రివటలా, వెదురు బద్దలా, సన్నని

щепóтка *ж* చిటికెడు; ~ сóли చిటికెడు ఉప్పు

щербáтый **1.** మశూచి మచ్చలు గల, గంట్లు (*о лице*); పెచ్చులూడిన (*о посуде*) **2.** *разг.* (*беззубый*) తొస్సి పళ్ళ

щерби́на *ж* **1.** (*зазубрина*) పెచ్చు **2.** (*рябинка*) గంటు **3.** (*пустота на месте зуба*) తొస్సి

щети́на *ж* ముల్లు

щети́нистый ముళ్ళ; ~ подборóдок ముళ్ళలా వున్న గడ్డం

щётка *ж* బ్రష్; ~ для волóс హెయిర్ బ్రష్; зубнáя ~ టూత్ బ్రష్

щи *мн.* ష్చి [రష్యన్ కేబేజి సూప్]

щи́колотка *ж* చీలమండ

щипáть, щипнýть (*вн.*) **1.** గిచ్చు, గిల్లు **2.** (*вызывать ощущение боли, жжения*) మండింపజేయు; мы́ло щи́плет мне глазá సబ్బు పడి నా కళ్ళు మండుతున్నాయి **3.** (*траву*) కొరుకు **4.** (*выдёргивать перья*) ఊడబీకు, పీకు; ~ кýрицу కోడికి ఈకలు పీకు

щипáться *несов. разг. см.* щипáть 1

щипóк *м* గిల్లుడు, పాశం

щипцы́ *мн.* కత్తెర; ~ для орéхов ఆడ కత్తెర; ~ для завúвки గిరజాల గొట్టాలు; ~ для сáхара చక్కెర కత్తెర

щи́пчики *мн.* చిన్న పటకారు

щит *м* **1.** *ист.* కవచం, వరూథం **2.** *тех.* బోర్డు,

అట్టు, పానెల్; ~ управлéния కంట్రోల్ పానెల్; распределúтельный ~ స్విచ్‌బోర్డు 3. (*доска, стенд*) స్టాండ్ ◇ поднимáть на ~ ఆకాశానికి ఎత్తు, పేరు డని పొగడు

щитовúдн||ый: ~ая железá *анат.* థైరాయిడ్ గ్లాండ్ ❧

щýка *ж* పైక్ చేప

щýпальца *мн.* (*ед.* щýпальце *с*) కంటకాలు

щýпать, пощýпать (*вн.*) తడువు, దేవులాడు; ~ пульс నాడి చూచు

щýплый అర్భకుడు

щýрить *несов.* (*вн.*): ~ глазá కళ్లు చికిలించు

щýриться *несов.* కళ్లు చికిలించుకొను

Э

эбонúт *м* ఎబొనైట్

эвакуáция *ж* తరలింపు, ఖాళీ చేయడం

эвакуúровать *несов. и сов.* (*вн.*) తరలించు, ఖాళీ చేయు

эвакуúроваться *несов. и сов.* ఖాళీ చేయు, తరలింప బడు

эвкалúпт *м* యూకలిప్టస్ చెట్టు

эволюционúровать *несов. и сов.* పరిణామం (మార్పు, అభివృద్ధి) చెందు

эволюциóнный పరిణామ, అభివృద్ధి

эволю́ци||я *ж* పరిణామం, పరిణామాలు, అభివృద్ధి క్రమం; теóрия ~и పరిణామ సిద్ధాంతం

эгúд||а *ж высок.*: под ~ой నాయకత్వాన

эгоúзм *м* స్వార్థపరత్వం, స్వార్థం

эгоúст *м* స్వార్థపరుడు

эгоистúчны||й స్వార్థ, స్వార్థపరమైన, స్వార్థపూరిత; ~е интерéсы స్వార్థ ప్రయోజనాలు

эй *межд.* ఏయ్, ఏమోయ్

эквáтор *м* భూమధ్య రేఖ, నిరక్ష రేఖ

экваториáльный భూమధ్య రేఖా, నిరక్ష రేఖా; ~ райóн నిరక్ష రేఖా ప్రాంతం

эквивалéнт *м* తుల్యవస్తువు, సమతుల్యం, తుల్యాంకం

эквивалéнтный సమాన, సమతుల్యమైన; ~ обмéн సమాన మారకం

экзáмен *м* పరీక్ష; вступúтельный ~ ప్రవేశ పరీక్ష; выпускнóй ~ [స్కూల్] ఫైనల్ పరీక్ష; готóвиться к ~у పరీక్షకు తయారగు; держáть ~ పరీక్షకు కూర్చొను, పరీక్షకు హాజరగు

экзаменáтор *м* పరీక్షకుడు

экзаменациóнный పరీక్షా

экзаменовáть, проэкзаменовáть (*вн.*) పరీక్షించు, పరీక్ష చేయు

экзаменовáться, проэкзаменовáться పరీక్షకు కూర్చొను; పరీక్ష పూర్తి చేయు, పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడగు (*сов.*)

экзéма *ж* ఎగ్జిమా, ఏనుగు గజ్జి

экземплáр *м* ప్రతి, కాపీ

экзистенциалúзм *м филос.* అస్తిత్వవాదం, ఎగ్జిస్టెన్షియలిజం

экзóтика *ж тк. ед.* సమ్మోహకత

экипáж I (*коляска*) బండి

экипáж II *м* (*команда*) సిబ్బంది; ~ самолёта విమాన సిబ్బంది

эклектúзм *м* వరణతత్వం, పృథక్‌శకలవాదం

эконóмика *ж* ఆర్థిక వ్యవస్థ, అర్థశాస్త్రం

экономúст *м* అర్థశాస్త్రజ్ఞుడు, అర్థశాస్త్రవేత్త, ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త

эконóмить *несов.* (*вн.*) పొదుపు చేయు, మిగుల్చు; ~ врéмя సమయం కలిసివచ్చు; ~ дéньги డబ్బు పొదుపు చేయు, డబ్బు మిగుల్చు; ~ сúлы శక్తిని పొదుపు చేసుకొను

экономúческ||ий ఆర్థిక; ~ая полúтика ఆర్థిక విధానం

эконóмия *ж* పొదుపు; ~ врéмени సమయం కలిసి రావడం ◇ политúческая ~ అర్థశాస్త్రం

эконóмн||ый పొదుపరి; ~ое испóльзование పొదుపుగా ఉపయోగించడం

экрáн *м* స్క్రీన్, తెర

экс- (*бывший*) మాజీ; ~-чемпиóн మాజీ ఛాంపియన్

экскавáтор *м* ఎక్స్‌కవేటర్

экскýрсия *ж* ఎక్స్‌కర్షన్, పర్యటన

экскурсовóд *м* గైడ్, మార్గదర్శి

экспансúвный ఉద్వేగపూరితమైన

экспáнсия *ж* విస్తరణ

экспедúтор *м* డిస్పాచ్ గుమాస్తా

экспедúция *ж* **1.** యాత్ర; наýчная ~ పరిశోధక యాత్ర **2.** (*отдел отправки*) డిస్పాచ్ విభాగం **3.** (*группа участников экспедиции*) దళం; спасáтельная ~ సహాయక దళం

эксперимéнт *м* ప్రయోగం, పరిశోధన

эксперимента́льный ప్రయోగిక

эксперимента́тор *м* ప్రయోగాలు చేసేవాడు, పరిశోధకుడు

эксперименти́ровать *несов.* ప్రయోగాలు చేయు, పరిశోధించు

экспе́рт *м* నిపుణుడు, వైజ్ఞానికుడు, ఎక్స్‌పర్ట్

эксперти́з||а *ж* పరిశీలన, విచారణ; производи́ть ~у పరిశీలించు, విచారణ జరుపు; проходи́ть ~у నిపుణులచేత విచారింపబడు (పరిశీలింపబడు)

эксплуата́тор *м* పీడకుడు, దోపిడిదారు

эксплуата́торски||й పీడక, దోపిడి చేసే; ~е кла́ссы పీడక (దోపిడి చేసే) వర్గాలు

эксплуата́ци||я *ж* 1. (*человека*) దోపిడి 2. (*предприятия, машины и т.п.*) నిర్వహణ; вводи́ть в ~ю పనిలో పెట్టు

эксплуати́ровать *несов.* (*вн.*) 1. దోపిడి చేయు, పీడించు 2. (*предприятие, машину и т.п.*) నిర్వహించు, నడుపు

экспози́ция *ж* 1. (*показ*) ప్రదర్శన 2. *фото* ఎక్స్‌పోజర్

экспона́т *м* [ప్రదర్శిత] వస్తువు

экспони́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) 1. ప్రదర్శించు 2. *фото* ఎక్స్‌పోజ్ చేయు

э́кспорт *м тк. ед.* ఎగుమతి; ~ това́ров సరకుల ఎగుమతి

экспортёр *м* ఎగుమతిదారు

экспорти́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) ఎగుమతి చేయు

э́кспортны||й ఎగుమతి; ~е това́ры ఎగుమతి చేయబడే సరుకులు

экспре́сс *м* (*поезд*) ఎక్స్‌ప్రెస్

экспресси́вный భావప్రకాశక

экспрессиони́зм *м иск.* ఎక్స్‌ప్రెషనిజం

экспро́мт ఆశు

экспро́мтом *нареч.* ఆశువుగా

экспроприа́ция *ж* స్వాధీనం చేసుకోవడం, ఆస్తిహరణ

экспроприи́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) స్వాధీనం చేసుకొను, ఆస్తిహరించు, నిరాస్తిపరులను చేయు

экста́з *м* పారవశ్యం

экстéрн *м* ఎక్స్‌టెర్నల్; сдава́ть экза́мены ~ом ఎక్స్‌టెర్నల్ ఎగ్జామినేషన్‌కి కూర్చొను

экстерриториа́льность *ж* ప్రాదేశికాధికార అతీతత్వం

экстерриториа́льный ప్రాదేశికాధికార అతీత

экстравага́нтный కళ్లు చెదిరేలా కనిపించే

экстра́кт *м* కషాయం

экстраордина́рный అపూర్వమైన, అసాధారణ

экстреми́ст *м* అతివాది, తీవ్రవాది

э́кстренн||ый 1. (*спешный*) జరూరు, తక్షణ; ~ый по́езд స్పెషల్ రైలు; ~ое заседа́ние అత్యవసర (అసాధారణ) సమావేశం; ~ые ме́ры తక్షణ చర్యలు 2. (*чрезвычайный*) అత్యవసర, అసాధారణ, ప్రత్యేక; ~ый вы́зов врача́ [к больно́му] అర్జెంటు పిలుపు

эксце́сс *м* అత్యాచారం, మితిమీరిన చర్య (ప్రవర్తన)

эласти́чный స్థితి స్థాపక, వ్యాకోచక, సాగే

элева́тор *м* 1. *с.-х.* ధాన్యాగారం 2. (*подъёмник*) ఎలివేటర్

элега́нтный శోభస్కరమైన, నాజూకైన

эле́ктрик *м разг.* ఎలెక్ట్రీషియన్

электрифика́ция *ж* విద్యుదీకరణ

электрифици́ровать *несов. и сов.* (*вн.*) విద్యుదీకరించు

электри́ческ||ий విద్యుత్, ఎలెక్ట్రిక్; ~ий разря́д విద్యుద్ఘాతం; ~ий ток విద్యుత్తు, కరెంటు; ~ая сеть విద్యుచ్ఛక్తి వ్యవస్థ

электри́чество *с* 1. (*энергия*) విద్యుచ్ఛక్తి, ఎలెక్ట్రిసిటీ 2. (*освещение*) విద్యుత్ కాంతి, ఎలెక్ట్రిక్ లైటు

электри́чка *ж разг.* ఎలెక్ట్రిక్ రైలు

электрово́з *м* ఎలెక్ట్రిక్ రైలు ఇంజను

электро́д *м* ఎలెక్ట్రోడ్

электродви́гатель *м* ఎలెక్ట్రిక్ మోటారు

электродина́мика *ж физ.* ఎలెక్ట్రోడైనమిక్స్

электрокардиогра́мма *ж* ఎలెక్ట్రోకార్డియోగ్రామ్

электрокардио́граф *м* ఎలెక్ట్రో కార్డియోగ్రాఫ్

электро́лиз *м хим.* విద్యుత్ విశ్లేషణ, ఎలెక్ట్రోలిసిస్

электромагни́т *м* విద్యుదయస్కాంతం

электромагни́тн||ый విద్యుదయస్కాంత; ~ое по́ле విద్యుదయస్కాంత క్షేత్రం

электромеха́ника *ж* విద్యుత్ యంత్ర గతిశాస్త్రం

электромонтёр *м* ఎలెక్ట్రీషియన్

электромото́р *м* విద్యుత్ యంత్రం, విద్యుత్ మోటారు

электро́н *м* ఎలెక్ట్రాన్

электро́ника *ж* ఎలెక్ట్రానిక్స్

электро́нн||ый ఎలెక్ట్రానిక్; ~ая вычисли́тельная маши́на ఎలెక్ట్రానిక్ కంప్యూటర్

электрооборýдование *с* ఎలెక్ట్రానిక్ సామగ్రి

электропóезд *м* విద్యుత్ రైలు, ఎలెక్ట్రిక్ రైలు
электроприбóр *м* విద్యుత్ పరికరం (సాధనం)
электропрóвод *м* విద్యుత్ వైర్, ఎలెక్ట్రిక్ వైరు
электропроводка *ж* విద్యుత్ వైరింగ్, ఎలెక్ట్రిక్ వైరింగు
электропровóдность *ж физ.* విద్యుత్ వాహకత
электропромышленность *ж* విద్యుత్ పరిశ్రమ
электросвáрка *ж* ఎలెక్ట్రిక్ వెల్డింగ్, విద్యుత్ వెల్డింగు
электросвáрщик *м* ఎలెక్ట్రిక్ వెల్డరు
электросéть *ж* వైరింగు
электростáнция *ж* విద్యుత్ కేంద్రం, ఎలెక్ట్రిక్ పవర్ స్టేషన్; áтомная ~ అణు విద్యుత్ కేంద్రం
электротéхник *м* ఎలెక్ట్రీషియన్
электротéхника *ж* ఎలెక్ట్రిక్ ఇంజనీరింగ్
электроэнéргия *ж* విద్యుచ్ఛక్తి
элемéнт 1. *хим.* అంశం, మూలకం; периоди́ческая систéма ~ов ఆవర్తన పట్టిక 2. శక్తులు; прогресси́вные ~ы అభ్యుదయకర శక్తులు; оппортунисти́ческие ~ы అవకాశవాద శక్తులు ◇ гальвани́ческий ~ *эл.* గాల్వనిక్ విద్యుత్ ఘటం
элементáрн||ый ప్రాథమిక; ~ые знáния ప్రాథమిక జ్ఞానం. ◇ ~ая вéжливость కనీస మర్యాద
эли́та *ж собир.* అగ్రగణ్యులు
э́ллипс *м мат.* దీర్ఘ వృత్తం, అండాకార వృత్తం
эмáлев||ый పింగాణీ, **ఎనామెల్** ◇ ~е крáски ఎనామెల్ పెయింటింగులు (రంగులు)
эмалирóванн||ый ఎనామెల్ పూసిన, ఎనామెల్ వేసిన; ~ая кастрю́ля ఎనామెల్ గిన్నె
эмáль *ж* పింగాణీ; покрывáть ~ю పింగాణీ వేయు, పింగాణీ పూత పెట్టు
эмансипáция *ж тк. ед.* ఉద్ధరణ, విమోచన
эмбáрго *с нескл. юр.* ఎంబార్గో; налагáть ~ ఎంబార్గో విధించు
эмблéма *ж* ఎంబ్లెమ్, ముద్రిక
эмбриолóгия *ж* పిండాభివృద్ధి శాస్త్రం
эмбриóн *м биол.* పిండం, భ్రూణం
эмигрáнт *м* విదేశగామి, వలసపోయినవాడు, ప్రవాసి
эмигрáнтка *ж* వలసపోయిన ఆమె, ప్రవాసి
эмигрáция *ж* విదేశాలకు వెళ్లిపోవడం, విదేశ గమనం, ప్రవాసం
эмигри́ровать *несов. и сов.* విదేశాలకు వెళ్లిపోవు, వలసపోవు
эмоционáльный ఆవేశపూరిత, భావావేశిత
эмóция *ж* భావావేశం, ఆవేశం

эмпири́зм *м филос.* ప్రత్యక్ష ప్రమాణవాదం
эмпириокритици́зм *м* ప్రత్యక్షానుభవవాద విమర్శ
эмпири́ческ||ий అనుభవ; ~ая социолóгия అనుభవాధారిత (ప్రత్యక్షానుభవ) సామాజిక శాస్త్రం
эму́льсия *ж* ఎమల్షన్
энергéтик *м* విద్యుచ్ఛక్తి ఇంజనీరు
энергéтика *ж* విద్యుచ్ఛక్తి ఇంజనీరింగు
энергети́ческий: ~ кри́зис ఇంధన సంక్షోభం
энерги́чн||ый ఉత్సాహవంతమైన; ~ый человéк అకుంఠితదీక్షాపరుడు, ఉత్సాహపరుడు; ~е мéры తీవ్ర చర్యలు
энéргия *ж* 1. ఇంధనం, శక్తి; áтомная ~ అణు శక్తి; сóлнечная ~ సౌరశక్తి 2. (*настóйчивость, си́ла*) శక్తి, ఉత్సాహం, బలం
энтузиáзм *м* ఉత్సాహం, ఉత్సుకత, ఉబలాటం; трудовóй ~ శ్రమోత్సాహం; рабóтать с ~ом శ్రమోత్సాహంతో పనిచేయు
энтузиáст *м* ఉత్సాహపరుడు
энциклопеди́ческ||ий విజ్ఞానసర్వస్వప్రాయ, సర్వతోముఖ; ~ий словáрь విజ్ఞానసర్వస్వం; ~е знáния సర్వతోముఖ విజ్ఞానం
энциклопéдия *ж* విజ్ఞానసర్వస్వం
эпигрáмм||а *ж* చాటువు, చమత్కారపూరిత పద్యం; написáть на когó-л. ~у ఒకరిని గురించి చమత్కార పూర్వక పద్యం అల్లు
эпи́граф *м* మకుటం
эпидéмия *ж* మహామారి, సర్వత్రా వ్యాపించిన వ్యాధి; ~ гри́ппа సర్వత్రా వ్యాపించిన ఫ్లూ
эпизóд *м* [సం]ఘటన చిత్ర కథ
эпизоди́ческий అప్పుడప్పుడు తటస్థించే, అప్పుడప్పుడు జరిగే
эпилéпсия *ж мед.* మూర్ఛ, అపస్మారం, మూర్ఛరోగం
эпилóг *м* 1. *лит.* (గ్రంథ) ఉపసంహారం, ముగింపు 2. (*конéц, развя́зка*) అంతం
эпи́тет *м лит.* విశేషణం
эпицéнтр *м* అధికేంద్రం; ~ землетрясéния భూకంపం ఆరంభమయ్యే కేంద్రం
эпи́ческ||ий మహా కావ్య; ~ая поэ́ма మహా కావ్యం
эпопéя *ж лит.* మహా కావ్యం, మహా గద్య కావ్యం
э́пос *м лит.* మహా కావ్యం, వీరగాథ
эпóха *ж* యుగం, శకం; ~ социали́зма సోషలిస్టు యుగం (శకం)
э́ра *ж* యుగం, శకం; нóвая (нáша) ~ క్రీస్తు శకం

эро́зия *ж геол., тех.* క్రమక్షయం, కోత; ~ по́чвы భూమి కోత

эро́тика *ж* కామం

эроти́ческий కామ

эруди́рованный పాండిత్యం గల, విద్యావంతమైన

эруди́т *м* పండితుడు

эруди́ци||я *ж* పాండిత్యం; челове́к с большо́й ~ей ఆయన గొప్ప పండితుడు

эска́дра *ж мор.* యుద్ధనౌకా దళం (సమూహం)

эскадри́лья *ж ав.* స్క్వాడ్రన్, వైమానిక దళం

эскадро́н *м* అశ్విక దళం

эскала́тор *м* ఎస్కలేటరు

эски́з *м* చిత్తు చిత్రం, రేఖా చిత్రం

эско́рт *м* పరివారం; почётный ~ గౌరవ పరివారం

эссе́нция *ж* ఊట, సారం

эстафе́та *ж спорт.* రిలే పరుగులు

эсте́тика *ж* సౌందర్య గ్రహణ శాస్త్రం

эстети́ческ||ий సౌందర్య గ్రహణ; ~ое чу́вство సౌందర్యానుభూతి

эсто́нец *м* ఎస్టోనియా దేశస్థుడు, ఎస్టోనియన్, ఎస్టోనియా జాతివాడు

эсто́нский ఎస్టోనియన్; ~ язы́к ఎస్టోనియన్ భాష

эстра́да *ж* 1. (*помост*) వేదిక, రంగస్థలి 2. (*вид искусства*) వినోద కళ

эстра́дный వినోదకళా; ~ арти́ст వినోదకళా నటుడు; ~ но́мер వినోదకార్యక్రమంలో అంశం

э́та *мест. ж см.* э́тот

эта́ж *м* అంతస్తు

этаже́рка *ж* పుస్తకాల స్టాండు, బుక్ స్టాండు

э́так *нареч. разг.* ఈవిధంగా; верте́ть и так, и ~ ఇటు అటు తిప్పు

этало́н *м* ప్రమాణం; ~ ме́тра ప్రామాణిక మీటరు

эта́п *м* దశ, ఘట్టం

э́ти *мест. мн. см.* э́тот

э́тика *ж* నీతిశాస్త్రం, ప్రవర్తన నియమాలు

этике́т *м* మర్యాద సూత్రాలు; соблюда́ть ~ మర్యాద సూత్రాలు పాటించు

этике́тка *ж* చీటీ

эти́л *м хим.* ఇథైల్, ఈథైల్

этимологи́ческий పదాల వ్యుత్పత్తి; ~ слова́рь వ్యుత్పత్తి నిఘంటువు

этимоло́гия *ж* పదాల వ్యుత్పత్తి

эти́ческий నీతి సంబంధమైన, మర్యాద (ప్రవర్తనకు) సంబంధమైన

эти́чный *см.* эти́ческий

этно́граф *м* నరజాతిశాస్త్రవేత్త, నరవర్గవర్ణనా శాస్త్రవేత్త

этногра́фия *ж* నరజాతిశాస్త్రం, నరవర్గవర్ణనా శాస్త్రం, నరవర్గ విశ్లేషణ శాస్త్రం

э́то I *мест.* 1. *с от* э́тот అది, ఇది 2. *в знач. сущ. с:* что ~? అదేమిటి?; вме́сте с э́тим దీనికితోడు; для ~го ఇందుకు; об ~м దాన్ని గురించి; я ~ зна́ю అది నాకు తెలుసు, దాన్ని గురించి నాకు తెలుసు; ~ всё? అంతేనా?

э́то II *частица усил.:* куда́ ~ он пошёл? అతను వెళ్లింది ఎక్కడికి?, అతను ఎక్కడికి వెళ్లాడు?; что ~ с ва́ми? మీకేమైంది?; ~ кни́га упа́ла పుస్తకం పడిపోయింది

э́тот *мест. м* ఈ, ఆ; возьми́те ~ каранда́ш, а я возьму́ тот మీరు ఈ పెన్సిల్ తీసుకోండి, నేను ఆ పెన్సిల్ తీసుకొంటాను

этю́д *м* రేఖా చిత్రం, చిత్తు చిత్రం

эфио́п *м* ఇథియోపియా దేశస్థుడు

эфио́пский ఇథియోపియన్

эфи́р *м* 1. *хим.* ఈథర్ 2.: передава́ть в ~ ప్రసారం చేయు

эффе́кт *м* 1. (*результат*) ఫలితం 2. (*впечатление*) ముద్ర; производи́ть ~ ముద్ర వేయు

эффекти́вность *ж* సమర్థత, సామర్థ్యం; повыша́ть ~ произво́дства ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని పెంచు

эффекти́вн||ый బాగా (మంచిగా) పని చేసే, ఫలవంతమైన, సార్థకమైన; ~ое сре́дство а) ఫలవంతమైన సాధన б) (*о лекарстве*) మంచిగా (బాగా) పని చేసే మందు

эх *межд. разг.* ఛీ!; эх, ты! ఛీ, నువ్వు...

э́хо *с* ప్రతిశబ్దం, ప్రతిధ్వని, మారుమోత

эшафо́т *м* ఉరికొయ్య

эшело́н *м* 1. *воен.* శ్రేణి 2. (*поезд*) సైనిక రైలు; нача́льник ~а సైనిక రైలు అధికారి

Ю

юбиле́й *м* ఉత్సవం; пятидесятиле́тний ~ స్వర్ణోత్సవం; столе́тний ~ జయంతి ఉత్సవం; отмеча́ть ~ ఉత్సవం జరుపు

юбилéйн||ый: ~ое издáние వార్షికోత్సవ ప్రచురణ; ~ые торжествá ఉత్సవాలు

юбилЯр *м* ఉత్సవ ప్రముఖుడు

ю́бка *ж* స్కర్టు; ни́жняя ~ లంగా, పావడ, పరికిణీ

ювели́р *м* కంసాలి, కమసాలి, స్వర్ణకారుడు (*мáстер*); నగల దుకాణదారు, నగలవ్యాపారి (*торгóвец*)

ювели́рн||ый నగల, కంసాలి, నగిషీ; ~ый магази́н నగల దుకాణం, నగిషీ వస్తువుల దుకాణం; ~ый мáстер కంసాలి; ~ые издéлия నగలు ◇ ~ая рабóта సున్నితమైన పని

юг *м* దక్షిణ; на ю́ге దక్షిణాన; к ю́гу от чегó-л. దేనికైనా దక్షిణాన; держáть курс на юг దక్షిణానికి (దక్షిణ దిశకు) వెళ్ళు

ю́го-востóк *м* ఆగ్నేయం

ю́го-востóчный ఆగ్నేయ; в Ю́го-Востóчной Áзии ఆగ్నేయాసియాలో

ю́го-зáпад *м* నైరుతి

ю́го-зáпадны||й నైరుతి; ~е вéтры నైరుతి గాలులు

югослáв *м* యుగోస్లావ్ దేశస్థుడు

югослáвский యుగోస్లావ్, యుగోస్లావియా

южáнин *м* దక్షిణాదివాడు, దాక్షిణాత్యుడు, దక్షిణ ప్రాంత నివాసి

южáнка *ж* దక్షిణాది స్త్రీ, దాక్షిణాత్యురాలు, దక్షిణ ప్రాంత నివాసి

ю́жн||ый దక్షిణ, దక్షిణాది; Ю́жный пóлюс దక్షిణ ధ్రువం; ~ое полушáрие దక్షిణార్ధ గోళం

юлá *ж* 1. (*волчóк*) బొంగరం 2. *разг.* (*непосéда*) చపల చిత్తుడు, చంచల మనస్కుడు

юли́ть *несов. разг.* 1. (*суети́ться*) రభస చేయు, హడావిడి చేయు 2. *перен.* (перед *тв.*; *лебези́ть*) ఇచ్చకమాడు, ఇచ్చకాలాడు

ю́мор *м* హాస్యం, చమత్కారం; тóнкий ~ సున్నితమైన హాస్యం; чу́вство ~а హాస్యప్రవృత్తి

юмористи́ческий హాస్య; ~ расскáз హాస్య కథ

ю́нга *м* జూనియర్ నావికుడు

ЮНÉСКО (Организáция Объединённых Нáций по вопрóсам образовáния, нау́ки и культу́ры) యునెస్కో (ఐ. రా. స. విద్యా, వైజ్ఞానిక, సాంస్కృతిక సంస్థ)

юнéц *м разг.* యువకుడు

юннáт *м* (ю́ный натурали́ст) యువ ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞుడు

ю́ность *ж* యువత, యౌవనం

ю́ноша *м* యువకుడు

ю́ношеский యువ

ю́ношество *с* 1. *собир.* యువకులు 2. (*порá, врéмя*) యౌవనం

ю́ны||й యువ, యౌవన; с ~х лет యౌవనంనుంచి; в ~е гóды యౌవనంలో

Юпи́тер *м астр.* గురువు, బృహస్పతి

юриди́ческ||ий న్యాయశాస్త్ర; ~ий факультéт న్యాయశాస్త్ర విభాగం; ~ое лицó చట్టరీత్యా బాధ్యుడు, చట్టానికి బాధ్యుడు

юрисди́кци||я *ж юр.* చట్టాధికారం; обладáть ~ей చట్టరీత్యా (ఒక దానిపై) అధికారం కలిగివుండు; подлежáть чьéй-л. ~и చట్టరీత్యా ఒకరి అధికారానికి లోబడి వుండు

юрискóнсульт *м* న్యాయశాస్త్ర సలహాదారు

юриспрудéнция *ж* న్యాయశాస్త్రం

юри́ст *м* లాయరు, న్యాయవాది, ప్లీడరు

ю́ркать, юркну́ть చటుక్కున (గిరున) పరుగెత్తు, దూసుకుపోవు

ю́ркий చురుకైన, వేగవంతమైన

юркну́ть *сов. см.* ю́ркать

ю́рта *ж* యూర్త (వృత్తాంపై కంబళీ వేసిన గుడారం)

юсти́ция *ж* న్యాయ నిర్వహణ

юти́ться *несов.* ఇరుక్కొని వుండు

Я

я *мест.* 1. నేను; всё я да я అన్నిటికీ నేనే; он говори́л обо мнé అతను నన్ను గురించి మాట్లాడాడు; дáйте мне నాకివ్వండి; идём со мнóй నాతో రా; мне хóлодно నాకు చలేస్తోంది; у меня́ э́того нет నాదగ్గర (నాకు) ఇది లేదు; для меня́ నాకోసం 2. *в знач. сущ. с нескл.*: сохрани́ть своё «я» తన వ్యక్తిత్వం నిలబెట్టుకొను

я́бедник *м разг.* చాడీకోరు

я́бедничать, наябéдничать *разг.* చాడీలు చెప్పు

я́блок||о *с* ఆపిల్, ఆపిల్ పండు; глазнóе ~о *анат.* కన్ను గుడ్డు, నేత్ర గోళం ◇ ~у нéгде упáсть ఇసుక వేస్తే రాలనట్లు; ~о от я́блони недалекó пáдает *погов.* ≅ అబ్బ పోలికే కొడుక్కి, ఏ గూటి చిలక ఆ పలుకే పలుకుతుంది

я́блоня *ж* ఆపిల్ చెట్టు

я́блочн||ый ఆపిల్; ~ое варéнье ఆపిల్ జామ్

яви́ться *сов. см.* явля́ться 1—3

я́вк||а *ж* 1. (*действие*) హాజరు; ~а обяза́тельна తప్పని సరిగా హాజరు కావాలి 2. (*место*) సంకేత స్థలం; дать кому́-л. ~у ఒకరికి సంకేత స్థలం చిరునామా ఇచ్చు

явле́ни||е *с* 1. విషయం, సంఘటన, వస్తువు ~е приро́ды ప్రాకృతిక విషయం; ~я обще́ственной жи́зни సామాజిక జీవిత సంఘటనలు 2. *театр.* అంకం

явля́ться, яви́ться 1. హాజరగు, వచ్చు; ~ в суд కోర్టులో హాజరగు; ~ в ука́занное вре́мя నిర్ణీత సమయానికి వచ్చు; ~ с пови́нной నేరం ఒప్పేసుకొనేందుకు వచ్చు 2. (*возникать*) ఉండు, దొరుకు; как то́лько я́вится подходя́щий слу́чай అవకాశం దొరకగానే 3. (*оказываться*) కారణం ఉండు; э́то яви́лось причи́ной его́ сме́рти ఇది అతని మరణానికి కారణమైంది 4. *тк. несов.* (*представлять собой*) ఉండు; ~ авторите́том в чём-л. ఒక రంగంలో ప్రామాణికుడుగా ఉండు; маркси́зм явля́ется враго́м вся́кого догмати́зма మార్క్సిజం అన్ని రకాల పిడివాదాలకీ విరుద్ధం

я́вно *нареч.* స్పష్టంగా, తేటతెల్లంగా

я́вн||ый 1. బహిరంగ, బాహాటమైన 2. (*совершенно очевидный*) తేటతెల్లమైన, (సు)స్పష్టమైన, స్వయం విదితమైన, శుద్ధ, వట్టి; ~ый вздор వట్టి (శుద్ధ) తెలివి తక్కువ; ~ая ложь శుద్ధ అబద్ధం

я́вственный స్పష్టమైన

я́вств||овать *несов.* స్పష్టంగా ఉండు, తేటతెల్లంగా ఉండు, తేలు; из э́того ~ует దీని వల్ల తేలుతోంది (స్పష్టం అవుతోంది, స్పష్ట పడుతోంది)

явь *ж тк. ед.* వాస్తవికత

ягнёнок *м* గొర్రెపిల్ల ◇ кро́ткий как ~ *разг.* గొర్రెపిల్ల (మేక పిల్ల)వలె సాధువు

ягни́ться *несов.* ఈను, పిల్లలను పెట్టు

я́год||а *ж* పండు, బెర్రీ కాయ; собира́ть ~ы పళ్లు ఏరు(కొను)

я́годица *ж* పిరుదు, పిర్ర

ягуа́р *м зоол.* చిరుతపులి

яд *м* విషం; змеи́ный яд పాము విషం

я́дерн||ый అణు; ~ая фи́зика అణు భౌతికశాస్త్రం; ~ое ору́жие అణ్వాయుధాలు; ~ая реа́кция అణు ప్రక్రియ

ядови́т||ый 1. విషపూరితమైన, విషపు; ~ая змея́ విషపు పాము; ~ое вещество́ విషపూరితమైన పదార్థం 2. (*злобный*) విషపు; ~ый язы́к విషపు నాలుక

я́дрица *ж* బక్‌వీట్

ядро́ *с* 1. *в разн. знач.* కేంద్రకం; కీలకం (*тж. суть*); ~ оре́ха గింజ; а́томное ~ *физ.* అణు కేంద్రకం 2. *спорт.* షాట్; толка́ть ~ షాట్ (గుండు) విసురు 3. (*снаряд*) గుండు

я́зва *ж* 1. పుండు, రాచపుండు; ~ желу́дка అల్సర్ 2. *перен.* (*бич*) పీడ

язви́тельн||ый ఎగతాళి, చురక, దెప్పిపొడుపు; ~ый смех ఎగతాళి నవ్వు; ~ое замеча́ние చురక మాట

язы́к I *м* 1. నాలుక; злой ~ పాడు నోరు; о́стрый ~ కరుకైన మాట ధోరణి; пока́зывать ~ (*дразня кого-л.*) వెక్కిరించు 2. (*ко́локола*) నాలుక, గిలక ◇ языки́ пла́мени మంట నాలుకలు, అగ్ని జిహ్వలు; у него́ дли́нный ~ వాడు వాగుడుపెట్టె, వాడు వాగుడుకాయ; у него́ хорошо́ подве́шен ~ *разг.* వాడు మాటకారి; держа́ть ~ за зуба́ми నోటికి తాళం పడిపోవు, నోరు మెదపకుండా వుండు; э́то сло́во ве́ртится у меня́ на языке́ *разг.* మాట నాలుక కొనమీద ఆడుతోంది; у него́ что на уме́, то и на языке́ మాట దాపరికం లేని వాడు

язы́к II *м* 1. (*речь и система знаков*) భాష; ру́сский ~ రష్యన్ భాష; ~ те́лугу తెలుగు భాష; иностра́нный ~ విదేశ భాష; литерату́рный ~ సాహిత్య భాష, గ్రాంథిక; разгово́рный ~ వ్యావహారిక (వాడుక) భాష; национа́льный ~ జాతీయ భాష; официа́льный ~ అధికారిక భాష; родно́й ~ మాతృ భాష; семья́ языко́в భాషా కుటుంబం; владе́ть каки́м-л. языко́м ఒక భాష వచ్చు 2. *перен. разг.* (*пленный*) [సమాచారం ఇచ్చే] ఖైదీ; находи́ть о́бщий ~ అంగీకారానికి వచ్చు

языкове́д *м* భాషాశాస్త్రవేత్త

языкове́дение *с см.* языкозна́ние

языков||о́й *лингв.* భాషా; ~а́я структу́ра భాషా నిర్మాణం; ~о́е родство́ భాషా సాన్నిహిత్యం

языкозна́ние *с* భాషాశాస్త్రం; сравни́тельное ~ తులనాత్మక భాషాశాస్త్రం

язы́ческий ప్రకృతి శక్తులను ఆరాధించే

язы́чество ప్రకృతి శక్తుల ఆరాధన

язы́чник *м* ప్రకృతి శక్తులను ఆరాధించేవాడు

язычо́к *м анат.* కొండ నాలుక, చిరు నాలుక

яи́чко *с* 1. (చిన్న) గుడ్డు 2. *анат.* అండం, బీజం, వృషణం, విత్తనం, విత్తు

яи́чник *м анат.* అండాశయం

яи́чница *ж* వేయించిన కోడిగుడ్లు

яи́чн||ый గ్రుడ్డు; ~ый белóк తెల్ల సొన; ~ый желтóк పసుపు సొన; ~ая скорлупá గుడ్డు డొల్ల

яйцеви́дный గుడ్డు ఆకారం గల

яйцеобрáзный *см.* яйцеви́дный

яйц||ó *с* గుడ్డు; ~ó всмя́тку సగం ఉడకబెట్టిన గుడ్డు, హాఫ్ బాయిల్డ్ ఎగ్గు; ~ó вкрутýю బాగా ఉడకబెట్టిన గుడ్డు ◇ э́то вы́еденного ~á не стóит *разг.* అది చిల్లిగవ్వకి కొరగాని సమస్య, అది గుడ్డి గవ్వ పాటి చెయ్యని విషయం; я́йца кýрицу не ýчат *посл.* ≅ గుడ్డు వచ్చి పిల్లను వెక్కిరించినట్లు

я́кобы *частица*: он ~ всё пóнял అతను అంతా అర్థం చేసుకున్నట్టే వుంది; он приéхал к нам ~ для тогó, чтóбы рабóтать అతను మాదగ్గర[కు] పని చేద్దామని వచ్చాడట

я́корь *м* లంగరు; бросáть ~ లంగరు దించు (వేయు); поднимáть ~ లంగరు ఎత్తు (తీయు)

якшáться *несов. разг.* (с *тв.*) జోస్తీ చేయు, సావాసం చేయు

я́лик *м* పడవ

я́лов||ая వట్టి; быть ~ой వట్టిపోవు

я́ма *ж* గుంట, బిలం; выгребнáя ~ కుళ్లు గుంట, మురుగు నీటి గుంట; мýсорная ~ చెత్త కుప్ప ◇ воздýшная ~ ఎయిర్ పాకెట్; не рой другóму я́мы, сам в неё попадёшь *посл.* ≅ నువ్వు తీసిన గోతిలో నువ్వే పడకుండా చూసుకో

я́мочка *ж* (*на щеке*) సొట్ట, నొక్కు

янвáрский జనవరి; ~ морóз జనవరి చలి

янвáрь *м* జనవరి

янтáрный అమ్బర్

янтáрь *м* అమ్బర్

япóнец *м* జపాన్ దేశస్థుడు

япóнский జపనీజ్, జపాన్; ~ язы́к జపాన్ (జపనీజ్) భాష

я́рки||й 1. కాంతివంతమైన, తేజోవంతమైన; ~й огóнь కాంతివంతమైన మంట; ~й свет ఉజ్వల కాంతి 2. (*о цвете*) ఉజ్వల; ~е крáски ఉజ్వల వర్ణాలు 3. *перен.* కళ్లకి కట్టినట్లుండే, విస్పష్టమైన; ~й примéр కళ్లకి కట్టినట్లుండే (కొట్టవచ్చినట్లు కనిపించే) ఉదాహరణ

я́рко *нареч.* 1. కాంతివంతంగా, ఉజ్వలంగా; ~ освещённый కాంతివంతంగా ఉన్న; ~ раскрáшенный రంగురంగుల 2. *перен.* విస్పష్టంగా; ~ проявля́ться విస్పష్టంగా వెల్లడించు

я́ркость *ж* 1. ఉజ్వలత, కాంతిమత్వం 2. *перен.* విస్పష్టత; ~ талáнта ప్రతిభ ఉజ్వలత

ярлы́к *м* చీటీ, లేబుల్

я́рмарка *ж* సంత

ярмó *с* కాడి, అంకె

ярОв||óй వసంత కాలపు; ~ы́е хлебá వసంత కాలపు పంటలు

я́ростн||ый పిచ్చి, హోరు, క్రోధపూరిత; ~ый вéтер పిచ్చి గాలి, హోరు గాలి; ~ая атáка భయంకరమైన దాడి

я́рост||ь *ж* క్రోధాగ్ని, కోపాగ్ని; быть в ~и కోపాతిరేకం పొందు, మండిపడు

я́рус *м театр.* సర్కిల్

я́рый తీవ్రమైన, ఉత్సాహభరితమైన

я́сли *мн.* (*детские*) క్రెచీ, శిశు శిక్షణాలయం

я́сно *нареч.* 1. స్పష్టంగా, విస్పష్టంగా; ~ вы́раженный విస్పష్టంగా వెల్లడించిన 2. *безл. в знач. сказ.* (*о погоде*) వెల్లడిగా వుంది 3. *безл. в знач. сказ.* (*понятно*) స్పష్టంగా (విస్పష్టంగా) వుంది; э́то ~ самó сóбой అది స్వయంవ్యక్తం ◇ ~ как [бóжий] день అరచేతిలో ఉసిరి కాయ, అరటి పండు ఒలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు, కరతలామలకం

ясновИ́дение *с* లోచూపు, దివ్యదృష్టి

я́сность *ж* స్పష్టత, విస్పష్టత, తేటతెల్లం; ~ сти́ля తేటయైన శైలి; ~ цéли లక్ష్య విస్పష్టత; вноси́ть ~ స్పష్టం చేయు

я́сн||ый 1. స్వచ్ఛ; ~ый свет స్వచ్ఛ కాంతి 2. (*о погоде*) వెల్లడిగా (తెరిపిగా) వున్న; ~ый день తెరిపిగా వున్న రోజు; ~ое нéбо నిర్మలాకాశం 3. (*чёткий*) తేటతెల్లపు, స్పష్టమైన; ~ый отвéт స్పష్టమైన సమాధానం; имéть ~ое представлéние о чём-л. దేని గురించి అయినా స్పష్టమైన అవగాహన కలిగియుండు

я́стреб *м* డేగ, శ్యేనం

я́хта *ж* విహార నౌక (*прогулочная*); క్రీడా నౌక (*спортивная*)

ячéйка *ж* (జీవ) కణం

ячмéнь *м* (*растение*) యవ, బార్లీ [మొక్కలు]

я́шма *ж* సూర్యకాంతమణి

я́щерица *ж* బల్లి

я́щик *м* పెట్టె; సొరుగు (*выдвижнóй*); мýсорный ~ చెత్త తొట్టి; почтóвый ~ లెటర్ బాక్స్, ఉత్తరాల పెట్టె ◇ откла́дывать в дóлгий ~ వాయిదా వేయు, తొక్కిపట్టు

СПИСОК ГЕОГРАФИЧЕСКИХ НАЗВАНИЙ

భౌగోళిక పేర్లు

Австра́лия ఆస్ట్రేలియా

А́встрия ఆస్ట్రియా

Ага́ртала *г.* అగర్తలా

А́гра *г.* ఆగ్రా

Адди́с-Абе́ба *г.* ఆడిస్ అబాబా

А́ден *г.* ఏడెన్

Адриати́ческое мо́ре ఎడ్రియాటిక్ సముద్రం

Азербайджа́н అజెర్బైజాన్; **Азербайджа́нская Сове́тская Социалисти́ческая Респу́блика** అజెర్బైజాన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

А́зия ఆసియా

Азо́вское мо́ре అజోవ్ సముద్రం

А́ккра *г.* అక్రా

Алба́ния ఆల్బేనియా; **Наро́дная Социалисти́ческая Респу́блика Алба́ния** ఆల్బేనియా ప్రజా సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Алжи́р 1. *г.* ఆల్జియర్స్ 2. *гос-во* ఆల్జీరియా; **Алжи́рская Наро́дная Демократи́ческая Респу́блика** ఆల్జీరియా ప్రజాతంత్ర రిపబ్లిక్

Алма́-Ата́ *г.* ఆల్మా ఆటా

Алта́й *горы* అల్టాయ్ [పర్వతాలు]

А́льпы *горы* ఆల్ప్స్ [పర్వతాలు]

Амазо́нка *р.* అమెజాన్ నది

Аме́рика అమెరికా

Амма́н *г.* అమ్మాన్

Амри́тсар, *г.* అమృత్‌సర్

Амстерда́м *г.* ఆమ్‌స్టర్‌డామ్

Амударья́ *р.* అముదర్యా

Аму́р *р.* అమూర్

Ангара́ *р.* అంగరా

А́нглия ఇంగ్లండ్

Анго́ла అంగోలా; **Наро́дная Респу́блика Анго́ла** అంగోలా ప్రజా రిపబ్లిక్

Андама́нские и Никоба́рские острова́ *союзная территория* అండమాన్, నికోబార్ ద్వీపాలు

Андхра-Праде́ш *штат* ఆంధ్ర ప్రదేశ్

А́нды *горы* ఆండీస్ [పర్వతాలు]

Анкара́ *г.* అంకారా

Антананари́ву *г.* ఆంటననరీవు

Антаркти́да అంటార్కిటిక్ ఖండం

Анта́рктика అంటార్కిటిక్

Анти́льские острова́ అంటీల్స్ దీవులు

Апенни́ны *горы* అపెనైన్స్ [పర్వతాలు]

Арави́йский полуо́стров అరేబియన్ ద్వీపకల్పం

Арави́йское мо́ре అరేబియా సముద్రం

Ара́льское мо́ре అరాల్ సముద్రం

Аргенти́на అర్జంటీనా

А́рктика ఆర్కిటిక్

Арме́ния ఆర్మీనియా; **Армя́нская Сове́тская Социалисти́ческая Респу́блика** ఆర్మీనియన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Аруна́чал[-Праде́ш] *союзная территория* అరుణాచల్ ప్రదేశ్

Асса́м *штат* అస్సాం

Асунсьо́н *г.* అసున్‌స్యోన్

Атланти́ческий океа́н అట్లాంటిక్ మహాసముద్రం

Афганиста́н ఆఫ్ఘనిస్తాన్; **Демократи́ческая Респу́блика Афганиста́н** ప్రజాతంత్ర ఆఫ్ఘనిస్తాన్ రిపబ్లిక్

Афи́ны *г.* ఏథెన్స్

А́фрика ఆఫ్రికా

Ахмадаба́д *г.* అహ్మదాబాద్

Ашхаба́д *г.* అష్ఖాబాద్

Бага́мские острова́ బహామా ద్వీపాలు

Багда́д *г.* బాగ్దాద్

Байка́л *оз.* బైకాల్ [సరస్సు]

Баку́ *г.* బాకూ

Балка́нский полуо́стров బాల్కన్ ద్వీపకల్పం

Балка́ны *горы* బాల్కన్‌లు, బాల్కన్ పర్వతాలు

Балти́йское мо́ре బాల్టిక్ సముద్రం

Бамако́ *г.* బమాకో

Бангалу́р *г.* బెంగుళూరు

Бангко́к *г.* బాంకాక్

Бангладе́ш బంగ్లాదేశ్; **Наро́дная Респу́блика Бангладе́ш** బంగ్లాదేశ్ ప్రజా రిపబ్లిక్

Барба́дос *о-в и гос-во* బార్బడోస్

Ба́ренцево мо́ре బారెన్ట్స్ సముద్రం

Бейру́т *г.* బేరూట్

Белгра́д *г.* బెల్‌గ్రేడ్

Бе́лое мо́ре తెల్ల సముద్రం

Белору́ссия బైలోరష్యా; **Белору́сская Сове́тская Социалисти́ческая Респу́блика** బైలోరష్యన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Бе́льгия బెల్జియమ్

Бена́рес *г. см.* Вара́наси

Бенга́льский зали́в బంగాళా ఖాతం

Бени́н బెనిన్; **Наро́дная Респу́блика Бени́н** బెనిన్ ప్రజా రిపబ్లిక్

Бе́рингово мо́ре బేరింగ్ సముద్రం

Бе́рингов проли́в బేరింగ్ జలసంధి

Берли́н *г.* బెర్లిన్

Берн *г.* బెర్న్

Би́рма బర్మా; **Социалисти́ческая Респу́блика Бирма́нский Сою́з** బర్మా యూనియన్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Биса́у *г.* బిస్సావ్

Биха́р *штат* బీహార్

Бли́жний Восто́к సమీప ప్రాచ్యం

Богота́ *г.* బొగోటా

Бока́ро *г.* బొకారో

Болга́рия బల్గేరియా; **Наро́дная Респу́блика Болга́рия** బల్గేరియా ప్రజా రిపబ్లిక్

Боли́вия బొలీవియా

Бомбе́й *г.* బొంబాయి

Бонн *г.* బాన్

Босфо́р *пролив* బోస్పరస్ [జలసంధి]

Ботсва́на బోట్స్వానా

Браззави́ль *г.* బ్రాజావిల్

Брази́лиа *г.* బ్రెజీల్

Брази́лия బ్రెజీల్

Брахмапу́тра *р.* బ్రహ్మపుత్ర [నది]

Брест *г.* బ్రెస్ట్

Брюссе́ль *г.* బ్రస్సెల్స్

Будапе́шт *г.* బుడాపెస్ట్

Бужумбу́ра *г.* బుజుంబురా

Буркина́ Фасо́ బుర్కినా ఫసో

Буру́нди బురూండి

Бута́н భూటాన్

Бухаре́ст *г.* బుహారెస్ట్

Буэ́нос-А́йрес *г.* బ్యూనస్ ఎయిరిస్

Бхила́и *г.* భిలాయ్

Бхопа́л *г.* భోపాల్

Бхубане́швар *г.* భువనేశ్వర్

Валле́тта *г.* వల్లేత్త

Вара́наси *г.* వారణాసి

Варша́ва *г.* వార్సా

Ва́шингтон *г.* వాషింగ్టన్

Великобрита́ния గ్రేట్ బ్రిటన్

Ве́ллингтон *г.* వెల్లింగ్‌టన్

Ве́на *г.* వియన్నా

Ве́нгрия హంగరీ; **Венге́рская Наро́дная Респу́блика** హంగేరియన్ ప్రజా రిపబ్లిక్

Венесуэ́ла వెనిజూయెలా

Вест-И́ндия *о-ва* వెస్ట్ ఇండీస్ [ద్వీపాలు]

Виджаява́да *г.* విజయవాడ

Ви́льнюс *г.* విల్న్యుస్

Ви́ндхук *г.* విండ్‌హుక్

Висакхапа́тнам *г.* విశాఖపట్నం

Владивосто́к *г.* వ్లదివోస్తోక్

Во́лга *р.* వోల్గా

Волгогра́д *г.* వోల్గాగ్రాడ్

Вьентья́н వియంతియేన్

Вьетна́м వియత్నాం; **Социалисти́ческая Респу́блика Вьетна́м** వియత్నాం సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Гаа́га *г.* హేగ్

Габо́н గాబన్

Габоро́не *г.* గబరోనె

Гава́йские острова́ హవాయ్ దీవులు

Гава́на *г.* హవానా

Гаи́ти *о-в и гос-во* హైటీ

Гайа́на గయానా

Га́мбия గాంబియా

Га́на ఘనా

Ганг *р.* గంగ

Га́нгток *г.* గాంగ్‌టక్

Гандинага́р *г.* గాంధీనగర్

Гватема́ла *г. и гос-во* గ్వాటెమాలా

Гвине́я గినీ

Гвине́я-Биса́у గినియా బిస్సావ్
Герма́нская Демократи́ческая Респу́блика జర్మన్ ప్రజాతంత్ర రిపబ్లిక్
Гибралта́р *пролив* జిబ్రాల్టర్
Гимала́и *горы* హిమాలయ పర్వతాలు
Го́а *штат* గోవా
Года́вари *р.* గోదావరి
Гондура́с హోండ్యురాస్
Гонко́нг *см.* Сянга́н
Гонолу́лу *г.* హోనులూలు
Го́рький *г.* గోర్కీ
Грена́да గ్రెనాడా
Гренла́ндия *о-в* గ్రీన్‌లాండ్
Гре́ция గ్రీసు
Гру́зия జార్జియా; **Грузи́нская Сове́тская Социалисти́ческая Респу́блика** జార్జియన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
Гуджара́т *штат* గుజరాత్

Да́дра и Нагархаве́ли *союзная территория* దాద్రా — నాగర్ హవేలీ సంయుక్త ప్రాంతం
Дака́р *г.* డాకర్
Да́кка *г.* ఢాకా
Да́льний Восто́к దూర ప్రాచ్యం
Дама́ск *г.* డమాస్కస్
Да́ния డెన్మార్క్
Дардане́ллы *пролив* డార్డనెల్స్
Дар-эс-Сала́м *г.* దార్-ఎస్-సలామ్
Дека́н దక్కన్
Де́ли *г. и союзная территория* ఢిల్లీ
Джайпу́р *г.* జైపూర్
Джака́рта *г.* జకార్తా
Джа́мму и Кашми́р *штат* జమ్మూ-కాశ్మీర్
Джа́мна *р.* యమునా
Джомолу́нгма *гора* జోమలూంగ్మ
Джо́рджтаун *г.* జార్జ్‌టౌన్
Диспу́р *г.* దిశ్‌పూర్
Днепр *р.* డ్నీపర్
Доминика́нская Респу́блика డొమినికన్ రిపబ్లిక్
Дон *р.* డోన్
Ду́блин *г.* డబ్లిన్
Дуна́й *р.* డాన్యూబ్
Душанбе́ *г.* దుషంబే

Евро́па యూరప్
Еги́пет ఈజిప్ట్; **Ара́бская Респу́блика Еги́пет** ఈజిప్టు అరబ్ రిపబ్లిక్
Енисе́й *р.* ఎనిసెయ్
Ерева́н *г.* ఎరెవాన్

Жене́ва *г.* జెనీవా

За́ир జైర్
За́мбия జాంబియా
За́падная Бенга́лия *штат* పశ్చిమ బెంగాల్
За́падное Само́а పశ్చిమ సమోవా
Зимба́бве జింబాబ్వే

Иерусали́м *г.* జెరూసలెం
Изра́иль ఇజ్రాయెల్
И́мпхал *г.* ఇంఫాల్
Инд *р.* ఇండస్
Инди́йский океа́н హిందూ మహా సముద్రం
И́ндия ఇండియా, భారత దేశం; **Респу́блика И́ндия** భారత రిపబ్లిక్
Индокита́й *п-ов* ఇండోచైనా
Индоне́зия ఇండొనేషియా
Индоста́н *п-ов* హిందూస్థాన్
Иорда́ния జోర్డాన్
Ира́к ఇరాక్
Ира́н ఇరాన్; **Исла́мская Респу́блика Ира́н** ఇరాన్ ఇస్లామిక్ రిపబ్లిక్
Ирку́тск *г.* ఇర్కూత్స్క్
Ирла́ндия ఐర్లండ్
Исламаба́д *г.* ఇస్లామాబాద్
Исла́ндия *о-в и гос-во* ఐస్‌లండ్
Испа́ния స్పెయిన్
Ита́лия ఇటలీ

Йе́менская Ара́бская Респу́блика యెమెన్ అరబ్ రిపబ్లిక్
Йоха́ннесбург *г.* జోహనెస్‌బర్గ్

Кабу́л *г.* కాబూల్
Кавка́з కాకసస్
Ка́дапа *г.* కడప
Казахста́н కజఖ్‌స్థాన్; **Каза́хская Сове́тская Социалисти́ческая Респу́блика** కజఖ్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Кайр *г.* కైరో

Калимантáн *о-в* కలిమంతాన్

Калькýтта *г.* కలకత్తా

Камерýн కామెరూన్

Кампáла *г.* కంపాలా

Кампучи́я కంపూచియా; **Нарóдная Респýблика Кампучи́я** కంపూచియా ప్రజా రిపబ్లిక్

Камчáтка *п-ов* కమ్చాత్కా

Канáда కెనడా

Кáнбéрра *г.* కాన్‌బెర్రా

Канпýр *г.* కాన్పూర్

Карáкас *г.* కారకాస్

Карáчи *г.* కరాచీ

Кари́бское мóре కరిబియన్ సముద్రం

Карнáтака *штат* కర్నాటక

Карпáты *горы* కార్పేతియన్ పర్వతాలు

Кáрское мóре కార్స్క సముద్రం

Каспи́йское мóре కాస్పియన్ సముద్రం

Катмандý *г.* ఖాట్మండూ

Кáунас *г.* కౌనస్

Кашми́р కాశ్మీర్

Кéния కెన్యా

Кéрала *штат* కేరళ

Кигáли *г.* కిగాలి

Ки́ев *г.* కీయెవ్

Ки́нгстон *г.* కింగ్‌స్టన్

Киншáса *г.* కిన్షాసా

Кипр *о-в и гос-во* సైప్రస్

Кирги́зия కిర్గిజియా; **Кирги́зская Совéтская Социалисти́ческая Респýблика** కిర్గిజ్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Китáй చైనా; **Китáйская Нарóдная Респýблика** చైనా ప్రజా రిపబ్లిక్

Ки́то *г.* కీటో

Кишинёв *г.* కిషిన్యోవ్

Колóмбо *г.* కొలంబో

Колýмбия కొలంబియా

Кóльский полуóстров కోలా ద్వీపకల్పం

Комóрские острова́ కోమొరోస్

Кóнакри *г.* కోనాక్రి

Кóнго *р. и гос-во* కాంగో; **Нарóдная Респýблика Кóнго** కాంగో ప్రజా రిపబ్లిక్

Копенгáген *г.* కోపెన్‌హాగెన్

Корéя కొరియా; **Корéйская Нарóдно-Демократи́ческая Респýблика** కొరియన్ జనతా ప్రజాతంత్ర రిపబ్లిక్

Кóста-Ри́ка కోస్టారికా

Кот-д'Ивуáр కోట్ డివుఆర్

Кохи́ма *г.* కొహిమా

Кóчин *г.* కొచ్చిన్

Крáсное мóре ఎర్ర సముద్రం

Красноя́рск *г.* క్రస్నోయార్స్క్

Кри́шна *р.* కృష్ణ, కృష్ణా నది

Крым *п-ов* క్రిమియా

Куáла-Лýмпур *г.* కోలాలంపూర్

Кýба *о-в и гос-во* క్యూబా; **Респýблика Кýба** క్యూబా రిపబ్లిక్

Кувéйт కువాయిట్

Кýмари *мыс* కామొరిన్

Кури́льские острова́ కురైల్ దీవులు

Лáгос *г.* లాగోస్

Лáдожское óзеро లాదోగ సరస్సు

Лаккади́вские острова́ లక్కదీవులు

Лакхнáу *г.* లక్నో

Лакшадви́п *союзная территория* లక్షదీవులు

Ла-Мáнш *пролив* ఇంగ్లీషు ఛానెల్

Лаóс లావోస్; **Лаóсская Нарóдно-Демократи́ческая Респýблика** లావోస్ జనతా ప్రజాతంత్ర రిపబ్లిక్

Ла-Пáс *г.* లాపాజ్

Лáтвия లాత్వియా; **Латви́йская Совéтская Социалисти́ческая Респýблика** లాత్వియన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Лахóр *г.* లాహోర్

Лéна *р.* లేన

Ленингрáд *г.* లెనిన్‌గ్రాడ్

Лесóто లెసొటో

Либéрия లైబీరియా

Либреви́ль *г.* లిబ్రెవిల్

Ливáн లెబనాన్

Ли́вия లిబియా

Ли́ма *г.* లిమ

Лиссабóн *г.* లిస్బన్

Литвá లిథువేనియా; **Литóвская Совéтская Социалисти́ческая Респýблика** లిథువేనియన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Ломé *г.* లోమె

Лóндон *г.* లండన్

Луа́нда *г.* లువాండా

Луса́ка *г.* లుసాకా

Люксембу́рг *г. и гос-во* లక్సెంబర్గ్

Маври́кий *о-в и гос-во* మారిషస్ [దీవి]

Маврита́ния మారిటానియా

Мадагаска́р మెడగాస్కర్; **Демократи́ческая Респу́блика Мадагаска́р** మెడగాస్కర్ ప్రజాతంత్ర రిపబ్లిక్

Мадра́с *г.* మద్రాసు

Мадри́д *г.* మాడ్రిడ్

Ма́дхья-Прадéш *штат* మధ్యప్రదేశ్

Майсу́р *г.* మైసూర్

Малаба́рское побере́жье మలబార్ కోస్తా

Мала́йзия మలేషియా

Ма́лая А́зия ఆసియా మైనర్

Ма́ле *г.* మాలె

Мали́ మాలి

Мальди́вская Респу́блика మాల్దీవ్ రిపబ్లిక్

Мальди́вские острова́ మాల్దీవులు

Ма́льта *о-в и гос-во* మాల్టా

Мана́гуа *г.* మనాగ్వా

Мани́ла *г.* మనిలా

Манипу́р *штат* మణిపూర్

Мапу́ту *г.* మపూటూ

Маро́кко మొరాకో

Мартини́ка *о-в* మార్టినిక్

Ма́серу *г.* మాసేరూ

Маска́т *г.* మస్కట్

Махара́штра *штат* మహారాష్ట్ర

Мбаба́не *г.* మ్బాబానె

Мегхала́я *штат* మేఘాలయ

Ме́ксика మెక్సికో

Ме́льбурн *г.* మెల్బోర్న్

Ме́хико *г.* మెక్సికో

Мизора́м *союзная территория* మిజోరమ్

Минск *г.* మిన్స్క్

Миссиси́пи *р.* మిసిసిపీ

Могади́шо *г.* మొగడీషో

Мозамби́к మొజాంబిక్; **Наро́дная Респу́блика Мозамби́к** మొజాంబిక్ ప్రజా రిపబ్లిక్

Молда́вия మల్దేవియా; **Молда́вская Сове́тская Социалисти́ческая Респу́блика** మల్దేవియన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Монго́лия మంగోలియా; **Монго́льская Наро́дная Респу́блика** మంగోలియన్ ప్రజా రిపబ్లిక్

Монреа́ль *г.* మాంట్రియల్

Монро́вия *г.* మన్రోవియా

Монтевиде́о *г.* మొంటివిడెయో

Москва́ *г.* మాస్కో

Му́рманск *г.* మూర్మన్స్క్

Нагале́нд *штат* నాగాలాండ్

Нагаса́ки *г.* నాగసాకీ

Нагпу́р *г.* నాగపూర్

Найро́би *г.* నైరోబీ

Нами́бия నమీబియా

Наро́дная Демократи́ческая Респу́блика Йе́мен యెమెన్ జనతా ప్రజాతంత్ర రిపబ్లిక్

Нджаме́на *г.* న్జమేన

Нева́ *р.* నెవా

Неллу́р *г. и округ* నెల్లూరు

Непа́л నేపాల్

Ниаме́й *г.* నియామె

Ни́гер *р. и гос-во* నైగర్

Ниге́рия నైజీరియా

Нидерла́нды నెదర్లాండ్స్

Никара́гуа నికరాగ్వా

Никоси́я *г.* నికోసియా

Нил *р.* నైలు

Но́вая Гвине́я *о-в* న్యూగినీ

Но́вая Зела́ндия న్యూజీలండ్

Новосиби́рск *г.* నొవొసిబీర్స్క్

Норве́гия నార్వే

Нью-Де́ли *г.* న్యూఢిల్లీ

Нью-Йо́рк *г.* న్యూయార్క్

Обь *р.* ఓబ్

Оде́сса *г.* ఒడెస్సా

Ома́н ఒమాన్

Омск *г.* ఓమ్స్క్

Оне́жское о́зеро ఒనేగా సరస్సు

Ори́сса *штат* ఒరిస్సా

О́сло *г.* ఆస్లో

Отта́ва *г.* అట్టావా

Охо́тское мо́ре ఒఖోత్స్క్ సముద్రం

Пакиста́н పాకిస్తాన్; **Исла́мская Респу́блика Пакиста́н** పాకిస్తాన్ ఇస్లామిక్ రిపబ్లిక్

Палести́на పాలస్తీనా

Пами́р *горы* పామీర్

Панаджи́ *г.* పనాజీ

Пана́ма *г. и гос-во* పనామా

Пана́мский кана́л పనామా కాల్వ

Па́пуа—Но́вая Гвине́я పాపువా – న్యూగినీ

Парагва́й పరాగ్వే

Пари́ж *г.* పారిస్

Па́тна *г.* పాట్నా

Пеки́н *г.* పెకింగ్

Пенджа́б *штат* పంజాబ్

Перси́дский зали́в పర్షియన్ అఖాతం

Перу́ పెరూ

Пирене́и *горы* పిరనీస్ [పర్వతాలు]

Пномпе́нь *г.* నామ్‌పెన్

По́льша పోలండ్; **По́льская Наро́дная Респу́блика** పోలిష్ ప్రజా రిపబ్లిక్

Пондише́ри *г. и союзная территория* పుదుచ్చేరి

Порт-Луи́ *г.* పోర్ట్‌లూయీ

Порт-Мо́рсби *г.* పోర్ట్‌మోర్స్బీ

По́рто-Но́во *г.* పోర్టోనోవో

Порт-о-Пре́нс *г.* పోర్ట్ ఒ ప్రెన్స్

Порт-оф-Спе́йн *г.* పోర్ట్ ఆఫ్ స్పెయిన్

Порт-Са́йд *г.* పోర్ట్ సయ్యద్

Португа́лия పోర్చుగల్

Пра́га *г.* ప్రాగ్

Прето́рия *г.* ప్రిటోరియా

Пуэ́рто-Ри́ко *о-в* పోర్టోరికో

Пхенья́н *г.* ఫెన్యాన్

Раба́т *г.* రబాట్

Раджастха́н *штат* రాజస్థాన్

Рангу́н *г.* రంగూన్

Ра́нчи *г.* రాంచీ

Раялси́ма *округ* రాయలసీమ

Ре́йкьявик *г.* రెక్యావిక్

Рейн *р.* రైన్ [నది]

Ри́га *г.* రీగా

Рим *г.* రోమ్

Ри́о-де-Жане́йро *г.* రియో డిజనిరో

Росси́я రష్యా; **Росси́йская Сове́тская Федерати́вная Социалисти́ческая Респу́блика** రష్యన్ సోవియట్ ఫెడరేటివ్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Руа́нда రువాండా

Румы́ния రుమేనియా; **Социалисти́ческая Респу́блика Румы́ния** రుమేనియన్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Сальвадо́р సాల్వడార్

Сана́ *г.* సానా

Сан-Сальвадо́р *г.* సాన్ సాల్వెడార్

Са́нто-Доми́нго *г.* సాంటో డొమింగో

Сантья́го *г.* సాంటియాగో

Сан-Хосе́ *г.* శాన్ హోసే

Сарди́ния *о-в* సార్డీనియా

Сау́довская Ара́вия సౌదీ అరేబియా

Сахали́н *о-в* సఖాలిన్

Caха́ра *пустыня* సహారా

Сва́зиленд స్వాజీలండ్

Свердло́вск *г.* స్వెర్డ్లోవ్స్క్

Севасто́поль *г.* సెవస్తొపోల్

Се́верная Аме́рика ఉత్తర అమెరికా

Се́верное мо́ре ఉత్తర సముద్రం

Се́верный Ледови́тый океа́н ఆర్క్టిక్ మహా సముద్రం

Секиндараба́д *г.* సికింద్రాబాద్

Се́на *р.* సెనా

Сенега́л సెనిగాల్

Сент-Джо́рджес *г.* సెయింట్ జార్జెస్

Сеу́л *г.* సెయోల్

Сиби́рь సైబీరియా

Си́дней *г.* సిడ్నీ

Сикки́м *штат* సిక్కిమ్

Си́мла *г.* సిమ్లా

Сингапу́р *о-в, г. и гос-во* సింగపూర్

Си́рия సిరియా; **Сири́йская Ара́бская Респу́блика** సిరియన్ అరబ్ రిపబ్లిక్

Сици́лия *о-в* సిసిలీ

Скандина́вский полуо́стров స్కాండినేవియన్ ద్వీపకల్పం

Сове́тский Сою́з సోవియట్ యూనియన్

Соединённые Шта́ты Аме́рики అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు

Со́лсбери *г.* సాల్స్‌బరీ

Сомали́ సోమాలీ

Софи́я *г.* సోఫియా

Сою́з Сове́тских Социалисти́ческих Респу́блик సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్కుల యూనియన్

Средизе́мное мо́ре మధ్యధరా సముద్రం

Сре́дний Восто́к మధ్య ప్రాచ్యం
Сре́дняя А́зия మధ్య ఆసియా
Сринага́р *г.* శ్రీనగర్
СССР *см.* Союз Советских Социалисти́ческих Респу́блик
Стамбу́л *г.* ఇస్తాన్‌బుల్
Стокго́льм *г.* స్టాక్‌హోమ్
Суда́н సుడాన్
Су́кре *г.* సూక్రె
Сума́тра *о-в* సుమత్రా
Суэ́цкий кана́л సూయజ్ కెనాల్
США *см.* Соединённые Шта́ты Аме́рики
Сырдарья́ *р.* సిర్‌దర్యా
Сье́рра-Лео́не సియెర్రా లియోన్
Сянга́н *г.* స్యాంగన్

Таджикиста́н తజికిస్థాన్; **Таджи́кская Сове́тская Социалисти́ческая Респу́блика** తజిక్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
Таила́нд థాయ్‌లాండ్
Тайва́нь *о-в* తాయ్‌వాన్
Таймы́р *п-ов* తైమీర్ [ద్వీపకల్పం]
Та́ллинн *г.* తాల్లిన్
Тамилна́д[у] *штат* తమిళనాడు
Танза́ния టాంజానియా
Ташке́нт *г.* తాష్కెంట్
Тбили́си *г.* త్బిలీసి
Тегера́н *г.* టెహరాన్
Тегусига́льпа *г.* టెగుసిగాల్పా
Теленга́на *округ* తెలంగాణా
Тель-Ави́в *г.* టెల్ అవీవ్
Тена́ли *г.* తెనాలి
Тибе́т టిబెట్
Тира́на *г.* తిరానా
Тиру́пати *г.* తిరుపతి
Ти́хий океа́н పసిఫిక్ మహా సముద్రం
То́го టోగో
То́кио *г.* టోకియో
Трива́ндрам *г.* తిరువనంతపురం
Тринида́д и Тоба́го ట్రినిడాడ్ అండ్ టొబాగో
Три́поли *г.* ట్రిపోలి
Трипу́ра *штат* త్రిపుర
Туни́с 1. *г.* ట్యునీస్ 2. *гос-во* ట్యునీసియా
Туркме́ния తుర్క్‌మేనియా; **Туркме́нская Сове́тская Социалисти́ческая Респу́блика** తుర్క్‌మెన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
Ту́рция టర్కీ
Тхимпху́ *г.* థింపూ
Тянь-Ша́нь *горы* టియన్ షాన్

Уагаду́гу *г.* ఉవాగ దూగు
Уга́нда ఉగాండా
Узбекиста́н ఉజ్‌బెకిస్థాన్; **Узбе́кская Сове́тская Социалисти́ческая Респу́блика** ఉజ్‌బెక్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
Украи́на ఉక్రెయిన్; **Украи́нская Сове́тская Социалисти́ческая Респу́блика** ఉక్రేనియన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్
Ула́н-Ба́тор *г.* ఉలన్ బాటొర్
Улья́новск *г.* ఉల్యానొవ్‌స్క్
Ура́л *горы* ఉరాల్స్
Уругва́й ఉరుగ్వే
У́ттар-Праде́ш *штат* ఉత్తర్ ప్రదేశ్

Федерати́вная Респу́блика Герма́нии జర్మన్ ఫెడరల్ రిపబ్లిక్
Филиппи́ны ఫిలిప్పైన్స్
Финля́ндия ఫిన్‌లాండ్
Форт-Лами́ *г.* ఫోర్ట్ లామీ
Фра́нция ఫ్రాన్స్
Фри́таун *г.* ఫ్రీటాన్
Фру́нзе *г.* ఫ్రూంజె

Хаба́ровск *г.* హబారొవ్‌స్క్
Хайдараба́д *г.* హైదరాబాద్
Хано́й *г.* హానోయ్
Хара́ре *г.* హారారె
Харту́м *г.* ఖార్టూమ్
Харья́на *штат* హర్యానా
Хе́льсинки *г.* హెల్సింకీ
Химача́л-Праде́ш *штат* హిమాచల్ ప్రదేశ్
Хироси́ма *г.* హిరోషిమా
Хошими́н *г.* హోషిమిన్

Центра́льная Аме́рика సెంట్రల్ అమెరికా
Центральноафрика́нская Респу́блика సెంట్రల్ ఆఫ్రికన్ రిపబ్లిక్

Чад *оз. и гос-во* చాడ్

Чандигáрх *г. и союзная территория* చండీఘర్

Чёрное мóре నల్ల సముద్రం

Чехословáкия చెకోస్లావాకియా; **Чехословáцкая Социалистúческая Респýблика** చెకోస్లావాక్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Чикáго *г.* చికాగో

Чúли చిలీ

Читтагóнг *г.* చిటగాంగ్

Читтýр *г. и округ* చిత్తూరు

Чукóтский полуóстров చుకోత్కా

Шанхáй *г.* షాంఘై

Швейцáрия స్విట్జర్లండ్

Швéция స్వీడన్

Шиллóнг *г.* షిల్లాంగ్

Шри-Лáнка *о-в и гос-во* శ్రీలంక; **Демократúческая Социалистúческая Респýблика Шри-Лáнка** శ్రీలంక ప్రజాతంత్ర సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Эквадóр ఎక్వడార్

Эль-Кувéйт *г.* ఎల్ కువాయిట్

Эр-Рия́д *г.* ఎర్ రియాద్

Эстóния ఎస్టోనియా; **Эстóнская Совéтская Социалистúческая Респýблика** ఎస్టోనియన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్

Эфиóпия ఇథియోపియా; **Социалистúческая Эфиóпия** సోషలిస్టు ఇథియోపియా

Югослáвия యుగోస్లావియా; **Социалистúческая Федератúвная Респýблика Югослáвия** యుగోస్లావియా సోషలిస్టు ఫెడరేటివ్ రిపబ్లిక్

Ю́жная Амéрика దక్షిణ అమెరికా

Ю́жная Корéя దక్షిణ కొరియా

Ю́жно-Африкáнская Респýблика దక్షిణ ఆఫ్రికా రిపబ్లిక్

Я́ва *о-в* జావా

Ямáйка *о-в и гос-во* జమైకా

Япóния జపాన్

Япóнское мóре జపాన్ సముద్రం

Я́унде *г.* యావుండె

Светлана Яновна
ДЗЕНИТ

РУССКО-ТЕЛУГУ СЛОВАРЬ

Зав. редакцией
А. И. ВИНОГРАДОВ
Ведущий редактор
И. М. ОШУРКОВА
Редактор
И. Б. ВЕРИГИНА
Младший редактор
Р. М. СУЛТАНОВ
Художественный редактор
В. С. ГОЛУБЕВ
Технический редактор
Э. С. СОБОЛЕВСКАЯ
Корректор
Н. В. МИХНЕВИЧ